SENASIS TESTAMENTAS

Iš hebrajų ir aramėjų kalbų vertė
Prof. dr. Algirdas Jurėnas

TURINYS

Pradžia	*(Pradžios knyga)*
Išėjimas	*(Išėjimo knyga)*
Leviai	*(Kunigų knyga)*
Skaičiai	*(Skaičių knyga)*
Deuteronomija	*(Pakartoto Įstatymo knyga)*
Jošuva	*(Jozuės knyga)*
Teisėjai	*(Teisėjų knyga)*
Rūta	*(Rūtos knyga)*
1 Samuelio	*(Samuelio pirma knyga)*
2 Samuelio	*(Samuelio antra knyga)*
1 Karalių	*(Karalių pirma knyga)*
2 Karalių	*(Karalių antra knyga)*
1 Kronikų	*(Metraščių pirma knyga)*
2 Kronikų	*(Metraščių antra knyga)*
Ezra	*(Ezros knyga)*
Nechemijas	*(Nehemijo knyga)*
Estera	*(Esteros knyga)*
Jobas	*(Jobo knyga)*
Psalmės	*(Psalmynas)*
Patarlės	*(Patarlių knyga)*
Pamokslininkas	*(Mokytojo knyga)*
Giesmių Giesmė	*(Giesmių giesmės knyga)*
Jezajas	*(Izaijo knyga)*
Jeremijas	*(Jeremijo knyga)*
Raudos	*(Raudų knyga)*
Ezekielis	*(Ezechielio knyga)*
Danielis	*(Danieliaus knyga)*
Hošėja	*(Ozėjo knyga)*
Joelis	*(Joelio knyga)*
Amosas	*(Amoso knyga)*
Obadijas	*(Abdijo knyga)*
Jona	*(Jonos knyga)*
Micha	*(Michėjo knyga)*
Nachumas	*(Nahumo knyga)*
Chabakukas	*(Habakuko knyga)*
Sefanijas	*(Sofonijo knyga)*
Chagajas	*(Agėjo knyga)*
Zacharijas	*(Zacharijo knyga)*
Malachijas	*(Malachijo knyga)*

PRADŽIOS KNYGA

Pasaulio ir žmogaus sukūrimas

1 [1] Pradžioje Dievas sukūrė dangų[a] ir žemę. [2] Žemė buvo tuščia dykuma, tamsa gaubė gilius vandenis, ir ˹Dievo Dvasia sklandė˺[b] ant vandenų paviršiaus. [3] Dievas tarė: „Tegul atsiranda šviesa!“ Ir atsirado šviesa. [4] Dievas matė, kad šviesa buvo gera, ir Dievas atskyrė šviesą nuo tamsos. [5] Dievas praminė šviesą „diena“, o tamsą jis praminė „naktimi“. Atėjo vakaras ir išaušo rytas – pirmoji[c] diena. [6] Dievas tarė: „Tegul atsiranda tvirtuma tarp vandenų ir tegul ji atskiria[d] vandenis nuo vandenų!“ ˹Ir taip įvyko˺[e]. [7] Dievas padarė tvirtumą ir atskyrė vandenis, kurie buvo po tvirtuma, nuo vandenų, kurie buvo viršum tvirtumos. [8] Dievas praminė tvirtumą „dangumi“. Atėjo vakaras ir išaušo rytas – antroji diena. [9] Dievas tarė: „Tegul susirenka į vieną vietą vandenys, kurie yra po dangumi, kad pasirodytų sausuma!“ Ir taip įvyko. [10] Dievas praminė sausumą „žeme“, o vandenų samplūdį jis praminė „mariomis“. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. [11] Dievas tarė: „Tegul žemė išželdina šviežius žalumynus: augalus, duodančius sėklą, ir vaismedžius,

---

[a] **1,1** Lit. dangùs

[b] **1,2** Arba: vėjas nuo Dievo siautė

[c] **1,5** Lit. viena

[d] **1,6** Arba: būna tai, kas atskiria

[e] **1,6** Perketa su G iš 7 skn. galo.

auginančius žemėje savo rūšies vaisius, kuriuose yra jų sėkla!“ Ir taip įvyko, [12] Žemė išželdė šviežius žalumynus: augalus, duodančius savo rūšies sėklą, ir medžius, auginančius savo rūšies vaisius, kuriuose yra jų sėkla. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. [13] Atėjo vakaras ir išaušo rytas – trečioji diena. [14] Dievas tarė: „Tegul atsiranda šviesuliai dangaus tvirtumoje dienai nuo nakties atskirti! Jie tebūnie ženklai, pažymintys nustatytus laikus, dienas ir metus! [15] Jie tebūnie šviesuliai dangaus tvirtumoje, kad šviestų viršum žemės!“ Ir taip įvyko. [16] Dievas padarė du didžiuosius žiburius – didesnįjį žiburį dienai valdyti ir mažesnįjį žiburį nakčiai valdyti – ir žvaigždes. [17] Dievas juos pastatė dangaus tvirtumoje, kad šviestų viršum žemės, [18] valdytų dieną bei naktį ir atskirtų šviesą nuo tamsos. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. [19] Atėjo vakaras ir išaušo rytas – ketvirtoji diena. [20] Dievas tarė: „Tegul knibžda vandenys nuo knibždyno gyvūnų ir tegul paukščiai lekioja viršum žemės, dangaus tvirtumos priekyje!“ ˹Ir taip įvyko˺[f]. [21] Dievas sukūrė dideles jūros pabaisas ir visokius vibždančius gyvūnus, nuo kurių knibždėjo vandenys, ir visokius sparnuočius. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. [22] Dievas juos palaimino, tardamas: „Veiskitės, dauginkitės ir pripildykite jūrų vandenis, o paukščiai tesidaugina žemėje! “ [23] Atėjo vakaras ir išaušo rytas – penktoji diena. [24] Dievas tarė: „Tegul žemė pagimdo įvairios veislės gyvūnus: įvairios veislės gyvulius, roplius ir laukinius žvėris!“ Ir taip įvyko. [25] Dievas padarė įvairios veislės laukinius žvėris, įvairios veislės gyvulius ir visus įvairios veislės žemės

---

[f]**1,20** G; ~M

roplius. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. [26] Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų atvaizdą, panašų į mus!“ Jie tegul valdo jūros žuvis, dangaus paukščius, gyvulius, ⸢visus laukinius žvėris⸣[g] ir visus roplius, ropojančius žeme!“ [27] Ir Dievas sukūrė žmogų pagal savo atvaizdą, pagal Dievo atvaizdą jis sukūrė jį, vyriškį ir moteriškę jis juos sukūrė. [28] Dievas juos palaimino, ⸢ir Dievas jiems tarė⸣[h]: „Veiskitės, dauginkitės, pripildykite žemę ir ją užvaldykite! Valdykite jūros žuvis, dangaus paukščius ir visus gyvūnus, ropojančius žeme!“ [29] Ir Dievas tarė: „Štai aš jums duodu kiekvieną sėklą duodantį augalą, augantį visos žemės paviršiuje, ir kiekvieną medį, kurio vaisiai augina sėklą. Jie tebūnie jums maistas. [30] O visiems žemės gyvūnams, visiems dangaus paukščiams ir visiems, kurie ropoja žeme, kurie turi gyvybės kvapą, [aš duodu] visus žalumynus maistui“. Ir taip įvyko. [31] Ir Dievas matė visa, ką buvo padaręs, ir štai – tai buvo labai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas – šeštoji diena.

2 [1] Taip buvo užbaigti dangus ir žemė bei visa jų aibė[i]. [2] Ir Dievas ⸢septintąją dieną buvo užbaigęs⸣[j] savo darbą, kurį buvo dirbęs. [3] Dievas palaimino septintąją dieną ir ją pašventino, nes per ją ilsėjosi nuo viso savo darbo, kurį jis[k] atliko kurdamas.

---

[g] **1,26** S; M: visą žemę

[h] **1,28** G: tardamas

[i] **2,1** Lit. kariuomenė (t.y. jų kūrinių visetas)

[j] **2,2** Sam GS: šeštąją dieną užbaigė

[k] **2,3** Hbr. Dievas

Dievas sukuria žmogų ir jį įkurdina Edene

4 Tokia yra dangaus ir žemės istorija, kai jie buvo sukurti. Kai VIEŠPATS Dievas padarė žemę ir dangų, – 5 jokio laukinio krūmo dar nebuvo žemėje ir joks laukinis augmuo dar nežėlė, nes VIEŠPATS Dievas dar nebuvo davęs lietaus žemei ir nebuvo žmogaus dirvai įdirbti, 6 tik ˹[požeminė] srovė˺[l] pakildavo iš žemės ir sudrėkindavo visą dirvos paviršių, – 7 tada VIEŠPATS Dievas supavidalino žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė į jo nosį gyvybės kvapą. Taip žmogus tapo gyva būtybe. 8 VIEŠPATS Dievas įveisė sodą Edene, rytuose, ir ten įleido žmogų, kurį buvo supavidalinęs. 9 Ir VIEŠPATS Dievas išaugino iš žemės visokius medžius, mielus pasižiūrėti ir tinkamus maistui, ir gyvybės medį sodo viduryje bei medį, leidžiantį žinoti, kas gera ir pikta. 10 Upė išteka iš Edeno sodui drėkinti; nuo tenai[m] ji šakojasi ir pavirsta keturiomis upėmis. 11 Pirmosios Vardas – Pišonas. Ji yra ta, kuri teka aplink visą Havilos šalį, kur yra aukso. 12 Tos šalies auksas yra taurus. Ten randa bdelijaus sakų ir karneolio[n] akmenį. 13 Antrosios upės vardas – Gichonas. Ji yra ta, kuri teka aplink visą Kušo šalį. 14 Trečiosios upės vardas – Chidekelis[o]. Ji yra ta, kuri teka į rytus nuo Ašūro. O ketvirtoji upė, – ji yra Eufratas. 15 VIEŠPATS Dievas paėmė žmogų ir jį įkurdino Edeno sode, kad šį įdirbtų ir sergėtų. 16 Ir VIEŠPATS

---

[l] **2,6** Arba: migla; : versmė

[m] **2,10** T.y. tos vietos, kur upė palieka sodą

[n] **2,12** Hbr. šōham

[o] **2,14** T.y. Tigris

Dievas įsakė žmogui, tardamas: „Nuo bet kokio sodo medžio tau leidžiama laisvai valgyti, [17] bet nuo medžio, leidžiančio žinoti gera ir pikta, tau draudžiama valgyti, nes tą dieną, kurią valgysi nuo jo, turėsi mirti“.

Dievas padaro žmogui pagalbininkę

[18] VIEŠPATS Dievas pagalvojo: „Negera žmogui būti vienam. Jam padarysiu tinkamą pagalbininkę[p]!“ [19] Tad VIEŠPATS Dievas supavidalino iš žemės visus lauko žvėris ir visus dangaus paukščius. Jis juos atvedė prie žmogaus, norėdamas pamatyti, kaip jis juos pramins; kuo tik žmogus juos - gyvūnus – pramins, toks turės būti jų vardas. [20] Žmogus davė vardus visiems gyvuliams, dangaus paukščiams ir visiems lauko žvėrims, tačiau žmogui nerasta tinkamos pagalbininkės. [21] Tada VIEŠPATS Dievas leido kietam miegui apimti žmogų, ir tas užmigo. Jis išėmė vieną jo šonkaulių ir to vietą užpildė kūnu. [22] Paskui VIEŠPATS Dievas sukūrė iš šonkaulio, kurį buvo išėmęs iš žmogaus, moteriškę ir ją atvedė pas žmogų. [23] Tada žmogus tarė: „Tai pagaliau kaulas iš mano kaulų ir kūnas iš mano kūno! Šita turi vadintis žmona[q], nes iš vyro[r] ji[s] paimta“. [24] Dėl tos priežasties vyras palieka savo tėvą bei savo motiną ir prisiglaudžia prie savo žmonos, ir juodu tampa vienu kūnu. [25] Ir jie abu – vyras ir jo žmona – buvo nuogi, tačiau nesigėdijo vienas kito.

---

[p]**2,18** Lti. pagalbą

[q]**2,23** Hbr. iššā

[r]**2,23** Hbr. īš

[s]**2,23** Pr. šita

Žmogus nusikalsta ir išvaromas iš rojaus

3 [1] Gyvatė buvo gudresnė už visus lauko gyvūnus, kuriuos VIEŠPATS Dievas buvo padaręs. Ir ji tarė moteriškei: „Ar tikrai Dievas pasakė: ‚Jums nevalia valgyti nuo bet kokio sodo medžio?‘“ [2] Moteriškė atsakė gyvatei: „Mums leista valgyti sodo medžių vaisių, [3] tik apie vaisius medžio, esančio sodo viduryje, Dievas pasakė: ‚Jums draudžiama valgyti nuo jo ir jį paliesti, kad nemirtumėte‘“. [4] Tada gyvatė tarė moteriškei:

„Jūs tikrai nemirsite! [5] Bet Dievas žino, kad, kai tik valgysite nuo jo, atsivers jūsų akys, ir jūs būsite kaip Dievas, žinodami, kas gera ir pikta“. [6] Moteriškė, matydama, kad būtų gera valgyti nuo medžio, kad jis patrauklus akims ir kad medis geistinas gudriam pasidaryti, – paėmė jo vaisių ir valgė; ji davė ir savo vyrui, esančiam su ja, ir tas valgė. [7] Tada atsivėrė abiejų akys, ir jie susivokė esą nuogi: jie susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė prijuostes. [8] Išgirdę garsą[t] VIEŠPATIES Dievo, vaikščiojančio sode, dienos vėjeliui dvelkiant, vyras ir jo žmona pasislėpė nuo VIEŠPATIES Dievo tarp sodo medžių. [9] Bet VIEŠPATS Dievas pašaukė žmogų ir jam tarė: „Kur tu esi?“ [10] Tas atsiliepė: „Tavo garsą išgirdau sode ir bijojau, nes aš esu nuogas; tad pasislėpiau“. [11] Jis tarė: „Kas tau pasakė, kad tu nuogas? Ar valgei nuo medžio, nuo kurio tau įsakiau nevalgyti?“ [12] Žmogus atsakė: „Moteriškė, kurią man davei kaip draugę, – ji davė man nuo medžio, ir aš valgiau“. [13] VIEŠPATS Dievas tarė moteriškei: „Kaip drįsai tai daryti!“ O moteriškė

---

[t] **3,8** T.y. žingsnių garsą

atsakė: „Gyvatė mane apgavo, ir aš valgiau“. [14] Tada VIEŠPATS Dievas tarė gyvatei: „Kadangi tai padarei, tu būsi ˹prakeikta tarp˺[u] visų gyvulių ir visų laukinių žvėrių. Ant savo pilvo turėsi šliaužti ir dulkes krimsti per visas savo gyvenimo dienas! [15] Nesantaiką sukelsiu tarp tavęs ir moteriškės, tarp tavo vaisiaus ir jos vaisiaus: šis kirs tau į galvą, o tu kirsi jam į kulnį“. [16] Moteriškei jis tarė: „Tau, nėščiai, padarysiu daug sopulių; skausmingai turėsi gimdyti vaikus. Tačiau turėsi potraukį į savo vyrą, ir jis tau viešpataus“. [17] O žmogui jis tarė: „Kadangi paklausei savo žmonos balso ir valgei nuo medžio, apie kurį buvau tau įsakęs: ‚Tau nevalia valgyti nuo jo’, prakeikta bus dirva dėl tavęs; vargdamas turėsi maitintis iš jos per visas savo gyvenimo dienas. [18] Erškėčius ir usnis ji tau želdins, ir turėsi valgyti laukinius augalus. [19] Prakaituotu veidu turėsi valgyti duoną, kol sugrįši į dirvą, nes iš jos esi paimtas; nes tu esi dulkės ir į dulkes turi vėl pavirsti“. [20] Ir žmogus praminė savo žmoną Ieva[v], nes ji yra tapusi visų gyvųjų motina. [21] Paskui VIEŠPATS Dievas padarė žmogui ir jo žmonai kailines jupas ir jomis apvilko juos. [22] VIEŠPATS Dievas tarė: „Štai žmogus pasidarė kaip vienas iš mūsų, žinodamas gera ir pikta, o dabar – kad tik jis neištiestų savo rankos, nepaimtų nuo gyvybės medžio ir valgydamas negyventų per amžius!“ [23] Tad VIEŠPATS Dievas išsiuntė jį iš Edeno sodo, kad įdirbtų žemę, iš kurios jis buvo paimtas. [24] Jis išvarė žmogų ir į rytus

---

[u] **3,14** Arba: patremta nuo; arba: labiau prakeikta negu (visi gyvuliai . . .)

[v] **3,20** Hbr. Chavvā

nuo Edeno sodo pastatė kerubus bei zigzagais tviskantį liepsningą kalaviją, kad sergėtų kelią į gyvybės medį.

Kainas ir Abelis

4 [1] Žmogus ⌜turėjo santykių su⌝[w] savo žmona Ieva; ji tapo nėščia ir pagimdė Kainą. Ji sakė: „Įsigijau vyrą su VIEŠPATIES pagalba’. [2] Ir ji vėl pagimdė [sūnų], jo[x] brolį Abelį. Abelis pasidarė avių piemuo, o Kainas pasidarė žemdirbys. [3] Kuriam laikui praslinkus, Kainas atnašavo VIEŠPAČIUI dirvos derliaus auką. [4] Taip pat ir Abelis atnašavo savo bandos pirmagimius, būtent jų riebalus. VIEŠPATS maloniai pažvelgė į Abelį ir jo auką, [5] tačiau į Kainą ir jo auką maloniai nepažvelgė. Tad Kainas labai supyko, ir jo veidas paniuro. [6] Tada VIEŠPATS tarė Kainui: „Kodėl tu supykai ir kodėl paniuręs tavo veidas? [7] Argi, jei darysi gera, ⌜negalėsi pakelti [savo veido]⌝[y]? O jei nedarysi gera, ar nuodėmė nėra prie durų gulįs [priešas]? Jis geidžia tavęs, bet tu turi jį suvaldyti“. [8] Ir Kainas tarė savo broliui Abeliui: ⌜„Išeikime į lauką!“⌝[z] Jiems esant lauke, Kainas pakilo prieš savo brolį Abelį ir jį užmušė. [9] Tada VIEŠPATS tarė Kainui: „Kur yra tavo brolis Abelis?“ Jis atsakė: „Nežinau. Ar aš esu savo brolio sargas?“ [10] Bet anas tarė: „Ką padarei? Tavo brolio kraujo balsas šaukiasi manęs nuo dirvos! [11] Taigi dabar tu esi prakeiktas ir pašalinamas nuo dirvos, kuri prasižiojo, kad priimtų tavo brolio kraują

---

[w] **4,1** Lit. pažino

[x] **4,2** T.y. Kaino

[y] **4,7** Arba: nebūsi priimtas

[z] **4,8** SamGSLatV

iš tavo rankos. [12] Kai dirbsi dirvą, ji tau nebeduos savo našos. Klajūnas ir benamis turėsi būti šalyje!“ [13] Kainas tarė VIEŠPAČIUI: „Mano bausmė didelė, kad galėčiau ją ištverti. [14] Štai šiandien mane nuvarei nuo dirvos, ir turėsiu nuo tavęs slėptis, būti klajūnas ir benamis šalyje; kas tik mane ras, užmuš mane“. [15] Bet VIEŠPATS jam tarė: ⌜“‘Taip nebus![a] Kiekvienam, kuris užmuštų Kainą, septyngubai tebūnie atkeršijama!’ Ir VIEŠPATS uždėjo Kainui ženklą, kad nė vienas, jį sutikęs, jo neužmuštų. [16] Taip Kainas pasitraukė iš VIEŠPATIES akivaizdos ir apsigyveno Nodo šalyje, į rytus nuo Edeno.

Kaino palikuonys

[17] Paskui Kainas ⌜turėjo santykių su⌝[b] savo žmona; ta pradėjo ir pagimdė Chanochą. ⌜Jis[c] statė miestą, ir tą miestą praminė savo sūnaus vardu⌝[d], Chanochu. [18] Chanochui gimė Iradas; Iradas buvo Mechujaelio tėvas; Mechujaelis buvo Metušaelio tėvas, o Metušaelis buvo Lamecho tėvas. [19] Lamechas vedė dvi žmonas. Pirmosios vardas buvo Ada, o antrosios vardas – Sila. [20] Ada pagimdė Jabalą; jis buvo tėvas tų, kurie gyvena palapinėse ir laiko gyvulius. [21] Jo brolio vardas buvo Jubalas; tas buvo visų lyrininkų ir vamzdininkų tėvas. [22] Taip pat ir Sila pagimdė: Tubal-Kainą, visų žalvario ir geležies kalvių tėvą. Tubal-Kaino sesuo buvo Naama. [23] Lamechas tarė savo žmonoms: ‘Ada ir Sila, išgirskite

---

[a] **4,15** GSV, M: Todėl

[b] **4,17** Lit. pažino

[c] **4,17** T.y. Kainas

[d] **4,17** Arba rk.: Šis (t.y. Chanochas) . . . praminė savo vardu

mano balsą! Lamecho žmonos, klausykite mano kalbos! Juk vyrą užmušu už man padarytą žaizdą ir berniuką už man padarytą randą! [24] Nes jei septyngubai atkeršijama už Kainą, tai už Lamechą septyniasdešimt septynis kart!“

Šetas ir Enošas

[25] Adomas vėl ˹turėjo santykių su˺ savo žmona; ta pagimdė sūnų ir jį praminė Šetu, nes [ji sakė]: „Dievas man davė kitą vaiką į Abelio vietą, kadangi Kainas jį užmušė“. [26] Taip pat ir Šetui gimė sūnus; jis praminė jį Enošu. Anuomet pradėta šauktis VIEŠPATIES vardo.

Adomo palikuonys

5 [1] Toks yra Adomo kartų eilės sąrašas. Kai Dievas sukūrė Adomą, jis padarė jį panašų į Dievą. [2] Vyrišką ir moterišką jis sukūrė juos; jis juos palaimino ir juos praminė „žmonėmis“, kai jie buvo sukurti. [3] Kai Adomui buvo šimtas trisdešimt metų, jam gimė [sūnus], panašus į jį, pagal jo atvaizdą, ir jis jį praminė Šetu. [4] Šetui gimus, Adomas gyveno dar aštuonis šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [5] Taigi viso Adomo amžiaus, kurį jis išgyveno, buvo devyni šimtai trisdešimt metų. Paskui jis mirė. [6] Kai Šetas buvo šimto penkerių metų, jam gimė Enošas. [7] Enošui gimus, Šetas gyveno dar aštuonis šimtus septynerius metus ir susilaukė sūnų bei dukterų. [8] Taigi viso Šeto amžiaus buvo devyni šimtai dvylika metų. Paskui jis mirė. [9] Kai Enošui buvo devyniasdešimt metų, jam gimė Kėnanas, [10] Kėnanui gimus, Enošas dar gyveno aštuonis šimtus penkiolika metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [11] Taigi viso Enošo amžiaus buvo devyni šimtai penkeri metai. Paskui jis mirė. [12] Kai Kėnanui buvo

septyniasdešimt metų, jam gimė Mahalalelis. [13] Gimus Mabalaleliui, Kėnanas gyveno dar aštuonis šimtus keturiasdešimt metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [14] Taigi viso Kėnano amžiaus buvo devyni šimtai dešimt metų. Paskui jis mirė. [15] Kai Mahalalelis buvo šešiasdešimt penkerių metų, jam gimė Jeredas. [16] Gimus Jeredui, Mahalalelis gyveno dar aštuonis šimtus trisdešimt metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [17] Taigi viso Mahalalelio amžiaus buvo aštuoni šimtai devyniasdešimt penkeri metai. Paskui jis mirė. [18] Kai Jeredas buvo šimto šešiasdešimt dvejų metų, jam gimė Chanochas. [19] Gimus Chanochui, Jeredas gyveno dar aštuonis šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [20] Taigi viso Jeredo amžiaus buvo devyni šimtai šešiasdešimt dveji metai. Paskui jis mirė. [21] Kai Chanochas buvo šešiasdešimt penkerių metų, jam gimė Metušelachas. [22] Chanochas vaikščiojo su Dievu. Gimus Metušelachui, jis gyveno dar˺[e] tris šimtus metų ir susilaukė sūnų bei dukterų. [23] Taigi viso Chanocho amžiaus buvo trys šimtai šešiasdešimt penkeri metai. [24] Chanochas vaikščiojo su Dievu, paskui ˹jis pradingo˺[f], nes jį paėmė Dievas. [25] Kai Metušelachas buvo šimto aštuoniasdešimt septynerių metų, jam gimė Lamechas. [26] Gimus Lamechui, Metušelachas gyveno dar septynis šimtus aštuoniasdešimt dvejus metus ir susilaukė sūnų bei dukterų. [27] Taigi viso Metušelacho amžiaus buvo devyni šimtai šešiasdešimt devyneri metai. Paskui jis mirė. [28] Kai Lamechas buvo šimto aštuoniasdešimt

---

[e] **5,22** GV; ~M

[f] **5,24** Lit. jo nebebuvo

dvejų metų, jam gimė sūnus. [29] Ir jis jį praminė Nojumi[g] sakydamas: „Šitas palengvins mūsų darbą ir mūsų rankų nusikamavimą dėl dirvos, kurią VIEŠPATS prakeikė“. [30] Gimus Nojui, Lamechas gyveno dar penkis šimtus devyniasdešimt penkerius metus ir susilaukė sūnų bei dukterų. [31] Taigi viso Lamecho amžiaus buvo septyni šimtai septyniasdešimt septyneri metai. Paskui jis mirė. [32] Kai Nojus buvo penkių šimtų metų, jam gimė Šemas, Chamas ir Jafetas.

Dievo sūnūs ir milžinai

6 [1] Kai žmonių pradėjo daugėti žemės paviršiuje ir jiems gimė dukterų, [2] ˹Dievo sūnūs˺[h] matė, kad žmonių dukterys buvo gražios, ir ėmė sau į žmonas iš tarpo visų, kurias jie buvo išsirinkę. [3] Tada VIEŠPATS tarė: „Mano dvasia[i] tenepasilieka žmoguje amžinai, nes jis tėra kūnas. Jo amžius tebūnie šimtas dvidešimt metų!“ [4] Milžinų buvo žemėje anomis dienomis, taip pat ir vėliau. Kai Dievo sūnūs įeidavo pas žmonių dukteris, jos gimdydavo jiems [vaikus]. Tie buvo žilos senovės galiūnai, garsūs vyrai.

Tvanas

[5] Kai VIEŠPATS pamatė, kad žmonių nelabumas žemėje pasidarė didelis ir kiekvienas jų širdies minčių siekimas visuomet buvo tik piktas, [6] VIEŠPATS gailėjosi padaręs žmones žemėje ir sielojosi širdyje. [7] Ir VIEŠPATS tarė:

---

[g]**5,29** Hbr. Noach

[h]**6,2** Arba: dievų sūnūs (t.y. dieviškos būtybės)

[i]**6,3** T.y. gyvybę teikiąs kvapas

„Tegul žmones, kuriuos sukūriau, išnaikinsiu nuo žemės paviršiaus – žmones ir gyvulius, roplius ir dangaus paukščius, – nes gailiuos juos padaręs“. [8] Tačiau Nojus rado malonę VIEŠPATIES akyse. [9] Tokia yra Nojaus šeimos istorija: Nojus buvo teisus vyras; jis buvo nepeiktinas savo bendraamžiuose[j]; su Dievu vaikščiojo Nojus. [10] Ir Nojui gimė trys sūnūs: Šemas, Chamas ir Jafetas. [11] Žemė buvo sugedusi Dievo akivaizdoje, ir žemė pasidarė pilna smurto. [12] Kai Dievas pažiūrėjo į žemę, ji pasirodė sugedusi, nes kiekvienas kūnas buvo pagadinęs savo elgesį žemėje. [13] Tada Dievas tarė Nojui: „Esu nusprendęs padaryti galą kiekvienam kūnui, nes dėl jų žemė pasidarė pilna smurto. Ir štai aš rengiuos juos pragaišinti ⌜nuo žemės⌝[k]. [14] Pasidaryk arką iš goferio medžio; tu turi padaryti arką su kajutėmis ir ją ištepti derva iš vidaus ir iš lauko. [15] Šitaip tu turi ją padaryti: trijų šimtų mastų[l] turi būti arkos ilgis, penkiasdešimt mastų jos plotis ir trisdešimt mastų jos aukštis. [16] Tu turi padaryti arkai stogą, jį užbaigti per mastą nuo viršaus[m], arkos duris įstatyti jos šone ir joje įrengti apatinį, vidurinį ir viršutinį denį. [17] O aš štai rengiuos užtvindyti žemę tvanu, vandenimis, kad pragaišinčiau po dangumi kiekvieną kūną, kuriame yra gyvybės kvapas. Visa, kas yra žemėje, turi pragaišti. [18] Bet su tavim padarysiu savo sandorą: turėsi įeiti į arką – tu ir tavo sūnūs, tavo žmona ir tavo sūnų žmonos su tavim. [19] Ir iš kiekvieno gyvūno, iš

---

[j] **6,9** Lit. kartose (t.y. kartose, kurių jis susilaukė gyvendamas)

[k] **6,13** Sam T; M: drauge su žeme

[l] **6,15** 1 mastas = 45-59 cm.

[m] **6,16** T.y. leisti stogui išsikišti per mastą už arkos sienos arba palikti vieno masto tarpą tarp stogo ir arkos sienų viršaus

visokio kūno, turėsi įgabenti į arką po du iš kiekvieno, kad išlaikytum juos gyvus su savim. Jie turi būti patinas ir patelė. [20] Iš įvairios veislės paukščių ir įvairios veislės gyvulių, iš įvairios veislės žemės roplių turi įeiti pas tave po du iš kiekvienos, kad išliktų gyvi. [21] O tu pasiimk visokio valgomo maisto ir susikrauk pas save, kad tau ir jiems būtų kuo maitintis“. [22] Ir Nojus padarė visai taip, kaip Dievas jam buvo įsakęs; jis taip padarė.

7 [1] Tada VIEŠPATS tarė Nojui: „Įeik į arką, tu ir visi tavo namiškiai, nes tave mačiau esant teisų prieš mane šitoje kartoje! [2] Pasiimk iš kiekvieno tyrojo gyvulio septynias poras, patiną ir jo patelę, ir iš kiekvieno netyrojo gyvulio porą, patiną ir jo patelę, [3] taip pat iš kiekvieno dangaus paukščio septynias poras, patiną ir patelę, kad išlaikytų veislę gyvą visos žemės paviršiuje. [4] Nes dar septynios dienos, ir aš leisiu lyti ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, ir visas būtybes, kurias esu padaręs, išnaikinsiu nuo žemės[n] paviršiaus“. [5] Ir Nojus padarė visai taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs. [6] Nojus buvo šešių šimtų metų, kai tvanas, vandenys užliejo žemę. [7] Tada Nojus ir jo sūnūs, jo žmona ir jo sūnų žmonos įėjo su juo į arką, gelbėdamies nuo tvano vandenų. [8] Iš tyrųjų gyvulių ir iš gyvulių, kurie netyri, iš paukščių ir iš viso, kas ropoja žeme, [9] po du – patinas ir patelė – įėjo pas Nojų į arką, – kaip Dievas buvo įsakęs Nojui. [10] Ir, septynioms dienoms praslinkus, tvano vandenys užliejo žemę. [11] Šeši šimtaisiais Nojaus gyvenimo metais, antrąjį mėnesį, septynioliktąją to mėnesio dieną – tą dieną pratrūko visi didžiosios gelmės

---

[n]**7,4** Lit. dirvos

šaltiniai ir dangaus langai atsidarė. [12] Ir lietus lijo ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. [13] Tą pačią dieną Nojus ir jo sunūs Šemas, Chamas ir Jafetas, Nojaus žmona ir trys jų sūnų žmonos įėjo su juo[o] į arką – [14] jie ir visokie žvėrys, visokie galvijai, visokie ropliai, ropojantys žeme, ir visokie paukščiai, ⸢visi sparnuoti skraiduoliai⸣[p] . [15] Ir jie įėjo pas Nojų į arką, po du iš kiekvieno kūno, kuriame buvo gyvybės kvapas. [16] Tie, kurie įėjo, buvo patinas ir patelė iš kiekvieno kūno, – kaip Dievas jam[q] buvo įsakęs. Ir VIEŠPATS jį užrakino. [17] Tvanas tęsėsi keturiasdešimt dienų žemėje. Vandenys daugėjo ir pakėlė arką, ir ta plūduriavo aukštai viršum žemės. [18] Vandenys patvino ir labai padaugėjo žemėje, ir arka plaukė vandens paviršiumi. [19] Vandenys labai labai patvino žemėje, ir buvo apsemti visi aukštieji kalnai, kurie stūkso po visu dangumi. [20] Vandenys patvino penkiolika mastų aukščiau, ir buvo apsemti kalnai. [21] Tada pragaišo kiekvienas žemėje judantis kūnas – paukščiai, galvijai, žvėrys, visas žemėje knibždantis knibždėlynas ir visi žmonės. [22] Visa, kieno nosyje buvo gyvybės[r] kvapas, visa, kas gyveno sausumoje, išmirė. [23] Taip jis[s] išnaikino visas būtybes, buvusias žemės paviršiuje – žmones ir gyvulius, roplius ir dangaus paukščius; jie buvo išnaikinti nuo žemės. Išliko tik Nojus ir tie, kas buvo su juo arkoje.

---

[o]**7,13** GS, plg. 8,16.18; M: jais

[p]**7,14** ~G.

[q]**7,16** T.y. Nojui

[r]**7,22** GV; M + dvasios

[s]**7,23** T.y. Dievas

[24] O vandenys buvo užtvinę žemę šimtą penkiasdešimt dienų.

8 [1] Tada Dievas atsiminė Nojų ir visus žvėris bei visus galvijus, kurie buvo su juo arkoje. Dievas leido vėjui pūsti per žemę, ir vandenys ėmė slūgti. [2] Užsidarė gelmės šaltiniai bei dangaus langai ir buvo sulaikytas lietus iš dangaus. [3] Tada vandenys vis traukėsi atgal nuo žemės, ir, šimtui penkiasdešimt dienų praslinkus, vandenys nuslūgo. [4] Septintąjį mėnesį, septynioliktąją to mėnesio dieną, arka nusėdo ant Ararato kalnų. [5] O vandenys vis slūgo iki dešimtojo mėnesio. Dešimtąjį [mėnesį], to mėnesio pirmąją, pasirodė kalnų viršūnės. [6] Keturioms dešimtims dienų praslinkus, Nojus atidarė arkos langą, kurį buvo įtaisęs, [7] ir išleido juodvarnį. Tas vis išskrisdavo ir parskrisdavo, kol vandenys žemėje nudžiūvo. [8] Paskui jis paleido nuo savęs karvelį, norėdamas ištirti, ar vandenys jau nusekę žemės paviršiuje. [9] Bet karvelis nerado, kur pailsinti savo kojos pėdą ir sugrįžo pas jį į arką, nes vanduo tebesėmė visos žemės paviršių. Jis ištiesė ranką, jį nutvėrė ir įkėlė pas save į arką. [10] Palaukęs dar kitas septynias dienas, jis vėl išleido iš arkos karvelį. [11] O karvelis parskrido pas jį vakare, ir štai šviežiai nuskintas alyvmedžio lapas buvo jo snape. Taip Nojus patyrė, kad vandenys žemėje buvo nusekę. [12] Palaukęs dar kitas septynias dienas, jis išleido karvelį, bet tas daugiau nebesugrįžo pas jį. [13] Šeši šimtai pirmaisiais metais, pirmojo mėnesio pirmąją, vandenys buvo nudžiūvę žemėje. Nojus, atvožęs arkos dangtį, pasižiūrėjo, ir štai žemės paviršius buvo išdžiūvęs. [14] Antrąjį mėnesį, dvidešimt septintąją to mėnesio dieną, žemė pasidarė sausa. [15] Tada Dievas prabilo į Nojų: [16] „Išeik iš arkos, tu

ir tavo žmona, tavo sūnūs ir tavo sūnų žmonos su tavim! [17] Visus ˹kiekvienos veislės˺[t] gyvūnus – paukščius, gyvulius ir visus žeme šliaužiančius roplius – išsivesk su savim, kad jie knibždėtų žemėje, veistųsi ir daugintųsi žemėje!“ [18] Taigi Nojus išėjo, jo sūnūs ir jo žmona, ir jo sūnų žmonos su juo. [19] Visi gyvūnai – ˹visi gyvuliai, visi paukščiai ir visi žeme šliaužiojantys ropliai˺[u] – išėjo iš arkos paveisliui. [20] Paskui Nojus pastatė VIEŠPAČIUI aukurą ir, paėmęs iš visų tyrųjų gyvulių ir iš visų tyrųjų paukščių, aukojo ant aukuro deginamąsias aukas. [21] VIEŠPATS, užuodęs raminantį kvapą, sau tarė: „Aš daugiau nebeprakeiksiu žemės dėl žmogaus, nors ir piktas žmogaus širdies palinkimas nuo pat jaunystės, ir daugiau nebeužgausiu nė vieno gyvūno, kaip esu padaręs. [22] Kol žemė gyvuos, tenesiliauja sėja ir pjūtis, šaltis ir šiluma, vasara ir žiema, diena ir naktis!“

Palaiminimas ir sandora

9 [1] Dievas palaimino Nojų bei jo sūnus ir tarė: „Veiskitės, dauginkitės ir pripildykite žemę! [2] Tegul bijo ir baidosi jūsų visi žemės gyvūnai, visi oro paukščiai, visa, kas ropoja žeme, ir visos jūros žuvys; į jūsų ranką jie atiduoti. [3] Visa, kas kruta ir gyva, tebūnie jums maistui. Kaip atidaviau žalius augalus, taip atiduodu jums viską. [4] Tik mėsos su jos gyvybe, jos krauju, jums nevalia valgyti. [5] Tačiau už jūsų pačių kraują pareikalausiu ataskaitos; iš kiekvieno žvėries pareikalausiu už jį ir iš žmogaus pareikalausiu ataskaitos už žmogaus gyvybę – iš

---

[t]**8,17** Lit. kiekvieno kūno

[u]**8,19** G; M: visi ropliai ir visi paukščiai, visa, kas ropoja žeme

kiekvieno už jo brolio [gyvybę]. [6] Kas pralieja žmogaus kraują, to kraujas turi būti žmogaus pralietas, – nes į Dievo paveikslą jis padarė žmogų. [7] O jūs veiskitės ir dauginkitės, knibždėkite žemėje ir dauginkitės joje!“ [8] Paskui Dievas tarė Nojui ir jo sūnums, esantiems su juo: [9] „Štai aš darau savo sandorą su jumis ir su jūsų palikuonimis, kurie gyvens po jūsų, [10] ir su visomis būtybėmis, esančiomis su jumis: su paukščiais, galvijais ir visais laukiniais gyvuliais, esančiais su jumis, visais, kurie išėjo iš arkos, – visais žemės gyvūnais. [11] Ir aš ištesėsiu savo sandorą su jumis, kad jokio kūno nebenugaišins tvano vandenys ir nebebus tvano žemei sunaikinti“. [12] Ir Dievas tarė: „Šitas yra ženklas sandoros, kurią aš darau tarp savęs ir jūsų bei visų būtybių, esančių su jumis, visoms būsimoms kartoms: [13] savo lanką dedu į debesis, ir jis tebūnie ženklas sandoros tarp manęs ir žemės. [14] Kai apniauksiu debesimis žemę ir lankas pasirodys debesyse, [15] aš atsiminsiu savo sandorą, esančią tarp manęs ir jūsų bei visų ˹kiekvienos veislės˺[v] būtybių, ir vandenys nebepavirs tvanu visam kūnui pražudyti. [16] Kai lankas bus debesyse, jį pamatysiu, kad atsiminčiau amžiną sandorą tarp Dievo ir visų ˹kiekvienos žemėje esančios veislės˺[w] būtybių“. [17] Dievas tarė Nojui: Šitas yra ženklas sandoros, kurią sudariau tarp savęs ir viso žemėje esančio kūno“.

---

[v]**9,15** Lit. kiekvieno kūno

[w]**9,16** Lit. kiekvieno žemėje esančio kūno

Nojus ir jo sūnūs

[18] Nojaus sūnūs, kurie išėjo iš arkos, buvo Šemas, Chamas ir Jafetas. Chamas buvo Kanaano tėvas. [19] Tie trys buvo Nojaus sūnūs, ir iš jų pasklido visa žemė[x]. [20] Nojus, žemdirbys, pradėjo veistis vynuogynus. [21] Išgėręs vyno, jis pasigėrė ir gulėjo nuogas savo palapinėje. [22] Chamas, Kanaano tėvas, pamatęs savo tėvo nuogybę, tai pasakė savo dviem broliams lauke. [23] O Šemas ir Jafetas, paėmę apsiaustą ir jį užsimetę ant abiejų pečių, priėjo atbuli ir apdengė savo tėvo nuogybę. Kadangi jų veidai buvo nukreipti į priešingą pusę, jie nepamatė savo tėvo nuogybės. [24] Nojus, išsiblaivinęs nuo vyno ir patyręs, ką jam buvo padaręs jo jauniausias sūnus, [25] tarė: „Tebūnie prakeiktas Kanaanas! Tarnų tarnas jis tebūnie savo broliams!“ [26] Toliau jis sakė: „Tebūnie giriamas VIEŠPATS, Šemo Dievas, o Kanaanas tebūnie jo tarnas! [27] Tegul Dievas praplečia Jafetui ribas ir tegul jis gyvena Šemo palapinėse, o Kanaanas tebūnie jam tarnas!“ [28] Tvanui praėjus, Nojus dar gyveno tris šimtus penkiasdešimt metų. [29] Taigi viso Nojaus amžiaus buvo devyni šimtai penkiasdešimt metų. Paskui jis mirė.

Nojaus palikuonių kartos

10 [1] Tokia yra Nojaus sūnų kartų eilė. ˹Nojaus sūnūs buvo˺[y] Šemas, Chamas ir Jafetas. Tvanui praėjus, jiems gimė sūnų. [2] Jafeto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajas, Javanas, Tubalas, Mešechas ir Tyras.

---

[x]**9,19** T.y. žmonija

[y]**10,1** Rk.; ~M (hapl.)

[3] Gomero sūnūs: Aškanazas, Rifatas ir Togarma. [4] Javano sūnūs: Eliša, Taršišas, Kitimas ir Rodanimas[z]. [5] Iš šitų atsišakojo tautų salos[a]. ⌜Šitie yra Jafeto sūnūs⌝[b] savo šalyse, kiekvienas turintis savo kalbą, žiūrint jų genčių jų tautose. [6] Chamo sūnūs: Kušas, Misraimas[c], Putas ir Kanaanas. [7] Kušo sūnūs: Seba, Chavila, Sabta, Ragma ir Sabtecha. Ragmos sūnūs: Šeba ir Dedanas. [8] Kušui gimė Nimrodas; jis buvo pirmasis galiūnas žemėje. [9] Jis buvo smarkus medžiotojas VIEŠPATIES akivaizdoje. Todėl sakoma: „Smarkus medžiotojas VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip Nimrodas". [10] Jo karalystės ⌜pradinės sritys⌝[d] buvo Babilonas, Erechas, Akadas ir Kalnė Šinearo šalyje. [11] Iš tos šalies jis išvyko į Asiriją ir pastatė Ninevę, Rechabot-Irą, Kelachą [12] ir Reseną tarp Ninevės ir Kelacho. Pastarasis yra įžymus miestas. [13] Misraimui gimė ludai, anamai, lehabai, naftuchai, [14] patrosiečiai, kasluchai ⌜ir kaftoriečiai⌝[e], iš kurių kilo filistinai. [15] Kanaanui gimė jo pirmagimis Sidonas ir Chetas, [16] jebusiečiai, amoriečiai ir girgašai, [17] chivai, arkai ir sinai, [18] arvadiečiai, semarai ir chamatiečiai. Paskui kanaaniečių giminės taip pasklido, [19] jog kanaaniečių ribos tęsėsi nuo Sidono Geraros linkui ligi Gazos, Sodomos, Gomoros, Admos ir Seboimo linkui ligi Lašos. [20] Šitie yra Chamo sūnūs, žiūrint jų giminių, žiūrint jų

---

[z]**10,4** Sam G1 Kr 1, 7; M: Dodanimas

[a]**10,5** Arba: pajūriai ir salos

[b]**10,5** Įterpta, sekant 20 ir 30 skn.; ~M

[c]**10,6** T.y. Egiptas

[d]**10,10** Lit. pradžia

[e]**10,14** Perkelta iš sakinio galo

kalbų, jų šalyse, jų tautose. [21] Taip pat gimė [sūnų] ir Šemui, visų Ėberio sūnų tėvui, vyresniajam Jafeto broliui. [22] Šemo sūnūs: Ėlamas, Ašūras, Arpachšadas, Ludas ir Aramas. [23] Aramo sūnūs: Usas, Chulis, Geteris ir Mašas. [24] Arpachšadui gimė Šelachas, o Šelachui gimė Ėberis. [25] Ėberiui gimė du sūnūs: vieno vardas buvo Pelegas, nes jo dienomis išsiskirstė žmonija[f], o jo brolio vardas buvo Joktanas. [26] Joktanui gimė Almodadas, Šelefas, Chasarmavetas, Jerachas, [27] Hadoramas, Uzalis, Dikla, [28] Obalis, Abimaelis, Šeba, [29] Ofyras, Chavila ir Jobabas. Jie visi – Joktano sūnūs. [30] Jų gyvenvietės tęsiasi nuo Mešos ligi Sefaros, Rytų kalnyno: [31] Šitie yra Šemo sūnūs, žiūrint jų giminių, žiūrint jų kalbų, jų šalyse, žiūrint jų tautų. [32] Šitos yra Nojaus sūnų giminės, pagal jų kartų eilę, tarp jų tautų, ir iš šitų išsišakojo tautos žemėje po tvano.

Babilono bokštas

11 [1] ˹Visi žemės gyventojai˺[g] turėjo vienodą kalbą ir vienodus žodžius. [2] Besikeldami iš rytų, jie rado lygumą Šinearo krašte ir ten apsigyveno. [3] Ir jie sakė vienas kitam: „Eikime, išmeskime plytų ir išdeginkime!“ Plyta jiems atstojo akmenį, o asfaltas jiems atstojo molio glaistą. [4] Paskui jie sakė: „Eikime, pasistatykime miestą ir bokštą, kurio viršūnė siektų dangų! Tegul taip pasidarysime vardą, kad neišsklistume visos žemės paviršiuje!“ [5] Tada VIEŠPATS nužengė pamatyti miesto ir bokšto, kurį žmonės statė. [6] Ir VIEŠPATS tarė: „Štai jie

---

[f] **10,25** Lit. žemė

[g] **11,1** Lit. Visa žemė

yra viena tauta ir visi turi vieną kalbą, o tai tėra pradžia to, ką jie rengiasi daryti! Nuo dabar nieko, ką jie sumanys daryti, jiems nebus negalima. [7] Eikime, nuženkime ir ten sumaišykime jų kalbą, kad jie nebesuprastų vienas kito kalbos!“ [8] Taip VIEŠPATS juos išsklaidė iš ten po visą žemę, ir jie liovėsi statę miestą. [9] Todėl jį praminė Babeliu, nes ten VIEŠPATS sumaišė visos žemės kalbą ir iš ten VIEŠPATS juos išsklaidė po visą žemę.

Šemo kartų eilė

[10] Šita yra Šemo kartų eilė: Šemas buvo šimto metų, kai jam gimė Arpachšadas – dvejiems metams praslinkus po tvano. [11] Ir Šemas, gimus Arpachšadui, gyveno dar penkis šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [12] Kai Arpachšadas buvo išgyvenęs trisdešimt penkerius metus, jam gimė Šelachas. [13] Ir Arpachšadas, gimus Šelachui, gyveno dar keturis šimtus trejus metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [14] Kai Šelachas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Ėberis. [15] Ir Šelachas, gimus Ėberiui, gyveno dar keturis šimtus trejus metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [16] Kai Ėberis buvo išgyvenęs trisdešimt ketverius metus, jam gimė Pelegas. [17] Ir Ėberis, gimus Pelegui, gyveno dar keturis šimtus trisdešimt metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [18] Kai Pelegas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Rejus. [19] Ir Pelegas, gimus Rejui, gyveno dar du šimtus devynerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [20] Kai Rejus buvo išgyvenęs trisdešimt dvejus metus, jam gimė Serugas. [21] Ir Rejus, gimus Serugui, gyveno dar du šimtus septynerius metus, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [22] Kai Serugas buvo išgyvenęs trisdešimt metų, jam gimė Nachoras.

[23] Ir Serugas, gimus Nachorui, gyveno dar du šimtus metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [24] Kai Nachoras buvo išgyvenęs dvidešimt devynerius metus, jam gimė Terachas. [25] Ir Nachoras, gimus Terachui, gyveno dar šimtą devyniolika metų, ir jam gimė sūnų bei dukterų. [26] Kai Terachas buvo išgyvenęs septyniasdešimt metų, jam gimė Abramas, Nachoras ir Haranas.

Teracho genealogija

[27] Tokia yra Teracho palikuonių eilė: Terachas buvo Abramo, Nachoro ir Hąrano tėvas, o Haranas – Loto tėvas. [28] Haranas mirė, jo tėvui Terachui gyvam tebesant, savo gimtojoje šalyje, Kaldėjų Ure. [29] Abramas ir Nachoras vedė. Abramo žmona vadinosi Saraja, o Nachoro žmona – Milka; ji buvo Harano, Milkos ir Jiskos tėvo duktė. [30] O Saraja buvo nevaisinga; ji neturėjo vaikų. [31] Terachas paėmė savo sūnų Abramą ir Harano sūnų Lotą, savo sūnaitį, ir savo marčią Sarają, savo sūnaus Abramo žmoną, ir ˹juos išvedė˺[h] iš Kaldėjų Uro, norėdamas eiti į Kanaano šalį. Atėję lig Charano, ten apsigyveno. [32] Viso Teracho amžiaus buvo du šimtai penkeri metai, ir Terachas mirė Charane.

Pažadas Abramui ir jo kelionė

12 [1] VIEŠPATS tarė Abramui: „Eik iš savo šalies, nuo savo giminių ir iš savo tėvo namų į šalį, kurią tau parodysiu. [2] Tave padarysiu didele tauta ir tave laiminsiu. Išgarsinsiu tavo vardą, ir tu būk palaiminimas. [3] Laiminsiu tuos, kurie tave laimina, o tą, kuris tave

---

[h] **11,31** Sam GV; S(W): išvyko su jais; M: jie išvyko su jais

prakeikia, prakeiksiu, ir tavim laiminsis[i] visos žemės giminės“. [4] Taigi Abramas vyko, kaip VIEŠPATS jam buvo pasakęs, ir su juo vyko Lotas. Abramas buvo septyniasdešimt penkerių metų, kai išvyko iš Charano. [5] Abramas paėmė savo žmoną Sarają, savo brolėną Lotą ir visą jų lobį, kurį jie buvo sukaupę, ir asmenis, kuriuos jie buvo įsigiję Charane. Jie išvyko, norėdami eiti į Kanaano šalį, ir atvyko į Kanaano šalį. [6] Abramas perėjo per šalį iki Šechemo vietovės, iki Morės[j] ąžuolo[k]. Anuomet kanaaniečiai buvo šalyje. [7] Tada VIEŠPATS pasirodė Abramui ir tarė: „Tavo palikuonims aš duosiu šitą šalį!“ Jis ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI, kuris jam buvo pasirodęs. [8] Paskui jis traukė iš ten toliau kalnuosna, į rytus nuo Bėt-Elio, ir ištiesė savo palapinę tarp Bėt-Elio vakaruose ir Ajo rytuose. Ten jis pastatė aukurą VIEŠPAČIUI ir šaukėsi VIEŠPATIES vardo. [9] Paskui Abramas keliavo vis toliau ir toliau į Negebą.

Abramas ir Saraja Egipte

[10] Kilus badui šalyje, Abramas nuvyko žemyn į Egiptą, kad ten pabuvotų kaip ateivis, nes badas slėgė tą šalį. [11] Ir, kai buvo beįeinąs į Egiptą, jis tarė savo žmonai Sarajai: „Žiūrėk, aš žinau, kad tu esi gražios išvaizdos moteris. [12] Kai egiptiečiai tave išvys, sakys: ‚Šita yra jo žmona!’ Tada jie užmuš mane, o tave paliks gyvą. [13] Sakyk, meldžiu, jog tu mano sesuo, kad man gerai klotųsi dėl tavęs ir mano gyvybė išliktų tavo dėka!“

---

[i] **12,3** T.y. ištarė sau palaiminimą, sakydamos: “Dievas tepadaro tave, kaip Abramą!“

[j] **12,6** Lit. Mokytojo

[k] **12,6** Arba: terebinto

[14] Kai Abramas įėjo į Egiptą, egiptiečiai matė, kad moteris buvo labai graži. [15] Kai ją pamatė Faraono rūmų tarnautojai, ją gyrė Faraonui, ir moteris buvo paimta į Faraono namus. [16] O Abramui jis leido gerai klotis dėl jos: jis gavo avių, galvijų ir asilų, tarnų ir tarnaičių, asilių ir kupranugarių. [17] Tačiau VIEŠPATS užgavo Faraoną ir jo namus didelėmis slogomis dėl Sarajos, Abramo žmonos. [18] Tad Faraonas pasišaukė Abramą ir tarė: „Ką man padarei! Kodėl man nepasakei, kad ji tavo žmona? [19] Kam sakei: „Ji yra mano sesuo'? Juk todėl ją pasiėmiau už žmoną. Taigi dabar – štai tavo žmona! Imk ją ir eik!" [20] Ir Faraonas davė žmonėms įsakymą apie jį, kad tie palydėtų jį, jo žmoną ir visa, ką jis turėjo.

Lotas atsiskiria nuo Abramo

13 [1] Tada Abramas traukė iš Egipto aukštyn – jis, jo žmona ir visa, ką jis turėjo, bei Lotas su juo – į Negebą. [2] Abramas buvo labai turtingas gyvulių, sidabro ir aukso. [3] Jis keliavo pastočiui iš Negebo ligi Bėt-Elio, ligi tos vietos, kur pradžioje tarp Bėt-Elio ir Ajo buvo stovėjusi jo palapinė, [4] į vietą aukuro, kurį jis anksčiau buvo pastatęs. Ten Abramas šaukėsi VIEŠPATIES vardo. [5] Lotas, kuris vyko su Abramu, irgi turėjo avių, galvijų ir palapinių. [6] O kraštas nebeišlaikė jų, gyvenančių drauge, nes jų turimų gyvulių buvo tiek daug, kad jie[1] nebegalėjo gyventi drauge. [7] Kilo vaidas tarp Abramo bandos piemenų ir Loto bandos piemenų. Tuomet kanaaniečiai ir perizai gyveno krašte. [8] Tada Abramas tarė Lotui: „Tenebūnie, meldžiu, vaido tarp manęs ir tavęs

---

[1] **13,6** T.y. Abramas ir Lotas

ir tarp mano piemenų bei tavo piemenų, nes mes esame giminaičiai! [9] Ar ne visa šalis tau atvira? Skirkis, meldžiu, nuo manęs! Jei tu pasuksi į kairę, aš eisiu į dešinę; o jei į dešinę, aš eisiu į kairę“. [10] Lotas, pakėlęs akis, matė, kad visa Jordano apylinkė ligi pat Soaro buvo gerai drėkinama kaip VIEŠPATIES sodas, kaip Egipto šalis. Tai buvo tada, kai VIEŠPATS dar nebuvo sunaikinęs Sodomos ir Gomoros. [11] Tad Lotas pasirinko visą Jordano apylinkę, ir Lotas patraukė į rytus. Taip juodu atsiskyrė vienas nuo kito. [12] Abramas gyveno Kanaano šalyje, o Lotas gyveno Lygumos[m] miestuose ir keldamasis statėsi palapines, kol pasiekė Sodomą. [13] O Sodomos žmonės buvo pikti ir labai nusidėję VIEŠPAČIUI. [14] VIEŠPATS tarė Abramui, kai Lotas buvo nuo jo atsiskyręs: „Na, pakelk akis ir pažvelk iš vietos, kur esi, į žiemius ir pietus, į rytus ir vakarus, [15] nes visą šalį, kurią matai, duosiu tau ir tavo palikuonims visam laikui! [16] Ir padarysiu tavo palikuonis kaip žemės dulkes, – jei kas galėtų suskaičiuoti žemės dulkes, tai ir tavo palikuonys galėtų būti suskaičiuoti. [17] Kelkis, pereik šalį išilgai ir skersai, nes tau ją duodu!“ [18] Taigi Abramas kėlėsi su savo palapinėmis ir nuvykęs apsigyveno prie Chebrone esančio Mamrės ąžuolo[n]. Jis ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI.

Abramas nugali Rytų karalius ir išlaisvina Lotą

14 [1] ˹Tai įvyko Šinearo karaliaus Amrafelio, Elasaro karaliaus Arjocho, Elamo karaliaus Kedorlaomerio

---

[m] **13,12** Lit. Apvalainio (t.y. apvalainio pavidalo žemutinės Jordano srities)

[n] **13,18** GS; M: ąžuolų (arba: terebintų)

ir Gojimo karaliaus Tidalio dienomis. [2] Jie pradėjo˺[o] karą su Sodomos karalium Bera, su Gomoros karalium Birša, Admos karalium Sinabu, Seboimo karalium Šemėberiu ir Belos, tai yra Soaro, karalium. [3] Tie visi susivieniję žygiavo į Sidimo slėnį, tai yra Druskos jūrą. [4] Dvylika metų jie buvo vergavę Kedorlaomeriui, o tryliktaisiais metais sukilo. [5] Keturioliktaisiais metais atžygiavo Kedorlaomeris ir karaliai, einą su juo, ir sumušė refajus Ašterot-Karnaime, zuzus Hame, ėmus Kirjataimo lygumoje [6] ir chorus Seyro[p] kalnyne ligi prie dykumos esančio Ėl-Parano. [7] Paskui jie apsigręžė ir atžygiavo į Ėn-Mišpatą[q], tai yra Kadešą, ir nukariavo ˹visą amalekiečių sritį˺[r], taip pat ir amoriečius, gyvenančius Chaseson-Tamare. [8] Tada išžygiavo Sodomos karalius, Gomoros karalius, Admos karalius, Seboimo karalius ir Belos, tai yra Soaro, karalius ir išsirikiavo kovai prieš juos Sidimo slėnyje: [9] prieš Ėlamo karalių Kedorlaomerį, Gojimo karalių Tidalį, Šinearo karalių Amrafelį ir Elasaro karalių Arjochą – keturi karaliai prieš penkis. [10] O Sidimo slėnis buvo vien tik asfalto duobės. Kai Sodomos ir Gomoros karaliai bėgo, jie pasislėpė[s] jose, o likusieji pabėgo į kalnus. [11] Tada jie[t], paėmę visą Sodomos bei Gomoros turtą ir visą jų maistą, nužygiavo. [12] Taip pat

---

[o]**14,2** Arba su G: Šinearo karaliaus Amrafelio dienomis Elasaro karalius Arjochas, Ėlamo karalius Kedorlaomeris ir Gojimo karalius Tidajis 2 pradėjo

[p]**14,6** GSV; M: jų kalnyne, Seire

[q]**14,7** Lit. Teismo šaltinį

[r]**14,7** Lit. visus amalekiečių laukus

[s]**14,10** Lit. puolė (t.y. slėpdamies nusileido į jas)

[t]**14,11** T.y. nugalėtojai

paėmė Abramo brolėną Lotą bei jo turtą ir nužygiavo, nes jis gyveno Sodomoje. [13] Tačiau vienas pabėgėlis atėjęs tai pranešė hebrajui Abramui, kuris gyveno prie amoriečio Mamrės, Eškolio ir Anerio giminaičio[u] ąžuolo[v]. Jie buvo Abramo sąjungininkai. [14] Abramas, išgirdęs, kad jo giminaitis išvestas į nelaisvę, sušaukė savo [kovai] išlavintus vyrus, gimusius jo šeimynoje, tris šimtus aštuoniolika, ir vijosi ligi Dano. [15] Paskui atskirais daliniais jis ir jo tarnai nakčia juos užpuolė ir sumušė. Jis juos vijosi ligi Chobos, esančios į šiaurę[w] nuo Damasko. [16] Jis pargabeno atgal visą turtą; jis sugrąžino ir savo giminaitį Lotą bei jo turtą su žmonomis ir žmonėmis.

Malki-Sedekas laimina Abramą

[17] Kai jis sugrįžo nugalėjęs Kedorlaomerį ir karalius, žygiavusius su juo, Sodomos karalius išėjo jo pasitikti į Šavės[x] slėnį, tai yra Karaliaus slėnį. [18] O Malki-Sedekas, Šalemo karalius, išnešė[y] duonos ir vyno; jis buvo ˹Aukščiausiojo Dievo˺[z] kunigas. [19] Ir jis palaimino jį, tardamas: „Tebūnie Abramas palaimintas Aukščiausiojo Dievo, dangaus ir žemės Kūrėjo! [20] Ir tebūnie pagarbintas Aukščiausiasis Dievas, kuris atidavė tavo priešus į tavo ranką!“ Ir jis[a] davė jam viso [grobio] dešimtąją dalį.

---

[u] **14,13** Arba: brolio

[v] **14,13** GS; M: ąžuolų (arba: terebintų)

[w] **14,15** Lit. į kairę

[x] **14,17** Lit. Lygumos

[y] **14,18** T.y. iš savo miesto ar šventyklos

[z] **14,18** Hbr. Ėl-Ėljōn

[a] **14,20** T.y. Abramas

[21] Paskui Sodomos karalius tarė Abramui: „Atiduok man žmones, o turtą pasiimk!“ [22] Bet Abramas atsakė Sodomos karaliui: „Aš pakeliu ranką[b] į VIEŠPATĮ, Aukščiausiąjį Dievą, dangaus ir žemės Kūrėją: [23] neimsiu nei siūlo, nei kurpių dirželio, nei apskritai ko nors iš visko, kas tau priklauso, kad nesakytum: ‚Aš padariau Abramą turtingą’! [24] Nieko sau! Tik tai, ką suvalgė jaunikaičiai, ir dalį vyrų, kurie žygiavo su manim – Aneris, Eškolis ir Mamrė; jie tepasiima savo dalį!“

Pažadas ir sandora

15 [1] Po šitų įvykių VIEŠPATIES žodis atėjo Abramui regėjime: „Nebijok, Abramai! Aš esu tavo skydas. Tavo atlyginimas bus labai didelis!“ [2] Bet Abramas atsakė: „Viešpatie Jahve, ką ˹bereiškia man tavo dovana˺[c], jei turiu ˹eiti iš čia˺[d] bevaikis ir mano namų paveldėtojas[e] bus damaskietis Eliezeris“. [3] Abramas toliau tarė: „Kadangi nedavei palikuonių, mano šeimynos narys bus mano įpėdinis!“ [4] Tada jam atėjo VIEŠPATIES žodis: „Ne jis bus tavo įpėdinis, bet tas, kuris kils iš tavo paties kūno, bus tavo įpėdinis!“ [5] Ir, išvedęs jį laukan, tarė: „Pažvelk į dangų ir skaičiuok žvaigždes, jei gali jas suskaičiuoti!“ Ir pridūrė: „Taip [nesuskaičiuojami] tebūnie tavo palikuonys!“ [6] Jis[f] patikėjo Dievu, ir Dievas[g]

---

[b]**14,22** prisiekdamas

[c]**15,2** Lit. man duosi

[d]**15,2** T.y. mirti

[e]**15,2** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[f]**15,6** T.y. Abramas

[g]**15,6** Hbr. jis

jam tai palaikė teisumu. [7] Jis toliau jam sakė: „Aš esu VIEŠPATS, kuris tave išvedžiau iš Kaldėjų Uro, kad tau duočiau užimti šitą šalį“. [8] O šis tarė: „Viešpatie Jahve, kaip žinosiu, kad ją užimsiu?“ [9] Jis jam atsakė: „Paimk man treigę karvę, treigę ožką, treigį aviną, kurklelį ir jauną karvelį“. [10] Paėmęs jam visus tuos, jis perpjovė juos pusiau ir sudėjo vieną pusę priešais kitą, tačiau paukščių neperpjovė pusiau. [11] Kai plėšrieji paukščiai leidosi ant negyvų gyvulių, Abramas juos nuvaikė. [12] Saulei leidžiantis, gilus miegas apėmė Abramą, ir štai tiršta, išgąstinga tamsa užpuolė jį. [13] Jis tarė Abramui: „Tu turi žinoti, kad tavo palikuonys bus ateiviai nesavame krašte ir jiems[h] vergaus, o tie juos spaus per keturis šimtus metų. [14] Bet ir tautą, kuriai jie vergaus, aš teisiu. Paskui jie išvyks su dideliu turtu. [15] O tu ramiai nueisi pas savo tėvus, būsi palaidotas žiloje senatvėje. [16] Tik su ketvirtąja karta jie čion sugrįš, nes amoriečių kaltė ligi tol dar nebus pilna“. [17] Nusileidus saulei ir sutemus, pasirodė rūkstantis puodas[i] ir ugninis deglas! Jie praėjo pro anų gabalų tarpą. [18] Tą dieną VIEŠPATS sudarė su Abramu sandorą, sakydamas: „Tavo palikuonims duodu šitą šalį nuo Egipto upės iki Didžiosios upės, Eufrato upės: [19] kainus, kenazus, kadmoniečius, [20] chitiečius, perizus, refajus, [21] amoriečius, kanaaniečius, girgašus ir jebusiečius“.

Hagara pagimdo Abramui Išmaelį

16 [1] Saraja, Abramo žmona, nebuvo jam pagimdžiusi vaikų. Bet ji turėjo tarnaitę egiptietę, vardu Hagarą.

---

[h]**15,13** T.y. svetimiesiems

[i]**15,17** T.y. didelis molinis indas, vartojamas duonai kepti

[2] Ir Saraja tarė Abramui: „Štai VIEŠPATS sulaikė mane nuo vaikų gimdymo. Na, įeik pas mano tarnaitę! Galbūt per ją susikursiu šeimą“. Abramas paklausė Sarajos kalbos. [3] Taigi Abramui išgyvenus dešimtį metų Kanaano šalyje, Saraja, Abramo žmona, paėmė egiptietę Hagarą, savo tarnaitę, ir ją davė Abramui, savo vyrui, į žmonas. [4] Jam įėjus pas Hagarą, ji pradėjo. Kai ji pajuto, jog buvo pradėjusi, su panieka ėmė žiūrėti į savo valdovę. [5] Tada Saraja tarė Abramui: „Tu atsakingas už nuoskaudą, kurią kenčiu! Aš pati daviau savo tarnaitę tau į glėbį, tačiau ji, kai pajuto, jog buvo pradėjusi, su panieka ėmė žiūrėti į mane! VIEŠPATS tebūnie mano ir tavo teisėjas!“ [6] Tada Abramas tarė Sarajai: „Štai tavo tarnaitė yra tavo valdžioje. Elkis su ja, kaip tau rodosi gera!“ Sarajai pradėjus ją engti, ta pabėgo nuo jos. [7] Bet VIEŠPATIES angelas ją rado prie vandens šaltinio dykumoje, prie šaltinio kelyje į Šūrą, [8] ir tarė: „Hagara, Sarajos tarnaite, iš kur atėjai ir kur eini?“ Ji atsakė: „Nuo Sarajos, savo valdovės, aš bėgu“. [9] Bet VIEŠPATIES angelas jai tarė: „Sugrįžk pas savo valdovę ir ⌜pasiduok jos galiai⌝[j]“. [10] VIEŠPATIES angelas jai dar sakė: „Aš taip dauginte dauginsiu tavo palikuonis, kad dėl daugybės nebus galima jų suskaičiuoti“. [11] Toliau VIEŠPATIES angelas jai tarė: „Štai tu esi nėščia ir pagimdysi sūnų. Tu turi jį praminti Išmaeliu[k], nes VIEŠPATS išgirdo tavo priespaudos šauksmą. [12] Jis bus žmogus kaip laukinis asilas: jo ranka bus prieš visus ir visų ranka prieš jį, ir jis nesugyvens su visais savo broliais“. [13] Ji davė VIEŠPAČIUI, kuris

---

[j] **16,9** Lit. nusižemink po jos rankomis

[k] **16,11** T.y. Dievas girdi

jai kalbėjo, tokį vardą: „Tu esi Ėl-Roi[l], nes ji sakė: „Ar aš tikrai čia mačiau nugarą To, kuris mane mato?“ [14] Štai kodėl šulinį pavadino Beėr-Lachai-Roi[m]. Jis yra tarp Kadešo ir Beredo. [15] Hagara pagimdė Abramui sūnų, ir Abramas praminė savo sūnų, kurį buvo pagimdžiusi Hagara, Išmaeliu. [16] Abramas buvo aštuoniasdešimt šešerių metų amžiaus, kai Hagara pagimdė Abramui Išmaelį.

Sandora su Abraomu ir jos ženklas

17 [1] Kai Abramas buvo devyniasdešimt devynerių metų amžiaus, VIEŠPATS pasirodė Abramui ir jam tarė: „Aš esu ˹Visagalis Dievas˺[n]; vaikščiok mano akivaizdoje ir būk nepeiktinas! [2] Aš noriu sudaryti sandorą tarp savęs ir tavęs ir nepaprastai tave padauginti“. [3] Tada Abramas parpuolė kniūpsčias. Ir Dievas kalbėjo su juo, tardamas: [4] „Štai tokia yra mano sandora su tavim: tu turi tapti daugelio tautų tėvu. [5] Tu nebeturi vadintis Abramu, bet tavo vardas turi būti Abraomas[o], nes tave darau daugelio tautų tėvu. [6] Aš noriu tave padaryti nepaprastai vaisingą ir tave paversti tautomis, ir karaliai turės kilti iš tavęs. [7] Aš išlaikysiu savo sandorą tarp savęs ir tavęs bei tavo palikuonių po tavęs per jų kartas kaip amžiną sandorą, kad būčiau Dievas tau ir tavo palikuonims po tavęs. [8] Aš atiduodu tau ir tavo palikuonims po tavęs šalį, kur tu esi ateivis, visą Kanaano

---

[l] **16,13** T.y. Dievas, kuris mane mato

[m] **16,14** T.y. Šuliniu Gyvojo, kuris mane mato

[n] **17,1** Hbr. Ėl-Šaddaj

[o] **17,5** Hbr. Abrāhām

šalį, amžinai nuosavybei, ir noriu būti jų Dievas“. [9] Toliau Dievas tarė Abraomui: „Tu iš savo pusės turi laikyti mano sandorą – tu ir tavo palikuonys po tavęs per jų kartas. [10] Ta yra mano sandora, kurią jūs turite laikyti tarp manęs ir savęs bei tavo palikuonių po tavęs: kiekvienas vyriškis iš jūsų turi būti apipjaustytas. [11] Jūs turite leisti apipjaustyti savo apyvarpio kūną, ir tai turi būti tarp manęs ir jūsų esančios sandoros ženklas. [12] Kas iš jūsų yra sulaukęs aštuonių dienų, turi būti apipjaustytas – kiekvienas vyriškis per jūsų kartas: gimęs namuose ar iš kurio nors svetimšalio už pinigus nupirktas vergas, kuris nepriklauso prie tavo palikuonių. [13] Būtinai turi būti apipjaustytas gimusysis tavo namuose ir už tavo pinigus nupirktasis. Tuo būdu mano sandora turi būti [paženklinta] jūsų kūne kaip amžina sandora. [14] O neapipjaustytas vyriškis, kurio apyvarpio kūnas nebus apipjaustytas, turi būti išdildytas iš savo tautiečių: jis yra sulaužęs mano sandorą!“

Dievas pažada Abraomui

[15] Dievas toliau tarė Abraomui: „O dėl tavo žmonos Sarajos, nebevadink jos Saraja, bet tegul ji vadinasi Sara[p]. [16] Aš ją laiminsiu; tau duosiu ir iš jos sūnų. Ir aš ją taip laiminsiu, kad iš jos rasis tautos ir tautų karaliai kils iš jos“. [17] Tada Abraomas parpuolė kniūpsčias ir juokėsi. Jis sau tarė: „Ar šimtamečiui begali kas gimti, arba ar Sara, sulaukusi devyniasdešimties metų amžiaus, begali gimdyti?“ [18] Paskui Abraomas tarė Dievui: „Kad bent Išmaelis liktų gyvas tavo akivaizdoje!“ [19] Bet Dievas tarė: „Ne, tavo žmona Sara pagimdys tau sūnų, ir tu turi

---

[p] **17,15** Lit. Kunigaikštienė

jį praminti Izaoku[q]! Ir aš išlaikysiu savo sandorą su juo kaip amžiną sandorą, kad ˹būčiau Dievas jam˺[r] ir[s] jo palikuonims po jo. [20] Bet ir dėl Išmaelio tave išklausiau: štai jį laiminu. Aš noriu jį padaryti vaisingą ir nepaprastai gausų. Jis bus dvylikos kunigaikščių tėvas, ir iš jo padarysiu didelę tautą. [21] Tačiau savo sandorą tesėsiu su Izaoku, kurį tau Sara pagimdys šituo laiku kitais metais“. [22] Baigęs kalbėti su juo, Dievas užžengė nuo Abraomo.

Pirmasis apipjaustymas

[23] Tą pačią dieną Abraomas paėmė savo sūnų Išmaelį bei visus jo namuose gimusius ir už jo pinigus nupirktus vergus, kiekvieną vyriškį iš Abraomo šeimynos narių, ir apipjaustė jų apyvarpio kūną kaip Dievas buvo ˹jam įsakęs˺[t]. [24] Abraomas buvo devyniasdešimt devynerių metų amžiaus, kai jo apyvarpio kūnas buvo apipjaustytas. [25] Jo sūnus Išmaelis buvo trylikos metų amžiaus, kai jo apyvarpio kūnas buvo apipjaustytas. [26] Taigi tą pačią dieną buvo apipjaustyti Abraomas ir jo sūnus Išmaelis. [27] Ir visi jo šeimynos vyrai, gimusieji namuose ir už pinigus iš svetimšalio nupirktieji, buvo apipjaustyti su juo.

---

[q] **17,19** Lit. Jis juokiasi

[r] **17,19** Įtrp. su G; plg. 7 skn.

[s] **17,19** Dgl. MssSamGS

[t] **17,23** Lit. su juo kalbėjęs

Trys vyrai aplanko Abraomą

18 [1] VIEŠPATS jam pasirodė prie Mamrės ąžuolo[u], kai jis sėdėjo palapinės prieangyje dienos kaitriausiu metu. [2] Kai jis pakėlė akis ir pažvelgė, trys vyrai stovėjo priešais jį! Išvydęs jis bėgo jų pasitikti iš palapinės angos ir, nusilenkęs iki žemės, [3] tarė: „Mano viešpatie, jeigu radau malonę tavo akyse, meldžiu, neaplenk savo tarno! [4] Tegul atneša kiek vandens, kad nusiplautumėte kojas, ir pailsėkite po medžiu. Aš noriu atnešti duonos kąsnelį, kad pasistiprintumėte. Paskui galėsite toliau keliauti, nes kam gi šiaip būtumėte ėję pro savo tarną!“ [5] Jie tarė: „Daryk taip, kaip kalbėjai!“ [6] Taigi Abraomas nuskubėjo į palapinę pas Sarą ir tarė: „Skubiai suminkyk tris saikus miltų [smulkių miltų][v] ir iškepk apskritainių!“ [7] Paskui Abraomas nubėgo pas galvijus ir, paėmęs minkštą dailų veršį, padavė tarnui, o tas skubėjo jį paruošti. [8] Jis paėmė rūgusio bei šviežio pieno ir veršiuką, kurį jis buvo davęs paruošti, ir jiems pateikė. Jiems valgant, jis pats jiems patarnavo po medžiu. [9] Jie paklausė jį: „Kur yra tavo žmona Sara?“ Jis atsakė: „Štai palapinėje“. [10] Tada anas[w] tarė: „Aš tikrai sugrįšiu pas tave kitais metais šituo laiku, ir štai tavo žmona Sara turės sūnų!“ Tuo tarpu Sara klausėsi palapinės prieangyje, esančiame jo užnugaryje. [11] Abraomas ir Sara buvo seni, sulaukę žilos senatvės. Sarai buvo paliovę mėnesinės[x]. [12] Tad Sara sau juokėsi,

---

[u] **18,1** GS, plg. 12,6; M: ąžuolų (arba: terebintų)

[v] **18,6** ~G

[w] **18,10** T.y. vienas iš trijų svečių

[x] **18,11** Lit. būti, kaip paprastai esti moterims

galvodama: „Būdama jau suvytusi, aš, mano viešpačiui esant senam, dar turėčiau patirti meilės malonumų!“ [13] VIEŠPATS tarė Abraomui: „Kodėl gi Sara juokėsi, galvodama: ‚Ar aš, būdama pasenusi, dar tikrai galėsiu gimdyti?’ [14] Ar yra kas VIEŠPAČIUI per sunku? Kitais metais šituo laiku sugrįšiu pas tave. Tada Sara turės sūnų!“ [15] O Sara gynėsi, sakydama: „Aš nesijuokiau“, nes išsigando. Bet jis tarė: „Ne! Tu juokeis!“

Abraomas maldauja už Sodomą

[16] Paskui tie vyrai pakilo iš tenai. Kai jie žvelgė žemyn į Sodomą – Abraomas ėjo su jais, norėdamas juos palydėti, – [17] VIEŠPATS pagalvojo: „Ar man slėpti nuo Abraomo, ką aš ketinu daryti? [18] Juk Abraomui tikrai lemta tapti didele ir galinga tauta, ir juo turi laimintis visos žemės tautos. [19] Nes jį išrinkau, kad jis įsakytų savo sūnums ir savo namams po savęs laikytis VIEŠPATIES kelio, darant tai, kas teisu ir teisinga, – kad tuo VIEŠPATS ištesėtų Abraomui, ką yra apie jį kalbėjęs“. [20] Taigi VIEŠPATS tarė: „Skundo šauksmas dėl Sodomos ir Gomoros juk yra didelis, ir jų nuodėmė – labai sunki. [21] Aš gi noriu nužengti ir pamatyti, ar jie elgėsi visai taip, kaip skundžia mane pasiekęs šauksmas dėl jų[y], ar ne. Turiu tai sužinoti!“ [22] Taigi tie vyrai pasuko iš tenai ir ėjo į Sodomą, o Abraomas pasiliko tebestovįs VIEŠPATIES akivaizdoje. [23] Priartėjęs Abraomas tarė: „Ar tikrai nušluosi teisųjį su bedieviu? [24] Gal penkiasdešimt teisiųjų yra mieste. Ar tikrai nušluosi ir neatleisi tai vietovei dėl penkių dešimčių teisiųjų, kurie yra joje? [25] Tebūnie toli

---

[y] **18,21** GT; M: jos (t.y. Sodomos)

nuo tavęs taip pasielgti – nužudyti teisųjį su bedieviu, kad teisiajam atsitiktų taip, kaip bedieviui! Toli tai tebūnie nuo tavęs! Ar visos žemės Teisėjas neturėtų vykdyti kas teisu?“ [26] VIEŠPATS tarė: „Jei Sodomoje, mieste, rasiu penkiasdešimt teisiųjų, tai dėl jų atleisiu visai vietovei“. [27] Abraomas atsakydamas tarė: „Gi, matai, drįstu kalbėti Viešpačiui, nors aš dulkės ir pelenai. [28] Gal ligi penkiasdešimt teisiųjų tebetruks penkių. Ar dėl penkių sunaikinsi visą miestą?“ Šis tarė: „Nesunaikinsiu, jei ten rasiu keturiasdešimt penkis!“ [29] Ir jis, dar toliau jam kalbėdamas, tarė: „Gal ten atsiras tik keturios dešimtys“. Šis tarė: „Dėl keturių dešimčių to nepadarysiu! “ [30] Tada jis tarė: „Tenesirūstina, meldžiu, Viešpats, jei vėl kalbėsiu: gal ten atsiras tik trys dešimtys“. Šis atsakė: „To nedarysiu, jei ten rasiu trisdešimt’. [31] Jis tarė: „Gi, matai, drįstu kalbėti Viešpačiui: gal ten atsiras tik dvi dešimtys“. Šis atsakė: „Nesunaikinsiu ir dėl dviejų dešimčių!“ [32] Jis tarė: „Tenesirūstina, meldžiu, Viešpats, jei dar kartą kalbėsiu: gal ten atsiras tik dešimtis“. Šis atsakė: „Nesunaikinsiu ir dėl dešimties“. [33] Paskui VIEŠPATS, baigęs kalbėti Abraomui, nuėjo, o Abraomas sugrįžo į savo vietą.

Sodomos nedorumas

19 [1] Tuodu angelai atėjo vakare į Sodomą, kai Lotas buvo besėdįs prie Sodomos vartų. Pamatęs Lotas atsikėlė jų pasitikti ir nusilenkė veidu į žemę. [2] Ir jis tarė: „Ak, mano viešpačiai! Užsukite, meldžiu, į savo tarno namus ir pernakvokite! Nusiplaukite kojas; paskui, anksti atsikėlę, galėsite eiti savo keliu!“ Bet jie tarė: „Ne, mes nakvosime aikštėje“. [3] O kai jis primygtinai juos prašė,

jie užsuko pas jį ir įėjo į jo namus. Jis juos vaišino su gėrimais ir iškepė neraugintų pyragaičių, ir jie valgė. [4] Jiems dar neatsigulus, miesto vyrai, Sodomos vyrai, apstojo namus – jauni ir seni, visi žmonės ligi vieno. [5] Šaukdami Lotui, jie tarė: „Kur yra tie vyrai, kurie šįvakar atėjo pas tave? Išvesk juos pas mus, kad ⌜turėtume lytinių santykių su jais⌝[z]!“ [6] Tada Lotas išėjo pas juos į prieduri ir, užrakinęs už savęs duris, [7] tarė: „Mano broliai, meldžiu, nepasielkite piktai! [8] Gi, matote, turiu dvi dukteris, kurios dar nėra pažinusios vyro. Leiskite man jas išvesti pas jus ir joms darykite, kaip jums patinka! Tik šitiems vyrams nieko nedarykite, nes jie yra įžengę po mano stogo priedanga[a]!“ [9] Bet jie tarė: „Atsitrauk!“ Ir toliau jie sakė: „Atsidangino vienas kaip ateivis ir dedasi teisėju. Dabar pasielgsime su tavim pikčiau negu su jais!“ Jie labai veržėsi prie to vyro, prie Loto, ir artėjo, norėdami išlaužti duris. [10] Tačiau tie vyrai ištiesė savo rankas, įtempė Lotą pas save į namą ir užrakino duris. [11] O vyrus, kurie buvo namų prieduryje, jie ištiko aklumu, mažus ir didelius, taip kad šie nebegalėjo rasti įėjimo.

Sodomos bei Gomoros sunaikinimas ir Loto išgelbėjimas

[12] Paskui tie vyrai tarė Lotui: „Ar dar ką čia turi? Žentus, savo sūnus bei dukteris ir kas tik tau priklauso mieste išvesk iš šitos vietos! [13] Nes mes rengiamės sunaikinti šitą vietą, kadangi skundo šauksmas prieš juos[b] pasidarė

---

[z]**19,5** Lit. juos pažintume

[a]**19,8** Lit. šešėliu

[b]**19,13** T.y. tos vietos gyventojus

toks garsus VIEŠPATIES akivaizdoje, jog VIEŠPATS mus siuntė jį[c] sunaikinti“. [14] Taigi išėjęs Lotas kalbėjo savo žentams, kurie buvo pasižadėję vesti jo dukteris. Jis sakė: „Kelkitės, išeikite iš šitos vietos, nes VIEŠPATS rengiasi sunaikinti miestą!“ Bet jis atrodė savo žentams tarsi juokaująs. [15] Aušrai prabrėškus, angelai prisispyrę skubino Lotą, sakydami: „Kelkis, imk savo žmoną ir savo abi dukteris, kurios čia yra, kad, baudžiant miestą, nebūtum nušluotas!“ [16] O jam tebedelsiant, tie vyrai nutvėrė jį, jo žmoną ir jo abi dukteris už rankos, nes VIEŠPATS jo pasigailėjo, ir jį išvedę paleido už miesto ribų. [17] Kai jie juos išvedė laukan, vienas tarė: „Gelbėkis! Tavo gyvybės reikalas! Nežiūrėk atgal ir nesustok kur nors lygumoje! Spruk į kalnus, kad nebūtum nušluotas!“ [18] Bet Lotas jiems tarė: „Ne, mano viešpatie[d]! [19] Štai tavo tarnas rado palankumą tavo akyse, ir tu man parodei savo didelę malonę, norėdamas išlaikyti mano gyvybę. Bet aš negaliu sprukti į kalnus: mane pasivytų nelaimė ir turėčiau mirti. [20] Žiūrėk, šitas miestas arti! Aš galėčiau ten nubėgti, ir jis mažytis. Galėčiau ten gelbėtis – argi jis ne mažytis? – kad išlikčiau gyvas“. [21] Jis jam atsakė: „Gerai[e], aš išklausiau ir tą tavo prašymą: nesunaikinsiu miesto, apie kurį kalbėjai. [22] Skubiai gelbėkis, ten bėgdamas, nes nieko negaliu daryti, kol ten nuvyksi!“ Todėl tą miestą praminė Soaru[f]. [23] Saulė patekėjo, kai Lotas įėjo į Soarą. [24] Tada VIEŠPATS leido sierai ir ugniai lyti ant

---

[c] **19,13** T.y. miestą

[d] **19,18** Arba: viešpačiai

[e] **19,21** Lit. Štai

[f] **19,22** Lit. Mažyčiu

Sodomos ir Gomoros nuo VIEŠPATIES, iš dangaus, [25] ir taip sunaikino šituos miestus ir visą apylinkę, visus miestų gyventojus ir dirvos augmenis. [26] O Loto[g] žmona ⸢pažvelgė atgal⸣[h] ir pavirto druskos stulpu. [27] Abraomas, atsikėlęs anksti rytą, nuėjo į tą vietą, kur buvo stovėjęs VIEŠPATIES akivaizdoje. [28] Pažvelgęs žemyn į Sodomą bei Gomorą ir į visą lygumos šalį, jis pamatė dūmus, kylančius aukštyn nuo žemės tarsi degyklos dūmus. [29] Taigi, kai Dievas naikino tos apylinkės miestus, Dievas atsiminė Abraomą ir leido Lotui ištrūkti iš sunaikinimo, – kai jis sugriovė miestus, kuriuose buvo gyvenęs Lotas.

Moabiečių ir amoniečių kilmė

[30] O Lotas traukė aukštyn iš Soaro ir apsigyveno kalnuose su savo abiem dukterimis, nes bijojo gyventi Soare. Taigi jis gyveno oloje, – jis ir jo abi dukterys. [31] Tada vyresnioji tarė jaunesniajai: „Mūsų tėvas senas, ir nebėra krašte vyro, kuris, sekdamas viso pasaulio papročiu, galėtų įeiti pas mus. [32] Eikš, nugirdykime vynu savo tėvą ir atsigulkime prie jo, kad iš tėvo pašauktume gyveniman palikuonių!“ [33] Taigi jos tą naktį nugirdė vynu savo tėvą. Tada įėjo vyresnioji ir gulėjo su savo tėvu, o tas nepajuto, kai ji atsigulė ir kai atsikėlė. [34] Kitą rytą vyresnioji tarė jaunesniajai: „Štai aš vakar naktį gulėjau su savo tėvu. Nugirdykime jį vynu ir šiąnakt! Paskui įeik, atsigulk prie jo, kad iš savo tėvo pašauktume gyveniman palikuonių!“ [35] Taigi jos ir tą naktį nugirdė vynu savo tėvą. Paskui pakilo jaunesnioji ir atsigulė prie jo, o tas

---

[g]**19,26** Lit. jo

[h]**19,26** Rk.; M: pažvelgė jo užnugaryje

nepajuto, kai ji atsigulė ir kai atsikėlė. [36] Taip abi Loto dukterys pradėjo iš savo tėvo. [37] Vyresnioji pagimdė sūnų ir jį praminė Moabu. Jis yra ligšiol tebegyvenančių moabiečių tėvas. [38] Bet ir jaunesnioji pagimdė sūnų ir jį praminė Ben-Amiu. Jis yra ligšiol tebegyvenančių amoniečių tėvas.

Abraomas ir Abimelechas

20 [1] Iš ten Abraomas traukė toliau į Negebo šalį ir įsikūrė tarp Kadešo ir Šūro. Būdamas ateivis Geraroje, [2] Abraomas sakė apie savo žmoną Sarą: „Ji mano sesuo“. Tada Geraros karalius Abimelechas pasiuntė ir paėmė Sarą. [3] Bet Dievas atėjo pas Abimelechą sapne naktį ir jam tarė: „Žiūrėk! Tu turi mirti dėl moteriškės, kurią paėmei, nes ji ištekėjusi moteris“. [4] Abimelechas dar nebuvo prie jos prisiartinęs. Tad jis sakė: „Ar ir teisų[i] nužudysi? [5] Argi jis man nesakė: ‚Ji mano sesuo’? Taip pat ir ji pati sakė: ‚Jis mano brolis’. Nekalta širdim ir tyromis rankomis tai padariau“. [6] Dievas jam atsakė sapne: „Ir aš žinau, kad tai padarei nekalta širdim, ir aš pats tave sulaikiau, kad man nenusidėtum. Todėl tau neleidžiau jos paliesti. [7] Taigi dabar sugrąžink vyrui žmoną, nes jis yra pranašas, ir jis melsis už tave, kad išliktum gyvas. O jei nesugrąžinsi, žinok, kad turėsi mirti su visais tavaisiais! “ [8] Kitą rytą anksti Abimelechas sušaukė visus savo tarnus ir, jiems klausantis, pakartojo visus šituos žodžius, ir tie vyrai labai nusigando. [9] Paskui Abimelechas pasišaukė Abraomą ir jam tarė: „Ką mums padarei? Ir kuo nusidėjau, kad užtraukei ant manęs

---

[i] **20,4** Rk.; M: teisią tautą

ir ant mano karalystės tokią didelę kaltę? Pasielgei su manim, kaip nevalia elgtis!“ [10] Abimelechas toliau klausė Abraomo: „Kokiu tikslu padarei tokį dalyką?“ [11] Abraomas atsakė: „Aš maniau: Dievo baimės gi nėra šitoje šalyje, ir dėl mano žmonos jie užmuš mane. [12] Be to, ji iš tiesų yra mano sesuo: mano tėvo duktė, tik ne mano motinos duktė; taip ji galėjo tapti man žmona. [13] O kai Dievas man liepė keliauti iš mano tėvo namų svetur, jai tariau: ‚Tu turi man parodyti šitą malonę: visur, kur nuvyksime, sakyk apie mane: „Jis mano brolis““‘. [14] Tada Abimelechas, paėmęs avių ir raguočių, tarnų ir tarnaičių, juos padovanojo Abraomui ir jam grąžino jo žmoną Sarą. [15] Ir Abimelechas tarė: „Štai mano kraštas tau atviras; įsikurk, kur tau patinka. [16] O Sarai jis tarė: „Štai daviau tavo broliui tūkstantį sidabrinių. Tai tebūnie tau ⌜nepažeistos moters garbės pareiškimas⌝[j] visiems, kurie yra su tavim. ⌜Tu esi visiškai pateisinta⌝[k]“. [17] Paskui Abraomas meldėsi Dievui, ir Dievas pagydė Abimelechą, jo žmoną ir jo tarnaites, ir jos [vėl] galėjo gimdyti, [18] nes VIEŠPATS buvo visiškai uždaręs įsčias Abimelecho namuose dėl Abraomo žmonos Saros.

Izaoko gimimas

21 [1] VIEŠPATS aplankė Sarą, kaip buvo žadėjęs, ir VIEŠPATS ištesėjo Sarai, kaip buvo kalbėjęs. [2] Taigi Sara pradėjo ir pagimdė sūnų Abraomui, sulaukusiam žilos senatvės, tuo metu, apie kurį Dievas buvo su juo kalbėjęs, [3] Abraomas praminė savo sūnų,

---

[j] **20,16** Lit. akių dangalas

[k] **20,16** Rk.

kuris jam buvo gimęs, kurį jam buvo pagimdžiusi Sara, Izaoku[l]. [4] Ir Abraomas apipjaustė savo sūnų Izaoką, kai jis buvo aštuonių dienų, kaip Dievas jam buvo įsakęs. [5] Abraomas buvo šimto metų amžiaus, kai jam gimė jo sūnus Izaokas. [6] Ir Sara tarė: „Dievas man padarė juoko: kiekvienas, kuris girdės, juoksis su manim!“ [7] Ji pridūrė: „Kas būtų pasakęs Abraomui: ‚Sara žindys kūdikius!’ Tačiau aš jam, sulaukusiam žilos senatvės, pagimdžiau sūnų“.

Hagaros ir jos sūnaus išvarymas ir išgelbėjimas

[8] Vaikas paaugo ir buvo nujunkytas. Tą dieną, kurią Izaokas buvo nujunkytas, Abraomas iškėlė didelį pokylį. [9] O kai Sara pamatė egiptietės Hagaros sūnų, kurį ji buvo pagimdžiusi Abraomui, žaidžiant ˹su savo sūnumi Izaoku˺[m], [10] ji tarė Abraomui: „Išvaryk šitą tarnaitę ir jos sūnų! Nes šitos tarnaitės sūnus neturi būti įpėdinis drauge su mano sūnumi, su Izaoku!“ [11] Tai labai nepatiko Abraomui – dėl jo sūnaus. [12] Bet Dievas tarė Abraomui: „Nesisielok dėl berniuko ir dėl savo tarnaitės! Visur, ką Sara tau sakys, paklausyk jos balso! Nes iš Izaoko bus tau kildinami palikuonys. [13] Bet ir tarnaitės sūnų padarysiu didele[n] tauta, nes jis yra tavo palikuonis“. [14] Atsikėlęs anksti rytą, Abraomas paėmė duonos bei odinį maišą vandens ir davė Hagarai, ir, ˹užkėlęs vaiką˺[o] jai ant peties, ją išleido. Ji nuėjo ir klaidžiojo Beėr-Šebos

---

[l]**21,3** Hbr. Jiṣchak, “jis juokiasi (arba: juoksis)“

[m]**21,9** GV; ~M

[n]**21,13** Įtrp. su Sam GSV.

[o]**21,14** Sukeista žodžių seka pagal GS.

dykumoje. [15] Išsibaigus vandeniui maiše, ji pametė vaiką po vienu krūmokšniu [16] ir atsisėdo ties juo lanko šūvio atstumu, nes pagalvojo: „Negaliu žiūrėti į vaiko mirtį!“ Ji sėdėjo ties juo, ˹o vaikas˺[p] graudžiai pravirko. [17] Dievas išgirdo berniuko balsą, ir Dievo angelas sušuko iš dangaus Hagarai. Jis jai tarė: „Kas yra tau, Hagara? Nebijok! Nes Dievas išgirdo berniuko balsą ten, kur jis guli. [18] Kelkis, pakelk berniuką ir ˹jį globok˺[q], nes jį padarysiu didele tauta!“ [19] Paskui Dievas jai atvėrė akis, ir ji išvydo vandens šulinį. Nuėjusi ji pripylė maišą vandens ir pagirdė berniuką. [20] Dievas buvo su berniuku, ir šis užaugo. Jis gyveno dykumoje ir pasidarė lankininkas. [21] Jis gyveno Parano dykumoje, o jo motina parūpino jam žmoną iš Egipto šalies.

Ginčas dėl šulinio ir sutartis su Abimelechu

[22] Anuo metu Abimelechas ir jo kariuomenės vadas Picholis tarė Abraomui: „Dievas yra su tavim visur, ką tu darai. [23] Tad dabar prisiek man čia Dievu, kad neapgausi manęs, nei mano vaikų, nei mano vaikaičių. Kokią malonę tau parodžiau, tokią tu turi parodyti man ir kraštui, kuriame apsigyvenai kaip ateivis“. [24] Abraomas atsakė: „Aš prisiekiu“. [25] Tačiau Abraomas nusiskundė Abimelechui dėl vandens šulinio, kurį Abimelecho tarnai buvo pasiveržę. [26] Abimelechas atsakė: „Nežinau, kas tai padarė. Nei tu man pranešei, nei aš iki šios dienos ką nors apie tai girdėjau“. [27] Paskui Abraomas paėmė avių bei raguočių ir davė Abimelechui, ir jie abu sudarė

---

[p]**21,16** G; M: ir

[q]**21,18** Lit. laikyk (saugodama) savo ranką ant jo

sutartį. [28] O kai Abraomas atskyrė septynias avytes iš mažųjų gyvulių, [29] Abimelechas paklausė Abraomą: „Ką gi reiškia čia šitos septynios avytės, kurias atskyrei?“ [30] Šis atsakė: „Tas septynias avytes tu turi priimti iš mano rankos, kad man tai būtų liudijimas, jog aš iškasiau šitą šulinį“. [31] Todėl tą vietą pavadino Beėr-Šeba[r], nes ten jie abu prisiekė. [32] Taip jie padarė sutartį Beėr-Šeboje. Paskui Abimelechas ir jo kariuomenės vadas Picholis pakilę sugrįžo į filistinų kraštą. [33] O jis[s] pasodino tamarisko medį Beėr-Šeboje ir ten šaukėsi VIEŠPATIES, Amžinojo Dievo, vardo. [34] Ir Abraomas prabuvo dar ilgą laiką kaip ateivis filistinų krašte.

Dievas mėgina Abraomą

22 [1] Po šitų įvykių Dievas mėgino Abraomą. Jis jam tarė: „Abraomai!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ [2] Jis[t] tarė: „Na, imk savo sūnų, savo vienintelį, kurį tu myli, Izaoką, eik į Morijos šalį ir ten jį aukok kaip deginamąją auką ant vieno iš kalnų, kurį tau nurodysiu! “ [3] Abraomas, atsikėlęs anksti rytą, pabalnojo savo asilą paėmė su savim du savo berniokus ir savo sūnų Izaoką, prisiskaldė malkų deginamajai aukai ir išsiruošęs ėjo į vietą, kurią jam Dievas buvo nurodęs. [4] Trečiąją dieną Abraomas, pakėlęs akis, iš tolo pamatė tą vietą. [5] Ir Abraomas tarė savo berniokams: „Pasilikite čia su asilu, o aš ir berniukas norime nueiti ligi ten ir pagarbinę sugrįžti pas jus“. [6] Paskui Abraomas, paėmęs malkas deginamajai

---

[r]**21,31** T.y. Priesaikos (arba: Septynių) šuliniu

[s]**21,33** T.y. Abraomas

[t]**22,2** T.y. Dievas

aukai, jas uždėjo ant savo sūnaus Izaoko, o pats pasiėmė į ranką ugnies ir peilį. Kai jie abu ėjo kartu, [7] Izaokas tarė savo tėvui Abraomui: „Mano tėve!“ Tas atsiliepė: „Aš čia, mano sūnau“. Anas tarė: „Štai ugnis ir malkos, bet kur yra avis deginamajai aukai?“ [8] Abraomas atsakė: „Dievas parūpins avį deginamajai aukai, mano sūnau!“ Taip jie abu ėjo kartu. [9] Jie atėjo į vietą, kurią Dievas jam buvo nurodęs. Abraomas ten pastatė aukurą, sukrovė eilėmis malkas, surišo savo sūnų Izaoką ir jį uždėjo ant aukuro, viršum malkų. [10] Paskui Abraomas, ištiesęs ranką, nutvėrė peilį, kad papjautų savo sūnų. [11] Bet VIEŠPATIES angelas jam sušuko iš dangaus: „Abraomai! Abraomai!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ [12] Anas tarė: „Netiesk savo rankos į berniuką ir nieko jam nedaryk! Nes dabar žinau, kad tu esi dievobaimingas, kadangi nepagailėjai man savo sūnaus, savo vienintelio“. [13] Abraomas, pakėlęs akis, žiūrėjo, ir štai vienas avinas buvo įstrigęs ragais į tankų krūmokšnį. Nuėjęs Abraomas paėmė tą aviną ir jį paaukojo kaip deginamąją auką vietoj savo sūnaus. [14] Ir Abraomas praminė tą vietą „VIEŠPATS mato“, apie kurią dar šiandien sakoma: ⌜“Kalne VIEŠPATS pasirodo“⌝[u]. [15] VIEŠPATIES angelas antrą kartą sušuko Abraomui iš dangaus: [16] „Aš prisiekiu savimi, sako VIEŠPATS: kadangi tai padarei ir nepagailėjai savo sūnaus, savo vienintelio, [17] tikrai tave laiminte laiminsiu ir padarysiu taip gausingus tavo palikuonis, kaip dangaus žvaigždės ir kaip smiltys, esančios ant jūros kranto, ir tavo palikuonys užims savo priešų vartus. [18] Tavo palikuonimis tegul laiminsis visos žemės tautos – dėl to, kad paklausei mano

---

[u]**22,14** G; M: VIŠPATIES kalne matoma

balso“. [19] Paskui Abraomas sugrįžo pas savo berniokus, ir jie pakilę ėjo drauge į Beėr-Šebą. Ir Abraomas apsigyveno Beėr-Šeboje.

Nachoro palikuonys

[20] Po šitų įvykių Abraomui buvo pranešta: „Štai ir Milka pagimdė sūnų tavo broliui Nachorui: [21] jo pirmagimį Usą ir to brolį Busą, Aramo tėvą Kemuelį, [22] Kesedą ir Cbazą, Pildašą, Jidlafą ir Betuelį“. [23] Betuelis buvo Rebekos tėvas. Šituos aštuonis Milka pagimdė Abraomo broliui Nachorui. [24] Jo sugulovė, vardu Reuma, irgi pagimdė: Tebachą ir Gachamą, Tachašą ir Maachą.

Saros mirtis ir palaidojimas

23 [1] ⌜Sara išgyveno šimtą dvidešimt septynerius metus⌝[v]. [2] Paskui Sara mirė Kirjat-Arboje, tai yra Chebrone, Kanaano krašte. Tada Abraomas įėjo Saros apraudoti ir jos apverkti. [3] Paskui Abraomas, atsikėlęs nuo savo mirusiosios, kalbėjo chitiečiams: [4] „Aš pas jus esu ateivis naujakurys. Duokite man nuosavos žemės kapui, kad išnešęs[w] palaidočiau savo mirusiąją“. [5] Chitiečiai atsakė Abraomui: [6] „O kad pasiklausytum mūsų, viešpatie! Tu esi Dievo kunigaikštis tarp mūsų. Mūsų rinktiniuose kapuose palaidok savo mirusiąją! Nė vienas iš mūsų tau neatsakys savo kapo tavo mirusiajai palaidoti“. [7] Atsikėlęs Abraomas nusilenkė prieš to krašto žmones, prieš chitiečius, [8] ir kalbėjo su jais, sakydamas:

---

[v] **23,1** Lit. Ir Saros gyvenimo buvo šimtas dvidešimt septyneri metai. M + dtgr.: Saros gyvenomo metų; ~GV

[w] **23,4** Lit. iš savo akivaizdos

„Jei sutinkate, kad išnešęs palaidočiau savo mirusiąją, tai paklausykite manęs ir mane užtarkite pas Socharo sūnų Efroną, [9] kad jis man duotų Machpelos olą, kuri jam priklauso, kuri yra jo lauko gale. Už ˹pilną kainą˺[x] jis tegul man ją duoda tarp jūsų nuosavoms kapinėms“. [10] Efronas sėdėjo tarp chitiečių. Ir chitietis Efronas, girdint chitiečiams, visiems, atėjusiems prie jo miesto vartų, atsakė Abraomui: [11] „O kad, viešpatie, pasiklausytum manęs! Lauką tau dovanoju, ir jame esančią olą tau dovanoju. Savo tautiečių akyse tau ją dovanoju! Palaidok savo mirusiąją!“ [12] Tada Abraomas nusilenkė prieš to krašto žmones [13] ir, to krašto žmonėms girdint, kalbėjo Efronui: „Jei tik tu malonėtum pasiklausyti manęs! Aš moku pinigais už lauką. Imk iš manęs, kad galėčiau ten palaidoti savo mirusiąją!“ [14] Efronas atsakė Abraomui: [15] „Jei tik tu, viešpatie, malonėtum pasiklausyti manęs! Žemė – keturi šimtai šekelių sidabro – kas tai yra tarp manęs ir tavęs![y] Tik palaidok savo mirusiąją!“ [16] Abraomas sutiko su Efronu, ir Abraomas atsvėrė Efronui sidabrą, kurį jis, chitiečiams girdint, buvo minėjęs: keturis šimtus šekelių sidabro pirklių vartojamais svarsčiais. [17] Taip Efrono laukas, kuris buvo prie Machpelos, ties Mamre – laukas ir jame buvusi ola bei visi lauke buvę medžiai, kurie augo aplinkui visame jo plote – tapo [18] Abraomo nuosavybe, chitiečiams matant – visiems, kurie buvo atėję prie jo miesto vartų. [19] Paskui Abraomas palaidojo savo žmoną Sarą Machpelos lauko

---

[x]**23,9** Lit. pilnasvorį sidabrą

[y]**23,15** T.y. tarp tokio neturtėlio, kaip Efronas. ir tokio turtuolio, kaip Abraomas

oloje ties Mamre, tai yra Chebronu, Kanaano šalyje. [20] Tuo būdu laukas ir jame buvusi ola iš chitiečių atiteko Abraomui nuosavoms kapinėms.

Abraomo tarnas piperša Rebeką Izaokui

24 [1] Abraomas buvo pasenęs, išgyvenęs daug metų, ir VIEŠPATS buvo laiminęs Abraomą visuose dalykuose. [2] Abraomas tarė savo tarnui, savo namų vyriausiajam[z], kuris prižiūrėjo viską, kas jam priklausė: „Na, dėk savo ranką po mano kulšimi! [3] Noriu prisaikdinti tave VIEŠPAČIU, dangaus ir žemės Dievu, kad neimsi žmonos mano sūnui iš dukterų kanaaniečių, tarp kurių aš gyvenu, [4] bet vyksi į mano kraštą ir pas mano giminę ir gausi žmoną mano sūnui Izaokui!“ [5] Tarnas jį paklausė: „Gal moteris nenorės sekti paskui mane į šitą kraštą; ar tuo atveju turėčiau sugrąžinti tavo sūnų į kraštą, iš kurio išvykai?“ [6] Abraomas jam atsakė: „Sergėkis, kad nesugrąžintum mano sūnaus! [7] VIEŠPATS, dangaus Dievas, kuris mane paėmė iš mano tėvo namų ir iš mano giminės krašto, kuris man kalbėjo ir kuris man prisiekė, tardamas: ‚Tavo palikuonims noriu duoti šitą kraštą’, – jis siųs savo angelą pirm tavęs, ir iš ten paimsi žmoną mano sūnui. [8] O jei moteris nenorės sekti paskui tave, tu būsi laisvas nuo šito mano įpareigojimo priesaika. Tik mano sūnaus tau nevalia ten sugrąžinti!“ [9] Tada tarnas padėjo savo ranką po savo valdovo Abraomo kulšim ir jam prisiekė ⌜vykdyti šitą žodį⌝[a]. [10] Tarnas paėmė dešimtį savo valdovo kupranugarių ir visokių

---

[z]**24,2** Arba: seniausiajam

[a]**24,9** Arba: dėl to dalyko

savo valdovo brangenybių su savim, ir išsiruošęs nuvyko į Aram-Naharaimą, į Nachoro miestą. [11] Jis leido kupranugariams klūpoti už miesto prie vandens šulinio vakare, tuo metu, kai išeina vandens sėmėjos. [12] Ir tarė: „VIEŠPATIE, mano valdovo Abraomo Dieve, duok, meldžiu, man šiandien pasisekimą ir tuo parodyk malonę mano valdovui Abraomui! [13] Štai aš stoviu prie vandens šaltinio, kur miestiečių dukterys išeina semti vandens. [14] Mergina, kuriai sakysiu: ‚Prašau palenkti savo ąsotį, kad atsigerčiau’, ir kuri atsakys: ‚Gerk! Aš ir tavo kupranugarius noriu pagirdyti!’, – ji tebūnie ta, kurią tu esi paskyręs savo tarnui Izaokui, ir iš to žinosiu, kad parodei malonę mano valdovui“. [15] Jam dar nebaigus kalbėti, štai išėjo Rebeka, kuri buvo gimusi Betueliui, sūnui Milkos, Abraomo brolio Nachoro žmonos, nešina ąsočiu ant peties. [16] Mergina buvo labai gražios išvaizdos, mergelė, ir joks vyras dar nebuvo jos palietęs. Ji nusileido prie šulinio, prisėmė savo ąsotį ir lipo aukštyn. [17] Tada tarnas, nubėgęs jos pasitikti, tarė: „Duok man, meldžiu, gurkšnelį vandens iš savo ąsočio!“ [18] Ji tarė: „Gerk, mano viešpatie!“ Ir, skubiai nuleidusi ąsotį sau ant rankos, ji davė jam gerti. [19] Davusi jam atsigerti, ji tarė: „Ir tavo kupranugariams pasemsiu, kol jie atsigers“. [20] Taigi, skubiai išpylusi savo ąsotį į lovį, vėl nubėgo prie šulinio semti, ir ji sėmė visiems jo kupranugariams. [21] Tuo tarpu tas vyras tylomis ją stebėjo, norėdamas patirti, ar VIEŠPATS buvo padaręs jo kelionę sėkmingą, ar ne. [22] Kupranugariams atsigėrus, tas vyras išsiėmė auksinį žiedą, sveriantį pusę šekelio,

˹jį prisegė prie jos nosies˺[b], ant jos rankų [užmovė] dvi apyrankes, sveriančias dešimtį aukso šekelių, [23] ir paklausė: „Kieno tu duktė? Pasakyk man, prašau! Ar yra tavo tėvo namuose mums vietos pernakvoti?“ [24] Ji jam atsakė: „Aš esu duktė Betuelio, Milkos sūnaus, kurį ji pagimdė Nachorui“. [25] Ji pridūrė: „Ir šiaudų, ir pašaro turime daug, taip pat vietos nakvynei“. [26] Tada vyras, nusilenkęs ir parpuolęs kniūpsčias VIEŠPATIES akivaizdoje, [27] tarė: „Tebūnie pagarbintas[c] VIEŠPATS, mano valdovo Abraomo Dievas, kuris neatitraukė savo malonės ir ištikimybės nuo mano valdovo! O mane tiesiu keliu VIEŠPATS atvedė į mano valdovo brolio[d] namus“. [28] Nubėgusi mergina pranešė savo motinos namiškiams, kas buvo atsitikę. [29] Rebeka turėjo brolį, vardu Labaną[e]. [30] Pamatęs žiedą ir apyrankes ant savo sesers rankų ir išgirdęs savo sesers Rebekos žodžius: „Taip ir taip man kalbėjo tas vyras“, Labanas bėgo laukan pas tą vyrą prie šulinio˺[f]. Kai jis atėjo pas tą vyrą, šis buvo tebestovįs šalia kupranugarių prie šaltinio. [31] Ir jis tarė: „Įeik, VIEŠPATIES palaimintasis! Ko stovi lauke? Aš jau paruošiau butą ir vietą kupranugariams“. [32] Tada vyras įėjo į namus, o jis[g] nubalnojo kupranugarius, padavė šiaudų bei pašaro kupranugariams, taip pat vandens jo ir su juo buvusių vyrų kojoms nuplauti. [33] Paskui ˹jam

---

[b] **24,22** SamG. plg. 47 skn.; ~M

[c] **24,27** Lit. palaimintas

[d] **24,27** GSV; M: giminaičių

[e] **24,29** M + sakinį, atkeltą iš 30 skn.: Tada Labanas bėgo laukan prie šaltinio.

[f] **24,30** Sakinys atkeltas iš 29 skn. pabaigos.

[g] **24,32** T.y. Labanas

buvo padėta⌝[h] valgyti, bet jis tarė: „Nevalgysiu, iki būsiu išdėstęs savo reikalą“. Labanas[i] sakė: „Kalbėk!“ 34 Jis tarė: „Aš esu Abraomo tarnas. 35 VIEŠPATS apsčiai palaimino mano valdovą, ir jis pasidarė turtingas: jis jam davė avių ir raguočių, sidabro ir aukso, tarnų ir tarnaičių, kupranugarių ir asilų. 36 Ir mano valdovo žmona Sara, būdama jau sena, pagimdė sūnų mano valdovui, ir šis jam atidavė viską, ką turėjo. 37 Ir mano valdovas mane prisaikdino, tardamas: ‚Tau nevalia imti mano sūnui žmonos iš dukterų kanaaniečių, kurių šalyje aš gyvenu, 38 bet tu turi vykti į mano tėvo namus, pas mano giminę, ir gauti mano sūnui žmoną!’ 39 Tada sakiau savo valdovui: ‚Gal moteris neseks paskui mane’. 40 Jis man atsakė: ‘VIEŠPATS, kuriam matant vaikščiojau, pasiųs su tavim savo angelą ir padarys tavo kelionę sėkmingą ir taip tu parūpinsi mano sūnui žmoną iš mano giminės, iš mano tėvo namų. 41 Tik tada būsi atleistas nuo mano priesaikos[j]: kai atvyksi pas mano giminę ir jie tau neduos – tada būsi laisvas nuo mano priesaikos’. 42 Taigi, šiandien atėjęs prie šaltinio, tariau: VIEŠPATIE, mano valdovo Abraomo Dieve, jeigu tikrai norėsi padaryti sėkmingą mano kelią, kuriuo aš einu, 43 man štai atsistojus prie vandens šaltinio, tegul mergina, kuri išeis semti ir kuriai tarsiu: „Duok man, meldžiu, gurkšnelį vandens atsigerti iš savo ąsočio“, 44 ir kuri man atsakys: „Ir tu pats gerk, ir tavo kupranugariams pasemsiu“, – ji tegul būna ta moteriškė, kurią VIEŠPATS yra paskyręs mano valdovo sūnui.

---

[h]**24,33** M; G: jis man padėjo

[i]**24,33** Hbr. Jis

[j]**24,41** Lit. prakeikimo (t.y. grąsinimo nelaime prisiekdant)

[45] Man dar nebaigus sau taip kalbėti, štai išėjo Rebeka, nešina ąsočiu ant peties, ir, nusileidusi prie šaltinio, sėmė. Aš jai tariau: ‚Duok man, meldžiu, atsigerti!' [46] Ji tad skubiai nukėlė nuo savęs savo ąsotį ir tarė: ‚Gerk! Taip pat ir tavo kupranugarius noriu pagirdyti?' Taigi aš gėriau, ji ir kupranugarius pagirdė. [47] Paskui jos paklausiau: ‚Kieno tu duktė?' Ji atsakė: ‘Duktė Betuelio, Nachoro sūnaus, kurį jam pagimdė Milka’. Tada prisegiau žiedą prie jos nosies ir [užmoviau] apyrankes ant jos rankų. [48] Aš nusilenkiau, parpuoliau kniūpsčias VIEŠPATIES akivaizdoje ir pagarbinau VIEŠPATĮ, savo valdovo Abraomo Dievą, kuris buvo mane atvedęs tiesiu keliu, kad gaučiau savo valdovo brolio[k] dukterį jo sūnui. [49] Taigi dabar, jei norite parodyti mano valdovui malonę ir ištikimybę, man pasakykite; o jei ne, man irgi pasakykite, kad galėčiau kreiptis į dešinę ar į kairę[l]“. [50] Tada Labanas ir Betuelis[m] atsakydami tarė: „Iš VIEŠPATIES atėjo tas dalykas. Mes negalime tau nei nepritarti, nei pritarti. [51] Štai Rebeka yra prieš tave. Imk ją ir eik, kad ji būtų žmona tavo valdovo sūnui, kaip VIEŠPATS yra nutaręs“. [52] Kai tik Abraomo tarnas išgirdo jų žodžius, parpuolė kniūpsčias ant žemės VIEŠPATIES akivaizdoje. [53] Paskui tarnas, išsiėmęs sidabrinių ir auksinių indų bei drabužių, padovanojo juos Rebekai; be to, jis padovanojo vertingų dovanų jos broliui ir jos motinai. [54] Vėliau jie valgė ir gėrė – jis ir su juo esantys vyrai, – ir pernakvojo. Jiems rytą atsikėlus, jis tarė: „Leiskite man vykti pas mano

---

[k]**24,48** Arba: giminaičio

[l]**24,49** T.y. kreiptis kitur; arba: nuspręsti, kas daryti

[m]**24,50** Vėlesnis priedas ar sudarkyta forma žodžių, kaip: jo motina (plg. 55 skn.) ar jo namiškiai (plg. 28 skn.)

valdovą!“ [55] Bet Rebekos[n] brolis ir jos motina tarė: „Tepasilieka mergina pas mus keletą, sakykim, dešimtį dienų, paskui tegul vyksta!“ [56] Bet jis jiems atsakė: „Nesulaikykite manęs, VIEŠPAČIUI padarius mano kelionę sėkmingą! Paleiskite mane, kad galėčiau vykti pas savo valdovą!“ [57] Jie tarė: „Pašaukime merginą ir jos pačios paklauskime!“ [58] Pasišaukę Rebeką, jie jos paklausė: „Ar norėsi vykti su šituo vyru?“ Ji atsakė: „Vyksiu“. [59] Tada jie išleido savo seserį Rebeką, jos auklę, Abraomo tarną ir jo vyrus. [60] Jie laimino Rebeką ir jai tarė: „Mūsų seserie, tu pasidaryk tūkstančiais miriadų[o], ir tavo palikuonys teužima vartus tų, kurie jų nekenčia! “ [61] Paskui Rebeka ir jos merginos, išsirengusios kelionėn, jojo ant kupranugarių ir sekė paskui tą vyrą. Taigi tarnas, paėmęs Rebeką, išvyko. [62] Tuo tarpu Izaokas buvo atėjęs ˹iš Beėr-Lachaj-Rojo apylinkės˺[p] – jis pats gyveno Negebo šalyje. [63] Kartą Izaokas prievakaryje išėjo į lauką pasivaikščioti[q]. Pakėlęs akis, jis išvydo ateinančius kupranugarius. [64] Rebeka, pakėlusi akis ir pamačiusi Izaoką, nulipo nuo kupranugario [65] ir paklausė tarną: „Kas yra ten tas vyras, kuris eina mums priešais per lauką?“ Tarnas atsakė: „Tai mano valdovas!“ Tada ji paėmė šydą ir užsidengė. [66] Tarnas papasakojo Izaokui apie visus dalykus, kuriuos jis buvo atlikęs. [67] Paskui Izaokas ją įsivedė į savo motinos Saros palapinę. Jis vedė

---

[n]**24,55** Hbr. jos

[o]**24,60** T.y. nesuskaitomų tūkstančių motina

[p]**24,62** M tekstas neaiškus. Lit iš kur įeina į Beėr-Lachaj-Roi; G: per dykumą į Beėr-Lachaj-Roi

[q]**24,63** Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta. GV: pamąstyti

Rebeką; ji tapo jo žmona, ir jis ją pamilo. Taip Izaokas pasiguodė po savo motinos mirties.

Keturos palikuonys

25 [1] Abraomas vedė dar kitą žmoną, vardu Keturą. [2] Ji jam pagimdė Zimraną ir Jokšaną, Medaną ir Midjaną, Jišbachą ir Šuachą. [3] Jokšanas buvo Šebos ir Dedano tėvas. Dedano palikuonys[r] buvo ašūriečiai, letušai ir leumai. [4] Midjano sūnūs buvo Ėfa, Ėferis Chanochas, Abida ir Eldaa. Visi šitie buvo Keturos palikuonys. [5] Abraomas atidavė visa, ką turėjo, Izaokui. [6] O savo[s] sugulovių sūnums jis davė dovanų ir, dar gyvas būdamas, juos pasiuntė nuo savo sūnaus Izaoko į rytus, į Rytų šalį.

Abraomo mirtis

[7] Tiek yra Abraomo nugyventų metų: šimtas septyniasdešimt penkeri. [8] Paskui jis išleido savo dvasią. Abraomas mirė žiloje senatvėje, iškaršęs, ⌜sulaukęs pilnintelio amžiaus⌝[t], ir buvo priskaičiuotas[u] prie savo giminaičių. [9] Jį palaidojo jo sūnūs Izaokas ir Išmaelis Machpelos oloje, Soharo sūnaus Efrono, chitiečio, lauke, esančiame ties Mamre, – [10] lauke, kurį Abraomas buvo nusipirkęs iš chitiečių. Ten buvo palaidoti Abraomas ir jo

---

[r]**25,3** Lit. sūnūs

[s]**25,6** Hbr. Abraomo

[t]**25,8** SamGS; Mlit. pasisotinęs

[u]**25,8** Lit. surinktas

žmona Sara. [11] Abraomui mirus, Dievas laimino jo sūnų Izaoką, ir Izaokas gyveno prie Beėr-Lachaj-Rojo[v].

Išmaelio palikuonys

[12] Tas yra Išmaelio, Abraomo sūnaus, kurį egiptietė Hagara, Saros tarnaitė, buvo pagimdžiusi Abraomui, giminės sąrašas, [13] ir tie yra vardai Išmaelio sūnų, išvardytų, atsižvelgiant į jų gimines[w]: Išmaelio pirmagimis Nebajotas, Kėdaras, Adbeelis ir Mibsamas, [14] Mišma, Dūma ir Masa, [15] Chadadas ir Tėma, Jetūras, Nafišas ir Kėdma. [16] Tie yra Išmaelio sūnūs, ir tie jų vardai, kuriais vadinami jų kaimai ir stovyklos: dvylika kunigaikščių – tiek, kiek jų kilčių. [17] Ir tiek Išmaelio gyvenimo metų: šimtas trisdešimt septyneri. Paskui jis išleido savo dvasią. Jis mirė ir prisijungė prie savo giminaičių. [18] Jie[x] gyveno nuo Chavilos ligi Šūro, esančio į rytus nuo Egipto, kur eina į Ašūrą. Jis[y] užpuldinėdavo visus savo brolius.

Ėsavo ir Jokūbo gimimas

[19] Ta yra Abraomo sūnaus Izaoko šeimos istorija: Abraomui gimė Izaokas. [20] Izaokas buvo keturiasdešimties metų, kai vedė Rebeką, Betuelio, aramėjo iš Padan-Aramo, dukterį, aramėjo Labano seserį. [21] Izaokas maldavo VIEŠPATĮ už savo žmoną, nes ji buvo nevaisinga. VIEŠPATS jį išklausė, ir jo žmona

---

[v] **25,11** Lit. Šuliniu Gyvojo, kuris mane mato

[w] **25,13** Arba: gimimo seką

[x] **25,18** T.y. Išmaelio sūnūs. 18 skn. yra 16 skn. tąsa. GV: Jis (t.y. Išmaelis)

[y] **25,18** T.y. Išmaelis (plg. 16,12)

Rebeka tapo nėščia. [22] O kai vaikai jos viduje stumdėsi, ji sakė: „Jei taip yra, tai kam aš begyvenu[z]?“ Ji tad nuėjo VIEŠPATIES pasiklausti. [23] Ir VIEŠPATS jai tarė: „Dvi tautos yra tavo įsčiose, ir dvi giminės, išėjusios iš tavo gimdos, persiskirs. Viena giminė bus galingesnė už kitą ir vyresnysis tarnaus jaunesniajam“. [24] Atėjus jos metui gimdyti, dvyniai pasirodė jos įsčiose. [25] Pirmasis išėjo rausvas[a], visas kaip plaukuotas[b] apsiaustas; tad jie praminė jį Ėsavu[c]. [26] Paskui išėjo jo brolis, ir jo ranka buvo nusitvėrusi Ėsavo kulnį; tad jį praminė Jokūbu[d]. Izaokas buvo šešiasdešimties metų, kai jie jam gimė. [27] Berniukams užaugus, Ėsavas pasidarė įgudęs medžiotojas, laukininkas, o Jokūbas – sėslys, gyvenąs palapinėse. [28] Izaokas labiau mylėjo Ėsavą, nes jis mėgo kas sumedžiota, o Rebeka labiau mylėjo Jokūbą. [29] Kartą Jokūbui verdant viralą, Ėsavas parėjo iš lauko visiškai nusilpęs. [30] Ir Ėsavas tarė Jokūbui: „Duok gi man nuryti raudono, šito raudono, nes aš esu visiškai nusilpęs!“ (Todėl jį pavadino Edomu[e].) [31] Bet Jokūbas atsakė: „Pirma man parduok savo pirmagimystės teisę!“ [32] Ėsavas tarė: „Štai aš kone mirštu iš alkio; tai ką gi man padės pirmagimystės teisė?“ [33] Jokūbas sakė: „Pirma man prisiek!“ Jis jam prisiekė ir pardavė Jokūbui savo pirmagimystės teisę. [34] Tada Jokūbas padavė Ėsavui

---

[z]**25,22** Įtrp. su S; plg. 27,46.

[a]**25,25** Hbr. `admonī yra aliuzija į “Edomą“

[b]**25,25** Hbr. sē`ār, - aliuzija į “Seyrą“, Edomo sinonimą

[c]**25,25** Ėzavas – Edomo eponimas.

[d]**25,26** Hbr. Ja`aqōb, “jis tveriasi už kulnies“ arba “jis apgauna“. Pirmykštė vardo forma (Iahkūb-ila) reiškia “Dievas tegul apgina!“

[e]**25,30** Lit. Raudonu

duonos ir lęšienės; šis valgė bei gėrė ir atsikėlęs nuėjo. Tuo būdu Ėsavas paniekino pirmagimystės teisę.

Izaokas ir Abimelechas

26 [1] Kilus toje šalyje badui – be ankstesniojo bado, kuris buvo kilęs Abraomo dienomis, – Izaokas nuvyko pas filistinų karalių Abimelechą į Gerarą. [2] VIEŠPATS jam pasirodė ir tarė: „Nesileisk į Egiptą! Pasilik šalyje, kurią tau nurodysiu! [3] Pasilik kaip ateivis šitoje šalyje, tad aš būsiu su tavim ir laiminsiu tave, nes tau ir tavo palikuonims atiduosiu visas šitas šalis ir taip ištesėsiu priesaiką, kurią prisiekiau tavo tėvui Abraomui. [4] Aš padarysiu tavo palikuonis tokius gausingus, kaip dangaus žvaigždės, ir atiduosiu tavo palikuonims visas šitas šalis, ir tavo palikuonimis tegul laiminsis visos žemės tautos – [5] užtat, kad Abraomas paklausė mano balso ir laikėsi, ko buvau liepęs laikytis: mano įsakymų, nuostatų ir įstatymų“. [6] Taigi Izaokas pasiliko Geraroje. [7] Tos vietos vyrams klausinėjant apie jo žmoną, jis sakė: „Ji mano sesuo“, nes bijojo sakyti: „Mano žmona“. [Jis manė:] „Tos vietos vyrai galėtų mane užmušti dėl Rebekos, nes ji gražios išvaizdos. [8] Jam ten bebūnant ilgesnį laiką, atsitiko taip, kad filistinų karalius Abimelechas pažvelgė žemyn pro langą ir pamatė Izaoką bemyluojant savo žmoną Rebeką. [9] Abimelechas pasišaukė Izaoką ir tarė: „Aišku, kad ji tavo žmona! Tai kaip drįsai sakyti: ‚Ji mano sesuo’?“ Izaokas jam atsakė: „Todėl, kad maniau, jog turėsiu dėl jos mirti“. [10] Tada Abimelechas tarė: „Ką čia būtum mums padaręs! Kaip lengvai vienas kuris tautietis būtų galėjęs sugulti su tavo žmona ir tu būtum užtraukęs ant mūsų kaltę!“ [11] Tad

Abimelechas įsakė visai tautai: „Kas palies šitą vyrą ar jo žmoną, turės būti baudžiamas mirtim! “ [12] Izaokas sėjo toje šalyje ir gavo tais metais šimteriopą derlių, nes VIEŠPATS jį laimino. [13] Taip žmogus pralobo ir vis labiau turtėjo, kol pasidarė labai turtingas. [14] Kadangi jis turėjo avių bei galvijų kaimenę ir daug šeimynos, jam pavydėjo filistinai. [15] Tad visus šulinius, kuriuos jo tėvo tarnai buvo iškasę jo tėvo Abraomo dienomis, filistinai užvertė ir pripylė žemių. [16] Paskui Abimelechas tarė Izaokui: „Eik šalin nuo mūsų, nes pasidarei mums perdaug galingas!“ [17] Taigi Izaokas vyko iš ten, pasistatė stovyklą Geraros slėnyje ir ten pasiliko. [18] Izaokas vėl atkasė vandens šulinius, kuriuos buvo iškasę jo tėvo Abraomo tarnai[f] ir kuriuos filistinai, Abraomui mirus, buvo užvertę, ir juos pavadino tais pačiais vardais, kuriais juos buvo pavadinęs jo tėvas. [19] Bet kai Izaoko tarnai, kasdami slėnyje, ten aptiko versminio vandens šulinį, [20] Geraros piemenys ėmė vaidytis su Izaoko piemenimis, sakydami: „Mums priklauso vanduo!“ Tad jis praminė tą šulinį Eseku[g], nes jie buvo vaidijęsi su juo. [21] Paskui jie iškasė kitą šulinį, bet jie ir dėl jo susivaidijo. Tad jis jį praminė Sitna[h]. [22] Jis toliau traukė iš ten ir iškasė dar vieną šulinį, bet dėl jo jie nebesivaidijo. Tad jis jį praminė Rechobotu[i] ir tarė: „Dabar VIEŠPATS mums suteikė tokią plačią erdvę, jog galėsime išsiplėsti šalyje“. [23] Paskui iš ten jis traukė aukštyn į Beėr-Šebą. [24] Tą pačią naktį jam

---

[f] **26,18** SamGV, plg. 15,19,25 skn. M: dienomis

[g] **26,20** Lit. Vaidu

[h] **26,21** Lit. Priešyste

[i] **26,22** Lit. Platybėmis

pasirodė VIEŠPATS ir tarė: „Aš esu tavo tėvo Abraomo Dievas. Nebijok, nes aš esu su tavim! Tave laiminsiu ir dauginsiu tavo palikuonis dėl savo tarno Abraomo“. 25 Taigi jis ten pastatė aukurą ir šaukėsi VIEŠPATIES vardo. Jis ten ištiesė savo palapinę, o jo[j] tarnai ten kasė šulinį. 26 Abimelechas atvyko pas jį iš Geraros su savo asmeniniu patarėju Achuzatu ir savo kariuomenės vadu Picholiu. 27 Izaokas jų paklausė: „Ko atėjote pas mane? Jūs juk nekentėte manęs ir mane pavarėte nuo savęs“. 28 Jįe atsakė: „Mes aiškiai matėme, kad VIEŠPATS yra su tavim, tad galvojome: ‚Tebūnie gi tarp mūsų su priesaika padarytas susitarimas – tarp mūsų ir tavęs. Sudarykime tokią sutartį su tavim, 29 kad piktai nepasielgsi su mumis, kaip ir mes tavęs nepalietėme, tik gerai elgėmės su tavim ir taikingai tave išleidome’. Tu dabar esi VIEŠPATIES palaimintasis!“ 30 Tada jis iškėlė jiems pokylį, ir jie valgė bei gėrė. 31 Atsikėlę anksti rytą, jie prisiekė vienas kitam. Paskui Izaokas juos išleido, ir jie vyko nuo jo ramūs. 32 Tą pačią dieną Izaoko tarnai atėję jam pranešė apie šulinį, kurį jie buvo iškasę; jie jam sakė: „Radome vandens!“ 33 Jis jį pavadino Šiba[k]. Todėl tas miestas ligi šios dienos tebesivadina Beėr-Šeba[l]. 34 Ėsavas, turėdamas keturiasdešimt metų, vedė chitiečio Beėrio dukterį Jehuditą ir chitiečio Ėlono dukterį Basematą. 35 Jos apkartino dvasią Izaokui ir Rebekai.

---

[j]**26,25** Hbr. Izaoko

[k]**26,33** G: Priesaika

[l]**26,33** Lit. Priesaikos šuliniu

Jokūbas klasta išgauna pirmagimio palaiminimą

27 [1] Kai Izaokas paseno ir jo akys taip aptemo, jog jis nebegalėjo regėti, jis pasišaukė savo vyresnįjį sūnų ir jam tarė: „Mano sūnau!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ [2] Jis sakė: „Gi, matai, esu senas, nežinau savo mirties dienos. [3] Taigi dabar imk savo ginklus, savo strėlinę bei kilpinį, ir, išėjęs į lauką, sumedžiok man laimikį! [4] Paskui paruošk man skanų[m] valgį, kokį mėgstu, ir atnešk man valgyti, kad mano siela, prieš man mirštant, tave palaimintų!
“ [5] Rebeka klausėsi, kai Izaokas kalbėjo savo sūnui Ėsavui. Taigi, Ėsavui nuėjus į lauką laimikio medžioti ⌜savo tėvui⌝[n], [6] Rebeka tarė savo sūnui Jokūbui: „Štai aš nugirdau tavo tėvą kalbant tavo broliui Ėsavui šitaip: [7] ‚Paruošk man ką sumedžiojęs ir pataisyk man skanų valgį, kad valgyčiau ir, prieš mirdamas, tave palaiminčiau VIEŠPATIES akivaizdoje’. [8] Taigi dabar, mano sūnau, paklausyk mano įkalbos, to, ką aš tau liepsiu! [9] Na, eik pas kaimenę ir iš ten man atnešk du puikius ožiukus, kad galėčiau paruošti iš jų tavo tėvui skanų valgį, kokį jis mėgsta; [10] paskui jį įnešk savo tėvui valgyti, kad jis, prieš mirdamas, tave palaimintų“. [11] Bet Jokūbas tarė savo motinai Rebekai: „Žiūrėk! Mano brolis Ėsavas yra gaurys, o aš – plikaodis. [12] Rasi mano tėvas mane pačiupinės; tada jam pasirodyčiau kaip tas, kuris tyčiojasi, ir taip užsitraukčiau prakeikimą, ne palaiminimą“. [13] Tačiau jo motina jam atsakė: „Ant manęs tekrinta tau gresiąs prakeikimas, mano sūnau! Tik paklausyk

---

[m]**27,4** Arba: šventinį

[n]**27,5** G; M: parnešti

mano įkalbos ir nuėjęs man atnešk!“ [14] Taigi jis nuėjęs ir paėmęs atnešė savo motinai, o jo motina paruošė skanų valgį, kokį mėgo jo tėvas. [15] Paskui Rebeka paėmė savo vyresniojo sūnaus Ėsavo geriausius drabužius, kuriuos turėjo namuose, ir apvilko savo jaunesnįjį sūnų Jokūbą, [16] o ožiukų kailiais apvyniojo jo rankas ir jo pliką kaklą. [17] Vėliau ji padavė skanųjį valgį ir duonos, kuriuos buvo paruošusi, į savo sūnaus Jokūbo ranką. [18] Jis, įėjęs pas savo tėvą, tarė: „Mano tėve!“ Tas atsiliepė: „Aš čia. Kas tu esi, mano sūnau?“ [19] Jokūbas atsakė: „Aš esu Ėsavas, tavo pirmagimis. Padariau, kaip man liepei. Na, kelkis, atsisėsk ir valgyk to, ką sumedžiojau, kad tavo siela mane palaimintų!“ [20] Bet Izaokas klausė savo sūnų: „Kaipgi, mano sūnau, galėjai taip greitai ką rasti?“ Tas atsakė: „VIEŠPATS, tavo Dievas, man leido aptikti“. [21] Tada Izaokas tarė Jokūbui: „Priartėk, kad apčiupinėčiau tave, mano sūnau, ar tu tikrai esi mano sūnus Ėsavas, ar ne!“ [22] Jokūbas priartėjo prie savo tėvo Izaoko, o tas, jį apčiupinėjęs, tarė: „Balsas – Jokūbo balsas, bet rankos – Ėsavo rankos“. [23] Ir jis neatpažino jo, nes jo rankos buvo plaukuotos, kaip jo brolio Ėsavo rankos. Taigi jis palaimino jį. [24] Toliau jis paklausė: „Ar tu tikrai esi mano sūnus Ėsavas?“ Šis atsakė: „Taip[o]“. [25] Tada jis tarė: „Atnešk man valgyti to, kas mano sūnaus sumedžiota, kad tave palaimintų mano siela!“ Jis jam atnešė, ir jis valgė; be to, jis padavė jam vyno, ir jis gėrė. [26] Paskui jo tėvas Izaokas jam tarė: „Na, priartėk ir pabučiuok mane, mano sūnau!“ [27] Taigi jis priartėjęs pabučiavo jį. Pauostęs

---

[o]**27,24** Lit. Aš esu

jo drabužių kvapą, jis[p] palaimino jį, tardamas: „A! Mano sūnaus kvapas kaip kvapas lauko, kurį palaimino VIEŠPATS! [28] Dievas tegul tau duoda dangaus rasos bei žemės riebalų ir apsčiai javų bei vyno! [29] Tegul tarnauja tau tautos ir nusilenkia prieš tave giminės! Viešpatauk savo broliams, ir tenusilenkia prieš tave tavo motinos sūnūs! Kas tave keiktų, tebūnie prakeiktas, ir kas tave laimintų, tebūnie palaimintas!“ [30] Kai tik Izaokas buvo baigęs laiminti Jokūbą ir Jokūbas vos buvo išėjęs nuo savo tėvo Izaoko, jo brolis Ėsavas parėjo iš medžioklės. [31] Jis irgi pataisė skanų valgį ir įnešė savo tėvui. Ir jis tarė savo tėvui: „Tegul teikiasi mano tėvas atsikelti ir valgyti savo sūnaus laimikio, kad mane palaimintų tavo siela!“ [32] Jo tėvas Izaokas jį užklausė: „Kas tu esi?“ Tas atsakė: „Aš esu tavo sūnus, tavo pirmagimis, Ėsavas“. [33] Tada Izaokas labai smarkiai sudrebėjo iš baimės ir tarė: „Kas gi buvo tas, kuris sumedžiojo laimikį ir man atnešė?! Aš, prieš tau pareinant, visko valgiau ir jį palaiminau – jis ir liks palaimintas!“ [34] Kai tik Ėsavas išgirdo savo tėvo žodžius, jis suriko labai garsiu bei graudulingu balsu ir tarė savo tėvui: „Palaimink ir mane, mano tėve!“ [35] Bet šis sakė: „Tavo brolis atėjo su klasta ir paėmė tavo palaiminimą“. [36] Anas tarė: „Ar ne teisingai jį praminė Jokūbu[q]? Juk jau du kartus jis apgavo mane. Jis paėmė mano pirmagimystę ir štai dabar paėmė mano palaiminimą“. Ir jis paklausė: „Nejaugi man nepalikai palaiminimo?“ [37] Izaokas atsakydamas tarė Ėsavui: „Štai aš jį padariau tavo valdovu ir visus jo brolius

---

[p]**27,27** T.y. Izaokas

[q]**27,36** Lit. Jis apgavo

jam atidaviau į tarnus, ir javais bei vynu jį aprūpinau. Ką gi begaliu daryti tau, mano sūnau?“ 38 Ėsavas tarė savo tėvui: „Ar tik vieną turi palaiminimą, mano tėve? Palaimink ir mane, mano tėve!“ Ir Ėsavas graudžiai[r] verkė. 39 Tada jo tėvas Izaokas atsakydamas jam tarė: „Štai toli nuo žemės riebalų[s] tebūnie tavo buveinė ir nuo dangaus rasos aukštybėse. 40 Savo kalaviju turėsi gyventi ir savo broliui tarnauti. Bet kai išsilaisvinsi[t], nutrauksi jo jungą nuo savo kaklo“.

Jokūbas siunčiamas pas Labaną

41 Ėsavas pasidarė priešas Jokūbui dėl palaiminimo, kuriuo jo tėvas buvo jį palaiminęs. Ir Ėsavas sau tarė: „Artėja dienos, kur teks gedėti dėl mano tėvo; tada užmušiu savo brolį Jokūbą!“ 42 Kai Rebekai buvo pranešti jos vyresniojo sūnaus Ėsavo žodžiai, ji, pasiuntusi [pasiuntinį], pasišaukė savo jaunesnįjį sūnų Jokūbą ir jam tarė: „Štai tavo brolis Ėsavas rengiasi tau atkeršyti, norėdamas tave užmušti. 43 Taigi dabar, mano sūnau, paklausyk mano įkalbos! Tuoj bėk pas mano brolį Labaną į Charaną 44 ir kurį laiką pasilik pas jį, kol atlėgs tavo brolio pyktis, 45 kol tavo brolio rūstybė nusigręš nuo tavęs ir jis pamirš, ką esi jam padaręs! Paskui aš nusiųsiu ir tave iš ten pargabendinsiu. Kodėl turėčiau net jūsų abiejų netekti vieną dieną?“ 46 Rebeka tarė Izaokui: „Man įgriso gyvenimas dėl chitiečių moterų. Jei Jokūbas ims žmoną

---

[r]**27,38** Lit. pakėlė savo balsą ir

[s]**27,39** T.y. derlingų sričių

[t]**27,40** Hbr. veiksmažodžio reikšmė neišaiškinta.

iš chitiečių, tokią, kaip šitos, vieną kurią iš šalies dukterų, tai kam

man begyventi?

28 [1] “Tada Izaokas pasišaukė Jokūbą, jį palaimino ir jam įsakė: „Neimk žmonos iš kanaaniečių moterų! [2] Tuoj vyk į Padan-Aramą, į tavo motinos tėvo Betuelio namus, ir iš ten pasiimk žmoną, iš tavo avyno Labano dukterų! [3] ˹Visagalis Dievas˺[u] tegul laimina tave, tegul padaro tave vaisingą ir daugina tave, kad pasidarytum tautų būrys! [4] Ir tegul jis tau suteikia Abraomo palaiminimą, tau ir tavo palikuonims su tavim, kad užvaldytum savo ateivystės šalį, kurią Dievas davė Abraomui!“ [5] Taip Izaokas išleido Jokūbą, ir tas vyko į Padan-Aramą pas Labaną, aramėjo Betuelio sūnų, Jokūbo ir Ėsavo motinos Rebekos brolį.

Ėsavo žmonos

[6] Ėsavas, patyręs, kad Izaokas buvo palaiminęs Jokūbą ir jį nusiuntęs į Padan-Aramą žmonos iš ten pasiimti, kad, jį laimindamas, jam įsakė: „Tau nevalia imti žmonos iš kanaaniečių moterų“, [7] ir kad Jokūbas paklausė savo tėvo bei motinos ir vyko į Padan-Aramą, – [8] Ėsavas įsitikino, kad kanaanietės nepatiko jo tėvui Izaokui. [9] Tad Ėsavas nuėjo pas Išmaelį ir, be savo turimųjų žmonų, dar vedė Machalatą, Abraomo sūnaus Išmaelio dukterį, Nebajoto seserį.

---

[u]**28,3** Hbr. Ėl-Šaddaj

Jokūbo sapnas ir įžadas Bėt-Elyje

[10] Jokūbas, išvykęs iš Beėr-Šebos, keliavo į Charaną. [11] Pasiekęs vieną vietą, jis ten pasiliko nakvoti, nes saulė jau buvo nusileidusi. Paėmęs vieną akmenį iš tos vietos, jis pasidėjo prie galvos[v] ir atsigulė toje vietoje. [12] Jis sapnavo matąs laiptus[w], atremtus į žemę, jų viršų siekiantį dangų, Dievo angelus jais laipiojančius aukštyn ir žemyn [13] ir VIEŠPATĮ stovintį ˹viršuj jų˺[x] ir sakantį: „Aš esu VIEŠPATŠ, tavo tėvo Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas. Tą žemę, ant kurios tu guli, duosiu tau ir tavo palikuonims. [14] Tavo palikuonys bus kaip žemės dulkės, ir tu išsiplėsi į vakarus ir į rytus, į žiemius ir į pietus, ir tavimi bei tavo palikuonimis laiminsis visos žemės giminės! [15] Štai aš esu su tavim ir tave saugosiu visur, kur eisi, ir tave sugrąžinsiu į šitą šalį, nes nepaliksiu tavęs, kol įvykdysiu, ką esu tau pažadėjęs“. [16] Jokūbas, pabudęs iš miego, tarė: „Tikrai VIEŠPATS yra šitoje vietoje, o aš nežinojau!“ [17] Ir nusigandęs tarė: „Kokia nuogąstinga šita vieta! Čia niekas kita, kaip Dievo namai, ir čia dangaus vartai!“ [18] Jokūbas, atsikėlęs anksti rytą, paėmė akmenį, kurį buvo pasidėjęs prie galvos, pastatė jį kaip paminklą ir išpylė aliejaus ant jo viršaus. [19] Jis praminė tą vietą Bėt-Eliu[y]. O anksčiau tas miestas vadinosi Lūzas. [20] Paskui Jokūbas padarė įžadą, tardamas: „Jei Dievas bus su manim ir mane apsaugos šitame kelyje, kuriuo aš einu,

---

[v]**28,11** T.y. ne pagalviu, o galvai apsaugoti; plg. 1Sam 19,13.16;26,7.11.

[w]**28,12** Arba: kopėčias

[x]**28,13** Arba: prie jo

[y]**28,19** T.y. Dievo namais

ir duos man duonos valgyti ir drabužių apsivilkti, [21] ir jei sveikas pargrįšiu į savo tėvo namus, – tai VIEŠPATS tegul bus mano Dievas. [22] Šitas akmuo, kurį pastačiau kaip paminklą, tegul bus Dievo namai, ir iš viso, ką man duosi, tau ištikimai duosiu dešimtinę“.

Jokūbas susitinka su Rachele

29 [1] Paskui Jokūbas leidosi kelionėn ir žygiavo į rytiečių šalį. [2] Bežiūrėdamas jis pastebėjo šulinį lauke ir ten tris avių bandas, sugulusias prie jo, nes iš to šulinio girdydavo bandas, ir didelis akmuo buvo ant šulinio angos. [3] Tik kai susirinkdavo ˹visi piemenys˺[z], atrisdavo tą akmenį nuo šulinio angos ir pagirdydavo avis; paskui risdavo tą akmenį atgal į jo vietą ant šulinio angos. [4] Jokūbas jiems tarė: „Mano broliai, iš kur jūs esate?“ Jie atsakė: „Mes esame iš Charano“. [5] Jis jų paklausė: „Ar pažįstate Labaną, Nachoro sūnaitį[a]?“ Jie atsakė: „Pažįstame“. [6] Jis juos klausė: „Ar jam gerai sekasi?“ Jie atsakė: „Gerai. Antai jo duktė Rachelė ateina su avimis!“ [7] Jis tarė: „Žiūrėkite, dar daug dienos, ne metas suvaryti gyvulius. Pagirdykite avis ir nuėję ganykite!“ [8] Bet jie atsakė: „Negalime, kol susirinks ˹visi piemenys˺[b] ir nuris tą akmenį nuo šulinio angos. Tik tada pagirdysime avis“. [9] Jam tebekalbant su jais, Rachelė atėjo su avimis, kurios priklausė jos tėvui, nes ji buvo piemenė. [10] Kai Jokūbas pamatė Rachelę, savo avyno[c] Labano dukterį, ir

---

[z] **29,3** SamG; M: visos bandos

[a] **29,5** Arba: sūnų

[b] **29,8** Žr. 29,3

[c] **29,10** T.y. motinos brolio

savo avyno Labano avis, Jokūbas priėjo, nurito akmenį nuo šulinio angos ir pagirdė savo avyno Labano avis. [11] Paskui Jokūbas pabučiavo Rachelę ir balsiai pravirko. [12] Ir Jokūbas pasisakė Rachelei, kad jis esąs jos tėvo giminaitis, kad jis esąs Rebekos sūnus. Ta nubėgusi tai pranešė savo tėvui. [13] Kai Labanas išgirdo žinią apie savo seserėną Jokūbą, atbėgo jo pasitikti ir, jį apkabinęs ir pabučiavęs, nusivedė į savo namus. Jis išpasakojo Labanui viską, kas buvo atsitikę. [14] Tada Labanas jam tarė: „Tikrai tu esi ⌜mano kūnas ir kraujas⌝[d]!“ Ir Jokūbas[e] išbuvo pas jį vieną mėnesį.

Jokūbas veda Lėją ir Rachelę

[15] Paskui Labanas tarė Jokūbui: „Ar dėl to, kad tu esi mano giminaitis, turėtum man už dyką tarnauti? Pasakyk man, kiek nori algos!“ [16] Labanas gi turėjo dvi dukteris: vyresnioji buvo vardu Lėja, o jaunesnioji – Rachelė. [17] Lėjos akys buvo blausios, o Rachelė buvo dailaus sudėjimo ir gražios išvaizdos. [18] Jokūbas pamilo Rachelę; tad jis sakė: „Noriu tau tarnauti septynerius metus už tavo jaunesniąją dukterį Rachelę“. [19] Labanas atsakė: „Geriau man ją duoti tau negu svetimam vyrui. Pasilik pas mane!“ [20] Taigi Jokūbas tarnavo už Rachelę septynerius metus, ir, kadangi jis ją mylėjo, jie jam pasirodė kaip kelios dienos. [21] Paskui Jokūbas tarė Labanui: „Duok man mano žmoną, nes jau atėjo metas, kad įeičiau pas ją!“ [22] Tada Labanas sukvietė visus tos vietos žmones ir iškėlė pokylį. [23] Bet vakare jis paėmė savo dukterį Lėją ir ją įvedė pas jį, o

---

[d]**29,14** Lit. mano kaulai ir mano kūnas (t.y. mano artimas giminaitis)
[e]**29,14** Hbr. jis

tas priėjo prie jos. [24] Ir Labanas davė jai, savo dukteriai Lėjai, savo tarnaitę Zilpą į tarnaites. [25] Bet, rytui išaušus, pasirodė, kad tai buvo Lėja! Tada Jokūbas[f] tarė Labanui: „Ką čia man padarei! Ar ne už Rachelę tarnavau pas tave? Tai kodėl mane apgavai?“ [26] Labanas atsakė: „Mūsų vietoje nėra tokio papročio, kad išleistų jaunesniąją pirma vyresniosios. [27] Atšvęsk vestuvių savaitę su šita, paskui tegul tau ˹teks ir ana˺[g] už tarnystę, kurią turėsi eiti pas mane dar kitus septynerius metus!“ [28] Jokūbas sutiko ir atšventė savaitę su ja. Paskui anas jam davė savo dukterį Rachelę į žmonas. [29] Ir Labanas davė savo dukteriai Rachelei savo tarnaitę Bilhą, kad ji būtų jai tarnaitė. [30] Jis[h] įėjo ir pas Rachelę; jis mylėjo Rachelę labiau už Lėją ir tarnavo pas jį dar kitus septynerius metus.

Jokūbo sūnų gimimas ir vardai

[31] VIEŠPATS, matydamas, kad Lėja nebuvo mylima, atidarė jos įsčias, bet Rachelė buvo nevaisinga. [32] Lėja pradėjo ir pagimdė sūnų ir jį praminė Reūbenu[i], nes ji sakė: „VIEŠPATS pažvelgė į mano sielvartą; dabar mane mylės mano vyras“. [33] Ji vel pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „VIEŠPATS girdėjo, kad manęs nemyli; tad jis man davė ir šitą [sūnų]“. Ir ji praminė jį Šimeonu[j]. [34] Ji vėl pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „Dabar pagaliau mano vyras prisiriš prie manęs, nes jam pagimdžiau tris sūnus“.

---

[f]**29,25** Įtrp. su G.

[g]**29,27** M; Sam GSV: duosiu ir aną

[h]**29,30** T.y. Jokūbas

[i]**29,32** Lit. Žiūrėkite, sūnus!

[j]**29,33** Hbr. Šime`ōn, “girdėtojas“

Todėl ji praminė jį Leviu[k]. [35] Ji vėl pradėjo ir pagimdė sūnų. Ir ji tarė: „Šįkart tegul aš girsiu VIEŠPATĮ!“ Todėl ji praminė jį Judu[l]. Paskui ji liovėsi gimdžiusi.

30 [1] Rachelė, matydama, kad negimdė vaikų Jokūbui, ėmė pavydėti savo seseriai Lėjai ir tarė Jokūbui: „Parūpink man sūnų, kitaip aš mirsiu!“ [2] O Jokūbas, supykęs ant Rachelės, atsikirto: „Ar aš galiu atstoti Dievą, kuris tau užlaikė įsčių vaisių?“ [3] Tada ji tarė: „Štai mano tarnaitė Bilha. Įeik pas ją, kad ji pagimdytų ant mano kelių ir kad iš jos ir aš turėčiau vaikų!“ [4] Taigi ji davė jam į žmonas savo tarnaitę Bilhą, ir Jokūbas įėjo pas ją. [5] Bilha pradėjo ir pagimdė Jokūbui sūnų. [6] Tada Rachelė tarė: „Dievas apgynė mano teisę: jis išklausė ir mano prašymą ir man davė sūnų“. Todėl ji pavadino jį Danu[m]. [7] Rachelės tarnaitė Bilha vėl pradėjo ir pagimdė Jokūbui antrą sūnų. [8] Rachelė tarė: „Antžmogiškose[n] varžybose aš varžiaus su savo seseria ir nugalėjau“. Ir ji praminė jį Naftaliu[o]. [9] Kai Lėja pamatė, kad liovėsi gimdžiusi, paėmė savo tarnaitę Zilpą ir ją davė Jokūbui į žmonas. [10] Lėjos tarnaitė Zilpa pagimdė Jokūbui sūnų. [11] Tada Lėja tarė: ˹Kokia palaima!˺[p] Ir ji praminė jį Gadu[q]. [12] Lėjos tarnaitė Zilpa pagimdė Jokūbui antrą sūnų. [13] Tada Lėja tarė: „Kokia

---

[k]**29,34** Hbr. Lēvī ‘jillavė, “jis prisiriš“

[l]**29,35** Hbr. Jehūdā, “jis giriamas“

[m]**30,6** Hbr. Dān, “teisėjas“, “gynėjas“

[n]**30,8** Lit. Dievo

[o]**30,8** Hbr. Naftalī, “rungovas“, “varžovas“

[p]**30,11** KGV; MSTQ: Laimė nusišypsojo!

[q]**30,11** Hbr. Gad, “laimė“

aš laiminga! Juk moterys[r] vadins mane laiminga“. Ir ji praminė jį Ašeriu[s]. 14 Kviečių pjūties metu Reūbenas nuėjęs rado lauke mandragorų[t] ir jas parnešė savo motinai Lėjai. Tada Rachelė tarė Lėjai: „Duok man, prašau, savo sūnaus mandragorų! “ 15 Bet ta jai atšovė: „Ar ne gana tau buvo atimti iš manęs vyrą, kad nori atimti ir mano sūnaus mandragoras?“ Rachelė tarė: „Užtat tegul jis šiąnakt guli su tavim – už tavo sūnaus mandragoras!“ 16 Jokūbui pareinant vakare iš lauko, Lėja išėjo jo pasitikti ir tarė: „Tu turi įeiti pas mane, nes samdyte pasamdžiau tave už savo sūnaus mandragoras!“ Taigi tą naktį jis gulėjo su ja. 17 Dievas išklausė Lėją. Ji pradėjo ir pagimdė Jokūbui penktąjį sūnų. 18 Lėja tarė: „Dievas man atlygino už tai, kad daviau savo tarnaitę savo vyrui“. Ir ji praminė jį Isacharu[u]. 19 Paskui Lėja vėl pradėjo ir pagimdė Jokūbui šeštąjį sūnų. 20 Tada Lėja tarė: „Dievas apdovanojo mane puikia dovana; dabar jau mano vyras ⌜pakęs mane⌝[v], nes jam pagimdžiau šešis sūnus. Ir ji praminė jį Zebulunu[w]. 21 Vėliau ji pagimdė dukterį ir ją praminė Dina. 22 Dievas atsiminė Rachelę. Dievas ją išklausė ir atidarė jos įsčias. Ji pradėjo ir pagimdė sūnų. 23 Ir ji tarė: „Dievas nuėmė

---

[r] **30,13** Lit. dukterys

[s] **30,13** Hbr. ašėr, “laimingas“

[t] **30,14** T.y. augalų, turinčių geltonus “meilės“ obuoliukus, galinčius, kaip tikėta, sužadinti vyrų meilę ir padaryti moteris vaisingas.

[u] **30,18** Hbr. Issāchar ‘iš sāchār, “vyras, pasamdytas už atlyginimą“, “samdinys“

[v] **30,20** Arba: atneš man dovanų (plg. Ak. zubullū, “jaunikio dovana“, vksm. zabālu)

[w] **30,20** Hbr. Zebulūn, “pakentėjas“, arba: “dovanotojas“

mano gėdą“. [24] Ir ji praminė jį Juozapu[x], sakydama: „VIEŠPATS[y] tegul man prideda dar kitą sūnų!“

Jokūbas derasi su Labanu

[25] Kai Rachelė pagimdė Juozapą, Jokūbas tarė Labanui: „Paleisk mane, kad galėčiau vykti į savo gimtąją vietą ir šalį! [26] Duok man mano žmonas ir mano vaikus, už kuriuos tau tarnavau, kad galėčiau vykti! Tu juk pats žinai, kokią tarnystę tau atlikau“. [27] Bet Labanas jam atsakė: „Jei radau malonę tavo akyse[z], – aš patyriau iš ženklų, kad VIEŠPATS mane palaimino dėl tavęs“. [28] Jis tęsė: „Pasirink algą, kokią nori gauti iš manęs, ir ją mielai mokėsiu!“ [29] Jokūbas[a] jam atsakė: „Tu pats žinai, kaip tau tarnavau ir koks mano rūpesčiu pasidarė tavo gyvulių kiekis. [30] Nes buvo maža, ką, prieš man atvykstant, turėjai, bet taip priaugo, jog pasidarė daug, ir VIEŠPATS tave laimino, kur tik padėjau savo koją. O dabar – kada galėsiu rūpintis ir savo šeima?“ [31] Jis paklausė: „Ką turiu tau duoti?“ Jokūbas atsakė: „Tau nieko nereikia man duoti! Jei man padarysi vieną dalyką, vėl ganysiu ir[b] saugosiu tavo mažuosius gyvulius. [32] ⌜Leisk man šiandien pereiti visus tavo mažuosius gyvulius, kad išskirčiau⌝[c] iš jų kiekvieną dėmėtą bei lopiniuotą ⌜avytę ir ožkytę⌝[d],

---

[x]**30,24** Hbr. Jōsēf, “jis (t.y. VIEŠPATS) tegul prideda“

[y]**30,24** GS: Dievas

[z]**30,27** T.y. jei man leisi pasisakyti. Trūksta tokio sėkmens, kaip: tai pasilik pas mane.

[a]**30,29** Hbr. Jis

[b]**30,31** Itrp. su GS.

[c]**30,32** M; V: pereik šiandien . . . ir išskirk

[d]**30,32** Hbr. žodis reiškia vieną ir kitą.

kiekvieną tamsios spalvos iš avinėlių ir lopiniuotą bei dėmėtą iš ožkų, ir tie tebūnie man užmokestis. [33] O mano sąžiningumas vėliau paliudys už mane, kai ateisi patikrinti mano užmokesčio: visa, kas nebus dėmėta bei lopiniuota tarp ožkų ir tamsios spalvos tarp avinėlių, tegul bus laikoma mano pavogta!“ [34] Labanas tarė: „Gerai! Kad tik taip būtų, kaip kalbėjai!“ [35] Tą pačią dieną jis išskyrė dėmėtus bei lopiniuotus ožius ir visas dėmėtas bei lopiniuotas ožkas – kiekvieną gyvulį, kuriame buvo kas nors balta – ir kiekvieną tamsios spalvos iš avinėlių, ir juos perdavė savo sūnums. [36] Jis padarė taip, kad tarp jo ir Jokūbo būtų trijų dienų kelionės atstumas, o Jokūbas ganė Labano likusiuosius gyvulius. [37] Jokūbas, pasiėmęs šviežių storakso krūmo, migdolo ir platano lazdelių, išlupinėjo jose baltus dryžius, išstatydamas, kas buvo balta lazdelių paviršiuje. [38] Paskui jis sustatė lazdeles, kurias buvo išlupinėjęs, į lovius, į girdomuosius vandens latakus, kur mažieji gyvuliai ateidavo gerti, tų gyvulių priešakyje. Atėję gerti, jie burkšdavosi. [39] Gyvuliai burkšdavosi, žiūrėdami į lazdeles, paskui[e] vesdavo dryžuotus, dėmėtus ir lopiniuotus. [40] Jokūbas atskyrė avinėlius ir nukreipė tų gyvulių veidus į dryžuotus ir visus tamsios spalvos tarp Labano gyvulių. Taip jis prisiveisė atskirų bandų, kurių nesuleido su Labano mažaisiais gyvuliais. [41] to, kada tik burkšdavosi stiprieji gyvuliai, Jokūbas įdėdavo lazdeles į lovius prieš gyvulių akis, kad tie burkštųsi prie lazdelių. [42] O kai gyvuliai buvo silpni, neįdėdavo. Tuo būdu silpnieji teko Labanui, o stiprieji – Jokūbui. [43] Taip tas vyras nepaprastai turtėjo ir įsigijo

---

[e] **30,39** M + mažieji gyvuliai

daug mažų gyvulių, tarnaičių ir tarnų, kupranugarių ir asilų.

Jokūbas pabėga nuo Labano

31 [1] Jis girdėjo Labano sūnų žodžius: „Jokūbas pasiglemžė viską, kas priklausė mūsų tėvui: iš to, kas priklausė mūsų tėvui, jis įsigijo visą šitą turtą“. [2] Be to, Jokūbas pastebėjo, kad Labanas nebežiūrėjo į jį taip maloniai, kaip anksčiau[f]. [3] Tada VIEŠPATS tarė Jokūbui: „Grįžk į savo tėvų šalį ir pas savo gimines, ir aš būsiu su tavim! “ [4] Taigi Jokūbas pasiuntė ir pasišaukė Rachelę bei Lėją į lauką pas savo mažuosius gyvulius [5] ir joms tarė: „Aš matau, kad jūsų tėvas nebežiūri į mane taip maloniai, kaip anksčiau. Bet mano tėvo Dievas buvo su manim. [6] Jus gi pačios žinote, kad visa savo jėga tarnavau jūsų tėvui. [7] Bet jūsų tėvas mane apgavo ir dešimtį kartų keitė mano atlyginimą. Tačiau Dievas jam neleido manęs skriausti. [8] Jei jis sakė: „Dėmėtieji tebūnie tavo užmokestis“, visos avys ir ožkos vedė dėmėtus. O jei jis sakė: „Dryžuotieji tebūnie tavo užmokestis“, visos avys ir ožkos vedė dryžuotus. [9] Taip Dievas atėmė iš jūsų tėvo gyvulius ir man atidavė. [10] Mažųjų gyvulių burkštimosi metu pakėliau akis ir sapne regėjau, kad ožiai, kurie apšokinėjo pateles[g], buvo dryžuoti, dėmėti ir kerši. [11] Ir Dievo angelas sapne man tarė: ‚Jokūbai!’ Aš atsiliepiau: ‚Aš čia!’ [12] Jis tarė: ‚Na, pakelk akis ir pamatyk, kad visi ožiai, apšokinėją pateles, yra dryžuoti, dėmėti ir kerši – nes mačiau viską, ką Labanas tau darė.

---

[f] **31,2** Lit. vakar ir užvakar

[g] **31,10** Lit. mažuosius gyvulius

[13] Aš esu Dievas, ˹kuris tau pasirodė Bėt-Elyje˺[h], kur tu patepei akmens paminklą ir[i] kur man davei įžadą. Dabar kelkis, išeik iš šitos šalies ir sugrįžk į savo giminių šalį!“ [14] Rachelė ir Lėja jam atsakydamos tarė: „Ar mums dar belieka kas dalies ar palikimo mūsų tėvo namuose? [15] Argi mes nebuvome jo laikomos svetimomis? Juk jis ne tik mus pardavė, bet ir išeikvojo už mus gautus pinigus. [16] Iš tikrųjų visas lobis, kurį Dievas atėmė iš mūsų tėvo, priklauso mums ir mūsų vaikams. Taigi dabar daryk visa, ką Dievas yra tau pasakęs!“ [17] Tada Jokūbas pakilęs užsodino ant kupranugarių savo vaikus bei savo žmonas [18] ir nusivarė visus savo gyvulius ir visą savo nuosavybę, kurią buvo įsigijęs darbu, savo nuosavus gyvulius, kuriuos buvo įsigijęs Padan-Arame, kad parvyktų pas savo tėvą Izaoką į Kanaano šalį. [19] O Labanas buvo nuėjęs savo avių kirpti. Rachelė tuo tarpu pavogė namų dievukus, kurie priklausė jos tėvui. [20] Taigi Jokūbas apgavo aramėją Labaną, nes jam nepasakė, jog bėgsiąs. [21] Taip jis pabėgo su viskuo, kas jam priklausė. Pakilęs jis persikėlė per Upę[j] ir pasuko į Gileado kalnyną.

Labanas pasiveja Jokūbą

[22] Trečiąją dieną Labanui buvo pranešta, kad Jokūbas pabėgęs. [23] Tada, paėmęs su savim savo giminaičius[k], jis, keliaudamas septynias dienas, jį vijosi ir pasivijo Gileado kalnyne. [24] Bet Dievas atėjo pas aramėją Labaną naktį

---

[h] **31,13** GT(JP); ~M

[i] **31,13** Kkr. Mss SamG; ~M

[j] **31,21** T.y. Eufratą

[k] **31,23** Lit. brolius

sapne ir jį įspėjo: „Saugokis, kad nekalbėtum Jokūbui nei gera, nei bloga!“[l] [25] Kai Labanas prisivijo Jokūbą – Jokūbas buvo pasistatęs savo palapinę . . .[m] kalnyne, o Labanas pasistatęs ˹savo palapinę˺[n] Gileado kalnyne, – [26] Labanas tarė Jokūbui: „Ką ˹tau padariau˺[o], kad mane apvylei ir[p] išsivarei mano dukteris kaip karo[q] belaisves?! [27] Kodėl slapčia pabėgai, mane apvogei ir man nepasakei, kad būčiau galėjęs tave išlydėti su pasilinksminimu ir dainomis, su būgnais ir lyromis, [28] ir man neleidai pabučiuoti mano sūnaičių ir dukterų?! Dabar esi kvailai pasielgęs! [29] Aš turiu galią jums[r] pakenkti, bet tavo[s] tėvo Dievas vakar naktį man pasakė: ‚Saugokis, kad nekalbėtum Jokūbui nei gera, nei pikta!‘ [30] O dabar: tu iš tikrųjų vykai dėl to, kad buvai ilgte išsiilgęs savo tėvo namų. Bet kodėl pavogei mano dievus?“ [31] Jokūbas atsakydamas tarė Labanui: „Todėl, ˹kad bijojau˺[t], kad maniau, jog tu gali prievarta atimti iš manęs savo dukteris. [32] Tas, pas kurį tu rasi savo dievus, tenelieka gyvas! Mūsų giminaičių akivaizdoje peržiūrėk, kas tau priklauso pas mane, ir pasiimk!“ Jokūbas nežinojo, kad Rachelė buvo juos pavogusi. [33] Tada Labanas įėjo į Jokūbo palapinę, į

---

[l] **31,24** T.y kad neištartum jokio grasinimo jam pakenkti

[m] **31,25** Galbūt Mișpos; plg. 49 skn. ~M

[n] **31,25** Rk.; M: su savo giminaičiais

[o] **31,26** Įtrp. su S.

[p] **31,26** ~G

[q] **31,26** Lit. kalavijo

[r] **31,29** SamG: tau

[s] **31,29** SamG; M: jūsų

[t] **31,31** Priedas. ~G

Lėjos palapinę ir į dviejų tarnaičių palapinę, bet nerado. Paskui, išėjęs iš Lėjos palapinės, jis įėjo į Rachelės palapinę. [34] O Rachelė buvo paėmusi namų dievukus, juos paslėpusi kupranugario balne ir atsisėdusi ant jų. Labanas iščiupinėjo visą palapinę, bet nerado. [35] Ji tarė savo tėvui: „Teneįsižeidžia mano viešpats, kad negaliu atsikelti prieš tave, nes man yra tai, kas moterims atsitinka!“ Nors jis kruopščiai išieškojo, tačiau dievukų nerado. [36] Tada Jokūbas supyko ir apniko barti Labaną. Jokūbas atsikirto Labanui: „Kuo nusikaltau, kuo nusidėjau, kad įkaitęs mane vijais? [37] Nors išknaisiojai visus mano daiktus, ką radai iš visų savo namų daiktų? Padėk čia mano ir savo giminaičių[u] akivaizdoje, ir tegul jie padaro sprendimą man ir tau! [38] Dabar jau dvidešimt metų, kai aš pas tave! Tavo avys ir tavo ožkos neišsimetė, ir tavo bandos[v] avinų nevalgiau. [39] Kas žvėrių sudraskyta, neatnešiau tau: aš pats turėjau atpildyti nuostolį. Iš manęs reikalavai, kas buvo pavogta dieną ir net kas pavogta naktį. [40] Buvau toks, kurį dieną spirgino kaitra ir šaltis naktį, ir miegas bėgo nuo mano akių. [41] Dabar jau dvidešimt metų, kaip aš tavo namuose: tau tarnavau keturiolika metų už tavo dukteris ir šešerius metus prie tavo mažųjų gyvulių, o tu dešimtį kartų keitei mano atlyginimą! [42] Jei mano tėvo Dievas, Abraomo Dievas ir Izaoko Bijomasis[w], nebūtų ėjęs už mane, tikrai dabar būtum mane paleidęs tuščiomis rankomis! Mano sunkią būklę ir mano rankų vargingą darbą Dievas pamatė ir šiąnakt padarė teismą“.

---

[u] **31,37** Lit. brolių

[v] **31,38** Lit. mažųjų gyvulių

[w] **31,42** Arba: Apsauga

Labanas padaro sutartį su Jokūbu

[43] Labanas atsakydamas tarė Jokūbui: „Dukterys yra mano dukterys, sūnaičiai – mano sūnaičiai, gyvuliai – mano gyvuliai; visa tai, ką tu matai, man priklauso! O savo dukterims – ką šiandien dar galiu padaryti šitoms ar jų vaikams, kuriuos jos pagimdė? [44] Taigi dabar eikš, sudarykime sutartį, aš ir tu! ˹Sukraukime krūsnį˺[x], ir ji tebūnie mano ir tavo liudytoja!“ [45] Tada Jokūbas[y] paėmė akmenį ir jį pastatė kaip paminklą. [46] Ir Jokūbas tarė savo giminaičiams: „Surinkite akmenų!“ Paėmę akmenų, jie padarė krūsnį ir valgė ten ant krūsnies. [47] Labanas ją pavadino Jegar-Sahadūta[z], o Jokūbas ją praminė Galeėdu[a]. [48] Labanas tarė: „Šita krūsnis yra mano ir tavo liudytoja“. Todėl ją praminė Galeėdu [49] ir Mispa[b], nes jis sakė: „VIEŠPATS tegul eina sargybą tarp manęs ir tavęs, kai nebematysime vienas kito˺[c]: [50] jei blogai elgtumeis su mano dukterimis ar vestumei žmonų šalia mano dukterų, nors ir niekas pas mus to nematytų, Dievas bus mano ir tavo liudytojas!“ [51] Labanas toliau sakė Jokūbui: „Štai šita krūsnis ir šitas[d] paminklinis stulpas, kurį pastačiau tarp savęs ir tavęs, – [52] šita krūsnis bus liudytoja ir šitas[e]

---

[x]**31,44** Rk.

[y]**31,45** Daugelis aiškintojų pakeičia “Jokūbą“ “Labanu“. Plg. 51 skn.

[z]**31,47** Aram. Jegar-Sāhadûtā`, “krūsnis“

[a]**31,47** Hbr. Gale`ed, “krūsnis“, “akmenų krūva“

[b]**31,49** Hbr. HaMiṣpā, “sargybos bokštas“

[c]**31,49** Lit. būsime vienas nuo kito pasislėpę

[d]**31,51** T(P) S; ~M

[e]**31,52** Žr. 31,51

stulpas bus liudytojas, kad nei aš nepereičiau pas tave per šitą krūsnį, nei tu nepereitum pas mane per šitą krūsnį ir šitą stulpą su piktu kėslu! [53] Abraomo Dievas ir Nachoro Dievas, ˹jų tėvų Dievas˺[f], tebūnie mūsų teisėjas[g]!“ Tada Jokūbas prisiekė savo tėvo Izaoko Bijomuoju. [54] Jokūbas aukojo kalne pjaunamąją auką ir pasikvietė savo giminaičius į ˹puotą˺[h]. Jie puotavo ir pernakvojo kalne.

Jokūbas ruošiasi pasitikti Ėsavą

32 [1] Labanas, atsikėlęs anksti rytą, pabučiavo savo vaikaičius bei savo dukteris ir juos palaimino. Paskui jis leidosi į kelionę ir sugrįžo į savo vietą. [2] Jokūbas irgi traukė savo keliu, ir jį pasitiko Dievo angelai. [3] Jokūbas, juos išvydęs, tarė: „Tai Dievo kariuomenės stovykla!“ Ir jis praminė tą vietą Machanaimu[i]. [4] Jokūbas siuntė pirm savęs pasiuntinius pas savo brolį Ėsavą į Seyro šalį, Edomo sritį. [5] Jis jiems įsakė: „Šitaip jūs turite sakyti mano valdovui Ėsavui: ‚Taip pasakė tavo tarnas Jokūbas: Buvau ateivis pas Labaną ir ligšiol ten užsibuvau. [6] Įsigijau jaučių, asilų ir mažųjų gyvulių, tarnų ir tarnaičių, ir siunčiu pranešti savo valdovui, kad rasčiau malonę tavo akyse’“. [7] Pasiuntiniai sugrįžo pas Jokūbą, sakydami: „Buvome nuėję pas tavo brolį Ėsavą; jis taip pat žygiuoja tavęs pasitikti su keturiais šimtais vyrų!“ [8] Tada Jokūbas labai nusigando ir baiminosi. Jis padalijo

---

[f] **31,53** ~G

[g] **31,53** SamG; M: teisėjai

[h] **31,54** Lit. duonos valgyti.

[i] **32,3** Hbr. Mahanāim, “dvi stovyklos“

į dvi stovyklas su juo esančius žmones, mažuosius gyvulius, galvijus ir kupranugarius. [9] Jis galvojo: „Jei Ėsavas ateis prie vienos stovyklos ir ją sumuš, tai bent likusioji stovykla galės išsigelbėti“. [10] Paskui Jokūbas meldėsi: „Mano tėvo Abraomo Dieve ir mano tėvo Izaoko Dieve, tu VIEŠPATIE, kuris man sakei: ‚Grįžk į savo šalį ir pas savo gimines, ir aš tau gera darysiu’, [11] aš nevertas visų malonių ir visos ištikimybės, kurią esi parodęs savo tarnui. Nes tik su savo lazda perbridau šitą Jordaną, o dabar iš manęs pasidarė du būriai. [12] Išgelbėk mane, meldžiu, iš mano brolio rankos, iš Ėsavo rankos, nes aš jo bijau; atėjęs jis užmuš mane, žmonas su vaikais! [13] Tačiau tu pats pasakei: ‚Aš tikrai darysiu tau gera ir padarysiu tavo palikuonis kaip jūros smiltis, kurių dėl daugybės negalima suskaičiuoti’“. [14] Ir jis ten pernakvojo tą naktį. Paskui parinko iš to, ˹ką buvo įsigijęs˺[j], dovaną savo broliui Ėsavui: [15] du šimtus ožkų ir dvidešimt ožių, du šimtus avių ir dvidešimt avinų, [16] trisdešimt žindančių kupranugarių su jų kumeliukais, keturiasdešimt karvių ir dešimt jaučių, dvidešimt asilių ir dešimt asilų. [17] Jis juos perdavė savo tarnams, kiekvieną bandą atskirai, ir tarė savo tarnams: „Eikite pirm manęs ir palikite tarpą tarp vienos ir kitos bandos!“ [18] Ir įsakė pirmajam: „Kai tave sutiks mano brolis Ėsavas ir paklaus: ‚Kam tu priklausai? Kur eini? Kam priklauso šitie tavo priešakyje?’, – [19] tai atsakyk: ‚Tavo tarnui Jokūbui. Tai dovana, siunčiama mano valdovui Ėsavui; jau ir jis pats ateina mums iš paskos’“ [20] Jis įsakė ir antrajam, ir trečiajam, ir visiems, kurie ėjo paskum bandas, tardamas: „Kalbėkite tais

---

[j]**32,14** Lit. kas buvo patekę į jo ranką

pačiais žodžiais Ėsavui, kai jį sutiksite, [21] ir sakykite: „Jau ir tavo tarnas Jokūbas pats ateina paskui mus’“, nes jis galvojo: „Tegul jį permaldausiu dovana, kuri eina pirm manęs, ir tik paskui išvysiu jo veidą! Gal jis maloniai mane priims“. [22] Taigi dovana traukė pirma jo, o jis pats tą naktį praleido stovykloje.

Jokūbas grumiasi su Dievu

[23] Atsikėlęs tą naktį, jis paėmė abi savo žmonas, abi savo tarnaites bei vienuolika savo vaikų ir perbrido Jaboko brastą. [24] Jis juos paėmęs, pervedė per upelį ir perkėlė viską, ką turėjo. [25] O Jokūbas atsiliko vienas. Tada vienas vyras ėjo imtynių su juo, kol prabrėško aušra. [26] Matydamas, kad neįstengia jo įveikti, jis taip užgavo jo kulšies įdubą, kad, jam besiritant su juo[k], Jokūbo kulšis išsinarino. [27] Tada jis[l] prabilo: „Paleisk mane, nes prabrėško aušra!“ Bet jis atsakė: „Tavęs nepaleisiu, nebent jei mane palaiminsi!“ [28] Paskui anas jam tarė: „Kuo tu vardu?“ Šis atsakė: „Jokūbas“. [29] Tada anas tarė: „Tu nebeturi vadintis Jokūbu, bet Izraeliu[m], nes grūmeis su Dievu[n] ir su žmonėmis ir nugalėjai“. [30] Jokūbas paklausė: „Pasakyk man, meldžiu, savo vardą!“ Bet anas atsakė: „Kam gi klausi mano vardo?“ Ir jis jį ten palaimino. [31] Jokūbas pavadino tą vietą Penieliu[o], nes [jis sakė]: „Regėjau Dievą veidas į veidą, tačiau mano

---

[k]**32,26** T.y. Jokūbu

[l]**32,27** T.y. anas vyras

[m]**32,29** Hbr. Jisrāēl, “Dievas grumiasi“, arba: “Jis grumiasi su Dievu“ (pop. etim.)

[n]**32,29** Arba: dieviškomis būtybėmis

[o]**32,31** SamSV: Penueliu. Hbr. Peniēl, “Dievo veidas“

gyvybė liko išgelbėta“ [32] Jam patekėjo saulė, kai jis, šlubuodamas kulšimi, perėjo per Penuelį. [33] Todėl iki šios dienos izraeliai nevalgo kulšies sausgyslės, esančios ant kulšies įdubos, nes anas buvo užgavęs Jokūbo kulšies įdubą, kulšies sausgyslę.

Jokūbas susitinka su Ėsavu

33 [1] Pakėlęs akis, Jokūbas pamatė ateinant Ėsavą ir su juo keturis šimtus vyrų. Tada jis paskirstė vaikus tarp Lėjos, Rachelės ir abiejų tarnaičių: [2] jis sustatė tarnaites ir jų vaikus pirmoje eilėje, už jų Lėją ir jos vaikus, o Rachelę ir Juozapą paskutinėje eilėje. [3] Bet jis pats nuėjo galą pirma jų ir septynis kartus nusilenkė lig žemės, kol priartėjo prie savo brolio. [4] O Ėsavas bėgo jo pasitikti, jį apkabino ir, puolęs jam ant kaklo, jį bučiavo, ir jie verkė. [5] Pakėlęs akis ir pamatęs žmonas bei vaikus, jis paklausė: „Kas yra šitie pas tave?“ Tas atsakė: „Vaikai, kuriais Dievas apdovanojo tavo tarną“. [6] Tada priartėjo tarnaitės, jos pačios ir jų vaikai, ir nusilenkė. [7] Paskui priartėjo ir Lėja bei jos vaikai ir nusilenkė. Pagaliau priartėjo Juozapas ir Rachelė, ir jie nusilenkė. [8] Jis toliau klausė: „Ko siekei visais tais pulkais, kuriuos sutikau?“ Tas atsakė: „Rasti savo valdovo malonę!“ [9] Bet Ėsavas tarė: „Aš turiu užtenkamai, mano broli; pasilaikyk, ką turi!“ [10] Jokūbas atsakė: „Ne, meldžiamasis. Jei radau tavo malonę, tai priimk iš manęs mano dovaną! Nes tam tikslui išvydau tavo veidą, lyg kad išvysčiau Dievo veidą, ir tu mane draugiškai priėmei. [11] Priimk, meldžiu, mano dovaną, kurią tau atgabenau[p], nes Dievas mane

---

[p] **33,11** SamGVS;M: atgabeno

apdovanojo ir aš visko turiu“. Jo spiriamas, tas priėmė. [12] Paskui Ėsavas[q] tarė: „Išsiruošę keliaukime, o aš tegu keliausiu pirm tavęs!“ [13] Bet šis jam tarė: „Mano valdovas žino, kad vaikai tebėra silpnučiai ir kad turiu rūpintis žindančiais mažaisiais gyvuliais ir galvijais: jei juos per greitai varytų bent vieną dieną, tai padvėstų visi mažieji gyvuliai. [14] Mano valdovas, meldžiu, tegu traukia pirm savo tarno, o aš tegu palengva toliau judėsiu, kaip įstengia eiti gyvuliai, kurie traukia pirm manęs, ir kaip įstengia eiti vaikai, kol nueisiu pas savo valdovą į Seyrą“. [15] Tada Ėsavas tarė: „Leisk, prašau, palikti pas tave bent dalį žmonių, kurie yra su manim!“ Bet tas atsakė: „Kam tai? Kad tik rasčiau savo valdovo malonę!“ [16] Taigi Ėsavas tą dieną traukė savo keliu atgal į Seyrą, [17] o Jokūbas leidosi kelionėn į Sukotą. Jis pasistatė namus, o savo gyvuliams padarė palapines[r]. Todėl praminė tą vietą Sukotu[s]. [18] Keliaudamas iš Padan-Aramo, Jokūbas atvyko sveikas į Šechemo miestą, esantį Kanaano krašte, ir įruošė stovyklą ties miestu. [19] Jis nusipirko lauko sklypą, kur buvo pasistatęs savo palapinę, iš Šechemo tėvo Chamoro sūnų už šimtą kesitų[t]. [20] Jis ten pastatė aukurą ir jį pavadino Ėl-Elohė-Jisraėl[u].

---

[q]**33,12** Hbr. jis

[r]**33,17** T.y. iš lapuotų šakų padarytas padangtes

[s]**33,17** Hbr. Sukkōt, “palapinės“

[t]**33,19** Nežinomos kilmės ir vertės piniginis vienetas

[u]**33,20** Lit. Ėlis, Izraelio Dievas

Šechemas išgėdina Diną

34 [1] Kartą Lėjos duktė Dina, kurią ji buvo pagimdžiusi Jokūbui, išėjo šalies moterų aplankyti, [2] Chivo Chamoro, šalies kunigaikščio, sūnus Šechemas, ją pamatęs, nutvėrė, sugulė su ja ir ją išprievartavo. [3] Tačiau jo širdis prisirišo prie Jokūbo dukters Dinos. Jis pamilo mergaitę ir kalbino ją[v] meilindamasis. [4] Šechemas taip pat prašė savo tėvą Chamorą, tardamas: „Gauk man šitą merginą į žmonas!“ [5] Jokūbas išgirdo, kad Šechemas[w] buvo išgėdinęs jo dukterį Diną, bet, kadangi jo sūnūs buvo prie gyvulių lauke, Jokūbas tylėjo, kol jie parėjo. [6] Tuo tarpu Šechemo tėvas Chamoras buvo išėjęs pas Jokūbą, norėdamas su juo kalbėtis. [7] Kai Jokūbo sūnūs parėjo iš lauko ir tai išgirdo, tie vyrai pasijuto įžeisti ir labai supyko, nes, suguldamas su Jokūbo dukteria, jis buvo padaręs begėdišką[x] darbą Izraelyje. Taip pasielgti neleistina! [8] Bet Chamoras kalbėjosi su jais, sakydamas: „Mano sūnus Šechemas ⌜visa širdim⌝[y] prisirišo prie jūsų dukters. Duokite jam ją, meldžiu, į žmonas! [9] Susigiminiuokite su mumis vedybomis! Duokite mums savo dukteris ir imkite sau mūsų dukteris! [10] Gyvenkite pas mus: kraštas bus jums atviras! Pasilikite, laisvai jame judėkite ir pasidarykite jame sėsliai!“ [11] Šechemas tarė jos tėvui ir broliams: „O kad aš rasčiau jūsų malonę! Ko tik reikalausite iš manęs, duosiu. [12] Nustatykite man labai

---

[v] **34,3** Hbr. mergaitę

[w] **34,5** Hbr. jis

[x] **34,7** Lit. beprotišką

[y] **34,8** Lit. savo siela

aukštą jaunosios kainą ˹ir dovaną˺[z], ir mielai duosiu, kiek reikalausite iš manęs; tik man duokite mergaitę į žmonas!“ [13] Tada Jokūbo sūnūs atsakė Šechemui ir jo tėvui Chamorui klastinga kalba, nes anas buvo išgėdinęs jų seserį Diną. [14] Jie sakė jiems: „Mes negalime to padaryti: išleisti savo seserį už neapipjaustyto vyro, nes tai būtų mums gėda. [15] Tik šita sąlyga sutiksime su jumis: jei, kiekvienam jūsų vyriškiui duodantis apsipjaustyti, pasidarysite kaip mes. [16] Tada leisime už jūsų savo dukteris ir vesime jūsų dukteris; liksime pas jus gyventi ir tapsime viena gimine. [17] Bet jei mūsų neklausysite ir nesiduosite apipjaustomi, paimsime savo dukterį ir nueisime“. [18] Jų pasiūlymas Chamorui ir Chamoro sūnui Šechemui atrodė geras. [19] Jaunikaitis nedelsė vykdyti to pasiūlymo, nes jis buvo pamilęs Jokūbo dukterį ir labiau už visus gerbiamas savo tėvo namuose. [20] Taigi Chamoras ir jo sūnus Šechemas atėjo prie savo miesto vartų ir kalbėjo savo miesto vyrams, sakydami: [21] „Šitie žmonės yra taikiai nusiteikę. Tegul jie gyvena šalyje ir laisvai joje juda. Juk šalis yra jiems gana[a] plati. Jų dukteris imsime sau į žmonas, o savo dukteris leisime už jų. [22] Tik šita sąlyga tie žmonės sutiks gyventi pas mus, kad taptume viena gimine: jei kiekvienas mūsų vyriškis duosis apipjaustomas, kaip jie yra apipjaustyti. [23] Jų nuosavos bandos – visi jų gyvuliai – argi jie mums nepriklausys? Tik sutikime su jais, kad jie liktų pas mus gyventi!“ [24] Chamoro ir jo sūnaus Šechemo paklausė visi, kurie

---

[z]**34,12** ~G

[a]**34,21** Lit. abiejose pusėse

išeidavo prie jo miesto vartų[b], ir visi vyriškiai davėsi apipjaustomi – visi, kurie išeidavo prie jo miesto vartų. 25 Trečiąją dieną, kai jiems tebeskaudėjo, abu Jokūbo sūnūs, Šimeonas ir Levis, Dinos broliai, pasigriebė kiekvienas savo kalaviją, be pasipriešinimo įsiveržė į miestą ir išžudė visus vyriškius. 26 Taip pat Chamorą ir jo sūnų Šechemą jie nužudė kalavijo ašmenimis. Jie paėmė Diną iš Šechemo namų ir išėjo. 27 Jokūbo sūnūs užpuolė sergančius[c] ir apiplėšė miestą, nes šie buvo išgėdinę jų seserį. 28 Jie paėmė jų mažuosius gyvulius, jų galvijus, jų asilus, kas buvo mieste ir kas lauke, 29 visą jų turtą. Visus jų vaikus ir jų žmonas jie išsivedė į nelaisvę ir pasigrobė viską, kas buvo namuose. 30 Jokūbas tarė Šimeonui ir Leviui: „Jūs man padarėte bendravimą su kitais neįmanomą, padarydami mane šalies gyventojų, kanaaniečių ir perizų, nekenčiamu[d], nors turiu tik mažą vyrų skaičių. Jei jie susitelks prieš mane, jie sumuš mane, ir būsiu sunaikintas – aš ir mano namai“. 31 Bet jie atsakė: „Ar jam buvo valia pasielgti su mūsų seserimi kaip su paleistuve?“

Jokūbas sugrįžta į Bėt-Elį

35 1 Dievas tarė Jokūbui: „Kelkis, eik aukštyn į Bėt-Elį, ten pasilik ir ten pastatyk aukurą Dievui, kuris tau pasirodė, kai bėgai nuo savo brolio Ėsavo!“ 2 Tada Jokūbas tarė savo namiškiams ir visiems, kurie buvo su juo: „Pašalinkite svetimus dievus, esančius tarp

---

[b]**34,24** T.y. pilnateisiai piliečiai; šitame kontekste greičiau: tvirtakūniai vyrai, kurių pareiga buvo ginti miestą.

[c]**34,27** Rk.; M: nudurtuosius

[d]**34,30** Lit. (šalies gyventojams . . .) smirdinčiu

jūsų, apsivalykite ir pakeiskite savo drabužius! [3] Pakilę eikime aukštyn į Bėt-Elį! Ten noriu pastatyti aukurą Dievui, kuris mane išklausė mano nelaimės dieną ir buvo su manim kelyje, kuriuo ėjau“. [4] Taigi jie atidavė Jokūbui visus svetimus dievus, kuriuos jie turėjo su savim, bei žiedus, kuriuos nešiojo ausyse, ir Jokūbas juos pakasė po terebintu, stovinčiu prie Šechemo. [5] Paskui jie sukilo eiti. Dievo siųsta panika taip apėmė visus aplink juos esančius miestus, kad šie nedrįso vytis Jokūbo sūnų. [6] Taip Jokūbas, jis pats ir visi su juo esantys žmonės, atvyko į Lūzą, esantį Kanaano šalyje, tai yra Bėt-Elį. [7] Ten jis pastatė aukurą ir tą vietą pavadino El-Bėt-Eliu[e], nes ten, kai jis bėgo nuo savo brolio, jam buvo apsireiškęs Dievas. [8] Tuomet numirė Debora, Rebekos auklė, ir buvo palaidota Bėt-Elio apačioje[f], po ąžuolu, ir jis jį praminė Alon-Bakūtu[g]. [9] Dievas vėl pasirodė Jokūbui, atvykusiam iš Padan-Aramo, ir jį palaimino. [10] Dievas jam tarė: „Tavo vardas – Jokūbas. Bet tu nebeturi vadintis Jokūbu: Izraelis turi būti tavo vardas!“ Ir jis jį pavadino Izraeliu. [11] Dievas toliau jam sakė: „Aš esu ˹Visagalis Dievas˺[h]. Veiskis ir dauginkis! Tauta – netgi tautų būrys – teatsiranda iš tavęs ir karaliai teišeina iš tavo strėnų! [12] Tą šalį, kurią daviau Abraomui ir Izaokui, tau duodu, ir tavo palikuonims po tavęs duosiu tą šalį“. [13] Paskui Dievas užžengė nuo jo toje vietoje, kur kalbėjosi su juo. [14] Jokūbas pastatė paminklinį stulpą toje vietoje, kur Dievas kalbėjosi su

---

[e] **35,7** T.y. Bėt-Elio Dievu

[f] **35,8** T.y. žemutinėje dalyje, slėnyje

[g] **35,8** Hbr. Allon-Bakūth, „Verksmo ąžuolas“

[h] **35,11** Hbr. Ėl Šaddaj

juo, – akmeninį stulpą. Jis išliejo ant jo liejamąją auką ir užpylė ant jo aliejaus. 15 Tą vietą, kur Dievas[i] kalbėjosi su juo, Jokūbas praminė Bėt-Eliu.

Rachelės mirtis

16 Paskui jie traukė iš Bėtelio toliau. O kai lig Efratos jiems beliko tik kelio galas, Rachelė pradėjo gimdyti, ir jos gimdymas buvo sunkus. 17 Jai sunkiai gimdant, priėmėja jai tarė: „Pasiguosk[j], nes ir šįkart turi sūnų!“ 18 Jos gyvybės kvapui išeinant, – nes ji buvo bemirštanti, – ji praminė jį Ben-Oniu[k]. Bet tėvas jį pavadino Benjaminu[l]. 19 Rachelė mirė ir buvo palaidota prie kelio, vedančio į Efratą, tai yra Betliejų[m]. 20 Jokūbas pastatė ant jos kapo paminklinį stulpą. Tai Rachelės kapo paminklas, tebestovįs iki šios dienos. 21 Izraelis keliavo toliau ir ištiesė savo palapinę anapus Migdal-Ėderio. 22 Izraeliui gyvenant toje šalyje, Reūbenas nuėjęs sugulė su savo tėvo sugulove Bilha, ir Izraelis tai sužinojo.

Jokūbo sūnūs

Jokūbo sūnų buvo dvylika. 23 Lėjos sūnūs: Jokūbo pirmagimis Reūbenas, Šimeonas, Levis, Judas, Isacharas ir Zebulunas. 24 Rachelės sūnūs: Juozapas ir Benjaminas. 25–26 Lėjos tarnaitės Zilpos sūnūs: Gadas ir Ašeris. Šie yra Jokūbo sūnūs, kurie jam gimė Padan-Arame.

---

[i] **35,15** Hbr. jis

[j] **35,17** Lit. Nebijok

[k] **35,18** T.y. Skausmo sūnumi

[l] **35,18** T.y. Laimės (arba: Dešinės) sūnumi

[m] **35,19** Hbr. Bėt-Lechem, „Duonos namai“

Izaoko mirtis

[27] Jokūbas parvyko pas savo tėvą Izaoką į Mamrę, Kirjat-Arbą – tai yra Chebroną, – kur Abraomas ir Izaokas buvo apsistoję kaip ateiviai. [28–29] Izaokas, išleidęs dvasią, numirė ir buvo priskaičiuotas prie savo giminaičių – pasenęs ir ⌜sulaukęs pilno amžiaus⌝[n]. Jį palaidojo jo sūnūs Ėsavas ir Jokūbas.

Ėsavo palikuonys

36 [1] Šitie yra Ėsavo – tai yra Edomo – palikuonys. [2] Ėsavas vedė žmonas iš kanaaniečių moterų: chitiečio Ėlono dukterį Adą, choro[o] Sibeono sūnaus[p] Anos dukterį Oholibamą [3] ir Basematą, Išmaelio dukterį, Nebajoto seserį. [4–5] Ada pagimdė Ėsavui Elifazą, Basemata pagimdė Reuelį, o Oholibama pagimdė Jeušą, Jaelamą ir Korachą. Šitie yra Ėsavo sūnūs, kurie jam gimė Kanaano krašte. [6] Ėsavas paėmė savo žmonas, savo sūnus ir dukteris, visus savo namų asmenis, savo gyvulius, visus savo nešulinius gyvulius, visą savo nuosavybę, kurią buvo įsigijęs Kanaano krašte, ir vyko į Seyro[q] šalį, traukdamasis nuo savo brolio Jokūbo. [7] Nes jų turtas buvo per didelis, kad būtų galėję gyventi drauge, ir jų ateivystės šalis negalėjo jų išlaikyti dėl jų gyvulių. [8] Taigi Ėsavas [Ėsavas, tai yra Edomas] įsikūrė Seyro kalnyne. [9] Šita yra Ėsavo, Seyro kalnyne gyvenančio

---

[n] **35,28-29** Lit. pasisotinęs dienomis

[o] **36,2** Žr. 20 skn. M: chivo

[p] **36,2** SamGS; M: dukters

[q] **36,6** S;~M

Edomo protėvio, giminės eilė. 10 Šitie yra Ėsavo sūnų vardai: Ėsavo žmonos Ados sūnus Elifazas, Ėsavo žmonos Basematos sūnus Reuelis. 11 Elifazo sūnūs buvo Tėmanas, Omaras, Sefas, Gatamas ir Kenazas. 12 Timna buvo Ėsavo sūnaus Elifazo sugulovė ir pagimdė Elifazui Amaleką. Sitie yra Ėsavo žmonos Ados sūnaičiai. 13 Šitie yra Reuelio sūnūs: Nachatas ir Zerachas, Šama ir Miza. Šitie buvo Ėsavo žmonos Basematos sūnaičiai. 14 Šitie buvo Sibeono sūnaus[r] Anos dukters Oholibamos, Ėsavo žmonos, sūnūs: ji pagimdė Ėsavui Jeušą, Jaelamą ir Korachą. 15 Šitie yra Ėsavo palikuonių[s] kunigaikščiai. Ėsavo pirmagimio Elifazo sūnūs: kunigaikštis Tėmanas, kunigaikštis Omaras, kunigaikštis Sefas, kunigaikštis Kenazas, 16 kunigaikštis Korachas, kunigaikštis Gatamas, kunigaikštis Amalekas. Šitie yra Elifazo kunigaikščiai Edomo krašte. Šitie yra Ados sūnaičiai. 17 Šitie yra Ėsavo sūnaus Reuelio sūnūs: kunigaikštis Nachatas, kunigaikštis Zerachas, kunigaikštis Šama, kunigaikštis Miza. Šitie yra Reuelio kunigaikščiai Edomo krašte. Šitie yra Ėsavo žmonos Basematos sūnaičiai. 18–19 Šitie yra Ėsavo žmonos Oholibamos sūnūs: kunigaikštis Jeušas, kunigaikštis Jaelamas, kunigaikštis Korachas. Šitie yra Ėsavo, tai yra Edomo, palikuonys[t], ir šitie jų kunigaikščiai. 20 Šitie yra choro Seyro sūnūs, krašto gyventojai: Lotanas, Šobalis, Sibeonas, Ana, 21 Dišonas, Ėseris ir Dišanas. Šitie yra chorų kunigaikščiai, Seyro sūnūs, Edomo krašte. 22 Lotano sūnūs buvo Choris ir

---

[r]**36,14** Žr. 36,2

[s]**36,15** Lit. sūnų

[t]**36,18-19** Lit. sūnūs

Hėmamas, o Lotano sesuo buvo Timna. [23] Šitie yra Šobalio sūnūs: Alvanas, Manachatas, Ėbalis, Šefas ir Onamas. [24] Šitie yra Sibeono sūnūs: Aja ir Ana. Ana yra tas, kuris, ganydamas savo tėvo Sibeono asilus, dykumoje rado vandens[u]. [25] Šitie yra Anos vaikai: Dišonas ir Anos duktė Oholibama. [26] Šitie yra Dišono sūnūs: Chemdanas, Ešbanas, Jitranas ir Keranas. [27] Šitie yra Ėserio sūnūs: Bilhanas, Zaavanas ir Akanas. [28] Šitie yra Dišano sūnūs: Ūsas ir Aranas. [29] Šitie yra chorų kunigaikščiai: kunigaikštis Lotanas, kunigaikštis Šobalis, kunigaikštis Sibeonas, kunigaikštis Ana, [30] kunigaikštis Dišonas, kunigaikštis Ėseris, kunigaikštis Dišanas. Šitie yra chorų kunigaikščiai pagal jų kunigaikštystes Seyro krašte. [31] Šitie yra karaliai, kurie karaliavo Edomo krašte, kai dar joks karalius nekaraliavo izraeliams. [32] Edome karaliavo Beoro sūnus Bela, ir jo miestas vadinosi Dinhaba. [33] Belai mirus, jo vietoje tapo karaliumi Zeracho sūnus Jobabas iš Bosros. [34] Jobabui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Chušamas iš tėmaniečių šalies. [35] Chušamui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Bedado sūnus Hadadas, kuris sumušė midjaniečius Moabo laukuose. Jo miestas vadinosi Avitas. [36] Hadadui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Samla iš Masrekos. [37] Samlai mirus, jo vietoje tapo karaliumi Šaūlas iš prie upės esančio Rechoboto. [38] Šaūlui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Achboro sūnus Baal-Chananas. [39] Achboro sūnui Baal-Chananui mirus, jo vietoje tapo karaliumi Hadaras, ir jo miestas vadinosi Pavas. Jo žmona vadinosi Mehėtabelė; ji buvo

---

[u]**36,24** S; trad.: šiltųjų versmių

Mė-Zahabo sūnaus[v] Matredos duktė. 40 Šitie yra Ėsavo kunigaikščių vardai pagal jų gimines, pagal vietas, pavadintas jų vardais: kunigaikštis Timna, kunigaikštis Alva, kunigaikštis Jeteris, 41 kunigaikštis Oholibama, kunigaikštis Ėla, kunigaikštis Pinonas, 42 kunigaikštis Kenazas, kunigaikštis Tėmanas, kunigaikštis Mibsaras, 43 kunigaikštis Magdielis, kunigaikštis Iramas. Šitie yra Edomo kunigaikščiai – destis kur jie gyvena krašte, kurį buvo užėmę. [Tai Ėsavas, Edomo protėvis.]

Juozapas ir jo broliai

37 1 Jokūbas apsigyveno krašte, kur jo tėvas buvo ateivis, Kanaano krašte. 2 Tokia yra Jokūbo istorija. Juozapas, būdamas septyniolikos metų amžiaus, ganė su savo broliais mažuosius gyvulius. Jis buvo patarnaująs vaikinas prie savo tėvo žmonų Bilkos ir Zilpos sūnų. Ir Juozapas parnešdavo jų tėvui blogų žinių apie juos. 3 Izraelis mylėjo Juozapą labiau už visus savo sūnus, nes jam buvo gimęs senatvėje, ir pasiuvo šiam ilgą[w] jupą. 4 Jo broliai, pastebėję, kad jų tėvas jį mylėjo labiau už visus kitus savo ⌜sūnus⌝[x], ėmė jo nekęsti ir nebegalėjo draugiškai sveikinti. 5 Juozapas sapnavo sapną ir papasakojo savo broliams. ⌜Tad jie dar labiau jo nekentė⌝[y]. 6–7 Jis jiems tarė: „Na, pasiklausykite šito sapno, kurį sapnavau! Antai mes rišome pėdus lauke:

---

[v] **36,39** G; M: dukters

[w] **37,3** T.y. gurnelius siekiančią; arba: išpuoštą

[x] **37,4** Kl.. MssSamG; M; jo brolius

[y] **37,5** ~G

mano pėdas susyk[z] atsikėlė ir pasiliko stačias, o jūsų pėdai sustojo aplinkui ir nusilenkė mano pėdui". [8] Jo broliai jam tarė: „Bene tikrai nori tapti mums karalium? Ar tikrai nori mus valdyti?" Ir jie dar labiau jo nekentė dėl jo sapnų ir dėl jo kalbų. [9] Jis dar sapnavo kitą sapną ir jį papasakojo savo broliams. Jis sakė: „Klausykit, sapnavau dar vieną sapną: šįkart[a] saulė, mėnulis ir vienuolika žvaigždžių žemai man nusilenkė". [10] Bet kai jis tai papasakojo savo tėvui ir broliams, jo tėvas jį subarė. Jis jam tarė: „Kas tai per sapnas, kurį sapnavai! Argi mes – aš, tavo motina ir tavo broliai – tikrai ateisime nusilenkti tau iki žemės?" [11] Jo broliai ėmė jam pavyduliauti, bet jo tėvas pasilaikė tą žodį. [12] Jo broliams nuėjus ganyti savo tėvo mažųjų gyvulių prie Šechemo, [13] Izraelis tarė Juozapui: „Kaip žinai, tavo broliai gano prie Šechemo. Eikš, noriu tave siųsti pas juos!" Tas jam atsiliepė: „Aš čia!" [14] Jis jam tarė: „Na, pasižiūrėk, ar gerai sekasi tavo broliams ir mažiesiems gyvuliams, ir parnešk man žinią!" Taigi jis jį išsiuntė iš Chebrono slėnio, ir jis[b] atėjo į Šechemą. [15] Vienas vyras sutiko jį beklaidžiojantį lauke. Tas vyras jį paklausė: „Ko ieškai?" [16] Šis atsakė: „Savo brolių aš ieškau. Malonėk man pasakyti, kur jie gano!" [17] Tas vyras tarė: „Jie patraukė iš čia toliau, nes girdėjau juos sakant: "Vykime į Dotaną!"" Tada Juozapas ėjo paskui savo brolius ir juos rado Dotane. [18] Jie pamatė jį iš tolo ir, jam dar nepriartėjus prie jų, klastingai susimokė jį nužudyti. [19] Jie sakė vienas kitam:

---

[z]**37,6-7** Lit. štai

[a]**37,9** Lit. štai

[b]**37,14** T.y. Juozapas

„Štai ateina tas sapnuotojas! [20] Taigi dabar eikime, jį užmuškime, įmeskime į vieną iš tų cisternų[c] ir sakykime: ‚Plėšrus žvėris jį suėdė!' Tada pamatysime, kas bus iš jo sapnų!“ [21] Reūbenas, tai išgirdęs, bandė jį išgelbėti iš jų rankų ir tarė: „Neatimkime jam gyvybės!“ [22] ⌜Reūbenas toliau jiems sakė⌝[d]: „Neišliekite kraujo! Įmeskite jį į šitą dykumoje esančią cisterną, bet nepridėkite prie jo rankos!“ Jo tikslas buvo jį išgelbėti, kad grąžintų jo[e] tėvui. [23] Taigi, kai Juozapas atėjo pas savo brolius, jie nutraukė nuo jo jupą, ilgąją jupą, kuria jis vilkėjo, [24] ir nutvėrę įmetė jį į cisterną. O ta cisterna buvo tuščia; joje nebuvo vandens. [25] Paskui jie susėdo duonos valgyti. [Pakėlę akis, jie pamatė išmaelių karavaną, ateinantį iš Gileado: jų kupranugarius, nešančius ⌜tragakantą, mastiksą ir ladaną⌝[f], einančius, kad nugabentų tai į Egiptą. [26] Tada Judas tarė savo broliams: „Ką laimėsime, jei užmušime savo brolį ir paslėpsime jo kraują? [27] Eikšte, parduokime jį išmaeliams, bet savo rankos nepridėkime prie jo, nes jis yra mūsų brolis, mūsų kūnas!“ Ir jo broliai paklausė.] [28] Tuo tarpu ėjo pro šalį midjaniečių pirkliai ir traukdami iškėlė Juozapą iš cisternos. [Jie[g] pardavė Juozapą išmaeliams už dvidešimt sidabrinių;

---

[c] **37,20** Cisterna – uoloje iškaltas šulinys vandeniui surinkti.

[d] **37,22** ~G

[e] **37,22** Arba: savo

[f] **37,25** Tragakantas – krūmo astralagus sakai. Mastiksas – medžio pistacia mutica sakai. Ladanas – cistus rožės lapų gardžiai kvepią sakai.

[g] **37,28** T.y. Juozapo broliai

tie jį nusivedė į Egiptą.][h] 29 Reūbenas, sugrįžęs prie cisternos ir pamatęs, kad Juozapo nebėra cisternoje, perplėšė savo drabužius 30 nugrįžęs pas savo brolius, tarė: „Vaiko nebėra! O aš – kur aš pasidėsiu!“ 31 Tada jie paėmė Juozapo jupą ir, papjovę ožį, tą jupą pamirkė kraujuje. 32 Paskui jie pasiuntė ilgąją jupą ir, nunešdinę savo tėvui, sakydino: „Štai ką radome. Apžiūrėk, ar tai tavo sūnaus jupa, ar ne!“ 33 Ją apžiūrėjęs, jis tarė: „Tai mano sūnaus jupa! Plėšrus žvėris jį suėdė! Tikrai sudraskytas Juozapas!“ 34 Tada Jokūbas perplėšė savo drabužius, užsijuosė ašutinę ant strėnų ir daugelį dienų gedėjo savo sūnaus. 35 Visi jo sūnūs ir visos jo dukterys pakilo jo guosti, tačiau jis nesutiko duotis guodžiamas ir tarė: „Gedėdamas nusileisiu į šeolį[i] pas savo sūnų“. Taip jį apraudojo jo tėvas. 36 Tuo tarpu midjaniečiai jį pardavė Egipte Potifarui, Faraono rūmų valdininkui, asmeninės sargybos viršininkui.

Judas ir Tamara

38 1 Anuo laiku Judas traukėsi žemyn nuo savo brolių ir išsitiesė [palapinę] prie vieno adulamiečio, vardu Chyra. 2 Ten Judas pamatė dukterį vieno kanaaniečio, vardu Šūva. Jis ją vedė ir įėjo pas ją. 3 Ji pradėjo ir pagimdė sūnų, ir ji[j] praminė jį Ėru. 4 Ji vėl pradėjo, pagimdė sūnų ir jį praminė Onanu. 5 Ji vėliau pagimdė dar vieną sūnų ir jį praminė Šėla. Ji[k] buvo Kezibe, kai

---

[h] **37,28** Suskliausti sakiniai (25b - 27.28b) priklauso skirtingam teksto variantui.

[i] **37,35** T.y. mirusiųjų buveinę

[j] **38,3** Kkr. MssSamT(J), plg. 4 ir 5 skn.; M: jis

[k] **38,5** G; M: Jis

jį pagimdė. [6] Judas paėmė savo pirmagimiui žmoną, vardu Tamara. [7] Bet Ėras, Judo pirmagimis, buvo netikęs VIEŠPATIES akyse; tad VIEŠPATS jam pasiuntė mirtį. [8] Po to Judas tarė Onanui: „Įeik pas savo brolio žmoną, atlik jai santuokinę svainio priedermę ir tuo būdu prikelk palikuonių savo broliui!“ [9] Bet kadangi Onanas žinojo, jog ne jam priklausys vaikai, kai tik įeidavo pas savo brolio žmoną, niekais išliedavo [sėklą] ant žemės, nenorėdamas parūpinti palikuonių savo broliui. [10] Bet VIEŠPAČIUI nepatiko tai, ką jis darė; tad jis ir jam pasiuntė mirtį. [11] Tada Judas tarė savo marčiai Tamarai: „Gyvenk kaip našlė savo tėvo namuose, kol užaugs mano sūnus Šėla!“ – nes jis manė: „Ir jis galėtų numirti, kaip jo broliai!“ Taigi Tamara nuėjusi gyveno savo tėvo namuose. [12] Ilgam laikui praslinkus, mirė Šūvos duktė, Judo žmona. Judas atgedėjęs ėjo aukštyn į Timną pas savo avių kirpėjus – jis ir jo draugas adulamietis Chyra. [13] Kai Tamarai buvo pranešta: „Štai tavo šešuras[1] eina aukštyn į Timną savo avių kirpti“, [14] ji nusivilko savo našlystės drabužius, apsidengė šydu, apsivyniojo ir atsisėdo prie įėjimo į Ėnaimą, kuris yra ant kelio į Timną, – nes matė, kad, nors Šėla buvo užaugęs, tačiau ji nebuvo duota jam į žmonas. [15] Judas, ją pamatęs, palaikė kekše, nes ji buvo apsigaubusi veidą. [16] Jis pasuko pas ją į šalikelę ir tarė: „Na, leisk man susieiti su tavim!“ – nes nežinojo, kad ji buvo jo marti. O ji tarė: „Ką man duosi, kad galėtum susieiti su manim?“ [17] Jis atsakė: „Aš tau atsiųsiu ožiuką iš mažųjų gyvulių“. Bet ji atšovė: „Jei man duosi užstatą, kol jį atsiųsi“. [18] Jis paklausė: „Kas

---

[1] **38,13** T.y. vyro tėvas

yra tas užstatas, kurį privalau tau duoti?“ Ji atsakė: „Tavo antspaudas, tavo virvė ir tavo lazda, kurią turi rankoje“. Jis jai davė, susiėjo su ja, ir ji tapo nuo jo nėščia. [19] Paskui ji atsikėlusi nuėjo ir, nusiėmusi nuo savęs šydą, apsivilko našlystės drabužiais. [20] Judas pasiuntė ožiuką per savo draugą adulamietį, kad atsiimtų iš moters užstatą, bet tas jos nerado. [21] Jis klausinėjo tos[m] vietos vyrų: „Kur yra ana kulto kekšė, kuri sėdinėja Ėnaime prie kelio?“ Bet jie atsakė: „Čia nėra buvę jokios kulto kekšės“. [22] Taigi jis sugrįžo pas Judą ir tarė: „Neradau jos; taip pat tos vietos vyrai sakė: ‚Čia nėra buvę jokios kulto kekšės’“. [23] Judas tarė: „Tegul ji tai pasilaiko, kad nebūtume išjuokti! Matai, pasiunčiau šitą ožiuką, bet tu negalėjai jos rasti“. [24] Apie tris mėnesius vėliau Judui buvo pranešta: „Tavo marti Tamara paleistuvavo ir dargi paleistuvavimu pasidarė nėščia!“ Judas tarė: „Išveskite ją, kad ji būtų sudeginta
[25] Kai ją buvo beišvedą, ji siuntė žinią savo šešurui: „Nuo to vyro, kuriam priklauso šitie daiktai, aš tapau nėščia“. Ji dar sakydino: „Na, patikrink, kam priklauso šitas antspaudas, šita virvė ir šita lazda!“ [26] Patikrinęs Judas tarė: „Ji teisesnė už mane, kadangi jos nedaviau savo sūnui Šėlai!“ Ir jis ⌜nebeturėjo lytinių santykių su ja⌝[n]. [27] Atėjus gimdymo metui, pasirodė, kad dvyniai buvo jos įsčiose. [28] Jai begimdant, vienas iškišo ranką. Priėmėja paėmusi užrišo ant jo rankos šviesiai raudoną siūlą, tardama: „Šitas pirma išėjo“. [29] Bet kai jis įtraukė atgal savo ranką ir pasirodė išeinąs jo brolis, ji tarė: „Kokį

---

[m]**38,21** SamGST(P), plg. 22 skn. M: jos

[n]**38,26** Lit. jos nebepažino

plyšį prasiplėšei!“ Ir ji praminė jį[o] Peresu[p]. [30] Paskui išėjo jo brolis, ant kurio rankos buvo šviesiai raudonas siūlas. Tą ˹ji praminė˺[q] Zerachu[r].

Juozapas ir jo valdovo žmona

39 [1] Kai Juozapas buvo nuvestas žemyn į Egiptą, vienas egiptietis – Potifaras, Faraono rūmų valdininkas, asmeninės sargybos viršininkas – jį nupirko iš išmaelių, kurie jį buvo ten atvedę. [2] Tačiau VIEŠPATS buvo su Juozapu, ir jam taip sekėsi, jog jis liko savo egiptiečio valdovo namuose. [3] Kai jo valdovas pastebėjo, jog VIEŠPATS buvo su juo ir jog visam, ko jis ėmėsi, VIEŠPATS leido pasisekti jo rankose, [4] Juozapas įsigijo jo malonę ir tapo jo patarnautoju. Paskui jis paskyrė jį savo namų prievaizdu ir jam patikėjo visą savo turtą. [5] Nuo to laiko, kai jis jį paskyrė savo namų ir viso turto prievaizdu, VIEŠPATS laimino dėl Juozapo egiptiečio namus. VIEŠPATIES palaiminimas teko viskam, ką jis turėjo namuose ir lauke. [6] Taigi jis viską, ką turėjo, paliko Juozapo priežiūrai. Jį turėdamas, jis nieku kitu nesirūpino, kaip tik duona, kurią jis valgė. Juozapas buvo dailaus sudėjimo ir gražios išvaizdos. [7] Kuriam laikui praslinkus, jo valdovo žmona ėmė mesti akį į Juozapą ir tarė: „Pagulėk su manim!“ [8] Bet jis atsilakė ir tarė savo valdovo žmonai: „Žiūrėk! Mane turėdamas, mano valdovas nieku nesirūpina, kas yra namuose, ir man

---

[o] **38,29** Kkr. MssSamST(J); M: jį praminė

[p] **38,29** T.y. Plyšiu

[q] **38,30** Žr. 38,3 ir 38,29; M: praminė

[r] **38,30** T.y. Raudonu

patikėjo visą savo turtą. [9] Jis pats šituose namuose nėra didesnis už mane ir nieko nėra man neatidavęs, išskyrus tave vieną, nes tu esi jo žmona. Tai kaip aš galėčiau padaryti tokią didelę nedorybę ir nusidėti Dievui?“ [10] Ir nors ji dieną po dienos prikalbinėjo Juozapą, tačiau jis jos neklausė, kad būtų prie jos atsigulęs, kad būtų su ja ⌜pabuvęs⌝[s]. [11–12] Kai kartą, kaip įprasta, jis įėjo į namus atlikti savo darbo ir nė vieno iš namiškių ten nebuvo namie, ji nutvėrė jį už jo apsiausto, sakydama: „Pagulėk su manim!“ Bet jis, palikęs savo apsiaustą jos rankoje, pasileido bėgti ir ištrūko laukan. [13] Matydama, kad jis paliko savo apsiaustą jos rankoje, kai bėgo laukan, [14] ji pasišaukė savo namiškius ir jiems tarė: „Žiūrėkite! Jis atvedė mums hebrają, kad tas mus išjuoktų! Jis įėjo pas mane, norėdamas gulėti su manim, bet aš garsiai šaukiau. [15] Girdėdamas, kad ⌜visa gerkle⌝[t] šaukiau pagalbos, jis paliko savo apsiaustą šalia manęs ir išbėgo laukan“. [16] Ji paliko jo apsiaustą gulintį šalia savęs, kol jo valdovas parėjo į savo namus. [17] Tada ji jam kalbėjo tokiais pat žodžiais, sakydama: „Pas mane įėjo tas vergas hebrajas, kurį mums atvedei, kad mane išjuoktų. [18] Bet kai visa gerkle šaukiau, jis paliko savo apsiaustą šalia manęs ir bėgo laukan“. [19] Kai jo valdovas išgirdo savo žmonos žodžius, kuriuos ji jam kalbėjo, sakydama: „Šitaip tavo vergas pasielgė su manim“, ⌜jis užsidegė pykčiu⌝[u]. [20] Juozapo valdovas, jį suėmęs, pasodino į kalėjimą, kur kalėjo karaliaus kaliniai. Ir jįs ten pasiliko kalėjime.

---

[s] **39,10** Priedas. ~G

[t] **39,15** Lit. pakėliau savo balsą ir

[u] **39,19** Lit. užsidegė jo pyktis

[21] Bet VIEŠPATS buvo su Juozapu ir pasilenkė prie jo su malone. Jis palankiai jam nuteikė kalėjimo viršininką. [22] Taigi kalėjimo viršininkas pavedė Juozapui rūpintis visais kaliniais, esančiais kalėjime, ir šis tvarkė viską, ką jie ten darė. [23] Kalėjimo viršininkas nebesirūpino nieku, kas buvo jam[v] pavesta, nes VIEŠPATS buvo su juo ir, ką jis darė, VIEŠPATS leido pasisekti.

Juozapas aiškina sapnus

40 [1] Kuriam laikui praslinkus, nusikalto Egipto karaliaus taurininkas ir duonkepys savo valdovui, Egipto karaliui, [2] Faraonas supyko ant abiejų savo rūmų valdininkų, vyriausiojo taurininko ir vyriausiojo kepėjo, [3] ir juos atidavė uždaryti asmeninės sargybos viršininko namuose, į kalėjimą, kur kalėjo Juozapas. [4] Asmeninės sargybos viršininkas juos paskyrė prižiūrėti Juozapui, kuris jiems patarnavo. Ir jie liko įkalinti kurį laiką. [5] Jiedu – Egipto karaliaus taurininkas ir duonkepys, kurie kalėjo kalėjime – vieną ir tą pačią naktį kiekvienas sapnavo savo sapną, kiekvienas savitos reikšmės sapną. [6] Kai ryto metą Juozapas įėjo pas juos ir juos pamatė, jie atrodė prislėgti. [7] Tada jis paklausė Faraono valdininkų, kurie buvo su juo uždaryti jo valdovo namuose: „Kodėl šiandien jūsų veidai tokie paniurę?“ [8] Jie jam atsakė: „Sapnavome sapną, bet nėra kas jį išaiškintų“. Juozapas jiems tarė: „Argi aiškinimai ne Dievo dalykas? Na, papasakokite man!“ [9] Tada vyriausiasis taurininkas papasakojo savo sapną Juozapui. Jis jam tarė: „Man sapnuojant, ties manim pasirodė vynmedis. [10] Tas vynmedis turėjo tris sakeles.

---

[v] **39,23** T.y. Juozapui

Kai tik jis ėmė leisti pumpurus, išsiskleidė ir jo žiedai, jo kekės prisirpino vynuogių. [11] Faraono taurė buvo mano rankoje. Paėmiau vynuogių, jas išsunkiau į Faraono taurę ir tą taurę padaviau Faraonui į ranką“. [12] Tada Juozapas jam tarė: „Toks yra jo išaiškinimas: Tos trys šakelės – tai trys dienos. [13] Trijų dienų laikotarpy Faraonas ˹pakels˺[w] tavo galvą ir tave sugrąžins į tavo tarnybą. Tu paduosi Faraonui taurę į jo ranką, kaip pirma buvai pratęs daryti, kai buvai jo taurininkas. [14] Tik atsimink mane, kai tau gerai seksis. Parodyk, meldžiu, man malonę: primink mane Faraonui ir išgauk mane iš šitų namų, [15] nes buvau vogte pavogtas iš hebrajų krašto; taip pat čia nieko nesu padaręs, kad jie būtų turėję mane įmesti į duobę“. [16] Vyriausiasis kepėjas, pamatęs, kad jis buvo palankiai išaiškinęs, tarė Juozapui: „Aš irgi savo sapne mačiau save nešant tris pintines ant savo galvos. [17] Viršutinėje pintinėje buvo Faraonui visokio valgio, kepinių, bet paukščiai juos lesė iš pintinės ant mano galvos“. [18] Juozapas atsakydamas tarė: „Toks yra jo išaiškinimas: Tos trys pintinės – tai trys dienos. [19] Trijų dienų laikotarpy Faraonas ˹pakels tavo galvą˺[x] [nuo tavęs][y]. Jis ˹pakars tave ant medžio˺[z], ir paukščiai les nuo tavęs tavo kūną“. [20] Trečiąją dieną, Faraono gimtadienį, jis iškėlė pokylį visiems savo tarnams. Jis pakėlė vyriausiojo taurininko ir vyriausiojo kepėjo galvą tarp savo tarnų. [21] Jis sugrąžino

---

[w] **40,13** Greičiausia, tuo nusakomas viešas apeiginis aktas, kuriuo valdovas pakelia jam nusidėjusio žemai nulenktą galvą ir jam sugrąžina prarastą malonę.

[x] **40,19** Bloga prasme

[y] **40,19** Priedas. ~2MssV

[z] **40,19** Arba: užmaus tave ant baslio

vyriausiąjį taurininką į vyno pilstytojo tarnybą, ir jis vėl padavinėjo taurę į Faraono ranką. [22] O vyriausiąjį kepėją jis leido pakarti[a], – kaip jiems buvo išaiškinęs Juozapas. [23] Tačiau vyriausiasis taurininkas nebeatsiminė Juozapo; jis jį pamiršo.

Faraono sapnai

41 [1] Dvejiems metams praslinkus, Faraonas sapnavo: ˹jis matė save stovint˺[b] prie Nilo, [2] kai išlipo iš Nilo septynios karvės, dailios išvaizdos ir riebaus kūno, ir ganėsi nendrių žolėje. [3] Po jų išlipo iš Nilo kitos septynios karvės, bjaurios išvaizdos ir lieso kūno, ir atsistojo šalia [anų] karvių ant Nilo kranto. [4] Ir bjaurios išvaizdos bei lieso kūno karvės suėdė septynias gražios išvaizdos ir riebias karves. Paskui Faraonas prabudo. [5] Jis vėl užmigo ir sapnavo antrą kartą: ˹jis matė, kaip˺[c] septynios varpos augo prie vieno stiebo, storos ir gražios, [6] ir kaip po jų išdygo septynios plonos ir rytvėjo nusvilintos varpos. [7] Ir plonosios varpos prarijo septynias storąsias ir pilnąsias varpas. Faraonui prabudus, pasirodė, kad tai buvo sapnas. [8] Bet kai ryto metą jo dvasia nerimavo, jis pasiuntė ir pasikvietė visus Egipto žynius[d] ir visus jo išminčius. Ir Faraonas jiems papasakojo savo sapną[e], bet nebuvo nė vieno, kuris galėtų jį[f] išaiškinti Faraonui.

---

[a]**40,22** Arba: užmauti ant baslio

[b]**41,1** Lit. Štai jis stovėjo

[c]**41,5** Lit. Štai

[d]**41,8** T.y. kunigus, kurie versdavosi magija.

[e]**41,8** M; Sam: sapnus

[f]**41,8** G; M: Juos

[9] Tada vyriausiasis taurininkas prabilo į Faraoną: „Aš turiu šiandien prisiminti savo aplaidumą. [10] Faraonas buvo užsirūstinęs ant savo tarnų ir juos[g] atidavė uždaryti į asmeninės sargybos viršininko namus – mane ir vyriausiąjį duonkepį. [11] Vieną ir tą pačią naktį aš ir jis, kiekvienas sapnavome savitos reikšmės sapną. [12] Ten buvo su mumis vaikinas hebrajas, asmeninės sargybos viršininko vergas. Jam papasakojome, ir jis mums išaiškino mūsų sapnus; kiekvienam išaiškino jo sapną savaip. [13] Ir kaip jis buvo mums išaiškinęs, taip įvyko: mane sugrąžino į mano tarnybą, o jį pakorė[h]“. [14] Tada Faraonas pasiuntė ir pasišaukė Juozapą. Skubiai jį išvedė iš duobės. Nusiskutęs ir pakeitęs drabužius, jis įėjo pas Faraoną. [15] Faraonas tarė Juozapui: „Sapnavau sapną, ir nėra nė vieno, kuris galėtų jį išaiškinti. Bet aš girdėjau sakant apie tave, kad tau reikią tik išgirsti sapną, kad galėtum jį išaiškinti“. [16] Tačiau Juozapas atsakė Faraonui: ⌜„Aš nieko negaliu. Bet Dievas duos Faraonui palankų atsakymą“⌝[i]. [17] Tada Faraonas kalbėjo Juozapui: „Sapne mačiau save stovint ant Nilo kranto, [18] kai iš Nilo išlipo septynios karvės, riebaus kūno ir dailaus sudėjimo, ir ganėsi nendrių žolėje. [19] Po jų išlipo kitos septynios karvės, menkos, labai bjauraus sudėjimo ir sulysusios. Nesu matęs tokių bjaurių, kaip jos, visoje Egipto šalyje. [20] Ir liesosios bei bjauriosios karvės prarijo pirmąsias septynias riebiąsias karves. [21] Tačiau, šioms įėjus į jų vidurius, nebuvo galima pastebėti, kad buvo įėjusios į jų

---

[g] **41,10** SamT(P); M: mane

[h] **41,13** Arba: užmovė ant baslio

[i] **41,16** SamG: Be Dievo nebus gauta palankaus atsakymo Faraonui.

vidurius: jų išvaizda tebebuvo tokia bjauri, kaip pradžioje. Paskui prabudau. [22] Vėliau savo sapne regėjau, kaip septynios varpos augo prie vieno stiebo, pilnos ir gražios, [23] Ir kaip po jų išdygo septynios sudžiūvusios[j], plonos ir rytvėjo nusvilintos varpos. [24] Ir plonosios varpos prarijo septynias gražiąsias varpas. Tai papasakojau žyniams, bet nė vienas negalėjo man to išaiškinti“. [25] Tada Juozapas tarė Faraonui: „Faraono sapnas yra vienas ir tas pats. Dievas apreiškė Faraonui, ką jis mano daryti. [26] Septynios gražiosios karvės – tai septyneri metai, ir septynios gražiosios varpos – septyneri metai. Tai vienas sapnas. [27] Septynios liesosios ir bjauriosios karvės, išlipusios po jų – tai septyneri metai. Ir septynios tuščiosios, rytvėjo nusvilintos varpos, yra septyneri bado metai. [28] Tai maniau, kai pasakiau Faraonui: ‚Dievas parodė Faraonui, ką jis mano daryti’. [29] Štai ateina septyneri metai: didelis perteklius visoje Egipto šalyje. [30] Bet po jų ateis septyneri bado metai, ir bus pamirštas visas perteklius Egipto šalyje; badas pribaigs šalį. [31] Nebepajus pertekliaus šalyje dėl bado, kuris paskui užeis, nes jis bus labai sunkus. [32] O kad sapnas dusyk pasikartojo Faraonui, reiškia, jog tas dalykas yra Dievo tvirtai nustatytas ir jog Dievas skubiai jį įvykdys. [33] Taigi dabar tegul Faraonas susiieško protingą ir išmintingą vyrą ir tegul jį padaro Egipto šalies viršininku. [34] Tegul Faraonas imasi skirti šaliai prievaizdų ir tegul atideda penktąją Egipto šalies derliaus dalį per septynerius pertekliaus metus. [35] Tegul jie surenka visą šitų ateinančių gerųjų metų maistą ir

---

[j] **41,23** ~GVS

supila javus į aruodus Faraono žinion, ˹ir tegul atgabena˺[k] maistą į miestus ir jį saugoja. [36] Ir tas maistas tebūnie atsarga šaliai per septynerius bado metus, kurie užeis Egipto šalyje, kad šalis nebūtų bado sunaikinta“.

Juozapas paskiriamas vyriausiuoju šalies valdytoju

[37] Tas pasiūlymas patiko Faraonui ir visiems jo tarnams. [38] Faraonas tarė savo tarnams: „Ar berasime tokį vyrą, kaip šitą, kuriame yra Dievo Dvasia?“ [39] Paskui Faraonas sakė Juozapui: „Kadangi Dievas tau davė tai žinoti, nėra nė vieno, kuris būtų toks protingas ir išmintingas, kaip tu. [40] Tu turi būti mano namų viršininkas ir tavo įsakymo ˹turi klausyti˺[l] visa tauta! Tik sostu būsiu didesnis už tave“. [41] Toliau Faraonas tarė Juozapui: „Žiūrėk, aš tave skiriu visos Egipto šalies valdytoju!“ [42] Faraonas numovė nuo rankos savo antspaudinį žiedą ir jį užmovė ant Juozapo rankos; jis apvilkdino jį ploniausios drobės drabužiais ir užkabino jam ant kaklo auksinę grandinę. [43] Jis leido jam važiuoti savo antrajame[m] kovos vežime, ir jie[n] šaukė pirma jo: „Abrėk!“[o] Tuo būdu jis jį padarė visos Egipto šalies valdytoju. [44] Faraonas pasakė Juozapui: „Nors aš esu Faraonas, be tavo pritarimo niekas tenepakelia savo rankos ar kojos visoje Egipto šalyje!“ [45] Faraonas praminė Juozapą Safenat-Paneachu[p]

---

[k]**41,35** Įtrp., plg. 48 skn.

[l]**41,40** G; M žodžio reikšmė neaiški.

[m]**41,43** Arba: antrojo po jo (t.y. vizirio)

[n]**41,43** T.y. šaukliai

[o]**41,43** Galbūt „Dėmesio!“ arba: „Nusilenkite!“ Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta

[p]**41,45** Tas vardas galbūt reiškia: „Dievas kalba – jis gyvena“.

ir jam davė į žmonas Asenatą, Ono kunigo Poti-Feros dukterį. [Paskui Juozapas išvyko [keliauti] po Egipto šalį.][q] [46] Juozapas buvo trisdešimties metų amžiaus, kai stovėjo prieš Egipto karalių Faraoną. Ir Juozapas, išėjęs nuo karaliaus, keliavo po visą Egipto šalį. [47] Per septynerius pertekliaus metus šalis davė gausingą derlių. [48] Jis surinko visą maistą septynerių metų ˹pertekliaus, kuris˺[r] buvo Egipto šalyje, ir sudėjo maistą miestuose; aplinkinių miesto laukų maistą jis sudėjo mieste[s]. [49] Taip Juozapas supylė labai daug grūdų – jų buvo kaip jūros smilčių, – kol liovėsi skaičiavęs, nes jų buvo be skaičiaus. [50] Prieš užeinant bado metams, Juozapui gimė du sūnūs, kuriuos jam pagimdė Asenata, Ono kunigo Poti-Feros duktė. [51] Juozapas praminė pirmagimį Menaše, nes [jis sakė]: „Dievas man davė pamiršti visą mano vargą ir visus mano tėvo namus“. [52] Antrąjį jis praminė Efraimu, nes [jis sakė]: „Dievas padarė mane vaisingą mano skurdo šalyje“. [53] Pasibaigus septyneriems metams pertekliaus, kuris buvo Egipto šalyje, [54] prasidėjo septyneri bado metai, kaip Juozapas buvo pasakęs. Badas siautė visose šalyse, tačiau visoje Egipto šalyje buvo duonos. [55] Visai Egipto šaliai ėmus badauti, tauta šaukėsi į Faraoną duonos. Tada Faraonas tarė visiems egiptiečiams: „Eikite pas Juozapą! Darykite, ką jis jums sakys!“ [56] Taigi, badui užėjus ant visos šalies, Juozapas atidarė ˹visus javų sandėlius˺[t] ir pardavinėjo javus egiptiečiams, nes badas

---

[q]**41,45** ~G

[r]**41,48** SamG, plg. 34, 47, 53 skn.; M: kurie

[s]**41,48** Hbr. jame

[t]**41,56** GS; M: visa, kas buvo juose

Egipto šalyje buvo smarkus. [57] Be to, visas pasaulis atėjo į Egiptą pas Juozapą javų pirkti, nes smarkus badas buvo visame pasaulyje.

Pirmoji brolių kelionė į Egiptą

42 [1] Jokūbas, sužinojęs, kad esą javų Egipte, tarė savo sūnums: „Ko bežiūrite vienas į kitą?“ [2] Jis tęsė: „Klausykite![u] Girdėjau, kad yra javų Egipte. Traukite žemyn ir mums nupirkite iš ten javų, kad išliktume gyvi ir nemirtume!“ [3] Taigi dešimt Juozapo brolių leidosi pirkti javų iš Egipto. [4] Tačiau Juozapo brolio Benjamino Jokūbas nepasiuntė su jo broliais, nes galvojo: „Jam galėtų atsitikti nelaimė!“ [5] Taigi tarp atvykusiųjų ir Izraelio sūnūs atkeliavo javų pirkti, nes badas siautė Kanaano šalyje. [6] Juozapas buvo šalies valdytojas. Jis buvo tas, kuris pardavinėjo javus visai šalies tautai. Įėję Juozapo broliai nusilenkė prieš jį veidu į žemę. [7] Juozapas, pamatęs savo brolius, atpažino juos, bet elgėsi su jais tarsi svetimas ir, šiurkščiai su jais kalbėdamas, jų paklausė: „Iš kur atvykote?“ Jie atsakė: „Iš Kanaano šalies javų pirkti“. [8] Nors Juozapas atpažino savo brolius, tačiau jie neatpažino jo. [9] Juozapas atsiminė sapnus, kuriuos buvo apie juos sapnavęs, ir jiems tarė: „Jūs esate šnipai! Atvykote išžvalgyti šalies ⌜neginamų vietų⌝[v]!“ [10] Bet jie jam aiškinosi: „Ne, mano viešpatie! Tavo tarnai tik atėjo javų nusipirkti. [11] Mes visi, mes esame vieno vyro sūnūs. Mes esame dori. Tavo tarnai niekad nėra buvę šnipai!“ [12] Bet jis jiems atsakė: „Ne! Neginamų

---

[u] **42,2** Lit. Štai!

[v] **42,9** Lit. nuogumos

šalies vietų atėjote išžvalgyti!“ [13] Jie spyrėsi: „Mes, tavo tarnai, buvome dvylika brolių, vieno tėvo sūnūs Kanaano šalyje. Jauniausiasis dabar yra pas mūsų tėvą, o vieno nebėra“. [14] Bet Juozapas jiems tarė: „Yra taip, kaip jums pasakiau: ‚Jūs šnipai!’ [15] Štai kaip būsite ištirti: Kaip tikrai gyvas Faraonas, neišeisite iš čia, nebent jei čion atvyks jūsų jauniausiasis brolis! [16] Pasiųskite vieną iš jūsų, kad atvestų jūsų brolį! O jūs likite sukaustyti! Taip turi būti ištirti jūsų žodžiai, ar jūs sakėte tiesą, ar ne. Kaip tikrai gyvas Faraonas: Jūs šnipai!“ [17] Paskui trims dienoms jis pasodino juos į areštinę. [18] Trečiąją dieną Juozapas jiems tarė: „Tai darykite, kad išliktumėte gyvi, [nes] aš esu dievobaimingas: [19] jei jus esate dori, tegul vienas iš jūsų brolių lieka uždarytas jūsų arešto namuose, o jūs likusieji keliaukite, pargabenkite javų savo ˹badaujančioms šeimoms˺[w]. [20] Bet jūs turite atvesti pas mane savo jauniausiąjį brolį, kad jūsų žodžiai pasirodytų tikri ir jūs neturėtumėte mirti!“ Ir jie sutiko. [21] Tačiau tarė vienas kitam: „Iš tikrųjų mes esame nusikaltę savo broliui, nes matėme jo sielvartą, kai jis mus maldavo, bet neklausėme! Todėl šita nelaimė mus užgriuvo“. [22] Ir Reūbenas jiems atsiliepė, tardamas: „Argi jums nesakiau: ‚Nenusidėkite vaikui!’ Bet jūs neklausėte. Taigi dabar[x] reikalaujama atsiskaityti už jo kraują!“ [23] Jie nežinojo, kad Juozapas suprato, nes vertėjas jiems tarpininkavo. [24] Jis nusigręžė nuo jų ir verkė. Paskui atsigręžė į juos ir jiems kalbėjo. Jis paėmė iš jų Šimeoną ir jį leido sukaustyti jų akyse. [25] Paskui Juozapas įsakė, kad pripiltų

---

[w]**42,19** Lit. namų badui

[x]**42,22** Lit. štai

jų maišus javų, padėtų atgal jų pinigus kiekvienam į jo maišą ir jiems duotų paviržio kelionei. Ir taip jiems padarė. 26 O jie sukrovė savo javus ant savo asilų ir vyko iš ten. 27 Kai nakvynėje vienas atrišo savo maišą, kad duotų pašaro savo asilui, jis pamatė savo pinigus: jie buvo jo maišo viršuje. 28 Ir jis tarė savo broliams: „Mano pinigai sugrąžinti! Štai jie mano maiše!“ Jie neteko drąsos. Drebėdami žiūrėjo vienas į kitą ir sakė: „Kas tai yra, ką Dievas mums padarė?“ 29 Parvykę pas savo tėvą Jokūbą į Kanaano šalį, jie papasakojo jam visa, kas jiems buvo atsitikę, tardami: 30 „Tas vyras, šalies valdovas, šiurkščiai kalbėjo su mumis ir mus pasodino ⌜į areštinę⌝[y] kaip tos šalies šnipus. 31–32 Bet jam sakėme: ‚Mes esame dori, niekad nesame buvę šnipai. Mes esame dvylika brolių, to paties tėvo sūnūs. Vieno nebėra, o jauniausiasis dabar yra pas mūsų tėvą Kanaano šalyje‘. 33 Bet tas vyras, šalies valdovas, mums tarė: ‚Iš to pažinsiu, kad jūs esate dori: vieną jūsų brolį[z] palikite pas mane ir, paėmę javų[a] savo badaujančioms šeimoms, keliaukite! 34 Paskui atveskite pas mane savo jauniausiąjį brolį, kad patirčiau, jog jūs nesate šnipai, bet dori žmonės! Tada jums atiduosiu jūsų brolį, ir galėsite laisvai vaikščioti šalyje‘“. 35 Jiems betuštinant savo maišus, pasirodė, kad kiekvienas turėjo savo ryšulėlį su pinigais savo maiše. Jie ir jų tėvas, pamatę savo pinigų ryšulėlius, nusigando. 36 Ir jų tėvas Jokūbas jiems tarė: „Jūs darote mane bevaikį! Juozapo nebėra, Šimeono nebėra, ir Benjaminą norite

---

[y]**42,30** G; plg. 40,3; 41,10; 42,17

[z]**42,33** Lit. brolių

[a]**42,33** GST, žr. 19 skn.

pasiimti! Visa tai gula ant manęs!“ [37] Tada Reūbenas tarė savo tėvui: „Tu gali užmušti mano abu sūnus, jei jo neparvesiu pas tave! Patikėk man jį, ir aš jį tau sugrąžinsiu!“ [38] Bet jis atsakė: „Mano sūnus neturi leistis su jumis, nes jo brolis miręs ir jis palikęs vienas. Jei jam atsitiks nelaimė kelyje, kuriuo keliausite, jūs nustumsite mano ˹žilus plaukus˺[b] su širdgėla į šeolį“.

Antroji brolių kelionė į Egiptą

43 [1] Badas sunkiai slėgė šalį. [2] Kai jie visiškai suvartojo javus, kuriuos buvo parsigabenę iš Egipto, jų tėvas jiems tarė: „Vėl nupirkite mums kiek maisto!“ [3] Bet Judas jam atsakė: „Tas vyras mus griežtai įspėjo, sakydamas: ‚Nedrįskite pamatyti mano veido, nebent jei jūsų brolis bus su jumis!’ [4] Jei norėsi pasiųsti su mumis mūsų brolį, mes trauksime žemyn ir nupirksime tau maisto. [5] Bet jei nenorėsi pasiųsti, nevyksime, nes tas vyras mums pasakė: ‚Nedrįskite pamatyti mano veido, nebent jei jūsų brolis bus su jumis!’“ [6] Izraelis tarė: „Kodėl man padarėte bloga, tam vyrui pasisakydami turį dar kitą brolį?“ [7] Jie atsakė: „Tas vyras nuodugniai klausinėjo apie mus ir apie mūsų giminę, tardamas: ‚Ar jūsų tėvas dar gyvas? Ar dar turite kokį brolį?’ Tad suteikėme jam žinių, atsakydami į šituos klausimus. Argi galėjome kaip nors žinoti, kad jis sakys: ‚Atveskite žemyn savo brolį!’“ [8] Paskui Judas ragino savo tėvą Izraelį: „Siųsk berniuką su manim, kad galėtume pakilę vykti ir kad išliktume gyvi ir neturėtume mirti – nei mes, nei tu, nei mūsų vaikai! [9] Aš pats būsiu įkaitas už jį! Iš

---

[b] **42,38** T.y. mane pražilusį

mano rankos jo reikalauk! Jei jo neparvesiu pas tave ir nepastatysiu prieš tave, būsiu tau nusikaltęs per visą savo gyvenimą. [10] Juk jei nebūtume delsę, dabar jau būtume du kartus sugrįžę! “ [11] Tada jų tėvas Izraelis jiems tarė: „Jeigu taip turi būti, darykite štai ką: pasiimkite į savo maišus ką nors iš krašto geriausių gaminių ir nugabenkite žemyn tam vyrui kaip dovaną: truputį mastikso ir truputį medaus, tragakanto ir ladano, pistacijos riešutų ir migdolų! [12] Paimkite su savim dvigubai tiek pinigų ir pinigus, įdėtus atgal į jūsų maišų viršų, neškitės atgal su savim! Gal tai buvo apsirikimas. [13] Pasiimkite taip pat savo brolį ir pakilę sugrįžkite pas tą vyrą! [14] O ˹Visagalis Dievas˺[c] tegul gailestingai jums nuteikia tą vyrą, kad tas ˹leistų grįžti su jumis kitam jūsų broliui ir Benjaminui˺[d]! O aš – kaip esu netekęs vaikų, taip [dabar vėl] lieku be vaiku!“ [15] Tada tie vyrai paėmė šitą dovaną, paėmė su savim dvigubai tiek pinigų ir Benjaminą, pakilę nukeliavo žemyn į Egiptą ir atsistojo prieš Juozapą. [16] Juozapas, pamatęs Benjaminą su jais, tarė savo namų prievaizdui: „Įsivesk tuos vyrus į namus, papjauk gyvulį ir pagamink, nes tie vyrai turi valgyti pas mane pietų metu!“ [17] Tas vyras padarė, kaip Juozapas buvo pasakęs, ir įvedė tuos vyrus į Juozapo namus. [18] Bet tie vyrai baiminosi, kad buvo vedami į Juozapo namus; jie galvojo: „Dėl pinigų, pirmąjį kartą įdėtų atgal į mūsų maišus, mus įveda, kad mestųsi ant mūsų, mus užpultų ir paimtų į vergus mus bei mūsų asilus“. [19] Tad jie priartėjo prie to vyro, kuris buvo Juozapo namų prievaizdas, ir jį užkalbino

---

[c]**43,14** Hbr. Ėl-Šaddaj

[d]**43,14** Lit. jums paleistų kitą jūsų brolį ir Benjaminą

namų prieangyje. [20] Jie sakė: „Malonėk paklausyti, mano viešpatie! Pirmąjį kartą leiste leidomės čia maisto pirkti. [21] Bet kai apsistojome nakvynei ir atrišome savo maišus, pasirodė, kad kiekvieno pinigai buvo jo maišo viršuje – mūsų tiksliai atsverti pinigai; juos atsinešėme atgal. [22] Be to, atnešėme su savim dar kitų pinigų maistui pirkti. Nežinome, kas įdėjo mūsų pinigus į mūsų maišus“. [23] Jis tarė: „Būkite ramūs! Nebijokite! Jūsų ir jūsų tėvo Dievas padėjo jums slaptą lobį į jūsų maišus. Aš gavau jūsų pinigus“. Ir jis leido Šimeonui išeiti pas juos. [24] Paskui tas vyras įsivedė tuos vyrus į Juozapo namus, padavė vandens jų kojoms nuplauti ir davė pašaro jų asilams. [25] O jie paruošė dovaną, laukdami Juozapo pareinant vidudienį, nes buvo girdėję, kad ten pietausią. [26] Juozapui parėjus namo, jie įnešė jam į namus dovaną, kurią turėjo su savim, ir nusilenkė prieš jį ligi žemės. [27] Jis teiravosi, ar gerai jiems sekasi, ir paklausė: „Ar gerai sekasi jūsų senajam tėvui, apie kurį kalbėjote? Ar jis dar gyvas?“ [28] Jie atsakė: „Tavo tarnui, mūsų tėvui, gerai sekasi; jis tebėra gyvas“. Tada jie žemai nusilenkė ir parpuolė kniūpsti. [29] Pakėlęs akis ir pamatęs savo brolį Benjaminą, savo motinos sūnų, jis paklausė: „Ar šitas yra jūsų jauniausiasis brolis, apie kurį man kalbėjote?“ Ir pridūrė: „Dievas tebūnie tau malonus, mano sūnau!“ [30] Tada Juozapas išskubėjo, nes jo širdis, pamačius jo brolį, susijaudino, ir jis ieškojo kur verkti. Jis įėjo į savo vidinį kambarį ir ten verkė. [31] Paskui, nuprausęs veidą, išėjo ir tvardydamasis tarė: „Padėkite valgį!“ [32] Jie padėjo jam atskirai, jiems atskirai ir su juo valgantiems egiptiečiams atskirai, nes egiptiečiai negali valgyti duonos su hebrajais, kadangi tai koktu egiptiečiams. [33] Kai juos susodino jo

akivaizdoje, ˹nuo pirmagimio iki jauniausiojo pagal jų amžių˺[e], tie vyrai nustebę žvilgčiojo vienas į kitą. [34] Ir jis leido jiems pateikti davinių iš to, kas buvo ties juo, bet Benjamino davinys buvo penkis kartus didesnis už jų visų davinius. Taigi jie gėrė ir įsigėrė su juo.

Sidabrinė taurė maiše

44 [1] Paskui jis įsakė savo namų prievaizdui, tardamas: „Pripilk tų vyrų maišus javų, kiek jie gali gabentis, ir įdėk kiekvieno pinigus į jo maišo viršų, [2] o mano taurę, sidabrinę taurę, įdėk į jauniausiojo maišo viršų su pinigais, gautais už jo nupirktus javus!“ Ir jis padarė, klausydamas Juozapo nurodymo, kurį pastarasis buvo davęs. [3] Rytui išaušus, tie vyrai buvo išleisti su savo asilais. [4] Vos tik jiems išėjus iš miesto, dar nenukeliavus toli, Juozapas tarė savo namų prievaizdui: „Kelkis, vykis tuos vyrus ir, juos pasivijęs, jiems sakyk: ‚Kodėl atmokėjote piktu už gera? [5] ˹Kodėl pavogėte mano sidabrinę taurę?˺[f] Ar ji nėra ta, iš kurios geria mano valdovas ir kuria jis paprastai žyniauja? Bloga padarėte, taip darydami!“ [6] Juos pasivijęs, jis jiems pakartojo šituos žodžius. [7] Bet jie jam tarė: „Kaip mano viešpats gali taip kalbėti? ˹Gink, Dieve, kad tavo tarnai˺[g] padarytų tokį dalyką! [8] Žiūrėk! Pinigus, kuriuos radome savo maišų viršuje, tau atnešėme atgal iš Kanaano šalies. Tai kaip mes vogtume iš tavo valdovo namų sidabrą ar auksą? [9] Tas, pas kurį iš tavo tarnų ji bus rasta, tegul miršta, o mes

---

[e]**43,33** Lit. pirmagimį, kaip pritiko jo pirmagimystei, ir jauniausiąjį, kaip pritiko jo jaunystei

[f]**44,5** G, plg. SV; ~M

[g]**44,7** Lit. Tebūnie toli nuo tavo tarnų

kiti taip pat tegul tapsime vergais mano valdovui!“ [10] Jis atsakė: „Nors ir dabar turėtų taip įvykti, kaip pasakėte, tačiau tik tas, pas kurį ji bus rasta, turės pasidaryti man vergas, o jūs likusieji būsite nekalti“. [11] Kiekvienas iš jų skubiai nukėlė savo maišą žemėn ir kiekvienas atrišo savo maišą. [12] O jis kratė; pradėjo nuo vyriausiojo ir baigė jauniausiuoju. Ir taurė atsirado Benjamino maiše. [13] Tada jie perplėšė savo drabužius. Kiekvienas pakrovė savo asilą, ir jie sugrįžo į miestą. [14] Judui ir jo broliams atėjus į Juozapo namus ir jam ten tebesant, jie puolė ties juo ant žemės. [15] Juozapas jiems tarė: „Kas tai per darbas, kurį padarėte! Argi nežinojote, kad toks vyras, kaip aš, tikrai moku žyniauti?“ [16] Judas atsakė: „Ką besakysime mano valdovui? Kaip bekalbėsime ir kuo bepasiteisinsime? Dievas atrado tavo tarnų kaltę. Štai mes esame mano valdovo vergai – kaip mes, taip ir tas, pas kurį buvo rasta taurė“. [17] Bet jis atsakė: „˹Gink, Dieve˺[h], kad tai padaryčiau! Tik tas vyras, pas kurį buvo rasta taurė, tebūnie man vergas, o jūs ramūs keliaukite aukštyn pas savo tėvą!“ [18] Tada priartėjo prie jo Judas ir tarė: „Malonėk manęs paklausyti, mano valdove! Leisk, meldžiu, savo tarnui tarti žodį, mano valdovui klausantis, ir teneužsidega tavo rūstybė prieš tavo tarną, nors tu esi, kaip pats Faraonas: [19] „Mano valdovas paklausė savo tarnų: ‚Ar jūs dar turite tėvą ar brolį?‘ [20] Mes atsakėme savo valdovui: ‚Mes dar turime seną tėvą ir vaiką, jam gimusį senatvėje, jauniausiąjį; jo brolis yra miręs, ir taip jis beišliko vienas savo motinai; tad jo tėvas myli jį‘. [21] Tada liepei savo tarnams: ‚Atsiveskite jį žemyn pas

---

[h]**44,17** Lit. Tebūnie toli nuo manęs

mane, kad jį pamatyčiau sava akim!’ 22 Mes aiškinomės mano valdovui: ‚Berniukas negali palikti savo tėvo. Jei jis jį paliktų, tas numirtų’. 23 Tada pasakei savo tarnams: ‚Jei jūsų jauniausiasis brolis neatvyks žemyn su jumis, daugiau nebedrįskite išvysti mano veido!“ 24 Kai parvykome pas tavo tarną, mano tėvą, mes jam pranešėme mano valdovo žodžius. 25 Bet mūsų tėvui paliepus: ‚Vėl mums nupirkite truputį maisto’, 26 sakėme: ‚Negalime leistis! Tik jei mūsų jauniausiasis brolis bus su mumis, leisimės, nes negalime išvysti to vyro veido, jei mūsų jauniausiojo brolio nebus su mumis’. 27 Tada tavo tarnas, mano tėvas, mums tarė: ‚Jūs patys žinote, kad mano žmona man tepagimdė du sūnus. 28 Vienas ⌜man pradingo⌝[i], ir tariau: „Tikrai jis sudraskytas, sudraskytas!“ Ir ligšiol nebesu jo matęs. 29 Jei ir šitą paimsite nuo manęs ir jei nelaimė jam atsitiks, tai nustumsite ⌜mano žilus plaukus⌝[j] iš širdgėlos į šeolį[k]’. 30 Taigi dabar, jei pareičiau pas tavo tarną, mano tėvą, ir su mumis nebūtų berniuko, prie kurio ⌜jis yra prisirišęs visa savo⌝[l] siela, 31 jis, kai tik pamatytų, kad nėra berniuko, numirtų ir taip tavo tarnai nustumtų tavo tarno, mūsų tėvo, žilus plaukus su sielvartu į šeolį. 32 Kadangi tavo tarnas už laidą išgavo berniuką iš savo tėvo, tardamas: ‚Jei jo neparvesiu pas tave, būsiu nusikaltęs savo tėvui visą savo gyvenimą’, 33 tai dabar, meldžiu, tepalieka tavo tarnas berniuko vietoje savo valdovui vergauti, o berniukas tekeliauja aukštyn su savo

---

[i] **44,28** Lit. išėjo nuo manęs

[j] **44,29** T.y. mane pražilusį

[k] **44,29** T.y. mirusiųjų buveinę

[l] **44,30** Lit. sielos yra prisirišusi jo

broliais! [34] Nes kaip galėčiau parvykti pas savo tėvą, jei berniuko nebūtų su manim?! Negalėčiau matyti nelaimės, kuri ištiktų mano tėvą!“

Juozapas prisipažįsta savo broliams

45 [1] Tada Juozapas nebegalėjo susivaldyti akivaizdoje visų prie jo stovinčiųjų, ir jis sušuko: „Liepkite visiems išeiti nuo manęs!“ Taigi niekas nebestovėjo prie jo, kai Juozapas išsipažino savo broliams. [2] Ir jis taip garsiai verkė, jog išgirdo egiptiečiai ir Faraono namai. [3–4] Juozapas tarė broliams: „Na, priartėkite prie manęs!“ Jiems priartėjus, jis tęsė: „Aš esu Juozapas, jūsų brolis, kurį pardavėte į Egiptą. [5] O dabar nesisielokite ir nedarykite sau priekaištų, kad mane čion pardavėte, nes gyvybei išlaikyti Dievas mane pasiuntė pirma jūsų! [6] Nes jau dveji metai, kaip badas siaučia šalyje, ir dar praeis penkeri metai, kuriais nebus nei ariama, nei pjaunama. [7] Tad Dievas mane pasiuntė pirma jūsų, kad jums garantuotų likutį žemėje ir išlaikytų jus gyvus – didelį išgelbėtųjų būrį. [8] Taigi ⌜iš tikrųjų⌝[m] ne jūs mane čia atsiuntėte, bet Dievas. Jis mane padarė Faraono tėvu, visų jo namų viešpačiu ir visos Egipto šalies valdytoju. [9] Skubiai vykite aukštyn pas mano tėvą ir jam tarkite: ‚Taip pasakė tavo sūnus Juozapas; „Dievas mane padarė viso Egipto viešpačiu. Leiskis pas mane, nedelsk! [10] Turėsi apsigyventi Gošeno šalyje ir būti arti manęs – tu, tavo sūnūs ir sūnaičiai, tavo mažieji gyvuliai ir galvijai, ir visa, kas tau priklauso. [11] Ten tave aprūpinsiu, – nes dar penkerius metus užtruks badas, – kad nepatektum į

---

[m]**45,8** Lit. dabar

skurdą – tu, tavo šeima ir visa, kas tau priklauso'“. [12] Štai jūsų akys ir mano brolio Benjamino akys mato, kad tai yra mano paties burna, kuri jums kalba. [13] Papasakokite mano tėvui apie visą mano garbę Egipte ir apie visa, ką matėte, ir skubiai atgabenkite čia žemyn mano tėvą!“ [14] Paskui jis puolė savo broliui Benjaminui ant kaklo ir verkė, o Benjaminas verkė ant jo kaklo. [15] Jis pabučiavo visus savo brolius ir verkė juos apkabinęs. Tik tada jo broliai ėmė kalbėtis su juo. [16] Ta žinia pasigirdo Faraono rūmuose: „Juozapo broliai atvykę!“ Tai patiko Faraonui ir jo tarnams. [17] Ir Faraonas tarė Juozapui: „Sakyk savo broliams: ‚Tai darykite: apkraukite savo gyvulius ir parvykite į Kanaano šalį! [18] Pasiimkite savo tėvą bei savo šeimas ir atvykite pas mane! O aš mielai jums duosiu Egipto šalies geriausią dalį, kad valgytumėte šalies riebalų'. [19] Be to, ˹tu jiems įsakyk˺[n]: ‚Taip darykite: pasiimkite iš Egipto šalies vežimų savo vaikams bei savo žmonoms ir, užkėlę savo tėvą, atvykite. [20] Ir tenebūnie jums gaila savo rykų, nes tai, kas visos Egipto šalies geriausia, jums priklausys'“. [21] Izraelio sūnus taip padarė. Juozapas jiems davė vežimų, kaip Faraonas buvo įsakęs, ir jiems davė paviržio kelionei. [22] Kiekvienam iš jų jis davė po pamainą drabužių, o Benjaminui davė tris šimtus sidabrinių ir penkias drabužių pamainas. [23] Savo tėvui jis pasiuntė tokią dovaną: dešimt asilų, nešančių geriausių Egipto gaminių, ir dešimt asilių, apkrautų javais ir duona bei maistu savo tėvo kelionei. [24] Paskui jis išsiuntė savo brolius ir, kai jie leidosi į kelionę, jiems tarė: „Nesivaidykite kelyje!“ [25] Jie traukė iš Egipto aukštyn ir

---

[n]**45,19** Plg. GV; M: tau įsakyta

parvyko į Kanaano šalį pas savo tėvą Jokūbą. [26] Ir jie jam pranešė: „Juozapas dar gyvas. Jis yra visos Egipto šalies valdytojas!“ Tačiau jo širdis liko šalta, nes nepatikėjo jais. [27] Bet kai jie persakė jam visus Juozapo jiems kalbėtus žodžius ir kai jis pamatė vežimus, kuriuos Juozapas buvo pasiuntęs jam atvežti, jų tėvo Jokūbo dvasia atgijo. [28] Ir Izraelis tarė: „Gana! Mano sūnus Juozapas dar gyvas! Noriu vykti ir, prieš mirdamas, jį pamatyti!“

Jokūbas keliauja į Egiptą ir pasimato su Juozapu

46 [1] Taigi Izraelis išsirengė su viskuo, ką turėjo, ir, atvykęs į Beėr-Šebą, aukojo pjaunamąsias aukas savo tėvo Izaoko Dievui. [2] Ir Dievas kalbėjo Izraeliui nakties regėjime; jis tarė: „Jokūbai, Jokūbai!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ [3] Jis tarė: „Aš esu Dievas, tavo tėvo Dievas. Nebijok leistis į Egiptą, nes ten tave padarysiu didele tauta! [4] Aš pats leisiuos su tavim į Egiptą ir aš pats taip pat tikrai tave pargabensiu atgal, o Juozapas savo ranka užspaus tavo akis!“ [5] Taigi Jokūbas išvyko iš Beėr-Šebos. Izraelio sūnūs įkėlė savo tėvą Jokūbą, savo vaikus ir žmonas į vežimus, kuriuos Faraonas buvo atsiuntęs jam atvežti. [6] Jie taip pat pasiėmė savo gyvulius ir nuosavybę, kurią buvo įsigiję Kanaano šalyje, ir atvyko į Egiptą – Jokūbas ir su juo visi jo palikuonys. [7] Savo sūnus ir savo sūnaičius, savo dukteris ir savo dukteraites, ir visą savo giminę jis atgabeno į Egiptą. [8] Šitie yra vardai izraelių, Jokūbo ir jo palikuonių[o], atvykusių į Egiptą: Jokūbo pirmagimis Reūbenas. [9] Reūbeno sūnūs: Chanochas, Palus, Chesronas ir Karmis. [10] Šimeono

---

[o]**46,8** Lit. sūnų

sūnūs: Jemuelis, Jaminas, Ohadas, Jachinas, Socharas ir kanaanietės sūnus Šaūlas. [11] Levio sūnūs: Geršonas, Kehatas ir Meraris. [12] Judo sūnūs: Ėras, Onanas, Šėla, Peresas ir Zerachas. O Ėras ir Onanas buvo mirę Kanaano šalyje. Pereso sūnūs: Chesronas ir Chamulas. [13] Isacharo sūnūs: Tola, Pūva, Jašubas[p] ir Šimronas. [14] Zebuluno sūnūs: Seredas, Ėlonas ir Jachleelis. [15] Šitie yra Lėjos sūnūs, kuriuos ji pagimdė Jokūbui Padan-Arame su jo dukteria Dina. Iš viso asmenų, jo sūnų bei dukterų, buvo trisdešimt trys. [16] Gado sūnūs: Sifjonas, Chagis, Šūnis, Esbonas, Ėris, Arodis ir Arelis. [17] Ašerio sūnūs: Jimna, Jišva, Jišvis, Berija ir jų sesuo Seracha. Berijos sūnūs: Cheberis ir Malkielis. [18] Šitie buvo palikuonys Zilpos, kurią Labanas buvo davęs savo dukteriai Lėjai. Šituos ji pagimdė Jokūbui – šešiolika asmenų. [19] Jokūbo žmonos Rachelės sūnūs: Juozapas ir Benjaminas. [20] Juozapui gimė Egipto šalyje Menašė ir Efraimas, kuriuos jam pagimdė Ono kunigo Poti-Feros duktė Asenata. [21] Benjamino sūnūs: Bela, Becheris, Ašbelis, Gėra, Naamanas, Echis, Rošas, Mupimas, Chupimas ir Ardas. [22] Šitie buvo Rachelės palikuonys, kurie gimė Jokūbui – iš viso keturiolika asmenų. [23] Dano sūnūs: Chušimas. [24] Naftalio sūnūs: Jachseelis, Gunis, Jėseris ir Šilemas. [25] Šitie yra sūnūs Bilkos, kurią Labanas davė savo dukteriai Rachelei. Šituos ji pagimdė Jokūbui – iš viso septynis asmenis. [26] Visų Jokūbo asmenų, atvykusių į Egiptą, ˹jo kūno palikuonių˺[q], be Jokūbo sūnų žmonų, – iš viso buvo šešiasdešimt šeši. [27] O Juozapo sūnų, kurie

---

[p] **46,13** GSamSk 1 Kron; M: Jobas

[q] **46,26** Lit. išėjusių iš jo strėnų

jam gimė Egipte, buvo du asmenys. Visų Jokūbo šeimos asmenų, atvykusių į Egiptą, buvo septyniasdešimt. [28] Judą jis pasiuntė pirm savęs pas Juozapą, kad tas ⌜atvyktų jo pasitikti⌝[r] į Gošeną. Ir jie atvyko į Gošeno šalį. [29] Tada Juozapas pasikinkydino savo vežimą ir važiavo aukštyn į Gošeną savo tėvo Izraelio pasitikti. Jam pasirodęs, jis puolė jam ant kaklo ir ilgai verkė jį apkabinęs. [30] Izraelis tarė Juozapui: „Dabar jau mielai mirsiu, pamatęs tavo veidą, kad tebesi gyvas“.

Juozapas aprūpina savo šeimą. Jokūbas laimina Faraoną

[31] Paskui Juozapas tarė savo broliams ir savo tėvo namiškiams: „Noriu vykti aukštyn ir pranešti Faraonui; noriu jam pasakyti: ‚Mano broliai ir mano tėvo namiškiai, kurie buvo Kanaano šalyje, yra atvykę pas mane. [32] Tie vyrai yra aviganiai, nes vertėsi gyvulininkyste, ir atsigabeno savo mažuosius gyvulius, galvijus ir visa, ką turėjo’. [33] Kai Faraonas jus pasišauks ir paklaus: ‚Koks jūsų verslas?’, [34] atsakykite: ‚Tavo tarnai buvo gyvulininkai nuo pat mūsų jaunystės iki dabar – kaip mes, taip ir mūsų tėvai’, – kad galėtumėte pasilikti Gošeno šalyje, nes kiekvienas aviganis yra bjaurybė egiptiečiams“.

47 [1] Paskui Juozapas nuvykęs tai pranešė Faraonui; jis sakė: „Mano tėvas ir mano broliai yra atvykę iš Kanaano šalies su savo mažaisiais gyvuliais, galvijais ir su visu savo turtu; jie dabar yra Gošeno šalyje“. [2] Pasiėmęs iš savo brolių viseto penkis vyrus, jis pastatė

---

[r]**46,28** G; M: pirma jo nurodytų (kelią?) į Gošeną

juos Faraono akivaizdon. [3] Faraonas paklausė jo brolių: „Koks jūsų verslas?“ Jie atsakė Faraonui: „Aviganiai tavo tarnai – mes, kaip ir mūsų tėvai“. [4] Jie dar sakė Faraonui: „Atvykome gyventi kaip ateiviai, nes nebėra ganyklos tavo tarnų mažiesiems gyvuliams, kadangi badas sunkiai slegia Kanaano kraštą. Taigi dabar, meldžiame, leisk savo tarnams pasilikti Gošeno šalyje“. [5] Tada Faraonas tarė Juozapui: „Tavo tėvas ir tavo broliai atvyko pas tave. [6] Egipto šalis yra tavo žinioje. Geriausioje šalies dalyje apgyvendink savo tėvą ir savo brolius! Jie tegyvena Gošeno šalyje! Ir jei žinai, kad tarp jų yra šaunių vyrų, tai paskirk juos ˹mano bandų˺[s] skerdžiais“. [7] Paskui Juozapas įvedė savo tėvą Jokūbą ir jį pastatė prieš Faraoną, ir Jokūbas palaimino Faraoną. [8] Faraonas užklausė Jokūbą: „Kiek tavo gyvenimo metų?“ [9] Jokūbas atsakė Faraonui: „Mano ateivystės metų skaičius yra šimtas trisdešimt metų. Trumpas ir skausmingas buvo mano gyvenimo metų laikas, ir jis nepasiekė mano tėvų gyvenimo metų skaičiaus jų ateivystės laiku“. [10] Jokūbas palaimino Faraoną ir išėjo nuo jo. [11] Juozapas apgyvendino savo tėvą ir savo brolius ir davė jiems nuosavos žemės Egipto šalyje, šalies geriausioje dalyje, Ramzio šalyje, – kaip Faraonas buvo įsakęs. [12] Ir Juozapas aprūpino maistu savo tėvą, savo brolius ir visus savo tėvo namiškius, atsižvelgdamas į vaikų skaičių.

Juozapo agrarinė politika

[13] Tačiau nebuvo duonos visoje šalyje, nes badas buvo labai sunkus. Egipto šalis ir Kanaano šalis geibo nuo

---

[s]**47,6** Lit. ant to, kas man priklauso

bado. [14] Tada Juozapas surinko visus pinigus, randamus Egipto šalyje ir Kanaano šalyje, gautus už javus, kurių jie pirko, ir Juozapas atgabeno tuos pinigus į Faraono rūmus. [15] O kai pinigai buvo išleisti Egipto šalyje ir Kanaano šalyje, visi egiptiečiai atėjo pas Juozapą, maldaudami: „Duok mums duonos! Kodėl turėtume mirti tavo akyse dėl pinigų stokos?“ [16] Juozapas atsakė: „Duokite savo gyvulių, ir aš mielai duosiu duonos[t] už jūsų gyvulius, jei nebėra pinigų!“ [17] Taigi jie vedė savo gyvulius pas Juozapą, o Juozapas davė jiems duonos už arklius, už avių bei galvijų bandas ir už asilus. Taip tais metais jis juos aprūpino duona mainais už visus jų gyvulius. [18] Tiems metams praslinkus, jie atėjo pas jį antraisiais metais ir jam tarė: „Negalime nutylėti mano valdovui, bet [pripažįstame]: Pinigai išleisti. Gyvulių bandos taip pat priklauso mano valdovui. Nieko kito nebepaliko mano valdovo žiniai, kaip tik mūsų kūnas ir mūsų dirva. [19] Kodėl turėtume pragaišti tavo akyse – kaip mes, taip ir mūsų dirva? Pirk mus ir mūsų dirvą už duoną, kad mes su savo dirva taptume Faraono baudžiauninkais, ir duok sėklos, kad išliktume gyvi, nenumirtume, ir kad dirva nepavirstų tyrlaukiu“. [20] Taip Juozapas nupirko Faraonui visą dirbamą Egipto žemę, nes egiptiečiai, kadangi stipriai juos spaudė badas, buvo pardavę kiekvienas savo lauką. Tuo būdu šalis atiteko Faraonui. [21] O dėl tautos, – jis ją ˹pavertė baudžiauninkais˺[u] nuo vieno Egipto srities galo iki kito. [22] Tik kunigų dirvos jis nenupirko, nes kunigai gaudavo iš Faraono nustatytą davinį ir maitindavosi

---

[t] **47,16** SamGT(J); M: jums

[u] **47,21** SamGV; M: perkėlė į miestus

Faraono jiems teikiamu daviniu. Todėl jie nepardavė savo dirvos. [23] Juozapas tarė žmonėms: „Klausykite![v] Šiandien nupirkau Faraonui jus ir jūsų dirvą! Štai jums sėkla, kad galėtumėte apsėti dirvą. [24] Tačiau, ˹kai nuimsite derlių˺[w], turėsite atiduoti penktąją dalį Faraonui, o keturios dalys tegul jums lieka laukui apsėti, jūsų bei jūsų namiškių maistui ir jūsų vaikams maitinti“. [25] Jie tarė: „Tu išlaikei mus gyvus! Leisk tik mums rasti mano valdovo malonę, ir mes mielai eisime baudžiavą Faraonui“. [26] Ir Juozapas tai padarė Egipto dirbamosios žemės nuostatu, ligšiol tebegaliojančiu, kad jie turi atiduoti Faraonui penktąją dalį. Tik vienų kunigų dirva neatiteko Faraonui.

Jokūbas palaimina Juozapo sūnus

[27] Taip Izraelis apsigyveno Egipto krašte, Gošeno šalyje. Jie tvirtai joje įsikūrė, veisėsi ir labai daugėjo. [28] Jokūbas dar gyveno Egipto šalyje septyniolika metų. Taigi Jokūbo amžiaus, jo gyvenimo metų, buvo šimtas keturiasdešimt septyneri. [29] Kai priartėjo laikas Izraeliui mirti, jis pasišaukė savo sūnų Juozapą ir jam tarė: „Jei radau tavo malonę, tai dėk, prašau, savo ranką po mano kulšim ir parodyk man gerumą ir ištikimybę: nepalaidok manęs Egipte, [30] bet, kai atsigulsiu prie savo tėvų, išnešk mane iš Egipto ir mane palaidok jų kapinėse!“ Tas atsakė: „Padarysiu, kaip pasakei!“ [31] Anas tarė: „Tai prisiek man!“, ir jis jam prisiekė. Tada Izraelis nusilenkė lovos galvūgalyje.

---

[v]**47,23** Lit. Štai

[w]**47,24** G: iš to, kas bus nuimta

48 [1] Kuriam laikui praslinkus, Juozapui pasakė: „Tavo tėvas serga“. Tada jis paėmė su savim abu savo sūnus, Menašę ir Efraimą, ˹ir atvyko pas Jokūbą˺[x]. [2] Kai Jokūbui pranešė: „Štai tavo sūnus Juozapas atvyko pas tave“, Izraelis, sukaupęs savo jėgas, atsisėdo lovoje. [3] Ir Jokūbas tarė Juozapui: „˹Visagalis Dievas˺[y] man pasirodė Lūze, Kanaano šalyje. Jis mane palaimino [4] ir man tarė: ‚Žiūrėk, aš noriu padaryti tave vaisingą, tave dauginti ir tave padaryti tautų būriu ir šitą kraštą atiduoti tavo palikuonims po tavęs amžinon nuosavybėn. [5] Taigi dabar abu tavo sūnūs, tau gimę Egipto šalyje, prieš man atvykstant pas tave į Egiptą, turi man priklausyti. Efraimas ir Menašė tegul man priklauso taip, kaip Reūbenas ir Šimeonas. [6] O tavo vaikai, kurie tau gims po jų, tegul tau priklauso. Tegul juos vadina jų brolių vardu dalyse, kurias jie paveldės. [7] Kai aš vykau iš Padano, Rachelė mirė mano skausmui pakeliui, kai lig Efratos dar buvo likęs šalies galas keliauti. Ir aš ją ten palaidojau, pakelėje į Efratą, tai yra Betliejų“. [8] Izraelis, pamatęs Juozapo sūnus, paklausė: „Kas yra šitie?“ [9] Juozapas atsakė savo tėvui: „Jie yra mano sūnūs, kuriuos Dievas man čia padovanojo“. Jis tarė: „Na, atvesk juos prie manęs, kad juos palaiminčiau!“ [10] Izraelio akys buvo aptemusios dėl žilos senatvės; jis nebegalėjo matyti. Juozapui[z] privedus juos prie jo, tas juos pabučiavo ir apkabino. [11] Ir Izraelis tarė Juozapui: „Nesitikėjau vėl išvysiąs tavo veidą, o štai Dievas man parodė netgi tavo vaikus!“ [12] Tada Juozapas

---

[x] **48,1** G; ~M

[y] **48,3** Hbr. Ėl-Šaddaj

[z] **48,10** Hbr. Jam

atitraukė juos nuo jo kelių ir nusilenkė veidu į žemę. [13] Paskui Juozapas paėmė juos abu – savo dešine Efraimą Izraeliui iš kairės ir savo kairiąja Menašę Izraeliui iš dešinės – ir juos privedė prie jo. [14] Bet Izraelis, ištiesęs savo dešinę, ją uždėjo ant galvos Efraimui, kuris buvo jaunesnysis, ir, sukryžiuodamas rankas, savo kairiąją ant Menašės galvos, nors Menašė buvo pirmagimis. [15] Ir jis palaimino juos[a], tardamas: „Dievas, kurio akivaizdoje vaikščiojo mano tėvai Abraomas ir Izaokas, Dievas, kuris mane ganė per visą mano gyvenimą iki pat šios dienos, [16] angelas, kuris mane išvadavo iš visokio blogio, – tepalaimina šituos berniukus, kad per juos būtų minimas mano vardas ir mano tėvų Abraomo ir Izaoko vardas ir kad jie pasidarytų knibždėte knibždanti daugybė žemėj e! “ [17] Juozapas, pamatęs, kad jo tėvas buvo uždėjęs savo dešinę ranką ant Efraimo galvos, liko nepatenkintas, ir nutvėrė savo tėvo ranką, norėdamas ją atitraukti nuo Efraimo galvos ant Menašės galvos. [18] Ir Juozapas tarė savo tėvui: „Ne taip, mano tėve, nes šitas yra pirmagimis! Dėk savo dešinę ant jo galvos!“ [19] Bet jo tėvas nesutiko, tardamas: „Žinau, mano sūnau, žinau! Jis irgi taps tauta, jis irgi pasidarys didis. Tačiau jo jaunesnysis brolis bus didesnis už jį ir jo palikuonys taps tautų būriu“. [20] Ir jis tą dieną juos palaimino, tardamas: „Jumis[b] Izraelis laiminsis[c], sakydamas: ‚Dievas tepadaro tave, kaip Efraimą ir Menašę!’“ Taip jis padėjo Efraimą pirm Menašės. [21] Paskui Izraelis tarė Juozapui: „Matai, aš

---

[a] **48,15** G; M: Juozapą

[b] **48,20** GT(P); M: Tavimi

[c] **48,20** Plg. GS; M: laimins (t.y. jų vardus panaudos kaip priežodinę laiminimo formulę)

mirštu, bet Dievas bus su jumis ir jus parves atgal į jūsų tėvų šalį. [22] O tau aš duodu, skirdamas daugiau nei tavo broliams, vieną gūbrį, kurį atėmiau iš amoriečių rankos savo kalaviju ir lanku“.

Jokūbo testamentas

49 [1] Jokūbas pasišaukė savo sūnus ir tarė: „Susirinkite, kad jums paskelbčiau, kas jums atsitiks ateities dienomis! [2] Susieikite ir klausykitės, Jokūbo sūnūs! Paklausykite Izraelio, savo tėvo! [3] Reūbene, tu mano pirmagimis, mano jėga ir mano vyrystės pirmasis vaisius, pralenkiąs puikybe ir pralenkiąs galybe. [4] ˹Tu išsiliejai˺[d] per kraštus kaip vanduo. Tau nevalia pirmauti, nes įlipai į savo tėvo patalą! Tąsyk sutepei mano guolį[e]! [5] Šimeonas ir Levis yra broliai. Smurto ginklai jų kardai[f]. [6] Į jų pasitarimą tegul nenueina mano asmuo, jų susirinkime tenedalyvauja mano būtis[g]! Nes užsirūstinę jie išžudė vyrus ir savavaliaudami suluošino[h] jaučius. [7] Prakeiktas tebūnie jų įpykis, nes jis smarkus, ir jų įtūžimas, nes jis žiaurus! Juos išskirstysiu Jokūbe, juos išsklaidysiu Izraelyje. [8] Tu esi Judas; tave girs tavo broliai. Tavo ranka bus ant tavo priešų sprando. Nusilenks prieš tave tavo tėvo sūnūs. [9] Liūto jauniklis Judas. Nuo plėšimo ˹slėnyje jis užlipo aukštyn˺[i]. Jis pritūpė, išsitiesė kaip liūtas, kaip

---

[d] **49,4** SamGST(J) M: Jis išsiliejo

[e] **49,4** M + : Jis įlipo; GST(O) + [į kurį] įlipai

[f] **49,5** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[g] **49,6** Lit. garbė

[h] **49,6** perpjaudami jų kojų gyslas

[i] **49,9** Rk.; M: tu, mano sūnau, užlipai

liūtė – kas drįs jį pakelti! [10] Neatsitrauks skeptras nuo Judo, nei vado lazda iš jo tarpkojo, kol ateis ˹jo valdovas˺[j] ir jo klausys tautos. [11] Jis pririš prie vynmedžio savo asilą ir prie ˹tauriojo vynmedžio˺[k] savo ˹asilės jauniklį˺[l]. Jis plaus vyne savo drabužį, vynuogių kraujuje savo apdarą. [12] Jo akys bus tamsesnės už vyną ir jo dantys baltesni už pieną. [13] Zebulunas gyvens prie marių kranto, jis taps prieplauka laivams. Savo nugara jis atsišlies į Sidoną. [14] Isacharas – stiprakaulis asilas, guląs tarp ˹balno maišų˺[m]. [15] Matydamas, kad poilsio vieta tokia graži ir šalis tokia miela, jis palenks savo petį naštoms nešioti ir virs baudžiauninku. [16] Danas gins savo tautos teises, kaip bet kuri Izraelio padermių. [17] Danas tebūnie gyvatė ant kelio, raguotė[n] ant tako, gelianti žirgui į kulnis, kad jo jojikas nukrinta atbulas. [18] [Tavo išgelbėjimo laukiu, o VIEŠPATIE!] [19] Gadas – plėšikų gaujos jį užpuldinės, bet jis veršis įkandin joms ant kulnų. [20] Ašeris – riebalai jo maistas, ir jis aprūpins karališkais skanėstais. [21] Naftalis – eikli elnė, vedanti gražius elniukus. [22] Jaunas vaismedis Juozapas, jaunas vaismedis prie versmės; [jo] šakos stiebiasi aukštyn ant mūro. [23] Jį erzindavo, apšaudydavo ir kariaudavo su juo ietininkai. [24] Tačiau tvirtai įtemptas liko jo lankas ir miklūs jo rankų dilbiai. Iš Jokūbo Galingojo rankų, iš ˹Izraelio Ganytojo, Akmens

---

[j]**49,10** Rk., sk. mōšelô

[k]**49,11** T.y. vynmedžio su šviesiai raudonomis vynuogėmis

[l]**49,11** Arba: grynaveislį asilą

[m]**49,14** Arba: gyvulių gardų

[n]**49,17** Tam tikra gyvačių rūšis

vardo˺[o], [25] iš tavo tėvo Dievo – jis tegul padeda tau, – iš Visagalio Dievo[p] – jis tegul laimina tave – [teateina tau] dangaus palaimos iš aukštybių, palaimos vandenyno, esančio apačioje, palaimos iš krūčių ir įsčių. [26] Tavo tėvo palaimos pranašesnės už amžinųjų kalnų[q] palaimas – už tai, ko geidžia senovinės kalvos. Tegul jos nusileidžia ant Juozapo galvos, ant momens išskirtojo iš jo brolių tarpo! [27] Benjaminas – plėšrus vilkas. Ryto metą jis ės grobį ir vakare padalins plėšinį“. [28] Visos šitos yra dvylika Izraelio genčių. Ir tai yra, ką jų tėvas kalbėjo apie jas.

Jokūbo mirtis ir laidotuvės

Jis palaimino juos; jis palaimino kiekvieną iš jų ypatingu palaiminimu, [29] Paskui jis jiems įsakė: „Aš jau susijungsiu su savo giminėmis, Palaidokite mane prie mano tėvų oloje, esančioje chitiečio Efrono lauke – [30] oloje, kuri yra lauke Machpelos, esančios ties Mamre Kanaano šalyje, Tą lauką Abraomas nusipirko iš chitiečio Efrono nuosavoms kapinėms. [31] Ten palaidojo Abraomą ir jo žmoną Sarą; ten palaidojo Izaoką ir jo žmoną Rebeką, ir ten palaidojau Lėją – [32] iš chitiečių nupirktame lauke su jame esančia ola“. [33] Jokūbas, baigęs duoti įsakymus savo sūnums, įkėlė kojas į lovą, išleido dvasią ir buvo priskaičiuotas prie savo giminaičių.

50 [1] Tada Juozapas puolė ant savo tėvo veido, verkė ant jo ir jį bučiavo. [2] Paskui Juozapas įsakė jam tarnaujantiems gydytojams išbalzamuoti

---

[o]**49,24** Rk.;M: iš ten

[p]**49,25** SamGS

[q]**49,26** G; M nesuprantamas

savo tėvą, ir gydytojai išbalzamavo Izraelį. 3 Jam reikėjo visų keturiasdešimt dienų, nes tiek dienų užtrunka balzamavimas. Ir egiptiečiai jį apraudojo per keturiasdešimt dienų. 4 Praėjus jo apraudojimo laikui, Juozapas kalbėjo Faraono namiškiams, sakydamas: „Jei, meldžiamieji, esu radęs jūsų malonę, ˹pakalbėkite už mane˺[r], Faraonui girdint, tardami: 5 ‚Mano tėvas mane prisaikdino, sakydamas: „Aš jau mirsiu. Mano kape, kurį išsikasiau Kanaano šalyje, ten tu turi mane palaidoti“. Taigi dabar norėčiau traukti aukštyn ir palaidoti savo tėvą, o paskui sugrįžti’“. 6 Faraonas atsakė: „Trauk aukštyn ir palaidok savo tėvą, kaip jis tave prisaikdino!“ 7 Taigi Juozapas traukė aukštyn savo tėvo laidoti, ir su juo vyko visi Faraono tarnai, jo namų vyresnieji ir visi Egipto šalies vyresnieji, 8 taip pat visi Juozapo namiškiai, jo broliai ir jo tėvo šeima. Tik jų vaikai, mažieji gyvuliai ir galvijai liko Gošeno šalyje. 9 Be to, su juo traukė aukštyn ir vežimai, ir raiteliai; taip susidarė labai didelė gurguolė. 10 Pasiekę Goren-Haatadą[s], esantį anapus Jordano, jie ten raudojo labai didelę ir iškilmingą raudą; jis[t] atliko savo tėvui septynių dienų gedulines apeigas. 11 Tos šalies gyventojai, kanaaniečiai, matydami gedulines apeigas Goren-Haatade, sakė: „Tai iškilmingas egiptiečių gedulas!“ Todėl jį[u] praminė Abel-Misraimu[v]. Jis yra anapus Jordano. 12 Jo sūnūs jam padarė taip, kaip jis

---

[r]**50,4** Įtrp. su G.

[s]**50,10** Lit. Erškėčių klojimą

[t]**50,10** T.y. Juozapas

[u]**50,11** T.y. Goren-Haatadą

[v]**50,11** Lit. Egiptiečių gedulu

buvo jiems įsakęs. [13] Jo sūnūs nunešė jį į Kanaano šalį ir palaidojo Machpelos lauko oloje – ties Mamre esančio lauko, kurį Abraomas buvo nupirkęs iš chitiečio Efrono nuosavoms kapinėms. [14] Palaidojęs savo tėvą, Juozapas sugrįžo į Egiptą – jis, jo broliai ir visi, kurie buvo su juo atkilę jo tėvo laidoti.

Juozapas užtikrina atleidimą savo broliams

[15] Juozapo broliai, matydami, kad jų tėvas miręs, tarė: „Kas būtų, jei Juozapas pasidarytų mums priešas ir tikrai mums atlygintų už visa pikta, ką esame jam padarę!“ [16] Tad jie pasiuntė Juozapui tokią žinią: „Tavo tėvas, prieš mirdamas, įsakė: [17] ‚Taip sakykite Juozapui: „Ak, atleisk, meldžiu, savo brolių nusikaltimą ir jų nuodėmę, nes jie piktai pasielgė su tavim’“. Taigi dabar atleisk, meldžiame, tavo tėvo Dievo tarnų nusikaltimą“. Juozapas pravirko, kai jie jam tai sakė. [18] Vėliau nuėjo ir patys jo broliai ir, parpuolę prieš jį, tarė: „Matai, mes būsime tau vergai!“ [19] Bet Juozapas jiems atsakė: „Nebijokite! Kaip aš galėčiau veikti už Dievą?[w] [20] Nors jūs sumanėte prieš mane pikta, Dievas tai nutarė pakreipti į gera, norėdamas daryti, kaip šiandien daro: daug žmonių išlaikyti gyvų. [21] Taigi dabar nebijokite! Aš aprūpinsiu jus ir jūsų vaikus“. Taip jis guodė juos ir meiliai jiems kalbėjo.

Juozapas miršta

[22] Juozapas liko gyventi Egipte – jis ir jo tėvo šeima. Juozapas išgyveno šimtą dešimt metų. [23] Ir Juozapas matė Efraimo prosūnaičius. Taip pat ir Menašės sūnaus

---

[w] **50,19** T.y. įsikišti į Dievo veikimą

Machyro sūnūs gimę buvo padėti Juozapui ant kelių[x]. [24] Juozapas tarė savo broliams: „Aš jau mirsiu. Bet Dievas tikrai ateis jums į pagalbą ir jus nuves aukštyn iš šitos šalies į šalį, kurią jis su priesaika pažadėjo Abraomui, Izaokui ir Jokūbui“. [25] Paskui Juozapas prisaikdino Izraelio sūnus, tardamas: „Kai Dievas ateis jums į pagalbą, nuneškite ⌜su savim⌝[y] iš čia aukštyn mano kaulus!“ [26] Juozapas mirė, sulaukęs šimto dešimties metų. Jį išbalzamavo, ir jis buvo paguldytas į karstą Egipte.

---

[x] **50,23** T.y. Juozapo įsūnyti

[y] **50,25** Kkr. MssSamGSV; ~M

IŠĖJIMAS

Izraeliai kenčia priespaudą

1 [1] Šitie yra vardai Izraelio sūnų, kurie buvo atvykę į Egiptą – su Jokūbu jie buvo atvykę, kiekvienas su savo šeima – : [2] Reūbenas, Šimeonas, Levis ir Judas, [3] Isacharas, Zebulunas ir Benjaminas, [4] Danas ir Naftalis, Gadas ir Ašeris. [5] Iš viso ˹Jokūbo kūno asmenų˺[a] buvo septyniasdešimt[b]. O Juozapas jau buvo pabuvęs Egipte. [6] Paskui mirė Juozapas, visi jo broliai ir visa ana karta. [7] O izraeliai buvo vaisingi ir pasidarė knibždanti daugybė. Jie daugėjo, nepaprastai stiprėjo, ir visa šalis pasidarė pilna jų. [8] Paskui kėlėsi Egipto valdyti naujas karalius, kuris nieko nežinojo apie Juozapą. [9] Jis tarė savo tautai: „Žiūrėkite, izraelių tauta yra gausesnė ir galingesnė už mus. [10] Na, pasielkime su ja suktai, kad ji nedaugėtų ir, jei mus ištiktų karas, ji irgi neprisijungtų prie mūsų priešų, nekariautų prieš mus ir neišsidangintų iš šalies!“ [11] Tad jie paskyrė jai prižiūrėti baudžiavos prievaizdų, norėdami ją prislėgti jiems užkrautais sunkiais darbais. Ji turėjo statyti Faraonui sandėlių miestus, Pitomą ir Ramzį. [12] Bet kuo labiau jie engė ją, tuo labiau ji daugėjo bei plito, ir juos apėmė siaubas dėl izraelių. [13] Egiptiečiai smurtu pavertė izraelius vergais [14] ir apkartino jų gyvenimą kietu

---

[a] **1,5** Lit. Visų asmenų, išėjusių iš Jokūbo strėnų

[b] **1,5** Lit. septyniasdešimt asmenų. GQ: septyniasdešimt penki asmenys (plg. Apd 7,14)

baudžiavos darbu prie molio bei plytų ir visokiu lauko darbu, kurį vertė juos atlikti.

Faraonas įsako nužudyti hebrajų naujagimius

[15] Egipto karalius tarė hebrajų priėmėjoms, kurių viena vadinosi Šifra, o kita – Pūva: [16] „Padėdamos hebrajėms gimdant, žiūrėkite, ˹kai jos susilaukia kūdikio˺[c]: jei berniukas, jį nužudykite, bet jei mergaitė, ji tegyvena!“ [17] Tačiau priėmėjos bijojo Dievo ir nedarė, kaip joms buvo įsakęs Egipto karalius; priešingai, jos paliko berniukus gyvus. [18] Tad Egipto karalius pasišaukdino priėmėjas ir joms tarė: „Kodėl jūs taip padarėte ir palikote berniukus gyvus?“ [19] Priėmėjos atsakė Faraonui: „Todėl, kad hebrajės ne tokios, kaip egiptietės; jos gyvastingos ir, prieš ateinant pas jas priėmėjai, jau yra pagimdžiusios“. [20] Dievas parodė gera priėmėjoms, o tauta daugėjo ir pasidarė labai stipri. [21] Kadangi priėmėjos bijojo Dievo, jis parūpino joms šeimų. [22] Tada Faraonas įsakė visai savo tautai: „Kiekvieną berniuką, gimusį hebrajams[d], įmeskite į Nilą, o kiekvieną mergaitę palikite gyvą!“

Mozės gimimas

2 [1] Vienas vyras iš Levio namų nuėjo ir vedė ˹moterį levę˺[e]. [2] Ta moteris pradėjo ir pagimdė sūnų. Matydama jį esant gražų, ji slėpė jį tris mėnesius. [3] Nebegalėdama ilgiau jo slėpti, ji paėmė jam iš papiruso nendrių nupintą dėžutę, apglaistė ją asfaltu ir derva, įdėjo

---

[c] **1,16** Lit. į gimdymo organus

[d] **1,22** SamGT(OJ); ~M

[e] **2,1** Rk.; M: Levio dukterį

į ją kūdikį ir ją padėjo nendryne prie Nilo kranto. [4] O jo sesuo atsistojo kiek toliau, norėdama patirti, kas jam atsitiks. [5] Tuomet Faraono duktė nuėjo žemyn maudytis Nile. Jos palydovėms bevaikščiojant Nilo pakrante, ji išvydo dėžutę nendryno viduryje ir pasiuntė savo vergę tarnaitę, kad ją atneštų. [6] Ji atidarė ją[f] ir pamatė[g] kūdikį. Berniukas verkė, ir jai pagailo jo. Ji tarė: „Tai vienas iš hebrajų kūdikių!“ [7] Tada jo sesuo tarė Faraono dukteriai: „Ar norėtum, kad nueičiau ir tau pašaukčiau žindyvę iš hebrajų moterų, kad ji tau žindytų tą kūdikį?“ [8] Faraono duktė jai atsakė: „Eik!“ Mergina nuėjo ir pašaukė kūdikio motiną. [9] Faraono duktė jai tarė: „Pasiimk šitą kūdikį ir žindyk jį man, o aš mokėsiu tau algą!“ Tada moteris paėmė tą kūdikį ir jį žindė. [10] Berniukui paaugus, ji atnešė jį Faraono dukteriai. Jis tapo jos sūnus, ir ji praminė jį Moze[h], nes ji sakė: „Jį ištraukiau[i] iš vandens!“

Mozė užmuša egiptietį ir pabėga į Midjaną

[11] Anuomet Mozė, jau užaugęs, išėjo pas savo brolius ir stebėjo jų baudžiavos darbus. Jis pamatė, kaip egiptietis užmušė hebrają, vieną iš jo brolių. [12] Šen ir ten pasidairęs ir nieko nepamatęs, jis užmušė egiptietį ir jį įrausė į smėlį. [13] Jam išėjus kitą dieną, pasirodė besipešą du hebrajai. Jis tarė skriaudėjui: „Kam muši savo artimą?“ [14] O tas atrėžė: „Kas tave pastatė mums viršininku ir teisėju? Bene tu galvoji mane užmušti, kaip kad užmušei

---

[f] **2,6** Sam

[g] **2,6** SamTT(J), plg. GV; M: pamatė jį

[h] **2,10** Hbr. Mōše

[i] **2,10** Ištraukti = hbr. māšâ

egiptietį?“ Tada Mozė išsigando, nes pamanė: „Tikrai tas dalykas išėjo aikštėn!“ [15] Faraonas, išgirdęs apie tai, kėsinosi nužudyti Mozę. Bet Mozė pabėgo nuo Faraono ir apsigyveno Midjano šalyje. Kartą jis atsisėdo prie šulinio. [16] Midjaniečių kunigas turėjo septynias dukteris. Jos atėjusios sėmė vandenį ir pildė lovius, norėdamos girdyti savo tėvo avis. [17] Bet atėjo piemenys ir jas nuvarė. Tada Mozė atsistojo, joms padėjo ir pagirdė jų avis. [18] Joms parėjus pas savo tėvą Reuelį, jis jų paklausė: „Kodėl šiandien taip veikiai parėjote?“ [19] Jos atsakė: „Vienas egiptietis mus apgynė nuo piemenų. Be to, jis net pasėmė mums vandens ir pagirdė avis“. [20] Tada jis paklausė savo dukteris: „O kur jis yra? Kodėl gi palikote tą vyrą? Pasikvieskite jį, kad jis pavalgytų!“ [21] Mozė nusprendė likti Siporą. [22] Ji pagimdė sūnų, ir jis praminė jį Gėršomu, nes jis sakė: „Pasidariau ateivis[j] svetimoje šalyje“. [23] Praėjus nemažai laiko, pasimirė Egipto karalius. Bet izraeliai tebedejavo dėl baudžiavos ir šaukėsi pagalbos. Jų šauksmas dėl baudžiavos kilo aukštyn pas Dievą. [24] Dievas išgirdo jų vaitojimą, ir Dievas atsiminė savo sandorą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. [25] Dievas matė izraelius ir ˹jiems apsireiškė˺[k].

Dievas prabyla į Mozę prie degančio krūmo ir jį siunčia atgal į Egiptą

3 [1] Mozė ganė savo uošvio, midjaniečių kunigo Jitro avis. Kartą, nusivaręs avis už dykumos, jis atėjo prie Dievo kalno, prie Chorebo. [2] Tada VIEŠPATIES

---

[j] **2,22** Hbr. gēr

[k] **2,25** G; M: Dievas [tai] žinojo

angelas jam pasirodė ugnies liepsnoje, kuri pliskėjo iš ˹gervuogių krūmo˺[l] vidurio. Jam žiūrint, krūmas rodėsi degte degąs, tačiau tas krūmas neatrodė sudegąs. [3] Mozė pagalvojo: „Tegul aš pasuksiu iš kelio ir pasižiūrėsiu šito nuostabaus reginio! Kodėl nesudega tas krūmas?“ [4] VIEŠPATS matė, kad šis pasuko iš kelio pasižiūrėti. Tada Dievas jam sušuko iš krūmo vidurio: „Moze! Moze!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ [5] Jis įspėjo: „Nepriek arčiau! Nusimauk kurpes nuo kojų, nes vieta, kur tu stovi, yra šventa žemė!“ [6] Jis toliau sakė: „Aš esu tavo protėvių[m] Dievas – Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“. Mozė užsidengė veidą, nes bijojo pažvelgti į Dievą. [7] VIEŠPATS tarė: „Aš tikrai mačiau vargą savo tautos, esančios Egipte. Išgirdau jų šauksmą pagalbos dėl tų, kurie ją varo į darbus; juk žinau jos kančias. [8] Tad nužengiau jos vaduoti iš egiptiečių valdžios ir nuvesti iš anos šalies aukštyn į puikią ir erdvią šalį – į šalį, plūstančią pienu ir medum, į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių sritį. [9] Dabar jau izraelių šauksmas atėjo pas mane, taip pat mačiau priespaudą, kuria egiptiečiai juos engė. [10] Taigi dabar eik! Tave siunčiu pas Faraoną, ˹kad išvestum˺[n] iš Egipto mano tautą, izraelius!“ [11] Bet Mozė tarė Dievui: „Kas aš esu, kad eičiau pas Faraoną ir kad išvesčiau iš Egipto izraelius?“ [12] Jis[o] atsakė: „Aš būsiu su tavim. Ir tai

---

[l] **3,2** Rubus discolor

[m] **3,6** SamG(58.72), plg. Apd 7,32; M: tėvo

[n] **3,10** SamGV; M: Išvesk

[o] **3,12** T.y. Dievas

tebūnie tau ženklas, kad aš pats tave siunčiau: tau išvedus iš Egipto tautą, garbinsite Dievą šitame kalne“.

Dievas apreiškia savo vardą Mozei ir jam teikia nurodymų

[13] Mozė tarė Dievui: „Jei aš, nuėjęs pas izraelius, jiems sakysiu: ‚Jūsų protėvių Dievas mane siuntė pas jus' ir jie mane paklaus: ‚Koks yra jo vardas?', – ką turiu jiems atsakyti?“ [14] Dievas tarė Mozei: ⸢“Aš esu, kas esu“⸣[p]. Jis pridūrė: „Šitaip sakyk izraeliams: „‚AŠ ESU' mane siuntė pas jus!“ [15] Dievas dar tarė Mozei: „Šitaip sakyk izraeliams: ‚Jahvė, jūsų protėvių Dievas – Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas – mane siuntė pas jus. Šitas tebūnie mano vardas per amžius, šitas mano pavadinimas per kartų kartas'. [16] Eik, surink Izraelio vyresniuosius ir jiems tark: ‚Jahvė, jūsų protėvių Dievas – ⸢Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievas⸣[q] – man pasirodė, tardamas: „Aš stebėte stebėjau jus ir tai, kas jums padaryta Egipte, [17] ir ⸢nutariau jus nuvesti⸣[r] iš Egipto vargo aukštyn į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių šalį – į šalį, plūstančią pienu ir medum“'. [18] Jie paklausys tavęs. Paskui tu turi nueiti su Izraelio vyresniaisiais pas Egipto karalių, ir jam turite sakyti: ‚Jahvė, hebrajų Dievas, susitiko su mumis. Taigi dabar leisk mums nueiti trijų dienų kelią į dykumą, kad aukotume Jahvei, savo Dievui'. [19] Bet aš žinau, kad Egipto karalius jums neleis eiti, nebent galingos rankos

---

[p] **3,14** Arba: Aš būsiu, kas būsiu.

[q] **3,16** M; G: Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas

[r] **3,17** M; G: jis toliau pasakė: „Jus nuvesiu

priverstas. [20] Tad aš ištiesiu savo ranką ir užgausiu Egiptą visais savo stebuklais, kuriuos noriu padaryti jame. Paskui jis paleis jus. [21] Ir padarysiu egiptiečius taip palankiai nusiteikusius šitai tautai, kad jūs, kai vyksite, nevyksite tuščiomis rankomis. [22] Kiekviena moteris tegul paprašo iš savo kaimynės ir savo įnamės sidabrinių bei auksinių papuošalų ir drabužių. Juos turite uždėti ant savo sūnų ir dukterų ir taip apiplėšti egiptiečius“.

Mozei duotas įgaliojimas patvirtinamas ženklais

4 [1] Mozė atsakė: „O jeigu jie netikės manim ir neklausys manęs, bet sakys: ‚Tau nepasirodė VIEŠPATS’?“ [2] VIEŠPATS jam tarė: „Ką čia laikai rankoje?“ Tas atsakė: „Lazdą“. [3] Jis tarė: „Mesk ją žemėn!“ Jis numetė ją žemėn. Ji pavirto į gyvatę, ir Mozė bėgo nuo jos. [4] VIEŠPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką ir nutverk ją už uodegos!“ Jis ištiesė ranką ir nutvėrė ją. Ji virto lazda jo rankoje. [5] „[Tai daryk,] kad jie tikėtų, jog tau pasirodė VIEŠPATS, jų protėvių Dievas – Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas“. [6] VIEŠPATS dar jam tarė: „Na, įkišk ranką į savo užantį!“ Jis įkišo ranką į savo užantį. Kai ištraukė ją, jo ranka pasirodė raupsuota, balta kaip sniegas. [7] Paskui jis tarė: „Vėl įkišk ranką į savo užantį!“ Tas vėl įkišo ranką į savo užantį. Kai ją ištraukė iš savo užančio, ˹jo nustebimui˺[s] ji vėl buvo tokia pat, kaip jo likusis kūnas. [8] „O jeigu jie netikės tavim ir nepaklausys pirmojo ženklo įspėjimo, tai patikės paskesniojo ženklo įspėjimu. [9] O jeigu jie netikės net šitais dviem ženklais ir nepaklausys tavęs, tai pasemk Nilo vandens ir paliek ant

---

[s]**4,7** Lit. štai

sudžiūvusios žemės. Tada vanduo, kurį pasemsi iš Nilo, pavirs krauju ant sudžiūvusios žemės“.

Aharonas paskiriamas kalbėtoju

[10] Bet Mozė tarė VIEŠPAČIUI: „O, Viešpatie, aš nesu joks kalbėtojas, nei buvau anksčiau, nei esu nuo dabar, kai prabilai į savo tarną; aš esu neapsukrios kalbos ir sunkiai apverčiąs liežuvį“. [11] Tada VIEŠPATS jam tarė: „Kas padarė žmogui burną, arba kas padaro jį nebylį ar kurčią, ar regintį, ar aklą? Argi ne aš, VIEŠPATS? [12] Taigi dabar eik, o aš ˹duosiu tau iškalbą˺[t] ir tave pamokysiu, ką sakyti!“ [13] Bet jis spyrėsi: „O, Viešpatie, meldžiu, siųsk žinią per tą, kurį tu nori siųsti! “ [14] Tada užsidegė VIEŠPATIES rūstybė prieš Mozę, ir jis tarė: „Argi nėra tavo brolio Aharono, levio? Žinau, kad jis gerai moka kalbėti. Be to, štai jis jau rengiasi tau priešais išeiti. Tave išvydęs, jis nuoširdžiai džiaugsis. [15] Kalbėk jam ir dėk tuos žodžius į jo burną! Aš ˹duosiu tau ir jam iškalbą˺[u] ir jus pamokysiu, ką daryti. [16] Jis tegul kalba už tave tautai. Jis tebūnie tavo burna, o tu jam būk tarsi Dievas. [17] Ir pasiimk į ranką šitą lazdą, kuria turėsi daryti ženklus“.

Mozė sugrįžta į Egiptą

[18] Paskui Mozė sugrįžo[v] pas savo uošvį Jitrą ir jam tarė: „Leisk man sugrįžti[w] pas mano giminaičius, esančius Egipte, ir pasižiūrėti, ar jie tebėra gyvi. Jitras tarė Mozei:

---

[t] **4,12** Lit. būsiu su tavo burna

[u] **4,15** Lit. būsiu su tavo ir su jo burna

[v] **4,18** Lit. ėjo ir sugrįžo

[w] **4,18** Lit. eiti ir sugrįžti

„Eik ramus!“ [19] VIEŠPATS tarė Mozei Midjane: „Eik, sugrįžk į Egiptą, nes jau mirę visi tie vyrai, kurie kėsinosi atimti tau gyvybę!“ [20] Taigi Mozė pasiėmė savo žmoną bei savo sūnų[x], užsodino juos ant asilo ir sugrįžo į Egipto šalį. Be to, Mozė pasiėmė į ranką Dievo lazdą. [21] VIEŠPATS tarė Mozei: „Kadangi rengies grįžti[y] į Egiptą, tai žiūrėk, kad padarytum Faraono akivaizdoje visus stebuklus, kuriuos tave įgalinau daryti. Bet aš taip sukietinsiu jo širdį, kad jis nepaleis tautos. [22] Tada tu turi sakyti Faraonui: ‚Taip sako VIEŠPATS: Izraelis yra mano pirmagimis sūnus. [23] Tau pasakiau: „Paleisk mano sūnų, kad jis mane pagarbintų!“ Bet nesutikai jį paleisti. Tad aš dabar nužudysiu tavo pirmagimį sūnų’“. [24] Pakeliui, nakvynės namuose, VIEŠPATS jį užklupo ir norėjo jį nužudyti. [25–26] Tada Sipora, paėmusi titnagą, nupjovė savo sūnaus apyvarpį, juo palietė jo[z] kojas ir tarė: „Tu esi man kraujo jaunikis[a]“. Tąsyk ji pasakė „kraujo jaunikis“ dėl apipjaustymo. [27] VIEŠPATS tarė Aharonui: „Eik į dykumą Mozės pasitikti!“ Jis ėjo, jį susitiko prie Dievo kalno ir jį pabučiavo. [28] Mozė išpasakojo Aharonui visus VIEŠPATIES žodžius, su kuriais jis buvo jį pasiuntęs, ir visus ženklus, kuriuos jis buvo jam įsakęs daryti[b]. [29] Mozė ir Aharonas nuėję surinko visus izraelių vyresniuosius. [30] Aharonas persakė visus žodžius, kuriuos VIEŠPATS buvo kalbėjęs Mozei, o tas padarė ženklų tautos akyse.

---

[x]**4,20** Rk., plg. 2, 22; 4, 25. M; sūnus

[y]**4,21** Lit. eiti ir grįžti

[z]**4,25-26** T.y. Mozės

[a]**4,25-26** T.y. jaunikis, kurį ji apgynė ir išlaikė sau gyvą savo sūnaus krauju.

[b]**4,28** ST(J); ~M

[31] Taip tauta įtikėjo. Išgirdę, kad VIEŠPATS susirūpino izraeliais ir kad pamatė jų vargą, jie kniūpsti jį pagarbino.

Faraonas nesutinka išleisti Izraelio ir pasunkina priespaudą

5 [1] Paskui Mozė ir Aharonas atėję tarė Faraonui: „Taip sako VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Paleisk mano žmones, kad jie švęstų man šventę dykumoje'“. [2] Bet Faraonas atkirto: „Kas yra VIEŠPATS, kad turėčiau jo klausyti ir paleisti Izraelį? Nepažįstu VIEŠPATIES; be to, nepaleisiu Izraelio!“ [3] Jie tarė: „Hebrajų Dievas susitiko su mumis. Leisk mums, meldžiame, nueiti trijų dienų kelią į dykumą, kad aukotume VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, idant jis mūsų neužgautų maru ar kalaviju“. [4] Bet Egipto karalius jiems tarė: „Moze ir Aharone, kam atitraukiate žmones nuo jų darbų? Eikite savo baudžiavos darbų dirbti!“ [5] Faraonas pridūrė: „Štai ˹jų dabar yra daugiau negu čionykščių[c]˺[d], o jūs dar norite jiems parūpinti atilsį nuo jų baudžiavos darbų“. [6] Tą pačią dieną Faraonas įsakė žmonių[e] prievaizdams ir tvarkdariams: [7] „Nebeduokite, kaip ligšiol, tiems žmonėms pramino plytoms gaminti! Jie patys tegul eina ir susirankioja pramino! [8] Tačiau reikalaukite iš jų tokio pat skaičiaus plytų, kokį jie ligšiol padarydavo, jokiu būdu jo nesumažinkite, nes jie tinginiai! Todėl jie šaukia, sakydami: ‚Eikime, aukokime savo Dievui!' [9] Tegul baudžiavos darbas prislegia tuos

---

[c] **5,5** T.y. egiptiečių; lit. šalies žmonių

[d] **5,5** Sam; M: dabar yra daug šalies žmonių (= paprastų darbo žmonių)

[e] **5,6** T.y. izraelių

žmones, kad jie ˹jo žiūrėtų˺[f] ir nepaisytų melagingų kalbų!“ [10–11] Žmonių prievaizdai ir tvarkdariai išėję sakė žmonėms: „Taip sako Faraonas: ‚Aš nebeduosiu jums pramino. Jūs patys eikite, gaukite sau pramino iš ten, kur rasite, tačiau jūsų baudžiavos darbas nė kiek nebus sumažintas!’“ [12] Tada žmonės išsisklaidė po visą Egipto šalį rinkti praminui ražų. [13] O prievaizdai spaudė, sakydami: „Atlikite savo darbą, dienos uždavinį jam skirtą dieną, kaip tada, kai buvo pramino“. [14] Be to, buvo mušami izraelių tvarkdariai, kuriuos jiems buvo paskyrę Faraono prievaizdai. Tie sakė: „Kodėl neatlikote jums nustatytos plytų gamybos kvotos nei vakar, nei šiandien, kaip anksčiau?“

Izraelių tvarkdariai skundžiasi faraonui

[15] Tada izraelių tvarkdariai atėję skundėsi Faraonui, tardami: „Kodėl taip elgies su savo tarnais? [16] Pramino nebeduoda tavo tarnams, tačiau vis mums sako: ‚Gaminkite plytų!’ Žiūrėk, tavo tarnai dar mušami, o kaltė yra tavo paties žmonių“. [17] Bet jis tarė: „Jūs tinginiai, tinginiai! Todėl jūs patys sakote: ‚Eikime, aukokime VIEŠPAČIUI!’ [18] Taigi dabar eikite, dirbkite! Pramino jums neduos, tačiau turėsite pagaminti nustatytą plytų kiekį“. [19] Izraelių tvarkdariai susivokė patekę į nelemtą padėtį, nes jiems buvo pasakyta: „Nesumažinkite savo ˹kasdieninės plytų normos˺[g]!“ [20] Išėję iš Faraono, jie susitiko Mozę ir Aharoną belaukiančius jų. [21] Ir jie tarė jiems: „VIEŠPATS tepažvelgia į jus ir tegul teisia! Nes

---

[f]**5,9** SamGS; M; jį dirbtų

[g]**5,19** Lit. plytų, dienos uždavinio jam skirtą dieną

˹pagadinote mūsų gerą vardą˺[h] Faraono ir jo tarnų akyse, įbrukdami kalaviją į jų ranką, kad mus nužudytų“.

Dievas pakartoja išlaisvinimo pažadą

[22] Mozė vėl kreipėsi į VIEŠPATĮ ir tarė: „Viešpatie, kam leidai piktai elgtis su šita tauta? Kam gi mane siuntei? [23] Nes nuo tada, kai įėjau pas Faraoną kalbėti tavo vardu, jis piktai elgėsi su šita tauta, ir tu jokiu būdu neišvadavai savo tautos“.

6 [1] Bet VIEŠPATS tarė Mozei: „Dabar pamatysi, ką padarysiu Faraonui, nes varu[i] jis juos paleis; taip, varu[j] jis juos išvarys iš savo šalies“. [2] Dievas kalbėjo Mozei ir jam tarė: „Aš esu VIEŠPATS. [3] Aš pasirodžiau Abraomui, Izaokui ir Jokūbui kaip ˹Visagalis Dievas˺[k], tačiau savo vardu ‘VIEŠPATS’ jiems neapsireiškiau. [4] Taip pat sudariau su jais savo sandorą, norėdamas jiems duoti Kanaano šalį, jų ateivystės šalį, kurioje jie buvo ateiviai. [5] Be to, aš išgirdau dejavimą izraelių, kuriuos egiptiečiai verčia vergauti, ir atsiminiau savo sandorą. [6] Todėl sakyk izraeliams: ‚Aš esu VIEŠPATS ir noriu jus išvaduoti iš egiptiečių priverčiamųjų darbų priespaudos. Noriu jus išlaisvinti iš jų baudžiavos ir atpirkti ištiesta ranka ir dideliais teismais. [7] Noriu jus priimti sau kaip tautą ir būti jums Dievas, kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvadavo iš egiptiečių priverčiamųjų darbų priespaudos. [8] Aš noriu jus parvesti

---

[h] **5,21** Lit. padarėte mūsų kvapą dvokų

[i] **6,1** Lit. stipria ranka

[j] **6,1** Lit. stipria (GS: ištiesta) ranka

[k] **6,3** Hbr. Ėl-Šaddaj

į šalį, kurią, pakėlęs [priesaikai] savo ranką, pažadėjau duoti Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. Ją noriu jums duoti valdyti – aš, VIEŠPATS!’“ [9] Mozė taip kalbėjo izraeliams, bet jie neklausė Mozės dėl silpnadvasiškumo ir dėl žiaurios baudžiavos. [10] Tada VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [11] „Įeik, sakyk Egipto karaliui Faraonui, kad jis išleistų izraelius iš savo šalies!“ [12] Bet Mozė kalbėjo VIEŠPATIES akivaizdoje: „Jau ir izraeliai manęs neklausė. Tai kaip manęs klausys Faraonas, ypač kad aš neiškalbus[l]?“ [13] Taigi VIEŠPATS kalbėjo Mozei bei Aharonui ir juos siuntė su įgaliojimu pas ˹izraelius ir˺[m] Egipto karalių Faraoną, kad išvestų izraelius iš Egipto šalies.

Mozės ir Aharono genealogija

[14] Šitos buvo jų protėvių šeimų galvos: Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs: Chanochas, Palus, Chesronas ir Karmis. Tos buvo Reūbeno giminės. [15] Šimeono sūnūs: Jemuelis, Jaminas, Ohadas, Jakinas, Socharas ir kanaanietės sūnus Šaūlas. Tos buvo Šimeono giminės. [16] Šitie buvo Levio sūnų vardai pagal jų giminės sąrašą: Gėršonas, Kehatas ir Meraris. Levis išgyveno šimtą trisdešimt septynerius metus. [17] Gėršono sūnūs pagal jų gimines: Libnis ir Šimis. [18] Kehato sūnūs: Amramas, Jisharas, Chebronas ir Uzielis. Kebatas išgyveno šimtą trisdešimt trejus metus. [19] Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. Tos yra Levio giminės pagal jų sąrašą. [20] Amramas

---

[l] **6,12** Lit. neapipjaustytų lūpų

[m] **6,13** ~G

vedė savo tetą[n] Jochebedą. Ji jam pagimdė Aharoną ir Mozę. Amramas išgyveno šimtą trisdešimt septynerius metus. [21] Jisharo sūnūs: Korachas, Nefegas ir Zikris. [22] Uzielio sūnūs: Mišaelis, Elsafanas ir Sitris. [23] Aharonas vedė Elišebą, Aminadabo dukterį, Nachšono seserį. Ji jam pagimdė Nadabą, Abihų, Eleazarą ir Itamarą. [24] Koracho sūnūs: Asiras, Elkana ir Abijasafas. Tos buvo Koracho giminės. [25] Aharono sūnus Eleazaras vedė vieną iš Putielio dukterų. Ji jam pagimdė Pinechasą. Tos buvo levių protėvių [šeimų] galvos pagal jų gimines. [26] Tai buvo Aharonas ir Mozė, kuriems VIEŠPATS pasakė: „Išveskite izraelius, išsirikiavusius pulkais, iš Egipto šalies!“ [27] Jie yra tie, kurie kalbėjo Egipto karaliui Faraonui, norėdami išvesti izraelius iš Egipto. Tai buvo Mozė ir Aharonas.

Mozei ir Aharonui įsakoma vėl eiti pas Faraoną

[28] Kai VIEŠPATS kalbėjo Mozei Egipto šalyje, [29] VIEŠPATS ˹jam pasakė˺[o]: „Aš esu VIEŠPATS! Kalbėk Egipto karaliui Faraonui viską, ką aš tau kalbu!“ [30] Bet Mozė tarė VIEŠPATIES akivaizdoje: „Štai aš neiškalbus; kaip tad manęs klausys Faraonas?“

7 [1] VIEŠPATS atsakė Mozei: „Žiūrėk, tave padariau Dievu Faraonui, o tavo brolis Aharonas tebūnie tavo pranašas. [2] Tu turi jam kalbėti viską, ką tau įsakau, o tavo brolis Aharonas turi kalbėti Faraonui, kad tas išleistų izraelius iš savo šalies. [3] Bet aš sukietinsiu Faraono širdį, ir, nors padarysiu daug savo ženklų ir stebuklų Egipto

---

[n]**6,20** T.y. tėvo seserį; G: tėvo brolio dukterį

[o]**6,29** Lit. kalbėjo Mozei, tardamas

šalyje, [4] Faraonas jūsų neklausys. Tada padėsiu savo ranką ant Egipto ir dideliais teismais išvesiu iš Egipto šalies savo pulkus, savo tautą, izraelius. [5] Ir egiptiečiai patirs, kad aš esu VIEŠPATS, kai ištiesiu savo ranką prieš Egiptą ir išvesiu iš jų tarpo izraelius“. [6] Mozė ir Aharonas darė visai taip, kaip Viešpats jiems buvo įsakęs. [7] Mozė buvo aštuoniasdešimties metų, o Aharonas aštuoniasdešimt trejų metų amžiaus, kai jie kalbėjo Faraonui.

Mozės lazda pavirsta į gyvatę

[8] VIEŠPATS sakė Mozei ir Aharonui: [9] “Jei Faraonas reikalaus iš jūsų, tardamas: ‚Padarykite sau[p] stebuklą’, tai sakyk Aharonui: ‚Imk savo lazdą ir ją numesk ties Faraonu!’ ˹Tada ji pavirs˺[q] gyvate“. [10] Mozė ir Aharonas atėjo pas Faraoną ir padarė taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs, Aharonui numetus savo lazdą ties Faraonu ir jo tarnais, ji pavirto gyvate. [11] Bet ir Faraonas pasišaukdino išminčių ir burtininkų; jie irgi, Egipto žyniai, savo kerais tą pat padarė. [12] Jų kiekvienas numetė savo lazdą, ir jos pavirto gyvatėmis, tačiau Aharono lazda prarijo jų lazdas. [13] Vis dėlto Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis jų neklausė, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Pirmoji sloga: vanduo paverčiamas į kraują

[14] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Faraono širdis sukietėjusi; jis nesutinka paleisti tautos. [15] Eik rytoj anksti pas Faraoną! Jis bus beišeinąs prie vandens. Atsistok jam priešais ant Nilo kranto ir tą lazdą, kuri buvo pavirtusi

---

[p] **7,9** T.y. įrodyti tam, kad jūs esate Dievo siųsti

[q] **7,9** SamGSV; M: Tegul ji pavirsta

į gyvatę, pasiimk į ranką. [16] Jam sakyk: ‚VIEŠPATS, hebrajų Dievas, mane siuntė pas tave, tardamas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų dykumoje!“ Bet ligšiol nepaklausei. [17] Taip sako VIEŠPATS: „Iš to tu pažinsi, kad aš esu VIEŠPATS: štai aš suduosiu mano rankoje esančia lazda į Nilo vandenį, kad jis pavirstų krauju. [18] Nile plaukiojančios žuvys išdvės, ir Nilas ims taip dvokti, jog egiptiečiai nebegalės gerti vandens iš Nilo“‘“. [19] VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: ‚Imk savo lazdą ir ištiesk savo ranką į egiptiečių vandenis – į jų upes[r] ir perkasus, jų nendrėtus tvenkinius ir visus jų vandens baseinus, – kad jie virstų krauju ir kad taip rastųsi kraujo visoje Egipto šalyje, net mediniuose ir akmeniniuose induose!’“ [20] Mozė ir Aharonas padarė taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs. Jis pakėlė lazdą ir sudavė į Nilo vandenį Faraono ir jo tarnų akivaizdoje. Tada visas Nilo vanduo pavirto į kraują. [21] Nile plaukiojančios žuvys išdvėsė, ir Nilas ėmė taip dvokti, jog egiptiečiai nebegalėjo gerti vandens iš Nilo. Taip radosi kraujo visoje Egipto šalyje. [22] Bet egiptiečiai žyniai tą pat padarė savo kerais. Faraono širdis liko sukietėjusi, ir jis jų neklausė, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs. [23] Faraonas nusigręžė ir parėjo į savo namus; jis ir to neėmė sau į širdį. [24] O visi egiptiečiai kasė Nilo apylinkėse, ieškodami geriamo vandens, nes nebegalėjo gerti Nilo vandens. [25] Ir praėjo septynios dienos po to, kai VIEŠPATS užgavo Nilą.

---

[r]**7,19** T.y. Nilo šakas

Antroji sloga: varlės

[26] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Įeik pas Faraoną ir jam tark: ‚Taip sako VIEŠPATS: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! [27] Bet jei tu nesutiksi paleisti, bematant aš ištiksiu visą tavo sritį varlėmis. [28] Nile knibždėte knibždės varlės. Jos užropos[s] ir atrėplios į tavo namus, į tavo miegamąjį ir ant tavo lovos, taip pat į tavo tarnų ⌜ir tavo tautiečių namus⌝[t], į tavo duonkepes krosnis ir duonkubilius. [29] Varlės roplos aukštyn per tave patį, tavo tautiečius ir tarnus“‘“.

8 [1] VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: ‚Ištiesk ranką su savo lazda į upes, perkasus ir nendrėtus tvenkinius ir padaryk, kad varlės užropotų ant Egipto žemės!’“ [2] Tada Aharonas ištiesė ranką į Egipto vandenis, ir varlės užropojo ir apdengė Egipto žemę. [3] O žyniai tą pat padarė savo kerais; jie padarė taip, kad varlės užropojo ant Egipto žemės. [4] Tada Faraonas, pasišaukęs Mozę ir Aharoną, tarė: „Maldaukite VIEŠPATĮ, kad jis pašalintų varles nuo manęs ir nuo mano tautos! Tai mielai paleisiu žmones, kad jie aukotų VIEŠPAČIUI“. [5] Mozė atsakė Faraonui: „Tavo Didenybė tegul teikiasi man įsakyti, kada turiu maldauti už tave, tavo tarnus ir tavo tautą, kad varlės būtų sunaikintos ir pašalintos nuo tavęs ir iš tavo namų ir kad tik Nile bepasiliktų?“ [6] Tas atsakė: „Rytoj“. Anas tarė: „Tebūnie, kaip sakai, kad žinotum, jog nėra lygaus VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui! [7] Tepasišalina varlės nuo tavęs, iš tavo namų, nuo tavo tarnų ir tavo

---

[s] **7,28** T.y. išropos iš upės ant kranto

[t] **7,28** G; M: namus ir pas tavo tautiečius

tautiečių, tik Nile tepasilieka!“ [8] Mozei ir Aharonui išėjus nuo Faraono, Mozė šaukėsi VIEŠPATIES dėl varlių, kurias buvo užleidęs Faraonui. [9] Ir VIEŠPATS padarė, kaip Mozė buvo pasakęs: varlės išdvėsė, pradingdamos iš namų, iš kiemų ir nuo laukų. [10] Jas suvertė į krūvas, ir pasmirdo šalis. [11] Bet Faraonas, matydamas, kad atėjo palengvėjimas, sukietino savo širdį ir jų neklausė, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Trečioji sloga: mašalai

[12] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk Aharonui: ‚Ištiesk savo lazdą ir suduok į žemės dulkes, kad jos pavirstų mašalais[u] visoje Egipto šalyje!’“ [13] Ir jie taip padarė. Aharonas ištiesė ranką su savo lazda ir sudavė į žemės dulkes. Tada mašalai apniko žmones ir gyvulius. Visos žemės dulkės virto mašalais visoje Egipto šalyje. [14] Žyniai bandė tą pat padaryti savo kerais, norėdami priveisti mašalų, bet neįstengė. Mašalai apniko žmones ir gyvulius. [15] Tada žyniai tarė Faraonui: „Tai Dievo pirštas!“ Bet Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis jų neklausė, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Ketvirtoji sloga: šunmusės

[16] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Atsikelk anksti rytą ir stokis Faraono akivaizdon, kai jis bus beišeinąs prie vandens, ir jam tark: ‚Taip sako VIEŠPATS: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! [17] Bet jei nepaleisi mano tautos, aš bematant užleisiu šunmusių ant tavęs ir tavo tarnų, ant tavo tautiečių ir tavo namų, ir

---

[u] **8,12** Hbr. kinnìm ‘eg. chenemés, „mašalai“, „uodai“

egiptiečių namai pasidarys pilni šunmusių, taip pat šalis, kurioje jie gyvena. [18] Bet tą dieną skirtingai pasielgsiu su Gošeno šalim, kurioje yra apsistojusi mano tauta: ten nebus šunmusių, kad žinotum, jog aš, VIEŠPATS, esu šalies viduje. [19] Taip padarysiu skirtumą[v] tarp savo tautos ir tavo tautos. Rytoj turi įvykti šitas ženklas“‘“. [20] Ir VIEŠPATS taip padarė. Dideli šunmusių spiečiai atzvimbė į Faraono rūmus, į jo tarnų namus ir į visą Egipto šalį. Šunmusės gadino šalį. [21] Tada Faraonas, pasišaukęs Mozę ir Aharoną, tarė: „Eikite, aukokite savo Dievui čia, šalyje!“ [22] Bet Mozė atsakė: „Nepadoru taip daryti, nes egiptiečiams bjaurybė, ką aukosime VIEŠPAČIUI, savo Dievui. Jei aukosime, kas egiptiečiams bjaurybė, jų akyse, argi jie mūsų neužmuš akmenimis? [23] Trijų dienų kelią turime nueiti į dykumą, o paskui aukoti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip jis ˹yra mums paliepęs˺[w]“. [24] Faraonas tarė: „Aš jus paleisiu aukoti VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui, dykumoje. Tik nenueikite labai toli! Maldaukite už mane!“ [25] Mozė atsakė: „Iš tavęs dabar išėjęs, maldausiu VIEŠPATĮ, kad rytoj šunmusės pasišalintų nuo Faraono, nuo tavo tarnų ir tavo tautiečių. Tik kad vėl Faraonas neapgautų, nepaleisdamas tautos VIEŠPAČIUI aukoti!“ [26] Išėjęs iš Faraono, Mozė maldavo VIEŠPATĮ, [27] o VIEŠPATS padarė, kaip Mozė buvo pasakęs: jis pašalino šunmuses nuo Faraono, nuo jo tarnų ir jo tautiečių; nė vienos nebeliko. [28] Bet ir šįkart Faraonas taip sukietino savo širdį, jog nepaleido tautos.

---

[v] **8,19** G; M: atpirkimą

[w] **8,23** GS; M: mums palieps

Penktoji sloga: gyvulių maras

9 [1] VIEŠPATS tarė Mozei: „Įeik pas Faraoną ir jam tark: ‚Taip sako VIEŠPATS, hebrajų Dievas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! [2] Bet jei tu nesutiksi paleisti ir vėl juos sulaikysi, [3] beregint VIEŠPATIES ranka užgaus tavo lauke besiganančius gyvulius – arklius, asilus, kupranugarius, avis ir galvijus: labai sunkus maras! [4] Bet VIEŠPATS taip atskirs izraelių gyvulius nuo egiptiečių gyvulių, jog niekas nepadvės iš viso to, kas priklauso izraeliams“‘“. [5] Ir VIEŠPATS paskyrė laiką, tardamas: „Rytoj VIEŠPATS tai įvykdys šalyje!“ [6] Kitą rytą VIEŠPATS tai įvykdė: padvėsė visi egiptiečių gyvuliai, bet iš izraelių gyvulių nė vienas nenugaišo. [7] Faraonui pasiuntus, pasirodė, kad iš izraelių gyvulių nė vienas vienintelis nebuvo nugaišęs. Tačiau Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis nepaleido tautos.

Šeštoji sloga: spuogai

[8] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Pasiimkite pilnas rieškutes degyklos suodžių ir tegul Mozė jas paberia į dangų Faraono akivaizdoje! [9] Tada jos pasklis dulkėmis ant visos Egipto šalies ir ant žmonių bei gyvulių pavirs pūliuojančiais spuogais visoje Egipto šalyje“. [10] Jie pasiėmė degyklos suodžių ir atsistojo Faraono akivaizdoje, ir Mozė jas pabėrė į dangų. Taip radosi pūliuojančių spuogų žmonėse ir gyvuliuose. [11] Žyniai negalėjo stotis Mozės akivaizdon dėl spuogų, nes spuogai buvo išsivertę ant žynių, kaip ir ant visų egiptiečių. [12] Tačiau VIEŠPATS taip sukietino Faraono širdį, jog jis neklausė jų, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs Mozei.

Septintoji sloga: kruša

[13] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Atsikelk anksti rytą, stokis Faraono akivaizdon ir jam tark: ‚Taip sako VIEŠPATS, hebrajų Dievas: „Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! [14] Nes šįkart aš rengiuos siųsti visas savo slogas ⌜prieš tave patį⌝[x], prieš tavo tarnus ir tavo tautiečius, kad patirtum, jog nėra man lygaus visoje žemėje. [15] Nes jau dabar būčiau galėjęs ištiesti savo ranką ir taip ištikti maru tave ir tavo tautą, kad būtum pranykęs nuo žemės. [16] Bet tik tam tikslui tave išlaikiau, kad tau parodyčiau savo galybę ir kad skelbtų mano vardą visoje žemėje. [17] Tu vis dar didžiuojies prieš mano žmones, nenorėdamas jų paleisti. [18] Štai aš rytoj apie šitą metą bersiu labai sunkią krušą, kuriai lygios nėra buvę Egipte nuo jo įsikūrimo dienos iki dabar. [19] Taigi dabar siųsk, leisk parginti į saugią vietą savo gyvulius ir visa, kas tau priklauso lauke. Visi žmonės ir visi gyvuliai, kurie bus užtikti lauke ir nebus parvaryti į pastogę, padvės, krušai ant jų krintant“‘“. [20] Kas iš Faraono tarnų bijojo VIEŠPATIES žodžio, vertė bėgti į pastoges savo tarnus ir gyvulius. [21] O kas nekreipė dėmesio į VIEŠPATIES žodį, paliko savo tarnus ir gyvulius lauke. [22] VIEŠPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką į dangų, kad kristų ledai visoje Egipto šalyje: ant žmonių, gyvulių ir visų lauko augmenų Egipto šalyje!“ [23] Mozei ištiesus savo lazdą į dangų, VIEŠPATS davė griausmų bei ledų, ir ugnis tvieskė į žemę. VIEŠPATS bėrė krušą ant Egipto šalies. [24] O kruša – ir blykčiojanti ugnis krušoje – buvo labai sunki, tokia,

---

[x]**9,14** Lit. prieš tavo širdį

kad panašios į ją nėra buvę visoje Egipto šalyje nuo tada, kai ji pasidarė tauta. [25] Kruša išmušė visoje Egipto šalyje visa, kas buvo lauke: ir žmones, ir gyvulius. Be to, kruša išmušė visus lauko augalus ir suskaldė visus lauko medžius. [26] Tik Gošeno šalyje, kur buvo izraeliai, nebuvo krušos. [27] Tada Faraonas iškvietė[y] Mozę bei Aharoną ir jiems tarė: „Šįkart nusidėjau! VIEŠPATS yra teisus, o aš ir mano tauta esame neteisūs. [28] Maldaukite VIEŠPATĮ! Gana Dievo griausmų ir krušos! Aš noriu jus paleisti, ir jums nebereiks ilgiau laukti“. [29] Mozė jam atsakė: „Kai tik būsiu išėjęs iš miesto, išskėsiu rankas[z] į VIEŠPATĮ. Tada[a] griausmai pasiliaus ir krušos nebebus, kad žinotum, jog VIEŠPAČIUI priklauso žemė. [30] Bet aš žinau, kad tu ir tavo tarnai vis dar nebijote VIEŠPATIES Dievo“. [31] Linai ir miežiai buvo išmušti, nes miežiai buvo išplaukėję ir linai jau žydėjo. [32] Bet kviečiai ir kvietukai nebuvo išmušti, nes jie vėliau pribręsta. [33] Mozei išėjus nuo Faraono iš miesto ir išskėtus rankas į VIEŠPATĮ, liovėsi griausmai ir kruša, ir lietus nebepylė į žemę. [34] Bet Faraonas, matydamas, kad lietus, kruša ir griausmai buvo perstoję, vėl nusidėjo: jis sukietino savo širdį – jis pats ir jo tarnai. [35] Taigi Faraono širdis liko tokia kieta, kad jis nepaleido izraelių, – kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs per Mozę.

---

[y] **9,27** Lit. siuntė ir pašaukė

[z] **9,29** Lit. delnus

[a] **9,29** SamGV; ~M

Aštuntoji sloga: skėriai

10 [1] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Įeik pas Faraoną, nes aš pats sukietinau jo širdį ir jo tarnų širdis, kad parodyčiau šituos savo ženklus tarp jų [2] ir kad galėtum[b] pasakoti savo vaikams ir vaikaičiams girdint, kaip skaudžiai pasielgiau Egipte ir kokius ženklus parodžiau tarp jų, kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS“. [3] Tada Mozė ir Aharonas atėjo pas Faraoną ir jam tarė: „Taip sako VIEŠPATS, hebrajų Dievas: ‚Kaip ilgai nenorėsi nusižeminti prieš mane? Paleisk mano žmones, kad jie mane pagarbintų! [4] Nes jei tu nesutiksi paleisti mano tautos, bematant rytoj įskraidinsiu į tavo sritį skėrių. [5] Jie taip apdengs šalies paviršių[c], kad nebegalės matyti žemės. Jie suės išgelbėtą likutį, kuris jums išliko po krušos, nugrauš nuo lauko kiekvieną jums augantį medį [6] ir pripildys tavo namus, kaip to dar nėra matę tavo tėvai ir seneliai nuo to meto, kai jie įsikūrė žemėje[d], iki šios dienos’“. Paskui Mozė apsigręžė ir išėjo iš Faraono. [7] Faraono tarnai jam tarė: „Kaip ilgai šitas [žmogus] bus mums žabangai? Paleisk tuos žmones, kad jie pagarbintų VIEŠPATĮ, savo Dievą! Ar dar nenumanai, kad Egiptas žūva?“ [8] Tada Mozė ir Aharonas buvo sugrąžinti pas Faraoną. Jis jiems tarė: „Eikite, pagarbinkite VIEŠPATĮ, savo Dievą! ˹Bet kas˺[e] yra tie, kurie turi eiti?“ [9] Mozė atsakė: „Su savo jaunikaičiais ir seniais norime eiti; su

---

[b]**10,2** G: galėtumėte

[c]**10,5** Lit. akį

[d]**10,6** Lit. dirvoje

[e]**10,8** Lit. Kas ir kas

savo sūnumis ir dukterimis, su savo avimis ir galvijais norime eiti, nes mes turime švęsti šventę VIEŠPAČIUI“. [10–11] Bet jis jiems tarė: „VIEŠPATS tebūnie su jumis taip tikrai, kaip aš paleisiu jus ir jūsų vaikus![f] Aišku[g], kad jūs ketinate pikta! Nieku būdu! Na, eikite jūs, vyrai, ir pagarbinkite VIEŠPATĮ, nes to jūs geidaujate!“ Ir juos nuvarė Faraonui iš akių. [12–13] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką virš Egipto šalies į skėrius, kad jie užskristų ant Egipto šalies ir nugraužtų visus šalies augalus, visa, ką dar paliko kruša!“ Mozė ištiesė savo lazdą virš Egipto šalies, ir VIEŠPATS leido rytų vėjui pūsti į šalį visą tą dieną ir visą naktį. Rytmečiui atėjus, rytų vėjas buvo atnešęs skėrių. [14] Skėriai užskrido ant visos Egipto šalies ir nusileido visoje Egipto srityje ⌜tirštais spiečiais⌝[h]. Anksčiau nėra buvę tiek daug skėrių ir vėliau jų tiek nebus. [15] Ir jie taip apdengė visos šalies paviršių[i], jog šalis pasidarė tamsi. Jie taip nugraužė visus šalies augalus ir visus medžių vaisius, kuriuos buvo palikusi kruša, kad nieko žalia nebeliko ant medžių ir lauko augalų visoje Egipto šalyje. [16] Tada Faraonas skubiai pasišaukdino Mozę bei Aharoną ir tarė: „Nusidėjau VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui, ir jums! [17] Taigi dabar atleisk man, meldžiu, mano nuodėmę tik dar šį vieną kartą ir maldaukite VIEŠPATĮ, savo Dievą, kad jis pašalintų nuo manęs bent dar šitą pragaištį!“ [18] Mozė[j],

---

[f] **10,10-11** Faraonas ironiškai pasisako visai nemanąs jų išleisti

[g] **10,10-11** Lit. Žiūrėkite

[h] **10,14** Lit. labai gausūs

[i] **10,15** Lit. akį

[j] **10,18** Kkr. MssGSv; M: Jis

išėjęs iš Faraono, maldavo VIEŠPATĮ. [19] VIEŠPATS atsuko[k] labai smarkų vakarų vėją, kuris sukėlė skėrius ir juos nupūtė į Nendrių jūrą. Nė vieno vienintelio skėrio nepaliko visoje Egipto šalyje. [20] Taiau VIEŠPATS taip sukietino Faraono širdį, kad jis nepaleido izraelių.

Devintoji sloga: tamsa

[21] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką į dangų, kad tokia tamsa apgaubtų Egipto šalį, jog būtų galima užčiuopti tamsą!“ [22] Mozė ištiesė ranką į dangų, ir juodžiausia tamsa buvo tris dienas visoje Egipto šalyje. [23] Per tris dienas nebegalėjo matyti vienas kito ir niekas nebegalėjo pajudėti iš vietos. Tačiau visi izraeliai turėjo šviesą savo gyvenvietėse. [24] Tada Faraonas, pasišaukdinęs Mozę ˹ir Aharoną˺[l], tarė: „Eikite, pagarbinkite VIEŠPATĮ! Tik jūsų mažieji gyvuliai ir galvijai tepasilieka! Taip pat ir jūsų vaikai tegul eina su jumis!“ [25] Bet Mozė atsakė: „Tu turi ne tik atiduoti į mūsų rankas pjaunamąsias ir deginamąsias aukas, kad jas paruoštume VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, [26] bet ir mūsų gyvuliai turi traukti su mumis. Neturi palikti nė nagos, nes turime juos paimti, norėdami pagarbinti VIEŠPATĮ, savo Dievą. Mes juk nežinome, ką turėsime aukoti VIEŠPAČIUI, kol būsime ten nuėję“. [27] Tačiau VIEŠPATS taip sukietino Faraono širdį, jog jis nenorėjo jų paleisti. [28] Faraonas jam pagrasė: „Šalin nuo manęs! Sergėkis! Nebeišvysk daugiau mano veido, nes tą dieną,

---

[k] **10,19** Lit. pakeitė [rytvėjį] į

[l] **10,24** 2MssGV; ~M

kai išvysi mano veidą, turėsi mirti!“ [29] Mozė atsakė: „Tebūnie, kaip pasakei! Daugiau nebeišvysiu tavo veido“.

Paskelbiama dešimtoji sloga

11 [1] VIEŠPATS buvo pasakęs Mozei: „Dar vieną slogą užleisiu Faraonui ir Egiptui. Paskui jis paleis jus iš čia. Kai jis pagaliau paleis, jis jus varyte išvarys iš čia. [2] Na, kalbėk, žmonėms klausantis, kad kiekvienas iš savo kaimyno ir kiekviena iš savo kaimynės išprašytų sidabrinių ir auksinių papuošalų“. [3] VIEŠPATS palankiai nuteikė egiptiečius tiems žmonėms. Be to, tas vyras Mozė buvo Faraono tarnų ir tautos labai gerbiamas Egipto šalyje. [4] Mozė toliau tarė[m]: „Taip sako VIEŠPATS: ‚Apie vidunaktį aš išeisiu į Egipto vidų. [5] Tada išmirs visi pirmagimiai Egipto šalyje, pradedant Faraono pirmagimiu, kuris turi sėdėti jo soste, ir baigiant pirmagimiu vergės, esančios prie[n] rankinių girnų, ir visi gyvulių pirmagimiai. [6] Ir pakils visoje Egipto šalyje garsus aimanavimas, kokio nėra buvę ir kokio daugiau nebebus. [7] Bet nė vienam izraeliui – nei žmogui, nei gyvuliui – nė šuo nesuurgs savo liežuviu, kad žinotum[o], jog VIEŠPATS daro skirtumą tarp egiptiečių ir izraelių. [8] Tada visi šitie tavo tarnai nusileis pas mane ir nusilenks prieš mane, tardami: „Išeik tu su visa tauta, kuri seka paskui tave!“ Paskui išeisiu’“. Ir jis išėjo iš Faraono, degdamas pykčiu. [9] VIEŠPATS buvo pasakęs Mozei: „Faraonas jūsų neklausys, kad įvyktų daug mano stebuklų

---

[m] **11,4** Pradžioje 11, 4 buvo 10, 29 tęsinys.

[n] **11,5** Lit. už

[o] **11,7** SamG; M: žinotumėte

Egipto šalyje“. [10] Mozė ir Aharonas padarė visus šituos stebuklus Faraono akivaizdoje. Tačiau VIEŠPATS taip sukietino Faraono širdį, kad jis nepaleido izraelių iš savo šalies.

Nurodymai apie Pesacho avinėlį ir neraugintą duoną

12 [1] VIEŠPATS tarė Mozei ir Aharonui Egipto šalyje: [2] „Šitas mėnuo tebūnie jums mėnesių pradžia; jis tebūnie jums pirmasis metų mėnuo. [3] Pasakykite visai Izraelio bendruomenei: ‚Šito mėnesio dešimtąją dieną kiekvienas tepasiima po vieną ˹mažą gyvulį˺[p] kiekvienai šeimai. [4] O jei šeima per maža vienam gyvuliui, tegul jis pasidalija su savo kaimynu, gretimu jo namams, atsižvelgdamas į asmenų skaičių. Atsižvelgdami į tai, ką kiekvienas gali suvalgyti, turite apskaičiuoti, kiek kam reikia avinėlio. [5] Gyvulys turi jums būti be kliaudos, patinėlis, vienmetis. Iš avių ar ožkų turite jį paimti. [6] Ir jį turite išsaugoti iki šito mėnesio keturioliktos dienos, kur visa susirinkusi Izraelio bendruomenė turi jį papjauti tarp ˹prietemio ir sutemos˺[q]. [7] Jie turi paimti kraujo ir juo patepti abi durų staktas bei antstaktį, namus, kuriuose jie valgys jį. [8] Tą naktį jie turi valgyti mėsą, keptą ant ugnies; su neraugintа duona ir kartžolėmis jie turi jį[r] valgyti. [9] Jums nevalia jo valgyti žalio ar išvirto vandenyje, bet tik iškeptą ant ugnies: jo galvą su blauzdomis ir viduriais[s]. [10] Ir jums nieko iš jo neleidžiama palikti ligi ryto. O kas iš

---

[p] **12,3** T.y. avinėlį ar ožiuką

[q] **12,6** Lit. tarp abiejų vakarų

[r] **12,8** T.y. avinėlį

[s] **12,9** T.y. visą, nesupjaustytą į gabalus

jo paliks ligi ryto, turite sudeginti. 11 Šitokiu būdu turite jį valgyti: susijuosę strėnas, apsiavę kurpes ir pasiėmę lazdą į ranką. Jūs turite jį valgyti paskubomis. Perėjimą[t] tai reiškia VIEŠPAČIUI. 12 Tą naktį pereisiu per Egipto šalį ir užmušiu visus pirmagimius Egipto šalyje, tiek žmones, tiek ir gyvulius, ir visiems Egipto dievams įvykdysiu teismus aš, VIEŠPATS! 13 O kraujas ant namų, kuriuose jūs būsite, tebūnie jums apginti ženklas. Pamatęs kraują, jus aplenksiu, kad, man užgaunant Egipto šalį, jūsų neištiktų joks pragaištingas smūgis. 14 Ta diena tebūnie jums atsiminimo diena, ir ją turite švęsti kaip šventę VIEŠPAČIUI; per savo kartas turite ją švęsti kaip amžiną įstatą. 15 Septynias dienas turite valgyti nerauugintą duoną. Jau pirmąją dieną turite pašalinti raugą iš savo namų, nes kiekvienas asmuo, kuris valgys raugintos duonos nuo pirmosios iki septintosios dienos, turi būti ˹atskirtas nuo˺[u] Izraelio. 16 Pirmąją ir septintąją dieną turi įvykti jūsų šventinis susirinkimas[v]. Jokio darbo nevalia dirbti tomis dienomis. Jums leidžiama paruošti vien tik tai, ką suvalgo kiekvienas asmuo. 17 Jūs turite vykdyti ˹įsakymą apie˺[w] neraugintą duoną, nes kaip tik tą dieną išvedžiau jūsų pulkus iš Egipto šalies. Jūs turite švęsti tą dieną per savo kartas kaip amžiną įstatą. 18 Pirmąjį mėnesį, keturioliktąją to mėnesio dieną, vakare, turite valgyti neraugintą duoną – iki dvidešimt pirmosios dienos vakaro. 19 Per septynias dienas neturi atsirasti raugo jūsų namuose, nes kiekvienas

---

[t] **12,11** Hbr. pesach; gr, pascha

[u] **12,15** Arba: išgaišintas iš

[v] **12,16** Lit. Pirmąją dieną turi jums įvykti šventinis susirinkimas ir septintąją dieną turi jums įvykti šventinis susirinkimas.

[w] **12,17** SamG; ~M

asmuo, kuris valgys raugintos duonos, turi būti ˹atskirtas nuo˺[x] Izraelio bendruomenės, vis tiek, ar jis būtų ateivis, ar vietinis šalies gyventojas. [20] Nieko rauginta jums nevalia valgyti. Visose savo buveinėse turite valgyti nerauginta duoną'". [21] Mozė sušaukė visus Izraelio vyresniuosius ir jiems tarė: „˹Ištraukite[y] ir pasiimkite˺[z] – kiekviena šeima atskirai – mažųjų gyvulių ir papjaukite Pesacho avinėlį. [22] Paskui paimkite izopo puokštę ir, pamirkę į dubenyje esantį kraują, patepkite dubenyje esančio kraujo dalim durų antstaktį ir abi staktas, ir nė vienas jūsų teneišeina iki ryto iš savo namų angos! [23] Nes VIEŠPATS pereis užmušdamas egiptiečius. Pamatęs kraują ant durų antstakčio ir abiejų staktų, VIEŠPATS aplenks angą ir neleis žudytojui įsibrauti į jūsų namus ir jus užmušti. [24] Taigi laikykite šitą įsakymą tau ir tavo vaikams amžinai galiojančiu įstatu. [25] Kai atvyksite į šalį, kurią VIEŠPATS jums duos, kaip yra pažadėjęs, laikykite šitas apeigas. [26] Kai jūsų sunūs jus paklaus: ‚Ką jums reiškia šitos apeigos?', [27] atsakykite: ‚Tai yra Pesacho auka VIEŠPAČIUI, kuris, užmušdamas egiptiečius, aplenkė izraelių namus Egipte ir mūsų namus apsaugojo[a]". Tada žmonės nusilenkė ir kniūpsti pagarbino. [28] Nuėję izraeliai padarė visai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei ir Aharonui.

---

[x]**12,19** Arba: išgaišintas iš

[y]**12,21** iš gardų

[z]**12,21** Arba: pasiimkite su ryžtu; S: skubiai pasiimkite

[a]**12,27** Lit. išgelbėjo

Pirmagimių mirtis

[29] Vidunaktį VIEŠPATS išžudė visus pirmagimius Egipto šalyje, pradedant Faraono pirmagimiu, kuris turėjo sėdėti jo soste, ir baigiant pirmagimiu kalinio, sėdinčio kalėjime, ir visus gyvulių pirmagimius. [30] Tą naktį atsikėlė Faraonas – jis pats, jo tarnai ir visi egiptiečiai, – ir pasigirdo garsus dejavimas Egipte, nes neliko namų, kuriuose nebūtų buvę numirėlio.

Faraonas leidžia išvykti

[31] Jis nakčia pasišaukdino Mozę bei Aharoną ir tarė: „Kelkitės, išeikite iš mano tautos, ir jus, ir izraeliai! Eikite, pagarbinkite VIEŠPATĮ, kaip jau esate reikalavę! [32] Pasiimkite ir savo mažuosius gyvulius bei galvijus, kaip jau esate reikalavę! Eikite, išmelskite ir man palaiminimą!“ [33] Egiptiečiai skatino žmones, norėdami juos skubiai išsiųsti iš šalies, nes jie manė: „Mes visi išmirsime!“ [34] Taigi žmonės užsikėlė ant pečių savo dar neįraugintą tešlą, savo duonkubilius, įvyniotus į jų apsiaustus. [35] Be to, izraeliai buvo padarę, kaip Mozė buvo paliepęs: jie buvo išprašę iš egiptiečių sidabrinių bei auksinių papuošalų ir drabužių. [36] VIEŠPATS taip palankiai buvo nuteikęs tiems žmonėms egiptiečius, jog tie patenkino jų prašymą. Taip jie apiplėšė egiptiečius.

Kelionė iš Ramzio į Sukotą

[37] Izraeliai sukilo žygiuoti iš Ramzio į Sukotą: kokie šeši šimtai tūkstančių pėsčių, vienų vyrų, neskaičiuojant moterų ir vaikų. [38] Taip pat daug mišrių žmonių traukė su jais aukštyn, ir mažieji gyvuliai bei galvijai, labai

didelis gyvulių skaičius. [39] Ir jie kepė iš tešlos, kurią buvo išsinešę iš Egipto, neraugintos duonos papločius, nes ji dar nebuvo įrūgusi, kadangi jie buvo išvaryti iš Egipto ir nebegalėjo delsti. Tad nė paviržio jie nebespėjo pasidaryti. [40] Laikas, kurį izraeliai išbuvo Egipte, buvo keturi šimtai trisdešimt metų. [41] Pasibaigus keturiems šimtams trisdešimčiai metų, kaip tik tą dieną visi VIEŠPATIES pulkai iškeliavo iš Egipto šalies. [42] Tą naktį budėjo VIEŠPATS, norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies. Tą naktį turi budėti VIEŠPAČIUI visi izraeliai per savo kartas.

Pesacho nuostatų papildymas

[43] VIEŠPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Šitie yra Pesacho įstatai: Jokiam svetimšaliui nevalia jo valgyti, [44] tačiau kiekvienas už pinigus nupirktas vergas turi teisę jį valgyti tada, kai būsi jį apipjaustęs. [45] Įnamiui ir samdiniui neleista jo valgyti. [46] Vienuose namuose jis turi būti valgomas. Tau nevalia išnešti mėsos iš namų laukan, ir jokio kaulo jums neleidžiama jam sulaužyti. [47] Visa Izraelio bendruomenė turi jį švęsti. [48] O jei ateivis apsistotų pas tave ir norėtų švęsti Pesachą VIEŠPAČIUI, tai turi būti apipjaustomi visi jo vyriškiai. Tik tada jis galės ⌜dalyvauti jo šventime⌝[b], ir jis turi būti laikomas tarsi vietinis šalies gyventojas. Bet jokiam neapipjaustytam neleidžiama jo valgyti. [49] Vienas ir tas pats įstatymas turi galioti čiabuviui ir ateiviui, apsistojusiam tarp jūsų“. [50] Taigi izraeliai darė visai taip, kaip VIEŠPATS buvo

---

[b] **12,48** Lit. priartėti, kad jį švęstų

įsakęs Mozei ir Aharonui. [51] Ir tą pačią dieną VIEŠPATS išvedė izraelius, susirikiavusius pulkais, iš Egipto šalies.

Potvarkiai apie neraugintą duoną ir pirmagimių išpirkimą

13 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [2] “Pašventink man visus pirmagimius! ⌜Visų izraelių įsčių pirmasis vaisius⌝[c], ar jis būtų žmonių ar gyvulių, man priklauso“. [3] Mozė tarė žmonėms: „Atsiminkite šitą dieną, kurią išėjote iš Egipto, iš vergystės namų, nes ⌜galinga ranka⌝[d] VIEŠPATS jus išvedė iš čia. Tad nieko rauginta nevalia valgyti. [4] Šiandien – Abibo[e] mėnesį – jūs išvykstate. [5] Kai VIEŠPATS tave nuves į kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, chivų ir jebusiečių šalį, kurią tau duoti jis prisiekė tavo protėviams, – šalį, plūstančią pienu ir medum, – turėsi atlikti šitas apeigas šį mėnesį. [6] Septynias dienas turėsi valgyti neraugintą duoną, ir septintąją dieną turi įvykti šventė VIEŠPAČIUI. [7] Nerauginta duona turi būti valgoma per septynias dienas. Nieko rauginta neturi matyti pas tave, ir jokio raugo neturi matyti visoje tavo srityje. [8] Ir tu turi aiškinti savo sūnui tą dieną, sakydamas: ‚Tai daroma dėl to, ką VIEŠPATS man padarė, kai išvykau iš Egipto’. [9] Tai tebūnie tau kaip ženklas ant tavo rankos ir priminimas ⌜ant tavo kaktos⌝[f], kad VIEŠPATIES įstatymas[g] būtų tavo lūpose,

---

[c] **13,2** Lit. Kas pirmas tarp izraeliečių atidaro bet kurias įsčias

[d] **13,3** Lit. rankos stiprybe

[e] **13,4** Lit. Varpų

[f] **13,9** Lit. tavo tarpuakyje

[g] **13,9** T.y. įstatymo mokymas

nes galinga ranka VIEŠPATS tave išvedė iš Egipto. [10] Tad kasmet vykdyk šitą nuostatą jam skirtu laiku. [11] Kai VIEŠPATS tave nuves į kanaaniečių šalį, kaip jis yra priesaika pažadėjęs tau ir tavo protėviams, ir tau ją duos, [12] tu kiekvieną ˹pirmąjį įsčių vaisių˺[h] turi perleisti VIEŠPAČIUI. Be to, kiekvienas vyriškos lyties gyvulių pirmdėlys, kuris jums teks, turi priklausyti VIEŠPAČIUI. [13] Kiekvieną pirmdėlį asilaitį tu turi išpirkti ėriuku, o jei neišpirksi, turi jam nusukti sprandą. Tu turi išpirkti kiekvieną žmonių pirmagimį tarp tavo sūnų. [14] Ir kai ateityje tavo sūnus tave paklaus: ‚Ką tai reiškia?’, tu turi jam atsakyti: ‚Galinga ranka VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto, iš vergystės namų. [15] Kadangi Faraonas užsispyrė, nenorėdamas mūsų paleisti, VIEŠPATS nužudė visus pirmagimius Egipto šalyje, pradedant žmonių pirmagimiais ir baigiant gyvulių pirmdėliais. Todėl aš aukoju VIEŠPAČIUI kiekvieną vyriškos lyties pirmąjį įsčių vaisių ir išperku kiekvieną savo sūnų pirmagimį. [16] Tai tebūnie kaip ženklas ant tavo rankos ir kaip žymės ant tavo kaktos, kad galinga ranka VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto’“.

Kelionė iš Sukoto ligi Nendrių jūros

[17] Faraonui paleidus žmones, Dievas jų nevedė filistinų šalies keliu, nors tas būtų buvęs arčiausias, nes Dievas pagalvojo: „Žmonės, numatydami karą, imtų gailėtis ir panorėtų grįžti į Egiptą!“ [18] Todėl Dievas pasuko tautą į dykumos kelią Nendrių jūros linkui. Išsirikiavę kautynių tvarka, izraeliai traukė aukštyn iš Egipto šalies. [19] Mozė

---

[h] **13,12** Lit. pirmąsyk pradarantį įsčias

pasiėmė su savim Juozapo kaulus, nes pastarasis buvo saikdinte prisaikdinęs izraelius, tardamas: „Dievas tikrai rūpinsis jumis; paskui jūs turite nunešti iš čia aukštyn mano kaulus su savim“. [20] Jie traukė toliau iš Sukoto ir pasistatė stovyklas Ėtame, dykumos pakraštyje. [21] O VIEŠPATS ėjo pirma jų dieną debesies stulpe, norėdamas juos vesti keliu, o naktį ugnies stulpe, norėdamas jiems šviesti, kad jie galėtų žygiuoti dieną ir naktį. [22] Nei debesies stulpas dieną, nei ugnies stulpas naktį nepaliko savo vietos tautos priešaky.

14 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [2] „Sakyk izraeliams, kad jie apsigręžtų ir stovyklautų ties Pi-Hachirotu, tarp Migdolo ir jūros, ties Baal-Sefonu. Jūs turite pasistatyti stovyklas priešais jį, pajūryje. [3] Tada Faraonas pagalvos apie izraelius: ‚Jie sumišę klaidžioja šalyje; dykuma juos laiko uždariusi’. [4] Ir taip sukietinsiu Faraono širdį, jog jis ims jus vytis, kad pasirodyčiau garbingas per Faraoną bei visą jo kariuomenę ir kad egiptiečiai žinotų, jog aš esu VIEŠPATS“. Ir jie taip padarė.

Faraonas pasiveja izraelius

[5] Egipto karaliui buvo pranešta, kad tauta pabėgusi. Tada pakito Faraono ir jo tarnų nusistatymas tautos atžvilgiu, ir jie tarė: „Ką čia padarėme, paleisdami Izraelį nuo mums einamos baudžiavos!“ [6] Tad jis pasikinkydino kovos vežimą ir paėmė su savim savo kariuomenę. [7] Jis paėmė šešis šimtus rinktinių kovos vežimų ir visus kitus Egipto kovos vežimus su skydininkais[i] juose visuose.

---

[i] **14,7** Lit. trečiaisiais. Kiekvienas vežimas turėjo trijulę: skydo laikytoją, važiuotoją ir kovotoją.

[8] VIEŠPATS taip sukietino Egipto karaliaus širdį, kad jis vijosi izraelius, kai izraeliai buvo drąsiai[j] beišeiną. [9] Egiptiečiai – visi Faraono kovos vežimų žirgai, jo ⌜vežimų važiuotojai⌝[k] ir jo kita kariuomenė – juos vijosi ir užklupo bestovyklaujančius pajūryje, prie Pi-Hachiroto, ties Baal-Sefonu.

Izraeliai pereina per jūrą, o egiptiečiai paskęsta joje

[10] Faraonui priartėjus ir izraeliams pakėlus akis, pasirodė egiptiečiai, beatitraukią jiems iš paskos. Tada jie labai išsigando. Izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES. [11] Ir jie prikaišiojo Mozei: „Ar todėl, kad nebuvo kapų Egipte, mus išsivedei, kad numirtume dykumoje? Ką čia mums padarei, išvesdamas mus iš Egipto! [12] Argi ne tą pat kalbėjome tau jau Egipte, sakydami: ‚Palik mus ramybėje! Tegul vergausime egiptiečiams’? Nes mums būtų buvę geriau vergauti egiptiečiams, negu mirti dykumoje“. [13] Bet Mozė atsakė žmonėms: „Nebijokite! Tvirtai laikykitės, ir patirsite VIEŠPATIES išgelbėjimą, kurį jis šiandien jums įvykdys, nes egiptiečių, kuriuos šiandien matote, niekad daugiau nebematysite. [14] VIEŠPATS kariaus už jus, o jūs turite būti ramūs!“ [15] VIEŠPATS tarė Mozei: „Ko šaukies manęs? Kalbėk izraeliams, kad jie sukiltų eiti. [16] O tu pakelk savo lazdą, ištiesk savo ranką virš jūros ir perskelk ją, kad izraeliai galėtų eiti sausu dugnu per jūros vidurį. [17] O aš štai taip sukietinsiu egiptiečių širdį, jog jie įtrauks paskui juos, kad įgyčiau garbę, įveikdamas Faraoną ir visą jo kariuomenę, jo

---

[j] **14,8** Lit. su pakelta ranka

[k] **14,9** Arba: raiteliai

kovos vežimus ir jo vežimų važiuotojus. [18] Ir egiptiečiai turės pažinti, kad aš esu VIEŠPATS, kai būsiu įgijęs garbę, įveikdamas Faraoną, jo kovos vežimus ir jo vežimų važiuotojus“. [19] Dievo angelas, kuris ėjo Izraelio kariuomenės[l] priešakyje, atsitraukęs ėjo jų užnugaryje. Debesies stulpas paslinko iš jų priešakio ir atsistojo jiems iš užpakalio. [20] Taip jis atėjo į tarpą, skiriantį Egipto kariuomenę nuo Izraelio kariuomenės. ˹Debesis pasidarė tamsus, ir jie taip praleido naktį˺[m], jog nepriartėjo vieni prie kitų per visą naktį. [21] Mozei ištiesus ranką virš jūros, VIEŠPATS visą naktį varė jūrą atgal smarkiu rytvėju ir pavertė jūrą sausuma. Tada persiskyrė vandenys, [22] ir izraeliai įžygiavo į jūrą sausu dugnu, o vandenys jiems sudarė sieną jų dešinėje ir kairėje. [23] Egiptiečiai vydamies įėjo paskui juos į jūrą – visi Faraono žirgai, jo kovos vežimai ir jo vežimų važiuotojai. [24] Rytinės sargybos metu VIEŠPATS ugnies ir debesies stulpe pažvelgė žemyn į egiptiečių kariuomenę ir sukėlė sąmyšį egiptiečių kariuomenėje. [25] Jis stabdė[n] jų kovos vežimų tekinius ir padarė, kad jie tik vargais negalais begalėjo važiuoti pirmyn. Egiptiečiai sakė: „Bėkime nuo izraelių, nes VIEŠPATS kariauja už juos prieš Egiptą!“ [26] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Ištiesk ranką virš jūros, kad vandenys sugrįžtų ant egiptiečių, ant jų vežimų ir ant jų vežimų vaziuotojų!“ [27] Mozė ištiesė ranką virš jūros, ir, rytui brėkštant, jūra grįžo į savo pirmykštę vietą. Tuo metu egiptiečiai bėgo jai priešais. Taip VIEŠPATS

---

[l] **14,19** Lit. stovyklos

[m] **14,20** Rk. Hbr. tekstas apgadintas. M lit.: Ir buvo debesis ir tamsa, ir jis nušvietė naktį

[n] **14,25** SamGS; M: numovė

sukratė egiptiečius į jūrą. 28 Vandenys sugrįžo ir užliejo visos Faraono kariuomenės kovos vežimus ir važiuotojus, kurie buvo nusekę paskui juos į jūrą. Nė vieno iš jų nebeliko. 29 O izraeliai buvo žygiavę sausu dugnu per jūrą, ir vanduo jiems sudarė sieną jų dešinėje ir kairėje. 30 Taip VIEŠPATS tą dieną išgelbėjo Izraelį iš egiptiečių rankų, ir Izraelis matė egiptiečius negyvus ant jūros kranto. 31 Kai Izraelis pamatė ˹didįjį galybės veiksmą˺[o], kurį VIEŠPATS buvo nuveikęs prieš egiptiečius, žmonės bijojo VIEŠPATIES; jie tikėjo VIEŠPAČIU ir jo tarnu Moze.

Jūros giesmė

15 1 Tąsyk Mozė ir izraeliai giedojo VIESPAČIUI šitą giesmę. Jie tarė: „Noriu giedoti VIEŠPAČIUI, nes jis tikrai prakilnus! Žirgus ir jų važiuotojus jis sumetė į jūrą. 2 VIEŠPATS yra mano stiprybė ir mano giesmė, ir jis tapo mano gelbėtoju. Tai mano Dievas – noriu jį girti; mano tėvo Dievas – noriu jį aukštinti. 3 VIEŠPATS yra kovotojas; VIEŠPATS – jo vardas. 4 Faraono vežimus ir jo kariuomenę jis įmetė į marias, ir jo rinktiniai skydininkai nuskendo Nendrių jūroje. 5 Vilnys užklojo juos: jie nugrimzdo į gelmes kaip akmuo. 6 Tavo dešinė, o VIEŠPATIE, didinga [savo] jėga; tavo dešinė, o VIEŠPATIE, sutriuškina priešą. 7 Savo prakilnybės didybe tu partrenki savo priešininkus. Tu paleidi savo narsą – jis suėda juos kaip ražienas. 8 Tavo nosiai papūtus, susikaupė vandenys. Stačios stovėjo kaip užtvanka bangos. Sukrešėjo vilnys marių širdyje.

---

[o]**14,31** Lit. didžiąją ranką

[9] Priešas tarė: ‘Vysiuos, pasivysiu, padalinsiu grobį; jais pasigiešiu! Išsitrauksiu kardą – juos iškirs mano ranka!’ [10] Tu papūtei savo kvapu – juos apdengė marios; jie nuskendo kaip švinas galinguose vandenyse. [11] Kas yra tau, VIEŠPATIE, lygus tarp dievų? Kas pasirodo toks didingas, kaip tu, šventumu? Toks baisus garbingais darbais, stebukladarys? [12] Tu ištiesei savo dešinę – juos prarijo žemė. [13] Iš malonės buvai vadas tautos, kurią atpirkai. Rūpestingai ją vedei savo galia į savo šventąją buveinę. [14] Išgirdo tautos – krūptelėjo; mėšlungiai suėmė Filistijos gyventojus. [15] Tąsyk išsigando Edomo kilčių vadai. Moabo galiūnai – juos apėmė virpulys. Nusiminė visi Kanaano gyventojai. [16] Juos apniko siaubas ir išgąstis. Dėl tavo rankos galios jie liko nebyliai kaip akmenys, kol pražygiavo tavo tauta, o VIEŠPATIE, kol pražygiavo tauta, kurią įsigijai. [17] Tu parsivedei ir pasodinai juos į savo nuosavą kalnyną, į vietą, kurią tu, VIEŠPATIE, paruošei sau gyventi, į šventovę, o VIEŠPATIE, kurią įkūrė tavo rankos. [18] VIEŠPATS karaliauja per amžių amžius!“ [19] Kai Faraono žirgai su jo kovos vežimais ir jo vežimų važiuotojais įėjo į jūrą, VIEŠPATS sugrąžino ant jų jūros vandenis, o izraeliai buvo žygiavę sausu dugnu per jūrą.

Mirjamos giesmė

[20] Tada pranašė Mirjama, Aharono sesuo, pasiėmė į ranką būgną, ir visos moterys išėjo paskui ją su būgnais ir šokiais, [21] Ir ˹kaip priegiesmį Mirjama jiems giedojo˺[p]:

---

[p] **15,21** Lit. Mirjama jiems atsakė

„Giedokite VIEŠPAČIUI, nes jis tikrai prakilnus! Žirgus ir jų važiuotojus jis sumetė į jūrą“.

Prie Maros vandenų ir Ėlime

22 Paskui Mozė vedė Izraelį toliau nuo Nendrių jūros, ir jie išėjo į Šūro dykumą. Tris dienas ėjo per dykumą, nerasdami vandens. 23 Atvykę į Marą, jie negalėjo gerti Maros vandens, nes jis buvo kartus. Todėl ˹tą vietą˺[q] praminė Mara[r]. 24 Žmonės murmėjo prieš Mozę, klausdami: „Ką gersime?“ 25 Mozė[s] šaukėsi VIEŠPATIES, ir VIEŠPATS jam parodė medį. Jam tą įmetus į vandenį, vanduo pasidarė gėlas. Ten jis[t] davė jai[u] statutą bei teisę, ir ten ją bandė. 26 Ir jis tarė: „Jei atidžiai klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, paliepimo, darysi, kas teisu jo akyse, kreipsi dėmesį į jo įsakymus ir laikysies visų jo nuostatų, tai ant tavęs neužleisiu nė vienos iš tų ligų, kurias užleidau ant egiptiečių, nes aš, VIEŠPATS, esu tavo gydytojas“. 27 Paskui jie atvyko į Ėlimą, kur buvo dvylika vandens šaltinių ir septyniasdešimt palmių, ir ten įsiruošė stovyklas prie vandens.

Mana ir putpelės Sino dykumoje

16 1 Paskui jie pakilo eiti iš Ėlimo, ir visa izraelių bendruomenė atvyko į Sino dykumą, esančią tarp Ėlimo ir Šinajaus, antrojo mėnesio penkioliktąją

---

[q]**15,23** GS; M: ją

[r]**15,23** Hbr. mārâ, „karti“

[s]**15,25** SamGSV; M: Jis

[t]**15,25** T.y. Viešpats

[u]**15,25** T.y. tautai

dieną po to, kai buvo išvykę iš Egipto šalies. [2] Visa izraelių bendruomenė murmėjo prieš Mozę ir Aharoną dykumoje. [3] Izraeliai jiems sakė: „O kad būtume mirę VIEŠPATIES ranka Egipto šalyje, kai sėdėjome prie mėsos puodų, kai valgėme duonos iki sočiai! Bet mus išvedėte į šitą dykumą, kad numarintumėte badu visą tą būrį“. [4] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Štai aš jums leisiu lyti duoną iš dangaus. Žmonės turi išeiti ir kasdien susirinkti, kiek reikia dienai, kad išbandyčiau, ar jie klausys mano nurodymo, ar ne. [5] O šeštąją dieną, jiems paskirsčius, ką bus parsinešę, bus dvigubai tiek, kiek jie šiaip kasdien susirinks“. [6] Taigi Mozė ir Aharonas tarė visiems izraeliams: „Vakare patirsite, kad VIEŠPATS jus išvedė iš Egipto šalies, [7] ir rytmetį išvysite VIEŠPATIES garbę, nes jis išgirdo jūsų murmėjimus prieš VIEŠPATĮ. O kas mes esame, kad murmate prieš mus?“ [8] Ir Mozė pridūrė: „[Tai patirsite,] kai VIEŠPATS jums duos vakare mėsos valgyti ir rytmetį duonos iki sočiai, kai VIEŠPATS išgirs jūsų murmėjimus, kuriais jūs murmate prieš jį. O kas mes esame? Ne prieš mus nukreipti jūsų murmėjimai, bet prieš VIEŠPATĮ“. [9] Paskui Mozė tarė Aharonui: „Sakyk visai izraelių bendruomenei: ‚Priartėkite prie VIEŠPATIES, nes jis išgirdo jūsų murmėjimus‘“. [10] Aharonui tebekalbant į visą izraelių bendruomenę, jie nusigręžė į dykumą, ir ten[v], debesyje, pasirodė VIEŠPATIES skaistybė. [11] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [12] „Išgirdau izraelių murmėjimus. Sakyk jiems: ‚Tarp ˹prietėmio ir sutemos˺[w] gausite valgyti mėsos, o

---

[v] **16,10** Lit. štai

[w] **16,12** Lit. abiejų vakarų

rytmetį pasisotinsite duona, kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas’“. 13 Vakare užskrido putpelės ir apdengė stovyklą, o rytmetį rasos klodas buvo aplink stovyklą. 14 Rasos klodui pakilus, pasirodė dykumos paviršiuje smulkūs dribsniai, smulkūs, kaip šerkšnas ant žemės. 15 Tai pamatę, izraeliai tarė vienas kitam: „Kas[x] tai yra?“, nes jie nežinojo, kas tai. Mozė jiems paaiškino: „Tai duona, kurią VIEŠPATS jums davė valgyti. 16 Štai ką VIEŠPATS įsakė: ‚Prisirinkite jos tiek, kiek kiekvienas gali suvalgyti: po omerį[y] galvai, žiūrėdami savo asmenų skaičiaus. Kiekvienas iš jūsų turi paimti tiems, kurie yra jo palapinėje’“. 17 Izraeliai taip padarė; jie prisirinko – vienas daug, kitas maža. 18 Bet, jiems seikėjant omeriu, kas daug buvo prisirinkęs, neturėjo per daug, o kas maža, tam nebuvo per maža. Kiekvienas iš jų buvo tiek prisirinkęs, kiek galėjo suvalgyti. 19 Tada Mozė jiems tarė: „Nė vienas tenepalieka nieko iš to ligi ryto“. 20 Bet jie nepaklausė Mozės, ir kai kurie paliko dalį ligi ryto. Ta sukirmijo ir ėmė dvokti. Tad Mozė supyko ant jų. 21 Jie tai rinkdavosi kas rytą, kiekvienas, kiek jis galėjo suvalgyti. O saulei įkaitus, tai sutirpdavo. 22 Šeštąją dieną jie prisirinko dvigubai tiek duonos: po du omerius kiekvienam. Visiems bendruomenės kilčių vadams atėjus ir tai pranešus Mozei, 23 šis jiems tarė: „Štai ką VIEŠPATS įsakė: ‚Rytoj turi būti šabata, šventa poilsio diena, skirta VIEŠPAČIUI. Ką norite kepti, iškepkite, ir ką norite virti, išvirkite, o visa, kas atlieka, pasidėkite į šalį, kad palaikytumėte iki ryto’“. 24 Taigi jie padėjo tai į

---

[x] **16,15** Hbr. mān

[y] **16,16** 1 emeris ~ 4 l

šalį ligi ryto, kaip Mozė buvo įsakęs. Tai nepasmirdo, ir tame nepriviso kirmėlių. [25] Paskui Mozė tarė: „Valgykite tai šiandįen! Nes šiandien yra šabata VIEŠPAČIUI. Šiandien nieko nerasite lauke. [26] Šešias dienas turite tai rinkti, o septintąją dieną, per šabatą[z], nieko nebus“. [27] Vis dėlto septintąją dieną kai kurie iš tautos išėjo rinkti, bet nieko nerado. [28] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Kaip dar ilgai nenorėsite laikytis mano įsakymų ir nurodymų? [29] Žiūrėkite, VIEŠPATS jums davė šabatą. Todėl šeštąją dieną jis duoda jums duonos dviem dienoms. Kiekvienas iš jūsų turi pasilikti savo vietoje. Nė vienas neturi išeiti iš savo buveinės septintąją dieną“. [30] Tad tauta šventė šabatą septintąją dieną. [31] Izraeliai ją[a] praminė mana. Ji buvo balta kaip koriandros sėkla, o jos skonis – tarsi meduolio. [32] Mozė tarė: „Štai ką VIEŠPATS įsakė: ‚Priberkite omerį jos išlaikyti jūsų būsimoms kartoms, kad jos gautų pamatyti duoną, kuria jus valgydinau dykumoje, jus išvedęs iš Egipto šalies“. [33] Taigi Mozė tarė Aharonui: „Paimk vieną ąsotį, suberk į jį visą omerį manos ir jį padėk VIEŠPATIES akivaizdoje, kad būtų išlaikytas jūsų būsimoms kartoms“. [34] ⌜Aharonas padarė⌝[b], kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei: Aharonas jį padėjo ties Įstatymu[c], kad būtų išlaikytas. [35] Izraeliai valgė maną per keturiasdešimt metų, kol jie atėjo į apgyventą šalį. Jie valgė maną tol, kol atėjo prie Kanaano šalies sienos. [36] [Omeris yra dešimtoji efos dalis.]

---

[z]**16,26** Lit. yra šabata; per ją

[a]**16,31** T.y. duoną

[b]**16,34** Posakis, panašus į šitą perrašant yra išleistas M tekste.

[c]**16,34** T.y. dviem Dekalogo plokštėmis. įdėtomis į Sandoros skrynią

Vanduo iš uolos

17 [1] Paskui jie – visa izraelių bendruomenė – traukė toliau iš Sino dykumos pastočiui, kaip VIEŠPATS įsakydavo, ir pasistatė stovyklas Refidime. Bet žmonės neturėjo vandens atsigerti. [2] Tada žmonės susivaidijo su Moze. Jie reikalavo: „Duok[d] mums vandens atsigerti!“ Mozė jiems atsakė: „Ko vaidijatės su manim? Kam gundote VIEŠPATĮ?“ [3] Bet žmonės ten troško vandens. Todėl žmonės murmėjo prieš Mozę. Jie sakė: „Kodėl tu leidai mums atkilti iš Egipto, kad numarintum troškuliu mus, mūsų vaikus ir gyvulius?“ [4] Tada Mozė šaukėsi VIEŠPATIES, tardamas: „Ką turiu daryti šitiems žmonėms? Dar kiek, ir jie mane užmuš akmenimis!“ [5] VIEŠPATS atsakė Mozei: „Eik pirmyn tautos priešaky ir paimk su savim Izraelio vyresniuosius. Taip pat pasiimk į ranką savo lazdą, kuria sudavei į Nilą, ir eik. [6] Štai aš ten stovėsiu ties tavim ant uolos, Chorebe. Tau sudavus į uolą, iš jos ištekės vanduo. Taip galės atsigerti tauta“. Mozė taip padarė Izraelio vyresniųjų akyse. [7] Ir jis praminė tą vietą „Masa“[e] ir „Meriba“[f] – dėl to, kad izraeliai [ten] buvo vaidijęsi ir gundę VIEŠPATĮ, sakydami: „Ar VIEŠPATS yra tarp mūsų, ar ne?“

---

[d] **17,2** SamGSV; M: Duokite

[e] **17,7** T.y. Gundymu

[f] **17,7** T.y. Vaidu

Izraeliai nugali amalekiečius

[8] Paskui atžygiavo amalekiečiai ir kariavo su Izraeliu Refidime. [9] Mozė tarė Jošuvai: „Pasirink[g] vyrų ir išžygiuok kariauti prieš amalekiečius! Rytoj aš atsistosiu ant kalvos viršūnės, laikydamas Dievo lazdą rankoje“. [10] Jošuva padarė, kaip Mozė jam buvo liepęs, ⌜ir išžygiavo⌝[h] kariauti prieš amalekiečius. O Mozė, Aharonas ir Chūras užlipo į kalno viršūnę. [11] Kol Mozė laikė pakėlęs rankas[i], Izraelis turėjo viršų; o kai tik jis nuleisdavo rankas, amalekiečiai imdavo viršų. [12] Mozės rankoms pailsus, jie paėmė akmenį ir jį padėjo po juo, ir jis atsisėdo ant jo. Aharonas ir Chūras laikė parėmę jo rankas, vienas iš vienos, kitas iš kitos pusės, ir jo rankos liko nepajudėjusios iki saulės laidos. [13] Taip Jošuva nugalėjo Amaleką ir jo kariuomenę kalavijo asmenimis. [14] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Tai įrašyk į ritinį atminimui ir duok išgirsti Jošuvai: ‚Esu pasiryžęs dildyte išdildyti Amaleko atminimą iš po dangaus‘“. [15] Mozė pastatė aukurą ir jį pavadino „Jahve nisi“[j]. [16] Ir jis tarė: „Ranka į VIEŠPATIES vėliavą[k]! VIEŠPATS kariaus prieš Amaleką iš kartos į kartą!“

---

[g] **17,9** GS; M: Parink mums

[h] **17,10** GS: ~M

[i] **17,11** SamVrs; M: ranką

[j] **17,15** T.y. Jahvė – mano vėliava.

[k] **17,16** Rk. Hbr. tekstas neaiškus.

Jitras apsilanko pas Mozę

18 [1] Jitras, Midjano kunigas, Mozės uošvis, išgirdo visa, ką Dievas buvo padaręs Mozei ir savo tautai Izraeliui, kad VIEŠPATS buvo išvedęs Izraelį iš Egipto. [2] Jitras, Mozės uošvis, buvo priglaudęs Siporą, Mozės žmoną, po to, kai šis buvo ją pasiuntęs atgal, [3] ir jos abu sūnus. Vienas iš jų buvo vardu Gėršomas, nes Mozė[l] sakė: „Buvau ateivis svetimoje šalyje“, [4] o kitas vadinosi Eliezeris, nes [jis sakė]: „Mano tėvo Dievas buvo mano pagalba ir mane išgelbėjo nuo Faraono kalavijo“. [5] Jitras, Mozės uošvis, atėjo su jo sūnumis ir žmona pas Mozę į dykumą, kur tas stovyklavo, prie Dievo kalno. [6] ⌜Jis davė žinią Mozei⌝[m]: “Aš, tavo uošvis Jitras, ateinu[n] pas tave, taip pat [ateina] tavo žmona ir abu jos sūnūs su ja!“ [7] Mozė, išėjęs pasitikti savo uošvio, nusilenkė ir jį pabučiavo. Pasisveikinę jie įėjo į palapinę. [8] Mozė papasakojo savo uošviui visa, ką VIEŠPATS dėl Izraelio buvo padaręs Faraonui ir egiptiečiams, visą vargą, juos užtikusį kelyje, ir kaip VIEŠPATS juos buvo išgelbėjęs. [9] Jitras džiaugėsi dėl viso gero, kurį VIEŠPATS buvo padaręs Izraeliui, kai jį išgelbėjo iš egiptiečių rankos. [10] Ir Jitras tarė: „Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, kuris jus išgelbėjo iš egiptiečių ir Faraono rankos, kuris išgelbėjo tautą iš egiptiečių slegiančios rankos! [11] Dabar žinau, kad VIEŠPATS yra didesnis už visus dievus, nes kaip tik

---

[l]**18,3** Lit. jis

[m]**18,6** GS: Mozei buvo pasakyta

[n]**18,6** SamGS; Štai tavo uošvis Jitras ateina

tuo, kuo jie[o] pasirodė jums įžūlūs, [jis sužlugdė juos][p]“. [12] Paskui Jitras, Mozės uošvis, paėmė deginamąją auką ir pjaunamųjų aukų Dievui. Tada Aharonas ir visi Izraelio vyresnieji atėjo valgyti duonos su Mozės uošviu Dievo akivaizdoje. [13] Kitą dieną Mozė atsisėdo žmonių teisti, o žmonės stoviniavo prie Mozės nuo ryto iki vakaro. [14] Mozės uošvis, pamatęs visa, ką anas darė žmonėms, paklausė: „Kas tai per dalykas, kurį atlieki žmonėms? Kodėl tu sėdi vienas, kai visi žmonės stoviniuoja prie tavęs nuo ryto iki vakaro?“ [15] Mozė atsakė savo uošviui: „Dėl to, kad žmonės ateina pas mane Dievo pasiklausti. [16] Kai jie turi kokį ginčą, ateina pas mane, kad išspręsčiau vieno kitam keliamą bylą ir supažindinčiau su Dievo nuostatais ir jo nurodymais“. [17–18] Bet Mozės uošvis jam tarė: „Tai nepraktiška, ką tu darai! Kaip tu pats, taip ir šitie žmonės, kurie yra su tavim, visiškai nusikamuosite, nes tau per sunkus tas darbas; tu negali vienas jo atlikti. [19] Dabar paklausyk mano patarimo[q], o Dievas tebūnie su tavim! Tu pats atstovauk žmonėms Dievo akivaizdoje ir pats atnešk jų[r] ginčus pas Dievą. [20] Pamokyk juos nuostatų bei įstatymų ir jiems paaiškink, kaip jie turi elgtis ir ką daryti. [21] Be to, tu pats išsirink iš visos tautos gabių vyrų, dievobaimingų, patikimų vyrų, kurie nekenčia kyšių, ir juos paskirk jiems[s] tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais,

---

[o]**18,11** T.y. egiptiečiai

[p]**18,11** Suskliaustas sakinys, ar į jį panašus, yra perrašant išleistas iš originalo.

[q]**18,19** Lit. balso, kuriuo tau patariu

[r]**18,19** GST(J); ~M

[s]**18,21** T.y. izraeliams

[22] kad jie visuomet teistų žmones. Kiekvieną svarbią bylą jie turi tau pateikti, o kiekvieną paprastą bylą patys nuspręsti. Taip sau palengvink naštą, ir tegul jie neša ją su tavim. [23] Jei įvykdysi šitą dalyką ir tau Dievas tai įsakys, tai galėsi ištverti. Taip pat visi šitie žmonės pareis namo[t] patenkinti“. [24] Mozė paklausė savo uošvio patarimo ir padarė visa, ką jis buvo sakęs. [25] Mozė išrinko gabių vyrų iš viso Izraelio ir juos padarė tautos vadais – tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais. [26] Ir jie visuomet teisė žmones. Svarbią bylą jie pateikdavo Mozei, o kiekvieną paprastą bylą patys nuspręsdavo. [27] Paskui Mozė išleido savo uošvį, ir tas sau ėjo į savo šalį.

Dievas apsireiškia Sinajaus kalne

19 [1] Trečiąjį mėnesį po to, kai izraeliai buvo išvykę iš Egipto šalies, kaip tik tą dieną jie atvyko į Sinajaus dykumą. [2] Jie traukė toliau iš Refidimo, atvyko į Sinajaus dykumą ir pasistatė stovyklas ties kalnu. [3] Paskui Mozė užlipo ˹į Dievo kalną˺[u]. Tada VIEŠPATS jam sušuko nuo kalno: „Taip tu turi sakyti Jokūbo namams ir pranešti izraeliams: [4] Jūs patys matėte, ką padariau egiptiečiams ir kaip, nešdamas jus ant erelių sparnų, atgabenau pas save. [5] Taigi dabar, jei atidžiai klausysite manęs ir laikysite mano sandorą, jūs būsite mano ypatinga nuosavybė tarp visų tautų, nes man priklauso visa žemė. [6] Jūs turite man būti kunigų karalystė ir šventa tauta’. Tai žodžiai, kuriuos tu turi kalbėti izraeliams“. [7] Atėjęs Mozė pasišaukė tautos

---

[t] **18,23** Lit. į savo vietą

[u] **19,3** G; M: pas Dievą

vyresniuosius ir jiems persakė visus šituos žodžius, kuriuos VIEŠPATS jam buvo įsakęs kalbėti. [8] Tada visi žmonės, kartu atsiliepdami, tarė: „Visa, ką VIEŠPATS kalbėjo, mielai darysime“. Mozė perdavė tautos žodžius VIEŠPAČIUI. [9] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Štai aš ateisiu pas tave tirštuose debesyse, kad, man kalbant su tavim, tauta girdėtų ir kad jie taip pat visados tavim tikėtų“. Mozė pranešė tautos žodžius VIEŠPAČIUI. [10] VIEŠPATS tarė Mozei: „Eik pas žmones ir įsakyk jiems šventintis šiandien ir rytoj. Jie turi išsiskalbti drabužius [11] ir būti pasiruošę trečiajai dienai, nes trečiąją dieną VIEŠPATS nužengs ant Sinajaus kalno visai tautai matant. [12] Ir tu turi atitverti žmones aplinkui, tardamas: ‚Nedrįskite lipti į kalną ir paliesti jo krašto! Kiekvienas, kuris palies kalną, turi būti nubaustas mirtim. [13] Jokia ranka neturi jo paliesti, o [kas palies,] turi būti užmuštas akmenimis ar nušautas; nei žmogus, nei gyvulys neturi likti gyvas’. Tik pratisai pučiant avino ragą, jie galės lipti į kalną“. [14] Mozė nulipo nuo kalno pas žmones ir įsakė žmonėms šventintis, ir šie skalbėsi drabužius. [15] Jis tarė žmonėms: „Būkite pasiruošę trečiajai dienai: neartėkite prie moters!“ [16] Trečiąją dieną, rytui išaušus, ėmė griausti ir žaibuoti, sunkūs debesys užgulė kalną ir pasigirdo labai stiprus rago gausmas, kad net ėmė drebėti visa tauta, esanti stovykloje. [17] Tada Mozė išvedė žmones iš stovyklos priešais Dievą, ir jie sustojo kalno papėdėje. [18] Sinajaus kalnas visas rūko, nes VIEŠPATS buvo ant jo nužengęs ugnyje. Jo dūmai kilo tarsi lydkrosnės dūmai, ir visas kalnas smarkiai drebėjo. [19] O rago gausmas ėjo vis stipryn ir stipryn. Mozė kalbėjo, o Dievas jam

atsakė balsu[v]. [20] VIEŠPATS nužengė ant Sinajaus kalno, į kalno viršūnę. VIEŠPAČIUI pasišaukus Mozę į kalno viršūnę, Mozė užlipo. [21] VIEŠPATS tarė Mozei: „Nulipk, įspėk žmones, kad neprasiveržtų[w] pas VIEŠPATĮ [jo] pamatyti ir daugelis iš jų nežūtų. [22] Taip pat ir kunigai, kurie paprastai artinasi prie VIEŠPATIES, turi šventintis, kad VIEŠPATS neišsiveržtų prieš juos“. [23] Mozė atsakė VIEŠPAČIUI: „Tauta negali lipti į Sinajaus kalną, nes tu pats mus įspėjai, tardamas: Atitverk kalną ir taip pašventink jį’“. [24] VIEŠPATS jam tarė: „Eik, nulipk ir užlipkite, tu pats ir Aharonas su tavim, tačiau kunigai ir tauta teneprasiveržia lipti pas VIEŠPATĮ, kad jis neišsiveržtų prieš juos!“ [25] Mozė nulipo pas žmones ir jiems tai pasakė.

Dešimt įsakymų

20 [1] Dievas kalbėjo visus tuos žodžius: [2] „Aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergystės namų. [3] Neturėk kitų dievų šalia manęs! [4] Nedaryk sau jokio dievuko[x], jokio atvaizdo to, kas yra aukštai danguje, ar kas žemai žemėje, ar kas vandenyje po žeme! [5] Nekniūpok ties jais vir negarbink jų! Nes aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, pavydulingas Dievas, atkeršijąs už tėvų nusikaltimą vaikams, trečiajai ir ketvirtajai kartai tų, kurie manęs nekenčia, [6] bet rodąs malonę tūkstančiams tų, kurie mane myli ir laikosi mano įsakymų. [7] Nepiktnaudžiauk VIEŠPATIES, savo Dievo,

---

[v] **19,19** Arba: griausmu

[w] **19,21** pro užtvaras

[x] **20,4** T.y. iš medžio išdrožtos, iš akmens iškaltos ar iš metalo išlietos dievų statulos

vardu, nes VIEŠPATS nepaliks nenubausto to, kuris piktnaudžiauja jo vardu! [8] Atsimink šabatos dieną, kad ją laikytum šventa! [9] Šešias dienas tu gali dirbti ir atlikti visą savo darbą, [10] o septintoji diena yra šabata[y], pašvęsta VIEŠPAČIUI, tavo Dievui. Per ją tau nevalia dirbti jokio darbo – nei tau pačiam, nei tavo sūnui ar tavo dukteriai, nei tavo tarnui ar tavo tarnaitei, nei tavo gyvuliui, nei tavo ateiviui, kuris apsistoja tavo miestuose[z]. [11] Nes per šešias dienas VIEŠPATS padarė dangų, žemę, jūrą ir visa, kas yra juose, o septintąją dieną ilsėjosi. Todėl VIEŠPATS palaimino šabatos dieną ir pareiškė ją esant šventą.
[12] Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kad ilgai gyventum žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duos!
[13] Nežmogžudžiauk! [14] Nesvetimoteriauk! [15] Nevok!
[16] Neliudyk neteisingai prieš savo artimą! [17] Negeisk savo artimo namų! Negeisk savo artimo žmonos, nei jo vergo, nei jo vergės, nei jo jaučio, nei jo asilo, – nieko, kas priklauso tavo artimui!“

Žmonės prašo tarpininko

[18] Kai visi žmonės pamatė ⌜žaibus su griausmais ir rūkstantį kalną su rago gausmu⌝[a], žmonės išsigando[b], drebėjo ir stovėjo iš tolo. [19] Ir jie tarė Mozei: „Tu pats kalbėk su mumis, o mes mielai klausysime! Tačiau tenekalba su mumis Dievas, kad nemirtume!“ [20] Mozė atsakė žmonėms: „Nebijokite, nes Dievas atėjo tam, kad

---

[y]**20,10** Hbr. šabbāt, „poilsio diena“

[z]**20,10** Lit. vartuose

[a]**20,18** Lit. griausmus ir žaibus, ir rago gausmą, ir rūkstantį kalną

[b]**20,18** SamGSTV; M: matė

jus išmėgintų ir kad jo baimė būtų jums akyse, idant nenusidėtumėte“. [21] Taigi žmonės stovėjo iš tolo, o Mozė artinosi į tamsų debesį, kur buvo Dievas.

Draudžiama pasidirbti stabų ir įsakoma pastatyti aukurą

[22] VIEŠPATS tarė Mozei: „Taip tu turi kalbėti izraeliams: ‚Jūs patys matėte, kad iš dangaus kalbėjau su jumis. [23] Jums nevalia padirbti šalia manęs sidabrinių dievų nė pasidirbti auksinių dievų. [24] Tu turi man padaryti aukurą iš žemės ir ant jo aukoti savo deginamąsias ir bendrystės aukas, savo mažuosius gyvulius ir galvijus. Kiekvienoje vietoje, kur ˹leisiu minėti savo˺[c] vardą, ateisiu pas tave ir tave palaiminsiu. [25] O jei darysi man aukurą iš akmenų, tau neleidžiama jų statyti nutašytų, nes, jei būsi ant jo mojavęs savo kaltu, būsi jį sutepęs. [26] Taip pat tau nevalia lipti laiptais į mano aukurą, kad neatsidengtų viršum jo tavo gėda’“.

Hebrajų vergai

21 [1] Šitie yra teisiniai įstatai, kuriuos tu turi jiems pateikti. [2] Kai nusipirksi vergą hebrają, jis turi tau tarnauti šešerius metus, o septintaisiais turi būti paleistas be atlyginimo. [3] Jei jis atėjo vientulys, vientulys jis turi išeiti. Jei jis buvo vedęs, jo žmona turi išeiti su juo. [4] Jei jo šeimininkas jam duos žmoną ir ji jam pagimdys sūnų ar dukterų, žmona ir jos vaikai turi likti jos šeimininkui, o anas turi išeiti vienas. [5] Bet jei vergas sakyte sakys: ‚Myliu savo šeimininką, savo žmoną ir vaikus, nenoriu

---

[c]**20,24** M; S: tu minėsi mano

paleistas išeiti, [6] tai jo šeimininkas turi jį privesti prie Dievo, tai yra jį privesti prie durų ar durų staktos, ir jo šeimininkui yla perdūrus jo ausį, šis turės jam vergauti iki gyvos galvos. [7] O jei kas parduoda savo dukterį vergauti, ji neturi išeiti, kaip išeina vergai. [8] Jei ji nepatiks savo šeimininkui, kuris ją sau[d] paskyrė, tai jis turi leisti ją išpirkti. Jis neturi teisės ją parduoti svetimiesiems[e], nes bus neištikimai pasielgęs su ja. [9] O jei savo sūnui jis ją paskirs, jis turi pasielgti su ja, kaip reikalauja dukterų teisė. [10] Jei jis pasiims dar kitą, jis neturi sumažinti jos[f] mėsinio maisto, apdangalo ir santuokinių teisių. [11] O jei jis neatliks jai šitų trijų priedermių, ji gali išeiti nemokamai, neišsipirkdama pinigais.

Mirtim baudžiami nusikaltimai

[12] Kas taip sumuša žmogų, jog tas numiršta, būtinai turi būti baudžiamas mirtim. [13] O jei jis nesikėsino, bet Dievas leido tai atsitikti jo ranka, tai paskirsiu tau vietą, kur jis galėtų pabėgti. [14] O jei kas taip užsirūstina ant savo artimo, jog klastingai jį nužudo, tą tu turi paimti net nuo mano aukuro, kad mirtų. [15] Kas sumuša savo tėvą ar motiną, turi būti baudžiamas mirtim. [16] Kas pavagia žmogų – vis tiek, ar jis būtų jį pardavęs, ar tas tebeatsirastų jo rankose, – turi būti baudžiamas mirtim. [17] Kas keikia savo tėvą ar motiną, turi būti baudžiamas mirtim.

---

[d]**21,8** GTVQ

[e]**21,8** T.y. ne jos giminėms; arba: svetimšaliams

[f]**21,10** T.y. pirmosios

Kūno sužalojimai

[18] Kai, vyrams susivaidijus, vienas taip sumuša kitą akmeniu ar kapliu[g], jog tas nenumiršta, bet turi atsigulti į lovą, [19] tai, jei jis atsikels ir, pasiramsčiuodamas lazda, galės vaikščioti lauke, mušėjas turi likti nenubaustas; jis tik turi atlyginti už namie prasėdėtą laiką ir apmokėti gydymo išlaidas. [20] Jei kas taip sumuša savo vergą ar vergę lazda, jog tas numiršta nuo jo rankos[h], jam turi būti atkeršyta. [21] O jei anas išgyvens vieną ar dvi dienas, jam neturi būti atkeršijama, nes vergas[i] yra jo pinigai. [22] Jei vyrai susigrumia ir taip užgauna nėščią moterį, jog ji persileidžia, bet šiaip neatsitinka mirtinos nelaimės, užgavėjas turi būti baudžiamas pinigine bauda, kokią jam paskiria tos moters vyras, ir ją sumokėti ⌜už persileidimą⌝[j]. [23] Bet jei atsitinka mirtina nelaimė, tu turi atiduoti gyvybę už gyvybę, [24] akį už akį, dantį už dantį, ranką už ranką koją už koją, [25] įdagą už įdagą, žaizdą už žaizdą, randą už randą. [26] Jei kas sumuš savo vergo ar vergės akį ir ją sunaikins, turi už akį paleisti jį laisvą. [27] O jei jis išmuš savo vergui ar vergei dantį, turi už dantį paleisti jį laisvą. [28] Jei jautis mirtinai subado vyrą ar moterį, tas jautis turi būti užmuštas akmenimis, ir nevalia valgyti jo mėsos. Tačiau to jaučio savininkas turi likti nenubaustas. [29] Bet jei jautis jau nuo seniau buvo pratęs badyti ir jo savininkas buvo įspėtas, tačiau nelaikė

---

[g] **21,18** Arba: pagaliu; G: kumščiu

[h] **21,20** T.y. nuo jo rankos smūgių

[i] **21,21** Lit. jis

[j] **21,22** Rk.; M: teisėjams tarpininkaujant

jo uždaręs, ir jei jis mirtinai subadys vyrą ar moterį, – tas jautis turi būti užmuštas akmenimis ir taip pat jo savininkas nubaustas mirtim. [30] O jei jam uždės piniginę baudą, jis turės mokėti tiek išpirkos mokesčio, kiek tik jam uždės. [31] Jei jautis subadys berniuką ar mergaitę, su juo[k] turi būti pasielgta pagal tą patį įstatymą. [32] Jei jautis subadys vergą ar vergę, tai savininkas[l] turi sumokėti jo valdovui trisdešimt sidabro šekelių, o jautis turi būti užmuštas akmenimis. [33] Jei kas paliks šulinį atdarą, arba jei kas išsikas šulinį, bet jo neuždengs, ir į jį įkris jautis ar asilas, – [34] to šulinio savininkas turi atlyginti nuostolį: pinigais sumokėti jo[m] savininkui. O gaišena turi jam priklausyti. [35] Jei kieno jautis taip sužalos kito jautį, jog tas padvės, tai jie turi parduoti gyvąjį jautį ir pasidalyti už jį gautus pinigus. Taip pat ir nudvėsusįjį jie turi pasidalyti. [36] O jei buvo žinoma, kad jautis jau nuo seniau buvo pratęs badyti ir jo savininkas nelaikė jo uždaręs, tai pastarasis turi atlyginti visą nuostolį: jaučiu už jautį. O padvėsusysis turi jam priklausyti.

Atlyginimas už padarytą žalą

[37] Jei kas pavogs jautį ar ėriuką[n] ir jį pasipjaus ar parduos, jis turi atsilyginti penkiais raguočiais už jautį ir keturiomis avimis už ėriuką.

22 [2b] Jis būtinai turi atlyginti. Jei nieko neturi, turi būti pats parduotas už tai, ką pavogė. [3] Jei kas pavogta

---

[k]**21,31** T.y. jaučio savininku

[l]**21,32** Lit. jis

[m]**21,34** T.y. įkritusio gyvulio savininkui

[n]**21,37** Vienas ir tas pats hbr. žodis reiškia ėriuką ir ožkiuką.

– ar tai būtų jautis, ar asilas, ar ėriukas – būtų rasta pas jį dar gyva, jis dvigubai turi atlyginti. [1] Jei užklups vagį beįsibraunant ir jį mirtinai sumuš, jis[o] bus nekaltas dėl pralieto kraujo. [2a] Jei ant ano[p] bus patekėjusi saulė, jis bus kaltas dėl pralieto kraujo. [4] Jei kas nuganys lauką ar vynuogyną ir taip paleis savo gyvulius, jog tie ganysis kito lauke, jis turi duoti atpildą iš to, kas geriausia jo paties lauke ir kas geriausia jo paties vynuogyne. [5] Jei išsiveržusi ugnis pagaus erškėčius ir taip sudegs sukrauti pėdai ar tebestovį javai, ar laukas, tai tas, kuris bus sukėlęs gaisrą, turi atlyginti visą nuostolį. [6] Jei kas paves savo artimui saugoti pinigus ar vertybes[q] ir jei tai bus pavogta iš to žmogaus namų, tai, jei suras vagį, pastarasis turi dvigubai atlyginti. [7] Jei vagies nesuras, tų namų savininkas turi priartėti prie Dievo, [kad pasiklausus paaiškėtų], ar jis nėra ištiesęs rankos į savo artimo nuosavybę. [8] Kiekvienu atveju, kuriuo ginčijamasi dėl nuosavybės – dėl jaučio, dėl asilo, dėl avies, dėl apsiausto, dėl bet kokio dingusio daikto, apie kurį kas tvirtina: ‚Tai mano[r]!’ – abiejų ginčas turi ateiti ligi Dievo. Tas, kurį Dievas apkaltins, turi dvigubai atlyginti savo artimui. [9] Jei kas paliks savo artimui saugoti asilą ar jautį, ar avį, ar bet kokį gyvulį, ir jei tas, niekam nematant, padvės ar išsilauš koją, ar bus nuvarytas šalin, – [10] tai priesaika VIEŠPAČIU turi nuspręsti tarp abiejų, ar vienas[s] nėra ištiesęs rankos į

---

[o]**22,1** T.y. namų savininkas

[p]**22,2a** T.y. įsibrovėlio

[q]**22,6** Hbr. kelīm – bendrinis terminas, reiškiąs namų apyvokos indus, darbo įrankius, brangenybes ir papuošalus.

[r]**22,8** Lit. jis

[s]**22,10** T.y. saugotojas

kito nuosavybę. Tada gyvulio[t] savininkas turi [priesaiką] priimti, o anas neturi atlyginti nuostolio. [11] Bet jei tikrai gyvulį[u] pavogs iš jo, jis turi atlyginti jo savininkui. [12] Jei tikrai žvėris jį sudraskys, saugotojas[v] turi jį atgabenti įrodymui. Už tai, kas sudraskyta, jis neturi atlyginti. [13] Jei kas pasiskolins iš savo artimo gyvulį[w] ir jei tas, jo savininkui nesant su juo, išsilauš koją ar padvės, tai jis turi atlyginti visą nuostolį. [14] Jei jo savininkas bus su juo[x], jis[y] neturi atlyginti. ⌜Jei gyvulys[z] buvo išnuomotas, tai nuostolį turi padengti jo nuoma⌝[a]. [15] Jei kas suvedžios mergelę, kuri dar nesužadėta, ir suguls su ja, turi ją imti į žmonas, sumokėdamas visą nuotakos užmokestį[b]. [16] Jei jos tėvas jokiu būdu nesutinka jos išleisti už jo, pastarasis turi tiek sumokėti sidabru, kiek moka nuotakos užmokesčio už mergeles.

Įvairūs įstatymai

[17] Tau draudžiama burtininkę palikti gyvą. [18] Kas tik sugula su gyvuliu, turi būti nubaustas mirtim. [19] Kas aukoja dievams, o ne vienam VIEŠPAČIUI, turi būti

---

[t] **22,10** Hbr. jo

[u] **22,11** Hbr. jį

[v] **22,12** Hbr. jis

[w] **22,13** G(L)S; ~M

[x] **22,14** T.y. gyvuliu

[y] **22,14** T.y. asmuo, kuris pasiskolino

[z] **22,14** Lit. jis

[a] **22,14** Arba: Jei jis (nuomotojas) buvo samdinys, tai nuostolis turi būti atskaitytas iš jo algos.

[b] **22,15** T.y. santuokos pinigus, kuriuos jaunasis išmoka už jaunąją jos tėvui.

pasmerktas sunaikinti. [20] Tau nevalia skriausti ateivio nė jo varginti, nes jūs patys buvote ateiviai Egipto šalyje. [21] Jums nevalia išnaudoti našlės ar našlaičio. [22] Jei juos[c] kaip nors išnaudosi, tai, kai jie[d] šaukte šauksis mano pagalbos, tikrai išklausysiu jų[e] šauksmą. [23] Tada užsidegs mano rūstybė, ir jus išžudysiu kalaviju. Taip jūsų žmonos liks našlės ir jūsų vaikai – našlaičiai. [24] Jei skolinsi pinigų mano žmonėms, mano neturtėliui, gyvenančiam pas tave, tu neturi jam pasidaryti kaip lupikas. Jums nevalia jo apkrauti palūkanomis. [25] Jei paimsi užstatu savo artimo apsiaustą, turi jam sugrąžinti jį iki saulės laidos, [26] nes jis yra jo vienintelis apklotas; jis yra jo kūno apdangalas. Į ką kita įsivyniojęs jis atsiguls? Ir kai jis šauksis manęs, išklausysiu, nes aš esu maloningas. [27] Tau draudžiama piktžodžiauti Dievui ir keikti savo tautos kunigaikštį. [28] Nedelsk atiduoti ⌜savo pirmųjų javų ir pirmosios sunkos[f]⌝[g]. Tu turi man atiduoti savo pirmagimį sūnų. [29] Tokiu pat būdu tu turi pasielgti su savo jaučiais ir avimis. Septynias dienas jis[h] turi likti prie savo motinos, o aštuntąją dieną tu turi man jį atiduoti. [30] Jūs turite man būti šventi žmonės, tad jums nevalia valgyti lauke sudraskyto gyvulio mėsos; šuniui ją turite numesti.

---

[c]**22,22** GSV; M: jį

[d]**22,22** GSV; M: jis

[e]**22,22** GSV; M: jo

[f]**22,28** T.y. vyno ir aliejaus sunkos

[g]**22,28** Lit. savo apsto ir savo pertekliaus; G: savo pirmųjų klojimo ir spaustuvo vaisių

[h]**22,29** T.y. gyvulių pirmagimis

Įstatymai, reikalaują teisingumo bylinėjantis ir pasigailėjimo

23 [1] Tau nevalia skleisti niekingos paskalos, Tau neleidžiama susidėti su neteisiuoju, pasidarant ˹smurtą remiančiu˺[i] liudytoju. [2] Tau draudžiama pasekti daugumą piktiems darbams daryti, draudžiama liudyti byloje, palaikant daugumą teisei[j] iškreipti [3] ir rodyti palankumą didžiūnui[k] jo byloje. [4] Jei sutiksi klaidžiojantį savo priešo jautį ar asilą, būtinai turi jam sugrąžinti jį. [5] Jei pamatysi tavo nekentėjo asilą gulom išsitiesusį po savo našta, tu turi vengti tą palikti jam [vienam]; tu būtinai turi ˹ateiti į pagalbą˺[l] drauge su juo. [6] Tau nevalia pažeisti tavo beturčio teisės jo byloje. [7] Laikykis toli nuo neteisingo apkaltinimo, nepadėk nekaltojo bei teisiojo nužudyti ˹ir neišteisink˺[m] neteisiojo. [8] Nepriimk kyšių, nes kyšiai apakina aiškiaregius ir iškreipia teisiųjų žodžius. [9] Tau nevalia ateivio engti. Jūs patys juk žinote, kaip ateivis jaučiasi, nes buvote ateiviai Egipto šalyje.

Religiniai įstatymai

[10] Šešerius metus tu turi apsėti savo žemę ir suvalyti jos derlių, [11] o septintaisiais metais leisti jai pailsėti ir palikti ją kaip pūdymą, kad tavo tautos beturčiai ja maitintųsi ir kad tai, ką jie palieka, suėstų laukiniai gyvuliai. Tokiu

---

[i] **23,1** Lit. smurto

[j] **23,2** G; ~M

[k] **23,3** Rk., plg. Lev. 19,15; M: suvargėliui

[l] **23,5** Rk.;M: palikti

[m] **23,7** G; M: nes neišteisinsiu

pat būdu tu turi pasielgti su savo vynuogynu ir savo alyvdaržiu. [12] Šešias dienas tu gali dirbti savo darbą, o septintąją dieną turi ilsėtis, kad pasilsėtų tavo jautis ir tavo asilas ir kad atsikvėptų tavo vergės sūnus ir ateivis. [13] Įsidėmėkite visa, ką jums pasakiau. Neminėkite kitų dievų vardo. Jis tenebūnie girdimas iš jūsų[n] lūpų. [14] Tris kartus metuose ˹tu turi˺[o] man švęsti šventes. [15] Tu turi turėti Neraugintos duonos šventę. Septynias dienas turi valgyti neraugintą duoną, kaip esu tau įsakęs, nustatytu laiku, Abibo mėnesį, nes jį išvykai iš Egipto. Niekas tenepasirodo mano akivaizdoje tuščiomis rankomis. [16] Paskui [tu turi švęsti] pjūties, tavo žemdirbystės, to, ką pasėjai lauke, pirmųjų javų šventę. Toliau [vaisių] surinkimo šventę metų pabaigoje, kai surenki nuo lauko savo derlių. [17] Tris kartus metuose kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti Viešpaties Jahvės akivaizdoje. [18] Tau nevalia aukoti mano aukos kraujo drauge su rauginta duona, ir neturi išlikti per naktį ligi ryto mano šventinės aukos taukai. [19] Pirmuosius geriausius savo dirvos vaisius tu turi atnešti į VIEŠPATIES, savo Dievo, namus. Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene.

Sandoros knygos pabaiga

[20] Štai aš siunčiu angelą pirma tavęs, kad tave saugotų kelyje ir nuvestų į vietą kurią esu paruošęs. [21] Paisyk jo ir klausyk jo balso! Nesipriešink jam, nes jis neatleis jūsų maištavimo, kadangi ˹jis yra mano vietininkas˺[p].

---

[n] **23,13** GV; M: tavo

[o] **23,14** M;GSTV: turite

[p] **23,21** Lit. mano vardas yra jame

[22] Bet jei atidžiai klausysi mano balso ir vykdysi visa, ką kalbu, būsiu tavo priešų priešas ir tavo prispaudėjų prispaudėjas. [23] Nes mano angelas eis pirma tavęs ir tave nuves pas amoriečius, chitiečius, perizus, kanaaniečius, chivus ir jebusiečius, ir aš juos sunaikinsiu. [24] Tau neleidžiama kniūpoti ties jų dievais, juos garbinti ir mėgdžioti jų[q] apeigas, bet tu turi visiškai juos[r] nugriauti ir visiškai sudaužyti jų[s] akmens stulpus. [25] Jei tarnausi[t] VIEŠPAČIUI, savo Dievui, tai palaiminsiu[u] tavo duoną bei tavo vandenį ir pašalinsiu ligą iš tavo aplinkos. [26] Nebus nelaiku gimdančios ir nevaisingos tavo šalyje. Tavo dienų skaičių padarysiu pilną. [27] Savo nuogąstį[v] siųsiu pirma tavęs ir sukelsiu sąmyšį kiekvienoje tautoje, pas kurią ateisi, ir priversiu visus tavo priešus atsukti tau nugarą[w]. [28] Pasiųsiu pirma tavęs nusiminimą, kad tas nuvytų nuo tavęs chivus, kanaaniečius ir chitiečius. [29] Jų nenuvysiu nuo tavęs per vienerius metus, kad šalis nepasidarytų klaiki dykuma ir kad tau neprivistų perdaug laukinių žvėrių. [30] Pamažu juos nuvysiu nuo tavęs, kol taip padaugėsi, jog galėsi užimti tą šalį. [31] Ir išplėsiu tavo sritį nuo Nendrių jūros ligi Filistinų jūros ir nuo dykumos ligi Eufrato, nes paduosiu į jūsų ranką tos šalies gyventojus, o tu juos nuvysi nuo savęs. [32] Tau nevalia

---

[q]**23,24** T.y. amoriečių ir kt.

[r]**23,24** T.y. stabus

[s]**23,24** T.y. amoriečių ir kt.

[t]**23,25** G; M: tarnausite

[u]**23,25** G; M: jis palaimins

[v]**23,27** T.y. baimę manęs, nuveikusio išgąstingų veiksmų Izraelio labui

[w]**23,27** Lit. sprandą

daryti sandoros su jais ir jų dievais. [33] Jiems neleidžiama likti gyventi tavo šalyje, kad jie tavęs neverstų man nusidėti. Jei garbinsi jų dievus, jie[x] juk pavirs tau žabangais“.

Sandoros patvirtinimas

24 [1] Paskui jis tarė Mozei: „Tu užlipk pas VIEŠPATĮ su Aharonu, Nadabu, Abihum bei septyniasdešimčia Izraelio vyresniųjų ir kniūpsti pagarbinkite iš tolo. [2] Tik vienas Mozė tegul priartėja prie VIEŠPATIES, o anie tenepriartėja. Žmonės tenedrįsta užlipti su juo!“ [3] Mozė atėjęs pranešė tautai visus VIEŠPATIES žodžius ir visus įstatymus. Tada visa tauta atsakė vienu balsu: „Visus žodžius, kuriuos VIEŠPATS kalbėjo, mielai vykdysime“. [4] Ir Mozė užrašė visus VIEŠPATIES žodžius. Anksti rytą atsikėlęs, jis pastatė aukurą kalno papėdėje ir dvylika akmeninių stulpų dvylikai Izraelio genčių. [5] Paskui jis pasiuntė izraelių jaunikaičius, kad jie atnašautų deginamąsias aukas ir aukotų VIEŠPAČIUI bendrystės aukas, jauniklius bulius. [6] Mozė paėmė pusę kraujo ir supylė į dubenis, o kitą pusę kraujo iššlakstė į aukurą. [7] Paskui jis paėmė sandoros knygą ir, žmonėms klausantis, perskaitė. Jie tarė: „Visa, ką VIEŠPATS kalbėjo, mielai vykdysime ir klausysime“. [8] Mozė paėmė kraujo ir, šlakstydamas ant žmonių, tarė: „Štai kraujas sandoros, kurią VIEŠPATS, pagrįsdamas visais šitais žodžiais, sudarė su jumis“. [9] Paskui Mozė ir Aharonas, Nadabas ir Abihus bei septyniasdešimt Izraelio vyresniųjų užlipo [10] ir išvydo Izraelio Dievą.

---

[x]**23,33** SamGST; M: tai

Po jo kojomis buvo tarsi grindinys iš safyro[y] plytų ir skaidrumu prilygo pačiam dangui. [11] Tačiau prieš izraelių įžymiuosius jis neištiesė savo rankos. Jie regėjo Dievą, valgė ir gėrė. [12] VIEŠPATS tarė Mozei: „Užlipk pas mane ant kalno ir ten pabūk, kad tau įteikčiau akmenines plokštes, įstatymą ir įsakymą, kuriuos užrašiau jiems pamokyti“. [13] Taigi Mozė pakilo su savo tarnu Jošuva, ir Mozė lipo į Dievo kalną. [14] O vyresniesiems jis pasakė: „Čia palaukite mūsų, kol sugrįšime pas jus. Štai Aharonas ir Chūras yra su jumis. Kas turi kokią bylą, tegul kreipiasi į juos“. [15] Mozei lipant į kalną, debesis apdengė kalną, [16] ir VIEŠPATIES skaistybė nusileido ant Sinajaus kalno. Debesis jį dengė šešias dienas, o septintąją dieną jis sušuko Mozei iš debesies vidurio. [17] VIEŠPATIES skaistybės reginys izraelių akims buvo kaip ryjanti ugnis kalno viršūnėje. [18] Mozė įėjo į debesies vidurį ir lipo į kalną. Ir Mozė išbuvo kalne keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų.

Duoklė tabernakulio statybai

25 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [2] „Sakyk izraeliams, kad jie atidėtų man duoklę. Iš kiekvieno, kurį ragina jo širdis, turite paimti man duoklę. [3] Ta yra duoklė, kurią turite imti iš jų: auksas, sidabras, žalvaris, [4] violetiniu ir raudonu purpuru dažyta vilna, karminu dažyta medžiaga, plona drobė, ožkų plaukai, [5] raudona ochra įtrinti avinų kailiai, delfinų odos, akacijos medžiai, [6] aliejus žibintuvui, kvepalai[z] tepamajam aliejui ir

---

[y]**24,10** Arba: lazurito (lapis lazuli)

[z]**25,6** T.y. balzamo krūmo kvepią sakai

kvapiems smilkalams, [7] karneolio akmenys ir brangūs akmenys ėfodui[a] ir krūtinės kišenei[b] nusagstyti. [8] Ir ⌜jie turi⌝[c] man padaryti šventyklą, kad galėčiau gyventi tarp jų[d]. [9] ⌜Jūs turite⌝[e] [ją] padaryti visai panašią į tabernakulio ir visų jo rakandų modelį, kurį aš tau parodysiu.

Sandoros skrynia

[10] ⌜Tu turi⌝[f] padaryti skrynią iš akacijos medžio – pustrečio masto[g] ilgio, pusantro masto pločio ir pusantro masto aukščio. [11] Ir turi ją aptraukti grynu auksu; iš vidaus ir iš viršaus turi ją aptraukti ir jos viršuje padaryti aplinkui einančią auksinę atbrailą. [12] Tu turi jai nulieti keturis auksinius žiedus ir juos pritaisyti prie keturių jos kojų: du žiedus viename jos šone ir du žiedus kitame jos šone. [13] Tu turi padaryti keturias nešamąsias kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu. [14] Paskui turi įmauti kartis į žiedus skrynios šonuose, kad jais galėtų nešioti skrynią. [15] Kartys turi likti skrynios žieduose; jų nevalia pašalinti nuo jos. [16] Ir tu turi įdėti į skrynią

---

[a]**25,7** Hbr, ėfōd – vyriausiojo kunigo iš brangių ir įvairiaspalvių medžiagų nuausta liemenė be rankovių, pritvirtinta prie pečių auksinėmis sagtimis ir nutįsusi iki šlaunių.

[b]**25,7** Hbr. hōšen – prie ėfodo keturiais aukso žiedais prisegtas keturkampis maišelis ar kišenė, kurioje buvo laikomi urimas ir tumimas, tam tikri burtiniai objektai, vartojami Dievo nurodymui gauti.

[c]**25,8** G: tu turi

[d]**25,8** G: jūsų

[e]**25,9** SamG: Tu turi

[f]**25,10** SamG; M: Jie turi

[g]**25,10** Hbr. ammā = apie 49, 5 cm

Įstatymą[h], kurį tau duosiu. [17] Paskui turi padaryti antvožą iš gryno aukso, pustrečio masto ilgio ir pusantro masto pločio. [18] Dar turi padaryti du kerubus. Turi juos padaryti iš kūju nuplakto aukso abiejuose antvožo galuose. [19] Padaryk vieną kerubą viename gale, o kitą kerubą kitame gale. Padaryk kerubus[i] iš vieno su antvožu abiejuose jo galuose. [20] Kerubai turi būti išskėtę sparnus aukštyn, gaubdami savo sparnais antvožą, o jų veidai turi būti atgręžti vienas į kitą. Į antvožą turi būti nukreipti kerubų veidai. [21] Tu turi antvožu uždengti skrynią iš viršaus, o į skrynią įdėti Įstatymą, kurį tau duosiu. [22] Ten tave pasitiksiu ir kalbėsiuos su tavim nuo antvožo viršaus, iš tarp abiejų kerubų, kurie yra viršum Įstatymo, apie visa, ką tau liepsiu [įsakyti] izraeliams.

Stalas

[23] Tu turi padaryti stalą iš akacijos medžio, dviejų mastų ilgio, masto pločio ir pusantro masto aukščio, [24] jį aptraukti grynu auksu ir prie jo aplinkui pritaisyti auksinę atbrailą. [25] Tu turi jam padaryti plaštakos pločio apkraštį ir pritaisyti prie jo apkraščio aplinkui einančią auksinę atbrailą. [26] Tu turi jam padaryti keturis auksinius žiedus ir tuos žiedus prikabinti prie keturių kampų, kuriuos laiko jo keturios kojos. [27] Prie pat apkraščio turi būti žiedai kaip laikytuvai kartims, kad galėtų nešioti stalą. [28] Tu turi padaryti kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu, kad jomis galėtų nešioti stalą. [29] Tu turi padaryti jam

---

[h]**25,16** Lit. Įspėjimo (arba: Priminimo) ženklą (t.y. abi Dekalogo plokštes)

[i]**25,19** 10MssSamS, plg. G; M: Turite padaryti

dubenis ir kaušus, ąsočius ir piltuvus, kuriais išliejamos liejamosios aukos. Iš gryno aukso turi juos padaryti. [30] Ir turi nuolat laikyti išdėjęs ant stalo ⌜Akivaizdos duoną⌝[j] ties manim.

Žibintas

[31] Tu turi nulieti žibintą iš gryno aukso. Žibintas turi būti nukaltas – jo koja ir jo liemuo. Jo taurelės, buoželės ir žiedai turi būti iš vieno gabalo su juo. [32] Šeši vamzdžiai turi išeiti iš jo šonų: trys žibinto vamzdžiai iš vieno jo šono ir trys žibinto vamzdžiai iš kito jo šono. [33] Trys migdolžiedžio pavidalo taurelės, kiekviena su buožele ir žiedu, turi būti ant vieno vamzdžio ir trys migdolžiedžio taurelės, kiekviena su buožele ir žiedu, ant kito vamzdžio. Taip [turi būti padaryta] visiems vamzdžiams, išeinantiems iš žibinto. [34] O prie paties žibinto turi būti keturios migdolžiedžio pavidalo taurelės, jo buoželės ir žiedai: [35] viena buoželė po [pirmaisiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais, kita buoželė po [kitais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais ir dar kita buoželė po [likusiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais. Taip [turi būti padaryta] šešiems vamzdžiams, kurie išeina iš žibinto. [36] Jų[k] buoželės ir vamzdžiai turi būti iš vieno gabalo su juo. Jis visas turi būti išplotas iš vieno gryno aukso gabalo. [37] Tu turi padaryti jam septynias lempas ir taip uždėti[l] jo lempas, kad ⌜jos nušviestų⌝[m] jo

---

[j]**25,30** Lit. Veido duoną (t.y. ties Dievo veidu, jo akivaizdoje, padėtą duoną)

[k]**25,36** T.y. trijų porų vamzdžių

[l]**25,37** SamGSTV; M: jis turi uždėti

[m]**25,37** SamVers; M: jis nušviestų

priešaky esančią patalpą. [38] Jo gnybtuvus ir dubenėlius nuognaiboms tu ˹turi padaryti˺[n] iš gryno aukso. [39] Iš vieno gryno aukso talento turi[o] padaryti jį ir[p] visus jo įtaisus. [40] Ir žiūrėk, kad juos padarytum, laikydamasis jų modelio, kuris tau parodytas kalne.

Tabernakulio įrengimas

26 [1] Tu turi padaryti tabernakulį su dešimtim kilimų. Turi juos padaryti iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu nudažytų gijų, su kerubais, kaip juos išsiuvinėja siuvinėtojas. [2] Pavienio kilimo ilgis turi būti dvidešimt aštuonių mastų, o pavienis kilimas – keturių mastų pločio. Visi kilimai turi būti vienodo dydžio. [3] Penki kilimai turi būti sujungti vienas su kitu ir kiti penki kilimai sujungti vienas su kitu. [4] Tu turi pritaisyti violetinio purpuro kilpas prie vieno kilimo šono, kur baigiasi sujungtoji eilė, ir lygiu būdu [jas] pritaisyti prie kraštinio kilimo šono antrojoje eilėje. [5] Penkiasdešimt kilpų turi įtaisyti viename kilime ir penkiasdešimt kilpų įtaisyti gale to kilimo, kuris yra antrojoje eilėje. Kilpos turi būti pritaikytos viena kitai. [6] Be to, tu turi padaryti penkiasdešimt auksinių kabių ir kabėmis sukabinti kilimus vieną su kitu, kad tabernakulis būtų vientisas. [7] Tu turi išausti kilimus iš ožkos plaukų padangtei viršum tabernakulio; turi nuausti vienuolika kilimų. [8] Pavienio kilimo ilgis turi būti trisdešimt mastų. Vienuolika kilimų turi būti vienodo

---

[n] **25,38** G;~M

[o] **25,39** Kl. MssSamGS; M: tùri

[p] **25,39** Kl. MssSamS, plg. 37,24.

dydžio. [9] Tu turi atskirai sujungti penkis kilimus, o šeštąjį kilimą sulenkti dvilinką ant padangtės priekio. [10] Turi pritaisyti penkiasdešimt kilpų prie šono vieno, kraštinio kilimo sujungtoje eilėje, ir penkiasdešimt kilpų prie antrosios eilės [kraštinio] kilimo šono. [11] Tu turi padaryti penkiasdešimt žalvarinių kabių, įkabinti kabes į kilpas ir taip sukabinti padangtę, kad ji būtų vientisa. [12] O padangtės kilimų atliekama nukabusi dalis, pusė atliekamo kilimo, turi kyboti ant tabernakulio užpakalio. [13] Mastas vienoje ir mastas kitoje pusėje iš to, kas atlieka nuo padangtės kilimų ilgio, turi būti vienoje ir kitoje pusėje nukabęs ant tabernakulio šonų, kad jį pridengtų. [14] Be to, tu turi padaryti padangtei uždangalą iš raudona ochra įtrintų avinų kailių ir viršum jo uždangalą iš delfinų odų. [15] Tu turi padaryti tabernakuliui stačių rėmų iš akacijos medžio. [16] Kiekvienas rėmas turi būti dešimties mastų ilgio ir pusantro masto pločio. [17] Kiekvienas rėmas turi turėti po du statinius, sujungtus skersiniais vienas su kitu. Tokius tu turi padaryti visus tabernakulio rėmus. [18] Tu turi [šitaip] sustatyti rėmus tabernakuliui: dvidešimt rėmų pietiniam šonui [,nukreiptam į pietus,] [19] ir keturiasdešimt sidabrinių pastovų po dviem dešimtim rėmų – po du pastovus po kiekvienu rėmu, jo abiem statiniams; [20] antrajam tabernakulio šonui, nukreiptam į šiaurę, – dvidešimt rėmų [21] ir jų keturiasdešimt sidabrinių pastovų – po du pastovus po kiekvienu rėmu, [22] o tabernakulio užpakaliniam šonui, nukreiptam į vakarus, turi įrengti šešis rėmus. [23] Be to, tu turi padaryti du rėmus tabernakulio kertėms užpakalinėje pusėje. [24] Jie turi būti dvigubi apačioje ir lygiu būdu dvigubi jo viršuje, prie pirmojo žiedo. Tokie jie turi būti abu; jie turi sudaryti

abi kertes. [25] Taigi turi būti aštuoni rėmai ir šešiolika jų sidabrinių pastovų – po du pastovus po kiekvienu rėmu. [26] Tu turi nutašyti skersinius iš akacijos medžio: penkis tabernakulio vieno šono rėmams, [27] penkis skersinius tabernakulio antrojo šono rėmams ir penkis skersinius tabernakulio į vakarus nukreipto užpakalinio šono rėmams. [28] Vidurinis skersinis turi eiti ties rėmų viduriu nuo vieno galo iki kito. [29] Rėmus tu turi aptraukti auksu, jų žiedus padaryti iš aukso kaip laikytuvus skersiniams ir aptraukti auksu skersinius. [30] Tu turi pastatyti tabernakulį, laikydamasis plano, kuris tau parodytas kalne. [31] Tu turi nuausti užuolaidą iš mėlyno bei raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų; meniškai išsiuvinėtą turi[q] ją padaryti, su kerubais, [32] ir ją pakabinti ant keturių akacijos stulpų, aptrauktų auksu, turinčių auksinius kablius, stovinčių ant keturių sidabrinių pastovų. [33] Tu turi pakabinti užuolaidą po kabliais ir ten, vidun, už užuolaidos, įnešti Įstatymo skrynią, o užuolaida turi jums atskirti šventąją nuo švenčiausiosios. [34] Tu turi uždėti antvožą ant Įstatymo skrynios švenčiausioje vietoje [35] ir pastatyti stalą šiapus užuolaidos bei žibintą priešais stalą pietiniame tabernakulio šone, o stalą padėti šiaurinėje pusėje. [36] Tu turi nuausti raštuotą uždangą padangtės angai iš violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų, [37] nutašyti uždangai penkis akacijos stulpus ir juos aptraukti auksu. Jų kabliai turi būti iš aukso, ir tu turi jiems nulieti penkis žalvarinius pastovus.

---

[q]**26,31** G; M: tùri

Deginamosios aukos aukuras

27 [1] Tu turi padaryti aukurą iš akacijos medžio, penkių mastų ilgio, penkių mastų pločio – aukuras turi būti keturkampis – ir trijų mastų aukščio. [2] Tu turi pritaisyti jam ragus prie keturių jo kampų; jo ragai turi būti iš vieno gabalo su juo. Ir turi jį aptraukti žalvariu. [3] Taip pat tu turi nulieti jam puodų riebalų pelenams supilti, kastuvų, šlakstytuvų, šakių ir žarijų dubenių, kurie jam priklauso. Visus jo įrankius turi padaryti iš žalvario. [4] Be to, tu turi jam padaryti grotus, tinklinį dirbinį iš žalvario, ir pritaisyti prie tinklo keturis žalvarinius žiedus, prie keturių jo[r] kampų. [5] Ir turi jį[s] taip padėti apačioje po aukuro antbriauniu, kad tinklas siektų ligi pusės aukuro. [6] Tu turi nutašyti nešamąsias kartis aukurui, kartis iš akacijos medžio, ir jas aptraukti žalvariu. [7] Ir jo kartys taip turi būti įkištos į žiedus, jog, jį nešant, kartys būtų abiejuose aukuro šonuose. [8] Kaip tuščią lentų dėžę turi jį padaryti; koks jis parodytas kalne, tokį ˹tu turi˺[t] jį padaryti.

Kiemas

[9] Tu turi įrengti tabernakuliui kiemą. Pietiniame šone, atgręžtame į pietus, kiemas turi turėti uždangas iš suktinių lininių siūlų – šimtą mastų ilgio vienam šonui. [10] Jo stulpų turi būti dvidešimt, iš žalvario, o stulpų kabliai ir jų sijos turi būti iš sidabro. [11] Taip pat ir šiauriniame šone

---

[r] **27,4** T.y. tinklo ar aukuro

[s] **27,5** T.y. tinklą

[t] **27,8** G; M: jie turi

išilgai turi būti uždangų šimto [mastų] ilgio, jo stulpų dvidešimt ir jų pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų kabliai ir jų skersinės sijos turi būti iš sidabro. [12] Kiemo plotį vakariniame šone turi sudaryti penkiasdešimt mastų uždangos, jų dešimt stulpų ir pastarųjų dešimt pastovų. [13] O kiemo plotis rytiniame šone, atgręžtame į saulėtekį, turi būti penkiasdešimties mastų: [14] penkiolika mastų uždangų turi priklausyti ˹vienai šaliai˺[u], trys jų stulpai ir trys tų pastovai, [15] ir ˹antrai šaliai˺[v] – penkiolika [mastų] uždangų, trys jų stulpai ir trys tų pastovai. [16] O kiemo vartai turi turėti dvidešimties mastų raštuotą uždangą iš violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų ir suktinių plonos drobės siūlų. Jų stulpų turi būti keturi, o tų pastovų – keturi. [17] Visi kiemo stulpai aplinkui turi būti sujungti sidabru. Jų kabliai turi būti iš sidabro, o jų pastovai – iš žalvario. [18] Kiemo ilgis turi būti šimto mastų, plotis – penkiasdešimties mastų ir aukštis – penkių mastų. ˹Visos kiemo uždangos˺[w] turi būti iš suktinių lininių siūlų, o jų pastovai – iš žalvario. [19] Visi tabernakulio įrankiai, kurių reikia visam jo įrengimui, ir visi jo kuolai, taip pat visi kiemo kuolai turi būti iš žalvario.

Aliejus žibintui

[20] Tu pats turi įsakyti izraeliams, kad jie tau atneštų gryno, piestoje išgrūsto alyvų aliejaus žibintui, idant nuolat būtų galima laikyti uždėtas [degančias] lempas. [21] Susitikimo padangtėje, šiapus užuolaidos, kabančios

---

[u] **27,14** Lit. vienam pečiui

[v] **27,15** Lit. vienam pečiui

[w] **27,18** Itrp. iš Iš. 38,16; ~M

ties Įstatymu, Aharonas ir jo sūnūs turi jį paruošti [,kad jis degtų] nuo vakaro ligi ryto VIEŠPATIES akivaizdoje. Tai turi būti jų kartoms amžinai galiojąs, izraeliams vykdytinas nuostatas.

Kunigų drabužiai

28 [1] Tu leisk iš izraelių priartėti prie tavęs tavo broliui Aharonui ir jo sūnums su juo, kad jis man eitų kunigo pareigas – Aharonas, Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras, Aharono sūnūs. [2] Tu turi nuausti savo broliui Aharonui šventus drabužius garbei ir pagražinimui. [3] Tad tu turi kalbėti visiems menininkams, kuriuos esu apdovanojęs meniškais gabumais, kad jie nuaustų Aharonui drabužius jo įšventinimui, idant jis man eitų kunigo pareigas. [4] Gi tie yra drabužiai, kuriuos jie turi nuausti: krūtinės kišenė, ėfodas, jupa, raštuotas apatinis apdaras, turbanas ir juosta. Jie turi nuausti šventus drabužius tavo broliui Aharonui ir jo sūnums, kad jis man eitų kunigo pareigas. [5] Jie turi panaudoti aukso, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei lininių siūlų.

Ėfodas

[6] Jie turi padaryti ėfodą iš aukso, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų, meniškai nuaustą. [7] Jis turi turėti dvi sujungiamas perpetes[x]; savo abiejuose [viršutiniuose] kraštuose jis[y] turi būti sujungtas. [8] Taip pat ant jo esanti juosta, kuria

---

[x]**28,7** T.y. dvi drabužio dalis, priešakinę ir užpakalinę, einančias nuo apykaklės iki juosmens ir sujungtas per pečius

[y]**28,7** Sam., plg. 39,4; M: ir jis

jį glaudžiai prijuosia, turi būti toks pat audinys, kaip jis: iš vieno gabalo su juo, iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų. [9] Be to, tu turi paimti du karneolio akmenis ir įrėžti į juos Izraelio sūnų vardus: [10] šešis iš jų vardų į vieną akmenį ir likusiųjų šešių vardus – į antrąjį akmenį, žiūrėdamas jų gimimo sekos. [11] Kaip [brangių] akmenų pjaustytojas padaro antspaudines įraižas, taip tu turi įrėžti į abu akmenis Izraelio sūnų vardus. Tu turi juos padaryti įtvertus į auksinius apsodus. [12] Turi prisegti abu akmenis prie ėfodo perpečių kaip akmenis Izrelio sūnums atminti, o Aharonas turi nešioti jų vardus VIEŠPATIES akivaizdoje ant abiejų savo perpečių atminimui. [13] Tu turi pagaminti auksines roželes [14] ir dvi grandinėles iš gryno aukso. Turi jas pagaminti suktines, kaip kad nuveja virveles, ir prikabinti virvelių pavidalo grandinėles prie roželių.

Krūtinės kišenė

[15] Toliau tu turi padaryti teisminiam sprendimui krūtinės kišenę, meniškai nuaustą; turi ją padaryti panašią į ėfodo audinį. Turi ją nuausti iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų bei suktinių lininių siūlų. [16] Ji turi būti keturkampė, dvilinka, sprindžio ilgumo ir sprindžio platumo. [17] Ir tu turi ją nusagstyti akmenimis, keturiomis akmenų eilėmis. Eilė su rubinu, chrizolitu ir tamsiai žaliu beriliu turi būti pirmoji eilė; [18] antroji eilė – malachitas, safyras ir jaspis, [19] trečioji eilė – hiacintas, achatas ir ametistas, [20] o ketvirtoji eilė – topazas, karneolis ir nefritas. Įsegant jie turi būti įtverti į auksą. [21] Akmenų turi būti tiek, kiek yra Izraelio sūnų

vardų: dvylika – tiek, kiek yra jų vardų. Jie – kiekvienas su ˹jame įbrėžtu˺[z] vardu – turi būti tarsi dvylikos genčių antspaudo įraižos. [22] Tu turi padaryti ˹krūtinės kišenei˺[a] suktinių grandinėlių, supintų, kaip nuveja virveles, iš gryno aukso. [23] Tu turi nukalti kišenei du auksinius žiedus ir abu žiedus prikabinti prie abiejų kišenės galų. [24] Tu turi pritvirtinti abi auksines virveles prie abiejų žiedų, prie kišenės galų, [25] abiejų virvelių [kitus] abu galus pritvirtinti prie abiejų roželių ir taip pritvirtinti prie ėfodo perpečių jo priešakinėje pusėje. [26] Tu turi nukalti du auksinius žiedus ir juos pritaisyti prie abiejų kišenės galų, prie to jos krašto, kuris yra atgręžtas į ėfodo pusę, vidun. [27] Turi nukalti du auksinius žiedus ir juos pritvirtinti prie abiejų ėfodo perpečių apačioje, jo priešakinėje pusėje, arti prie jo siūlės, virš ėfodo juostos. [28] Kišenę turi pririšti ˹jos žiedais˺[b] prie ėfodo žiedų violetinio purpuro virvele, kad kišenė laikytųsi virš ėfodo juostos ir nenuslystų nuo ėfodo viršaus. [29] Aharonas turi nešioti Izraelio sūnų vardus teisminio sprendimo kišenėje ant savo širdies, kada jis įeis į šventovę, [jiems] nuolat atminti VIEŠPATIEŠ akivaizdoje. [30] O į teisminio sprendimo kišenę tu turi įdėti urimą ir tumimą, kad tie būtų ant Aharono širdies, jam įeinant VIEŠPATIES akivaizdon. Taip Aharonas turi nuolat nešioti ant savo širdies izraelių teisminį sprendimą[c] VIEŠPATIES akivaizdoje.

---

[z]**28,21** Lit. jo

[a]**28,22** Lit. ant krūtinės kišenės

[b]**28,28** Lit. nuo jos žiedų

[c]**28,30** T.y. priemones, vartojamas darant teismo sprendimą izraeliams

Kiti kunigų drabužiai

[31] Paskui tu turi nuausti ėfodo[d] jupą, visą iš violetinio purpuro. [32] Jos skylė galvai turi būti jos viduryje. Jos skylė turi turėti aplinkui austinį atsiuvą; ji turi turėti skylę, panašią į šarvinio švarko, kad neįdrikstų. [33] Be to, tu turi prikabinti aplinkui prie jos [apatinių] apsiuvų granatinių obuolėlių iš violetinio bei raudono purpuro ir karminu dažytų gijų, o viduryje tarp anų aplinkui – auksinių varpelių. [34] Auksinis varpelis turi eiti po granatinio obuolėlio aplinkui pakaitomis prie jupos [apatinių] apsiuvų. [35] Aharonas turi ją vilkėti, eidamas kulto tarnystę, kad, jam įeinant į šventovę VIEŠPATIES akivaizdon ir išeinant, girdėtųsi jos[e] skambėjimas ir jis neturėtų mirti. [36] Tu turi nulieti plokštelę[f] iš gryno aukso ir į ją įrėžti taip, kaip irėžia į antspaudą: ‚Šventas VIEŠPAČIUI'. [37] Ir turi ją pritvirtinti prie violetinio purpuro virvelės, kad ji laikytųsi ant turbano. Ji turi būti turbano priešakyje. [38] Ji turi būti ant Aharono kaktos, kad Aharonas priimtų sau ˹kaltę, užsitraukiamą aukojant šventas dovanas˺[g], kurias pašvęs izraeliai, – [kaltę,] susijusią su visomis jų šventomis dovanomis. Ji[h] nuolat turi būti ant jo kaktos, kad jos būtų priimtinos VIEŠPAČIUI. [39] Tu turi išausti lamstuotą tuniką iš plonų lininių siūlų ir padaryti turbaną iš plonos drobės, taip

---

[d] **28,31** T.y. po ėfodu nešiojamą

[e] **28,35** T.y. jupos

[f] **28,36** Arba: kaktos gražmeną

[g] **28,38** Lit. šventų dovanų kaltę (t.y. bet kokį ritualinį nusikaltimą)

[h] **28,38** T.y. plokštelė

pat padaryti išsiuvinėtą juostą. [40] Aharono sūnums tu turi nuausti tunikas, jiems nuausti juostas ir padaryti aukštas kepures garbei ir pagražinimui. [41] Tu turi jomis[i] apvilkti savo brolį Aharoną ir jo sūnus drauge su juo, juos patepti, įvesti į tarnybą ir pašventinti, kad jie man eitų kunigų pareigas. [42] Ir pasiūk jiems linines kelnaites lyties organams pridengti. Jos turi eiti nuo klubų ligi blauzdų, [43] ir jas turi dėvėti Aharonas bei jo sunūs, įeidami į susitikimo padangtę ar artėdami prie aukuro kulto tarnystei eiti šventykloje, kad neužsitrauktų kaltės ir neturėtų mirti. Tai yra amžinai galiojąs nuostatas jam ir jo palikuonims po jo.

Kunigų įšventinimas

29 [1] Štai ką tu turi jiems padaryti, kad juos įšventintum man kunigauti: paimk vieną jauniklį bulių iš raguočių ir du bekliaudžius avinus, [2] neraugintos duonos, neraugintų pyragaičių, sumaišytų su aliejum, ir neraugintų papločių, pateptų aliejum. Iš kvietinių miltų juos pagamink, [3] sudėk į vieną pintinę ir atnešk pintinėje, taip pat atvesk jauniklį bulių ir abu avinus. [4] O Aharoną ir jo sūnus privesk prie susitikimo padangtės angos ir juos nuplauk vandeniu. [5] Paėmęs drabužius, apvilk Aharoną tunika, ėfodo jupa, ėfodu ir krūtinės kišene, apjuosk jį ėfodo juosta, [6] uždėk turbaną jam ant galvos ir pritaisyk šventąją karūną prie turbano. [7] Paimk tepamojo aliejaus ir, išliejęs jam ant galvos, jį patepk. [8] Paskui leisk prieiti jo sūnums, juos apvilk tunikomis, [9] apjuosk

---

[i] **28,41** T.y. tunikomis (viršutiniais apdarais)

juosta[j] ir jiems užvyniok aukštas kepures, kad jiems tektų kunigystė amžinai galiojančiu nuostatu. Taip tu turi įvesti į tarnybą Aharoną ir jo sūnus. [10] Atvesk bulių ties susitikimo padangte, kad Aharonas ir jo sūnūs padėtų rankas ant buliaus galvos. [11] Papjauk bulių VIEŠPATIES akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos, [12] paimk buliaus kraujo ir jį užtepk pirštu ant aukuro ragų, o visą kitą kraują išliek į aukuro pamatą. [13] Vėliau paimk visus taukus, kurie dengia vidurius, kepenų lezgį, abu inkstus ir ant jų esančius taukus, ir juos dūmais paleisk ant aukuro, [14] o buliaus mėsą, jo kailį ir mėšlus sudegink lauke už stovyklos. Tai auka už nuodėmę. [15] Paskui paimk vieną aviną, kad Aharonas ir jo sūnūs uždėtų rankas ant avino galvos. [16] Papjauk aviną, paimk jo kraujo ir jį šlakstyk aplinkui į aukurą. [17] O aviną supjaustyk į gabalus, nuplauk jo vidurius ir blauzdas, juos pridėk prie jo [kitų] gabalų bei galvos [18] ir taip dūmais paleisk visą aviną ant aukuro. Tai deginamoji auka VIEŠPAČIUI, numaldymo kvapas; tai ugnies auka VIEŠPAČIUI. [19] Vėliau paimk antrąjį aviną, kad Aharonas ir jo sūnūs uždėtų rankas ant avino galvos. [20] Papjauk aviną, paimk jo kraujo, juo patepk Aharono dešiniosios[k] ausies spenelį[l], jo sūnų dešiniosios ausies spenelį, jų dešiniosios rankos nykštį ir jų dešiniosios kojos nykštį, o [likusįjį] kraują išslakstyk aplinkui į aukurą. [21] Toliau paimk ant aukuro esančio kraujo bei tepamojo aliejaus ir apšlakstyk Aharoną, jo drabužius, jo sūnus ir su juo esančių sūnų drabužius,

---

[j]**29,9** GS; M + Aharoną ir jo sūnus

[k]**29,20** GST(J)V; ~M

[l]**29,20** G ir jo dešiniosios rankos nykštį bei jo dešiniosios kojos nykštį

kad būtų pašventinti jis ir jo drabužiai, jo sūnūs ir su juo esančių jo sūnų drabužiai. [22] Paskui paimk iš avino taukų, būtent riebią uodegą, taukus, kurie dengia vidurius, kepenų lezgį, abu inkstus, ant jų esančius taukus ir dešiniąją kulšį, – nes tai yra įvedimo į tarnybą avinas – [23] prie to dar vieną apskritą duonos kepalą, vieną su aliejum keptos duonos pyragą ir vieną paplotį iš neraugintos duonos pintinės, esančios VIEŠPATIES akivaizdoje. [24] Visa tai padėk ant Aharono bei jo sūnų delnų ir kaip mosuojamąją[m] auką mosuok VIEŠPATIES akivaizdoje. [25] Paskui paimk juos iš jų rankų ir dūmais paleisk ant aukuro, viršum[n] deginamosios aukos, kaip raminantį kvapą VIEŠPATIES akivaizdoje. Tai bus ugnies auka VIEŠPAČIUI. [26] Vėliau paimk krūtinę iš Aharonui skirto įvedimo avino ir ją mosuok kaip mosuojamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje. Ji turi tau tekti į dalį. [27] Pareikšk esant šventą mosuojamąją[o] krūtinę, kuri bus mosuota, ir duoklės[p] kulšį, kuri bus mosuota ir atidėta[q] iš įvedimo avino – iš to, kuris bus skirtas Aharonui ir jo sūnums. [28] Tai turi tekti Aharonui ir jo sūnums kaip amžinai privaloma izraelių dovana, nes tai yra duoklės[r] auka. Ir kaip duoklės auka ji turi būti izraelių atidedama iš jų papjautų bendrystės aukų – kaip jų duoklė VIEŠPAČIUI. [29] O šventi drabužiai, priklausą Aharonui,

---

[m]**29,24** Arba: ypatingą

[n]**29,25** Arba: kartu su [deginamąja auka]

[o]**29,27** Arba: ypatingos dovanos

[p]**29,27** Lit. iškeltinę

[q]**29,27** Lit. iškelta

[r]**29,28** Lit. iškeltinė

turi tekti jo sūnums po jo, kad pastaruosius juose pateptų ir įšventintų. [30] Septynias dienas jais turi vilkėti tas iš jo sūnų, kuris jo vietoje taps kunigu, kuris įeis į susitikimo padangtę, kad eitų kulto tarnystę šventykloje. [31] Paskui tu turi paimti įvedimo aviną ir išvirti jo mėsą šventoje vietoje, [32] o Aharonas ir jo sūnūs turi valgyti to avino mėsą ir pintinėje esančią duoną susitikimo padangtės prieangyje. [33] Jie turi suvalgyti jas, kuriomis, juos įvedant į tarnystę, juos įšventinant, buvo įvykdytas permaldavimas. Bet pašaliečiui nevalia jų valgyti, nes jos šventos. [34] O jei kas iš įvedimo mėsos ar duonos liktų iki ryto, tai liekanas tu turi sudeginti: jų nevalia valgyti, nes jos šventos. [35] Taip tu turi pasielgti su Aharonu ir jo sūnumis – visai taip, kaip esu tau įsakęs. Septynias dienas turi jiems vykdyti įvedimą. [36] Be to, kasdien tu turi paruošti bulių kaip auką už nuodėmes permaldavimui, apvalyti nuo nuodėmės aukurą, atlikdamas už jį permaldavimo apeigas, ir jį patepti, kad jį pašventintum. [37] Septynias dienas turi atlikinėti permaldavimo už aukurą apeigas ir jį šventinti, kad aukuras pasidarytų labai šventas. Kas tik palies aukurą, pasidarys šventa[s]. [38] Štai ką tu turi paruošti ant aukuro: kasdien reguliariai du vienergius avinėlius. [39] Vieną avinėlį turi paruošti rytmetį, o kitą avinėlį – vakare: [40] dar dešimtadalį [efos[t]] kvietinių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino[u] išspausto aliejaus, ir kaip liejamąją auką ketvirtį hino vyno vienam avinėliui. [41] O antrąjį avinėlį turi paruošti pavakaryje – parūpinti ir

---

[s]**29,37** Arba: šventas

[t]**29,40** 1 efa = 36,44 l

[u]**29,40** 1 hinas = 1/6 efos.

jam tokią pat javienių auką bei jai priklausančią liejamąją auką, kaip rytmetį – numaldymo kvapui sukelti, kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI. [42] Per jūsų kartas tokia turi būti nuolatinė deginamoji auka VIEŠPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtės prieangyje, kur susitiksiu su tavim[v], norėdamas ten tau kalbėti. [43] Ten susitiksiu su izraeliais, ir ji[w] bus pašventinta mano skaistybe. [44] Pašventinsiu susitikimo padangtę ir aukurą. Aharoną ir jo sūnus pašventinsiu, kad jie man eitų kunigų pereigas. [45] Gyvensiu tarp izraelių ir būsiu jiems Dievas, [46] kad jie pažintų, jog aš esu VIEŠPATS, jų Dievas, kuris juos išvedžiau iš Egipto šalies, norėdamas gyventi tarp jų – aš VIEŠPATS, jų Dievas.

Smilkalų aukuras

30 [1] Tu turi padaryti aukurą smilkalams deginti; iš akacijos medžio turi jį padaryti, [2] masto ilgio, masto pločio ir dviejų mastų aukščio. Jis turi būti keturkampis. Iš vieno gabalo su juo turi būti jo ragai. [3] Tu turi jį aptraukti grynu auksu – jo dengiamąją plokštę, jo sienas aplinkui ir jo ragus, ir jam padaryti aplinkui einančią auksinę atbrailą. [4] Taip pat du auksinius žiedus turi jam nulieti. Po jo atbraila, prie abiejų jo šalių, turi [juos] pritaisyti, prie abiejų jo šonų, kad jie būtų laikytuvai kartims ir už jų būtų galima jį nešioti. [5] Kartis tu turi nutašyti iš akacijos medžio ir jas aptraukti auksu. [6] Ir turi jį pastatyti ties užuolaida, kuri kabo priešais Įstatymo skrynią ties antvožu, dengiančiu Įstatymą, kur susitiksiu

---

[v] **29,42** SamG; M: jumis

[w] **29,43** T.y. padangtė

su tavim. [7] Aharonas turi dūmais paleisti ant jo gardžiai kvepiančius smilkalus. Kas rytą, pritaisydamas lempas, jis turi juos dūmais paleisti. [8] Taip pat, pastatydamas lempas vakaro prieblandoje, Aharonas turi juos dūmais paleisti – nuolatinę smilkalų auką VIEŠPATIES akivaizdoje per jūsų kartas. [9] Jums nevalia ant jo aukoti neleistinų smilkalų, deginamųjų ir javienių aukų; nė liejamųjų aukų jums neleidžiama ant jo išlieti. [10] Kartą metuose Aharonas turi atlikti ant jo ragų permaldavimą. Dalim kraujo aukos, permaldaujančios už nuodėmę, jis kartą per metus turi atlikti už jį permaldavimą per jūsų kartas. Jis yra labai šventas VIEŠPAČIUI“.

Šventyklos mokestis

[11] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [12] „Kai pravesi izraelių surašymą, skaičiuodamas jų surašomuosius[x], tai kiekvienas[y] turės mokėti už save išsipirkimo mokestį VIEŠPAČIUI, kad, juos surašant, jų neištiktų kokia nors nelaimė. [13] Štai ką turi mokėti kiekvienas, kuris patenka į surašomųjų skaičių: pusę šekelio, imdamas vienetu šventyklos šekelį[z], – dvidešimt gerų sudaro šekelį, – pusę šekelio kaip duoklę VIEŠPAČIUI. [14] Kiekvienas, kuris pateks į surašomųjų skaičių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnis, turi mokėti duoklę VIEŠPAČIUI. [15] Jums atiduodant duoklę VIEŠPAČIUI, norint permaldauti už save, turtingasis neturi mokėti

---

[x] **30,12** T.y. tuos suaugusius ir galinčius kariauti vyrus, kurie turi praeiti apžiūrą

[y] **30,12** G; M įtrp. dtgr.: juos tikrinant

[z] **30,13** 1 šventyklos šekelis svėrė 16,37 g, paprastasis šekelis – 14,55 g.

daugiau nė beturtis mažiau kaip pusę šekelio. [16] Tu turi paimti iš izraelių permaldavimo pinigus ir juos panaudoti susitikimo padangtės tarnystei, kad tai primintų izraelius VIEŠPATIES akivaizdoje, jums tuo įsigyjant permaldavimą už save“.

Plaunamasis dubuo

[17] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [18] „Tu turi nulieti žalvarinį dubenį su žalvariniu pastovu nusiplovimui, jį pastatyti tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir įpilti į jį vandens, [19] kad Aharonas ir jo sūnūs galėtų iš jo nusiplauti rankas ir kojas. [20] Įeidami į susitikimo padangtę ar artėdami prie aukuro kulto tarnystės atlikti, ugnies aukos deginti VIEŠPAČIUI, jie turi nusiplauti vandeniu, kad neturėtų mirti. [21] Jie turi nusiplauti rankas ir kojas, kad neturėtų mirti. Tai turi jiems būti amžinai galiojąs nuostatas, jam ir jo palikuonims per jų kartas“.

Tepamasis aliejus

[22] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [23] „Tu pats pasiimk geriausios rūšies kvepalų: penkis šimtus [šekelių] sutenėjusios miros, pusę tiek, tai yra du šimtus penkiasdešimt [šekelių] kvapaus cinamono, du šimtus penkiasdešimt [šekelių] kvapiosios nendrės, [24] penkis šimtus [šekelių] kasijos, atsvertų šventyklos šekeliu, ir hiną alyvų aliejaus, [25] Iš to tu turi sutaisyti šventą tepamąjį aliejų, tepalinį mišinį, kokį padaro tepalų maišytojas. Tai turi būti šventas tepamasis aliejus. [26] Juo tu turi patepti susitikimo padangtę, Įstatymo skrynią, [27] stalą su visais jo indais, žibintą su jo prietaisais, smilkalų aukurą, [28] deginamųjų aukų aukurą su visais

jo įrankiais ir plaunamąjį dubenį su jo pastovu. [29] Taip turi juos pašventinti, kad jie būtų švenčiausi. Kas tik juos palies, pasidarys šventa[a]. [30] Tu turi patepti Aharoną bei jo sūnus ir juos pašventinti, kad man eitų kunigų pareigas. [31] O izraeliams turi kalbėti: ‚Šitas man[b] turi būti šventas tepamasis aliejus per jūsų kartas. [32] Ant žmogaus kūno nevalia jo išlieti, ir sudėtimi panašaus į jį jums neleidžiama pasigaminti: jis yra šventas; šventas jis turi jums būti. [33] Kiekvienas, kuris padarytų mišinį, panašų į jį, ar kuris duotų ką nors iš jo pašaliečiui[c], turi būti išdildytas iš savo tėvo giminių’“.

Smilkalų paruošimas

[34] VIEŠPATS tarė Mozei: „Pasiimk kvepalų: styrakso sakų[d], rūkinamųjų kiautelių ir galbano – kvepalų ir grynų smilkalų. Kiekvieno iš jų turi būti po lygiai. [35] Ir sutaisyk iš to kvapių smilkalų, kokius paruošia tepalų maišytojas, pasūdytų, tyrų, šventų. [36] Sutrink jų dalį į smulkius miltelius ir padėk kiek ties Įstatymu susitikimo padangtėje, kur susitiksiu su tavim. Tai turi būti jums nepaprastai šventa. [37] O tokios sudėties smilkalų, kokių tu turi sutaisyti, jums nevalia pasigaminti; juos turite laikyti VIEŠPAČIUI pašvęstu daiktu. [38] Kiekvienas, kuris sutaisytų tokių, kaip jie, norėdamas gėrėtis jų kvapu, turi būti išdildytas iš savo tėvo giminių“.

---

[a]**30,29** Arba: šventas

[b]**30,31** G: jums

[c]**30,33** T.y. nekunigui

[d]**30,34** Styrax officinalis ar Commifora opobalsamum sakų

Nurodymai menininkams

31 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [2] „Žiūrėk, išrinkau[e] Chūro sūnaus Urio sūnų iš Judo genties [3] ir jį pripildžiau dieviškos dvasios, pasireiškiančios sumanumu, išmone ir prityrimu visokiame meno darbe [4] projektams sumanyti, dirbiniams padaryti iš aukso, sidabro ar žalvario, [5] [pasireiškiančios] įtveriamųjų brangakmenių išpjaustymu ir medžio apdirbimu – visokiam darbui atlikti. [6] Štai aš pats paskyriau jam padėjėju Achisamacho sūnų Oholiabą iš Dano genties ir į visų sumaniųjų širdį įdėjau sumanumo, kad jie padarytų viską, ką esu tau įsakęs: [7] susitikimo padangtę, skrynią Įstatymui, antvožą, kuris turi ją uždengti, ir visus padangtės įtaisus; [8] stalą ir jo indus, gryno aukso žibintą ir visus jo reikmenis, smilkymo aukurą, [9] deginamųjų aukų aukurą ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį, [10] ⌜meniškai nuaustus⌝[f] drabužius, tai yra šventus drabužius, kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų pareigoms eiti; [11] tepamąjį aliejų ir kvapius smilkalus šventyklai. Jie turi padaryti visai taip, kaip esu tau įsakęs“.

Priminimas švęsti šabatą

[12] VIEŠPATS tarė Mozei: [13] „Tu pats sakyk izraeliams: ‚Būtinai laikykitės mano šabatų! Nes tai yra ženklas tarp manęs ir jūsų per jūsų kartas, kad žinotumėte, jog aš

---

[e]**31,2** Lit. pašaukiau vardu

[f]**31,10** Arba: dygsniuotus. Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta. G: apeiginius; SamST: tarnystės

esu VIEŠPATS, kuris jus šventinu. [14] Jūs turite laikytis šabatos, nes ji jums šventa. Kas jos nelaikys šventa, turi būti baudžiamas mirtim; nes kiekvienas asmuo, kuris per ją dirbs darbą, turi būti išnaikintas iš jo tėvo giminių. [15] Šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet septintoji diena yra visiško poilsio šabata, šventa VIEŠPAČIUI. Kiekvienas, kuris šabatos dieną dirbs darbą, turi būti baudžiamas mirtim. [16] Taigi izraeliai turi laikytis šabatos, švęsdami šabatą per savo kartas kaip amžinai galiojantį sandoros įpareigojimą. [17] Ji amžinai turi būti ženklas tarp manęs ir izraelių, nes per šešias dienas VIEŠPATS padarė dangų ir žemę, bet septintąją dieną ilsėjosi ir atsikvėpė'". [18] Ir jis įteikė Mozei, baigęs su juo kalbėtis Sinajaus kalne, dvi Įstatymo plokštes, akmenines plokštes, įrašytas Dievo pirštu.

Izraelis nusilieja auksinį veršį

32 [1] O žmonės, matydami, kad Mozė užtrunka nulipti nuo kalno, susirinko prie Aharono ir jam tarė: „Kelkis, padaryk mums dievų, kurie eitų pirma mūsų, nes šitas, Mozė, kuris mus atvedė iš Egipto šalies – nežinome, kas jam atsitiko!“ [2] Aharonas jiems tarė: „Nutraukite auksinius auskarus, kurie kabo jūsų žmonų, sūnų[g] ir dukterų ausyse, ir atneškite pas mane?“ [3] Tada visi žmonės nusitraukė auksinius auskarus, kurie kabėjo jų ausyse, ir atnešė pas Aharoną. [4] Paėmęs iš jų rankų,

---

[g] **32,2** ~G

jis jį[h] uždarė į formą[i] ir padarė iš jo nulietą veršį[j]. Tada jie[k] sakė: „˹Štai tavo dievai, Izraeli, kurie˺[l] tave atvedė iš Egipto šalies“. [5] Aharonas, tai pamatęs, pastatė aukurą jo priešakyje, ir Aharonas paskelbė: „Rytoj bus šventė VIEŠPAČIUI!“ [6] Anksti atsikėlę kitą rytą, jie aukojo deginamąsias aukas ir atnašavo bendrystės aukas. Žmonės susėdo valgyti ir gerti, paskui atsikėlė linksmintis. [7] Tada VIEŠPATS prabilo į Mozę: „Eik, lipk žemyn, nes pražūtingai pasielgė tavo tauta, kurią atvedei iš Egipto šalies. [8] Jie veikiai nukrypo nuo kelio, kurį buvau jiems nurodęs: jie nusiliejo veršį, kniūpojo ties juo, jam aukojo ir tarė: ‚˹Štai tavo dievai, Izraeli, kurie˺[m] tave atvedė iš Egipto šalies’“. [9] Toliau VIEŠPATS tarė Mozei: „Patyriau, kad šita tauta yra kietasprandė tauta. [10] Taigi dabar leisk man, kad mano rūstybė užsidegtų prieš juos ir padaryčiau jiems galą, o iš tavęs padaryčiau didžiulę tautą!“ [11] Bet Mozė stengėsi švelniai nuteikti VIEŠPATĮ, savo Dievą, tardamas: „Kodėl, VIEŠPATIE, turi užsidegti tavo rūstybė prieš tavo tautą, kurią išvedei iš Egipto šalies su didele jėga ir stipria ranka? [12] Kodėl turėtų sakyti egiptiečiai: ‚Su piktu kėslu jis juos išvedė, kad juos išžudytų kalnuose ir išnaikintų nuo žemės paviršiaus’? Gręžkis nuo savo karštos rūstybės ir gailėkis savo tautai ketinamo pikto! [13] Atsimink savo tarnus

---

[h]**32,4** T.y. auksą

[i]**32,4** Sk. hārìt

[j]**32,4** Lit. jauniklį bulių

[k]**32,4** M; G(B): jis (t.y. Aharonas)

[l]**32,4** Arba: Štai tavo dievas, Izraeli, kuris

[m]**32,8** Žr. 32,4

Abraomą, Izaoką ir Izraelį, kuriems, prisiekdamas savimi, pažadėjai: ‚Padarysiu jūsų palikuonis tokius gausius, kaip dangaus žvaigždės, ir visą šitą šalį, apie kurią kalbėjau, duosiu jūsų palikuonims, ir tie ją paveldės visam laikui'". [14] Tada VIEŠPAČIUI pagailo to pikto, kurį buvo grasinęs padaryti savo tautai. [15] Atsisukęs Mozė lipo žemyn nuo kalno, laikydamas rankoje dvi Įstatymo plokštes – plokštes, prirašytas abiejose jų pusėse; vienoje ir kitoje pusėje jos buvo prirašytos. [16] Plokštės buvo Dievo darbas ir raštas – Dievo raštas, įrėžtas į plokštes. [17] Išgirdęs šūkaujančios tautos triukšmą, Jošuva tarė Mozei: „Kovos triukšmas stovykloje!" [18] Bet tas atsakė: „Tai ne pergalės šauksmo garsas ir ne nugalėtųjų šauksmo garsas; tai dainavimo garsas, kurį aš girdžiu". [19] Kai Mozė, priartėjęs prie stovyklos, išvydo veršį ir šokius ratelyje, taip užsidegė pykčiu, jog išmetė iš rankos plokštes ir jas sudaužė kalno papėdėje. [20] Paskui jis paėmė veršį, kurį jie buvo padarę, sudegino ir sutrupino, kol jis buvo smulkiai sumaltas, išbarstė viršum vandens ir davė izraeliams gerti. [21] Mozė paklausė Aharoną: „Ką tau padarė šita tauta, kad užvedei ant jos tokią didelę nuodėmę?" [22] Aharonas atsakė: „Teneužsidega mano valdovo rūstybė! Tu juk pats žinai, kad tauta palinkusi į pikta. [23] Jie man sakė: ‚Padaryk mums dievų, kurie eitų pirma mūsų, nes šitas, Mozė, vyras, kuris mus atvedė iš Egipto šalies, – nežinome, kas jam atsitiko!' [24] Tad jiems tariau: ‚Kas turi aukso, tenutraukia nuo savęs!' Jie man jo davė, aš įmečiau jį į ugnį, ir išėjo šitas veršis". [25] Mozė pamatė, kad tauta ištvirkusi, nes Aharonas buvo [ją] ištvirkinęs jų priešininkų piktdžiugiavimui. [26] Atsistojęs stovyklos vartuose, Mozė tarė: „Kas už VIEŠPATĮ, pas

mane!“ Tada susirinko prie jo visi leviai. [27] Jis jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Kiekvienas prisijuoskite kalaviją prie strėnų ir eikite šen ir ten per stovyklą, nuo vartų iki vartų, ir kiekvienas žudykite savo brolį, draugą ir artimą!’“ [28] Leviai padarė, kaip Mozė buvo įsakęs, ir tą dieną krito iš tautos apie trys tūkstančiai vyrų. [29] Paskui Mozė tarė: „Jūs šiandien ˹visiškai pasišventėte˺[n] VIEŠPAČIUI, nes kiekvienas ėjote prieš savo sūnų ir prieš savo brolį, kad jis jums šiandien suteiktų palaiminimą“. [30] Kitą rytą Mozė tarė tautai: „Jūs nusidėjote didele nuodėme. Tad dabar noriu lipti pas VIEŠPATĮ. Gal man pavyks atlikti permaldavimą už jūsų nuodėmę“. [31] Sugrįžęs pas VIEŠPATĮ, Mozė tarė: „Ak, šita tauta nusidėjo didele nuodėme: ji pasidarė auksinių dievų. [32] Jei dabar norėsi atleisti jų nuodėmę, atleisk[o]! Jei ne, meldžiu, išdildyk mane iš savo knygos, kurią esi parašęs!“ [33] Bet VIEŠPATS atsakė Mozei: „Kas man nusidėjo, tą išdildysiu iš savo knygos. [34] O dabar eik, vesk tautą į vietą, apie kurią esu tau kalbėjęs! Štai mano angelas eis pirma tavęs. Tačiau, mano bausmės dienai atėjus, juos nubausiu už jų nuodėmę“. [35] Ir VIEŠPATS leido nelaimei ištikti žmones dėl to, ką jie darė su veršiu, kurį padirbo Aharonas.

Viešpats įsako Mozei palikti Sinajų

33 [1] Paskui VIEŠPATS kalbėjo Mozei: „Eik, trauk iš čia aukštyn, tu ir tauta, kurią išvedei iš Egipto šalies, į šalį, kurią su priesaika pažadėjau Abraomui,

---

[n]**32,29** Lit. pripildėte savo ranką

[o]**32,32** SamGT(J); ~M

Izaokui ir Jokūbui, tardamas: ‚Aš noriu ją duoti tavo palikuonims’. [2] Aš pasiųsiu pirma tavęs angelą ir išvarysiu kanaaniečius, amoriečius, chitiečius, perizus, chivus ir jebusiečius. [3] [Trauk] į šalį, plūstančią pienu ir medum. Bet aš netrauksiu aukštyn su tavim, kad kartais, kadangi tu esi kietasprandė tauta, nesunaikinčiau tavęs pakeliui“. [4] Išgirdusi tą skaudų žodį, tauta pradėjo gedėti, ir nė vienas neužsidėjo savo papuošalų. [5] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk izraeliams: ‚Jūs esate kietasprandė tauta. Jei tik akimirksnį traukčiau aukštyn su tavim, sunaikinčiau tave. Dabar nusiimk savo papuošalus, o aš nuspręsiu, ką daryti su tavim’“. [6] Tad izraeliai nusiėmė savo papuošalus [ir jų nebenešiojo] nuo pat Chorebo kalno.

Susitikimo padangtė

[7] Mozė paimdavo padangtę ir ją išsitiesdavo už stovyklos ribų, atstu nuo stovyklos, ir ją praminė „susitikimo padąngte“. Kiekvienas, kuris ieškojo VIEŠPATIES, išeidavo prie susitikimo padangtės, kuri buvo už stovyklos ribų. [8] Kada tik Mozė išeidavo prie padangtės, visi žmonės pakildavo ir kiekvienas atsistodavo savo padangtės angoje. Jie sekdavo Mozę akimis, kol jis įeidavo į padangtę. [9] Mozei įėjus į padangtę, nusileisdavo debesies stulpas ir stovėdavo padangtės angoje, o [iš jo] jis[p] kalbėdavosi su Moze. [10] Visa tauta, pamačius debesies stulpą, stovintį stovyklos angoje, pakildavo ir kiekvienas parpuldavo kniūpsčias savo padangtės angoje. [11] VIEŠPATS kalbėdavo Mozei

---

[p]**33,9** T.y. VIEŠPATS

veidas į veidą, kaip paprastai žmogus kalba savo draugui. Paskui šis sugrįždavo į stovyklą, o jo tarnas Jošuva, Nūno sūnus, jaunikaitis, nepasitraukdavo iš padangtės vidaus.

Viešpats pažada būti su Moze

[12] Mozė tarė VIEŠPAČIUI: „Žiūrėk, tu man sakai: ‚Vesk aukštyn šitą tautą!' Bet tu man nepranešei, ką pasiųsi su manim, nors tu pats pasakei: ‚Aš pažįstu tave vardu; be to, tu radai malonę mano akyse'. [13] Taigi dabar, jeigu radau malonę tavo akyse, apreikšk man, meldžiu, savo sumanymus[q], kad tave suprasčiau, kad tikrai taip yra, jog randu malonę tavo akyse, ir atsižvelk į tai, kad šitie žmonės yra tavo tauta“. [14] Jis[r] atsakė: ⌜“Aš pats⌝[s] eisiu kartu ir ⌜tau suteiksiu atilsį⌝[t]“. [15] Šis jam tarė: „Jei ⌜tu pats⌝[u] neisi kartu, tai neleisk mums iš čia traukti aukštyn! [16] Iš ko gi bus galima žinoti, kad radau malonę tavo akyse – aš ir tavo tauta? Ar ne iš to, kad tu eisi su mumis? Tuo aš ir tavo tauta būsime skirtingi nuo bet kurios tautos, kuri gyvena žemės paviršiuje“. [17] VIEŠPATS tarė Mozei: „Taip pat ir šitą dalyką, kurio prašei, tau įvykdysiu, nes radai malonę mano akyse ir tave pažįstu vardu“.

Mozė meldžia Dievą parodyti savo šlovę

[18] Jis tarė: „Man parodyk, meldžiu, savo šlovę!“ [19] Tas atsakė: „Aš pats leisiu praeiti ties tavim ⌜visai savo

---

[q]**33,13** Lit. kelius

[r]**33,14** T.y. VIEŠPATS

[s]**33,14** Lit. Mano veidas (t.y. mano asmuo)

[t]**33,14** Arba: tave nuraminsiu

[u]**33,15** Lit. tavo veidas

gražybei[v] ir ištarsiu savo vardą, ‚VIEŠPATĮ’, tavo akivaizdoje. Aš būsiu malonus, kam būsiu malonus, ir pasigailėsiu, kurio pasigailėsiu“. [20] Bet jis pridūrė: „Tu negali išvysti mano veido, nes joks žmogus negali išvysti manęs ir išlikti gyvas“. [21] VIEŠPATS toliau tarė: „Štai vieta pas mane, kur tu gali atsistoti ant uolos! [22] Praeinant mano šlovei, tave pastatysiu uolos plyšyje ir tave pridengsiu savo ranka, kol praeisiu. [23] Paskui atitrauksiu savo ranką, ir tu išvysi mano nugarą, bet mano veidas negali būti matomas“.

Sandoros atnaujinimas

34 [1] VIEŠPATS tarė Mozei: „Išsikalk dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir aš įrašysiu į jas žodžius, buvusius ant pirmųjų plokščių, kurias sudaužei. [2] Būk pasiruošęs [kitam] rytui, įlipk rytą į Sinajaus kalną ir ten man atsistok kalno viršūnėje. [3] Nė vienas tenelipa su tavim ir nė vienas tenepasirodo visame kalne. Taip pat mažieji gyvuliai ir galvijai tenesigano ties tuo kalnu“. [4] Tad jis išsikalė dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias. Anksti rytą atsikėlęs, Mozė įlipo į Sinajaus kalną, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, pasiėmęs į ranką abi akmenines plokštes. [5] Tada VIEŠPATS nužengė debesyje, ten atsistojo prie jo ir ištarė VIEŠPATIES vardą. [6] VIEŠPATS praėjo jam pro šalį ir sušuko: „VIEŠPATS, VIEŠPATS, gailestingas ir malonus Dievas, labai kantrus, turtingas malonės ir ištikimybės, [7] išlaikąs malonę tūkstančiams, atleidžiąs kaltę, priešgyniavimą ir nuodėmę, bet nepaliekąs visiškai

---

[v] **33,19** Arba: visam savo gerumui

nenubaudęs, baudžiąs už tėvų kaltę sūnus ir sūnaičius lig trečios ir ketvirtos kartos“. [8] Tada Mozė tuojau nusilenkė į žemę ir kniūpsčias pagarbino. [9] Jis tarė: „Jeigu radau malonę tavo akyse, Viešpatie, tai tegul Viešpats, meldžiu, eina kartu tarp mūsų. Kad ir kietasprandė ta tauta, atleisk mūsų kaltę bei mūsų nuodėmę ir paimk mus savo nuosavybėn“. [10] Jis[w] tarė: „Štai aš darau sandorą. Visai tavo tautai matant, darysiu stebuklus, kokių dar nesukurta visoje žemėje ir visose tautose, kad visa tauta, kurioje tu gyveni, matytų VIEŠPATIES veiklą, nes siaubinga bus tai, ką aš darysiu su tavim. [11] Įsidėmėk, ką aš tau šiandien įsakau. Štai aš nuvarysiu nuo tavęs amoriečius, kanaaniečius, chitiečius, perizus, chivus ir jebusiečius. [12] Sergėkis, kad nepadarytum sutarties su gyventojais šalies, prieš kurią tu eini, – kad jie tau netaptų žabangais tavo viduje. [13] Priešingai, jūs turite sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masebas[x] ir nukirsti jų ašeras[y], [14] nes tau draudžiama kniūpoti ties svetimu dievu – kadangi VIEŠPATS, kurio vardas ‚Pavydulingasis’, yra pavydulingas Dievas. [15] [Sergėkis,] kad nepadarytum sutarties su šalies gyventojais, kad, jiems paleistuvingai atsiduodant savo dievams ir aukojant savo dievams, tave pakvietus, nevalgytum jų aukos, [16] kad iš jų dukterų neimtum žmonų savo sūnums ir kad, jų dukterims paleistuvingai atsiduodant savo dievams, jos nesuvedžiotų ir tavo sūnų paleistuvingai atsiduoti jų dievams. [17] Tau nevalia pasidirbti nulietų dievų.

---

[w]**34,10** T.y. VIEŠPATS

[x]**34,13** T.y. akmeninius kulto stulpus

[y]**34,13** T.y. akmeninius kulto stulpus

[18] Tu turi švęsti Neraugintos duonos šventę. Septynias dienas turi valgyti neraugintą duoną, kaip esu tau įsakęs, nustatytu laiku, Abibo[z] mėnesį, nes Abibo mėnesį išėjai iš Egipto. [19] Kiekvienas pirmagimis[a] man priklauso, taip pat visi tavo vyriškos lyties gyvuliai, raguočių ir mažųjų gyvulių pirmagimiai. [20] Asilo pirmagimį tu turi atpirkti mažuoju gyvuliu, bet jei nenorėsi jo atpirkti, turi nulaužti jam sprandą. Tu turi atpirkti kiekvieną savo pirmagimį sūnų, ir niekam nevalia pasirodyti mano akivaizdoje tuščiomis rankomis. [21] Šešias dienas privalai dirbti, o septintąją dieną turi ilsėtis; [net] arimo ir pjūties metu turi ilsėtis. [22] Tu turi švęsti Savaičių šventę, kviečių pjūties pirmajavius, ir, metams keičiantis, javų Suvalymo šventę. [23] Tris kartus per metus kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti Viešpačiui Jahvei, Izraelio Dievui. [24] Mat nuvarysiu tautas nuo tavęs ir praplatinsiu tavo sritį, ir niekas neįsigeis tavo šalies, tau triskart per metus einant aukštyn pasirodyti VIEŠPAČIUI, tavo Dievui. [25] Tau neleidžiama aukoti mano aukos kraujo sykiu su rauginta duona, ir nieko iš Pesacho šventės aukos neturi išlikti per naktį ligi ryto. [26] Tu turi atnešti rinktinius savo dirvos pirmavaisius į VIEŠPATIES, savo Dievo, namus. Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene“. [27] Paskui VIEŠPATS tarė Mozei: „Užsirašyk šituos žodžius, nes, remdamasis šitais žodžiais, sudariau sandorą su tavim ir Izraeliu“. [28] Ir jis ten išbuvo su VIEŠPAČIU keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. Jis nevalgė

---

[z] **34,18** Lit. Varpų

[a] **34,19** Lit. kuris praveria įsčias

duonos ir negėrė vandens, ir užrašė į plokštes sandoros žodžius – dešimt žodžių.

Mozės spinduliuojantis veidas

[29] Kai Mozė lipo žemyn nuo Sinajaus kalno ir, jam lipant nuo kalno, abi Įstatymo plokštės buvo jo rankoje, Mozė nežinojo, kad, jam kalbantis su juo[b], jo veido oda pasidarė spinduliuojanti. [30] Aharonas ir visi izraeliai, pamatę Mozę ir pastebėję, kaip spinduliavo jo veido oda, bijojo priartėti prie jo. [31] Bet Mozei juos pašaukus, į jį atsigręžė Aharonas bei visi bendruomenės vadai, ir Mozė prabilo į juos. [32] Paskui priartėjo visi izraeliai, ir jis jiems įsakė visa, ką VIEŠPATS buvo kalbėjęs su juo Sinajaus kalne. [33] Paliovęs kalbėti su jais, Mozė užsidėjo ant veido gaubtą. [34] Kada tik Mozė įeidavo VIEŠPATIES akivaizdon kalbėtis su juo, nusiimdavo gaubtą, iki kol išeidavo. Išėjęs jis kalbėdavo izraeliams, kas jam buvo įsakyta. [35] Izraeliams pamačius Mozės veidą, kaip spinduliavo Mozės veido oda, Mozė vėl užsidėdavo ant veido gaubtą, iki įeidavo kalbėtis su juo[c].

Šabatos šventimas

35 [1] Paskui Mozė sušaukė visą izraelių bendruomenę ir jiems tarė: „Štai dalykai, kuriuos VIEŠPATS įsakė vykdyti: [2] šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet septintąją dieną turite laikyti šventa, iškilminga poilsio diena, skirta VIEŠPAČIUI. Kiekvienas, kuris per

---

[b] **34,29** T.y. VIEŠPAČIU

[c] **34,35** T.y. VIEŠPAČIU

ją dirbs darbą, turi būti baudžiamas mirtim. [3] Jums nevalia šabatos dieną susikurti ugnies nė vienoje jūsų buveinėje“.

Tabernakulio reikmenys

[4–5] Mozė toliau tarė visai izraelių bendruomenei: „Štai ką VIEŠPATS įsakė: ‚Paimkite iš ˹savo nuosavybės˺[d] duoklę VIEŠPAČIUI. Tegul kiekvienas ją atneša savo noru – duoklę VIEŠPAČIUI: aukso, sidabro ir žalvario, [6] violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytu gijų, plonos drobės ir ožkos plaukų, [7] raudona ochra įtrintų avinų kailių ir delfinų odų, akacijos medžių, [8] aliejaus žibintui ir kvepalų tepamajam aliejui bei kvapiems smilkalams, [9] karneolio akmenų ir akmenų, įsegamų į ėfodą ir krūtinės kišenę. [10] Visi tarp jūsų esantys menininkai tegul ateina ir padaro, ką VIEŠPATS yra įsakęs: [11] tabernakulį[e], jo padangtę ir apdangalą, jo kablius, rėmus, skersinius, stulpus ir pastovus; [12] skrynią ir jos nešamąsias kartis, antvožą ir pertvaros užuolaidą; [13] stalą, jo nešamąsias kartis ir visus jo indus ˹bei Akivaizdos duoną˺[f]; [14] šviečiantį žibintą, jo prietaisus, ˹jo lempas˺[g] ir žibinamąjį aliejų; [15] smilkalų aukurą ir jo nešamąsias kartis, tepamąjį aliejų, kvapius smilkalus ir angos užuolaidą įėjimui į tabernakulį; [16] deginamosios aukos aukurą ir jam priklausančias žalvarines grotas, jo nešamąsias kartis ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį; [17] kiemo uždangas, jo stulpus bei pastovus

---

[d] **35,4-5** Lit. savęs

[e] **35,11** T.y. kilnojamąją šventyklą; lit. buveinę

[f] **35,13** ~G

[g] **35,14** ~SamG

ir kiemo vartų užuolaidą; [18] tabernakulio kuolus ir kiemo kuolus bei jų virves; [19] ⌜meniškai nuaustus⌝[h] drabužius tarnauti šventykloje –šventus drabužius kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų pareigoms eiti'". [20–21] Tada visa izraelių bendruomenė pasišalino nuo Mozės. Paskui atėję – kiekvienas, kuris turėjo norą, ir kiekvienas, kurį paskatino jo dvasia, – jie atnešė duoklę VIEŠPAČIUI susitikimo padangtės įrengimui, visai jos tarnystei ir šventiems drabužiams. [22] Atėjo[i] ir vyrai, ir moterys – visi laisva valia atnešė sagių, auskarų[j], antspaudinių žiedų ir karolių[k], visokių auksinių papuošalų, ir kiekvienas, kuris buvo nutaręs paskirti VIEŠPAČIUI aukso mosuojamąją[l] dovaną. [23] Kiekvienas, pas kurį buvo rasta violetinio ir raudono purpuro, karminu dažytų gijų, plonų lininių siūlų, ožkos plaukų, raudona ochra įtrintų avinų kailių ir delfinų odų, tuos atnešė. [24] Visi, kurie atidėjo sidabro ar žalvario duoklę, atnešė ją kaip duoklę VIEŠPAČIUI, ir kiekvienas, pas kurį buvo rasta akacijos medžio bet kokiam statybos įrengimui, jį atnešė. [25] Visos įgudusios moterys verpė savo rankomis ir atnešė verpalus: violetinį ir raudoną purpurą, karminu dažytas gijas ir ploną drobę. [26] Ir visos moterys, kurios suskato panaudoti savo įgūdį, verpė ožkų plaukus. [27] O vadai atnešė karneolio akmenų ir akmenų, įsegamų į ėfodą ir krūtinės kišenę, [28] balzaminio aliejaus ir aliejaus apšvietimui, tepalui ir kvapiems smilkalams.

---

[h]**35,19** Arba: dygsniuotus

[i]**35,22** M; SamGSTV: Atnešė

[j]**35,22** Hbr. žodis gali dar reikšti į nosį įkabintą žiedą ir žiedą apskritai.

[k]**35,22** Hbr. žodis neišaiškintos reikšmės.

[l]**35,22** T.y. į aukurą ir nuo jo mosuojant atnašaujamą

[29] Kiekvienas vyras ir moteris, kuriuos paskatino jų širdis ką atnešti visam darbui, kurį VIEŠPATS per Mozę buvo įsakęs atlikti, – jie, izraeliai, tai atnešė kaip laisvos valios dovaną VIEŠPAČIUI.

Besalelis ir Oholiabas

[30] Paskui Mozė tarė izraeliams: „Įsidėmėkite! VIEŠPATS išrinko[m] Besalelį, Chūro sūnaus Urio sūnų, iš Judo genties [31] ir jį pripildė dieviškos dvasios, pasireiškiančios sumanumu, išmone ir prityrimu visokiame meno darbe [32] projektams sumanyti, dirbiniams pagaminti iš aukso, sidabro ir žalvario, [33] [pasireiškiančios] įtveriamųjų brangakmenių išpjaustymu ir medžio apdirbimu, kad jis atliktų visokį projektavimo darbą. [34] Ir jis jam ˹suteikė dovaną˺[n] mokyti [kitus] – jam ir Achisamacho sūnui Oholiabui iš Dano genties. [35] Jis juos pripildė sumanumo visokiam darbui atlikti, kaip jį atlieka amatininkas[o], siuvinėtojas, marginių audėjas, įaudžiąs violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytas gijas ir plonus linų siūlus, ir paprastas audėjas – juos, turinčius atlikti visokį darbą ir sumanyti projektus.

36 [1] Taigi Besalelis, Oholiabas ir visi menininkai, kuriems VIEŠPATS yra suteikęs sumanumą ir išmonę, kad mokėtų atlikti visą šventyklos statybos darbą, turi veikti, laikydamies visko, ką VIEŠPATS įsakė“. [2] Mozė pasišaukė Besalelį, Oholiabą ir kiekvieną

---

[m] **35,30** Lit. pašaukė vardu

[n] **35,34** Lit. davė į jo širdį

[o] **35,35** Hbr. žodis reiškia kalvį, šaltkalvį, dailidę ir akmenkalį.

menininką, kuriam VIEŠPATS buvo suteikęs sumanumą, visus, kurie norėjo, imtis darbo, kad jį atliktų. [3] Ir jie priėmė iš Mozės visą duoklę, kurią izraeliai buvo atnešę šventyklos statybos darbui atlikti. O tie kas rytą vis jam tebenešė laisvos valios dovanų. [4] Tada visi menininkai, dirbą visą šventyklos darbą, vyras po vyro paliko savo darbą, kurį jie dirbo, [5] ir tarė Mozei: „Žmonės atneša daug daugiau, negu reikia statybai – darbui, kurį VIEŠPATS yra įsakęs atlikti“. [6–7] Tada, Mozei įsakius, buvo pagarsinta stovykloje: „Nei vyras, nei moteris toliau nieko teneruošia kaip duoklės šventyklai!“ Taip tauta liovėsi nešusi, nes medžiagos jie jau turėjo daugiau, negu užteko visam darbui, kurį jie turėjo atlikti.

Tabernakulis

[8] Visi sumanieji tarp dirbančių darbą padarė tabernakulį su dešimtim kilimų. Jis[p] juos padarė iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų su kerubais, kaip juos padaro siuvinėtojas. [9] Pavienio kilimo ilgis buvo dvidešimt aštuoni mastai, o pavienio kilimo plotis – keturi mastai. Visi kilimai buvo vienodo dydžio. [10] Jis sujungė ˹kiekvieną penketą kilimų˺[q] vieną su kitu. [11] Paskui pritaisė violetinio purpuro kilpas prie vieno kilimo pačiame gale vienoje [kilimų] eilėje. Tokiu pat būdu jis pritaisė prie kraštinio kilimo antroje eilėje. [12] Jis padarė penkiasdešimt kilpų viename kilime ir penkiasdešimt kilpų pačiame gale kilimo, esančio antroje eilėje. Kilpos buvo pritaikytos viena kitai. [13] Be to, jis

---

[p]**36,8** T.y. Beṣalelis. Žr. 37,1.

[q]**36,10** Lit. penkis kilimus vieną su kitu ir sujungė penkis kilimus

padarė penkiasdešimt auksinių kablių ir sukabino kilimus vieną su kitu kabliais, ir tabernakulis pasidarė vientisas. [14] Toliau jis nuaudė kilimų iš ožkos plaukų padangtei virš tabernakulio; vienuolika kilimų jis nuaudė. [15] Pavienio kilimo ilgis buvo trisdešimt mastų, o pavienio kilimo plotis – keturi mastai. Vienuolika kilimų buvo vienodo dydžio. [16] Jis atskirai sujungė penkis kilimus ir atskirai – šešis kilimus. [17] Jis pritaisė penkiasdešimt kilpų prie kraštinio kilimo krašto vienoje eilėje ir penkiasdešimt kilpų prie antrosios eilės [kraštinio] kilimo krašto. [18] Ir jis padarė penkiasdešimt žalvarinių kablių padangtei sujungti, kad ji būtų vientisa. [19] Paskui jis padarė padangtei uždangalą iš raudona ochra įtrintų avinų kailių ir virš jo delfinų odų uždangalą. [20] Jis padarė tabernakuliui stačiai padėtus rėmus iš akacijos medžio. [21] Rėmo ilgis buvo dešimt mastų ir pavienio rėmo plotis – pusantro masto. [22] Kiekvienas rėmas turėjo po du statinius, vienas su kitu sujungtus skersiniais. Tokius jis padarė visus tabernakulio rėmus. [23] Jis padarė rėmus tabernakuliui: dvidešimt rėmų pietiniam šonui, nukreiptam į pietus. [24] Ir jis padarė keturiasdešimt sidabrinių pastovų po dviem dešimtim rėmų: ⌜po du pastovus po kiekvienu rėmu jo dviem statiniams⌝[r]. [25] Antrajam tabernakulio šonui, nukreiptam į žiemius, jis [taip pat] padarė dvidešimt rėmų [26] ir keturiasdešimt sidabrinių pastovų: ⌜po du pastovus po kiekvienu rėmu⌝[s]. [27] O į vakarus nukreiptam tabernakulio užpakaliniam šonui jis padarė šešis rėmus,

---

[r]**36,24** Lit. du pastovus po kiekvienu rėmu jo dviem statiniams ir du pastovus po kiekvienu kitu rėmu jo dviem statiniams

[s]**36,26** Lit. du pastovus po vienu rėmu ir du pastovus po vienu rėmu

[28] ir padarė du rėmus tabernakulio kertėms užpakalinėje pusėje. [29] Jie buvo dvigubi apačioje ir lygiai taip pat dvigubi jo viršuje, prie pirmojo žiedo. Tokius jis padarė juos abu abiejose kertėse. [30] Taigi buvo aštuoni rėmai ir šešiolika jų sidabrinių pastovų, po du pastovus po kiekvienu rėmu. [31] Paskui jis padarė skersinių iš akacijos medžio: penkis tabernakulio vieno šono rėmams, [32] penkis skersinius tabernakulio antrojo šono rėmams ir penkis skersinius tabernakulio į vakarus nukreipto užpakalinio šono rėmams. [33] Jis taip pritaisė vidurinį skersinį, jog tas ėjo rėmų viduriu nuo vieno galo ligi kito. [34] Rėmus jis aptraukė auksu ir jų žiedus padarė iš aukso skersiniams laikyti, ir aptraukė skersinius auksu. [35] Paskui jis nuaudė užuolaidą iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų; meniškai išsiuvinėtą jis ją padarė su kerubais. [36] Toliau jis jai nutašė keturis stulpus iš akacijos medžio ir juos aptraukė auksu. Jų pakabai buvo auksiniai, ir jis jiems nuliejo keturis sidabrinius pastovus. [37] Jis padarė padangtės angai raštuotą užuolaidą iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų, [38] jos penkis stulpus ir jų pakabus. Jis aptraukė auksu jų[t] galvenas ir sijas, o jų penki pastovai buvo žalvariniai.

Sandoros skrynia

37 [1] Paskui Besalelis padarė skrynią iš akacijos medžio – pustrečio masto ilgio, pusantro masto pločio ir pusantro masto aukščio. [2] Jis ją aptraukė grynu auksu iš vidaus ir iš viršaus, ir jai padarė aplinkui einančią

---

[t]**36,38** T.y. stulpų

auksinę atbrailą. [3] Jai nuliejo keturis auksinius žiedus [ir juos pritaisė] prie jos keturių kojų: du žiedus prie jos vieno šono ir du žiedus prie jos antrojo šono. [4] Paskui nutašė nešamąsias kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu. [5] Įkišo kartis į žiedus skrynios šonuose skryniai nešioti. [6] Jis padarė antvožą[u] iš gryno aukso – pustrečio masto ilgio ir pusantro masto pločio. [7] Paskui padarė du kerubus iš nukalto aukso. Juos padarė abiejuose antvožo galuose: [8] vieną kerubą viename gale ir kitą kerubą kitame gale; išvien su antvožu jis padarė kerubus abiejuose jo galuose. [9] Kerubai buvo išskėtę sparnus į viršų, gaubė savo sparnais antvožą, ir jų veidai buvo atgręžti vienas į kitą. Į antvožą buvo nukreipti kerubų veidai.

Stalas

[10] Jis padarė stalą iš akacijos medžio – dviejų mastų ilgio, masto pločio ir pusantro masto aukščio. [11] Jį aptraukė grynu auksu ir jam padarė aplinkui einančią auksinę atbrailą. [12] Jis jam padarė aplinkui einantį plaštakos pločio apkraštį, o jo apkraščiui – aplinkui einančią auksinę atbrailą. [13] Jam nuliejo keturis auksinius žiedus ir prikabino žiedus prie jo keturių kojų kampų. [14] Arti prie apkraščio buvo žiedai – karčių laikytuvai stalui nešioti. [15] Jis padarė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu stalui nešioti. [16] Paskui nuliejo iš gryno aukso indus, kuriuos turėjo padėti ant stalo: jo dubenis ir kaušus, jo piltuvus ir ąsočius, kuriais išliejamos [liejamosios aukos].

---

[u]**37,6** Arba: maldytuvą (t.y. permaldavimo, sutaikinimo, išpirkimo iš nuodėmės dangtį)

Žibintas

[17] Jis padarė žibintą iš gryno aukso; nukalė žibintą, jo koją ir liemenį. Jo taurelės, buoželės ir žiedai buvo iš vieno gabalo su juo. [18] Šeši vamzdžiai ėjo iš jo šonų: trys žibinto vamzdžiai iš jo vieno šono ir trys žibinto vamzdžiai iš jo antrojo šono. [19] Trys migdolžiedžio pavidalo taurelės, [kiekviena] su buožele ir žiedu, buvo ant vieno vamzdžio ir trys migdolžiedžio pavidalo taurelės su buožele bei žiedu – ant kito vamzdžio. Taip buvo [padaryta] šešiems vamzdžiams, kurie ėjo iš žibinto. [20] O ant paties žibinto buvo keturios migdolžiedžio pavidalo taurelės, jo buoželės ir žiedai, [21] būtent viena buoželė po dviem iš jo[v] išeinančiais vamzdžiais, kita buoželė po [kitais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais ir dar kita buoželė po [likusiais] dviem iš jo išeinančiais vamzdžiais. Taip[w] buvo padaryta šešiems vamzdžiams, kurie ėjo iš jo[x]. [22] Jų buoželės ir šakelės buvo iš vieno gabalo su juo. Jis visas buvo nukaltas iš vieno gryno aukso gabalo. [23] Be to, jis nuliejo septynias lempas, jų gnybtuvus ir dubenėlius nuognaiboms iš gryno aukso. [24] Iš gryno aukso talento[y] jis padarė jį ir visus jo reikmenis.

---

[v] **37,21** T.y. centrinio žibintuvo stiebo

[w] **37,21** Įtrp. su G ir 25, 33.

[x] **37,21** T.y. žibinto

[y] **37,24** 1 talentas – apie 34 kg

Smilkalų aukuras

[25] Jis padarė smilkalų aukurą iš akacijos medžio – masto ilgio, masto pločio ir dviejų mastų aukščio, keturkampį. Iš vieno gabalo su juo buvo jo ragai. [26] Jis jį aptraukė grynu auksu: jo dengiamąją plokštę, jo sienas aplinkui ir jo ragus, ir jam aplinkui einančią auksinę atbrailą. [27] Du auksinius žiedus jis jam padarė po jo atbraila [,prie abiejų jo šalių], prie abiejų jo šonų, kaip laikytuvus kartims, kad galėtų jomis jį nešioti. [28] Jis nutašė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksu. [29] Paskui parūpino švento tepamojo aliejaus ir grynų, kvapių smilkalų, kokius pagamina tepalų maišytojas.

Deginamosios aukos aukuras

38 [1] Jis padarė deginamosios aukos aukurą iš akacijos medžio – ˹penkių mastų˺[z] ilgio, penkių mastų pločio ir trijų mastų aukščio, keturkampį. [2] Jis pritaisė jam ragus prie keturių jo kampų; iš vieno gabalo su juo buvo jo ragai. Ir jis aptraukė jį žalvariu. [3] Paskui jis padarė visus aukuro įrankius: puodus pelenams, kastuvus, šlakstytuvus, šakes ir dubenis žarijoms; visus jo įrankius jis padarė iš žalvario. [4] Toliau jis padarė aukurui grotas, tinklinį dirbinį iš žalvario, po jo atbraila, iš apačios ligi jo pusės, [5] ir nuliejo keturis žiedus keturiuose žalvarinių grotų galuose kaip laikytuvus nešamosioms kartims. [6] Jis nutašė kartis iš akacijos medžio ir jas aptraukė žalvariu. [7] Įkišo kartis į žiedus prie aukuro šonų, kad galėtų jomis nešioti; kaip tuščią lentų dėžę jis jį padarė. [8] Paskui jis

---

[z]**38,1** T.y. apie 2,3 m

nuliejo žalvarinį plaunamąjį dubenį ir jo žalvarinį pastovą iš veidrodžių moterų, kurios tarnavo susitikimo padangtės prieangyje.

Kiemas

[9] Jis įrengė kiemą. Pietiniam šonui, nukreiptam į pietus, [jis nuaudė] kiemo uždangų iš suktinių plonos drobės siūlų – šimtą mastų. [10] Jų stulpų buvo dvidešimt ir jų[a] pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. [11] Šiauriniam šonui [jis taip pat nuaudė uždangų] – šimtą mastų. Jų stulpų buvo dvidešimt ir jų pastovų dvidešimt, iš žalvario, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. [12] Vakariniam šonui [jis nuaudė] uždangų – penkiasdešimt mastų. Jų[b] stulpų buvo dešimt ir jų pastovų dešimt, o stulpų pakabai ir sijos buvo sidabrinės. [13] O rytiniam šonui, nukreiptam į saulėtekį, [jis nuaudė] penkiasdešimt mastų: [14] penkiolikos mastų uždangų ⌜vienai šaliai⌝[c] su jų trimis stulpais ir jų trimis pastovais [15] ir antrai šaliai [abiejose kiemo vartų pusėse] – penkiolikos mastų uždangų su jų trimis stulpais ir jų trimis pastovais. [16] Visos aplink kiemą kabančios uždangos buvo iš suktinių lininių siūlų. [17] Stulpų pastovai buvo žalvariniai, o stulpų pakabai ir sijos – sidabrinės. Jų galvenų aptraukalas buvo iš sidabro, o jie patys buvo apipinti sidabrinėmis juostomis – visi kiemo stulpai. [18] Kiemo vartų užuolaida buvo raštuotas audinys iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir

---

[a]**38,10** Uždangų ar stulpų?

[b]**38,12** T.y. uždangų

[c]**38,14** Lit. vienam pečiui

suktinių lininių siūlų. Ji buvo dvidešimties mastų ilgio ir [pločiu] penkių mastų aukščio, kaip ir kiemo uždangos. [19] Jų stulpai buvo keturi ir jų pastovai keturi, iš žalvario, o jų pakabai – sidabriniai. Jų galvenų aptraukalas ir sijos buvo sidabrinės. [20] O visi tabernakulio ir aplink einančio kiemo kuolai buvo žalvariniai.

Panaudota medžiaga

[21] Ta yra tabernakulio, Įstatymo tabernakulio, panaudotų medžiagų apyskaita, kuri, Mozei paliepus, buvo padaryta, leviams patarnaujant, kunigo Aharono sūnui Itamarui vadovaujant. [22] Urio sūnus Besalelis iš Judo genties padarė viską, ką VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, [23] ir jam padėjo Achisamacho sūnus Oholiabas iš Dano genties – amatininkas[d], siuvinėtojas ir audėjas raštų iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir lininių siūlų. [24] Aukso, ypatingos[e] dovanos aukso, panaudoto darbui visoje šventyklos statyboje, iš viso buvo dvidešimt devyni talentai ir septyni šimtai trisdešimt šekelių, skaičiuojant šventyklos šekeliu. [25] O sidabro, gauto iš bendruomenės surašytųjų, buvo šimtas talentų ir tūkstantis septyni šimtai septyniasdešimt penki šekeliai, skaičiuojant šventyklos šekeliu: [26] beka, [tai yra] pusė šekelio, iš atskiro asmens, skaičiuojant šventyklos šekeliu, iš visų, perėjusių prie surašytųjų, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, [tai yra] šešių šimtų trijų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt [vyrų]. [27] Šimtas sidabro talentų

---

[d] **38,23** Hbr. žodis reiškia dailidę, šaltkalvį ir akmenkalį, t.y. bet kokį amatininką

[e] **38,24** Arba: mosuojamosios

buvo suvartota šventyklos pastovams ir užuolaidos pastovams nulieti – šimtui pastovų šimtas talentų, po talentą pastovui. [28] O iš tūkstančio septynių šimtų septyniasdešimties penkių [šekelių] jis padarė pakabus stulpams, aptraukė jų galvenas ir juos apipynė juostomis. [29] Gi ypatingos dovanos žalvario buvo septyniasdešimt talentų ir du tūkstančiai keturi šimtai šekelių. [30] Iš to jis padarė susitikimo padangtės angos pastovus, žalvarinį aukurą, jam priklausančias žalvarines grotas ir visus aukuro įrankius, [31] aplink einančius kiemo pastovus ir kiemo vartų pastovus, visus tabernakulio kuolus ir visus aplink einančius kiemo kuolus.

Ėfodas, krūtinės kišenė ir kiti kunigų drabužiai

39 [1] Iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų jie išaudė raštuotus drabužius tarnauti šventykloje, ir jie padarė šventus drabužius Aharonui, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [2] Jie[f] išaudė ėfodą iš aukso[g], violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų. [3] Jie plodami padarė aukso lakštus ir juos supjaustę susuko į gijas, norėdami įausti į violetinį ir raudoną purpurą bei karminu dažytą medžiagą ir į ploną drobę, kaip padaro audėjas menininkas. [4] Jie jam[h] padarė dvi sujungiamas perpetes[i]. Savo abiejuose [viršutiniuose] kraštuose jis buvo sujungtas. [5] Jį glaudžiai prijuosianti juosta, esanti ant jo, buvo iš vieno gabalo

---

[f]**39,2** SamS; M: Jis

[g]**39,2** T.y. auksinių siūlų

[h]**39,4** T.y. ėfodui

[i]**39,4** T.y. ėfodo priešakinę ir užpakalinę dalį, einančią nuo pečių iki juosmens

su juo; ji buvo toks pat audinys, kaip jis: iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [6] Jie paruošė karneolio akmenis, įtaisytus į auksinius įtvarus, su Izraelio sūnų vardų įraižomis, panašiomis į antspaudo įraižas. [7] Ir jie[j] juos pritvirtino prie ėfodo perpečių kaip akmenis Izraelio sūnums atminti, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [8] Paskui jie[k] padarė krūtinės kišenę, meniškai nuaustą, panašią į ėfodo audinį, iš auksinių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ir suktinių lininių siūlų. [9] Ji buvo keturkampė, dvilinka. Jie padarė krūtinės kišenę sprindžio ilgumo ir sprindžio platumo, dvilinką. [10] Jie ją nusagstė keturiomis akmenų eilėmis. Eilė su rubinu, chrizolitu ir tamsiai žaliu beriliu buvo pirmoji eilė; [11] antroji eilė – malachitas, safyras ir jaspis; [12] trečioji eilė – hiacintas, achatas ir ametistas; [13] o ketvirtoji eilė – topazas, karneolis ir nefritas. Kai juos įsegė, jie buvo įtverti į auksinius įtvarus. [14] Akmenų buvo tiek, kiek Izraelio sūnų vardų; jų buvo dvylika – tiek, kiek jų vardų. Kiekvienas turėjo sau įrėžtą, kaip įrėžia į antspaudą, vieną dvylikos genčių vardą. [15] Ir jie prikabino prie krūtinės kišenės gryno aukso grandinėles, taip susuktas, kaip nuveja virveles. [16] Jie padarė dvi auksines roželes bei du auksinius žiedus ir pritvirtino abu žiedus prie abiejų krūtinės kišenės galų. [17] Jie pritvirtino abi auksines virveles prie abiejų žiedų, prie krūtinės kišenės [viršutinių] galų, [18] ir abiejų virvelių [kitus] abu galus

---

[j] **39,7** SamS; M: jis

[k] **39,8** SamS; M: Jis

pritvirtino prie abiejų roželių, o tas pritvirtino prie ėfodo perpečių jo priešakinėje pusėje. [19] Dar nukalė du auksinius žiedus ir juos pritaisė prie abiejų krūtinės kišenės galų, prie to jos krašto, kuris atgręžtas į ėfodo pusę, vidun. [20] Paskui jie nukalė du auksinius žiedus ir juos pritvirtino prie abiejų ėfodo perpečių, apačioje, jo priešakinėje pusėje, visai arti prie jo siūlės, virš ėfodo juostos. [21] Jie pririšo krūtinės kišenę jos žiedais prie ėfodo žiedų violetinio purpuro virvele, kad ji laikytųsi virš ėfodo juostos ir kad krūtinės kišenė nenuslystų nuo ėfodo viršaus, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Kiti kunigų drabužiai

[22] Jie[l] padarė ėfodo jupą[m], audėjo dirbinį, visą iš violetinio purpuro. [23] Jupos skylė galvai buvo jo viduryje, kaip šarvinio švarko skylė. Skylė turėjo aplinkui atsiuvą, kad neįdrikstų. [24] Jie prikabino prie jupos [apatinių] apsiuvų granatinių obuolėlių iš violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų ˹ir suktinių lininių siūlų˺[n]. [25] Be to, jie nuliejo gryno aukso varpelių ir pritaisė aplinkui varpelius tarp granatinių obuolėlių prie jupos [apatinių] apsiuvų – tarp granatinių obuolėlių taip, [26] jog varpelis ėjo po obuolėlio pakaitomis prie jupos apsiuvų aplinkui – tarnystei, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [27] Jie padarė plonos drobės tunikų, audėjo išaustų, Aharonui ir jo sūnums, [28] plonos drobės turbaną, plonos drobės kepures galvai apdengti, drobines kelnaites iš

---

[l] **39,22** SamS; M: Jis

[m] **39,22** T.y. tuoj po ėfodu nešiojamą viršutinį drabužį

[n] **39,24** Kl. MssSamGSV; M: suktinių

suktinių lininių siūlų [29] ir juostų iš suktinių lininių siūlų, violetinio ir raudono purpuro bei karminu dažytų gijų – raštuotą audinį, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [30] Jie padarė gėlę, šventą karūną, iš gryno aukso ir ant jos užrašė įrašą, kaip įrėžia į antspaudą: „Šventas VIEŠPAČIUI“. [31] Ir jie pririšo prie jos violetinio purpuro virvelę, kad ją[o] pritvirtintų viršuje prie turbano, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Mozė apžiūri užbaigtą darbą

[32] Taip buvo baigtas visas susitikimo padangtės tabernakulio darbas. Izraeliai padarė visai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei; jie taip padarė. [33] Jie atnešė tabernakulį pas Mozę: padangtę ir visus jos įtaisus – jos kablius, rėmus, skersinius, stulpus ir pastovus; [34] raudona ochra įtrintų avinų kailių uždangalą, delfinų odų uždangalą ir pertvaros užuolaidą; [35] Įstatymo skrynią, jos nešamąsias kartis ir antvožą; [36] stalą, visus jo indus ir Akivaizdos duoną: [37] gryno aukso žibintą, jo lempas [lempas, uždėtas eilėmis], visus jo reikmenis ir šviečiamąjį aliejų; [38] auksinį aukurą, tepamąjį aliejų, kvapius smilkalus ir padangtės angos uždangą; [39] žalvarinį aukurą, jam priklausančias žalvarines grotas, jo nešamąsias kartis ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį; [40] kiemo uždangas, jo stulpus, jo pastovus, kiemo vartų užuolaidą, jo virves, jo kuolus ir visus susitikimo padangtės tabernakulio darbo įrankius; [41] dygsniuotus drabužius tarnystei šventykloje, šventus drabužius kunigui Aharonui ir jo sūnų drabužius kunigų

---

[o] **39,31** T.y. karūną

pareigoms eiti. [42] Izraeliai atliko visą darbą visai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [43] Mozei apžiūrėjus visą darbą, pasirodė, kad jie buvo jį atlikę visai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs. Ir Mozė palaimino juos.

Šventykla pastatoma ir pašventinama

40 [1] Paskui VIEŠPATS kalbėjo Mozei: [2] „Pirmojo mėnesio pirmąją dieną tu turi pastatyti susitikimo padangtės tabernakulį, [3] ten padėti Įstatymo skrynią, atitverti skrynią užuolaida, [4] įnešti stalą ir kartomis sudėti ˹jam priklausančias duonas˺[p], taip pat įnešti žibintą ir įstatyti jo lempas. [5] Tu turi padėti ties Įstatymo skrynia auksinį aukurą smilkalams ir pakabinti tabernakulio angos užuolaidą. [6] Turi pastatyti deginamosios aukos aukurą ties susitikimo padangtės tabernakulio anga, [7] padėti plaunamąjį dubenį tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir į jį įpilti vandens. [8] Tu turi įtaisyti kiemą aplinkui ir pakabinti kiemo vartų užuolaidą. [9] Turi paimti tepamojo aliejaus, [juo] patepti tabernakulį ir visa, kas yra jame, ir tuo būdu pašventinti jį bei visus jo įtaisus, kad būtų šventas. [10] Turi patepti deginamosios aukos aukurą bei visus jo įrankius ir taip pašventinti aukurą, kad aukuras būtų švenčiausias. [11] Turi patepti plaunamąjį dubenį bei jo pastolį ir taip jį pašventinti. [12] Turi privesti Aharoną ir jo sūnus prie susitikimo padangtės angos, apiplauti juos vandeniu, [13] apvilkti Aharoną šventais drabužiais, jį patepti ir pašventinti, kad man eitų kunigo pareigas. [14] Turi privesti jo sūnus, juos apvilkti tunikomis [15] ir taip patepti, kaip būsi patepęs jų

---

[p] **40,4** Lit. tai, kas jam priklauso

tėvą, kad jie man eitų kunigų pareigas. Tai turi įvykti tam, kad jų patepimas jiems suteiktų amžiną kunigystę per jų kartas“. [16] Mozė padarė visai taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs; jis taip padarė. [17] Pirmąjį mėnesį, antraisiais metais, to mėnesio pirmąją buvo pastatytas tabernakulis. [18] Mozė pastatė tabernakulį: jis padėjo jo pastovus, sustatė jo rėmus, sudėjo jo sijas ir sukėlė jo stulpus. [19] Jis ištiesė ant tabernakulio padangtę ir užklojo viršuj ant jos padangtės uždangalą, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [20] Paėmęs jis įdėjo Įstatymą į skrynią, pritaisė prie skrynios nešiojamąsias kartis, uždėjo viršuj ant skrynios antvožą, [21] įnešė skrynią į tabernakulį, pakabino pertvaros užuolaidą ir taip atitvėrė Įstatymo skrynią, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [22] Jis pastatė stalą susitikimo padangtėje, tabernakulio šiauriniame šone, šiapus užuolaidos, [23] ir ant jo sudėjo kartomis duonas VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [24] Jis pastatė žibintą susitikimo padangtėje priešais stalą, pietiniame tabernakulio šone, [25] ir uždėjo lempas VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [26] Jis pastatė auksinį aukurą susitikimo padangtėje ties užuolaida [27] ir dūmais paleido kvapių smilkalų, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [28] Jis pakabino tabernakulio angos uždangą, [29] o deginamosios aukos aukurą pastatė susitikimo padangtės tabernakulio prieangyje ir ant jo aukojo deginamąją ir javienių auką, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [30] Jis pastatė plaunamąjį dubenį tarp susitikimo padangtės ir aukuro ir į jį įpylė vandens nusiplovimui, [31] kad iš jo Mozė, Aharonas ir jo sūnūs nusiplautų rankas ir kojas. [32] Įeidami į susitikimo padangtę ir artėdami prie aukuro,

jie nusiplaudavo, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [33] Pagaliau jis įrengė kiemą aplink tabernakulį bei aukurą ir užkabino kiemo vartų užuolaidą. Taip Mozė užbaigė darbą. [34] Paskui debesis apdengė susitikimo padangtę ir VIEŠPATIES skaistybė pripildė tabernakulį. [35] Mozė negalėjo įeiti į susitikimo padangtę, nes ant jos nusileido debesis ir VIEŠPATIES skaistybė pripildė tabernakulį. [36] Kai debesis pakildavo nuo tabernakulio viršaus, per visas savo keliones izraeliai sukildavo eiti. [37] O jei debesis nepakildavo, jie nesileisdavo į kelionę, iki jis pakildavo. [38] Nes VIEŠPATIES debesis dieną laikėsi virš tabernakulio, o naktį jame[q] rodėsi ugnis visų Izraelio namų akyse per visas jų keliones.

[q]**40,38** T.y. debesyje

LEVIŲ KNYGA

Deginamosios aukos

1 [1] VIEŠPATS pasišaukė Mozę ir jam kalbėjo iš susitikimo padangtės. Jis tarė: [2] „Kalbėk izraeliams ir jiems sakyk: ‚Kai kas nors iš jūsų norės atnašauti auką VIEŠPAČIUI, jūs galite atnašauti savo auką iš gyvulių, iš raguočių ar iš mažųjų gyvulių. [3] Jei jo auka bus deginamoji auka iš raguočių, jis turi atnašauti bekliaudį patiną. Jis turi jį atvesti prie susitikimo padangtės angos, kad šis[a] būtų priimtinas VIEŠPAČIUI. [4] Jis turi uždėti ranką ant deginamosios aukos galvos, kad ta[b] būtų priimta jo naudai permaldauti už jį. [5] Jis turi papjauti jauniklį bulių VIEŠPATIES akivaizdoje, o Aharono sūnūs, kunigai[c], turi atnešti kraują ir aplinkui išslakstyti kraują į šonus aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. [6] Jis turi nulupti deginamąją auką ir ją supjaustyti į gabalus. [7] Aharono sūnūs, kunigai, turi sukurti ugnį ant aukuro ir sukrauti malkų ant ugnies. [8] Aharono sūnūs, kunigai, turi sukrauti tuos gabalus, galvą ir riebalus, ant malkų, esančių ant viršuj aukuro sukurtos ugnies. [9] Jos[d] vidurius ir blauzdas jis turi nuplauti vandeniu, o kunigas turi visa dūmais paleisti kaip deginamąją

---

[a] **1,3** Arba: jis

[b] **1,4** T.y. auka

[c] **1,5** Kl. Mss SamGS; M: kunigas

[d] **1,9** T.y. aukos

auką, raminančiai kvepiančią ugnies auką VIEŠPAČIUI. [10] Jei jo dovana, skirta deginamajai aukai, yra iš mažųjų gyvulių, iš avių ar ožkų, jis turi atnešti bekliaudį patiną. [11] Turi jį papjauti šiaurinėje aukuro pusėje, VIEŠPATIES akivaizdoje, o Aharono sūnūs, kunigai, turi aplinkui išlaistyti jo kraują į aukuro šonus. [12] Jis[e] turi jį supjaustyti į gabalus, ⌜o kunigas turi juos, jo galvą ir riebalus⌝[f], sukrauti ant malkų, esančių ant viršuj aukuro sukurtos ugnies. [13] Vidurius ir blauzdas jis turi nuplauti vandeniu, o kunigas turi visa atnešti ir dūmais paleisti ant aukuro. Ta yra deginamoji auka raminančiai kvepianti ugnies auka VIEŠPAČIUI. [14] Jei jo dovana VIEŠPAČIUI yra deginamoji paukščių auka, jis turi atnašauti savo auką iš burkuolių ar jaunų karvelių. [15] Kunigas turi jį[g] atnešti prie aukuro, nugnybti jam galvą ir dūmais paleisti ant aukuro, o jo kraujas turi būti nutekintas ant aukuro sienos. [16] Jis turi pašalinti jo gūžį su jo turiniu ir jį numesti šalia aukuro į rytus, į riebaluotų pelenų vietą. [17] Jis turi jam įplėšti sparnus, jų visiškai neatplėšdamas. [Pagaliau] kunigas turi jį dūmais paleisti ant aukuro, ant viršuj ugnies sukrautų malkų. Ta yra deginamoji auka, raminančiai kvepianti ugnies auka VIEŠPAČIUI.

Javienių aukos

2 [1] Kai koks nors asmuo norės atnešti javienių aukos dovaną VIEŠPAČIUI, smulkūs kvietmilčiai turi būti jo dovana. Jis turi išlieti ant jos aliejaus, užbarstyti ant jos

---

[e]**1,12** T.y. aukotojas

[f]**1,12** Rk. su Sam., plg. 8 skn.; M; jo galvą ir riebalus, o kunigas turi juos

[g]**1,15** T.y. paukštį

smilkalų [2] ir ją nunešti pas Aharono sūnus, kunigus. [Jis[h] turi iš jos paimti pilną saują kvietmilčių ir aliejaus drauge su visais jos smilkalais,] ir kunigas turi dūmais paleisti ant aukuro jos azkarą[i] – raminančiai kvepiančią ugnies auką VIEŠPAČIUI. [3] O kas palieka iš javienių aukos, turi priklausyti Aharonui ir jo sūnums. Ta yra visų švenčiausia VIEŠPAČIUI atnašaujamų ugnies aukų dalis. [4] Kai norėsi atnašauti krosnyje keptą javienių aukos atnašą, ji turi būti iš smulkių kvietmilčių: nerauginti pyragai, sumaišyti su aliejum, ar nerauginti papločiai, patepti aliejum. [5] Jei tavo dovana bus ant keptuvės paruošta javienių auka, tai ji turi būti kvietmilčiai, sumaišyti su aliejum, nerauginta duona. [6] Tu turi ją sutrupinti į trupinius ir ant jos užpilti aliejaus. Ji yra javienių auka. [7] Jei tavo dovana bus kaistuvo javienių auka, ji turi būti paruošta iš kvietmilčių su aliejum. [8] Tu turi atnešti javienių auką, kuri bus iš tų paruošta VIEŠPAČIUI, ir ją pateikti kunigui, o tas turi ją prinešti prie aukuro. [9] Kunigas turi išimti iš javienių aukos jos azkarą[j] – ir dūmais paleisti ant aukuro – raminančiai kvepiančią ugnies auką VIEŠPAČIUI. [10] O kas palieka iš javienių aukos, turi priklausyti Aharonui ir jo sūnums. Ta yra visų švenčiausia VIEŠPAČIUI atnašaujamų ugnies aukų dalis. [11] Jokia javienių auka, kurią atnašaujate VIEŠPAČIUI, neturi būti paruošiama su raugu, nes jums nevalia jokio raugalo ar medaus atnašauti[k] kaip auką VIEŠPAČIUI. [12] Kaip pirmonių dovaną galite

---

[h] **2,2** T.y. kunigas

[i] **2,2** T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

[j] **2,9** T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

[k] **2,11** Sam GT; M: dūmais paleisti

juos[l] atnašauti, bet neleidžiama ˹jų uždėti˺[m] ant aukuro raminančiam kvapui. [13] Kiekvieną tavo javienių aukos dovaną tu turi pasūdyti druska; neturi leisti, kad tavo javienių aukai stigtų VIEŠPATIES sandoros druskos. Tu turi atnešti druskos kaip priedą prie kiekvienos tavo javienių aukos. [14] Jei atnašausi VIEŠPAČIUI pirmųjų javų auką, turi atnašauti ugnyje pagruzdintas varpas[n], šviežių javų sutrintus grūdus, kaip savo pirmųjų javų auką. [15] Tu turi užpilti ant jos aliejaus ir užbarstyti ant jos smilkalų. Ta yra javienių auka. [16] O kunigas turi dūmais paleisti jos azkarą[o], jos sutrintų grūdų ir aliejaus dalį su visais jos smilkalais kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI.

Pjaunamosios aukos

3 [1] Jei jo dovana bus bendrystės[p] pjaunamoji auka, jei jis norės ją atnašauti iš raguočių, tai jis turi jį[q], neturintį kliaudos, patiną ar patelę, atnašauti VIEŠPATIES akivaizdoje. [2] Jis turi uždėti ranką ant savo aukojamo raguočio galvos ir jį papjauti prie susitikimo padangtės angos, o Aharono sūnūs, kunigai, turi aplinkui iššlakstyti kraują į aukurą[r]. [3] Jis turi atnešti bendrystės aukos dalį kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI: taukus, apdengiančius vidurius, ir visus taukus, priaugusius

---

[l] **2,12** T.y. su raugu ar medum iškeptus pyragus

[m] **2,12** Lit. jiems užeiti

[n] **2,14** T.y. prinokusias, bet dar minkštas

[o] **2,16** T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

[p] **3,1** Arba: baigiamoji

[q] **3,1** T.y. raguotį

[r] **3,2** T.y. į visus aukuro šonus

prie vidurių, [4] abu inkstus ir ant jų, prie strėnų, esančius taukus, ir kepenų lezgį, kurį drauge su inkstais jis turi atplėšti. [5] Aharono sunūs turi tai dūmais paleisti ant aukuro virš deginamosios aukos, esančios ant viršuj ugnies sukrautų malkų – raminančiai kvepiančią ugnies auką VIEŠPAČIUI. [6] Jei dovana kaip bendrystės auka VIEŠPAČIUI bus iš mažųjų gyvulių, patinas ar patelė, jis turi jį[s] atnašauti bekliaudį. [7] Jei jis atnašaus ėriuką kaip savo dovaną, turi jį atnašauti VIEŠPATIES akivaizdoje. [8] Jis turi uždėti ranką ant savo aukojamo gyvulio galvos ir jį papjauti susitikimo padangtės priešaky, o Aharono sūnūs turi aplinkui iššlakstyti jo kraują į aukurą. [9] Jis turi atnašauti bendrystės aukos dalį kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI: jo taukus, būtent jo visą riebalingą uodegą – prie pat nugarkaulio jis turi ją atskirti, – taukus, apdengiančius vidurius, taukus, priaugusius prie vidurių, [10] abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti. [11] O kunigas turi tai dūmais paleisti kaip ugnim aukojamą maistą VIEŠPAČIUI. [12] Jei jo dovana bus ožka, jis turi ją atnašauti VIEŠPATIES akivaizdoje. [13] Jis turi uždėti ranką ant jos galvos ir ją papjauti susitikimo padangtės priešaky, o Aharono sūnūs turi aplinkui iššlakstyti jos kraują į aukurą. [14] Jis turi atnašauti iš jos savo dovaną kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI: taukus, apdengiančius vidurius, visus taukus, priaugusius prie vidurių, [15] abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti. [16] O kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip raminančiai

---

[s] **3,6** T.y. gyvulį

kvepiantį, ugnim aukojamą maistą. Visi taukai priklauso VIEŠPAČIUI. [17] Tai amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms visose jūsų buveinėse: jums nevalia jokių taukų ir jokio kraujo valgyti'".

Aukos už nežiniomis padarytas nuodėmes

4 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams, tardamas: ‚Kai koks asmuo nusidės nežiniomis kuriame nors VIEŠPATIES įsakymais uždraustų dalykų ir padarys vieną kurį iš jų, – [3] jei pateptasis kunigas nusidės, užveldamas ant tautos kaltę, tai jis dėl savo nuodėmės, kuria nusidėjo, turės atnašauti iš raguočių jauniklį bekliaudį bulių VIEŠPAČIUI kaip auką už nuodėmę. [4] Jis turi atvesti bulių prie susitikimo padangtės angos VIEŠPATIES akivaizdon, uždėti ranką ant buliaus galvos ir papjauti bulių VIEŠPATIES akivaizdoje. [5] Pateptasis kunigas turi paimti buliaus kraują ir jį įnešti į susitikimo padangtę. [6] Kunigas turi pamirkyti pirštą į kraują ir septynis kartus šlakstyti kraujo dalį VIEŠPATIES akivaizdoje šventyklos uždangos priešakyje. [7] Kunigas turi užtepti kraujo ant ragų [gardžiai kvepiančių smilkalų] aukuro, esančio susitikimo padangtėje, VIEŠPATIES akivaizdoje, o visą [likusį] buliaus kraują išlieti prie papėdės deginamosios aukos aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. [8] Visus ⌜už nuodėmę aukojamo⌝[t] buliaus taukus jis turi išlupti iš jo: taukus, apdengiančius vidurius, visus taukus, priaugusius prie vidurių, [9] abu inkstus, ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis

---

[t] **4,8** Lit. nuodėmės aukos

turi jį atplėšti – [10] taip, kaip išlupama iš bendrystės pjaunamosios aukos jaučio. Paskui kunigas turi juos dūmais paleisti ant deginamosios aukos aukuro. [11] O buliaus kailį ir visą jo mėsą drauge su jo blauzdomis, jo vidurius ir jo skrandžio turinį – [12] visą likusį bulių – jis turi išgabenti už stovyklos į nesuteptą vietą, kur išpila riebalotus pelenus, ir jį sudeginti ant malkų; ant riebalotų pelenų sampilo jis turi būti sudegintas. [13] Jei visa Izraelio bendruomenė nusidės nežiniomis ir tas dalykas liks paslėptas nuo bendruomenės akių, ir [jei] jie[u] padarys vieną kurį iš VIEŠPATIES uždraustų dalykų [14] ir išeis aikštėn nuodėmė, kuria jie nusidėjo, – tai bendruomenė turi atnašauti jauniklį bulių iš raguočių kaip auką už nuodėmę. Jie turi jį atvesti ties susitikimo padangte. [15] Bendruomenės vyresnieji turi uždėti rankas ant buliaus VIEŠPATIES akivaizdoje ir papjauti[v] bulių VIEŠPATIES akivaizdoje. [16] O pateptasis kunigas turi įnešti buliaus kraują į susitikimo padangtę. [17] Kunigas turi pamirkyti pirštą į[w] kraują ir ˹kraujo dalį˺[x] septynis kartus šlakstyti VIEŠPATIES akivaizdoje uždangos priešaky. [18] Jis turi patepti krauju ragus aukuro, esančio VIEŠPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtėje, o visą [likusį] kraują išlieti prie papėdės deginamosios aukos aukuro, esančio prie susitikimo padangtės angos. [19] Visus jo taukus jis turi išlupti iš jo ir dūmais paleisti ant aukuro. [20] Jis turi padaryti su bulium taip, kaip jis bus padaręs su ˹už

---

[u] **4,13** T.y. bendruomenės nariai

[v] **4,15** GS; M: jis turi papjauti

[w] **4,17** Rk., plg. 4,6

[x] **4,17** Kl. Mss Sam: ~M

nuodėmę aukojamu˺[y] bulium; taip jis turi padaryti su juo. Kunigas turi permaldauti už juos, ir jiems bus atleista. [21] Jis turi išgabenti bulių už stovyklos ir jį sudeginti – taip, kaip jis bus sudeginęs pirmąjį bulių. Ta yra bendruomenės auka už nuodėmę. [22] Jei genties atstovas[z] nusidės, nežiniomis darydamas vieną kurį iš visų VIEŠPATIES, jo Dievo, įsakymais uždraustų dalykų, ir tuo nusikals, [23] jei[a] jam bus duota žinoti apie jo nuodėmę, kuria jis nusidėjo, – jis turi atgabenti savo dovaną, ožį, bekliaudį patiną, [24] uždėti ranką ant ožio galvos ir jį papjauti vietoje, kur papjauna deginamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje. Ta yra auka už nuodėmę. [25] Paskui kunigas turi paimti pirštu nuodėmės aukos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro ragus, o [likusį] kraują išlieti prie deginamosios aukos aukuro papėdės. [26] Visus jo taukus jis turi dūmais paleisti ant aukuro taip, kaip bendrystės aukos taukus. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista. [27] Jei pavienis asmuo iš eilinių žmonių nusidės nežiniomis, darydamas vieną kurį iš VIEŠPATIES įsakymais uždraustų dalykų, ir tuo nusikals, [28] jei[b] jam bus duota žinia apie jo nuodėmę, kuria jis nusidėjo, – jis turi atgabenti bekliaudę ožką, patelę, kaip atnašą už savo nuodėmę, kuria nusidėjo. [29] Jis turi uždėti ranką ant nuodėmės aukos galvos ir papjauti nuodėmės auką deginamosios aukos vietoje. [30] Paskui kunigas turi paimti pirštu jos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro

---

[y]**4,20** Lit. nuodėmės aukos

[z]**4,22** Arba: kalbėtojas

[a]**4,23** Rk., plg. GS; M: arba

[b]**4,28** Rk., plg. GS; M: arba

ragus, o visą [likusį] jos kraują išlieti prie aukuro papėdės. [31] Jis turi pašalinti visus jos taukus, kaip pašalinami taukai iš bendrystės deginamosios aukos, ir kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip raminantį kvapą VIEŠPAČIUI. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista. [32] Jei jis norės atnešti ėriuką kaip savo aukai už nuodėmę skirtą atnašą, turi atnešti bekliaudę avytę. [33] Jis turi uždėti ranką ant nuodėmės aukos galvos ir ją papjauti kaip auką už nuodėmę vietoje, kur papjauna deginamąją auką. [34] Paskui kunigas turi paimti pirštu nuodėmės aukos kraujo ir juo patepti deginamosios aukos aukuro ragus, o visą [likusį] jos kraują išlieti prie aukuro papėdės. [35] Jis turi pašalinti visus jos taukus, kaip pašalinami ėriuko taukai iš bendrystės pjaunamosios aukos. Paskui kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro, virš VIEŠPATIES ugnies aukų. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista.

5 [1] Kai kas nors nusidės tuo, kad, išgirdęs ⌜viešą saikdinimą liudyti⌝[c], nors galėtų būti liudytojas – ar jis būtų matęs, ar [kitaip] patyręs, – jei jis nesuteiks žinių ir taip užsitrauks kaltę; [2] arba kai kas nors palies bet kokį netyrą daiktą ar tai būtų netyro žvėries maita, ar netyro naminio gyvulio maita, ar netyro knibždančio gyvūno maita, ⌜apie tai nieko nenusivoks⌝[d], jis pats bus susitepęs ir [tik paskui] susivoks esąs kaltas; [3] arba kai jis palies žmogaus netyrybę, kokia ir bebūtų šio netyrybė, kuria

---

[c] **5,1** Lit. prakeikimo ištarą (t.y. prisiekiant sau ištartą nelaimę, jei nutylės tiesą teisme)

[d] **5,2** Lit. ir tai bus paslėpta nuo jo

jis susiteps, būtent taip, jog apie tai nieko nenusivoks, ir [tik paskui] sužinojęs susivoks esąs kaltas; [4] arba kai kas nors, neapgalvotai kalbėdamas lūpomis, prisieks daryti pikta ar gera bet kokiu atveju, kuriuo žmogus neapgalvotai kalba su priesaika, būtent taip, jog apie tai nieko nesusivoks, ir [tik paskui] sužinojęs susivoks esąs kaltas vienu kuriuo iš šitų atvejų, – [5] ˹kai nusikals vienu kuriuo iš šitų atvejų˺[e], jis turi ˹išpažinti savo nuodėmę, kuria˺[f] nusidėjo, [6] ir atvesti VIEŠPAČIUI kaip baudą už nuodėmę, kuria nusidėjo, patelę iš mažųjų gyvulių, jauniklę avį ar ožką, aukai už nuodėmę, o kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, ˹kuria nusidėjo, ir jam bus atleista˺[g]. [7] Bet jei jis neįstengs paaukoti reikiamos ˹jauniklės avies ar ožkos˺[h], turi atnešti kaip baudą už tai, kuo jis nusidėjo, du burkuolius ar du jaunus karvelius VIEŠPAČIUI – vieną aukai už nuodėmę, o kitą deginamajai aukai. [8] Jis turi juos atnešti pas kunigą, o šis turi pirma atnašauti tą, kuris skirtas aukai už nuodėmę. Jis turi nugnybti jo galvą nuo jo kaklo, tačiau neturi jos visiškai atskirti. [9] Jis turi išslakstyti nuodėmės aukos kraujo ant aukuro sienos, o likusysis kraujas turi būti nutekintas prie aukuro papėdės. Ta yra auka už nuodėmę. [10] Paskui jis turi paruošti antrąjį [karvelį] deginamajai aukai, kaip reikalauja potvarkis. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista. [11] Bet jei jis neįstengs paaukoti dviejų

---

[e] **5,5** ~GTV

[f] **5,5** GT(J); M: išpažinti, kuo

[g] **5,6** GSam; ~M

[h] **5,7** Hbr. žodis śe reiškia vieną ir kitą.

burkuolių ar dviejų jaunų karvelių, tai jis gali atnešti kaip savo atnašą už tai, kuo nusidėjo, dešimtadalį efos smulkių kvietmilčių aukai už nuodėmę. Jis neturi užpilti ant jos aliejaus nė uždėti ant jos smilkalų, nes ta yra auka už nuodėmę. 12 Jis turi ją nunešti pas kunigą, o kunigas turi paimti iš jos pilną saują kaip jos azkarą[i] ir dūmais paleisti ant aukuro virš VIEŠPATIES ugnies aukų. Ta yra auka už nuodėmę. 13 Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį dėl jo nuodėmės, kuria nusidėjo vienu kuriuo iš šitų atvejų, ir jam bus atleista. ⌜O atliekai⌝[j] turi priklausyti kunigui, kaip javienių aukos atveju'".

Atsiteisimo atnaša

14 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 15 „Kai kas nors pasielgs neištikimai ir nusidės nežiniomis, pasilaikydamas VIEŠPAČIUI priklausančių šventų dovanų, tai jis turi atnešti VIEŠPAČIUI kaip savo atsiteisimo atnašą bekliaudį aviną iš mažųjų gyvulių, įvertintą[k] ⌜sidabriniais šekeliais⌝[l], skaičiuojant šventyklos šekeliu, aukai už kaltę. 16 Už tai, kuo jis nusidėjo, pasilaikydamas iš to, kas šventa, jis turi atlyginti nuostolį, prie to pridėti jo penktąją dalį ir tai atiduoti kunigui. O kunigas turi permaldauti už jį, ir jam bus atleista. 17 Jei koks asmuo nusidės, tai yra padarys nežiniomis vieną kurį iš VIEŠPATIES įsakymais uždraustų dalykų ir tuo nusikals, jis turi atsakyti už savo kaltę. 18 Jis turi

---

[i]**5,12** T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

[j]**5,13** G; ~M

[k]**5,15** Lit. tavo įvertintą

[l]**5,15** Lit. šekelių sidabru

atnešti pas kunigą iš mažųjų gyvulių bekliaudį aviną, nustatytos vertės, kaip atsiteisimo atnašą. O kunigas turi permaldauti už jį dėl jo neapsižiūrėjimo, su kuriuo jis netyčia, nežiniomis, nusidėjo, ir jam bus atleista. [19] Ta yra atsiteisimo auka, nes jis tikrai yra nusikaltęs VIEŠPAČIUI“. [20] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [21] „Jei koks asmuo nusidės ir neištikimai pasielgs su VIEŠPAČIU, būtent užsigins savo artimui[m], kas patikėta ar duota saugoti, ar pasiglemžta[n], ar ką prievarta bus išgavęs iš savo artimo, [22] ar, radęs ką pamesta, nuslėps ir dar neteisingai prisieks bet kuriuo atveju, kuriuo žmogus ką daro nusikalsdamas, – [23] kai jis nusidės ir susipras esąs kaltas, tai jis turi sugrąžinti pasiglemžtą turtą, kurį pasiglemžė, ar prievarta išgautą turtą, kurį prievarta išgavo, ar patikėtą turtą, kuris jam buvo patikėtas, ar pamestą daiktą, kurį atrado, [24] ar bet kokį daiktą, apie kurį neteisingai prisiekė. Jis turi duoti už jį visavertį atpildą ir dar prie to pridėti jo penktadalį. Tam, kuriam tai priklauso, jis turi tai duoti savo atsiteisimo dieną. [25] Ir kaip savo atsiteisimo atnašą jis turi atnešti VIEŠPAČIUI iš mažųjų gyvulių bekliaudį aviną, nustatytos vertės, ⌜pas kunigą⌝[o] aukai už kaltę. [26] O kunigas turi permaldauti už jį VIEŠPATIES akivaizdoje, ir jam bus atleista už bet kokį poelgį, kuriuo jis pasielgs nusikalsdamas“.

---

[m]**5,21** Arba: tėvynainiui

[n]**5,21** T.y. neteisiai iš jo pasisavinta

[o]**5,25** ~SamG

Deginamoji auka

6 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Įsakyk Aharonui ir jo sūnums: ‚Tokios yra deginamosios aukos apeigos: Ji, deginamoji auka, turi likti savo židinyje ant aukuro per visą naktį iki ryto, ir aukuro ugnis turi būti kūrenama ant jo. [3] Kunigas turi apsivilkti savo [apeiginiu] lininiu apdaru ir užsimauti apatines linines kelnaites ant savo kūno. Jis turi susemti riebalotus pelenus, į kuriuos ugnis suėda deginamąją auką ant aukuro, ir padėti šalia aukuro. [4] Paskui jis turi nusivilkti savo drabužius, apsivilkti kitais drabužiais ir išnešti riebalotus pelenus už stovyklos į tyrą vietą. [5] O ant aukuro esanti ugnis turi būti nuolat kūrenama ant jo; ji neturi užgesti. Kunigas turi kas rytą uždėti ant jos deginimui [naujų] malkų, paskui sukrauti ant jos deginamąją auką ir virš tos dūmais paleisti bendrystės aukos riebalus. [6] Ugnis turi būti nuolat kūrenama ant aukuro; ji neturi užgesti.

Javienių auka

[7] Tokios yra javienių aukos apeigos: Aharono sūnūs turi ją atnešti VIEŠPATIES akivaizdon, aukuro priešakin. [8] Jis[p] turi paimti iš jos saują javienių aukos kvietmilčių ir jos aliejaus drauge su visais smilkalais, esančiais ant javienių aukos, ir dūmais paleisti ant aukuro jos azkarą[q] kaip raminantį kvapą VIEŠPAČIUI. [9] O jos atlieką turi suvalgyti Aharonas ir jo sūnūs. Ji turi būti suvalgyta kaip nerauginta duona šventoje vietoje; susitikimo

---

[p] **6,8** T.y. kunigas

[q] **6,8** T.y. tą aukos dalį, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

padangtės kieme jie turi ją suvalgyti. [10] Ji neturi būti kepama įrauginta. Ją suteikiau kaip mano ugnies aukų jiems tenkančią dalį. Ji yra visų švenčiausia, kaip auka už nuodėmę ir atsiteisimo auka. [11] Kiekvienas vyriškis tarp Aharono sūnų turi ją valgyti kaip jūsų kartoms galiojančią teisę į VIEŠPATIES ugnies aukas. Kas tik susilies su jomis, pasidarys šventa[r]'". [12] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [13] „Ta yra Aharono ir jo sūnų dovana, kurią jie turi atnašauti VIESPAČIUI [tą dieną, kai jis[s] bus pateptas]: dešimtadalį efos kvietmilčių kaip nuolatinę javienių auką – vieną jos pusę rytą, o kitą vakare. [14] Keptuvėje ji turi būti paruošta su aliejumi. [Sumaišytą tu turi ją atnešti, atnašauti kaip sutrupintą[t] į trupinius javienių auką – raminantį kvapą VIEŠPAČIUI.] [15] Kunigas, kuris iš jo sūnų bus pateptas jo vietoje, turi ją paruošti kaip amžinai galiojančią prievolę VIEŠPAČIUI; ji visa turi būti dūmais paleista. [16] Kiekviena kunigo javienių auka turi būti visintelė[u] auka; jos nevalia valgyti'".

Auka už nuodėmę

[17–18] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: „Kalbėk Aharonui ir jo sūnums, tardamas: ‚Tokios yra aukos už nuodėmę apeigos: Vietoje, kur pjaunama deginamoji auka, turi būti pjaunama auka už nuodėmę VIEŠPATIES akivaizdoje. Ji yra švenčiausia. [19] Kunigas, kuris ją

---

[r]**6,11** Arba: šventas

[s]**6,13** T.y. tas, kuris eis kunigo pareigas po Aharono

[t]**6,14** Rk. Hbr. žodis nesuprantamas.

[u]**6,16** T.y. visiškai sudeginama

aukos už nuodėmę, turi ją suvalgyti; ji turi būti valgoma šventoje vietoje, susitikimo padangtės kieme. [20] Visa, kas palies jos mėsą, pasidarys šventa. Ir jei jos kraujo užtikštų ant drabužio, tai ˹ta vieta, ant kurios jis užtikš, turi būti išskalbta˺[v] šventoje vietoje. [21] Molinis indas, kuriame ji bus virinama, turi būti sukultas. Bet jei ji bus išvirinta žalvariniame inde, jis turi būti iššveistas ir išskalautas vandeniu. [22] Kiekvienas vyriškis tarp kunigų gali jos valgyti. Ji yra švenčiausia. [23] Tačiau nevalia valgyti jokios nuodėmės aukos, kurios kraujo bus įnešta į susitikimo padangtę permaldavimui šventykloje. Ji turi būti sudeginta.

Atsiteisimo auka

7 [1] Tokios yra atsiteisimo aukos[w] apeigos – jos yra švenčiausios: [2] Vietoje, kur papjauna deginamąją auką, turi papjauti atsiteisimo auką, ir jos kraują jis[x] turi aplinkui iššlakstyti į aukurą. [3] Visus jos taukus jis turi atnešti: riebalingą uodegą, taukus, apdengiančius vidurius, ˹visus taukus, priaugusius prie vidurių˺[y], [4] abu inkstus ir ant jų, prie strėnų, esančius taukus ir kepenų lezgį; drauge su inkstais jis turi jį atplėšti. [5] Ir kunigas turi juos dūmais paleisti ant aukuro kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI. Ta yra auka už kaltę. [6] Kiekvienas vyriškis tarp kunigų gali jos valgyti; šventoje vietoje ji turi būti valgoma. Ji yra švenčiausia. [7] Kaip aukos už nuodėmę,

---

[v] **6,20** SamGST(J)V; M: tą vietą...tu turi išskalbti

[w] **7,1** Lit. kaltės aukos (t.y. aukos už kaltes, susijusias su reikalaujama restitucija, arba reparacija. Dievui ar žmogui)

[x] **7,2** T.y. apeigas einąs kunigas

[y] **7,3** SamG;~M

taip ir atsiteisimo aukos atveju – vienas ir tas pats įstatymas joms galioja. Ji turi priklausyti kunigui, kuris ja atlieka permaldavimą. [8] O dėl kunigo, kuris atnašaus ˹kieno nors˺[z] deginamąją auką, oda deginamosios aukos, kurią jis atnašaus, turi priklausyti kunigui; jam ji turi tekti. [9] Kiekviena javienių auka, kuri bus kepama krosnyje, ir visa, kas bus paruošta kaistuve ar ant keptuvės, turi priklausyti kunigui, kuris ją atnašaus; jam ji turi tekti. [10] O kiekviena javienių auka, sumaišyta su aliejum ar sausa, turi lygiai priklausyti visiems Aharono sūnums.

Bendrystės auka

[11] Tokios yra apeigos bendrystės pjaunamosios aukos, kurią kas nors atnašauja VIEŠPAČIUI. [12] Jei jis ją atnašaus padėkai išreikšti, turi atnašauti kaip padėkos aukos priedą neraugintų pyragų, sumaišytų su aliejum, neraugintų papločių, pateptų aliejum, ir kvietmilčių, įmaišytų[a] su aliejum. [13] Savo dovaną, papildytą raugintos duonos pyragais, jis turi atnašauti drauge su bendrystės padėkos auka. [14] Iš to jis turi atnašauti kiekvienos dovanos vieną dalį kaip duoklę VIEŠPAČIUI; ji turi priklausyti kunigui, kuris iššlakstys bendrystės aukos kraują. [15] Bendrystės padėkos aukos mėsa turi būti valgoma jos atnašavimo dieną; nieko iš jos jam nevalia pataupyti iki ryto. [16] Jei jo atnašaujama pjaunamoji auka bus įžado ar savanoriška dovana, ji turi būti valgoma tą dieną, kai jis atnašaus savo pjaunamąją auką, ir dar

---

[z] **7,8** Lit. vyro

[a] **7,12** M įtrp. dtgr.: pyragų, sumaišytų; ~G

kitą dieną ˹[tai yra, jos atliekos gali būti valgomos˺][b]. 17 Pjaunamosios aukos atliekos trečiąją dieną turi būti sudegintos ugnimi. 18 Bet jei iš tikrųjų dar trečiąją dieną bus valgoma jo bendrystės deginamosios aukos mėsos, ji[c] nebus priimta. Tam, kuris bus ją atnašavęs, ji nebus įskaityta; ji bus pigul mėsa[d]. Asmuo, kuris jos valgys, užsitrauks kaltę. 19 Mėsos, kuri prisiliečia prie ko nors sutepta, nevalia valgyti; ji turi būti sudeginta ugnimi. ˹O dėl [aukos] mėsos˺[e], kiekvienas nesuteptas gali valgyti mėsą, 20 bet tas asmuo, kuris, ˹būdamas suteptas˺[f], valgys mėsos iš bendrystės pjaunamosios aukos, skirtos VIEŠPAČIUI, turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminaičių. 21 Kai kas nors prisilies prie ko nors netyro – prie žmogaus netyrybės ar netyro gyvulio, ar ˹bet kokio netyro knibždančio gyvūno˺[g] – ir valgys VIEŠPAČIUI skirtos bendrystės aukos mėsos, tas asmuo turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių'". 22–23 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: „Kalbėk izraeliams, tardamas: ‚Jums nevalia valgyti bet kokių jaučio, avies ar ožkos taukų. 24 Dvėsenos taukai ir sudraskyto gyvulio taukai gali būti panaudojami kuriam nors reikalui, bet jokiu būdu neturite jų valgyti. 25 Nes kiekvienas, kuris valgys taukų gyvulio, iš kurio jis atnašaus ugnies auką VIEŠPAČIUI,

---

[b] **7,16** ~G

[c] **7,18** T.y. aukos mėsa

[d] **7,18** T.y. aukos mėsa, kuri, laiku nesuvalgyta, pasidarys kultiškai netyra

[e] **7,19** ~GSV

[f] **7,20** Lit. jo susitepimui esant ant jo

[g] **7,21** Kl. Mss SamST(Ms); plg. 5, 2. M: bet kokios netyros bjaurenybės

– tas asmuo, kuris valgys, turi būt atskirtas nuo savo tėvo giminių. 26 Kur tik begyventumėte, jums nevalia valgyti jokio paukščių ar gyvulių kraujo. 27 Kiekvienas asmuo, kuris valgys kokio nors kraujo, tas asmuo turi būti atskirtas nuo savo tėvo giminių'". 28 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 29 „Kalbėk izraeliams tardamas: ‚Tas, kuris atnašaus bendrystės auką VIEŠPAČIUI, turi atnešti savo dovaną VIEŠPAČIUI iš savo bendrystės aukos. 30 Jo paties rankos turi atnešti ugnies aukas VIEŠPAČIUI. Jis turi atnešti taukus su krūtine – krūtinę, kad ją mosuotų kaip mosuojamąją[h] atnašą VIEŠPATIES akivaizdoje. 31 Kunigas turi dūmais paleisti taukus ant aukuro, o krūtinė turi priklausyti Aharonui ir jo sūnums. 32 Dešiniąją savo bendrystės aukų kulšį turite atiduoti kaip duoklę kunigui. 33 Tam, kuris iš Aharono sūnų atnašaus bendrystės aukos kraują ir taukus, turi tekti į dalį dešinioji kulšis. 34 Nes mosuojamąją krūtinę ir duoklės kulšį paėmiau iš izraelių, iš jų bendrystės aukų, ir jas priskyriau kunigui Aharonui ir jo sūnums kaip amžinai izraelių vykdytiną prievolę'". 35 Ta yra Aharono ir jo sūnų dalis [, priskirta] iš VIEŠPATIES ugnies aukų tą dieną, kai jis[i] leido jiems priartėti, kad jie eitų kunigų pareigas VIEŠPAČIUI. 36 Ją[j] VIEŠPATS įsakė jiems duoti tą dieną, kai jis juos patepė kaip amžinai izraelių vykdytiną prievolę per jų kartas. 37 Tokios yra apeigos deginamajai aukai, javienių aukai, aukai už nuodėmę, atsiteisimo aukai, [įšventinimo aukai] ir bendrystės pjaunamajai

---

[h]**7,30** Arba: ypatingą

[i]**7,35** T.y. Viešpats

[j]**7,36** T.y. priskirtą dalį

aukai. [38] VIEŠPATS jas įsakė Mozei ant Sinajaus kalno tą dieną, kai jis įsakė izraeliams atnašauti jų dovanas VIEŠPAČIUI Sinajaus dykumoje.

Aharono ir jo sūnų įšventinimas

8 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Paimk Aharoną ir jo sūnus su juo, drabužius, tepamąjį aliejų, jauniklį bulių aukai už nuodėmę, du avinus ir pintinę su neraugintomis duonelėmis, [3] ir surink visą bendruomenę prie susitikimo padangtės angos“. [4] Mozė padarė, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, ir bendruomenė susirinko prie susitikimo padangtės angos. [5] Tada Mozė tarė bendruomenei: „Štai ką VIEŠPATS įsakė vykdyti“. [6] Mozė atvedė į priekį Aharoną bei jo sūnus ir juos nuplovė vandeniu. [7] Jis apvilko jį tunika, jį apjuosė juosta, jam užvilko jupą, uždėjo ant jos ėfodą, tą prijuosė ėfodo juosta ir glaudžiai [jį[k]] pririšo prie jos. [8] Jis uždėjo ant jo krūtinės kišenę ir įdėjo į kišenę ⸢urimą ir tumimą⸣[l]. [9] Jis uždėjo jam ant galvos turbaną ir prisegė prie turbano jo veido pusėje ⸢auksinę gėlę⸣[m], šventą karūną, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [10] Paskui Mozė paėmė tepamojo aliejaus, patepė tabernakulį bei visus jame esančius daiktus ir juos pašventino. [11] Septynis kartus juo pašlakstė aukurą, patepė aukurą ir visus jo įrankius, plaunamąjį dubenį ir jo pastolį, kad juos pašventintų. [12] Jis išpylė tepamojo aliejaus ant Aharono galvos ir jį patepė, kad jį įšventintų. [13] Paskui Mozė atvedė į priekį Aharono

---

[k]**8,7** T.y. ėfodą

[l]**8,8** Turbūt šventi burtai (akmenėliai, spalvotos plokštelės ar kt.), vyriausiojo kunigo traukiami ar metami Dievo klausiantis.

[m]**8,9** Arba: auksinį lakštą

sūnus, juos apvilko tunikomis, apjuosė juostomis ir jiems užvyniojo galvos turbanus, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [14] Po to jis atvedė jauniklį bulių aukai už nuodėmę. Aharonas ir jo sūnūs uždėjo rankas ant nuodėmės aukos buliaus galvos, [15] ir jis[n] papjovė [jį]. Mozė paėmė kraujo[o], aplinkui juo patepė aukuro ragus pirštu ir taip apvalė aukurą nuo nuodėmės. [Likusį] kraują jis išliejo prie aukuro papėdės ir jį pašventino, permaldaudamas už jį. [16] Jis paėmė visus ant vidurių esančius taukus, kepenų lezgį, abu inkstus ir jų taukus, ir Mozė juos dūmais paleido ant aukuro. [17] O bulių, būtent jo odą, mėsą ir skrandžio turinį, jis sudegino už stovyklos, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [18] Paskui jis privedė aviną deginamajai aukai. Aharonas ir jo sūnūs uždėjo rankas ant avino galvos, [19] ir jis papjovė [jį]. Mozė aplinkui iššlakstė kraują į aukurą, [20] o patį aviną supjaustė į gabalus. Mozė dūmais paleido galvą, gabalus ir inkstų taukus. [21] Nuplovęs vandeniu vidurius ir blauzdas, Mozė dūmais paleido visą aviną ant aukuro. Tai buvo deginamoji auka raminančiam kvapui; tai buvo ugnies auka VIEŠPAČIUI, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [22] Paskui jis privedė kitą aviną, įšventinimo aviną, [23] ir papjovė [jį]. Mozė paėmė jo kraujo ir juo patepė Aharono dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį. [24] Atvedęs į priekį Aharono sūnus, Mozė patepė krauju jų dešiniosios ausies spenelį, jų dešiniosios rankos nykštį ir jų dešiniosios kojos didpirštį, ir Mozė aplinkui iššlakstė kraują į aukurą.

---

[n] **8,15** T.y. Mozė

[o] **8,15** GST(MS); M: kraują

[25] Vėliau jis paėmė taukus, riebalingą uodegą, visus ant vidurių esančius taukus, kepenų lezgį, abu inkstus bei jų taukus ir dešiniąją šlaunį. [26] Iš neraugintų duonelių pintinės, esančios VIEŠPATIES akivaizdoje, jis paėmė vieną nerauągintą pyragą, vieną su aliejum keptos duonos pyragą bei vieną paplotį ir [juos] uždėjo ant taukų ir dešiniosios šlaunies. [27] Jis visa tai padėjo ant Aharono bei jo sūnų delnų ir [jiems] leido juos mosuoti kaip mosuojamąją[p] auką VIEŠPATIES akivaizdoje. [28] Paskui Mozė juos paėmė iš jų delnų ir dūmais paleido ant aukuro virš deginamosios aukos. Jie buvo įšventinimo atnaša raminančiam kvapui; ta buvo ugnies auka VIEŠPAČIUI. [29] Mozė paėmė krūtinę ir ją mosavo kaip mosuojamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje. Ji buvo Mozei tekusi įšventinimo dalis, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [30] Paskui Mozė paėmė tepamojo aliejaus ir ant aukuro esančio kraujo ir [juo] apšlakstė Aharoną ir jo drabužius, jo sūnus ir drabužius jo sūnų, esančių su juo, ir taip pašventino Aharoną ir jo drabužius, jo sūnus ir drabužius jo sūnų, esančių su juo. [31–32] Mozė tarė Aharonui ir jo sūnums: „Virkite mėsą prie susitikimo padangtės angos ir ten valgykite ją ir duoną, esančią įšventinimo pintinėje, kaip ⌜man įsakyta⌝[q]: ‚Aharonas ir jo sūnūs turi ją valgyti’. [33] Jums nevalia ⌜atsitolinti nuo⌝[r] susitikimo padangtės angos per septynias dienas iki dienos, kai pasibaigs jūsų įšventinimo dienos, nes septynias dienas jus šventins. [34] Kaip šiandien padaryta, VIEŠPATS įsakė daryti [ir

---

[p]**8,27** Arba: ypatingą

[q]**8,31-32** GST, plg. 35 skn. ir 10, 13; M: esu įsakęs, tardamas

[r]**8,33** Lit. išeiti iš

per sekančias dienas] permaldavimui už jus. [35] Prie susitikimo padangtės angos turite pasilikti dieną bei naktį per septynias dienas ir laikytis VIEŠPATIES nurodymo, kad neturėtumėte mirti, nes taip man įsakyta“. [36] Taigi Aharonas ir jo sūnūs darė visa, ką VIEŠPATS buvo įsakęs per Mozę.

Pirmosios bendruomeninės aukos

9 [1] Aštuntąją dieną Mozė pasišaukė Aharoną, jo sūnus bei Izraelio vyresniuosius [2] ir tarė Aharonui: „Pasiimk veršį, jauniklį raguotį, aukai už nuodėmę ir aviną deginamajai aukai, abu bekliaudžius, ir atnašauk VIEŠPATIES akivaizdoje. [3] Ir kalbėk izraeliams, sakydamas: ‚Paimkite ožį aukai už nuodėmę ir veršį bei avinėlį, vienergius, bekliaudžius, deginamajai aukai, [4] bulių ir aviną bendrystės aukai, kad juos paaukotumėte VIEŠPATIES akivaizdoje, ir javienių auką, sumaišytą su aliejum, nes šiandien jums pasirodys VIEŠPATS’“. [5] Jie atgabeno, ką Mozė buvo įsakęs, susitikimo padangtės priešakin. Visa bendruomenė prisiartino ir atsistojo VIEŠPATIES akivaizdoje. [6] Mozė tarė: „Štai ką VIEŠPATS įsakė jums daryti, kad jums pasirodytų VIEŠPATIES šlovė“. [7] Paskui Mozė tarė Aharonui: „Prisiartink prie aukuro ir aukok savo auką už nuodėmę bei savo deginamąją auką ir atlik permaldavimą už save ir už savo tautą. Aukok tautos atnašą ir atlik permaldavimą už juos, kaip VIEŠPATS yra įsakęs“. [8] Aharonas priartėjo prie aukuro ir papjovė nuodėmės aukos veršį, skirtą aukoti už save. [9] Aharono sūnūs atnešė pas jį kraują, ir jis pamirkė į kraują pirštą ir [juo] patepė aukuro ragus, o [likusį] kraują išliejo prie aukuro papėdės. [10] Taukus,

inkstus ir kepenų lezgį [,išluptus] iš aukos už nuodėmę, jis dūmais paleido ant aukuro, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, [11] o mėsą ir odą sudegino už stovyklos. [12] Paskui jis papjovė deginamąją auką. Aharono sūnūs pateikė jam kraują, ir jis [jį] aplinkui išškalstė į aukurą. [13] Jie jam pateikė deginamąją auką, supjaustytą į gabalus, ir galvą, ir jis [juos] dūmais paleido ant aukuro. [14] Jis nuplovė vidurius bei šlaunis ir [juos] dūmais paleido virš deginamosios aukos ant aukuro. [15] Vėliau jis atgabeno tautos atnašą. Jis paėmė nuodėmės aukos ožį, skirtą aukoti už tautą jį papjovė ir taip pat, kaip pirmąjį[s], atnašavo kaip auką už nuodėmę. [16] Jis atgabeno deginamąją auką ir ją paruošė nurodytu[t] būdu. [17] Toliau jis atnešė javienių auką, jos pasisėmė saują ir [ją] dūmais paleido ant aukuro – kaip priedą prie rytinės deginamosios aukos. [18] Paskui jis papjovė bulių ir aviną, bendrystės pjaunamąją auką, skirtą aukoti už tautą. Aharono sūnūs jam pateikė kraują, ir jis tą aplinkui išškalstė į aukurą. [19] O buliaus ir avino taukus, riebalingą uodegą, ˹[riebalų] dangalą, inkstus˺[u] ir kepenų lezgį – [20] jie[v] uždėjo taukus ant krūtinės gabalų, ir jis dūmais paleido taukus ant aukuro, [21] o krūtinės gabalus ir dešinę užpakalinę šlaunį Aharonas mosavo kaip mosuojamąją[w] auką VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip Mozė buvo įsakęs. [22] Aharonas pakėlė rankas į žmones, juos palaimino ir, paruošęs auką už nuodėmę,

---

[s] **9,15** T.y. už save anksčiau paaukotą gyvulį

[t] **9,16** Arba: įprastu

[u] **9,19** G: taukus, apdengiančius vidurius, abu inkstus ir ant jų esančius taukus; plg. 4,9

[v] **9,20** SamG: jis

[w] **9,21** Arba: ypatingą

deginamąją ir bendrystės auką, nulipo žemyn. [23] Paskui Mozė ir Aharonas įėjo į susitikimo padangtę. Išėję jie palaimino žmones, ir VIEŠPATIES šlovė pasirodė visiems žmonėms. [24] Išėjo ugnis nuo VIEŠPATIES ir prarijo ant aukuro deginamąją auką ir taukus. Tai matė visi žmonės. Jie krykštavo ir parpuolė kniūpsti.

Nadabo ir Abihaus nuodėmė

10 [1] Nadabas ir Abihus, Aharono sunūs, kiekvienas paėmė savo smilkytuvą, įdėjo į juos ugnies, uždėjo ant jos smilkalų ir atnašavo VIEŠPATIES akivaizdoje neteisėtą ugnį, kurios [aukoti] jis nebuvo jiems įsakęs. [2] Tada išėjo nuo VIEŠPATIES ugnis ir juos prarijo, ir jie numirė VIEŠPATIES akivaizdoje. [3] Paskui Mozė tarė Aharonui: „Tai yra, ką VIEŠPATS manė, sakydamas: ‚Per tuos, kurie artinasi į mane, pasirodysiu šventas, ir visos tautos akivaizdoje apsireikšiu šlovingas'“. O Aharonas tylėjo. [4] Mozė pasišaukė Mišaelį ir Elsafaną, Aharono dėdės Uzielio sūnus, ir jiems tarė: „Priėję neškite savo brolius šalin nuo šventyklos už stovyklos!“ [5] Tie priėję juos nunešė su jų tunikomis už stovyklos, kaip Mozė buvo paliepęs. [6] Paskui Mozė tarė Aharonui ir jo sūnums Eleazarui ir Itamarui: „Jums nevalia nešioti palaidų galvos plaukų nė sudraskyti savo drabužių, kad nemirtumėte ir kad rūstybė neateitų ant visos bendruomenės, tačiau jūsų broliai, visi Izraelio namai, gali apraudoti, kas sudeginta, ką VIEŠPATS sudegino. [7] Nuo susitikimo padangtės angos jums neleidžiama atsitolinti, kad nemirtumėte, nes VIEŠPATIES patepimo aliejus yra ant jūsų“. Ir jie pasielgė, kaip Mozė buvo paliepęs.

Įvairūs įspėjimai kunigams

[8] VIEŠPATS kalbėjo Aharonui, sakydamas: [9] „Vyno ir svaiginančio gėrimo nevalia gerti tau ir tavo su tavim esantiems sūnums, jums įeinant į susitikimo padangtę, kad nemirtumėte. [Tai yra] amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms, [10] būtent tam, kad mokėtumėte atskirti kas šventa nuo nešvento, kas netyra nuo tyro, [11] ir kad pamokytumėte izraelius visų nuostatų, kuriuos VIEŠPATS yra jums paskelbęs per Mozę“. [12] Mozė kalbėjo Aharonui ir Eleazarui bei Itamarui, jo išlikusiems sūnums: „Imkite javienių auką, atlikusią nuo VIEŠPATIES ugnies aukų, ir ją valgykite neraugintą šalia aukuro, nes ji švenčiausia. [13] Jūs turite ją valgyti šventoje vietoje, nes ji yra tau ir tavo sūnums teisėtai priklausanti VIEŠPATIES ugnies aukų dalis, nes taip man įsakyta. [14] O mosuojamąją krūtinę ir duoklės šlaunį turite valgyti tyroje vietoje – tu ir tavo sūnūs bei dukterys su tavim, nes jie duodami kaip tau ir tavo sūnums teisėtai priklausanti izraelių bendrystės pjaunamųjų aukų dalis. [15] Tuo pat metu, kai jie degina taukų aukas, turi atnešti duoklės šlaunį ir mosuojamąją krūtinę, kad jas mosuotų VIEŠPATIES akivaizdoje. Jos turi būti tavo ir tavo su tavim esančių sūnų amžinai galiojanti teisėta dalis, kaip VIEŠPATS yra įsakęs“. [16] Mozei įsakmiai klausinėjant apie nuodėmės aukos ožį, pasirodė, kad jis jau sudegintas! Tad jis supyko ant Eleazaro ir Itamaro, likusiųjų Aharono sūnų, sakydamas: [17] „Kodėl nevalgėte nuodėmės aukos šventoje vietoje? Ji[x] yra švenčiausia, ir jis jums davė ją,

---

[x] **10,17** T.y. auka

kad pašalintumėte bendruomenės kaltę, permaldaudami už juos[y] VIEŠPATIES akivaizdoje. [18] Štai jos kraujas nebuvo įneštas į šventyklos vidų! Iš tikrųjų būtumėte turėję ją valgyti šventykloje, kaip ˹man įsakyta˺[z]“. [19] Bet Aharonas prabilo į Mozę: „Štai šiandien jie atnašavo savo auką už nuodėmę ir savo deginamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje, vis dėlto man atsitiko tokie dalykai![a] Argi, jei šiandien būčiau valgęs auką už nuodėmę, būtų tai VIEŠPAČIUI patikę?“ [20] Mozė, tai išgirdęs, sutiko su tuo.

Tyri ir netyri gyvūnai

11 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, jiems sakydamas: [2] „Kalbėkite izraeliams: ‚Tie yra gyvūnai, kuriuos iš visų gyvulių, esančių žemėje, jums leista valgyti: [3] kiekvieną skeltanagį, tai yra turintį dvi[b] perskeltas nagas ir atrajojantį gyvulių tarpe, – tą jums leista valgyti. [4] Tačiau iš atrajotojų ir skeltanagių jums neleista valgyti šitų: kupranugario, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų – jis turi būti jums netyras; [5] nei uolinio barsuko, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų – jis turi būti jums netyras; [6] nei kiškio, nes jis, nors ir atrajoja, neturi perskeltų nagų – jis turi būti jums netyras; [7] nei kiaulės[c], nes ji, nors ir skeltanagė, tai yra turi perskeltas nagas, neatrajoja gromulio – ji turi būti jums netyra. [8] Jų mėsos jums

---

[y] **10,17** STV, plg. 8, 31a

[z] **10,18** STV, plg. 8, 31a; M: įsakiau

[a] **10,19** T.y. toks mano sūnų apsirikimas aukojant

[b] **11,3** Kl. MssSamGS, plg. Dt. 14,6; ~M

[c] **11,7** Hbr. hazìr reiškia ir šerną.

neleista valgyti nė jų maitos paliesti; jie turi būti jums netyri. [9] Iš visu [gyvūnų], gyvenančių vandenyje, jums leista valgyti šituos: kiekvieną, kuris turi pelekus ir žvynus vandenyje, jūrose ir upeliuose; juos jums leista valgyti. [10] Bet kiekvienas, kuris neturi pelekų ir žvynų jūrose ir upeliuose iš visų knibždančių vandens gyvių ir iš visų gyvūnų, gyvenančių vandenyje, – tie turi būti jums bjaurybė. [11] Jie turi būti jums bjaurybė; jų mėsos jums neleista valgyti, ir jų maita turite bjaurėtis. [12] Kiekvienas vandens[d] [gyvūnas], kuris neturi pelekų ir žvynų, turi būti jums bjaurybė. [13] Šitais [gyvūnais] iš paukščių turite bjaurėtis – jų neleidžiama valgyti, jie yra bjaurybė –: ereliu[e], juoduoju pesliu, barzdotu pesliu, [14] vištvanagiu, įvairios rūšies sakalu, [15] visokiu varnu, [16] žiūru[f], trumpaauuse pelėda, ilgaauuse pelėda ir įvairios rūšies paukštvanagiu[g], [17] rusva pelėda, žuvėde pelėda, klykiančia pelėda, [18] pelėdike, apuokėliu ir ereliu žuvininku, [19] įvairios rūšies genše, kormoranu, lukučiu ir šikšnosparniu[h]. [20] Visi sparnuoti vabzdžiai, kurie straksi keturiomis [kojomis], turi būti jums bjaurybė. [21] Tačiau iš visų sparnuotų vabzdžių, strikinėjančių keturiomis, jums leista valgyti tą, kuris viršum savo kojų turi šlaunikes, kad galėtų jomis striksėti žemėje. [22] Šituos iš jų jums leista valgyti: bet kokios rūšies skėrį, įkypveidį skėrį, ilgaragį žiogą ir trumparagį žiogą. [23] O kiekvienas [kitas]

---

[d]**11,12** Lit. vandenyje

[e]**11,13** Arba: grifu

[f]**11,16** T.y. didžiuoju apuoku; arba: stručiu

[g]**11,16** Arba: pelėsakaliu

[h]**11,19** Neįmanoma tiksliai nustatyti kai kurių 13-19 skn. minimų paukščių tapatybės.

sparnuotas keturkojis vabzdys turi būti jums bjaurybė. 24 Šitais susitepsite. Kiekvienas, kuris palies jų maitą, bus suteptas ligi vakaro, 25 ir kiekvienas, kuris neš ką nors iš jų maitos, turi išskalbti savo drabužius, ir jis liks suteptas ligi vakaro. 26 O dėl visų gyvulių, kurie turi įskeltą nagą, bet neturi visiškai perskeltos nagos ir neatrajoja gromulio, jie turi būti jums netyri. Kiekvienas, kuris juos palies, susiteps. 27 Visi einą letenomis tarp visų laukinių gyvulių, vaikščiojančių keturiomis, turi būti jums netyri. Kiekvienas, kuris palies jų maitą, bus suteptas ligi vakaro. 28 Kas neš jų maitą, turi išskalbti savo drabužius, ir jis liks suteptas ligi vakaro. Jie turi būti jums netyri. 29 Šitie turi būti jums netyri tarp žemėje knibždančių gyvūnų: žebenkštis[i], pelė ir bet kokios rūšies dygiauodegis driežas, 30 gekas, didysis driežas, sieninis driežas, smėlinis driežas ir chameleonas[j]. 31 Tie turi būti jums netyri tarp visų gyvūnų. Kiekvienas, kuris, jiems padvėsus, juos palies, liks suteptas ligi vakaro. 32 Ir visa, ant ko, jiems padvėsus, kuris nors iš jų užkris, pasidarys sutepta, ar tai būtų koks medinis indas, ar drabužis, ar oda, ar maišas. Kiekvienas [toks] įrankis, kuriuo atliekamas apyvokos darbas, turi būti pamerktas į vandenį. Jis liks suteptas ligi vakaro, ir [tik paskui] pasidarys tyras. 33 Jei tai bus koks molinis indas, į kurį kas nors iš jų įkris, tai visa, kas bus jo viduje, pasidarys sutepta, o jį patį turite sukulti. 34 Bet koks valgomas maistas, ant kurio užsilies vanduo[k], pasidarys suteptas, ir kiekvienas geriamas

---

[i] **11,29** Arba: kurmis

[j] **11,30** Neįmanoma tiksliai identifikuoti 29-30 skn. minėtų gyvūnų vardų.

[k] **11,34** Būtent išpiltas iš tokio sutepto indo

gėrimas kiekviename [tokiame] inde pasidarys netyras. [35] Ir visa, ant ko kokia nors maita užkris, pasidarys sutepta. Duonkepė ir viryklė turi būti išardytos; jos bus suteptos, ir jas turite laikyti suteptomis. [36] Tačiau versmė ar cisterna, duobė vandeniui surinkti, turi būti laikoma tyra, bet kas palies jų[l] maitą, pasidarys suteptas. [37] Ir jei kuri jų maita nukris ant kokios nors sėjamos sėklos, kurią reikia išsėti, tai ji pasiliks nesutepta. [38] Bet jei vanduo bus užpiltas ant sėklos ir jei kuri jų maita užkris ant jos, ji[m] turi būti jums sutepta. [39] Jei padvės kas nors iš gyvulių, kurie jums leista valgyti, tai tas, kuris palies jo maitą, liks suteptas ligi vakaro. [40] O kas valgys jo maitos, turi išskalbti savo drabužius ir pasiliks suteptas ligi vakaro. Kas neš jo maitą, turi išskalbti savo drabužius, ir jis pasiliks suteptas ligi vakaro. [41] Kiekvienas knibždąs gyvūnas, knibždąs žemėje, yra bjaurybė; jo neleidžiama valgyti. [42] Nė vieno, šliaužiojančio pilvu, ir nė vieno, ropojančio keturiomis ar turinčio daugiau kojų, iš visų knibždančių gyvūnų, knibždančių žemėje, – nė vieno iš jų neleidžiama jums valgyti, nes jie bjaurybė. [43] Jums nevalia apsibjaurinti jokiais knibždančiais gyvūnais[n] ir jais taip susitepti, jog pasidarytumėte jais netyri, [44] nes aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, ir jūs turite elgtis kaip šventi ir būti šventi, nes aš esu šventas. Jums nevalia susitepti jokiais knibždančiais gyvūnais, kurie ropinėja po žeme, [45] nes aš esu VIEŠPATS, kuris jus atvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jums Dievas. Ir jūs turite būti šventi,

---

[l]**11,36** T.y. versmės ir cisternos

[m]**11,38** T.y. sėkla

[n]**11,43** M + kurie knibžda

nes aš esu šventas'". [46] Toks yra įstatymas apie gyvulius, paukščius ir visus gyvūnus, knibždančius vandenyje, ir apie visus knibždančius gyvūnus, ropinėjančius žemėje – [47] tam, kad žmonės darytų skirtumą tarp sutepto ir nesutepto ir tarp gyvūno, kurį leidžiama valgyti, ir gyvūno, kurio nevalia valgyti.

Apsivalymas pagimdžius

12 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams, tardamas: ,Kai pradėjusi moteriškė pagimdo berniuką, ji netyra septynias dienas, kaip ji netyra savo susitepimo mėnesinėmis metu. [3] Aštuntąją dieną turi būti apipjaustyta jo apyvarpio mėsa. [4] Paskui [dar] trisdešimt tris dienas ji turi pasilikti [namie], apsivalydama nuo kraujo. Nieko šventa jai neleidžiama paliesti nė įeiti į šventovę, kol sueis jos apsivalymo dienos. [5] O jei ji pagimdys mergaitę, ji bus sutepta dvi savaites, kaip savo mėnesinių atveju, ir [dar] šešiasdešimt šešias dienas turės pasilikti [namie], apsivalydama nuo kraujo. [6] Jos apsivalymo dienoms suėjus, ar tai būtų dėl sūnaus, ar dėl dukters, ji turi atnešti vienmetį ėriuką deginamajai aukai ir jauną karvelį ar burkuolį aukai už nuodėmę prie susitikimo padangtės angos pas kunigą. [7] O tas turi jį atnašauti VIEŠPATIES akivaizdoje ir permaldauti už ją kad ji apsivalytų nuo savo kraujoplūdžio. Tas yra įstatymas apie berniuko ar mergaitės gimdytoją. [8] Bet jei ji neįstengs paaukoti reikiamos avies, ji turi paimti du burkuolius ar du jaunus karvelius – vieną deginamajai aukai, o kitą aukai už nuodėmę, o kunigas turi permaldauti už ją. Taip ji [vėl] bus tyra'".

Piktybinių ir kitokių odos ligų diagnozė

13 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [2] „Kai žmogaus kūno odoje pasirodys spuogas ar išbėrimas, ar šviesi dėmė, ir jei tai jo kūno odoje išsivystys į piktybinės odos ligos žymę, jis turi būti atvestas pas kunigą Aharoną ar pas vieną iš jo sūnų, kunigų, [3] o kunigas turi apžiūrėti kūno odos žymę. Jei žymės plaukai bus pabalę ir žymė pasirodys įdubesnė už jo kūno odą tai bus piktybinės odos ligos žymė. Ją apžiūrėjęs, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. [4] Bet jei ji tebus balta dėmė jo kūno odoje ir nepasirodys įdubesnė už odą ir jos plaukai nebus pabalę, tai kunigas ˹turintį tą žymę˺[o] turi laikyti atskyręs septynias dienas. [5] Jei, kunigui septintąją dieną jį apžiūrėjus, pasirodys, kad, jo akimis žiūrint, žymė liko nepakitusi, kad žymė nepaplitusi odoje, kunigas turi jį laikyti atskyręs dar kitas septynias dienas. [6] Jei, kunigui septintąją dieną dar kartą jį apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė nublukusi ir žymė nepaplitusi odoje, kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą. Tai tėra [nepiktybinis] išbėrimas. Anas turi išplauti savo drabužius, ir taip jis pasidarys nesuteptas. [7] Bet jei, jam leidus save apžiūrėti pas kunigą jo nesusitepimui nuspręsti, išbėrimas plėste plis odoje, jis dar kartą turi pasirodyti kunigui. [8] Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad išbėrimas paplitęs odoje, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Ta yra [piktybinė] odos liga. [9] Kai žmoguje pasirodo piktybinės odos ligos žymė, jis turi būti atvestas pas kunigą. [10] Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys baltas

---

[o]**13,4** Lit. tą žymę

spuogas odoje ir tas bus toks, kad plaukai pabals ir spuoge atsiras gyvmėsės augulys, [11] tai bus įsisenėjusi piktybinė liga kūno odoje, ir kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Jis neturi jo laikyti atskyręs, nes jis jau suteptas. [12] Bet jei odos liga pasireikš stipriais išbėrimais odoje ir jei ta liga apdengs visą išbertojo odą nuo jo galvos iki jo kojų, kiek tik kunigo akys galės pamatyti, [13] ir jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad odos liga yra apdengusi visą jo kūną, tai jis turi paskelbti išbertąjį esant nesuteptą. Jis visas yra pabalęs; jis yra nesuteptas. [14] Bet kai tik jame pasirodys gyvmėsė, jis pasidarys suteptas. [15] Kunigas turi apžiūrėti gyvmėsę ir paskelbti jį esant suteptą. Gyvmėsė yra netyra; ji yra piktybinė odos liga. [16] Kita vertus, kai gyvmėsė užgyja ir pabąla, jis turi ateiti pas kunigą. [17] Jei, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė pabalusi, tai kunigas turi paskelbti išbertąjį esant nesuteptą. Jis yra nesuteptas. [18] Kai kūne, ˹jo odoje˺[p], atsiradęs skaudulys užgyja [19] ir skaudulio vietoje atsiranda baltas spuogas ar rausvai balta dėmė, jis turi pasirodyti kunigui. [20] Jei, kunigui apžiūrėjus, ji[q] pasirodys įdubesnė už odą ir jos plaukai bus pabalę, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Ta yra piktybinės odos ligos žymė, prasiveržusi skaudulyje. [21] Bet jei, kunigui ją apžiūrėjus, pasirodys, kad joje nėra baltų plaukų ir ji nėra įdubesnė už odą ir yra nublukusi, tai kunigas turi laikyti jį atskyręs septynias dienas. [22] Bet jei ji[r] pliste išplis odoje, kunigas turi

---

[p] **13,18** Kl. MssGSV, plg. 24 skn.; M; jame, jo odoje

[q] **13,20** T.y. žymės vieta

[r] **13,22** T.y. žymės vieta

paskelbti jį esant suteptą. Ta yra ˹piktybinės odos ligos˺[s] žymė. [23] Bet jei rausvai balta dėmė pasiliks savo vietoje nepakitusi, neišsiplėtusi, tai tebus skaudulio randas, ir kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą. [24] Antra vertus, kai kūne, jo odoje, atsiranda žaizda nuo nudegimo ir žaizdos augulys pasidaro rausvai balta ar balta dėmė, [25] ir jei, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad plaukai dėmėje pabalę ir ta atrodo įdubesnė už [aplinkinę] odą, tai ta yra piktybinė odos liga, išsiveržusi nudegimo žaizdoje. Kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tas yra piktybinės odos ligos požymis. [26] Bet jei, kunigui ją[t] apžiūrėjus, pasirodys, kad dėmėje nėra baltų plaukų ir ta nėra įdubesnė už [aplinkinę] odą ir yra nublukusi, tai kunigas turi jį laikyti atskyręs septynias dienas. [27] Jei, kunigui septintąją dieną apžiūrėjus, ji[u] bus pliste išplitusi odoje, kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tas yra piktybinės odos ligos požymis. [28] Bet jei dėmė liks savo vietoje nepakitusi, neišplitusi odoje, ir ji bus nublukusi, tai ji tebus nudegimo žaizdos patinimas. Kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą, nes tai tėra nudegimo žaizdos randas. [29] Kai vyrui ar moteriai atsiras [odos ligos] žymė ant galvos ar smakro[v] [30] ir, kunigui apžiūrėjus tą žymę, ji pasirodys įdubesnė už odą ir plaukai joje bus rausvai gelsvi bei išretėję, tai kunigas turi paskelbti jį esant suteptą. Tai yra niežai; ta yra galvos ar smakro odos liga. [31] Bet kai, kunigui apžiūrėjus niežų žymę, ji nepasirodys

---

[s]**13,22** GS, plg. 27 skn.; ~M

[t]**13,26** T.y. dėmę

[u]**13,27** T.y. dėmė

[v]**13,29** Lit. barzdos ir žandenų

įdubesnė už [aplinkinę] odą ir plaukai joje nebus juodi, kunigas turi laikyti nunižėlį atskyręs septynias dienas. [32] Jei, kunigui septintąją dieną [vėl] apžiūrėjus tą žymę, pasirodys, kad niežai neišplitę ir joje nėra rausvai gelsvų plaukų, ir niežai neatrodys įdubesni už [aplinkinę] odą, [33] tai jis[w] turi nusiskusti, tik apnižusios vietos neturi nuskusti, o kunigas turi laikyti nunižėlį[x] atskyręs dar kitas septynias dienas. [34] Jei, kunigui septintąją dieną [vėl] apžiūrėjus niežus, pasirodys, kad niežai neišplitę odoje, ir jie neatrodys įdubesni už [aplinkinę] odą, kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą, o šis turi išplauti savo drabužius ir taip pasidaryti nesuteptas. [35] Bet jei, jį paskelbus esant nesuteptą, pliste išplis niežai odoje [36] ir, kunigui jį apžiūrėjus, pasirodys, kad niežai išplitę odoje, kunigui nebereiks ieškoti rausvagelsvių plaukų; jis jau suteptas. [37] Bet jei jo[y] akyse niežai yra nepasikeitę ir juodi plaukai išdygę juose, tai niežai yra pagiję. Jis yra nesuteptas, ir kunigas turi paskelbti jį esant nesuteptą. [38] Kai vyrui ar moteriai atsiranda jų kūno odoje dėmių, baltų dėmių, [39] ir, kunigui apžiūrėjus, pasirodo, kad jų kūno odoje tėra nublukusios, baltos dėmės, tai yra egzema, išsibėrusi odoje. Jis nesuteptas. [40] Kai vyrui nuplinka jo galva, jis yra plikpakaušis. Jis nesuteptas. [41] Ir jei iš jo veido pusės nuplinka jo galva, jis yra plikakaktis. Jis nesuteptas. [42] Ir kai ant jo pakaušio ar kaktos plikės atsiranda rausvai balta žymė, tai yra odos liga, išsiveržusi jo pakaušio ar kaktos plikėje. [43] Jei, kunigui ją apžiurėjus,

---

[w] **13,33** T.y. apnižėlis

[x] **13,33** Lit. niežus

[y] **13,37** T.y. kunigo

pasirodys, kad žymės patinimas jo pakaušio ar kaktos plikėje yra toks rausvai baltas, kaip piktybinės kūno odos ligos apraiška, [44] tai jis bus vyras, sergąs tokia liga. Jis bus suteptas; kunigas tuojau turi paskelbti jį esant suteptą. Ant jo galvos bus jo [ligos] žymė. [45] O dėl piktybine odos liga sergančio, kuris turi [ligos] žymę, jo drabužiai turi būti sudraskyti, jo galvos plaukai palaidi, jis turi apdengti savo ūsus ir šaukti: „Netyras, netyras!“ [46] Visą laiką, kuriuo jis turi žymę, lieka suteptas. Jis yra suteptas, turi gyventi atskirtas; už stovyklos ribų turi būti jo buveinė.

Drabužių ir odinių dirbinių netyrumas

[47] Kai drabužis turi pelėsių žymę – vilnonis ar lininis drabužis, [48] audinys[z] ar mezginys[a], lininis ar vilnonis, ar oda, ar koks nors odos dirbinys – [49] ir žymė yra žalsva ar rausva drabužyje, ar odoje, ar audinyje, ar mezginyje, ar kokiame nors odos dirbinyje, tai yra pelėsių žymė, ir ji turi būti parodyta kunigui. [50] O kunigas, apžiūrėjęs žymę, turi laikyti atskyręs ⌜žymę turinčią medžiagą⌝[b] septynias dienas. [51] Jei, jam septintąją dieną apžūrėjus žymę, žymė bus išplitusi drabužyje ar audinyje, ar mezginyje, ar odoje – kas ir bebūtų, į ką apdirba odą, – ta žymė bus žalingi pelėsiai; jie netyri. [52] Ir jis turi sudeginti drabužį ar audinį, ar mezginį, vilnonį ar lininį, ar bet kokį odinį indą, kuriame atsiranda žymė, nes tai žalingi pelėsiai. Jie turi būti sudeginti. [53] Bet jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė neišplitusi drabužyje ar audinyje, ar mezginyje,

---

[z] **13,48** G: apmatai

[a] **13,48** G: ataudai

[b] **13,50** Lit. žymę

ar bet kokiame odiniame inde, [54] kunigas turi įsakyti, kad tai, kame yra žymė, būtų išplauta, ir jis turi tai laikyti atskyręs dar kitas septynias dienas. [55] Išplovus kunigas turi apžiūrėti žymę. Jei pasirodys, kad žymė nepakeitusi savo išvaizdos ir kad žymė neišplitusi, tai ji[c] bus netyra. Tu turi ją sudeginti, vis tiek, ar plėkai butų jos apatinėje, ar viršutinėje pusėje. [56] Bet jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad žymė, ją išplovus, yra nublukusi, jis turi ją[d] išplėšti iš drabužio ar iš odos, ar iš audinio, ar iš mezginio. [57] Bet jei jie[e] vėl pasirodys drabužyje ar audinyje, ar mezginyje, ar bet kokiame odiniame inde, tai jie bus naujai beišsiveržią. Tu turi sudeginti tai, kame yra žymė[f]. [58] Drabužis ar audinys, ar mezginys, ar bet koks odinis indas, iš kurių, tau plaunant, žymė pradings, turi būti dar kartą išplautas ir laikomas nesuteptu“. [59] Toks yra įstatymas apie vilnonio ar lininio drabužio, ar audinio, ar mezginio, ar bet kokio odinio indo pelėsių žymę jos tyrumui ar netyrumui apspręsti.

Apsivalymas nuo piktybinės odos ligos

14 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Toks yra įstatymas apie sergantį piktybine odos liga. Jo apvalymo dieną jis turi būti atvestas pas kunigą, [3] o kunigas turi išeiti už stovyklos. Jei, kunigui apžiūrėjus, pasirodys, kad piktybinės odos ligos žymė yra sergančiame užgijusi, [4] tai kunigas turi įsakyti,

---

[c] **13,55** T.y. suplėkusi, įpelėjusi dalis

[d] **13,56** T.y. suplėkusią dalį

[e] **13,57** T.y. plėkai

[f] **13,57** T.y. įpelėjimas

kad paimtų tam, kuris turi apsivalyti, du gyvus tyrus paukščius, kedro medžio, karminu dažytų gijų ir izopo[g]. [5] Paskui kunigas turi įsakyti, kad papjautų vieną paukštį virš šviežio[h] vandens ⸢moliniame inde⸣[i]. [6] Jis turi paimti gyvąjį paukštį, kedro medžio, karminu dažytų gijų bei izopo ir pamerkti juos ir gyvąjį paukštį į virš šviežio vandens papjauto paukščio kraują. [7] Septynis kartus jis turi pašlakstyti apsivalantį nuo odos ligos ir taip jį apvalyti, o gyvąjį paukštį paleisti viršum lauko. [8] Paskui apsivalantysis turi išplauti savo drabužius, nusiskusti visus plaukus ir nusiplauti vandeniu. Tuo būdu jis pasidarys švarus. Vėliau jis turi įeiti į stovyklą, tačiau septynias dienas turi pasilikti už savo palapinės. [9] O septintąją dieną turi nusiskusti visus plaukus: galvos plaukus, barzdą ir antakius; trumpai, jis turi nusiskusti visus plaukus. Paskui jis turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti kūną vandeniu. Tuo būdu jis pasidarys švarus.

Aukojimo tvarka

[10] Aštuntąją dieną jis turi paimti du bekliaudžius ėriukus, vieną vienmetę bekliaudę avytę, tris dešimtadalius kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, javienių aukai ir vieną logą[j] aliejaus. [11] Apvalymą vykdąs kunigas turi pastatyti apsivalantįjį ir juos VIEŠPATIES akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos. [12] Paskui kunigas turi paimti vieną ėriuką, jį atnašauti kaip atsiteisimo auką su

---

[g] **14,4** Arba: mairūno

[h] **14,5** Lit. gyvo (t.y. ką tik pasemto iš tekančio šaltinio ar upelio)

[i] **14,5** Lit. į molinį indą (t.y. nutekindami kraują į molinį indą)

[j] **14,10** 1 logas = 1/12 hino = apie 0.5 l

logu aliejaus ir juos mosuoti kaip mosuojamąją[k] auką VIEŠPATIES akivaizdoje. [13] Jis turi papjauti ėriuką vietoje, kur papjauna auką už nuodėmę ir deginamąją auką, šventoje vietoje, nes, kaip auka už nuodėmę, taip atsiteisimo auka tenka kunigui; ji yra švenčiausia. [14] Kunigas turi paimti atsiteisimo aukos kraujo, ir kunigas turi juo patepti apsivalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį. [15] Paskui kunigas turi paimti kiek logo aliejaus ir jo užpilti ant savo[l] kairiosios rankos delno. [16] Kunigas turi pamirkyti dešinįjį pirštą į jo kairiajame delne esantį aliejų ir septynis kartus pirštu pašlakstyti aliejaus VIEŠPATIES akivaizdoje. [17] O jo delne esančio aliejaus likučio dalim kunigas turi patepti apsivalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį kaip priedą prie atsiteisimo aukos kraujo. [18] O likusiu jo[m] delne esančiu aliejum jis turi patepti apsivalančiojo galvą, ir taip kunigas turi permaldauti už jį VIEŠPATIES akivaizdoje. [19] Paskui kunigas turi paruošti auką už nuodėmę ir [ja] permaldauti už apsivalantįjį dėl jo susitepimo; pagaliau jis turi papjauti deginamąją auką. [20] Kunigas turi aukoti ant aukuro deginamąją ir javienių auką. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už jį, ir jis pasidarys švarus. [21] Bet jei jis bus neturtingas ir neišgalės [parūpinti tų atnašų], jis turi paimti vieną ėriuką kaip atsiteisimo auką, kad ˹ja mosuotų˺[n] permaldavimui

---

[k] **14,12** Arba: ypatingą

[l] **14,15** Lit. kunigo

[m] **14,18** Lit. kunigo

[n] **14,21** Arba; ji būtų ypatinga dovana

už save, ir vieną dešimtadalį kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, javienių aukai, logą[o] aliejaus, [22] du burkuolius ar du jaunus karvelius, kuriuos jis išgalės parūpinti. Vienas turi būti auka už nuodėmę, o kitas – deginamoji auka. [23] Aštuntąją dieną jis turi juos atnešti apsivalymui pas kunigą prie susitikimo padangtės angos, VIEŠPATIES akivaizdon. [24] Kunigas turi paimti atsiteisimo aukos ėriuką bei logą aliejaus, ir kunigas turi juos mosuoti kaip mosuojamąją[p] auką VIEŠPATIES akivaizdoje. [25] Kunigas turi papjauti atsiteisimo aukos ėriuką, paimti atsiteisimo aukos kraujo ir juo patepti apsivalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį. [26] Kunigas turi užpilti aliejaus ant savo[q] kairiosios rankos delno, [27] ir kunigas dešiniuoju pirštu turi pašlakstyti jo kairiosios rankos delne esančio aliejaus septynis kartus VIEŠPATIES akivaizdoje. [28] Paskui kunigas turi patepti jo delne esančio aliejaus dalim apsivalančiojo dešiniosios ausies spenelį, jo dešiniosios rankos nykštį ir jo dešiniosios kojos didpirštį – ⌜ten, kur buvo patepta atsiteisimo aukos krauju⌝[r]. [29] O likusia jo[s] delne esančio aliejaus dalim jis turi patepti apsivalančiojo galvą permaldavimui už jį VIEŠPATIES akivaizdoje. [30] Paskui jis turi paruošti vieną iš burkuolių ar jaunų karvelių – tų, kuriuos anas

---

[o]**14,21** 1 logas = 1/12 hino = apie 0.5 l

[p]**14,24** Arba: ypatingą

[q]**14,26** Lit. kunigo

[r]**14,28** Lit. atsiteisimo aukos kraujo vietoje

[s]**14,29** Lit. kunigo

išgali parūpinti – [31] [t]vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką drauge su javienių auka. Tuo būdu kunigas turi permaldauti už apsivalantįjį VIEŠPATIES akivaizdoje. [32] Toks yra įstatymas apie tą, kuris turi piktybinės odos ligos žymę, kuris apsivalydamas neišgali [parūpinti reguliarių aukų]“.

Namų apvalymas nuo pelėsių

[33] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [34] „Kai įeisite į Kanaano šalį, kurią aš jums duosiu nuosavybėn, ir jūsų užimtos šalies namus aptrauksiu gliaumuotais pelėsiais, [35] tai namų savininkas nuėjęs turi pranešti kunigui, sakydamas: ‚Kažkas panašaus į pelėsius man pasirodė namuose. [36] Tada kunigas turi įsakyti, kad, prieš kunigui įeinant pelėsių apžiūrėti, iškraustytų namus, kad nepasidarytų sutepta visa, kas yra namuose. Tik paskui kunigas turi įeiti namų apžiūrėti. [37] Jei, jam apžiūrėjus pelėsius, pasirodys, kad namų sienų pelėsiai susidaro iš žalsvų ar rausvų įdubų, ir jei tos atrodys gilesnės už sienų paviršių, [38] tai kunigas, išėjęs iš namų prie namų angos, turi tuos namus karantinuoti septynias dienas. [39] Jei, kunigui septintąją dieną sugrįžus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad namų sienų pelėsiai išplitę, [40] kunigas turi įsakyti, kad išluptų akmenis, kuriuose yra pelėsiai, ir juos numestų už miesto į suteptą vietą. [41] O namus jie[u] turi nugrandyti viduje aplinkui ir suversti tinką, kurį jie bus nugrandę[v], už miesto į suteptą vietą.

---

[t]**14,31** M + dtgr.: kuriuos jis išgalės parūpinti

[u]**14,41** SamGSTT(J); M: jis

[v]**14,41** Rk., plg. GSTT(J); M: pabaigę

[42] paskui jie turi paimti kitus akmenis, juos įmūryti į [senųjų] akmenų vietą, paimti kitą tinką ir [juo] užglaistyti namus. [43] Jei, akmenis išlupus, namus nugrandžius[w] ir užglaisčius, pelėsiai vėl užsimes ir išsiplės namuose [44] ir, kunigui įėjus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad pelėsiai išplitę namuose, tai bus žalingi pelėsiai namuose; jie[x] bus netyri. [45] Jie[y] turi nugriauti tuos namus – jų akmenis, jų rąstus ir visą namų tinką – ir [juos] išgabenti už miesto į suteptą vietą. [46] Kas bus įėjęs į namus per visą tą laiką, kuriuo jis bus juos laikęs karantine, bus suteptas ligi vakaro. [47] Kas bus miegojęs tuose namuose, turi išplauti savo drabužius[z], ir kas bus valgęs tuose namuose, turi išplauti savo drabužius[a]. [48] Bet jei, kunigui įėjus ir apžiūrėjus, pasirodys, kad, namus užglaisčius, pelėsiai neišplitę namuose, kunigas turi paskelbti namus esant nesuteptus, nes pelėsiai pašalinti[b]. [49] Namams apvalyti jis[c] turi paimti du paukščius, kedro medžio, karminu dažytų gijų ir izopo[d]. [50] Jis turi papjauti vieną paukštį virš šviežio vandens moliniame inde, [51] paimti kedro medžio, izopo[e], karminu dažytų gijų bei gyvąjį paukštį, juos pamirkyti į papjauto paukščio kraują bei šviežią

---

[w] **14,43** G; M: pabaigus

[x] **14,44** T.y. namai

[y] **14,45** SamGST(J); M: Jis

[z] **14,47** G +ir liks suteptas ligi vakaro

[a] **14,47** G +ir liks suteptas ligi vakaro

[b] **14,48** Lit. pagydyti

[c] **14,49** T.y. kunigas

[d] **14,49** Arba: mairūno

[e] **14,51** Arba: mairūno

vandenį ir septynis kartus pašlakstyti namus. [52] Taigi jis turi apvalyti namus paukščio krauju, šviežiu vandeniu, gyvuoju paukščiu, kedro medžiu, izopu ir karminu dažytomis gijomis. [53] Paskui jis turi paleisti gyvąjį paukštį už miesto atvirame lauke ir taip permaldauti už namus, kad jie būtų nesutepti“. [54] Toks yra įstatymas apie visokią piktybinės odos ligos žymę, apie niežus, [55] drabužio ir namų pelėsius, [56] spuogus, išbėrimą ir šviesią dėmę [57] pamokyti apie tai, kada kas yra sutepta ir kada nesutepta. Toks yra įstatymas apie išsivertimą[f].

Vyro lytiniai susitepimai

15 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [2] „Kalbėkite izraeliams ir jiems sakykite: ‚Kai koks nors vyras turi plūdimą[g] iš savo kūno[h], tai tas jo plūdimas yra netyras. [3] Toks yra įstatymas[i] apie jo susitepimą dėl jo plūdimo: ar jo kūnas bus leidęs laisvai tekėti savo plūdimui, ar jo kūnas bus sustabdęs savo plūdimą, [vienu ir kitu atveju] ˹jis bus susitepęs˺[j]. [4] Kiekvienas patalas, kuriame turįs plūdimą gulės, bus suteptas, ir kiekvienas baldas, ant kurio jis atsisės, bus suteptas. [5] Kas palies jo patalą, turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. [6] Kas atsisės ant baldo, ant kurio sėdėjo turįs plūdimą, turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis

---

[f]**14,57** M vartoja vieną žodį, reiškiantį ne tik bet kokią odos ligos apraišką, bet ir pelėsius

[g]**15,2** G: gonorėją

[h]**15,2** T.y. lytinio organo

[i]**15,3** G: ~M

[j]**15,3** Lit. tai bus jo (t.y. vyro) susitepimas

liks suteptas ligi vakaro. [7] Kas palies plūstančiojo kūną, turi išplauti savo drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. [8] Jei turįs plūdimą apspjaus nesuteptą, tai pastarasis turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir jis liks suteptas ligi vakaro. [9] Kiekvienas balnas, ant kurio turįs plūdimą atsisės, pasidarys suteptas. [10] Kiekvienas, kuris palies bet ką, kas buvo po juo, pasiliks suteptas ligi vakaro. Kas juos[k] neš, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir liks suteptas ligi vakaro. [11] Kiekvienas, kurį turįs plūdimą, nenuskalavęs savo rankų vandeniu, palies, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir liks suteptas ligi vakaro. [12] Molinis indas, kurį palies turįs plūdimą, turi būti sudaužytas, ir kiekvienas medinis indas – išskalautas vandeniu. [13] Kai turįs plūdimą apsivalys nuo savo tekėjimo, jis turi sau atskaičiuoti septynias dienas savo apsivalymui ir paskui[l] išsiplauti drabužius, nusiplauti kūną šviežiame vandenyje ir taip [vėl] pasidaryti tyras. [14] O aštuntąją dieną jis turi pasiimti du burkuolius ar du jaunus karvelius, ateiti VIEŠPATIES akivaizdon prie susitikimo padangtės angos ir juos įteikti kunigui. [15] Kunigas turi juos paruošti: vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką, ir kunigas turi permaldauti už jį VIEŠPATIES akivaizdoje dėl jo plūdimo. [16] Kai vyrui atsitinka spermos išsiliejimas, jis turi nuplauti vandeniu visą savo kūną, ir liks suteptas ligi vakaro. [17] Kiekvienas drabužis ir kiekvienas odinis daiktas, ant kurio išsilies sperma, turi būti nuplautas

---

[k] **15,10** T.y. balną ir kitus po tuo asmeniu gulėjusius daiktus

[l] **15,13** T.y. septintąją dieną

vandeniu ir liks suteptas ligi vakaro. [18] O dėl moteries, su kuria suguls vyras, išliedamas spermą, jie [abu] turi nusiplauti vandeniu, ir liks sutepti ligi vakaro.

Moteries lytiniai susitepimai

[19] Kai moteris turi plūdimą būtent [mėnesinių] kraujoplūdį savo kūne, ji bus netyra septynias dienas. Kiekvienas, kuris ją palies, bus suteptas ligi vakaro. [20] Visa, ant ko ji, būdama netyra, atsiguls, pasidarys sutepta, ir visa, ant ko ji atsisės, pasidarys sutepta. [21] Kiekvienas, kuris palies jos patalą, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro. [22] Kiekvienas, kuris palies bet kokį baldą, ant kurio ji bus sėdėjusi, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro. [23] Jei jis bus ant patalo ar baldo, ant kurio ji bus sėdėjusi, tai, jį paliesdamas, jis bus suteptas ligi vakaro. [24] Jei vyras gulte suguls su ja ir taip jos susitepimas ateis ant jo, jis bus suteptas septynias dienas, ir kiekvienas patalas, ant kurio jis atsiguls, bus suteptas. [25] Kai moteris turi kraujoplūdį per daugelį dienų, ne savo mėnesinių metu, ar kai jos plūdimas nusitęsia ilgiau už jos mėnesines, tai ji bus sutepta per visą ją sutepusio plūdimo laiką, kaip per savo mėnesines. [26] Kiekvienas patalas, ant kurio ji atsiguls per visą savo plūdimo laiką, bus jai toks pat, kaip jos mėnesinių patalas, ir kiekvienas baldas, ant kurio ji atsisės, bus suteptas, kaip jos mėnesinių susitepimo metu. [27] Kiekvienas, kuris juos palies, pasidarys suteptas. Jis turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu, ir bus suteptas ligi vakaro. [28] Bet jei ji bus apsivaliusi nuo savo

plūdimo, turi sau atskaičiuoti[m] dar septynias dienas; paskui ji turi būti laikoma nesutepta. [29] O aštuntąją dieną ji turi pasiimti du burkuolius ar du jaunus karvelius ir juos nunešti pas kunigą prie susitikimo padangtės angos. [30] Kunigas turi paruošti vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą kaip deginamąją auką, ir kunigas turi permaldauti už ją VIEŠPATIES akivaizdoje dėl ją sutepusio plūdimo. [31] Taip turite įspėti[n] izraelius apie jų susitepimą, kad jie neturėtų mirti dėl savo susitepimo, sutepdami mano tabernakulį, esantį tarp jų'". [32] Toks yra įstatymas apie turintį plūdimą ir tą, kuris turi spermos išsiliejimą ir tuo pasidaro suteptas, [33] ir apie negaluojančią mėnesinėmis – apie turintį plūdimą vyrą ar moterį, ir apie vyrą, kuris sugula su sutepta [moterim].

Didžioji sutaikinimo diena

16 [1] VIEŠPATS prabilo į Mozę po mirties dviejų Aharono sūnų, kurie, artindamiesi VIEŠPATIES akivaizdon[o], turėjo mirti. [2] VIEŠPATS tarė Mozei: „Kalbėk savo broliui Aharonui, kad jam, norint išvengti mirties, nevalia bet kokiu metu įeiti į šventyklą už užuolaidos ties ant skrynios gulinčiu antvožu, nes debesyje pasirodysiu viršum antvožo. [3] Tik su tokia sąlyga Aharonui leidžiama įeiti į šventyklą: su jaunikliu bulium aukai už nuodėmę ir su avinu deginamajai aukai. [4] Jis turi būti užsivilkęs šventą drobinę tuniką; lininės kelnaitės turi apdengti jo kūną. Jis turi būti apsijuosęs

---

[m] **15,28** nuo tada, kai ji bus paliovusi kraujuoti

[n] **15,31** SamGSV; M: atlaikyti (...nuo jų susitepimo)

[o] **16,1** su neteisėtais smilkalais

linine juosta ir užsivyniojęs lininį turbaną. Tie yra šventi drabužiai. Jis turi nusiplauti vandeniu kūną ir [tik paskui] jais apsivilkti. [5] Iš izraelių bendruomenės jis turi paimti du ožius aukai už nuodėmę ir vieną aviną deginamajai aukai. [6] Aharonas turi atnašauti jam priklausantį jauniklį bulių kaip auką už nuodėmę ir tuo permaldauti už save ir savo namiškius. [7] Paskui jis turi paimti abu ožius ir juos pastatyti VIEŠPATIES akivaizdon prie susitikimo padangtės angos. [8] Ir Aharonas turi mesti burtus apie abu ožius: vieną burtą VIEŠPAČIUI, o kitą burtą Azazeliui[p]. [9] Aharonas turi atnašauti ožį, ant kurio bus kritęs burtas VIEŠPAČIUI, ir jį paruošti kaip auką už nuodėmę. [10] O ožys, ant kurio bus kritęs burtas Azazeliui, turi būti pastatytas gyvas VIEŠPATIES akivaizdon, kad atliktų permaldavimą ant jo, kad jį pasiųstų Azazeliui į dykumą. [11] Paskui Abaronas turi atvesti jam priklausantį nuodėmės aukos jauniklį bulių ir [juo] permaldauti už save ir savo namiškius; jis turi papjauti jam priklausantį nuodėmės aukos bulių. [12] Jis turi paimti nuo aukuro, iš VIEŠPATIES akivaizdos, smilkytuvą, pilną žarijų, ir dvi saujas, pilnas sutrupintų kvapių smilkalų, ir [juos] įnešti už uždangos. [13] Jis turi užberti smilkalus ant ugnies VIEŠPATIES akivaizdoje ir apdengti smilkalų debesim ant Įstatymo uždėtą antvožą, kad nemirtų. [14] Jis turi paimti buliaus kraujo ir pirštu pašlakstyti į antvožo[q] priekinę dalį, į rytų pusę, ir septynis kartus pirštu pašlakstyti kraujo prieš antvožą. [15] Paskui jis turi papjauti žmonėms priklausantį

---

[p]**16,8** Tiksli to žodžio reikšmė neaiški. Jis gali reikšti dykumos vietą, kur atpirkimo ožys paleidžiamas, ar dykumos demoną.

[q]**16,14** Arba: maldytuvės

nuodėmės aukos ožį, įnešti jo kraują[r] už uždangos ir padaryti su jo krauju taip, kaip jis bus padaręs su buliaus krauju, ir jį iššlakstyti į antvožą ir prieš antvožą. [16] Jis turi atlikti permaldavimą už šventyklą dėl izraelių susitepimų ir jų priešgyniavimų, tai yra jų nuodėmių. Taip pat jis turi padaryti ir su susitikimo padangte, būvančia su jais tarp jų susitepimų. [17] Jam įėjus permaldauti už šventyklą, joks [kitas] žmogus neturi būti susitikimo padangtėje, kol jis išeis. Taip jis turi permaldauti už save, už savo namiškius ir už visą Izraelio bendruomenę. [18] Paskui jis turi išeiti prie VIEŠPATIES akivaizdoje esančio aukuro ir permaldauti už jį. Jis turi paimti jauniklio buliaus kraujo bei ožio kraujo ir aplinkui [juo] patepti aukuro ragus. [19] Jis turi septynis kartus pirštu šlakstyti į jį kraujo ir jį šventindamas apvalyti nuo izraelių susitepimų. [20] Baigęs permaldavimą už šventyklą, susitikimo padangtę ir aukurą, jis turi atvesti gyvąjį ožį. [21] Aharonas turi uždėti abi rankas ant gyvojo ožio galvos ir išpažinti ant jo visas izraelių kaltes bei visus jų priešgyniavimus, tai yra visas jų nuodėmes, ir jas padėti ant ožio galvos ir su [tam] pasiruošusio vyro pagalba [jį] paleisti į dykumą. [22] Ožys turi nunešti ant savęs visas jų kaltes į nederlingą[s] šalį, o anas turi paleisti ožį dykumoje. [23] Paskui Abaronas turi įeiti į susitikimo padangtę ir nusivilkti lininius drabužius, kuriais jis bus apsivilkęs, ir juos ten padėti. [24] Jis turi nusiplauti vandeniu kūną šventoje vietoje ir apsivilkti savo drabužiais. Išėjęs turi aukoti savo deginamąją auką bei žmonių deginamąją auką ir taip permaldauti už save ir

---

[r] **16,15** G: kraujo

[s] **16,22** Lit. atkirstą (nuo vandens)

žmones. [25] Nuodėmės aukos taukus jis turi dūmais paleisti ant aukuro. [26] Tas, kuris bus paleidęs ožį Azazeliui, turi išsiplauti drabužius, nusiplauti vandeniu kūną ir tik paskui įeiti į stovyklą. [27] Nuodėmės aukos jauniklį bulių ir nuodėmės aukos ožį, kurių kraujas bus buvęs įneštas permaldavimui atlikti šventykloje, tūri išnešti už stovyklos ir sudeginti jų kailius, mėsą ir skrandžio turinį. [28] Tas, kuris juos sudegins, turi išplauti savo drabužius, nusiplauti vandeniu kūną ir tik paskui įeiti į stovyklą.

Pasninkas

[29] Tas turi būti jums amžinai galiojąs nuostatas: septintąjį mėnesį, dešimtąją to mėnesio dieną, turite pasninkauti[t], Jums neleista dirbti jokio darbo – nei čionykščiui, nei ateiviui, laikinai apsigyvenusiam tarp jūsų, – [30] nes tą dieną permaldaus už jus jums apvalyti, Nuo visų savo nuodėmių būsite apvalyti VIEŠPATIES akivaizdoje. [31] Ta turi būti jums iškilmingiausia šabata, ir jūs turite pasninkauti. Tai amžinai galiojąs nuostatas. [32] Permaldavimą turi atlikti kunigas, kurį pateps ir įšventins kunigauti jo tėvo vietoje. Jis turi apsivilkti lininiais drabužiais, šventais drabužiais, [33] ir atlikti permaldavimą už švenčiausiąją. Jis turi permaldauti už susitikimo padangtę ir aukurą. Jis turi permaldauti už kunigus ir visus susirinkusius žmones. [34] Tai turi jums tapti amžinai galiojančiu nuostatu, kad kartą metuose permaldautumėte už izraelius dėl visų jų nuodėmių“. Ir jis[u] padarė taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

---

[t]**16,29** Lit. nusižeminti, marintis (pasninkaudami)

[u]**16,34** T.y. Aharonas; žr. 2 skn.

ŠVENTUMO KODEKSAS (17,1–26,46)

Kiekvienas papjautas gyvulys turi būti bendrystės auka

17 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk Aharonui, jo sūnums bei visiems izraeliams ir jiems sakyk: ‚Štai ką VIEŠPATS įsakė: [3] Kiekvienas vyras iš Izraelio namų, kuris papjaus jautį ar ėriuką, ar ožką stovykloje, ar kuris papjaus už stovyklos ribų [4] ir jo[v] neatgabens prie susitikimo padangtės angos, kad jį atnašautų kaip dovaną VIEŠPAČIUI ties VIEŠPATIES tabernakuliu, – tas vyras turi būti laikomas nusikaltusiu kraujo praliejimu. Jis yra praliejęs kraują, ir tas vyras turi būti atskirtas nuo savo tautos. [5] [Tai įsakoma tam,] kad izraeliai atgabentų ˹savo pjaunamus gyvulius, kuriuos˺[w] jie papjauna atvirame lauke. Jie turi atgabenti juos VIEŠPAČIUI prie susitikimo padangtės angos pas kunigą ir papjauti kaip bendrystės pjaunamąsias aukas VIEŠPAČIUI. [6] Kunigas turi iššlakstyti kraują į VIEŠPATIES aukurą prie susitikimo padangtės angos ir dūmais paleisti taukus kaip raminantį kvapą VIEŠPAČIUI. [7] Jiems dar draudžiama aukoti savo pjaunamąsias aukas gauruočiams[x], kuriems jie paleistuviškai atsiduoda. Tas yra amžinai galiojąs nuostatas jiems ir jų kartoms’“.
[8] „Jiems sakyk: ‚Kiekvienas vyras iš Izraelio namų ir iš

---

[v] **17,4** T.y. pjaunamojo gyvulio

[w] **17,5** Arba: pjaunamąsias aukas, kurias

[x] **17,7** T.y. ožio pavidalo demonams

ateivių, apsigyvenusių tarp jų[y], kuris aukos deginamąją ar pjaunamąją auką [9] ir jos neatgabens prie susitikimo padangtės angos, kad ją paaukotų VIEŠPAČIUI, tas vyras turi būti atskirtas nuo savo tautiečių.

Draudžiama valgyti kraujo

[10] Jei koks vyras iš Izraelio namų ir iš ateivių, apsigyvenusių tarp jų, valgys bet kokio kraujo, tai nukreipsiu savo veidą prieš kraują valgančiojo asmenį ir jį išnaikinsiu iš jo tautiečių, [11] nes kūno gyvybė yra kraujuje. Aš pats jį jums daviau [panaudoti] ant aukuro, kad [juo] atliktumėte permaldavimą už save, nes tai yra kraujas, kuris permaldauja [jame glūdinčia] gyvybe. [12] Todėl pasakiau izraeliams: „Jokiam asmeniui iš jūsų neleidžiama valgyti kraujo; nė ateiviui, apsigyvenusiam tarp jūsų, neleidžiama valgyti kraujo“. [13] Kiekvienas iš izraelių ir tarp jų apsigyvenusių ateivių vyras, kuris sumedžios laimikį, žvėrį ar paukštį, kurį leista valgyti, turi išvarvinti jo kraują ir jį užberti dulkėmis, [14] nes kiekvieno kūno gyvybė yra jo kraujas; jis tapatus jo gyvybei. Tad pasakiau izraeliams: „Jums neleidžiama valgyti jokio kūno kraujo, nes kiekvieno kūno gyvybė yra jo kraujas. Kiekvienas, kuris jo valgys, turi būti sunaikintas“. [15] Kiekvienas asmuo, čiabuvis ar ateivis, kuris valgys, kas padvėsę ar žvėrių sudraskyta, turi išsiplauti drabužius ir nusiplauti vandeniu. Jis bus suteptas ligi vakaro ir [tik paskui] pasidarys nesuteptas. [16] Bet jei jis neišsiplaus [drabužių] ir nenusiplaus kūno, jis turės atsakyti už savo kaltę’“.

---

[y] **17,8** T.y. izraelių

Nuostatai apie lytinius santykius

18 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams ir jiems sakyk: ‚Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [3] Jums draudžiama elgtis taip, kaip elgiasi Egipto šalis, kurioje gyvenote, ir elgtis taip, kaip elgiasi Kanaano šalis, į kurią aš jus įvesiu, ir jums neleidžiama laikytis jų nuostatų. [4] Jūs turite vykdyti mano potvarkius ir laikytis mano nuostatų, elgdamiesi pagal juos: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [5] Turite laikytis mano nuostatų ir potvarkių, kuriuos vykdydamas žmogus bus jais gyvas: aš esu VIEŠPATS. [6] Nė vienam iš jūsų neleidžiama priartėti prie savo kraujo[z] giminės ⌜nuogybei atidengti⌝[a]: aš esu VIEŠPATS. [7] Tau neleidžiama atidengti tavo tėvo nuogybės ir tavo motinos nuogybės. Ji yra tavo motina – tau neleidžiama atidengti jos nuogybės. [8] Tau nevalia atidengti tavo tėvo žmonos nuogybės: ji yra tavo tėvo nuogybė. [9] Tavo sesers, tavo tėvo dukters, ar tavo motinos dukters, gimusios namuose ar svetur, nuogybės – jų nuogybės tau nevalia atidengti. [10] Tavo sūnaus dukters ar tavo dukters dukros nuogybę – jų nuogybę tau draudžiama atidengti, nes jos parodo tavo paties nuogybę. [11] Tavo tėvo žmonos dukters nuogybę – ji yra gimusi tavo tėvui, tavo sesuo – tau draudžiama atidengti jos nuogybę. [12] Tau draudžiama atidengti tavo tėvo sesers nuogybę: ji yra tavo tėvo kraujo giminaitė. [13] Tau neleidžiama atidengti tavo motinos sesers nuogybės, nes ji yra tavo motinos kraujo giminaitė. [14] Tau neleidžiama atidengti

---

[z] **18,6** Lit. kūno

[a] **18,6** „Nuogybę atidengti“ reiškia turėti lytinių santykių.

tavo tėvo brolio gėdos, priartėjant prie jo žmonos: ji yra tavo teta. [15] Tau nevalia atidengti tavo marčios nuogybės: ji yra tavo sūnaus žmona. Tau neleidžiama atidengti jos nuogybės. [16] Tau neleidžiama atidengti tavo brolio žmonos nuogybės: ji yra tavo brolio nuogybė. [17] Tau neleidžiama atidengti moters ir (taip pat) jos dukters nuogybės; tau draudžiama vesti jos sūnaus dukterį ir jos dukters dukrą, norint atidengti jų[b] nuogybę: jos yra jos kraujo giminaitės. Tai būtų begėdiškas pasielgimas. [18] Tau neleista vesti moterį kaip varžovę jos seseriai, norint atidengti jos nuogybę šalia pastarosios, kol ši tebėra gyva. [19] Tau neleidžiama priartėti prie moters ją sutepančių mėnesinių metu, norint atidengti jos nuogybę. [20] Tau draudžiama sugulti su tavo draugo[c] žmona, norint palikuonių parūpinti, ir [tuo] susitepti. [21] Nė vieno iš tavo vaikų tau neleidžiama atiduoti, kad juos perleistų [per ugnį] Molechui, ir tuo išniekinti tavo Dievo vardą: aš esu VIEŠPATS. [22] Tau draudžiama sugulti su vyriškiu, kaip kad sugula su moteriške: tai būtų bjaurybė. [23] Tau draudžiama sugulti su bet kokiu gyvuliu ir tuo susitepti, ir moteriai draudžiama atsistoti ties gyvuliu, kad tas lytiškai susieitų su ja: tai būtų bjaurus iškrypimas. [24] Jums neleidžiama susitepti nė vienu iš šių būdų, nes visais šiais būdais yra susitepusios tautos, kurias aš nuvysiu iš jūsų akivaizdos. [25] Šalis pasidarė sutepta, tad ją nubaudžiau už jos kaltę, ir šalis išvėmė savo gyventojus. [26] Bet jūs turite laikytis mano nuostatų ir potvarkių, ir jums – čiabuviui ir ateiviui, apsigyvenusiam tarp jūsų – nevalia daryti

---

[b] **18,17** GS; M; jos

[c] **18,20** Arba: tėvynainio

nė vieno iš tų pasibjaurėtinų dalykų, [27] – nes visus tuos pasibjaurėtinus dalykus darė šalies vyrai, kurie buvo [joje] pirma jūsų, ir taip šalis buvo sutepta, – [28] kad šalis, jums ją sutepus, neišvemtų jūsų, kaip ji išvėmė ˹tautas, kurios˺[d] buvo [joje] pirm jūsų, [29] nes kiekvienas, kuris darys kokį nors iš tų pasibjaurėtinų dalykų, – asmenys, kurie tai darys, turi būti išnaikinti iš savo tautos. [30] Taigi laikykitės, ˹ko reikalauju laikytis˺[e], kad nepasektumėte nė vienu iš tų bjaurių papročių, kuriuos praktikavo pirma jūsų, ir nesusitepkite jais: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas'".

Priedermės Dievui ir artimui

19 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk visai izraelių bendruomenei ir jiems tark: ‚Jūs turite būti šventi, nes aš, jūsų Dievas, esu šventas. [3] Kiekvienas iš jūsų turi gerbti savo motiną bei tėvą ir švęsti mano šabatas: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [4] Nesikreipkite į dievpalaikius ir nepąsidirbkite lietinių dievukų: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [5] Kai aukosite bendrystės pjaunamąją auką VIEŠPAČIUI, turite ją aukoti taip, kad ji jums būtų priimta. [6] Ji turi būti valgoma tą dieną, kai [ją] aukosite, ir dar kitą dieną, o kas atliks ligi trečiosios dienos, turi būti sudeginta. [7] O jei dar trečiąją dieną jos valgys, ji bus netyra mėsa; ji nebus priimtina. [8] Kas jos valgys, turės atsakyti už savo kaltę, nes jis bus suteršęs[f] tai, kas VIEŠPAČIUI šventa, ir tas

---

[d] **18,28** GST, plg. 24 skn.; M: tautą, kuri

[e] **18,30** Lit. kas laikytina mano atžvilgiu

[f] **19,8** Lit. profanavęs, išniekinęs

asmuo turi būti atkirstas nuo savo tėvo giminių. [9] Jums suvalant savo žemės derlių, tau nevalia visiškai suvalyti savo lauko paežio ir surinkti savo derliaus varpų parankų. [10] Tau neleidžiama visiškai nuraškyti savo vynuogyno nė surinkti savo vynuogyno nukritusių vynuogių. Beturčiui ir ateiviui tu turi jas palikti: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [11] Jums nevalia vogti, nei meluoti, nei apgaudinėti vienam kitą, [12] nei kreivai prisiekti mano vardu. Tuo suterštum savo Dievo vardą: aš esu VIEŠPATS. [13] Tau nevalia ko nors išgauti prievarta iš savo artimo nė apiplėšti [jo]. Tavo dienininko alga neturi pasilikti pas tave per naktį ligi ryto. [14] Tau nevalia keikti kurtinio nė ties aklu padėti kliuvinio, ant kurio jis sukluptų, bet tu turi bijotis savo Dievo: aš esu VIEŠPATS. [15] Jums nevalia neteisingai pasielgti teisme. Tau neleidžiama užstoti menkojo asmens nė rodyti palankumo didžiūno asmeniui; teisingai tu turi teisti savo tėvynainį. [16] Tau nevalia skleisti šmeižtų tarp savo tautiečių nė ⌜statyti į pavojų savo artimo gyvybę⌝[g]: aš esu VIEŠPATS. [17] Tau nevalia savo širdyje ugdyti neapykantos savo broliui; tu turi atvirai pabarti savo tėvynainį[h], kad neužsitrauktum nuodėmės dėl jo. [18] Tau nevalia keršyti nė jausti pagiežos savo tautiečiams, bet tu turi mylėti savo artimą, kaip save patį: aš esu VIEŠPATS. [19] Jūs turite laikytis mano nuostatų. Tau nevalia sukryžminti dviejų savo gyvulių veislių nė apsėti savo lauko dviejų rūšių sėkla, ir drabužis, nuaustas iš dvejopų gijų, neturi apvilkti tave. [20] Kai vyras

---

[g]**19,16** Lit. stotis prieš savo artimo kraują (t.y. neteisingai liudyti prieš asmenį, kad dėl to jis būtų nubaustas mirties bausme)

[h]**19,17** Arba: draugą

turės lytinių santykių su moterim, kuri yra vergė, paskirta kitam vyrui, tačiau dar galutinai neišpirkta ir negavusi laisvės, turi įvykti nubaudimas[i]. ˹Jie neturi būti nubausti˺[j] mirtim, nes ji [dar] nepaleista. [21] Tačiau jis turi atgabenti savo atsiteisimo auką VIEŠPAČIUI prie susitikimo padangtės angos: atsiteisimo aviną. [22] Kunigas turi atlikti atsiteisimo avinu permaldavimą už jį VIEŠPATIES akivaizdoje dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, ir jam bus atleista jo nuodėmė, kuria nusidėjo. [23] Kai įeisite į šalį ir pasodinsite visokių medžių su valgomais vaisiais, jums neleista nuskinti jų vaisių. Trejus metus jums draudžiama juos skinti; jų nevalia valgyti. [24] O ketvirtaisiais metais visi jų vaisiai turi priklausyti kaip šventa džiaugsmingos padėkos dovana VIEŠPAČIUI. [25] Tik penktaisiais metais galite valgyti jų vaisių, kad jums būtų gausesnė jų naša: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [26] Jums nieko nevalia valgyti su krauju, nei žyniauti[k], nei iššaukti dvasias. [27] Jums neleidžiama apkirpti savo galvos šonų[l] ir ˹nukarpyti savo˺[m] barzdos pakraščių. [28] Jums draudžiama daryti įpjovimų į savo kūną [gedint] dėl [mirusio] asmens ir tatuiruotis: aš esu VIEŠPATS. [29] Tau nevalia išniekinti savo dukters, ją verčiant paleistuvauti, kad šalis nepaleistuvautų ir kad šalis nepasidarytų pilna ištvirkimo. [30] Turite švęsti mano šabatas ir gerbti mano šventyklą: aš esu VIEŠPATS. [31] Jums neleidžiama kreiptis į mirusiųjų

---

[i]**19,20** Sam.: jo nubaudimas; G: jų nubaudimas

[j]**19,20** Sam.: Jis neturi būti nubaustas

[k]**19,26** T.y. spėti ateitį iš ženklų

[l]**19,27** T.y. smilkinių garbanų

[m]**19,27** SamGST(J);M: tau nevalia nukarpyti savo

dvasias bei ⌜žynių dvasias⌝[n] ir taip jomis susitepti: aš esu VIEŠPATŠ, jūsų Dievas. [32] Tu turi atsistoti prieš žilagalvį[o], gerbti senelio asmenį ir bijotis savo Dievo: aš esu VIEŠPATS. [33] Kai ateivis apsigyvens pas jus[p], jūsų šalyje, jums nevalia jo prislėgti. [34] Kaip su savo čiabuviu, taip turite elgtis su ateiviu, apsigyvenusiu pas jus. Ir tu turi jį mylėti, kaip save patį, nes jūs patys buvote ateiviai Egipto šalyje: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [35] Jums nevalia nuskriausti teismo nuosprendžiu, ilgio matu, svoriu ir saiku. [36] Jūs turite turėti teisingas svarstykles, teisingus svarsčius, teisingą efą ir teisingą hiną: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies. [37] Turite laikytis visų mano nuostatų bei visų mano potvarkių ir juos vykdyti: aš esu VIEŠPATS'".

Mirtim baudžiami nusikaltimai

20 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Tu turi sakyti izraeliams: ‚Bet kas iš izraelių ar ateivių, apsigyvenęs Izraelyje, kuris atiduos kurį nors iš savo vaikų Molechui, turi būti nubaustas mirtim; šalies žmonės turi jį užmušti akmenimis. [3] Aš pats nukreipsiu savo veidą prieš tą vyrą ir jį išnaikinsiu iš savo tautos, nes jis bus atidavęs vieną iš savo vaikų Molechui, kad suteptų mano šventyklą ir suterštų mano šventąjį vardą. [4] Bet jei šalies žmonės ⌜užmerks savo akis tam vyrui⌝[q], jam atiduodant vieną iš savo vaikų Molechui, taip, jog jie jo

---

[n] **19,31** Lit. žinančiuosius (t.y. dvasias, iš kurių tikisi gausią žinių apie paslėptus dalykus)

[o] **19,32** Lit. žilą galvą

[p] **19,33** SamGST;M: tave

[q] **20,4** Lit. paslėps savo akis nuo to vyro

neužmuš, [5] tai aš pats atgręšiu savo veidą prieš tą vyrą bei jo giminę ir išnaikinsiu iš jų tautos jį ir visus, kurie juo ištvirkusiai paseks, paleistuviškai atsiduodami Molechui. [6] O dėl asmens, kuris kreipsis į mirusiųjų dvasias ir žynių dvasias, jas paleistuviškai pasekdamas, aš atgręšiu savo veidą prieš tą asmenį ir jį išnaikinsiu iš jo tautos. [7] Taigi turite šventintis ir būti šventi, nes aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [8] Turite laikytis mano nuostatų ir juos vykdyti: aš esu VIEŠPATS, kuris jus šventinu. [9] Nes kiekvienas, kuris keiks savo tėvą ar motiną, turi būti nubaustas mirtim. Jis bus keikęs savo tėvą ar motiną – ⸢jis mirties kaltas⸣[r]. [10] Vyras, kuris svetimoteriaus[s] su savo artimo žmona, turi būti nubaustas mirtim – svetimoteris ir svetimautoja. [11] Vyras, kuris suguls su savo tėvo žmona, bus atidengęs savo tėvo nuogybę. Jie abu turi būti nubausti mirtim; ⸢jie mirties kalti⸣[t]. [12] Jei kas suguls su savo marčia, tai jie abu turi būti nubausti mirtim: jie bus įvykdę kraujomaišą; jie mirties kalti. [13] Jei vyras suguls su vyru, kaip kad sugula su moterimi, jie bus padarę pasibjaurėtiną dalyką. Jie abu turi būti nubausti mirtim; jie mirties kalti. [14] Jei kas ves moterį ir kartu jos motiną, tai bus ištvirkimas. Žmonės turi sudeginti jį ir jas abi, kad nebūtų ištvirkimo tarp jūsų. [15] Vyras, kuris turės lytinių santykių su gyvuliu, turi būti nubaustas mirtim, o gyvulį turite užmušti. [16] Jei moteris priartės prie kokio gyvulio, kad tas atsigultų su ja, tu turi užmušti tą moterį ir tą gyvulį. Jie turi būti nubausti mirtim; jie mirties kalti. [17] Jei kas ves savo seserį, savo

---

[r] **20,9** Lit. jo kraujai (Sam.: kraujas) bus ant jo

[s] **20,10** M įtrp. dtgr.: vyras, kuris svetimoteriaus su žmona

[t] **20,11** Lit. jų kraujai bus ant jų. Taip pat 12, 13, 16 ir 27 skn.

tėvo dukterį ar savo motinos dukterį, ir pamatys jos nuogybę ir ta pamatys jo nuogybę, tai bus begėdystė. Jie turi būti sunaikinti tautiečių akyse. Jis atidengė savo sesers nuogybę – jis turi atsakyti už savo kaltę. [18] Jei kas suguls su mėnesinėmis sergančia moterim ir atidengs jos nuogybę – jis bus apnuoginęs jos [kraujo] šaltinį ir ji bus atidengusi savo kraujo šaltinį, – tai jie abu turi būti išnaikinti iš savo tautos. [19] Tau nevalia atidengti savo motinos sesers ir savo tėvo sesers nuogybės, nes [tai darantysis] bus apnuoginęs savo paties kūną. Jie turi atsakyti už savo kaltę. [20] Vyras, kuris suguls su savo dėdiene, bus atidengęs savo dėdės nuogybę. Jie turi atsakyti už savo nuodėmę; jie turi mirti be vaikų. [21] Jei kas ves savo brolio žmoną, tai bus susitepimas. Jis bus atidengęs savo brolio nuogybę – jie turi likti be vaikų. [22] Jūs turite laikytis visų mano nuostatų bei visų mano potvarkių ir juos vykdyti, kad jūsų neišvemtų šalis, į kurią aš jus įvesiu, kad joje gyventumėte. [23] Jums nevalia elgtis, laikantis papročių ˹tautų, kurias˺[u] aš nuvysiu nuo jūsų, nes jos taip visa tai darė, jog pasibjaurėjau jomis [24] ir jums tariau: „Jūs turite užimti jų žemę, ir aš ją jums duosiu nuosavybėn, – šalį, plūstančią pienu ir medum“. Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus atskyriau nuo tautų. [25] Tad jūs turite atskirti tyrą gyvulį nuo netyro ir netyrą paukštį nuo tyro, kad neapsibjaurintumėte gyvuliais, paukščiais ir visais žemėje knibždančiais gyvūnais, kuriuos jums atskyriau, pareikšdamas juos esant netyrus. [26] Jūs turite būti man šventi, nes aš, VIEŠPATS, esu šventas ir jus išskyriau iš tautų, kad man priklausytumėte.

---

[u] **20,23** MsSamGSV; M: tautos, kurią

[27] Vyras ar moteris, jei juose yra mirusiojo ar žynių dvasia, turi būti nubaustas mirtim. Juos turi užmušti akmenimis: jie mirties kalti'“.

Nuostatai kunigams

21 [1] VIEŠPATS tarė Mozei: „Sakyk kunigams, Aharono sūnums, jiems tark: ‚Jam[v] nevalia susitepti [mirusiu] asmeniu tarp savo tautiečių[w], [2] nebent savo kraujo gimine, kuri yra jam artima: savo motina, savo tėvu, savo sūnum, savo dukteria, savo broliu, [3] savo seseria mergina, jam artima, kuri dar neišleista už vyro. Ja[x] jis gali susitepti. [4] Jam nevalia susitepti ˹vyrui priklausančia [seserim]˺[y] tarp savo tautiečių ir tuo suteršti save. [5] Jiems nevalia skutant padaryti plikę savo galvoje[z], nukirpti savo barzdos pakraščius ir savo kūne įpjauti įpjovų. [6] Jie turi būti šventi savo Dievui, ir jiems draudžiama suteršti savo Dievo vardą, nes jie atnašauja VIEŠPATIES ugnies aukas. Todėl jie turi būti šventi. [7] Jie neturi vesti paleistuvės ar praradusios mergystę nė[a] moters, atskirtos nuo jos vyro, nes jis[b] šventas savo Dievui. [8] Tu turi laikyti jį šventu, nes jis atnašauja tavo Dievo duoną. Jis turi būti tau šventas, nes

---

[v]**21,1** T.y. kunigui

[w]**21,1** SamGSTT(J), taip pat 4, 14 ir 15 skn; M: tėvo giminaičių

[x]**21,3** M; G: Jais

[y]**21,4** T.y. ištekėjusia ar vyrui sužadėta

[z]**21,5** Būtent kaip gedėjimo ženklą

[a]**21,7** M +vesti; ~G

[b]**21,7** T.y. kunigas

šventas esu aš, VIEŠPATS, kuris darau juos[c] šventus. [9] Jei kunigo duktė susiterš paleistuvavimu, ji nuplėš šventumą savo tėvui. Ji turi būti sudeginta ugnyje. [10] Kunigas, vyriausiasis tarp savo brolių, ant kurio galvos bus išpiltas tepamasis aliejus ir kurį įšventins, apvelkant [apeiginiais] drabužiais, neturi nešioti savo galvos plaukų palaidų nė sudraskyti savo drabužių. [11] Jam neleidžiama įeiti pas jokį numirėlį; jis neturi susitepti nei savo tėvu, nei savo motina. [12] Jam nevalia išeiti iš šventyklos ir suteršti savo Dievo šventyklos, nes jis yra pašventintas savo Dievo patepimo aliejum: aš esu VIEŠPATS. [13] Jis turi vesti moterį mergelę. [14] Našlę, atskirtą, praradusią mergystę ar paleistuvę – tų jam nevalia vesti; tik mergelę iš savo tautiečių jis turi imti į žmonas, [15] kad nesuterštų savo vaikų tarp savo tautiečių, nes aš esu VIEŠPATS, kuris jį šventinu'". [16] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [17] „Kalbėk Aharonui, tardamas: ‚Nė vienam, turinčiam kūno ydą, iš tavo palikuonių per [visas] jų kartas nevalia priartėti savo Dievo duonos atnašauti, [18] nes neturi priartėti joks kūno ydą turintis vyras, ar jis būtų neregys, ar raišis, ar perskeltanosis, ar nupjautausis, [19] ar sulaužtakojis, ar sulaužtarankis, [20] ar kuprys, ar sudžiūvėlis[d], ar pabaltakis, ar nunižėlis, ar dederviniuotas, ar turįs sutrėkštas sėklides. [21] Nė vienas iš kunigo Aharono palikuonių, turintis kūno ydą, neturi prieiti VIEŠPATIES ugnies aukų atnašauti. Jis turi kūno ydą – jam nevalia prieiti savo Dievo duonos atnašauti. [22] Jis gali valgyti savo Dievo duonos iš švenčiausių ir šventų

---

[c]**21,8** T.y. kunigus. SamG; M: jus

[d]**21,20** Arba: neužauga

dovanų, [23] tačiau jam neleidžiama ateiti prie uždangos nė prieiti prie aukuro, nes jis turi kūno ydą ir jam nevalia suteršti mano šventenybių[e], nes aš esu VIEŠPATS, kuris jas šventinu'". [24] Taip Mozė kalbėjo Aharonui bei jo sūnums ir visiems izraeliams.

Aplinkybės, kuriomis kunigai gali valgyti šventas dovanas

22 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk Aharonui ir jo sūnums, kad jie pagarbiai elgtųsi su izraelių šventomis dovanomis, kurias jie man pašvęs, ir nesuterštų mano šventojo vardo. [3] Tark jiems: ‚Per [visas] jūsų kartas kiekvienas vyras, kuris iš visų jūsų palikuonių, būdamas suteptas, artinsis prie šventų dovanų, kurias izraeliai pašvęs VIEŠPAČIUI, – tas asmuo turi būti išnaikintas iš mano akivaizdos: aš esu VIEŠPATS. [4] Nė vienas vyras iš Aharono palikuonių, sergantis piktybine odos liga ar turintis plūdimą, neturi dalyvauti šventų dovanų valgyme, kol jis [vėl] pasidarys tyras, nei tas, kuris palies susitepusį lavonu, nei tas, iš kurio išsilies sperma, [5] nei vyras, kuris palies kokį nors knibždantį gyvūną, kuriuo jis susiteps, ar žmogų, per kurį jis susiteps kokiu nors to netyrumu. [6] Asmuo, kuris tai palies, liks suteptas ligi vakaro, ir jam nevalia valgyti šventų dovanų, nebent jei jis nuplaus savo kūną vandeniu. [7] Saulei nusileidus, jis [vėl] pasidarys tyras ir paskui galės valgyti šventų dovanų, nes jos yra jo maistas. [8] Jis neturi valgyti maitos ar kas žvėrių sudraskyta, tuo susitepdamas: aš esu VIEŠPATS. [9] Jie turi laikytis, ko reikalauju laikytis, kad

---

[e] **21,23** Arba: šventovių

dėl jo[f] neužsitrauktų nuodėmės ir neturėtų dėl jo mirti, nes jie[g] jį suteptų: aš esu VIEŠPATS, kuris juos šventinu. [10] Jokiam pašaliečiui nevalia valgyti, kas šventa. Tam, kuris vieši pas kunigą, ir samdiniui neleidžiama valgyti, kas šventa. [11] Bet jei kunigas nusipirks asmenį už pinigus, tas gali tai valgyti, taip pat gimusysis jo namuose; tiems leidžiama dalytis jo maistu. [12] Kai kunigo duktė ištekės už pasauliečio, jai nevalia valgyti ko nors iš šventųjų dovanų duoklės. [13] Bet kai kunigo duktė bus našlė ar [vyro] atstumta ir, neturėdama vaikų, pargrįš į savo tėvo namus, tai ji, kaip savo jaunystėje, gali valgyti savo tėvo maisto, tačiau jokiam pasauliečiui nevalia jo valgyti. [14] Kai kas nežiniomis valgys, kas šventa, jis turi prie to pridėti to penktąją dalį ir atiduoti kunigui, kas šventa. [15] Kunigai[h] neturi sutepti izraelių šventų dovanų, kurias jie atnašauja kaip duoklę VIEŠPAČIUI, [16] ir, jiems[i] valgant savo šventas dovanas, leisti jiems užsitraukti bausmę už kaltę, nes aš esu VIEŠPATS, kuris juos šventinu'".

Nepriimtinos aukos

[17] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [18] „Kalbėk Aharonui bei jo sūnums ir visiems izraeliams, jiems sakyk: ‚Kai kas nors iš Izraelio namų ar iš Izraelyje apsigyvenusių ateivių norės atnašauti savo atnašą – ar tai būtų kokia jų įžado dovana ar kokia jų laisvos valios dovana, kurią jie norės atnašauti VIEŠPAČIUI kaip

---

[f] **22,9** T.y. maisto; žr. 7 skn.

[g] **22,9** T.y. uždrausto maisto patiekalai

[h] **22,15** Lit. Jie

[i] **22,16** T.y. izraeliams

deginamąją auką, – [19] tai ji, kad padarytų jus priimtinus, [turi būti] galvijų, avių ar ožkų bekliaudis patinas. [20] Nė vieno, turinčio kliaudą, jums nevalia atnašauti, nes jis nebus priimtinas jūsų labui. [21] Jei kas, norėdamas ištesėti įžadą ar kaip laisvos valios auką, atnašaus VIEŠPAČIUI bendrystės pjaunamąją auką iš galvijų ar mažųjų gyvulių, tai ji[j], kad būtų priimtina, turi būti be kliaudos; ji neturi turėti jokios ydos. [22] Aklą ar turintį sulaužytą sąnarį, ar turintį įpjovą, ar karpotą, ar niežuotą ar dederviniuotą – tokių jums nevalia atnašauti VIEŠPAČIUI nė kurio nors iš jų padėti ant aukuro kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI. [23] Bulių ar ėriuką[k], perdaug išaugusį ar neužaugą, tu gali panaudoti kaip laisvos valios auką, tačiau jis nepriimtinas įžado aukai. [24] Gyvulio, turinčio sutrėkštas, sumuštas, išplėštas ar išpjautas sėklides, jums nevalia atnašauti VIEŠPAČIUI; jums tai draudžiama daryti savo šalyje. [25] Nė [nusipirkus] iš svetimšalio jums neleidžiama atnašauti kaip maistą savo VIEŠPAČIUI nė vieno iš tokių [gyvulių], nes jie yra sužaloti, kliaudingi, nepriimtini jūsų labui'".

Įvairūs aukojimo potvarkiai

[26] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [27] "Kai gims veršis ar ožiukas, jis turi išbūti septynias dienas prie[l] savo motinos. Tik nuo aštuntos dienos ir toliau jis bus priimtinas kaip ugnies atnaša VIEŠPAČIUI. [28] Jums

---

[j] **22,21** T.y. aukojamasis gyvulys

[k] **22,23** Hbr. žodis reiškia abu: ėriuką ir ožiuką

[l] **22,27** Lit. po (savo motina) (t.y. ją žįsdamas)

nevalia tą pačią dieną papjauti [aukai] karvės ar avies[m] su jos jaunikliu. 29 Kai aukosite padėkos pjaunamąją auką VIEŠPAČIUI, ją turite aukoti taip, kad ji būtų priimtina jūsų labui; 30 ji turi būti suvalgyta tą pačią dieną, jums nieko iš jos nepaliekant iki ryto: aš esu VIEŠPATS. 31 Jūs turite sergėti mano įsakymus ir juos vykdyti: aš esu VIESPATS. 32 Jums nevalia sutepti mano šventojo vardo, kad būčiau laikomas šventu tarp izraelių: aš esu VIEŠPATS, kuris jus šventinu, 33 kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jūsų Dievas. Aš esu VIEŠPATS".

Švenčių kalendorius

23 1 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 2 "Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: ‚VIEŠPATIES šventės, kurias turite paskelbti kaip šventus pagarsinimus[n], – šitos yra mano šventės.

Šabata

3 Šešias dienas gali būti dirbamas darbas, bet ˹septintoji diena˺[o] turi būti visiško poilsio šabata, švento pagarsinimo[p] diena. Jokio darbo jums nevalia dirbti. Ta yra šabata VIEŠPAČIUI, ˹kur ir begyventumėte˺[q].

---

[m]**22,28** Hbr. žodis reiškia avį ir ožką.

[n]**23,2** Trad.: susirinkimus (lit. sušaukimus), t.y. švenčių susirinkimus arba susirinkimus prie šventyklos

[o]**23,3** Lit. septintąją dieną

[p]**23,3** Arba: susirinkimo

[q]**23,3** Lit. visose jūsų buveinėse

Pesachas

[4] Šitos yra VIEŠPATIES šventės, šventi pagarsinimai[r], kuriuos turite paskelbti jų paskirtu metu. [5] Pirmąjį mėnesį, keturioliktąją to mėnesio [dieną], sambrėškio metu, turi būti [užšvęstas] Pesachas VIEŠPAČIUI. [6] Penkioliktąją to mėnesio dieną turi būti [švenčiama] Neraugintos duonos šventė VIEŠPAČIUI. Septynias dienas turite valgyti neraugintos duonos. [7] Pirmąją dieną turi jums įvykti šventas pagarsinimas[s]; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. [8] Septynias dienas turite atnašauti ugnies auką VIEŠPAČIUI. Septintąją dieną turi įvykti šventas pagarsinimas; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo'“.

Pirmajavių atnaša ir pridėtinės aukos

[9] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [10] „Kalbėk izraeliams, jiems tark: ‚Kai įeisite į šalį, kurią aš jums duodu, ir voksite jos derlių, turite atnešti pirmąsias savo derliaus nupjautas varpas pas kunigą, [11] o šis turi varpas mosuoti VIEŠPATIES akivaizdoje, kad būtumėte priimtini. Dieną po šabatos kunigas turi jas mosuoti. [12] Tą dieną, kai duosite mosuoti varpas, turite paaukoti bekliaudį metinį ėriuką kaip deginamąją auką VIEŠPAČIUI [13] ir jam priklausančią javienių auką: du dešimtadalius [efos] kvietmilčių, sumaišytų su aliejum, kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI, kaip raminantį kvapą ir jam priklausančią liejamąją vyno auką – ketvirtadalį

---

[r] **23,4** Arba: susirinkimai

[s] **23,7** Arba: susirinkimas

hino. [14] Jums nevalia valgyti nei duonos[t], nei pagruzdintų ar šviežių grūdų iki pat tos dienos, kai būsite atgabenę savo Dievo atnašą. Tai amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte.

Savaičių šventė

[15] Jūs turite sau atskaičiuoti nuo dienos po šabatos – nuo dienos, kai būsite atnešę mosuojamąsias varpas, – septynias pilnas savaites. [16] Iki dienos po septintosios šabatos turite suskaičiuoti penkiasdešimt dienų ir paskui atnašauti naujų grūdų auką VIEŠPAČIUI. [17] Iš savo buveinių turite atnešti mosuojamos duonos: du kepalus. Jie turi susidaryti iš dviejų dešimtadalių [etos] kvietmilčių. Jie turi būti iškepti su raugu – pirmosios dovanos VIEŠPAČIUI. [18] Kaip duonos priedą turite atnašauti septynis bekliaudžius metinius ėriukus, vieną jauniklį bulių ir du avinus. Jie turi būti deginamoji auka VIEŠPAČIUI su jiems priklausančia javienių auka ir su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis – raminančiai kvepianti ugnies auka VIEŠPAČIUI. [19] Paskui turite paruošti vieną ožį aukai už nuodėmę ir du metinius ėriukus pjaunamajai bendrystės aukai. [20] Kunigas turi juos mosuoti ˹virš pirmųjų dovanų duonos˺[u] kaip mosuojamąją auką VIEŠPATIES akivaizdoje[v]; jie turi būti šventa dovana VIEŠPAČIUI, [skirta] kunigui [naudotis]. [21] Tą pačią dieną turite

---

[t]**23,14** T.y. naujų javų duonos

[u]**23,20** Arba: drauge su pirmųjų dovanų duona

[v]**23,20** M + pstb.: drauge su abiem ėriukais; ~V

paskelbti ˹šventą pagarsinimą[w]˺[x]; [per ją] jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. Tai amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte. [22] Jums suvalant savo šalies derlių, tau neleidžiama visiškai suvalyti savo lauko paežio ir nurinkti savo derliaus varpų parankų. Beturčiui ir ateiviui tu turi jas palikti: aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas’“.

RUDENS ŠVENTĖS

Naujųjų metų šventė

[23] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [24] „Kalbėk izraeliams, tardamas: ‚Septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją, turite turėti poilsio dieną, priminimą [rago] gausmu, šventą pagarsinimą[y]. [25] Jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo, ir jūs turite atnašauti ugnies auką VIEŠPAČIUI’“.

Sutaikinimo diena

[26] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [27] “O dešimtąją šito septintojo mėnesio [dieną] – ji yra sutaikinimo diena – turite turėti šventą pagarsinimą[z], pasninkauti ir atnašauti ugnies auką VIEŠPAČIUI. [28] Tą dieną jums nevalia dirbti jokio darbo, nes ji yra sutaikinimo diena permaldauti už jus VIEŠPATIES, jūsų Dievo, akivaizdoje, [29] nes kiekvienas asmuo, kuris

---

[w]**23,21** Arba: susirinkimą

[x]**23,21** S; M+ jūs turite šventą pagarsinimą

[y]**23,24** Arba: susirinkimą

[z]**23,27** Arba: susirinkimą

nepasninkaus tą dieną, turi būti išnaikintas iš savo tėvo giminių. [30–31] Kiekvieną asmenį, kuris tą dieną dirbs bet kokį darbą, išnaikinsiu iš jo tautos. Tai amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms, kur tik begyventumėte. [32] Ta turi jums būti visiško poilsio šabata, ir turite pasninkauti; mėnesio devintąją turite [užšvęsti] vakare [ir paskui] nuo vakaro iki vakaro švęsti savo šabatą“.

Palapinių šventė

[33] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [34] „Kalbėk izraeliams, tardamas: ‚Šito, septintojo mėnesio penkioliktąją dieną [prasidės] Palapinių šventė [, ir ji truks] septynias dienas ˹VIEŠPATIES garbei˺[a]. [35] Pirmąją dieną turi įvykti šventas pagarsinimas[b]. Jums draudžiama dirbti bet kokį darbadienio darbą. [36] Septynias dienas turite atnašauti VIEŠPAČIUI ugnies auką. Aštuntąją dieną turite turėti šventą pagarsinimą[c] ir atnašauti ugnies auką VIEŠPAČIUI. Tas yra ypatingas šventadienis[d]. [Per jį] jums draudžiama dirbti bet kokį darbadienio darbą. [37] Tos yra VIEŠPATIES šventės, kurias turite paskelbti kaip šventus pagarsinimus[e], kad atnašautumėte ugnies aukas VIEŠPAČIUI – deginamąsias ir javienių aukas, pjaunamąsias ir liejamąsias aukas, dienos prievolę jai skirtą dieną – [38] be VIEŠPATIES šabatų, be jūsų [kitų] dovanų, be visų jūsų įžadų aukų ir visų jūsų laisvos valios

---

[a]**23,34** Lit. VIEŠPAČIUI

[b]**23,35** Arba: susirinkimas

[c]**23,36** Arba: susirinkimą

[d]**23,36** T.y. diena, reikalaujanti susilaikyti nuo įvairių dalykų

[e]**23,37** Arba: susirinkimus

aukų, kurias duosite VIEŠPAČIUI. [39] Taigi septintojo mėnesio penkioliktąją dieną, suvalę šalies derlių, turite užšvęsti VIEŠPATIES šventę [ir ją švęsti] septynias dienas. Pirmoji diena turi būti šventa poilsio diena, ir aštuntoji diena – šventa poilsio diena. [40] Pirmąją dieną turite pasiimti tauriųjų medžių vaisių, palmių lapų, tankialapių medžių šakelių bei upelio gluosnių[f] ir linksmintis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje septynias dienas. [41] Ją turime kasmet švęsti kaip šventę VIEŠPAČIUI septynias dienas. Tai amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms. Ją turite švęsti septintąjį mėnesį. [42] Palapinėse turite gyventi septynias dienas. Visi Izraelio čiabuviai turi gyventi palapinėse, [43] kad jūsų kartos žinotų, jog leidau izraeliams, juos išvedęs iš Egipto šalies, gyventi palapinėse. Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas'". [44] Taip Mozė paskelbė izraeliams VIEŠPATIES šventes.

Padangtės žiburiai

24 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Įsakyk izraeliams, kad jie tau atneštų tyro sugrūstų alyvų aliejaus žibintui, kad būtų galima nuolat uždėti lempas. [3] Šiapus Įstatymo uždangos, susitikimo padangtėje, Aharonas turi jį priruošti [, kad jis] nuo vakaro iki ryto nuolat [degtų] VIEŠPATIES akivaizdoje. Tai yra amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms. [4] Ant ˹gryno [aukso]˺[g] žibinto jis turi sustatyti lempas [, kad jos] nuolat [degtų] VIEŠPATIES akivaizdoje.

---

[f] **23,40** Arba: topolių

[g] **24,4** Arba: tyro (t.y. kultiškai nesutepto)

Akivaizdos duona

5 Tu turi paimti kvietmilčių ir iš jų iškepti dvylika pyragų. Du dešimtadaliai [efos] turi sueiti į vieną pyragą. 6 Paskui tu turi juos sudėti dviem eilėmis, po šešis į eilę, ant ˹gryno aukso˺[h] stalo VIEŠPATIES akivaizdoje. 7 Tu turi uždėti ant [kiekvienos] eilės grynų smilkalų; tie turi tarnauti duonai kaip azkara[i], kaip ugnies auka VIEŠPAČIUI. 8 Kas šabatą jis[j] turi laikas į laiką ją sudėti eilėmis VIEŠPATIES akivaizdoje. Tai izraeliams laikytinas amžinas sandoros įpareigojimas. 9 Ji turi tekti Aharonui ir jo sūnums, ir jie turi ją valgyti šventoje vietoje, nes ji švenčiausia. Jam ji priklauso kaip amžinai galiojanti teisė į VIEŠPATIES ugnies aukų dalį“.

Nuostatai prieš piktžodžiavimą ir užpuolimą

10 Izraelės moters ir egiptiečio vyro sūnus išėjo į izraelių tarpą, ir tas izraelės sūnus ir vyras Izraelis susivaidijo stovykloje. 11 Izraelės moters sūnus piktžodžiavo VIEŠPATIES[k] vardui ir [jį] keikė. Tad jį atvedė pas Mozę. Jo motinos vardas buvo Šelomita; ji buvo duktė Dibrio, priklausančio Dano genčiai. 12 Jie įkalino jį, kol anas[l], remdamasis VIEŠPATIES apreiškimu, jiems pateiks aiškų nurodymą. 13 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 14 „Išvesk keikūną už stovyklos. Paskui

---

[h]**24,6** Arba: tyro (t.y. kultiškai nesutepto)

[i]**24,7** T.y. ta aukos dalis, kuri skirta atminimui, Dievui priminti aukotoją

[j]**24,8** T.y. Aharonas

[k]**24,11** G(59)Eth.T(Ms), plg. 16 skn.; ~M

[l]**24,12** T.y. Mozė

visi girdėjusieji turi uždėti rankas ant jo galvos ir visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis. [15] O izraeliams tu turi kalbėti, sakydamas: ‚Kiekvienas, kuris keikia savo Dievą, turi atsakyti už savo nuodėmę. [16] Kas piktžodžiauja VIEŠPATIES vardui, turi būti nubaustas mirtim; visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis. Kaip ateivis, taip ir čiabuvis, kai jis piktžodžiauja Vardui, turi būti nužudytas. [17] Jei kas užmuš kokį nors asmenį, žmogų, jis turi būti nubaustas mirtim. [18] O kas užmuš gyvulį, turi atlyginti už jį – gyvybe už gyvybę. [19] Jei kas sužalos savo tautietį, tai, kaip jis pasielgė, taip turi būti pasielgta su juo: [20] sulaužymas už sulaužymą, akis už akį, dantis už dantį. Kaip jis sužalojo žmogų, taip pats turi būti sužalotas. [21] Kas užmuš gyvulį, turi atlyginti už jį; o kas užmuš žmogų, turi būti nužudytas. [22] Jums turi galioti vienokia teisė; ji turi galioti ateiviui, kaip ir čiabuviui, nes aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas'". [23] Taip Mozė kalbėjo izraeliams. Tie išvedė keikūną už stovyklos ir jį užmušė akmenimis. Taigi izraeliai pasielgė taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Šabatiniai ir jubiliejaus metai

25 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Sinajaus kalne, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams, jiems tark: ‚Kai įeisite į šalį, kurią aš jums duodu, ta šalis turi švęsti šabatą VIEŠPAČIUI. [3] Šešerius metus tu turi apsėti savo lauką ir šešerius metus apgenėti savo vynuogyną ir suvalyti jos[m] derlių, [4] bet septintaisiais šalis turi švęsti visiško poilsio šabatą – šabatą VIEŠPAČIUI. Tau

---

[m] **25,3** T.y. šalies

nevalia savo lauko apsėti nė savo vynuogyno apgenėti. [5] Tau neleidžiama nupjauti savo [pernykštės] pjūties ataugų[n] nė nuraškyti nenugenėto [vynmedžio] vynuogių. Tie turi būti visiško poilsio metai žemei. [6] Tad žemės ˹šabatos savaiminė naša˺[o] turi būti jums maistas – tau, tavo vergui ir tavo vergei, tavo samdiniui ir tavo laikinam gyventojui, kurie būvės pas tave. [7] Taip pat tavo gyvuliams ir žvėrims, kurių bus tavo šalyje, visas jos derlius turi tarnauti kaip maistas. [8] Tu turi sau atskaičiuoti septynias metų šabatas: septyniskart septynerius metus. Tuo būdu septynių metinių šabatų laikas tau sudarys keturiasdešimt devynerius metus. [9] Septintąjį mėnesį, dešimtąją to mėnesio [dieną], tu turi paleisti [per šalį] rago gausmą. Šutaikinimo dieną turite leisti ragui gausti per visą jūsų šalį, [10] tuo pareikšti esant šventus penkiasdešimtuosius metus ir paskelbti šalyje išlaisvinimą visiems jos gyventojams. Tie bus jums jubiliejaus metai. Kiekvienas iš jūsų turi sugrįžti į savo nuosavybę, ir kiekvienas – į savo gentį. [11] Tie yra jums jubiliejaus metai, penkiasdešimtieji metai. Jums nevalia sėti, nei nupjauti jos[p] ataugų[q], nei nuraškyti jos nenugenėtų [vynmedžių], [12] nes jie – jubiliejaus metai. Juos turite laikyti šventais. Nuo lauko galite valgyti jo [savaiminį] derlių. [13] Tais jubiliejaus metais kiekvienas turite sugrįžti į savo [buvusią žemės] nuosavybę. [14] Kai parduosite

---

[n]**25,5** T.y. kas išaugę iš pernai suvalyto derliaus žemėn nukritusių grūdų

[o]**25,6** Lit. šabata

[p]**25,11** T.y. žemės

[q]**25,11** T.y. kas išaugę iš pernai suvalyto derliaus žemėn nukritusių grūdų

žemę[r] savo tėvynainiui ar pirksite iš savo tėvynainio, neišnaudokite vienas kito. [15] Atsižvelgdamas į skaičių metų [, praėjusių] nuo [paskutinių] jubiliejaus metų, tu turi pirkti[s] iš savo tėvynainio. Atsižvelgdamas į skaičių derliaus metų [, dar liekančių iki kitų jubiliejaus metų,] jis turi tau parduoti[t]. [16] Juo daugiau metų, tuo didesnę tu turi jam mokėti kainą, ir juo mažiau metų, tuo mažesnę turi jam mokėti kainą, nes jis tau parduoda derlių skaičių. [17] Jums draudžiama vienam kitą išnaudoti, ir tu turi bijotis savo Dievo, nes aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [18] Taigi turite vykdyti mano nuostatus, laikytis mano potvarkių ir juos vykdyti; tada galėsite saugiai gyventi šalyje. [19] Šalis duos savo vaisių, ir jūs būsite pasisotinę ir galėsite saugiai joje gyventi. [20] O jei klaustumėte: „Ką valgysime septintaisiais metais, negalėdami sėti ir suvalyti savo derliaus?“, [21] tai [atsakyčiau:] jums pasiųsiu[u] savo palaiminimą šeštaisiais metais – tokį, kad jis parūpins derliaus trejiems metams. [22] Jūs, tiesa, [vėl] sėsite aštuntaisiais metais, tačiau tebevalgysite [ankstyvesnio] derliaus senus [javus] iki devintųjų metų. Kol ateis jų[v] derlius, turite valgyti senus [javus].

---

[r] **25,14** Lit. ką parduodamo

[s] **25,15** T.y. jam mokėti pirkdamas

[t] **25,15** T.y. įkainoti sklypą parduodamas

[u] **25,21** Lit. įsakysiu

[v] **25,22** T.y. aštuntųjų metų

Nuosavos žemės pardavimas

[23] Neleidžiama parduoti žemės ˹visam laikui˺[w], nes žemė man priklauso, nes jūs tesate ateiviai ir įnamiai pas mane. [24] Visoje jūsų nuosavoje šalyje turite užtikrinti teisę į [parduotos] žemės atpirkimą. [25] Kai nuskurdęs tavo brolis turi parduoti savo [žemės] nuosavybės dalį, turi ateiti jam atpirkėju jo artimas giminaitis ir atpirkti, ką buvo pardavęs jo brolis. [26] Bet jei kas neturės atpirkėjo, tačiau įstengs parūpinti, ko reikia jo[x] atpirkimui, [27] jis turi įvertinti metus[y], praėjusius nuo jo[z] pardavimo, ir atmokėti tik už tiek [metų], kiek dar lieka [iki jubiliejaus metų], tam, kuriam jis bus pardavęs; paskui jis gali sugrįžti į savo nuosavybę. [28] Bet jei jis neįstengs parūpinti, ko reikia anam atmokėti, tai, ką jis yra pardavęs, turi pasilikti rankoje to, kuris tai nupirko, iki jubiliejaus metų. Jubiliejaus [metais] tai turi atitekti [pirmajam savininkui], ir tas turi sugrįžti į savo nuosavybę. [29] Jei kas parduos gyvenamą namą apmūrytame mieste, teisė jį atpirkti pasiliks tol, kol visiškai sueis metai nuo jo pardavimo; tik vienerius metus galios teisė jį atpirkti. [30] Bet jei jis nebus atpirktas, iki sueis apskriti metai, tai apmūrytame mieste esą namai turi visam laikui priklausyti jų pirkėjui per jo kartas; jie neturi atitekti [pardavėjui] jubiliejaus metais. [31] Tačiau namai sodybų, neturinčių aplinkinio

---

[w]**25,23** Lit. taip, kad būtų prarasta teisė į atpirkimą

[x]**25,26** T.y. jo nuosavos žemės

[y]**25,27** T.y. apsprendęs jų derliaus vertę, ją atimti iš atperkamosios sumos

[z]**25,27** T.y. jo nuosavos žemės

mūro, turi būti priskaitomi prie šalies lauko. Tokiam[a] galioja atpirkimo teisė, ir jubiliejaus metais jis turi atitekti [pirmajam savininkui]. 32 O dėl levių miestų, jų nuosavų miestų namų, leviai turi turėti neterminuotą atpirkimo teisę. 33 Jei kas atpirks [namą] iš levių, tai kas parduota – ˹jo[b] nuosavo miesto namas˺ [c]– turi atgrįžti [leviams]˺[d] jubiliejaus metais, nes levių miestų namai yra jų nuosavybė tarp izraelių. 34 Nevalia parduoti jų miestams priklausančio ganyklų lauko, nes tas yra jų amžina nuosavybė.

Rūpinimasis beturčiais

35 Kai tavo brolis nuskurs ir nusigyvens šalia tavęs, tu turi jį sušelpti, kaip ateivį ar įnamį, kad jis galėtų gyvuoti šalia tavęs. 36 Tu neturi imti iš jo palūkanų ir priedų[e], bet turi bijotis savo Dievo, kad tavo brolis galėtų gyvuoti šalia tavęs. 37 Tau nevalia jam skolinti tavo pinigų už palūkanas nė už priedus duoti jam maisto. 38 Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad jums duočiau Kanaano šalį, kad jums būčiau Dievas. 39 Kai tavo brolis nuskurs šalia tavęs ir tau parsiduos, tau nevalia versti jo eiti vergo tarnystę. 40 Kaip samdinys, kaip įnamys, jis turi būti pas tave; iki jubiliejaus metų jis turi dirbti pas tave. 41 Paskui jis turi išeiti iš tavęs, jis ir jo vaikai su juo, ir sugrįžti pas savo

---

[a]**25,31** T.y. namui

[b]**25,33** T.y. levio, nupirkusio namą iš kito Izraelio

[c]**25,33** Rk,; M: namas ir jo nuosavas miestas

[d]**25,33** Arba su V: Jei kas iš levių neatpirks [savo namo], tai kas parduota, jo nuosavo miesto namas, turi [jam] atgrįžti

[e]**25,36** T.y. prie grąžintinų maisto gaminių

giminę: jis turi sugrįžti į savo tėvų nuosavybę, [42] nes jie yra mano vergai, kuriuos išvedžiau iš Egipto šalies. Jų nevalia taip parduoti, kaip parduoda vergus. [43] Tau nevalia smurtingai jam viešpatauti, bet tu turi savo Dievo bijotis. [44] O dėl tavo vergo ir vergės, kurie tau priklausys, iš aplink jus gyvenančių tautų, iš jų turite pirkti vergą ar vergę. [45] Galite pirkti ir iš vaikų įnamių, kurie kaip svetimšaliai bus apsigyvenę pas jus, ir iš jų su jumis būvančios giminės, jiems gimusios jūsų šalyje. Jie gali tapti jūsų nuosavybė. [46] Juos galite perleisti savo vaikams po jūsų, kad tie juos paimtų nuosavybėn; visam laikui galite juos panaudoti vergais, bet neturite savo broliams izraeliams, vienas kitam, smurtingai viešpatauti. [47] Kai praturtės ateivis ar laikinai apsigyvenęs pas tave, o taip nuskurs tavo brolis šalia jo, jog parsiduos ateiviui ar laikinai apsigyvenusiam pas tave, ar ateivio palikuoniui, [48] tai, jam parsidavus, jis turi turėti teisę į atpirkimą; vienas iš jo brolių gali jį atpirkti. [49] Jo dėdė ar jo dėdėnas gali jį atpirkti, ar kas nors iš jo bendrakraujų, iš jo giminės, gali jį atpirkti, ar jis pats, jei jo išgalės jam leis, galės išsipirkti. [50] Jis turi apskaičiuoti su tuo, kuris jį bus nupirkęs, [laiką] nuo metų, kuriais jis bus jam parsidavęs, ligi jubiliejaus metų, ir pinigų suma, už kurią jis bus parsidavęs, turi būti [apskaičiuota] pagal metų skaičių: kaip samdinio [atidirbtas] laikas turi būti įkainojamas pas jį praleistas laikas. [51] Jei dar liks daug metų [iki jubiliejaus metų], tai, atsižvelgdamas į juos, jis turi atmokėti sau išpirką, proporcingai mažesnę už pinigų sumą, už kurią jis bus buvęs nupirktas. [52] Jei nedaug beliks metų ligi jubiliejaus metų, tai [ir juos] jis turi jam įskaičiuoti: atsižvelgdamas į savo [dar iki jubiliejaus likusius darbo]

metus, jis turi atmokėti [proporcingai mažesnę] išpirką už save. [53] Kaip samdinys [, samdomas] metai po metų, jis turi laikinai gyventi pas jį[f], o tas neturi, tau[g] matant, smurtingai jam viešpatauti. [54] Bet jei jis vienu kuriuo iš šitų būdų nebus atpirktas, jis turi būti paleistas jubiliejaus metais, jis ir jo vaikai su juo, [55] nes man izraeliai yra vergai; jie yra mano vergai, kuriuos išvedžiau iš Egipto šalies. Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas.

Prieš stabmeldystę

26 [1] Jums nevalia pasidirbti stabų. Jums neleidžiama pasistatyti dievavaizdžio ar akmenstulpio, Jums draudžiama padėti figūrinį akmenį savo šalyje, norint jį garbinti nusilenkiant prieš jį, nes aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [2] Jūs turite švęsti mano šabatas ir gerbti mano šventovę: aš esu VIEŠPATS.

Palaiminimai

[3] Jei elgsitės pagal mano nuostatus, laikysitės mano įsakymų ir juos vykdysite, [4] dosiu jums lietaus būrių jų metu, kad žemė išduotų savo derlių ir lauko medžiai atneštų savo vaisių. [5] Kūlimo metas jums nusitęs ligi vynuogių rinkimo, o vynuogių rinkimas – ligi sėjos. Valgysite savo duonos iki soties ir saugiai gyvensite savo šalyje. [6] Duosiu ramybę šalyje, kad atsigulsite [miego] ir niekas jūsų neišgąsdins. Išguisiu plėšrius žvėris iš šalies, ir kalavijas nebepereis per jūsų šalį. [7] Vysitės savo priešus, ir jie kris ties jumis nuo kalavijo. [8] Jūsų penki vysis šimtą,

---

[f]**25,53** T.y. tą, kuriam jis bus parsidavęs

[g]**25,53** T.y. Izraelio tautai

jūsų šimtas vysis dešimtį tūkstančių, ir jūsų priešai kris ties jumis nuo kalavijo. 9 Atsigręšiu į jus [maloningai], jus padarysiu vaisingus, jus gausinsiu ir padarysiu veiksmingą savo sandorą su jumis. 10 Jus valgysite senus, pernykščius [javus] ir turėsite išberti laukan senus naujiems patalpinti. 11 Aš įkursiu savo buveinę tarp jūsų, ir mano siela nesibodės jumis. 12 Vaikščiosiu tarp jūsų ir būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta. 13 Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš egiptiečių šalies, kad jiems nebetarnautumėte, sulaužiau jūsų jungo gumbrius ir leidau jums [vėl] vaikščioti statiems.

Prakeikimai

14 Bet jei manęs neklausysite ir nevykdysite visų šitų mano įsakymų, 15 jei atmesite mano nuostatus ir jei taip bodėsitės mano potvarkių, jog nevykdysite visų mano įsakymų, laužydami mano sandorą, – 16 tai ir aš jums [štai ką] padarysiu: užleisiu ant jūsų staigų išgąstį, džiovą ir karštligę, kurios užgesins akis ir leis gyvybei sunykti. Veltui išsėsite savo sėklą, nes ją[h] suvalgys jūsų priešai. 17 Nukreipsiu savo veidą prieš jus, ir jūs būsite savo priešų sumušti. Mins ant jūsų tie, kurie nekenčia jūsų, ir bėgsite, niekam nesivejant jūsų. 18 Jei ir tada manęs neklausysite, tai ir toliau jus bausiu, septyngubai už jūsų nuodėmes. 19 Sulaužysiu jūsų atkaklią puikybę ir padarysiu jūsų dangų kaip geležį bei jūsų žemę kaip žalvarį, 20 ir jūsų jėga veltui išsieikvos. Jūsų žemė nebeišduos savo derliaus ir šalies medžiai nebeatneš savo vaisių. 21 Jei man tebesipriešinsite ir nenorėsite manęs

---

[h] **26,16** T.y. jos derlių

klausyti, tai ir vėl užleisiu ant jūsų nelaimę, septynis kartus didesnę už jūsų nuodėmes: [22] paleisiu prieš jus laukinius žvėris, ir tie išplėš jums vaikus, išnaikins jūsų gyvulius ir taip sumažins jūsų skaičių, jog jūsų keliai liks be žmonių. [23] Bet jei ir šitomis [bausmėmis] nesiduosite mano draudžiami ir man tebesipriešinsite, [24] tai ir aš jums priešinsiuos: aš savo rėžtu jus septyngubai sumušiu už jūsų nuodėmes [25] ir atvesiu ant jūsų kalaviją, atkeršijantį už sandoros laužymą. Jums atsitraukus į savo miestus, pasiųsiu marą į jūsų tarpą, ir jūs būsite atiduoti į priešo ranką. [26] Man sulaužius jums ˹duonos lazdą˺[i], dešimtis moterų keps jūsų duoną vienoje krosnyje ir atiduos jūsų duoną atsvertą. Valgysite, bet nepasisotinsite. [27] Jei vis dėlto manęs neklausysite ir man priešinsitės, [28] tai užsirūstinęs ir toliau jums priešinsiuos ir savo rėžtu jus septyngubai nubausiu už jūsų nuodėmes. [29] Turėsite valgyti savo sūnų ˹ir dukterų kūną˺[j]. [30] Sunaikinsiu jūsų aukštumų alkus, išardysiu jūsų smilkymo aukurus, paguldysiu jūsų lavonus ant jūsų stabpalaikių negyvų kūnų ir bodėsiuos jumis. [31] Paversiu jūsų miestus griuvėsiais, nusiaubsiu jūsų šventoves ir nebeuostysiu [su malonumu] jūsų [aukų] raminančio kvapo. [32] Aš pats taip nusiaubsiu šalį, jog siaubėsis jūsų priešai, kurie įsikurs joje. [33] O jus išsklaidysiu tarp tautų ir laikysiu jums iš paskos išsitraukęs kalaviją. Jūsų šalis pasidarys dykuma, ir jūsų miestai pavirs griuvėsiais. [34] Tada žemė atgaus savo šabatas[k] per visą tą laiką, kuriuo ji bus apleista, ir

---

[i] **26,26** T.y. (nutraukus) maisto teikimą

[j] **26,29** Lit. kūną ir savo dukterų kūną turėsite valgyti

[k] **26,34** T.y. atilsio metus, kuriais nevalia žemės dirbti

jūs patys būsite savo priešų šalyje. Tada žemė turės atilsį ir atgaus savo šabatas. [35] Per visą jos apleidimo laiką ji turės atilsį, kurio ji neturėjo jūsų šabatomis, jums ant jos tebegyvenant. [36] O dėl tų, kurie išliks tarp jūsų, įdėsiu į jų širdį tokį bailumą jų priešų šalyse, jog gainiojamų lapų čeženimas juos persekios. Jie bėgs, kaip bėga nuo kalavijo, ir pargrius, niekam nesivejant. [37] Jie parklups vienas ant kito, kaip [bėgdami] nuo kalavijo, niekam nesivejant, ir jūs neturėsite galios atsilaikyti prieš savo priešus. [38] Taip jūs žūsite tautose, ir jus prarys jūsų priešų žemė. [39] O jūsų išlikusieji sunyks[1] dėl savo kaltės jūsų priešų šalyse; taip pat dėl savo tėvų kaltės jie sunyks, kaip ir anie.

Ateities viltis

[40] Bet kai jie išpažins savo kaltę ir savo tėvų kaltę [, kurią jie bus užsitraukę] savo neištikimybe, su kuria jie bus pasielgę su manim ir taip pat man taip priešinęsi, [41] jog ir aš būsiu turėjęs jiems priešintis ir juos atvesti į jų priešų šalį, – tada, jų neapipjaustytai širdžiai nusižeminus ir jiems atmokėjus už savo kaltę, [42] atsiminsiu savo sandorą su Jokūbu; atsiminsiu ir savo sandorą su Izaoku, ir savo sandorą su Abraomu, ir atsiminsiu šalį. [43] Bet [pirma] šalis turi būti jų palikta, kad ji, būdama be jų tuščia, atgautų savo šabatas. Jie turi atmokėti už savo kaltę ypač todėl, kad jie atmetė mano potvarkius ir bodėjosi mano nuostatų. [44] Net ir tada, kai jie bus savo priešų šalyje, jų neatmesiu ir jais taip nesibodėsiu, jog padaryčiau jiems galą, laužydamas savo sandorą su

---

[1]**26,39** Lit. supus

jais, nes aš esu VIEŠPATS, jų Dievas. [45] Atsiminsiu jų labui sandorą su protėviais, kuriuos, tautoms matant, išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jų Dievas. Aš esu VIEŠPATS'". [46] Tie yra nuostatai, potvarkiai ir įstatymai, kuriuos VIEŠPATS, Mozei tarpininkaujant, davė Sinajaus kalne [nustatyti] santykiams tarp savęs ir izraelių.

Įžadai

27 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: „Jei kas duos VIEŠPAČIUI ypatingą įžadą, reikalaujantį įvertinti asmenis, [3] tai nustatyta nuo dvidešimties iki šešiasdešimties metų amžiaus vyriškio vertė turi būti[m] penkiasdešimt sidabrinių šekelių, laikantis šventyklos šekelio svorio. [4] Bet jei asmuo[n] bus moteriškė, tai nustatyta vertė turi būti trisdešimt šekelių. [5] Jei jis bus nuo penkerių iki dvidešimties metų amžiaus, nustatyta vyriškio vertė turi būti dvidešimt šekelių, o moteriškės – dešimt šekelių. [6] Jei jis bus nuo mėnesio iki penkerių metų amžiaus, nustatyta vyriškos lyties vaiko vertė turi būti penki sidabriniai šekeliai, o moteriškos lyties vaiko vertė – trys sidabriniai šekeliai. [7] Jei asmuo bus šešiasdešimties metų amžiaus ar vyresnis, jei vyriškis, tai nustatyta vertė turi būti penkiolika šekelių, o moteriškės – dešimt šekelių. [8] Bet jei įžado davėjas bus taip nuskurdęs, jog neįstengs sumokėti nustatytos vertės sumos, jis turi asmenį pastatyti kunigo akivaizdon, o kunigas turi jį

---

[m] **27,3** M+ ir tavo nustatyta vertė turi būti. (Nustatyta vertė yra piniginė suma, išmokama šventyklai už Dievui pažadėtą asmenį ar gyvulį.)
[n] **27,4** Lit. jis

įvertinti. Atsižvelgdamas į tai, ką įžado davėjas išgalės [mokėti], kunigas turi jį įvertinti. [9] Jei tai bus gyvuliai, iš kurių galima atnašauti dovaną VIEŠPAČIUI, tai visa, ką jis iš jų duos VIEŠPAČIUI, bus šventa. [10] Jam nevalia jo[o] pakeisti [lygiaverčiu] nė jo išmainyti: geresnio į blogesnį ar blogesnio į geresnį. O jei jis išmainys gyvulį į gyvulį, tai anas, kaip ir jo pamainas, turi būti šventas. [11] Jei tai bus kokie nors netyri gyvuliai, iš kurių nevalia dovanos atnašauti VIEŠPAČIUI, jis turi pastatyti gyvulį kunigo akivaizdon. [12] O kunigas turi nustatyti jo vidutinišką[p] vertę. Kaip kunigas įvertins, tokią jis turės turėti vertę. [13] Bet jei atnašautojas[q] tikrai norės jį atpirkti, tai turės pridėti prie nustatytos vertės jos penktadalį.

Dovanos ir dešimtinės

[14] Jei kas pašvęs savo namus kaip šventą dovaną VIEŠPAČIUI, kunigas turi nustatyti jų vidutinišką vertę. Kaip juos kunigas įvertins, taip turi pasilikti. [15] Jei pašventusysis nori atpirkti savo namus, jis turi pridėti penktadalį prie jų vertinamosios sumos. Tada jie [vėl] jam priklausys. [16] Jei kas pašvęs VIEŠPAČIUI savo veldėtinio lauko dalį, jo vertę reikia nustatyti žiūrint to, kiek jis gali pasėti. Homeru[r] miežių apsėjamas plotas[s] turi būti vertas penkiasdešimties sidabrinių šekelių.

---

[o] **27,10** T.y. gyvulio

[p] **27,12** Lit. tarp gero ir blogo (t.y. nei labai aukštą, lyg kad vertinamasis objektas būtų geras, nei labai žemą, lyg kad jis būtų blogas)

[q] **27,13** Lit. jis

[r] **27,16** 1 homeras = 10 efų ~ 364,4 l

[s] **27,16** apie 1, 5 ha

[17] Jei jis pašvęs savo lauką ˹tuoj po˺[t] jubiliejaus metų, turi pasilikti [visa] nustatyta vertė. [18] Bet jei jis [kuriais nors metais] po jubiliejaus pašvęs savo lauką, kunigas turi jam apskaičiuoti pinigų sumą žiūrėdamas, kiek dar lieka metų ligi [kitų] jubiliejaus metų, ir nuo nustatytos vertės turi būti padaryta [atitinkama] atskaita. [19] Jei norės atpirkti lauką tas, kuris bus jį pašventęs, jis turi pridėti penktadalį prie jo vertinamosios sumos. Tada jis[u] jam [vėl] priklausys. [20] Bet jei jis nenorės lauko atpirkti ir parduos lauką kam kitam, tai jis nebegalės būti atpirktas. [21] Kai laukas atgrįš jubiliejaus [metais], jis turi būti laikomas šventa dovana VIEŠPAČIUI, kaip neatperkamai pašvęstas laukas; jis turi atitekti kunigui. [22] Jei kas pašvęs VIEŠPAČIUI savo pirktinį lauką, nepriklausantį jo [paveldėtai] lauko nuosavybei, [23] tai kunigas turi jam apskaičiuoti [lauko] vertės sumą [, atsižvelgdamas į tai, kiek dar lieka laiko] iki jubiliejaus metų, ir tą dieną anas[v] turi atiduoti [jo] nustatytą vertę kaip šventą dovaną VIEŠPAČIUI. [24] Jubiliejaus metais laukas turi atgrįžti tam, iš kurio jis buvo jį nupirkęs, kuriam jis priklauso kaip paveldėta žemės nuosavybė. [25] Kiekvienas vertinimas turi būti atliekamas laikantis šventyklos šekelio. Dvidešimt gerų sudaro vieną šekelį. [26] Tačiau gyvulių pirmagimio, kuris kaip pirmagimis jau priklauso VIEŠPAČIUI, niekas negali pašvęsti. Ar jis būtų jautis, ar mažasis gyvulys, jis jau priklauso VIEŠPAČIUI. [27] O jei jis būtų netyrų gyvulių [pirmagimis], jis gali [tą] atpirkti

---

[t]**27,17** Lit. nuo

[u]**27,19** T.y. laukas

[v]**27,23** T.y. tas, kuris pašvęs savo lauką

už nustatytą kainą, pridėdamas prie jos penktą jos dalį. Jei jis[w] nebus atpirktas, turi būti parduotas už nustatytą kainą. 28 Tačiau jokio dalyko, kurį kas nors neatšaukiamai paskirs VIEŠPAČIUI iš viso to, kas jam priklauso – iš žmonių ar gyvulių, ar iš jo veldėtinio lauko, – nevalia nei parduoti, nei atpirkti: kiekvienas neatšaukiamai pašvęstas dalykas yra švenčiausias VIEŠPAČIUI. 29 Jokio žmogaus, neatšaukiamai paskirto sunaikinti, nevalia atpirkti; jis turi būti nužudytas. 30 Kiekviena žemės dešimtinė, žemės pasėlių [našos] ar medžių vaisių, priklauso VIEŠPAČIUI; ji yra šventa dovana VIEŠPAČIUI. 31 Jei kas nori atpirkti savo dešimtinės dalį, turi pridėti prie jos penktą jos [vertės] dalį. 32 O dėl kiekvienos galvijų ir mažųjų gyvulių dešimtinės, kiekvieno [gyvulio], kuris praeina po [piemens skaičiuojamąja] lazda, kas dešimtas [gyvulys] turi būti šventa dovana VIEŠPAČIUI. 33 Nereikia žiūrėti[x], ar jis vertingas, ar mažavertis, ir nebūtina jo išmainyti. Bet jei jį išmainytų, tai kaip jis, taip ir jo pamainas turi būti šventas; jo negalima atpirkti'". 34 Tie yra įsakymai, kuriuos VIEŠPATS įsakė Mozei Sinajaus kalne [perduoti] izraeliams.

---

[w]**27,27** T.y. netyrų gyvulių pirmagimis

[x]**27,33** Arba: rūpintis

SKAIČIAI

Pirmasis Izraelio cenzas

1 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje, susitikimo padangtėje, antrojo mėnesio pirmąją [dieną], antraisiais metais, jiems išvykus iš Egipto šalies, sakydamas: [2] „Surašykite visą izraelių bendruomenę jų giminėmis, jų protėvių šeimomis, skaičiuodami vardais visus vyriškius, pavieniui. [3] Dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, visus tinkamus karinei tarnybai Izraelyje, tu ir Aharonas turite patikrinti padaliniui. [4] Turite turėti su savim po vyrą iš [kiekvienos] genties. Kiekvienas vyras turi būti savo protėvių šeimos galva. [5] Šitokie yra vardai vyrų, kurie turi jums padėti: iš Reūbeno Šedėūro sūnus Elisūras; [6] iš Šimeono Surišadajo sūnus Šelumielis; [7] iš Judo Aminadabo sūnus Nachšonas; [8] iš Isacharo Suaro sūnus Natanaelis; [9] iš Zebuluno Chėlono sūnus Eliabas; [10] iš Juozapo palikuonių: iš Efraimo Amihudo sūnus Elišama; iš Menašės Pedahsūro sūnus Galalielis; [11] iš Benjamino Gideonio sūnus Abidanas; [12] iš Dano Amišadajo sūnus Achiezeris; [13] iš Ašerio Ochrano sūnus Pagielis; [14] iš Gado Deuelio[a] sūnus Eljasafas; [15] iš Naftalio Ėnano sūnus Achyra“. [16] Šitie buvo bendruomenės žymūnai, jų protėvių genčių vadai[b]; jie buvo Izraelio tūkstančių galvos. [17] Mozė

---

[a] **1,14** GS: Reuelio

[b] **1,16** Arba: kalbėtojai (t.y. atstovai)

ir Aharonas paėmė tuos vyrus, kurie buvo išvardyti. [18] Visą bendruomenę jie surinko antrojo mėnesio pirmąją [dieną], ir jie, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni, leidosi įtraukiami į savo gimimo sąrašus giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, pavieniui, [19] kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. Taip jis juos patikrino Sinajaus dykumoje. [20] Reūbeno, Izraelio pirmagimio, sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, pavieniui, visų vyriškių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [21] jų patikrintų, priklausančių Reūbeno genčiai, buvo keturiasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai. [22] Šimeono sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis[c], skaičiuojant vardais, pavieniui, visų vyriškių, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [23] jų patikrintų, priklausančių Šimeono genčiai, buvo penkiasdešimt devyni tūkstančiai trys šimtai. [24] Gado sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [25] jų patikrintų, priklausančių Gado genčiai, buvo keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai penkiasdešimt. [26] Judo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [27] jų patikrintų, priklausančių Judo genčiai, buvo septyniasdešimt keturi tūkstančiai šeši šimtai. [28] Isacharo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais,

---

[c]**1,22** M+ jo patikrintų; ~ kr. Mss GST(J); plg. 20, 24, 26, 28 skn.

dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [29] jų patikrintų, priklausančių Isacharo genčiai, buvo penkiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai. [30] Zebuluno sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [31] jų patikrintų, priklausančių Zebuluno genčiai, buvo penkiasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai. [32] Juozapo sūnų, Efraimo sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [33] jų patikrintų, priklausančių Efraimo genčiai, buvo keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai. [34] Menašės sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [35] jų patikrintų, priklausančių Menašės genčiai, buvo trisdešimt du tūkstančiai du šimtai. [36] Benjamino sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [37] jų patikrintų, priklausančių Benjamino genčiai, buvo trisdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai. [38] Dano sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [39] jų patikrintų, priklausančių Dano genčiai, buvo šešiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai. [40] Ašerio sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų

karinei tarnybai, – [41] jų patikrintų, priklausančių Ašerio gentčiai, buvo keturiasdešimt vienas tūkstantis penki šimtai. [42] Naftalio sūnų, jų palikuonių, juos surašant giminėmis, protėvių šeimomis, skaičiuojant vardais, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai, – [43] jų patikrintų, priklausančių Naftalio gentčiai, buvo penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai. [44] Šitie yra patikrintieji, kuriuos buvo patikrinę Mozė, Aharonas ir Izraelio vadai. Tų buvo dvylika vyrų; kiekvienas atstovavo ⸢vienai gentčiai, savo protėvių šeimos gentčiai⸣[d]. [45] Taigi visų patikrintų izraelių, juos surašant protėvių šeimomis, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnių, visų tinkamų karinei tarnybai Izraelyje, – [46] visų patikrintųjų buvo šeši šimtai trys tūkstančiai penki šimtai penkiasdešimt. [47] Bet leviai pagal jų protėvių gentį nebuvo patikrinti tarp jų. [48] VIEŠPATS buvo kalbėjęs Mozei, sakydamas: [49] „Tik Levio genties tau nevalia patikrinti ir jų surašyti tarp izraelių. [50] Verčiau tu pavesk leviams prižiūrėti Įstatymo[e] tabernakulį[f], visus jo įrankius ir visa, kas jam priklauso. Jie turi nešti tabernakulį ir visus jo įrankius; jie turi jį aptarnauti ir aplink tabernakulį stovyklauti. [51–52] Tabernakuliui leidžiantis į kelionę, leviai turi jį nuardyti, o tabernakuliui sustojus stovyklauti, leviai turi jį pastatyti. Pašalietis, kuris prieis per arti, bus baudžiamas mirtim. [53] Leviai turi stovyklauti aplink Įstatymo tabernakulį, kad [VIEŠPATIES] įpykis neužeitų

---

[d] **1,44** SamG; M: savo tėvų šeimai

[e] **1,50** T.y. Dešimties Dievo įsakymų, įrašytų į dvi plokštes, padėtas į sandoros skrynią

[f] **1,50** T.y. kilnojamą šventyklą, kurioje buvo sandoros skrynia su Dekalogo plokštėmis

ant izraelių bendruomenės. Ir leviai turi rūpintis Įstatymo tabernakulio priežiūra“. [54] Izraeliai visa tai padarė; jie padarė taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Genčių stovyklavimo ir kelionių tvarka

2 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [2] „Izraeliai turi stovyklauti kiekvienas prie savo vėliavos, su protėvių šeimos ženklais. Jie turi stovyklauti aplinkui prieš stovinčią susitikimo padangtę. [3] Stovyklaują rytinėje, saulėtekio pusėje, dalinys po dalinio, [turi iškelti] Judo stovyklos vėliavą, ir judėjų vadas turi būti Aminadabo sūnus Nachšonas. [4] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra septyniasdešimt keturi tūkstančiai šeši šimtai. [5] Šalia jo turi stovyklauti Isacharo gentis, ir isacharų vadas turi būti Suaro sūnus Natanaelis. [6] Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra penkiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai. [7] Paskui[g] [turi eiti] Zebuluno gentis ir zebulunų vadas Eliabas, Chėlono sūnus. [8] Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra penkiasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai. [9] Visų Judo stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas aštuoniasdešimt šeši tūkstančiai keturi šimtai; jie turi pirma išžygiuoti. [10–11] Pietinėje pusėje turi būti vėliava Reūbeno stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, ir reūbenų vadas – Elisūras, Šedėūro sūnus. Jo kariuomenės, tai yra jo patikrintųjų, yra keturiasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai. [12] Šalia jo turi stovyklauti Šimeono gentis, ir šimeonų vadas turi būti Surišadajo sūnus Šelumielis. [13] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš

---

[g] **2,7** Kkr. Mss SamS, plg. 4, 22.29; ~M

jų buvo patikrinti, yra penkiasdešimt devyni tūkstančiai trys šimtai. [14] Paskui [turi eiti] Gado gentis, ir gadų vadas turi būti Reuelio[h] sūnus Eljasafas. [15] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai penkiasdešimt. [16] Visų Reūbeno stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas penkiasdešimt vienas tūkstantis keturi šimtai penkiasdešimt. Jie turi išžygiuoti antri. [17] Paskui turi išsirengti kelionėn susitikimo padangtė, levių stovykla, esanti stovyklų viduryje. Ta pačia tvarka, kuria jie pasistatė stovyklą, jie turi išžygiuoti, kiekvienas savo vietoje, paskui savo vėliavas. [18] Vėliava Efraimo stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, turi būti vakarų pusėje, ir efraimų vadas – Amihudo sūnus Elišama. [19] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai. [20] Šalia jo turi būti Menašės gentis, ir menašių vadas – Pedahsūro sūnus Gamalielis. [21] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra trisdešimt du tūkstančiai du šimtai. [22] Toliau Benjamino gentis, ir benjaminų vadas turi būti Gideonio sūnus Abidanas. [23] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra trisdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai. [24] Visų Efraimo stovyklos patikrintųjų, suskaičiavus padaliniui, yra šimtas aštuoni tūkstančiai šimtas. Jie turi išžygiuoti treti. [25] Vėliava Dano stovyklos, išsidėsčiusios daliniais, turi būti šiaurinėje pusėje, ir danų vadas – Amišadajo sūnus Acbiezeris. [26] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra šešiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai. [27] Šalia jo turi stovyklauti

---

[h] **2,14** Dgl. Mss SamV: Deuelio

Ašerio gentis, ir ašerių vadas turi būti Ochrano sūnus Pagielis. [28] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra keturiasdešimt vienas tūkstantis penki šimtai. [29] Toliau Naftalio gentis, ir naftalių vadas turi būti Ėnano sūnus Achyra. [30] Jo kariuomenės, tai yra tų, kurie iš jų buvo patikrinti, yra penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai. [31] Visų Dano stovyklos patikrintųjų yra šimtas penkiasdešimt septyni tūkstančiai šeši šimtai. Jie turi išžygiuoti paskutiniai, paskui savo vėliavas“. [32] Šitie yra izraelių patikrintieji, surašyti savo protėvių šeimomis. Visi stovyklų patikrintieji, suskaičiavus padaliniui, sudaro šešis šimtus tris tūkstančius penkis šimtus penkiasdešimt. [33] Tačiau leviai nebuvo patikrinti tarp izraelių, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [34] Izraeliai padarė visa taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei: jie stovyklaudavo prie savo vėliavų ir išžygiuodavo, kiekvienas laikydamasis prie savo giminės, drauge su savo protėvių šeima.

Aharono sūnūs

3 [1] Šitie buvo Aharono [ir Mozės] palikuonys tuo metu, kai VIEŠPATS kalbėjosi su Moze Sinajaus kalne. [2] Šitie buvo Aharono sūnų vardai: pirmagimis Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. [3] Šitie yra vardai Aharono sūnų, pateptų kunigų, kuriuos jis įšventino kunigauti. [4] O Nadabas ir Abihus numirė VIEŠPATIES akivaizdoje, aukodami neteisėtą[i] ugnį VIEŠPATIES akivaizdoje Sinajaus dykumoje, ir jie nepaliko vaikų. Taigi Eleazaras

---

[i] **3,4** Lit. svetimą

ir Itamaras ėjo kunigų pareigas po savo tėvo Aharono priežiūra.

Leviai paskiriami tarnauti aharonams

[5] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [6] „Leisk priartėti Levio genčiai ir ją pastatyk kunigo Aharono akivaizdon, kad jie jam tarnautų. [7] Jie turi eiti pareigas jam ir visai bendruomenei ties susitikimo padangte, atlikdami tabernakulio darbą. [8] Jie turi prižiūrėti visus susitikimo padangtės įrankius ir eiti pareigas izraeliams, atlikdami tabernakulio darbą, [9] Tu turi perleisti levius Aharonui ir jo sūnums; jie turi būti visiškai jam perleisti iš izraelių tarpo. [10] O Aharonui ir jo sūnums tu turi pavesti jų kunigystės pareigų atlikimą. Pašalietis, kuris priartės[j], turi būti baudžiamas mirtim“.

Leviai – Izraelio pirmagimių pakaitalas

[11] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [12] “Štai aš pats paėmiau levius iš izraelių tarpo vietoj kiekvieno pirmagimio, kuris praveria [motinos] įsčias tarp izraelių. Taigi leviai man priklauso, [13] nes man priklauso kiekvienas pirmagimis. Tą dieną, kai užmušiau visus pirmagimius Egipto šalyje, sau pašvenčiau visus pirmagimius – tiek žmones, tiek gyvulius. Jie turi man priklausyti: aš esu VIEŠPATS“.

Levių surašymas

[14] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje, sakydamas: [15] „Suskaičiuok levius protėvių šeimomis,

---

[j] **3,10** T.y. įsigaus į šventyklą

giminėmis. Tu turi suskaičiuoti visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius“. [16] Taigi Mozė juos suskaičiavo, klausydamas VIEŠPATIES paliepimo, kaip jam buvo įsakyta. [17] Šitie buvo Levio sūnų vardai: Gėršonas, Kehatas ir Meraris. [18] Šitie buvo Gėršono sūnų vardai, skaičiuojant giminėmis: Libnis ir Šimis. [19] Kehato sūnūs, skaičiuojant giminėmis, buvo Amramas ir Jisharas, Chebronas ir Uzielis. [20] Merario sūnūs, skaičiuojant giminėmis, buvo Machlis ir Mušis. Šitos buvo Levio giminės, skaičiuojant jų protėvių šeimomis. [21] Gėršonui priklausė Libnio giminė ir Šimio giminė; šitos buvo Gėršono giminės. [22] Tų, kurie iš jų buvo suskaičiuoti, skaičiuojant visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius[k], buvo septyni tūkstančiai penki šimtai. [23] Gėršonų giminės turėjo stovyklauti tabernakulio užnugaryje, vakarinėje pusėje. [24] Gėršonų šeimos vadas buvo Laelio sūnus Eljasafas. [25] Gėršonai susitikimo padangtėje turėjo rūpintis tabernakuliu ir padangte, jos apdangalu, susitikimo padangtės angos užuolaida, [26] kiemo uždangomis, aplink tabernakulį ir aukurą einančio kiemo angos užuolaida ir padangtės[l] virvėmis – visu su tuo susijusiu darbu. [27] Kehatui priklausė amramų giminė, jisharų giminė, chebronų giminė ir azielių giminė. Šitos buvo kehatų giminės. [28] ˹Tų, kurie iš jų buvo suskaičiuoti˺[m], skaičiuojant visus vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, buvo aštuoni tūkstančiai

---

[k] **3,22** M+ jų suskaičiuotų; ~SV

[l] **3,26** Lit. jos

[m] **3,28** MsSV, plg. 22 ir 34 skn.; ~M

šeši[n] šimtai. Jie turėjo prižiūrėti šventyklą. [29] Kehatų giminės turėjo stovyklauti tabernakulio pašonėje, pietų pusėje. [30] Kehatų giminių protėvio šeimos vadas buvo Uzielio sūnus Elisafanas. [31] Jų priežiūroje buvo skrynia, suolas, žibintas, aukurai, visi šventyklos įrankiai, kuriais atlieka [kulto] tarnystę, ir uždanga, tai yra visas su tuo susijęs darbas. [32] Levių vadų vadas buvo kunigo Aharono sūnus Eleazaras, prievaizdas tų, kurie ėjo šventyklos tarnų pareigas. [33] Merariui priklausė Machlio giminė ir Mušio giminė. Šitos buvo Merario giminės. [34] ˹Tų, kurie iš jų buvo suskaičiuoti˺[o], skaičiuojant vyriškius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, buvo šeši tūkstančiai du šimtai. [35] Merario giminių protėvio šeimos vadas buvo Abichailo sūnus Surielis. Jie stovyklavo tabernakulio pašonėje, šiaurinėje pusėje. [36] Merariams buvo pavesta prižiūrėti tabernakulio rėmus, jo skląsčius, jo stulpus, jo pastovus ir visus jo indus, visą su tuo susijusį darbą, [37] aplinkinio kiemo stulpus, jų pastovus, jų kuolus ir jų virves. [38] O tie, kurie turėjo stovyklauti tabernakulio priešakyje, rytinėje pusėje, susitikimo padangtės priešakyje, saulėtekio linkui, buvo Mozė, Aharonas ir jo sūnūs, einą pareigas šventykloje kaip pareigas izraeliams. Pašalietis, kuris priartės, turi būti baudžiamas mirtim. [39] Visų tų, kurie iš levių buvo suskaičiuoti, kuriuos, VIEŠPAČIUI paliepus, Mozė ir Aharonas suskaičiavo giminėmis, – visų vyriškių, mėnesio amžiaus ir vyresnių, buvo dvidešimt du tūkstančiai.

---

[n]**3,28** G(L): trys

[o]**3,34** MsSV, plg. 22 ir 34 skn.; ~M

Leviai pakeičia pirmagimius

[40] VIEŠPATS tarė Mozei: „Suskaičiuok visus izraelių vyriškius pirmagimius, mėnesio amžiaus ir vyresnius, juos skaičiuodamas vardais, [41] ir paimk man levius – aš esu VIEŠPATS – vietoj visų pirmagimių tarp izraelių ir levių gyvulius vietoj visų izraeliams priklausančių pirmagimių gyvulių“. [42] Taigi Mozė suskaičiavo, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, visus pirmagimius tarp izraelių. [43] Visų pirmagimių vyriškių, skaičiuojant vardais, vieno mėnesio amžiaus ir vyresnių, juos apžiūrėjus, buvo dvidešimt du tūkstančiai du šimtai septyniasdešimt trys. [44] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [45] „Paimk levius vietoj visų pirmagimių tarp izraelių ir levių gyvulius vietoj anų[p] gyvulių, kad leviai man priklausytų: aš esu VIEŠPATS. [46] O kad atpirktum du šimtus septyniasdešimt tris, kurie iš izraelių pirmagimių viršija skaičiumi levius, [47] turi imti po penkis šekelius už asmenį[q]; tu turi juos imti, remdamasis šventyklos šekelio svoriu. Dvidešimt gerų sudaro šekelį[r]. [48] Tu turi atiduoti pinigus Aharonui ir jo sūnums kaip išpirką už tuos, kurie ˹tarp izraelių˺[s] viršija skaičiumi [levius]“. [49] Taigi Mozė paėmė išpirkos pinigus iš tų, kurie skaičiumi viršijo tuos, kurie buvo levių atpirkti. [50] Jis paėmė iš izraelių pirmagimių pinigus: tūkstantį tris šimtus šešiasdešimt penkis [šekelius], remdamasis šventyklos šekelio svoriu.

---

[p]**3,45** T.y. izraelių

[q]**3,47** Lit. galvą

[r]**3,47** 1 šekelis - apie 11, 4g

[s]**3,48** Lit. juose

[51] Ir Mozė atidavė išpirkos pinigus Aharonui bei jo sūnums, klausydamas VIEŠPATIES paliepimo, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

SUAUGUSIŲ LEVIŲ PAREIGOS IR SKAIČIAI

Kehatų pareigos

4 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei [ir Aharonui], sakydamas: [2] „Surašyk kehatus iš levių giminėmis, protėvių šeimomis, [3] trisdešimt metų amžiaus ir vyresnius iki penkiasdešimt metų amžiaus, visus, kurie turi eiti tarnystę, kad atliktų darbą susitikimo padangtėje. [4] Šita yra kehatų tarnystė susitikimo padangtėje – ji yra švenčiausia. [5] Stovyklai rengiantis į kelionę, turi ateiti Aharonas ir jo sūnūs, nuimti pertvaros užuolaidą ir ja apdengti Įstatymo skrynią[t]. [6] Ant jos jie turi uždėti delfinų odos dangalą, ant viršaus užtiesti vientisą violetinio purpuro apklotą ir įkišti jos[u] nešamąsias kartis. [7] Ant Akivaizdos duonos stalo jie turi ištiesti violetinio purpuro užtiesalą ir ant jo sudėti lėkštes, samčius, dubenis ir laistytuvus liejamosioms aukoms, ir nuolatinė duona turi būti ant jo. [8] Ant jų jie turi ištiesti ˹skaisčiai raudoną˺[v] užtiesalą, jį apdengti delfinų odos dangalu ir įkišti jo nešamąsias kartis. [9] Jie turi paimti violetinio purpuro apklotą ir [juo] apdengti šviečiantįjį žibintuvą, jo lempas, jo gnybtuvus, jo dubenis nuognaiboms ir visus jo aliejaus indus, kuriais jie jį aptarnauja. [10] Jie turi jį ir visus jo

---

[t] **4,5** T.y. dėžę, kurioje buvo patalpintos plokštės su įrašytais Dekalogo įsakymais

[u] **4,6** T.y. skrynios

[v] **4,8** Lit. karminu dažytos medžiagos

prietaisus įvynioti į delfinų odos dangalą ir uždėti ant neštuvų. [11] Ant auksinio aukuro jie turi ištiesti violetinio purpuro užtiesalą, jį apdengti delfinų odos dangalu ir įkišti jo nešamąsias kartis. [12] Jie turi paimti visus kulto indus, kuriais atlieka apeigas šventykloje, [juos] įvynioti į violetinio purpuro apklotą, juos apdengti delfinų odos dangalu ir uždėti ant neštuvų. [13] Jie turi apvalyti aukurą nuo riebaluotų pelenų ir ištiesti ant jo raudono purpuro užtiesalą. [14] Jie turi uždėti ant jo visus jo įrankius, kuriais atlieka ant jo kulto apeigas, puodus žarijoms laikyti, trišakes, lopetas ir šlakstytuvus – visus aukuro indus, – ant jo ištiesti delfinų odos apdangalą ir įkišti jo nešamąsias kartis. [15] Tik tada, kai Aharonas ir jo sūnūs, stovyklai išsirengiant kelionei, bus baigę dengti kas šventa ir visus šventyklos įrankius, turi ateiti kehatai, kad juos neštų, bet jiems nevalia paliesti kas šventa, kad neturėtų mirti. Šitie yra susitikimo padangtės daiktai, kuriuos turi nešti kehatai. [16] O kunigo Aharono sūnui Eleazarui turi būti pavesta žibinamasis aliejus, gardžiai kvepią smilkalai, nuolatinė javienių auka ir patepimo aliejus – priežiūra viso tabernakulio ir visų jame esančių šventenybių su jų įrankiais“. [17] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [18–19] „Neleisk kehatų giminių padermei išnykti iš levių tarpo! Verčiau tai jiems darykite, kad jie išliktų gyvi ir nemirtų: jiems artėjant prie švenčiausių daiktų, turi įeiti Aharonas ir jo sūnūs ir kiekvienam iš jų atskirai priskirti jo darbą ir naštą, [20] kad jie [patys vieni] neįeitų tik akimirką pasižiūrėti kas šventa ir [dėl to] neturėtų mirti“.

Gėršonų pareigos

[21] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [22] „Surašyk ir gėršonus jų protėvių šeimomis, giminėmis. [23] Trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų, tu turi juos suskaičiuoti – visus, kurie turi ateiti tarnystės atlikti, darbo dirbti susitikimo padangtėje. [24] Šitas yra gėršonų giminių darbas – ką jie turi atlikti ir nešti. [25] Jie turi nešti tabernakulio kilimus, susitikimo padangtę, jos apdangalą, virš šio esantį delfinų [odos] apdangalą, susitikimo padangtės angos užuolaidą, [26] kiemo uždangas, aplink tabernakulį ir aukurą esančio kiemo vartų angos užuolaidą, jų[w] virves ir apskritai visus įrankius, reikalingus atliekant jų darbą. Jie turi atlikti visa, kas darytina su jais[x]. [27] Aharonui ir jo sūnums paliepus, turi būti atliekamas visas gėršonų tarnystės darbas: visa, ką jie turi nešti ir ką jie turi atlikti. Jūs turite pavesti jų priežiūrai visa, ką jie turi nešti. [28] Šitas yra gėršonų giminių darbas susitikimo padangtėje. Jiems prižiūrėti įgaliotas kunigo Aharono sūnus Itamaras.

Merarių pareigos

[29] O dėl merarių, tu turi juos suskaičiuoti jų giminėmis, jų protėvių šeimomis. [30] Turi juos suskaičiuoti trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų, – visus, kurie turi eiti tarnystę, atlikti susitikimo padangtės darbą. [31] Štai ką jie įpareigoti nešti, atlikdami visą savo tarnystę susitikimo padangtėje: tabernakulio rėmus, jo

---

[w] **4,26** T.y. viršuj suminėtų kulto objektų

[x] **4,26** T.y. anksčiau suminėtais objektais

skersinius, jo stulpus, jo pastovus, [32] aplinkinio kiemo stulpus, jų pastovus, jų kuolus ir jų virves su visais jų prietaisais ir su visu jų aptarnavimu. ˹Kiekvienam atskirai˺[y] turite paskirti daiktus, kuriuos jie privalo nešti. [33] Šitas yra merarių giminių darbas: visa, ką jie, prižiūrimi kunigo Aharono sūnaus Itamaro, turi atlikti susitikimo padangtėje“.

Levių surašymas

[34–35] Mozė, Aharonas ir bendruomenės vadai suskaičiavo kehatus giminėmis ir protėvių šeimomis, trisdešimties metų amžiaus ir vyresnius, iki penkiasdešimties metų, – visus, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje. [36] Jų suskaičiuotų giminėmis, buvo du tūkstančiai septyni šimtai penkiasdešimt. [37] Šitie buvo kehatų giminių suskaičiuotieji – visi, kurie ėjo tarnystę susitikimo padangtėje, kuriuos, VIEŠPAČIUI per Mozę paliepus, Mozė ir Aharonas suskaičiavo. [38] Giminėmis ir protėvių šeimomis suskaičiuotų gėršonų, [39] trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki penkiasdešimties metų, visų, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje, – [40] jų, suskaičiuotų giminėmis, šeimomis, buvo du tūkstančiai šeši šimtai trisdešimt. [41] Šitie buvo gėršonų giminių suskaičiuotieji – visi, kurie ėjo tarnystę susitikimo padangtėje, kuriuos, VIEŠPAČIUI paliepus, suskaičiavo Mozė ir Aharonas. [42] Giminėmis, protėvių šeimomis, suskaičiuotų, priklausančių merarių giminėms, [43] trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki

---

[y] **4,32** Lit. Vardais

penkiasdešimties metų, visų, kurie turėjo eiti tarnystę, atlikti darbą susitikimo padangtėje, – [44] jų, suskaičiuotų giminėmis, buvo trys tūkstančiai du šimtai. [45] Šitie buvo suskaičiuotieji, priklausą merarių giminėms, kuriuos, VIEŠPAČIUI per Mozę paliepus, suskaičiavo Mozė ir Aharonas. [46] Visų suskaičiuotų levių, kuriuos Mozė, Aharonas ir Izraelio vadai suskaičiavo giminėmis, protėvių šeimomis, [47] trisdešimties metų amžiaus ir vyresnių, iki penkiasdešimties metų, visų, atėjusių atlikti kulto tarnystės ir naštų nešimo darbo susitikimo padangtėje, – [48] jų suskaičiuotų buvo aštuoni tūkstančiai penki šimtai aštuoniasdešimt. [49] VIEŠPAČIUI per Mozę paliepus, kiekvienam iš jų atskirai buvo paskirtas jo tarnystės darbas ir nešimas. Tuo būdu jie buvo ˹suskaičiuoti˺[z], kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

ĮVAIRŪS POTVARKIAI (5, 1–6, 27)

Netyrųjų išskyrimas iš stovyklos

5 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Įsakyk izraeliams išsiųsti iš stovyklos kiekvieną, sergantį piktybine odos liga, kiekvieną, turintį išsiliejimą[a], ir kiekvieną, susitepusį lavonu. [3] Tiek vyriškį, tiek moteriškę turite išsiųsti. Už stovyklos juos turite išsiųsti, kad jie, tarp kurių aš gyvenu, nesuteptų savo stovyklos“. [4] Izraeliai taip padarė: jie juos išsiuntė už stovyklos ribų.

---

[z]**4,49** Rk. pgl. GS; M: jo suskaičiuoti

[a]**5,2** T.y. lytine liga sergančio ar normalų spermos ištekėjimą. „Išsiliejimas“ reiškia ir menstruaciją. Žr. Lev. 15.

Kaip VIEŠPATS buvo paliepęs Mozei, taip izraeliai padarė.

Atmokėj imas už padarytas skriaudas

[5] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [6] „Kalbėk izraeliams: ‚Kai vyras ar moteris padaro kokią nors žmonių daromą nuodėmę, sulaužydamas ištikimybę VIEŠPAČIUI, ir tuo tas asmuo nusikalsta, [7] tai jie turi išpažinti savo nuodėmę, kurią jie padarė, ir [tas asmuo] turi sugrąžinti visą vertę skriaudos, kuria jis nusikalto, prie jos pridėti penktą jos dalį ir [tą sumą] duoti tam, kurį jis nuskriaudė. [8] Bet jei tas vyras[b] neturi artimo giminaičio, kuriam atsiteisimo suma galėtų būti atmokėta, tai grąžintina suma turi tekti kunigui[c] drauge su permaldavimo avinu, kuriuo jis[d] permaldaus už jį[e]. [9] Kiekvienas dovis[f], tai yra kiekviena izraelių šventa dovana, kurią duoda kunigui, turi jam priklausyti. [10] Kieno nors šventos dovanos turi jam priklausyti; ką kas duoda kunigui, turi jam priklausyti'".

Ištyrimas moteriškės, įtariamos svetimavimu

[11] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [12] „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: ‚Kai kurio nors vyro žmona paklysta ir neištikimai pasielgia su savo vyru [13] ir [kitas]

---

[b]**5,8** T.y. miręs nuskriaustasis

[c]**5,8** GSV; M: VIEŠPAČIUI, kunigo labui

[d]**5,8** T.y. kunigas

[e]**5,8** T.y. nuskriaudusįjį

[f]**5,9** Lit. pakėlimas (t.y. rankomis pakeliama dovana VIEŠPAČIUI)

vyras turi lytinių santykių su ja, ir ˹to nesužino jos vyras˺[g], ir, jai susitepus, ji lieka nesusekta, ir nėra liudytojo prieš ją, ir ji nėra pagauta [svetimaujant], [14] ir kai, jai susitepus, jis ima pavyduliauti ir įtaria savo žmoną, arba kai jis ima pavyduliauti ir įtaria savo žmoną, nors ji ir nėra susitepus, – [15] tai tas vyras turi atvesti savo žmoną pas kunigą ir atnešti auką už ją: dešimtadalį efos miežinių miltų. Jam nevalia užpilti ant jų aliejaus nė užbarstyti ant jų smilkalų, nes ta yra pavyduliavimo javienių auka, priminimo auka, primenanti kaltę[h]. [16] Kunigas turi ją[i] privesti ir pastatyti VIEŠPATIES akivaizdoje. [17] Kunigas turi paimti ˹molinį indą su šventu vandeniu˺[j]. Toliau kunigas turi paimti tabernakulio asloje esančių dulkių ir jas įberti į vandenį. [18] Pastatęs moterį VIEŠPATIES akivaizdoje, kunigas turi paleisti moters galvos plaukus ir padėti ant jos delnų priminimo javienių auką – ji yra pavyduliavimo javienių auka, – kunigo rankoje turi būti kartybės[k] vanduo, nešąs prakeikimą. [19] Vėliau kunigas turi ją saikdinti ir tai moteriai tarti: „Jei joks [kitas] vyras neturėjo lytinių santykių su tavim ir jei, būdama savo vyro valdžioje, nepaklydai susitepdama, tai lik nepaliesta šito kartybės vandens, nešančio prakeikimą. [20] Bet jei, būdama savo vyro valdžioje, paklydai ir jei susitepei, [kitam,] ne tavo vyrui, turint santykių su tavim, [21] tai [kunigas turi saikdinti tą moterį prakeikimą užtraukiančia priesaika,

---

[g]**5,13** Lit. tai lieka paslėpta jos vyro akims

[h]**5,15** T.y. auka, primenanti VIEŠPAČIUI jo žmonos įtariamą, kaltę

[i]**5,16** T.y. moterį, įtariamą svetimavimu

[j]**5,17** Lit. švento vandens moliniame inde

[k]**5,18** T.y. kartų skausmą sukeliąs; arba pgl. G: ištyrimo

ir kunigas turi tarti tai moteriai] tegul VIEŠPATS tave padaro priesaika užsitraukiamo prakeikimo pavyzdžiu tarp tavo tautiečių, leisdamas sukristi tavo šlaunims ir sutinti tavo pilvui[l]. 22 Ir šitas prakeikimą nešąs vanduo turi įeiti į tavo vidurius, kad sutintų pilvas ir sukristų šlaunys“. O moteris turi atsakyti: „Amen, amen[m]“. 23 Kunigas turi užrašyti šituos prakeikimus ant lakšto, juos nuplauti į kartybės vandenį 24 ir duoti moteriai gerti prakeikimą nešančio kartybės vandens, kad prakeikimą nešąs vanduo įeitų į ją apkartinimui[n]. 25 Kunigas turi paimti iš moters rankos pavyduliavimo javienių auką mosuoti ta auka VIEŠPATIES akivaizdoje ir ją prinešti prie aukuro. 26 Kunigas turi paimti saują javienių aukos, jos azkarą[o], ir ją dūmais paleisti ant aukuro, ir paskui duoti moteriai gerti vandens. 27 ⌜Jam davus jai gerti vandens⌝[p], atsitiks, kad, jei ji bus susitepusi ir pasidariusi neištikima savo vyrui, į ją įeis prakeikimą nešąs vanduo apkartinimui, sutins jos pilvas ir sukris jos šlaunys, ir moteris pavirs [atgrasančiu] prakeikimo pavyzdžiu tarp savo tautiečių. 28 Bet jei ta moteris nebus susitepusi ir bus tyra, ji liks nepaliesta ir toliau galės būti apvaisinta. 29 Šitas yra įstatymas apie pavyduliavimą: kai žmona, esanti savo vyro valdžioje, paklysta ir susitepa, 30 arba kai vyras ima pavyduliauti ir [be pagrindo] įtaria savo žmoną, – jis turi pastatyti žmoną VIEŠPATIES akivaizdoje, o

---

[l]**5,21** Gal eufemizmas, išreiškiąs tai, ką pasakytume žodžiais: leisdamas tau persileisti ir/ar pagimdyti negyvą kūdikį.

[m]**5,22** Tai reiškia: taip tebūnie

[n]**5,24** Arba: ištyrimui

[o]**5,26** T.y. aukos dalį, skirtą sudeginti ant aukuro

[p]**5,27** ~G

kunigas turi jai įvykdyti visą šitą įstatymą. [31] Tada vyras bus laisvas nuo kaltės, o žmona turės atsakyti už savo kaltę’“.

Nuostatai nazirams

6 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] “Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: ‚Kai vyras ar moteris daro ypatingą įžadą, naziro įžadą pasišvęsti VIEŠPAČIUI, [3] jis turi susilaikyti nuo vyno ir kitokio svaiginančio gėrimo. Jam nevalia gerti vyno ar kitokio svaiginančio gėrimo acto. Jam nevalia gerti jokių vynuogių sulčių, nei valgyti šviežių ar džiovintų vynuogių. [4] Per visą jo pasišventimo laiką jam nieko nevalia valgyti, kas pagaminta iš vynmedžio, ar tai būtų neprinokusios vynuogės ar vynuogių odelės. [5] Per visą jo, kaip naziro, įžado laiką skustuvas neturi paliesti jo galvos. Kol pasibaigs laikas, kurį jis bus pasišventęs VIEŠPAČIUI, jis turi būti šventas, augindamas palaidus galvos plaukus. [6] Per visą jo VIEŠPAČIUI pasišventimo laiką jam neleidžiama įeiti prie numirėlio. [7] Jam nevalia susitepti nei savo tėvu, nei savo motina, nei savo broliu, nei savo seseria, jiems mirus, nes jo pasišventimas savo Dievui yra ant jo galvos. [8] Per visą savo, kaip naziro, pasišventimo laiką jis yra pašvęstas VIEŠPAČIUI. [9] O jei kas beregint, staiga, numirtų šalia jo ir tuo jis suteptų savo pašvęstą galvą, tai jis turi nusiskusti galvą savo apsivalymo dieną. Septintąją dieną jis turi ją nusiskusti, [10] o aštuntąją dieną atnešti du burkuolius ar du jaunus karvelius kunigui prie susitikimo padangtės angos. [11] Kunigas turi paruošti vieną kaip auką už nuodėmę, o kitą – kaip deginamąją auką ir permaldauti už jį dėl to, kad jis nusidėjo [susiliesdamas

su] numirėliu. Tą pačią dieną jis turi [iš naujo] pašventinti savo galvą. [12] Jis turi [iš naujo] pašvęsti VIEŠPAČIUI savo, kaip naziro, laiką ir atnešti metinį ėriuką atsiteisimo aukai. Ankstesnysis laikas nebegalioja, nes jo pašvęsta galva buvo sutepta. [13] Šitas yra įstatymas nazirui, kai pasibaigs jo pasišventimo laikas. Jį turi atvesti prie susitikimo padangtės angos, [14] ir jis turi pateikti savo auką VIEŠPAČIUI: vieną metinį bekliaudį ėriuką deginamajai aukai, vieną metinę bekliaudę avytę aukai už nuodėmę, vieną bekliaudį aviną bendrystės aukai [15] ir pintinę neraugintos smulkių miltų duonos: pyragų, sumaišytų su aliejum, ir neraugintų papločių, pateptų aliejum, su jiems priklausančia javienių auka ir jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis. [16] Kunigas turi [visa tai] pateikti VIEŠPAČIUI ir aukoti jo auką už nuodėmę bei jo deginamąją auką. [17] Jis turi aukoti aviną kaip bendrystės pjaunamąją auką VIEŠPAČIUI drauge su pintine neraugintos duonos. Kunigas [taip pat] turi aukoti jo javienių auką ir jo liejamąją auką. [18] Paskui naziras turi nusiskusti prie susitikimo padangtės angos savo pašvęstą galvą, paimti galvos plaukus ir juos uždėti ant ugnies, kuri degs po bendrystės pjaunamąja auka. [19] Kunigas turi paimti išvirtą avino mentę, vieną neraugintą pyragą iš pintinės ir vieną neraugintą paplotį ir juos padėti ant naziro delnų, jam nusiskutus savo pašvęstus [plaukus]. [20] Kunigas turi jais mosuoti kaip mosuojamąja[q] auka VIEŠPATIES akivaizdoje. Ta yra šventa dovana kunigui drauge su mosuojamąja[r] krūtine

[q]**6,20** Arba: ypatinga

[r]**6,20** Arba: ypatingos aukos

ir pakeliamąja blauzda. Paskui naziras gali gerti vyno. 21 Toks yra įstatymas nazirui, kuris duoda kaip įžadą savo dovaną VIEŠPAČIUI, laikydamasis savo pasišventimo, be to, ką kita jis įstengia duoti. Kaip reikalauja įžadas, kurį jis duoda, taip jis turi pasielgti, laikydamasis savo pasišventimo įstatymo'".

Kunigų teikiamas palaiminimas

22 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 23 „Kalbėk Aharonui ir jo sūnums, sakydamas: ‚Taip jus turite laiminti izraelius, jiems tardami: 24 Tegul VIEŠPATS laimina tave ir saugoja tave; 25 tegul VIEŠPATS apšviečia tave savo veidu ir būna tau malonus; 26 tegul VIEŠPATS pakelia savo veidą į tave[s] ir suteikia tau ramybę[t]. 27 Taip jie turi dėti mano vardą ant izraelių, ir aš juos palaiminsiu'".

Genčių atstovų dovanos šventyklai

7 1 Tą dieną, kai Mozė pabaigė statyti tabernakulį, jį patepė ir pašventino su visais jo įrenginiais, taip pat patepė ir pašventino aukurą su visais jo įrankiais, 2 prisiartino[u] izraelių vadai, jų protėvių šeimų galvos – jie buvo genčių vadai, jie vadovavo patikrintiesiems – 3 ir atgabeno savo dovaną VIEŠPATIES akivaizdon šešis dengtus vežimus ir dvylika jaučių, po vežimą nuo kiekvienos vadų poros ir po jautį nuo kiekvieno. Jie juos

---

[s] **6,26** T.y. maloningai pažvelgia į tave, padaro tave savo ypatingo dėmesio arba meilingo rūpesčio objektu.

[t] **6,26** Hbr. šālōm reiškia ne tik taiką ir ramybę, bet ir sveikatą, pasisekimą, laimą, gerovę ir tikrą santykį su Dievu.

[u] **7,2** Sam; M: pateikė

atgabeno ties tabernakuliu. [4–5] Tada VIEŠPATS prabilo į Mozę: „Priimk [juos] iš jų, ir tegul juos panaudoja susitikimo padangtės tarnystei. Perduok juos leviams, kiekvienam, kaip reikalauja jo tarnystė“. [6] Taigi Mozė priėmė vežimus bei jaučius ir juos perdavė leviams. [7] Du vežimus ir keturis jaučius jis perdavė gėršonams, kaip reikalavo jų tarnystė. [8] Keturis vežimus ir aštuonis jaučius jis perdavė merariams, kaip reikalavo jų tarnystė [, kurią jie turėjo eiti] vadovaujami kunigo Aharono sūnaus Itamaro. [9] O kehatams jis nieko neperleido, nes jų pareiga buvo rūpintis šventais daiktais, kuriuos jie turėjo nešti ant pečių. [10] Toliau vadai atnešė dovaną aukuro įšventinimui tą dieną, kai jis buvo įšventintas. Vadai atnešė savo dovaną ties aukuru. [11] VIEŠPATS tarė Mozei: „Vienas vadas vieną dieną, kitas kitą turi atnešti savo dovaną aukuro įšventinimui“. [12] Tas, kuris pirmąją dieną atnešė savo dovaną, buvo Aminadabo sūnus Nachšonas iš Judo genties. [13] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [14] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [15] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [16] vienas ožys aukai už nuodėmę, [17] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Aminadabo sūnaus Nachšono dovana. [18] Antrąją dieną atnešė [savo dovaną] Suaro sūnus Natanaelis, Isacharo vadas. [19] Jis atnešė savo dovaną: vieną sidabrinę lėkštę, sveriančią šimtą trisdešimt šekelių, vieną septyniasdešimties šekelių

sidabrinę šlakstyklę, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnas smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [20] vieną dešimties auksinių [šekelių] kaušą, pilną smilkalų; [21] vieną jauniklį bulių, vieną aviną, vieną metinį ėriuką deginamajai aukai; [22] vieną ožį aukai už nuodėmę, [23] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočius, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius ėriukus. Tokia buvo Suaro sūnaus Natanaelio dovana. [24] Trečiąją dieną – zebulunų vadas, Chėlono sūnus Eliabas. [25] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [26] vienas dešimties auksiniu [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [27] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai: [28] vienas ožys aukai už nuodėmę, [29] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Chėlono sūnaus Eliabo dovana. [30] Ketvirtąją dieną – reūbenų vadas, Šedėūro sūnus Elisūras. [31] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [32] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [33] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [34] vienas ožys aukai už nuodėmę, [35] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Šedėūro sūnaus Elisūro dovana. [36] Penktąją dieną – šimeonų vadas, Surišadajo sūnus Šelumielis. [37] Jo dovana buvo

viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [38] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [39] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai: [40] vienas ožys aukai už nuodėmę, [41] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Surišadajo sūnaus Šelumielio dovana. [42] Šeštąją dieną – gadų vadas, Deuelio[v] sūnus Eljasafas. [43] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [44] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [45] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [46] vienas ožys aukai už nuodėmę, [47] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Deuelio[w] sūnaus Eljasafo dovana. [48] Septintąją dieną – efraimų vadas, Amihudo sūnus Elišama. [49] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [50] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [51] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai

---

[v] **7,42** GS: Reuelio

[w] **7,47** GS: Reuelio

aukai; [52] vienas ožys aukai už nuodėmę, [53] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Amihudo sūnaus Elišamos dovana. [54] Aštuntąją dieną – menašių vadas, Pedahsūro sūnus Gamalielis. [55] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [56] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [57] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [58] vienas ožys aukai už nuodėmę, [59] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Pedahsūro sūnaus Gamalielio dovana. [60] Devintąją dieną – benjaminų vadas, Gideonio sūnus Abidanas. [61] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [62] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [63] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [64] vienas ožys aukai už nuodėmę, [65] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Gideonio sūnaus Abidano dovana. [66] Dešimtąją dieną – danų vadas, Amišadajo sūnus Achiezeris. [67] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [68] vienas dešimties auksinių

[šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [69] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [70] vienas ožys aukai už nuodėmę, [71] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Amišadajo sūnaus Achiezerio dovana. [72] Vienuoliktąją dieną – ašerių vadas, Ochrano sūnus Pagielis. [73] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [74] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [75] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [76] vienas ožys aukai už nuodėmę, [77] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Ochrano sūnaus Pagielio dovana. [78] Dvyliktąją dieną – naftalių vadas, Ėnano sūnus Achyra. [79] Jo dovana buvo viena sidabrinė lėkštė, sverianti šimtą trisdešimt šekelių, viena septyniasdešimties šekelių sidabrinė šlakstyklė, sveriant šventyklos šekeliu, abi pilnos smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, javienių aukai; [80] vienas dešimties auksinių [šekelių] kaušas, pilnas smilkalų; [81] vienas jauniklis bulius, vienas avinas, vienas metinis ėriukas deginamajai aukai; [82] vienas ožys aukai už nuodėmę, [83] o bendrystės pjaunamajai aukai du raguočiai, penki avinai, penki ožiai, penki metiniai ėriukai. Tokia buvo Ėnano sūnaus Achyros dovana. [84] Šitokia buvo Izraelio vadų dovana aukuro įšventinimui tą dieną, kai jis buvo įšventintas: dvylika sidabrinių lėkščių, dvylika sidabrinių šlakstyklių, dvylika auksinių kaušų. [85] Šimtą trisdešimt šekelių svėrė

kiekviena sidabrinė lėkštė ir septyniasdešimt [šekelių] – kiekviena šlakstyklė. Visas indų sidabras svėrė du tūkstančius keturis šimtus [šekelių], sveriant šventyklos šekeliu. [86] Kiekvienas iš dvylikos auksinių kaušų, pilnų smilkalų, svėrė dešimt [šekelių], sveriant šventyklos šekeliu. Visas kaušų auksas svėrė šimtą dvidešimt [šekelių]. [87] Iš viso galvijų deginamajai aukai buvo dvylika jauniklių bulių, avinų – dvylika, metinių ėriukų – dvylika su jiems priklausančia javienių auka ir dvylika ožių aukai už nuodėmę. [88] Iš viso galvijų bendrystės pjaunamajai aukai buvo dvidešimt keturi jauni buliai, avinų – šešiasdešimt, ožių – šešiasdešimt, metinių ėriukų – šešiasdešimt. Tokia buvo dovana aukuro įšventinimui po to, kai jis buvo pateptas. [89] Įėjęs į susitikimo padangtę kalbėtis su juo[x], Mozė išgirdo balsą, kalbantį į jį nuo antvožo, kuris buvo ant Įstatymo skrynios, iš tarp dviejų kerubų, ir tas kalbėjo į jį.

KITI DIEVO POTVARKIAI (8, 1–9, 14)

Septynios žibinto lempos

8 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk Aharonui, jam sakyk: ‚Tau uždedant lempas, jos turi šviesti į žibinto priekį – septynios lempos'“. [3] Aharonas taip padarė: jis uždėjo jo lempas [, kad jos šviestų] į žibinto priekį, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [4] Šitaip buvo padirbtas žibintas: jis buvo nukaltas iš

---

[x] **7,89** T.y. su VIEŠPAČIU

aukso; jo liemuo ir žiedai buvo nukalti. Padarė[y] žibintą pagal pavyzdį, kurį VIEŠPATS buvo parodęs Mozei.

Levių ritualinis apvalymas

5 VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: 6 „Imk levius iš izraelių ir juos apvalyk! 7 Taip tu turi pasielgti su jais, kad juos apvalytum: apšlakstyk juos nuo nuodėmės apvalančiu vandeniu; paskui jie turi nusiskusti visą kūną, išplauti savo drabužius ir taip apsivalyti. 8 Jie turi paimti jauniklį bulių[z] ir jam priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum. Paskui tu turi paimti antrą jauniklį bulių aukai už nuodėmę. 9 Tu turi atvesti levius ties susitikimo padangte ir surinkti visą izraelių bendruomenę. 10 Tu turi atvesti levius VIEŠPATIES akivaizdon, o izraeliai turi uždėti savo rankas ant levių. 11 Aharonas turi pateikti levius kaip ypatingą[a] izraelių dovaną VIEŠPATIES akivaizdoje, kad jie eitų tarnystę VIEŠPAČIUI. 12 O leviai turi uždėti savo rankas ant bulių galvų. Vieną panaudok kaip auką už nuodėmę, o kitą – kaip deginamąją auką VIEŠPAČIUI, kad permaldautum už levius. 13 Tu turi pastatyti levius Aharono ir jo sūnų akivaizdon ir juos pateikti kaip ypatingą dovaną VIEŠPAČIUI. 14 Tuo būdu tu turi išskirti levius iš izraelių tarpo, kad leviai man priklausytų. 15 Leviai, kai būsi juos apvalęs ir pateikęs kaip ypatingą dovaną, turi įeiti, kad aptarnautų susitikimo padangtę, 16 nes jie yra visiškai man perleisti iš izraelių tarpo. Juos pasiėmiau

---

[y]**8,4** Arba: Jis (t.y. Mozė) padarė

[z]**8,8** Turbūt išleista: deginamajai aukai; plg. 12 skn.

[a]**8,11** Lit. mosuojamąją

vietoj viso, kas [pirma] išeina iš motinos įsčių, vietoj kiekvieno izraelių pirmagimio, [17] nes man priklauso kiekvienas izraelių pirmagimis, žmonių ir gyvulių. Tą dieną kai užmušiau visus pirmagimius Egipto šalyje, juos sau pašvenčiau [18] ir paėmiau levius vietoj visų izraelių pirmagimių. [19] Atidaviau levius kaip dovaną Aharonui ir jo sūnums iš izraelių tarpo, kad jie eitų tarnystę izraeliams susitikimo padangtėje ir permaldautų už izraelius, kad jokia nelaimė neištiktų izraelių, izraeliams artėjant prie šventyklos“. [20] Mozė, Aharonas ir visa izraelių bendruomenė taip pasielgė su leviais; izraeliai pasielgė su jais lygiai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei apie levius. [21] Leviai apsivalė nuo nuodėmių ir išplovė savo drabužius. Aharonas pateikė juos kaip ypatingą auką VIEŠPATIES akivaizdoje, ir Aharonas permaldavo už juos, kad juos apvalytų. [22] Paskui leviai įėjo, kad, Aharonui ir jo sūnums prižiūrint, eitų savo tarnystę susitikimo padangtėje. Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei apie levius, taip jie[b] pasielgė su jais.
[23] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [24] „Štai kas galioja leviams: dvidešimt penkerių metų amžiaus ir vyresnis jis[c] turi ateiti, kad atliktų tarnystę, dirbdamas susitikimo padangtėje; [25] sulaukęs penkiasdešimties metų, jis turi pasitraukti iš darbo tarnystės ir nebeturi toliau dirbti. [26] Tačiau jis gali patarnauti savo broliams susitikimo padangtėje, [jiems] atliekant pareigas, bet [paties] darbo jis neturi dirbti. Šitaip tu turi pasielgti su leviais, jiems skirdamas pareigas“.

---

[b]**8,22** T.y. izraeliai

[c]**8,24** T.y. levis

Antrasis Pesachas ir nuostatas tiems, kurie negali jo švęsti

9 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Sinajaus dykumoje antrųjų metų pirmąjį mėnesį po to, kai jie buvo išėję iš Egipto šalies, sakydamas: [2] “Izraeliai turi švęsti Pesachą jam nustatytu laiku. [3] Šito mėnesio keturioliktąją dieną, prievakaryje, turite jį švęsti jam nustatytu laiku. Jį turite švęsti, laikydamies visų su juo susijusių nuostatų ir potvarkių“. [4] Taigi Mozė kalbėjo izraeliams, kad jie švęstų Pesachą[d], [5] ir jie šventė Pesachą pirmąjį mėnesį, keturioliktąją to mėnesio dieną, prievakaryje[e], Sinajaus dykumoje. Izraeliai pasielgė lygiai taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [6] Bet buvo vyrų, kurie buvo susitepę žmogaus lavonu ir tą dieną negalėjo švęsti Pesacho. Tą dieną jie priėjo prie Mozės ir Aharono. [7] Ir tie vyrai jam tarė: „Mes esame susitepę žmogaus lavonu. Kodėl turime būti išskirti, kad negalime atnašauti aukos VIEŠPAČIUI jai nustatytu laiku su kitais izraeliais?“ [8] Mozė jiems atsakė: „Palaukite, aš noriu išgirsti, ką VIEŠPATS įsakys dėl jūsų“. [9] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [10] „Kalbėk izraeliams, tardamas: ‚Jei kas iš jūsų ar iš jūsų [palikuonių] kartų bus susitepęs numirėliu ar išvykęs į tolimą kelionę, jis vis tiek turi švęsti Pesachą VIEŠPAČIUI. [11] Antrąjį mėnesį, keturioliktąją dieną, prievakaryje, jie turi jį švęsti. Su nerauginta duona ir kartėlėmis jie turi jį[f] valgyti. [12] Jiems nieko iš jo nevalia

---

[d]**9,4** Lit. Praėjimą, gr. Paschą (t.y. Išvedimo iš Egipto šventę)

[e]**9,5** Lit. tarp abiejų vakarų (t.y. tarp prieblandos ir tamsos)

[f]**9,11** T.y. Pesacho avinėlį

palikti iki ryto, nė vieno jo kaulo sulaužyti. Jie turi tai daryti, laikydamies viso nuostato apie Pesachą. [13] O dėl vyro, kuris yra nesuteptas ir nėra išvykęs į kelionę, tačiau susilaiko šventęs Pesachą, tas asmuo turi būti išnaikintas iš savo tėvo giminių, nes jis neatnašavo VIEŠPAČIUI aukos jai nustatytu laiku. Tas vyras turi atsakyti už savo nuodėmę. [14] Kai svetimšalis apsigyvena pas jus ir nori švęsti Pesachą VIEŠPAČIUI, jis turi švęsti taip, kaip reikalauja Pesacho nuostatas ir potvarkis. Tas pats nuostatas jums galioja – tiek svetimšaliui, tiek krašto čiabuviui'".

KELIONĖ NUO SINAJAUS IKI EDOMO (9, 15–20, 13)

Ugnies debesis

[15] Tą dieną, kai pastatė tabernakulį, debesis apdengė tabernakulį, tai yra Įstatymo padangtę; nuo vakaro iki ryto jis buvo viršum tabernakulio tarsi ugnies reiškinys. [16] Taip nuolat įvykdavo: debesis jį apdengdavo dieną[g] ir ugnies reiškinys – naktį. [17–18] Kada tik debesis pakildavo nuo padangtės viršaus, izraeliai sukildavo eiti, ir ten, kur debesis apsistodavo, izraeliai pastatydavo stovyklą. Kol debesis būdavo pakibęs viršum tabernakulio, jie stovyklaudavo. [19] Debesiui ilgą laiką užtrunkant viršum tabernakulio, izraeliai atlikdavo tarnystę VIEŠPAČIUI ir nesukildavo eiti. [20] Atsitikdavo, kad debesis teišbūdavo keletą dienų viršum tabernakulio. VIEŠPAČIUI paliepus, jie įrengdavo stovyklą ir, VIEŠPAČIUI paliepus,

---

[g] **9,16** GST(J)V; ~M

sukildavo eiti. [21] Atsitikdavo, kad debesis išbūdavo nuo vakaro iki ryto. Debesiui pakilus, jie sukildavo eiti. Arba [jei jis išbūdavo] dieną ir naktį, tai, debesiui pakilus, jie sukildavo eiti. [22] Ar dvi dienas, ar mėnesį, ar ˹ilgesnį laiką˺[h], kad ir kaip ilgai debesis išbūdavo virš jo, izraeliai stovyklaudavo ir neišvykdavo. Tik jam pakilus, jie sukildavo eiti. [23] VIEŠPAČIUI paliepus, jie pastatydavo stovyklą ir, VIEŠPAČIUI paliepus, sukildavo eiti. VIEŠPAČIUI paliepus per Mozę, jie laikėsi to, kas buvo privalu atlikti VIEŠPAČIUI.

Sidabriniai trimitai

10 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Pasidaryk du sidabrinius trimitus. Tu turi juos nukalti, kad jie tau tarnautų bendruomenei sušaukti ir stovyklai sukelti kelionėn. [3] Jais sutrimitavus, visa bendruomenė turi susirinkti pas tave prie susitikimo padangtės angos. [4] O jei tik vienu [trimitu] sutrimituos, turi susirinkti pas tave vadai, Izraelio tūkstančių galvos. [5] Jei sutrimituosite pavojaus garsu, turi sukilti eiti stovyklos, stovyklaujančios rytinėje pusėje. [6] Jums antrą kartą sutrimitavus pavojaus garsu, turi sukilti eiti stovyklos, stovyklaujančios pietinėje pusėje. Pavojaus signalas turi būti pučiamas kaskart, kai jie turi išsirengti kelionėn. [7] Surenkant bendruomenę, turite trimituoti, tačiau ne pavojaus garsu. [8] Aharono sūnūs, kunigai, turi trimituoti trimitais, ir tie turi jums tapti amžinai galiojančiu nuostatu per jūsų [palikuonių] kartas. [9] Kai savo šalyje eisite į mūšį su jus užpuolusiu priešu ir

---

[h]**9,22** Arba: metus

trimituosite trimitais, tai VIEŠPATS, jūsų Dievas, atsimins jus ir jūs būsite išgelbėti iš savo priešų. [10] Jūsų džiaugsmingomis dienomis – per jūsų šventes ir jūsų mėnesių pradžiomis – turite trimituoti trimitais viršum savo deginamųjų ir bendrystės pjaunamųjų aukų, kad jie jus primintų jūsų Dievui. Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas“.

Izraeliai palieka Sinajų

[11] Antraisiais metais, antrąjį mėnesį, to mėnesio dvidešimtąją [dieną], debesis pakilo nuo Įstatymo tabernakulio viršaus. [12] Tada izraeliai, laikydamiesi savo išsirengimo kelionėn tvarkos, sukilo eiti iš Sinajaus dykumos, o debesis nusileido Parano dykumoje. [13] Taigi, VIEŠPAČIUI paliepus per Mozę, jie pirmą kartą sukilo eiti. [14] Pirma pajudėjo kelionėn judėjų stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo[i] pulkams vadovavo Aminadabo sūnus Nachšonas. [15] Isacharų genties pulkams vadovavo Suaro sūnus Natanaelis. [16] Zebulunų genties pulkams vadovavo Chėlono sūnus Eliabas. [17] Paskui buvo nuardytas tabernakulis, ir sukilo eiti gėršonai ir merariai, kurie turėjo nešti tabernakulį. [18] Toliau pajudėjo kelionėn Reūbeno stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo pulkams vadovavo Šedėuro sūnus Elisūras. [19] Šimeonų genties pulkams vadovavo Surišadajo sūnus Šelumielis. [20] Gadų genties pulkams vadovavo Deuelio[j] sūnus Eljasafas. [21] Paskui sukilo eiti kehatai, kurie turėjo

---

[i] **10,14** T.y. Judo

[j] **10,20** GS: Reuelio; plg. 1,14.

nešti šventenybes[k]. Prieš jiems ateinant, tabernakulį jau būdavo pastatę[l]. 22 Toliau pajudėjo kelionėn efraimų stovyklos vėliava, vienas jų pulkas po kito, ir jo[m] pulkams vadovavo Amihudo sūnus Elišama. 23 Menašių genties pulkams vadovavo Pedahsūro sūnus Gamalielis. 24 Benjaminų genties pulkams vadovavo Gideonio sūnus Abidanas. 25 Pagaliau pajudėjo kelionėn danų stovyklos vėliava, saugodama iš užnugario visas jų stovyklas, ištraukusias pulkais, ir jo[n] pulkams vadovavo Amišadajo sūnus Achiezeris. 26 Ašerių genties pulkams vadovavo Ochrano sūnus Pagielis. 27 Naftalių genties pulkams vadovavo Ėnano sūnus Achyra. 28 Tokia buvo izraelių, vieno jų pulko po kito, išžygiavimo tvarka, ir taip jie sukilo eiti.

Chobabas atsisako keliauti su izraeliais

29 Mozė tarė midjaniečio Reuelio sūnui Chobabui, Mozės uošviui: „Mes rengiamės keliauti į vietą, apie kurią VIEŠPATS pasakė: ‚Ją duosiu'. Eik su mumis! Mes padarysime, kad tau gerai seksis, nes VIEŠPATS pažadėjo gera Izraeliui“. 30 Bet tas jam atsakė: „Neisiu. Verčiau eisiu į savo šalį ir pas savo gimines“. 31 Jis[o] tarė: „Nepalik mūsų, meldžiu! Nes, kadangi žinai, kur galime stovyklauti dykumoje, galėtum mums būti akys[p]. 32 Jei

---

[k] **10,21** G; M: šventyklą

[l] **10,21** Būtent gėršonai ir merariai; žr. 17 skn.

[m] **10,22** T.y. Efraimo

[n] **10,25** T.y. Dano

[o] **10,31** T.y. Mozė

[p] **10,31** T.y. vadovas

eisi su mumis, tai, ką gera VIEŠPATS mums padarys, tą tau padarysime“.

Izraeliai iškeliauja

[33] Taigi jie sukilo eiti nuo Sinajaus kalno ir keliavo tris dienas, o [keliaujant tris dienas] VIEŠPATIES sandoros skrynia ėjo pirma jų, kad jiems išžvalgytų atilsio vietą. [34] Jiems sukilus eiti iš stovyklos, VIEŠPATIES debesis būdavo viršum jų dienos metu. [35] Skryniai leidžiantis kelionėn, Mozė sakydavo: „Kelkis, VIEŠPATIE, teišsisklaido tavo priešai ir tebėga nuo tavęs tavo nekentėjai!“ [36] Ir, jai apsistojus, jis sakydavo: „Sugrįšk, o VIEŠPATIE, pas Izraelio tūkstančių daugybę!“

Tautos nepasitenkinimas ir nubaudimas ugnim Taberoje

11 [1] Žmonės pasidarė kaip tie, kurie, VIEŠPAČIUI girdint, balsiai skundžiasi nelaime. VIEŠPATS, tai išgirdęs, užsidegė pykčiu. VIEŠPATIES ugnis užsidegė tarp jų ir [kai kuriuos] prarijo viename stovyklos gale. [2] Žmonėms šaukiantis Mozės, Mozė meldėsi VIEŠPAČIUI, ir ugnis užgeso. [3] Tą vietą praminė Tabera[q], nes ˹tarp jų˺[r] buvo užsidegusi VIEŠPATIES ugnis.

---

[q]**11,3** Lit. Gaisraviete

[r]**11,3** Arba: prieš juos

Nepasitenkinimas mana. Mozės skundas

[4] Mišrus svetimtaučių būrys, esantis jos[s] tarpe, pajuto stiprų [kitokio maisto] geidulį. Taip pat izraeliai vėl verkė, sakydami: „Kas mums duos mėsos valgyti? [5] Atsimename žuvis, kurių valgėme Egipte nemokamai, agurkus, melionus, porus, svogūnus ir česnakus. [6] O dabar išdžiūvo mūsų gerklė[t]; nebematome nieko kita, kaip tik maną“. [7] Mana gi buvo lyg kalendros sėkla ir savo spalva priminė bdelijaus sakus. [8] Žmonės vaikščiodavo aplinkui ją rinkdami, sumaldavo rankinėmis girnomis ar sugrūsdavo grūstuvėje, išvirdavo puode ir iš jos padarydavo papločių, o savo skoniu ji priminė aliejinius pyragaičius. [9] Rasai naktį krintant ant stovyklos, mana [irgi] krisdavo ant jos. [10] Mozei girdint žmones verkiančius, jų giminę po giminės, kiekvieną prie savo palapinės angos, [labai užsidegė VIEŠPATIES pyktis ir] Mozei tai[u] nepatiko. [11] Tada Mozė tarė VIEŠPAČIUI: „Kodėl taip blogai pasielgei su savo tarnu ir kodėl neradau malonės tavo akyse, kad uždėjai ant manęs visos šitos tautos naštą? [12] Argi aš pradėjau visą šitą tautą? Ar aš ją pagimdžiau, kad man sakai: ‚Paimk ją į savo prieglobstį, kaip kad auklė paima žindulį’ [, į šalį, kurią prisiekdamas pažadėjai jos tėvams]? [13] Iš kur man imti mėsos, kad jos duočiau visiems šitiems žmonėms, nes jie verkia dėl manęs, sakydami: ‚Duok mums mėsos valgyti!’ [14] Aš vienas negaliu nešti visos šitos tautos, nes ji man per sunki.

---

[s] **11,4** T.y. Izraelio tautos

[t] **11,6** T.y. mes netekome apetito

[u] **11,10** T.y. izraelių verksmas

[15] Bet jei tu taip nori pasielgti su manim, tai, meldžiu, tuoj pat nužudyk mane, jei esu radęs malonę tavo akyse, kad nebematyčiau savo nelaimės“.

VIEŠPATS įsako Mozei surinkti 70 vyresniųjų ir pažada mėsos

[16] VIEŠPATS tarė Mozei: „Surink man septyniasdešimt vyrų iš Izraelio vyresniųjų, apie kuriuos tu žinai, kad jie yra tautos vyresnieji ir jos tvarkytojai, juos nuvesk prie susitikimo padangtės, kad jie ten atsistotų su tavim. [17] Tada nužengsiu ir ten kalbėsiuos su tavim; paimsiu dalį dvasios, kuri yra ant tavęs, ir uždėsiu ant jų. Ir jie turės dalytis tautos našta su tavim, kad tau vienam nebereikėtų jos nešti. [18] O žmonėms tu turi sakyti: ‚Šventinkitės rytojaus dienai, nes gausite mėsos valgyti. Kadangi verkėte į VIEŠPATIES ausis, tardami: „Kas mums duos mėsos valgyti? Juk gerai mums klojosi Egipte“, tai VIEŠPATS jums duos mėsos, ir galėsite jos valgyti. [19] Jūs turėsite valgyti ne tik vieną dieną, ne tik dvi dienas, ne tik penkias dienas, ne tik dvidešimt dienų, [20] [bet] visą mėnesį, kol ⸢nebegalėsite jos kvapo pakelti⸣[v] ir ji pasidarys jums kokti, nes atmetėte VIEŠPATĮ, kuris yra tarp jūsų, ir verkėte jo akivaizdoje, sakydami: „Kodėl mes turėjome išvykti iš Egipto?“‘“ [21] Bet Mozė atsakė: „Tauta, kurios tarpe aš esu, turi šešis šimtus tūkstančių pėstininkų, o tu pasakei: ‚Jiems duosiu mėsos, ir jie valgys visą mėnesį’. [22] Ar galima jiems papjauti tiek mažųjų gyvulių ir galvijų, kad jiems užtektų? Arba ar galima sužvejoti visas jūros žuvis, kad jiems užtektų?“ [23] VIEŠPATS tarė

---

[v] **11,20** Lit. ji išeis iš jūsų nosies

Mozei: „Argi VIEŠPATIES ranka per trumpa?[w] Dabar pat tu patirsi, ar mano žodis tau išsipildys, ar ne“.

Septyniasdešimties vyresniųjų išrinkimas ir Mozės dvasios perteikimas

[24] Išėjęs Mozė kalbėjo tautai, ˹ką VIEŠPATS buvo pasakęs˺[x]. Jis surinko septyniasdešimt vyrų iš tautos vyresniųjų ir juos sustatė aplink padangtę. [25] Tada VIEŠPATS nužengė debesyje ir jam kalbėjo; jis paėmė dalį ant jo buvusios dvasios ir uždėjo ant septyniasdešimties vyresniųjų. Kai tik dvasia nusileido ant jų, jie ėmė pranašauti. Bet vėliau jie to nebedarė. [26] Tačiau du vyrai buvo pasilikę stovykloje. Vienas vadinosi Eldadas, o kitas – Mėdadas. Dvasia nusileido [ir] ant jų – jie priklausė prie užrašytųjų, bet nebuvo išėję prie padangtės, – ir jie pranašavo stovykloje. [27–28] Vaikinas nubėgo ir pranešė Mozei, tardamas: „Eldadas ir Mėdadas pranašauja stovykloje“. Nūno sūnus Jošuva, kuris nuo pat savo jaunystės buvo Mozės tarnas, atsiliepdamas tarė: „Mano valdove Moze, sustabdyk juos!“ [29] Bet Mozė jam atsakė: „Ar tu pavydi mano labui? O kad visi VIEŠPATIES žmonės būtų pranašai, kad VIEŠPATS uždėtų savo Dvasią ant jų!“ [30] Paskui Mozė sugrįžo į stovyklą – jis ir Izraelio vyresnieji.

Putpelės

[31] Vėjas, išėjęs nuo VIEŠPATIES, atskraidino nuo jūros putpelių ir jas numetė prie stovyklos, maždaug per

---

[w] **11,23** T.y. ar VIEŠPATIES galia ribota?

[x] **11,24** Lit. VIEŠPATIES žodžius

dienos kelią viena linkme ir per dienos kelią kita linkme aplink stovyklą, ir [jos skraidė] dviejų mastų [aukštyje] viršum žemės. [32] Sukilę žmonės visą tą dieną, visą naktį ir visą rytojaus dieną rinko putpeles. Tas, kuriam teko mažiausia, surinko dešimt homerų[y]. Ir jie jas paskleidė sau [džiovinti] visur aplink stovyklą. [33] Mėsai tebesant tarp jų dantų, prieš ją sukramtant, VIEŠPATIES pyktis užsidegė prieš juos ir VIEŠPATS juos užgavo labai sunkia sloga. [34] Tą vietą praminė Kibrot-Hataava[z], nes ten buvo palaidoję užgaidingus žmones. [35] Iš Kibrot-Hataavos žmonės sukilo eiti į Chasėrotą ir pasiliko Chasėrote.

Dievas patvirtina Mozės išskirtinę poziciją

12 [1] Mirjama ir Aharonas prikaišiojo Mozei dėl kušietės žmonos, kurią jis buvo vedęs [, nes buvo vedęs kušietę]. [2] Ir jie sakė: „Ar iš tikrųjų tik per Mozę VIEŠPATS kalbėjo? Argi jis nekalbėjo ir per mus?“ VIEŠPATS tai girdėjo. [3] Vyras Mozė gi buvo labai romus, romesnis už visus žmones, gyvenančius žemės paviršiuje. [4] VIEŠPATS tuojau tarė Mozei, Aharonui ir Mirjamai: „Jūs trys išeikite prie susitikimo padangtės!“ Ir jie trys išėjo. [5] O VIEŠPATS nužengė debesies stulpe, atsistojo prie padangtės angos ir pasišaukė Aharoną ir Mirjamą. Juodu išėjo. [6] VIEŠPATS[a] tarė: „Klausykite mano žodžių! Jei bus ⌜pranašas tarp jūsų⌝[b], regėjime jam apsireikšiu, sapne jam kalbėsiu. [7] Ne toks mano tarnas Mozė! Visi

---

[y] **11,32** 10 homerų = 100 efų, t.y. apie 2200 l

[z] **11,34** Lit. Užgaidos kapais

[a] **12,6** Atkelta iš 6b.

[b] **12,6** Rk. V; M: VIEŠPATS jūsų pranašas

mano namai jam patikėti. [8] Burna į burną kalbuosi su juo, aiškiai ir ne mįslingais žodžiais. Jam leista pažvelgti į VIEŠPATIES pavidalą. Tai kodėl išdrįsote prikaišioti mano tarnui Mozei?“

Mirjama pasidaro raupsuota

[9] VIEŠPATIES pyktis užsidegė prieš juos, ir jis nuėjo. [10] Debesiui pasišalinus nuo padangtės viršaus, Mirjama staiga[c] pasidengė raupsais, baltais kaip sniegas. Aharonas atsigręžė į Mirjamą ir pamatė, kad ji raupsuota. [11] Tada Aharonas tarė Mozei: „O mano valdove, meldžiu, neleisk mums kentėti už nuodėmę, kurią per kvailumą padarėme! [12] Tegul ji nepasidaro, meldžiu, kaip negyvas kūdikis, kurio kūnas, jam išeinant iš savo motinos įsčių, jau pusiau suėstas!“ [13] Taigi Mozė šaukėsi VIEŠPATIES, sakydamas: „O Dieve, pagydyk ją, meldžiu!“ [14] VIEŠPATS atsakė Mozei: „...[d] ir jei jos tėvas būtų tik spjovęs jai į veidą, argi ji neturėtų kęsti gėdą septynias dienas? Ji turi būti uždaryta septynioms dienoms už stovyklos; paskui ji gali būti vėl priimta“. [15] Taigi Mirjama išbuvo uždaryta už stovyklos septynias dienas, o tauta neišsirengė kelionėn, kol Mirjama nebuvo vėl priimta. [16] Paskui žmonės sukilo eiti iš Chasėroto ir stovyklavo Parano dykumoje.

---

[c]**12,10** Lit. štai

[d]**12,14** Šitoje vietoje pasigendama išleisto ar tyčia nutylėto sakinio, kaip: „Jei ji būtų prieštaravusi tėvui ar motinai

Mozė siunčia žvalgus Kanaano išžvalgyti

13 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] “Pasiųsk sau vyrų, kad jie išžvalgytų Kanaano šalį, kurią aš ketinu duoti izraeliams. Tu turi pasiųsti po vieną iš jo protėvių genties; kiekvienas turi būti vadas jų[e] tarpe“. [3] Taigi Mozė, VIEŠPAČIUI paliepus, juos išsiuntė iš Parano dykumos. Jie visi buvo izraelių galvos. [4] Šitokie buvo jų vardai: iš Reūbeno genties Zakūro sūnus Šamūva; [5] iš Šimeono genties Chorio sūnus Šafatas; [6] iš Judo genties Jefūnės sūnus Kalebas; [7] iš Isacharo genties Juozapo sūnus Jigalis; [8] iš Efraimo genties Nūno sūnus Hošėja; [9] iš Benjamino genties Rafaus sūnus Paltis; [10] iš Zebuluno genties Sodžio sūnus Gadielis; [11] iš Juozapo genties, [būtent] Menašės genties, Susio sūnus Gadis; [12] iš Dano genties Gemalio sūnus Amielis; [13] iš Ašerio genties Michaelio sūnus Setūras; [14] iš Naftalio genties Vofsio sūnus Nachbis; [15] iš Gado genties Machio sūnus Geuelis. [16] Šitokie yra vardai vyrų, kuriuos Mozė išsiuntė šalies išžvalgyti. O Nūno sūnų Hošėją Mozė praminė Jošuva. [17] Juos išsiųsdamas Kanaano šalies išžvalgyti, Mozė jiems tarė: „Traukite čia per Negebą aukštyn ir užlipkite į kalnyną. [18] Apžiūrėkite šalį, kokia ji yra, ir tautą, kuri joje gyvena: ar ji stipri, ar silpna, ar ji negausi, ar gausi; [19] kokia yra šalis, kurioje ji gyvena: ar gera, ar bloga; kokie yra miestai, kuriuose ji gyvena: ar jie yra stovyklos, ar tvirtovės, [20] ir kokia yra žemė: ar riebi, ar liesa; ar joje yra medžių, ar ne. Būkite drąsūs ir parsineškite šalies vaisių!“ Tai buvo pirmųjų prinokusių

---

[e] **13,2** T.y. izraelių ar genčių

vynuogių metas. [21] Taigi jie traukė aukštyn ir išžvalgė šalį nuo Sino dykumos iki Rechobo, ˹kur įeina į Chamatą˺[f]. [22] Jie traukė aukštyn per Negebą ir atėjo į Chebroną, kur gyveno Achimanas, Šėšajas ir Talmajas, Anako palikuonys. Chebronas gi buvo įkurtas septyneriais metais anksčiau už Egipto Soaną. [23] Pasiekę Eškolio[g] slėnį, jie nusipjovė iš ten vynšakę su viena keke ir ją nešė dviese ant karties, taip pat granatų ir figų. [24] O tą vietą praminė Eškolio slėniu dėl vynuogių kekės, kurią izraeliai buvo iš ten nusipjovę.

Žvalgų pranešimas

[25] Keturioms dešimtims dienų praėjus, jie, išžvalgę šalį, sugrįžo. [26] Eidami jie atvyko pas Mozę, Aharoną ir visą izraelių bendruomenę, į Parano dykumą, į Kadešą, jiems ir visai bendruomenei padarė pranešimą ir jiems parodė šalies vaisių. [27] Jie jam pasakojo, tardami: „Mes nuvykome į šalį, į kurią mus pasiuntei. Ji tikrai plūsta pienu ir medum, ir šitie yra jos vaisiai. [28] Tačiau stipri yra ta šalyje gyvenanti tauta ir miestai sutvirtinti, labai dideli; be to, ten matėme Anako palikuonis. [29] Amalekiečiai gyvena Negebo šalyje; chitiečiai, jebusiečiai ir amoriečiai gyvena kalnyne, o kanaaniečiai gyvena prie jūros ir palei Jordaną“. [30] Kalebas nuramino tautą [, sukylančią] prieš Mozę, ir tarė: „Turime traukti aukštyn ir ją užimti, nes tikrai ją nugalėsime!“ [31] Bet vyrai, kurie buvo nuėję su juo, sakė: „Negalime traukti aukštyn prieš tą tautą, nes ji yra stipresnė už mus“. [32] Ir jie paleido tarp izraelių

---

[f] **13,21** Arba: arti Lebo-Chamato

[g] **13,23** Hbr. eškôl, „vynuogių kekė“

paskalą apie tą šalį, kurią jie buvo išžvalgę, tardami: „Šalis, kurią perėjome, norėdami ją išžvalgyti, yra šalis, kuri praryja savo gyventojus, ir visi žmonės, kuriuos joje matėme, yrą augaloti vyrai. 33 Ten matėme milžinų [anakai yra milžinų kilmės][h] ir sau atrodėme lyg žiogai ir tokie jiems atrodėme“.

Žmonės ima kelti maištą

14 1 Tada visa bendruomenė ėmė garsiai šaukti, ir žmonės verkė tą naktį. 2 Visi izraeliai murmėjo prieš Mozę ir Aharoną, ir visa bendruomenė jiems tarė: „O kad būtume mirę Egipto šalyje ar mirę šitoje dykumoje! 3 Kodėl VIEŠPATS nori mus įvesti į šitą šalį, kad kristume nuo kalavijo? Mūsų žmonos ir vaikai taps grobiu. Ar nebūtų mums geriau sugrįžti į Egiptą?“ 4 Ir jie pradėjo sakyti vienas kitam: „Pasiskirkime vadą ir grįžkime į Egiptą!“ 5 Tada Mozė ir Aharonas parpuolė kniūpsti visos izraelių bendruomenės[i] akivaizdoje. 6 O Nūno sūnus Jošuva ir Jefunės sūnus Kalebas iš tų, kurie buvo išžvalgę šalį, sudraskė savo drabužius 7 ir tarė visai izraelių bendruomenei: „Ta šalis, kurią perėjome, norėdami ją išžvalgyti, yra labai labai gera. 8 Jei VIEŠPATS mus pamėgs, jis mus įves į šitą šalį ir ją mums atiduos – šalį, plūstančią pienu ir medum. 9 Tik nekelkite maišto prieš VIEŠPATĮ! Taigi jūs nebijokite tos šalies žmonių, nes ˹mes juos sukrimsime˺[j]. Nuo jų atstojo

---

[h] **13,33** ~G

[i] **14,5** M + pstb.: susirinkimo; ~GT(J); plg. 7 skn.

[j] **14,9** Lit. jie bus mūsų duona

jų apgintis[k], ir VIEŠPATS yra su mumis. Nebijokite jų!“ [10] Bet, visai bendruomenei tariantis juos užmušti akmenimis, VIEŠPATIES skaistybė pasirodė susitikimo padangtėje visiems izraeliams.

VIEŠPATS grasina sunaikinti Izraelį, bet Mozė jį užtaria

[11] VIEŠPATS tarė Mozei: „Kaip ilgai šitie žmonės drįs mane niekinti ir kaip ilgai jie netikės manim, nepaisydami visų ženklų, kuriuos esu padaręs jos[l] tarpe? [12] Jai smogsiu maru ir atimsiu paveldėjimo teisę, o tave padarysiu tauta, didesne ir galingesne už ją“. [13] Bet Mozė tarė VIEŠPAČIUI: „Tada egiptiečiai tai išgirs! Juk savo galia tu atvedei savo tautą iš jų[m] tarpo. [14] Ir jie tai pasakys šitos šalies gyventojams. Tie girdėjo, kad tu pats, VIEŠPATIE, esi šitos tautos tarpe – tu, VIEŠPATIE, kuris, tavo debesiui esant viršum jų, pasirodai akim į akį ir pats debesies stulpe eini pirma jų dieną ir ugnies stulpe naktį. [15] Jei ⌜vienu smūgiu⌝[n] nužudysi šitą tautą, tai tautos, kurios girdėjo žinią apie tave, tars: [16] ‚Kadangi VIEŠPATS negalėjo įvesti šitos tautos į šalį, kurią jiems buvo pažadėjęs su priesaika, jis juos išžudė[o] dykumoje’. [17] Taigi dabar, meldžiu, tepasirodo didelė VIEŠPATIES galia, kaip tu esi kalbėjęs, sakydamas: [18] VIEŠPATS lėtas rūstintis ir maloningas; jis atleidžia kaltę ir maištą, tačiau

---

[k]**14,9** Lit. šešėlis

[l]**14,11** T.y. tautos

[m]**14,13** Lit. jo (t.y. Egipto)

[n]**14,15** Lit. tarsi vieną vyrą

[o]**14,16** G: išsklaidė

nepalieka visiškai nenubaudęs; jis nubaudžia sūnus už tėvų kaltę, trečiąją ir ketvirtąją kartą’. [19] Atleisk, meldžiu, šitos tautos kaltę, kaip pritinka tavo malonės didybei ir kaip jau esi buvęs atlaidus šitai tautai nuo Egipto iki šiolei!“ [20] VIEŠPATS tarė: „Atleidžiu, išklausydamas tavo meldimą. [21–22] Tačiau kaip aš gyvas ir kaip VIEŠPATIES skaistybė turi pripildyti visą žemę, visi vyrai, kurie matė mano skaistybę ir mano ženklus, kuriuos dariau Egipte ir dykumoje, o vis dėlto jau dešimt kartų mane gundė ir neklausė mano balso, [23] tikrai neišvys šalies, kurią prisiekdamas pažadėjau jų tėvams; nė vienas iš tų, kurie mane paniekino, jos nepamatys. [24] Bet savo tarną Kalebą už tai, kad jis turėjo kitokią dvasią ir ⌜iš visos širdies⌝[p] sekė manim, įvesiu į šalį, kur jis jau buvo nuvykęs, ir jo palikuonys ją užvaldys. [25] [Amalekiečiai ir kanaaniečiai gyvena slėniuose.] Rytojaus dieną apsigręžę išsirenkite eiti į dykumą Raudonosios[q] jūros linkui“. [26] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [27] „Kaip ilgai turėsiu kęsti šitą piktą bendruomenę, kuri murma prieš mane? [Izraelių murmėjimą, kuriuo jie murma prieš mane, aš girdėjau.] [28] Jiems tark: ‚Kaip tikrai aš gyvas, sako VIEŠPATS, aš iš tiesų pasielgsiu su jumis taip, kaip jūs kalbėjote man į ausis. [29] Šitoje dykumoje kris jūsų lavonai, visi jūsų patikrintieji, visas jūsų skaičius, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni – [krisite] jūs, kurie murmėjote prieš mane. [30] Tikrai jūs neįeisite į šalį, kurioje jus įkurdinti aš [prisiekdamas] pakėliau ranką, išskyrus

---

[p] **14,24** Lit. pilnai

[q] **14,25** Lit. Nendrių. Šitame kontekste minima jūra yra Akabos įlanka.

Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą. 31 O dėl jūsų mažutėlių, apie kuriuos sakėte, kad jie tapsią grobiu, juos įvesiu, ir jie užvaldys[r] šalį, kurią paniekinote, 32 bet jūsų pačių lavonai kris šitoje dykumoje. 33 Jūsų sūnūs bus piemenys dykumoje keturiasdešimt metų ir turės kentėti už jūsų neištikimybę[s], iki paskutinis jūsų lavonas atsiguls dykumoje. 34 Pagal skaičių dienų, keturiasdešimt dienų, kuriomis žvalgėte šalį, keturiasdešimt metų – po metus už kiekvieną dieną – turėsite kentėti už savo kaltę ir patirti mano priešystę'. 35 Aš, VIEŠPATS, kalbėjau; tikrai aš tai įvykdysiu visai šitai piktai bendruomenei, kuri susibūrė prieš mane. Šitoje dykumoje jiems ateis galas, ir ten jie išmirs“. 36 O vyrai, kuriuos Mozė buvo išsiuntęs šalies išžvalgyti ir kurie sugrįžę nuteikė visą bendruomenę murmėti prieš jį, skleisdami piktą paskalbą apie šalį, – 37 tie vyrai, kurie buvo paskleidę piktą paskalbą apie šalį, mirė nuo [staigaus] smūgio VIEŠPATIES akivaizdoje. 38 Tik Nūno sūnus Jošuva ir Jefunės sūnus Kalebas išliko gyvi iš tų vyrų, kuris ėjo šalies išžvalgyti.

Nesėkmingas bandymas įveikti priešą

39 Mozei persakius šituos žodžius visiems izraeliams, žmonės labai nuliūdo. 40 Anksti atsikėlę [kitą] rytą, jie norėjo lipti į kalnagūbrį, sakydami: „Mes esame pasiruošę ir norime traukti aukštyn į vietą, apie kurią VIEŠPATS kalbėjo, nes nusidėjome“. 41 Bet Mozė tarė: „Kodėl gi jūs norite sulaužyti VIEŠPATIES įsakymą? Tai jums nepavyks. 42 Netraukite aukštyn, nes VIEŠPATS

---

[r]**14,31** G; M: pažins

[s]**14,33** Lit. paleistuvystę

nebus tarp jūsų! Jūs būsite savo priešų sumušti, [43] nes amalekiečiai ir kanaaniečiai ten jums pasipriešins ir jūs krisite nuo kalavijo. Kadangi nusigręžėte nuo VIEŠPATIES, VIEŠPATS nebus su jumis“. [44] Tačiau jie, per daug išsidrąsinę, traukė aukštyn į kalnagūbrį, nors VIEŠPATIES sandoros skrynia ir Mozė nepajudėjo iš stovyklos vidaus. [45] Tada amalekiečiai ir kanaaniečiai, gyvenantys tame kalnyne, nusileidę juos sumušė ir išsklaidė [nusivydami] iki pat Chormos.

PAPILDOMI NUOSTATAI APIE AUKAS IR KITUS DALYKUS (15, 1–14)

Tinkamas būdas aukoti javienių ir liejamąsias aukas

15 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Kalbėk izraeliams, jiems tark: ‚Kai įeisite į šalį, kurioje apsigyvensite, kurią aš jums duodu, [3] ir aukosite VIEŠPAČIUI ugnies auką, deginamąją ar pjaunamąją galvijų ar mažųjų gyvulių auką apžadui ištesėti, ar laisva valia, ar savo švenčių proga, norėdami paruošti raminantį kvapą VIEŠPAČIUI, – [4] tai tas, kuris aukos savo auką VIEŠPAČIUI, turi aukoti [ir] javienių auką: dešimtadalį [efos] smulkių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino aliejaus. [5] Be to, tu turi paruošti ketvirtį hino vyno liejamajai aukai kaip priedą prie deginamosios ar pjaunamosios aukos kiekvienam ėriukui. [6] Kita vertus, avinui tu turi paruošti kaip javienių auką du dešimtadalius [efos] smulkių miltų, sumaišytų su trečdaliu hino aliejaus. [7] O kaip liejamąją auką turi aukoti trečdalį hino vyno – raminantį kvapą VIEŠPAČIUI. [8] Kai paruoši galviją kaip deginamąją ar pjaunamąją auką apžadui ištesėti ar kaip bendrystės

auką VIEŠPAČIUI, [9] tai [tas, kuris aukos,] turi aukoti kaip priedą prie galvijo javienių auką: tris dešimtadalius smulkių miltų, sumaišytų su puse hino aliejaus. [10] O kaip liejamąją auką tu turi aukoti pusę hino vyno – raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI. [11] Taip darytina aukojant kiekvieną bulių ar kiekvieną aviną, ar mažąjį gyvulį, ėriuką ar ožiuką. [12] Kad ir koks būtų skaičius, kurį paruošite, taip jūs turite daryti kiekvieno [gyvulio] atveju – kiek tik jų būtų. [13] Kiekvienas vietinis turi tokiu būdu vykdyti šituos dalykus[t], aukodamas raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI. [14] Kai ateivis apsigyvena pas jus ar kas ilgam[u] yra apsistojęs tarp jūsų ir nori paruošti raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI, tai, kaip jūs darote, taip ir jis turi daryti. [15] [v]Tas pats nuostatas galioja jums ir ateiviui, apsigyvenusiam ˹pas jus˺[w], – amžinai galiojąs nuostatas jūsų kartoms. Lygiai toks pat, kaip jūs, yra ateivis VIEŠPATIES akivaizdoje. [16] Tas pats įstatymas ir ta pati teisinė tvarka turi galioti jums ir ateiviui, apsigyvenusiam pas jus“.

Pirmojo įmaišo duoklė

[17] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [18] „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk: ‚Įėję į šalį, į kurią aš jus vedu, [19] jūs, valgydami tos šalies duonos, turite ˹atiduoti duoklę˺[x] VIEŠPAČIUI. [20] Savo pirmąjį įmaišą turite

---

[t] **15,13** T.y. aukščiau minėtus aukojimus ar nuostatus

[u] **15,14** Lit. per jūsų kartas

[v] **15,15** M įtrp. dtgr.: Bendruomenė; ~SV

[w] **15,15** GS, plg. 16 skn.; ~M

[x] **15,19** Lit. iškelti pakėlimą

atiduoti kaip duoklę pyrago pavidalu; jį turite atiduoti lygiai taip pat, kaip duoklę nuo klojimo. [21] Iš savo pirmojo įmaišo turite atiduoti VIEŠPAČIUI duoklę per savo kartas.

Nuostatai apie aukas už tyčia ir netyčia padarytas nuodėmes

[22] Kai nusidėsite nežiniomis ir neįvykdysite visų šitų įsakymų, kuriuos VIEŠPATS yra kalbėjęs Mozei, – [23] visa, ką VIEŠPATS yra jums įsakęs per Mozę nuo tos dienos, kai VIEŠPATS įsakė, ir toliau per jūsų kartas, – [24] tai, jei tai netyčia padaryta, bendruomenei nepastebėjus, visa bendruomenė turi paruošti vieną jauniklį bulių deginamajai aukai, kad ta būtų raminąs kvapas VIEŠPAČIUI, ir jai priklausančią javienių bei liejamąją auką, kaip reikalauja teisinė tvarka, ir vieną ožį aukai už nuodėmę. [25] Kunigas turi permaldauti už visą izraelių bendruomenę, ir jiems bus atleista, nes tai buvo neapsižiūrėjimas ir jie atnešė savo auką – ugnies auką VIEŠPAČIUI ir auką už savo nuodėmę – VIEŠPATIES akivaizdon dėl savo neapsižiūrėjimo. [26] Bus atleista visai izraelių bendruomenei ir ateiviui, apsigyvenusiam tarp jų, nes visai tautai tai atsitiko per neapsižiūrėjimą. [27] Bet jei atskiras asmuo nusideda per neapsižiūrėjimą, tai jis turi aukoti metinę ožką kaip auką už nuodėmę. [28] O kunigas turi permaldauti VIEŠPATIES akivaizdoje už asmenį, kuris nusikalsta[y] nežiniomis, per neapsižiūrėjimą, atlikdamas permaldavimo apeigas už jį, ir jam bus atleista. [29] Jums, vietiniam tarp izraelių ir

---

[y]**15,28** M įtrp. sekančio žodžio paaiškinimą: nuodėme

ateiviui, galioja tas pats įstatymas – tam, kuris nusideda per neapsižiūrėjimą. [30] Bet tas asmuo, kuris pasielgia apgalvotai[z], ar jis būtų iš vietinių, ar ateivių, piktžodžiauja VIEŠPAČIUI. Tas asmuo turi būti išnaikintas iš savo tautos, [31] nes jis paniekino VIEŠPATIES žodį ir sulaužė jo įsakymą. Tas asmuo būtinai turi būti sunaikintas. Jis atsakingas už savo kaltę'".

Bausmė už šabatos nešventimą

[32–33] Būdami dykumoje, izraeliai užtiko vyrą, renkantį žagarus šabatos dieną. Tie, kurie užtiko jį renkant žagarus, jį atvedė pas Mozę, Aharoną ir visą bendruomenę. [34] Jie uždarė jį į kalėjimą, nes nebuvo nuspręsta, kas jam darytina. [35] VIEŠPATS tarė Mozei: „Tas vyras turi būti nubaustas mirtim; visa bendruomenė turi jį užmušti akmenimis už stovyklos". [36] Tada visa bendruomenė jį išvedė už stovyklos ir užmušė akmenimis, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Nuostatas apie kutus

[37] VIEŠPATS tarė Mozei: [38] „Kalbėk izraeliams, jiems sakyk, kad jie per savo kartas pasidarytų kutą savo drabužių skvernuose ir prisiūtų prie skverno kuto violetinio purpuro virvelę. [39] Tai turi tapti jums ženklu[a]. Pasižiūrėję į jį, prisiminsite visus VIEŠPATIES įsakymus ir juos vykdysite, ir nesivaikysite savo širdies ir akių [pageidimų], kuriems jūs paleistuviškai atsiduodate. [40] Tai tam, kad atsimintumėte ir vykdytumėte visus

---

[z] **15,30** Lit. su pakelta ranka

[a] **15,39** Rk.; M: kutu

mano įsakymus ir būtumėte šventi savo Dievui. [41] Aš, VIEŠPATS, esu jūsų Dievas, kuris jus išvedžiau iš Egipto šalies, kad būčiau jūsų Dievas. Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas“.

Koracho, Datano ir Abiramo maištas

16 [1] Levio sūnaus Kehato sūnaus Jisharo sūnus Korachas ir Reūbeno sūnaus Palaus sūnaus[b] Eliabo sūnūs Datanas bei Abiramas ˹pasidarė įžūlūs˺[c]. [2] Jie sukilo prieš Mozę su dviem šimtais penkiasdešimt izraelių vyrų, bendruomenės vadų, susirinkimo išrinktų, įžymių vyrų. [3] Jie susibūrė prieš Mozę bei Aharoną ir jiems tarė: „Jūs savinatės per daug [galios], nes visa bendruomenė, jie visi yra šventi ir tarp jų yra VIEŠPATS. Tai kodėl keliatės viršum VIEŠPATIES bendruomenės?“ [4] Tai išgirdęs, Mozė parpuolė kniūpsčias [5] ir kalbėjo Korachui bei visiems jo šalininkams, tardamas: „Rytoj VIEŠPATS paskelbs, kas yra jo ir kas šventas, ir leis jam prieiti prie savęs. Jis leis tam, kurį jis išsirinks, prieiti prie savęs. [6] Šitaip darykite: pasiimkite smilkytuvus, tu, Korache, ir visi tavo[d] šalininkai. [7] Rytoj įdėkite į juos ugnies ir užberkite ant jų smilkalų VIEŠPATIES akivaizdoje! Tas vyras, kurį VIEŠPATS išsirinks, bus šventas. Jūs, leviai, savinatės per daug [galios]!“ [8] Mozė tarė Koracbui: „Na, klausykite, leviai! [9] Ar dar jums per maža, kad Izraelio Dievas jus išskyrė iš Izraelio bendruomenės, jums leisdamas priartėti prie savęs,

---

[b] **16,1** Rk., plg. 26,5.8 MsSamG; M: ir Peleto sūnus Onas – reūbeniečiai

[c] **16,1** M: paėmė (vyrų?)

[d] **16,6** Rk.; M: jo

kad atliktumėte VIEŠPATIES tabernakulio tarnystę ir stovėtumėte bendruomenės akivaizdoje jai[e] patarnauti? [10] Jis leido priartėti tau ir visiems tavo broliams su tavim, o jūs dar siekiate ir kunigystės! [11] Todėl tu ir visi tavo šalininkai yra tie, kurie buriasi prieš VIEŠPATĮ. Kas gi yra Aharonas, kad murmate prieš jį?“ [12] Mozė nusiuntė Datano ir Abiramo, Eliabo sūnų, pašaukti, bet jie atsakė: „Neisime! [13] Ar tau dar per maža, kad mus atvedei aukštyn iš šalies, plūstančios pienu ir medum, mūsų išmarinti dykumoje, kad dar turi mums viešpatauti? [14] Tikrai neįvedei mūsų į šalį, plūstančią pienu ir medum, ir nedavei mums paveldėti laukų ir vynuogynų! Ar nori apdumti[f] šitų vyrų akis? Neisime!“ [15] Mozė labai supyko ir tarė VIEŠPAČIUI: „Neatsigręžk į jų auką! Aš nė vieno asilo nepaėmiau iš jų ir jų nė vieno nenuskriaudžiau“. [16] Mozė tarė Korachui: „Tu ir visi tavo šalininkai tegul rytoj pasirodo VIEŠPATIES akivaizdoje – tu, jie ir Aharonas! [17] Kiekvienas paimkite savo smilkytuvą ir užberkite ant jo smilkalų, ir kiekvienas prineškite VIEŠPATIEŠ akivaizdoje savo smilkytuvą, du šimtus penkiasdešimt smilkytuvų; taip pat tu ir Aharonas – kiekvienas savo smilkytuvą“. [18] Taigi kiekvienas paėmė savo smilkytuvą, uždėjo ant jo ugnies, užbarstė ant jo smilkalų ir atsistojo prie susitikimo padangtės angos, taip pat Mozė ir Aharonas. [19] Korachas surinko prieš juos visą bendruomenę prie susitikimo padangtės angos. Tada VIEŠPATIES skaistybė pasirodė visai bendruomenei, [20] ir VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas:

---

[e]**16,9** Lit. jiems

[f]**16,14** Lit. išdurti

[21] „Atsiskirkite nuo šitos bendruomenės! Aš noriu juos sunaikinti per vieną akimirką“. [22] Jie parpuolė kniūpsti ir tarė: „O Dieve, visos žmonijos dvasių Dieve! Ar, vienam vyrui nusidėjus, supyksi ant visos bendruomenės?“ [23] Bet VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [24] „Kalbėk bendruomenei, tardamas: ‚Pasitraukite iš Koracho, ˹Datano ir Abiramo˺[g] buveinės aplinkos!‘“. [25] Pakilęs Mozė ėjo pas Dataną ir Abiramą, ir Izraelio vyresnieji ėjo paskui jį. [26] Ir jis kalbėjo bendruomenei, sakydamas: „Pasišalinkite, meldžiu, nuo šitų bedievių vyrų padangčių ir nieko nepalieskite, kas jiems priklauso, kad nebūtumėte nušluoti dėl visų jų nuodėmių!“ [27] Taigi jie pasitraukė iš Koracho, ˹Datano ir Abiramo˺[h] aplinkos. O Datanas ir Abiramas išėję stovėjo prie savo padangčių angos su savo žmonomis, sūnumis ir mažais vaikais. [28] Mozė tarė: „Iš to pažinsite, kad VIEŠPATS mane siuntė įvykdyti visus šituos veiksmus, kad aš ne pats iš savęs veikiu: [29] jei šitie mirs, kaip miršta visi žmonės, ir juos ištiks visų žmonių likimas, tai VIEŠPATS nebus manęs siuntęs. [30] Bet jei VIEŠPATS sukurs ką visiškai nauja ir žemė, atvėrusi savo žiomenis, juos praris su viskuo, kas jiems priklauso, ir jie gyvi nužengs į šeolį, tai žinosite, kad šitie vyrai paniekino VIEŠPATĮ“. [31] Jam baigus kalbėti visus šituos žodžius, perskilo žemė, kuri buvo po jais. [32] Žemė atvėrė savo žiomenis ir juos prarijo su jų šeimynomis – visus žmones, kurie priklausė Korachui su visu [jų] turtu. [33] Taip jie ir visi, kurie jiems priklausė, gyvi nugrimzdo į šeolį. Žemė uždengė juos, ir jie pradingo iš susirinkimo vidaus. [34] O

---

[g] **16,24** ~G

[h] **16,27** ~G

visi izraeliai, kurie stovėjo aplink juos, tiems šaukiant, bėgo, nes sakė: „Kitaip žemė ir mus praris!“ [35] Ugnis išėjo nuo VIEŠPATIES ir prarijo du šimtus penkiasdešimt vyrų, aukojančių smilkalus.

Maištininkų smilkytuvai perdirbami į apkaustą aukurui

17 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, tardamas: [2] „Sakyk ˹Aharono sūnui Eleazarui, kunigui˺[i], kad jis pakeltų smilkytuvus iš degėsių, nes jie yra pasidarę šventi, ir išžarstyk ugnį toliau į šalis, – [3] smilkytuvus tų, kurie nusidėjo, užmokėdami savo gyvybe. Juos turi perkalti į plokštes kaip apkaustą aukurui, nes jis juos atnešė VIEŠPATIES akivaizdon ir taip jie pasidarė šventi. Jie turi tapti ženklu izraeliams“. [4] Tada kunigas Eleazaras paėmė žalvarinius smilkytuvus, kuriuos sudegusieji buvo atnešę, ir juos perkalė į apkaustą aukurui [5] kaip įspėjimą izraeliams, kad jokiam nekunigui, kuris nepriklauso Aharono palikuonims, nevalia priartėti [ir] aukoti smilkalų VIEŠPATIES akivaizdoje, kad jam neatsitiktų kaip Korachui ir jo šalininkams, – kaip VIEŠPATS jam buvo kalbėjęs per Mozę.

Murmanti bendruomenė baudžiama maru

[6] Bet rytojaus dieną visa izraelių bendruomenė murmėjo prieš Mozę ir Aharoną, sakydama: „Jūs nužudėte VIEŠPATIES žmones!“ [7] Bendruomenei susibūrus prieš Mozę bei Aharoną ir jiems[j] nusigręžus į

---

[i] **17,2** Arba: kunigo Aharono sūnui Eleazarui

[j] **17,7** T.y. Mozei ir Aharonui

susitikimo padangtę, štai debesis ją apdengė ir pasirodė VIEŠPATIES skaistybė. [8] Mozei ir Aharonui atėjus į susitikimo padangtės priekį, [9] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [10] „Išsikelkite iš šitos bendruomenės tarpo! Aš noriu juos sunaikinti per vieną akimirką“. Tada jie parpuolė kniūpsti, [11] ir Mozė tarė Aharonui: „Paimk smilkytuvą, uždėk ant jo ugnies nuo aukuro viršaus, užberk smilkalų, skubiai [juos] nunešk pas bendruomenę ir permaldauk už juos, nes apmaudas jau yra išėjęs nuo VIEŠPATIES, prasidėjęs maras“. [12] Tada Aharonas paėmė [savo smilkytuvą], kaip Mozė buvo paliepęs, ir nubėgo į susirinkimo vidurį. Tikrai maras jau buvo prasidėjęs tautoje. Jis užbėrė smilkalų ir permaldavo už tautą. [13] Jis stovėjo tarp mirusiųjų ir gyvųjų, ir maras liovėsi. [14] Mirusiųjų nuo maro buvo keturiolika tūkstančių septyni šimtai, be tų, kurie buvo žuvę dėl Koracho. [15] Aharonas sugrįžo pas Mozę prie susitikimo padangtės angos, kai[k] maras buvo sustabdytas.

Aharono pražydusi lazda

[16] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [17] „Kalbėk izraeliams ir pasiimk iš jų po lazdą [kiekvienai] protėvių šeimai – iš visų jų protėvių šeimų vadų dvylika lazdų. Kiekvieno vardą tu turi užrašyti ant jo lazdos. [18] Aharono vardą tu turi užrašyti ant Levio lazdos, nes viena lazda turi atstovauti [kiekvienai] jų protėvių šeimų galvai. [19] Paskui tu turi jas padėti susitikimo padangtėje ties Įstatymu, kur susitinku su jumis. [20] Lazda vyro, kurį išsirinksiu, sužaliuos. Šitaip atsikratysiu izraelių

---

[k]**17,15** Arba: nes

murmėjimais, kuriais jie murma prieš jus“. [21] Mozė tai persakė izraeliams, ir visi jų vadai jam įteikė dvylika lazdų, po lazdą kiekvienam jų protėvių šeimų vadui, ir Aharono lazda buvo tarp jų lazdų. [22] Ir Mozė padėjo lazdas VIEŠPATIES akivaizdoje, Įstatymo padangtėje. [23] Kitą dieną, Mozei įėjus į Įstatymo padangtę, pasirodė, kad Aharono lazda, atstovaujanti Levio namams, buvo sužaliavusi; ji buvo išleidusi pumpurus, pražydusi ir subrandinusi migdolų. [24] Tada Mozė išnešė visas lazdas iš VIEŠPATIES akivaizdos pas visus izraelius. Jie tai pamatė ir kiekvienas atsiėmė savo lazdą. [25] VIEŠPATS tarė Mozei: „Padėk atgal Aharono lazdą ties Įstatymu, kad ji būtų saugoma kaip įspėjimas priešgyniams, ir padaryk galą jų murmėjimams prieš mane, kad jie neturėtų mirti“. [26] Mozė taip padarė; kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, taip jis padarė. [27] Izraeliai tarė Mozei: „Štai mums prapultis! Mes žuvę, mes visi žuvę! [28] Kiekvienas, kuris priartėja[l] prie VIEŠPATIES tabernakulio, turi mirti. Nejaugi turėsime visiškai pražūti?“

Kunigams pavesta rūpintis šventykla ir aukuru

18 [1] VIEŠPATS tarė Aharonui: „Tu, tavo sūnūs ir tavo protėvio šeima su tavim turite ˹būti atsakingi˺[m] už šventyklą. Tu ir tavo sūnūs su tavim turi būti atsakingi už savo kunigystę. [2] Bet leisk priartėti ir savo broliams, Levio genčiai, tavo protėvio padermei, kad jie prisijungtų prie tavęs ir tau patarnautų, tau ir tavo sūnums su tavim esant ties Įstatymo padangte. [3] Jie turi

---

[l]**17,28** M įtrp. dtgr.; kuris priartėja; ~GSV

[m]**18,1** Lit. užsidėti kaltę (t.y. galimybę nusikalsti)

eiti pareigas tau ir visai padangtei. Tik jiems nevalia priartėti prie šventyklos baldų ir aukuro, kad nei jie, nei jūs neturėtumėte mirti. [4] Jie turi prisijungti prie tavęs ir atlikti susitikimo padangtės pareigas, visą šventyklos aptarnavimą. Neleviui draudžiama priartėti prie jūsų. [5] Jūs turite atlikti šventyklos ir aukuro pareigas, kad nebeužeitų įpykis ant izraelių. [6] Štai aš pats paėmiau jūsų brolius levius iš izraelių tarpo jums kaip dovaną, kaip dovanotus VIEŠPAČIUI, kad jie aptarnautų susitikimo padangtę. [7] O tu ir tavo sūnūs su tavim turite eiti savo kunigystės pareigas, susijusias su visomis apeigomis prie aukuro ir su tuo, kas yra už užuolaidos, ir [ten] atlikti tarnystę. Kaip dovaną jums duodu kunigystę, ir nekunigas, kuris priartės, turi būti baudžiamas mirtim“.

Duoklė kunigams

[8] VIEŠPATS tarė Aharonui: „Štai aš pats tau ˹duodu, kas iš man teikiamų duoklių reikia išsaugoti[n]˺[o], tai yra visas izraelių šventas dovanas. Tau aš jas duodu į dalykus ir tavo sūnums į amžiną dalį. [9] Iš švenčiausių dovanų, išsaugotų nuo ugnies, tai turi tau priklausyti: kiekviena jų dovana, būtent: kiekviena jų javienių auka, kiekviena jų auka už nuodėmę ir kiekviena jų atsiteisimo auka, kurią jie aukoja kaip pakaitalą. Ji ˹turi būti švenčiausia˺[p] tau ir tavo sūnums. [10] Švenčiausioje vietoje tu turi ją valgyti; kiekvienas vyriškis gali jos valgyti. Tu turi ją laikyti šventa. [11] Tai irgi tau priklauso: kas atidedama

---

[n] **18,8** T.y. palikti, nesudeginus ant aukuro

[o] **18,8** Arba: pavedu man teikiamų duoklių priežiūrą

[p] **18,9** Arba: kaip švenčiausia turi priklausyti

iš jų dovanų[q], būtent visos izraelių mosuojamosios[r] atnašos. Tau ir tavo sūnums bei dukterims aš jas duodu į amžiną dalį. Kiekvienas, kuris yra tyras[s] tavo šeimoje, gali tai valgyti. 12 Kas tik geriausia iš aliejaus ir kas tik geriausia iš vyno bei javų, jų pirmones, kurias jie duoda VIEŠPAČIUI, tau duodu. 13 Pirmieji vaisiai iš viso, kas užaugs jų šalyje, kuriuos jie atneš VIEŠPAČIUI, turi tau priklausyti. Kiekvienas, kuris yra tyras tavo šeimoje, gali jų valgyti. 14 Visa, kas pašvęsta[t] Izraelyje, turi tau priklausyti. 15 Kiekvienas, kuris praveria[u] kokio nors kūno, žmogaus ar gyvulio, įsčias, kurį jie aukoja VIEŠPAČIUI, turi tau priklausyti. Tik tu būtinai turi leisti išpirkti žmonių pirmagimį. Taip pat netyrų gyvulių pirmdėlį tu turi leisti išpirkti. 16 O dėl ano[v] išpirkimo, tu turi leisti išpirkti ˹mėnesio amžiaus ir vyresnį˺[w] už nustatytą penkių šekelių ˹sidabro kainą˺[x], imant vienetu šventyklos šekelį, kurį sudaro dvidešimt gerų. 17 Tačiau tu neturi leisti išpirkti karvės pirmdėlio ar avies pirmdėlio, ar ožkos pirmdėlio: jie yra šventi. Jų kraują tu turi iššlakstyti į aukurą ir jų taukus dūmais paleisti kaip raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI. 18 O jų

---

[q]**18,11** Rk., plg. 29 skn.; M: dovanos

[r]**18,11** Arba: ypatingos

[s]**18,11** T.y. nesuteptas ritualiniu požiūriu

[t]**18,14** T.y. visiškai ir neatperkamai skirta Dievui

[u]**18,15** Lit. pralaužia (t.y. gimsta pirmas)

[v]**18,16** T.y. žmonių pirmagimio

[w]**18,16** Lit. nuo mėnesio amžiaus

[x]**18,16** Lit. sidabrą

mėsa turi tau priklausyti. Lygiai kaip ir mosuojamosios[y] dovanos krūtinė ir kaip dešinioji šlaunis, ji turi tau priklausyti. [19] Visas duokles iš šventųjų dovanų, kurias izraeliai atideda VIEŠPAČIUI, duodu tau ir tavo sūnums bei dukterims su tavim į amžiną dalį. Tai yra amžinai galiojanti druskos sandora VIEŠPATIES akivaizdoje tau ir tavo palikuonims su tavim“. [20] VIEŠPATS tarė Aharonui: „Jų šalyje neturėsi veldinio ir neturėsi dalies tarp jų: aš esu tavo dalis ir tavo veldinys tarp izraelių.

Duoklė leviams

[21] O leviams štai duodu paveldėti kiekvieną dešimtinę Izraelyje kaip atlygį už jų tarnystę, nes jie yra tie, kurie atlieka susitikimo padangtės tarnystę. [22] Gi izraeliams toliau nebeleidžiama priartėti prie susitikimo padangtės: tuo jie užsitrauktų mirtiną nuodėmę. [23] Verčiau pats levis turi atlikti susitikimo padangtės tarnystę; jie turi prisiimti atsakomybę[z] kaip amžinai galiojantį įpareigojimą [visoms] jūsų kartoms. Bet tarp izraelių jiems neleidžiama įsigyti veldinio, [24] nes perleidžiu leviams kaip veldinį dešimtinę, kurią jie atideda VIEŠPAČIUI kaip duoklę. Todėl pasakiau apie juos: tarp izraelių jiems neleidžiama įsigyti veldinio“.

Levių duoklė kunigams

[25] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [26] „Kalbėk leviams, jiems tark: ‚Kai gaunate iš izraelių dešimtinę, kurią jums perleidau iš jų kaip jūsų veldinį, turite atidėti

---

[y] **18,18** Arba: ypatingos

[z] **18,23** Lit. savo kaltę (t.y, galimybę nusikalsti)

iš jos duoklę VIEŠPAČIUI: dešimtinę iš dešimtinės. [27] Ir jūsų duoklė turi būti jums palaikyta lygiaverte su javais iš klojimo ir apstu [vyno] iš spaustuvo. [28] Taip ir jūs[a] turite atidėti duoklę VIEŠPAČIUI iš visų jūsų dešimtinių, kurias gaunate iš izraelių, ir iš jų VIEŠPAČIUI skirtą dešimtinę duoti kunigui Aharonui. [29] Iš visų jums tenkančių dovanų turite atidėti[b] duoklę VIEŠPAČIUI: iš viso, kas jų geriausia, kaip iš jų duotiną jų šventą dalį“. [30] Tu turi jiems tarti: „Jums atidėjus iš jų, kas jų geriausia, [kas lieka] turi būti palaikyta leviams, lygiai kaip klojimo derlius ir kaip spaustuvo išsunkos[c]. [31] Jūs galite tai valgyti bet kurioje vietoje, jūs ir jūsų šeimos[d], nes tai yra jums atlyginimas už jūsų tarnystę susitikimo padangtėje. [32] Jūs dėl to[e] neužsitrauksite kaltės, jei atidėsite iš jų, kas geriausia, ir nesutepsite izraelių šventų dovanų, ir [dėl to] neturėsite mirti“.

Ypatingo apvalomojo vandens paruošimas ir vartojimas

19 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aharonui, sakydamas: [2] “Šitas yra įstatymo potvarkis, kurį VIEŠPATS išleido, tardamas: ‚Kalbėk izraeliams, kad jie tau atvestų žalą, nepeiktiną, beydę telyčią, ant kurios dar

---

[a] **18,28** T.y. kaip ir kiti izraeliai, kurie duoda javų ir vyno dešimtinę

[b] **18,29** M įtrp.; visą; ~ kkr. Mss GT(J)V

[c] **18,30** T.y. turi būti jiems pripažinta nuosavybe, lygiai taip pat, kaip ir visiems kitiems izraeliams klojimo ir spaustuvo naša, jiems atidavus iš jos dešimtinę

[d] **18,31** Kl. Mss GSVSam; M; šeima

[e] **18,32** T.y. dėl to, kad valgysite savo dešimtinę

nebuvo uždėtas jungas. [3] Ją ˹tu turi˺[f] perduoti kunigui Eleazarui, kad jis ją išvestų už stovyklos ir papjautų jo akivaizdoje. [4] Kunigas Eleazaras turi pavilgyti į jos kraują savo pirštą ir septynis kartus pašlakstyti jos kraujo link susitikimo padangtės priekio. [5] Telyčią turi sudeginti jo akyse; turi sudeginti jos odą, mėsą ir kraują drauge su jos skrandžio turiniu. [6] Paskui kunigas turi paimti kedro medžio, izopo[g] ir karmino giją ir [juos] įmesti į laužą, kur dega telyčia. [7] Kunigas turi išsiskalbti drabužius ir nusiplauti kūną vandeniu; paskui jis turi įeiti į stovyklą. Tačiau kunigas pasiliks suteptas iki vakaro. [8] Taip pat tas, kuris bus ją sudeginęs, turi išsiskalbti drabužius[h] ir nusiplauti kūną vandeniu, tačiau jis liks suteptas iki vakaro. [9] Vėliau nesuteptas vyras turi susemti telyčios pelenus ir [juos] padėti už stovyklos tyroje vietoje, kad jie būtų išsaugoti izraelių bendruomenei, [panaudoti] vandeniui [nuo] netyrumo [apsivalyti]. Ji[i] yra auka už nuodėmę. [10] Tas, kuris susems telyčios pelenus, turi išsiskalbti drabužius, tačiau jis pasiliks suteptas iki vakaro. Tai turi būti izraeliams ir ateiviui, apsigyvenusiam tarp jūsų, amžinai galiojantis nuostatas. [11] Kas palies kokio nors žmogaus lavoną, bus septynias dienas suteptas. [12] Jis turi juo[j] apsivalyti nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną, ir tada bus tyras; bet jei nebus apsivalęs nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną, nebus

---

[f] **19,3** GV; M: turite

[g] **19,6** Arba: mairūno

[h] **19,8** M + vandeniu; ~ kl. Mss GSV

[i] **19,9** T.y.telyčia

[j] **19,12** T.y. vandeniu

tyras. [13] Kiekvienas, kuris paliečia negyvėlį, mirusio žmogaus lavoną, ir neapsivalo nuo nuodėmės, sutepa VIEŠPATIES tabernakulį. Tas asmuo turi būti išnaikintas iš Izraelio. Kadangi apvalomuoju vandeniu jis nebuvo apšlakstytas, lieka netyras; jo netyrumas tebėra su juo. [14] Šitoks yra įstatymas, kai žmogus miršta padangtėje: kiekvienas, kuris įeina į padangtę, ir kiekvienas, kuris yra padangtėje, lieka suteptas septynias dienas, [15] ir kiekvienas atviras indas, ant kurio nėra pririšto dangčio, pasidaro suteptas. [16] Taip pat kiekvienas, kuris lauke palies kalaviju nudurtą ar mirusį, ar žmogaus kaulus, ar kapą, liks septynias dienas suteptas. [17] Suteptajam turi paimti sudegintos apsivalymo aukos pelenų ir inde užpilti ant jų šviežio vandens. [18] Paskui nesuteptas vyras turi paimti izopo[k], jį pamerkti į vandenį ir apšlakstyti padangtę, visus indus bei visus ten esančius asmenis ir tą, kuris bus palietęs kaulus ar užmuštą, ar mirusį, ar kapą. [19] Tyrasis turi apšlakstyti suteptąjį trečiąją ir septintąją dieną ir tuo jį apvalyti nuo nuodėmės septintąją dieną. Paskui šis[l] turi išsiskalbti drabužius ir nusiplauti vandeniu. Tokiu būdu vakare jis bus tyras. [20] O vyras, kuris susitepa ir neapsivalo nuo nuodėmės, – tas asmuo turi būti išnaikintas iš bendruomenės, nes jis yra sutepęs VIEŠPATIES šventyklą. Apvalomojo vandens nebuvo užšlakstyta ant jo – jis netyras. [21] Tai turi jiems tapti amžinai galiojančiu nuostatu. Tas, kuris šlakstys apvalomąjį vandenį, turi išsiskalbti drabužius, o tas, kuris palies apvalomąjį vandenį, liks suteptas iki vakaro.

---

[k] **19,18** Arba: mairūno

[l] **19,19** T.y. apvalomasis

[22] Visa, ką suteptasis palies, pasidarys sutepta, ir asmuo, kuris [tai[m]] palies, bus suteptas iki vakaro'“.

Vanduo iš uolos

20 [1] Pirmąjį mėnesį izraeliai, visa bendruomenė, atvyko į Sino dykumą, ir tauta apsistojo Kadeše. Ten pasimirė Mirjama, ir ten ji buvo palaidota. [2] Bendruomenė neturėjo vandens. Tad jie susirinko priešintis Mozei ir Aharonui. [3] Žmonės vaidijosi su Moze ir tarė: „O kad mes būtume žuvę, mūsų broliams žūstant VIEŠPATIES akivaizdoje! [4] Kodėl atvedėte VIEŠPATIES susirinkimą į šitą dykumą, kad mes čia mirtume su savo gyvuliais? [5] Kodėl mus atkėlėte iš Egipto, kad mus atvestumėte į šitą blogą vietą, kur negalima sėti ir kur nėra figmedžių, vynmedžių ir granatmedžių, nė vandens atsigerti?!“ [6] Tada Mozė ir Aharonas pasitraukė nuo susirinkimo prie susitikimo padangtės angos ir parpuolė kniūpsti. Jiems pasirodė VIEŠPATIES skaistybė, [7] ir VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [8] „Paimk lazdą ir surink bendruomenę, tu ir tavo brolis Aharonas, ir prabilkite į uolą jų akyse, ir ji išduos savo vandens. Ištekink jiems vandens iš uolos ir pagirdyk bendruomenę ir jų gyvulius“. [9] Tada Mozė paėmė lazdą iš VIEŠPATIES akivaizdos, kaip jis jam buvo įsakęs. [10] Mozė ir Aharonas surinko susirinkimą ties uola, ir jis[n] jiems tarė: „Na, klausykite jūs, maištininkai! Bene galėsime iš šitos uolos jums ištekinti vandens?“ [11] Pakėlęs ranką, Mozė du kartus sudavė į uolą savo lazda. Tada išsiliejo daug vandens, ir

---

[m] **19,22** Arba: jį

[n] **20,10** T.y. Mozė

bendruomenė gėrė su savo gyvuliais. [12] Bet VIEŠPATS tarė Mozei ir Aharonui: „Kadangi taip netikėjote manim, jog neparodėte izraeliams mano šventumo[o], todėl neįvesite šito susirinkimo į šalį, kurią jums priskyriau“. [13] Tie buvo vandenys Meribos[p], kur izraeliai vaidijosi su VIEŠPAČIU ir per kuriuos jis pasirodė šventas.

NUO KADEŠO LIGI MOABO LYGUMŲ (20, 14–36, 13)

Edomiečiai neleidžia Izraeliui pereiti per jų šalį

[14] Mozė išsiuntė pasiuntinius iš Kadešo pas Edomo karalių [su tokia žinia]: „Taip pasakė tavo brolis Izraelis: Tu žinai visas sunkenybes, kurios mus ištiko. [15] Mūsų protėviai nusileido į Egiptą ir ilgą laiką gyveno Egipte. O egiptiečiai blogai elgėsi su mumis [ir su mūsų protėviais]. [16] Mums šaukiantis į VIEŠPATĮ pagalbos, jis išgirdo mūsų balsą ir, pasiuntęs angelą, mus išvedė iš Egipto. Ir štai mes esame Kadeše, mieste prie tavo srities ribos. [17] Norėtume, meldžiamasis, pereiti per tavo šalį. Neisime per laukus ir vynuogynus ir negersime šulinių vandens. Eisime karaliaus keliu, nepasukdami nei į dešinę, nei į kairę, iki būsime perėję per tavo sritį“. [18] Bet Edomas jam atsakė: „Tau neleidžiama pereiti per mane; kitaip pasitiksime tave su kalaviju“. [19] Izraeliai jam sakė: „Vieškeliu norime traukti aukštyn, ir jei aš ir mano bandos gersime tavo vandens, tai sumokėsiu už jį. Aš tik

---

[o] **20,12** T.y. neleidote pilnai pasireikšti VIEŠPATIES prakilniai galybei ir garbei

[p] **20,13** Lit. Vaido

noriu pereiti pėsčias – nieko kita“. [20] Bet jis atsakė: „Tau nevalia pereiti!“ Ir Edomas ištraukė prieš jį su gausia ir stipriai ginkluota kariuomene. [21] Kadangi Edomas atsisakė leisti Izraeliui pereiti per jo sritį, Izraelis pasuko šalin nuo jo.

Aharono mirtis

[22] Sukilę eiti iš Kadešo, izraeliai, visa bendruomenė, atvyko prie Horo kalno. [23] VIEŠPATS tarė Mozei [ir Aharonui Horo priekalnyje, prie edomiečių šalies ribos: [24] „Aharonas [dabar jau] turi išeiti[q] pas savo tėvo gimines[r], nes jam neleista įeiti į šalį, kurią priskyriau izraeliams, kadangi priešinotės mano įsakymui dėl Meribos vandenų“]: [25] „Paimk Aharoną ir jo sūnų Eleazarą ir juos užvesk ant Horo kalno. [26] Nuvilk Aharonui jo drabužius ir jais apvilk jo sūnų Eleazarą, nes Aharonas išeis[s], tai yra ten pasimirs“. [27] Mozė padarė, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs. Jie užlipo į Horo kalną visos bendruomenės akyse. [28] Mozė nuvilko Aharonui jo drabužius ir jais apvilko jo sūnų Eleazarą. Ir Abaronas ten[t] mirė, kalno viršūnėje. Paskui Mozė ir Eleazaras nulipo nuo kalno. [29] Visi bendruomenės nariai, patyrę, kad Aharonas miręs, apraudojo Aharoną trisdešimt dienų – visi Izraelio namai.

---

[q]**20,24** Lit. būti surinktas

[r]**20,24** T.y. pasimirti

[s]**20,26** Lit. bus surinktas (t.y. sujungtas su savo mirusiais tėvais)

[t]**20,28** ~G

Pergalė prie Chormos

21 [1] Kanaaniečiai [Arado karalius], gyvenantys Negebe, išgirdę, kad Izraelis atitraukia Atarimo keliu, susikovė su Izraeliu ir paėmė kai kuriuos iš jų į nelaisvę. [2] Tada Izraelis davė VIEŠPAČIUI įžadą, sakydamas: „Jei tikrai atiduosi šitą tautą į mano ranką, tai visiškai sunaikinsiu jų miestus“. [3] VIEŠPATS išklausė Izraelio meldimą ir atidavė kanaaniečius. Jis[u] sunaikino juos ir jų miestus ir praminė tą vietą Chorma[v].

Žalvarinė gyvatė

[4] Jie sukilo eiti nuo Horo kalno Nendrių jūros linkui, norėdami apeiti Edomo šalį. Bet pakeliui tauta pasidarė nekantri. [5] Tauta kalbėjo prieš Dievą ir prieš Mozę: „Kodėl jūs mus atkėlėte iš Egipto, kad mirtume dykumoje? Nes nėra nei duonos, nei vandens, ir mums įgriso tas menkavertis maistas“. [6] Tada VIEŠPATS pasiuntė nuodingų[w] gyvačių tarp žmonių. Jos gėlė žmones, ir daug Izraelio žmonių išmirė. [7] Žmonės atėjo pas Mozę ir tarė: „Nusidėjome, nes kalbėjome prieš VIEŠPATĮ ir tave. Užtark pas VIEŠPATĮ, kad jis pašalintų nuo mūsų gyvates!“ Tad Mozė meldėsi už tautą. [8] Ir VIEŠPATS tarė Mozei: „Pasidirbk gyvatę[x] ir ją pakabink ant karties! Kiekvienas įgeltasis, pažvelgęs į ją, išliks gyvas“. [9] Taigi Mozė pasidirbo žalvarinę

---

[u] **21,3** T.y. Izraelis

[v] **21,3** Lit. Sunaikinimu

[w] **21,6** Lit. sarafinių (= sparnuotų? arba: ugningų, t.y. tokių, kurių įgėlimas sukelia mirtiną uždegimą)

[x] **21,8** Lit. sarafą

gyvatę ir ją pakabino ant karties. Jei gyvatė ką įgėlė ir tas pažvelgė į žalvarinę gyvatę, jis išliko gyvas. Kelionė nuo Horo kalno ligi Moabo lygumų [10] Iškeliavę izraeliai stovyklavo Obote. [11] Iškeliavę iš Oboto, jie stovyklavo Ije-Abarime, dykumoje, esančioje ties Moabu saulėtekio pusėje. [12] Iš ten iškeliavę, jie stovyklavo Zeredo upelio slėnyje. [13] Iš ten iškeliavę, jie stovyklavo anapus Arnono, kuris teka dykumoje, ˹kuris išteka˺[y] iš Amoriečių srities, nes Arnonas yra Moabo riba, tarp Moabo ir Amoriečių. [14] Todėl sakoma „VIEŠPATIES karų“ knygoje: „...[z] Vahebą Sufoje ir Arnono tarpeklius, [15] ir tarpeklių šlaitą, kuris nusitęsia ligi Aro gyvenvietės ir prisišlieja prie Moabo ribos“. [16] Iš ten [jie traukė toliau] į Beerą[a]. Tai šulinys, apie kurį VIEŠPATS pasakė Mozei: „Surink žmones, kad jiems duočiau vandens!“ [17] Tąsyk Izraelis giedojo šitą giesmę: „Patvink, šuliny! Užgiedokite jam! [18] Šuliniui, kurį iškasė kunigaikščiai, kurį išrausė tautos kilmingieji skeptru, savo lazdomis!“ Iš dykumos [jie ėjo toliau] į Mataną, [19] iš Matano į Nachalielį, iš Nachalielio į Bamotą [20] ir iš Bamoto į slėnį, esantį Moabo plokščiakalnyje, prie Pisgos viršūnės, kuri apžvelgia Ješimoną[b].

---

[y]**21,13** Arba: kuri išeina

[z]**21,14** Turbūt išleisti tokie žodžiai, kaip: Mes paėmėme

[a]**21,16** Lit. Šulinį

[b]**21,20** T.y. Jordano tyrlaukius į šiaurę nuo Mirties jūros

Izraelis nugali amoriečių karalių Sichoną

[21] Izraelis[c] siuntė pasiuntinius pas amoriečių karalių Sichoną su tokia žinia: [22] „Noriu pereiti per tavo šalį. Nepasuksime nei į laukus, nei į vynuogynus, negersime vandens iš šulinio. Eisime karaliaus keliu, iki būsime perėję tavo sritį“. [23] Bet Sichonas neleido Izraeliui pereiti per savo sritį. Sichonas sutelkė visą savo kariuomenę ir išžygiavo prieš Izraelį į dykumą. Jis atžygiavo į Jahasą ir kariavo su Izraeliu. [24] O Izraelis jį sumušė kalavijo ašmenimis ir paėmė jo šalį nuo Arnono iki Jaboko, ligi Amoniečių [, nes Jazeris[d] buvo Amoniečių riba]. [25] Taigi Izraelis paėmė visus šituos miestus, ir Izraelis įsikūrė visuose amoriečių miestuose, Chešbone ir visuose jo kaimuose. [26] Mat Chešbonas buvo amoriečių karaliaus Sichono sostinė[e]. Tas buvo kariavęs su anksčiau buvusiu Moabo karalium ir paėmęs iš jo valdžios visą jo šalį ligi Arnono. [27] Todėl sako eilininkai: „Ateikite į Chešboną! Tebūnie jis atstatytas, tebūnie sutvirtintas Sicbono miestas! [28] Nes ugnis buvo išėjusi iš Chešbono, liepsna iš Sichono buveinės; ji buvo suėdusi Moabo Arą[f], surijusi Arnono aukštumas. [29] Vargas tau, Moabe! Tu pražuvai, Kemošo tauta! Jis[g] padarė savo sūnus pabėgėliais ir savo dukteris amoriečių karaliaus Sichono belaisvėmis. [30] Mes

---

[c]**21,21** G: Mozė; plg. 20,14.

[d]**21,24** G; M: Azas

[e]**21,26** Lit. miestas

[f]**21,28** Arba rk.: miestus

[g]**21,29** T.y. Kemošas

juos[h] apšaudėme ⌜nuo[i] Chešbono ligi Dibono ir ⌜sukėlėme gaisrą⌝[j] ligi Medebos⌝[k]“. [31] Taip Izraelis įsikūrė amoriečių šalyje. [32] Mozė pasiuntė išžvalgyti Jazerio; jie paėmė jo kaimus ir išvarė ten esančius amoriečius.

Izraelis sumuša Bašano karalių Ogą

[33] Paskui jie pasisuko ir traukė aukštyn Bašano linkui. O Bašano karalius Ogas išėjo prieš juos su visa savo kariuomene į kovą prie Edrejo. [34] Tada VIEŠPATS tarė Mozei: „Nebijok jo, nes jį atidaviau į tavo ranką su visa jo kariuomene ir jo šalim. Tu gali pasielgti su juo, kaip pasielgei su amoriečių karalium Sichonu, kuris gyveno Chešbone“. [35] Jie taip sumušė jį, jo sūnus ir visą jo kariuomenę, jog jam nebeišliko nė ištrūkėlio, ir užėmė jo salį.

BILEAMAS IR JO PRANAŠYSTĖS (22, 1–24, 25)

Balakas nori papirkti Bileamą, kad tas prakeiktų Izraelį

22 [1] Iškeliavę izraeliai stovyklavo Moabo stepėse anapus Jordano ties Jerichu. [2] Siporo sūnus Balakas matė visa, ką Izraelis buvo padaręs amoriečiams. [3] Moabas labai bijojo tos tautos, nes ji buvo gausi, ir Moabą apėmė siaubas dėl izraelių. [4] Tada Moabas tarė Midjano vyresniesiems: „Dabar ta minia nulaižys visas

---

[h] **21,30** T.y. moabiečius

[i] **21,30** G

[j] **21,30** SamG

[k] **21,30** Rk.; M: žuvo Chešbonas ligi Dibono, ir nusiaubėme ligi Nofacho, kuris [nusitęsia] ligi Medebos

mūsų apylinkes, kaip bulius nulaižo lauko žalumynus“. Siporo sūnus Balakas tuo metu buvo Moabo karalius. [5] Jis siuntė pasiuntinius pas Beoro sūnų Bileamą į prie Eufrato[l] esantį Petorą, į ˹jo gimtąją˺[m] šalį, jo pasikviesti ir jam sakyti: „Štai tauta, išėjusi iš Egipto, apdengė šalies paviršių, ir ji apsigyveno ties manim. [6] Taigi dabar ateik, meldžiu, prakeik man šitą tautą, nes ji [skaičiumi] galingesnė už mane. Gal tada galėsiu ją sumušti ir išvaryti iš šalies, nes žinau, kad tas, kurį tu laimini, yra palaimintas ir tas, kurį prakeiki, yra prakeiktas“.

Bileamas atsisako, bet Dievas priverčia jį eiti

[7] Moabo vyresnieji ir Midjano vyresnieji, pasiėmę užmokestį už žyniavimą, išvyko ir, atėję pas Bileamą, jam iškalbėjo Balako žodžius. [8] O jis jiems tarė: „Pernakvokite čia šiąnakt, ir aš jums atsakysiu, kaip man VIEŠPATS nurodys“. Taigi Moabo kunigaikščiai pasiliko pas Bileamą. [9] Dievas atėjo pas Bileamą ir tarė: „Kas yra šitie vyrai pas tave?“ [10] Bileamas atsakė Dievui: „Siporo sūnus Balakas, Moabo karalius, [juos] atsiuntė [su žinia]: [11] ‚Štai tauta, išėjusi iš Egipto, apdengia šalies paviršių. Taigi dabar ateik ir prakeik man ją. Gal tada galėsiu ją nukariauti ir išvaryti. [12] Dievas tarė Bileamui: „Tau nevalia eiti su jais nei prakeikti tos tautos, nes ji palaiminta!“ [13] Bileamas, rytą atsikėlęs, tarė Balako kunigaikščiams: „Eikite į savo šalį, nes VIEŠPATS man uždraudė eiti su jumis“. [14] Atsikėlę Moabo kunigaikščiai parvyko pas Balaką ir tarė: „Bileamas atsisakė eiti su

---

[l]**22,5** Lit. Upės

[m]**22,5** Lit. tautiečių; arba: amaviečių; kkr. MssSamSV: Amono

mumis“. [15] Paskui Balakas dar kartą siuntė daugiau kunigaikščių ir garbingesnių už šituos. [16] Atvykę pas Bileamą, jie jam tarė: „Taip pasakė Siporo sūnus Balakas: ‚Nedelsk, meldžiu, ateiti pas mane, [17] nes tikrai tau gausiai atlyginsiu ir, ko tik iš manęs reikalausi, įvykdysiu! Taigi ateik, meldžiu, prakeik man šitą tautą!’“ [18] Bileamas atsakydamas tarė Balako tarnams: „Jei Balakas man duotų sidabro ir aukso, kiek tik telpa jo namuose, negalėčiau, atlikdamas mažą ar didelį dalyką, sulaužyti VIEŠPATIES, mano Dievo, paliepimo. [19] O dabar pasilikite čia, meldžiu, ir jūs[n] šią naktį, kad patirčiau, ką dar VIEŠPATS nori man pasakyti“. [20] Atėjęs naktį pas Bileamą VIEŠPATS jam tarė: „Jei šitie vyrai yra atėję tavęs pasikviesti, tai kelkis, eik su jais, tačiau daryk tik tai, ką tau pasakysiu!“ [21] Taigi Bileamas, rytą atsikėlęs, pabalnojo savo asilę ir leidosi į kelionę su Moabo kunigaikščiais.

Bileamas ir jo asilė, kuri prašneko

[22] Tačiau VIEŠPATIES rūstybė užsidegė dėl to, kad jis vyko, ir VIEŠPATIES angelas atsistojo ant kelio jam pasipriešinti, kai tas buvo bejojąs ant savo asilės, lydimas savo abiejų vaikinų. [23] Asilė pamatė VIEŠPATIES angelą, atsistojusį ant kelio ir laikantį rankoje iš makšties ištrauktą kalaviją. Asilė, pasukusi iš kelio, ėjo lauku. Tada Bileamas sudavė asilei, norėdamas ją pasukti į kelią. [24] Paskui VIEŠPATIES angelas atsistojo ant siauro tako tarp vynuogynų su akmensiene abiejose pusėse. [25] Asilė, pamačiusi VIEŠPATIES angelą, prisispaudė prie sienos ir primygo Bileamo koją prie sienos. Tada jis vėl

---

[n] **22,19** T.y. kaip ir pirmiau atvykusieji

jai sudavė. [26] Paskui VIEŠPATIES angelas, vėl paėjęs į priekį, atsistojo siauroje vietoje, kur nebuvo kelio pasukti nei į dešinę, nei į kairę. [27] Asilė, pamačiusi VIEŠPATIES angelą, atsigulė po Bileamu. Tada užsidegė Bileamo rūstybė, ir jis mušė asilę lazda. [28] Bet VIEŠPATS atvėrė asilės nasrus, ir ji prašneko į Bileamą: „Ką tau padariau, kad jau tris kartus mane mušei?“ [29] Bileamas atsakė asilei: „Todėl, kad man išdykavai! Jei tik būčiau turėjęs rankoje kalaviją, iš karto būčiau tave nudobęs!“ [30] Bet asilė atsakė Bileamui: „Argi aš ne tavo asilė, ant kurios tu jodavai per savo gyvenimą iki šios dienos? Argi tikrai buvau įpratusi taip elgtis su tavim?“ Jis atsakė: „Ne“. [31] Tada VIEŠPATS atidengė Bileamo akis, ir jis pamatė VIEŠPATIES angelą, atsistojusį kelyje ir laikantį rankoje iš makšties ištrauktą kalaviją. Jis nusilenkė ir parpuolė kniūpsčias. [32] VIEŠPATIES angelas jam tarė: „Kodėl jau tris kartus mušei savo asilę? Štai aš pats išėjau tau pasipriešinti, nes tavo[o] kelias ˹be atodairos˺[p] eina prieš mane. [33] Asilė mane matė ir jau tris kartus pasisuko nuo manęs. ˹Jei ji nebūtų˺[q] pasisukusi nuo manęs, tikrai jau dabar būčiau tave nužudęs, o ją palikęs gyvą!“ [34] Bileamas tarė VIEŠPATIES angelui: „Nusidėjau, nes nežinojau, kad tu pats buvai atsistojęs prieš mane ant kelio. O dabar, jei tau tai nepatinka, noriu sau grįžti“. [35] Bet VIEŠPATIES angelas tarė Bileamui: „Eik su tais vyrais, tačiau kalbėk tik tą žodį, kurį tau pasakysiu!“ Taigi Bileamas nuėjo su Balako kunigaikščiais.

---

[o]**22,32** SamGV; ~M

[p]**22,32** Tiksli hebr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

[q]**22,33** GSV; M: Galbūt ji buvo

Balakas pasitinka Bileamą

[36] Išgirdęs, kad Bileamas atėjęs, Balakas išėjo jo pasitikti į Moabo miestą [, esantį prie Arnono ribos], esantį srities pakraštyje. [37] Ir Balakas tarė Bileamui: „Argi ne primygtinai siunčiau pas tave tavęs pasikviesti? Kodėl nevykai pas mane? Argi iš tiesų negaliu tau atlyginti?“ [38] Bileamas atsakė Balakui: „Štai dabar esu atvykęs pas tave. Ar tikrai galėsiu ką kalbėti? [Tik] žodį, kurį Dievas įdės man į burną, kalbėsiu“. [39] Paskui Bileamas ėjo su Balaku, ir jie atėjo į Kirjat-Chusotą. [40] Balakas paaukojo galvijų bei mažųjų gyvulių ir pasiuntė [aukos dalį] Bileamui ir su juo buvusiems kunigaikščiams.

Bileamo pirmoji pranašystė

[41] Ryto metą Balakas paėmė Bileamą, jį užvedė ant ˹Bamot-Baalo˺[r],

23 iš kur jis pamatė tautos kraštinę[s] dalį. [1] Tada Bileamas tarė Balakui: „Pastatyk man čia septynis aukurus ir paruošk man čia septynis bulius bei septynis avinus“. [2] Balakas padarė, kaip Bileamas buvo reikalavęs, ir ˹Balakas su Bileamu˺[t] aukojo jautį ir aviną ant kiekvieno aukuro. [3] Bileamas tarė Balakui: „Atsistok prie savo deginamosios aukos, o aš noriu paeiti šalin. Gal VIEŠPATS[u] man leis susitikti su juo. Ką jis man apreikš, tą tau pranešiu“. Ir jis nuėjo ant nuplikusios

---

[r]**22,41** Lit. Baalo aukštumų

[s]**23,1** T.y. arčiausią

[t]**23,2** Kl. MssG: pastarasis

[u]**23,3** SamG: Dievas

kalvos. 4 Dievas susitiko Bileamą, ir pastarasis jam tarė: „Paruošiau septynis aukurus ir paaukojau bulių ir aviną ant kiekvieno aukuro“. 5 VIEŠPATS[v] įdėjo žodį į Bileamo burną ir tarė: „Sugrįžk pas Balaką ir šitaip kalbėk!“ 6 Jis sugrįžo pas jį, ir štai tas tebestovėjo prie savo deginamosios aukos su visais Moabo kunigaikščiais. 7 Tada, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė: „Iš Aramo mane atvedė Balakas, Moabo karalius, iš Rytų kalnų. ‚Ateik, prakeik man Jokūbą, ateik, ištark prakeiksmą Izraeliui!’ 8 Kaip galėčiau prakeikti, ko Dievas neprakeikė? Ir kaip ištarti prakeiksmą tam, kuriam Dievas jo neištarė? 9 Nes nuo uolų viršūnės jį matau, nuo kalvų jį stebiu. Štai tauta, kuri gyvena atskirai ir nepriskiria savęs prie tautų. 10 Kas gali suskaityti Jokūbo dulkes[w] ar ⌜suskaičiuoti Izraelio miriadus⌝[x]? Tegul aš mirsiu teisiųjų mirtim, ir mano baigtis tebūnie kaip jo!“ 11 Balakas tarė Bileamui: „Ką man padarei? Tave atsikviečiau, kad prakeiktum mano priešus, o štai tu juos laiminte palaiminai!“ 12 Bet jis atsakydamas tarė: „Argi neturiu tiksliai pakartoti to, ką VIEŠPATS[y] deda man į burną?“

Bileamo antroji pranašystė

13 Paskui Balakas jam tarė: „Eik, meldžiu, su manim į kitą vietą, iš kur jį pamatysi. Tik jo kraštinę dalį pamatysi, jo visc nepamatysi. Prakeik jį man iš tenai!“ 14 Taigi jis pasiėmė jį į žvalgų lauką, į Pisgos viršūnę, pastatė

---

[v] **23,5** G: Dievas

[w] **23,10** T.y. nesuskaitomą daugybę; plg. Pr 13,16.

[x] **23,10** Rk., plg. G; M: Izraelio ketvirtadalio (arba: dulkių = aibės) skaičių

[y] **23,12** G: Dievas

septynis aukurus ir aukojo jauniklį bulių bei aviną ant kiekvieno aukuro. 15 Paskui Bileamas[z] tarė Balakui: „Pastovėk čia prie savo deginamosios aukos, kol aš susitiksiu[a]“. 16 VIEŠPATS[b] susitiko su Bileamu, įdėjo žodį į jo burną ir tarė: „Sugrįžk pas Balaką ir šitaip kalbėk!“ 17 Jis atėjo pas jį, ir štai jis buvo bestovįs prie savo deginamosios aukos, ir Moabo kunigaikščiai buvo su juo. Balakas jį paklausė: „Ką kalbėjo VIEŠPATS?“ 18 Tada, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė: „Kelkis, Balake, ir klausykis! Palenk man savo ausį, Siporo sūnau! 19 Dievas ne žmogus, kad jis meluotų, ne mirtingasis, kad pakeistų savo nusistatymą. Ar jis ką pasakė neįvykdęs, ar ką kalbėjo neištesėjęs? 20 Štai man pavesta laiminti. Taigi ˹aš laiminu˺[c] ir negaliu atšaukti. 21 Nepastebėta blogo Jokūbe, nematyta nelaimės Izraelyje. VIEŠPATS, jo Dievas, yra su juo, ir Karaliaus džiugesys jame[d]. 22 Dievas yra tas, kuris juos išvedė iš Egipto. Jis[e] turi tarsi buivolo ragus. 23 Tikrai nėra kerų prieš Jokūbą, nėra apžavų prieš Izraelį! Dabar sakytina apie Jokūbą, apie Izraelį: ‚Ką Dievas padarė!’ 24 Štai tauta, kuri kaip liūtė atsistoja, kuri kaip liūtas atsikelia! Jis neatsiguls, kol nebus prarijęs grobio ir išgėręs užmuštųjų kraujo“.

---

[z]**23,15** Kl. MssGS; M: jis

[a]**23,15** Būtent su Dievu

[b]**23,16** Kl. MssG: Dievas

[c]**23,20** SamGT; M: jis palaimino

[d]**23,21** T.y. iškilmingo garbinimo ir pergalės šauksmas Dievui, Izraelio Karaliui

[e]**23,22** T.y. Izraelis

Bileamo trečioji pranašystė

[25] Tada Balakas tarė Bileamui: „Nei tu turi ją visiškai prakeikti, nei ją visiškai palaiminti!“ [26] Bet Bileamas atsakydamas tarė Balakui: „Argi tavęs neįspėjau, tardamas: ‚Ką tik VIEŠPATS[f] pasakys, tą darysiu?‘“ [27] Balakas tarė Bileamui: „Eikš, meldžiu, noriu tave pasiimti į kitą vietą. Gal Dievui atrodys tinkama, kad tu iš ten man ją prakeiktum“. [28] Taigi Balakas pasiėmė Bileamą į Peoro viršūnę, apžvelgiančią Ješimono[g] paviršių. [29] Bileamas tarė Balakui: „Pastatyk man čia septynis aukurus ir paruošk man čia septynis jauniklius bulius bei septynis avinus“. [30] Balakas padarė, kaip Bileamas buvo paliepęs: jis aukojo jauniklį bulių ir aviną ant kiekvieno aukuro.

24 [1] Bileamas, matydamas, kad VIEŠPAČIUI patiko laiminti Izraelį, nebėjo, kaip kitais kartais, ieškoti žyniavimo ženklų, bet atgręžė veidą į dykumą. [2] Bileamas, pakėlęs akis, pamatė Izraelį, nusėdusį savo gentimis. Dievo Dvasia atėjo ant jo, [3] ir, pradėjęs savo pranašystę, jis tarė: „Sako[h] Beoro sūnus Bileamas, sako vyras, kurio akis atverta[i]; [4] sako tas, kuris girdi Dievo žodžius, ⌜kuris žino, ką Aukščiausiasis žino⌝[j], kuris regi Visagalio regėjimus įpuolęs į transą, bet atidengtomis akimis: [5] Kokios gražios tavo padangtės,

---

[f] **23,26** SamGV: Dievas

[g] **23,28** Arba: dykumos

[h] **24,3** Lit. ištarmė

[i] **24,3** S; GT: aiškiai mato; V: užverta

[j] **24,4** Papildyta iš 16 skn.; ~M

Jokūbe, tavo buveinės, Izraeli! [6] Kaip upelių slėniai jos nutįsę, kaip sodai prie upės, kaip alavijai[k], kuriuos VIEŠPATS pasodino, kaip kedrai šalia vandens! [7] Vanduo tekės iš jo kibirų, ir jo pasėliai turės gausiai vandens. Galingesnis už Agagą bus jo karalius, ir pasidarys iškilni jo karalystė. [8] Dievas yra tas, kuris jį išvedė iš Egipto. Jis turi lyg buivolo ragus. Jis praris tautas, savo priešininkes, sutrupins jų kaulus ir sutriuškins ˹savo prispaudėjus˺[l]. [9] Jis prigludo, atsigulė kaip liūtas, kaip liūtė – kas drįstų jį pažadinti? Kurie tave laimina, tebūnie palaiminti, ir kurie tave prakeikia, tebūnie prakeikti!“

Bileamo ketvirtoji pranašystė

[10] Tada Balakas užsidegė pykčiu prieš Bileamą ir suplojo rankomis[m]. Ir Balakas tarė Bileamui: „Mano priešų prakeikti tave pakviečiau, o štai tu jau tris kartus juos laiminte palaiminai! [11] Tad dabar skubiai vyk sau namo! Buvau pažadėjęs: ‚Tau gausiai atlyginsiu’, bet štai VIEŠPATS tave sulaikė nuo atlyginimo“. [12] Bileamas atsakė Balakui: „Argi aš jau nekalbėjau ir tavo pasiuntiniams, kuriuos buvai atsiuntęs pas mane, tardamas: [13] ‚Jei Balakas man duotų sidabro ir aukso, kiek telpa jo namuose, negalėčiau neklausyti VIEŠPATIES paliepimo, savavališkai darydamas gera ar pikta. Ką VIEŠPATS kalbės, tą kalbėsiu’? [14] Dabar štai einu pas savo žmones. ˹Bet pirma˺[n] noriu tave įspėti dėl to, ką šita

---

[k] **24,6** Arba: aloinai; arba rk.: ąžuolai

[l] **24,8** Rk.; S: jo (t.y. priešo) strėnas; M: jo strėles

[m] **24,10** Paniekos ar pajuokos gestas

[n] **24,14** Lit. Eikš

tauta padarys tavo tautai ˹vėlesniu laiku˺[o]“. [15] Jis pradėjo savo pranašystę ir tarė: „Sako Beoro sūnus Bileamas, sako vyras, kurio akis atverta, [16] sako tas, kuris girdi Dievo žodžius ir žino, ką Aukščiausiasis žino, kuris regi Visagalio regėjimus įpuolęs į transą, bet atidengtomis akimis: [17] Aš jį[p] matau, tačiau ne dabar [pasirodantį]; aš jį išvystu, tačiau ne arti [esantį]. Žvaigždė užteka[q] iš Jokūbo, pakyla skeptras iš Izraelio. Tas sutriuškins Moabo smilkinius ir visų šetų momenį[r]. [18] Edomas bus jo[s] nuosavybė, ir jo nuosavybė bus Seyras. Izraelis įsigalės, [19] Jokūbas[t] sutryps ˹savo priešus˺[u] ir išnaikins ˹Seyro ištrūkėlius˺[v]“.

Bileamo paskutinės pranašystės

[20] Pamatęs Amaleką, jis pradėjo savo pranašystę ir tarė: „Amalekas buvo pirmutinis tarp tautų, bet jo galas – pražūtis“. [21] Pamatęs kainus, jis pradėjo savo pranašystę ir tarė: „Patvari tavo buveinė, Kaine[w], ir susuktas ant uolos tavo lizdas. [22] O vis dėlto jis skirtas sudeginti. Kaip ilgai beužtruks, kol Ašūras tave nusives į nelaisvę?“ [23] Pradėjęs savo pranašystę, jis tarė: „Deja, kas išliks

---

[o]**24,14** Lit. dienų pabaigoje

[p]**24,17** T.y. būsimą Izraelio valdovą (Dovydą), kuris nugalės ir valdys Moabą ir Edomą

[q]**24,17** GSV; M: atkeliauja

[r]**24,17** Sam; plg. Jer 48,45

[s]**24,18** S; ~M

[t]**24,19** Rk.; M: Iš Jokūbo

[u]**24,19** Atkelta iš 18b galo.

[v]**24,19** Rk.; M: ištrūkusius iš miesto (Iro?)

[w]**24,21** Atkelta iš 22a.

gyvas! ˹Iš šiaurės˺[x] [24] [atplauks] laivai, iš kitiečių pusės. Tie pavergs Ašūrą ir pavergs Ėberį. Bet ir jam[y] lemta žūti“. [25] Paskui Bileamas pakilęs nuėjo ir sugrįžo namo; taip pat Balakas nuėjo savo keliu.

Izraeliai ima garbinti Peoro Baalą

25 [1] Izraeliui apsistojus Šitime, vyrai pradėjo paleistuvauti su moabietėmis. [2] Jos pasikvietė vyrų prie savo dievo[z] pjaunamųjų aukų, o vyrai valgė ir kniūpsčiomis garbino jų dievą[a]. [3] Taip Izraelis atsidavė Peoro Baalui. Tada užsidegė VIEŠPATIES rūstybė prieš Izraelį, [4] ir VIEŠPATS tarė Mozei: „Paimk visus žmonių vadeivas ir juos ˹pastatyk su sulaužytais sąnariais˺[b] VIEŠPAČIUI prieš saulę, kad VIEŠPATIES rūstybės įkarštis nusigręžtų nuo Izraelio“. [5] Tada Mozė tarė Izraelio teisėjams: „Kiekvienas nužudykite tuos savo vyrus, kurie atsidavė Peoro Baalui!“

Pinechaso uolumas

[6] ˹Kaip tik tuo metu˺[c] vienas iš izraelių atėjo ir atsivedė pas savo brolius midjanietę, Mozei ir visai izraelių bendruomenei matant, kai jie verkė prie susitikimo padangtės angos. [7] Pinechasas, kunigo Aharono sūnaus Eleazaro sūnus, tai pamatęs, pakilo iš bendruomenės

---

[x]**24,23** Rk.

[y]**24,24** T.y. priešui, atplaukusiam iš Kipro ir vakarinių salų bei pajūrių

[z]**25,2** Arba: dievų

[a]**25,2** Arba: dievus

[b]**25,4** Dėl neišaiškintos veiksmažodžio reikšmės negalima tiksliai nustatyti, egzekucijos būdo.

[c]**25,6** Lit. Štai

vidaus. Pasiėmęs į ranką ietį, [8] jis įėjo paskui izraelį į palapinės vidų[d] ir perdūrė abu, izraelį ir moterį ˹per jos pilvą˺[e]. Tada maras buvo sulaikytas nuo izraelių. [9] O mirusiųjų nuo maro buvo˹ dvidešimt keturi tūkstančiai˺[f]. [10] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [11] „Pinechasas, kunigo Aharono sūnaus Eleazaro sūnus, nugręžė mano rūstybę nuo izraelių, būdamas tarp jų toks uolus su man būdingu uolumu, jog aš nepadariau izraeliams galo savo uolumu. [12] Todėl sakyk: ‚Štai aš jam duodu savo gerovę žadantį laidą[g]. [13] Jam ir jo palikuonims po jo turi ˹būti garantuota amžina kunigystė˺[h] už tai, kad jis buvo uolus savo Dievui ir permaldavo už izraelius'“. [14] Užmuštasis izraelis, kuris buvo užmuštas kartu su midjaniete, buvo vardu Zimris, Salaus sūnus, šimeonų protėvio šeimos vadas. [15] O užmuštoji moteris midjanietė buvo vardu Kozbė, Suro duktė. Jis buvo kilčių [protėvio šeimos] viršininkas Midjane.

Reikalaujama atkeršyti midjaniečiams

[16] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [17] „Pasidarykite midjaniečių priešai ir juos sumuškite, [18–19] nes jie pasidarė jūsų priešai savo suktybėmis, kurias jie klastingai pavartojo prieš jus Peoro dalyke ir dalyke Kozbės, Midjano vado dukters, jų tautietės, užmuštos tą dieną, kai kilo maras dėl Peoro“.

---

[d] **25,8** Tiksliau: moterims skirtą palapinės dalį

[e] **25,8** Turbūt dtgr. iš 8a.

[f] **25,9** 1 Kor 10,8: 23000

[g] **25,12** Lit. sandorą

[h] **25,13** Lit. tekti amžinos kunigystės sandora

Antrasis cenzas

26 [19] Marui praėjus, [1] VIEŠPATS tarė Mozei ir kunigo Aharono sūnui Eleazarui: [2] „Suskaičiuokite visą izraelių bendruomenę, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, jų protėvių šeimomis, visus, kurie turi atlikti karinę tarnybą Izraelyje“. [3] Mozė ir kunigas Eleazaras juos patikrino[i] Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, [4] dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. Izraeliai, kurie buvo išvykę iš Egipto: [5] Reūbenas, Izraelio pirmagimis. Reūbeno palikuonys: ⸢iš Chanocho⸣[j] – chanochų giminė; iš Palaus – palų giminė; [6] iš Chesrono – chesronų giminė; iš Karmio – karmių giminė. [7] Šitos buvo reūbenų giminės; jų patikrintųjų – keturiasdešimt trys tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt. [8] Palaus sūnus[k]: Eliabas. [9] Eliabo sūnūs: [Nemuelis[l],] Datanas ir Abiramas. Tai tie patys Datanas ir Abiramas, bendruomenės išrinktieji, kurie sukėlė vaidą prieš Mozę ir Aharoną kartu su Koracho šalininkais, tiems vaidijantis su VIEŠPAČIU. [10] Žemė išsižiojo ir prarijo juos bei Korachą, kai suokalbininkai numirė, ugniai prarijus du šimtus penkiasdešimt vyrų. Taip jie tapo įspėjančiu ženklu. [11] Tačiau korachai nenumirė. [12] Šimeono palikuonys pagal savo gimines: iš Nemuelio – nemuelių giminė; iš Jamino – jaminų giminė; iš Jachino – jachinų giminė; [13] iš Zeracho –

---

[i] **26,3** Rk.; S: suskaičiavo; M: kalbėjo

[j] **26,5** Rk., plg. 12 ir 15 skn.; M: Chanochas

[k] **26,8** Rk.; M: sūnūs

[l] **26,9** Turbūt atkeltas iš 12 skn.

zerachų giminė; iš Sauliaus[m] – saulių giminė. [14] Šitos buvo šimeonų giminės; jų patikrintųjų – dvidešimt du tūkstančiai du šimtai. [15] Gado palikuonys pagal savo gimines: iš Sefono – sefonų giminė; iš Chagio – chagių giminė; iš Šūnio – šūnių giminė; [16] iš Oznio – oznių giminė; iš Ėrio – ėrių giminė; [17] iš Arodo – arodų giminė; iš Arelio – arelių giminė. [18] Šitos buvo gadų giminės; jų patikrintųjų – keturiasdešimt tūkstančių penki šimtai. [19] Judo sūnūs: Ėras ir Onanas. Ėras ir Onanas mirė Kanaano šalyje. [20] [Šitie] buvo Judo palikuonys pagal savo gimines: iš Šėlos – šėlų giminė; iš Pereso – Peresų giminė; iš Zeracho – zerachų giminė. [21] [Šitie] buvo Pereso palikuonys: iš Chesrono – chesronų giminė; iš Chamulio – chamulių giminė. [22] Šitos buvo Judo giminės; jų patikrintųjų – septyniasdešimt šeši tūkstančiai penki šimtai. [23] Isacharo palikuonys pagal savo gimines: ˹iš Tolos˺[n] – tolų giminė; iš Pūvos – pūvų giminė; [24] Jašubo – jašubų giminė; iš Šimrono – šimronų giminė. [25] Šitos buvo Isacharo giminės; jų patikrintųjų – šešiasdešimt keturi tūkstančiai trys šimtai. [26] Zebuluno palikuonys pagal savo gimines: iš Seredo – seredų giminė; iš Ėlono – ėlonų giminė; iš Jachleelio – jachleelių giminė. [27] Šitos buvo zebulunų giminės; jų patikrintųjų – šešiasdešimt tūkstančių penki šimtai. [28] Juozapo palikuonys pagal savo gimines: Menašė ir Efraimas. [29] Menašės palikuonys: iš Machyro – machyrų giminė. Machyras buvo Gileado tėvas. Iš Gileado –gileadų giminė. [30] Šitie buvo Gileado palikuonys: iš Iezerio

---

[m]**26,13** Hbr. šāūl

[n]**26,23** Kl. Mss SamG; M: Tola

– iezerių giminė; iš Chėleko – chėlekų giminė; 31 ⌜iš Asrielio⌝[o] – asrielių giminė; ⌜iš Šechemo⌝[p] – šechemų giminė; 32 ⌜iš Šemido⌝[q] – šemidų giminė; ⌜iš Chėferio⌝[r] – chėferių giminė. 33 Chėferio sūnus Selafechadas neturėjo sūnų, tik dukteris. Selafechado dukterų vardai: Machla ir Noja, Chogla, Milka ir Tirsa. 34 Šitos buvo Menašės giminės; jų patikrintųjų – penkiasdešimt du tūkstančiai septyni šimtai. 35 Šitie yra Efraimo palikuonys pagal savo gimines: iš Šutelacho – šutelachų giminė; iš Becherio – becherių giminė; iš Tachano – tachanų giminė. 36 Šitie buvo Šutelacho palikuonys: iš Ėrano – ėranų giminė. 37 Šitos buvo efraimų giminės; jų patikrintųjų – trisdešimt du tūkstančiai penki šimtai. Šitie buvo Juozapo palikuonys pagal savo gimines. 38 Benjamino palikuonys pagal savo gimines: iš Belos – belų giminė; iš Ašbelio – ašbelių giminė; iš Achiramo – achiramų giminė; 39 iš Šufamo – šufamų giminė; iš Chufamo – chufamų giminė. 40 Belos sūnūs buvo Ardas ir Naamanas. ⌜Iš Ardo⌝[s] – ardų giminė; iš Naamano – naamanų giminė. 41 Šitie buvo Benjamino palikuonys pagal savo gimines; jų patikrintųjų – keturiasdešimt penki tūkstančiai šeši šimtai. 42 Šitie buvo Dano palikuonys pagal savo gimines; iš Šuchamo – šuchamų giminė. Šitos buvo Dano giminės[t]; 43 [u]jų

---

[o]**26,31** G; M: Asrielis

[p]**26,31** G; M: Šechemas

[q]**26,32** G; M: Šemida

[r]**26,32** G(AF); M: Chėferis

[s]**26,40** SamG(O)V; ~M

[t]**26,42** M + vėlesnį priedą: pagal savo gimines

[u]**26,43** M + vėlesnį priedą: visos šuchamų giminės

patikrintųjų – šešiasdešimt keturi tūkstančiai keturi šimtai. [44] Ašerio palikuonys pagal savo gimines: iš Imnos – imnų giminė; iš Jišvio – jišvių giminė; iš Berijos – berijų giminė; [45] [v]iš Cheberio – cheberių giminė; iš Malkielio – malkielių giminė. [46] Ašerio duktė buvo vardu Sara. [47] Šitos yra Ašerio palikuonių giminės; jų patikrintųjų – penkiasdešimt trys tūkstančiai keturi šimtai. [48] Naftalio palikuonys pagal savo gimines: iš Jachseelio – jachseelių giminė; iš Gunio – gunių giminė; [49] iš Jėserio – jėserių giminė; iš Šilemo – šilemų giminė. [50] Šitos buvo Naftalio giminės; ˹jų patikrintųjų˺[w] – keturiasdešimt penki tūkstančiai keturi šimtai. [51] Šitiek buvo patikrintųjų izraelių: šeši šimtai vienas tūkstantis septyni šimtai trisdešimt.

Šalies paskirstymo būdas

[52] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [53] „Šitoms[x] turi būti paskirstyta šalis kaip veldinys, atsižvelgiant į asmenų[y] skaičių. [54] Tai, kurios yra daugiau, tu turi skirti didesnį veldinį, o tai, kurios yra mažiau, – mažesnį veldinį. Kiekvienai turi būti duodamas jos veldinys proporcingai jos patikrintųjų [skaičiui]. [55] Tačiau šalis turi būti paskirstyta burtais. Jų protėvių genčių vardais jos turi ją paveldėti. [56] Burtais turi būti paskirstytas jos[z] veldinys, ar jos būtų daug, ar maža“.

---

[v]**26,45** M + iš beriju; ~kl. MssSamG

[w]**26,50** Rk.; M: pagal savo gimines, ir jų patikrintųjų

[x]**26,53** T.y. gentims

[y]**26,53** Lit. vardų

[z]**26,56** T.y. kiekvienos genties

Levių cenzas

[57] Šitie buvo levių patikrintieji pagal savo gimines: iš Gėršono – gėršonų giminė; iš Kehato – kehatų giminė; iš Merario – merarių giminė. [58] Šitos buvo Levio giminės: libnių giminė, chebronų giminė, machlių giminė, mūšių giminė, korachų giminė. Kehatas buvo Omramo tėvas, [59] o Omramo žmona buvo vardu Jochebeda, Levio duktė, kuri buvo gimusi Leviui Egipte ir pagimdė Omramui Aharoną, Mozę ir jų seserį Mirjamą. [60] Aharonui gimė Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. [61] Nadabas ir Abihus numirė, aukodami neteisėtą ugnį VIEŠPATIES akivaizdoje. [62] Jų patikrintų buvo dvidešimt trys tūkstančiai, visi vyriškiai, mėnesio amžiaus ir vyresni. Jie mat nebuvo patikrinti ⌜drauge su kitais izraeliais⌝[a], nes jiems neduota veldinio tarp izraelių. [63] Šitie buvo Mozės ir kunigo Eleazaro patikrinti, kai jie patikrino izraelius Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu. [64] Ir tarp jų nebebuvo nė vieno iš Mozės ir kunigo Aharono patikrintųjų, kai jie patikrino izraelius Sinajaus dykumoje, [65] nes VIEŠPATS buvo pasakęs, kad jie turėsią mirti dykumoje. Taigi nė vieno iš jų nebeišliko, išskyrus Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą.

Dukterų paveldėjimo teisė

27 [1] Priėjo dukterys Selafechado, sūnaus Chėferio, sūnaus Gileado, sūnaus Machyro, sūnaus Menašės[b], sūnaus Juozapo. Šitokie buvo jo dukterų

---

[a]**26,62** Lit. tarp izraelių

[b]**27,1** V; M +iš Menašės giminių

vardai: Machla, Noja, Chogla, Milka ir Tirsa. [2] Jos atsistojo Mozės, kunigo Eleazaro, [kilčių] vadų ir visos bendruomenės akivaizdoje prie susitikimo padangtės angos, sakydamos: [3] „Mūsų tėvas mirė dykumoje, ir jis nepriklausė klikai tų, kurie buvo susibūrę prieš VIEŠPATĮ, Korės šalininkams, bet jis mirė dėl savo nuodėmės ir nepaliko sūnų. [4] Kodėl mūsų tėvo vardas turėtų išnykti iš jo giminės dėl to, kad jis neturėjo sūnaus? Duok mums nuosavybę tarp mūsų tėvo brolių!“ [5] Mozė pateikė jų teisinį ieškinį VIEŠPAČIUI. [6] VIEŠPATS tarė Mozei: [7] „Selafechado dukterų reikalavimas teisėtas. Būtinai joms duok kaip veldinį nuosavybę tarp jų tėvo brolių ir joms perleisk jų tėvo palikimą! [8] O izraeliams kalbėk, sakydamas: ‚Jei kas mirs, nepalikdamas sūnaus, turite perleisti jo palikimą jo dukteriai. [9] Bet jei jis neturės dukters, turite atiduoti jo palikimą jo broliams. [10] O jei jis neturės brolių, turite atiduoti jo palikimą jo tėvo broliams. [11] Bet jei jo tėvas neturės brolių, turite atiduoti jo palikimą jo artimiausiam kraujo giminaičiui iš jo giminės, ir tas turi jį pasisavinti. Tai turi tapti izraeliams teisiniu nuostatu, kaip VIEŠPATS įsakė Mozei’“.

Mozė, įspėtas apie artėjančią mirtį, paskiria Jošuvą savo įpėdiniu

[12] VIEŠPATS tarė Mozei: „Užlipk į šitą Abarimo kalną ir pamatyk šalį, kurią daviau izraeliams. [13] Paskui, ją pamatęs, ir tu susijungsi[c] su savo tėvo gimine, kaip susijungė tavo brolis Aharonas, [14] kadangi, bendruomenei sukėlus vaidą, nepaklusote mano paliepimui Sino

---

[c] **27,13** Lit. būsi surinktas (t.y. priskirtas) prie

dykumoje mane parodyti jų akyse esant šventą, ˹galintį parūpinti vandens˺[d]“. Tai buvo Kadešo Meribos vandenys Sino dykumoje. [15] Tada Mozė prabilo į VIEŠPATĮ: [16] „Tegul VIEŠPATS, visos žmonijos dvasių Dievas, paskiria bendruomenei vadovauti vyrą, [17] kuris išeitų ir pareitų jų priešakyje ir kuris juos išvestų ir parvestų, kad VIEŠPATIES bendruomenė nebūtų kaip avys, neturinčios piemens“. [18] VIEŠPATS atsakė Mozei: „Pasiimk Nūno sūnų Jošuvą, vyrą, kuriame yra dvasia[e], uždėk ant jo savo ranką, [19] jį pastatyk kunigo Eleazaro ir visos bendruomenės akivaizdoje ir jį įgaliok jų akyse. [20] Ir perduok jam dalį savo didybės, kad visa izraelių bendruomenė jo klausytų. [21] Jis turi prisistatyti kunigui Eleazarui, kad tas jam atsiklaustų nusprendimo, pasitelkęs urimą[f] VIEŠPATIES akivaizdoje. Jam paliepus, jie turi išžygiuoti – jis pats ir su juo visi izraeliai, visa bendruomenė“. [22] Mozė padarė, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs. Jis paėmė Jošuvą ir jį pristatė kunigui Eleazarui ir visai bendruomenei. [23] Jis uždėjo ant jo rankas ir jį įgaliojo, kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs per Mozę.

---

[d]**27,14** Lit. vandeniu

[e]**27,18** T.y. kuris yra gavęs iš Dievo visas tautos vadui reikalingas ypatybes: sumanumą, drąsą, kovingumą ir kt.

[f]**27,21** Tiksliau, pasitelkęs urimą ir tumimą (plg. Iš 28, 30; Lev 8, 8), galbūt du akmenėlius, laikomus kunigo krūtinės kišenėje, kurių vienas ženklino „taip“, o kitas „ne“, ir kurių vieną jis ištraukdavo, atsiklausdamas Dievo sprendimo.

Aukų nuostatai

28 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Įsakyk izraeliams, jiems tark: ‚Jūs turite rūpestingai aukoti man skirtą auką, maistą[g] mano ugnim aukojamoms aukoms, mane raminantį kvapą tam skirtu metu’.

Kasdieninė auka

[3] Jiems tark: ‚Tokia yra ugnies auka, kurią turite aukoti VIEŠPAČIUI: kasdien du metinius, bekliaudžius ėriukus kaip nuolatinę deginamąją auką. [4] Vieną ėriuką tu turi paaukoti rytą, o kitą ėriuką paaukoti pavakaryje[h], [5] ir kaip javienių auką – dešimtadalį efos smulkių miltų, sumaišytų su ketvirčiu hino aliejaus iš sugrūstų alyvų. [6] Tai nuolatinė deginamoji auka, kuri buvo aukojama raminančiam kvapui Sinajaus kalne kaip ugnies auka VIEŠPAČIUI. [7] Ir kaip jam[i] priklausančią liejamąją auką [turi paaukoti] ketvirtį hino kiekvienam ėriukui. Šventoje vietoje tu turi išlieti stipraus gėrimo auką VIEŠPAČIUI. [8] Antrąjį ėriuką tu turi paaukoti pavakaryje. Su tokia pat, kaip rytmečio javienių auka, ir su tokia pat jam priklausančia liejamąja auka tu turi [jį] paaukoti kaip raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI.

Šabatos auka

[9] Šabatos dieną – du metinius, bekliaudžius ėriukus ir kaip javienių auką du dešimtadalius efos smulkių miltų,

---

[g] **28,2** M: mano maistą

[h] **28,4** Lit. tarp prieblandos ir tamsos

[i] **28,7** T.y. ėriukui

sumaišytų su aliejum, ir jiems priklausančią liejamąją auką – [10] kaip šabatos deginamąją auką kiekvieną šabatą kartu su nuolatine deginamąja auka ir jos liejamąja auka.

Jaunaties šventės auka

[11] Savo mėnesių pradžiomis turite aukoti deginamąją auką VIEŠPAČIUI: du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus; [12] javienių auką: tris dešimtadalius [efos] smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam buliui; javienių auką: du dešimtadalius smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam avinui, [13] ir javienių auką: po dešimtadalį smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, kiekvienam ėriukui – raminančio kvapo deginamąją, ugnies auką VIEŠPAČIUI. [14] Jiems priklausančios liejamosios aukos turi būti sudarytos iš pusės hino vyno[j] buliui, iš trečdalio hino avinui ir iš ketvirčio hino ėriukui. Tokia yra jaunaties deginamoji auka, aukotina per kiekvieną metų jaunatį. [15] Taip pat vienas ožys turi būti aukojamas VIEŠPAČIUI kaip auka už nuodėmę kartu su nuolatine deginamąja auka ir jai priklausančia liejamąja auka.

Neraugintos duonos šventės auka

[16] Pirmąjį mėnesį, keturioliktąją mėnesio dieną, turi būti užšvenčiamas Pesachas VIEŠPAČIUI. [17] Penkioliktą to mėnesio dieną turi būti šventė. Septynias dienas turi valgyti macus[k]. [18] Pirmąją dieną turi įvykti šventas sušaukimas; jums neleidžiama dirbti jokio darbadienio

---

[j] **28,14** SamSV

[k] **28,17** T.y. neraugintus paplotėlius

darbo. [19] Jūs turite aukoti ugnies, deginamąją auką VIEŠPAČIUI: du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius ėriukus – jie turi būti jums be kliaudos, – [20] ir kaip jiems priklausančią javienių auką – smulkių miltų, sumaišytų su aliejum. Turite panaudoti tris dešimtadalius [efos] [kiekvienam] buliui ir du dešimtadalius avinui. [21] Po dešimtadalį tu turi panaudoti kiekvienam iš septynių ėriukų. [22] Taip pat vieną nuodėmės aukos ožį, kad permaldautų už jus. [23] Šituos turite paruošti kaip priedą prie rytinės deginamosios aukos, kuri priklauso nuolatinei deginamajai aukai. [24] Tokias pat [aukas] kasdien turite aukoti septynias dienas kaip ugnies maistą, raminantį kvapą VIEŠPAČIUI. Jis turi būti aukojamas kaip priedas prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia liejamąja auka. [25] Septintąją dieną turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo.

Savaičių šventės auka

[26] Pirmonių dieną, aukodami per savo Savaičių šventę naujų grūdų auką VIEŠPAČIUI, turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. [27] Jūs turite aukoti deginamąją auką kad ji būtų raminantis kvapas VIEŠPAČIUI: du jauniklius bulius, vieną aviną, septynis metinius ėriukus. [28] Ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, – tris dešimtadalius [efos] kiekvienam buliui, du dešimtadalius kiekvienam avinui, [29] po dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų, [30] ir vieną ožį, kad permaldautų už jus. [31] Be nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka, jūs turite [juos] aukoti – jie turi būti jums

be kliaudos – su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis.

Septintojo mėnesio švenčių aukos

29 [1] Septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją, jus turite surengti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. Ta turi jums būti trimitavimo diena. [2] Jūs turite paruošti deginamąją auką, kad ji būtų raminantis kvapas VIEŠPAČIUI: vieną jauniklį bulių, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus [3] ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, – tris dešimtadalius [efos] buliui, du dešimtadalius avinui [4] ir vieną dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų – [5] ir vieną aukos už nuodėmę ožį, kad permaldautų už jus, [6] (kaip priedą prie jaunaties deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka ir prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka) su jiems priklausančiomis liejamosiomis aukomis, laikantis jiems galiojančio potvarkio, raminančiam kvapui skleisti, kaip ugnies auką VIEŠPAČIUI. [7] Šito, septintojo, mėnesio dešimtąją [dieną] jūs turite vykdyti šventą sušaukimą ir marintis[1]; jums nevalia dirbti jokio darbo. [8] Jūs turite aukoti VIEŠPAČIUI deginamąją auką, raminantį kvapą: vieną jauniklį bulių, vieną aviną, septynis metinius ėriukus – jie turi būti be kliaudos – [9] ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, – tris dešimtadalius [efos] buliui, du dešimtadalius vienam avinui, [10] po dešimtadalį kiekvienam iš septynių ėriukų,

---

[1]**29,7** T.y. pasninkauti

– [11] vieną ožį kaip auką už nuodėmę (kaip priedą prie permaldavimo aukos už nuodėmę ir prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių auka) ir jiems priklausančias liejamąsias aukas. [12] Septintojo mėnesio penkioliktą dieną jūs turite vykdyti šventą sušaukimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo, ir jūs turite švęsti šventę VIEŠPAČIUI septynias dienas. [13] Jūs turite aukoti deginamąją, raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI: trylika jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių ėriukų – jie turi būti be kliaudos – [14] ir jiems priklausančią javienių auką: smulkių miltų, sumaišytų su aliejum, – tris dešimtadalius [efos] kiekvienam iš trylikos bulių, du dešimtadalius kiekvienam iš abiejų avinų, [15] po dešimtadalį kiekvienam iš keturiolikos ėriukų [16] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių bei liejamąja auka. [17] Antrąją dieną – dvylika jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [18] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [19] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir ˹liejamąja auka˺[m]. [20] Trečiąją dieną – vienuolika jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [21] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias

---

[m]**29,19** Kl. MssSV, plg. 16,22.25.28... 34 ir 38 skn. M: jiems priklausančias liejamąsias aukas

aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [22] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auka. [23] Ketvirtąją dieną – dešimt jauniklių bulių, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [24] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [25] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auka. [26] Penktąją dieną – devynis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [27] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [28] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auka. [29] Šeštąją dieną – aštuonis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [30] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [31] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos, jai priklausančios javienių aukos ir jai priklausančių liejamųjų aukų. [32] Septintąją dieną – septynis jauniklius bulius, du avinus, keturiolika metinių, bekliaudžių ėriukų, [33] jiems – buliams, avinams ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias

liejamąsias aukas – atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [34] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos, jai priklausančios javienių ir liejamosios aukos. [35] Aštuntąją dieną turite surengti iškilmingą susirinkimą; jums nevalia dirbti jokio darbadienio darbo. [36] Ir jūs turite aukoti deginamąją, raminančio kvapo ugnies auką VIEŠPAČIUI: vieną jauniklį bulių, vieną aviną, septynis metinius, bekliaudžius ėriukus, [37] jiems – buliui, avinui ir ėriukams – priklausančią javienių auką ir jiems priklausančias liejamąsias aukas, atsižvelgiant į jų skaičių, laikantis galiojančio potvarkio, [38] ir vieną ožį kaip auką už nuodėmę – kaip priedą prie nuolatinės deginamosios aukos su jai priklausančia javienių ir liejamąja auka. [39] Šitas [aukas] turite aukoti VIEŠPAČIUI per savo šventes kaip priedą prie jūsų įžado ir laisvos valios aukų, ar tai būtų jūsų deginamosios, javienių, liejamosios ar bendrystės aukos'".

30 [1] Mozė pasakė izraeliams visa taip, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Nuostatai apie moterų įžadų teisėtumą

[2] Mozė kalbėjo izraelių genčių viršininkams, sakydamas: „Štai ką VIEŠPATS yra įsakęs: [3] kai vyras duoda įžadą VIEŠPAČIUI ar duoda priesaiką, saistydamasis saistu, tai jam nevalia neištesėti savo žodžio; jis turi daryti visa taip, kaip buvo pasakęs[n]. [4] Kai moteris duoda įžadą VIEŠPAČIUI ir, būdama neištekėjusi, įsipareigoja saistu savo tėvo namuose, [5] ir jos tėvas, išgirdęs jos įžadą

---

[n] **30,3** Lit. išėję iš jo burnos

ir saistą, kuriuo ji įsipareigoja, jai nieko nesako, tai kiekvienas jos įžadas galioja ir kiekvienas saistas, kuriuo ji yra įsipareigojusi, turi galią. [6] Bet jei jos tėvas, kai tik išgirs, jai tai uždraus, visi jos įžadai ir saistai, kuriais ji yra įsipareigojusi, neturės galios. VIEŠPATS jai atleis, nes jos tėvas jai uždraudė. [7] Jei ji ištekės už vyro, ˹ją tebesaistant˺[o] jos įžadams ar jos lūpų neapgalvotam pažadui, kuriuo ji yra įsipareigojusi, [8] ir jos vyras tai išgirs ˹ir, kai išgirs˺[p], jai nieko nesakys, tai jos įžadai tebegalios ir jos saistai, kuriais ji yra įsipareigojusi, tebegalios. [9] Bet jei jos vyras, kai tik išgirs, jai uždraus, tai jis panaikins jos įžadą, kuris ją tebesaisto, ir jos lūpų neapgalvotą pažadą, kuriuo ji yra įsipareigojusi, ir VIEŠPATS jai atleis. [10] Našlės ir atskirtosios įžadas, visa, kuo ji yra įsipareigojusi, turi jai saistomą galią [11] Bet jei ji savo vyro namuose davė įžadą ar įsipareigojo saistu su priesaika [12] ir jos vyras išgirdęs jai nieko nesakė, jai neuždraudė, tai galioja visi jos įžadai, ir kiekvienas saistas, kuriuo ji yra įsipareigojusi, turi galią. [13] Bet jei jos vyras, kai tik išgirs, įsakmiai juos[q] panaikins, tai visa, ˹ką ji yra ištarusi˺[r], būtent jos įžadai ir įsipareigojimas, nebeturi galios. Jos vyras bus juos panaikinęs, ir VIEŠPATS jai atleis. [14] Bet kokį įžadą ir bet kokią saistančią priesaiką marintis jos vyras gali patvirtinti ir jos vyras gali panaikinti. [15] Bet jei jos vyras iš dienos į dieną jai vis nieko nesakys, tai jis tuo patvirtins visus jos įžadus ar visus jos saistus,

---

[o]**30,7** Lit. tebesant ant jos

[p]**30,8** G; M: kai išgirs, ir

[q]**30,13** T.y. įžadus ar įsipareigojimus

[r]**30,13** Lit. kas yra išėję iš jos lūpų

kurie ją saisto. Jis juos patvirtins, nes jis nieko nebus jai sakęs tą dieną, kai bus [apie juos] išgirdęs. [16] Bet jei jis juos įsakmiai panaikins praėjus kuriam laikui po to, kai bus girdėjęs, tai jis bus atsakingas už jos neištesėjįmą“. [17] Šitokie yra nuostatai, kuriuos VIEŠPATS davė Mozei tvarkyti santykiams tarp vyro ir jo žmonos, tarp tėvo ir jo dukters, kol ji dar netekėjusi savo tėvo namuose.

Keršto žygis prieš midjaniečius ir grobio padalinimas

31 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Atkeršyk midjaniečiams už izraelius; paskui turėsi susijungti su savo tėvo gimine“. [3] Tada Mozė kalbėjo tautai, sakydamas: „Apginkluokite[s] iš savo tarpo vyrus karo žygiui, kad jie žygiuotų prieš Midjaną įvykdyti VIEŠPATIES keršto Midjanui. [4] Turite pasiųsti po tūkstantį iš genties, iš visų Izraelio genčių, į karo žygį“. [5] Tad buvo pateikta[t] iš Izraelio kilčių[u] po tūkstantį iš genties, dvylika tūkstančių, apginkluotų kovai. [6] Mozė juos pasiuntė, po tūkstantį iš genties, į karo žygį – juos ir kunigo Eleazaro sūnų Pinechasą[v]. Tas laikė rankoje šventuosius ˹įrankius, būtent˺[w] trimitus kovos šauksmui signalizuoti. [7] Jie išžygiavo į karą prieš Midjaną, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, ir išžudė visus vyriškius. [8] Be tų, kuriuos jie nudūrė, jie dar nužudė Midjano karalius: Evį, Rekemą, Sūrą, Chūrą ir Rebą – penkis

---

[s] **31,3** SamMssGSV; M: Apsiginkluokite

[t] **31,5** G: atskaičiuota

[u] **31,5** Lit. tūkstančių

[v] **31,6** M +karo žygį; ~G

[w] **31,6** Arba: daiktus ir

Midjano karalius. Taip pat Beoro sūnų Bileamą jie nužudė kalaviju. [9] Izraeliai paėmė į nelaisvę midjaniečių moteris ir jų vaikus. Jie pasigrobė visus jų junginius gyvulius, visas jų bandas ir visą jų turtą. [10] Visus jų miestus, kur jie gyveno, ir visas jų palapinių stovyklas[x] jie sudegino. [11] Jie paėmė viską, ko prisiplėšė ir ką pasigrobė iš žmonių bei gyvulių. [12] Ir jie pargabeno pas Mozę, kunigą Eleazarą ir izraelių bendruomenę belaisvius, grobį ir išplėšas į stovyklą, į Moabo stepes, esančias prie Jordano ties Jerichu. [13] Mozė, kunigas Eleazaras ir visi bendruomenės vadai išėjo jų pasitikti už stovyklos. [14] Mozė supyko ant karininkų, tūkstantininkų ir šimtininkų, kurie buvo parvykę iš karo žygio. [15] Ir Mozė jiems tarė: „Kodėl[y] palikote visas moteris gyvas? [16] Juk kaip tik jos, Bileamui patarus, pasidarė izraeliams neištikimybės VIEŠPAČIUI priežastis Peoro atveju, taip kad maras ištiko VIEŠPATIES bendruomenę! [17–18] Taigi dabar nužudykite visus vyriškos lyties vaikus ir nužudykite kiekvieną moterį, turėjusią lytinių santykių su vyru, tačiau visus moteriškos lyties vaikus, kurie dar nėra turėję santykių su vyru, palikite sau gyvus. [19] O jūs patys turite septynias dienas stovyklauti už stovyklos. Kiekvienas iš jūsų, kuris nužudė asmenį, ir kiekvienas, kuris palietė nudurtą, turi apsivalyti nuo nuodėmės trečiąją ir septintąją dieną – jus patys ir jūsų belaisviai. [20] Taip pat turite sau apvalyti kiekvieną drabužį, kiekvieną odinį indą, kiekvieną ožkų [plaukų] audinį ir kiekvieną medinį indą“. [21] Kunigas Eleazaras tarė kareiviams, ˹paržygiavusiems

---

[x]**31,10** T.y. stovyklas, apvestas akmenine siena

[y]**31,15** SamGSV; M: Ar

iš karo˺[z]: „Šitoks yra įstatymo nuostatas, kurį VIEŠPATS įsakė Mozei: [22] tik auksą, sidabrą, žalvarį, geležį, alavą ir šviną, [23] kiekvieną daiktą, kuris gali ˹išlikti ugnyje˺[a], turite perleisti per ugnį, kad pasidarytų tyras. Tačiau jis dar turi būti apvalytas nuo netyrumo apvalančiu vandeniu. O visa, kas negali išlikti ugnyje, turite perleisti per vandenį. [24] Ir septintąją dieną turite išskalbti savo drabužius, kad būtumėte švarūs. Paskui galėsite [vėl] įeiti į stovyklą“. [25–26] VIEŠPATS tarė Mozei: „Suskaičiuokite nelaisvėn paimtus žmones ir pasigrobtus gyvulius – tu, kunigas Eleazaras ir bendruomenės protėvių [šeimų] galvos. [27] Ir pusiau padalyk grobį tarp tų, kurie dalyvavo kare, kurie buvo ištraukę į karo žygį, ir visos [likusios] bendruomenės. [28] Tu turi imti iš kareivių, ištraukusių į karo žygį, kaip rinkliavą VIEŠPAČIUI, po vieną būtybę iš kiekvieno penkių šimtų [būrio], iš žmonių, galvijų, asilų ir mažųjų gyvulių. [29] Iš jų[b] pusės turite jas[c] paimti, ir tu turi jas perduoti kunigui Eleazarui kaip duoklę VIEŠPAČIUI. [30] O iš izraelių pusės tu turi paimti po vieną, pagautą[d] iš kiekvieno penkių dešimčių [būrio], iš žmonių, galvijų, asilų ir mažųjų gyvulių – iš visų gyvulių – ir juos perduoti leviams, einantiems tarnystę VIEŠPATIES tabernakulyje“. [31] Mozė ir kunigas Eleazaras padarė, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [32] Grobio – kas buvo likę iš to, ko kariuomenė buvo prisiplėšusi – buvo šeši

---

[z]**31,21** GST(J); M: nuėjusiems į karą

[a]**31,23** Lit. eiti per ugnį

[b]**31,29** T.y. kareivių

[c]**31,29** T.y. būtybes

[d]**31,30** ~GSV

šimtai septyniasdešimt penki tūkstančiai mažųjų gyvulių, [33] septyniasdešimt du tūkstančiai galvijų, [34] šešiasdešimt vienas tūkstantis asilų [35] ir iš viso trisdešimt du tūkstančiai asmenų: moterų, kurios dar nebuvo turėjusios lytinių santykių su vyru. [36] Pusė, dalis [grobio] tų, kurie buvo ištraukę į karo žygį, suskaičiavus buvo trys šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai mažųjų gyvulių. [37] Duoklė VIEŠPAČIUI iš mažųjų gyvulių buvo šeši šimtai septyniasdešimt penki. [38] Galvijų buvo trisdešimt šeši tūkstančiai, ir duoklė iš jų VIEŠPAČIUI – septyniasdešimt du. [39] Asilų – trisdešimt tūkstančių penki šimtai, ir duoklė iš jų VIEŠPAČIUI – šešiasdešimt vienas. [40] Žmonių – šešiolika tūkstančių, ir duoklė iš jų VIEŠPAČIUI – trisdešimt du asmenys. [41] Mozė perdavė VIEŠPAČIUI skirtos dalies duoklę kunigui Eleazarui, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [42] Iš izraeliams priklausančios pusės, kurią Mozė buvo atskyręs nuo kariavusių vyrų [pusės], – [43] bendruomenės pusės mažųjų gyvulių buvo trys šimtai trisdešimt septyni tūkstančiai penki šimtai, [44] galvijų trisdešimt šeši tūkstančiai, [45] asilų trisdešimt tūkstančių penki šimtai, [46] žmonių šešiolika tūkstančių – [47] iš izraeliams priklausančios pusės Mozė paėmė[e] po vieną iš kiekvieno penkių dešimčių žmonių ir gyvulių [būrio] ir juos perdavė leviams, einantiems VIEŠPATIES tabernakulio tarnystę, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [48] Paskui priėjo prie Mozės kariuomenės dalinių[f] vadai, tūkstantininkai ir šimtininkai, [49] ir tarė Mozei: „Tavo tarnai suskaičiavo kareivius, kurie klausė

---

[e] **31,47** M +kas buvo pagauta atskyrus; ~ GSV

[f] **31,48** Lit. tūkstančių

mūsų komandos, ir nė vieno nepasigedome. [50] Tad mes atnešėme auką VIEŠPAČIUI, ką kiekvienas rado: auksinių gražmenų, antrankių[g], apyrankių, antspaudinių žiedų, auskarų ir karolių, norėdami duoti išpirką už savo gyvybes VIEŠPATIES akivaizdoje“. [51] Mozė ir kunigas Eleazaras priėmė iš jų auksą, visus dirbinius. [52] Visas iš tūkstantininkų ir šimtininkų gautas auksas aukos[h], kurią jie paaukojo[i] VIEŠPAČIUI, svėrė šešiolika tūkstančių septynis šimtus penkiasdešimt šekelių. [53] [Eiliniai] kareiviai [dar] buvo paėmę grobio kiekvienas sau. [54] Mozė ir kunigas Eleazaras priėmė auksą iš tūkstantininkų ir šimtininkų ir jį įnešė į susitikimo padangtę, kad jis būtų ⌜ženklas, primenąs izraelius⌝[j] VIEŠPATIES akivaizdoje.

Pirmasis žemės padalinimas į rytus nuo Jordano

32 [1] Reūbenai ir gadai turėjo labai daug gyvulių. Jiems pamačius Jazerio šalį ir Gileado šalį, pasirodė, kad ta vieta buvo [tinkama] vieta gyvuliams. [2] Atėję gadai ir reūbenai tarė Mozei, kunigui Eleazarui ir bendruomenės vadams: [3] „Atarotas, Dibonas, Jazeris, Nimra, Chešbonas, Elealė, Sebamas, Nebas ir Beonas – [4] šalis, kurią VIEŠPATS sumušė Izrelio bendruomenės akivaizdoje – yra šalis [,tinkama] gyvuliams, o tavo tarnai turi gyvulių“. [5] Jie toliau sakė: „Jei radome malonę tavo akyse, šita šalis tebūnie priskirta tavo tarnų nuosavybėn. Nevesk mūsų

---

[g] **31,50** T.y. ant viršutinės rankos dalies nešiojamų žiedų ar aprišalų

[h] **31,52** Lit. pakėlimo

[i] **31,52** Lit. pakėlė

[j] **31,54** Lit. atminas izraeliams

per Jordaną“. [6] Bet Mozė atsakė gadams ir reūbenams: „Nejaugi jūsų broliai eis į karą, o jūs čia sėdėsite? [7] Kodėl norite atimti izraeliams drąsą, kad jie nepereitų į šalį, kurią VIEŠPATŠ yra jiems davęs? [8] Taip pasielgė jūsų tėvai, man juos išsiuntus iš Kadeš-Barnėjos šalies apžiūrėti. [9] Nukakę lig Eškolio slėnio ir apžiūrėję šalį, jie atėmė izraeliams drąsą, kad tie nebenorėjo įeiti į šalį, kurią VIEŠPATS buvo jiems davęs. [10] Tą dieną užsidegė VIEŠPATIES rūstybė, ir jis prisiekė, tardamas: [11] ‚Vyrai, kurie atkilo iš Egipto, dvidešimties metų amžiaus ir vyresni, tikrai nepamatys šalies, kurią su priesaika pažadėjau Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, nes jie visa širdim ⌜man nepakluso⌝[k], [12] išskyrus kenazo Jefunės sūnų Kalebą ir Nūno sūnų Jošuvą, nes šie visa širdim ⌜buvo klusnūs VIEŠPAČIUI⌝[l]. [13] Taigi užsidegė VIEŠPATIES rūstybė prieš Izraelį, ir jis keturiasdešimt metų leido jiems klaidžioti dykumoje, iki pragaišo visa karta, kuri piktai elgėsi VIEŠPATIES akyse. [14] Štai jūs, nusidėjėlių išperos, pakilote į savo tėvų vietą VIEŠPATIES rūstybės įkarščiui prieš Izraelį dar padidinti! [15] Nes jei nusigręžę neseksite paskui jį, jis dar ilgiau jį[m] paliks dykumoje, ir jūs pražudysite visą šitą tautą“. [16] Prie jo priartėję, jie tarė: „Čia norime pastatyti avidžių savo bandoms ir miestų savo vaikučiams. [17] O mes patys norime traukti apsiginklavę, ⌜išsirikiavę kovai⌝[n], izraelių priešakyje, kol atvesime juos į jų vietą. Tuo tarpu mūsų vaikučiai

---

[k] **32,11** Lit. nesekė manęs

[l] **32,12** Lit. sekė VIEŠPATĮ

[m] **32,15** T.y. Izraelį

[n] **32,17** GV; M: skubėdami

turi pasilikti sutvirtintuose miestuose, apsaugoti nuo šalies gyventojų. [18] Nesugrįšime į savo namus, kol izraeliai nebus paveldėję kiekvienas savo veldinio, [19] nes negausime veldinio su jais anapus Jordano ir toliau, kadangi mums jau atiteko mūsų veldinys šiapus Jordano į rytus“. [20] Mozė jiems atsakė: „Jei tai darysite, jei apsiginkluosite VIEŠPATIES akivaizdoje karui [21] ir kiekvienas iš jūsų apsiginklavęs pereis Jordaną VIEŠPATIES akivaizdoje, iki jis pavarys sau iš priekio savo priešus [22] ir šalis bus pajungta VIEŠPATIES akivaizdoje, ir tik paskui sugrįšite, tai būsite laisvi nuo [tolimesnių] įsipareigojimų VIEŠPAČIUI bei Izraeliui, ir šita šalis atiteks jūsų nuosavybėn VIEŠPATIES akivaizdoje. [23] Bet jei taip nepasielgsite, tai aišku, kad būsite nusidėję VIEŠPAČIUI, ir žinokite, kad jūsų nuodėmė jus atras. [24] Statykitės miestų savo vaikučiams ir avidžių savo mažiesiems gyvuliams, ir įvykdykite, ką esate pažadėję!“ [25] Gadai ir reūbenai atsakė Mozei: „Tavo tarnai pasielgs, kaip mūsų[o] valdovas įsako. [26] Mūsų vaikučiai, mūsų žmonos, mūsų bandos ir visi mūsų gyvuliai pasiliks ten, Gileado miestuose, [27] o tavo tarnai, kiekvienas apsiginklavęs kovai, pereis VIEŠPATIES akivaizdoje kariauti, kaip mūsų[p] valdovas įsako“. [28] Tada Mozė davė įsakymą dėl jų kunigui Eleazarui, Nūno sūnui Jošuvai ir izraelių genčių protėvių [šeimų] galvoms. [29] Mozė jiems tarė: „Jei gadai ir reūbenai pereis su jumis Jordaną, kiekvienas apsiginklavęs kovai VIEŠPATIES akivaizdoje, ir šalis bus pajungta jūsų akivaizdoje, tai

---

[o] **32,25** Lit. mano

[p] **32,27** Lit. mano

turite priskirti Gileado šalį jų nuosavybėn. [30] Bet jei jie nepereis apsiginklavę su jumis, jie turės įsikurti tarp jūsų, Kanaano šalyje“. [31] Gadai ir reūbenai atsiliepė, tardami: „Ką VIEŠPATS kalbėjo apie tavo tarnus, tą darysime. [32] Mes pereisime apsiginklavę VIEŠPATIES akivaizdoje į Kanaano šalį, kad mums pasiliktų mūsų veldima nuosavybė šiapus Jordano“. [33] Tada Mozė davė jiems – gadams, reūbenams ir Juozapo sūnaus Menašės genties pusei – amoriečių karaliaus Sichono karalystę ir Bašano karaliaus Ogo karalystę – šalį, susiskirsčiusią miestais su [jų] sritimis, ⌜miestus po visą šalį⌝[q]. [34] Gadai atstatė Giboną, Atarotą, Aroerį, [35] Atrot-Šofaną, Jazerį, Jogbehą, [36] Bėt-Nimrą, Bėt-Haraną, sutvirtintus miestus ir avides. [37] Reūbenai atstatė Chešboną, Elealę, Kirjataimą, [38] Nebą ir Baal-Meoną – [tų dviejų] vardai pakeisti – ir Sibmą. Ir jie pavadino miestus, kuriuos jie buvo atstatę, ⌜savo vardais⌝[r]. [39] Menašės sūnaus Machyro sūnūs nužygiavo į Gileadą, jį paėmė ir išvarė amoriečius, gyvenančius jame. [40] perleido Gileadą Menašės sūnui Machyrui, ir tas apsigyveno jame. [41] Menašės sūnus Jayras nužygiavęs paėmė jų palapinių kaimus ir juos pavadino „Jayro palapinių kaimais“. [42] Nobachas nužygiavęs paėmė Kenatą bei jo kaimus ir jį pavadino Nobachu, savo vardu.

Dykumos kelionės stotys

33 [1] Šitos buvo izraelių stotys, kai jie, Mozei ir Aharonui vadovaujant, pulkais išėjo iš Egipto šalies. [2] Mozė, VIEŠPAČIUI paliepus, užrašė jų išvykimo

---

[q]**32,33** Lit. šalies miestus aplinkui

[r]**32,38** G; M: vardais

vietas, vieną stotį po kitos. Šitos buvo jų stotys pagal jų išvykimo vietas: [3] Jie išvyko iš Ramzio pirmąjį mėnesį, penkioliktąją pirmojo mėnesio dieną. Dieną po Pesacho izraeliai drąsiai[s] išvyko visų egiptiečių akyse, [4] egiptiečiams laidojant tuos, kuriuos VIEŠPATS buvo užmušęs tarp jų – visus pirmagimius. Taip VIEŠPATS nuteisė jų dievus. [5] Izraeliai, išvykę iš Ramzio, stovyklavo Sukote. [6] Išvykę iš Sukoto, jie stovyklavo Ėtame, esančiame dykumos pakraštyje. [7] Išvykę iš Ėtamo, jie atsigręžė į Pi-Hachirotą, esantį priešais Baal-Sefoną, ir stovyklavo ties Migdoliu. [8] Išvykę iš ˹Pi-Hachiroto˺[t], jie perėjo per jūrą į dykumą ir, nuėję trijų dienų kelią Ėtamo dykumoje, stovyklavo Maroje. [9] Išvykę iš Maros, jie atvyko į Ėlimą. Ėlime buvo dvylika vandens šaltinių ir septyniasdešimt palmių, ir jie ten stovyklavo. [10] Išvykę iš Ėlimo, jie stovyklavo prie Nendrių jūros. [11] Išvykę nuo Nendrių jūros, jie stovyklavo Sino dykumoje. [12] Išvykę iš Sino dykumos, jie stovyklavo Dofkoje. [13] Išvykę iš Dofkos, jie stovyklavo Aluše. [14] Išvykę iš Alušo, jie stovyklavo Refidime. Ten nebuvo vandens žmonėms gerti. [15] Išvykę iš Refidimo, jie stovyklavo Sinajaus dykumoje. [16] Išvykę iš Sinajaus dykumos, jie stovyklavo Kibrot-Hataavoje. [17] Išvykę iš Kibrot-Hataavos, jie stovyklavo Chasėrote. [18] Išvykę iš Chasėroto, jie stovyklavo Ritmoje. [19] Išvykę iš Ritmos, jie stovyklavo Rimon-Perese. [20] Išvykę iš Rimon-Pereso, jie stovyklavo Libnoje. [21] Išvykę iš Libnos, jie stovyklavo Risoje. [22] Išvykę iš Risos,

---

[s]**33,3** Lit. su pakelta ranka

[t]**33,8** Dgl. MssSamSV; M: Hachiroto priešakio

jie stovyklavo Kehėlatoje. [23] Išvykę iš Kehėlatos, jie stovyklavo prie Šeferio kalno. [24] Išvykę iš Šeferio kalno, jie stovyklavo Charadoje. [25] Išvykę iš Charados, jie stovyklavo Makhėlotoje. [26] Išvykę iš Makhėlotos, jie stovyklavo Tachate. [27] Išvykę iš Tachato, jie stovyklavo Tarache. [28] Išvykę iš Taracbo, jie stovyklavo Mitkoje. [29] Išvykę iš Mitkos, jie stovyklavo Chašmonoje. [30] Išvykę iš Chašmonos, jie stovyklavo Mosėrote. [31] Išvykę iš Mosėroto, jie stovyklavo Benė-Jaakane. [32] Išvykę iš Benė-Jaakano, jie stovyklavo Hor-Hagidgade. [33] Išvykę iš Hor-Hagidgado, jie stovyklavo Jotbatoje. [34] Išvykę iš Jotbatos, jie stovyklavo Abronoje. [35] Išvykę iš Abronos, jie stovyklavo Esjon-Geberyje. [36] Išvykę iš Esjon-Geberio, jie stovyklavo Sino dykumoje, tai yra Kadeše. [37] Išvykę iš Kadešo, jie stovyklavo prie Horo kalno, Edomo šalies pakraštyje. [38] VIEŠPAČIUI paliepus, kunigas Aharonas užlipo į Horo kalną ir ten mirė keturiasdešimtaisiais metais po izraelių išėjimo iš Egipto šalies, penktąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [dieną]. [39] Aharonas buvo šimto dvidešimt trejų metų amžiaus, kai jis mirė Horo kalne. [40] Kanaanietis, Arado karalius, kuris gyveno Negebe, Kanaano šalyje, išgirdo, kad izraeliai ateiną. [41] Išvykę nuo Horo kalno, jie stovyklavo Salmonoje. [42] Išvykę iš Salmonos, jie stovyklavo Punone. [43] Išvykę iš Punono, jie stovyklavo Obote. [44] Išvykę iš Oboto, jie stovyklavo Ijė-Abarime, Moabo pasienyje. [45] Išvykę iš Ijimo, jie stovyklavo Dibon-Gade. [46] Išvykę iš Dibon-Gado, jie stovyklavo Almon-Diblatajemoje. [47] Išvykę iš Almon-Diblatajemos, jie stovyklavo Abarimo kalnuose ties Nebu. [48] Išvykę iš Abarimo kalnų, jie stovyklavo Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu.

[49] Jie stovyklavo prie Jordano nuo Bėt-Ješimoto ligi Abel-Šitimo, Moabo stepėse.

Nuostatai apie vakarinės Jordano šalies paskirstymą ir sienas

[50] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, sakydamas: [51] „Kalbėk izraeliams, jiems tark: ‚Kai jūs pereisite per Jordaną į Kanaano šalį, [52] turite pavaryti nuo savęs visus šalies gyventojus ir sunaikinti visus jų [dievų] atvaizdus. Turite sunaikinti visas jų nulietas statulas, nusiaubti visus jų alkus, [53] užimti šalį ir joje įsikurti, nes jums priskyriau tą šalį, kad ją užvaldytumėte. [54] Jūs turite burtais priskirti savo nuosavybėn tą šalį, atsižvelgdami į savo gimines: tam, kurio daug, turite priskirti didelį veldinį, o tam, kurio maža, turite[u] priskirti mažą veldinį. Ką jam lems burtai, tai turi jam priklausyti. Pagal protėvių gentis turite sau priskirti veldinį. [55] Bet jei nepavarysite nuo manęs šalies gyventojų, tai tie, kuriuos iš jų paliksite, taps akstinais jūsų akyse ir dygliais jūsų šonuose. Jie jus vargins šalyje, kurioje jūs gyvensite. [56] Kaip sumaniau pasielgti su jais, taip pasielgsiu su jumis’“.

34 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [2] „Įsakyk izraeliams, jiems tark: ‚Kai įeisite į Kanaano šalį – tai yra šalis, kuri atiteks jums kaip veldinys, Kanaano šalis, kiek apima jos sritys, – [3] tai pietinė siena turi jums eiti nuo dykumos palei Edomą, tai yra pietinė riba turi jums eiti nuo Druskos jūros pakraščio rytuose. [4] Paskui riba turi jums pasisukti į pietus nuo Skorpionų įkalnės,

---

[u]**33,54** G; M: tu turi

pereiti į Siną ir pasibaigti į pietus nuo Kadeš-Barnėjos. Iš ten ji turi eiti į Chasar-Adadą ir pereiti į Asmoną. [5] Toliau ta riba turi pasisukti iš Asmonos į Egipto upelį, ir jos galas turi pasiekti jūrą. [6] O vakarinė riba turi jums būti Didžioji jūra ir pajūris. Ta turi jums būti vakarinė riba. [7] O ta turi jums būti šiaurinė riba: nuo Didžiosios jūros turite sau išvesti liniją į Horo kalną. [8] Nuo Horo kalno turite išvesti liniją į Lebo[v]-Chamatą, ir ribos galas turi pasiekti Zedadą. [9] Iš ten riba turi eiti į Zifroną, ir jos galas turi pasiekti Chasar-Ėnaną. Ta turi jums būti šiaurinė riba. [10] Kaip rytinę ribą turite išvesti sau liniją nuo Chasar-Ėnano į Šefamą. [11] Paskui riba turi eiti žemyn iš Šefamo į Hariblą, į rytus nuo Aino. Toliau riba turi nusileisti ir atsimušti į Kinereto jūros kalnagūbrį rytuose. [12] Pagaliau riba turi eiti žemyn į Jordaną. ir jos galas turi pasiekti Druskos jūrą. Šitokia turi jums būti šalis, apribota iš visų pusių'“. [13] Mozė įsakė izraeliams: „Šita yra šalis, kurią turite sau priskirti burtais kaip veldinį, kurią VIEŠPATS įsakė duoti devynioms ir pusei genties, [14–15] nes reūbenų gentis savo protėvių šeimomis, gadiečių gentis savo protėvių šeimomis ir pusė Menašės genties jau yra gavusios savo veldinį šiapus Jordano ties Jerichu, rytuose, į saulėtekio pusę“. [16] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [17] „Šitokie yra vardai vyrų, kurie turi jums ˹priskirti šalį kaip veldinį˺[w]: kunigas Eleazaras ir Nūno sūnus Jošuva. [18] Be to, turite paimti po vieną vadą iš genties, kad ˹priskirtų šalį kaip veldinį˺[x].

---

[v]**34,8** Arba: įėjimą į

[w]**34,17** Plg.S ir 29 skn.; M: paveldėti šalį

[x]**34,18** GS, plg. 29 skn.; M: paveldėtų šalį

[19] Šitokie yra vyrų vardai: iš Judo genties Jefunės sūnus Kalebas; [20] iš Šimeono genties Amihudo sūnus Šemuelis; [21] iš Benjamino genties Kislono sūnus Elidadas; [22] iš danų genties vadas Bukis, Joglio sūnus; [23] iš Juozapo palikuonių: iš menašių genties vadas Chanielis, Ėfodo sūnus, [24] iš efraimų genties vadas Kemuelis, Šiftano sūnus; [25] iš zebulunų genties vadas Elisafanas, Parnacho sūnus; [26] iš isacharų genties vadas Paltielis, Azano sūnus; [27] iš ašerių genties vadas Achihudas, Šelomio sūnus; [28] ir iš naftalių genties vadas Pedahelis, Amihudo sūnus“. [29] Šitie buvo tie, kuriems VIEŠPATS pavedė priskirti izraeliams veldinį Kanaano šalyje.

Levių miestai

35 [1] VIEŠPATS kalbėjo Mozei Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu, sakydamas: [2] „Įsakyk izraeliams, kad jie iš savo nuosavo veldinio duotų leviams miestų apsigyventi. Taip pat ganyklą, kuri driekiasi aplink miestus, turite duoti leviams. [3] Jie turi turėti miestų apsigyventi, ir jų ganyklos turi būti [naudojamos] jų junginiams gyvuliams, jų bandoms ir visiems jų gyvuliams. [4] Ganyklos miestų, kuriuos turite duoti leviams, turi nusitęsti nuo miesto sienos į lauko pusę tūkstantį mastų aplinkui. [5] Turite atmatuoti lauke už miesto dviejų tūkstančių mastų rytinę dalį, dviejų tūkstančių mastų pietinę dalį, dviejų tūkstančių mastų vakarinę dalį ir dviejų tūkstančių mastų šiaurinę dalį, o pats miestas turi būti viduryje. Tai turi jiems būti miestų ganyklos. [6] O dėl miestų, kuriuos turite duoti leviams, turite perleisti šešis prieglobsčio miestus, kad ten galėtų pabėgti užmušėjas. Prie jų dar turite pridėti

keturiasdešimt du miestus. [7] Iš viso miestų, kuriuos turite perleisti leviams, turi būti keturiasdešimt aštuoni su jų ganyklomis. [8] O dėl miestų, kuriuos turite perleisti iš izraelių nuosavybės – iš didesnio[y] turite imti daugiau, o iš mažesnio – mažiau. Kiekvienas turi perleisti [kai kuriuos] iš savo miestų leviams proporcingai jo gautam veldiniui“.

Prieglobsčio miestai ir žmogžudystės įstatymas

[9] VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [10] „Kalbėk izraeliams, jiems tark: ‚Kai jūs pereisite per Jordaną į Kanaano šalį, [11] turite išsirinkti miestus, kurie turi jums būti prieglobsčio miestai. Ten galės pabėgti užmušėjas, netyčiomis užmušęs asmenį. [12] Tie miestai turi jums tapti prieglobsčiu nuo kraujo keršytojo, kad užmušėjas neturėtų mirti, kol jam nebus padarytas teismo sprendimas[z] bendruomenės akivaizdoje. [13] Iš miestų, kuriuos turite duoti, šeši turi jums būti prieglobsčio miestai. [14] Tris tų miestų turite perleisti šiapus Jordano ir tris tų miestų turite perleisti Kanaano šalyje. Jie turi būti prieglobsčio miestai. [15] Izraeliams, ateiviui ir laikinai apsistojusiam tarp jų šitie šeši miestai turi būti prieglobstis, kad ten galėtų pabėgti kiekvienas, kuris netyčiomis yra užmušęs asmenį. [16] Bet jei jis bus jį sumušęs geležiniu įrankiu ir sumuštasis[a] mirs, tai jis bus žmogžudys. Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. [17] Ir jei jis bus jį sumušęs rankon paimtu akmeniu, nuo kurio galima mirti, ir sumuštasis mirs, tai jis bus žmogžudys.

---

[y] **35,8** T.y. didesnės genties , turinčios daug miestų

[z] **35,12** Lit. jis bus stovėjęs teisimui

[a] **35,16** Hbr. jis

Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. [18] Arba jei jis bus jį sumušęs mediniu įrankiu, nuo kurio galima mirti, ir sumuštasis mirs, tai jis bus žmogžudys. Žmogžudys turi būti nubaustas mirtim. [19] Kraujo keršytojas yra tas, kuris turi nužudyti žmogžudį. Jį sutikęs, jis turi jį nužudyti. [20] Ir jei užmušėjas[b] iš neapykantos bus ⌜ką nors⌝[c] pastūmęs ar ką su piktu kėslu metęs į jį, taip kad pastarasis mirs, [21] ar, būdamas priešiškai nusistatęs, jį sumuš savo ranka, taip kad pastarasis mirs, – tai tas, kuris sumušė, turi būti nubaustas mirtim. Jis yra žmogžudys. Kraujo keršytojas turi nužudyti žmogžudį, jį sutikęs. [22] Bet jei jis atsitiktinai, nebūdamas priešas, bus jį pastūmęs ar sviedęs į jį kokį nors įrankį be pikto kėslo, [23] ar nepastebėtai užmetęs ant jo kokį nors akmenį, nuo kurio galima mirti, taip kad pastarasis mirs, ir jei jis nebus buvęs jo priešas ir nebus siekęs jam pakenkti, – [24] tai bendruomenė turi daryti teismą užmušėjui ir kraujo keršytojui, laikydamasi šitų teisinių potvarkių. [25] Bendruomenė turi išgelbėti užmušėją iš kraujo keršytojo galios, ir bendruomenė turi jį sugrąžinti į jo prieglobsčio miestą, į kurį jis buvo pabėgęs, ir jis turi jame pasilikti, iki mirs vyriausiasis kunigas, kurį patepė šventu aliejum. [26] Bet jei užmušėjas kada nors išeis už srities jį priglobusio miesto, į kurį jis bus atbėgęs, [27] ir kraujo keršytojas nužudys užmušėją, tai jis nebus kaltas dėl kraujo praliejimo, [28] nes anas nebus pasilikęs jį priglobusiame mieste iki vyriausiojo kunigo mirties. Vyriausiajam kunigui mirus, užmušėjas gali sugrįžti į savo nuosavą žemę. [29] Tai turi jums galioti kaip

---

[b]**35,20** Lit. jis

[c]**35,20** Lit. jį

teisinis nuostatas per jūsų kartas visur, kur gyvensite. [30] Jei kas nors užmuš asmenį, tai, [tik] remiantis [kelių] liudininkų parodymu, turi nužudyti užmušėją. Vieno liudininko parodymo prieš asmenį neturi užtekti mirtim [nuteisti]. [31] Jums nevalia priimti išpirkos už gyvybę užmušėjo, kuris padarė mirtiną nusikaltimą; veikiau jis turi būti nubaustas mirtim. [32] Taip pat jums nevalia priimti išpirkos už atbėgusį[d] į jo prieglobsčio miestą, kad jam būtų leista sugrįžti [ir] gyventi šalyje pirm[e] vyriausiojo[f] kunigo mirties. [33] Jums nevalia sutepti šalies, kurioje būnate, nes kraujas yra tai, kas sutepa šalį. O šaliai galima atlikti permaldavimą už joje pralietą kraują tik krauju to, kuris jį praliejo. [34] Jums neleidžiama sutepti šalies, kurioje jūs gyvenate, kurios viduryje aš turiu savo būstą, nes aš, VIEŠPATS, turiu savo būstą tarp izraelių'".

Dukterų paveldėjimo teisės papildas

36 [1] Menašės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnų giminės protėvių [šeimų] galvos, kilusios iš Juozapo palikuonių giminės[g], priėjo ir kalbėjo Mozės ir kunigaikščių, izraelių protėvių [šeimų] galvų, akivaizdoje. [2] Jos tarė: „Mano valdovui VIEŠPATS įsakė duoti burtais kaip veldinį šalį izraeliams, ir mano valdovui VIEŠPATIES įsakyta duoti mūsų brolio Selafechado veldinį jo dukterims. [3] Jei jos ištekės už vieno kurio [kitų] izraelių genčių sūnų, tai jų veldinys

---

[d] **35,32** Rk.; M: atbėgimą

[e] **35,32** Lit. iki

[f] **35,32** Ms SamGS, plg. 28 skn.; ~M

[g] **36,1** MsGSV; M: giminių

bus atimtas nuo ˹mūsų tėvų˺[h] veldinio ir pridėtas prie veldinio genties [vyrų], kuriems jos priklausys. Taigi nuo mūsų paveldėtos dalies, priskirtos burtais, bus atimta. [4] Paskui, kai jubiliejaus metai ateis izraeliams, jų veldinys bus pridėtas prie veldinio genties [vyrų], kuriems jos priklausys, ir nuo mūsų tėvų genties veldinio bus atimtas jų veldinys“. [5] Tada Mozė, VIEŠPAČIUI paliepus, įsakė izraeliams: „Juozapo palikuonių gentis kalba tiesą. [6] Štai ką VIEŠPATS įsakė apie Selafechado dukteris: ‚Tegul jos išteka už to, kuris joms patinka, tačiau tik už jų tėvo genties giminaičio[i] joms leista ištekėti, [7] kad izraelių veldinys nepereitų iš genties į gentį, bet kad kiekvienas izraelis tvirtai laikytųsi prie savo tėvų genties veldinio. [8] Taigi kiekviena duktė, kuri įsigyja veldinį iš izraelių genčių, turi ištekėti už vieno kurio iš jos tėvo genties giminės, kad kiekvienas izraelis palaikytų savo tėvų veldinį [9] ir veldinys nepereitų iš vienos genties į kitą gentį, nes izraelių gentys turi tvirtai laikytis kiekviena prie savo veldinio’“. [10] Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, taip padarė Selafechado dukterys. [11] Machla, Tirsa, Chogla, Milka ir Noja, Selafechado dukterys, ištekėjo už savo dėdėnų[j]. [12] Jos ištekėjo [už vyrų] iš Juozapo sūnaus Menašės sūnų giminės, ir jų veldinys pasiliko prie jų tėvo giminės kilties. [13] Šitokie buvo įsakymai ir teisiniai nuostatai, kuriuos VIEŠPATS įsakė per Mozę izraeliams Moabo stepėse prie Jordano ties Jerichu.

---

[h]**36,3** S; jų tėvo

[i]**36,6** Lit. giminės

[j]**36,11** T.y. dėdžių sūnų

DEUTERONOMIJOS, ARBA PAKARTOTO ĮSTATYMO, KNYGA

Viešpats įsako žygiuoti į Kanaaną

1 [1] Šitie yra žodžiai, kuriuos Mozė įkalbėjo visam Izraeliui anapus Jordano, dykumoje, stepėje ties Sufu, tarp Parano ir Tofelio, Labano, Chasėroto ir Di-Zahabo. [2] [Vienuolika dienų trunka keliauti nuo Chorebo iki Kadeš-Barnėjos keliu į Seyro kalnyną.] [3] Keturiasdešimtaisiais metais, vienuoliktąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [dieną], Mozė kalbėjo izraeliams viską taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs apie juos, [4] po to, kai jis buvo sumušęs amoriečių karalių Sichoną, valdžiusį Chešbone, ir Bašano karalių Ogą, valdžiusį Aštarote ir[a] Edrejyje. [5] Anapus Jordano, Moabo šalyje, Mozė pradėjo aiškinti šitą įstatymą, sakydamas: [6] „VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums kalbėjo Chorebe, sakydamas: ‚Gana ilgai jūs užtrukote šitame kalne. [7] Eikite toliau ir iškeliavę nueikite į amoriečių kalnyną ir pas visus jų kaimynus Araboje, kalnyne, Šefeloje, Negebe ir pajūryje – į Kanaano šalį ir į Lebanoną ligi Didžiosios upės, Eufrato. [8] Štai aš atidaviau jums tą šalį. Įeikite ir užimkite šalį, kurią esu[b] prisiekęs duoti jūsų protėviams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, jiems ir jų vaikams po jų’.

---

[a] **1,4** MsGSV, plg. Još 12,4; ~M

[b] **1,8** SamG; M: VIEŠPATS yra

Mozė paskiria teisėjus padėjėjais

[9] Tuo metu jums sakiau: ‚Aš vienas nebeįstengiu jūsų nešti. [10] VIEŠPATS, jūsų Dievas, padarė jus gausius, ir štai jūsų šiandien yra tiek daug, kiek žvaigždžių danguje. [11] Tegu VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas, padaugina jus dar tūkstantį kartų ir jus palaimina, kaip jis yra jums pažadėjęs. [12] Kaip aš vienas galėčiau pakelti jūsų apsunkinimą, naštą ir bylinėjimąsi! [13] Pasirinkite išmintingų, protingų ir prityrusių[c] vyrų savo gentims, ir aš juos paskirsiu jūsų viršininkais. [14] Jus man atsakėte: ‚Geras dalykas, kurį pasiūlei daryti’. [15] Taigi aš paėmiau jūsų genčių viršininkus, išmintingus ir prityrusius vyrus, ir juos paskyriau jums viršininkais: tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais, dešimtininkais ir tvarkytojais jūsų gentims. [16] Ir tuo metu įsakiau jūsų teisėjams: ‚Išklausykite [ginčus] tarp savo brolių ir teiskite teisingai, ar kas bylinėtųsi su savo tautiečiu, ar pas jį esančiu svetimšaliu. [17] Teisdami nežiūrėkite asmens; išklausykite tiek mažą, tiek ir didelį. Nė vieno nebijokite, nes teismas priklauso VIEŠPAČIUI. Bet jei byla yra jums per sunki, ją pateikite man, kad ją išklausyčiau’. [18] Taip pat tuo metu jums įsakiau visus dalykus, kuriuos turite daryti“.

Išsiunčiami žvalgai

[19] „Sukilę eiti iš Chorebo, žygiavome per visą didžiulę ir klaikią dykumą, kurią matėme, keliu į amoriečių kalnyną, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, buvo mums įsakęs, ir

---

[c]**1,13** Arba: gero vardo (lit. žinomų)

pasiekėme Kadeš-Barnėją. [20] Tada jums sakiau: ‚Jūs pasiekėte amoriečių kalnyną, kurį VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums rengiasi duoti. [21] Žiūrėk, VIEŠPATS, tavo Dievas, tau atidavė šalį. Trauk aukštyn, užimk, kaip VIEŠPATS, tavo protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs! Nebijok ir nenusigąsk!’ [22] Bet jūs visi priėjote prie manęs ir sakėte: ‚Pasiųskime vyrų pirm savęs, kad jie mums ištirtų šalį ir mums duotų žinių apie kelią, kuriuo turime nukilti, ir apie miestus, į kuriuos nuvyksime’. [23] Tas pasiūlymas man atrodė geras, ir aš pasiūliau dvylika vyrų, po vieną iš kiekvienos genties. [24] Nusisukę jie traukė aukštyn į kalnyną, pasiekė Eškolio slėnį ir jį išžvalgė. [25] Taip pat jie paėmė su savim šalies vaisių, parsinešė juos žemyn pas mus ir mums padarė pranešimą. Jie sakė: ‚Graži šalis, kurią VIEŠPATS, mūsų Dievas, rengiasi mums duoti’. [26] Bet jūs nenorėjote žygiuoti aukštyn ir priešinotės VIEŠPATIES, savo Dievo, paliepimui. [27] Jūs murmėjote savo palapinėse, sakydami: ‚Kadangi VIEŠPATS nekenčia mūsų, jis mus išvedė iš Egipto šalies, norėdamas mus paduoti į amoriečių galią, kad tie mus sunaikintų. [28] [kitur] mes benukilsime[d]? Mūsų broliai ˹atėmė mums drąsą˺[e], sakydami: „Žmonės didesni ir aukštesni už mus, miestai dideli ir apvesti mūrais, siekiančiais dangų; net anakus ten matėme!“’ [29] Bet aš jums sakiau: ‚Nenusigąskite ir nebijokite jų! [30] VIEŠPATS, jūsų Dievas, einantis pirma jūsų, jis pats kariaus už jus lygiai taip, kaip jis jūsų akyse jau Egipte veikė už jus [31] ir [dykumoje, kurią matei, kur VIEŠPATS,

---

[d]**1,28** T.y. kur kitur, kaip tik į mirtį!

[e]**1,28** Lit. sutirpdė mūsų širdį

tavo Dievas, tave nešė, kaip kas neša savo vaiką,] visame kelyje, kuriuo ėjote, kol pasiekėte šitą vietą. 32 Vis dėlto jūs nepasitikėjote VIEŠPAČIU, savo Dievu, 33 ėjusiu pirma jūsų kelyje, kad paieškotų jums vietos stovyklauti – naktį ugnyje, kad jums šviestų kelyje, kuriuo turėjote eiti, ir dieną debesyje. 34 Išgirdęs jūsų kalbų garsą, VIEŠPATS supyko ir prisiekė, tardamas: ‚Nė vienas iš šitų vyrų [šitos piktos kartos][f] 35 nematys gražios šalies, kurią pažadėjau duoti jūsų protėviams, 36 išskyrus Jefunės sūnų Kalebą. Jis ją pamatys! Jam ir jo sūnums duosiu šalį, į kurią jis buvo įžengęs, nes jis visa širdimi liko ištikimas VIEŠPAČIUI'. 37 Taip pat VIEŠPATS supyko ir ant manęs dėl jūsų, sakydamas: ‚Tu irgi ten neįeisi. 38 Nūno sūnus Jošuva, kuris tau patarnauja, jis ten įeis. Jį padrąsink, nes jis ją[g] priskirs kaip veldinį Izraeliui. 39 Jūsų vaikučiai, apie kuriuos sakėte, kad jie tapsią grobiu, ir jūsų sūnūs, kurie dar nepažįsta nei gera, nei bloga, jie ten įeis, ir jiems aš ją duosiu, kad jie ją užimtų. 40 O nusisukę sukilkite eiti į dykumą Nendrių jūros linkui!' 41 Tada man atsakėte: ‚Nusidėjome VIEŠPAČIUI. Mes patys norime traukti aukštyn ir kariauti lygiai taip, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra mums įsakęs'. Jūs apsijuosėte kiekvienas savo kovos ginklais ir manėte tai esant lengvą dalyką traukti aukštyn į kalnyną. 42 Bet VIEŠPATS man tarė: ‚Sakyk jiems: „Netraukite aukštyn ir nekovokite, nes aš nebūsiu tarp jūsų, kad nebūtumėte savo priešų sumušti"'. 43 Nors jums tai pasakiau, jūs neklausėte. Jūs priešinotės VIEŠPATIES paliepimui ir,

---

[f] **1,34** ~G

[g] **1,38** T.y. šalį

pernelyg pasitikėdami savim, traukėte aukštyn į kalnyną. [44] Amoriečiai, gyveną tame kalnyne, išėjo prieš jus ir jus vijosi, kaip kad bitės daro, ir jus triuškino Seyre[h] ligi pat Chormos. [45] Sugrįžę jūs verkėte VIEŠPATIES akivaizdoje, tačiau VIEŠPATS neklausė jūsų verksmo ir neprilenkė jums savo ausies. [46] Tad ilgą laiką pasilikote Kadeše – tiek ilgai, kiek [ten] išbuvote“.

Kelionė per dykumą

2 [1] „Paskui apsigręžę sukilome eiti į dykumą, Nendrių jūros linkui, kaip VIEŠPATŠ man buvo pasakęs, ir ilgą laiką žygiavome lanku aplink Seyro kalnyną. [2–3] Tada VIEŠPATS man tarė: ‚Jūs jau gana ilgą laiką keliavote aplinkui šitą kalnyną. Pasisukite į šiaurę! [4] O žmonėms įsakyk: „Jus dabar pereisite per sritį savo brolių ėsavų, gyvenančių Seyre. Nors jie bijos jūsų, tačiau būkite labai atsargūs! [5] Neįsivelkite į karą su jais, nes jums neduosiu nieko iš jų šalies, nė tiek, kiek galima užminti kojos padu, nes esu atidavęs Seyro kalnyną Ėsavo nuosavybėn. [6] Jūs galite pirkti iš jų maisto už pinigus, kad turėtumėte ko valgyti. Taip pat ir vandens galite pirkti iš jų už pinigus, kad turėtumėte ko gerti. [7] Juk VIEŠPATS, tavo Dievas, tave palaimino kiekviename veiksme, kurio ėmėsi tavo rankos[i]. ⌜Jis dėmėjosi tavo kelione⌝[j] per šitą didžiulę dykumą. Per tuos keturiasdešimt metų VIEŠPATS, tavo Dievas, buvo su tavimi. Tau nieko nepristigo’. [8] Taigi

---

[h]**1,44** GSV: nuo Seyro

[i]**2,7** Dgl. Mss Sam GV, plg. 16,15; 24, 19; 31, 29; M: ranka

[j]**2,7** M; G: Tik pagalvok apie savo kelionę

mes ˹perėjome per˺[k] savo brolius ėsavus, gyvenančius Seyre, Arabos keliu[l] iš Ėlato ir Esjon-Geberio ir pasisukę traukėme toliau keliu į Moabo dykumą. [9] Tada VIEŠPATS man tarė: ‚Nelaikyk Moabo priešu ir neįsivelk į karą su jais, nes nieko iš jo šalies neduosiu tavo nuosavybėn, kadangi esu atidavęs Arą Loto palikuonių nuosavybėn'. [10] (Anksčiau ėmai gyveno joje – žmonės tokie stambūs, gausūs ir aukštaūgiai, kaip anakai. [11] Juos irgi, kaip anakus, laiko refajais, o moabiečiai juos vadina ėmais. [12] Seyre anksčiau gyveno chorai, bet ėsavai atėmė jų nuosavybę. Jie išnaikino juos iš savo akivaizdos ir apsigyveno jų vietoje taip pat, kaip Izraelis pasielgė su savo užimta šalim, kurią VIEŠPATS jiems davė.) [13] ‚Taigi[m] dabar kelkitės ir pereikite Zeredo upelį!' Tada mes perėjome Zeredo upelį. [14] O laiko, kuriuo keliavome iš Kadeš-Barnėjos lig tol, kol perėjome Zeredo upelį, buvo praslinkę trisdešimt aštuoneri metai, iki visa kariauti galinčių vyrų karta buvo pragaišusi iš stovyklos, kaip VIEŠPATS buvo jiems prisiekęs. [15] Pati VIEŠPATIES ranka buvo prieš juos, kad juos išrautų iš stovyklos iki paskutinio. [16] O kai visi kariauti galį vyrai iki paskutinio buvo išmirę iš tautos, [17] VIEŠPATS man kalbėjo, sakydamas: [18] ‚Šiandien tu pereisi Moabo sritį [Arą] [19] ir priartėsi prie amoriečių. Nelaikyk jų priešais ir neįsivelk į karą su jais, nes nieko iš amoriečių šalies neduosiu jūsų nuosavybėn, kadangi esu ją davęs Loto palikuonių nuosavybėn'. [20] (Ją taip pat laiko refajų šalimi. Anksčiau

---

[k]**2,8** G, plg. 4 ir 29 skn; M: ėjome toliau nuo (savo brolių...)

[l]**2,8** GV; M: Arabos kelio pašaliu

[m]**2,13** Kl. Mss SamG; ~M

refajai gyveno joje, o amoriečiai juos vadino zamzumais. [21] Tie buvo tokie stambūs, gausūs ir aukštaūgiai žmonės, kaip anakai. Bet VIEŠPATS juos išnaikino iš amoniečių[n] akivaizdos, ir šie atėmė jų nuosavybę ir įsikūrė jų vietoje. [22] Tą pat VIEŠPATS padarė ėsavams, gyvenantiems Seyre, iš kurių akivaizdos jis išnaikino chorus. Anie atėmė jų nuosavybę ir tebėra įsikūrę jų vietoje iki pat šios dienos. [23] O dėl avų, gyvenusių kaimuose ligi pat Gazos, kaftoriečiai, atsikėlę iš Kaftoro, juos išnaikino ir įsikūrė jų vietoje.) [24] 'Kelkitės, išsirenkite kelionėn ir pereikite Arnono upelį! Žiūrėk! Aš padaviau į tavo galią amorietį Sichoną, Chešbono karalių, ir jo šalį. Pradėk [ją] užimti ir įsileisk su juo į kovą. [25] Šiandien pradėsiu dėti išgąstį ir baimę ant tautų visur po dangumi. Kai tik jos išgirs gandą apie tave, drebės ir krūpsės dėl tavęs'.

Izraelis nugali Chešbono karalių Sichoną

[26] Paskui siunčiau pasiuntinius iš Kedėmoto dykumos pas Chešbono karalių Sichoną su šitokiu taikingu pasiūlymu: [27] ,Norėčiau pereiti per tavo šalį. Eisiu tik vieškeliu, nenukrypsiu nei į dešinę, nei į kairę. [28] Man parduosite maisto už pinigus, kad turėčiau ko valgyti, ir duosite man vandens už pinigus, kad turėčiau ko gerti. Tik norėčiau pereiti pėsčias, [29] kaip man leido ėsavai, gyveną Seyre, ir moabiečiai, gyveną Are, kol pereisiu Jordaną į šalį, kurią VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums rengiasi duoti'. [30] Bet Chešbono karalius Sichonas nesutiko leisti mums pereiti per jį[o], nes VIEŠPATS,

---

[n]**2,21** Lit. jų

[o]**2,30** T.y. per jo šalį

tavo[p] Dievas, buvo padaręs jo dvasią nenuolaidžią ir sukietinęs jo širdį, norėdamas jį atiduoti į tavo galią, kaip tai šiandien yra įvykę. [31] Tada VIEŠPATS man tarė: Žiūrėk! Aš pradėjau tau duoti Sichoną[q] ir jo šalį. Pradėk užimti[r] jo šalį!‘ [32] Sichonui – jam ir visai jo kariuomenei – išėjus mums priešais kariauti į Jahasą, [33] VIEŠPATS, mūsų Dievas, atidavė jį mums, ir mes nugalėjome jį, jo sūnus ir visą jo kariuomenę. [34] Tuomet paėmėme visus jo miestus ir visiškai sunaikinome kiekvieną miestą – vyrus, moteris ir vaikus; nepalikome nė vieno išlikusio gyvo. [35] Tik pasilaikėme kaip išplėšas gyvulius ir kaip grobį miestus, kuriuos buvome paėmę. [36] Nuo Aroerio, esančio Arnono slėnio pakraštyje, ir slėnyje esančio miesto ligi Gileado nebuvo sutvirtinto miesto, kuris būtų mums buvęs nepaimamas[s]. Juos visus mums atidavė VIEŠPATS, mūsų Dievas. [37] Tik prie amoniečių šalies tu nepriartėjai – visos Jaboko upelio pakrantės ir kalnyno miestų, ⌜taip vykdydamas⌝[t] viską, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, buvo[u] įsakęs“.

Izraelis nugali Bašano karalių Ogą

3 [1] „Paskui pasisukę traukėme aukštyn keliu į Bašaną. Tada Bašano karalius Ogas – jis ir visa jo kariuomenė – išėjo mums priešais kariauti prie Edrejo. [2] VIEŠPATS

---

[p]**2,30** G: mūsų

[q]**2,31** SamG+Chešbono karalių, amorietį

[r]**2,31** GV, plg. 24 skn; M: užimk, kad užimtum

[s]**2,36** Lit. per aukštas

[t]**2,37** GT(J); M: ir

[u]**2,37** SamGSV+ mums

man tarė: ‚Nebijok jo, nes į tavo galią padaviau jį, visą jo kariuomenę ir jo šalį, kad pasielgtum su juo taip, kaip pasielgei su amoriečių karaliumi Sichonu, gyvenusiu Chešbone'. [3] Tada VIEŠPATS, mūsų Dievas, padavė į mūsų galią ir Bašano karalių Ogą bei visą jo kariuomenę. Mes jį sumušėme, kol jam nebepaliko nė vieno ištrūkėlio. [4] Tuomet paėmėme visus jo miestus. Nebuvo miesto, kurio nebūtume iš jų atėmę – šešiasdešimt miestų, visą Argobo apskritį, Ogo karalystę Bašane. [5] Tie visi buvo sutvirtinti miestai su aukštomis sienomis, skląsčiais, neskaitant labai daug atviros šalies miestų. [6] Ir juos visiškai sunaikinome, kaip buvome pasielgę su Chešbono karaliumi Sichonu. Sunaikinome kiekvieną miestą, vyrus, moteris ir vaikus, [7] o visus gyvulius ir grobį iš miestų paėmėme kaip išplėšas. [8] Taip tuomet pasiveržėme šalį iš valdžios abiejų amoriečių karalių, viešpatavusių šiapus Jordano, nuo Arnono upelio ligi Chermono kalno. [9] (Sidoniečiai vadina Chermoną Sirjonu, o amoriečiai jį vadina Seniru.) [10] Pasiveržėme plokštikalnės miestus, visą Gileadą ir visą Bašaną ligi Salkos ir Edrejo, Ogo karalystės miestus Bašane. [11] (Mat tik Bašano karalius Ogas dar buvo išlikęs iš refajų liekanos. Štai jo ˹sarkofagas, bazaltinis sarkofagas˺[v], juk tebėra amoriečių Raboje – devynių mastų ilgio ir keturių mastų pločio, matuojant[w] paprastu mastu.)

---

[v]**3,11** Arba: lova, geležinė lova

[w]**3,11** Lit. vyro mastu (t.y. jo apatinės rankos dalies ilgiu, lygiu maždaug pusei metro.) Nuo jo skirtinas kiek ilgesnis karališkasis mastas.

Užjordanės padalinimas

[12] Tuomet užvaldėme šitą šalį: [sritį į šiaurę] nuo Aroerio, esančio Arnono upelio krante, pusę Gileado kalnyno ir jo miestus aš priskyriau reūbenams ir gadams. [13] Likusią Gileado dalį ir visą Bašaną, Ogo karalystę, priskyriau pusei Menašės genties – visą Argobo sritį. (Tas visas Bašanas vadinamas refajų šalim. [14] Menašės sūnus Jayras paėmė visą Argobo sritį ligi gešūriečių ir maakų ribos ir ją[x], Bašaną, praminė savo vardu, ‚Jayro palapinių kaimais'. [Taip jie vadinasi] iki šios dienos.) [15] Machyrui priskyriau Gileadą, [16] o reūbenams ir gadams priskyriau [šalį] nuo Gileado ligi Arnono upelio, upelio vidurio, tai yra [pietinės] ribos, ir ligi Jaboko upelio, amoriečių ribos, [17] taip pat Arabą ir Jordaną, būtent [tą] kaip ribą, einančią nuo Kinereto ligi Arabos jūros, Druskos jūros, [esančios] Pisgos šlaitų apačioje – [šalį] į rytus. [18] Tąsyk jums įsakiau: ‚VIEŠPATS, jūsų Dievas, davė jums šitą šalį, kad ją užvaldytumėte. Apsiginklavę kovai, jūs, visi kareiviai, turite pereiti savo brolių izraelių priešakyje. [19] Tik jūsų žmonos, vaikai ir gyvuliai – žinau, kad turite daug gyvulių – turi pasilikti jūsų miestuose, kuriuos esu jums davęs, [20] kol VIEŠPATS, jūsų Dievas, bus suteikęs atilsį jūsų broliams, kaip jums, ir kol jie irgi užvaldys šalį, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jiems duos anapus Jordano. Paskui galėsite kiekvienas grįžti į savo nuosavybę, kurią esu jums davęs. [21] O Jošuvai tąsyk įsakiau: ‚Tu pats matei savo akimis viską, ką VIEŠPATS, jūsų Dievas, padarė šitiems abiem karaliams. Taip VIEŠPATS padarys

---

[x] **3,14** Lit. juos (turbūt sodžius)

visoms karalystėms, į kurias tu pereini. [22] Nebijok jų, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats kariaus už jus!’

Mozės paskutinis prašymas

[23] Tąsyk maldavau VIEŠPATĮ, sakydamas: [24] ‚Viešpatie Jahve, tu pradėjai rodyti savo tarnui savo didybę ir savo stipriąją ranką: kur yra danguje ar žemėje dievas, kuris galėtų atlikti tokius darbus ir tokius galingus veiksmus, kaip tu! [25] Norėčiau, meldžiu, pereiti ir pamatyti gražiąją šalį, esančią anapus Jordano, šitą gražųjį kalną ir Lebanoną’, [26] Bet dėl jūsų VIEŠPATS supyko ant manęs ir neklausė manęs. VIEŠPATS man tarė: ‚Gana tau! Daugiau nebekalbėk man apie šitą dalyką! [27] Užlipk į Pisgos viršūnę ir pakelk akis į vakarus, žiemius, pietus ir rytus! Pamatyk akimis, nes nepereisi per šitą Jordaną! [28] Įgaliok Jošuvą, padrąsink ir pastiprink jį, nes jis turi pereiti šitos tautos priešakyje ir jis turi jiems išdalinti kaip veldinį šalį, kurią pamatysi’. [29] Taigi mes pasilikome slėnyje ties Bėt-Peoru“.

Įsakymas laikyti sandoros įstatymą

4 [1] „O dabar, Izraeli, klausyk nuostatų ir potvarkių, kuriuos vykdyti aš jus pamokysiu, kad liktumėte gyvi ir įėję užimtumėte šalį, kurią VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas, ruošiasi jums duoti, [2] Nieko nepridėkite prie žodžio, kurį aš jums įsakau, ir nieko neatimkite iš jo, laikydamiesi VIEŠPATIES, jūsų Dievo, įsakymų, kuriuos aš jums įsakau. [3] Jūs patys savo akimis matėte, ką VIEŠPATS padarė Baal-Peore, nes kiekvieną, kuris pasekė Baal-Peoru, VIEŠPATS, tavo Dievas, išnaikino iš tavo tarpo. [4] Bet jūs, kurie tvirtai laikėtės VIEŠPATIES,

savo Dievo, šiandien visi tebesate gyvi. [5] Žiūrėkite![y] Jus pamokiau nuostatų ir potvarkių, kaip man įsakė VIEŠPATS, mano Dievas, kad juos vykdytumėte šalyje, į kurią jūs įeisite jos užimti. [6] Jūs turite jų laikytis ir juos vykdyti, nes tai parodys jūsų išmintį ir supratimą tautoms, kurios, išgirdusios šituos nuostatus, sakys: ‚Tikrai šita didelė tauta išmintingi ir supratingi žmonės!' [7] Nes kur yra didelė tauta, kuri turi Dievą, kuris yra taip arti prie jos, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, kada tik šaukiamės jo? [8] Ir kur yra didelė tauta, kuri turi tokių teisingų nuostatų bei potvarkių, kaip visas šitas įstatymas, kurį aš šiandien jums pateiksiu? [9] Tik sergėkis ir labai prisižiūrėk, kad nepamirštum dalykų, kuriuos matė tavo akys, ir kad jie neišeitų tau iš galvos[z] per visas tavo gyvenimo dienas. Tu turi juos skelbti savo vaikams ir savo vaikų vaikams, – [10] [kad nepamirštum] dienos, kurią stovėjai VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje Chorebe, kai VIEŠPATS man buvo pasakęs: ‚Surink man žmones, kad jiems leisčiau išgirsti savo žodžius, idant jie išmoktų bijoti manęs visą laiką, kuriuo jie gyvens žemėje, ir pamokytų savo vaikus'. [11] Tada priartėję sustojote kalno papėdėje, o kalnas liepsnojo ligi ⌜pat dangaus⌝[a], apsuptas juodų debesų ir tirštos tamsos. [12] Ir VIEŠPATS kalbėjo į jus iš ugnies. Žodžių garsą jūs girdėjote, bet pavidalo neregėjote; [girdėjote] tik balsą. [13] Jis paskelbė jums savo sandorą, kurią jis jums įsakė vykdyti, dešimtį žodžių, ir juos užrašė į dvi akmenines plokštes. [14] Tąsyk VIEŠPATS

---

[y]**4,5** SamVrs; M; Žiūrėk!

[z]**4,9** Lit. širdies

[a]**4,11** Lit. dangaus širdies

man įsakė jus pamokyti nuostatų ir potvarkių, kad jūs vykdytumėte juos šalyje, į kurią pereisite jos užimti.

Draudžiama garbinti stabus

15–16 Kadangi nematėte jokio pavidalo tą dieną, kai VIEŠPATS jums kalbėjo Chorebe iš ugnies, labai saugokitės, kad nesielgtumėte sugedusiai, pasidarydami kokios nors statulos pavidalo stabą[b] – vyriškio ar moteriškės atvaizdą, 17 kokio nors žemės gyvulio atvaizdą, kokio nors padangėse skrajojančio paukščio atvaizdą, 18 kokio nors žemėje ropojančio gyvūno atvaizdą, kokios nors vandenyje, po žeme, plaukiojančios žuvies atvaizdą; 19 kad nepakeltum akių į dangų ir, pamatęs saulę, mėnulį ir žvaigždes, visą dangaus kariuomenę, nesiduotum viliojamas kniūpoti ties jais ir juos garbinti. VIEŠPATS, tavo Dievas, juos priskyrė [garbinti] visoms tautoms po visu dangumi. 20 Bet jus VIEŠPATS paėmė ir išvedė iš geležies lydkrosnės, iš Egipto, kad jam taptumėte paveldėta tauta, kokia šiandien esate. 21 VIEŠPATS supyko ant manęs dėl jūsų ir prisiekė, kad aš nepereisiąs Jordano ir neįeisiąs į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti. 22 Mat aš mirsiu šitoje šalyje, nepereisiu per Jordaną, bet jūs pereisite ir užimsite šitą gerąją šalį. 23 Saugokitės, kad nepamirštumėte VIEŠPATIES, savo Dievo, sandoros, kurią jis yra sudaręs su jumis, ir kad nepasidirbtumėte kokio nors pavidalo stabo. VIEŠPATS, tavo Dievas, yra

---

[b]**4,15-16** T.y. iš akmens iškaltą, iš medžio išdrožtą, iš molio nužiestą ar iš metalo nukaltą dievų atvaizdą

tai uždraudęs, [24] nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra ryjanti ugnis; jis yra pavydulingas Dievas.

Nepaklusnumo pasėkos

[25] Kai, pagimdę vaikus ir vaikaičius ir ilgai išgyvenę šalyje, elgsitės sugedusiai, pasidirbdami kokio nors pavidalo stabą, ir darysite, kas pikta jūsų[c] Dievo akyse, jį pykdydami, [26] tai aš šiandien šaukiu dangų ir žemę liudytojais prieš jus, kad greitai dingte pradingsite iš šalies, į kurią jūs trauksite per Jordaną jos užimti. Neilgai joje gyvensite, nes tikrai būsite sunaikinti. [27] VIEŠPATS jus išsklaidys tarp tautų, ir jūsų teišliks mažas skaičius tarp pagonių, pas kuriuos VIEŠPATS jus nuves. [28] Ir ten garbinsite dievus, padarytus žmonių rankomis, medinius ir akmeninius, kurie nemato, nei girdi, nei valgo, nei suuodžia. [29] Bet iš ten ieškosi[d] VIEŠPATIES, savo Dievo, ir jį[e] rasi, jei ieškosi jo visa širdim ir visa siela. [30] Kai tu būsi spaudžiamas ir tau atsitiks visi šitie dalykai ateityje[f], tu atsigręši į VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir klausysi jo balso, [31] nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra gailestingas Dievas. Jis nepames ir nesunaikins tavęs. Jis nepamirš tavo protėvių sandoros, kurią jis jiems patvirtino priesaika.

Izraelio Dievas – vienintelis Dievas

[32] Priežastis ta: Pasiteirauk ankstesniųjų laikų, buvusių pirm tavęs, nuo dienos, kurią Dievas sukūrė žmogų

---

[c] **4,25** SamGST(J)V; M: tavo

[d] **4,29** SamTV; M: ieškosite

[e] **4,29** SamV; ~M

[f] **4,30** Lit. dienų pabaigoje

žemėje, ir nuo vieno dangaus krašto iki kito: ar yra kada nors įvykęs toks didelis dalykas, kaip šitas, ar kas panašaus girdėta? [33] Ar kada nors girdėjo kokia tauta Dievo balsą, kalbantį iš ugnies, kaip tu girdėjai ir likai gyva? [34] Arba ar kada nors Dievas bandė ateiti, kad pasiimtų tautą iš kitos tautos tarpo su mėginimais[g], ženklais ir stebuklais, karu, tvirta ranka bei ištiestu dilbiu ir su dideliais gąsdinimais, kaip visa tai VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums padarė Egipte jūsų[h] akivaizdoje? [35] Tau tai parodyta, kad žinotum, jog VIEŠPATS yra Dievas; šalia jo nėra kito. [36] Iš dangaus jis leido tau išgirsti savo balsą, kad tave drausmintų. Žemėje jis tau parodė savo didžiąją ugnį, ir jo žodžius tu išgirdai iš ugnies. [37] Kadangi jis mylėjo tavo protėvius ir išrinko ⌜jų palikuonis po jų⌝[i], jis pats tave išvedė iš Egipto savo didele galia, [38] kad pavarytų iš tavo akivaizdos tautas, didesnes ir galingesnes už tave, kad tave įvestų, norėdamas tau duoti jų šalį, kaip šiądien aišku. [39] Taigi šiandien žinok ir įsidėk į širdį, kad VIEŠPATS yra Dievas aukštai danguje ir žemai žemėje. Nėra kito. [40] Laikykis jo nuostatų ir įsakymų, kuriuos aš tau šiandien įsakau, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs ir kad ilgai gyventum žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti visam laikui!“

Mozė paskiria Užjordanėje prieglobsčio miestus

[41] Tąsyk Mozė paskyrė tris miestus anapus Jordano, rytuose, [42] kad ten galėtų pabėgti užmušėjas, kuris

---

[g]**4,34** T.y. bandydamas Faraono užsispyrimą

[h]**4,34** MsSamST; M: tavo

[i]**4,37** SamGSTV, plg. 10,15; M: jo palikuonis po jo

netyčia užmuša savo artimą, nebūdamas jau anksčiau jo nekentęs, – kad jis galėtų pabėgti į vieną iš šitų miestų ir išlikti gyvas: [43] Beserį dykumoje, plokštikalnės šalyje, reūbenams, Ramotą Gileade gadams ir Golaną Bašane menašiams.

ANTROJI MOZĖS KALBA IZRAELIUI (4,44 – 28,68)

Įvadas į įstatymo davimą

[44] Šitas yra įstatymas, kurį Mozė pateikė izraeliams. [45] Šitie yra įspėjimai, nuostatai ir nuosprendžiai, kuriuos Mozė paskelbė izraeliams, jiems išėjus iš Egipto, [46] anapus Jordano, slėnyje ties Bėt-Peoru, šalyje amoriečių karaliaus Sichono, gyvenusio Chešbone, kurį Mozė ir izraeliai, išėję iš Egipto, buvo sumušę. [47] Tie buvo užėmę jo šalį ir Bašano karaliaus Ogo šalį – [šalį] abiejų amoriečių karalių [, viešpatavusių] anapus Jordano rytuose: [48] [šalį] nuo Aroerio, esančio Arnono ⌜upelio krante⌝[j], ligi Sirjono[k], tai yra Chermono, kalno, [49] ir visą Arabą anapus Jordano rytuose ligi Arabos jūros Pisgos šlaitų apačioje.

Dešimt įsakymų

5 [1] Mozė sušaukė visą Izraelį ir jiems tarė: „Klausyk, Izraeli, nuostatų ir potvarkių, kuriuos aš šiandien kalbu jums į ausis! Išmokite ir stropiai juos vykdykite! [2] VIEŠPATS, mūsų Dievas, sudarė su mumis sandorą

---

[j] **4,48** Arba: slėnio pakraštyje

[k] **4,48** S (plg. 3, 9); M: Siono

Chorebe. [3] Ne su mūsų protėviais VIEŠPATS sudarė šitą sandorą, bet su mumis, su mumis visais, kurie čia šiandien esame gyvi. [4] Veidas į veidą VIEŠPATS kalbėjo su jumis kalne iš ugnies. [5] Aš anuomet stovėjau tarp VIEŠPATIES ir jūsų, kad jums praneščiau VIEŠPATIES žodzius[l], nes bijojote ugnies ir nelipote į kalną. Jis tarė: [6] ‚Aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergų namų. [7] Tau draudžiama turėti kitų dievų šalia manęs. [8] Tau draudžiama pasidirbti stabą ar[m] kokį nors pavidalą to, kas yra aukštai danguje ir kas žemai žemėje, ir kas vandenyje po žeme. [9] Tau neleidžiama kniūpoti ties jais ir juos garbinti, nes aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, pavydulingas Dievas, baudžiantis už tėvų kaltę vaikus, vaikaičius ir provaikaičius tų, kurie nekenčia manęs, [10] bet rodantis malonę tūkstančiams tų, kurie mane myli ir laikosi mano įsakymų. [11] Tau draudžiama piktnaudžiauti VIEŠPATIES, tavo Dievo, vardu, nes VIEŠPATS nepaliks nenubaudęs to, kuris piktnaudžiauja jo vardu. [12] Švęsk šabatos dieną, kad laikytum ją šventa, kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, yra įsakęs. [13] Šešias dienas tu turi dirbti ir atlikti visą savo darbą. [14] Bet septintoji diena yra VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, pašvęsta poilsio diena. Tau nevalia dirbti darbo – nei tau pačiam, nei tavo sūnui, nei tavo dukteriai, nei tavo vergui, nei tavo vergei, nei tavo jaučiui, nei tavo asilui, nei kokiam tavo gyvuliui, nei tavo ateiviui, apsigyvenusiam tavo vietovėse[n], kad galėtų atsilsėti tavo vergas ir tavo vergė

---

[l]**5,5** MsSamGVS; M: žodį

[m]**5,8** Dgl. Mss 4Q SamGS T(Ms) T(J)V, plg. Iš 20, 4; ~M

[n]**5,14** Lit. vartuose

taip pat, kaip tu. [15] Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipto šalyje ir kad VIEŠPATS, tavo Dievas, tave išvedė iš ten stipria ranka ir ištiestu dilbiu. Todėl VIEŠPATS, tavo Dievas, tau įsakė švęsti šabatos dieną. [16] Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs, kad ilgai gyventum ir kad tau gerai klotųsi žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti. [17] Nežmogžudžiauk. [18] Nesvetimoteriauk. [19] Nevok. [20] Neliudyk neteisingo liudijimo prieš savo artimą. [21] Negeisk savo artimo žmonos. Nesigodėk savo artimo namų, jo lauko, jo vergo ar vergės, jo jaučio ar asilo, ar ko nors priklausančio tavo artimui'.

Mozė paskiriamas sandoros tarpininku

[22] Šituos žodžius VIEŠPATS kalbėjo garsiu balsu visam jūsų susirinkimui kalne iš ugnies, debesies ir tirštos tamsos ir nieko daugiau nepridėjo. Jis juos užrašė į dvi akmenines plokštes ir man įteikė jas. [23] Išgirdę balsą iš tamsos ir kalnui degant, jūs, visi jūsų genčių viršininkai ir jūsų vyresnieji, priėjote prie manęs [24] ir sakėte: ‚Štai VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums parodė savo šlovę ir didybę, ir girdėjome jo balsą iš ugnies. Šiandien patyrėme, kad Dievas gali kalbėti su žmogum ir tas likti gyvas! [25] O dabar – kodėl turėtume mirti? Nes šita didelė ugnis mus praris! Jei mes dar ilgiau klausysimės VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, turėsime mirti. [26] Nes kas iš visų žmonių yra toks, kuris išgirdęs, kaip mes, kalbančio iš ugnies gyvojo Dievo balsą, būtų išlikęs gyvas? [27] Tu pats priartėk ir išgirsk viską, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, sakys. Paskui tu mums persakyk viską, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, tau pasakys, o mes klausysime

ir vykdysime’. [28] VIEŠPATS girdėjo jūsų žodžių garsą, kai man kalbėjote, ir VIEŠPATS man tarė: ‚Girdėjau garsą šitų žmonių, kuriuos jie tau kalbėjo. Gera viskas, ką jie kalbėjo. [29] O kad jų širdis visuomet būtų taip linkusi bijoti manęs ir laikytis visų mano įsakymų, kad gerai klotųsi jiems ir jų vaikams per amžius! [30] Eik, jiems tark: „Sugrįžkite į savo palapines!“ [31] O tu pats čia atsistok prie manęs, kad tau išsakyčiau visą įsakymą[o], nuostatus ir potvarkius, kurių tu turi juos pamokyti, kad jie juos vykdytų šalyje, kurią aš rengiuosi duoti jų nuosavybėn’. [32] Taigi stropiai vykdykite, kaip VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra jums įsakęs. Nenukrypkite nei į dešinę, nei į kairę. [33] Eikite tik[p] keliu, kuriuo [eiti] VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra jums įsakęs, kad būtumėte gyvi, kad jums gerai klotųsi ir kad ilgai gyventumėte šalyje, kurią užimsite“.

6 [1] „Šitas yra įsakymas, nuostatai ir potvarkiai, kurių VIEŠPATS, jūsų Dievas, [man] įsakė jus pamokyti, kad juos vykdytumėte šalyje, į kurią jūs pereisite jos užimti, – ⌜šalyje, plūstančioje pienu ir medumi⌝[q], [2] kad tu, tavo sūnūs ir tavo sūnaičiai bijotumėte VIEŠPATIES, savo Dievo, laikydamiesi visų jo nuostatų ir įsakymų, kuriuos aš tau įsakiau, per visas tavo gyvenimo dienas, ir kad ilgai gyventum. [3] Taigi klausyk, Izraeli, ir stropiai [juos] vykdyk, kad tau gerai klotųsi ir kad labai pagausėtumėte, kaip VIEŠPATS, tavo protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs.

---

[o]**5,31** “Įsakymas“ čia yra bendrinis terminas, reiškiąs nuostatų ir potvarkių visetą.

[p]**5,33** Lit. visu

[q]**6,1** Atkelta iš 3 skn. galo.

Vyriausiasis įsakymas

[4] Klausyk, Izraeli! ˹VIEŠPATS yra mūsų Dievas, VIEŠPATS vienintelis!˺[r] [5] Tu turi mylėti VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa širdim, visa siela ir visomis jėgomis. [6–7] Šitie žodžiai, kuriuos aš tau šiandien įsakiau, tebūnie tavo širdyje. Tu turi juos kartoti savo sūnums ir apie juos kalbėti, sėdėdamas savo namuose ir eidamas keliu, atsiguldamas ir atsikeldamas. [8] Tu turi juos pririšti kaip atminą sau prie rankos, ir jie turi būti ženklai tavo kaktoje. [9] Tu turi juos užrašyti į savo namo durų staktas ir į savo vartus. [10] Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, kurią jis prisiekė tavo protėviams – Abraomui, Izaokui ir Jokūbui – tau duoti: didelius ir gražius miestus, kurių nestatei, [11] visokių gėrybių pilnus namus, kurių nepripildei, [iš uolos] iškirstus šulinius, kurių neiškirtai, vynuogynus ir alyvmedžius, kurių nesodinai, ir kai būsi sočiai pavalgęs, – [12] žiūrėk, kad nepamirštum VIEŠPATIES, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų. [13] Tu turi bijoti VIEŠPATIES, savo Dievo, jam vienam tarnauti ir prisiekti jo vardu. [14] Jums draudžiama sekti paskui svetimus dievus, dievus[s] tautų, kurios gyvena aplink jus, [15] nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra pavydulingas Dievas tavo tarpe, kad neužsidegtų prieš tave VIEŠPATIES, tavo Dievo, rūstybė ir jis neišnaikintų tavęs nuo žemės paviršiaus. [16] Jums nevalia mėginti VIEŠPATIES, savo Dievo, kaip jį mėginote

---

[r] **6,4** Galima versti dar ir šitaip: VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra vienas VIEŠPATS. Arba: VIEŠPATS, mūsų Dievas, VIEŠPATS yra vienas. Arba: VIEŠPATS yra mūsų Dievas, VIEŠPATS yra vienas.

[s] **6,14** Lit. iš dievų

Masoje. [17] Uoliai turite vykdyti VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymus, jo įspėjimus ir nuostatus, kuriuos jis yra tau įsakęs. [18–19] Tu turi vykdyti, kas teisu ir gera VIEŠPATIES akyse, kad tau gerai klotųsi ir tu įėjęs užimtum gerąją šalį, kurią VIEŠPATS pažadėjo su priesaika tavo protėviams, nuvydamas nuo tavęs visus tavo priešus, kaip VIEŠPATS yra pasakęs. [20] Kai ateityje tavo sūnus paklaus tave: ‚Ką reiškia įspėjimai, nuostatai ir potvarkiai, kuriuos VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra jums įsakęs?’, [21] tu turi sakyti savo sūnui: ‚Buvome Faraono vergai Egipte, bet VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto galinga ranka. [22] VIEŠPATS mūsų akyse parodė ženklų ir stebuklų, didelių ir pražūtingų, prieš Egiptą, prieš Faraoną ir visus jo namus. [23] O mus jis išvedė iš ten, kad, mus įvedęs, duotų mums šalį, kurią jis buvo mūsų protėviams pažadėjęs priesaika. [24] Ir VIEŠPATS mums įsakė vykdyti visus šituos nuostatus, bijoti VIEŠPATIES, mūsų Dievo, kad visados mums gerai klotųsi, kad jis išlaikytų mus gyvus, kaip šiandien [išlaiko]. [25] Mes būsime teisūs, jei stropiai vykdysime visą šitą įsakymą VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, kaip jis yra mums įsakęs’“.

Izraelio išskirtinumas

7 [1] „Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, į kurią tu įeisi jos užimti, ir nuvys nuo tavęs daug tautų – chitiečius, girgašus, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius, septynias tautas, gausesnes ir galingesnes už tave, – [2] kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tau jas atiduos ir tu jas sumuši, – turėsi jas visiškai sunaikinti. Tau draudžiama padaryti sutartį su jomis ir parodyti joms malonę. [3] Tau nevalia sueiti su jomis į

vedybinius santykius: išleisti savo dukters už jo[t] sūnaus nė jo dukters paimti savo sūnui, [4] nes jis atitrauks tavo sūnų nuo VIEŠPATIES[u], ir jie garbins kitus dievus. Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegs prieš jus, ir jis skubiai sunaikins tave. [5] Bet šitaip turite pasielgti su jomis: sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masėbas[v], suskaldyti jų ašeras[w] ir jų stabus sudeginti, [6] nes tu esi VIEŠPAČIUI, savo Dievui, pašvęsta tauta. VIEŠPATS, tavo Dievas, tave išsirinko iš visų žemės paviršiuje gyvenančių tautų, kad būtum jo nuosava tauta. [7] Ne todėl, kad buvote gausesni už visas tautas, VIEŠPATS pasidarė jums prielankus ir jus išsirinko – jūs juk esate visų tautų mažiausia. [8] Bet todėl, kad VIEŠPATS jus mylėjo ir ištesėjo savo priesaiką, kurią jis prisiekė jūsų protėviams, VIEŠPATS jus išvedė galinga ranka ir tave išpirko iš vergų namų, iš Egipto karaliaus Faraono valdžios. [9] Taigi žinok, kad VIEŠPATS, tavo Dievas, yra Dievas, ištikimas Dievas, išlaikąs iki tūkstančio kartų sandorą ir malonę tiems, kurie jį myli ir laikosi jo įsakymų, [10] bet atlyginąs [jau] ˹tam pačiam, kuris˺[x] jo nekenčia, jį sunaikindamas. Jis neuždelsia tam, kuris jo nekenčia: jam pačiam atlygina. [11] Taigi stropiai vykdyk įsakymą, nuostatus ir potvarkius, kuriuos aš tau šiandien įsakau. [12] Užtai, kad klausysite šitų potvarkių, juos stropiai vykdysite, VIEŠPATS, tavo Dievas, išlaikys tau sandorą ir malonę, kurią jis prisiekė [laikyti] tavo

---

[t] **7,3** T.y. kitataučio

[u] **7,4** Rk.; M: manęs

[v] **7,5** T.y. kokiu nors būdu dievybę simbolizuojančius akmenstulpius

[w] **7,5** T.y. medžius ar medinius kultavietės stulpus, vaizduojančius vaisingumo deivę

[x] **7,10** Ms; M: tiems, kurie

protėviams. [13] Jis mylės, laimins ir daugins tave. Jis laimins tavo kūno ir šalies vaisių, tavo javus, tavo vyną, tavo aliejų, tavo galvijų veršiukus[y] ir tavo mažųjų gyvulių prieauglį žemėje, kurią jis prisiekė tavo protėviams tau duoti. [14] Tu būsi palaimintas labiau už visas tautas. Nebus nevaisingo ar nevaisingos tarp tavųjų ir tarp tavo gyvulių. [15] VIEŠPATS atitolins nuo tavęs visas ligas ir neuždės ant tavęs jokių tau žinomų piktų Egipto negalių, bet jas užleis ant visų, kurie nekenčia tavęs. [16] Ir tu prarysi visas tautas, kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tau atiduos. Tau nevalia pasigailėti jų nė garbinti jų dievų, nes tai būtų tau žabangai. [17] O kai sau tarsi: ‚Šitos tautos gausesnės už mane! Kaip aš galėčiau jas išvaryti?', [18] nebijok jų! Verčiau prisimink tai, ką VIEŠPATS, tavo Dievas, padarė Faraonui ir visam Egiptui: [19] didelius mėginimus, kuriuos matė tavo akys – ženklus ir stebuklus, stiprią ranką ir ištiestą dilbį, kuriuo VIEŠPATS, tavo Dievas, išvedė tave! Taip VIEŠPATS, tavo Dievas, padarys visoms tautoms, kurių tu bijai. [20] Be to, VIEŠPATS, tavo Dievas, sukels jose paniką, iki bus žuvę [net] išlikusieji ir tie, kurie bus pasislėpę nuo tavęs. [21] Neišsigąsk jų, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tavo tarpe, didis ir baisus Dievas. [22] Ir VIEŠPATS, tavo Dievas, pamažėl nuvys šitas tautas iš tavo akivaizdos. Tu negalėsi jų greitai pribaigti, kad tau neprivistų per daug laukinių žvėrių. [23] VIEŠPATS, tavo Dievas, jas atiduos ir sukels didelį sąmyšį, kol jos bus sunaikintos. [24] Jis atiduos jų karalius į tavo rankas, o tu išdildysi jų vardą iš po dangaus. Niekas neįstengs tau pasipriešinti, iki būsi jas sunaikinęs. [25] Jų dievų atvaizdus

---

[y] **7,13** Lit. atvestuosius

turite sudeginti. Tau nevalia geisti ant jų esančio sidabro ir aukso ir [jų] pasiimti, kad per tai neįsipainiotum į pinkles, nes tai bjaurus dalykas VIEŠPAČIUI, tavo Dievui. [26] Tau nevalia įnešti bjaurybės į savo namus, kad neatitektum taip, kaip ji, visiškam sunaikinimui. Tu turi ja šlykštėte šlykštėtis ir bjaurėte bjaurėtis, nes ji skirta visiškam sunaikinimui“.

Užėmęs šalį, nepamiršk VIEŠPATIES!

8 [1] „Jūs turite stropiai vykdyti visą įsakymą, kurį aš šiandien įsakau, kad liktumėte gyvi, daugintumėtės, įeitumėte ir užimtumėte šalį, kurią VIEŠPATS prisiekdamas pažadėjo jūsų protėviams. [2] Tu turi atsiminti visą kelią, kuriuo VIEŠPATS, tavo Dievas, tave vedė per tuos keturiasdešimt metų dykumoje, kad tave nužemintų, norėdamas tave išmėginti, patirti, kas buvo tavo širdyje: ar tu laikysies jo įsakymo, ar ne. [3] Jis tave nužemino ir leido tau badauti, paskui tave maitino mana, kurios tu nežinojai ir kurios nežinojo tavo protėviai, norėdamas tave pamokyti, kad žmogus nėra gyvas viena duona, bet kad žmogus yra gyvas ˹kiekvienu žodžiu, kuris˺[z] išeina iš VIEŠPATIES burnos. [4] Tavo apdaras tau nenusidėvėjo, ir tavo pėda nesutino per šituos keturiasdešimt metų. [5] Taigi žinok savo širdyje, kad, kaip kas drausmina savo sūnų, taip VIEŠPATS, tavo Dievas, drausmino tave. [6] Tad laikykis VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų, eidamas jo keliais ir jo bijodamas. [7] Nes VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įveda į gerą šalį – į šalį vandens upelių, versmių ir

---

[z]**8,3** Lit. visu tuo, kas (t.y. visu tuo, ką sukuria VIEŠPATIES burna ar ką VIEŠPATS įsako)

požeminių srovių, išsiveržiančių slėniuose ir kalnuose; [8] į kviečių, miežių, vynmedžių, figmedžių ir granatmedžių šalį, į alyvmedžių ir medaus šalį; [9] į šalį, kurioje nevalgysi duonos su nepriteklium, kurioje tau nieko nestigs; į šalį, kurios akmenys geležis ir iš kurios kalnų kasi varį. [10] Tu valgysi ir pasisotinsi, ir girsi[a] VIEŠPATĮ, savo Dievą, dėl geros šalies, kurią jis bus tau davęs. [11] Sergėkis, kad nepamirštum VIEŠPATIES, savo Dievo, nesilaikydamas jo įsakymų, potvarkių ir nuostatų, kuriuos aš šiandien tau įsakau, [12] kad, kai būsi sočiai pavalgęs, pasistatęs gražių namų ir [juose] apsigyvenęs, [13] kai tavo galvijai ir mažieji gyvuliai bus pagausėję, sidabras ir auksas tau padaugėjęs, ir viskas, kas tau priklauso, padaugėję, – [14] kad nepasididžiuotum[b] ir nepamirštum VIEŠPATIES, savo Dievo, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų; [15] kuris tave vedė per didžiulę ir klaikią dykumą, kur buvo nuodingų gyvačių, skorpionų ir bevandenė sausynė; kuris tau ištekino vandens iš uolos, kietos kaip titnagas; [16] kuris tave maitino dykumoje mana, kurios nežinojo tavo protėviai, kad tave pažemintų ir išmėgintų, norėdamas galų gale tau padaryti gera, [17] ir kad nesakytum sau[c]: ‚Mano jėga ir mano rankos galia man įgijo šitą turtą’. [18] Verčiau atsimink VIEŠPATĮ, savo Dievą, nes jis yra tas, kuris tau teikia galią turtui įgyti, ištesėdamas savo sandorą, kurią prisiekdamas pažadėjo tavo protėviams, kaip jis šiandien daro. [19] Bet jei tikrai pamirši VIEŠPATĮ, savo Dievą, nueisi paskui kitus

---

[a]**8,10** Lit. laiminsi

[b]**8,14** Lit. nepasikeltų tavo širdis

[c]**8,17** Lit. savo širdyje

dievus, juos garbinsi ir kniūposi ties jais, šiandien įspėju jus, kad tikrai pražūsite. [20] Kaip tautos, kurias VIEŠPATS pražudo iš jūsų akivaizdos, taip pražūsite dėl to, kad nebūsite paklausę VIEŠPATIES, savo Dievo, balso“.

Ne dėl tavo gero elgesio VIEŠPATS tau duos šitą šalį

9 [1] „Klausyk, Izraeli! Tu, kuris šiandien pereisi Jordaną, kad įeitum užimti tautų, didesnių ir galingesnių už save, miestų, didelių ir sutvirtintų sienomis, siekiančiomis dangų, [2] didelės ir aukštaūgės tautos, anakų, apie kuriuos tu pats žinai ir apie kuriuos tu pats girdėjai: ‚Kas gali atsilaikyti prieš anakus?’ [3] Taigi šiandien žinok, kad pats VIEŠPATS, tavo Dievas, pereis pirm tavęs tarsi ryjanti ugnis. Jis pats juos sunaikins; jis pats juos partrenks ties tavim, kad tu juos veikiai išvarysi ir pražudysi, kaip VIEŠPATS yra tau pažadėjęs. [4] VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, juos nuvijus iš tavo akivaizdos, nesakyk sau: ‚Dėl mano teisumo VIEŠPATS mane įvedė šitos šalies užimti’. Priešingai, dėl šitų tautų nelabumo VIEŠPATS jas nuvys iš tavo akivaizdos. [5] Ne dėl savo teisumo ir sąžiningumo tu įeisi jų šalies užimti, bet dėl tų tautų nelabumo VIEŠPATS, tavo Dievas, jas nuvys iš tavo akivaizdos, ir tam, kad ištesėtų pažadą, kurį VIEŠPATS davė prisiekdamas tavo protėviams – Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. [6] Taigi žinok, kad ne dėl tavo teisumo VIEŠPATS tau leidžia užimti šitą gerąją šalį, nes tu esi kietasprandė tauta.

Auksinio veršio epizodas

7 Atsimink, nepamiršk, kaip tu pykinai VIEŠPATĮ, savo Dievą, dykumoje. Nuo dienos, kai išėjote[d] iš Egipto šalies, iki pasiekėte šitą vietą, jūs priešinotės VIEŠPAČIUI. 8 Chorebe taip įpykinote VIEŠPATĮ, jog VIEŠPATS užsirūstino ant jūsų, norėdamas jus sunaikinti. 9 Užlipęs į kalną paimti akmeninių plokščių, plokščių sandoros, kurią VIEŠPATS buvo sudaręs su jumis, aš pasilikau kalne keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nevalgydamas duonos ir negerdamas vandens. 10 Tada VIEŠPATS man įteikė dvi akmenines plokštes, įrašytas Dievo pirštu. Jose buvo visi tie žodžiai, kuriuos VIEŠPATS susirinkimo dieną buvo jums kalbėjęs kalne iš ugnies. 11 Pasibaigus keturioms dešimtims dienų ir keturioms dešimtims naktų, VIEŠPATS man įteikė dvi akmenines plokštes, sandoros plokštes. 12 Ir VIEŠPATS man tarė: ‚Kelkis, skubiai lipk žemyn iš čia, nes tavo tauta, kurią išvedei iš Egipto, pasielgė sugedusiai! Jie greitai nusišalino nuo kelio, kuriuo įsakiau jiems [eiti]: jie pasidirbo nulietą atvaizdą’. 13 VIEŠPATS toliau man tarė: ‚Aš mačiau šitą tautą, ir tikrai[e] ji kietasprandė tauta. 14 Leisk man juos sunaikinti ir išdildyti jų vardą iš po dangaus, o tave padaryti tauta, galingesne ir gausesne už ją!’ 15 Tada, kalnui degant, pasisukęs nulipau nuo kalno, laikydamas abiejose rankose dvi sandoros plokštes. 16 Aš žiūrėjau, ir štai jūs buvote nusidėję VIEŠPAČIUI, savo Dievui: pasidirbę nulietą veršį,

---

[d]**9,7** SamGS; M: išėjai

[e]**9,13** Lit. štai

veikiai nusišalinę nuo kelio, kuriuo VIEŠPATS jums buvo įsakęs [eiti]. [17] Tada, nutvėręs abi plokštes, jas išmečiau iš abiejų rankų ir sudaužiau jūsų akyse. [18] Paskui išbuvau parpuolęs VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip pirmąjį kartą, keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nevalgydamas duonos ir negerdamas vandens, dėl ⌜visos jūsų nuodėmės⌝[f], kuria nusidėjote darydami, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, jį pykindami. [19] Nes bijojaus rūstybės ir įniršio, su kuriuo VIEŠPATS buvo supykęs ant jūsų, norėdamas jus sunaikinti. Bet ir tąsyk VIEŠPATS išklausė mane. [20] Taip pat ant Aharono VIEŠPATS buvo smarkiai supykęs, norėdamas jį sunaikinti. Tad anuomet maldavau ir už Aharoną. [21] O nuodėmingą daiktą, kurį buvote padarę, veršį, paėmiau ir jį sudeginau; jį sutrupinau, visiškai sumaldamas į dulkes, ir jo dulkes subėriau į upelį, tekantį nuo kalno. [22] Taip pat Taberoje, Masoje ir Kibrot-Hataavoje jūs įpykinote VIEŠPATĮ. [23] O kai VIEŠPATS jus siuntė iš Kadeš-Barnėjos, sakydamas: ‘Traukite aukštyn ir užimkite šalį, kurią jums daviau’, jūs priešinotės VIEŠPATIES, savo Dievo, paliepimui, netikėjote juo ir neklausėte jo balso. [24] Jūs buvote priešingi VIEŠPAČIUI nuo dienos, kai ⌜jus pažinau⌝[g]. [25] Išbuvau parpuolęs VIEŠPATIES akivaizdoje keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, nes VIEŠPATS buvo pagrasinęs jus sunaikinti. [26] Maldavau VIEŠPATĮ ir tariau: ‘Viešpatie Jahve, nesunaikink savo tautos, savo nuosavybės, kurią atpirkai savo didele galia, kurią išvedei iš Egipto galinga ranka! [27] Atsimink

---

[f] **9,18** Kl. MssSamGST(J) V: visų jūsų nuodėmių

[g] **9,24** SamG: jis jus pažino

savo tarnus Abraomą, Izaoką ir Jokūbą! Nenusigręžk į šitos tautos atkaklumą, jos nelabumą ir nuodėmę, [28] kad nesakytų ⸢žmonės šalies⸣[h], iš kurios mus išvedei: „Kadangi VIEŠPATS neįstengė jų įvesti į šalį, kurią jiems buvo pažadėjęs, ir kadangi jų nekentė, jis juos išvedė, kad jiems leistų išmirti dykumoje“. [29] Bet jie yra tavo tauta, tavo nuosavybė, kurią išvedei savo didele galia ir savo ištiesta ranka’“.

Mozei įsakoma iškalti naujas plokštes ir pasidaryti skrynią

10 [1] „Tuomet VIEŠPATS man tarė: ‚Išsikalk dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir užlipk pas mane į kalną; taip pat pasidirbk medinę skrynią. [2] Aš užrašysiu į plokštes žodžius, kurie buvo pirmosiose plokštėse, kurias sudaužei; tu turi jas įdėti į skrynią’. [3] Taigi aš padariau iš akacijos medžio skrynią ir iškaliau dvi akmenines plokštes, panašias į pirmąsias, ir užlipau į kalną, laikydamas rankoje abi plokštes. [4] Ir jis užrašė į plokštes tokį pat įrašą, kaip pirmasis: dešimtį žodžių, kuriuos VIEŠPATS susirinkimo dieną buvo jums kalbėjęs kalne iš ugnies, ir VIEŠPATS man įteikė juos. [5] Atsisukęs nulipau nuo kalno ir įdėjau plokštes į skrynią, kurią buvau padaręs, kaip man VIEŠPATS buvo įsakęs, ir ten jos tebėra. [6] (Izraeliai ištraukė iš Beėrot-Enė-Jaakamo į Moserą. Ten mirė Aharonas ir ten buvo palaidotas, o jo sūnus Eleazaras kunigavo jo vietoje. [7] Iš ten jie sukilo eiti į Gudgodą, o iš Gudgodos – į Totbą, vandens upelių šalį. [8] Tuomet VIEŠPATS išskyrė Levio gentį, kad ji nešiotų

---

[h] **9,28** Sam; G: gyventojai šalies; M: šalis

VIEŠPATIES sandoros skrynią, stovėtų VIEŠPATIES akivaizdoje jam tarnauti ir laimintų jo vardu, kaip [ji daro] iki šios dienos. [9] Todėl Levis negavo dalies, arba veldinio, kartu su savo broliais: VIEŠPATS yra jo veldinys, kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, yra jam pažadėjęs.) [10] Aš išstovėjau kalne, kaip pirmąjį kartą, keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų, ir VIEŠPATS išklausė mane dar ir šįkart. VIEŠPATS nenorėjo tavęs sunaikinti. [11] Ir VIEŠPATS man tarė: ‚Kelkis, eik, ištraukdamas tautos priešakyje, kad jie įeitų ir užimtų šalį, kurią jų protėviams prisiekiau jiems duoti’.

Ko Dievas reikalauja

[12] O dabar, Izraeli, ko kito VIEŠPATS, tavo Dievas, reikalauja iš tavęs, jei ne tai, kad bijotum VIEŠPATIES, savo Dievo, vaikščiotum visais jo keliais, jį mylėtum ir tarnautum VIEŠPAČIUI, savo Dievui, visa širdim ir visa siela, [13] laikydamasis VIEŠPATIES įsakymų ir jo nuostatų, kuriuos aš šiandien tau įsakau tavo labui? [14] Nors VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, priklauso dangus ir aukščiausiasis[i] dangus, žemė ir visa, kas yra joje, [15] tik prie jūsų protėvių VIEŠPATS prisirišo, kad juos mylėtų, ir jis išrinko iš visų tautų jų palikuonis po jų, jus, kaip šiandien yra. [16] Taigi apipjaustykite savo širdis ir nebebūkite kietasprandžiai, [17] nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra dievų Dievas ir viešpačių VIEŠPATS, didis, galingas ir baisus Dievas, kuris nežiūri asmens[j] ir neima kyšių, [18] kuris gina našlaičius ir našlių teises,

---

[i] **10,14** Lit. dangų

[j] **10,17** T.y. nesielgia šališkai

kuris myli ateivį, duodamas jam duonos ir apdaro. [19] Taigi jūs turite mylėti ateivį, nes buvote ateiviai Egipto šalyje. [20] Tu turi bijoti VIEŠPATIES, savo Dievo, ˹jam tarnauti˺[k] ir prisiekti jo vardu. [21] Jis yra tavo gyrius, ir jis yra tavo Dievas, kuris tau padarė šitų didelių ir baisių dalykų, kuriuos matė tavo akys. [22] Tavo protėviai, septyniasdešimt asmenų, nusileido į Egiptą, o dabar VIEŠPATS, tavo Dievas, yra padaręs tave tokį gausų, kaip dangaus žvaigždes“.

Palaiminimas ar prakeikimas?

11 [1] „Taigi mylėk VIEŠPATĮ ir visuomet laikykis, ko jis yra liepęs laikytis: jo nuostatų, potvarkių ir įsakymų. [2] Žinokite šiandien, kad [kalbu] ne su jūsų vaikais, kurie nepatyrė ir nematė VIEŠPATIES, jūsų Dievo, drausmės, jo didybės, jo galingos rankos ir ištiesto dilbio, [3] jo ženklų ir veiksmų, kuriuos jis padarė Egipte Faraonui, Egipto karaliui, ir visai jo šaliai; [4] ką jis padarė Egipto kariuomenei, jo kovos žirgams ir vežimams, ant kurių, jiems vejantis jus, jis užliejo Nendrių jūros vandenis ir kuriuos VIEŠPATS paliko nuskandintus iki šios dienos; [5] ką jis padarė jums dykumoje, kol pasiekėte šitą vietą, [6] ir ką jis padarė Datanui ir Abiramui, Reūbeno sūnaus Eliabo sūnums, kai viso Izraelio vidury žemė išsižiojo ir juos prarijo su jų šeimomis, palapinėmis ir visomis būtybėmis, kurios nusekė paskui juos. [7] Bet tai buvo jūsų akys, kurios matė visus didžius VIEŠPATIES veiksmus, kuriuos jis nuveikė. [8] Taigi turite laikytis viso

---

[k] **10,20** Arba: jį garbinti

įsakymo, kurį aš jums[l] šiandien įsakau, kad būtumėte stiprūs ir įėję užimtumėte šalį, į kurią jūs pereinate jos užimti, [9] ir kad ilgai gyventumėte žemėje, kurią VIEŠPATS jūsų protėviams prisiekė duoti jiems ir jų palikuonims – šalį, plūstančią pienu ir medum. [10] Nes šalis, į kurią tu įeisi jos užimti, nėra kaip Egipto šalis, iš kurios išėjote, kurią, pasėjęs savo sėklą, turėjai drėkinti savo koja[m] kaip daržą. [11] Bet šalis, į kurią jūs pereinate jos užimti, yra kalnų ir slėnių šalis, kuri, lietui lyjant iš dangaus, sugeria vandenį – [12] šalis, kuria VIEŠPATS, tavo Dievas, rūpinasi. Nuolat VIEŠPATIES, tavo Dievo, akys yra ant jos – nuo metų pradžios iki metų pabaigos. [13] Jei tikrai klausysite mano įsakymų, kuriuos aš jums šiandien įsakau, mylėdami VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir jam tarnaudami visa širdim ir visa siela, [14] tai ˹jis duos˺[n] jūsų šaliai lietaus laiku[o], ankstyvojo ir vėlyvojo lietaus, ir jūs suvalysite savo javus, naują vyną ir aliejų. [15] ˹Jis duos˺[p] žolės tavo lauke tavo gyvuliams, ir tu valgysi ir pasisotinsi. [16] Sergėkitės, kad jūsų širdis nesiduotų suvedžiojama, kad neatsimestumėte [nuo Dievo], netarnautumėte kitiems dievams ir nekniūpotumėte ties jais! [17] Tada užsidegtų prieš jus VIEŠPATIES rūstybė ir jis taip uždarytų dangų, jog nebebūtų lietaus, žemė nebeišduotų savo derliaus ir jūs greit pradingtumėte iš gerosios šalies, kurią VIEŠPATS jums duoda. [18] Įsidėkite

---

[l] **11,8** MsKmrSamGST(J) V; M: tau

[m] **11,10** T.y. koja sukdamas ratą, atvedantį vandenį

[n] **11,14** SamGV; M: aš duosiu

[o] **11,14** Lit. to laiku

[p] **11,15** SamG; M: aš duosiu

šituos mano žodžius į širdį ir sielą, prisiriškite juos kaip ženklą ant rankos, ir jie tebūnie jums kaip ženklai ant kaktos. [19] Pamokykite jų savo vaikus, kalbėdami apie juos, kai sėdėsi ˹savo namuose˺[q] ir kai eisi keliu, kai atsigulsi ir kai atsikelsi. [20] Užrašyk juos į savo namo durų staktas ir į savo vartus, [21] kad tiek ilgai jūs ir jūsų vaikai gyventumėte šalyje, kurią VIEŠPATS jūsų protėviams prisiekė jiems duoti, kiek dangus bus viršum žemės. [22] Nes jei rimtai laikysitės viso šito įsakymo, kurį aš jums įsakau vykdyti, mylėdami VIEŠPATĮ, savo Dievą, vaikščiodami visais jo keliais ir tvirtai laikydamiesi jo, [23] VIEŠPATS nuvys iš jūsų akivaizdos visas šitas tautas, ir jūs perimsite nuosavybę tautų, didesnių ir galingesnių už jus. [24] Kiekviena vieta, kurią užmins jūsų kojos padas, turi jums priklausyti. Nuo dykumos ligi[r] Lebanono, ˹nuo Didžiosios upės˺[s], Eufrato upės, ligi Vakarinės jūros nusitęs jūsų sritis. [25] Niekas neatsilaikys prieš jus. VIEŠPATS, jūsų Dievas, užleis išgąstį ir baimę jūsų ant visos šalies, į kurią įžengsite, kaip jis yra jums pažadėjęs. [26] Žiūrėk! Aš šiandien siūlau jums palaiminimą ir prakeikimą: [27] palaiminimą, jei klausysite VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų, kuriuos aš jums šiandien įsakau, [28] o prakeikimą, jei neklausysite VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų ir nusišalinsite nuo kelio, kurį aš jums šiandien įsakau, sekdami paskui kitus dievus, kurių nežinojote. [29] Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave įves į šalį, į kurią tu įeini jos užimti, tu turi padėti palaiminimą

---

[q]**11,19** Sam G; namie; plg. 6,7.

[r]**11,24** Rk., plg. Još 1,4; M: ir

[s]**11,24** Kl. MssGTV; M: Upės

Gerizimo kalne ir prakeikimą Ėbalo kalne. [30] (Jie juk yra anapus Jordano, už vakarinio[t] vieškelio, Araboje gyvenančių kanaaniečių šalyje, ties Gilgaliu, šalia Morės ąžuolo[u].) [31] Mat jūs rengiatės pereiti Jordaną, kad įeitumėte užimti šalies, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums duoda. Kai ją užimsite ir joje įsikursite, [32] stropiai vykdykite visus ruostatus ir visus potvarkius, kuriuos aš jums šiandien pateikiu“.

DEUTERONOMINIS TEISYNAS (12 – 26)

Viena garbinimo vieta

12 [1] „Šitie yra nuostatai ir potvarkiai, kuriuos turite vykdyti šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo protėvių Dievas, tau davė užimti, kol jūs gyvensite žemėje. [2] Turite visiškai sunaikinti visas vietas, kur tautos, kurias jūs užvaldysite, garbino savo dievus – aukštuose kalnuose, kalvose ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. [3] Turite sugriauti jų aukurus, sudaužyti jų masėbas[v], sudeginti jų ašeras[w], suskaldyti jų dievų atvaizdus ir išnaikinti jų vardus iš tos vietos. [4–5] Jums draudžiama ˹tokiu būdu garbinti VIEŠPATĮ, savo Dievą˺[x], bet jūs turite lankyti vietą, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, išrinks iš visų jūsų genčių, norėdamas ten padėti savo vardą,

---

[t] **11,30** Lit. saulėlydžio

[u] **11,30** Arba: terebinto (SamGS, plg. Pr 12, 6); M: ąžuolų (arba: terebintų)

[v] **12,3** T.y. akmeninius stulpus, kanaaniečių dievų simbolius

[w] **12,3** T.y. medinius kulto stiebus, vaisingumo deivės Ašeros simbolius

[x] **12,4-5** Lit. taip daryti VIEŠPAČIUI, savo Dievui

kad tas [ten] gyventų; ten turite[y] ateiti. [6] Ten turite nešti savo deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, savo dešimtines, savo gamybos[z] duoklę, savo apžadų aukas, savo laisvos valios aukas ir savo galvijų bei mažųjų gyvulių pirmagimius. [7] Ten turite valgyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje ir džiaugtis – jūs ir jūsų šeimos – visu tuo, ko ėmėsi jūsų rankos[a], kuo VIEŠPATS, tavo Dievas, palaimino tave. [8] Nebegalėsite elgtis taip, kaip mes čia šiandien elgiamės, kiekvienas, kaip jam atrodo teisu, [9] nes ligšiol dar nesate pasiekę atilsio vietos, veldinio, kurį VIEŠPATS, jūsų Dievas, tau duoda. [10] O kai būsite perėję per Jordaną ir įsikūrę šalyje, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, duos jums paveldėti, ir kai jis bus davęs jums atsilsėti nuo visų jūsų aplinkinių priešų ir saugiai gyvensite, [11] tai turės būti [viena] vieta, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. Ten turėsite nešti viską, ką aš jums įsakau – savo deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, savo dešimtines, savo gamybos duoklę ir savo rinktines įžadų aukas, kurias pasižadėsite duoti VIEŠPAČIUI, – [12] ir džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje – jūs, jūsų sūnūs ir dukterys, jūsų vergai bei vergės ir leviai, kurie gyvens jūsų vietovėse[b], nes jie neturi tarp jūsų paveldimos [žemės] dalies. [13] Sergėkis, kad neaukotum savo deginamųjų aukų kiekvienoje vietoje, kurią pamatysi, [14] bet tik vietoje, kurią VIEŠPATS

---

[y] **12,4-5** SamGST; M: tu turi

[z] **12,6** Lit. rankos

[a] **12,7** SamGS; M; ranka

[b] **12,12** Lit. vartuose

parinks vienoje iš tavo genčių. Ten turėsi aukoti savo deginamąsias aukas ir ten vykdyti viską, ką aš tau įsakau. [15] Tačiau, kiek tik norėsi, galėsi pjauti ir mėsos valgyti pagal VIEŠPATIES, savo Dievo, palaiminimą, kurį jis bus tau davęs visose tavo vietovėse. Suteptasis ir tyrasis gali jos valgyti, kaip jie valgytų gazelieną ar elnieną. [16] Tik kraujo jums nevalia valgyti – Žemėn turite jį išlieti kaip vandenį. [17] Tau draudžiama valgyti savo vietovėse savo javų, naujo vyno ir aliejaus dešimtinės, savo galvijų ir savo mažųjų gyvulių pirmagimių, kokios nors savo įžadų aukos, kurią pasižadėsi duoti, savo laisvos valios aukų ir savo gamybos duoklės. [18] Tik VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje tu turi tai valgyti, vietoje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks – tu, tavo sūnus ir duktė, tavo vergas bei vergė ir leviai, kurie gyvens tavo vietovėse, – ir džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje visu tuo, ko ėmėsi tavo rankos[c]. [19] Sergėkis, kad neapleistum levio, kol gyvensi savo žemėje! [20] Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, praplės tavo sritį, kaip jis yra tau pažadėjęs, ir sakysi: ‚Norėčiau mėsos valgyti’, nes užsigeisi mėsos valgyti, tai galėsi mėsos valgyti, kiek tik norėsi. [21] Bet jei per toli nuo tavęs bus vieta, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten padėtų savo vardą, tai gali papjauti savo galvijų ir mažųjų gyvulių, kurių VIEŠPATS bus tau davęs, kaip tau įsakiau, ir valgyti savo vietovėse, kiek tik norėsi. [22] Tik taip, kaip kad valgo gazelieną ir elnieną, gali tai valgyti. Suteptasis, lygiai kaip ir tyrasis, gali tai valgyti. [23] Tik tvirtai laikykis to, kad nevalgytum kraujo, nes kraujas yra gyvybė, ir tau nevalia valgyti

---

[c] **12,18** Dgl. Mss Sam; M: ranka

gyvybės su mėsa. [24] Tau draudžiama jį valgyti – žemėn turi jį išlieti kaip vandenį. [25] Tau nevalia jo valgyti, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs, nes darysi, kas teisu VIEŠPATIES akyse. [26] Tačiau šventas dovanas, kurių turėsi, ir savo įžadų aukas tu turi paimti ir ateiti į vietą, kurią VIEŠPATS parinks, [27] ir paaukoti savo deginamąją auką, mėsą ir kraują ant VIEŠPATIES, savo Dievo, aukuro. Pjaunamosios aukos kraujas turi būti išlietas į VIEŠPATIES, tavo Dievo, aukurą, o mėsą gali valgyti. [28] Stropiai klausyk ˹ir vykdyk˺[d] visus šituos žodžius, kuriuos aš tau įsakau, kad gerai klotųsi tau ir tavo vaikams po tavęs per amžius, nes darysi, kas gera ir teisu VIEŠPATIES, tavo Dievo, akyse.

Įsakymas vengti stabmeldystės

[29] Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, iškirs prieš tave tautas, pas kurias tu ateisi jų užimti, ir, jas užėmęs, įsikursi jų šalyje, [30] sergėkis, kad, jas išnaikinęs iš savo akivaizdos, neįsipainiotum į pinkles, jas mėgdžiodamas, ir kad neklausinėtum apie jų dievus, sakydamas: ‚Kaip šitos tautos garbina savo dievus, kad ir aš galėčiau taip daryti?’ [31] Tau draudžiama taip daryti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, nes visa, kas VIEŠPAČIUI bjauru, ko jis nekenčia, jos darė savo dievams; jos net savo sūnus ir dukteris degina savo dievams“.

13 [1] „Visa, ką aš jums įsakau, turite stropiai vykdyti. Tau nieko nevalia pridėti prie to ir nieko atimti nuo to.

---

[d] **12,28** SamG; ~M

Stabmeldystės atvejai

[2] Jei tavo tarpe keltųsi pranašas ar sapnų sapnuotojas ir tau pasiūlytų ženklą ar stebuklą, [3] ir jei ženklas ir stebuklas, apie kurį jis tau kalbėjo, įvyktų ir jis tartų: ‚Sekime paskui svetimus dievus (, kurių nepažinai,) ir juos garbinkime, – [4] neklausyk to pranašo žodžių ar to sapnų sapnuotojo, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, jus bandys, norėdamas patirti, ar jūs mylite VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela. [5] Jūs turite sekti paskui VIEŠPATĮ, savo Dievą, jo bijoti, laikytis jo įsakymų, klausyti jo balso, ˹jį garbinti˺[e] ir tvirtai laikytis prie jo. [6] O anas pranašas ar anas sapnų sapnuotojas turi būti nubaustas mirtim, nes jis paskatino atsimesti nuo VIEŠPATIES, jūsų Dievo, jus išvedusio iš Egipto šalies ir tave išpirkusio iš vergų namų, kad tave nuvestų nuo kelio, kuriuo VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs vaikščioti. Tad tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo. [7] Jei tavo brolis, tavo motinos sūnus, ar tavo sūnus, ar tavo duktė, ar tavo mylima[f] žmona, ar tavo artimiausias draugas slapta tave suvilios, sakydamas: ‚Eikime ir garbinkime kitus dievus’, kurių nepažinote nei tu, nei tavo protėviai, [8] iš dievų tautų, gyvenančių aplink jus, arti tavęs ar toli nuo tavęs, nuo vieno žemės krašto ligi kito, – [9] tau nevalia sutikti su juo ir jo klausyti, jo užjausti, pasigailėti ir slėpti[g]. [10] Bet tu turi jį užmušti. Tavo ranka tepasikelia pirma jam užmušti, o paskui – visų žmonių ranka. [11] Tu

---

[e]**13,5** Arba: jam tarnauti

[f]**13,7** Lit. krūtinės

[g]**13,9** T.y. nutylėti jo kaltes

turi jį mirtinai užmušti akmenimis, nes jis siekė tave nuvesti nuo VIEŠPATIES, tavo Dievo, kuris tave išvedė iš Egipto šalies, iš vergų namų. [12] Ir visas Izraelis turi tai išgirsti, kad jie bijotųsi ir toliau nebedarytų tokios piktenybės tavo tarpe. [13] Kai išgirsi sakant viename iš savo miestų, kuriuos VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, kad ten apsigyventum: [14] ‚Atsirado tavo tarpe nenaudėlių, ir jie suvedžiojo savo miesto gyventojus, ragindami: „Eikime ir garbinkime kitus dievus“, kurių nepažinote, – [15] tai tu turi iškvosti, ištyrinėti ir gerai išklausinėti. Ir jei pasirodys, kad tai tiesa, kad tikrai taip yra, jog tas bjaurus dalykas buvo padarytas tavo tarpe, [16] tu kirste turi iškirsti to miesto gyventojus kalavijo ašmenimis, visiškai sunaikinti jį ir visa, kas yra jame[h]. [17] Visą iš jo paimtą grobį tu turi sunešti į jo aikštės vidurį ir sudeginti miestą bei visą jo grobį kaip visintelę auką[i] VIEŠPAČIUI, savo Dievui. Jis turi likti amžinas griuvėsių kauburys; jo nevalia atstatyti. [18] Niekas iš sunaikinimui skirtų daiktų neturi likti prikibę prie tavo rankos, kad VIEŠPATS susilaikytų nuo savo karštos rūstybės ir tau parodytų gailestingumą, tavęs pasigailėtų ir tave padaugintų, kaip jis yra prisiekęs tavo protėviams, – [19] jei klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, laikydamasis visų jo įsakymų, kuriuos aš tau šiandien įsakau, vykdydamas, kas teisu VIEŠPATIES, tavo Dievo, akyse“.

---

[h]**13,16** G; M+ ir jo gyvulius kalavijo ašmenimis

[i]**13,17** T.y. auką, kuri visa aukojama VIEŠPAČIUI ir iš kurios nieko nevalia valgyti

Uždrausta gedėjimo praktika

14 [1] „Jūs esate VIEŠPATIES, savo Dievo, sūnūs. Jums draudžiama susiraižyti ir ˹nuskusti priekines garbanas˺[j] dėl numirėlio, [2] nes tu esi šventa tauta VIEŠPAČIUI, savo Dievui. VIEŠPATS tave išrinko, kad jam būtum nuosava tauta iš visų tautų, gyvenančių žemės paviršiuje.

Tyras ir netyras maistas

[3] Tau nevalia valgyti jokio bjauraus daikto. [4] Šitie yra gyvuliai, kuriuos galite valgyti: jautis, avis, ožka, [5] elnias, gazelė, danielius[k], laukinė ožka, ˹kalnų ožys˺[l], ilgaragė antilopė ir kalnų avis[m]. [6] Kiekvieną skeltanagį gyvulį, tai yra turintį abi visiškai perskeltas nagas, atrajojantį tarp gyvulių, – tą galite valgyti. [7] Tačiau iš atrajojančių ir skeltanagių, turinčių perskeltas nagas, šitų jums neleidžiama valgyti: kupranugario, kiškio ir uolinio barsuko, nes, nors jie atrajoja, neturi perskeltų nagų – jie turi būti jums netyri; [8] nė šerno, nes, nors jis skeltanagis, neatrajoja – jis turi būti jums netyras. Jų mėsos jums nevalia valgyti nė jų maitos paliesti. [9] Iš visko, kas gyvena vandenyje, šitą galite valgyti: viską, kas turi pelekus ir žvynus, galite valgyti. [10] Bet kas neturi pelekų ir žvynų, to jums nevalia valgyti. Tai turi būti jums netyra. [11] Kiekvieną tyrą paukštį galite valgyti. [12] Bet šitų jums

---

[j] **14,1** Lit. padaryti pliką tarp akių

[k] **14,5** Arba: stirna

[l] **14,5** Arba: baltuodegė antilopė

[m] **14,5** Paskutiniųjų trijų gyvulių tapatybės neįmanoma tiksliai nustatyti.

nevalia valgyti: erelio[n], juodojo peslio, barzdotojo peslio, [13] vanago ir bet kokios rūšies sakalo[o], [14] jokios rūšies varno, [15] žiūro[p], trumpaausės pelėdos, ilgaausės pelėdos, įvairios rūšies paukštvanagio[q], [16] rusvosios pelėdos, klykiančios pelėdos, pelėdikės, [17] apuokėlio, erelio žuvininko, žuvėdės pelėdos, [18] genšės[r], bet kokios rūšies kormorano, lukučio ir šikšnosparnio. [19] Visi sparnuoti vabzdžiai turi būti jums netyri. Jų nevalia valgyti. [20] Visus tyrus paukščius galite valgyti. [21] Jums neleidžiama valgyti jokios dvėsenos. Tu gali duoti ateiviui, apsigyvenusiam tavo vietovėse[s], kad jis jos valgytų, ar ją parduoti svetimšaliui, nes tu esi tauta, šventa VIEŠPAČIUI, savo Dievui. Tau nevalia virti ožiuko jo motinos piene. [22] Kasmet tu turi sąžiningai atidėti viso savo pasėlių derliaus, to, kas užderės lauke, dešimtąją dalį. [23] Tu turi valgyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią jis parinks savo vardui apgyvendinti, savo javų, naujo vyno ir aliejaus dešimtinę, taip pat savo galvijų ir mažųjų gyvulių pirmagimius, kad išmoktum visuomet bijotis VIEŠPATIES, savo Dievo. [24] O jei, kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tave palaimins, nuotolis bus tau per didelis ir negalėsi jos[t] atgabenti, nes per toli bus nuo tavęs vieta, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, norėdamas

---

[n]**14,12** Arba: grifo

[o]**14,13** Arba: suopio; M+ 13 skn. pirmojo žodžio pataisą; ~ kl. Mss Geniz SamG; plg. Lev 11,18.

[p]**14,15** T.y. didžiojo apuoko

[q]**14,15** Arba: pelėsakalio

[r]**14,18** Arba: garnio

[s]**14,21** Lit. vartuose

[t]**14,24** T.y. dešimtinės

ten padėti savo vardą, – [25] tu turi ją paversti pinigais, pasiimti užrišęs [maišelyje] pinigus, nueiti į vietą, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, [26] nusipirkti už pinigus, ko tik norės tavo siela: jaučių, mažųjų gyvulių, vyno, stipraus gėrimo ar ko tik geidaus tavo siela. Ir ten VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, turi valgyti ir džiaugtis – tu ir tavo šeima. [27] Be to, tau nevalia apleisti levio, gyvenančio tavo vietovėse, nes jis neturi su tavim paveldimos dalies. [28] Tretiems metams pasibaigus, tu turi atiduoti savo tų metų derliaus dešimtinę ir ją sudėti savo vietovėse. [29] Paskui tegul ateina leviai, nes jie neturi su tavim paveldimos dalies, taip pat tavo vietovėse gyvenantys ateiviai, našlaičiai ir našlės, tegul valgo ir pasisotina, kad VIEŠPATS, tavo Dievas, tave laimintų kiekviename tavo rankų[u] darbe, kurį atliksi“.

Skolų atleidimo metai

15 [1] „Septyneriems metams pasibaigus, tu turi atleisti skolas. [2] Štai kaip turi būti vykdomas atleidimas: kiekvienas skolintojas turi atleisti savo paskolą, kurią jis yra paskolinęs savo artimui. Jam nevalia išreikalauti iš savo artimo, iš savo brolio[v], nes paskelbtas VIEŠPATIES skolų atleidimo metas. [3] Iš svetimšalio tu gali išreikalauti, bet to, kas ˹tavo brolio tau dar neatmokėta˺[w], tau nevalia išreikalauti. [4] Tačiau neturi būti ˹tarp jūsų˺[x] vargšų, nes

---

[u] **14,29** Kkr. Mss GSV; M: rankos

[v] **15,2** Arba: tėvynainio

[w] **15,3** Lit. tau priklauso pas tavo brolį

[x] **15,4** Lit. tavyje (t.y. Izraelyje)

VIEŠPATS, ⌜tavo Dievas⌝[y], tave laiminte laimins šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, kad ją užimtum, [5] jei tik klausyte klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visą šitą įsakymą, kurį aš tau šiandien įsakau. [6] Nes VIEŠPATS, tavo Dievas, kaip yra tau pažadėjęs, taip palaimins tave, jog galėsi skolinti daugeliui tautų, o tu pats neturėsi skolintis. Tu viešpatausi daugeliui tautų, bet tau jos neviešpataus. [7] Kai atsiras tavyje neturtėlis, vienas iš tavo brolių, vienoje kurioje iš tavo vietovių, tavo šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, tai nesukietink širdies ir neužgniaužk rankos savo broliui beturčiui, [8] bet mielai atverk jam ranką ir noromis skolink, kiek jam reikia, ko jam stinga. [9] Sergėkis, kad tavo širdyje nekiltų niekinga mintis: ‚Arti septintieji metai, skolų atleidimo metai’, ir kad tavo akis šnairai nežiūrėtų į tavo brolį beturtį ir tu jam nieko neduotum. Jei jis šauktųsi VIEŠPATIES prieš tave, nuodėmė tave užgultų. [10] Tu turi jam duoti gera valia ir, jam duodamas, nešykštauti, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, užtat tave laimins kiekviename tavo darbe ir kiekviename dalyke, kurio tu imsies. [11] Kadangi vargšai nepradings iš šalies, aš tau įsakau: ‚Mielai atverk ranką savo broliui, savo skurdžiui ir neturtėliui savo šalyje!’

Tarnų paleidimas

[12] Kai tau parsiduoda tavo brolis, hebrajas ar hebrajė, jis turi tau tarnauti šešerius metus, o septintaisiais metais tu turi jį paleisti nuo savęs. [13–14] Ir kai jį paleisi nuo savęs, nepaleisk jo tuščiomis rankomis. Dosniai

---

[y] **15,4** Sam GSV; ~M

aprūpink jį [dovanomis] iš savo mažųjų gyvulių, iš savo klojimo ir iš savo vynuogių spaustuvo. Duok jam taip, kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, bus tave palaiminęs. [15] Ir atsimink, kad buvai vergas Egipto šalyje ir kad VIEŠPATS, tavo Dievas, išpirko tave. Todėl aš šiandien tai įsakau tau. [16] Bet jei jis tau sakys: ‚Nenoriu tavęs palikti', dėl to, kad jis myli tave ir tavo šeimą, nes jam gerai klojasi pas tave, [17] tai paimk ylą ir įdurk per jo ausį į duris, ir jis liks tavo vergas visam laikui. Taip pat tu turi pasielgti ir su savo verge. [18] Turėdamas jį paleisti, nelaikyk to sunkiu dalyku, nes šešerius metus jis ėjo tau tarnybą, vertą tiek pat, kiek samdinio alga. Ir VIEŠPATS, tavo Dievas, [užtai] tave laimins kiekviename dalyke, kurį darysi.

Gyvulių pirmieji jaunikliai

[19] Kiekvieną pirmagimį patiną, kurį atsiveda tavo galvijai ir mažieji gyvuliai, tu turi pašvęsti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, Tau neleidžiama arti su savo jaučių pirmagimiu nė kirpti savo mažųjų gyvulių pirmagimio. [20] Tu ir tavo šeimyna turite jį kasmet valgyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią VIEŠPATS parinks. [21] Bet jei jis turėtų kliaudą, jei būtų raišas ar aklas, ar turėtų kokią kors [kitą] ydą, tau nevalia jo aukoti VIEŠPAČIUI, savo Dievui. [22] Tu gali jį valgyti savo vietovėse, suteptasis taip pat, kaip ir tyrasis, lyg kokią gazelę ar elnią. [23] Tik jo kraujo draudžiama valgyti – į žemę tu turi jį išlieti kaip vandenį".

Pesacho šventė

16 [1] „Įsidėmėk Abibo mėnesį, kad švęstum Pesachą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, nes Abibo mėnesį VIEŠPATS, tavo Dievas, nakčia išvedė tave iš Egipto. [2] Tu turi aukoti Pesacho auką, mažą gyvulį ar galviją, vietoje, kurią VIEŠPATS parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. [3] Tau nevalia valgyti su ja nieko rauginta. Septynias dienas turi valgyti su ja macus, bėdos duoną, – nes su baiminga skuba išėjai iš Egipto šalies, – kad per visas savo gyvenimo dienas atsimintum savo iš Egipto išvykimo dieną. [4] Septynias dienas neturi tau pasirodyti raugo visoje tavo srityje, ir neturi užsilikti per naktį iki ryto mėsos, kurią aukosi pirmosios dienos vakare. [5] Tu negali aukoti ˹Pesacho gyvulio˺[z] kurioje nors iš savo vietovių, kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duos, [6] bet tik vietoje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. Tu turi aukoti Pesacho gyvulį vakare, saulei leidžiantis, tuo metu, kuriuo išvykai iš Egipto. [7] Išviręs turi [jį] valgyti vietoje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, o ryto metą apsigręžęs eiti į savo palapines. [8] Šešias dienas tu turi valgyti macus, o septintąją dieną turi įvykti iškilmingas susirinkimas VIEŠPATIES, tavo Dievo, garbei; tau nevalia dirbti darbo.

Savaičių, arba Sekminių, šventė

[9] Tu turi sau atskaičiuoti septynias savaites. Turi pradėti skaičiuoti septynias savaites nuo to laiko, kai pirmąkart

---

[z] **16,5** Lit. Pesacho

dėsi pjautuvą prie stovinčių javų. [10] Paskui turi švęsti Savaičių šventę VIEŠPAČIUI, savo Dievui, su savo rankos atitinkama laisvos valios auka, kurią duosi, destis kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, ˹bus palaiminęs˺[a] tave. [11] Ir tu turi džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje – tu pats, tavo sūnus ir tavo duktė, tavo vergas ir tavo vergė, levis, kuris gyvens tavo vietovėse, ateivis, našlaitis ir našlė, kurie gyvens tavo tarpe, vietoje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. [12] Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipte, ir stropiai vykdyti šituos nuostatus.

Palapinių šventė

[13] Suvalęs savo klojimo ir spaustuvo [derlių], septynias dienas tu turi švęsti Palapinių šventę [14] ir džiaugtis savo švente – tu pats, tavo sūnus ir tavo duktė, tavo vergas ir tavo vergė, levis, ateivis, našlaitis ir našlė, kurie gyvens tavo vietovėse. [15] Septynias dienas tu turi švęsti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, vietoje, kurią VIEŠPATS parinks, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, ˹palaimins visą tavo derlių ir visą tavo rankų darbą˺[b]. Tad tu turi būti tik linksmas. [16] Tris kartus metuose kiekvienas tavo vyriškis turi pasirodyti VIEŠPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią jis parinks, per Macų, Savaičių ir Palapinių šventę. Ir jis neturi pasirodyti VIEŠPATIES akivaizdoje tuščiomis rankomis. [17] Kiekvienas [turi atsinešti] tiek,

---

[a] **16,10** SamG; M: palaimins

[b] **16,15** Lit. tave palaimins visame tavo derliuje ir visame tavo rankų darbe

kiek įstengia duoti pagal VIEŠPATIES, savo Dievo, palaiminimą, kurį jis bus tau suteikęs.

Teisėjų ir pareigūnų paskyrimas

[18] Tu turi pasiskirti teisėjų ir pareigūnų visose savo vietovėse, kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duos pagenčiui, kad jie teistų žmones teisingu teismu. [19] Tau draudžiama iškreipti teisę, žiūrėti asmens ir imti kyšių, nes kyšiai apakina išmintingųjų akis ir iškraipo teisiųjų žodžius. [20] Tu turi vytis teisybę, vien tik teisybę, kad liktum gyvas ir užimtum šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda.

Kulto nuostatai

[21] Tau draudžiama pasisodinti bet kokio medžio ašerą[c] šalia VIEŠPATIES, tavo Dievo, aukuro, kurį pasidarysi. [22] Tau nevalia pasistatyti masėbos[d], kurios nekenčia VIEŠPATS, tavo Dievas“.

17 [1] „Tau neleidžiama aukoti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, jaučio ar avies, turinčių kliaudą, kokią nors ydą, nes tai bjauru VIEŠPAČIUI, tavo Dievui.

Sandoros sulaužymas

[2] Jei kas atsiras tavo tarpe, vienoje kurioje iš tavo vietovių, kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, vyras ar moteris, kuris darys, kas pikta VIEŠPATIES, tavo Dievo, akyse, laužydamas jo sandorą,

---

[c]**16,21** T.y. kulto stiebą, pavadintą kanaaniečių garbinamo Baalo žmonos vardu, atvaizduojantį moterišką dievybę

[d]**16,22** T.y. akmeninio stulpo, atvaizduojančio vyrišką dievybę

[3] jei nuėjęs jis garbins kitus dievus ir kniūpos prieš juos, prieš saulę ar mėnulį, ar visą dangaus kariuomenę[e], [darydamas tai,] ko nesu įsakęs, [4] ir jei bus tau pranešta ir tai išgirsi, – tu turi gerai ištirti. Jei tai bus tiesa, tikras dalykas, jog tas bjaurus darbas padarytas Izraelyje, [5] tu turi išmesti tą vyrą ar moterį, kurie padarė tą piktą darbą, prie savo vartų[f] ir juos užmušti akmenimis. [6] Dviejų ar trijų liudytojų parodymu turi būti nužudytas pasmerktasis mirti; nevalia jo nužudyti vieno liudytojo parodymu. [7] Norint jį nužudyti, liudytojų ranka pirma turi pasikelti prieš jį, o paskui visų žmonių ranka. Tuo būdu tu pašalinsi piktenybę iš savo tarpo.

Centrinio tribunolo jurisdikcija

[8] Jei kuri byla bus tau per sunki išspręsti, kur reikia skirti vieną kraujo praliejimą nuo kito, vieną ieškinį nuo kito ir vieną sužalojimą nuo kito, – [apskritai, bet kokie] ginčijami dalykai tavo vietovėse, tai pakilęs tu turi traukti aukštyn į vietą, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks. [9] Tu turi nueiti pas kunigus levius ir pas teisėją, kuris bus tomis dienomis, ir pasiklausti. Tada jie tau paskelbs teismo nuosprendį. [10] Paskui tu turi pasielgti, laikydamasis nuosprendžio, kurį jie tau paskelbs iš tos vietos, kurią VIEŠPATS parinks, ir stropiai daryti visa taip, kaip jie tave pamokys. [11] Tu turi veikti pagal nurodymą, kurį jie tau duos, ir pagal nuosprendį, kurį jie tau ištars. Tau nevalia nukrypti nuo sprendimo, kurį jie tau paskelbs, nei į dešinę, nei į kairę. [12] O tas vyras,

---

[e] **17,3** T.y. žvaigždes

[f] **17,5** M+dtgr: tą vyrą ar moterį; ~GV

kuris pasielgs arogantiškai[g], neklausydamas kunigo, ten stovinčio tarnauti VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, ar teisėjo, – tas vyras turi mirti. Tuo būdu pašalinsi piktenybę iš Izraelio. [13] Visi žmonės tai išgirs, bijosis ir nebesielgs arogantiškai.

Įstatymai apie karalių

[14] Kai įeisi į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, ją užimsi ir, joje įsikūręs, sakysi: ‚Noriu užsidėti karalių, kaip visos tautos, gyvenančios aplink mane', [15] tu tikrai gali užsidėti karalių, kurį VIEŠPATS, tavo Dievas, išrinks. Tu turi užsidėti karalių iš savo brolių. Tu negali užsidėti svetimšalio, kuris nėra tavo brolis. [16] Tik jam nevalia laikyti daug žirgų nė grąžinti žmonių į Egiptą, norint įsigyti daugiau žirgų, nes VIEŠPATS yra jums pasakęs: ‚Jums nevalia vėl grįžti šituo keliu!' [17] Taip pat jam neleidžiama vesti daug žmonų, kad neatsimestų[h] jo širdis, ir susikrauti daug sidabro bei aukso. [18] Atsisėdęs į savo karalystės sostą, jis turi nusirašydinti į ritinį šito įstatymo nuorašą iš ˹kunigų levių saugomo ritinio˺[i]. [19] Nuorašas[j] turi būti prie jo, ir jis turi jį skaityti per visas savo gyvenimo dienas, kad išmoktų bijoti VIEŠPATIES, savo Dievo, stropiai vykdydamas visus šito įstatymo žodžius ir šituos nuostatus. [20] Tad jo širdis nepasikels puikybėn prieš jo brolius ir jis nenukryps nuo įsakymo

---

[g]**17,12** T.y. išdidžiai, pernelyg pasikliaudamas savim

[h]**17,17** T.y. nuo VIEŠPATIES

[i]**17,18** Lit. to, kas guli prieš kunigus levius

[j]**17,19** Hbr. Jis

nei į dešinę, nei į kairę, kad jis ir jo sūnūs galėtų ilgai viešpatauti savo karalystei lzraelyje“.

18 [1] „Kunigai leviai, visa Levio gentis, neturi turėti paveldimos [krašto] dalies Izraelyje. Jie turi valgyti aukas, aukojamas VIEŠPAČIUI ugnimi, ir jo[k] veldinį. [2] Ji[l] neturi turėti veldinio tarp savo brolių: VIEŠPATS yra jos veldinys, kaip jis yra jai pažadėjęs. [3] Štai ko kunigai turi teisę reikalauti iš tautos, iš tų, kurie aukoja pjaunamąją auką, ar tai būtų jautis ar avis: kunigui turi duoti petį, žandus ir skrandį. [4] Tu turi jam duoti savo javų, naujo vyno ir aliejaus pirmones, taip pat pirmąjį savo kirpinį, [5] nes VIEŠPATS, tavo Dievas, jį išrinko iš visų tavo genčių, kad jis visuomet stovėtų ˹VIEŠPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, jam tarnaudamas ir jo vardu laimindamas˺[m] – jis ir jo sūnūs. [6] Kai levis ateis iš vienos kurios tavo vietovių, iš viso Izraelio, kur jis bus ateivis, – ir jis gali ateiti, kada tik panorės, – į vietą, kurią VIEŠPATS parinks, [7] jis gali tarnauti VIEŠPATIES, savo Dievo, vardu, kaip visi jo broliai leviai, kurie ten stovi VIEŠPATIES akivaizdoje. [8] Jis turi gauti tokią pat maisto dalį, neskaitant to, ką jis pardavęs gaus už tėvų palikimą.

Svetimų religinių praktikų uždraudimas

[9] Kai tu ateisi į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duos, nesimokyk mėgdžioti tų tautų bjaurių papročių. [10] Teneatsiranda tavyje leidžiančio ˹sudeginti savo

---

[k] **18,1** T.y. kitus maisto gaminius, pašvęstus Viešpačiui; G: savo

[l] **18,2** T.y. Levio gentis

[m] **18,5** Sam G, plg. 10,8; 21,5 ; M: tarnaudamas VIEŠPATIES vardu

sūnų ar dukterį˺[n], burtininko ar žynio, ar ženklų aiškintojo, ar raganiaus, [11] ar kerėtojo, ar vėlių bei dvasių klausinėtojo, ar tokio, kuris teiraujasi pas numirusius, [12] nes VIEŠPAČIUI bjaurus kiekvienas, kuris daro tuos dalykus. Ir dėl tų bjaurių praktikų VIEŠPATS, tavo Dievas, juos nuvys iš tavo akivaizdos. [13] Tu turi ˹likti visiškai ištikimas VIEŠPAČIUI, savo Dievui˺[o]. [14] Nors šitos tautos, kurias tu nuvysi, klauso žynių ir burtininkų, VIEŠPATS, tavo Dievas, tau neleido to daryti.

Pranašas

[15] VIEŠPATS, tavo Dievas, tau prikels iš tavo tarpo, iš tavo brolių, pranašą, tokį, kaip aš; jo turite klausyti – [16] [darydamas] lygiai taip, kaip meldei VIEŠPATIES, savo Dievo, Chorebe susirinkimo dieną, sakydamas: ‚Nebegaliu toliau klausytis VIEŠPATIES, savo Dievo, balso ir matyti tos didelės ugnies, kad nemirčiau!’ [17] Tada VIEŠPATS man tarė: ‚Jie gerai kalbėjo. [18] Jiems prikelsiu iš jų brolių tarpo pranašą tokį, kaip tu. Įdėsiu savo žodžius į jo burną, ir jis jiems kalbės viską, ką jam įsakysiu. [19] O iš to, kuris neklausys mano žodžių, kuriuos jis kalbės mano vardu, aš pareikalausiu atsiskaityti. [20] Tačiau pranašas, kuris išdrįs mano vardu kalbėti žodį, kurio kalbėti nesu įsakęs, ar kuris kalbės kitų dievų vardu, – tas pranašas turi mirti! [21] O jei sau pagalvosi: ‚Kaip atspėsime žodį, kurio VIEŠPATS nekalbėjo?, [22] [tai žinok:] kai pranašas kalba VIEŠPATIES vardu ir tas žodis neįvyksta

---

[n]**18,10** Lit. savo sūnui ir dukteriai pereiti per ugnį

[o]**18,13** Lit. būti tobulas [arba: nepeiktinas] santykyje su VIEŠPAČIU, savo Dievu

ar nepasitvirtina, tai žodis, kurio VIEŠPATS nekalbėjo. Pernelyg pasikliaudamas savim, jį kalbėjo pranašas. Tau nereikia jo[p] bijoti!“

Prieglobsčio miestai

19 [1] „Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, išnaikins tautas, kurių šalį VIEŠPATS, tavo Dievas, tau rengiasi duoti, ir tu užimsi jų vietą ir apsigyvensi jų miestuose bei jų namuose, [2] tu turi sau atskirti tris miestus viduryje šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti. [3] Tu turi sau atmatuoti nuotolį ir padalyti į tris dalis sritį savo šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, kad ten galėtų pabėgti kiekvienas užmušėjas. [4] Tokia yra procedūra užmušėjui, kuris ten pabėgs, kad išliktų gyvas: kas netyčiomis užmuš savo artimą, anksčiau jam neparodęs savo neapykantos, – [5] kas, pavyzdžiui, nueis su savo artimu į mišką malkų kirsti ir, kai jo ranka smogs kirviu medžiui nukirsti, kirvis nusmuks nuo koto ir pataikys į jo artimą, ir tas mirs, – jis gali pabėgti į vieną kurį iš tų miestų ir išlikti gyvas, [6] kad kraujo keršytojas įširdęs nesivytų užmušėjo ir jo nepavytų dėl to, kad kelias ilgas, ir neatimtų jam gyvybės, nors jis ir nėra nusipelnęs mirties bausmės, nes nebuvo jo anksčiau nekentęs. [7] Todėl aš tau įsakau: tu turi sau atskirti tris miestus. [8] Ir jei VIEŠPATS, tavo Dievas, praplės tavo sritį, kaip jis yra su priesaika pažadėjęs tavo protėviams, ir tau atiduos visą šalį, kurią jis pažadėjo duoti tavo protėviams, – [9] su ta sąlyga, kad tu stropiai vykdysi visą šitą įsakymą, kurį aš tau šiandien įsakau, mylėdamas VIEŠPATĮ, savo

---

[p] **18,22** T.y. žodžio; arba: pranašo

Dievą, ir visuomet vaikščiodamas jo keliais, – tai tu turi sau pridėti dar kitus tris miestus prie anų trijų, [10] kad nekaltas kraujas nebūtų pralietas viduje tavo šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, ir kad tavęs neužguitų jokia kraujo kaltė. [11] Bet jei kas, nekęsdamas savo artimo, tykos jo, jį užpuls ir atims jam gyvybę, ir šis mirs, ir anas pabėgs į vieną kurį iš šitų miestų, [12] tai jo miesto vyresnieji pasiuntę turi jį iš ten paimti ir atiduoti į kraujo keršytojo rankas, kad jis mirtų. [13] Tau nevalia jo gailėtis, bet tu turi pašalinti iš Izraelio nekaltai išlieto kraujo kaltę, kad tau gerai klotųsi.

Draudimas perkelti lauko ribų ženklus

[14] Tau draudžiama perkelti tavo artimo [lauko] riboženklį, kurį protėviai bus nustatę, tavo veldinyje, kurį paveldėsi šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti.

Įstatymas apie liudytojus

[15] Vienam liudytojui neleidžiama liudyti prieš asmenį dėl kokio nors nusikaltimo ar nuodėmės[q]. Kaltinimas turi būti pagrįstas dviejų ar trijų liudytojų parodymu. [16] Kai piktavalis[r] liudytojas stosis prieš ką, jį apkaltindamas atsimetimu[s], [17] tai abu vyrai, kurie bylinėsis, turi atsistoti VIEŠPATIES akivaizdoje, akivaizdoje kunigų ir teisėjų, kurie tuo metu eis tarnybą. [18] Teisėjai turi gerai ištardyti, ir jei liudytojas pasirodys esąs neteisingas liudytojas,

---

[q] **19,15** M + pirma einančio posakio variantą: kokiame nors nusidėjime, kuriuo jis nusidėjo; ~G(L)

[r] **19,16** Arba: smurtingas

[s] **19,16** nuo įstatymo reikalavimų

melagingai liudijęs prieš savo brolį, [19] tai turite jam padaryti taip, kaip jis manė padaryti savo broliui. Tuo būdu pašalinsi piktenybę iš savo tarpo. [20] Kiti išgiję bijosis ir nebedarys tokios piktenybės tavo tarpe. [21] Tau nevalia pasigailėti: gyvybė už gyvybę, akis už akį, dantis už dantį, ranka už ranką, koja už koją!“

Kaip elgtis karo metu

20 [1] „Kai išeisi į karą prieš savo priešus ir išvysi žirgus, kovos vežimus ir kariuomenę, gausesnę už tavo, nebijok jų, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave atvedė iš Egipto šalies, bus su tavim. [2] Jums artėjant į mūšį, kunigas turi išeiti į priekį ir prabilti į karius. [3] Jis turi jiems tarti: ‚Klausyk, Izraeli! Jūs šiandien artėjate į mūšį prieš savo priešus. Tenenusimena jūsų širdis! Nebijokite, neskubėkite šalin nusigandę ir nekrūpaukite dėl jų, [4] nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra tas, kuris eis su jumis kovoti už jus prieš jūsų priešus, kad duotų jums pergalę!’ [5] Paskui pareigūnai[t] turi kalbėti kariams, sakydami: ‚Ar yra kas, kuris pastatė naujus namus ir ˹nepradėjo gyventi juose˺[u]? Tas tegul eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas ˹nepradėtų gyventi juose˺[v]. [6] Ar yra kas, kuris įsiveisė vynuogyną ir nepradėjo juo naudotis? Tegul jis eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas nepradėtų juo naudotis. [7] Kas yra, kuris susižadėjo su moterim, bet dar jos nevedė? Tas tegul

---

[t]**20,5** T.y. genčių atstovai, kariuomenėje einantys administracines pareigas, kaip naujokų surašymą, atrinkimą, kareivių aprūpinimą ir kt.

[u]**20,5** Lit. nepašventė jų

[v]**20,5** Lit. nepašvęstų jų

eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nežūtų kovoje ir kitas jos nevestų’. [8] Paskui pareigūnai turi toliau kalbėti kareiviams ir sakyti: ‚Ar yra kas bailys ir nedrąsios širdies? Tegul jis eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nepadarytų tokios baikščios savo brolių širdies, kaip jo širdis’. [9] Baigę kalbėti kariams, pareigūnai turi paskirti dalinių vadus kariuomenei vadovauti. [10] Kai priartėsi prie miesto, norėdamas kariauti prieš jį, tu turi jam pasiūlyti taikos sutartį. [11] Jei jis taikingai tau atsakys ir tau atsidarys, tai visi žmonės, kurie bus jame rasti, turės tau eiti baudžiavą ir tau tarnauti. [12] Bet jei jis nesudarys taikos sutarties su tavim ir eis su tavim į karą, turi jį apgulti, [13] ir VIEŠPATS, tavo Dievas, jį atiduos į tavo rankas. Tu turi iškapoti visus jo vyriškius kalavijo ašmenimis. [14] Tik moteris, vaikus, gyvulius ir viską, kas bus mieste, viską, kas bus išplėšta iš jo, gali pasiimti. Ir tu gali naudotis tuo – kas bus išplėšta iš tavo priešų, ką VIEŠPATS, tavo Dievas, bus tau davęs. [15] Taip tu turi pasielgti su visais miestais, kurie bus labai toli nuo tavęs, kurie nepriklausys prie šitų čia [gyvenančių] tautų miestų. [16] Tik šitų tautų miestuose, kuriuos VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, tau nevalia palikti nieko gyva, [17] bet tu turi jas visiškai sunaikinti: chitiečius, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius, kaip VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tau įsakęs, [18] kad jie neišmokytų jūsų taip mėgdžioti jų bjaurius darbus, kuriuos jie darė savo dievams, kad nusidėtumėte VIEŠPAČIUI, savo Dievui. [19] Kai ilgai laikysi apgulęs miestą, kariaudamas prieš jį, kad jį paimtum, neišnaikink jo medžių, juos kirsdamas kirviu, nes tu gali valgyti nuo jų. Tau nevalia jų nukirsti. Argi lauko medžiai žmonės, kad juos turėtum apgulti?

[20] Tik medžius, kuriuos žinai nenešant valgomų vaisių, gali sunaikinti ir nukirsti, kad [iš jų] pastatytum apgulties pabūklus prieš miestą, kuris kariaus su tavim, kol kris“.

Permaldavimas už nežinomo žmogžudžio nusikaltimą

21 [1] „Kai žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti, bus rastas užmuštas žmogus, gulintis lauke, nežinant, kas jį užmušė, [2] tavo vyresnieji ir teisėjai turi išeiti ir išmatuoti atstumą nuo miestų, esančių užmuštojo aplinkoje. [3] Paskui vyresnieji miesto, esančio arčiausiai užmuštojo, turi paimti jauną karvę, kuri dar nebuvo panaudota darbui ir kuri dar nebuvo traukusi jungo. [4] To miesto vyresnieji turi nuvesti karvę žemyn prie nuolat tekančio upelio, kur neariama ir nesėjama, ir ten prie upelio nusukti karvei sprandą. [5] Paskui turi prieiti kunigai leviai, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, juos išrinko, kad jam tarnautų ir laimintų VIEŠPATIES vardu, ir jų žodžiu turi būti nuspręsta kiekviena byla ir kiekvienas užpuolimas. [6] Visi vyresnieji miesto, esančio arčiausiai užmuštojo, turi nuplauti rankas viršum karvės, kurios sprandas buvo nusuktas prie upelio, [7] ir atsiliepdami tarti: ‚Mūsų rankos neišliejo šito kraujo ir mūsų akys nematė. [8] Priimk permaldavimą už savo tautą Izraelį, kurį tu, VIEŠPATIE, atpirkai, ir neleisk nekaltai pralieto kraujo kaltei likti tavo tautos Izraelio tarpe!’ Ir jiems bus permaldauta už kraujo kaltę. [9] Taip tu pašalinsi iš savo tarpo nekaltai pralieto kraujo kaltę, nes darysi, kas teisu VIEŠPATIES akyse.

Santuoka su belaisve moterim

[10] Kai išeisi į karą prieš savo priešą[w] ir VIEŠPATS, tavo Dievas, jį paduos į tavo rankas, ir jį paimsi į nelaisvę, [11] tarp belaisvių pamatysi gražios išvaizdos moterį ir įsimylėsi į ją, tu gali ją paimti sau į žmonas. [12] Tu gali ją įvesti į savo namus, o ji turi nusiskusti galvą, apsipjaustyti nagus, [13] nusivilkti ⌜drabužius, kuriuos ji vilkėjo, kai buvo paimta į nelaisvę⌝[x], gyventi tavo namuose ir visą mėnesį apraudoti savo tėvą bei motiną. Paskui tu gali įeiti pas ją ir ją vesti, kad ji būtų tavo žmona. [14] Bet jei ji tau nebepatiks, tu turi leisti jai eiti, kur ji nori. Tau jokiu būdu nevalia jos parduoti už pinigus, pasielgti su ja kaip su verge[y], užtai, kad ją nužeminai.

Pirmagimio teisė

[15] Jei kas turės dvi žmonas, vieną mylimą, o kita nemylimą, ir jos, mylimoji ir nemylimoji, jam pagimdys sūnų, ir nemylimoji turės sūnų pirmagimį, [16] tai dieną, kai jis priskirs savo sūnums savo turtą kaip veldinį, jis negali suteikti mylimosios sūnui pirmagimio teisių nemylimosios sūnaus, [tikrojo] pirmagimio, nenaudai. [17] Priešingai, jis turi pripažinti pirmagimį, nemylimosios sūnų, jam duodamas dvigubą dalį iš visko, ką turi, nes jis[z] yra pirmasis jo gimdančios galios vaisius. Jam priklauso pirmgimystės teisė.

---

[w] **21,10** V(Ken 69) Geniz; M: priešus

[x] **21,13** Lit. savo nelaisvės drabužius

[y] **21,14** Arba: preke

[z] **21,17** T.y. pirmagimis

Sūnus neklaužada

[18] Jei kas turės atkaklų ir neklusnų sūnų, neklausantį savo tėvo ar motinos įspėjimo, ir jei, jiems jį sudraudus, jis jų neklausys, [19] tai jo tėvas ir motina turi jį nutvėrę nuvesti pas jo miesto vyresniuosius, prie jo vietos vartų, [20] ir sakyti jo miesto vyresniesiems: ‚Šitas mūsų sūnus yra atkaklus ir neklusnus. Jis neklauso mūsų sudraudimo; jis išlaidūnas ir girtuoklis'. [21] Tada visi miesto vyrai turi jį užmušti akmenimis. Tuo būdu tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo. Visas Izraelis tai girdės ir bijosis.

Kas daryti su pakartu

[22] Jei kas bus padaręs nusikaltimą ir bus nužudytas, ir tu jį būsi pakoręs ant kartuvių, [23] jo lavonas neturi pasilikti per naktį ant kartuvių, bet būtinai tu turi jį palaidoti tą pačią dieną, nes pakartasis yra Dievo prakeiktas. Tau nevalia sutepti savo šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti“.

Kaimyno gyvuliams teiktina pagalba

22 [1] „Pamatęs savo brolio[a] jautį ar avį paklydusius, tu neturi ⌜dėtis jų nepastebėjęs⌝[b]. Nedelsdamas turi juos sugrąžinti savo broliui. [2] Bet jei tavo brolis negyvens arti tavęs ir nežinosi, kas jis yra, tu turi jį[c] paimti į savo namus, ir jis turi pasilikti pas tave, kol tavo brolis jo paieškos. Tada jį sugrąžinsi jam. [3] Taip tu turi pasielgti

---

[a] **22,1** T.y. bendratautiečio

[b] **22,1** Lit. slėptis nuo jų

[c] **22,2** T.y. gyvulį

su jo asilu, su jo apsiaustu ir su bet kokiu savo brolio prarastu daiktu, kurio jis neteks ir kurį tu atrasi. [4] Pamatęs savo brolio asilą ar jo jautį pakritusius kelyje, tu neturi dėtis jų nepastebėjęs. Tu turi jam padėti [juos] pakelti.

Transvestizmas

[5] Moteriai nevalia nešioti vyriškio drabužių ir vyrui neleidžiama vilkėti moters apdaro, nes bjaurus VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, kiekvienas, kuris taip daro,

Įvairūs nuostatai

[6] Kai užtiksi paukščio lizdą pakelėje, kokiame nors medyje ar žemėje, paukščiukus ar kiaušinius ir patelę, tupinčią ant paukščiukų ar kiaušinių, tau nevalia paimti patelės drauge su jaunikliais. [7] Tu turi leisti patelei nulėkti, o [tik] paukščiukus gali pasiimti, kad tau gerai klotųsi ir ilgai gyventum. [8] Kai statysi naujus namus, tu turi įtaisyti turėklus savo stogui, kad neatvestum kraujo kaltės ant savo namų, jei kas nukristų nuo jo. [9] Tau draudžiama apsėti vynuogyną dviejų rūšių sėkla, kad visas derlius neatitektų šventyklai: sėkla, kurią pasėsi, ir vynuogyno vaisiai. [10] Tau neleista arti jaučiu ir asilu drauge. [11] Tau nevalia apsivilkti mišriu audiniu: vilna, suausta su linais. [12] Tu turi pasidaryti kutų ant keturių kampų savo apsiausto, kuriuo apsidengsi.

Santuokos pažeidimai

[13] Kai vyras veda žmoną ir, įėjęs pas ją, jos nebeapkenčia, [14] ją apkaltina apkalbą skleidžiančiais poelgiais ir jai atneša blogą vardą, sakydamas: Vedžiau šitą moterį, bet, priartėjęs prie jos, neradau joje mergystės

žymių’, – [15] tai jaunamartės tėvas ir jos motina turi paėmę išnešti jaunamartės mergystės žymes pas miesto vyresniuosius prie vartų [16] ir jaunamartės tėvas sakyti vyresniesiems: ‚Savo dukterį daviau šitam vyrui į žmonas, o jis nebeapkenčia jos. [17] Ir štai jis ją apkaltino apkalbą keliančiais poelgiais, sakydamas: „Neradau tavo dukteryje mergystės žymių“. Tačiau šitos yra mano dukters mergystės žymės’. Ir jie turi ištiesti apsiaustą miesto vyresniųjų akivaizdoje. [18] Tada to miesto vyresnieji, suėmę tą vyrą, turi jį nuplakti, [19] nubausti šimto sidabrinių bauda ir [juos] atiduoti jaunamartės tėvui, kadangi jis apšmeižė izraelę mergaitę. Ji turi likti jo žmona; jis negali jos paleisti per visą savo gyvenimą. [20] Bet jei tas kaltinimas bus tiesa –jaunamartės mergystės žymių neras, – [21] tai jie turi išvesti jaunamartę prie jos tėvo namų vartų ir jos miesto vyrai turi ją užmušti akmenimis, nes ji padarė sunkią nuodėmę Izraelyje, paleistuvaudama savo tėvo namuose. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo.

Svetimoterystė ir išprievartavimas

[22] Jei užtiksi vyrą, sugulusį su ištekėjusia moterim, jie abu turi mirti – vyras, kuris gulėjo su moterim, ir moteris. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš Izraelio. [23] Kai mergina bus sužadėta vyrui ir koks vyras, ją sutikęs mieste, suguls su ja, [24] turite išvesti juos abu prie to miesto vartų ir juos užmušti akmenimis – merginą dėl to, kad ji nesišaukė pagalbos mieste, o vyrą dėl to, kad jis išprievartavo savo artimo žmoną. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo. [25] Bet jei lauke vyras sutiks sužadėtą merginą ir tas vyras, ją nutvėręs, suguls su ja, tai vyras, kuris bus

sugulęs su ja, turės vienas mirti. [26] Bet merginai tu nieko neturi daryti. Mergina neturi mirtim baustinos kaltės, nes šituo atveju yra taip, kaip jei kas pakyla prieš savo artimą ir jį nužudo, [27] nes lauke jis ją sutiko. Sužadėta mergina šaukėsi pagalbos, bet nebuvo kas ją gelbėtų. [28] Kai vyras sutinka nesužadėtą merginą ir, ją nutvėręs, sugula su ja, ir juos kas užtinka, [29] tas vyras, kuris sugulė su ja, turi duoti merginos tėvui penkiasdešimt sidabrinių, o ji turi tapti jo žmona, nes jis ją išprievartavo. Jis neturi teisės jos paleisti per visą savo gyvenimą“.

Neleistini santykiai

23 [1] „Nė vienam nevalia vesti savo tėvo žmonos ir atidengti savo tėvo skverno[d].

Kam neleista įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą

[2] Tam, kurio sėklidės sutrintos ar kurio lytinis organas nupjautas, nevalia įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą. [3] Nė vienam, gimusiam iš uždraustos santuokos[e], neleidžiama įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą; net jo dešimtajai kartai nevalia įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą. [4] Amoniečiui ar moabiečiui nevalia įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą. Jiems niekad, net dešimtajai kartai, neleidžiama įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą [5] dėl to, kad, jums išvykus iš Egipto, jie nepasitiko jūsų su duona ir vandeniu kelyje ir kad jis[f] pasamdė prieš tave Beoro sūnų Bileamą iš

---

[d]**23,1** Eufemistinis būdas išreikšti sūnaus ir jo pamotės lytinius santykius

[e]**23,3** Hbr. žodis mamzėr gali reikšti gimusį iš kraujomaišos ar iš kulto prostitučių.

[f]**23,5** T.y. moabiečių karalius Balakas; GV: jie

Aram-Nacharaimo[g] Petoro, kad tave prakeiktų. [6] Bet VIEŠPATS, tavo Dievas, nenorėjo klausyti Bileamo, ir VIEŠPATS, tavo Dievas, pakeitė tau prakeikimą į palaiminimą, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, mylėjo tave. [7] Tau neleidžiama siekti taikos ar gerų santykių su jais, kol gyvensi, per amžius. [8] Tau nevalia bodėtis edomiečiu, nes jis tavo brolis. Tau neleidžiama bodėtis egiptiečiu, nes tu buvai ateivis jo šalyje. [9] Vaikai, kurie jiems gims, trečjoji jų[h] karta, gali įeiti į VIEŠPATIES susirinkimą.

Susitepimas karinėje stovykloje

[10] Kai išeisi prieš savo priešus ir būsi stovykloje, tu turi sergėtis bet kokios netyrybės[i]. [11] Kai atsiras tarp jūsų vyras, kuris netyras dėl to, kas atsitinka nakties metu, jis turi išeiti už stovyklos. Jam nevalia įeiti į stovyklos vidų. [12] Vakarop jis turi nusiplauti vandeniu ir, saulei leidžiantis, įeiti į stovyklos vidų. [13] Tu turi turėti išvietę už stovyklos ir ten lauke išeiti. [14] Tu turi turėti lopetėlę prie savo aprangos ir, kai turėsi atsisėsti lauke, iškasti ja duobelę ir vėl užrausti savo išmatas, [15] nes VIEŠPATS, tavo Dievas, vaikščios tavo stovyklos viduje, norėdamas tave apginti ir [tau] paduoti tavo priešus tavo akivaizdoje. Tad tavo stovykla turi būti šventa, kad jis nieko nepadoraus nematytų tavyje ir nenusigręžtų nuo tavęs.

---

[g]**23,5** Lit. Dviejų upių Aramo (t.y. šiaurės vakarų Mesopotamijos)
[h]**23,9** T.y. edomiečių ir egiptiečių
[i]**23,10** higienos ir ritualiniu požiūri

Pabėgęs vergas

[16] Tau nevalia išduoti vergo jo savininkui, kai jis bus pabėgęs pas tave nuo savo savininko. [17] Jis turi pasilikti pas tave, tavo tarpe, vietoje, kurią jis pasirinks kurioje nors iš tavo naujasėdijų, kur jam patiks. Tau nevalia blogai elgtis su juo.

Kulto prostitucija

[18] Neturi būti kulto paleistuvės iš Izraelio dukterų ir neturi būti kulto paleistuvio iš Izraelio sūnų. [19] Tau draudžiama įnešti paleistuvės užmokestį ar šuns[j] atlyginimą į VIEŠPATIES, tavo Dievo, namus kuriam nors įžadui ištesėti, nes tuodu bjaurūs VIEŠPAČIUI, tavo Dievui.

Skolinimas už palūkanas

[20] Neversk savo brolio mokėti palūkanų: palūkanų už pinigus, palūkanų už maistą, palūkanų už kokį nors skolinamą daiktą. [21] Svetimšaliui tu gali skolinti už palūkanas, bet tau neleidžiama savo broliui skolinti už palūkanas, kad VIEŠPATS, tavo Dievas, tave laimintų kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, šalyje, į kurią tu įeini jos užimti.

Įžadai

[22] Kai padarysi įžadą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, nedelsk jo ištesėti, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, tikrai pareikalaus jo iš tavęs, ir būsi nusidėjęs. [23] Bet jei

---

[j]**23,19** T.y. kulto paleistuvio

susilaikysi nuo įžado, nenusidėsi. [24] Bet kas išėjo iš tavo lūpų, to tu turi laikytis ir vykdyti taip, kaip laisva valia pažadėjai VIEŠPAČIUI, savo Dievui, – tai, ką kalbėjai savo burna.

Kas leidžiama alkanam praeiviui

[25] Kai įeisi į savo artimo vynuogyną, gali valgyti vynuogių, kiek nori, iki soties, bet tau nevalia jų dėti į savo krepšį. [26] Kai įeisi į savo artimo stovinčius javus, gali ranka skinti varpas, bet tau neleidžiama kirsti pjautuvu tavo artimo stovinčius javus“.

Neleidžiama vėl tuoktis su ištuokta žmona

24 [1] „Kai kas nors ves žmoną ir pasidarys jos vyras, jei ji neras malonės jo akyse dėl to, kad jis rado joje ką atgrasaus, ir kai jis, parašęs jai skyrybų raštą, jį paduos į jos ranką ir ją paleis iš savo namų, [2] ji, išėjus iš jo namų, nueis ir ištekės už kito vyro, [3] o tas kitas vyras, jos nebeapkęsdamas, parašys jai skyrybų raštą, jį paduos į jos ranką ir ją paleis iš savo namų, ar kai tas kitas vyras, kuris bus ją vedęs, numirs, – [4] tai pirmasis, kuris ją paleido, nebegali tapti jos vyru, vėl ją vesdamas, kad ji būtų jam žmona, po to, kai ji bus susitepus, nes tai bjaurus dalykas VIEŠPATIES akivaizdoje. Tau nevalia leisti nusikalsti šaliai, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti.

Atleidimas nuo karinės prievolės

[5] Kai vyras ˹bus neseniai vedęs˺[k] žmoną, jis neturi išeiti į kariuomenę, ir neleidžiama jam uždėti jokio

---

[k]**24,5** Lit. ves naują

įpareigojimo. Vienerius metus jis turi būti laisvas savo namams, kad linksmintų savo žmoną, kurią vedė.

Girnų įstatymas

[6] Neleista imti įkaitu girnų ar viršutinio girnų akmens, nes tai reikštų imti įkaitu gyvybę.

Žmogvagystė

[7] Kai užtiks vyrą, pavogusį asmenį iš jo brolio, iš izraelių, ir jis pasielgs su juo ˹kaip su vergu˺[l] ar jį parduos, tai tas vagis turi mirti. Taip tu turi pašalinti piktenybę iš savo tarpo.

Raupsai[m]

[8] Piktybinei odos ligai išsiveržus, žiūrėk, kad labai stropiai vykdytum viską taip, kaip jums nurodys kunigai leviai. Kaip jiems įsakiau, taip turite stropiai vykdyti. [9] Atsimink, ką VIEŠPATS, tavo Dievas, padarė Mirjamai kelyje, jiems išėjus iš Egipto!

Užstatas

[10] Kai skolinsi ką nors savo artimui, tau neleidžiama įeiti į jo namus užstato paimti. [11] Tu turi stovėti lauke, o vyras, kuriam tu skolinsi, turi išnešti užstatą pas tave laukan. [12] Bet jei jis neturtingas vyras, tau nevalia eiti gulti su jo užstatu. [13] Saulei leidžiantis, turi jam sugrąžinti užstatą, kad jis galėtų atsigulti savo apsiauste ir tave laimintų. Ir

---

[l] **24,7** Arba: kaip su preke; arba: smurtingai

[m] **24,7** Hbr. terminas reiškia įvairias piktybines ir nepiktybines odos ligas, ne vien tik raupsus (lepra).

tai tau bus palaikyta teisiu poelgiu VIEŠPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje.

Dienininko užmokestis

[14] Tau nevalia ˹skriausti neturtingo ir suvargusio dienininko˺[n], ar jis būtų vienas iš tavo brolių, ar ateivių, gyvenančių tavo šalyje, bet kurioje iš tavo vietovių [15] Tą pačią dieną saulei dar nenusileidus ant jo, tu turi atiduoti jo algą, nes jis neturtingas ir to geidauja, – kad nesišauktų VIEŠPATIES prieš tave ir kad nenusidėtum.

Kiekvienas atsakingas tik už savo nusikaltimą

[16] Nevalia žudyti tėvų už sūnus, nei sūnų žudyti už tėvus. Kiekvienas turi būti nužudytas tik už savo paties nusikaltimą.

Ateivis, našlaitis ir našlė

[17] Tau draudžiama iškreipti teismo sprendimą ateiviui ar[o] našlaičiui ir paimti įkaitu našlės drabužį. [18] Tu turi atsiminti, kad buvai vergas Egipte ir kad VIEŠPATS, tavo Dievas, iš ten tave išpirko. Todėl aš tau įsakau vykdyti šitą paliepimą. [19] Kai suvalysi savo derlių lauke ir būsi pamiršęs pėdą lauke, negrįžk jo paimti. Jis turi palikti ateiviui, našlaičiui ir našlei, kad VIEŠPATS, tavo Dievas, tave laimintų kiekviename tavo rankų darbe. [20] Kai nupurtysi savo alyvmedžius, nebeperieškok [šakų]. Tu turi tai palikti ateiviui, našlaičiui ir našlei. [21] Kai

---

[n]**24,14** V(Ken9)sKumr: sulaikyti algos beturčiui ir vargšui

[o]**24,17** G;~M

rinksi ⸢vynuoges nuo savo vynuogyno⸣[p], nebenurink, kas dar liko. Tai turi tekti ateiviui, našlaičiui ir našlei. [22] Atsimink, kad tu buvai vergas Egipto šalyje. Todėl aš tau įsakau vykdyti šitą paliepimą“.

Fizinė bausmė

25 [1] „Kai susiginčiję vyrai eina į teismą ir jiems padaro nuosprendį, išteisina teisųjį ir pasmerkia kaltąjį, [2] tai teisėjas, jei kaltasis bus nusipelnęs plakimo, turi leisti jį paguldyti ir plakti jo[q] akivaizdoje jo nusikaltimą atitinkamu kirčių skaičiumi. [3] Jis gali jį nuplakdinti keturiasdešimt kartų, ne daugiau, kad, jei be šitų toliau jį plakdintų daugeliu kirčių, tavo brolis nebūtų suniekintas tavo akyse.

Dirbantis jautis

[4] Tau neleidžiama užrišti nasrų jaučiui, kuliančiam javus.

Levirato santuoka

[5] Kai broliai gyvena drauge ir vienas iš jų miršta, nepalikdamas sūnaus, tai mirusiojo žmona neturi tekti svetimam vyrui už šeimos ribų. Jos svainis[r] turi įeiti pas ją, ją pasiimti į žmonas ir jai atlikti svainio santuokinę pareigą. [6] Pirmagimis, kurį ji pagimdys, turi atstovauti jo mirusio brolio vardui, kad jo vardas nebūtų išdildytas iš

---

[p]**24,21** Lit. savo vynuogyną

[q]**25,2** T.y. teisėjo

[r]**25,5** T.y. vyro brolis

Izraelio. [7] Bet jei tas vyras nenorės vesti savo svainės[s], jo svainė turi nueiti aukštyn prie vartų pas vyresniuosius ir tarti: ‚Mano svainis nenori išlaikyti savo broliui vardo Izraelyje. Jis nenori man atlikti svainio santuokinės pareigos’. [8] Tada jo miesto vyresnieji turi jį pašaukti ir prikalbėti. Bet jei jis užsispyręs sakys: ‚Nenoriu jos vesti’, [9] jo svainė turi prieiti prie jo vyresniųjų akyse, numauti jam sandalą nuo jo kojos, spjauti jam į veidą ir atsiliepdama tarti: ‚Taip tegul atsitinka vyrui, kuris nenori ˹sukurti šeimos˺[t] savo broliui!’ [10] Ir ji turi būti Izraelyje vadinama ‚šeima to, kuriam nuautas sandalas’.

Neleistinas būdas sustabdyti peštynes

[11] Kai du tautiečiai rungsis vienas su kitu ir prieis vieno žmona, norėdama išgelbėti savo vyrą iš jį mušančio rankos, ir, ištiesusi ranką, jį nutvers už jo lytinių organų, [12] tu turi nukirsti jai ranką. Tau nevalia [jos] pasigailėti.

Dvejopi svarsčiai ir saikai

[13] Tau neleidžiama turėti savo maišelyje dvejopo svarsčio, didesnio ir mažesnio. [14] Tau nevalia turėti savo namuose dvejopo, didesnio ir mažesnio saiko. [15] Tu turi turėti pilną ir teisingą svarstį, turi turėti pilną ir teisingą saiką, kad ilgai gyventum žemėje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda. [16] Nes bjaurus VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, kiekvienas, kuris taip daro, kiekvienas, kuris daro skriaudą.

---

[s]**25,7** T.y. brolio žmonos

[t]**25,9** Lit. statyti namų

Atsimink Amaleką!

[17] Atsimink, ką tau padarė Amalekas kelyje, jums išvykus iš Egipto, [18] kaip jis užpuolė tave kelyje ir, tau pasilpus ir pavargus, nebijodamas Dievo, atkirto visus atsilikėlius tavo užnugaryje! [19] Kai VIEŠPATS, tavo Dievas, tau suteiks atilsį nuo visų tavo aplinkinių priešų šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda užimti kaip veldinį, tu turi išdildyti Amaleko atminimą iš po dangaus. To nepamiršk!“

Pirmųjų vaisių atnaša

26 [1] „Kai įeisi į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda paveldėti, ir, ją užėmęs, joje apsigyvensi, [2] turėsi paimti dalį visų pirmųjų žemės vaisių, kuriuos suvalysi nuo savo šalies, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, sudėti į pintinę ir nueiti į vietą, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, parinks, kad ten apgyvendintų savo vardą. [3] Turėsi ateiti pas kunigą, kuris eis pareigas tomis dienomis, ir jam sakyti: ‚Aš šiandien išpažįstu VIEŠPAČIUI, savo[u] Dievui, kad atvykau į šalį, kurią mums duoti VIEŠPATS pažadėjo su priesaika mūsų protėviams’. [4] Tada kunigas turi paimti pintinę iš tavo rankos ir ją padėti ties VIEŠPATIES, tavo Dievo, aukuru. [5] O tu turi atsiliepdamas tarti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje: ‚⌜Aramietis klajūnas⌝[v] buvo mano tėvas. Jis nusileido į Egiptą ir ten gyveno kaip ateivis su mažu žmonių skaičiumi. Ten jis pasidarė didelė, galinga ir

---

[u] **26,3** G; M: tavo

[v] **26,5** Arba: Negaluojantis aramietis

gausi tauta. [6] O egiptiečiai žiauriai elgėsi su mumis, mus engė ir mums uždėjo sunkų darbą. [7] Tada šaukėmės VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, ir VIEŠPATS išklausė mūsų balsą ir pamatė mūsų nužeminimą, vargą ir priespaudą. [8] VIEŠPATS mus išvedė iš Egipto galinga ranka ir ištiestu dilbiu, sukeldamas didelį siaubą, ir su ženklais bei stebuklais. [9] Jis atvedė į šitą vietą ir mums davė šitą šalį – šalį, plūstančią pienu ir medum. [10] Taigi dabar štai atnešiau pirmuosius vaisius žemės, kurią man, VIEŠPATIE, davei'. Paskui turėsi juos padėti prieš VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir kniūpsčias pagarbinti VIEŠPATĮ, savo Dievą. [11] Ir turėsi džiaugtis dėl viso gero, kurį VIEŠPATS, tavo Dievas, bus davęs tau ir tavo namams – tu pats, levis ir ateivis, kuris gyvens su tavim.

Trečiųjų metų dešimtinė

[12] Kai būsi baigęs duoti visą savo derliaus dešimtinę trečiaisiais metais, dešimtinės metais, ir būsi ją davęs leviui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, ir jie valgys tavo vietovėse ir pasisotins, [13] turėsi sakyti VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje: ‚Aš pašalinau, kas pašvęsta, iš namų ir dargi tai daviau leviui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, laikydamasis viso tavo įsakymo, kurį man įsakei. Neperžengiau nė vieno iš tavo įsakymų ir nepamiršau. [14] Nieko iš to nevalgiau gedėdamas[w]; nieko iš to nepašalinau, būdamas suteptas, ir nieko iš to nedaviau mirusiajam. Buvau paklusnus VIEŠPATIES, savo Dievo, balsui. Dariau viską taip, kaip buvai man įsakęs. [15] Pažvelk žemyn iš savo šventosios buveinės, iš dangaus,

---

[w]**26,14** Arba: pasitikėdamas savo stiprybe

ir palaimink savo tautą Izraelį bei žemę, kurią mums davei, kaip esi su priesaika pažadėjęs mūsų protėviams, – šalį, plūstančią pienu ir medumi’.

Baigiamasis įpareigojimas

[16] Šiandien VIEŠPATS, tavo Dievas, tau įsako vykdyti šituos nuostatus ir potvarkius. Tu turi juos stropiai vykdyti visa širdim ir visa siela. [17] Tu šiandien pareiškei, kad VIEŠPATS yra tavo Dievas ir kad tu vaikščiosi jo keliais, laikysies jo nuostatų, įsakymų bei potvarkių ir klausysi jo balso. [18] O VIEŠPATS tau šiandien pareiškė, kad tu esi jo nuosava[x] tauta, kaip jis yra tau pažadėjęs, ir kad turi laikytis visų jo įsakymų; [19] kad jis nori padaryti tave prakilnesnę už visas tautas, kurias jis sutvėrė, savo gyriui, garsui ir šlovei ir kad būtum šventa tauta VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip jis yra pažadėjęs“.

MOZĖS KALBA: PALAIMINIMAI IR PRAKEIKIMAI (27, 1–28, 69)

27 [1] Įstatymo užrašymas akmenyse ir aukojimas Ėbalo kalne

Mozė ir Izraelio vyresnieji įsakė tautai: „Laikykis viso įsakymo, kurį aš jums šiandien įsakau. [2] Tą dieną, kai pereisite per Jordaną į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, tu turi pasistatyti didelių akmenų ir juos aptinkuoti kalkėmis. [3] Turi užrašyti ant jų visus šito įstatymo žodžius, kai būsi perėjusi, norėdama įeiti į šalį, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, tau duoda, – šalį, plūstančią pienu ir medum, – kaip VIEŠPATS, tavo

---

[x] **26,18** Arba: didžiai branginama

protėvių Dievas, yra tau pažadėjęs. [4] Perėję per Jordaną, turite pastatyti šituos akmenis, apie kuriuos aš šiandien duodu jums įsaką, Ėbalo kalne, ir tu turi juos aptinkuoti kalkėmis. [5] Ten tu turi pastatyti aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, aukurą iš akmenų. Tau nevalia pavartoti ant jų geležinio įrankio. [6] Iš netašytų akmenų tu turi pastatyti aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ir aukoti ant jo deginamąsias aukas VIEŠPAČIUI, savo Dievui. [7] Tu turi pjauti bendrystės aukas ir ten valgyti, ir džiaugtis VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje. [8] Tu turi užrašyti ant akmenų visus šito įstatymo žodžius labai aiškiai“.
[9] Paskui Mozė ir kunigai leviai prabilo į visą Izraelį: „Nutilk ir klausyk, Izraeli! Šiandien tapai VIEŠPATIES, savo Dievo, tauta. [10] Tad klausyk VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, ir vykdyk jo įsakymus bei nuostatus, kuriuos aš tau šiandien įsakau“.

Priminimai ir prakeikimai atnaujinant sandorą

[11] Tą pačią dieną Mozė įsakė tautai: [12] „Jums perėjus per Jordaną, šitie turi atsistoti Gerizimo kalne tautai laiminti: Šimeonas, Levis, Judas, Isacharas, Juozapas ir Benjaminas. [13] O šitie turi atsistoti Ėbalo kalne [jai] prakeikti: Reūbenas, Gadas, Ašeris, Zebulunas, Danas ir Naftalis. [14] Paskui leviai atsiliepdami turi tarti visiems Izraelio vyrams garsiu balsu: [15] ‚Prakeiktas tebūnie vyras, kuris padirba išdrožtą ar nulietą atvaizdą, bjaurybę VIEŠPAČIUI, stabdirbio rankų padarą, ir pastato slaptoje’. Ir visi žmonės turi atsiliepdami tarti: ‚Amen!’ [16] ‚Prakeiktas, kuris negerbia savo tėvo ir motinos’. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!’ [17] ‚Prakeiktas, kuris perkelia

savo artimo ˹[lauko] ribų akmenį˺[y]. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [18] ‚Prakeiktas, kuris suklaidina aklą kelyje'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [19] ‚Prakeiktas, kuris iškreipia teismo sprendimą artimui, našlaičiui ir našlei'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [20] ‚Prakeiktas, kuris sugula su savo tėvo žmona, nes jis atidengė savo tėvo drabužio skverną[z]'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [21] ‚Prakeiktas, kuris sugula su kokiu nors gyvuliu'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [22] ‚Prakeiktas, kuris sugula su savo seseria, savo tėvo dukteria ar savo motinos dukteria'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [23] ‚Prakeiktas, kuris sugula su savo uošve'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [24] ‚Prakeiktas, kuris slapta užmuša savo artimą'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [25] ‚Prakeiktas, kuris ima kyšį, kad užmuštų nekaltą asmenį'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!' [26] ‚Prakeiktas, kuris nepalaiko šito įstatymo žodžių, jų nevykdydamas'. Ir visa tauta turi tarti: ‚Amen!'“

Palaiminimai

28 [1] „Jei klausyte klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visus jo įsakymus, kuriuos aš tau šiandien įsakau, VIEŠPATS, tavo Dievas, padarys tave prakilnesnį už visas žemės tautas. [2] Visi šitie palaiminimai tau ateis ir pasivys tave, jei klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso: [3] Tu būsi palaimintas mieste, ir tu būsi palaimintas lauke. [4] Bus palaimintas tavo įsčių vaisius, tavo dirvos vaisius, ˹tavo gyvulių vaisius˺[a],

---

[y]**27,17** Lit. ribą

[z]**27,20** T.y. įsibrovė į savo tėvo ir pamotės privačių lytinių santykių sferą

[a]**28,4** ~G

tavo galvijų prievaisa ir tavo mažųjų gyvulių prieauglis. [5] Bus palaimintas tavo krepšys ir tavo duonmaišis. [6] Tu būsi palaimintas pareidamas, ir tu būsi palaimintas išeidamas. [7] VIEŠPATS duos, kad tavo priešai, kurie kelsis prieš tave, bus sumušti tavo akivaizdoje. Vienu keliu jie išeis prieš tave, bet septyniais keliais bėgs nuo tavęs. [8] VIEŠPATS įsakys, kad palaiminimas būtų tavo aruoduose ir kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, ir jis tave laimins šalyje, kurią VIEŠPATŠ, tavo Dievas, tau duoda. [9] VIEŠPATS prikels sau tave, kad būtum šventa tauta, kaip jis yra tau prisiekęs, jei laikysies VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų ir vaikščiosi jo keliais. [10] Tada visos žemės tautos matys, kad ˹VIEŠPATS yra jus pavadinęs savais˺[b], ir bijos tavęs. [11] VIEŠPATS padarys tave pertekusį gero – tavo įsčių vaisiaus, tavo gyvulių vaisiaus ir tavo dirvos vaisiaus – žemėje, kurią tau duoti VIEŠPATS su priesaika pažadėjo tavo protėviams. [12] VIEŠPATS tau atidarys savo gerąjį lobyną, dangus, kad tinkamu[c] metu duotų tavo šaliai lietaus ir taip palaimintų kiekvieną tavo rankų darbą, jog galėsi skolinti daugeliui tautų, o tu pats neturėsi skolintis. [13] VIEŠPATS padarys tave galva, o ne uodega: tu būsi tik viršuje ir nebūsi apačioje, jei klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų, kuriuos aš šiandien tau įsakau stropiai vykdyti, [14] ir nenukrypsi nuo jokio žodžio, kurį aš šiandien jums įsakau, nei į dešinę, nei į kairę, sekdamas paskui kitus dievus, kad jiems tarnautum.

---

[b]**28,10** Lit. VIEŠPATIES vardas yra pašauktas ant jūsų

[c]**28,12** Lit. jo (t.y. lietaus)

Prakeikimai

[15] Bet jei neklausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, stropiai vykdydamas visus jo įsakymus ir nuostatus, kuriuos aš šiandien tau įsakau, visi šitie prakeikimai tau ateis ir tave pasivys: [16] Tu būsi prakeiktas mieste, ir tu būsi prakeiktas lauke. [17] Bus prakeiktas tavo krepšys ir tavo duonmaišis. [18] Bus prakeiktas tavo įsčių vaisius, tavo dirvos vaisius, tavo galvijų prievaisa ir tavo mažųjų gyvulių prieauglis. [19] Tu būsi prakeiktas pareidamas, ir tu būsi prakeiktas išeidamas. [20] VIEŠPATS pasiųs prieš tave prakeikimą, sąmyšį ir grėsmę kiekviename dalyke, kurio imsis tavo ranka, kurį atliksi, iki būsi sunaikintas ir greitai pražūsi dėl nelabumo savo darbų, kuriais būsi mane palikęs. [21] VIEŠPATS leis marui prikibti prie tavęs, iki šis bus tave išnaikinęs iš žemės, į kurią tu įeisi jos užimti. [22] VIEŠPATS ištiks tave džiova, drugiu, uždegimu, karštine, sausra[d], svilinančia kaitra ir rūdimis, ir jie persekios tave, iki žūsi. [23] Tavo dangus, esantis viršum tavo galvos, taps žalvariu, o po tavim gulinti žemė – geležimi. [24] VIEŠPATS pavers tavo šalies lietų smiltimis ir dulkėmis. Iš dangaus jos kris ant tavęs, iki būsi sunaikintas. [25] VIEŠPATS padarys, kad būsi sumuštas savo priešų akivaizdoje. Vienu keliu išeisi prieš jį, bet septyniais keliais bėgsi nuo jo ir tapsi pasibaisėjimo dalyku visoms žemės karalystėms. [26] Tavo lavonai bus maistas visiems dangaus paukščiams ir žemės žvėrims, ir nebus nė vieno, kuris [juos] nubaidytų. [27] VIEŠPATS tave užgaus Egipto votimis, hemorojumi, šašais ir

---

[d] **28,22** Rk.; M: kalaviju

niežais, nuo kurių negalėsi pasigydyti. [28] VIEŠPATS tave užgaus beprotyste, aklumu ir pamišimu taip, [29] vidudienį grabinėsies, kaip grabinėjasi aklas tamsoje, neturėsi pasisekimo savo versluose[e] ir visuomet tik būsi prispaustas ir apiplėštas, ir nebus kas išgelbėtų. [30] Susižadėsi su moterim, o kitas vyras suguls su ja. Pastatysi namus, bet negyvensi juose. Įsiveisi vynuogyną, bet neimsi juo naudotis. [31] Tavo jautis bus papjautas tavo akyse, bet tu jo nevalgysi. Tavo asilas bus pagrobtas iš tavo akivaizdos ir nebesugrįš pas tave. Tavo mažieji gyvuliai bus atiduoti tavo priešams, ir nebus kas tau pagelbėtų. [32] Tavo sūnūs ir tavo dukterys bus atiduoti kitai tautai, tavo akims matant. Jos apžilps, jų vis ilgėdamos, bet tu būsi bejėgis. [33] Tavo dirvos vaisius ir viską, ką vargdamas įsigijai, suės tauta, kurios nepažinai, ir visuomet būsi tik prispaustas ir sumuštas, [34] ir eisi iš proto dėl savo akių reginio, kurį matysi. [35] VIEŠPATS tave užgaus keliuose ir blauzdose piktomis votimis, nuo kurių negalėsi pasigydyti, – nuo kojos pado iki viršugalvio. [36] VIEŠPATS nuves tave ir tavo karalių, kurį užsidėjai, pas tautą, kurios nepažinote nei tu, nei tavo protėviai, ir ten garbinsi kitus dievus, medį ir akmenį! [37] Ir tapsi tuo, kas sukelia siaubą, priežodžiu ir pasityčiojimo dalyku visose tautose, pas kurias VIEŠPATS tave nuves. [38] Daug sėklos išneši į lauką, bet maža suvalysi, nes skėriai jį nuės. [39] Įsiveisi vynuogynų ir įdirbsi, bet vyno negersi ir nesurinksi [vynuogių į rūsius], nes straubliukai jas nuės. [40] Turėsi alyvmedžių visoje savo srityje, bet aliejum nepasitepsi, nes tavo alyvos nekris.

---

[e]**28,29** Lit. keliuose

[41] Pagimdysi sūnų ir dukterų, bet jų neturėsi, nes jie turės traukti į nelaisvę. [42] Visus tavo medžius ir tavo žemės vaisius svirpliai apniks. [43] Ateivis, gyvenantis tavo tarpe, iškils vis aukščiau ir aukščiau virš tavęs, o tu vis žemiau ir žemiau grimsi. [44] Jis tau skolins, o tu jam nieko negalėsi skolinti. Jis taps galva, o tu tapsi uodega. [45] Visi šitie prakeikimai užguls tave. Jie persekios ir pasivys tave, iki būsi sunaikintas, nes neklausei VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, kad laikytumeis jo įsakymų ir nuostatų, kuriuos jis yra tau įsakęs. [46] Jie[f] taps tau ir tavo palikuonims ženklu ir nuostaba per amžius. [47] Už tai, kad netarnavai VIEŠPAČIUI, savo Dievui, su džiaugsmu ir džiugia širdim dėl visų daiktų gausybės, [48] tarnausi savo priešams, kuriuos VIEŠPATS pasiųs prieš tave, badaudamas ir trokšdamas, nuogas ir visko stokodamas, ir jis uždės geležinį jungą tau ant sprando, iki bus tave sunaikinęs. [49] VIEŠPATS pakels prieš tave tautą iš toli, iš žemės pakraščio. Ji smigs žemyn kaip erelis – tauta, kurios kalbos nesuprasi, [50] taurios išvaizdos tauta, kuri neatsižvelgia į seną ir neparodo malonės jaunam. [51] Ji suris tavo gyvulių vaisių ir tavo dirvos vaisių, iki būsi sunaikintas. Ji tau nepaliks javų, naujo vyno ir aliejaus, tavo galvijų prievaisos ir tavo mažųjų gyvulių prieauglio, iki bus tave sunaikinusi. [52] Ji apguls tave visose tavo vietovėse, kol sugrius tavo aukšti ir sutvirtinti mūrai, kuriais tu pasitikėsi, visoje tavo šalyje. Ji apguls tave visose tavo vietovėse, visoje tavo šalyje, kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, bus tau davęs. [53] Ir tu valgysi savo įsčių vaisių, kūną savo sūnų ir dukterų,

---

[f]**28,46** T.y. prakeikimo padariniai

kuriuos VIEŠPATS, tavo Dievas, bus tau davęs, apgulime ir prispaudime, kuriuo tavo priešas prispaus tave. [54] [Net] jautriausias ir labai išlepęs tarp jūsų pavydės maisto savo broliui, savo mylimai[g] žmonai ir savo likusiems vaikams, kuriems leis išlikti, [55] ir nė vienam iš jų neduos savo sūnų kūno, kurį jis valgys, nes jam nieko nebebus palikę apgulime ir prispaudime, kuriuo tave prispaus tavo priešas visose tavo vietovėse. [56] [Net] jautriausia ir labai išlepusi tarp jūsų, kuri nedrįstų padėti savo kojos pado ant žemės dėl lepumo ir jautrumo, pavydės savo mylimam vyrui, savo sūnui ir dukteriai, [57] savo nuovalų, kurios išeis iš jos tarpkojo, ir savo sūnų, kuriuos ji pagimdys, nes ji juos slapta suvalgys dėl visko stokos apgulime ir prispaudime, kuriuo priešas tave prispaus tavo vietovėse. [58] Jei stropiai nevykdysi visų šito įstatymo žodžių, užrašytų šitoje knygoje, nebijodamas šito garbingo ir baisaus vardo, VIEŠPATIES, savo Dievo, [59] tai VIEŠPATS užgaus tave ir tavo palikuonis nepaprastomis slogomis, didelėmis ir pastoviomis, sunkiomis ir pastoviomis ligomis. [60] Jis atgręš į tave visas Egipto negales, kurių bijais, kad jos neprikibtų prie tavęs. [61] Taip pat kiekvieną ligą ir kiekvieną slogą, neužrašytą šito įstatymo knygoje, VIEŠPATS atves ant tavęs, iki būsi sunaikintas. [62] Nors buvote gausūs kaip dangaus žvaigždės, teišliks mažas jūsų skaičius, kadangi nebūsite klausę VIEŠPATIES, savo Dievo, balso. [63–64] Ir kaip VIEŠPATS džiaugėsi jumis, darydamas jums gera ir jus daugindamas, taip VIEŠPATS jus išsklaidys po visas tautas, nuo vieno žemės krašto iki kito, ir ten garbinsi kitus dievus, kurių nei tu, nei tavo

---

[g]**28,54** Lit. krūtinės

protėviai nepažinote, – medį ir akmenį. [65] Tose tautose neatsilsėsi, ir tavo kojos padas neturės poilsio vietos. Ten VIEŠPATS tau duos drebančią širdį, apžilpusias akis ir nusiminusią sielą. [66] Tavo gyvybė bus pakibusi ties tavim[h], drebėsi naktį bei dieną ir nesitikėsi gyvensiąs. [67] Ryto metą sakysi: ‚O kad jau būtų vakaras!’, o vakare sakysi: ‚O kad jau būtų rytas!’ dėl savo širdies baimės, iš kurios drebėsi, ir dėl savo akių reginio, kurį matysi. [68] Ir VIEŠPATS sugrąžins tave laivais į Egiptą keliu, apie kurį tau pasakiau: ‚Jo nebeturi matyti’. Ir ten duositės parduodami savo priešams vergais ir vergėmis, bet nebus pirkėjo“.

VIEŠPATIES SANDORA SU IZRAELIU MOABO ŠALYJE (28, 69–30, 20)

[69] Šitie yra žodžiai sandoros, kurią VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei sudaryti su izraeliais Moabo šalyje šalia sandoros, kurią jis buvo sudaręs su jais Chorebe.

Paraginimas laikytis sandoros

29 [1] Mozė sušaukė visą Izraelį ir jiems tarė: „Jūs matėte viską, ką VIEŠPATS, jums matant, padarė Egipto šalyje Faraonui, visiems jo tarnams ir visai jo šaliai – [2] didelių bandymų, kuriuos matė tavo akys, ženklų ir anų didelių stebuklų. [3] Bet VIEŠPATS ligšiol nėra jums davęs proto[i] suprasti, akių matyti ir ausų girdėti. [4] Keturiasdešimt metų jus vedžiau per dykumą. Jūsų drabužiai nenusidėvėjo ant jūsų, ir tavo sandalas

---

[h] **28,66** lyg ant siūlo, kuris kiekvienu metu gali nutrūkti

[i] **29,3** Lit. širdies

nenusinešiojo ant tavo kojos. [5] Nevalgėte duonos ir negėrėte vyno ar stipraus gėrimo, kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. [6] Jums atvykus į šitą vietą, Chešbono karalius Sichonas ir Bašano karalius Ogas išėjo mums priešais į kovą, bet mes juos sumušėme. [7] Paėmėme jų šalį ir ją atidavėme paveldėti reūbenams, gadams ir Menašės genties pusei. [8] Taigi laikykitės šitos sandoros žodžių ir juos vykdykite, kad jums sektųsi visuose dalykuose, kuriuos darysite. [9] Šiandien jūs visi esate sustoję VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje – ˹jūsų genčių viršininkai˺[j], jūsų vyresnieji ir jūsų pareigūnai, kiekvienas izraelis, [10] jūsų vaikai, jūsų žmonos ir tavo ateivis, esantis tavo stovykloje, nuo tavo malkų rinkėjo iki tavo vandens sėmėjo, [11] kad įeitum į VIEŠPATIES, savo Dievo, sandorą, ˹į priesaika patvirtintą sutartį su juo˺[k], kurią VIEŠPATS, tavo Dievas, šiandien daro su tavim, [12] kad šiandien tave prikeltų sau kaip tautą ir būtų tavo Dievas, kaip jis yra tau kalbėjęs ir kaip prisiekęs tavo protėviams – Abraomui, Izaokui ir Jokūbui. [13] Ne su jumis vienais aš darau šitą sandorą ir šitą priesaiką, [14] bet tiek su tuo, kuris šiandien čia stovi su mumis VIEŠPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje, tiek ir su tuo, kurio šiandien čia nėra su mumis[l]. [15] Juk jūs patys žinote, kaip gyvenome Egipto šalyje ir kaip perėjome per vidurį tautų, kurias perėjote. [16] Jūs matėte jų bjaurius atvaizdus, jų stabus, medį ir akmenį, sidabrą ir auksą, kurie buvo tarp jų. [17] Tenebūnie tarp jūsų vyro

---

[j] **29,9** GS; M: jūsų viršininkai, jūsų gentys

[k] **29,11** Lit. jo priesaiką

[l] **29,14** T.y. su būsimomis kartomis

ar moters, giminės ar padermės, kurios širdis[m] būtų taip nusigręžusi nuo VIEŠPATIES, mūsų Dievo, jog nueitų garbinti anų tautų dievų. Tenebūnie tarp jūsų šaknies, želdinančios ⌜nuodingą ir kartų augalą⌝[n]. [18] Tenebūnie nė vieno, kuris, girdėdamas šitos priesaikos žodžius, laimintųsi širdyje, galvodamas: ‚Man bus saugu, net jei elgsiuos sukietinęs širdį!' Tai nušluotų kas padrėkinta ir kas išdžiūvę[o]. [19] VIEŠPATS nenorės jam atleisti, greičiau tada VIEŠPATIES rūstybė ir jo užsidegimas rūks prieš tą vyrą. Visi prakeikimai, užrašyti šitoje knygoje, užguls jį, ir VIEŠPATS išdildys jo vardą iš po dangaus. [20] VIEŠPATS jį išskirs nelaimei iš visų Izraelio genčių, žiūrėdamas visų ⌜sandoros prakeikimų, užrašytų⌝[p] šitoje įstatymo knygoje. [21] Vėlesnė karta, jūsų sūnūs, kurie kelsis po jūsų, ir svetimtautis, kuris ateis iš tolimos šalies, sakys, kai jie matys tos šalies nelaimes ir jos ligas, kurias VIEŠPATS užleis ant jos – [22] sierą ir druską, visą jos žemę išdegusią, neapsėtą ir nieko neišželdinančią, kurioje jokia žolė neželia, tokį sugriovimą, kaip Sodomos ir Gomoros, Admos ir Seboimo, kuriuos VIEŠPATS, užsirūstinęs ir įnirtęs, sugriovė, – [23] ir visos tautos klaus: ‚Kodėl VIEŠPATS taip pasielgė su šita šalim? Kokia šitos didelės rūstybės įkarščio priežastis?' [24] Tada bus atsakyta: ‚Kadangi jie paliko VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, sandorą, kurią, juos išvedęs iš Egipto šalies, jis buvo sudaręs su jais, [25] ir nuėję garbino kitus dievus ir kniūpojo

---

[m] **29,17** M + šiandien; ~ G

[n] **29,17** Lit. nuodus ir metėlę

[o] **29,18** T.y. pražudytų visus, gerus ir blogus

[p] **29,20** SamSG; MG(AFM): prakeikimų sandoros, užrašytos

ties jais – dievais, kurių jie nebuvo pažinę ir kurių jis nebuvo jiems paskyręs, – [26] VIEŠPATIES rūstybė taip užsidegė prieš tą šalį, kad jis atvedė ant jos visus prakeikimus, užrašytus šitoje knygoje. [27] Užsirūstinęs, įnirtęs ir smarkiai įpykęs, VIEŠPATS juos išrovė iš jų žemės ir juos nusviedė į svetimą šalį, kaip šiandien yra’. [28] Kas [dar] paslėpta[q], priklauso VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, o kas apreikšta, – mums ir mūsų vaikams per amžius, kad vykdytume visus šito įstatymo reikalavimus“.

Gyvenimas ir palaiminimas ar mirtis ir prakeikimas

30 [1] „Kai tau atsitiks visi šitie dalykai, palaiminimas ir prakeikimas, kuriuos tau daviau pasirinkti, ir tai įsidėsi į širdį visose tautose, po kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, tave išsklaidys, [2] ir atsigręši į VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir klausysi jo balso visa širdim ir visa siela, laikydamasis visko, ką aš šiandien tau įsakau, tu ir tavo sūnūs, – [3] tai VIEŠPATS, tavo Dievas, atkurs tavo būklę ir pasigailės tavęs. Jis vėl surinks tave iš visų tautų, po kurias VIEŠPATS, tavo Dievas, bus išblaškęs tave. [4] Net jei tavo išsklaidytieji būtų dangaus pakraštyje, iš ten VIEŠPATS, tavo Dievas, tave surinks ir iš ten tave paims. [5] VIEŠPATS, tavo Dievas, tave parves į šalį, kurią buvo užėmę tavo protėviai, ir tu ją užimsi. Jis parodys tau gera ir padarys tave gausesnį už tavo protėvius. [6] VIEŠPATS, tavo Dievas, taip apipjaustys tavo širdį ir tavo palikuonių širdį, jog galėsi mylėti VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela, kad išliktum gyvas. [7] Tada VIEŠPATS, tavo Dievas, uždės

---

[q] **29,28** T.y. būsimi įvykiai

visus šituos prakeikimus ant tavo priešų ir nekentėjų, kurie persekiojo tave. [8] O tu vėl klausysi VIEŠPATIES, ⸢savo Dievo⸣[r], balso ir vykdysi visus jo įsakymus, kuriuos aš šiandien tau įsakau. [9] Ir VIEŠPATS, tavo Dievas, leis tau turėti gero perteklių kiekviename tavo rankos[s] darbe, tavo įsčių vaisiuje, tavo gyvulių vaisiuje ir tavo dirvos vaisiuje, nes VIEŠPATS vėl džiaugsis tavo gerove, kaip jis džiaugėsi tavo protėvių [gerove], [10] kadangi klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, laikydamasis jo įsakymų ir jo nuostatų, to, kas užrašyta šitoje įstatymo knygoje, – jei atsigręši į VIEŠPATĮ, savo Dievą, visa širdim ir visa siela. [11] Juk šitas įsakymas, kurį aš šiandien tau įsakau, nėra tau per sunkus, ir jis nėra nepasiekiamas. [12] Jis ne danguje, kad turėtum sakyti: ‚Kas mums užžengs į dangų, jį mums parneš ir jį mums paskelbs, kad jį vykdytume?’ [13] Ir jis nėra anapus jūros, kad turėtum sakyti: ‚Kas mums perplauks į aną jūros pusę, jį mums parneš ir jį mums paskelbs, kad vykdytume?’ [14] Bet tas žodis yra visai arti tavęs – tavo burnoje ir tavo širdyje, kad jį vykdytum. [15] Žiūrėk! Tau šiandien daviau pasirinkti gyvenimą ir gėrį, mirtį ir blogį. [16] ⸢Jei klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų⸣[t], kuriuos aš tau šiandien įsakau, mylėdamas VIEŠPATĮ, savo Dievą, vaikščiodamas jo keliais ir laikydamasis jo įsakymų, nuostatų ir potvarkių, tai išliksi gyvas ir padaugėsi, ir VIEŠPATS, tavo Dievas, tave palaimins šalyje, į kurią tu ateisi jos užimti. [17] Bet jei nusigręš tavo širdis ir

---

[r] **30,8** Kkr.MssSamGSV; ~M

[s] **30,9** Dgl.MssSamGSV: rankų

[t] **30,16** G;~M

nebeklausysi, ir, duodamasis suvedžiojamas, kniūposi ties kitais dievais ir juos garbinsi, [18] tai jums šiandien pareiškiu, kad tikrai žūsite. Neilgai begyvensite žemėje, į kurią trauksite per Jordaną, norėdami ten įeiti ir ją užimti. [19] Šiandien šaukiu liudytojais prieš jus dangų ir žemę: daviau tau pasirinkti gyvenimą ar mirtį, palaiminimą ar prakeikimą. Pasirink gyvenimą, kad būtum gyvas, tu ir tavo palikuonys, [20] mylėdamas VIEŠPATĮ, savo Dievą, klausydamas jo balso ir tvirtai laikydamasis jo. Nes nuo to priklausys tavo gyvenimas ir tavo dienų ilgis, norint pasilikti žemėje, kurią VIEŠPATS prisiekdamas pažadėjo tavo protėviams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, kad jiems duosiąs“.

PASKUTINIAI MOZĖS GYVENIMO ĮVYKIAI

Mozė perleidžia Jošuvai vadovystę

31 [1] ⌜Baigęs kalbėti šituos žodžius visam Izraeliui, Mozė [2] ⌝[u] jiems tarė: „Šiandien aš esu šimtas dvidešimt metų amžiaus. Nebegaliu išeiti ir pareiti, ir VIEŠPATS yra man pasakęs: ‚Tu nepereisi per šitą Jordaną’. [3] VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tas, kuris pereis tavo priešakyje. Jis išnaikins šitas tautas iš tavo akivaizdos, ir galėsi jas užimti. Jošuva bus tas, kuris pereis tavo priešakyje, kaip VIEŠPATS yra pasakęs. [4] Ir VIEŠPATS taip pasielgs su jais, kaip jis pasielgė su Sichonu ir Ogu, amoriečių karaliais, kuriuos jis sunaikino, ir su jų šalimis. [5] VIEŠPATS jums atiduos

---

[u] **31,2** GQumr; M; Mozė toliau kalbėjo šituos žodžius visam Izraeliui 2 ir

juos, ir jūs turite pasielgti su jais, kaip reikalauja visas įsakymas, kurį esu jums įsakęs. [6] Būkite drąsūs ir stiprūs! Nebijokite ir neišsigąskite jų, nes VIEŠPATS, tavo Dievas, bus tas, kuris eis su tavim! Jis nepames ir nepaliks tavęs“. [7] Paskui Mozė pasišaukė Jošuvą ir jam tarė viso Izraelio akyse: „Būk drąsus ir stiprus, nes tu ˹įvesi šitą tautą˺[v] į šalį, kurią jiems duoti VIEŠPATS su priesaika pažadėjo jų protėviams, ir tu jiems ją priskirsi kaip veldinį. [8] VIEŠPATS yra tas, kuris eis pirma tavęs. Jis bus su tavim, jis nepames ir nepaliks tavęs. Nebijok ir neišsigąsk!“

Mozė įsako skaityti įstatymą

[9] Mozė parašė šitą įstatymą ir jį perdavė kunigams leviams, nešusiems VIEŠPATIES sandoros skrynią, ir visiems Izraelio vyresniesiems. [10–11] Ir Mozė jiems įsakė: „Septyneriems metams baigiantis, skolų atleidimo metų laiku, per Palapinių šventę, visam Izraeliui atėjus pasirodyti VIEŠPATIES, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią jis parinks, tu turi perskaityti šitą įstatymą viso Izraelio priešakyje, jiems girdint. [12] Surink tautą – vyrus, moteris bei vaikus ir savo ateivius, gyvenančius tavo vietovėse, – kad jie girdėtų ir išmoktų bijoti VIEŠPATIES, jūsų Dievo, ir vykdytų visus šito įstatymo reikalavimus. [13] Taip pat jų vaikai, kurie [dar] nežinojo [jo], turi [jį] išgirsti ir išmokti bijoti VIEŠPATIES, jūsų Dievo, per visas dienas, kurias jūs gyvensite žemėje, į kurią jūs trauksite per Jordaną jos užimti“.

---

[v] **31,7** SamSV; plg. 23 skn.; M: įeisi su šita tauta

VIEŠPATS paskiria Jošuvą Mozės įpėdiniu

[14] VIEŠPATS tarė Mozei: „Štai priartėjo tavo mirties diena. Pasišauk Jošuvą ir atsistokite susitikimo padangtėje, kad aš jam duočiau pavedimą“. Mozė ir Jošuva nuėję atsistojo susitikimo padangtėje. [15] Tada VIEŠPATS pasirodė padangtėje debesies stulpe, ir debesies stulpas stovėjo prie padangtės angos. [16] VIEŠPATS tarė Mozei: „˹Tu netrukus˺[w] atsigulsi prie savo tėvų, o šita tauta pakils ir paleistuviškai nueis paskui svetimus dievus šalies, į kurią ji ateis[x]. Ji paliks mane ir sulaužys mano sandorą, kurią sudariau su ja. [17] Tą dieną mano rūstybė užsidegs prieš ją, ir, juos palikęs, paslėpsiu nuo jų savo veidą. Ji teks prarijimui, ir ją apniks daug blogybių ir bėdų. Tą dieną ji tars: ‚Ar ne dėl to, kad mano Dievo nėra su manim, mane apniko šitos blogybės?‘ [18] Bet tą dieną aš visiškai paslėpsiu savo veidą dėl viso pikto, kurį ji bus dariusi, nes ji bus nusigręžusi į kitus dievus. [19] Taigi dabar parašyk[y] sau šitą giesmę ir jos išmokyk izraelius. Ją įdėk į jų burną, kad šita giesmė man būtų liudytojas prieš izraelius, [20] kai, man ją[z] įvedus į žemę, plūstančią pienu ir medum, kurią su priesaika pažadėjau jos protėviams, ji valgys iki soties ir nutuks, bet nusigręš į kitus dievus, juos garbins, mane paniekins ir sulaužys mano sandorą. [21] Ir kai ją apniks daug blogybių ir bėdų, šita giesmė paliudys prieš juos,

---

[w]**31,16** Lit. Štai tu

[x]**31,16** M + savo tarpe; ~G

[y]**31,19** Rk., plg. 22 skn.; M: parašykite

[z]**31,20** T.y. Izraelio tautą

nes ji nebus pamiršta jos palikuonių burnoje, – nes žinau, ką ji [jau] šiandien ketina daryti, man jos dar neįvedus į šalį, kurią su priesaika esu pažadėjęs[a]“. [22] Tądien Mozė parašė šitą giesmę ir jos mokė izraelius. [23] Ir VIEŠPATS[b] davė Nūno sūnui Jošuvai tokį pavedimą: „Būk drąsus ir stiprus, nes tu įvesi izraelius į šalį, kurią su priesaika esu jiems pažadėjęs, ir aš būsiu su tavim“. [24] Kai Mozė buvo visiškai baigęs rašyti į knygą šito įstatymo žodžius, [25] Mozė įsakė leviams, nešusiems VIEŠPATIES sandoros skrynią: [26] „Paimkite šitą įstatymo knygą ir ją padėkite šalia VIEŠPATIES, savo Dievo, sandoros skrynios, kad ten ji būtų liudytojas prieš tave, [27] nes aš pažįstu tavo maištingumą ir kietasprandiškumą. Jau dabar, man tebesant gyvam su jumis, jūs maištavote prieš VIEŠPATĮ. Kaip juo labiau po mano mirties! [28] Surinkite prie manęs visus savo genčių vyresniuosius ir savo pareigūnus, kad, jiems girdint, iškalbėčiau šituos žodžius ir pašaukčiau liudytojais prieš juos dangų ir žemę, – [29] nes žinau, kad po mano mirties tikrai elgsitės sugedusiai ir nukrypsite nuo kelio, kurį jums įsakiau. Ateityje jus ištiks nelaimė, nes darysite, kas pikta VIEŠPATIES akyse, jį pykindami savo rankų darbu“.

Mozės giesmė

[30] Paskui, visam Izraelio susirinkimui girdint, Mozė iškalbėjo iki galo šitos giesmės žodžius:

32 [1] „Palenkite ausį, dangūs, – aš noriu kalbėti, ir klausyk, žeme, mano burnos žodžių! [2] Tegul lynoja

---

[a]**31,21** MsGS + jų protėviams; Sam: jos tėvams; V: jai

[b]**31,23** Lit. jis. 23 skn. yra 15 skn. tąsa.

kaip lietus mano mokymas, tegul lašnoja kaip rasa mano kalba, kaip lietaus būriai ant jaunos žolės ir kaip tiršta rasa ant žolynų, [3] nes noriu paskelbti VIEŠPATIES vardą! Pripažinkite didybę mūsų Dievui! [4] Uola! Tobulas jo darbas, visi jo veiksmai[c] teisūs. Ištikimas Dievas, nedarantis neteisybės, jis teisingas ir tiesus. [5] Jie[d] elgėsi su juo sugedusiai; jie ˹nebe jo vaikai dėl savo kliaudos˺[e] – iškrypusi ir sukta karta! [6] Ar taip atsilyginate VIEŠPAČIUI, jūs kvaila ir neišmintinga tauta? [7] Atsimink senovines dienas! Apmąstykite metus kartą po kartos! Paklausk savo tėvo, kad jis tau apsakytų, savo vyresniųjų, kad jie tau papasakotų! [8] Kai Aukščiausiasis davė tautoms veldinį, kai jis išskirstė žmoniją, – jis nustatė tautų ribas pagal ˹Dievo sūnų˺[f] skaičių. [9] Bet VIEŠPATIES dalis buvo jo tauta, Jokūbas – jam priskirtas paveldimas sklypas. [10] Jis jį rado dykumos šalyje, kaukiančioje tyrų dykynėje. Jis apglėbė jį gindamas ir rūpinos juo, jį saugojo kaip savo akies vyzdį, [11] kaip erelis, kuris sukelia savo lizdą ir sklando viršum savo jauniklių, išplečia savo sparnus, juos paima, neša ant savo sparnų. [12] VIEŠPATS vienas jį vedė, ir nebuvo su juo svetimo dievo. [13] Jis užlaipino jį ant žemės aukštumų ir ˹jį maitino lauko derliumi˺[g]. Jis leido jam čiulpti medų iš uolos ir aliejų iš titnaginės uolos, [14] [valgyti] rūgusį galvijų pieną ir avių pieną su taukais ėriukų, Bašano veislės

---

[c]**32,4** Lit. keliai

[d]**32,5** GSV; M: Jis

[e]**32,5** Hbr. tekstas neaiškus.

[f]**32,8** GKumr (t.y. angelų); M: izraelių

[g]**32,13** SamG; M: jis valgė lauko derlių

avinų ir ožių, su ˹maistingiausiais kviečiais˺[h]. Ir tu gėrei vynuogių kraują, putojantį vyną. [15] ˹Jokūbas valgė ir pasisotino˺[i], Ješurūnas[j] nutuko ir spardėsi[k]. ˹Jis nutuko, sustorėjo, pasidarė apkūnus˺[l]. Paskui jis paliko Dievą, kuris jį padarė, ir paniekino savo išganymo Uolą. [16] Jie padarė jį pavydulingą svetimais [dievais], bjaurybėmis jį įpykino. [17] Jie aukojo velniams, ne Dievui, – dievams, kurių jie nepažino, naujiems, kurie neseniai įsigavo; apie juos nieko nežinojo jūsų protėviai. [18] Uolos, kuri tave pagimdė, neatsiminei, pamiršai Dievą, kuris tave pagimdė su skausmu. [19] VIEŠPATS [tai] matė ir [juos] atmetė su panieka iš apmaudo dėl savo sūnų ir dukterų. [20] Ir jis tarė: ‚Tegul paslėpsiu nuo jų savo veidą, tegul pamatysiu, koks bus jų galas, nes jie – iškrypusi karta, neištikimi sūnūs. [21] Jie padarė mane pavydulingą nedievu, sukėlė man apmaudą savo niekybėmis[m]. Bet aš juos padarysiu pavydulingus netauta, kvaila tauta juos apmaudysiu[n], [22] nes ugnis užsidegs, ˹man užsirūstinus˺[o], ji degs ligi giliausio šeolio[p]. Ji prarys žemę ir jos derlių ir padegs kalnų pamatus. [23] Aš krausiu[q] ant jų nelaimę po nelaimės,

---

[h]**32,14** Lit. kviečių inkstų taukais

[i]**32,15** SamG; ~M

[j]**32,15** T.y. Izraelis

[k]**32,15** T.y. priešinosi savo Dievui tarsi nesuvaldomas gyvulys

[l]**32,15** GSV; M: Tu nutukai, sustorėjai, pasidarei apkūnus.

[m]**32,21** T.y. stabais

[n]**32,21** T.y. suteiksiu malonę ir pirmenybę netautai, kvailai tautai, tuo sukeldamas jiems pavydą ir pyktį

[o]**32,22** Lit. mano nosyje

[p]**32,22** T.y. mirusiųjų buveinės

[q]**32,23** Rk.; M: nušluosiu

savo strėles išbaigsiu laidyti į juos. [24] Jie bus sulysę nuo bado, ėdami maro ir nuodingo įgėlimo. Žvėrių iltis pasiųsiu prieš juos su dulkėse šliaužiojančių nuodais. [25] Lauke kalavijas išplėš vaikus, o viduje[r] ims siaubas. Žus jaunikaitis ir mergaitė, žindulys su žilagalviu. [26] Būčiau sakęs: „Tegul juos sudaužysiu, tegul padarysiu, kad žmonės liausis juos atminę“, [27] jei nebūčiau bijojęs priešo įžeidimo, kad jų prispaudėjai klaidingai nesuprastų, kad nesakytų: ‚Mūsų ranka pergalėjo, ne VIEŠPATS visa tai padarė’“. [28] Nes jie tauta, kurčia patarimui, ir nėra juose išmanymo. [29] Jei jie būtų išmintingi, suprastų, numanytų savo galą. [30] Kaip galėtų vienas vytis tūkstantį ar du priversti bėgti dešimt tūkstančių, jei jų Uola nebūtų jų pardavusi, jei VIEŠPATS nebūtų jų atidavęs[s]? [31] Nes jų uola nėra kaip mūsų Uola. Taip gali spręsti net mūsų priešai! [32] Nes jų[t] vynmedis iš Sodomos vynmedžio ir iš Gomoros terasų. Jų uogos – nuodingos uogos; jie turi karčių vynkekių. [33] Jų vynas – gyvačių nuodai ir baisi kobrų indėvė. [34] „Ar tai nepalaikyta pas mane, neužantspauduota mano sandėliuose [35] ⌜atkeršijimo ir atmokesčio dienai⌝[u], laikui, kai paslys jų koja? Juk arti jų nelaimės diena, ir atskuba, kas jiems lemta“. [36] Nes VIEŠPATS apgins savo tautos teises ir pasigailės savo tarnų, kai pamatys, kad išsekusios [jų] jėgos ir nebepalieka nei sukaustyto, nei laisvo. [37] Tada jis sakys: „Kur jų dievai, uola, kurioje jie ieškojo prieglobsčio?

---

[r]**32,25** Lit. kambariuose

[s]**32,30** į jų priešų rankas

[t]**32,32** T.y. priešų

[u]**32,35** SamG; M: Man priklauso atkeršijimas ir atmokestis

kurie ėdė jų aukų taukus, gėrė jų liejamųjų aukų vyną? [38] Tegul jie keliasi ir jums padeda! Jie tebūnie jums apgintis!“ [39] „Matykite dabar, kad aš, aš esu Jis, ir nėra Dievo šalia manęs! Aš užmušu ir atgaivinu, sužeidžiu ir pagydau, ir niekas negali išgelbėti iš mano rankos. [40] Mat pakeliu į dangų savo ranką ir pareiškiu: ‚Kaip aš gyvas per amžius, [41] kai būsiu pagalandęs savo ˹tviskantį kalaviją˺[v] ir mano ranka stversis teismo, atkeršysiu savo priešams ir savo nekentėjams atlyginsiu. [42] Nugirdysiu krauju savo strėles, kai mano kalavijas rys kūną, – krauju užmuštųjų ir belaisvių, priešo ilgaplaukių[w] galvos“. [43] ˹Krykštaukite, dangūs, su jo tauta ir garbinkite jį kniūpsti visi angelai˺[x], nes jis atkeršys už savo sūnų[y] kraują, atsilygins pagieža savo priešininkams, savo nekentėjams atmokės ir atliks permaldavimą už tautos žemę. [44] Mozė atėjo su Nūno sūnumi Jošuva ir, tautai girdint, iškalbėjo visus šitos giesmės žodžius. [45] Mozė, baigęs kalbėti visus šituos žodžius visam Izraeliui, [46] jiems tarė: „Įsidėkite į širdį visus žodžius, kuriais aš jus šiandien įspėju, kuriuos turite įsakyti savo vaikams, kad jie stropiai vykdytų visus šito įstatymo žodžius. [47] Nes tai nėra jums tuščias žodis, bet tai yra jūsų gyvenimas, ir per šitą žodį ilgai gyvensite žemėje, į kurią jūs eisite per Jordaną jos užimti“.

---

[v] **32,41** Lit. kalavijo žaibą

[w] **32,42** T.y. savanorių kariautojų, nešiojančių ilgus ir palaidus plaukus; G: vadų

[x] **32,43** Rk. pgl. GKumr; M: Leiskite, tautos, krykštauti jo tautai

[y] **32,43** GKumr; M: tarnų

Mozei įsakoma lipti į Nebo kalną

[48] Tą pačią dieną VIEŠPATS kalbėjo Mozei, sakydamas: [49] „Užlipk į šitą Abarimo kalnyną, Nebo kalną, esantį Moabo šalyje ties Jerichu, ir apžvelk Kanaano šalį, kurią aš duodu izraeliams nuosavybėn. [50] Paskui turėsi mirti kalne, į kurį tu įkopsi, ir susijungti su tėvo giminaičiais, kaip tavo brolis Aharonas mirė Horo kalne ir susijungė su savo tėvo giminaičiais, – [51] kadangi neištikimai pasielgėte su manim tarp izraelių. [52] Nes tik prieš save pamatysi tą šalį, bet ten neįeisi – į šalį, kurią aš duodu izraeliams“.

Mozė laimina gentis

33 [1] Šitas yra palaiminimas, kuriuo Dievo vyras Mozė, prieš mirdamas, palaimino izraelius. [2] Jis tarė: „VIEŠPATS atėjo iš Sinajaus ir jiems[z] suspindėjo iš Seyro. Jis spinduliavo nuo Parano kalnyno, ir ⌜su juo buvo šventųjų miriadai⌝[a]. Jo dešinėje – ⌜jiems ugningas įstatymas⌝[b]. [3] Tikrai jis myli ⌜savo tautą⌝[c]. Visi šventieji[d] buvo tau po ranka. ⌜Jie nusilenkė prie tavo kojų, jie priėmė tavo žodžius⌝[e] – [4] įstatymą, kurį Mozė mums davė[f], Jokūbo bendruomenės nuosavybę. [5] Tada jis[g]

---

[z] **33,2** T.y. izraeliams; GSTV: mums

[a] **33,2** STV; M: atvyko nuo miriadų šventųjų. Rk.: atvyko iš Kadešo Meribos

[b] **33,2** Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

[c] **33,3** G; M: tautas

[d] **33,3** G; M: jo šventieji

[e] **33,3** Hbr. tekstas neaiškus.

[f] **33,4** Lit. įsakė

[g] **33,5** T.y. Dievas

tapo karalium Ješurūnui, susirinkus tautos viršininkams drauge su Izraelio gentimis. 6 Tegyvuoja Reūbenas ir tenemiršta, bet tebūnie mažas jo skaičius!“ 7 O tai jis pasakė apie Judą: „Išgirsk, VIEŠPATIE, Judo balsą ir atvesk jį pas savo tautą! Jo rankos kovojo už ją. Būk jam pagalba prieš jo priešus!“ 8 Apie Levį jis pasakė: „˹Duokite Leviui˺[h] savo tumimą ir savo urimą savo maldingajam, kurį mėginai Masoje, su kuriuo ginčijais prie Meribos vandenų, 9 kuris sakė apie savo tėvą [ir savo motiną]: ‚Nemačiau jo’; kuris neatpažino savo brolių ir nepripažino savo sūnų, nes jis[i] laikėsi tavo žodžių ir saugojo tavo sandorą. 10 Jie mokė Jokūbą tavo potvarkių, Izraelį – tavo įstatymo. Jie deda smilkalus ties tavim ir visintelę auką ant tavo aukuro. 11 Palaimink, VIEŠPATIE, jo išgales ir priimk jo rankų darbą! Sutriuškink strėnas tų, kurie keliasi prieš jį ir jo nekenčia, kad nebepakiltų!“[j] 12 Apie Benjaminą jis pasakė: „VIEŠPATIES mylimasis saugiai gyvena. Aukščiausiasis[k] visuomet jį apgina, ir šis gyvena tarp jo ginklų[l]“. 13 Apie Juozapą jis pasakė: „Jo žemė tebūnie VIEŠPATIES palaiminta geriausia dangaus ˹dovana iš aukšto˺[m] ir gilių vandenų, gulinčių apačioje; 14 geriausiais vaisiais, saulės prinokintais, geriausiais mėnesių našos vaisiais, 15 geriausiais prosenovės kalnų vaisiais ir geriausiais amžinųjų kalvų

---

[h] **33,8** GKumr; ~ M

[i] **33,9** GKmr;M: jie (t.y. leviai)

[j] **33,11** Manoma, kad pradžioje 11 skn. buvo Judo palaiminimo pabaiga ir ėjo po 7 skn., nuo kurio jis vėliau buvo atskirtas 8-10 skn. intarpu.

[k] **33,12** G; M: ant jo

[l] **33,12** Arba: pečių (t.y. kaip sūnus, tėvo nešamas ant nugaros)

[m] **33,13** Kl. Mss; M: dovana, rasa; ST: rasa iš aukšto

vaisiais; [16] geriausiais vaisiais žemės ir to, ko ji pilna, ir pamėgimu to, kuris gyvena krūme[n]. Tegul tai ateina ant Juozapo galvos, ant jo brolių pirmūno viršugalvio! [17] Jo pirmagimis bulius pasižymi didybe, o jo ragai – stumbro ragai. Jais jis badys tautas, ˹nustums iki žemės pakraščių˺[o]. Tokie bus Efraimo miriadai ir tokie Menašės tūkstančiai“. [18] Apie Zebuluną jis pasakė: „Džiaukis, Zebulune, išeidamas ir, Isachare, – savo palapinėse! [19] Jie pakvies tautas į kalną. Ten jie aukos tikras pjaunamąsias aukas, nes sučiulps jūrų apstą ir paslėptus smėlio lobius“. [20] Apie Gadą jis pasakė: „Palaimintas, kuris praplečia Gadą! Jis[p] tykoja[q] kaip liūtas, paskui sudrasko ranką, netgi momenį! [21] Jis sau parūpino geriausią šalį, nes ˹jis geidė˺[r] vado dalies, ˹kai susirinko˺[s] tautos viršininkai. Jis vykdė VIEŠPATIES teisingą valią ir jo potvarkius išvien su Izraeliu“. [22] Apie Daną jis pasakė: „Danas – liūto jauniklis, kuris ˹iššoka iš Bašano˺[t]“. [23] Apie Naftalį jis pasakė: „Naftalis, pasotintas palankumu ir pilnas VIEŠPATIES palaiminimo, užims vakarus ir pietus“. [24] Apie Ašerį jis pasakė: „Ašeris – labiausiai palaimintas iš sūnų. Jis tebūnie savo brolių mėgiamasis ir tegul mirko aliejuje savo koją. [25] Geležiniai ir žalvariniai tebūnie tavo užraktai, o tavo stiprybė – tokia, koks tavo amžius“.

---

[n]**33,16** T.y. Dievo, apsireiškusio Mozei degančiame krūmokšnyje

[o]**33,17** Rk., plg. GV; M: drauge žemės pakraščius

[p]**33,20** T.y. Gadas

[q]**33,20** Lit. gyvena

[r]**33,21** Rk.; M: ten

[s]**33,21** Rk.; M: išklotą, ir jie atėjo

[t]**33,22** Arba: pašoka nuo gyvatės

Baigiamasis himnas

[26] „Nėra tokio, kaip Ješurūno Dievas, kurs važiuoja per dangų tau į pagalbą ir su savo didybe per debesis. [27] Amžinasis Dievas yra buveinė, ir apačioje – amžinos rankos. Jis pavarys nuo tavęs priešą ir sakys: ‚Sunaikink!' [28] Taip Izraelis saugiai gyvens, sau vienas ⌜gyvuos Jokūbas⌝[u] javų ir vyno šalyje. Net jo dangus lašnos rasa. [29] Tu laimingas, o Izraeli! Kas yra toks, kaip tu – tauta, išgelbėta VIEŠPATIES, tavo apginties skydo, tavo pergalės kalavijo?! [30] Tavo priešai tau keliaklupsčiaus[v], o tu mindžiosi jų nugaras".

Mozės mirtis

34 [1] Paskui Mozė užlipo nuo Moabo stepių į Nebo kalną, į viršūnę Pisgos, styrinčios ⌜ties Jerichu⌝[w], ir jam VIEŠPATS parodė visą šalį: Gileadą ligi Dano, [2] Naftalį, Efraimo bei Menašės šalį ir visą Judo šalį iki Vakarinės jūros; [3] Negebą, žemutinio Jordano apskritį, Jericho, palmių miesto, slėnį ligi Soaro. [4] Ir VIEŠPATS jam tarė: „Šita yra šalis, apie kurią prisiekiau Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, sakydamas: ‚Tavo palikuonims ją duosiu'. Tau leidau ją pamatyti tavo paties akimis, bet ten nepereisi". [5] Mozė, VIEŠPATIES tarnas, ten numirė, Moabo šalyje, kaip VIEŠPATS buvo nutaręs, [6] ir jį[x] palaidojo slėnyje, Moabo šalyje, ties Bėt-Peoru, bet

---

[u] **33,28** G; M: Jokūbo šaltinis

[v] **33,30** T.y. dėsis esą paklusnūs, atsidavę

[w] **34,1** Arba: į rytus nuo Jericho

[x] **34,6** Arba: jis jį

niekas nežino jo kapo iki šios dienos. [7] Mozė mirdamas buvo šimto dvidešimties metų amžiaus. Nebuvo apžilpusi jo akis, nei atstojusi[y] jo gyvybinė jėga. [8] Izraeliai trisdešimt dienų raudojo Mozės Moabo stepėse, iki pasibaigė Mozės gedulingo apraudojimo dienos. [9] Nūno sūnus Jošuva buvo pilnas išminties dvasios, nes Mozė buvo uždėjęs ant jo rankas ir izraeliai jo klausė ir darė, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [10] Nebepakilo Izraelyje tokio pranašo, kaip Mozė, kurį VIEŠPATS pažinojo veidas į veidą, [11] atsižvelgiant į visus ženklus ir stebuklus, kuriuos VIEŠPATS jį siuntė daryti Egipto šalyje Faraonui, visiems jo tarnams ir visai jo šaliai; [12] atsižvelgiant į visą jo galingą jėgą ir visus didžius baisius veiksmus, kuriuos Mozė darė viso Izraelio akyse.

---

[y] **34,7** Lit. pabėgusi

JOŠUVA

PAŽADĖTOSIOS ŠALIES NUKARIAVIMAS (1, 1–12, 24)

Įsakymas keltis per Jordaną

1 [1] Mozei, VIEŠPATIES tarnui, mirus, VIEŠPATS tarė Nūno sūnui Jošuvai, Mozės padėjėjui: [2] „Mano tarnas Mozė mirė. Taigi dabar kelkis, eik per šitą[a] Jordaną – tu ir visa šita tauta – į šalį, kurią aš duodu jiems, izraeliams[b]! [3] Kiekvieną vietą, kurią užmins jūsų kojos padas, esu jums atidavęs, kaip pažadėjau Mozei. [4] Nuo dykumos ir šito Lebanono iki Didžiosios upės, Eufrato upės – visa chitiečių šalis – ir iki Didžiosios jūros vakaruose turi būti jūsų sritis. [5] Niekas negalės atsilaikyti prieš tave per visas tavo gyvenimo dienas. Kaip buvau su Moze, taip būsiu su tavim. Nepamesiu ir nepaliksiu tavęs. [6] Būk drąsus ir stiprus, nes tu pats duosi šitai tautai paveldėti šalį, kurią jiems duoti esu prisiekęs jų protėviams. [7] Tik būk drąsus ir labai[c] stiprus, kad rūpestingai elgtumeis pagal visą įstatymą, kurį mano tarnas Mozė yra tau įsakęs. Nenukrypk nuo jo nei į dešinę, nei į kairę, kad tau sektųsi, kur tik eisi. [8] Teneatstoja šita įstatymo knyga nuo tavo burnos. Tu turi mąstyti apie ją dieną bei naktį, kad

---

[a]**1,2** ~G
[b]**1,2** ~G
[c]**1,7** ~G

rūpestingai elgtumeis pagal viską, kas joje parašyta, nes tada ˹laimingai pasieksi savo tikslą˺[d] ir tada tau seksis. [9] Argi tau neįsakiau: ‚Būk drąsus ir stiprus'? Nenusigąsk ir nenusimink! Nes su tavim bus VIEŠPATS, tavo Dievas, kur tik eisi".

Įsakymas pasiruošti žygiui

[10] Tada Jošuva įsakė tautos pareigūnams: [11] „Pereikite per stovyklos vidurį ir įsakykite žmonėms: ‚Paruoškite sau pavalgos, nes po trijų dienų jūs pereisite per šitą Jordaną, kad įeitumėte užimti šalies, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums duoda užimti".

Visos gentys turi dalyvauti nukariavime

[12] O reūbenams, gadams ir pusei Menašės genties Jošuva tarė: [13] „Atsiminkite įsaką, kurį jums davė VIEŠPATIES tarnas Mozė, sakydamas: VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums teikia atilsį ir jums atidavė šitą šalį'. [14] Jūsų žmonos, jūsų vaikai ir jūsų gyvuliai tegul pasilieka šalyje, kurią ˹Mozė jums davė šiapus Jordano˺[e]. O jūs, visi narsūs kareiviai, išsirikiavę kautynių tvarka, turite pereiti savo brolių priešakyje ir jiems padėti, [15] kol VIEŠPATS suteiks atilsį jūsų broliams, kaip ir jums, ir kol jie irgi užims šalį, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jiems duoda. Paskui galėsite sugrįžti į savąją šalį[f], kurią ˹VIEŠPATIES tarnas˺[g] Mozė

---

[d]**1,8** Lit. padarysi savo kelią sėkmingą (G: savo kelius sėkmingus)

[e]**1,14** G: jis jums davė

[f]**1,15** G; M + ir ją užimti

[g]**1,15** ~G

davė šiapus Jordano rytuose[h]“. 16 Jie atsakė Jošuvai: „Viską, ką mums įsakei, darysime ir visur, kur mus siųsi, eisime. 17 Kaip visuose dalykuose klausėme Mozės, taip ir tavęs klausysime. Tik kad VIEŠPATS, tavo Dievas, būtų su tavim, kaip jis buvo su Moze! 18 Kiekvienas, kuris priešinsis tavo įsakymui ir neklausys tavo žodžių, ką tik mums įsakysi, turi būti baudžiamas mirtim. Tik būk drąsus ir stiprus!“

Žvalgai ir Rachaba

2 1 Nūno sūnus Jošuva slapčia pasiuntė iš Šitimo du vyrus žvalgus, sakydamas: „Eikite, apžiūrėkite šalį, ypač Jerichą!“ Taigi jie ėjo ir atėjo į namus paleistuvės, vardu Rachabos, ir ten apsinakvojo. 2 Buvo pranešta Jericho karaliui: „Štai čia šiąnakt yra atėję keli izraeliai šalies išžvalgyti“. 3 Tada Jericho karalius nusiuntė pas Rachabą [pasiuntinius] su įsakymu: „Išduok vyrus, atėjusius pas tave, kurie įėjo į tavo namus, nes jie atėjo visos[i] šalies išžvalgyti“. 4 Bet ta moteris buvo paėmusi abu vyrus ir juos paslėpusi. Ir ji tarė: „Tiesa, tie vyrai buvo atėję pas mane, bet nežinojau, iš kur jie. 5 O kai temstant turėjo uždaryti vartus, tie vyrai išėjo. Nežinau, kur tie vyrai nuėjo. Skubiai juos vykitės, nes dar galėsite juos pasivyti!“ 6 Bet ji pati buvo juos užvedusi ant stogo ir paslėpusi po linų stagarais, kurie jai buvo klodais sudėti ant stogo. 7 Tuo tarpu vyrai juos vijosi Jordano keliu

---

[h]**1,15** Lit. kur pateka saulė

[i]**2,3** ~GS

˹brastų linkui˺[j]. Ir jie[k] užrakino vartus, kai tik buvo išėję tie, kurie juos vijosi. [8] O jiems dar nenuėjus gulti, ji užlipo pas juos ant stogo [9] ir tarė tiems vyrams: „Žinau, kad VIEŠPATS jums atidavė tą šalį, kad mus apėmė siaubas dėl jūsų ir kad visi šalies gyventojai neteko drąsos dėl jūsų, [10] nes girdėjome, kad VIEŠPATS, jums išvykstant iš Egipto, išdžiovino pirma jūsų Nendrių jūros vandenis ir ką padarėte abiem anapus Jordano esančių amoriečių karaliams, Sichonui ir Ogui, kuriuos paskyrėte visiškai sunaikinti. [11] Mums tai girdint, sutirpo mūsų širdis, ir nė vienam nebeliko drąsos dėl jūsų, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra Dievas aukštai danguje ir žemai žemėje. [12] Taigi dabar, meldžiu, prisiekite man VIEŠPAČIU, kad kaip maloniai aš pasielgiau su jumis, taip maloniai ir jūs pasielgsite su mano tėvo šeima. Ir man duokite tikrą ženklą, [13] kad paliksite gyvus mano tėvą ir motiną, mano brolius ir seseris bei visus, kurie jiems priklauso, ir išgelbėsite mūsų gyvybes nuo mirties“. [14] Tie vyrai jai tarė: „Tegul mes patys mirsime vietoj jūsų! Jei neišduosi[l] šito mūsų dalyko, tai, kai VIEŠPATS mums atiduos tą šalį, mes maloniai ir ištikimai pasielgsime su tavim“. [15] Paskui ji nuleido juos virve pro langą, nes jos namai buvo miesto mūro sienoje ir mūre ji gyveno. [16] Ir ji tarė jiems: „Eikite į kalnus, kad jūsų nesutiktų tie, kurie jus vejasi, ir ten slapstykitės tris dienas, kol sugrįš tie, kurie jus vejasi, o paskui galėsite traukti savo keliu“. [17] Tie vyrai jai tarė: „Mes būsime laisvi nuo šitos tau duotos priesaikos, ˹kuria

---

[j] **2,7** Dgl.MssT: ligi brastų

[k] **2,7** T.y. miesto gyventojai

[l] **2,14** Dgl.MssGV; M: neišduosite

mus prisaikinai˺[m], [šitokiomis aplinkybėmis]: [18] mums įeinant į šalį, štai šitą iš siūlų nuvytą purpurinę virvelę tu turi pririšti prie lango, pro kurį mus nuleidai, ir savo tėvą bei motiną savo brolius ir visą savo tėvo šeimą surinkti pas save į namus. [19] Kiekvienas, kuris išeis į gatvę pro tavo namų duris, bus pats kaltas dėl savo pralieto kraujo, o mes būsime nekalti. Bet kiekvienas, kuris bus su tavim namuose, – dėl jo išlieto kraujo mes būsime kalti, jei kas jį palies. [20] Bet jei išduosi šitą mūsų dalyką, mes būsime laisvi nuo tau duotos priesaikos, ˹kuria mus prisaikinai˺[n]“. [21] Ji tarė: „Tebūnie taip, kaip pasakėte“. Paskui ji išleido juos, ir jie nuėjo. O ji pririšo purpurinę virvelę prie lango. [22] Nuėję jie atėjo į kalnus ir ten pasiliko tris dienas, kol sugrįžo tie, kurie juos vijosi. O tie, kurie vijosi, išieškoję visą kelią, nieko nerado. [23] Paskui tuodu vyrai apsisukę nulipo nuo kalnų, perėjo[o] ir atėjo pas Jošuvą, Nūno sūnų. Jie jam papasakojo viską, kas jiems buvo atsitikę. [24] Jie sakė Jošuvai: „VIEŠPATS atidavė į mūsų rankas visą tą šalį. Be to, visi tos šalies gyventojai yra netekę drąsos dėl mūsų“.

Izraelis pereina per Jordaną

3 [1] Jošuva atsikėlė anksti. Jie sukilo eiti iš Šitimo ir pasiekė Jordaną – jis ir visi izraeliai, – ir ten, prieš pereidami, apsinakvojo. [2] Trims dienoms praslinkus, pareigūnai perėjo per stovyklos vidurį [3] ir žmonėms įsakinėjo: „Kai pamatysite VIEŠPATIES, savo Dievo,

---

[m]**2,17** ~G

[n]**2,20** ~G

[o]**2,23** T.y. Jordaną

sandoros skrynią ir kunigus levius ją nešant, jus turite pajudėti iš savo vietos ir eiti paskui ją – [4] tačiau tarp jūsų ir jos turi būti maždaug dviejų tūkstančių mastų atstumas; neprieikite prie jos arti! – kad žinotumėte kelią, kuriuo turite eiti, nes anksčiau dar nesate traukę tuo keliu“. [5] Jošuva tarė žmonėms: „Šventinkitės, nes rytoj VIEŠPATS padarys tarp jūsų nuostabių dalykų!“ [6] Paskui Jošuva tarė kunigams: „Pakelkite sandoros skrynią ir pereikite tautos priešakin!“ Tada jie pakėlė sandoros skrynią ir ėjo tautos priešakyje. [7] VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Šiandien pradėsiu aukštinti tave viso Izraelio akyse, kad jie patirtų, jog taip būsiu su tavim, kaip buvau su Moze. [8] O tu turi įsakyti kunigams, nešantiems sandoros skrynią: ‚Kai pasieksite Jordano vandens kraštą, sustokite Jordane’“. [9] Paskui Jošuva tarė izraeliams: „Priartėkite čia ir klausykite VIEŠPATIES, savo Dievo, žodžių!“ [10] Ir Jošuva tęsė: „Iš to pažinsite, kad gyvasis Dievas yra tarp jūsų ir kad jis varyte pavarys jums iš priekio kanaaniečius, chitiečius, chivus, perizus, girgašus, amoriečius ir jebusiečius: [11] štai VIEŠPATIES, visos žemės Valdovo, sandoros skrynia pereina per Jordaną pirma jūsų. [12] Taigi dabar pasiimkite dvylika vyrų iš Izraelio genčių, iš kiekvienos genties po vieną. [13] Kai tik kunigų, nešančių VIEŠPATIES, visos žemės Valdovo, skrynią, kojų padai įbris į Jordano vandenis, Jordano vandenys – vandenys, tekantys žemyn iš aukšto – bus atkirsti ir stovės kaip vientisa užtvanka“. [14] Taigi, žmonėms sukilus eiti iš savo palapinių, kad pereitų per Jordaną, su kunigais, nešančiais sandoros skrynią žmonių priešakyje, [15] ir skrynios nešėjams pasiekus Jordaną bei skrynią nešančių kunigų kojoms įbridus į ˹pakraštyje

esantį vandenį˺[p] – mat Jordanas buvo pilnas, liedamasis per visus savo krantus visu pjūties metu, – [16] vandenys sustojo. Vandenys, tekantys žemyn iš aukšto, pakilo kaip vientisas pylimas ˹labai toli, prie˺[q] Adomo miesto, esančio šalia Sarentano, o tekantys žemyn į Arabos jūrą, Druskos jūrą, buvo visiškai atkirsti. Tuo metu žmonės perėjo ties Jerichu. [17] O kunigai, nešą VIEŠPATIES sandoros skrynią, stovėjo nejudėdami ant sausos žemės, Jordano viduryje, kai tuo tarpu visi izraeliai ėjo per sausą žemę, iki visa tauta baigė eiti per Jordaną.

Memorialiniai akmenys

4 [1] Kai visa tauta buvo baigusi eiti per Jordaną, VIEŠPATS tarė Jošuvai: [2] „Pasiimkite iš tautos dvylika vyrų, iš kiekvienos genties po vieną, [3] ir jiems įsakykite: ‚Pasiimkite iš čia, iš Jordano vidurio, iš vietos, kur nejudamai stovi kunigų kojos, dvylika akmenų. Juos perneškite su savim ir juos padėkite nakvojimo vietoje, kurioje šiąnakt nakvosite’“. [4] Tada Jošuva pasišaukė dvylika vyrų, kuriuos jis buvo paskyręs iš izraelių, iš kiekvienos genties po vieną, [5] ir Jošuva jiems tarė: „Nueikite VIEŠPATIES, jūsų Dievo, skrynios priešakin, į Jordano vidurį, ir užsikelkite kiekvienas po akmenį ant peties pagal izraelių genčių skaičių, [6] kad tai būtų ženklas tarp jūsų. Kai ateityje jūsų sūnūs paklaus: ‚Ką šitie akmenys jums reiškia?’, [7] jiems turite sakyti, kad Jordano vandenys buvo atkirsti dėl VIEŠPATIES sandoros skrynios. Jai persikeliant per Jordaną, buvo

---

[p] **3,15** Lit. vandens pakraštį

[q] **3,16** Arba: per ilgą nuotolį, nuo pat

atkirsti Jordano vandenys. Šitie akmenys turi būti izraeliams amžinas paminklas“. [8] Izraeliai padarė taip, kaip Jošuva buvo įsakęs. Jie pasiėmė dvylika akmenų iš Jordano vidurio, kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs Jošuvai, pagal Izraelio genčių skaičių, juos pernešė su savim į nakvojimo vietą ir ten juos padėjo. [9] Dvylika [kitų] akmenų Jošuva pastatė Jordano viduryje, vietoje, kur stovėjo kojos kunigų, nešusių sandoros skrynią, ir jie ten išliko iki šios dienos. [10] Kunigai, nešą sandoros skrynią, stovėjo Jordano viduryje, kol viskas buvo atlikta, ką VIEŠPATS buvo Jošuvai įsakęs kalbėti tautai, laikantis visko, ką Mozė buvo įsakęs Jošuvai. Tuo tarpu žmonės skubiai perėjo. [11] Kai pagaliau visa tauta buvo perėjusi, perėjo VIEŠPATIES skrynia ir kunigai tautos akivaizdoje. [12] Be to, perėjo reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties, išsirikiavę kautynių tvarka, izraelių priešakyje, kaip Mozė jiems buvo paliepęs. [13] Apie keturiasdešimt tūkstančių, apsiginklavusių kovai, perėjo VIEŠPATIES akivaizdoje kautynėms į Jericho stepes. [14] Tą dieną VIEŠPATS išaukštino Jošuvą viso Izraelio akyse, ir jie bijojo jo, kaip jie bijojo Mozės, per visas jo gyvenimo dienas. [15] VIEŠPATS tarė Jošuvai: [16] „Įsakyk kunigams, nešantiems įstatymo skrynią, išlipti iš Jordano!“ [17] Tad Jošuva įsakė kunigams: “Išlipkite iš Jordano!“ [18] Išlipus kunigams, nešantiems VIEŠPATIES sandoros skrynią, iš Jordano vidurio, kunigų kojų padams [vos] išsikėlus[r] į sausumą, Jordano vandenys sugrįžo į savo vietą ir liejosi, kaip anksčiau, per visus jo krantus. [19] Žmonės išlipo iš Jordano pirmojo mėnesio dešimtąją dieną ir

---

[r]**4,18** Lit. išsitraukus (t.y. iš upės dugne esančio dumblo)

pasistatė stovyklą Gilgalyje, Jericho rytiniame pakraštyje. [20] O tuos dvylika akmenų, kuriuos jie buvo pasiėmę iš Jordano, Jošuva pastatė Gilgalyje. [21] Ir jis tarė izraeliams: „Kai ateityje jūsų sūnūs paklaus savo tėvų: ‚Ką reiškia šitie akmenys?‘, [22] jūs turite paaiškinti savo sūnums, sakydami: ‚Sausuma Izraelis perėjo per šitą Jordaną‘. [23] Nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, taip išdžiovino Jordano vandenis jūsų akivaizdoje, kol perėjote, kaip VIEŠPATS, jūsų Dievas, buvo padaręs Nendrių jūrai, kurią jis išdžiovino mūsų akivaizdoje, kol perėjome, [24] kad visos žemės tautos žinotų, jog VIEŠPATIES ranka galinga, kad visuomet bijotumėte VIEŠPATIES, savo Dievo“.

5 [1] Kai visi karaliai amoriečių, gyvenančių anapus Jordano į vakarus, ir visi karaliai kanaaniečių, gyvenančių palei jūrą, išgirdo, kad VIEŠPATS buvo išdžiovinęs Jordano vandenis izraelių akivaizdoje, kol ⌜tie perėjo⌝[s], jų širdis sutirpo ir juose nebeliko drąsos dėl izraelių.

Apipjaustymas

[2] Tuo metu VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Pasidaryk titnaginių peilių ir vėl, ⌜antrą kartą⌝[t], apipjaustyk izraelius“. [3] Jošuva pasidarė titnaginių peilių ir apipjaustė izraelius prie Gibeat-Haaraloto[u]. [4] Šita yra priežastis, dėl kurios Jošuva įvykdė apipjaustymą: visa tauta, kuri buvo išėjusi iš Egipto, [tai yra] vyriškiai, visi kariai, ištraukę iš Egipto, buvo išmirę pakeliui dykumoje. [5] Nors visi

---

[s]**5,1** Dgl.MssGSV; M: perėjome

[t]**5,2** ~G

[u]**5,3** T.y. Apyvarpių kalvos

išėję žmonės buvo apipjaustyti, tačiau, jiems išėjus iš Egipto, visi žmonės, gimę pakeliui dykumoje, nebuvo buvę apipjaustyti. [6] Nes keturiasdešimt metų izraeliai vaikščiojo dykumoje, kol išmirė visa tauta, [tai yra] kariai, kurie buvo išėję iš Egipto, kurie neklausė VIEŠPATIES balso, kuriems VIEŠPATS buvo prisiekęs, kad jis neįeisiąs pamatyti šalies, kurią mums duoti VIEŠPATS buvo prisiekęs jų protėviams, – šalį, plūstančią pienu ir medum. [7] Bet jų vaikus jis prikėlė į jų vietą. Tuos Jošuva apipjaustė, nes jie buvo neapipjaustyti, kadangi nebuvo jų apipjaustę pakeliui. [8] Taigi, kai visi žmonės pagaliau buvo apipjaustyti, jie pasiliko, kur buvo, stovykloje, kol pasveiko. [9] Paskui VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Šiandien nuritau nuo jūsų Egipto gėdą“. Tad tą vietą vadina Gilgaliu[v] iki šios dienos.

Pirmoji Pesacho šventė Palestinoje

[10] Stovyklaudami Gilgalyje, izraeliai šventė Pesachą[w] mėnesio keturioliktąją dieną, vakare, Jericho stepėse. [11] ⌜Dieną po Pesacho⌝[x], tą pačią dieną, jie valgė tos šalies derliaus: neraugintos duonos ir paskrudintų grūdų. [12] Mana pasiliovė dieną po to, kai jie valgė tos šalies derliaus. Taigi izraeliai nebeturėjo manos, bet tais metais valgė Kanaano šalies brandos.

---

[v] **5,9** Čia vietovardis siejamas su hbr. veiksmažodžiu gālal („ritinti“).

[w] **5,10** T.y. išvedimo iš Egipto šventę

[x] **5,11** ~G

VIEŠPATIES kariuomenės vadas

[13] Būdamas prie Jericho, Jošuva pakėlė akis ir žiūrėjo, ir štai ties juo stovėjo vyras, laikantis rankoje ištrauktą kalaviją. Jošuva priėjo prie jo ir jį paklausė: „Ar tu priklausai prie mūsų ar prie mūsų priešininkų?“ [14] Šis atsakė: „Ne! Bet kaip VIEŠPATIES kariuomenės vadas aš dabar atėjau!“ Tada Jošuva puolė veidu į žemę, išreiškė pagarbą ir jam tarė: „Ką mano viešpats turi pasakyti savo tarnui?“ [15] Tada VIEŠPATIES kariuomenės vadas atsakė Jošuvai: „Nusiauk sandalus nuo kojų, nes vieta, kurioje tu stovi, yra šventa!“ Ir Jošuva taip padarė.

Jericho paėmimas

6 [1] Tuo tarpu Jerichas buvo tvirtai užsirakinęs nuo izraelių. Niekas neišėjo ir niekas neįėjo. [2] Tada VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Žiūrėk! Aš padaviau į tavo ranką Jerichą ir jo karalių, įgudusius kariautojus. [3] Jūs turite apeiti miestą – visi kariai, Žygiuodami aplink miestą vieną sykį. Taip ˹tu turi˺[y] daryti šešias dienas. [4] Ir septyni kunigai turi nešti skrynios priešakyje septynis avino rago trimitus. O septintąją dieną turite apeiti miestą septynis kartus, ir kunigai turi pūsti trimitus. [5] Ilgai pučiant avino ragą, kai tik išgirsite trimito garsą[z], visi žmonės turi sušukti garsiu šauksmu. Tada sugrius miesto mūrai ir žmonės užlips, kiekvienas ties savim“. [6] Taigi Nūno sūnus Jošuva pasišaukė kunigus ir jiems tarė: „Neškite sandoros skrynią, o septyni kunigai tegul neša septynis avino rago

---

[y] **6,3** GSV: turite

[z] **6,5** ~G

trimitus VIEŠPATIES skrynios priešakyje“. [7] Ir jis[a] tarė žmonėms: „Eikite pirmyn ir apeikite miestą, o ginkluotieji tegul traukia VIEŠPATIES skrynios priešakyje“. [8] Taigi, ˹kaip[b] Jošuva buvo pasakęs žmonėms˺[c], septyni kunigai, septyniais avino rago trimitais nešini VIEŠPATIES akivaizdoje, ėjo pirmyn ir, VIEŠPATIES sandoros skryniai einant paskui juos, pūtė trimitus. [9] Girkluotieji žygiavo pirma kunigų, pučiančių trimitus, o užpakalinė sauga ėjo paskui skrynią, nuolat pučiant trimitus. [10] O žmonėms Jošuva buvo įsakęs: „Nerėkaukite ir neleiskite išgirsti savo balso! Tenepasigirsta žodis iš jūsų burnos, iki jums tarsiu: ‚Sušukite!' Tada turėsite sušukti“. [11] Taigi jis padarė, kad VIEŠPATIES skrynia apėjo miestą, žygiuojant aplinkui vieną kartą. Paskui jie parėjo į stovyklą ir nakvojo stovykloje. [12] Jošuvai atsikėlus anksti rytą, kunigai [vėl] nešė VIEŠPATIES skrynią. [13] Septyni kunigai, septyniais avino rago trimitais nešini VIEŠPATIES skrynios priešakyje, ėjo nuolat pūsdami trimitus. Ginkluotieji žygiavo pirma jų, o užpakalinė sauga ėjo paskui VIEŠPATIES skrynią, nuolat pučiant trimitus. [14] Taigi jie [ir] antrąją dieną apėjo miestą vieną kartą ir sugrįžo į stovyklą. Taip jie darė šešias dienas. [15] O septintąją dieną jie atsikėlė anksti, aušrai brėkštant, ir ˹tokiu pat būdu˺[d] ėjo aplink miestą septynis kartus. Tik tą dieną jie apėjo miestą septynis kartus. [16] Septintąjį kartą, kai kunigai pūtė trimitus, Jošuva tarė žmonėms:

---

[a]**6,7** Dgl.MssSTV; M: jie

[b]**6,8** Dgl. Mss: kai tik

[c]**6,8** ~G

[d]**6,15** ~G

„Sušukite, nes VIEŠPATS jums atidavė tą miestą! [17] O tas miestas turi būti VIEŠPATIES paskirtas visiškai sunaikinti – jis pats ir visa, kas yra jame. Tik paleistuvė Rachaba turi išlikti gyva – ji pati ir visi, esantys su ja namuose, nes ji paslėpė pasiuntinius, kuriuos buvome pasiuntę. [18] Tačiau jūs saugokitės to, kas skirta sunaikinti, kad tuo būdu nepaverstumėte Izraelio stovyklos tuo, kas skirta sunaikinti, ir neužtrauktumėte ant jos nelaimės. [19] O visas sidabras bei auksas ir variniai bei geležiniai įrankiai turi būti VIEŠPAČIUI pašvęsti. Jie turi eiti į VIEŠPATIES iždyną“. [20] Taigi tauta ėmė šaukti, ir jie[e] pūtė trimitus. Kai tik žmonės išgirdo trimito garsą, žmonės sušuko garsiu šauksmu. Tada mūrai sugriuvo, ir žmonės užlipo į miestą kiekvienas ties savim. Taip jie paėmė miestą. [21] Ir jie atidavė kalavijo ašmenims sunaikinti viską, kas buvo mieste – vyrus ir moteris, jaunikaičius ir senius, jaučius, avis ir asilus. [22] O abiem vyrams, išžvalgiusiems tą šalį, Jošuva pasakė: „Įeikite į paleistuvės namus ir iš jų išveskite [pačią] moterį ir visus, kurie jai priklauso, kaip jai esate prisiekę“. [23] Taigi tie jaunikaičiai, žvalgai, įėję išvedė Rachabą, jos tėvą ir motiną, jos brolius ir visus, kurie jai priklausė. Jie išvedė visus jos giminaičius ir jiems paskyrė vietą už Izraelio stovyklos. [24] O miestą ir viską, kas buvo jame, jie sudegino. Tik sidabrą bei auksą ir varinius bei geležinius įrankius jie padėjo į VIEŠPATIES namų iždyną. [25] O paleistuvę Rachabą ir jos tėvo šeimą bei visus, kurie jai priklausė, Jošuva paliko gyvus. Taip ji liko gyventi Izraelyje iki šios dienos, nes ji buvo paslėpusi pasiuntinius, kuriuos Jošuva buvo

---

[e]**6,20** T.y. kunigai

pasiuntęs Jericho išžvalgyti. [26] Tuo metu Jošuva [juos] prisaikdino ˹VIEŠPATIES akivaizdoje˺[f], sakydamas: „Prakeiktas tebūnie vyras, kuris imtųsi atstatyti šitą miestą, Jerichą[g]! Savo pirmagimio kaina tegul jis deda jo pamatus ir savo jauniausiojo kaina tegul įstato jam vartus!“ [27] VIEŠPATS buvo su Jošuva, ir garsas apie jį pasklido po visą šalį.

Achano nuodėmė

7 [1] Bet izraeliai neištikimai pasielgė su tuo, kas buvo skirta sunaikinti: Achanas, Zeracho sūnaus Zabdžio sūnaus Karmio sūnus iš Judo genties, paėmė kai kuriuos sunaikinimui skirtus daiktus. Todėl VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš izraelius. [2] Jošuva pasiuntė vyrų iš Jericbo į Ajį, esantį prie Bėt-Aveno, į rytus nuo Bėt-Elio, ir jiems tarė: Eikite aukštyn ir išžvalgykite tą šalį!“ Tad tie vyrai ėjo aukštyn ir išžvalgė Ajį. [3] Sugrįžę pas Jošuvą, jie jam sakė: „Nevargink, ten [siųsdamas], visos tautos, nes jų[h] tėra maža“. [4] Taigi ten nukilo iš tautos apie trys tūkstančiai vyrų. Bet jie turėjo bėgti nuo Ajo vyrų, [5] ir Ajo vyrai išmušė iš jų apie trisdešimt šešis vyrus. Jie juos vijosi nuo vartų ligi Šebarimo ir juos užmušinėjo nuokalnėje. Tada sutirpo tautos širdis ir pasidarė kaip vanduo. [6] Jošuva sudraskė savo drabužius ir liko parpuolęs kniūpsčias ties VIEŠPATIES skrynia iki vakaro – jis ir Izraelio vyresnieji, – ir jie apsibarstė galvas dulkėmis. [7] Ir Jošuva tarė: „Ak, Valdove, VIEŠPATIE, kodėl tu iš viso leidai šitai tautai

---

[f] **6,26** G; M įtrp. po „Prakeiktas tebūnie“.

[g] **6,26** ~G

[h] **7,3** T.y. Ajo gyventojų

pereiti per Jordaną, kad mus atiduotum į amoriečių rankas mums sunaikinti? O kad būtume pasiryžę likti anapus Jordano! [8] O[i], Valdove! Kas man besakyti po to, kai Izraelis atsuko nugarą savo priešams? [9] Kanaaniečiai bei visi šalies gyventojai, tai išgirdę, mus apsups ir išdildys iš šalies mūsų vardą. Tai ką darysi savo didžiajam vardui?“ [10] VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Atsikelk! Ko tu čia kniūpsai? [11] Izraelis nusidėjo! Jie ir mano sandorą, kurią buvau jiems įsakęs, sulaužė, ir paėmė iš to, kas buvo skirta sunaikinti. Jie ir vogė, ir nuslėpė, ir dėjo prie savo įrankių. [12] Tad izraeliai nebegali atsilaikyti prieš savo priešus. Nugarą jie turi atsukti savo priešams, nes jie tapo tuo, kas skirta sunaikinti! [13] Kelkis! Pašventink tautą ir sakyk: ‚Pasišventinkite rytojui! Nes taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: sunaikinimui skirtų daiktų yra tavo tarpe, Izraeli! Negalėsi atsilaikyti prieš savo priešus, iki būsite pašalinę iš savo tarpo, kas skirta sunaikinti. [14] Todėl ryto metą turite priartėti savo gentimis. Ta gentis, kurią VIEŠPATS pažymės burtu, turi priartėti giminėmis. Ta giminė, kurią VIEŠPATS pažymės burtu, turi priartėti šeimomis. O ta šeima, kurią VIEŠPATS pažymės burtu, turi priartėti vyras po vyro. [15] Tą, kurį burtu pagaus turintį sunaikinimui skirtų daiktų, turi sudeginti – jį patį ir visus, kurie jam priklauso, nes jis sulaužė VIEŠPATIES sandorą ir padarė beprotystę Izraelyje’“. [16] Taigi Jošuva, atsikėlęs anksti rytą, liepė priartėti Izraeliui gentimis, ir burtu buvo pažymėta Judo gentis. [17] Paskui jis liepė priartėti Judo giminėms, ir buvo pažymėta zerachų giminė. Vėliau jis

---

[i] **7,8** Lit. Ant manąs (teužeina, ką nemalonaus ar žalingo mūsų pokalbis gali atnešti)

liepė priartėti zerachų giminei, vyrui po vyro, ir burtu buvo pažymėtas Zabdis. [18] Pagaliau jis liepė priartėti jo šeimai, vyrui po vyro, ir burtu buvo pažymėtas Zeracho sūnaus Zabdžio sūnaus Karmio sūnus Achanas iš Judo kilties. [19] Tada Jošuva tarė Achanui: „Mano sūnau, duok VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, garbę ir išsipažink jam! Pasakyk man, ką padarei! Nieko neslėpk nuo manęs!“ [20] Achanas atsakydamas Jošuvai tarė: „Iš tiesu aš esu tas, kuris nusidėjau VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui. Štai kaip pasielgiau: [21] pamatęs tarp pagrobtų daiktų vieną puikų prabanginį rūbą iš Šinaro, du šimtus šekelių sidabro ir vieną aukso luitą[j], sveriantį penkiasdešimt šekelių, jų užsigeidžiau ir juos paėmiau. Štai jie pakasti žemėje, mano stovyklos viduje, o sidabras yra po juo[k]“. [22] Tada Jošuva nusiuntė pasiuntinius. Tie nubėgo į palapinę, ir ˹iš tikrųjų˺[l] jis buvo pakastas jo palapinėje, o sidabras po juo. [23] Juos paėmę iš stovyklos vidaus, jie juos atnešė pas Jošuvą ir visus izraelius ir juos iškratė VIEŠPATIES akivaizdoje. [24] Paskui Jošuva paėmė Zeracho sūnų Achaną, sidabrą, rūbą ir aukso luitą, taip pat jo sūnus ir dukteris, jo jaučius, asilus ir avis, jo palapinę ir viską, kas jam priklausė. Visas Izraelis buvo su juo[m]. Ir jie nuvedė juos į Achoro slėnį. [25] Jošuva tarė: „Kam užtraukei mums nelaimę? VIEŠPATS šiandien užtraukia tau nelaimę“. Tada visas Izraelis jį mušė akmenimis. ˹Jie degino juos

---

[j] **7,21** Lit. liežuvį

[k] **7,21** T.y. rūbu

[l] **7,22** Lit. štai

[m] **7,24** T.y. Jošuva

ugnyje ir mėtė ant jų akmenis˺[n]. [26] Ir jie sukrovė ant jo didelę akmenų krūvą, ˹[kuri išliko] iki šios dienos˺[o]. Tada VIEŠPATS nusigręžė nuo savo degančios rūstybės. Todėl tą vietą ligšiol tebevadina Achoro slėniu.

Ajis nugalimas ir sudeginamas

8 [1] Paskui VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Nebijok ir nenusigąsk! Paimk su savim visus karius ir pakilęs žygiuok į Ajį. Žiūrėk! Aš padaviau į tavo ranką Ajo karalių, jo žmones, jo miestą ir jo šalį! [2] Tu turi pasielgti su Aju ir jo karaliumi taip, kaip pasielgei su Jerichu ir jo karaliumi. Tik jūs galite pasiplėšti iš jo grobio ir jo gyvulių. Pasistatyk miestui pasalą jo užnugaryje!“ [3] Taigi Jošuva ir visi kareiviai pakilo žygiuoti aukštyn į Ajį. Jošuva pasirinko trisdešimt tūkstančių vyrų, įgudusių kariautojų, ir juos išsiuntė nakčia. [4] Jis jiems įsakė: „Žiūrėkite! Jūs turite tykoti miestą iš pasalų miesto užnugaryje. Nenutolkite per daug nuo miesto, bet visi būkite pasiruošę. [5] Tuo tarpu aš ir visi su manim esantys žmonės artinsimės į miestą. O kai jie, kaip pirmąjį kartą, išeis prieš mus, mes bėgsime nuo jų. [6] Jie išeis paskui mus, iki būsime juos atitraukę nuo miesto, nes jie manys: ‚Tie bėga nuo mūsų, kaip pirmąjį kartą!’ ˹Mes bėgsime nuo jų˺[p], [7–8] o jūs turite keltis iš pasalų ir užimti miestą, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, jį atiduos į jūsų rankas. Ir kai būsite paėmę miestą, padekite miestą.

---

[n]**7,25** ~G

[o]**7,26** ~G

[p]**8,6** ~G

Pasielkite pagal VIEŠPATIES[q] nurodymą. Dėmesio! Jums tai įsakau!“ [9] Jošuva juos išsiuntė, ir jie nuėjo į tykojimo vietą. Jie užėmė pozicijas tarp Bėt-Elio ir Ajo, į vakarus nuo Ajo. O Jošuva praleido tą naktį tarp žmonių. [10] Atsikėlęs anksti rytą ir patikrinęs žmones, Jošuva su Izraelio vyresniaisiais žygiavo žmonių priešakyje aukštyn į Ajį. [11] Visi su juo esantys kareiviai žygiavo aukštyn, prisiartino ir, atėję ties Aju, pasistatė stovyklas į šiaurę nuo Ajo. [Tik] slėnys beliko tarp jo ir Ajo. [12] Paėmęs apie penkis tūkstančius vyrų, jis išdėstė juos kaip pasalą tarp Bėt-Elio ir Ajo, į vakarus nuo miesto. [13] Taip jie išdėstė kareivius – pagrindinę stovyklą, esančią į šiaurę nuo miesto, ir jos ˹užpakalinę saugą˺[r] į vakarus nuo miesto. O Jošuva tą naktį ˹praleido slėnio viduryje˺[s]. [14] Ajo karaliui tai pastebėjus, miesto vyrai, skubiai anksti atsikėlę, išėjo į kovą prieš Izraelį – jis ir visi jo žmonės į ˹susirinkimo vietą˺[t] priešais Arabą. Bet jis nežinojo, kad jo tykojo iš pasalų miesto užnugaryje. [15] Jošuva ir visas Izraelis dėjosi jų verčiami bėgti ir bėgo tyrlaukių linkui. [16] Paskui visi mieste likusieji žmonės buvo sušaukti jų vytis. Jis vijosi Jošuvą ir atsitraukė nuo miesto. [17] Ajyje ir Bėt-Elyje nebepasiliko nė vieno vyro, kuris nebūtų išėjęs paskui Izraelį. Palikę miestą atvirą, jie vijosi Izraelį. [18] Tada VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Ištiesk į Ajį ˹svaidomąją ietį˺[u], kurią laikai rankoje, nes į tavo ranką jį paduodu!“ Ir

---

[q]**8,7-8** G: šitą

[r]**8,13** Lit. kulnį

[s]**8,13** Kkr.Mss, plg. 9 skn.; M: nuėjo į slėnio vidurį

[t]**8,14** Arba: nuokalnę

[u]**8,18** Arba: lenktinį kardą

Jošuva ištiesė į Ajį ietį, kurią laikė rankoje. [19] Kai tik jis ištiesė ranką, pasala skubiai pakilo iš savo vietos ir bėgo. Jie įsiveržė į miestą ir jį paėmė. Jie skubiai padegė miestą. [20] O Ajo vyrai, pažvelgę atgal, pamatė, ˹kaip, jų nustebimui˺[v], miesto dūmai kilo į dangų, ir nebeįstengė bėgti nei šen, nei ten, nes žmonės, bėgusieji į tyrlaukius, buvo atsisukę prieš tuos, kurie vijosi. [21] Jošuva ir visas Izraelis, pamatę, kad pasala buvo paėmusi miestą ir kad kilo miesto dūmai, atsigręžė ir mušė Ajo vyrus. [22] Tuo tarpu kiti[w] buvo išėję iš miesto prieš juos. Tuo būdu jie[x] pateko į Izraelio vidurį. Vieni [izraeliai] buvo vienoje, o kiti – kitoje pusėje. Ir jie tol mušė juos, kol jiems nebeliko nė vieno pabėgėlio ar pasprukėlio. [23] O Ajo karalių jie suėmė gyvą ir jį atvedė pas Jošuvą. [24] Izraeliui baigus žudyti visus Ajo gyventojus atvirame lauke, tyrlaukiuose, kur jie buvo nusiviję juos, ir jiems visiems, iki paskutinio vyro, kritus nuo kalavijo ašmenų, visas Izraelis sugrįžo į Ajį ir jį iškirto kalavijo ašmenimis. [25] Iš viso tą dieną kritusių vyrų ir moterų buvo dvylika tūkstančių – visi Ajo žmonės. [26] Jošuva neatitraukė rankos, kuria jis buvo ištiesęs svaidomąją ietį, iki jis buvo sunaikinęs[y] visus Ajo gyventojus. [27] Tik gyvulius ir [visą kitą iš] to miesto [išplėštą] grobį Izraelis pasiėmė kaip laimikį pagal VIEŠPATIES nurodymą, kurį jis buvo davęs Jošuvai. [28] Taigi Jošuva sudegino Ajį ir jį pavertė ligšiol išlikusia amžina griuvėsių krūva, dykyne. [29] O Ajo karalių jis

---

[v] **8,20** Lit. ir štai

[w] **8,22** Lit. šitie (t.y. pasalūnai)

[x] **8,22** T.y. Ajo vyrai

[y] **8,26** T.y. neatšaukiamai paskyręs VIEŠPAČIUI, juos visiškai sunaikindamas

išlaikė pakoręs ant medžio ligi vakaro. Saulei leidžiantis, jie, Jošuvai įsakius, nuėmė jo lavoną nuo medžio, jį numetė prie miesto vartų angos ir ant jo sukrovė didelę akmenų krūvą, teberiogsančią iki šios dienos.

Apeigos Ėbalo kalne

[30] Tąsyk Jošuva pastatė aukurą VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, Ėbalo kalne, [31] kaip VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo įsakęs izraeliams, kaip parašyta Mozės įstatymo knygoje, – „aukurą iš netašytų akmenų, ant kurių dar nebuvo mosavęs joks geležinis tašytuvas“. Jie atnašavo ant jo deginamąsias aukas VIEŠPAČIUI ir aukojo bendrystės aukas. [32] Ir jis[z] ten įrašė į akmenis Mozės įstatymo[a] nuorašą izraelių akivaizdoje. [33] Tuo tarpu visas Izraelis – tiek ateiviai, tiek piliečiai[b] – su savo vyresniaisiais, pareigūnais ir teisėjais stovėjo abiejuose skrynios šonuose priešais kunigus levius, nešiojančius VIEŠPATIES sandoros skrynią: viena jo pusė[c] nusigręžusi į Gerizimo kalną, o kita jo pusė – į Ebalo kalną, kaip VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo anksčiau įsakęs laiminti Izraelio tautą. [34] Paskui jis perskaitė visus įstatymo žodžius, palaiminimus ir prakeikimus, žiūrėdamas visko, kas parašyta įstatymo knygoje. [35] Iš viso to, ką Mozė buvo įsakęs, nebuvo likę nė vieno žodžio, kurio Jošuva nebūtų perskaitęs akivaizdoje viso Izraelio susirinkimo ir moterų, vaikų bei ateivių, keliavusių tarp jų.

---

[z]**8,32** T.y. Jošuva

[a]**8,32** G; M + kurį šis buvo surašęs

[b]**8,33** T.y. gimę izraeliai

[c]**8,33** T.y. Izraelio

Izraelio sutartis su Gibeonu

9 [1] Tai išgirdę, visi karaliai, gyvenantys anapus[d] Jordano kalnuose, Šefeloje ir palei visą Didžiosios jūros pakraštį Lebanono linkui – chitiečiai, amoriečiai, kanaaniečiai, perizai, chivai ir jebusiečiai, – [2] susibūrė sutartinai kovoti su Jošuva ir Izraeliu. [3] O Gibeono gyventojai, išgirdę, ką Jošuva buvo padaręs Jerichui ir Ajui, [4] irgi gudriai pasielgė. Nuėję jie ˹įsipakavo pavalgos˺[e], paėmė nudėvėtų maišų savo asilams, nudėvėtų, sudriskusių ir apraišiotų vynmaišių, [5] apsiavė kojas nudėvėtais ir sulopytais sandalais, apsivilko nudėvėtais drabužiais, ir visa jų pavalgos duona buvo sudžiūvusi, pavirtusi trupiniais. [6] Nuėję pas Jošuvą į Gilgalio stovyklą, jie sakė jam ir Izraelio vyrams: „Iš tolimos šalies atvykome. Taigi dabar padarykite su mumis sutartį!“ [7] Bet Izraelio vyrai tarė chivams: „Galbūt jūs gyvenate tarp mūsų. Tad kaip galėtume padaryti sutartį su jumis?“ [8] Paskui jie tarė Jošuvai: „Mes būsime tavo tarnai“. Jošuva juos paklausė: „Kas jūs esate ir iš kur atėjote?“ [9] Jie jam atsakė: „Iš labai tolimos šalies atvyko tavo tarnai dėl VIEŠPATIES, tavo Dievo, vardo, nes išgirdome garsą apie jį ir viską, ką jis padarė Egipte, [10] ir viską, ką jis padarė abiem anapus Jordano gyvenančių amoriečių karaliams: Chešbono karaliui Sichonui ir Bašano karaliui Ogui, gyvenusiam Aštarote. [11] Tad mūsų vyresnieji ir visi mūsų šalies gyventojai mums sakė: ‚Pasiimkite su savim pavalgos kelionei, eikite jų pasitikti

---

[d]**9,1** T.y. į vakarus nuo

[e]**9,4** Kkr.MssGSTV; M: dėjosi esą pasiuntiniai

ir jiems sakykite: „Mes būsime jūsų tarnai. Taigi dabar sudarykite su mumis sutartį“’. [12] Šit mūsų duona! Dar šiltą ją įsipakavome pavalgai iš savo namų, kai išvykome, norėdami eiti pas jus, o dabar štai ji sudžiūvusi, pavirtusi trupiniais. [13] Šitie yra vynmaišiai, kurie buvo nauji, kai juos prisipylėme, o štai jie suplyšę. Ir šitie yra mūsų drabužiai bei apavai. Jie nusidėvėjo dėl labai ilgos kelionės“. [14] Tada tie vyrai[f] paėmė jų pavalgos, bet neatsiklausė VIEŠPATIES nurodymo. [15] Jošuva sutiko būti taikoje su jais ir sudarė sutartį su jais, leisdamas jiems gyventi, ir jiems prisiekė[g] bendruomenės vadai. [16] Tačiau, praslinkus trims dienoms po to, kai jie buvo sudarę sutartį su jais, patyrė, kad tie buvo jų[h] kaimynai ir gyveno tarp jų. [17] Išsirengę izraeliai atvyko ˹trečiąją dieną˺[i] į jų miestus. O jų miestai buvo Gibeonas, Kefyra, Beėrotas ir Kirjat-Jearimas. [18] Bet izraeliai neišmušė jų, nes bendruomenės vadai jiems buvo prisiekę VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu. Tad visa bendruomenė murmėjo prieš vadus. [19] Bet visi vadai aiškinosi visai bendruomenei: „Mes jiems prisiekėme VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu, todėl dabar negalime jų paliesti. [20] Jiems tai padarysime: paliksime juos gyvus, kad neateitų mums apmaudas[j] dėl priesaikos, kurią esame jiems prisiekę“. [21] Ir vadai [toliau] jiems sakė: „Tegul jie lieka gyventi ˹ir tampa˺[k]

---

[f] **9,14** T.y. izraeliai; G: vadai

[g] **9,15** T.y. priesaika patvirtino sutartį

[h] **9,16** Lit. jo (t.y. Izraelio)

[i] **9,17** ~G

[j] **9,20** T.y. VIEŠPATIES rūstybė

[k] **9,21** GST; M: Taip jie tapo

malkų rinkėjais ir vandens sėmėjais visai bendruomenei“. ⌜Ir visa bendruomenė pasielgė taip⌝[l], kaip vadai jiems buvo kalbėję. 22 Jošuva juos pasišaukė ir jiems kalbėjo: „Kodėl mus apgavote, sakydami: ‚Mes gyvename labai toli nuo jūsų’, kai jūs gyvenate tarp mūsų? 23 Taigi dabar jūs esate prakeikti, ir tegul nepritrūksta iš jūsų vergų, malkų rinkėjų ir vandens sėmėjų, mano Dievo namams!“ 24 Jie atsakydami Jošuvai tarė: „Kadangi tavo tarnams buvo tiksliai pranešta, ką VIEŠPATS, tavo Dievas, buvo įsakęs savo tarnui Mozei: jums atiduoti visą tą šalį ir išnaikinti jums iš akių visus tos šalies gyventojus, tai labai bijojome jūsų dėl savo gyvybių ir taip pasielgėme. 25 Taigi dabar štai mes esame tavo valdžioje. Pasielk su mumis, kaip tau atrodo gera ir teisu pasielgti“. 26 Taip jis pasielgė su jais: jis juos išgelbėjo iš izraelių galios, ir tie jų neišžudė. 27 Tačiau tą dieną Jošuva juos padarė malkų rinkėjais ir vandens sėmėjais bendruomenei ir VIEŠPATIES aukurui vietoje, kurią jis[m] pasirinks [, ir tokie jie pasiliko] iki šios dienos.

Mūšis prie Gibeono

10 1 Kai Jeruzalės karalius Adoni-Sedekas išgirdo, kad Jošuva buvo paėmęs Ajį ir jį leidęs visiškai sunaikinti – kaip jis buvo padaręs Jerichui ir jo karaliui, taip jis padarė Ajui ir jo karaliui – ir kad Gibeono gyventojai buvo padarę taiką su Izraeliu ir gyveno tarp jų, 2 jie[n] labai išsigando, nes Gibeonas buvo didelis miestas,

---

[l] **9,21** G; ~ M

[m] **9,27** T.y. VIEŠPATS

[n] **10,2** T.y. karalius ir jo valdiniai (MG); MsSV: jis

panašus į vieną kurį iš karališkųjų miestų, didesnis už Ajį, ir visi jo vyrai – karžygiai. [3] Tad Jeruzalės karalius Adoni-Sedekas pasiuntė Chebrono karaliui Hohamui, Jarmuto karaliui Piramui, Lachišo karaliui Jafijui ir Eglono karaliui Debyrui tokią žinią: [4] „Atkilkite pas mane ir padėkite man, kad sumuštume Gibeoną, nes jis padarė taiką su Jošuva ir izraeliais!“ [5] Susibūrę penki amoriečių karaliai – Jeruzalės karalius, Chebrono karalius, Jarmuto karalius, Lachišo karalius, Eglono karalius – jie patys ir visos jų karinės pajėgos[o] žygiavo aukštyn, pasistatė stovyklas ties Gibeonu ir pradėjo karą su juo. [6] Tada Gibeono vyrai pasiuntė Jošuvai į stovyklą, į Gilgalį, tokią žinią: „˹Nepalik savo tarnų vienų!˺[p] Skubiai atkilk pas mus ir išgelbėk mus! Padėk mums, nes susibūrė prieš mus visi amoriečių karaliai, gyvenantys kalnuose“. [7] Taigi Jošuva žygiavo iš Gilgalio aukštyn – jis pats ir su juo visi kareiviai, visi įgudę kovotojai. [8] VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Nebijok jų, nes juos padaviau į tavo ranką! Nė vienas iš jų negalės atsispirti prieš tave“. [9] Visą naktį žygiavęs aukštyn iš Gilgalio, Jošuva juos užklupo staiga. [10] VIEŠPATS taip juos pakrikdė Izraelio akivaizdoje, jog tas jiems sudavė smarkų smūgį Gibeone. Jis juos vijosi Bėt-Chorono įkalnės linkui ir juos mušė ligi Azekos ir Makedos. [11] Jiems bebėgant nuo Izraelio, jiems esant Bėt-Chorono nuokalnėje, VIEŠPATS mėtė ant jų didelius akmenis iš dangaus ligi Azekos. Taip jie žuvo. Daugiau buvo tų, kurie žuvo nuo krušos akmenų, negu tų, kuriuos izraeliai išžudė kalaviju. [12] Tąsyk Jošuva

---

[o]**10,5** Lit. stovyklos

[p]**10,6** Lit. Nepaleisk savo rankos nuo savo tarnų!

kalbėjo VIEŠPAČIUI – tą dieną, kai VIEŠPATS atidavė amoriečius izraeliams, – ir jis tarė Izraelio akivaizdoje: „Saule, nejudėk Gibeone ir, mėnuli, Ajalono slėnyje!“ [13] Saulė nebejudėjo ir mėnulis stovėjo, kol tauta atkeršijo savo priešams. Argi tai neparašyta Tiesiojo[q] knygoje? Saulė sustojo dangaus viduryje ir neskubėjo nusileisti beveik ištisą dieną. [14] Nei anksčiau, nei vėliau nėra buvę tokios dienos, kaip ana, kad VIEŠPATS būtų klausęs žmogaus balso. Tikrai VIEŠPATS kariavo už Izraelį! [15] Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo sugrįžo stovyklon, į Gilgalį.

Nužudomi penki karaliai

[16] O anie penki karaliai pabėgo ir pasislėpė oloje prie Makedos. [17] Buvo pranešta Jošuvai: „Penki karaliai rasti pasislėpę oloje prie Makedos“. [18] Tada Jošuva tarė: „Pririskite didelių akmenų prie olos angos ir paskirkite vyrų jai prižiūrėti, kad tie juos saugotų. [19] O jūs nestovėkite! Vykitės savo priešus ir jiems atkirskite užpakalinę saugą! Neleiskite jiems įeiti į jų miestus, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, juos atidavė į jūsų rankas!“ [20] Kai Jošuva ir izraeliai labai smarkiais smūgiais buvo baigę juos mušti, kol jie buvo pribaigti, ir kai kurie jų pabėgėliai buvo paspruke ir įsigavę į sutvirtintus miestus, [21] visi žmonės sveiki sugrįžo į stovyklą pas Jošuvą, į Makedą. Niekas neišdrįso nė subambėti prieš izraelius. [22] Paskui Jošuva tarė: „Atidarykite olos angą ir išveskite iš olos pas mane tuos penkis karalius!“ [23] Ir jie taip padarė. Jie išvedė iš olos pas jį tuos penkis karalius:

---

[q] **10,13** Arba: Jašaro

Jeruzalės karalių, Chebrono karalių, Jarmuto karalių, Lachišo karalių, Eglono karalių. [24] Jiems išvedus tuos penkis karalius pas Jošuvą, Jošuva sušaukė visus Izraelio vyrus ir sakė kareivių vadams, žygiavusiems su juo: „Priartėkite, užminkite kojomis šitiems karaliams ant sprandų!“ Priartėję jie užmynė kojomis jiems ant sprandų. [25] Ir Jošuva jiems tarė: „Nebijokite ir neišsigąskite! Būkite drąsūs ir stiprūs, nes taip VIEŠPATS padarys visiems jūsų priešams, su kuriais jūs kariausite!“ [26] Paskui Jošuva jiems smogė ir užmušęs juos pakorė ant penkių medžių, ir jie išbuvo pakarti ant medžių ligi vakaro. [27] O saulei leidžiantis, Jošuvai įsakius, jie nuėmė juos nuo medžių, juos sumetė į olą, kurioje jie buvo pasislėpę, ir užrito ant olos angos didelius akmenis, tebegulinčius iki šios dienos.

Jošuva nukariauja Pietų šalies miestus

[28] Tą dieną Jošuva paėmė Makedą ir ją ˹bei jos karalių˺[r] užmušė kalavijo ašmenimis. Jis leido visiškai sunaikinti juos ir visus joje buvusius asmenis. Nė vienam jis neleido išlikti gyvam. Jis taip pasielgė su Makedos karaliumi, kaip buvo pasielgęs su Jericho karaliumi. [29] Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nužygiavo iš Makedos į Libną ir pradėjo karą su Libna. [30] VIEŠPATS ir ją bei jos karalių atidavė į Izraelio rankas, ir šis išmušė ją bei visus joje esančius asmenis kalavijo ašmenimis. Jis[s] nė vienam neleido išlikti gyvam. Ir jis taip pasielgė su jos karaliumi, kaip buvo pasielgęs su Jericho karaliumi.

---

[r] **10,28** ~G

[s] **10,30** T.y. Jošuva

[31] Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nužygiavo iš Libnos į Lachišą, pasistatė ties juo stovyklas ir pradėjo su juo karą. [32] VIEŠPATS atidavė Lachišą į Izraelio rankas. Šis, antrąją dieną jį paėmęs, iškapojo kalavijo ašmenimis jį ir ˹visus jame esančius asmenis˺[t] lygiai taip, kaip jis buvo pasielgęs su Libna. [33] Tąsyk Gezerio karalius Choramas atžygiavo aukštyn padėti Lachišui, bet Jošuva mušė jį ir jo žmones, kol jis jam[u] nebepaliko nė vieno ištrūkėlio. [34] Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo toliau žygiavo iš Lachišo į Egloną, pasistatė ties juo stovyklas ir pradėjo karą su juo. [35] ˹VIEŠPATS jį atidavė į Izraelio rankas˺[v]. Tą dieną jie paėmė ir iškirto jį kalavijo ašmenimis. Visus jame esančius asmenis jis ˹tą dieną˺[w] leido sunaikinti lygiai taip, kaip buvo pasielgęs su Lachišu. [36] Paskui Jošuva ir visas Izraelis su juo nukilo iš Eglono į Chebroną ir pradėjo karą su juo. [37] Jie paėmė ir iškirto jį kalavijo ašmenimis: ir jo karalių, ir jo miestus, ir visus jame esančius asmenis. Nė vienam jis neleido išlikti gyvam – lygiai taip, kaip buvo pasielgęs su Eglonu. Jis leido visiškai sunaikinti jį ir visus jame esančius asmenis. [38] Toliau Jošuva ir su juo visas Izraelis atsisuko į Debyrą ir pradėjo karą su juo. [39] Jis paėmė jį, jo karalių ir visus jo miestus. Jie iškapojo juos kalavijo ašmenimis. Jie leido visiškai sunaikinti visus jame esančius asmenis. Jis nė vienam neleido išlikti gyvam. Kaip jis buvo

---

[t]**10,32** G: leido jį visiškai sunaikinti

[u]**10,33** T.y. Choramui

[v]**10,35** G;~M

[w]**10,35** ~GS

pasielgęs su Chebronu ˹ir jo karaliumi˺[x] ˹ir kaip jis buvo pasielgęs su Libna ir jos karaliumi˺[y], taip jis pasielgė su Debyru ir jo karaliumi. [40] Taip Jošuva nukariavo visą šalį –kalnyną, Negebą, Šefelą, šlaitus – ir visus jų karalius. Nė vienam jis neleido išlikti gyvam, bet viską, kas kvėpuoja, leido visiškai sunaikinti, kaip VIEŠPATS, Izraelio Dievas, buvo įsakęs. [41] Jošuva juos nukariavo nuo Kadeš-Barnėjos ligi Gazos, visą Gošeno šalį ligi Gibeono. [42] Visus šituos karalius ir jų šalį Jošuva paėmė vienu sykiu, nes VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kariavo už Izraelį. [43] Pagaliau Jošuva ir su juo visas Izraelis sugrįžo stovyklon, į Gilgalį.

Jošuva paima šiaurinį Kanaaną

11 [1] Tai išgirdęs, Chasoro karalius Jabinas pasiuntė žinią Madono karaliui Jobabui, Šimrono karaliui, Achšafo karaliui, [2] karaliams, karaliaujantiems šiaurėje, kalnuose, ir Araboje į pietus nuo Kinaroto, Šefeloje[z] ir Nafat-Dore[a] vakaruose, [3] kanaaniečiams rytuose ir vakaruose, amoriečiams, chitiečiams, perizams, jebusiečiams kalnuose ir chivams Chermono papėdėje, Mispos šalyje. [4] Jie išėjo, jie ir visos jų karinės pajėgos su jais – tiek karių, kiek yra smilčių, gulinčių jūros pakrantėje – ir labai daug žirgų bei kovos vežimų. [5] Visi šitie karaliai susibūrė ir atžygiavę stovyklavo drauge prie Mėromo vandenų, norėdami kariauti su Izraeliu.

---

[x] **10,39** G(B); ~M

[y] **10,39** ~G

[z] **11,2** T.y. į vakarus nuo Judėjos kalnų esančioje žemumoje

[a] **11,2** Lit. Doro smėlio kopose

[6] VIEŠPATS tarė Jošuvai: „Nebijok jų, nes rytoj apie šitą laiką aš juos visus atiduosiu nukautus Izraeliui! Jų žirgams tu turi perpjauti kojų gyslas ir jų kovos vežimus sudeginti“. [7] Jošuva ir visi kareiviai su juo staiga juos užklupo prie Mėromo vandenų ir juos puolė. [8] Ir VIEŠPATS juos atidavė į Izraelio rankas. Jie juos sumušė ir vijosi ligi Didžiojo Sidono, ligi Misrefot-Maimo ir į rytus iki Mispos slėnio. Jie mušė juos, kol tiems nebepaliko nė vieno ištrūkėlio. [9] Jošuva pasielgė su jais taip, kaip VIEŠPATS jam buvo paliepęs: jų žirgams jis perpjovė kojų gyslas ir jų kovos vežimus sudegino. [10] Tuo metu Jošuva apsisukęs paėmė Chasorą ir jo karalių nudėjo kalaviju, nes Chasoras anksčiau buvo visų šitų karalysčių galva. [11] Ir jie iškirto kalavijo ašmenimis visus jame esančius asmenis, visiškai juos sunaikindami. Neišliko nė vieno, kas kvėpuoja. O Chasorą jis sudegino. [12] Visus šitų karalių miestus ir visus jų karalius Jošuva paėmė ir juos iškirto kalavijo ašmenimis. Jis juos visiškai sunaikino, kaip VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo įsakęs. [13] Tačiau Izraelis nesudegino visų miestų, stovinčių ant savo kauburių; tik vieną Chasorą Jošuva sudegino. [14] Visą šitų miestų grobį ir gyvulius izraeliai pasiėmė kaip laimikį: tik visus žmones jie išžudė kalavijo ašmenimis, iki juos sunaikino. Jie nieko nebepaliko, kas kvėpuoja. [15] Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs savo tarnui Mozei, taip Mozė buvo įsakęs Jošuvai ir taip Jošuva įvykdė. Jis nieko nepaliko neįvykdęs iš viso to, ką VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei.

Jošuvos kovų santrauka

[16] Taip Jošuva paėmė visą šitą šalį: kalnus ir visą Negebą, visą Gošeno kraštą, Šefelą, Arabą, Izraelio kalnyną ir jo žemumą [17] nuo Chalako kalno, iškilusio Seyro linkui, ligi Baal-Gado Lebanono slėnyje, Chermono kalnų papėdėje. Jis pagavo visus jų karalius ir juos užmušė. [18] Ilgą laiką Jošuva kariavo su visais šitais karaliais. [19] Nebuvo miesto, kuris būtų padaręs taiką su izraeliais, išskyrus chivus, gyvenančius Gibeone. Jie viską paėmė karu. [20] Nes VIEŠPATIES buvo nutarta taip sukietinti jiems širdį, jog jie eitų į karą su Izraeliu, kad juos visiškai sunaikintų, kad jie nepatirtų pasigailėjimo, bet kad juos išnaikintų, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei. [21] Tuomet Jošuva atžygiavęs išnaikino anakus iš kalnų, iš Chebrono, iš Debyro, iš Anabo, iš visų Judo kalnų ir iš visų Izraelio kalnų. Drauge su jų miestais Jošuva leido juos visiškai sunaikinti. [22] Nebeišliko anakų izraelių šalyje. Tik Gazoje, Gate ir Ašdode jų užsiliko. [23] Jošuva paėmė visą šalį lygiai taip, kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs Mozei, ir Jošuva ją davė paveldėti Izraeliui pagal jiems gentimis priskirtą dalį. O šalis, ˹karui paliovus˺[b], nurimo.

Nugalėti karaliai

12 [1] Šitie yra šalies karaliai, kuriuos izraeliai sumušė ir kurių šalį jie užėmė anapus Jordano, rytuose, nuo Arnono upelio ligi Chermono kalno, ir visą rytinę Arabą: [2] Amoriečių karalius Sichonas, gyvenęs Chešbone.

---

[b] **11,23** Lit. nuo karo

Jis valdė [sritį] nuo Aroerio, esančio Arnono upelio pakraštyje, upelio vidurį, pusę Gileado ligi Jaboko upelio, amoniečių sienos, [3] rytinę Arabą ligi Kineroto jūros ir ligi Arabos jūros, Druskos jūros, Bėt-Ješimoto linkui, ir pietuose [sritį, esančią] Pisgos šlaitų apačioje. [4] Ir Bašano ˹karalius Ogas˺[c], vienas iš likusių refajų, gyvenęs Aštarote bei Edrejyje [5] ir valdęs Chermono kalną, Salchą, visą Bašaną ligi[d] gešūriečių ir maachų srities ir pusę Gileado ligi Chešbono karaliaus Sichono srities. [6] VIEŠPATIES tarnas Mozė ir izraeliai buvo juos sumušę, ir VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo ją[e] atidavęs nuosavybėn reūbenams, gadams ir pusei Menašės genties. [7] O šitie yra šalies karaliai, kuriuos Jošuva ir izraeliai sumušė kitoje, vakarinėje Jordano pusėje, nuo Baal-Gado Lebanono slėnyje ligi Chalako kalno, iškylančio Seyro linkui. Ir Jošuva ją[f] atidavė nuosavybėn Izraelio gentims pagal joms priskirtas dalis [8] kalnyne, Šefeloje, Araboje, šlaituose, dykumoje ir Negebe – chitiečius, amoriečius, kanaaniečius, perizus, chivus ir jebusiečius. [Jie buvo:] [9] Jericho karalius vienas Šalia Bėt-Elio esančio Ajo karalius vienas [10] Jeruzalės karalius vienas Chebrono karalius vienas [11] Jarmuto karalius Lachišo karalius vienas [12] Eglono karalius vienas Gezerio karalius vienas [13] Debyro karalius vienas Gederio karalius vienas [14] Chormos karalius vienas Arado karalius vienas [15] Libnos karalius vienas Adulamo

---

[c] **12,4** G; M; karaliaus Ogo sritis

[d] **12,5** G; ~M

[e] **12,6** T.y. tą šalį

[f] **12,7** T.y. šalį, esančią į vakarus nuo Jordano

karalius vienas [16] Makedos karalius vienas Bėt-Elio karalius vienas [17] Tapuacbo karalius vienas Chėferio karalius vienas [18] Afeko karalius vienas Lašarono karalius vienas [19] Madono karalius vienas Chasoro karalius vienas [20] Šimron-Merono karalius vienas Achšafo karalius vienas [21] Taanacho karalius vienas Megido karalius vienas [22] Kedešo karalius vienas Prie Karmelio esančio Jokneamo karalius vienas [23] Doro, tai yra Nafat-Doro, karalius vienas Galilėjos[g] Gojimo vienas [24] Tirsos karalius vienas. Iš viso trisdešimt vienas karalius.

ŠALIES PADALIJIMAS (13, 1–19, 51)

Nenukariautos sritys

13 [1] Kai Jošuva buvo pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus, VIEŠPATS jam tarė: „Tu esi pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus, o dar lieka labai daug šalies užvaldyti. [2] Šita yra šalis, kuri dar lieka: visos filistinų apskritys ir visi gešūriečiai [3] nuo Šichoro[h], tekančio ties Egiptu, ligi Ekrono srities šiaurėje (ji[i] laikoma kanaaniečių šalimi), penki filistinų valdovai: Gazos, Ašdodo, Aškelono, Gato ir Ekrono, taip pat avai [4] pietuose; visa kanaaniečių šalis ˹nuo sidoniečiams priklausančios Aros˺[j] ligi Afekos, ligi amoriečių srities; [5] gebaliečių[k] šalis ir visas Lebanonas rytuose nuo Chermono kalnų papėdėje esančio Baal-Gado

---

[g]**12,23** G; M: Gilgalio

[h]**13,3** Lit. Juodupės; arba: Horo vandens

[i]**13,3** T.y. visa ta teritorija

[j]**13,4** Rk.; M: ir Meara

[k]**13,5** T.y. Bybloso gyventojų

ligi Lebo-Chamato; [6] visi kalnėnai nuo Lebanono ligi Misrefot-Maimo, visi sidoniečiai. Aš pats juos pavarysiu nuo izraelių. Tik ją[l] priskirk burtu izraeliams kaip veldinį, kaip esu tau įsakęs. [7] Taigi dabar padalyk šitą šalį kaip veldinį devynioms gentims ir pusei Menašės genties“.

Užjordanio padalijimas

[8] ˹Kita Menašės pusė ir˺[m] su ja reūbenai ir gadai jau buvo gavę savo veldinį, kurį Mozė jiems buvo davęs anapus Jordano, rytuose, kaip VIEŠPATIES tarnas Mozė jiems buvo priskyręs: [9] [sritį] nuo Aroerio, esančio Arnono upelio pakraštyje, miestą esantį upelio slėnio viduryje, ir visą Medebos plokštikalnę ligi Dibono; [10] visus miestus amoriečių karaliaus Sichono, karaliavusio Chešbone, ligi amoniečių srities; [11] Gileadą, gešūriečių ir maachų sritį, visą Chermono kalną, visą Bašaną ligi Salchos [12] ir visą Bašane esančią karalystę Ogo, karaliavusio Aštarote ir Edrejyje. Jis buvo užsilikęs iš refajų likučio. Mozė juos buvo sumušęs ir išvaręs. [13] Tačiau izraeliai nebuvo išvarę gešūriečių ir maachų. Tad Gešūras ir Maachatas tebegyvena Izraelio tarpe iki šios dienos. [14] Tik Levio genčiai jis nedavė jokio veldinio. ˹VIEŠPATS, Izraelio Dievas, jis pats˺[n] yra jos veldinys, kaip Jis jai pasakė.

Reūbenui priskirta dalis

[15] Mozė davė [sritį] reūbenų genčiai, jų giminėms. [16] Jiems teko sritis, prasidedanti Aroeriu, esančiu Arnono

---

[l]**13,6** T.y. visą nenukariautą šalį

[m]**13,8** Rk.; ~ M

[n]**13,14** G, plg. 33 skn. M: VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, ugninės aukos

upelio pakraštyje, upelio slėnio viduryje esantis miestas ir visą lyguma ligi Medebos; [17] Chešbonas ir visi jo miestai, esantys lygumoje, Dibonas, Bamot-Baalas, Bėt-Baal-Meonas, [18] Jahsa, Kedėmotas, Mėfaatas, [19] Kirjataimas, Sibma, Seret-Šacharas slėnio kalvoje, [20] Bėt-Peoras, Pisgos šlaitai ir Bėt-Ješimotas, [21] tai yra visi lygumos miestai ir visa karalystė amoriečių karaliaus Sichono, karaliavusio Chešbone, kurį Mozė sumušė – jį ir midjaniečių vadus: Evį, Rekemą, Surą, Chūrą ir Rebą, Sichono vasalus, gyvenusius šalyje. [22] Taip pat žynį Bileamą, Beoro sūnų, izraeliai nužudė kalaviju be kitų jų nukautųjų. [23] Reūbenų siena buvo Jordanas ir [jam priklausanti pakrančių] sritis. Tas buvo reūbenų, jų giminių, veldinys: miestai ir tų sodžiai.

Gadui priskirta sritis

[24] Mozė davė [sritį] ˹Gado genčiai˺[o], gadams[p], jų giminėms. [25] Jiems teko ta sritis: Jazeris, visi Gileado miestai ir pusė amoniečių šalies ligi Aroerio, esančio ties Raba; [26] [sritis, einanti] nuo Chešbono ligi Ramat-Mispės bei Betonimo ir nuo Machanaimo ligi Debyro[q] srities, [27] o slėnyje Bėt-Haramas, Bėt-Nimra, Sukotas ir Safonas, Chešbono karaliaus Sichono karalystės likusioji dalis; Jordanas ir [jam priklausanti pakrančių] sritis ligi Kinereto jūros galo kitoje, rytinėje Jordano pusėje. [28] Tas buvo gadų, jų giminių, veldinys: miestai ir tų sodžiai.

---

[o] **13,24** ~G

[p] **13,24** Originalinis tekstas turbūt buvo: gadų genčiai; plg. 15 ir 29b skn.

[q] **13,26** Arba: Lodebaro; plg. 2Sam 9, 4. 5; 17, 27

Rytinės Menašės pusės dalis

[29] Mozė davė [sritį] pusei Menašės genties[r], jų giminėms. [30] Jų sritis tęsėsi nuo Machanaimo, [apėmė] visą Bašaną, visą Bašano karaliaus Ogo karalystę ir visus Jayro palapinių kaimus, esančius Bašane – šešiasdešimt miestų. [31] Pusė Gileado, Aštarotas ir Edrejis, Ogo karalystės miestai Bašane, [teko] Menašės sūnaus Machyro sūnums – pusei machyrų giminių. [32] Šitos yra [sritys], kurias Mozė, būdamas Moabo stepėse, anapus Jordano ties Jerichu, rytuose, buvo davęs paveldėti. [33] O Levio genčiai Mozė nedavė jokio veldinio: VIEŠPATS, Izraelio Dievas, jis pats yra jų veldinys, kaip jis jiems pasakė.

Vakarinio Jordano sričių paskirstymas

14 [1] Šitos yra [sritys], kurias izraeliai paveldėjo Kanaano šalyje, kurias jiems davė paveldėti kunigas Eleazaras, Nūno sūnus Jošuva ir izraelių genčių šeimų galvos. [2] Burtu [jos tapo] jų veldiniu, kaip VIEŠPATS buvo per Mozę įsakęs duoti[s] devynioms ir pusei genties, [3] nes Mozė buvo priskyręs dviejų ir pusės genties veldinį anapus Jordano, o leviams nebuvo davęs jokio veldinio tarp jų. [4] Kadangi Juozapo palikuonių buvo dvi gentys, Menašė ir Efraimas, jie nedavė leviams kitos dalies šalyje, kaip tik miestus apsigyventi ir tiems priklausančias ganyklas ˹jų galvijams, kurių jie turėjo˺[t].

---

[r] **13,29** M + ir Menašės giminės pusei teko; ~ G

[s] **14,2** Kkr. MssST, plg, Sk 34,13; ~ M

[t] **14,4** Lit. jų galvijams ir jų nuosavybei

[5] Kaip VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, taip izraeliai pasielgė: jie paskirstė šalį.

Kalebui priskirta dalis

[6] Judėjai priėjo prie Jošuvos Gilgalyje, ir Jefunės sūnus Kalebas, kenazas, jam tarė: „Tu pats žinai žodį, kurį VIEŠPATS kalbėjo Dievo vyrui Mozei apie mane ir tave Kadeš-Barnėjoje. [7] Aš buvau keturiasdešimt metų amžiaus, kai VIEŠPATIES tarnas Mozė mane siuntė iš Kadeš-Barnėjos šalies išžvalgyti, ir jam padariau[u] pranešimą pagal sąžinę. [8] Nors mano broliai, kurie buvo nukilę su manim, ⌜atėmė žmonėms drąsą⌝[v], tačiau aš likau visiškai ištikimas VIEŠPAČIUI, savo Dievui. [9] Tad Mozė tą dieną prisiekė, sakydamas: ‚Tikrai ta šalis, kurią mindžiojo tavo koja, turi amžinai priklausyti kaip veldinys tau ir tavo sūnums, nes buvai visiškai ištikimas VIEŠPAČIUI, mano Dievui!' [10] Taigi dabar, matai, VIEŠPATS yra išlaikęs mane gyvą, kaip jis pažadėjo, per šituos keturiasdešimt penkerius metus nuo to laiko, kai VIEŠPATS, Izraeliui tebevaikščiojant dykumoje, pasakė šitą žodį Mozei. Taigi dabar, matai, aš esu šiandien aštuoniasdešimt penkerių metų amžiaus! [11] Aš dar šiandien esu toks stiprus, kaip tą dieną, kai Mozė mane išsiuntė. Kokia tąsyk buvo mano jėga, tokia dabar yra mano jėga, kai reikia kariauti ar ⌜ką nors nuveikti⌝[w]. [12] Taigi dabar duok man šitą kalnyną, apie kurį VIEŠPATS aną dieną kalbėjo, nes aną dieną tu pats

---

[u]**14,7** Lit. parnešiau

[v]**14,8** Lit. sutirpdė žmonių širdį

[w]**14,11** Lit. išeiti ir pareiti

girdėjai, kad ten esą anakų ir didelių sutvirtintų miestų. Gal VIEŠPATS bus su manim, ir aš juos išvarysiu, kaip VIEŠPATS yra kalbėjęs“. [13] Tada Jošuva jį palaimino ir davė paveldėti Chebroną Jefunės sūnui Kalebui. [14] Todėl Chebronas priklauso kaip veldinys Jefunės sūnui Kalebui, kenazui, iki šios dienos, nes jis buvo visiškai ištikimas VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui. [15] Chebronas anksčiau vadinosi Kirjat-Arba[x]. ˹Jis[y] buvo didžiausias žmogus tarp anakų˺[z]. O šalis, karui paliovus, nurimo.

Judėjams skirtos dalies sienos

15 [1] Judėjų genčiai, jų giminėms, burtu tekusi dalis pasiekė Edomo sritį, pietinę Sino dykumą pačiame pietų gale. [2] Jų pietinė riba ėjo nuo Druskos jūros galo, nuo įlankos[a], nukreiptos į pietus. [3] Iš ten ji ėjo į pietus nuo Akrabimo[b] pakilumos, perėjo į Siną, pakilo iš pietų į Kadeš-Barnėją, perėjo į Chesroną, pakilo į Adarą, pasisuko į Karką, [4] parėjo į Asmoną, iš ten ėjo į Egipto upelį, ir riba pasibaigė prie jūros. Šita turi jums būti pietinė riba. [5] O rytinė riba buvo Druskos jūra ligi Jordano žiočių. Riba Šiaurinėje pusėje ėjo nuo jūros įlankos, nuo Jordano žiočių. [6] Toliau riba kilo į Bėt-Choglą ir perėjo į šiaurę nuo Bėt-Arabos. Riba kilo į Reūbeno sūnaus Bohano akmenį. [7] Paskui riba kilo iš Achoro

---

[x]**14,15** T.y. Arbos miestas

[y]**14,15** T.y. Arba

[z]**14,15** G: Jis buvo anakų sostinė (metropolis).

[a]**15,2** Lit. liežuvio

[b]**15,3** T.y. Skorpionų

slėnio į Debyrą ir šiaurėje pasisuko į Gilgalį[c], esantį ties Adumimo pakiluma, į pietus nuo upelio daubos. Riba perėjo į Ėn-Šemešo[d] vandenis ir pasibaigė prie Ėn-Rogelio[e]. [8] Toliau riba kilo Ben-Hinomo slėniu į pietinį jebusiečių, tai yra Jeruzalės, kalnagūbrį. Nuo čia riba kilo į viršūnę kalno, esančio vakaruose ties Ben-Hinomo slėniu, Refaimo slėnio šiauriniame gale. [9] Riba pakrypo nuo to kalno viršūnės į Neftoacho vandenų versmę ir iš ten ėjo į Efrono kalną[f]. Paskui riba pasisuko į Baalą, tai yra Kirjat-Jearimą[g]. [10] Riba pasisuko nuo Baalos į vakarus, į Seyro kalną, perėjo į Šiaurinį Jearimo, tai yra Kesalono, kalnagūbrį, nusileido į Bėt-Šemešą[h] ir perėjo į Timną. [11] Iš ten riba ėjo į šiaurinį Ekrono gūbrį. Paskui riba pakrypo į Šikeroną, perėjo į Baalos kalną ir iš ten ėjo į Jabneelį. Riba pasibaigė prie jūros. [12] O vakarinė riba buvo Didžioji jūra ir [pajūrio] sritis. Šita yra aplinkui einanti judėjų, jų giminių, riba.

Kalebo dovana jo dukteriai

[13] Jefunės sūnui Kalebui jis davė dalį tarp judėjų, kaip VIEŠPATS buvo nurodęs Jošuvai: Anako tėvo Arbos miestą, tai yra Chebroną. [14] Kalebas išvarė iš ten tris Anako sūnus: Šešają, Achimaną ir Talmają, Anako

---

[c] **15,7** Arba pgl. S 18, 7: Gelilotą

[d] **15,7** T.y. Saulės versmės

[e] **15,7** T.y. Rogelio versmės

[f] **15,9** G; M: kalno miestus

[g] **15,9** T.y. Miškuotą miestą

[h] **15,10** T.y. Miškuotą miestą

palikuonis[i]. [15] Iš ten jis žygiavo aukštyn prieš Debyro gyventojus. Debyras anksčiau vadinosi Kirjat-Sėferis. [16] Ir Kalebas tarė: „Kas nugalės Kirjat-Sėferį ir jį paims, tam duosiu į žmonas savo dukterį Achsą“. [17] Jį paėmė Kalebo brolio Kenazo sūnus Otnielis. Tad jis jam davė savo dukterį Achsą į žmonas. [18] Jai atėjus, ˹jis ją sugundė˺[j] prašyti jos tėvą dirbamos žemės. Jai nusėdus nuo asilo, Kalebas ją paklausė: „Ko nori?“ [19] Ji tarė: „Duok man dovaną[k]! Kadangi man davei Negebo šalį[l], tai duok man vandens baseinus[m]!“ Ir jis jai davė viršutinį ir žemutinį baseinus. [20] Šitas yra judėjų genties, jų giminių, veldinys.

Judo miestai

[21] [Šitie] buvo miestai judėjų genties gale, prie Edomo srities, Negebe: Kabseelis, Ėderis, Jagūras, [22] Kina, Dimona, Adada, [23] Kedešas, Chasoras, Jitnanas, [24] Zifas, Telemas, Bealotas, [25] Chasor-Chadata, Kerijot-Chesronas, tai yra Chasoras, [26] Amamas, Šema, Molada, [27] Chasar-Gada, Cbešmonas, Bėt-Peletas, [28] Chasar-Šualis, Beėr-Šeba ir ˹jos kaimai˺[n], [29] Baala, Ijimas, Esemas, [30] Eltoladas, Kesilis, Chorma, [31] Siklagas, Madmana, Sansana, [32] Lebaotas, Šilchimas ir ˹Ėn-Rimonas˺[o] – iš

---

[i] **15,14** Arba: ginklo brolius

[j] **15,18** GV; M: ji sugundė jį

[k] **15,19** Lit. palaiminimą

[l] **15,19** T.y. Pietų šalies sausažemį

[m] **15,19** turbūt šaltinių pildomus požeminius telkinius

[n] **15,28** G, plg. Nech 11, 27; M: Bizjotėja

[o] **15,32** G; M: Ainas ir Rimonas

viso dvidešimt devyni miestai ir jų sodžiai. [33] Šefeloje: Eštaolis, Sora, Ašna, [34] Zanoachas, Ėn-Ganimas, Tapuachas, Ėnamas, [35] Jarmutas, Adulamas, Sochas, Azeka, [36] Šaaraimas, Aditaimas, Gedera ir Gederotaimas – keturiolika miestų ir jų sodžiai. [37] Senanas, Chadaša, Migdal-Gadas, [38] Dileanas, Mispė, Jokteelis, [39] Lachišas, Boskatas, Eglonas, [40] Chabonas, Lachmasas, Kitlišas, [41] Gedėrotas, Bėt-Dagonas, Naama ir Makeda – šešiolika miestų ir jų sodžiai. [42] Libna, Eteris, Ašanas, [43] Jiftachas, Ašna, Nesibas, [44] Keila, Achzibas ir Mareša – devyni miestai ir jų sodžiai. [45] Ekronas ir jo miestai bei sodžiai. [46] Nuo Ekrono ligi jūros viskas, kas yra palei Ašdodą ir jo sodžius. [47] Ašdodas, jo miestai ir sodžiai, Gaza, jos miestai ir sodžiai ligi Egipto upelio ir Didžiosios jūros su [pajūrio] sritim. [48] Kalnyne: Šamyras, Jatyras, Sochas, [49] Dana ir Kirjat-Sana, tai yra Debyras; [50] Anabas, Eštemas, Animas, [51] Gošenas, Cholonas ir Gilas – vienuolika miestų ir jų sodžiai. [52] Arabas, Duma, Ešeanas, [53] Janimas, Bėt-Tapuachas, Afeka, [54] Chumta, Kirjat-Arba, tai yra Chebronas, ir Sioras – devyni miestai ir jų sodžiai. [55] Maonas, Karmelis, Zifas, Juta, [56] Jizreelis, Jokdeamas, Zanoacbas, [57] Kainas, Gibėja ir Timna – dešimt miestų ir jų sodžiai. [58] Chalchulis, Bėt-Suras, Gedoras, [59] Maaratas, Bėt-Anotas ir Eltekonas – šeši miestai ir jų sodžiai. ⌜Tekoja, Efrata, tai yra Betliejus[p], Peoras, Etamas, Kulonas, Tatamas, Šorešas, Keremas, Galimas, Bėteris ir Manochas – vienuolika miestų ir jų sodžiai⌝[q]. [60] Kirjat-Baalas, tai yra Kirjat-Jearimas, ir

---

[p]**15,59** Hbr. Bėt-Lechem („Duonos namai“)

[q]**15,59** G; ~M

Raba – du miestai ir jų sodžiai. [61] Dykumoje: Bėt-Araba, Midinas, Sechacha, [62] Nibšanas, Druskamiestis ir Ėn-Gedis – šeši miestai ir jų sodžiai. [63] Tačiau jebusiečių, Jeruzalės gyventojų, judėjai neįstengė išvaryti. Tad jebusiečiai tebegyvena drauge su judėjais iki šios dienos.

JUOZAPUI PRISKIRTA DALIS (16, 1–17, 18)

Pietinė riba

16 [1] Juozapo palikuonims burtu teko [tokia] dalis: [riba ėjo] nuo Jordano prie Jericho, į rytus nuo Jericho vandenų, tyrlaukiais ˹ir kilo˺[r] iš Jericho į Bėt-Elio kalnus. [2] Ji išėjo iš Bėt-Elio į Lūza ir perėjo į arkų sritį, į Atarotą, [3] leidosi į vakarus, į jafletų sritį, ligi Žemutiniojo Bėt-Chorono srities ir ligi Gezerio ir pasibaigė prie jūros. [4] Gavo veldinį Juozapo sūnūs: Menašė ir Efraimas.

Efraimo paveldėta sritis

[5] Efraimų, jų giminių, sritis buvo [tokia]: jų veldinio riba rytuose buvo Aterotas-Adaras [ir ėjo] ligi Aukštutiniojo Bėt-Chorono. [6] Iš ten riba ėjo į jūrą[s]. Michmetatas paliko šiaurėje. Toliau riba pasisuko į rytus, į Taanat-Šilą, ˹praėjo pro jį˺[t] rytuose į Janochą, [7] nusileido nuo Janocho į Atarotą ir Naaratą, palietė Jerichą ir išėjo į Jordaną. [8] Iš Tapuacho riba ėjo į vakarus, į Kanos upelį, ir pasibaigė prie jūros. Šitas yra efraimų genties, jų giminių, veldinys [9] drauge su miestais, atskirtais efraimams menašių

---

[r] **16,1** G; M: kylančiais

[s] **16,6** Arba: vakarus

[t] **16,6** GSV: perėjo

veldinio viduje, – su visais miestais ir jų sodžiais. [10] Tačiau jie neišvarė kanaaniečių, gyvenančių Gezeryje. Tad kanaaniečiai tebegyvena Efraimo tarpe iki šios dienos, tik jie virto baudžiauninkais.

Menašės dalis ir jo sienos

17 [1] Burtu teko dalis Menašės gienčiai, nes jis buvo Juozapo pirmagimis, [būtent] Menašės pirmagimiui Machyrui, Gileado tėvui. Kadangi jis buvo kariautojas, jam teko Gileadas ir Bašanas. [2] Ji dar teko likusiems menašiams, jų giminėms: Abiezerio sūnums, Cheleko sūnums, Asrielio sūnums, Šechemo sūnums, Chėferio sūnums, ir Šemidos sūnums. Šitie buvo Juozapo sūnaus Menašės vyriškieji palikuonys, suminėti giminėmis. [3] O Chėferio – Menašės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnaus – sūnus Selofechadas neturėjo sūnų, tik dukteris. Šitie yra jo dukterų vardai: Machla, Noja, Chogla, Milka ir Tirsa. [4] Jos priėjo prie kunigo Eleazaro, Nūno sūnaus Jošuvos ir [genčių] vadų, sakydamos: „VIEŠPATS įsakė Mozei duoti mums veldinį tarp mūsų brolių“. [5] Taigi Menašei atiteko dešimt dalių, neskaitant Gileado šalies ir Bašano, esančių anapus Jordano, [6] nes Menašės dukterys paveldėjo veldinį tarp jo sūnų. O Gileado šalis teko likusiems menašiams. [7] Menašės riba ėjo nuo Michmetato atšlaitės[u], esančios ties Šechemu. Toliau riba ėjo į pietus ˹ir pasuko į Ėn-Tapuachą˺[v]. [8] Menašei priklausė Tapuacho šalis, tačiau pats Tapuachas Menašės pasienyje – efraimams. [9] Paskui riba nusileido į Kanos

---

[u] **17,7** Sk. ėšed; M: Ašerio

[v] **17,7** Rk. pgl. G; M: pas Ėn-Tapuacho gyventojus

upelį. Į pietus nuo upelio buvo miestų. Tie priklausė Efraimui, nors jie buvo tarp Menašės miestų. Toliau Menašės riba ėjo šiaurine upelio puse ir pasibaigė prie jūros. [10] [Sritis, einanti] į pietus priklausė Efraimui, o [sritis, einanti] į žiemius – Menašei. Jūra buvo jo[w] riba. Su Ašeriu jie[x] susisiekė šiaurėje, o su Isacharu – rytuose. [11] Be to, Menašei dar priklausė Isachare ir Ašeryje Bėt-Šeanas ir jo sodžiai, Jibleamas ir jo sodžiai, Doro gyventojai ir jo sodžiai, Ėn-Doro gyventojai ir jo sodžiai, Taanacho gyventojai ir jo sodžiai, Megido gyventojai ir jo sodžiai.[y] [12] Tačiau menašiai neįstengė užimti tų miestų. Tad kanaaniečiai pasiryžo toliau gyventi šitame krašte. [13] O kai izraeliai sustiprėjo, jie pavertė kanaaniečius baudžiauninkais, tačiau visiškai jų neišvarė.

Juozapo palikuonių skundas

[14] Juozapo palikuonys kalbėjo Jošuvai, sakydami: „Kodėl man davei burtu kaip veldinį tik vieną dalį ir vieną žemės plotą, nors aš esu gausi tauta, nes VIEŠPATS ˹taip gausiai˺[z] palaimino mane?“ [15] Jošuva jiems tarė: „Jei tu esi gausi tauta, tai lipk į mišką ir ten pasidaryk skynimų, perizų ir refajų šalyje, nes Efraimo kalnynas tau per ankštas“. [16] Juozapo palikuonys atsakė: „Kalnyno mums nepakanka. Be to, visi kanaaniečiai, gyvenantys lygumos šalyje, turi geležinių vežimų – tiek gyvenantys Bėt-Šeane ir jo sodžiuose, tiek gyvenantys Jizreelio lygumoje“.

---

[w] **17,10** GS: jų

[x] **17,10** T.y. Juozapo palikuonys

[y] **17,11** M + Trečiasis [vietovardis] – ar jis Nafatas? (T.y. ar prie trečiojo reikia pridurti „Nafat“? Plg. 11, 2; 12, 23; 1 Kar 4,11)

[z] **17,14** Arba: iki šiol

[17] Tada Jošuva tarė Juozapo namams, Efraimui ir Menašei: „Tu esi gausi tauta ir turi didelę galią. Tu negausi tik vienos dalies, [18] bet tau teks [ir] kalnynas, nors jis tėra miškas. Bet tu jį iškirsi, ir jis tau priklausys ligi jo pakraščių. Tikrai tu išvarysi kanaaniečius, nors jie turi geležinių vežimų, nors jie galingi“.

Neužimtųjų sričių aprašymas

18 [1] Visa izraelių bendruomenė susirinko į Šilą. Jie ten pastatė susitikimo padangtę, o šalis gulėjo jų akivaizdoje pavergta. [2] Bet tarp izraelių buvo likę tokių, kurie dar nebuvo gavę savo veldinio į dalį: septynios gentys. [3] Tad Jošuva tarė izraeliams: „Kaip ilgai jūs delsite[a] įeiti [ir] užimti šalį, kurią jums davė VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas? [4] Pasirinkite po tris vyrus kiekvienai genčiai, kad juos išsiųsčiau ir kad jie pakilę pervaikščiotų šalį, ją aprašytų ˹taip, jog būtų galima priskirti jiems˺[b] veldinį, ir paskui ateitų pas mane. [5] Tegul jie padalija ją į septynias dalis. Judas tegul pasilieka savo srityje, pietuose, ir Juozapo namai tegul pasilieka savo srityje, šiaurėje. [6] O turite aprašyti šalį, septynias dalis, ir atnešti [aprašą] čia pas mane, kad galėčiau mesti jums čia burtą VIEŠPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje. [7] Bet leviai neturi turėti dalies tarp jūsų, nes VIEŠPATIES kunigystė yra jų veldinys. O Gadas, Reūbenas ir pusė Menašės genties jau yra gavę anapus Jordano, rytuose, savo veldinį, kurį jiems davė VIEŠPATIES tarnas Mozė“. [8] Taigi tie vyrai pakilo ir ėjo. Jošuva įsakė einantiems

---

[a] **18,3** Lit. rodysitės nerangūs

[b] **18,4** Lit. pagal jų

šalies aprašyti: „Eikite, pervaikščiokite šalį, ją aprašykite ir sugrįžkite pas mane! O aš čia, Šile, mesiu jums burtą VIEŠPATIES akivaizdoje“. [9] Tad tie vyrai ėjo, perkeliavo šalį, ją aprašė knygoje, pasižymėdami miestus, ją padalydami į septynias dalis. Paskui jie atėjo pas Jošuvą į stovyklą, į Šilą. [10] Tada Jošuva jiems metė burtą Šile, VIEŠPATIES akivaizdoje, ir ten Jošuva padalijo šalį izraeliams, ˹priskirdamas kiekvienam jo dalį˺[c].

Benjaminų dalies sienos ir miestai

[11] Iškrito benjaminų genties, jų giminių, burtas, ir burtu jiems tekusios dalies sritis pateko tarp judėjų ir Juozapo palikuonių. [12] Jų riba šiaurinėje pusėje prasidėjo Jordanu. Paskui riba pakilo į Jericho gūbrį[d] šiaurėje. Toliau ji kilo į kalnus, į vakarus, ir pasibaigė prie Bėt-Aveno tyrlaukių. [13] Iš ten riba perėjo į Lūzą, į Lūzos, tai yra Bėt-Elio, pietinį gūbrį. Paskui riba nusileido ˹iš Aterot-Adaro˺[e] į kalną, esantį į pietus nuo Žemutiniojo Bėt-Chorono. [14] Toliau riba nukrypo ir pasisuko vakarinėje šalyje į pietus – nuo kalno, esančio ties Bėt-Choronu, į pietus, – ir pasibaigė prie judėjų miesto Kirjat-Baalo, tai yra Kirjat-Jearimo. Ta yra vakarinė šalis. [15] O pietinė šalis prasidėjo Kirjat-Jearimo pakraščiu. Iš ten riba ėjo į vakarus ˹nuo Mosos˺[f] į Mė-Neftoacho versmę. [16] Paskui riba nusileido į pašlaitę kalno, esančio ties Ben-Hinomo slėniu, esančiu greta refajų lygumos, į šiaurę nuo jos. Ji

---

[c]**18,10** Arba: atsižvelgdamas į jų padalas

[d]**18,12** Lit. petį

[e]**18,13** Rk., plg. G; M: į Aterot-Adarą

[f]**18,15** Rk.; M: ir išėjo; G: į Gasiną

nusileido į Ben-Hinomo slėnį, prie jebusiečių pietinio gūbrio, ir ėjo žemyn į Ėn-Rogelio versmę. 17 Toliau ji nukrypo į šiaurę, išėjo į Ėn-Šemešą, iš ten ėjo į Gelilotą[g], esantį priešais Adumimo pakilumą, ir nusileido į Reūbeno sūnaus Bohano akmenį. 18–19 Ji perėjo į ˹šiaurinį Bėt-Arabos˺[h] gūbrį. Riba pasibaigė prie Druskos jūros šiaurinės įlankos, prie Jordano pietinio galo. Ta yra pietinė riba. 20 O Jordanas ją[i] apribojo rytinėje pusėje. Tas yra benjaminų veldinys, atsižvelgiant į jo aplink einančias ribas, jų gimines. 21 Benjaminų genties, jų giminių, miestai buvo [šitie]: Jerichas, Bėt-Chogla, Ėmek-Kesisas, 22 Bėt-Araba, Semaraimas, Bėt-Elis, 23 Avimas, Para, Ofra, 24 Kefar-Amonis, Ofnis ir Geba – dvylika miestų ir jų sodžių. 25 Gibeonas, Rama, Beėrotas, 26 Mispė, Kefyra, Mosa, 27 Rekemas, Jirpeelis, Tareala, 28 ˹Sela-Haelefas˺[j], Jebus, tai yra Jeruzalė, Gibeatas ˹ir Kirjat-Jearimas˺[k] – trylika[l] miestų ir jų sodžių. Šitas yra benjaminų, jų giminių, veldinys.

Šimeono genties dalis

19 1 Antroji dalis burtu teko Šimeonui, šimeonų genčiai, jų giminėms, ir jų veldinys buvo judėjų veldinio viduje. 2 Jie gavo paveldėti Beėr-Šebą, Šemą[m],

---

[g] **18,17** Lit. Akmenų ratilus

[h] **18,18-19** G; M: šiaurinio Arabos šono

[i] **18,20** T.y. Benjamino sritį

[j] **18,28** G(A); M: Sela, Elefas

[k] **18,28** G(AC); M: Kirjatas

[l] **18,28** G; M: keturiolika

[m] **19,2** G, žr. 15, 26; M: Šebą

Moladą, [3] Chasar-Šualį, Balą, Esemą, [4] Eltoladą, Betulį, Chormą, [5] Siklagą, Bėt-Markabotą, Chasar-Susą, [6] Bėt-Lebaotą ir Šarucheną – trylika miestų ir jų sodžius; [7] Ajiną, Rimoną, Eterį ir Ašaną – keturis miestus bei jų sodžius [8–9] ir visus sodžius, esančius aplink šituos miestus, ligi Baalat-Beerio, Negebo Ramos. Šitas yra šimeonų genties, jų giminių, veldinys. Šimeonų veldinys susidarė iš judėjų žemės ploto. Kadangi judėjų dalis buvo jiems per didelė, tai šimeonai gavo savo veldinį jų veldinio viduje.

Zebuluno genties dalis

[10] Trečioji dalis burtu teko zebulunams, jų giminėms, ir jų veldinio sritis pasiekė Saridą[n]. [11] Jų riba kilo į vakarus[o], į Maralą, palietė Dabešetą, paskui susiliētė su upelio slėniu, esančiu ties Jokneamu. [12] Ji atsisuko nuo Sarido į rytus, į saulėtekį, į Kislot-Taboro sritį, iš ten ėjo į Daberotą ir pakilo į Jafiją. [13] Iš ten ji perėjo į rytus, į saulėtekį, į Gat-Chėferį, į Ėt-Kasiną. Iš ten ji ėjo į Rimoną ir pasisuko į Nėjį. [14] Toliau riba apsisuko šiaurėje į Chanatoną ir pasibaigė prie Jiftach-Elio slėnio. [15] ...Katatas, Nahalalis, Šimronas, Jidala ir Betlieius – dvylika miestų ir jų sodžiai. [16] Šitas buvo zebulunų genties[p], jų giminių, veldinys – šitie miestai ir tų sodžiai.

---

[n]**19,10** G(L)LatS: Šadudą; taip pat 12 skn.

[o]**19,11** Lit. jūrą

[p]**19,16** GTV; ~ M

Isacharo dalis

[17] Ketvirtoji dalis burtu teko Isacharui[q]. [18] Jų sritis apėmė Jizreelį, Kesulotą, Šunemą, [19] Chafaraimą, Šioną, Anacharatą, [20] Rabitą[r], Kišjoną, Ebesą, [21] Remetą, Ėn-Ganimą, Ėn-Chadą ir Bėt-Pasesą. [22] Riba palietė Taborą, Šachasimą ir Bėt-Šemešą, ir jų riba pasibaigė prie Jordano. Buvo šešiolika miestų su jų sodžiais. [23] Šitas yra isacharų genties, jų giminių, veldinys – miestai ir tų sodžiai.

Ašerio dalis

[24] Penktoji dalis burtu teko ašerių genčiai, jų giminėms. [25] Jų sritis apėmė Chelkatą, Chalį, Beteną, Achšafą, [26] Alamelechą, Amadą ir Mišalį. Vakaruose ji[s] palietė Karmelį ir Šichor-Libnatą. [27] Paskui ji atsisuko į saulėtekį, į Bėt-Dagoną, palietė Zebuluną ir Jiftach-Elio slėnį šiaurėje. ⌜Toliau riba ėjo į⌝[t] Bėt-Emeką ir Nejelį. Iš ten ji ėjo į Kabulą, į šiaurę, [28] į Abdoną[u], Rechobą, Chamoną ir Kaną ligi Didžiojo Sidono. [29] Toliau riba atsisuko į Ramą ir pasiekė sutvirtintąjį Tyro miestą. Paskui riba atsisuko į Chosą ir pasibaigė prie jūros. Mechalebas[v], Achzibas, [30] Akas[w], Afekas ir Rachobas – dvidešimt du miestai ir jų

---

[q] **19,17** G; M + isacbarams, jų giminėms

[r] **19,20** Arba: Daberatą (žr. 21,28; 1 Kron 6,57)

[s] **19,26** T.y. srities riba

[t] **19,27** G;~M

[u] **19,28** Kkr.Mss, pk. 21, 30

[v] **19,29** Rk., plg. G(B) ir Ts 1, 31; M: Mėchebelis

[w] **19,30** G, plg. Ts 1, 31; M: Ūma

sodžiai. [31] Šitas buvo ašerių genties, jos giminių, veldinys – šitie miestai ir tų sodžiai.

Naftalio dalis

[32] Šeštoji dalis burtu teko Naftaliui[x], [y]jų giminėms. [33] Jų riba ėjo nuo Chėlefo, nuo Saananimo ąžuolo pro Adami-Nekebą ir Jabneelį ligi Lakumo ir pasibaigė prie Jordano. [34] Paskui riba atsisuko į vakarus, į Aznot-Taborą, iš ten ėjo į Chukoką, palietė Zebuluną pietuose, palietė Ašerį vakaruose ir Jordaną[z] saulėtekiuose. [35] Sutvirtinti miestai buvo ... Sidimas, Seras, Chamatas, Rakatas, Kineretas, [36] Adama, Rama, Chasoras, [37] Kedešas, Edrejis, Ėn-Chasoras, [38] Jironas, Migdal-Elis, Choremas, Bėt-Anatas ir Bėt-Šemešas – devyniolika miestų ir jų sodžiai. [39] Šitas yra naftalių genties, jų giminių, veldinys miestai ir tų sodžiai.

Dano dalis

[40] Danų genčiai, jų giminėms, teko burtu septintoji dalis. [41] Jų veldinio sritis apėmė Sorą, Eštaolį, Ir-Šemešą, [42] Šaalabiną[a], Ajaloną, Jitlą, [43] Ėloną, Timnatą[b], Ekroną, [44] Eltekę, Gibetoną, Baalatą, [45] Jehudą, Benė-Beraką ir Gat-Rimoną; [46] ⌜vakaruose Jarkoną⌝[c] ⌜su sritimi,

---

[x] **19,32** G; M: naftaliams

[y] **19,32** M+ naftaliams; ~ G

[z] **19,34** Rk.; M; Jordano Judą

[a] **19,42** Kl. Mss: Šaalbimą; plg. Ts 1,35; 1 Kar 4,9

[b] **19,43** GMssSV: Timną

[c] **19,46** G; M: ir Jarkono vandenis bei Rakoną

esančia˺[d] ties Jafa. [47] Bet danai neteko savo srities. Tad jie žygiavo aukštyn, kariavo su Lešemu ir jį paėmė. Jie iškirto jį kalavijo ašmenimis. Jį užėmę, jie apsigyveno jame. Jie pavadino Lešemą Danu pagal jų protėvio vardą. [48] Šitas yra danų genties, jų giminių, veldinys – šitie miestai ir tų sodžiai.

Jošuvos veldinys

[49] Baigę veldėti šalį jos sritimis, izraeliai davė Nūno sūnui Jošuvai veldinį savo tarpe. [50] VIEŠPAČIUI paliepus, jie davė jam miestą, kurio jis buvo prašęs: Timnat-Serachą Efraimo kalnuose. Jis atstatė tą miestą ir apsigyveno jame. [51] Šitie yra veldiniai, kuriuos burtu davė paveldėti kunigas Eleazaras, Nūno sūnus Jošuva ir izraelių genčių protėvių šeimų galvos Šile, VIEŠPATIES akivaizdoje, susitikimo padangtės prieangyje. Taip jie baigė skirstyti šalį.

GYVENIMAS ŠALYJE (20–24)

Prieglobsčio miestai

20 [1] Paskui VIEŠPATS kalbėjo Jošuvai: [2] „Sakyk izraeliams: ‚Pasiskirkite prieglobsčio miestų, apie kuriuos jums kalbėjau per Mozę, [3] kad ten galėtų nubėgti užmušėjas, kuris užmuša asmenį per neapsižiūrėjimą, netyčiomis. Jie tebūnie jiems prieglobstis nuo kraujo keršytojo. [4] Tegul jis nubėga į kurį nors iš šitų miestų, sustoja miesto vartų prieangyje ir, to miesto vyresniesiems klausantis, išdėsto savo dalyką. O jie turi jį priimti pas

---

[d] **19,46** S: ligi srities, esančios

save į miestą ir duoti jam vietą, kad jis galėtų gyventi su jais. [5] Jei jį atsivys kraujo keršytojas, jiems nevalia išduoti užmušėjo į ano ranką, nes jis netyčiomis užmušė savo artimą, nebūdamas jau anksčiau jo nekentęs. [6] Ir tegul jis pasilieka gyventi tame mieste, iki stos į teismą bendruomenės akivaizdoje, iki mirties vyriausiojo kunigo, kuris bus tomis dienomis. Paskui tegul užmušėjas grįžta ir pareina į savo miestą bei savo namus – į miestą, iš kurio jis buvo pabėgęs'". [7] Taigi jie pasirinko[e] Kedešą Galilėjoje, Naftalio kalnuose, Šechemą Efraimo kalnuose ir Kirjat-Arbą, tai yra Chebroną, Judo kalnuose. [8] O anapus Jordano, į rytus nuo Jericho, jie jau buvo paskyrę Beserį tyruose, lygumoje, iš Reūbeno genties, Ramotą Gileade iš Gado genties ir Golaną Bašane iš Menašės genties. [9] Šitie buvo miestai, paskirti visiems izraeliams ir ateiviams, apsistojusiems tarp jų, kad į juos galėtų nubėgti kiekvienas, užmušęs asmenį per neapsižiūrėjimą, ir kad neturėtų mirti nuo kraujo keršytojo rankos, iki stos bendruomenės akivaizdon.

Levių miestai

21 [1] Levių šeimų galvos prisiartino prie kunigo Eleazaro, Nūno sūnaus Jošuvos ir izraelių genčių protėvių šeimų galvų [2] ir jiems kalbėjo Šile, Kanaano šalyje, sakydamos: „VIEŠPATS įsakė per Mozę duoti mums miestų apsigyventi ir jiems priklausančių ganyklų mūsų gyvuliams". [3] Tad izraeliai davė leviams iš savo veldinio, kaip VIEŠPATS buvo paliepęs, šituos miestus su pastarųjų ganyklomis: [4] Burtas buvo mestas kehatų

---

[e]**20,7** G, plg. Sk 35,11; M: pašventino

giminėms. Kunigo Aharono palikuonims iš levių burtu teko iš Judo genties, iš Šimeono genties ir iš Benjamino genties trylika miestų. [5] O likusiems kehatams burtu teko iš Efraimo genties giminių, iš Dano genties ir iš pusės Menašės genties dešimt miestų. [6] Gėršonams teko burtu iš Isacharo genties giminių, iš Ašerio genties, iš Naftalio genties ir iš pusės Menašės genties, gyvenančios Bašane, trylika miestų. [7] Merariams, jų giminėms, teko iš Reūbeno genties, iš Gado genties ir iš Zebuluno genties dvylika miestų. [8] Taigi izraeliai davė leviams šituos miestus su pastarųjų ganyklomis, mesdami burtą, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs per Mozę. [9] Jie davė iš judėjų genties ir iš šimeonų genties šituos miestus, kurie [čia] išvardijami. [10] Jie teko Aharono palikuonims, vienai iš kehatų giminių, priklausausančių leviams, nes aniems pirmiausia buvo mestas burtas. [11] Jie davė jiems Anoko tėvo Arbos miestą, tai yra Chebroną, Judo kalnuose su jo[f] aplinkinėmis ganyklomis. [12] Tačiau miesto laukus ir jo sodžius jie davė nuosavybėn Jefunės sūnui Kalebui. [13] Kunigo Aharono palikuonims jie davė prieglobsčio miestą užmušėjui, [tai yra] Chebroną su jo ganyklomis, Libną su jos ganyklomis, [14] Jatyrą su jo ganyklomis, Eštemoją su jos ganyklomis, [15] Choloną su jo ganyklomis, Debyrą su jo ganyklomis, [16] Ašaną[g] su jo ganyklomis, Jutą su jos ganyklomis ir Bėt-Šemešą su jo ganyklomis – devynis miestus iš šitų abiejų genčių. [17] O iš Benjamino genties – Gibeoną su jo ganyklomis, Gebą su jos ganyklomis, [18] Anatotą su jo ganyklomis ir Almoną su jo ganyklomis

---

[f]**21,11** T.y. miesto

[g]**21,16** G(B)Lat, plg. 1 Kron 6, 44; M: Ajiną

– keturis miestus. [19] Aharono kilmės kunigų miestų iš viso buvo trylika su jų ganyklomis. [20] O dėl kehatų giminių, levių, likusių iš kehatų, jiems burtu tekusios dalies miestai buvo iš Efraimo genties. [21] Jiems davė užmušėjo prieglobsčio miestą Šechemą su jo ganyklomis Efraimo kalnuose, Gezerį su jo ganyklomis, [22] Kibsaimą su jo ganyklomis ir Bėt-Choroną su jo ganyklomis – keturis miestus; [23] iš Dano genties – Eltekę su jos ganyklomis, Gibetoną su jo ganyklomis, [24] Ajaloną su jo ganyklomis ir Gat-Rimoną su jo ganyklomis – keturis miestus; [25] o iš pusės Menašės genties – Taanachą su jo ganyklomis ir Jibleamą[h] su jo ganyklomis – du miestus. [26] Iš viso dešimt miestų su jų ganyklomis teko likusiųjų kehatų giminėms. [27] Gėršonams iš levių giminių [jie davė] iš pusės Manašės genties užmušėjo prieglobsčio miestą Golaną su jo ganyklomis Bašane ir Aštarotą[i] su jo ganyklomis – du miestus; [28] iš Isacharo genties – Kišjoną su jo ganyklomis, Daberatą su jo ganyklomis, [29] Jarmutą su jo ganyklomis, Ėn-Ganimą su jo ganyklomis – keturis miestus; [30] iš Ašerio genties – Mišalį su jo ganyklomis, Abdoną su jo ganyklomis, [31] Chelkatą su jo ganyklomis ir Rechobą su jo ganyklomis –keturis miestus; [32] o iš Naftalio genties – užmušėjo prieglobsčio miestą Kedešą su jo ganyklomis Galilėjoje, Chamot-Dorą su jo ganyklomis ir Kartaną[j] su jo ganyklomis –tris miestus. [33] Gėršonų, jų giminių, miestų iš viso buvo trylika su jų ganyklomis. [34] O merarių giminėms, likusiems leviams, iš

---

[h] **21,25** Rk., plg. G(B) 1 Kron 6, 55; G(AN): Bėt-Šeaną; M: Gat-Rimoną

[i] **21,27** S, plg. 1 Kron 6,56; M: Beešterį

[j] **21,32** Arba: Rakatą, plg. 19, 35

Zebuluno genties [jie davė] Jokneamą su jo ganyklomis, Kartą su jos ganyklomis, [35] Dimną[k] su jos ganyklomis, Nahalalį su jo ganyklomis – keturis miestus; [36] ⌜iš anapus Jordano ties Jerichu, iš Reūbeno genties – užmušėjo prieglobsčio miestą Beserį su jo ganyklomis dykumoje, plokščiakalnyje⌝[l], Jachsą su jos ganyklomis, [37] Kedėmotą su jo ganyklomis ir Mėfaatą su jo ganyklomis – keturis miestus; [38] o iš Gado genties – užmušėjo prieglobsčio miestą, Gileado Ramotą, su jo ganyklomis, Machanaimą su jo ganyklomis, [39] Chešboną su jo ganyklomis ir Jazerį su jo ganyklomis – iš viso keturis miestus. [40] Visi tie miestai teko merariams, likusiems iš levių giminių, jų giminėms. Jiems burtu tekusi dalis buvo dvylika miestų. [41] Iš viso levių miestų izraelių nuosavybės viduje buvo keturiasdešimt aštuoni su jų ganyklomis. [42] Kiekvienas iš šitų miestų susidarė iš miesto ir jo ganyklos, esančios aplink jį. Tokie buvo visi šitie miestai.

VIEŠPATS ištesėjo savo pažadą

[43] VIEŠPATS davė Izraeliui visą šalį, kurią jis buvo prisiekęs duoti jų protėviams. Ją užėmę, jie įsikūrė joje. [44] Ir VIEŠPATS jiems davė aplinkui ramybę – lygiai taip, kaip jis buvo prisiekęs jų protėviams. Nė vienas iš visų jų priešų negalėjo atsilaikyti prieš juos: visus jų priešus VIEŠPATS atidavė į jų rankas. [45] Neliko netesėtas nė vienas pažadas iš visų gerų pažadų, kuriuos VIEŠPATS buvo pažadėjęs Izraelio namams. Viskas įvyko.

---

[k]**21,35** Arba (rk.): Rimoną. Plg. 19,13; 1Kron 6, 62.

[l]**21,36** G, plg. 1 Kron 6, 63; M: iš Reūbeno genties – Beṣerį su jo ganyklomis

Jošuvos atsisveikinimo kalba Užjordanio gentims

22 [1] Tąsyk Jošuva pasišaukė reūbenus, gadus bei pusę Menašės genties [2] ir tiems tarė: „Jūs laikėtės visko, ką VIEŠPATIES tarnas Mozė jums įsakė, ir klausėte mano balso visuose dalykuose, kuriuos jums įsakiau. [3] Jūs nepalikote savo brolių per šitą ilgą laiką iki šios dienos, bet stropiai vykdėte VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymą. [4] O dabar VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra davęs jūsų broliams ramybę, kaip jis jiems pažadėjo. Taigi dabar atsisukę eikite į savo palapines, į savąją šalį, kurią VIEŠPATIES tarnas Mozė jums davė anapus Jordano. [5] Tik labai stropiai vykdykite įsakymą ir įstatymą, kurį VIEŠPATIES tarnas Mozė jums davė: mylėti VIEŠPATĮ, savo Dievą, vaikščioti visais jo keliais, laikytis jo įsakymų, priglusti prie jo ir jam tarnauti visa širdim ir visa siela“. [6] Jošuva juos palaimino ir išleido, ir jie ėjo į savo palapines. [7] Vienai Menašės genties pusei Mozė buvo davęs [dalį] Bašane, o kitai jos pusei Jošuva buvo davęs drauge su jų broliais šiapus Jordano, vakaruose. Be to, kai Jošuva juos paleido į jų palapines ir palaimino, [8] jis jiems tarė: „Su dideliu grobiu grįžkite į savo palapines, su labai daug gyvulių, su sidabru ir auksu, su žalvariu ir geležimi ir su labai didele drabužių daugybe! Pasidalykite, ką pasigrobėte iš savo priešų, su savo broliais!“

Tauta pasilieka vieninga

[9] Taigi apsisukę reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties ėjo nuo izraelių iš Šilo, esančio Kanaano šalyje, kad parvyktų į Gileado šalį, į savąją šalį, kurioje jie, VIEŠPAČIUI paliepus per Mozę, pasidarė sėsliai. [10] Atėję

prie Jordano Geliloto, esančio Kanaano šalyje, reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties ten pastatė prie pat Jordano aukurą, aiškiai matomą didžiulį aukurą. [11] Izraeliai išgirdo sakant: „Antai reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties pastatė aukurą Kanaano šalies pasienyje, prie Jordano Geliloto, izraelių pusėje!“ [12] Kai izraeliai tai išgirdo, visa izraelių bendruomenė susirinko į Šilą, kad žygiuotų prieš juos į karą. [13] Izraeliai siuntė pas reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties į Gileado šalį kunigo Eleazaro sūnų Pinechasą [14] ir dešimt vadų su juo, po vieną vadą iš kiekvienos Izraelio genties šeimos. Kiekvienas iš jų buvo savo šeimos galva tarp Izraelio kilčių. [15] Jie atėjo pas reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties į Gileado šalį ir jiems kalbėjo: [16] „Taip pasakė visa VIEŠPATIES bendruomenė: ‚Ką reiškia šita neištikimybė, kurią parodėte Izraelio Dievui tuo, kad šiandien, statydamiesi aukurą, gręžiatės nuo VIEŠPATIES, kad šiandien maištaujate prieš VIEŠPATĮ? [17] Argi mums nepakako Peoro kaltės, nuo kurios dar ligšiol nesame apsivalę ir dėl kurios nelaimė ištiko VIEŠPATIES bendruomenę, [18] kad jūs nusigręžiate nuo VIEŠPATIES? Jei[m] šiandien maištaujate prieš VIEŠPATĮ, rytoj jis užsirūstins ant visos Izraelio bendruomenės. [19] Bet jei jūsų valdoma šalis sutepta, persikelkite į VIEŠPATIES valdomą šalį, kur nusėdo VIEŠPATIES tabernakulis, ir pastoviai įsikurkite tarp mūsų. Tik nemaištaukite prieš VIEŠPATĮ ir nemaištaukite prieš mus, statydamiesi aukurą šalia VIEŠPATIES, mūsų Dievo, aukuro! [20] Argi Zeracho sūnus Achanas nepasielgė neištikimai su tuo, kas

---

[m] **22,18** G; M: Jūs

skirta sunaikinti, ir ar neištiko rūstybė visą Izraelio bendruomenę, nors jis tebuvo vienas vyras? Argi jis neturėjo žūti už savo kaltę?'" [21] Tada reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties atsakydami kalbėjo Izraelio kilčių[n] galvoms: [22] „Galingasis, Dievas, VIEŠPATS! Galingasis, Dievas, VIEŠPATS! Jis žino, ir pats Izraelis tegul žino: jei tai atsitiko iš maišto ar neištikimybės VIEŠPAČIUI, tai šiandien jis tenepadeda mums! [23] Jei[o] statėmės aukurą, norėdami nusigręžti nuo VIEŠPATIES ar aukoti ant jo deginamąsias ir javienių aukas, ar paruošti ant jo bendrystės aukas, tai pats VIEŠPATS tegul ištiria! [24] Priešingai, iš susirūpinimo, reikalo verčiami, tai padarėme, galvodami: ateityje jūsų sūnūs galėtų sakyti mūsų sūnums: ‚Kas jums darbo su VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu? [25] VIEŠPATS nustatė ribą – Jordaną – tarp mūsų ir jūsų, reūbenų ir gadų. Jūs neturite dalies VIEŠPATYJE!' Taip jūsų sūnūs padarys, kad mūsų sūnūs liausis bijoję VIEŠPATIES. [26] Tad sakėme: ‚Pasidarykime gi [liudytoją], statydami aukurą ne deginamosioms ir ne pjaunamosioms aukoms, [27] bet kad jis būtų liudytojas tarp mūsų ir jūsų ir tarp mūsų kartų, einančių po mūsų, jog mes norime atlikti VIEŠPATIES tarnystę jo akivaizdoje savo deginamosiomis, pjaunamosiomis ir bendrystės aukomis, ir kad ateityje jūsų sūnūs nesakytų mūsų sūnums: ‚Jūs neturite dalies VIEŠPATYJE'. [28] Mes galvojome: jei ateityje jie tai sakys mums ar mūsų kartoms, tai sakysime: Žvelkite į VIEŠPATIES aukuro atvaizdą, kurį padarė mūsų protėviai ne deginamosioms

---

[n]**22,21** Lit. tūkstančių

[o]**22,23** GS

ir ne pjaunamosioms aukoms, bet kad jis būtų liudytojas tarp mūsų ir jūsų!’ [29] Tai tebūnie toli nuo mūsų, kad maištautume prieš VIEŠPATĮ ir šiandien nusigręžtume nuo VIEŠPATIES, statydami aukurą deginamosioms, javienių ar pjaunamosioms aukoms šalia VIEŠPATIES, mūsų Dievo, aukuro, stovinčio ties jo tabernakuliu!“ [30] Kunigas Pinechasas ir su juo esantys bendruomenės vadai, Izraelio kilčių viršininkai[p], išgirdę žodžius, kuriuos kalbėjo reūbenai, gadai ir menašiai, buvo patenkinti. [31] Kunigas Pinechasas, Eleazaro sūnus, tarė reūbenams, gadams ir menašiams: „Šiandien patyrėme, kad VIEŠPATS yra tarp mūsų. Kadangi neparodėte šitos neištikimybės VIEŠPAČIUI, išgelbėjote izraelius iš VIEŠPATIES rankos“. [32] Paskui Eleazaro sūnus kunigas Pinechasas ir vadai sugrįžo nuo reūbenų ir gadų, iš Gileado šalies, į Kanaano šalį pas izraelius ir jiems parnešė žinią. [33] Ta žinia patiko izraeliams. Tad izraeliai garbino Dievą ir nebemanė žygiuoti prieš juos į karą, kad sunaikintų šalį, kurioje reūbenai ir gadai gyveno. [34] O reūbenai, gadai ˹ir pusė Menašės genties˺[q] praminė aukurą Liudytoju[r], nes [jie sakė]: „Jis yra liudytojas tarp mūsų, kad VIEŠPATS yra Dievas“.

Jošuvos atsisveikinimo kalba tautos vadams

23 [1] Ilgam laikui praslinkus po to, kai VIEŠPATS buvo davęs Izraeliui ramybę nuo visų jų aplinkinių priešų ir Jošuva buvo pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus,

---

[p]**22,30** Lit. galvos

[q]**22,34** G;~M

[r]**22,34** Kl. MssT(Ms)Edd; S: Liudijimo aukuru; ~ M

[2] Jošuva sušaukė visą Izraelį – jo vyresniuosius, jo viršininkus, jo teisėjus ir jo pareigūnus – ir jiems tarė: ‚Aš esu pasenęs, sulaukęs ilgo amžiaus. [3] Jūs patys matėte viską, ką VIEŠPATS, jūsų Dievas, padarė visoms šitoms tautoms jūsų akyse, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats kariavo už jus. [4] Žiūrėkite! Aš jums burtu priskyriau šitas likusias tautas kaip veldinį jūsų gentims nuo Jordano[s] iki Didžiosios jūros, kur leidžiasi saulė. [5] O VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats jas atstums jums iš priekio ir pavarys iš jūsų akivaizdos, ir jūs užimsite jų šalį, kaip VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums pažadėjo. [6] Tik būkite labai tvirtai pasiryžę stropiai vykdyti viską, kas parašyta Mozės įstatymo knygoje, kad nenukryptumėte nuo to nei į dešinę, nei į kairę, [7] kad nesusidėtumėte su šitomis tautomis, likusiomis su jumis. Be to, neminėkite jų dievų vardo, nei prisiekite [jais], nei tarnaukite jiems, nei kniūpokite ties jais. [8] Verčiau prigluskite prie VIEŠPATIES, savo Dievo, kaip darėte iki šios dienos. [9] VIEŠPATS pavarė jums iš priekio dideles ir galingas tautas, ir niekas neįstengė jums pasipriešinti iki šios dienos. [10] Vienas jūsiškis vydavosi tūkstantį, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, pats buvo tas, kurs kariavo už jus, kaip jis jums pažadėjo. [11] Taigi dėl savo gyvybės labai rūpestingai mylėkite VIEŠPATĮ, savo Dievą, [12] nes jei iš tikrųjų nusigręšite ir prisijungsite prie likučio šitų tautų, likusių su jumis, ir susigiminiuosite su jomis vedybomis, jei susidėsite su jomis ir jos su jumis, – [13] gerai žinokite, kad VIEŠPATS, jūsų Dievas, toliau nebepavarys šitų tautų iš jūsų akivaizdos. Jos virs jums spąstais ir žabangais, botagais jūsų šonuose

---

[s] **23,4** M + paraštinę pstb.: ir visas tautas, kurias išnaikinau

ir dygliais jūsų akyse, iki pradingsite iš šitos gerosios žemės, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums davė. [14] Štai aš šiandien einu visos žemės keliu.[t] Jūs žinote visa širdim ir visa siela, kad neliko neištesėtas nė vienas pažadas iš visų gerųjų pažadų, kuriuos VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums pažadėjo. Jie visi jums įvyko; nė vienas pažadas iš jų neliko neištesėtas. [15] Bet kaip jums buvo ištesėtas kiekvienas geras pažadas, kurį VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums buvo pažadėjęs, taip VIEŠPATS jums ištesės kiekvieną grėsmingą žodį, iki jis bus jus išnaikinęs iš šitos gerosios žemės, kurią VIEŠPATS, jūsų Dievas, jums davė. [16] Jei sulaužysite VIEŠPATIES, savo Dievo, sandorą, kurią jis yra jums įsakęs, nuėję tarnausite kitiems dievams ir kniūposite ties jais, tai VIEŠPATIES rūstybė užsidegs prieš jus, ir jūs greitai pradingsite iš gerosios šalies, kurią jis jums davė“.

Sandoros atnaujinimas Šecheme

24 [1] Jošuva surinko visas Izraelio gentis į Šechemą. Jis sušaukė Izraelio vyresniuosius, jo viršininkus, jo teisėjus bei jo pareigūnus, ir jie sustojo Dievo akivaizdoje. [2] Jošuva tarė visiems žmonėms: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Anapus Upės[u] gyveno jūsų protėviai nuo žilos senovės – Abraomo ir Nachoro tėvas Terachas – ir tarnavo kitiems dievams. [3] Aš paėmiau jūsų protėvį Abraomą iš anapus Upės ir jį vedžiau per visą Kanaano šalį. Padariau gausingus jo palikuonis ir jam daviau Izaoką. [4] O Izaokui daviau Jokūbą ir Ėsavą. Ėsavui

---

[t] **23,14** T.y. netrukus mirsiu, kaip ir visi žmonės

[u] **24,2** T.y. Eufrato

daviau Seyro kalnyną, kad jį užvaldytų. O Jokūbas ir jo sūnūs nusileido į Egiptą. [5] Vėliau pasiunčiau Mozę bei Aharoną ir užgavau Egiptą taip, kaip dariau jame, ir paskui jus išvedžiau. [6] Man išvedus jūsų tėvus iš Egipto, jūs atėjote prie jūros. Bet egiptiečiai vijosi jūsų tėvus su kovos vežimais ir [jų] važiuotojais ligi Nendrių jūros. [7] Jiems šaukiantis VIEŠPATIES, jis padėjo tamsą tarp jūsų ir egiptiečių. Jis užleido ant jų jūrą, ir ji apdengė juos. Jūsų pačių akys matė, ką padariau Egiptui. Paskui pasilikote ilgą laiką dykumoje. [8] Vėliau jus atvedžiau į šalį amoriečių, gyvenančių anapus Jordano. Jie kariavo su jumis, ir juos atidaviau į jūsų rankas. Jūs užėmėte jų šalį, ir juos išnaikinau iš jūsų akivaizdos. [9] Paskui pakilo Siporo sūnus Balakas, Moabo karalius, ir kariavo su Izraeliu. Nusiuntęs jis pasišaukė Beoro sūnų Bileamą, kad jus prakeiktų. [10] Bet aš nenorėjau klausyti Bileamo. Tad jis turėjo jus vis laiminti. Taip jus išgelbėjau iš jo rankos. [11] Paskui perėjote per Jordaną ir atėjote į Jerichą. Jericho piliečiai –amoriečiai, perizai, kanaaniečiai, chitiečiai, girgašai, chivai ir jebusiečiai – kariavo su jumis, bet aš juos atidaviau į jūsų rankas. [12] Aš siunčiau pirma jūsų ˹paniką, kuri˺[v] juos pavarė jums iš priekio: ˹abu amoriečių karalius˺[w]. Tai įvyko ne tavo kalaviju ir ne tavo lanku. [13] Daviau jums žemę, kurios nedirbote, ir miestų, kurių nestatėte, tačiau juose apsigyvenote. Jus maitinatės iš vynuogynų ir alyvmedžių sodų, kurių neįsiveisėte’. [14] Taigi dabar bijokite VIEŠPATIES ir jam nuoširdžiai ir ištikimai tarnaukite. Pašalinkite dievus, kuriems

---

[v]**24,12** Arba: širšes, kurios

[w]**24,12** G: dvylika amoriečių karalių

tarnavo jūsų protėviai anapus Upės ir Egipte, ir tarnaukite VIEŠPAČIUI! [15] Bet jei jums nepatinka tarnauti VIEŠPAČIUI, šiandien pasirinkite, kam norite tarnauti: ar dievams, kuriems tarnavo jūsų protėviai, gyvenę anapus Upės, ar dievams amoriečių, kurių šalyje jūs gyvenate. Bet aš ir mano šeima[x] tarnausime VIEŠPAČIUI!“ [16] Tada žmonės atsakydami tarė: „Tai tebūnie toli nuo mūsų, kad paliktume VIEŠPATĮ norėdami tarnauti kitiems dievams! [17] Nes VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra tas, kuris vedė mus aukštyn ir mūsų tėvus iš Egipto šalies, iš vergų namų, darė mūsų akyse šituos didžius ženklus ir mus apsaugojo visame kelyje, kuriuo ėjome, ir visose tautose, per kurias perėjome. [18] VIEŠPATS pavarė mums iš priekio visas tautas ir amoriečius, gyvenusius šalyje. Mes irgi norime tarnauti VIEŠPAČIUI, nes jis yra mūsų Dievas!“ [19] Bet Jošuva tarė tautai: „Jus negalite tarnauti VIEŠPAČIUI, nes jis yra šventas Dievas. Jis yra pavydulingas Dievas. Jis neatleis jūsų maištavimų ir jūsų nuodėmių. [20] Jei paliksite VIEŠPATĮ ir tarnausite svetimiems dievams, jis atsigręš [prieš jus], piktai pasielgs su jumis ir padarys jums galą po to, kai bus jums padaręs tiek gera“. [21] Bet žmonės tarė Jošuvai: „Ne! Verčiau tarnausime VIEŠPAČIUI“. [22] Jošuva tarė žmonėms: „Jūs patys esate liudytojai prieš save, kad jūs patys pasirinkote VIEŠPATĮ, norėdami jam tarnauti“. Jie sakė: “Taip[y]“. – [23] „Taigi dabar pašalinkite svetimus dievus, esančius tarp jūsų, ir palenkite savo širdis į VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą“. [24] Žmonės tarė Jošuvai: „VIEŠPAČIUI, savo

---

[x]**24,15** Lit. namai

[y]**24,22** Lit. [Mes esame] liudytojai

Dievui, tarnausime ir jo balso klausysime!“ 25 Tą dieną Jošuva sudarė tautai sandorą ir jai išleido ⌜nuostatus ir potvarkius⌝[z] Šecheme. 26 Jošuva įrašė šituos žodžius į Dievo įstatymo knygą, paėmė didžiulį akmenį ir jį ten pastatė po ąžuolu, stovinčiu VIEŠPATIES šventovėje. 27 Ir Jošuva tarė visai tautai: „Štai šitas akmuo bus liudytojas prieš mus, nes jis girdėjo visus VIEŠPATIES žodžius, kuriuos jis mums kalbėjo. Ir jis bus liudytojas prieš jus, kad neužsigintumėte savo Dievo“. 28 Paskui Jošuva paleido žmones, kiekvieną į jo veldinį.

Jošuvos, Juozapo ir Eleazaro kapai

29 Po šitų įvykių mirė Nūno sūnus Jošuva, VIEŠPATIES tarnas, sulaukęs šimto dešimt metų amžiaus, 30 Jį palaidojo jo valdinio srityje, Timnat-Serache, esančiame Efraimo kalnuose, į šiaurę nuo Gaašo kalno, 31 Izraelis tarnavo VIEŠPAČIUI per visas Jošuvos dienas ir per visas dienas vyresniųjų, kurie gyveno ilgiau už Jošuvą ir kurie žinojo visus VIEŠPATIES darbus, kuriuos jis buvo padaręs Izraeliui. 32 Juozapo kaulus, kuriuos izraeliai buvo atgabenę iš Egipto, jie palaidojo Šecheme, lauko sklype, kurį Jokūbas buvo nupirkęs iš Šechemo tėvo Chamoro sūnų už šimtą kesitų ir kuris buvo tekęs Juozapo palikuonims į veldinį. 33 Mirė ir Aharono sūnus Eleazaras, ir jie jį palaidojo jo sūnaus Pinechaso Gibėjoje[a], kuri jam buvo duota Efraimo kalnuose.

---

[z]**24,25** Lit. nuostatą ir potvarkį

[a]**24,33** Lit. Kalvoje

TEISĖJAI

Izraelio kovos su pasilikusiais kanaaniečiais

1 [1] Jošuvai mirus, izraeliai pasiklausė VIEŠPATIES: „Kas mums pirmas turi žygiuoti aukštyn prieš kanaaniečius kariauti su jais?“ [2] VIEŠPATS atsakė: „Judas turi žygiuoti. Štai aš atidaviau šalį į jo rankas“. [3] Tada Judas sakė savo broliui Šimeonui: „Žygiuok aukštyn su manim į man burtu tekusią dalį ir kariaukime su kanaaniečiais! Paskui ir aš žygiuosiu su tavim į tavo dalį“. Ir Šimeonas nuėjo su juo. [4] Judui išžygiavus, VIEŠPATS atidavė į jų rankas kanaaniečius ir perizus. Jie sumušė juos prie Bezeko – dešimtį tūkstančių vyrų. [5] Jie rado Adoni-Bezeką Bezeke, kariavo su juo ir sumušė kanaaniečius ir perizus. [6] Adoni-Bezekas pabėgo, bet jie vijosi jį, sugavo jį ir jam nukapojo rankų ir kojų nykščius. [7] Adoni-Bezekas tarė: „Septyniasdešimt karalių su nukapotais jų rankų bei kojų nykščiais rinkdavo mano pastalėje [trupinius]. Kaip aš padariau, taip Dievas man atlygino“. Jie nuvedė jį į Jeruzalę, ir jis ten mirė. [8] Judėjai kariavo su Jeruzale, ją paėmė, iškirto kalavijo ašmenimis ir miestą padegė. [9] Paskui judėjai leidosi kariauti su kanaaniečiais, gyvenančiais kalnyne, Negebe ir Šefeloje. [10] Judas žygiavo prieš kanaaniečius, gyvenančius Chebrone –Chebronas anksčiau vadinosi Kirjat-Arba, –ir jie sumušė Šešają, Achimaną ir Talmają. [11] Iš ten jie žygiavo prieš Debyro gyventojus. Debyras anksčiau vadinosi Kirjat-Sėferis. [12] Kalebas sakė: „Kas sumuš

Kirjat-Sėferį ir jį paims, tam duosiu savo dukterį Achsą į žmonas". [13] Jį paėmė Otnielis, Kalebo jaunesniojo brolio Kenazo sūnus. Tad jis jam davė savo dukterį Achsą į žmonas. [14] Jai atėjus, ˹jis sugundė ją˺[a] prašyti iš jos tėvo dirbamos žemės. Jai nusėdus nuo asilo, Kalebas paklausė ją: „Ko nori?" [15] Ji jam tarė: „Duok man dovaną! Kadangi man davei Negebo šalį, duok man vandens baseinus!" Ir Kalebas jai davė aukštutinius ir žemutinius baseinus. [16] Mozės uošvio, kaino Chobabo[b], palikuonys ėjo aukštyn iš Palmių miesto su judėjais į Judo dykumą, esančią Negebe prie Arado. Jie nuėjo ir apsigyveno tarp amalekiečių[c]. [17] Judas nužygiavo su savo broliu Šimeonu ir sumušė kanaaniečius, gyvenančius Sefate, ir jį visiškai sunaikino. Todėl tą miestą pavadino Chorma[d]. [18] ˹Bet Judas neįstengė užimti˺[e] Gazos su jos sritimi, nei Aškelono su jo sritimi, nei Ekrono su jo sritimi. [19] Tačiau VIEŠPATS buvo su Judu. Jis užėmė kalnyną, bet nepajėgė išstumti lygumos gyventojų, nes jie turėjo geležinių kovos vežimų. [20] Jie davė Kalebui Chebroną, kaip Mozė buvo pažadėjęs. Iš ten jie išvarė tris Anako sūnus. [21] O jebusiečių, gyvenančių Jeruzalėje, benjaminai neišstūmė. Tad jebusiečiai tebegyvena su benjaminais iki šios dienos. [22] Juozapo namai taip pat žygiavo į Bėt-Elį, ir VIEŠPATS buvo su jais. [23] Juozapo namai siuntė Bėt-Elio išžvalgyti. Tas miestas anksčiau vadinosi

---

[a]**1,14** GV; M: ji sugundė jį

[b]**1,16** G(A), plg. 4,11; M: keino

[c]**1,16** G(C)Lat; M: žmonių

[d]**1,17** T.y. Sunaikinimu

[e]**1,18** G; M: Ir Judas paėmė

Lūzas. [24] Žvalgai, pamatę žmogų, išeinantį iš miesto, jam tarė: „Parodyk mums kaip įeiti į miestą, o mes maloniai pasielgsime su tavimi“. [25] Ir jis jiems parodė kaip įeiti į miestą. Jie iškirto miestą kalavijo ašmenimis, bet tą vyrą ir visą jo giminę paleido. [26] Tas vyras nuėjo į chitiečių šalį, įkūrė miestą ir jį praminė Lūzu. Jis taip vadinasi iki šios dienos. [27] Menašė neišvarė Bėt-Šeano su jo sodžiais, nei Taanacho su jo sodžiais, nei Doro gyventojų su jų sodžiais, nei Jibleamo gyventojų su jo sodžiais, nei Megido gyventojų su jo sodžiais, nes kanaaniečiai pasiryžo toliau gyventi šitoje šalyje. [28] Kai Izraelis sustiprėjo, jis pavertė kanaaniečius baudžiauninkais, tačiau visiškai jų neišvarė. [29] Nė Efraimas neišvarė kanaaniečių, gyvenusių Gezeryje. Tad kanaaniečiai pasiliko gyventi tarp jų Gezeryje. [30] Zebulunas neišvarė Kitrono ir Nahalalio gyventojų. Tad kanaaniečiai pasiliko gyventi tarp jų ir virto baudžiauninkais. [31] Ašeris neišvarė Ako gyventojų, nei Sidono, Achlabo, Achzibo, Chelbos, Afiko ir Rechobo gyventojų. [32] Tad ašeriai įsikūrė tarp kanaaniečių, šalies gyventojų, nes jie neišvarė jų. [33] Naftalis neišvarė Bėt-Šemešo gyventojų, nei Bėt-Anato gyventojų, bet įsikūrė tarp kanaaniečių, šalies gyventojų. O Bėt-Šemešo ir Bėt-Anato gyventojai jiems virto baudžiauninkais. [34] Amoriečiai spaudė danus į kalnus, nes jiems neleido nusileisti į lygumą. [35] Amoriečiai pasiryžo toliau gyventi Har-Cherese, Ajalone ir Šaalbime. Tačiau Juozapo namų ranka juos prislėgė, ir jie virto

baudžiauninkais. [36] O edomiečių[f] sritis ėjo nuo Akrabimo pakilumos ligi[g] Selos ir aukštyn.

VIEŠPATIES angelas Bochime

2 [1] VIEŠPATIES angelas nukilo iš Gilgalio į Bochimą ir tarė: „Aš leidau jums atkilti iš Egipto ir atvedžiau jus į šalį, kurią buvau prisiekęs duoti jūsų protėviams, ir pasakiau: ‚Aš niekad nelaužysiu savo sandoros su jumis, [2] o jums nevalia daryti sandoros su šitos šalies gyventojais. Jūs turite nugriauti jų aukurus!' Bet jūs neklausėte mano balso. Kaip drįsote tai daryti? [3] Dar pasakiau: ‚Jų nepavarysiu iš jūsų priekio, kad jie taptų jums prispaudėjais[h] ir jų dievai virstų jums žabangais!'“ [4] Kai VIEŠPATIES angelas kalbėjo šituos žodžius visiems izraeliams, žmonės garsiai pravirko. [5] Jie praminė tą vietą Bochimu[i] ir ten aukojo VIEŠPAČIUI.

Jošuvos mirtis

[6] Jošuva paleido žmones, ir izraeliai nuėjo kiekvienas į savo veldinį šalies užimti. [7] Žmonės tarnavo VIEŠPAČIUI per visas Jošuvos dienas ir per visas dienas vyresniųjų, kurie gyveno ilgiau už Jošuvą ir kurie buvo matę visą didįjį VIEŠPATIES darbą, kurį jis buvo padaręs Izraeliui. [8] Nūno sūnus Jošuva, VIEŠPATIES tarnas, pasimirė, sulaukęs šimto dešimties metų amžiaus. [9] Ir jie jį palaidojo jo veldinio srityje, Timnat-Cherese, Efraimo

---

[f]**1,36** G; M: amoriečių

[g]**1,36** G; M: nuo

[h]**2,3** GTV; M: spąstais

[i]**2,5** T.y. Verkiančiaisiais

kalnuose, į šiaurę nuo Gaašo kalno. [10] Taip pat visa ta karta susirinko pas savo tėvus, ir po jų kilo kita karta, kuri nepažino nei VIEŠPATIES, nei to darbo, kurį jis buvo padaręs Izraeliui.

Izraelio neištikimybė

[11] Izraeliai darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir tarnavo Baalams. [12] Jie paliko VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą, juos išvedusį iš Egipto šalies, ir nusekė paskui kitus dievus – dievus tautų, gyvenančių aplink juos, ir kniūpsojo ties jais. Jie įžeidė VIEŠPATĮ. [13] Jie paliko VIEŠPATĮ ir garbino Baalą ir Astartes. [14] Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos atidavė į rankas plėšikų, kurie juos apiplėšdavo. Jis juos pardavė į jų aplinkinių priešų rankas, ir jie nebegalėjo atsilaikyti prieš savo priešus. [15] Kada tik jie išžygiuodavo, VIEŠPATIES ranka būdavo prieš juos piktam, kaip VIEŠPATS buvo įspėjęs ir kaip VIEŠPATS jiems buvo prisiekęs. ˹Jis juos labai prispaudė˺[j]. [16] Antra vertus, VIEŠPATS prikeldavo teisėjų, kurie juos išgelbėdavo iš jų plėšikų rankų. [17] Nė savo teisėjų jie neklausydavo, bet paleistuviškai atsiduodavo kitiems dievams ir kniūpodavo ties jais. Jie greitai nukrypo nuo kelio, kuriuo buvo ėję tų tėvai, klausydami VIEŠPATIES įsakymo. Jie taip nesielgė. [18] Kai VIEŠPATS jiems prikeldavo teisėjų, VIEŠPATS būdavo su teisėju ir juos išgelbėdavo iš jų priešų rankų, kol gyveno teisėjas, nes VIEŠPAČIUI buvo gaila, kad jie dejuodavo dėl savo prispaudėjų ir engėjų. [19] Bet, teisėjui mirus, jie atsimetę elgdavosi

---

[j] **2,15** G; M: Jis (t.y. Izraelis) pateko į didelę priespaudą.

pikčiau už savo tėvus, sekdami paskui kitus dievus, jiems tarnaudami ir kniūpodami ties jais. Jie nieko nemetė iš savo piktų darbų ir atkaklaus elgesio. [20] Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis tarė: „Kadangi šita tauta sulaužė mano sandorą, kurią įsakiau jų protėviams, ir neklausė mano balso, [21] tai ir aš nebeišvarysiu iš jūsų akių nė vienos iš tautų, kurias Jošuva mirdamas buvo palikęs, [22] kad jomis išmėginčiau Izraelį, ar jie rūpestingai vaikščios VIEŠPATIES keliais, kaip rūpestingai vaikščiojo jų tėvai, ar ne“. [23] Tad VIEŠPATS paliko šitas tautas, išsyk nenuvydamas jų, ir jų neatidavė į Jošuvos rankas.

VIEŠPATIES paliktos tautos

3 [1] Šitos yra tautos, kurias VIEŠPATS paliko, kad jomis išmėgintų Izraelį, tai yra visus, kurie nebuvo išgyvenę jokių Kanaano kovų, [2] tik tam, kad izraelių kartos [jas] išgyventų, kad jis pamokytų juos kariauti – tik tuos, kurie anksčiau nebuvo [jų] išgyvenę: [3] penki filistinų kunigaikščiai, visi kanaaniečiai, sidoniečiai ir chivai, gyvenantys Lebanono kalnuose nuo Baal-Chermono kalno ligi Lebo-Chamato. [4] Jie buvo tam, kad jais išmėgintų Izraelį, kad patirtų, ar jie klausys VIEŠPATIES įsakymų, kuriuos jis įsakė jų protėviams per Mozę. [5] Taigi izraeliai gyveno tarp kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perimų, chivų ir jebusiečių. [6] Jie vedė jų dukteris, savo dukteris leido už jų sūnų ir garbino jų dievus!

IZRAELIS TEISĖJŲ VALDYMO LAIKAIS

Otnielis

[7] Izraeliai darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jie pamiršo VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir tarnavo Baalams ir Ašeroms[k]. [8] Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos pardavė į Aram-Naharimo karaliaus Kušan-Rišataimo rankas. Ir izraeliai tarnavo Kušan-Rišataimui aštuonerius metus. [9] Bet kai izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES, VIEŠPATS prikėlė izraeliams vaduotoją, kuris juos išvadavo, – Kalebo jaunesniojo brolio Kenazo sūnų Otnielį. [10] VIEŠPATIES dvasia nužengė ant jo, ir iis tapo teisėju. Jam išžygiavus į karą, VIEŠPATS atidavė į jo ranką Aramo karalių Kušan-Rišataimą, ir jo ranka stipriai slėgė Kušan-Rišataimą. [11] Šalis keturiasdešimt metų turėjo ramybę. Paskui Kenazo sūnus Otnielis mirė.

Ėhudas

[12] Izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Tad VIEŠPATS sustiprino Moabo karalių Egloną prieš Izraelį, nes jie darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. [13] Jis pasitelkė amoniečius bei amalekiečius ir atžygiavęs sumušė Izraelį, ir jie užėmė Palmių miestą. [14] Izraeliai turėjo tarnauti Moabo karaliui Eglonui aštuoniolika metų. [15] Bet izraeliams šaukiantis VIEŠPATIES, VIEŠPATS jiems prikėlė vaduotoją, Geros sūnų Ėhudą, benjaminą, vyrą kairiarankį. Izraeliai nusiuntė per jį duoklę Moabo karaliui Eglonui. [16] Ėhudas

---

[k]**3,7** 2MssSV: Astartėms

pasidarė dviašmenį kalaviją, pusantros pėdos ilgio, ir jį užsijuosė po savo drabužiais ant dešiniosios šlaunies. [17] Ir jis įteikė duoklę Moabo karaliui Eglonui. O Eglonas buvo labai riebus vyras. [18] Kai jis buvo baigęs teikti duoklę, palydėjo žmones, nešusius duoklę. [19] O pats, sugrįžęs nuo stabų, esančių prie Gilgalio, tarė: „Turiu slaptą žinią tau, karaliau“. Šis tarė: „Tylėk!“ Tada išėjo nuo jo visi, kurie jam patarnavo. [20] O Ėhudas priėjo prie jo, kai šis sėdėjo vėsiame, ant stogo įrengtame kambaryje, skirtame jam vienam, ir Ėhudas tarė: „Turiu tau žinią nuo Dievo“. Jam atsikėlus nuo sosto, [21] Ėhudas ištiesė kairiąją ranką, paėmė kalaviją nuo dešiniosios šlaunies ir jį taip įsmeigė į jo pilvą, [22] kad net rankena įlindo paskum ašmenis ir taukai užsidarė ant ašmenų, nes jis nebeištraukė kalavijo iš jo pilvo[1]. [23] Paskui Ėhudas, išėjęs į prieškambarį, uždarė stoginio kambario duris už savęs ir jas užrakino. [24] Jam išėjus, jo tarnai atėjo ir, savo nustebimui, pamatė, kad durys buvo užrakintos. Jie pagalvojo: „Tikrai jis lengvinasi vėsiame kambaryje“. [25] Tad jie laukė, kol susirūpino. Niekas neatidarė stoginio kambario durų. Kai, pasiėmę raktą, jie atrakino, jų valdovas, jų nustebimui, buvo pargriuvęs ant žemės negyvas! [26] O Ėhudas, kol jie delsė, jau buvo pasprukęs. Jis buvo praėjęs pro stabus ir pabėgęs į Seyrą. [27] Atvykęs jis sutrimitavo trimitu Efraimo kalnuose, ir izraeliai leidosi su juo nuo kalnų, jam einant pirma jų. [28–29] Jis jiems sakė: „Leiskitės paskui mane, nes VIEŠPATS atidavė į jūsų rankas jūsų priešus moabiečius!“ Jie leidosi paskui jį, paėmė Jordano brastas, vedančias į Moabą, apie dešimtį tūkstančių vyrų, visus

---

[1]**3,22** G; M + turbūt 23 skn. posakio „išėjo į prieškambarį“ variantą.

liemeningus ir narsius kovotojus, ir nė vienas neištrūko! [30] Taip tą dieną Moabas turėjo nusilenkti po Izraelio valdžia. Ir šalis aštuoniasdešimt metų turėjo ramybę.[m]

Šamgaras

[31] Po jo buvo Anato sūnus Šamgaras, kuris išmušė šešis šimtus filistinų jaučio akstinu. Jis irgi išvadavo Izraelį.

Debora ir Barakas

4 [1] Ėhudui mirus, izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. [2] Tad VIEŠPATS juos pardavė į rankas Jabino, Kanaano karaliaus, kuris karaliavo Chasore. Jo kariuomenės vadas buvo Sisera, kuris gyveno Charošet-Hagoime. [3] Izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES, nes jis turėjo devynis šimtus kovos vežimų ir dvidešimt metų žiauriai engė izraelius. [4] Pranašė Debora, Lapidoto žmona, tuo metu teisė Izraelį. [5] Ji sėdėdavo po Deboros palme, tarp Ramos ir Bėt-Elio, Efraimo kalnuose, o izraeliai eidavo pas ją aukštyn į teismą. [6] Pasiuntusi ji pasišaukė Abinoamo sūnų Baraką iš Naftalio Kedešo ir jam tarė: „Tikrai VIEŠPATS, Izraelio Dievas, įsako: ‚Eik ir žygiuok į Taboro kalną, paėmęs su savim dešimtį tūkstančių vyrų iš naftalių ir zebulunų. [7] O aš atitrauksiu pas tave prie Kišono upelio Jabino kariuomenės vadą Siserą su jo kovos vežimais bei pėstininkais ir jį atiduosiu į tavo rankas'“. [8] Barakas jai tarė: „Jei tu eisi su manim, aš eisiu; o jei neisi su manim, neisiu“. [9] Ji tarė: „Aš tikrai eisiu su tavim, tačiau žinok[n], kad negausi pergalės vainiko

---

[m]**3,30** G + Ir Ėhudas buvo jų teisėjas iki savo mirties.

[n]**4,9** G;~M

kelyje, kuriuo tu eisi, nes į moters rankas VIEŠPATS parduos Siserą!“ Taigi Debora atsikėlė ir ėjo su Baraku į Kedešą. [10] Barakas sušaukė Zebuluną ir Naftalį į Kedešą. Dešimt tūkstančių vyrų žygiavo aukštyn paskui jį, ir Debora ėjo su juo. [11] Kainas Cheberis buvo atsiskyręs nuo ˹kitų kainų˺[o], nuo Mozės uošvio Chobabo palikuonių, ir buvo pasistatęs savo palapinę prie pat Saananimo ąžuolo, esančio arti Kedešo. [12] Kai Siserai buvo pranešta, kad Abinoamo sūnus Barakas užlipęs į Taboro kalną, [13] Sisera sušaukė visus savo kovos vežimus – devynis šimtus geležinių vežimų – ir visus su juo esančius karius iš Charošet-Hagoimo prie Kišono upelio. [14] Debora tarė Barakui: „Kelkis! Nes šita yra diena, kai VIEŠPATS atidavė Siserą į tavo rankas. Tikrai VIEŠPATS yra išėjęs pirma tavęs!“ Taigi Barakas pasileido nuo Taboro kalno ir dešimt tūkstančių vyrų jam iš paskos. [15] VIEŠPATS taip pakrikdė Siserą, visus jo kovos vežimus ir visą jo kariuomenę Barako akyse, jog Sisera, nulipęs nuo vežimo, bėgo pėsčias. [16] O Barakas vijosi kovos vežimus ir kariuomenę ligi Charošet-Hagoimo, ir visa Siseros kariuomenė krito nuo kalavijo ašmenų. Nė vieno neišliko. [17] Tuo tarpu Sisera pėsčiom pabėgo į kaino Cheberio žmonos Jaelės palapinę, nes buvo santarvė tarp Chasoro karaliaus Jabino ir kaino Cheberio namų. [18] Išėjusi pasitikti Siseros, Jaelė jam tarė: „Užsuk, viešpatie, užsuk pas mane, nebijok!“ Taigi jis užsuko pas ją į palapinę, o ji apklojo jį dangalu. [19] Paskui jis tarė: „Malonėk man duoti truputį vandens atsigerti, nes esu ištroškęs“. Atrišusi pienmaišį, ji jam davė atsigerti ir apklojo. [20] Jis jai tarė:

---

[o]**4,11** Lit. Kaino

„Atsistok palapinės angoje ir, jei kas ateitų ir paklaustų: ‚Ar čia yra kas nors?’, atsakyk: ‚Ne’“. [21] Bet Cheberio žmona Jaelė paėmė palapinės kuolelį, įsidėjo kūjį į ranką, įėjo pas jį nejučiomis ir taip įkalė jam į smilkinį kuolelį, jog tas įsmigo į aslą, kai jis iš nuovargio buvo giliai įmigęs. Taip jis mirė. [22] Tuoj pasirodė Barakas, besivejąs Siserą. Išėjusi jo pasitikti, Jaelė jam tarė: „Eikš, tau parodysiu vyrą, kurio tu ieškai“. Jam įėjus pas ją, Sisera pasirodė parvirtęs negyvas su kuoleliu, įsmigusiu į jo smilkinį. [23] Taip tą dieną Dievas nužemino Kanaano karalių Jabiną izraelių akyse. [24] Izraelių ranka vis sunkiau ir sunkiau slėgė Kanaano karalių Jabiną, iki jie sunaikino Kanaano karalių Jabiną.

Deboros ir Barako giesmė

5 [1] Debora ir Abinoamo sūnus Barakas tą dieną giedojo, sakydami: [2] „Kai Izraelyje drykso palaidi galvos plaukai[p], kai kareiviai savanoriškai eina kariauti, – girkite VIEŠPATĮ! [3] Girdėkite, karaliai, klausykitės, kunigaikščiai! Aš noriu VIEŠPAČIUI, aš noriu giedoti, noriu muzikuoti VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui! [4] VIEŠPATIE, tau išeinant iš Seyro, tau žygiuojant iš Edomo laukų, žemė drebėjo. Ir dangūs virpėjo[q], ir debesys pylė vandenį. [5] Kalnai siūbavo[r] nuo VIEŠPATIES, Sinajiečio[s], nuo VIEŠPATIES, Izraelio Dievo. [6] Anato sūnaus Šamgaro dienomis,

---

[p]**5,2** Kariautojai duodavo įžadą nesikirpti plaukų ir juos laikyti palaidus, iki sugrįš nugalėję priešus.

[q]**5,4** G; M: pylė

[r]**5,5** GST; M: tekėjo

[s]**5,5** Arba: tai yra Sinajus

Jaelės dienomis liovėsi karavanai, ir keliauninkai turėjo eiti vingiuotais takais. [7] Liovėsi kariautojai, liovėsi Izraelyje, iki tu, Debora, pakilai, pakilai kaip motina Izraelyje! [8] Kai jie pasirinkdavo naujus dievus, tada karas būdavo vartuose. Nesimatė skydo, nei ieties keturiose dešimtyse Izraelio tūkstančių. [9] Mano širdis priklauso Izraelio vadams, savanoriškai ėjusiems su kariuomene į karą. Girkite VIEŠPATĮ! [10] Jūs, kurie jojate ant sartų asilių, kurie sėdite ⌜ant balno kilimų⌝[t] ir kurie einate keliu, apmąstykite! [11] [Kur] šūkauja skirstantieji[u] tarp girdomųjų lovių, ten tegul apgieda VIEŠPATIES pergales, jo kariautojų pergales Izraelyje! Tąsyk žygiavo žemyn prie vartų VIEŠPATIES kariuomenė. [12] Pabusk, pabusk, giedok[v] giesmę! Kelkis, Barake, ir imk nelaisvėn savo belaisvius, Abinoamo sūnau! [13] Tąsyk ⌜Izraelis žygiavo žemyn su galingaisiais⌝[w], VIEŠPATIES kariuomenė žygiavo žemyn už jį[x] su karžygiais. [14] Iš Efraimo ⌜jie žygiavo tiesiai į slėnį⌝[y], paskui tave Benjaminas su tavo būriais. Iš Machyro leidosi vadai, o iš Zebuluno – valdovo lazdos nešėjai. [15] Isacharo vadai buvo su Debora. Isacharas buvo Barako parama, pasiųstas į slėnį įkandin jo. Reūbeno daliniuose vyko svarbūs apsisprendimai. [16] Ko likai besėdįs tarp ⌜avių gardų⌝[z], klausydamasis

---

[t]**5,10** Arba: teismo kėdėje

[u]**5,11** T.y. vandenį ar avis nuo ožių

[v]**5,12** Lit. sakyk

[w]**5,13** Rk.; M: išlikėlis ėjo žemyn pas galinguosius

[x]**5,13** G; M: mane

[y]**5,14** Rk., plg. G(AL) Teod; M: jų šaknis yra Amaleke

[z]**5,16** Arba: balno maišų

bandų dūdavimo? Reūbeno daliniai turėjo svarbių apsigalvojimų. [17] Gileadas pasiliko anapus Jordano, o Gadas – kodėl jis užsibuvo prie laivų? Ašeris liko besėdįs prie jūrų kranto ir gyveno prie savo prieplaukų. [18] Zebulunas – tauta, kuri rizikavo savo gyvybe, ir Naftalis – lauko aukštumose. [19] Atžygiavo karaliai, jie kariavo. Tąsyk kariavo Kanaano karaliai Taanacbe, prie Megido vandenų. Sidabro grobio jie negavo. [20] Iš dangaus kariavo žvaigždės, iš savo takų kariavo su Sisera. [21] Kišono upelis juos nunešė, ˹jiems užkirto [kelią]˺[a] upelis, Kišono upelis. Žygiuok, mano siela, su galybe! [22] Tąsyk trenkė žirgų kanopos, jo eržilų šuoliavimai, šuoliavimai. [23] ‚Prakeikite Merozą, – tarė VIEŠPATIES angelas, – keikte prakeikite jos gyventojus!’ Nes jie neatėjo VIEŠPAČIUI į pagalbą, VIEŠPAČIUI į pagalbą ˹su karžygiais˺[b]. [24] Labiausiai palaiminta tarp moterų tebūna Jaelė, kaino Cheberio žmona! Tarp palapinėj gyvenančių moterų ji tebūna labiausiai palaiminta! [25] Vandens jis prašė – ji pieno davė. Kilmingųjų dubenyje ji atnešė varškės. [26] Kairiąją ranką ji ištiesė į kuolelį, o dešinę – į darbininkų kūjį. Ji trenkė į Siserą, sudaužė jo galvą, sutriuškino ir pervėrė jam smilkinį. [27] Tarp jos kojų jis susmuko, pargriuvo, gulėjo; tarp jos kojų jis susmuko, pargriuvo. Kur jis susmuko, ten nudėtas pargriuvo. [28] Pro langą ji žiūrėjo, Siseros motina žvelgė[c] pro pinučius: ‚Kodėl delsia parvažiuoti jo kovos vežimas? Kodėl užtrunka jo kovos vežimų dardesys?’ [29] Gudriausioji iš jos vadų žmonų jai

---

[a]**5,21** Rk.

[b]**5,23** Arba: prieš karžygius

[c]**5,28** G(AO)T; M: dejavo

atsako, ir ji pati sau kartoja jos žodžius: [30] ‚Tikrai jie radę dalija grobį: po vieną, po dvi moteris kiekvienam vyrui! Marginių grobį Siserai! Marginių grobį, ⌜raštuotą skepetą, abipus raštuotą⌝[d] grobėjo[e] kaklui'. [31] Taip tegul pragaišta visi tavo priešai, VIEŠPATIE! O jį mylintieji tebūna kaip saulė, tekanti su savo galingu spindesiu!“ Ir šalis keturiasdešimt metų turėjo ramybę.

GIDEONAS (6, 1–8, 35)

Midjaniečių priespauda

6 [1] Izraeliai darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, Tad VIEŠPATS juos atidavė septyneriems metams į Midjano rankas. [2] Midjano ranka sunkiai slėgė Izraelį. Kad apsigintų nuo Midjano, izraeliai įsitaisė požeminių sandėlių kalnuose, olų ir sunkiai prieinamų vietų. [3] Kai Izraelis pasėdavo, Midjanas, Amalekas ir rytiečiai atkildavo ir jį užpuldavo. [4] Pasistatę prieš juos karines stovyklas, jie sunaikindavo šalies derlių ligi Gazos apylinkės[f] ir nepalikdavo nieko, ko reikia gyvybei išlaikyti Izraelyje: nei avies, nei jaučio, nei asilo, [5] nes jie atkildavo su savo gyvuliais ir palapinėmis, ateidavo tokie gausūs, kaip skėriai. Nebuvo galima suskaičiuoti nei jų pačių, nei jų kupranugarių. Jie įsiverždavo į šalį, kad ją nusiaubtų. [6] Kai Izraelis labai sumenko dėl Midjano, izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES pagalbos. [7] Kai izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES dėl Midjano, [8] VIEŠPATS atsiuntė

---

[d] **5,30** Arba: dvi raštuotas skepetas

[e] **5,30** Rk.; M: kaip grobį

[f] **6,4** Lit. įėjimo

izraeliams vyrą pranašą, kuris jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Aš pats jus atvedžiau iš Egipto ir jus išvedžiau iš vergų namų. [9] Jus išgelbėjau iš Egipto valdžios ir iš visų jūsų prispaudėjų rankų. Juos pavariau nuo jūsų ir jums atidaviau jų šalį. [10] Ir jums pasakiau: „Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. Nebijokite dievų amoriečių, kurių šalyje jūs gyvenate. Bet neklausėte mano balso“‘“.

Gideono pašaukimas

[11] Atėjęs VIEŠPATIES angelas atsisėdo po Ofroje esančiu ąžuolu, priklausančiu abiezriui Joašui, jo sūnui Gideonui bekuliant kviečius vyno spaudykloje, kad [juos] galėtų skubiai pašalinti nuo midjaniečių. [12] Jam pasirodė VIEŠPATIES angelas ir tarė: „VIEŠPATS yra su tavim, galingas karžygy!“ [13] Gideonas jam tarė: „O, viešpatie! Jei VIEŠPATS yra su mumis, kodėl mums visa tai atsitiko? Ir kur yra visi jo stebuklai, apie kuriuos mums pasakojo mūsų protėviai, sakydami: ‚Tikrai VIEŠPATS mus atvedė iš Egipto? O dabar VIEŠPATS yra mus palikęs ir atidavęs į Midjano rankas“. [14] ˹VIEŠPATIES angelas˺[g], atsigręžęs į jį, tarė: „Eik su šita savo jėga ir išvaduok Izraelį iš Midjano rankų! Tikrai tave siunčiu“. [15] Šis jam tarė: „O, viešpatie! Kuo galėčiau išvaduoti? Štai mano kiltis yra Menašės silpniausioji, o aš pats savo tėvo namų jauniausiasis“. [16] ˹VIEŠPATIES angelas˺[h] atsakė: „Aš būsiu su tavim, ir tu sumuši Midjaną tarsi vieną vyrą“.

---

[g]**6,14** G; M: VIEŠPATS
[h]**6,16** G; M: VIEŠPATS

[17] Šis jam[i] tarė: „Jei, meldžiamasis, radau malonę tavo akyse, tai parodyk man ženklą, kad tikrai tu esi tas, kurs kalbasi su manim. [18] Nesitrauk, meldžiu, iš čia, kol ateisiu pas tave ir išnešiu savo dovaną, norėdamas ją padėti prieš tave!“ Šis atsakė: „Aš pasiliksiu, kol sugrįši“. [19] Gideonas įėjęs paruošė ožiuką ir neraugintų duonelių iš vienos efos miltų, mėsą sudėjo į pintinę, o sultinį supylė į puodą. Jis [juos] išnešė pas jį po ąžuolu ir pateikė. [20] Dievo[j] angelas jam tarė: „Paimk mėsą bei neraugintas duoneles ir padėk čia ant uolos, o sultinį išpilk!“ Ir jis taip padarė. [21] VIEŠPATIES angelas ištiesė lazdą, esančią jo rankoje, ir jos galu palietė mėsą bei duoneles. Ugnis pašoko iš uolos ir surijo mėsą bei duoneles. O VIEŠPATIES angelas pradingo jam iš akių. [22] Tada Gideonas suprato, kad tas buvo VIEŠPATIES angelas. Ir Gideonas tarė: „Vargas man, Viešpatie Jahve! Nes mačiau VIEŠPATIES angelą veidas į veidą!“ [23] Bet VIEŠPATS jam tarė: „Ramybė tau! Nebijok, nemirsi!“ [24] Gideonas ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI ir jį praminė „VIEŠPATS yra ramybė“. Iki šios dienos jis tebėra abiezrių Ofroje.

Gideonas nugriauna Baalo aukurą

[25] Tą naktį VIEŠPATS jam tarė: „Paimk tavo tėvui priklausantį jautį, antrąjį, septynergį, nugriauk Baalo aukurą, priklausantį tavo tėvui, ir nukirsk prie jo stovinčią ašerą[k]. [26] Pastatyk aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ant šitos [kalnų] tvirtovės viršūnės, sukraudamas [akmenis]

---

[i] **6,17** T.y. angelui

[j] **6,20** G: VIEŠPATIES

[k] **6,25** T.y. deivei Ašerai pašvęstą kulto stiebą, simbolizuojantį gyvybės medį

eilėmis. Paskui, paėmęs antrąjį jautį, jį aukok kaip deginamąją auką su malkomis ašeros, kurią nukirsi“. [27] Taigi Gideonas paėmė dešimtį vyru iš savo tarnų ir padarė, kaip VIEŠPATS jam buvo paliepęs. Bet kadangi jis bijojo savo tėvo namų bei miesto vyrų ir nedrįso tai padaryti dienos metu, tai padarė nakčia. [28] Miesto vyrams anksti rytą atsikėlus, Baalo aukuras pasirodė nugriautas, prie jo stovinti ašera nukirsta ir antrasis jautis paaukotas ant pastatyto aukuro. [29] Jie klausė vienas kitą: „Kas tai padarė?“ Patyrinėję ir išklausinėję, jie sakė: „Joašo sūnus Gideonas tai padarė“. [30] Miesto vyrai tarė Joašui: „Išvesk savo sūnų! Jis turi mirti, nes nugriovė Baalo aukurą ir nukirto prie jo stovinčią ašerą!“ [31] Bet Joašas tarė visiems, kurie stovėjo prie jo: „Ar jūs norite ginti Baalą? Arba ar jūs norite jį išgelbėti? Kas gina jį, turi būti nubaustas mirtim iki rytmečio! Jei jis yra dievas, tegul gina save dėl to, kad nugriautas jo aukuras!“ [32] Tad tą dieną jį[l] praminė Jerubaalu. Tai reiškia: „Tegul Baalas bylinėjasi su juo“, nes jis nugriovė jo aukurą.

Gideonas telkia jėgas kovai su Midjanu

[33] Visas Midjanas, Amalekas ir rytiečiai susibūrę perėjo [Jordaną] ir pasistatė stovyklas Jizreelio lygumoje. [34] Tada VIEŠPATIES dvasia apėmė[m] Gideoną. Jis pūtė ragą, ir abiezriai buvo sušaukti sekti paskui jį. [35] Jis išsiuntė pasiuntinius į visą Menašę. Tie irgi buvo sušaukti

---

[l] **6,32** T.y. Gideoną

[m] **6,34** Lit. aprengė

sekti paskui jį. Jis išsiuntė pasiuntinius į Ašerį, Zebuluną ir Naftalį, ir tie žygiavo aukštyn jų[n] pasitikti.

Bandymas su vilna

[36] Paskui Gideonas tarė Dievui: „Jei nori mano ranka išgelbėti Izraelį, kaip esi pasakęs, [37] štai aš padedu šviežią vilnos kirpinį ant grendymo. Jei rasa atsiras vien tik ant kirpimo, o visur žemėje bus sausa, tai žinosiu, kad tu išgelbėsi mano ranka Izraelį, kaip esi pasakęs“. [38] Ir taip atsitiko! Kitą rytą anksti atsikėlęs, jis sugniaužė kirpinį ir išspaudė rasą iš kirpinio – pilną kaušą vandens! [39] Bet Gideonas sakė Dievui: „Teneužsidega tavo rūstybė prieš mane, jei dar tik vieną kartą norėsiu prabilti! Norėčiau dar tik vieną kartą atlikti bandymą su kirpimu. Tegu pasilieka sausas vien tik kirpinys, o visur žemėje tebūnie rasa!“ [40] Ir Dievas tą naktį taip padarė: sausas pasiliko vien tik kirpinys, o visur žemėje buvo rasa.

Gideonas su 300 vyrų nugali midjaniečius

7 [1] Jerubaalas, tai yra Gideonas, anksti atsikėlė su visais savo kareiviais, esančiais su juo, ir pasistatė stovyklą viršuj Ėn-Charodo[o]. O Midjano stovykla buvo ˹jo apačioje, į šiaurę˺[p] nuo Morės[q] kalvos, lygumoje. [2] VIEŠPATS tarė Gideonui: „Per daug yra su tavim esančių kareivių, kurių man reikia Midjanui atiduoti į jų rankas: Izraelis galėtų didžiuotis prieš mane, sakydamas:

---

[n] **6,35** G: jo

[o] **7,1** Lit. Charodo versmės

[p] **7,1** Rk., plg. 8 skn.; M: į šiaurę nuo jo

[q] **7,1** T.y. Mokytojo

‚Mano paties ranka išgelbėjo mane!’ [3] Taigi dabar, kareiviams girdint, paskelbk: ‚Kas bijo ir dreba iš baimės, tegul grįžta ir tuoj eina nuo Galudo[r] kalno’“. Tada pargrįžo dvidešimt du tūkstančiai kareivių, o dešimt tūkstančių pasiliko. [4] Bet VIEŠPATS sakė Gideonui: „Dar per daug kareivių. Nuvesk juos žemyn prie vandens! Ten juos tau išmėginsiu. Apie kurį tau pasakysiu: ‚Tas tegul eina su tavim’, jis tegul eina su tavim. O kiekvienas, apie kurį tau pasakysiu: ‚Tas tegul neina su tavim’, jis tegul neina“. [5] Taigi jis nuvedė kareivius prie vandens. Ir VIEŠPATS tarė Gideonui: „Kiekvieną, kuris laks vandenį liežuviu, kaip šuo laka, pastatyk skyrium, o kiekvieną, kuris klaupsis ant kelių gerti ⌜rieškute į burną⌝[s], ⌜pastatyk skyriumi⌝[t]. [6] Skaičius tų, kurie lakė liežuviu[u], buvo trys šimtai vyrų, o visi likusieji kareiviai atsiklaupė ant kelių vandens gerti. [7] VIEŠPATS tarė Gideonui: „Tais trimis šimtais vyrų, kurie lakė, jus išgelbėsiu ir atiduosiu Midjaną į tavo rankas, o visi kiti kareiviai tegul kiekvienas eina į savo vietą“. [8] Jie[v] paėmė kareivių paviržį į rankas ir jų ragus, ir jis paleido visus Izraelio vyrus, kiekvieną į jo palapinę, bet tuos tris šimtus vyrų palaikė. O Midjano stovykla buvo jo apačioje, lygumoje. [9] Tą naktį VIEŠPATS jam tarė: „Kelkis, leiskis į stovyklą, nes ją atidaviau į tavo rankas. [10] O jei tu [vienas] bijai eiti žemyn, nueik į stovyklą su savo ginklanešiu Pura

---

[r]**7,3** T.y. Baimingojo; M: Gileado

[s]**7,5** Atkelta iš 6a.

[t]**7,5** G; – M

[u]**7,6** G; – M

[v]**7,8** T.y. likusieji trys šimtai vyrų

[11] ir pasiklausyk, ką jie kalba. Paskui ˹įgausi drąsos˺[w] ir užpulsi[x] stovyklą“. Taigi jis nuėjo žemyn su savo ginklanešiu Pura prie priekinių postų ginkluotųjų, esančių stovykloje. [12] Midjanas, Amalekas ir rytiečiai buvo sugulę lygumoje tokie gausūs, kaip skėriai, o jų kupranugarių buvo be skaičiaus, tiek, kiek yra smilčių jūros pakrantėje. [13] Gideonui atėjus, vienas vyras kaip tik pasakojo savo draugui sapną. Jis sakė: „Klausykis! Žiūriu – supelijęs miežinės duonos kepalas atriedėjo į Midjano stovyklą. Jis pasiekė palapinę ir taip į ją sudavė, kad ji parvirto. Ją apvertė! Palapinė nuvirto!“ [14] O jo draugas atsakė: „Tai niekas kita, kaip Joašo sūnaus Gideono, Izraelio, kalavijas! Dievas atidavė į jo rankas Midjaną ir visą stovyklą“. [15] O kai Gideonas išgirdo to sapno pasakojimą ir jo aiškinimą, kniūpsčias pagarbino VIEŠPATĮ. Jis sugrįžo į stovyklą ir tarė: „Kelkitės, nes VIEŠPATS atidavė į jūsų rankas Midjano stovyklą!“ [16] Jis padalijo tris šimtus vyrų į tris būrius, davė jiems visiems į rankas ragus ir tuščius ąsočius su deglais ąsočių viduje [17] ir jiems tarė: „Žiūrėkite į mane ir taip pat darykite! Kaip aš, nuėjęs prie stovyklos pakraščių, darysiu, taip ir jūs darykite! [18] Man ir visiems su manim esantiems papūtus ragą, jūs irgi pūskite ragus aplink visą stovyklą ir šaukite: ‚Už VIEŠPATĮ ir Gideoną!’“ [19] Gideonas ir šimtas su juo esančių vyrų nuėjo prie stovyklos pakraščių, prasidedant vidurinei nakties sargybai, – jie ką tik buvo pastatę sargybinius, – ėmė pūsti ragus ir daužyti ąsočius, esančius jų rankose. [20] Tie trys būriai pūtė ragus ir daužė ąsočius.

---

[w]**7,11** Lit. sustiprės tavo rankos

[x]**7,11** Lit. nueisi žemyn į

Kairiąja ranka jie nutvėrė deglus, o dešiniąja ranka laikė pučiamuosius ragus ir šaukė: „Kalavijas už VIEŠPATĮ ir Gideoną!“ [21] Kiekvienas iš jų stovėjo savo vietoje aplink stovyklą, o visa stovykla [išbudusi] pašoko. Jie klykė ir leidosi bėgti. [22] Trims šimtams pučiant ragus, VIEŠPATS atkreipė vieno kalaviją prieš kitą visoje stovykloje. Ir stovykla bėgo ligi Bėt-Šitos Sererosy[y] linkui, ligi Abel-Mecholos pakraščio prie Tabato. [23] Buvo sušaukti izraeliai iš Naftalio, iš Ašerio ir iš visos Menašės, ir jie vijosi Midjaną. [24] Gideonas dar išsiuntė pasiuntinius į visą Efraimo kalnyną su atsišaukimu: „Leiskitės prieš Midjaną ir atkirskite jiems vandenis ligi Bėt-Baros bei Jordaną!“ Taigi buvo sušaukti visi efraimai, ir jie atkirto vandenis ligi Bėt-Baros bei Jordaną. [25] Jie sugavo du Midjano kunigaikščius: Orebą[z] ir Zeebą[a]. Jie užmušė Orebą prie Orebo uolos, o Zeebą užmušė Zeebo vyno spaudykloje. Jie vijosi Midjaną, o Orebo ir Zeebo galvas nunešė Gideonui anapus Jordano.

8 [1] Efraimai jam tarė: „Kodėl mums tai padarei, kad nepasikvietei mūsų, kai ištraukei kariauti su Midjanu?“ Ir jie smarkiai jam priekaištavo. [2] Bet jis jiems tarė: „Ką gi esu nuveikęs, lyginant su jumis? Argi Efraimo likusiųjų vynuogių nurinkimas nėra geresnis už Abiezerio vynuogių rinkimą? [3] Į jūsų rankas Dievas atidavė Midjano kunigaikščius Orebą ir Zeebą. O ką aš įstengiau padaryti, lyginant su jumis?“ Tada, jam tai kalbant, atsileido jų pyktis ant jo.

---

[y]**7,22** Kkr.Mss: Seredos

[z]**7,25** Lit. Varną

[a]**7,25** Lit. Vilką

Gideonas Užjordanyje

[4] Kai Gideonas buvo atėjęs prie Jordano ˹ir perėjęs˺[b] – jis ir trys šimtai su juo esančių vyrų, pavargę besivydami[c], – [5] jis sakė Sukoto žmonėms: „Duokite, meldžiu, duonos kepalų kareiviams, sekantiems paskui mane, nes jie yra pavargę, ir aš tebesiveju Zebachą ir Salmuną, Midjano karalius“. [6] Tačiau Sukoto vadai tarė: „Ar Zebacho ir Salmunos rankos jau yra tavo rankose, kad turėtume duoti duonos tavo kariuomenei?“ [7] Gideonas tarė: „Dėl šito, VIEŠPAČIUI atidavus Zebachą ir Salmuną į mano rankas, plaksiu jūsų kūną dykumos erškėčiais ir dygliuočiais!“ [8] Jis žygiavo iš ten aukštyn į Penuelį ir jiems panašiai kalbėjo. Bet Penuelio žmonės jam atsakė taip, kaip buvo atsakę Sukoto žmonės. [9] Tada jis tarė ir Penuelio žmonėms: „Kai nugalėjęs sugrįšiu, nugriausiu šitą bokštą!“ [10] O Zebacbas ir Salmuna buvo Karkore ir jų karinės pajėgos su jais, apie penkiolika tūkstančių – visi išlikusieji iš visos rytiečių kariuomenės. O kritusiųjų buvo šimtas dvidešimt tūkstančių vyrų, ginkluotų kalaviju. [11] Gideonas žygiavo aukštyn beduinų[d] keliu, į rytus nuo Nobacho ir Jogbehos, ir užpuolė stovyklą, kai stovykla jautėsi saugi. [12] Zebachas ir Salmuna pasileido bėgti, bet jis vijosi juos. Jis sugavo abu Midjano karalius, Zebachą ir Salmuną, ir išbaidė visą kariuomenę. [13] Paskui Joašo sūnus Gideonas, grįždamas iš karo, iš Chereso įkalnės, [14] pagavo jaunikaitį iš Sukoto žmonių

---

[b] **8,4** GSV; M: pereidamas

[c] **8,4** G: ir išalkę

[d] **8,11** Lit. palapinėse gyvenančiųjų

ir jį išklausinėjo. Šis jam surašė Sukoto vadus ir jo vyresniuosius – septyniasdešimt septynis vyrus. [15] Atėjęs pas Sukoto vyrus, jis tarė: „Štai Zebachas ir Salmuna, dėl kurių tyčiojotės iš manęs, sakydami: ‚Ar Zebacho ir Salmunos rankos jau tavo rankose, kad turėtume duoti duonos tavo pavargusiems kareiviams?’ [16] Paėmęs miesto vyresniuosius ir dykumos erškėčių bei dygliuočių, jis jais išplakė Sukoto vyrus. [17] Jis nugriovė Penuelio bokštą ir išžudė miesto vyrus. [18] Paskui jis tarė Zebachui ir Salmunai: „Kur yra tie vyrai, kuriuos užmušėte Tabore?“ Jie atsakė: „Koks tu esi, tokie jie buvo. Kiekvienas atrodė kaip karaliaus sūnus“. [19] Jis sakė: „Jie buvo mano broliai, mano motinos sūnūs. Kaip gyvas VIEŠPATS, jei būtumėte palikę juos gyvus, neužmuščiau jūsų“. [20–21] Ir jis tarė savo pirmagimiui Jeteriui: „Kelkis, užmušk juos!“ Bet berniukas neišsitraukė savo kalavijo, nes bijojo, nes tebebuvo berniukas. Tada Zebachas ir Salmuna tarė: „Kelkis tu pats ir pulk mus! Nes koks vyras, tokia ir jo jėga“. Pakilęs Gideonas užmušė Zebachą bei Salmuną ir paėmė mėnuliukus, kabėjusius ant jų kupranugarių kaklų.

Gideono ėfodas

[22] Paskui izraeliai sakė Gideonui: „Viešpatauk mums! Tu pats, ir tavo sūnus, ir tavo sūnaitis, nes mus išgelbėjai iš Midjano rankų!“ [23] Bet Gideonas jiems tarė: „Aš neviešpatausiu jums, ir mano sūnus neviešpataus jums. VIEŠPATS tegul viešpatauja jums!“ [24] Gideonas jiems tarė: „Norėčiau ko nors prašyti iš jūsų: atiduokite man kiekvienas savo pasigrobtą žiedą[e]“. Mat anie nešiodavo

---

[e]**8,24** Hbr. nezem reiškia į ausis ar nosį įvertą žiedą ir žiedą apskritai.

auksinius žiedus, nes jie buvo išmaeliai. [25] Jie atsakė: „Mielai atiduosime“. Išskėtę apsiaustą, jie numetė ant jo kiekvienas savo pasigrobtą žiedą. [26] O svoris auksinių žiedų, kurių jis buvo prašęs, buvo tūkstantis septyni šimtai [šekelių] aukso, be mėnuliukų, karulių ir purpurinių drabužių, kuriais vilkėjo Midjano karaliai, ir be kaklo grandinių, kabėjusių ant jų kupranugarių kaklų. [27] Iš jo Gideonas padarė ėfodą ir jį pastatė savo mieste, Ofroje. Visi izraeliai ten paleistuviškai jam atsidavė, ir jis tapo žabangais Gideonui bei jo namams. [28] Taip Midjanas buvo nužemintas izraelių akyse ir toliau nebegalėjo pakelti savo galvos. O šalis keturiasdešimt metų turėjo ramybę, kol gyveno Gideonas.

Gideono mirtis

[29] Joašo sūnus Jerubaalas nuėjo ir gyveno savo namuose. [30] Gideonas turėjo septyniasdešimt sūnų, ˹kilusių iš jo˺[f], nes jis turėjo daug žmonų. [31] Taip pat jo sugulovė, kurią jis turėjo Šecheme, jam pagimdė sūnų, ir jis jį pavadino Abimelechu. [32] Joašo sūnus Gideonas mirė žiloje senatvėje ir buvo palaidotas savo tėvo Joašo kape abiezrių Ofroje. [33] O kai Gideonas buvo miręs, izraeliai vėl paleistuviškai atsidavė Baalams ir padarė Baal-Beritą[g] savo dievu. [34] Izraeliai neatsiminė VIEŠPATIES, savo Dievo, kuris juos buvo išgelbėjęs iš visų jų aplinkinių priešų rankų. [35] Ir jie nepasielgė ištikimai su Jerubaalo, [tai yra] Gideono, namais, kaip priderėjo dėl viso to gero, kurį jis buvo padaręs Izraeliui.

---

[f] **8,30** Lit. išėjusių iš jo strėnų

[g] **8,33** Lit. Sandoros Baalą

Abimelechas pakeliamas karaliumi

9 [1] Jerubaalo sūnus Abimelechas, nuėjęs į Šechemą pas savo motinos brolius, kalbėjo jiems ir visai savo motinos tėvo giminei: [2] „Kalbėkite, meldžiu, visiems Sechemo vyrams klausantis: ‚Kas jums geriau: ar kad jums viešpatautų septyniasdešimt vyrų, visi Jerubaalo sūnūs, ar kad jums viešpatautų vienas vyras?’ Ir atsiminkite, jog aš esu jūsų kaulas ir kūnas!“ [3] Kai jo motinos broliai, visiems Šechemo vyrams klausantis, kalbėjo už jį visus šituos žodžius, jų širdys palinko į Abimelechą, nes jie sau galvojo: „Jis yra mūsų giminaitis!“ [4] Ir jie davė jam iš Baal-Berito namų septyniasdešimt [šekelių] sidabro, kuriais Abimelechas pasisamdė nenaudėlių ir pasileidusių vyrų, kurie nusekė paskui jį. [5] Atėjęs į savo tėvo namus, į Ofrą, jis nužudė savo brolius, Jerubaalo sūnus, septyniasdešimt vyrų, ant vieno akmens. Bet Jerubaalo jauniausiasis sūnus Jotamas išliko gyvas, nes buvo pasislėpęs. [6] Paskui susirinko visi Šechemo vyrai ir visi Milo namai. Nuėję jie pakėlė Abimelechą karaliumi prie Šecheme stovinčio akmenstulpio ąžuolo.

Jotamo pasakėčia

[7] Kada tai pranešė Jotamui, jis nuėjęs atsistojo Gerizimo kalno viršūnėje ir, garsiai šaukdamas, jiems tarė: „Klausykitės manęs, Šechemo piliečiai, kad Dievas klausytųsi jūsų! [8] Eite ėjo medžiai patepti sau karaliaus. Ir jie sakė alyvmedžiui: ‚Karaliauk mums!’ [9] Bet alyvmedis jiems tarė: ‚Argi turėčiau palikti savo aliejų, kuriuo pagerbia dievus ir žmones, ir nuėjęs svyruoti viršum

medžių?’ 10 Paskui medžiai tarė figmedžiui: ‚Eikš tu, karaliauk mums!’ 11 Bet figmedis jiems tarė: ‚Argi turėčiau palikti savo saldybę, savo geruosius vaisius, ir nuėjęs svyruoti viršum medžių?’ 12 Paskui medžiai tarė vynmedžiui: ‚Eikš tu, karaliauk mums!’ 13 Bet vynmedis jiems tarė: ‚Argi turėčiau palikti savo vyną, linksminantį dievus ir žmones, ir nuėjęs svyruoti viršum medžių?’ 14 Pagaliau visi medžiai tarė erškėčių krūmui: ‚Eikš tu, karaliauk mums!’ 15 Bet erškėčių krūmas tarė medžiams: ‚Jei iš tiesų jūs norite patepti mane sau karalium, ateikite, glauskitės mano ūksmėje! O jei ne, tegul išeina ugnis iš ⌜erškėčių krūmo⌝[h] ir suryja Lebanono kedrus!’ 16 Taigi dabar, jei ištikimai ir sąžiningai pasielgėte, pakeldami Abimelechą karalium, ir jei gerai pasielgėte su Jerubaalu bei jo namais, ir jei jam padarėte, ⌜kaip jis buvo nusipelnęs⌝[i], – 17 nes mano tėvas kariavo už jus, statė pavojun savo gyvybę ir jus išgelbėjo iš Midjano rankų, 18 bet jūs šiandien sukilote prieš mano tėvo namus ir nužudėte jo sūnus, septyniasdešimt vyrų, ant vieno akmens, ir pakėlėte Šechemo piliečių karalium jo tarnaitės sūnų Abimelechą dėl to, kad jis jūsų giminietis[j], – 19 jei šiandien ištikimai ir sąžiningai pasielgėte su Jerubaalu bei jo namais, tai džiaukitės Abimelechu, taip pat jis tesidžiaugia jumis. 20 O jei ne, tegul ugnis išeina iš Abimelecho ir suryja Šechemo piliečius bei Milo namus! Taip pat tegul išeina ugnis iš Šechemo piliečių bei Milo gyventojų ir suryja Abimelechą!“ 21 Paskui Jotamas

---

[h]**9,15** G(BC): manęs

[i]**9,16** Lit. pagal jo rankų nuveikimą

[j]**9,18** Lit. brolis

pasileido bėgti ir pabėgo. Jis nuvyko į Beerą ir ten apsigyveno, ˹pasišalinęs nuo˺[k] savo brolio Abimelecho.

Maištas prieš Abimelechą

[22] Kai Abimelechas buvo valdęs Izraelį trejus metus, [23] Dievas siuntė tokią piktą dvasią tarp Abimelecho ir Šechemo piliečių, jog Šechemo piliečiai ėmė klastingai elgtis su Abimelechu, – [24] kad ˹atvestų smurtą, pavartotą˺[l] prieš septyniasdešimt Jerubaalo sūnų, ir jų kraują uždėtų ant jų brolio Abimelecho, kuris buvo nužudęs juos, ir ant Šechemo piliečių, kurie buvo ˹jį padrąsinę˺[m] išžudyti jo brolius. [25] Šechemo piliečiai pastatė prieš jį kalnų viršūnėse pasalūnų, kurie apiplėšdavo visus, kurie praeidavo pro juos keliu. Tai buvo pranešta Abimelechui. [26] Atvyko Ebedo sūnus Gaalas su savo broliais. Jie atsibastė į Šechemą, o Šechemo piliečiai pasitikėjo juo. [27] Išėję į lauką, pasiraškę vynuogių savo vynuogynuose ir [jas] išspaudę, jie suruošė šventinį pasilinksminimą. Įėję į savo dievo namus, jie valgė, gėrė ir keikė Abimelechą. [28] Ebedo sūnus Gaalas sakė: „Kas yra Abimelechas ir kas šechemietis[n], kad turėtume jam tarnauti? Ar jis ne Jerubaalo sūnus ir ar ne Zebulas jo patikėtinis? Tarnaukite Šechemo tėvo Chamoro vyrams! Kodėl mes turėtume jam tarnauti? [29] Jei tik kas atiduotų šituos žmones į mano valdžią! Tada pašalinčiau

---

[k] **9,21** Arba: dėl

[l] **9,24** G; M: ateitų smurtas, pavartotas

[m] **9,24** Lit. sustiprinę jo rankas

[n] **9,28** G; M: Šechemas

Abimelechą. ˹Aš sakyčiau˺[o] Abimelechui: ‚Sutelk gausų savo kareivių būrį ir išžygiuok!'“ [30] Miesto valdovui Zebului išgirdus Ebedo sūnaus Gaalo žodžius, užsidegė jo rūstybė. [31] Ir jis ˹išdavikiškai siuntė pas Abimelechą˺[p] pasiuntinius su žinia: „Ebedo sūnus Gaalas su savo broliais yra atėjęs į Šechemą! Klausykis! Jie kursto miestą prieš tave. [32] Taigi dabar kelkis nakčia, tu ir su tavim esantys kareiviai, ir tykok lauke. [33] O ryto metą, saulei tekant, anksti atsikėlęs, pulk miestą! Kai jis ir su juo esantys kareiviai išeis prieš tave, padaryk taip, kaip tau leis aplinkybės“. [34] Abimelechas ir visi su juo esantys kareiviai naktį pakilo ir sugulė keturiais būriais Šechemo tykoti. [35] Kai Ebedo sūnus Gaalas išėjęs atsistojo miesto vartų angoje, Abimelechas ir su juo esantys kareiviai pakilo iš pasalų. [36] Pamatęs žmones, Gaalas tarė Zebului: „Štai žmonės leidžiasi nuo kalnų viršūnių!“ Bet Zebulas jam sakė: „Kalnų šešėlius tu laikai vyrais“. [37] Tačiau Gaalas, toliau kalbėdamas, sakė: „Štai žmonės leidžiasi nuo šalies bambos[q], o vienas būrys atžygiuoja iš Žynių ąžuolo pusės!“ [38] Zebulas jam tarė: „Kurgi tavo [didžioji] burna, kuria sakei: ‚Kas yra Abimelechas, kad turėtume jam tarnauti!'? Ar ne šitie yra kareiviai, kuriuos nieku laikei? Na, dabar išėjęs kariauk su jais!“ [39] Gaalas, išėjęs Šechemo piliečių priešakyje, kariavo su Abimelechu. [40] Abimelechas jį vijosi, ir šis bėgo nuo jo. Krito daug užmuštų ligi pat vartų angos. [41] Abimelechas

---

[o]**9,29** G; M: Ir jis tarė

[p]**9,31** Arba rk.: siuntė pas Abimelechą į Arumą; plg. 41 skn.

[q]**9,37** T.y. Gerizimo kalno

˹gyveno Arumoje˺[r], o Zebulas išvarė Gaalą ir jo brolius, neleisdamas jiems gyventi Šecheme. [42] Kitą rytą žmonės išėjo į lauką. Tai pranešė Abimelechui. [43] Paėmęs kareivius ir juos paskirstęs į tris būrius, jis atsigulė tykoti lauke. Jam stebint, pasirodė žmonės, išeiną iš miesto. Tada jis pakilo prieš juos ir juos sumušė. [44] Abimelechas ir su juo esantis būrys puolė ir atsistojo miesto vartų angoje, o kiti du būriai puolė visus, esančius lauke, ir juos sumušė. [45] Abimelechas kovojo su miestu visą tą dieną, paėmė mestą ir jame esančius žmones išžudė. Paskui jis sugriovė miestą ir jį apibarstė druska. [46] Tai išgirdę, visi Šechemo Bokšto piliečiai suėjo į Ėl-Berito namų tvirtovę. [47] Kai Abimelechui buvo pranešta, kad [ten] susirinkę visi Šechemo Bokšto piliečiai, [48] Abimelechas užlipo į Salmono kalną – jis pats ir visi su juo esantys kareiviai. Paėmęs kirvį[s] į ranką, Abimelechas nusikirto medžio šaką, ją pakėlęs užsidėjo ant peties ir tarė su juo esantiems kareiviams: „Ką matėte mane darant, skubiai ˹taip pat˺[t] darykite! “ [49] Taigi ir visi kareiviai nusikirto po šaką, ėjo paskui Abimelechą, [jas] sukrovė ant tvirtovės ir padegė tvirtovę viršum jų. Taip mirė ir visi Šechemo Bokšto žmonės, koks tūkstantis vyrų ir moterų.

Abimelecho mirtis

[50] Paskui Abimelechas nužygiavo į Tebešą. Jis pasistatė stovyklas prieš Tebešą ir jį paėmė. [51] Miesto viduje buvo stiprus bokštas, į kurį bėgo visi vyrai, moterys ir

---

[r]**9,41** G: sugrįžo į Arumą

[s]**9,48** Lit. kirvius

[t]**9,48** Lit. kaip aš

visi miesto piliečiai. Užsirakinę jie užlipo ant bokšto stogo. [52] Abimelechas pasiekė bokštą ir ėmė kovoti su juo. Kai jis prisiartino prie bokšto angos, norėdamas jį padegti, [53] viena moteris numetė ant Abimelecho galvos viršutinį girnų akmenį ir perskėlė jo kaukolę. [54] Jis tuojau pasišaukė vaikiną, savo ginklanešį, ir jam tarė: „Išsitrauk kalaviją ir nužudyk mane, kad niekas nesakytų apie mane: ‚Moteris jį užmušė!' Tada jo vaikinas jį perdūrė, ir jis mirė. [55] O izraeliai, pamatę, kad Abimelechas nebegyvas, kiekvienas parėjo į savo vietą. [56] Taip Dievas atlygino už Abimelecho piktadarybę, kurią jis, nužudydamas septyniasdešimt savo brolių, buvo padaręs savo tėvui. [57] Taip pat visą Šechemo vyrų piktadarybę Dievas sugrąžino ant jų galvos. Taigi jiems atėjo Jerubaalo sūnaus Jotamo prakeikimas.

„Mažųjų teisėjų“ sąrašas

10 [1] Po Abimelecho pakilo Izraelio gelbėti Dodo sūnaus Pūvos sūnus Tola, isacharas. Jis gyveno Šamyre, Efraimo kalnuose. [2] Ir jis teisė Izraelį dvidešimt trejus metus. Paskui jis mirė ir buvo palaidotas Šamyre. [3] Po jo pakilo gileadietis Jayras, ir jis teisė Izraelį dvidešimt dvejus metus. [4] Jis turėjo trisdešimt sūnų, jojančių ant trisdešimt asilų. Jiems priklausė trisdešimt miestų[u]. Iki šios dienos juos vadina Chavot-Jayru[v]. Jie yra Gileado krašte. [5] Paskui Jayras mirė ir buvo palaidotas Kamone.

---

[u] **10,4** Vrs; M: asilų

[v] **10,4** Lit. Jayro palapinių kaimais

JIFTA (10, 6–12, 7)

Amoniečių priespauda

[6] Izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jie tarnavo Baalams ir Astartėms: Aramo dievams, Sidono dievams, Moabo dievams, amoniečių dievams ir filistinų dievams. Jie paliko VIEŠPATĮ ir jam netarnavo. [7] Tad VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis juos pardavė į filistinų ir amoniečių rankas. [8] Tie tais metais, aštuoniolika metų, triuškino ir slėgė izraelius – visus izraelius, gyvenančius anapus Jordano, Gileado amoriečių šalyje. [9] Be to, amoniečiai perėjo Jordaną, norėdami kariauti ir su Judu, Benjaminu ir Efraimo namais. Taigi Izraelis pateko į didelę priespaudą. [10] Tada izraeliai šaukėsi VIEŠPATIES, sakydami: „Tau nusidėjome, nes palikome savo Dievą ir tarnavome Baalams!“ [11] Bet VIEŠPATS tarė izraeliams: „Argi [neišgelbėjau jūsų] iš egiptiečių, amoriečių, amoniečių ir filistinų? [12] Taip pat sidoniečiai, Amalekas ir Midjanas[w] tave engė. Bet jūs šaukėtės manęs, ir jus išgelbėjau iš jų rankų. [13] Tačiau jūs palikote mane ir tarnavote kitiems dievams. Todėl toliau nebegelbėsiu jūsų! [14] Eikite ir šaukitės dievų, kuriuos pasirinkote! Tegul jie jus išgelbsti jūsų priespaudos metu!“ [15] Bet izraeliai tarė VIEŠPAČIUI: „Nusidėjome! Tu pasielk su mumis, kaip tik tau atrodo tinkama! Tik, meldžiame, išgelbėk mus šiandien!“ [16] Jie pašalino iš savo tarpo svetimus dievus

---

[w] **10,12** G; M: Maonas

ir tarnavo VIEŠPAČIUI. Tad jis ėmė nekantrauti dėl Izraelio nelaimės.

Amoniečių grėsmė

[17] Amoniečiai buvo pašaukti [į karą], ir jie pasistatė stovyklas Gileade. O izraeliai susirinkę pasistatė stovyklas Mispoje. [18] Tada kareiviai – Gileado vadai – sakė vienas kitam: „Kas bus tas vyras, kurs pradės kariauti su amoniečiais? Tas tegul tampa visų Gileado gyventojų galva!“

Jifta paskiriamas vadu

11 [1] Gileadietis Jifta buvo galingas karžygys, tačiau jis buvo paleistuvės sūnus. Gileadas buvo Jiftos tėvas. [2] Bet ir Gileado žmona buvo jam pagimdžiusi sūnų. Paaugę tos žmonos sūnūs išvarė Jiftą ir jam sakė: „Tu neturi veldinio mūsų tėvo namuose, nes tu esi kitos moters sūnus!“ [3] Taigi Jifta pabėgo nuo savo brolių ir apsigyveno Tobo šalyje. Aplink Jiftą burdavosi nenaudėliai ir išeidavo[x] su juo. [4] Kuriam laikui praslinkus, amoniečiai ėmė kariauti su Izraeliu. [5] Kai amoniečiai kariavo su Izraeliu, Gileado vyresnieji ėjo pasiimti Jiftos iš Tobo šalies. [6] Ir jie sakė Jiftai: „Eikš ir būk mums vadas, kad galėtume kariauti su amoniečiais!“ [7] Bet Jifta tarė Gileado vyresniesiems: „Argi jūs nekentėte ir neišvarėte manęs iš mano tėvo namų? Tai ko atėjote pas mane – dabar, kai esate prispausti?“ [8] Gileado vyresnieji tarė Jiftai: „Dėl to dabar kreipėmės į tave, kad vyktum su mumis, kariautum su amoniečiais ir taptum mums galva

---

[x]**11,3** plėšikauti

– visiems Gileado gyventojams!“ [9–10] Jifta tarė Gileado vyresniesiems: „Jei jūs mane pargrąžinsite kariauti su amoniečiais ir jei VIEŠPATS man juos atiduos, aš tapsiu jums galva!“ Gileado vyresnieji tarė Jiftai: „VIEŠPATS tebūnie liudytojas to, kas vyksta tarp mūsų! Tikrai taip darysime, kaip pasakei!“ [11] Taigi Jifta nuėjo su Gileado vyresniaisiais, ir žmonės jį įstatė sau galva ir vadu. Ir Jifta pakartojo visus savo žodžius VIEŠPATIES akivaizdoje, Mispoje.

Diplomatinės derybos

[12] Paskui Jifta siuntė pasiuntinius pas amoniečių karalių su paklausimu: „Ką tu turi prieš mane, kad atžygiavai pas mane, norėdamas kariauti su mano šalimi?“ [13] Amoniečių karalius atsakė Jiftos pasiuntiniams: „Dėl to, kad Izraelis, eidamas aukštyn iš Egipto, atėmė mano šalį nuo Arnono ligi Jaboko ir Jordano. Taigi dabar ją[y] sugrąžink taikiu būdu!“ [14–15] Bet Jifta vėl siuntė pasiuntinius pas amoniečių karalių ir jam sakė: „Taip pasakė Jifta: Izraelis neatėmė Moabo šalies, nei amoniečių šalies, [16] bet, jiems einant iš Egipto, Izraelis ėjo per dykumą ligi Nendrių jūros ir atvyko į Kadešą. [17] Tada Izraelis siuntė pasiuntinius pas Edomo karalių ir sakė: ‚Norėčiau, meldžiamasis, pereiti per tavo šalį’. Bet Edomo karalius nenorėjo klausytis. Jis siuntė taip pat pas Moabo karalių, bet tas nesutiko. Taigi Izraelis pasiliko Kadeše. [18] Paskui jis ėjo dykuma ir apėjo Edomo šalį bei Moabo šalį. Jis atėjo į rytus nuo Moabo šalies, ir jie pasistatė stovyklas anapus Arnono. Bet jie neįėjo į Moabo sritį, nes Arnonas

---

[y] **11,13** GLatV; M: juos (t.y. miestus)

yra Moabo riba. [19] Paskui Izraelis siuntė pasiuntinius pas amoriečių karalių Sichoną, Chešbono karalių. Ir Izraelis jam sakė: „Meldžiamasis, leisk man[z] pereiti per tavo šalį ligi mano [paskyrimo] vietos“. [20] Bet Sichonas nepasitikėjo Izraeliu, kad šis [tik] pereisiąs per jo sritį. Tad Sichonas sutelkė visą savo kariuomenę, ir jie pasistatė stovyklas Jahsoje. Ir jis ėmė kariauti su Izraeliu. [21] Tada VIEŠPATS, Izraelio Dievas, atidavė Sichoną ir visą jo kariuomenę į Izraelio rankas, ir tie[a] sumušė juos. Taip Izraelis užėmė visą šalį amoriečių, gyvenančių toje šalyje. [22] Jie užėmė visą amoriečių sritį nuo Arnono ligi Jaboko ir nuo dykumos ligi Jordano. [23] Nagi dabar! VIEŠPATS, Izraelio Dievas, pavarė amoriečius nuo savo tautos Izraelio, o tu nori ją užimti! [24] Argi neužimtum to, ką tavo dievas Kemošas tau duoda užimti? Argi mes taip pat neturėtume užimti visko, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums leido užimti? [25] Taigi dabar: ar tu esi žymiai geresnis už Siporo sūnų Balaką, Moabo karalių? Ar jis kada nors vaidijosi su Izraeliu? Ar jis kada nors kariavo su jais? [26] Izraeliui gyvenant Chešbone ir jo sodžiuose, Aroeryje ir jo sodžiuose ir visuose miestuose, esančiuose Arnono pakrantėse, per tris šimtus metų, – kodėl anuo metu jų neišvadavote? [27] Aš nenusidėjau tau, bet tu, pradėdamas karą, rengies man daryti pikta. Tegul VIEŠPATS, teisėjas, šiandien teisia tarp izraelių ir amoniečių!“ [28] Bet amoniečių karalius neklausė Jiftos žodžių, kuriuos jis jiems kalbėjo per pasiuntinius.

---

[z]**11,19** Dgl.MssG(A)V; M: mums

[a]**11,21** T.y. izraeliai

Jifta nugali amoniečius

[29] Tada VIEŠPATIES dvasia apėmė Jiftą, ir jis žygiavo per Gileadą ir Menašę. Perėjo Gileado Mispę ir iš Gileado Mispės ⌜į amoniečių pakraštį⌝[b]. [30] Ir Jifta padarė VIEŠPAČIUI įžadą. Jis sakė: „Jei tikrai atiduosi amoniečius į mano rankas, [31] tai, man su pergale pargrįžus iš amoniečių, kas tik išeis iš mano namų durų manęs pasitikti, turės priklausyti VIEŠPAČIUI, ir aš jį aukosiu kaip deginamąją auką“. [32] Taigi Jifta žygiavę prieš amoniečius kariauti su jais, ir VIEŠPATS juos atidavė į jo rankas. [33] Jis mušė juos nuo Aroerio ligi Minito apylinkės – dvidešimt miestų! – ir ligi Abel-Keramimo, suduodamas labai smarkų smūgį. Taip amoniečiai buvo nužeminti izraelių akyse.

Jiftos duktė

[34] Jiftai parvykus į Mispę, į savo namus, pasirodė jo duktė, išeinanti jo pasitikti su būgnais ir šokiais. O ji buvo jo vienintelė. Be jos jis neturėjo nei sūnaus, nei dukters. [35] Ją pamatęs, jis sudraskė savo drabužius ir tarė: „Ak, mano dukterie! Tu mane visiškai sukniubdei! Tu tapai man nelaimės priežastim! Aš atvėriau burną VIEŠPAČIUI ir nebegaliu atšaukti!“ [36] Ji jam tarė: „Mano tėve, jei atvėrei burną VIEŠPAČIUI, padaryk su manim, kaip ⌜esi pažadėjęs⌝[c], kai jau VIEŠPATS tau yra leidęs atkeršyti tavo priešams, amoniečiams“. [37] Ji dar sakė savo tėvui: „Tebūnie man tai leista: palik mane du mėnesius,

---

[b] **11,29** G; STV: perėjo pas amoniečius; M: perėjo amoniečius

[c] **11,36** Lit. yra išėjęs iš tavo burnos

kad nuėjus klajočiau kalnuose ir apraudočiau savo mergystę – aš ir mano draugės!“ [38] Jis tarė: „Eik“, ir ją paleido dviem mėnesiams. O ji nuėjo su savo draugėmis ir apraudojo savo mergystę kalnuose. [39] Pasibaigus dviem mėnesiams, ji sugrįžo pas savo tėvą. Ir jis įvykdė jai savo įžadą, kurį buvo padaręs. Ji nebuvo turėjusi santykių su vyru. Taip atsirado Izraelyje paprotys: [40] kasmet Izraelio dukterys eina apraudoti[d] gileadiečio Jiftos dukters keturias dienas metuose.

Jifta ir Efraimas

12 [1] Buvo sušaukti Efraimo vyrai. Jie perėjo į Sifoną ir sakė Jiftai: „Kodėl, žygiuodamas į karą prieš amoniečius, nepasikvietei mūsų žygiuoti su tavim? Mes sudeginsime tavo namus viršum tavęs!“ [2] Jifta jiems atsakė: „Buvau diplomatas – aš ir mano žmonės. Bet amoniečiai labai ˹nužemino mane˺[e]. Šaukiaus jūsų, bet jūs manęs negelbėjote iš jų rankų. [3] Matydamas, kad ˹nėra gelbėtojo˺[f], ˹rizikavau savo gyvybe˺[g] ir žygiavau prieš amoniečius. Ir VIEŠPATS juos atidavė į mano rankas. Tai kodėl šiandien atkilote pas mane, norėdami kariauti su manim?“ [4] Tada Jifta surinko visus Gileado vyrus ir kariavo su Efraimu. Ir Gileado vyrai sumušė efraimus, nes tie sakė: „Jūs esate Efraimo pabėgėliai. Gileadas yra Efraimo viduje, Menašės viduje“. [5] Gileadas paėmė Jordano brastas, vedančias į Efraimą. Kai Efraimo

---

[d]**11,40** GV; M: apgiedoti

[e]**12,2** G(AL)Lat S(h); ~M

[f]**12,3** G(AL)SS(h); M: tu nesi gelbėtojas

[g]**12,3** Lit. padėjau savo gyvybę į savo ranką

pabėgėliai sakydavo: „Leiskite man perbristi“, Gileado vyrai jį paklausdavo: „Ar tu efraimas?“ Jam atsakius: „Ne“, [6] jie jam sakydavo: „Na, tark ‚šibolet’!“ O jis tardavo „sibolet“, nes negalėdavo teisingai ištarti. Tada jie nutverdavo jį ir papjaudavo prie Jordano brastų. Tuo metu krito iš Efraimo keturiasdešimt du tūkstančiai. [7] Jifta teisė Izraelį šešerius metus. Paskui gileadietis Jifta mirė ir buvo palaidotas ˹savo mieste, Gileade˺[h].

Trys „mažieji teisėjai“

[8–9] Po jo Izraelį teisė Ibsanas iš Betliejaus. Jis turėjo trisdešimt sūnų. Trisdešimt dukterų jis išleido už vyrų svetur ir trisdešimt marčių parvedė savo sūnums iš svetur. Ir jis teisė Izraelį septynerius metus. [10] Paskui Ibsanas mirė ir buvo palaidotas Betliejuje. [11] Po jo Izraelį teisė zebulunas Ėlonas. Jis teisė Izraelį dešimt metų. [12] Paskui zebulunas Ėlonas mirė ir buvo palaidotas Ajalone, Zebuluno šalyje. [13] Po jo Izraelį teisė Hilelio sūnus Abdonas, piratonietis. [14] Jis turėjo keturiasdešimt sūnų ir trisdešimt sūnaičių, jojančių ant septyniasdešimt asilų. Ir jis teisė Izraelį aštuonerius metus. [15] Paskui Hilelio sūnus Abdonas, piratonietis, mirė ir buvo palaidotas Piratone, Efraimo šalyje, amalekiečių kalnyne.

SAMSONAS (13, 1–16, 31)

Samsono gimimas

13 [1] Izraeliai toliau darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Tad VIEŠPATS juos atidavė į filistinų

---

[h] **12,7** G; M: Gileado miestuose

rankas keturioms dešimtims metų. [2] Buvo vienas vyras iš Soros, iš danų giminės, vardu Manoachas, o jo žmona buvo nevaisinga ir neturėjo vaikų. [3] Bet VIEŠPATIES angelas pasirodė tai moteriai ir jai tarė: „Štai tu esi nevaisinga ir neturi vaikų, tačiau pradėsi ir pagimdysi sūnų. [4] Taigi dabar saugokis, kad negertum vyno ar stipraus gėrimo ir kad nevalgytum nieko netyra, [5] nes štai tu pradėsi ir pagimdysi sūnų. Skustuvas neturi užeiti ant jo galvos, nes berniukas turi būti Dievo naziras nuo pat gimimo[i], ir jis pradės gelbėti Izraelį iš filistinų rankų“. [6] Tadla moteris atėjus tarė savo vyrui: „Dievo vyras atėjo pas mane, ir jo išvaizda buvo kaip Dievo angelo išvaizda, labai bauginanti. Bet aš jo nepaklausiau, iš kur jis esąs, ir savo vardo jis man nepasakė. [7] Ir jis man tarė: ‚Štai tu pradėsi ir pagimdysi sūnų. Taigi dabar negerk vyno ar stipraus gėrimo ir nevalgyk nieko netyra, nes berniukas turi būti Dievo naziras nuo pat gimimo iki savo mirties dienos‘“. [8] Paskui Manoachas maldavo VIEŠPATĮ. Jis sakė: „O, VIEŠPATIE! Leisk, meldžiu, Dievo vyrui, kurį buvai atsiuntęs, vėl ateiti pas mus ir mus pamokyti, ką turime daryti berniukui, kuris užgims“. [9] VIEŠPATS išklausė Manoacho meldimą, ir Dievo angelas vėl atėjo pas tą moterį, jai besėdint lauke ir jos vyrui Manoachui nesant su ja. [10] Tada moteris, skubiai nubėgusi, pranešė savo vyrui. Ji jam tarė: „Štai man pasirodė tas vyras, kuris aną dieną buvo atėjęs pas mane!“ [11] Atsikėlęs Manoachas ėjo paskui savo žmoną ir, apėjęs pas tą vyrą, jam tarė: „Ar tu esi tas vyras, kuris buvo kalbėjęs tai moteriai?“

---

[i]**13,5** Lit. įsčių

Jis atsakė: „Taip[j]“. [12] Manoachas tarė: „Tegul dabar įvyksta tavo žodžiai[k]! Koks turi būti berniuko gyvenimo būdas ir koks jo darbas?“ [13] VIEŠPATIES angelas tarė Manoachui: „Nuo visko, ką pasakiau moteriai, ji turi susilaikyti. [14] Jai nieko nevalia ragauti iš to, kas išeina iš vynmedžio, nei gerti vyno ar stipraus gėrimo, nei valgyti ką nors netyra. Ji turi laikytis visko, ką esu jai įsakęs“. [15] Manoachas tarė VIEŠPATIES angelui: „Leisk mums, meldžiamasis, užlaikyti tave ir tau paruošti ožiuką“. [16] Bet VIEŠPATIES angelas atsakė Manoachui: „Jei mane užlaikysi, nevalgysiu tavo valgio. O jei paruoši deginamąją auką, VIEŠPAČIUI turi ją aukoti!“ Mat Manoachas nežinojo, kad jis buvo VIEŠPATIES angelas. [17] Manoachas sakė VIEŠPATIES angelui: „Kuo tu vardu? Kai tavo žodžiai bus įvykę, norėsime tave pagerbti!“ [18] Bet VIEŠPATIES angelas jam tarė: „Kam tai? Klausi mano vardo? Jis nuostabus!“ [19] Paėmęs ožiuką su javienių auka, Manoachas aukojo ant uolos VIEŠPAČIUI, darančiam nuostabius darbus. Manoachas ir jo žmona stebėjo. [20] Liepsnai kylant nuo aukuro viršaus į dangų, VIEŠPATIES angelas užžengė aukuro liepsnoje. Tai matydami, Manoachas ir jo žmona parpuolė kniūpsti ant žemės. [21] O VIEŠPATIES angelas daugiau nebepasirodė Manoachui ir jo žmonai. Tąsyk Manoachas suprato, kad tai buvo VIEŠPATIES angelas. [22] Ir Manoachas tarė savo žmonai: „Turėsime mirti, nes regėjome Dievą!“ [23] Bet jo žmona jam sakė: „Jei VIEŠPATS būtų norėjęs siųsti mums mirtį, jis nebūtų priėmęs iš mūsų rankų

---

[j] **13,11** Lit. Aš esu

[k] **13,12** Dgl.MssGSV: žodis

deginamosios ir javienių aukos, nei mums visa tai parodęs, nei mums ką nors tokio paskelbęs“. [24] Ta moteris pagimdė sūnų ir jį praminė Samsonu[l]. Berniukas augo, ir VIEŠPATS jį laimino. [25] VIEŠPATIES dvasia pradėjo jį žadinti Dano stovykloje, tarp Soros ir Eštaolio.

Samsonas pasirenka žmoną

14 [1] Nusileidęs į Timną, Samsonas pamatė Timnoje moterį iš filistinų dukterų. [2] Parkilęs jis tai papasakojo savo tėvui ir motinai. Jis sakė: „Mačiau Timnoje moterį iš filistinų dukterų. Taigi dabar paimkite ją man į žmonas!“ [3] Bet jo tėvas ir motina jam tarė: „Argi tarp tavo giminaičių dukterų ir visoje mano tautoje nebėra moters, kad tu turi eiti gauti žmonos iš neapipjaustytų filistinų?“ Bet Samsonas tarė savo tėvui: „Ją man paimk, nes ji yra tikroji mano akyse“. [4] Jo tėvas ir motina nežinojo, kad tai buvo iš VIEŠPATIES, kad jis ieškojo progos susidurti su filistinais, nes tuo metu filistinai viešpatavo Izraeliui. [5] Paskui Samsonas leidosi su savo tėvu ir motina į Timną. ˹Jam pasukus ir˺[m] atėjus prie Timnos vynuogynų, netikėtai[n] jaunas liūtas jį pasitiko kriokdamas. [6] Tada jį apėmė VIEŠPATIES dvasia, ir jis, nieko neturėdamas rankoje, jį suplėšė, kaip būtų galėjęs suplėšyti ožiuką. Bet jis nepasakė savo tėvui, nei savo motinai, ką buvo padaręs. [7] Paskui, nuėjęs žemyn, jis kalbėjo tai moteriai. Ir ji buvo tikroji Samsono akyse. [8] Kuriam laikui praslinkus, sugrįžęs jos vesti, jis pasuko

---

[l]**13,24** Hbr. Šimšōn

[m]**14,5** Rk. pgl. G(AB); M: Jiems

[n]**14,5** Lit. štai

iš kelio, norėdamas pasižiūrėti liūto maitos. Ir štai liūto lavone buvo bičių spiečius ir medaus. [9] Tą jis išgrandė sau į saujas ir ėjo toliau valgydamas. Atėjęs pas savo tėvą ir motiną, jis jiems davė, ir jie valgė. Bet jis jiems nepasakė, kad buvo išgrandęs medų iš liūto lavono. [10] Jo tėvas nuėjo žemyn pas tą moterį, ir ten Samsonas suruošė ˹septynių dienų˺[o] pokylį[p], nes taip darydavo jaunikiai. [11] ˹Kadangi jie bijojo jo˺[q], jie pasiėmė trisdešimt pabrolių, kad tie būtų su juo. [12] Samsonas jiems tarė: „Leiskite man, meldžiu, užminti jums mįslę. Jei man ją tikrai įspėsite per septynias pokylio dienas[r], aš jums duosiu trisdešimt apatinių ir trisdešimt šventinių drabužių. [13] O jei negalėsite man įspėti, jūs man duosite trisdešimt apatinių ir trisdešimt šventinių drabužių“. Jie jam tarė: „Užmink savo mįslę, kad ją išgirstume!“ [14] Jis jiems tarė: „Iš ėdiko išėjo valgis, iš stipruolio išėjo kas saldu“. Bet jie negalėjo įspėti mįslės per tris dienas. [15] Tad ketvirtąją[s] dieną jie sakė Samsono žmonai: „Perkalbėk savo vyrą, kad jis mums išduotų mįslę. Kitaip sudeginsime tave ir tavo tėvo namus! Argi mus čion pasikvietėte ˹padaryti mus beturčiais˺[t]?“ [16] Taigi Samsono žmona verkė ant jo peties ir sakė: „Tu tik neapykantą man reiški! Tu nemyli manęs! Užminei mįslę mano tautiečiams, o man neišdavei“. Bet jis jai

---

[o] **14,10** GS; ~ M

[p] **14,10** Lit. gėrynę

[q] **14,11** G; M: Kai jie pamatė jį

[r] **14,12** G; M +ir išspręsite

[s] **14,15** GS; M: septintąją

[t] **14,15** G; M: mus pasisavinti

tarė: „Klausyk[u]! Neišdaviau savo tėvui ir motinai, o tau turėčiau išduoti?“ [17] Taigi ji verkė ⌜ant jo peties⌝[v] per septynias dienas, kuriomis tęsėsi jų pokylis, o septintąją dieną jis jai išdavė, nes ji prispyrė jį. Paskui ji išdavė mįslę savo tautiečiams. [18] Septintąją dieną, saulei dar nenusileidus, miesto vyrai jam tarė: „Kas yra saldesnis už medų? Ir kas yra stipresnis už liūtą?“ Bet jis jiems tarė: „Jei nebūtumėte arę su mano telyčia, nebūtumėte įspėję mano mįslės!“ [19] Tada jį apėmė VIEŠPATIES dvasia, ir jis, nusileidęs į Aškeloną ir užmušęs iš jų trisdešimt vyrų, paėmė jų aprangas ir parkilo į savo tėvo namus. [20] O Samsono žmona teko jo pabroliui, kuris buvo jo pirmasis pajaunys.

Samsono kerštas

15 [1] Kuriam laikui praslinkus, per kviečių pjūtį, Samsonas, nešinas ožiuku, aplankė savo žmoną. Ir jis tarė: „Noriu įeiti į kambarį pas savo žmoną“. Bet jos tėvas neleido jam įeiti. [2] Ir jos tėvas tarė: „Tikrai maniau, kad tu visai jos nekenti, todėl ją atidaviau tavo pabroliui. Argi jos jaunesnioji sesuo nėra gražesnė už ją? Vesk ją vietoj anos!“ [3] Samsonas jiems tarė: „Šįkart nebūsiu nusikaltęs filistinams, jei aš piktai pasielgsiu su jais!“ [4] Nuėjęs Samsonas sugavo tris šimtus lapių. Paskui, paėmęs deglų, jis atsuko uodegą į uodegą ir padėjo po deglą viduryje tarp abiejų uodegų. [5] Uždegęs deglus, jis paleido [lapes] į filistinų stovinčius javus. Taip jis padegė ir gubas, ir stovinčius javus, ir vynuogynus, ir

---

[u] **14,16** Lit. Štai

[v] **14,17** Lit. ant jo

alyvmedžių sodus. [6] Filistinai klausė: „Kas tai padarė?“ Žmonės atsakė: „Samsonas, timniečio žentas, dėl to, kad anas atėmė jam žmoną ir ją atidavė jo pabroliui“. Atkilę filistinai sudegino ją ir jos tėvą. [7] Samsonas jiems tarė: „Jei taip darote, prisiekiu nenurimsiąs, iki būsiu jums atkeršijęs“. [8] Ir smarkiais smūgiais jis juos žiauriai[w] išklojo. Paskui jis nuėjo žemyn ir gyveno Ėtamo uolos plyšyje.

Filistinai bando pagauti Samsoną

[9] Filistinai atkilo, pasistatė stovyklas Jude ir išsidėstė prieš Lechį. [10] Judo vyrai klausė: „Kodėl atkilote prieš mus?“ Jie atsakė: „Atkilome Samsono surišti, padaryti jam taip, kaip jis mums padarė!“ [11] Tada trys tūkstančiai vyrų nusileido iš Judo į Ėtamo uolos plyšį ir sakė Samsonui: „Argi nežinai, kad mus valdo filistinai? Tai kodėl mums tai padarei?“ Bet jis jiems atsakė: „Kaip jie man padarė, taip aš jiems padariau“. [12] Jie jam tarė: „Nusileidome tavęs surišti, tavęs atiduoti į filistinų rankas“. Samsonas jiems tarė: „Prisiekite man, kad jūs patys manęs nepulsite!“ [13] Jie jam tarė: „Ne! Mes tik norime tave surišti ir atiduoti į jų rankas. Tačiau jokiu būdu nenorime tavęs nužudyti“. Taigi jie surišo jį dviem naujomis virvėmis ir vedė iš uolos aukštyn. [14] Jam pasiekus Lechį, filistinai jį pasitiko krykštaudami. Tada jį apėmė VIEŠPATIES dvasia, ir virvės, buvusios ant jo dilbių, pasidarė kaip užsidegę linai, ir jo raiščiai nutirpo nuo jo rankų! [15] Radęs šviežią asilo žandikaulį, jis ištiesė ranką ir, jį pagriebęs, juo išmušė tūkstantį vyrų. [16] Ir

---

[w] **15,8** Lit. blauzda ant šlaunies (t.y. palikdamas kojų ir šlaunių sąvartą)

Samsonas tarė: „Asilo žandikauliu ˹[išklojau] krūvą, dvi krūvas!˺[x] Asilo žandikauliu išmušiau tūkstantį vyrų!“ [17] Baigęs kalbėti, jis nusviedė žandikaulį iš savo rankos ir praminė tą vietą Ramat-Lechiu[y]. [18] Labai ištroškęs, jis šaukėsi VIEŠPATIES. Jis sakė: „Tu davei savo tarno ranka šitą didelę pergalę, o dabar turiu mirti iš troškulio ir patekti į neapipjaustytųjų rankas!“ [19] Tada Dievas skeldamas atidarė Lechyje esančią Grūstuvę[z], ir iš jos ištekėjo vanduo. Jam atsigėrus, atsipeikėjo jo dvasia, ir jis atgijo. Todėl ją vadina Šaukiančiojo versme. Ji tebėra Lecyje iki šios dienos. [20] Ir filistinų dienomis jis teisė Izraelį dvidešimt metų.

Samsonas ir Gazos vartai

16 [1] Samsonas nuėjo į Gazą ir, ten pamatęs moterį paleistuvę, įėjo pas ją. [2] Kai gaziečiams buvo pranešta: „Samsonas yra čia atėjęs!“, jie slankiojo aplinkui ir visą naktį jo tykojo prie miesto vartų. Jie tyliai laikėsi visą naktį sakydami: „[Palauksime,] iki prašvis rytas, tada jį užmušime!“ [3] Bet Samsonas tegulėjo iki vidurnakčio. Vidurnaktį atsikėlęs, jis nutvėrė miesto vartų duris ir abi staktas ir jas iškėlė su sklende. Jis jas užsidėjo ant pečių ir užnešė ant ties Chebronu esančio kalno viršūnės. Samsonas ir Delila [4] Vėliau jis pamilo moterį, vardu Delilą, Soreko slėnyje. [5] Filistinų valdovai atkilo pas ją ir jai tarė: „Suviliok jį ir patirk, kame glūdi jo didelė jėga ir kuo galėtume jį įveikti ir surišti, kad

---

[x] **15,16** G: juos klote išklojau krūvomis

[y] **15,17** Lit. Žandikaulio aukštuma

[z] **15,19** T.y. grūstuvės pavidalo tuštumą uoloje

padarytume jį bejėgį! O mes tau duosime kiekvienas po tūkstantį ir šimtą sidabrinių“. [6] Tad Delila sakė Samsonui: „Pasakyk man, meldžiamasis, kame glūdi tavo didelė jėga ir kuo būtų galima tave surišti, norint padaryti tave bejėgį“. [7] Samsonas jai tarė: „Jei mane kas surištų septyniomis šviežiomis lanko templėmis, kurios dar nėra sudžiūvusios, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“. [8] Taigi filistinų valdovai užnešė pas ją septynias šviežias temples, kurios dar nebuvo sudžiūvusios, ir jomis ji surišo jį. [9] Tuo tarpu ji turėjo tykotojų, sėdinčių vidiniame kambaryje. Ir ji jam tarė: „Filistinai ⌜puola tave⌝[a], Samsonai!“ Bet jis sutraukė temples, kaip kad sutrūksta pakulų sruoga, kai ji pauosto ugnies. Taip jo jėga[b] liko neišaiškinta. [10] Delila sakė Samsonui: „Štai tu pasityčiojai iš manęs ir man kalbėjai melus. Dabar pasakyk man, meldžiamasis, kuo būtų galima tave surišti!“ [11] Jis jai tarė: „Jei mane stangriai suraišiotų naujomis virvėmis, kurios dar nebuvo panaudotos darbui, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“. [12] Taigi Delila, paėmusi naujas virves ir jomis jį surišusi, jam tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai“ Tuo tarpu tykotojai sėdėjo vidiniame kambaryje. Bet jis jas nutraukė nuo savo rankų lyg siūlą. [13] Delila tarė Samsonui: „Ligšiol tyčiojais iš manęs ir man kalbėjai melus. Pasakyk man, kuo tave galima surišti!“ Jis jai tarė: „Jei suausi septynias mano galvos kasas[c] su apmatais ⌜ir prismeigsi kuoleliu prie sienos, pasidarysiu

---

[a]**16,9** Lit. ant tavęs

[b]**16,9** T.y. jėgos priežastis

[c]**16,13** Arba: garbanas

silpnas ir būsiu kaip bet kuris kitas žmogus“. Taigi, jį užmigdžiusi, ji suaudė septynias jo galvos kasas su apmatais˺[d], [14] prismeigė kuoleliu[e] ir jam tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai!“ O jis, pabudęs iš miego, ištraukė kuolelį, stakles ir apmatus. [15] Ji jam tarė: „Kaip tu gali sakyti: ‚Aš myliu tave’, kai ˹nepasitiki manimi˺[f]. Jau tris kartus pasityčiojai iš manęs ir man nepasakei, kame slypi tavo didelė jėga“. [16] Kai ji kasdien jį kvaršino savo kalbomis ir primygtinai jį prašė, jam tai mirtinai įkyrėjo, [17] ir jis ˹jai viską patikėjo˺[g]. Jis jai tarė: „Skustuvas niekad nėra užėjęs ant mano galvos, nes aš esu Dievo naziras nuo pat gimimo. Jei kas mane nuskustų, nuo manęs atstotų mano jėga, pasidaryčiau silpnas ir būčiau kaip bet kuris kitas žmogus“. [18] Delila, nuvokusi, kad jis jai buvo viską patikėjęs, pasiuntė ir pasikvietė filistinų valdovus su žinia: „Darsyk užeikite, nes jis man viską patikėjo“. Taigi filistinų valdovai užėjo pas ją ir atsinešė pinigų. [19] Jį užmigdžiusi ant savo kelių, ji pasišaukė vyrą ir nukirpo[h] septynias jo galvos kasas. Taip ji padarė pradžią jam nugalėti, ir jo jėga atstojo nuo jo. [20] Ir ji tarė: „Filistinai puola tave, Samsonai!“ Pabudęs iš miego, jis manė: „Išeisiu, kaip ir kitais kartais, ir nusikratysiu!“ Bet jis nežinojo, kad VIEŠPATS buvo atsitraukęs nuo jo. [21] Jį nutvėrę, filistinai išlupo jam akis. Jie nuvedė jį žemyn į Gazą ir sukaustė žalvarinėmis grandinėmis. Ir jis turėjo

---

[d] **16,13** G; ~M

[e] **16,14** G + prie sienos

[f] **16,15** Lit. tavo širdis nėra su manimi

[g] **16,17** Lit. atvėrė jai visą savo širdį

[h] **16,19** MsG: tas nukirpo

malti kalėjime. [22] O nukirpti jo galvos plaukai pradėjo atželti.

Samsono paskutinis kerštas ir mirtis

[23] Filistinų valdovai susirinko aukoti dideles aukas savo dievui Dagonui ir pasilinksminti. Ir jie sakė: „Mūsų dievas atidavė į mūsų rankas Samsoną, mūsų priešą!“ [24] Žmonės, jį pamatę, gyrė savo dievą, nes jie sakė: „Mūsų dievas atidavė į mūsų rankas mūsų priešą – tą, kuris nusiaubė mūsų šalį ir išmušė tiek mūsiškių!“ [25] Ir kai jų širdis įsilinksmino, jie sakė: „Pašaukite Samsoną, kad jis mums darytų išdaigas!“ Taigi jie pasišaukė Samsoną iš kalėjimo, ir jis turėjo krėsti juokus jų akyse. Kai jie pastatė jį tarp stulpų, [26] Samsonas tarė vaikinui, laikančiam jį už rankos: „Privesk mane, kad galėčiau paliesti stulpus, kuriais remiasi namas, ir atsišlieti į juos“. [27] O namas buvo pilnas vyrų ir moterų. Ten buvo visi filistinų valdovai, o ant stogo – apie trys tūkstančiai vyrų ir moterų, žiūrėjusių, kaip Samsonas išdaigavo. [28] Paskui Samsonas, šaukdamasis VIEŠPATIES, tarė: „Viešpatie Jahve! Atsimink mane, meldžiu! Ir sustiprink mane, meldžiu, tik dar šitą vieną kartą, o Dieve, kad atsikeršyčiau filistinams ⌜vienu atkeršijimu už abi mano akis⌝[i]!“ [29] Samsonas apkabino abu vidurinius stulpus, kuriais rėmėsi namas, ir pasisvėrė ant jų, vieną laikydamas savo dešinėje rankoje, o kitą kairėje. [30] Ir Samsonas tarė: „Leisk man mirti su filistinais!“ Jam pasilenkus su jėga, namas griuvo ant valdovų ir visų jame esančių žmonių. Taigi buvo daugiau mirusiųjų,

---

[i] **16,28** GSV; M: [bent] už vieną mano abiejų akių

kuriuos jis užmušė mirdamas, negu tų, kuriuos jis buvo užmušęs gyvendamas. [31] Paskui nusileido jo broliai bei visi jo tėvo namiškiai ir jį atsiėmė. Jie nunešė jį aukštyn ir palaidojo tarp Soros ir Eštaolio jo tėvo Manoacho kape. Jis dvidešimt metų buvo Izraelio teisėjas.

DANŲ IR BENJAMINŲ BUITIES ĮVYKIAI (17–21)

Michos namų šventykla

17 [1] Buvo vienas vyras iš Efraimo kalnų, vardu Michajas[j]. [2] Ir jis tarė savo motinai: „Tūkstantis ir šimtas sidabrinių, kurie buvo paimti iš tavęs, [dėl kurių] tu ištarei prakeikimą ir net man girdint [tai] pasakei, – štai pinigai yra pas mane. Aš juos paėmiau! ˹Taigi dabar tau juos grąžinu˺[k]. Tada jo motina tarė: „Būk VIEŠPATIES palaimintas, mano sūnau!“ [3] Jam sugrąžinus savo motinai tūkstantį ir šimtą sidabrinių, jo motina sakė: „Aš visiškai pašvenčiu tuos pinigus VIEŠPAČIUI iš savo rankos, mano sūnau, nulietam dievastabiui padaryti“. [4] Jam sugrąžinus pinigus savo motinai, jo motina paėmė du šimtus sidabrinių ir juos davė sidabrakaliui. O tas iš jų padarė nulietą dievastabį, kuris buvo Michajo namuose. [5] Tas vyras Micha turėjo šventyklą. Jis padarė ėfodą bei terafimus ir įvedė į tarnybą vieną savo šunų, kuris jam tapo kunigu. [6] Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Kiekvienas darė, kaip jam atrodė tinkama. [7] Buvo vienas jaunikaitis iš Judo Betliejaus, iš Judo giminės. Jis buvo levis, ir jis ten buvo ateivis. [8] Tas vyras ėjo iš miesto, iš

---

[j] **17,1** Hbr. Michajehū

[k] **17,2** Perkelta iš 3 skn. galo.

Judo Betliejaus, norėdamas apsigyventi, kur ras vietos. Keliaudamas jis atėjo į Efraimo kalnyną, ligi Michos namų. [9] Micha jam tarė: „Iš kur ateini?“ Šis jam atsakė: „Aš esu levis iš Judo Betliejaus, ir aš einu, norėdamas apsigyventi, kur rasiu vietos“. [10] Micha jam tarė: „Pasilik pas mane ir būk man tėvas bei kunigas! O aš tau duosiu metams dešimt sidabrinių, eilutę drabužių ir ko reikia tavo išlaikymui“.[l] [11] Levis sutiko pasilikti pas tą vyrą. Ir tas jaunikaitis jam tapo kaip vienas iš jo sūnų. [12] Micha įvedė levį tarnybon, ir tas jaunikaitis jam tapo kunigu ir buvo Michos namuose. [13] O Micha galvojo: „Dabar žinau, kad VIEŠPATS darys man gera, nes levis man tapo kunigu“.

Danų žvalgai

18 [1] Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Ir tomis dienomis danų gentis ieškojo sau veldinio, kur galėtų įsikurti, nes iki tos dienos jai nebuvo tekę jokio veldinio tarp Izraelio genčių. [2] Tad danai išsiuntė iš savo giminės[m] penkis karingus vyrus[n], iš Soros ir Eštaolio, šalies išžvalgyti ir jos ištirti. Ir jie jiems tarė: „Eikite, išžvalgykite tą šalį!“ Atėję į Efraimo kalnyną, ligi Michos namų, jie ten apsinakvojo. [3] Būdami prie Michos namų, jie atpažino jaunikaičio levio tarmę ir, ten užsukę, jį klausė: „Kas tave čion atvedė? Ką tu čia veiki? Kuo čia verties?“ [4] Jis jiems atsakė: „Taip ir taip Micha pasielgė su manim. Jis mane pasamdė, ir jam tapau kunigu“. [5] Jie jam

---

[l] **17,10** M + turbūt dviejų sekančių žodžių dtgr.: Ir levietis ėjo

[m] **18,2** GT: giminių

[n] **18,2** M + iš jų viseto vyrus; ~ GS

tarė: „Pasiteirauk Dievo, meldžiamasis, kad žinotume, ar pasiseks mūsų kelionė, į kurią mes leidžiamės“. [6] Kunigas jiems tarė: „Eikite ramūs! VIEŠPATS pritaria jūsų kelionei, į kurią leidžiatės“. [7] Tie penki vyrai ėjo toliau ir atėjo į Lajišą. Jie pamatė jame buvusius žmones, saugiai, sidoniečių būdu, gyvenančius, ramius ir neįtariančius. Ir nebuvo šalyje nė vieno, kuris [juos] vargintų, griebtųsi priespaudos valdžios. Jie buvo toli nuo sidoniečių ir neturėjo sutarties su Aramu[o]. [8] Jiems parėjus pas savo brolius į Sorą ir Eštaolį, jų broliai juos klausė: „Kaip jums ėjosi?“ [9] Tie atsakė: „Kelkitės ir žygiuokime aukštyn prieš juos! Nes matėme tą šalį, ir ji atrodė labai puiki. O jūs dar delsite! Netingėkite žygiuoti, įsiveržti ir užimti tą šalį! [10] Atėję įsiveršite pas neįtariančius žmones, o ta šalis yra ˹labai plati˺[p]. Iš tiesų Dievas ją atidavė į jūsų rankas – vietą, kurioje nieko netrūksta, kas yra žemėje“.

Danai pasiima Michos kunigą ir dievastabį

[11] Taigi iš tenai, iš danų giminės, iš Soros ir Eštaolio, sukilo eiti šeši šimtai apsiginklavusių vyrų. [12] Pažygiavę aukštyn, jie pasistatė stovyklas Kirjat-Jearime, Jude. Todėl tą vietą tebevadina Dano stovykla iki šios dienos. Ji yra už Kirjat-Jearimo. [13] Paskui jie žygiavo iš ten į Efraimo kalnus ir atėjo iki Michos namų. [14] Tada tie penki vyrai, kurie buvo ėję šalies, Lajišo, išžvalgyti, atsiliepdami sakė savo broliams: „Ar žinote, kad šituose namuose yra ėfodas, terafimai ir nulietas dievastabis? Taigi dabar pagalvokite, kas jums reiktų daryti!“ [15] Ten

---

[o] **18,7** GS; M: žmonėmis

[p] **18,10** Lit. išplitusi į abi puses

pasukę, jie įėjo į jaunikaičio levio namus, Michos namus, ir teiravosi apie jo klotį. [16] Šešiems šimtams ginkluotų vyrų danų sustojus vartų prieangyje, [17] tie penki vyrai, ėjusieji šalies išžvalgyti, užėjo. Jie, ten įėję, paėmė ⌜nulietą dievastabį, ėfodą ir terafimus⌝[q]. (Tuo tarpu kunigas stovėjo vartų prieangyje su šešiais šimtais apsiginklavusių vyrų.) [18] Tiems[r] įėjus į Michos namus ir paėmus nulietą dievastabį, ėfodą ir terafimus[s], kunigas jiems tarė: „Ką jūs darote?“ [19] Bet jie jam sakė: „Tylėk! Užčiaupk ranka burną ir eik su mumis! Būk mums tėvu ir kunigu! Ar tau geriau būti kunigu vieno vyro namams, ar būti kunigu gentčiai ir giminei Izraelyje?“ [20] Kunigas nudžiugo. Jis paėmė ėfodą, terafimus bei dievastabį ir atėjo į kareivių vidurį. [21] Nusisukę jie ėjo, pasistatę į priekį vaikus, galvijus ir gėrybes. [22] Jie jau buvo nutolę nuo Michos namų, kai vyrai, gyvenantys greta Michos namų esančiuose namuose, susibūrę pasivijo danus. [23] Jie šaukė danams, o tie atsigręžę tarė Michai: „Kas tau, kad susišaukei būrį!“ [24] Jis atsakė: „Jūs paėmėte mano ⌜padirbtus dievus⌝[t] bei kunigą ir nuėjote! Kas gi man bepalieka? Kaip drįstate mane klausti: ‚Kas tau’?“ [25] Bet danai jam tarė: „Nebeleisk mums išgirsti savo šauksmo, kad karštabūdžiai vyrai neužpultų jūsų ir kad neprarastum savo gyvybės ir savo namiškių gyvybės!“ [26] Danai ėjo savo keliu, o Micha matydamas, kad jie buvo stipresni už jį, atsisukęs pargrįžo į savo namus.

---

[q]**18,17** M lit.: dievastabį ir ėfodą, ir terafimus, ir tai, kas nulieta; taip pat 17 skn.

[r]**18,18** T.y. tiems penkiems vyrams

[s]**18,18** T.y. namų dievukus

[t]**18,24** Arba: padirbtą dievą

Danai įsikuria Lajiše

[27] Paėmę, ką Micha buvo padirbęs, ir jam priklausiusį kunigą, jie užklupo Lajišą, ramius ir neįtariančius žmones. Jie juos iškapojo kalavijo ašmenimis, o miestą sudegino. [28] Ir nebuvo gelbėtojo, nes jis[u] buvo toli nuo Sidono ir neturėjo sutarties su Aramu[v]. Jis buvo slėnyje, priklausančiame Bėt-Rechobui. Tą miestą atstatę, jie apsigyveno jame. [29] Ir jie praminė tą miestą Danu, savo protėvio Dano vardu. Šis buvo gimęs Izraeliui. Bet pradžioje tas miestas vadinosi Lajišas. [30] Danai pasistatė dievastabį, o Mozės[w] sūnaus Gėršomo sūnus Jonatanas – jis pats ir jo palikuonys – kunigavo danų genčiai iki dienos, kai šalis buvo ištremta. [31] Jie pasistatė Michos padirbtą dievastabį [, ir šis buvo] tol, kol Dievo namai buvo Šile.

Gibėjiečių nusikaltimas

19 [1] Tomis dienomis, kai nebuvo karaliaus Izraelyje, vienas vyras levis gyveno kaip ateivis Efraimo kalnų nuošaliausioje vietoje. Jis pasiėmė moterį sugulovę iš Judo Betliejaus. [2] Bet jo sugulovė supyko ant jo, pabėgo nuo jo į savo tėvo namus, į Judo Betliejų, ir ten išbuvo kurį laiką – keturis mėnesius. [3] Pakilęs jos vyras nuėjo jai iš paskos, norėdamas jai prisimeilinti, kad ją atgal parsivestų. Su juo buvo jo bernas ir pora asilų. Kai jis ˹įėjo

---

[u] **18,28** T.y. miestas

[v] **18,28** GS; M: žmonėmis

[w] **18,30** Kkr, MssGV; M: Menašės

į jos˺[x] tėvo namus, merginos tėvas, jį pamatęs, linksmai jį pasitiko. [4] Kadangi jo uošvis, merginos tėvas, jį privertė, jis pasiliko pas jį tris dienas. [5] O ketvirtąją dieną jie atsikėlė anksti rytą. Jam pakilus eiti, merginos tėvas tarė savo žentui: „Pasistiprink duonos kąsneliu, o paskui galėsite keliauti! “ [6] Taigi jie susėdo, abu drauge valgė ir gėrė. Paskui merginos tėvas tarė tam vyrui: „Nuspręsk, meldžiu, nakvoti ir būk gerai nusiteikęs“. [7] Tam vyrui pakilus eiti, jo uošvis taip prispyrė jį, kad jis ten pasilikęs nakvojo. [8] Jam anksti rytą, penktąją dieną, atsikėlus eiti, merginos tėvas tarė: „Pasistiprink, meldžiu!“ Taip jis užgaišo iki popietės. Juodu valgė ˹ir gėrė˺[y]. [9] Paskui, tam vyrui – jam pačiam, jo sugulovei ir jo bernui – pakilus, jo uošvis, merginos tėvas, jam tarė: „Žiūrėk, meldžiu, diena jau pasislinko vakarop. Likite nakvoti, meldžiu! Štai diena eina galop. Lik čia nakvoti ir būk gerai nusiteikęs! O rytoj, jums anksti atsikėlus keliauti, galėsi parvykti į savo palapinę“. [10] Tačiau tas vyras nebenorėjo nakvoti. Pakilęs jis ėjo ir atėjo ties Jebusu, tai yra Jeruzale. Jis turėjo su savim porą pabalnotų asilų, ir jo sugulovė buvo su juo. [11] Jiems esant prie Jebuso ir dienai jau baigiantis, bernas tarė savo šeimininkui: „Eikš, meldžiu, pasukime iš kelio į šitą jebusiečių miestą ir pernakvokime jame!“ [12] Bet jo šeimininkas jam tarė: „Ne! Nesuksime iš kelio į miestą svetimaučių, nesančių izraelių kilmės, bet eisime toliau iki Gibėjos“. [13] Jis dar sakė savo bernui: „Eikš, prisiartinkime prie kurios nors iš tų vietovių: nakvokime Gibėjoje ar Ramoje!“ [14] Taigi jie ėjo toliau savo keliu,

---

[x]**19,3** G; M: ji įvedė jį į savo

[y]**19,8** G;~M

o saulė jiems nusileido prie Gibėjos, priklausančios Benjaminui. [15] Ten jie pasuko iš kelio, kad įeitų nakvoti Gibėjoje. Bet įėjęs jis turėjo pasilikti miesto aikštėje, nes neatsirado nė vieno, kuris būtų juos priėmęs į savo namus nakvoti. [16] Tuo metu pasirodė senas vyras, vakare bepareinąs iš savo darbo, iš lauko. Tas vyras buvo nuo Efraimo kalnų ir ateivis Gibėjoje. O tos vietos vyrai buvo benjaminai. [17] Pakėlęs akis, jis pamatė tą vyrą pakeleivį miesto aikštėje. Senasis vyras paklausė: „Kur eini ir iš kur ateini?“ [18] Šis jam atsakė: „Mes keliaujame iš Judo Betliejaus į nuošaliausią Efraimo kalnų vietą. Iš ten aš esu. Buvau nuvykęs į Judo Betliejų, o [dabar] aš einu į ˹savo namus˺[z]. Bet nėra nė vieno, kuris mane priimtų į namus. [19] Yra ir šiaudų, ir pašaro mūsų asilams, taip pat yra ir duonos bei vyno man, ˹tavo tarnaitei˺[a] ir bernui, esančiam ˹su tavo tarnais˺[b]. Nieko netrūksta“. [20] Senasis vyras tarė: „Ramybė tau! Tačiau visko, ko tau reikia, aš tau parūpinsiu. Tik nenakvok aikštėje!“ [21] Ir, jį įvedęs į savo namus, jis pametė kratinio asilams. Nusiplovę kojas, jie valgė ir gėrė. [22] Jiems esant gerai nusiteikus, miesto vyrai, nenaudėliai, apsupo namą. Belsdamiesi į duris, jie sakė senajam vyrui, namų savininkui: „Išvesk tą vyrą, kuris atvyko į tavo namus, kad turėtume santykių su juo!“ [23–24] Bet tas vyras, namų savininkas, išėjo pas juos ir jiems tarė: „Ne, mano broliai! Piktai nepasielkite, meldžiu! Kai jau šitas vyras yra įėjęs į mano namus, nedarykit tokio beprotiškai nusikalstamo darbo!“

---

[z] **19,18** G; M: VIEŠPATIES namus

[a] **19,19** T.y. mano sugulovei

[b] **19,19** T.y. su mumis

[25] Kadangi tie vyrai nenorėjo jo klausyti, vyras, nutvėręs savo sugulovę, ją išstūmė pas juos laukan, ir jie turėjo santykių su ja. Jie ištvirkusiai elgėsi su ja per visą naktį iki ryto. Tik aušrai brėkštant, jie paleido ją. [26] Taigi, rytui auštant, ta moteris atėjusi sukrito prieangyje to vyro namų, kur buvo jos šeimininkas, [ir ten gulėjo,] kol pasidarė šviesu. [27] Jos šeimininkui ryto metą atsikėlus, atidarius namų duris ir išėjus eiti savo keliu, štai ta moteris, jo sugulovė, buvo parkritusi namų prieangyje, ištiesusi rankas ant slenksčio. [28] Jis jai tarė: „Kelkis, eikime!“ Bet nebuvo atsakymo, ˹nes ji buvo mirusi˺[c]. Ją užkėlęs ant asilo, tas vyras pakilo ir vyko į savo vietą. [29] Parvykęs į savo namus, jis pasiėmė peilį ir, nutvėręs savo sugulovę, ją supjaustė panariui į dvylika gabalų ir ją išsiuntė po visą Izraelio sritį. [30] ˹Ir jis įsakė vyrams, kuriuos išsiuntė: „Taip sakykite kiekvienam Izraeliui: ‚Ar yra kas nors tokio įvykę˺[d] nuo to laiko, kai izraeliai atkilo iš Egipto šalies, iki šios dienos? Tai apmąstykite, pasitarkite ir pasisakykite!’“

Izraeliai kariauja su benjaminais

20 [1] Tada išžygiavo visi izraeliai. Bendruomenė susirinko tarsi vienas vyras nuo Dano ligi Beėr-Šebos ir Gileado šalis pas VIEŠPATĮ į Mispą. [2] Visos tautos, visų Izraelio genčių, vadai sustojo Dievo tautos susirinkime – keturi šimtai tūkstančių vyrų, ginkluotų kalaviju. [3] Benjaminai išgirdo, kad izraeliai

---

[c]**19,28** G;~M

[d]**19,30** G(A); M: Kiekvienas, kuris tai matė, sakė: „Tokio dalyko nėra įvykę ir nėra matyta

buvo atkilę į Mispą. Izraeliai klausė: „Kalbėkite! Kaip įvyko šitas piktas darbas?“ [4] Tada levis, nužudytos moters vyras, atsakydamas tarė: „Aš su savo sugulove atėjau nakvoti į Gibėją, priklausančią Benjaminui. [5] Gibėjos piliečiai pakilo prieš mane ir nakčia dėl manęs apsupo namus. Jie ketino mane nugalabyti, o mano sugulovę taip išprievartavo, jog ta mirė. [6] Paskui, nutvėręs savo sugulovę, ją supjausčiau ir išsiunčiau po visus Izraelio paveldėtus laukus, nes jie buvo padarę begėdišką ir beprotišką darbą Izraelyje. [7] Štai jūs visi, izraeliai, čia pat pasisakykite ir pasitarkite!“ [8] Tada visa tauta pakilo kaip vienas vyras, sakydama: „Niekas iš mūsų neis į savo palapinę ir niekas nepasišalins į savo namus! [9] Bet dabar štai ką darysime Gibėjai: ˹žygiuosime aukštyn˺[e] prieš ją, mesdami burtą! [10] Paimsime iš visų Izraelio genčių po dešimtį vyrų iš šimto, po šimtą iš tūkstančio ir po tūkstantį iš dešimt tūkstančių, kad atneštų paviržio kareivams, ˹atėjusiems atmokėti Gibėjai˺[f] už visą tą beprotiškai nusikalstamą darbą, kurį jie[g] padarė Izraelyje“. [11] Taigi visi Izraelio vyrai, susijungę tarsi vienas vyras, susirinko prieš tą miestą. [12] Izraelio gentys išsiuntė vyrus po visą Benjamino gentį, sakydami: „Koks yra tas piktas darbas, kuris įvyko tarp jūsų? [13] Taigi dabar išduokite vyrus nenaudėlius, esančius Gibėjoje, kad juos nubaustume mirtimi ir pašalintume pikta iš Izraelio!“ Bet benjaminai nenorėjo klausyti savo brolių izraelių balso. [14] Ir benjaminai susirinko iš

---

[e] **20,9** G; ~M

[f] **20,10** G(A)S(h); M: kad paruoštų jų atžygiavimui į Benjamino Gebą

[g] **20,10** GS; M: ji

miestų į Gibėją, kad išeitų į karą su izraeliais. [15–16] Tą dieną benjaminai suverbavo iš miestų dvidešimt šešis tūkstančius vyrų, ginkluotų kalaviju, neskaitant Gibėjos gyventojų. Buvo suverbuota septyni šimtai rinktinių vyrų kairiarankių. Tie visi galėjo laidyti akmenį į plauką ir pataikyti! [17] O izraelių, be benjaminų, buvo suverbuota keturi šimtai tūkstančių vyrų, ginkluotų kalaviju. Tie visi buvo kariautojai. [18] Pakilę jie užėjo į Bėt-Elį Dievo pasiklausti. Izraeliai klausė: „Kuris iš mūsų pirmas turi žygiuotį aukštyn į kovą su benjaminais?“ VIEŠPATS atsakė: „Judas turi eiti pirmas!“ [19] Taigi izraeliai, ryto metą atsikėlę, pasistatė stovyklas prieš Gibėją. [20] Izraeliai išėjo į karą su Benjaminu. Izraeliai išsirikiavo kautynėms su jais, atsisukę į Gibėją. [21] Benjaminai, išėję iš Gibėjos, tą dieną išklojo Izraelyje dvidešimt du tūkstančius vyrų. [22] Tačiau kareiviai, Izraelio vyrai, atgavę drąsą, vėl išsirikiavo kautynių tvarka vietoje, kur jie buvo išsirikiavę pirmąją dieną. [23] Užėję į Bėt-Elį, izraeliai verkė VIEŠPATIES akivaizdoje iki vakaro ir pasiklausė VIEŠPATIES, sakydami: „Ar mes dar kartą turime artintis į mūšį su mūsų broliu Benjaminu?“ VIEŠPATS atsakė: „Žygiuokite aukštyn prieš jį!“ [24] Taigi antrąją dieną izraeliai prisiartino prie benjaminų. [25] O Benjaminas antrąją dieną išėjo jų pasitikti iš Gibėjos ir išklojo dar aštuoniolika tūkstančių izraelių. Tie visi buvo ginkluoti kalaviju. [26] Tada visi izraeliai, visa kariuomenė, žygiavo aukštyn ir atėjo į Bėt-Elį. Ten jie sėdėjo verkdami VIEŠPATIES akivaizdoje ir tą dieną pasninkavo iki vakaro. Jie aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas VIEŠPATIES akivaizdoje. [27] Ir izraeliai pasiklausė VIEŠPATIES – mat tomis dienomis ten buvo Dievo

sandoros skrynia, [28] ir Aharono sūnaus Eleazaro sūnus Pinechasas atlikinėjo apeigas ties ja, – sakydami: „Ar mes dar kartą turime išeiti į kovą su mūsų broliu Benjaminu, ar liautis?“ VIEŠPATS atsakė: „Žygiuokite aukštyn, nes rytoj jį atiduosiu į jūsų rankas!“ [29] Taigi Izraelis išstatė aplinkui pasalas prieš Gibėją. [30] Trečiąją dieną izraeliai žygiavo aukštyn prieš benjaminus ir, kaip kitais kartais, išsirikiavo kautynių tvarka prieš Gibėją. [31] O benjaminai išėjo tos kariuomenės pasitikti. Jie ⸢leidosi atitraukiami⸣[h] nuo miesto ir, kaip kitais kartais, pradžioje nukovė kai kuriuos kareivius ant vieškelių, kurių vienas veda aukštyn į Bėt-Elį, o kitas – į Gibėją, atvirame lauke: apie trisdešimt Izraelio vyrų. [32] Benjaminai sakė: „Jie mūsų priversti bėgti, kaip anksčiau!“ Bet izraeliai sakė: „Bėkime ir atitraukime juos nuo miesto į vieškelius!“ [33] Taigi visi izraeliai pakilo iš savo vietos ir išsidėstė kautynių tvarka Baal-Tamare. Tuo tarpu Izraelio pasala išsiveržė iš savo vietos, ⸢esančios į vakarus nuo Gibėjos⸣[i]. [34] Prieš Gibėją atžygiavo dešimt tūkstančių vyrų, išrinktų iš viso Izraelio. Užvirė smarki kova, bet anie[j] nenuvokė, kad juos buvo beištinkanti nelaimė. [35] Ir VIEŠPATS taip sumušė Benjaminą Izraelio akivaizdoje, jog tą dieną izraeliai paklojo dvidešimt penkis tūkstančius ir šimtą Benjamino vyrų. Tie visi buvo ginkluoti kalaviju. [36] Tada benjaminai pamatė, kad jie buvo sumušti. Izraeliai buvo užleidę vietos Benjaminui, nes jie pasitikėjo pasala, kurią jie buvo pastatę prieš Gibėją. [37] Pasala skubiai puolė

---

[h] **20,31** Rk., plg. Još 8,16; M: buvo atitraukti

[i] **20,33** G(AL)S(h)V; M: iš Gebos apylinkės

[j] **20,34** T.y. benjaminai

Gibėją. Pasala veikė ryžtingai ir iškapojo visą miestą kalavijo ašmenimis. 38 Izraelių su didžiąja[k] pasala sutartas ženklas buvo tas, kad ši turėjo sukelti nuo miesto kylantį dūmų debesį, 39 o tada Izraelio vyrai turėjo apsigręžti kautynėse. Benjaminai pradėjo smogti ir užmušė apie trisdešimt Izraelio vyrų, nes jie manė: „Tikrai jis yra visiškai mūsų sumuštas, kaip pirmajame mūšyje!“ 40 Bet kai pradėjo kilti nuo miesto debesis, dūmų stulpas, Benjaminas pažvelgė atgal, ir štai visas miestas kilo į dangų! 41 Tada Izraelio vyrai apsigręžė, o Benjamino vyrai persigando, nes jie pamatė, kad juos buvo ištikusi nelaimė. 42 Tad jie pasuko nuo Izraelio vyrų į dykumos kelią. Bet kova pasivijo jį[l], ˹ir tie, kurie buvo iš miestų, juos žudė savo tarpe˺[m]. 43 Jie apsupo[n] Benjaminą, jį vijosi ˹nuo Noacho˺[o] ir jį trypė ligi vietos, esančios ties Geba[p], rytuose. 44 Iš Benjamino krito aštuoniolika tūkstančių vyrų – visi iš jų narsūs kovotojai. 45 Kai jie nusisukę bėgo į dykumą prie Rimono uolos, anie dar vieškeliuose surinko liekanų: penkis tūkstančius vyrų. Jie vijosi jį įkandin ˹ligi Gideomo˺[q] ir išmušė [dar] du tūkstančius jo vyrų. 46 Taigi iš viso tų, kurie tą dieną krito iš Benjamino, buvo dvidešimt penki tūkstančiai vyrų, ginkluotų kalaviju – visi iš jų narsūs kovotojai. 47 Bet šeši šimtai vyrų

---

[k]**20,38** Rk.; M; padaugink; ~SV

[l]**20,42** T.y. Benjaminą

[m]**20,42** Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

[n]**20,43** G(A): triuškino; G(B): iškirto

[o]**20,43** G(B); M: atilsio vieta

[p]**20,43** Rk.; M: Gibėja

[q]**20,45** Arba rk.: iki tie (t.y. benjaminai) buvo atkirsti

nusisukę bėgo į dykumą, prie Rimono uolos, ir pasiliko prie Rimono uolos keturis mėnesius. [48] O Izraelio vyrai sugrįžo pas benjaminus ir juos iškirto kalavijo ašmenimis – iš kiekvieno miesto vyrus ir gyvulius, ir visa, kas buvo galima rasti. Jie taip pat padegė visus miestus, rastus [dalyvavusius kare].

Žmonos benjaminams

21 [1] Izraelio vyrai buvo prisiekę Mispoje, sakydami: „Nė vienas iš mūsų teneduoda savo dukters Benjaminui į žmonas!“ [2] Žmonės, atėję į Bėt-Elį, sėdėjo iki vakaro Dievo akivaizdoje. Jie ⌜garsiai šaukė⌝[r] ir graudžiai verkė. [3] Jie sakė: „Kodėl, VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, tai atsitiko Izraelyje, kad šiandien pasigendama Izraelyje vienos genties?“ [4] Rytojaus dieną, anksti atsikėlę, žmonės ten pastatė aukurą ir aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas. [5] Ir izraeliai klausė: „Kas iš visų Izraelio genčių neatkilo į susirinkimą pas VIEŠPATĮ?“ Nes iškilminga priesaika buvo padaryta apie tą, kuris neatkilsiąs pas VIEŠPATĮ į Mispą: „Jis turi būti nubaustas mirtim!“ [6] Izraeliams pagailo jų brolio Benjamino, ir jie sakė: „Šiandien viena gentis yra atkirsta nuo Izraelio. [7] Ką jiems, likusiesiems, darysime, kad jie gautų žmonų? Mes esame prisiekę VIEŠPAČIUI, kad jiems neduosime savo dukterų į žmonas“. [8–9] Ir jie klausė: „Ar yra kas nors iš Izraelio genčių, kuris neatkilo pas VIEŠPATĮ į Mispą?“ Ir štai niekas nebuvo atvykęs į stovyklą, į susirinkimą, iš Jabeš-Gileado. [10] Tad bendruomenė ten pasiuntė dvylika tūkstančių vyrų iš

---

[r] **21,2** Lit. pakėlė savo balsą

narsių kovotojų ir jiems įsakė: „Eikite ir iškapokite kalavijo ašmenimis Jabeš-Gileado gyventojus, taip pat moteris ir vaikas. [11] Štai ką turite daryti: kiekvieną vyrą ir kiekvieną moterį, gulėjusią su vyru, turite atiduoti sunaikinimui, ˹o mergeles palikti gyvas!“ Ir jie taip padarė˺[s]. [12] Jie rado tarp Jabeš-Gileado gyventojų keturis šimtus netekėjusių mergaičių, kurios dar nebuvo turėjusios santykių su vyru, ir jas atvedė stovyklon į Šilą, esantį Kanaano šalyje. [13] Paskui visa bendruomenė pasiuntė žodį benjaminams, kurie laikėsi prie Rimono uolos, ir paskelbė jiems taiką. [14] Tuo metu Benjaminas sugrįžo, o jie atidavė jiems moteris, kurias buvo palikę gyvas iš Jabeš-Gileado moterų. Bet jiems neužteko jų. [15] Tauta gailėjosi Benjamino, nes VIEŠPATS buvo padaręs spragą Izraelio gentyse. [16] Taigi bendruomenės vyresnieji klausė: „Kaip parūpinsime žmonų likusiesiems, nes Benjamino moterys išnaikintos?“ [17] Jie pridūrė: „˹Kaip išliks Benjamino ištrūkėliai˺[t] ir gentis nebus išdildyta iš Izraelio? [18] Tačiau mes negalime jiems duoti žmonų iš savo dukterų, nes izraeliai buvo prisiekę, sakydami: ‚Tebūnie prakeiktas, kas duotų moterų Benjaminui!’“ [19] Tad jie sakė: „Štai įvyksta metinė VIEŠPATIES šventė Šile, esančiame į šiaurę nuo Bėt-Elio, į rytus nuo vieškelio, vedančio iš Bėt-Elio aukštyn į Šechemą, ir į pietus nuo Lebonos“. [20] Ir jie įsakė benjaminams: „Nuėję tykokite vynuogynuose [21] ir stebėkite! Kai tik Šilo dukterys išeis šokti ratelių, išeikite iš vynuogynų ir, pagriebę kiekvienas sau žmoną iš Šilo

---

[s]**21,11** G(BR); ~M

[t]**21,17** G(L); M: Benjamino ištrūkėlių nuosavybė

dukterų, pareikite į Benjamino šalį. 22 O kai jų tėvai ar broliai ateis ⸢pas mus skųstis, jiems sakysime: ‚Būkite jiems malonūs, nes ⸢nė vienas iš jų⸣[u] nepaėmė sau žmonos karu, nei jūs patys jiems⸣[v] davėte, nes tuo atveju būtumėte nusikaltę’“. 23 Benjaminai taip padarė. Jie pasiėmė žmonų, kiek reikėjo jų skaičiui, iš šokėjų, kurias jie pasigavo. Nuėję jie sugrįžo į savo veldinį, atstatė miestus ir gyveno juose. 24 Tuo metu izraeliai iš ten išsiskirstė, kiekvienas [eidamas] į savo gentį ir giminę. Kiekvienas iš jų išėjo iš ten į savo veldinį. 25 Tomis dienomis nebuvo karaliaus Izraelyje. Kiekvienas darė taip, kaip jam atrodė tinkama.

---

[u]**21,22** GSV; M: nė vienas iš mūsų

[v]**21,22** Arba rk. (plg. GS(h)V): pas jus skųstis, jiems sakykite: ‚Būkite mums malonūs, nes nė vienas iš mūsų nepaėmė sau žmonos karu, nei jūs patys mums

RŪTA

Noomė ir Rūta

1 [1] Tuo laiku, kai teisė teisėjai, badas kilo šalyje. Vienas vyras iš Judo Bet-liejaus ėjo apsigyventi kaip ateivis Moabo laukuose – jis pats, jo žmona ir jo abu sūnūs. [2] Tas vyras vadinosi Elimelechas, jo žmona – Noomė, o jo abu sūnūs – Machlonas ir Kiljonas. Jie buvo efratiečiai iš Judo Betliejaus. Jie atėjo į Moabo laukus ir ten pasiliko. [3] Paskui mirė Elimelechas, Noomės vyras, ir ji pasiliko su savo abiem sūnumis. [4] Jie vedė žmonas moabietes. Viena vadinosi Orpa, o kita – Rūta. Jie ten išgyveno apie dešimtį metų. [5] Paskui mirė ir juodu, Machlonas ir Kiljonas. Taigi ta moteris liko be savo abiejų sūnų ir be savo vyro. [6] Ji pakilo su marčiomis grįžti iš Moabo laukų, nes buvo girdėjusi Moabo laukuose, kad VIEŠPATS parodęs rūpestį savo žmonėms, suteikdamas jiems duonos. [7] Taigi ji išvyko iš vietos, kurioje buvo gyvenusi, ir abi jos marčios drauge su ja. Joms einant keliu, norint sugrįžti į Judo šalį, [8] Noomė tarė savo abiem marčioms: „Eikite, grįžkite kiekviena į savo motinos namus! VIEŠPATS tegul parodo jums malonę, kaip ją parodėte mirusiesiems ir man pačiai. [9] Tegul VIEŠPATS jums duoda rasti atilsio vietą kiekvienai savo vyro namuose“. Ir ji pabučiavo jas. Jos pradėjo balsiai verkti [10] ir jai tarė: „Ne! Mes norime grįžti su tavim pas tavo žmones!“ [11] Bet Noomė tarė: „Grįžkite, mano dukterys! Kodėl norite eiti su manim? Argi dar turiu sūnų savo įsčiose, kad jie galėtų jums tapti

vyrais? 12 Grįžkite, mano dukterys, eikite, nes aš per sena, kad galėčiau ištekėti! Jei manyčiau: ‚Aš turiu viltį’, net jei šiąnakt ištekėčiau ir dar pagimdyčiau sūnų, – 13 argi jūs lauktumėte, kol jie užaugs? Argi dėl to susilaikytumėte nuo santuokos? Ne, mano dukterys! Mano dalia daug kartesnė už jūsų, nes VIEŠPATIES ranka yra išėjusi prieš mane“. 14 Tada jos vėl pradėjo balsiai verkti. Orpa [atsisveikindama] pabučiavo savo anytą, o Rūta laikėsi prikibus prie jos[a]. 15 Bet ji tarė: „Štai tavo dieverienė sugrįžo pas savo žmones ir pas savo dievą[b]. Sugrįžk ˹ir tu˺[c] savo dieverienei iš paskos!“ 16 Tačiau Rūta atsakė: „Neversk manęs tave palikti, apsigręžti ir tavęs nesekti! Nes kur tu eisi, aš eisiu, ir kur tu pasiliksi, aš pasiliksiu. Tavo tauta bus mano tauta, ir tavo Dievas – mano Dievas! 17 Kur tu mirsi, aš mirsiu ir ten noriu būti palaidota. Tegul VIEŠPATS man daro taip, ˹kaip nori˺[d]: tik mirtis atskirs mane nuo tavęs!“ 18 Matydama, kad ši buvo tvirtai pasiryžusi eiti su ja, ji liovėsi jai kalbėjusi. 19 Taigi jos abi ėjo, kol atėjo į Betliejų. Joms atėjus į Betliejų, visas miestas sujudo dėl jų, ir [moterys] klausė: „Ar šita yra Noomė?“ 20 Bet ji joms atsakė: „Nevadinkite manęs Noome[e], mane vadinkite Mara[f], nes Visagalis mane labai apkartino. 21 Aš išvykau pasiturinti, o tuščią VIEŠPATS mane pargrąžino. Kodėl vadinate mane

---

[a] **1,14** T.y. prie savo anytos

[b] **1,15** Arba: dievus

[c] **1,15** GS; ~ M

[d] **1,17** Lit. ir dar daugiau taip

[e] **1,20** T.y. Meiliąja

[f] **1,20** T.y. Apkartusiąja

Noome, VIEŠPAČIUI mane pasmerkus[g], Visagaliui padarius man bloga?“ [22] Taigi pargrįžo Noomė ir su ja moabietė Rūta, jos marti. Ji pargrįžo iš Moabo laukų. Jos atvyko į Betliejų miežių pjūties pradžioje.

Rūta Boazo lauke

2 [1] Noomė turėjo giminaitį iš vyro pusės, turtingą žemės savininką iš Elimelecho giminės, vardu Boazą. [2] Moabietė Rūta tarė Noomei: „Aš norėčiau eiti į lauką ir rankioti varpas paskui tą, kurio akyse rasiu malonę“. Ta jai tarė: „Eik, mano dukterie!“ [3] Taigi ji ėjo ir atėjusi rankiojo lauke paskui pjovėjus. Jai netyčia pasitaikė sklypas lauko, priklausančio Boazui, kilusiam iš Elimelecho giminės. [4] Kaip tik tuo metu Boazas, atėjęs iš Betliejaus, pasveikino pjovėjus: „VIEŠPATS su jumis!“ Tie jam atsiliepė: „Tegul VIEŠPATS laimina tave!“ [5] Tada Boazas paklausė savo berną, prižiūrėjusį pjovėjus: „Kieno šita mergina?“ [6] Bernas, kuris prižiūrėjo pjovėjus, atsakė: „Ji yra mergina moabietė, pargrįžusi su Noome iš Moabo laukų. [7] Ir ji prašė: ‚Leisk man, meldžiu, rankioti ir pasirinkti tarp pėdų paskui pjovėjus’. Taigi ji atėjo ir pasiliko. Nuo ryto iki dabar ji tik valandėlę liovėsi[h] [rankiojusi]“. [8] Boazas tarė Rūtai: „Klausykis[i], mano dukterie! Neik į kitą lauką rankioti ir nepereik iš čia, bet laikykis čia prie mano tarnaičių. [9] Tavo akys tegul žiūri į lauką, kurį jie pjauna, ir eik paskui jas. Aš gi įsakiau bernams tavęs nepaliesti. Ištroškusi nueik prie

---

[g] **1,21** Lit. paliudijus prieš mane

[h] **2,7** Rk. pgl. GS

[i] **2,8** Lit. Argi negirdėjai

ąsočių ir atsigerk to, ką pasisemia bernai“. [10] Parpuolus kniūpsčia ir nusilenkus į žemę, ji jam tarė: „Kodėl esi man toks maloningas, jog manim susidomėjai, nors aš esu svetimtautė?“ [11] Boazas jai atsakė: „Man viską išsamiai papasakojo, ką tu, tavo vyrui mirus, esi padariusi savo anytai ir kaip, palikusi savo tėvą, motiną ir gimtąją šalį, vykai pas tautą, kurios anksčiau nepažinai. [12] Teatlygina tau VIEŠPATS už tavo darbą, ir pilnutinis užmokestis tegul tau tenka nuo VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, pas kurį atėjai glaustis po jo sparnais!“ [13] Ji tarė: „Tu esi man maloningas, mano valdove, nes mane paguodei ir draugiškai prabilai į savo tarnaitę, nors aš ir nesu tokia, kaip kuri nors iš tavo tarnaičių!“ [14] Valgymo metu Boazas jai tarė: „Prieik čia, valgyk duonos ir dažyk savo kąsnelį rūgščiame vyne!“ Tada ji atsisėdo šalia pjovėjų, o jis pasiekė jai paskrudintų grūdų. Ji valgė, pasisotino ir dar turėjo likučių. [15] Jai atsikėlus rinkti, Boazas įsakė savo bernams: „Tegul ji renka ir tarp pėdų, ir neužkabinėkite jos! [16] Dargi išpešiokite jai iš glėbelių ir palikite, kad ji susirinktų, ir nebarkite jos!“ [17] Taigi ji rinko lauke iki vakaro. Jai iškūlus, ką buvo surinkusi, buvo mažne efa miežių. [18] Užsikėlusi ji parėjo į miestą ir ⌜parodė savo anytai⌝[j], ką buvo surinkusi. Paskui ištraukusi jai davė, ką likusio ji buvo palaikiusi iš to, kuo pasisotino. [19] Jos anyta ją paklausė: „Kur šiandien rinkai? Kur dirbai? Tebūnie palaimintas tas, kurs susidomėjo tavim!“ Tada ji papasakojo savo anytai, pas ką ji buvo dirbusi, ir sakė: „Tas vyras, pas kurį šiandien dirbau, vadinasi Boazas“. [20] Noomė tarė savo marčiai: „Jis tebūnie palaimintas

---

[j]**2,18** 2MssSV; M: jos anyta pamatė

VIEŠPATIES, kurio malonė nėra palikusi nei gyvųjų, nei mirusiųjų!“ Ir Noomė jai pridūrė: „Tas vyras yra mums artimas giminietis; jis yra vienas iš mūsų išpirkėjų“. [21] Moabietė Rūta tarė: „Jis man dar sakė: ‚Laikykis prie mano bernų, kol jie pabaigs visą mano pjūtį!’“ [22] Noomė tarė savo marčiai Rūtai: „Gerai, mano dukterie, kad išeini su jo tarnaitėmis. Tad nesikabinės prie tavęs kitame lauke“. [23] Taigi ji rinkdama laikėsi prie Boazo tarnaičių, kol pasibaigė miežių bei kviečių pjūtis, ir gyveno pas savo anytą.

Boazo klojime

3 [1] Jos anyta Noomė jai tarė: „Mano dukterie, argi neturėčiau tau paieškoti atilsio vietos, kur tau gerai klotųsi? [2] Dabar: ar Boazas, su kurio tarnaitėmis buvai, nėra mūsų giminietis? Štai jis šįvakar vėtys ⌜miežius klojime⌝[k]. [3] Taigi nusiplauk, pasitepk, apsivilk viršutinį drabužį ir nusileisk į klojimą! Neleisk savęs pastebėti tam vyrui, iki jis bus baigęs valgyti ir gerti! [4–5] Jam atsigulus, įsidėmėk vietą, kur jis guli, nuėjusi atidenk vietą prie jo kojų ir atsigulk! Tada jis tau pasakys, kas tau daryti“. Ji jai tarė: „Darysiu viską, ką man sakai“. [6] Taigi ji nusileido į klojimą ir pasielgė lygiai taip, kaip jos anyta jai buvo įsakiusi. [7] Pavalgęs, atsigėręs ir linksmai nusiteikęs Boazas nuėjo atsigulti grūdų krūvos gale. Patylom priėjusi, ji atidengė vietą prie jo kojų ir atsigulė. [8] Kai vidunaktį tas vyras išsigandęs išbudo ir ⌜pasilenkė į priekį⌝[l], pasirodė moteris, gulinti prie jo

---

[k]**3,2** Lit. miežių klojimą

[l]**3,8** Arba: apsivertė

kojų. [9] Jis paklausė: „Kas tu esi?“ Ji atsakė: „Aš esu tavo tarnaitė Rūta. Išplėsk savo drabužio skverną[m] ant savo tarnaitės, nes tu esi išpirkėjas!“ [10] Jis tarė: „Būk tu VIEŠPATIES palaiminta, mano dukterie! Tu parodei savo paskesniąją meilę esant gražesnę už pirmąją, neidama paskui vaikinus, beturčius ar turtingus. [11] Taigi dabar, mano dukterie, nebijok! Viską, ką sakai, tau padarysiu. Juk visi ˹mano tautiečiai vartuose˺[n] žino, kad tu esi šauni moteris. [12] O dabar: nors tiesa, kad aš esu išpirkėjas, tačiau yra dar [kitas] išpirkėjas, artimesnis už mane. [13] Pasilik [čia] šiąnakt! O rytmetį, jei jis tave išpirks, gerai; tegul jis išperka. O jei jis nenorės tavęs išpirkti, tai, kaip VIEŠPATS gyvas, aš tave išpirksiu! Gulėk iki ryto!“ [14] Taigi ji gulėjo prie jo kojų iki ryto. Paskui ji atsikėlė, kai dar negalėjo vienas kito atpažinti. Mat jis pagalvojo: „Niekas tenežino, kad moteris buvo atėjusi į klojimą“. [15] Ir jis tarė: „Duok skarą, kuria esi apsisiautusi, ir ją tvirtai laikyk“. Ji laikė ją, o jis atseikėjo jai šešis [saikus] miežių ir užkėlė ant jos. Paskui ji parėjo į miestą. [16–17] Jai parėjus pas savo anytą, ta paklausė: „Kaip tau buvo, mano dukterie?“ Tada ji papasakojo jai viską, ką tas vyras jai buvo padaręs. Ir ji pridūrė: „Šituos šešis [saikus] miežių jis man davė, nes sakė: ‚Tu neturi grįžti tuščiomis rankomis pas savo anytą‘“. [18] Ši tarė: „Palūkėk, mano dukterie, kol patirsi, kaip tas dalykas išeis, nes tas vyras nenurims, kol tą dalyką galutinai sutvarkys – dar šiandien!“

---

[m]**3,9** Lit. sparną

[n]**3,11** Lit. mano tautiečių vartai

Boazas veda Rūtą

4 [1] O Boazas nuėjo aukštyn prie vartų ir ten atsisėdo. Kaip tik tuo metu ėjo pro šalį tas išpirkėjas, apie kurį Boazas buvo kalbėjęs. Jis[o] prabilo: ,,Pasuk tu, tas ir tas, į šalį ir sėskis čia!' Šis pasukęs atsisėdo. [2] Paėmęs dešimtį vyrų iš miesto vyresniųjų, jis tarė: „Sėskitės čia!“ Ir jie atsisėdo. [3] Jis tarė išpirkėjui: „Lauko sklypą, priklausiusį mūsų giminaičiui Elimelechui, parduoda Noomė, pargrįžusi iš Moabo laukų. [4] Aš pagalvojau: tau pasiūlysiu, sakydamas: ‚Nupirk [jį] sėdinčiųjų ir mano tautos vyresniųjų akivaizdoje! Jei nori išpirkti, išpirk. O jei nenori išpirkti, pasakyk man, kad žinočiau, nes, išskyrus tave, nėra nė vieno, kuris privalėtų išpirkti, o aš einu po tavęs'“. Jis atsakė: „Aš išpirksiu“. [5] Tada Boazas tarė: „Tą dieną, kai pirksi lauką iš Noomės rankų, nupirksi ir moabietę Rūtą, velionio žmoną, kad prikeltum velionio vardą jo palikimui“. [6] Išpirkėjas tarė: „Negaliu sau išpirkti, kitaip pakenkčiau savo paties palikimui. Tu pats sau išpirk, ką aš turėčiau išpirkti, nes negaliu išpirkti“. [7] Seniau toks buvo Izraelyje [paprotys], kai atlikdavo išpirką ar išmainą, norint patvirtinti bet kokį perleidimą: vienas nusiaudavo kurpę ir paduodavo kitam. Tai laikydavo patvirtinimu Izraelyje. [8] Taigi, kai išpirkėjas tarė Boazui: „Pirk sau“, tas nusiavė kurpę[p]. [9] Tada Boazas tarė vyresniesiems ir visiems žmonėms: „Jūs šiandien esate liudytojai, kad nusipirkau iš Noomės rankų viską, kas priklausė Elimelechui, ir viską, kas

---

[o]**4,1** T.y. Boazas

[p]**4,8** G + ir jam padavė

priklausė Kiljonui ir Machlonui. [10] Taip pat ir moabietę Rūtą, Machlono žmoną, nusipirkau į žmonas, norėdamas prikelti velionio vardą jo palikimui, kad velionio vardas neliktų išdildytas iš jo giminaičių ir iš jo vietovės vartų. Jūs esate šiandien liudytojai!“ [11] Visi žmonės, esantys vartuose, ir vyresnieji sakė: „[Mes esame] liudytojai! VIEŠPATS tepadaro moterį, ateinančią į tavo namus, kaip Rachelę ir Lėją, kuriedvi įkūrė Izraelio namus! Pasidaryk galingas Efratoje, ir tebūna garsus tavo vardas Betliejuje! [12] Tebūna tavo namai kaip namai Pereso, kurį Tamara pagimdė Judui, per palikuonis, kurių VIEŠPATS tau duos iš šitos merginos!“

Rūta pagimdo sūnų

[13] Taigi Boazas vedė Rūtą, ir ji tapo jam žmona. Jam įėjus pas ją, VIEŠPATS leido jai tapti nėščia, ir ji pagimdė sūnų. [14] Tada moterys sakė Noomei: „Tebūna pagirtas VIEŠPATS, kuris šiandien nepaliko tavęs be išpirkėjo! Ir tebūna garsinamas jo vardas Izraelyje! [15] Jis bus tau atgaivintojas ir aprūpintojas tavo senatvėje, nes jį pagimdė tavo marti, kuri myli tave, kuri tau reiškia daugiau negu septyni sūnūs!“ [16] Paėmusi kūdikį, Noomė jį pridėjo prie savo krūtinės ir jam tapo aukle. [17] Kaimynės davė jam vardą, sakydamos: „Sūnus gimė Noomei!“ Jos jį praminė Obedu. Šis buvo Dovydo tėvo Jišajo tėvas.

Dovydo genealogija

[18] Šitie yra Pereso palikuonys: Peresui gimė Chesronas, [19] Chesronui gimė Ramas, Ramui gimė Aminadabas, [20] Aminadabui gimė Nachšonas, Nachšonui gimė

Salmonas, [21] Salmonui gimė Boazas, Boazui gimė Obedas, [22] Obedui gimė Jišajas, o Jišajui gimė Dovydas.

PIRMOJI SAMUELIO KNYGA

PASAKOJIMAS APIE SAMUELĮ (1, 1–7, 17)

Onos įžadas ir Samuelio gimimas

1 [1] Buvo vienas vyras iš Ramataimo, - sūfas[a] iš Efraimo kalnyno, vardu Elkana, Sūfo sūnaus Tochaus sūnaus Elihaus sūnaus Jerochamo sūnus, efratietis. [2] Jis turėjo dvi žmonas. Viena vadinosi Ona[b], o kita – Penina. Penina turėjo vaikų, o Ona neturėjo vaikų. [3] Tas vyras kasmet nukildavo iš savo miesto garbinti ir aukoti kariuomenių VIEŠPAČIUI Šile. Ten abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, ėjo VIEŠPAČIUI kunigų pareigas. [4] Vieną dieną Elkana aukojo auką. Jis davė [priklausomas] dalis savo žmonai Peninai ir visiems jos sūnums bei dukterims, [5–6] o Onai jis davė vieną dalį, ˹tokią pat, kaip jų˺[c], nes jis mylėjo Oną, nors VIEŠPATS buvo užrakinęs jos įsčias. [7] Taip jis darydavo kas metai. Kada tik ji atkildavo į VIEŠPATIES namus, anoji taip ją erzindavo, kad ji verkdavo ir negalėdavo valgyti. [8] Bet jos vyras Elkana jai tarė: „Ona, ko verki ir ko nevalgai? Ko liūdi tavo širdis? Argi aš nesu tau vertesnis už dešimtį sūnų?“ [9] Pavalgius Šile, Ona atsikėlė ˹ir atsistojo VIEŠPATIES akivaizdoje˺[d].

---

[a] **1,1** Rk.; M; ṣūfai

[b] **1,2** Hbr. Channā

[c] **1,5-6** Rk.

[d] **1,9** G; ~M

Tuo tarpu kunigas Elis sėdėjo kėdėje prie VIEŠPATIES šventyklos durų staktos. [10] Ji su apkartusia siela meldėsi VIEŠPAČIUI ir gailiai verkė. [11] Ir ji padarė įžadą, sakydama: „Kariuomenių VIEŠPATIE, jei tikrai pažvelgsi į savo tarnaitės sielvartą, mane atsiminsi ir nepamirši savo tarnaitės, bet duosi savo tarnaitei vyrišką palikuonį, aš jį atiduosiu VIEŠPAČIUI per visą jo gyvenimo laiką. ˹Jis negers vyno ar stipraus gėrimo˺[e], ir skustuvas neužeis ant jo galvos“. [12] Kai ji ilgai meldėsi VIEŠPATIES akivaizdoje, Elis stebėjo jos burną. [13] Kadangi Ona kalbėjo savo širdyje – tik jos lūpos krutėjo, bet jos balso visai nesigirdėjo, – Elis pamanė ją esant girtą. [14] Tad Elis prabilo į ją: „Kaip ilgai rodysies pasigėrusi? Išsiblaivėk nuo vyno!“ [15] Bet Ona atsakė: „Ne, viešpatie! Aš esu sielvartinga[f] moteris. Negėriau nei vyno, nei stipraus gėrimo, bet išliejau savo sielą VIEŠPATIES akivaizdoje. [16] Nelaikyk savo tarnaitės netikusia moterimi, nes iš didelio reikalo ir sielvarto ˹taip ilgai˺[g] kalbėjau“. [17] Elis atsakė: „Eik rami, o Izraelio Dievas tegul patenkina tavo prašymą, su kuriuo kreipeis į jį“. [18] Ji tarė: „O kad malonėtum atsiminti savo tarnaitę!“ Paskui ta moteris nuėjo savo keliu ir, ˹įėjusi į kulto kambarį˺[h], valgė[i], ir jos veidas nebebuvo [liūdnas]. [19] Anksti rytą atsikėlę ir kniūpsti pagarbinę VIEŠPATĮ, jie grįžo ir parėjo į savo namus, į Ramą. Elkana turėjo santykių su savo žmona

---

[e] **1,11** 4QSam(a)G; ~M

[f] **1,15** Lit. kietos dvasios

[g] **1,16** Lit. ligšiol

[h] **1,18** G;~M

[i] **1,18** G + su savo vyru ir gėrė

Ona, ir VIEŠPATS atsiminė ją. [20] Metams sukakus, Ona tapo nėščia ir pagimdė sūnų. Ji praminė jį Samueliu[j], nes [ji sakė]: „Iš VIEŠPATIES jį išmeldžiau“.

Įžado ištesėjimas

[21] Kai vyras Elkana ėjo aukštyn su visais savo namiškiais aukoti VIEŠPAČIUI metinės aukos ir savo įžado aukos, [22] Ona nėjo, bet sakė savo vyrui: „[Pasiliksiu,] iki berniukas bus nujunkytas. Paskui jį nuvesiu, kad jis pasirodytų VIEŠPATIES akivaizdoje ir ten pasiliktų visam laikui“. [23] Jos vyras Elkana jai pritarė: „Daryk, kaip tau atrodo gera. Lik namie, iki jį būsi nujunkiusi. Tik kad VIEŠPATS leistų ištesėti tavo[k] pažadą!“ Taigi žmona pasiliko namie ir žindė savo sūnų, iki jį nujunkė. [24] O kai ji buvo jį nujunkiusi, ji vedė jį aukštyn su savim, drauge su ⸢treigiu jaučiu⸣[l], viena efa miltų ir vynmaišiu vyno. Ji atvedė jį į Šilo VIEŠPATIES namus, ⸢nors berniukas tebebuvo jaunutėlis⸣[m]. [25] Papjovę jautį, jie atvedė berniuką pas Elį. [26] Ir ji tarė: „O, mano viešpatie! Kaip tikrai tu gyvas, mano viešpatie, aš esu ta moteris, kuri čia stovėjo šalia tavęs, melsdamasi VIEŠPAČIUI. [27] Šito berniuko meldžiau ir VIEŠPATS išklausė mano prašymą, su kuriuo kreipiaus į jį. [28] Taigi ir aš leidžiu VIEŠPAČIUI išreikalauti jį [iš manęs]. Kol jis gyvens,

---

[j] **1,20** Hbr. Šemūėl

[k] **1,23** G4QSam(a); M: savo

[l] **1,24** G4QSam(a); M: trimis jaučiais; G4QSam(a) + ir duona

[m] **1,24** G: ir berniukas buvo su jais (G(O): su ja)

tebūnie laikomas VIEŠPATIES išreikalautu“. Ir ˹ji ten paliko jį VIEŠPAČIUI˺[n].

Onos gyriaus giesmė

2 [1] ˹Ona melsdamasi˺[o] tarė: „Mano širdis džiūgauja VIEŠPAČIU, mano ragas[p] ˹mano Dievo˺[q] pakeltas. Mano burna plačiai atsiveria prieš mano priešus, nes džiaugiuos tavo pagalba. [2] Nes[r] niekas nėra toks šventas, kaip VIEŠPATS, [nes be tavęs nėra kito] ir nėra uolos, kaip mūsų Dievas. [3] Nekalbėkite taip daug išdidžiai[s], ˹teneišeina, kas įžūlu˺[t], iš jūsų burnos! Nes VIEŠPATS yra žinantis Dievas, ir jo įvertinami darbai. [4] Karžygių lankas sulaužomas, o klumpantieji apsijuosia jėga. [5] Sotieji pasidarė samdiniai už duoną, o alkanieji nusipenėjo maistu[u]. Nevaisingoji pagimdė septynis, o daugelio sūnų motina sunyko. [6] VIEŠPATS numarina ir atgaivina, nuveda žemyn į šeolį[v] ir atveda aukštyn. [7] VIEŠPATS padaro neturtingą ir turtingą. Jis nužemina, jis ir išaukština. [8] Jis pakelia iš dulkių vargšą, iš pelenų duobės išaukština beturtį, kad juos pasodintų greta kunigaikščių ir jiems duotų paveldėti garbės sostą. Nes

---

[n]**1,28** G(BO)4QSam(a); M: ten jis kniūpsčias (G(L)SV: jie kniūpsti) pagarbino VIEŠPATĮ

[o]**2,1** G: Ji

[p]**2,1** Ragas – galybės simbolis.

[q]**2,1** G; M4QSam(a): VIEŠPATIES

[r]**2,2** 4QSam(a)G; ~M

[s]**2,3** M + išdidžiai

[t]**2,3** G; M: [tik] kas įžūlu, išeina

[u]**2,5** Arba: vėl

[v]**2,6** T.y. mirusiųjų buveinę

VIEŠPAČIUI priklauso žemės šulai, ir ant jų jis parėmė pasaulį. [9] Jis apsaugo savo ištikimųjų kojas[w], o bedieviai žūsta[x] tamsoje, nes ne [savo] jėga žmogus pasiekia pergalę. [10] ˹VIEŠPATS – bus sutriuškinti jo priešininkai˺[y]. Aukščiausiasis[z] sugriaus danguje. VIEŠPATS teis žemės kraštus. Jis duos stiprybės savo karaliui ir išaukštins savo pateptojo ragą[a]“. [11] Paskui ˹[Ona] parvyko Ramą˺[b], o berniukas tarnavo VIEŠPAČIUI kunigo Elio priežiūroje.

Elio sūnų nedoras elgesys

[12] Elio sūnūs buvo nenaudėliai: jie nepaisė VIEŠPATIES, [13] ˹nei to, ką kunigai turėjo teisę gauti iš žmonių˺[c]. Kam nors aukojant auką, kai mėsa tebevirdavo, ateidavo kunigo tarnas, laikydamas rankoje trižarę šakę. [14] Jis [ją] įsmeigdavo į katilą ar į puodą, ar į virintuvą, ar į kaistuvą. Viską, ką iškeldavo šakė, pasiimdavo kunigas. Taip jie darė Šile visiems izraeliams, kurie ten ateidavo. [15] Be to, prieš jiems sudeginant taukus, kunigo tarnas ateidavo ir sakydavo aukojančiam vyrui: „Duok mėsos, kad pakepčiau kunigui, nes jis nepriims iš tavęs virtos mėsos, tik žalią!“ [16] Jei jam tas vyras atsakydavo: „Tegul jie pirma sudegina taukus, paskui pasiimk, ko geidžia tavo siela“, jis sakydavo: „Ne, dabar pat tu turi duoti; o jei ne,

---

[w]**2,9** 4QSam(a): kelią

[x]**2,9** Lit. nutildomi

[y]**2,10** G4QSam(a): VIEŠPATS sutriuškins savo priešininkus.

[z]**2,10** Arba: Elis (senovinis Dievo vardas); M: Prieš jį

[a]**2,10** T.y. leis jam švęsti pergalę

[b]**2,11** G; M: Elkana parėjo į Ramą, į savo namus

[c]**2,13** G; M: Taip kunigai buvo įpratę elgtis su žmonėmis:

paimsiu prievarta!“. [17] Taigi tų vaikinų nuodėmė pasidarė labai didelė VIEŠPATIES akivaizdoje, nes jie paniekino VIEŠPATIES auką. [18] Tuo pat metu Samuelis tarnavo VIEŠPATIES akivaizdoje – berniukas, apsijuosęs lininiu ėfodu. [19] Jo motina jam dar padarydavo mažą viršutinį švarką be rankovių ir kasmet jam atnešdavo, atkildama su savo vyru metinės aukos aukoti. [20] Elis, laimindamas Elkaną ir jo žmoną, sakydavo: „Tegul VIEŠPATS tau duoda palikuonių iš šitos moters vietoj to, kuris buvo išprašytas, kurį ˹ji pašventė˺[d] VIEŠPAČIUI!“ Paskui jie[e] pareidavo į savo namus. [21] VIEŠPATS aplankė Oną: ji dar[f] pagimdė tris sūnus ir dvi dukteris. O berniukas Samuelis augo ˹VIEŠPATIES akivaizdoje˺[g]. [22] Elis buvo labai senas. Girdėdamas viską, ką jo sūnūs darė izraeliams[h], [23] jis jiems sakydavo: „Kodėl darote tokius dalykus, apie kuriuos aš girdžiu[i] iš ˹visos VIEŠPATIES tautos˺[j]? [24] Ne, mano sūnūs! Juk tai nėra gera paskala, kurią girdžiu VIEŠPATIES žmones skleidžiant. [25] Jei žmogus nusideda žmogui, Dievas jam tarpininkaus. Bet jei žmogus nusideda VIEŠPAČIUI, kas jam begalės tarpininkauti?“ Tačiau jie neklausė savo tėvo įspėjimo, nes VIEŠPATS

---

[d]**2,20** 4QSam(a); GSV: tu pašventei

[e]**2,20** 4QSam(a)G: tas vyras

[f]**2,21** G4QSam(a); M: tapo nėščia ir

[g]**2,21** 4QSam(a); M: prie VIEŠPATIES

[h]**2,22** G4QSam(a); M: visam Izraeliui. M dar + ir kad jie suguldavo su moterimis, tarnaujančiomis susitikimo padangtės prieangyje (~G4QSam(a))

[i]**2,23** M + jūsų piktus darbus; ~G

[j]**2,23** G; M: visų šitų žmonių

norėjo jiems siųsti mirtį. [26] Tuo tarpu berniukas Samuelis vis augo ir labiau įsiteikė VIEŠPAČIUI ir žmonėms.

Nežinomo Dievo vyro grasinimas

[27] Vienas Dievo vyras atėjo pas Elį ir jam tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Aš aiškiai apsireiškiau tavo protėvio namams, kai jie tebebuvo Egipte, priklausydami Faraono namams. [28] Jį išsirinkau kunigu iš visų Izraelio genčių, kad užliptų prie mano aukuro, degintų smilkalus ir nešiotų ėfodą[k]. Ir atidaviau tavo protėvio namams visas izraelių ugnim deginamas aukas. [29] Kodėl ⌜žvelgi godžia akim⌝[l] į mano aukas ir dovanas ir gerbi savo sūnus labiau už mane, leisdamas jiems[m] penėtis visų Izraelio dovanų pirmąja dalimi mano akivaizdoje[n]?' [30] Todėl VIEŠPATS, Izraelio Dievas, pareiškia: ‚Tikrai pažadėjau, kad tavo namai ir tavo protėvio namai per amžius kunigaus[o] mano akivaizdoje'. Bet dabar VIEŠPATS pareiškia: ‚Tai tebūna toli nuo manęs! Nes [tik] tuos, kurie mane gerbia, aš pagerbsiu, o tie, kurie mane niekina, bus prakeikti! [31] Štai ateina dienos, kai aš nukirsiu tavo palikuonis ir tavo protėvių namų palikuonis[p], [32] ir niekad nebebus sulaukusio senatvės tavo namuose. [33] Vyras, kurio tau neatkirsiu nuo savo aukuro, [bus paliktas,] kad išverktų

---

[k] **2,28** M + mano akivaizdoje; ~ G4QSam(a)

[l] **2,29** Rk. pgl. G(B)

[m] **2,29** Rk.; M: jums

[n] **2,29** G; M: tautai

[o] **2,30** Lit. vaikščios

[p] **2,31** M + 32b ir 29a variantus: ir nebebus sulaukusio senatvės tavo namuose. 32 Tada godžia akimi žiūrėsi į visą gerą, ką jis padarys Izraeliui (~G(B)4QSam(a))

⸢savo akis ir krimstų savo⸣[q] širdį, tačiau visa didžioji tavo namų dalis turės mirti ⸢nuo vyrų kalavijo⸣[r]. [34] Ir tai, kas atsitiks abiem tavo sūnums, Chofniui ir Pinechasui, tebūna tau ženklas: tą pačią dieną jie abu mirs. [35] O aš sau prikelsiu ištikimą kunigą, kuris elgsis taip, kaip sumanau ir noriu. Jam pastatysiu pastovius namus, ir jis visą amžių kunigaus[s] mano pateptojo akivaizdoje. [36] Tada, kas tik bebus išlikęs iš tavo namų, ateis nusimesti kniūpsčias prieš jį už sidabrinuką ar duonos kepaliuką ir tars: ‚Priskirk mane, meldžiu, prie vienos kurios iš kunigijų, kad gaučiau užkąsti duonos kąsnelį'".

Samuelio pašaukimas

3 [1] Berniukas Samuelis tarnavo VIEŠPAČIUI Elio priežiūroje, VIEŠPATIES žodis buvo retenybė tomis dienomis. Nebuvo dažno pranašiško regėjimo. [2] Tuomet Elis gulėjo savo vietoje. Jo akys buvo pradėjusios temti; jis nebegalėjo matyti. [3] Dievo žiburys dar nebuvo užgesęs, o Samuelis gulėjo VIEŠPATIES šventykloje, kur buvo Dievo skrynia. [4] Tada VIEŠPATS pašaukė: ⸢„Samueli! Samueli!⸣[t]", o šis atsiliepė: „Aš čia!" [5] Nubėgęs pas Elį, jis sakė: „Aš čia, nes mane šaukei!" Bet tas atsakė: „Aš tavęs nešaukiau; vėl gulkis!" Nuėjęs jis atsigulė. [6] VIEŠPATS dar kartą pašaukė: „Samueli!" Atsikėlęs Samuelis nuėjo pas Elį ir tarė: „Aš čia, nes mane šaukei!" Bet tas atsakė: „Aš nešaukiau tavęs, mano sūnau; vėl gulkis!" [7] O

---

[q]**2,33** G4QSam(a)Lat; M: tavo akis ir krimstų tavo

[r]**2,33** G4QSam(a)

[s]**2,35** Lit. vaikščios

[t]**3,4** G(B)4QSam(a); M: Samueliui

Samuelis dar nebuvo pažinęs VIEŠPATIES, nes jam dar nebuvo apreikštas VIEŠPATIES žodis. [8] VIEŠPATS vėl, trečiąjį kartą, pašaukė Samuelį. Atsikėlęs jis nuėjo pas Elį ir tarė: „Aš čia, nes mane šaukei!“ Tada Elis suprato, kad VIEŠPATS šaukia berniuką. [9] Ir Elis tarė Samueliui: „Nuėjęs atsigulk ir jei tave pašauks, sakyk: ‚Kalbėk, VIEŠPATIE, nes tavo tarnas klauso!’“ Nuėjęs Samuelis atsigulė į savo vietą. [10] VIEŠPATS atėjęs atsistojo ir pašaukė, kaip ankstesniais kartais: „Samueli! Samueli!“ Samuelis atsiliepė: „Kalbėk, nes tavo tarnas klauso!“ [11] Tada VIEŠPATS tarė Samueliui: „Štai aš darau Izraelyje dalyką, nuo kurio kiekvienam, kuris tai išgirs, spengs abi ausys. [12] Tą dieną įvykdysiu Eliui viską, kuo esu grasinęs jo namams, nuo pradžios iki galo! [13] Ir jam paskelbiu, kad aš rengiuos nuteisti jo namus visam laikui dėl kaltės, apie kurią jis žinojo, – dėl to, kad jo sūnūs piktžodžiavo Dievui[u], bet jis nesudraudė jų. [14] Todėl aš prisiekiau Elio namams: ‚Tegul Elio namų kaltės niekad nebus galima permaldauti aukomis ir dovanomis!’“ [15] Samuelis gulėjo iki ryto. Paskui jis atidarė VIEŠPATIES namų duris. Samuelis bijojo papasakoti Eliui apie tą regėjimą, [16] bet Elis, pasišaukęs Samuelį, tarė: „Samueli, mano sūnau!“ Šis atsakė: „Aš čia!“ [17] Anas paklausė: „Koks buvo tas žodis, kurį jis tau kalbėjo? Man nieko nenutylėk! Dievas tegul pasielgia su tavim taip ir dar taip, jei man nutylėsi vieną žodį iš visos kalbos, kurią jis tau kalbėjo“. [18] Taigi Samuelis jam išpasakojo visus žodžius ir nieko jam nenutylėjo. Tada pastarasis tarė: „Tai buvo VIEŠPATS! Tegul jis daro,

---

[u]**3,13** G; M: sau

kaip jam atrodo gera!“ 19 O Samuelis augo, ir VIEŠPATS buvo su juo ir neleido nė vienam iš savo žodžių nukristi žemėn[v]. 20 Ir visas Izraelis nuo Dano ligi Beėr-Šebos patyrė, kad Samuelis buvo patvirtintas kaip VIEŠPATIES pranašas. 21 VIEŠPATS ir toliau pasirodydavo Šile, nes VIEŠPATS apsireikšdavo Samueliui[w].

4 1 Ir Samuelio žodis nugarsėjo po visą Izraelį. ˹O Elis buvo labai senas, ir jo sūnūs vis pikčiau ir pikčiau elgėsi VIEŠPATIES akyse˺[x].

Filistinai pasigrobia sandoros skrynią

˹Tomis dienomis filistinai susirinko kariauti su Izraeliu˺[y]. Tada Izraelis išžygiavo prieš filistinus į kovą ir pasistatė stovyklas prie Eben-Ezerio, o filistinai buvo pasistatę stovyklas Afeke. 2 Filistinai išsirikiavo prieš Izraelį kautynių tvarka. ˹Kova buvo smarki˺[z], ir Izraelis buvo filistinų sumuštas. Tie išmušė kovos eilėse, lauke, apie keturis tūkstančius vyrų. 3 Kareiviams parėjus į stovyklą, Izraelio vyresnieji sakė: „Kodėl VIEŠPATS mus šiandien sumušė filistinų akyse? Atgabenkime iš Šilo pas save VIEŠPATIES sandoros skrynią, kad jis ateitų į mūsų tarpą ir mus išgelbėtų iš mūsų priešų rankų!“ 4 Taigi kariuomenė pasiuntė į Šilą ir iš ten atnešė kariuomenių VIEŠPATIES, sėdinčio soste ant kerubų, sandoros

---

[v]**3,19** T.y. likti neištesėtam

[w]**3,21** M + Šile VIEŠPATIES žodžiu; ~ GLat(115)

[x]**4,1** G;~M

[y]**4,1** G;~M

[z]**4,2** Rk.; arba: Kova sviro tai į vieną, tai į kitą pusę; arba rk.: Buvo išdėstytos kovos eilės (lit. kova)

skrynią. [a]Abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, lydėjo Dievo sandoros skrynią. [5] Kai VIEŠPATIES sandoros skrynia atėjo į stovyklą, visi izraeliai sušuko tokiu garsiu šauksmu, kad net žemė suaidėjo. [6] Išgirdę šauksmo garsą, filistinai klausė: „Ką reiškia šitas didelis šauksmo garsas hebrajų stovykloje?“ Sužinoję, kad VIEŠPATIES skrynia buvo atėjusi į stovyklą, [7] filistinai išsigando, nes galvojo: „Dievas atėjo į stovyklą!“ Ir jie sakė: „Vargas mums, nes nieko tokio nėra anksčiau atsitikę! [8] Vargas mums! Kas mus išgelbės iš šitų galingųjų dievų rankų? Šitie yra dievai, kurie užgavo Egiptą visokia sloga dykumoje[b]. [9] Pasidrąsinkite ir būkite vyrai, o filistinai, kad neturėtumėte vergauti hebrajams, kaip jie mums vergavo! Taigi būkite vyrai ir kovokite!“ [10] Filistinai kovojo, ir Izraelis buvo sumuštas. Ir jie bėgo, kiekvienas į savo stovyklą. Pralaimėjimas buvo labai didelis: iš Izraelio krito trisdešimt tūkstančių pėstininkų. [11] Dievo skrynia buvo paimta, ir abu Elio sūnūs, Chofnis ir Pinechasas, žuvo.

Elio mirtis

[12] Vienas benjaminas, pabėgęs iš fronto, tą pačią dieną atėjo į Šilą sudraskytais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva. [13] Jam atėjus, Elis sėdėjo kėdėje ˹prie vartų, stebėdamas kelią˺[c], nes jo širdis drebėjo dėl Dievo skrynios. Tam vyrui atėjus pranešti mieste, visas miestas ėmė rėkti. [14] Išgirdęs šauksmo garsą, Elis

---

[a]**4,4** M + Ten; ~GLat(115)V

[b]**4,8** Arba rk.: ir maru

[c]**4,13** G; M: šalikelėje stebėdamas

paklausė: „Kas tai per triukšmingas klyksmas?“ Tas vyras atskubėjo ir pranešė Eliui. [15] Elis buvo devyniasdešimt aštuonerių metų amžiaus. Jo akys buvo sustirusios, ir jis nebegalėjo matyti. [16] Tas vyras tarė Eliui: „Aš esu tas, kuris atėjo iš fronto; aš šiandien pabėgau iš fronto“. Anas paklausė: „Kaip buvo, mano sūnau?“ [17] Pranešėjas atsakė: „Izraelis bėgo nuo filistinų, ir, be to, kariuomenė skaudžiai pralaimėjo. Taip pat tavo abu sūnus, ˹Chofnis ir Pinechasas˺[d], žuvo, o Dievo skrynia buvo paimta!“ [18] Kai tik jis paminėjo Dievo skrynią, anas aukštielnikas nukrito nuo kėdės šalia vartų ir, jo sprandui lūžus, mirė, nes tas vyras buvo senas ir sunkus. Jis keturiasdešimt metų buvo Izraelio teisėjas. [19] Jo marti, Pinechaso žmona, buvo nėščia ir turėjo gimdyti. Išgirdusi žinią, kad Dievo skrynia paimta ir kad jos šešuras bei jos vyras mirę, ji susirietė ir pagimdė, nes ją buvo suėmę jos skausmai. [20] Kai ji jau buvo marinama, prie jos stovėjusios moterys sakė: „Nebijok, nes pagimdei sūnų!“ Tačiau ji neatsakė ir nekreipė dėmesio, [21] bet praminė berniuką Ichabodu, manydama: „Šlovė pasitraukė iš Izraelio “ – dėl Dievo skrynios paėmimo ir dėl savo šešuro bei savo vyro. [22] Ir ji tarė: „Šlovė pasitraukė iš Izraelio, nes Dievo skrynia paimta“.

Dievo skrynia filistinų miestuose

5 [1] Filistinai paėmė Dievo skrynią ir ją nugabeno iš Eben-Ezerio į Ašdodą. [2] Filistinai, paėmę Dievo skrynią, ją įnešė į Dagono namus ir pastatė šalia Dagono. [3] Ašdodiečiams rytojaus dieną anksti atsikėlus, Dagonas

---

[d]**4,17** ~G

pasirodė pargriuvęs veidu į žemę prieš VIEŠPATIES skrynią. Paėmę Dagoną, jie pastatė jį atgal į jo vietą. [4] Jiems kitą rytą anksti atsikėlus, Dagonas pasirodė pargriuvęs veidu į žemę prieš VIEŠPATIES skrynią, o Dagono galva ir abi jo rankų plaštakos gulėjo numuštos ant slenksčio. Tik ˹Dagono liemuo˺[e] buvo iš jo pasilikęs. [5] Todėl Dagono kunigai ir visi įeinantieji į Dagono šventyklą iki šios dienos neužmina Dagono slenksčio Ašdode. [6] VIEŠPATIES ranka slėgė ašdodiečius. Jis juos niokojo ir užgavo skauduliais[f] – Ašdodą ir jo sritį. ˹Jis užleido ant jų peles, ir tos knibždėjo jų laivuose. Paskui pelės užlipo į jų šalies vidų, ir mieste kilo didelė, mirtina panika˺[g]. [7] Ašdodo vyrai, matydami, kad taip darosi, sakė: „Izraelio Dievo skrynia neturi pasilikti pas mus, nes jo ranka kietai spaudžia mus ir mūsų dievą Dagoną“. [8] Taigi jie pasiuntę surinko pas save visus filistinų kunigaikščius ir tarė: „Ką mums daryti su Izraelio Dievo skrynia?“ ˹Gatiečiai atsakė: „Tegul Dievo skrynia persikelia pas mus“. Taigi Dievo skrynia buvo perkelta į Gatą˺[h]. [9] Bet ˹jai persikėlus į Gatą˺[i], VIEŠPATIES ranka prispaudė miestą, sukeldama labai didelį sąmyšį, ir jis taip užgavo miesto žmones, kad jiems išsivertė skauduliai. [10] Tad jie pasiuntė Dievo skrynią į Ekroną. Bet kai Dievo skrynia atėjo į Ekroną, ekroniečiai ėmė šaukti: „˹Kodėl jūs

---

[e]**5,4** G; M; Dagonas

[f]**5,6** K; Q: hemorojais

[g]**5,6** G(L); ~ M

[h]**5,8** G(B); M: Tie patarė: „Į Gatą tegul persikelia Izraelio Dievo skrynia“. Taigi jie perkėlė Izraelio Dievo skrynią.

[i]**5,9** G(L)4QSam(a); G(B)M: jiems ją perkėlus

perkėlėte˺[j] pas mus Izraelio Dievo skrynią mums ir mūsų žmonėms nužudyti[k]?“ [11] Taigi jie pasiuntę surinko visus filistinų kunigaikščius ir sakė: „Paleiskite Izraelio Dievo skrynią, kad ji sugrįžtų į savo vietą ir kad nenužudytų ˹mūsų bei mūsų˺[l] žmonių!“ Nes mirtina[m] panika apėmė visą miestą, ˹kai ten atėjo Izraelio Dievo skrynia˺[n]. [12] Vyrai, kurie nemirė, buvo užgauti skauduliais, ir miesto šauksmas gelbėti kilo į dangų.

Filistinai sugrąžina Dievo skrynią

6 [1] VIEŠPATIES skryniai išbuvus septynis mėnesius filistinų srityje, [2] filistinai pasišaukė kunigus ir žynius, klausdami: „Ką mums daryti su VIEŠPATIES skrynia? Nurodykite mums, ˹kokiu būdu˺[o] ją turime pasiųsti į jos vietą!“ [3] Tie atsakė: „Jei siųsite atgal ˹Izraelio Dievo˺[p] skrynią, nesiųskite jos tuščiomis, bet būtinai jam atmokėkite atsiteisimo dovana. Tada pasveiksite ir jums paaiškės, kodėl jo ranka neatsitraukia nuo jūsų“. [4] Anie klausė: „Kokia yra ta atsiteisimo dovana, kuria turime jam atmokėti?“ Jie atsakė: „[Tokia, koks yra] filistinų kunigaikščių skaičius: penki auksiniai skauduliai ˹ir penkios auksinės pelės˺[q], nes ta pati sloga

---

[j] **5,10** G4QSam(a); M: Jie perkėlė

[k] **5,10** GSV; 4QSam(a)M vietoj „mus“, „mums“ ir „mūsų“ turi „mane“, „man“ ir „mano“.

[l] **5,11** GSV; M4QSam(a): manęs bei mano

[m] **5,11** 4QSam(a): VIEŠPATIES

[n] **5,11** G4QSam(a); M: Ten labai slėgė Dievo ranka.

[o] **6,2** Arba: su kuo

[p] **6,3** G4QSam(a): VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, sandoros

[q] **6,4** ~G(B)4QSam(a)

ištiko jus[r] ir jūsų kunigaikščius. [5] Taigi padirbkite savo skaudulių atvaizdus ir atvaizdus savo pelių, naikinančių šalį, ir duokite Izraelio Dievui garbę. Gal [tada] jis savo ranka lengviau spaus jus, jūsų dievus ir jūsų šalį. [6] Kam jums sukietinti širdį, kaip sukietino širdį egiptiečiai ir Faraonas? Argi jie, kai jis jau buvo su jais pažaidęs, neišleido jų ir ar tie neišėjo? [7] Taigi dabar imkite ir padarykite vieną naują vežimą ir [paimkite] dvi žindančias karves, ant kurių dar nebuvo uždėtas jungas, ir įkinkykite karves į vežimą, o jų veršiukus parveskite nuo jų atgal į namus. [8] Paskui, paėmę VIEŠPATIES skrynią, ją užkelkite ant vežimo, o auksinius dirbinius, kuriais jam atmokėsite kaip atsiteisimo dovana, padėkite į dėžę[s] šalia jos ir paleiskite ją, o ji tegul eina [, kur nori]. [9] Ir žiūrėkite! Jei ji eis aukštyn keliu į savo sritį, į Bėt-Šemešą, tai jis bus mums padaręs šitą didelę piktenybę; o jei ne, žinosime, kad ne jo ranka buvo mus užgavusi, bet kad tai atsitiktinai buvo mums įvykę“. [10] Vyrai taip padarė. Jie paėmė dvi žindančias karves ir jas įkinkė į vežimą, o jų veršiukus uždarė namie. [11] Jie užkėlė VIEŠPATIES skrynią ant vežimo ir dėžę su auksinėmis pelėmis bei savo skaudulių atvaizdais. [12] Karvės ėjo tiesiai keliu į Bėt-Šemešą. Vienu vieškeliu jos vis ėjo ir baubė, nepasukdamos nei į dešinę, nei į kairę, o filistinų kunigaikščiai ėjo paskui jas ligi Bėt-Šemešo srities.

---

[r] **6,4** G; M: juos visus

[s] **6,8** Arba: maišą

Skrynia pargrįžta į Izraelį

[13] Bėt-šemiečiai pjovė kviečių derlių slėnyje. Pakėlę akis ir pamatę skrynią, jie ˹džiaugdamiesi bėgo jos pasitikti˺[t]. [14] Vežimas atvažiavo į bėt-šemiečio Jošuvos lauką ir ten sustojo. Ten buvo didžiulis akmuo. Jie suskaldė vežimo medžius, o karves atnašavo kaip deginamąją auką VIEŠPAČIUI. [15] Leviai nukėlė VIEŠPATIES skrynią ir prie jos buvusią dėžę, kurioje buvo auksiniai dirbiniai, ir padėjo ant didžiojo akmens. Tą dieną Bėt-Šemešo vyrai aukojo deginamąsias ir pjovė pjaumamąsias aukas VIEŠPAČIUI. [16] O penki filistinų kunigaikščiai, tai pamatę, tą pačią dieną sugrįžo į Ekroną. [17] Tie yra auksiniai skauduliai, kuriais filistinai atmokėjo kaip atsiteisimo dovana VIEŠPAČIUI: vienas už Ašdodą, vienas už Gazą, vienas už Aškeloną, vienas už Gatą, vienas už Ekroną. [18] O auksinės pelės [atitiko] visų filistinų miestų, priklausančių penkiems kunigaikščiams, skaičių, pradedant sutvirtintu miestu ir baigiant atviros šalies kaimu. Ir to liudytojas yra didysis akmuo, ant kurio jie padėjo VIEŠPATIES skrynią. Iki šios dienos jis tebeguli bėt-šemiečio Jošuvos lauke. [19] ˹Tačiau Jechonijo sūnūs nesidžiaugė su Bėt-Šemešo vyrais, kai jie pamatė˺[u] VIEŠPATIES skrynią. Tad jis išmušė tarp žmonių septyniasdešimt vyrų[v]. Žmonės gedėjo, nes VIEŠPATS buvo sudavęs žmonėms smarkų smūgį. [20] Ir Bėt-Šemešo vyrai klausė: „Kas begali išsilaikyti VIEŠPATIES, šito

---

[t]**6,13** G; M: džiaugėsi [ją] išvydę

[u]**6,19** G; M: Jis smogė į Bėt-Šemešo žmones, nes jie pažiūrėjo į

[v]**6,19** Josephus, Ant. 6, 16; GM + vėlesnį prierašą: 50,000 vyrų

šventojo Dievo, akivaizdoje? Ir pas ką ji turi eiti nuo mūsų aukštyn?“ [21] Ir jie siuntė pasiuntinius pas Kirjat-Jearimo gyventojus su žinia: „Filistinai sugrąžino VIEŠPATIES skrynią! Nusileidę užgabenkite ją pas save!“

7 [1] Atėję Kirjat-Jearimo vyrai užgabeno VIEŠPATIES skrynią ir ją įnešė į Abinadabo namus, esančius ant kalvos, o jo sūnų Eleazarą įšventino VIEŠPATIES skryniai saugoti.

Samuelis – Izraelio teisėjas

[2] Nuo tos dienos, kai skrynia nusėdo Kirjat-Jearime, buvo praėję daug laiko – dvidešimt metų, ir visi Izraelio namai raudodami nusekė paskui VIEŠPATĮ. [3] Samuelis sakė visiems Izraelio namams: „Jei jūs norite atsiversti į VIEŠPATĮ visa širdim, pašalinkite iš savo tarpo svetimus dievus bei Astartes[w] ir, tvirtai nukreipę savo širdį į VIEŠPATĮ, tarnaukite jam vienam. Tada jis jus išgelbės iš filistinų rankų“. [4] Taigi izraeliai pašalino Baalus bei Astartes ir tarnavo vienam VIEŠPAČIUI. [5] Paskui Samuelis tarė: „Surinkite visą Izraelį į Mispą, kad melsčiaus už jus VIEŠPAČIUI!“ [6] Taigi, susirinkę į Mispą, jie sėmė vandenį ir jį išliejo VIEŠPATIES akivaizdoje. Tą dieną jie pasninkavo ir ten[x] išpažino: „Mes nusidėjome VIEŠPAČIUI!“ Ir Samuelis teisė izraelius Mispoje. [7] Kai filistinai išgirdo, kad izraeliai buvo susirinkę į Mispą, filistinų kunigaikščiai atžygiavo prieš Izraelį. Tai išgirdę, izraeliai išsigando filistinų. [8] Ir izraeliai sakė Samueliui: „Netylėk traukdamasis

---

[w] **7,3** G: ašeras

[x] **7,6** ~G

nuo mūsų, nesišaukdamas už mus VIEŠPATIES, mūsų[y] Dievo, kad jis mus išgelbėtų iš filistinų rankų!“ [9] Tada Samuelis paėmė vieną žindantį ėriuką ir jį paaukojo VIEŠPAČIUI kaip pilnutinę deginamąją auką. Paskui Samuelis šaukėsi VIEŠPATIES už Izraelį, ir VIEŠPATS jį išklausė. [10] Samueliui beaukojant deginamąją auką, filistinai jau buvo prisiartinę kovoti su Izraeliu. Tą dieną VIEŠPATS griaudė prieš filistinus galingu griausmu ir taip pakrikdė juos, kad jie buvo Izraelio sumušti. [11] Izraelio vyrai, išėję iš Mispos, vijosi filistinus ir juos mušė ligi Bėt-Karo apačios. [12] Paskui Samuelis, paėmęs vieną akmenį, jį pastatė tarp Mispos ir Ješanos[z] ir jį pavadino Eben-Ezeriu[a]. Ir jis tarė: „Ligšiol VIEŠPATS mums padėjo“. [13] O filistinai buvo nužeminti ir toliau nebesiveržė į Izraelio sritį. VIEŠPATIES ranka buvo prieš filistinus, kol gyveno Samuelis; [14] miestai, kuriuos filistinai buvo paėmę, vėl atiteko Izraeliui nuo Ekrono ligi Gato. Izraelis taip pat atgavo jų apylinkes iš filistinų valdžios. Be to, viešpatavo taika tarp Izraelio ir amoriečių. [15] Samuelis buvo Izraelio teisėjas per visas savo gyvenimo dienas. [16] Kasmet jis apeidavo Bet-Elį, Gilgalį bei Mispą ir teisdavo Izraelį visose tose vietose. [17] Bet jis pargrįždavo į Ramą, nes ten buvo jo namai ir ten jis teisdavo Izraelį. Ir jis ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI.

---

[y] **7,8** G: savo

[z] **7,12** GS, žr. 2 Kron 13,19; M: Šėno (lit. Danties)

[a] **7,12** T.y. Pagalbos akmeniu

KARALIAUS VALDŽIOS ĮSTEIGIMAS (8, 1–15, 34)

Izraelis reikalauja karaliaus

8 [1] Kai Samuelis buvo pasenęs, jis paskyrė savo sūnus teisėjais Izraeliui. [2] Jo pirmagimis sūnus vadinosi Joelis, o jo antrasis vadinosi Abijas. [Jie buvo] teisėjai Beėr-Šeboje. [3] Tačiau jo sūnūs nevaikščiojo jo keliu[b], bet palinko į pelną: jie ėmė kyšius ir iškraipė teisę. [4] Tad susirinko visi Izraelio vyresnieji, atėjo pas Samuelį į Ramą [5] ir jam sakė: „Žiūrėk, tu esi pasenęs, o tavo sūnūs nevaikščioja tavo keliais. Taigi dabar įstatyk mums karalių, kad jis mus teistų, kaip [jį turi] visos tautos“. [6] Samueliui tai atrodė pikta užgaida, kad jie pasakė: „Duok mums karalių, kad jis mus teistų!“ Tad Samuelis meldėsi VIEŠPAČIUI. [7] O VIEŠPATS tarė Samueliui: „Klausyk žmonių reikalavimo visur, ką jie tau pasakys! Nes ne tave jie atmetė, bet mane atmetė, kad nebūčiau jiems karalius. [8] Lygiai taip, kaip jie man[c] darė nuo dienos, kai juos atkėliau iš Egipto, iki šios dienos, palikdami mane ir tarnaudami kitiems dievams, taip jie daro ir tau. [9] Taigi dabar išklausyk jų reikalavimą. Tik kad įsakmiai juos įspėtum ir jiems paskelbtum teises karaliaus, kuris jiems karaliaus!“ [10] Samuelis pasakė visus VIEŠPATIES žodžius žmonėms, kurie reikalavo iš jo karaliaus. [11] Jis sakė: „Tokios bus teisės karaliaus, kuris jums karaliaus: jis paims jūsų sūnus ir pasistatys prie savo kovos vežimų bei žirgų, ir jie bėgs pirma jo

---

[b] **8,3** GK; Q: keliais (t.y. nepasekė jo pavyzdžiu)

[c] **8,8** G; ~M

vežimo. [12] Taip pat [jis juos paims,] kad juos sau paskirtų tūkstantininkais bei penkiasdešimtininkais[d] ir kad jie artų jo ariamą žemę, nupjautų jo derlių ir gamintų jo karo ginklus bei jo kovos vežimų reikmenis. [13] Jis paims jūsų dukteris, kad jos [jam] būtų kvepalų maišytojos, virėjos ir kepėjos. [14] Jis paims jūsų geriausius laukus, vynuogynus ir alyvmedžių sodus ir atiduos savo tarnams. [15] Iš jūsų pasėlių ir vynuogynų jis ims dešimtinę ir duos savo rūmų valdininkams bei savo tarnams. [16] Jis paims jūsų vergus ir jūsų verges, jūsų geriausius galvijus[e] bei jūsų asilus ir panaudos savo darbui. [17] Jis paims jūsų avių dešimtadalį, o jūs patys jam tapsite vergais. [18] Tą dieną jūs šauksitės dėl savo karaliaus, kurį išsirinkote, bet tą dieną VIEŠPATS neišklausys jūsų“. [19] Tačiau žmonės nesutiko klausyti Samuelio įspėjimo, ir jie sakė: „Ne! Verčiau tegul bus mums karalius, [20] kad ir mes būtume kaip visos tautos, kad mūsų karalius mus teistų ir, išžygiavęs pirma mūsų, kovotų mūsų kovas!“ [21] Išklausęs visus žmonių žodžius, Samuelis juos pakartojo į VIEŠPATIES ausis. [22] VIEŠPATS tarė Samueliui: „Paklausyk jų reikalavimo ir įstatyk jiems karalių!“ Paskui Samuelis tarė Izraelio vyrams: „Eikite kiekvienas į savo miestą“.

Saulius ieško savo tėvo asilių

9 [1] Buvo vyras iš Benjamino, vardu Kišas, sūnus Abielio, sūnaus Seroro, sūnaus Bechorato, sūnaus Afiacho – benjaminas, pasiturintis vyras. [2] Ir jis turėjo

---

[d] **8,12** G: šimtininkais

[e] **8,16** G; M: vaikinus

sūnų, vardu Saulius[f], gražų vaikiną. Nebuvo nė vieno iš izraelių gražesnio už jį. ˹Visa galva˺[g] jis buvo aukštesnis už visus žmones. [3] Sauliaus tėvui Kišui buvo dingusios asilės. Tad Kišas sakė savo sūnui Sauliui: „Na, imk su savim vieną iš bernų ir pakilęs eik, ieškok asilių!“ ˹Taigi Saulius pakilęs paėmė su savim vieną iš savo tėvo bernų ir ėjo ieškoti savo tėvo Kišo asilių˺[h]. [4] Jie[i] perėjo per Efraimo kalnyną, ir jie[j] perėjo per Šališos šalį, bet [jų] nerado. Jie perėjo per Šaalimo šalį, bet [jų ten] nebuvo. Paskui jie[k] perėjo per benjaminų šalį, bet [jų] nerado. [5] Jiems atėjus į Sufo šalį, Saulius tarė savo bernui, esančiam su juo: „Eikš! Grįžkime, kad mano tėvas, paliovęs rūpintis asilėmis, neimtų sielotis dėl mūsų!“ [6] Bet šis jam atsakė: „Štai Dievo vyras yra šitame mieste, ir tas vyras yra gerbiamas. Viskas, ką jis kalba, tikrai įvyksta. Tuojau ten eikime! Gal jis suteiks mums žinių apie mūsų kelionės tikslą, dėl kurio ėjome“. [7] Saulius atsakė savo bernui: „O jei iš tikrųjų eisime, ką gi nunešime tam vyrui? Nes duona išsibaigė mūsų maišuose ir nėra dovanos tam Dievo vyrui nunešti. Ką gi beturime?“ [8] Bet bernas, vėl Sauliui atsakydamas, tarė: „Štai ˹aš dar turiu ketvirtį˺[l] sidabrinio šekelio ir jį duosiu Dievo vyrui, kad jis mums suteiktų žinių apie mūsų

---

[f]**9,2** Hbr. Šā'ūl

[g]**9,2** Lit. Nuo savo peties ir aukščiau

[h]**9,3** G(L)S; ~M

[i]**9,4** GV; M: Jis

[j]**9,4** GV; M: jis

[k]**9,4** GLatSTV; M: jis

[l]**9,8** Lit. atsirado mano rankoje ketvirtis

kelionės tiksią“. [9] Seniau Izraelyje kas nors, eidamas Dievo pasiklausti, taip sakydavo: „Eikšte! Eikime pas regėtoją!“ ˹Nes tą, kurį šiandien vadina pranašu, seniau vadindavo regėtoju˺[m]. [10] Saulius tarė savo bernui: „Tavo pasiūlymas geras. Eikš, eikime!“ Ir jie nuėjo į miestą, kur gyveno Dievo vyras. [11] Lipdami šlaitu į miestą, jie sutiko mergaites, beišeinančias vandens semtis, ir jas paklausė: „Ar yra čia regėtojas?“ [12] Jos jiems atsakė: „Taip. Štai jis ˹jūsų priešakyje. Dabar, kaip tik šiandien˺[n], jis atėjo į miestą, nes žmonės šiandien aukoja auką aukštumoje. [13] Kai tik įeisite į miestą, jį sutiksite, prieš jam lipant į aukštumą valgyti. Nes žmonės nevalgo, iki jis ateina, kadangi jis palaimina auką. Tik paskui valgo pakviestieji. Taigi dabar lipkite, nes[o] kaip tik dabar jį sutiksite“. [14] Taigi jie lipo į miestą. Jiems įeinant į miestą, Samuelis pasirodė beišeinąs jiems priešais, kad liptų į aukštumą. [15] O vieną dieną prieš Sauliaus atėjimą VIEŠPATS buvo ˹girdimai apreiškęs˺[p] Samueliui, sakydamas: [16] „Rytoj apie šitą metą atsiųsiu pas tave vyrą iš Benjamino šalies. Tu turi jį patepti mano tautos Izraelio kunigaikščiu, kad jis išgelbėtų mano tautą iš filistinų rankų, nes pažvelgiau į savo tautos priespaudą[q], kadangi jos šauksmas atgarsėjo pas mane“. [17] Samueliui pamačius Saulių, VIEŠPATS jam atsiliepė: „Štai tas vyras, apie kurį tau sakiau! Šitas valdys mano tautą“. [18] Prisiartinęs prie Samuelio

---

[m] **9,9** G: Nes žmonės pranašą seniau vadindavo regėtoju.

[n] **9,12** G; M: tavo priešakyje. Skubėk dabar, nes šiandien

[o] **9,13** M + jį;~GSV

[p] **9,15** Lit. atvėręs ausį

[q] **9,16** G; ~M

vartuose, Saulius tarė: „Pasakyk man, meldžiamasis, kur čia yra regėtojo namai“. [19] Samuelis atsakė Sauliui: „Aš esu tas regėtojas! Lipk pirma manęs į aukštumą ir šiandien valgykite su manim, o ryto metą tave išleisiu ir tau duosiu žinių apie viską, kas yra tavo mintyse[r]. [20] O dėl asilių, kurios tau užvakar pradingo, nebesirūpink jomis, nes jos atsirado. Ir kam priklausys viskas, kas vertinga[s] Izraelyje? Ar ne tau ir ar ne[t] tavo tėvo namams?“ [21] Saulius atsakė: „Argi aš ne benjaminas, iš mažiausios Izraelio genčių, ir ar mano giminė nėra visų Benjamino genties giminių nežymiausia? Tai kam man taip pasakei?“ [22] Paskui Samuelis, paėmęs Saulių ir jo berną, juos įvedė į valgomąją salę ir jiems davė vietą pakviestųjų priešakyje, o jų buvo apie trisdešimt vyrų. [23] Ir Samuelis tarė virėjui: „Paduok tą gabalą, kurį tau daviau, apie kurį tau pasakiau: ‚Padėk jį pas save’“. [24] Virėjas pakėlė kulšį[u] ir [ją] pateikė Sauliui. Ir [Samuelis] tarė: „Štai kas liko, tau pateikiama. Valgyk, nes iki paskirto laiko tai buvo tau palaikyta, ˹kad valgytum su pakviestaisiais˺[v]“. Taigi Saulius tą dieną valgė su Samueliu. [25] Jiems nulipus nuo aukštumos į miestą, ˹Sauliui buvo paklotas patalas ant stogo, [26] ir jis miegojo˺[w].

---

[r]**9,19** Lit. širdyje

[s]**9,20** Lit. geidžiama

[t]**9,20** M + visiems; ~GS

[u]**9,24** G; M +ir tai, kas buvo ant jos

[v]**9,24** Rk.; M: sakydamas: „Aš pakviečiau žmones“.

[w]**9,26** G; M: jis kalbėjosi su Sauliumi ant stogo. 26 Ir jie anksti atsikėlė.

Samuelis patepa Saulių

Aušrai brėkštant, Samuelis sušuko Sauliui ant stogo: „Kelkis, kad tave išleisčiau!“ Sauliui atsikėlus, juodu – jis ir Samuelis – išėjo laukan. [27] Jiems nusileidus prie miesto pakraščio, Samuelis tarė Sauliui: „Sakyk bernui, kad jis eitų pirma mūsų“, – ⌜ir jis ėjo⌝[x], – „o tu akimirksnį sustok, kad tau paskelbčiau Dievo žodį“.

10 [1] Paskui Samuelis paėmė aliejaus ąsotėlį ir, išliejęs jam ant galvos, jį pabučiavo ir tarė: „Tikrai VIEŠPATS tave patepė ⌜savo tautos Izraelio kunigaikščiu. Tu turėsi valdyti VIEŠPATIES tautą ir ją gelbėti iš jos aplinkinių priešų rankų. Ir tai tebūnie tau ženklas, kad VIEŠPATS tave patepė⌝[y] savo veldinio kunigaikščiu: [2] šiandien nuo manęs nuėjęs, tu sutiksi du vyrus prie Rachelės kapo, Benjamino srityje, Selsache[z], ir jie tau sakys: ‚Atsirado asilės, kurių ėjai ieškoti. Dabar tavo tėvas nebegalvoja apie asilių dalyką, bet yra susirūpinęs jumis, sakydamas: „Ką galiu daryti savo sūnui?“‘ [3] Eidamas iš ten toliau, tu ateisi pas Taboro ąžuolą, ir ten tave sutiks trys vyrai, žygiuojantys aukštyn pas Dievą į Bėt-Elį: vienas trimis ožiukais nešinas, kitas trimis duonos kepalais[a] nešinas, vėl kitas vynmaišiu nešinas. [4] Jie tave draugiškai pasveikins ir tau duos dvi ⌜mosuojamąsias duonos atnašas⌝[b], ir tu turi jas priimti

---

[x]**9,27** ~GS

[y]**10,1** G; ~M

[z]**10,2** Žodžio reikšmė neišaiškinta.

[a]**10,3** G; maišais

[b]**10,4** G4QSam(a); M: duonas

iš jų rankų. [5] Paskui tu nueisi į ˹Gibeat-Elohimą˺[c], kur yra filistinų įgula[d]. Ten, įeidamas į miestą, pasitiksi būrį pranašų, besileidžiančių nuo aukštumos. Jų priešakyje bus arfos, būgneliai, skudučiai ir lyros, o jie patys pranašaus[e]. [6] Tada VIEŠPATIES Dvasia apims tave, tu pranašausi su jais ir tapsi kitu žmogumi. [7] O kai šitie ženklai tau įvyks, daryk, kas tau paklius į ranką, nes Dievas bus su tavim! [8] Ir leiskis pirma manęs į Gilgalį. O aš štai leisiuos pas tave deginamųjų aukų atnašauti ir bendrystės aukų aukoti. Tu turi laukti septynias dienas, kol ateisiu pas tave. Tada tau nurodysiu, ką tu turi daryti“. [9] Kai jis pasisuko[f] eiti nuo Samuelio, Dievas jam pakeitė širdį kita, ir visi šitie ženklai įvyko tą pačią dieną. [10] Kai ˹jis iš ten atėjo˺[g] į Gibėją, tikrai[h] jį pasitiko pranašų būrys. Tada jį apėmė Dievo dvasia, ir jis pranašavo tarp jų. [11] Kai visi, kurie jį buvo anksčiau pažinę, pamatė, kaip jis pranašavo su pranašais, žmonės sakė vienas kitam: „Kas gi atsitiko Kišo sūnui? Ar ir Saulius tarp pranašų?“ [12] Ir vienas iš ten atsiliepdamas tarė: „O kas yra jų tėvas?“ Todėl tai tapo priežodžiu: „Ar ir Saulius tarp pranašų?“ [13] Baigęs pranašauti, jis ˹parėjo namo˺[i]. [14] Tada Sauliaus dėdė paklausė jį ir jo berną: „Kur buvote nuėję?“ Jis atsakė: „Asilių ieškoti. Bet matydami, kad [jų] nėra, nuėjome pas

---

[c]**10,5** T.y. Dievo Gibėją

[d]**10,5** Arba: valdytojas

[e]**10,5** Lit. bus pranašiškoje ekstazėje, elgsis kaip pranašai

[f]**10,9** Lit. pasuko savo petį

[g]**10,10** G; M: jie ten atėjo

[h]**10,10** Lit. štai

[i]**10,13** Rk.; M: atėjo į aukštumą; G: atėjo į Gibėją

Samuelį“. [15] Sauliaus dėdė tarė: „Na, papasakok man, ką jums pasakė Samuelis“. [16] Saulius sakė savo dėdei: „Jis tikrai mums pranešė, kad asilės atsiradusios“. Bet apie karalystės dalyką, ˹apie kurį Samuelis buvo sakęs˺[j], jis jam nepasakojo.

Saulius išrenkamas karaliumi

[17] Samuelis, sušaukęs tautą pas VIEŠPATĮ į Mispą, [18] sakė izraeliams: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Aš atkėliau Izraelį iš Egipto ir jus išgelbėjau iš Egipto rankų ir iš rankų visų karalių, kurie jus engė’. [19] Bet jūs šiandien atmetėte savo Dievą, kuris jus gelbėjo iš visų jūsų nelaimių ir prispaudimų, ir sakėte: ‚Ne! Verčiau įstatyk mums karalių!’ Taigi dabar sustokite VIEŠPATIES akivaizdoje savo gentimis ir tūkstančiais[k]“. [20] Paskui Samuelis leido prieiti visoms Izraelio gentims, ir burtas krito Benjamino genčiai. [21] Vėliau jis leido prieiti Benjamino genčiai jos giminėmis, ir burtas krito Matrio giminei. ˹Pagaliau jis leido prieiti Matrio giminei, pavyriui˺[l], ir burtas krito Kišo sūnui Sauliui. O kai jis[m] ieškojo jo, nebuvo galima jo rasti. [22] Taigi jis[n] vėl teiravosi VIEŠPATIES: „Ar ˹tas vyras yra čia atėjęs˺[o]?“ VIEŠPATS atsakė: „Štai jis pasislėpęs prie ryšulių“. [23] ˹Nubėgęs

---

[j] **10,16** ~G

[k] **10,19** MG(L); G(B): giminėmis

[l] **10,21** GLat(115); ~M

[m] **10,21** T.y. Samuelis (G); M: jie

[n] **10,22** G; M; jie

[o] **10,22** G; M: dar kas čia ateis

jis˺[p] atvedė jį iš ten. Atsistojęs žmonių viduryje, jis[q] visa galva buvo aukštesnis už visus žmones. [24] Samuelis tarė visiems žmonėms: „Ar matote tą, kurį VIEŠPATS išsirinko? Juk nėra jam lygaus visoje tautoje“. Tada visi žmonės krykštaudami pritarė: „Tegyvuoja karalius!“ [25] Samuelis išdėstė tautai ˹karaliaus valdžios˺[r] teises, jas surašė į knygą ir padėjo VIEŠPATIES akivaizdoje. Paskui Samuelis paleido visus žmones – kiekvieną į savo namus. [26] Saulius irgi ėjo į savo namus, į Gibėją, o su juo ėjo [ištikimi] stipruoliai, kurių širdį Dievas buvo palietęs. [27a] Bet kai kurie nenaudėliai sakė: „Kaip šitas gali mus išgelbėti?“ Jie niekino jį ir jam neatnešė dovanos.

Saulius nugali amoniečius

[27b] ˹Amoniečių karalius Nachašas žiauriai engė gadus ir reūbenus, jiems išdurdamas dešinę akį ir niekam neleisdamas Izraelio gelbėti. Tarp izraelių, gyvenančių anapus Jordano, neliko nė vieno vyro, kurio dešinės akies amoniečių karalius Nachašas nebuvo išdūręs. Tačiau septyni tūkstančiai vyrų buvo išsigelbėję iš amoniečių rankų ir atėję į Jabeš-Gileadą˺[s].

11 [1] ˹Kokį mėnesį vėliau˺[t], amonietis Nachašas atžygiavo ir pasistatė stovyklas prieš Jabeš-Gileadą. Tada visi Jabešo vyrai sakė Nachašui: „Sudaryk su mumis sutartį, ir mes tau tarnausime!“ [2] Bet amonietis Nachašas

---

[p]**10,23** G; M: Nubėgę jie

[q]**10,23** T.y. Saulius

[r]**10,25** G(B): karaliaus; plg. 8, 9.11

[s]**10,27b** Rk. pgl. 4QSam(a); ~M

[t]**11,1** G4QSam(a); M: Bet jis laikėsi, lyg kad būtų nebylys.

jiems atsakė: „Tik su ta sąlyga sudarysiu su jumis sutartį[u], kad išdursiu kiekvienam iš jūsų dešinę akį ir tuo padarysiu gėdą visam Izraeliui“. [3] Jabešo vyresnieji jam tarė: „Duok mums septynias dienas, kad galėtume išsiųsti pasiuntinius po visą Izraelio sritį. O jei neatsiras, kas mus gelbėtų, ⌜tau pasiduosime⌝[v]“. [4] Pasiuntiniams atėjus į Sauliaus Gibėją ir, žmonėms girdint, pranešus tas sąlygas, visi žmonės balsiai pravirko. [5] Kaip tik tuo metu Saulius buvo bepareinąs iš lauko paskui jaučius. Ir Saulius paklausė: „Kas yra žmonėms, kad jie verkia?“ Tada jie jam papasakojo Jabešo vyrų žinią. [6] Jam besiklausant šitų žodžių, Dievo dvasia galingai apėmė Saulių, ir smarkiai užsidegė jo rūstybė. [7] Paėmęs porą ariamų jaučių ir juos supjaustęs, jis išsiuntė [gabalus] per pasiuntinius į visą Izraelio sritį, grasindamas: „Kas neišžygiuos paskui Saulių ir Samuelį, taip bus padaryta jo jaučiams!“ Tada VIEŠPATIES baimė apniko tautą, ir jie išžygiavo kaip vienas vyras. [8] Jam juos patikrinus Bezeke, izraelių buvo trys šimtai tūkstančių, o Judo vyrų – trisdešimt tūkstančių. [9] Ir jis[w] tarė atvykusiems pasiuntiniams: „Taip sakykite Jabeš-Gileado vyrams: ‚Rytoj, saulei įkaitus, įvyks jūsų išgelbėjimas!‘“ Pasiuntiniams parėjus ir tai pranešus Jabešo vyrams, tie apsidžiaugė. [10] Ir Jabešo vyrai sakė [Nachašui]: „Rytoj jums pasiduosime, ir gagėsite pasielgti su mumis, kaip tik jums atrodys tinkama“. [11] Rytojaus dieną, Sauliui suskirsčius kareivius į tris dalinius, rytinės sargybos metu jie įsiveržė į stovyklą

---

[u] **11,2** GLat(115)STV; ~M

[v] **11,3** Lit. išeisime pas tave

[w] **11,9** T.y. Saulius (GLat(115)S); M: jie

ir mušė Amoną, kol įkaito diena. O likusieji taip išsklido, kad tarp jų neliko nė dviejų drauge. [12] Tada žmonės tarė Samueliui: „Kas yra tas, kurs sakė: ‚˹Ar Saulius mums karaliaus?˺[x]’? Paduokite tuos vyrus, kad juos užmuštume!“ [13] Bet Saulius tarė: „Šiandien nė vienas neturi būti nužudytas, nes šiandien VIEŠPATS įvykdė pergalę Izraelyje!“ [14] Paskui Samuelis sakė žmonėms: „Eikšte, vykime į Gilgalį ir ten atnaujinkime karalystę!“ [15] Taigi visi žmonės nuėjo į Gilgalį ir ten įstatė Saulių karaliumi VIEŠPATIES akivaizdoje, Gilgalyje. Jie ten aukojo bendrystės aukas VIEŠPATIES akivaizdoje, ir ten labai džiaugėsi Saulius bei visi Izraelio vyrai.

Samuelio atsisveikinimo kalba

12 [1] Samuelis sakė visam Izraeliui: „Štai aš paklausiau jūsų reikalavimo – visko, ką man sakėte, – ir jums įstačiau karalių. [2] Ir dabar štai karalius ˹yra jūsų vadas˺[y]. O aš pasenau ir pražilau, ir štai mano sūnūs yra su jumis. Tačiau aš buvau jūsų vadas nuo savo jaunystės iki šios dienos. [3] Čia aš esu! Skųskite mane VIEŠPAČIUI ir jo pateptajam! Kieno jautį paėmiau? Kieno asilą paėmiau? Ką nuskriaudžiau? Su kuo piktai pasielgiau? Iš kieno rankos ėmiau kyšių, ˹kad jais uždengčiau sau akis. Aš˺[z] jums atmokėsiu!“ [4] Bet jie tarė: „Nei tu mus nuskriaudei, nei su mumis piktai pasielgei, nei ką paėmei iš kieno nors rankos!“ [5] Jis jiems sakė: „VIEŠPATS yra liudytojas prieš jus ir jo pateptasis šiandien yra liudytojas, kad jūs

---

[x] **11,12** 2MssG: Saulius mums nekaraliaus!

[y] **12,2** Lit. eina pirma jūsų

[z] **12,3** G: ar porą kurpių? Apskųskite mane, ir aš

nieko neradote mano rankoje! “ Jie[a] atsakė: „Jis yra liudytojas“. [6] Samuelis toliau sakė tautai: „˹Liudytojas yra˺[b] VIEŠPATS, kuris paskyrė Mozę bei Aharoną ir kuris atvedė jūsų protėvius iš Egipto šalies. [7] Taigi dabar sustokite, kad galėčiau bylinėtis su jumis VIEŠPATIES akivaizdoje ˹ir jums paskelbti˺[c] visus VIEŠPATIES gelbstinčius darbus, kuriuos jis padarė jums ir jūsų protėviams. [8] Kai, Jokūbui ˹ir jo sūnums˺[d] atėjus į Egiptą, ˹egiptiečiai juos prispaudė˺[e] ir jūsų protėviai šaukėsi VIEŠPATIES, VIEŠPATS siuntė Mozę bei Aharoną ir[f] išvedė jūsų protėvius iš Egipto, ir juos apgyvendino šitoje vietoje. [9] Bet jie pamiršo VIEŠPATĮ, savo Dievą. Tad jis juos pardavė į Siseros, Chasoro[g] kariuomenės vado, rankas, į filistinų rankas ir į Moabo karaliaus rankas, ir tie kariavo prieš juos. [10] Tada, šaukdamiesi VIEŠPATIES, jie išpažino: ‚Mes nusidėjome, nes pamiršome VIEŠPATĮ ir tarnavome Baalams bei Astartėms! Bet dabar išgelbėk mus iš mūsų priešų rankų, ir mes mielai tau tarnausime!’ [11] Tada VIEŠPATS siuntė Jerubaalą, Baraką[h], Jiftachą ir Samuelį[i] ir jus išgelbėjo iš jūsų aplinkinių priešų rankų, kad galėjote saugiai gyventi. [12] Bet matydami, kad

---

[a]**12,5** Dgl. MssGSV; M: Jis

[b]**12,6** G; ~M

[c]**12,7** G; ~M

[d]**12,8** G; ~M

[e]**12,8** G; ~M

[f]**12,8** G; M: ir tie

[g]**12,9** G + karaliaus Jabino

[h]**12,11** GS; M: Bedaną

[i]**12,11** G(BA)M; G(L)S: Samsoną

amoniečių karalius Nachašas buvo atžygiavęs prieš jus, man sakėte: ‚Ne! Verčiau tegul karalius mums karaliauja!’ – nors VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra jūsų karalius. [13] Štai dabar karalius, kurį išsirinkote, ˹kurio reikalavote˺[j]. Štai VIEŠPATS davė jums [valdyti] karalių. [14] Jei bijosite VIEŠPATIES ir jam tarnausite, klausysite jo nurodymo ir nesipriešinsite jo įsakymui, jei jūs – tiek jūs patys, tiek ir jūsų karalius, kuris jums karaliaus – seksite paskui VIEŠPATĮ, savo Dievą, ˹tai jis jus išgelbės˺[k]. [15] Bet jei neklausysite VIEŠPATIES nurodymo ir priešinsitės VIEŠPATIES įsakymui, VIEŠPATIES ranka bus prieš jus ir ˹prieš jūsų karalių˺[l], ˹kad jus sunaikintų˺[m]. [16] Dabar pat sustokite ir pamatykite tą didį dalyką, kurį VIEŠPATS padarys jūsų akyse! [17] Argi šiandien ne kviečiapjūtė? Aš šauksiuos VIEŠPATIES, kad jis duotų griausmų ir lietaus. Iš to supraskite ir matykite, kokia didelė yra jūsų piktenybė, kurią padarėte VIEŠPATIES akyse, reikalaudami sau karaliaus!“ [18] Taigi Samuelis šaukėsi VIEŠPATIES, ir VIEŠPATS tą dieną davė tiek griausmų ir lietaus, jog visa tauta labai pabūgo VIEŠPATIES ir Samuelio. [19] Ir visi žmonės tarė Samueliui: „Melskis už savo tarnus VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kad nemirtume, nes prie visų savo nuodėmių dar pridėjome pikta tuo, kad reikalavome sau karaliaus!“ [20] Bet Samuelis sakė žmonėms: „Nebijokite! Jūs padarėte visą šitą piktenybę, tačiau nesišalinkite nuo VIEŠPATIES sekimo, bet

---

[j] **12,13** ~G

[k] **12,14** G(L); ~M

[l] **12,15** G; M: prieš jūsų protėvius

[m] **12,15** G(L)

tarnaukite VIEŠPAČIUI visa širdim. [21] Nenueikite šalin paskui niekybes[n], kurios niekam nenaudingos ir negali išgelbėti, nes jos yra niekybės. [22] Nes VIEŠPATS neatmes savo tautos dėl savo didžiojo vardo, kadangi VIEŠPATS yra pasiryžęs jus padaryti savo tauta. [23] ˹O dėl manęs˺[o], tai tebūnie toli nuo manęs: nusidėti VIEŠPAČIUI tuo, kad liaučiaus meldęsis už jus ir jus mokęs gero ir tiesaus kelio. [24] Tik bijokite VIEŠPATIES ir jam tarnaukite ištikimai, visa širdim, nes matėte[p], kokių didžių dalykų jis yra jums padaręs! [25] Bet jei piktai elgsitės, būsite nušluoti – tiek jūs patys, tiek ir jūsų karalius“.

Išsivadavimo kovų pradžia

13 [1] ˹Saulius buvo ...[q] metų amžiaus, kai jis ėmė karaliauti, ir jis karaliavo Izraeliui ... dvejus[r] metus˺[s]. [2] Saulius išsirinko tris tūkstančius iš Izraelio. Du tūkstančiai buvo su Sauliumi Michmase ir Bėt-Elio kalnyne, o tūkstantis buvo su Jonatanu Benjamino Gibėjoje. Likusius karius jis paleido, kiekvieną į jo palapinę. [3] Jonatanas ˹užmušė filistinų vietininką, buvusį˺[t] Gibėjoje[u], ir filistinai ˹išgirdo. Tuo tarpu Saulius liepė pūsti ragą po visą šalį su žinia: „Tegul išgirsta

---

[n] **12,21** T.y. svetimas dievybes

[o] **12,23** Lit. Taip pat aš

[p] **12,24** G; M: matykite

[q] **13,1** Tekste metų skaičius nepažymėtas.

[r] **13,1** Metų skaičius nepilnas.

[s] **13,1** ~G(AB)

[t] **13,3** Arba: sumušė filistinų įgulą, buvusią

[u] **13,3** GT; M: Geboje

hebrajai!˺[v]’“ [4] Ir visi izraeliai išgirdo sakant: „Saulius ˹užmušė filistinų vietininką˺[w]. Be to, Izraelis pasidarė filistinų neapkenčiamas“. Taigi kariuomenė buvo šaukiama eiti paskui Saulių į Gilgalį. [5] Tuo tarpu filistinai buvo susirinkę kariauti su Izraeliu: ˹trys tūkstančiai˺[x] kovos vežimų, šeši tūkstančiai važiuotojų ir tiek pėstininkų, kiek yra smilčių, gulinčių ant jūros kranto. Jie atžygiavo ir pasistatė stovyklas Michmase, į rytus nuo Bėt-Aveno. [6] Kai Izraelio vyrai pamatė, kad jie buvo patekę į bėdą, kad kariuomenė buvo sunkiai spaudžiama, žmonės slėpėsi olose, erškėtynuose, uolų plyšiuose, kapuose ir cisternose, [7] o [kai kurie] hebrajai perėjo per Jordaną į Čado ir Gileado šalį. Tačiau Saulius tebebuvo Gilgalyje, ir visa kariuomenė, sekanti paskui jį, drebėjo iš baimės. [8] Jis septynias dienas laukė iki paskirto laiko, kurį Samuelis buvo nustatęs[y], bet Samuelis neatėjo į Gilgalį, ir kareiviai ėmė skirstytis nuo jo. [9] Tad Saulius sakė: „Atneškite pas mane deginamąją ir bendrystės auką!“ Ir jis pats aukojo deginamąją auką. [10] Jam tik baigus aukoti deginamąją auką, Samuelis pasirodė beateinąs. Saulius išėjo jam priešais, norėdamas jį pasveikinti. [11] Samuelis paklausė: „Ką padarei?“ Saulius atsakė: „Kadangi mačiau, jog kareiviai buvo pradėję nuo manęs skirstytis ir tu nebuvai sutartu laiku atėjęs, ir kad filistinai jau buvo besirenką į Michmasą, [12] pagalvojau: ‚Dabar filistinai nusileis prieš mane į Gilgalį, kai dar nebūsiu

---

[v] **13,3** Arba rk. pgl. G: išgirdo sakant: „Sukilo hebrajai!“ Tuo tarpu Saulius liepė pūsti ragą po visą šalį.

[w] **13,4** Arba: sumušė filistinų įgulą

[x] **13,5** G(L)S; G(B)M: trisdešimt tūkstančių

[y] **13,8** Kkr. Mss; kt. MssGT: pasakęs

palankiai nuteikęs VIEŠPATIES’. Tad įsidrąsinau ir aukojau deginamąją auką“. [13] Samuelis tarė Sauliui: „Tu kvailai pasielgei! Nesilaikei VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymo, kurį jis buvo tau įsakęs. [Jei būtum laikęsis,] tikrai dabar VIEŠPATS būtų patvirtinęs tavo karaliavimą[z] Izraeliui visam laikui. [14] Bet dabar tavo karaliavimas nepatvers. VIEŠPATS pasiieškojo vyrą pagal savo širdį, ir VIEŠPATS jį paskyrė kunigaikščiu savo tautai, nes tu nesilaikei to, ką VIEŠPATS tau buvo įsakęs“. [15] Paskui Samuelis pakilo ir ėjo iš Gilgalio aukštyn ˹savo keliu, o likusieji kareiviai žygiavo aukštyn paskui Saulių kariuomenės pasitikti ir atžygiavo iš Gilgalio˺[a] į Benjamino Gibėją. Saulius patikrino kareivius, esančius su juo – apie šešis šimtus vyrų.

Mūšis prie Michmaso perėjos

[16] Saulius, jo sūnus Jonatanas ir su jais esantys kareiviai buvo apsistoję Benjamino Geboje, o filistinai buvo pasistatę stovyklas Michmase. [17] Siaubėjų būrys išėjo iš filistinų trimis daliniais. Vienas dalinys pasuko Ofros link, į Šualio šalį, [18] kitas dalinys pasuko Bėt-Chorono link, o vėl kitas pasuko link srities[b], žvelgiančios žemyn į Hienų slėnį, ˹į dykumą˺[c]. [19] Nebuvo galima rasti kalvio visoje Izraelio šalyje, nes filistinai sau tarė: „[Turime saugotis,] kad hebrajai nepasidirbtų kalavijų ar iečių!“ [20] Tad visas Izraelis turėdavo leistis pas filistinus, jei

---

[z]**13,13** T.y. dinastinę įpėdinystės teisę karaliauti

[a]**13,15** G; ~M

[b]**13,18** G: aukštumos

[c]**13,18** ~G

kam reikėdavo paaštrinti savo noragą, kauptuką, kirvį ar pjautuvą[d]. [21] Atsieidavo pima[e] už noragus bei kauptukus ir ˹trečdalis šekelio už iešmus˺[f] bei kirvius ir jaučių akstino pritaisymą. [22] Taigi kovos dieną nebuvo galima rasti nei kalavijo, nei ieties rankoje visų kareivių, buvusių su Sauliumi ir Jonatanu. Tik Saulius ir jo sūnus Jonatanas [juos] turėjo. [23] Tuo tarpu filistinų priekinis postas išžygiavo į Michmaso perėją.

Sauliaus ir Jonatano žygdarbiai

14 [1] Vieną dieną Sauliaus sūnus Jonatanas tarė vaikinui, kuris nešiojo jo ginklus: „Eikš, pereikime prie filistinų posto, esančio kitoje pusėje!“ Bet jis nieko nesakė savo tėvui. [2] Saulius sėdėjo Gibėjos pakraštyje po granatmedžiu, buvusiu ˹prie grendymo˺[g], o su juo buvusių kareivių buvo kokie šeši šimtai vyrų. [3] [Tąsyk] Achijas, sūnus Ichabodo brolio Achitubo, sūnaus Pinechaso, sūnaus Elio, VIEŠPATIES kunigo Šile, nešiojo ėfodą. Tačiau kareiviai nežinojo, kad Jonatanas buvo nuėjęs. [4] Tarp perėjų, per kurias Jonatanas siekė prieiti prie filistinų posto, stypsojo uolos iškyšulys vienoje pusėje ir uolos iškyšulys kitoje pusėje. Vienas vadinosi Bosesas, o kitas vadinosi Senė. [5] Vienas iškyšulys kyšo šiaurėje, priešais Michmasą, o kitas pietuose, priešais Gebą. [6] Jonatanas tarė vaikinui, kuris nešiojo jo ginklus: „Eikš, pereikime prie šitų neapipjaustytųjų posto! Gal

---

[d]**13,20** G; M: noragus

[e]**13,21** T.y. dviejų trečdalių šekelio svorio piniginis vienetas (apie 7,6g)

[f]**13,21** Rk.; M: už tris iešmus

[g]**14,2** T.y. plūktinės kluono aslos javams kulti; M: Migrone

VIEŠPATS mums ką nuveiks, nes niekas VIEŠPAČIUI nekliudo duoti pergalę dideliu ar mažu skaičiumi“. [7] Jo ginklanešys jam tarė: „Daryk viską, ˹ką manai˺[h]! Pirmyn! Štai aš su tavim! Kaip tu galvoji, ˹taip ir aš˺[i]“. [8] Tada Jonatanas tarė: „Žiūrėk, mes pereisime pas tuos vyrus ir jiems pasirodysime. [9] Jei jie taip mums sakys: ‚Nejudėkite, kol jus pasieksime’, tai stovėsime savo vietoje ir nelipsime pas juos. [10] O jei jie taip sakys: ‚Užlipkite pas mus’, tai lipsime, nes VIEŠPATS bus juos atidavęs į mūsų rankas. Ir tai bus mums ženklas“. [11] Taigi juodu pasirodė filistinų postui, ir filistinai sakė: „Antai hebrajai išlenda iš landynių, kuriose jie buvo pasislėpę!“ [12] Ir to posto vyrai, šaukdami Jonatanui ir jo ginklanešiui, tarė: „Užlipkite pas mus, kad jums ką praneštume!“ Tada Jonatanas sakė savo ginklanešiui: „Lipk man iš paskos, nes VIEŠPATS juos atidavė į Izraelio rankas!“ [13] Jonatanas lipo rankomis ir kojomis, o jo ginklanešys jam iš paskos. Anie krito Jonatano priekyje, o jo ginklanešys juos pribaigė jo užnugaryje. [14] Pirmasis smūgis, kurį sudavė Jonatanas ir jo ginklanešys, paklojo[j] apie dvidešimt vyrų ˹maždaug per pusę jungo [per dieną] apariamo lauko vagos˺[k]. [15] Dėl to kilo išgąstis stovykloje, lauke ir visuose kareiviuose. Postas ir siaubėjų dalinys krūpčiojo iš baimės. Be to, sudrebėjo žemė ir apėmė Dievo sukeltas siaubas. [16] Sauliaus žvalgams bežiūrint Benjamino Gibėjoje, pasirodė šen ir

---

[h]**14,7** Lit. kas yra tavo širdyje

[i]**14,7** G; ~M

[j]**14,14** Lit. buvo

[k]**14,14** M; G; strėlėmis, svaidyklėmis ir lauko akmenimis

ten besikilnojanti stovykla[l]. [17] Tada Saulius tarė su juo esantiems kareiviams: „Patikrinkite ir pažiūrėkite, kas yra nuėjęs nuo mūsų!“ Jiems patikrinus, pasirodė, kad nėra Jonatano ir jo ginklanešio. [18] Saulius tarė Achijui: „Atnešk ⌜ėfodą!“ – nes tuo metu jis nešiojo ėfodą Izraelio akivaizdoje⌝[m]. [19] O kol Saulius tebekalbėjo kunigui, sambrūzdis, kilęs filistinų stovykloje, vis ėjo didyn ir didyn. Tad Saulius sakė kunigui: „Atitrauk ranką!“ [20] Saulius ir visi su juo esantys kareiviai susibūrė ir atžygiavo į mūšį. Netikėtai[n] vieno [filistino] kalavijas buvo atgręžtas prieš kitą. [Buvo] labai didelis sąmyšis. [21] O hebrajai, kurie[o] anksčiau laikėsi prie filistinų, kurie buvo su jais atžygiavę į stovyklą, jie ⌜irgi apsigręžė⌝[p], kad prisidėtų prie Izraelio, esančio su Sauliumi ir Jonatanu. [22] Visi Izraelio vyrai, kurie buvo išsislapstę Efraimo kalnuose, išgirdę, kad filistinai buvo pasileidę bėgti, jie irgi kovodami juos vijosi įkandin. [23] Taip VIEŠPATS tą dieną išgelbėjo Izraelį.

Sauliaus neapgalvotas įžadas ir to padariniai

Kova buvo persigavusi per Bėt-Aveną[q]. [24] ⌜Visi kareiviai laikėsi prie Sauliaus – apie dešimt tūkstančių vyrų, ir kova buvo pasklidusi į kiekvieną Efraimo kalnyno miestą.

---

[l] **14,16** G(B); M: sambrūzdis

[m] **14,18** G; M: Dievo skrynią!“ – nes tuo metu Dievo skrynia buvo pas izraelius (STV; M: izraeliai)

[n] **14,20** Lit. Štai

[o] **14,21** G;~M

[p] **14,21** GSV; M: aplinkui, ir jie taip pat

[q] **14,23** G(L)Lat: Bėt-Choroną

Tą dieną Saulius padarė didelę klaidą: jis˺[r] prisaikino[s] kareivius, sakydamas: „Prakeiktas tebūnie vyras, kuris, vakarui neatėjus ir man neatkeršijus savo priešams, valgys duonos!“ Todėl nė vienas kareivis neparagavo duonos. [25] ˹Buvo medaus korys ant lauko˺[t]. [26] Kareiviams atėjus prie korio, štai ˹jo bitės nulėkusios˺[u], tačiau niekas nepasiekė ranka burnos, nes kareiviai bijojo priesaikos. [27] Bet Jonatanas nebuvo girdėjęs, kaip jo tėvas prisaikino kareivius. Tad jis ištiesė galą lazdos, kurią laikė rankoje, ir jį padažė į medaus korį. Kai jis pakėlė ranką atgal prie burnos, prašvito jo akys. [28] O vienas iš kareivių atsiliepdamas tarė: „Tavo tėvas saikinte prisaikino kareivius, sakydamas: ‚Prakeiktas tebūnie vyras, kuris šiandien valgytų duonos!’ Taigi kareiviai yra pasilpę“. [29] Jonatanas tarė: „Mano tėvas įvėlė šalį į nelaimę. Na, žiūrėkite, kaip prašvito mano akys, kadangi paragavau truputį šito medaus! [30] Kaip juo labiau, jei šiandien kareiviai būtų sočiai prisivalgę grobio, kurį jie aptiko, nes dabar filistinams suduotas smūgis ˹būtų buvęs didesnis˺[v]! [31] Taigi tą dieną jie mušė filistinus nuo Michmaso ligi Ajalono, ir kareiviai buvo labai pasilpę. [32] Kareiviai metėsi ant grobio ir, nutvėrę avis, raguočius ir veršius, [juos] pjovė ant žemės. Ir kareiviai [juos] valgė kruvinus. [33–34] Tada Sauliui buvo pranešta: „Klausyk! Kareiviai nusideda VIEŠPAČIUI, valgydami [mėsą] su krauju“.

---

[r]**14,24** G(B); M: Kadangi tą dieną Izraelio vyrai buvo sunkiai spaudžiami, Saulius

[s]**14,24** Lit. padėjo saikdindamas po prakeikimu

[t]**14,25** Rk.; M: Visa šalis atėjo prie korių (arba; į mišką)

[u]**14,26** Rk.; M: [ten buvo] medaus tekėjimas(?)

[v]**14,30** G(B)4QSam(a);M: nebuvo didelis

Šis tarė: „Jūs neištikimai pasielgėte! Tuojau atriskite pas mane didelį akmenį!“ Saulius tęsė: „Išsiskirstykite tarp kareivių ir jiems sakykite: ‚Atveskite kiekvienas pas mane savo jautį ir kiekvienas savo avį ir, čia papjovę, valgykite, kad nenusidėtumėte VIEŠPAČIUI, valgydami su krauju!’“ Taigi visi kareiviai ˹tą pačią naktį˺[w] privedė, ˹ką kiekvienas laikė rankoje˺[x], ir ten papjovė. [35] Ir Saulius pastatė aukurą VIEŠPAČIUI. Tai buvo pirmasis aukuras, kurį jis pastatė VIEŠPAČIUI. [36] Paskui Saulius tarė: „Leiskimės nakčia filistinams iš paskos ir juos apiplėškime, kol rytas išauš, ir nepalikime nė vieno vyro iš jų!“ Jie atsakė: „Daryk viską, kas tau rodosi gera“. Bet kunigas tarė: „Prisiartinkime čia prie Dievo!“ [37] Tada Saulius teiravosi VIEŠPATIES: „Ar man leistis filistinams iš paskos? Ar juos atiduosi į Izraelio rankas?“ Bet jis[y] tą dieną jam neatsakė. [38–39] Tad Saulius tarė: „Prisiartinkite čia, visi kariuomenės vadai, sužinokite ir patirkite, per ką šiandien įvyko šitas nusidėjimas. Juk kaip tikrai VIEŠPATS, Izraelio gelbėtojas, gyvas, net jei jis būtų mano sūnuje Jonatane, tas turėtų mirti!“ Tačiau iš visų kareivių nebuvo nė vieno, kuris jam atsakytų. [40] Tada jis tarė visam Izraeliui: „Jūs būkite vienoje pusėje, o aš ir mano sūnus Jonatanas tegul būsime kitoje pusėje“. Kareiviai sakė Sauliui: „Daryk tai, kas tau rodosi gera“. [41] Tada Saulius tarė: „˹O VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, kodėl tu šiandien neatsakei savo tarnui? Jei šita kaltė yra manyje ar mano sūnuje Jonatane, tai, VIEŠPATIE,

---

[w] **14,33-34** ~G

[x] **14,33-34** G; M: kiekvienas savo jautį [, kurį laikė] rankoje

[y] **14,37** T.y. VIEŠPATS

Izraelio Dieve, duok urimą, o jei sakai ją esant tavo tautoje Izraelyje, duok tumimą!˺[z]“ Tada burtas kliuvo Jonatanui ir Sauliui, o kareiviai išsilaisvino. [42] Saulius toliau tarė: „Meskite burtą tarp manęs ir mano sūnaus Jonatano![a]“ Tada burtas kliuvo Jonatanui. [43] Saulius sakė Jonatanui: „Išpažink man, ką padarei!“ Jonatanas, jam išpažindamas, tarė: „Aš tikrai paragavau truputį medaus galu lazdos, kurią laikiau rankoje. Čia aš esu, pasiruošęs mirti!“ [44] Saulius tarė: „Tegul Dievas taip ir dar taip pasielgia su manim – tu turi mirti, Jonatanai[b]!“ [45] Bet kareiviai sakė Sauliui: „Nejaugi turėtų mirti Jonatanas, kuris laimėjo šitą didelę pergalę Izraelyje? Anaiptol! Kaip VIEŠPATS gyvas, nė vienas jo galvos plaukas neturi nukristi žemėn, nes su Dievu jis šiandien tai įvykdė!“ Taigi kareiviai išpirko Jonataną, ir jis neturėjo mirti. [46] Paskui Saulius, metęs vytis filistinus, žygiavo aukštyn, o filistinai parėjo į savo vietą.

Sauliaus kovų apžvalga ir genealogija

[47] Priėmęs karaliaus valdžią Izraeliui, Saulius kiekvienoje pusėje kariavo su visais savo priešais: su Moabu, su amoniečiais, su Edomu, su Sobos karaliumi[c] ir su filistinais. Ir kur tik jis gręždavosi, nugalėdavo[d].

---

[z]**14,41** G; M: VIEŠPAČIUI: „Izraelio Dieve, duok visišką aiškumą (arba: tumimą)

[a]**14,42** G + Tegul miršta tas, kurį VIEŠPATS pažymės burtu!“ Nors ir kareiviai sakė Sauliui: „To neturi būti!“, Saulius privertė kareivius, ir jie metė burtą tarp jo ir jo sūnaus Jonatane.

[b]**14,44** G + šiandien

[c]**14,47** G4QSam(a); M: karaliais

[d]**14,47** GSV; M: piktai pasielgdavo

[48] Jis narsiai kovojo, sumušė Amaleką ir išgelbėjo Izraelį iš ˹rankų tų, kurie˺[e] jį apiplėšdavo. [49] Sauliaus sūnūs buvo Jonatanas, Jišvis ir Malki-Šūva, o jo abi dukterys vadinosi: vyresnioji – Meraba, o jaunesnioji – Michala. [50] Sauliaus žmona buvo vardu Achinoama. [Ji buvo] Achimaaso duktė. O jo kariuomenės vadas vadinosi Abneris. [Jis buvo] Sauliaus dėdės Nerio sūnus. [51] ˹Sauliaus tėvas Kišas ir Abnerio tėvas Neris buvo Abielio sūnūs˺[f].

Saulius nugali amalekiečius

15 [1] Samuelis tarė Sauliui: „VIEŠPATS mane siuntė tavęs patepti karaliumi ˹jo tautai˺[g] Izraeliui. Taigi dabar klausyk VIEŠPATIES[h] balso! [2] Taip sako kariuomenių VIEŠPATS: ‚Aš įsidėmėjau, ką Amalekas padarė Izraeliui, kaip jis pastojo jam kelią, kai tas žygiavo aukštyn iš Egipto. [3] Dabar eik, sumušk Amaleką ir atiduok[i] sunaikinti ˹jį ir˺[j] viską, kas jam priklauso. Nesigailėk jo, bet išžudyk vyrus ir moteris, vaikus ir žindduklius, jaučius ir avis, kupranugarius ir asilus!“ [4] Taigi Saulius sušaukė kareivius ir juos patikrino Telaime – du šimtus tūkstančių pėstininkų ir dešimtį tūkstančių Judo vyrų. [5] Paskui Saulius nužygiavo ligi Amaleko miesto ir išstatė pasalas upelio slėnyje. [6] Ir Saulius

---

[e] **14,48** G4QSam(a); M: rankos to, kuris

[f] **14,51** Rk., žr. Josephus (Ant. 6.130); G4QSam(a): Kišas buvo Sauliaus tėvas, o Abnerio tėvas Neris – Abielio sūnus.

[g] **15,1** ~G(B)

[h] **15,1** G(B)V; M + žodžių

[i] **15,3** G; M: atiduokite

[j] **15,3** G; ~M

pasakė kainams: „Eikite, pasitraukite, leiskitės žemyn iš amalekiečių tarpo, kad jūsų nenušluočiau drauge su jais! Nes jūs parodėte malonę visiems izraeliams, kai jie žygiavo aukštyn iš Egipto“. Tad kainai pasitraukė iš Amaleko tarpo. [7] Saulius mušė Amaleką nuo Chavilos iki apylinkės Šūro, esančio į rytus nuo Egipto. [8] Jis pagavo Amaleko karalių Agagą gyvą, o visus jo valdinius atidavė sunaikinti kalavijo ašmenimis. [9] Tačiau Sauliui ir kareiviams pagailo Agago ir geriausių avių bei raguočių, tai yra ⌜penimų galvijų⌝[k], bei avinėlių ir apskritai visko, kas gera, ir jie nenorėjo jų visiškai sunaikinti. Tik viską, kas buvo nevertinga ir atmestina, tą jie atidavė sunaikinti.

Saulius atmetamas kaip karalius

[10] Tada VIEŠPATIES žodis pasigirdo Samueliui: [11] „Gailiuos, kad padariau Saulių karalium, nes jis nusigręžė nuo manęs ir neįvykdė mano žodžių“. Samuelis supyko ir šaukėsi VIEŠPATIES visą naktį. [12] Ir anksti rytą Samuelis išsirengė kelionėn Sauliaus pasitikti. Samueliui buvo pranešta: „Saulius atžygiavo į Karmelį, kur pastatė sau paminklą. Paskui pasisukęs jis žygiavo toliau ir nusileido į Gilgalį“. [13] Kai Samuelis atėjo pas Saulių, ⌜šis buvo beaukojąs deginamąją auką VIEŠPAČIUI – geriausius gyvulius grobio, kurį buvo atsigabenęs iš Amaleko. Ir kai Samuelis priėjo prie Sauliaus⌝[l], Saulius jam tarė: „Tu būk VIEŠPATIES palaimintas! Aš įvykdžiau VIEŠPATIES įsakymą“. [14] Bet Samuelis atsakė: „Tai ką reiškia šitas avių bliovimas mano

---

[k] **15,9** Rk. plg. ST

[l] **15,13** G; ~M

ausyse ir galvijų baubimas, kurį aš girdžiu?“ [15] Saulius atsakė: „Iš Amaleko jie atsivarė juos, nes kareiviai pasigailėjo kas geriausia iš avių ir raguočių, norėdami tai paaukoti VIEŠPAČIUI, tavo Dievui. O kas liko – visiškai sunaikinome!“ [16] Bet Samuelis užkirto Sauliui: „Paliauk! Aš noriu tau pasakyti, ką VIEŠPATS šiąnakt man kalbėjo“. Tas jam atsakė: „Kalbėk!“ [17] Samuelis tarė: „Argi tu nesi, nors ir įsivaizduoji esąs mažas, Izraelio genčių galva? Juk VIEŠPATS tave patepė Izraelio karaliumi. [18] Paskui VIEŠPATS tave siuntė į žygį ir tarė: ‚Eik ir visiškai sunaikink tuos nusidėjėlius – Amaleką – ir kariauk su jais[m], iki juos būsi galutinai išnaikinęs!’ [19] Tai kodėl nepaklausei VIEŠPATIES įsakymo, bet meteis ant grobio ir padarei, kas pikta VIEŠPATIES akyse?“ [20] Saulius atsakė Samueliui: „Aš gi paklausiau VIEŠPATIES įsakymo ir ėjau į žygį, kariam VIEŠPATS mane siuntė. Aš atsivedžiau Amaleko karalių Agagą, o Amaleką visiškai sunaikinau. [21] Bet kareiviai paėmė iš grobio avių ir raguočių, geriausių iš to, kas buvo skirta sunaikinti, kad paaukotų VIEŠPAČIUI, tavo Dievui, Gilgalyje“. [22] Tačiau Samuelis tarė: „Argi VIEŠPAČIUI taip patinka deginamosios ir pjaunamosios aukos, kaip paklusnumas VIEŠPATIES žodžiui? Įsidėmėk![n] Paklusnumas yra geresnis už auką, ir klausymas – už avinų taukus! [23] Nes priešgynystė yra [kaip] žyniavimo nuodėmė, ir atkaklumas – [kaip] stabmeldystės[o] nedorybė. Kadangi atmetei VIEŠPATIES žodį, jis atmetė tave, kad

---

[m] **15,18** G; M: juo (t.y. Amaleku)

[n] **15,22** Lit. Štai

[o] **15,23** Lit. terafimų (t.y. namų dievukų)

nebebūtum karalius!“ 24 Saulius išpažino Samueliui: „Nusidėjau tuo, kad pažeidžiau VIEŠPATIES įsakymą ir tavo nurodymus, nes bijojau kareivių ir paklausiau jų įkalbos. 25 O dabar, meldžiu, atleisk mano nuodėmę ir grįžk su manim, kad pagarbinčiau VIEŠPATĮ“. 26 Bet Samuelis tarė Sauliui: „Negrįšiu su tavim! Kadangi atmetei VIEŠPATIES žodį, VIEŠPATS atmetė tave, kad nebebūtum Izraelio karalius!“ 27 Samueliui pasisukus eiti, anas taip nutvėrė jo apsiausto skverną, jog tas atplyšo. 28 Samuelis jam tarė: „VIEŠPATS šiandien atplėšė nuo tavęs Izraelio karalystę ir ją atidavė tavo artimui, geresniam už tave. 29 Be to, Izraelio Amžinasis negali nei meluoti, nei gailėtis, nes jis ne žmogus, kad turėtų gailėtis“. 30 Saulius[p] pakartojo: „Aš nusidėjau. Tačiau dabar, meldžiu, pagerbk mane mano tautos vyresniųjų ir Izraelio akivaizdoje. Grįšk su manim, kad pagarbinčiau VIEŠPATĮ, tavo Dievą!“ 31 Taigi Samuelis grįžo, sekdamas paskui Saulių, o Saulius pagarbino VIEŠPATĮ. 32 Paskui Samuelis tarė: „Priveskite prie manęs Amaleko karalių Agagą!“ Agagas ėjo pas jį supančiotas[q], ir Agagas sakė: „⌜Tikrai mirtis karti⌝[r]“. 33 Samuelis tarė: „Kaip tavo kalavijas atėmė moterims vaikus, taip tarp moterų tegu lieka be vaikų tavo motina!“ Ir Samuelis sukapojo Agagą į gabalus VIEŠPATIES akivaizdoje Gilgalyje. 34 Paskui Samuelis nuėjo į Ramą o Saulius parkilo į savo namus,

---

[p] **15,30** Lit. Jis

[q] **15,32** Arba: svyruodamas; G: drebėdamas. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[r] **15,32** Rk.; M: Tikrai yra atsitraukusi mirties kartybė. G: Ar tokia karti būtų buvusi mirtis? (T.y. man būtų būvą geriau, jei Saulius nebūtų palikęs manęs gyvo.)

į Sauliaus Gibėją. [35] Ir Samuelis daugiau nebematė Sauliaus iki savo mirties dienos, nors Samuelis liūdėjo dėl Sauliaus. O VIEŠPATS gailėjosi, kad buvo padaręs Saulių Izraelio karaliumi.

SAULIUS IR DOVYDAS (16–2 SAM 1)

Samuelis patepa Dovydą

16 [1] VIEŠPATS tarė Samueliui: „Iki kol tu liūdėsi dėl Sauliaus, man jį atmetus, kad nebekaraliautų Izraeliui? Pripilk savo ragą aliejaus ir eik! Tave siunčiu pas betlejietį Jišają, nes tarp jo sūnų išsirinkau karalių“. [2] Bet Samuelis prikišo: „Kaip aš galiu eiti? Išgirdęs Saulius mane nužudys!“ Bet VIEŠPATS tarė: „Paimk sau į ranką telyčią ir sakyk: ‚Atėjau VIEŠPAČIUI aukoti’. [3] Ir pasikviesk Jišają prie aukos, o aš tau pasakysiu, ką tu turi daryti. Ir turėsi patepti man tą, kuri tau nurodysiu“. [4] Samuelis padarė, ką VIEŠPATS buvo įsakęs. Jam atėjus į Betliejų, miesto vyresnieji drebėdami jį pasitiko ir klausė: “˹Ar tavo atėjimas reiškia gera, regėtojau?˺[s]“ [5] Jis atsakė: „Gera. Atėjau VIEŠPAČIUI aukoti. Šventinkitės ir ˹ateikite su manim prie aukos˺[t]!“ Paskui jis pašventino Jišają bei jo sūnus ir juos pasikvietė prie aukos. [6] Jiems ateinant, jis išvydo Eliabą ir pamanė: „Tikrai [čia stovi] VIEŠPATIES akivaizdoje jo pateptasis!“ [7] Bet VIEŠPATS tarė Samueliui: „Nežiūrėk į jo išvaizdą, nei į jo aukštą ūgį, nes jį atmečiau! Nes ˹Dievas mato ne taip, kaip

---

[s] **16,4** G4QSam(a); M; Tavo atėjimas reiškia gera.

[t] **16,5** G: šiandien švęskite su manim

žmogus mato˺[u]: žmogus žvelgia į išorę, bet VIEŠPATS žvelgia į širdį“. [8] Paskui Jišajas pasišaukė Abinadabą ir jam leido praeiti Samuelio akivaizdoje. Bet šis tarė: „Nei šito VIEŠPATS neišsirinko“. [9] Vėliau Jišajas leido praeiti Šamai. Bet jis[v] sakė: „Nė šito VIEŠPATS neišsirinko“. [10] Taip Jišajas leido praeiti savo septyniems sūnums Samuelio akivaizdoje, bet Samuelis tarė Jišajui: „VIEŠPATS šitų neišsirinko“. [11] Paskui Samuelis paklausė Jišają: „Ar jau visi jaunikaičiai?“ Šis atsakė: „Dar liko jauniausiasis, bet jis štai gano avis“. Samuelis tarė Jišajui: „Siųsk ir atvesk jį, nes nesusėsime valgyti, iki jis čia ateis“. [12] Taigi jis pasiuntė ir jį atvedė. Jis buvo rusvas, gražių akių ir dailios išvaizdos. Ir VIEŠPATS tarė: „Kelkis, patepk jį, nes jis yra tasai!“ [13] Paėmęs ragą su aliejumi, Samuelis jį patepė tarp jo brolių. Nuo tos dienos ir toliau VIEŠPATIES dvasia apimdavo Dovydą. Paskui Samuelis pakilo ir ėjo į Ramą.

Dovydas ateina pas Saulių

[14] VIEŠPATIES dvasia buvo atsitraukusi nuo Sauliaus, ir jį užpuldavo pikta dvasia nuo VIEŠPATIES. [15] Sauliaus tarnai jam sakė: „Aišku, kad pikta dvasia užpuldinėja tave. [16] Tegul mūsų valdovas įsako savo tarnams, tau patarnaujantiems, kad jie paieškotų vyro, mokančio skambinti lyra. Kada tik pikta dvasia ˹iš Dievo˺[w] apniks tave, jis paskambins ranka, ir tau vėl bus gerai[x]“. [17] Taigi

---

[u] **16,7** G; M; ne tai, ką, žmogus mato

[v] **16,9** T.y. Samuelis

[w] **16,16** ~G LatS

[x] **16,16** G + ir ji paliks tave ramybėje

Saulius tarė savo tarnams: „Na, parūpinkite man vyrą, mokantį gerai skambinti, ir atveskite pas mane!“ [18] Tada vienas iš vaikinų atsiliepdamas tarė: „Mačiau betliejiečio Jišajo sūnų, mokantį skambinti. Jis yra narsuolis, karingas vyras, protingos kalbos ir dailaus pavidalo, ir VIEŠPATS yra su juo“. [19] Tada Saulius siuntė pasiuntinius pas Jišają ir sakė: „Atsiųsk pas mane savo sūnų Dovydą, esantį prie avių“. [20] Jišajas, paėmęs asilą ⌜ir užkrovęs ant jo omerį⌝[y] duonos, vynmaišį vyno ir vieną ožiuką, pasiuntė Sauliui per savo sūnų Dovydą. [21] Kai Dovydas atėjo pas Saulių ir pradėjo eiti jam tarnybą, šis jį labai pamilo, ir jis tapo jo ginklanešiu. [22] Paskui Saulius siuntė [pasiuntinius] pas Jišają su prašymu: „Leisk Dovydui eiti man tarnybą, nes jis rado malonę mano akyse“. Kada tik pikta[z] dvasia iš Dievo apnikdavo Saulių, Dovydas paimdavo lyrą ir skambindavo ranka. Tada Sauliui palengvėdavo, jam vėl gerai pasidarydavo, ir nuo jo atsitraukdavo pikta dvasia.

Dovydas ir Goljatas

17 [1] Filistinai buvo sutelkę savo karines pajėgas karui. Jie susirinko Judui priklausančiame Soche ir pasistatė stovyklas tarp Socho ir Azekos, Efes-Damime. [2] O Saulius ir Izraelio vyrai susirinkę pasistatė stovyklas Terebintų slėnyje ir išsirikiavo kautynių tvarka filistinų sutikti. [3] Filistinai stovėjo nuokalnėje iš vienos pusės, o izraeliai stovėjo nuokalnėje iš kitos pusės, o tarp jų buvo

---

[y] **16,20** G(L)Lat; ~M. 1 omeris = 3,9l

[z] **16,22** G(BL)S; ~M

dauba. [4] Tada išėjo iš filistinų eilių[a] ⌜tarpufrontės vyras⌝[b], vardu Goljatas, iš Gato, keturių[c] mastų[d] ir sprindžio aukščio. [5] Žalvarinis šalmas buvo ant jo galvos, ir jis buvo apsivilkęs žvynuotu šarvu, o šarvas svėrė penkis tūkstančius šekelių[e]. [6] Žalvariniai antblauzdžiai buvo ant jo kojų ir žalvarinis riestas kardas kabėjo tarp jo pečių. [7] Jo ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvas, o jo ieties geležinis smaigalys svėrė šešis šimtus šekelių[f], ir skydanešys ėjo pirma jo. [8] Stovėdamas ir šaukdamas Izraelio eilėms, jis jiems tarė: „Ko išėjote rikiuotis kautynėms? Ar aš ne filistinas, o jūs ar ne Sauliaus vergai? Išsirinkite vyrą, kad jis ateitų žemyn pas mane! [9] Jei jis galės kovoti su manim ir mane užmuš, mes jums tapsime vergais. O jei aš jį nugalėsiu ir užmušiu, jūs mums turėsite tapti vergais ir mums tarnauti“. [10] Ir filistinas tęsė: „Aš šiandien metu iššūkį Izraelio eilėms: ‚Duokite man vyrą, kad kautumės vienas su kitu!’“ [11] Saulius ir visas Izraelis, išgirdęs šituos filistino žodžius, išsigando ir labai bijojo[g]. [12] ⌜O Dovydas buvo sūnus to⌝[h] efratiečio, kilusio iš Judo Betliejaus, kuris buvo vardu Jišajas ir turėjo aštuonis sūnus. Sauliaus dienomis tas vyras buvo

---

[a]**17,4** G(B); M: stovyklų

[b]**17,4** Arba: pėstininkas

[c]**17,4** G(BL)4Sam(a) Josephus (Ant. 6.171); G(A)M: šešių

[d]**17,4** 1 mastas = 44,4 cm

[e]**17,5** T.y. apie 57 kg

[f]**17,7** T.y. apie 7 kg

[g]**17,11** 17, 32-40. 42-48a.49.51 – 54 yra šito pasakojimo tęsinys.

[h]**17,12** Žodžiu „to“ redaktorius susieja šitą apsaką su tuo, kas pasakyta 16 skyriuje.

pasenęs, ⸢sulaukęs daug metų⸣[i]. [13] Trys vyresnieji Jišajo sūnūs buvo išėję paskui Saulių į karą. Trys jo sūnūs, kurie buvo išėję į karą, vadinosi: pirmagimis – Eliabas, jo antrasis – Abinadabas, o trečiasis – Šama. [14] Dovydas buvo jauniausiasis, o trys vyresnieji buvo išėję paskui Saulių. [15] Dovydas nueidavo ir pareidavo iš Sauliaus savo tėvo avių ganyti Betliejuje. [16] Tuo tarpu filistinas[j] rytą ir vakare prisiartindavo ir atsistodavo per keturiasdešimt dienų. [17] Jišajas sakė savo sūnui Dovydui: „Na, paimk savo broliams efą šitų paskrudintų grūdų bei dešimtį šitų duonų ir skubiai nunešk į stovyklą savo broliams! [18] O dešimtį šitų sūrių nunešk tūkstantininkui. Pasiteirauk, ar gerai sekasi tavo broliams, ir paimk iš jų kokį ženklą[k]“. [19] Saulius, jie ir visi Izraelio vyrai Terebintų slėnyje kovojo su filistinais. [20] Taigi Dovydas, anksti rytą atsikėlęs ir pavedęs avis sargui, pasikrovė ir vyko, kaip Jišajas jam buvo įsakęs. Jam atvykus į stovyklos apskritulį[l], kariuomenė buvo besirikiuojanti į kautynių eiles ir pakėlė kovos šauksmą. [21] Izraelis ir filistinai sustatė eilę prieš eilę. [22] Dovydas paliko savo ryšulius ryšulių sargo priežiūrai ir nubėgo į kovos [priešakinę] eilę. Atėjęs jis paklausė savo brolių, ar gerai sekasi. [23] Jam su jais tebesikalbant, tarpufrontės vyras, filistinas iš Gato, vardu Goljatas, pasirodė beatžygiuojąs iš filistinų eilių. Ir kai jis kalbėjo įprastus žodžius, Dovydas išgirdo. [24] O visi Izraelio vyrai, pamatę tą vyrą, bėgo nuo jo ir labai bijojo.

---

[i]**17,12** G(L)SV; M: atėjęs į (kariauti nebegalinčius?) vyrus

[j]**17,16** T.y. Goljatas

[k]**17,18** Lit. įkaitą

[l]**17,20** T.y. vežimų užtvarą

[25] Kažkas tarė: „Izraelio vyrai, ar matote tą atžygiuojantį vyrą? Juk jis atžygiuoja ˹Izraelio iššaukti˺[m]! Kas jį užmuš, tą karalius praturtins dideliais turtais! Jis jam duos savo dukterį ir jo tėvo šeimą padarys laisvą[n] Izraelyje“. [26] Tada Dovydas paklausė šalia stovinčių vyrų: „Kas bus daroma tam vyrui, kuris užmuš šitą filistiną ir pašalins gėdą nuo Izraelio? Nes kas yra tas neapipjaustytas filistinas ten, kad išdrįso tyčiotis iš gyvojo Dievo eilių!“ [27] Kareiviai jam atsakė tais pačiais žodžiais: „Taip ir taip bus daroma tam vyrui, kuris jį užmuš“. [28] O kai jo vyriausiasis brolis Eliabas išgirdo jį [taip] kalbant vyrams, Eliabas užpyko ant Dovydo ir [jį] subarė: „Ko atėjai čia žemyn ir kam palikai keletą anų avių tyruose? Aš pažįstu tavo išdidumą ir tavo ˹piktą sumanymą˺[o]? Juk atėjai žemyn tik mūšio pamatyti!“ [29–30] Bet Dovydas atšovė: „Ką gi dabar padariau? Argi tai nebuvo tik klausimas?“ Atsisukęs nuo jo į kitą, jis prabilo tais pačiais žodžiais. O kareiviai jam atsakė taip pat, kaip pirma. [31] Kai buvo nugirsti žodžiai, kuriuos Dovydas kalbėjo, [juos] pranešė Sauliui, ir šis liepė jį atvesti. [32] [p]Bet Dovydas tarė Sauliui: „Tegul ˹mano valdovo˺[q] širdis nenusimena dėl jo! Tavo tarnas eis ir kovos su šituo filistinu“. [33] Bet Saulius sakė Dovydui: „Tu negali eiti prieš šitą filistiną ir kovoti su juo, nes tu esi tik jaunuolis, o jis yra buvęs kariautojas nuo pat savo jaunystės“. [34] Bet Dovydas atsakė Sauliui: „Tavo tarnas

---

[m]**17,25** Arba: pasityčioti iš Izraelio

[n]**17,25** T.y. atleis nuo mokesčių ir kitų prievolių karaliui

[o]**17,28** Lit. širdies nelabumą

[p]**17,32** 32 skn. pradžioje buvo 11 skn. tąsa.

[q]**17,32** G; M: [jokio] žmogaus

buvo savo tėvo avininkas. Kai ateidavo liūtas ar lokys ir pagriebdavo ėriuką iš bandos, [35] aš pasileisdavau jam iš paskos, jį sumušdavau ir išplėšdavau iš jo nasrų. O jei jis pakildavo prieš mane, aš nutverdavau jam už barzdos[r] ir jį užmušdavau. [36] Tavo tarnas yra nudobęs ir liūtą, ir lokį, ir šitam neapipjaustytam filistinui atsitiks taip, kaip vienam iš jų, nes jis tyčiojosi iš gyvojo Dievo eilių!“
[37] Dovydas tęsė: „VIEŠPATS, kuris mane išgelbėjo iš liūto ir lokio nagų, mane išgelbės iš šito filistino rankos“. Saulius tarė Dovydui: „Tai eik, ir VIEŠPATS bus su tavim!“ [38] Saulius apvilko Dovydą savo karine apranga. Jis uždėjo žalvarinį šalmą jam ant galvos ˹ir jį apvilko šarvu˺[s]. [39] ˹Jis užjuosė Dovydui kalaviją ant jo[t] aprangos. Bet kelis kartus pamėginęs eiti˺[u], Dovydas tarė Sauliui: „Aš šituose negaliu eiti, nes nesu pratęs“. Tad ˹Dovydas juos nuėmė nuo savęs˺[v]. [40] Paskui, pasiėmęs į ranką savo lazdą, jis pasirinko iš upelio dugno penkis gludžius akmenis, juos įdėjo į piemenų maišelį, kurį jis turėjo, tai yra į akmenų dėklą, ir, laikydamas rankoje savo laidynę, artinosi į filistiną. [41] Tuo tarpu filistinas ėjo vis arčiau ir arčiau prie Dovydo, o jo skydanešys – pirma jo. [42] Filistinas, pažvelgęs ir pamatęs Dovydą, žiūrėjo į jį su panieka, nes jis tebuvo jaunikaitis – rusvaveidis, ˹gražios išvaizdos˺[w]. [43] Filistinas suriko Dovydui: „Ar aš šuo,

---

[r] **17,35** MS; G: gerklės

[s] **17,38** ~G(B)

[t] **17,39** Arba: savo

[u] **17,39** G(B); M: Dovydas užsijuosė jo kalaviją ant savo (arba: jo) aprangos. Jis pasiryžo eiti, nes nebuvo mėginęs (arba: pratęs)

[v] **17,39** G: jie nuėmė juos nuo jo

[w] **17,42** G: gražių akių

kad tu ateini pas mane su lazdomis?“ Ir filistinas keikė Dovydą savo dievais. [44] Filistinas tarė Dovydui: „Eikš pas mane, kad atiduočiau tavo kūną dangaus paukščiams ir lauko žvėrims!“ [45] O Dovydas atsakė filistinui: „Tu ateini pas mane su kalaviju, ietimi ir riestu kardu, bet aš ateinu pas tave su vardu kariuomenių VIEŠPATIES, Izraelio eilių Dievo, ˹iš kurio tyčiojais˺[x]. [46] ˹Šiandien pat˺[y] VIEŠPATS tave atiduos į mano rankas. Aš tave užmušiu ir nukirsiu tau galvą! Aš šiandien pat atiduosiu ˹tavo lavoną ir˺[z] filistinų stovyklos lavonus dangaus paukščiams ir žemės žvėrims, kad visas pasaulis žinotų, jog ˹Izraelis turi Dievą˺[a], [47] ir kad visi šitie susirinkusieji žinotų, jog ne kalaviju ir ietimi VIEŠPATS teikia pergalę! Nes karas yra VIEŠPATIES dalykas, ir jis atidavė jus į mūsų rankas“. [48] Kai filistinas pakilęs ėjo ir artinosi Dovydo pasitikti, Dovydas skubiai bėgo į kautynių eilę prieš filistiną. [49] Įkišęs ranką į maišelį ir iš jo paėmęs akmenį, Dovydas [jį] sviedė laidyne ir pataikė filistinui į kaktą. Akmuo įsmigo jam į kaktą, ir jis pargriuvo veidu į žemę. [50] Dovydas nugalėjo filistiną laidyne ir akmeniu. Jis pataikė į filistiną ir jį užmušė. Nebuvo kalavijo Dovydo rankoje. [51] Tad Dovydas pribėgo, atsistojo ant[b] filistino, nutvėrė jo kalaviją, tą ištraukė iš jo makšties ir jį nugalabijo, juo[c] nukirsdamas jam galvą.

---

[x]**17,45** Arba: kurį iššaukei

[y]**17,46** G prijungia „šiandien pat“ prie pirmiau einančio sakinio pabaigos.

[z]**17,46** G: ~M

[a]**17,46** GSTV: yra Dievas Izraelyje

[b]**17,51** GSTV; M: prie

[c]**17,51** T.y. kalaviju

Filistinai, pamatę, kad jų karžygys nebegyvas, pasileido bėgti. [52] O Izraelio ir Judo vyrai, pakilę ir keldami kovos šauksmą, vijosi filistinus ligi Gato[d] apylinkės ir Ekrono vartų. [53] O izraeliai, paliovę vytis filistinus, sugrįžo ir apiplėšė jų stovyklas. [54] Paėmęs filistino galvą, Dovydas ją atnešė į Jeruzalę, o jo ginklus padėjo į savo palapinę. [55] [e]Kai Saulius pamatė Dovydą išeinant prieš filistiną, jis paklausė kariuomenės vadą Abnerį: „Kieno sūnus tas jaunikaitis, Abneri?“ Abneris atsakė: „Kaip tu gyvas, karaliau, nežinau!“ [56] Tada karalius tarė: „Tu pats pasiteirauk, kieno gi sūnus tas vaikinas.“ [57] Taigi, kai Dovydas, užmušęs filistiną, sugrįžo, Abneris, jį paėmęs, atvedė Sauliaus akivaizdon laikantį rankoje filistino galvą. [58] Saulius jį paklausė: „Kieno tu sūnus, jaunuoli?“ Dovydas atsakė: „Tavo tarno betliejiečio Jišajo sūnus“.

18 [1] Jam baigus kalbėti su Saulium, Jonatano siela prisirišo prie Dovydo sielos, ir Jonatanas mylėjo jį kaip save patį. [2] Tą dieną Saulius jį pasiėmė ir jam neleido grįžti į jo tėvo namus. [3] Jonatanas padarė sąjungą su Dovydu, nes jis mylėjo jį kaip save patį. [4] Jonatanas nusivilko apsiaustą, kuriuo buvo apsivilkęs, ir jį atidavė Dovydui, taip pat savo karinę aprangą, savo kalaviją, savo lanką ir savo diržą. [5] Kai Dovydas išžygiuodavo, jam sekdavosi visur, kur jį pasiųsdavo. Todėl Saulius jį padarė kareivių viršininku. Tai patiko visiems kareiviams ir taip pat Sauliaus tarnams.

---

[d] **17,52** G; M: slėnio

[e] **17,55** 17, 55 – 18, 5 ~ G(B)

Sauliaus pavyduliavimas ir Dovydo pasisekimas

[6] ⌜Jiems paržygiuojant, kai Dovydas grįžo užmušęs filistiną⌝[f], ⌜šokėjos išėjo iš visų Izraelio miestų Dovydo⌝[g] pasitikti su būgnais, džiugesio šauksmais ir ⌜tristygiais instrumentais⌝[h]. [7] Ir moterys dainavo, sakydamos: „Saulius išmušė savo tūkstančius, o Dovydas savo dešimtis tūkstančių!“ [8] ⌜Saulius labai supyko⌝[i], ir jam nepatiko šitas posakis. Ir jis sau tarė: „Dovydui jos priskyrė dešimtis tūkstančių, o man tepriskyrė tūkstančius. ⌜Taigi jam betrūksta tik karaliaus valdžios!⌝[j]“ [9] Nuo tos dienos ir toliau Saulius įtariamai stebėjo Dovydą. [10] [k]Kitą dieną pikta dvasia iš Dievo taip apėmė Saulių, kad jis pateko į ekstazę namų viduje. Tuo tarpu Dovydas skambino ranka [lyrą], kaip diena iš dienos. O Saulius laikė rankoje ietį. [11] Saulius sviedė[l] ietį, manydamas: „Prismeigsiu Dovydą prie sienos“. Tačiau Dovydas du kartus išsisuko nuo jo. [12] Saulius pabūgo Dovydo, ⌜nes VIEŠPATS buvo su juo, o nuo Sauliaus buvo atsitraukęs⌝[m]. [13] Tad Saulius atleido jį nuo savęs ir jį sau paskyrė tūkstantininku. Jis išžygiuodavo

---

[f] **18,6** ~G(B). Šita pastaba suriša 17, 1-54 su 18, 6b-30 skn., perskirtais M intarpu: 17, 55 – 18, 5.

[g] **18,6** G(B); M: moterys išėjo iš visų Izraelio miestų dainuoti ir šokėjos karaliaus Sauliaus

[h] **18,6** Vienkartinis žodis, kurio reikšmė neaiški

[i] **18,8** ~G(B)

[j] **18,8** ~G(B)

[k] **18,10** 10 ir 11 skn. ~G(B)

[l] **18,11** GT: pakėlė

[m] **18,12** ~G(B)

ir paržygiuodavo kareivių priešakyje. [14] Ir Dovydui sekėsi visuose jo žygiuose, nes VIEŠPATS buvo su juo. [15] Saulius, matydamas, kad jam labai sekėsi, bijojo jo. [16] Tačiau visas Izraelis ir Judas mylėjo Dovydą, nes jis išžygiuodavo ir paržygiuodavo jų priešakyje. [17] Saulius tarė Dovydui: „Štai mano vyresnioji duktė Meraba! Ją tau duosiu į žmonas. Tik būk man narsus karys ir kovok VIEŠPATIES kovas!“ Saulius galvojo: „Tegul jo nepaliečia mano paties ranka, bet tegul jį paliečia filistinų ranka!“ [18] Bet Dovydas atsakė Sauliui: „Kas aš ir kas mano giminė [mano tėvo šeima] Izraelyje, kad galėčiau tapti karaliaus žentu?“ [19] Tačiau, kai atėjo laikas duoti Sauliaus dukterį Merabą Dovydui, ji buvo atiduota mecholiečiui Adrieliui į žmonas. [20] Sauliaus duktė Michala įsimylėjo Dovydą. Tai pranešė Sauliui, ir ta žinia jam patiko. [21] Saulius galvojo: „Aš jam duosiu ją, kad ji jam taptų žabangais ir kad tuo būdu jį paliestų filistinų ranka! ˹Tad antrą kartą Saulius pasiūlė Dovydui: „Tu šiandien gali tapti man žentu!“˺[n] [22] Ir Saulius įsakė savo tarnams: „Privačiai kalbėkite Dovydui, sakydami: ‚Žinai, karalius yra tave pamėgęs, ir visi jo tarnai myli tave. Taigi dabar tu gali tapti karaliaus žentu’“. [23] Sauliaus tarnai kalbėjo šituos žodžius Dovydui girdint, o Dovydas atsiliepė: „Ar jums atrodo lengva tapti karaliaus žentu? Aš juk esu neturtingas ir nežymus vyras!“ [24] Sauliaus tarnai jam pranešė: „Šitaip Dovydas kalbėjo“. [25] Saulius tarė: „Taip sakykite Dovydui: ‚Karalius nenori jokių dovanų už jaunąją, tik šimto filistinų apyvarpių, kad atkeršytų karaliaus priešams’“. Nes Sauliaus kėslas

---

[n] **18,21** ~G(B)

buvo leisti Dovydui ˹kristi nuo filistinų rankų˺[o]. [26] Jo tarnai pakartojo Dovydui šituos žodžius, ir Dovydui tai pasirodė tinkamas būdas tapti karaliaus žentu. ˹Paskirtam laikui dar nepasibaigus˺[p], [27] Dovydas pakilęs nuėjo su savo vyrais ir išmušė ˹du šimtus˺[q] filistinų. Paskui Dovydas atnešė jų apyvarpius ir pilną jų skaičių pateikė karaliui, norėdamas tapti karaliaus žentu. Tada Saulius jam davė savo dukterį Michalą į žmonas. [28] Saulius matė ˹ir suprato˺[r], kad VIEŠPATS buvo su juo ir kad ˹Michala, Sauliaus duktė˺[s], jį mylėjo. [29] Tad Saulius dar labiau bijojo Dovydo. Ir Saulius liko Dovydo priešas visą laiką. [30] Filistinų kunigaikščiai [ir toliau] išžygiuodavo [į karą], bet, kada tik jie išžygiuodavo, Dovydui labiau pasisekdavo negu visiems kitiems Sauliaus tarnams. Ir jo vardas labai pagarsėjo.

Jonatanas užtaria Dovydą

19 [1] Saulius kalbėjo savo sūnui Jonatanui ir visiems savo tarnams, kad jis nužudysiąs Dovydą. Bet Sauliaus sūnus Jonatanas labai mėgo Dovydą. [2] Ir Jonatanas pranešė Dovydui: „Mano tėvas Saulius siekia tave nužudyti! Taigi dabar saugokis rytoj rytą! ˹Slėpkis ir lik pasislėpęs slaptoje vietoje!˺[t] [3] O aš išėjęs stovėsiu šalia savo tėvo lauke, kur tu būsi, ir aš kalbėsiu apie

---

[o]**18,25** Arba: pakliūti į filistinų rankas

[p]**18,26** ~G(B)

[q]**18,27** MGSTVLat; G(BL): šimtą; žr. 2 Sam 3,14

[r]**18,28** ~G(B)

[s]**18,28** G(B): visas Izraelis

[t]**19,2** G(B); M: Pasilik slaptoje vietoje ir slėpkis

tave savo tėvui. Jei būsiu ką sužinojęs, tau pranešiu“. [4] Jonatanas gerai kalbėjo apie Dovydą savo tėvui Sauliui ir jam tarė: „Tenenusideda karalius savo tarnui Dovydui, nes jis nėra tau nusidėjęs ir jo veiksmai tau[u] buvo labai naudingi. [5] ˹Statydamas pavojun˺[v] savo gyvybę, jis užmušė filistiną, ir ˹per jį˺[w] VIEŠPATS įvykdė didelę pergalę visam Izraeliui. Tu matei ir džiaugeis. Tai kodėl nori nusidėti nekaltam kraujui, nužudydamas Dovydą be priežasties?“ [6] Saulius paklausė Jonatano užtarimo, ir Saulius prisiekė: „Kaip VIEŠPATS gyvas, jis neturi būti nužudytas!“ [7] Jonatanas pasišaukė Dovydą, ir Jonatanas jam pranešė visus šituos žodžius. Paskui Jonatanas atvedė Dovydą pas Saulių, ir jis jam tarnavo, kaip anksčiau.

Dovydas bėga nuo Sauliaus

[8] ˹Vėl kilo karas˺[x]. Išžygiavęs Dovydas kariavo su filistinais ir jiems sudavė tokį smarkų smūgį, kad jie turėjo bėgti nuo jo. [9] Dievo[y] [siųsta] pikta dvasia apsėdo Saulių, kai jis, laikydamas rankoje ietį, sėdėjo savo namuose ir Dovydas skambino ranka [lyrą]. [10] Saulius bandė ietimi prismeigti Dovydą prie sienos, bet jis išsisuko nuo Sauliaus. Tas įsmeigė ietį į sieną, o Dovydas pabėgęs išsigelbėjo. Tą pačią naktį [11] Saulius siuntė pasiuntinius į Dovydo namus, kad jį saugotų ir ryto metą nužudytų. Bet jo žmona Michala įspėjo Dovydą,

---

[u] **19,4** ~G(BL)

[v] **19,5** Lit. Dėdamas į savo delną

[w] **19,5** G(L)S; ~M

[x] **19,8** Arba: O karas ėjo vis toliau.

[y] **19,9** G(B); M: VIEŠPATIES

sakydama: „Jei šiąnakt negelbėsi savo gyvybės, rytoj tu būsi nužudytas!“ [12] Ir Michala nuleido Dovydą pro langą. Taip jis nuėjęs pabėgo ir išsigelbėjo. [13] Paskui Michala, paėmusi terafimą[z], jį paguldė į lovą, prie jo galvos padėjo ⌜ožkos plaukų rezginį⌝[a] ir jį apklojo antklode. [14] Kai Saulius atsiuntė pasiuntinius Dovydo suimti, ji tarė: „Jis serga“. [15] Paskui Saulius [vėl] siuntė pasiuntinius Dovydo pamatyti, sakydamas: „Užneškite jį su lova pas mane, kad jis būtų nužudytas!“ [16] Jiems atėjus, terafimas pasirodė gulįs lovoje ir ožkos plaukų rezginys prie jo galvos. [17] Kai Saulius barė Michalą: „Kodėl mane tokiu būdu apgavai ir išleidai mano priešą, kad jis galėjo išsigelbėti?“, Michala atsakė Sauliui: „Jis man grasino: ‚Paleisk mane! Kodėl turėčiau nužudyti tave!?’“

Saulius tarp pranašų

[18] Pabėgęs ir išsigelbėjęs, Dovydas atvyko pas Samuelį į Ramą ir jam papasakojo viską, ką Saulius jam buvo padaręs. Paskui jis ir Samuelis nuėję apsistojo [piemenų] stovyklose. [19] Kai Sauliui buvo pranešta: „Štai Dovydas yra stovyklose, Ramoje“, [20] Saulius siuntė pasiuntinius Dovydo suimti. Tačiau, kai tie pamatė susirinkimą[b] pranašų, patekusių į ekstazę, ir Samuelį jiems pirmininkaujant, Dievo dvasia atėjo ant Sauliaus pasiuntinių, ir jie taip pat pateko į pranašišką ekstazę. [21] Kai Sauliui tai buvo pranešta, jis siuntė kitus pasiuntinius, bet ir jie pateko į pranašišką ekstazę.

---

[z]**19,13** T.y. namų dievuką

[a]**19,13** Arba: ožkenos gabalą

[b]**19,20** G

Sauliui vėl pasiuntus trečius pasiuntinius, tie irgi pateko į pranašišką ekstazę. 22 Pagaliau ir jis pats vyko į Ramą. Pasiekęs ˹didžiąją cisterną, esančią Sechuve˺[c], jis paklausė: „Kur yra Samuelis ir Dovydas?“ Vienas atsakė: „Štai jie stovyklose, Ramoje“. 23 Jam beeinant ten[d] į Ramos stovyklas, apėmė ir jį patį Dievo dvasia, ir jis, toliau eidamas, buvo pranašiškos ekstazės pagautas, iki atėjo į Ramos stovyklas. 24 Tada jis[e] nusivilko savo drabužius, ir jis[f] pateko į pranašišką ekstazę jų[g] akivaizdoje. Jis išgulėjo neapsivilkęs visą tą dieną ir visą naktį. Todėl sakoma: „Ar ir Saulius tarp pranašų?“

Dovydas ir Jonatanas

20 1 Pabėgęs iš Ramos stovyklų, Dovydas parėjo ir sakė Jonatano akivaizdoje: „Ką padariau? Kokia mano kaltė? Koks, tavo tėvo manymu, yra mano nusidėjimas, kad jis ieško mano gyvybės?“ 2 Tas jam atsakė: „Gink, Dieve! Tu neturi mirti! ˹Būk tikras˺[h]: mano tėvas nedaro nieko svarbaus ar nesvarbaus, man to nepasakęs. Tai kodėl mano tėvas turėtų slėpti nuo manęs šitą dalyką? Taip nėra [, kaip manai]“. 3 Bet Dovydas atsakė[i]: „Tavo tėvas gerai žino, kad esu radęs

---

[c] **19,22** G(B): cisterną klojimo, esančio plikoje aukštumoje

[d] **19,23** G: iš ten; ~G(L)

[e] **19,24** M + irgi; ~G(B)

[f] **19,24** M + irgi; ~G(B)

[g] **19,24** T.y. pranašų (G(B)); M: Samuelio

[h] **20,2** Lit. Štai

[i] **20,3** G; M: vėl prisiekė

malonę tavo akyse, ir galvoja: ‚Tegul Jonatanas to[j] nežino, kad nesisielotų[k]. Bet kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, tėra žingsnis tarp manęs ir mirties“. [4] Jonatanas paklausė Dovydą: „Ką tu pats galvoji, kad tau padaryčiau?“ [5] Dovydas atsakė Jonatanui: „Žinai, rytoj bus jaunatis, ir aš turėsiu sėstis šalia karaliaus valgyti. Paleisk mane, kad galėčiau išbūti pasislėpęs lauke iki vakaro[l]. [6] Jei tavo tėvas tikrai manęs pasiges, sakyk: ‚Dovydas prašyte išsiprašė iš manęs leidimo nubėgti į savo miestą Betliejų, nes ten visa giminė aukoja metinę auką’. [7] Jei jis taip sakys: ‚Gerai’, bus saugu tavo tarnui. O jei jis smarkiai supyks, žinok, kad jis yra nutaręs daryti pikta. [8] Parodyk malonę savo tarnui, nes leidai savo tarnui sueiti į VIEŠPATIES sąjungą su tavim. Bet jei kaltė yra maryje, tu pats nužudyk mane! Kam gi turėtum mane nuvesti pas savo tėvą?“ [9] Jonatanas atsakė: „Tai tebūnie toli nuo tavęs [ir tai,] kad – jei tikrai sužinočiau, jog mano tėvas yra nutaręs, kad pikta tau ateitų – tau to nepraneščiau!“ [10] Dovydas paklausė Jonataną: „Kas man praneš, jei tavo tėvas šiurkščiai tau atsakys?“ [11] Jonatanas tarė Dovydui: „Eikš, išeikime į lauką!“ Ir juodu išėjo į lauką. [12] Jonatanas tarė Dovydui: „VIEŠPATS, Izraelio Dievas, ˹bus liudytojas˺[m], kad rytoj apie šitą metą[n] ištirsiu savo tėvą, ar jis yra palankiai nusiteikęs Dovydui, ar ne. Tada pasiųsiu pas tave ir duosiu tau žinią. [13] Taip

---

[j]**20,3** T.y. sąmokslo prieš Dovydo gyvybę

[k]**20,3** G: nepasitartų [su Dovydu]

[l]**20,5** G(BL); M: trečiojo vakaro

[m]**20,12** S; ~MG

[n]**20,12** MG + trečiąją [dieną] (t.y. poryt)

ir dar taip tegul VIEŠPATS padaro Jonatanui, jei mano tėvui patiktų [užleisti] tau nelaimę ir aš neduočiau tau žinios ir tavęs neišsiųsčiau, kad galėtum eiti ramus! O VIEŠPATS tebūnie su tavim, kaip jis buvo su mano tėvu! [14] Jei tebebūsiu gyvas, man parodyk malonę[o], ˹o jei jau būsiu miręs, [15] niekad neatitrauk savo malonės nuo mano namų! O jei, VIEŠPAČIUI išnaikinus kiekvieną Dovydo priešą nuo žemės paviršiaus, [16] bus išnaikintas Jonatano vardas iš Dovydo namų, tegul VIEŠPATS pareikalauja iš Dovydo!˺[p]“ [17] Ir Jonatanas dar kartą ˹prisiekė Dovydui˺[q] savo meile jam, nes jis mylėjo jį kaip save patį. [18] Jonatanas jam tarė: „Rytoj Jaunatis[r], ir tavęs pasiges, nes tavo vieta [prie stalo] bus tuščia. [19] Kadangi poryt rimtai ˹tavęs pasiges˺[s], ateik į tą vietą, kurioje buvai pasislėpęs veiksmo[t] dieną, ir atsisėsk šalia ˹Ezelio akmens˺[u]. [20] O aš iššausiu tris strėles į jo pusę, lyg norėdamas sau šauti į taikinį. [21] Tada dėmėkis! Aš siųsiu berniuką: ‚Eik, atrask strėles!’ Jei įsakmiai tarsiu

---

[o]**20,14** G(B); M: VIEŠPATIES malonę (t.y. VIEŠPAČIUI būdingą ar jo reikalaujamą ištikimybę)

[p]**20,16** Rk. pgl. G(ABL); M: kad neturėčiau mirti. 15 Ir niekad neatitrauk savo malonės nuo mano namų, nei tada, kai VIEŠPATS išnaikins kiekvieną Dovydo priešą nuo žemės paviršiaus“. 16 Taigi Jonatanas sudarė [sandorą] su Dovydo namais. Ir tegul VIEŠPATS pareikalauja iš Dovydo priešų!

[q]**20,17** G, žr. 12 skn.; M: prisaikdino Dovydą; žr. 14 skn.

[r]**20,18** T.y. Jaunaties šventė

[s]**20,19** GS

[t]**20,19** Turbūt įvykio, aprašyto 19, 2 ar 19,9-10 skn.

[u]**20,19** G(B): ano kauburio

berniukui: ‚Aure strėlė[v] guli nuo tavęs į čia; paimk ją!’, tai ateik, nes tau saugu ir niekas negresia, kaip VIEŠPATS gyvas. [22] O jei taip tarsiu vaikinui: ‚Aure strėlė guli už tavęs toliau!’, tai eik, nes VIEŠPATS tave siunčia šalin. [23] O dėl dalyko, kurį mes, aš ir tu, aptarėme, VIEŠPATS štai bus[w] tarp manęs ir tavęs amžinai!“ [24] Taigi Dovydas pasislėpė lauke. Jaunačiai atėjus, karalius atsisėdo ⌜prie stalo⌝[x] valgyti. [25] Karalius atsisėdo į savo vietą, kaip kas kartą, – ⌜į vietą⌝[y] prie sienos. Jonatanas ⌜atsisėdo prieš jį⌝[z], Abneris atsisėdo šalia Sauliaus, o Dovydo vieta liko tuščia. [26] Tačiau tą dieną Saulius nieko nesakė, nes jis manė: „Kas nors jam bus atsitikę taip, kad jis netyras[a]“. [27] O kitą dieną po Jaunaties, antrąją dieną, kai Dovydo vieta tebebuvo tuščia, Saulius paklausė savo sūnų Jonataną: „Kodėl Jišajo sūnus nei vakar, nei šiandien neatėjo prie stalo[b]?“ [28] Jonatanas atsakė Sauliui: „Dovydas prašyte išsiprašė iš manęs leidimo [eiti] į Betliejų. [29] Jis sakė: ‚Paleisk mane, meldžiu, nes mes turime giminės auką mieste. Mano brolis pats man įsakė. Taigi dabar, jei esu radęs malonę tavo akyse, norėčiau ištrūkti ir aplankyti savo brolius. Todėl jis neatėjo prie karaliaus stalo“. [30] Tada užsidegė Sauliaus pyktis ant

---

[v]**20,21** G; M: strėlės; taip pat 22 skn.

[w]**20,23** G + liudytojas

[x]**20,24** G4QSam(b); M: prie valgio

[y]**20,25** ~G(L)SV

[z]**20,25** G; M: atsikėlė

[a]**20,26** GM + kad jis netyras

[b]**20,27** G4QSam(B); M: valgio

Jonatano, ir jis jam tarė: „Tu maištingos mergos[c] sūnau! Argi nežinau, kad tu esi ˹Jišajo sūnaus sąjungininkas˺[d] savo gėdai ir savo motinos nuogybės gėdai? [31] Nes kol Jišajo sūnus gyvens žemėje, neturėsi patvaros nei tu, nei tavo karališka valdžia! Taigi dabar pasiųsk ir jį atvesk pas mane, nes ˹jam skirta mirti˺[e]!“ [32] Bet atsakydamas savo tėvui Sauliui, Jonatanas tarė: „Kodėl jis turi būti nužudytas! Ką jis padarė?“ [33] Tada Saulius ˹pakėlė ietį prieš jį˺[f], norėdamas jį perdurti. [34] Degdamas pykčiu, Jonatanas pašoko[g] nuo stalo ir nevalgė maisto antrąją Jaunaties dieną, nes jam buvo skaudu dėl Dovydo, kad jo tėvas buvo jį[h] įžeidęs. [35] Ryto metą Jonatanas išėjo į lauką pasitarti su Dovydu, ir mažas berniukas buvo su juo. [36] Ir jis tarė savo berniukui: „Bėk, surask strėles, kurias aš iššausiu!“ Berniukui bebėgant, jis iššovė strėlę, leisdamas jai perlėkti per jį. [37] Berniukui pasiekus vietą strėlės, kurią Jonatanas buvo iššovęs, Jonatanas, šaukdamas berniuko užnugaryje, klausė: „Ar strėlė neguli už tavęs dar toliau?“ [38] Ir Jonatanas sušuko berniuko užnugaryje: „Skubėk! Greitai! Nestovėk!“ Jonatano berniukas paėmė strėlę ir atėjo pas savo valdovą. [39] O berniukas nieko nežinojo, tik Jonatanas ir Dovydas žinojo tą dalyką. [40] Paskui Jonatanas atidavė savo ginklus berniukui, kurį jis turėjo su savim, ir jam tarė: „Eik, nunešk į miestą!“ [41] Berniukui

---

[c]**20,30** Rk. plg. G4QSam(b); M: iškrypėlės

[d]**20,30** G; M: apsisprendęs už Jišajo sūnų

[e]**20,31** Lit. jis yra mirties sūnus

[f]**20,33** GSTV; M: sviedė ietį į

[g]**20,34** G4QSam(b); M: atsikėlė

[h]**20,34** T.y. Dovydą

nuėjus, Dovydas pakilo iš akmens[i] pašalės, parpuolė kniūpsčias ant žemės ir tris kartus nusilenkė. Paskui jie pasibučiavo ir drauge ˹graudžiai verkė dėl˺[j] Dovydo. 42 Pagaliau Jonatanas tarė Dovydui: „Eik ramus! [Tvirtai laikykis to,] ką mudu esame prisiekę VIEŠPATIES vardu, pasižadėdami: VIEŠPATS bus[k] tarp manęs ir tavęs ir tarp mano palikuonių bei tavo palikuonių amžinai!’“.

21 1 Pakilęs Dovydas[l] nuėjo, Jonatanas parėjo į miestą.

Dovydas Nobe

2 Dovydas atėjo į Nobą pas kunigą Achimelechą. O Achimelechas, drebėdamas iš baimės, jį paklausė: „Kodėl tu esi vienas ir nė vieno nėra su tavim?“ 3 Dovydas atsakė kunigui Achimelechui: „Karalius man įsakė vieną dalyką ir man įteigė: ‚Niekas neturi ką nors žinoti apie dalyką, dėl kurio aš tave siunčiu ir kurį tau įsakiau’. Todėl ˹sutariau pasimatyti su˺[m] vaikinais tam tikroje vietoje. 4 O dabar, ką turi po ranka? Penketą duonų? Duok man į ranką – ar kas šiaip atsiras!“ 5 Bet kunigas atsakė Dovydui: „Neturiu paprastos duonos po ranka; tėra šventa duona. Jei tik[n] vaikinai būtų susilaikę nuo moterų![o]“ 6 Atsakydamas kunigui, Dovydas tarė: „Žinoma, moterys buvo sulaikytos nuo mūsų, kaip ir

---

[i] **20,41** S; G(B): kauburio; M: pietų

[j] **20,41** Rk.

[k] **20,42** G + liudytojas

[l] **21,1** G4QSam(b); M: jis

[m] **21,3** 4QSam(b), plg. G(B)

[n] **21,5** ~G(BL)4QSam(b)

[o] **21,5** 4QSam(b) + galėtumėte jos valgyti

anksčiau, kai išžygiuodavau [į karą]. ˹Vaikinų kūnai˺[p] būdavo šventi, net kai būdavo daromas paprastas žygis. Kaip dar labiau šiandien ˹jie šventi su [savo]˺[q] kūnais!“ [7] Tada kunigas jam davė šventosios [duonos], nes ten nebuvo kitos duonos, kaip tik Akivaizdos ˹duona, kuri buvo pašalinta˺[r] iš VIEŠPATIES akivaizdos, kad būtų padėta karšta duona, kai ana buvo paimta šalin. [8] Tą dieną ten buvo sulaikytas VIEŠPATIES akivaizdoje vienas vyras iš Sauliaus tarnų. Jis buvo edomietis, vardu Doegas, Sauliaus skerdžius. [9] Paskui Dovydas paklausė Achimelechą: „Ar neturi čia po ranka ieties ar kalavijo? Nes nei savo kalavijo, nei kitų savo ginklų negalėjau pasiimti, kadangi karaliaus reikalas buvo skubus“. [10] Kunigas tarė: „Kalavijas filistino Goljato, kurį tu nudobei Terebintų slėnyje, yra čia įvyniotas į apsiaustą, už ėfodo. Jei jį nori pasiimti, tai imk, nes be jo čia kito nėra“. Dovydas sakė: „Nėra jam lygaus! Duok man jį!“

Dovydas pas Achišą

[11] Tą dieną Dovydas pakilęs bėgo nuo Sauliaus. Jis atvyko pas Gato karalių Achišą. [12] Achišo tarnai jam sakė: „Argi šitas ne Dovydas, šalies karalius? Argi ne šitam jos, šokdamos ratelį, dainuoja: ‚Saulius išmušė savo tūkstančius, o Dovydas savo dešimtis tūkstančių’?“ [13] Dovydas įsidėjo šituos žodžius į širdį ir labai bijojo Gato karaliaus Achišo. [14] Tad jis apsimetė išprotėjęs jų akyse ir elgėsi kaip pamišęs jų rankose. Jis ˹būgnijo į

---

[p] **21,6** Lit. Vaikinų daiktai (t.y. lytiniai organai); G(B): Visi vaikinai

[q] **21,6** Rk.; M: jis šventas su [jų]

[r] **21,7** 4QSam(b); M: duonos, kurios buvo pašalintos

vartų duris˺[s] ir varvino seiles į barzdą. [15] Todėl Achišas tarė savo tarnams: „Jūs juk matote – jis pamišėlis! Kam jį atvedėte pas mane? [16] Ar man taip trūksta pamišėlių, jog atvedėte šitą, kad siusdamas mane apsunkintų? Ar šitoks turėtų ateiti į mano namus?“

Dovydas Adulame ir Mispėje

22 [1] Dovydas ėjo iš ten ir paspruko į Adulamo olą. Tai išgirdę, jo broliai ir visi jo tėvo namiškiai nusileido ten pas jį. [2] Pas jį rinkosi kiekvienas prislėgtasis, kiekvienas prasiskolinęs ir kiekvienas apkartintasis, ir jis tapo jiems vadu. Apie keturi šimtai vyrų buvo su juo. [3] Iš ten Dovydas nuėjo į Moabo Mispę ir sakė Moabo karaliui: „Leisk, meldžiu, mano tėvui ir mano motinai pasilikti[t] pas tave[u], kol sužinosiu, ką Dievas ketina man daryti“. [4] Taigi jis paliko juos pas Moabo karalių, ir jie pasiliko pas jį, kol Dovydas buvo tvirtovėje. [5] Bet pranašas Gadas tarė Dovydui: „Nepasilik tvirtovėje! Eik ir nuvyk į Judo šalį!“ Tad Dovydas ėjo ir nuvyko į Jaar-Cheretą.

Saulius išžudo Nobo kunigus

[6] Saulius išgirdo, kad Dovydas ir su juo esantys vyrai atrasti. Saulius sėdėjo Gibėjoje po tamarisko medžiu, aukštumoje, laikydamas rankoje savo ietį, visiems jo tarnams stovint aplink jį. [7] Saulius tarė savo tarnams, stovintiems aplink jį: „Na, klausykite, benjaminai! Bene ir jums visiems Jišajo sūnus duos laukų bei vynuogynų

---

[s] **21,14** G; M: keverzojo ženklus ant vartų durų

[t] **22,3** Rk., plg. SV; G: pabūti; M: išeiti

[u] **22,3** G; M: jus

ir jus visus padarys tūkstantininkais ir šimtininkais, [8] kad jūs visi susimokėte prieš mane ir kad nebuvo nė vieno, kuris būtų man pranešęs, kai mano paties sūnus padarė sąjungą su Jišajo sūnumi! Nebuvo tarp jūsų nė vieno, kuris būtų ⌜manęs gailėjęsis⌝[v] ir man pranešęs, kad mano sūnus leido pakilti prieš mane mano tarnui kaip pasalūnui, koks jis šiandien yra!“ [9] Tada edomietis Doegas, kuris stovėjo prie Sauliaus tarnų, atsiliepdamas tarė: „Aš mačiau Jišajo sūnų atėjusį į Nobą pas Achitubo sūnų Achimelechą. [10] Šis teiravosi dėl jo VIEŠPATIES ir jam davė paviržio. Jis dar jam davė filistino Goljato kalaviją“. [11] Tada Saulius siuntė [pasiuntinius], kad iškviestų Achitubo sūnų Achimelechą, kunigą, ir visą jo tėvo šeimą – kunigus, esančius Nobe. Ir jie visi atėjo pas Saulių. [12] Saulius tarė: „Klausyk, Achitubo sūnau!“ Tas atsakė: „Aš čia, mano valdove!“ [13] Ir Saulius jam sakė: „Kodėl tu susimokei su Jišajo sūnumi prieš mane, duodamas jam duonos bei kalaviją ir dėl jo atsiklausdamas Dievo, kad pakiltų prieš mane kaip pasalūnas, koks jis šiandien yra?“ [14] Achimelechas, atsakydamas karaliui, tarė: „O kuris tarp visų tavo tarnų yra toks patikimas, kaip Dovydas – karaliaus žentas, tavo asmeninės sargybos viršininkas ir gerbiamas tavo namuose? [15] Ar aš šiandien pirmą kartą pasiklausiau Dievo dėl jo? Anaiptol! Tegul karalius to neprikiša savo tarnui, nei visai mano tėvo šeimai, nes tavo tarnas nežinojo nieko ⌜nereikšmingo ar svarbaus⌝[w] apie tą dalyką“. [16] Bet karalius tarė: „Tu turi mirti, Achimelechai – tu pats ir visa tavo tėvo šeima!“ [17] Ir

---

[v]**22,8** Rk., plg. G; M: ligojęs dėl manęs

[w]**22,15** Lit. mažo ar didelio

karalius įsakė ⌜asmens sargybiniams⌝[x], stovintiems aplink jį: „Pasisukite[y] ir nužudykite VIEŠPATIES kunigus, nes ir jie yra sąjungoje su Dovydu ir man nepranešė, nors žinojo, kad jis buvo pabėgėlis!“ Bet karaliaus tarnai nenorėjo pakelti rankų VIEŠPATIES kunigams užpulti[z]. [18] Tada karalius tarė Doegui: „Tu pasisuk[a] ir pulk kunigus!“ Edomietis Doegas pasisuko, ir jis puolė kunigus. Tą dieną jis nužudė aštuoniasdešimt penkis vyrus, nešiojančius lininį ėfodą. [19] Ir kunigų miestą Nobą jis[b] iškirto kalavijo ašmenimis: vyrus ir moteris, vaikus ir žindomus kūdikius, jaučius, asilus ir avis – kalavijo ašmenimis! [20] Ištrūko [tik] vienas Achitubo sūnaus Achimelecho sūnus, vardu Ebjataras, ir pabėgęs nusekė paskui Dovydą. [21] Kai Ebjataras pranešė Dovydui, kad Saulius išžudė VIEŠPATIES kunigus, [22] Dovydas sakė Ebjatarui: „Aš žinojau tą dieną, kai ten buvo edomietis Doegas, kad jis tikrai praneš Sauliui. Aš ⌜esu atsakingas⌝[c] už visas tavo tėvo šeimos gyvybes! [23] Lik pas mane! Nebijok! Nes kas ieškos mano gyvybės, ieškos ir tavo gyvybės. Tau bus saugu su manimi“.

Dovydas Keiloje

23 [1] Žmonės pranešė Dovydui: „Štai filistinai kariauja su Keila, ir jie apiplėšia klojimus“. [2] Dėl to dalyko

---

[x]**22,17** Lit. bėgikams

[y]**22,17** Arba: Priženkite

[z]**22,17** G(BA): nusidėti

[a]**22,18** Arba: priženk

[b]**22,19** T.y. Saulius

[c]**22,22** GS; M: pasisukau

Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES: „Ar man eiti ir sumušti šituos filistinus?“ VIEŠPATS atsakė Dovydui: „Eik, sumušk filistinus ir išgelbėk Keilą!“ [3] Bet Dovydo vyrai jam prikišo: „Pagalvok![d] Mes jau čia, Jude, bijomės. Kaip dar labiau, jei nužygiuosime į Keilą prieš filistinų kovos eiles!“ [4] Tad Dovydas dar kartą pasiklausė VIEŠPATIES, ir VIEŠPATS jam atsakė: „Kelkis, leiskis į Keilą, nes aš atiduosiu filistinus į tavo rankas!“ [5] Tada Dovydas ir jo vyrai, nužygiavę į Keilą, kariavo su filistinais, nusivarė jų galvijus ir jiems sudavė smarkų smūgį. Taip Dovydas išgelbėjo Keilos gyventojus. [6] Kai Achimelecho sūnus Ebjataras buvo pabėgęs pas Dovydą, ˹jis nusileido su Dovydu į Keilą, laikydamas rankoje ėfodą˺[e]. [7] Kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas atėjęs į Keilą, Saulius pagalvojo: „Dievas jį uždarė į mano rankas, nes jis įsirakino, įeidamas į miestą su durimis ir skląsčiais“. [8] Todėl Saulius sušaukė visą kariuomenę į karą, kad žygiuotų žemyn į Keilą Dovydo ir jo vyrų apsiausti. [9] O Dovydas, sužinojęs, kad Saulius planavo pikta prieš jį, tarė kunigui Ebjatarui: „Prinešk ėfodą!“ [10] Ir Dovydas sakė: „VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, tavo tarnas tikrai išgirdo, kad Saulius ketina ateiti į Keilą, norėdamas sunaikinti miestą dėl manęs! [11] Ar Keilos piliečiai išduos mane į jo rankas? Ar Saulius ateis žemyn, kaip tavo tarnas girdėjo? VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, meldžiu, pranešk savo tarnui!“ VIEŠPATS tarė: „Jis ateis“. [12] Tada Dovydas paklausė: „Ar Keilos vyrai išduos mane ir mano vyrus į Sauliaus rankas?“ VIEŠPATS atsakė: „Jie išduos“.

---

[d]**23,3** Lit. Štai

[e]**23,6** G(B); M: į Keilą, ėfodas nusileido jo rankoje

[13] Tada Dovydas ir jo vyrai – kokie šeši šimtai vyrų – pakilę išėjo iš Keilos ir bastėsi kur įmanydami. O kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas ištrūkęs iš Keilos, jis metė savo žygį.

Jonatanas pasimato su Dovydu

[14] Dovydas gyveno dykumoje, tvirtovėse. Jis gyveno kalnyne, Zifo dykumoje. Nors Šaulius visą laiką jo ieškojo, tačiau VIEŠPATS[f] jo neatidavė į jo rankas. [15] Dovydas ˹bijojo, nes˺[g] Saulius buvo išėjęs jo gyvybės ieškoti. Dovydui esant Zifo dykumoje, Choreše, [16] Sauliaus sūnus Jonatanas pakilęs nuėjo pas Dovydą į Chorešą, jį padrąsino VIEŠPAČIU[h] [17] ir jam tarė: „Nebijok, nes tavęs neatras mano tėvo Sauliaus ranka! Tu tapsi karaliumi Izraeliui, o aš būsiu antrasis po tavęs. Mano tėvas Saulius irgi taip nuvokia“. [18] Paskui, jiedviem sudarius sandorą VIEŠPATIES akivaizdoje, Dovydas pasiliko Choreše, o Jonatanas parėjo į savo namus.

Saulius vejasi Dovydą Maono dykumoje

[19] Kai kurie zifiečiai nukilo pas Saulių į Gibėją su žinia: „Tikrai! Dovydas slapstosi pas mus tvirtovėse, Choreše, Chakilos kalvoje, esančioje į pietus nuo Ješimono. [20] Taigi dabar, kada tik ˹karalius panorės ateiti žemyn, tegul jis ateina˺[i], o mūsų uždavinys bus jį išduoti į karaliaus rankas“. [21] Saulius tarė: „Jus būkite VIEŠPATIES

---

[f]**23,14** G4QSam(b); M: Dievas

[g]**23,15** Rk.; M: matė, kad

[h]**23,16** G4QSam(b); M: Dievu

[i]**23,20** G(B)4QSam(b); M: tavo siela, karaliau, panorės ateiti žemyn, ateik

palaiminti užtai, kad užjautėte mane! [22] Eikite, vėl ištirkite[j], sužinokite ˹ir stebėkite˺[k] jo vietą, kur laikosi jo ˹eikli koja˺[l]“, nes ˹jis pagalvojo: „Gal jis sumano kokią suktybę!˺[m]“ [23] „Stebėkite ir sužinokite ˹visas slėpynes, kuriose jis slapstosi, paskui sugrįžkite pas mane su tikra žinia˺[n]. Tada aš eisiu su jumis, ir jei jis tebebus šalyje, jo kruopščiai ieškosiu visose Judo giminėse“. [24] Taigi pakilę jie nuėjo į Zifą pirma Sauliaus. Dovydas ir jo vyrai buvo Maono dykumoje, Araboje, į pietus nuo Ješimono. [25] Saulius ir jo vyrai ėjo jo ieškoti. Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis nusileido prie uolos ir apsistojo Maono dykumoje. Tai išgirdęs, Saulius vijosi Dovydą Maono dykumoje. [26] Saulius ˹ir jo vyrai˺[o] ėjo vienu kalno šlaitu, o Dovydas ir jo vyrai – kitu kalno šlaitu. Dovydas skubiai spruko nuo Sauliaus, kai Saulius ir jo vyrai jau buvo beapsupą Dovydą ir jo vyrus, norėdami juos sugauti. [27] Tuo metu atėjo pasiuntinys pas Saulių su pranešimu: „Greit ateik, nes filistinai užpuolė šalį!“ [28] Paliovęs vytis Dovydą, Saulius sugrįžo ir ėjo filistinų sutikti. Todėl tą vietą pavadino Persiskyrimo uola.

Dovydas ir Saulius Ėn-Gedžio oloje

24 [1] Dovydas patraukė iš ten aukštyn ir gyveno Ėn-Gedžio tvirtovėse. [2] Kai Saulius, išvijęs

---

[j] **23,22** Kl. MssS; M: paruoškite
[k] **23,22** ~G(B)
[l] **23,22** Rk. pgl. G; M: koja. Kas ten jį matė?
[m] **23,22** G; M: man pasakyta, kad jis labai suktas
[n] **23,23** ~G(B)
[o] **23,26** G(B); ~M

filistinus, sugrįžo, jam buvo pranešta: „Štai Dovydas yra Ėn-Gedžio dykumoje!“ [3] Tada Saulius, pasiėmęs tris tūkstančius vyrų, parinktų iš viso Izraelio, ėjo ieškoti Dovydo ir jo vyrų į rytus nuo Kalnų Ožių uolų. [4] Atėjęs prie avidžių šalikelėje, kur buvo ola, Saulius įėjo [į ją] nusilengvinti, kai Dovydas ir jo vyrai buvo besėdį pačiame olos gale. [5] Dovydo vyrai jam tarė: „Štai diena, apie kurią VIEŠPATS tau pasakė: ‚Įsidėmėk![p] Aš atiduosiu tavo priešą[q] į tavo rankas, kad pasielgtum su juo, kaip tau atrodo tinkama’“. Pakilęs Dovydas vogčia atpjovė Sauliaus apsiausto skverną. [6] Tačiau paskui Dovydo sąžinė graužė jį dėl to, kad jis buvo atpjovęs Sauliaus apsiausto[r] skverną. [7] Ir jis sakė savo vyrams: „Gink, VIEŠPATIE, jei drįsčiau padaryti tokį dalyką savo valdovui, VIEŠPATIES pateptajam: ištiesti prieš jį savo ranką, nes jis yra VIEŠPATIES pateptasis!“ [8] Dovydas subarė [griežtais] žodžiais savo vyrus ir jiems neleido keltis prieš Saulių. O Saulius, pakilęs iš olos, ėjo keliu. [9] Paskui Dovydas pakilęs išėjo iš olos ir šaukė Sauliaus užnugaryje, sakydamas: „Mano valdove, karaliau!“ Sauliui pažvelgus atgal, Dovydas nusilenkė veidu į žemę ir išreiškė pagarbą. [10] Ir Dovydas tarė Sauliui: „Kodėl klausai paskalos žmonių, sakančių: ‚Žiūrėk, Dovydas siekia tau pakenkti’? [11] Štai šiandien pat pamatė tavo akys, kad, nors VIEŠPATS šiandien atidavė tave į mano rankas oloje, ˹tačiau aš nenorėjau tavęs nužudyti ir˺[s] ˹man

---

[p] **24,5** Lit. Štai

[q] **24,5** QGS; K: priešus

[r] **24,6** Kkr. MssGSV; ~M

[s] **24,11** G(B); M: ir mane kaulijo tave nužudyti, tačiau

pagailo tavęs˺[t]. Aš sakiau: ‚Neištiesiu rankos prieš savo valdovą, nes jis yra VIEŠPATIES pateptasis’. [12] Mano tėve, dar pažiūrėk! Pažiūrėk į savo apsiausto skverną mano rankoje! Iš to, kad atpjoviau tavo apsiausto skverną, tačiau tavęs nenužudžiau, žinok ir matyk, jog mano ranka nesusitepusi nieku pikta ar išdavyste ir jog nesu tau nusidėjęs. O vis dėlto tu tykoji mano gyvybės, norėdamas ją atimti. [13] Tegul VIEŠPATS teisia tarp manęs ir tavęs, ir tegul VIEŠPATS tau atkeršija už mane, bet mano ranka tegul nepaliečia tavęs! [14] Kaip sentėvių priežodis sako: ‚Iš nusikaltėlių išeina nusikaltimas’. Tačiau mano ranka nepalies tavęs. [15] Paskui ką išžygiavo Izraelio karalius? Ką tu vejies? Padvėsusį šunį! Vieną blusą! [16] VIEŠPATS tebūnie teisėjas ir tenusprendžia tarp manęs ir tavęs! Tegul jis pamato [, kas vyksta], tegul veda mano bylą ir apgina mano teises nuo tavo galios!“ [17] Dovydui baigus kalbėti šituos žodžius Sauliui, Saulius tarė: „Ar tai tavo balsas, mano sūnau Dovyde?“ Ir Saulius pradėjo balsiai verkti. [18] Jis sakė Dovydui: „Tu esi teisesnis už mane, nes tu man parodei gera, kai aš tau parodžiau pikta. [19] Ir tu dabar pat pasakei, kaip maloniai pasielgei su manim: nors VIEŠPATS buvo atidavęs mane į tavo rankas, tačiau manęs nenužudei. [20] Nes jei kas aptinka savo priešą, ar jis beleidžia jam sveikam[u] keliauti? Taigi VIEŠPATS tegul atlygina tau geru už ˹tai, ką šiandien˺[v] man padarei! [21] Taigi dabar žinau, kad tu tikrai tapsi karaliumi ir kad

---

[t]**24,11** GST; MV: mano akis gailestingai pažvelgė į tave

[u]**24,20** Lit. geru keliu

[v]**24,20** G(B)4QSam(a); M: šią dieną, kurią

tavo valdoma[w] Izraelio karalystė bus patvari. [22] Tad dabar man prisiek VIEŠPAČIU, kad neišnaikinsi mano palikuonių po manęs ir neišdildysi mano vardo iš mano tėvo namų!“ [23] Ir Dovydas prisiekė Sauliui. Paskui Saulius parėjo į savo namus, o Dovydas ir jo vyrai užlipo į tvirtovę.

Dovydas, Nabalas ir Abigailė

25 [1] Samueliui mirus, susirinko visas Izraelis, jį apraudojo ir palaidojo jo namuose, Ramoje. O Dovydas pakilęs nusileido į Maono[x] dykumą. [2] Maone gyveno vyras, kuris turėjo savo [gyvulių] ūkį Karmelyje. Tas vyras buvo labai turtingas: jis turėjo tris tūkstančius avių ir tūkstantį ožkų. Tuo metu jis kirpo savo avis Karmelyje. [3] Tas vyras buvo vardu Nabalas, o jo žmona – Abigailė. Ta moteris turėjo gerą nuovoką ir buvo gražaus pavidalo, bet vyras buvo šiurkštus ir blogo elgesio. Jis buvo kalebas[y]. [4] Dovydas išgirdo dykumoje, kad Nabalas kerpąs savo avis. [5] Tad Dovydas siuntė dešimtį vaikinų, ir Dovydas sakė vaikinams: „Nukilkite į Karmelį ir, atėję pas Nabalą, jį pasveikinkite mano vardu. [6] Ir taip sakykite ˹mano broliui˺[z]: ‚Ramybė tau, ramybė tavo šeimai ir ramybė viskam, ką turi! [7] Dabar [toks reikalas:] išgirdau, kad ˹kerpi avis˺[a]. Neseniai tavo piemenys buvo su mumis. Mes jiems nepadarėme žalos, ir jie nieko nepasigedo

---

[w]**24,21** Lit. rankoje

[x]**25,1** G(B); MG(A)STV: Parano

[y]**25,3** T.y. vienas iš Kalebo palikuonių

[z]**25,6** Rk., plg. V; arba: ‚Sveikas gyvas! M: gyvenančiam

[a]**25,7** Lit. turi avių kirpimą (arba: kirpėjus)

visą laiką, kol jie buvo Karmelyje. [8] Pasiklausk savo vaikinų, ir jie tau tai patvirtins. Tad tegul vaikinai randa malonę tavo akyse, nes atėjome ypatingą dieną. Duok, meldžiame, kas pakliūva tau į ranką, savo tarnams ir savo sūnui Dovydui'". [9] Dovydo vaikinai atėję kalbėjo Nabalui tokiais pat žodžiais Dovydo vardu ˹ir ramiai laukė, [10] bet Nabalas˺[b] atsakė Dovydo tarnams: „Kas yra Dovydas? Kas yra Jišajo sūnus? Šiandien yra daug tarnų, pabėgusių nuo savo valdovų! [11] Ar man imti savo duoną, savo vyną[c] ir savo papjautus gyvulius, kuriuos papjoviau savo avių kirpėjams, ir atiduoti vyrams, apie kuriuos nežinau, iš kur jie yra?" [12] Taigi Dovydo vaikinai, atsisukę į savo kelią, sugrįžo ir atėję jam tai pranešė tokiais pat žodžiais. [13] Tada Dovydas tarė savo vyrams: „Prisijuoskite kiekvienas savo kalaviją!" Ir jie prisijuosė kiekvienas savo kalaviją. Dovydas irgi prisijuosė savo kalaviją. Ir jie žygiavo aukštyn paskui Dovydą – apie keturi šimtai vyrų. O du šimtai buvo pasilikę prie nešulių. [14] Tuo tarpu vienas iš vaikinų pranešė Nabalo žmonai Abigailei: „Klausyk! Dovydas atsiuntė pasiuntinius iš dykumos mūsų valdovo pasveikinti, bet šis užsipuolė ant jų. [15] Tačiau tie vyrai buvo mums labai geri. Mums nepadaryta jokios žalos, ir nieko nepasigedome visą laiką, kol, būdami lauke, vaikščiojome su jais. [16] Mūras jie buvo aplink mus ir naktį, ir dieną – visą laiką, kol, ganydami avis, buvome su jais. [17] Taigi dabar apgalvok ir pažiūrėk, ką gali daryti, nes nelaimė nulemta mūsų valdovui ir visai jo šeimai. O jis pats yra toks nenaudėlis, kad su

---

[b]**25,10** G(B): Bet Nabalas pašoko ir

[c]**25,11** G; M: vandenį

juo neįmanoma kalbėtis“. [18] Abigailė skubėdama paėmė du šimtus duonos kepalų, du vynmaišius vyno, penkias paruoštas avis, penkis saikus[d] paskrudintų grūdų, šimtą džiovintų vynuogių pyragaičių ir du šimtus džiovintų figų pyragaičių[e] ir [juos] sukrovė ant asilų. [19] Ir ji tarė savo vaikinams: „Eikite pirma manęs! Aš tuoj ateisiu jums iš paskos!“ Bet savo vyrui Nabalui ji nieko nesakė. [20] Jai bejojant ant asilo ir kalno priedangoje besileidžiant žemyn, pasirodė Dovydas ir jo vyrai beateiną žemyn jai priešais. Ir ji susitiko su jais. [21] O Dovydas [ką tik] buvo prasitaręs: „Iš tikrųjų veltui saugojau dykumoje viską, kas šitam priklauso, ir jis nieko nepasigedo iš visko, kas jam priklauso, tačiau man atlygina piktu už gera. [22] Taip ir dar taip Dievas tegul pasielgia su Dovydu[f], jei iki rytmečio palikčiau iš visko, kas jam priklauso, [bent vieną,] kuris šlapinasi į sieną! “ [23] Pamačiusi Dovydą, Abigailė skubiai nulipo nuo asilo, parpuolė kniūpsčia prieš Dovydą ir nusilenkė iki žemės. [24] Ji parpuolė jam prie kojų ir tarė: „Manęs vienos, mano valdove, tebūnie ta kaltė! Leisk, meldžiu, savo tarnaitei kalbėti tau girdint ir išklausyk savo tarnaitės žodžius! [25] Mano valdovas, meldžiu, tegul nekreipia dėmesio į tą nenaudėlį Nabalą! Nes jis yra toks, koks jo vardas: ‚Kvailas yra jo vardas, ir kvailybė yra ˹jo savybė˺[g]. O aš, tavo tarnaitė, nemačiau savo valdovo vaikinų, kuriuos buvai atsiuntęs. [26] Taigi dabar, mano valdove, kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip

---

[d] **25,18** Hbr. seah. 1 seah = 12 l

[e] **25,18** T.y. pyrago pavidalo plytelių, padarytų iš suspaustų džiovintų vynuogių ar figų

[f] **25,22** G(BA);G(L)M: Dovydo priešais

[g] **25,25** Lit. su juo

tu pats gyvas, – kadangi VIEŠPATS sulaikė tave, kad nepatektum į kraujo kaltę ir nepasigelbėtum savo paties ranka, tai dabar tegul pasidaro kaip Nabalas tavo priešai ir tie, kurie siekia pikto mano valdovui! [27] O dabar tegul šita dovana, kurią tavo tarnaitė atgabeno savo valdovui, bus įteikta vaikinams, kurie seka įkandin mano valdovo. [28] Teikis atleisti savo tarnaitės įžūlumą! Nes VIEŠPATS tikrai įkurs mano valdovui patvarius namus[h] dėl to, kad mano valdovas kovoja VIEŠPATIES kovas, ir nieko pikta tavyje neatras, kol gyvensi. [29] O jei koks žmogus kelsis tavęs persekioti ir tavo gyvybės ieškoti, tai mano valdovo gyvybė tebūnie įvyniota į gyvųjų ryšulėlį[i] pas VIEŠPATĮ, tavo Dievą, o tavo priešų gyvybę – jis tegul nusviedžia ją laidynės geldele! [30] Kai VIEŠPATS įvykdys mano valdovui viską, ką gera jis yra kalbėjęs apie tave, ir bus tave paskyręs kunigaikščiu Izraeliui, [31] tai nebus tau kliūtis[j] ir suklupimo[k] priežastis mano valdovui, kad jis be reikalo išliejo nekaltą kraują ir kad ˹mano valdovas pats pasigelbėjo savo ranka˺[l]. O kai VIEŠPATS bus parodęs mano valdovui gera, atsimink savo tarnaitę!“ [32] Dovydas tarė Abigailei: „Tebūnie pagirtas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris šiandien atsiuntė tave manęs pasitikti! [33] Taip pat tebūnie pagirta tavo ˹gera nuovoka˺[m] ir būk pagirta tu pati, kuri šiandien mane sulaikei, kad

---

[h]**25,28** T.y. ilgalaikę dinastiją

[i]**25,29** Arba: dokumentą

[j]**25,31** Lit. susvyravimo priežastis

[k]**25,31** G(B)4QSam(c); G(A L)M: sąžinės graužimo (lit. suklupimo)

[l]**25,31** G(B)4QSam(c); lit. mano valdovo ranka jam pagelbėjo; M: mano valdovas pats pasigelbėjo

[m]**25,33** Arba: taktas

nepatekčiau į kraujo kaltę ir nepasigelbėčiau savo paties ranka! [34] Bet kaip gyvas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris mane sulaikė, kad nepadaryčiau tau pikta, jei nebūtum paskubėjusi ateiti man priešais, tikrai iki ryto aušros nebūtų išlikę Nabalui nė vieno, kuris šlapinasi į sieną!“ [35] Paskui Dovydas priėmė iš jos rankos, ką ji jam buvo atgabenusi, ir jai tarė: „Kilk sveika į savo namus! Žiūrėk, aš paklausiau tavo įkalbos ir ⌜išklausiau tavo prašymą⌝[n]“. [36] Abigailei parėjus pas Nabalą, jis kaip tik buvo iškėlęs savo namuose išgertuves lyg karaliaus išgertuves. Nabalas buvo linksmai nusiteikęs ir labai girtas. Tad ji jam nieko nesvarbaus ar svarbaus nesakė, iki prašvito rytas. [37] O ryto metą, vynui išgaravus iš Nabalo, jo žmona jam papasakojo šituos dalykus. Tada apmirė jo širdis jo viduje, ir jis suakmenėjo. [38] Maždaug dešimčiai dienų praslinkus, VIEŠPATS užgavo Nabalą, ir jis mirė. [39] Išgirdęs, kad Nabalas miręs, Dovydas tarė: „Tebūnie pagirtas VIEŠPATS, kuris atsiteisė su Nabalu už man padarytą gėdą ir sulaikė savo tarną nuo pikto! O ką Nabalas padarė pikta, VIEŠPATS sugrąžino ant jo paties galvos“. Paskui Dovydas nusiuntęs piršosi Abigailei, norėdamas ją vesti. [40] Dovydo tarnai, atėję pas Abigailę į Karmelį, jai kalbėjo: „Dovydas mus atsiuntė pas tave, norėdamas tave vesti“. [41] Tada ji atsikėlė, nusilenkė veidu į žemę ir tarė: „Štai tavo tarnaitė sutinka būti vergė savo valdovo tarnų kojoms plauti“. [42] Ir, skubiai atsikėlusi, Abigailė užsėdo ant asilo, o jos penkios merginos ėjo paskui ją. Ji nusekė paskui Dovydo pasiuntinius ir tapo jo žmona. [43] Dovydas dar vedė Achinoamą iš Jizreelio. Taigi

---

[n]**25,35** Lit. pakėliau tavo veidą

ir jos abi tapo jo žmonomis. [44] O Saulius buvo atidavęs savo dukterį Michalą, Dovydo žmoną, Palčiui, iš Galimo kilusio Lajišo sūnui.

Dovydas vėl pagaili Sauliaus gyvybės

26 [1] Zifiečiai atėjo pas Saulių į Gibėją su pranešimu: „Tikrai Dovydas slapstosi Chachilos kalvoje, esančioje ties Ješimonu“. [2] Pakilęs Saulius leidosi į Zifo dykumą ir su juo trys tūkstančiai Izraelio rinktinių vyrų Dovydo ieškoti Zifo dykumoje. [3] Saulius pasistatė stovyklą Chachilos kalvoje, esančioje ties Ješimonu, pakelėje, o Dovydas laikėsi dykumoje. Pastebėjęs, kad Saulius atžygiavo į dykumą jo sekti, [4] Dovydas išsiuntė žvalgus ir sužinojo, kad Saulius buvo atėjęs ˹į Chachilą˺[o]. [5] Paskui Dovydas pakilęs atėjo į vietą, kurioje Saulius buvo pasistatęs stovyklą. Ir Dovydas pamatė vietą, kurioje gulėjo Saulius ir Nerio sūnus Abneris, jo kariuomenės vadas. Saulius gulėjo stovyklos apskritulio viduryje, o kareiviai stovyklavo aplink jį. [6] Tada Dovydas prabilęs paklausė chitietį Achimelechą ir Serujos sūnų Abišają, Joabo brolį: „Kas leisis su manim pas Saulių į stovyklą?“ Abišajas atsakė: „Aš leisiuos su tavim!“ [7] Dovydui ir Abišajui nakčia atslinkus prie kareivių, pasirodė, kad Saulius gulėjo užmigęs stovyklos apskritulio viduryje. Jo ietis buvo įsmeigta į žemę jam prie galvos, o Abneris ir kareiviai gulėjo aplink jį. [8] Abišajas tarė Dovydui: „Dievas šiandien atidavė tavo priešą į tavo ranką! Taigi dabar leisk man jį prismeigti jo ietimi prie žemės vienu kirčiu, ir man nereikės pavartoti prieš jį antrą!“ [9] Bet

---

[o]**26,4** Rk., plg. G(BL); M: tikrai

Dovydas sudraudė Abišają: „Nežudyk jo! Nes kas galėtų ištiesti savo ranką prieš VIEŠPATIES pateptąjį ir likti nenubaustas[p]?“ [10] Ir Dovydas pridūrė: „Kaip VIEŠPATS gyvas, [nepaliesk jo!] Bet pats VIEŠPATS tegul jį užgauna: ar, jo dienai atėjus, jis mirs, ar, nusileidęs į karą, bus nušluotas! [11] VIEŠPATS teapsaugo mane, kad neištiesčiau rankos prieš VIEŠPATIES pateptąjį! O dabar paimk prie jo galvos įsmeigtą ietį bei vandens ąsotį ir eikime!“ [12] Taigi Dovydas paėmė ietį ir vandens ąsotį nuo Sauliaus galvavietės, ir jie nuėjo sau. Niekas nematė, niekas nepastebėjo ir niekas neprabudo. [q]Jie visi liko bemiegą, nes gilus, VIEŠPATIES užleistas miegas buvo juos užpuolęs. [13] Paskui Dovydas perėjo į kitą pusę ir iš tolo atsistojo kalno viršūnėje. Didelis tarpas buvo tarp jų. [14] Dovydas šaukė kareiviams ir Nerio sūnui Abneriui: „Argi neatsiliepsi, Abneri?“ Abneris atsiliepdamas tarė: „Kas gi tu esi, kad drįsti šaukti karaliui?“ [15] Dovydas sakė Abneriui: „Argi tu ne vyras? Ir kas yra tau lygus Izraelyje? Tai kodėl nesaugojai savo valdovo karaliaus? Nes vienas iš kareivių buvo atslinkęs karaliaus, tavo valdovo, nužudyti! [16] Tai negera, ką padarei! Kaip VIEŠPATS gyvas, jūs esate mirties verti[r], nes nesaugojote savo valdovo, VIEŠPATIES pateptojo! O dabar žiūrėk, kur yra karaliaus ietis ir vandens ąsotis, kuris buvo prie jo galvos!“ [17] Saulius, atpažinęs Dovydo balsą, paklausė: „Ar tai tavo balsas, mano sūnau Dovyde?“ Dovydas atsakė: „Taip, mano valdove karaliau!“ [18] Ir jis tęsė:

---

[p]**26,9** Arba: nekaltas

[q]**26,12** M + nes; ~ G

[r]**26,16** Lit. sūnūs

„Kodėl gi mano valdovas persekioja savo tarną? Ką gi padariau? ˹Kuo esu nusikaltęs?˺[s] [19] Taigi dabar tegul mano valdovas karalius išklauso savo tarno žodžius! Jei VIEŠPATS tave sukurstė prieš mane, tegul jis gauna pauostyti aukos kvapą, o jei žmonės, jie tebūnie prakeikti VIEŠPATIES akivaizdoje! Nes jie yra mane šiandien išvarę, kad nebeturėčiau dalies VIEŠPATIES veldinyje, [tarsi] sakydami: ‚Eik sau, tarnauk kitiems dievams!' [20] Taigi dabar teneišsilieja žemėn mano kraujas toli nuo VIEŠPATIES akivaizdos! Nes Izraelio karalius yra išžygiavęs ˹vientintelės blusos˺[t] ieškoti, kaip toks, kuris medžioja kurapką kalnuose!“ [21] Tada Saulius prisipažino: „Aš nusidėjau! Sugrįžk, mano sūnau Dovyde, nes tau nebedarysiu pikta užtai, kad šiandien mano gyvybė buvo brangi tavo akyse! Aišku, kvailai pasielgiau ir padariau labai didelę klaidą“. [22] Dovydas atsakė: „Štai karaliaus ietis! Tegul ateina vienas iš vaikinų ir ją paima! [23] O VIEŠPATS atlygins kiekvienam už jo teisingumą ir ištikimybę. Nors VIEŠPATS šiandien buvo atidavęs tave į mano rankas, aš nenorėjau ištiesti rankos prieš VIEŠPATIES pateptąjį. [24] ˹Taigi žinok˺[u]: kaip šiandien tavo gyvybė buvo brangi mano akyse, taip mano gyvybė tebūnie brangi VIEŠPATIES akyse, kad jis mane išgelbėtų iš viso vargo!“ [25] Saulius tarė Dovydui: „Tu esi palaimintas, mano sūnau Dovyde! Tu ir daug ką darysi, ir tikrai įstengsi!“ Paskui Dovydas nuėjo savo keliu, o Saulius sugrįžo į savo vietą.

---

[s]**26,18** Lit. Kas pikta yra mano rankoje?

[t]**26,20** G(B): mano gyvybės

[u]**26,24** Lit. Ir štai

Dovydas pas filistinus

27 [1] Dovydas sau pagalvojo: „[Kaip] dabar [yra,] aš vieną dieną būsiu Sauliaus rankos nušluotas. Man nieko nėra geriau, kaip tik sprukte sprukti į filistinų šalį. Tada Saulius liausis toliau manęs ieškojęs visoje Izraelio srityje, ir aš išsigelbėsiu iš jo rankų“. [2] Taigi pakilęs Dovydas – jis pats ir šeši šimtai su juo esančių vyrų – perėjo pas Maocho sūnų Achišą, Gato karalių. [3] Dovydas apsigyveno pas Achišą Gate – jis pats ir jo vyrai, kiekvienas su savo šeima: Dovydas ir abi jo žmonos: jizreelietė Achinoama ir karmelietė Abigailė, Nabalo našlė. [4] Kai Sauliui buvo pranešta, kad Dovydas pabėgęs į Gatą, jis daugiau jo nebeieškojo. [5] Dovydas sakė Achišui: „Jeigu radau malonę tavo akyse, tegul man duoda vietą viename iš atviros šalies miestų, kad ten galėčiau gyventi. Kodėl tavo tarnas turėtų gyventi pas tave karaliaus mieste?“ [6] Taigi tą dieną Achišas jam davė Siklagą. Todėl Siklagas priklauso Judo karaliams iki šios dienos. [7] O laiko[v], kurį Dovydas išbuvo filistinų laukuose, buvo vieneri metai ir keturi mėnesiai. [8] Dovydas nužygiuodavo aukštyn su savo vyrais ir užpuldavo gešūriečius[w] ir amalekiečius. ˹Mat buvo apgyventa šalis, nusitęsusi nuo Telamo˺[x] iki Šūro ir Egipto šalies. [9] Kada tik Dovydas užpuldavo tą šalį, jis nepalikdavo gyvo nei vyro, nei moters, tik pasiimdavo avis, galvijus, asilus, kupranugarius ir drabužius. Kai jis pargrįžęs ateidavo pas

---

[v] **27,7** Lit. dienų skaičius

[w] **27,8** M + girzus (Q: gizrus); ~G(B)

[x] **27,8** G(B); M: nes tie buvo gyventojai šalies, buvusios nuo senovės

Achišą [10] ir Achišas jį paklausdavo: „Ką šiandien buvote užpuolę?“, Dovydas atsakydavo: „Judo Negebą“ ar „jerachmeelių[y] Negebą“, ar „kainų[z] Negebą“. [11] Dovydas nepalikdavo gyvo nei vyro, nei moters, kad neturėtų atvesti į Gatą, nes jis galvojo: „Jie galėtų pranešti apie mus, sakydami: ‚Taip pasielgė Dovydas!’“ Taip jis buvo pratęs elgtis visą laiką, kol gyveno filistinų laukuose. [12] O Achišas pasitikėjo Dovydu, manydamas: „Jis tikrai pasidarė toks neapkenčiamas savo tautai Izraeliui, jog visą laiką turės būti mano tarnas“.

28 [1] Tuo metu filistinai sutelkė savo pajėgas karo žygiui, kad kariautų su Izraeliu. Achišas sakė Dovydui: „Tu gerai žinai, kad tu ir tavo vyrai turėsite išžygiuoti su manim, ⌜su kariuomene⌝[a]“. [2] Dovydas atsakė Achišui: „Gerai! Tu žinosi, ką gali padaryti tavo tarnas“. Achišas tarė Dovydui: „Gerai! Aš visam laikui tave padarysiu savo asmens sargybiniu!“

Saulius pas Ėn-Doro žynę

[3] Samuelis buvo miręs, ir visas Izraelis jį buvo apraudojęs ir palaidojęs Ramoje, tai yra jo mieste. O Saulius buvo pašalinęs iš šalies mirusiųjų dvasių pašaukėjus ir žynius. [4] Susitelkę filistinai atžygiavo ir pasistatė stovyklas Šuneme. Saulius irgi sutelkė visą Izraelį, ir jie pasistatė stovyklas Gilbojoje. [5] Pamatęs filistinų stovyklą, Saulius išsigando, ir jo širdis labai drebėjo. [6] Saulius teiravosi VIEŠPATIES, bet VIEŠPATS

---

[y] **27,10** G(B): Jerachmeelio

[z] **27,10** G(B): kenizų

[a] **28,1** G4QSam(a): į mūšį

jam neatsakė nei per sapnus, nei per urimą[b], nei per pranašus. [7] Tada Saulius tarė savo tarnams: „Paieškokite man moterį, pašaukiančią mirusiųjų dvasias, kad galėčiau pas ją nueiti ir jos pasiklausti“. Jo tarnai jam sakė: „Štai Ėn-Dore gyvena moteris, pašaukianti mirusiųjų dvasias“. [8] Saulius užsimaskavo, apsivilkdamas [kitais] drabužiais, ir nuėjo – jis pats ir du vyrai su juo. Ir jie atėjo nakčia pas tą moterį. Ir jis tarė: „Na, žyniauk man per mirusiojo dvasią ir pašauk[c] man tą, kurį tau paminėsiu!“ [9] Bet moteris jam atsakė: „Tu juk pats žinai, ką Saulius padarė: kad jis išnaikino iš šalies mirusiųjų dvasių pašaukėjus ir žynius. Tai kodėl tu spendi man kilpas mano gyvybei, norėdamas mane nužudyti?“ [10] Bet Saulius jai prisiekė VIEŠPAČIU: „Kaip VIEŠPATS gyvas, jokia bausmė tavęs neištiks dėl šito dalyko!“ [11] Moteris paklausė: „Ką tau turiu pašaukti?“ Jis atsakė: „Pašauk man Samuelį!“ [12] Išvydusi Samuelį, moteris balsiai sušuko. Moteris tarė Sauliui: „Kam mane apgavai? Tu esi Saulius!“ [13] Tačiau karalius jai tarė: „Nebijok! Ką matai?“ Moteris tarė Šauliui: „Matau dievą, lipantį iš žemės“. [14] Jis toliau ją klausė: „Kokia jo išvaizda?“ Ji atsakė: „Išlipa senas vyras, apsisiautęs apsiaustu“. Iš to Saulius suprato, kad tai esąs Samuelis, ir, kniūpsčias nusilenkęs, išreiškė pagarbą. [15] Samuelis tarė Sauliui: „Kodėl sudrumstei man ramybę, pašaukdamas mane?“ Saulius atsakė: „Esu labai suspaustas! Filistinai kariauja su manim, o Dievas atsitraukė nuo manęs ir man nebeatsakė nei per pranašus,

---

[b]**28,6** T.y. šventuosius burtus – turbūt du akmenėlius su viename pažymėtu teigiamu, o kitame neigiamu atsakymu, iššokančius kratant iš kunigo ėfodo

[c]**28,8** Lit. užgabenk

nei per sapnus. Tad pasišaukiau tave, kad man pasakytum, ką turiu daryti“. [16] Samuelis tarė: „Kam gi mane beklausi, jei jau VIEŠPATS yra atsitraukęs nuo tavęs ir ˹pasidaręs tavo priešas˺[d]? [17] VIEŠPATS tau[e] padarė, kaip jis per mane buvo kalbėjęs: VIEŠPATS išplėšė iš tavo rankų karalystę ir ją atidavė tavo artimui Dovydui. [18] Kadangi nepaklausei VIEŠPATIES paliepimo ir neįvykdei jo degančios rūstybės Amalekui, todėl VIEŠPATS šiandien tau padarė šitą dalyką. [19] VIEŠPATS atiduos su tavim ir tavo tautą Izraelį į filistinų rankas. Rytoj tu pats ir tavo sunūs ˹būsite su manim˺[f]. Taip pat Izraelio kariuomenę VIEŠPATS atiduos į filistinų rankas“. [20] Saulius tuojau parpuolė visu ūgiu ant žemės, nes buvo labai persigandęs dėl Samuelio žodžių. Be to, jame nebebuvo jėgų, nes jis visą dieną ir visą naktį nebuvo valgęs jokio maisto. [21] Moteris, priėjusi prie Sauliaus ir matydama, kad jis buvo labai sukrėstas, jam tarė: „Žiūrėk, tavo tarnaitė paklausė tavo prašymo[g]. Aš stačiau pavojun savo gyvybę, nes klausiau tavo žodžių, kuriuos man kalbėjai. [22] O dabar paklausyk, meldžiu, ir tu savo tarnaitės prašymo! Noriu tau pateikti kąsnelį duonos. Valgyk, kad turėtum jėgų, kai eisi keliu“. [23] Bet jis atsisakė ir tarė: „Nevalgysiu!“ O kai jo tarnai ir moteris jį vertė, jis, paklausęs jų prašymo, atsikėlė nuo aslos ir atsisėdo ant lovos. [24] Moteris turėjo namie penimą veršį. Ji skubiai jį papjovė. Paskui, paėmusi miltų, ji suminkė ir iškepė neraugintų duonelių. [25] Ji jų

---

[d]**28,16** Rk. pgl. Sym; GS: yra su tavo artimu

[e]**28,17** 5MssG(AB)V; MG(L): sau

[f]**28,19** MSTV, plg. G(L); G(B): kris su tavim

[g]**28,21** Lit. balso; taip pat 22 skn.

pateikė Sauliui ir jo tarnams. Pavalgę jie pakilo ir dar tą pačią naktį išėjo.

Dovydas filistinų kariuomenėje

29 [1] Filistinai sutraukė visas savo karines pajėgas į Afeką, o Izraelis buvo pasistatęs stovyklas prie Jizreelyje esančios versmės. [2] Filistinų kunigaikščiams pražygiuojant [parade] šimtais bei tūkstančiais ir Dovydui bei jo vyrams pražygiuojant užpakalyje su Achišu, [3] filistinų vadai klausė: „Ką šitie hebrajai [čia daro]?“ Achišas atsakė filistinų vadams: „Tai juk Dovydas, Izraelio karaliaus Sauliaus tarnas, kuris jau ⌜kurį laiką⌝[h] buvo su manim, ir aš nieko [blogo] jame neradau nuo dienos, kai jis perėjo ⌜pas mane⌝[i], iki šios dienos“. [4–5] Bet filistinų vadai supyko ant jo ir[j] jam tarė: „Siųsk tą vyrą atgal! Tegul jis grįžta į savo vietą, kurią jam priskyrei, bet jis tenesileidžia su mumis į karą, kad netaptų mums priešininku kare! Kuo gi šitas galėtų atgauti savo valdovo palankumą? Argi ne šitų vyrų galvomis? Juk tai Dovydas, kuriam dainavo šokiuose: ‚Saulius išmušė savo tūkstančius, o Dovydas savo dešimtis tūkstančių’!“ [6] Tada Achišas, pasišaukęs Dovydą, jam tarė: „Kaip VIEŠPATS gyvas, tu esi sąžiningas, ir man atrodo tinkamas dalykas, kad tu išžygiuotum ir paržygiuotum su manim kariuomenėje, nes nieko pikta neradau tavyje nuo dienos, kai atvykai pas mane, iki šios dienos. Bet kunigaikščiams tu atrodai nepriimtinas. [7] Taigi dabar grįžk ir eik ramus,

---

[h]**29,3** Lit. per dienas ar per metus

[i]**29,3** GSV; ~M

[j]**29,4-5** GSV; M + filistinų vadai

kad nedarytum, kas filistinų kunigaikščiams nepatinka!“ [8] Dovydas tarė Achišui: „O ką padariau? Ir ką radai savo tarne nuo dienos, kai pradėjau tau tarnauti, iki šios dienos, kad man nevalia ateiti ir kariauti su mano valdovo karaliaus priešais?“ [9] Achišas atsakydamas ramino Dovydą: „Pripažįstu, kad tu, mano požiūriu, esi geras kaip Dievo angelas. Tačiau filistinų vadai pareiškė: ‚Jam nevalia žygiuoti su mumis aukštyn į mūšį!‘ [10] Taigi dabar atsikelk anksti rytą – tu[k] ir tavo [pirmojo] valdovo tarnai, kurie yra atėję su tavim, – ˹ir eikite į vietą, kurią jums priskyriau. Bet nepuoselėk nieko pikta savo širdyje, nes tu man gerai tarnavai!˺[l] Atsikeikite anksti rytą ir, kai jums prašvis, eikite!“ [11] Taigi Dovydas – jis pats ir jo vyrai – atsikėlė anksti, kad jau ryto metą žygiuotų atgal į filistinų šalį. O filistinai žygiavo aukštyn į Jizreelį.

Dovydo žygis prieš amalekiečius

30 [1] Kai trečiąją dieną Dovydas ir jo vyrai parėjo į Siklagą, amalekiečiai buvo įsiveržę į Negebą ir Siklagą, sumušę Siklagą ir jį sudeginę. [2] Jie buvo paėmę į nelaisvę moteris ˹ir visus˺[m], buvusius jame, didelius ir mažus. Jie nė vieno nenužudė, bet [juos] nusivedė ir nuėjo savo keliu. [3] Dovydui ir jo vyrams parėjus į miestą, pasirodė, kad jis sudegintas ir kad jų žmonos, jų sūnūs ir dukterys išvesti nelaisvėn. [4] Tada Dovydas ir su juo esantys kareiviai balsiai verkė, kol jie nebeturėjo jėgų verkti. [5] Taip pat abi Dovydo žmonos buvo išvestos

---

[k]**29,10** G(B); ~M

[l]**29,10** G(B); ~M

[m]**30,2** G; ~M

nelaisvėn: jizreelietė Achinoama ir Abigailė, karmeliečio Nabalo našlė. [6] Dovydas buvo patekęs į labai sunkią būklę, kadangi kareiviai tarėsi jį užmušti akmenimis, nes kiekvieno kareivio siela buvo apkartusi dėl jo sūnų ir dukterų. Bet Dovydas pasistiprino VIEŠPAČIU, savo Dievu. [7] Dovydas tarė kunigui Ebjatarui, Achimelecho sūnui: „Atnešk man, meldžiu, ėfodą!“ ˹Tada Ebjataras atnešė ėfodą Dovydui˺[n]. [8] Ir Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES: „Ar man vytis šitą gaują? Ar ją pasivysiu?“ Jis jam atsakė: „Vykis, nes tikrai pasivysi ir išvaduosi!“ [9] Taigi Dovydas, jis pats ir šeši šimtai su juo esančių vyrų, ėjo ir pasiekė Besoro siaurukalnę[o]. [Ten] pasiliko paliktieji užpakalyje. [10] Kai pats Dovydas ir keturi šimtai vyrų toliau vijosi, du šimtai vyrų, kurie buvo per daug išvargę, kad būtų dar galėję eiti per Besoro siaurukalnę, pasiliko užpakalyje. [11] Radę egiptietį lauke, jie atvedė jį pas Dovydą. Jie davė jam duonos, kurios jis valgė, ir jam davė vandens atsigerti. [12] Jie dar jam davė riekę figinio pyrago ˹ir du džiovintų vynuogių pyragaičius˺[p]. Pavalgęs jis atsigavo, nes tris dienas ir tris naktis nebuvo valgęs duonos ir nebuvo gėręs vandens. [13] Tada Dovydas jį paklausė: „Kam tu priklausai ir iš kur tu esi?“ Jis atsakė: „Aš esu vaikinas egiptietis, amalekiečio vergas. Bet mano valdovas paliko mane, nes prieš tris dienas susirgau. [14] Mes buvome įsibrovę į keretų Negebą, į tai, kas priklauso Judui, ir į Kalebo Negebą, o Siklagą sudeginome“. [15] Dovydas jam tarė: „Ar nuvesi mane

---

[n] **30,7** ~G

[o] **30,9** T.y. siaurą tarpeklį, kuris, liūtims užėjus, pavirsta sraunaus srauto vaga

[p] **30,12** ~G(B)

žemyn pas tą užpuolikų gaują?“ Šis atsakė: „Prisiek man Dievu, kad manęs nenužudysi ir neišduosi į mano valdovo rankas, ir aš tave nuvesiu pas tą užpuolikų gaują!“ [16] Jam nuvedus jį žemyn, jie pasirodė pasiskleidę visur žemėje, bevalgą, begerią ir besilinksminą dėl viso didelio grobio, kurį jie buvo pasigrobę iš filistinų šalies ir iš Judo šalies. [17] O Dovydas taip juos mušė nuo [rytinės] prieblandos iki kitos dienos vakaro, jog nė vienas iš jų neištrūko, tik keturi šimtai vaikinų, kurie, užsėdę ant kupranugarių, pabėgo. [18–19] Dovydas atgavo viską, ką Amalekas buvo pasigrobęs. Dovydas išvadavo ir abi savo žmonas. Jie nieko nepasigedo: nei mažo, nei didelio, nei sūnų, nei dukterų, nei ko nors kito, ką anie buvo pasigrobę iš jų. Dovydas viską atgavo. [20] Dovydas dar paėmė visas avis bei galvijus ˹ir [juos] varė pirma savęs. Jie˺[q] sakė: „Tai Dovydo grobis!“ [21] Dovydui atėjus pas du šimtus vyrų, kurie buvo per daug išvargę, kad būtų galėję sekti paskui Dovydą, ir kuriuos ˹jis buvo palikęs˺[r] prie Besoro siaurukalnės, tie išėjo Dovydo ir su juo esančių kareivių pasitikti. Prisiartinęs su kareiviais, Dovydas juos draugiškai pasveikino. [22] Bet visi piktieji ir nenaudėliai iš vyrų, kurie buvo žygiavę su Dovydu, atsiliepdami tarė: „Kadangi jie nežygiavo su mumis, jiems nieko neduosime iš grobio, kurį atgavome, tik kiekvienam jo žmoną ir vaikus. Tuos jie tegul nusiveda ir eina sau!“ [23] Bet Dovydas tarė: „Taip, mano broliai, jums nevalia elgtis su tuo, ką VIEŠPATS yra mums davęs! Jis mus apsaugojo

---

[q]**30,20** Rk., plg. G(B)V; M: Jie [juos] varė [atgautos] nuosavybės priešakyje ir

[r]**30,21** 5MssG(B); M: jie buvo palikę

ir atidavė į mūsų rankas gaują, kuri buvo mus užpuolusi. [24] Tai kas jums pritars šitame dalyke? Ne! Kokia yra dalis to, kuris žygiavo žemyn į karą, tokia pat turi būti ir dalis to, kuris pasiliko prie reikmenų. Jie turi lygiai pasidalyti [grobį]!“ [25] Pradedant ana diena ir paskiau, jis tai padarė Izraeliui nuostatu ir papročiu [, tebeveikiančiu] iki šios dienos.

Dovydas padalija grobį

[26] Parėjęs į Siklagą, Dovydas pasiuntė dalį grobio Judo vyresniesiems, savo draugams, sakydamas: „Štai jums dovana iš VIEŠPATIES priešų grobio!“ – [27] tiems, kurie buvo Betuelyje[s], Ramot-Negebe, Jatyre, [28] Araroje[t], Sifmote, Eštemojoje, [29] Karmelyje[u], jerachmeelių miestuose, kainų miestuose, [30] Chormoje, Bor-Ašane, Etere[v], [31] Chebrone, ir visoms vietovėms, kur Dovydas su savo vyrais buvo lankęsis.

Sauliaus paskutinė kova, mirtis ir laidotuvės

31 [1] Tuo tarpu filistinai kariavo su Izraeliu. Izraelio vyrai bėgo nuo filistinų ir krito nukauti Gilbojos kalne. [2] Filistinai vijosi įkandin Saulių ir jo sūnus, ir filistinai užmušė Jonataną, Abinadabą ir Malki-Šūvą, Sauliaus sūnus. [3] Kai užvirė smarki kova prieš Saulių, jį aptiko lankininkai, ir jis ˹buvo lankininkų

---

[s] **30,27** Plg. 1 Kron 4, 30 ir Još 19, 8; G: Bėt-Sure; M: Bėt-Elyje

[t] **30,28** Rk., plg. Još 15,22; M; Aroeryje

[u] **30,29** G; M: Rachalyje

[v] **30,30** Plg. Još 15, 42; 19,7; M; Atache

sunkiai sužeistas˺[w]. [4] Saulius tarė savo ginklanešiui: „Išsitrauk savo kalaviją ir juo perdurk mane, kad šitie neapipjaustytieji atėję neperdurtų manęs ir nepasityčiotų iš manęs!“ Bet jo ginklanešys nenorėjo, nes labai bijojo. Tad pats Saulius paėmė kalaviją ir puolė ant jo. [5] O kai jo ginklanešys pamatė, kad Saulius miręs, jis irgi puolė ant savo kalavijo ir mirė su juo. [6] Taigi tą dieną kartu mirė Saulius, jo trys sūnūs ir jo ginklanešys, ˹taip pat visi jo vyrai˺[x]. [7] Izraelio vyrai, gyvenantys už slėnio ir Užjordanyje, pamatę, kad Izraelio vyrai buvo pabėgę ir kad Saulius bei jo sūnūs mirę, paliko miestus ir bėgo. Filistinai atėjo ir gyveno juose. [8] Kitą dieną filistinai, atėję apiplėšti užmuštųjų, atrado Saulių ir jo tris sūnus, kritusius Gilbojos kalne. [9] Jie nukirto jam galvą, nutraukė jo ginklus ir [juos] siuntinėjo aplinkui po filistinų šalį, kad paskelbtų pergalės žinią savo stabams[y] ir savo žmonėms. [10] Paskui jie padėjo jo ginklus Astartės šventykloje, o jo kūną pakabino prie Bėt-Šano mūro. [11] Kai Jabeš-Gileado gyventojai išgirdo[z], ką filistinai buvo padarę Sauliui, [12] visi karingi vyrai pakilę žygiavo visą naktį, nuėmė Sauliaus kūną bei jo sūnų kūnus nuo Bėt-Šano mūro ir, parnešę į Jabešą, juos ten sudegino. [13] Paskui, paėmę jų kaulus, jie [juos] palaidojo po tamarisku Jabeše ir pasninkavo septynias dienas.

---

[w]**31,3** G(B): buvo sužeistas į pilvą; M: labai drebėjo išsigandęs lankininkų

[x]**31,6** ~G(B)

[y]**31,9** G, plg. 1 Kron 10,9; M: stabų šventykloje

[z]**31,11** MG(AL) +apie jį; ~G(B)

ANTROJI SAMUELIO KNYGA

Dovydas gauna žinią apie Sauliaus mirtį

1 [1] Sauliui mirus, Dovydas, sumušęs amalekiečius, sugrįžo ir praleido dvi dienas Siklage. [2] Trečiąją dieną pasirodė vyras, ateinąs iš Sauliaus stovyklos sudraskytais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva. Atėjęs pas Dovydą, jis parpuolė ant žemės ir išreiškė pagarbą. [3] Dovydas jį paklausė: „Iš kur ateini?“ Šis jam atsakė: „Ištrūkau iš Izraelio stovyklos“. [4] Dovydas jį klausė: „Kas atsitiko? Pasakyk man, meldžiu!“ Tas atsakė: „Kariuomenė bėgo iš mūšio. Be to, daugelis kareivių krito ir žuvo, taip pat Saulius ir jo sūnus Jonatanas žuvo“. [5] Tada Dovydas paklausė vaikiną, kuris jam tai pranešė: „Iš kur žinai, kad Saulius ir jo sūnus Jonatanas žuvę?“ [6] Vaikinas, kuris jam tai pranešė, tarė: „Visai atsitiktinai užėjau į Gilbojos kalną. Žiūriu, Saulius pasirėmęs ant savo ieties, kai kovos vežimai ir raiteliai jau buvo bepasiveją jį. [7] Atsigręžęs ir mane pamatęs, jis pasišaukė mane, o aš atsiliepiau: ‚Aš čia!‘ [8] Ir jis mane paklausė: ‚Kas tu esi?‘ Jam atsakiau: ‚Aš esu amalekietis‘. [9] Tada jis man tarė: ‚Na, stokis prie manęs ir nužudyk mane, nes svaigulys yra mane apėmęs, tačiau visa gyvybė tebėra manyje‘. [10] Taigi, atsistojęs prie jo, jį nužudžiau, nes buvau tikras, kad jis kritęs nebegalės gyventi. Paėmęs karūną, buvusią ant jo galvos, ir apyrankę, buvusią ant jo rankos, jas čia atnešiau pas savo valdovą“. [11–12] Tada

Dovydas, nutvėręs savo drabužius, juos sudraskė, taip pat ir visi su juo esantys vyrai. Jie raudojo [raudą], verkė ir iki vakaro pasninkavo dėl Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano, dėl VIEŠPATIES kariuomenės ir Izraelio namų, nes jie buvo kritę nuo kalavijo. [13] Paskui Dovydas paklausė vaikiną, kuris jam buvo tai pranešęs: „Iš kur tu esi?“ Tas atsakė: „Aš esu ateivio sūnus, amalekietis“. [14] Dovydas jam tarė: „Kaip tu nebijojai ištiesti rankos VIEŠPATIES pateptajam sunaikinti?“ [15] Tada Dovydas pasišaukė vieną iš savo vaikinų ir sakė: „Prieik, pulk jį!“ Tas jam smogė, ir jis mirė. [16] O Dovydas jam tarė: „Tavo kraujas tegul ateina ant tavo paties galvos, nes tavo paties burna paliudijo prieš tave, sakydama: ‚Aš pats nužudžiau VIEŠPATIES pateptąjį’!“

Dovydas aprauda Sauliaus ir Jonatano mirtį

[17] Dovydas giedojo šitą raudą apie Saulių ir jo sūnų Jonataną, [18] Jis tarė (judėjams pamokyti, [Rauda] „Lankas“. Štai ji užrašyta Jašaro[a] knygoje):
[19] „[Tavo] šlovė, Izraeli, guli užmušta tavo aukštumose!
[20] Nepraneškite Gate, neskelbkite žinios Aškelono gatvėse, kad nesilinksmintų filistinų dukterys, kad nedžiūgautų neapipjaustytųjų dukterys! [21] O Gilbojos kalnai! Tenebūnie rasos, nei lietaus ant jūsų, iškilieji[b] laukai! Nes ten buvo suteptas karžygių skydas, Sauliaus skydas nebeįteptas aliejumi! [22] Nuo užmuštųjų kraujo, nuo karžygių riebalų Jonatano lankas[c] neatsigręždavo

---

[a] **1,18** Lit. Tiesiojo (t.y. Teisiojo ar Teisingojo)

[b] **1,21** Spėjama reikšmė. G(L)LatTheod: mirties; M: aukų

[c] **1,22** T.y. iš lanko iššautos strėlės

ir Sauliaus kalavijas nesugrįždavo tuščias. [23] Saulius ir Jonatanas – mylimi, mieli; gyvenime ir mirtyje jie nebuvo perskirti. Jie buvo greitesni negu ereliai, stipresni negu liūtai. [24] Izraelio dukterys, raudokite dėl Sauliaus, kurs jus apvilkdavo puošniu purpuru, kurs apsagstydavo auksiniais gražiniais jūsų drabužius! [25] Kaip krito karžygiai kovos įšėlime[d]! Jonatanas užmuštas tavo aukštumose! [26] Man skaudu dėl tavęs, mano broli Jonatanai! Labai mielas tu man buvai. Tavo meilė man buvo nuostabi, pranašesnė už moterų meilę. [27] Kaip krito karžygiai ir žuvo karo ginklai!“

Dovydas patepamas Judo karaliumi

2 [1] Paskui Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES: „Ar man kilti į vieną iš Judo miestų?“ VIEŠPATS jam tarė: „Kilk!“ Dovydas klausė: „Kur man nukilti?“ Jis atsakė: „Į Chebroną“. [2] Taigi Dovydas ten nukilo, taip pat abi jo žmonos: jizreelietė Achinoama ir Abigailė, karmeliečio Nabalo našlė. [3] Dovydas atsivedė aukštyn ir savo su juo esančius vyrus, kiekvieną su jo šeima, ir jie apsigyveno Chebrono miestuose. [4] Tada atėjo Judo vyrai ir ten patepė Dovydą Judo namų karaliumi.

Dovydas siunčia pasiuntinius į Jabeš-Gileadą

Kai Dovydui buvo pranešta, kad Jabeš-Gileado vyrai palaidoję Saulių, [5] Dovydas siuntė pasiuntinius pas Jabeš-Gileado vyrus ir jiems sakė: „Jūs būkite VIEŠPATIES palaiminti, nes parodėte tokią malonę savo valdovui Sauliui ir jį palaidojote! [6] Taigi dabar VIEŠPATS

---

[d] **1,25** Lit. viduryje

tegul jums parodo malonę ir ištikimybę! Aš irgi jums parodysiu tokį pat gerumą užtai, kad padarėte tą dalyką. [7] Taigi dabar tebūnie stiprios jūsų rankos ir būkite narsūs, nes jūsų valdovas Saulius yra miręs ir Judo namai jau patepė mane savo karaliumi!“

Yš-Bošetas tampa Izraelio karaliumi

[8] Tuo tarpu Nerio sūnus Abneris, Sauliaus kariuomenės vadas, paėmęs Sauliaus sūnų Yš-Bošetą, jį pervedė į Machanaimą. [9] Ir jis padarė jį karaliumi Gileadui, ašeriams[e], Jizreeliui, Efraimui, Benjaminui, tai yra visam Izraeliui. [10] Sauliaus sūnus Yš-Bošetas buvo keturiasdešimt metų amžiaus, kai jis tapo Izraelio karaliumi, ir jis karaliavo dvejus metus. Tačiau Judo namai nusekė paskui Dovydą. [11] O laiko[f], kuriuo Dovydas buvo Judo namų karalius Chebrone, buvo septyneri metai ir šeši mėnesiai.

Dvikova prie Gibeono tvenkinio

[12] Nerio sūnus Abneris ir Sauliaus sūnaus Yš-Bošeto tarnai išžygiavo iš Machanaimo į Gibeoną. [13] Taip pat Serujos sūnus Joabas ir Dovydo tarnai išžygiavo[g] ir susitiko su jais prie Gibeono tvenkinio. Vieni susėdo vienoje tvenkinio pusėje, o kiti – kitoje tvenkinio pusėje. [14] Tada Abneris tarė Joabui „Na, tegul vaikinai atsistoja ir kaujasi mūsų akivaizdoje!“ Joabas atsakė: „Tegul jie atsistoja!“ [15] Taigi jie apsistojo ir išėjo į priekį lygiu

---

[e] **2,9** T, plg. Ts 1, 32; SV: gešūriečiams; M: ašūriečiams

[f] **2,11** Lit. dienų.skaičius

[g] **2,13** G + iš Chebrono

skaičiumi: dvylika priklausančių Benjaminui[h], tai yra Sauliaus sūnui Yš-Bošetui, ir dvylika iš Dovydo tarnų. [16] Kiekvienas nutvėrė savo priešininką už galvos ir [įsmeigė] savo durklą į savo priešininko šoną. Taip jie krito drauge. Tad tą vietą pavadino Šonų[i] lauku. Jis yra Gibeone.

Asahelio mirtis

[17] Tą dieną užvirė labai smarki kova, ir Abneris su Izraelio vyrais buvo Dovydo tarnų sumušti. [18] Ten buvo trys Serujos sūnūs: Joabas, Abišajas ir Asahelis. Asahelis buvo toks greitakojis, kaip laukinė gazelė. [19] Asahelis vijosi Abnerį ir nepasuko nei į dešinę, nei į kairę nuo Abnerio užnugario. [20] Abneris atsisukęs paklausė: „Ar tai tu, Asaheli?“ Šis atsakė: „Taip![j]“ [21] Abneris jam tarė: „Pasisuk į dešinę ar į kairę, pasigauk vieną kurį iš vaikinų ir pasiimk jo karinę aprangą!“ Tačiau Asahelis nenorėjo pasisukti į šalį nuo jo užnugario. [22] Abneris vėl įspėjo Asahelį: „Pasišalink nuo mano užnugario! Kodėl turėčiau tave parmušti žemėn? Kaip tada begalėčiau pasirodyti tavo broliui Joabui?“ [23] Bet jam nesutikus pasišalinti, Abneris taip jam smeigė į pilvą ieties storgaliu, jog ietis išlindo iš jo nugaros. Taip jis ten krito ir mirė vietoje. Visi atėjusieji į vietą, kur Asahelis buvo kritęs ir miręs, sustojo.

---

[h]**2,15** G4QSam(a): benjaminams

[i]**2,16** Rk.; arba rk.; Priešininkų; M: Titnaginių peilių

[j]**2,20** Lit. Aš

Joabas sutinka padaryti paliaubas su Abneriu

[24] Tačiau Joabas ir Abišajas vijosi Abnerį. Saulei leidžiantis, jie pasiekė Amos kalvą, esančią ties Giacha, kelyje į Gibeono tyrlaukius. [25] Tuo tarpu benjaminai, nusekę paskui Abnerį, susitelkė, sudarė vieną būrį ir sustojo vienos kalvos viršūnėje. [26] Tada Abneris sušuko Joabui: „Argi amžinai ris kalavijas? Argi nesupranti, kad karti bus pasekmė? Iki kol neįsakysi kareiviams gręžtis atgal ir nebesivyti savo brolių?“ [27] Joabas atsakė: „Kaip Dievas[k] gyvas, jei nebūtum prabilęs, tik ryto metą kareiviai būtų paliovę vytis savo brolius!“ [28] Tada Joabas papūtė ragą, ir visi kareiviai sustojo. Jie nebesivijo Izraelio ir nebekariavo. [29] O Abneris ir jo vyrai visą tą naktį žygiavo per Arabą. Jie perėjo per Jordaną ir, žygiavę visą priešpietę, atėjo į Machanaimą. [30] Joabui atsisukus, paliovus vytis Abnerį ir surinkus visus kareivius, jie iš Dovydo tarnų pasigedo devyniolika vyrų ir Asahelio. [31] O Dovydo tarnai buvo išmušę iš Benjamino[l], iš[m] Abnerio vyrų, tris šimtus šešiasdešimt vyrų[n]. [32] Jie paėmė Asahelį ir jį palaidojo jo tėvo kape, esančiame Betliejuje. Paskui Joabas ir jo vyrai žygiavo visą naktį, ir jiems prašvito Chebrone.

3 [1] Ilgai užsitęsė karas tarp Sauliaus namų ir Dovydo namų. Dovydas vis stiprėjo, o Sauliaus namai vis silpnėjo.

---

[k]**2,27** GSV: VIEŠPATS

[l]**2,31** G: benjaminų

[m]**2,31** G(BA)4QSam(a); M: ir tarp

[n]**2,31** M + Jie mirė; ~ g(L)S

Dovydo sūnūs

[2] Dovydui gimė sūnų Chebrone: jo pirmagimis buvo Amnonas iš jizreelietės Achinoamos, [3] jo antrasis – Kileabas iš Abigailės, karmeliečio Nabalo našlės, trečiasis – Abšalomas, Gešūro karaliaus Talmajo dukters Maachos sūnus, [4] ketvirtasis – Adonijas, Chagitos sūnus, penktasis – Šefatijas, Abitalos sūnus, [5] ir šeštasis – Jitreamas iš Dovydo žmonos Eglos.

Abneris ir Dovydas

[6] Besitęsiant karui tarp Sauliaus namų ir Dovydo namų, Abneris įsigalėjo Sauliaus namuose. [7] Saulius turėjo sugulovę, vardu[o] Rispą, Ajo dukterį. ˹Sauliaus sūnus Yš-Bošetas˺[p] tarė Abneriui: „Kodėl įėjai pas mano tėvo sugulovę?“ [8] Labai supykęs dėl Yš-Bošeto žodžių, Abneris atkirto: „Ar aš esu šungalvis[q]? Aš šiandien rodau malonę tavo tėvo Sauliaus namams, jo broliams ir draugams, ir neleidžiau tau pakliūti į Dovydo rankas, o tu man šiandien prikiši kaltę dėl tos moters! [9] Taip ir dar taip tegul Dievas padaro Abneriui, jei neįvykdysiu Dovydui, ką VIEŠPATS yra jam prisiekęs: [10] perkelti karališką valdžią iš Sauliaus namų ir pastatyti Dovydo sostą Izraeliui ir Judui nuo Dano ligi Beėr-Šebos!“ [11] Yš-Bošetas[r] nebegalėjo nė žodžio atsakyti Abneriui, nes jo bijojo. [12] Paskui Abneris, ˹užuot pats ėjęs, siuntė

---

[o] **3,7** ~G4QSam(a)

[p] **3,7** G(AMN); M: Jis

[q] **3,8** G; M: Judui priklausantis šungalvis

[r] **3,11** Lit. Jis

pasiuntinius pas Dovydą˺[s], sakydamas: „Kam priklauso šalis?[t] Sudaryk sutartį su manim, ir pamatysi, kad mano ranka bus su tavim visam Izraeliui pakreipti į tavo pusę“. [13] Tas atsakė: „Gerai! Aš sudarysiu sutartį su tavim. Tačiau vieno dalyko aš reikalauju iš tavęs: tu neišvysi mano veido, jei, ateidamas mano veido pamatyti, neatveši Sauliaus dukters Michalos“. [14] Paskui Dovydas siuntė pasiuntinius pas Sauliaus sūnų Yš-Bošetą, sakydamas: „Atiduok mano žmoną Michalą, su kuria susižadėjau už šimtą filistinų apyvarpių!“ [15] Tad Yš-Bošetas pasiuntęs ją paėmė nuo jos vyro, nuo Lajišo sūnaus Paltielio. [16] O jos vyras ją lydėjo ir, vis verkdamas, sekė paskui ją ligi Bachurimo. [Tik] kai Abneris jam pasakė: „Eik, grįžk!“, jis sugrįžo. [17] Abneris tarėsi su Izraelio vyresniaisiais, sakydamas: „Jau anksčiau jūs stengėtės gauti Dovydą sau karaliumi. [18] Taigi dabar veikite! Nes VIEŠPATS pažadėjo Dovydui, sakydamas: ‚Savo tarno Dovydo ranka aš išgelbėsiu savo tautą Izraelį iš filistinų rankų ir iš visų jų priešų rankų‘“. [19] Abneris taip pat pats[u] kalbėjo benjaminams[v]. Pagaliau Abneris dar pats ėjo pasakyti Dovydui Chebrone viską, kas atrodė gera Izraeliui ir visiems Benjamino namams. [20] Abneriui ir dviem dešimtims vyrų atėjus su juo pas Dovydą į Chebroną, Dovydas iškėlė pokylį Abneriui ir su juo buvusiems vyrams. [21] Abneris sakė Dovydui: „Aš mielai pakilęs eisiu ir surinksiu prie savo valdovo karaliaus visą Izraelį,

---

[s]**3,12** Arba: siuntė pasiuntinius pas Dovydą, kur šis buvo

[t]**3,12** M + dtgr.: sakydamas

[u]**3,19** Lit. į ausis (t.y. asmeniškai)

[v]**3,19** G(L)S; M: Benjaminui

kad jie sudarytų su tavim sutartį ir kad tu karaliautum viskam, ko geidžia tavo siela“. Paskui Dovydas išleido Abnerį, ir šis nuėjo ramus.

Joabas nužudo Abnerį

[22] Kaip tik tuo metu Dovydo tarnai ir Joabas parėjo iš plėšimo žygio ir parsigabeno su savim didelį grobį. Tačiau Abnerio nebebuvo pas Dovydą Chebrone, nes šis buvo jį išleidęs, ir jis buvo nuėjęs ramus. [23] Kai Joabas ir visa su juo esanti kariuomenė parėjo, Joabui buvo pranešta: „Buvo atvykęs Nerio sūnus Abneris pas karalių, o tas jį išleido, ir jis nuėjo ramus“. [24] Joabas, įėjęs pas karalių, tarė: „Ką padarei? ˹Kokia proga!˺[w] Abneris buvo atėjęs pas tave! Tai kodėl jį paleidai? Jis jau paspruko! [25] ˹Argi nepažįsti Nerio sūnaus Abnerio?˺[x] Jis juk atėjo tavęs apgauti, gauti žinių apie tavo išžygiavimą ir paržygiavimą ir sužinoti viską, ką tu darai“. [26] Palikęs Dovydą, Joabas siuntė pasiuntinius Abneriui iš paskos, ir tie jį sugrąžino nuo Siros šulinio. Bet Dovydas to nežinojo. [27] Abneriui sugrįžus į Chebroną, Joabas jį pasivedė nuošaliai į tarpuvartę[y], tarsi norėdamas privačiai kalbėtis su juo, ir ten jam taip smogė į pilvą, kad jis mirė, dėl [išlieto] Joabo[z] brolio Asahelio kraujo. [28] Dovydas, vėliau tai išgirdęs, tarė: „Aš ir mano karalystė esame ˹dabar ir˺[a] amžinai nekalti VIEŠPATIES akivaizdoje ˹dėl

---

[w]**3,24** Lit. Štai

[x]**3,25** G; M: Tu pažįsti Nerio sūnų Abnerį.

[y]**3,27** G: vartų pašonę

[z]**3,27** G(B); MG(L)4QSam(a): jo

[a]**3,28** G(LMN); ~M

Nerio sūnaus Abnerio kraujo! 29 Tegul jis˺[b] atgrįžta ant Joabo galvos ir ant visų ˹jo tėvo˺[c] namų, ir tenepritrūksta Joabo namuose turinčio sėklos plūdimą ar odos ligą, ar nusitvėrusio ramentą, ar krentančio nuo kalavijo, ar stokojančio duonos!“ 30 Joabas ir jo brolis Abišajas nužudė Abnerį dėl to, kad šis buvo užmušęs jų brolį Asahelį kovojant Gibeone.

Abnerio laidotuvės

31 Paskui Dovydas tarė Joabui ir visiems su juo esantiems kareiviams: „Sudraskykite savo drabužius, apsijuoskite ašutines ir raudokite raudą ties Abneriu!“ Pats karalius Dovydas ėjo paskui neštuvus. 32 Jiems palaidojus Abnerį Chebrone, karalius balsiai verkė prie Abnerio kapo, taip pat verkė visi kareiviai. 33 Ir karalius užgiedojo raudą Abneriui[d]. Jis sakė: „Ar Abneris turėjo mirti, kaip atmatuonis[e] miršta? 34 Tavo rankos ˹buvo surakintos – ne antrankiais!˺[f] Ir tavo kojos buvo sukaustytos – ne žalvario pančiais! Tu kritai, kaip kas krenta nuo nedorėlių!“ Ir visi kareiviai toliau jo verkė. 35 Paskui visi kareiviai atėjo Dovydo paraginti valgyti duonos, kol tebebuvo diena, bet Dovydas prisiekė, sakydamas: „Taip ir dar taip tepadaro man Dievas, jei, prieš saulei nusileidžiant, paragaučiau duonos ar ko kita!“

---

[b] **3,29** 4QSam(a): Tegul Nerio sūnaus Abnerio kraujas

[c] **3,29** 4QSam(a): Joabo

[d] **3,33** 4QSam(a): apie Abnerį

[e] **3,33** Hbr. nabal, „kvailas“ (t.y. toks, kuris atsiskiria nuo visuomenės savo visuomenei kenksmingu elgesiu ir taip pasidaro jos atmata)

[f] **3,34** 4QSam(a); M: nebuvo surakintos

[36] kareiviai tai įsidėmėjo, ir jiems tai patiko. Viskas[g], ką karalius darė, patiko visiems kareiviams. [37] Taigi tą dieną visa kariuomenė ir visas Izraelis suprato, jog tai nebuvo karaliaus sumanymas nužudyti Nerio sūnų Abnerį. [38] Paskui karalius sakė savo tarnams: „Jūs gerai žinote, kad ⸢didelis vadas⸣[h] šią dieną krito Izraelyje. [39] Nors pateptas karaliumi, aš šiandien tebesu švelnus, o šitie vyrai, Serujos sūnūs, yra šiurkštesni už mane. Tegul VIEŠPATS atlygina piktadariui pagal jo piktadarystę!“

Yš-Bošeto nužudymas

4 [1] Kai Sauliaus sūnus Yš-Bošetas[i] išgirdo, kad Abneris miręs Chebrone, jis nusiminė, ir visas Izraelis išsigando. [2] Sauliaus sūnus Yš-Bošetas[j] turėjo du vyrus, plėšikaujančių gaujų vadus. Vienas buvo vardu Baana, o kitas – vardu Rechabas. Jie buvo beėrotiečio Rimono sūnūs iš benjaminų. (Mat ir Beėrotas priskiriamas prie Benjamino. [3] Beėrotiečiai pabėgo į Gitaimą ir ten gyveno kaip ateiviai iki šios dienos.) [4] Sauliaus sūnus Jonatanas turėjo sūnų, luošą abiem kojomis. Jis buvo penkerių metų amžiaus, kai atėjo iš Jizreelio žinia apie Saulių ir Jonataną. Jo auklė, jį paėmusi, leidosi bėgti. Bet jai beskubant bėgti, jis iškrito ir taip pasidarė šlubas. Jis buvo vardu Mefibošetas. [5] Beėrotiečio Rimono sunūs Rechabas ir Baana išsirengė kelionėn ir dienos karštymetį atėjo į Yš-Bošeto namus, kai šis buvo atsigulęs vidurdienio

---

[g]**3,36** GSV; M: Kaip ir viskas

[h]**3,38** GS; M: vadas ir didvyris

[i]**4,1** Rk.; ~M

[j]**4,2** Rk.; ~M

postovio. [6] ⌜Kaip tik tuo metu⌝[k] ⌜jie įėjo į namų vidų [, dėdamiesi] pasiimą kviečius, ir jam smogė į pilvą. Paskui Rechabas ir jo brolis Baana paspruko. [7] Jie⌝[l] įėjo į namus, kai jis gulėjo ant savo lovos savo miegamajame. Jie smogė jam, jį užmušė ir nukirto jam galvą. Paėmę jo galvą jie visą naktį ėjo Arabos keliu.

Dovydas nubaudžia Rimono sūnus mirtimi

[8] Jie atnešė Yš-Bošeto galvą pas Dovydą į Chebroną ir sakė karaliui: „Štai galva Yš-Bošeto, sūnaus tavo priešo Sauliaus, kuris ieškojo tavo gyvybės! VIEŠPATS šiandien atkeršijo už mano valdovą karalių Sauliui ir jo palikuonims“. [9] Bet Dovydas atsakė Rechabui ir jo broliui Baanai, beėrotiečio Rimono sūnums: „Kaip gyvas VIEŠPATS, kurs išvadavo mano gyvybę iš visokios bėdos, [10] tą, kuris man pranešė: ‚Klausyk! Saulius negyvas!‘ ir kuris tarėsi skelbiąs linksmą žinią, nutvėriau ir nužudžiau Siklage, nors būčiau turėjęs jam duoti pranešėjo užmokestį. [11] Kaip juo labiau, kai nedori vyrai nužudė teisų vyrą jo paties namuose, jo paties lovoje! Tad ar dabar neturėčiau pareikalauti jo kraujo iš jūsų rankų ir jus pašalinti nuo žemės!?“ [12] Taigi Dovydas davė įsakymą vaikinams, ir tie juos nužudė. Nukapoję jiems rankas ir kojas, jie juos pakorė prie tvenkinio Chebrone. O Yš-Bošeto galvą jie paėmė ir palaidojo Abnerio kape, Cbebrone.

---

[k] **4,6** G lit.: Ir štai; M: Ir jos; arba: Ir čionai

[l] **4,7** G: namų durininkė valė kviečius, bet ji užsnūdo ir užmigo. Taigi Rechabas ir jo brolis Baana nepastebimai prasmuko 7 ir

Dovydas patepamas viso Izraelio karaliumi

5 [1] Paskui ˹visi Izraelio skeptravaldžiai˺[m] atėjo pas Dovydą į Chebroną ir tarė: „Štai mes esame tavo kaulas ir tavo kūnas! [2] Jau anksčiau, kai Saulius buvo mūsų karalius, tu buvai tas, kuris išvesdavo ir parvesdavo Izraelį, ir VIEŠPATS tau pažadėjo: ‚Tu ganysi mano tautą Izraelį ir tu tapsi kunigaikščiu Izraeliui'“. [3] Visi Izraelio vyresnieji atėjo pas karalių į Chebroną, o karalius Dovydas sudarė su jais sutartį Chebrone VIEŠPATIES akivaizdoje. Ir jie patepė Dovydą Izraelio karaliumi. [4] Dovydas buvo trisdešimt metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir[n] karaliavo keturiasdešimt metų. [5] Jis Chebrone karaliavo Judui septynerius metus ir šešis mėnesius, o Jeruzalėje karaliavo trisdešimt trejus metus visam Izraeliui ir Judui.

Dovydas paima Jeruzalę

[6] Karalius ir jo vyrai žygiavo į Jeruzalę prieš jebusiečius, tenykščius gyventojus. O tie sakė Dovydui: „Tu čion neįeisi!“ ˹(Nes aklieji ir raišieji buvo juos sukurstę, sakydami: „Dovydas neturi čion įeiti!“)˺[o] [7] Tačiau Dovydas paėmė Sijonos tvirtovę, tai yra Dovydo miestą. [8] Tą dieną Dovydas sakė: „Kas tik smogia jebusiečiui, tegul suduoda į gerklę!“ (Dovydas nekenčia raišųjų ir aklųjų. Štai kodėl sakoma: „Joks aklasis ir raišasis neturi įeiti į šventyklą!“) [9] Dovydas apsigyveno tvirtovėje ir ją

---

[m] **5,1** Rk.; M: visos Izraelio gentys

[n] **5,4** GSV; M

[o] **5,6** G4QSam(a); M: Priešingai, tave nuvys aklieji ir raišieji!“ (Jie manė: „Dovydas negalės čion įeiti!“)

praminė Dovydo miestu. Ir jis[p] aplinkui statė miestą[q] nuo Milo[r] į vidaus pusę. 10 Dovydas darėsi vis galingesnis ir galingesnis, nes kariuomenių VIEŠPATS buvo su juo.

Chiramas pastato Dovydui namus

11 Tyro karalius Chiramas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su kedro rąstais, dailidėmis ir mūrininkais, ir jie pastatė Dovydui namus. 12 Tada Dovydas suprato, kad VIEŠPATS jį buvo patvirtinęs Izraelio karaliumi ir kad jis buvo išaukštinęs jo karališkąją valdžią dėl savo tautos Izraelio.

Dovydui gimsta daugiau sūnų

13 Atsikėlęs iš Chebrono, Dovydas vedė dar daugiau sugulovių ir žmonų iš Jeruzalės, ir Dovydui gimė dar daugiau sūnų ir dukterų. 14 Šitie yra vardai tų, kurie jam gimė Jeruzalėje: Šamūva, Šobabas, Natanas, Saliamonas, 15 Jibcharas, Elišūva, Nefegas, Jafija, 16 Elišama, Eljada ir Elifeletas.

Dovydo kovos su filistinais

17 Kai filistinai išgirdo, kad Dovydas buvo pateptas Izraelio karaliumi, visi filistinai žygiavo aukštyn Dovydo ieškoti. Bet Dovydas, tai išgirdęs, nusileido į tvirtovę. 18 Filistinams atžygiavus ir pasiskleidus po Refaimo slėnį, 19 Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES: „Ar man žygiuoti aukštyn prieš filistinus? Ar juos atiduosi į mano

---

[p] **5,9** G4QSam(a); M: Dovydas

[q] **5,9** G4QSam(a); ~M

[r] **5,9** Lit. Sampilo

rankas?“ VIEŠPATS tarė Dovydui: „Žygiuok aukštyn, nes tikrai atiduosiu filistinus į tavo rankas!“ [20] Taigi Dovydas atžygiavo į Baal-Perasimą ir ten[s] juos sumušė. Ir jis tarė: „VIEŠPATS prasilaužė pro mano priešus mano akivaizdoje, kaip vanduo prasilaužia [pro pylimą]“. Todėl tą vietą praminė Baal-Perasimu[t]. [21] Jie[u] ten paliko savo stabus[v], ir juos nusinešė Dovydas bei jo vyrai. [22] Eilistinai dar kartą žygiavo aukštyn ir pasiskleidė po Refaimo slėnį. [23] Tad Dovydas pasiklausė VIEŠPATIES, ir šis tarė: „Nežygiuok aukštyn ˹jiems iš priekio˺[w]! Apeik juos iš užnugario ir prieik prie jų ties bakos krūmais! [24] Kai tik išgirsi žingsniavimo šlamesį bakos krūmų viršūnėse, tuojau veik, nes tada VIEŠPATS bus išžygiavęs tavo priekyje filistinų kariuomenės mušti!“ [25] Dovydas padarė taip, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs, ir mušė filistinus nuo Gibeono[x] ligi ˹Gezerio apylinkės˺[y].

Dovydas perveža sandoros skrynią į Jeruzalę

6 [1] Dovydas vėl surinko visus Izraelio rinktinius vyrus – trisdešimt tūkstančių. [2] Paskui Dovydas ir visi su juo esantys kareiviai ˹pakilę žygiavo į Baalą, tai yra Kirjat-Jearimą, priklausantį Judui˺[z], iš ten

---

[s] **5,20** MG(L) + Dovydas; ~G(B)LatSV

[t] **5,20** Lit. Prasiveržimų valdovu

[u] **5,21** T.y. filistinai

[v] **5,21** G: dievus

[w] **5,23** GL(115); ~M

[x] **5,25** G; M: Gebos

[y] **5,25** Lit. įėjimo į Gezerį

[z] **6,2** 4QSam(a); plg. 1 Kron 13, 6; MGSTV: iš Judo piliečių pakilę žygiavo

atgabenti aukštyn Dievo skrynios, kurią ˹vadina vardu˺[a] kariuomenių VIEŠPATIES, sėdinčio ant kerubų. [3] Jie vežė Dievo skrynią ant naujų vežėčių ir ją gabeno iš Aminadabo namų, esančių ant kalvos. Uza ir Achijas, Abinadabo sūnūs, vadovavo vežėčioms. ˹ [4] Uza ėjo˺[b] su Dievo skrynia, o Achijas ėjo skrynios priešakyje. [5] Tuo tarpu Dovydas ir ˹visi izraeliai˺[c] šoko VIEŠPATIES akivaizdoje ˹su skambiais instrumentais ir giesmėmis˺[d], su lyromis, arfomis, būgneliais, barškučiais ir cimbolais. [6] Jiems pasiekus Nodano[e] klojimą, Uza ištiesė ranką[f] į Dievo skrynią ir ją prilaikė, nes jaučiai kone apvertė ją[g]. [7] Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Uzą, ir ten Dievas jį užgavo ˹dėl to, kad buvo ištiesęs ranką į skrynią˺[h]. Ir jis ten mirė šalia Dievo skrynios. [8] Dovydas supyko dėl VIEŠPATIES [rūstybės] protrūkio prieš Uzą. Tad tą vietą iki šios dienos tebevadina Peres-Uza[i]. [9] Tą dieną Dovydas pabūgo VIEŠPATIES ir tarė: „Kaip VIEŠPATIES skrynia begali ateiti pas mane?“ [10] Taigi[j] Dovydas nebenorėjo atgabenti VIEŠPATIES skrynios pas save į Dovydo miestą, bet Dovydas ją nukreipė į

---

[a] **6,2** G4QSam(a); dgl. MssS: ten vadina vardu; M: vadina vardu vardu

[b] **6,4** Rk. pgl. G(L) 1 Kron 13, 7; M + dtgr.: naujoms. 4 Ir jie ją vežė iš Aminadabo namų, esančių ant kalvos

[c] **6,5** 4QSam(a); G: izraeliečiai; M: visi Izraelio namai

[d] **6,5** G; M: su visa jėga ir su visais kadaginiais instrumentais

[e] **6,6** 4QSam(a); M: Nachono

[f] **6,6** 4QSam(a)GSTV; ~M

[g] **6,6** G; ~M

[h] **6,7** 4QSam(a)S 1 Kron 13,10

[i] **6,8** T.y. Protrūkiu prieš Uzą

[j] **6,10** G(L) + VIEŠPATIES skryniai atėjus

gatiečio Obed-Edomo namus. [11] VIEŠPATIES skrynia tris mėnesius pasiliko Obed-Edomo namuose, ir VIEŠPATS laimino Obed-Edomą bei visus jo namus. [12] Kai karaliui Dovydui buvo pranešta: „VIEŠPATS palaimino Obed-Edomo namus ir viską, kas jam priklauso, dėl Dievo skrynios“,[k] Dovydas nuėjęs su džiugesiu gabeno aukštyn Dievo skrynią iš Obed-Edomo namų į Dovydo miestą. [13] VIEŠPATIES skrynios nešėjams nužengus šešetą žingsnių, jis paaukodavo ˹nupenėtą jautį˺[l]. [14] Dovydas ˹grojo skambiais instrumentais˺[m] VIEŠPATIES akivaizdoje, ir Dovydas buvo apsijuosęs lininiu efodu. [15] Taigi Dovydas ir ˹visi Izraelio namai˺[n] gabeno aukštyn VIEŠPATIES skrynią su džiūgavimo šauksmais ir rago gausmu. [16] VIEŠPATIES skryniai įėjus į miestą, Sauliaus duktė Michala pažvelgė žemyn pro langą ir, pamačiusi karalių Dovydą šokinėjant ir sukantis ratu VIEŠPATIES akivaizdoje, jam pajuto panieką. [17] O jie, atgabenę VIEŠPATIES skrynią, ją padėjo į jos vietą viduje padangtės, kurią Dovydas jai buvo ištiesęs. Paskui Dovydas aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas VIEŠPATIES akivaizdoje. [18] Baigęs aukoti deginamąsias[o] ir bendrystės aukas, Dovydas palaimino žmones kariuomenių VIEŠPATIES vardu [19] ir padalijo visiems žmonėms – visai Izraelio daugybei,

---

[k]**6,12** G(L)Lat + Dovydas tarė: „Aš atkreipsiu tą palaiminimą į savo paties namus!“

[l]**6,13** S; M lit. jautį ir nupenėtą galviją (hendiadys); 4QSam(a) 1 Kron 15, 26: septynis jaunus jaučius ir septynis avinus

[m]**6,14** G; M; sukdamasis šoko iš visų jėgų

[n]**6,15** MG(BAMN); kkr.MssG(L)S: visas Izraelis

[o]**6,18** G; M: deginamąją auką

vyrams ir moterims – kiekvienam po vieną apskritą duonos kepalą, po vieną datulinį pyragą ir po vieną džiovintų vynuogių pyragą. Paskui visi žmonės parėjo, kiekvienas į savo namus. [20] Dovydui pargrįžus savo namų laiminti, Sauliaus duktė Michala, išėjusi Dovydo pasitikti, tarė: „Kaip garbingai šiandien pasielgė Izraelio karalius, kurs šiandien apsinuogino savo tarnų vergių akims, kaip nuoginte apsinuogina koks nors vėjagalvis[p]!“ [21] Bet Dovydas atšovė Michalai: „VIEŠPATIES akivaizdoje ⌜aš šoku! Tebūnie pagirtas VIEŠPATS⌝[q], kurs mieliau išsirinko mane, negu tavo tėvą ir visą jo šeimą, kad mane paskirtų kunigaikščiu VIEŠPATIES tautai Izraeliui! Aš šoksiu VIEŠPATIES akivaizdoje [22] ir pasiniekinsiu dar labiau negu šitaip! Pasirodysiu žemas tavo[r] akyse, bet būsiu gerbiamas vergių, kurias tu minėjai!“ [23] Tad Sauliaus duktė Michala neturėjo vaiko iki savo mirties dienos.

Natano pranašystė

7 [1] Kai karalius buvo apsigyvenęs savo namuose ir VIEŠPATS jam buvo suteikęs atilsį nuo visų jo priešų, [2] karalius sakė pranašui Natanui: „Na, žiūrėk! Aš sėdžiu kedro namuose, o Dievo skrynia sėdi tarp uždangų“. [3] Natanas tarė karaliui: „Eik, daryk viską, kas yra tavo galvoje[s], nes VIEŠPATS yra su tavim!“ [4] Tačiau tą pačią naktį Natanui pasigirdo VIEŠPATIES žodis: [5] „Eik ir tark

---

[p] **6,20** G: šokėjas

[q] **6,21** G(B); ~M

[r] **6,22** GLat; M: savo; 1 Mss: jo

[s] **7,3** Lit. širdyje

mano tarnui Dovydui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Ar tu man statysi gyvenamus namus? [6] Juk negyvenau namuose nuo tos dienos, kai atvedžiau izraelius iš Egipto, iki šios dienos, bet keliaus iš vietos į vietą padangtėje, tai yra tabernakulyje, [7] kur tik keliavau ˹tarp visų izraelių˺[t]. Ar aš kada paklausiau kurį nors iš Izraelio skeptravaldžių, kuriems buvau įsakęs ganyti mano tautą Izraelį: „Kodėl man nepastatėte kedro namų?“‘“ [8] „Taigi dabar taip sakyk mano tarnui Dovydui: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Aš tave paėmiau iš ˹ganyklos, nuo avių užnugario˺[u], kad būtum mano tautos Izraelio vadas. [9] Aš buvau su tavim visur, kur žygiavai, ir išnaikinau visus tavo priešus iš tavo akivaizdos. Aš tau padariau didį vardą, lygų žemėje esančių didžiūnų vardui. [10] Paskyriau vietą tavo tautai Izraeliui ir ją įsodinau, kad ji gyventų savo vietoje ir nebedrebėtų iš baimės ir kad nedorėliai daugiau jos nebeengtų, kaip anksčiau, [11] nuo to laiko, kai paskyriau teisėjus savo tautai Izraeliui. Ir tau suteikiau atilsį nuo visų tavo priešų“‘“. „Be to, VIEŠPATS tau pareiškia, kad pats VIEŠPATS tau įkurs namus[v]. [12] „Kai pasibaigs tavo amžius ir tu atsigulsi prie savo tėvų, aš prikelsiu po tavęs tavo palikuonį, kuris išeis iš tavo strėnų, ir įkursiu jo karalystę. [13] Jis pastatys mano vardui namus, o aš įtvirtinsiu jo karalystės sostą visam laikui. [14] Aš būsiu jam tėvas, o jis bus man sūnus. Jei jis nusikals, jį plaksiu žmonių lazdomis ir žmonių kirčiais. [15] Bet

---

[t]**7,7** MS; G 1 Kron 17,6: po visą Izraelį

[u]**7,8** G(B): avių ganyklos

[v]**7,11** T.y. karališkąją dinastiją

⸢savo malonės neatimsiu⸣[w] nuo jo, kaip ją atėmiau nuo Sauliaus, kurį pašalinau nuo tavęs. [16] Tavo namai[x] ir tavo karalystė amžinai patvers ⸢mano akivaizdoje, ir⸣[y] tavo sostas bus amžinai pastovus!“ [17] Natanas tiksliai iškalbėjo Dovydui visus šituos žodžius ir visą šitą regėjimą.

Dovydo malda

[18] Paskui karalius Dovydas, įėjęs ir atsisėdęs VIEŠPATIES akivaizdoje, tarė: „Kas aš esu, Viešpatie Jahve, ir kas yra mano namai, kad iki čia mane atvedei? [19] Visgi tai pasirodė tau dar per maža, o Viešpatie Jahve, nes kalbėjai ir[z] apie savo tarno ⸢namų tolimą ateitį⸣[a] ir tai ⸢parodei žmogui⸣[b], Viešpatie Jahve! [20] Ką gi daugiau Dovydas begali tau sakyti? Tu pats išskyrei[c] savo tarną, Viešpatie Jahve! [21] Dėl savo tarno[d] ir ⸢kaip tau patiko⸣[e], tu padarei visą šitą didį dalyką, pranešdamas savo tarnui. [22] Todėl tu pasirodei didis, Viešpatie Jahve! Juk nėra nė vieno tau lygaus, ir be tavęs nėra Dievo, žiūrint visko, ką esame girdėję ausimis. [23] Ir kokia yra tokia, kaip tavo tauta Izraelis[f] – žemėje vienintelė tauta, kurios ėjo

---

[w]**7,15** GSV 1 Kron 17, 13; M: mano malonė neatsitrauks

[x]**7,16** T.y. dinastija

[y]**7,16** Kkr. MssGS; M: tavo akivaizdoje

[z]**7,19** ~GS 1 Kron 17,17

[a]**7,19** Lit. namus (= dinastiją) iš toliau

[b]**7,19** Rk.; M: yra apreiškimas žmogui (arba: žmonijai)

[c]**7,20** Lit. pažinojai

[d]**7,21** G(B) 1 Kron 17,19; M: pažado

[e]**7,21** Lit. pagal savo širdį

[f]**7,23** M: kaip Izraelis; ~GST 1 Kron 17, 21

Dievas sau išpirkti kaip tautą, tuo ˹išgarsinti save˺[g] ir[h] nuveikti didžių ir baisingų veiksmų, nuvydamas[i] tautą[j] ir jos dievus nuo savo tautos, kurią išsipirkai iš Egipto? 24 Tu pasiskyrei savo tautą Izraelį, kad ji būtų tavo tauta per amžius, ir tu, VIEŠPATIE, tapai jiems Dievu. 25 Taigi dabar, ˹Viešpatie Jahve˺[k], ištesėk per amžius tą žodį, kurį kalbėjai apie savo tarną ir jo namus, ir įvykdyk, kaip kalbėjai, 26 kad tavo vardas būtų garbus per amžius ir kad būtų sakoma: ‚Kariuomenių VIEŠPATS yra Izraelio Dievas', ir kad tavo tarno Dovydo namai patvertų tavo akivaizdoje! 27 Nes tu, kariuomenių VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, ˹apreiškei savo tarnui˺[l], sakydamas: ‚Aš tau pastatysiu namus'. Todėl tavo tarnas išdrįso melstis tau šita malda. 28 Taigi dabar, Viešpatie Jahve, kadangi tu esi Dievas ir tavo žodžiai yra tiesa ir kadangi pažadėjai savo tarnui tą gera, – 29 taigi dabar teikis laiminti savo tarno namus, kad jie amžinai gyvuotų tavo akivaizdoje, nes tu, Viešpatie Jahve, pažadėjai. Ir tavo palaiminimu tegul bus palaiminti tavo tarno namai per amžius!“

Dovydo karai

8 1 Po kiek laiko Dovydas sumušė filistinus ir juos pasijungė. Taip Dovydas išveržė iš filistinų rankų

---

[g]**7,23** Lit. padaryti sau vardą

[h]**7,23** M + jums; 4MssTV: jiems; ~G4QSam(a)

[i]**7,23** G 1Kron 17, 21; M: savo šaliai

[j]**7,23** G; M: tautas

[k]**7,25** Kkr.MssG(LMN); M: Jahve, Dieve

[l]**7,27** Lit. atidengei savo tarno ausį

viršenybę[m]. [2] Jis taip pat sumušė moabiečius ir, juos suguldęs ant žemės, matavo virve. Jis atmatavo po dvi virves nužudyti ir po vieną sveiką virvę gyviems palikti. Taip moabiečiai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. [3] Paskui Dovydas sumušė Rechobo sūnų Hadadezerį, Sobos karalių, kai šis[n] žygiavo ˹atsteigti savo valdžios˺[o] prie Upės[p]. [4] Dovydas pagrobė iš jo tūkstantį ˹kovos vežimų, septynis tūkstančius˺[q] važiuotojų ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų. Dovydas suluošino visus vežimų arklius ir iš jų paliko [tik] šimtą arklių. [5] Kai Damasko aramėjai atėjo į pagalbą Sobos karaliui Hadadezeriui, Dovydas išmušė dvidešimt du tūkstančius vyrų aramėjų. [6] Paskui Dovydas padėjo įgulas Damasko Arame, ir aramėjai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. VIEŠPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo. [7] Dovydas paėmė auksinius lankų dėklus, Hadadezerio tarnų nešiojamus, ir juos atgabeno į Jeruzalę. [8] O iš Tebacho[r] ir Berotajo, Hadadezerio miestų, karalius Dovydas pasiėmė didelį kiekį žalvario. [9] Kai Chamato karalius Tovus[s] išgirdo, kad Dovydas buvo sumušęs visas Hadadezerio karines pajėgas, [10] Tovus siuntė savo sūnų Joramą pas karalių Dovydą jo pasveikinti ir jam palinkėti laimės už tai, kad jis kariavo su Hadadezeriu ir jį sumušė,

---

[m]**8,1** Lit. dilbio (= valdomąjį) brizgilą (arba: pavadį)

[n]**8,3** Arba: jis (t.y. Dovydas)

[o]**8,3** Arba: palikti sau paminklą

[p]**8,3** T.y. Eufrato upės

[q]**8,4** G4QSam(a) 1 Kron 18,4; M: septynis šimtus

[r]**8,8** SG(L), plg. 1 Kron 18, 8; Pr 22, 24; M: Betacho

[s]**8,9** G(BMN)LatV 1 Kron 18, 9; M: Tojis

nes Hadadezeris dažnai kariavo su Tovumi. Ir jis[t] turėjo su savim sidabrinių, auksinių ir žalvarinių indų. [11] Tuos irgi karalius Dovydas pašventė VIEŠPAČIUI drauge su jo pašvęstu sidabru ir auksu [, paimtu] iš visų jo pavergtų tautų: [12] iš Aramo[u], iš Moabo, iš amoniečių, iš filistinų, iš Amaleko ir iš Rechobo sūnaus Hadadezerio, Sobos karaliaus, grobio. [13] Dovydas pagarsėjo, kai jis sugrįžo, Druskos slėnyje išmušęs edomiečius[v] – aštuoniolika tūkstančių. [14] Ir jis padėjo Edome įgulas. Visame Edome jis padėjo įgulas. Taip visi edomiečiai tapo Dovydo valdiniais. VIEŠPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo.

Dovydo vyriausieji valdininkai

[15] Taigi Dovydas karaliavo visam Izraeliui, ir Dovydas vykdė, kas teisu ir teisinga visai savo tautai. [16] Serujos sūnus Joabas buvo kariuomenės vadas, o Achiludo sūnus Jehošafatas – karaliaus šauklys[w]. [17] Achitubo sūnus Sadokas ir Ebjataro sūnus Achimelechas buvo kunigai, o Serajas – sekretorius. [18] Jehojados sūnus Benajas buvo keretų ir peletų viršininkas, o Dovydo sūnūs – kunigai.

Dovydas ir Mefibošetas

9 [1] Dovydas paklausė: „Ar yra dar kas išlikęs iš Sauliaus namų, kuriam galėčiau parodyti malonę dėl Jonatano?“ [2] Sauliaus namai turėjo tarną, vardu Sibą. Jį

---

[t] **8,10** T.y. Joramas

[u] **8,12** Kkr. MssGS 1 Kron 18,11: Edomo

[v] **8,13** Kkr. MssGS; M: aramėjus

[w] **8,16** Lit. priminėjas (t.y. pareigūnas, darantis pranešimus karaliui ir skelbiantis jo įsakus); arba: registratorius

pašaukus pas Dovydą, karalius jį paklausė: „Ar tu esi Siba?“ Sis atsakė: „Tavo tarnas[x]“. [3] Karalius teiravosi: „Ar Sauliaus namai nebeturi nė vieno vyro, kuriam galėčiau parodyti Dievo [reikalaujamą] malonę?“ Siba atsakė karaliui: „Tebėra vienas Jonatano sūnus, raišas abiem kojomis“. [4] Karalius jį klausė: „Kur jis yra?“ Siba atsakė karaliui: „Štai jis gyvena Amielio sūnaus Machyro namuose, Lo-Debare“. [5] Karalius Dovydas pasiuntė ir jį parsivedė iš Amielio sūnaus Machyro namų, iš Lo-Debaro. [6] Sauliaus sūnaus Jonatano sūnus Mefibošetas, įėjęs pas Dovydą, parpuolė kniūpsčias ir išreiškė pagarbą. Tada Dovydas prabilo: „Mefibošete!“ Šis atsakė: „Štai tavo tarnas!“ [7] Dovydas jam tarė: „Nebijok! Nes aš tikrai tau parodysiu malonę dėl tavo tėvo Jonatano ir tau sugrąžinsiu visus tavo senelio Sauliaus laukus. O tu pats visuomet turėsi valgyti maistą prie mano stalo“. [8] Tas, išreiškęs pagarbą, tarė: „Kas yra tavo tarnas, kad turėtum atsižvelgti į pastipusį šunį, koks aš esu?“ [9] Paskui karalius pasišaukė Sibą, Sauliaus prižiūrėtoją, ir jam tarė: „Viską, kas priklauso Sauliui ir visiems jo namams, aš atiduodu tavo valdovo sūnaičiui. [10] O tu turi dirbti žemę – tu, tavo sūnūs ir tarnai – ir suvalyti [derlių], kad tavo valdovo šeimyna[y] turėtų maisto ir[z] galėtų valgyti. Tačiau tavo valdovo sūnaitis Mefibošetas visuomet turės valgyti maistą prie mano stalo“. (Siba turėjo penkiolika sūnų ir dvidešimt tarnų.) [11] Tada Siba tarė karaliui: „Tavo tarnas padarys visiškai

---

[x] **9,2** T.y. tavo tarnas yra Siba.

[y] **9,10** G(L); M: sūnus

[z] **9,10** G(LMN); M: ir kad jis

taip, kaip mano valdovas karalius įsako savo tarnui“. Taigi Mefibošetas valgė prie Dovydo[a] stalo kaip vienas iš karaliaus sūnų. [12] Mefibošetas turėjo jauną sūnų, vardu Michą. Visi gyvenantys Sibos namuose buvo Mefibošeto tarnai. [13] Mefibošetas gyveno Jeruzalėje, nes jis visuomet valgė prie karaliaus stalo. Jis buvo raišas abiem kojomis.

Karas su amoniečiais ir su aramėjų sąjunga

10 [1] Po kurio laiko mirė amoniečių karalius, ir jo sūnus Chanūnas ėmė karaliauti jo vietoje. [2] Dovydas pagalvojo: „Aš parodysiu malonę Nachašo sūnui Chanūnui, kaip jo tėvas man parodė malonę!“ Tad per savo tarnus Dovydas jam pasiuntė savo užuojautą dėl jo tėvo. Bet Dovydo tarnams atėjus į amoniečių šalį, [3] amoniečių kunigaikščiai sakė savo valdovui Chanūnui: „Ar manai, kad Dovydas, kadangi jis atsiuntė tau guodėjų, nori pagerbti tavo tėvą? Argi ne miesto iššžvalgyti, jo iššnipinėti ir apžiūrėti Dovydas atsiuntė savo tarnus pas tave?“ [4] Tad Chanūnas, paėmęs Dovydo tarnus, nuskuto pusę jų barzdos, pusiau, iki jų sėdmenų, atkirpo jų drabužius ir juos paleido. [5] Kai Dovydui tai buvo pranešta, jis siuntė jų pasitikti, nes tie vyrai buvo labai sugėdyti. Ir karalius sakė: „Pasilikite Jeriche, kol atžels jūsų barzda! Paskui galėsite sugrįžti“. [6] Kai amoniečiai susivokė, kad jie buvo ⌜pasidarę Dovydo neapkenčiami⌝[b], amoniečiai siuntė ir pasisamdė Bet-Rechobo aramėjų ir Sobos aramėjų – dvidešimt tūkstančių pėstininkų, taip pat

---

[a] **9,11** G(BAMN); M: mano

[b] **10,6** Lit. pasmirdę Dovydui

Maachos karalių[c] ir Tobo vyrų – dvylika tūkstančių vyrų. [7] Tai išgirdęs, Dovydas pasiuntė Joabą ir visą kariuomenę, kovotojus. [8] Išėję amoniečiai išsirikiavo kautynių tvarka ⸢vartų prieangyje⸣[d], o Sobos ir Rechobo aramėjai, Tobo ir Maachos vyrai – skyrium atvirame lauke. [9] Joabas, pamatęs, kad kovos frontai buvo nukreipti į jį iš priekio ir iš užpakalio, padarė atranką iš visų Izraelio rinktinių kartų ir [juos] išdėstė kautynėms prieš aramėjus. [10] O likusią kariuomenę jis pavedė savo broliui Abišajui, kuris [ją] išrikiavo kautynėms prieš amoniečius. [11] Ir jis tarė: „Jei aramėjai bus stipresni už mane, tu turėsi ateiti man į pagalbą, o jei amoniečiai bus stipresni už tave, aš ateisiu tau į pagalbą. [12] Būk drąsus, ir pasirodykime narsūs už savo tautą ir savo Dievo miestus! O VIEŠPATS tegul daro, kaip jam patinka!“ [13] Joabui ir su juo esantiems kareiviams artinantis į mūšį su aramėjais, tie pasileido bėgti nuo jo. [14] Kai tik amoniečiai pamatė, kad aramėjai pabėgo, jie [irgi] pasileido bėgti nuo Abišajo ir įsigavo į miestą. Paskui Joabas liovėsi puolęs amoniečius ir paržygiavo į Jeruzalę. [15] Pamatę, kad jie buvo Izraelio sumušti, aramėjai susibūrė. [16] Hadadezeris pasiuntė ir išvedė aramėjus, gyvenusius anapus Upės. Ir jie, Hadadezerio kariuomenės vado Sobacho vedami, atžygiavo į Chėlamą. [17] Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis, sutelkęs visą Izraelį, perėjo per Jordaną ir atžygiavo į Chėlamą. Aramėjai išsirikiavo prieš Dovydą kautynių tvarka ir kariavo su juo. [18] Tačiau aramėjai turėjo bėgti

---

[c]**10,6** M + tūkstantį vyrų; ~ 1 Kron 19, 7 4QSam(a) Josephus Ant. 7,121

[d]**10,8** MG(BAM)S; 1 Kron 19, 9 G(LN): miesto prievartyje

nuo Izraelio. Dovydas išžudė iš aramėjų septynis šimtus ˹kovos vežimų važiuotojų˺[e] ir keturiasdešimt tūkstančių pėstininkų[f]. Jis taip pat nudėjo jų kariuomenės vadą Šobachą, ir tas ten mirė. 19 Visi karaliai, Hadadezerio vasalai, matydami, kad jie buvo Izraelio sumušti, padarė taiką su Izraeliu ir pasidarė jo[g] vasalai. Ir aramėjai bijojo vėl padėti amoniečiams.

Dovydas, Batšeba ir Urijas

11 1 ˹Kitą pavasarį˺[h], tuo laiku, kai karaliai[i] išžygiuoja [į karą], Dovydas pasiuntė Joabą, savo tarnus su juo ir visą Izraelį. Tie nusiaubė amoniečius ir apgulė Rabą, o Dovydas pasiliko Jeruzalėje. 2 Vieną vakarą Dovydas, atsikėlęs nuo savo sofos, vaikščiojo ant karaliaus namų stogo. Jis nuo stogo pamatė besimaudančią moterį, o ta moteris buvo labai graži. 3 Tad Dovydas siuntė [kažką] pasiteirauti apie tą moterį. Tas sakė: „Ta juk Eliamo duktė Batšeba, chitiečio Urijo žmona“. 4 Tada Dovydas nusiuntė pasiuntinius ir ją paėmė. Jai įėjus pas jį, jis sugulė su ja. Ji buvo apsivaliusi nuo savo netyrumo. Paskui ji sugrįžo į savo namus. 5 Moteris tapo nėščia. Ji pasiuntė žinią Dovydui: „Aš nėščia!“ 6 Tada Dovydas pasiuntė Joabui [žinią]: „Atsiųsk pas mane chitietį Uriją!“ Ir Joabas atsiuntė Uriją pas Dovydą. 7 Urijui pas jį įėjus, Dovydas teiravosi, ar gerai sekasi Joabui bei

---

[e] **10,18** Lit. kovos vežimų

[f] **10,18** G(L)Lat(115) 1 Kron 19, 18 Josephus Ant. 7. 128; MG(B): raitelių

[g] **10,19** Lit. jų (t.y. Izraeliu)

[h] **11,1** Lit. Metams sugrįžus

[i] **11,1** Dgl. MssGTVLat 1 Kron 10,1; M: pasiuntiniai

kariuomenei ir ar gerai eina karas. [8] Paskui Dovydas tarė Urijui: „Nueik žemyn į savo namus ir nusiplauk kojas!“ Urijui išėjus iš karaliaus namų, paskui jį išėjo karaliaus dovana. [9] Bet Urijas atsigulė karaliaus namų prieangyje su visais[j] savo valdovo tarnais ir nenuėjo žemyn į savo namus. [10] Kai Dovydui buvo pranešta: „Urijas nenuėjo žemyn į savo namus“, Dovydas sakė Urijui: „Argi tu neparėjai iš kelionės? Kodėl nenuėjai žemyn į savo namus?“ [11] Bet Urijas tarė Dovydui: „Skrynia, Izraelis ir Judas būva palapinėse, o mano valdovas Joabas ir mano valdovo tarnai stovyklauja atvirame lauke. Tai kaip[k] aš galiu eiti į savo namus valgyti, gerti ir gulėti su savo žmona? ˹Kaip tu gyvas˺[l], taip nedarysiu!“ [12] Tada Dovydas sakė Urijui: „Pasilik čia dar šiandien, o rytoj tave paleisiu“. Taigi Urijas pasiliko Jeruzalėje tą dieną. ˹Bet kitą dieną˺[m], [13] Dovydo pakviestas, jis valgė jo akivaizdoje ir gėrė, ir anas jį nugirdė. Tačiau vakare jis išėjo gulti į savo gultą drauge su savo valdovo tarnais ir nenuėjo žemyn į savo namus. [14] Ryto metą Dovydas parašė Joabui laišką ir jį nusiuntė per Uriją. [15] Jis rašė laiške: „Pasiųsk Uriją į smarkiausios kovos priekinę eilę, paskui atsitraukite nuo jo, kad jis būtų nudėtas ir žūtų!“ [16] Taigi Joabas, stebėjęs miestą, pastatė Uriją į vietą, apie kurią žinojo, kad ten buvo narsių kareivių. [17] To miesto vyrams išėjus ir kovojant su Joabu, krito kai kurie kareiviai, Dovydo tarnai, žuvo ir chitietis Urijas. [18] Paskui

---

[j] **11,9** MG(L)LatS; ~G(BAMN)

[k] **11,11** Rk. pgl. G(L)

[l] **11,11** Rk.; M: Kaip tu gyvas ir kaip gyva tavo siela

[m] **11,12** G(L)S sieja tą posakį su 13 skn., o M – su 12 skn.

Joabas pasiuntė [pasiuntinį] ir pranešė Dovydui visas kovos smulkmenas. [19–20] Ir jis įsakė pasiuntiniui: „Kai būsi baigęs pasakoti karaliui visas kovos smulkmenas, tai, jei karalius užpyks ir tau sakys: ‚Kodėl priėjote taip arti prie miesto kovoti? Argi nežinojote, kad jie gali apšaudyti nuo mūro viršaus? [21] Kas užmušė Jerubešeto[n] sūnų Abimelechą? Ar ne moteris numetė ant jo viršutinį girnų akmenį nuo mūro viršaus ir ar jis nemirė Tebeše? Kodėl priėjote taip arti prie mūro?’, – sakyk: ‚Tavo tarnas chititietis Urijas irgi žuvo!’“ [22] Taigi pasiuntinys nuėjo ir atėjęs pranešė Dovydui viską, ko Joabas buvo jį siuntęs [pranešti]. [23] Pasiuntinys sakė Dovydui: „Tie vyrai įveikė mus ir išėjo prieš[o] mus į atvirą lauką, bet mes ˹juos nuvarėme atgal˺[p] ligi vartų angos. [24] Tačiau, lankininkams šaudant į tavo tarnus nuo mūro viršaus, žuvo ˹kai kurie karaliaus tarnai˺[q]. Žuvo ir tavo tarnas chititietis Urijas“. [25] Tada Dovydas tarė pasiuntiniui: „Taip sakyk Joabui: ‚Nesisielok dėl to dalyko, nes kalavijas praryja čia vieną, čia kitą[r]. Sustiprink savo puolimą prieš miestą ir jį sugriauk!’ ˹Ir jį[s] padrąsink!˺[t]“ [26] Urijo žmona, išgirdusi, kad jos vyras Urijas žuvęs, gedėjo savo vyro. [27] Gedului praėjus, Dovydas nusiuntė [pasiuntinį] ir ją

---

[n] **11,21** G: Jerubaalo

[o] **11,23** G(BLMN)ST; MG(A): pas

[p] **11,23** G(L); M: buvome prieš juos

[q] **11,24** G(L): apie aštuoniolika karaliaus tarnų

[r] **11,25** T.y. nedarydamas skirtumo

[s] **11,25** T.y. Joabą

[t] **11,25** ~G(LMN)

atvedė į savo namus. Ji tapo jo žmona ir pagimdė jam sūnų.

Natano pasakėčia

[27b] Bet tas dalykas, kurį Dovydas buvo padaręs, nepatiko

12 VIEŠPAČIUI. [1] Tad VIEŠPATS siuntė Nataną[u] pas Dovydą. Pas jį įėjęs, jis jam tarė: „Du vyrai buvo viename mieste. Vienas buvo turtingas, o kitas – beturtis. [2] Turtingasis turėjo labai daug avių ir galvijų, [3] o beturtis nieko neturėjo, tik vieną avytę, kurią buvo nusipirkęs. Jis ją augino, ir ji užaugo pas jį ir drauge su jo vaikais. Ji valgydavo iš jo kąsnelio, gerdavo iš jo taurės ir gulėdavo jo prieglobstyje. Ji jam buvo kaip duktė. [4] Atėjus keleiviui pas turtingąjį vyrą, šis pagailėjo ką imti iš savo avių, kad tai priruoštų pas jį užėjusiam keleiviui. To vietoj jis paėmė beturčio avytę ir ją priruošė pas jį atėjusiam vyrui“. [5] Tada Dovydas smarkiai supyko ant to vyro ir tarė Natanui: „Kaip VIEŠPATS gyvas, mirties vertas[v] tas vyras, kuris taip padarė! [6] O už avytę jis turi keturgubai[w] atlyginti dėl to, kad padarė tokį dalyką ir neparodė gailesčio!“

Natanas paskelbia bausmę Dovydui

[7] Natanas tarė Dovydui: „Tu esi tas vyras! Taip pasakė VIEŠPATS Izraelio Dievas: ‚Aš tave patepiau Izraelio karaliumi, ir aš tave išgelbėjau iš Sauliaus rankos. [8] Tau atidaviau tavo valdovo namus ir į tavo prieglobstį tavo

---

[u] **12,1** Kl. MssGS: pranašą Nataną

[v] **12,5** Lit. sūnus

[w] **12,6** MG(L)S; G(BAMN): septingubai

valdovo žmonas. Tau atidaviau Izraelio ir Judo dukteris[x]. Ir jei [jų] būtų buvę per maža, būčiau dar tiek tau pridėjęs. [9] Kodėl paniekinai VIEŠPATĮ[y], darydamas tai, kas pikta jo[z] akyse? Užmušai kalaviju chitietį Uriją ir jo žmoną paėmei sau į žmonas. Jį nužudei amoniečių kalaviju. [10] Taigi dabar kalavijas niekad neatsitrauks nuo tavo namų dėl to, kad mane paniekinai ir paėmei chitiečio Urijo žmoną, kad ji būtų tavo žmona!' [11] Taip pasakė VIEŠPATS: ,Štai aš sukelsiu prieš tave pikta iš tavo paties namų. Paimsiu, tau pačiam matant, tavo žmonas ir atiduosiu tavo artimui, kad jis sugultų su tavo žmonomis šitos saulės šviesoje. [12] Nors tu veikei slapčia, aš tai padarysiu viso Izraelio akivaizdoje ir saulės šviesoje'". [13] Dovydas tarė Natanui: „Nusidėjau VIEŠPAČIUI!" Natanas atsakė Dovydui: „VIEŠPATS savo ruožtu perkėlė tavo nuodėmę[a]. Tu neturėsi mirti. [14] Tačiau, kadangi šituo veiksmu tu niekinte paniekinai VIEŠPATĮ[b], tau gimęs sūnus tikrai mirs!"

Batšebos kūdikio mirtis

[15] Natanui parėjus į savo namus, VIEŠPATS užgavo kūdikį, kurį Urijo žmona buvo pagimdžiusi Dovydui, ir jis susirgo. [16] Tad Dovydas maldavo Dievą už tą berniuką ir įėjęs ⌜praleisdavo naktį, gulėdamas⌝[c] ant aslos. [17] Jo namų

---

[x] **12,8** S; MG: namus

[y] **12,9** Q(L)Theod; MGS: VIEŠPATIES žodį

[z] **12,9** KG; QTV: mano

[a] **12,13** T.y. perleido kitam tavo nuodėmės pasekmes

[b] **12,14** Lit. VIEŠPATIES priešus (eufemizmas, žr. 1 Sam 25, 22)

[c] **12,16** MG(A); G(L)4QSam(a): gulėdavo ašutinėje

vyresnieji prieidavo[d] prie jo, kad jį pakeltų nuo aslos, bet jis nenorėdavo ir nevalgydavo su jais maisto. [18] Septintąją dieną kūdikis mirė. Bet Dovydo tarnai bijojo jam pranešti, kad kūdikis miręs, nes jie sakė: „Žiūrėk, kūdikiui tebesant gyvam, mes jam kalbėjome, bet jis neklausė mūsų kalbos. Tai kaip galėtume jam pasakyti: ‚Kūdikis numirė’? Jis galėtų padaryti ką pikta!“ [19] Tačiau Dovydas pastebėjo, kad jo tarnai šnibždėjosi tarp savęs. Iš to Dovydas suprato, kad kūdikis miręs. Ir Dovydas paklausė savo tarnų: „Ar kūdikis mirė?“ Tie atsakė: „Mirė“. [20] Tada Dovydas, atsikėlęs nuo aslos, apsiplovė, pasitepė aliejumi ir pakeitė savo drabužius. Paskui jis įėjo į VIEŠPATIES namus ir kniūpsčias pagarbino. Jam parėjus į savo namus ir paprašius, jie jam pateikė maisto, ir jis valgė. [21] Tada jo tarnai jį paklausė: „Ką reiškia šitas tavo pasielgimas? ˹Kol kūdikis buvo gyvas˺[e], tu pasninkavai ir verkei. O kai tik kūdikis mirė, atsikėlei ir valgei maisto“. [22] Jis atsakė: „Kūdikiui tebesant gyvam, pasninkavau ir verkiau, nes maniau: ‚Kas žino? VIEŠPATS man gali būti malonus, ir kūdikis gali likti gyvas!’ [23] O dabar, jam mirus, kam gi man bepasninkauti? Argi begaliu jį sugrąžinti? Aš nueisiu pas jį, bet jis nesugrįš pas mane“.

Batšeba pagimdo Saliamoną

[24] Paskui Dovydas paguodė savo žmoną Batšebą. Įėjęs pas ją, jis sugulė su ja, ir ji[f] pagimdė sūnų. Ji praminė jį

---

[d]**12,17** G(L)4QSam(a); M: atsistodavo

[e]**12,21** Q(L)ST; M: Dėl kūdikio [kol] gyvas

[f]**12,24** QST; K: Jis (t.y. Dovydas)

Saliamonu[g]. VIEŠPATS jį mylėjo [25] ir pasiuntė [žinią] per pranašą Nataną, kad dėl VIEŠPATIES jį pramintų Jedidiju[h].

Dovydas pasijungia amoniečius

[26] Joabas kariavo su amoniečių Raba ir paėmė karaliaus tvirtovę. [27] Paskui Joabas siuntė pasiuntinius pas Dovydą ir sakė: „Aš kariavau su Raba ir jau paėmiau Vandens tvirtovę[i]. [28] Tad dabar surink likusius karius, apgulk miestą ir tu pats[j] jį paimk, kad aš nepaimčiau miesto ir kad jis nebūtų pavadintas mano vardu!“ [29] Taigi Dovydas, surinkęs visus karius, nužygiavo į Rabą. Jis kariavo su ja ir ją paėmė. [30] Ir jis nuėmė ⌜jų karaliaus⌝[k] karūną nuo jo galvos. Ji svėrė talentą[l] aukso, ir joje[m] buvo brangus akmuo. Paskui jis buvo ant Dovydo galvos. Be to, jis išsigabeno iš miesto labai didelį kiekį grobio. [31] O jame buvusius žmones jis išsivedė ir pristatė ⌜prie jo nuardymo⌝[n] su geležiniais kirstuvais ir geležiniais kirviais. Vėliau juos privertė dirbti su plytų forma. Taip jis padarė visiems amoniečių miestams. Pagaliau Dovydas su visa kariuomene sugrįžo į Jeruzalę.

---

[g]**12,24** Hbr. Šelōmō

[h]**12,25** T.y. VIEŠPATIES Mylimuoju

[i]**12,27** T.y. citadelę, pastatytą apsaugoti priėjimui prie versmės, teikiančios vandenį miestui

[j]**12,28** G(L); ~M

[k]**12,30** Arba: Milkomo (t.y, amoniečių dievo)

[l]**12,30** 1 talentas = apie 33-36 kg

[m]**12,30** ST 1 Kron 20, 2; ~ M

[n]**12,31** Rk.; M: su akmenpjūkliais

ABŠALOMO MAIŠTAS (13, 1–19, 8)

Amnonas ir Tamara

13 [1] Vėliau atsitiko toks dalykas. Dovydo sūnus Abšalomas turėjo gražią seserį, vardu Tamarą, kurią pamilo Dovydo sūnus Amnonas. [2] Ir Amnonas taip sielojosi, kad jautėsi sergąs dėl savo sesers Tamaros, nes ji buvo mergelė ir Amnonui atrodė neįmanoma jai ką padaryti. [3] Bet Amnonas turėjo draugą, vardu Jonadabą[o], Dovydo brolio Šimėjos sūnų. Jonadabas buvo labai gudrus[p], [4] ir jis jį[q] paklausė:: „Kodėl tu, karaliaus sūnau, kasryt esi toks prislėgtas? Argi man nepasakysi?“ Amnonas jam atsakė: „Aš myliu Tamarą, savo brolio Abšalomo seserį“. [5] Jonadabas jam patarė: „Atsigulk į savo lovą ir dėkis sergąs. Tavo tėvui atėjus tavęs pamatyti[r], jam sakyk: ‚Tegul ateina, meldžiu, mano sesuo Tamara ir tegul valgydina mane. Tegul ji priruošia valgį mano akyse, kad galėčiau stebėti ir valgyti iš jos rankos'“. [6] Taigi Amnonas atsigulė ir dėjosi sergąs. Karaliui atėjus jo pamatyti, Amnonas tarė karaliui: „Tegul ateina, meldžiu, mano sesuo Tamara ir tegul pritaiso, man žiūrint, keletą kukulių, kad galėčiau valgyti iš jos rankos“. [7] Tada Dovydas pasiuntė Tamarai [žinią] į namus, sakydamas: „Na, eik į savo brolio Amnono namus ir jam paruošk valgį!“ [8] Taigi Tamara nuėjo į savo

---

[o] **13,3** G(L)4QSam(a): Jonataną

[p] **13,3** G(L)4QSam(a); M + vyras

[q] **13,4** G(L)S; Amnoną

[r] **13,5** G(L): aplankyti; taip pat 6 skn.

brolio Amnono namus, kur jis gulėjo. Ji paėmė tešlos, ją suminkė, padarė, jam žiūrint, kukulių ir kukulius iškepė. [9] Paskui, paėmusi keptuvę, ji [juos] pateikė jam, bet jis atsisakė valgyti. Ir Amnonas tarė: „Liepkite visiems išeiti nuo manęs!“ Visiems palikus jį, [10] Amnonas sakė Tamarai: „Įnešk valgį į miegamąjį, kad galėčiau valgyti iš tavo rankos“. Tamara paėmė kukulius, kuriuos buvo padariusi, ir įnešė savo broliui Amnonui į miegamąjį. [11] Bet jai prinešus prie jo valgyti, jis ją nutvėrė ir jai tarė: „Ateik, gulkis su manim, mano sesuo!“ [12–13] Bet ji jam tarė: „Ne, mano broli, neprievartauk manęs, nes taip nesielgiama Izraelyje! Nedaryk tokios beprotiškos niekšybės! O aš kur bepaslėpčiau[s] savo gėdą? O tu pats būtum kaip vienas iš atmatuonių Izraelyje. Verčiau dabar kalbėk, meldžiu, karaliui! Juk jis tau manęs neužgins“. [14] Tačiau jis nenorėjo klausyti jos prašymo ir, būdamas stipresnis už ją, pavartojo jai prievartą ir sugulė su ja. [15] Paskui Amnonas jai pajuto labai didelę neapykantą. Tikrai neapykanta, kuria jis jos nebekentė, buvo didesnė už meilę, kuria jis ją mylėjo. Ir Amnonas jai tarė: „Kelkis, eik!“ [16] Bet ji jam priešinosi: „˹Ne, broli! Nes˺[t] šita didelė skriauda yra didesnė už kitą, kurią man padarei!“ Bet jis nenorėjo jos klausyti [17] ir, pasišaukęs vaikiną, kuris jam patarnavo, tarė: „Na, išvaryk šitą nuo manęs laukan ir užsklęsk duris jai už nugaros!“ [18] (Ji vilkėjo ilgarankove jupa, nes netekėjusios karaliaus dukterys ˹taip vilkėdavo nuo paauguolystės˺[u].) Taigi jo tarnas ją išvedė laukan

---

[s] **13,12-13** Lit. benuneščiau

[t] **13,16** G(LMN); M: Dėl

[u] **13,18** Rk.; M: vilkėdavo tokius viršutinius

ir užsklendė duris jai už nugaros. [19] Tamara apsibarstė galvą pelenais ir perplėšė ilgarankovę jupą, kuria ji vilkėjo. Ji užsidėjo ranką[v] ant galvos ir nuėjo, be perstojo balsiai verkdama. [20] Jos brolis Abšalomas jai tarė: „Ar tavo brolis Amnonas buvo su tavim? Dabar tylėk, mano sesuo! Jis yra tavo brolis. Nedėk to dalyko sau į širdį!“ Taigi Tamara paliko vieniša savo brolio Abšalomo namuose. [21] Išgirdęs apie visus tuos dalykus, karalius Dovydas labai supyko, ⸢bet neįskaudino savo sūnaus Amnono, nes jį mylėjo, kadangi jis buvo jo pirmagimis⸣[w]. [22] Abšalomas nesikalbėjo su Amnonu nei piktuoju, nei geruoju, nors Abšalomas nekentė Amnono dėl to, kad šis buvo išprievartavęs jo seserį Tamarą.

Abšalomas atkeršija Amnonui

[23] Dvejiems metams praslinkus, Abšalomas turėjo avių kirpimą Baal-Chasore, esančiame arti Ėfraimo, ir Abšalomas pakvietė visus karaliaus sūnus. [24] Įėjęs pas karalių, Abšalomas tarė: „Žinai, meldžiamasis, tavo tarnas turi avių kirpimą. Tegul eina, meldžiu, karalius ir jo tarnai su tavo tarnu!“ [25] Bet karalius tarė Abšalomui: „Ne, sūnau! Tegul mes visi neisime, kad tavęs neapsunkintume“. Nors jis ⸢primygęs prašė⸣[x], jis[y] nesutiko eiti. Bet kai jis jam palinkėjo laimingos kelionės, [26] Abšalomas tarė: „Jei ne, tai leisk, meldžiu, mano

---

[v]**13,19** GLat(115) SV: rankas

[w]**13,21** GLat(115) 4QSam(a) Josephus Ant. 7.173; ~M

[x]**13,25** 4QSam(8)GSLat; M: veržėsi į jį; taip pat 27 skn.

[y]**13,25** G(L) : karalius

broliui Amnonui eiti su mumis[z]“. Karalius jį paklausė: „Kodėl jis turėtų eiti su tavim?“ [27] Bet kai Abšalomas primygęs jį prašė, jis išleido su juo Amnoną ir visus karaliaus sūnus. ⌜Abšalomas iškėlė pokylį tarsi karaliaus pokylį⌝[a]. [28] Ir Abšalomas įsakė savo tarnams: „Budriai stebėkite! Kai Amnono širdis bus įsilinksminusi nuo vyno ir jums pasakysiu: ‚Smokite Amnonui!’, tai nužudykite jį! Nebijokite, nes aš pats jums įsakiau! Būkite ryžtingi ir drąsūs!“ [29] Taigi Abšalomo tarnai padarė Amnonui, kaip Abšalomas buvo įsakęs. Tada visi karaliaus sūnūs atsikėlę užsėdo kiekvienas ant savo asilėno ir pabėgo. [30] Jiems tebesant kelyje, atsklido pas Dovydą toks gandas: „Abšalomas išmušė visus karaliaus sūnus, ir nė vienas iš jų neišliko gyvas!“ [31] Tada karalius atsikėlęs perplėšė savo drabužius ir atsigulė ant žemės. Taip pat visi jo tarnai, ⌜stovintys aplink jį, perplėšė savo drabužius⌝[b]. [32] Tačiau Dovydo brolio Šimėjos sūnus Jonadabas atsiliepdamas tarė: „Tegul mano valdovas nemano, kad jie nužudę visus vaikinus, karaliaus sūnus, nes Amnonas vienas bus žuvęs. Juk ⌜Abšalomo įsakymu tai turi būti buvę nuspręsta⌝[c] nuo tada, kai anas išprievartavo jo seserį Tamarą. [33] Taigi dabar tegul mano valdovas karalius nededa to sau į širdį, manydamas, kad visi karaliaus sūnūs žuvę. Tik Amnonas vienas bus žuvęs, [34] o Abšalomas pabėgęs“. Vaikinui, einančiam žvalgybą, pakėlus akis ir pažvelgus, pasirodė daug žmonių, einančių ⌜Choronaimo

---

[z]**13,26** G(L)Lat: manimi; ~4QSam(a)

[a]**13,27** GLat(115) 4QSam(a) Josephus 7.174; ~M

[b]**13,31** G(BAMN); M: stovėjo (G(L) + aplink jį) perplėštais drabužiais

[c]**13,32** G(LM)Lat4QSam(a): tai įvyko dėl to, kad Abšalomas buvo įširdęs

keliu kalno šlaite, nuokalnėje. Žvalgas atėjęs pranešė karaliui: „Pamačiau vyrus Choronaimo kelyje˺[d], kalno šlaite!“ [35] Tada Jonadabas tarė karaliui: „Matai, karaliaus sūnūs atėjo! Kaip tavo tarnas kalbėjo, taip įvyko“. [36] Vos tik jam baigus kalbėti, atėjo karaliaus sūnūs. Jie balsiai verkė. Taip pat karalius ir visi jo tarnai verkė labai graudžiu verksmu. [37] Tuo tarpu Abšalomas pabėgo ir nuėjo pas Gešūro karaliaus Amichudo[e] sūnų Talmają, o ˹karalius Dovydas˺[f] ˹daugelį dienų˺[g] gedėjo savo sūnaus. [38] Pabėgęs ir nuėjęs į Gešūrą, Abšalomas ten išbuvo trejus metus. [39] O ˹karaliaus [Dovydo] užsidegimas˺[h] išžygiuoti prieš Abšalomą liovėsi, nes jis jau buvo pasiguodęs dėl Amnono mirties.

Abšalomas pargrįžta į Jeruzalę

14 [1] Serujos sūnus Joabas suprato, kad karaliaus širdis tebebuvo nusistačiusi prieš Abšalomą. [2] Tad Joabas, pasiuntęs į Tekoją, paėmė iš ten išmintingą moterį ir jai tarė: „Na, dėkis gedinti ir apsivilk gedulo drabužiais. Nepasitepk aliejumi ir elkis kaip moteris, kuri jau daug dienų yra gedėjusi mirusio. [3] Paskui įeik pas karalių ir jam šitaip kalbėk“. Ir Joabas įdėjo žodžius jai į burną. [4–5] Įėjusi pas karalių, tekojietė moteris parpuolė kniūpsčia ant žemės ir išreiškė pagarbą. Ji tarė: „Gelbėk, karaliau!“ Karalius ją paklausė: „Kas tave vargina?“ Ji atsakė:

---

[d] **13,34** Rk. pgl. G

[e] **13,37** K: Amichuro

[f] **13,37** G(BMN); G(A): Dovydas; G(L)Lat(115): karalius; M: jis

[g] **13,37** Kkr. MssLat(93.94)SV(Mss); MG(B): visą laiką

[h] **13,39** G(Mss)TLat(115)4QSam(a); M: karalius Dovydas

„Deja, aš esu našlė. Mano vyras miręs. 6 Tavo tarnaitė turėjo du sūnus. Juodu susimušė lauke ir, niekam nesant jiems perskirti, vienas smogė kitam ir jį užmušė. 7 Ir štai visi giminaičiai, sukilę prieš tavo tarnaitę, reikalauja: ‚Išduok tą, kuris užmušė savo brolį, kad jį nužudytume už gyvybę jo brolio, kurį jis nudėjo, ir taip sunaikintume ir įpėdinį!' Tuo būdu jie siekia užgesinti man išlikusią žariją, kad nepaliktų mano vyrui nei vardo, nei palikuonio žemės paviršiuje. 15 [i]Taigi dabar tai, kad atėjau pasakyti karaliui, savo valdovui, šitą dalyką, [įvyko] dėl to, kad giminaičiai mane įbaugino. Tavo tarnaitė pagalvojo: ‚Pakalbėsiu karaliui. Gal karalius patenkins savo tarnaitės prašymą. 16 Juk karalius išklausys, norėdamas išvaduoti savo tarnaitę iš nagų vyro, siekiančio[j] sunaikinti mane ir kartu mano sūnų, pašalinant iš Dievo[k] [duoto] veldinio!' 17 Taigi tavo tarnaitė pagalvojo: ‚Tegul mano valdovo karaliaus žodis nuramina[l], nes mano valdovas karalius yra toks, kaip Dievo angelas, galintis įžiūrėti gera ir pikta!' O VIEŠPATS, tavo Dievas, tebūnie su tavim! “ 8 Karalius tarė moteriai: „Eik namo, o aš duosiu įsakymą apie tave!“ 9 O tekojietė moteris sakė karaliui: „Mano valdove karaliau, ant manęs tegul krinta kaltė ir ant mano tėvo namų, o karalius ir jo sostas tebūnie be kaltės!“ 10 Karalius tarė: „Jei kas tau ką kalbės, tą atvesk pas mane, ir jis toliau nebepalies tavęs“. 11 Ji tarė: „Tegul karalius,

---

[i]**14,15** Daugelis komentatorių čia siūlo įterpti 15-17 skn. kaip iš savo originalinio konteksto iškeltą tekstą.

[j]**14,16** G: ~M

[k]**14,16** G(L)TTheod: VIEŠPATIES

[l]**14,17** T.y. suteikia ramybę ar atilsį nuo priešo; arba: galutinai nusprendžia

meldžiu, pamini VIEŠPATĮ, savo Dievą, kad kraujo keršytojas nepadaugintų žudymo ir kad jie nesunaikintų mano sūnaus“. Jis tarė: „Kaip VIEŠPATS gyvas, nė vienas tavo sūnaus plaukas nenukris ant žemės!“ [12] Paskui moteris tarė: „Leisk, meldžiu, savo tarnaitei pasakyti [dar kitą] žodį mano valdovui karaliui“. Jis sakė: „Kalbėk!“ [13] Moteris tarė: „Tai kodėl sumanei tokį dalyką prieš Dievo tautą? Nes, ištardamas šitą sprendimą, karalius tarsi apkaltino pats save – tuo, kad karalius neleidžia savo tremtiniui sugrįžti. [14] ˹Nes tavo sūnus[m] miręs, ir kaip ant žemės išlietas vanduo, kurio nebegalima susemti, jis nebegali pasiimti savo gyvybės. Tačiau karalius sumanė planą laikyti tremtinį patremtą nuo savęs˺[n]“. [18] Tada atsakydamas karalius tarė moteriai: „Na, neslėpk nuo manęs dalyko, apie kurį aš tave klausiu!“ Moteris tarė: „Tegul kalba mano valdovas karalius!“ [19] Karalius tarė: „Bene Joabo ranka yra su tavim visame tame dalyke?“ Moteris atsakė: „Kaip tu gyvas, mano valdove karaliau, negalima nei į dešinę, nei į kairę išsisukti nuo ko nors, ką mano valdovas karalius pasakė! Iš tikrųjų tai buvo Joabas, kuris man įsakė ir pats įdėjo į tavo tarnaitės burną visus šituos žodžius. [20] Norėdamas ˹pakeisti to įvykio eigą˺[o], tavo tarnas Joabas padarė šitą dalyką. Bet mano valdovas yra toks išmintingas, kaip Dievo angelas[p],

---

[m]**14,14** T.y. Amnonas

[n]**14,14** G(L)Theod; M: Juk mes turime mirti ir esame kaip ant žemės išlietas vanduo, kurio nebegalima susemti. Tačiau Dievas neatims gyvybės, bet sumanė būdų nelaikyti tremtinio patremto nuo savęs.

[o]**14,20** Arba: suteikti tam dalykui naują posūkį; lit. apsukti to dalyko (t.y. Abšalomo tremties) veidą

[p]**14,20** Lit. angelo išmintis

jog žino viską, kas vyksta žemėje“. [21] Karalius tarė Joabui: „Gerai, ˹darau pagal tavo patarimą˺[q]. Tad eik, pargrąžink jaunikaitį Abšalomą!“ [22] Parpuolęs veidu į žemę, Joabas išreiškė pagarbą ir laimino karalių. Ir Joabas tarė: „Šiandien tavo tarnas patyrė, jog radau malonę tavo akyse, mano valdove karaliau, nes karalius priėmė savo tarno patarimą.“ [23] Paskui Joabas pakilęs nuėjo į Gešūrą ir atvedė Abšalomą į Jeruzalę. [24] Bet karalius sakė: „Tegul jis grįžta į savo namus, tačiau tegul nemato mano veido!“ Taigi Abšalomas sugrįžo į savo namus, tačiau neišvydo karaliaus veido.

Abšalomo žavumas

[25] Visame Izraelyje nebuvo tokio labai giriamo vyro dėl jo grožio, kaip Abšalomas: nuo kojos pado ligi viršugalvio jame nebuvo kliaudos. [26] Jam apkirpus galvą – kiekvienų metų pabaigoje jis apsikirpdavo, nes ji būdavo tokia sunki ant jo, jog turėdavo ją apsikirpti, – jo galvos plaukai sverdavo ˹du šimtus˺[r] šekelių, sveriant karaliaus svoriu[s]. [27] Abšalomui gimė trys sūnūs ir viena duktė, vardu Tamara. Ji buvo dailios išvaizdos moteris.

Abšalomas pasimato su tėvu

[28] Abšalomas išgyveno Jeruzalėje dvejus metus, nepamatęs karaliaus veido. [29] Pagaliau Abšalomas siuntė pas Joabą, norėdamas jį siųsti pas karalių, bet Joabas[t]

---

[q] **14,21** GSV4QSam(c); M: tai darau

[r] **14,26** MG(BAMN)4QSam(c); G(L)Lat (93.94): šimtą

[s] **14,26** 200 šekelių = apie 2,3 kg

[t] **14,29** Lit. jis

nenorėjo ateiti pas jį. Jis siuntė dar antrą kartą, bet jis nenorėjo ateiti. [30] Tada jis tarė savo tarnams: „Žiūrėkite! Joabo sklypas yra šalia manojo, ir ten jis turi miežių. Eikite ir jį padekite!“ Taigi Abšalomo tarnai padegė tą sklypą. [31] Tada pakilęs Joabas atėjo pas Abšalomą į namus ir jį paklausė: „Kodėl tavo tarnai padegė man priklausantį sklypą?“ [32] Abšalomas atsakė Joabui: „Tu žinai, aš siunčiau pas tave su žinia: ‚Ateik čionai, kad tave nusiųsčiau pas karalių su klausimu: „Kam aš parvykau iš Gešūro? Man būtų buvę geriau, jei aš ten tebebūčiau! Taigi dabar noriu išvysti karaliaus veidą. O jei esu kuo nusikaltęs, tegul jis nužudo mane!“‘“ [33] Atėjęs pas karalių, Joabas jam tai pranešė. Tada jis pasišaukė Abšalomą. Šis, įėjęs pas karalių, kniūpsčias išreiškė jam pagarbą karaliaus akivaizdoje, o karalius pabučiavo Abšalomą.

Abšalomas ruošia sąmokslą

15 [1] Kuriam laikui praslinkus, Abšalomas įsigijo kovos vežimą, žirgų ir penkiasdešimt vyrų, bėgančių pirma jo. [2] Abšalomas anksti atsikeldavo ir atsistodavo šalia kelio, vedančio į vartus. Kada tik būdavo koks nors bylą turintis vyras, norėdamas ją pateikti karaliui išspręsti, Abšalomas jį pasišaukdavo ir paklausdavo: „Iš kokio tu miesto?“ Kai šis atsakydavo: „Tavo tarnas yra iš ˹tokios ir tokios Izraelio genties˺[u]“, [3] Abšalomas jam sakydavo: „Žiūrėk, tavo reikalavimai pagrįsti[v] ir teisingi, bet nėra karaliaus pavaduotojo, kuris

---

[u] **15,2** Lit. vienos iš Izraelio genčių

[v] **15,3** Lit. geri

išklausytų“. [4] Ir Abšalomas pridurdavo: „O kad mane paskirtų teisėju šalyje! Tada kiekvienas, turintis bylą ar ieškinį, galėtų ateiti pas mane, ir aš apginčiau jo teises!“ [5] Jei kas prieidavo jam išreikšti pagarbą, jis, ištiesęs ranką, jį apsikabindavo ir pabučiuodavo. [6] Šitaip Abšalomas elgėsi su visais izraeliais, kurie ateidavo pas karalių teismo nuosprendžio gauti. Taip Abšalomas pasivogė Izraelio vyrų širdį. [7] ˹Ketveriems metams˺[w] pasibaigus, Abšalomas tarė karaliui: „Norėčiau, meldžiamasis, eiti ir ištesėti savo įžadą, kurį esu davęs ˹Chebrono VIEŠPAČIUI˺[x], [8] nes tavo tarnas, gyvendamas Gešūre, Arame, davė įžadą, sakydamas: ‚Jei VIEŠPATS tikrai mane parves atgal į Jeruzalę, aš pagarbinsiu VIEŠPATĮ’“. [9] Karalius jam tarė: „Eik ramus!“ Taigi jis pakilęs nuėjo į Chebroną. [10] Ir Abšalomas išsiuntė slaptų agentų po visas Izraelio gentis su žinia: „Kai tik išgirsite rago gausmą, sakykite: ‚Abšalomas tapo karaliumi Chebrone!’“ [11] Su Abšalomu ėjo iš Jeruzalės du šimtai vyrų, kurie buvo pakviesti ir ėjo, nieko bloga nemanydami ir nieko nežinodami apie tą dalyką. [12] Abšalomas[y] dar pasiuntė ˹ir atsikvietė˺[z] gilonietį Achitofelį, Dovydo patarėją, iš jo miesto, iš Gilo, kai jis[a] aukojo aukas. Taip sąmokslas pasidarė galingas ir vis daugiau žmonių palaikė Abšalomą.

---

[w]**15,7** G(L)S; MG(BAMN): Keturioms dešimtims metų

[x]**15,7** Lit. VIEŠPAČIUI-Chebrone (t.y. Chebrone apsireiškusiam VIEŠPAČIUI)

[y]**15,12** 4QSam(c): Jis

[z]**15,12** G(L)4QSam(c); ~M

[a]**15,12** T.y. Abšalomas

Dovydas bėga nuo Abšalomo

[13] Pranešėjas atėjo pas Dovydą, sakydamas: „Izraelio vyrų širdys palinko į Abšalomą!“ [14] Tada Dovydas tarė visiems savo pareigūnams, esantiems su juo Jeruzalėje: „Pakilkite! Bėkime, kitaip mes neištrūksime nuo Abšalomo! Skubiai eikite, kad jis staiga neužkluptų mūsų, neužvestų ant mūsų nelaimės ir neiškapotų miesto kalavijo ašmenimis!“ [15] Karaliaus tarnai sakė karaliui: „[Darysime] ˹visiškai taip, kaip˺[b] ˹mūsų valdovas karalius˺[c] nusprendžia. Tavo tarnai pasiruošę!“ [16] Taigi karalius išėjo ir visi jo namiškiai jam iš paskos. Tačiau karalius paliko dešimt sugulovių namams saugoti. [17] Išėjo karalius bei visi žmonės[d] paskui jį ir sustojo prie paskutinio namo. [18] Visi jo tarnai žygiavo jam pro šalį. Kai visi keretai bei peletai ir visi gatiečiai – šeši šimtai vyrų, atėjusių paskui jį iš Gato, – žygiavo pro šalį ties karaliumi, [19] karalius tarė gatiečiui Itajui: „Kodėl ir tu nori eiti su mumis? Grįžk ir pasilik pas karalių[e], nes tu esi svetimšalis ir, be to, ˹atėjęs tremtin˺[f] iš savo tėviškės. [20] Tu tik vakar atvykai. Ar jau šiandien turėčiau tave padaryti benamį, kad eitum su mumis, kai aš turiu eiti ˹nežinia kur˺[g]? Grįžk ir sugrąžink savo brolius su savim,

---

[b] **15,15** G(L)SV: ką tik

[c] **15,15** G(BAMN); G(L): karalius; M: mano valdovas karalius

[d] **15,17** 2Mss: jo namiškiai; G(B): jo tarnai

[e] **15,19** T.y. naująjį karalių Abšalomą

[f] **15,19** G(B); M: tremtinys

[g] **15,20** Lit. kur aš einu

˹o VIEŠPATS tegul tau parodo˺[h] malonę ir ištikimybę!“ [21] Bet Itajas, atsakydamas karaliui, tarė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip mano valdovas karalius gyvas, kur tik bus mano valdovas karalius, tikrai ten bus ir tavo tarnas, vis tiek, ar tektų mirti, ar gyvam likti!“ [22–23] Tada Dovydas tarė Itajui: „Eik ir žygiuok pro šalį!“ Taigi gatietis Itajas pražygiavo su visais savo vyrais ir su visais vaikais, esančiais su juo. Ir visa šalis balsiai verkė, kai visi kareiviai žygiavo pro šalį. Karalius perėjo per Kidrono slėnį, o visi kareiviai žygiavo toliau ˹pirma jo dykumoje esančio Alyvmedžio keliu˺[i].

Dovydas įsako sugrąžinti į miestą sandoros skrynią

[24] Pasirodė ir Sadokas (ir su juo visi leviai, nešantys Dievo sandoros skrynią) ˹ir Ebjataras˺[j]. Jie padėjo ant žemės Dievo skrynią[k], kol visi kareiviai galutinai pražygiavo iš miesto. [25] Paskui karalius tarė Sadokui: „Nešk Dievo skrynią atgal į miestą! Jei rasiu malonę VIEŠPATIES akyse, jis mane parves atgal ir man parodys ją bei jos stovyklavietę. [26] O jei jis taip pasakys: ‚Tu man nepatinki’, štai aš čia! Tegul jis man daro, kaip jam atrodo tinkama!“ [27] Karalius pridūrė kunigui Sadokui: „˹Įsidėmėk! Tu ir Ebjataras grįžkite ramūs˺[l] į miestą, taip pat [tegrįžta] su jumis tavo sūnus Achimaasas ir Ebjataro sūnus Jonatanas – abu jūsų sūnūs. [28] Įsidėmėkite! Aš

---

[h] **15,20** G: ~M

[i] **15,22-23** G(L); M: ant kelio į dykumą

[j] **15,24** Rk. pgl. G(B); ~M

[k] **15,24** M+ ir Ebjataras [taip pat] ėjo aukštyn (arba: aukojo [aukas])

[l] **15,27** Rk., plg. G(L); M: Ar tu esi regėtojas? Grįžk ramus

užtruksiu prie dykumos brastų, iki ateis iš jūsų žodis, man teikiantis žinių“. [29] Taigi Sadokas ir Ebjataras nunešė Dievo skrynią atgal į Jeruzalę ir ten pasiliko. [30] O Dovydas lipo aukštyn Alyvų kalno šlaitu ir lipdamas verkė uždengta galva, ir jis ėjo basas. Taip pat visi su juo esantys kareiviai, kiekvienas uždengta galva, lipo aukštyn ir lipdami verkė. [31] Kai Dovydui buvo pranešta: „Achitofelis yra tarp sąmokslininkų su Abšalomu“, Dovydas tarė: „VIEŠPATIE, meldžiu, paversk Achitofelio patartį kvailybe!.

Chušajas pasitinka Dovydą

[32] Dovydui pasiekus viršūnę, kur garbindavo Dievą, pasirodė ateinąs jam priešais arkas Chušajas[m] perplėštais drabužiais ir žemėmis apibarstyta galva. [33] Dovydas jam tarė: „Jei keliausi su manim, tu būsi man apsunkinimas. [34] Bet jei sugrįši į miestą ir sakysi Abšalomui: ‚Aš noriu būti tavo tarnas, karaliau! Tavo tėvo tarnas aš gi nuo seniai buvau, o dabar aš būsiu tavo tarnas’, – tai galėsi man niekais paversti Achitofelio patarimą. [35] Juk su tavim ten bus kunigai Sadokas ir Ebjataras, ir tu galėsi viską, ką nugirsi iš karaliaus namų, pranešti kunigams Sadokui ir Ebjatarui. [36] Štai ten yra su jais abu jų sūnūs, Sadoko Achimaasas ir Ebjataro Jonatanas, ir per juodu galėsite man atsiųsti kiekvieną žinią, kurią išgirsite“. [37] Taigi Dovydo draugas Chušajas įėjo į miestą, kai Abšalomas buvo beįeinąs į Jeruzalę.

---

[m] **15,32** G + Dovydo draugas

Dovydas ir Siba

16 [1] Dovydui paėjus kiek toliau nuo viršūnės, pasirodė beateinąs jam priešais Mefibošeto prižiūrėtojas Siba su pora pabalnotų asilų, apkrautų dviem šimtais duonos kepalų, šimtu džiovintų vynuogių pyragų, šimtu ˹[krovinių] vasarinių vaisių˺[n] ir vynmaišiu vyno. [2] Karalius paklausė Sibą: „Kam tau šitie?“ Siba atsakė: „Asilai karaliaus namiškiams joti, duona ir vaisiai vaikinams valgyti, o vynas alpstančiam dykumoje atsigerti“. [3] Karalius paklausė: „O kur yra tavo valdovo sūnus?“ Siba atsakė karaliui: „Štai jis lieka Jeruzalėje, nes sakė: ‚Šiandien Izraelio namai man sugrąžins mano tėvo karalystę’“. [4] Karalius tarė Sibai: „˹Nuo dabar˺[o] tavo yra viskas, kas priklauso Mefibošetui!“ Siba tarė: „Aš kniūpsčias tau išreiškiu pagarbą! Leisk man rasti malonę tavo akyse, mano valdove karaliau!“

Šimis keikia Dovydą

[5] Karaliui Dovydui pasiekus Bachurimą, pasirodė iš ten išeinąs vyras, iš Sauliaus šeimos giminės, vardu Šimis, Geros sūnus. Jis išėjo vis keikdamas [6] ir apmėtė akmenimis Dovydą bei visus karaliaus Dovydo tarnus, nors kareiviai ir visi rinktiniai kovotojai buvo jo[p] dešinėje ir kairėje. [7–8] Ir Šimis taip keikdamas sakė: „Išeik. išeik, tu kraugery, nelabasis! VIEŠPATS tau atmokėjo už visą kraują Sauliaus namų, kurių vietoje tu pasidarei

---

[n]**16,1** G: datulinių pyragų

[o]**16,4** Lit. Štai

[p]**16,6** T.y. Dovydo

karalius! VIEŠPATS atidavė karalystę į tavo sūnaus Abšalomo rankas! Ir štai tu esi patekęs į nelaimę, nes tu esi kraugerys!“ [9] Tada Serujos sūnus Abišajas tarė karaliui: „Kodėl šitas pastipęs šuo turėtų keikti mano valdovą karalių? Leisk man pereiti ir nukirsti jam galvą!“ [10] Bet karalius tarė: „Kas man darbo su jumis, Serujos sūnūs? Jis taip keikia todėl, kad VIEŠPATS jam pasakė: ‚Keik Dovydą!’ Tai kas drįstų sakyti: ‚Kodėl taip padarei?’“ [11] Paskui Dovydas sakė Abišajui ir visiems savo tarnams: „Žiūrėkite, mano paties sūnus, ˹mano kūno vaisius˺[q], ieško mano gyvybės! Tai kaip dar labiau dabar benjaminas! Palikite jį, ir tegul jis keikia, nes VIEŠPATS jam sakė [keikti]! [12] Galbūt VIEŠPATS pažvelgs į mano bėdą ir VIEŠPATS man atmokės geru už jo šiandienį keiksmą“. [13] Dovydas ir jo vyrai ėjo keliu, o Šimis ėjo kalno šlaitu šalia jo vis keikdamas, mėtydamas ˹į jį˺[r] akmenis ir berdamas dulkes. [14] Pagaliau karalius ir visi su juo esantys kareiviai išvargę atėjo ˹prie Jordano˺[s], ir ten jis atsigaivino.

Abšalomas ir jo patarėjai

[15] Tuo tarpu Abšalomas ir visi kareiviai, Izraelio vyrai, įžygiavo į Jeruzalę. Achitofelis irgi buvo su juo. [16] Kai arkas Chušajas, Dovydo draugas, įėjo pas Abšalomą, Chušajas tarė Abšalomui: „Tegyvuoja karalius! Tegyvuoja karalius!“ [17] Bet Abšalomas tarė Chušajui: „Ar tokia tavo ištikimybė tavo draugui? Kodėl nėjai su savo

---

[q] **16,11** Lit. kuris yra išėjęs iš mano strėnų

[r] **16,13** G(L)V; M: šalia jo

[s] **16,14** G(L), žr. 17, 22; ~M

draugu?“ [18] Nėjau! Bet tam, kurį VIEŠPATS išsirinko ir šitie žmonės, tai yra visi Izraelio vyrai, priklausysiu ir pas tą pasiliksiu. [19] Antra vertus, kam aš turėčiau tarnauti? Ar ne jo sūnui? Kaip tarnavau tavo tėvui, taip noriu tau tarnauti“. [20] Paskui Abšalomas tarė Achitofeliui: „Pasitarkite, kas mums daryti!“ [21] Achitofelis sakė Abšalomui: „Įeik pas savo tėvo suguloves, kurias jis paliko namų saugoti. Kai visas Izraelis išgirs, kad pasidarei neapkenčiamas savo tėvui, visų tavo šalininkų rankos sustiprės“. [22] Taigi jie ištiesė Abšalomui palapinę ant stogo, o Abšalomas, visam Izraeliui matant, įėjo pas savo tėvo suguloves. [23] Achitofelio patarimas, kurį jis tomis dienomis duodavo, buvo taip vertinamas, kaip jei kas pasiklaustų Dievo žodžio. Taip vertino kiekvieną Achitofelio patarimą ir Dovydas, ir Abšalomas.

17 [1] Achitofelis tarė Abšalomui: „Aš norėčiau, meldžiamasis, išsirinkti dvylika tūkstančių vyrų ir pakilęs dar šiąnakt vytis Dovydą, [2] kad jį užpulčiau, kol jis tebėra išvargęs ir nusilpęs, ir jį taip išgąsdinčiau, kad pabėgtų visa su juo esanti kariuomenė, ir užmuščiau karalių vieną. [3] Paskui sugrąžinčiau visą kariuomenę pas tave, ˹kaip kad jaunoji sugrįžta pas savo vyrą. Tik vieno vyro gyvybės˺[t] tu ieškai, tad visa kariuomenė gali būti rami“. [4] Tas sumanymas atrodė tinkamas Abšalomui ir visiems Izraelio vyresniesiems. [5] Tačiau Abšalomas tarė: „Na, pakvieskite[u] ir arką Chušająją ir paklausykime, ką ir jis turi pasakyti“. [6] Chušajui įėjus pas Abšalomą, Abšalomas jam tarė: „Tokį sumanymą pasiūlė

---

[t] **17,3** G; M: kaip kad sugrįžta visetas; vyras, kurio gyvybės

[u] **17,5** GSV; M: pakviesk

Achitofelis. Ar mums vykdyti jo sumanymą? Jei ne, tai tu kalbėk!“ [7] Chušajas sakė Abšalomui: „Šįkart patarimas, kurį davė Achitoteli, nėra geras“. [8] Chušajas tęsė: „Tu pats žinai, kad tavo tėvas ir jo vyrai yra karžygiai ir kad jie yra įnirtę kaip jauniklių netekusi lokė lauke. Be to, tavo tėvas yra prityręs kariautojas ir nenakvos su kareiviais. [9] Dabar pat jis bus pasislėpęs kokioje nors oloje ar šiaip kokioje nors vietoje. Kai pradiniame puolime kai kurie iš jų kris ir kas nors išgirdęs pasakys: ‚Smūgis ištiko kareivius, sekančius paskui Abšalomą’, [10] tada ir narsuolis, kurio širdis yra kaip liūto širdis, tirpte sutirps iš baimės, nes visas Izraelis žino, kad tavo tėvas yra karžygys ir kad su juo esantieji yra narsuoliai. [11] Bet toks yra mano patarimas: tegul tuojau susirenka prie tavęs visas Izraelis nuo Dano ligi Beėr-Šebos, toks gausus, kaip pajūrio smiltys, ir tu pats turi žygiuoti ⌜tarp jų⌝[v]. [12] Jį aptikę kokioje nors vietoje, kur jis bus galima rasti, mes nusileisime ant jo taip, kaip rasa nukrinta ant žemės, ir nė vienas nebeišliks – nei jis, nei su juo esantys vyrai. [13] O jei jis pasitrauks į miestą, visas Izraelis atsineš prie to miesto virves, ir mes jį nutempsime į slėnį, kol ten[w] nė akmenėlio nebebus galima rasti“. [14] Tada Abšalomas ir visi Izraelio vyrai sakė: „Arko Chušajo patarimas geresnis už Achitofelio patarimą!“ Taip VIEŠPATS buvo nulėmęs niekais paversti gerąjį Achitofelio patarimą, kad VIEŠPATS užtrauktų ant Abšalomo nelaimę. [15] Paskui Chušajas tarė kunigams Sadokui ir Ebjatarui: „Taip ir taip Acbitofelis patarė Abšalomui ir Izraelio vyresniesiems, o

---

[v] **17,11** GSV; M: į kovą

[w] **17,13** T.y. mieste

taip ir taip aš patariau. [16] Taigi dabar skubiai siųskite ir praneškite Dovydui, įspėdami: ‚Šiąnakt nenakvok ˹prie dykumos brastų˺[x], bet tuojau persikelk! Kitaip gresia pražūtis karaliui ir visiems su juo esantiems kareiviams!’“ [17] Jonatanas ir Achimaasas laukė prie Ėn-Rogelio. Tarnaitė nueidavo ir jiems duodavo žinią, o jie patys turėdavo nueiti ir pranešti Dovydui, nes jie negalėjo pasirodyti įeiną į miestą. [18] Tačiau vienas vaikinas juos pastebėjo ir pranešė Abšalomui. Tad juodu skubiai nuėjo ir atėjo į namus Bachurime gyvenančio vyro, turinčio šulinį savo kieme. Jie nusileido į jį, [19] o žmona paėmusi išskleidė dangalą ant šulinio angos ir pabarstė ant jo ˹miežinių kruopų˺[y]. Tad nieko nebuvo galima pastebėti. [20] Abšalomo tarnams įėjus pas tą moterį į namus ir paklausus: „Kur yra Achimaasas ir Jonatanas?“, moteris jiems atsakė: „Jie praėjo upelio[z] linkui“. Ieškoję ir neradę, jie sugrįžo į Jeruzalę. [21] Jiems nuėjus, anie išlipo iš šulinio ir nuėję pranešė karaliui. Jie sakė Dovydui: „Kelkitės ir skubiai pereikite per vandenį, nes taip ir taip Achitofelis patarė prieš jus!“ [22] Tada pakilo Dovydas ir visi su juo esantys kareiviai ir perėjo per Jordaną. Iki ryto aušros nebuvo nė vieno atsilikėlio, kuris nebūtų perėjęs per Jordaną. [23] O Achitofelis, matydamas, kad jo patarimas nebuvo vykdomas, pasibalnojo asilą ir pakilęs parvyko namo, į savo miestą. Paskui, sutvarkęs savo namus, jis pasikorė. Taip jis mirė ir buvo palaidotas savo tėvo kape.

---

[x] **17,16** Dgl. Mss, plg. 15, 28; MG: dykumos stepėse

[y] **17,19** Arba: smilčių. Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[z] **17,20** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

Dovydas atvyksta į Machanaimą

[24] Dovydas jau buvo atvykęs į Machanaimą, kai Abšalomas – jis pats ir visi Izraelio vyrai su juo – perėjo per Jordaną. [25] Abšalomas buvo paskyręs Amasą kariuomenės vadu vietoj Joabo. Amasa buvo sūnus vyro, vardu Jitra, išmaelio[a], vedusio Abigailę, Nachašo dukterį, Joabo motinos Serujos seserį. [26] Izraelis ir Abšalomas pasistatė stovyklas Gileado šalyje. [27] Dovydui atvykus į Machanaimą, Nachašo sūnus Šobis iš amoniečių Rabos, Amielio sūnus Machyras iš Lo-Debaro ir gileadietis Barzilajas iš Rogelimo [28] ˹atgabeno lovų ir antklodžių˺[b], dubenų ir molinių ąsočių. Jie pristatė kviečių, miežių, miltų, paskrudintų grūdų, pupų ir lęšių[c], [29] medaus, ˹mažųjų gyvulių varškės˺[d] ir galvijų sūrio Dovydui ir su juo esantiems kareiviams, kad tie turėtų ko valgyti, nes jie pagalvojo: „Tie kareiviai bus išalkę, pailsę ir ištroškę dykumoje“.

Mūšis Efraimo miške ir Abšalomo mirtis

18 [1] Dovydas patikrino su juo buvusius kareivius ir paskyrė jiems viršininkais tūkstantininkus bei šimtininkus. [2] Paskui Dovydas ˹išsiuntė kariuomenę˺[e], trečdalį pavesdamas Joabui, trečdalį Serujos sūnui Abisajui, Joabo broliui, ir trečdalį gatiečiui Itajui. Ir

---

[a]**17,25** G(A), plg. 1Kron 2, 17; M: izraelio

[b]**17,28** Rk. pgl. G

[c]**17,28** M + paskrudintų grūdų; ~GLat(115)S

[d]**17,29** S(C); M: varškės ir mažųjų gyvulių

[e]**18,2** G(L): padalijo kariuomenę į tris dalis

karalius tarė kareiviams: „Tikrai ir aš pats noriu išžygiuoti su jumis“. [3] Bet kareiviai sakė: „Tu neturi išžygiuoti! Nes jei turėtume bėgti, jie nekreips į mus dėmesio, ir jei pusė mūsų žūtų, jie[f] nekreips į mus dėmesio. Bet tu prilygsti mūsų dešimčiai tūkstančių! Taigi dabar būtų geriau, jei ˹būtum [pasiruošęs] mums iš miesto ateiti į pagalbą˺[g]“. [4] Karalius jiems tarė: „Darysiu, kas jums atrodo tinkama“. Paskui karalius atsistojo šalia vartų, o visi kareiviai išžygiavo šimtais ir tūkstančiais. [5] Karalius įsakė Joabui, Abišajui ir Itajui: „˹Švelniai man pasielkite su jaunikaičiu Abšalomu!˺[h]“ Ir visi kareiviai girdėjo, kai karalius davė įsakymą visiems vadams apie Abšalomą. [6] Kariuomenė išžygiavo į lauką Izraelio pasitikti, ir kova įvyko Efraimo miške. [7] Ten Izraelio kareiviai buvo Dovydo tarnų sumušti, ir taip ten tą dieną buvo daug išžudyta – dvidešimt tūkstančių! [8] Kova ten išplito po visą apylinkę, ir tą dieną miškas prarijo daugiau kareivių negu kalavijas. [9] Abšalomas ˹atsitiktinai susitiko su Dovydo tarnais˺[i]. Abšalomas jojo ant asilėno, o asilėnui paėjus po didelio ąžuolo surizgusiomis šakomis, jo galva tvirtai įkliuvo į ąžuolą, ir jis ˹liko bekybąs˺[j] tarp dangaus ir žemės, kai po juo buvęs asilėnas ėjo toliau. [10] Vienas vyras tai pamatė ir pranešė Joabui. Jis sakė: „Aš ką tik mačiau Abšalomą, pakibusį ąžuole!“ [11] Joabas tarė vyrui, kuris jam pranešė: „Ką? Tu matei! Tai kodėl

---

[f]**18,3** G(L)Lat: niekas

[g]**18,3** G: liktum mums mieste pagelbėti

[h]**18,5** Arba: Išsaugokite man jaunikaitį Abšalomą!

[i]**18,9** G(L): buvo gerą galą nusigavęs pirma Dovydo tarnų

[j]**18,9** 4QSam(a)STV; M: buvo patekęs

jo nenumušei ten žemėn? Aš būčiau turėjęs tau duoti dešimt[k] sidabrinių ir vieną diržą!“ [12] Bet tas vyras tarė Joabui: „Net jei aš pajusčiau ant savo delno tūkstančio sidabrinių svorį, neištiesčiau rankos prieš karaliaus sūnų, nes, mums girdint, karalius įsakė tau, Abišajui ir Itajui: ‚Išsaugokite man[l] jaunikaitį Abšalomą!‘ [13] Kita vertus, jei būčiau klastingai pasielgęs ˹su jo gyvybe˺[m] – karaliui nieko neliks paslėpta, – tu būtum nuošaliai laikęsis“. [14] Joabas tarė: „Aš taip [ilgai] negaišiu su tavim!“ ir, paėmęs tris ietis[n] į ranką, jas įsmeigė į Abšalomo širdį, kai šis tebebuvo gyvas ąžuolo tarpšakyje[o]. [15] Pagaliau dešimt vaikinų, Joabo ginklanešių, apsupo ir visiškai užmušė Abšalomą. [16] Paskui Joabas papūtė ragą, ir kariuomenė atsisukus paliovė vytis Izraelį, nes Joabas sulaikė kariuomenę. [17] Paėmę Abšalomą, jie įmetė jį miške į gilią duobę ir ant jo suvertė labai didelę akmenų krūvą. Tuo tarpu visas Izraelis pabėgo – kiekvienas į savo palapinę. [18] Dar gyvas būdamas, Abšalomas buvo paėmęs ir pasistatęs akmeninį stulpą, esantį Karaliaus slėnyje, nes jis sakė: „Neturiu sūnaus, kuris išlaikytų mano vardą atmenamą“. Tad jis praminė stulpą savo vardu, ir jis iki šios dienos vadinamas Abšalomo paminklu.

---

[k] **18,11** G(LMN) 4QSam(a) Josephus Ant. 7.240: penkiasdešimt

[l] **18,12** 2MssGSTV; M: kas [tik bebūtumėte?]

[m] **18,13** KG(B); dgl.MssQG(L): statydamas pavojun savo gyvybę

[n] **18,14** G(BA)T; M: lazdas

[o] **18,14** Lit. širdyje

Dovydas gedi Abšalomo

[19] Sadoko sūnus Achimaasas tarė: „Norėčiau, meldžiamasis, bėgti ir pranešti karaliui žinią, kad VIEŠPATS apgynė jo teises nuo jo priešų“. [20] Bet Joabas jam atsakė: „Tu nebūsi šiandien žinios nešėjas. Kitą dieną galėsi pranešti žinią, bet šiandien tau neleidžiama pranešti dėl to, kad žuvo karaliaus sūnus“. [21] Paskui Joabas tarė kušiečiui: „Eik, pranešk karaliui, ką matei!“ Kušietis žemai nusilenkė prieš Joabą ir nubėgo. [22] Tačiau Sadoko sūnus Achimaasas tarė Joabui: „Kaip ten bebūtų, aš irgi norėčiau bėgti paskui kušietį!“ Joabas tarė: „Kokiam galui tu nori bėgti, mano sūnau? Tu negausi atlyginimo už žinią!“ [23] Bet jis atsakė: „Kas bebūtų, aš bėgsiu!“ Tada anas tarė: „Bėk!“, ir Achimaasas nubėgo [Jordano] lygumos keliu ir pralenkė kušietį. [24] Dovydas sėdėjo tarp abejų vartų. Kai sargybinis ant vartų stogo nuėjo prie sienos ir, pakėlęs akis, žiūrėjo, pasirodė vyras, beatbėgąs vienas. [25] Tada sargybinis šaukdamas pranešė karaliui. Karalius tarė: „Jei jis vienas, tai žinia jo burnoje“. Jam vis artinantis, [26] sargybinis pamatė kitą bėgantį vyrą. Tada sargybinis sušuko vartininkui[p] sakydamas: „Štai kitas[q] vyras, beatbėgąs vienas!“ Karalius pridūrė: „Ir šitas atneša žinią“. [27] Sargybinis tarė: „Aš matau pirmąjį bėgant taip, kaip bėga Sadoko sūnus Achimaasas“. Karalius atsiliepė: „Tai geras vyras, ir jis ateina su gera žinia!“ [28] Achimaasas prisiartinęs[r] tarė karaliui:

---

[p] **18,26** G(L): viršuj vartų

[q] **18,26** GSV: ~M

[r] **18,28** G(LM); MG(BAN): šaukdamas

„Ramybė!“ ir, kniūpsčias išreiškęs pagarbą karaliui, tarė: „Tebūnie pagirtas VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris atidavė vyrus, kurie buvo pakėlę rankas prieš mano valdovą karalių!“ [29] Karalius paklausė: „Ar jaunikaitis Abšalomas saugus?“ Achimaasas atsakė: „Mačiau didelį sambrūzdį, kai ˹karaliaus tarnas Joabas pasiuntė tavo tarną˺[s], bet nežinau, kas tai buvo“. [30] Karalius tarė: „Paeik į šalį, atsistok čia“. Taigi jis paėjo į šalį ir atsistojo. [31] Bematant atvyko kušietis. Ir kušietis tarė: „Mano valdovas karalius tegul leidžia sau pranešti žinią, jog VIEŠPATS šiandien apgynė tavo teises nuo visų, sukilusių prieš tave!“ [32] Bet karalius paklausė kušietį: „Ar jaunikaitis Abšalomas saugus?“ Kušietis atsakė: „Kaip jaunikaičiui, taip tegul klojasi mano valdovo karaliaus priešams ir visiems, kurie sukilo prieš tave, ketindami pikta!“

19 [1] Karalius buvo sukrėstas. Jis užlipo į aukštutinį vartų kambarį ir verkė. Eidamas[t] jis taip sakė: „Mano sūnau, Abšalome! Mano sūnau, mano sūnau, Abšalome! O kad aš būčiau miręs tavo vietoje! O, Abšalome, mano sūnau, mano sūnau!“ [2] Buvo pranešta Joabui: „Pamanyk, karalius verkia ir gedi Abšalomo!“ [3] Taip tą dieną pergalė virto gedulu visai kariuomenei, nes tą dieną kariuomenė girdėjo sakant: „Karalius liūdi savo sūnaus“. [4] Todėl tą dieną kariuomenė vogčiomis įėjo į miestą, kaip įsivagia gėdą užsitraukę kareiviai, kai jie pabėga ˹iš kovos˺[u]. [5] O karalius buvo apsidengęs

---

[s] **18,29** G(LNV); M: Joabas pasiuntė karaliaus tarną ir tavo tarną

[t] **19,1** G(LMN): Verkdamas

[u] **19,4** MsSV; M: kovoje

veidą, ir jis[v] garsiai šaukė: „Mano sūnau, Abšalome! Abšalome, mano sūnau, mano sūnau!“ [6] Joabas įėjo pas karalių į namus ir tarė: „Tu šiandien padarei gėdingus veidus visų savo tarnų, kurie šiandien išgelbėjo tavo paties gyvybę, tavo sūnų ir dukterų gyvybę, tavo žmonų gyvybę ir tavo sugulovių gyvybę, [7] mylėdamas tuos, kurie tavęs nekenčia, ir nekęsdamas tų, kurie tave myli. Tu juk šiandien parodei, kad vadai ir tarnai tau nieko nereiškia, nes šiandien patyriau, kad jei Abšalomas tebebūtų gyvas ir mes visi šiandien būtume žuvę, tau tai atrodytų tinkamas dalykas! [8] O dabar kelkis, išeik ir maloniai kalbėk savo tarnams, nes prisiekiu VIEŠPAČIU: jei neišeisi, tai šiąnakt nė vienas vyras nepasiliks su tavim, o tai būtų tau nelaimė, didesnė už bet kokią nelaimę, tave užklupusią nuo pat tavo jaunystės iki šiol!“ [9] Taigi karalius atsikėlė ir atsisėdo vartuose, o visai kariuomenei buvo pranešta: „Štai karalius sėdi vartuose!“ Tada visa kariuomenė atėjo karaliaus akivaizdon.

Dovydas sugrįžta į Jeruzalę

Izraelis buvo pabėgęs – kiekvienas į savo palapinę. [10] Visi žmonės ėmė ˹ginčytis visose Izraelio gentyse˺[w], sakydami: „Karalius mus išlaisvino iš mūsų priešų rankų, ir jis mus išgelbėjo iš filistinų rankų, o dabar yra pabėgęs iš šalies dėl Abšalomo. [11] Bet Abšalomas, kurį buvome patepę mums valdyti, žuvo kovoje. Tai kodėl dabar jūs nieko nedarote karaliui sugrąžinti?“ ˹Kai viso

---

[v] **19,5** G(L)SV; M: karalius

[w] **19,10** Arba pgl.G(LM): skųstis visiems Izraelio skeptravaldžiams

Izraelio kalba atgarsėjo pas karalių˺[x], 12 karalius Dovydas pasiuntė kunigams Sadokui ir Ebjatarui tokią žinią: „Šitaip kalbėkite Judo vyresniesiems: ‚Kodėl norite būti paskutiniai karaliui sugrąžinti į jo namus? 13 Jūs esate mano broliai! Jūs esate mano kaulas ir mano kūnas! Tai kodėl norite būti paskutiniai karaliui sugrąžinti?’ 14 O Amasai sakykite: ‚Argi tu nesi mano kaulas ir mano kūnas? Taip ir dar taip tegul man padaro Dievas, jei tu visam laikui nepasidarysi ˹man tarnaujantis˺[y] kariuomenės vadas Joabo vietoje!’“ 15 Taip jis palenkė į save visų Judo vyrų širdį tarsi vieno vyro [širdį], ir jie pasiuntė karaliui žinią: „Sugrįžk tu pats ir [tegul sugrįžta] visi tavo tarnai!“ 16 Taigi karalius vyko atgal ir pasiekė Jordaną, o Judas jau buvo atėjęs į Gilgalį, norėdamas eiti[z] karaliaus pasitikti ir pervesti karalių per Jordaną. 17 Taip pat Geros sūnus Šimis, benjaminas iš Bachurimo, skubiai leidosi su Judo vyrais karaliaus Dovydo pasitikti, 18 ir su juo buvo tūkstantis vyrų iš Benjamino. O Siba, Sauliaus namų prižiūrėtojas ir su juo penkiolika jo sūnų bei dvidešimt jo tarnų įskubėjo į Jordaną pirma karaliaus 19 ir braidžiojo per brastą, kad perkeltų karaliaus namiškius ir padarytų, kas jam atrodytų gera. Geros sūnus Šimis parpuolė ant žemės prieš karalių, kai šis rengėsi pereiti per Jordaną, 20 ir tarė karaliui: „Tegul mano valdovas nepriskaito man kaltės ir neprisimena to, kuo tavo tarnas nusikalto tą dieną, kai mano valdovas karalius išžygiavo iš Jeruzalės! Karalius teneima sau į širdį! 21 Nes tavo

---

[x] **19,11** GLat4QSam(a)S. M perkelia sakinį iš jo vietos į 12 skn. galą. M + į jo namus; ~ GS

[y] **19,14** Lit. mano akivaizdoje (= tarnyboje)

[z] **19,16** Kkr.MssG(L): eiti žemyn

tarnas žino, kad ˹jis nusidėjo˺[a]. Ir štai šiandien atvykau pirmas iš visų Juozapo namų, kad nueičiau žemyn savo valdovo karaliaus pasitikti“. [22] Atsiliepdamas Serujos sūnus Abišajas tarė: „Ar Šimis neturėtų būti fdnubaustas mirtimi uz tai, kad keikė VIEŠPATIES pateptąjį?“ [23] Bet Dovydas atsakė: „Kas man darbo su jumis, Serujos sūnūs, kad jūs man šiandien turėtumėte tapti patarėju kaltintoju? Ar kas nors šiandien turėtų būti nubaustas mirtim Izraelyje? ˹Ar nežinote˺[b], kad aš šiandien [vėl] esu Izraelio karalius?“ [24] Paskui karalius tarė Šimiui: „Tu neturėsi mirti!“ Ir karalius jam prisiekė. [25] Taip pat Sauliaus sūnaitis Mefibošetas buvo atėjęs žemyn karaliaus pasitikti. Jis nebuvo nei apkarpęs savo kojų pirštų nagų, nei apkirpęs savo ūsų, nei išskalbęs savo drabužių nuo dienos, kai išvyko karalius, iki dienos, kai jis parvyko sveikas. [26] Jam atvykus ˹iš Jeruzalės karaliaus pasitikti˺[c], karalius jam tarė: „Kodėl nevykai su manim, Mefibošetai?“ [27] Šis atsakė: „Mano valdove karaliau, mano tarnas paliko mane bėdoje. Tavo tarnas juk ˹jam liepė: ‚Pabalnok man˺[d] asilą, kad galėčiau ant jo joti ir vykti su karaliumi’, nes tavo tarnas yra luošas. [28] Ir apšmeižė tavo tarną mano valdovui karaliui. Tačiau mano valdovas karalius yra kaip Dievo angelas. Taigi daryk, kas tau atrodo tinkama! [29] Nors visi mano tėvo namiškiai tebuvo vyrai, kurie turėjo laukti mirties iš mano valdovo karaliaus, vis dėlto tu pasodinai savo

---

[a]**19,21** Lit. aš nusidėjau

[b]**19,23** G(L); M: Nes ar nežinau

[c]**19,26** G(4Mss); M: į Jeruzalę susitikti su juo

[d]**19,27** GSV; M: liepė: ‚Leisk man pabalnoti

tarną tarp valgančiųjų prie tavo stalo. Tai ko dar turėčiau teisę reikalauti ir [kokį pagrindą] dar skųstis karaliui?“ [30] Karalius jam tarė: „Kam dar kalbi ˹apie savo dalykus˺[e]? Aš nusprendžiau: tu ir Siba galite pasidalyti lauką“. [31] Mefibošetas tarė karaliui: „Tegul jis ir viską pasiima, kai jau mano valdovas karalius bus parėjęs sveikas į savo namus!“ [32] Taip pat gileadietis Barzilajas buvo atėjęs žemyn iš Rogelimo. Jis keliavo su karaliumi pas Jordaną, norėdamas jį išleisti nuo[f] Jordano. [33] Barzilajas buvo labai senas, aštuoniasdešimt metų amžiaus, ir jis buvo aprūpinęs maistu karalių, kai šis buvo apsistojęs Machanaime, nes jis buvo labai žymus vyras. [34] Karalius tarė Barzilajui: „Tu eik su manim toliau, o aš aprūpinsiu ˹tavo senatvę˺[g] pas save Jeruzalėje“. [35] Bet Barzilajas sakė karaliui: „Kiek ˹man ten beliks gyvenimo dienų˺[h], kad turėčiau eiti su karaliumi aukštyn į Jeruzalę? [36] Aš jau aštuoniasdešimt metų amžiaus. Ar begaliu atskirti gera nuo bloga? Ar bepajus tavo tarnas skonį to, ką valgyčiau ir ką gerčiau? Ar begalėčiau klausytis giesmininkų ir giesmininkių giedojimo? Tai kodėl tavo tarnas dar turėtų tapti našta mano valdovui karaliui? [37] Tavo tarnas tenueis trumpą kelio galą su karaliumi[i]. Tai kodėl karalius nori man atmokėti tokiu dideliu atlyginimu? [38] Leisk grįžti savo tarnui, kad galėčiau mirti savo mieste, arti savo tėvo ir motinos kapo. Bet štai tavo tarnas Kimhamas!

---

[e] **19,30** G(L): taip daug žodžių

[f] **19,32** G(L); M: prie; arba: per [Jordaną]

[g] **19,34** GLat(93.94); M: tave

[h] **19,35** G(L); M: beliks mano gyvenimo metų dienų

[i] **19,37** M + perrašinėtojo pastabą; per Jordaną

Jis tegul eina toliau su mano valdovu karaliumi, ir jam padaryk, kas tau atrodo gera!“ 39 Karalius tarė: „Tegul Kimhamas eina toliau su manim, o aš jam padarysiu, kas man atrodo gera. Be to, ko tik geidausi iš manęs, tau įvykdysiu“. 40 Visi kareiviai persikėlė per Jordaną, ir karalius persikėlė. Karalius pabučiavo Barzilają ir atsisveikino su juo, o šis sugrįžo į savo vietą. 41 Paskui karalius žygiavo toliau į Gilgalį, ir Kimhamas žygiavo su juo.

Nesutarimas kareivių eilėse

Visi Judo kareiviai ˹žygiavo toliau su karaliumi˺[j] į Gilgalį ir taip pat pusė Izraelio kareivių. 42 Netrukus[k] visi Izraelio vyrai ėjo pas karalių ir sakė karaliui: „Kodėl mūsų broliai, Judo vyrai, pasivogė tave ir pervedė per Jordaną karalių, jo namiškius ir su juo visus Dovydo vyrus?“ 43 Visi Judo vyrai atsakė Izraelio vyrams: „Todėl, kad karalius yra mums artimas [giminaitis]! Ko gi pykstate dėl to dalyko? Ar mes valgėme ką karaliaus? Ar mums duota dovanų[l]?“ 44 Bet Izraelio vyrai atkirto Judo vyrams, sakydami: „Mes turime dešimt dalių karaliuje, ˹tad ir Dovyde turime daugiau už jus˺[m]. Tai kodėl mus paniekinote? Ir kodėl mūsų pasiūlymas pargrąžinti mūsų karalių neturėjo būti mūsų pirmų įvykdytas?“ Tačiau Judo vyrų kalba buvo šiurkštesnė už Izraelio vyrų kalbą.

---

[j]**19,41** G(BAMN); Q: vedė toliau karalių

[k]**19,42** Lit. Ir štai

[l]**19,43** Rk., plg. G

[m]**19,44** GLat(91.93.94): be to, mes esame vyresni (lit. pirmagimiai) už jus

Šebos maištas

20 [1] Ten atsitiktinai buvo nenaudėlis, vardu Šeba, Bichrio sūnus, benjaminas. Jis papūtė ragą ir sakė: „Mes neturime dalies Dovyde, ir mes neturime veldinio Jišajo sūnuje. Kiekvienas į savo palapines, Izraeli!“ [2] Tada visi Izraelio vyrai, paliovę sekti paskui Dovydą, žygiavo aukštyn paskui Bichrio sūnų Sebą, o Judo vyrai laikėsi savo karaliaus nuo Jordano ligi Jeruzalės. [3] Dovydas parėjo į savo namus, į Jeruzalę. Paėmęs dešimtį žmonų sugulovių, kurias jis buvo palikęs namų saugoti, karalius jas padėjo į apsaugotus namus. Jis jas aprūpino, tačiau neįėjo pas jas. Taip jos liko uždarytos, gyvanašlės, iki savo mirties dienos. [4] Karalius tarė Amasai: „Sušauk man per tris dienas Judo vyrus, o paskui tu pats čia prisistatyk!“ [5] Taigi Amasa ėjo Judo sušaukti, bet užtruko ilgiau negu nustatytas laikas, kurį jis jam buvo paskyręs. [6] Tad Dovydas tarė Abišajui[n]: „Dabar Bichrio sūnus Šeba ˹padarys mums daugiau bloga negu Abšalomas˺[o]. Imk savo valdovo tarnus ir vykis jį, kad jis nesusirastų sustiprintų miestų ir ˹neišluptų mums akių˺[p]“. [7] Taigi išžygiavo paskui jį Joabo vyrai, keretai, peletai ir visi kariautojai. Jie išžygiavo iš Jeruzalės Bichrio sūnaus Šebos vytis. [8] Kai jie buvo prie didžiojo akmens, esančio Gibeone, Amasa pasitiko juos. Joabas ˹buvo apsivilkęs tunika ir ant jos užsijuosęs

---

[n] **20,6** S: Joabui

[o] **20,6** G; M: pasidarys mums pavojingesnis už Abšalomą

[p] **20,6** T.y. nepadarytų mums ilgalaikės žalos; G(B): neuždengtų šešėliu mūsų akių; arba rk.: [jų] neišplėštų iš mūsų

kalaviją, pritvirtintą˺[q] makštimi prie jo juosmens. ˹Bet tas išslydo ir nukrito˺[r]. [9] Joabas tarė Amasai: „Ar tau gerai sekasi, mano broli?“ Ir Joabas nutvėrė dešine ranka Amasą už barzdos, norėdamas jį pabučiuoti. [10] Amasa nepasisaugojo nuo kalavijo, buvusio Joabo rankoje. Šis taip juo smeigė jam į pilvą, jog ˹išleido jo vidurius˺[s] ant žemės. Nors anas nebedūrė antrą kartą, jis mirė. Paskui Joabas ir jo brolis Abišajas vijosi Bichrio sūnų Šebą. [11] Tuo tarpu vienas iš Joabo vaikinų stovėjo prie Amasos[t] ir sakė: „Kas palankus Joabui ir kas už Dovydą, tegul seka Joabą!“ [12] O Amasa gulėjo išsivoliojęs kraujuje vieškelio viduryje. Kai tas vyras pamatė, kad visa kariuomenė sustojo, jis pavilko Amasą nuo vieškelio į lauką ir užmetė ant jo drabužį, nes matė, kad kiekvienas praeinantis pro jį sustojo. [13] Jį pašalinus nuo vieškelio, visi vyrai žygiavo toliau paskui Joabą Bichrio sūnaus Šebos vytis. [14] Šis perėjo per visas Izraelio gentis ligi Bėt-Maachos Abelio[u]. Visi bichriai[v] susirinko ir taip pat įėjo [į miestą] paskui jį. [15] Joabo kareiviai atžygiavę jį apgulė Bet-Maachos Abelyje ir supylė apgulos sampilą, nukreiptą prieš miestą, ir tas jau stovėjo prie išorinio mūro. Visi su Joabu buvusieji kareiviai dirbo griovimo darbus, norėdami nugriauti mūrą. [16] Tada viena išmintinga moteris sušuko iš miesto: „Klausykite! Klausykite! Sakykite, meldžiu,

---

[q]**20,8** Rk. pgl. G(L)Lat; M lit.: buvo apsijuosęs savo tunika, savo drabužiu, ir ant jo buvo diržas kalavijo, pritvirtinto

[r]**20,8** G(B)Lat; M: Kai jis paėjo į priekį, tas iškrito.

[s]**20,10** G(B)S: jo viduriai išsivertė

[t]**20,11** Lit. jo

[u]**20,14** Žr. 15 skn. M: Abelio, tai yra Bėt-Maachos

[v]**20,14** G(B); M: bėriai

Joabui: ‚Prisiartink čia, kad galėčiau tau kalbėti?'“ [17] Jam prisiartinus prie jos, moteris paklausė: „Ar tu Joabas?“ Jis atsakė: „Taip[w]“. Ji jam sakė: „Paklausyk savo tarnaitės žodžių!“ Jis tarė: „Aš klausau“. [18] Ji tęsė: „Senovėje žmonės sakydavo: ‚Tegul jie pasiklausia Abelyje, ir taip jie išspręsdavo [ginčą]. [19] Aš atstovauju Izraelio taikingiausiems, ištikimiausiems. Tu sieki išžudyti ˹miestą, kuris yra motina˺[x] Izraelyje. Kodėl nori praryti VIEŠPATIES veldinį?“ [20] Joabas atsakė: „Anaiptol! Tai tebūnie toli, toli nuo manęs, jei norėčiau praryti ar sunaikinti! [21] Ne toks dalykas! Bet vienas vyras iš Efraimo kalnų, vardu Šeba, Bichrio sūnus, pakėlė ranką prieš karalių[y] Dovydą. Išduokite jį vieną! Tada aš mielai atsitrauksiu nuo miesto“. Moteris tarė Joabui: „Žiūrėk! Jo galva bus tau numesta per mūrą!“ [22] Paskui moteris nuėjo pas visus žmones[z] su savo išmintingu patarimu. Jie nukirto Bichrio sūnaus Šebos galvą ir ją numetė Joabui. Tada jis papūtė ragą, ir jie, pasitraukę nuo miesto, išsiskirstė, kiekvienas į savo palapinę, o Joabas sugrįžo į Jeruzalę pas karalių.

Dovydo vyriausieji pareigūnai

[23] Joabas buvo visos Izraelio kariuomenės vadas, Jehojados sūnus Benajas – keretų bei peletų viršininkas, [24] o Adoramas – baudžiauninkų viršininkas. Achiludo

---

[w] **20,17** Lit. Aš

[x] **20,19** Lit. miestą ir motiną (t.y. metropolį, kuriam priklauso aplinkiniai kaimai, vadinami dukterimis)

[y] **20,21** M + prieš; ~ kl. MssGSV

[z] **20,22** G(B) + ir kalbėjo visam miestui

sūnus Jehošafatas buvo karaliaus šauklys[a], [25] Ševa – sekretorius, o Sadokas ir Ebjataras – kunigai. [26] Taip pat jayras Ira buvo Dovydo kunigas.

PRIEDAI (21–24)

Badas ir gibeoniečių kerštas

21 [1] Kartą Dovydo dienomis siautė badas trejus metus, metai po metų. Tad Dovydas ieškojo VIEŠPATIES išklausymo[b]. VIEŠPATS tarė: „Saulių ir jo namus slegia kraujo kaltė, nes jis žudė gibeoniečius“. [2] Tada karalius pasišaukė gibeoniečius ir jiems tarė – gibeoniečiai nebuvo kilę iš izraelių, bet iš amoriečių likučio; nors izraeliai buvo jiems prisiekę[c], tačiau Saulius, būdamas uolus izraeliams ir judėjams, siekė juos išnaikinti – [3] Dovydas tarė gibeoniečiams: „Ką turiu jums padaryti ir kuo galiu permaldauti, kad laimintumėte VIEŠPATIES veldinį?“ [4] Gibeoniečiai jam atsakė: „Mes nereikalaujame sidabro ar aukso iš Sauliaus ir jo namų, ir mes neturime teisės ką nors nužudyti Izraelyje“. Jis tarė: „Ką, jūsų manymu, turėčiau jums padaryti?“ [5] Jie sakė karaliui: „Vyras, kuris mus galabijo ir kuris sumanė ˹mus išnaikinti˺[d], kad nebeturėtume kur pasidėti visoje Izraelio srityje, – [6] tebūnie mums išduoti septyni vyrai iš jo sūnų, kad juos ˹nužudę išstatytume˺[e] ˹Gibeono

---

[a] **20,24** Žr. 8,16.

[b] **21,1** Lit. veido

[c] **21,2** jų nežudyti

[d] **21,5** G; M: prieš mus; mes buvome sunaikinti

[e] **21,6** G(B): nukryžiuotume. Egzekucijos forma įvairiai aiškinama.

VIEŠPAČIUI VIESPATIES kalne˺[f]“. Karalius tarė: „Aš išduosiu“. [7] Karalius pasigailėjo Sauliaus sūnaus Jonatano sūnaus Mefibošeto dėl VIEŠPATIES priesaikos, kuri saistė juos, Dovydą ir Sauliaus sūnų Jonataną. [8] Bet karalius paėmė abu Ajos dukters Rispos sūnus, kuriuos ji buvo pagimdžiusi Šauliui, Armonį ir Mefibošetą, ir penkis Sauliaus dukters Merabos[g] sūnus, kuriuos ji buvo pagimdžiusi mecholiečio Barzilajo sūnui Adrieliui, [9] ir juos atidavė į rankas gibeoniečių, kurie juos nužudę išstatė kalne, VIEŠPATIES akivaizdoje. Jie septyni krito drauge. Jie buvo nužudyti pirmosiomis pjūties dienomis, miežių pjūties pradžioje. [10] Ajos duktė Rispa, paėmusi ašutinę, laikė ją pasitiesusi ant uolos nuo pjūties pradžios iki tol, kol pasipylė ant jų vanduo iš dangaus, ir neleido dangaus paukščiams nusileisti ant jų dieną, nei laukiniams žvėrims naktį. [11] Kai Dovydui buvo pranešta, ką Ajos duktė Rispa, Sauliaus sugulovė, darė, [12] Dovydas nuėjęs paėmė Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano kaulus iš Jabeš-Gileado piliečių, kurie juos buvo vogčia pasiėmę iš Bėt-Šano aikštės, kur filistinai juos buvo pakabinę tą dieną, kai filistinai sumušė Saulių ant Gilbojos. [13] Iš ten jis atgabeno aukštyn Sauliaus ir jo sūnaus Jonatano kaulus[h]. Jie taip pat surinko nužudytųjų kaulus. [14] Jie palaidojo Sauliaus bei jo sūnaus Jonatano kaulus Benjamino šalyje, Seloje, jo tėvo Kišo kape. Jie įvykdė viską, ką karalius buvo įsakęs. Po to Dievas išklausė maldavimus už šalį.

---

[f]**21,6** Rk., plg. G(BA); M: VIEŠPAČIUI Sauliaus, VIEŠPATIES išrinktojo, Gibėjoje

[g]**21,8** 2MssG(LN); žr. 1Sam 18,19; M: Michalos

[h]**21,13** G + ir nužudytųjų kaulus

Kovos su filistinais

[15] Vėl kilus filistinų karui su Izraeliu, Dovydas nusileido su savo tarnais, ir jie kariavo su filistinais. Dovydui pailsus, [16] Išbi-Benobas, kuris buvo vienas iš Rafos palikuonių[i], ketino užmušti Dovydą. Jo ieties žalvarinis smaigalys svėrė tris šimtus šekelių[j], ir jis buvo užsijuosęs naują ˹kovotojo diržą˺[k]. [17] Bet Serujos sūnus Abišajas atėjo Dovydui[l] į pagalbą. Jis smogė filistinui ir jį užmušė. Tada Dovydo vyrai jam prisiekė, sakydami: „Tau daugiau nevalia išžygiuoti su mumis į karą, kad neužgestų Izraelio žiburys!“ [18] Paskui vėl kilo karas su filistinais prie Gobo[m]. Tąsyk chušietis Sibechajas užmušė Safą, kuris buvo vienas iš Rafos palikuonių. [19] Vėl kilus karui su filistinais prie Gobo, betliejiečio Jayro[n] sūnus Elchananas užmušė gatietį Goljatą, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvas. [20] Paskui dar kartą įvyko kova prie Gato. Ten buvo milžinas, kuris turėjo ant rankų ir ant kojų po šešis pirštus – iš viso dvidešimt keturis. Jis irgi buvo Rafos palikuonis. [21] Kai jis plūdo Izraelį, Jonatanas, Dovydo brolio Šimio sūnus, jį užmušė. [22] Šitie keturi buvo Rafos palikuonys Gate, ir jie krito nuo Dovydo bei jo tarnų rankų.

---

[i]**21,16** Arba: šalininkų

[j]**21,16** 300 šekelių - apie 3,5 kg

[k]**21,16** G(LM)LatTheodT; SV: kalaviją; ~M

[l]**21,17** Lit. jam

[m]**21,18** G(B)S: Gato; G(LMN): Gezerio

[n]**21,19** G(LMN) 1Kron 20, 5; M: Jaare-Oregimo

Dovydo padėkos giesmė

22 [1] Dovydas kalbėjo VIEŠPAČIUI šitos giesmės žodžius tą dieną, kai VIEŠPATS jį išgelbėjo iš visų jo priešų rankų ir iš Sauliaus rankų. [2] Jis tarė: „VIEŠPATS yra mano uola, mano pilis ir mano vaduotojas. [3] Jis mano Dievas, mano uola, kur prieglaudą randu. Jis mano skydas ir mano išganymo ragas, mano saugi aukštuma ir mano prieglauda. Jis mano gelbėtojas, kurs[o] mane gelbsti iš smurtininkų[p]. [4] ˹Dėl savo išjuokėjų˺[q] šaukiau: VIEŠPATIE!' ˹Šaukiaus pagalbos dėl˺[r] savo priešų. [5] Nes mane buvo apsupusios mirties bangos, pražūties srovės išgąsdino mane. [6] Šeolio[s] virvės buvo apvyniojusios mane, mane pasitikusios mirties pinklės. [7] Savo bėdoje šaukiau: VIEŠPATIE!', savo Dievo šaukiaus. Jis išgirdo iš savo šventyklos mano balsą, ir mano šauksmas atgarsėjo į jo ausis. [8] Siūbavo ir drebėjo žemė, dangaus[t] pamatai virpėjo. Jie siūbavo, nes jis nirto. [9] Kilo dūmai iš jo šnervių, ryjanti ugnis ėjo iš jo burnos, žarijos plieskė iš jo. [10] Jis palenkė dangus ir nužengė. Tiršta tamsa buvo po jo kojomis. [11] Užsėdęs ant kerubo, jis atskrido ir ˹smigo žemyn˺[u] ant vėjo sparnų. [12] Jis užleido aplink

---

[o] **22,3** G(L); M: tu

[p] **22,3** Arba: smurto

[q] **22,4** Rk.

[r] **22,4** Rk.; M: Buvau išgelbėtas iš

[s] **22,6** T.y. mirusiųjų buveinės

[t] **22,8** SV: kalnų

[u] **22,11** Dgl.MssSTV Ps 18,11; M: pasirodė

save tamsą; jo baldakimas buvo vandenų sietas[v]. [13] Nuo žibesio jo priešaky tviskėjo ˹kruša ir˺[w] žėrinčios anglys. [14] Iš dangaus sugriaudė VIEŠPATS, Aukščiausiasis paleido savo balsą. [15] Jis šaudė strėlėmis ir juos išsklaidė; tviskino žaibais, ir juos pakrikdė. [16] Pasirodė jūros vagos, atsidengė pasaulio pamatai nuo VIEŠPATIES grasinančio barimo, nuo jo nosies kvapo šniokštimo. [17] Ištiesęs [ranką] iš aukštybių, jis nutvėrė mane. Jis ištraukė mane iš gilių[x] vandenų. [18] Jis mane išplėšė iš mano galingų priešų, iš tų, kurie nekentė manęs, nes jie buvo man per stiprūs. [19] Jie mane pasitiko mano nelaimės dieną, bet VIEŠPATS man buvo parama. [20] Jis mane išvedė į erdvią vietą. Jis išgelbėjo mane, nes pamėgo mane. [21] VIEŠPATS man atlygino pagal mano teisumą, pagal mano rankų švarumą man atmokėjo, [22] nes laikiaus VIEŠPATIES kelių ir nenusikaltau, atsitraukdamas nuo savo Dievo; [23] nes visus jo potvarkius turėjau prieš save ir ˹jo nuostatų neatstūmiau nuo savęs˺[y]. [24] Nepeiktinas jam buvau ir saugojaus kaltės. [25] Tad VIEŠPATS man atmokėjo pagal mano teisumą ir pagal mano ˹rankų švarumą˺[z] jo akyse. [26] Ištikimam tu pasirodai ištikimas, ˹nepeiktinam – nepeiktinas˺[a]. [27] Tyram tu pasirodai tyras ir iškrypėliui – iškrypęs. [28] Tu padedi nuolankiesiems, bet ˹išdidžiųjų akis nužemini˺[b].

---

[v]**22,12** M + tiršti debesys

[w]**22,13** G(L); ~M

[x]**22,17** Lit. gausių (arba: galingų)

[y]**22,23** G(L)SV Ps 18, 22; M: nuo jo nuostatų neatsitraukiau

[z]**22,25** GSV Ps 18, 24; M: tyrumą

[a]**22,26** G(L): nekaltam – nekaltas

[b]**22,28** G(L) Ps 18, 27; M: tavo akys nukreiptos prieš išdidžiuosius; tu juos nužemini

[29] Juk tu [vienas], VIEŠPATIE, esi mano žiburys, ˹mano Dievas˺[c], kurs nušviečia man tamsą. [30] Juk su tavim galiu pulti [priešų] būrį, su savo Dievu peršokti mūrą. [31] Dievas – tobulas jo valdymas[d]. VIEŠPATIES žodis – valytas [sidabras]. Jis yra skydas visų, kurie glaudžiasi prie jo. [32] Juk kas yra Dievas, jei ne VIEŠPATS? Ir kas yra Uola, jei ne mūsų Dievas? – [33] Dievas, kuris ˹apjuosė mane˺[e] jėga ir ˹man suplanavo visišką valdžią˺[f]; [34] kuris padarė mano kojas kaip elnių ir mane pastatė aukštumose[g]; [35] kuris taip išmiklino mano rankas kovai, jog mano dilbiai galėjo įtempti [net] žalvario lanką. [36] Tu man davei savo pergalės skydą ir tavo pagalba[h] padarė mane didį. [37] Tu padarei ilgus mano žingsnius po manim, ir mano kulkšnys nesvyravo. [38] Aš vijaus savo priešus ir juos sunaikinau, ir negrįžau, kol nebuvau jų pribaigęs. [39] Kai[i] juos sumušiau, jie nebeatsikėlė. Jie krito po mano kojomis. [40] Tu apjuosei mane jėga kovai, parkniubdei po manim mano priešininkus. [41] Tu man padavei mano priešų sprandus. Tuos, kurie nekentė manęs, sunaikinau. [42] Jie ˹šaukėsi pagalbos˺[j], tačiau nebuvo gelbėtojo, [šaukėsi] VIEŠPATIES, bet jis neatsiliepė jiems. [43] Juos

---

[c]**22,29** Dgl.Mss Ps 18, 28; M: ir VIEŠPATS

[d]**22,31** Lit. kelias

[e]**22,33** G(L)LatSV Ps 18, 32 4QSam(a); M: yra mano tvirtovė .

[f]**22,33** K: ir išvadavo. Tobulas jo valdymas (lit. kelias)

[g]**22,34** G; M: mano aukštumose

[h]**22,36** 4QSam(a); arba: užkariavimas; M: išklausymas

[i]**22,39** M + juos pribaigiau; ~GS Ps 18,38

[j]**22,42** G Ps 18, 41; M: žiūrėjo

sutryniau kaip ˹žemės dulkes˺[k], kaip gatvių purvą[l] juos sutrypiau. [44] Tu išlaisvinai mane iš ˹tautos kovų˺[m], ˹įstatei mane tautų galva˺[n]. Žmonės, kurių nepažinau, man tarnavo. [45] Svetimšaliai keliaklupsčiavo[o] man; kai tik ausis išgirdo, jie pakluso man. [46] Svetimšaliai nusiminė[p] ir drebėdami[q] atėjo iš savo tvirtovių. [47] VIEŠPATS gyvas! Tebūnie giriama mano Uola! Tebūnie aukštinamas Dievas[r], kurs man teikia pergalę! – [48] Dievas, kurs man leido atsikeršyti ir man pajungė tautas, [49] kurs mane išvedė iš mano priešų. Tu iškėlei mane viršum tų, kurie sukilo prieš mane. Mane išvadavai iš smurtininkų. [50] Todėl dėkoju tau, VIEŠPATIE, tarp tautų ir giedu gyrių tavo vardui – [51] tam, kurs duoda didžių pergalių savo karaliui ir rodo malonę savo pateptajam, Dovydui ir jo palikuonims per amžius“.

Paskutiniai Dovydo žodžiai

23 [1] Šitie yra paskutiniai Dovydo žodžiai: „Sako Dovydas, Jišajo sūnus, sako vyras, ˹kurį Dievas išaukštino˺[s], Jokūbo Dievo pateptasis, Izraelio Gynėjo mylimasis. [2] VIEŠPATIES Dvasia kalbėjo per mane, jo

---

[k] **22,43** 4QSam(a): dulkes ant tako

[l] **22,43** M + juos sutryniau į dulkes; ~ 4QSam(a)

[m] **22,44** Kl. MssG(L)ST; M: mano tautos; G(B): kovų su tautomis

[n] **22,44** G(L)S Ps 18,43; M: išsaugojai kaip tautų galvą

[o] **22,45** T.y. dėjosi esą paklusnūs

[p] **22,46** Lit. susmuko

[q] **22,46** Rk.; M: apsijuosę

[r] **22,47** M + Uola; ~kkr.MssG(Mss)S Ps 18, 46

[s] **23,1** G(L)4QSam(a); M: aukštai iškeltas

žodis buvo ant mano liežuvio. [3] Pasakė Izraelio Dievas, man kalbėjo Izraelio Uola: ‚Kas valdo žmones teisingai, valdo bijodamas Dievo, [4] yra kaip ryto šviesa, saulei tekant, [kaip] nedebesuoto ryto [šviesa], ˹leidžianti spindėti˺[t] nuo lietaus jaunai žolei [, želiančiai] iš žemės'. [5] Tikrai tokie mano namai su Dievu! Nes jis man įsteigė amžiną sandorą, išsamiai išdėstytą ir užtikrintą, nes visai mano gerovei ir viskam, ko trokštu, jis tikrai leidžia tarpti. [6] Bet nenaudėliai yra visi kaip numesti erškėčiai, nes jų negalima paimti į ranką. [7] Ir niekas jų nepaliečia, nebent[u] ˹ieties kotu su geležiniu antgaliu˺[v], ir juos visiškai sudegina[w]".

Dovydo karžygiai ir jų žygdarbiai

[8] Šitie yra Dovydo karžygių vardai: ˹chachmonis Išbaalas˺[x], Trijulės viršininkas. Jis ˹mosavo savo ietimi˺[y] prieš aštuonis šimtus, kuriuos nudūrė viena proga. [9] Tarp trijų karžygių po jo eina Dodo sūnus Eleazaras, achochas. ˹Jis buvo˺[z] su Dovydu, kai ˹filistinas juos plūdo Pas-Damime. Kai filistinai˺[a] ten susirinko į mūšį, Izraelio vyrai atsitraukė, [10] bet jis išlaikė savo poziciją ir tvojo filistinus, kol pailso jo ranka ir kol jo ranka liko

---

[t] **23,4** Rk.; M: nuo spindesio

[u] **23,7** G(L)Lat(93.94)

[v] **23,7** Lit. geležimi ir ieties kotu

[w] **23,7** M + vietoje (lit. sėdėjime; turbūt dtgr. žodžio, patekusio iš 8 skn.)

[x] **23,8** G(L)Lat(93.94); M: tachkemonis Jošeb-Bašebetas

[y] **23,8** Rk. pgl, 2Mss 1Kron 11,11; M: eṣnis Adinas

[z] **23,9** G(L); ~M

[a] **23,9** Rk. pgl. G(L) 1Kron 11, 13; M: kai jie plūdo filistinus. Kai šie

prikibusi prie kalavijo. Taip VIEŠPATS tą dieną įvykdė didelę pergalę. Paskui kareiviai sugrįžo jam iš paskos, bet tik [užmuštųjų] nurengti. [11] Po jo eina Agės sūnus Šama, hararas. Kartą filistinai susirinko į Lechį, kur buvo lauko sklypas, pilnas lęšių. Kareiviai pabėgo nuo filistinų, [12] bet jis, atsistojęs sklypo viduryje, jį apgynė ir sumušė filistinus. Taip VIEŠPATS įvykdė didelę pergalę. [13] Kartą trys iš trisdešimties[b] nusileidę atėjo pjūties metu pas Dovydą į Adulamo olą, kai filistinų būrys stovyklavo Refaimo slėnyje. [14] Tąsyk Dovydas buvo tvirtovėje, o filistinų priekinė sauga – Betliejuje. [15] Dovydas užsigeidęs tarė: „Kas man duos atsigerti vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje?“ [16] Tada tie trys karžygiai prasiskverbė į filistinų stovyklą, pasisėmė vandens iš Betliejaus šulinio, esančio prievartyje. Kai jie pasiėmę atnešė pas Dovydą, jis nenorėjo jo gerti, bet jį išliejo[c] VIEŠPAČIUI [17] ir tarė: „Gink, VIEŠPATIE, kad tai daryčiau! Ar ⌜galėčiau gerti kraują⌝[d] vyrų, kurie nuėjo, statydami pavojun savo gyvybę?“ Taigi jis nenorėjo jo gerti. Šituos [žygdarbius] nuveikė tie trys karžygiai. [18] Joabo brolis Abišajas, Serujos sūnus, buvo Trisdešimties[e] viršininkas. Jis mosavo savo ietimi prieš tris šimtus, kuriuos nudūrė, ir pagarsėjo tarp Trijų Dešimčių. [19] Jis buvo labiau gerbiamas už [kitus] trisdešimt ir tapo jų vadu. Tačiau jis nepasiekė Trijulės

---

[b]**23,13** M + vadų; ~G(B)S

[c]**23,16** kaip liejamąją auką

[d]**23,17** G(B) 1Kron 11,19; M: tai yra kraujas

[e]**23,18** 2MssS; M; Trijulės

[rango]. [20] Jehojados sūnus Benajas buvo ˹narsus vyras˺[f] iš Kabseelio, nuveikęs daug žygdarbių. Jis užmušė du Moabo ˹Arielio sūnus˺[g]. Kartą snieguotą dieną jis nulipo žemyn ir užmušė liūtą cisternoje. [21] Jis dar užmušė didžiaūgį egiptietį. Egiptietis laikė rankoje ietį, o Benajas[h] nuėjo žemyn prieš jį su lazda. Jis išplėšė ietį iš egiptiečio rankos ir jį nužudė jo paties ietimi. [22] Šituos žygdarbius nuveikė Jehojados sūnus Benajas ir pagarsėjo tarp Trisdešimties[i] karžygių. [23] Jis buvo labiau gerbiamas negu [likusioji] Trisdešimtis, bet nepasiekė Trijulės [rango]. Dovydas jį paskyrė savo asmens sargybos viršininku. [24] Tarp Trijų Dešimčių buvo Joabo brolis Asaelis, Dodo sūnus Elchananas iš Betliejaus, [25] charodietis Šama, charodietis Elika, [26] paltietis Chelesas, tekojietis Ikešo sūnus Ira, [27] anatotietis Abiezeris, chušietis Sibechajas[j], [28] achochas Salmonas, netofietis Mahrajas, [29] netofietis Baano sūnus Cheldajas[k], Ribajo sūnus Itajas iš benjaminų Gibėjos, [30] piratonietis Benajas, Hidajas iš Gaašo klonių, [31] arabietis Abi-Albonas[l], bachurimietis[m] Azmavetas, [32] šaal-bonietis Eljachba, gimzonietis[n] Jašenas; Jonatanas,

---

[f]**23,20** GQ; M: narsaus vyro sūnus

[g]**23,20** G(BALN); M: pasižymėjusius kariautojus (lit. liūtus)

[h]**23,21** Lit. jis

[i]**23,22** S; M: Trijulės

[j]**23,27** G(LMN) 1 Sam 21, 18; 1Kron 11, 29; M: Mebunajas

[k]**23,29** G(L) 1Kron 27,15; M: Chelebas

[l]**23,31** 1Kron 11, 32: Abielis

[m]**23,31** Rk.plg. 1Kron 11, 33; M: barchumietis

[n]**23,32** Rk.; G(L): gunietis; 1Kron 11, 34: gizonietis

[33] ⸢Šamos sūnus⸣[o], hararas; Sacharo[p] sūnus Achiamas, hararas; [34] Achasbajo sūnus Elifeletas, maachas; Achitofelio sūnus Eliamas, gilonietis; [35] karmelietis Chesras, archas[q] Paarajas, [36] Natano sūnus Jigealis iš Sobos, gadas Banis, [37] amonietis Selekas; beėrotietis Nachrajas, Serujos sūnaus Joabo ginklanešys; [38] jeteras Ira, jeteras Garebas, [39] chitietis Urijas. Iš viso trisdešimt septyni.

Cenzas ir maras

24 [1] VIEŠPATIES rūstybė vėl užsidegė prieš Izraelį, ir jis pakurstė Dovydą prieš juos, sakydamas: „Eik, suskaičiuok Izraelį ir Judą!“ [2] Taigi karalius tarė Joabui ⸢ir su juo esantiems kariuomenės vadams⸣[r]: „Apeikite, meldžiu, visas Izraelio gentis nuo Dano ligi Beėr-Šebos ir surašykite [kariuomenei tinkamus] žmones, kad žinočiau tų žmonių skaičių“. [3] Bet Joabas tarė karaliui: „VIEŠPATS, tavo Dievas, tegul prideda prie žmonių šimtąkart tiek, kiek jų yra, mano valdovo karaliaus akims matant! Bet kodėl mano valdovas karalius užsigeidė šito dalyko?“ [4] Tačiau karaliaus įsakymas privertė Joabą ir kariuomenės vadus. Taigi Joabas ir kariuomenės vadai išėjo nuo karaliaus Izraelio tautos surašyti. [5] Perėję per Jordaną, jie ⸢pradėjo nuo Aroerio ir nuo⸣[s] miesto, esančio slėnio viduryje, [ėjo toliau link] Gado ir į Jazerį. [6] Jie

---

[o] **23,33** G(LM); M: Šama

[p] **23,33** G(L) 1Kron 11, 35; M: Šarario

[q] **23,35** Kl.Mss, plg. G; M: arbietis

[r] **24,2** G(L) 1Kron 21, 2; M: su juo esančiam kariuomenės vadui

[s] **24,5** G(L); M: pasistatė stovyklas Aroeryje, į pietus nuo

atėjo į Gileadą ir į ˹šalį, esančią Chermono apačioje˺[t]. Paskui jie atėjo į Daną[u]. Aplenkę Sidoną, [7] jie atėjo į Tyro tvirtovę ir į visus chivų bei kanaaniečių miestus. Iš ten jie ėjo į Judo Negebą, į Beėr-Šebą. [8] Pagaliau, apėję visą šalį, jie, devyniems mėnesiams ir dvidešimčiai dienų praslinkus, atvyko į Jeruzalę. [9] Tada Joabas įteikė karaliui žmonių surašymo duomenis. Būtent: Izraelio buvo aštuoni šimtai tūkstančių karinei tarnybai tinkamų vyrų, galinčių vartoti kalaviją, o Judo vyrų – penki šimtai tūkstančių. [10] Tačiau vėliau Dovydo sąžinė jį graužė ˹dėl to, kad˺[v] jis buvo skaičiavęs žmones, ir Dovydas tarė VIEŠPAČIUI: „Labai nusidėjau tuo, ką padariau. O dabar, VIEŠPATIE, meldžiu, atleisk savo tarnui kaltę, nes labai kvailai pasielgiau“. [11–12] Dovydui rytą atsikėlus, šitoks VIEŠPATIES žodis jau buvo suteiktas pranašui Gadui, Dovydo regėtojui: „Eik ir kalbėk Dovydui: ‚Taip sako VIEŠPATS: „Tris [bausmes] rengiuos tau paskirti. Pasirink vieną iš jų, kad tau įvykdyčiau!“‘“ [13] Taigi Gadas atėjo pas Dovydą ir jam paskelbė. Jis jam tarė: „Ar nori, kad treji[w] bado metai tau ateitų į tavo šalį, ar kad tris mėnesius turėtum bėgti nuo savo priešininko[x], jo persekiojamas, ar kad tris dienas maras siaustų tavo šalyje? Dabar apsigalvok ir nuspręsk, ką turiu atsakyti tam, kuris mane siuntė!“ [14] Dovydas tarė Gadui: „Esu patekęs į didelę bėdą. Tegul pulsime į VIEŠPATIES

---

[t]**24,6** Rk.; G(L): chitiečių šalį, Kadešą; M: Tachtym-Hodšio šalį

[u]**24,6** M: Dan-Jaaną

[v]**24,10** G(L); ~M

[w]**24,13** G 1Kron 21,12; M: septyneri

[x]**24,13** S; M: priešininkų

rankas, nes didis jo gailestingumas, tačiau nenorėčiau pulti į žmogaus rankas!“ [15] Taigi VIEŠPATS užleido ant Izraelio marą nuo rytmečio iki paskirto[y] meto. Taip išmirė iš tautos nuo Dano ligi Beėr-Šebos septyniasdešimt tūkstančių vyrų. [16] O angelui ištiesus ranką į Jeruzalę jos naikinti, VIEŠPATS apgailėjo nelaimę ir tarė angelui, vykdančiam naikinimo darbą tautoje: „Gana! Dabar nuleisk savo ranką!“ VIEŠPATIES angelas jau stovėjo[z] prie jebusiečio Araunos klojimo. ˹Pakėlęs akis, Dovydas pamatė VIEŠPATIES angelą, stovintį tarp žemės ir dangaus, laikantį rankoje ištrauktą kalaviją, ištiestą į Jeruzalę. Dovydas ir vyresnieji parpuolė kniūpsti, apsidengę ašutinėms˺[a]. [17] Pamatęs angelą, užmušinėjantį žmones, Dovydas prabilo į VIEŠPATĮ. Jis tarė: „Štai aš esu tas, kurs nusidėjau! Aš, ˹ganytojas, tikrai blogai pasielgiau˺[b]! O šitie, avys, ką jie padarė? Tenusigręžia, meldžiu, tavo ranka prieš mane ir prieš mano tėvo namus!“ [18] Tą pačią dieną Gadas atėjo pas Dovydą ir jam tarė: „Eik aukštyn, pastatyk VIEŠPAČIUI aukurą ant jebusiečio Araunos klojimo!“ [19] Taigi Dovydas ėjo aukštyn, klausydamas Gado nurodymo, kaip VIEŠPATS buvo įsakęs. [20] Pažvelgęs žemyn, Arauna pamatė karalių ir jo tarnus, ateinančius pas jį. Arauna išėjo ir kniūpsčias išreiškė pagarbą karaliui. [21] Ir Arauna paklausė: „Ko mano valdovas karalius atėjo pas savo tarną?“ Dovydas atsakė: „Pirkti iš tavęs klojimo, VIEŠPAČIUI aukuro

---

[y]**24,15** G: pietų

[z]**24,16** 4QSam(a) 1Kron 21,15; M: buvo

[a]**24,16** 4QSam(a) 1Kron 21,16; ~M

[b]**24,17** 4Sam(a)G(L)Lat; M: nedorai pasielgiau

statyti, kad ta rykštė būtų sulaikyta nuo tautos“. [22] Arauna tarė Dovydui: „Tegul mano valdovas karalius paima ir paaukoja, kas jam atrodo gera. Žiūrėk! Galvijai bus deginamajai aukai, o kuliamieji valkčiai ir galvijų jungai – malkoms. [23] Visa tai, karaliau[c], Arauna dovanoja karaliui“. Arauna dar sakė karaliui: „Tegul VIEŠPATS, tavo Dievas, tau palankiai atsako!“ [24] karalius tarė Araunai: „Ne! Bet man būtinai reikia nusipirkti iš tavęs už kainą. Nenoriu aukoti VIEŠPAČIUI, savo Dievui, deginamųjų aukų, kurios man nieko nekaštuoja“. Taigi Dovydas nusipirko klojimą ir galvijus už penkiasdešimt sidabrinių šekelių. [25] Paskui Dovydas ten pastatė aukurą ir aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas. Taip VIEŠPATS leidosi permaldaujamas už šalį, ir rykštė buvo sulaikyta nuo Izraelio.

---

[c]**24,23** ~GLatSTV

PIRMOJI KARALIŲ KNYGA

Saliamonas tampa karaliumi

1 [1] Karalius Dovydas buvo pasenęs, išgyvenęs daug metų ir, nors jį apklodavo antklodėmis, nebesušildavo. [2] Tad jo tarnai jam tarė: „Tegul paieško mano[a] valdovui karaliui jauną mergaitę, kad ji patarnautų karaliui, būtų jam slaugytoja, gulėtų tavo glėbyje ir kad mano valdovui karaliui būtų šilta“. [3] Taigi jie ieškojo gražios mergaitės visoje Izraelio srityje ir, suradę šunamietę Abišagą, ją atvedė pas karalių. [4] Mergaitė buvo nepaprastai graži. Ji tapo karaliaus slaugytoja ir jam patarnavo, bet karalius neturėjo santykių su ja. [5] Chagitos sūnus Adonijas didžiavosi, sakydamas: „Aš būsiu karalius!“ Jis pasirūpino kovos vežimų bei važiuotojų ir penkiasdešimt vyrų, bėgančių pirma jo. [6] Bet jo tėvas niekad jo[b] gyvenime nebuvo jo subaręs, sakydamas: „Kodėl taip pasielgei?“ Jis irgi buvo labai gražios išvaizdos ir gimęs[c] po Abšalomo. [7] Jis buvo susitaręs su Serujos sūnumi Joabu ir su kunigu Ebjataru, kurie parėmė Adoniją. [8] Bet kunigas Sadokas, Jehojados sūnus Benajas, pranašas Natanas, Šimis, Rėjas ir Dovydo karžygiai nepalaikė Adonijo pusės. [9] Adonijas aukojo ˹jaučius ir avis˺[d]

---

[a] **1,2** čia vienas iš tarnų prabyla į karalių.

[b] **1,6** T.y. Adonijo

[c] **1,6** Lit. jį buvo pagimdžiusi [jo motina]

[d] **1,9** G(L); M: avis, jaučius ir penimus galvijus

prie Slystančiojo akmens, esančio šalia Ėn-Rogelio[e], ir pasikvietė visus savo brolius, karaliaus sūnus, ir visus Judo vyrus, karaliaus pareigūnus, [10] bet pranašo Natano, Benajo, karžygių ir savo brolio Saliamono nepasikvietė. [11–12] Tada Natanas tarė Saliamono motinai Batšebai: „Ar negirdėjai, kad, mūsų valdovui Dovydui nežinant, Chagitos sūnus Adonijas pasidarė karaliumi? Taigi dabar eikš, noriu tau duoti patarimą, kad išgelbėtum savo gyvybę ir savo sūnaus Saliamono gyvybę! [13] Nueik ir, įėjusi pas karalių Dovydą, jam sakyk. ‚Argi ne tu pats, mano valdove karaliau, prisiekei savo tarnaitei, sakydamas: „Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste“? Tai kodėl Adonijas pasidarė karaliumi?’ [14] Tau ten tebesikalbant su karaliumi, aš pats įeisiu paskui tave ir patvirtinsiu tavo žodžius“. [15] Taigi Batšeba įėjo pas karalių į kambarį. [16] Batšebai nusilenkus ir kniūpsčiom išreiškus pagarbą karaliui, karalius paklausė: „Ko nori?“ [17] Ji jam atsakė: „Mano valdove, tu prisiekei VIEŠPAČIU, savo Dievu: ‚Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste’. [18] O dabar šta: Adonijas, tau[f], mano valdovui karaliui nežinant, pasidarė karaliumi! [19] Jis paaukojo daugybę ⸢avių bei jaučių⸣[g] ir pasikvietė visus karaliaus sūnus, kunigą Ebjatarą ir kariuomenės vadą Joabą, bet tavo tarno Saliamono nepasikvietė. [20] Bet tu, mano valdove karaliau, esi tas, į kurį nukreiptos viso Izraelio akys, kad jiems paskelbtum, kas turės

---

[e] **1,9** Lit. Rogelio versmės

[f] **1,18** Dgl. MssGSTV; M: dabar

[g] **1,19** G(L) ; M: jaučių, nupenėtų galvijų bei avių

sėdėti mano valdovo karaliaus soste po jo. [21] Kitaip, mano valdovui karaliui atsigulus prie savo tėvų, aš ir mano sūnus Saliamonas būsime laikomi nusikaltusiais“. [22] Ir štai, jai tebesikalbant su karaliumi, atėjo pranašas Natanas. [23] Buvo pranešta karaliui: „Pranašas Natanas yra čia“. Atėjęs karaliaus akivaizdon ir parpuolęs kniūpsčias prieš karalių, [24] Natanas tarė: „Mano valdove karaliau, tu turi būti pasakęs: ‚Adonijas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste’, [25] nes jis šiandien, nuėjęs žemyn, aukojo daugybę ˹jaučių ir avių˺[h] ir pasikvietė visus karaliaus sūnus, ˹kariuomenės vadus˺[i] ir kunigą Ebjatarą. Štai jie valgo ir geria jo akivaizdoje ir sako: ‚Tegyvuoja karalius Adonijas!’ [26] Bet manęs, tavo tarno, kunigo Sadoko, Jehojados sūnaus Benajo ir tavo tarno Saliamono jis nepasikvietė. [27] Jei šitas dalykas atsitiko mano valdovo karaliaus įgaliojimu, tu nepranešei savo tarnams[j], kas turės sėdėti mano valdovo karaliaus soste po jo“. [28] Karalius Dovydas atsakydamas tarė: „Pašaukite man Batšebą!“ Jai atėjus karaliaus akivaizdon ir atsistojus ties karalium, [29] karalius prisiekdamas tarė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, kurs išvadavo mano gyvybę iš visokio prispaudimo: [30] kaip aš tau prisiekiau VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu, tardamas: ‚Tavo sūnus Saliamonas turi karaliauti po manęs, ir jis turi sėdėti mano soste mano vietoje’, taip aš šiandien noriu padaryti!“ [31] Tada Batšeba, nusilenkusi veidu į žemę ir parpuolus ties karaliumi, tarė: „Tegyvuoja mano valdovas karalius per amžius!“

---

[h] **1,25** G(L); M: jaučių, nupenėtų galvijų iravių

[i] **1,25** G(L): vyriausiąjį kariuomenės vadą Joabą

[j] **1,27** G(BL): tarnui

[32] Karalius Dovydas[k] tarė: „Pašaukite man kunigą Sadoką, pranašą Nataną ir Jehojados sūnų Benają!“ Jiems atėjus karaliaus akivaizdon, [33] karalius jiems tarė: „Imkite su savim savo valdovo tarnus, užsodinkite mano sūnų Saliamoną ant man priklausančio asilėno ir jį nuveskite žemyn pas Gichoną. [34] Tegul kunigas Sadokas ir pranašas Natanas jį ten patepa Izraelio karaliumi! Paskui turite pūsti ragą ir sakyti: ‚Tegyvuoja karalius Saliamonas!’ [35] [l]Ir jis turi atsisėsti į mano sostą. Jis turi karaliauti mano vietoje, ir aš jį paskiriu kunigaikščiu Izraeliui ir Judui“. [36] Tada Jehojados sūnus Benajas karaliui atsakydamas tarė: „Amen! Taip tesako VIEŠPATS, mano valdovo karaliaus Dievas! [37] Kaip VIEŠPATS buvo su mano valdovu karaliumi, taip tegul jis būna su Saliamonu ir padaro jo sostą prakilnesnį už mano valdovo karaliaus Dovydo sostą!“ [38] Taigi kunigas Sadokas, pranašas Natanas, Jehojados sūnus Benajas, keretai ir peletai nuėjo žemyn, užsodino Saliamoną ant karaliaus Dovydo asilėno ir jį nuvedė pas Gichoną. [39] Ten kunigas Sadokas paėmė ragą su aliejumi iš Padangtės ir patepė Saliamoną. Paskui jie papūtė ragą, ir visi žmonės tarė: „Tegyvuoja karalius Saliamonas!“ [40] Po to visi žmonės ėjo aukštyn paskui jį, ˹grodami vamzdeliais˺[m] ir krykštaudami tokiu garsiu krykštavimu, kad net žemė skeldėjo nuo jų šūkavimo. [41] Tai išgirdo Adonijas ir visi su juo esantys svečiai, kai jie jau buvo baigę valgyti. O Joabas, išgirdęs rago gausmą, sakė: „Kodėl [tas] triukšmaujančio miesto

---

[k]**1,32** ~G(L)

[l]**1,35** G(B); M + Po to turite žygiuoti aukštyn, ir jis turi įeiti

[m]**1,40** G(B): šokdami rateliuose

klegesys?“ [42] Jam tebekalbant, pasirodė beateinąs kunigo Ebjataro sūnus Jonatanas. Adonijas tarė: „Ateik, nes tu esi šaunus vyras ir atneši gerą žinią!“ [43] Bet Jonatanas atsakydamas tarė Adonijui: „Deja! Mūsų valdovas, karalius Dovydas, padarė karaliumi Saliamoną. [44] Karalius pasiuntė su juo kunigą Sadoką, pranašą Nataną, Jehojados sūnų Benają, keretus ir peletus. Jie jį užsodino ant karaliaus asilėno, [45] ir kunigas Sadokas bei pranašas Natanas jį patepė karaliumi prie Gichono. Iš ten jie ėjo aukštyn taip krykštaudami, kad net subruzdo miestas. Tai yra tas klegesys, kurį girdėjote. [46] Be to, Saliamonas atsisėdo į karaliaus sostą. [47] Karaliaus tarnai dar įėjo mūsų valdovo karaliaus Dovydo palaiminti, sakydami: ‚Tegul tavo Dievas padaro Saliamono vardą garsesnį už tavo vardą ir jo sostą prakilnesnį už tavo sostą!’ O karalius žemai nusilenkė[n] lovoje. [48] Ir karalius dar šitaip tarė: ‚Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris, mano akims matant, šiandien parūpino tą, kuris sėdės mano soste!’“ [49] Tada visi Adonijo svečiai išsigando ir pakilę nuėjo kiekvienas savo keliu. [50] O Adonijas taip bijojo Saliamono, jog pakilęs ir nuėjęs nusitvėrė už aukuro ragų. [51] Buvo pranešta Saliamonui: „Štai Adonijas bijo karaliaus Saliamono, ir štai jis laiko nusitvėręs aukuro ragus, sakydamas: ‚Tegul karalius Saliamonas pirma prisiekia, kad nenužudys savo tarno kalaviju’“. [52] Saliamonas tarė: „Jei jis pasirodys garbingas vyras, nenukris žemėn nė vienas jo plaukas. Bet jei jame bus rasta kas nors pikta, jis turės mirti!“ [53] Taigi karalius Saliamonas pasiuntė [pasiuntinius] ir jį atvedė

---

[n]**1,47** garbindamas Dievą

nuo aukuro. Jam įėjus ir kniūpsčiom išreiškus karaliui Saliamonui pagarbą, Saliamonas jam tarė: „Eik į savo namus!“

Dovydo paskutiniai priesakai ir mirtis

2 [1] Dovydo mirties dienoms artėjant, jis davė savo sūnui Saliamonui tokį įsakymą: [2] „Aš einu visos žemės keliu.[o] Taigi būk stiprus ir būk vyras! [3] Ir atlik savo priedermę VIEŠPAČIUI, savo Dievui, vaikščiodamas jo keliais, laikydamasis jo nuostatų, įsakymų, potvarkių ir įspėjimų, kaip parašyta Mozės įstatyme, kad sėkmingai įvykdytum viską, ką darysi, ir viską, ko imsies, [4] kad VIEŠPATS ištesėtų savo žodį, kurį jis kalbėjo apie mane, sakydamas: ‚Jei tavo sūnus taip žiūrės savo kelio, jog ištikimai vaikščios mano akivaizdoje visa širdim ir visa siela, tau niekad nepristigs vyro Izraelio soste’. [5] Be to, tu pats žinai, ką man padarė Serujos sūnus Joabas, ką jis padarė abiem Izraelio kariuomenių vadams, Nerio sūnui Abneriui ir Jeterio sūnui Amasai, taikos metu ˹atkeršydamas už kare išlietą kraują˺[p] ir sutepė[q] nekaltu[r] krauju mano[s] juostą, juosusią mano[t] strėnas, ir mano[u] kurpes, kurias avėjo mano[v] kojos. [6] Tad padaryk pagal

---

[o]**2,2** T.y. turiu mirti, kaip visi žmonės

[p]**2,5** G(L); M: įvykdydamas kovos kraujo praliejimą

[q]**2,5** Lit. įdėjo [nekaltą kraują] į

[r]**2,5** G(OL); M: karo

[s]**2,5** G(L); M: savo

[t]**2,5** G(L); M: jo

[u]**2,5** G(L); M: jo

[v]**2,5** G(L); M: jo

savo išmintį ir neleisk jo žilai galvai ramiai nužengti į šeolį[w]! [7] Tačiau gileadiečio Barzilajo sūnums tu turi parodyti malonę: jie tebūnie tarp valgančiųjų prie tavo stalo, nes taip[x] jie mane pasitiko, kai turėjau bėgti nuo tavo brolio Abšalomo. [8] Štai su tavim yra Geros sūnus Šimis, benjaminas iš Bachurimo. Jis mane keikė įžeidžiančiu keiksmu tą dieną, kai vykau į Machanaimą. Bet jis yra tas, kuris nuėjo žemyn manęs pasitikti prie Jordano, ir jam prisiekiau VIEŠPAČIU, sakydamas: ‚Tavęs nenužudysiu kalaviju'. [9] Bet tu[y] nepalik jo nenubaudęs! Nes tu esi išmintingas vyras ir žinosi, ką jam padaryti, kad nuleistum jo sukruvintą žilą galvą į šeolį". [10] Paskui Dovydas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Dovydo mieste. [11] O laiko, kuriuo Dovydas karaliavo Izraeliui, buvo keturios dešimtys metų. Chebrone jis karaliavo septynerius metus, o Jeruzalėje karaliavo trisdešimt trejus metus. [12] Saliamonas atsisėdo į savo tėvo Dovydo sostą, ir jo karališka valdžia buvo labai įtvirtinta.

Saliamonas susidoroja su savo varžovais

[13] Chagitos sūnus Adonijas atėjo pas Saliamono motiną Batšebą. Ji paklausė: „Ar ateini taikingai?" Jis atsakė: „Taikingai", [14] ir pridūrė: „Turiu reikalą pas tave". Ji tarė: „Kalbėk!" [15] Jis sakė: „Tu pati žinai, kad man priklausė karaliaus valdžia ir kad visi izraeliai tikėjosi mane karaliausiant. Tačiau su karaliavimu kitaip išėjo, ir jis

---

[w] **2,6** T.y. mirusiųjų buveinę

[x] **2,7** T.y. su tokiu pat lojalumu

[y] **2,9** G(L); M: dabar

teko mano broliui, nes jam jis buvo VIEŠPATIES skirtas. [16] O dabar aš turiu tau tik vieną prašymą. ˹Neatsakyk man neigiamai˺[z]!“ Ji jam tarė: „Kalbėk!“ [17] Jis tęsė: „Sakyk, meldžiu, karaliui Saliamonui, – nes jis tau neatsakys, – kad jis man duotų šunamietę Abišagą į žmonas!“ [18] Batšeba tarė: „Gerai, aš pakalbėsiu už tave karaliui“. [19] Taigi Batšeba įėjo pas karalių Saliamoną, kad jam pakalbėtų už Adoniją. Karalius atsistojo jos pasitikti, ˹išreiškė jai pagarbą˺[a] ir atsisėdo į savo sostą. Jis leido pastatyti krasę karaliaus motinai, ir ji atsisėdo jo dešinėje. [20] Tada ji tarė: „Tik vieną mažą prašymą tau turiu. Neatsakyk man neigiamai!“ Karalius jai tarė: „Prašyk, mano motina, nes tau neatsakysiu“. [21] Ji tarė: „Šunamietė Abišaga tebūnie atiduota tavo broliui Adonijui į žmonas!“ [22] Bet karalius Saliamonas atsakė savo motinai: „Kodėl prašai Adonijui tik šunamietės Abišagos? Prašyk jam ir karaliaus valdžios, nes jis yra mano vyresnysis brolis ˹ir jo pusę palaiko kunigas Ebjataras ir Serujos sūnus Joabas˺[b]!“ [23] Ir karalius Saliamonas prisiekė VIEŠPAČIU, sakydamas: „Tegul taip ir dar taip padaro man VIEŠPATS, jei Adonijas nebus ištaręs šito žodžio, užmokėdamas savo paties gyvybe! [24] Taigi dabar, kaip gyvas VIEŠPATS, kuris mane įtvirtino ir mane pasodino mano tėvo Dovydo soste ir kuris man įkūrė namus[c],

---

[z]**2,16** Lit. Nenugręžk mano veido (t.y. neatsakyk man taip, jog būčiau priverstas nusukti savo veidą susigėdęs ir nusivylęs)

[a]**2,19** G(BL): ją pabučiavo

[b]**2,22** Rk. plg. G(BL) . G(BL) sakinio gale dar prideda: vyriausiasis kariuomenės vadas, bičiulis; M: jam ir kunigui Sadokui bei Serujos sūnui Joabui

[c]**2,24** T.y. dinastiją

kaip buvo pažadėjęs, – šiandien pat Adonijas turi būti nužudytas!“ [25] Paskui karalius Saliamonas pasiuntė [įsakymą] per Jehojados sūnų Benają. Tas puolė jį, ir jis mirė. [26] O kunigui Ebjatarui karalius tarė: „Į Anatotą! Eik į savo lauką, nes tu mirties vertas! Bet šiandien tavęs nenužudysiu, nes nešiojai VIEŠPATIES[d] skrynią mano tėvo Dovydo akivaizdoje ir dalijais visais pažeminimais, kuriuos turėjo iškentėti mano tėvas“. [27] Ir Saliamonas pavarė Ebjatarą, kad nebekunigautų VIEŠPAČIUI, tuo pačiu įvykdydamas VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs apie Elio namus Šile. [28] Tai žiniai pasiekus Joabą – mat Joabas rėmė Adoniją, ˹nors nerėmė Abšalomo˺[e], – Joabas pabėgo į VIEŠPATIES Padangtę ir nusitvėrė už aukuro ragų. [29] Kai karaliui Saliamonui buvo pranešta: „Joabas nubėgo į VIEŠPATIES Padangtę, ir štai jis yra ˹šalia aukuro˺[f]“, Saliamonas pasiuntė ˹Joabui paklausimą: „Kas tau atsitiko, kad nubėgai prie aukuro?“ Joabas atsakė: „Kadangi tavęs bijojau, nubėgau pas VIEŠPATĮ“. Tada Saliamonas pasiuntė˺[g] Jehojados sūnų Benają, sakydamas: „Eik, pulk jį!“ [30] Įėjęs į VIEŠPATIES Padangtę, Benajas jam tarė: „Taip pasakė karalius: Išeik!’“ Bet jis sakė: „Ne! Verčiau čia mirsiu“. Tada Benajas pranešė karaliui: „Taip kalbėjo Joabas ir taip man atsakė“. [31] Karalius jam tarė: „Padaryk, kaip jis pasakė! Pulk jį, palaidok jį ir taip atitolink nuo manęs ir nuo mano tėvo namų be priežasties išlietą kraują, kurį

---

[d] **2,26** G(L); M: Viešpaties Jahvės; G(B): VIEŠPATIES sandoros
[e] **2,28** MG(B); G(L)SV: bet nerėmė Saliamono
[f] **2,29** G(BL): nusitvėręs už aukuro ragų
[g] **2,29** G(BL); ~M

Joabas yra išliejęs. [32] VIEŠPATS sugrąžins jo [išlietą] kraują ant jo paties galvos, nes jis, mano tėvui Dovydui nežinant, užpuolė du vyrus, teisesnius ir geresnius už jį, ir juos nužudė kalaviju – Nerio sūnų Abnerį, Izraelio kariuomenės vadą, ir Jeterio sūnų Amasą, Judo kariuomenės vadą. [33] Taip jų kraujas sugrįš ant Joabo galvos ir jo palikuonių galvos per amžius, o Dovydui, jo palikuonims, jo namams ir jo sostui bus VIEŠPATIES skirta gerovė per amžius!“ [34] Taigi Jehojados sūnus Benajas, nuėjęs aukštyn, puolė ir nužudė jį, ir jis buvo palaidotas savo namuose, tyruose. [35] Karalius paskyrė į jo vietą kariuomenės vadu Jehojados sūnų Benają, o kunigą Sadoką karalius paskyrė į Ebjataro vietą. [36] Paskui karalius pasiuntęs atsikvietė Šimį ir jam tarė: „Pasistatyk namus Jeruzalėje, ten gyvenk ir niekur iš ten neišeik! [37] Tą dieną, kai išeisi ir pareisi Kidrono upelį, būk tikras, kad turėsi mirti! Tavo kraujas kris ant tavo paties galvos[h]“. [38] Šimis tarė karaliui: „Ta sąlyga gera. Kaip mano valdovas karalius pasakė, taip tavo tarnas darys“. Taigi Šimis išgyveno Jeruzalėje daug dienų. [39] Bet trejiems metams praslinkus, du Šimio vergai pabėgo pas Mąachos sūnų Achišą, Gato karalių. Kai Šimiui buvo pranešta: „Štai tavo vergai Gate“, [40] Šimis, pakilęs ir pabalnojęs savo asilą, vyko į Gatą pas Achišą savo vergų ieškoti. Šimis nuvyko ir parsivedė savo vergus iš Gato. [41] Kai buvo pranešta Saliamonui, kad Šimis nuvykęs iš Jeruzalės į Gatą ir pargrįžęs, [42] karalius pasiuntęs atsikvietė Šimį ir jam tarė: „Argi tavęs neprisaikinau

---

[h]**2,37** T.y. tu pats būsi atsakingas už savo kraują, kuris, tave nužudžius, bus išlietas,

VIEŠPAČIU ir tavęs neįspėjau, sakydamas: ‚Tą dieną, kai išeisi[i] ir kur nors vyksi, būk tikras, kad turėsi mirti’? O tu man atsakei: ‚Ta sąlyga gera. Klausysiu’. [43] Tai kodėl nesilaikei VIEŠPATIES priesaikos ir įsakymo, kurį buvau tau davęs?“ [44] Karalius dar tarė Šimiui: „Tu pats žinai visa pikta, apie kurį nusivokia tavo širdis, kurį padarei mano tėvui Dovydui. Tad VIEŠPATS sugrąžina tavo piktybę ant tavo paties galvos. [45] O karalius Saliamonas bus palaimintas, ir Dovydo sostas pasiliks tvirtas VIEŠPATIES akivaizdoje per mažius!“ [46] Paskui karalius davė įsakymą Jehojados sūnui Benajui. Šis išėjęs puolė jį, ir jis mirė. ˹Taip karaliaus valdžia pasidarė saugi Saliamono rankose˺[j].

SALIAMONO KARALIAVIMO ISTORIJA (3–11)

Saliamono vedybinė sąjunga su Egiptu ir pamaldumas

3 [1] Saliamonas tapo Egipto karaliaus Faraono žentu. Jis vedė Faraono dukterį ir ją atsivedė į Dovydo miestą, iki baigė statyti savo namus, VIEŠPATIES namus ir Jeruzalės aplinkinį mūrą. [2] Tačiau žmonės aukodavo alkuose[k], nes ligtol dar nebuvo pastatyti namai VIEŠPATIES vardui. [3] Saliamonas mylėjo VIEŠPATĮ, laikydamasis savo tėvo Dovydo nuostatų, tačiau jis pjovė ir degino [aukojamus gyvulius] alkuose.

---

[i] **2,42** G(BL) + iš Jeruzalės

[j] **2,46** ~G

[k] **3,2** Lit. aukštumose (t.y. šalies aukštumų šventovėse)

Saliamono sapnas ir aukojimas Jeruzalėje

[4] Kartą karalius nuėjo į Gibeoną, kad ten aukotų, nes tai buvo įžymus alkas. Tūkstantį deginamųjų aukų Saliamonas paaukojo ant to aukuro. [5] Gibeone VIEŠPATS naktį pasirodė Saliamonui sapne, ir Dievas[l] tarė: „Prašyk, ką turėčiau tau duoti!“ [6] Saliamonas sakė: „Tu parodei savo tarnui, mano tėvui Dovydui, didelę malonę, nes jis vaikščiojo tavo akivaizdoje ištikimai, teisingai ir su tau atvira širdim. Tu jam palaikei šitą didelę malonę ir davei jam sūnų, sėdintį jo soste, kaip šiandien yra. [7] O dabar, VIEŠPATIE, mano Dieve, tu pats įstatei karaliumi savo tarną į mano tėvo Dovydo vietą, nors aš tesu jaunas vaikinas ir[m] nežinau, kaip ˹tvarkyti reikalus˺[n]. [8] Ir tavo tarnas stovi viduryje tavo tautos, kurią išsirinkai, gausingos tautos, kurios negalima suskaičiuoti[o]. [9] Taigi duok savo tarnui klausią širdį tavo tautai teisti, geram nuo pikto atskirti! Nes kas gali teisti šitą sunkiabūdę tautą?“ [10] VIEŠPAČIUI[p] tai atrodė gera, kad Saliamonas prašė šito dalyko. [11] Tad Dievas jam tarė: „Kadangi prašei šito dalyko ir neprašei sau ilgo amžiaus, neprašei sau turtų ir neprašei savo priešų gyvybės, bet prašei sau išmanymo byloms išklausyti, [12] štai aš darau pagal tavo žodį[q]. Štai tau duodu tokią išmintingą ir supratingą širdį, jog tau

---

[l] **3,5** G(BL): VIEŠPATS

[m] **3,7** Kl. MssGSV; ~ M

[n] **3,7** Lit. išeiti ir įeiti

[o] **3,8** G(B); M + ir dėl daugybės suskaityti

[p] **3,10** Dgl. MssG

[q] **3,12** Dgl. MssGST; M: žodžius

lygaus nebus buvę pirm tavęs ir po tavęs niekas neiškils tau lygus. [13] Bet ir tai, ko neprašei, tau duodu: ir turtų, ir garbės, kuriais niekas tau neprilygs tarp karalių[r]. [14] Ir jei vaikščiosi mano keliais, laikydamasis mano nuostatų ir įsakymų, kaip kad vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, tau duosiu ilgą amžių“. [15] Saliamonui atsibudus, pasirodė, kad tai buvo sapnas. Paskui jis parėjo į Jeruzalę ir, atsistojęs ties VIEŠPATIES sandoros skrynia, aukojo deginamąsias aukas, priruošė bendrystės aukas ir iškėlė pokylį visiems savo tarnams.

Karaliaus išmintingas nuosprendis

[16] Tąsyk dvi paleistuvės atėjo pas karalių ir atsistojo jo akivaizdoje. [17] Viena moteris tarė: „˹Kas man beatsitiktų˺[s], mano viešpatie! Aš ir šita moteris gyvename vienuose namuose, ir aš pagimdžiau pas ją namuose. [18] Trečiąją dieną po mano gimdymo pagimdė ir šita moteris. Mes buvome drauge. Jokio svetimo nebuvo su mumis namuose, tik mes dvi buvome namuose. [19] Ir šitos moters sūnus naktį mirė, nes ji nugulė jį. [20] Vidunaktį atsikėlus, ji, tavo tarnaitei miegant, paėmė mano sūnų nuo mano šono ir jį paguldė į savo prieglobstį. [21] Man rytą atsikėlus savo sūnaus žindyti, jis pasirodė miręs. Bet man rytmetį įsižiūrėjus į jį, pasirodė, kad jis nebuvo mano sūnus, kurį buvau pagimdžiusi“. [22] Bet kita moteris tarė: „Ne, mano sūnus yra gyvasis, o tavo sūnus – mirusysis!“ Bet šita sakė: „Ne, tavo sūnus yra mirusysis,

---

[r] **3,13** G; M + per visą tavo gyvenimą

[s] **3,17** Lit. Teateinie ant manęs [, ką nemalonaus mūsų pokalbis galėtų atnešti]

o mano sūnus – gyvasis!“ Taip jos kalbėjo karaliaus akivaizdoje. [23] Karalius tarė: „Viena sako: ‚Šitas, gyvasis, yra mano sūnus, o tavo sūnus – mirusysis’, o kita sako: ‚Ne, tavo sūnus yra mirusysis, o mano sūnus – gyvasis’“. [24] Karalius toliau tarė: „Atneškite man kalaviją!“ Atnešus kalaviją karaliaus akivaizdon, [25] karalius tarė: „Perpjaukite gyvąjį kūdikį į dvi dalis ir duokite vieną pusę vienai, o kitą pusę kitai!“ [26] Tada ta moteris, kurios sūnus buvo gyvasis, tarė karaliui, nes jos motiniški jausmai sujudo dėl savo sūnaus, – ji tarė: „Kas man beatsitiktų, mano viešpatie! Duokite jai gyvąjį kūdikį ir jokiu būdu nežudykite jo!“ Bet kita sakė: „Tegul jis nepriklauso nei man, nei tau! Perpjaukite!“ [27] Tada karalius atsiliepdamas tarė: „Atiduokite anai gyvąjį kūdikį ir jokiu būdu jo nežudykite! Ji yra jo motina“. [28] Visas Izraelis išgirdo apie tą teismo sprendimą, kurį buvo padaręs karalius. Ir jie bijojo karaliaus, nes matė, kad Dievo išmintis buvo jame teismo sprendimui daryti.

Saliamono vyriausieji pareigūnai ir sričių valdytojai

4 [1] Karalius Saliamonas buvo viso Izraelio karalius, [2] ir šitie buvo jo vyriausieji pareigūnai: Sadoko sūnus Azarijas – kunigas; [3] Šišos sūnūs Elichorefas[t] ir Achijas – raštininkai: Achiludo sūnus Jehošafatas – šauklys[u]; [4] ⌜Jehojados sūnus Benajas – kariuomenės vadas⌝[v]; ⌜Sadokas ir Ebjataras – kunigai⌝[w]; [5] Natano

---

[t] **4,3** G(B): Eliafas; G(L): Eliabas

[u] **4,3** Žr. 2 Sam 8,16

[v] **4,4** ~ G(B)

[w] **4,4** Pstb. iš 2 Sam 20, 25

sūnus Azarijas – vietininkų viršininkas; Natano sūnus Zabudas[x] – karaliaus draugas; [6] Achišaras – [karaliaus] rūmų prižiūrėtojas[y], o Abdos sūnus Adoniramas – baudžiavos prižiūrėtojas. [7] Saliamonas turėjo dvylika vietininkų, valdančių visą Izraelį. Jie aprūpindavo maistu karalių ir jo namus. Kiekvienas turėjo teikti aprūpinimą po mėnesį metuose. [8] Šitie buvo jų vardai: Ben-Chūras – Efraimo kalnyne, [9] Ben-Dekeris – Makase, Šaalbime, Bėt-Šemeše ir Elon-Bėt-Chanane, [10] Ben-Chesedas – Arubote (jam priklausė Sochas ir visa Chėferio šalis), [11] Ben-Abinadabas – visame Nafat-Dore (jis buvo vedęs Saliamono dukterį Tafatą), [12] Achiludo sūnus Baana – [jo valdžios sritis buvo] Taanachas, Megidas ir visas Bėt-Šeanas, einantis palei Saretaną, žemiau Jizreelio, nuo Bėt-Šeano iki Abel-Mecholos, iki kitos Jokmeamo pusės, [13] Ben-Geberis – Ramot-Gileade (jam priklausė Menašės sūnaus Jayro palapinių stovyklos, esančios Gileade: jam priklausė Argobo sritis, esanti Bašane, šešiasdešimt didelių miestų, apmūrytų ir turinčių žalvarinius skląsčius), [14] Ido sūnus Achinadabas – Machanaime, [15] Achimaasas – Naftalyje (jis irgi buvo vedęs Saliamono dukterį – Basematą), [16] Chušajo sūnus Baana – Ašeryje ir Bealote, [17] Paruacbo sūnus Jehošafatas – Isachare, [18] Elos sūnus Šimis – Benjamine, [19] Urio sūnus Geberis – Gileado[z] šalyje, amoriečių karaliaus Sichono ir Bašano karaliaus Ogo šalyje, ir vienas vietininkas, buvusis Judo šalyje.

---

[x] **4,5** M + kunigas; ~ G(BL)

[y] **4,6** G(BL) + Joabo sūnus Eliabas – kariuomenės vadas

[z] **4,19** G(BL): Gado

[20] Judo ir Izraelio buvo daug – tiek, kiek smilčių pajūryje. Jie valgė, gėrė ir linksminosi.

Saliamono aprūpinimas maistu

5 [1] Saliamonas valdė ˹visus karalius˺[a] nuo Upės[b] ligi[c] filistinų šalies ir ligi Egipto srities. Jie duodavo duoklę ir buvo Saliamono valdiniai per visas jo gyvenimo dienas. [2] Saliamono vienos dienos maistą sudarė trisdešimt korų[d] smulkių miltų ir šešiasdešimt korų stambių miltų, [3] dešimt nupenėtų galvijų, dvidešimt galvijų iš ganyklos ir šimtas mažųjų gyvulių, neskaitant elnių, gazelių, stirninų ir nupenėtų paukščių. [4] Nes[e] jis viešpatavo visai sričiai šiapus Upės, nuo Tifsacbo ligi Gazos, visiems karaliams šiapus Upės, ir jis gyveno taikoje visuose aplinkiniuose pasieniuose. [5] Taigi Judas ir Izraelis saugiai gyveno, kiekvienas po savo vynmedžiu ir figmedžiu, nuo Dano ligi Beėr-Šebos per visą Saliamono gyvenimo laiką. [6] Saliamonas turėjo ˹keturis tūkstančius˺[f] gardų savo kovos vežimų žirgams ir dvylika tūkstančių važiuotojų[g]. [7] Tie vietininkai aprūpindavo maistu karalių Saliamoną ir visus, kuriems buvo leista prieiti prie karaliaus Saliamono stalo, – kiekvienas savo mėnesį. Jie neleisdavo, kad ko nors pritrūktų. [8] Jie taip pat atgabendavo miežių ir pašaro

---

[a]**5,1** G2, 46k ir 10, 26a; plg. 2Kron 9, 26; M: visas karalystes

[b]**5,1** T.y. Eufrato

[c]**5,1** Žr. 1 skn. pirmąją išnašą.

[d]**5,2** 1 kora - apie 364l

[e]**5,4** „Nes“ jungia 5,1 su 5,4.

[f]**5,6** 2 Kron 9, 25; G(B) 10, 26; M: keturiasdešimt tūkstančių

[g]**5,6** Arba: žirgų

žirgams ir vežimus traukiantiems arkliams į vietą, kur ⌜reikėjo⌝[h], kiekvienas jam nustatyta tvarka.

Saliamono išmintis

9 Dievas davė Saliamonui išminties, labai daug supratimo ir plataus akiračio protą tarsi jūros pakrantėje išplitusi smėlį. 10 Saliamono išmintis buvo pranašesnė už visų rytiečių išmintį ir visą Egipto išmintį. 11 Jis buvo išmintingesnis už visus žmones – už ezrachą Etaną ir už Macholio sūnus Hėmaną, Kalkolį ir Dardą. Ir jis buvo pagarsėjęs visose aplinkinėse tautose. 12 Jis ištarė tris tūkstančius patarlių, o jo giesmių buvo tūkstantis ir penkios. 13 Jis kalbėjo apie medžius, pradėdamas Lebanone sutinkamu kedru ir baigdamas iš sienos augančiu izopu. Jis kalbėjo apie žvėris, paukščius, roplius ir žuvis. 14 Iš visų tautų ateidavo Saliamono išminties pasiklausyti žmonės, siųsti[i] visų žemės karalių, kurie buvo girdėję apie jo išmintį.

Chiramas parūpina kedrų šventyklos statybai

15 Tyro karalius Chiramas siuntė savo tarnus pas Saliamoną, kai išgirdo, jog jis buvo pateptas karaliumi vietoj savo tėvo, nes Chiramas visą laiką draugavo su Dovydu.[j] 16 O Saliamonas pasiuntė Chiramui tokią žinią: 17 „Tu pats žinai, kad mano tėvas Dovydas negalėjo statyti namų VIEŠPATIES, savo Dievo, vardui dėl karo, kuriuo

---

[h] **5,8** Arba: jis (karalius ar vietininkas?) būdavo

[i] **5,14** Lit. nuo; G(B): ir [kai kurie] nuo; G(L): ir jis priimdavo dovanų iš

[j] **5,15** S + Taigi Chiramas, nusiuntęs pas Saliamoną, palinkėjo jam laimės.

jie[k] supo jį, iki VIEŠPATS juos padėjo po jo kojų padais. [18] Bet dabar VIEŠPATS, mano Dievas, man suteikė ramybę aplinkui. Nebėra nei priešininko, nei blogų aplinkybių. [19] Tad aš galvoju statyti namus VIEŠPATIES, savo Dievo, vardui, kaip kad VIEŠPATS pasakė mano tėvui Dovydui: ‚Tavo sūnus, kurį tavo vietoj pasodinsiu į tavo sostą, jis pastatys namus mano vardui'. [20] Taigi dabar įsakyk, kad man prikirstų kedrų nuo Lebanono. Mano tarnai tegul dirba su tavo tarnais, o už tavo tarnus aš tau mokėsiu tokį užmokestį, kokį tik nustatysi, nes tu pats žinai, kad tarp mūsų nėra nė vieno taip mokančio kirsti medžius, kaip sidoniečiai". [21] Kai Chiramas išgirdo Saliamono žodžius, jis labai apsidžiaugė ir tarė: „Tebūnie šiandien pagarbintas VIEŠPATS, kurs davė Dovydui išmintingą sūnų šitai didelei tautai [valdyti]!" [22] Ir Chiramas pasiuntė Dovydui tokią žinią: „⌜Gavau tavo man atsiųstą žinią⌝[l]. Aš iš savo pusės visiškai patenkinsiu tavo norą gauti kedro ir ėgliaus[m] rąstų. [23] Mano tarnai juos nuleis nuo Lebanono į jūrą, o aš juos surišiu į sielius jūroje[n] [ir nuplukdysiu] iki vietos, kurią man nurodysi. Ten aš juos išskirstysiu, o tu paskui juos parsigabensi. Bet tu iš savo pusės patenkinsi mano norą, aprūpindamas maistu mano šeimyną". [24] Taigi Chiramas parūpino Saliamonui kedro ir ėgliaus rąstų, kiek tik tas norėjo. [25] O Saliamonas davė Chiramui dvidešimt tūkstančių

---

[k]**5,17** T.y. priešai

[l]**5,22** Lit. Išgirdau, ką man atsiuntei.

[m]**5,22** T.y. Juniperus phoenicea

[n]**5,23** ~G(BL)

korų kviečių jo šeimynai maitinti ir ˹dvidešimt korų˺[o] muštinio[p] aliejaus. Tiek Saliamonas kasmet teikdavo Chiramui. [26] VIEŠPATS davė Saliamonui išminties, kaip jam buvo pažadėjęs. Viešpatavo taika tarp Chiramo ir Saliamono, ir juodu padarė sąjungą.

Saliamono baudžiauninkai

[27] Karalius Saliamonas parinko iš viso Izraelio baudžiauninkų, ir baudžiauninkų buvo trisdešimt tūkstančių vyrų. [28] Jis juos siųsdavo į Lebanoną pamainomis, kas mėnesį po dešimtį tūkstančių. Vieną mėnesį jie badavo Lebanone, o du mėnesius – namie. Adoniramas buvo baudžiauninkų viršininkas. [29] Saliamonas turėjo septyniasdešimt tūkstančių[q] naštanešių ir aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužių kalnuose, [30] neskaitant trijų tūkstančių ir trijų šimtų Saliamono vyriausių prižiūrėtojų, kuriems buvo pavestas darbas, kurie vadovavo žmonėms, atliekantiems darbą. [31] Karaliui įsakius, jie išlaužė didelius akmenis, vertingus akmenis, kad padėtų namams pamatus iš tašytų akmenų. [32] Saliamono statytojai ir Chiramo statytojai juos aptašė ir ˹padarė su briaunomis˺[r]. Taip jie paruošė rąstus ir akmenis namų statybai.

---

[o]**5,25** G: 20,000 batų. 1 Batas = 1/10 koro - apie 36,4l; 1 koras - apie 364l

[p]**5,25** T.y. iš alyvų išmušto, ne išspausto

[q]**5,29** M + nešėjų

[r]**5,32** Rk.; M: gebaliečiai

Saliamono šventykla

6 [1] Keturi šimtai aštuoniasdešimtaisiais metais po izraelių išėjimo iš Egipto šalies, Saliamono ketvirtaisiais Izraeliui karaliavimo metais, antrąjį mėnesį[s], jis pradėjo statyti namus VIEŠPAČIUI. [2] Namai, kuriuos karalius Saliamonas pastatė VIEŠPAČIUI, buvo šešiasdešimt mastų[t] ilgio, dvidešimt mastų pločio ir trisdešimt mastų aukščio. [3] Prieangis šventyklos[u] priešakyje buvo dvidešimt mastų ilgio, lygiagrečio namų pločiui, o jo plotis – dešimt mastų namų priešakyje.[v] [4] Ir jis padarė ⌜grotuotus įrėmintus langus⌝[w]. [5] Jis pastatė prie namų sienos priestatą, einantį aplink namų sienas, aplink šventyklą ir užpakalinę dalį[x], ir aplinkui įrengė šoninius aukštus. [6] Apatinis ⌜šoninis aukštas⌝[y] buvo penkių mastų pločio, vidurinis – šešių mastų pločio ir trečiasis –septynių mastų pločio, nes jis padarė namams atotraukų išviršinėje pusėje aplinkui, kad nieko nereikėtų įbesti į namų sienas. [7] Kai namai buvo statomi, jie buvo statomi iš visiškai paruoštų laužyklos akmenų, tad, juos statant, nebuvo girdėti namuose nei kūjų, nei skeltuvų, jokio geležinio

---

[s]**6,1** G(BL); M: Zivo mėnesį, tai yra antrąjį mėnesį

[t]**6,2** Hbr. ammâ - apie 55 cm

[u]**6,3** G(B); M: namų šventyklos

[v]**6,3** T.y. matuojant atstumą nuo įėjimo į prieangį iki pačios šventyklos, arba navos

[w]**6,4** Arba: langus su į lauko pusę siaurėjančiais rėmais. Hbr. posakio reikšmė neaiški.

[x]**6,5** T.y. švenčiausiąją

[y]**6,6** G(BL); M: priestatas

įrankio. 8 Įėjimas į apatinį[z] aukštą buvo dešiniajame[a] namų šone, ir ˹sraigtiniais laiptais˺[b] buvo užlipama į vidurinį, o iš vidurinio į trečiąjį [aukštą]. 9 Taigi jis statė namus ir juos užbaigė. Jis uždengė namus kedrinėmis sijomis ir lentomis. 10 Jis pastatė priestatą prie visų namų, [kiekvieną jo aukštą] penkių mastų aukščio, ir jis[c] buvo pritvirtintas prie namų kedrinėmis sijomis. 11 Paskui atėjo Saliamonui VIEŠPATIES žodis: 12 „Dėl šitų namų, kuriuos tu statai: jei elgsies pagal mano nuostatus, vykdysi mano potvarkius ir laikysies visų mano įsakymų, elgdamasis pagal juos, tau ištesėsiu savo pažadą, kurį daviau tavo tėvui Dovydui. 13 Gyvensiu tarp izraelių ir nepaliksiu savo tautos Izraelio“. 14 Taigi Saliamonas statė namus ir juos užbaigė. 15 Jis apmušė namų sienas iš vidaus kedrinėmis lentomis. Nuo namų aslos iki lubų sijų[d] jis jas apdengė iš vidaus medžiu ir išklojo namų aslą eglinėmis lentomis. 16 Dvidešimt mastų nuo namų užpakalinio šono jis pastatė [perskyrą] iš kedrinių lentų nuo aslos iki sijų, ir ˹jie buvo atskirti˺[e] viduje užpakalinei salei, visų švenčiausiajai. 17 Dar keturiasdešimt mastų [ilgio] buvo namai, tai yra šventykla, ˹užpakalinės salės priešakyje˺[f]. 18 Kedro medis dengė namus viduje:

---

[z] **6,8** GT; M: vidurinį

[a] **6,8** T.y. pietiniame

[b] **6,8** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[c] **6,10** T.y. priestatas

[d] **6,15** G(BL); M: sienų

[e] **6,16** Sk. vajibbādelū; M: ir įrengė jiems (t.y. namams)

[f] **6,17** GV. 20 skn. yra 17 skn. tąsa. 18 ir 19 skn. yra vėlesni intarpai.

kolokvintų[g] ir gėlių taurelių raižiniai. Viskas buvo iš kedro – nebuvo matyti akmens. [19] Jis įrengė užpakalinę salę namų viduje, giliausioje dalyje, kad ten padėtų VIEŠPATIES sandoros skrynią. [20] ˹Užpakalinė salė˺[h] buvo dvidešimt mastų ilgio, dvidešimt mastų pločio ir dvidešimt mastų aukščio, ir jis ją aptraukė grynu išplotu auksu. Jis padarė[i] kedrinį aukurą. [21] Saliamonas aptraukė namus iš vidaus grynu išplotu auksu ir nutiesė skersai auksines grandines priekyje užpakalinės salės, kurią jis aptraukė auksu. [22] Visus namus jis aptraukė auksu, iki visi namai buvo užbaigti. ˹Ir visą aukurą, priklausantį užpakalinei salei, jis aptraukė auksu˺[j]. [23] Jis padarė užpakalinėje salėje du kerubus iš alyvmedžio, kiekvieną dešimties mastų aukščio. [24] Penkių mastų buvo vienas kerubo sparnas ir penkių mastų kitas kerubo sparnas. Buvo dešimt mastų nuo vieno jo sparno galo iki kito jo sparno galo. [25] Dešimties mastų buvo ir antrasis kerubas. Abu kerubai turėjo tokius pat matmenis ir tokį pat pavidalą. [26] Vieno kerubo aukštis buvo dešimt mastų ir toks pat antrojo kerubo. [27] Jis pastatė kerubus giliausioje namų dalyje, ir jie[k] taip išskėtė savo[l] sparnus, jog vieno sparnas palietė vieną sieną, o kito kerubo sparnas palietė kitą sieną, ir jų sparnai susilietė namų viduryje – sparnas su sparnu. [28] Ir jis aptraukė kerubus auksu. [29] Visose namų

---

[g]**6,18** Colocyntis vulgaria

[h]**6,20** Rk.; M: Priešais užpakalinę salę

[i]**6,20** G(BL); M; aptraukė

[j]**6,22** G

[k]**6,27** G(BL): jis

[l]**6,27** G(BL); M: kerubų

sienose, viduje ir išorėje[m], jis išraižė kerubų, palmių ir gėlių taurelių [pavidalo] rėžinius. 30 O namų grindis jis išklojo auksu viduje ir išorėje. 31 Įėjimui į užpakalinę salę jis padarė dvigubas duris iš alyvmedžio. Durų rėmai susidarė iš ˹penkiašonių staktų˺[n]. 32 Dvigubosios durys buvo iš alyvmedžio. Jis išraižė kerubų, palmių ir gėlių taurelių [pavidalo] rėžinius ir juos aptraukė auksu. Jis priplojo auksą prie kerubų ir palmių. 33 Tokiu pat būdu jis padarė įėjimui į šventyklą staktas iš alyvmedžio – ˹keturšones staktas˺[o] – 34 ir dvigubas duris iš ėgliaus medžio. Abi vienerių durų sąvaros sukosi ant kengių, ir abi kitų durų sąvaros sukosi ant kengių. 35 Jis įraižė [jose] kerubus, palmes ir gėlių taureles ir [visus] aptraukė auksu, priplotu prie raižinių. 36 Jis pastatė ˹vidinį kiemą˺[p] iš trijų tašyto akmens sluoksnių ir vieno sluoksnio kedro rąstų. 37 Ketvirtaisiais metais, Zivo mėnesį, buvo padėti VIEŠPATIES namų pamatai, 38 o vienuoliktaisiais metais, Bulio mėnesį, tai yra aštuntąjį mėnesį, jis užbaigė namus su visomis jų smulkmenomis ir pagal visus jų statybos planus. Taigi jis juos statė septynerius metus.

Saliamono pastatų kompleksas

7 1 Savo paties rūmus Saliamonas statė trylika metų ir užbaigė visus savo ritmus. 2 Jis pastatė Lebanono Miško namus šimto mastų ilgio, penkiasdešimt mastų

---

[m]**6,29** T.y. užpakalinėje salėje (= visų švenčiausiojoje) ir priekinėje salėje (= šventykloje)

[n]**6,31** Arba: staktų su penkiomis atotraukomis

[o]**6,33** Arba: staktas su keturiomis atotraukomis

[p]**6,36** T.y. kiemo sieną, aptvarą

pločio ir trisdešimt mastų aukščio ant trijų[q] eilių kedrinių šulų, o nutašytos kadrinės sijos gulėjo ant šulų. [3] Viršuje namai[r] buvo apdengti kedru viršum išilginių, atsirėmusių į šulus – keturiasdešimt penkis, [kurių] penkiolika sudarė eilę. [4] Langų rėmai buvo [įdėti] trimis eilėmis, ir tris kartus[s] šviesos anga buvo ties šviesos anga. [5] Visi įėjimai ir langai[t] turėjo ˹keturkampius rėmus˺[u], ir tris kartus anga buvo ties anga. [6] Jis padarė Stulpų salę penkiasdešimt mastų ilgio ir trisdešimt mastų pločio, prieš juos salę su stulpais ir baliustradą jų priešakyje. [7] Jis padarė Sosto salę, kur teisdavo, teismo salę. Ji buvo išklota kedru nuo grindų iki lubų[v]. [8] Jo paties namai, kuriuose jis gyveno, kitame kieme, už salės, buvo tokiu pat būdu pastatyti. Ir jis padarė namus, panašius į šitą salę, Faraono dukteriai, kurią Saliamonas buvo vedęs. [9] Visi šitie [pastatai] buvo iš brangių akmenų, nutašytų pagal matus, nulygintų akmenpjūkliu iš vidaus ir iš lauko, nuo pamatų iki viršutinio sluoksnio ir iš lauko iki didžiojo kiemo. [10] Pamatai buvo iš brangių akmenų, didelių akmenų, akmenų dešimties mastų ir akmenų aštuonių mastų, [11] o viršuje gulėjo brangūs akmenys, nutašyti pagal matus, ir kedrai. [12] Didysis kiemas[w] turėjo aplinkui tris

---

[q]**7,2** G(BL); M: keturių

[r]**7,3** Lit. jie

[s]**7,4** T.y. trijose vietose arba aukštuose

[t]**7,5** G; M: staktos

[u]**7,5** Arba: rėmus su keturiomis atotraukomis

[v]**7,7** SV; M: grindų

[w]**7,12** T.y. kiemo siena, aptvaras

sluoksnius tašytų akmenų ir sluoksnį kedro rąstų, ˹kaip ir VIEŠPATIES namų vidinis kiemas ir namų prieangis˺[x].

Chiramo žalvariniai dirbiniai šventyklai

[13] Karalius Saliamonas pasiuntė ir atsigabeno iš Tyro Chiramą. [14] Jis buvo iš Naftalio genties kilusios našlės sūnus, kurio tėvas buvo tyrietis, žalvario kalvis. Jis buvo kupinas sumanumo, supratimo ir sugebėjimo atlikti bet kokį darbą iš žalvario. Atvykęs pas karalių Saliamoną, jis atliko visą jam skirtą darbą. [15] Jis nuliejo[y] du žalvarinius stulpus. Aštuoniolikos mastų buvo vieno stulpo aukštis, ir dvylikos[z] mastų siūlas apjuosė ˹jį. Jis buvo keturių pirštų storio, tuščias. Ir toks pat buvo˺[a] antrasis stulpas. [16] Jis dar padarė du kapitelius, žalvarinius liejinius, uždėti ant stulpų viršaus. Penkių mastų buvo vieno kapitelio aukštis ir penkių mastų kito kapitelio aukštis. [17] ˹Jis padarė du tinklus˺[b] (˹tinklinį dirbinį [ir] pagražinimus, grandinėlių dirbinį˺[c]) apdengti[d] kapiteliams, ˹esantiems ant stulpų viršaus˺[e]: tinklą[f] vienam kapiteliui ir tinklą[g] kitam

---

[x]**7,12** ~G(BL)

[y]**7,15** G(BL); M: supavidalino

[z]**7,15** G(BL): keturiolikos

[a]**7,15** G(BL); ~M

[b]**7,17** G(BL); ~M

[c]**7,17** ~G(BL)

[d]**7,17** G; ~M

[e]**7,17** ~G

[f]**7,17** G(BL); M: septynis

[g]**7,17** G(BL); M: septynis

kapiteliui. [18] Jis padarė ˹granatmedžio obuolių˺[h], būtent dvi eiles aplinkui ant vieno tinklo ˹apdengti kapiteliams, esantiems ant stulpų[i] viršaus˺[j], ir taip jis padarė kitam kapiteliui. [19] Kapiteliai, esantys ant stulpų viršaus, buvo lotoso[k] pavidalo dirbinys[l], keturių mastų [aukščio]. [20] [m]Buvo du šimtai granatmedžio obuolių, einančių eilėmis aplinkui ˹ant vieno ir taip pat˺[n] ant kito kapitelio. [21] Jis pastatė stulpus prie šventyklos prieangio. Jis pastatė dešinįjį stulpą ir jį pavadino Jachinu[o], paskui jis pastatė kairįjį stulpą ir jį pavadino Boazu[p]. [22] Ant stulpų viršaus buvo lotoso pavidalo dirbinys. Taip buvo baigtas stulpų darbas. [23] Paskui jis padarė nulietą baseiną[q] dešimties mastų nuo briaunos iki briaunos, apskritą aplinkui. Jis buvo penkių mastų aukščio, ir trisdešimt mastų matuoklė galėjo jį apjuosti aplinkui. [24] Kolokvintai aplink po jo briauna aprietė jį, dešimt per mastą apskriejo baseiną aplinkui. Jį liejant, kolokvintai dviem eilėmis buvo nulieti [iš vieno su juo]. [25] Jis stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į žiemius, trys atsigręžę į vakarus, trys atsigręžę į pietus ir trys atsigręžę į rytus. Baseinas laikėsi

---

[h] **7,18** 2Mss; M: stulpus

[i] **7,18** 50MssS; M: granatmedžio obuolių

[j] **7,18** ~G

[k] **7,19** Lotosas – pietų kraštų augalas su dideliais žiedais.

[l] **7,19** M + prieangyje

[m] **7,20** M + nesuprantamą žodžių grupę: Kapiteliai ant abiejų stulpų taip pat viršuje prie išgaubos, esančios šalia tinklo

[n] **7,20** S; ~M

[o] **7,21** Lit. Jis padarys tvirtą.

[p] **7,21** Lit. Jame yra stiprybė.

[q] **7,23** Lit. jūrą

ant jų viršuje, o visi jų pasturgaliai buvo atsukti į vidaus pusę. [26] Jo storis buvo per plaštaką, ir jo briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, kaip lotoso žiedas. Jame tilpo du tūkstančiai batų[r]. [27] Jis padarė dešimt žalvarinių vandenvežių stovų. Kiekvienas stovas buvo keturių mastų ilgio, keturių mastų pločio ir trijų mastų aukščio. [28] Šitokia buvo stovų[s] sandara: jie turėjo rėmtarpius, o rėmtarpiai buvo įleisti į skersinius. [29] Ant rėmtarpių, esančių tarp skersinių, buvo liūtai, jaučiai ir kerubai – ir taip pat ant skersinių. Viršuje ir apačioje liūtų bei jaučių buvo iškalinėtos sraigto pavidalo įvijos. [30] Kiekvienas stovas turėjo keturis žalvarinius tekinius ir žalvarines ašis, ir keturios buvo jo atramos[t]. Jos turėjo pasparas. Pasparos buvo prilietos po katilu, ˹šalia kiekvienos įvijos˺[u]. [31] Jo anga[v] buvo į vidaus pusę nuo pasparų[w] ir išsikišusi į viršų per mastą. Jo anga buvo apskrita, kaip kad daromas pastolis, pusantro masto. Ant jo angos irgi buvo rėžinių. Jo[x] rėmtarpiai buvo keturkampiai, ne apskriti. [32] Keturi tekiniai buvo rėmtarpių apačioje, ir tekinių laikytuvai[y] buvo iš vieno gabalo su stovu. Kiekvieno tekinio aukštis buvo pusantro masto. [33] Tekiniai buvo padaryti taip, kaip padaromas kovos vežimo tekinis. Jų laikytuvai, skryčiai,

---

[r]**7,26** 1 batas - apie 22-39 l

[s]**7,28** G(BA)S; M: stovo

[t]**7,30** T.y. kertiniai ramsčiai

[u]**7,30** Vertimas tėra bandymas išversti nesuprantamą hbr. posakį.

[v]**7,31** Lit. burna (t.y. įtaisymas katilui padėti)

[w]**7,31** Rk.; M: kapitelių

[x]**7,31** 2Mss; M: Jų

[y]**7,32** T.y. kertinių atramų apatiniai galai

stipinai ir stebulės – viskas buvo nulieta. [34] Keturios pasparos buvo prie keturių kiekvieno stovo kerčių. Iš stovo išėjo jo pasparos. [35] Stovo viršuje ėjo aplinkui pusės masto aukščio apskritas graižas. Taip pat stovo viršuje šio laikytuvai ir rėmtarpiai išėjo iš jo. [36] Jis iškalinėjo plokštėse, jo laikytuvuose ir rėmtarpiuose kerubus, liūtus ir palmes, kiek buvo tuščios vietos kiekviename, ir įvijas aplinkui. [37] Tokiu pat būdu jis padarė dešimtį stovų. Jie visi buvo vienaip nulieti, vienodo dydžio, ⌜vienokio pavidalo⌝[z]. [38] Jis padarė dešimt žalvarinių katilų. Kiekviename katile tilpo keturiasdešimt batų[a]. Kiekvienas katilas buvo keturių mastų. Kiekvienas iš dešimties stovų turėjo ant savęs[b] po katilą. [39] Jis pastatė stovus: penkis pietiniame namų šone ir penkis šiauriniame namų šone, o baseiną jis pastatė pietiniame namų šone, į pietryčius. [40] Chiramas dar padarė puodų [pelenams susemti], lopetų ir šlakstyklių Taigi Chiramas baigė dirbti visą darbą, kurį turėjo atlikti karaliui Saliamonui VIEŠPATIES namuose: [41] du stulpus ir du kapitelių rutulius, gulinčius ant stulpų viršaus, ir du tinklus apdengti abiem kapitelių rutuliams, gulintiems ant stulpų viršaus; [42] keturis šimtus granatmedžio obuolių abiem tinklams, po dvi eiles obuolių kiekvienam tinklui, apdengti abiem kapitelių rutuliams, gulintiems ant stulpų viršaus; [43] dešimt vandenvežių stovų ir dešimt katilų ant stovų; [44] vieną baseiną ir dvylika jaučių po baseinu; [45] puodus, lopetas ir šlakstykles. Visi šitie rykai, kuriuos Chiramas padarė

---

[z]**7,37** ~G

[a]**7,38** Žr. 26 skn. išnašą.

[b]**7,38** Lit. stovo

karaliui Saliamonui VIEŠPATIES namams [panaudoti], buvo iš nušveisto žalvario. [46] Jis[c] nuliejo molinėse formose Jordano apylinkėje, tarp Sukoto ir Saretano. [47] Saliamonas paliko visus rykus [nepasvertus] dėl pernelyg didelės jų daugybės. Nebuvo galima nustatyti žalvario svorio. [48] Saliamonas taip pat padarė[d] visus VIEŠPATIES namuose esančius rykus: auksinį aukurą, auksinį stalą, ant kurio gulėjo Akivaizdos duona[e]; [49] žibintus – penkis dešinėje ir penkis kairėje užpakalinės salės priešakyje – iš gryno aukso su žiedais, žiburiais ir žnyplėmis iš aukso; [50] dubenis, gnybtuvus, šlakstykles, kaušus [smilkalams] ir anglines iš gryno aukso; taip pat auksinius vyrius vidinės namų dalies durims, vedančioms į švenčiausiąją, ir namų durims, vedančioms į šventyklą. [51] Kai buvo užbaigtas visas darbas, kurį karalius[f] Saliamonas atliko VIEŠPATIES namams, Saliamonas įnešė savo tėvo Dovydo pašvęstąsias dovanas, sidabrą ir auksą, o rykus sudėjo į VIEŠPATIES namų lobynus.

Saliamonas perkelia sandoros skrynią į šventyklą

8 [1] Tuo metu Saliamonas surinko Izraelio vyresniuosius – ˹visus genčių vadus, izraelių protėvių šeimų atstovus, pas karalių Saliamoną˺[g] – į Jeruzalę[h] užgabenti VIEŠPATIES sandoros skrynios iš Dovydo miesto, tai

---

[c] **7,46** G(BL); M: Karalius

[d] **7,48** Chiramo rankomis

[e] **7,48** T.y. VIEŠATIES akivaizdoje išdėta duona

[f] **7,51** ~G(BL)

[g] **8,1** ~G

[h] **8,1** G: Sijoną

yra Sijonos. 2 Visi Izraelio vyrai susirinko pas karalių Saliamoną per šventę Ėtanimo mėnesį, tai yra septintąjį mėnesį. 3 Visiems Izraelio vyresniesiems atvykus, kunigai pakėlė skrynią. 4 Jie nešė aukštyn VIEŠPATIES skrynią, susitikimo padangtę ir visus šventuosius rykus, buvusius susitikimo[i] padangtėje. ˹Juos nešė aukštyn kunigai ir leviai˺[j]. 5 Tuo tarpu karalius ˹Saliamonas ir su juo visas Izraelio susirinkimas, susiėjęs prie jo˺[k] ties skrynia, aukojo avis ir jaučius ˹be skaičiaus˺[l]. 6 Paskui kunigai įnešė skrynią[m] į jos vietą, į namų užpakalinę salę, į švenčiausiąją, po kerubų sparnais, 7 nes kerubai laikė išskėtę abu sparnus ant skrynios vietos. Tuo būdu kerubai dengė iš viršaus skrynią ir jos nešamąsias kartis. 8 O kartys buvo tokios ilgos, jog karčių galus buvo galima matyti iš šventosios ties užpakaline sale, tačiau jų nebuvo galima matyti iš lauko. ˹Ir jos ten tebėra iki šios dienos˺[n]. 9 Skrynioje nebuvo nieko kita, kaip tik dvi akmeninės plokštės[o], kurias Mozė ten buvo įdėjęs Chorebe, kur VIEŠPATS sudarė [sandorą] su izraeliais, kai tie buvo išėję iš Egipto šalies. 10 Kunigams išėjus iš šventosios, debesis taip pripildė VIEŠPATIES namus, 11 jog kunigai dėl debesies nebegalėjo eiti tarnybos, nes VIEŠPATIES

---

[i] **8,4** G; ~M

[j] **8,4** ~G(BL)

[k] **8,5** G(B): ir visas Izraelis

[l] **8,5** G(BL); M: kurių dėl daugybės nebuvo galima skaičiuoti ir suskaičiuoti

[m] **8,6** G(BL); M: VIEŠPATIES sandoros skrynią

[n] **8,8** ~G(BL). Kai kurių egzegetų nuomone, pradžioje šitas sakinys buvo 9 skn. gale.

[o] **8,9** G + sandoros plokštės

skaistybė buvo pripildžiusi VIEŠPATIES namus. [12] Tąsyk Saliamonas tarė: „VIEŠPATS ˹sukūrė saulę danguje˺[p]. Jis pareiškė norįs gyventi tirštoje tamsoje.[q] [13] Aš tau tikrai pastačiau didingus namus, vietą tau gyventi per amžius“. ˹Tai, kaip žinoma, parašyta Giesmių knygoje˺[r].

Saliamono kalba susirinkusiai miniai

[14] Paskui, visam Izraelio susirinkimui stovint, karalius, atsukęs veidą, palaimino visą Izraelio susirinkimą [15] ir tarė: „Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris ˹savo ranka ištesėjo, ką savo burna pažadėjo mano tėvui Dovydui˺[s], sakydamas: [16] ‚Nuo tos dienos, kai išvedžiau savo tautą Izraelį iš Egipto, neišsirinkau jokio miesto iš visų Izraelio genčių statyti namams, kad ten būtų mano vardas, bet išsirinkau ˹Jeruzalę, kad ten būtų mano vardas, ir išsirinkau˺[t] Dovydą, kad jis valdytų mano tautą Izraelį’. [17] Jau mano tėvas Dovydas manė statyti namus VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, vardui. [18] Bet VIEŠPATS sakė mano tėvui Dovydui: ‚Kad tu manei statyti namus mano vardui, – gerai darei, kad tai manei. [19] Tačiau ne tu statysi namus, bet tavo sūnus, kuris išeis iš tavo strėnų, jis pastatys namus mano vardui’. [20] VIEŠPATS ištesėjo savo pažadą, kurį jis davė: aš stojau į savo tėvo Dovydo vietą ir atsisėdau į Izraelio sostą, kaip VIEŠPATS buvo

---

[p]**8,12** G(L); ~M

[q]**8,12** Prasmė: VIEŠPATS regimas ne saulėje (ji tėra jo kūrinys), bet jis neregimai apsireiškia debesų tamsoje, aptraukiančioje dangų.

[r]**8,13** G(BL); ~M

[s]**8,15** Lit. savo burna pažadėjo mano tėvui Dovydui ir savo ranka ištesėjo

[t]**8,16** G(B); plg. 2Kron 6, 6; ~M

pažadėjęs, ir pastačiau namus VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, vardui. [21] Ir ten parūpinau vietą skryniai, kurioje yra VIEŠPATIES sandora, kurią jis sudarė su mūsų protėviais, juos išvedęs iš Egipto šalies“.

Saliamono šventyklos dedikacijos malda

[22] Paskui Saliamonas atsistojo ties VIEŠPATIES aukuru viso Izraelio susirinkimo akivaizdoje, išskėtė rankas į dangų [23] ir tarė: „VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, nei aukštai danguje, nei žemai žemėje nėra tokio Dievo, kaip tu, kuris išlaikai ⌜malonės sandorą⌝[u] savo tarnams, vaikščiojantiems tavo akivaizdoje visa širdimi, [24] kuris ištesėjai savo tarnui Dovydui, mano tėvui, ką jam pažadėjai. Tikrai, pažadėjęs savo burna, įvykdei savo ranka, kaip šiandien yra įvykę. [25] Taigi dabar, VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, ištesėk savo tarnui Dovydui, ką jam esi pažadėjęs, sakydamas: ‚Tau nepristigs mano akivaizdoje nė vieno, sėdinčio Izraelio soste, jei tik tavo sūnūs žiūrės savo kelio, kad vaikščiotų mano akivaizdoje, kaip tu vaikščiojai mano akivaizdoje’. [26] Taigi dabar, Izraelio Dieve, meldžiu, tegul pasitvirtina tavo pažadas, kurį esi davęs savo tarnui Dovydui, mano tėvui! [27] Bet ar tikrai Dievas galėtų gyventi ⌜su žmonėmis⌝[v] žemėje? Štai dangus ir aukščiausiasis[w] dangus negali tavęs sutalpinti, kaip juo mažiau šitie namai, kuriuos pastačiau! [28] Tačiau atsižvelk į savo tarno maldą ir jo maldavimą, VIEŠPATIE, mano Dieve, kad klausytumeis šaukimo ir maldos, kuria

---

[u]**8,23** G(B): plg. 2Kron 6, 6; ~M

[v]**8,27** G(BL) 2Kron 6,18; ~ M

[w]**8,27** Lit. dangų

tavo tarnas šiandien meldžiasi tavo akivaizdoje, [29] kad ˹naktį ir dieną˺[x] tavo akys būtų atviros šitų namų linkui, linkui tos vietos, apie kurią pasakei: ‚Ten tebūnie mano vardas’, kad klausytumeis maldos, kuria tavo tarnas melsis šitos vietos linkui! [30] Klausykis savo tarno ir savo tautos Izraelio maldavimo[y], kai jie melsis šitos vietos linkui! Tu pats klausykis ˹savo gyvenamoje vietoje˺[z], danguje, ir išklausęs atleisk! [31] Jei kas nusidės savo artimui ir iš jo bus pareikalauta prisiekti priesaiką [, sau ištariančią prakeikimą,] ir jis atėjęs prisieks ties tavo aukuru šituose namuose , [32] tu klausykis danguje, veik ir teisk savo tarnus, pasmerkdamas kaltąjį ir uždėdamas [bausmę už] jo elgesį ant jo paties galvos, ir išteisindamas teisųjį ir jam atlygindamas pagal jo teisumą. [33] Kai tavo tauta Izraelis bus priešo sumušta dėl to, kad jie bus tau nusidėję, ir kai jie atsivers į tave, išpažins tavo vardą, melsis ir tave maldaus šituose namuose, [34] tu klausykis danguje, atleisk savo tautos Izraelio nuodėmę ir juos sugrąžink į žemę, kurią davei jų protėviams. [35] Kai dangus bus uždarytas ir nebus lietaus, nes jie bus tau nusidėję, ir kai jie melsis šitos vietos linkui, išpažins tavo vardą ir atsivers nuo savo nuodėmės dėl to, kad juos būsi nužeminęs, [36] tu klausykis danguje ir atleisk savo tarno[a] ir savo tautos Izraelio nuodėmę, nes juos pamokysi gerojo kelio, kuriuo jie turi vaikščioti, ir duok lietaus savo šaliai, kurią davei savo tautai paveldėti.

---

[x]**8,29** GS 2Kron 6, 20: dieną ir naktį

[y]**8,30** Dgl. Mss: maldos

[z]**8,30** GV; M: [jam atėjus] į tavo gyvenamąją vietą

[a]**8,36** G(BL); plg. 30 ir 52 skn.; M: tarnų

[37] Jei badas ims siausti šalyje, jei kils maras, jei užeis javų džiūtis, rūdys, skėriai, rijūnai[b], jei jos[c] priešas ją prispaus ˹kuriame nors iš jos miestų˺[d], [jei užgaus] koks nors nelaimės smūgis, kokia nors liga, [38] [jei atsiras] koks nors maldos reikalas, koks nors maldavimo reikalas, kurį kiekvienas žmogus gali turėti[e], nes kiekvienas žino, kas slegia jo širdį, ir [jei jis] išplės savo rankas šitų namų linkui, – [39] tu klausykis danguje, savo gyvenamoje vietoje, atleisk, veik ir suteik kiekvienam, ko vertas jo[f] elgesys, nes tu pažįsti jo širdį, nes tu vienas pažįsti visų žmonių širdį, [40] kad jie tavęs bijotų visą laiką, kurį jie gyvens paviršiuje žemės, kurią davei musų protėviams. [41] Taip pat svetimtaučio, kuris nėra kilęs iš tavo tautos Izraelio, kai jis ateis iš tolimo krašto dėl tavo vardo, – [42] nes jis išgirs tavo didįjį vardą, tavo stipriąją ranką ir tavo ištiestą dilbį, – kai jis ateis ir melsis šitų namų linkui, [43] tu klausykis danguje, savo gyvenamoje vietoje, ir veik, žiūrėdamas visko, ko svetimtautis tavęs šauksis, kad visos žemės tautos pažintų tavo vardą, kad tavęs bijotų, kaip tavo tauta Izraelis, ir kad žinotų, jog tavo vardu vadinami šitie namai, kuriuos pastačiau. [44] Kai tavo tauta išeis į karą prieš savo priešus[g] keliu, kuriuo tu juos pasiųsi, ir melsis VIEŠPAČIUI link miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui, [45] išgirsk danguje

---

[b]**8,37** T.y. tam tikra ropojančių skėrių ar tarakonų rūšis

[c]**8,37** T.y. tautos

[d]**8,37** GS; M: jos [miesto] vartų šalyje

[e]**8,38** M + visa tavo tauta Izraelis; ~G(BL)

[f]**8,39** G(B); M + visas

[g]**8,44** 2 MssGSV 2 Kron 6,34; M: priešą

jų maldą bei jų maldavimą ir apgink jų teises. 46 Kai jie tau nusidės, – nes nėra žmogaus, kuris nenusidėtų, – ir tu, supykęs ant jų, juos atiduosi priešui, ir kai tie, kurie juos paims nelaisvėn, nuves juos kaip belaisvius į[h] šalį, tolimą ar artimą, 47 ir jie atsiprotės šalyje, į kurią jie bus išvesti kaip belaisviai, atsivers ir tave maldaus šalyje tų, kurie bus juos paėmę į nelaisvę, sakydami: ‚Mes nusidėjome, elgėmės iškrypusiai, nusikaltome', 48 ir kai jie atsivers į tave visa širdim ir visa savo būtim šalyje savo priešų, kurie bus juos išvedę į nelaisvę, ir melsis tau link savo šalies, kurią davei jų protėviams, [link] miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui – 49 tai klausykis danguje, savo gyvenamoje vietoje, jų maldos ir maldavimo, apgink jų teises, 50 atleisk savo žmonėms, kurie bus tau nusidėję, visus jų maištavimus, kuriais jie bus maištavę prieš tave, ir duok jiems rasti pasigailėjimą akivaizdoje tų, kurie juos bus išvedę į nelaisvę, kad tie jų pasigailėtų, 51 nes jie yra tavo tauta ir tavo veldinys – jie, kuriuos išvedei iš Egipto, iš geležies lydkrosnės vidurio. 52 Tebūnie tavo akys atviros tavo tarno maldavimui ir tavo tautos Izraelio maldavimui, kad juos išklausytum, kada tik jie šauksis tavęs, 53 nes tu juos išskyrei sau veldiniu iš visų žemės tautų, kaip kad pareiškei per savo tarną Mozę, išvesdamas mūsų protėvius iš Egipto, o Viešpatie Jahve!“

Saliamonas palaimina susirinkusią tautą

54 Kai Saliamonas baigė melsti VIEŠPAČIUI visą šitą maldą ir maldavimą, jis atsikėlė nuo VIEŠPATIES aukuro priekio, kur jis klūpėjo ant kelių su išskėstomis

---

[h] **8,46** M + priešo; ~G(BL)

rankomis į dangų, [55] ir atsistojęs garsiu balsu palaimino visą Izraelio susirinkimą, sakydamas: [56] „Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, kuris davė atilsį save tautai Izraeliui visiškai taip, kaip buvo pažadėjęs! Neliko netesėtas nė vienas žodis iš viso jo gerojo pažado, kurį jis davė per savo tarną Mozę. [57] VIEŠPATS, mūsų Dievas, tebūnie su mumis, kaip jis buvo su mūsų protėviais! Tegul jis nepalieka ir neapleidžia mūsų, [58] tegul mūsų širdį palenkia į save, kad vaikščiotume visais jo keliais, laikytumės jo įsakymų, nuostatų ir potvarkių, kuriuos jis įsakė mūsų protėviams. [59] Tebūnie šitie mano žodžiai, kuriais maldavau VIEŠPATIES akivaizdoje, artimi VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, dieną ir naktį, kad jis apgintų savo tarno ir savo tautos Izraelio teises, ˹kaip to reikia dieną iš dienos˺[i], [60] idant visos žemės tautos žinotų, jog VIEŠPATS yra Dievas ir nėra kito! [61] O jūsų[j] širdis tebūnie visiškai atsidavusi VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, kad elgtumėtės pagal jo nuostatus ir laikytumėtės jo įsakymų, kaip šiandien“.

Saliamonas aukoja daugybę aukų

[62] Paskui karalius ir su juo visas Izraelis aukojo pjaunamąsias aukas VIEŠPATIES akivaizdoje. [63] Saliamonas aukojo bendrystės aukas[k] VIEŠPAČIUI – dvidešimt du tūkstančius jaučių ir šimtą dvidešimt tūkstančių avių. Taip karalius ir visi izraeliai pašventino VIEŠPATIES namus. [64] Tą dieną karalius pašventino

---

[i] **8,59** Lit. dienos reikalą jo dieną

[j] **8,61** G(BL): mūsų

[k] **8,63** M + kurias jis aukojo ; ~S 2 Kron 7, 5

vidurį kiemo, esantį ties VIEŠPATIES namais, nes ten jis turėjo aukoti deginamąsias bei javienių aukas ir bendrystės aukų taukus, kadangi žalvarinis aukuras, esantis VIEŠPATIES akivaizdoje, buvo per mažas, kad būtų galėjęs sutalpinti deginamąsias bei javienių aukas ir bendrystės aukų taukus. [65] Taigi Saliamonas ir su juo visas Izraelis – didžiulis susirinkimas [, susiėjęs iš visų sričių, einančių] nuo Lebo-Chamato[l] ligi Egipto upelio – šventė šventę VIEŠPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje, ˹namuose, kuriuos jis buvo pastatęs, valgydamas, gerdamas ir linksmindamasis VIEŠPATIES, mūsų Dievo, akivaizdoje˺[m] septynias dienas[n]. [66] O aštuntąją dieną jis paleido žmones. Jie palinkėjo karaliui laimės ir nuėjo į savo palapines linksmi ir gerai nusiteikę dėl viso gero, kurį VIEŠPATS buvo padaręs savo tarnui Dovydui ir savo tautai Izraeliui.

VIEŠPATS vėl pasirodo Saliamonui

9 [1] Saliamonui baigus statyti VIEŠPATIES namus, karaliaus rūmus ir [padarius] visus Saliamono geidžiamus daiktus, kuriuos jis norėjo padaryti, [2] VIEŠPATS antrą kartą pasirodė Saliamonui, kaip jam buvo pasirodęs Gibeone. [3] Ir VIEŠPATS jam tarė: „Aš girdėjau tavo maldą ir maldavimą, kurį maldaudamas išsakei mano akivaizdoje. Aš pašventinau šituos namus, kuriuos pastatei, kad ten įamžinčiau savo vardą. Mano akys ir mano širdis bus ten visą laiką. [4] O dėl tavęs, jei

---

[l] **8,65** Arba: įėjimo į Chamatą

[m] **8,65** G(BL); ~M

[n] **8,65** M + iš 2Kron 7,9: ir [dar kitas] septynias dienas – keturiolika dienų; ~G

vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, su tikra širdim ir tiesumu, elgdamasis visiškai taip, kaip tau įsakiau, ir laikysies mano nuostatų ir potvarkių, [5] aš patvirtinsiu visam laikui tavo karališkosios Izraelio valdžios sostą kaip pažadėjau tavo tėvui Dovydui, sakydamas: ‚Tau nė vieno nepristigs Izraelio soste’. [6] Bet[o] jei iš tikrųjų jūs patys ar jūsų sūnūs nusigręšite nuo manęs ir nesilaikysite mano įsakymų bei mano nuostatų, kariuos jums pateikiau, ir nuėję tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite, [7] aš išnaikinsiu Izraelį nuo paviršiaus žemės, kurią jiems daviau, o namus, kuriuos pašventinau savo vardui, ⌜numesiu šalin⌝[p] iš savo akivaizdos. Tada Izraelis taps priežodžiu ir pajuokos žodžiu visose tautose. [8] O šitie namai ⌜pavirs griuvėsių krūva⌝[q]. Kiekvienas praeinantis pro juos baisėsis ir švilpaus. Kai žmonės paklaus: ‚Kodėl VIEŠPATS taip padarė šitai šaliai ir šitiems namams?’, [9] bus atsakyta: ‚Todėl, kad jie paliko VIEŠPATĮ, savo Dievą, kuris išvedė jų protėvius iš Egipto šalies, ir, įsikibę į kitus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo. Todėl VIEŠPATS užvedė ant jų visą šitą nelaimę’“.

Saliamonas perleidžia 20 miestų Chiramui

[10] Pasibaigus dvidešimčiai metų, per kuriuos Saliamonas pastatė VIEŠPATS namus ir karaliaus rūmus, – [11] Tyro karalius Chiramas buvo padėjęs Saliamonui kedro bei ėgliaus medžiais ir auksu, kiek tik tas norėjo, – tąsyk karalius Saliamonas davė Chiramui dvidešimt miestų

---

[o]**9,6** 2MssGSV; ~M

[p]**9,7** GTV 2Kron 7, 20; M: pasiųsiu

[q]**9,8** LatST; M: bus iškilnūs

Galilo šalyje. [12] Bet Chiramui išėjus iš Tyro apžiūrėti miestų, jie jam nekrito į akis. [13] Ir jis tarė: „Kas gi yra šitie miestai, kuriuos man davei, mano broli?“ Tad jis juos pavadino Kabulo[r] šalimi [, ir jie taip vadinasi] iki šios dienos. [14] Tačiau Chiramas pasiuntė karaliui šimtą dvidešimt talentų[s] aukso.

Saliamono statybiniai darbai ir baudžiauninkai

[15] Toks buvo dalykas su baudžiava, kurią įvedė karalius Saliamonas, norėdamas statyti VIEŠPATIES namus, savo paties rūmus, Milą, Jeruzalės sieną, Chasorą, Megidą, Gezerį – [16] Egipto karalius Faraonas buvo atžygiavęs, paėmęs Gezerį, jį sudeginęs, išžudęs kanaaniečius, gyvenančius mieste, ir jį atidavęs kaip kraitį savo dukteriai, Saliamono žmonai, [17] bet Saliamonas atstatė Gezerį, – Žemutinįjį Bėt-Choroną, [18] Baalatą ir Tamarą[t] dykumoje, . . .[u] šalyje, [19] visus sandėlių miestus, kurie priklausė Saliamonui, kovos vežimų miestus, žirgų miestus ir [apskritai] visus Saliamono geidžiamus pastatus, kuriuos jis užsigeidė statyti Jeruzalėje, Lebanone ir visoje savo valdžios srityje. [20] Visus žmones, išlikusius iš amoriečių, chitiečių, perizų, chivų ir jebusiečių, kurie nėra izraelių kilmės, – [21] jų palikuonis, kurie po jų dar buvo išlikę šalyje, nes izraeliai neįstengė jų visiškai sunaikinti, – tuos Saliamonas ėmė į baudžiauninkus [, ir tokie jie pasiliko] iki šios dienos. [22] Bet iš izraelių

---

[r] **9,13** Lit. kaip niekas (t.y. niekaverte šalimi)

[s] **9,14** 1 talentas = 35-40 kg

[t] **9,18** KG(B); QKronG(L)STV: Tadmorą

[u] **9,18** Išleistas šalies pavadinimas – turbūt žodis „Judo“.

Saliamonas nė vieno nepadarė vergu. Bet jie buvo kareiviai, jo pareigūnai, jo vadai, jo kovos vežimų tretieji, jo kovos vežimų komanduotojai ir jo raiteliai. [23] Šitie buvo vyriausieji vietininkai, kurie prižiūrėjo Saliamono darbą: penki šimtai penkios dešimtys, vadovaujantys žmonėms, atliekantiems darbą. [24] Tąsyk, kai tik Faraono duktė persikėlė iš Dovydo miesto į savo namus, kuriuos jis jai pastatė, jis statė Milą[v].

Saliamono metinės aukos ir prekybos laivynas

[25] Tris kartus metuose Saliamonas aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas ant aukuro, kurį buvo pastatęs VIEŠPAČIUI, ir dūmais paleido ˹savo ugnies aukas˺[w] VIEŠPATIES akivaizdoje. Taigi jis užbaigė namus. [26] Karalius Saliamonas statė laivus Esjon-Geberyje, esančiame prie Ėloto, Nendrių jūros pakrantėje, Edomo šalyje. [27] O Chiramas pasiuntė savo tarnus laivininkus, prityrusius jūroje, [plaukioti] laivais drauge su Saliamono tarnais. [28] Nuplaukę į Ofyrą, jie iš ten parvežė keturis šimtus dvidešimt talentų aukso ir jį atgabeno pas karalių Saliamoną.

---

[v] **9,24** Lit. Tai, kas pripildo (t.y. žemėmis užpiltas kalvos šlaitas tvirtovės sienai sutvirtinti tarp Dovydo miesto ir šventyklos komplekso)

[w] **9,25** Rk.; M: su juo, kuris

Šebos karalienė aplanko Saliamoną

10 [1] Šebos karalienė, išgirdusi garsą apie Saliamoną[x], atvyko jo išmėginti mįslingais klausimais. [2] Ji atvyko į Jeruzalę su labai dideliu karavanu: [su] kupranugariais, nešančiais balzamą, labai daug aukso ir brangių akmenų. Atvykusi pas Saliamoną, ji kalbėjosi su juo apie viską, ką turėjo galvoje. [3] O Saliamonas jai atsakė į visus jos klausimus. Nieko nebuvo paslėpta karaliui, ko jis nebūtų galėjęs jai paaiškinti. [4] Kai Šebos karalienė pamatė visą Saliamono išmintį ir namus, kuriuos jis buvo pastatęs, [5] jo stalo valgius, jo pareigūnų sėdimąją tvarką, jo tarnų patarnavimą, jų[y] drabužius, jo gėrimus[z] ir jo deginamąsias aukas, kurias jis aukojo VIEŠPATIES namuose, ji, netekusi žado, [6] tarė karaliui: „Pranešimas, kurį girdėjau savo šalyje apie tavo žodžius ir apie tavo išmintį, buvo tikras! [7] Bet netikėjau pranešimais, iki atvykau ir savo akimis pamačiau. Pasirodo, kad nė pusės man nebuvo pranešta. Išmintimi ir gerove tu viršiji gandą, kurį girdėjau. [8] ˹Laimingos tavo žmonos˺[a]! Laimingi šitie tavo pareigūnai, kurie nuolat stovi tavo akivaizdoje ir klausosi tavo išminties! [9] Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris taip pamėgo tave, jog pasodino tave į Izraelio sostą! Kadangi VIEŠPATS mylėjo Izraelį per amžius, jis tave įstatė karaliumi, kad vykdytum, kas

---

[x]**10,1** M + VIEŠPATIES vardui; ~T 2Kron 9, 1. Spėjama, kad tie žodžiai čia pateko iš 10, 4 skn. galo. Kiti mano, kad čia išleista: ir garsą apie namus, kuriuos Saliamonas pastatė VIEŠPATIES vardui

[y]**10,5** G: jo

[z]**10,5** Arba: vyno pilstytojus

[a]**10,8** GS; M: Laimingi tavo vyrai!

teisu ir teisinga“. [10] Paskui ji padovanojo karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso, labai daug balzamo ir brangiųjų akmenų. Niekad nebebuvo atgabenta tiek daug balzamo, kiek Šebos karalienė padovanojo karaliui Saliamonui. [11] Be to, Chiramo laivai, kurie vežė auksą iš Ofyro, pargabeno[b] labai daug almugo medžių ir brangiųjų akmenų. [12] Karalius padarė iš almugo medžių turėklus[c] VIEŠPATIES namams ir karaliaus namams, taip pat lyras ir arfas giesmininkams. Tiek almugo medžių nėra buvę daugiau įvežta ir matyta iki šios dienos. [13] Karalius Saliamonas padovanojo Šebos karalienei viską, ko ji norėjo, ko ji prašė, be to, ką jis jau buvo jai dovanojęs iš karališko[d] dosnumo. Paskui apsisukusi ji vyko į savo šalį – ji pati ir jos tarnai.

Saliamono turtai ir karinės pajėgos

[14] Auksas, kuris įplaukdavo Saliamonui per vienerius metus, svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis aukso talentus, [15] neskaitant ˹mokesčių, imamų iš keliaujančių pirklių˺[e], ir prekiautojų, visų Arabijos karalių ir šalies sričių valdytojų prekybinio pelno, [16] Karalius Saliamonas padarė du šimtus didžiųjų skydų iš ploto aukso – šešiais šimtais [šekelių] aukso[f] jis aptraukė kiekvieną skydą – [17] ir tris šimtus mažųjų skydų iš ploto aukso – trimis

---

[b] **10,11** M + iš Ofyro; ~G(BL) 2Kron 9,10

[c] **10,12** S: papuošalus. Architektūrinis neišaiškintos reikšmės terminas.

[d] **10,13** SV; M: karaliaus Saliamono

[e] **10,15** Rk.; M: žvalgų vyrų

[f] **10,16** 1 aukso šekelis svėrė apie 16,37g.

minomis[g] aukso jis aptraukė kiekvieną skydą, – ir karalius juos sudėjo Lebanono Miško namuose. [18] Karalius padarė didžiulį sostą iš dramblio kaulo ir jį aptraukė grynu auksu. [19] Sostas turėjo šešis laiptus, ir sostas turėjo riestą viršų savo atkaltėje. Rankų atramos buvo vienoje ir kitoje sėdimosios vietos pusėje. Du liūtai stovėjo šalia tų atramų, [20] ir dvylika liūtų[h] stovėjo ant šešių laiptų, [po šešis] kiekvienoje pusėje. Nieko tokio nėra buvę padaryta jokiai karalystei. [21] Visi Saliamono geriamieji indai buvo auksiniai, ir visi Lebanono Miško namų indai buvo iš gryno aukso. Nieko nebuvo iš sidabro: Saliamono dienomis jis buvo laikomas nieku. [22] Mat karalius turėjo jūroje Taršišo stiliaus laivyną drauge su Chiramo laivynu. Kartą per trejus metus parplaukdavo Taršišo stiliaus laivai, vežini auksu ir sidabru, dramblio iltimis, beždžionėmis ir babūnais[i]. [23] Karalius Saliamonas pralenkė visus žemės karalius turtais ir išmintimi. [24] Ir visas pasaulis ieškojo audiencijos pas Saliamoną, norėdamas pasiklausyti jo išminties, kurią Dievas buvo jam įdiegęs į širdį. [25] Kiekvienas iš jų atnešdavo savo dovaną: sidabrinių ir auksinių indų, apklotų, ginklų, balzamo, žirgų ir asilėnų – kiek kasmet skirta. [26] Saliamonas, surinkęs kovos vežimus ir žirgus, turėjo tūkstantį keturis šimtus vežimų ir dvylika tūkstančių žirgų, kuriuos jis pastatė vežimams skirtuose miestuose ir pas karalių Jeruzalėje. [27] Karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo tiek sidabro, kiek akmenų, ir tiek kedrų, kiek

---

[g]**10,17** 1 aukso mina svėrė apie 816,6g.

[h]**10,20** M + ten; ~G(BL)S

[i]**10,22** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

Šefeloje[j] augančių sikomorų. 28 Saliamono žirgai būdavo importuojami iš Musrio[k] ir Kevės. Karaliaus pirkliai jų gaudavo iš Kevės už tam tikrą kainą. 29 Iš Musrio importuojamas vežimas atsieidavo ˹šeši šimtai˺[l] [šekelių] sidabro, o žirgas – ˹šimtas penkiasdešimt˺[m]. Taip pat per juos jie būdavo eksportuojami visiems chitiečių karaliams ir Aramo karaliams.

Saliamono stabmeldės žmonos ir jų įtaka

11 1 Karalius Saliamonas mylėjo daug svetimtaučių moterų šalia Faraono dukters: moabietes, amonietes, edomietes, sidonietes, chitietes – 2 [moteris] iš tautų, apie kurias VIEŠPATS buvo pasakęs izraeliams: „Nesusidėkite su jomis ir jos tenesusideda su jumis! Jos tikrai palenks jūsų širdį sekti paskui jų dievus“. Prie jų Saliamonas prisirišo su meile. 3 Jis turėjo septynis šimtus karaliaus žmonų ir tris šimtus sugulovių, ir jo žmonos palenkė jo širdį. 4 Kai Saliamonas paseno, jo žmonos palenkė jo širdį sekti paskui kitus dievus. Ir jo širdis nebebuvo atsidavusi VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip jo tėvo Dovydo širdis. 5 Saliamonas nusekė paskui sidoniečių deivę Astartę ir amoniečių bjaurybę[n] Milkomą. 6 Taigi Saliamonas darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir visiškai nebesekė paskui VIEŠPATĮ, kaip jo tėvas Dovydas. 7 Tuo metu Saliamonas

---

[j] **10,27** T.y. žemumoje, esančioje į vakarus nuo Judo kalnų

[k] **10,28** Rk.; M: Egipto

[l] **10,29** G(BL): šimtas

[m] **10,29** G(BL): penkiasdešimt

[n] **11,5** T.y. dievą

pastatė alką Moabo bjaurybei Chemošui į rytus nuo Jeruzalės stovinčiame kalne ir amoniečių bjaurybei Milkomui[o]. [8] Ir taip jis padarė visoms savo svetimtautėms žmonoms, kurios norėjo smilkyti ir aukoti savo dievams. [9] VIEŠPATS užsirūstino ant Saliamono dėl to, kad jis buvo nukreipęs širdį nuo VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, kuris du kartus jam buvo pasirodęs [10] ir jam kaip tik tai įsakęs, kad neitų paskui kitus dievus. Bet jis nesilaikė to, ką VIEŠPATS buvo įsakęs. [11] Tad VIEŠPATS tarė Saliamonui: „Kadangi tu tai įsigalvojai ir nesilaikei mano sandoros bei mano nuostatų, kuriuos tau įsakiau, tai aš plėšte išplėšiu iš tavęs karalystę ir ją atiduosiu tavo tarnui. [12] Tačiau, tau gyvam esant, to nepadarysiu dėl tavo tėvo Dovydo. Iš tavo sūnaus rankos ją išplėšiu. [13] Betgi visos karalystės neišplėšiu. Vieną gentį duosiu tavo sūnui dėl mano tarno Dovydo ir dėl Jeruzalės, kurią išsirinkau“.

Saliamono priešininkai: Hadadas, Rezonas ir Jerobeamas

[14] VIEŠPATS prikėlė Saliamonui priešininką, edomietį Hadadą. Jis buvo kilęs iš Edomo karaliaus giminės. [15] Kai Dovydas naikino[p] Edomą, kai kariuomenės vadas Joabas nužygiavo užmuštųjų laidoti ir žudė visus Edomo vyrus – [16] mat šešis mėnesius ten išbuvo Joabas su visu Izraeliu, kol išnaikino visus Edomo vyrus, – [17] Hadadas, jis pats ir kai kurie vyrai edomiečiai iš jo tėvo tarnų, pabėgo, norėdami patekti į Egiptą. O Hadadas tebebuvo jaunas vaikinas. [18] Pakilę iš Midjano, jie atvyko į Paraną. Paskui,

---

[o]**11,7** G(L)S; M: Molechui

[p]**11,15** G(BL)S; M: buvo

paėmę su savim vyrų ⸢iš Parano⸣[q], jie atvyko ⸢į Egiptą⸣[r], pas Egipto karalių Faraoną. Tas jam davė namus, paskyrė jam maistą ir jam davė žemės. [19] Hadadas įsigijo tokį didelį Faraono palankumą, jog šis jam davė į žmonas savo paties žmonos, karalienės Tachpenesos, seserį. [20] Tachpenesos sesuo jam pagimdė jo sūnų Genubatą, ir Tachpenesa jį nujunkė Faraono rūmuose. Paskui Genubatas gyveno Faraono rūmuose tarp Faraono sūnų. [21] O kai Hadadas išgirdo Egipte, kad Dovydas atsigulęs prie savo tėvų ir kad kariuomenės vadas Joabas miręs, Hadadas tarė Faraonui: „Paleisk mane, kad galėčiau eiti į savo šalį!“ [22] Bet Faraonas jį paklausė: „Ko tau trūksta pas mane, kad tu dabar nori[s] eiti savo šalį?“ O jis atsakė: „Nieko. Bet visokiu būdu paleisk mane!“ [23] Dievas jam prikėlė priešininku Eljados sūnų Rezoną, kuris buvo pabėgęs nuo Sobos karaliaus Hadadezerio, savo valdovo. [24] Surinkęs aplink save vyrų, jis tapo partizanų būrio vadu, ⸢kai Dovydas juos[t] žudė⸣[u]. Jie atėjo į Damaską ir apsigyveno jame. Ir jis[v] karaliavo Damaske. [25] Jis buvo Izraelio priešininkas per visas Saliamono dienas, ⸢pridėdamas prie Hadado padarytos žalos⸣[w]. Jis bjaurėjosi Izraeliu ir karaliavo Aramui. [26] Nebato sūnus Jerobeamas, efraimas iš Seredos – jo motina buvo vardu

---

[q]**11,18** ~G(BL)

[r]**11,18** ~G(BL)

[s]**11,22** Lit. ieškai

[t]**11,24** T.y. Hadadezerio kareivius

[u]**11,24** ~G(BL)

[v]**11,24** G(L); M: jie

[w]**11,25** Turbūt i tekstą patekusi pakraštinė pastaba.

Seruja, našlė, – Saliamono pareigūnas, pakėlė ranką prieš karalių. [27] Ta buvo priežastis, dėl kurios jis pakėlė ranką prieš karalių: Saliamonas statė Milą. Jis taisė savo tėvo Dovydo miesto spragą. [28] O tas vyras Jerobeamas buvo pajėgus vyras. Saliamonas, pamatęs, kad tas vaikinas sugebėjo atlikti darbą, jam pavedė visą Juozapo namų baudžiavos[x] priežiūrą. [29] Tuo metu, Jerobeamui išėjus iš Jeruzalės, jį sutiko kelyje šilonietis pranašas Achijas ⌜ir jį pavedė šalin nuo kelio⌝[y]. Jis[z] buvo apsisiautęs nauju apsiaustu. Kai juodu vienu buvo lauke, [30] Achijas, nutvėręs naująjį apsiaustą, kuriuo buvo apsisiautęs, jį sudraskė į dvylika gabalų [31] ir tarė Jerobeamui: „Pasiimk dešimtį gabalų, nes taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Štai aš rengiuosi išplėšti karalystę iš Saliamono rankos ir noriu tau atiduoti dešimtį genčių – [32] tik viena gentis turi jam pasilikti dėl mano tarno Dovydo ir dėl Jeruzalės, miesto, kurį išsirinkau iš visų Izraelio genčių, – [33] dėl to, kad jis[a] paliko mane ir garbino sidoniečių deivę Astartę, Moabo dievą Chemošą bei amoniečių dievą Milkomą ir nevaikščiojo mano keliais, kad vykdytų, kas tiesu mano akyse, mano nuostatus ir potvarkius, kaip jo tėvas Dovydas. [34] Tačiau neatimsiu iš jo rankos visos karalystės, bet jį paliksiu kunigaikščiu, kol jis bus gyvas, dėl mano tarno Dovydo, kurį išsirinkau, kuris laikėsi mano įsakymų ir nuostatų. [35] Bet atimsiu karalystę iš jo sūnaus rankos ir ją tau atiduosiu – dešimtį genčių. [36] O jo

---

[x]**11,28** Arba: naštų nešimo

[y]**11,29** G; ~M

[z]**11,29** T.y. Achijas

[a]**11,33** T.y. Saliamonas

sūnui teduosiu vieną gentį, kad visą laiką mano tarnas Dovydas turėtų žiburį mano akivaizdoje, Jeruzalėje, mieste, kurį išsirinkau, norėdamas ten padėti savo vardą. [37] Taigi tave paimsiu, kad karaliautum viskam, ko geidžia tavo siela, ir būtum Izraelio karalius. [38] Jei klausysi visko, ką tau įsakysiu, vaikščiosi mano keliais ir darysi, kas tiesu mano akyse, laikydamasis mano nuostatų ir įsakymų, kaip kad darė mano tarnas Dovydas, – aš būsiu su tavim ir tau įkursiu ˹pastovią dinastiją˺[b], kaip įkūriau Dovydui. ˹Tau duosiu Izraelį [39] ir dėl to nužeminsiu Dovydo palikuonis, tačiau ne visą laiką˺[c]'". [40] Tad Saliamonas siekė nužudyti Jerobeamą, bet Jerobeamas pakilęs pabėgo į Egiptą pas Egipto karalių Šišaką ir pasiliko Egipte iki Saliamono mirties. [41] Likusioji Saliamono istorija, viskas, ką jis nuveikė, ir jo išmintis – tai juk aprašyta Saliamono Kronikos knygoje. [42] Laiko, kuriuo Saliamonas karaliavo visam Izraeliui Jeruzalėje, buvo keturiasdešimt metų. [43] Pagaliau Saliamonas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas savo tėvo Dovydo mieste, o jo vietoje karaliavo jo sūnus Rechabeamas.

IZRAELIO IR JUDO KARALYSČIŲ ISTORIJA IKI IZRAELIO ŽLUGIMO (1 Kar 12–2 Kar 17)

Šiaurinės Izraelio gentys sukyla prieš Rechabeamą

12 [1] Rechabeamas nuvyko į Šechemą, nes į Šechemą buvo suėjęs visas Izraelis, kad jį padarytų karaliumi. [2] Kai tik Nebato sūnus Jerobeamas išgirdo

---

[b] **11,38** Lit. pastovius namus

[c] **11,39** ~G

apie tai – jis tebebuvo Egipte, kur buvo pabėgęs nuo karaliaus Saliamono, – Jerobeamas ˹sugrįžo iš Egipto˺[d]. [3] Jie pasiuntė ir pasišaukė jį. Jerobeamas ir visas Izraelio susirinkimas atvyko ir kalbėjo Rechabeamui: [4] „Tavo tėvas padarė mūsų jungą kietą. Bet tu dabar palengvink savo tėvo kietą baudžiavą ir jo sunkų jungą, kurį jis mums uždėjo. Tada mes būsime tavo valdiniais“. [5] Jis jiems tarė: „Eikite trims dienoms, paskui sugrįžkite pas mane!“ Taigi žmonės nuėjo. [6] Karalius Rechabeamas tarėsi su senaisiais, kurie buvo ėję tarnybą jo tėvui Saliamonui, kai šis tebebuvo gyvas, ir paklausė: „Kaip jūs patariate atsakyti šitai tautai?“ [7] Tie jam kalbėjo: „Jei šiandien ˹paklausysi šitų žmonių˺[e], jiems būsi nuolaidus, juos išklausysi ir jiems kalbėsi palankius žodžius, jie visados bus tavo valdiniai“. [8] Bet jis atmetė senųjų patarimą, kurį jie buvo davę, ir tarėsi su jaunaisiais, kurie buvo užaugę su juo, kurie ėjo jam tarnybą. [9] Jis jų paklausė: „Ką jūs mums[f] patariate atsakyti šitiems žmonėms, kurie man kalbėjo: ‚Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo tėvas’?“ [10] Jaunieji, kurie buvo užaugę su juo, jam kalbėjo: „Taip sakyk šitiems žmonėms, kurie tau kalbėjo: ‚Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, bet tu jį mums palengvink’ – taip jiems kalbėk: ‚Mano mažasis pirštas yra storesnis už mano tėvo strėnas. [11] Taigi dabar: mano tėvas jums uždėjo sunkų jungą, o aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesnį. Mano tėvas jus plakė botagais, o

---

[d] **12,2** G(A)S(h)V 2Kron 10, 2; M: pasiliko Egipte

[e] **12,7** Lit. pasidarysi šitų žmonių tarnas

[f] **12,9** GSV: man

aš jus plaksiu ˹dygliuotais rimbais˺[g]’“. [12] Kai trečiąją dieną Jerobeamas ir visa tauta atėjo pas Rechabeamą, kaip karalius buvo pasakęs: „Sugrįžkite pas mane trečiąją dieną“, [13] karalius davė tautai šiurkštų atsakymą, atmesdamas senųjų patarimą, kurį jie buvo jam davę. [14] Ir jis jiems kalbėjo, kaip buvo patarę jaunieji: „Mano tėvas padarė jūsų jungą sunkų, o aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesnį. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš jus plaksiu dygliuotais rimbais!“ [15] Taigi karalius nepaklausė tautos, nes tai buvo VIEŠPATIES lemta permaina, kad jis ištesėtų savo žodį, kurį VIEŠPATS buvo ištaręs per šilonietį Achiją Nebato sūnui Jerobeamui. [16] Kai visas Izraelis pamatė, jog karalius nenorėjo jų klausyti, žmonės atsakė karaliui: „Kokią gi dalį mes turime Dovyde? Mes neturime veldinio Jišajo sūnuje. Į savo palapines, Izraeli! Dabar žiūrėk savo namų, Dovyde!“ Ir Izraelis nuėjo į savo palapines. [17] O Rechabeamas karaliavo izraeliams, gyvenantiems Judo miestuose. [18] Kai karalius Rechabeamas pasiuntė Adoniramą[h], baudžiauninkų prižiūrėtoją, visas Izraelis ˹jį užmušė akmenimis˺[i], o karaliui Rechabeamui vargais negalais pavyko užšokti ant vežimo ir pabėgti į Jeruzalę. [19] Taigi Izraelis sukilo prieš Dovydo namus [, ir toks jis tebėra] iki šios dienos. [20] Kai visas Izraelis išgirdo, kad Jerobeamas pargrįžęs, jie nusiuntę pasišaukė jį į susirinkimą ir padarė viso Izraelio karaliumi. Niekas ˹nebeliko ištikimas Dovydo namams˺[j],

---

[g] **12,11** Lit. skorpionais

[h] **12,18** GS 4,6; 5,28; M: Adoramą

[i] **12,18** Lit. metė akmenis į jį, ir jis mirė

[j] **12,20** Lit. nebesekė paskui Dovydo namus

tik viena Judo gentis. [21] Parvykęs į Jeruzalę, Rechabeamas sutelkė visus Judo namus ir Benjamino gentį, šimtą aštuoniasdešimt tūkstančių rinktinių kovotojų, kariauti su Izraelio namais Saliamono sūnaus Rechabeamo karalystei atgauti. [22] Bet šitoks Dievo žodis pasigirdo Dievo vyrui Šemajui: [23] „Sakyk Saliamono sūnui Rechabeamui, Judo karaliui, visiems Judo namams, Benjaminui ir likusiai tautai: [24] Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Nežygiuokite aukštyn ir nekariaukite su savo broliais izraeliais! Kiekvienas grįžkite į savo namus, nes tas dalykas yra nuo manęs!'“ Taigi jie paklausė VIEŠPATIES žodžio ir pargrįžo, kaip VIEŠPATS buvo paliepęs.

Jerobeamo įvestos kulto naujovės

[25] Jerobeamas sutvirtino Šecbemą Efraimo kalnuose ir ten apsigyveno. Iš ten išėjęs, jis sutvirtino Penuelį. [26] Jerobeamas ˹sau galvojo˺[k]: „Dabar karaliaus valdžia vėl atiteks Dovydo namams. [27] Jei šita tauta eis aukoti aukų VIEŠPATIES namuose Jeruzalėje, šitos tautos širdis atsigręš į jų valdovą, į Judo karalių Rechabeamą. Jie nužudys mane ˹ir sugrįš pas Judo karalių Rechabeamą˺[l]. [28] Tad pasitaręs karalius padarė du auksinius veršius ir žmonėms[m] tarė: „Gana jums eiti aukštyn į Jeruzalę! Štai, Izraeli, tavo dievai, kurie tave atvedė iš Egipto šalies!“ [29] Ir jis pastatė vieną Bėt-Elyje, o kitą padėjo Dane. [30] Tas dalykas tapo nuodėme. Ir žmonės ėjo [eisenoje] pirma

---

[k]**12,26** Lit. tarė savo širdyje

[l]**12,27** ~kl.MssG

[m]**12,28** G(BL); M: jiems

to kito[n] ligi Dano. [31] Jis dar padarė namų[o] alkams ir paskyrė kunigus iš visokių žmonių, kurie nebuvo levių kilmės. [32] ⌜Aštuntojo mėnesio penkioliktąją dieną⌝[p] Jerobeamas suruošė [piligrimų] šventę, panašią į šventę, kurią švęsdavo Jude, ir užlipo prie[q] aukuro. Taip jis darė Bėt-Elyje, norėdamas aukoti veršiams, kuriuos buvo padaręs. Ir jis paskyrė [apeigoms atlikti] Bėt-Elyje kunigus alkų, kuriuos buvo įkūręs. [33] Taigi penkioliktąją dieną aštuntojo mėnesio – mėnesio, kurį jis pats buvo prasimanęs – jis užlipo prie aukuro, kurį buvo padaręs Bėt-Elyje. Jis suruošė šventę izraeliams ir užlipo prie aukuro aukos padegti.

Dievo vyras iš Judo pasmerkia Jerobeamo kultą

13 [1] Kaip tik tuo metu, kai Jerobeamas stovėjo prie aukuro, norėdamas padegti auką, Dievo vyras, VIEŠPAČIUI paliepus, atėjo iš Judo į Bėt-Elį. [2] Ir jis, VIEŠPAČIUI paliepus, šaukdamas prieš aukurą, tarė: „Aukure, aukure! Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Štai Dovydo namams užgims sūnus, vardu Jošijas, ir jis papjaus ant tavęs alkų kunigus, deginančius ant tavęs aukas, ir žmonių kaulus jie[r] sudegins ant tavęs'“. [3] Ir tą dieną jis davė ženklą, sakydamas: „Tai yra ženklas, jog VIEŠPATS kalbėjo: štai aukuras suskils, ir išbyrės ant jo esantys riebalų pelenai!“ [4] Kai karalius išgirdo Dievo vyro žodį,

---

[n] **12,30** Lit. vieno

[o] **12,31** GV, plg.13,32; M: namą

[p] **12,32** Lit. Aštuntąjį mėnesį, penkioliktąją mėnesio dieną

[q] **12,32** Lit. ant (t.y. ant laiptų, vedančių prie aukuro viršaus)

[r] **13,2** GSV: jis (t.y. Jošijas)

kurį tas šaukė pasmerkdamas[s] Bėt-Elio aukurą, jis[t] ištiesė ranką nuo aukuro, sakydamas: „Sugaukite jį!“ Bet jo ranka, kurią jis buvo prieš jį ištiesęs, padžiūvo, ir jis nebegalėjo jos atgal pritraukti prie savęs. [5] O aukuras suskilo, ir riebalų pelenai išbyrėjo iš aukuro pagal ženklą, kurį, VIEŠPAČIUI paliepus, Dievo vyras buvo davęs. [6] Atsiliepdamas karalius tarė Dievo vyrui: „Permaldauk, meldžiu, VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir melskis už mane, kad mano ranka atgal prisitrauktų prie įmanęs!“ Dievo vyrui permaldavus VIEŠPATĮ, karaliaus ranka prisitraukė prie jo atgal ir pasidarė, kokia ji buvo pirma. [7] Paskui karalius tarė Dievo vyrui: „Įeik su manim į namus ir pasistiprink! Aš dar noriu tau duoti dovaną“. [8] Bet Dievo vyras sakė karaliui: „Jei man duotum pusę savo namų, aš neįeičiau su tavim, nevalgyčiau duonos ir negerčiau vandens šitoje vietoje, [9–10] nes taip man įsakyta VIEŠPATIES žodžiu: ‚Tau nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei grįžti keliu, kuriuo atėjai‘“. Dievo vyras iš Judo ir pranašas iš Bėt-Elio [11] Vienas senas pranašas gyveno Bėt-Elyje. ˹Parėję jo sūnūs˺[u] jam papasakojo visą veiksmą, kurį tą dieną Dievo vyras buvo atlikęs Bėt-Elyje, ir žodžius, kuriuos jis buvo kalbėjęs karaliui. Jiems juos papasakojus savo tėvui, [12] jų tėvas juos paklausė: „Kuriuo gi keliu jis nuėjo?“ Jo sūnūs ˹jam parodė˺[v] kelią, kuriuo nuėjo Dievo vyras, kuris buvo atėjęs iš Judo. [13] Tada jis tarė savo sūnums: „Pabalnokite man asilą!“ Jiems

---

[s]**13,4** Lit. prieš

[t]**13,4** G(L)V; M: Jerobeamas

[u]**13,11** GLatSV; M: Parėjęs jo sūnus

[v]**13,12** GLatT; M: matė

pabalnojus jam asilą, jis užsėdo ant jo, [14] jojo paskui Dievo vyrą ir, radęs jį sėdintį po terebintu, jį paklausė: „Ar tu esi Dievo vyras, kuris atėjai iš Judo?“ Šis atsakė: „Taip[w]“. [15] Tada anas jam tarė: „Eik su manim į namus ir užvalgyk duonos!“ [16–17] Bet jis atsakė: „Negaliu grįžti su tavim, nei valgyti duonos, nei gerti su tavim vandens šitoje vietoje, nes man pasakyta VIEŠPATIES žodžiu: ‚Tau nevalia ten nei duonos valgyti, nei vandens gerti, nei vėl eiti keliu, kuriuo atėjai’“. [18] Anas jam tarė: „Aš irgi esu pranašas, kaip ir tu, ir angelas, VIEŠPAČIUI įsakius, man kalbėjo: ‚Atvesk jį atgal su savim į savo namus, kad valgytų duonos ir gertų vandens!’“ Bet šis jam melavo. [19] Taigi jis grįžo su juo, valgė duonos jo namuose ir gėrė vandens. [20] Jiems tebesėdint prie stalo, VIEŠPATIES žodis atėjo pranašui, kuris buvo jį sugrąžinęs, [21–22] ir jis sušuko Dievo vyrui, kuris buvo atėjęs iš Judo: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Kadangi buvai nepaklusnus VIEŠPATIES paliepimui ir nesilaikei įsakymo, kurį VIEŠPATS, tavo Dievas, tau buvo davęs, bet sugrįžai, valgei duonos ir gėrei vandens vietoje, apie kurią jis tau kalbėjo: ‚Tau nevalia nei duonos valgyti, nei vandens gerti’, – tavo kūnas nepateks į tavo tėvų kapą!“ [23] Jam pavalgius duonos ir atsigėrus, anas pabalnojo asilą pranašui, kurį buvo sugrąžinęs. [24] Jam nukeliavus, liūtas jį sutiko kelyje ir nužudė. Jo lavonas gulėjo pamestas ant kelio. Asilas stovėjo šalia jo, ir liūtas stovėjo šalia lavono. [25] ⌜Kaip tik tuo metu⌝[x] žmonės ėjo pro šalį ir pamatė lavoną, pamestą ant kelio, ir liūtą, stovintį šalia

---

[w] **13,14** Lit. Aš esu

[x] **13,25** Lit. Ir štai

lavono. Atėję jie tai pasakojo mieste, kuriame gyveno senasis pranašas. [26] Tai išgirdęs, pranašas, kuris buvo jį sugrąžinęs nuo kelio, tarė: „Tai Dievo vyras, kuris buvo nepaklusnus VIEŠPATIES paliepimui. ˹Todėl VIEŠPATS jį atidavė liūtui, kuris jį sudraskė ir nužudė pagal žodį, kurį VIEŠPATS jam buvo kalbėjęs“. [27] Paskui jis paliepė savo sūnums: „Pabalnokite man asilą!“ Jie pabalnojo.˺[y] [28] Nuvykęs jis rado lavoną, pamestą ant kelio, ir asilą bei liūtą, stovinčius šalia lavono. Liūtas nebuvo lavono suėdęs, nei asilo sudraskęs. [29] Tada pranašas, pakėlęs Dievo vyro lavoną, jį uždėjo ant asilo ir jį pargabeno atgal ˹į miestą˺[z], kad apraudojęs jį palaidotų. [30] Jis paguldė jo lavoną savo paties kape, ir jie jo raudojo: „Oi, mano broli!“ [31] Jį palaidojęs, jis tarė savo sūnums: „Kai numirsiu, mane palaidokite kape, kuriame palaidotas Dievo vyras. Šalia jo kaulų padėkite mano kaulus. [32] Nes tikrai įvyks žodis, kurį jis, VIEŠPAČIUI įsakius, šaukė pasmerkdamas Bėt-Elyje esantį aukurą ir visas Samarijos miestuose esančias alkų šventyklas“. [33] Po to įvykio Jerobeamas neatsigręžė nuo savo piktojo kelio, bet vėl paskyrė alkams kunigų iš visokių žmonių. Kas norėdavo, tą jis įšventindavo, kad būtų alkų kunigas. [34] Šitas dalykas tapo Jerobeamo namų nuodėme ir priežastim to, kad jie buvo išdildyti ir išnaikinti [pašalinant] nuo žemės paviršiaus.

---

[y]**13,27** ~G(B)

[z]**13,29** G; M: ir atėjo į senojo pranašo miestą

Jerobeamas ir pranašas Achijas

14 [1] Tuo metu susirgo Jerobeamo sūnus Abijas. [2] Tada Jerobeamas tarė savo žmonai: „Na, kelkis, persirenk, kad neatpažintų, jog tu esi Jerobeamo žmona, ir nueik į Šilą. Mat ten gyvena pranašas Achijas. Jis buvo tas, kuris kalbėjo apie mane, kad aš karaliausiąs šitai tautai. [3] Paimk ⌜su savim⌝[a] dešimt duonos kepalų, apibarstytų pyragaičių ir medaus ąsotį ir nueik pas jį. Jis tau pasakys, kas turi atsitikti berniukui“. [4] Jerobeamo žmona taip padarė: atsikėlusi ji nuėjo į Šilą ir atėjo į Achijo namus. O Achijas negalėjo matyti, nes jo akys buvo pastirusios dėl senatvės. [5] Bet VIEŠPATS buvo pasakęs Achijui: „Štai ateina Jerobeamo žmona teirautis iš tavęs apie savo sūnų, nes jis serga. Taip ir taip tu turi jai kalbėti. Kai ji įeis, dėsis esanti kita“. [6] Taigi, kai Achijas išgirdo jos, įeinančios pro duris, kojų trinkesį, jis tarė: „Įeik, Jerobeamo žmona! Kodėl gi tu dedies esanti kita? Man pavesta šiurkšti žinia tau. [7] Eik, sakyk Jerobeamui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Kadangi tave išaukštinau iš tautos tarpo, tave padariau vadu savo tautai Izraeliui [8] ir, atplėšęs karalystę nuo Dovydo namų, ją tau daviau, bet tu nebuvai kaip mano tarnas Dovydas, kuris laikėsi mano įsakymų ir kuris sekė paskui mane visa širdim, darydamas vien tai, kas buvo tiesu mano akyse, [9] kadangi pasielgei pikčiau už visus, kurie buvo pirm tavęs, ir nuėjęs pasidarei kitų dievų, nulietų stabų, man įžeisti, o mane numetei sau už nugaros, – [10] todėl štai aš užvesiu nelaimę ant Jerobeamo namų ir išnaikinsiu

---

[a]**14,3** Lit. į savo ranką

Jerobeamo vyriškius[b], ˹nepilnamečius ir pilnamečius˺[c] Izraelyje, ir nušluosiu[d] Jerobeamo namus, kaip kad visiškai nušluoja mėšlą. [11] Kas priklausantis Jerobeamui mirs mieste, tą ės šunys, o kas mirs lauke, tą les dangaus paukščiai, nes VIEŠPATS tai kalbėjo'. [12] O tu kelkis, eik į savo namus! Tavo kojoms įžengiant į miestą, vaikas mirs. [13] Visas Izraelis jį apraudos ir palaidos, nes šitas vienas iš Jerobeamo namų ˹bus palaidotas˺[e], nes jame rasta kas nors patinkama VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, Jerobeamo šeimoje. [14] Be to, VIEŠPATS sau prikels Izraeliui karalių, kuris sunaikins Jerobeamo namus. [f][15] VIEŠPATS taip užgaus Izraelį, ˹kad jis svyruos˺[g], kaip nendrė svyruoja vandenyje, ir išraus Izraelį iš šitos gerosios žemės, kurią jis davė jų protėviams, ir juos išbarstys anapus Upės dėl to, kad jie padarė sau ašerų[h], įžeisdami VIEŠPATĮ. [16] Ir jis atiduos Izraelį dėl Jerobeamo nuodėmių, kuriomis jis nusidėjo ir į kurias įvedė Izraelį". [17] Pakilusi Jerobeamo žmona nuėjo ir parėjo į Tirsą. Jai beįžengiant per namų slenkstį, berniukas mirė. [18] Jie palaidojo jį, ir visas Izraelis jį apraudojo pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo ištaręs per savo tarną pranašą Achiją.

---

[b]**14,10** Lit. tuos, kurie šlapinasi į sieną

[c]**14,10** Arba: vergus ir gimusius laisvus. Tiksli hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[d]**14,10** Lit. šluosiu [eidamas] paskui

[e]**14,13** Lit. nueis į kapą

[f]**14,14** M + nesuprantamą posakį: Tai šiandien, ir kas dar dabar?

[g]**14,15** Rk.; ~M

[h]**14,15** T.y. kulto stiebų, simbolizuojančių vaisingumo deivę Ašerą

Jerobeamo mirtis

[19] O visi kiti Jerobeamo veiksmai, kaip jis kariavo ir kaip karaliavo, – štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [20] Laiko, kuriuo Jerobeamas karaliavo, buvo dvidešimt dveji metai. Pagaliau jis atsigulė prie savo tėvų, ir jo sūnus Nadabas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Rechabeamas

[21] Saliamono sūnus Rechabeamas karaliavo Jude. Rechabeamas buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus, kai ėmė karaliauti, ir karaliavo septyniolika metų Jeruzalėje, mieste, kurį VIEŠPATS išsirinko iš visų Izraelio genčių, kad ten padėtų savo vardą. Jo motina buvo amonietė, vardu Naama. [22] Rechabeamas[i] darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir darė[j] jį pavydulingą labiau negu visa, ką buvo darę jų protėviai savo nuodėmėmis, kuriomis jie nusidėjo. [23] Jie irgi statė sau alkus, akmenstulpius ir ašeras ant kiekvienos aukštos kalvos ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. [24] Dargi kulto paleistuvių buvo šalyje. Jie mėgdžiojo visas bjaurias praktikas tautų, kurias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių. [25] Penktaisiais karaliaus Rechabeamo metais Egipto karalius Šišakas užpuolė Jeruzalę. [26] Jis pagrobė VIEŠPATIES namų lobius ir karaliaus rūmų lobius. Jis viską pagrobė. Jis dar pagrobė visus auksinius skydus, kuriuos Saliamonas buvo padaręs. [27] Paskui Rechabeamas leido padaryti jų vietoje žalvarinius skydus

---

[i] **14,22** G(BL); M: Judas

[j] **14,22** G; M: jie darė

ir juos pavedė saugoti[k] viršininkams bėgikų, saugojusių įėjimą į karaliaus rūmus. [28] Kada tik karalius eidavo į VIEŠPATIES namus, bėgikai juos nešdavo ir parnešdavo atgal į bėgikų ginklinę. [29] Visi kiti Rechabeamo veiksmai ir viskas, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [30] Visą laiką ėjo karas tarp Rechabeamo ir Jerobeamo. [31] Pagaliau Rechabeamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas ˹prie savo tėvų˺[l] Dovydo mieste. Jo motina buvo amonietė, vardu Naama. Jo sūnus Abijamas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Abijamas

15 [1] Aštuonioliktaisiais karaliaus Jerobeamo, Nebato sūnaus, metais Abijamas ėmė karaliauti Judui. [2] Trejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Abišalomo duktė, vardu Maacha. [3] Jis darė visas nuodėmes, kurias jo tėvas darė pirma jo, ir jo širdis nebuvo visiškai atsidavusi VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip jo prosenelio Dovydo širdis. [4] Tačiau dėl Dovydo VIEŠPATS, ˹jo Dievas, jam davė žiburį Jeruzalėje˺[m], pakeldamas [karaliumi] jo sūnų po jo ir išsaugodamas Jeruzalę, [5] nes Dovydas darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, ir neatsitraukė nuo nieko, ką jis jam buvo įsakęs, per visas savo gyvenimo dienas, ˹išskyrus chitiečio Urijo atvejį˺[n]. [6] ˹Ėjo karas tarp Rechabeamo ir Jerobeamo per

---

[k]**14,27** Lit. į ranką (t.y. apsaugai)

[l]**14,31** ~S 2Kron 12,16

[m]**15,4** G: jam davė žiburį

[n]**15,5** MG(L); ~G(B)

visas jo gyvenimo dienas˺[o]. 7 Visi kiti Abijamo veiksmai ir viskas, ką jis nuveikė , – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. Ėjo karas tarp Abijamo ir Jerobeamo. 8 Pagaliau Abijamas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste. Jo sūnus Asa tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Asa

9 Dvidešimtaisiais Izraelio karaliaus Jerobeamo metais ėmė karaliauti Judui[p] Asa. 10 Keturiasdešimt vienerius metus jis karaliavo Jeruzalėje. Jo senelė buvo Abišalomo duktė, vardu Maacha. 11 Asa darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, kaip jo protėvis Dovydas. 12 Jis išvarė iš šalies kulto paleistuvius ir pašalino visus stabus, kuriuos buvo padarę jo tėvai. 13 Net savo senelę Maachą jis pašalino iš motinos karalienės vietos, nes ji buvo leidusi padaryti pasibjaurėtiną stabą Ašerai. Asa nukirto jos pasibjaurėtiną stabą ir jį sudegino Kidrono slėnyje. 14 Nors alkai nepradingo, tačiau Asos širdis liko visiškai atsidavusi VIEŠPAČIUI per visą jo amžių. 15 Jis įnešė į VIEŠPATIES namus savo tėvo ir savo paties pašvęstas dovanas: sidabrą, auksą ir rykus. 16 Ėjo karas tarp Asos ir Izraelio karaliaus Bašos per visas jų dienas. 17 Izraelio karalius Baša įsiveržė į Judą ir sutvirtino Ramą, kad niekam neleistų išeiti ar įeiti pas Judo karalių Asą. 18 Tada Asa, paėmęs visą sidabrą ir auksą, likusius VIEŠPATIES namų lobynuose ir karaliaus rūmų lobynuose, juos padavė į savo tarnų rankas. Ir karalius Asa juos pasiuntė pas Chezjono sūnaus Tabrimono sūnų Ben-Hadadą, Aramo

---

[o] **15,6** ~G(BL); iš 14, 30

[p] **15,9** G; M: Judo karalius

karalių, gyvenantį Damaske, su tokia žinia: [19] „Yra sutartis tarp manęs ir tavęs, tarp mano tėvo ir tavo tėvo! Štai tau siunčiu sidabro ir aukso dovaną. Ateik, sulaužyk savo sutartį su Izraelio karaliumi Baša, kad jis atsitrauktų nuo manęs!“ [20] Paklausęs karaliaus Asos, Ben-Hadadas pasiuntė savo karinių pajėgų vadus prieš Izraelio miestus ir nukariavo Ijoną, Daną, Abel-Bėt-Maachą ir visą Kinerotą su visa Naftalio šalimi. [21] Tai išgirdęs, Baša liovėsi tvirtinęs Ramą ir ⌜pasiliko Tirsoje⌝[q]. [22] Karaliui Asai sušaukus visą Judą – niekam nebuvo daroma išimčių, – jie nusivežė Ramos akmenis ir jos medžius, kuriais Baša buvo daręs sutvirtinimus, ir jais karalius Asa sutvirtino Benjamino Gebą bei Mispą. [23] Visi kiti Asos veiksmai, visi jo žygdarbiai ir visa, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. Tačiau senatvėje jis negalavo kojomis. [24] Pagaliau Asa atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo sentėvio Dovydo mieste. Jo sūnus Jehošafatas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Nadabas

[25] Jerobeamo sūnus Nadabas ėmė karaliauti Izraeliui antraisiais karaliaus Asos metais ir karaliavo Izraeliui dvejus metus. [26] Jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir vaikščiojo savo tėvo keliu bei jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį. [27] Prieš jį susimokė Achijo sūnus Baša iš Isacharo namų. Ir Baša jį užmušė Gibetone, priklausančiame filistinams, kai Nadabas ir visas Izraelis buvo beapgulą Gibetoną. [28] Baša jį nužudė trečiaisiais

---

[q]**15,21** GV: sugrįžo į Tirsą

Judo karaliaus Asos metais ir ėmė karaliauti jo vietoje. 29 Tapęs karaliumi, jis išžudė visus Jerobeamo namus. Jis nepaliko Jerobeamui ˹nė vienos gyvos dvasios˺[r], iki juos sunaikino – pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarną šilonietį Achiją – 30 dėl Jerobeamo nuodėmių, kuriomis jis buvo nusidėjęs ir į kurias buvo įvedęs Izraelį savo pykdymu, kuriuo jis pykdė VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą. 31 Visi kiti Nadabo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Izraelio karalius Baša

32 ˹Ėjo karas tarp Asos ir Izraelio karaliaus Bašos per visas jų dienas˺[s]. 33 Trečiaisiais Judo karaliaus Asos metais Achijo sūnus Baša ėmė karaliauti visam Izraeliui Tirsoje [ir karaliavo] dvidešimt ketverius metus. 34 Jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir vaikščiojo Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį.

16 1 Toks VIEŠPATIES žodis, pasmerkiantis[t] Bašą, atėjo ˹Chananio sūnui Jehui˺[u] : 2 „Kadangi tave išaukštinau iš dulkių ir padariau vadu savo tautai Izraeliui, o tu vaikščiojai Jerobeamo keliu ir vedei į nuodėmę mano tautą Izraelį, pykdydamas mane jų nuodėmėmis, – 3 štai

---

[r]**15,29** Lit. nė vieno kvėpuojančio

[s]**15,32** ~G(BL) (Turbūt į tekstą įsibrovusi pakraštinė pastaba, priklausanti 16,5)

[t]**16,1** Lit. prieš

[u]**16,1** G(BL): per Chananio sūnų Jehų

aš ˹visiškai nušluosiu˺[v] Bašą bei jo namus ir padarysiu tavo[w] namus, kaip Nebato sūnaus Jerobeamo namus. [4] Kas priklausantis Bašai mirs mieste, tą ris šunys, o kas jam priklausantis mirs lauke, tą les dangaus paukščiai!“ [5] Visi kiti Bašos veiksmai, ką jis nuveikė ir jo žygdarbiai – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [6] Pagaliau Baša atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Tirsoje, o jo sūnus Ėla tapo karalium jo vietoje. [7] Be to, per Chananio sūnų Jehų, pranašą, VIEŠPATIES žodis buvo atėjęs Bašai ir jo namams dėl viso pikto, kurį jis darė VIEŠPATIES akyse, jį pykdydamas savo rankų darbais, pasidarydamas kaip Jerobeamo namai, ir dėl to, kad jis juos išžudė.

Izraelio karalius Ėla

[8] Dvidešimt šeštaisiais Judo karaliaus Asos metais Bašos sūnus Ėla ėmė karaliauti Izraeliui Tirsoje [ir karaliavo] dvejus metus. [9] Prieš jį susimokė jo valdinys Zimris, pusės kovos vežimų viršininkas. Kai jis buvo pasigėręs Tirsoje, namuose Arsos, kuris buvo rūmų viršininkas Tirsoje, [10] Zimris įsibrovė ir jį užmušė. Jis jį nužudė dvidešimt septintaisiais Judo karaliaus Asos metais ir ėmė karaliauti jo[x] vietoje. [11] Tapęs karaliumi, kai tik atsisėdo į jo sostą, jis išžudė visus Bašos namus. Jis jam nepaliko nė vieno vyriškio[y] – nei jo giminaičių[z],

---

[v] **16,3** Lit. nušluosiu paskui (t.y. jį sunaikinąs, nieko nepaliksiu iš jo šeimos)

[w] **16,3** G(BL)ST: jo

[x] **16,10** T.y. Ėlos

[y] **16,11** Lit. kuris šlapinasi į sieną

[z] **16,11** Lit. keršytojų už [pralietą savo giminaičio] kraują

nei jo draugų. [12] Taigi Zimris sunaikino visus Bašos namus pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs Bašai per pranašą Jehų, [13] dėl visų Bašos nuodėmių ir jo sūnaus Ėlos nuodėmių, kuriomis jie nusidėjo ir į kurias įvedė Izraelį, pykdydami VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą, savo niekingais stabais. [14] Visi kiti Ėlos veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Zimris

[15] Dvidešimt septintaisiais Judo karaliaus Asos metais Zimris karaliavo septynias dienas Tirsoje. Tuo tarpu kariuomenė stovyklavo prieš Gibetoną, priklausantį filistinams. [16] Stovyklaujančiai kariuomenei išgirdus žinią: „Zimris padarė sąmokslą ir netgi užmušė karalių“, tą pačią dieną visas Izraelis stovykloje padarė kariuomenės vadą Omrį Izraelio karaliumi. [17] Tada Omris ir su juo visas Izraelis žygiavo aukštyn nuo Gibetono ir apgulė Tirsą. [18] Zimris, matydamas, kad miestas paimtas, įėjo į karaliaus rūmų gyvenamąjį bokštą ir, padegęs viršum savęs karaliaus rūmus, žuvo [19] dėl savo nuodėmių, kuriomis buvo nusidėjęs, darydamas, kas pikta VIEŠPATIES akyse, vaikščiodamas Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, kurią jis buvo padaręs, įvesdamas Izraelį į nusidėjimą. [20] Visi kiti Zimrio veiksmai ir sąmokslas, kurį jis buvo surengęs, – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [21] Tuo metu Izraelio tauta pasidalijo: pusė tautos palaikė Ginato sūnų Tibnį, norėdama jį padaryti karaliumi, o kita pusė – Omrį. [22] Tačiau žmonės, kurie palaikė Omrį, buvo stipresni už žmones, kurie

palaikė Ginato sūnų Tibnį. Tibniui mirus, Omris tapo karaliumi.

Omris

[23] Trisdešimt pirmaisiais Judo karaliaus Asos metais Omris ėmė karaliauti Izraeliui [ir karaliavo] dvylika metų. Tirsoje jis karaliavo šešerius metus. [24] Jis nupirko iš Šemerio Samarijos kalną už du talentus sidabro, apstatė kalną [pastatais] ir miestą, kurį pastatė, praminė Šemerio, Samarijos kalno savininko, vardu. [25] Omris darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir elgėsi pikčiau už visus savo pirmtakus. [26] Jis vaikščiojo visu Nebato sūnaus Jerobeamo keliu ir jo nuodėmėje, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį, pykdydamas VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą, jų niekingais stabais. [27] Visi kiti Omrio veiksmai ⌜ir visa⌝[a], ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai[b] – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [28] Pagaliau Omris atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Samarijoje. Jo sūnus Achabas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Achabas

[29] Trisdešimt aštuntaisiais Judo karaliaus Asos metais Omrio sūnus Achabas ėmė karaliauti Izraeliui. Omrio sūnus Achabas karaliavo Izraeliui Samarijoje dvidešimt dvejus metus. [30] Ir Omrio sūnus Achabas darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, labiau už savo pirmtakus. [31] Lyg kad jam būtų negana vaikščioti Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmėse, jis [dar] vedė sidoniečių karaliaus

---

[a]**16,27** Dgl. MssGS; ~M

[b]**16,27** G(BL); M + kuriuos jis atliko

Etbaalo dukterį Izabelę. Nuėjęs jis garbino Baalą ir kniūpsojo prieš jį. [32] Jis pastatė aukurą Baalui Baalo šventykloje, kurią buvo pastatęs Samarijoje. [33] Achabas dar padarė ašerą[c]. Ir Achabas darė daugiau VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, pykdyti negu visi pirma jo buvusieji Izraelio karaliai. [34] Jo dienomis Chielis iš Bėt-Elio atstatė Jerichą. Jis padėjo jo pamatus savo pirmagimio Abiramo kaina ir įstatė jo duris savo jauniausiojo Segubo kaina – pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Nūno sūnų Jošuvą.

Elijas pranašauja sausrą. Varnai maitina Eliją

17 [1] ⌜Tišbietis Elijas, iš Gileado Tišbės⌝[d], tarė Achabui: „Kaip gyvas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, nebus per šituos metus nei rasos, nei lietaus, nebent paliepus mano žodžiui!“ [2] Paskui jam atėjo šitoks VIEŠPATIES žodis: [3] “Eik iš čia, pasisuk į rytus ir pasislėpk prie Kerito upelio, esančio į rytus nuo Jordano! [4] Iš upelio atsigersi, o varnams įsakiau ten maitinti tave“. [5] Taigi jis nuėjo ir padarė, kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs: jis nuėjo ir apsistojo prie Kerito upelio, esančio į rytus nuo Jordano. [6] Varnai jam atnešdavo duonos ir mėsos ryto metą, taip pat duonos ir mėsos vakare, ir jis atsigerdavo iš upelio.

Elijas pas Sarefatos našlę

[7] Kuriam laikui praslinkus, upelis išdžiūvo, nes nebuvo lietaus šalyje. [8–9] Tada jam atėjo VIEŠPATIES žodis:

---

[c]**16,33** T.y. kulto stiebą, simbolizuojantį vaisingumo deivę Ašerą
[d]**17,1** Arba: Naujasėdys Elijas iš Gileado naujasėdžių

„Kelkis, eik į Sarefatą, priklausantį Sidonui, ir ten apsistok! Štai aš įsakiau našlei maitinti tave“. [10] Atsikėlęs jis nuėjo į Sarefatą. Jam atėjus prie miesto vartų, ten pasirodė našlė, renkanti malkas. Jai šūktelėdamas jis tarė: „Atnešk man, meldžiu, truputį vandens inde atsigerti!“ [11] Jai einant atnešti, jis, jai šūktelėdamas ˹iš paskos˺[e], tarė: „Atnešk man, meldžiu, duonos kąsnelį rankoje!“ [12] Bet ji tarė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, tavo Dievas, nieko kepta neturiu, tik saują miltų puodynėje ir truputį aliejaus ąsotyje. Štai aš prisirenku kiek medgalių ir parėjusi tai paruošiu sau ir savo sūnums[f]. Tai suvalgysime ir mirsime“. [13] Bet Elijas jai tarė: „Nebijok! Parėjusi padaryk, kaip kalbėjai! Tik man pirma padaryk iš to duonos bandelę ir man išnešk, o sau ir savo sūnums[g] paskui padaryk! [14] Nes taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Miltų puodynė neišsisems ir aliejaus ąsotis neištuštės iki dienos, kai VIEŠPATS duos lietaus ant žemės paviršiaus’“. [15] Nuėjusi ji padarė, kaip Elijas buvo kalbėjęs. ˹Ilgą laiką˺[h] valgė ji pati ir jis, ir jos šeima. [16] Miltų puodynė neišsisėmė ir aliejaus ąsotis neištuštėjo pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Eliją.

Elijas atgaivina našlės sūnų

[17] Po tų įvykių atsitiko, kad susirgo tos moters, namų savininkės, sūnus, ir jo liga pasidarė labai sunki, tokia, kad jame nebeliko kvapo. [18] Tada ji tarė Elijui: „Kas

---

[e]**17,11** G(BL); ~M

[f]**17,12** G(BL); M: sūnui

[g]**17,13** G(BL); M: sūnui

[h]**17,15** ~G

man darbo su tavim, Dievo vyre? Tu atėjai pas mane mano kaltės priminti[i] ir mano sūnaus numarinti!“ [19] Bet jis jai atsakė: „Duok man savo sūnų!“ Jį paėmęs iš jos prieglobsčio, jis jį užnešė į aukštutinį kambarį, kuriame jis gyveno, ir jį paguldė ant savo lovos. [20] Ir, šaukdamasis VIEŠPATIES, tarė: „VIEŠPATIE, mano Dieve, argi ir tai našlei, pas kurią aš prisiglobiau, tu norėjai užvelti nelaimę, numarindamas jos sūnų?“ [21] Paskui jis tris kartus išsitiesė viršum vaiko ir, šaukdamasis VIEŠPATIES, tarė: „VIEŠPATIE, mano Dieve, meldžiu, tegul sugrįžta šito vaiko gyvybė į jį!“ [22] VIEŠPATS išklausė Elijo maldą[j], ir, vaiko gyvybei į jį sugrįžus, jis atgijo. [23] Paskui Elijas, paėmęs vaiką, jį nunešė nuo aukštutinio kambario į namus. Ir jį atiduodamas jo motinai, Elijas tarė: „Žiūrėk, tavo sūnus gyvas!“ [24] Tada moteris sakė Elijui: „Gi dabar žinau, kad tu esi Dievo vyras ir kad VIEŠPATIES žodis tavo burnoje yra tiesa“.

Elijas ir Obadijas

18 [1] Daugeliui dienų praslinkus, trečiaisiais metais, Elijui atėjo VIEŠPATIES žodis: „Eik, pasirodyk Achabui, nes noriu duoti lietaus ant žemės paviršiaus!“ [2] Taigi Elijas ėjo pasirodyti Achabui. Smarkiam badui siaučiant Samarijoje, [3] Achabas pasišaukė Obadiją, rūmų prižiūrėtoją. (Obadijas labai gerbė VIEŠPATĮ.[k] [4] Izabelei naikinant VIEŠPATIES pranašus, Obadijas paėmė šimtą

---

[i] **17,18** Būtent Dievui

[j] **17,22** Lit. balsą

[k] **18,3** T.y. buvo ištikimas VIEŠPATIES garbintojas

pranašų, juos paslėpė po[l] penkiasdešimt oloje ir juos aprūpino duona bei vandeniu.) [5] Ir Achabas tarė Obadijui: „Eik per šalį, prie visų vandens šaltinių ir visų daubų upelių. Gal rasime žolės, kad galėtume išlaikyti gyvus žirgus bei asilėnus ir neturėtume išpjauti dalį gyvulių“. [6] Taigi jie pasidalijo šalį, norėdami ją pereiti: Achabas ėjo sau vienas vienu keliu, o Obadijas ėjo sau vienas kitu keliu. [7] Obadijui keliaujant, jį nelauktai pasitiko Elijas. Jį atpažinęs, jis parpuolė kniūpsčias ir paklausė: „Ar tai tu esi, mano valdove Elijau?“ [8] Šis jam atsakė: „Taip[m]. Eik, sakyk savo valdovui: ‚Čia yra Elijas!’“ [9] Bet anas tarė: „Kuo nusidėjau, kad tu atiduodi savo tarną į Achabo rankas, kad mane nužudytų? [10] Kaip gyvas VIEŠPATS, tavo Dievas, nėra tautos, nei karalystės, kur mano valdovas nebūtų siuntęs tavęs ieškoti. O atsakius: ‚Jo čia nėra’, jis prisaikdino tą karalystę ar tautą, jog negalėjo tavęs rasti. [11] O dabar tu sakai: ‘Eik, sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas!’ [12] Man nuo tavęs nuėjus, VIEŠPATIES dvasia tave nuneš nežinau kur. Man atėjus pranešti Achabui ir jam paskui tavęs neradus, jis užmuš mane, nors tavo tarnas bijojo VIEŠPATIES nuo pat savo jaunystės. [13] Argi nebuvo pranešta mano valdovui, ką aš, Izabelei žudant VIEŠPATIES pranašus, padariau, kaip paslėpiau šimtą VIEŠPATIES pranašų, po penkiasdešimt vienoje oloje, ir juos aprūpinau duona bei vandeniu? [14] O dabar tu sakai: ‚Eik, sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas!’, kad mane užmuštų!“ [15] Elijas atsakė: „Kaip gyvas kariuomenių VIEŠPATS, kuriam tarnauju, šiandien

---

[l]**18,4** Rk., plg. 13 skn.

[m]**18,8** Lit. Aš

pat jam pasirodysiu!“ [16] Tada Obadijas nuėjo Achabo pasitikti ir jam pranešė, o Achabas ėjo Elijo pasitikti.

Elijas ir Baalo pranašai

[17] Achabas, pamatęs Eliją, jam tarė: „Ar tai tu, Izraelio ramybės drumstėjau?“ [18] Tas atšovė: „Ne aš sudrumsčiau Izraelio ramybę, bet tu ir tavo tėvo namai – tuo, kad palikote ˹VIEŠPATIES įsakymus˺[n] ir ˹tu nusekei˺[o] paskui Baalus. [19] O dabar pasiuntęs surink visą Izraelį ant Karmelio kalno, taip pat keturis šimtus penkiasdešimt Baalo pranašų ir keturis šimtus Ašeros pranašų, valgančių prie Izabelės stalo!“ [20] Taigi Achabas siuntė pas visus izraelius ir surinko pranašus ant Karmelio kalno. [21] Prisiartinęs prie visų žmonių, Elijas tarė: „Iki kol jūs šlubčiosite ant dviejų ramentų? Jei VIEŠPATS yra Dievas, sekite paskui jį, o jei Baalas, sekite paskui jį!“ Bet žmonės jam neatsakė nė žodžio. [22] Tada Elijas tarė tautai: „Aš vienas išlikau VIEŠPATIES pranašas, o Baalo pranašų yra keturi šimtai penkiasdešimt vyrų. [23] Tegul mums duoda du jaučius. Tegul jie pasirenka vieną jautį ir, jį supjaustę, tegul padeda ant malkų, bet tegul nepakuria ugnies, o aš priruošiu kitą jautį ir uždėsiu ant malkų, bet nepakursiu ugnies. [24] Paskui šaukitės savo dievo vardo, o aš šauksiuos VIEŠPATIES, ˹savo Dievo˺[p], vardo. Dievas, kuris atsakys ugnimi, tas bus Dievas!“ Tada visi žmonės atsakydami tarė: „Tas pasiūlymas geras“. [25] Paskui Elijas tarė Baalo pranašams: „Pasirinkite vieną jautį ir

---

[n] **18,18** G(BL): VIEŠPATĮ, savo Dievą

[o] **18,18** G(min)STV: nusekėte

[p] **18,24** GSV; ~M

jį paruoškite pirma, nes jūsų yra daug, ir šaukitės savo dievo vardo, bet nepakurkite ugnies“. [26] Jie, paėmę jautį ir priruošę, šaukėsi Baalo vardo nuo ryto iki vidudienio, sakydami: „Baale, išklausyk mus!“ Bet nebuvo balso, nei išklausytojo. Ir jie šlubinėjo aplink aukurą, kurį buvo padarę. [27] Vidudienį Elijas, tyčiodamasis iš jų, tarė: „Šaukite garsiu balsu! Jis juk dievas! Jis juk ˹bus įsimąstęs ar besilengvinąs, ar kelionėje˺[q]. Gal jis yra užmigęs ir turi pabusti!“ [28] Tad jie garsiai šaukė ir, kaip buvo papratę, pasidarė įpjovų kardais ir ietimis, kol kraujas išsiliejo ant jų. [29] Praėjus vidudieniui, jie dūko iki meto, kuriuo aukoja javienių auką, bet nebuvo balso, nei išklausytojo, nei atkreipiančio dėmesį. [30] Tada Elijas tarė visiems žmonėms: „Prisiartinkite prie manęs!“ Visiems žmonėms prisiartinus prie jo, jis atstatė išardytą VIEŠPATIEŠ aukurą. [31] Elijas paėmė dvylika akmenų, atitinkančių skaičių genčių[r] Jokūbo, kuriam atėjo VIEŠPATIES žodis: „Tavo vardas bus lzraelis“. [32] Jis pastatė iš akmenų aukurą VIEŠPATIES vardu ir išvedė aplink aukurą tokio ploto griovelį, koks užsėjamas dviem saikais[s] sėklos. [33] Sukrovęs malkas klodais, jis supjaustė jautį ir uždėjo ant malkų. [34] Ir jis tarė: „Pripilkite keturis ąsočius vandens ir užpilkite ant deginamosios aukos ir ant malkų!“ ˹Ir jie taip padarė˺[t]. Paskui jis tarė: „Pakartokite!“ Jiems pakartojus, jis tarė: „Darykite tai trečią kartą!“ Jie tai padarė trečią kartą. [35] Vanduo tekėjo

---

[q]**18,27** Hbr. posakio reikšmė neaiški.

[r]**18,31** Kl. MssG; M + sūnų

[s]**18,32** 1 saikas (hbr. sea) sudaro apie 12 litrų.

[t]**18,34** G; ~M

aplinkui aukurą. Jis net griovelį pripildė vandens. [36] Kai buvo metas aukoti auką, pranašas Elijas prisiartinęs tarė: „VIEŠPATIE, Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dieve, tebūnie šiandien žinoma, kai tu esi Dievas Izraelyje, kad aš esu tavo tarnas ir kad tavo paliepimu padariau visus šituos dalykus. [37] Išklausyk mane, VIEŠPATIE, kad šitie žmonės žinotų, jog tu, VIEŠPATIE, esi Dievas ir jog tu pasuki jų širdis atgal [į save]!“ [38] Tada VIEŠPATIES ugnis nukrito ir prarijo deginamąją auką ir malkas, ir akmenis, ir dulkes, ir sulaižė griovelyje buvusį vandenį. [39] Visi žmonės, tai pamatę, parpuolė kniūpsti ir tarė: „VIEŠPATS, jis yra Dievas! VIEŠPATS, jis yra Dievas!“ [40] O jiems tarė: „Nutverkite Baalo pranašus! Nė vienas teneištrūksta iš jūsų!“ Jiems juos nutvėrus, Elijas juos nuvedė žemyn prie Kišono upelio ir ten juos papjovė. [41] Paskui Elijas tarė Achabui: „Užlipęs valgyk ir gerk, nes girdėti lietaus ūžimas“. [42] Achabas užlipo valgyti ir gerti, o Elijas, užlipęs į Karmelio viršūnę, susilenkė į žemę ir padėjo veidą tarp kelių. [43] Jis sakė savo tarnui: „Užlipk ir pasižiūrėk jūros linkui!“ Šis, užlipęs ir pasižiūrėjęs, tarė: „Nieko nėra“. Anas tarė: „Eik atgal!“ – septynis kartus. [44] O septintąjį kartą jis tarė: „Štai debesėlis tarsi vyro delnas pakyla nuo jūros!“ Anas tarė: „Užlipęs sakyk Achabui: ‚Pasikinkyk[u] ir leiskis žemyn, kad lietus tavęs nesulaikytų!“ [45] Tada VIEŠPATIES ranka atėjo ant Elijo, ir jis, susijuosęs strėnas, bėgo Achabo priešakyje ligi įėjimo į Jizreelį.

---

[u] **18,44** T.y. savo kovos vežimą

Elijas bėga į Chorebą

19 [1] Achabas pranešė Izabelei viską, ką buvo padaręs Elijas ir kaip[v] jis buvo išžudęs kalaviju visus pranašus. [2] Tada Izabelė nusiuntė pasiuntinį pas Eliją su žinia: „Taip ir dar taip tegul padaro man[w] dievai[x], jei rytoj apie šitą laiką nepadarysiu tavo gyvybei taip, kaip atsitiko kurio nors iš jų gyvybei!“ [3] Pabūgęs jis atsikėlė ir nuėjo, kad išgelbėtų savo gyvybę. Atėjęs į Judo Beėr-Šebą, jis ten paliko savo tarną, [4] o pats nuėjo į dykumą vienos dienos kelią. Atėjęs jis atsisėdo po vienu šluotmedžiu ir, prašydamas sau mirties, tarė: „Gana! Dabar, VIEŠPATIE, atimk mano gyvybę, nes aš nesu geresnis už savo tėvus“. [5] Paskui jis atsigulė ir užmigo po vienu šluotmedžiu. Staiga[y] kažkas[z] jam ten bakstelėjo ir jam tarė: „Kelkis, valgyk!“ [6] Jam bežiūrint, prie jo galvos pasirodė ant įkaitusių akmenų iškeptas pyragas ir ąsotis vandens. Pavalgęs ir atsigėręs, jis vėl atsigulė. [7] VIEŠPATIES angelas atėjo dar antrą kartą ir, jam bakstelėjęs, tarė: „Kelkis, valgyk, nes kitaip tau bus per toli keliauti!“ [8] Atsikėlęs jis valgė ir gėrė, ir, to valgio pastiprintas, ėjo keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų ligi Dievo kalno Chorebo.

---

[v] **19,1** G(BL); M: viską, ką

[w] **19,2** Dgl. Mss Vrs; ~M

[x] **19,2** G(BL): dievas

[y] **19,5** Lit. Ir štai

[z] **19,5** G(BL); M: angelas

VIEŠPATS apsireiškia Elijui

[9] Jis ten įėjo į olą ir ten apsinakvojo. Staiga VIEŠPATIES žodis atėjo pas jį ir jam tarė: „Ką čia veiki, Elijau?“ [10] Jis atsakė: „Aš degte degiau uolumu VIEŠPAČIUI, kariuomenių Dievui, nes izraeliai paliko tavo sandorą, nugriovė tavo aukurus ir išžudė kalaviju tavo pranašus. Aš vienas teišlikau, ir jie siekia man atimti gyvybę“. [11] Jis tarė: „Išeik ir atsistok ant kalno VIEŠPATIES akivaizdoje!“ Staiga VIEŠPATS praėjo. Didelė ir smarki audra, ardanti kalnus ir skeldinanti uolas, ėjo VIEŠPATIES priešakyje. VIEŠPATIES nebuvo audroje. Po audros ėjo žemės drebėjimas. VIEŠPATIES nebuvo drebėjime. [12] Po drebėjimo ėjo ugnis. O po ugnies atėjo ramus, tykus šlamesys. [13] Elijas, jį išgirdęs, apsigaubė veidą apsiaustu ir išėjęs atsistojo olos angoje. Staiga jam pasigirdo balsas, kuris tarė: „Ką čia veiki, Elijau?“ [14] Jis atsakė: „Aš degte degiau uolumu VIEŠPAČIUI, kariuomenių Dievui, nes izraeliai paliko tavo sandorą, nugriovė tavo aukurus ir išžudė kalaviju tavo pranašus. Aš vienas teišlikau, ir jie siekia man atimti gyvybę“. [15] VIEŠPATS jam tarė: „Eik atgal savo keliu per dykumą į Damaską ir nuėjęs patepk Chazaelį Aramo karaliumi, [16] patepk Nimšio sūnų Jehų Izraelio karaliumi, o Šefato sūnų Elišą iš Abel-Mecholos patepk pranašu savo vietoje. [17] Kas ištrūks nuo Chazaelio kalavijo, tą Jehus nužudys, o kas ištrūks nuo Jehaus kalavijo, tą Eliša nužudys. [18] Tačiau paliksiu Izraelyje septynis tūkstančius –visus kelius, kurie neklūpčiojo prieš Baalą, ir kiekvieną burną, kuri jo nebučiavo“.

Elišos pašaukimas

[19] Taigi jis ėjo iš ten ir sutiko Šafato sūnų Elišą beariantį. Dvylika jungų jaučių kinkavo pirma jo, o jis pats buvo su dvyliktuoju. Elijas, perėjęs[a] pas jį, užmetė ant jo savo apsiaustą. [20] Palikęs jaučius ir bėgdamas paskui Eliją, tarė: „Leisk man pabučiuoti mano tėvą ir motiną, paskui tave seksiu“. Anas jam tarė: „Eik, sugrįžk! Bet [apmąstyk,] ką tau padariau!“. [21] Jis sugrįžo nuo jo ir, paėmęs jungą jaučių, juos papjovė ir jaučių pakinktais juos[b] išvirė. Jis davė žmonėms, ir tie valgė. Paskui pakilęs jis sekė paskui Eliją ir jam tarnavo.

Achabo kovos su Ben-Hadadu

20 [1] Aramo karalius Ben-Hadadas sutelkė visą savo kariuomenę, ir su juo buvo trisdešimt du karaliai su žirgais ir kovos vežimais. Atžygiavęs jis apgulė Samariją ir kariavo su ja. [2] Nusiuntęs pasiuntinius pas Izraelio karalių Achabą į miestą, [3] jis jam sakė: „Taip pasakė Ben-Hadadas: ‚Tavo sidabras ir tavo auksas man priklauso. Tavo žmonos ir tavo[c] vaikai man priklauso’“. [4] Izraelio karalius atsakė: „Kaip tu pasakei, mano valdove karaliau, tau priklausau aš ir viskas, kas man priklauso“. [5] Bet pasiuntiniai vėl atėjo ir tarė: „Taip pasakė Ben-Hadadas: ‚Atsiunčiau [pasiuntinius] pas tave, reikalaudamas: tu turi man atiduoti savo sidabrą ir savo auksą, savo žmonas ir savo vaikus. [6] Tačiau rytoj apie

---

[a] **19,19** nuo kelio į dirvą

[b] **19,21** M + mėsą; ~G(BL)

[c] **20,3** G(B); M + puikieji

šitą metą atsiųsiu pas tave savo tarnus, kad jie iškratytų tavo namus bei tavo tarnų namus ir kad, paėmę į rankas viską, kas jiems[d] atrodys vertinga, nusineštų'". [7] Tada Izraelio karalius, sušaukęs visus šalies vyresniuosius, tarė: „Žinokite gi ir matykite, kaip šitas siekia pikta! Nes jis atsiuntė pas mane, reikalaudamas mano žmonų ir mano vaikų, mano sidabro ir mano aukso, ir aš jam neatsakiau"[e]. [8] Bet visi vyresnieji ir visi žmonės jam sakė: „Neklausyk ir nesutik!" [9] Taigi jis tarė Ben-Hadado pasiuntiniams: „Sakykite mano valdovui karaliui: ‚Viską, ko [reikalaudamas] pradžioje siuntei pas savo tarną, darysiu, bet šito dalyko negaliu daryti'". Pasiuntiniai nuėjo ir jam nunešė atsakymą. [10] Tada Ben-Hadadas siuntė pas jį ir sakė: „Taip ir dar taip tegul padaro man dievai, jei Samarijos dulkių pakaktų saujoms visų kareivių, kurie seka paskui mane!" [11] Bet Izraelio karalius atsakė: „Sakykite: ‚Tenesigiria tas, kuris užsijuosia [ginklus], kaip tas, kuris nusijuosia!'" [12] Išgirdęs šitą atsakymą – kaip tik tuo metu jis gėrė, jis pats ir karaliai, pavėnėse[f], – jis tarė savo tarnams: „Pasiruoškite pulti!" Ir jie pasiruošė pulti miestą. [13] Štai vienas pranašas, prisiartinęs prie Izraelio karaliaus Achabo, tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Ar matei visą šitą didžiulę minią? Štai aš ją šiandien atiduosiu į tavo rankas, kad žinotum, jog aš esu VIEŠPATS'". [14] Achabas paklausė: „Per ką?" Anas atsakė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Per provincijų valdytojų jaunus karininkus'". Jis dar paklausė: „Kas

---

[d]**20,6** GSV; M: tau

[e]**20,7** T.y. sutikau jam atiduoti

[f]**20,12** Arba: Sukote

turi pradėti mūšį?“ Anas atsakė: „Tu“. [15] Jam apžiūrėjus provincijų valdytojų karininkus, jų buvo du šimtai trisdešimt du. Po jų jis dar apžiūrėjo visus karius, visus narsuolius[g], – septynis tūkstančius. [16] Jie išžygiavo vidudienį, kai Ben-Hadadas buvo nusigėręs pavėnėse[h], jis pats ir karaliai, trisdešimt du karaliai, kurie buvo atėję jam į pagalbą. [17] Provincijų valdytojų karininkai išžygiavo pirmieji. ˹Ben-Hadadas pasiuntė [žvalgus], ir tie jam pranešė˺[i]: „Vyrai išžygiavo iš Samarijos!“ [18] Jis tarė: „Jei jie taikingai išžygiavo, sugaukite juos gyvus, o jei jie išžygiavo kariauti, [taip pat] sugaukite juos gyvus!“ [19] Kai šitie jau buvo išžygiavę iš miesto – provincijų valdytojų karininkai ir kariuomenė, žygiuojanti paskui juos, – [20] kiekvienas jų taip mušė savo priešininką, jog Aramas pasileido bėgti ir Izraelis juos vijosi. Tačiau Aramo karalius Ben-Hadadas paspruko ant žirgo su keliais raiteliais. [21] Išžygiavęs Izraelio karalius užpuolė žirgus bei kovos vežimus ir sudavė Aramui smarkų smūgį. [22] Paskui pranašas, priėjęs prie Izraelio karaliaus, jam tarė: „Eik, tvirtinkis, apgalvok ir žiūrėk, ką tu turi daryti, nes ˹kitą pavasarį˺[j] Aramo karalius atkils tavęs užpulti!“ [23] O Aramo karaliaus tarnai jam sakė: „Jų dievai – kalnų dievai. Todėl jie mus nugalėjo. Bet jei kariausime su jais lygumoje, tikrai juos nugalėsime! [24] Padaryk tokį dalyką: pašalink karalius, kiekvieną iš jo vietos, ir įstatyk į jų vietą valdytojus. [25] Susiverbuok kariuomenę, tolygią

---

[g]**20,15** G; M: izraelius

[h]**20,16** Arba: Sukote

[i]**20,17** G: Sirijos karaliui buvo pasiųsta žinia (lit. Jie pasiuntė ir pranešė Sirijos karaliui, sakydami)

[j]**20,22** Lit. metams apsigręžus; taip pat 26 skn.

kariuomenei, atsimetusiai nuo tavęs, [atpildy damas] žirgą žirgu ir kovos vežimą kovos vežimu, ir kariaukime su jais lygumoje. Mes tikrai juos nugalėsime“. Jis paklausė jų patarimo ir taip padarė. 26 Kitą pavasarį Ben-Hadadas, apžiūrėjęs Aramą[k], žygiavo aukštyn į Afeką kariauti su Izraeliu. 27 Izraeliai, apžiūrėti ir aprūpinti maistu, žygiavo jų pasitikti. Izraeliai sustojo stovyklose prieš juos tarsi dvi mažos ožkų bandos, o aramėjai pripildė šalį. 28 Tada Dievo vyras priėjęs tarė Izraelio karaliui[l]: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Kadangi aramėjai sakė: „VIEŠPATS yra kalnų dievas, bet jis nėra slėnių dievas“, atiduosiu visą šitą didžiulę minią į tavo rankas, kad žinotum[m], jog aš esu VIEŠPATS!’“ 29 Septynias dienas jie stovyklavo vieni prieš kitus. Septintąją dieną įvyko kova, ir izraeliai išmušė Aramą, šimtą[n] tūkstančių pėstininkų, per vieną dieną. 30 O tie, kurie buvo išlikę gyvi, pabėgo į Aleką, į miestą, kur siena užgriuvo ant dvidešimt septynių tūkstančių išlikusių vyrų. Ben-Hadadas irgi pabėgo ir įsigavo į miestą, į vidinį kambarį. 31 tarnai jam sakė: „Klausyk[o], meldžiamasis, mes girdėjome, kad Izraelio namų karaliai juk yra sutartis gerbiantys karaliai. Leisk mums užsidėti ašutines ant strėnų bei virveles ant galvų ir išeiti pas Izraelio karalių. Galbūt jis paliks ˹tave gyvą˺[p]“. 32 Taigi, apjuosę strėnas ašutinėmis ir galvas virvelėmis, jie atėjo

---

[k]**20,26** T.y. Aramo kariuomenę

[l]**20,28** M + ir tarė; ~kl. MssGV

[m]**20,28** G; M: žinotumėte

[n]**20,29** G: šimtą dvidešimt

[o]**20,31** Lit. Štai

[p]**20,31** GSV: mus gyvus

pas Izraelio karalių ir tarė: „Tavo tarnas Ben-Hadadas pasakė: ‚Palik, meldžiu, mane gyvą!'" Jis tarė: „Ar jis dar gyvas? Jis yra mano brolis". [33] Tie vyrai tai palaikė geru ženklu ir, skubiai tai priėmę iš jo kaip galiojantį pareiškimą, tarė: „Taip, Ben-Hadadas yra tavo brolis". Anas paliepė: „Nuėję atveskite jį!" Kai Ben-Hadadas išėjo pas jį, šis jam leido įlipti į vežimą. [34] Ben-Hadadas[q] jam tarė: „Grąžinu miestus, kuriuos mano tėvas atėmė iš tavo tėvo. Tu dar gali įsisteigti prekyviečių Damaske, kaip kad mano tėvas buvo įsisteigęs Samarijoje". "O aš [Achabas tarė] tave paleisiu su sutartimi". Taigi jis sudarė su juo sutartį ir jį paleido.

Pranašas pasmerkia Achabą

[35] Vienas vyras iš pranašų ⌜gildijos narių⌝[r], VIEŠPAČIUI paliepus, tarė savo draugui: „Užgauk mane, meldžiu!" Bet tas vyras atsisakė jį užgauti. [36] Tada anas jam tarė: „Kadangi nepaklausei VIEŠPATIES balso, kai tik nueisi nuo manęs, liūtas tave užgaus". Jam nuėjus nuo jo pašonės, jį sutiko liūtas ir užgavo. [37] Vėliau sutikęs kitą vyrą, jis tarė: „Užgauk mane, meldžiu!" Tas vyras užgavo jį smogdamas ir sužeisdamas. [38] Paskui tas pranašas, laukdamas karaliaus, nuėjęs atsistojo ant kelio ir, persirišdamas akis tvarsčiu, užsimaskavo. [39] Karaliui praeinant, jis šaukdamas karaliui tarė: „Tavo tarnas buvo išėjęs iš mūšio sangrūdžio. Staiga vyras, išėjęs iš eilės, atvedė pas mane vyrą[s] ir tarė: ‚Saugok šitą vyrą!

---

[q]**20,34** Lit. Jis

[r]**20,35** Lit. sūnų

[s]**20,39** T.y. belaisvį

Jei kokiu nors būdu jo pasiges, tavo gyvybė atsakys už jo gyvybę arba turėsi atsverti talentą sidabro!’ 40 Tavo tarnui ˹šį ir tą bedarant˺[t], jo nebeliko“. Izraelio karalius jam tarė: „Toks tebūnie tau teismo sprendimas; tu pats nusprendei!“ 41 Jam skubiai nuėmus tvarstį nuo akių, Izraelio karalius jį atpažino, kad jis iš pranašų. 42 Jis tarė karaliui[u]: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Kadangi paleidai iš savo[v] rankos vyrą, mano skirtą sunaikinti, tavo gyvybė turės atsakyti už jo gyvybę ir tavo tauta už jo tautą!“ 43 Suniuręs ir perpykęs Izraelio karalius leidosi namo[w] ir atvyko į Samariją.

Pasakojimas apie Naboto teisminį nužudymą

21 1 Po šitų įvykių atsitiko toks dalykas: jizreelietis Nabotas turėjo vynuogyną, ˹esantį Jizreelyje˺[x] šalia Samarijos karaliaus Achabo rūmų. 2 Achabas kalbėjo Nabotui: „Duok man savo vynuogyną, kad jis man taptų daržu, nes jis yra arti mano namų, o aš tau duosiu į jo vietą vynuogyną, geresnį už jį, arba, jei tau atrodo tinkama, tau užmokėsiu pinigais, kiek jis vertas“. 3 Bet Nabotas atsakė Achabui: „Man VIEŠPATIES užginta tau atiduoti mano protėvių palikimą!“ 4 Achabas parėjo namo suniuręs ir perpykęs dėl atsakymo, kurį jam buvo davęs Nabotas, sakydamas: „Tau neatiduosiu savo protėvių palikimo!“ Jis atsigulė į savo lovą, nugręžė veidą ir nevalgė maisto.

---

[t] **20,40** G(BL): šen ir ten besidairant

[u] **20,42** Lit. jam

[v] **20,42** G(BL)V; ~M

[w] **20,43** ~G

[x] **21,1** ~G(BL)

[5] Jo žmona Izabelė įėjo pas jį ir jam kalbėjo: „Kodėl tavo dvasia tokia niūri, kad nevalgai duonos?“ [6] Jis jai tarė: „Aš kalbėjau jizreeliečiui Nabotui ir jam sakiau: ‚Duok man savo vynuogyną už pinigus, arba, jei tau patinka, mielai tau duosiu vynuogyną į jo vietą, bet jis atsakė: ‚Tau neatiduosiu savo vynuogyno!’“ [7] Jo žmona Izabelė jam tarė: „⌜Ar tu dabar vykdai [ar ne]⌝[y] Izraelio karaliaus valdžią? Kelkis, valgyk duonos ir būk gerai nusiteikęs! Aš tau parūpinsiu jizreeliečio Naboto vynuogyną!“ [8] Taigi ji parašė Achabo vardu laiškus, juos užantspaudavo jo antspaudu ir laiškus pasiuntė vyresniesiems bei laisviesiems, ⌜gyvenantiems jo mieste⌝[z], ⌜Naboto kaimynams⌝[a]. [9] Ji rašė laiškuose: „Paskelbkite pasninką, pasodinkite Nabotą žmonių priešakyje [10] ir pasodinkite priešais jį du vyrus niekšus, kurie paliudytų, sakydami: ‚Tu keikei Dievą ir karalių.’ Paskui jį išveskite ir užmuškite akmenimis!“ [11] Jo miesto vyrai – vyresnieji ir laisvieji, gyvenantys jo mieste – padarė taip, kaip Izabelė buvo jiems nurodžiusi, kaip buvo parašyta laiškuose, kuriuos ji buvo jiems pasiuntusi. [12] Jie paskelbė pasninką ir pasodino Nabotą žmonių priešakyje. [13] Paskui atėjo du vyrai niekšai ir atsisėdo prieš jį. Ir tie niekšai liudijo prieš Nabotą žmonių akivaizdoje, sakydami: „Nabotas keikė Dievą ir karalių“. Tad jie išvedė jį už miesto ir užmušė akmenimis. [14] Paskui jie pasiuntė žinią Izabelei: „Nabotas užmuštas akmenimis“. [15] Kai tik Izabelė išgirdo, kad

---

[y]**21,7** G: Ar tu taip vykdai...? Arba: Tu esi tas, kuris dabar vykdai...! Sakinį galima suprasti kaip teigiamą paraginimą ar sarkastinį tvirtinimą.

[z]**21,8** ~G(BL)

[a]**21,8** Lit. gyvenantiems su Nabotu

Nabotas užmuštas akmenimis, ji[b] tarė Achabui: „Kelkis, pasisavink jizreeliečio Naboto vynuogyną, kurį jis atsisakė tau duoti už pinigus, nes Nabotas jau nebegyvas, miręs!“ [16] Kai tik Achabas išgirdo, kad Nabotas miręs, Achabas atsikėlė, norėdamas eiti žemyn į jizreeliečio Naboto vynuogyną, kad jį pasisavintų.

Elijas paskelbia Achabui Dievo bausmę

[17] Tada tišbiečiui[c] Elijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [18] „Kelkis, eik žemyn pasitikti Izraelio karaliaus Achabo, esančio Samarijoje! Štai jis yra Naboto vynuogyne, kur jis nusileido jo pasisavinti. [19] Ir jam kalbėk: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: „Kadangi tu padarei žmogžudystę ir dargi pasisavinai, todėl – taip pasakė VIEŠPATS – toje vietoje, kurioje šunys laižė Naboto kraują, šunys laižys ir tavo paties kraują!“‘“ [20] Achabas sakė Elijui: „Mane suradai, mano prieše?“ Šis atsakė: „Suradau, nes parsidavei daryti, kas pikta VIEŠPATIES akyse. [21] [d]Štai aš užleisiu ant tavęs nelaimę ir, šluodamas paskui tave, Izraelyje išnaikinsiu Achabui vyriškius[e], ⌜nepilnamečius ir pilnamečius⌝[f]! [22] Ir padarysiu tavo namus, kaip Nebato sūnaus Jerobeamo namus ir kaip Achijo sūnaus Bašos namus, dėl pykdymo, kuriuo [mane] įširdinai, ir dėl to, kad įvedei į nuodėmę Izraelį!’ [23] VIEŠPATS kalbėjo ir apie Izabelę: ‚Šunys ris

---

[b]**21,15** G(B); MG(L): Izabelė

[c]**21,17** Arba: naujasėdžiui

[d]**21,21** G + Taip sako VIEŠPATS

[e]**21,21** Lit. tuos, kurie šlapinasi į sieną

[f]**21,21** Žr. 14,10.

Izabelę ˹Jizreelio lauke˺[g]. [24] Kas priklausantis Achabui mirs mieste, tą ris šunys, o kas mirs atvirame lauke, tą les dangaus paukščiai!“ [25] (Nebuvo kito tokio, kaip Achabas, kuris parsidavė daryti, kas pikta VIEŠPATIES akyse, nes jį kurstė jo žmona Izabelė. [26] Jis elgėsi labai pasibjaurėtinai, sekdamas paskui stabus visiškai taip, kaip darė amoriečiai, kuriuos VIEŠPATS pavarė nuo izraelių.) [27] Kai Achabas išgirdo šituos žodžius, jis sudraskė savo drabužius, užsidėjo ašutinę ant savo kūno ir pasninkavo. Jis gulėjo ašutinėje ir vaikščiojo nusiminęs. [28] Tada tišbiečiui[h] Elijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [29] “Ar matei, kaip Achabas nusižemino mano akivaizdoje? Kadangi jis nusižemino mano akivaizdoje, neužleisiu nelaimės jo dienomis. Jo sūnaus dienomis užleisiu nelaimę ant jo namų“.

Karo žygis į Ramot-Gileadą. Netikri pranašai ir Michajo pranašystė

22 [1] Praėjo treji metai be karo tarp Aramo ir Izraelio. [2] O trečiaisiais metais, kai Judo karalius Jehošafatas nusileido pas Izraelio karalių, [3] Izraelio karalius tarė savo tarnams: „Ar žinote, kad Ramot-Gileadas mums priklauso, o mes delsiame jį atimti iš Aramo karaliaus rankos?“ [4] Ir jis paklausė Jehošafatą: „Ar žygiuosi su manim į Ramot-Gileadą kariauti?“ Jehošafatas atsakė Izraelio karaliui: „Aš, kaip ir tu; mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė, mano žirgai, kaip ir tavo žirgai!“ [5] Bet Jehošafatas pridūrė Izraelio karaliui: „˹Pirma pasiklausk,

---

[g] **21,23** 9MssSTV 2Kar 9,36; MG: Jizreelio priešmūryje

[h] **21,28** Arba: naujasėdžiui

meldžiu, VIEŠPATIES žodžio˺[i]“. [6] Tada Izraelio karalius surinko pranašus, apie keturis šimtus vyrų, ir jų paklausė: „Ar man eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Jie atsakė: „Žygiuok aukštyn, ir VIEŠPATS [jį] atiduos į karaliaus rankas!“ [7] Bet Jehošafatas paklausė: „Ar čia nėra dar kito VIEŠPATIES pranašo, kad galėtume pasiklausti per jį?“ [8] Izraelio karalius atsakė Jehošafatui: „Dar yra vienas vyras, per kurį galėtume pasiklausti VIEŠPATIES, bet aš jo nekenčiu, nes jis nepranašauja apie mare gera, o tik bloga – Jimlos sūnus Michajas“. Bet Jebošafatas tarė: „Taip tenesako karalius!“ [9] Taigi Izraelio karalius, pasišaukęs vieną rūmų pareigūną, tarė: „Skubiai atvesk Jimlos sūnų Michają!“ [10] Izraelio karalius ir Judo karalius Jehošafatas sėdėjo, kiekvienas savo soste, apsivilkę [karališkais] drabužiais, aikštėje[j], Samarijos vartų prieangyje, ir visi pranašai pranašavo jų akivaizdoje. [11] Kenaanos sūnus Sidkijas, pasidaręs geležinius ragus, tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Šitais tu badysi aramėjus, iki juos pribaigsi’“ [12] Ir visi pranašai taip pat pranašavo, sakydami: „Žygiuok aukštyn į Ramot-Gileadą ir laimėk pergalę! VIEŠPATS atiduos ˹į tavo rankas net Aramo karalių˺[k]!“ [13] Pasiuntinys, kuris buvo nuėjęs Michajo pakviesti, jam kalbėjo: „Klausyk[l], meldžiamasis, ˹visi pranašai vienu balsu palankiai kalbėjo˺[m] karaliui. Tavo žodis tebūnie, kaip kurio nors jų žodis, ir palankiai

---

[i]**22,5** G(L): Pasiklausk, meldžiu, VIEŠPATIES

[j]**22,10** Lit. aikštėje javams kulti; ~G

[k]**22,12** G(BL); M: [jį] į karaliaus ranką

[l]**22,13** Lit. Štai

[m]**22,13** G(BL); M: pranašų žodžiai buvo sutartinai palankūs

kalbėk!“ [14] Bet Michajas tarė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, ką VIEŠPATS man pasakys, tą kalbesiu!“ [15] Jam atėjus pas karalių, karalius jam tarė: „Michajau, ar mums eiti į Ramot-Gileadą kariauti, ar ne?“ Šis jam atsakė: „Žygiuok aukštyn ir laimėk pergalę! VIEŠPATS [jį] atiduos į karaliaus rankas“. [16] Bet karalius jam tarė: „Kiek kartų man reikės tave saikdinti, kad man nieko kita nekalbėtum VIEŠPATIES vardu, kaip tik tiesą?“ [17] Tada jis tarė: „Regėjau visą Izraelį išsklidusį ant kalnų kaip avis, neturinčias piemens. Ir VIEŠPATS tarė: ‚Šitie neturi valdovo. Kiekvienas tegul grįžta sveikas į savo namus’“. [18] Tada Izraelio karalius sakė Jehošafatui: „Argi tau nesakiau: ‚Jis nepranašauja apie mane gera, bet tik pikta’?“ [19] O [Michajas] tęsė: „Tad klausyk VIEŠPATIES žodžio! Regėjau VIEŠPATĮ, sėdintį savo soste, ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią prie jo, jo dešinėje ir jo kairėje. [20] Ir VIEŠPATS tarė: ‚Kas suvilios Achabą, kad jis žygiuotų aukštyn ir kristų Ramot-Gileade?’ Tada vienas sakė vienaip, o kitas sakė kitaip. [21] Pagaliau išėjo į priekį dvasia ir, atsistojusi VIEŠPATIES akivaizdoje, tarė: ‚Aš jį suviliosiu!’ VIEŠPATS ją paklausė: ‚Kuo?’ [22] Ji atsakė: ‚Aš išeisiu ir pasidarysiu melagė dvasia visų jo pranašų burnoje’. Jis tarė: ‚Tu suviliosi, ir tau pasiseks. Išeik ir taip daryk!’ [23] Taigi dabar VIEŠPATS įdėjo melagę dvasią į visų šitų tavo pranašų burną, o pats VIEŠPATS kalbėjo apie tave pikta“. [24] Tada priėjo Kenaanos sūnus Sidkijas ir, skeldamas Michajui į žandą, tarė: „Kokiu gi būdu VIEŠPATIES dvasia pasitraukė nuo manęs, kad kalbėtųsi su tavim?“ [25] O Michajas atsakė: „Tau paaiškės tą dieną, kai įeisi į vidinį kambarį slėptis!“ [26] Tada Izraelio karalius tarė: „Paimk Michają, nuvesk jį

atgal pas miesto viršininką Amoną ir pas karalaitį Joašą [27] ir sakyk: ‚Taip pasakė karalius: „Pasodinkite šitą į kalėjimą ir jį maitinkite sumažintu duonos bei vandens daviniu, kol aš sveikas parvyksiu!“‘“ [28] O Michajas tarė: „Jei tikrai pargrįši sveikas, tai VIEŠPATS nebus kalbėjęs per mane“.[n] [29] Izraelio karaliui ir Judo karaliui Jehošafatui nužygiavus į Ramot-Gileadą, [30] Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Aš persirengęs eisiu į mūšį, o tu vilkėk savo drabužiais“. Taigi Izraelio karalius persirengęs ėjo į mūšį. [31] O Aramo karalius buvo įsakęs savo trisdešimt dviem kovos vežimų vadams: „Nekovokite nei su mažais, nei su dideliais, bet tik su vienu Izraelio karaliumi!“ [32] Taigi, kai vežimų vadai pamatė Jehošafatą, jie pagalvojo: „Jis tikrai yra Izraelio karalius!“ Tad jie nusigręžė kovoti su juo, ir Jehošafatas ėmė šaukti. [33] Vežimų vadai, pamatę, kad jis ne Izraelio karalius, atsigręžė nuo jo. [34] Bet kažkoks vyras atsitiktinai įtempė lanką ir įšovė Izraelio karaliui tarp pridurtinių šarvų ir krūtinšarvio. Tada šitas tarė savo važiuotojui: „Apsisuk ir mane išvežk iš mūšio[o], nes esu sužeistas“. [35] O kovai tą dieną einant vis smarkyn, karalius buvo laikomas vežime stačias, atsigręžęs į Aramą. Vakare jis mirė, ir kraujas iš žaizdos išsiliejo į vežimo vidų. [36] Saulei leidžiantis, šauklys[p] ėjo per kariuomenę, garsindamas: „Kiekvienas į savo miestą ir kiekvienas į savo šalį, [37] ⌜nes karalius mirė!“ Jie parvyko

---

[n] **22,28** G(BL); M + Ir jis pridūrė: „Klausykite, visos tautos!“ Plg. Mich 1,2.

[o] **22,34** G(BL); M: kariuomenės

[p] **22,36** GSTV; M: šauksmas

į Samariją ir˺[q] palaidojo karalių Samarijoje. 38 Jiems išplovus vežimą prie Samarijos tvenkinio, šunys laižė jo kraują ir paleistuvės maudėsi[r] – pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs. 39 Visi kiti Achabo veiksmai – visa, ką jis nuveikė, taip pat dramblio kaulo namai, kuriuos jis pastatė, ir visi miestai, kuriuos jis įkūrė, – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. 40 Pagaliau Achabas atsigulė prie savo tėvų. Jo sūnus Achazijas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Jehošafatas

41 Asos sūnus Jehošafatas ėmė karaliauti Judui ketvirtaisiais Izraelio karaliaus Achabo metais. 42 Jehošafatas buvo trisdešimt penkerių metų amžiaus, kai jis tapo karaliumi, ir dvidešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Šilchio duktė, vardu Azuba. 43 Jis vaikščiojo visu savo tėvo Asos keliu ir nenukrypo nuo jo: jis darė, kas teisu VIEŠPATIES akyse. 44 Tačiau ˹alkai nebuvo pašalinti˺[s]. Žmonės tebeaukodavo ir tebesmilkydavo alkuose. 45 Be to, Jehošafatas padarė taiką su Izraelio karaliumi. 46 Visi kiti Jehošafato vieksmai ir jo žygdarbiai, kuriuos jis atliko[t], – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 47 Taip pat jis iššlavė iš šalies likusius kulto paleistuvius, kurie buvo užsilikę jo tėvo Asos dienomis. 48 Nebuvo karaliaus Edome. Vietininkas buvo karalius. 49 Jehošafatas pasidarė

---

[q]**22,37** G; M: Taip karalius numirė. Jis buvo pargabentas (lit. parvyko) į Samariją, ir jie

[r]**22,38** Būtent tvenkinyje. G(B) + kraujuje; G(L) + jo kraujuje

[s]**22,44** GSV: alkų jis nepašalino

[t]**22,46** M + ir [karai], kuriuos jis kariavo; ~G(B)

Taršišo [stiliaus] laivų, kad plauktų į Ofyrą aukso. Bet jie nenuplaukė, nes laivai sudužo Esjon-Geberyje. [50] Tuomet Achabo sūnus Achazijas tarė Jehošafatui: „Tegul mano tarnai plaukioja laivuose su tavo tarnais“, bet Jehošafatas nesutiko. [51] Pagaliau Jehošafatas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo protėvio Dovydo mieste, o jo sūnus Jehoramas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Achazijas

[52] Achabo sūnus Achazijas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje septynioliktaisiais Judo karaliaus Jehošafato metais ir karaliavo Izraeliui dvejus metus. [53] Jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir vaikščiojo savo tėvo keliu, savo motinos keliu ir keliu Nebato sūnaus Jerobeamo, kuris įvedė į nuodėmę Izraelį. [54] Jis tarnavo Baalui, jį garbino ir pykdė VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas.

ANTROJI KARALIŲ KNYGA

Elijas ir Achazijas

1 [1] Achabui mirus, Moabas sukilo prieš Izraelį. [2] Achazijas nukrito pro savo Samarijoje esančio aukštutinio kambario pinučius ir susižeidė. Tad jis siuntė pasiuntinius ir jiems tarė: „Eikite, pasiklauskite Ekrono dievo Baal-Zebubo, ar aš pasveiksiu iš šito savo[a] susižeidimo!“ [3] Bet VIEŠPATIES angelas buvo pasakęs tišbiečiui Elijui: „Kelkis, pasitik Samarijos karaliaus pasiuntinius ir jiems kalbėk: ‚Ar dėl to, kad nėra Dievo Izraelyje, jūs einate klaustis Ekrono dievo Baal-Zebubo?’ [4] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: ‚Iš lovos, į kurią įlipai, nebeišlipsi, nes tikrai mirsi!’“ Ir Elijas nuėjo. [5] Pasiuntiniams pas jį[b] sugrįžus, jis jų paklausė: „Kodėl sugrįžote?“ [6] Jie jam atsakė: „Vienas vyras atėjo mūsų pasitikti ir mums tarė: ‚Eikite, grįžkite pas karalių, kuris jus siuntė, ir jam kalbėkite: „Taip pasakė VIEŠPATS: Ar dėl to, kad nėra Dievo Izraelyje, tu siunti klaustis Ekrono dievo Baal-Zebubo? Todėl iš lovos, į kurią įlipai, nebeišlipsi, nes tikrai mirsi!“‘“ [7] Jis jiems kalbėjo: „Kaip atrodė vyras, kuris atėjo jūsų pasitikti ir jums kalbėjo šituos žodžius?“ [8] Jie jam atsakė: „[Jis buvo] gauruotas vyras ir susijuosęs strėnas šikšniniu diržu“. Jis tarė: „Tai tišbietis Elijas!“ [9] Paskui jis siuntė pas jį

---

[a]**1,2** GSVT; ~M

[b]**1,5** T.y. karalių Achaziją

penkiasdešimtininką su jo penkiomis dešimtimis. Tas užlipo pas jį – jis kaip tik sėdėjo ant kalno viršūnės – ir prabilo į jį: „Dievo vyre, karalius įsako: ‚Lipk žemyn!'“ [10] Bet Elijas atsakydamas kalbėjo penkiasdešimtininkui: „Jei aš Dievo vyras, tegul ugnis nusileidžia iš dangaus ir praryja tave bei tavo penkias dešimtis!“ Tada nusileido iš dangaus ugnis ir prarijo jį bei jo penkias dešimtis. [11] Jis vėl siuntė pas jį kitą penkiasdešimtininką su jo penkiomis dešimtimis. Tas užlipęs[c] prabilo į jį: „Dievo vyre, taip įsakė karalius: ‚Lipk skubiai žemyn!'“ [12] Bet Elijas atsakydamas jiems kalbėjo: „Jei aš Dievo vyras, tegul nusileidžia iš dangaus ugnis ir praryja tave bei tavo penkias dešimtis!“ Tada Dievo[d] ugnis nusileido iš dangaus ir prarijo jį bei jo penkias dešimtis. [13] Jis vėl siuntė trečią[e] penkiasdešimtininką su jo penkiomis dešimtimis. Trečiasis penkiasdešimtininkas, užlipęs ir atėjęs, atsiklaupė ant kelių prieš Eliją ir, jį maldaudamas pasigailėti, jam kalbėjo: „Dievo vyre, meldžiu, tebūnie brangi tavo akyse mano gyvybė ir šitų tavo penkių dešimčių tarnų gyvybė! [14] Štai nusileido iš dangaus ugnis ir prarijo abu pirmuosius penkiasdešimtininkus bei jų penkias dešimtis. Bet dabar mano gyvybė tebūnie brangi tavo akyse!“ [15] Tada VIEŠPATIES angelas prabilo į Eliją: „Lipk su juo žemyn! Nebijok jo!“ Atsikėlęs jis nusileido su juo pas karalių [16] ir jam kalbėjo: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Kadangi siuntei pasiuntinius Ekrono dievo Baal-Zebubo klaustis – ar dėl to, kad Izraelyje

---

[c] **1,11** M: atsiliepdamas

[d] **1,12** ~kkr. MssGTV

[e] **1,13** G(L)TV

nėra Dievo, kurio žodžio būtų galima klaustis?, – todėl nebeišlipsi iš lovos, į kurią įlipai, nes tikrai mirsi!’“ [17] Ir jis mirė pagal VIEŠPATIES žodį, kurį Elijas buvo ištaręs, o ⌜jo brolis Jehoramas⌝[f] ėmė karaliauti jo vietoje antraisiais Judo karaliaus Jehošafato sūnaus Jehoramo metais, nes jis neturėjo sūnaus. [18] Visi kiti Achazijo veiksmai, kuriuos jis nuveikė – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Elijas paimamas į dangų. Eliša tampa jo įpėdiniu

2 [1] VIEŠPAČIUI besirengiant viesule pakelti Eliją į dangų, Elijas ir Eliša ėjo iš Gilgalio. [2] Elijas tarė Elišai: „Pasilik čia, meldžiu, nes VIEŠPATS mane pasiuntė į Bėt-Elį“. Bet Eliša atsakė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokiu būdu tavęs nepaliksiu!“ Taigi jie nusileido į Bėt-Elį. [3] Pranašų ⌜gildijos nariai⌝[g], kurie buvo Bėt-Elyje, išėję pas Elišą, jam tarė: „Ar žinai, kad šiandien VIEŠPATS paims tavo valdovą nuo tavęs[h]?“ Šis atsakė: „Ir aš žinau. Tylėkite!“ [4] Elijas jam tarė: “Eliša, pasilik čia, meldžiu, nes VIEŠPATS mane pasiuntė į Jerichą“. Bet tas atsakė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokiu būdu tavęs nepaliksiu!“ Taigi jie atėjo į Jerichą. [5] Pranašų gildijos nariai, esantys Jeriche, prisiartinę prie Elišos, jam tarė: „Ar žinai, kad šiandien VIEŠPATS paims tavo valdovą nuo tavęs?“ Tas atsakė: „Ir aš žinau. Tylėkite!“ [6] Elijas jam tarė: „Pasilik čia, meldžiu, nes VIEŠPATS mane pasiuntė į Jordaną“.

---

[f]**1,17** G(L)SV; ~M

[g]**2,3** Lit. sūnūs

[h]**2,3** Lit. tavo galvos viršaus

Bet tas atsakė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, jokiu būdu tavęs nepaliksiu!“ Taigi juodu ėjo. [7] Taip pat penkiasdešimt vyrų iš pranašų gildijos narių ėjo ir sustojo atokiai ties jais, kai tuodu sustojo prie Jordano. [8] Paėmęs savo apsiaustą, Elijas jį suvyniojo ir [juo] sudavė į vandenį, ir tas persiskyrė į vieną ir į kitą pusę. Taip juodu perėjo sausu dugnu. [9] Jiems perėjus, Elijas tarė Elišai: „Prašyk ko nors, kad tau padaryčiau, kol dar nesu paimtas nuo tavęs!“ Eliša atsakė: „Tegul man atitenka, meldžiu, dviguba tavo dvasios dalis!“ [10] Anas tarė: „Prašei sunkaus dalyko. Jei matysi, kaip aš būsiu paimtas nuo tavęs, tau taip įvyks, o jei nematysi, neįvyks“. [11] Jiems einant vis toliau ir kalbantis, pasirodė ugninis vežimas bei ugniniai žirgai ir juodu perskyrė. Ir Elijas užžengė viesule į dangų. [12] Eliša stebėjo, ir jis šaukė: „Mano tėve, mano tėve! Izraelio vežimas ir jo žirgai!“ Ir jis daugiau jo nebematė. Tada, nutvėręs savo drabužius, jis juos perplėšė pusiau. [13] Paskui jis pakėlė Elijo apsiaustą, kuris buvo nuo jo nukritęs, ir sugrįžęs atsistojo ant Jordano kranto. [14] Paėmęs Elijo apsiaustą, kuris buvo nuo jo nukritęs, ir [juo] suduodamas į vandenį, tarė: „Kurgi yra VIEŠPATS, Elijo Dievas!“ Jam sudavus į vandenį, tas persiskyrė į vieną ir į kitą pusę, ir Eliša perėjo. [15] Pranašų gildijos nariai, esantys Jeriche, jį pamatę iš kitos pusės, tarė: „Elijo dvasia nusileido ant Elišos“. Atėję jo pasitikti, jie nusilenkė prieš jį iki žemės [16] ir jam tarė: „Žiūrėk, meldžiamasis, su tavo tarnais yra penkiasdešimt pajėgių vyrų. Leisk jiems, meldžiame, eiti ir ieškoti tavo valdovo! VIEŠPATIES dvasia gali būti jį nunešusi ir numetusi kokiame nors kalne ar kokiame nors slėnyje“. Jis atsakė: „Nesiųskite!“ [17] Bet jie vertė,

kol jis susidrovėjęs tarė: „Siųskite!“ Taigi jie išsiuntė penkiasdešimt vyrų, kurie ieškojo tris dienas, bet jo nerado. [18] Kai jie, jam tebetrunkant Jeriche, sugrįžo pas jį, jis jiems tarė: „Argi jums nesakiau: ‚Neikite!’?“

Eliša padaro miesto vandenį geriamą

[19] Miesto vyrai tarė Elišai: „Štai, meldžiamasis, miesto padėtis graži, kaip pats mano valdovas mato, bet vanduo blogas ir ˹šalis kenčia nuo persileidimų˺[i]“. [20] Jis tarė: „Atneškite man naują dubenį ir įberkite į jį druskos“, ir jie jam atnešė. [21] Išėjęs prie vandens ištakos ir įmetęs į ją druskos, jis tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Aš darau šitą vandenį sveiką. Nebekils iš jo nei mirtis, nei persileidimas[j]!’“ [22] Vanduo liko sveikas iki šios dienos pagal Elišos žodį, kurį jis buvo ištaręs.

Bėt-Elio berniukai nubaudžiami

[23] Iš ten jis ėjo aukštyn į Bėt-Elį. Jam einant keliu aukštyn, maži berniukai, išėję iš miesto ir tyčiodamiesi iš jo, jam sakė: „Lipk aukštyn, plikagalvi! Lipk aukštyn, plikagalvi!“ [24] Atsigręžęs ir juos pamatęs, jis juos prakeikė VIEŠPATIES vardu. Paskui dvi lokės, išėjusios iš miško, sudraskė iš jų keturiasdešimt du vaikus. [25] Paskui jis ėjo iš ten į Karmelio kalną, o iš ten sugrįžo į Samariją.

---

[i]**2,19** T.y. nuo gimdymo nelaiku; plg. G(B). G(L): sukelia persileidimus. Arba: žemė nederlinga (plg. Mal 3,11)

[j]**2,21** Arba: nederlius

Jehošafato ir Jehoramo žygis prieš Moabo karalių Mešą

3 [1] Achabo sūnus Jehoramas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje aštuonioliktaisiais Judo karaliaus Jehošafato metais ir karaliavo dvylika metų. [2] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, tik ne taip, kaip jo tėvas ir kaip jo motina. Jis pašalino Baalo ˹akmenstulpį, kurį˺[k] buvo padaręs jo tėvas. [3] Tačiau jis laikėsi Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmės, į kurią pastarasis buvo įvedęs Izraelį. Jis neatstojo nuo jos. [4] Moabo karalius Meša buvo avių augintojas ir duodavo Izraelio karaliui duoklę: šimtą tūkstančių ėriukų ir šimto tūkstančių avinų vilną. [5] Bet Achabui mirus, Moabo karalius sukilo prieš Izraelio karalių. [6] Tad tuo metu karalius Jehoramas išžygiavo iš Samarijos ir sumobilizavo visą Izraelį. [7] Paskui jis žygiavo ir pasiuntė Judo karaliui tokią žinią: „Moabo karalius sukilo prieš mane. Ar eisi su manim į Moabą kariauti?“ Šis atsakė: „Žygiuosiu aukštyn. Aš, kaip ir tu; mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė; mano žirgai, kaip ir tavo žirgai“. [8] Jis dar paklausė: „Kuriuo keliu žygiuosime aukštyn?“ Anas atsakė: „Edomo dykumos keliu“. [9] Taigi Izraelio karalius, Judo karalius ir Edomo karalius išžygiavo. O kai jie jau buvo nužygiavę septynių dienų aplinkinį kelią ir nebebuvo vandens kariuomenei, nei gyvuliams, einantiems paskui juos, [10] Izraelio karalius tarė: „Vargas! VIEŠPATS pasišaukė šituos tris karalius, kad juos atiduotų į Moabo rankas!“ [11] Bet Jehošatatas paklausė: „Ar čia nėra

---

[k] **3,2** GV: akmenstulpius, kuriuos

VIEŠPATIES pranašo, kad galėtume per jį pasiklausti VIEŠPATIES?“ Atsiliepdamas vienas iš Izraelio karaliaus tarnų tarė: „Čia yra Šafato sūnus Eliša, kuris pildavo vandenį Elijui ant rankų“. [12] Jehošafatas tarė: „Tas tikrai turi VIEŠPATIES žodį!“ Tad pas jį nuėjo Izraelio karalius, Jehošafatas ir Edomo karalius. [13] Eliša tarė Izraelio karaliui: „Kas man darbo su tavim? Eik pas savo tėvų pranašus ir pas savo motinos pranašus!“ Bet Izraelio karalius jam atsakė: „Ne! Nes VIEŠPATS turi būti pasišaukęs šituos tris karalius, kad juos atiduotų į Moabo rankas“. [14] Tada Eliša tarė: „Kaip gyvas kariuomenių VIEŠPATS, ˹kuriam tarnauju˺[l], jei neatsižvelgčiau į Judo karalių Jehošafatą, nežiūrėčiau į tave ir tavęs nematyčiau. [15] Bet dabar man atveskite skambinantį stygomis!“ Skambintojui skambinant, ant jo atėjo VIEŠPATIES ranka, [16] ir jis tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Tegul padaro šitą upelio vagą pilną duobių!‘ [17] Nes taip pasakė VIEŠPATS: ‚Nematysite nei vėjo, nei lietaus, tačiau šita vaga pasidarys pilna vandens, ir galėsite gerti jūs patys, jūsų kariuomenė[m] ir jūsų nešuliniai gyvuliai. [18] Bet VIEŠPAČIUI tai atrodo mažmožis: jis dar atiduos Moabą į jūsų rankas. [19] Jūs nugalėsite visus sutvirtintus miestus[n], iškirsite visus gerus medžius, užversite visus vandens šaltinius ir kiekvieną naudingą žemės sklypą ˹padarysite nenaudojamą, primėtydami akmenų˺[o]“. [20] Ryto metą, kai aukojama javienių auka, pasirodė atitekąs vanduo iš

---

[l] **3,14** Lit. kurio akivaizdoje stoviu

[m] **3,17** G(L), plg. 3, 9; M: galvijai

[n] **3,19** M +ir visus rinktinius miestus; ~G(BL)

[o] **3,19** Lit. sugadinsite akmenimis

Edomo linkmės, ir šalis pasidarė pilna vandens. [21] Kai moabiečiai išgirdo, jog karaliai atžygiavę kariauti su jais, buvo sušaukti ˹visi galintys vartoti ginklą bei vyresni˺[p], ir jie sustojo pasienyje. [22] Anksti rytą atsikėlę ir saulei tekant ant vandens, moabiečiai pamatė prieš save vandenį raudoną kaip kraują [23] ir sakė: „Tai kraujas! Tikrai karaliai bus išsižudę ir nudobę vienas kitą. Tad dabar prie grobio, Moabe!“ [24] Bet jiems atėjus prie Izraelio stovyklos, izraeliai pakilę taip sumušė moabiečius, kad tie pasileido bėgti nuo jų. O anie vis veržėsi toliau ir mušė Moabą. [25] Jie sugriovė miestus ir kiekvienas numetė akmenį ant kiekvieno naudingo žemės sklypo, kol jį apklojo. Jie užvertė visas vandens versmes ir iškirto visus gerus medžius, iki ˹išliko vien tik Kir-Charesetas˺[q]. Laidytojai jį apsupo ir apšaudė. [26] Moabo karalius, matydamas, kad kova jam buvo per sunki, paėmė su savim septynis šimtus vyrų, ginkluotų kalaviju, norėdamas prasilaužti pas Edomo karalių, bet negalėjo. [27] Tada, paėmęs savo pirmagimį sūnų, kuris turėjo karaliauti jo vietoje, jį paaukojo kaip deginamąją auką ant mūro. ˹Didelė rūstybė užėjo ant Izraelio˺[r], tad jie atsitraukė nuo jo ir pargrįžo į [savo] šalį.

Elišа padaugina našlės aliejų

4 [1] Viena moteris iš pranašų gildijos narių žmonų šaukėsi Elišos, sakydama: „Tavo tarnas, mano vyras, mirė. Tu pats žinai, kad tavo tarnas bijojo VIEŠPATIES,

---

[p]**3,21** Lit. nuo kiekvieno, galinčio užsijuosti diržą, ir aukščiau

[q]**3,25** Rk.; M: jis paliko jo akmenis Kir-Charesete

[r]**3,27** Arba: Didelis pasibaisėjimas apėmė Izraelį. Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

tačiau atėjo skolintojas pasiimti abiejų mano vaikų vergais“. [2] Eliša ją paklausė: „Ką galėčiau tau padaryti? Pasakyk man, ką turi namie!“ Ji atsakė: „Tavo tarnaitė nieko kito neturi namie, kaip tik ąsotėlį aliejaus“. [3] Jis tarė: „Eik, pasiskolink indų, tuščių indų, iš kitur[s], iš visų kaimynų. Nepaimk per mažai! [4] Paskui parėjusi ir užrakinusi duris sau ir savo sūnums už nugaros, pilk į visus tuos indus, o tą, kuris bus pilnas, padėk į šalį“. [5] Taigi, nuo jo nuėjusi, ji užrakino duris sau ir savo sūnums už nugaros. Jie jai padavinėjo, o ji pylė. [6] Kai indai buvo pilni, ji tarė savo sūnui: „Paduok man dar vieną indą!“ Jis jai atsakė: „Nebėra jokio indo“. Tada aliejus sustojo. [7] Jai atėjus ir pranešus Dievo vyrui, jis tarė: „Eik, parduok aliejų ir atmokėk skolintojui, o tu ir tavo sūnūs tegul gyvena iš to, kas liks“.

Eliša atgaivina šunamietės sūnų

[8] Vieną dieną Eliša ėjo pro Šunemą. Ten [gyveno] turtinga moteris, kuri prispirdavo jį valgyti[t]. Kada tik jis praeidavo, ten užsukdavo valgyti. [9] Ji tarė savo vyrui: „Žiūrėk, meldžiamasis, aš žinau, kad tas, kuris nuolat praeina pro mus, yra šventas Dievo vyras. [10] Padarykime, meldžiu, mažą aukštutinį kambarį su sienomis ir jam padėkime ten lovą stalą, kėdę ir žibintą, kad, kai jis ateis pas mus, galėtų ten užeiti“. [11] Vieną dieną, ten atėjęs, jis užėjo į aukštutinį kambarį ir ten atsigulė. [12] Vėliau jis tarė savo tarnui Gechaziui: „Pakviesk tą šunamietę!“ Jis ją pakvietė, ir ji atsistojo jo akivaizdoje. [13] Ir jis jam

---

[s] **4,3** Lit. lauko

[t] **4,8** Lit. valgyti duonos

tarė: „Sakyk jai, meldžiu: ‚Štai tu parodei mums visą šitą rūpestį. Ką būtų galima tau padaryti? Ar yra kas pakalbėti už tave karaliui ar kariuomenės vadui?'" Ji atsakė: „Aš [saugiai] gyvenu tarp savo giminaičių". [14] Jis paklausė: „Tai ką [šiaip] būtų galima jai padaryti?" Gechazis tarė: „Deja, ji neturi sūnaus, o jos vyras pasenęs". [15] Tada jis[u] tarė: „Pakviesk ją!" Jis ją pakvietė, ir ji atsistojo tarpduryje. [16] Jis tarė: „Šiuo metų laiku, kitais metais, tu glamonėsi sūnų!" Ji atsakė: „O ne, mano valdove! ˹Dievo vyre˺[v], neapvilk savo tarnaitės!" [17] Tačiau ta moteris pradėjo ir pagimdė sūnų tuo metų laiku, kitais metais, kaip[w] buvo kalbėjęs Eliša. [18] Paaugęs vaikas vieną dieną išėjo pas savo tėvą prie pjovėjų. [19] Jis tarė savo tėvui: „O, mano galva, mano galva!", o šis tarė tarnui: „Parnešk jį pas jo motiną!" [20] Tas, jį užsikėlęs, parnešė pas jo motiną. Prasėdėjęs ant jos kelių iki vidudienio, jis mirė. [21] Užlipusi ji paguldė jį Dievo vyro lovoje, užrakino [duris] jam už nugaros ir išėjo. [22] Pasišaukusi savo vyrą, ji tarė: „Atsiųsk man, meldžiu, vieną tarną ir vieną asilę, kad galėčiau ko skubiausiai nuvykti pas Dievo vyrą ir pargrįžti!" [23] Bet jis klausė: „Kodėl tu šiandien vyksti pas jį? Juk nei jaunatis, nei šabata". Bet ji tarė: „Bus gerai!" [24] Pasibalnojusi asilę, ji tarė savo tarnui: „Vis varyk pirmyn! Nesulėtink man jojimo, nebent jei tau paliepsiu!" [25] Taigi ji vyko ir atkeliavo pas Dievo vyrą prie Karmelio kalno. Dievo vyras, ˹pamatęs ją iš tolo˺[x],

---

[u]**4,15** T.y. Eliša

[v]**4,16** ~G

[w]**4,17** GS; M: apie kurį (t.y. laiką)

[x]**4,25** Lit. ties savim

sakė savo tarnui Gechaziui: „Štai ta šunamietė! [26] Na, dabar bėk jos pasitikti ir ją paklausk: ‚Ar gerai klojasi tau, tavo vyrui, tavo vaikui?’“ Ji atsakė: „Gerai“. [27] O atėjusi pas Dievo vyrą prie kalno, ji apkabino jo kojas. Gechazis priėjo jos atitraukti, bet ˹Dievo vyras˺[y] tarė: „Palik ją, nes jos siela apkartusi, o VIEŠPATS tai paslėpė nuo manęs ir man neapreiškė“. [28] Ji prabilo: „Argi aš prašiau iš savo valdovo sūnaus? Argi nesakiau: ‚Neapvilk manęs’?“ [29] Tada jis tarė Gechaziui: „Susijuosk strėnas, paimk į ranką mano lazdą ir eik! Jei ką sutiksi, nesveikink jo, o jei kas tave sveikins, neatsakyk jam! Ir uždėk mano lazdą ant berniuko veido!“ [30] Bet berniuko motina tarė: „Kaip VIEŠPATS gyvas ir kaip tu pats gyvas, tavęs nepaliksiu!“ Taigi jis atsikėlęs ėjo paskui ją. [31] O Gechazis buvo nuėjęs pirma jų ir uždėjęs lazdą ant berniuko veido. Tačiau nebuvo nei žado, nei atliepo. Tad jis grįžo jo pasitikti ir jam pranešė: „Berniukas neprabudo“. [32] Elišai įėjus į namus, žiūri, berniukas miręs, paguldytas jo lovoje. [33] Įėjęs jis užrakino duris savo ir vaiko užnugary ir meldėsi VIEŠPAČIUI. [34] Įlipęs į lovą ir užsigulęs ant vaiko, jis uždėjo savo burną ant jo burnos, savo akis ant jo akių ir savo delnus ant jo delnų. Jam ant jo susirietus, vaiko kūnas sušilo. [35] Eliša[z] nulipo[a] ir vaikščiojo ten ir atgal kambaryje. Paskui jis [vėl] įlipo[b] ir susirietė ant jo. Tada berniukas sučiaudėjo septynis kartus, ir berniukas atmerkė akis. [36] Pasišaukęs Gechazį, jis tarė: „Pašauk tą

---

[y] **4,27** G(BA): Eliša

[z] **4,35** Lit. Jis

[a] **4,35** Lit. sugrįžo

[b] **4,35** Būtent į lovą

šunamietę!“ [37] Įėjusi ji parpuolė prie jo kojų, kniūpsčia nusilenkė ir, pasiėmusi savo sūnų, išėjo.

Mirtis puode

[38] Eliša vėl atėjo į Gilgalį, kai badas siautė šalyje. Pranašų gildijos nariams sėdint jo akivaizdoje, jis tarė savo tarnui: „Užkaisk didelį puodą ir išvirk pranašų gildijos nariams viralo!“ [39] Tada vienas išėjo į lauką dedešvų pasirinkti ir, radęs laukinį virkštinį augalą, nuo jo prisirinko laukinių moliūgų pilną savo sterblę. Paskui parėjęs jis juos supjaustė į viralo puodą, nes [jų] nepažino. [40] O kai vyrams įpylė valgyti ir kai jie paragavo viralo, jie šaukdami tarė: „Mirtis puode, Dievo vyre!“ ir nebegalėjo valgyti. [41] Tada jis paliepė: „Atneškite miltų!“ ir, berdamas į puodą, tarė: „Įpilk žmonėms valgyti!“ Ir nebebuvo nieko kenksminga puode.

Duonos padauginimas

[42] Vienas vyras atėjo iš Baal-Šališos ir atnešė Dievo vyrui pirmojo derliaus duonos: dvidešimt miežinių kepalų ir šviežių grūdų savo maiše. Pastarasis tarė: „Duok žmonėms valgyti!“ [43] Jo tarnas paklausė: „Kaip aš galiu tai pateikti šimtui vyrų?“ Bet anas užsispyrė: „Duok žmonėms valgyti, nes taip pasakė VIEŠPATS: ‚Jie valgys ir dar paliks!‘“ [44] Taigi jis pateikė jiems, o jie valgė ir dar paliko, kaip VIEŠPATS buvo kalbėjęs.

Naamanas pagydomas nuo raupsų

5 [1] Aramo karaliaus kariuomenės vadas buvo savo valdovo laikomas didvyriu ir gerbiamas, nes per jį VIEŠPATS buvo suteikęs pergalę Aramui. Tas vyras

buvo narsus kovotojas, [bet] raupsuotas. [2] Kartą aramėjai buvo išžygiavę pasiplėšti ir parsivedė iš Izraelio šalies jauną mergaitę. Ji tapo Naamano žmonos patarnautoja. [3] Ji tarė savo valdovei: „Jei tik mano valdovas būtų pas Samarijoje esantį pranašą, tas jį pagydytų nuo jo raupsų!“ [4] Įėjęs jis pranešė savo valdovui: „Taip ir taip kalbėjo mergaitė, kilusi iš Izraelio šalies“. [5] Aramo karalius tarė: „Gerai, vyk! O aš mielai pasiųsiu Izraelio karaliui laišką“. Taigi jis vyko, paėmęs su savim dešimtį talentų sidabro, šešis tūkstančius [šekelių] aukso ir dešimtį drabužių pamainų. [6] Ir jis nunešė Izraelio karaliui tokio turinio laišką: „Gi dabar, kai šitas laiškas pasieks tave, žinok, jog atsiunčiau pas tave savo tarną Naamaną, kad jį pagydytum nuo raupsų“. [7] O Izraelio karalius, perskaitęs laišką, perplėšė savo drabužius ir tarė: „Argi aš Dievas, galintis numarinti ir atgaivinti, kad šitas siunčia pas mane pagydyti vyrą nuo raupsų! Gerai žinokite ir matykite, kad jis ieško priekabių prie manęs!“ [8] Eliša, ˹Dievo vyras˺[c], išgirdęs, kad Izraelio karalius perplėšęs savo drabužius, pasiuntė karaliui tokią žinią: „Kodėl perplėšei savo drabužius? Tegul jis ateina pas mane, kad žinotų, jog yra pranašas Izraelyje!“ [9] Taigi Naamanas atvyko su savo žirgais bei vežimais ir sustojo Elišos namų prieangyje. [10] Eliša siuntė pas jį pasiuntinį, sakydamas: „Eik ir nusiplauk septynis kartus Jordane, ir tavo kūnas tau pasveiks ir bus apvalytas“. [11] Bet Naamanas supyko ir nukeliavo, sakydamas: „Aš mat sau galvojau: ‚Jis tikrai išeis, atsistos, šauksis VIEŠPATIES, savo Dievo, vardo,

---

[c]**5,8** ~G

pamos ranka į ˹tą vietą˺[d] ir pagydys nuo raupsų. [12] Argi Damasko upės Abana ir Parparas nėra geresnės už visus Izraelio vandenis? Argi negalėčiau jose nusiplauti ir būti apvalytas?“ Taigi jis apsigręžė ir nukeliavo apmaudingas. [13] Bet jo tarnai priėję jam įkalbėjo, sakydami: „˹Mano tėve˺[e], jei[f] pranašas tau būtų įsakęs atlikti kokį nors didelį dalyką, argi nebūtum atlikęs? Tai kaip juo labiau, kai jis tau pasakė: ‚Nusiplauk ir būk apvalytas!’“ [14] Taigi jis nukeliavo žemyn ir pasinėrė Jordane septynis kartus, kaip Dievo vyras buvo paliepęs. Jo kūnas vėl pasidarė sveikas, kaip mažo berniuko kūnas, ir jis buvo apvalytas. [15] Paskui jis sugrįžo pas Dievo vyrą – jis pats ir visi jo palydovai – ir, įėjęs ir atsistojęs prieš jį, tarė: „Dabar[g] žinau, kad nėra Dievo niekur kitur pasaulyje, kaip tik Izraelyje. Taigi, meldžiu, priimk dovaną iš savo tarno!“ [16] Bet jis atsakė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, kuriam tarnauju, nepriimsiu!“ Nors anas jį vertė priimti, tačiau jis atsisakė. [17] Tada Naamanas tarė: „Jeigu ne, tegul duoda, meldžiu, tavo tarnui tiek žemių, kiek gali panešti pora asilėnų, nes tavo tarnas daugiau nebeaukos deginamųjų ir pjaunamųjų aukų jokiems kitiems dievams, kaip tik VIEŠPAČIUI. [18] Dėl šito dalyko tegul VIEŠPATS atleidžia tavo tarnui: kai mano valdovas įeis į Rimono namus ten garbinti kniūpsčias ir jis pasirems ant mano rankos, ir aš parpulsiu kniūpsčias Rimono namuose, – kai aš parpulsiu kniūpsčias Rimono namuose, dėl šito

---

[d]**5,11** Turbūt į raupsuotą kūno vietą

[e]**5,13** ~G

[f]**5,13** G(L)STV; ~M

[g]**5,15** Lit. Štai

dalyko tegul VIEŠPATS atleidžia, meldžiu, tavo tarnui“. [19] Anas tarė: „Eik ramus!“ Bet jam paėjus nuo jo kelio galą, [20] ˹Dievo vyro˺[h] Elišos tarnas Gechazis pagalvojo: „Štai mano valdovas pasigailėjo šito aramėjo Naamano, nepriimdamas iš jo rankos, ką jis buvo atgabenęs. Kaip gyvas VIEŠPATS, aš bėgsiu paskui jį ir ką nors priimsiu iš jo“. [21] Taigi Gechazis vijosi Naamaną. O Naamanas, pamatęs atbėgantį jam iš paskos, nušoko nuo vežimo jo pasitikti ir paklausė: „Ar gerai sekasi?“ [22] Tas atsakė: „Gerai! Mano valdovas pasiuntė mane su žinia: ‚Ką tik dabar atėjo pas mane du vaikinai iš Efraimo kalnų, iš pranašų gildijos narių. Duok jiems, meldžiu, talentą sidabro ir dvi drabužių pamainas“. [23] Naamanas tarė: „Teikis priimti du talentus“, ir jis vertė jį. Jis įrišo du talentus sidabro į du maišus su dviem drabužių pamainomis ir padavė dviem savo vaikinams, kurie nešė pirma jo. [24] Atėjęs[i] prie tvirtovės, jis paėmė [juos] iš jų rankų ir padėjo namuose. Paskui jis paleido vyrus, ir tie nuėjo. [25] Jam įėjus ir atsistojus prieš savo valdovą, Eliša jį paklausė: „Iš kur, Gechazi?“ Šis atsakė: „Tavo tarnas niekur nebuvo nuėjęs“. [26] Bet anas jam tarė: „Argi mano dvasia[j] nebuvo nuėjusi su tavim, kai vyras sugrįžo nuo savo vežimo tavęs pasitikti? Argi tai metas priimti sidabrą ir priimti drabužius, alyvmedžių sodus ir vynuogynus, avis ir galvijus, tarnus ir tarnaites? [27] Tad Naamano raupsai prilips tau ir tavo palikuonims per amžius!“ Ir jis išėjo nuo jo raupsuotas kaip sniegas.

---

[h] **5,20** ~G(BA)

[i] **5,24** G: Jiems atėjus

[j] **5,26** Lit. širdis

Plūduriuojanti kirvio galva

6 [1] Pranašų gildijos nariai sakė Elišai: „Žiūrėk, meldžiamasis, vieta, kurioje mes ˹susiename su tavim˺[k], yra mums per ankšta. [2] Leisk mums nueiti ligi Jordano, kiekvienam paimti iš ten po sienoją ir ten pasistatyti susirinkimo vietą“. Jis tarė: „Eikite!“ [3] Tada vienas sakė: „Teikis, meldžiu, eiti su savo tarnais“. Jis atsakė: „Aš eisiu“. [4] Ir jis su jais nuėjo. Atėję prie Jordano, jie kirto medžius. [5] O vienam bekertant sienoją, ˹kirvio galva˺[l] įkrito į vandenį. Jis sušuko: „O, mano valdove, ji buvo paskolinta!“ [6] Dievo vyras paklausė: „Kur ji įkrito?“ Kai anas jam parodė vietą, jis nusipjovė pagalį, ten įmetė ir padarė, kad kirvio galva išplaukė į paviršių. [7] Tada jis tarė: „Pasiimk!“ Anas ištiesė ranką ir ją pasiėmė.

Eliša paklaidina aramėjus

[8] Aramo karalius kariavo su Izraeliu. Kartą jis susitarė su savo tarnais, sakydamas: „Tokioje ir tokioje vietoje ˹jūs turite užpulti˺[m]. [9] Bet Dievo vyras pasiuntė Izraelio karaliui žinią: „Saugokis! Neik pro tą vietą, nes ten aramėjai užpuls!“ [10] Tad Izraelio karalius pasiuntė[n] į tą vietą, kurią jam buvo nurodęs Dievo vyras. Šis jį įspėdavo, ir jis ten pasisaugodavo ne vieną ir ne du kartus. [11] Aramo karaliaus širdis pasidarė nerami dėl šito dalyko, tad jis, pasišaukęs savo tarnus, jiems tarė: „Ar

---

[k] **6,1** Lit. sėdime prieš tave (kaip mokiniai)

[l] **6,5** Lit. geležis

[m] **6,8** Rk. lit. nueiti žemyn (užpuolimo tikslu); M; turi būti mano stovykla

[n] **6,10** Būtent kariuomenę apsaugoti

man nepasakysite, kas iš mūsų yra už Izraelio karalių?“ [12] Vienas jo tarnų tarė: „Niekas, mano valdove karaliau! Bet pranašas Eliša, veikiantis Izraelyje, praneša Izraelio karaliui žodžius, kariuos tu kalbi savo miegamajame“. [13] Jis tarė: „Eikite ir sužinokite, kur jis yra, kad galėčiau nusiuntęs jį suimti!“ Jam buvo pranešta: „Štai jis Dotane!“ [14] Taigi jis ten pasiuntė žirgų bei kovos vežimų ir stiprių ginkluotų pajėgų. Atvykę nakčia, jie apsupo miestą. [15–16] Dievo vyro tarnas, anksti atsikėlęs ir išėjęs, pamatė ginkluotas pajėgas, apsupusias miestą, su žirgais ir vežimais. Tada jo tarnas jam tarė: „Vargas, mano valdove! Ką mums daryti?“ Jis atsakė: „Nebijok, nes daugiau yra tų, kurie yra su mumis, negu tų, kurie yra su jais!“ [17] Paskui Eliša melsdamasis tarė: “VIEŠPATIE, atverk, meldžiu, jo akis, kad pamatytų!“ VIEŠPATS atvėrė vaikino akis, ir jis matė: štai kalnas buvo pilnas ugninių žirgų ir kovos vežimų, supančių Elišą. [18] Jiems[o] leidžiantis pas jį, Eliša meldėsi VIEŠPAČIUI, sakydamas: „Užgauk, meldžiu, šituos žmones apakinančia šviesa!“ Ir jis užgavo juos apakinančia šviesa, kaip Eliša buvo ištaręs. [19] Paskui Eliša jiems tarė: „Ne tas kelias ir ne tas miestas! Eikite paskui mane, kad jus nuvesčiau pas tą vyrą, kurio ieškote!“ Ir jis juos nuvedė į Samariją. [20] Jiems atėjus į Samariją, Eliša tarė: „VIEŠPATIE, atverk šitų akis, kad jie matytų!“ VIEŠPATS atvėrė jiems akis, ir jie pamatė save nelauktai atsidūrus Samarijos viduje. [21] Izraelio karalius, juos pamatęs, paklausė Elišą: „Ar man [juos] užmušti, mano tėve?“ [22] Šis atsakė: „Neužmušk! Argi jie yra tie, kuriuos tu paėmei į nelaisvę savo kalaviju

---

[o] **6,18** T.y. aramėjams

ir lanku, kad tu norėtum [juos] užmušti? Pateik jiems duonos ir vandens, kad valgytų ir gertų. Paskui tegul jie eina pas savo valdovą!“ [23] Taigi jis jiems iškėlė didelį pokylį. Jie valgė ir gėrė. Paskui jis juos paleido, ir jie nuėjo pas savo valdovą. Aramo plėšikaujantys būriai daugiau nebeįsiveržsaid į Izraelio šalį.

Aramėjai apgula Samariją. Badas Samarijoje

[24] Vėliau Aramo karalius Ben-Hadadas, sutelkęs visą savo kariuomenę, žygiavo aukštyn ir apgulė Samariją. [25] Tada kilo smarkus badas Samarijoje. Ir jie tol laikė ją apgulę, kol asilo galva atsiėjo aštuoniasdešimt sidabrinių [šekelių] ir ketvirtis kabo[p] ⌜balandžių mėšlo⌝[q] penki sidabriniai [šekeliai]. [26] Izraelio karaliui praeinant viršum mūro, viena moteris jam sušuko: „Gelbėk, mano valdove karaliau!“ [27] Jis atsakė: „Jei VIEŠPATS tavęs negelbės, iš kur gi aš galėsiu tau suteikti pagalbą? Bene iš klojimo ar iš vyno spaustuvo?“ [28] Paskui karalius ją paklausė: „Kas tau?“ Ji atsakė: „Šita moteris man tarė: ‚Duok savo sūnų, kad jį šiandien valgytume, o mano sūnų rytoj valgysime!’ [29] Taigi išsivirėme mano sūnų ir jį suvalgėme. O kai aš kitą dieną jai pasakiau: ‚Duok savo sūnų, kad jį valgytume’, ji paslėpė savo sūnų“. [30] Kai karalius išgirdo moters žodžius, jis perplėšė savo drabužius. Jam praeinant[r] viršum mūro, žmonės pastebėjo, kad jis apačioje vilkėjo ašutinę ant savo kūno. [31] Ir jis tarė: „Taip ir dar taip tegul padaro man Dievas,

---

[p] **6,25** 1 kabas = 1,2l; pgl. Josephus – 2,2l

[q] **6,25** Remiantis akadų botanine terminija ir arabų pavyzdžiais, spėjama, kad tai buvo tam tikro augalo ankščių pavadinimas.

[r] **6,30** G(L): stovint

jei Šafato sūnaus Elišos galva šiandien pasiliks ant jo!“ [32] Elišai sėdint savo namuose ir vyresniesiems sėdint su juo, karalius[s] pasiuntė nuo savęs vyrą. Bet[t], pasiuntiniui dar neatėjus pas jį, jis tarė vyresniesiems: „Ar matote, kad šitas žmogžudys pasiuntė man galvos nukirsti? Žiūrėkite! Kai pasiuntinys ateis, užrakinkite duris ir tvirtai laikykite prieš jį duris! Argi jau negirdimas jo valdovo kojų garsas jo užnugary?“ [33] Jam su jais tebesikalbant, pasirodė karalius[u] benusileidžiąs pas jį. Ir jis[v] tarė: „Žiūrėk, šita nelaimė nuo VIEŠPATIES! Ko man dar laukti iš VIEŠPATIES?“

7

[1] Bet Eliša tarė: „Klausykite VIEŠPATIES žodžio! Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Rytoj šiuo metu Samarijos vartuose smulkių miltų saikas[w] bus [parduodamas] už šekelį ir du saikai miežių už šekelį. [2] Tada adjutantas, ˹kuris buvo karaliaus dešinioji ranka˺[x], atsakydamas ˹Dievo vyrui˺[y] tarė: „Net jei VIEŠPATS padarytų langų danguje, ar galėtų įvykti toks dalykas?“ O jis[z] atšovė: „Štai tu pamatysi savo paties akimis, bet to nevalgysi!“

---

[s]**6,32** Lit. jis

[t]**6,32** G(L)SV; ~M

[u]**6,33** Rk., plg. 7,2.18; M: pasiuntinys

[v]**6,33** T.y. karalius

[w]**7,1** Hbr. seâ. 1 seâ monarchijos laikmečiu buvo lygi maždaug 7,3l.

[x]**7,2** Lit. ant kurio karalius buvo pasirėmęs

[y]**7,2** G(BA): Elišai

[z]**7,2** T.y. Eliša

Raupsuotieji randa aramėjus pabėgusius

[3] Buvo keturi raupsuoti vyrai vartų prieangyje. Ir jie sakė vienas kitam: „Ko mes čia sėdime, kol mirsime? [4] Jei sakysime: ‚Eikime į miestą’, tai, badui siaučiant mieste, ten turėsime mirti, o jei čia pasiliksime, [vis tiek] mirsime. Taigi dabar eikšte, įsigaukime į aramėjų stovyklą! Jei jie paliks mus gyvus, gyvensime, o jei mus nužudys, mirsime“. [5] Taigi vakaro prieblandoje jie pakilo eiti į aramėjų stovyklą. Bet, jiems atėjus iki aramėjų stovyklos pakraščio, pasirodė, kad ten nebuvo nė vieno, [6] nes VIEŠPATS buvo leidęs aramėjų stovyklai išgirsti kovos vežimų bildesį ir žirgų trenksmą – didelės kariuomenės triukšmą. Tad jie sakė vienas kitam: „Žiūrėk, Izraelio karalius bus pasisamdęs prieš mus chitiečių ir egiptiečių karalius mums užpulti!“ [7] Taigi sukilę jie pabėgo prietemoje. Jie paliko savo palapines, savo žirgus ir savo asilus – stovyklą tokią, kokia ji buvo. Jie pabėgo, kad išgelbėtų savo gyvybę. [8] Šitie raupsuotieji, pasiekę stovyklos pakraštį, įėjo į vieną palapinę, valgė, gėrė ir, iš ten pasiėmę sidabro, aukso bei drabužių, nuėjo ir paslėpė. Sugrįžę jie įėjo į kitą palapinę ir, iš ten pasiėmę, nuėjo ir paslėpė. [9] Paskui jie sakė vienas kitam: „Mes negerai darome. Šita diena – tai geros naujienos diena, o mes tylime. Jei lauksime iki ryto aušros, mus užklups bausmė. Taigi dabar eikšte, nueikime ir praneškime karaliaus namams!“ [10] Nuėję jie pasišaukė miesto vartų sargus[a] ir jiems pranešė: „Buvome nuėję į aramėjų stovyklą, ir pasirodė, kad ten nėra nė vieno vyro, nei žmogaus balso,

---

[a]**7,10** ST; M: sargą

o tik pririšti žirgai bei pririšti asilai ir palapinės tokios, kokios buvo“. [11] Tada vartų sargai [tai] pagarsino, ir [tai] buvo pranešta karaliaus rūmų viduje. [12] Karalius, naktį atsikėlęs, tarė savo tarnams: „Noriu jums pasakyti, k aramėjai mums padarė. Jie žino, kad mes badaujame. Todėl jie išėjo iš stovyklos, kad pasislėptų atvirame lauke, manydami: ‚Jiems išėjus iš miesto, juos sugausime gyvus ir įsiveršime į miestą’“. [13] Bet vienas iš jo tarnų atsakydamas tarė: „Tegul kai kurie paima penkis iš likusių žirgų, kurie yra čia[b] išlikę – mat jiems atsitiks, kaip ir visai daugybei izraelių[c], kurie jau yra žuvę, – pasiųskime ir sužinokime!“ [14] Taigi jie paėmė du raitelius[d], ir karalius [juos] išsiuntė paskui aramėjų kariuomenę, sakydamas: „Vykite ir sužinokite!“ [15] Jie nusekė paskui juos[e] ligi Jordano, ir štai visas kelias buvo pilnas drabužių ir ginklų, kuriuos aramėjai skubėdami buvo numetę. Pasiuntiniai sugrįžę pranešė karaliui. [16] Tada žmonės išėję apiplėšė aramėjų stovyklą. Taigi saikas smulkių miltų buvo [parduodamas] už šekelį ir du saikai miežių už šekelį – pagal VIEŠPATIES žodį. [17] Karalius buvo pavedęs adjutantui, kuris buvo jo dešinioji ranka, prižiūrėti vartus. Bet žmonės jį mirtinai sumindžiojo vartuose, kaip Dievo vyras[f], karaliui nusileidus pas jį, buvo kalbėjęs. [18–19] Mat kai Dievo vyras kalbėjo karaliui, sakydamas: „Rytoj šiuo laiku Samarijos vartuose du saikai miežių

---

[b] **7,13** G; M: joje

[c] **7,13** M + dtgr.: kurie yra čia išlikę – mat jiems atsitiks, kaip ir visai daugybei izraelių; ~ dgl. MssGSV

[d] **7,14** G; M: kovos vežimus su žirgais

[e] **7,15** T.y. aramėjus

[f] **7,17** MG + kuris kalbėjo; ~ kl.MssSV

bus [parduodami] už šekelį ir saikas smulkių miltų už šekelį“, adjutantas, atsakydamas Dievo vyrui, tarė: „Net jei VIEŠPATS padarytų langų danguje, ar galėtų įvykti toks dalykas?“ O anas atsakė: „Štai tu pamatysi savo paties akimis, tačiau to nevalgysi!“ [20] Jam taip ir atsitiko: žmonės jį mirtinai sumindžiojo vartuose.

Šunamietė atgauna savo žemės sklypą

8 [1] Eliša buvo kalbėjęs moteriai, kurios sūnų jis buvo atgaivinęs: „Kelkis ir eik, tu pati ir tavo namiškiai, ir apsigyvenk svetur, kur galėsi, nes VIEŠPATS pašaukė badą, ir tas jau ateina[g] į šalį septyneriems metams!“ [2] Taigi moteris pakilo ir padarė, kaip Dievo vyras buvo kalbėjęs. Ji nuėjo – ji pati ir jos namiškiai – ir septynerius metus išgyveno kaip ateivė filistinų šalyje. [3] Septyneriems metams pasibaigus, moteris sugrįžo iš filistinų šalies ir atėjo[h] kreiptis į karalių dėl savo namų ir dėl savo lauko. [4] O karalius buvo bekalbąs Dievo vyro tarnui Gechaziui: „Papasakok man, meldžiamasis, visus didžius darbus, kuriuos yra nuveikęs Eliša“. [5] Jam bepasakojant karaliui, kaip anas atgaivino numirėlį, pasirodė moteris, kurios sūnų jis buvo atgaivinęs, kreipdamasi į karalių dėl savo namų ir dėl savo lauko. Gechazis tarė: „Mano valdove karaliau, šita yra ta moteris ir šitas jos sūnus, kurį atgaivino Eliša!“ [6] Karalius apklausė moterį, ir ji jam papasakojo. Paskui karalius jai paskyrė eunuchą[i],

---

[g] **8,1** Arba: atėjo

[h] **8,3** G(BA)S; M: išėjo

[i] **8,6** Arba: pareigūną

sakydamas: „Atgauk jai viską, kas jai priklauso, ir visą lauko derlių nuo tos dienos, kai ji paliko šalį, iki šiolei!“

Eliša ir Damasko karaliai

[7] Eliša atėjo į Damaską, kai Aramo karalius Ben-Hadadas sirgo. Kai jam buvo pranešta: „Dievo vyras yra čia atėjęs“, [8] karalius tarė Chazaeliui: „Paimk su savim dovaną ir eik Dievo vyro pasitikti! Per jį teiraukis VIEŠPATIES, klausdamas: ‚Ar pasveiksiu iš šitos ligos?’“ [9] Taigi Chazaelis ėjo jo pasitikti ir paėmė su savim dovaną: visokių Damasko gėrybių, kiek keturiasdešimt kupranugarių gali panešti! Atėjęs jis atsistojo prieš jį ir tarė: „Tavo sūnus Ben-Hadadas, Aramo karalius, atsiuntė mane pas tave paklausti: ‚Ar pasveiksiu iš šitos savo ligos?’“ [10] Eliša jam tarė: „Eik, jam sakyk: ‚Tu tikrai pasveiksi’. Bet VIEŠPATS man parodė, kad jis tikrai mirs“. [11] Jis[j] nustėrusiai žiūrėjo į jį, kol šiam pasidarė nejauku, paskui Dievo vyras pravirko. [12] Chazaelis paklausė: „Kodėl mano valdovas verkia?“ Šis atsakė: „Dėl to, kad žinau, ką pikta tu padarysi izraeliams. Tu padegsi sutvirtintus miestus, išžudysi jų jaunikaičius kalaviju, sudaužysi jų žindomus kūdikius ir perskrosi jų nėščias moteris“. [13] Chazaelis tarė: „Kas yra tavo tarnas? Ar šuo, kuris galėtų padaryti tokį didelį dalyką?“ Eliša atsakė: „VIEŠPATS man parodė, kad tu būsi Aramo karalius“. [14] Palikęs Elišą, jis atėjo pas savo valdovą, kuris jį paklausė: „Ką tau pasakė Eliša?“ Jis atsakė: „Jis man pasakė: ‚Tu tikrai pasveiksi’“. [15] Bet kitą dieną, paėmęs antklodę ir ją pamirkęs vandenyje, užklojo jam

---

[j] **8,11** T.y. Eliša

ant veido, ir jis mirė. Paskui Chazaelis ėmė karaliauti jo vietoje.

Judo karalius Jehoramas

16 Penktaisiais Izraelio karaliaus Achabo sūnaus Joramo metais[k] ėmė karaliauti Judo karaliaus Jehošafato sūnus Jehoramas. 17 Jis buvo trisdešimt dvejų metų amžiaus, kai tapo karaliumi, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. 18 Jis vaikščiojo Izraelio karalių keliu, kaip buvo darę Achabo namai, nes Achabo duktė buvo jo žmona, ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. 19 Tačiau VIEŠPATS nenorėjo Judo sunaikinti dėl savo tarno Dovydo, kaip jam buvo pažadėjęs, kad jam ir[l] jo palikuonims visuomet duosiąs žiburį. 20 Jo dienomis edomiečiai sukilo prieš Judo valdžią ir įstatė savo pačių karalių. 21 Joramas persikėlė į Sayrą ir su juo visi kovos vežimai. Naktį pakilęs, jis užpuolė edomiečius, kurie buvo apsupę jį ir jo vežimų vadus, o kareiviai pabėgo į savo palapines. 22 Edomas liko sukilęs prieš Judo valdžią iki šios dienos. Tąsyk, tuo pačiu laiku, sukilo Libna. 23 Visi kiti Joramo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. 24 Pagaliau Joramas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Achazijas tapo karalium jo vietoje.

---

[k] **8,16** 2MssG(Nmin)S; M + ir kai Jehošafatas buvo Judo karalius

[l] **8,19** Dgl.MssG(A)S(A)TV 2Kron 21,7; ~M

Judo karalius Achazijas

[25–26] Dvyliktaisiais Izraelio karaliaus Achabo sūnaus Joramo metais ėmė karaliauti Judo karaliaus Jehoramo sūnus Achazijas. Achazijas buvo dvidešimt dvejų metų amžiaus, kai jis tapo karaliumi, ir vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Atalija, Izraelio karaliaus Omrio dukraitė. [27] Jis vaikščiojo Achabo namų keliu ir darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, kaip Achabo namai, nes jis buvo vedybomis susigiminiavęs su Achabo namais. [28] Jis žygiavo su Achabo sūnumi Joramu kariauti su Aramo karaliumi Chazaeliu Ramot-Gileade, kur aramėjai sužeidė Joramą. [29] Karalius Joramas sugrįžo gydytis Jizreelyje nuo žaizdų, kurių jam buvo padarę aramėjai, kai jis kariavo su Aramo karaliumi Chazaeliu. Jehoramo sūnus Achazijas, Judo karalius, nusileido lankyti Achabo sūnaus Joramo, nes tas sirgo.

Jehus patepamas karaliumi

9 [1] Pranašas Eliša pasišaukė vieną iš pranašų gildijos narių ir jam tarė: „Susijuosk strėnas, paimk su savim šitą aliejaus buteliuką ir eik į Ramot-Gileadą. [2] Ten atėjęs, pasimatyk[m] su Nimšio sūnaus Jehošafato sūnumi Jehumi. Atėjęs ⸢paimk jį⸣[n] iš jo karininkų draugų grupės ir jį įvesk į vidinį kambarį. [3] Paėmęs aliejaus buteliuką, išpilk jam ant galvos ir tark: ‚Taip sako VIEŠPATS: „Aš tave patepu Izraelio karaliumi’“. Paskui, atidaręs duris,

---

[m] **9,2** M + ten

[n] **9,2** Lit. liepk jam atsikelti

negaišdamas bėk!“ [4] Taigi jaunikaitis, pranašas, ėjo į Ramot-Gileadą. [5] Kai jis atėjo, žiūri, kariuomenės vadai susėdę drauge. Ir jis tarė: „Turiu tau ką pasakyti, vade!“ Jehus paklausė: „Kuriam iš mūsų visų?“ Anas atsakė: „Tau, vade“. [6] Atsikėlęs jis įėjo į namus. Tada anas išpylė aliejų jam ant galvos ir jam tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Aš tave patepu karaliumi VIEŠPATIES tautai Izraeliui. [7] O tu turi išžudyti[o] savo valdovo Achabo namus, kad atkeršyčiau Izabelei už savo tarnų pranašų kraują ir už visų VIEŠPATIES tarnų kraują. [8] Turi žūti visi Achabo namai! Sunaikinsiu Achabo vyriškius[p], vergus ir laisvuosius, Izraelyje. [9] Ir pasielgsiu su Achabo namais, kaip su Nebato sūnaus Jerobeamo namais ir kaip su Achijo sūnaus Bašos namais. [10] O Izabelę tegul ėda šunys Jizreelio lauke, ir niekas jos tenelaidoja!“ Paskui, atidaręs duris, jis nubėgo. [11] Jehui išėjus pas savo valdovo tarnus, jie jį paklausė: „Ar viskas gerai? Ko tas beprotis buvo atėjęs pas tave?“ Jis jiems atsakė: „Jūs juk pažįstate tokį žmogų ir jo šnekalą“. [12] Tačiau jie sakė: „Tai melas! Pasakyk mums, meldžiamasis!“ Tada jis tarė: „Taip ir taip jis man bylojo: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: „Aš tave patepu Izraelio karaliumi“‘“. [13] Tada kiekvienas iš jų skubiai nusiėmė apsiaustą, jį patiesė po juo ant plikų laiptų ir, papūtę ragą, paskelbė: „Jebus yra karalius!“

Jehus nužudo Izraelio karalių Joramą

[14] Taip Nimšio sūnaus Jehošafato sūnus Jehus suruošė sąmokslą prieš Joramą, (Joramas su visu Izraeliu buvo

---

[o] **9,7** G: išnaikinti

[p] **9,8** Lit. tuos, kurie šalpinasi į sieną.

ėjęs sargybą Ramot-Gileade, kad neįsiveržtų Aramo karalius Chazaelis. [15] Bet karalius Joramas buvo sugrįžęs gydytis Jizreelyje nuo žaizdų, kurių, jam kariaujant su Aramo karaliumi Chazaeliu, buvo padarę aramėjai.) Ir Jehus tarė: „Jei taip norite, joks pabėgėlis teneišeina iš miesto, kad nenueitų ir nepraneštų Jizreelyje“. [16] Paskui Jehus sėdo į kovos vežimą ir važiavo į Jizreelį, nes ten gulėjo Joramas ir Judo karalius Achazijas buvo nusileidęs Joramo lankyti. [17] Žvalgas stovėjo ant bokšto Jizreelyje. Pamatęs Jehaus būrį, kai šis buvo beatvažiuojąs, jis tarė: „Matau būrį“. Joramas įsąkė: „Imk raitelį ir siųsk jų pasitikti, kad paklaustų: ‚Ar gerai klojasi?’“ [18] Tad raitelis nujojo jo pasitikti ir tarė: „Taip klausia karalius: ‚Ar gerai klojasi?’“ Bet Jehus atsakė: „Kas tau darbo, kaip klojasi? Apsisuk ir jok man iš paskos!“ Žvalgas pranešė: „Pasiuntinys juos pasiekė, bet negrįžta“. [19] Paskui jis išsiuntė kitą raitelį. Pas juos atjojęs, jis tarė: „Taip klausia karalius: ‚Ar gerai klojasi?’“ Bet Jehus atsakė: „Kas tau darbo, kaip klojasi? Apsisuk ir jok man iš paskos!“ [20] Žvalgas pranešė: „Jis juos pasiekė, bet negrįžta, o važiuosena yra kaip Nimšio sūnaus Jehaus važiuosena, nes jis važiuoja kaip padūkęs“. [21] Joramas tarė: „Pakinkyk!“ Taigi jam pakinkė kovos vežimą. Tada Izraelio karalius Joramas ir Judo karalius Achazijas išvažiavo kiekvienas savo vežimu. Jie išvažiavo Jehaus pasitikti ir jį sutiko prie jizreeliečio Naboto žemės sklypo. [22] Kai tik Joramas pamatė Jehų, jis paklausė: „Ar gerai klojasi, Jehau?“ Bet tas atsakė: „Kaip gali gerai klotis, kol tebesitęsia tavo motinos Izabelės paleistuvystės ir jos gausūs žyniavimai?“ [23] Tada Joramas apsuko [vežimą] ir norėjo bėgti, šaukdamas Achazijui: „Išdavystė,

Achazijau!“ [24] Tačiau Jehus jau buvo įtempęs lanką ir taip šovė Joramui į tarpupetį, jog strėlė pervėrė jo širdį, ir jis sukniubo savo vežime. [25] Paskui jis[q] tarė savo adjutantui Bidkarui: „Pakelk! Jį numesk ant jizreeliečio Naboto lauko sklypo! Nes ˹aš prisimenu, kaip˺[r] aš ir tu jojome greta vienas kito paskui jo tėvą Achabą ir kaip VIEŠPATS ištarė apie jį tokią pranašystę: [26] ‘Prisiekiu: taip tikrai, kaip aš vakar mačiau Naboto kraują ir jo sūnų kraują, – sako VIEŠPATS, – tau atlyginsiu ant šito žemės sklypo, – sako VIEŠPATS!’ Todėl dabar pakelk! Numesk jį ant sklypo pagal VIEŠPATIES žodį!“

Mirtinai sužeidžiamas Judo karalius Achazijas

[27] Tai pamatęs, Judo karalius Achazijas bėgo Bėt-Hagano link. Jehus jį vijosi ir sakė: „[Šaukite] ir į jį!“ ˹Tad jie pašovė jį˺[s] kovos vežime Gūro įkalnėje, esančioje prie Jibleamo. Tačiau jis pabėgo į Megidą ir ten mirė. [28] O jo tarnai jį parvežė į Jeruzalę ir palaidojo jo kape prie jo tėvų, Dovydo mieste. [29] (Vienuoliktaisiais Achabo sūnaus Joramo metais Achazijas buvo ėmęs karaliauti Judui.)

Izabelės mirtis

[30] Paskui Jehus atvyko į Jizreelį. Tai išgirdusi, Izabelė išsidažė akis juodais dažais, pasipuošė galvą ir žiūrėjo žemyn pro langą. [31] Jehui įeinant pro vartus, ji prašneko: „Ar gerai sekasi, Zimri, savo valdovo žudike?“ [32] O jis pažvelgęs aukštyn į langą, tarė: „Kas su manim? Kas?“

---

[q] **9,25** T.y. Jehus

[r] **9,25** GG(L)SV; M: atsimink

[s] **9,27** GSV; ~M

Du ar trys eunuchai pažvelgė į jį žemyn. 33 Jis tarė: „Meskite ją žemyn!“ Jie numetė ją žemyn, ir jos kraujo užtiško ant sienos bei žirgų. Ir jis[t] ją mindžiojo. 34 Paskui jis įėjo ir, pavalgęs bei atsigėręs, tarė: „Rūpinkitės ta prakeiktąja ir ją palaidokite, nes ji yra karaliaus duktė!“ 35 Bet nuėję jos laidoti, jie nieko jos neberado, tik kaukolę, kojas ir rankų plaštakas. 36 Jie sugrįžo ir jam pranešė. Jis tarė: „Tai VIEŠPATIES žodis, kurį jis kalbėjo per savo tarną tišbietį Eliją, sakydamas: ‚Jizreelio lauke šunys ris Izabelės kūną. 37 Izabelės lavonas bus kaip mėšlas lauko paviršiuje, Jizreelio žemės sklype, ir niekas nebegalės pasakyti: „Tai Izabelė!“‘“

Jehus išžudo Achabo palikuonis

10 1 Achabas turėjo septyniasdešimt sūnų Samarijoje. Tad Jehus parašė ir pasiuntė į Samariją miesto[u] valdininkams, vyresniesiems ir Achabo [sūnų] globėjams tokio turinio laiškus: 2 “Dabar, kai šitas laiškas pas jus ateis, kadangi pas jus yra jūsų valdovo sūnūs ir jūs turite kovos vežimų, ˹sutvirtintų miestų˺[v] ir ginklų, 3 išsirinkite geriausią ir tinkamiausią iš savo valdovo sūnų, pasodinkite į jo tėvo sostą ir kovokite už savo valdovo namus!“ 4 Bet jie labai išsigando ir pagalvojo: „Žiūrėkite, du karaliai negalėjo atsilaikyti prieš jį, tai kaip mes galėsime atsilaikyti?“ 5 Taigi rūmų viršininkas, miesto valdytojas, vyresnieji ir globėjai pasiuntė Jehui tokią žinią: „Mes esame tavo tarnai ir darysime viską,

---

[t] **9,33** GSTQ: jie

[u] **10,1** G(L)V; M: Jizreelio

[v] **10,2** Kl.MssVrs; M: sutvirtintą miestą

ką mums paliepsi. Nieko neįstatysime karaliumi. Daryk, kas tau atrado gera!“ [6] Paskui jis jiems parašė kitą tokio turinio laišką: „Jei jūs esate mano šalininkai ir jei jūs norite manęs klausyti, paimkite vyrų[w], savo valdovo sūnų, galvas ir rytoj šiuo laiku ateikite pas mane į Jizreelį!“ O karaliaus sūnūs, septyniasdešimt vyrų, buvo pas miesto didikus, kurie juos augino. [7] Laiškui pas juos atėjus, jie paėmė karaliaus sūnus ir juos užmušė –septyniasdešimt vyrų. Paskui jie sudėjo jų galvas į pintines ir nusiuntė pas jį į Jizreelį. [8] Atėjęs pasiuntinys jam pranešė, sakydamas: „Karaliaus sūnų galvos atneštos“. Tada jis tarė: „Sudėkite jas į dvi krūvas vartų prieangyje iki ryto!“ [9] Ryto metą, išėjęs ir atsistojęs, jis tarė visiems žmonėms: „Jūs esate teisūs. Štai aš padariau sąmokslą prieš savo valdovą ir jį nužudžiau. Bet kas užmušė visus šituos? [10] Taigi žinokite, kad niekas iš VIEŠPATIES žodžio, kurį VIEŠPATS buvo kalbėjęs prieš Achabo namus, nenukrito žemėn, bet kad VIEŠPATS įvykdė, ką buvo kalbėjęs per savo tarną Eliją“. [11] Vėliau Jehus užmušė visus, išlikusius iš Achabo namų Jizreelyje – visus jo didikus, jo patikėtinius ir jo kunigus, kol jis jam nebepaliko nė vieno išlikusio gyvo.

Jehus nužudo Achazijo giminaičius

[12] Paskui pakilęs jis vyko į Samariją. Kelyje, kai jis buvo prie Piemenų Bėt-Ekedos, [13] Jehus sutiko Judo karaliaus Achazijo giminaičius ir paklausė: „Kas jūs esate?“ Jie atsakė: „Mes esame Achazijo giminaičiai ir nusileidome pasiteirauti, kaip sekasi karaliaus sūnums ir karalienės motinos sūnums“. [14] Jis tarė: „Sugaukite juos gyvus!“ Jie

---

[w] **10,6** ~G(L)SV

sugavo juos gyvus, juos nužudė [ir sumetė] į Bėt-Ekedos šulinį – keturiasdešimt du vyrus. Jis nebepaliko nė vieno iš jų gyvo.

Jehus ir Jehonadabas

[15] Iš ten vykdamas, jis sutiko Rechabo sūnų Jehonadabą, ateinantį jam priešais. Jis jį pasveikino ir jam tarė: „Ar tu esi man nuoširdus, kaip aš esu tau nuoširdus?“ Jehonadabas atsakė: „Taip“. ⌜Jehus tarė⌝[x]: „Jei taip, tai paduok ranką!“ Jam padavus ranką, jis jį užsodino prie savęs ant kovos vežimo [16] ir tarė: „Vyk su manim ir pamatyk mano uolumą VIEŠPAČIUI!“ Taigi jis leido jam važiuoti su savim savo vežime. [17] Atvykęs į Samariją, jis užmušė visus Achabo išlikėlius Samarijoje, kol jį sunaikino pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs Elijui.

Baalo garbintojų išžudymas

[18] Paskui Jehus, surinkęs visus žmones, jiems tarė: „Achabas mažai tarnavo Baalui, Jehus jam daugiau tarnaus. [19] Tad dabar sušaukite pas mane visus Baalo pranašus, visus jo garbintojus ir visus jo kunigus. Tegul nebūna nė vieno, kuris neateitų, nes turiu aukoti Baalui didelę auką! Nė vienas, kurio nebus, neišliks gyvas!“ Bet Jehus tai darė klastingai, norėdamas išnaikinti Baalo garbintojus. [20] Jehus paliepė: „Švęskite Baalui iškilmingą sueigą!“ Taigi jie [ją] paskelbė. [21] Jehui išsiuntus žinią po visą Izraelį, atėjo visi Baalo garbintojai. Nepaliko nė vieno, kuris nebūtų atėjęs. Jiems

---

[x] **10,15** G; ~M

įėjus į Baalo namus, Baalo namai pasidarė pilni nuo vieno galo iki kito. 22 Jis tarė drabužinės prižiūrėtojui: „Išduok drabužius visiems Baalo garbintojams!“ Taigi jis išdavė jiems drabužius. 23 Paskui Jehus, įėjęs su Rechabo sūnumi Jehonadabu į Baalo namus, sakė Baalo garbintojams: „Rūpestingai patikrinkite ir žiūrėkite, kad čia nebūtų su jumis VIEŠPATIES garbintojų, bet tik vieni Baalo garbintojai!“ 24 Taigi jie[y] įėjo pjaunamųjų ir deginamųjų aukų aukoti. Bet Jehus buvo pasistatęs lauke aštuoniasdešimt vyrų ir pasakęs: „Vyras, kuris leis ištrūkti kuriam nors iš vyrų, kuriuos aš atiduosiu į jūsų rankas, turės savo gyvybe atsakyti už jo gyvybę!“ 25 Vos tik baigęs aukoti deginamąją auką, Jehus įsakė ˹sargybiniams ir karininkams˺[z]: „Įeikite! Iškapokite juos! Niekas teneišeina!“ Taigi jie juos iškapojo kalavijo ašmenimis. Sargybiniai ir karininkai [juos] išmetė, įsiveržė į patį Baalo namų vidų 26 ir, išnešę Baalo namų stulpą[a], jį sudegino. 27 Jie dar nuvertė Baalo akmenstulpį, sugriovė Baalo namus ir iš jų padarė išvietę [, išlikusią] iki šios šienos. 28 Taip Jehus išnaikino Baalą iš Izraelio. 29 Tačiau Jehus neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį – nuo auksinių veršių, esančių Bėt-Elyje ir Dane. 30 VIEŠPATS tarė Jehui: „Kadangi gerai pasielgei, vykdydamas, kas teisu mano akyse, padarei Achabo namams visiškai taip, kaip ˹turėjau galvoje˺[b], tai net ketvirtosios kartos sūnūs tau

---

[y]**10,24** G(BA): jis

[z]**10,25** Lit. bėgikams ir tretiesiems

[a]**10,26** 2MssVrs; M: stulpus

[b]**10,30** Lit. buvo mano širdyje

sėdės Izraelio soste“. [31] Bet Jehui nerūpėjo vaikščioti VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, įstatyme visa širdimi. Jis neatsitraukė nuo Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį.

Jehaus mirtis

[32] Tomis dienomis VIEŠPATS pradėjo atkirsti Izraelio dalis. Chazaelis juos nugalėjo visame Izraelio pasienyje: [33] nuo Jordano rytuose visą Gileado šalį – Gado, Reūbeno ir Menašės [sritis] – nuo Aroerio, esančio prie Arnono upelio, – Gileadą ir Bašaną. [34] Visi kiti Jehaus veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir visi jo žygdarbiai – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [35] Pagaliau Jehus atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Samarijoje. Jo sūnus Jehoachazas karaliavo jo vietoje. [36] O laiko, kuriuo Jehus karaliavo Izraeliui Samarijoje, buvo dvidešimt aštuoneri metai.

Atalijos viešpatavimas ir Joašo įsostinimas

11 [1] Achazijo motina Atalija, matydama, kad jos sūnus miręs, pakilo ir sunaikino visus karaliaus palikuonis. [2] Bet karaliaus Joramo duktė Jehošeba, Achazijo sesuo, paėmė Achazijo sūnų Joašą ir jį pavogė iš tarpo karaliaus sūnų, kurie buvo žudomi. Ji padėjo[c] jį ir jo auklę į miegamąjį. Ji[d] paslėpė jį nuo Atalijos, ir jis liko nenužudytas. [3] Atalijai valdant šalį, jis šešerius metus buvo su ja pasislėpęs VIEŠPATIES namuose. [4] O

---

[c] **11,2** Rk. pgl. 2Kron 22,11; ~M

[d] **11,2** GSV; M: Jie

septintaisiais metais Jehojada iškvietė[e] karų ir [karaliaus rūmų] sargybinių šimtininkus ir juos įvedė pas save į VIEŠPATIES namus. Jis padarė su jais sandėrį ir juos prisaikino VIEŠPATIES namuose. Paskui jie jiems parodė karaliaus sūnų. [5] Jis jiems įsakė: „Štai ką turite daryti: vienas jūsų trečdalis, kuris šabatos dieną ateina ir perima karaliaus rūmų sargybą, [6–8] (kitam trečdaliui esant prie Suro vartų ir trečdaliui prie vartų sargybinių užnugary,) – jūs turite perimti[f] rūmų sargybą. O kiti jūsų daliniai – visi, kurie šabatos dieną neina pareigų – turi eiti sargybą karaliui prie VIEŠPATIES namų. Jūs turite apsupti karalių iš visų pusių, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus. O kas įsiveržtų į eiles, tas turi būti nužudytas! Taigi būkite su karaliumi, jam išeinant ir įeinant!“ [9] Šimtininkai padarė visai taip, kaip buvo įsakęs kunigas Jehojada. Kiekvienas iš jų, pasiėmęs savo vyrus, tuos, kurie šabatos dieną turėjo eiti pareigas, drauge su tais, kurie šabatos dieną neturėjo eiti pareigų, atėjo pas kunigą Jehojadą. [10] Kunigas padavė šimtininkams karaliaus Dovydo ietis ir strėlines, laikomas VIEŠPATIES namuose. [11] Kai sargybiniai, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus, sustojo nuo pietinio [šventyklos] namų šono iki šiaurinio namų šono, atsigręžę į aukurą ir namus, aplink karalių, [12] jis išvedė karaliaus sūnų, jam uždėjo karūną ir ⌜sandoros ženklą⌝[g]. Jie padarė jį karaliumi ir jį patepė. Jie plojo rankomis ir šaukė: „Tegyvuoja karalius!“ [13] Atalija, išgirdusi sargybinių [ir]

---

[e]**11,4** Lit. pasiuntė ir paėmė

[f]**11,6-8** M + neišaiškintos reikšmės žodį; ~G(BA)

[g]**11,12** Turbūt ženklą, primenantį Dievo su Dovydo dinastija sudarytą sandorą (žr. 2Sam 7, 12-16); arba: [įteikė] įstatymo kopiją

žmonių šauksmą, atėjo pas žmones į VIEŠPATIES namus. [14] Ji apsidairė, ir štai karalius pagal paprotį stovėjo prie stulpo ir giedotojai[h] bei trimitininkai šalia jo. Visi šalies žmonės džiaugėsi ir trimitavo trimitais. Tada Atalija perplėšė savo drabužius ir šaukė: „Išdavystė! Išdavystė!“ [15] Kunigas Jehojada davė įsakymą šimtininkams, kareivių vadams. Jis jiems tarė: „Išveskite ją laukan pro eiles, o kas ją paseks, tą nužudykite kalaviju!“ Nes kunigas buvo pasakęs: „Nevalia jos nužudyti VIEŠPATIES namuose!“ [16] Jie suėmė ją. Ji įėjo į karaliaus rūmus pro žirgų įėjimą ir ten buvo nužudyta. [17] Jehojada sudarė sandorą tarp VIEŠPATIES ir karaliaus bei tautos, kad jie būtų VIEŠPATIES tauta, taip pat tarp karaliaus ir tautos. [18] Paskui visi šalies žmonės įsibrovė į Baalo namus ir juos sugriovė. Jo aukurus ir jo atvaizdus jie sudaužė į šipulius ir Baalo kunigą Mataną nužudė ties aukurais. Kunigas[i] pastatė sargus prie VIEŠPATIES namų. [19] Jis paėmė šimtininkus, karus, sargybinius ir visus šalies žmones, ir jie nuvedė žemyn karalių iš VIEŠPATIES namų ir įėjo pro sargybinių vartus į karaliaus rūmus. Ir jis atsisėdo į karaliaus sostą. [20] Džiaugėsi visi šalies žmonės, ir miestas buvo ramus, o Ataliją jie buvo nužudę kalaviju karaliaus rūmuose.

Jehoašo viešpatavimas

12 [1] Jehoašas buvo septynerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti. [2] Septintaisiais Jehaus metais Jehoašas tapo karaliumi ir keturiasdešimt metų karaliavo

---

[h] **11,14** GV; M: vadai

[i] **11,18** T.y. Jehojada

Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Sibija, iš Beėr-Šebos. [3–4] Ir Jehoašas darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse per visas savo dienas, nes jį pamokė kunigas Jehojada. Tik alkų jis nepašalino. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose.

Jehoašas įsako remontuoti šventyklą

[5] Jehoašas sakė kunigams: „Visus pinigus, kurie atnešami į VIEŠPATIES namus kaip šventos dovanos, – cenzo mokesčio pinigus[j], pinigus, kuriais įvertinami asmenys[k], ir visus pinigus, kuriuos kas nors laisvu noru atneša į VIEŠPATIES namus, – [6] tegul pasiima kunigai, kiekvienas iš savo aukotojo[l], ir jie tegul užtaiso namų plyšius, kur atsiranda plyšiai“. [7] Bet dvidešimt trečiaisiais karaliaus Jehoašo metais kunigai dar nebuvo užtaisę šventyklos plyšių. [8] Todėl karalius Jehoašas, pasišaukęs kunigą Jehojadą ir kitus kunigus, juos paklausė: „Kodėl jūs neužtaisote namų plyšių? Taigi dabar nebepriimkite pinigų iš savo aukotojų, bet juos perleiskite namų taisymui“. [9] Kunigai sutiko su tuo, kad jie nebeturi priimti pinigų iš žmonių, nei namų plyšių užtaisyti. [10] Kunigas Jehojada paėmė vieną skrynią, išgręžė jos dangtyje skylę ir ją padėjo šalia aukuro, dešinėje įeinančio į VIEŠPATIES namus. Kunigai, kurie saugojo slenkstį, mesdavo į ją visus pinigus, atneštus į VIEŠPATIES namus. [11] Jiems pastebėjus, kad skrynioje buvo daug pinigų, užeidavo karaliaus sekretorius ir vyriausiasis

---

[j] **12,5** Žr. Iš 30,11-16

[k] **12,5** Žr. Lev 27,2-8

[l] **12,6** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

kunigas. Jie pinigus, kuriuos rasdavo VIEŠPATIES namuose, ˹užrišdavo maišuose˺[m] ir suskaičiuodavo. [12] Paskui jie atiduodavo atsvertus pinigus meistrams, prižiūrintiems VIEŠPATIES namus. Tie juos išleisdavo dailidėms ir statytojams, dirbantiems VIEŠPATIES namuose, [13] mūrininkams ir akmens tašytojams, taip pat medžiams ir laužtiniams akmenims pirkti, kad užtaisytų VIEŠPATIES namų plyšius, ir visoms namų taisymo išlaidoms apmokėti. [14] Tačiau jokie sidabriniai dubenys, gnybtuvai, šlakstytuvai, trimitai – bet kokie auksiniai ir sidabriniai indai – nebuvo daromi VIEŠPATIES namams iš pinigų, atnešamų į VIEŠPATIES namus. [15] Bet juos atiduodavo darbininkams, kad tie už juos taisytų VIEŠPATIES namus. [16] Ir jie nereikalaudavo atsiskaitymo iš vyrų, kuriems įteikdavo pinigus, kad tie juos duotų darbininkams, nes jie elgėsi sąžiningai. [17] Atsiteisimo aukos[n] pinigai ir už nuodėmę atnašaujamos aukos pinigai nebūdavo atnešami į VIEŠPATIES namus: jie priklausydavo kunigams.

Chazaelis grasina užpulti Jeruzalę

[18] Tuo metu Aramo karalius Chazaelis atžygiavęs kariavo su Gatu ir jį paėmė. Bet kai Chazaelis pasisuko ˹Jeruzalės pulti˺[o], [19] Judo karalius Jehoašas, paėmęs visas pašvęstas dovanas, kurias buvo pašventę[p] jo tėvai Jehošafatas, Jehoramas ir Achazijas, Judo karaliai,

---

[m] **12,11** Arba: perlydydavo

[n] **12,17** Lit. Kaltės aukos (t.y. aukos už kaltes, reikalaujančias restitucijos ar kompensacijos Dievui ar žmogui)

[o] **12,18** Lit. žygiuoti aukštyn prieš Jeruzalę

[p] **12,19** T.y. dedikavę šventyklai

taip pat savo paties pašvęstas dovanas ir visą auksą, rastą VIEŠPATIES namų ir karaliaus rūmų iždluose, pasiuntė Aramo karaliui Chazaeliui. Tad jis atsitraukė nuo Jeruzalės.

Jehoašo mirtis

[20] Visi kiti Joašo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [21] Jo tarnai sukilo ir suruošė sąmokslą. Jie užmušė Joašą Bėt-Mile, ˹kur einama žemyn į Silą˺[q]. [22] Jį užmušė Šimato sūnus Jozacharas[r] ir Šomerio sūnus Jehozabadas, jo tarnai. Jis mirė, ir jį palaidojo prie jo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Amasijas tapo karalium jo vietoje.

Jehoachazas valdo Izraelį

13 [1] Dvidešimt trečiaisiais Achazijo sūnaus Joašo, Judo karaliaus, metais ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje Jehaus sūnus Jehoachazas, ir jis karaliavo septyniolika metų. [2] Jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, ir pasekė nuodėme Nebato sūnaus Jerobeamo, kuris įvedė į nuodėmę Izraelį. Jis neatsitraukė nuo jos. [3] Todėl VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis ilgą laiką juos buvo atidavęs į Aramo karaliaus Chazaelio ir Chazaelio sūnaus Ben-Hadado valdžią[s]. [4] (Bet Jehoachazas maldavo VIEŠPATĮ, ir VIEŠPATS jį išklausė, nes jis matė Izraelio priespaudą, kaip juos spaudė Aramo karalius. [5] Todėl VIEŠPATS davė Izraeliui

---

[q]**12,21** S: kai jis ėjo žemyn į Šilą

[r]**12,22** Dgl. Mss; M: Jozabadas

[s]**13,3** Lit. ranką

gelbėtoją, ir jie išsilaisvino iš Aramo valdžios. Ir izraeliai gyveno savo palapinėse, kaip anksčiau. [6] Tačiau jie nenusišalino nuo Jerobeamo namų nuodėmės, į kurią jis buvo įvedęs Izraelį. Jie[t] vaikščiojo joje. Netgi ašera[u] buvo pastatyta Samarijoje.)[v] [7] Mat jis nepaliko Jehoachazui jokios kitos kariuomenės, kaip tik penkiasdešimt raitelių, dešimt kovos vežimų ir dešimt tūkstančių pėstininkų, nes Aramo karalius buvo juos[w] sunaikinęs ir sutrynęs tarsi į kuliant sukeliamas dulkes. [8] Visi kiti Jehoachazo veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [9] Pagaliau Jehoachazas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Samarijoje. Jo sūnus Joašas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Jehoašas

[10] Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Joašo metais Jehoachazo sūnus Jehoašas ėmė karaliauti Izraeliui Samarijoje, ir jis karaliavo šešiolika metų. [11] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmės, į kurią šis buvo įvedęs Izraelį. Jis vaikščiojo joje. [12] Visi kiti Joašo veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, jam kariaujant su Judo karaliumi Amasiju, – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [13] Pagaliau Joašas[x]

---

[t]**13,6** GSTV; M: Jis

[u]**13,6** T.y. Astartės statula

[v]**13,6** 7 skn. yra 3 skn. tąsa. Manoma, kad 4-6 skn. yra deuteronominio redaktoriaus intarpas.

[w]**13,7** T.y. izraelius

[x]**13,13** Autorius vadina karalių vieinąsyk Jehoašu, kitąsyk Joašu.

atsigulė prie savo tėvų, ir Jerobeamas atsisėdo į jo sostą. Joašas buvo palaidotas Samarijoje prie Izraelio karalių.

Elišos pranašystė ir mirtis

[14] Elišai susirgus mirtina liga, pas jį nusileido Izraelio karalius Joašas ir, ant jo verkdamas, tarė: „Mano tėve, mano tėve! Izraelio kovos vežimai ir jo raiteliai!“ [15] Eliša jam tarė: „Atnešk lanką ir strėlių!“ Jis atnešė pas jį lanką ir strėlių. [16] Jis tarė Izraelio karaliui: „Padėk ranką ant lanko!“ Jam padėjus ranką, Eliša uždėjo savo rankas ant karaliaus rankų [17] ir tarė: „Atidaryk langą į rytus!“ Jam atidarius, Eliša tarė: „Šauk!“ Jis šovė. Anas tarė: „VIEŠPATIES pergalės strėlė, pergalės strėlė prieš Aramą! Tu galutinai sumuši Aramą Afeke!“ [18] Toliau jis tarė: „Paimk strėles!“ Jam paėmus, anas tarė Izraelio karaliui: „Suduok į žemę!“ Jis sudavė tris kartus ir sustojo. [19] Dievo vyras supyko ant jo ir tarė: „Reikėjo suduoti penkis ar šešis kartus. Tada galutinai būtum sumušęs Aramą. O dabar tik tris kartus sumuši Aramą!“ [20] Eliša mirė, ir jį palaidojo. Moabo plėšikų gaujos įsiverždavo į šalį metų pradžioje. [21] Kartą, laidodami vyrą, žmonės staiga pamatė plėšikų gaują. Jie įmetė vyrą į Elišos kapą ir nuėjo. Kai tik vyras palietė Elišos kaulus, jis atgijo ir atsistojo ant kojų.

Izraelis atkariauja miestus iš Aramo

[22] Aramo karalius Chazaelis engė Izraelį per visą Jehoachazo laiką. [23] Tačiau VIEŠPATS buvo jiems malonus, jų gailėjosi ir gręžėsi į juos dėl savo sandoros su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. Jis nenorėjo jų sunaikinti ir iki šiol dar nėra jų atmetęs nuo savo veido. [24] Aramo

karaliui Chazaeliui mirus ir jo sūnui Ben-Hadadui pradėjus karaliauti jo vietoje, [25] Jehoachazo sūnus Jehoašas atsiėmė iš Chazaelio sūnaus Ben-Hadado valdžios miestus, kuriuos anas[y] buvo karu paveržęs iš jo tėvo Jehoachazo valdžios. Tris kartus Joašas jį sumušė ir atgavo Izraelio miestus.

Amasijas viešpatauja Judui

14 [1] Antraisiais Izraelio karaliaus Joachazo[z] sūnaus Joašo metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Joašo sūnus Amasijas. [2] Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jehoadina, iš Jeruzalės. [3] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, tačiau ne taip, kaip jo protėvis Dovydas. Jis darė visai taip, kaip darė jo tėvas Joašas. [4] Betgi alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose. [5] Kai tik karaliaus valdžia sutvirtėjo jo rankoje, jis užmušė savo tarnus, kurie buvo užmušę jo tėvą karalių. [6] Tačiau užmušėjų sūnų jis neleido nužudyti laikydamasis to, kas parašyta Mozės įstatymo knygoje, kur VIEŠPATS yra įsakęs: „Nevalia žudyti tėvų už sūnus, nei sūnų žudyti už tėvus, bet kiekvienas turi būti nužudytas už savo paties nuodėmę“. [7] Jis sumušė Druskos slėnyje Edomą, dešimtį tūkstančių, paėmė kova Selą ir ją praminė Jokteeliu. [Taip ji vadinasi] iki šios dienos. [8] Tuo metu Amasijas siuntė pasiuntinius pas Jehaus sūnaus Jehoachazo sūnų Jehoašą, Izraelio karalių,

---

[y] **13,25** T.y. Chazaelis

[z] **14,1** Autorius aukščiau karalių vadina Jehoachazu.

⌜su iššūkiu⌝[a]: „Eikš, ⌜susiremkime vienas su kitu⌝[b]!“ [9] Bet Izraelio karalius Jehoašas pasiuntė Judo karaliui Amasijui tokį atsaką: „Lebanono usnis pasiuntė Lebanono kedrui žinią: ‚Duok mano sūnui savo dukterį į žmonas!’ Bet perėjo laukinis žvėris, gyvenantis Lebanone, ir sumynė usnį. [10] Tu tikrai sumušei Edomą ir pasipūtei[c]. Gėrėkis savo garbe ir pasilik namie! Kam nori įsivelti į nelaimę, kad kristum tu pats ir Judas su tavim?“ [11] Bet Amasijas nepaklausė. Tad Izraelio karalius Jehoašas žygiavo ankštyn, ir jie – jis ir Judo karalius Amasijas – susirėmė[d] Bėt-Šemeše, priklausančiame Judui. [12] Judas buvo taip Izraelio sumuštas, jog kiekvienas pabėgo į savo namus[e]. [13] O Judo karalių Amasiją, Achazijo sūnaus Jehoašo sūnų, Izraelio karalius Jehoašas sugavo Bėt-Šemeše ir, atžygiavęs į Jeruzalę, padarė Jeruzalės mūre nuo Efraimo vartų iki Kampo vartų keturių šimtų mastų spragą. [14] Paskui, paėmęs visą auksą bei sidabrą ir visus rykus, rastus VIEŠPATIES namuose ir karaliaus rūmų iždoose, ir įkaitus, jis sugrįžo į Samariją. [15] Visi kiti Jehoašo veiksmai, kuriuos jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, ir kaip jis kariavo su Judo karaliumi Amasiju – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [16] Pagaliau Jehoašas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Samarijoje prie Izraelio karalių. Jo sūnus Jerobeamas tapo karalium jo vietoje. [17] Joašo sūnus Amasijas, Judo karalius, dar

---

[a]**14,8** Lit. sakydamas

[b]**14,8** Lit. pažiūrėkime vienas kitam į veidą

[c]**14,10** Lit. tavo širdis iškėlė tave

[d]**14,11** Lit. pasimatė veidas į veidą

[e]**14,12** Lit. palapines

gyveno penkiolika metų po Jehoachazo sūnaus Jeboašo, Izraelio karaliaus, mirties. [18] Visi kiti Amasijo veiksmai – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [19] Prieš jį padarė sąmokslą Jeruzalėje, ir jis pabėgo į Lachišą. Bet jie nusiuntė paskui jį į Lachišą ir ten jį nužudė. [20] Jie pargabeno jį ant žirgų, ir jis buvo palaidotas Jeruzalėje prie savo tėvų, Dovydo mieste. [21] Paskui visa Judo tauta paėmė Azariją, nors jis tebuvo šešiolikos metų amžiaus, ir jį padarė karaliumi jo tėvo Amasijo vietoje. [22] Jis atstatė Ėlatą ir jį sugrąžino Judui po to, kai karalius[f] jau buvo atsigulęs prie savo tėvų.

Izraelio karalius Jerobeamas II

[23] Penkioliktaisiais Joašo sūnaus Amasijo, Judo karaliaus, metais pradėjo karaliauti Samarijoje Izraelio karaliaus Joašo sūnus Jerobeamas, [ir jis karaliavo] keturiasdešimt vienerius metus. [24] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo visų Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis įvedė Izraelį. [25] Jis atgavo Izraelio sritį nuo Lebo-Chamato ligi Arabos jūros pagal VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, pažadą, kurį jis kalbėjo per savo tarną Joną, Amitajo sūnų, pranašą, kilusį iš Gat-Chėferio, [26] nes VIEŠPATS matė labai karčią Izraelio būklę: buvo atėjęs galas ir vergams, ir laisviesiems, ir nebebuvo, kas padėtų Izraeliui. [27] Kadangi VIEŠPATS nebuvo pasakęs, kad išdildysiąs Izraelio vardą iš po dangaus, jis juos išgelbėjo per Joašo sūnų Jerobeamą. [28] Visi kiti Jerobeamo veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo žygdarbiai, kaip jis kariavo ir

---

[f] **14,22** T.y. Amasijas

kaip atgavo Damaską bei Chatmatą Izraeliui[g], – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [29] Pagaliau Jerobeamas atsigulė prie savo tėvų, prie Izraelio karalių. Jo sūnus Zacharijas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Azarijas

15 [1] Dvidešimt septintaisiais Izraelio karaliaus Jerobeamo metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Amasijo sūnus Azarijas. [2] Jis buvo šešiolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jekolija, iš Jeruzalės. [3] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Amasijas. [4] Tik alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebedegino smilkalus alkuose. [5] VIEŠPATS taip užgavo karalių, jog jis liko raupsuotas iki savo mirties dienos. Jis gyveno atskiruose namuose[h], o karaliaus sūnus Jotamas buvo rūmų viršininkas, valdantis šalies žmones. [6] Visi kiti Azarijo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [7] Pagaliau Azarijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo prie jo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Jotamas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Zacharijas

[8] Trisdešimt aštuntaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Jerobeamo sūnus Zacharijas [ir karaliavo] šešis mėnesius. [9] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, kaip buvo darę jo

---

[g]**14,28** S; M: Judui Izraelyje

[h]**15,5** T.y. karantine

protėviai. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. [10] Prieš jį suruošė sąmokslą Jabešo sūnus Šalumas. Jis jį užpuolė ir nužudė Jibleame[i], ir karaliavo jo vietoje. [11] Visi kiti Zacharijo veiksmai – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [12] Toks buvo VIEŠPATIES pažadas, kurį jis davė Jehui: „Ketvirtos kartos sūnūs tau sėdės Izraelio soste“. Taip ir įvyko.

Izraelio karalius Šalumas

[13] Jabešo sūnus Šalumas pradėjo karaliauti trisdešimt devintaisiais Judo karaliaus Uzijo[j] metais ir karaliavo vieną mėnesį Samarijoje. [14] Gadžio sūnus Menacbemas, atžygiavęs iš Tirsos, atėjo į Samariją. Jis užpuolė ir nužudė Jabešo sūnų Šalumą Samarijoje, ir karaliavo jo vietoje. [15] Visi kiti Šalumo veiksmai ir jo sąmokslas, kurį jis surengė, – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [16] Tuo metu Menachemas, [žygiuodamas] iš Tirsos, užpuolė Tapuachą[k], visus jo gyventojus ir jo sritį dėl to, kad jis jam neatidarė [vartų]. Jis jį[l] nugalėjo ir[m] perskrodė visas jo nėščias moteris.

Izraelio karalius Menachemas

[17] Trisdešimt devintaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Gadžio sūnus Menachemas,

---

[i] **15,10** G(L); M: žmonių akivaizdoje

[j] **15,13** Dgl. MssGTV: Azarijo

[k] **15,16** T.y. Tapuacho miestą; M: Tifsachą

[l] **15,16** G(BA); ~M

[m] **15,16** GST; ~M

[ir jis karaliavo] dešimt metų Samarijoje. [18] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo visų Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs ˹Izraelį. [19] Jo dienomis˺[n] Asirijos karalius Pulis įsiveržė į šalį, ir Menachemas davė Puliui tūkstantį talentų sidabro, kad tas jį paremtų karaliaus valdžiai sustiprinti jo rankoje. [20] Menachemas išreikalavo tuos pinigus iš Izraelio, iš visų turtingųjų, kad kiekvienas duotų Asirijos karaliui po penkiasdešimt šekelių sidabro. Tada Asirijos karalius atsitraukė ir nebepasiliko ten šalyje. [21] Visi kiti Menachemo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – jie juk aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje. [22] Pagaliau Menachemas atsigulė prie savo tėvų, ir jo sūnus Pekachijas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Pekachijas

[23] Penkiasdešimtaisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Menachemo sūnus Pekachijas, [ir jis karaliavo] dvejus metus. [24] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. [25] Prieš jį suruošė sąmokslą Remalijo sūnus Pekachas, jo adjutantas. Jis jį užpuolė Samarijoje, karaliaus rūmų bokšte[o]. Su juo buvo penkiasdešimt vyrų iš gileadiečių. Jis jį nužudė ir karaliavo jo vietoje. [26] Visi kiti Pekachijo veiksmai ir visa, ką jis padarė, – štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

---

[n] **15,19** G; M: Izraelį, per visą savo [valdymo] laiką. 19

[o] **15,25** M + Argobą ir Arję. Tie žodžiai pradžioje turbūt priklausė prie 29 skn. vietovių sąrašo.

Izraelio karalius Pekachas

[27] Penkiasdešimt antraisiais Judo karaliaus Azarijo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Remalijo sūnus Pekachas, [ir jis karaliavo] dvidešimt metų. [28] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. Jis neatsitraukė nuo Nebato sūnaus Jerobeamo nuodėmių, į kurias šis buvo įvedęs Izraelį. [29] Izraelio karaliaus Pekacho dienomis Asirijos karalius Tiglat-Pileseris atžygiavo ir paėmė Ijoną, Abel-Bėt-Maachą, Janoachą, Kedešą, Chasorą, Gileadą ir Galilėją, visą Naftalio šalį, ir juos ištrėmė į Asiriją. [30] Elos sūnus Hošėja suruošė sąmokslą prieš Remalijo sūnų Pekachą. Jis jį užpuolė ir nužudė, ir pradėjo karaliauti jo vietoje dvidešimtaisiais Uzijo sūnaus Jotamo metais. [31] Visi kiti Pekacho veiksmai ir visa, ką jis nuveikė – štai jie aprašyti Izraelio karalių Metraščių knygoje.

Judo karalius Jotamas

[32–33] Antraisiais Remalijo sūnaus Pekacho, Izraelio karaliaus, metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Uzijo[p] sūnus Jotamas. Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jeruša, Sadoko duktė. [34] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, visai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Uzijas[q]. [35] Tik alkai nebuvo pašalinti. Žmonės tebeaukojo aukas ir tebesmilkė smilkalus alkuose. Jis pastatė aukštutinius

---

[p] **15,32-33** G(BA): Azarijo

[q] **15,34** G(BA): Azarijas

VIEŠPATIES namų vartus. [36] Visi kiti Jotamo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [37] Tomis dienomis VIEŠPATS pradėjo siųsti prieš Judą Aramo karalių Resiną ir Remalijo sūnų Pekachą. [38] Pagaliau Jotamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų savo protėvio Dovydo mieste. Jo sūnus Achazas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Achazas

16 [1] Septynioliktaisiais Remalijo sūnaus Pekacho metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Jotamo sūnus Achazas. [2] Achazas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jis nedarė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES, jo Dievo, akyse, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas, [3] bet vaikščiojo Izraelio karalių keliu. Jis net savo paties sūnų ˹sudegino kaip auką˺[r], sekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIEŠPATS pavarė nuo izraelių. [4] Jis aukojo aukas ir degino smilkalus alkuose, ant kalvų ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. [5] Tuomet Aramo karalius Resinas ir Remalijo sūnus Pekachas, Izraelio karalius, atžygiavo į Jeruzalę kariauti. Jie apgulė Achazą, bet neįstengė [jo] nugalėti. [6] Tuo metu Edomo karalius[s] atgavo Ėlatą Edomui[t] ir išvarė judėjus iš Ėlato. Edomiečiai atsikėlė į Ėlatą ir ten tebegyvena iki šios dienos. [7] Achazas siuntė pasiuntinius pas Asirijos karalių Tiglat-Pileserį su žinia: „Aš esu tavo tarnas ir

---

[r] **16,3** Lit. leido eiti per ugnį

[s] **16,6** Rk.; M: Aramo karalius Reṣinas

[t] **16,6** Rk.; M: Aramui

tavo sūnus. Atžygiuok ir išgelbėk mane iš rankų Aramo karaliaus ir iš rankų Izraelio karaliaus, kurie puola mane!“ [8] Achazas paėmė sidabrą ir auksą, rastą VIEŠPATIES namuose ir karaliaus rūmų ižduose, ir nusiuntė kaip dovaną Asirijos karaliui. [9] Asirijos karalius paklausė jo. Asirijos karalius atžygiavo į Damaską ir jį paėmei Jis ištrėmė ⌜jo gyventojus⌝[u] į Kyrą, o Resiną nužudė. [10] Karalius Achazas nuvyko į Damaską Asirijos karaliaus Tiglat-Pileserio pasitikti. Pamatęs Damaske buvusį aukurą, karalius Achazas parsiuntė kunigui Urijui aukuro atvaizdą ir jo modelį, padarytą visiškai tokį, kaip jis. [11] Taigi kunigas Urijas pastatė aukurą. Kunigas Urijas padarė visiškai tokį, kokį karalius Achazas buvo atsiuntęs iš Damasko, kol karalius Achazas parvyko iš Damasko. [12–13] Kai karalius parvyko iš Damasko, karalius apžiūrėjo aukurą. Karalius priėjo prie aukuro ir, užlipęs prie jo, degino savo deginamąją ir javienių auką, išliejo savo liejamąją auką ir šlakstė savo bendrystės aukų kraują į aukurą. [14] O žalvarinį aukurą, stovintį VIEŠPATIES akivaizdoje, jis pašalino iš šventyklos priekio, iš vietos, esančios tarp [naujojo] aukuro ir VIEŠPATIES namų, ir jį pastatė [naujojo] aukuro šiaurinėje pusėje. [15] Ir karalius Achazas įsakė kunigui Urijui: „Ant didžiojo[v] aukuro degink rytmečio deginamąją ir vakaro javienių auką, karaliaus deginamąją ir jo javienių auką, taip pat visų šalies tautiečių deginamąją ir jų javienių auką, o jų liejamąsias aukas ir visą deginamosios aukos kraują bei visą pjaunamosios aukos kraują iššlakstyk į jį. O dėl

---

[u] **16,9** Lit. jį

[v] **16,15** T.y. naujojo

žalvarinio aukuro dar pagalvosiu[w]“. [16] Kunigas padarė visiškai taip, kaip jam buvo įsakęs karalius Achazas. [17] Paskui karalius Achazas supjaustė vežimų rėmus ir nuėmė nuo jų viršaus katilus. Jis taip pat nukėlė „jūrą“ nuo žalvarinių jaučių, buvusių jos apačioje, ir ją padėjo ant akmeninio grindinio. [18] Be to, jis pašalino iš VIEŠPATIES namų šabatos apdangalą, pastatytą namuose, ir išorinį karaliaus įėjimą dėl Asirijos karaliaus. [19] Visi kiti Achazo veiksmai, kuriuos jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [20] Pagaliau Achazas atsigulė prie savo tėvų Dovydo mieste, o jo sūnus Chizkijas tapo karalium jo vietoje.

Izraelio karalius Hošėja ir Samarijos žlugimas

17 [1] Dvyliktaisiais Judo karaliaus Achazo metais pradėjo karaliauti Izraeliui Samarijoje Ėlos sūnus Hošėja, [ir jis karaliavo] devynerius metus. [2] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, tik ne taip, kaip Izraelio karaliai, kurie buvo pirma jo. [3] Prieš jį atžygiavo Asirijos karalius Šalmaneseris. Hošėja tapo jo vasalu ir mokėjo jam duoklę. [4] Tačiau Asirijos karalius aptiko Hošėją ruošiant sąmokslą, nes jis buvo siuntęs pasiuntinius pas Egipto karalių Soją ir nebepristatė Asirijos karaliui duoklės, kaip kasmet darydavo. Todėl Asirijos karalius jį suėmė ir įmetė į kalėjimą. [5] Paskui Asirijos karalius įsiveržė į visą šalį. Jis atžygiavo į Samariją ir laikė ją apgulęs trejus metus. [6] Devintaisiais Hošėjos metais Asirijos karalius paėmė Samariją ir

---

[w] **16,15** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

ištrėmė Izraelį į Asiriją. Jis juos apgyvendino Chalache ir prie Chaboro, Gozano upės, ir Medijos miestuose.

Ištrėmimo priežastis

[7] Tai atisitiko dėl to, kad izraeliai nusidėjo VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kuris buvo juos atvedęs iš Egipto šalies, iš po Faraono, Egipto karaliaus, rankos, ir garbino kitus dievus. [8] Jie elgėsi pagal nuostatus tautų, kurias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių, ˹ir [pagal nuostatus] Izraelio karalių, kurie [juos] buvo įvedę˺[x]. [9] Izraeliai priskyrė VIEŠPAČIUI, savo Dievui, netiesų[y]. Jie įsikūrė alkų visuose savo miestuose, pradedant sargybos bokštu ir baigiant sutvirtintu miestu. [10] Jie pasistatė akmenstulpių ir ašerų[z] ant kiekvienos aukštos kalvos ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. [11] Jie ten, visuose alkuose, degino aukas, kaip pagonys, kuriuos VIEŠPATS buvo patrėmęs nuo jų. Jie darė piktus darbus, pykdydami VIEŠPATĮ. [12] Jie tarnavo stabams, apie kuriuos VIEŠPATS jiems buvo paliepęs: „Jums nevalia to daryti!“ [13] VIEŠPATS buvo įspėjęs Izraelį ir Judą per visus savo pranašus, per kiekvieną regėtoją, sakydamas: „Atsigręžkite nuo savo piktų kelių ir laikykitės mano įsakymų bei mano nuostatų, žiūrėdami viso įstatymo, kurį įsakiau jūsų protėviams ir kurį jums pasiunčiau per savo tarnus pranašus“. [14] Tačiau jie neklausė, bet pasidarė kietasprandžiai, kaip ir jų protėviai, kurie netikėjo VIEŠPAČIU, savo Dievu. [15] Jie atmetė jo nuostatus ir jo sandorą, kurią jis

---

[x] **17,8** ~S

[y] **17,9** T.y. jie praktikavo tai, kas nebuvo Dievo leista, o tačiau tai laikė jo įsakymais.

[z] **17,10** T.y. kulto stiebų, pastatytų šalia aukuro deivės Astartės garbei

buvo sudaręs su jų protėviais, ir jo įspėjimus, kuriais jis buvo juos įspėjęs, ir pasekė niekybėmis[a], kol patys suniekėjo, ir pasekė savo aplinkinėmis tautomis, apie kurias VIEŠPATS jiems buvo įsakęs nedaryti taip, kaip jos darė. [16] Jie paliko visus VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymus. Jie pasidarė lietinių atvaizdų – du veršius. Jie padarė ašerą. Jie lankstėsi prieš visą dangaus kariuomenę ir garbino Baalą. [17] Jie ˹degino kaip aukas savo sūnus ir savo dukteris˺[b]. Jie vertėsi žyniavimu ir būrė iš ženklų. Jie parsidavė daryti tam, kas pikta VIEŠPATIES akyse, jį pykdydami. [18] Todėl VIEŠPATS labai supyko ant Izraelio ir juos atstūmė nuo savo veido. Nieko nebepaliko, tik viena Judo gentis. [19] Taip pat ir Judas nesilaikė VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymų, bet elgėsi pagal Izraelio nuostatus, kuriuos jie[c] buvo įvedę. [20] Tad VIEŠPATS atmetė visus Izraelio palikuonis, juos nužemino ir atidavė į plėšikų rankas, kol juos nusviedė nuo savo veido. [21] Jam atplėšus Izraelį nuo Dovydo namų, jie padarė karaliumi Nebato sūnų Jerobeamą. Jerobeamas atitraukė Izraelį nuo VIEŠPATIES sekimo ir juos įtraukė į didelę nuodėmę. [22] Izraeliai ˹atkakliai toliau darė visą Jerobeamo nuodėmę, kurią˺[d] jis buvo daręs. Jie nenusišalino nuo jos, [23] iki VIEŠPATS atstūmė Izraelį nuo savo veido, kaip buvo kalbėjęs per savo tarnus pranašus. Tad Izraelis buvo ištremtas iš savo žemės į Asiriją [ir ten pasiliko] iki šios dienos.

---

[a]**17,15** T.y. stabais

[b]**17,17** Lit. darė, kad jų sūnūs ir dukterys turėjo pereiti per ugnį

[c]**17,19** T.y. izraeliai

[d]**17,22** G; M lit.: vaikščiojo visose Jerobeamo nuodėmėse, kurias

Samarija kolonizuojama svetimšaliais

[24] Asirijos karalius atkėlė [žmonių] iš Babilono, Kutos, Avos, Chamato bei Sefarvaimo ir apgyvendino Samarijos miestuose, izraelių vietoje. Jie užėmė Samariją ir gyveno jos miestuose. [25] Kadangi, pradėję ten gyventi, jie nebijojo VIEŠPATIES, VIEŠPATS paleido ant jų liūtus, kurie sudraskė kai kuriuos iš jų. [26] Tad buvo pasakyta Asirijos karaliui: „Tautos, kurias iškėlei ir įkūrei Samarijos miestuose, nepažįsta tos šalies dievo garbinimo būdo. Todėl jis paleido ant jų liūtus, ir štai tie žudo juos, nes jie nepažįsta tos šalies dievo garbinimo būdo“. [27] Tada Asirijos karalius įsakė: „Leiskite ten nueiti vienam iš kunigų, kuriuos iš ten ištrėmėte, kad ˹jis nuėjęs˺[e] ten apsigyventų ir juos pamokytų tos šalies dievo garbinimo būdo!“ [28] Taigi vienas iš kunigų, kuriuos jie buvo ištrėmę iš Samarijos, parvykęs apsigyveno Bėt-Elyje ir juos mokė, kaip jie turi garbinti VIEŠPATĮ. [29] Tačiau kiekviena tauta pasidarė savo pačios dievą ir jį pastatė šventyklose alkų, kuriuos buvo padarę samariečiai, – kiekviena tauta savo miestuose, kuriuose jie gyveno. [30] Babilono žmonės pasidarė Sukot-Benotą, Kuto žmonės pasidarė Nergalį, Chamato žmonės pasidarė Ašimą, [31] aviečiai pasidarė Nibchazą ir Tartaką, o sefarvaimiečiai degino ugnyje savo vaikus Adramelechui ir Anamelechui, Sefarvaimo dievams. [32] Be to, jie dar garbino VIEŠPATĮ ir paskyrė sau iš savųjų visokių žmonių alkų kunigais, kurie jiems atlikinėjo apeigas alkų šventyklose. [33] Jie garbino VIEŠPATĮ ir [kartu] tarnavo dievams pagal

---

[e] **17,27** G(L)SV; M: jie nuėję

paprotį tautų, iš kurių tarpo jie buvo ištremti. [34] Iki šios dienos jie tebesielgia pagal savo ˹ankstesnįjį paprotį˺[f]: jie negarbina VIEŠPATIES [tinkamu būdu] ir nesielgia, kaip reikalauja jų nuostatai ir potvarkiai – mokymas ir įsakymas, kurį VIEŠPATS davė palikuonims Jokūbo, kurį jis praminė Izraeliu. [35] VIEŠPATS buvo sudaręs sandorą su jais ir jiems įsakęs: „Negarbinkite kitų dievų, nekniūpokite prieš juos, jiems netarnaukite ir neaukokite, [36] bet garbinkite tik VIEŠPATĮ, kuris jus atkėlė iš Egipto šalies didele jėga ir ištiesta ranka, prieš jį kniūpokite ir jam aukokite! [37] Laikykitės nuostatų ir potvarkių – mokymo ir įsakymo, kurį jis jums užrašė, visuomet vykdydami. Ir negarbinkite kitų dievų! [38–39] Nepamirškite sandoros, kurią sudariau[g] su jumis, ir negarbinkite kitų dievų! Garbinkite tik VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir jis jus išgelbės iš visų jūsų priešų rankų!“ [40] Tačiau jie neklausė, bet elgėsi, kaip anksčiau buvo pratę. [41] Taigi šitos tautos garbino VIEŠPATĮ ir [tuo pat metu] tarnavo dievaičiams, taip pat jų vaikai ir jų vaikų vaikai. Kaip darė jų tėvai, taip jie tebedaro iki šios dienos.

Judo karalius Chizkijas

18 [1] Trečiaisiais Ėlos sūnaus Hošėjos, Izraelio karaliaus, metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Achazo sūnus Chizkijas. [2] Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Zacharijo duktė, vardu Abi. [3] Ir jis darė, kas buvo tiesu

---

[f]**17,34** G(L); M: ankstesniuosius papročius

[g]**17,38-39** GV; M: jis sudarė

VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas. [4] Jis buvo tas, kuris pašalino alkus, sudaužė akmenstulpius, nukirto ašeras, sukapojo į gabalus žalvarinę gyvatę, kurią buvo padaręs Mozė, nes iki tų dienų izraeliai tebedegino jai smilkalus. Ją vadino Nechuštanu. [5] Jis pasitikėjo VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu, ir po jo nebuvo tokio, kaip jis, tarp visų Judo karalių, nei tarp pirma jo buvusiųjų. [6] Jis buvo visiškai ištikimas VIEŠPAČIUI ir neatsitraukė nuo jo, bet laikėsi jo įsakymų, kuriuos VIEŠPATS buvo įsakęs Mozei, [7] VIEŠPATS buvo su juo, ir ko tik jis stverdavosi, jam pasisekdavo. Jis sukilo prieš Asirijos karalių ir nebebuvo jo vasalas. [8] Jis nukariavo filistinus iki Gazos ir jos pasienio sričių, pradėdamas sargybos bokštu ir baigdamas sutvirtintu miestu. [9] Ketvirtaisiais karaliaus Chizkijo metais, tai yra septintaisiais Ėlos sūnaus Hošėjos, Izraelio karaliaus, metais Asirijos karalius Šalmaneseris užpuolė Samariją ir ją apgulė. [10] Trejiems metams praslinkus, jis ją paėmė, šeštaisiais Chizkijo metais, tai yra devintaisiais Izraelio karaliaus Hošėjos metais, Samarija buvo paimta. [11] Izraelio karalius ištrėmė Izraelį į Asiriją ir juos įkūrė Chelache, prie Chaboro, Gozano upės, ir Medijos miestuose [12] dėl to, kad jie neklausė VIEŠPATIES, savo Dievo, balso ir sulaužė jo sandorą – viską, ką VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo įsakęs. Jie neklausė ir nevykdė.

Sancheribas įsiveržia į Judą

[13] Keturioliktaisiais karaliaus Chizkijo metais Asirijos karalius Sancheribas užpuolė visus sutvirtintus Judo miestus ir juos paėmė. [14] Tada Judo karalius Chizkijas

siuntė Asirijos karaliui į Lachišą žinią: „Nusikaltau. Atsitrauk nuo manęs. Ką man uždėsi, nešiu“. Asirijos karalius ˹pareikalavo iš Judo karaliaus Chizkijo˺[h] tris šimtus talentų sidabro ir trisdešimt talentų aukso. [15] Taigi Chizkijas turėjo atduoti visą sidabrą, rastą VIEŠPATIES namuose ir karaliaus rūmų ižduose. [16] Tuo pačiu metu Chizkijas nuplėšė auksą nuo VIEŠPATIES šventyklos durų ir durų staktų, kurias Judo karalius Chizkijas juo buvo aptraukęs, ir jį atidavė Asirijos karaliui. [17] Asirijos karalius siuntė iš Lachišo ˹tartaną, rab-sarisą ir rab-šakę˺[i] su didoka kariuomene pas karalių Chizkiją į Jeruzalę. Jie žygiavo aukštyn ir, atžygiavę į Jeruzalę, sustojo prie vandentraukio aukštutinio tvenkinio, esančio prie Velėtojų lauko vieškelio. [18] Jiems pašaukus karalių, pas juos išėjo Chilkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, raštininkas Šebna ir Asafo sūnus Joachas, registratorius. [19] Rab-šakė jiems tarė: „Sakykite, meldžiu, Chizkijui: ‚Taip pasakė didysis karalius, Asirijos karalius: „Kuo pagrįstas tas pasitikėjimas, su kuriuo jauties saugus? [20] Tu manai, kad ˹vien kalbėjimas˺[j] jau esąs patarimas ir galia kariauti! Kuo gi dabar pasitiki, kad sukilai prieš mane? [21] Štai dabar tu pasitiki šita palūžusia nendrine lazda, Egiptu. Jei kas ja pasiremia, ji įsminga į jo delną ir jį perduria. Toks yra Egipto karalius visiems, kurie juo pasitiki. [22] O jei man sakysite: ‚Mes pasitikime VIEŠPAČIU, savo Dievu’, argi ne jis yra tas, kurio alkus ir aukurus Chizkijas pašalino,

---

[h]**18,14** Lit. uždėjo Judo karaliui Chizkijui

[i]**18,17** Tartanas buvo vyriausiasis kariuomenės vadas, rab-sarisas – aukšto rango karininkas, o rab-šakė – karaliaus rūmų vyriausiasis ūkvedys.

[j]**18,20** Lit. tik lūpų žodis

liepdamas Judui ir Jeruzalei: „Jūs turite garbinti ties šituo aukuru Jeruzalėje’?“ [23] Taigi dabar eik lažybų su mano valdovu, Asirijos karaliumi. Aš tau duosiu du tūkstančius žirgų, jei tik galėsi pasisodinti raitelių ant jų! [24] Tai kaip tu gali pasipriešinti vienam[k] iš mažiausių mano valdovo tarnų ir pasitikėti Egiptu dėl kovos vežimų ir raitelių? [25] O dabar ar ne be VIEŠPATIES valios aš užpuoliau šitą vietą, kad ją sunaikinčiau? Pats VIEŠPATS man paliepė: ‚Užpulk šitą šalį ir ją sunaikink!’“ [26] Tada Chilkijo sūnus Eljakimas, Šebna ir Joachas tarė rab-šakei: „Kalbėk, meldžiame, savo tarnams aramėjiškai, nes mes suprasime, ir nekalbėk su mumis judėjiškai, klausantis ant mūro esantiems kareiviams!“ [27] Tačiau rab-šakė jiems atsakė: „Argi mano valdovas mane siuntė [tik] pas tavo valdovą ir pas tave šitų žodžių kalbėti? Argi ne pas vyrus, sėdinčius ant mūro, kurie turės valgyti su jumis savo išmatas ir gerti savo šlapimą?“ [28] Tada rab-šakė atsistojo ir garsiu balsu šaukė judėjiškai: „Klausykite didžiojo karaliaus, Asirijos karaliaus, žodžio! [29] Taip sako karalius: ‚Tegul Chizkijas neapgauna jūsų, nes jis negali jūsų išgelbėti iš mano rankų! [30] Ir Chizkijas teneverčia jūsų pasitikėti VIEŠPAČIU, sakydamas: „VIEŠPATS tikrai mus išgelbės ir neatiduos šito miesto į Asirijos karaliaus rankas!“’ [31] Neklausykite Chizkijo! Nes taip pasakė Asirijos karalius: ‚Padarykite taiką su manim ir pasiduokite! Kiekvienas valgykite nuo savo vynmedžio ir kiekvienas nuo savo figmedžio, ir kiekvienas gerkite vandens iš savo cisternos, [32] iki aš atvykęs jus pasiimsiu į šalį, panašią į jūsų šalį, javų ir naujo vyno šalį, duonos ir vynuogynų

---

[k] **18,24** M + provincijos valdytojui

šalį, aliejingų alyvmedžių šalį, kad išliktumėte gyvi ir neturėtumėte mirti. Tik neklausykite Chizkijo, nes jis jus suvedžioja, sakydamas: „VIEŠPATS mus išgelbės!“ [33] Argi kuris nors iš tautų dievų išgelbėjo savo šalį iš Asirijos karaliaus rankų? [34] Kur yra Chamato ir Arpado dievai? Kur yra Sefarvaimo, Henos ir Ivos dievai? ˹Ir kur yra Samarijos krašto dievai?˺[l] Argi jie išgelbėjo Samariją iš mano rankų? [35] Kurie iš visų šalių dievų buvo tie, kurie išgelbėjo savo šalį iš mano rankų? Kaip tad VIEŠPATS galėtų išgelbėti Jeruzalę iš mano rankų?’“ [36] Bet žmonės tylėjo ir jam neatsakė nė žodžio, nes toks buvo karaliaus įsakymas: „Neatsakykite jam!“ [37] Paskui Chilkijo sūnus Eljakimas, raštininkas Šebna ir Asafo sūrus Joachas, registratorius, atėjo pas Chizkiją perplėštais drabužiais ir jam pranešė rab-šakės žodžius.

Chizkijas klausiasi Jezajo patarimo

19 [1] Tai išgirdęs, karalius Chizkijas perplėšė savo drabužius, apsidengė ašutine ir įėjo į VIEŠPATIES namus. [2] Ir jis pasiuntė rūmų viršininką Eljakimą, raštininką Šebną ir vyresniuosius kunigus, apsidengusius ašutinėmis, pas pranašą Jezają, Amoso sūnų. [3] Jie jam tarė: „Taip pasakė Chizkijas: ‚Šita diena yra bėdos, nuplakimo ir išgėdinimo diena, nes kūdikiai pasiekė įsčių angą, o nėra jėgos pagimdyti[m]. [4] Galbūt VIEŠPATS, tavo Dievas, girdėjo visus žodžius rab-šakės, kurį siuntė jo valdovas Asirijos karalius tyčiotis iš gyvojo

---

[l] **18,34** G(L)Lat; ~M

[m] **19,3** T.y. mes esame kaip moteris, kuri, gimdymo metui atėjus, neįstengia pagimdyti savo kūdikio.

Dievo, ir nubaus už žodžius, kuriuos girdėjo VIEŠPATS, tavo Dievas. Tad pasimelsk už likutį, kuris tebėra!’“
[5–6] Karaliaus Chizkijo tarnams atėjus pas Jezają, Jezajas jiems tarė: „Taip sakykite savo valdovui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: „Neišsigąsk žodžių, kuriuos girdėjai, kuriais Asirijos karaliaus tarnai man piktžodžiavo. [7] Štai aš įdėsiu į jį tokį nujautimą, kad, išgirdęs gandą, jis sugrįš į savo šalį, ir padarysiu, kad jis kris nuo kalavijo savo paties šalyje“‘“.

Sancheribo grasinimas

[8] Sugrįžęs rab-šakė rado Asirijos karalių kovojant su Libna, nes buvo girdėjęs, kad jis pasitraukęs nuo Lachišo. [9] Kai šis[n] išgirdo sakant apie Etiopijos karalių Tirhaką: „Jis išžygiavo kariauti su tavim“, jis dar kartą siuntė pasiuntinius pas Chizkiją su žinia: [10] „Taip sakykite Judo karaliui Chizkijui: ‚Neleisk savo Dievui, kuriuo tu pasitiki, apgauti tave, manydamas, kad Jeruzalė nepateksianti į Asirijos karaliaus rankas! [11] Tu juk pats girdėjai, ką Asirijos karaliai padarė visoms šalims, jas visiškai sunaikindami. Tai kaip tu išsigelbėsi? [12] Argi juos išgelbėjo dievai tautų, kurias sunaikino mano tėvai, – Gozaną, Charaną, Resefą ir edeniečius, gyvenusius Telasare? [13] Kur yra Chamato karalius, Arpado karalius, Sefarvaimo miesto, Henos ir Ivos karalius?’“

Chizkijo malda

[14] Chizkijas priėmė laišką iš pasiuntinių rankų ir jį perskaitė. Paskui, nuėjęs aukštyn į VIEŠPATIES namus,

---

[n] **19,9** T.y. Asirijos karalius

Chizkijas jį išskleidė VIEŠPATIES akivaizdoje. 15 Ir Chizkijas, melsdamasis VIEŠPATIES akivaizdoje, tarė: „VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, sėdintis ant kerubų, tu vienas esi visų pasaulio karalysčių Dievas. Tu padarei dangų ir žemę. 16 Palenk, VIEŠPATIE, savo ausį ir išgirsk! Atverk, VIEŠPATIE, savo akis ir pamatyk! Ir išgirsk[o] Sancheribo žodžius, kuriuos jis atsiuntė, kad pasityčiotų iš gyvojo Dievo! 17–18 Iš tiesų, VIEŠPATIE, Asirijos karaliai nusiaubė tautas ir jų šalis ir sumetė jų dievus į ugnį, nes tie nebuvo dievai, o tik žmonių rankų padaras, medis ir akmuo. Todėl jie galėjo juos sunaikinti. 19 O dabar, VIEŠPATIE, mūsų Dieve, išgelbėk mus, meldžiu, iš jo rankų, kad žinotų visos pasaulio karalystės, jog tu vienas, VIEŠPATIE, esi Dievas!“ 20 Tada Amoso sūnus Jezajas pasiuntė Chizkijui žodį: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Aš girdėjau tavo man melstą maldą apie Asirijos karalių Sancheribą’. 21 Štai ką VIEŠPATS kalbėjo apie jį: ‚Paniekino tave, išjuokė tave mergelė, duktė Sijona, tavo užnugary kratė galvą duktė Jeruzalė. 22 Iš ko tyčiojais ir kam piktžodžiavai? Prieš ką pakėlei balsą ir kėlei aukštyn akis? – Prieš Izraelio Šventąjį! 23 Per savo pasiuntinius tu tyčiojais iš VIEŠPATIES ir sakei: „Su daugybe savo kovos vežimų ˹atlikau galingų žygių˺[p]. Aš užsikėliau į kalnų viršūnes, į Lebanono tolimiausias aukštumas. Nukirtau jo augalotus kedrus, jo rinktinius ėglius. Įsigavau į jo nuošaliausią būdą, jo sodų giria. 24 Aš išsikasiau ir gėriau svetimus vandenis, išdžiovinau savo kojų padais visas Egipto

---

[o] **19,16** Dgl. MssSTV Jez 37,17 + visus; ~M

[p] **19,23** G(L); ~M

upes[q]“. [25] Argi negirdėjai? Nuo seniai tai priruošiau. Nuo seniausių dienų tai sumaniau, o dabar tai įvykdžiau, kad pavertei griuvėsių krūvomis sutvirtintus miestus. [26] Jų bejėgiai gyventojai išsigando ir buvo pritrenkti. Jie pasidarė kaip lauko augalai ir želmenys, kaip stogų žolė, ˹kuri sudžiūva nuo rytų vėjo˺[r]. [27] Bet aš žinau, kada tu sėdies, kada išeini ir pareini, ir kaip tu šėlsti prieš mane. [28] Kadangi tu šėlai prieš mane ir tavo dūkimas pakilo man į ausis, aš įdėsiu savo kablį tau į nosį ir savo brizgilą tau į lūpas, ir sugrąžinsiu tave keliu, kuriuo atvykai’“. [29] „Tai tebūnie tau ženklas: šįmet valgysite, kas išaugs iš pabirų, kitąmet – kas ataugs iš pūdymo, o trečiaisiais metais sėkite ir pjaukite, veiskite vynuogynus ir valgykite jų vaisius! [30] Dar kartą Judo namų pabėgėliai, kurie išliks, leis šaknis į apačią ir neš vaisius į viršų, [31] nes iš Jeruzalės išeis likutis ir kas išsigelbės – iš Sijonos kalno. VIEŠPATIES uolumas tai padarys! [32] Todėl taip pasakė VIEŠPATS apie Asirijos karalių: ‚Jis nesiverš į šitą miestą ir neįšaus į jį strėlės. Jis nestos prieš jį su skydu ir nesupils prieš jį puolamojo pylimo. [33] Keliu, kuriuo jis atėjo, sugrįš ir į šitą miestą neįsiverš, – sako VIEŠPATS. – [34] Ir aš apginsiu šitą miestą, kad jį išgelbėčiau, dėl savęs ir dėl mano tarno Dovydo’“.

Sancheribo atsitraukimas ir mirtis

[35] Tą pačią naktį VIEŠPATIES angelas išėjo ir išmušė Asirijos stovykloje šimtą aštuoniasdešimt penkis tūkstančius. Jiems anksti rytą atsikėlus, pasirodė, kad

---

[q]**19,24** T.y. Nilo upės šakas

[r]**19,26** Rk. pgl. 1QJez(a); M: ir sudžiuvimas pirma užaugimo

jie visi buvo negyvi lavonai. [36] Tada Asirijos karalius Sancheribas išsirengęs žygiavo atgal ir pasiliko Ninevėje. [37] Kartą, kai jis garbino savo dievo Nisrocho namuose, ˹jo sūnūs˺[s] Adramelechas ir Sareseris jį nudobė kalaviju. Jiems pasprukus į Ararato šalį, jo sūnus Esar-Chadonas tapo karalium jo vietoje.

Chizkijo liga ir pagijimas

20 [1] Tomis dienomis Chizkijas mirtinai susirgo. Pas jį atėjo pranašas Jezajas, Amoso sūnus, ir jam tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Sutvarkyk savo namus, nes tu mirsi ir nebepagysi!“ [2–3] Tada jis nugręžė veidą į sieną ir meldė VIEŠPATĮ, sakydamas: „Ak, VIEŠPATIE, atsimink, meldžiu, kaip aš ištikimai ir visa širdim vaikščiojau tavo akivaizdoje ir dariau, kas gera tavo akyse!“ Ir Chizkijas graudžiai verkė. [4–5] Jezajui dar neišėjus iš vidurinio kiemo, pas jį atėjo VIEŠPATIES žodis: „Grįžk ir sakyk mano tautos vadui Chizkijui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS, tavo protėvio Dovydo Dievas: „Aš girdėjau tavo maldą, mačiau tavo ašaras. Aš bematant tave pagydysiu. Jau poryt galėsi eiti į VIEŠPATIES namus. [6] Ir aš pridursiu prie tavo amžiaus penkiolika metų. Be to, išgelbėsiu iš Asirijos karaliaus rankų tave ir šitą miestą ir apginsiu šitą miestą dėl savęs ir dėl savo tarno Dovydo“‘“. [7] Paskui Jezajas tarė: „Atneškite figinį pyragaitį[t]!“ Jiems atnešus ir uždėjus ant voties, jis pagijo. [8] Chizkijas paklausė Jezają: „Koks bus ženklas, kad VIEŠPATS išgydys mane ir kad poryt eisiu aukštyn į

---

[s]**19,37** Dgl. MssQVrsJez 37,38; ~M

[t]**20,7** T.y. suspaustų džiovintų figų gabalą

VIEŠPATIES namus?“ [9] Jezajas atsakė: „Šitoks bus tau ženklas nuo VIEŠPATIES, kad VIEŠPATS įvykdys, ką pažadėjo: ⌜ar nori, kad šešėlis paeitų⌝[u] pirmyn dešimtį pakopų, ar kad paeitų atgal dešimtį pakopų?“ [10] Chizkijas atsakė: „Lengva šešėliui pailgėti dešimtį pakopų. Ne, verčiau tegul šešėlis paslenka atgal dešimtį pakopų!“ [11] Tada pranašas Jezajas šaukėsi VIEŠPATIES, ir jis sugrąžino šešėlį ant pakopų, ⌜kuriomis saulė[v] buvo nusileidusi ant Achazo laiptų⌝[w], dešimtį pakopų atgal.

Babilono karaliaus pasiuntiniai. Jezajo grasi kalba

[12] Tuo metu Babilono karalius Merodach-Baladanas[x], Baladano sūnus, atsiuntė Chizkijui laiškų ir dovaną, nes buvo girdėjęs, kad Chizkijas sergąs. [13] Chizkijas ⌜apsidžiaugė dėl jų⌝[y] ir jiems parodė visą savo lobyną: sidabrą ir auksą, balzamo aliejų ir brangų aliejų, savo ginklinę ir viską, kas buvo galima rasti jo iždose. Nebuvo nieko, ko Chizkijas nebūtų jiems parodęs savo rūmuose ir visoje savo valdžios srityje. [14] Pranašas Jezajas atėjo pas karalių Chizkiją ir jį paklausė: „Ką sakė tie vyrai? Ir iš kur jie atėjo pas tave?“ Cbizkijas atsakė: „Jie atėjo iš tolimos šalies, iš Babilono“. [15] Anas toliau klausė: „Ką jie matė tavo rūmuose?“ Cbizkijas atsakė: „Jie matė viską, kas yra mano rūmuose. Nebuvo nieko mano iždose, ko nebūčiau jiems parodęs“. [16–17] Tada

---

[u] **20,9** T, plg. GV; M: šešėlis paėjo

[v] **20,11** Lit. ji; plg. Jez 38,8

[w] **20,11** ~G

[x] **20,12** Kl. MssGSTV Jez 39,1; M: Berodach-Baladanas

[y] **20,13** Kl. Mss GSTV Jez 39,2; M: išgirdo apie juos

Jezajas tarė Chizkijui: „Klausyk VIEŠPATIES žodžio: ‚Iš tiesų ateis dienos, kai bus nunešta į Babiloną viskas, kas yra tavo rūmuose ir ką ligšiol yra susikrovę tavo protėviai. Nieko nebus palikta, – pasakė VIEŠPATS. – [18] Ir kai kurie iš tavo paties palikuonių, kurie išeis iš tavęs[z], kurie tau gims, bus paimti [į nelaisvę] ir taps eunuchais Babilono karaliaus rūmuose'“. [19] Chizkijas tarė Jezajui: „Geras yra VIEŠPATIES žodis, kurį kalbėjai!“ Nes jis pagalvojo: „Argi ne, jei tik mano dienomis bus taika ir saugumas?“

Chizkijo mirtis

[20] Visi kiti Chizkijo veiksmai, visi jo žygdarbiai ir kaip jis įrengė tvenkinį bei vandentraukį ir įvedė vandenį į miestą –jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [21] Pagaliau Chizkijas atsigulė prie savo tėvų, o jo sūnus Menašė tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Menašė

21 [1] Menašė buvo dvylikos metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Chefsi-Baha. [2] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, karias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių. [3] Jis atkūrė alkus, kuriuos jo tėvas Chizkijas buvo sugriovęs, pastatė aukurų Baalui, padarė ašerą, kaip buvo padaręs Izraelio karalius Achabas, garbino visą dangaus kariuomenę ir jai tarnavo. [4] Jis pastatė aukurus VIEŠPATIES namuose, apie kuriuos VIEŠPATS buvo pasakęs: „Aš Jeruzalėje padėsiu savo

---

[z] **20,18** 1QJez(a): tavo strėnų

vardą“. [5] Jis pastatė aukurus visai dangaus kariuomenei abiejuose VIEŠPATIES namų kiemuose. [6] Jis ⌜sudegino kaip auką savo sūnų⌝[a], žyniavo ir būrė iš ženklų, ir laikė mirusiųjų dvasių šaukėjus bei žynius. Jis daug ką darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, jį pykdydamas. [7] Jis pastatė Ašeros stabą, kurį buvo padaręs, [šventyklos] namuose, apie kuriuos VIEŠPATS pasakė Dovydui ir jo sūnui Saliamonui: „Šituose namuose ir Jeruzalėje, kurią išsirinkau iš visų Izraelio genčių, aš įamžinsiu savo vardą. [8] Ir nebeversiu Izraelio keliauti iš žemės, kurią daviau jų protėviams, jei tik jie rūpestingai laikysis visko, ką jiems įsakiau, – viso mokymo, kurį jiems įsakė mano tarnas Mozė“. [9] Tačiau jie neklausė, ir Menašė juos suvedžiojo elgtis pikčiau už tautas, kurias VIEŠPATS išnaikino iš izraelių akivaizdos. [10] Tad VIEŠPATS kalbėjo per savo tarnus pranašus, sakydamas: [11] „Kadangi Judo karalius Menašė darė šituos bjaurius darbus – elgėsi pikčiau už viską, ką buvo darę amoriečiai, buvusieji pirma jo, – ir įvedė taip pat Judą į nuodėmę savo stabais, [12] todėl – taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, – štai aš rengiuos užvesti ant Jeruzalės ir Judo tokią nelaimę, jog kiekvienam, kuris apie ją išgirs, spengs abi ausys. [13] Ištiesiu ant Jeruzalės Samarijos matuoklę bei Achabo namų gulstainį ir iššluostysiu Jeruzalę, kaip švariai iššluostomas ir apverčiamas dubuo. [14] Numesiu savo veldinio likutį ir juos atiduosiu į jų priešų rankas, ir jie taps visų savo priešų išplėša bei grobiu [15] dėl to, kad jie darė, kas buvo pikta mano akyse, ir mane pykdė nuo dienos, kai jų protėviai išėjo iš Egipto, iki šios dienos“.

---

[a]**21,6** Lit. padarė, kad jo sūnus turėjo pereiti per ugnį

[16] Be to, Menašė išliejo labai daug nekalto kraujo, kol pripildė Jeruzalę nuo vieno galo iki kito, neminint jo nuodėmės, į kurią jis įvedė Judą, kad darytų, kas pikta VIEŠPATIES akyse. [17] Visi kiti Menašės veiksmai, visa, ką jis nuveikė, ir jo nuodėmė, kuria jis nusidėjo, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [18] Pagaliau Menašė atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas savo namų sode, Uzos sode, o jo sūnus Amonas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Amonas

[19] Amonas buvo dvidešimt dvejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Charuso duktė iš Jotbos, vardu Mešulemeta. [20] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, kaip buvo daręs jo tėvas Menašė. [21] Jis vaikščiojo visu keliu, kuriuo vaikščiojo jo tėvas, tarnavo stabams, kuriems tarnavo jo tėvas, ir juos garbino. [22] Jis paliko VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą, ir nevaikščiojo VIEŠPATIES keliu. [23] Amono tarnai padarė sąmokslą prieš jį ir nužudė karalių jo namuose. [24] Bet šalies žmonės užmušė visus, kurie buvo padarę sąmokslą prieš karalių Amoną. Ir šalies žmonės įstatė į jo vietą karaliumi jo sūnų Jošiją. [25] Visi kiti Amono veiksmai, kuriuos jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [26] Pagaliau jį palaidojo jo kape, Uzos sode, o jo sūnus Jošijas tapo karalium jo vietoje.

Jošijo reforma

22 [1] Jošijas buvo aštuonerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir trisdešimt vienerius

metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Adajo duktė iš Boskato, vardu Jedida. [2] Jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, ir vaikščiojo visu savo protėvio Dovydo keliu, nenukrypdamas nei į dešinę, nei į kairę. [3] Aštuonioliktaisiais karaliaus Jošijo metais karalius siuntė raštininką Šafaną, Mešulamo sūnaus Asalijo sūnų, į VIEŠPATIES namus, sakydamas: [4] „Eik aukštyn pas vyriausiąjį kunigą Chilkiją, kad jis suskaičiuotų[b] į VIEŠPATIES namus atneštus pinigus, kuriuos slenksčio sargai yra surinkę iš žmonių. [5] Ir tegul juos perduoda darbininkams, kuriems pavesta prižiūrėti VIEŠPATIES namus, kad jie juos išmokėtų amatininkams, atliekantiems VIEŠPATIES namų taisymo darbą: [6] dailidėms, statytojams, mūrininkams ir tam, kad jie galėtų nusipirkti medžių ir laužtinių akmenų namams taisyti. [7] Tačiau nereikia reikalauti iš jų atsiskaitymo už pinigus, atiduotus į jų randas, nes jie sąžiningai elgiasi“. [8] Vyriausiasis kunigas Chilkijas tarė raštininkui Šafanui: „Radau Mokymo knygą VIEŠPATIES namuose“. Chilkijas padavė knygą Šafanui, ir jis ją skaitė. [9] Paskui raštininkas Šafanas, įėjęs pas karalių, pranešė karaliui: „Tavo tarnai ˹iškratė pinigus, rastus˺[c] namuose, ir juos perdavė darbininkams, kuriems pavesta prižiūrėti namus“. [10] Raštininkas Šafanas dar pranešė karaliui: „Kunigas Chilkijas man davė knygą“, ir Šafanas ją skaitė karaliaus akivaizdoje. [11] Kai karalius išgirdo Mokymo knygos žodžius, jis perplėšė savo drabužius. [12] Ir karalius įsakė

---

[b]**22,4** Lit. užbaigtų (t.y. susumuotų); arba pgl. TG(L)V ir 9 skn.: perlydytų

[c]**22,9** Arba: perlydė sidabrą, rastą

kunigui Chilkijui, Šafano sūnui Achikamui, Michajo sūnui Achborui, raštininkui Šafanui ir karaliaus tarnui Asajui: [13] ‘Eikite, pasiklauskite VIEŠPATIES mano, tautos ir viso Judo labui dėl šitos atrastos knygos žodžių, nes didelė yra VIEŠPATIES rūstybė, kuri užsidegė prieš mus dėl to, kad mūsų protėviai neklausė šitos knygos žodžių, elgtis visiškai taip, kaip ˹mums raštu įsakyta˺[d]“. [14] Taigi kunigas Chilkijas, Achikamas, Achboras, Šafanas ir Asajas nuėjo pas pranašę Chuldą, drabužių saugotojo Šalumo, Charchaso sūnaus Tikvos sūnaus, žmoną – ji gyveno Jeruzalėje, antrajame kvartale, – ir kalbėjosi su ja. [15] Ji jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Sakykite vyrui, kuris jus siuntė pas mane: [16] „Štai aš rengiuosi užvesti nelaimę ant šitos vietos ir ant jos gyventojų – viską, kas pasakyta knygoje, kurią skaitė Judo karalius. [17] Užtai, kad jie paliko mane ir degino smilkalus kitiems dievams man pykdyti visokiu savo rankų darbu, mano rūstybė užsidegs prieš šitą vietą ir neužges!“‘“ [18] O Judo karaliui, siuntusiam jus pasiklausti VIEŠPATIES, taip sakykite: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Dėl žodžių, kuriuos girdėjai, – [19] kadangi tavo širdis buvo atgailaujanti[e] ir tu nusižeminai VIEŠPATIES akivaizdoje, klausydamas to, ką kalbėjau apie šitą vietą ir jos gyventojus, kad jie tapsią ˹nusiaubimo pavyzdžiu ir prakeikimo priežodžiu˺[f], kadangi perplėšei savo drabužius ir verkei mano akivaizdoje, – tai ir aš išgirdau,

---

[d]**22,13** 2MssG(L) 2 Kron 34,21: joje parašyta

[e]**22,19** Lit. minkšta

[f]**22,19** Lit. nusiaubimu ir prakeikimu

– sako VIEŠPATS. – [20] Todėl štai aš tave paguldysiu[g] prie tavo tėvų, ir tu ramus būsi paguldytas[h] savo kape. Tavo akys nematys visų nelaimių, kurias aš užleisiu ant šitos vietos'". Jie tai pranešė karaliui.

23

[1] Tada karalius sukvietė visus Judo ir Izraelio vyresniuosius. [2] Karalius nuėjo aukštyn į VIEŠPATIES namus ir su juo visi Judo vyrai bei visi Jeruzalės gyventojai, taip pat kunigai ir pranašai – visi žmonės nuo mažiausio iki didžiausio. Jiems klausantis, jis perskaitė visus žodžius sandoros knygos, atrastos VIEŠPATIES namuose. [3] Paskui karalius, atsistojęs prie stulpo, sudarė sandorą VIEŠPATIES akivaizdoje [, pasižadėdamas] sekti paskui VIEŠPATĮ ir laikytis jo įsakymų, įspėjimų ir nuostatų visa širdim bei visa siela, kad įvykdytų šitos sandoros žodžius, užrašytus šitoje knygoje. Ir visa tauta įsipareigojo sandorai. [4] Karalius įsakė vyriausiajam kunigui Chilkijui, antrosios eilės kunigams ir slenksčio sargams išnešti iš VIEŠPATIES šventyklos visus rykus, padarytus Baalui ir Ašerai bei visai dangaus kariuomenei. Jis leido juos sudeginti už Jeruzalės sienų, Kidrono terasose, ir jų pelenus nunešti į Bėt-Elį. [5] Jis pašalino stabmeldžių kunigus, kariuos Judo karaliai buvo paskyrę ⌜aukoms deginti⌝[i] alkuose, Judo miestuose ir Jeruzalės apylinkėse – tuos, kurie degino aukas Baalui, saulei, mėnuliui, planetoms ir visai dangaus kariuomenei. [6] Jis išnešė ašerą[j] iš

---

[g]**22,20** Lit. surinksiu

[h]**22,20** Lit. surintas

[i]**23,5** G(L)SV; M: ir jis degino aukas; ir kurie degino aukas ; G(BAT): ir kurie degino aukas

[j]**23,6** T.y. deivės Ašeros stabą

VIEŠPATIES namų už Jeruzalės sienų į Kidrono upelio slėnį ir ją sudegino Kidrono slėnyje. Jis ją sutrynė į dulkes ir išbarstė jos dulkes ant prastuomenės kapų. [7] Jis nugriovė kulto paleistuvių [vyrų] butus, buvusius VIEŠPATIES namuose, kur moterys ausdavo apvalkalus[k] Ašerai. [8] Jis atvedė visus kunigus iš Judo miestų ir suteršė alkus, kuriuose kunigai degino aukas, nuo Gebos iki Beėr-Šebos. Jis nugriovė vartų alkus, buvusius miesto viršininko Jošuvos vartų prieangyje, ˹įeinančiam pro˺[l] miesto vartus kairėje. [9] Tačiau alkų kunigai neužlipdavo prie VIEŠPATIES aukuro Jeruzalėje, nors valgė neraugintos duonos tarp savo brolių. [10] Jis suteršė ugniavietę, esančią Ben-Hinomo slėnyje, kad niekas nedegintų savo sūnaus ar dukters kaip auką Molechui. [11] Jis pašalino žirgus, kuriuos Judo karaliai buvo pašventę saulei prie VIEŠPATIES namų įėjimo, prie eunucho Natan-Melecho buto, buvusio priekiemyje[m], ir sudegino saulės vežimus. [12] Karalius nugriovė aukurus, buvusius ant Achazo aukštutinio kambario stogo, kuriuos buvo padarę Judo karaliai, ir aukurus, kuriuos Menašė buvo padaręs abiejuose VIEŠPATIES namų kiemuose, ˹juos ten sutrupino˺[n] ir subėrė jų trupinius į Kidrono slėnį. [13] Karalius suteršė alkus, buvusius į rytus nuo Jeruzalės, į dešinę nuo Naikintojo[o] kalno, kuriuos Izraelio karalius Saliamonas buvo pastatęs sidoniečių bjaurybei Astartei,

---

[k]**23,7** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[l]**23,8** G(L)T; ~M

[m]**23,11** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[n]**23,12** Rk.; M: ir jis bėgo iš ten

[o]**23,13** Taip niekinamai pavadintas Alyvų kalnas.

Moabo bjaurybei Kemošui ir amoniečių bjaurybei Milkomui. [14] Jis sudaužė akmenstulpius, nukirto ašeras ir jų vietas pripildė žmonių kaulų. [15] Taip pat aukurą, buvusį Bėt-Elyje, alką, kurį buvo padaręs Nebato sūnus Jerobeamas, kuris buvo įvedęs į nuodėmę Izraelį, – taip pat tą aukurą su alku jis nugriovė, ˹sudaužė jo akmenis˺[p], sutrynė į dulkes ir sudegino ašerą[q]. [16] Pasisukęs ir išvydęs kapus, ten buvusius kalne, Jošijas pasiuntė ir, išėmęs kaulus iš kapų, juos sudegino ant aukuro. Taip jis suteršė jį pagal VIEŠPATIES žodį, kurį paskelbė Dievo vyras, ˹kai Jerobeamas šventės metu stovėjo prie aukuro. Paskui, pasisukęs ir nukreipęs akis į kapą Dievo vyro˺[r], kuris išpranašavo šituos dalykus, [17] jis paklausė: „Kas yra tas ten paminklas, kurį aš matau?“ Miesto žmonės jam atsakė: „Tai kapas Dievo vyro, kuris atėjo iš Judo ir išpranašavo šituos dalykus, kuriuos tu įvykdei ant Bėt-Elio aukuro“. [18] Tada jis tarė: „Palikite jį! Niekas tenepajudina jo kaulų!“ Taigi jie paliko jo kaulus nepaliestus drauge su kaulais pranašo, kuris buvo atėjęs iš Samarijos. [19] Jošijas pašalino ir visas alkų šventyklas, buvusias Samarijos miestuose, kurias buvo padarę Izraelio karaliai VIEŠPAČIUI[s] pykdyti, ir joms padarė visiškai taip, kaip buvo padaręs Bėt-Elyje. [20] Jis papjovė ant aukurų visus ten buvusius alkų kunigus ir, sudeginęs ant jų žmonių kaulus, sugrįžo į Jeruzalę. [21] Karalius

---

[p] **23,15** G; M: sudegino alką

[q] **23,15** T.y. Ašerą simbolizuojantį stabą

[r] **23,16** G: ~M

[s] **23,19** GSV: ~M

įsakė visai tautai: „Švęskite Pesachą[t] VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kaip parašyta šitoje sandoros knygoje!“ [22] Mat tokio Pesacho nebuvo buvę švęsta nuo laikmečio teisėjų, valdžiusių Izraelį, ir per visą Izraelio karalių ir Judo karalių laikotarpį. [23] Tik aštuonioliktaisiais karaliaus Jošijo metais buvo švenčiamas toks Pesachas VIEŠPAČIUI Jeruzalėje. [24] Be to, Jošijas pašalino mirusiųjų dvasių šaukėjus ir žynius, namų dievukus, stabus ir visus bjaurius daiktus, kurie pasirodė Judo šalyje ir Jeruzalėje, kad įvykdytų pamokymo žodžius, užrašytus knygoje, kurią kunigas Chilkijas buvo atradęs VIEŠPATIES namuose. [25] Pirma jo nebuvo jam lygaus karaliaus, kuris būtų atsigręžęs į VIEŠPATĮ visa širdimi, visa siela ir visa jėga, visai taip, kaip reikalavo Mozės mokymas, ir po jo net nebeiškilo jam lygaus. [26] O vis dėlto VIEŠPATS nenusigręžė nuo savo didžiosios rūstybės įkarščio, kuriuo jo rūstybė buvo užsidegusi prieš Judą dėl visų pykdymų, kuriais Menašė jį buvo pykdęs. [27] VIEŠPATS pasakė: „Ir Judą pasalinsiu sau iš akių, kaip pašalinau Izraelį, ir atmesiu šitą miestą, kurį išsirinkau, Jeruzalę, ir namus, apie kuriuos pasakiau: ‚Ten turi būti mano vardas!’“

Jošijas krinta kovoje

[28] Visi kiti Jošijo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [29] Jo dienomis Faraonas Nechas, Egipto karalius, žygiavo pas Asirijos karalių[u] prie Eufrato upės. Karaliui Jošijui

---

[t] **23,21** GSV: ~M

[u] **23,29** T.y. jam į pagalbą kovoje su Babilonu

nužygiavus jo pasitikti, šis, kai tik jį pamatė, jį nužudė Megide. [30] Jo tarnai vežė jį negyvą iš Megido ir, pargabenę į Jeruzalę, palaidojo jo kape. Paskui šalies žmonės, paėmę Jošijo sūnų Jehoachazą, jį patepė ir padarė karaliumi jo tėvo vietoje.

Judo karalius Jehoachazas

[31] Jehoachazas buvo dvidešimt trejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Jeremijo duktė iš Libnos, vardu Chamutala. [32] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo darę jo protėviai. [33] Faraonas Nechas jį įkalino Ribloje, Chamato šalyje, kad nebekaraliautų Jeruzalėje, ir uždėjo šaliai šimto talentų sidabro ir ⌜dešimties talentų⌝[v] aukso baudą. [34] Faraonas Nechas padarė karaliumi Jošijo sūnų Eljakimą jo tėvo Jošijo vietoje ir pakeitė jo vardą į Jehojakimą. Bet jis paėmė Jehoachazą ir ⌜jį nuvedė⌝[w] į Egiptą, ir šis ten mirė. [35] Jehojakimas pristatė sidabrą ir auksą Faraonui, bet jis apdėjo mokesčiais šalį, kad galėtų pristatyti Faraono reikalaujamus pinigus. Iš kiekvieno, destis koks jam buvo uždėtas mokestis, iš šalies žmonių jis išreikalavo sidabrą ir auksą, kad galėtų pristatyti Faraonui Nechui.

Judo karalius Jehojakimas

[36] Jehojakimas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Pedajo duktė iš Rumos, vardu

---

[v] **23,33** G(L)S; M: [vieno] talento

[w] **23,34** G; M: šis atėjo

Zebida. [37] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo darę jo protėviai.

24 [1] Jo dienomis atžygiavo Babilono karalius Nebuchadnesaras, ir Jehojakimas trejus metus buvo jo vasalas. Paskui jis atsigręžė ir sukilo prieš jį. [2] VIEŠPATS paleido prieš jį kaldėjų, aramėjų, moabiečių ir amoniečių užpuolikų gaujas. Jis jas paleido prieš Judą, kad jį sunaikintų pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarnus pranašus. [3] Tikrai VIEŠPATIES įsakymu tai atsitiko Judui, kad jis jį pašalintų sau iš akių dėl Menašės nuodėmių, žiūrėdamas visko, ką šis buvo padaręs, [4] ir taip pat dėl nekalto kraujo, kurį buvo išliejęs. Jis pripildė Jeruzalę nekalto kraujo, tad VIEŠPATS nenorėjo atleisti. [5] Visi kiti Jehojakimo veiksmai ir visa, ką jis nuveikė, – jie juk aprašyti Judo karalių Metraščių knygoje. [6] Pagaliau Jehojakimas atsigulė prie savo tėvų, o jo sūnus Jehojachinas tapo karalium jo vietoje. [7] Egipto karalius toliau nebeišžygiavo iš savo šalies, nes Babilono karalius buvo atėmęs viską, kas priklausė Egipto karaliui, nuo Egipto upelio iki Eufrato upės.

Jehojachinas ir pirmasis ištrėmimas

[8] Jehojachinas buvo aštuoniolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Nechušta, Elnatano duktė iš Jeruzalės. [9] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas. [10] Tuo metu Babilono karaliaus Nebuchadnesaro ˹karinės pajėgos˺[x]

---

[x] **24,10** Lit. tarnai

užpuolė[y] Jeruzalę, ir miestas buvo apgultas. 11 Kai Babilono karalius Nebuchadnesaras atvyko prie miesto, jo pajėgoms jį laikant apgultą, 12 Judo karalius Jehojachinas pasidavė Babilono karaliui; jis pats, jo motina, jo tarnai, jo vadai bei jo rūmų pareigūnai, ir Babilono karalius jį paėmė į nelaisvę aštuntaisiais savo karaliavimo metais. 13 Jis išgabeno iš ten visus VIEŠPATIES namų bei karaliaus namų lobius ir sukapojo į gabalus visus auksinius rykus, kuriuos Izraelio karalius Saliamonas buvo padaręs [vartoti] VIEŠPATIES šventykloje. 14 Jis ištrėmė visą Jeruzalę: visus vadus ir visus kariautojus – dešimtį tūkstančių tremtinių, ir visus amatininkus bei kalvius. Nieko nepaliko, tik šalies varguomenė. 15 Jis ištrėmė Jehojachiną į Babiloną. Jis išvedė tremtin iš Jeruzalės į Babiloną karaliaus motiną, karaliaus žmonas, jo rūmų pareigūnus ir šalies įžymiuosius, 16 visus kovotojus, septynis tūkstančius, ir tūkstantį amatininkų bei kalvių – visus kariautojus, apmokytus kovoti. Babilono karalius juos išvedė kaip tremtinius į Babiloną. 17 Babilono karalius paskyrė jo vietoje karaliumi jo dėdę Mataniją ir jo vardą pakeitė Sidkiju.

Sidkijas – paskutinis Judo karalius

18 Sidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Jeremijo duktė iš Libnos, vardu Chamutala. 19 Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs

---

[y] **24,10** Lit. atžygiavo prieš

Jehojakimas. [20] Mat dėl VIEŠPATIES rūstybės tai atsitiko Jeruzalei ir Judui, kol jis juos nusviedė iš savo akivaizdos.

Jeruzalės sunaikinimas ir antrasis ištrėmimas

25 Sidkijas sukilo prieš Babilono karalių. [1] Devintaisiais jo[z] karaliavimo metais, dešimtąjį mėnesį, dešimtąją mėnesio dieną, Babilono karalius Nebuchadnesaras – jis ir visa jo kariuomenė – užpuolė[a] Jeruzalę. Jis įrengė stovyklą prie jos ir pastatė prieš ją aplinkui apgulos bokštus. [2] Miestas buvo apgultas iki vienuoliktųjų karaliaus Sidkijo metų. [3] ⌜Ketvirtąjį mėnesį⌝[b], devintąją mėnesio dieną, mieste ėmė siausti toks smarkus badas, jog nebebuvo duonos šalies gyventojams. [4] Miestą pralaužus, naktį ⌜karalius ištrūko⌝[c] su visais kareiviais pro vartus, esančius tarp abiejų sienų prie karaliaus sodo, nors kaldėjai buvo aplinkui apgulę miestą, ir jis[d] leidosi Arabos linkui. [5] Bet kaldėjų kariuomenė vijosi karalių ir pasivijo Jericho stepėse, kai jau visa jo kariuomenė buvo jį palikusi ir išsklidusi. [6] Jie sugavo karalių ir jį nuvedė aukštyn į Riblą pas Babilono karalių, kuris[e] jam padarė teismo sprendimą. [7] Jis[f] nužudė Sidkijo sūnus jo akivaizdoje ir Sidkijui išdūrė akis. Jis jį sukaustė dviem žalvarinėmis grandinėmis ir nuvedė į Babiloną.

---

[z]**25,1** T.y. Sidkijo

[a]**25,1** Lit. atžygiavo prieš

[b]**25,3** Rk. pgl. Jer 39,2; 52,6; ~M

[c]**25,4** G(L); ~M

[d]**25,4** Kl. MssG(L)S Jer 52: jie

[e]**25,6** Dgl. MssGSTV Jer 52, 9; M: ir jie

[f]**25,7** GSVJer; M: Jie

[8] Penktąjį mėnesį, septintąją mėnesio dieną, tai yra devynioliktaisiais karaliaus Nebuchadnesaro, Babilono karaliaus, metais atvyko į Jeruzalę Nebuzaradanas, ⸢asmens sargybos viršininkas⸣[g], Babilono karaliaus valdininkas. [9] Jis sudegino VIEŠPATIES namus, karaliaus rūmus ir visus Jeruzalės namus. Jis sudegino visus įžymiuosius namus. [10] O aplink einančias Jeruzalės sienas nugriovė visa kaldėjų kariuomenė, buvusi su asmens sargybos viršininku. [11] Tautos likučius, likusius mieste, perbėgėlius, perbėgusius į Babilono karaliaus pusę, ir likusią minią Nebuzaradanas, asmens sargybos viršininkas, išvarė tremtin. [12] Tačiau dalį šalies varguomenės asmens sargybos viršininkas paliko vynuogininkais ir žemdirbiais. [13] Žalvarinius stulpus, buvusius VIEŠPATIES namuose, vežimų stovus ir žalvarinę jūrą, buvusią VIEŠPATIES namuose, kaldėjai sudaužė ir jų žalvarį pasiėmė į Babiloną. [14] Jie paėmė puodus pelenams semti, lopetas, gnybtuvus, samčius, visus žalvarinius rykus, vartojamus šventyklos tarnybai. [15] Asmens sargybos viršininkas paėmė žarijų laikytuvus ir šlakstomuosius kaišus, auksinius ir sidabrinius. [16] Abu stulpai, viena jūra ir vežimų stovai, kuriuos Saliamonas buvo padaręs VIEŠPATIES namams, – visų šitų rykų žalvario nebuvo galima pasverti. [17] Vienas stulpas buvo aštuoniolikos mastų aukščio, ir ant jo buvo žalvarinis kapitelis. Kapitelis buvo trijų mastų aukščio. Tinklas ir granatmedžio obuoliai, visi žalvariniai, ėjo aplinkui ant kapitelio. Tokių pat [pagražinimų] turėjo ir antrasis stulpas ant tinklo. [18] Asmens sargybos viršininkas paėmė

---

[g]**25,8** Lit. skerdėjų viršininkas (t.y. vyriausiasis virėjas)

vyriausiąjį kunigą Serają, antrąjį kunigą Šefaniją ir tris slenksčio sargus. [19] Iš miesto jis paėmė vieną rūmų pareigūną, kuris buvo kareivių viršininkas, penkis vyrus iš karaliaus patarėjų, kuriuos rado mieste, kariuomenės vado raštininką, kuris ėmė į kariuomenę šalies gyventojus, ir šešiasdešimt vyrų iš šalies žmonių, rastų mieste. [20] Asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas juos paėmė ir nuvedė pas Babilono karalių į Riblą. [21] Babilono karalius liepė jiems įvykdyti mirties bausmę Ribloje, Chamato šalyje. Taip Judas buvo ištremtas iš savo žemės.

Gedalijas paskiriamas Judo valdytoju

[22] O dėl Judo šalyje likusių žmonių, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnesaras buvo palikęs, jis pavedė juos valdyti Šafano sūnaus Achikamo sūnui Gedalijui. [23] Visi kariuomenės dalinių vadai, jie patys ir jų vyrai, išgirdę, kad Babilono karalius paskyręs Gedaliją valdytoju, atėjo pas Gedaliją į Mispą: Netanijo sūnus Išmaelis, Kareacho sūnus Jochananas, netofietis Tanchumeto sūnus Serajas ir maachiečio sūnus Jaazanijas – jie patys ir jų vyrai. [24] Gedalijas prisiekė jiems ir jų vyrams, sakydamas: „Nebijokite kaldėjų valdininkų. Likite šalyje, tarnaukite Babilono karaliui, ir jums bus gerai“. [25] Bet septintąjį mėnesį atėjo Elišamos sūnaus Netanijo sūnus Išmaelis, kilęs iš karaliaus giminės, ir su juo dešimt vyrų, ir jie[h] užmušė Gedaliją, judėjus ir kaldėjus, esančius su juo Mispoje. [26] Tada visi žmonės, ˹jauni ir seni˺[i], ir

---

[h] **25,25** G: jis

[i] **25,26** Lit. nuo mažiausiojo iki didžiausiojo

kariuomenės dalinių vadai pakilę nuėjo į Egiptą, nes bijojo kaldėjų.

Jehojachinas paleidžiamas iš kalėjimo

[27] Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Jehojachino tremties metais, dvyliktąjį mėnesį, dvidešimt septintąją mėnesio dieną, Babilono karalius Evil-Merodachas tais metais, kuriais jis pradėjo karaliauti, dovanojo bausmę Judo karaliui Jehojachinui ir ˹jį išleido˺[j] iš kalėjimo. [28] Jis draugiškai kalbėdavosi su juo ir pastatė jo kėdę aukščiau už kėdes karalių, buvusių su juo Babilone. [29] Jam leido nusivilkti jo kalėjimo drabužius ir nuolat valgyti maistą jo[k] akivaizdoje, kol jis gyveno. [30] O dėl jam skirto maisto davinio, nuolatinis kasdieninis davinys buvo jam karaliaus teikiamas, kol jis gyveno.

---

[j]**25,27** Kl. Mss GSTJer; ~M

[k]**25,29** T.y. Babilono karaliaus

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

Genealoginiai sąrašai nuo Adomo iki Izraelio

1 [1] Adomas, Šetas, Enošas, [2] Kenanas, Mahalalelis, Jaredas, [3] Chanochas, Metušelachas, Lamechas, [4] Nojus, Šemas, Chamas ir Jafetas. [5] Jafeto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajas, Javanas, Tubalis, Mešechas ir Tyras. [6] Gomero sūnūs: Aškanazas, Rifatas[a] ir Togarma. [7] Javano sūnūs: Eliša, Taršišas, kitiečiai ir rodaniečiai[b]. [8] Chamo sūnūs: Kušas ir Egiptas, Putas ir Kanaanas. [9] Kušo sūnūs: Seba, Chavila, Sabta, Raama ir Sabtecha. Raamos sūnūs: Šeba ir Dedanas. [10] Kušui gimė Nimrodas. Jis pirmas pasidarė galiūnas žemėje. [11] Egiptui gimė ludai, anamiečiai, libiai, naftuchiečiai, [12] patrosiečiai, kasluchai, iš kurių kilo filistinai, ir kaftoriečiai. [13] Kanaanui gimė jo pirmagimis Sidonas, Chetas, [14] jebusiečiai, amoriečiai, girgašai, [15] chivai, arkai, sinai, [16] arvadiečiai, samariečiai ir chamatiečiai. [17] Šemo sūnūs: Ėlamas, Ašūras, Arpachšadas, Ludas ir Aramas. ˹Aramo sūnūs˺[c]: Usas, Chulis, Geteris ir Mešachas. [18] Arpachšadui gimė Šelachas, o Šelachui – Ėberis. [19] Ėberiui gimė du sūnūs: vienas buvo vardu Pelegas, nes jo dienomis ˹žemė buvo padalyta [į

---

[a] **1,6** Dgl.MssGV Pr 10,3; M: Difatas

[b] **1,7** Dgl.MssSV Pr 10, 4: dodanieciai

[c] **1,17** G(A) Pr 10, 23; ~M

sritis]˺[d], o jo brolis buvo vardu Joktanas. [20] Joktanui gimė Almonadas, Šelefas, Chasarmavetas, Jerachas, [21] Hadoramas, Uzalis, Dikla, [22] Ėbalas[e], Abimaelis, Šeba, [23] Ofyras, Chavila ir Jobabas. Tie visi buvo Joktano sūnūs. [24] Šemas, Arpachšadas, Šelachas, [25] Ėberis, Pelegas, Reju, [26] Serugas, Nachoras, Terachas, [27] Abramas, tai yra Abraomas. [28] Abraomo sūnūs: Izaokas ir Išmaelis. [29] Šita yra jų genealogija: Išmaelio pirmagimis Nebajotas, Kėdaras, Adboelis, Mibsamas, [30] Mišma, Duma, Masa, Chadadas, Tema, [31] Jetūras, Nafišas, Kedma. Tie yra Išmaelio sūnūs. [32] O Abraomo sugulovės Keturos sūnūs: ji pagimdė Zimraną, Jokšaną, Medaną, Midjaną, Jišbaką ir Šuachą. Jokšano sūnūs: Šeba ir Dedanas. [33] Midjano sūnūs: Ėfa, Ėferis, Chanochas, Abida ir Eldaa. Tie visi buvo Keturos sūnūs. [34–35] Abraomui gimė Izaokas. Izaoko sūnūs: Ėsavas ir Izraelis. Ėsavo sūnūs: Elifazas, Reuelis, Jeušas, Jalamas ir Koracbas. [36] Elifazo sūnūs: Tėmanas, Omaras, Sefis, Gatamas, Kenazas, Timna ir Amalekas. [37] Reuelio sūnūs: Nachatas, Zerachas, Šama ir Miza. [38] Seyro sūnūs: Lotanas, Šobalis, Sibeonas, Ana, Dišonas, Eseris ir Dišanas. [39] Lotano sūnūs: Choris ir Homamas. Lotano sesuo buvo Timna. [40] Šobalio sūnūs: Alvanas, Manachatas, Ėbalas, Šefis ir Onamas. Sibeono sūnūs: Aja ir Ana. [41] Anos sūnus: Dišonas. Dišono sūnūs: Chamranas, Ešbanas, Jitranas ir Cheranas. [42] Eserio sūnūs: Bilhanas, Zaavanas ir Jaakanas. Dišono sūnūs: Usas ir Aranas. [43] Šitie yra karaliai, kurie karaliavo Edomo šalyje, kai dar joks karalius nebuvo karaliavęs

---

[d]**1,19** Arba: pasiskirstė žemės gyventojai

[e]**1,22** Kkr.MssG(min)S Pr 10,28: Obalas

izraeliams: Beoro sūnus Bela, kurio miestas vadinosi Dinhaba. [44] Belai mirus, jo vietoje tapo karalium Zeracho sūnus Jobabas iš Bosros. [45] Jobabui mirus, jo vietoje tapo karalium Chušamas iš tėmaniečių šalies. [46] Chušamui mirus, jo vietoje tapo karalium Bedado sūnus Hadadas, kuris sumušė Midjaną Moabo laukuose. Jo miestas vadinosi Avitas. [47] Hadadui mirus, jo vietoje tapo karalium Samla iš Masrekos. [48] Samlai mirus, jo vietoje tapo karalium Saulius[f] iš Rechoboto, esančio prie Upės[g]. [49] Sauliui mirus, jo vietoje tapo karalium Achboro sūnus Baal-Chananąs. [50] Baal-Chananui mirus, jo vietoje tapo karalium Hadadas. Jo miestas vadinosi Pajis, o jo žmona buvo vardu Mehetabelė, Mė-Zahabo dukters Matredos duktė. [51] Hadadui mirus, [šitie] buvo Edomo vadai: vadas Timna, vadas Alija, vadas Jetetas, [52] vadas Oholibama, vadas Ėla, vadas Pinonas, [53] vadas Kenazas, vadas Tėmanas, vadas Mibsaras, [54] vadas Magdielis ir vadas Iramas. Tie buvo Edomo vadai.

Izraelio sūnūs ir Judo palikuonys

2 [1] Šitie yra Izraelio sūnūs: Reūbenas, Šimeonas, Levis, Judas, Isacharas, Zebulunas, [2] Danas, Juozapas, Benjaminas, Naftalis, Gadas ir Ašeris. [3] Judo sūnūs: Ėras, Onanas ir Šėla. Tie trys jam gimė iš Šūvos dukters, kanaanietės. Bet Judo pirmagimis Ėras taip nepatiko VIEŠPAČIUI, jog jis jam leido mirti. [4] Tačiau jo marti Tamara jam pagimdė Perešą ir Zerachą. Iš viso Judo sūnų buvo penki. [5] Perešo sunūs: Chesronas ir Chamulas.

---

[f] **1,48** Hbr. Šā'ūl

[g] **1,48** T.y. Eufrato

6 Zeracho sūnūs: Zimris, Ėtanas, Hėmanas, Kalkolis ir Darda – iš viso penki. 7 ˹Zimrio sūnūs: Karmis, o Karmio sūnūs˺[h]: Acharas, įvėlęs Izraelį į nelaimę, nes jis neištikimai pasielgė su tuo, kas buvo skirta sunaikinti. 8 Ėtano sūnus: Azarijas. 9 Chesrono sūnūs, kurie jam gimė: Jerachmeelis, Ramas ir Kelubajas. 10 Ramui gimė Aminadabas, Aminadabui – judėjų kunigaikštis Nachšonas, 11 Nachšonui – Salma, Salmai – Boazas, 12 Boazui – Obedas, o Obedui –Jišajas. 13 Jišajui gimė jo pirmagimis Eliabas, antrasis Abinadabas, trečiasis Šima, 14 ketvirtasis Netanelis, penktasis Radajas, 15 šeštasis Osemas, septintasis Dovydas. 16 Jų seserys buvo Seruja ir Abigailė. Serujos sūnūs: Abišajas, Joabas ir Asaelis – trys. 17 Abigailė pagimdė Amasą, o Amasos tėvas buvo išmaelis Jeteris. 18 Chesrono sūnui Kalebui ˹gimė Jeriota iš jo žmonos Azubos˺[i]. Šitie buvo jos[j] sūnūs: Ješeris, Šobabas ir Ardonas. 19 Azubai mirus, Kalebas vedė Efratą, kuri jam pagimdė Chūrą. 20 Chūrui gimė Uris, o Uriui – Besalelis. 21 Paskui Chesronas įėjo pas Gileado tėvo Machyro dukterį – jis ją vedė, būdamas šešiasdešimt metų amžiaus, – ir ji jam pagimdė Segubą. 22 Segubui gimė Jayras, kuriam priklausė dvidešimt trys miestai Gileado šalyje. 23 Bet Gešūras ir Aramas atėmė iš jų Chavot-Jayrą su Kenatu ir jo kaimais – šešiasdešimt miestų. Tie visi buvo Gileado tėvo Machyro sūnus. 24 Po Chesrono mirties ˹Kalebas įėjo pas Efratą˺[k], ˹savo

---

[h] **2,7** Įtrp. pgl. Još 7,1.18; ~M

[i] **2,18** Rk.; M lit.: pagimdė su žmona Azuba ir Jeriotą

[j] **2,18** T.y. Jeriotos

[k] **2,24** GV

tėvo Chesrono žmoną⸣[l], ir ji jam pagimdė Tekojos tėvą Ašchūrą. [25] Chesrono pirmagimio Jerachmeelio sūnūs buvo pirmagimis Ramas, toliau Buna, Orenas ir Osemas ⸢iš Achijos⸣[m]. [26] Jerachmeelis dar turėjo kitą žmoną, kuri buvo vardu Atara. Ji buvo Onamo motina. [27] Jerachmeelio pirmagimio Ramo sūnūs buvo Maasas, Jaminas ir Ėkeris. [28] Onamo sūnūs buvo Šamajas ir Jada, o Šamajo sūnūs – Nadabas ir Abišūras. [29] Abišūro žmona buvo vardu Abihaila, ir ji jam pagimdė Achbaną ir Molidą. [30] Nadabo sūnūs: Seledas ir Apaimas. Seledas mirė be sūnų. [31] Apaimo sūnus: Jišis. Jišio sūnus: Šėšanas. Šėšano sūnus: Achlajas. [32] Šamajo brolio Jados sūnūs: Jeteris ir Jonatanas. Jeteris mirė be sūnų. [33] Jonatano sūnūs: Peletas ir Zaza. Tie buvo Jerachmeelio palikuonys. [34] Šėšanas neturėjo sūnų, tik dukteris. Bet Šėšanas turėjo egiptietį vergą, vardu Jarchą. [35] Šėšanas išleido savo dukterį už savo vergo Jarchos, ir ji jam pagimdė Atają. [36] Atajui gimė Natanas, Natanui – Zabadas, [37] Zabadui – Eflalis, Eflaliui – Obedas, [38] Obedui – Jehus, Jehui – Azarijas, [39] Azarijui – Chelesas, Chelesui – Elasa, [40] Elasai – Sisemajas, Sisemajui – Šalumas, [41] Šalumui – Jekamijas, o Jekamijui – Elišama. [42] Jerachmeelio brolio Kalebo sūnūs: jo pirmagimis Meša – jis buvo Zifo tėvas, – o ⸢jo antrasis sūnus⸣[n] – Mareša, Chebrono tėvas. [43] Chebrono sūnūs: Korachas, Tapuachas, Rekemas ir Šema. [44] Šemai gimė Rachamas, Jorkoamo tėvas, o Rekemui gimė Šamajas. [45] Šamajo sūnus buvo Maonas, o Maonas

---

[l]**2,24** Rk.; M: ir Cheṣrono žmona buvo Abija

[m]**2,25** Rk.; M: Achija

[n]**2,42** Rk.

buvo Bėt-Sūro tėvas. 46 Kalebo sugulovė Ėfa pagimdė Charaną, Mosą ir Gazezą, o Charanui gimė Johdajas[o]. 47 Johdajo sūnūs: Regemas, Jotamas, Gešanas, Peletas, Ėfa ir Šaafas. 48 Kalebo sugulovė Maacha pagimdė Šeberį ir Tirchaną. 49 Ji dar pagimdė Madmanos tėvą Šaafą, Machbenos ir Gibėjos tėvą Ševą. Kalebo duktė buvo Achsa. 50 Tie buvo Kalebo palikuonys. Efratos pirmagimio Chūro sūnūs[p]: Kirjat-Jearimo tėvas Šobalis, 51 Betliejaus tėvas Salma, Bėt-Gaderio tėvas Charefas. 52 Kirjat-Jearimo tėvas Šobalis turėjo [daugiau] sūnų: Reają, pusę manachtiečių. 53 Kirjat-Jearimo giminės: jitrai, putai, šumai ir mišrai. Iš šitų kilo soriečiai ir eštaoliečiai. 54 Salmos sūnūs: Betliejus, netotiečiai, Atrot-Bėt-Joabas ir pusė manachtiečių, sorai. 55 Giminės sifriečių[q], gyvenusių Jabese: tiratai, šimatai, suchatai. Jie buvo kainai, kilę iš Bėt-Rechabo tėvo Chamato.

Dovydo ir Saliamono palikuonys

3 1 Šitie buvo Dovydo sunūs, kurie jam gimė Chebrone: pirmagimis Amnonas iš jizreelietės Achinoamos, antrasis Danielis iš karmelietės Abigailės, 2 trečiasis Abšalomas, Gešūro karaliaus Talmajo dukters Maacbos sūnus, ketvirtasis Adonijas, Chagitos sūnus, 3 penktasis Šefatijas iš Abitalos, šeštasis Jitreamas iš jo žmonos Eglos. 4 Šeši jam gimė Chebrone, kur jis karaliavo septynerius metus ir šešis mėnesius. Paskui trisdešimt trejus metus jis karaliavo Jeruzalėje. 5 Šitie jam gimė

---

[o] **2,46** Rk.; M: Gazezas

[p] **2,50** GV; M: sūnus

[q] **2,55** Arba: raštininkų

Jeruzalėje: Šima, Šobabas, Natanas ir Saliamonas – keturi iš Amielio dukters Bat-Šūvos[r]; [6] paskui Jibcharas, Elišūva[s], ⌜ [7] ⌝[t] Nefegas, Jafija, [8] Elišama, Eljada ir Elifeletas – septyni. [9] Tie visi buvo Dovydo sūnūs, neskaitant sugulovių sūnų. Tamara buvo jų sesuo. [10] Saliamono sūnus: Rechabeamas, to sūnus Abijas, to sūnus Asa, to sūnus Jehošafatas, to sūnus Joramas, [11] to sūnus Achazijas, to sūnus Joašas, [12] to sūnus Amasijas, to sūnus Azarijas, to sūnus Jotamas, [13] to sūnus Achazas, to sūnus Chizkijas, to sūnus Menašė, [14] to sūnus Amonas, to sūnus Jošijas. [15] Jošijo sūnūs: pirmagimis Jochananas, antrasis Jehojakimas, trečiasis Sidkijas, ketvirtasis Šalumas. [16] Jehojakimo sūnūs: jo sūnus Jechonijas, jo sūnus Sidkijas. [17] Belaisvio Jechonijo sūnūs: jo pirmagimis[u] Šealtielis, [18] toliau Malkiramas, Pedajas, Šenasaras, Jekamijas, Hošama ir Nedabijas. [19] Pedajo sūnūs: Zerubabelis ir Šimis. Zerubabelio sūnūs: Mešulamas, Chananijas – jų sesuo buvo Šelomita, – [20] Chašuba, Ohelis, Berechijas, Chasadijas ir Jušab-Chesedas – penki. [21] Chananijo sūnūs: Pelatijas, Ješajas, ⌜Refajas, Arnanas, Obadijas, Šechanijas⌝[v]. [22] Šechanijo sūnūs: Šemajas[w], Chatušas, Jigalis, Bariachas, Nearijas ir Šafatas – šeši. [23] Nearijo sūnūs: Eljoenajas, Chizkijas ir Azrikamas – trys.

---

[r]**3,5** GV: Bat-Šebos

[s]**3,6** 2Mss 14, 5; 2 Sam 5,15; M: Elišama

[t]**3,7** M + Elifeletas, Nogachas; ~2 Sam 5,15

[u]**3,17** Rk.; M: sūnus

[v]**3,21** Rk.; M: Refajo sūnūs, Amano sūnūs, Obadijo sūnūs, Šechanijo sūnūs

[w]**3,22** M + ir Šemajo sūnūs

[24] Eljoenajo sūnūs: Hodavijas, Eljašibas, Pelajas, Akubas, Jochananas, Delajas ir Ananis – septyni.

Kitos Judo giminės

4 [1] Judo sūnūs: Peresas, Chesronas, Karmis, Chūras ir Šobalis. [2] Šobalio sūnui Reajui gimė Jachatas, o Jachatui – Achumajas ir Lahadas. Tai soriečių giminės. [3] Šitie yra ˹Bėt-Gaderio tėvo Charefo sūnūs˺[x]: Ėtamo tėvas..., Jizreelis, Jišma, Jidbašas – jų sesuo buvo vardu Haselelponi, – [4] Gedoro tėvas Penuelis ir Chušos tėvas Ėzeris. Tie buvo Efratos [, ˹tai yra Betliejaus˺[y],] pirmagimio Chūro sūnūs. [5] Tekojos tėvas Ašchūras turėjo dvi žmonas: Chelą ir Naarą. [6] Naara jam pagimdė Achuzamą, Chėferį, Tėmenį ir Haachaštarį. Tie buvo Naaros sūnūs. [7] O Chelos sūnūs: Seretas, Socharis, Etnanas ˹ir Kosas˺[z]. [8] Kosui gimė Anubas, Hasobebas ir[a] Acharchelio giminės. [9] Jabesas buvo gerbiamas labiau už savo brolius. Jo motina jį praminė Jabesu: „Aš jį pagimdžiau su skausmu“. [10] Jabesas šaukėsi Izraelio Dievo, sakydamas: „O kad tu mane laiminte palaimintum ir praplėstum mano sritį, kad tavo ranka būtų su manim ir kad leistum išvengti nelaimės, nesukeldamas man skausmo!“ Ir Dievas įvykdė, ko jis meldė. [11] Šuchos broliui Kelubui gimė Mechyras. Šis buvo Eštono tėvas. [12] Eštonui gimė Bėt-Rafa, Paseachas ir Techina,

---

[x]**4,3** Rk.

[y]**4,4** Rk.; M: Betliejaus tėvo

[z]**4,7** T; ~M

[a]**4,8** M + Harumo sūnaus

Ir-Nachašo tėvas. Tie buvo Rechabo[b] vyrai. 13 Kenazo sūnūs: Otnielis ir Serajas. Otnielio sūnūs: Chatatas ˹ir Meonotajas˺[c]. 14 Meonotajui gimė Ofra. Serajui gimė Joabas, Gė-Charašimo[d] tėvas, nes jie buvo amatininkai. 15 Jefunės sūnaus Kalebo sūnūs: Iras, Ėla ir Naamas. Ėlos sūnūs: ...[e] ir Kenazas. 16 ˹... sūnūs: Jehalelelis ir Ezra˺[f]. Jehalelelio sūnūs: Zifas, Zifa, Tirja ir Asarelis. 17 Ezros sūnūs: Jeteris, Meredas, Ėferis ir Jalonas. ˹Jeteriui gimė˺[g] Mirjama, Šamajas ir Jišbachas, Eštemojos tėvas. 18 ˹Meredas turėjo dvi žmonas: egiptietę ir judietę. Jo egiptietė˺[h] žmona pagimdė Gedoro tėvą Jeredą, Socbo tėvą Cheberį ir Zanoacho tėvą Jekutielį. Šitie buvo sūnūs Faraono dukters Bitijos, kurią Meredas buvo vedęs. 19 O ˹jo judietės˺[i] žmonos, Keilos tėvo Nachamo sesers, sūnūs: ˹Delijas, ... tėvas, ir Šimonas, Jomano tėvas. Keilos tėvo Nachamo sūnūs˺[j]: garmas...ir maachas Jišis[k]. 20 Šimono sūnūs: Amnonas, Rina, Ben-Chananas ir Tilonas. Jišio sūnūs: Zochetas, o Zocheto sūnus: ...[l] . 21 Judo sūnaus Šėlos sūnūs: Lechos tėvas Ėras, Marešos tėvas Lada,

---

[b]**4,12** G(B)L; M: Rechos

[c]**4,13** G(L)V; ~M

[d]**4,14** Lit. Amatininkų slėnio

[e]**4,15** Išleista vienas ar keli sūnų vardai. S(B) mini šešis sūnus.

[f]**4,16** Rk.

[g]**4,17** G; M: ir ji pagimdė

[h]**4,18** Rk.

[i]**4,19** Rk., plg. G(A); M: Hodijo

[j]**4,19** G; ~M

[k]**4,19** Rk., žr. 20b; M: Eštemoja

[l]**4,20** Išleistas vardažodis.

Bėt-Ašbejos plonosios drobės dirbėjų gildijos giminės, [22] Jokimas, Kozebos vyrai, Joašas ir Sarafas, kurie buvo valdininkai Moabe, ⌜o paskui sugrįžo į Betliejų⌝[m]. [23] Jie buvo puodžiai, Netaimo ir Gederos gyventojai. Jie ten gyveno pas karalių, eidami jam tarnybą.

Šimeono palikuonys

[24] Šimeono sūnūs: Nemuelis, Jaminas, Jaribas, Zerachas, Saulius. [25] To sūnus buvo Šalumas, to sunus – Mibsamas, to sūnus – Mišma. [26] Mišmos sūnūs: jo sūnus Chamuelis, jo sūnus Zakuras, jo sūnus Šimis. [27] Šimis turėjo šešiolika sūnų ir šešetą dukterų, bet jo broliai neturėjo daug vaikų. Visos jų giminės nepasiekė Judo sūnų skaičiaus. [28] Jie gyveno Beėr-Šeboje, Moladoje, Chasar-Šualyje, [29] Bilhoje, Eseme, Tolade, [30] Betuelyje, Chormoje, Siklage, [31] Bėt-Markabote, Chasar-Susime, Bėt-Birejyje ir Šaaraime[n]. Šitie buvo jų miestai, iki pradėjo karaliauti Dovydas, [32] su jų sodžiais: [taip pat] Ėtamas, Ajinas, Rimonas, Tochenas ir Ašanas – penki miestai – [33] ir visi jų sodžiai, buvusieji aplink šituos miestus iki pat Baalo. Tai buvo jų gyvenvietės ir jų giminių sąrašas. [34] Mešobabas, Jamlechas, Amasijo sūnus Joša, [35] Joelis, Asielio sūnaus Serajo sūnaus Jošibijo sūnus Jehus, [36] Eljoenajas, Jaakoba, Ješochajas, Asajas, Adielis, Jesimielis, Benajas [37] ir Šemajo sūnaus Šimrio sūnaus Jedajo sūnaus Alono sūnaus Šifio sūnus Ziza – [38] šitie, suminėti vardais, buvo savo giminių kunigaikščiai. Jų šeimoms dėl daugybės paplitus, [39] jie ėjo ten, kur įeinama

---

[m] **4,22** Rk., plg. VT

[n] **4,31** Arba rk.: Šaruchene – trylikoje miestų

į Gedorą, iki [vietos, esančios] į rytus nuo slėnio, ieškoti ganyklų savo avims. [40] Jie rado vešlių ir gerų ganyklų, o šalis plačiai tįsojo į visas puses, buvo rami ir be rūpesčio. Mat ten anksčiau gyveno chamai. [41] Taigi šitie, surašyti vardais, atsikėlę Judo karaliaus Chizkijo dienomis, ⸢išmušė Chamo žmones ir meunus, kuriuos⸣[o] ten rado. Jie juos taip išnaikino [, kad jų nebeišliko] iki šios dienos, ir apsigyveno jų vietoje, nes ten buvo ganyklų jų avims. [42] Jų, šimeoniečių, dalis, penki šimtai vyrų, vedamų Jišio sūnų Palatijo, Nearijo, Refajo ir Uzielio, nužygiavo į Seyro kalnyną, išmušė Amaleko ištrūkėlių likutį, ten apsigyveno [ir tebegyvena] iki šios dienos.

Reūbeno palikuonys

5 [1] Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs – jis mat buvo jo pirmagimis, bet kadangi jis sutepė savo tėvo patalą, jo pirmgimystės teisė buvo atiduota Izraelio sūnaus Juozapo sūnums. Tad jis neįtrauktas į giminės sąrašą kaip pirmagimis. [2] Nors Judas pasidarė galingiausias tarp savo brolių ir vienas iš jo tapo vadu, pirmgimystės teisė atiteko Juozapui – [3] Izraelio pirmagimio Reūbeno sūnūs: Chamokas ir Palus, Chesronas ir Karmis. [4] Joelio sūnūs: jo sūnus Šemajas, jo sūnus Gogas, jo sūnus Šimis, [5] jo sūnus Micha, jo sūnus Reajas, jo sūnus Baalas, [6] jo sūnus Beėra, kurį ištrėmė Asirijos karalius Tilgat-Pilneseris; jis buvo reūbenų kunigaikštis. [7] Jo giminaičiai pagal jo gimines, kaip jie įtraukti į giminių sąrašą savo kartomis: vadas Jeielis, paskui Zacharijas [8] ir Joelio sūnaus Šemos sūnaus Azazo sūnus Bela. Jis gyveno Aroeryje ir iki

---

[o]**4,41** Arba: užpuolė jų palapines ir buveines, kurias

Nebo bei Baal-Meono. [9] O į rytus jis gyveno ligi vietos, kur įeinama į dykumą, einančią nuo Eufrato upės, nes jų galvijai buvo pasidarę gausūs Gileado šalyje. [10] Sauliaus dienomis jie kariavo su hagriais, kurie krito nuo jų rankų, ir apsigyveno jų palapinėse, visoje rytinėje Gileado šalyje.

Gado palikuonys

[11] Gado sūnūs gyveno ties jais Bašano šalyje iki Salchos: [12] vadas Joelis, pavaduotojas[p] Šafamas ir Jaenajas, teisėjas[q] Bašane. [13] Jų giminaičiai pagal tėvų šeimas: Michaelis, Mešulamas, Šeba, Jorajas, Jakanas, Zija ir Ėberis – septyni. [14] Šitie buvo Būzo sūnaus Jachdo sūnaus Ješišajo sūnaus Michaelio sūnaus Gileado sūnaus Jaroacho sūnaus Chūro sūnaus Abichailo sūnūs. [15] Gūnio sūnaus Abdielio sūnus Achis buvo jų tėvo šeimos galva. [16] Jie gyveno Gileade, Bašane ir jo kaimuose bei visose Šarono ganyklose iki jų ribų. [17] Jie visi buvo surašyti Judo karaliaus Jotamo dienomis ir Izraelio karaliaus Jerobeamo dienomis. [18] Reūbenai, gadai ir pusė Menašės genties, kurie iš jų buvo kovotojai, vyrai, nešiojantys skydą bei kalaviją, įtempiantys lanką ir išlavinti kovai, keturiasdešimt keturi tūkstančiai septyni šimtai šešiasdešimt galinčių eiti į karą, – [19] jie kariavo su hagriais, Jetūru, Nafišu ir Nodabu. [20] Jie gavo pagalbos[r] prieš juos, ir hagriai bei visi jų sąjungininkai buvo atiduoti į jų rankas, nes kovoje jie šaukėsi Dievo, kuris išklausė

---

[p] **5,12** Lit. antrininkas

[q] **5,12** T, plg. G; M: ir Šafatas

[r] **5,20** T.y. Dievo pagalbos

jų maldavimą, nes jie pasitikėjo juo. [21] Jie pasigrobė[s] jų gyvulius: penkiasdešimt tūkstančių kupranugarių, du šimtus penkiasdešimt tūkstančių avių ir du tūkstančius asilų, ir [paėmė į nelaisvę] šimtą tūkstančių asmenų. [22] Mat krito daug perdurtų, nes iš Dievo buvo tas karas. Ir jie gyveno jų vietoje iki tremties.

Rytų Menašės palikuonys

[23] Pusės Menašės genties sūnūs gyveno šalyje nuo Bašano ligi Baal-Chermono, Seniro ir Chermono kalno. Jie buvo gausūs. [24] Šitie buvo tų tėvų šeimų galvos: Ėferis, Jišis, Elielis, Azrielis, Jeremijas, Hodavijas ir Jachdielis – narsūs kovotojai, garsūs vyrai, savo šeimų galvos. [25] Bet jie liko neištikimi savo protėvių Dievui ir paleistuviškai atsidavė dievams šalies tautų, kurias Dievas buvo išnaikinęs jiems iš akių. [26] Tad Izraelio Dievas taip sužadino Asirijos karaliaus Pulio dvasią, tai yra Asirijos karaliaus Tilgat-Pilneserio dvasią, jog šis juos ištrėmė: reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties, ir juos nuvedė į Chalachą ir prie Chaboro[t], Gozano upės [, kur jie tebegyvena] iki šios dienos.

Levio palikuonys

[27] Levio sūnūs: Gėršonas, Kebatas ir Meraris. [28] Kehato sūnūs: Amramas, Jisharas, Chebronas ir Uzielis. [29] Amramo vaikai: Aharonas, Mozė ir Mirjama. Aharono sūnūs: Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. [30] Eleazarui gimė Pinechasas, Pinechasui – Abišūva,

---

[s] **5,21** Lit. paėmė į nelaisvę

[t] **5,26** M + ir į Harą ir; ~G(AB)S 2 Kar 17,6; 18,11

[31] Abišūvai – Bukis, Bukiui – Uzis, [32] Uziui – Zerachijas, Zerachijui – Merajotas, [33] Merajotui – Amarijas, Amarijui – Achitubas, [34] Acbitubui – Sadokas, Sadokui – Achimaasas, [35] Achimaasui – Azarijas, Azarijui – Jochananas, [36] o Jochananui – Azarijas. Jis buvo tas, kuris ėjo kunigo pareigas namuose, kariuos Saliamonas pastatė Jeruzalėje. [37] Azarijui gimė Amarijas, Amarijui – Achitubas, [38] Achitubui – Sadokas, Sadokui – Šalumas, [39] Šalumui – Chilkijas, Chilkijui – Azarijas, [40] Azarijui – Serajas, Serajui – Jehosadakas. [41] O Jehosadakas išėjo [tremtin], kai VIEŠPATS ištrėmė Judą ir Jeruzalę su Nebuchadnesaro pagalba.

6 [1] Levio sūnūs: Gėršomas, Kehatas ir Meraris. [2] Šitie yra Gėršomo sūnų vardai: Libnis ir Šimis. [3] Kehato sūnūs: Amramas, Jisharas, Chebronas ir Uzielis. [4] Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. Šitos yra Levio giminės pagal jų tėvus: [5] Gėršomo: jo sūnus Libnis, to sūnus Jachatas, to sūnus Zima, [6] to sūnus Joachas, to sūnus Idas, to sūnus Zerachas, to sūnus Jeatrajas. [7] Kehato sūnūs: jo sūnus Jisharas[u], to sūnus Korachas, to sūnus Asiras, [8] to sūnus Elkana, to sūnus Ebjasafas, to sūnus Asiras, [9] to sūnus Tachatas, to sūnus Urielis, to sūnus Uzijas, to sūnus Saulius. [10] Elkanos sūnūs: Amasajas ir Machatas[v], [11] to sūnus Elkana, to sūnus Sofajas, to sūnus Tochus[w], [12] to sūnus Eliabas, to sūnus Jerochamas, to sūnus Elkana, ˹to sūnus Samuelis˺[x]. [13] Samuelio sūnūs: pirmagimis ˹Joelis

---

[u] **6,7** G(A); M: Aminadabas

[v] **6,10** Rk., plg. 20 skn. ir 2 Kron 29,12; M: Achimotas

[w] **6,11** Plg. 1 Sam 1,1; arba pgl. 19 skn.: Toachas; M: Nachatas

[x] **6,12** G(L); ~M

ir antrasis⌝[y] Abijas. [14] Merario sūnūs: Machlis, to sūnus Libnis, to sūnus Šimis, to sūnus Uza, [15] to sūnus Šima, to sūnus Chagijas, to sūnus Asajas.

Dovydo paskirti giesmininkai

[16] Šitie yra tie, kuriuos Dovydas paskyrė vadovauti VIEŠPATIES namų giedojimui nuo to laiko, kai sandoros skrynia buvo padėta į atilsio vietą, [17] ir kurie, iki Saliamonas pastatė VIEŠPATIES namus Jeruzalėje, tarnavo giedodami susitikimo padangtės tabernakulio priešakyje, eidami savo tarnybą jiems nustatyta tvarka – [18] šitie yra tie, kurie su savo sūnumis ėjo pareigas: iš Kehato sūnų: giesmininkas Hėmanas, sūnus Joelio, sūnaus Samuelio, [19] sūnaus Elkanos, sūnaus Jerochamo, sūnaus Elielio, sūnaus Toacho, [20] sūnaus Sufo, sūnaus Elkanos, sūnaus Machato, sūnaus Amasajo, [21] sūnaus Elkanos, sūnaus Joelio, sūnaus Azarijo, sūnaus Sefanijo, [22] sūnaus Tachato, sūnaus Asiro, sūnaus Ebjasafo, sūnaus Koracho, [23] sūnaus Jisharo, sūnaus Kehato, sūnaus Levio, sūnaus Izraelio. [24] Jo brolis[z] buvo Asafas, kuris stovėjo jo dešinėje: Asafas, sūnus Berechijo, sūnaus Šimos, [25] sūnaus Michaelio, sūnaus Baasejo, sūnaus Malkijo, [26] sūnaus Etnio, sūnaus Zeracho, sūnaus Adajo, [27] sūnaus Ėtano, sūnaus Zimos, sūnaus Šimio, [28] sūnaus Jachato, sūnaus Gėršomo, sūnaus Levio. [29] O ⌜iš Merario sūnų⌝[a], jų brolių[b], kairėje buvo Etanas, sūnus Kišio, sūnaus

---

[y] **6,13** G(L)S 1 Sam 8, 2; ~M

[z] **6,24** „Brolis“ gali reikšti giminaitį ar tarnybos draugą.

[a] **6,29** Rk.; M: Merario sūnūs

[b] **6,29** GSArabT: brolio

Abdžio, sūnaus Malucho, [30] sūnaus Chašabijo, sūnaus Amasijo, sūnaus Chilkijo, [31] sūnaus Amsio, sūnaus Banio, sūnaus Šemerio, [32] sūnaus Machlio, sūnaus Mušio, sūnaus Merario, sūnaus Levio.

Aharonai ir kiti leviai

[33] Jų broliai leviai buvo paskirti visokiai Dievo namų tabernakulio tarnybai. [34] O Aharonas ir jo sūnūs degindavo aukas ant deginamųjų aukų aukuro ir ant smilkalų aukuro. Jie turėjo atlikti visokį švenčiausiosios darbą ir permaldavimą už Izraelį visai taip, kaip buvo įsakęs Dievo tarnas Mozė. [35] Šitie buvo Aharono sūnūs: jo sūnus Eleazaras, to sūnus Pinechasas, to sūnus Abišūva, [36] to sūnus Bukis, to sūnus Uzis, to sūnus Zerachijas, [37] to sūnus Merajotas, to sūnus Amarijas, to sūnus Achitubas, [38] to sūnus Sadokas, to sūnus Achimaasas.

Aharonams ir kitiems leviams priskirtos gyvenvietės

[39] Šitos buvo jų gyvenvietės pagal jų palapinių stovyklas jiems skirtoje srityje: Aharono sūnums iš kehatų giminės – mat pirmučiausia[c] jiems krito burtas – [40] jie[d] davė jiems Judo šalyje Chebroną su jo aplinkinėmis ganyklomis, [41] tačiau miesto dirvas su jo sodžiais davė Jafunės sūnui Kalebui. [42] Aharono sūnums dar davė prieglobsčio miestą[e] Cbebroną ⸢su jo ganyklomis⸣[f], Libną su jos

---

[c] **6,39** SArab Još 21,10; ~M

[d] **6,40** T.y. izraeliai

[e] **6,42** T.y. miestą, į kurį atbėgęs užmušėjas gali rasti apsaugą

[f] **6,42** SJoš 21,13; ~M

ganyklomis, Jatyrą[g], Eštemoją su jos ganyklomis, [43] Chileną[h] su jo ganyklomis, Debyrą su jo ganyklomis, [44] Ašaną su jo ganyklomis, ˹Jutą su jos ganyklomis˺[i] ir Bėt-Šemešą su jo ganyklomis. [45] O iš Benjamino genties – ˹Gibeoną su jo ganyklomis˺[j], Gebą su jos ganyklomis, Alemetą su jo ganyklomis ir Anatotą su jo ganyklomis. Iš viso jų miestų buvo trylika ˹su jų ganyklomis˺[k]. [46] Visi kiti kehatai pagal jų gimines gavo burtu ˹iš Efraimo genties, iš Dano genties ir iš pusės Menašės genties˺[l] dešimt miestų. [47] Gėršomai pagal jų gimines gavo burtu[m] Bašane iš Isacharo genties, iš Ašerio genties, iš Naftalio genties ir iš pusės Menašės genties trylika miestų. [48] Merariai pagal jų gimines gavo burtu iš Reūbeno genties, iš Gado genties ir iš Zebuluno genties dvylika miestų. [49] Taigi izraeliai davė leviams miestų su jų ganyklomis. [50] jie davė burtu iš judėjų genties, iš šimeonų genties ir iš benjaminų genties šituos, aukščiau išvardytus miestus. [51] O dėl[n] ˹levių kehatų, likusiųjų kehatų, giminių˺[o], jiems skirtos srities miestai buvo iš Efraimo genties. [52] Jiems davė prieglobsčio miestą[p] Šechemą su jo ganyklomis

---

[g]**6,42** Još 21,14 + su jo ganyklomis

[h]**6,43** Dgl. Mss Još 15, 51 ir 21, 15: Choloną; M: Chilezą

[i]**6,44** G(B)S Još 21,16; ~M

[j]**6,45** Još 21,17; ~M

[k]**6,45** Rk. pgl. Još 21,19; M: giminėse

[l]**6,46** Rk. pgl. 47.48 skn. ir Još 21, 5

[m]**6,47** Įrtp. pgl. Još 21, 6; plg. 48 skn.

[n]**6,51** G(L)V Još 21, 20; M: iš

[o]**6,51** Rk. pgl. Još 21, 20

[p]**6,52** Rk. pgl. Još 21, 21; M: miestus

Efraimo kalnyne, Gezerį su jo ganyklomis, [53] Jokmeamą su jo ganyklomis ir Bėt-Choroną su jo ganyklomis; [54] iš Dano genties – Eltekę su jos ganyklomis, Gibetoną su jo ganyklomis, Ajaloną su jo ganyklomis ir Gat-Rimoną su jo ganyklomis, [55] o iš pusės Menašės genties – Taanachą[q] su jo ganyklomis ir Jibleamą[r] su jo ganyklomis likusiųjų kehatų giminėms[s]. [56] Gėršomams ˹pagal jų gimines iš˺[t] pusės Menašės genties [jie davė] Bašano Golaną su jo ganyklomis ir Aštarotą su jo ganyklomis; [57] iš Isacharo genties – Kišjoną[u] su jo ganyklomis, Daberatą su jo ganyklomis, [58] Ramotą su jo ganyklomis ir Anemą su jo ganyklomis; [59] iš Ašerio genties – Mišalą[v] su jo ganyklomis, Abdoną su jo ganyklomis, [60] Chelkatą[w] su jo ganyklomis ir Rechobą su jo ganyklomis, [61] o iš Naftalio genties – Galilėjos Kedešą su jo ganyklomis, Chamoną su jo ganyklomis ir Kirjataimą su jo ganyklomis. [62] Visiems kitiems merariams iš Zebuluno genties [jie davė] ˹Jokneamą su jo ganyklomis, Kartą su jos ganyklomis˺[x], Rimoną su jo ganyklomis ir Taborą su jo ganyklomis; [63] anapus Jordano, tekančio ties Jerichu, į rytus nuo Jordano, iš Reūbeno genties – stepių Beserį su jo ganyklomis, Jahsą su jos ganyklomis, [64] Kedėmotą su

---

[q] **6,55** Rk. pgl. Još 21,25; M: Anerį

[r] **6,55** 2MssGST; M: Bileamą

[s] **6,55** G(L)T Još 21, 26; M: giminei

[t] **6,56** Rk. pgl. 46.47.48 skn.; M: iš pusės giminės

[u] **6,57** Rk. pgl. Još 21, 28; 19, 20; M: Kedešą

[v] **6,59** Rk. pgl. Još 21, 30; 19, 26; M: Mašalį

[w] **6,60** Rk. pgl. Još 21, 31; 19, 25; M: Chukoką

[x] **6,62** Rk. pgl. Još 21,34; plg. G(A); ~M

jo ganyklomis ir Mėfaatą su jo ganyklomis; [65] o iš Gado genties – Gileado Ramotą su jo ganyklomis, Machanaimą su jo ganyklomis, [66] Chešboną su jo ganyklomis ir Jazerį su jo ganyklomis.

Isacharo palikuonys

7 [1] Isacharo sūnūs: Tola, Pūva, Jašubas ir Šimronas – keturi. [2] Tolos sūnūs: Uzis, Refajas, Jerielis, Jachmajas, Jibsamas ir Samuelis – vadai[y] savo tėvų šeimų, priklausančių Tolai, kariautojai. Pagal jų palikuonių sąrašą, Dovydo dienomis buvo suskaičiuota dvidešimt du tūkstančiai šeši šimtai. [3] Uzio ˹palikuonys: Jizrachijas ir Jizrachijo sūnūs˺[z]: Michaelis, Obadijas, Joelis ir Jišijas – penki. Jie visi buvo vadai. [4] Pagal jų tėvų šeimų palikuonių sąrašą jiems priklausė kariautojų būriai – trisdešimt šeši tūkstančiai, nes jie turėjo daugiau moterų ir sūnų [5] ˹negu jų broliai˺[a]. Visos Isacharo giminės turėjo aštuoniasdešimt septynis tūkstančius kariautojų, juos visus surašius.

Benjamino, Dano ir Naftalio palikuonys

[6] Benjamino sūnūs: Bela, Becheris ir Jediaelis – trys. [7] Belos sūnūs: Ešbonas, Uzis, Uzielis, Jerimotas ir Iris – penki, šeimų vadai, narsūs kovotojai. Juos surašius, buvo dvidešimt du tūkstančiai trisdešimt keturi. [8] Becherio sūnūs: Zemarijas, Joašas, Eliezeris, Eljoenajas, Omris, Jeremotas, Abijas, Anatotas ir Alemetas. Tie visi buvo

---

[y] **7,2** Lit. galvos

[z] **7,3** Arba rk.: sūnūs: Jizrachijas,

[a] **7,5** Rk.; M: ir jų broliai

Becherio sūnūs. [9] Jų sąrašas, skaičiuojant jų šeimų vadų palikuonis, turėjo dvidešimt tūkstančių ir du šimtus narsių kovotojų. [10] Jediaelio sūnūs: Bilhanas, o Bilhano sūnūs: Jeūšas, Benjaminas, Ėhudas, Kenaana, Zėtanas, Taršišas ir Achišacharas. [11] Tie visi yra Jediaelio sūnūs, šeimų vadai, narsūs kovotojai, septyniolika tūkstančių ir du šimtai galinčių žygiuoti į mūšį. [12] ...⌜Šufamas ir Chufamas. Dano sūnūs: jo sūnus Chušimas[b] – vienas⌝[c]. [13] Naftalio sūnūs: Jachasielis, Gūnis, Jeseris ir Šalumas. Tie[d] buvo Bilhos palikuonys.

Menašės palikuonys

[14] Menašės sūnūs[e], kuriuos pagimdė jo aramietė sugulovė: ji pagimdė Machyrą, Gileado tėvą. [15] Machyras vedė žmoną[f]. Jo žmona buvo vardu Maacba. Antrasis buvo vardu Selofchadas. Selofchadas turėjo tik dukteris. [16] Machyro žmona Maacha pagimdė sūnų ir jį praminė Perešu. Jo brolis buvo vardu Serešas. To sūnūs buvo Ulamas ir Rekemas. [17] Ulamo sūnus: Bedanas. Tie buvo Menašės sūnaus Machyro sūnaus Gileado sūnūs. [18] Jo[g] sesuo Hamolecheta pagimdė lšhodą, Abiezerį ir Machlą. [19] Šemidos sūnūs buvo Achjanas, Šechemas, Likchis ir Aniamas.

---

[b]**7,12** Sk 26, 42: Šuchamas

[c]**7,12** Rk., plg. Sk 26, 39 G; M: ... ir Šufimas, ir Chufimas, Iro sūnūs, Aherio (arba: kito) sūnūs

[d]**7,13** T.y. Danas ir Naftalis su savo sūnumis

[e]**7,14** M + Asrielis

[f]**7,15** M + Chupimui ir Šupimui

[g]**7,18** T.y. Gileado

Efraimo palikuonys

[20] Efraimo sūnūs: Šutelachas, to sūnus Beredas, to sūnus Tachatas, to sūnus Eleada, to sūnus Tachatas, [21] to sūnus Zabadas. – Jo[h] sūnus buvo Šutelachas, taip pat Ėzeris ir Eleadas, kuriuos [abu] nužudė Gato vyrai, gimusieji toje šalyje, nes anie buvo nusileidę jų galvijų pasigrobti. [22] Tad jų tėvas Efraimas ilgai gedėjo, o jo broliai atėjo jo guosti. [23] Jam įėjus pas savo žmoną, ji pradėjo ir pagimdė sūnų, kurį jis praminė Berija, nes nelaimės metu tai buvo įvykę jo namuose. [24] Jo duktė buvo Šeera, ir ji įkūrė Žemutinįjį bei Aukštutinįjį Bėt-Choroną ir Uzen-Šeerą. – [25] [i]To sūnus Refachas, ˹to sūnus˺[j] Šutelachas[k], to sūnus Tachanas, [26] to sūnus Ladanas, to sūnus Amihudas, to sūnus Elišama, [27] to sūnus Nūnas[l], to sūnus Jošuva. [28] Jų nuosavybė ir jų gyvenvietės buvo Bėt-Elis su jo kaimais[m], rytuose Naaranas, vakaruose Gezeris su jo kaimais ir Šechemas su jo kaimais iki Ajo su jo kaimais. [29] O menašių rankose buvo Bėt-Šeanas su jo kaimais, Taanachas su jo kaimais, Megidas su jo kaimais, Doras su jo kaimais. Šituose gyveno Izraelio sūnaus Juozapo palikuonys.

---

[h]**7,21** T.y. Efraimo

[i]**7,25** 25 skn. yra 21a skn. tąsa.

[j]**7,25** 10MssG(L); ~M

[k]**7,25** Rk.; M: Rešefas ir Telachas

[l]**7,27** G; M: Nonas

[m]**7,28** Lit. dukterimis

Ašerių palikuonys

[30] Ašerio sūnūs: Jimna, Jišva, Jišivis ir Berija. Seracha buvo jų sesuo. [31] Berijos sūnūs: Cheberis ir Malkielis. Šis buvo Birzajito tėvas. [32] Cheberiui gimė Jafletas, Šemeris, Chotamas ir jų sesuo Šūva. [33] Jafleto sūnūs: Pasachas, Bimhalis ir Ašvatas. Šitie buvo Jafleto sūnūs. [34] ⌜Jo brolio Šemerio sūnūs: Rohga⌝[n], Chuba[o] ir Aramas. [35] Jo brolio Chotamo[p] sūnūs[q]: Sofachas, Jimna, Šelešas ir Amalas. [36] Sofacho sūnūs: Suachas, Charneferis ir Sualis. ⌜Jimnos sūnūs⌝[r]: [37] Beseris, Hodas, Šama, Šilša, Jeteris[s] ir Beėra. [38] Jeterio sūnūs: Jefunė, Pispa ir Ara. [39] Ulos sūnūs: Arachas, Chanielis ir Risja. [40] Šitie visi buvo Ašerio palikuonys, šeimų vadai, rinktiniai, narsūs kovotojai, vyriausieji kunigaikščiai. Jų, surašytų karinei prievolei atlikti, kariauti, skaičius: dvidešimt šeši tūkstančiai vyrų.

Kiti Benjamino palikuonys

8 [1] Benjaminui gimė jo pirmagimis Bela, antrasis Ašbelis, trečiasis Achiramas[t], [2] ketvirtasis Nocha ir penktasis Rafa. [3] Bela turėjo sūnų: Adarą ir Gerą, ⌜Ehudo tėvą⌝[u]. [6a] Šitie buvo Ėhudo sūnūs: [4] Abišūva, Naamanas,

---

[n]**7,34** Rk.; M: Šemerio sūnūs: Achis ir Rohga

[o]**7,34** QGV;M: Jechuba

[p]**7,35** Rk. pgl. 32 skn.; M: Helemo

[q]**7,35** Kkr.MssG(L)V; M: sūnus

[r]**7,36** Rk., plg. 35 skn.; M: Ir Beris ir Jimra

[s]**7,37** 1MsG(A) 38 skn.; M: Jitramas

[t]**8,1** Pgl. Sk 26, 38; M: Achrachas

[u]**8,3** Rk. pgl. 6a; M: ir Abihudą

Achijas[v], [5] Gėra, Šefufanas ir Churamas. [6b] Šitie buvo Gebos gyventojų šeimų vadai. Juos iškėlė[w] į Manachatą, [7] ⌜tačiau Naamano, Achijo ir Gėros neiškėlė⌝[x]. Ir jam[y] gimė Uza ir Achichudas. [8] Šacharaimui gimė [vaikų] Moabo srityje po to, kai jis atleido Machšamą[z] ir Baarą, savo žmonas. [9] Jam gimė iš jo žmonos Chodešos Jobabas, Sibja, Meša, Malkamas, [10] Jeusas, Sachijas ir Mirma. Šitie buvo jo sūnūs, šeimų galvos. [11] O iš Machšamos jam gimė Ahitubas ir Elpaalis. [12] Elpaalio sūnūs: Ėberis, Mišamas ir Šemedas. Šis įkūrė Oną ir Lodą su j o kaimais. [13] Berija, Elpaalis ir Šema buvo Ajalono gyventojų šeimų galvos. Jie buvo privertę bėgti Gato gyventojus. [14] ⌜Jų broliai⌝[a] buvo Šašakas ir Jeremotas[b]. [15] Zebadijas, Aradas, Ėderis, [16] Michaelis, Jišpa ir Jocha buvo Berijos sūnūs. [17] Zebadijas, Mašulamas, Chizkis, Chėberis, [18] Jišmerajas, Jizlija ir Jobabas buvo Elpaalio sūnūs. [19] Jakimas, Zichris, Zabdis, [20] Elienajas, Siletajas, Elielis, [21] Adajas, Berajas ir Šimrataa buvo Šinio sūnūs. [22] Jišpanas, Ėberis, Elielis, [23] Abdonas, Zichris, Chananas, [24] Chananijas, Ėlamas, Antotijas, [25] Jifdejas ir Penielis[c] buvo Šašako sūnūs. [26] Šamšerajas, Šecharijas, Atalijas, [27] Jaarešijas, Elijas ir Zichris buvo Jerochamo

---

[v]**8,4** G(B)SArab 7skn.; M: Achoachas

[w]**8,6b** Arba: ištrėmė

[x]**8,7** Rk.; M: Naamanas, Achijas ir Gera. Jis juos iškėlė.

[y]**8,7** G(L): Gėrai

[z]**8,8** Rk.; M: juos Chušimą

[a]**8,14** G(L); M: Achijas

[b]**8,14** Arba pgl. 27 skn.: Jerochamas

[c]**8,25** KG(B); QG(AL)VT: Penuelis

sūnūs. 28 Šitie buvo jų palikuonių šeimų galvos[d]. Šitie gyveno Jeruzalėje. 29 Gibeone gyveno Gibeono tėvas Jelelis[e], kurio žmona buvo vardu Maacha, 30 pirmagimis sūnus Abdonas, toliau Sūras, Kišas, Baalas, Nadabas, 31 Gedoras, Achijas, Zecheris ˹ir Miklotas˺[f]. 32 Miklotui gimė Šima. Jie irgi gyveno priešais savo brolius Jeruzalėje, su savo broliais. 33 Neriui gimė Kišas, Kišui – Saulius, Sauliui – Jonatanas, Malki-Šūva, Abinadabas ir Ešbaalas. 34 Jonatano sūnūs buvo Merib-Baalas, o Merib-Baalui gimė Micha. 35 Michos sūnūs: Pitonas, Melechas, Taerėja ir Achazas. 36 Achazui gimė Jehojada, Jehojadai – Alemetas, Azmavetas ir Zimris, Zimriui – Mosa, 37 o Mosai – Binėja. To sūnus buvo Rafa, to sūnus – Eleasa, to sūnus – Aselis. 38 Aselis turėjo šešis sūnus. Šitie buvo jų vardai: jo pirmagimis Azrikamas, toliau Išmaelis, Šearijas, Obadijas ir Chananas. Šitie visi buvo Aselio sūnūs. 39 Jo brolio Ėšeko sūnūs: jo pirmagimis Ulamas, antrasis Jeušas ir trečiasis Elifeletas. 40 Ulamo sūnūs buvo karingi vyrai, lankininkai, ir turėjo daug sūnų ir sūnaičių – šimtą penkiasdešimt. Visi šitie buvo benjaminai.

9 1 Visas Izraelis buvo įtrauktas į giminių kilmės sąrašus. Štai jie surašyti Izraelio Karalių knygoje. O judėjai dėl savo neištikimybės buvo ištremti į Babiloną.

---

[d]**8,28** M + galvos

[e]**8,29** Įtrp. pgl. G(L) ir 9, 35

[f]**8,31** G(B)SV 9, 37; ~M

Jeruzalės gyventojai po tremties

[2] Pirmieji gyventojai, užėmusieji savo nuosavybę savo miestuose, buvo izraeliai [pasauliečiai], kunigai, leviai ir šventyklos vergai. [3] Jeruzalėje apsigyveno kai kurie iš judėjų, benjaminų, efraimų ir menašių: [4] Utajas, sūnus Amihudo, sūnaus Omrio, sūnaus Imrio, sūnaus Banio, kilusio iš Judo sūnaus Pereso palikuonių. [5] Iš šelų: pirmagimis Asajas ir jo sūnūs. [6] Iš zerachų: Jeuelis. Jų brolių buvo šeši šimtai devyniasdešimt. [7] Iš benjaminų: Salius, sūnus Mešulamo, sūnaus Hodavijo, sūnaus Hasenuvos, [8] Jerochamo sūnus Jibnejas, Michrio sūnaus Uzio sūnus Ėla ir Mešulamas, sūnus Šefatijo, sūnaus Reuelio, sūnaus Jibnijo. [9] Jų brolių, pagal jų palikuonių sąrašą, buvo devyni šimtai penkiasdešimt šeši. Šitie visi buvo ⌜šeimų galvos⌝[g]. [10] Iš kunigų: Jedajas, Jehojaribas, Jachinas, [11] Azarijas[h], sūnus Chilkijo, sūnaus Mešulamo, sūnaus Sadoko, sūnaus Merajoto, sūnaus Achitubo, Dievo namų kunigaikščio; [12] Adajas, sūnus Jerochamo, sūnaus Paščhūro, sūnaus Malkijo, ir Maesajas, sūnus Adielio, sūnaus Jachzeros, sūnaus Mešulamo, sūnaus Mešalemoto, sūnaus Imerio. [13] O jų broliai, jų šeimų galvos, tūkstantis septyni šimtai šešiasdešimt, buvo pajėgūs vyrai Dievo namų tarnystės darbui. [14] Iš levių: Šemajas, sūnus Chašubo, sūnaus Azrikamo, sūnaus Chašabijo, iš merarių; [15] ⌜Galalio sūnaus Cherešo sūnus Bakbukas⌝[i], Matanijas, sūnus Michos, sūnaus Zichrio, sūnaus Asafo; [16] Obadijas,

---

[g] **9,9** Rk.; M: vyrai, šeimų, savo tėvų namų, galvos

[h] **9,11** Nech 11, 11: Serajas

[i] **9,15** Rk., plg. GArab; arba rk.: Bakbukas, akmenskaldžių prižiūrėtojas: M: Bakbakaras, Cheresas, Galalis

sūnus Šemajo, sūnaus Galalio, sūnaus Jedutūno, ir Elkanos sūnaus Asos sūnus Berechijas, kuris gyveno netofiečių sodybose. [17] Vartų sargai buvo Šalumas, Akubas, Talmonas ir Achimanas. Jų brolis Šalumas buvo viršininkas, [18] ir jis ligšiol [eina sargo pareigas] prie Karaliaus vartų, rytinėje pusėje. Jie, vartų sargai, priklausė prie levių stovyklų. [19] Šalumas, sūnūs Korės, sūnaus Ebjasafo, sūnaus Koracho, ir jo šeimos nariai korachai prižiūrėjo kulto tarnystės darbą kaip padangtės slenksčio sargai, o jų protėviai buvo įėjimo sargai prie VIEŠPATIES stovyklos. [20] Eleazaro sūnus Pinechasas kadaise buvo jų viršininkas – VIEŠPATS tebūnie su juo! [21] Mešelemijo sūnus Zacharijas buvo vartų sargas susitikimo padangtės prieangyje. [22] Jų visų išrinktų vartų sargais prie slenksčių, buvo du šimtai dvylika. Jie, tiesa, buvo įtraukti į giminių sąrašus savo sodybose, tačiau jie buvo tie, kuriuos Dovydas ir regėtojas Samuelis buvo įstatęs dėl jų patikimumo. [23] Tad jie ir jų sūnūs buvo įpareigoti eiti sargybą prie VIEŠPATIES namų, padangtės namų, vartų. [24] Vartų sargai būdavo keturiose pusėse: rytuose, vakaruose, žiemiuose ir pietuose. [25] Jų broliai, [gyvenantieji] savo sodybose, turėdavo laikas nuo laiko ateiti septynioms dienoms, [kad] su jais [eitų pareigas], [26] tačiau šitie, keturi vyresnieji vartų sargai, pastoviai ėjo savo pareigas. Jie buvo leviai, ir jiems buvo pavesta prižiūrėti Dievo namų kambarius ir iždus. [27] Jie praleisdavo naktį aplink Dievo namus, nes jie buvo įpareigoti eiti sargybą ir jiems buvo pavesta kasryt [juos] atidaryti. [28] Kai kuriems iš jų buvo pavesti kulto indai, nes jie turėdavo juos suskaičiuotus įnešti ir suskaičiuotus išnešti. [29] Kitiems iš jų buvo skirta prižiūrėti rykai, visi

šventieji indai, smulkūs miltai, vynas, aliejus, smilkalai ir kvepalai. [30] Kai kurie iš priklausančių kunigų luomui paruošdavo tepalų mišinį kvepalams. [31] Matijas, vienas iš levių – jis buvo koracho Šalumo pirmagimis, – nuolat prižiūrėjo, kas buvo kepama keptuvėse. [32] O ˹kehatui Benajui, vienam˺[j] iš jų brolių, buvo pavesta rūpintis klodine[k] duona, ją paruošti kas šabatą. [33] Šitie buvo giesmininkai, levių šeimų galvos, [šventyklos] kambariuose laisvi nuo kitų pareigų, nes dieną ir naktį jie turėjo eiti tarnybą. [34] Šitie buvo levių šeimų galvos, pagal jų palikuonių sąrašą, vadai. Šitie gyveno Jeruzalėje.

Karaliaus Sauliaus genealogija

[35] Gibeone gyveno Gibeono tėvas Jeielis, kurio žmona buvo vardu Maacha, [36] jo pirmagimis sūnus Abdonas, toliau Sūras, Kišas, Baalas, Neris, Nadabas, [37] Gedoras, Achijas, Zacharijas ir Miklotas, [38] Miklotui gimė Šimeamas. Šitie irgi apsigyveno priešais savo brolius, prie savo brolių. [39] Neriui gimė Kišas, Kišui – Saulius, Sauliui – Jonatanas, Malki-Šūva, Abinadabas ir Ešbaalas. [40] Jonatano sūnus buvo Merib-Baalas, o Merib-Baalui gimė Micha. [41] Michos sūnūs: Pitonas, Melecbas, Tachrėja ˹ir Achazas˺[l]. [42] Achazui gimė ˹Jaeda, Jaedai˺[m] – Alemetas, Azmavetas ir Zimris, Zimriui – Mosa, [43] o Mošai – Binėja. To sūnus buvo Refajas, to sūnus – Eleasa, to sūnus Aselis. [44] Aselis turėjo šešis sūnus. Šitie

---

[j]**9,32** G; M: kai kuriems iš kehatų

[k]**9,32** T.y. klodais sudėta

[l]**9,41** G(L)SVT 8, 35; ~M

[m]**9,42** Kkr. MssG; M: Jaera, Jaerai

jų vardai: ˹jo pirmagimis Azrikamas˺[n], Išmaelis, Šearijas, Obadijas ir Chananas. Šitie buvo Aselio sūnūs.

Sauliaus ir jo sūnų mirtis

10 [1] Filistinai kariavo su Izraeliu. Izraelio vyrai bėgo nuo filistinų ir krito nukauti Gilbojos kalne. [2] Filistinai įkandin vijosi Saulių ir jo sūnus, ir filistinai užmušė Jonataną, Abinadabą ir Malki-Šūvą, Sauliaus sūnus. [3] Sunki kova užgulė Saulių, ir kai lankininkai jį aptiko, jis buvo lankininkų sužeistas. [4] Tada Saulius tarė savo ginklanešiui: „Išsitrauk savo kalaviją ir juo perdurk mane, kad šitie neapipjaustytieji atėję nesityčiotų iš manęs!“ Bet jo ginklanešys nenorėjo, nes labai bijojo. Tad Saulius paėmė kalaviją ir puolė ant jo. [5] Jo ginklanešys, pamatęs, kad Saulius miręs, taip pat puolė ant kalavijo ir mirė. [6] Taip mirė Saulius ir trys jo sūnūs. Taigi visi jo namiškiai mirė kartu. [7] Visi izraeliai, gyvenantys slėnyje, pamatę, kad izraeliai[o] pabėgę ir kad Saulius bei jo sūnūs mirę, paliko savo miestus ir bėgo. Atėję filistinai juos užėmė. [8] Kitą dieną filistinai, atėję nurengti užmuštųjų, atrado Saulių ir jo tris sūnus, gulinčius Gilbojos kalne. [9] Jie jį nurengė, paėmė jo galvą bei jo ginklus ir juos siuntinėjo aplink po filistinų šalį, kad paskelbtų pergalės žinią jų dievaičiams ir jų tautai. [10] Paskui jie padėjo jo ginklus savo deivės[p] šventykloje, o jo kaukolę prikalė prie Dagono šventyklos. [11] O kai visi Jabeš-Gileado

---

[n]**9,44** G; M: Azrikamas, Bochrus

[o]**10,7** Lit. jie

[p]**10,10** T.y. Astartės (žr. 1 Sam 31,10); M: dievo (Hbr. kalba neturi „deivės“ žodžio.)

gyventojai[q] išgirdo viską, ką filistinai buvo padarę Sauliui, [12] visi karingi vyrai pakilę paėmė Sauliaus lavoną bei jo sūnų lavonus ir, juos parnešę į Jabešą, palaidojo jų kaulus po terebintu Jabeše ir pasninkavo septynias dienas. [13] Taip mirė Saulius dėl savo neištikimybės, kurią parodė VIEŠPAČIUI, nes nepaisė VIEŠPATIES žodžio, dargi, norėdamas gauti apreiškimą, klausėsi numirėlio dvasios, [14] užuot ieškojęs VIEŠPATIES apreiškimo. Todėl VIEŠPATS leido jam žūti ir perleido karalystę Jišajo sūnui Dovydui.

Dovydas patepamas viso Izraelio karaliumi

11 [1] Paskui visas Izraelis susirinko pas Dovydą į Chebroną ir tarė: „Žiūrėk, mes esame tavo kaulas ir tavo kūnas[r]. [2] Jau anksčiau, jau tada, kai Saulius buvo karalius, tu buvai tas, kuris išvesdavo ir parvesdavo Izraelį, ir VIEŠPATS, tavo Dievas, tau pažadėjo: ‚Tu ganysi mano tautą Izraelį, ir tu būsi mano tautos Izraelio kunigaikštis!'“ [3] Visi Izraelio vyresnieji atėjo pas karalių į Chebroną, o Dovydas sudarė su jais Chebrone sutartį VIEŠPATIES akivaizdoje. Ir jie patepė Dovydą Izraelio karaliumi, kaip VIEŠPATS buvo pažadėjęs per Samuelį.

Dovydas paima Jeruzalę

[4] Dovydas ir visas Izraelis žygiavo į Jeruzalę, tai yra Jebusą, kur jebusiečiai buvo tenykščiai gyventojai. [5] Jebuso gyventojai sakė Dovydui: „Tu čia neįeisi!“ Tačiau Dovydas paėmė Sijonos tvirtovę, tai yra Dovydo

---

[q] **10,11** 1MsS, plg. G ir 1 Sam 31,11; ~M

[r] **11,1** T.y. tavo giminaičiai

miestą. [6] Dovydas buvo pasakęs: „Kas pirmučiausia ⸢sumuš jebusiečius⸣[s], tas taps ⸢vyriausiuoju vadu⸣[t]!“ Tada pirmučiausia užlipo Serujos sūnus Joabas, ir jis tapo vadu. [7] Paskui Dovydas apsigyveno tvirtovėje. Todėl ją praminė Dovydo miestu. [8] Jis statė miestą aplinkui, nuo Milo iki rūmų[u], o Joabas atstatė likusįjį miestą. [9] Dovydas darėsi vis galingesnis, nes kariuomenių VIEŠPATS buvo su juo.

Dovydo karžygiai

[10] Šitie yra įžymiausieji Dovydo karžygiai, kurie drauge su visu Izraeliu stipriai jį rėmė jo įkaralinime, norėdami jį padaryti karaliumi, kaip VIEŠPATIES buvo pasakyta apie Izraelį. [11] Šitas yra Dovydo karžygių skaičius: Chakmonio sūnus Jišbaalas[v], trijų[w] viršininkas. Jis mostagavo savo ietį prieš aštuonis[x] šimtus nukautų vienu kartu. [12] Po jo ėjo Dodo sūnus Eleazaras, achochas. Jis priklausė prie trijų karžygių. [13] Jis buvo su Dovydu Pas-Damime, kai filistinai ten rinkosi kovai. Ten[y] buvo lauko sklypas, pilnas miežių. Kareiviams pabėgus nuo filistinų, [14] jis[z] atsistojo lauko viduryje, jį gynė ir mušė filistinus. Taip VIEŠPATS padėjo laimėti didelę pergalę.

---

[s] **11,6** Arba: užmuš jebusietį

[t] **11,6** Lit. viršininku ir vadu

[u] **11,8** Rk., plg. 2 Sam 5, 9; M: apskričio

[v] **11,11** G(L), plg. 2 Sam 23, 8; M: Jošobeamas

[w] **11,11** G(L), plg. 12b; KGSV; trijų dešimčių

[x] **11,11** S(A)2 Sam 23, 8; M: tris; G(L): devynis

[y] **11,13** Įtrp. iš 2 Sam 23,11; ~M

[z] **11,14** GArab 2 Sam 23,12; M: jie

[15] Kartą trys iš trijų dešimčių įžymiausiųjų[a] nusileido nuo[b] uolos pas Dovydą, į Adulamo olą, tuo tarpu filistinų kariuomenė stovyklavo Refaimo slėnyje. [16] Dovydas tąsyk buvo tvirtovėje, o filistinų postas tąsyk stovėjo Betliejuje. [17] Tada Dovydas užsigeidęs tarė: „Kas man duos atsigerti vandens iš Betliejaus cisternos, esančios prievartyje?“ [18] Tada tie trys prasimušė pro filistinų stovyklą, pasisėmė vandens iš Betliejaus cisternos, esančios prievartyje, ir pasisėmę atnešė Dovydui. Bet Dovydas nenorėjo jo gerti. Jis jį išliejo VIEŠPAČIUI [19] ir tarė: „Gink, Dieve, man tai daryti! Gerti šitų vyrų kraują[c]! Nes, statydami pavojun savo gyvybę, jie jo atnešė!“ Taigi jis nenorėjo jo gerti. Tai padarė tie trys karžygiai. [20] Joabo brolis Abišajas buvo trijų dešimčių vadas. Jis mostagavo savo ietį prieš tris šimtus nukautų, bet nebuvo priskirtas prie trijų. [21] Jis buvo gerbiamas trijų dešimčių tarpe ir tapo jų viršininku, tačiau trijulei neprilygo. [22] Jehojados sūnus Benajas, narsus vyras, nuveikęs daug žygdarbių, buvo kilęs iš Kabseelio. Jis užmušė abu Moabo karžygius. Be to, jis nulipo žemyn ir užmušė liūtą cisternoje snieguotą dieną. [23] Jis dar užmušė egiptietį, aukštaūgį vyrą, penkių mastų aukščio. Egiptietis laikė rankoje ietį tarsi audėjų riestuvą. Nusileidęs prie jo su lazda, jis išplėšė ietį iš egiptiečio rankos ir jį nužudė jo paties ietimi. [24] Tai nuveikė Jehojados sūnus Benajas, bet jis nebuvo priskirtas prie trijų karžygių. [25] Jis buvo gerbiamas trijų dešimčių tarpe, tačiau trijulei

---

[a] **11,15** Lit. galvų

[b] **11,15** Rk.; M: ant

[c] **11,19** M + jų gyvybės kaina

neprilygo. Dovydas jį paskyrė savo asmens sargybos viršininku. 26 Karžygiai buvo Joabo brolis Asahelis, Dodo sūnus Elchananas iš Betliejaus, 27 charodietis Šamotas, ⌜charodietis Elika⌝[d], peletietis[e] Chelesas, 28 tekojietis Ikešo sūnus Ira, anatotietis Abiezeris, 29 chušietis Sibechajas, achochas Ilajas, 30 netofietis Maherajas, netofietis Baanos sūnus Cheledas, 31 Ribajo sūnus Itajas iš benjaminų Gibėjos, piratonietis Benajas, 32 Churajas iš Gaašo daubų, arbietis Abielis, 33 bachurimietis Azmavetas, šaalbonietis Eljachba. 34 gizonietis Hašemas, hararas Šagės sūnus Jonatanas, 35 hararas Sachario sūnus Achiamas, Urio sūnus Elifalas, 36 mecherietis Chėferis, ⌜pelonietis Achijas⌝[f], 37 karmelietis Chesras, Ezbajo sūnus Naarajas, 38 Natano brolis Joelis, Hagrio sūnus Mibcharas, 39 amonietis Selekas, beėrotietis Nachrajas, Serujos sūnaus Joabo ginklanešys; 40 ⌜jatyrietis Ira, jatyrietis Garebas⌝[g], 41 chitietis Urijas, Achlajo sūnus Zabadas, 42 reūbenas Sizos sūnus Adina, reūbenų vadas, ir trys dešimtys su juo, 43 Maachos sūnus Chananas ir mitnietis Jošafatas, 44 aštarotietis Uzija, aroeriečio Chotamo sūnūs Šama ir Jeielis, 45 Šimrio sūnus Jediaelis ir tisietis jo brolis Jocha, 46 machanaimietis[h] Elielis, Elnaamo sūnūs Jeribajas bei Jošavijas ir moabietis Jitma, 47 Elielis, Obedas ir Jaasielis iš Sobos.

---

[d] **11,27** Iš 2 Sam 23, 25; ~M

[e] **11,27** Pgl. 2 Sam 23, 26 SArab; M: pelonietis

[f] **11,36** 2 Sam 23, 34: gilonietis Achitofelio sūnus Eliamas

[g] **11,40** G(BS)SArab; M: jitras Ira, jitras Garebas

[h] **11,46** Arba: machnietis; M: machavimietis

Ankstesnieji Dovydo kovos draugai Siklage

12 [1] Šitie yra tie, kurie atėjo pas Dovydą į Siklagą, kai jis dar turėjo laikytis atokiai nuo Kišo sūnaus Sauliaus. Jie priklausė prie karžygių, padėjėjų kovoje, [2] apsiginklavusių lanku, galinčių dešiniąja ir kairiąja ranka laidyti akmenis ir šaudyti strėles iš lanko. Iš Sauliaus giminaičių, iš Benjamino: [3] vadas Achiezeris, ⌜toliau gibėjiečio Jehošamos sūnus Joašas⌝[i], Azmaveto sūnūs Jezielis ir Peletas, Berechijas[j] ir anatotietis Jehus; [4] gibeonietis Jišmajas, karžygys trijų dešimčių tarpe, tiksliau, trijų dešimčių viršininkas; [5] Jeremijas, Jachazielis, Jochananas ir gederietis Jozabadas, [6] Eluzajas, Jerimotas, Bealijas, Šemarijas ir charufietis[k] Šefatijas; [7] korachai Elkana, Jišijas, Azarelis, Joezeris ir Jašobeamas; [8] Jerocbamo sūnus Joela ir Zebadijas iš Gedoro. [9] Iš gadų perėjo pas Dovydą į tvirtovę, į dykumą, narsūs vyrai, kariai, tinkami karo žygiui, apsiginklavę skydu ir ietimi, kurių išvaizda buvo kaip liūto ir kurie buvo eiklūs kaip gazelės kalnuose: [10] vadas Ėzeris, antrasis Obadijas, trečiasis Eliabas, [11] ketvirtasis Mišmana, penktasis Jeremijas, [12] šeštasis Atajas, septintasis Elielis, [13] aštuntasis Jochananas, devintasis Elzabadas, [14] dešimtasis Jeremijas, vienuoliktasis Machbanajas. [15] Šitie buvo iš gadų, kariuomenės vadai, kurių mažiausiasis galėjo stoti prieš šimtą ir didžiausiasis prieš tūkstantį. [16] Šitie buvo tie, kurie pirmąjį mėnesį

---

[i] **12,3** Rk. pgl. G; M: ir Joašas, gibėjiečio Šemajos sūnūs

[j] **12,3** GS; M: Beracha

[k] **12,6** QG(A)VT; KG(B): charifietis

persigavo per Jordaną, kai tas užliejo visus savo krantus ir padarė nepereinamus visus rytinius ir vakarinius slėnius. [17] Kai kurie benjaminai ir judėjai pasiekė Dovydo tvirtovę. [18] Dovydas išėjo jų pasitikti ir atsiliepdamas jiems tarė: „Jei atėjote pas mane taikingu tikslu, norėdami man padėti, aš mielai jus priimsiu į sąjungą su savim. Bet jei [atėjote] manęs išduoti mano priešininkams, nors ir nevartojo smurto mano rankos, tegul mūsų protėvių Dievas pamato ir sudraudžia!“ [19] Tada dvasia apėmė[l] Amasają, trijų dešimčių vadą, ˹ir jis tarė˺[m]: „Tavo mes esame, Dovydai, ir su tavim, Jišajo sūnau! Gerovė, gerovė tau ir gerovė tam, kuris tau padeda, nes tau padeda tavo Dievas!“ Tada Dovydas juos priėmė ir padarė būrio vadais. [20] Be to, kai kurie iš Menašės persimetė į Dovydo pusę, kai šis žygiavo su filistinais prieš Saulių į karą, tačiau jis[n] jiems nepadėjo, nes pasitarę filistinų kunigaikščiai jį paleido, sakydami: „Mūsų galvų kaina jis pereis pas savo valdovą Saulių“. [21] Jam einant į Siklagą, pas jį perėjo iš Menašės Adna, Jozabadas[o], Jediaelis, Michaelis, Jozabadas, Elihus ir Siletajas, Menašės tūkstantininkai. [22] Ir jie padėjo Dovydui [kovoti] prieš plėšikų gaują, nes jie visi buvo narsūs vyrai ir tapo kariuomenės vadais. [23] Mat diena iš dienos ateidavo pas Dovydą jam padėti, kol susikūrė ˹be galo didelė kariuomenė˺[p].

---

[l]**12,19** Lit. apvilko

[m]**12,19** GV; ~M

[n]**12,20** G(AL)V; M: jie

[o]**12,21** Rk.: Jozakaras

[p]**12,23** Lit. tokia didžiulė kariuomenė, kaip Dievo kariuomenė

Dovydo kariuomenė Chebrone

[24] Šitie yra skaičiai karui apsiginklavusių asmenų, kurie atėjo pas Dovydą į Chebroną, kad jam perduotų Sauliaus karalystę, kaip VIEŠPATS buvo paliepęs: [25] Judėjų, nešiojančių skydą ir ietį: šeši tūkstančiai aštuoni šimtai apsiginklavusių kovai. [26] Iš šimeonų narsių karių: septyni tūkstančiai šimtas. [27] Iš levių: keturi tūkstančiai šeši šimtai. [28] Be to, dar aharonų vadas Jehojada ir su juo trys tūkstančiai septyni šimtai, [29] taip pat Sadokas, šaunus vaikinas ir jo tėvo namai: dvidešimt du vadai. [30] Iš benjaminų, Sauliaus giminaičių: trys tūkstančiai. Ligtol jų daugumas tebesilaikė ištikimybės Sauliaus namams. [31] Iš efraimų: dvidešimt tūkstančių aštuoni šimtai narsuolių, pagarsėjusių vyrų savo šeimose. [32] Iš pusės Menašės genties: aštuoniolika tūkstančių, kurie vardais buvo paskirti atvykti, kad padarytų Dovydą karaliumi. [33] Iš isacharų, kurie taip nusivokė apie laikus, jog žinojo, ką Izraelis turėjo daryti: du šimtai jų vadų ir visi jų giminaičiai, kurie klausė jų įsakymo. [34] Iš Zebuluno tinkamų karo žygiui, pasiruošusių stoti į mūšį su visais kariniais ginklais: penkiasdešimt tūkstančių, norinčių padėti Dovydui[q] nedvejojančia širdim. [35] Iš Naftalio: tūkstantis vadų ir su jais trisdešimt septyni tūkstančiai su skydu ir ietimi. [36] Iš danų, pasiruošusių stoti į mūšį: dvidešimt aštuoni tūkstančiai šeši šimtai. [37] Iš Ašerio tinkamų karo žygiui, stoti į mūšio eiles: keturiasdešimt tūkstančių. [38] Iš anapus Jordano, iš reūbenų, gadų ir pusės Menašės genties su visais kovojančios kariuomenės

---

[q]**12,34** G; ~M

ginklais: šimtas dvidešimt tūkstančių. [39] Visi šitie kariai, išsirikiavę[r] kautynių tvarka, visa širdim atžygiavo į Chebroną, norėdami padaryti Dovydą viso Izraelio karaliumi. Taip pat ir visas likusysis Izraelis buvo vieningai nusistatęs padaryti Dovydą karaliumi. [40] Ir jie ten išbuvo pas Dovydą tris dienas valgydami ir gerdami, nes jų giminaičiai buvo juos aprūpinę maistu. [41] Taip pat jų kaimynai nuo[s] pat Isacharo, Zebuluno ir Naftalio gabeno jiems maistą[t] ant asilų, kupranugarių, asilėnų ir jaučių: daugybę miltų, džiovintų figų bei vynuogių pyragaičių, vyno ir aliejaus, galvijų ir avių, nes buvo džiaugsmo Izraelyje.

Pirmasis bandymas pervežti sandoros skrynią

13 [1] Dovydas pasitarė su tūkstantininkais ir šimtininkais, su visais vadais. [2] Paskui Dovydas tarė visam Izraelio susirinkimui: „Jei jums atrodo tinkama ir jei VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, patiks[u], pasiųskime žinią savo broliams, pasilikusiems visose Izraelio šalyse, ir su jais esantiems kunigams bei leviams [, gyvenantiems] miestuose, kur yra jų ganyklos, kad susirinktų pas mus, [3] ir sugrąžinkime pas save savo Dievo skrynią, nes Sauliaus dienomis ja nesirūpinome“. [4] Visi susirinkusieji pareiškė, kad taip reikia padaryti, nes tas dalykas visai tautai atrodė tinkamas. [5] Tad Dovydas surinko visą Izraelį nuo Egipto Šichoro iki

---

[r] **12,39** Kkr. MssG; M: susibūrę

[s] **12,41** Lit. ligi

[t] **12,41** G; M: duoną

[u] **13,2** Rk. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

Lebo-Chamato[v], kad pargabentų Dievo skrynią iš Kirjat-Jearimo. [6] Dovydas ir visas Izraelis nukilo į Baalą, į Kirjat-Jearimą, priklausantį Judui, kad iš ten atgabentų aukštyn Dievo, ant kerubų sėdinčio VIEŠPATIES, skrynią, ⌜kur minimas jo vardas⌝[w]. [7] Jie vežė Dievo skrynią ant naujo vežimo iš Abinadabo namų, o Uza ir ⌜jo brolis⌝[x] valdė vežimą. [8] Tuo tarpu Dovydas ir visas Izraelis šoko Dievo akivaizdoje su visa jėga, su giesmėmis, su lyromis, su arfomis, su būgneliais, su cimbolais ir su trimitais. [9] Jiems pasiekus Kidono klojimą, Uza ištiesė ranką, norėdamas prilaikyti skrynią, nes jaučiai jai[y] leido paslysti. [10] Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Uzą, ir jis jį užgavo dėl to, kad buvo ištiesęs ranką į skrynią, ir jis ten mirė Dievo akivaizdoje. [11] Dovydas supyko dėl to, kad VIEŠPATS[z] išsiveržė prieš Uzą. Tad tą vietą vadina Peres-Uza[a] iki šios dienos. [12] Tą dieną Dovydas pabūgo Dievo ir tarė: „Kaip aš begaliu gabenti pas save Dievo skrynią?“ [13] Ir Dovydas nebeleido skrynios atgabenti pas save į Dovydo miestą, bet ją nukreipė į gatiečio Obed-Edomo namus. [14] Taigi Dievo skrynia pasiliko tris mėnesius ⌜pas Obed-Edomą⌝[b] jo namuose. Tačiau VIEŠPATS laimino Obed-Edomo namus ir viską, ką jis turėjo.

---

[v] **13,5** Arba: įėjimo į Chamatą

[w] **13,6** Rk.; M: kuris minimas kaip vardas; arba pgl. kkr. Mss: kuris ten vadinamas

[x] **13,7** V; GS; jo broliai; M: Achjoas

[y] **13,9** GV; ~M

[z] **13,11** T.y. VIEŠPATIES rūstybė

[a] **13,11** T.y. Išsiveržimu prieš Uzą

[b] **13,14** T; M: su Obed-Edomo namais

Dovydo rūmai ir šeima

14 [1] Tyro karalius Chiramas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su kedro rąstais, taip pat mūrininkus ir dailides, kad jam pastatytų rūmus. [2] Dovydas žinojo, kad VIEŠPATS jį buvo patvirtinęs Izraelio karaliumi, nes jo karališka valdžia buvo išaukštinta dėl jo tautos Izraelio. [3] Dovydas vedė dar daugiau žmonų Jeruzalėje, ir Dovydui gimė dar daugiau sūnų bei dukterų. [4] Šitie yra vardai gimusiųjų, kurių jis susilaukė Jeruzalėje: Šamūva ir Šobabas, Natąnas ir Saliamonas, [5] Jibcharas, Elišūva, Elpaletas, [6] Nogahas, Nefegas, Jafija, [7] Elišama, Beeljąda ir Elifeletas.

Dovydo kovos su filistinais

[8] Kai filistinai išgirdo, kad Dovydas pateptas karaliumi visam Izraeliui, visi filistinai žygiavo aukštyn Dovydo ieškoti. Tai išgirdęs, Dovydas išėjo jų pasitikti. [9] O filistinai buvo atžygiavę ir užpuolę Refaimo slėnį. [10] Tada Dovydas pasiklausė Dievo: „Ar man žygiuoti prieš filistinus? Ar juos atiduosi man į rankas?“ VIEŠPATS jam tarė: „Žygiuok, ir aš juos atiduosiu tau į rankas!“ [11] Taigi jis[c] žygiavo į Baal-Perasimą, ir ten Dovydas juos sumušė. Dovydas tarė: „Dievas prasilaužė pro mano priešus mano ranka, kaip vanduo prasilaužia [pro pylimą]“. Todėl tą vietą praminė Baal-Perisimu[d]. [12] Jie ten paliko savo dievus, ir, Dovydui paliepus, tie buvo sudeginti. [13] Vėliau filistinai dar kartą užpuolė slėnį. [14] Dovydui vėl Dievo

---

[c]**14,11** 2 MssGS 2 Sam 5, 20; M: jie

[d]**14,11** T.y. Pralaužų valdovu

pasiklausus, Dievas jam tarė: “Nežygiuok ˹prieš juos iš priekio! Žygiuok˺[e] jiems į užnugarį! Pasuk į šalį nuo jų ir juos užpulk iš bakos krūmų pusės. [15] Kai tik išgirsi žingsniavimo šlamesį bakos krūmų viršūnėse, išeik į kovą, nes Dievas bus išžygiavęs tavo priešakyje filistinų kariuomenės mušti“. [16] Dovydas padarė, kaip Dievas jam buvo įsakęs, ir jis[f] mušė filistinų kariuomenę nuo Gibeono iki Gezerio. [17] Taip Dovydo vardas išgarsėjo po visas šalis, ir VIEŠPATS ˹padarė, kad jo bijojo visos tautos˺[g].

Sandoros skrynia perkeliama į Jeruzalę

15 [1] Pasistatęs namų Dovydo mieste, jis prirengė vietą Dievo skryniai ir jai ištiesė padangtę. [2] Tąsyk Dovydas įsakė: „Niekam kitam nevalia Dievo skrynios nešti, kaip tik leviams, nes juos VIEŠPATS išsirinko VIEŠPATIES skryniai nešioti ir jam amžinai tarnauti“. [3] Ir Dovydas sušaukė visą Izraelį į Jeruzalę, kad užgabentų VIEŠPATIES skrynią į jos vietą, kurią jis jai buvo prirengęs. [4] Dovydas surinko aharonus ir levius: [5] iš kehatų – vadą Urielį ir jo brolius, šimtą dvi dešimtis; [6] iš merarių – vadą Asają ir jo brolius, du šimtus dvi dešimtis; [7] iš gėršomų – vadą Joelį ir jo brolius, šimtą tris dešimtis; [8] iš elisafanų – vadą Šemąją ir jo brolius, du šimtus; [9] iš chebroniečių – vadą Elielį ir jo brolius, aštuonias dešimtis; [10] iš uzielių – vadą Aminadabą ir jo brolius, šimtą dvylika. [11] Paskui Dovydas pasišaukė

---

[e]**14,14** Rk., plg. 2 Sam 5, 23; ~M

[f]**14,16** GSV 2 Sam 5, 25; M: jie

[g]**14,17** Lit. uždėjo ant visų tautų baimę jo

kunigus Sadoką ir Ebjatarą bei levius: Urielį, Asają, Joelį, Šemąją, Elielį ir Aminadabą, [12] ir jiems tarė: „Jus esate levių šeimų galvos. Jūs pasišventinkite su savo broliais, kad galėtumėte užgabenti VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, skrynią ⸢į vietą, kurią⸣[h] esu jai prirengęs! [13] Kadangi pirmąjį kartą jūsų nebuvo [su mumis], VIEŠPATS, mūsų Dievas, išsiveržė [pykčiu] prieš mus, nes nebuvome jo pasiklausę, kaip reikalauja tvarka“. [14] Taigi kunigai ir leviai šventinosi, kad galėtų užgabenti VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, skrynią. [15] Leviai užsikėlė ant pečių Dievo skrynią su nešamomis kartimis [, gulinčiomis] ant jų, kaip Mozė buvo įsakęs pagal VIEŠPATIES paliepimą. [16] Dovydas dar įsakė levių vadams paskirti jų brolius giesmininkais, grojančiais muzikos instrumentais, – arfomis, lyromis ir cimbolais, – kad jie muzika sukeltų linksmą nuotaiką. [17] Taigi leviai paskyrė Joelio sūnų Hėnaną, o iš jo brolių – Berechijo sūnų Asafą; iš merarių, jų brolių, – Kušajo sūrų Ėtaną [18] ir su jais jų antro rango brolius: Zachariją, Jaazielį, Šemiramotą, Jechielį, Unį, Eliabą, Benają, Maaseją, Matitiją, Elifalą, Mikneją, Obed-Edomą, Jeielį ⸢ir Azaziją⸣[i], [19] būtent: giesmininkus Hėmaną, Asafą ir Ėtaną groti variniais cimbolais, [20] Zachariją, Azielį, Šemiramotą, Jechielį, Unį, Eliabą, Maaseją ir Benają [skambinti] arfomis ⸢ėlamiečių gaida⸣[j], [21] Matatiją, Elifalą, Mikneją, Obed-Edomą, Jeielį ir Azaziją vesti lyromis ⸢šimjoniečių gaida⸣[k]. [22] O

---

[h]**15,12** 4 MssSTV; ~M

[i]**15,18** G, žr. 21 skn.; ~M

[j]**15,20** Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

[k]**15,21** Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

Kenanijas, levių muzikos[l] vadovas, buvo muzikos[m] direktorius, nes jis apie tai nusimanė. [23] Berechijas ir Elkana turėjo būti skrynios vartų sargai. [24] Kunigai – Šebanijas, Jošafatas, Netanelis, Amasajas, Zacharijas, Benajas ir Eliezeris – turėjo trimituoti trimitais Dievo skrynios priekyje. Obed-Edomas ir Jechijas irgi turėjo būti skrynios vartų sargai. [25] Dovydas, Izraelio vyresnieji ir tūkstantininkai, kurie buvo nuėję VIEŠPATIES sandoros skrynios atgabenti iš Obed-Edomo namų, buvo linksmai nusiteikę [26] ir, kadangi Dievas padėjo leviams, nešantiems VIEŠPATIES sandoros skrynią, paaukojo septynis jauniklius jaučius ir septynis avinus. [27] Dovydas buvo apsivilkęs plonu lininiu apsiaustu, taip pat visi leviai, nešantys skrynią, giesmininkai ir Kenanijas, giesmininkų muzikos vadovas. Be to, Dovydas buvo užsivilkęs lininį ėfodą. [28] Taip visas Izraelis gabeno aukštyn VIEŠPATIES sandoros skrynią su krykštavimu, su rago gausmu, su trimitais ir su cimbolais, skambindami arfomis ir lyromis. [29] O kai VIEŠPATIES sandoros skrynia pasiekė Dovydo miestą, Sauliaus duktė Michala, žiūrėdama žemyn pro langą, pamatė karalių Dovydą linksmai šokantį ir pajuto jam panieką savo širdyje.

16

[1] Įnešę Dievo skrynią ir ją pastatę viduryje padangtės, kurią Dovydas jai buvo ištiesęs, jie aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas Dievo akivaizdoje. [2] Baigęs aukoti deginamąją auką ir bendrystės aukas, Dovydas palaimino tautą VIEŠPATIES vardu [3] ir išdalijo visiems izraeliams, vyrams ir moterims,

---

[l]**15,22** Arba: nešimo (t.y. sandoros skrynios nešimo)

[m]**15,22** Arba: nešimo

kiekvienam po apskritą duonos kepalą, datulinį ir džiovintų vynuogių pyragaitį. [4] Paskui jis paskyrė dalį levių tarnais ties VIEŠPATIES skrynia, būtent tam, kad paminėtų, dėkotų ir girtų VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą: [5] Asafą, vyriausiąjį, ir jo pavaduotoją Zacbariją, toliau Jaazielį[n], Šemiramotą, Jechielį, Matitiją, Eliabą, Benają, Obed-Edomą ir Jeielį groti muzikos instrumentais: arfomis ir lyromis, Asafui skambinant cimbolais, [6] taip pat kunigus Benają ir Jaazielį nuolat trimituoti trimitais ties Dievo sandoros skrynia.

Dovydo padėkos giesmė

[7] Tąsyk, tą dieną, Dovydas pirmą kartą pavedė Asafui ir jo broliams giedoti padėką VIEŠPAČIUI: [8] Dėkokite VIEŠPAČIUI, šaukitės jo vardo! Skelbkite tautose jo darbus! [9] Giedokite jam, skambinkite jam! Apsakykite visus jo nuostabius darbus! [10] Didžiuokitės jo šventuoju vardu! Tegul džiaugiasi VIEŠPATIES ieškančiųjų širdis! [11] Ieškokite VIEŠPATIES ir jo stiprybės! Nuolat ieškokite jo veido! [12] Atsiminkite jo nuostabius darbus, kuriuos jis padarė, jo ženklus ir jo burnos sprendimus, [13] jūs, jo tarno Izraelio palikuonys, Jokūbo sūnūs, jo išrinktieji! [14] Jis, VIEŠPATS, yra mūsų Dievas. Visoje žemėje vyksta jo teismai. [15] ⌜Jis atsimena⌝[o] per amžius savo sandorą, – pažadą, kurį jis davė[p] tūkstančiui kartų, – [16] kurią jis sudarė su Abraomu, ir savo priesaiką Izaokui. [17] Ir jis ją patvirtino kaip nuostatą Jokūbui, kaip amžiną sandorą

---

[n]**16,5** Arba: Azielį, plg. 15,18, 20 skn.; M: Jeielį

[o]**16,15** G(AL)Ps 105,8; M: Atsiminkite

[p]**16,15** Lit. įsakė

Izraeliui, [18] sakydamas: „Tau duosiu Kanaano šalį kaip jums priskirtą veldinį!“ [19] Kai jų tebuvo nedidelis skaičius, tik mažas būrys, ir jie tebuvo ateiviai joje, [20] ir keliavo iš tautos į tautą iš vienos karalystės į kitą tautą, [21] jis niekam neleido jų prispausti ir sudraudė dėl jų karalius: [22] „Nelieskite mano pateptųjų ir mano pranašams nedarykite pikta!“ [23] Giedokite VIEŠPAČIUI, visos šalys! Skelbkite iš dienos į dieną jo išgelbėjimą! [24] Apsakykite tarp tautų jo šlovę, tarp visų nacijų jo nuostabius darbus! [25] Nes didis yra VIEŠPATS ir labai girtinas, jis labiau bijotinas už visus dievus. [26] Nes visi tautų dievai yra stabai, bet VIEŠPATS padarė dangų. [27] Šlovė ir didybė jo priekyje, stiprybė ir džiaugsmas jo vietoje. [28] Pripažinkite VIEŠPAČIUI, tautų giminės, pripažinkite VIEŠPAČIUI garbę ir galybę! [29] Pripažinkite VIEŠPAČIUI jo vardo garbę, atneškite dovaną ir ateikite jo akivaizdon! Parpulkite prieš VIEŠPATĮ didingai šventą! [30] Drebėkite prieš jį, visos šalys! Tvirtai stovi pasaulis, jis nesvyruoja. [31] Tegul linksminasi dangūs ir džiūgauja žemė! Tebūnie sakoma tarp tautų: „VIEŠPATS yra karalius!“ [32] Tegul ūžia jūra ir tai, ko ji pilna! Linksmai tegul šūkauja laukas ir viskas, kas yra jame! [33] Tada krykštaus miško medžiai VIEŠPATIES akivaizdoje, kai jis ateis žemės teisti. [34] Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė! [35] Ir sakykite: „Gelbėk mus, Dieve, mūsų gelbėtojau, mus surink ir išlaisvink iš tautų, kad dėkotume tavo šventajam vardui, kad girtumės tau reiškiamu gyriumi! [36] Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, nuo amžių iki amžių!“ Tad visa tauta

tarė: „Amen“ ir gyrė VIEŠPATĮ. [37] Jis[q] ten paliko ties VIEŠPATIES sandoros skrynia Asafą ir jo brolius, kad jie nuolat tarnautų ties skrynia, kaip reikalavo kasdieninės pareigos, [38] o Obed-Edomą ˹ir Jechiją˺[r] bei jų šešiasdešimt aštuonis brolius – Obed-Edomas buvo Jedutūno sūnus – ir Chosą [paliko] kaip vartų sargus. [39] O kunigą Sadoką ir jo brolius kunigus jis [paliko] ties VIEŠPATIES buveine aukštumoje, esančioje Gibeone, [40] kad jie nuolat, rytą ir vakare, aukotų VIEŠPAČIUI deginamąsias aukas ant deginamųjų aukų aukuro ir kad laikytųsi visko, kas parašyta VIEŠPATIES įstatyme, kurį jis įsakė Izraeliui [vykdyti]. [41] [Jis paliko] su jais Hėmaną, Jedutūną ir visus kitus išrinktus, [aukščiau] išvardytus, kad jie giedotų „Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes amžina jo malonė“. [42] Jie, Hėmanas ir Jedutūnas, turėjo su savim trimitų ir cimbolų muzikantams ir [kitokių] instrumentų Dievo giesmėms [palydėti]. O Jedutūno sūnūs buvo paskirti vartams saugoti. [43] Paskui visi žmonės nuėjo, kiekvienas į savo namus; Dovydas irgi parėjo savo namiškių palaiminti.

Dievo pažadas Dovydui

17 [1] Dovydas, apsigyvenęs savo rūmuose, tarė pranašui Natanui: „Štai aš gyvenu kedriniuose namuose, o VIEŠPATIES sandoros skrynia yra po padangtės dangalais!“ [2] Natanas tarė Dovydui: „Daryk viską, ką turi galvoje, nes Dievas yra su tavim!“ [3] Bet tą pačią naktį Natanui atėjo VIEŠPATIES žodis: [4] “Eik ir

---

[q] **16,37** T.y. Dovydas

[r] **16,38** Įtrp. pgl. 15, 24b; ~M

tark mano tarnui Dovydui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Ne tu man statysi gyvenamus namus! 5 Juk negyvenau namuose nuo tos dienos, kai atvedžiau Izraelį, iki šios dienos, bet keliavau[s] iš palapinės į palapinę ir iš gyvenvietės ⌜į gyvenvietę⌝[t]. 6 Ar aš, kur tik keliavau su visu Izraeliu, esu kada nors prataręs žodį kuriam nors iš Izraelio teisėjų, kuriems įsakiau ganyti mano tautą: „Kodėl man nepastatėte kedrinių namų?“‘ 7 Taigi dabar taip sakyk mano tarnui Dovydui: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: Aš tave paėmiau iš ganyklos, nuo avių bandos, kad būtum mano tautos Izraelio vadas. 8 Buvau su tavim visur, kur žygiavai, ir išnaikinau visus tavo priešus tau iš akių. Ir aš padarysiu tau vardą, lygų žemės didžiūnų vardui. 9 Paskirsiu vietą savo tautai Izraeliui ir ją įsodinsiu, kad ji gyventų savo vietoje ir nebeturėtų jausti nerimą ir kad nedorėliai nebedrįstų jos engti, kaip pradžioje[u] 10 ir nuo tada, kai paskyriau[v] teisėjus savo tautai Izraeliui, ir nužeminsiu visus tavo priešus. Be to, tau pareiškiu, kad VIEŠPATS tau įkurs namus[w]. 11–12 Kai pasibaigs tavo amžius ir turėsi iškeliauti, kaip ir tavo tėvai, iškelsiu po tavęs tavo palikuonį, kuris bus vienas iš tavo sūnų, ir sutvirtinsiu jo karalystę. 13 Aš būsiu jam tėvas, o jis bus man sūnus, ir savo malonės neatimsiu nuo jo, kaip atėmiau nuo tavo pirmtako. 14 Bet jį įstatysiu savo namuose ir savo karalystėje visam laikui, ir jo

---

[s]**17,5** Įtrp. su T 2 Sam 7, 6; ~M

[t]**17,5** Rk. pgl. T; ~M

[u]**17,9** T.y. Egipte

[v]**17,10** Lit. įsakiau

[w]**17,10** T.y. dinastiją

sostas amžinai patvers. [15] Visus šituos žodžius ir visą šitą apreiškimą Natanas tiksliai persakė Dovydui.

Dovydo malda

[16] Paskui karalius Dovydas, įėjęs ir atsisėdęs VIEŠPATIES akivaizdoje, tarė: „Kas aš esu, VIEŠPATIE Dieve, ir kas yra mano namai, kad iki čia mane atvedei? [17] Bet tai tau atrodė mažas dalykas, Dieve. Tu [dar] kalbėjai apie savo tarno namus, pramatydamas tolimą ateitį, ir ⌜man parodei ateitį daugiau, negu kad žmonės gali ištirti⌝[x]. VIEŠPATIE Dieve, [18] ką gi daugiau Dovydas begali pridėti prie tavo tarno pagerbimo, kai jau tu pats išsirinkai savo tarną? [19] VIEŠPATIE, dėl savo tarno, ⌜dėl savo šuns⌝[y], tu padarei visą šitą didelį dalyką, apreikšdamas ⌜savo tarnui⌝[z] visus didžius dalykus. [20] VIEŠPATIE, nėra nė vieno tau lygaus ir nėra jokio Dievo, išskyrus tave, žiūrint visko, ką esame girdėję savo ausimis. [21] Ir kur yra vienintelė[a] tokia žemės tauta, kaip tavo tauta Izraelis, kurios Dievas ėjo atpirkti sau kaip tautos, padaryti sau[b] vardo dideliais ir baisingais veiksmais, pavaryti tautų[c] nuo tavo tautos, kurią atpirkai iš Egipto? [22] Tačiau tu paskyrei savo tautą Izraelį, kad ji amžinai tau būtų tauta, ir tu, VIEŠPATIE, tapai jiems Dievu. [23] Taigi dabar, VIEŠPATIE, tas žodis, kurį

---

[x] **17,17** Rk.; M; mane matei kaip eilę žmonių aukštyn

[y] **17,19** Rk.; M: ir pagal savo širdį

[z] **17,19** ST 2Sam 7,21; ~M

[a] **17,21** G 2 Sam 7, 23: kita

[b] **17,21** Pgl. 2 Sam 7, 23 G; M: tau

[c] **17,21** Rk.; ~M

kalbėjai apie savo tarną ir jo namus, tegul galioja per amžius. Ir padaryk, kaip kalbėjai, [24] kad tavo vardas būtų patikimas bei garsus per amžius ir kad žmonės sakytų: ‚Kariuomenių VIEŠPATS[d] yra Izraelio Dievas!' ir kad tavo tarno Dovydo namai tvirtai stovėtų tavo akivaizdoje. [25] Nes tu, mano Dieve, ⌜apreiškei savo tarnui⌝[e], kad jam įkursi namus. Todėl tavo tarnas išdrįso melstis tavo akivaizdoje. [26] Taigi dabar, VIEŠPATIE, tu esi tikrasis Dievas ir tu pažadėjai savo tarnui tą gera – [27] taigi dabar tu teikeis palaiminti savo tarno namus, kad jie amžinai gyvuotų tavo akivaizdoje. Kadangi tu, VIEŠPATIE, [juos] palaiminai, jie yra amžinai palaiminti".

Dovydo karai

18 [1] Paskui Dovydas sumušė filistinus ir juos pasijungė. Jis atėmė iš filistinų rankų Gatą ir jam priklausančius kaimus. [2] Be to, jis sumušė Moabą, ir moabiečiai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. [3] Toliau Dovydas sumušė Chamato link esančios Sobos karalių Hadadezerį, kai jis žygiavo savo valdžios įsteigti prie Eufrato upės. [4] Dovydas pasigavo iš jo tūkstantį kovos vežimų, septynis tūkstančius raitelių ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų. Dovydas pakirto visiems vežimų arkliams kojų gyslas ir iš jų tepaliko šimtą arklių. [5] Kai Damasko aramėjai atėjo į pagalbą Sobos karaliui Hadadezeriui, Dovydas išmušė dvidešimt du tūkstančius aramėjų. [6] Paskui Dovydas pastatė įgulas[f] Damasko

---

[d] **17,24** M + Izraelio Dievas; ~ 2 Sam 7, 26

[e] **17,25** Lit. atidengei savo tarno ausį

[f] **18,6** MsVrs 2 Sam 8, 6; ~M

Arame, ir aramėjai tapo Dovydo valdiniais, duodančiais duoklę. VIEŠPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo. [7] Dovydas dar paėmė auksinius skydus, kuriuos nešiojo Hadadezerio tarnai, ir juos atsigabeno į Jeruzalę. [8] O iš Tibchato ir Kūno, Hadadezerio miestų, Dovydas pasiėmė labai daug žalvario. Iš jo Saliamonas padarė žalvarinę jūrą, stulpus ir žalvarinius rykus. [9] Chamato karalius Tojus, išgirdęs, kad Dovydas sumušęs visas Sobos karaliaus Hadadezerio karines pajėgas, [10] siuntė savo sūnų Hadoramą su visokiais auksiniais, sidabriniais ir žalvariniais indais pas karalių Dovydą jo pasveikinti ir palinkėti jam laimės dėl to, kad jis kariavo su Hadadezeriu ir jį sumušė. Mat Tojus buvo dažnai kariavęs su Hadadezeriu. [11] Karalius Dovydas ir juos[g] pašventė VIEŠPAČIUI drauge su sidabru ir auksu, kuriuos jis buvo pasigrobęs iš visų tautų: iš Edomo, iš Moabo, iš amoniečių, iš filistinų ir iš Amaleko. [12] ˹Serujos sūnus Abišajas˺[h] sumušė Edomą Druskos slėnyje – aštuoniolika tūkstančių. [13] Jis pastatė Edome įgulas, ir visi edomiečiai tapo Dovydo valdiniais. VIEŠPATS davė Dovydui pergalę visur, kur jis žygiavo.

Dovydo vyriausieji pareigūnai

[14] Dovydas karaliavo visam Izraeliui ir darė, kas teisu ir teisinga, visai tautai. [15] Serujos sūnus Joabas buvo kariuomenės vadas, Achiludo sūnus Jehošafatas – registratorius[i], [16] Achitubo sūnus Sadokas ir Ebjataro

---

[g] **18,11** T.y. indus

[h] **18,12** Arba rk. pgl. 2 Sam 8,13; Sugrįžęs is Sobos, jis

[i] **18,15** Arba: kalbėtojas

sūnus Achimelechas[j] – kunigai, Šavša – raštininkas, [17] Jehojados sūnus Benajas – keretų ir peletų viršininkas, o Dovydo sūnūs – ⌜vyriausieji karaliaus padėjėjai⌝[k].

Dovydas nugali amoniečius ir jų sąjungininkus

19 [1] Po kurio laiko mirė amoniečių karalius Nachašas, ir jo sūnus ėmė karaliauti jo vietoje. [2] Dovydas tarė: „Noriu parodyti draugiškumą Nachašo sūnui Chanūnui, nes jo tėvas man parodė draugiškumą!“ Tad Dovydas siuntė pasiuntinius jo paguosti dėl jo tėvo. Bet Dovydo tarnams atvykus į amoniečių šalį pas Chanūną jo guosti, [3] amoniečių kunigaikščiai tarė Chanūnui: „Ar manai, kad Dovydas, norėdamas pagerbti tavo tėvą, tau atsiuntė guodėjus? Argi ne tam, kad ištirtų, išžvalgytų[l] ir iššnipinėtų šalį, jo tarnai atvyko pas tave?“ [4] Tada Chanūnas, suėmęs Dovydo tarnus, juos leido nuskusti ir atkirpti jų drabužius pusiau iki sėdmenų. Jis juos paleido, [5] ir jie nuėjo. Kai Dovydui buvo pranešta apie tuos vyrus, jis siuntė jų pasitikti, nes tie vyrai buvo labai apgėdinti. Ir karalius įsakė: „Pasilikite Jeriche, kol atžels jūsų barzda, paskui pareikite!“ [6] Kai amoniečiai suprato, kad jie buvo pasidarę Dovydui nekenčiami, Chamūnas ir amoniečiai siuntė tūkstantį talentų sidabro, kad pasisamdytų iš Aram-Naharaimo, iš Aram-Maachos ir iš Sobos kovos vežimų ir raitelių. [7] Jie pasisamdė trisdešimt du tūkstančius vežimų ir Maachos karalių su jo kariuomene. Atėję jie pasistatė stovyklas ties

---

[j] **18,16** Kkr. MssGSV 2 Sam 8,17; M: Abimelechas

[k] **18,17** Lit. pirmieji prie karaliaus rankos

[l] **19,3** V; M: sunaikintų

˹Rabos vandenimis˺[m], o amoniečiai, susirinkę iš savo miestų, atžygiavo į karą. [8] Tai išgirdęs, Dovydas pasiuntė Joabą ir visą karžygių kariuomenę. [9] Amoniečiai išėjo ir išsirikiavo kautynių tvarka miesto prieangyje, o karaliai, kurie buvo atėję, stovėjo skyrium atvirame lauke. [10–11] Joabas, pamatęs, kad puolimas buvo nukreiptas į jį iš priekio ir iš užpakalio, padarė atranką iš visų Izraelio rinktinių ir išsirikiavo kautynėms prieš aramėjus, o likusią kariuomenę pavedė savo broliui Abišajui. [12] Ir jis tarė: „Jei aramėjai bus stipresni už mane, tu turėsi ateiti man į pagalbą, o jei amoniečiai bus stipresni už tave, aš ateisiu tau į pagalbą. [13] Būk drąsus ir narsiai kovokime už savo tautą ir už savo Dievo miestus! O VIEŠPATS tegul daro, kas jam atrodo gera!“ [14] Joabui ir su juo esantiems kareiviams artėjant į kovą prieš aramėjus, tie bėgo nuo jo. [15] Kai tik amoniečiai pamatė, kad aramėjai bėga, jie irgi bėgo nuo jo brolio Abišajo ir įsigavo į miestą. Paskui Joabas parvyko į Jeruzalę. [16] Aramėjai, pamatę, kad jie Izraelio nugalėti, siuntė pasiuntinius ir atsivedė aramėjus, gyvenančius anapus Upės, Hadadezerio kariuomenės vadui Šofachui žygiuojant jų priešakyje. [17] Kai tai buvo pranešta Dovydui, jis, surinkęs visą Izraelį, perėjo per Jordaną, atžygiavo prieš juos ir išsirikiavo prieš juos kautynių tvarka. ˹Aramas taip pat išsirikiavo prieš Dovydą˺[n] kautynėms ir kariavo su juo. [18] Aramėjai bėgo nuo Izraelio, ir Dovydas išžudė iš aramėjų septynis tūkstančius kovos vežimų važiuotojų ir keturiasdešimt tūkstančių pėstininkų. Jis dar nužudė kariuomenės vadą

---

[m]**19,7** Rk., plg. 2 Sam 12, 27; M: Medeba

[n]**19,17** 2 Sam 10, 17; M: Ir Dovydas išsirikiavo prieš Aramą.

Šofachą. [19] Hadadezerio tarnai, pamatę, kad jie Izraelio nugalėti, padarė taiką su Dovydu ir tapo jo valdiniais. Ir aramėjai nebenorėjo toliau padėti amoniečiams.

Rabos apgulimas ir paėmimas

20 [1] Pavasarį, tuo laiku, kai karaliai iškžygiuoja į karą, Joabas, išsivedęs karines pajėgas, nusiaubė amoniečių šalį. Atžygiavęs jis apgulė Rabą, o Dovydas pasiliko Jeruzalėje. Joabas mušė Rabą[o] ir ją sugriovė. [2] Dovydas nuėmė Milkomui[p] vainiką nuo jo galvos ir rado jį sveriant talentą aukso, o jame – brangų akmenį, kuris pateko Dovydui ant galvos. Be to, jis išsigabeno labai daug miesto grobio. [3] O jame buvusius žmones jis išsivedęs ⌜privertė dirbti⌝[q] su pjūklais, geležiniais kapliais ir kirviais[r]. Taip Dovydas padarė visiems amoniečių miestams. Paskui Dovydas su visa kariuomene sugrįžo į Jeruzalę.

Kovos su filistinais

[4] Vėliau prie Gezerio kilo karas su filistinais. Tąsyk chušietis Sibechajas užmušė Sipają, vieną iš rafų[s] palikuonių, ir jie buvo įveikti. [5] Vėl kilus karui su filistinais, Jayro sūnus Elchananas užmušė Lachmį,

---

[o]**20,1** Pgl. G(56.243) 2 Sam 12, 27-29 čia išleistas toks tęsinys: Joabas siuntė pasiuntinius pas Dovydą su žinia: „Tu pats paimk Rabą, kad ne aš ją paimčiau ir kad jos nepavadintų mano vardu“. Taigi Dovydas, sutelkęs kariuomenę, nužygiavo į Rabą

[p]**20,2** GVArab. T.y. amoniečių dievui. M: jų karaliui

[q]**20,3** Rk. pgl. 2 Sam 12,31; M: supjaustė

[r]**20,3** Rk. pgl. Ms 2 Sam 12, 31; M: pjūklais

[s]**20,4** Lit. milžinų

gatiečio Goljato brolį, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvas. [6] Paskui dar kartą įvyko kova prie Gato. Ten buvo aukštaūgis vyras, kuris turėjo po šešetą pirštų[t] – iš viso dvidešimt keturis. Jis irgi buvo kilęs iš Harafos[u]. [7] Kai jis plūdo Izraelį, jį užmušė Jonatanas, Dovydo brolio Šimos sūnus. [8] Šitie buvo iš Gato Harafos ir krito nuo Dovydo rankos bei jo tarnų rankos.

Cenzas ir maras

21 [1] Šėtonas pakilo prieš Izraelį ir pakurstė Dovydą suskaičiuoti Izraelį. [2] Taigi Dovydas tarė Joabui ir kariuomenės vadams: "Eikite, suskaičiuokite Izraelį nuo Beėr-Šebos iki Dano ir atneškite man duomenis, kad žinočiau jų skaičių!" [3] Bet Joabas atsakė: „VIEŠPATS tegul prideda prie savo žmonių šimtąkart tiek, kiek jų yra! Argi jie visi, mano valdove karaliau, nėra mano valdovo valdiniai? Kodėl mano valdovas to reikalauja? Kodėl tai turėtų tapti Izraeliui nusikaltimu?" [4] Tačiau karaliaus įsakymas privertė Joabą. Tad Joabas išėjęs perkeliavo visą Izraelį ir parvyko į Jeruzalę. [5] Tada Joabas įteikė Dovydui tautos skaičiavimo duomenis. Būtent: visą Izraelį sudarė milijonas ir šimtas tūkstančių vyrų, galinčių vartoti kalaviją, o Judą – keturi šimtai septyniasdešimt tūkstančių vyrų, galinčių vartoti kalaviją. [6] Tačiau Levio ir Benjamino jis nesuskaičiavo tarp jų[v], nes Joabas bodėjosi karaliaus įsakymu. [7] Dievui nepatiko tas dalykas, ir jis užgavo Izraelį. [8] Tada Dovydas tarė Dievui: „Labai

---

[t]**20,6** T.y. rankų ir kojų pirštų

[u]**20,6** T.y. milžinų protėvio

[v]**21,6** T.y. Izraelių

nusidėjau, kad padariau tokį dalyką. O dabar atleisk, meldžiu, savo tarno kaltę, nes labai kvailai pasielgiau!“ [9] VIEŠPATS kalbėjo Gadui, Dovydo regėtojui: [10] “Eik ir kalbėk Dovydui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Tris dalykus aš ˹tau pasiūlau˺[w]. Pasirink vieną iš jų, kad tau padaryčiau!’“ [11] Taigi Gadas, atėjęs pas Dovydą, jam tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Prisiimk [12] arba trejetą bado metų, arba kad trejetą mėnesių turėtum bėgti[x] nuo savo priešininkų, kur tavo priešų kalavijas tave pasivytų, arba kad trejetą dienų siaustų VIEŠPATIES kalavijas, tai yra maras, šalyje, VIEŠPATIES angelui vykdant sunaikinimą visoje Izraelio srityje!’ Taigi dabar nuspręsk, ką turiu atsakyti tam, kuris mane siuntė!“ [13] Dovydas tarė Gadui: „Esu labai suspaustas! Mieliau norėčiau pulti į VIEŠPATIES rankas, nes labai didis jo gailestingumas, bet į žmonių rankas nenorėčiau įpulti!“ [14] Tad VIEŠPATS užleido ant Izraelio marą, ir krito iš Izraelio septyniasdešimt tūkstančių vyrų. [15] Ir Dievas pasiuntė angelą į Jeruzalę jos sunaikinti. O kai jis rengėsi ją sunaikinti, VIEŠPATS pažvelgė ir, gailėdamasis dėl tos nelaimės, tarė angelui naikintojui: „Gana! Dabar nuleisk savo ranką!“ O VIEŠPATIES angelas kaip tik stovėjo prie jebusiečio Ornano klojimo. [16] Pakėlęs akis, Dovydas išvydo VIEŠPATIES angelą, stovintį tarp žemės ir dangaus, ir jo rankoje ištrauktą kalaviją, atkreiptą prieš Jeruzalę. Tada Dovydas ir vyresnieji, apsivilkę ašutinėmis, parpuolė kniūpsti, [17] ir Dovydas tarė Dievui: „Argi ne aš įsakiau suskaičiuoti

---

[w]**21,10** Lit. išskleidžiu prieš tave

[x]**21,12** GV, plg. T 2 Sam 24,13; M: būti nuneštas

tautą? Aš esu tas, kuris nusidėjau! Aš tikrai[y] piktai pasielgiau, o šitie, avys, ką jie padarė? VIEŠPATIE, mano Dieve, meldžiu, tegul tavo ranka gręžiasi prieš mane ir prieš mano tėvo namus, bet ⌜apgink tautą nuo maro⌝[z]!“ [18] Tada VIEŠPATIES angelas paliepė Gadui pasakyti Dovydui, kad Dovydas turįs eiti aukštyn ir pastatyti aukurą VIEŠPAČIUI jebusiečio Ornano klojime. [19] Taigi Dovydas, klausydamas Gado žodžio, kurį jis buvo kalbėjęs VIEŠPATIES vardu, ėjo aukštyn. [20] Apsigręžęs Ornanas pamatė angelą, o keturi jo sūnūs, kurie buvo su juo, pasislėpė. Ornanas kūlė kviečius. [21] Dovydui pasiekus Ornaną, Ornanas, pažvelgęs ir pamatęs Dovydą, išėjo iš klojimo ir nusilenkė kniūpsčias prieš Dovydą. [22] Dovydas tarė Ornanui: „Duok man klojimo vietą, kad joje pastatyčiau aukurą VIEŠPAČIUI. Už visą kainą duok man ją, kad maras atstotų nuo tautos!“ [23] Ornanas tarė Dovydui: „Pasiimk, ir mano valdovas karalius tegul daro, kas jam atrodo gera! Žiūrėk, aš duodu jaučius deginamosioms aukoms, kuliamuosius valkčius malkoms, o kviečius – javienių aukai – visa tai duodu!“ [24] Bet karalius Dovydas tarė Ornanui: „Ne, bet aš tikrai noriu pirkti už visą kainą, nes negaliu imti VIEŠPAČIUI, kas tau priklauso, ir aukoti deginamąją auką, kuri man nieko neatsieina“. [25] Taigi Dovydas sumokėjo Ornanui už tą vietą šešis šimtus atsvertų auksinių šekelių. [26] Paskui Dovydas ten pastatė aukurą VIEŠPAČIUI ir aukojo deginamąsias ir bendrystės aukas. Jam šaukiantis VIEŠPATIES, šis jam atsakė ugnimi [, kuri nusileido]

---

[y]**21,17** Arba pgl. G(A) 2 Sam 24,17: piemuo

[z]**21,17** Rk. pgl. S; M; prieš tavo tautą ne marui

iš dangaus ant deginamosios aukos aukuro ˹ir prarijo deginamąją auką˺[a]. [27] Tada VIEŠPATS paliepė angelui, ir tas įkišo savo kalaviją atgal į jo makštį.

Šventyklai parinkta vieta

[28] Tuo metu, kai Dovydas patyrė, kad VIEŠPATS jį išklausė jebusiečio Ornano klojime ir kad jis galėjo [jam] ten aukoti – [29] VIEŠPATIES tabernakulis, kurį Mozė buvo padaręs dykumoje, ir deginamosios aukos aukuras tuo metu buvo Gibeono aukštumoje, [30] bet Dovydas negalėjo nueiti ties juo VIEŠPATIES pasiklausti, nes jis buvo išsigandęs

22 VIEŠPATIES angelo kalavijo, [1] – Dovydas tarė: „Čia turi būti VIEŠPATIES Dievo namai ir čia Izraelio deginamosios aukos aukuras!“

Dovydo paruošiamieji darbai šventyklos statybai

[2] Dovydas liepė surinkti svetimšalius, esančius Izraelio šalyje, ir kai kuriuos paskyrė akmenkaliais, kad nutašytų ketvirtainių akmenų Dievo namams statyti. [3] Dovydas dar parūpino daug geležies vartų durų vinims bei sankaboms ir tiek daug žalvario, jog nebuvo galima pasverti, [4] taip pat kedro rąstų be skaičiaus, nes sidoniečiai ir tyriečiai atgabeno Dovydui daugybę kedro rąstų. [5] Mat Dovydas galvojo: „Mano sūnus Saliamonas yra jaunas ir nepatyręs, o VIEŠPAČIUI statytini namai turi būti nepaprastai didingi, garsenybė ir gražybė visų šalių akyse. Tai noriu

---

[a]**21,26** G(BA), plg. SArab; ~M

jiems[b] atlikti paruošiamuosius darbus“. Taigi Dovydas prieš savo mirtį atliko daugybę paruošiamųjų darbų.

Dovydo įsakymas Saliamonui ir tautos vyresniesiems

[6] Paskui jis pasišaukė savo sūnų Saliamoną ir jam įsakė statyti namus VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui. [7] Dovydas sakė Saliamonui: „˹Mano sūnau˺[c], aš pats buvau sumanęs statyti namus VIEŠPATIES, savo Dievo, vardui, [8] bet man uždraudė VIEŠPATIES žodis: ‚Tu išliejai daug kraujo ir kariavai didelius karus. Tau nevalia statyti namų mano vardui, nes daug kraujo išliejai ant žemės mano akivaizdoje. [9] Štai sūnus tau gims. Jis bus taikingas vyras, ir aš jam leisiu atsilsėti nuo visų aplinkinių priešų. Mat Saliamonas[d] bus jo vardas, ir jo dienomis suteiksiu taiką ir ramybę Izraeliui. [10] Jis pastatys namus mano vardui, ir jis bus man sūnus, o aš jam būsiu tėvas ir visam laikui sutvirtinsiu jo karališkos Izraelio valdžios sostą. [11] Dabar, mano sūnau, VIEŠPATS tebūnie su tavim, kad tau pavyktų pastatyti VIEŠPATIES, tavo Dievo, namus, kaip jis kalbėjo apie tave! [12] Tik kad VIEŠPATS tau duotų įžvalgumą ir išmanymą, padarydamas tave Izraelio valdovu[e], ir tai, kad laikytumeis VIEŠPATIES, savo Dievo, įstatymo. [13] Tada tau seksis, jei atidžiai vykdysi nuostatus ir potvarkius, kuriuos [įvesti] Izraeliui VIEŠPATS įsakė Mozei. Būk drąsus ir stiprus! Nebijok ir nenusigąsk! [14] Štai aš savo didelėmis pastangomis

---

[b]**22,5** Arba: jam (t.y. Saliamonui)

[c]**22,7** Dgl. MssQGVT; K: savo sūnui

[d]**22,9** Hbr. kalboje „Saliamonas“ (Šelōmô) ir „taika“ (šālôm) panašiai skamba

[e]**22,12** Lit. įsakytoju

papuošiau VIEŠPATIES namams šimtą tūkstančių talentų aukso, milijoną talentų sidabro, o žalvario ir geležies nepasveriamą kiekį, nes buvo daug. Taip pat paruošiau rąstų ir akmenų. Prie jų dar galėsi pridėti. [15] Be to, tavo žinioje yra daug amatininkų: akmenkalių, mūrininkų, dailidžių ir visokių prityrusių meistrų be skaičiaus kiekvienam darbui, [16] susijusiam su auksu, sidabru, žalvariu ir geležimi. Kelkis ir stverkis darbo, o VIEŠPATS tebūnie su tavim!“ [17] Paskui Dovydas įsakė visiems Izraelio vyresniesiems paremti jo sūnų Saliamoną: [18] „Argi VIEŠPATS, jūsų Dievas, nebuvo su jumis ir nesuteikė jums ramybės iš visų pusių tuo, kad jis atidavė į mano rankas [ankstesniuosius] šalies gyventojus ir taip šalis turėjo pasiduoti VIEŠPAČIUI ir jo tautai? [19] Taigi dabar ryžkitės širdim ir siela ieškoti VIEŠPATIES, savo Dievo! Pakilkite ir statykite VIEŠPATIES Dievo šventyklą, kad būtų galima įnešti VIEŠPATIES sandoros skrynią ir Dievo šventuosius indus į namus, statomus VIEŠPATIES vardui!“

Levių šeimos ir jų pareigos

23 [1] Dovydas, pasenęs ir ⸢atgyvenęs savo amžių⸣[f], padarė savo sūnų Saliamoną Izraelio karaliumi. [2] Ir jis surinko visus Izraelio vyresniuosius, kunigus ir levius. [3] Suskaičiavus levius, trisdešimt metų ir vyresnius, jų skaičių sudarė, pagalviui skaičiuojant, trisdešimt aštuoni tūkstančiai vyrų. [4] [g]“Iš šitų dvidešimt keturi tūkstančiai

---

[f]**23,1** Lit. pasisotinęs dienomis

[g]**23,4** Dėl 5b čia pradžioje turėjo būti toks sakinys, kaip: Ir karalius Dovydas įsakė:

turi prižiūrėti VIEŠPATIES namų darbą, šeši tūkstančiai turi būti tvarkytojai ir teisėjai, [5] keturi tūkstančiai – vartų sargai, o keturi tūkstančiai turi garbinti VIEŠPATĮ instrumentais, kuriuos padariau garbinimui“. [6] Ir Dovydas juos suskirstė skyriais pagal Levio sūnus: Gėršoną, Kehatą ir Merarį. [7] Prie gėršonų priklausė Ladanas ir Šimis. [8] Ladano sūnūs: vyriausiasis Jechielis, toliau Zėtamas ir Joelis – trys. [9] ...[h] sūnūs: Šelomotas, Chazielis ir Haranas – trys. Šitie buvo Ladano šeimų galvos. [10] Šimio sūnūs: Jachatas. Ziza, Jeušas ir Berija. Šitie buvo Šimio sūnūs – keturi. [11] Jachatas buvo vyriausiasis, o Ziza – antrasis. O kadangi Jeušas ir Berija neturėjo daug sūnų, jie tapo viena[i] šeima, viena tarnaujančia grupe. [12] Kehato sūnūs: Amramas, Jisharas, Chebronas ir Uzielis – keturi. [13] Amramo sūnūs: Aharonas ir Mozė. Aharonas buvo išskirtas, kad jis ir jo sūnūs per amžius šventintų tai, kas švenčiausia, per amžius degintų aukas jo akivaizdoje, jam tarnautų ir laimintų jo vardu. [14] O Dievo vyro Mozės sūnūs buvo priskaičiuoti prie Levio genties. [15] Mozės sūnūs: Gėršomas ir Eliezeris. [16] Gėršomo sūnūs: Šubaelis[j], vyriausiasis. [17] Eliezerio sūnūs buvo: Rechabijas, vyriausiasis. Eliezeris neturėjo kitų sūnų, bet Rechabijo sūnų buvo nepaprastai daug. [18] Jisharo sūrūs: Šelomotas, vyriausiasis. [19] Chebrono sūnūs: vyriausiasis Jerijas, antrasis Amarijas, trečiasis Jachazielis ir ketvirtasis Jekamamas. [20] Uzielio sūnūs: vyriausiasis Micha ir antrasis Jišijas. [21] Merario sūnūs:

---

[h] **23,9** Dėl 9b ir 10a čia turi būti vienas iš 8 skn. minėtų vardų; M: Šimio

[i] **23,11** V: ~M

[j] **23,16** G(BA) 24, 20; M: Šebuelis

Machlis ir Mušis. Machlio sūnūs: Eleazaras ir Kišas. [22] Eleazaras mirė neturėdamas sūnų, tik dukteris, kurias vedė Kišo sūnūs, jų pusbroliai. [23] Mušio sūnūs: Machlis, Ėderis ir Jeremotas – trys. [24] Šitie buvo Levio palikuonys pagal jų šeimas, šeimų galvos, kiek jų buvo įtraukta į sąrašą, skaičiuojant vardais, pagalviui, kurie atlikinėjo VIEŠPATIES namų tarnybos darbą, dvidešimt metų amžiaus ir vyresni. [25] Nes Dovydas buvo pasakęs: „VIEŠPATS, Izraelio Dievas, suteikė ramybę savo tautai ir visam laikui apsigyveno Jeruzalėje. [26] Todėl ir leviams nebereikia nešioti tabernakulio ir visų indų, reikalingų jam aptarnauti“. [27] (Mat paskutiniais Dovydo potvarkiais leviai buvo skaičiuojami dvidešimties metų amžiaus ir vyresni.)[k] [28] „Bet jų pareiga bus šalia aharonų eiti VIEŠPATIES namų tarnybą, prižiūrėti kiemus, kambarius ir visų šventų daiktų apvalymą, o [pačių] Dievo namų tarnybos darbas [29] [rūpintis] klodine[l] duona, smulkiais miltais javienių aukai, neraugintais papločiais, kepiniais, įmaišalu[m] ir kiekvienu tūrio bei ilgio matu. [30] Toliau kas rytą [jie turės] stotis giedoti padėką ir gyrių VIEŠPAČIUI, taip pat vakare [31] ir kada tik aukojamos deginamosios aukos šabatomis, jaunačiais ir šventėmis, nuolat [tarnaujant] VIEŠPATIES akivaizdoje jiems nustatytu skaičiumi. [32] Taigi jie turi eiti pareigas susitikimo padangtėje ir pareigas šventykloje – pareigas jų broliams aharonams, aptarnaudami VIEŠPATIES namus“.

---

[k]**23,27** Šitas intarpas geriau tinka po 24 skn.

[l]**23,29** T.y. klodais išdėta šventa

[m]**23,29** Arba: aukų pyragaičiais

Kunigų skyriai

24 [1] Aharonai irgi turėjo savo skyrius. Aharono sūnūs buvo Nadabas ir Abihus, Eleazaras ir Itamaras. [2] O kadangi Nadabas ir Abihus mirė pirma savo tėvo ir neturėjo sūnų, kunigų pareigas ėjo Eleazaras ir Itamaras. [3] Drauge su Sadoku iš Eleazaro palikuonių ir su Achimelechu iš Itamaro palikuonių Dovydas juos suskirstė į jų tarnybinės tvarkos klases. [4] Kadangi, skaičiuojant vyresniuosius vyrus, Eleazaro palikuonių atsirado daugiau negu Itamaro palikuonių, juos taip suskirstė, jog Eleazaro palikuonims, atsižvelgiant į jų šeimas, teko šešiolika vyresniųjų[n], o Itamaro palikuonims, atsižvelgiant į jų šeimas, – aštuoni. [5] Tiek vienus, tiek ir kitus jie suskirstė burtais, nes šventų kunigaikščių ir Dievo kunigaikščių buvo iš Eleazaro palikuonių ir tarp Itamaro palikuonių. [6] Juos surašė Netanelio sūnus Šemajas, raštininkas levis, Dovvdo, vyresniųjų, kunigo Sadoko, Ebjataro sūnaus Achimelecho ir kunigų bei levių šeimų galvų akivaizdoje. ˹Po vieną šeimą˺[o] buvo parinkta Eleazarui, ir ˹po vieną˺[p] – Itamarui. [7] Pirmasis burtas teko Jehojaribui, antrasis – Jedajui, [8] trečiasis – Charimui, ketvirtasis – Seorimui, [9] penktasis – Malkijui, šeštasis – Mijaminui, [10] septintasis – Hakosui, aštuntasis – Abijui, [11] devintasis – Ješūvai, dešimtasis – Šehanijui, [12] vienuoliktasis – Eljašibui, dvyliktasis – Jakimui, [13] tryliktasis – Chupai, keturioliktasis –

---

[n]**24,4** Lit. galvų

[o]**24,6** Arba rk.: Po vieną šeimą ir [dar] vieną šeimą

[p]**24,6** Kl. MssGSV; M: buvo parinkta

Ješebabui, [14] penkioliktasis – Bilgai, šešioliktasis – Imeriui, [15] septynioliktasis – Cheziriui, aštuonioliktasis – Hapisesui, [16] devynioliktasis – Petachijui, dvidešimtasis – Jechezkeliui, [17] dvidešimt pirmasis – Jachinui, dvidešimt antrasis – Gamului, [18] dvidešimt trečiasis – Delajui, dvidešimt ketvirtasis – Maazijui. [19] Šitos buvo jų tarnybos klasės [, pagal kurias] jie turėjo ateiti į VIEŠPATIES namus, laikydamiesi nuostato, jiems duoto jų protėvio Aharono, kaip jam buvo įsakęs VIEŠPATS, Izraelio Dievas.

Kiti leviai

[20] Apie likusius Levio palikuonis. Iš Amramo sūnų: Šubaelis. Iš Šubaelio sūnų: Jechdejas. [21] Dėl Rechabijo, iš Rechabijo sūnų: vyriausiasis Jišijas. [22] Iš jisharų: Šelomotas. Iš Šelomoto sūnų: Jachatas. [23] ˹Iš chebronų: vyriausiasis˺[q] Jerijas, antrasis Amarijas, trečiasis Jachazielis, ketvirtasis Jekamamas. [24] Uzielio sūnūs: Micha. Iš Michos sūnų: Šamyras. [25] Michos brolis: Jišijas. Iš Jišijo sūnų: Zacharijas. [26] Merario sūnūs: Machlis ir Mušis. ˹Tarp jo sūnų˺[r]: jo sūnus Jaazijas. [27] Merario sūnūs iš jo sūnaus Jaazijo: Šohamas, Zakūras ir Ibris. [28] Iš Machlio: Eleazaras, kuris neturėjo sūnų, [29] ˹ir Kišas˺[s]. Kišo sūnūs: Jerachmeelis. [30] Mūšio sūnūs: Machlis, Ėderis ir Jerimotas. Šitie buvo levių sūnūs pagal savo šeimas. [31] Jie visi metė burtus, kaip ir jų broliai aharonai, karaliaus Dovydo, Sadoko, Achimelecho ir kunigų bei

---

[q]**24,23** Rk. pgl. 2 MssG(L) 23,19; M: Benajas

[r]**24,26** Rk.; M: Sūnūs

[s]**24,29** Rk.; M: Kišui

levių šeimų galvų akivaizdoje – vyriausiojo šeimos lygiai taip pat, kaip ir jo jauniausiojo brolio.

Šventyklos muzikantai ir jų tarnybos tvarka

25 [1] Dovydas su kulto tarnybos vyresniaisiais išskyrė Asafo, Hėmano ir Jedutūno sūnus, ˹kurie turėjo pranašauti˺[t] su lyromis, arfomis ir cimbolais. Jų tarnybos šakoje dirbančių vyrų skaičių sudarė: [2] Iš Asafo sūnų: Zakūras, Juozapas, Netanijas ir ˹Asarelis – keturi. Šitie˺[u] buvo Asafo sūnūs, vadovaujami savo tėvo Asafo, kuris pranašavo karaliaus nurodymu. [3] Iš Jedutūno: Jedutūno sūnūs: Gedalijas, Seris, Ješajas, Šimis[v], Chašabijas ir Matitijas – šeši, vadovaujami savo tėvo Jedutūno, kuris pranašavo su lyra, dėkodamas ir reikšdamas gyrių VIEŠPAČIUI. [4] Iš Hėmano: Hėmano sūnūs: Bukijas, Matanijas, Uzielis, Šubaelis[w] ir Jerimotas, Chananijas, Chananis, Eliata, Gidaltis ir Romamti-Ėzeris, Jošbekaša, Malotis, Hotyras, Machaziotas. [5] Visi šitie buvo karaliaus regėtojo Hėmano sūnūs, pagal Dievo žodžius [, žadančius] iškelti [jo] ragą[x]. Taigi Dievas davė Hėmanui keturiolika sūnų ir tris dukteris. [6] Visi šitie buvo savo tėvo vadovaujami VIEŠPATIES namų giedojime su cimbolais, arfomis ir lyromis, karaliaus nurodymu įpareigoti tarnauti Dievo namams[y]. [7] Jų, visų įgudusių muzikantų,

---

[t]**25,1** T.y. pranašiškos dvasios pagautam skelbti su muzikos palyda. Dgl. Mss QGVT; M: pranašai

[u]**25,2** Rk., plg. 3 ir 5 skn.; M: Asarela

[v]**25,3** Itrp. su MsG(BA)Arab; ~M

[w]**25,4** G; M: Šebuelis

[x]**25,5** T.y. galybę

[y]**25,6** M + pstb.: Asafas, Jedutūnas ir Hėmanas

draugе su jų broliais, kurie buvo pamokyti VIEŠPATIES giesmių, buvo suskaičiuota du šimtai aštuoniasdešimt aštuoni. [8] Ir jie metė burtus savo tarnybos eilei nustatyti, jaunesnieji lygiai taip, kaip ir senesnieji, mokytojai drauge su mokiniais. [9] Pirmasis burtas teko Asafui, [būtent] Juozapui, ⌜jo sūnums ir jo broliams – dvylikai⌝[z]. Gedalijas buvo antrasis; jis, jo broliai ir jo sūnūs – dvylika. [10] Trečiasis: Zakūras, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [11] Ketvirtasis teko Jisharui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [12] Penktasis: Netanijas, jo sūnūs ir jo brolįai – dvylika. [13] Šeštasis: Bukijas, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [14] Septintasis: Asarelis, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [15] Aštuntasis: Ješajas, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [16] Devintasis: Matanijas, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [17] Dešimtasis: Šimis, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [18] Vienuoliktasis: Azarelis, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [19] Dvyliktasis teko Chašabijui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [20] Tryliktasis: Šubaelis, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [21] Keturioliktasis: Matitijas, jo sūnūs ir jo broliai – dvylika. [22] Penkioliktasis teko Jeremotui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [23] Šešioliktasis Chananijui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [24] Septynioliktasis Jošbekašai, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [25] Aštuonioliktasis Chananiui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [26] Devynioliktasis Maločiui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [27] Dvidešimtasis Elijatai, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [28] Dvidešimt pirmasis Hotyrui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [29] Dvidešimt antrasis Gidalčiui, jo sūnums ir jo broliams

---

[z]**25,9** Įtrp. pgl. 10-31 skn., plg. G; ~M

– dvylikai. [30] Dvidešimt trečiasis Machaziotui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai. [31] Dvidešimt ketvirtasis Romanti-Ėzeriui, jo sūnums ir jo broliams – dvylikai.

Vartų sargai

26 [1] Apie vartų sargų skyrius. Iš korachų: Korės sūnus Mešelemijas iš Abiasafo[a] palikuonių. [2] Mešelemijas turėjo sūnų: Zacharijas buvo pirmagimis, Jediaelis – antrasis, Zebadijas – trečiasis, Jatnielis – ketvirtasis, [3] ėlamas – penktasis, Jehochananas – šeštasis, Eljehoėnajas –septintasis. [4] Obed-Edomas irgi turėjo sūnų: Šemajas buvo pirmagimis, Jehozabadas – antrasis, Joachas – trečiasis, Sacharas – ketvirtasis, Netanelis – penktasis, [5] Amielis – šeštasis, Isacharas – septintasis, Peuletajas – aštuntasis, nes Dievas jį laimino. [6] Taip pat jo sūnui Šemajui gimė sūnų. Jie turėjo viršenybę savo šeimose, nes jie buvo įžymūs vyrai. [7] Šemajo sūnūs: Otnis, Refaelis, Obedas, Elzabadas[b], Elihus ir Semachijas. [8] Visi šitie buvo Obed-Edomo palikuonys. Jų pačių, jų sūnų ir jų brolių, šaunių, tarnybai pajėgių vyrų buvo šešiasdešimt du, priklausą Obed-Edomui, [9] o Mešelemijas turėjo [tik] aštuoniolika šaunių sūnų ir brolių. [10] Chosa iš merarių irgi turėjo sūnų: Šimris buvo vyriausiasis – kadangi pirmagimis nebegyveno, to tėvas jį padarė vyriausiuoju, – [11] Chilkijas – antrasis, Tebalijas – trečiasis, Zacharijas – ketvirtasis. Iš viso Chosos sūnų ir brolių buvo trylika, [12] Šitiems vartų sargų skyriams, suskirstytiems pagal jų viršininkus, teko pareigos lygiai

---

[a]**26,1** G(B); arba (plg. 9,19): Ebjasafo; M: Asafo

[b]**26,7** M + pakraštinę pstb.: jo broliai, įžymūs vyrai

taip, kaip ir jų broliams, tarnauti prie VIEŠPATIES namų. [13] Ir jie metė burtus kiekvieniems vartams, vis tiek, ar jų šeimos buvo mažos, ar didelės. [14] Burtas ˹rytiniams vartams˺[c] krito Šelemijui. Taip pat jie metė burtus jo sūnui Zacharijui, gudriam patarėjui, ir burtu jam teko šiaurė, [15] Obed-Edomui – pietūs, jo sūnums – sandėliai, [16] o[d] Chosai – vakarai su Šalecheto vartais prie aukštyn einančio vieškelio. Sargybinis buvo šalia sargybinio. [17] Rytuose buvo šeši ˹per dieną˺[e], šiaurėje – keturi per dieną, pietuose – keturi per dieną, sandėliams [saugoti] po du, [18] [f]vakaruose – keturi vieškeliui, du parbarui[g]. [19] Šitie buvo koracbų ir merarių vartų sargų skyriai.

Iždininkai, valdininkai ir teisėjai

[20] Leviai, ˹jų broliai˺[h], kuriems buvo skirta prižiūrėti Dievo namų lobius ir pašvęstųjų dovanų lobius: [21] ˹Iš gėršono Ladano sūnų˺[i], [gėršono Ladano šeimų galvų]: Jechielis. [22] Jechielio sūnūs, Zėtamas ir jo brolis Joelis, buvo paskirti VIEŠPATIES namų lobių prižiūrėtojais. [23] O dėl amramų, jisharų, chebronų, ozielių, [24] Mozės sūnaus Gėršomo palikuonis Šubaelis[j] buvo vyriausiasis lobių prižiūrėtojas. [25] O jo giminaičiai iš Eliezerio

---

[c]**26,14** Lit. rytams

[d]**26,16** M + Šupimui ir (dtgr.)

[e]**26,17** G; M: leviai

[f]**26,18** M + parbarui (pakartojimas iš 18b)

[g]**26,18** „Parbaras“ čia gal reiškia atvirą vietą ar kiemą į vakarus nuo šventyklos. Tikra žodžio reikšmė nežinoma.

[h]**26,20** G; M: Achijas

[i]**26,21** Rk.

[j]**26,24** G(A)V; M: Šebuelis

buvo: to sūnus Rechabijas, to sūnus Ješajas, to sūnus Joramas, to sūnus Zichris, to sūnus Šelomotas. [26] Šitas Šelomotas ir jo broliai turėjo prižiūrėti visus lobius pašvęstųjų dovanų, kurias karalius Dovydas, šeimų galvos, tūkstantininkai, šimtininkai ir kariuomenės vadai buvo pašventę. [27] Iš grobio, laimėto karuose, jie tai buvo pašventę VIEŠPATIES namams paremti. [28] Taip pat viskas, ką buvo pašventę regėtojas Samuelis, Kišo sūnus Saulius, Nerio sūnus Abneris ir Serujos sūnus Joabas, – ⌜viskas, kas pašvęsta⌝[k], buvo Šelomoto ir jo brolių priežiūroje. [29] Iš jisharų Kenanijas ir jo sūnūs buvo paskirti pasaulietiškoms[l] pareigoms Izraelyje: valdininkais ir teisėjais. [30] Iš chebronų Chašabijui ir jo broliams, tūkstančiui septyniems šimtams šaunių vyrų, buvo pavesta į vakarus nuo Jordano esančio Izraelio administracija, susijusi su visais VIEŠPATIES reikalais ir karaliaus tarnyba. [31] Iš chebronų vadui Jerijui – dėl chebronų, jų palikuonių ir šeimų, keturiasdešimtaisiais Dovydo karaliavimo metais buvo tarp jų paieškota ir rasta narsių vyrų Gileado Jazeryje – [32] ir jo broliams, dviem tūkstančiams ir septyniems šimtams šaunių vyrų[m], karalius Dovydas pavedė valdyti reūbenus, gadus ir pusę Menašės genties visuose Dievo ir karaliaus reikaluose.

Kariuomenės dalinių vadai

27 [1] Izraeliai skaičiuojant šeimų galvas, tūkstantininkus, šimtininkus ir prižiūrėtojus

---

[k] **26,28** Rk.,plg. G; M: kiekvienas, kuris pašventė

[l] **26,29** Lit. išviršinėms (t.y. ne kulto)

[m] **26,32** M + šeimų galvų (pstb. prie 31a žodžio „šeimų“)

tų, kurie tarnavo karaliui. ˹Apie dalinius: apie visus vadus˺[n] dalinių, ˹kurie kas mėnesį pasikeisdavo˺[o] visais metų mėnesiais. Vienas dalinys susidarė iš dvidešimt keturių tūkstančių. [2] Pirmojo dalinio viršininkas pirmąjį mėnesį buvo Zabdielio sūnus Jašobeamas – jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai – [3] iš peresų, visų pirmojo mėnesio kariuomenės vadų viršininkas. [4] Antrojo mėnesio dalinio viršininkas buvo achochas Dodajas[p]. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [5] Trečiasis kariuomenės vadas trečiąjį mėnesį buvo vyriausiojo kunigo Jehojados sūnus Benajas. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [6] Šitas Benajas buvo trisdešimties karžygys. ˹Kai jis buvo paskirtas˺[q] trisdešimties viršininku, jo dalinio viršininku[r] tapo jo sūnus Amizabadas. [7] Ketvirtasis ketvirtąjį mėnesį buvo Joabo brolis Asaelis, o po jo Zebadijas, jo sūnus. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [8] Penktasis penktąjį mėnesį buvo vadas Šamotas[s], zarchas[t]. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [9] Šeštasis šeštąjį mėnesį buvo Ikešo sūnus Ira, tekojietis. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [10] Septintasis septintąjį mėnesį buvo pelonietis Chelesas iš efraimų.

---

[n]**27,1** Rk.; M; kiekviename reikale

[o]**27,1** Lit. kurių kas mėnesį vienas ateidavo ir išeidavo

[p]**27,4** G; M + ir jo dalinys bei vadas Miklotas. Posakis galbūt yra pakraštinė pastaba, aiškinanti 4a vardą ir verstina šitaip: „Dėl dalinio, vado [vardas] pagadintas“.

[q]**27,6** Rk.

[r]**27,6** Rk., plg. GV

[s]**27,8** Rk., plg. 11, 27; M: Šamhutas

[t]**27,8** Rk., plg. 11 ir 13 skn.; M: jizrachas

Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [11] Aštuntasis aštuntąjį mėnesį buvo chušietis Sibechajas iš zarchų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [12] Devintasis devintąjį mėnesį buvo anatotietis Abiezeris iš benjaminų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [13] Dešimtasis dešimtąjį mėnesį buvo netofietis Mahrajas iš zarchų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [14] Vienuoliktasis vienuoliktąjį mėnesį buvo piratonietis Benajas iš efraimų. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai. [15] Dvyliktasis dvyliktąjį mėnesį buvo netofietis Cheldajas iš Otnielio. Jo daliniui priklausė dvidešimt keturi tūkstančiai.

Genčių vadai

[16] Izraelio genčių viršininkai: reūbenų vadas buvo Eliezeris, Zichrio sūnus; šimeonų – Maachos sūnus Šefatijas; [17] levių – Kemuelio sūnus Chašabijas; Aharono – Sadokas; [18] Judo – Elihus, vienas iš Dovydo brolių; Isacbaro – Michaelio sūnus Omris; [19] Zebuluno – Obadijo sūnus Jišmajas; Naftalio – Azrielio sūnus Jerimotas; [20] efraimų – Azazijo sūnus Hošėja; pusės Menašės genties – Pedajo sūnus Joelis; [21] pusės Gileado[u] Menašės genties – Zacharijo sūnus Jidas; Benjamino – Jabnerio sūnus Jaasielis; [22] Dano – Jerochamo sūnus Azarelis. Šitie buvo Izraelio genčių vadai. [23] Bet Dovydas nesuskaičiavo tų, kurie buvo dvidešimt metų ir jaunesni, nes VIEŠPATS buvo pažadėjęs padaryti Izraelį tokį gausų, kaip dangaus žvaigždes. [24] Serujos sūnus Joabas buvo pradėjęs

---

[u]**27,21** Lit. Gileado link (t.y. į rytus nuo Jordano) gyvenančios

skaičiuoti, bet nepabaigė, nes dėl to rūstybė[v] užėjo ant Izraelio, ir skaičius nepateko į karaliaus Dovydo Metraščių knygą[w].

Karaliaus turto prižiūrėtojai

[25] Karaliaus atsargas[x] prižiūrėjo Adielio sūnus Azmavetas, o provincijoje – miestuose, kaimuose ir bokštuose – buvusias atsargas Uzijo sūnus Jonatanas. [26] Lauko darbininkus, žemdirbius, prižiūrėjo Kelubo sūnus Ezris, [27] vynininkus[y] – ramietis Šimis, [z]vyno atsargas – šefamietis Zabdis, [28] alyvmedžius ir sikomorus, augančius Šefeloje[a], – gederietis Baal-Chananas, aliejaus išteklius – Joašas, [29] galvijus, kurie ganėsi Šarone, – šaronietis Šitrajas, galvijus slėniuose – Adlajo sūnus Šafatas, [30–31] kurpranugarius – Išmaelis Obilas, asiles – meronotietis Jechdejas, o mažuosius gyvulius – hagris Jazizas. Šitie visi buvo karaliaus Dovydo nuosavybės vyriausieji prižiūrėtojai.

Dovydo patarėjai

[32] Dovydo dėdė Jonatanas buvo patarėjas – jis buvo išmaningas vyras ir raštininkas, – o Chakmonio sūnus Jechielis buvo prie karaliaus sūnų. [33] Achitofelis buvo karaliaus patarėjas, o arkas Chušajas buvo karaliaus

---

[v] **27,24** T.y. Dievo rūstybė

[w] **27,24** G; M: skaičių

[x] **27,25** Čia turbūt išleisti žodžiai (plg. 1 Sam 27, 5): karaliaus mieste

[y] **27,27** V; M: vynuogynus

[z] **27,27** Rk.; M + paaiškinimą,: tuos, kurie dirba vynuogynuose

[a] **27,28** T.y. žemumoje, esančioje į vakarus nuo Judo kalnų

draugas. [34] Achitofelio ˹Benajo sūnus Jehojada buvo karaliaus patarėjas, o jo kunigas˺[b] – Ebjataras. Karaliaus kariuomenės vadas buvo Joabas.

Dovydo paskutiniai nurodymai Saliamonui ir jo šventyklos planas

28 [1] Dovydas surinko į Jeruzalę visus Izraelio vyresniuosius: genčių vadus, dalinių viršininkus, tarnaujančius karaliui, tūkstantininkus, šimtininkus, visos karaliaus bei jo sūnų nuosavybės ir gyvulių vyriausius prižiūrėtojus su rūmų pareigūnais, karžygiais ir visais narsiais kovotojais. [2] Karalius Dovydas, atistojęs ant kojų, tarė: „Paklausykite manęs, mano broliai ir mano tauta! Aš buvau sumanęs statyti atilsio namus VIEŠPATIES sandoros skryniai ir mūsų Dievo kojų suoleliui. O kai norėjau atlikti paruošimus statybai, [3] Dievas man tarė: ‚Tau nevalia statyti namų mano vardui, nes tu esi vyras kariautojas ir išliejęs kraujo’. [4] Tačiau VIEŠPATS, Izraelio Dievas, mane išrinko iš visų mano tėvo namų, kad visam laikui būčiau Izraelio karalius, nes jis išrinko Judą kunigaikščiu, Judo namuose mano tėvo namus, o tarp mano tėvo sūnų jam patiko mane padaryti viso Izraelio karaliumi. [5] O iš visų mano sūnų – juk daug sūnų VIEŠPATS man dovanojo – jis išrinko mano sūnų Saliamoną sėdėti VIEŠPATIES karališkos Izraelio valdžios soste [6] ir man pasakė: ‚Tavo sūnus Saliamonas – jis turi statyti mano namus ir mano kiemus, nes jį išsirinkau sūnumi ir aš jam būsiu tėvas. [7] Ir išlaikysiu jo karališkąją valdžią tvirtą per amžius, jei jis bus tvirtai

---

[b]**27,34** Rk.; M: buvo Benajo sūnus Jehojada ir Ebjataras

pasiryžęs vykdyti mano įsakymus ir potvarkius, kaip šiandien yra’. [8] Taigi dabar viso Izraelio, VIEŠPATIES bendruomenės, akivaizdoje ir mūsų Dievui klausantis [klausykite mano įspėjimo]: laikykitės ir tyrinėkite visus VIEŠPATIES, savo Dievo, įsakymus, kad liktumėte tos geros šalies savininkai ir ją paliktumėte veldiniu savo sūnums po jūsų per amžius. [9–10] O tu, mano sūnau Saliamonai, pažink savo tėvo Dievą ir jam tarnauk visa širdim ir noringa siela, nes VIEŠPATS ištiria visas širdis ir suvokia visus minčių siekimus. Jei jo ieškosi, jis duosis tau randamas, bet jei jį paliksi, jis atmes tave visam laikui. Taigi dabar įsidėmėk! Juk VIEŠPATS tave išrinko, kad jam pastatytum namus, kurie būtų šventykla. Būk drąsus ir imkis darbo!“ [11] Paskui Dovydas davė savo sūnui Saliamonui portiko planą, ˹[šventyklos] namų planą˺[c] ir jų lobynų, aukštutinių kambarių, vidinių kambarių, permaldavimo būsto planą [12] ir planą visko, kas šiaip jam Dvasia buvo atėję į mintį, būtent: VIEŠPATIES namų kiemų, visų aplink einančių celių, skirtų Dievo namų lobiams ir pašvęstųjų dovanų lobiams, [13] kunigų bei levių skyriams ir visokiam VIEŠPATIES namų tarnybos darbui, taip pat visų VIEŠPATIES namų kulto reikmenų [planą]. [14] ˹Visiems auksiniams reikmenims [nulieti jis davė Saliamonui] aukso˺[d], nustatydamas visų kiekvienai kulto tarnybai vartojamų reikmenų svorį, visiems sidabriniams reikmenims [nulieti] – sidabro[e], nustatydamas kiekvienai

---

[c]**28,11** Rk plg. sv

[d]**28,14** Rk., M: auksui svoriu auksui

[e]**28,14** Įtrp.; ~ M (hplgr.)

kulto tarnybai vartojamų reikmenų svorį, 15 [f]auksiniams žibintuvams ir jų žiburiams – aukso, nustatydamas kiekvieno atskiro žibintuvo ir jo žiburių svorį, ir sidabriniams žibintuvams – sidabro[g], nustatydamas ⌜kiekvieno atskiro žibintuvo⌝[h] ir jo žiburių svorį, žiūrint to, kam kiekvienas žibintuvas vartojamas kulte. 16 Jis taip pat [davė] aukso, nustatydamas klodinės duonos stalų, kiekvieno atskiro stalo, svorį, ir sidabro sidabriniams stalams. 17 O šakėms, šlakstyklėms ir piltuvams – gryno aukso ir aukso[i] auksiniams dubenims, nustatydamas kiekvieno atskiro dubens svorį. [Jis davė] sidabriniams dubenims sidabro[j], nustatydamas kiekvieno atskiro dubens svorį. 18 Smilkalų aukurui – valyto aukso, nustatydamas jo svorį, o vežimo, tai yra kerubų, atvaizdui – aukso. Tie laikė išskėtę [sparnus] ir apdengė VIEŠPATIEŠ sandoros skrynią. 19 Visa tai buvo sužymėta rašte, kuris rėmėsi VIEŠPATIES jam[k] duotu apreiškimu [ir] paaiškino visus plane nurodytus darbus. 20 Toliau Dovydas tarė savo sūnui Saliamonui: „Būk drąsus ir stiprus, ir imkis darbo! Nebijok ir neišsigąsk, nes VIEŠPATS Dievas, mano Dievas, bus su tavim! Jis nepames ir nepaliks tavęs, iki bus baigti VIEŠPATIES namų tarnybos darbai. 21 Štai kunigų ir levių skyriai pasiruošę bet kokiai Dievo namų tarnybai! Be to,

---

[f]**28,15** M + ir svoris

[g]**28,15** Įtrp.; ~ M (hplgr.)

[h]**28,15** Rk.

[i]**28,17** Įtrp.; ~ M (hplgr.)

[j]**28,17** Įtrp.; ~ M (hplgr.)

[k]**28,19** Rk., plg. G; M: man

kiekviename darbe bus su tavim vien tik paslaugieji, įgudę bet kokiai tarnybai, taip pat vyresnieji ir visa tauta visiems tavo reikalams patenkinti“.

Atnašos šventyklos statymui

29 [1] Paskui karalius Dovydas tarė visam susirinkimui: „Mano sūnus Saliamonas, kurį vieną Dievas išsirinko, tebėra jaunas ir neprityręs, o darbas bus didelis, nes šventykla[l] bus ne žmogui, bet VIEŠPAČIUI Dievui, [2] Taigi, kiek tik įstengiau, prirengiau savo Dievo namams aukso auksiniams daiktams, sidabro sidabriniams, žalvario žalvariniams, geležies geležiniams, medžių mediniams, daug karnelijaus ir inkrustuojamųjų akmenų, kieto tinko ir margų akmenų, visokių brangiųjų ir alebastro akmenų, [3] Suinteresuotas savo Dievo namais, aš dar duodu savo privatų auksą bei sidabrą savo Dievo namams, pridėdamas prie viso to, ką jau esu paruošęs šventajam namui: [4] tris tūkstančius talentų aukso, Ofyro aukso, ir septynis tūkstančius talentų valyto sidabro patalpų[m] sienoms aptraukti, [5] kur tik reikia aukso ir sidabro, ir bet kokiam amatininkų rankomis atliekamam darbui. O kas [iš jūsų] savo noru pasisiūlys šiandien atnešti dovaną VIEŠPAČIUI?“ [6] Tada šeimų galvos, Izraelio genčių vadai, tūkstantininkai, šimtininkai ir karaliaus darbų vyriausieji prižiūrėtojai pasisiūlė [7] ir davė Dievo namų tarnybai aukso penkis tūkstančius talentų ir dešimtį tūkstančių darikų[n], sidabro – dešimtį tūkstančių

---

[l]**29,1** Lit. pilis, rūmai

[m]**29,4** GSV: namų (t.y. šventyklos)

[n]**29,7** Darikas – aukso moneta.

talentų, žalvario – aštuoniolika tūkstančių talentų ir geležies – šimtą tūkstančių talentų. [8] O kas turėjo brangiųjų akmenų, tas juos atidavė į VIEŠPATIES namų lobyną gėršono Jechielio globai. [9] Žmonės džiaugėsi jų laisvanorišku davimu, kad visa širdim jie buvo davę VIEŠPAČIUI savo laisvos valios dovanas. Karalius Dovydas taip pat džiaugėsi dideliu džiaugsmu.

Dovydas šlovina VIEŠPATĮ

[10] Dovydas pagarbino VIEŠPATĮ viso susirinkimo akivaizdoje. Dovydas tarė: „Būk pagarbintas tu, VIEŠPATIE, mūsų protėvio Izraelio Dieve, per amžių amžius! [11] Tavo, VIEŠPATIE, yra didybė ir galybė, šlovė, skaistybė ir kilnybė – taip, viskas, kas yra danguje ir žemėje. Tavo, VIEŠPATIE, karališka valdžia ir išsiaukštinimas ⌜viršum kiekvienos galvos⌝[o]. [12] Turtai ir šlovė ateina iš tavęs, ir tu valdai viską. Tavo rankoje yra jėga ir galybė, ir tavo ranka kiekvieną gali padaryti didelį ir stiprų. [13] Taigi dabar, mūsų Dieve, mes tau dėkojame ir giriame tavo šlovingąjį vardą. [14] O kas gi aš esu ir kas mano tauta, kad iš savęs pajėgtume laisva valia tiek aukoti? Juk iš tavęs ateina viskas, ir tau davėme tik tai, ką gavome iš tavo rankos. [15] Mes juk esame svetimi ir ateiviai tavo akivaizdoje, kaip ir visi mūsų protėviai. Kaip šešėlis mūsų dienos žemėje ir nesaugios. [16] VIEŠPATIE, musų Dieve, visas šitas apstas, kurį parūpinome, norėdami tau pastatyti namus, tavo šventajam vardui, ateina iš tavo rankos, ir viskas yra tavo! [17] Bet žinodamas, mano Dieve, kad tu ištiri širdį ir mėgsti nuoširdumą, aš

---

[o]**29,11** 8MssV; M: kaip galva viršum visko

pats tikra širdim ir savo noru visa tai aukojau, o dabar mačiau tavo čia esančią tautą tau su džiaugsmu ir savo noru aukojant. [18] VIEŠPATIE, mūsų protėvių Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dieve, amžinai išlaikyk ⌜savo tautai taip nusistačiusią širdį⌝[p] ir tvirtai atkreipk jų širdį į save! [19] O mano sūnui Saliamonui duok ⌜norą visa širdim⌝[q] laikytis tavo įsakymų, įspėjimų ir nuostatų, įvykdyti viską ir pastatyti šventyklą[r], kuriai atlikau paruošą". [20] Paskui Dovydas tarė visam susirinkimui: „Šlovinkite VIEŠPATĮ, savo Dievą!" Tada visas susirinkimas šlovino VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą. Jie nusilenkė ir parpuolė kniūpsti prieš VIEŠPATĮ ir karalių.

Saliamonas padaromas karaliumi

[21] Kitą rytą jie pjovė VIEŠPAČIUI aukas ir aukojo VIEŠPAČIUI deginamąsias aukas: tūkstantį jauniklių jaučių, tūkstantį avinų, tūkstantį ėriukų su jiems priklausomomis liejamosiomis aukomis ir daugybę pjaunamųjų aukų, kad pakaktų visam Izraeliui. [22] Tą dieną jie valgė ir gėrė VIEŠPATIES akivaizdoje su dideliu džiaugsmu ir[s] padarė karaliumi Dovydo sūnų Saliamoną. Jie patepė jį VIEŠPAČIUI kunigaikščiu ir Sadoką kunigu. [23] Tada Saliamonas atsisėdo kaip karalius į VIEŠPATIES sostą savo tėvo Dovydo vietoje. Jam sekėsi ir jam pakluso visas Izraelis. [24] Visi vyresnieji ir karžygiai, taip pat visi karaliaus Dovydo sūnūs prisiekė ištikimybę karaliui

---

[p]**29,18** Lit. tai, būtent savo tautos širdies minčių siekimą

[q]**29,19** Lit. tobulą širdį

[r]**29,19** Lit. pilį

[s]**29,22** G(BA)S; M + antrą kartą

Saliamonui. [25] VIEŠPATS didžiai išaukštino Saliamoną viso Izraelio akyse ir jam suteikė tokią karališką didybę, kokios pirma jo nebuvo turėjęs joks Izraelio karalius.

Dovydo valdymo santrauka

[26] Jišajo sūnus Dovydas karaliavo visam Izraeliui. [27] Laiko, kuriuo jis karaliavo Izraeliui, buvo keturiasdešimt metų. Chebrone jis karaliavo septynerius metus, o Jeruzalėje – trisdešimt trejus metus. [28] Paskui jis mirė, sulaukęs žilos senatvės, atgyvenęs ilgą amžių, turtingas ir garbingas, o jo sūnus Saliamonas tapo karalium jo vietoje. [29] Karaliaus Dovydo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, štai jie aprašyti regėtojo Samuelio istorijoje[t], pranašo Natano istorijoje ir regėtojo Gado istorijoje [30] drauge su visu jo karaliavimu, jo galybe ir laikais, kurie perėjo per jį, per Izraelį ir visas šalių karalystes.

---

[t]**29,29** Lit. žodžiuose

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

Saliamonas meldžia Dievą išminties

1 [1] Dovydo sūnus Saliamonas pasirodė tvirtas savo karališka valdžia, nes VIEŠPATS, jo Dievas, buvo su juo ir leido jam labai įsigalėti. [2] Saliamonas davė įsakymą visam Izraeliui – tūkstantininkams, šimtininkams, teisėjams ir visiems viso Izraelio kunigaikščiams, šeimų galvoms, – [3] ir Saliamonas bei visas susirinkimas su juo vyko į Gibeono aukštumą, nes ten buvo Dievo susitikimo padangtė[a], kurią VIEŠPATIES tarnas Mozė buvo padaręs dykumoje. [4] Tačiau Dievo skrynią Dovydas buvo užgabenęs iš Kirjat-Jearimo į vietą, kurią Dovydas jai buvo paruošęs, nes jis jai buvo ištiesęs padangtę Jeruzalėje. [5] Be to, žalvarinis aukuras, kurį Chūro sūnaus Urio sūnus Besaleelis buvo padaręs, ten buvo ties VIEŠPATIES tabernakuliu. Jį aplankė Saliamonas ir susirinkimas. [6] Saliamonas ten aukojo VIEŠPATIES akivaizdoje ant žalvarinio aukuro, priklausančio susitikimo padangtei, ir ant jo aukojo tūkstantį deginamųjų aukų. [7] Tą pačią naktį Dievas pasirodė Saliamonui ir jam tarė: „Prašyk, ką turėčiau tau duoti!“ [8] Saliamonas tarė Dievui: „Tu parodei mano tėvui Dovydui didelę malonę ir mane padarei karaliumi jo vietoje. [9] Dabar, VIEŠPATIE Dieve, tebūnie ištesėtas tavo pažadas, duotas mano tėvui Dovydui, nes tu mane padarei

---

[a]**1,3** T.y. padangtė susitikimui su Dievu

karaliumi tautai, kuri tokia gausi, kaip žemės dulkės! [10] Duok man dabar išminties ir žinojimo, kad ˹mokėčiau tinkamai valdyti šitą tautą˺[b], nes kas galėtų teisti šitą tavo tautą, kuri yra tokia didelė?“ [11] Dievas tarė Saliamonui: „Kadangi tai buvo tavo širdyje ir kadangi neprašei turtų, lobių, garbės ar gyvybės tų, kurie tavęs nekenčia, ir net ilgo amžiaus neprašei, tik prašei sau išminties ir žinojimo, kad galėtum teisti mano tautą, kurios karaliumi tave padariau, – [12] tebūnie tau duota išminties ir žinojimo! Bet ir turtų, lobių ir garbės tau duosiu, kokių nėra turėję pirma tavęs buvusieji karaliai ir kokių jie po tavęs neturės“. [13] Paskui Saliamonas pargrįžo ˹nuo Gibeone esančios aukštumos˺[c], nuo susitikimo padangtės priekio, į Jeruzalę ir karaliavo Izraeliui.

Saliamono karinės pajėgos, turtai ir prekyba

[14] Saliamonas, surinkęs kovos vežimus ir raitelius, turėjo tūkstantį keturis šimtus kovos vežimų ir dvylika tūkstančių žirgų[d], kuriuos jis laikė vežimams skirtuose miestuose ir pas save[e] Jeruzalėje. [15] Karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo tiek sidabro ir aukso, kiek akmenų, ir kedrų, kiek sikomorų, augančių Šefeloje. [16] O žirgai, kurių turėjo Saliamonas, buvo įvežami iš Egipto ir Kevės[f]. Karaliaus pirkliai jų įsigydavo iš Kevės už rinkos kainą. [17] Jie atgabendavo iš Egipto vežimą už šešis šimtus

---

[b] **1,10** Lit. galėčiau išeiti ir įeiti šitos tautos akivaizdoje

[c] **1,13** GV; M: į Gibeone esančią aukštumą

[d] **1,14** Arba: važiuotojų

[e] **1,14** Lit. karalių

[f] **1,16** T.y. Kilikijos

sidabrinių [šekelių] ir žirgą už šimtą penkias dešimtis ir, jiems tarpininkaujant, tie būdavo eksportuojami visiems chitiečių karaliams ir Aramo karaliams.

Saliamonas parūpina medžiagą ir darbininkus šventyklos statybai

[18] Saliamonas užsimojo statyti namus VIEŠPATIES vardui ir karaliui.

2 [1] Saliamonas suskaičiavo septyniasdešimt tūkstančių naštanešių ir aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužių kalnuose, o jų prižiūrėtojų – tris tūkstančius šešis šimtus. [2] Saliamonas pasiuntė Tyro karaliui Churamui žinią: „Kaip tu padarei mano tėvui Dovydui, kuriam atsiuntei kedrų gyvenamiems namams pasistatyti, –[g] [3] štai aš, ˹jo sūnus˺[h], rengiuosi statyti namus VIEŠPATIES, savo Dievo, vardui, norėdamas jam juos pašventinti, kad žmonės degintų jo akivaizdoje gardžiai kvepiančius smilkalus, jam nuolat sudėtų klodais [Akivaizdos duoną] ir aukotų deginamąsias aukas rytą ir vakare, šabatomis, jaunačiais ir VIEŠPATIES, mūsų Dievo, šventėmis, kaip tai visiems laikams nustatyta Izraeliui. [4] O namai, kuriuos aš rengiuosi statyti, turi būti dideli, nes mūsų Dievas yra didesnis už visus dievus. [5] Bet kas įstengtų jam pastatyti namus, kai dangus, net aukščiausiasis[i] dangus, negali jo apimti? Ir kas aš esu, kad galėčiau jam pastatyti namus, nebent deginti aukas jo akivaizdoje? [6] Taigi dabar atsiųsk man menininką, kuris padarytų

---

[g]**2,2** Čia išleistas toks sakinys, kaip: taip padaryk ir man, jo sūnui (plg.V)

[h]**2,3** G; ~M

[i]**2,5** Lit. dangų

dirbinių iš aukso, sidabro, žalvario, geležies, raudonojo purpuro, karmazino ir violetinio purpuro, ir kuris moka raižyti raižinius. Jis turi veikti drauge su menininkais, esančiais pas mane Jude ir Jeruzalėje, kurių parūpino mano tėvas Dovydas. [7] Atsiųsk man taip pat iš Lebanono kedro, ėgliaus ir algumo medžių, nes aš žinau, jog tavo tarnai moka kirsti Lebanono medžius. Štai mano tarnai dirbs drauge su tavo tarnais, [8] būtent tam, kad man parūpintų ko daugiausia medžių, nes namai, kuriuos aš rengiuosi statyti, turi būti dideli ir įstabūs. [9] Štai aš duodu maisto[j] malkakirčiams, kertantiems medžius, tavo tarnams: dešimt tūkstančių korų kviečių, dvidešimt tūkstančių korų miežių, dvidešimt tūkstančių batų vyno ir dvidešimt tūkstančių batų aliejaus“. [10] Tyro karalius Churamas atsakė laišku, kurį jis atsiuntė Saliamonui: „Kadangi VIEŠPATS myli savo tautą, jis tave padarė jiems karaliumi“. [11] Churamas tęsė: „Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris padarė dangų ir žemę, kuris davė Dovydui išmintingą sūnų, tokį protingą ir išmanų, jog jis rengiasi statyti namus VIEŠPAČIUI ir karaliaus rūmus sau pačiam! [12] Taigi dabar siunčiu įmaningą, įgudusį menininką, būtent savo meistrą Churamą, [13] danės moters sūnų, kurio tėvas buvo tyrietis. Jis moka dirbti [dirbinius] iš aukso ir sidabro, žalvario, geležies, akmenų ir medžių, raudonojo purpuro, violetinio purpuro, plonos drobės ir karmazino, išraižyti visokius raižinius ir sudaryti bet kokį jam užduotą projektą su tavo menininkais, būtent[k] su mano valdovo, tavo tėvo

---

[j] **2,9** STVArab 1 Kar 5, 25; M: smūgių

[k] **2,13** Arba: ir

Dovydo, menininkais. [14] Taigi dabar kviečių ir miežių, aliejaus ir vyno, kurių pažadėjo mano valdovas, tegul jis atsiunčia savo tarnams! [15] O mes prikirsime medžių nuo Lebanono, kiek tau reikės, ir kaip sielius nuplukdysime jūra į Jalą, iš kur tu galėsi juos nugabenti aukštyn į Jeruzalę“. [16] Saliamonas suskaičiavo visus svetimšalius, gyvenusius Izraelio šalyje, po to skaičiavimo, kuriuo juos buvo suskaičiavęs jo tėvas Dovydas. Jų atsirado šimtas penkiasdešimt trys tūkstančiai šeši šimtai. [17] Iš jų jis padarė septyniasdešimt tūkstančių naštanešiais, aštuoniasdešimt tūkstančių akmenlaužiais kalnuose ir tris tūkstančius šešis šimtus prižiūrėtojais, kurie turėjo versti žmones dirbti.

Saliamonas stato šventyklą

3 [1] Saliamonas pradėjo statyti VIEŠPATIES namus Jeruzalėje, ant Morijos kalno, ˹kurį jo tėvas Dovydas buvo parinkęs˺[l], – vietoje, kurią Dovydas buvo paruošęs, – ant jebusiečio Ornano klojimo. [2] Jis pradėjo statyti antrąjį mėnesį, ketvirtaisiais savo karaliavimo metais. [3] Šitie yra ˹matmenys, kuriuos Saliamonas nustatė˺[m] Dievo namų statybai: ilgis buvo šešių dešimčių mastų, vartojant ankstesnįjį masto standartą, o plotis – dvidešimt mastų[n]. [4] ˹Jų priekyje˺[o] esantis portikas, einantis lygia greta su namų pločiu, buvo dvidešimt mastų ilgio ir

---

[l]**3,1** Arba pgl. G: kur VIEŠPATS buvo pasirodęs jo tėvui Dovydui
[m]**3,3** Rk. pgl. STArab
[n]**3,3** 1 mastas maždaug lygus 55 cm.
[o]**3,4** S; M: Priekyje

dvidešimt[p] mastų aukščio. Jis jį aptraukė iš vidaus grynu auksu. [5] Didžiuosius namus[q] jis išklojo eglinėmis lentomis, paskui juos aptraukė geru auksu ir juos išgražino palmių bei grandinėlių raižiniais. [6] Ir jis nusagstė namus brangiais akmenimis, norėdamas juos papuošti. O auksas buvo Parvaimo auksas. [7] Jis aptraukė namus auksu – sijas, slenksčius, jų sienas ir jų duris, ir išdrožinėjo kerubus sienose. [8] Švenčiausiosios būstą jis padarė tokio pat ilgio, kaip namų plotį: dvidešimt mastų, ir jį aptraukė geru auksu, sveriančiu šešis šimtus talentų. [9–10] O vinių svoris buvo penkios dešimtys aukso šekelių. Taip pat viršutinius kambarius jis aptraukė auksu. [11] Kerubų sparnai buvo dvidešimt mastų ilgio: vienas penkių mastų ilgio sparnas palietė namų sieną, kitas penkių mastų ilgio sparnas palietė kito kerubo sparną. [12] Kito kerubo penkių mastų ilgio sparnas palietė namų sieną, o kitas penkių mastų ilgio sparnas susisiekė su antrojo kerubo sparnu. [13] Šitų kerubų sparnai buvo išsiskėtę per dvidešimt mastų. Jie stovėjo ant savo kojų, o jų veidai buvo nukreipti į namus. [14] Jis dar padarė užuolaidą iš violetinio purpuro, raudonojo purpuro, karmazino bei plonosios drobės ir į ją įmezgė kerubų. [15] Jis padarė namų priekyje du stulpus trisdešimt penkių mastų aukščio, o kapitelis, kuris gulėjo ant jų kiekvieno viršaus, buvo penkių mastų. [16] Jis padirbo grandinių ⌜tarsi kaklo grandinėlių⌝[r] ir jas uždėjo ant stulpų viršaus. Jis dar padarė šimtą granatinių obuolių ir juos prikabino prie grandinių. [17] Jis pastatė

---

[p] **3,4** G(158)SArab; M: šimtas dvidešimt

[q] **3,5** T.y. tą šventyklos dalį, kuri buvo vadinama šventąja

[r] **3,16** Rk.; M: užpakaliniame būste

stulpus šventyklos priekyje: vieną dešinėje, o kitą kairėje. Dešinįjį jis pavadino Jachinu, o kairįjį – Boazu.

Šventyklos įrengimai

4 [1] Jis padarė žalvarinį aukurą dvidešimt mastų ilgio ir dešimt mastų aukščio, [2] Paskui jis padarė lietinę jūrą dešimties mastų nuo briaunos iki briaunos, apskritą ir penkių mastų aukščio, o trisdešimt mastų virvelė išmatavo jos apskritimą. [3] Į jaučius panašios figūros ėjo aplinkui jos apačioje. Jos supo ją aplinkui. Jų buvo dešimt per mastą. Jos apskriejo jūrą aplinkui. Dvi eiles sudarė jaučiai: jie buvo nulieti iš vieno su ja. [4] Jis stovėjo ant dvylikos jaučių. Trys buvo atsigręžę į žiemius, trys atsigręžę į vakarus, trys atsigręžę į pietus ir trys atsigręžę į rytus. Jūra laikėsi ant jų viršuje, o visi jų pasturgaliai buvo atsukti į vidaus pusę. [5] Jos storis buvo per plaštaką, ir jos briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, kaip lelijos žiedas. Joje tilpo trys tūkstančiai batų[s]. [6] Jis padarė dešimt katilų, kuriuose būtų galima plauti. Jis padėjo penkis dešinėje ir penkis kairėje. Juose turėjo nuskalauti paruoštus deginamosios aukos gabalus, o jūra buvo tam, kad kunigai iš jos nusiplautų. [7] Jis nurodytu būdu padarė dešimt auksinių žibintų ir juos pastatė šventykloje: penkis dešinėje ir penkis kairėje. [8] Jis padarė dešimt stalų ir juos pastatė šventykloje: penkis dešinėje ir penkis kairėje. Jis dar padarė šimtą auksinių šlakstyklių. [9] Jis padarė kunigų kiemą ir didįjį kiemą bei duris tam kiemui ir jų duris aptraukė žalvariu. [10] O jūrą jis pastatė pietiniame namų[t]

---

[s]**4,5** 1 batas maždaug lygus 36,44 l.

[t]**4,10** Kkr.MssG 1 Kar 7,39; ~M

šone, į pietryčius. [11] Churamas padarė puodų pelenams susemti, lopetų ir šlakstyklių. Taip Churamas baigė dirbti darbą, kurį jis atliko karaliui Saliamonui Dievo namuose: [12] du stulpus ir du kapitelių dubenis ant stulpų viršaus, ir du tinklus abiem ant stulpų viršaus gulintiems kapitelių dubenims apdengti, [13] taip pat keturis šimtus granatinių obuolių abiem tinklams – dvi eiles obuolių kiekvienam tinklui – abiem ant stulpų gulintiems kapitelių dubenims apdengti, [14] dešimt[u] stovų su tekiniais ir dešimt katilų ant stovų, [15] vieną jūrą ir dvylika jaučių jos apačioje, [16] puodų, lopetų ir šakių. ˹Visus reikmenis˺[v] jo meistras Churamas padarė Saliamonui iš nublizginto žalvario [naudoti] VIEŠPATIES namams. [17] Jordano apylinkėje karalius juos nuliejo molio formose tarp Sukoto ir Saretano. [18] Ir Saliamonas padarė labai daug visų šitų reikmenų, nes nebuvo galima apskaičiuoti žalvario svorio. [19] Saliamonas dar padarė visus reikmenis, buvusius Dievo namuose, būtent: auksinį aukurą, stalus, ant kurių buvo padėta Akivaizdos duona, [20] gryno aukso žibintus su jų žiburiais, kad juos uždegtų nurodytu būdu užpakalinio būsto priekyje, [21] žiedo pavidalo pagražinimus, žiburius ir žnyples iš aukso[w], [22] gnybtuvus, šlakstykles, samčius ir smilkytuvus iš gryno aukso. O dėl įėjimo į namus, jų vidinės durys, vedančios į švenčiausiąją, ir namų durys, vedančios į šventyklą, buvo iš aukso.

5 [1] Taip buvo baigtas visas darbas, kurį Saliamonas atliko VIEŠPATIES namams. Paskui Saliamonas

---

[u]**4,14** 1 Kar 7, 43, plg.GLat; M: jis padarė (toliau taip pat sakinyje)

[v]**4,16** Rk.; M: Ir visus jų reikmenis

[w]**4,21** M + pstb.: iš vieno aukso

įnešė savo tėvo Dovydo pašvęstąsias dovanas ir sidabrą, auksą bei visus rykus sudėjo į Dievo namų lobynus.

Sandoros skrynia perkeliama į šventyklą

[2] Tuo metu Saliamonas surinko Izraelio vyresniuosius, visus genčių vadus, izraelių šeimų atstovus, į Jeruzalę, kad užgabentų VIEŠPATIES sandoros skrynią iš Dovydo miesto, tai yra Sijonos, [3] Visi Izraelio vyrai susirinko prie karaliaus per šventę, tai yra septintąjį mėnesį. [4] Visiems Izraelio vyresniesiems atvykus, leviai pakėlė skrynią [5] ir nešė aukštyn skrynią, susitikimo padangtę ir visus šventuosius rykus, buvusius padangtėje. Juos nešė aukštyn ⌜kunigai ir leviai⌝[x]. [6] O karalius Saliamonas ir visa Izraelio bendruomenė, susirinkusi prie jo ties skrynia, aukojo tiek daug avių ir galvijų, kad jų nebuvo galima nei skaičiuoti, nei apskaičiuoti. [7] Paskui kunigai įnešė VIEŠPATIES sandoros skrynią į jos vietą, į namų užpakalinę salę, į švenčiausiąją, po kerubų sparnais. [8] Kerubai gi laikė išskėtę abu sparnus ant skrynios vietos. Taip kerubai dengė iš viršaus skrynią ir jos kartis. [9] O kartys buvo tokios ilgos, jog karčių galus buvo galima matyti iš šventosios[y] ties užpakaliniu būstu, tačiau jų nebuvo galima matyti iš lauko. Ir ji ten pasiliko iki šios dienos. [10] Skrynioje nebuvo nieko kita, kaip tik abi plokštės, kurias Mozė buvo ten[z] įdėjęs Chcrebe, kai VIEŠPATS sudarė [sandorą] su izraeliais, jiems išėjus iš Egipto. [11] Kunigams išėjus iš šventosios – mat

---

[x]**5,5** 24MssGST 1 Kar 8, 4; M: leviai kunigai

[y]**5,9** 5MssG 1 Kar 8,8; M: skrynios

[z]**5,10** ST 1 Kar 8, 9; ~M

visi dalyvavę kunigai buvo pasišventinę, nežiūrėdami skyrių [eilės], [12] o visi leviai giedotojai, būtent: Asafas, Hėmanas, Jedutūnas, jų sūnūs ir jų broliai, apsivilkę plona drobe, su cimbolais, arfomis ir lyromis, stovėjo į rytus nuo aukuro ir su jais šimtas dvidešimt kunigų, trimituojančių trimitais. [13] Trimitininkai ir giedotojai turėjo užtraukti vienu metu ir sutartinai, kad girtų VIEŠPATĮ ir jam dėkotų. Sukėlus garsą trimitais, cimbolais ir kitais muzikiniais instrumentais ir užgiedojus gyrių VIEŠPAČIUI: „... nes jis geras, nes amžina jo malonė“, – namai, VIEŠPATIES namai, taip pasidarė pilni debesies, [14] jog kunigai dėl debesies nebegalėjo stoti į tarnybą, nes VIEŠPATIES skaistybė buvo pripildžiusi Dievo namus.

Šventyklos dedikacija

6 [1] Tuo metu Saliamonas tarė: „VIEŠPATS pasakė, kad jis norįs gyventi tamsoje[a]. [2] Tad aš išdrįsau tau pastatyti didingus namus, vietą tau gyventi per amžius“. [3] Paskui karalius, atsukęs veidą, laimino visą Izraelio bendruomenę, visai Izraelio bendruomenei stovint, [4] ir tarė: „Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuris savo rankomis įvykdė, ką savo burna pažadėjo mano tėvui Dovydui, sakydamas: [5] ‚Nuo tos dienos, kai išvedžiau savo tautą iš Egipto šalies, neišsirinkau jokio miesto iš visų Izraelio genčių statyti namams, kur būtų mano vardas, ir neišsirinkau jokio vyro, kuris būtų mano tautos Izraelio vadas, [6] bet [dabar] išsirinkau Jeruzalę, kad ten būtų mano vardas, ir išsirinkau Dovydą, kad jis

---

[a] **6,1** Arba: tamsiame debesyje

valdytų mano tautą Izraelį’. [7] Jau mano tėvas Dovydas manė statyti namus VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, vardui. [8] Bet VIEŠPATS tarė mano tėvui Dovydui: ‚Kadangi tu manei statyti namus mano vardui, gerai darei, kad manei. [9] Tačiau ne tu pastatysi namus, bet tavo sūnus, kuris išeis iš tavo strėnų, jis pastatys namus mano vardui’. [10] Taigi VIEŠPATS ištesėjo savo pažadą, kurį jis davė: aš stojau į savo tėvo Dovydo vietą ir atsisėdau Izraelio soste, kaip VIEŠPATS pažadėjo, ir pastačiau namus VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, vardui. [11] Ir ten padėjau skrynią, kurioje yra VIEŠPATIES sandora[b], kurią jis sudarė su izraeliais“.

Saliamono dedikacijos malda

[12] Paskui jis atsistojo ties VIEŠPATIES aukuru visos Izraelio bendruomenės akivaizdoje ir išskėtė rankas. [13] Mat Saliamonas buvo padaręs penkių mastų ilgio, penkių mastų pločio ir trijų mastų aukščio žalvarinę platformą. Jis atsistojo ant jos, paskui atsiklaupė ant kelių visos Izraelio bendruomenės akivaizdoje, išskėtė rankas į dangų [14] ir tarė: „VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, nei danguje, nei žemėje nėra Dievo, kuris būtų lygus tau, kuris išlaikei ˹malonės sandorą˺[c] savo tarnams, vaikščiojantiems tavo akivaizdoje visa širdim, [15] kuris ištesėjai savo tarnui Dovydui, mano tėvui, ką jam pažadėjai. Tikrai, pažadėjęs savo burna, įvykdei savo ranka, kaip šiandien aišku. [16] Taigi dabar, VIEŠPATIE, ištesėk savo tarnui Dovydui, mano tėvui, ką jam pažadėjai, sakydamas: ‚Tau nepristigs mano akivaizdoje nė vieno sėdinčio Izraelio soste, jei

---

[b] **6,11** T.y. sandoros įstatymas

[c] **6,14** Lit. sandorą ir malonę

tik tavo sūnūs žiūrės savo elgesio, kad elgtųsi pagal mano įstatymą, kaip tu elgeis mano akivaizdoje’. [17] Taigi dabar, VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, tegul pasitvirtina tavo pažadas, kurį davei savo tarnui Dovydui! [18] Bet ar tikrai Dievas galėtų gyventi su žmonėmis žemėje? Štai dangus ir aukščiausiasis dangus negali tavęs patalpinti, kaip juo mažiau šitie namai, kuriuos pastačiau! [19] Tačiau atsižvelk į savo tarno maldą ir į jo maldavimą, VIEŠPATIE, mano Dieve, kad klausytum šauksmo ir maldos, kuria šiandien[d] tavo tarnas meldžiasi tavo akivaizdoje, [20] kad dieną ir naktį tavo akys būtų atviros šitų namų linkui, linkui tos vietos, apie kurią pasakei, kad joje padėsiąs savo vardą, kad klausytum maldos, kuria tavo tarnas melsis šitos vietos linkui. [21] Klausykis savo tarno ir savo tautos Izraelio maldavimų! Kai jie melsis šitos vietos linkui, tu klausykis iš savo buveinės, iš dangaus, klausykis ir atleisk! [22] Jei kas nusidės savo artimui ir šis jam uždės [prakeikimą sau tariančią] priesaiką, versdamas jį prisiekti, ir jei jis atėjęs prisieks ties tavo aukuru šituose namuose, – [23] tu klausykis iš dangaus, veik ir teisk savo tarnus, atlygindamas kaltajam tuo, kad užvesi jo pasielgimą ant jo paties galvos, ir išteisindamas teisųjį tuo, kad jam atlyginsi pagal jo teisingumą. [24] Jei tavo tauta Izraelis bus priešo sumušta dėl to, kad jie tau nusidėjo, ir jei jie atsivers, išpažins tavo vardą, melsis ir maldaus tavo akivaizdoje šituose namuose, – [25] klausykis iš dangaus, atleisk savo tautos Izraelio nuodėmę ir juos sugrąžink į žemę, kurią davei jiems ir jų protėviams. [26] Kai dangus bus uždarytas ir nebus lietaus dėl to, kad jie

---

[d] **6,19** GS 1 Kar 8, 28; ~M

tau nusidėjo, ir kai jie melsis šitos vietos linkui, išpažins tavo vardą ir atsivers nuo savo nuodėmės dėl to, kad juos nužeminau, – 27 tu klausykis danguje ir atleisk savo tarnų, savo tautos Izraelio, nuodėmę – tu juk pamokysi juos gerojo kelio, kuriuo jie turi vaikščioti, – ir duok lietaus savo šaliai, kurią davei savo tautai paveldėti. 28 Jei badas kils šalyje, jei maras, jei rasis kūlių ir rūdžių, skėrių ir vikšrų, jei ją[e] prispaus jos priešas[f] jos savoje[g] šalyje, kokia ir bebūtų sloga ar liga, – 29 tai kiekvienos maldos, kiekvieno maldavimo, kurį turės koks nors žmogus ar visa tavo tauta Izraelis, – nes kiekvienas jaučia, kas jį slogina ar kankina, – ir išskės rankas šitų namų linkui, 30 tu klausykis iš dangaus, savo buveinės, atleisk ir duok kiekvienam, kurio širdį tu pažįsti, pagal visus jo poelgius – nes tu vienas pažįsti žmonių širdį, – 31 kad jie tavęs bijotų, vaikščiodami tavo keliais visą laiką, kurį jie gyvens paviršiuje žemės, kurią davei mūsų protėviams. 32 Taip pat ir svetimšalio, nekilusio iš tavo tautos Izraelio, kai jis ateis iš tolimo krašto dėl tavo didžiojo vardo, tavo stipriosios rankos ir tavo ištiesto dilbio, – kai jie ateis ir melsis šitų namų linkui, 33 tu klausykis iš dangaus, savo buveinės, ir padaryk, žiūrėdamas visko, ko svetimšalis tavęs šauksis, kad visos žemės tautos pažintų tavo vardą ir tavęs bijotų, kaip tavo tauta Izraelis, ir kad žinotų, jog tavo vardu vadinami šitie namai, kuriuos pastačiau. 34 Jei tavo tauta išeis į karą prieš savo priešus keliu, kuriuo tu juos pasiųsi, ir tau melsis link šito miesto, kurį išsirinkai,

---

[e]**6,28** T.y. tautą

[f]**6,28** 1Kar 8,37, plg.G; M: priešai

[g]**6,28** Lit. vartų

ir link namų, kuriuos pastačiau tavo vardui, [35] klausykis iš dangaus jų maldos bei jų maldavimo ir apgink jų teises. [36] Jeigu jie tau nusidės, – nes nėra žmogaus, kuris nenusidėtų, – ir tu, supykęs ant jų, juos atiduosi priešui, ir jei tie, kurie juos paims nelaisvėn, juos nusives kaip belaisvius į tolimą ar artimą šalį, [37] ir jie atsiprotės šalyje, į kurią bus išvesti kaip belaisviai, atsivers ir tave maldaus savo nelaisvės šalyje, sakydami: ‚Nusidėjome, iškrypusiai ir bedieviškai elgėmės', [38] jei jie atsivers į tave visa širdim bei visa siela ⌜savo nelaisvės šalyje⌝[h] ir melsis link savo šalies, kurią davei jų protėviams, link miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui, – [39] klausykis iš dangaus, iš savo buveinės, jų maldos bei jų maldavimų, apgink jų teises ir atleisk savo tautai, kuri bus tau nusidėjusi. [40] Dabar, mano Dieve, meldžiu, tebūnie tavo akys atviros ir tavo ausys įdėmios šitos vietos maldai. [41] Taigi dabar pakilk, VIEŠPATIE Dieve, [ir ateik] į savo atilsio vietą, tu ir tavo galingoji skrynia! Tavo kunigai, VIEŠPATIE Dieve, tegul apsivelka išganymu ir tavo maldingieji tegul džiaugiasi geru! [42] VIEŠPATIE Dieve, neatstumk savo pateptojo[i], atsimink tavo tarnui Dovydui pažadėtų malonių!“

Dedikacijos apeigos

7 [1] Saliamonui baigus melstis, ugnis nusileido iš dangaus ir prarijo deginamąją auką ir pjaunamąsias aukas, o VIEŠPATIES skaistybė pripildė namus.

---

[h] **6,38** M+iš 1 Kar 8,37; kurie juos išvedė į nelaisvę; G; šalyje tų, kurie juos išvedė į nelaisvę

[i] **6,42** Dgl.MssVrs Ps 132,10; M: pateptųjų

[2] Tad kunigai negalėjo įeiti į VIEŠPATIES namus, nes VIEŠPATIES skaistybė buvo pripildžiusi namus. [3] Visi izraeliaį, matydami nusileidžiančią ugnį ir VIEŠPATIES skaistybę ant namų, parklupo kniūpsti ant grindinio, pagarbino ir gyrė VIEŠPATĮ [, sakydami]: „Nes jis yra geras, nes amžina jo malonė“. [4] Paskui karalius ir visa tauta aukojo pjaunamąsias aukas VIEŠPATIES akivaizdoje. [5] Karalius Saliamonas aukojo dvidešimt dviejų tūkstančių galvijų ir šimto dvidešimt tūkstančių avių auką. Taip jie, karalius ir visa tauta, pašventino Dievo namus. [6] Kunigai stovėjo savo tarnybos vietose, taip pat leviai su VIEŠPATIES muzikiniais instrumentais, kuriuos buvo padaręs karalius Dovydas VIEŠPAČIUI girti [giesme]: „Nes amžina jo malonė“, kada tik Dovydas su jų pagalba reiškė gyrių. O priešais juos kunigai, visam Izraeliui stovint, trimitavo trimitais. [7] Saliamonas pašventino vidurį kiemo, esančio ties VIEŠPATIES namais, nes ten jis turėjo aukoti deginamąsias aukas ir bendrystės aukų taukus, nes žalvarinis aukuras, kurį Saliamonas buvo padaręs, negalėjo sutalpinti deginamųjų bei javienių aukų ir taukų. [8] Tuo metu Saliamonas šventė šventę septynias dienas ir su juo visas Izraelis, labai didelė bendruomenė, [susirinkusi iš visų sričių, einančių] nuo Lebo-Chamato iki Egipto upelio. [9] O aštuntąją dieną jie suruošė iškilmingą susirinkimą. Kadangi aukuro pašventinimą jie šventė septynias dienas ir šventę septynias dienas, [10] tai buvo dvidešimt trečioji septintojo mėnesio diena, kai jis paleido žmones į jų palapines, džiaugsmingus ir gerai nusiteikusius dėl to gero, kurį VIEŠPATS buvo padaręs Dovydui, Saliamonui ir savo tautai Izraeliui.

VIEŠPATS antrą kartą pasirodo Saliamonui

[11] Saliamonui užbaigus VIEŠPATIES namus bei karaliaus rūmus ir sėkmingai atlikus viską, ką Saliamonas buvo sumanęs padaryti VIEŠPATIES namuose ir savo rūmuose, [12] VIEŠPATS naktį pasirodė Saliamonui ir jam tarė: „Aš išklausiau tavo maldą ir išsirinkau šitą vietą aukų namais. [13] Jei aš taip uždarysiu dangų, kad nebus lietaus, arba jei įsakysiu žiogams nugraužti šalį, arba jei atsiųsiu marą į savo tautą [14] ir jei paskui nusižemins mano tauta, kuri vadinasi mano vardu, jei jie melsis ir ieškos mano veido, ir gręšis nuo savo piktų kelių, – aš klausysiuos iš dangaus, atleisiu jų nuodėmę ir pagydysiu jų šalį. [15] Dabar mano akys bus atviros ir mano ausys įdėmios šitos vietos maldai. [16] Taigi dabar išsirinkau ir pašventinau šituos namus, kad mano vardas ten būtų per amžius. Mano akys ir mano širdis ten bus visada. [17] O tu, jei vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas Dovydas, ir stengsies daryti visai taip, kaip tau įsakiau, ir laikysies mano nuostatų bei potvarkių, [18] aš išlaikysiu tavo karalystės sostą, kaip kad sudariau [sandorą] su tavo tėvu Dovydu, sakydamas: ‚Tau nepristigs nė vieno valdančio Izraelį'. [19] Bet jei jūs nusigręšite ir paliksite mano nuostatus bei mano įsakymus, kuriuos jums pateikiau, ir nuėję tarnausite kitiems dievams ir juos garbinsite, [20] jus[j] išrausiu iš savo žemės, kurią jums[k] daviau, o šituos namus, kuriuos pašventinau savo vardui, numesiu sau iš akių ir juos

---

[j] **7,20** GSV; M; juos
[k] **7,20** G(L)SV; M: jiems

padarysiu priežodžiu bei pasityčiojimo žodžiu visose tautose. [21] Ir šitie namai, kurie buvo tokie iškilnūs, ⌜pavirs griuvėsių krūva⌝[1]. Kiekvienas, kuris praeis pro juos, baisėsis. Ir kai jis paklaus: ‚Kodėl VIEŠPATS taip padarė šitai šaliai ir šitiems namams?’, [22] žmonės atsakys: ‚Kadangi jie paliko VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą, kuris juos išvedė iš Egipto šalies, ir, įsikibę į kitus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo, tad jis užleido ant jų visą šitą nelaimę’“.

Kiti Saliamono nuveikti darbai

8 [1] Pasibaigus dvidešimčiai metų, per kuriuos Saliamonas statė VIEŠPATIES namus bei savo rūmus [2] ir per kuriuos Saliamonas atstatė miestus, kuriuos Churamas buvo atidavęs Saliamonui, ir juose apgyvendino izraelius, [3] Saliamonas nužygiavo į Chamat-Sobą ir ją nugalėjo. [4] Jis sutvirtino Tadmorą dykumoje ir visus sandėlių miestus, kuriuos jis buvo įkūręs Chamate. [5] Jis sutvirtino Aukštutinįjį Bėt-Choroną ir Žemutinįjį Bėt-Choroną kaip tvirtovių miestus su sienomis, vartais ir skląsčiais, [6] taip pat Baalatą ir visus sandėlių miestus, kurie priklausė Saliamonui, visus kovos vežimų miestus, žirgų miestus ir viską, ką tik Saliamonas įsigeidė statyti Jeruzalėje, Lebanone ir visoje savo valdžios srityje. [7] Visus žmones, išlikusius iš chitiečių, amoriečių, perizų, chivų ir jebusiečių, nekilusius iš Izraelio, – [8] tuos iš jų palikuonių, kurie po jų dar buvo užsilikę šalyje, kurių izraeliai nebuvo išnaikinę, – tuos Saliamonas parinko baudžiauninkais

---

[1]**7,21** G(L)T, plg. 1 Kar 9, 8 LatSArab; ~M

[, ir tokie jie pasiliko] iki šios dienos. [9] Priešingai, iš izraelių Saliamonas nepadarė vergų savo darbui, bet jie buvo kareiviai, ˹jo karininkai bei padėjėjai˺[m] ir jo kovos vežimų bei raitelių komanduotojai. [10] Ir šitie buvo vyriausieji karaliaus Saliamono padėjėjai – du šimtai penkios dešimtys. Jie prižiūrėjo žmones. [11] Saliamonas perkėlė Faraono dukterį iš Dovydo miesto į namus, kuriuos jis buvo jai pastatęs, nes jis sakė: „Jokia moteris neturi man gyventi Izraelio karaliaus Dovydo rūmuose, nes jie yra pašventinti tuo, kad į juos įėjo VIEŠPATIES skrynia“. [12] Tuo metu Saliamonas aukojo VIEŠPAČIUI deginamąsias aukas ant VIEŠPATIES aukuro, kurį jis buvo pastatęs ties prieangiu, [13] kaip pagal Mozės įstatymą reikėjo aukoti diena į dieną, šabatomis, jaunačiais ir per tris metines šventes: per Neraugintos duonos šventę, per Savaičių šventę ir per Palapinių šventę. [14] Jis paskyrė, kaip buvo jo tėvo Dovydo nustatyta, kunigų dalinius jų tarnybai ir levius jų pareigoms, kad tie giedotų gyrių ir patarnautų kunigams, kaip reikėjo kiekvieną dieną, ir vartų sargus pagal jų skyrius kiekvieniems vartams, nes toks buvo Dievo vyro Dovydo įsakymas. [15] Jokiu požiūriu nebuvo nukrypta nuo karaliaus įsakymo apie kunigus, levius ir išteklius. [16] Taip buvo atliktas visas Saliamono darbas [, kuris tęsėsi] nuo[n] tos dienos, kai buvo padėti VIEŠPATIES namų pamatai iki ˹jų užbaigimo. Buvo visiškai įrengti VIEŠPATIES namai˺[o]. [17] Tuo metu Saliamonas nuvyko į Esjon-Geberį ir Ėlotą [, esančius]

---

[m] **8,9** G Kar 9, 22; M: ir jo padėjėjų viršininkai

[n] **8,16** Vrs; M: iki

[o] **8,16** G: Saliamonas užbaigė VIEŠPATIES namus

jūros pakrantėje, Edomo šalyje. [18] O Churamas jam atsiuntė per savo tarnus laivų ir prityrusių jūrininkų. Tie, nuplaukę su Saliamono tarnais į Ofyrą, iš ten pargabeno keturis šimtus penkiasdešimt talentų aukso ir jį atgabeno karaliui Saliamonui.

Šebos karalienė aplanko Saliamoną

9 [1] Šebos karalienė buvo išgirdusi garsą apie Saliamoną. Norėdama išmėginti Saliamoną mįslingais klausimais, ji atkeliavo į Jeruzalę su labai didele svita ir kupranugariais, nešančiais balzamo aliejaus, daug aukso ir brangiųjų akmenų. Atėjusi pas Saliamoną, ji kalbėjosi su juo apie viską, ką turėjo galvoje. [2] O Saliamonas jai atsakė į visus jos klausimus. Nieko nebuvo paslėpta karaliui, kad jis nebūtų galėjęs jai paaiškinti. [3] Kai Šebos karalienė pamatė Saliamono išmintį ir namus, kuriuos jis buvo pastatęs, [4] jo stalo valgius, jo pareigūnų sėdimąją tvarką, jo tarnų patarnavimą ir jų apdarus, jo vyno pilstytojus bei jų apdarus ir jo ˹užėjimą, kuriuo jis užeidavo į VIEŠPATIES namus˺[p], ji, pritrūkusi žado, [5] tarė karaliui: „Žinia, kurią girdėjau savo šalyje apie tavo nuoveikius ir apie tavo išmintį, buvo tiesa! [6] Bet aš netikėjau jų žiniomis, kol atvykau ir mano akys tai pamatė. Iš tikrųjų man nebuvo pranešta nė didesniosios tavo išminties pusės. Tu pralenki gandą, kurį girdėjau. [7] ˹Laimingi tavo palydovai!˺[q] Laimingi šitie tavo tarnai, kurie nuolat tau patarnauja ir klausosi

---

[p] **9,4** Rk.; M: aukštutinį kambarį, į kurį jis užlipdavo VIEŠPATIES namuose

[q] **9,7** M 1Kar 10, 8; G(L)Lat: Laimingos tavo žmonos!

tavo išminties! [8] Tebūnie pašlovintas VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave pasodino į savo sostą, kad būtum karalius VIEŠPAČIUI, savo Dievui![r] Kadangi tavo Dievas myli Izraelį, norėdamas jį išlaikyti per amžius, jis tave padarė jiems karaliumi vykdyti tam, kas teisu ir teisinga“. [9] Paskui ji padovanojo karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso, labai daug balzamo aliejaus ir brangiųjų akmenų. Niekad nebebuvo tokio balzamo aliejaus, kokio Šebos karalienė padovanojo karaliui Saliamonui. [10] Be to, Churamo tarnai ir Saliamono tarnai, kurie pargabeno aukso iš Ofyro, pargabeno algumo medžių ir brangiųjų akmenų. [11] Karalius padarė iš algumo medžių turėklus[s] VIEŠPATIES namams bei karaliaus rūmams, taip pat lyras ir arfas giesmininkams. Tokių niekad anksčiau nebuvo buvę matyta Judo šalyje. [12] Karalius Saliamonas davė Šebos karalienei kiekvieną norimą daiktą, kurio ji prašė, be to, ˹ką jis jai pats iš savęs buvo padovanojęs už tai˺[t], ką ji buvo atgabenusi karaliui. Paskui apsigręžusi ji su savo palyda keliavo į savo šalį.

Saliamono turtai ir išmintis

[13] Auksas, kurį per vienerius metus atgabendavo Saliamonui, svėrė šešis šimtus šešiasdešimt šešis aukso talentus, [14] neskaitant to, ką atgabendavo prekiautojai ir pirkliai. Taip pat visi Arabijos karaliai ir šalies vietininkai atgabendavo Saliamonui aukso ir sidabro. [15] Karalius

---

[r] **9,8** T.y. Saliamono sostas priklauso Dievui, tikrajam Izraelio karaliui, kurio įgaliotas karaliauja Saliamonas.

[s] **9,11** Rk. pgl. 1 Kar 10,12, plg.T; GLatV: laiptus; M: vieškelius; S: suolus

[t] **9,12** Įtrp. pgl. T; plg. 1Kar 10,13; ~M

Saliamonas padarė du šimtus didžiųjų skydų iš išploto aukso – šešiais šimtais išploto aukso [šekelių] jis aptraukė kiekvieną skydą – [16] ir tris šimtus mažųjų skydų iš išploto aukso – trimis šimtais aukso [šekelių] jis aptraukė kiekvieną skydą, – ir karalius juos sudėjo Lebanono Miško namuose. [17] Karalius dar padarė didžiulį sostą iš dramblio kaulo ir jį aptraukė grynu auksu. [18] Sostas turėjo šešis laiptus, ir ⸢sostas turėjo pakoją, [visus] aptrauktus auksu⸣[u]. Rankų atramos buvo vienoje ir kitoje sėdynės pusėje, o du liūtai stovėjo šalia atramų. [19] Be to, ten stovėjo dvylika liūtų ant šešių laiptų abiejose pusėse[v]. Nieko tokio nebuvo padaryta jokiai karalystei. [20] Visi karaliaus Saliamono geriamieji indai buvo auksiniai, ir visi Lebanono Miško namų indai buvo iš gryno aukso. Saliamono dienomis sidabras neturėjo jokios vertės. [21] Mat karalius turėjo laivų, plaukiančių į Taršišą drauge su Churamo tarnais. Kartą per trejus metus parplaukdavo Taršišo laivai, vežini auksu ir sidabru, dramblio iltimis, beždžionėmis ir babūnais. [22] Taip karalius Saliamonas viršijo visus žemės karalius turtais ir išmintimi. [23] Ir visi žemės karaliai geidė patys susipažinti su Saliamonu, norėdami pasiklausyti jo išminties, kurią Dievas jam buvo davęs į širdį. [24] Ir metai po metų jų kiekvienas atnešdavo savo dovaną: sidabrinių ir auksinių indų, antklodžių, kvepalų[w], balzamo aliejaus, žirgų ir asilėnų. [25] Saliamonas turėjo keturis tūkstančius tvartų žirgams bei kovos vežimams ir dvylika tūkstančių žirgų, kuriuos

---

[u] **9,18** Rk., plg. GLat; M: pakoją, [visus] auksu pritvirtintus prie sosto

[v] **9,19** T.y. po vieną kiekviename laipto gale

[w] **9,24** G, plg. SArab; M: ginklų

jis patalpino vežimams skirtuose miestuose ir pas save[x] Jeruzalėje. [26] Jis viešpatavo visiems karaliams nuo Upės[y] iki filistinų šalies bei Egipto ribos. [27] Ir karalius padarė, kad Jeruzalėje buvo sidabro tiek, kiek akmenų, ir kedrų tiek, kiek sikomorų, augančių Šefeloje. [28] Saliamonui įveždavo žirgus iš Egipto ir iš visų [kitų] šalių. [29] O visi kiti Saliamono veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, juk aprašyti pranašo Natano istorijoje, šiloniečio Achijo pranašystėje ir regėtojo Jedo apreiškime apie Nebato sūnų Jerobeamą. [30] Ir Saliamonas karaliavo visam Izraeliui keturiasdešimt metų. [31] Pagaliau Saliamonas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo jo tėvo Dovydo mieste. Jo sūnus Rechabeamas tapo karalium jo vietoje.

JUDO KARALIAI

Maištas prieš Rechabeamą

10 [1] Rechabeamas nuvyko į Šechemą, nes visas Izraelis buvo suėjęs į Šechemą jo padaryti karaliumi. [2] Kai tik Nebato sūnus Jerobeamas tai išgirdo – mat jis buvo Egipte, kur buvo pabėgęs nuo karaliaus Saliamono, – Jerobeamas sugrįžo iš Egipto. [3–4] Tada jie[z] pasiuntę jį iškvietė. Atvykę Jerobeamas ir visas Izraelis kalbėjo Rechabeamui: „Tavo tėvas padarė mūsų jungą kietą. Taigi dabar palengvink savo tėvo kietą baudžiavą ir jo sunkų jungą, kurį jis mums uždėjo, ir mes būsime tavo valdiniai“. [5] Jis jiems tarė: „Po trijų dienų sugrįžkite pas

---

[x]**9,25** Lit. karalių

[y]**9,26** T.y. Eufrato

[z]**10,3-4** T.y. šiaurės izraeliai

mane!“ Taigi tauta nuėjo. [6] Tada karalius Rechabeamas tarėsi su senesniaisiais, kurie buvo tarnavę jo tėvui Saliamonui, jam gyvam tebesant, klausdamas: „Kaip jūs patariate atsakyti šitai tautai?“ [7] Tie jam atsakė: „Jei būsi draugiškas šitiems žmonėms, jiems patiksi ir jiems kalbėsi tinkamus žodžius, jie visuomet bus tavo valdiniai“. [8] Bet jis atmetė senesniųjų patarimą, kurį senesnieji jam davė, ir tarėsi su jaunesniaisiais, kurie buvo užaugę su juo, kurie jam patarnavo. [9] Ir jis jiems tarė: „Ką jūs mums[a] patariate atsakyti šitiems žmonėms, kurie man kalbėjo: ‚Palengvink jungą, kurį mums uždėjo tavo tėvas’?“ [10] Jaunesnieji, kurie buvo užaugę su juo, jam atsakė: „Taip sakyk žmonėms, kurie tau kalbėjo: ‚Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, bet tu jį mums palengvink’ – taip jiems sakyk: ‚Mano manasis pirštas yra storesnis už mano tėvo strėnas. [11] Taigi dabar [klausykite]: mano tėvas jums uždėjo sunkų jungą, bet aš padarysiu jūsų jungą dar sunkesnį. Mano tėvas jus plakė botagais, o aš [plaksiu] skorpionais[b]’“. [15] Taigi karalius nepakluso tautos, nes tai buvo Dievo lemta, kad VIEŠPATS ištesėtų savo žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per šilonietį Achiją Nebato sūnui Jerobeamui. [16] Visam Izraeliui pamačius, jog karalius nenorėjo jų klausyti, žmonės atsakė karaliui: „Kokią gi dalį mes turime Dovyde? Mes juk neturime veldinio Jišajo sūnuje. Į savo palapines, Izraeli! Dabar žiūrėk savo namų, Dovyde!“ Ir visas Izraelis nuėjo į savo palapines. [17] Taigi Rechabeamas karaliavo [tik] izraeliams, gyvenantiems Judo miestuose. [18] Rechabeamui pasiuntus Hadoramą,

---

[a] **10,9** GV: man

[b] **10,11** T.y. dygliuotais rimbais

kuris buvo baudžiavos prižiūrėtojas, izraeliai jį užmušė akmenimis, o karalius Rechabeamas suspėjo užšokti ant vežimo [ir] pabėgti į Jeruzalę. [19] Taip iki šios dienos Izraelis Iiko atsimetęs nuo Dovydo namų.

Šemajo pranašystė

11 [1] Rechabeamas, parvykęs į Jeruzalę, surinko Judo namus ir Benjaminą, šimtą aštuoniasdešimt tūkstančių rinktinių kariautojų, kariauti su Izraeliu, atgauti karalystę Rechabeamui. [2] Bet VIEŠPATIES žodis atėjo Dievo vyrui Šemajui: [3] „Sakyk Saliamono sūnui Rechabeamui, Judo karaliui, ir visam Izraeliui Jude ir Benjamine: [4] ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Nežygiuokite aukštyn ir nekariaukite su savo broliais! Kiekvienas grįžkite į savo namus, nes tas dalykas kilo iš manęs!’“ Jie pakluso VIEŠPATIES žodžiams ir gręžėsi atgal nuo žygio prieš Jerobeamą.

Rechabeamas paverčia miestus tvirtovėmis

[5] Rechabeamas gyveno Jeruzalėje ir statydamas pavertė miestus tvirtovėmis. [6] Būtent statydamas jis pavertė sutvirtintais miestais Betliejų, Ėlamą, Tekoją, [7] Bet-Sūrą, Sochą, Adulamą, [8] Gatą, Marešą, Zifą, [9] Adoraimą, Lachišą, Azeką, [10] Sorą, Ajaloną ir Chebroną, esančius Jude ir Benjamine. [11] Jis sustiprino tvirtoves ir padėjo jose vadus ir maisto, aliejaus bei vyno atsargas. [12] Be to, kiekviename atskirame mieste jis sudėjo didžiųjų skydų ir iečių. Taip jis labai juos sustiprino. Mat jam priklausė Judas ir Benjaminas.

Kunigai ir leviai remia Rechabeamą

[13] O kunigai ir leviai, kurių buvo visame Izraelyje, susitelkė prie jo iš visų savo sričių. [14] Mat leviai paliko savo ganyklas bei savo žemės nuosavybę ir vyko į Judą bei Jeruzalę, nes Jerobeamas ir jo sūnūs buvo juos atleidę iš kunigavimo VIEŠPAČIUI, [15] ir jis buvo pasiskyręs [savo paties] kunigų alkams, ožio ir veršio pavidalo stabams, kuriuos jis buvo padaręs. [16] Jais pasekdami, tie, kurie buvo nuoširdžiai atsidavę VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, ieškojimui, iš visų Izraelio genčių vyko į Jeruzalę aukoti VIEŠPAČIUI, savo protėvių Dievui. [17] Taip jie tvirtino Judo karaliaus valdžią ir stiprino Saliamono sūnų Rechabeamą per trejus metus, nes jie tik trejus metus vaikščiojo Dovydo ir Saliamono keliu.

Rechabeamo šeima

[18] Rechabeamas vedė Machalatą, Dovydo sūnaus Jerimoto ir Jišajo sūnaus Eliabo dukters Abihailos dukterį, [19] kuri jam pagimdė sūnų: Jeušą, Šemariją ir Zahamą. [20] Po jos jis vedė Abšalomo dukterį Maachą, kuri jam pagimdė Abiją, Atają, Zizą ir Šelomotą. [21] Rechabeamas mylėjo Abšalomo dukterį Maachą labiau už visas savo žmonas ir suguloves. Mat jis buvo vedęs aštuoniolika žmonų bei šešiasdešimt sugulovių, ir jam gimė dvidešimt aštuoni sūnūs ir šešiasdešimt dukterų. [22] Rechabeamas paskyrė Maachos sūnų Abiją vyriausiuoju princu, vadu tarp jo brolių, nes jis ˹manė jį padaryti karaliumi. [23] Jis˺[c] išskirstė kai kuriuos iš savo sūnų po visas Judo ir

---

[c]**11,23** Rk., plg.G; M: jį padaryti karaliumi. 23 Jis gudriai veikė ir

Benjamino šalis, po visus sutvirtintus miestus. Jis gausiai jiems teikė maisto ir ˹jiems parūpino˺[d] daugybę žmonų.

Šišakas užpuola Judą

12 [1] Kai Rechabeamo karališkoji valdžia sutvirtėjo ir jis sustiprėjo, jis ir su juo visas Izraelis paliko VIEŠPATIES įstatymą. [2] Penktaisiais karaliaus Rechabeamo metais Egipto karalius Šišakas, kadangi jie buvo likę neištikimi VIEŠPAČIUI, užpuolė Jeruzalę [3] su tūkstančiu dviem šimtais kovos vežimų ir šešiasdešimt tūkstančių raitelių. Nesuskaitomi buvo kareiviai, kurie atžygiavo su juo iš Egipto: libiai, sukijai ir kušai. [4] Jis paėmė Judo sutvirtintus miestus ir pasiekė Jeruzalę. [5] Tada pranašas Šemajas atėjo pas Rechabeamą ir Judo kunigaikščius, kurie nuo Šišako buvo pasitraukę į Jeruzalę, ir jiems tarė: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Jūs mane palikote, tai ir ąš jus palikau [, atiduodamas] į Šišako rankas!'“ [6] Tada Izraelio kunigaikščiai nusižemino ir tarė: „VIEŠPATS teisingas!“ [7] VIEŠPAČIUI pamačius, kad jie nusižemino, VIEŠPATIES žodis atėjo Šemajui: „Jie nusižemino – jų nesunaikinsiu, bet jiems suteiksiu šiokį tokį išsigelbėjimą. Mano įnirtis neišsilies prieš Jeruzalę per Šišaką, [8] bet jie turės jam tapti valdiniais, kad pažintų skirtumą tarp tarnavimo man ir tarnavimo [kitų] šalių karalystėms“. [9] Taigi Egipto karalius Šišakas užpuolė Jeruzalę ir pasigrobė VIEŠPATIES namų lobius bei karaliaus rūmų lobius. Jis viską pasigrobė. Jis dar pasigrobė auksinius skydus, kuriuos Saliamonas buvo padaręs. [10] Jų vietoje karalius Rechabeamas padarė

---

[d]**11,23** Rk.; M: geidavo

žalvarinius skydus ir [juos] pavedė viršininkams sargų[e], saugojančių įėjimą į karaliaus rūmus. [11] Kada tik karalius eidavo į VIEŠPATIES namus, atėję sargai juos nešdavosi ir paskui juos atnešdavo atgal į sargų budimąjį kambarį. [12] Kadangi jis nusižemino, VIEŠPATIES rūstybė nusigręžė nuo jo, ir nebereikėjo [jo] galutinai sunaikinti. Juk ir Jude buvo šis tas gera.

Rechabeamo mirtis

[13] Taigi karalius Rechabeamas įsitvirtino Jeruzalėje ir toliau karaliavo. Mat Rechabeamas, kai pradėjo karaliauti, buvo keturiasdešimt vienerių metų amžiaus ir septyniolika metų karaliavo Jeruzalėje – mieste, kurį VIEŠPATS buvo išsirinkęs iš visų Izraelio genčių, kad ten padėtų savo vardą. O jo motina buvo amonietė, vardu Naama. [14] Ir jis darė, kas buvo pikta, nes nebuvo tvirtai iš širdies nusistatęs VIEŠPATIES ieškoti. [15] Rechabeamo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, juk aprašyti pranašo Šemajo ir regėtojo Ido žodžiuose. [Tai sakytina ir] apie giminės sąrašą[f]. O kovos tarp Rechabeamo ir Jerobeamo tęsėsi visą laiką. [16] Pagaliau Rechabeamas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas Dovydo mieste. Jo sūnus Abijas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Abijas

13 [1] Aštuonioliktaisiais karaliaus Jerobeamo metais Abijas pradėjo karaliauti Judui. [2] Jis trejus

---

[e] **12,10** Lit. bėgikų

[f] **12,15** Glosatorius pastebi, kad ir karaliaus genealogija užrašyta minėtuose istoriniuose šaltiniuose.

metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Urielio iš Gibėjos duktė, vardu Maacha[g]. Kilo karas tarp Abijo ir Jerobeamo. [3] Abijas pradėjo mūšį su narsių kovotojų, keturių šimtų tūkstančių rinktinių vyrų, kariuomene, o Jerobeamas išsirikiavo prieš jį kautynių tvarka su aštuoniais šimtais tūkstančių rinktinių vyrų, narsuolių. [4] Tada Abijas atsistojo viršuj Semaraimo kalno, esančio Efraimo kalnyne, ir tarė: „Klausykite manęs, Jerobeamai ir visas Izraeli! [5] Argi jūs neturėtumėte žinoti, kad VIEŠPATS, Izraelio Dievas, visam laikui atidavė Izraelio karaliaus valdžią Dovydui, jam ir jo sūnums, kaip druskos sandorą? [6] Bet Nebato sūnus Jerobeamas, Dovydo sūnaus Saliamono tarnas, pakilo ir sukėlė maištą prieš savo valdovą. [7] Prie jo susirinko tuščiagalviai, nenaudėliai, ir paėmė viršų ant Saliamono sūnaus Rechabeamo, nes Rechabeamas buvo jaunas bei neryžtingas ir negalėjo atsilaikyti prieš juos. [8] Dabar jūs manote galėsią atsilaikyti prieš VIEŠPATIES karaliaus valdžią, esančią Dovydo sūnų rankose, tuo, kad jūsų yra didelė daugybė ir kad su jumis yra auksiniai veršiai, kuriuos Jerobeamas jums padarė kaip dievus! [9] Argi neišvarėte VIEŠPATIES kunigų, aharonų ir levių, ir nepasidarėte kunigų, kaip [kitų] šalių tautos? Kas tik galėjo įsišventinti su jaunikliu jaučiu ir septyniais avinais, tas tapo kunigu nedievams! [10] O mes – VIEŠPATS yra mūsų Dievas, ir mes jo nepalikome. VIEŠPAČIUI tarnauja aharonai kaip kunigai, o leviai – ⌜jo pavedimu⌝[h]. [11] Jie kas rytą ir kas vakarą aukoja VIEŠPAČIUI deginamąsias aukas ir

---

[g] **13,2** GS 1 Kar 15, 2; M: Michaja

[h] **13,10** Rk., plg. Chag 1,13

gardžiai kvepiančius smilkalus, sudeda klodais duoną ant tyro[i] stalo ir kas vakarą uždega auksinį žibintą su jo žiburiais, nes mes laikomės VIEŠPATIES, savo Dievo, reikalavimų, o jūs jį palikote. 12 Štai su mumis, [mūsų] priekyje, yra tikrasis Dievas ir jo kunigai su aliarmo trimitais, kad skardžiai sutrimituotų prieš jus. Izraeliai, nekovokite su VIEŠPAČIU, savo protėvių Dievu, nes nelaimėsite!“ 13 O Jerobeamas aplinkiniu keliu buvo pasiuntęs pasalūnų dalinį, kad jiems užeitų iš užnugario. Taigi jie buvo Judo priekyje, o pasalūnų dalinys – jų užnugaryje. 14 Judui apsigręžus, pasirodė, kad jiems gresia kova iš priekio ir iš užnugario! Tada jie šaukėsi VIEŠPATIES. Kunigai trimitavo trimitais, 15 ir Judo vyrai sukėlė kovos šauksmą. Judo vyrams sukėlus kovos šauksmą, Dievas sumušė Jerobeamą ir visą Izraelį Abijo ir Judo akivaizdoje. 16 Izraeliai bėgo nuo Judo, ir Dievas juos atidavė į jų[j] rankas. 17 Abijas ir jo kariuomenė jiems sudavė tokį didelį smūgį, jog iš Izraelio krito nukautų penki šimtai tūkstančių rinktinių vyrų. 18 Taip tada izraeliai buvo nužeminti, o judėjai pasirodė stiprūs, nes jie rėmėsi VIEŠPAČIU, savo protėvių Dievu. 19 Abijas vijosi Jerobeamą ir iš jo paėmė miestų: Bėt-Elį su jo kaimais, Ješaną su jo kaimais ir Efroną su jo kaimais. 20 Jerobeamas nebeatgavo savo galios Abijo dienomis. Pagaliau VIEŠPATS jį užgavo, ir jis mirė, 21 o Abijas sustiprėjo. Jis vedė keturiolika žmonų, ir jam gimė dvidešimt du sūnūs ir šešiolika dukterų. 22 O visi kiti Abijo veiksmai, jo poelgiai ir jo žodžiai, yra aprašyti

---

[i] **13,11** T.y. apeiginiu požiūriu nesutepto

[j] **13,16** T.y. judėjų

pranašo Ido aiškinime. [23] Pagaliau Abijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste. Jo sūnus Asa tapo karalium jo vietoje. Jo dienomis šalis dešimtį metų turėjo ramybę.

Judo karalius Asa

14 [1] Asa darė, kas buvo gera ir tiesu VIEŠPATIES, jo Dievo, akyse: [2] jis pašalino svetimus aukurus ir alkus, sudaužė akmeninius stulpus, nukirto[k] ašeras, [3] įsakė Judui ieškoti VIEŠPATIES, jų protėvių Dievo, ir vykdyti įstatymą bei įsakymą. [4] Kadangi jis pašalino iš visų Judo miestų alkus ir smilkalų aukurus, karalystė, jam valdant, turėjo ramybę. [5] Jis statė sutvirtintus miestus Jude, nes šalis turėjo ramybę. Tais metais niekas nekariavo su juo, nes VIEŠPATS jam buvo suteikęs atilsį. [6] Tad jis tarė Judui: „Sutvirtinkime šituos miestus ir juos apveskime siena su bokštais, vartais ir skląsčiais, kol tebeturime šalį savo valdžioje, nes ˹kaip mes ieškojome VIEŠPATIES, savo Dievo, taip jis ieškojo mūsų ir˺[l] mums suteikė iš visų pusių ramybę“. Taigi jie statė ir jiems sakėsi.

Asa nugali Zerachą

[7] Asa turėjo iš Judo tris šimtus tūkstančių kareivių, apsiginklavusių didžiuoju skydu ir ietimi, o iš Benjamino – du šimtus aštuoniasdešimt tūkstančių skydnešių ir lankininkų. Visi šitie buvo narsūs kovotojai. [8] Prieš juos išžygiavo kušietis Zerachas su milijonu kareivių ir su trimis šimtais kovos vežimų ir pasiekė Marešą. [9] Tada

---

[k] **14,2** Arba: sukapojo

[l] **14,6** GS; M; ieškojome VIEŠPATIES, savo Dievo, ieškojome, ir jis

Asa išžygiavo jo pasitikti, ir jie išsirikiavo kautynėms ˹slėnyje į šiaurę nuo˺[m] Marešos. [10] Tada Asa šaukėsi VIEŠPATIES, savo Dievo: „VIEŠPATIE, jei tu nori padėti, nesvarbu, ar kas galingas, ar bejėgis. Padėk mums, VIEŠPATIE, mūsų Dieve, nes tu esi mūsų parama ir tavo vardu atžygiavome prieš šitą daugybę! VIEŠPATIE, tu esi mūsų Dievas. Tegul neatsilaiko prieš tave joks mirtingasis!“ [11] Tada VIEŠPATS mušė kušiečius Asos ir Judo akivaizdoje, ir kušiečiai turėjo bėgti. [12] O Asa ir su juo esantys kareiviai juos vijosi iki Geraros. Iš kušiečių krito tiek daug, kad jie nebeatsigavo, nes jie buvo sutriuškinti VIEŠPATIES ir jo kariuomenės akivaizdoje. O anie nusinešė labai daug grobio. [13] Jie nugalėjo visus miestus, esančius aplink Gerarą, nes juos buvo apėmęs VIEŠPATIES siųstas siaubas. Jie apiplėšė visus miestus, nes daug grobio buvo juose. [14] Jie sumušė ir gyvulių savininkus[n] ir nusivedė daug mažųjų gyvulių bei kupranugarių. Paskui jie sugrįžo į Jeruzalę.

Azarijo pamokslas ir Asos reformos

15 [1] Dievo dvasia atėjo ant Odedo sūnaus Azarijo. [2] Jis išėjo Asos pasitikti ir jam tarė: „Paklausykite manęs, Asa, visas Jude ir Benjamine! VIEŠPATS bus su jumis, kol jūs būsite su juo. Jei jo ieškosite, jis duosis jūsų randamas, bet jei jį paliksite, jis jus paliks. [3] Ilgą laiką Izraelis gyveno be tikrojo Dievo, be pamokančio kunigo ir be įstatymo. [4] Bet kada jis, būdamas suspaustas, atsivertė į VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą, ir kada jie jo ieškojo, jis

---

[m] **14,9** G; M: Sefatos slėnyje prie

[n] **14,14** Lit. palapines

davėsi jų randamas. [5] Tais laikais nebuvo saugumo tam, kuris išeidavo ir pareidavo, nes dideli neramumai slėgė visus šalių gyventojus. [6] Tauta triuškino tautą ir miestas miestą, nes Dievas kėlė juose nerimą visokia neganda. [7] Bet jūs būkite drąsūs ir tenepailsta jūsų rankos, nes bus atmokėta už jūsų darbą!“ [8] Kai Asa išgirdo šituos žodžius ir pranašystę[o], jis įsidrąsino ir pašalino pasibjaurėtinus stabus iš visos Judo ir Benjamino šalies ir iš miestų, kuriuos jis buvo paėmęs Efraimo kalnyne, ir atnaujino VIEŠPATIES aukurą, esantį ties VIEŠPATIES prieangiu. [9] Jis surinko visą Judą, Benjaminą ir tuos, kurie buvo apsigyvenę pas juos kaip ateiviai iš Efraimo, Menašės ir Šimeono, nes daugelis iš Izraelio buvo persimetę į jo pusę, kai jie pamatė, kad VIEŠPATS, jo Dievas, buvo su juo. [10] Jie susirinko į Jeruzalę penkioliktųjų Asos karaliavimo metų trečiąjį mėnesį [11] ir tą dieną paaukojo VIEŠPAČIUI iš grobio, kurį jie buvo atsigabenę, septynis šimtus raguočių ir septynis tūkstančius avių. [12] Ir jie padarė sutartį ieškoti VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, visa širdim ir visa siela. [13] O kiekvienas, kuris neieškotų VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, turėtų būti baudžiamas mirtim, vis tiek, ar jis būtų mažas ar didelis, vyras ar moteris. [14] Jie prisiekė VIEŠPAČIUI su garsiu pritarimu ir džiugesio šauksmu, pūsdami trimitus ir ragus. [15] Visas Judas džiaugėsi dėl priesaikos, nes visa širdim jie buvo prisiekę. Ir kadangi visa valia jie ieškojo jo, jis davėsi jų randamas. VIEŠPATS jiems dovanojo ramybę iš visų pusių. [16] Net savo motiną Maachą karalius Asa pašalino iš karalienės vietos, nes ji buvo padariusi Ašerai gėdingą

---

[o]**15,8** Rk.; M: pranašo Odedo pranašystę

stabą. Asa nukirto jos stabą ir suskaldęs sudegino Kidrono slėnyje. [17] Alkai, žinoma, nepradingo iš Izraelio, tačiau Asos širdis liko visiškai atsidavusi per visą jo amžių. [18] Jis įnešė į Dievo namus savo tėvo ir savo paties pašvęstas dovanas: sidabrą, auksą ir rykus. [19] Nebebuvo karo iki trisdešimt penktųjų Asos karaliavimo metų.

Asa ieško Aramo pagalbos prieš Bašą

16 [1] Bet trisdešimt šeštaisiais Asos karaliavimo metais Izraelio karalius Baša žygiavo aukštyn prieš Judą ir tvirtino Ramą, kad niekam neleistų išeiti ar įeiti pas Judo karalių Asą. [2] Tada Asa, išėmęs sidabro bei aukso iš VIEŠPATIES namų ir karaliaus rūmų lobynų, [juos] pasiuntė Aramo karaliui Ben-Hadadui, gyvenančiam Damaske, sakydamas: [3] „Tebūnie tokia sąjunga tarp manęs ir tavęs, kokia buvo tarp mano tėvo ir tavo tėvo! Štai tau siunčiu sidabro ir aukso. Eik, nutrauk savo sąjungą su Izraelio karaliumi Baša, kad jis atsitrauktų nuo manęs!“ [4] Ben-Hadadas, paklausęs karaliaus Asos, pasiuntė savo karinių pajėgų vadus prieš Izraelio miestus. Jie nukariavo Ijoną, Daną, Abel-Maimą ir ˹visą apylinkę, Naftalio miestus˺[p]. [5] Tai išgirdęs, Baša liovėsi tvirtinęs Ramą ir sustabdė savo darbą. [6] O karaliui Asai pasitelkus visą Judą, jie nusinešė Ramos akmenis ir jos medžius, kuriais Baša buvo daręs sutvirtinimus. Jais jis sutvirtino Gebą ir Mispą.

---

[p] **16,4** Rk. pgl. G; M: visus Naftalio miestų sandėlius; V: visus Naftalio sandėlių miestus

Chanania pranašystė

[7] Tuomet regėtojas Chananis atėjo pas Judo karalių Asą ir jam tarė: „Kadangi tu rėmeis Aramo karaliumi ir nesirėmei VIEŠPAČIU, savo Dievu, todėl Izraelio[q] karaliaus kariuomenė ištrūko iš tavo rankų. [8] Argi kušiečiai ir libiai neturėjo didžiulės kariuomenės, labai daug kovos vežimų ir važiuotojų[r]? Tačiau, kadangi tu rėmeis VIEŠPAČIU, jis juos atidavė į tavo rankas! [9] Nes VIEŠPATIES akys žvalgosi aplinkui po visą žemę, kad galingai padėtų tiems, kurių širdis yra jam visiškai atsidavusi. Šituo atveju tu paikai pasielgei, nes nuo dabar ˹tu turėsi kariauti˺[s]“. [10] Užpykęs ant regėtojo, Asa jį įdėjo į šiekštas, nes jis dėl to buvo įnirtęs ant jo. Be to, tuo pačiu metu Asa žiauriai pasielgė su kai kuriais iš tautos.

Asos liga ir mirtis

[11] Štai Asos veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, – štai jie aprašyti Judo ir Izraelio karalių knygoje. [12] Trisdešimt devintaisiais savo karaliavimo metais Asa susirgo kojomis. Jo liga pasidarė sunki. Tačiau ir savo ligoje jis neieškojo VIEŠPATIES, bet kreipėsi į gydytojus. [13] Pagaliau Asa atsigulė prie savo tėvų – jis mirė keturiasdešimt pirmaisiais savo karaliavimo metais, – [14] ir jį palaidojo jo kape, kurį jis buvo išsikaldinęs Dovydo mieste. Jį paguldė į karstą, kurį buvo pripildę balzamo

---

[q]**16,7** G(L); M: Aramo

[r]**16,8** Arba: žirgų

[s]**16,9** Arba rk.: tavo tauta turės kariauti su Aramu

ir įvairių įmaniai sumaišytų tepalų, ir jam sukūrė labai didelę laidotuvių ugnį.

Judo karalius Jehošafatas

17 [1] Jo sūnus Jehošafatas tapo karalium jo vietoje ir stiprinosi prieš Izraelį. [2] Jis išdėstė kariuomenės būrius visuose sutvirtintuose Judo miestuose ir pastatė įgulas Judo šalyje bei Efraimo miestuose, kuriuos buvo paėmęs jo tėvas Asa. [3] VIEŠPATS buvo su Jehošafatu, nes jis vaikščiojo pirmaisiais savo tėvo[t] keliais: jis neieškojo Baalų, [4] ieškojo savo tėvo Dievo, elgėsi pagal jo įsakymus ir nedarė taip, kaip Izraelis. [5] Todėl VIEŠPATS sutvirtino karaliaus valdžią jo rankose. Visi judėjai davė Jehošafatui dovanų, ir jis turėjo daug turtų bei garbės. [6] Ir kadangi jis buvo įdrąsėjęs sekti VIEŠPAČIU, jis dar kartą pašalino iš Judo alkus ir ašeras. [7] Trečiaisiais savo karaliavimo metais jis pasiuntė savo vyresniuosius Ben-Chailą, Obadiją, Zachariją, Netanelį ir Michają mokyti Judo miestuose, [8] su jais levius Šemąją, Netaniją, Zebadiją, Asahelį, Šemiramotą, Jonataną, Adoniją ir Tobiją[u], ir su jais kunigus Elišamą ir Jehoramą. [9] Jie mokė Jude: turėdami su savim VIEŠPATIES įstatymo knygą, jie ėjo aplinkui per visus Judo miestus ir mokė žmones[v]. [10] O VIEŠPATIES siųstas siaubas taip apėmė visas Judo aplinkinių šalių karalystes, kad jos nedrįso kariauti su Jehošafatu. [11] Net kai kurie iš filistinų atnešė Jehošafatui dovanų ir naštą sidabro. Taip pat ir arabai

---

[t] **17,3** M + Dovydo; ~ 6MssG(BA)

[u] **17,8** M + dtgr.: Tob-Adoniją; ~ G(B)SArab; M dar + levius

[v] **17,9** Lit. tarp žmonių

jam atvedė mažųjų gyvulių: septynis tūkstančius septynis šimtus avinų ir septynis tūkstančius septynis šimtus ožių. [12] Jehošafatas darėsi vis galingesnis ir galingesnis. Jis pristatė Jude tvirtovių ir sandėlių miestų. [13] Jis turėjo didelių atsargų Judo miestuose ir kareivių, narsių kovotojų, Jeruzalėje. [14] Šita buvo jų karinė santvarka pagal jų protėvių šeimas: Judui priklausė tūkstantininkai: vadas Adna ir su juo trys šimtai tūkstančių narsių kovotojų; [15] šalia jo – vadas Jehochananas ir su juo du šimtai aštuoniasdešimt tūkstančių, [16] o šalia jo – Zichrio sūnus Amąsijas, savanoriškai pasišventęs VIEŠPAČIUI, ir su juo du šimtai tūkstančių narsių kovotojų. [17] Iš Benjamino: narsus kovotojas Eljada ir su juo du šimtai tūkstančių ginkluotų lanku ir skydu, [18] o šalia jo – Jehozabadas ir su juo šimtas aštuoniasdešimt tūkstančių apginkluotų karui. [19] Šitie buvo tie, kurie tarnavo karaliui, be tų, kuriuos karalius buvo pastatęs sutvirtintuose miestuose, visame Jude.

Michajas išpranašauja nelaimę

18 [1] Nors Jehošafatas turėjo daug turtų ir garbės, jis susigiminiavo vedybomis su Achabu. [2] Kai jis po kelių metų nusileido pas Achabą į Samariją, Achabas jam ir jo svitai papjovė daug avių bei raguočių ir jį pakurstė žygiuoti aukštyn į Ramot-Gileadą. [3] Izraelio karalius Achabas tarė Judo karaliui Jehošafatui: „Ar žygiuosi su manim į Ramot-Gileadą?“ Šis jam atsakė: „Aš, kaip ir tu. Mano kariuomenė, kaip ir tavo kariuomenė. Aš žygiuosiu su tavim į karą!“ [4] Bet Jehošafatas pridūrė Izraelio karaliui: „Pirmiausia pasiteirauk, meldžiamasis, ką VIEŠPATS pasakys“. [5] Tada Izraelio karalius surinko

pranašus, keturis šimtus vyrų, ir jų paklausė: „Ar mums eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Jie atsakė: „Žygiuok aukštyn! Dievas jį atiduos į karaliaus rankas!“ [6] Bet Jehošafatas paklausė: „Ar čia nebėra VIEŠPATIES pranašo, kad galėtume per jį pasiklausti?“ [7] Izraelio karalius atsakė Jehošafatui: „Dar yra vienas vyras, per kurį būtų galima VIEŠPATIES pasiklausti, bet aš jo nekenčiu, nes jis niekuomet nepranašauja apie mane gera, bet visuomet bloga. Jis yra Jimlos sūnus Michajas“. Bet Jehošafatas tarė: „Tegul taip nesako karalius!“ [8] Tada Izraelio karalius, pasišaukęs vieną rūmų pareigūną, tarė: „Skubiai atvesk Jimlos sūnų Michają!“ [9] Izraelio karalius ir Judo karalius Jehošafatas, apsivilkę [karališkais] drabužiais, sėdėjo kiekvienas savo soste. Jie sėdėjo klojime, Samarijos vartų prieangyje, ir visi pranašai pranašavo jų akivaizdoje. [10] Kenaanos sūnus Sidkijas, pasidaręs geležinius ragus, tarė: „Taip sako VIEŠPATS: ‚Šitais tu badysi aramėjus, kol juos pribaigsi’“. [11] Ir visi [kiti] pranašai tą pat pranašavo, sakydami: „Žygiuok aukštyn į Ramot-Gileadą, ir tau pasiseks: VIEŠPATS jį atiduos į karaliaus rankas!“ [12] O pasiuntinys, kuris buvo nuėjęs Michajo pakviesti, jam kalbėjo: „Klausyk[w]! Pranašų žodžiai vienbalsiai skelbia gera karaliui. Tebūnie, meldžiu, tavo žodis, kaip vieno kurio jų, ir kalbėk gera!“ [13] Bet Michajas tarė: „Kaip gyvas VIEŠPATS, ką mano Dievas man[x] pasakys, tą kalbėsiu!“ [14] Jam atėjus pas karalių, karalius jam tarė: „Michajau, ar mums eiti į karą prieš Ramot-Gileadą, ar ne?“ Šis atsakė: „Žygiuokite

---

[w] **18,12** Lit. Štai

[x] **18,13** GV 1Kar 22,14 (hplgr.); ~M

aukštyn, ir jums pasiseks: jie bus atiduoti į jūsų rankas!“ [15] Bet karalius jam tarė: „Kiek kartų man reikės tave saikdinti, kad man nieko kita nekalbėtum, kaip tik tiesą VIEŠPATIES vardu?“ [16] Tada jis tarė: „Regėjau visą Izraelį išsklidusį ant kalnų kaip avis, kurios neturi piemens. O VIEŠPATS tarė: ‚Šitie neturi valdovo. Tegul kiekvienas grįžta sveikas į savo namus’“. [17] Tada Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Argi tau nesakiau: ‚Jis nepranašauja apie mane gera, bet tik bloga’?“ [18] O anas tęsė: „Todėl klausykite VIEŠPATIES žodžio: Regėjau VIEŠPATĮ, sėdintį savo soste, ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią jo dešinėje ir jo kairėje. [19] Ir VIEŠPATS tarė: ‚Kas suvilios Izraelio karalių Achabą, kad jis žygiuotų aukštyn ir kristų Ramot-Gileade?’ Tada vienas sakė taip, o kitas sakė kitaip. [20] Pagaliau išėjo dvasia ir, atsistojusi VIEŠPATIES akivaizdoje, tarė: ‚Aš jį suviliosiu!’ VIEŠPATS ją paklausė: ‚Kuo?’ [21] Ji atsakė: ‚Aš išeisiu ir pasidarysiu dvasia melagė visų jo pranašų burnoje’. Jis tarė: ‚Tu būtinai turi jį suvilioti, ir, be to, tau pasiseks. Išeik ir taip padaryk!“ [22] Taigi dabar VIEŠPATS štai įdėjo dvasią melagę į šitų tavo pranašų burną, bet VIEŠPATS kalbėjo apie tave pikta“. [23] Tada priėjo Kenaanos sūnus Sidkijas ir, skeldamas Michajųi į žandą, tarė: „Kokiu gi būdu VIEŠPATIES dvasia būtų pasitraukusi nuo manęs kalbėtis su tavim?“ [24] Bet Michajas atsakė: „Štai tu tai pamatysi tą dieną, kai įeisi į patį vidinį kambarį slėptis!“ [25] Tada Izraelio karalius tarė: „Paimkite Michają, nuveskite jį atgal pas miesto viršininką Amoną ir pas karalaitį Joašą [26] ir sakykite: ‚Taip pasakė karalius: Pasodinkite šitą į kalėjimą ir jį maitinkite sumažintu duonos bei vandens daviniu, kol

sveikas pargrįšiu’“. [27] O Michajas atkirto: „Jei tikrai pargrįši sveikas, tai VIEŠPATS nebus kalbėjęs per mane!“.[y]

Achabo pralaimėjimas ir mirtis

[28] Izraelio karaliui ir Judo karaliui Jehošafatui nužygiavus į Ramot-Gileadą, [29] Izraelio karalius tarė Jehošafatui: „Aš persirengęs eisiu į mūšį, o tu vilkėk savo drabužiais“. Taigi, Izraelio karaliui persirengus, jie ėjo į mūšį. [30] O Aramo karalius buvo įsakęs savo kovos vežimų viršininkams: „Nekovokite nei su mažais, nei su dideliais, bet tik su vienu Izraelio karaliumi!“ [31] Taigi vežimų viršininkai, pamatę Jehošafatą, – jie manė jį esant Izraelio karalių, – jį apsupo, norėdami kautis. Jehošafatui ėmus šaukti, VIEŠPATS atėjo jam į pagalbą. Dievas juos nuviliojo nuo jo. [32] Mat vežimų viršininkai, pamatę, kad jis nebuvo Izraelio karalius, atsigręžė nuo jo. [33] Bet vienas vyras atsitiktinai įtempė lanką ir įšovė Izraelio karaliui tarp pridurtinių šarvų ir krūtinšarvio. Tada šis tarė vežėjui: „Apsisuk ir mane išvežk iš mūšio[z], nes esu sužeistas!“ [34] O kovai tą dieną einant vis smarkyn, karalių turėjo laikyti prieš Aramą stačią vežime iki vakaro. Saulei leidžiantis, jis mirė.

19 [1] O Judo karalius Jehošafatas sveikas sugrįžo į savo rūmus, į Jeruzalę, [2] Išėjęs jo pasitikti, Chananio sūnus Jehus, regėtojas, tarė karaliui Jehošafatui: „Ar tau valia padėti bedieviui ir draugautis su tais, kurie nekenčia VIEŠPATIES? Dėl to tu nusipelnei VIEŠPATIES rūstybę.

---

[y]**18,27** M + pstb.: Ir jis pridūrė: „Jūs, visos tautos, klausykite!“

[z]**18,33** GV; M: kariuomenės (lit. stovyklos)

[3] Tačiau ir gerų dalykų rasta tavyje, nes išnaikinai iš šalies ašeras ir pasiryžai Dievo ieškoti“. Jehošafato teisminės reformos [4] Jehošafatas gyveno Jeruzalėje. Tačiau jis vėl išėjo į žmonių tarpą nuo Beėr-Šebos iki Efraimo kalnyno ir juos gręžė atgal į VIEŠPATĮ, jų protėvių Dievą. [5] Jis paskyrė teisėjus šalyje, visuose sutvirtintuose Judo miestuose, mieste po miesto, [6] ir tarė teisėjams: „Žiūrėkite, ką jūs darote! Nes ne žmonėms jūs einate teisėjų pareigas, bet VIEŠPAČIUI. Jis yra su jumis, darant teismo sprendimą. [7] Taigi dabar tegul jus apima VIEŠPATIES baimė! Rūpestingai elkitės, nes pas VIEŠPATĮ, mūsų Dievą, nėra teisybės iškreipimo, nei šališkumo, nei kyšių ėmimo“. [8] Jehošafatas ir Jeruzalėje paskyrė kai kuriuos iš levių, kunigų ir Izraelio šeimų galvų VIEŠPATIES teismui daryti ˹ir Jeruzalės gyventojų byloms spręsti˺[a]. [9] Ir jis jiems nurodinėjo, sakydamas: ‚Taip jūs turite elgtis: su VIEŠPATIES laime, ištikimai ir visa širdim! [10] Būtent kiekvienoje byloje, kuri ateis pas jus nuo jūsų brolių, gyvenančių savo miestuose, ar dalykas eitų apie skirtumą tarp [vienokio] kraujo [praliejimo] ir [kitokio] kraujo [praliejimo], ar tarp įstatymo ir įsakymo, nuostatų ir potvarkių įspėkite juos, kad jie nenusikalstų VIEŠPAČIUI ir kad [jo] rūstybė neužeitų ant jūsų bei jūsų brolių. Taip jūs turite elgtis, kad nenusikalstumėte! [11] Štai vyriausiasis kunigas Amarijas skiriamas jūsų vyresniuoju visuose VIEŠPATIES dalykuose, Išmaelio sūnus Zebadijas, Judo namų kunigaikštis, – visuose karaliaus dalykuose, o teismo sprendimo vykdytojais

---

[a]**19,8** GLatV; M: byloms spręsti, ir jie sugrįžo į Jeruzalę

jums tarnaus leviai. Drąsiai veikite, o VIEŠPATS tebūnie su geruoju[b]“.

Jehošafato pergalė prie Tekojos

20 [1] Vėliau moabiečiai, amoniečiai ir kai kurie iš meunų[c] žygiavo į karą prieš Jehošafatą. [2] Kai atėję [žmonės] Jehošafatui pranešė, sakydami: „Didelė daugybė atžygiuoja prieš tave iš anapus jūros, iš Edomo[d], ir štai jie jau yra Chaseson-Tamare“, tai yra Ėn-Gedyje, [3] Jehošafatas išsigandęs pasiryžo VIEŠPATIES ieškoti ir paskelbė pasninką visam Judui. [4] Tada judėjai susirinko ieškoti [pagalbos] iš VIEŠPATIES. Iš visų Judo miestų jie atėjo ieškoti VIEŠPATIES. [5] Jehošafatas, atsistojęs Jeruzalės ir Judo susirinkime, prie VIEŠPATIES namų, ties naujuoju kiemu, [6] tarė: „VIEŠPATIE, mūsų protėvių Dieve, argi ne tu esi Dievas danguje ir argi ne tu valdai visas tautų karalystes? Tavo rankoje yra jėga ir galybė, ir niekas negali tau pasipriešinti. [7] Argi ne tu, mūsų Dieve, nuvarei šitos šalies gyventojus nuo savo tautos Izraelio ir ją atidavei visam laikui savo draugo Abraomo palikuonims? [8] Jie apsigyveno joje ir pastatė joje tau, tavo vardui, šventyklą, sakydami: [9] Jei užeis ant mūsų nelaimė, kalavijas ⌜ar potvynis⌝[e], ar maras, ar badas, mes atsistosime ties šitais namais ir tavo akivaizdoje, nes tavo vardas yra šituose namuose, ir tavęs šauksimės savo bėdoje, kad tu išgirdęs gelbėtum’. [10] O dabar štai

---

[b]**19,11** T.y. sąžiningai einančiu teisėjo pareigas

[c]**20,1** Rk.pgl. 26,7; plg. G(BA); M: amoniečių

[d]**20,2** MsLat; M: Aramo

[e]**20,9** Sk. vešetef; M: teismas

amoniečiai, moabiečiai ir Seyro kalnėnai, pas kuriuos tu neleidai izraeliams įeiti, kai tie atkeliavo iš Egipto šalies, nes jie turėjo juos aplenkti ir jų nesunaikino, – [11] štai jie atmoka mums tuo, kad ateina mūsų išvaryti iš tavo nuosavybės, kurią davei mums valdyti. [12] Mūsų Dieve, argi tu neteisi jų? Nes mes esame bejėgiai prieš šitą didelę daugybę, atžygiuojančią prieš mus, ir mes nežinome, kas mums daryti, bet į tave kreipiasi mūsų akys!“ [13] Visi judėjai stovėjo VIEŠPATIES akivaizdoje, taip pat jų šeimos, jų žmonos ir jų vaikai. [14] Tada susirinkimo viduryje VIEŠPATIES dvasia atėjo ant Matanijo sūnaus Jeielio sūnaus Zacharijo sūnaus Jachazielio, levio iš asafų, [15] ir jis tarė: „Įsidėmėkite, visi judėjai bei Jeruzalės gyventojai ir tu, karaliau Jehošafate! Taip VIEŠPATS jums sako: ‚Nebijokite ir nenusiminkite dėl šitos didelės daugybės, nes kova yra ne jūsų, bet Dievo dalykas! [16] Rytoj žygiuokite žemyn prieš juos! Štai jie žygiuoja aukštyn Siso įkalne, ir juos sutiksite siaurukalnės gale, ties Jeruelio dykuma. [17] Ne jūsų pareiga kovoti šituo atveju. Užimkite pozicijas, stovėkite ir matykite, kaip VIEŠPATS jus išgelbės. Judėjai ir jeruzaliečiai, nebijokite ir nenusiminkite! Rytoj išžygiuokite prieš juos, o VIEŠPATS bus su jumis!’“ [18] Tada Jehošafatas nusilenkė kniūpsčias, ir visas Judas bei Jeruzalės gyventojai parpuolė prieš VIEŠPATĮ, kad pagarbintų VIEŠPATĮ. [19] O leviai iš kehatų, tiksliau sakant, iš korachų, pakilo girti VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą, labai dideliu balsu. [20] Anksti rytą atsikėlę, jie išžygiavo į Tekojos dykumą. Jiems išžygiuojant, Jehošafatas atsistojęs tarė: „Klausykite manęs, Jude ir Jeruzalės gyventojai! Tikėkite VIEŠPAČIU, savo Dievu, ir išsilaikysite! Tikėkite jo

pranašais, ir laimėsite!“ [21] Pasitaręs su žmonėmis, jis paskyrė VIEŠPATIES giesmininkus, kad jie, šventais rūbais pasipuošę, eidami pirma ginkluotųjų, užgiedotų gyrių, tardami: „Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes amžina jo malonė!“ [22] Kai tik jie pradėjo krykštauti ir giedoti gyrių, VIEŠPATS suruošė pasalas prieš amoniečius, moabiečius ir Seyro kalnėnus, atžygiavusius prieš Judą, ir tie buvo sumušti. [23] Mat amoniečiai ir moabiečiai sukilo prieš Seyro kalnų gyventojus, kad juos visiškai sunaikintų. O kai buvo baigę naikinti Seyro gyventojus, jie ˹buvo sukurstyti˺[f] vienas kitą sunaikinti. [24] Judėjams atėjus į tą vietą, iš kurios galima apmatyti dykumą, ir pažvelgus į kareivių minią, buvo matyti tik ant žemės gulį lavonai. Nebuvo nė vieno ištrukusio. [25] Jehošafatas ir jo kareiviai, atėję pasiplėšti iš jų grobio, rado daug gyvulių[g], karinės aprangos, drabužių[h] bei vertingų reikmenų ir tiek prisigrobė, jog nebegalėjo panešti. Tris dienas jie plėšė grobį, nes jis buvo didelis. [26] O ketvirtąją dieną jie susirinko į Garbinimo slėnį. Kadangi jie ten garbino VIEŠPATĮ, todėl tą vietą iki šiol tebevadina Garbinimo slėniu. [27] Paskui visi Judo bei Jeruzalės vyrai ir jų priekyje Jehošafatas atsisuko grįžti į Jeruzalę su džiaugsmu, nes VIEŠPATS jiems buvo padaręs džiaugsmo dėl jų priešų. [28] Ir jie atėjo į Jeruzalę, prie VIEŠPATIES namų, su arfomis, lyromis ir trimitais. [29] Dievo sukeltas siaubas apėmė visas šalių karalystes, kai jos išgirdo, kaip VIEŠPATS buvo kariavęs su Izraelio

---

[f] **20,23** Rk., plg. T; M: padėjo

[g] **20,25** G; M: tarp jų

[h] **20,25** 7MssLatV; M: lavonų

priešais. [30] Jehošafato karaliavimas buvo ramus, nes jo Dievas jam davė ramybę iš visų pusių.

Jehošafato valdymo pabaiga

[31] Jehošatatas karaliavo Judui. Pradėdamas karaliauti, jis buvo trisdešimt penkerių metų amžiaus ir dvidešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Šilchio duktė, vardu Azuba. [32] Jis vaikščiojo savo tėvo Asos keliu ir nenukrypo nuo jo. Jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse. [33] Tik alkai nepradingo, ir žmonės dar nebuvo tvirtai palenkę širdį į savo protėvių Dievą. [34] O visi kiti Jehošafato veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, štai jie aprašyti Chananio sūnaus Jehaus apsakymuose, kurie įtraukti į Izraelio Karalių knygą. [35] Vėliau Judo karalius Jehošafatas suėjo į prekybinę sąjungą su Izraelio karaliumi Achaziju. Šis bedieviškai elgėsi. [36] Jis susijungė su juo, norėdamas statyti laivus, kurie plaukiotų į Taršišą. Ir jie statė laivus Esjon-Geberyje. [37] Tada Dodijo sūnus Eliezeris iš Marešos pranašavo prieš Jehošafatą, sakydamas: „Kadangi tu suėjai į sąjungą su Achaziju, VIEŠPATS suardys tavo darbą!“ Tikrai laivai sudužo ir negalėjo nuplaukti į Taršišą.

21

[1] Pagaliau Jehošafatas atsigulė prie savo tėvų ir buvo palaidotas prie savo tėvų Dovydo mieste. Jo sūnus Jehoramas tapo karalium jo vietoje.

Judo karalius Jehoramas: jo brolžudystė ir nelabumas

[2] Jis turėjo brolių, Jehošafato sūnų: Azariją, Jechiėlį, Zachariją, Azarjahų, Michaelį ir Šefatiją. Visi šitie buvo

Judo[i] karaliaus Jehošafato sūnūs. [3] Jų tėvas jiems davė daug dovanų: sidabro, aukso ir [kitų] vertingų daiktų su sutvirtintais Judo miestais, bet karaliaus valdžią jis suteikė Jehoramui, nes jis buvo pirmagimis. [4] O Jehoramas, parėmęs savo tėvo karalystę ir sustiprėjęs, išžudė kalaviju visus savo brolius ir taip pat kai kuriuos iš Izraelio vyresniųjų. [5] Jehoramas buvo trisdešimt dvejų metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. [6] Jis vaikščiojo Izraelio karalių keliu, taip kaip darė Achabo namai, nes Achabo duktė buvo jo žmona, ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. [7] Tačiau VIEŠPATS nenorėjo sunaikinti Dovydo namų dėl sandoros, kurią jis buvo sudaręs su Dovydu, ir dėl to, kad buvo žadėjęs visuomet duoti žiburį jam ir jo sūnums.

Edomas ir Libna sukyla prieš Jehoramą

[8] Jo dienomis edomiečiai sukilo iš po Judo valdžios ir pasistatė karalių. [9] Tada Jehoramas ten perėjo su savo karininkais ir visais kovos vežimais. Naktį pakilęs, jis mušė edomiečius, kurie buvo jį apsupę, ir kovos vežimų viršininkus. [10] Tačiau Edomas liko sukilęs prieš Judo valdžią iki šios dienos. Tąsyk, tuo pačiu metu, sukilo Libna prieš jo valdžią. [Viena ir kita įvyko] dėl to, kad jis buvo palikęs VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą. [11] Net alkų jis pristeigė Judo kalnuose, suvedžiojo Jeruzalės gyventojus į stabmeldystę[j] ir suklaidino Judą.

---

[i]**21,2** Dgl.MssGSV; M: Izraelio

[j]**21,11** Lit. paleistuvystę

Elijo laiškas Jehoramui

[12] Jam atėjo tokio turinio laiškas iš pranašo Elijo: „Taip pasakė VIEŠPATS, tavo protėvio Dovydo Dievas: ‚Užtai, kad nevaikščiojai savo tėvo Jehošafato keliais ir Judo karaliaus Asos keliais, [13] bet vaikščiojai Izraelio karalių keliu ir suvedžiojai į stabmeldystę Judą bei Jeruzalės gyventojus taip, kaip suvedžiojo Achabo namai, ir dargi išžudei savo brolius, savo tėvo namiškius, geresnius už tave, – [14] štai VIEŠPATS užgaus didele sloga tavo tautą, tavo vaikus, tavo žmonas ir visą tavo turtą, [15] o tu pats dėl savo vidurių ligos pateksi į ilgą negalavimą, kol, laikui bėgant, išeis tavo viduriai“. [16] VIEŠPATS sukurstė prieš Jeboramą filistinus ir arabus, gyvenančius kušiečių pašonėje. [17] Tie, užpuolę Judą ir į jį įsiveržę, išsigabeno kaip grobį visą rastą turtą, priklausantį karaliaus šeimai, taip pat jo sūnus ir jo žmonas. Taigi jam nebepaliko jokio sūnaus, kaip tik Jehoachazas, jo jauniausiasis sūnus.

Jehoramo liga ir mirtis

[18] Po viso to VIEŠPATS jį užgavo nepagydoma vidurių liga. [19] Tai tęsėsi kurį laiką, iki dvi dienas prieš [jo] galą nuo ligos išsivertė jo viduriai, ir jis mirė baisiuose skausmuose. Bet jo tautiečiai jam nesukūrė laidotuvių ugnies, panašios į jo protėviams sukurtą ugnį. [20] Jis buvo trisdešimt dvejų metų amžiaus, kai ėmė karaliauti, ir aštuonerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jis iškeliavo neapgailėtas, ir jį palaidojo Dovydo mieste, tačiau ne karalių kapuose.

Judo karalius Achazijas

22 [1] Paskui Jeruzalės gyventojai pastatė karaliumi į jo vietą jo jauniausiąjį sūnų Achaziją, nes visus vyresniuosius buvo nužudžiusi gauja, atėjusi su arabais kariauti[k]. Taigi Judo karaliaus Jehoramo sūnus Achazijas tapo karaliumi. [2] Achazijas buvo ⌜dvidešimt dvejų⌝[l] metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Omrio duktė, vardu Atalija. [3] Jis irgi vaikščiojo Achabo namų keliais, nes jo motina buvo jo patarėja. Tad jis bedieviškai elgėsi. [4] Taigi jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, taip kaip Achabo namai, nes jie, Achabui mirus, tapo jam patarėjais – jo pražūčiai. [5] Jis taip pat pasekė jų patarimu, kai su Achabo sūnumi Jehoramu, Izraelio karaliumi, ėjo į karą prieš Aramo karalių Chazaelį prie Ramot-Gileado. Aramėjai sužeidė Joramą, [6] ir jis pargrįžo gydytis Jizreelyje, nes daug[m] buvo žaizdų, kurių, jam kariaujant su Aramo karaliumi Chazaeliu, buvo padarę Ramoje. Jehoramo sūnus Achazijas[n], Judo karalius, nusileido Achabo sūnaus Jehoramo lankyti Jizreelyje, nes šis sirgo. [7] Bet Achazijui tai buvo Dievo lemtas žlugimas, kad jis atvyko pas Joramą. Mat atvykęs jis išėjo su Jehoramu pas Nimšio sūnų Jehų, kurį VIEŠPATŠ buvo patepęs, kad sunaikintų Achabo namus. [8] Jehus, vykdydamas teismą Achabo namams, aptiko Judo vyresniuosius ir Achazijo

---

[k]**22,1** Rk.; M: į stovyklą

[l]**22,2** G(L)S 2Kar 8,26; M: keturiasdešimt dvejų; G(BA): dvidešimt

[m]**22,6** V; ~M; 12MssGS 2Kar 8,29: nuo

[n]**22,6** 15MssGVS 2 Kar 8, 29; M: Azarijas

giminaičius[o], patarnaujančius Achazijui, ir juos nužudė. [9] Paskui jis ieškojo Achazijo. Jį sugavo besislapstantį Samarijoje. Jį atvedė pas Jehų, ir tas jį nužudė. Bet jie palaidojo jį, nes sakė: „Jis yra sūnus Jehošafato, kuris visa širdim ieškojo VIEŠPATIES“. Taigi Achazijo namai nebeturėjo nė vieno, kuris būtų įstengęs perimti karaliaus valdžią.

Atalija ir Joašas

[10] Achazijo motina Atalija, sužinojusi, kad jos sūnus miręs, pakilo ir sunaikino visus Judo namų karaliaus palikuonis. [11] Bet karalaitė Jehošabata paėmė Achazijo sūnų Joašą, jį pavogė iš tarpo karalaičių, skirtų nužudyti, ir jį padėjo su jo aukle į miegamąjį. Taigi karaliaus Jehoramo duktė Jehošabata, kunigo Jehojados žmona, – mat ji buvo Achazijo sesuo, – jį paslėpė nuo Atalijos, ir ji negalėjo jo nužudyti. [12] Atalijai valdant Izraelį, jis šešerius metus buvo pas juos pasislėpęs VIEŠPATIES namuose.

23 [1] O septintaisiais metais Jehojada įsidrąsinęs pasiėmė sąjungininkais šimtininkus: Jerochamo sūnų Azariją, Jehochanano sūnų Išmaelį, Obedo sūnų Azariją, Adajo sūnų Maaseją ir Zichrio sūnų Elišafatą, [2] Jie apėjo Judą ir surinko levius iš visų Judo miestų bei Izraelio šeimų galvas. Jiems atėjus į Jeruzalę, [3] visas susirinkimas padarė Dievo namuose sutartį su karaliumi. Jehojada[p] jiems tarė: „Štai karaliaus sūnus! Jis turi karaliauti, kaip VIEŠPATS kalbėjo apie Dovydo

---

[o]**22,8** G; M: brolių sūnus

[p]**23,3** Lit. Jis

palikuonis. [4] Štai ką turite daryti: vienas jūsų, kunigų ir levių, trečdalis, ateinantis šabatą, turi eiti slenksčių sargų pareigas, [5] kitas trečdalis turi būti prie karaliaus rūmų, vėl kitas trečdalis – prie Pamatų vartų, o visi žmonės – VIEŠPATIES namų kiemuose. [6] Niekam kitam nevalia įeiti į VIEŠPATIES namus, kaip tik kunigams ir tiems iš levių, kurie eina tarnybą. Jiems teleidžiama įeiti, nes jie yra pašventinti, bet visi pasauliečiai turi paisyti VIEŠPATIES draudimo. [7] Leviai, kiekvienas laikydamas rankoje savo ginklus, turi apsupti ratu karalių – o kas įeitų į namus, turi būti nužudytas – ir turi būti su karaliumi, jam įeinant ir išeinant". [8] Leviai ir visi judėjai padarė visiškai taip, kaip buvo įsakęs kunigas Jehojada: kiekvienas iš jų paėmė savo vyrus, tuos, kurie šabatą turėjo ateiti, drauge su tais, kurie šabatą turėjo išeiti, nes kunigas Jehojada nebuvo paleidęs skyrių[q]. [9] Kunigas Jehojada padavė šimtininkams karaliaus Dovydo ietis, didžiuosius ir mažuosius skydus, buvusius Dievo namuose, [10] ir sustatė visus žmones, kiekvieną laikantį rankoje savo svaidomąją ietį, nuo pietinio namų šono iki šiaurinio namų šono, aplink aukurą ir namus karaliaus apsaugai. [11] Paskui jie išvedė karalaitį, uždėjo jam karūną, įteikė ⌜sutarties kopiją⌝[r] ir jį padarė karaliumi. Jehojadai ir jo sūnums jį patepus, jie šaukė: „Tegyvuoja karalius!" [12] Atalija, išgirdusi žmones bėgant ir džiūgavimais sveikinant karalių, atėjo pas žmones į VIEŠPATIES namus. [13] Ji pažvelgė, ir štai karalius stovėjo ⌜prie savo stulpo⌝[s],

---

[q]**23,8** T.y. dalinių, kurie buvo laisvi nuo pareigų

[r]**23,11** Lit. liudijimą

[s]**23,13** Arba: savo vietoje

prie įėjimo, o viršininkai ir trimitininkai prie karaliaus. Visi šalies žmonės džiaugėsi ir trimitavo trimitais, o giesmininkai grojo muzikiniais instrumentais ir vadovavo garbės giesmei. Tada Atalija perplėšė savo drabužius ir šaukė: „Išdavystė! Išdavystė!“ [14] Kunigas Jehojada įsakė[t] šimtininkams, kareivių viršininkams, jiems tardamas: „Išveskite ją pro eiles, o kas ją paseks, tebūnie nužudytas kalaviju!“ Mat kunigas buvo paliepęs: „Jums nevalia jos nužudyti VIEŠPATIES namuose!“ [15] Taigi jie ˹leido jai praeiti˺[u] ir, jai įėjus į karaliaus rūmų Žirgų vartų angą, ją ten nužudė. [16] Po to Jehojada sudarė sutartį tarp savęs ir visų žmonių bei karaliaus, kad jie būtų VIEŠPATIES tauta. [17] Tada visi žmonės, įsibrovę į Baalo namus, juos sugriovė, sudaužė jo aukurus ir jo atvaizdus ir Baalo kunigą Mataną nužudė ties aukurais. [18] Jehojada pavedė VIEŠPATIES namų priežiūrą kunigams ir[v] leviams ˹ir įsteigė kunigų bei levių skyrius˺[w], kuriais Dovydas juos buvo suskirstęs VIEŠPATIES namams, kad jie aukotų VIEŠPATIES deginamąsias aukas, kaip parašyta Mozės įstatyme, su džiaugsmingu giedojimu Dovydo nurodyta tvarka. [19] Jis pastatė vartų sargus prie VIEŠPATIES namų vartų, kad neįeitų nė vienas, kokiu nors būdu suteptas. [20] Paskui jis paėmė šimtininkus, kilminguosius, tautos valdovus ir visus šalies žmones, ir jie[x] nuvedė žemyn karalių iš VIEŠPATIES namų. Įėję pro aukštutiniuosius

---

[t]**23,14** SArab, plg.G 2 Kar 11,15; M: išvedė

[u]**23,15** GSLatArabT; V: ją suėmė

[v]**23,18** Kl.MssGSVLatArab; ~M

[w]**23,18** GLat; ~M

[x]**23,20** GV 2 Kar 11,19; M: jis

vartus į karaliaus rūmus, jie pasodino karalių į karaliaus sostą. [21] Visi dalies žmonės džiaugėsi, o miestas pasiliko ramus, nors jie buvo nužudę Ataliją kalaviju.

24 [1] Joašas buvo septynerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir keturiasdešimt metų karaliavo Jeruzalėje, Jo motina buvo vardu Sibija, iš Beėr-Šebos. [2] Ir Joašas darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, kol gyveno kunigas Jehojada. [3] Jehojada jam parūpino dvi žmonas, ir jam gimė sūnų bei dukterų.

Joašas atremontuoja šventyklą

[4] Kiek vėliau Joašas sugalvojo atremontuoti VIEŠPATIES namus. [5] Surinkęs kunigus ir levius, jis jiems tarė: „Išeikite į Judo miestus ir parinkite iš viso Izraelio kasmet privalomų duoti pinigų Dievo namams taisyti, ir jūs turite skubiai tai daryti!“ Bet leviai neskubėjo. [6] Tad karalius pasišaukė vyriausiąjį [kunigą] Jehojadą ir jį paklausė: „Kodėl nereikalavai iš levių, kad jie atneštų iš Judo ir Jeruzalės mokestį, kuriuo VIEŠPATIES tarnas Mozė ir bendruomenė apdėjo Izraelį įstatymo[y] padangtės naudai? [7] Juk Atalija, pati nelaboji, – jos šalininkai apleido[z] Dievo namus ir net visas VIEŠPATIES namams pašvęstas dovanas panaudojo Baalams“. [8] Karaliui paliepus, jie padarė vieną skrynią ir ją padėjo prie VIEŠPATIES namų vartų laukinėje pusėje. [9] Ir paleido atsišaukimą į Judą bei Jeruzalę, kad atneštų VIEŠPAČIUI mokestį, kuriuo Dievo tarnas Mozė apdėjo Izraelį dykumoje. [10] Tada džiaugėsi visi

---

[y]**24,6** Lit. liudijimo

[z]**24,7** Arba: įsibrovė į

vyresnieji bei visi žmonės ir atnešę metė į skrynią, kol ji buvo pilna. [11] Ir kada tik ⌜atnešdavo skrynią apžiūrai, karaliaus atliekamai per levius⌝[a], ir tie pastebėdavo, kad [joje] buvo daug pinigų, karaliaus raštininkas ir vyriausiojo kunigo įgaliotinis atėję ištuštindavo skrynią ir ją nunešdavo atgal į jos vietą. Taip jie darė iš dienos į dieną ir surinko daug pinigų. [12] Karalius ir Jehojada juos atiduodavo VIEŠPATIES namų darbo dešimtininkams, o tie pasisamdydavo akmenkalių ir dailidžių VIEŠPATIES namams atnaujinti ir taip pat geležies bei žalvario kalvių VIEŠPATIES namams pataisyti. [13] Taigi dešimtininkai dirbo taip, jog darbas jų rankomis įgavo naują pavidalą. Jie atstatė Dievo namus į jų pirmykštį būvį ir juos sutvirtino. [14] O pabaigę jie atnešė likusius pinigus karaliaus ir Jehojados akivaizdon. Iš jų buvo padaryta reikmenų VIEŠPATIES namams: kulto ir aukojimo reikmenų, dubenų ir auksinių bei sidabrinių indų. Nuolat būdavo aukojamos deginamosios aukos prie VIEŠPATIES namų, kol gyveno Jehojada.

Joašo atsimetimas

[15] Bet Jehojada paseno ir, atgyvenęs savo amžių, numirė. Jis mirdamas buvo šimto trisdešimt metų amžiaus. [16] Ir jį palaidojo Dovydo mieste prie karalių, nes jis buvo nuveikęs gera Izraelyje ir Dievui bei jo namams. [17] O Jehojadai mirus, Judo kunigaikščiai atėję kniūpsti pagerbė karalių. Tuomet karalius išklausė juos. [18] Jie paliko VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, namus

---

[a]**24,11** Arba: per levius atnešdavo skrynią karaliaus apžiūrėtojams (lit. apžiūrai)

ir tarnavo ašeroms bei stabams. Tada užėjo rūstybė ant Judo ir Jeruzalės dėl šitos jų kaltės. [19] Nors jis siuntė į jų tarpą pranašų, kad juos sugrąžintų pas VIEŠPATĮ, ir nors tie juos įspėjo, tačiau jie neklausė. [20] Tada VIEŠPATIES dvasia taip apėmė[b] kunigo Jehojados sūnų Zachariją, kad jis, atsistojęs aukščiau už žmones, jiems tarė: „Taip pasakė tikrasis Dievas: ‚Kodėl jūs laužote VIEŠPATIES įsakymus? Jums nesiseks! Kadangi jūs palikote VIEŠPATĮ, jis jus paliko“. [21] Bet jie susimokė prieš jį ir, karaliui įsakius, jį užmušė akmenimis VIEŠPATIES namų kieme. [22] Karalius Joašas nebeatsiminė malonės, kurią ano tėvas Jehojada jam buvo parodęs, ir nužudė jo sūnų. O šis mirdamas šaukė: „VIEŠPATS tegul pamato ir atkeršija!“

Aramėjų invazija ir Joašo mirtis

[23] Iš tikrųjų, metams pasibaigus, aramėjų kariuomenė atžygiavo prieš jį, įsiveržė į Judą bei Jeruzalę, išnaikino iš tautos visus tautos vyresniuosius ir visą savo grobį pasiuntė Damasko karaliui. [24] Nes, nors aramėjų kariuomenė buvo atžygiavusi su nedaugeliu vyrų, VIEŠPATS atidavė į jų rankas labai didelę kariuomenę, nes jie buvo palikę VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą. Taip jie įvykdė Joašui bausmės sprendimą. [25] O jiems pasitraukus nuo jo – mat jie paliko jį sunkiai sužeistą, – jo tarnai susimokė prieš jį dėl pralieto kunigo Jehojados sūnaus kraujo ir jį nužudė jo lovoje. Taip jis mirė, ir jį palaidojo Dovydo mieste, tačiau jo nepalaidojo karalių kapuose. [26] O šitie buvo tie, kurie suruošė prieš

---

[b]**24,20** Lit. aprengė

jį sąmokslą: amonietės Šimatos sūnus Jozacharas[c] ir moabietės Šimritos sūnus Jehozabadas. 27 Jo sūnūs ir daugybė prieš jį ištartų pranašysčių, ir pagrindiniai Dievo namų darbai – štai jie aprašyti Karalių knygos aiškinime. Jo sūnus Amasijas tapo karaliumi jo vietoje.

Amasijas perima valdžią

25 1 Amasijas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai jis pradėjo karaliauti, ir dvidešimt devynerius metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jehoadana, iš Jeruzalės. 2 Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, tik ne visa širdim. 3 O kai tik karaliaus valdžia sustiprėjo jo rankoje, jis nužudė savo tarnus, užmušusius jo tėvą karalių. 4 Tačiau jų sūnų jis nenužudė, bet [pasielgė], kaip parašyta įstatyme, knygoje Mozės, kuriam VIEŠPATS įsakė: „Tėvai neturi mirti dėl sūnų, ir sūnūs neturi mirti dėl tėvų, bet kiekvienas turi mirti dėl savo paties nuodėmės!“

Karo žygis prieš Edomą

5 Amasijas surinko judėjus ir juos sustatė, tai yra visus judėjus ir benjaminus, šeimomis, vadovaujamomis tūkstantininkų ir šimtininkų. Jis patikrino juos, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, ir atrado, kad jų buvo trys šimtai tūkstančių rinktinių, galinčių žygiuoti į karą, valdyti ietį ir skydą. 6 Jis dar pasisamdė iš Izraelio šimtą tūkstančių narsių kovotojų už šimtą talentų sidabro. 7 Bet vienas Dievo vyras atėjo pas jį ir tarė: „O karaliau! Neleisk Izraelio kariuomenei žygiuoti

---

[c]**24,26** Rk. pgl. 2 Kar 12, 2; M: Zabadas

su tavim, nes VIEŠPATS nėra su Izraeliu – visais [šitais] efraimais. [8] Bet ˹jei tu per juos nori gauti pastiprinimą kovai˺[d], Dievas tave suklupdys priešo akivaizdoje, nes Dievas turi galią padėti ir suklupdyti“. [9] Tada Amasijas paklausė Dievo vyrą: „Bet kas daryti su šimtu talentų, kuriuos išleidau Izraelio kariuomenės daliniui?“ Dievo vyras atsakė: „Dievas tau gali duoti daugiau negu tiek“. [10] Tada Amasijas juos atskyrė, būtent dalinį, kuris buvo atvykęs pas jį iš Efraimo, kad jie eitų į savo vietą. Jie labai supyko ant Judo ir, užsidegę rūstybe, grįžo į savo vietą. [11] Amasijas pasidrąsino ir išvedė savo kariuomenę. Jis nužygiavo į Druskos slėnį ir sumušė seyrus – dešimtį tūkstančių. [12] O [kitą] dešimtį tūkstančių judėjai paėmė gyvų į nelaisvę, juos užvedė ant uolos viršūnės ir juos numetė nuo uolos viršūnės. Taip jie visi buvo sukniužinti. [13] O tie, kurie priklausė daliniui, kurį Amasijas buvo pasiuntęs atgal, kad neitų su juo į karą, užpuolė Judo miestus nuo Samarijos iki Bet-Chorono, juose išmušė tris tūkstančius ir prisiplėšė daug grobio. [14] Kai Amasijas, sumušęs edomiečius, parvyko, jis parsigabeno seyrų dievus, juos pasistatė dievais, ties jais kniūpojo ir jiems degino aukas. [15] Todėl VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš Amasiją, ir jis nusiuntė pas jį pranašą kuris jam tarė: „Kodėl ieškojai [pagonių] tautos dievų, kurie negalėjo išgelbėti savo pačių tautos iš tavo rankų?“ [16] Bet kai jis jam kalbėjo, šitas jam tarė: „Ar tave paskyrėme karaliaus patarėju? Paliauk! Kodėl turėtum būti primuštas?“ Tada pranašas paliovęs tarė: „Man aišku, kad Dievas nusprendė

---

[d]**25,8** Rk.; G: jei tu manai tuo sustiprėsiąs kovai; M: jei tu eisi [su jais], [tai] daryk, drįsk kovoti!

tave pražudyti, nes tu tai padarei ir nepaklausei mano patarimo“.

Izraelis nugali Judą

[17] Judo karalius Amasijas pasitaręs pasiuntė Jehaus sūnaus Jehoachazo sūnui Joašui, Izraelio karaliui, iššūkį: „Eikš, pažiūrėkime vienas kitam į veidą!“[e] [18] Tada Izraelio karalius Joašas pasiuntė Judo karaliui Amasijui atsakymą: „Lebanono usnis pasiuntė Lebanono kedrui iššūkį: ‚Duok mano sūnui savo dukterį į žmonas!’ Bet perėjo laukinis Lebanono žvėris ir sumindė usnį. [19] Tu manai: Žiūrėk, ⌜aš sumušiau⌝[f] Edomą’, ir tavo širdis padarė tave išpuikusį, siekiantį [didesnės] garbės. Dabar pasilik namie! Kam nori įsivelti į nelaimę, kad kristum tu pats ir Judas su tavim?“ [20] Bet Amasijas nepaklausė, nes tai buvo Dievo lemta, kad jis juos atiduotų į jo[g] rankas dėl to, kad jie ieškojo Edomo dievų. [21] Tad Izraelio karalius Joašas žygiavo aukštyn. Jis ir Judo karalius Amasijas susikirto Bet-Šemeše, priklausančiame Judui. [22] Tada Judas buvo taip Izraelio sumuštas, jog kiekvienas pabėgo į savo palapinę. [23] O Judo karalių Amasiją, Jehoachazo sūnaus Joašo sūnų, Izraelio karalius Joašas sugavo Bėt-Šemeše ir jį atvedė į Jeruzalę. Jis pralaužė Jeruzalės sienoje nuo Efraimo vartų iki Kampo vartų keturių šimtų mastų spragą. [24] ⌜Jis paėmė⌝[h] visą auksą bei sidabrą ir visus reikmenis, rastus Dievo namuose, Obed-Edomo

---

[e]**25,17** T.y. stokime vienas prieš kitą į atvirą kovą

[f]**25,19** G(L)LatVT; M: tu sumušei

[g]**25,20** T; ~M; G(L): Joašo

[h]**25,24** S 2 Kar 14,14; ~M

priežiūroje, taip pat karaliaus rūmų lobius bei įkaitus ir sugrįžo į Samariją.

Amasijo mirtis

[25] Joašo sūnus Amasijas, Judo karalius, Jehoachazo sūnui Joašui, Izraelio karaliui, mirus, dar gyveno penkiolika metų. [26] O visi kiti Amasijo veiksmai, ankstesnieji ir vėlesnieji, – juk štai jie aprašyti Judo ir Izraelio Karalių knygoje. [27] Nuo to laiko, kai Amasijas atsimetė nuo VIEŠPATIES sekimo, žmonės ruošė prieš jį sąmokslą Jeruzalėje. Jis pabėgo į Lachišą, bet, pasiuntę jam iš paskos į Lachišą, jie ten jį nužudė. [28] Paskui jį pargabeno ant žirgų ir palaidojo prie jo tėvų Dovydo[i] mieste.

Judo karalius Uzijas

26 [1] Vėliau visa Judo tauta paėmė Uziją, nors jis tebuvo šešiolikos metų amžiaus, ir jį padarė karaliumi jo tėvo Amasijo vietoje. [2] Jis atstatė Ėlotą ir jį sugrąžino Judui po to, kai karalius jau buvo atsigulęs prie savo tėvų. [3] Uzijas buvo šešiolikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo vardu Jecholija, iš Jeruzalės. [4] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Amasijas. [5] Jis uoliai ieškojo Dievo, kol gyveno Zacharijas, kuris jį mokė bijoti Dievo. O kol jis ieškojo VIEŠPATIES, Dievas jam davė pasisekimą. [6] Išžygiavęs jis kariavo su filistinais ir nugriovė Gato sieną, Jabnės sieną ir Ašdodo

---

[i] **25,28** Kkr.MssVrs 2 Kar 14, 20; M: Judo

sieną. Ir jis statė miestus ⸢Ašdodo srityje⸣[j] ir [kitur] Filistinuose. [7] Dievas jam padėjo prieš filistinus ir prieš arabus, gyvenančius ⸢Gerare, ir prieš⸣[k] meunus. [8] Meunai[l] mokėjo Uzijui duoklę. Ir jo vardas išgarsėjo iki Egipto sienos, nes jis nepaprastai sustiprėjo. [9] Be to, Uzijas pastatė Jeruzalėje bokštus ant Kampo vartų, ant Slėnio vartų ir ant Alkūnės ir juos sutvirtino. [10] Jis taip pat statė bokštus stepėse ir iškasė daug cisternų, nes jis turėjo daug gyvulių ir Šefeloje, ir Lygumoje. [Jis turėjo] žemdirbių ir vynuogininkų kalnuose ir derlinguose plotuose, nes jis mėgo žemdirbystę. [11] Uzijas turėjo kareivių, apmokytų kovai, žygiuojančių į karą daliniais, tokį skaičių, kokį davė jų patikrinimas, pravestas raštininko Jeielio ir valdininko Maasejo, vadovaujant Chananijui, vienam iš karaliaus aukštesniųjų pareigūnų. [12] Visą narsių kovotojų šeimų galvų skaičių sudarė du tūkstančiai šeši šimtai. [13] Jų komanduojama buvo kovos kariuomenė iš trijų šimtų septynių tūkstančių penkių šimtų, apmokytų kovai, kariškai pajėgių padėti karaliui prieš priešą. [14] Uzijas parūpino jiems, visai kariuomenei, skydų, iečių, šalmų, šarvų, lankų ir laidomųjų akmenų. [15] Jis dar padarė Jeruzalėje inžinierių išrastų mašinų, kad jos būtų ant bokštų ir sienos kampų strėlėmis ir dideliais akmenimis šaudyti. Jo vardas toli ir plačiai išgarsėjo, nes jam buvo nuostabiai pagelbėta, iki jis sustiprėjo.

---

[j]**26,6** Lit. Ašdode

[k]**26,7** Rk. pgl. GT; M: Gur-Baale

[l]**26,8** G; M: Amoniečiai

Puikybė ir bausmė

[16] Bet, jam sustiprėjus, jo širdis taip pasipūtė, kad jis pražūtingai pasielgė: jis sulaužė ištikimybę VIEŠPAČIUI, savo Dievui, įeidamas į VIEŠPATIES šventyklą smilkyti ant smilkalų aukuro. [17] Paskui jį įėjo kunigas Azarijas ir su juo aštuoniasdešimt VIEŠPATIES kunigų drąsuolių, [18] ir, atsistoję prieš karalių Uziją, jam tarė: „Ne tau, Uzijau, pridera smilkyti VIEŠPAČIUI, bet kunigams aharonams, kurie yra pašventinti smilkyti. Išeik iš šventovės, nes pasielgei, kaip nepridera, ir tuo nenusipelnysi garbės iš VIEŠPATIES Dievo!“ [19] Bet Uzijas, kuris jau laikė rankoje smilkytuvą, norėdamas smilkyti, supyko. Tačiau, jam pykstant ant kunigų, raupsai, kunigams matant, aiškiai išsivertė jo kaktoje, VIEŠPATIES namuose, prie smilkalų aukuro. [20] Vyriausiajam kunigui Azarijui ir visiems kunigams į jį atsigręžus, jis pasirodė raupsuota kakta. Tada jie skubiai jį iš ten pašalino, bet ir jis pats skubėjo išeiti, nes VIEŠPATS jį buvo užgavęs. [21] Karalius Uzijas liko raupsuotas iki savo mirties dienos ir gyveno raupsuotas „laisvės namuose“[m], nes buvo atskirtas nuo VIEŠPATIES namų. O jo sūnus Jotamas, karaliaus rūmų viršininkas, teisė šalies žmones. [22] O visus kitus Uzijo veiksmus, ankstesniuosius ir vėlesniuosius, aprašė Amoso sūnus pranašas Jezajas. [23] Pagaliau Uzijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo[n] atvirame kapų lauke, kuris

---

[m]**26,21** Eufemizmas, reiškiąs atskirus namus, kur jis gyveno laisvas nuo savo pareigų

[n]**26,23** 6MssVSArab; M + prie jo tėvų

priklausė karaliams, nes žmonės sakė: „Jis raupsuotas“. O jo sūnus Jotamas tapo karaliumi jo vietoje.

Judo karalius Jotamas

27 [1] Jotamas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Sadoko duktė, vardu Jeruša. [2] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Uzijas, tik jis neįėjo į VIEŠPATIES šventyklą. Tačiau žmonės vis dar sugedusiai elgėsi. [3] Jis pastatė Aukštutinius VIEŠPATIES namų vartus ir atliko daug statybos darbų ant Ofelio sienos. [4] Be to, jis statė miestus Judo kalnuose, o miškuotose srityse statė pilis ir bokštus. [5] Jis kariavo su amoniečių karaliumi ir juos nugalėjo, o amoniečiai tais metais jam davė šimtą talentų sidabro, dešimt tūkstančių korų kviečių ir dešimt tūkstančių [korų] miežių. Tokį kiekį amoniečiai jam pristatė antraisiais ir trečiaisiais metais. [6] Taigi Jotamas sustiprėjo, nes jis ˹pastoviai elgėsi˺[o] VIEŠPATIES, savo Dievo, akivaizdoje. [7] O visi kiti Jotamo veiksmai, visi jo karai ir poelgiai, – štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje. [8] Jis buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. [9] Pagaliau Jotamas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo Dovydo mieste, o jo sūnus Achazas tapo karaliumi jo vietoje.

---

[o]**27,6** Lit. buvo tvirtai nustatęs savo kelius

Judo karalius Achazas

28 [1] Achazas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų karaliavo Jeruzalėje. Jis nedarė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip [buvo daręs] jo protėvis Dovydas, [2] bet vaikščiojo Izraelio karalių keliais ir net padarė nulietų stabų Baalams. [3] Ir jis buvo tas, kuris degino aukas Ben-Hinomo slėnyje ir sudegino savo sūnus, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių. [4] Jis aukojo ir smilkė alkuose, ant kalvų ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu. [5] Todėl VIEŠPATS, jo Dievas, jį atidavė į aramėjų karaliaus rankas. Tie jį sumušė ir, paėmę iš jo didelį belaisvių būrį, jį nusivedė į Damaską. Jis buvo atiduotas ir į Izraelio karaliaus rankas, ir tas jam sudavė smarkų smūgį. [6] Būtent Remalijo sūnus Pekachas per vieną dieną išžudė Jude šimtą dvidešimt tūkstančių, visus karinguosius, nes jie buvo palikę VIEŠPATĮ, savo tėvų Dievą. [7] Zichris, Efraimo karžygys, užmušė karaliaus sūnų Maasėją, rūmų viršininką Azrikamą ir Elkaną, antrąjį po karaliaus. [8] Izraeliai išsivedė nelaisvėn iš savo brolių du šimtus tūkstančių – moterų, sūnų ir dukterų. Jie taip pat pasiplėšė daug grobio iš jų ir pargabeno grobį į Samariją. [9] Bet ten buvo VIEŠPATIES pranašas Odedas. Išėjęs pasitikti kariuomenės, paržygiuojančios į Samariją, jis jiems tarė: „Kadangi VIEŠPATS, jūsų protėvių Dievas, užsirūstino ant Judo, štai jis juos atidavė į jūsų rankas. Bet jūs atlikote tarp jų žudynes su įtūžiu, kuris pasiekė dangų. [10] Ir dabar jūs tariatės pasijungsią judėjus ir jeruzaliečius

vergais ir vergėmis! Ar [tuo] tik jūs patys neužsitraukiate[p] nusikaltimų VIEŠPAČIUI, savo Dievui? [11] Taigi dabar paklausykite manęs ir sugrąžinkite belaisvius, kuriuos atsivedėte iš savo brolių, nes VIEŠPATIES rūstybės įkaitis nukreiptas prieš jus!“ [12] Tada kai kurie efraimų vadai – Jehochano sūnus Azarijas, Mešilemoto sūnus Berechijas, Šalumo sūnus Jechizkijas ir Chadlajo sūnus Amasa – atsistojo prieš tuos, kurie parėjo iš žygio, [13] ir jiems tarė: „Neįveskite čia belaisvių, nes jūs ketinate užtraukti ant mūsų nusikaltimą VIEŠPAČIUI [ir taip] dar padauginti mūsų nuodėmes ir nusikaltimus. Juk jau pakankamai esame nusikaltę, ir rūstybės įkaitis jau nukreiptas prieš Izraelį!“ [14] Tada ginkluotieji paliko belaisvius ir grobį vyresniųjų ir visos bendruomenės akivaizdoje. [15] O vyrai, kurie buvo įvardžiai paskirti, pakilę rūpinosi belaisviais. Visus jų nuoguosius jie apvilko iš grobio. Jie juos apvilko ir apavė, pavalgydino, pagirdė, patepė aliejumi ir, juos gabendami ant asilų, tai yra visus, kurie negalėjo paeiti, nuvedė į Jerichą, Palmių miestą, į jų brolių pašonę. Paskui jie sugrįžo į Samariją. [16] Anuomet karalius Achazas siuntė [pasiuntinius] pas Asirijos karalių[q], kad šis jam ateitų į pagalbą. [17] Mat dar edomiečiai buvo įsiveržę, sumušę Judą ir nusivedę belaisvių. [18] Taip pat filistinai buvo užpuolę Šefelos ir Judo Negebo miestus, paėmę Bėt-Šemešą, Ajaloną, Hagederotą, Sochą su jo kaimais, Timną su jos kaimais bei Gimzą su jos kaimais ir ten įsikūrę. [19] Nes VIEŠPATS nužemino Judą

---

[p] **28,10** Rk.; M: neturite pas save

[q] **28,16** 1Ms GVT; M: karalius

dėl Judo[r] karaliaus Achazo, kadangi jis buvo atleidęs varžtus pasileidimui Jude ir pasirodęs visiškai neištikimas VIEŠPAČIUI. [20] O Asirijos karalius Tilgat-Pilneseris atžygiavo prieš jį ir, užuot jį parėmęs[s], jį prispaudė, [21] nes, nors Achazas apiplėšė[t] VIEŠPATIES namus, karaliaus rūmus ir vyresniuosius ir [viską] atidavė Asirijos karaliui, tai jam nepadėjo. [22] Net savo priespaudos laiku jis pasidarė dar labiau neištikimas VIEŠPAČIUI – jis, karalius Achazas. [23] Jis aukojo dievams damaskiečių, kurie jį buvo sumušę, ir sakė: „Kadangi Aramo karalių dievai jiems padėjo, jiems aukosiu, kad ir man padėtų!“ Bet jie jam patarnavo tik tam, kad suklupdytų jį ir visą Izraelį. [24] Achazas surinko Dievo namų reikmenis, supjaustė Dievo namų reikmenis, užrakino Dievo namų duris ir pasidarė aukurų kiekviename Jeruzalės kampe. [25] Kiekviename Judo mieste jis įsteigė alkus, kad degintų aukas kitiems dievams. Taip jis sukėlė VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, apmaudą. [26] O visi kiti jo veiksmai ir visi jo poelgiai, ankstesnieji ir vėlesnieji, – štai jie aprašyti Judo ir Izraelio Karalių knygoje. [27] Pagaliau Achazas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo mieste, Jeruzalėje, nes jo nenunešė į Izraelio karalių kapus. Jo sūnus Chizkijas tapo karaliumi jo vietoje.

Chizkijas apvalo šventyklą

29 [1] Chizkijas pradėjo karaliauti, būdamas dvidešimt penkerių metų amžiaus, ir dvidešimt devynerius

---

[r] **28,19** Kkr.MssGSVT; M: Izraelio

[s] **28,20** Rk.; M: įveikęs

[t] **28,21** Rk.; M: išdalijo

metus karaliavo Jeruzalėje. Jo motina buvo Zacharijo duktė, vardu Abija. [2] Ir jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, visiškai taip, kaip buvo daręs jo protėvis Dovydas. [3] Jis buvo tas, kuris pirmaisiais savo karaliavimo metais, pirmąjį mėnesį, atidarė VIEŠPATIES namų duris ir jas pataisė. [4] Jis sukvietė kunigus bei levius ir, juos surinkęs į rytinę aikštę, [5] jiems tarė: „Klausykite manęs, leviai! Tuojau šventinkitės ir pašventinkite VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, namus ir pašalinkite purvą iš šventovės! [6] Nes mūsų protėviai buvo neištikimi ir darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES, mūsų Dievo, akyse, ir jį paliko. Jie nugręžė savo veidus nuo VIEŠPATIES buveinės ir atsuko nugarą. [7] Net priekinės salės duris jie užrakino, užgesino žiburius, nebesmilkė smilkalų ir nebeaukojo deginamųjų aukų Izraelio Dievui šventovėje. [8] Todėl VIEŠPATIES rūstybė užgulė Judą ir Jeruzalę, ir jis juos pavertė siaubą, pasibaisėjimą ir pašvilpą sukeliančiu dalyku, kaip jūs patys matote savo akimis. [9] Juk dėl to štai mūsų tėvai krito nuo kalavijo ir mūsų sūnūs, mūsų dukterys ir mūsų žmonos pateko į nelaisvę. [10] Dabar aš manau sudaryti sandorą su VIEŠPAČIU, Izraelio Dievu, kad jo rūstybės įkaitis nusigręžtų nuo mūsų. [11] Mano sūnūs, dabar nebūkite nepaslankūs, nes jus VIEŠPATS išrinko, kad stovėtumėte jo akivaizdoje jam tarnauti, tai yra, kad jam būtumėte tarnai ir aukų degintojai!“ [12] Tada pakilo leviai: Amasajo sūnus Machatas ir Azarijo sūnus Joelis iš kehatų; iš merarių – Abdžio sūnus Kišas ir Jehalelelio sūnus Azarijas; iš gėršonų – Zimos sūnus Joachas ir Joacho sūnus Edenas; [13] iš Elisafano palikuonių – Šimris ir Jeielis; iš Asafo palikuonių – Zacharijas ir Matanijas; [14] iš Hėmano palikuonių –

Jechielis ir Šimis, o iš Jedutūno palikuonių – Šemajas ir Uzielis. [15] Surinkę savo brolius ir pasišventinę, jie įėjo, kaip karalius, remdamasis VIEŠPATIES žodžiais, buvo įsakęs, VIEŠPATIES namų valyti. [16] Kunigai įėjo valyti VIEŠPATIES namų vidų ir išnešė visą purvą, kurį rado VIEŠPATIES šventykloje, į VIEŠPATIES namų kiemą, o leviai jį paėmė, kad išneštų laukan į Kidrono slėnį. [17] Pirmojo mėnesio pirmąją [dieną] jie pradėjo šventinti, o to mėnesio aštuntąją dieną pasiekė VIEŠPATIES prieangį. Vėliau aštuonias dienas jie šventino VIEŠPATIES namus ir pirmojo mėnesio šešioliktąją užbaigė. [18] Po to, įėję vidun pas karalių Chizkiją, jie pranešė: „Išvalėme visus VIEŠPATIES namus, deginamųjų aukų aukurą su visais jo rykais ir klodais sudėtos duonos stalą su visais jo rykais. [19] Visus rykus, kuriuos karalius Achazas karaliaudamas buvo pašalinęs dėl savo atsimetimo, mes paruošėme ir pašventinome, ir štai jie yra ties VIEŠPATIES aukuru“.

Chizkijas iš naujo pašventina šventyklą

[20] Karalius Chizkijas, anksti atsikėlęs, surinko miesto vyresniuosius ir nuėjo aukštyn į VIEŠPATIES namus. [21] Jie atvedė septynis jauniklius jaučius, septynis avinus, septynis ėriukus ir septynis ožius kaip nuodėmei pašalinti auką už karaliaus šeimą, už šventovę ir už Judą, ir jis įsakė aharonams kunigams juos aukoti ant VIEŠPATIES aukuro. [22] Papjovus galvijus, kunigai paėmė kraują ir jį šlakstė į aukurą. [23] Vėliau, privedus už nuodėmę aukojamus ožius prie karaliaus ir bendruomenės, tie uždėjo ant jų rankas. [24] Paskui kunigai juos papjovė ir atnešė prie aukuro jų kraują kaip permaldavimo auką, kad permaldautų už visą Izraelį, nes visam lzraeliui – karalius

buvo pasakęs – galioja deginamoji auka ir auka už nuodėmes. 25 Jis pastatė prie VIEŠPATIES namų levius su cimbolais, su arfomis ir su lyromis, remdamasis Dovydo, karaliaus regėtojo Gado ir pranašo Natano įsakymu. Mat įsakymas buvo ˹VIEŠPATIES duotas˺[u] per jo pranašus. 26 Taigi leviai stovėjo su Dovydo instrumentais, o kunigai su trimitais. 27 Tada Chizkijas įsakė aukoti ant aukuro deginamąją auką. O kai tik prasidėjo ˹deginamosios aukos aukojimas˺[v], prasidėjo ir VIEŠPATIES giesmė ir trimitavimas, būtent taip, jog Izraelio karaliaus Dovydo muzikiniai instrumentai vedė. 28 Tuo tarpu visas susirinkimas garbindamas kniūpojo. Skambėjo giesmės ir trimitavo trimitai – visa [tęsėsi], iki pasibaigė deginamoji auka. 29 Aukojimui pasibaigus, atsiklaupė karalius bei visi su juo esantieji ir kniūpsti pagarbino. 30 Paskui karalius Chizkijas ir vyresnieji įsakė leviams giedoti gyrių VIEŠPAČIUI Dovydo ir regėtojo Asafo žodžiais. Jie džiaugsmingai giedojo gyrių ir nusilenkę garbino. 31 Atsiliepdamas Chizkijas tarė: „Dabar jūs esate pasišventinę VIEŠPAČIUI! Prieikite ir atgabenkite pjaunamąsias bei padėkos aukas į VIEŠPATIES namus!“ Tada susirinkusieji atgabeno pjaunamąsias ir padėkos aukas, ir kiekvienas, kuris norėjo, – deginamąsias aukas. 32 O skaičius deginamųjų aukų, kurias atgabeno susirinkusieji, buvo [toks]: septyniasdešimt galvijų, šimtas avinų, du šimtai ėriukų. Visi šitie buvo deginamosios aukos VIEŠPAČIUI. 33 Pašvęstųjų aukų[w]

---

[u]**29,25** Lit. per VIEŠPATĮ; arba rk.(plg.SArab): gautas per Dovydą

[v]**29,27** Lit. deginamoji auka

[w]**29,33** T.y. pjaunamųjų aukų, kurių riebalai būdavo sudeginami, o likusioji mėsa valgoma

buvo šeši šimtai galvijų ir trys tūkstančiai avių. [34] Tik kunigų buvo per mažai, ir jie negalėjo nulupti visų deginamųjų aukų. Tad jiems padėjo jų broliai leviai, kol buvo baigtas darbas ir kol pasišventino [kiti] kunigai, nes leviai rimčiau rūpinosi šventintis negu kunigai. [35] Be to, reikėjo aukoti daug deginamųjų aukų su bendrystės aukų taukais ir su liejamosiomis aukomis, priklausančiomis deginamosioms. Taip buvo atkurta VIEŠPATIES namų tarnyba. [36] Chizkijas ir visa tauta džiaugėsi tuo, ką dievas buvo paruošęs tautai, nes tai buvo įvykę staiga.

Chizkijas kviečia Izraelį ir Judą švęsti Pesachą

30 [1] Chizkijas išsiuntinėjo [kvietimą] po visą Izraelį bei Judą ir taip pat parašė laiškus Efraimui ir Menašei, [kviesdamas] ateiti į VIEŠPATIES namus Jeruzalėje VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, Pesacho[x] švęsti. [2] Mat karalius buvo susitaręs su savo vyresniaisiais ir visa Jeruzalės bendruomene švęsti Pesachą antrąjį mėnesį, [3] nes tuo metu jie negalėjo švęsti dėl to, kad nebuvo pasišventinęs pakankamas kunigų skaičius ir kad tauta nebuvo susirinkusi į Jeruzalę. [4–5] Kadangi tas sumanymas patiko karaliui ir visai bendruomenei, jie nutarė paskelbti atsišaukimą visame Izraelyje nuo Beėr-Šebos iki Dano, kad ateitų Pesacho švęsti VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, Jeruzalėje, nes jie nebuvo šventę gausiais būriais, kaip buvo įsakyta raštu. [6] Taigi bėgikai perėjo su laiškais iš karaliaus ir jo vyresniųjų rankų visą Izraelį bei Judą ˹ir karaliaus įsakymu skelbė˺[y]: „Izraeliai, atsiverskite į

---

[x] **30,1** T.y. didžiosios šventės, mininčios Izraelio išvedimą iš Egipto

[y] **30,6** Dgl. Mss; 1MsGV: skelbdami, kaip karalius buvo įsakęs

VIEŠPATĮ, Abraomo, Izaoko ir Izraelio Dievą. kad jis gręžtųsi į ištrūkusiuosius, kurie jums išliko iš Asirijos karalių rankos! [7] Nebūkite, kaip jūsų protėviai ir kaip jūsų broliai, kurie liko taip neištikimi VIESPAČIUI, savo protėvių Dievui, kad jis turėjo juos paversti pasibaisėjimą keliančiu dalyku, kaip jūs patys matote. [8] Nesukietinkite dabar savo sprando, kaip jūsų tėvai! Pasiduokite VIEŠPAČIUI, savo Dievui, kad atsigręžtų nuo jūsų jo užsidegusi rūstybė! [9] Nes, jei atsiversite į VIEŠPATĮ, jūsų broliai ir jūsų sūnūs ras tokį pasigailėjimą tuose, kurie juos nusivedė į nelaisvę, kad jie galės pargrįžti į šitą šalį, nes VIEŠPATS, jūsų Dievas, yra malonus ir gailestingas ir nenukreips savo veido nuo jūsų, jei atsiversite į jį“. [10] Taigi bėgikai ėjo iš miesto į miestą per Efraimo ir Menašės šalį ir iki Zebuluno, bet juos išjuokė ir tyčiojosi iš jų. [11] Tik kai kurie iš Ašerio, Menašės ir Zebuluno nusižemino ir atvyko į Jeruzalę. [12] Jude irgi veikė VIEŠPATIES ranka, kad jis jiems davė vienokį nusistatymą vykdyti karaliaus ir vyresniųjų įsakymą, paremtą VIEŠPATIES žodžiu.

Chizkijas švenčia Pesachą

[13] Taigi antrąjį mėnesį susirinko į Jeruzalę daug žmonių Neraugintos duonos šventės švęsti – labai gausus susirinkimas. [14] Pakilę jie pašalino Jeruzalėje esančius aukurus. Jie taip pat pašalino visus smilkalų aukurus ir juos numetė į Kidrono slėnį. [15] Paskui jie papjovė Pesacho avinėlį antrojo mėnesio keturioliktąją [dieną]. O kunigai ir leviai susigėdę pasišventino ir atgabeno deginamąsias aukas į VIEŠPATIES namus. [16] Ir jie stovėjo savo postuose jiems įprasta tvarka,

laikydamiesi Dievo vyro Mozės įstatymo: kunigai buvo tie, kurie šlakstė kraują, paimtą iš levių rankų. [17] Kadangi susirinkime buvo daug tokių, kurie nebuvo pasišventinę, leviai atliko Pesacho avinėlių pjovimą kiekvienam, kuris nebuvo tyras[z], kad [juos] pašventintų VIEŠPAČIUI, [18] nes daugumas žmonių, ypač iš Efraimo ir Menašės, Isacharo ir Zebuluno, nebuvo apsivalę, bet valgė Pesachą ne taip, kaip buvo įsakyta raštu. Tačiau Chizkijas buvo už juos meldęsis, sakydamas: „VIEŠPATIE, Gerasis, atleisk [19] kiekvienam, kuris iš širdies yra nusistatęs ieškoti tikrojo Dievo, VIEŠPATIES, savo protėvių Dievo, nors ir nebūdamas toks tyras, kaip reikalauja šventykla[a]!“ [20] VIEŠPATS išklausė Chizkiją ir paliko žmones sveikus. [21] Taip izraeliai, kurie radosi Jeruzalėje, septynias dienas šventė Neraugintos duonos šventę su dideliu džiaugsmu, o kunigai ir leviai diena į dieną gyrė VIEŠPATĮ su skambiais VIEŠPATIES muzikiniais instrumentais. [22] Chizkijas pagyrė[b] visus levius, kurie buvo parodę tokį gerą supratimą VIEŠPATIES reikalui. O jiems pabaigus[c] šventės laiką, septynetą dienų, kuriomis jie pjovė bendrystės aukas ir išpažino VIEŠPATĮ, savo protėvių Dievą, [23] visas susirinkimas nutarė švęsti dar kitas septynias dienas. Taigi jie šventė džiaugsmo šventę [kitas] septynias dienas, [24] nes Judo karalius Chizkijas dovanojo susirinkimui tūkstantį jauniklių jaučių ir septynis tūkstančius avių, o vyresnieji padovanojo

---

[z] **30,17** apeiginiu požiūriu

[a] **30,19** T.y. šventyklos apsivalymo taisyklės

[b] **30,22** Lit. kalbėjo į širdį

[c] **30,22** G; M: pavalgius

susirinkimui tūkstantį jauniklių jaučių ir dešimt tūkstančių avių. Daug kunigų pasišventino. [25] Tada džiaugėsi visi Judo susirinkusieji – kunigai, leviai ir visi susirinkusieji, atvykę iš Izraelio, ir ateiviai, tiek atvykusieji iš Izraelio, tiek ir gyvenantys Jude. [26] Taigi buvo didelis džiaugsmas Jeruzalėje, nes nuo Izraelio karaliaus Dovydo sūnaus Saliamono dienų nieko tokio nebuvo buvę Jeruzalėje. [27] Paskui pakilę kunigai ir leviai palaimino žmones. ˹VIEŠPATS išklausė jų balsą˺[d], ir jų malda nuėjo į jo šventąją buveinę, į dangų.

Izraeliai išardo pagoniškas šventyklas

31 [1] Visa tai pabaigus, visi dalyvavusieji izraeliai, išėję į Judo miestus, sudaužė akmeninius stulpus, suskaldė ašeras ir visiškai išardė alkus bei aukurus ˹visame Jude ir Benjamine˺[e], taip pat Efraime ir Menašėje. Paskui visi izraeliai sugrįžo, kiekvienas į savo nuosavybę, į savo miestus.

Chizkijas vėl įveda kunigų bei levių tarnybą ir aprūpinimą

[2] Chizkijas atsteigė kunigų bei levių skyrius, remdamasis jų [ankstesniuoju] suskirstymu[f], priskirdamas kiekvienam jo kuniginę ar levio tarnybą deginamosioms ir bendrystės aukoms [aukoti], padėkai bei gyriui giedoti ˹ir tarnauti˺[g] VIEŠPATIES stovyklos prievarčiuose. [3] Dalis, kurią

---

[d] **30,27** SArab; M: ir buvo išgirstas jų balsas

[e] **31,1** Lit. iš viso Judo ir Benjamino

[f] **31,2** Lit. skyriais

[g] **31,2** GLat; M tekste žodis „tarnauti“ eina prieš „padėkai ir gyriui giedoti“.

karalius davė iš savo išteklių, buvo skirta deginamosioms aukoms: deginamosioms rytmečio bei vakaro aukoms ir deginamosioms šabatų, jaunačių ir metinių švenčių aukoms, kaip [apie jas] įsakyta raštu VIEŠPATIES įstatyme. [4] Ir jis įsakė žmonėms, Jeruzalės gyventojams, duoti kunigams ir leviams priklausomą dalį, kad jie galėtų visiškai atsidėti VIEŠPATIES įstatymui. [5] Vos tik įsakymui pasklidus, izraeliai dosniai davė javų, vyno, aliejaus, medaus ir visokio lauko derliaus pirmųjų dovanų. Jie pristatė apsčią visko dešimtinę. [6] Izraeliai ir judėjai, gyvenantys Judo miestuose, irgi pristatė dešimtinę galvijų bei avių ir dešimtinę ⌜visokio lauko derliaus⌝[h] – šventas dovanas, pašvęstas VIEŠPAČIUI, jų Dievui, ir jas sudėjo krūvomis. [7] Trečiąjį mėnesį jie pradėjo dėti apatinį krūvų sluoksnį, o septintąjį mėnesį užbaigė. [8] Chizkijas ir vyresnieji, atėję ir pamatę krūvas, gyrė VIEŠPATĮ ir jo tautą Izraelį. [9] Mat Chizkijui klausinėjant kunigus ir levius apie krūvas, [10] vyriausiasis kunigas Azarijas, priklausąs Sadoko namams, jam atsakė: „Nuo tada, kai pradėjo gabenti duoklę į VIEŠPATIES namus, mes valgėme, pasisotinome ir dar daug sutaupėme, nes VIEŠPATS taip palaimino savo tautą, jog galėjome sutaupyti šitą daugybę!“ [11] Tada Chizkijas liepė įrengti kamaras VIEŠPATIES namuose. Įrengę [12] jie sąžiningai įgabeno duoklę ir dešimtinę[i]. Šitų vyriausias prižiūrėtojas buvo levis Konanijas, jo brolis Šimis – pavaduotojas, [13] o Jechielis, Azazijas, Nachatas, Asaelis, Jerimotas, Jezabadas, Elielis, Jismachijas, Machatas ir Benajas

---

[h] **31,6** Rk., plg. 5 skn.; ~M

[i] **31,12** M + ir šventas dovanas; ~G

– prižiūrėtojai, padedą Konanijui ir jo broliui Šimiui karaliaus Chizkijo ir Dievo namų viršininko Azarijo pavedimu. [14] O Jimnos sūnui Korei, leviui, Rytinių vartų sargui, buvo skirta prižiūrėti laisva valia Dievui teikiamas dovanas. Jis turėjo išduoti VIEŠPAČIUI skirtą duoklę ir švenčiausias dovanas. [15] Edenas, Minjaminas, Ješūva, Šemajas, Amarijas ir Šekanijas sąžiningai jam padėjo kunigų miestuose paskirstyti dalis jų broliams pagal [jų] skyrius, tiek seniems, tiek jauniems, [16] ⌜visai pagal⌝[j] jų sąrašą, trejų metų ir vyresniems vyriškiams – visiems, kurie, kaip reikėjo kiekvieną dieną, ateidavo į VIEŠPATIES namus savo tarnybinių pareigų atlikti pagal savo skyrius[k]. [17] O dėl surašymo, kunigai [buvo įrašomi] pagal jų protėvių šeimas, o leviai, dvidešimties metų ir vyresni, – remiantis jų pareigomis jų skyriuose. [18] Be to, surašymas turėjo įskaityti visus jų mažiukus, jų žmonas, jų sūnus ir jų dukteris, visą bendruomenę, nes tie per savo tėvus[l] yra įsigiję šventumą. [19] O aharonai kunigai, esantys jų miestams priklausomų ganyklų laukuose, turėjo kiekviename mieste vardais paskirtų vyrų, kurie turėjo išduoti dalis kiekvienam vyriškiui tarp kunigų ir kiekvienam į sąrašą įtrauktam leviui. [20] Taip Chizkijas darė visame Jude, ir jis darė, kas buvo gera, tiesu ir ištikima VIEŠPATIES, jo Dievo, akyse. [21] Ir kiekvieną darbą, kurio jis ėmėsi Dievo namų tarnyboje ir klausydamas įstatymo bei įsakymo ieškoti savo Dievo, jis atliko visa širdim, ir jam sekėsi.

---

[j]**31,16** Rk.; M; neatsižvelgdami į

[k]**31,16** T.y. laikydamiesi savo skyriams nustatytos tarnavimo sekos

[l]**31,18** Rk.; M: ištikimybę

Sancheribo invazija

32 [1] Po šitų įvykių, įrodžiusių [karaliaus] ištikimybę, Asirijos karalius Sancheribas atžygiavęs įsibrovė į Judą. Jis pasistatė stovyklas prieš sutvirtintus miestus ir manė juos sau nukariauti, pralauždamas jų sienas. [2] O kai Chizkijas pamatė, kad Sancheribas buvo įsiveržęs ir užsimojo kariauti su Jeruzale, [3] jis tarėsi su savo vyresniaisiais ir karžygiais, ar nereikėtų užkimšti už Jeruzalės esančių šaltinių vandenis. Jie jam pritarė. [4] Tada jie surinko daug žmonių, ir tie užkimšo visus šaltinius ir žemėje tekantį upelį, sakydami: „Kodėl atėję Asirijos karaliai turėtų rasti daug vandens?“ [5] Jis ryžtingai ėmėsi darbo ir atstatė visą supleišėjusią sieną, ˹pastatė ant jos bokštus˺[m] ir lauko pusėje dar kitą sieną, sutvirtino Dovydo miesto Milą ir padarė daug sviedžiamųjų iečių bei skydų. [6] Jis paskyrė žmonėms kovos vadus ir, juos surinkęs į miesto vartų aikštę, padrąsino, sakydamas: [7] „Būkite drąsūs ir stiprūs! Nebijokite ir neišsigąskite Asirijos karaliaus ir visos su juo esančios daugybės, nes su mumis yra daugiau negu su juo: [8] su juo yra ˹žmogiška jėga˺[n], o su mumis VIEŠPATS mūsų Dievas, mums padėti ir kovoti mūsų kovas!“ Žmonės buvo padrąsinti Judo karaliaus Chizkijo žodžiais. [9–10] Po to Asirijos karalius Sancheribas, kai jis pats su visa savo karine pajėga buvo apgulęs Lachišą, pasiuntė savo tarnus į Jeruzalę pas Judo karalių Chizkiją ir pas visus judėjus, esančius Jeruzalėje, su žinia: „Taip pasakė Asirijos karalius Sancheribas: ‚Kuo

---

[m]**32,5** TV; M: užlipo ant bokštų

[n]**32,8** Lit. kūno ranka

jūs pasitikite, kad ramiai duodatės apgulami Jeruzalėje? [11] Argi Chizkijas nesuvedžioja jūsų, kad jus numarintų badu ir troškuliu, sakydamas: „VIEŠPATS, mūsų Dievas, mus išgelbės iš Asirijos karaliaus rankų“? [12] Argi ne tas pats Chizkijas pašalino jo alkus bei jo aukurus ir įsakė Judui bei Jeruzalei: „Ties vienu aukuru jūs turite garbinti ir ant jo deginti aukas“? [13] Argi nežinote, ką aš ir mano tėvai padarėme visoms šalių tautoms? Ar šalių tautų dievai kaip nors galėjo išgelbėti savo šalį iš mano rankos? [14] Kuris tarp visų dievų tų tautų, kurias mano tėvai visiškai sunaikino, galėjo išgelbėti savo tautą iš mano rankų, kad jūsų dievas galėtų jus išgelbėti iš mano rankų? [15] Taigi dabar tegul Chizkijas tokiu būdu neapgauna ir nesuvedžioja jūsų! Ir netikėkite juo, nes joks bet kurios tautos ar karalystės dievas negalėjo išgelbėti savo tautos iš mano rankų, nei iš mano tėvų rankų. Kaip juo mažiau jūsų dievas[o] jus išgelbės iš mano rankų!’“ [16] Ir dar daugiau jo tarnai kalbėjo prieš VIEŠPATĮ, tikrąjį Dievą, ir prieš jo tarną Chizkiją. [17] Jis dar buvo parašęs laiškus, piktžodžiaudamas VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, ir prieš jį šitaip kalbėdamas: „Kaip šalių tautų dievai, kurie neišgelbėjo savo tautos iš mano rankų, taip ir Chizkijo dievas neišgelbės savo tautos iš mano rankų“. [18] Ir jie garsiai šaukė judėjų kalba Jeruzalės žmonėms, esantiems ant sienos, norėdami juos įbauginti ir išgąsdinti, kad galėtų paimti miestą. [19] Taigi jie kalbėjo apie Jeruzalės Dievą kaip apie žemės tautų dievus, žmogaus rankų padarą. [20] Bet karalius Chizkijas ir pranašas Jezajas, Amoso sūnus, dėl to meldėsi į dangų.

---

[o]**32,15** GSTV; M: dievai

[21] Tada VIEŠPATS pasiuntė angelą, kuris išnaikino visus narsius kovotojus, vadus ir karininkus Asirijos karaliaus stovykloje. Tad jis turėjo grįžti su gėdingu veidu į savo šalį. Jam įėjus į savo dievo namus, kai kurie jo kūno palikuonys jį ten nudobė kalaviju. [22] Taip VIEŠPATS išgelbėjo Chizkiją ir Jeruzalės gyventojus iš Asirijos karaliaus Sancheribo rankos ir iš ⌜visos jo kariuomenės⌝[p], ir jis jiems suteikė ramybę iš visų pusių. [23] Daugelis nešė atnašų VIEŠPAČIUI į Jeruzalę ir brangių dovanų Judo karaliui Chizkijui. Nuo to laiko jis buvo visų tautų didžiai gerbiamas.

Chizkijo liga

[24] Tomis dienomis Chizkijas mirtinai susirgo, bet kai jis meldėsi VIEŠPAČIUI, tas jam tarė: „⌜Aš tave pagydysiu⌝[q]“ ir jam davė ženklą. [25] Tačiau Chizkijas nebuvo dėkingas už jam suteiktą geradarystę, bet jo širdis pasidarė išdidi. Tad rūstybė būtų turėjusi užeiti ant jo ir ant Judo bei Jeruzalės. [26] Bet kadangi Chizkijas, pasikėlęs puikybėn, nusižemino, jis pats ir Jeruzalės gyventojai, VIEŠPATIES rūstybė neužėjo ant jų Chizkijo dienomis.

Chizkijo turtai, nuoveikiai ir mirtis

[27] Chizkijas įsigijo labai daug turtų bei garbės ir pasirūpino sidabro, aukso, brangakmenių, balzamo, skydų ir visokių vertenybių atsargų, [28] sandėlių javų, vyno ir aliejaus derliui ir tvartų visokiems gyvuliams[r].

---

[p]**32,22** Rk.; M: visų

[q]**32,24** Įtrp. pgl. 2 Kar 20, 5b; ~M

[r]**32,28** SArab; GV + ir tvartų bandoms; M: ir bandų tvartams

29 Mat jis buvo pasirūpinęs ˹bandų, tai yra˺[s] didelį gyvulių kiekį, susidarantį iš avių ir galvijų, nes Dievas jam buvo davęs labai didelį turtą. 30 Be to, Chizkijas buvo tas, kuris užkimšo aukštutinę Gichono vandenų ištaką ir juos tiesiai nuvedė žemyn į vakarinę Dovydo miesto pusę. Chizkijui sekėsi kiekviename dalyke, kurio jis ėmėsi. 31 Taip buvo ir atveju Babilono kunigaikščio[t] atstovų, atsiųstų[u] pas jį teirautis apie ženklą, kuris buvo įvykęs šalyje: Dievas jį paliko sau vieną, norėdamas jį išmėginti, patirti viską, kas buvo jo širdyje. 32 O visi kiti Chizkijo veiksmai ir jo dievoti darbai – štai jie aprašyti pranašo Jezajo, Amoso sūnaus, regėjime, [v]Judo ir Izraelio Karalių knygoje. 33 Pagaliau Chizkijas atsigulė prie savo tėvų, ir jį palaidojo pakilesnėje[w] Dovydo palikuonių kapų vietoje. Jam mirus, visas Judas ir Jeruzalės gyventojai jam išreiškė pagarbą. Jo sūnus Menašė tapo karalium jo vietoje.

Menašė paveda tautą į stabmeldystę

33 1 Menašė buvo dvylikos metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir penkiasdešimt penkerius metus karaliavo Jeruzalėje, 2 ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, pasekdamas bjauriais papročiais tautų, kurias VIEŠPATS buvo pavaręs nuo izraelių. 3 Jis atstatė alkus, kuriuos jo tėvas Chizkijas buvo

---

[s] **32,29** Rk.; M: miestų ir

[t] **32,31** Lat 2 Kar 20,12; M: kunigaikščių

[u] **32,31** GLatTV; M: atsiuntusių

[v] **32,32** GLatVTArab + ir; ~M

[w] **32,33** Arba: įžymesnėje

nugriovęs, pastatė aukurų Baalams, padarė ašerų, garbino visą dangaus kariuomenę ir jai[x] tarnavo. [4] Jis pastatė aukurų VIEŠPATIES namuose, apie kuriuos VIEŠPATS buvo pasakęs: „Jeruzalėje mano vardas turi būti per amžius!“ [5] Jis pastatė aukurų visai dangaus kariuomenei abiejuose VIEŠPATIES namų kiemuose. [6] Jis buvo tas, kuris ˹perleido per ugnį˺[y] savo sūnus[z] Ben-Hinomo slėnyje, žyniavo, būrė iš ženklų, kerėjo ir laikė mirusiųjų dvasių šaukėjus bei žynius. Jis daug ką darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, jį pykdydamas. [7] Jis pastatė išskaptuotą stabą, kurį buvo padaręs, Dievo namuose, apie kuriuos Dievas buvo pasakęs Dovydui ir jo sūnui Saliamonui: „Šituose namuose ir Jeruzalėje, kurią išrinkau iš visų Izraelio genčių, aš įamžinsiu savo vardą [8] ir nebepašalinsiu Izraelio kojos nuo žemės, į kurią leidau įžengti jų[a] protėviams, jei tik jie rūpestingai stengsis vykdyti viską, ką esu jiems įsakęs, būtent visą įstatymą, nuostatus ir potvarkius, duotus per Mozę“. [9] Bet Menašė suvedžiojo Judą ir Jeruzalės gyventojus taip, kad jie elgėsi pikčiau už tautas, kurias VIEŠPATS buvo išnaikinęs iš izraelių priekio. [10] Nors VIEŠPATS kalbėjo Menašei ir jo tautai, tačiau jie nekreipė dėmesio.

Menašė vėl gręžiasi į tikrąjį Dievą

[11] Todėl VIEŠPATS užleido ant jų Asirijos karaliaus kariuomenės vadus, kurie sugavo Menašę kabliais, jį

---

[x]**33,3** Lit. jiems (t.y. dangaus kūnams)

[y]**33,6** T.y. sudegino kaip aukas

[z]**33,6** S 2 Kar 21, 6: sūnų

[a]**33,8** Kl.MssGSV 2 Kar 21,8; M: jūsų

sukaustė grandinėmis ir nuvedė į Babiloną. [12] Atsidūręs sunkioje būklėje, jis stengėsi palankiai nuteikti VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir labai nusižemino prieš savo protėvių Dievą. [13] Kai jis meldėsi jam, šis patenkino jo prašymą, išklausė jo maldavimą ir leido jam sugrįžti į Jeruzalę, į jo karalystę. Taip Menašė suprato, kad tik VIEŠPATS yra tikrasis Dievas. [14] Po to jis pastatė išorinę sieną Dovydo miestui į vakarus nuo Gichono, slėnyje, ligi įėjimo į Žuvų vartus, ˹būtent aplink˺[b] Ofelį, ir ją padarė labai aukštą. Jis dar pastatė kariuomenės vadus visuose sutvirtintuose Judo miestuose. [15] Jis pašalino svetimus dievus ir stabą iš VIEŠPATIES namų bei visus aukurus, kuriuos buvo pastatęs ant VIEŠPATIES namų kalno ir Jeruzalėje, ir juos išmetė už miesto. [16–17] Jis sutaisė VIEŠPATIES aukurą, aukojo ant jo bendrystės bei padėkos aukas ir įsakė Judui tarnauti VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui.

Menašės viešpatavimo apžvalga ir mirtis

[18] O visi kiti Menašės veiksmai, jo malda savo Dievui ir žodžiai regėtojų, kurie jam kalbėjo VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, vardu – štai jie aprašyti Izraelio Karalių kronikose. [19] Jo malda ir jo išklausymas, visa jo nuodėmė ir neištikimybė, ir vietos, kuriose jis, prieš nusižemindamas, įkūrė alkus ir pastatė ašeras bei stabus – štai jie aprašyti ˹jo regėtojų˺[c] kronikose. [20] Pagaliau Menašė atsigulė

---

[b]**33,14** GLatV; M: ir jis [ja] apvedė

[c]**33,19** Rk.; G: regėtojų; M: mano regėtojų

prie savo tėvų, ir jį palaidojo jo ˹namų sode˺[d]. Jo sūnus Amonas tapo karalium jo vietoje.

Amono viešpatavimas ir mirtis

[21] Amonas buvo dvidešimt metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir dvejus metus karaliavo Jeruzalėje. [22] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse, kaip buvo daręs jo tėvas Menašė. Visiems stabams, kuriuos buvo padaręs jo tėvas Menašė, Amonas aukojo ir jiems tarnavo. [23] Bet jis nenusižemino VIEŠPATIES akivaizdoje, kaip buvo nusižeminęs jo tėvas Menašė. Priešingai, jis, Amonas, nusikalto dar daugiau. [24] Jo tarnai padarė prieš jį sąmokslą ir jį nužudė jo namuose. [25] Bet šalies žmonės užmušė visus, kurie buvo susimokę prieš karalių Amoną, ir šalies žmonės padarė karaliumi jo sūnų Jošiją jo vietoje.

Jošijas reformuoja kultą

34 [1] Jošijas buvo aštuonerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir trisdešimt vienerius metus karaliavo Jeruzalėje. [2] Jis darė, kas buvo tiesu VIEŠPATIES akyse, ir vaikščiojo savo protėvio Dovydo keliais, nenukrypdamas nei į dešinę, nei į kairę. [3] Jau aštuntaisiais savo karaliavimo metais, dar būdamas jaunikaitis, jis pradėjo ieškoti savo protėvio Dovydo Dievo, o dvyliktaisiais metais pradėjo valyti Judą ir Jeruzalę nuo alkų, ašerų, drožtinių ir nulietų stabų. [4] Jam matant, žmonės sugriovė Baalų aukurus. Jis sutrupino smilkalų aukurus, buvusius viršum jų, sudaužė ir sutrynė į dulkes ašeras ir drožtinius bei nulietus stabus ir jas išbarstė ant

---

[d] **33,20** GLat 2 Kar 21,18; M: namuose

kapų tų, kurie jiems buvo aukoję. [5] Kunigų kaulus jis sudegino ant jų aukurų. Taip jis apvalė Judą ir Jeruzalę. [6] Jis Menašės, Efraimo ir Šimeono miestuose visur sudegino[e] jų šventyklas, [7] nugriovė aukurus, ašeras bei stabus suskaldė ir sutrynė į dulkes, ir visus smilkalų aukurus sutrupino visoje Izraelio šalyje. Paskui jis sugrįžo į Jeruzalę.

Chilkijas atranda įstatymo knygą

[8] Aštuonioliktaisiais savo karaliavimo metais, baigęs[f] valyti šalį ir [VIEŠPATIES] namus, jis siuntė Asalijo sūnų Šafaną, miesto burmistrą Maaseją ir Joachazo sūnų registratorių Joachą VIEŠPATIES, savo Dievo, namų taisyti. [9] Jie atėjo pas vyriausiąjį kunigą Chilkiją ir perdavė į Dievo namus nuneštus pinigus, kuriuos leviai, slenksčio sargai, buvo surinkę iš Menašės, Efraimo ir iš viso likusio Izraelio, taip pat iš viso Judo, Benjamino ir Jeruzalės gyventojų. [10] Jie [juos] perdavė dešimtininkams, kuriems buvo pavesta [prižiūrėti darbą] VIEŠPATIES namuose. O dešimtininkai, kurie dirbo VIEŠPATIES namuose, juos atidavė namams pataisyti ir sutvirtinti. [11] Jie [juos] atidavė dailidėms ir statytojams, kad nupirktų laužtinių akmenų ir medžių sijoms ir kad parūpintų rąstų pastatams, kuriems Judo karaliai buvo leidę supūti. [12] Tie vyrai sąžiningai dirbo darbą. Jiems prižiūrėti buvo paskirti leviai Jachatas ir Obadijas iš merarių ir Zacharijas bei Mešulamas iš kehatų. Leviai – visi, kurie mokėjo groti muzikiniais instrumentais, –

---

[e]**34,6** Rk.; M: išrinko

[f]**34,8** G(A); ~M

[13] viršininkavo naštanešiams ir prižiūrėjo visus vienokio ar kitokio darbo darbininkus. Be to, kai kurie iš levių buvo raštininkai, tvarkytojai ir vartų sargai. [14] Jiems išimant pinigus, atneštus į VIEŠPATIES namus, kunigas Chilkijas rado VIEŠPATIES įstatymo knygą, duotą per Mozę. [15] Chilkijas atsiliepdamas tarė raštininkui Šafanui: „Radau įstatymo knygą VIEŠPATIES namuose!“ Ir Chilkijas padavė tą knygą Šafanui. [16] Šafanas nunešė knygą karaliui ir dar pranešė karaliui, sakydamas: „Jie įvykdė viską, kas buvo pavesta tavo tarnams: [17] jie iškratė pinigus, rastus VIEŠPATIES namuose, ir juos perdavė prižiūrėtojams ir darbininkams“. [18] Raštininkas Šafanas taip pat pranešė karaliui: “Knygą man davė kunigas Chilkijas“, ir Šafanas iš jos paskaitė karaliui. [19] O kai karalius išgirdo įstatymo žodžius, jis perplėšė savo drabužius. [20] Ir karalius įsakė Chilkijui, Šafano sūnui Achikamui, Michos sūnui Abdonui, raštininkui Šafanui ir karaliaus ministrui Asajui: [21] „Eikite, pasiklauskite VIEŠPATIES už mane ir už likusiuosius Izraelyje bei Jude dėl atrastos knygos žodžių, nes didelė VIEŠPATIES rūstybė, kuri išsiliejo ant mūsų dėl to, kad mūsų protėviai, užuot elgęsi visai taip, kaip parašyta šitoje knygoje, nesilaikė VIEŠPATIES žodžio“.

Karalius klausiasi Dievo per pranašę Chuldą

[22] Taigi Chilkijas ir tie, kuriems karalius ˹buvo paliepęs˺[g], nuėjo pas pranašę Chuldą, drabužių saugotojo Šalumo, Chasros sūnaus Tokhato sūnaus žmoną, kuri gyveno Jeruzalėje, antrojoje dalyje, ir jai kalbėjo, kaip

---

[g] **34,22** Įtrp. su G; ~M

nurodyta. [23–24] Ji jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Štai aš rengiuos užleisti nelaimę ant šitos vietos ir ant jos gyventojų – visus prakeikimus, užrašytus knygoje, kuri buvo perskaityta Judo karaliui. [25] Užtai, kad jie paliko mane ir degino aukas kitiems dievams man įpykdyti visokiu savo rankų darbu, mano rūstybė išsilies ant šitos vietos ir neišges!’ [26] O Judo karaliui, kuris jus siuntė pasiklausti VIEŠPATIES, taip jam tarkite: ‚Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Žodžiai, kuriuos tu girdėjai, ...[h] [27] Kadangi suminkštėjo tavo širdis ir tu nusižeminai VIEŠPATIES akyse, klausydamasis mano žodžių apie šitą vietą ir apie jos gyventojus, ir kadangi, nusižeminęs prieš mane ir perplėšęs savo drabužius, verkei mano akivaizdoje, tai ir aš išgirdau, – sako VIEŠPATS. – [28] Štai aš tave paguldysiu[i] prie tavo tėvų. Tu būsi paguldytas į savo kapus ramus, ir tavo akys nematys visų nelaimių, kurias aš užleisiu ant šitos vietos ir ant jos gyventojų“’“. Paskui jie tai pranešė karaliui.

Jošijas atnaujina sandorą

[29] Tada karalius susikvietė[j] visus Judo ir Jeruzalės seniūnus. [30] Karalius nuėjo aukštyn į VIEŠPATIES namus, taip pat visi Judo vyrai, Jeruzalės gyventojai, kunigai, leviai ir apskritai visi žmonės nuo didžiausio iki mažiausio ir, jiems klausantis, skaitė visus žodžius sandoros knygos, atrastos VIEŠPATIES namuose. [31] Vėliau karalius, atsistojęs savo vietoje, sudarė sandorą

---

[h]**34,26** Nutrūkęs sakinys

[i]**34,28** Lit. surinksiu

[j]**34,29** Lit. pasiuntė [pasiuntinius] ir surinko

VIEŠPATIES akivaizdoje [, pasižadėdamas] sekti paskui VIEŠPATĮ ir laikytis jo įsakymų, potvarkių ir nuostatų visa širdim ir visa siela, kad taip įvykdytų sandoros žodžius, užrašytus šitoje knygoje. [32] Ir jis įstatė [į tą sandorą] visus, kurie radosi Jeruzalėje ir Benjamine, o Jeruzalės gyventojai elgėsi, laikydamiesi Dievo, jų protėvių Dievo, sandoros. [33] Jošijas pašalino visas bjaurybes[k] iš visų šalių, priklausančių izraeliams, ir vertė visus, kurie radosi Izraelyje, tarnauti VIEŠPAČIUI, jų Dievui. Kol jis gyveno, jie nepaliovė sekę paskui VIEŠPATĮ, savo Dievą.

Jošijas švenčia Pesachą

35 [1] Jošijas šventė Jeruzalėje Pesachą VIEŠPAČIUI ir papjovė Pesacho avinėlį pirmojo mėnesio keturioliktąją. [2] Jis pastatė kunigus jų postuose ir juos padrąsino VIEŠPATIEŠ namų tarnybai. [3] Ir jis tarė leviams, kurie mokė visą Izraelį [ir] kurie buvo pasišventinę VIEŠPAČIUI: „˹Nuo tada, kai padėjo˺[l] šventąją skrynią į namus, kuriuos pastatė Dovydo sūnus Saliamonas, Izraelio karalius, jums nebereikia [jos] nešioti ant pečių. [Tad] dabar tarnaukite VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ir jo tautai Izraeliui: [4] pasiruoškite šeimomis pagal savo skyrius, kaip jie buvo Izraelio karaliaus Dovydo ir jo sūnaus Saliamono nustatyti raštu, [5] sustokite šventovėje pagal savo brolių pasauliečių šeimų grupes, būtent taip, jog ˹kiekvieną pasauliečių šeimą atitiktų˺[m] levių

---

[k] **34,33** T.y. stabus

[l] **35,3** G; M: Padėkite

[m] **35,5** Rk.; ~M

šeimos dalis, [6] papjaukite Pesacho avinėlį, ⌜paruoškite šventas aukas⌝[n] savo broliams, kad jie padarytų taip, kaip VIEŠPATS kalbėjo per Mozę!“ [7] Jošijas padovanojo pasauliečiams mažųjų gyvulių, ėriukų ir ožkyčių – viską kaip Pesacho aukas visiems dalyviams – tokį skaičių: trisdešimt tūkstančių, o galvijų – tris tūkstančius. Šitie buvo iš karaliaus turto. [8] Be to, jo vyresnieji davė laisvos valios dovanų tautai, kunigams ir leviams. Chilkijas, Zacharijas ir Jechielis, Dievo namų viršininkai, davė kunigams du tūkstančius šešis šimtus Pesacho aukojamųjų gyvulių ir tris šimtus galvijų. [9] Konanijas ir jo broliai Šemajas ir Netanelis, taip pat Chašabijas, Jeielis ir Jozabadas, levių viršininkai, padovanojo leviams penkis tūkstančius Pesacho aukojamųjų gyvulių ir penkis šimtus galvijų. [10] Kulto tarnybą paruošus, kunigai sustojo savo vietose ir leviai savo skyriais, kaip karalius buvo įsakęs. [11] Pastarieji pjovė Pesacho avinėlį, o kunigai, leviams lupant odą, šlakstė kraują[o], paimtą iš jų rankų. [12] Šie[p] padėjo į šalį, kas buvo skirta sudeginti, kad tai duotų pasauliečių šeimų padaloms, kad jos tai atnašautų VIEŠPAČIUI, kaip raštu įsakyta Mozės knygoje. Taip pat jie padarė su galvijais. [13] Jie kepė Pesacho avinėlį, kaip reikalauja potvarkis, o šventąsias dovanas virė puoduose, katiluose ir kaistuvuose ir tai skubiai pateikė visiems pasauliečiams. [14] Po to jie paruošė sau ir kunigams, nes kunigai aharonai, iki vakaro buvo užsiėmę aukojimu to, kas skirta sudeginti, tai yra riebalų. Taigi leviai paruošė

---

[n]**35,6** G(A), plg. 13 skn.; M: pasišventinkite ir paruoškite

[o]**35,11** Įtrp. su GLatVT

[p]**35,12** T.y. leviai

sau ir kunigams aharonams. [15] Giesmininkai, asafai, irgi stovėjo savo vietose, kaip buvo įsakęs Dovydas ir Asafas, Hėmanas bei Jedutūnas, karaliaus regėtojai[q], taip pat vartų sargai prie atskirų vartų. Jiems nereikėjo pasišalinti iš savo tarnybos, nes jų broliai leviai jiems paruošė. [16] Taip tą dieną buvo paruošta visa VIEŠPATIES tarnyba, būtent Pesacho šventimas ir deginamųjų aukų aukojimas ant VIEŠPATIES aukuro pagal karaliaus Jošijo įsakymą. [17] Tuomet dalyvaujantys izraeliai šventė Pesachą ir Neraugintos duonos šventę septynias dienas. [18] Tokio Pesacho nebuvo švęsta Izraelyje nuo pranašo Samuelio dienų, ir joks Izraelio karalius nebuvo šventęs tokio Pesacbo, kokį šventė Jošijas su kunigais, leviais, visu Judu, dalyvaujančiu Izraeliu ir su Jeruzalės gyventojais. [19] Aštuonioliktaisiais Jošijo karaliavimo metais žmonės šventė šitą Pesachą.

Jošijas žūva kovoje su Egipto karaliumi Nechu

[20] Po viso to, kai Jošijas buvo sutvarkęs šventyklą, Egipto karalius Nechas žygiavo aukštyn kariauti Karkemiše prie Eufrato. Tada Jošijas išžygiavo jo pasitikti. [21] Bet anas siuntė pas jį pasiuntinius su žinia: „Kas man darbo su tavim, Judo karaliau? Ne prieš tave ⌜aš šiandien einu, bet prieš namus[r], su kuriais kariauju!⌝[s] Dievas įsakė man skubėti. Atsitrauk savo labui nuo Dievo, kuris yra su manim, kad jis tavęs nepražudytų!“

---

[q]**35,15** Kl.MssGSVT; M: regėtojas

[r]**35,21** T.y. dinastiją

[s]**35,21** Arba rk.: šiandien eina mano karas, bet prieš Babilono karaliaus namus!

[22] Tačiau Jošijas nenusigręžė nuo jo, bet persirengė[t] kariauti su juo. Jis nepaklausė Necho žodžių, atėjusių iš Dievo burnos, bet atžygiavo kariauti į Megido lygumą. [23] Šauliams pašovus karalių Jošiją, karalius tarė savo tarnams: „Paimkite mane šalin, nes esu sunkiai sužeistas!“ [24] Tada jo tarnai, jį paėmę iš ˹kovos vežimo˺[u], jį vežė ant jo antrojo vežimo ir nugabeno į Jeruzalę. Jis mirė ir buvo palaidotas savo tėvų kapuose. Visas Judas ir Jeruzalė gedėjo Jošijo. [25] Jeremijas sukūrė raudą apie Jošiją, ir visi giesmininkai bei giesmininkės ligšiol tebemini Jošiją savo raudose. Jos tapo Izraelio tradicija, ir štai jos užrašytos Raudose. [26] O visi kiti Jošijo veiksmai ir jo dievoti darbai, sutinką su tuo, kas parašyta VIEŠPATIES įstatyme, [27] ir jo ankstesnieji ir vėlesnieji veiksmai – štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje.

Jehoachazo viešpatavimas

36 [1] Šalies žmonės paėmė Jošijo sūnų Jehoachazą ir jį padarė karaliumi jo tėvo vietoje Jeruzalėje. [2] Jehoachazas buvo dvidešimt trejų metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius karaliavo Jeruzalėje. [3] Egipto karalius jį atleido ˹iš karaliavimo˺[v] Jeruzalėje ir uždėjo šaliai piniginę baudą: šimtą talentų sidabro ir talentą aukso. [4] Egipto karalius padarė jo brolį Eljakimą Judo bei Jeruzalės karaliumi ir pakeitė jo vardą į Jehojakimą, o jo brolį Jehoachazą Nechas pasiėmė ir jį nusivedė į Egiptą.

---

[t] **35,22** G: pasidrąsino; V: pasiruošė

[u] **35,24** 3Ezr 1, 28: kautynių eilės

[v] **36,3** Įtrp. su T 2Kar 23,33Q 3Ezr 1,33; ~M

Jehojakimo viešpatavimas

[5] Jehojakimas buvo dvidešimt penkerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje. Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES, jo Dievo, akyse. [6] Prieš jį atžygiavo Babilono karalius Nebuchadnesaras ir jį sukaustė grandinėmis, kad jį nuvestų į Babiloną. [7] Taip pat VIEŠPATIES namų rykų dalį Nebuchadnesaras nusigabeno į Babiloną ir juos padėjo savo rūmuose, Babilone. [8] O visi kiti Jehojakimo veiksmai ir jo bjaurūs darbai, kuriuos jis darė, ir kas [užtat] jam atsitiko – štai jie aprašyti Izraelio ir Judo Karalių knygoje. Jo sūnus Jehojachinas tapo karaliumi jo vietoje.

Judo karalius Jehojachinas

[9] Jehojachinas buvo aštuoniolikos[w] metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir tris mėnesius bei dešimt dienų karaliavo Jeruzalėje. Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES akyse. [10] O metų atgrąžoje[x] karalius Nebuchadnesaras atsiuntęs jį pargabeno į Babiloną su vertingais VIEŠPATIES namų rykais ir padarė jo dėdę[y] Judo ir Jeruzalės karaliumi.

Judo karalius Sidkijas

[11] Sidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai pradėjo karaliauti, ir vienuolika metų karaliavo Jeruzalėje.

---

[w] **36,9** 1MsG(AL)SArab 3Ezr 1,41 2Kar 24,8; M: aštuonerių

[x] **36,10** T.y. kitą pavasarį

[y] **36,10** GSV; M: brolį (arba: giminaitį)

[12] Ir jis darė, kas buvo pikta VIEŠPATIES, jo Dievo, akyse. Jis nenusižemino prieš pranašą Jeremiją, [kurio žodžiai buvo] iš VIEŠPATIES burnos. [13] Jis dargi sukilo prieš karalių Nebuchadnesarą, kuris jį buvo prisaikinęs Dievu. Jis pasidarė toks kietasprandis ir kietaširdis, jog neatsivertė į VIEŠPATĮ, Izraelio Dievą. [14] Taip pat visi ˹Judo vyresnieji, kunigai˺[z] ir žmonės darėsi vis labiau ir labiau neištikimi, pasekdami visomis bjauriomis tautų praktikomis, ir suteršė VIEŠPATIES namus, kuriuos šis buvo pašventinęs Jeruzalėje.

Jeruzalės žlugimas

[15] O vis dėlto VIEŠPATS, jų protėvių Dievas, nepailstamai vis jiems siuntė [įspėjimus] per savo pasiuntinius, nes jis gailėjosi savo tautos ir savo buveinės. [16] Bet jie išjuokė Dievo pasiuntinius, paniekino jo žodžius ir tyčiojosi iš jo pranašų, kol VIEŠPATIES rūstybė nebepagydomai pakilo prieš jo tautą. [17] Tad jis atvedė kaldėjų karalių prieš juos ir išžudė kalaviju jų jaunikaičius jų šventovės namuose ir nepasigailėjo nei jaunikaičio, nei mergaitės, nei senelio, nei iškaršusio – visus jis atidavė į jo rankas. [18] Taip pat visus Dievo namų rykus, didžiuosius ir mažuosius, VIEŠPATIES namų lobius ir karaliaus bei jo vyresniųjų lobius – viską jis nusigabeno į Babiloną. [19] Jie sudegino Dievo namus, nugriovė Jeruzalės sieną, sudegino visus jos gyvenamus bokštus ir visus jos brangius rakandus atidavė sunaikinti. [20] O kas išliko nuo kalavijo, jis ištrėmė į Babiloną, ir jie tapo jo ir jo sūnų vergais, iki įsiviešpatavo Persų karalystė, – [21] kad

---

[z] **36,14** G; M: vyresnieji kunigai

įvykdytų VIEŠPATIES žodį, pasakytą Jeremijo burna. Kol šalis atgavo savo šabatas[a], per visą laiką, kai ji buvo apleista, ji ilsėjosi, iki suėjo septyniasdešimt metų.

Kyro ediktas

22 Pirmaisiais Persų karaliaus Kyro metais, – kad išsipildytų VIEŠPATIES žodis, ištartas Jeremijo burna, – VIEŠPATS sužadino Persų karaliaus Kyro dvasią, kad jis visoje savo karalystėje paskelbė žodžiu ir taip pat raštu: 23 „Taip sako Persų karalius Kyras: Visas žemės karalystes man atidavė VIEŠPATS, dangaus Dievas, ir jis man pavedė jam statyti namus Jeruzalėje, esančioje Jude. Kas tarp jūsų yra iš visos jo tautos, VIEŠPATS, jo Dievas tebūnie su juo ir tegul jis eina aukštyn!“

---

[a] **36,21** T.y. visus prarastus poilsio metus, kai ji, kaip reikalavo Įstatymas (Lev 25,1-7), neturėjo būti dirbama

EZRA

Kyro ediktas

1 [1] Pirmaisiais Persų karaliaus Kyro metais, – kad išsipildytų VIEŠPATIES žodis iš Jeremijo burnos, – VIEŠPATS sužadino Persų karaliaus Kyro dvasią, kad jis visoje savo karalystėje paskelbė žodžiu ir taip pat raštu: [2] „Taip sako Persų karalius Kyras: Visas žemės karalystes man atidavė VIEŠPATS, dangaus Dievas, ir jis man pavedė jam statyti namus Jeruzalėje, esančioje Jude. [3] Kas tarp jūsų yra iš visos jo tautos, jo Dievas tebūnie su juo ir tegul jis eina aukštyn į Jeruzalę, esančią Jude, ir tegul stato VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, namus. Jis yra Dievas, gyvenantis Jeruzalėje. [4] Ir kas tik yra išlikęs, tą kiekvienoje vietoje, kur jis yra apsigyvenęs kaip ateivis, tegul jo vietos žmonės sušelpia sidabru ir auksu, pakeliama manta ir gyvuliais drauge su laisvos valios dovanomis Dievo namams, būsimiems Jeruzalėje“.

Pirmųjų tremtinių sugrįžimas iš Babilono

[5] Tada Judo ir Benjamino šeimų galvos, kunigai ir leviai, visi, kurių dvasią Dievas buvo sužadinęs, pakilo eiti aukštyn, statyti VIEŠPATIES namų Jeruzalėje. [6] Visi jų kaimynai juos parėmė sidabriniais indais, auksu, pakeliama manta, gyvuliais ir vertingomis dovanomis, be viso to, ką jie savanoriškai padovanojo.

Kyras sugrąžina kulto rykus

[7] Karalius Kyras dar išdavė VIEŠPATIES namų rykus, kuriuos Nebuchadnesaras buvo išsigabenęs iš Jeruzalės ir juos padėjęs į savo dievo namus. [8] Persų karalius Kyras juos perdavė iždininkui Mitradatui, kuris juos išskaičiavo Judo kunigaikščiui Šešbasarui. [9] Toks buvo jų skaičius: auksinių dubenų – trisdešimt, sidabrinių dubenų – tūkstantis, smilkyklių[a] – dvidešimt devynios, [10] auksinių taurių – trisdešimt, sidabrinių taurių[b] – keturi šimtai dešimt, kitų indų – tūkstantis. [11] Iš viso auksinių ir sidabrinių indų buvo penki tūkstančiai keturi šimtai. Šešbasaras visa tai gabeno aukštyn tuo pačiu metu, kai ˹tremtiniai buvo vedami˺[c] iš Babilono į Jeruzalę.

Pirmųjų pargrįžusiųjų sąrašas

2 [1] Šitie yra [Judo] provincijos sūnūs, kurie keliavo aukštyn iš tremties, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnesaras buvo ištrėmęs į Babiloną. Jie sugrįžo į Jeruzalę ir Judą, kiekvvienas į savo miestą. [2] Jie parvyko su Zerubabeliu, Ješūva, Nechemiju, Seraju, Reelaju, Nacbamaniu[d], Mordechaju, Bilšanu, Misparu, Bigvaju, Rechumu, Baana. Izraelio tautos vyrų skaičius: [3] Parošo palikuonių: du tūkstančiai šimtas septyniasdešimt du; [4] Šefatijo palikuonių: trys šimtai septyniasdešimt du; [5] Aracho palikuonių: septyni šimtai septyniasdešimt

---

[a]**1,9** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[b]**1,10** M + paraštinę pstb.: [skaičius] reikia pakeisti

[c]**1,11** Arba: jis vedė tremtinius

[d]**2,2** Įtrp. su Nech 7, 7.

penki; [6] Pachat-Moabo palikuonių, [būlent] Ješūvos ir Joabo palikuonių: du tūkstančiai aštuoni šimtai dvylika; [7] Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; [8] Zataus palikuonių: devyni šimtai keturiasdešimt penki; [9] Zakajo palikuonių: septyni šimtai šešiasdešimt; [10] Banio palikuonių: šeši šimtai keturiasdešimt du; [11] Bebajo palikuonių: šeši šimtai dvidešimt trys; [12] Azgado palikuonių: tūkstantis du šimtai dvidešimt du; [13] Adonikamo palikuonių: šeši šimtai šešiasdešimt šeši; [14] Bigvajo palikuonių: du tūkstančiai penkiasdešimt šeši; [15] Adino palikuonių: keturi šimtai penkiasdešimt keturi; [16] Aterio palikuonių, būtent Jechizkijo: devyniasdešimt aštuoni; [17] Besajo palikuonių: trys šimtai dvidešimt trys; [18] Joros palikuonių: šimtas dvylika; [19] Chašumo palikuonių: du šimtai dvidešimt trys; [20] G i b a r o palikuonių: devyniasdešimt penki; [21] Betliejaus vyrų[e]: šimtas dvidešimt trys; [22] Netofos vyrų: penkiasdešimt šeši; [23] Anatoto vyrų: šimtas dvidešimt aštuoni; [24] ˹Bėt-Azmaveto vyrų˺[f]: keturiasdešimt du; [25] Kirjat-Jearimo, Kefyros ir Beėroto vyrų[g]: septyni šimtai keturiasdešimt trys; [26] Ramos ir Gebos vyrų[h]: šeši šimtai dvidešimt vienas; [27] Michmaso vyrų: šimtas dvidešimt du; [28] Bėt-Elio ir Ajo vyrų: du šimtai dvidešimt trys; [29] Nebo palikuonių: penkiasdešimt du; [30] Magbišo palikuonių: šimtas penkiasdešimt šeši; [31] kito Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; [32] Charimo

---

[e]**2,21** Pgl. Nech; M: palikuonių

[f]**2,24** Pgl. Nech 1 Esdr: M: Azmaveto

[g]**2,25** Pgl. Nech 1 Esdr

[h]**2,26** Pgl. Nech 1 Esdr

palikuonių: trys šimtai dvidešimt; [33] Lodo, Chadido ir Ono vyrų[i]: septyni šimtai dvidešimt penki: [34] Jericho vyrų[j]: trys šimtai keturiasdešimt penki; [35] Senavos palikuonių: trys tūkstančiai šeši šimtai trisdešimt; [36] Kunigų: Jedajos palikuonių, būtent Ješūvos šeimos: devyni šimtai septyniasdešimt trys, [37] Imerio palikuonių: tūkstantis penkiasdešimt du, [38] Paščhūro palikuonių: tūkstantis du šimtai keturiasdešimt septyni, [39] Charimo palikuonių: tūkstantis septyniolika. [40] Levių: Ješūvos, ˹būtent Kadmielio, Binujo, Hodavijo palikuonių˺[k]: septyniasdešimt keturi. [41] Giesmininkų: asafų: šimtas dvidešimt aštuoni. [42] Vartų sargai[l]: Šalumo palikuonys, Aterio palikuonys, Talmono palikuonys, Akubo palikuonys, Chatitos palikuonys, Šobajo palikuonys – iš viso šimtas trisdešimt devyni. [43] Šventyklos vergai: Sichos palikuonys, Chasufos palikuonys, Tabaoto palikuonys, [44] Keroso palikuonys, Siahos palikuonys, Padono palikuonys, [45] Lebanos palikuonys, Chagabos palikuonys, ˹Akubo palikuonys˺[m], [46] Chagabo palikuonys, Salmajo[n] palikuonys, Chanano palikuonys, [47] Gilelio palikuonys, Gacharo palikuonys, Reajos palikuonys, [48] Resino palikuonys, Nekodos palikuonys, Gazamo palikuonys, [49] Uzos palikuonys, Paseacbo palikuonys, Besajo palikuonys, [50] Asnos palikuonys,

---

[i] **2,33** Pgl. Nech; M: palikuonių

[j] **2,34** Pgl. Nech; M: palikuonių

[k] **2,40** Pgl. Nech 7, 43 G(B)S; M: Ješūvos ir Kadmielio palikuonių iš hodavijų

[l] **2,42** Nech 1 Esdr; M: sargų palikuonys

[m] **2,45** ~Nech; 1 Esdr + Utos palikuonys, Ketabo palikuonvs

[n] **2,46** QNechG(Amin)S; K; Šamlajo

meunų palikuonys, nefisų palikuonys, [51] Bakbuko palikuonys, Chakufos palikuonys, Charchūro palikuonys, [52] Basluto palikuonys, Mechidos[o] palikuonys, Charšos palikuonys, [53] Barkoso palikuonys, Siseros palikuonys, Temacho palikuonys, [54] Nesiacho palikuonys, Chatifos palikuonys. [55] Šaliamono vergų palikuonys: Sotajo palikuonys, Hasofereto palikuonys, Perudos palikuonys, [56] Jaalos palikuonys, Darkono palikuonys, Gidelio palikuonys, [57] Šetatijo palikuonys, Chatilo palikuonys, Pocheret-Hasebajimo palikuonys, Amio palikuonys. [58] Iš viso šventyklos vergų ir Saliamono vergų palikuonių buvo trys šimtai devyniasdešimt du. [59] O šitie yra tie, kurie atvyko iš Tel-Melacho, Tel-Charšos, Kerubo, Adano, Imerio, bet negalėjo įrodyti savo protėvių šeimos ir savo kilmės, ar jie kilę iš Izraelio: [60] Delajo palikuonys, Tobijo palikuonys, Nekodos palikuonys – šeši šimtai penkiasdešimt du. [61] O iš kunigų[p]: Chabajo palikuonys, Hakoso palikuonys, palikuonys Barzilajo, kuris buvo vedęs žmoną iš gileadiečio Barzilajo dukterų ir buvo vadinamas jų vardu. [62] Šitie ieškojo savo įrašo tarp įtrauktųjų į sąrašą. Bet kadangi jie nebuvo rasti, jie buvo išskirti iš kunigavimo kaip netinkami. [63] Tiršata[q] jiems uždraudė valgyti to, kas švenčiausia, iki pakils kunigas, galintis vartoti urimą ir tumimą. [64] Visą bendruomenę sudarė iš viso keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai šešiasdešimt, [65] neskaitant jų vergų ir vergių. Šitų buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to,

---

[o]**2,52** Kkr. MssNech: Mechyros

[p]**2,61** Pgl. Nech 7, 63 1Esdr 5, 38; M: kunigų palikuonių

[q]**2,63** Persų valdytojo garbės titulas, reiškiąs gerbtiną

jie turėjo du šimtus giesmininkų ir giesmininkių. [66] Jų arklių buvo septyni šimtai trisdešimt šeši, jų asilėnų – du šimtai keturiasdešimt penki, [67] jų kupranugarių – keturi šimtai trisdešimt penki, jų asilų – šeši tūkstančiai septyni šimtai dvidešimt.

Dovanos šventyklai

[68] Kai kurios šeimų galvos, atėjusios prie VIEŠPATIES namų, buvusių Jeruzalėje, davė savanoriškų dovanų Dievo namams, kad juos atstatytų jų vietoje. [69] Kiek leido jų išgalės, jie padovanojo kulto fondui šešiasdešimt vieną tūkstantį drachmų aukso, penkis tūkstančius minų sidabro ir šimtą kunigų apdarų. [70] Kunigai, leviai ir kai kurie pasauliečiai[r] apsigyveno ˹Jeruzalėje ir [jos] apylinkėse˺[s], o giesmininkai, vartų sargai bei šventyklos vergai[t] ir visi [kiti] izraeliai savo miestuose.

Atstatomas aukuras

3 [1] O kai, izraeliams jau esant savo miestuose, atėjo septintasis mėnuo, žmonės susirinko kaip vienas vyras į Jeruzalę. [2] Tada pakilo Josadako sūnus Ješūva su savo broliais kunigais ir Šealtielio sūnus Zerubabelis su savo giminaičiais ir pastatė Izraelio Dievo aukurą, kad aukotų ant jo deginamąsias aukas, kaip parašyta Dievo vyro Mozės įstatyme. [3] Jie įkūrė aukurą ant ˹jo pirmykštės vietos˺[u], nors ir su baime, juos apėjusia dėl šalių tautų,

---

[r]**2,70** Lit. iš liaudies

[s]**2,70** Pgl. 1Esdr 5, 45; ~M

[t]**2,70** M + savo miestuose; ~G(A) 1 Esdr 5,46

[u]**3,3** GS1Esdr; M: jo [senųjų] pamatų

ir ant jo aukojo deginamąsias aukas VIEŠPAČIUI – ryto ir vakaro aukas. [4] Jie šventė Palapinių šventę, kaip raštu įsakyta, ir kasdien [aukojo] tokį deginamųjų aukų skaičių, koks buvo skirtas kiekvienai dienai. [5] Paskui, be[v] nuolatinės deginamosios aukos, [jie aukojo] šabatų[w], jaunačių, visų švenčiamų VIEŠPATIES švenčių ir visų atnešusių VIEŠPAČIUI savanoriškų dovanų [aukas]. [6] Septintojo mėnesio pirmąją dieną jie pradėjo aukoti VIEŠPAČIUI deginamąsias aukas, nors VIEŠPATIES šventyklos pamatai dar nebuvo padėti.

Dedami šventyklos pamatai

[7] Jie davė pinigų akmenlaužiams ir dailidėms, taip pat maisto, gėrimo ir aliejaus sidoniečiams ir tyriečiams, kad tie atgabentų kedro medžių iš Lebanono ⌜per jūrą į Jafą⌝[x], kaip jiems leido Persų karalius Kyras. [8] Antraisiais metais po jų atvykimo prie Dievo namų Jeruzalėje, antrąjį mėnesį, Šealtielio sūnus Zerubabelis ir Josadako sūnus Ješūva pradėjo [statyti] su visais kitais savo broliais, kunigais, leviais ir apskritai visais atvykusiais iš nelaisvės į Jeruzalę, ir jie paskyrė levius, dvidešimties metų amžiaus ir vyresnius, VIEŠPATIES namų darbo prižiūrėti. [9] Tada Ješūva su savo sūnumis ir broliais, Kadmielis, ⌜Binujis ir Hodavijas⌝[y] stojo kaip vienas prižiūrėti dirbančių Dievo namų darbą [Chenadado sūnūs, jų sūnūs ir jų giminaičiai, leviai]. [10] Statytojams

---

[v] **3,5** Rk.

[w] **3,5** 1Ms 1Esdr 5,51; plg. 2 Kron 2,3; 8,13; ~M

[x] **3,7** Lit. į Jafos jūrą

[y] **3,9** Rk. pgl. 2, 40; M: jo sūnūs, judėjai

padėjus VIEŠPATIES šventyklos pamatus, sustojo kunigai, apsirengę bisu[z], su trimitais, ir leviai asafai su cimbolais girti VIEŠPATĮ Izraelio karaliaus Dovydo nustatyta tvarka. [11] Ir jie užgiedojo, girdami ir dėkodami VIEŠPAČIUI: „nes jis geras, nes amžina jo malonė Izraeliui“. O visi žmonės krykštavo garsiu šūkavimu, girdami VIEŠPATĮ dėl to, kad buvo padėti VIEŠPATIES namų pamatai. [12] Bet daugelis kunigų, levių ir protėvių šeimų galvų, senių, kurie buvo matę pirmuosius namus, kai jie dar stovėjo, – tie jiems buvo tikrieji namai – balsiai verkė, tačiau daugelis garsiai šūkavo iš džiaugsmo, [13] taip kad žmonės negalėjo atskirti džiaugsmo šūkavimo nuo žmonių verksmo balso, nes žmonės krykštavo garsiu šūkavimu, ir tas garsas buvo girdimas toli.

Pasipriešinimas šventyklos atstatymui Kyrui viešpataujant

4 [1] Judo ir Benjamino priešininkai, išgirdę, kad tremtinių bendruomenės nariai statą šventyklą VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, [2] priėjo prie Zerubabelio ir prie protėvių šeimų galvų ir jiems pasiūlė: „Mes norime statyti drauge su jumis, nes mes, kaip ir jūs, garbiname jūsų Dievą ir jam mes aukojome nuo dienų Ėsar-Chadono, Asirijos karaliaus, kuris mus čia atkėlė“. [3] Bet Zerubabelis, Ješūva ir visos kitos Izraelio protėvių šeimų galvos jiems atsakė: „Jūs neturite nieko bendra su mumis, kad galėtumėte statyti mūsų Dievo namus, bet mes vieni statysime VIEŠPAČIUI, Izraelio Dievui, kaip mums yra įsakęs karalius Kyras, Persų karalius“. [4] Tada

---

[z]**3,10** T.y. plona balta drobe

šalies žmonės atėmė Judo žmonėms drąsą ir juos atgrasė nuo statymo. [5] Jie taip pat papirkdavo jiems priešintis [karaliaus] patarėjus, kad niekais paverstų jų sumanymą, kol gyveno Persų karalius Kyras, iki Persų karaliaus Darijaus karaliavimo.

Trukdymai viešpataujant Kserksui bei Artakserksui ir šventyklos statybos sustabdymas

[6] Karaliaujant Kserksui, jo karaliavimo pradžioje, jie parašė skundą prieš Judo ir Jeruzalės gyventojus. [7] Artakserkso dienomis Bišlamas, Mitredatas, Tabeelis ir visi kiti jo bendrininkai parašė [laišką] Persų karaliui Artakserksui. Laiško tekstas buvo parašytas aramėjišku šriftu ir išverstas į aramėjų kalbą. [Šita yra] aramėjų [versija]: [8] Vyriausiasis [karaliaus] valdininkas Rechumas ir raštininkas Šimšajas parašė karaliui Artakserksui vieną tokio turinio laišką [, nukreiptą] prieš Jeruzalę: [9] Vyriausiaisis valdininkas Rechumas, raštininkas Šimšajas ir visi kiti jų bendrininkai, teisėjai, pasiuntiniai, tarpelajai, persai, urukiečiai, babiloniečiai, šūšaniečiai, tai yra ėlamiečiai, [10] ir visos kitos tautos, kurias didysis ir garbingasis Asnaparas buvo ištrėmęs ir įkurdinęs Samarijos miestuose ir likusiajame Užeufratyje. Dabar [11] šitoks turinys laiško, kurį jie jam pasiuntė: „Karaliui Artakserksui: tavo valdiniai, Užeufračio žmonės. Dabar: [12] tebūnie žinoma karaliui, kad judėjai, kurie atėjo nuo tavęs pas mus, atvyko į Jeruzalę. Jie atstato tą maištingą ir nedorą miestą. Jie užbaigia sienas ir taiso pamatus. [13] Tebūnie dabar žinoma karaliui, kad, jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos užbaigtos, jie nebemokės činšo, duoklių natūra ir [kitokių] mokesčių, ir pagaliau ˹mano

karalius patirs nuostolį⌝[a]. [14] Dabar: kadangi ⌜mes esame įpareigoti karaliaus rūmams⌝[b] ir kadangi mums nepridera matyti karaliaus apgėdinimą, todėl mes siunčiame ir pranešame karaliui, [15] kad būtų paieškota tavo tėvų protokolų knygoje. Tu rasi protokolų knygoje ir sužinosi, kad tas miestas yra maištingas miestas, kenksmingas karaliams bei provincijoms, ir kad nuo senovės jame keliamas maištas. Dėl to tas miestas ir nusiaubtas. [16] Mes pranešame karaliui, kad, jei tas miestas bus atstatytas ir jo sienos užbaigtos, dėl to nebeturėsi dalies Užeufratyje“. [17] Karalius pasiuntė atsakymą: „Vyriausiajam valdininkui Rechumui, raštininkui Šimšajui ir visiems kitiems jų bendrininkams, gyvenantiems Samarijoje ir kitur Užeufratyje, pasveikinimas! Dabar: [18] laiškas, kurį mums atsiuntėte, buvo man pažodžiui perskaitytas. [19] Man įsakius, buvo paieškota ir rasta, kad šitas miestas jau nuo senovės sukildavęs prieš karalius ir kad jame būdavęs kurstomas maištas bei sukilimas. [20] Tačiau galingi karaliai viešpatavo Jeruzalei ir valdė visą Užeufratį. Jiems buvo mokamas činšas, duoklės natūra ir [kitokie] mokesčiai. [21] Taigi dabar duokite įsakymą, kad šitie vyrai būtų sustabdyti. To miesto nevalia atstatyti, iki bus duotas mano įsakymas. [22] Ir saugokitės, kad šituo reikalu neveiktumėte aplaidžiai! Kam turėtų padidėti žala karaliams pakenkti?“ [23] Po to, kai karaliaus Artakserkso laiško turinys buvo perskaitytas vyriausiojo valdininko Rechumo, raštininko Šimšajo ir jų bendrininkų akivaizdoje, tie skubiai vyko į Jeruzalę pas judėjus ir juos

---

[a]**4,13** Rk.; M; jis (arba: tai) pakenks karaliams

[b]**4,14** Lit. sūdėme (t.y. valgėme) karaliaus rūmų druską

sulaikė [nuo darbo] ginkluota pajėga. [24] Tuomet sustojo Jeruzalėje esančių Dievo namų darbas ir liko sustabdytas iki antrųjų Persų karaliaus Darijaus karaliavimo metų.

Šventyklos statymas atnaujinamas Darijui viešpataujant

5 [1] Kai pranašas Chagajas ir Ido sūnus Zacharijas, pranašai, pranašavo ˹judėjams, esantiems˺[c] Jude ir Jeruzalėje, jiems viešpataujančio Izraelio Dievo vardu, [2] tada pakilo Šealtielio sūnus Zerubabelis ir Josadako sūnus Ješūva ir pradėjo statyti Dievo namus Jeruzalėje. Su jais buvo Dievo pranašai, kurie juos parėmė.

Tatenajo laiškas Darijui

[3–4] Tuo laiku pas juos atvyko Užeufračio vietininkas Tatenajas ir Šetar-Boznajas su jų bendrininkais ir juos taip paklausė: „Kas jums davė leidimą statyti namus ir priruošti šitą medžiagą?“ Paskui ˹jie taip juos paklausė˺[d]: „Kaip vadinasi vyrai, kurie stato šitą pastatą?“ [5] Bet jų Dievo akis buvo ant Judo vyresniųjų[e]. Tad anie nesulaikė jų [nuo statymo], iki pranešimas pasieksiąs Darijų ir paskui jiems būsiąs pristatytas dokumentas apie šitą dalyką. [6] Turinys laiško, kurį Užeufračio vietininkas Tatenajas, Šetar-Boznajas ir jo bendrininkai, Užeufračio inspektoriai, pasiuntė karaliui Darijui. [7] Jie jam siuntė pranešimą, ir jame buvo taip parašyta: „Karaliui Darijui visokios gerovės! [8] Tebūnie karaliui žinoma, kad mes

---

[c] **5,1** Arba: prieš judėjus, esančius

[d] **5,3-4** MsGS; M: mes taip jiems sakėme

[e] **5,5** T.y. Dievas maloniai pažvelgė į Judo vyresniuosius

nuvykome į Judo provinciją, prie didžiojo Dievo namų. Jie statomi iš keturkampių akmenų, ir lentos kalamos prie sienų. Šitas darbas kruopščiai atliekamas ir sekasi jų rankose. [9] Paskui klausinėjome tuos vyresniuosius, taip juos paklausėme: ‚Kas jums davė leidimą statyti šituos namus ir priruošti šitą medžiagą?’ [10] Taip pat ir jų vardus išklausėme iš jų, kad tau praneštume. Tad galėjome pateikti raštu jiems vadovaujančių vyrų vardus. [11] Jie mums davė tokį atsakymą: ‚Mes esame dangaus ir žemės Dievo tarnai ir atstatome namus, kurie prieš daugelį metų buvo pastatyti ir kuriuos pastatė ir užbaigė didis Izraelio karalius. [12] Bet kadangi mūsų tėvai supykdė dangaus Dievą, jis juos atidavė į kaldėjo Nebuchadnesaro, Babilono karaliaus, valdžią. Tas sugriovė šituos namus, o tautą ištrėmė į Babiloną. [13] Tačiau pirmaisiais Babilono karaliaus Kyro metais karalius Kyras davė įsakymą atstatyti šituos Dievo namus. [14] Taip pat ir auksinius bei sidabrinius Dievo namų rykus, kuriuos Nebuchadnesaras buvo paėmęs iš Jeruzalėje buvusios šventyklos ir nugabenęs į Babilono šventyklą, karalius Kyras leido paimti iš Babilono šventyklos. Jie buvo perduoti vienam, vardu Šešbasarui, kurį jis paskyrė vietininku [15] ir kuriam jis paliepė: „Paimk šituos rykus, vyk [ir] juos nugabenk į Jeruzalės šventyklą. Tebūnie Dievo namai pastatyti ant jų [senosios] vietos“. [16] Paskui tas Šešbasaras atvykęs padėjo Dievo namų pamatus Jeruzalėje. Nuo to laiko iki šiol jie tebestatomi ir dar nebaigti’. [17] Taigi dabar, jei tai patiktų karaliui, tebūnie ten paieškota, tai yra Babilone, karaliaus archyvuose, ar tikrai taip yra, kad karaliaus Kyro buvo išleistas ediktas atstatyti tuos Dievo

namus Jeruzalėje, ir šituo reikalu tebūnie mums atsiųstas karaliaus nuosprendis“.

Darijaus įsakas

6 [1] Po to, karaliui Darijui davus įsakymą ten, Babilone, ieškoti archyvuose, kur būdavo sudedami lobiai, [2] atsirado Ekbatanoje, Medijos provincijoje esančioje tvirtovėje, vienas ritinys, kuriame taip buvo parašyta: „Memorandumas. [3] Pirmaisiais karaliaus Kyro metais karalius Kyras išleido įsaką Jeruzalės Dievo namų reikalu. Namai turi būti atstatyti vietoje, kur būdavo aukojamos pjaunamosios aukos ir atnašaujamos deginamosios aukos. Jų aukštis turi būti ˹trisdešimt mastų, jų ilgis – šešiasdešimt mastų˺[f], jų plotis – dvidešimt[g] mastų. [4] [Reikia dėti] tris sluoksnius keturkampių akmenų ir vieną sluoksnį medžio. Išlaidos turi būti apmokėtos iš karaliaus iždo. [5] Taip pat auksiniai ir sidabriniai Dievo namų indai, kuriuos Nebuchadnesaras paėmė iš Jeruzalėje buvusios šventyklos ir nugabeno į Babiloną, turi būti sugrąžinti ir viskas turi nueiti į Jeruzalėje esančią šventyklą, į savo vietą, ir ˹būti padėta˺[h] Dievo namuose“. [6] Taigi dabar Užeufračio vietininke Tatenajau, Šetar-Boznajau ir jūs, jų bendrininkai, Užeufračio inspektoriai, laikykitės atokiai nuo tenai! [7] Nevaržykite tų Dievo namų darbo! Tegul judėjų vietininkas ir judėjų vyresnieji atstato tuos Dievo namus jų [senojoje] vietoje. [8] Be to, mano duodamas įsakas, kaip jūs, statant tuos

---

[f] **6,3** Rk. pgl. 1 Kar 6, 2; M; 60 mastų

[g] **6,3** Rk. pgl. 1 Kar 6,2S; M: 60

[h] **6,5** Rk. pgl. GSV 1Esdr; M: tu turi padėti

Dievo namus, turite padėti tiems judėjų vyresniesiems: iš karaliaus iždo, susidarančio iš Užeufračio mokesčių, turi būti visiškai apmokėtos tų vyrų išlaidos. [9] Ir ko tik reikia – jauniklių jaučių, avinų ir ėriukų deginamosioms aukoms dangaus Dievui, kviečių, druskos, vyno ir aliejaus, – kaip pareikalaus Jeruzalėje esantys kunigai, turi būti kasdien nedelsiant jiems teikiama, [10] kad jie aukotų patinkamas aukas dangaus Dievui ir melstųsi už karaliaus bei jo sūnų gyvybę. [11] Taip pat mano duodamas įsakas, kad kiekvienam, kuris pažeis šitą ediktą, turi būti ištrauktas sienojas iš jo namų, ir jis turi būti stačiomis pamautas ant jo, o jo namai dėl to paversti griuvėsių[i] krūva. [12] O Dievas, kuris ten apgyvendino savo vardą, tegul nuverčia kiekvieną karalių ir tautą, kurie išdrįstų priešingai elgtis, norėdami sunaikinti tuos Dievo namus, esančius Jeruzalėje! Aš, Darijus, daviau įsaką. Jis turi būti stropiai vykdomas“.

Šventyklos statymo užbaigimas ir dedikacija

[13] Po to Užeufračio vietininkas Tatenajas, Šetar-Boznajas ir jų bendrininkai [tai] stropiai vykdė pagal karaliaus Darijaus atsiųstą [įsaką]. [14] O judėjų vyresnieji sėkmingai statė pranašo Chagajo ir Ido sūnaus Zacharijo pranašavimo dėka. Jie užbaigė statybos darbą pagal Izraelio Dievo įsakymą ir Kyro bei Darijaus[j] įsaką. [15] Šitie namai buvo užbaigti trečiąją[k] Adaro mėnesio dieną, tai yra šeštaisiais karaliaus Darijaus viešpatavimo

---

[i] **6,11** Arba: atmatų

[j] **6,14** M + ir Persų karaliaus Artakserkso

[k] **6,15** 1Esdr 7, 5 Josephus Ant 11,4-7: dvidešimt trečiąją

metais. [16] Tada izraeliai – kunigai, leviai ir visi kiti tremtinių bendruomenės nariai – džiaugsmingai šventė šitų Dievo namų pašventinimą. [17] Jie paaukojo šitiems Dievo namams pašventinti šimtą jaučių, du šimtus avinų, keturis šimtus ėriukų ir dvylika ožių kaip auką už viso Izraelio nuodėmę, pagal Izraelio genčių skaičių. [18] Jis paskyrė kunigus pagal jų klases ir levius pagal jų skyrius Jeruzalėje esančių Dievo namų[l] tarnybai, kaip raštu įsakyta Mozės knygoje.

Tremtinių bendruomenė švenčia Pesachą

[19] Keturioliktąją pirmojo mėnesio dieną tremtinių bendruomenės nariai šventė Pesacbą, [20] nes kunigai ir leviai buvo [visi] kaip vienas apsivalę. Jie visi buvo tyri[m]. Jie pjovė Pesacho avinėlį visiems tremtinių bendruomenės nariams, savo broliams kunigams ir sau patiems. [21] [Jį] valgė izraeliai, pargrįžusieji iš tremties, ir visi, kurie buvo atsiskyrę nuo šalies pagonių netyrybės [ir prisijungę] prie jų, norėdami ieškoti VIEŠPATIES, Izraelio Dievo. [22] Ir jie džiaugsmingai šventė Neraugintos duonos šventę septynias dienas, nes VIEŠPATS buvo juos pradžiuginęs, palenkdamas į juos Asirijos karaliaus širdį taip, jog šis juos parėmė Dievo, Izraelio Dievo, namų darbe.

---

[l] **6,18** Įtrp. su G(L)S

[m] **6,20** T.y. nesutepti apeiginiu požiūriu

EZROS KELIONĖ Į JERUZALĘ IR REFORMOS (7,1–8,36)

Ezros atvykimas ir misija

7 [1] Po šitų įvykių, Persų karaliui Artakserksui viešpataujant, Ezra, sūnus Serajo, sūnaus Azarijo, sūnaus Chilkijo, [2] sūnaus Šalumo, sūnaus Sadoko, sūnaus Achitubo, [3] sūnaus Amarijo, sūnaus Azarijo, sūnaus Merajoto, [4] sūnaus Zacharijo, sūnaus Uzio, sūnaus Bukio, [5] sūnaus Abišūvos, sūnaus Pinechaso, sūnaus Eleazaro, vyriausiojo kunigo Aharono sūnaus – [6] šitas Ezra atvyko iš Babilono. Jis buvo raštininkas, žinovas Mozės įstatymo, kurį buvo davęs VIEŠPATS, Izraelio Dievas. Karalius suteikė jam viską, ko jis prašė, nes VIEŠPATIES, jo Dievo, ranka buvo ant jo. [7] Septintaisiais karaliaus Artakserkso metais [su juo] ėjo aukštyn į Jeruzalę kai kurie izraeliai, kunigai, leviai, giesmininkai, vartų sargai ir šventyklos vergai. [8] Ir jis atvyko į Jeruzalę penktąjį mėnesį, tai yra septintaisiais karaliaus metais. [9] Mat jis pirmojo mėnesio pirmąją buvo nusprendęs iškeliauti iš Babilono ir penktojo mėnesio pirmąją atvyko į Jeruzalę, nes jo Dievo gera ranka buvo ant jo. [10] Juk Ezra buvo iš širdies nusistatęs tyrinėti VIEŠPATIES įstatymą, jį vykdyti ir mokyti Izraelyje nuostatus bei teisę. [11] Šitas yra turinys memorandumo, kurį karalius Artakserksas įteikė Ezrai – kunigui, raštininkui, žinovui dalykų, susijusių su Izraeliui duotais VIEŠPATIES įsakymais ir nuostatais: [12] „Artakserksas, karalių karalius, Ezrai – kunigui,

dangaus Dievo įstatymo mokovui, pasveikinimas[n]! Dabar: [13] mano yra duotas įsakas, kad mano karalystėje kiekvienas iš Izraelio tautos ir iš kunigų bei levių, kuris nori vykti į Jeruzalę, gali vykti drauge su tavim, [14] nes tu esi karaliaus ir jo septynių patarėjų siunčiamas Judo bei Jeruzalės būklės ištirti su pagalba tavo Dievo įstatymo, esančio tavo rankoje, [15] ir pergabenti sidabrą bei auksą, kurį karalius ir jo patarėjai padovanojo Izraelio Dievui, kurio buveinė yra Jeruzalėje, [16] taip pat visą sidabrą ir auksą, kurį tu gausi visoje Babilono provincijoje, drauge su tėvynainių ir kunigų dovanomis, kurias jie padovanos savo Dievo namams, esantiems Jeruzalėje. [17] Taigi tu turi rūpestingai nupirkti už šituos pinigus jaučių, avinų, ėriukų su jiems priklausomomis javienių bei liejamosiomis aukomis ir juos aukoti ant aukuro jūsų Dievo namų, esančių Jeruzalėje. [18] O kas tau ir tavo broliams atrodys tinkama daryti su likusiuoju sidabru bei auksu, darykite, kaip sutinka su jūsų Dievo valia. [19] Taip pat visus indus, kurie tau perduodami tavo Dievo namų tarnybai, pristatyk Jeruzalės Dievo akivaizdon. [20] Visa kita, ko reikia tavo Dievo namams, ką tu turi parūpinti, tu gali parūpinti iš karaliaus iždinių. [21] Mano paties, karaliaus Artakserkso, yra duotas įsakas visiems Užeufračio iždininkams: ‚Ko tik kunigas Ezra, dangaus Dievo įstatymo mokovas, iš jūsų reikalaus, turi būti stropiai teikiama[o]: [22] iki šimto talentų sidabro, iki šimto korų kviečių, iki šimto batų vyno ir iki šimto batų aliejaus, o druskos neaprėžtas kiekis. [23] Ką tik

---

[n] **7,12** Pgl. 1Esdr 8,9S; arba: ir taip toliau. Tiksli žodžio reikšmė neaiški.

[o] **7,21** Lit. vykdoma

įsakys dangaus Dievas, turi būti uoliai daroma dangaus Dievo namams, kad neužeitų rūstybė ant karaliaus ir jo sūnų karalystės. [24] Taip pat tebūnie jums pranešta, kad neleidžiama apdėti činšu, duoklėmis natūra ar [kitais] mokesčiais bet kokio kunigo, levio, giesmininko, vartų sargo, šventyklos vergo ar [kitokio] šitų Dievo namų tarno'. [25] O tu, Ezra, pagal savo Dievo išmintį, kurią turi, paskirk valdininkus[p] ir teisėjus, kurie teistų visus Užeufratyje gyvenančius žmones, būtent visus, kurie pažįsta tavo Dievo įstatymą. O kas nepažįsta, tą turite pamokyti. [26] O kas tik neklausys tavo Dievo įstatymo ir karaliaus įstatymo, tas turi būti griežtai nuteistas ar mirtimi, ar išstūmimu[q], ar pinigine bauda, ar kalėjimu".

Ezros doksologija

[27] Tebūnie pašlovintas VIEŠPATS, mūsų protėvių Dievas, kuris įdėjo tokį dalyką į karaliaus širdį, kad padarytų šlovingus VIEŠPATIES namus, esančius Jeruzalėje, [28] ir kuris atkreipė į mane karaliaus, jo patarėjų ir visų galingų karaliaus valdininkų malonę! O aš išdrįsau, nes VIEŠPATIES, mano Dievo, ranka buvo ant manęs, ir surinkau iš Izraelio [šeimų] galvas, kad jos eitų su manim aukštyn.

Su Ezra vykusių tremtinių sąrašas

8 [1] Šitos yra protėvių šeimų galvos ir jų sąrašas – tie, kurie karaliui Artakserksui viešpataujant, ėjo aukštyn su manim iš Babilono: [2] Iš Pinechaso palikuonių –

---

[p]**7,25** G: Rašto žinovus

[q]**7,26** iš bendruomenės

Gėršomas, iš Itamaro palikuonių – Danielis, iš Dovydo palikuonių – Cbatušas, [3] ˹Šechanijo sūnus˺[r], iš Parošo palikuonių – Zacharijas, su kuriuo buvo įrašyta šimtas penkiasdešimt vyriškių; [4] iš Pachat-Moabo palikuonių – Zerachijo sūnus Eljehoenajas ir su juo du šimtai vyriškių; [5] iš Zataus[s] palikuonių – Jachazielio sūnus Šechanijas ir su juo trys šimtai vyriškių; [6] iš Adino palikuonių –Jonatano sūnus Ebedas ir su juo penkiasdešimt vyriškių; [7] iš Ėlamo palikuonių – Atalijo sūnus Ješajas ir su juo septyniasdešimt vyriškių; [8] iš Šefatijo palikuonių – Michaelio sūnus Zebadijas ir su juo aštuoniasdešimt vyriškių; [9] iš Joabo palikuonių – Jechielio sūnus Obadijas ir su juo du šimtai aštuoniolika vyriškių; [10] iš Banio[t] palikuonių – Josifijo sūnus Šelomotas ir su juo šimtas šešiasdešimt vyriškių; [11] iš Bebajo palikuonių – Bebajo sūnus Zacharijas ir su juo dvidešimt aštuoni vyriškiai; [12] iš Azgado palikuonių – Hakatano sūnus Jochananas ir su juc šimtas dešimt vyriškių; [13] iš Adonikamo palikuonių – paskutinieji[u]; šitie buvo jų vardai: Elifeletas, Jeielis ir Šemajas, ir su jais šešiasdešimt vyriškių; [14] o iš Bigvajo palikuonių – ˹Zabudo sūnus Utajas˺[v] ir su juo septyniasdešimt vyriškių.

---

[r]**8,3** G(A) 1Esdr 8,29; M; iš Šechanijo sūnų

[s]**8,5** Įtrp. su G(A) 1Esdr 8,32; ~M

[t]**8,10** Įtrp. su G(A) 1Esdr 8,36

[u]**8,13** turbūt paskutinieji šeimos nariai, palikę Babiloną

[v]**8,14** Pgl. 1 Esdr 8,40; M: Utajas ir Zabudas (KG(A): Zabudas, QG(L)SV: Zakūras)

Šventyklos personalo suverbavimas

[15] Juos surinkau prie kanalo, tekančio į Ahavą, ir ten stovyklavome tris dienas. Kai apžiūrėjau pasauliečius ir kunigus, ten neradau nė vieno iš levių. [16] Tada pasikviečiau Eliezerį, Arielį, Šemają, Elnataną, Jaribą, Elnataną[w], Nataną, Zachariją, Mešulamą, ˹vadovaujančius vyrus, ir Jojaribą bei Elnataną, mokytojus˺[x], [17] ir ˹juos išsiunčiau˺[y] pas Idą, Kasifijos vietos vadovą. ˹Jiems pasakiau, ką jie turi˺[z] kalbėti Idui, jo giminaičiams[a] ˹ir šventyklos vergams˺[b] Kasifijos vietoje: kad jie mums parūpintų tarnų mūsų Dievo namams. [18] Kadangi mūsų Dievo gera ranka buvo ant mūsų, jie mums atvedė protingą vyrą iš Izraelio sūnaus Levio sūnaus Machlio palikuonių, būtent Šerebiją su jo sūnumis ir giminaičiais – aštuoniolika, [19] taip pat Chašabiją ir su juo Ješają iš Merario palikuonių, jo giminaičius ir jų sūnus – dvidešimt, [20] o iš šventyklos vergų, kuriuos Dovydas ir vyresnieji buvo davę leviams patarnauti, – du šimtus dvidešimt šventyklos vergų. Jie visi buvo įrašyti vardais.

---

[w] **8,16** Kl. Mss; Jonataną

[x] **8,16** Arba rk. pgl. 1Esdr 8,43; vyriausius mokytojus

[y] **8,17** KG; QG(L)S; jiems įsakiau [vykti]

[z] **8,17** Lit. Įdėjau į jų burną žodžius, kuriuos jie turėjo

[a] **8,17** V 1Esdr 8,45; M: jo broliui

[b] **8,17** Rk. su Q 1Esdr 8,45

Pasiruošimai kelionei

[21] Paskui aš ten, prie Ahavos kanalo, paskelbiau pasninką, kad nusižemintume savo Dievo akyse, norėdami išmelsti iš jo laimingos kelionės sau, savo šeimoms ir visam mūsų turtui, [22] nes būčiau gėdijęsis karalių prašyti kareivių ir raitelių, kad jie mus apgintų nuo priešų kelyje, nes buvome pasakę karaliui: „Mūsų Dievo ranka yra ant visų jo ieškančiųjų, kad darytų gera, bet jo galybė ir rūstybė yra prieš visus jį paliekančius“. [23] Taigi mes pasninkavome ir meldėme savo Dievą [pagalbos] šituo reikalu, ir jis išklausė mus. [24] Vėliau aš atskyriau iš vyriausiųjų kunigų dvylika, ˹taip pat Šerebiją bei Chašabiją˺[c] ir su jais dešimt jų giminaičių, [25] ir jiems atsvėriau sidabrą, auksą ir rykus, mūsų Dievo namams pašvęstas dovanas, kurias buvo paaukoję karalius, jo patarėjai, jo vyresnieji ir visi ten buvusieji izraeliai. [26] ˹Atsvėręs jiems įteikiau˺[d] šešis šimtus penkiasdešimt talentų sidabro, šimtą sidabrinių indų, sveriančių ˹du talentus˺[e], šimtą talentų aukso, [27] dvidešimt tūkstančio darikų vertės auksinių taurių ir du indus iš žalvario, blizgančio it auksas, tokio brangaus, kaip auksas, [28] ir jiems pasakiau: „Jūs esate VIEŠPAČIUI šventi, ir indai yra šventi. Sidabras ir auksas yra savanoriškos dovanos VIEŠPAČIUI, jūsų protėvių Dievui. [29] Budriai [jas] saugokite, kol pasversite vyriausiųjų kunigų bei levių ir Izraelio protėvių šeimų vyresniųjų akivaizdoje Jeruzalėje,

---

[c]**8,24** Pgl. 1Esdr 8,54; M: būtent Šerebiją, Chašabiją

[d]**8,26** Lit. Atsvėriau ant jų rankų

[e]**8,26** Rk.; M: talentus

VIEŠPATIES namų iždinėse“. [30] Kunigai ir leviai perėmė atsvertus sidabrą, auksą ir indus, kad juos nugabentų į Jeruzalę, į mūsų Dievo namus.

Sėkminga kelionė į Jeruzalę

[31] Pirmojo mėnesio dvyliktąją išsirengėme nuo Ahavos kanalo keliauti į Jeruzalę. Mūsų Dievo ranka buvo ant mūsų, ir jis mus apsaugojo kelyje nuo priešų ir plėšikų užpuolių[f]. [32] Taip mes atvykome į Jeruzalę ir ten pasilikome tris dienas. [33] O ketvirtąją dieną buvo pasverti sidabras, auksas ir indai mūsų Dievo namuose ir perduoti kunigui Meremotui, Urijo sūnui, drauge su juo esant Pinechaso sūnui Eleazarui ir su jais esant Ješūvos sūnui Jozabadui bei Binujo sūnui Noadijui, leviams. [34] Viskas buvo [patikrinta] pagal skaičių ir svorį, ir tuo metu visas svoris buvo užrašytas.

Pargrįžusieji aukoja Dievui aukas

[35] Parvykusieji iš nelaisvės, tremtinių bendruomenės nariai, aukojo deginamąsias aukas Izraelio Dievui: dvylika jauniklių jaučių už visą Izraelį, devyniasdešimt šešis avinus, septyniasdešimt septynis ėriukus, dvylika ožių, aukojamų už nuodėmę, – visa tai kaip deginamąją auką VIEŠPAČIUI. [36] Jie taip pat perdavė karaliaus potvarkius karaliaus satrapams ir Užeufračio valdytojams, o šitie teikė paramą tautai ir Dievo namams.

---

[f]**8,31** Lit. rankų

Pranešimas apie mišrias vedybas

9 [1] Tuos reikalus atlikus, prie manęs priėjo vyresnieji, sakydami: „Izraelio pasauliečiai, kunigai ir leviai nesilaikė atsiskyrę nuo šalių tautų, kaip dėl jų bjaurių praktikų jie būtų turėję daryti, būtent nuo kanaaniečių, chitiečių ir amoriečių, [2] bet iš jų dukterų ėmė sau ir savo sūnums [žmonas]. Taip šventoji sėkla susimaišė su šalių tautomis. Vadai ir pareigūnai pirmavo šituo neištikimu elgesiu“. [3] Išgirdęs šitą pranešimą aš perplėšiau savo apatinį drabužį ir savo apsiaustą, roviau galvos ir barzdos plaukus ir sėdėjau apstulbęs. [4] Tada susirinko prie manęs visi, kurie bijojo Izraelio Dievo grasinimų dėl tremtinių bendruomenės neištikimybės. O aš sėdėjau apstulbęs iki vakarinės aukos.

Ezros malda

[5] Tačiau vakarinės aukos metu atsikėliau iš ˹ten, kur sėdėjau nusižeminęs˺[g], ir perplėštu apatiniu bei apsiaustu atsiklaupiau ant kelių, išplėčiau rankas į VIEŠPATĮ, savo Dievą, [6] ir tariau: „Mano Dieve, labai gėdijuos pakelti į tave, mano Dieve, savo veidą, nes mūsų nusikaltimai peraugo galvą ir mūsų kaltė savo didumu pasiekė dangų. [7] Nuo savo protėvių dienų iki šios dienos mes esame didžiai nusikaltę, ir dėl mūsų nusikaltimų mes, mūsų karaliai ir mūsų kunigai, buvome atiduoti į šalių karalių valdžią, kalavijui, į nelaisvę, apiplėšimui ir viešam išgėdinimui, kaip šiandien yra. [8] Bet dabar trumpą akimirksnį VIEŠPATS, mūsų Dievas, parodė

---

[g]**9,5** Lit. iš savo nusižeminimo

mums malonę, palikdamas mums išgelbėtųjų likutį ir suteikdamas mums atramą[h] savo šventoje vietoje. Taip mūsų Dievas leido mūsų akims prašvisti ir mums truputį atsigauti mūsų vergystėje. [9] Juk mes esame vergai, tačiau, mums vergaujant, mūsų Dievas nepaliko mūsų, bet atkreipė į mus Persijos karalių malonę, leisdamas mums taip atsigauti, jog galėjome atstatyti savo Dievo namus ir atitaisyti jų griuvėsius, ir suteikdamas mums apginties sieną Jude bei Jeruzalėje. [10] O dabar ką, tam įvykus, besakysime, mūsų Dieve? Juk palikome tavo įsakymus, [11] kuriuos įsakei per savo tarnus pranašus, tardamas: ‚Šalis, į kurią jūs įeisite jos užimti, yra šalis, sutepta šalių tautų netyrumu, jų bjauriais papročiais, kurių, būdami netyri, jie padarė ją pilną nuo vieno galo iki kito. [12] Taigi dabar neleiskite savo dukterų už jų sūnų ir neimkite jų dukterų savo sūnums. Niekad nesiekite jų laimės ir gerovės, kad sustiprėtumėte, valgytumėte šalies gėrybes ir [ją] paliktumėte kaip veldinį savo sūnums per amžius!’ [13] Po viso to, kas užėjo ant mūsų dėl mūsų piktų darbų ir dėl mūsų didelės kaltės, – visgi tu, mūsų Dieve, mus nubaudei mažiau, negu buvo nusipelnę mūsų nusikaltimai, ir mums dovanojai tokį ˹išsigelbėjusių būrį˺[i], kaip šitas, – [14] ar mes vėl laužysime tavo įsakymus ir susigiminiuosime vedybomis su tautomis, kurios laikosi tokių bjaurių papročių? Argi neturėtum supykti ant mūsų, iki galutinai sunaikinsi, taip kad nebepaliktų jokio ˹išsigelbėjusių likučio˺[j]? [15] VIEŠPATIE, Izraelio Dieve,

---

[h]**9,8** Lit. palapinės kuolelį

[i]**9,13** Arba: išgelbėjimą

[j]**9,14** Lit. jokio likučio ir jokio išsigelbėjusio (arba: išsigelbėjimo)

tu esi teisus, kad mes, kaip šiandien yra, esame išlikę kaip išsigelbėjusių būrys. Štai mes esame tavo akivaizdoje su savo kalte! Tikrai dėl to niekas negali išsilaikyti tavo akivaizdoje!“

Žmonės išpažįsta savo nuodėmę

10 [1] Tuo tarpu, kai Ezra verkdamas ir keliaklupstas meldėsi ir išpažino [kaltę] ties Dievo namais, prie jo susirinko labai didelis vyrų, moterų ir vaikų būrys, nes žmonės graudžiai verkė. [2] Tada Jechielio sūnus Šechanijas iš Ėlamo palikuonių atsiliepdamas tarė Ezrai: „Mes sulaužėme ištikimybę savo Dievui, vesdami svetimtautes moteris iš šalies tautų. O vis dėlto dabar Izraelis dar turi vilties: [3] mes dabar norime ˹iškilmingai įsipareigoti˺[k] savo Dievui, kad paleisime visas [svetimtautes] moteris ir kas yra iš jų gimę, mano valdovo ir mūsų Dievo įsakymo bijančiųjų patarimu. Tebūnie [tai] daroma pagal įstatymą! [4] Kelkis, nes tas dalykas yra tavo pareiga, o mes būsime su tavim! Būk drąsus ir veik!“ [5] Tada Ezra atsistojo ir prisaikino kunigų, levių ir viso Izraelio vyresniuosius, kad jie taip darytų. Ir jie prisiekė. [6] Paskui Ezra pakilo iš vietos, esančios ties Dievo namais, nuėjo į Eljašibo sūnaus Jehochanano butą ir ten pernakvojo[l]. Jis nevalgė duonos ir negėrė vandens, nes liūdėjo dėl tremtinių bendruomenės neištikimybės.

---

[k] **10,3** Lit. sudaryti sandorą

[l] **10,6** 1Esdr 9,2 G(L); M: nuėjo

Tremtinių susirinkimas ir jo nutarimas

[7] Vėliau buvo paskelbta Jude ir Jeruzalėje visiems tremtiniams, kad jie turi susirinkti į Jeruzalę, [8] o jei kas per tris dienas neateis, to visas turtas vyresniųjų ir seniūnų nutarimu turi būti nusavintas ir jis pats išskirtas iš tremtinių bendruomenės. [9] Taigi visi Judo ir Benjamino vyrai per tris dienas susirinko į Jeruzalę, tai yra devintojo mėnesio dvidešimtąją, ir visi žmonės susėdo Dievo namų aikštėje, drebėdami dėl to dalyko ir dėl lietaus būrių. [10] Tada kunigas Ezra atsistojęs jiems tarė: „Jūs neištikimai pasielgėte, vesdami svetimtautes moteris, [ir taip] padauginote Izraelio kaltę. [11] Bet dabar atlikite išpažintį VIEŠPAČIUI, savo protėvių Dievui, ir darykite jo valią: atsiskirkite nuo šalies tautų ir nuo svetimtaučių moterų!“ [12] Tada visi susirinkusieji atsakė garsiu balsu: „Mums pridera vykdyti taip, kaip pasakei. [13] Bet žmonių daug ir lietingas metas. Tad neįmanoma stovėti lauke. Be to, tas reikalas negali būti atliktas per vieną dieną ar dvi, nes šituo atžvilgiu daug kas iš mūsų yra nusikaltęs. [14] Tegul mūsų vyresnieji atstovauja visai bendruomenei, ir visi gyvenantys mūsų miestuose, vedę svetimtautes moteris, tegul ateina paskirtais laikais ir drauge su jais atskirų miestų seniūnai bei teisėjai, ⌜kad nukreiptume⌝[m] nuo savęs mūsų Dievo dėl šito dalyko užsidegusią rūstybę. [15] Tik Asahelio sūnus Jonatanas ir Tikvos sūnus Jachzejas tam pasipriešino, o Mešulamas ir levis Šabetajas juos parėmė. [16] Tremtiniai taip padarė.

---

[m] **10,14** Arba: iki būsime nukreipę

Kunigas Ezra išsirinko[n] vyrus, šeimų galvas, jų šeimoms atstovauti, ir jie visi buvo [paskirti] vardais. Dešimtojo mėnesio pirmąją dieną jie padarė posėdį, norėdami ištirti tą dalyką. [17] O iki pirmojo mėnesio pirmosios dienos jie visiškai baigė [turėti reikalų] su visais vyrais, vedusiais svetimtautes moteris.

Sąrašas asmenų, vedusių svetimtautes moteris

[18] Iš kunigijos narių, kurie buvo vedę svetimtautes moteris, buvo rasti [šitie]: Iš Jošadako sūnaus Ješūvos palikuonių ir jo giminaičių: Maasejas, Eliezeris, Jaribas ir Gedalijas. [19] Jie pasižadėjo paleisti savo žmonas, ir jų atsiteisimo auka buvo avinas už jų kaltę. [20] Iš Imerio palikuonių: Chananis ir Zebadijas. [21] Iš Charimo palikuonių: Maasejas, Elijas, Šemajas, Jechielis ir Uzijas. [22] Iš Paščhūro palikuonių: Eljoenajas, Maasejas, Išmaelis, Netanelis, Jozabadas ir Elasa. [23] Iš levių: Jozabadas, Šimis, Kelajas, tai yra Kelita, Petachijas, Judas ir Eliezeris. [24] Iš giesmininkų: Eljašibas. Iš vartų sargų: Šalumas, Telemas ir Uris. [25] Iš Izraelio: iš Parošo palikuonių: Ramijas, Jizijas, Malkijas, Mijaminas, Eleazaras, Chašabijas ir Benajas. [26] Iš Ėlamo palikuonių: Matanijas, Zacharijas, Jechielis, Abdis, Jeremotas ir Elijas. [27] Iš Zataus palikuonių: Eljoenajas, Eljašibas, Matanijas, Jeremotas, Zabadas ir Aziza. [28] Iš Bebajo palikuonių: Jehochananas, Chananijas, Zabajas, Atlajas. [29] Iš Banio[o] palikuonių: Mešulamas, Maluchas, Adajas, Jašubas, Šealis, Jeremotas. [30] Iš

---

[n] **10,16** 1Esdr 9,16 G(L)S; M: buvo išrinkti

[o] **10,29** Arba rk.: Bigvajo

Pachat-Moabo palikuonių: Adna, Kelalis, Benajas, Maasejas, Matanijas, Besalelis, Binujis ir Menašė. [31] Iš Charimo palikuonių: Eliezeris, Jišijas, Malkijas, Šemajas, Šimeonas, [32] Benjaminas, Maluchas, Šemarijas. [33] Iš Chašumo palikuonių: Matenajas, Matata, Zabadas, Elifeletas, Jeremajas, Menašė, Šimis. [34] Iš Bigvajo[p] palikuonių: Maadajas, Amramas, Uelis, [35] Benajas, Bedijas, Kelajas. [36] ˹Iš Joros palikuonių˺[q]: Meremotas, Eljašibas, [37] Matanijas, Matenajas ir Jaasajas. [38] ˹Iš Binujo palikuonių˺[r]: Šimis, [39] Šelemijas, Natanas ir Adajas. [40] ˹Iš Zakajo palikuonių˺[s]: Šašajas, Šarajas, [41] Azarelis, Šelemijas, Šemarijas, [42] Šalumas, Amarijas, Juozapas. [43] Iš Nebo palikuonių: Jeielis, Matitijas, Zabadas, Zebina, Jadajas, Joelis, Benajas. [44] Visi šitie buvo vedę svetimtautes žmonas. ˹Ir jie atleido jas – žmonas ir vaikus˺[t].

---

[p] **10,34** Rk.; M: Banio

[q] **10,36** Rk., plg. 2,18

[r] **10,38** Rk.; M: ir Banis, ir Binujis

[s] **10,40** Rk., plg. 2,9; M: Machnadbajas

[t] **10,44** Rk. pgl. 1Esdr 9,36; arba rk.: Ir jie atleido nuo savęs žmonas, nors ir buvo vaikų; G: ir jiems buvo gimę vaikų iš jų

NECHEMIJAS

Žinia iš Jeruzalės

1 [1] Chakalijo sūnaus Nechemijo žodžiai. Kislevo mėnesį, dvidešimtaisiais metais, man esant Šušano tvirtovėje, [2] Chananis, vienas iš mano brolių, atvyko su kai kuriais vyrais iš Judo. Juos klausinėjau apie judėjus, išsigelbėjusį likutį, tuos, kurie buvo išlikę iš nelaisvės[a], ir apie Jeruzalę. [3] Jie man sakė: „Išlikusieji, kurie išliko iš nelaisvės, ten provincijoje yra didelėje bėdoje ir gėdoje. Jeruzalės siena pilna spragų, ir jos vartai sudeginti“. [4] Išgirdęs šituos žodžius, aš atsisėdau, verkiau ir liūdėjau ištisas dienas. Pasninkavau ir meldžiaus dangaus Dievo akivaizdoje.

Nechemijo malda

[5] Aš tariau: „Ak, VIEŠPATIE, dangaus Dieve, didysis ir baisusis Dieve, išlaikąs ⸢sandoros ištikimybę⸣[b] tiems, kurie jį myli ir laikosi jo įsakymų, [6] tebūnie, meldžiu, tavo ausis atidi ir tavo akys atviros, kad klausytum savo tarno maldos, kuria aš dabar meldžiuos tavo akyse dieną ir naktį už izraelius, tavo tarnus, ir išpažįstu izraelių nuodėmes, kuriomis tau nusidėjome. [Taip pat] aš ir mano tėvai nusidėjome. [7] Tikrai piktai tau elgėmės ir

---

[a] **1,2** Tai gali reikšti tuos, kurie išvengė nelaisvės, arba tuos, kurie išliko gyvi iš patekusių į nelaisvę, arba net abi išlikėlių kategorijas.

[b] **1,5** Lit. sandorą ir ištikimybę

nesilaikėme įsakymų, nuostatų ir potvarkių, kuriuos įsakei savo tarnui Mozei. [8] Atsimink, meldžiu, žodį, kurį įsakei savo tarnui Mozei: „Jei jūs būsite neištikimi, aš jus išsklaidysiu tarp tautų, [9] o jei atsiversite į mane, laikysitės mano įsakymų ir juos vykdysite, tai, nors ir jūsų išsklaidytieji būtų dangaus pakraštyje, iš ten juos surinksiu ir parvesiu į vietą, kurią išsirinkau, kad ten apgyvendinčiau savo vardą. [10] Juk jie yra tavo tarnai ir tavo tauta, kurią išvadavai savo didele jėga ir savo tvirta ranka. [11] Ak, VIEŠPATIE, meldžiu, tebūnie tavo ausis atidi tavo tarno maldai ir maldai tavo tarnų, kurie noringai bijo tavo vardo. Duok šiandien, meldžiu, savo tarnui pasisekimą ir duok jam rasti pasigailėjimą šito vyro akivaizdoje!“ Mat aš buvau karaliaus taurininkas.

Artakserksas įgalioja Nechemiją atstatyti Jeruzalę

2 [1] Nisano mėnesį, dvidešimtaisiais karaliaus Artakserkso metais, vynas buvo [padėtas] ties juo[c]. Aš pakėliau vyną ir jį padaviau karaliui. Kadangi [anksčiau] nebuvau atrodęs prislėgtas jo akivaizdoje, [2] karalius mane paklausė: „Kodėl atrodai toks prislėgtas? Tu juk nesergi. Tai niekas kita, kaip tik sielvartas!“ Aš labai išsigandau [3] ir tariau karaliui: „Tegyvuoja karalius amžinai! Kodėl neturėčiau atrodyti prislėgtas, kai miestas, kuriame yra mano protėvių kapai, nusiaubtas ir jo vartai sunaikinti ugnimi?“ [4] Tada karalius man tarė: „Ko gi tu prašai?“ O aš, pasimeldęs dangaus Dievui, [5] atsakiau karaliui: „Jei karaliui patinka ir jei tu esi palankiai nusiteikęs savo tarnui, [prašau] mane siųsti į Judą, į mano protėvių kapų

---

[c] **2,1** GS: manim

miestą, kad jį atstatyčiau“. [6] Tada karalius, karalienei sėdint šalia jo, mane paklausė: „Kaip ilgai užtruks tavo kelionė ir kada sugrįši?“ Taigi karalius teikėsi mane siųsti, o aš nurodžiau jam laiką. [7] Paskui sakiau karaliui: „Jei karaliui patinka, tebūnie man duota laiškų Užeufračio valdytojams, kad jie mane praleistų, kol atvyksiu į Judą, [8] ir laiškas Asafui, karaliaus girininkui, kad jis man duotų medžių šventyklos tvirtovės vartų sijoms padaryti, miesto sienai ir namams, į kuriuos įsikelsiu“. Karalius man davė, nes maloninga mano Dievo ranka buvo ant manęs. [9] Taigi atvykau pas Užeufračio valdytojus ir jiems įteikiau karaliaus laiškus. O karalius buvo pasiuntęs drauge su manim karininkų ir raitelių. [10] Kai choronietis Sanbalatas ir amonietis pareigūnas Tobijas tai išgirdo, jiems labai nepatiko, kad buvo atvykęs žmogus rūpintis izraelių gerove.

Naktinė miesto sienos apžiūra

[11] Atvykęs į Jeruzalę, ten išbuvau tris dienas. [12] Paskui atsikėliau naktį, aš pats ir keli vyrai su manim – aš [dar] niekam nebuvau išdavęs, ką mano Dievas ˹buvo mane paraginęs˺[d] daryti Jeruzalei, – ir su manim nebuvo jokio kito gyvulio, kaip tik gyvulys, ant kurio aš jojau. [13] Naktį išjojau pro Slėnio vartus, [jojau] į vietą, esančią ties Slibino versme, ir į Mėšlo vartus, apžiūrinėdamas Jeruzalės sienas, kur buvo spragų, ir jos vartus, kurie buvo ugnies sunaikinti. [14] O man persigavus prie Versmės vartų ir Karaliaus tvenkinio, gyvulys, ˹kuriuo jojau˺[e],

---

[d]**2,12** Lit. įdėjęs man į širdį

[e]**2,14** Lit. po manim

nebeturėjo vietos praeiti. [15] Tad naktį lipau slėniu aukštyn, apžiūrėdamas sieną..Paskui pasukau atgal, įjojau pro Slėnio vartus ir sugrįžau.

Nutarimas atstatyti Jeruzalės sienas

[16] Pareigūnai nepastebėjo, kur buvau nuėjęs ir ką aš dariau, nes judėjams ligtol nieko nebuvau pranešęs – nei kunigams, nei kilmingiesiems, nei pareigūnams, nei jokiems kitiems valdininkams[f]. [17] Bet [dabar] jiems tariau: „Jūs patys matote, kokioje nelaimėje mes esame, kad Jeruzalė nusiaubta ir jos vartai sudeginti. Eikšte ir statykime Jeruzalės sieną, kad nebebūtume apgėdinimo dalykas!“ [18] Kai jiems papasakojau, kaip maloninga buvo ant manęs Dievo ranką, ir taip pat karaliaus žodžius, kuriuos jis man buvo pasakęs, jie tarė: „Kelkimės ir statykime!“ Ir jie drąsiai griebėsi gero darbo. [19] O kai choronietis Sanbalatas, amonietis pareigūnas Tobijas ir arabas Gešemas tai išgirdo, jie, mus pašiepdami ir niekindami, tarė: „Ką gi jūs čia darote? Ar jūs keliate maištą prieš karalių?“ [20] Bet aš jiems atsakiau: „Dangaus Dievas mums duos pasisekimą, o mes, jo tarnai, pakilę statysime. Bet jūs neturite jokios dalies, nei teisių, nei atminimo[g] Jeruzalėje!“

Miesto sienų atstatymas

3 [1] Tada vyriausiasis kunigas Eljašibas ir jo broliai kunigai ėmėsi darbo ir statė Avių vartus. Jie ⌜įdėjo

---

[f]**2,16** Lit. atliekantiems [administracinį] darbą

[g]**2,20** T.y. nieko, kas leistų jus atminti ar paminėti

jų sijas˺[h] ir įstatė jų duris. Jie [toliau statė] iki Šimto bokšto[i] [ir] iki Chananelio bokšto. 2 Šalia jo statė Jericho vyrai. Šalia jų statė Imrio sūnus Zakūras. 3 Žuvų vartus statė Hasenavos sūnūs. Jie įdėjo jų sijas ir įstatė jų duris, [įtaisė] jų užraktus ir skląsčius. 4 Šalia jų taisė Hakoso sūnaus Urijo sūnus Meremotas. Šalia jų taisė Mešezabelio sūnaus Berechijo sūnus Mešulamas. Šalia jų taisė Baanos sūnus Sadokas. 5 Šalia jų taisė tekojiečiai, tačiau jų didikai nepalenkė savo sprando savo valdovo darbe. 6 Ješanos vartus taisė Paseacho sūnus Jojada ir Besodijo sūnus Mešulamas. Jie įdėjo jų sijas, įstatė jų duris ir [įtaisė] jų užraktus bei skląsčius. 7 Šalia jų taisė gibeonietis Malatijas ir meronotietis Jadonas [su] Gibeono ir Mispos, Užeufračio valdytojo būstinės, vyrais. 8 Šalia jo taisė Charhajo sūnus Uzielis, ˹vienas iš auksakalių˺[j]. Šalia jo taisė Chananijas, vienas iš kvepalų maišytojų, ir jie paliko[k] Jeruzalę iki plačiojo mūro. 9 Šalia jų taisė Chūro sūnus Refajas, pusės Jeruzalės apylinkės viršininkas. 10 Šalia jų taisė Charumafo sūnus Jedajas ties savo namais. Šalia jo taisė Chašabnejo sūnus Chatušas. 11 Charimo sūnus Malkijas ir Pachat-Moabo sūnus Chašubas statė antrąją dalį ˹ir Krosnių bokštą˺[l]. 12 Šalia jo taisė Halochešo sūnus Šalumas, [kitos] Jeruzalės apylinkės pusės viršininkas – jis pats ir jo dukterys. 13 Slėnio vartus taisė Chanūnas ir Zanoacho gyventojai

---

[h] **3,1** Rk.,plg. 3 ir 6 skn.; M: juos pašventino

[i] **3,1** M + dtgr.: juos pašventino

[j] **3,8** Rk.; M: auksakaliai

[k] **3,8** T.y. paliko Jeruzalės miesto dalį už taisomos sienos

[l] **3,11** G: iki Krosnių bokšto

–jie juos atstatė, įstatė jų duris, [įtaisė] jų užraktus bei skląsčius – ir [toliau] statė tūkstantį mastų sienos iki Mėšlo vartų. [14] Mėšlo vartus taisė Rechabo sūnus Malkijas, Bėt-Hakeremo apskrities viršininkas. Jis juos atstatė, įstatė jų duris ir [įtaisė] jų užraktus bei skląsčius. [15] Versmės vartus taisė Kol-Chozės sūnus Šalumas, Mispos apskrities viršininkas, – jis juos atstatė, apdengė stogu ir įstatė jų duris, [įtaisė] jų užraktus bei skląsčius, – ir Vandentiekio tvenkinio sieną prie karaliaus sodo ir iki laiptų, nusileidžiančių iš Dovydo miesto. [16] Už jo taisė Azbuko sūnus Nechemijas, pusės Bėt-Suro apskrities viršininkas, iki vietos, esančios ties Dovydo kapais, ir iki dirbtinio tvenkinio, ir iki Karžygių namų. [17] Už jo taisė leviai: Banio sūnus Rechumas; šalia jo taisė Chašabijas, pusės Keilos apskrities viršininkas, už savo apskritį. [18] Už jo taisė jų broliai: Chenadado sūnus Binujis, [kitos] Keilos apskrities pusės viršininkas. [19] Šalia jo Ješūvos sūnus Ėzeris, Mispos viršininkas, taisė antrąją dalį ties vieta, kur užlipama į ginklinę prie atramos.[m] [20] Už jo Zabajo[n] sūnus Baruchas taisė antrąją dalį nuo atramos iki vyriausiojo kunigo Eljašibo namų angos. [21] Už jo Meremotas, Hakoso sūnaus Urijo sūnus, taisė antrąją dalį nuo Eljašibo namų angos iki Eljašibo namų galo. [22] Už jo taisė kunigai, apylinkės vyrai. [23] Už jų[o] taisė Benjaminas ir Chašubas ties savo namais. Už jų[p] taisė Azanijas, Ananijo sūnaus Maasejo sūnus, šalia savo

---

[m] **3,19** Arba: stačiojo šlaito; taip pat 24 ir 25 skn.

[n] **3,20** KG; dgl.MssQSV: Zakajo

[o] **3,23** Rk.; M: jo

[p] **3,23** Rk.; M: jo

namų. [24] Už jo Chenadado sūnus Binujis taisė antrąją dalį nuo Azarijo namų iki atramos ir iki Kampo. [25] ˹Už jo taisė˺[q] Uzajo sūnus Palalis ties atrama ir aukštutiniuoju bokštu, išsikišančiu iš karaliaus rūmų, esančių prie Sargybos kiemo. Už jo – Parošo sūnus Pedajas [26] [r]iki vietos, esančios ties Vandens vartais rytuose ir išsikišusiu bokštu. [27] Už jo tekojiečiai taisė antrąją dalį nuo vietos, esančios ties išsikišusiu didžiuoju bokštu iki Ofelio sienos. [28] Viršum Žirgų vartų taisė kunigai, kiekvienas ties savo namais. [29] Už jų[s] taisė Imerio sūnus Sadokas ties savo namais. Už jo taisė Šechanijo sūnus Šemajas, rytinių vartų sargas. [30] Už jo Šelemijo sūnus Chananijas ir Salafo šeštasis sūnus Chanūnas taisė antrąją dalį. Už jo taisė Berechijo sūnus Mešulamas ties savo butu. [31] Už jo taisė Malkijas, vienas iš auksakalių, iki šventyklos vergų ir pirklių namų ties Apžiūros vartais ir iki aukštutinio Kampo kambario. [32] O tarp aukštutinio Kampo kambario ir Avių vartų taisė auksakaliai ir pirkliai.

Priešų reakcija

[33] Kai Sanbalatas išgirdo, kad mes statome sieną, jis supyko ir pasidarė labai apmaudingas. Jis tyčiojosi iš judėjų [34] ir sakė savo bendrininkų ir Samarijos kariuomenės akivaizdoje: „Ką daro tie silpnajėgiai judėjai? Ar jie ˹patikės savo dalyką Dievui˺[t]? Ar jie aukos aukas? Ar jie užbaigs per dieną? Ar jie vėl atgaivins iš

---

[q]**3,25** Rk.; ~M

[r]**3,26** M+ iš 11,21: ir šventyklos vergai gyveno ant Ofelio

[s]**3,29** Rk.; M; jo

[t]**3,34** Rk.; M: paliks sau

šiukšlių krūvų paimtus akmenis, kurie perdegę?“ [35] O amonietis Tobijas, stovėdamas šalia jo, tarė: „Ką jie ir bestatytų, jei užšoks lapė, suardys jų akmeninę sieną!“

Nechemijo malda

[36] „Išgirsk, mūsų Dieve, nes mes tapome paniekos dalyku! Sugrąžink jų piktžodžiavimą ant jų pačių galvos ir atiduok juos kaip grobį į nelaisvės šalį! [37] Neatleisk jų kaltės, ir teneišdyla jų nuodėmė tavo akyse, nes jie įžeidė statytojus!“ [38] O mes [toliau] statėme sieną, ir visa siena iki pusės buvo sujungta, nes žmonės buvo pasiryžę dirbti.

Priešų užpuolio grėsmė ir Jeruzalės savigynos priemonės

4 [1] Kai Sanbalatas, Tobijas, arabai, amoniečiai ir ašdodiečiai išgirdo, kad Jeruzalės sienų taisymas darė pažangą, nes pradėjo užsidaryti spragos, jie labai supyko. [2] Jie visi drauge susimokė žygiuoti į karą prieš Jeruzalę ir mums[u] padaryti sąmyšį. [3] Bet mes meldėmės savo Dievui ir dieną bei naktį išstatėme sargybas ant sienų[v] apsiginti nuo jų. [4] Tačiau judėjai[w] sakė: „Išseko nešėjo jėga, o šiukšlių daug. Mes vieni neįstengsime sienos atstatyti!“ [5] Tuo tarpu priešininkai sakė: „Tegul jie nesužino ir nepastebi, iki įsiveršime į jų tarpą, juos išžudysime ir sustabdysime darbą“. [6] Tačiau kai jų kaimynystėje gyvenantys judėjai atėję mums daug[x] kartų

---

[u] **4,2** Rk.; M: jam; G: man

[v] **4,3** Lit. jų; M: prieš juos

[w] **4,4** Lit. Judas

[x] **4,6** Lit. dešimt

pranešė ˹visus piktus kėslus, kuriuos anie planavo prieš mus˺[y], [7] aš pastačiau kai kuriuos žemutinėse vietovės dalyse už sienos, atvirose vietose. Pastačiau žmones pagal gimines su jų kalavijais, ietimis ir lankais. [8] Pamatęs, ˹kad jie bijojo˺[z], pakilau ir tariau didikams, tarybos nariams ir visiems kitiems žmonėms: „Nebijokite jų! Atsiminkite VIEŠPATĮ, didįjį ir baisingąjį, ir kovokite už savo brolius, savo sūnus ir savo dukteris, savo žmonas ir savo namus!“ [9] Kai mūsų priešai išgirdo, kad mums tai buvo pranešta ir kad Dievas buvo niekais pavertęs jų sumanymą, mes visi sugrįžome prie sienos, kiekvienas prie savo darbo. [10] Nuo tos dienos [tik] pusė mano vaikinų dirbo darbą, o [kita] jų pusė laikė nusitvėrusi ietis, skydus, lankus ir šarvus, o vadai [stovėjo] užnugary visų Judo namų, [11] atstatančių sieną. Naštanešiai buvo ginkluoti: viena ranka [kiekvienas] dirbo darbą, o kita laikė nusitvėręs ginklą. [12] Be to, kiekvienas iš statytojų statydamas nešiojo savo kalaviją prisijuosęs prie strėnų, o rago pūtėjas stovėjo šalia manęs. [13] Ir aš pasakiau didikams, tarybos nariams ir visiems kitiems žmonėms: „Darbas yra ˹labai išsiplėtęs˺[a]. Mes esame ant mūro paskiri, toli vienas nuo kito. [14] Iš kur išgirsite rago garsą, ten susirinkite prie mūsų. Mūsų Dievas kariaus už mus!“ [15] Taip mes, pusei jų laikant nusitvėrus ietis, dirbome darbą nuo aušros brėškimo iki žvaigždžių pasirodymo. [16] Tuo pačiu metu dar pasakiau žmonėms: „Tegul kiekvienas su savo tarnu nakvoja Jeruzalėje, kad

---

[y] **4,6** Rk.; M: iš visų vietų, į kurias sugrįšite prieš mus

[z] **4,8** Rk.; ~M,

[a] **4,13** Lit. didelis ir platus

jie naktį mums eitų sargybą, o dieną atliktų darbą. [17] Nei aš pats, nei mano giminaičiai, nei mano vaikinai, nei mano asmens sargybiniai, kurie sekė paskui mane, – mes nenusivilkdavome savo drabužių. Kiekvienas laikydavo savo ginklą savo dešinėje[b].

Nechemijas imasi priemonių prieš visuomenės negeroves

5 [1] Tuomet pakilo garsus tautiečių ir ypač jų moterų skundo šauksmas prieš jų brolius judėjus. [2] Vieni sakė: „Savo sūnus ir dukteris ˹mes turime užstatyti˺[c], kad gautume grūdų, turėtume ką valgyti ir galėtume gyventi!“ [3] Kiti sakė: „Mes turime užstatyti savo laukus, vynuogynus ir namus, kad gautume grūdų bado netu“. [4] Vėl kiti sakė: „Turėjome skolintis pinigų karaliaus mokesčiams apmokėti, įkeisdami savo laukus ir vynuogynus. [5] Mes juk esame tokio pat kūno, kaip ir mūsų broliai, ir mūsų vaikai tokie pat, kaip ir jų vaikai, tačiau štai mes turime atiduoti savo sūnus ir dukteris baudžiauninkais. Kai kurios mūsų dukterys jau yra paverstos baudžiauninkėmis, ir mes nieko negalime padaryti, nes mūsų laukai ir mūsų vynuogynai priklauso kitiems!“ [6] Aš labai supykau, kai išgirdau jų skundo šauksmą ir šituos žodžius. [7] Aš apsigalvojau ir, traukdamas tieson didikus ir tarybos narius, jiems sakiau: „Jūs kiekvienas iš savo brolio lupate palūkanas!“ Paskui aš sušaukiau prieš juos didelį susirinkimą [8] ir jiems tariau: „Mes išpirkome, kiek leido mūsų išgalės, savo brolius

---

[b] **4,17** Rk.; M: vanduo

[c] **5,2** Rk.; M: mūsų yra daug

judėjus, parduotus pagonims, o jūs parduodate net savo brolius, kad jie [vėl] būtų mums parduoti!“ Tada jie tylėjo ir nerado atsakymo. [9] O aš tęsiau: „Negeras dalykas, kurį jūs darote! Argi neturėtumėte elgtis bijodami mūsų Dievo, [jau dėl to,] kad [mūsų] negėdytų pagonys, mūsų priešai? [10] Taip pat ir aš, mano broliai ir mano vaikinai esame jiems paskolinę pinigų ir grūdų. Dovanokime gi šitą skolą! [11] Tuojau atiduokite jiems, meldžiu, jų dirvas, vynuogynus, alyvmedžių sodus bei namus ir [atleiskite] pinigų, javų, vyno ir aliejaus skolą[d], kurią jūs esate jiems paskolinę!“ [12] Tada jie tarė: „Atiduosime ir nieko iš jų nereikalausime. Padarysime taip, kaip tu įsakai“. Tada pasišaukiau kunigus ir anuos prisaikdinau, kad vykdytų, kaip buvo pažadėję. [13] Taip pat, iškratęs savo sterblę, tariau: „Tegul Dievas taip iškrato kiekvieną vyrą, kuris neištesės šito pažado, iš jo namų ir iš jo įsigytos nuosavybės ir tegul jis toks pasidaro: iškratytas ir tuščias!“ Visi susirinkusieji tarė: „Amen“ ir garbino VIEŠPATĮ. Ir tauta vykdė, kaip buvo pažadėjusi.

Nechemijo nesavanaudiškas valdymas

[14] Be to, nuo dienos, kai man buvo įsakyta būti Judo šalies valdytoju, nuo dvidešimtųjų iki trisdešimt antrųjų karaliaus Artakserkso metų, per dvylika metų aš su savo broliais nevalgiau valdytojui skirtų maisto davinių. [15] Tiesa, ankstesnieji valdytojai, buvusieji pirma manęs, apsunkino žmones, imdami iš jų ˹išlaikymo mokestį: kasdien˺[e] po keturiasdešimt šekelių sidabro. Jų tarnai

---

[d] **5,11** Rk.; M: šimtą (= šimtąją, t.y. 1%?)

[e] **5,15** Rk.; M; už maistą ir vyną paskui

irgi išnaudojo tautą, bet aš taip nedariau iš Dievo baimės. 16 Aš taip pat stvėriaus šitos sienos darbo, nors ir ⌜nebuvome įsigiję⌝[f] jokios žemės nuosavybės, ir visi mano tarnai ten buvo surinkti prie darbo. 17 Nors judėjai, būtent pareigūnai, šimtas penkiasdešimt asmenų, taip pat tie, kurie apsilankydavo pas mus iš mūsų aplinkumoje gyvenančių pagonių, valgė prie mano stalo 18 ir nors tai, kas kasdien būdavo paruošiama – vienas jautis, šešios rinktinės avys ir paukščiai – būdavo paruošiama mano lėšomis ir kas dešimtį dienų gausiai [paruošiama] visokio vyno, aš vis dėlto nereikalavau valdytojui nustatytų maisto davinių, nes vergystė sunkiai slėgė šitą tautą. 19 Atsimink mano labui, mano Dieve, viską, ką nuveikiau šitai tautai!

Sąmokslai prieš Nechemiją ir sienos užbaigimas

6 1 Kai Sanbalatas, Tobijas, arabas Gešemas ir visi kiti mūsų priešai nugirdo, kad buvau atstatęs sieną ir kad joje nebebuvo likę jokios spragos, – nors iki to laiko dar nebuvau įkabinęs durų vartuose, – 2 Sanbalatas ir Gešemas atsiuntė man žinią: „Eikš, susitikime Hakefirime, Ono slėnyje!“ Bet jie manė man padaryti pikta. 3 Taigi nusiunčiau pas juos pasiuntinius su žinia: „Aš dirbu didelį darbą ir negaliu vykti. Kodėl turėtų sustoti darbas, man jį palikus ir nusileidus pas jus?“ 4 Jie [dar] keturis kartus man siuntė tą pačią žinią, o aš jiems taip pat atsakiau. 5 Tuo pat būdu Sanbalatas penktą kartą siuntė pas mane savo tarną, nešiną atviru laišku. 6 Jame buvo parašyta: „Tautose eina garsas, ir Gašmus

---

[f] **5,16** Kkr.MssVrs; nebuvau įsigijęs

tai patvirtina, kad tu ir judėjai maną kelti maištą. Todėl tu atstatąs sieną ir, anot šitų pranešimų, norįs tapti jiems karaliumi. [7] Tu paskyręs ir pranašų, kad jie paskelbtų apie tave Jeruzalėje: ‚Karalius Jude!' Nūnai šitokios paskalos pasigirs karaliui. Taigi dabar eikš, pasitarkime drauge!“ [8] Bet aš nusiunčiau jam [atsakymą]: „Neįvyko nieko panašaus į tai, ką tu tvirtini, bet tu tai pats prasimanei“. [9] Mat jie visi norėjo mus įbauginti, manydami: juos reikia atbaidyti nuo darbo, kad jis nebūtų atliktas. O dabar [dar labiau] man reikėjo ˹drąsiai veikti˺[g]. [10] Paskui aš įėjau į Mehetabelio sūnaus Delajo sūnaus Šemajo namus. Jis ˹atrodė prislėgtas˺[h] ir tarė: „Susitikime Dievo namuose, šventyklos viduje, ir užrakinkime šventyklos duris, nes jie ateina tavęs nužudyti, naktį jie ateina tavęs nužudyti!“ [11] Bet aš sakiau: „Ar toks vyras, kaip aš, turėtų bėgti? Ir kas toks, kaip aš, drįstų įeiti į šventyklą ˹ir išlikti˺[i] gyvas? Aš neįeisiu!“ [12] Aš supratau, kad ne Dievas jį buvo siuntęs, bet kad jis kalbėjo pranašystę apie mane dėl to, kad Tobijas ir Sanbalatas jį buvo papirkę. [13] Jis buvo papirktas tam tikslui, kad aš pabūgęs taip pasielgčiau ir nusidėčiau. O tai jie būtų panaudoję piktai apkalbai, kad galėtų mane šmeižti. [14] Atsimink, mano Dieve, Tobiją ir Sanbalatą, [atlygindamas] pagal šituos jų[j] darbus, taip pat ir pranašę Noadiją ir visus kitus pranašus, kurie norėjo mane įbauginti! [15] Siena buvo užbaigta Elulo dvidešimt penktąją, per penkiasdešimt dvi dienas. [16] Kai tai išgirdo

---

[g]**6,9** Lit. sutvirtinti savo rankas

[h]**6,10** Arba: buvo užsidaręs (savo namuose)

[i]**6,11** Arba: kad išliktų

[j]**6,14** M: jo

visi mūsų priešai, visi aplink mus gyvenantys pagonys nusigando. Jie pasijuto labai nužeminti ir suprato, kad šitas darbas buvo atliktas su mūsų Dievo pagalba. [17] Be to, tomis dienomis Judo kilmingieji siųsdavo daug laiškų Tobijui, o Tobijo laiškai ateidavo pas juos. [18] Mat daugelis Jude buvo susijungę su juo priesaika, nes jis buvo Aracho sūnaus Šechanijo žentas, o jo sūnus Jehochananas buvo vedęs Berechijo sūnaus Mešulamo dukterį. [19] Jie taip pat pasakodavo jo gerus darbus mano akivaizdoje, o mano pareiškimus jam pranešdavo. Tobijas siuntė laiškus man įbauginti.

7 [1] Kai siena buvo atstatyta ir aš buvau įstatęs duris, buvo paskirti vartų sargai, [giesmininkai ir leviai]. [2] Aš pavedžiau savo broliui Chananiui ˹ir tvirtovės viršininkui Chananijui valdyti Jeruzalę, nes šis buvo patikimas vyras ir dievobaimingesnis už daugelį, [3] ir jiems sakiau˺[k]: „Nevalia atidaryti Jeruzalės vartų ˹iki saulės įkaičio˺[l]. Durys turi būti uždarytos ir užsklęstos, kol jie tebeeina sargybą. Turi būti pastatyti sargybiniai iš Jeruzalės gyventojų: vieni savo sargybos postuose, kiti ties savo namais“. [4] Miestas buvo platus ir didelis, bet žmonių jame buvo mažai, ir nebuvo statoma namų. [5] Tada mano Dievas man įdėjo į širdį surinkti kilminguosius, pareigūnus ir liaudį, kad juos surašyčiau giminėmis. Radau genealoginį sąrašą tų, kurie pradžioje buvo atvykę. Radau jame parašyta:

---

[k]**7,3** QVrs; K: tai yra tvirtovės viršininkui Chananijui, valdyti Jeruzalę, nes jis buvo patikimas vyras ir dievobaimingesnis už daugelį. 3 Jis jiems tarė

[l]**7,3** Arba: per saulės įkaitį (t.y. karščiausiu dienos metu)

Anksčiau pargrįžusių tremtinių sąrašas

[6] Šitie yra [Judo] provincijos žmonės, kurie ėjo aukštyn iš nelaisvės tremtinių, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnesaras buvo ištrėmęs, ir sugrįžo į Jeruzalę bei Judą, kiekvienas į savo miestą, [7] kurie parvyko su Zerubabeliu, Ješūva, Nechemiju, Azariju, Raamiju, Nachamaniu, Mordechaju, Bilšanu, Misperetu, Bigvaju, Nechimu, Baana. Izraelio tautos vyrų skaičius: [8] Parošo palikuonių: du tūkstančiai šimtas septyniasdešimt du; [9] Šefatijo palikuonių: trys šimtai septyniasdešimt du; [10] Aracbo palikuonių: šeši šimtai penkiasdešimt du; [11] Pachat-Moabo palikuonių, būtent Ješūvos ir Joabo palikuonių: du tūkstančiai aštuoni šimtai aštuoniolika; [12] Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; [13] Zataus palikuonių: aštuoni šimtai keturiasdešimt penki; [14] Zakajo palikuonių: septyni šimtai šešiasdešimt; [15] Binujo palikuonių: šeši šimtai keturiasdešimt aštuoni; [16] Bebajo palikuonių: šeši šimtai dvidešimt aštuoni; [17] Azgado palikuonių: du tūkstančiai trys šimtai dvidešimt du; [18] Adonikamo palikuonių: šeši šimtai šešiasdešimt septyni; [19] Bigvajo palikuonių: du tūkstančiai šešiasdešimt septyni; [20] Adino palikuonių: šeši šimtai penkiasdešimt penki; [21] Aterio palikuonių, būtent Chizkijo: devyniasdešimt aštuoni; [22] Chašumo palikuonių: trys šimtai dvidešimt aštuoni; [23] Besajo palikuonių: trys šimtai dvidešimt keturi; [24] Charito palikuonių: šimtas dvylika; [25] Gibeono[m] palikuonių: devyniasdešimt penki; [26] Betliejaus ir

---

[m] **7,25** Ezr 2,20: Gibaro

Netofos vyrų: šimtas aštuoniasdešimt aštuoni; [27] Anatoto vyrų: šimtas dvidešimt aštuoni; [28] Bėt-Azmaveto vyrų: keturiasdešimt du; [29] Kirjat-Jearimo, Kefyros ir Beėroto vyrų: septyni šimtai keturiasdešimt trys; [30] Ramos ir Gebos vyrų: šeši šimtai dvidešimt vienas; [31] Michmaso vyrų: šimtas dvidešimt du; [32] Bėt-Elio ir Ajo vyrų: šimtas dvidešimt trys; [33] kito Nebo vyrų: penkiasdešimt du; [34] kito Ėlamo palikuonių: tūkstantis du šimtai penkiasdešimt keturi; [35] Charimo palikuonių: trys šimtai dvidešimt; [36] Jericho vyrų[n]: trys šimtai keturiasdešimt penki; [37] Lodo, Chadido ir Ono vyrų[o]: septyni šimtai dvidešimt vienas; [38] Senavos palikuonių: trys tūkstančiai devyni šimtai trisdešimt. [39] Kunigų: Jedajos palikuonių, būtent Ješūvos šeimos: devyni šimtai septyniasdešimt trys; [40] Imerio palikuonių: tūkstantis penkiasdešimt du; [41] Paščhūro palikuonių: tūkstantis du šimtai keturiasdešimt septyni; [42] Charimo palikuonių: tūkstantis septyniolika; [43] Levių: Ješūvos palikuonių, būtent Kadmielio, ⌜Binujo, Hodavijo⌝[p]: septyniasdešimt keturi. [44] Giesmininkų: asafų: šimtas keturiasdešimt aštuoni. [45] Vartų sargų: Šalumo palikuonių, Aterio palikuonių, Talmono palikuonių, Akubo palikuonių, Chatitos palikuonių, Šobajo palikuonių: šimtas trisdešimt aštuoni. [46] Šventyklos vergai: Sichos palikuonys, Chasufos palikuonys, Tabaoto palikuonys, [47] Keroso palikuonys, Sijos palikuonys, Padono palikuonys, [48] Lebanos palikuonys, Chagabos palikuonys, Šalmajo palikuonys,

---

[n] **7,36** Rk.; M: palikuonių

[o] **7,37** Rk.; M: palikuonių

[p] **7,43** Rk., plg. Ezr 2,40; M: Hodevos palikuonių

[49] Chanano palikuonys, Gidelio palikuonys, Gacharo palikuonys, [50] Reajos palikuonys, Resino palikuonys, Nekodos palikuonys, [51] Gazamo palikuonys, Uzos palikuonys, Paseacho palikuonys, [52] Besajo palikuonys,[q] meunų palikuonys, nefisų palikuonys, [53] Bakbuko palikuonys, Chakufos palikuonys, Charchuro palikuonys, [54] Baslito palikuonys, Mechidos[r] palikuonys, Charšos palikuonys, [55] Barkoso palikuonys, Siseros palikuonys, Temacho palikuonys, [56] Nesiacho palikuonys, Chatifos palikuonys. [57] Saliamono vergų palikuonys: Sotajo palikuonys, Sofereto palikuonys, Peridos palikuonys, [58] Jaalos palikuonys, Darkono palikuonys, Gidelio palikuonys, [59] Šefatijo palikuonys, Chatilo palikuonys, Pocheret-Hasebajimo palikuonys, Amono palikuonys. [60] Iš viso šventyklos vergų ir Saliamono vergų palikuonių buvo trys šimtai devyniasdešimt du. [61] O šitie yra tie, kurie atvyko iš Tel-Melacho, Tel-Charšos, Kerubo, Adono ir Imerio, nors ir negalėjo įrodyti savo protėvių šeimos ir savo kilmės, ar jie kilę iš Izraelio: [62] Delajo palikuonys, Tobijo palikuonys, Nekodos palikuonys – šeši šimtai keturiasdešimt[s] du. [63] O iš kunigų: Chobajo palikuonys, Hakoso palikuonys, palikuonys Barzilajo, kuris buvo vedęs žmoną iš gileadiečio Barzilajo dukterų ir buvo vadinamas jų vardu. [64] Šitie ieškojo savo įrašo tarp įtrauktųjų į sąrašą. Bet kadangi jie nebuvo rasti, jie buvo išskirti iš kunigavimo kaip netinkami. [65] Tiršata[t] jiems

---

[q]**7,52** Ezr 2, 50 + Asnos palikuonys

[r]**7,54** Dgl. Mss: Mechyros

[s]**7,62** Ezr 2,60 G(L): penkiasdešimt

[t]**7,65** Toks valdytojo Nechemijo titulas

uždraudė valgyti tai, kas švenčiausia, iki pakils kunigas, galintis vartoti urimą ir tumimą. [66] Visą bendruomenę sudarė iš viso keturiasdešimt du tūkstančiai trys šimtai šešiasdešimt, [67] neskaitant jų vergų ir vergių. Šitų buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trisdešimt septyni. Be to, jie turėjo giesmininkų ir giesmininkių du šimtus keturiasdešimt penkis, ⌜arklių – septynis šimtus trisdešimt šešis, asilėnų – du šimtus ketu riasdešimt penkis⌝[u], [68] kupranugarių – keturis šimtus trisdešimt penkis, asilų – šešis tūkstančius septynis šimtus dvidešimt.

Dovanos šventyklos tarnybai

[69] Protėvių šeimų dalis padovanojo šventyklos tarnybai: Tiršata padovanojo iždui tūkstantį drachmų aukso, penkiasdešimt šlakstyklių, trisdešimt kunigų apdarų ir penkis šimtus [minų sidabro]. [70] Kai kurios šeimų galvos padovanojo šventyklos tarnybos iždui dvidešimt tūkstančių drachmų aukso ir du tūkstančius du šimtus minų sidabro. [71] O tai, ką padovanojo visi kiti žmonės, buvo dvidešimt tūkstančių drachmų aukso, du tūkstančiai minų sidabro ir šešiasdešimt septyni kunigų apdarai. [72] Kunigai, leviai, vartų sargai, giesmininkai, tautos dalis, šventyklos vergai ir visi [kiti] izraeliai apsigyveno savo miestuose.

Ezra skaito Mozės įstatymo knygą

8 [1] O kai, izraeliams jau esant savo miestuose, atėjo septintasis mėnuo, visi žmonės kaip vienas vyras susirinko į aikštę, esančią ties Vandens vartais, ir liepė

---

[u] **7,67** Įtrp. su Ezr 2,66 G(AL)

Rašto žinovui Ezrai atnešti knygą Mozės įstatymo, kurį VIEŠPATS buvo davęs Izraeliui. [2] Taigi kunigas Ezra atnešė įstatymą akivaizdon susirinkimo, kurį sudarė ne tik vyrai, bet ir moterys ir visi, kurie galėjo suprasti, ką girdėjo, septintojo mėnesio pirmąją dieną. [3] Ir jis skaitė iš jos prieš aikštę, esančią ties Vandens vartais, nuo ankstyvo ryto iki vidudienio vyrų, moterų ir [visų kitų] suprantančių akivaizdoje, ir visos tautos ausys buvo atkreiptos į įstatymo knygą. [4] Rašto žinovas Ezra stovėjo ant medinės pakylos, kurią buvo padarę tam reikalui. Šalia jo, jo dešinėje, stovėjo Matitijas, Šėma, Anajas, Urijas, Chilkijas ir Maasejas, o jo kairėje –Pedajas, Mišaelis, Malkijas, Chašumas, Chašbadana, Zacharijas, Mešulamas. [5] Ir Ezra atvėrė knygą visų žmonių akyse, nes jis stovėjo aukščiau už visus žmones, o kai jis atvėrė ją, visi žmonės atsistojo. [6] Tada Ezra pagarbino VIEŠPATĮ, didįjį Dievą, o visi žmonės pakeltomis rankomis atsakė: „Amen, amen!“, nusilenkė ir kniūpsti pagarbino VIEŠPATĮ. [7] Ješūva, Banis, Šerebijas, Jaminas, Akubas, Šabetajas, Hodijas, Maasejas, Kelita, Azarijas, Jozabadas, Chananas, Pelajas, leviai, žmonėms pasilikus savo vietose, aiškino žmonėms įstatymą. [8] Jie skaitė iš ˹Dievo įstatymo knygos˺[v] pastraipsniui[w] ir aiškindami. Tad žmonės suprato, kas buvo skaitoma.

Džiaugsmo diena

[9] Tada Nechemijas, tai yra Tiršata, kunigas [ir] Rašto žinovas Ezra ir leviai, kurie aiškino žmonėms, tarė

---

[v] **8,8** Kl.MssVrs; M: knygos, iš Dievo įstatymo

[w] **8,8** Arba: versdami

visiems žmonėms: „Šita diena yra šventa VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui. Neliūdėkite ir neverkite!“ Mat visi žmonės, klausydamiesi įstatymo žodžių, verkė. [10] Paskui jis jiems tarė: „Eikite, valgykite riebius valgius, gerkite saldžius gėrimus ir pasiųskite porcijas tiems, kurie nieko neturi sau paruošta, nes ta diena yra šventa mūsų VIEŠPAČIUI. Ir nesisielokite, nes džiaugsmas VIEŠPAČIU yra jūsų apsauga[x]!“ [11] Leviai irgi tildė visus žmones, sakydami: „Tylėkite, nes ta diena yra šventa, ir nesisielokite!“ [12] Taigi visi žmonės nuėjo valgyti, gerti, porcijų siųsti ir didelės džiaugsmo šventės švęsti, nes jie suprato žodžius, kuriuos anie jiems buvo paskelbę. [13] O antrąją dieną susirinko pas Rašto žinovą Ezrą visos tautos protėvių šeimų galvos su kunigais ir leviais įstatymo žodžių studijuoti. [14] Jie rado parašyta įstatyme, kurį VIEŠPATS buvo davęs per Mozę, kad izraeliai per šventę, septintąjį mėnesį, turį gyventi palapinėse [15] ir kad jie turį paskelbti ir išleisti atsišaukimą į visus jų miestus ir Jeruzalę, sakydami: „Išeikite į kalnus ir parsineškite alyvmedžio, laukinio alyvmedžio, mirtos, palmių ir [kitų] lapuočių šakų palapinėms padaryti, kaip parašyta!“ [16] Išėję žmonės parsinešė ir pasistatė palapines, kiekvienas ant savo stogo, ir savo kiemuose, ir Dievo namų kiemuose, ir Vandens vartų aikštėje, ir Efraimo vartų aikštėje. [17] Taigi visa iš nelaisvės sugrįžusiųjų bendruomenė pasistatė palapines ir gyveno palapinėse. Mat nuo Nūno sūnaus Jošuvos dienų iki tos dienos izraeliai nebuvo taip darę. Tad džiaugsmas buvo labai didelis. [18] Be to, jis skaitė iš Dievo įstatymo knygos dieną po dienos, nuo pirmosios

---

[x]**8,10** Lit. tvirtovė

dienos iki paskutinės dienos. Jie šventė šventę septynias dienas, o aštuntąją dieną įvyko iškilmingas susirinkimas, kaip įsakyta.

Didžioji atgailos šventė

9 [1] Šito mėnesio dvidešimt ketvirtąją dieną izraeliai susirinko pasninkaudami, apsivilkę ašutinėmis ir apsibarstę žemėmis. [2] Tie, kurie buvo izraelių kilmės, atsiskyrė nuo visų svetimtaučių ir atsistoję išpažino nuodėmes bei savo tėvų nusikaltimus. [3] Atsistoję savo vietose, jie ketvirtį dienos skaitė iš VIEŠPATIES, savo Dievo, įstatymo knygos, o kitą ketvirtį išpažino [kaltes] ir kniūpsti garbino VIEŠPATĮ, savo Dievą. [4] Ješūva, Banis, Kadmielis, Šebanijas, Bunis, Šerebijas, Banis ir Chenanis atsistojo ant levų tribūnos ir garsiai šaukėsi VIEŠPATIES, savo Dievo. [5] Paskui leviai – Ješūva, Kadmielis, Banis, Chašabnejas, Šerebijas, Hodijas, Šebanijas, Petachijas – tarė: „Kelkitės, šlovinkite VIEŠPATĮ, savo Dievą: ⌜Būk pašlovintas tu, VIEŠPATIE, mūsų Dieve⌝[y], nuo amžių iki amžių, ir tegul šlovina tavo garbingąjį vardą, nors jis viršija visokį šlovinimą ir gyrių!“

Išpažinties malda

[6] Tu, VIEŠPATIE, esi vienintelis [Dievas]. Tu padarei dangų, dangų dangų ir visą jų kariuomenę, žemę ir viską, kas yra joje, jūras ir viską, kas yra jose. Tu juos visus išlaikai, ir dangaus kariuomenė garbina tave. [7] Tu esi VIEŠPATS Dievas, kurs išsirinko Abramą, jį išvedė iš kaldėjų Uro ir jam davė Abraomo vardą. [8] Radęs jo širdį

---

[y] **9,5** Rk.

tau ištikimą, sudarei su juo sandorą, [žadėdamas] duoti kanaaniečių, chitiečių, amoriečių, perizų, jebusiečių ir girgašų šalį – [ją] duoti jo palikuonims. Ir ištesėjai savo pažadus, nes tu esi teisingas. [9] Tu matei mūsų protėvių priespaudą Egipte ir išgirdai jų šauksmą prie Nendrių jūros. [10] Tu padarei ženklų ir stebuklų prieš Faraoną, prieš visus jo tarnus ir prieš visą jo šalies tautą, nes žinojai, kaip įžūliai jie elgėsi su jais, ir pasidarei vardą, koks jis šiandien yra. [11] Tu perskėlei jūrą prieš juos, ir jie perėjo per jūrą kaip per sausumą o jų persekiotojus įmetei į gelmes, kaip akmenį į šėlstančius vandenis. [12] Debesies stulpu juos vedei dieną ir ugnies stulpu naktį, kad nušviestum jiems kelią, kuriuo jie turėjo eiti. [13] Ant Sinajaus kalno nužengei ir kalbėjais su jais iš dangaus. Jiems davei tinkamų potvarkių ir patikimų įstatymų, gerų nuostatų ir įsakymų. [14] Savo šventąją šabatą jiems paskelbei ir jiems davei įsakymų, nuostatų bei įstatymą per savo tarną Mozę. [15] Duonos iš dangaus jiems davei jų alkiui numaldyti ir ištekinai jiems vandens iš uolos jų troškuliui numalšinti. Ir jiems liepei įeiti [ir] užimti šalį, kurią buvai prisiekęs jiems duoti. [16] Bet jie, mūsų protėviai, elgėsi įžūliai, sukietino sprandą ir neklausė tavo įsakymų. [17] Jie atsisakė klausyti ir neatsiminė tavo stebuklų, kuriuos buvai jiems padaręs. Jie sukietino sprandą ir susigalvojo grįžti į savo vergystę Egipte[z]. Bet tu esi atlaidus Dievas, malonus ir gailestingas, kantrus ir visiškai ištikimas, ir jų nepalikai. [18] Net kai jie pasidarė nulietą veršį ir sakė: „Šitas yra tavo dievas, kuris tave atkėlė iš Egipto“, ir kalbėjo didžius piktžodžiavimus, [19] tu,

---

[z]**9,17** Kkr.MssG; M: savo priešgyniavime

būdamas didžiai gailestingas, jų nepalikai dykumoje. Debesies stulpas neatsitraukė nuo jų dieną, kad juos vestų kelyje, nei ugnies stulpas naktį, kad jiems nušviestų kelią, kuriuo jie turėjo eiti. [20] Savo gerąją dvasią davei jiems pamokyti, nesulaikei savo manos nuo jų burnos ir vandens jiems davei jų troškuliui numalšinti. [21] Keturiasdešimt metų juos aprūpinai dykumoje, [kur] jiems nieko netrūko. Jų drabužiai nesusidėvėjo ir jų kojos nesutino. [22] Tu jiems atidavei karalystes bei tautas ir jas priskyrei kaip paribį: jie užėmė ˹Chešbono karaliaus Sichono˺[a] šalį ir Bašano karaliaus Ogo šalį. [23] Jų palikuonis padarei tokius gausius, kaip dangaus žvaigždes, ir juos įvedei į šalį, apie kurią pasakei jų protėviams, kad jie įeisią [jos] užimti. [24] Palikuonys įėjo ir užėmė šalį. Tu ˹jiems pavergei˺[b] šalies gyventojus, kanaaniečius, ir juos atidavei į jų rankas – jų karalius ir šalies tautas, kad jie pasielgtų su jais, kaip jiems[c] patinka. [25] Jie paėmė sutvirtintus miestus ir derlingą žemę. Jie pasisavino namus, pilnus visokių gėrybių, iškaltas cisternas, vynuogynus, alyvmedžių sodus ir daugybę vaismedžių. Jie valgė, pasisotino ir nutuko, mėgavosi tavo dideliu gerumu. [26] Bet jie liko neklaužados, maištavo prieš tave ir numetė tavo įstatymą sau už nugarų. Jie žudė tavo pranašus, kurie įspėjo juos, kad juos sugrąžintų pas tave, ir baisiai piktžodžiavo. [27] Tad juos atidavei į jų prispaudėjų rankas, kad tie juos engtų. Bet savo priespaudos metu jie šaukėsi tavęs, o tu [juos] išklausei iš dangaus ir pagal savo didį

---

[a]**9,22** MsG; M: šalį Sichono, tai yra Chešbono karaliaus

[b]**9,24** Lit. nužeminai prieš juos

[c]**9,24** T.y. izraeliams

gailestingumą jiems davei gelbėtojus, kurie juos išgelbėjo iš jų prispaudėjų rankų. [28] O kai tik jie turėdavo ramybę, jie vėl darydavo, kas pikta tavo akyse. Tad atiduodavai juos į jų priešų rankas, kad tie jiems viešpatautų. Paskui jie vėl šaukdavosi tavęs, o tu išklausydavai iš dangaus ir daug kartų juos išvadavai pagal savo gailestingumą. [29] Tu juos įspėdavai, kad juos sugrąžintum prie savo įstatymo, bet jie įžūliai elgdavosi ir neklausydavo tavo įsakymų. Jie nusidėdavo tavo potvarkiams, kuriais žmogus, jei juos vykdo, išlieka gyvas. Jie parodė atkaklų petį, sukietino sprandą ir neklausė. [30] Tu buvai jiems kantrus per daugelį metų ir juos įspėdavai savo dvasia, per savo pranašus, o kai jie neklausydavo, juos atiduodavai į šalių tautų rankas. [31] Tačiau dėl savo didžio gailestingumo nepadarei jiems galo ir jų nepalikai, nes tu esi malonus ir gailestingas Dievas. [32] O dabar, mūsų Dieve, didysis Dieve, galingasis ir baisusis, ˹ištikimai laikąsis sandoros˺[d], nepalaikyk mažu viso vargo, kuris mus aptiko, – mūsų karalius, mūsų kunigaikščius, mūsų kunigus, mūsų pranašus, mūsų protėvius ir visą tavo tautą, – nuo Asirijos karalių dienų iki šios dienos! [33] Tu esi teisus dėl visko, kas užėjo ant mūsų, nes tu parodei ištikimybę, o mes bedieviškai elgėmės! [34] Mūsų karaliai, mūsų kunigaikščiai, mūsų kunigai ir mūsų protėviai nevykdė tavo įstatymo ir nepaisė tavo įsakymų bei įspėjimų, kuriais buvai juos įspėjęs. [35] Kol jie tebegyveno savo pačių karalystėje ir nors didelis buvo tavo gerumas, kurį jiems parodei, ir nors plati bei derlinga buvo šalis, kurią jiems davei, jie tau netarnavo ir neatsivertė nuo savo piktų darbų. [36] Štai

---

[d]**9,32** Lit. laikąsis sandoros ir ištikimybės

mes šiandien esame vergai, o šalis, kurią davei mūsų protėviams, kad jie naudotųsi jos vaisiais ir gėrybėmis, – štai mes esame vergai joje, [37] o jos gausus derlius tenka karaliams, kuriuos paskyrei mums valdyti dėl mūsų nuodėmių. Jie viešpatauja mūsų kūnams ir gyvuliams, kaip jiems patinka. Taigi mes esame didelėje bėdoje.

Iškilmingas įsipareigojimas

10 [1] Vis dėlto mes sudarome tvirtą sutartį raštu, ir ant užantspauduoto dokumento [išvardyti] mūsų vyresnieji, mūsų leviai, mūsų kunigai. [2] Ant antspaudų[e] buvo [vardai] Tiršatos[f] Nechemijo, Chakalijo sūnaus, ir Sidkijo, [3] Serajo, Azarijo, Jeremijo, [4] Paščhūro, Amarijo, Malkijo, [5] Chatušo, Šebanijo, Malucho, [6] Charimo, Merimoto, Obadijo, [7] Danielio, Ginetono, Barucho, [8] Mešulamo, Abijo, Mijamino, [9] Maazijo, Bilgajo, Šemajo. Šitie buvo kunigai. [10] O leviai: Azanijo sūnus Ješūva, Binujis iš Chenadado palikuonių, Kadmielis [11] ir jų bendraleviai Šechanijas[g], Hodavijas, Kelita, Pelajas, Chananas, [12] Micha, Rechobas, Chašabijas, [13] Zakūras, Šerebijas, Šebanijas, [14] Hodijas, Banis, Beninus. [15] Tautos vadai: Parošas, Pachat-Moabas, Elamas, Zatus, Banis, [16] Bunis, Azgadas. Bebajas, [17] Adonijas, Bigvajas, Adinas, [18] Ateris, Chizkijas, Azūras, [19] Hodijas, Chašumas, Besajas, [20] Charifas, Anatotas, Nobajas[h], [21] Magpiašas, Mešulamas, Chezyras, [22] Mešezabelis,

---

[e] **10,2** Rk.; M: užantspauduotų dokumentų

[f] **10,2** Tiršata – valdytojo titulas, panašus į mūsų „Jo Ekscelencija“

[g] **10,11** Kkr.MssG(L)S; M: Šebanijas

[h] **10,20** KG(AL); QV: Nebajas

Sadokas, Jadūva, [23] Pelatijas, Chananas, Anajas, [24] Hošėja, Chananijas, Chašubas, [25] Halochešas, Pilcha, Šobekas, [26] Rechumas, Chašabna, Maasejas, [27] Achijas, Chananas, Ananas, [28] Maluchas, Charimas, Baana. [29] Visi kiti žmonės – kunigai, leviai, vartų sargai, giesmininkai, šventyklos vergai ir visi, kurie buvo atsiskyrę nuo šalių tautų [ir prigludę] prie Dievo įstatymo, jų žmonos, jų sūnūs ir jų dukterys, kiekvienas galintis suprasti, – [30] prisijungia prie savo kilniųjų brolių ir įsipareigoja prakeikimą sau tariančia priesaika elgtis pagal Dievo įstatymą, kuris buvo duotas per Dievo tarną Mozę, sergėti bei vykdyti visus Jahvės, mūsų Viešpaties, įsakymus, jo potvarkius ir nuostatus: [31] ypač tai, kad neduosime savo dukterų šalies tautoms ir jų dukterų neimsime savo sūnums, [32] kad, kai šalies tautos šabatos dieną atgabens prekių ir visokių javų parduoti, nieko iš jų neimsime šabatą ar šventadienį ir kad atsižadėsime septintųjų metų [derliaus] ir bet kokio skolos išreikalavimo. [33] Be to, mes užsidedame prievolę duoti per metus trečdalį Šekelio savo Dievo namų tarnybai, [34] klodais išdėtai duonai, nuolatinei javienių aukai ir nuolatinei deginamajai aukai, jaunačių ir švenčių aukoms, šventosioms dovanoms ir aukoms už nuodėmę, permaldauti už Izraelį, ir visam mūsų Dievo namų darbui. [35] Mes – kunigai, leviai ir pasauliečiai – metėme burtus dėl malkų pristatymo, kad [jų] atgabentume į savo Dievo namus pagal savo šeimas, nustatytais laikais, metai po metų, kūrenti ugniai ant VIEŠPATIES, mūsų Dievo, aukuro, kaip parašyta įstatyme. [36] [Įsipareigojame] metai po metų pristatyti į VIEŠPATIES namus pirmąjį savo dirvos derlių ir visus pirmuosius visų medžių vaisius, [37] taip pat pristatyti į

savo Dievo namus savo sūnų ir gyvulių pirmagimius, kaip parašyta įstatyme, savo raguočių ir avių pirmagimius kunigams, einantiems tarnybą mūsų Dievo namuose. [38] Be to, tai, kas geriausia iš mūsų duonos įmaišų[i], visokių medžių vaisių, vyno ir aliejaus, mes pristatysime kunigams į savo Dievo namų kambarius, o savo dirvos dešimtinę leviams, tai yra leviams, renkantiems dešimtinę visuose mūsų tarnybos miestuose. [39] Leviams renkant dešimtinę, aharonas kunigas turi palydėti levius, o leviai turi atnešti dešimtinės dešimtadalį į mūsų Dievo namus, į sandėlio kambarius. [40] Mat izraeliai ir leviai turi sugabenti į kambarius javų, vyno ir aliejaus duoklę. Ten yra šventovės rykai, taip pat tarnybą einą kunigai, vartų sargai ir giesmininkai. Mes neapleisime savo Dievo namų.

Naujieji Jeruzalės gyventojai

11 [1] Tautos vadai apsigyveno Jeruzalėje, o tautos likusieji metė burtus, kad vieną iš dešimties atkeltų įsikurti Jeruzalėje, šventajame mieste, o devyni liktų [kituose] miestuose. [2] Ir tauta laimino visus vyrus, savanoriškai pasiryžusius įsikurti Jeruzalėje. [3] Šitie yra [Judo] provincijos viršininkai, kurie gyveno Jeruzalėje, o Judo miestuose kiekvienas gyveno savo nuosavybėje, savo mieste – [pasauliečiai] izraeliai, kunigai, leviai, šventyklos vergai ir Saliamono vergų palikuonys. [4] Jeruzalėje gyveno iš judėjų ir benjaminų [šitie]: Iš judėjų: Atajas, sūnus Uzijo, sūnaus Zacharijo, sūnaus Amarijo, sūnaus Šefatijo, sūnaus Mahalalelio iš

---

[i] **10,38** M + ir mūsų duoklių; ~G

Pereso palikuonių, [5] ir Maasejas, sūnus Barucho, sūnaus Kol-Chozės, sūnaus Chazajo, sūnaus Adajo, sūnaus Jojaribo, sūnaus Zacharijo, šiloniečio. [6] Iš viso Pereso palikuonių, apsigyvenusių Jeruzalėje, buvo keturi šimtai šešiasdešimt aštuoni vyrai, galį nešioti ginklą. [7] Šitie yra benjaminai: Salus, sūnus Mešulamo, sūnaus Joedo, sūnaus Pedajo, sūnaus Kolajo, sūnaus Maasejo, sūnaus Itielio, sūnaus Ješajo, [8] ⌜ir jo giminaičiai, kariautojai⌝[j] – devyni šimtai dvidešimt aštuoni. [9] Zichrio sūnus Joelis buvo jų prižiūrėtojas, o Hasenūvos sūnus Judas buvo miesto viršininko padėjėjas. [10] Iš kunigų: Jojaribo sūnus Jedajas, Jachinas, [11] Serajas, sūnus Chilkijo, sūnaus Mešulamo, sūnaus Sadoko, sūnaus Merajoto, sūnaus Achitubo, Dievo namų kunigaikščio, [12] ir jų tarnybos draugai, atlieką namų darbą – aštuoni šimtai dvidešimt du: Adajas, sūnus Jerochamo, sūnaus Pelalijo, sūnaus Amsio, sūnaus Zacharijo, sūnaus Paščūro, sūnaus Malkijo, [13] ir jo broliai, protėvių šeimų galvos – du šimtai keturiasdešimt du: Amasajas[k], sūnus Azarelio, sūnaus Achzajo, sūnaus Mešilemoto, sūnaus Imerio, [14] ir jo[l] giminaičiai kariautojai – šimtas dvidešimt aštuoni. Jų prižiūrėtojas buvo Zabdielis, Hagadolio[m] sūnus. [15] Iš levių: Šemajas, sūnus Chašubo, sūnaus Azrikamo, sūnaus Chašabijo, sūnaus Bunio – [16] Šabetajas ir Jozabadas, iš levių galvų, prižiūrėjo Dievo namų išviršinę tarnybą, – [17] ir Matanijas, sūnus Michos, sūnaus Zabdžio, sūnaus

---

[j] **11,8** Rk., plg.G(L); M: ir po jo Gabajas, Salajas

[k] **11,13** Rk.; M: Amaššajas

[l] **11,14** G; M: jų

[m] **11,14** Rk.; M: Hagedolimo

Asafo, šlovės giesmės vadovas, kuris meldžiantis užgiedodavo „Dėkokite“, Bakbukijas, kuris užėmė antrąją vietą tarp savo tarnybos draugų, ir Abda, sūnus Šamūvos, sūnaus Galalio, sūnaus Jedutūno. [18] Iš viso levių šventajame mieste buvo du šimtai aštuoniasdešimt keturi. [19] Vartų sargai: Akubas, Talmonas ir jų tarnybos draugai, einą sargybą prie vartų – šimtas septyniasdešimt du. [20] O visi kiti izraeliai, kunigai ir leviai gyveno visuose Judo miestuose, kiekvienas savo veldinyje. [21] Šventyklos vergai gyveno ant Ofelio. Sicha ir Gišpa buvo šventyklos vergų viršininkai. [22] Levių prižiūrėtojas Jeruzalėje buvo Uzis, sūnus Banio, sūnaus Chašabijo, sūnaus Matanijo, sūnaus Michos, vienas iš Asato palikuonių, kurie buvo giesmininkai, atsakingi už Dievo namų pamaldas, [23] nes juos saistė karaliaus įsakymas ir tvirtas giesmininkų įpareigojimas, [nustatąs,] kas kurią dieną turėjo giedoti. [24] Mešezabelio sūnus Petachijas, iš Judo sūnaus Zeracho palikuonių, buvo ˹karaliaus patarėjas˺[n] visais tautos reikalais.

Naujasėdijų sąrašas

[25–26] O dėl naujasėdijų su jų laukais: kai kurie judėjai įsikūrė Kirjat-Arboje ir jos kaimuose[o], Dibone ir jo kaimuose, Jekabselyje ir jo naujasėdijose, Ješūvoje, Moladoje, Bėt-Pelete, [27] Chasar-Šualyje, Beėr-Šeboje ir jos kaimuose, [28] Siklage, Mechonoje ir jos kaimuose, [29] Ėn-Rimone, Soroje ir Jarmute, [30] Zanoache, Adulame ir jų naujasėdijose, Lachiše ir jo laukuose, Azekoje ir jos

---

[n]**11,24** Lit. prie karaliaus rankos

[o]**11,25-26** Lit. dukteryse

kaimuose. Taigi jie įsikūrė[p] nuo Beėr-Šebos iki Hinomo slėnio. [31] O benjaminai [apsigyveno] Geboje[q], Michmaše, Ajyje, Bėt-Elyje ir jo kamuose, [32] Anatote, Nobe, Ananijuje, [33] Chasore, Ramoje, Gitaime, [34] Chadide, Seboime, Nebalate, [35] Lode, One [ir] Dailidžių slėnyje. [36] Iš levių kai kurie Judo daliniai nusikėlė į Benjaminą.

Kunigai ir leviai, atvykusieji su Zerubabeliu

12 [1] Šitie yra kunigai ir leviai, kurie atvyko su Šealtielio sūnumi Zerubabeliu ir Ješūva: Serajas, Jeremijas, Ezra, [2] Amarijas, Maluchas, Chatušas, [3] Šechanijas, Charimas[r], Meremotas, [4] Idas, Ginetonas, Abijas, [5] Mijaminas, Maadijas, Bilga, [6] Šemajas ir Jojaribas, Jedajas, [7] Salus, Amokas, Chilkijas, Jedajas. Šitie buvo kunigų ir jų brolių galvos Ješūvos dienomis. [8–9] Leviai: Ješūva, Binujis, Kadmielis, Šerebijas, Judas, Matanijas. Pastarasis su savo broliais vadovavo padėkos giesmėms, o Bakbukijas, Unis ir jų broliai stovėjo prieš juos, kai buvo jų eilė tarnauti. [10] Ješūva buvo Jojakimo tėvas, Jojakimas – Eljašibo, Eljašibas – Jojados, [11] Jojada – Jonatano, o Jonatanas –Jadūvos.

Kunigai ir leviai Jojakimo dienomis

[12] Jojakimo dienomis [šitie] kunigai buvo protėvių šeimų galvos: Serajos [šeimos] – Merajas, Jeremijo – Chananijas, [13] Ezros – Mešulamas, Amarijo –

---

[p] **11,30** Lit. pasistatė stvyklas

[q] **11,31** Rk.; M: iš Gebos

[r] **12,3** Rk. pgl. 12,15; 10,6; M: Rechumas

Jehochananas, 14 Malucho – Joratanas, Šebanijo[s] – Juozapas, 15 Charimo – Adna, Meremoto[t] – Chelkajas, 16 Ido – Zacharijas, Ginetono – Mešulamas, 17 Abijo – Zichris, Minjamino – ...[u], Moadijo – Piltajas, 18 Bilgos – Šamūva, Šemajo – Jehonatanas, 19 Jojaribo – Matenajas, Jedajo – Uzis, 20 Salaus[v] – Kalajas, Amoko – Ėberis, 21 Chilkijo – Chašabijas, Jedajo – Netanelis. 22 Eljašibo, Jojados, Jochanano ir Jadūvos dienomis ˹kunigų protėvių šeimų galvos buvo surašytos Metraščių knygoje˺[w] iki[x] Darijaus Perso viešpatavimo. 23 ˹Levių protėvių šeimų galvos˺[y] surašytos Metraščių knygoje iki Eljašibo sūnaus Jochanano dienų. 24 Levių galvos buvo Chašabijas, Šerebijas, Ješūva, ˹Binujis, Kadmielis˺[z] ir jų tarnybos draugai, [kurie stovėjo] prieš juos, šlovindami ir dėkodami Dievo vyro Dovydo įsakymu, viena padala atsakydama kitai[a]: 25 Matanijas, Bakbukijas [ir] Obadijas. Mešulamas, Talmonas [ir] Akubas buvo vartų sargai, einantys sargybą prie vartų sandėlių. 26 Šitie gyveno Josadako sūnaus Ješūvos sūnaus Jojakimo dienomis, valdytojo Nechemijo ir kunigo Ezros, Rašto žinovo, dienomis.

---

[s] **12,14** Kl.MssG(L)S: Šechanijo

[t] **12,15** G(L)S; M: Merajoto

[u] **12,17** Vardas išleistas

[v] **12,20** Rk. pgl. 7 skn.; M: Salajo

[w] **12,22** Rk.; M: leviai buvo surašyti kaip protėvių šeimų galvos, taip pat kunigai

[x] **12,22** Rk.

[y] **12,23** Lit. Leviai, protėvių šeimų galvos

[z] **12,24** Rk. pgl. 10,10; 12,8; M: Kadmielio sūnus

[a] **12,24** T.v. giedodami antifoniškai

Jeruzalės sienos pašventinimas

[27] Šventinant Jeruzalės sieną, leviai buvo suieškoti visose jų vietose, kad būtų atvesti į Jeruzalę pašventinimo šventės švęsti su džiaugsmu, su šlovės giesmėmis ir su cimbolų, arfų bei lyrų muzika. [28] Susirinko ˹leviai giesmininkai˺[b] tiek iš Jeruzalės apylinkės, tiek ir iš netofiečių naujasėdijų, [29] iš Bėt-Hagilgalio ir iš Gebos bei Azmaveto laukų. Mat giesmininkai buvo įsikūrę naujasėdijų aplink Jeruzalę. [30] Kai kunigai ir leviai jau buvo apsivalę, jie apvalė žmones, vartus ir sieną. [31] Paskui aš užvedžiau Judo vyresniuosius ant sienos viršaus ir sustačiau du didelius padėkos chorus. ˹Vienas ėjo˺[c] viršum sienos į dešinę, į Mėšlo vartus. [32] Paskui juos ėjo Hošajas su puse Judo vyresniųjų, [33] taip pat Azanijas, Ezra ir Mešulamas, [34] Judas, Mijaminas[d], Šemajas, Jeremijas [35] ir kai kurie kiti iš kunigų su trimitais, Zacharijas, sūnus Jonatano, sūnaus Šemajo, sūnaus Matanijo, sūnaus Michajo, sūnaus Zakūro, sūnaus Asafo, [36] ir jo tarnybos draugai Šemajas ir Azarelis, Milalajas, Gilalajas, Maajas, Netanelis, ˹Judas ir Chananis˺[e] su Dievo vyro Dovydo muzikiniais instrumentais, o Rašto žinovas Ezra ėjo jų priekyje. [37] [Perėję] per Versmės vartus, jie tiesiai lipo aukštyn Dovydo miesto laiptais sienos pakyla, viršuj Dovydo rūmų, iki Vandens vartų rytuose. [38] Antrasis padėkos choras ėjo į kairę, ir aš pats

---

[b] **12,28** G(L)

[c] **12,31** Rk., plg. 38 skn.; M: ir eisenas

[d] **12,34** G(L); M: Benjaminas

[e] **12,36** M: ir Judas, Chananis

ėjau paskui jį su puse tautos vyresniųjų[f] viršum sienos palei Krosnių bokštą iki Plačiosios sienos, [39] toliau palei Efraimo vartus, viršum Ješanos vartų, viršum Žuvų vartų, [palei] Chananelio bokštą ir Šimto bokštą iki Avių vartų, ir jie sustojo prie Sargybos vartų. [40] Paskui abu padėkos chorai sustojo prie Dievo namų, aš irgi bei pusė tarybos narių su manim, [41] kunigai Eljakimas, Maasejas, Minjaminas, Michajas, Eljoenajas, Zacharijas, Chananijas su trimitais. [42] Taip pat Maasejas, Šemajas, Eleazaras, Uzis, Jehochananas, Malkijas, Ėlamas ir Ezeris. Paskui giesmininkai, Jizrachijo vadovaujami, garsiai užgiedojo. [43] Tą dieną jie paaukojo didžių aukų ir džiaugėsi, nes Dievas juos buvo pradžiuginęs dideliu džiaugsmu. Taip pat moterys ir vaikai džiaugėsi, ir Jeruzalės džiaugsmas buvo girdimas toli.

Duoklės kulto personalui išlaikyti

[44] Tą dieną buvo paskirti vyrai prižiūrėti kambarius [, įrengtus] ištekliams, duoklėms, pirmiesiems vaisiams ir dešimtinėms, kad būtų galima surinkti į juos ˹iš miestų laukų˺[g] davinius, įstatymo reikalaujamus kunigams bei leviams, nes Judas džiaugėsi kunigais ir leviais, einančiais pareigas. [45] Šitie atlikinėjo savo Dievo tarnybą ir apvalymo tarnybą, taip pat giesmininkai ir vartų sargai, kaip buvo įsakęs Dovydas ir jo sūnus Saliamonas, [46] nes Dovydo ir Asafo dienomis, seniai, buvo giesmininkų vyresnieji ir Dievui giedamo gyriaus ir dėkojimo

---

[f] **12,38** Rk.; ~M

[g] **12,44** G(L); M: pagal miestų laukus

vadovai[h]. [47] Zerubabelio ir Nechemijo dienomis visi izraeliai pristatydavo davinius giesmininkams ir vartų sargams, kiek kasdien reikėjo. Jie duodavo pašvęstas dovanas leviams, o leviai jas duodavo aharonams.

Mišriakraujų išskyrimas iš bendruomenės

13 [1] Tuo metu, žmonėms klausantis, buvo skaitoma iš Mozės knygos ir joje rasta parašyta: „Joks amonietis ir moabietis niekad neturi teisės įstoti į Dievo bendruomenę, [2–3] nes jie nepasitiko izraelių su duona ir vandeniu, bet jis[i] papirko prieš juos Bileamą, kad šitas juos prakeiktų. Tačiau mūsų Dievas pakeitė prakeikimą į palaiminimą“. Išklausę įstatymą, jie išskyrė iš Izraelio visus mišriakraujus.

Kunigų kambarių apvalymas

[4] O prieš tai kunigas Eljašibas, kuris buvo paskirtas mūsų Dievo namų kambarių prižiūrėtoju, Tobijo giminaitis, [5] buvo jam įrengęs didelį kambarį, kur anksčiau sudėdavo javienių atnašas, smilkalus, rykus ir javų, vyno bei aliejaus dešimtinę, įsakytą [duoti] leviams, giesmininkams ir vartų sargams, ir kunigams skiriamas duokles. [6] Visam tam vykstant, aš nebuvau Jeruzalėje, nes trisdešimt antraisiais Babilono karaliaus Artakserkso metais buvau nuvykęs pas karalių. Tačiau, kuriam laikui praslinkus, aš išsiprašiau iš karaliaus atostogų [7] ir, atvykęs į Jeruzalę, atkreipiau dėmesį į piktenybę, kurią Eljašibas buvo padaręs Tobijo labui, jam įrengdamas butą Dievo

---

[h] **12,46** Rk., plg. 1Kron 15,27; M: giesmė

[i] **13,2-3** T.y. Balakas, Moabo karalius

namų kiemuose. [8] Man tai labai nepatiko, ir išmečiau laukan iš kambario visus Tobijo namų rakandus. [9] Paskui įsakiau, kad jie apvalytų kambarius, ir ten atgal sunešiau Dievo namų rykus, javienių atnašas ir smilkalus. [10] Taip pat sužinojau, kad levių daviniai nebuvo atiduoti ir kad [dėl to] jie buvo pabėgę kiekvienas į savo lauką – leviai ir giesmininkai, ėjusieji tarnybą. [11] Tada bariau tarybos narius ir sakiau: „Kodėl apleisti Dievo namai?“ Paskui juos [vėl] surinkau ir pastačiau į jų vietas. [12] Tada visi judėjai pristatė į sandėlius javų, vyno ir aliejaus dešimtinę. [13] Ir aš paskyriau[j] sandėlių prižiūrėtojais kunigą Šelemiją, raštininką Sadoką ir Pedają iš levių, o jų padėjėju Matanijo sūnaus Zakūro sūnų Chananą, nes jie buvo laikomi patikimais. Tad jie buvo įpareigoti išdalyti savo broliams. [14] Atsimink dėl šito mane, o mano Dieve, ir neišdildyk mano dievotų veiksmų, kuriuos esu nuveikęs savo Dievo namams ir jų tarnybai!

Atnaujinamas šabatos šventimas

[15] Tomis dienomis mačiau Jude šabatos dieną mindančius vyno traiškyklas, suvalančius javų krūvas ir kraunančius ant asilų, taip pat [kraunančius] vyną, vynuoges, figas ir visokias naštas ir šabatos dieną gabenančius į Jeruzalę. Tada ˹juos įspėjau, kad neparduotų savo maisto gaminių˺[k]. [16] Tyriečiai, kurie gyveno joje[l], atgabendavo žuvies bei visokių prekių ir šabatos dieną parduodavo judėjams –pačioje Jeruzalėje! [17] Tad aš bariau

---

[j] **13,13** G(L)SV

[k] **13,15** Rk. pgl. S; M: įspėjau dieną, kai jie pardavė maistą

[l] **13,16** T.y. Jeruzalėje

Judo kilminguosius ir jiems sakiau: „Kokį nedorą dalyką jūs darote, išniekindami šabatos dieną! [18] Argi taip nedarė jūsų protėviai? Užtat mūsų Dievas užleido ant mūsų ir ant šito miesto visą šitą nelaimę. Tačiau jūs, išniekindami šabatą, užtraukiate dar didesnę rūstybę Izraeliui!“ [19] Kai tik Jeruzalės vartai, prieš užstojant šabatai, ėmė tamsėti, aš liepiau uždaryti duris ir įsakiau, kad jų neatidarytų, iki pasibaigs šabata. Ir pastačiau kai kuriuos savo tarnus ant vartų, kad šabatos dieną neįeitų jokia našta. [20] O kai prekiautojai ir visokių prekių pardavėjai vieną ar du kartus liko nakvoti už Jeruzalės, [21] įspėjau ir jiems pasakiau: „Kodėl jūs nakvojate prieš sieną? Jei dar kartą tai padarysite, pavartosiu prieš jus jėgą!“ Nuo to laiko jie nebeateidavo per šabatą. [22] Paskui įsakiau leviams apsivalyti ir ateiti vartų saugoti, kad [žmonės] švęstų šabatos dieną. Atsimink ir tai mano labui, mano Dieve, ir pasigailėk manęs pagal savo didžiąją malonę!

Mišrių vedybų uždraudimas

[23] Be to, tomis dienomis mačiau judėjų, kurie buvo vedę žmonas ašdodietes, amonietes, moabietes [24] ir kurių vaikų pusė kalbėjo ašdodiškai arba taip, kokia buvo kiekvienos atskiros tautos kalba, bet jie nebemokėjo kalbėti Judo kalba. [25] Tad juos bariau, juos keikiau, primušiau kai kuriuos jų vyrus, roviau jiems plaukus ir juos prisaikdinau Dievu: „Jums nevalia leisti savo dukterų už jų sūnų, nei imti kurią nors iš jų dukterų savo sūnums ar sau patiems! [26] Argi ne dėl šitokių [moterų] nusidėjo Izraelio karalius Saliamonas? O juk daugelyje tautų nebuvo jam lygaus karaliaus. Jis buvo savo Dievo mylimasis, ir Dievas jį padarė karaliumi visam Izraeliui. Tačiau ir jį įvedė į

nuodėmę svetimtautės moterys! [27] Argi turėtume girdėti apie jus, kad jūs darote visą šitą didelę nedorybę: kad laužote ištikimybę mūsų Dievui, vesdami svetimtautes moteris?“ [28] Vienas iš vyriausiojo kunigo Eljašibo sūnaus Jojados sūnų buvo choroniečio Sanbalato žentas. Tą aš pavariau nuo savęs. [29] Atsimink juos, mano Dieve, dėl kunigystės ir kunigui[m] bei levių sandoros sutepimų! [30] Taigi juos apvaliau nuo visko, kas svetima, ir nustačiau pareigas kunigams ir leviams, kiekvienam jo tarnyboje, [31] taip pat [daviau potvarkių] apie malkų pristatymą nustatytais laikais ir apie pirmuosius vaisius. Atsimink tai, mano Dieve, mano labui!

---

[m] **13,29** 1MsG(L)S; M: kunigystės

ESTERA

Karaliaus pokylis ir karalienės pašalinimas

1 [1] Tai įvyko Achašvėrošo dienomis – to Achašvėrošo[a], kuris karaliavo nuo Indijos iki Kušo šimtui dvidešimt septynioms provincijoms, – [2] tomis dienomis, kai karalius Achašvėrošas sėdėjo savo karališkame soste, esančiame Šušano tvirtovėje. [3–4] Trečiaisiais savo karaliavimo metais jis iškėlė pokylį visiems savo kunigaikščiams ir ministrams. Persijos ir Medijos ˹kariuomenės vadai˺[b], kilmingieji ir provincijų valdytojai buvo [susirinkę] jo akivaizdoje, kai jis daugelį dienų – šimtą aštuoniasdešimt dienų – rodė savo karalystės šlovingus turtus ir savo didybės pųikų žibesį. [5] Šitoms dienoms pasibaigus, karalius iškėlė visiems žmonėms, esantiems Šušano tvirtovėje, nuo didžiausiojo iki mažiausiojo, septynių dienų pokylį karaliaus rūmų sodo kieme. [6] Baltos lininės, medvilninės ir violetinio purpuro uždangos buvo prikabintos biso ir raudonojo purpuro virvelėmis prie sidabrinių žiedų ir alebastrinių stulpų. Auksinės ir sidabrinės kušetės buvo padėtos ant bahato, alebastro, daro ir sochereto plytelėmis iškloto grindinio. [7] Buvo duodama gerti iš auksinių taurių, kurių viena skyrėsi nuo kitos, o karaliaus vyno buvo taip gausu, kaip tiko

---

[a] **1,1** T.y. Kserkso I (485-465 prieš Kristų)

[b] **1,3-4** Lit. kariuomenė

karaliaus dosnumui[c]. [8] Buvo geriama pagal potvarkį: „Niekas neturi versti“, nes taip karalius buvo įsakęs visiems savo rūmų pareigūnams: daryti, kaip kiekvienam patinka. [9] Taip pat ir karalienė Vaštė iškėlė pokylį moterims karaliaus Achašvėrošo karališkuose rūmuose. [10] Septintąją dieną, kai karaliaus širdis buvo įlinksmėjusi nuo vyno, jis įsakė Mehumanui, Bizetai, Charbonai, Bigtai ir Abagtai, Zetarui ir Charkasui, septyniems eunuchams, patarnaujantiems karaliui Achašvėrošui, [11] atvesti karalienę Vaštę karaliaus akivaizdon su karūna, norėdamas parodyti tautoms ir kunigaikščiams jos grožį, nes ji buvo labai graži. [12] Bet karalienė Vaštė, gavusi karaliaus įsakymą, kurį buvo perdavę eunuchai, nesutiko ateiti. Tad karalius smarkiai supyko, ir jo rūstybė užsidegė jame. [13] Ir karalius tarė išminčiams, žinantiems, ˹kas tam tikru laiku darytina˺[d], – nes taip pateikdavo karaliaus reikalus visiems įstatymo ir teisės žinovams, [14] o jam artimiausi buvo Karšena, Šataras, Admata, Taršišas, Meresas, Marsena, Memuchanas, septyni Persijos ir Medijos kunigaikščiai, ˹turintys priėjimą prie karliaus˺[e], užimantys pirmąją vietą karalystėje – : [15] „Ką, pagal įstatymą, daryti karalienei Vaštei dėl to, kad ji nevykdė eunuchų perduoto Achašvėrošo įsakymo?“ [16] Tada Memuchanas tarė karaliaus ir kunigaikščių akyse: „Ne vien tik karaliui nusikalto karalienė Vaštė, bet ir visiems kunigaikščiams ir visoms tautoms, gyvenančioms visose karaliaus Achašvėrošo provincijose, [17] nes karalienės

---

[c]**1,7** Lit. rankai

[d]**1,13** Lit. laikus; arba rk.: įstatymus

[e]**1,14** Lit. matantys karaliaus veidą

pasielgimas pasieks visas žmonas, skatindamas jas žiūrėti į savo vyrus su panieka, kai bus sakoma: ‚Karalius Achašvėrošas įsakė atvesti savo akivaizdon karalienę Vaštę, bet ji neatėjo'. [18] Šiandien pat Persijos ir Medijos kunigaikštienės, kurios ⸢girdėjo apie karalienės pasielgimą, atkaklaus⸣[f] visiems karaliaus kunigaikščiams, ir taip bus pakankamai paniekos ir apmaudo. [19] Jei karaliui patinka, tebūnie jo išleistas karaliaus įsakas ir neatšaukiamai įrašytas į Persijos bei Medijos įstatymus, kad Vaštė nebeturi teikss ateiti karaliaus Achašvėrošo akivaizdon ir kad karalius atiduoda jos karališkąją garbę kitai, geresnei už ją. [20] Taigi, kai bus išgirstas karaliaus įsakas, kurį jis išleis visoje savo karalystėje – ji juk didelė, – visos žmonos reikš pagarbą savo ⸢aukšto ar žemo luomo⸣[g] vyrams". [21] Tas pasiūlymas patiko karaliui bei kunigaikščiams, ir karalius padarė, kaip buvo pasiūlęs Memuchanas. [22] Jis išsiuntė laiškus į visas karaliaus provincijas, į kiekvieną provinciją jos raštu ir į kiekvieną tautą jos kalba, kad kiekvienas vyras turįs būti viešpats savo namuose ir kalbėti, ⸢kas tik jam tinka⸣[h].

Estera išrenkama karaliene

2 [1] Po šitų įvykių, kai karaliaus Achašvėrošo rūstybė buvo atsileidusi, jis atsiminė Vaštę, ką ji buvo padariusi ir kas buvo nutarta apie ją. [2] Tada karaliaus pažai, kurie jam patarnavo, tarė: „Tegul paieško karaliui skaisčių dailios išvaizdos mergaičių, [3] o karalius tegul

---

[f]**1,18** Rk.; M: [tai] girdėjo, minės karalienės pasielgimą (arba: atsakymą)

[g]**1,20** Lit. nuo didžiausiojo iki mažiausiojo

[h]**1,22** Rk.; ~G; M: kalbėti savo tautos kalba

teikiasi paskirti visose savo karalystės provincijose įgaliotinius, kad jie surinktų visas skaisčias dailios išvaizdos mergaites į Šušano tvirtovę, į moterų namus, karaliaus eunucho Hegajo, moterų saugotojo, globon ir kad joms suteiktų kosmetinę paslaugą. [4] O ta mergaitė, kuri patiks karaliui, tegul tampa karaliene Vaštės vietoje“. Tas pasiūlymas patiko karaliui, ir jis taip padarė. [5] Šušano tvirtovėje buvo vyras judėjas, vardu Mardochajas, sūnus Jayro, sūnaus Šimio, sūnaus Kišo, benjaminas, [6] kuris buvo ištremtas iš Jeruzalės drauge su tremtiniais, kurie buvo ištremti su Judo karaliumi Jechoniju, kurį buvo ištrėmęs Babilono karalius Nebuchadnesaras. [7] Jis buvo Hadasos, tai yra Esteros, savo dėdės dukters globėjas, nes ji nebeturėjo nei tėvo, nei motinos. O mergaitė buvo gražaus pavidalo ir dailios išvaizdos. Jos tėvui ir motinai mirus, Mardochajas ją buvo įdukrinęs. [8] Karaliaus nutarimą bei potvarkį paskelbus ir daugeliui mergaičių susirinkus į Šušano tvirtovę, Hegajo priežiūron, Estera irgi buvo nuvesta į karaliaus rūmus moterų sargo Hegajo priežiūron. [9] Mergaitė jam patiko ir įsigijo jo palankumą. Jis skubiai jai parūpino jos pagražinimo priemones ir jai prideramą maisto davinį, jai parūpino septynias rinktines mergaites ir priskyrė jai bei jos mergaitėms geriausius moterų namų kambarius. [10] Estera nebuvo išdavusi savo tautybės ir savo kilmės, nes Mardochajas jai buvo įsakęs neišduoti. [11] Kasdien Mardochajas vaikščiodavo ties moterų namų kiemu, norėdamas sužinoti, ar Esterai gerai klojasi ir kas jai atsitinka. [12–13] O atėjus kiekvienos mergaitės eilei įeiti pas karalių Achašvėrošą, kai jai per dvylika mėnesių buvo padaryta pagal moterims nustatytą tvarką, – nes tiek laiko

užtrukdavo jų kosmetinis paruošimas: šešis mėnesius miros aliejumi ir šešis mėnesius balzamo aliejais ir [kitokiomis] moterų kosmetinėmis priemonėmis, – [tik] tokiomis aplinkybėmis mergaitė galėdavo įeiti pas karalių. Viskas, ko ji geidaudavo, jai būdavo duodama pasiimti su savim iš moterų namų į karaliaus rūmus. [14] Vakare ji įeidavo, o rytmetį sugrįždavo į antruosius moterų namus, karaliaus eunucho Šaašgazo, sugulovių sargo, priežiūron. Ji nebeįeidavo pas karalių, nebent kai, karaliui ją pamėgus, ji būdavo pašaukiama vardu. [15] O atėjus eilei Esteros, Mardochajo dėdės Abichailo dukters, kurią Mardochajas[i] buvo įdukrinęs, įeiti pas karalių, ji nieko kito nereikalavo, kaip tik tai, ką buvo pataręs karaliaus eunuchas Hegajas, moterų sargas. Ir Estera įsigijo palankumą visų, kurie ją matė. [16] Taigi Estera buvo nuvesta pas karalių Achašvėrošą į jo karališkuosius rūmus dešimtąjį mėnesį, tai yra Tebeto mėnesį, septintaisiais jo karaliavimo metais. [17] O karalius pamilo Esterą labiau už visas moteris. Ji įsigijo jo palankumo ir malonės daugiau negu visos kitos mergaitės. Tad jis uždėjo jai ant galvos karūną ir ją padarė karaliene Vaštės vietoje. [18] Ir karalius iškėlė didelį pokylį visiems savo kunigaikščiams bei ministrams – pokylį Esteros [garbei], o provincijas jis atleido nuo mokesčių ir davė dovanų, kaip tiko karaliaus dosnumui. [19] Mergaitėms susirinkus antrą kartą, Mardochajas sėdėjo [kaip pareigūnas] karaliaus vartuose. [20] Estera nebuvo išdavusi savo kilmės ir tautybės, kaip Mardochajas jai buvo įsakęs. Estera vykdė Mardochajo įsakymą, kaip tada, kai ji buvo jo auginama.

---

[i]**2,15** Lit. jis

Mardochajas atskleidžia sąmokslą prieš karalių

[21] Tomis dienomis, Mardochajui sėdint karaliaus vartuose, Bigtanas ir Terešas, du karaliaus eunuchai iš slenksčio sargų, įpykę siekė pasikėsinti prieš karalių Achašvėrošą. [22] Tą dalyką sužinojo Mardochajas, ir jis [jį] pranešė karalienei Esterai, o Estera pasakė karaliui Mardochajo vardu. [23] Dalykas buvo ištirtas ir rastas [esąs tikras]. Tad juodu buvo pakarti ant stiebo. Ir tai buvo įrašyta į Dienos įvykių knygą karaliaus akivaizdoje.

Hamano paaukštinimas ir jo sumanymas išžudyti judėjus

3 [1] Po šitų įvykių karalius Achašvėrošas atžymėjo Hamedatos sūnų Hamaną, agagą, ir jį pakėlė, ˹padarydamas jį rangu aukštesnį už visus su juo esančius kunigaikščius˺[j]. [2] Visi karaliaus tarnai, kurie buvo karaliaus vartuose, turėjo klauptis ir nusimesti kniūpsti prieš Hamaną, nes taip karalius buvo įsakęs jam pagerbti. Bet Mardochajas nesiklaupdavo ir neparpuldavo kniūpsčias. [3] Tada karaliaus tarnai, esantys karaliaus vartuose, paklausė Mardochają: „Kodėl tu laužai karaliaus įsakymą?“ [4] O kai jis, nors jie diena iš dienos jam sakė, nenorėjo jų klausyti, jie pranešė Hamanui, norėdami patirti, ar Mardochajo pasiaiškinimai turėsią kokią nors reikšmę, nes jis buvo jiems pasisakęs esąs judėjas. [5] Kai Hamanas pamatė, kad Mardochajas neatsiklaupė ir nenusimetė kniūpsčias prieš jį, Hamanas pasidarė pilnas rūstybės. [6] Bet jam atrodė per mažas dalykas

---

[j] **3,1** Lit. pastatė jo kėdę viršum visų su juo esančių kunigaikščių

pakelti ranką prieš vieną Mardochają, nes jie jam buvo pranešę Mardochajo tautybę. Tad Hamanas užsimanė išnaikinti visus judėjus, gyvenančius visoje Achašvėrošo karalystėje, Mardochajo tautą. [7] Pirmąjį mėnesį, tai yra Nisano mėnesį, dvyliktaisiais karaliaus Achašvėrošo metais, buvo mestas „puras“, tai yra burtas, Hamano akivaizdoje ⌜dienai ir mėnesiui nuspręsti⌝[k], ⌜ir burtas pataikė į dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktąją dieną⌝[l]. [8] Tada Hamanas tarė Achašvėrošui: „Yra viena tauta, išsisklaidžiusi ir atsiskyrusi tarp tautų, visose tavo karalystės provincijose. Jų įstatymai skiriasi nuo kiekvienos [kitos] tautos [įstatymų], o karaliaus įstatymų jie nevykdo. Tad karaliui netinka jiems leis ti gyvuoti. [9] Jei karaliui patinka, tebūnie įsakoma raštu juos sunaikinti, ir aš atsversiu dešimt tūkstančių talentų sidabro į iždininkų rankas, kad tie juos pristatytų į karaliaus iždines“. [10] Tada karalius numovė nuo rankos savo antspaudo žiedą ir jį padavė Hamedatos sūnui Hamanui, agagui, judėjų priešininkui. [11] Ir karalius tarė Hamanui: „Sidabras tebūnie tau atiduotas, [taip pat] ir tauta, kad pasielgtum su ja, kaip tau atrodo tinkama!“ [12] Taigi pirmąjį mėnesį, jo tryliktąją dieną, buvo sukviesti karaliaus raštininkai ir parašyta visiškai taip, kaip įsakė Hamanas, karaliaus satrapams, atskirų provincijų valdytojams ir atskirų tautų kunigaikščiams, kiekvienai provincijai jos raštu ir kiekvienai tautai jos kalba. Karaliaus Achašvėrošo vardu tai buvo parašyta

---

[k] **3,7** Lit. iš dienos į dieną ir iš mėnesio į mėnesį (t.y. kiekvienam mėnesiui ir kiekvienai dienai)

[l] **3,7** Rk. pgl. 3,13; 8,12; 9,1; G

ir užantspauduota karaliaus antspaudo žiedu. [13] Laiškai buvo išsiųsti per bėgikus į visas karaliaus provincijas, kad turį būti sunaikinti, išžudyti ir išgalabyti visi judėjai – berniukai ir seneliai, vaikai ir moterys – per vieną dieną, dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktąją dieną, ir išplėšta, kas pas juos [būtų rasta] kaip grobis. [14] Laiško nuorašas turėjo būti išleistas kaip įstatymas kiekvienoje atskiroje provincijoje, paskelbtas visoms tautoms, kad jos būtų pasiruošusios tai dienai. [15] Bėgikai karaliaus įsakymu skubiai išvyko, ir įstatymas buvo išleistas Šušano tvirtovėje. Karalius ir Hamanas sėdosi gerti, o Šušano miestas sumišo.

Mardochajas įtikina Esterą gelbėti savo tautą

4 [1] Mardochajas, sužinojęs viską, kas buvo padaryta, perplėšė savo drabužius, apsivilko ašutine, [apsibarstė] pelenais ir, garsiai bei graudžiai šaukdamas, išėjo į miesto vidurį. [2] Jis atėjo [tik] iki karaliaus priešvarčio, nes nebuvo leidžiama įeiti į karaliaus vartus ašutiniu drabužiu. [3] Taip pat kiekvienoje atskiroje provincijoje, kur tik pasiekė karaliaus įsakymas ir jo įstatymas, judėjai pergyveno didelį gedulą su pasninku, verksmu ir raudojimu. Daugelis gulėjo ant ašutinės ir pelenų. [4] Esteros mergaitėms bei jos eunuchams atėjus ir davus jai žinią, karalienė labai išsigando ir pasiuntė drabužius, kad apvilktų Mardochają ir nuo jo nuvilktų jo ašutinę, bet jis [jų] nepriėmė. [5] Tada Estera pasišaukė Hatachą, vieną iš karaliaus eunuchų, kurį jis buvo paskyręs jai patarnauti, ir jam įsakė [nueiti] pas Mardochają, kad sužinotų, kas ir kodėl tai yra. [6] Hatachui išėjus pas Mardochają į miesto aikštę, esančią ties karaliaus vartais, [7] Mardochajas jam

pranešė viską, kas jam buvo atsitikę, ir apie tikslią pinigų sumą, kurią Hamanas buvo pažadėjęs atsverti į karaliaus iždines už judėjus, kad gautų teisę juos išnaikinti. [8] Taip pat jis jam įteikė nuorašą įstatymo teksto, kuris buvo išleistas Šušane jiems sunaikinti, kad parodytų Esterai, jai paaiškintų ir jai įsakytų įeiti pas karalių, jį maldauti pasigailėjimo ir melsti jo akivaizdoje už savo tautą.
[9] Hatachas atėjęs pranešė Esterai Mardochajo žodžius.
[10] Tada Estera tarė Hatachui ir jam įsakė nueiti [su šita žinia] pas Mardochają: [11] „Visi karaliaus tarnai ir karaliaus provincijų žmonės žino, kad kiekvienam, vyrui ar moteriai, kuris, nebūdamas pakviestas, įeina pas karalių į vidinį kiemą, tegalioja vienas įstatymas: jis turi būti nužudytas, nebent kai karalius ištiesia jam priešais auksinį skeptrą. Tada jis išliks gyvas. O aš jau trisdešimt dienų nesu buvusi pašaukta įeiti pas karalių“. [12] Kai Esteros žodžiai buvo pranešti Mardochajui, [13] Mardochajas liepė atsakyti Esterai: „Neįsivaizduok, kad tu viena iš visų judėjų išsigelbėsi karaliaus rūmuose! [14] Bet jei tikrai šituo metu tylėsi, išvadavimas ir išgelbėjimas kils judėjams iš kitos vietos, o tu ir tavo tėvo namai žūsite. O kas žino, ar ne kaip tik šitokiam laikui tu įgijai karališką garbę?“
[15–16] Tada Estera liepė atsakyti Mardochajui: „Eik, surink visus judėjus, randamus Šušane, ir pasninkaukite dėl manęs, ir tris dienas, dieną ir naktį, nieko nevalgykite ir negerkite. Aš irgi su savo mergaitėmis taip pat pasninkausiu. Paskui įeisiu pas karalių, nors tai priešinga įstatymui, ir kaip žūsiu, žūsiu!“ [17] Mardochajas nuėjęs padarė visai taip, kaip jam buvo įsakiusi Estera.

Esteros audiencija pas karalių ir jos surengtas pokylis

5 [1] Trečiąją dieną Estera apsivilko karališkais drabužiais ir atsistojo karaliaus rūmų vidiniame kieme, ties karaliaus rūmais. Karalius sėdėjo savo karališkame soste, karaliaus rūmuose, ties rūmų anga. [2] Kai tik karalius pamatė karalienę Esterą stovint kieme, ji įgijo jo malonę, ir karalius ištiesė į Esterą auksinį skeptrą, kurį jis laikė rankoje. O Estera priėjusi palietė skeptro viršūnę. [3] Karalius ją paklausė: „Kas yra tau, karaliene Estera, ir ko tu nori? Jei tai būtų iki pusės karalystės, tebūnie tau suteikta!“ [4] Estera tarė: „Jei karaliui patinka, tegul šiandien karalius ateina su Hamanu į pokylį, kurį esu jam paruošusi“. [5] Tada karalius tarė: „Skubiai pašaukite Hamaną, kad patenkintume Esteros prašymą!“ Taigi karalius ir Hamanas atėjo į pokylį, kurį buvo prirengusi Estera. [6] Vyną gerdamas, karalius paklausė Esterą: „Ko tu prašai? Tai turi būti tau suteikta! Ko tu pageidauji? [Jei tai būtų] iki pusės karalystės, tai turi būti įvykdyta!“ [7] Estera atsakydama tarė: „Mano prašymas ir mano pageidavimas [yra tokie]: [8] jei radau malonę karaliaus akyse ir jei karaliui patinka patenkinti mano prašymą ir įvykdyti mano pageidavimą, tegul karalius ateina su Hamanu į pokylį, kurį rytoj[m] jiems paruošiu, ir rytoj ⌜atsakysiu į karaliaus klausimą⌝[n]!“

---

[m]**5,8** G; ~M

[n]**5,8** T.y. pasakysiu tai, ko iš tikrųjų geidauju; lit. padarysiu pagal karaliaus žodį

Hamanas nusprendžia atsikeršyti Mardochajui

[9] Tą dieną Hamanas išėjo linksmas ir gerai nusiteikęs. O kai Hamanas pamatė Mardochają karaliaus vartuose, kaip šitas neatsikėlė ir nepakrutėjo[o] dėl jo, Hamanas pasidarė pilnas rūstybės dėl Mardochajo. [10] Tačiau Hamanas susivaldė ir parėjo į savo namus. Paskui jis atsikvietė savo draugus ir savo žmoną Zerešą. [11] Ir Hamanas jiems pasakojo apie savo didžius turtus, apie savo sūnų daugybę ir apie visa tai, kaip karalius jį pagerbęs ir kaip jį padaręs aukštesniu už kunigaikščius ir karaliaus ministrus. [12–13] Ir Hamanas pridūrė: „Be to, karalienė Estera nepakvietė į pokylį, kurį buvo paruošusi, jokio kito drauge su karaliumi, kaip tik mane. Taip pat rytoj aš esu pakviestas pas ją su karaliumi. Tačiau visa tai nepatenkina manęs, kol aš matau judėją Mardochają sėdint karaliaus vartuose“. [14] Tada jo žmona Zereša ir visi jo draugai tarė: „Tebūnie padarytas penkių dešimčių mastų aukščio stiebas, o ryto metą sakyk karaliui, kad ant jo pakartų Mardochają. Paskui linksmas nueik su karalium į pokylį!“ Tas pasiūlymas patiko Hamanui, ir jis leido padaryti stiebą.

Karalius pagerbia Mardochają

6 [1] Tą naktį ˹karalius negalėjo miegoti˺[p]. Tad jis įsakė atnešti Memorandų dienoraštį, ir šis buvo skaitomas karaliui. [2] Buvo rasta užrašyta, kad Mardochajas įskundęs Bigtaną ir Terešą, du karaliaus eunuchus iš

---

[o] **5,9** Lit. nesudrebėjo

[p] **6,1** Lit. karaliaus miegas buvo pabėgęs

slenksčio sargų, kurie buvo siekę pasikėsinti prieš karalių Achašvėrošą. [3] Tada karalius paklausė: „Koks pagerbimas ar paaukštinimas buvo užtai suteiktas Mardochajui?“ Karaliaus pažai, kurie jam patarnavo, atsakė: „Jam nieko nebuvo padaryta!“ [4] Karalius toliau paklausė: „Kas yra kieme?“ O Hamanas kaip tik buvo įėjęs į išorinį karaliaus rūmų kiemą, norėdamas sakyti karaliui, kad leistų pakarti Mardochają ant stiebo, kurį jis buvo jam pastatęs. [5] Karaliaus pažai jam atsakė: „Štai Hamanas stovi kieme!“ Karalius tarė: „Tegul jis įeina!“ [6] Hamanui įėjus, karalius jį paklausė: „Kas darytina tam vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti?“ Hamanas sau pagalvojo: „Ką kitą karalius teiktųsi pagerbti labiau už mane?“ [7] Taigi Hamanas tarė karaliui: „Vyrui, kurį karalius nori pagerbti, [8] turi būti atnešti karališki rūbai, kokiais vilkėjo karalius, ir [atvestas] žirgas, ant kokio jojo karalius, ˹kai ant jo˺[q] galvos buvo uždėta karūna. [9] Rūbai ir žirgas turi būti perduoti vienam iš karaliaus kilmingiausių kunigaikščių. Tas vyras, kurį karalius teikiasi pagerbti, turi būti apvilktas rūbais, ir jam turi būti leista joti ant žirgo per miesto aikštę, šaukiant pirma jo: ‚Taip daroma vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti!’“ [10] Tada karalius tarė Hamanui: „Tuojau paimk rūbus ir žirgą, kaip kalbėjai, ir taip padaryk judėjui Mardochajui, sėdinčiam karaliaus vartuose. Nieko nepalik nedaręs iš to, ką kalbėjai!“ [11] Taigi Hamanas, paėmęs rūbus ir žirgą, apvilko Mardochają ir leido jam joti per miesto aikštę, šaukdamas pirma jo: „Taip daroma vyrui, kurį karalius teikiasi pagerbti!“ [12] Paskui Mardochajas sugrįžo prie

---

[q] **6,8** Rk., plg. S; M: ir ant kurio

karaliaus vartų, o Hamanas nuskubėjo į savo namus, nuliūdęs ir apsigaubęs galvą. [13] Ir Hamanas papasakojo savo žmonai Zerešai bei visiems savo draugams viską, kas jam buvo atsitikę. Tada jo patarėjai[r] ir jo žmona jam tarė: „Jei Mardochajas, prieš kurį tu pradėjai smukti, yra judėjų giminės, tu neatsilaikysi prieš jį, bet visiškai nusmuksi prieš jį“.

Esteros antrasis pokylis

[14] Jiems tebesikalbant su juo, priėjo karaliaus eunuchai ir skubiai nuvedė Hamaną į pokylį, kurį buvo paruošusi Estera.

7 [1] Taigi karalius ir Hamanas atėjo gerti su Estera. [2] Taip pat antrąją dieną, gerdamas vyną, karalius paklausė Esterą: „Ko tu prašai, karaliene Estera? Tai turi būti tau suteikta! Ko tu pageidauji? [Jei tai būtų] iki pusės mano karalystės, tai turi būti įvykdyta!“ [3] Karalienė Estera atsakydama tarė: „Jei radau malonę tavo akyse, karaliau, ir jei karaliui patinka, tebūnie man dovanojama mano gyvybė – tai yra mano prašymas – ir mano tauta – tai yra mano pageidavimas! [4] Nes mes, aš ir mano tauta, esame parduoti, kad būtume sunaikinti, išžudyti ir išgalabyti. Jei mes tebūtume parduoti vergais ir vergėmis, aš būčiau tylėjusi, nes priespauda nebūtų verta karaliaus apsunkinimo“. [5] Tada karalius Achašvėrošas paklausė karalienę Esterą: „Kas yra tas ir kur yra tas, ˹kurs išdrįso˺[s] taip daryti?“ [6] Estera tarė: „Prispaudėjas ir priešas – šitas nelabas Hamanas!“ O Hamaną apėmė staigus

---

[r]**6,13** Lit. išminčiai; GS: draugai

[s]**7,5** Lit. kurį pripildė jo širdis

išgąstis karaliaus ir karalienės akivaizdoje. [7] Karalius įširdęs atsikėlė iš pokylio [ir nuėjo] į rūmų sodą, o Hamanas pasiliko maldauti sau gyvybės iš karalienės Esteros, nes jis matė, kad žūtis jam buvo karaliaus nuspręsta. [8] Karaliui sugrįžus iš rūmų sodo į pokylio salę, Hamanas buvo parpuolęs prie kušetės, ant kurios gulėjo Estera. Tada karalius tarė: „Nejaugi karalienę jis dar nori prievartauti prie manęs rūmuose!“ Vos tik tas žodis išsprūdo iš karaliaus burnos, Hamanas nualpo. [9] Charbona, vienas iš karaliui patarnaujančių eunuchų, tarė: „Štai jau stovi Hamano namuose penkiasdešimt mastų aukščio stiebas, kurį Hamanas leido pastatyti Mardochajui, kuris buvo davęs naudingą pranešimą karaliui“. Karalius tarė: „Pakarkite jį ant jo!“ [10] Taigi jie pakorė Hamaną ant stiebo, kurį jis buvo leidęs pastatyti Mardochajui. Tada karaliaus pyktis atsileido.

Mardochajo paaukštinimas

8 [1] Tą pačią dieną karalius Achašvėrošas atidavė karalienei Esterai judėjų priešininko Hamano namus, o Mardochajas gavo priėjimą prie karaliaus, nes Estera buvo pranešusi, kas jis esąs. [2] Tada karalius nusimovė savo antspaudo žiedą, kurį buvo atėmęs iš Hamano, ir jį padavė Mardochajui, o Estera paskyrė Mardochają Hamano namų prižiūrėtoju.

Karaliaus įsakas judėjų labui

[3] Estera dar kartą kalbėjo karaliaus akivaizdoje. Ji parpuolė prie jo kojų, verkė ir jį maldavo nukreipti agago Hamano sugalvotą nelaimę ir jo sumanymą, kurį jis buvo sumanęs prieš judėjus. [4] Karaliui ištiesus į Esterą

auksinį skeptrą, Estera atsikėlė ir, atsistojusi prieš karalių, [5] tarė: „Jei karaliui patinka, jei esu radusi malonę jo akyse, jei tas dalykas atrodo karaliui tinkamas ir jei aš jam patinku, tebūnie įsakoma raštu atšaukti laiškus – ˹Hamedatos sūnaus Hamano, agago, sumanymą˺[t], – kuriuos jis buvo parašęs, norėdamas išnaikinti judėjus, gyvenančius visose karaliaus provincijose. [6] Nes kaip galėčiau matyti nelaimę, kuri ištiks mano tautą, ir kaip galėčiau matyti savo giminių sunaikinimą?“ [7] Tada karalius Achašvėrošas tarė karalienei Esterai ir judėjui Mardochajui: „Štai aš Hamano namus atidaviau Esterai, o jį patį pakorė ant stiebo dėl to, kad jis norėjo pakelti ranką prieš judėjus. [8] Jūs patys rašykite dėl judėjų, kaip jums atrodo tinkama, karaliaus vardu ir užantspauduokite karaliaus antspaudo žiedu, nes raštas, parašytas karaliaus vardu ir užantspauduotas karaliaus antspaudo žiedu, neatšaukiamas“. [9] Taigi tuo metu, trečiąjį mėnesį, tai yra Sivano mėnesį, jo dvidešimt trečiąją, buvo sukviesti karaliaus raštininkai ir parašyta visai taip, kaip buvo įsakęs Mardochajas, judėjams, satrapams, valdytojams ir kunigaikščiams provincijų, esančių nuo Indijos iki Kušo, šimto dvidešimt septynių provincijų, kiekvienai provincijai jos raštu ir kiekvienai tautai jos kalba, taip pat judėjams jų raštu ir kalba. [10] Jis parašė karaliaus Achašvėrošo vardu ir užantspaudavo karaliaus antspaudo žiedu, ir išsiuntė laiškus per raituosius kurjerius, jojančius valstybinio pašto, ˹bėgūnių [kumelių] veislės žirgais˺[u]: [11] kad karalius leidęs judėjams, gyvenantiems

---

[t]**8,5** ~G(B)

[u]**8,10** Arba: žirgais, [per] žirgų stočių jojikus

kiekviename atskirame mieste, susiburti ir ginti savo gyvybę, išnaikinti, išžudyti ir išgalabyti visus ginkluotus tautos ar provincijos būrius su vaikais ir moterimis, jei jie veiktų kaip priešai, ir išplėšti jų turtą kaip grobį [12] vieną dieną visose karaliaus Achašvėrošo provincijose: dvyliktojo mėnesio, tai yra Adaro mėnesio, tryliktąją. [13] To rašto nuorašas turėjo būti išleistas kaip įstatymas kiekvienoje atskiroje provincijoje, paskelbtas visoms tautoms, kad tą dieną judėjai būtų pasiruošę atsikeršyti savo priešams. [14] Kurjeriai, jojantys valstybinio pašto žirgais, karaliaus įsakymu skubiai ir nedelsdami išjojo. Tuo tarpu įstatymas buvo išleistas Šušano tvirtovėje.

Judėjų džiaugsmas

[15] O Mardochajas išėjo nuo karaliaus, apsivilkęs karališku drabužiu iš violetinio purpuro ir drobės, užsidėjęs didelį auksinį vainiką ir apsisiautęs apsiaustu iš biso ir raudonojo purpuro, o Šušano miestas krykštavo ir linksminosi. [16] Judėjai turėjo šviesą ir linksmybę, džiūgavimą ir pagerbimą. [17] Taip pat kiekvienoje atskiroje provincijoje ir kiekviename atskirame mieste, kur tik pasiekė karaliaus įsakymas ir jo įstatymas, judėjai turėjo džiaugsmą ir džiūgavimą, vaišes ir šventadienį. Ir daugelis iš šalies tautų prisipažino esą judėjai, nes juos buvo apėmusi judėjų baimė.

Judėjų pergalė

9 [1] Dvyliktąjį mėnesį, tai yra Adaro mėnesį, jo tryliktąją dieną, kai karaliaus įsakymas ir jo įstatymas turėjo būti įvykdyti, tą dieną, kai judėjų priešai tikėjosi juos įveiksią, įvyko atvirkščiai: taip, kad jie, judėjai, įveikė

savo nekentėjus. [2] Judėjai susibūrė savo miestuose, visose karaliaus Achašvėrošo provincijose, pakelti rankas prieš tuos, kurie siekė jų nelaimės. Ir niekas negalėjo atsilaikyti prieš juos, nes visas tautas buvo apėmusi jų baimė. [3] O visi provincijų kunigaikščiai, satrapai, valdytojai ir karaliaus administraciniai pareigūnai parėmė judėjus, nes juos buvo apnikusi Mardochajo baimė. [4] Mat Mardochajas buvo įtakingas[v] karaliaus rūmuose, ir garsas apie jį pasklido visose provincijose, nes tas vyras, Mardochajas, darė si vis įtakingesnis. [5] O judėjai mušė visus savo priešus, smogdami kalaviju, žudydami bei naikindami ir elgėsi su savo nekentėjais, kaip jiems patiko. [6] Šušano tvirtovėje judėjai išžudė ir sunaikino penkis šimtus vyrų. [7] Jie taip pat nužudė Paršandatą, Dalfoną, Aspatą, [8] Poratą, Adaliją, Aridatą, [9–10] Parmaštą, Arisają, Aridają ir Ajezatą, dešimt Hamedatos sūraus Hamano, judėjų priešininko, sūnų, tačiau į grobį jie neištiesė rankų. [11] Tą pačią dieną atėjo karaliui pranešimas apie nužudytus Šušano tvirtovėje. [12] Tada karalius tarė karalienei Esterai: „Šušano tvirtovėje judėjai padarė tokias skerdynes, jog žuvo penki šimtai vyrų, ir [nužudė] dešimt Hamano sūnų. Ką jie bus padarę visose kitose karaliaus provincijose? Ko prašai? Tau turi būti suteikta! Ko daugiau geidauji? Tai turi būti įvykdyta!“ [13] Tada Estera tarė: „Jei karaliui patinka, tebūnie leidžiama Šušane gyvenantiems judėjams ir rytoj daryti taip, kaip leido šiai dienai išleistas įstatymas, o dešimt Hamano sūnų tebūnie pakarti ant stiebo!“ [14] Karalius įsakė, kad taip būtų padaryta. Taigi Šušane buvo išleistas įstatymas, ir dešimt Hamano sūnų

---

[v]**9,4** Lit. didelis

buvo pakarti. [15] Šušane gyvenantys judėjai, susibūrę ir keturioliktąją Adaro mėnesio dieną, išžudė Šušane tris šimtus vyrų, tačiau į grobį neištiesė rankų. [16] O visi kiti judėjai, kurie gyveno karaliaus provincijose, susibūrė savo gyvybės ginti ir įsigyti ramybės, nedrumsčiamos jų priešų, ir jie išžudė septyniasdešimt penkis tūkstančius savo nekentėjų – tačiau į grobį neištiesė rankų – [17] Adaro mėnesio tryliktąją dieną, o jo keturioliktąją ilsėjosi, ją padarydami pokylio bei džiaugsmo diena. [18] Bet Šušane gyvenantys judėjai būrėsi jo tryliktąją ir keturioliktąją, o ilsėjosi jo penkioliktąją, ją padarydami pokylio ir džiaugsmo diena. [19] Todėl kaimų judėjai, gyvenantys atviros šalies miestuose, Adaro mėnesio keturioliktąją dieną švenčia kaip džiaugsmo ir pokyliavimo [dieną], kaip šventę, kai jie siunčia vienas kitam maisto dovanas.

Purimo šventės įvedimas

[20] Mardochajas surašė visus šituos įvykius ir pasiuntė laiškus visiems judėjams, gyvenantiems visose karaliaus Achašvėrošo provincijose, artimiesiems ir tolimiesiems, [21] juos įpareigodamas kasmet švęsti Adaro mėnesio keturioliktąją dieną ir jo penkioliktąją dieną [22] kaip dienas, kai judėjai gavo atsilsėti nuo savo priešų, ir kaip mėnesį, kuris jiems pasikeitė iš sielvarto į džiaugsmą ir iš gedulo į šventę, – jas padaryti pokyliavimo ir džiaugsmo dienomis, kai vienas kitam siunčia maisto dovanas ir dovanas beturčiams. [23] Taigi judėjai priėmė, ką jau buvo pradėję daryti ir ką Mardochajas jiems buvo rašęs. [24] Mat Hamedatos sūnus Hamanas, agagas, visų judėjų priešininkas, buvo sugalvojęs sumanymą prieš judėjus jiems sunaikinti ir buvo metęs „purą“, tai yra burtą,

norėdamas jiems sukelti sąmyšį ir juos pražudyti. [25] O kai Estera[w] atėjo pas karalių, jis pasakė, tuo pačiu metu išleisdamas raštą: „Jo piktas sumanymas, kurį jis buvo sugalvojęs prieš judėjus, turi sugrįžti ant jo paties galvos, ir jis bei jo sūnūs turi būti pakarti ant medžio!“ [26] Todėl šitos dienos pramintos Purimu nuo žodžio „pur“. Dėl tos priežasties, dėl visų šito laiško žodžių ir to, ką jie šituo atžvilgiu buvo patyrę ir kas jiems buvo atsitikę, [27] judėjai nustatė ir priėmė sau, savo palikuonims ir visiems, kurie prisijungtų prie jų, kaip nesulaužomą pareigą, kad jie kasmet turi švęsti šitas abi dienas, laikydamiesi raštinio įsakymo apie jas ir joms nustatyto laiko, [28] kad šitos dienos turi būti atmenamos ir švenčiamos kiekvienoje kartoje, giminėje, provincijoje ir kiekviename mieste, kad šitos Purimo dienos neturi pradingti iš judėjų tarpo ir kad jų atminimas neturi pasiliauti jų palikuonyse.

Esteros laiškas apie Purimą

[29] Paskui karalienė Estera, Abihailo duktė, [ir judėjas Mardochajas][x] rašė su visu autoritetu, kad padarytų šitą antrąjį Purimo laišką įpareigojančiu, [30] ir išiuntė[y] laiškus visiems judėjams į šimtą dvidešimt septynias Achašvėrošo karalystės provincijas, ˹malonius ir įsakmius˺[z] žodžius, [31] kad padarytų šitas Purimo dienas privalomas joms skirtais laikais, lygiai kaip judėjas

---

[w] **9,25** Lit. ji

[x] **9,29** Vėlesnis priedas

[y] **9,30** Rk.; M: jis išsiuntė

[z] **9,30** Lit. ramybės ir tiesos

Mardochajas [bei karalienė Estera][a] jas buvo jiems padaręs privalomas ir kaip jie[b] buvo padarę jas privalomas sau bei savo palikuonims – nurodymus apie pasninkus ir jų raudojimą, [32] Esteros įsakymas patvirtino šituos Purimo nurodymus ir buvo įrašytas į knygą.

Pranešimas apie karaliaus ir Mardochajo veiksmų aprašą

10 [1] Karalius Achašvėrošas uždėjo šaliai ir pajūriams baudžiavą. [2] Visi jo galingi bei karžygiški darbai ir tikslus pranešimas apie Mardochajo aukštą rangą, į kurį jį pakėlė karalius, – jie juk aprašyti Medijos bei Persijos karalių Metraščių knygoje. [3] Nes judėjas Mardochajas buvo antras po karaliaus Achašvėrošo, įžymus tarp judėjų ir daugybės savo brolių mėgiamas, nes jis troško gero savo tautai ir kalbėjo, kas tarnauja visų jo palikuonių gerovei.

---

[a]**9,31** Vėlesnis priedas

[b]**9,31** T.y. judėjai; žr. 9,23-28

JOBAS

ĮŽANGA

Jobo pamaldumas ir laimė

1 [1] Uso šalyje gyveno vyras, vardu Jobas[a]. Tas vyras buvo nepeiktinas ir teisingas, dievobaimingas ir vengiantis pikta. [2] Jam gimė septyni sūnus ir trys dukterys. [3] Jis turėjo septynis tūkstančius mažųjų gyvulių, tris tūkstančius kupranugarių, penkis šimtus junginių galvijų, penkis šimtus asilių ir labai daug vergų. Taigi tas vyras buvo turtingesnis už visus rytiečius. [4] Jo sūnūs nuėję[b] surengdavo pokylį tai vieno, tai kito namuose jo[c] dieną, ir nusiuntę pasikviesdavo savo tris seseris, kad valgytų ir gertų su jais. [5] Pokylio dienų ciklui pasibaigus, Jobas iškvietęs juos pašventindavo: anksti rytą atsikėlęs, jis aukodavo deginamąsias aukas pagal jų visų skaičių, nes Jobas galvojo: „Gal mano sūnūs nusidėjo ir keikė Dievą savo širdyje“. Taip Jobas reguliariai[d] darydavo.

---

[a] **1,1** Hbr. Ijjōb

[b] **1,4** Būtent vienas į kito namus

[c] **1,4** T.y. laikantis eilės jam skirtą

[d] **1,5** Arba: kasmet

Pirmasis pokalbis danguje

[6] Vieną dieną atsitiko, kad, Dievo sūnums[e] atėjus prisistatyti VIEŠPAČIUI, atėjo ir šėtonas tarp jų. [7] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Iš kur ateini?“ Šėtonas atsakė VIEŠPAČIUI: „Iš bastymosi po žemę ir iš vaikščiojimo po ją“. [8] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Ar pastebėjai mano tarną Jobą? Juk žemėje nėra nė vieno tokio, kaip jis, nepeiktino ir teisingo vyro, dievobaimingo ir vengiančio pikta“. [9] Šėtonas atsakė VIEŠPAČIUI: „Argi už nieką Jobas bijo Dievo? [10] Argi tu pats neaptvėrei jo, jo namų ir apskritai visko, ką jis turi, iš visų pusių? Jo rankų darbą tu palaiminai, ir jo gyvuliai pasklido šalyje. [11] Bet tik ištiesk savo ranką ir paliesk viską, ką jis turi! Jis tikrai keiks tave į akis[f]!“ [12] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Štai viskas, ką jis turi, tavo rankoje! Tik į jį patį neištiesk rankos!“ Ir šėtonas nuėjo iš VIEŠPATIES akių.

Pirmasis tikėjimo mėginimas

[13] Vieną dieną atsitiko, kad, jo sūnums ir dukterims bevalgant ir begeriant vyną jų vyriausiojo[g] brolio namuose, [14] pasiuntinys, atėjęs pas Jobą, tarė: „Jaučiams beariant ir asilėms besiganant šalia jų, [15] užpuolė šebiečiai ir juos paėmė, o bernus užmušė kalavijo ašmenimis; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. [16] Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Dievo ugnis puolė iš dangaus, padegė avis ir bernus ir juos prarijo; tik aš

---

[e] **1,6** T.y. dangaus būtybėms; G: angelams

[f] **1,11** Lit. veidą (t.y. stačiai ir atvirai, be baimės)

[g] **1,13** Lit. pirmagimio

vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. [17] Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Kaldėjai, išrikiavę tris būrius, puolė kupranugarius ir juos paėmė, o bernus užmušė kalavijo ašmenimis; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. [18] Jam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: „Tavo sūnums ir dukterims bevalgant ir begeriant vyną jų vyriausiojo brolio namuose, [19] staiga atūžė smarkus vėjas iš anapus dykumos ir taip ištiko keturis namo kampus, jog tas užgriuvo ant jaunųjų ir jie numirė; tik aš vienas ištrūkau, kad tau praneščiau“. [20] Tada Jobas atsistojęs sudraskė savo apsiaustą, nusiskuto galvą, parpuolė ant žemės ir kniūpodamas [21] tarė: „Nuogas išėjau iš savo motinos įsčių ir nuogas ten sugrįšiu. VIEŠPATS davė ir VIEŠPATS atsiėmė. Tebūnie pagarbintas VIEŠPATIES vardas!“ [22] Nors ir visa tai įvyko, Jobas nenusidėjo ir ⌜nepadarė Dievui jokio priekaišto⌝[h].

Antrasis pokalbis danguje

2 [1] Vieną dieną atsitiko, kad, Dievo sūnums atėjus prisistatyti VIEŠPAČIUI, atėjo ir šėtonas tarp jų, kad prisistatytų VIEŠPAČIUI. [2] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Iš kur ateini?“ Šėtonas atsakė VIEŠPAČIUI: „Iš bastymosi po žemę ir iš vaikščiojimo po ją“. [3] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Ar pastebėjai mano tarną Jobą? Juk žemėje nėra nė vieno tokio, kaip jis, nepeiktino ir teisingo vyro, dievobaimingo ir vengiančio pikta. Jis ir toliau tvirtai laikosi savo tobulumo, o tu mane sukurstei prieš jį, kad jį be priežasties sunaikinčiau“. [4] Šėtonas atsakė

---

[h] **1,22** Arba: neištarė Dievui jokio keiksmo

VIEŠPAČIUI: „Oda už odą[i]! Juk viską, ką žmogus turi, jis atiduoda už savo gyvybę. [5] Bet tik ištiesk savo ranką ir paliesk jo kaulus bei jo kūną! Tikrai jis keiks tave į akis!“ [6] VIEŠPATS tarė šėtonui: „Štai jis tavo rankoje! Tik palik jam gyvybę!“

Antrasis tikėjimo mėginimas

[7] Šėtonas, išėjęs iš VIEŠPATIES akivaizdos, ištiko Jobą piktomis votimis nuo jo kojos pado iki jo viršugalvio. [8] Sėdėdamas pelenuose, jis pasiėmė šukę nusigrandyti. [9] Tada jo žmona jam tarė: „Ar tu vis tvirtai tebesilaikai savo tobulumo? Keik Dievą ir mirk!“ [10] Bet jis jai tarė: „Ir tu kalbi, kaip kalba viena kuri kvailų moterų. Gera priimame iš Dievo; ar neturėtume priimti bloga?“ Nors ir visa tai įvyko, Jobas nenusidėjo lūpomis.

Trijų draugų apsilankymas

[11] Trys Jobo draugai, išgirdę apie visą šitą nelaimę, kuri buvo užėjusi ant jo, atėjo kiekvienas iš savo vietos: tėmanietis Elifazas, šuchietis Bildadas ir naamietis Sofaras. Jie susitarė ateiti, jam išreikšti užuojautą ir jį paguosti. [12] Pakėlę akis iš tolo, jie jo nebeatpažino. Kiekvienas sudraskė savo apsiaustą, ir jie barstė dulkes į orą ant savo galvų. [13] Jie prasėdėjo su juo ant žemės septynias dienas, bet nė vienas nepratarė jam žodžio, nes jie matė, kad jo skausmas buvo labai didelis.

---

[i] **2,4** Prasmė: žmogus duoda vieną odą už kitą, būtent savo nuosavybę už savo gyvybę.

PIRMASIS KALBŲ CIKLAS (3, 1–11, 20)

Pirmoji Jobo kalba

3 [1] Paskui Jobas, atvėręs savo burną, prakeikė savo gimimo dieną. [2] Jobas prabilo: [3] „Tegul žūva diena, kurią gimiau, ir naktis, kuri tarė: ‘Prasidėjo berniukas!’ [4] Ta diena tepavirsta tamsybe! Teneklausia apie ją Dievas aukštai ir tenesuspindi ant jos šviesa! [5] Tegul ją savinasi tamsa, juodžiausia tamsa, tegul nusėda ant jos masė debesų ir ją išgąsdina dienos aptemdymai! [6] Ta naktis – tegul tamsa ją pagriebia[j]! Tegul ˹jos nepriskaito prie˺[k] metų dienų! Tegul ji neįeina į mėnesių skaičių! [7] [l]Ta naktis tebūnie nevaisinga! Tegul džiūgavimas neateina į ją! [8] Tegul ją prakeikia dienos prakeikėjai – tie, kurie moka pažadinti leviataną! [9] Tegul aptemsta jos prieaušrio žvaigždės; tegul ji laukia šviesos, bet negauna jos, ir tegul neišvysta aušros spindulių[m]! [10] Nes ji neuždarė mano motinos įsčių durų ir nepaslėpė vargo nuo mano akių. [11] Kodėl, palikęs įsčias, tuoj nemiriau, iš motinos kūno išėjęs neišleidau dvasios? [12] Kodėl mane priėmė keliai ir kam krūtys, kad žįsčiau? [13] Juk tada[n] būčiau gulėjęs ir buvęs ramus, tada būčiau miegojęs, ilsėjęsis, [14] lygiai kaip karaliai ir šalies patarėjai, kurie sau atstatė sugriautus miestus, [15] arba kaip kunigaikščiai, kurie turėjo aukso,

---

[j] **3,6** Arba: nusineša

[k] **3,6** M: ji nesidžiaugia tarp

[l] **3,7** M + Štai; ~ GSV

[m] **3,9** Lit. akių vokų

[n] **3,13** T.y. jei būčiau negyvas būvęs

kurie pripildė savo namus sidabro. [16] Arba kodėl aš nebuvau ˹užkastas kaip˺[o] negyvas gimęs, kaip kūdikiai, kurie neregėjo šviesos? [17] Ten bedieviai liaujasi smarkavę ir ten ilsisi tie, kurių jėga išseko; [18] belaisviai yra visai be rūpesčių, nebegirdi varovo balso. [19] Tiek mažieji, tiek didieji ten yra, ir vergas yra laisvas nuo savo valdovo. [20] Kodėl jis duoda vargstančiam šviesos ir gyvybę tiems, kurių siela apkartusi, – [21] kurie laukia mirties, bet ji neateina, kurie jos ieško[p] labiau už paslėptus lobius, [22] kurie džiaugtųsi ˹keliaudami į akmenų krūvą˺[q], būtų linksmi, jei rastų kapą, – [23] vyrui, kurio kelias paslėptas[r] ir kurį Dievas aptvėrė[s]? [24] Nes mano dejavimas ateina tarsi mano duona, ir išsilieja kaip vanduo mano krioksmas. [25] Nes tai, ko labiausiai baisėjaus, man įvyko: tai, ko bijojaus, man atsitiko. [26] Neturiu ramybės, nesu ramus; neturiu atilsio, nes užeina nerimas“.

Pirmasis Elifazo atsakymas

4 [1] Tėmanietis Elifazas atsakė: [2] „Jei kas išdrįs tarti tau žodį, ar galėsi pakelti? Tačiau kas gali sulaikyti žodžius? [3] Pagalvok! Tu pamokei daugelį ir sustiprinai suglebusias rankas, [4] Klumpantį pakėlė tavo žodžiai, ir linkstančius kelius sutvirtinai. [5] Kadangi dabar tau tai atsitinka, tu negali pakelti; kadangi tave tai paliečia, esi išsigandęs. [6] Argi tavo [Dievo] baimė neturėtų būti

---

[o]**3,16** Arba: kaip užkastas

[p]**3,21** Lit. kasa

[q]**3,22** SMs; M: iki džiūgavimo

[r]**3,23** T.y. kurio nelaimingas likimas nebeturi jokio tikslo

[s]**3,23** T.y. jį taip apsupo tvora, jog jis nebegali rasti išeities iš savo sunkios būklės

tavo pasitikėjimas ir tavo nepeiktinas elgesys tavo viltis? [7] Na, pamąstyk! Kas žuvo nekaltas? Kur teisieji buvo sunaikinti? [8] Kiek patyriau, tie, kurie įaria nedorybę ir sėja nelaimę, ją pjauna. [9] Nuo Dievo kvapo jie žūva ir nuo jo rūstybės gūsio baigiasi. [10] Liūto krioksmas ir liūtuko balsas [nutildomi], ir jauniklių liūtų dantys išlaužomi. [11] Liūtas žūva be grobio, ir liūtės vaikai išsisklaido. [12] Pas mane įsivogė žodis, ir mano ausis išgirdo tik ⸢truputėlį jo⸣[t]. [13] Susimąsčiusį dėl nakties regėjimų, kai gilus miegas užpuola žmones, [14] mane apėmė išgąstis bei šiurpas ir visus[u] mano kaulus privertė drebėti. [15] Vėjas papūtė per mano veidą, ⸢sušiaušdamas mano kūno plaukus⸣[v]. [16] Kažkas stovėjo, tačiau neatpažinau jo išvaizdos. Pavidalas buvo prieš mano akis. Tyla. Paskui išgirdau balsą: [17] ‚Ar žmogus gali būti teisus prieš Dievą? Arba ar vyras gali būti tyras savo Kūrėjo akyse? [18] Štai savo tarnais jis nepasitiki ir savo pasiuntiniams prikiša klaidą[w]. [19] Kaip juo labiau tiems, kurie gyvena molio namuose, kurių pamatai dulkėse! Juos sutriuškina kaip kandį. [20] Tarp ryto ir vakaro juos sutrina į dulkes[x]. Niekam nesidėmint, jie žūva amžinai. [21] Argi jiems neištraukiamos jų palapinės virvės? Jie miršta neįgiję išminties’“.

5

[1] „Na, šauk! Ar yra kas tave išklausytų? Į kurį iš šventųjų kreipsies? [2] Juk kvailąjį nužudys

---

[t] **4,12** Arba: jo šnibždesį

[u] **4,14** Lit. daugybę

[v] **4,15** Arba: audra leido mano odai pašiurpti

[w] **4,18** Arba: kvailystę

[x] **4,20** T.y. vienos dienos būvyje. Į gyvenimą žiūrima kaip į vienos dienos sprindį, į žmogų – kaip vienos dienos kūrinį.

apmaudavimas ir neprityrėlį užmuš pykimas. [3] Aš pats mačiau kvailąjį leidžiantį šaknis, tačiau staiga ˹buvo prakeikta jo vieta˺[y]. [4] Toli nuo pagalbos liko jo sūnūs; jie gulėjo sutriuškinti vartuose, ir nebuvo kas gelbėtų. [5] ˹Ką jie suvalė˺[z], valgo alkanasis ir ˹net iš erškėčių tą˺[a] nusineša, ir trokštantieji gobisi jų turto. [6] Nors pikta neišeina iš dulkių ir iš žemės neišželia nelaimė, [7] tačiau žmogus yra gimęs nelaimei, lyg kaip kibirkštys lekia aukštyn. [8] Bet aš kreipčiaus į Dievą ir išdėstyčiau savo dalyką Dievui, [9] kuris daro neištiriamai didžių dalykų, stebuklų be skaičiaus, [10] kuris duoda lietaus žemei ir siunčia vandens laukams. [11] Jis išaukština žemuosius, ir gedintieji pasiekia aukštą gerovės lygį. [12] Jis niekais paverčia klastingųjų kėslus, ir jų rankos nieko sėkminga nenuveikia. [13] Jis pagauna gudriuosius jų pačių klasta, ir suktųjų sumanymas greit sužlunga. [14] Dieną jie sutinka tamsybę ir vidudienį grabaliojasi kaip naktį. [15] Bet jis išgelbsti nuo jų burnos kalavijo ir iš stipriojo rankos varguolį. [16] Taip silpnajam randasi viltis, o nelabumas turi užčiaupti burną. [17] Pagalvok! Laimingas žmogus, kurį Dievas sudraudžia. Tad neatmesk Visagalio drausmės! [18] Nes jis sužeidžia, bet ir apraišioja; jis sumuša, tačiau jo rankos pagydo. [19] Šešiose bėdose jis tave išgelbės, ir septyniose nepalies tavęs pikta. [20] Siaučiant badui, jis tave išpirks iš mirties ir, kilus karui, iš kalavijo galios. [21] ˹Nuo liežuvio botago˺[b] tu būsi paslėptas ir neturėsi bijoti

---

[y] **5,3** Rk.; M: aš prakeikiau; arba: pareiškiau prakeiktą esant (jo vietą)

[z] **5,5** GS; M: Jo derlių

[a] **5,5** Arba rk.: sudžiūvusius pėdus jis

[b] **5,21** GSVMs

sunaikinimo, kai jis ateis. [22] Iš sunaikinimo ir bado galėsi juoktis ir neturėsi bijoti žemės žvėrių, [23] nes su lauko akmenimis turėsi sandėrį ir laukiniai žvėrys bus taikoje su tavim. [24] Tu patirsi, kad tavo palapinė bus saugi, ir, peržiūrėjęs savo ganyklą, nieko nepasigesi. [25] Tu patirsi, kad tavo palikuonys bus gausūs, tavo ainiai kaip žemės žolė. [26] Tvirtas ir kupinas energijos tu nueisi į kapą, kaip kad pėdų kūgį pargabena tinkamu metu. [27] Mes gi tai ištyrėme; taip yra. ˹Mes tai išgirdome˺[c], o tu įsidėmėk!“

Antroji Jobo kalba

6 [1] Jobas atsakė: [2] „O kad sverte pasvertų mano apmaudą ir mano nelaimę kartu uždėtų ant svarstyklių! [3] Juk tada ji svertų daugiau už marių smėlį! Todėl mano žodžiai neapgalvoti. [4] Nes Visagalio strėlės yra įsmigę manyje; jų nuodus turi gerti mano dvasia. Dievo gąsdintojai stovi išsirikiavę prieš mane. [5] Ar žvengia laukinis asilas ant šviežios žolės, arba ar baubia jautis prie savo raugintо pašaro? [6] Ar valgo ką nuskobusį be druskos, arba ar ˹kiaušinio baltymas˺[d] turi skonį? [7] Jau jų paliesti atsisako mano gerklė: ˹jai koktus mano maistas kaip liga˺[e]. [8] O kad įvyktų tai, ko prašau, kad Dievas suteiktų tai, ko viliuos! [9] O kad Dievas nuspręstų sutriuškinti mane, kad, paleidęs savo ranką, mane atpjautų[f]! [10] Tada dar turėčiau paguodos ir net šokinėčiau, nors kenčiu be pagailos, nes

---

[c]**5,27** GS; M: Tai išgirsk

[d]**6,6** Arba: svilarožės gleivės; arba: gleivėtas grietinės sūris

[e]**6,7** Rk.; arba: jie yra man kaip sugedęs maistas; M lit.: jie yra kaip mano maisto liga

[f]**6,9** T.y. kad, leidęs laisvai veikti savo rankai, mane atkirstų nuo gyvųjų kaip išausto audeklo metmenis nuo staklių

nesu nuslėpęs Šventojo žodžių. 11 Kiek beturiu jėgos, kad galėčiau laukti, ir kas mano tikslas, kad galėčiau iškęsti? 12 Ar mano jėga akmenų jėga? Ar mano kūnas žalvarinis? 13 Ne, neturiu pagalbos savyje, ir pasisekimas nuvytas nuo manęs. 14 ⌜Kas atsisako parodyti⌝[g] malonę[h], palieka Visagalio baimę. 15 Mano broliai[i] pasirodė nepatikimi kaip upelis[j], kaip vaga upelių, kurie patvinsta, 16 kurie susidrumsčia nuo ledo, kuriuose pasislepia sniegas. 17 Vos tik patvinę, jie išdžiūsta[k]; kai pasidaro karšta, jie pradingsta iš savo vietos. 18 Karavanai pasuka iš savo kelio, patraukia aukštyn į dykumą ir žūva. 19 Temos karavanai žvalgydamies ieškojo [jų[l]], Šebos keliautojai dėjo įjuos savo viltis. 20 Jie nusiminė, nes [jais] pasitikėjo; jie atėjo prie jų ir nusivylė. 21 Tokie[m] jūs dabar esate man pasidarę; jūs matote tai, kas baisu, ir bijotės. 22 Argi sakiau: ‚Duokite man ką! Iš savo turto pasiūlykite kyšį mano naudai! 23 Išgelbėkite mane iš prispaudėjo rankos! Išpirkite mane iš žiauruolių rankos!’? 24 Pamokykite mane, ir aš tylėsiu, ir kur apsirikau, man paaiškinkite! 25 Kaip galėtų būti užgaulūs tiesos žodžiai? Tačiau ką įrodo jūsų įtikinėjimas? 26 Ar jūsų tikslas papeikti [mano] žodžius? Ar nusivylusio žodžiai tik vėjui? 27 Jūs mestumėte burtą net dėl našlaičio ir derėtumėtės dėl

---

[g] **6,14** STV

[h] **6,14** T.y. sandoros priedermes

[i] **6,15** T.y. pokalbio dalyviai

[j] **6,15** T.y. sezoninis upelis

[k] **6,17** Lit. nutildomi

[l] **6,19** T.y. upelių

[m] **6,21** Rk.; M: Juk

savo draugo! [28] Bet dabar teikitės pažvelgti į mane! Prisiekiu, nemeluosiu jums į akis[n]. [29] Liaukitės[o], meldžiu! Tenebūnie blogai pasielgta! Liaukitės! Mano teisumas tebėra nepaliestas. [30] Ar netikras liudijimas yra ant mano liežuvio? Arba ar mano gomurys neatskiria neteisingų žodžių?“

7 [1] „Ar ne baudžiavą žmogus eina žemėje, ir ar jo dienos nėra kaip samdinio dienos? [2] Kaip vergui, kuris trokšta pavėsio, ir kaip samdiniui, kuris laukia savo algos, [3] taip man duota paveldėti nevertingus mėnesius ir taip man priskirtos vargo naktys. [4] Kai atsigulu, galvoju: ‚Kada atsikelsiu?‘ Vakaras prailgsta, ir ⌜man įgriso⌝[p] nemiga iki priebrėškio. [5] Mano kūnas aptekęs kirmėlėmis ir šašais[q]; mano oda sutrūkinėjus pūliuoja. [6] Mano dienos greitesnės už audėjo šaudyklę ir, ⌜pritrūkus siūlų, baigiasi⌝[r]. [7] Atsimink, kad mano gyvenimas tėra kvapas; mano akis neberegės gera. [8] Manęs nebeišvys akis to, kuris mane mato. Tavo akis manęs dairysis, bet manęs nebebus. [9] Debesis pradingsta ir nueina; taip tas, kuris nužengia į šeolį, nebeužžengia. [10] Jis nebesugrįžta į savo namus, ir jo nebepažįsta jo vieta. [11] Aš irgi neužčiaupsiu savo burnos: noriu kalbėti savo dvasios suspaudime, skųstis savo sielos apkartime. [12] Ar aš esu jūra, ar marių pabaisa, kad statai prieš mane sargybą? [13] Kai pagalvoju: ‚Mane paguos mano lova, padės nešti mano skundą mano

---

[n]**6,28** Lit. veidą

[o]**6,29** Lit. Gręžkitės (t.y. suminkštėkite, meskite savo ligšiolinę laikyseną)

[p]**7,4** Lit. esu sotus

[q]**7,5** M + dulkėmis

[r]**7,6** Arba: baigiasi be vilties

guolis', [14] tu prislegi mane sapnais ir regėjimais mane gąsdini. [15] ⌜Tad uždusinimą pasirenka mano gerklė, mirtį – mano kaulai⌝[s]. [16] Aš atmečiau [gyvenimą] – ne amžinai gyvensiu. Palik mane ramybėje, nes [tik] kvapas mano dienos! [17] Kas yra žmogus, kad jį laikai dideliu, kad kreipi į jį savo dėmesį, [18] kad aplankai jį kas rytą, kas akimirksnį jį mėgini? [19] Kada pagaliau tu nukreipsi žvilgsnį nuo manęs, paliksi mane vieną, kol nurysiu seiles? [20] Jei nusidėjau, kaip galiu tau pakenkti, žmonių sarge? Kodėl pasidarei mane taikiniu ir kodėl tapau tau[t] našta? [21] Kodėl nepakenti mano priešgyniavimo ir neišleidi iš akių mano kaltės? Nes netrukus atsigulsiu į dulkes; jei tada manęs ieškosi, manęs nebebus".

Pirmasis Bildado atsakymas

8 [1] Tada šuchietis Bildadas atsakė: [2] „Kaip ilgai tu kalbėsi tokias kalbas ir smarkiai vėjuos tavo burnos žodžiai? [3] Argi Dievas iškreipia teismo sprendimą, ar Visagalis iškreipia teisingumą? [4] Kadangi[u] tavo sūnūs jam nusidėjo, jis juos atidavė į jų priešgyniavimo galią[v]. [5] Jei tu pats stropiai ieškosi Dievo ir maldausi Visagalį malonės, [6] jei būsi tyras ir tiesus, – tai jis tikrai dėl tavęs pasižadins ir atstatys tau teisėtai priklausančią buveinę. [7] Tada, ką turėjai pradžioje, bus maža, o tai, ką paskui turėsi, labai padidės. [8] Tik pasiklausk ankstesniosios kartos ir kreipk dėmesį į tai, ką ištyrė jų tėvai. [9] Juk

---

[s]**7,15** Arba: Aš verčiau pasirenku uždusinimą, mirtį, negu savo veriančius skausmus

[t]**7,20** GMss; M: sau

[u]**8,4** Lit. Jei (kaip iš tikrųjų yra)

[v]**8,4** Lit. ranką (t.y. neišvengiamą jų nuodėmės pasekmę – bausmę)

mes tesame nuo vakar ir nieko nežinome; juk tik šešėlis mūsų dienos žemėje. [10] Jie tikrai gali pamokyti tave, tau pasakyti, iš savo supratimo[w] ištarti žodžius. [11] Ar papirusas išauga aukštas, kur nėra pelkės? Ar užauga nendrynas be vandens? [12] Tebeželiantis, dar nenupjautas, jis jau sudžiūsta greičiau už bet kokį augalą. [13] ˹Toks yra likimas˺[x] visų, kurie pamiršta Dievą, ir taip žūva nuo Dievo atitolusio viltis. [14] To pasitikėjimas[y] – draikanos[z], jo pasikliovimas – voratinklis. [15] Jis atsiremia į savo namus, bet tie nepastovi; jis nusitveria už jų, bet jie neišsilaiko. [16] Jis auga sultingas prieš saulę ir per savo sodą išleidžia savo atžalas. [17] Aplink akmenų krūvą vyniojasi jo šaknys; jis ˹tvirtai laikosi tarp akmenų˺[a]. [18] Jei jį išrauna iš jo vietos, ji išsigina jo: ‚Aš tavęs nemačiau!’ [19] Štai taip pranyksta jo [gyvenimo] kelias, ir iš dulkių kitas išželia. [20] Mat Dievas neatmeta nepeiktino, tačiau nepalaiko piktadarių. [21] Jis dar pripildo juoko tavo burną ir tavo lūpas krykštavimo. [22] Tie, kurie tavęs nekenčia, apsivilks gėda, ir piktadarių palapinės nebebus“.

Trečioji Jobo kalba

9 [1] Jobas atsakė: [2] „Tikrai žinau, kad taip yra. Bet kaip žmogus galėtų būti Dievo nuteisintas? [3] Jei kas panorėtų bylinėtis su juo, jis negalėtų jam atsakyti nė kartą iš tūkstančio kartų. [4] Jis išmintingo proto ir stiprios

---

[w] **8,10** Lit. širdies

[x] **8,13** G; M: Tokie yra takai

[y] **8,14** T.y. dalykas, kuriuo jis pasitiki

[z] **8,14** T.y. laukuose besidraikantys voratinkliai

[a] **8,17** Ms, plg. G; M; žiūri į akmeninius namus

galios – kas galėtų spirtis prieš jį ir likti nepaliestas? [5] Jis, kuris perkelia kalnus, jiems nepastebint, ir[b] užsirūstinęs juos nuverčia; [6] kuris išpurto žemę iš jos vietos, kad net dreba jos šulai; [7] kuris įsako saulei, ir ji nebesušvinta, ir užantspauduoja žvaigždes[c]; [8] kuris vienas ištiesė dangų ir žingsniavo ant ˹jūros keterų˺[d]; [9] kuris padarė Grįžulo Ratus[e] ir Šienpjovius, Sietyną ir Pietų žvaigždynus[f]; [10] kuris daro didžių, neištiriamų dalykų ir nesuskaičiuojamų stebuklų. [11] Jei jis praeitų pro mane, jo nematyčiau; j ei j is praslinktų pro šalį, jo nepagaučiau. [12] Jei jis pagriebęs neštųsi šalin, kas galėtų jį sulaikyti? Kas drįstų jam sakyti: ‚Ką darai?' [13] Dievas neatitraukia savo rūstybės; po juo turėjo atsigulti Rahabo padėjėjai. [14] Kaip juo mažiau aš galėčiau jam atsakyti, ginčydamasis su juo parinkti savo žodžius! [15] Nors aš būčiau teisus, negalėčiau apsiginti, turėčiau melsti savo priešininką malonės. [16] Jei šaukčiau ir jis man atsilieptų, netikiu, kad jis manęs klausytųsi. [17] Audroje jis mane pagriebtų ir padaugintų mano žaizdas be priežasties. [18] Jis man neleistų atsikvėpti, bet mane pasotintų kartybėmis. [19] Dėl stiprybės – štai jis yra Stiprusis! Dėl teisingumo – kas jį galėtų pašaukti [teisman]? [20] Nors esu teisus, mano burna mane pasmerktų; nors aš nepeiktinas, jis pareikštų mane iškrypėlį esant. [21] Aš nepeiktinas! Man neberūpi mano gyvybė; nieku laikau savo gyvenimą.

---

[b]**9,5** Rk.

[c]**9,7** T.y. jas uždaro tarsi voke ir taip neleidžia joms sužibėti

[d]**9,8** Arba: jūros pabaisos nugaros; kl.Mss: debesų nugaros

[e]**9,9** Lit. Liūtę (Leo)

[f]**9,9** Lit. kambarius

[22] Viena ir tas pat![g] Todėl pasakiau: ‚Nepeiktinąjį ir nedorėlį jis nugalabija’. [23] Jei potvynis[h] staiga atneša mirtį, jis tyčiojasi iš nekaltųjų nevilties. [24] Jei kur šalis pateko į nedorėlio ranką, jis apdengė jos teisėjų veidą. Jei ne jis, tai kas? [25] Mano dienos juk greitesnės už bėgiką: jos nubėgo nemačiusios gera. [26] Jos praslinko lyg nendrinės valtys, kaip erelis, kuris sminga ant grobio. [27] Jei sakau: ‚Noriu pamiršti savo skundą, parodyti kitokį veidą ir pralinksmėti’, [28] man pasidaro baugu visų mano skausmų. Žinau, kad manęs nepripažinsi nekaltu. [29] Aš, aš turiu likti kaltas! Tai kam beturėčiau veltui stengtis? [30] Jei nusiplaučiau muilažolės vandeniu ir nusimazgočiau šarmu rankas, [31] tai į purvą mane įmerktum, kad net mano drabužiai baisėtųsi manim. [32] Nes jis nėra žmogus, kaip aš, kad jam galėčiau atsakyti, kad galėtume kartu stoti į teismą. [33] Nėra tarp mūsų taikintojo, kuris uždėtų savo ranką ant mūsų abiejų. [34] Tegul jis pašalina nuo manęs savo lazdą ir baimė jo tegul manęs nebegąsdina! [35] Aš kalbėčiau jo nebijodamas, bet aš toks[i] nesijaučiu.

10 [1] Mano siela bodisi mano gyvenimu. Noriu laisvai sau išreikšti savo skundą, kalbėti savo sielos apkartime. [2] Noriu sakyti Dievui: ‚Nekaltink manęs! Leisk man žinoti, dėl ko bylinėjies su manim! [3] Ar tau naudinga, kad prislegi, kad atmeti savo rankų padarą ir šypsais[j] ant nelabųjų sumanymo? [4] Ar tu turi kūno akis? Ar matai, kaip žmonės mato? [5] Ar tavo dienos kaip

---

[g] **9,22** T.y. man vis tiek, ar gyvensiu, ar mirsiu; arba: teisiajam ir neteisiajam atlyginama lygiu būdu

[h] **9,23** Arba: rykštė (t.y. nelaimė, kaip karas, badas, maras ir kt.)

[i] **9,35** T.y. toks, kuris drįsta bylinėtis be baimės

[j] **10,3** Lit. pasirodai spinduliuojantis

žmogaus dienos, ar tavo metai kaip vyro metai, [6] kad ieškai mano kaltės ir teiraujies apie mano nusikaltimą, [7] nors ir žinai, kad nesu kaltas ir kad nėra nė vieno, kuris išgelbėtų iš tavo rankos? [8] Tavo rankos supavidalino ir padarė mane; ⌜paskui apsisukęs⌝[k] tu sunaikini mane. [9] Gi atsimink, kad tu ⌜kaip molį mane formavai⌝[l] ir leidi man sugrįžti į dulkes! [10] Argi neišliejai manęs kaip pieno ir nesutraukei manęs kaip sūrio? [11] Oda ir kūnu mane apvilkai ir kaulais bei gyslomis mane surezgei. [12] Gyvybę ir malonę man suteikei, ir tavo apvaizda saugojo mano dvasią. [13] Tačiau šituos dalykus tu slėpei savo širdyje: Žinau, kad tai ketinai: [14] Jei nusidėčiau, tu laikytum mane suimtą ir ⌜manęs neišteisintum⌝[m]. [15] Jei būčiau kaltas, vargas man! Jei būčiau teisus, nedrįsčiau pakelti galvos, pasotintas gėda ir matydamas savo skurdą. [16] O jei ji pasikeltų, kaip liūtas mane vytumeis ir vėl pasirodytum nuostabus per mane, [17] ⌜pastatytum naujus savo liudytojus prieš mane⌝[n] ir padidintum savo apmaudą prieš mane: nuolat prie manęs pasikeičiantį karių būrį[o]. [18] Kodėl mane ištraukei iš įsčių? O kad būčiau miręs, jokiai akiai manęs nepamačius! [19] Aš tad būčiau, lyg niekad nebūčiau buvęs: iš motinos kūno būčiau nuneštas į kapą. [20] Argi ne maža mano dienų? Palik mane ramybėje! Nusigręžk nuo manęs, kad galėčiau kiek pralinksmėti, [21] prieš nueidamas negrįžtamai į gūdžios tamsos šalį, [22] į

---

[k] **10,8** G; M: kartu aplinkui

[l] **10,9** Arba rk.: iš molio mane padarei

[m] **10,14** Lit. nepareikštum, kad aš laisvas nuo savo kaltės

[n] **10,17** Arba; atnaujintum savo priešiškumą man

[o] **10,17** T.y. vis naujus, vienas kitą pakeičiančius kentėjimus lyg kovojančius dalinius

šalį tamsos, panašios į juodybę, į gūdumos ir netvarkos [šalį], kur šviesa yra kaip tamsa“.

Pirmasis Sofaro atsakymas

11 [1] Naamietis Sofaras atsakė: [2] „Ar neprivalu atsakyti į žodžių aibę, ar kalbočius turi likti teisus? [3] Ar tavo plepalai turėtų nutildyti vyrus ir taip niekieno nesugėdintas galėtum tyčiotis? [4] Tu sakai: ‚Mano mokslas grynas’, ir: ‚Aš buvau nesuteptas tavo akyse’. [5] O kad Dievas prabiltų, tau atvertų savo lūpas [6] ir tau apreikštų išminties paslaptis, nes ⌜jos nuostabios išmanymui⌝[p]! Tada žinotum, jog Dievas tavo labui [netgi] leidžia pamiršti dalį tavo kaltės! [7] Ar tu gali ištirti Dievo gilybes, ar pasiekti Visagalio [žinojimo] ribą? [8] Ji aukštesnė už dangų – ką tu gali daryti? Ji gilesnė už šeolį – ką gali žinoti? [9] Matuojant ji ilgesnė už žemę ir platesnė už jūrą. [10] Jei jis praeidamas suims ir patrauks tieson, tai kas jam užgins? [11] Nes jis pažįsta nenaudėlius, pamato kaltę ir ją[q] įsidėmi. [12] Tuščiagalvis susiprotės, kai laukinis stepių asilas užgims prijaukintas[r]. [13] Jei tu pastoviai nukreipsi savo mintį ir išskėsi savo rankas į jį – [14] jei skriauda yra tavo rankoje, ją atitolink ir neleisk neteisybei gyventi savo palapinėse! [15] Tada tikrai galėsi pakelti savo nedėmėtą veidą, būsi tvirtai įsikūręs[s] ir nebijosi. [16] Juk tu pamirši vargą, jį atsiminsi kaip vandenis, kurie

---

[p]**11,6** Rk.; M: išmanymas turi dvi puses (t.y. Dievas pažįsta kiekvieno dalyko abi puses: regimą ir neregimą. Šią jis apreikštų Jobui, jei norėtų.)

[q]**11,11** Rk.; M: ne

[r]**11,12** Lit. naminis asilas

[s]**11,15** Lit. nulietas (tarsi iš metalo) (t.y. tvirtas, saugus, pastovus)

pratekėjo. [17] Skaistesnis už vidudienį [tau] užtekės gyvenimas, tamsa pasidarys kaip rytas! [18] Tu pasitikėsi, nes bus vilties, tu būsi apsaugotas ir saugus atsigulsi. [19] Tu gulėsi išsitiesęs, ir niekas tavęs negąsdins; daugelis stengsis įsigyti tavo prielankumą. [20] Tačiau nelabųjų akys nusilps; prieglauda bus jiems žuvusi, o jų viltis – gyvybės iškvėpimas“.

ANTRASIS KALBŲ CIKLAS (12, 1–20, 29)

Jobo ketvirtoji kalba

12 [1] Jobas atsakė: [2] „Iš tikrųjų jūs esate žmonės, su kuriais pasimirs išmintis! [3] Aš irgi turiu protą, kaip ir jūs; aš neatsilieku nuo jūsų. O kas nežino tokių dalykų? [4] Toks, kurį pajuokia jo draugas, aš esu – aš, kuris šaukdavosi Dievo ir kurį jis išklausydavo; aš, teisus ir nepeiktinas, – pajuokos dalykas! [5] Nelaimei tinka panieka, mano saugusis, parstūmimas –tiems, kurių kojos svyruoja. [6] Ramios plėšikų palapinės, ir visiškai saugūs Dievo erzintojai – kas nešasi Dievą savo rankoje[t]. [7] Bet pasiklausk gyvulių, ir jie tave pamokys, dangaus paukščių, ir jie tau praneš! [8] Arba ˹žemės roplių˺[u], ir jie tave pamokys, ir tau papasakos jūros žuvys! [9] Kas tarp visų šitų nežino, kad tai padarė VIEŠPATIES ranka? [10] Jo rankoje yra kiekvienos būtybės gyvybė ir kiekvieno žmogaus kūno dvasia. [11] Argi ausis netiria žodžių, kaip gomurys ragauja savo valgį? [12] Ar [tik] žilagalviai turi

---

[t]**12,6** T.y. kas tariasi esąs toks galingas, kaip Dievas, ar bando kontroliuoti Dievą

[u]**12,8** Rk.; M: kalbėk žemei

išmintį ir ilgaamžiai išmanymą? [13] Jame yra išmintis ir galybė: jo yra patartis ir išmanymas. [14] Jei jis nugriauna, niekas nebeatstato; jei jis ką uždaro į kalėjimą, niekas nebeatidaro. [15] Jei jis sulaiko vandenis, randasi sausra, o kai juos paleidžia, jie suknisa žemę. [16] Jam priklauso galybė ir pergalė: jo yra klystantis ir klaidintojas. [17] Jis nusiveda patarėjus basus ir teisėjus sukvailina. [18] Jis atriša karalių [uždėtus] pančius[v] ir užjuosia prijuostę ant jų strėnų. [19] Jis nusiveda kunigus basus ir nuverčia ˹šventyklos pareigūnus˺[w]. [20] Jis atitraukia kalbą nuo patikimų kalbėtojų ir atima iš vyresniųjų galią spręsti. [21] Jis išlieja panieką ant didikų ir galiūnų diržą atleidžia. [22] Jis atidengia tamsos paslaptis ir iškelia švieson tirštą tamsą. [23] Jis padaro tautas dideles, paskui jas sunaikina. Jis išsklaido tautas, ir jis jas veda. [24] Jis atima protą šalies žmonių vadams ir leidžia jiems klaidžioti dykumoje be kelio. [25] Jie grabalioja tamsoje be šviesos, ir jis leidžia jiems klaidžioti kaip girtam.

13 [1] Štai viską matė mano akis, mano ausis girdėjo ir tai įsidėmėjo. [2] Kiek jūs žinote, tiek ir aš žinau; aš nieku neatsilieku nuo jūsų. [3] Bet aš kalbėsiu Visagaliui, ir noriu gintis prieš Dievą. [4] Tačiau jūs esate tie, kurie glaisto melais[x], nemokšos gydytojai – jūs visi! [5] O kad jūs visiškai nutiltumėte! Tai būtų jums išmintis. [6] Na, paklausykite mano atsikirtimo ir įsidėmėkite mano lūpų ginamąją kalbą! [7] Ar norite Dievo labui kalbėti kas iškreipta ir jo naudai kalbėti apgavystę? [8] Ar norite

---

[v] **12,18** TV; M: drausmę

[w] **12,19** Arba: seniai įsigalėjusius

[x] **13,4** T.y. užtinkuoja jo nekalto kentėjimo faktą neteisingų aiškinimų glaistu Dievui pateisinti

palaikyti jo pusę, ar bylinėtis už Dievą? [9] Ar gerai būtų, jei jis jus ištirtų? Ar norite jį apgauti, kaip apgauna žmogų? [10] Jis griežtai jus sudraustų, net jei slapčia pasielgtumėte šališkai. [11] Ar jo didybė neišgąsdintų jūsų ir jo keliama baimė neužpultų jūsų? [12] Jūsų priminimai – peleniniai priežodžiai, ir jūsų apsigynimai[y] – tik moliniai apsigynimai. [13] ˹Liaukitės man kalbėję!˺[z] Aš noriu kalbėti! Tegul man atsitinka, kas beatsitiktų! [14] Aš imsiu savo kūną į savo dantis ir savo gyvybę dėsiu į savo delną.[a] [15] ˹Jei jis užmuštų mane, neturėčiau vilties˺[b]. Tačiau atvirai[c] ginsiu savo pasielgimą. [16] Jau tai turi tapti man išganymu, nes bedievis nedrįs ateiti jo akivaizdon. [17] Atidžiai paklausykite mano kalbos, ir mano pareiškimas teįeina į jūsų ausis! [18] Štai aš paruošiau bylą; žinau, kad aš būsiu nuteisintas. [19] Kas yra tas, kuris galėtų bylinėtis su manim? Juk tada nutilčiau ir numirčiau. [20] Tik du dalykus man ˹padaryk, Dieve˺[d], – tada man nereiks slėptis nuo tavęs: [21] atitolink nuo manęs savo ranką, ir baimė tavęs tenegąsdina manęs! [22] Paskui pašauk, ir aš atsiliepsiu: arba aš kalbėsiu, o tu man atsakyk! [23] Kiek turiu kalčių ir nuodėmių? Leisk man žinoti mano priešgyniavimą ir nuodėmę! [24] Kodėl paslepi savo veidą ir mane laikai savo priešu? [25] Ar dar nori baidyti vėjo pustomą lapą ir vytis sudžiūvusį šiaudą,

---

[y] **13,12** Lit. skydų išgaubos

[z] **13,13** Lit. Tylėkite nuo manęs

[a] **13,14** T.y. statysiu pavojun savo gyvybę

[b] **13,15** K; QG dgl.Mss: Nors jis ir užmuštų mane, jo lauksiu.

[c] **13,15** Lit. į jo veidą (t.y. tiesiai, be baimės)

[d] **13,20** Rk.; M: nepadaryk

[26] kad užrašai karčių dalykų prieš mane ir leidi man paveldėti mano jaunystės kaltes, [27] kad įdedi mano kojas į šiekštą ir dėmesingai stebi visus mano takus, ˹įsibrėži žymę į mano kojų padus˺[e]? [28] Jis yra kaip ˹vynmaišis[f], kuris susidėvi˺[g], kaip drabužis, kurį sugraužė kandis.[h]

14 [1] Žmogus, gimęs iš moters, yra trumpaamžis ir nerimastingas. [2] Kaip gėlė jis išdygsta, paskui suvysta; jis nubėga kaip šešėlis ir nepasilieka. [3] Tačiau ant tokio tu laikai atmerkęs akis ir jį[i] trauki teisman su savim! [4] [Kas gali padaryti iš sutepto nesuteptą? Niekas!] [5] Jei nuspręstos jo dienos, jo mėnesių skaičius ˹tau žinomas˺[j], jei nustatei jam ribą, kad jis jos neperžengtų, – [6] tai žvelk nuo jo šalin ir palik jį, kol jis kaip dienininkas pasigėrės savo diena! [7] Juk medis turi viltį: jei jį nukerta, jis vėl atauga, ir jo atžalos nesiliauja. [8] Nors ir pasensta žemėje jo šaknys ir dulkėse numiršta jo kelmas, [9] nuo vandens kvapo jis atželia ir išleidžia atvašas kaip sodinukas. [10] Bet kai vyras numiršta, jis guli bejėgis. Kai žmogus išleidžia dvasią, kur jis tada? [11] Kaip vandenys išgaruoja iš jūros, kaip upė išsenka ir išdžiūva, [12] taip atsigula žmogus ir nebeatsikelia: kol ˹dangus susidėvės˺[k], jie[l] neatsibus ir

---

[e] **13,27** Arba: pasižymi mano kojų pėdsakus (lit. šaknis)

[f] **13,28** GST; M: supuvimas

[g] **13,28** Arba: pūvantis daiktas (lit. supuvimas), kuris sudūlėja

[h] **13,28** Kai kurių aiškintojų nuomone, 28 skn.yra iškeltas iš savo pirmykštės vietos ir turėtų eiti po 14,2b skn.

[i] **14,3** GSV; M: mane

[j] **14,5** Lit. pas tave

[k] **14,12** SVAkvSymTheod; M: nebebus dangų

[l] **14,12** T.y. žmonės

nebus pažadinti iš savo miego.[m] [13] O kad paslėptum mane šeolyje, laikytum mane slaptoje, kol nusigręš tavo rūstybė, paskirtum laiką, kai mane atsimintum! [14] Jei žmogus miršta, ar jis beatgis? Per visas savo baudžiavos dienas laukčiau, kol ateis man palengvinimas. [15] Tu pašauktum, o aš tau atsiliepčiau; savo rankų padaro ilgėtumeis. [16] Juk tada tu skaičiuotum mano žingsnius, [bet] nestebėtum mano nuodėmės. [17] Užantspauduotas maišelyje būtų mano priešgyniavimas, ir tu būtum užtepęs[n] mano kaltę. [18] Tačiau [kaip] kalnas ⸢pagaliau nugriūva⸣[o] ir uola pajuda iš savo vietos, [19] kaip akmenis sutrina vanduo, kaip liūtis nuneša dirvožemį, – taip tu sunaikini žmogaus viltį. [20] Tu nugali jį visam laikui, ir jis turi nueiti; sudarkęs jo veidą, tu jį nutremi. [21] Jei jo sūnūs bus gerbiami, jis to nežinos. Jei jie bus nužeminti, jis to nepastebės. [22] Jo kūnas jaučia tik savo paties skausmus, ir jo siela liūdi tik jo paties“.

Elifazo antrasis atsakymas

15 [1] Tėmanietis Elifazas atsakė: [2] „Ar išminčius atsako su vėjingu žinojimu ir pripildo savo pilvą rytvėjo, [3] ginčydamasis nenaudinga kalba, beverčiais žodžiais? [4] Tu net pažeidi Dievo baimę ir laikai nereikšmingu apmąstymą Dievo akivaizdoje, [5] nes tavo nedorybė pamoko tavo burną ir tu pasirenki gudriųjų liežuvį. [6] Tavo paties burna tave pasmerkia – ne aš; tavo paties lūpos liudija prieš tave. [7] Bene tu esi pirmas gimęs žmogus?

---

[m] **14,12** Kadangi dangus laikomas nepragaištančiu, tai, Jobo požiūriu, jie niekad nebeprisikels iš mirties.

[n] **14,17** Arba: užvaškavęs

[o] **14,18** STheod; M: griūdamas sutrupa

Ar pirm kalvų buvai pagimdytas? [8] Ar Dievo taryboje nusiklausei ir išmintį pasiglemžei? [9] Ką žinai, ko mes nežinome? Ką supranti, ko mes nesuprantame? [10] Tarp mūsų yra ir žilagalvių, ir senių, vyresnio amžiaus už tavo tėvą. [11] Ar per menki tau Dievo paguodimai, žodis, kuris švelniai tau byloja? [12] Kodėl tavo aistra[p] tave taip nusineša ir kodėl taip žybčioja tavo akys, [13] jog prieš Dievą kreipi savo apmaudą ir iš savo burnos beri [priekaištingus] žodžius? [14] Kas yra žmogus, kad jis galėtų būti nesuteptas, ir kas gimęs iš moters, kad galėtų būti teisus? [15] Jei savo šventaisiais jis nepasitiki ir jei dangus nėra tyras jo akyse, [16] kaip juo mažiau bjaurata ir sugedėlis – žmogus, geriantis pikta kaip vandenį![q] [17] Noriu tave pamokyti. Paklausyk manęs! Ką esu patyręs, noriu tau papasakoti, [18] ką išminčiai skelbė, ko jų tėvai nenutylėjo [19] (jiems vieniems buvo atiduota ta šalis, ir joks svetimšalis dar nebuvo persikėlęs į jų tarpą): [20] Per visas dienas nelabas žmogus raitosi iš baimės, per [nustatytą] skaičių metų, atidėtų žiauruoliui. [21] Gąsdinantys garsai spengia jo ausyse; kai ramu, [jis gąstauja, kad] jį gali užpulti plėšikas. [22] Jis netiki, kad beištrūks iš tamsos; jis jaučiasi paskirtas kalavijui. [23] Jis ⌜numestas kaip vanago ėdalas⌝[r]. Jis žino, kad jo žlugimas paruoštas. [24] Tamsi diena jį gąsdina; susirūpinimas ir sielvartas jį baugina lyg karalius, pasiruošęs staiga pulti. [25] Nes jis ištiesė prieš Dievą savo ranką ir ⌜išsidrąsino

---

[p] **15,12** Lit. širdis

[q] **15,16** T.y. žmogui taip natūralu daryti pikta, kaip gerti vandenį

[r] **15,23** Rk. su G; M: klaidžioja aplinkui ieškodamas duonos: „Kur ji?“

prieš⌝[s] Visagalį, [26] bėgo prieš jį su ištiestu kaklu, su savo storagugiais skydais. [27] Nors jis išpūtė savo veidą riebalais ir užsiaugino lašinių ant strėnų, [28] jis gyvens sunaikintuose miestuose, neapgyventuose namuose, kuriems lemta virsti krūsnimis. [29] Jis nebus turtingas, ir jo turtas neišliks, jo valdos[t] neišplis po šalį. [30] Jis neištrūks iš tamsos; jo atžalas sudžiovins liepsna, o ⌜jo žiedai bus vėjo nupūsti⌝[u]. [31] Tegul jis nepasitiki ⌜savo aukščiu⌝[v] apsigaudamas, nes ⌜jo šakos bus kaip niekas⌝[w]. [32] Dar prieš savo laiką jos pavys, ir jo atvašos nesužaliuos. [33] Jis kaip vynmedis nupurtys savo neprinokusias vynuoges, nukrės kaip alyvmedis savo žiedus. [34] Nes bedievių gauja lieka nevaisinga, ir ugnis suryja kyšininkų palapines. [35] Jie pasidaro nešti kenksmu ir pagimdo blogybę. Jų įsčios paruošia tik apgaulę“.

Penktoji Jobo kalba

16 [1] Jobas atsakė: [2] „Tokių dalykų jau daug esu girdėjęs. Varginantys guodėjai jūs visi! [3] Ar nepasibaigs vėjingi žodžiai? Arba kas tave taip ragina, jog atsakai? [4] Aš irgi galėčiau kalbėti, kaip jūs, jei jūs būtumėte mano vietoje. Aš galėčiau kalbėti prieš jus gražiais[x] žodžiais ir kraipyti dėl jūsų savo galvą. [5] [Bet] norėčiau jus pastiprinti savo burna, ir ⌜savo

---

[s] **15,25** Lit. rodėsi pranašesnis už

[t] **15,29** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[u] **15,30** Rk., plg.G; M: jis pradings nuo jo burnos kvapo

[v] **15,31** Rk.; M: tuštybe

[w] **15,31** Rk.; M: niekai bus tai, ką jis gaus mainais

[x] **16,4** Arba: tarškiais

lūpų užuojautos nesulaikyčiau˺[y]. [6] Jei kalbėčiau, mano skausmas nesušvelnėtų, o jei paliaučiau, tai kiek [jo] atstotų nuo manęs? [7] Tačiau dabar: jis išvargino mane. Tu nusiaubei visą mano šeimyną. [8] Tu leidai man susiraukšlėti. Tai tapo liudytoju. Mano sulysimas keliasi prieš mane, drožia man į akis.[z] [9] Jo rūstybė sudraskė ir persekiojo mane; jis griežė ant manęs dantimis. Mano priešininkas ˹veriančiomis akimis žvilgčiojo į˺[a] mane. [10] Jie[b] išsižiojo prieš mane, įžeisdami sudavė man į žandus, susibūrė prieš mane. [11] Dievas mane atidavė ˹piktiems žmonėms˺[c], mane įstūmė į nelabųjų rankas. [12] Gyvenau ramus, bet jis mane sukrėtė ir, nutvėręs man už sprando, mane sutriuškino. Jis pasistatė mane taikiniu. [13] Zvimbia aplink mane jo strėlės; be gailesčio jis perskelia mano inkstus, išlieja žemėn mano tulžį. [14] Jis man pralaužia spragą po spragos, bėga prieš mane kaip karžygys. [15] Užsiuvau ašutinę sau ant odos ir įsmeigiau į dulkes savo ragą[d]. [16] Mano veidas paraudęs nuo verksmo, o ant mano akių vokų – mirties tamsa, [17] nors jokio smurto nėra mano rankose ir mano malda yra tyra. [18] O žeme, neuždenk mano kraujo, ir tenebūna atilsio vietos mano šauksmui! [19] Net dabar štai danguje yra mano liudytojas, mano gynėjas aukštybėse! [20] Mano šauksmas yra mano kalbėtojas. Žvelgia aukštyn į Dievą mano

---

[y]**16,5** GS

[z]**16,8** T.y. mano suliesėjęs ir surukšlėjęs kūnas, mane matančių manymu, liudija, jog esu nusikaltęs Dievui.

[a]**16,9** Lit. aštrino savo akis prieš

[b]**16,10** T.y. žmonės

[c]**16,11** GSTV; M: vaikagaliams

[d]**16,15** Ragas – galios, šlovės ir orumo simbolis.

bemiegė[e] akis. [21] Jis gins žmogaus bylą su Dievu, kaip žmogus gina savo draugą, [22] nes, keliems metams praėjus, aš nueisiu taku, kuriuo nebesugrįšiu.

17 [1] Mano dvasia palūžusi, mano dienos užgesusios; kapai manęs laukia. [2] Iš tiesų pajuokėjai yra su manim; mano ˹akys pailso˺[f] nuo jų priešiškumo. [3] Padėk gi užstatą už mane pas save! Kas šiaip laiduotų už mane? [4] Kadangi uždarei jų širdį supratimui, tu ˹neleisi jiems gauti viršų˺[g]. [5] [Jie yra kaip] tas, kuris pakviečia savo draugus į pokylį, kai paties vaikų akys nusilpsta [besiilgėdamos maisto]. [6] Jis mane padarė pašaipos žodžiu žmonėms, ir aš tapau tokiu, kuriam spjauna į veidą. [7] Aptemo nuo sielvarto mano akis, ir visi mano nariai sunykę pasidarė kaip šešėlis. [8] Dėl to teisiuosius apima siaubas: nekaltasis erzinasi dėl bedievio. [9] Tačiau teisusis tvirtai laikosi savo kelio: kas turi tyras rankas, eina stipryn. [10] Bet vis dėlto jūs visi vėl prieikite, nors ir nerasiu išmintingo tarp jūsų! [11] Mano dienos praėjo, subyrėjo mano sumanymai, mano širdies norai. [12] Naktį jie[h] paverčia diena, [sakydami] šviesą esant arčiau už tamsą. [13] Jei laukiu šeolio kaip savo namų, jei tamsoje pasiklojau savo patalą, [14] jei jau duobei sušukau: ‚Tu mano tėvas!’, kirmėlėms: ‚Mano motina ir mano sesuo!’, – [15] tai kurgi bėra mano viltis? Ir mano laimė[i] – kas ją

---

[e]**16,20** Arba: ašarota

[f]**17,2** Rk.; M: akis nakvoja

[g]**17,4** Arba: nebūsi išaukštintas

[h]**17,12** Tai gali būti Jobo draugai arba jo širdies norai.

[i]**17,15** G; M: viltis

beišvys? [16] Ar jos nužengs su manim į šeolį? Ar mes kartu nueisime žemyn į dulkes?“

Bildado antrasis atsakymas

18 [1] Šuchietis Bildadas atsakė: [2] „Kaip dar ilgai, kol baigsite savo kalbas? Jūs turite apmąstyti, tik tada galėsime kalbėti. [3] Kodėl mes laikomi tarsi gyvuliais, jūsų laikomi netyrais? [4] Tu, kuris draskais iš pykčio, – ar dėl tavęs šalis turėtų likti be gyventojų ir uola pajudėti iš savo vietos? [5] Tikrai nusikaltėlio šviesa užges, ir nesužibės jo ugnies kibirkštis. [6] Šviesa jo palapinėje sutamsės, ir jo žiburys išblės viršum jo. [7] Bus sukliudyti jo stiprūs žingsniai, ir jo paties sumanymas jį parblokš, [8] nes savo kojomis jis įklius į tinklą ir užeis ant pinklių. [9] Jį nutvers už kulno žabangai, tvirtai jį sugriebs kilpos. [10] Paslėpta jam ant žemės vilkstė ir [paslėpti] jam spąstai ant tako. [11] Iš visur nuogąsčiai jį gąsdina ir jį įkandin sekioja. [12] Jo išalkus nelemtis, ir nelaimė pasiruošus jo suklupimui. [13] ⸢Liga suėda jo odą⸣[j], suėda jo narius[k] mirties pirmagimis. [14] Jis išplėšiamas iš savo patikimos palapinės, ir jį verčia žingsniuoti pas nuogąsčių karalių. [15] Niekas iš jo nebegyvens jo palapinėje; ant jo buveinės pabarstys sierą. [16] Apačioje jo šaknys sudžiūsta, o viršuje pavysta jo šakos. [17] Jo atminimas pradingsta iš šalies, ir jam nepalieka vardo laukuose. [18] Jį nustumia iš šviesos į tamsą ir iš pasaulio jį išvaro. [19] Jokių ainių jam nepalieka, jokių palikuonių jo tautoje ir jokio išlikėlio

---

[j] **18,13** Rk.; M: Suėda jo odos dalis

[k] **18,13** Lit. dalis

ten, kur jis gyveno kaip ateivis. [20] Dėl jo likimo[l] baisėjasi vakariečiai, o rytiečius nukrečia šiurpas. [21] Iš tiesų taip atsitinka nelabo žmogaus buveinei, vietai to, kuriam Dievas nerūpi!“

Šeštoji Jobo kalba

19 [1] Jobas atsakė: [2] „Kaip ilgai kankinsite mano sielą ir mane triuškinsite žodžiais? [3] Jau dešimt kartų mane gėdijate, nesigėdijate šiurkščiai elgtis su manim. [4] O jei iš tikrųjų netyčia būčiau suklydęs, mano suklydimas ˹būtų mano vieno reikalas˺[m]. [5] Jei iš tikrųjų norėtumėte didžiuotis prieš mane ir man įrodyti tai, kas mane gėdina, [6] tai žinokite, kad Dievas mane suklaidino ir savo pinklėmis mane apraizgė. [7] Nors rėkiu: ‚Smurtas!’, man neatsiliepia; nors šaukiu pagalbos, nėra teismo sprendimo. [8] Jis taip užtvėrė[n] man kelią, jog nebegaliu pereiti, ir ant mano takų užleido tamsą. [9] Jis nuplėšė nuo manęs mano garbę ir nuėmė karūną nuo mano galvos. [10] Jis mane sugriovė[o] iš visų pusių, ir turiu nueiti[p], ir išrovė mano viltį kaip medį. [11] Jis leido savo rūstybei degti prieš mane ir mane palaikė ˹savo priešininku˺[q]. [12] Drauge atitraukė jo būriai, supylė ˹apgulos pylimą˺[r]

---

[l] **18,20** Lit. dienos (t.y. paskutinės, teismo ir mirties dienos)

[m] **19,4** Lit. nakvotų pas mane

[n] **19,8** Lit. užtvėrė akmenine siena

[o] **19,10** lyg sutvirtintą miesto sieną

[p] **19,10** į šeolį

[q] **19,11** VGS; M: vienu savo priešininkų

[r] **19,12** Lit. savo kelią

prieš mane ir pasistatė stovyklas aplink mano palapinę.[s] [13] ⸢Mano giminaičiai atsitolino⸣[t] nuo manęs, mano pažįstami visiškai pasidarė man svetimi. [14] Mano artimieji ir bičiuliai paliko mane, mane pamiršo [15] mano įnamiai[u]. Mano tarnaitės laiko mane svetimu; pasidariau svetimtautis jų akyse. [16] Pasišaukiu savo tarną, bet jis neatsiliepia; savo burna turiu jį maldauti. [17] Mano kvapas koktus mano žmonai, dvokiu ⸢savo paties broliams⸣[v]. [18] Net vaikėzai man rodo panieką: kai noriu atsikelti, jie atsuka man nugarą. [19] Manim bodisi visi mano ⸢artimi bičiuliai⸣[w]. Tie, kuriuos mylėjau, atsigręžė prieš mane. [20] Prie mano odos ir kūno prikibę mano kaulai, ir [tik] ⸢per plauką⸣[x] išsigelbėjau. [21] Jūs, mano draugai, pasigailėkite, pasigailėkite manęs, nes Dievo ranka mane užgavo! [22] Kodėl mane persekiojate, kaip Dievas, ir nepasisotinate mano kūnu?[y] [23] O kad mano žodžiai būtų užrašyti! O kad jie būtų įbrėžti į paminklą, [24] geležiniu kaltu ir švinu amžiams įkalti į uolą! [25] Bet aš žinau: mano gynėjas[z] yra gyvas, ir jis paskutinis atsistos[a] ant dulkių, [26] net kai mano

---

[s]**19,12** T.y. suasmenintos nelaimės ir skausmai tarsi kareivių būriai užpuolė nelaimingąjį.

[t]**19,13** Ms GSAkv Sym; M: Jis atitolino mano giminaičius

[u]**19,15** T.y. laikinai apsigyvenę ateiviai

[v]**19,17** Lit. savo [motinos] įsčių sūnums

[w]**19,19** Lit. patikimųjų ratelio vyrai

[x]**19,20** Lit. per dantų odą

[y]**19,22** T.y. nesiliaujate mane kaltinę

[z]**19,25** Tas gynėjas (lit. atpirkėjas) gali būti Dievas ar kas nors kitas danguje, ar, greičiausia, paties Jobo nekaltumo pareiškimas (žr. 16,19-20).

[a]**19,25** kaip liudytojas teisme

oda bus ⌜taip nusilupusi⌝[b]. Tačiau iš savo kūno norėčiau regėti Dievą. 27 Aš sau norėčiau jį regėti. Mano akys – ne kas svetimas – jį regėtų. Mano širdis[c] geibsta iš ilgesio mano viduje. 28 Jei galvojate: ‚Kaip jį persekiojame? Dalyko šaknis[d] glūdi jame, 29 tai patys bijokitės kalavijo, nes šitos[e] yra kaltės, baustinos kalaviju, ir žinokite, jog yra teismas[f]“.

Antrasis Sofaro atsakymas

20 1 Naamietis Sofaras atsakė: 2 „Į tai mano kvaršinančios mintys verčia mane atsakyti dėl susijaudinimo, kurį jaučiu savyje. 3 Turėjau išgirsti mane gėdinantį pabarimą. Bet impulsas, kylantis iš mano supratimo, ragina mane atsakyti. 4 Ar nežinai to, kad nuo senovės, nuo tada, kai jis įkūrė žmones žemėje, 5 bedievių džiūgavimas neilgai trunka, nuo Dievo atitolusio džiaugsmas tik akimirksnį? 6 Nors jo momuo pasiektų dangų ir jo galva paliestų debesis, 7 jis amžinai pražus kaip jo kuro mėšlas. Tie, kurie jį matė, klaus: ‚Kur jis yra?’ 8 Kaip sapnas jis nuskris, ir jo nebeatras, ir bus nuvaikytas kaip nakties regėjimas. 9 Akis, kuri jį matė, jo nebematys, ir jo nebeišvys jo vieta. 10 Jo sūnus turės prašyti neturtėlius išmaldos, nes jo rankos turės sugrąžinti jo [pasigrobtą] turtą. 11 Nors jo kaulai pilni jaunatviškos stiprybės, tačiau ji su juo turės gultis į

---

[b] **19,26** Rk.

[c] **19,27** Lit. inkstai (t.y. jausmų ir troškimų centras)

[d] **19,28** T.y. jo nelaimių priežastis

[e] **19,29** Rk.; M: [jūsų] rūstybė

[f] **19,29** Arba: teisėjas

dulkes. [12] Nors piktybė saldi jo burnoje ir jis ją slepia po liežuviu, [13] nors jis ˹ja gardžiuojasi˺[g], jos nepaleidžia ir ją sulaiko gomuryje, – [14] jo valgis pasikeis jo viduriuose, taps kobrų nuodais jo viduje. [15] Jis prarijo turtą ir turės jį išvemti; iš jo pilvo Dievas jį[h] išvarys. [16] Kobrų nuodus jis čiulpė; jį nužudys gyvatės liežuvis. [17] Jam nebus leista gėrėtis aliejaus[i] srovėmis, medaus ir sukrekėjusio pieno upeliais. [18] Jis turės sugrąžinti savo pelną, ˹juo nepasinaudojęs˺[j], nepasidžiaugs savo mainais įgytu turtu, [19] nes jis sutriuškino [ir] paliko [skurstančius] varguolius, pasigriebė namus, kurių nestatė. [20] Kadangi jis nežinojo pasitenkinimo savo pilve, jis neleido išsprūsti niekam iš to, ko jis geidė. [21] Jam rijus, nieko neišliko, todėl jo gerovė neišsilaikys. [22] Visko pertekęs jis pateks į bėdą; visa nelaimės galia jį užpuls. [23] Jo pilvui pripildyti tegul jis pasiunčia prieš jį savo degančią rūstybę ir leidžia jai lyti ant jo kaip jo maistui! [24] Jei jis pabėgs nuo geležinių ginklų, tai jį pervers ˹žalvarinė strėlė˺[k]. [25] ˹Svaidomoji ietis˺[l] išlįs iš jo nugaros, žibantis smaigalys iš jo tulžies; jį apims išgąstis. [26] Visiška tamsa atidėta jo lobiams. Jį praris neįžiebta[m] ugnis. Ji maitinsis išlikėliais jo palapinėje. [27] Dangus atskleis jo kaltę, ir žemė kelsis prieš jį. [28] Potvynis nuritins jo namus, sraunios srovės

---

[g]**20,13** Lit. ją palaiko

[h]**20,15** T.y. prarytą turtą

[i]**20,17** Rk.

[j]**20,18** Lit. ir jo nenuris

[k]**20,24** Lit. žalvarinis lankas

[l]**20,25** G; M: Jis ištrauks, ir ji

[m]**20,26** T.y. ne žmonių, bet Dievo įžiebta

jo[n] rūstybės dieną. [29] Tokia nelabo žmogaus dalia, Dievo lemta, toks Dievo jam priskirtas veldinys!“

TREČIASIS KALBŲ CIKLAS (21, 1–28, 28)

Jobo atsakymas Sofarui

21 [1] Jobas jam atsakė: [2] „Atidžiai paklausykite mano žodžio, ir tai tebūnie jūsų [man teikiama] paguoda! [3] Pakęskite mane, kai aš kalbėsiu! O kai būsiu pakalbėjęs, tyčiokitės! [4] Ar aš prieš žmones pareiškiu savo skundą? Arba kodėl aš neturėčiau būti nekantrus? [5] Gręžkitės į mane ir apstulbkite, ir uždėkite ranką ant burnos! [6] Kai pagalvoju apie tai[o], išsigąstu, ir šiurpas pagauna mano kūną. [7] Kodėl nelabieji vis gyvena, pasensta ir net praneša jėga? [8] Jų vaikai saugūs[p] su jais, jų palikuonys jų akyse. [9] Jų namai ramūs, be baimės, ir Dievo lazda jų neplaka. [10] Jo bulius apvaisina ir bergždžiai neišleidžia sėklos; jo karvė apsiveršiuoja ir neišsimeta. [11] Jie išleidžia savo berniukus kaip avis, ir jų vaikai šokinėja. [12] Jie dainuoja būgnydami ir skambindami lyrą ir linksminasi garsint skudučiui. [13] Jie praleidžia savo dienas laimėje ir ramiai nueina į šeolį, [14] nors jie sakė Dievui: ‚Atsitrauk nuo mūsų! Mes nenorime pažinti tavo kelių! [15] Kas yra Visagalis, kad jam tarnautume, ir kokią naudą turėsime iš to, kad jį maldausime?’ [16] [Žiūrėk! Ne jų rankoje yra jų gerovė. Bedievių galvosena man tolima!] [17] Kaip dažnai užgęsta nelabųjų žiburys ir ant jų užeina jų nelaimė?

---

[n]**20,28** T.y. Dievo

[o]**21,6** Būtent tai, kas toliau eina

[p]**21,8** M + jų akivaizdoje

Kaip dažnai jis užsirūstinęs išdalija pražūtį? [18] Kaip dažnai jie pasidaro kaip šapai prieš vėją ir kaip pelai, kuriuos nuneša audra? [19] [Tu sakai:] ‚Dievas pataupo jo sūnums jo nedorybę[q]'. Tegul jis jam pačiam atlygina, kad pajustų! [20] Tegul jo paties akys pamato jo žlugimą ir tegul jis geria Visagalio rūstybės! [21] Nes kas jam berūpi jo namai po jo[r], kai jo mėnesių skaičius bus išsibaigęs[s]? [22] Ar kas gali pamokyti Dievą žinojimo – tą, kuris teisia aukštybėj esančiuosius[t]? [23] Vienas miršta dar kupinas jėgos, visai laisvas nuo rūpesčių ir ramus. [24] Jo šlaunys pilnos riebalų, ir jo kaulai drėgni nuo smegenų[u]. [25] Bet kitas miršta su apkartusia siela, neparagavęs laimės. [26] Drauge jie atsigula į dulkes, ir kirmėlės juos apdengia. [27] Taip, aš žinau jūsų mintis ir paines, ˹kurias išgalvojate prieš mane˺[v], [28] nes sakote: ‚Kur paliko didiko namai ir kur nelabųjų[w] buveinės?' [29] Ar nepasiklausėte keliauninkų? Ar neįsidėmėjote jų vaizdingų pasakojimų: [30] kad nelaimės dieną pagailima nelabo žmogaus, kad rūstybės dieną ˹jis išgelbimas˺[x]? [31] Kas atvirai pasmerkia jo elgseną? Kas jam atmoka už tai, ką jis yra padaręs? [32] O jis – jis nunešamas į kapus, ir ant jo kapo kauburio eina sargybą. [33] Jam saldūs slėnio grumstai. Paskui jį

---

[q]**21,19** T.y. bausmę už jų nedorybę

[r]**21,21** T.y. po jo mirties

[s]**21,21** Lit. atpjautas

[t]**21,22** T.y. angelus

[u]**21,24** Sveikata vaizduojama kaip drėgmė kauluose.

[v]**21,27** Rk.; M: kuriomis darote man smurtą

[w]**21,28** M + palapinė

[x]**21,30** Rk.; M: jie atnešami

traukia visi žmonės, o pirma jo – nesuskaitoma minia. [34] Tai kaip jūs galite mane guosti ˹tuščia paguoda˺[y]? Kas belieka iš jūsų atsakymų, – netiesa!“

Elifazo trečiasis atsakymas

22 [1] Tėmanietis Elifazas atsakė: [2] „Argi žmogus gali būti naudingas Dievui? Ne, išmanusis naudingas [tik] sau pačiam. [3] Ar Visagalis turi naudą, kad esi teisus? Ar jis turi pelną iš to, kad nepeiktinai elgies? [4] Ar dėl tavo [Dievo] baimės jis tave sudraudžia, eina su tavim į teismą? [5] Ar tavo blogybė nėra didelė ir tavo kalčių be galo? [6] Nes be priežasties išreikalaudavai užstatą iš savo brolių ir nurengdavai nuogiesiems drabužius. [7] Neduodavai ištroškusiam gerti vandens ir alkanam neduodavai duonos. [8] ‚Galinčiui priklauso šalis, ir [tik] gerbiamasis gali joje gyventi!’ [9] Tu išsiuntei našles tuščiomis rankomis, ir našlaičių ˹rankos buvo sutriuškintos˺[z]. [10] Todėl aplink tave yra žabangai ir tave nugąsdina staigus išgąstis. [11] ˹Šviesa sutemo˺[a] – tu nebegali matyti, ir vandens tvanas tave užlieja. [12] Ar Dievas nėra aukštas kaip dangus? Pažvelk į aukščiausias žvaigždes – kokios jos aukštos! [13] O tu sakai: ‚Ką Dievas žino? Ar jis teis pro tamsius debesis? [14] Debesys jo slėptuvė, ir jis nieko nemato; jis vaikščioja dangaus skliautu’. [15] Ar laikysies seniai įprasto tako, kuriuo keliavo nedorėliai, [16] kurie ne laiku buvo nunešti, upei išsiliejus į jų pamatus? [17] Jie sakė Dievui: ‚Atsitrauk nuo

---

[y] **21,34** Lit. tuščiai

[z] **22,9** GSVT: rankas sutriuškinai (t.y. jiems atėmei bet kokią paramą)

[a] **22,11** G; M: Arba tamsa

mūsų!’ ir: ‚Ką Visagalis mums padarys?’, [18] nors jis buvo pripildęs gero jų namus. Bet bedievių galvosena man tolima. [19] Teisieji tai mato ir džiaugiasi, ir nekaltasis tyčiojasi iš jų: [20] ‚Tikrai sunaikintas jų išteklius[b], ir tai, ką jie paliko, surijo ugnis’. [21] Na, sutik su juo ir būk taikoje! Per tai tau ateis gerovė. [22] Priimk nurodymą iš jo burnos ir įsidėk jo žodžius į širdį! [23] Jei atsigręši į Visagalį, tu atsikursi. Atitolink neteisybę nuo savo palapinės, [24] padėk į dulkes [savo] auksą ir į upelių žvirgždą ofyrą[c]! [25] Tada Visagalis bus tavo auksas ir tau krūvos sidabro, [26] nes tada gėrėsies Visagaliu ir pakelsi į Dievą savo veidą. [27] Tu melsies jam, ir jis išklausys tave, ir ištesėsi savo įžadus. [28] Jei ką nuspręsi, tau tai įvyks, ir ant tavo kelių suspindės šviesa, [29] nes ⌜jis nužemina išdidžiai kalbantį⌝[d], tačiau išgelbsti nusižeminusį[e]. [30] Jis išvaduoja nekaltąjį[f]. Jei tavo rankos tyros, tu būsi išvaduotas“.

Jobo atsakymas Elifazui

23 [1] Jobas atsakė: [2] „Dar ir šiandien mano skundas maištingas: jo[g] ranka slegia ⌜mane vaitojantį⌝[h]. [3] O kad žinočiau kaip jį rasti, ateiti iki jo buveinės! [4] Jam pateikčiau bylą ir savo burną pripildyčiau įrodymų. [5] Žinočiau žodžius, kuriais jis man atsakytų, ir suprasčiau,

---

[b] **22,20** Rk.

[c] **22,24** T.y. Ofyro auksą

[d] **22,29** Rk.; M: jie nužemino, ir tu sakei: ‚Puikybė!’

[e] **22,29** Lit. nuleistakį

[f] **22,30** GSV; M: kaltąjį

[g] **23,2** GS; M: mano

[h] **23,2** Lit. mano vaitojimą

ką jis man bylotų. [6] Ar su didele galia jis bylinėtųsi su manim? Ne, jis tik atkreiptų dėmesį į mane. [7] Ten teisusis bylinėtųsi su juo, ir amžinai ⸢išsilaisvinčiau iš savo teisėjo⸣[i]. [8] Jei eičiau pirmyn, ten jo nebūtų, o jei atgal, jo nepastebėčiau. [9] Jei į kairę, jam veikiant, jo neišvysčiau. Jei jis pasuktų į dešinę, jo nematyčiau. [10] Bet jis žino kelią, kuriame stoviu. Jam išmėginus mane, sužibėsiu kaip auksas. [11] Mano kojos ištikimai sekė jo žingsniais: aš laikiaus jo kelio ir [nuo jo] nenusukau. [12] Nuo jo lūpų įsakymo nenukrypau; savo krūtinėje puoselėjau jo burnos žodžius. [13] Tačiau jis nutarė[j], ir kas gali jam užginti[k]? Ir ko užsigeidė jo siela, jis tą padaro. [14] Jis juk užbaigs, kas man skirta, ir daug tokių dalykų jis turi mintyje. [15] Todėl esu išsigandęs prieš jį. Kai pagalvoju, imu drebėti dėl jo. [16] Dievas atėmė mano širdžiai drąsą, Visagalis išgąsdino mane. [17] Tačiau nesu nutildytas dėl tamsos nė dėl savo asmens, kurį apsiautė juodybė.

24

[1] Kadangi [teismo] laikai nepaslėpti Visagaliui, kodėl tie, kurie jį pažįsta, nematė jo teismo dienų? [2] Žmonės perkelia ežias; pagrobę bandą jie gano ją. [3] Našlaičių asilą jie nusivaro, ima įkaitu našlės jautį. [4] Jie nustumia nuo kelio vargšus, verčia visus šalies beturčius slėptis. [5] Štai kaip laukiniai asilai dykumoje jie ištraukia į savo darbą, ieškodami maisto stepėje, duonos vaikams. [6] Lauke jie pjauna naktį[l] ir nedorėlio vynuogyną skubiai nuraško. [7] Nuogi jie nakvoja, be drabužio, ir neturi kuo

---

[i] **23,7** Arba pgl. GSV dgl. Mss: būčiau išteisintas

[j] **23,13** Rk. lit. pasirinko; M: yra vienas toks

[k] **23,13** T.y. jį nukreipti nuo jo tikslo

[l] **24,6** Rk.; M: jo pašarą

apsidengti šaltyje. [8] Nuo kalnų liūčių jie peršlampa ir, neturėdami prieglobsčio, glaudžiasi prie uolos. [9] Jie[m] atplėšia nuo krūties našlaitį, neturtėlio žindulį ima įkaitu. [10] Nuogi jie[n] vaikščioja, be drabužio, ir alkani suvalo nupjautas varpas. [11] Tarp [terasų] sienų jie spaudžia aliejų, mindžioja spaustuvus, tačiau kenčia troškulį. [12] Iš miesto atgarsi mirštančiųjų aikčiojimas, ir sužeistųjų siela šaukiasi pagalbos. Tačiau Dievas nepaiso ˹[jų] maldos˺[o]. [13] Jie[p] tapo maištaujančiais prieš šviesą; jie nepažino jos kelių ir nepasiliko jos takuose. [14] Sutemus[q] pakyla žudikas, nužudo beturtį ir vargšą. Naktį ˹aplinkui slankioja vagis˺[r]; [16a] jis tamsoje prasirausia į namus. [15] Svetmoterio akis laukia santėmio. ‚Jokia akis, – jis mano, – manęs nepamatys', ir jis užsideda ant veido gaubtą. [16b] Dieną jie užsirakina, nieko nenori žinoti apie šviesą. [17] Mat jiems visiems juoda tamsa yra [jų] rytas, nes jie gerai pažįsta tamsos išgąsčius. [18] [s]Jis[t] greitai nuplaukia vandens paviršiumi. Jų lauko sklypas prakeiktas šalyje. Jis nebepasuka į vynuogynų kelią. [19] Kaip sausra ir kaitra pasigriebia sniego vandenis, taip šeolis tuos, kurie

---

[m]**24,9** T.y. nedorėliai

[n]**24,10** T.y. beturčiai

[o]**24,12** S2Mss; M: to, kas piktina

[p]**24,13** T.y. nedorėliai

[q]**24,14** Rk.; M: Švintant

[r]**24,14** Rk.; M: tegul jis pasidaro kaip vagis

[s]**24,18** Kadangi 18-24 skirsnelių tema labiau atitinka Jobo kritikų, o ne jo paties poziciją, vieni aiškintojai juos priskiria Sofarui ir įterpia tarp 27,13 ir 27,14, kiti – Bildadui, vėl kiti juos laiko autoriaus intarpu iš kitur.

[t]**24,18** T.y. nelabas žmogus

nusidėjo. [20] Jį pamiršta įsčios. Jis saldus kirmėlėms. Jo nebeatsimena. Taip sulūžta niekšybė kaip medis – [21] tas, kuris išnaudojo nevaisingąją, kuri negimdė, ir nieko gera neparodė našlei. [22] Dievas[u] nusitempia galinguosius savo jėga. Jis pasikelia, ir jie nebesitiki gyvensią. [23] Jis jam[v] teikia saugumą, ir šis gauna paramą, bet jo akys stebi jų[w] kelius. [24] Jie išaukštinami trumpam, ir jų nebėra; jie nužeminami, susitraukia kaip žolė[x] ir nuvysta kaip varpos galva. [25] O jei taip nėra, tai kas įrodys mane meluojant ir nieku pavers mano kalbą?“

Bildado trečiasis atsakymas

25 [1] Šuchietis Bildadas atsakė: [2] „Viešpatavimas ir baimė priklauso jam[y], darančiam taiką savo aukštybėse. [3] Ar galima suskaičiuoti jo kariuomenės pulkus, ir ant kieno neužteka jo šviesa? [4] Kaip žmogus galėtų būti teisus prieš Dievą, ir kaip gimęs iš moters – tyras? [5] Štai net mėnulis nešviesus ir žvaigždės neskaisčios jo akyse. [6] Kaip daug mažiau [skaistus] žmogus, kinivarpa, žmogaus sūnus, kirmėlė!“

Jobo atsakymas Bildadui

26 [1] Jobas atsakė: [2] “Kaip puikiai padėjai bejėgiui, pagelbėjai stiprybės netekusiai rankai! [3] Kokį patarimą davei neišmintingajam! Ir kaip daug parodei

---

[u]**24,22** Lit. Jis

[v]**24,23** T.y. nedorėliui

[w]**24,23** T.y. nedorėlių

[x]**24,24** G; M: viskas

[y]**25,2** T.y. Dievui

sveikos išminties! [4] Su kieno pagalba tarei žodžius, ir kieno kvapas išėjo iš tavęs?[z]“

Dievo didingos galios gyrius[a]

[5] „Šešėliai[b] dreba ˹po vandenimis su jų gyventojais˺[c]. [6] Nuogas guli prieš jį Šeolis, ir neturi dangalo Abadonas[d]. [7] Jis ištiesė žiemius ant tuštumos, pakabino žemę ant nieko. [8] Jis įrišo vandenis į savo tirštus debesis, tačiau joks debesis nesuplyšo jų apačioje. [9] Jis apdengia sosto veidą[e], išskleisdamas ant jo savo debesį. [10] Jis nubrėžė akiratį ant vandenų paviršiaus prie ribos, kur šviesa susitinka su tamsa. [11] Dangaus šulai svyruoja ir apstulbsta nuo jo grūmojimo. [12] Savo jėga jis nuramdė jūrą ir savo išmana sutriuškino Rababą. [13] Jo kvapu dangus nuskaidrėjo; jo ranka perdūrė bėgančią[f] gyvatę. [14] Štai tos yra tik jo veiksmų apybrėžos[g], ir kokį [tylų] šnibždesį girdime apie jį! Bet kas supras jo galybės griausmą?“

Jobo atsakymo tęsinys

27 [1] Jobas tęsė savo kalbą, sakydamas: [2] „Kaip gyvas Dievas, kuris atėmė man teises, Visagalis, kuris apkartino mano sielą: [3] kol gyvybės kvapas tebėra manyje

---

[z]**26,4** T.y. kas tave įkvėpė taip kalbėti?

[a]**26,4** Vieni aiškintojai priskiria 5-14skn. Jobui, kiti – Bildadui.

[b]**26,5** T.y. mirusiųjų dvasios

[c]**26,5** Arba: apačioje, vandenys su jų gyventojais

[d]**26,6** Šeolis (mirusiųjų buveinė) ir Abadonas (pražūties vieta) čia įvardijami kaip asmenys.

[e]**26,9** T.y. priešakinę dalį

[f]**26,13** Arba: besiranganAn čią

[g]**26,14** Lit. pakraščiai

ir Dievo dvasia mano nosyje, 4 niekad mano lūpos nekalbės netiesos ir mano liežuvis nevapens apgaulės! 5 Toli tebūnie nuo manęs pripažinti jums teisybę! Kol mirsiu, nepaneigsiu savo nekaltumo. 6 Savo teisumo tvirtai laikiaus ir jo nepaleisiu: mano sąžinė neprikiša nė dėl vienos mano dienų“. 7 [h]„Teprilygsta nusikaltėliui mano priešas ir mano priešininkas neteisiajam! 8 Nes kokia bedievio viltis, kai jį atkerta, kai Dievas atima jo gyvybę? 9 Ar Dievas klausys jo šauksmo, kai jį apniks nelaimė? 10 Arba ar jis gėrėsis Visagaliu, šauksis Dievo kiekvienu metu?“ 11 „Aš jus pamokysiu apie Dievo galią[i]; nenutylėsiu, ką mano Visagalis. 12 Štai jūs patys visa tai matėte. Kodėl gi kalbate nesąmones?“

Giesmė apie nedorėlio likimą[j]

13 „Šita yra nedorėlio dalis iš Dievo, tironų veldinys, kurį jie gaus iš Visagalio: 14 Jei užaugs jo sūnūs, jie teks kalavijui; jo palikuonys[k] nepasisotins duona. 15 Jo išlikusieji bus laidojami nuo maro, ir jo našlės neraudos. 16 Jei jis susikraus sidabro kaip dulkių ir pasirūpins drabužių kaip molio, 17 tegul jis pasirūpina, tačiau teisusis [jais] apsivilks, o sidabrą nekaltasis gaus į dalį. 18 Jis pastatė savo namus kaip voratinklį ir kaip pavėsinę, kurią pasidaro sargas: 19 jis atsiguls turtingas, bet ⌜paskutinį kartą⌝[l]. Jis atvers akis, bet jų nebebus. 20 Jį užklups

---

[h] **27,7** 7-10 skn. pradžioje turbūt priklausė prie 13-23 skn.

[i] **27,11** Lit. ranką

[j] **27,12** Kai kurie priskiria 13-23 skn. Bildadui, kiti – Sofarui, vėl kiti – Jobui.

[k] **27,14** Lit. atžalos

[l] **27,19** GS

išgąsčiai ˹kaip tvanas˺[m], naktį jį nusineš audra. [21] Jį pakels rytys, ir jis nueis; jis nupūs jį nuo jo vietos. [22] Jis be gailesčio mėtys[n] ant jo. Jis bėgte bėgs nuo jo galios. [23] Iš pajuokos jam jis[o] plos rankomis ir jį iššvilps iš jo vietos“.

Giesmė apie išmintį

28 [1] Juk yra sidabro kasykla, ir auksas turi vietą, kur jį valo. [2] Geležis imama iš žemių, ir akmenys lydomi į varį. [3] Žmogus padaro galą tamsai, ir jis ištiria kiekvieną užkampį, ieškodamas akmenų juodžiausioje tamsoje. [4] Jis iškasa šachtą toli nuo gyvenamų vietų, kojos pamirštų; pakibę [ant virvių] jie tabaluoja toli nuo žmonių. [5] Žemė – iš jos išauga duona, bet apačioje ji suvartoma tarsi ugnimi. [6] Jos akmenys – safyro[p] vieta, ir ji turi aukso dulkių. [7] Tako[q] nežino plėšrus paukštis, nepastebėjo vanago akis. [8] Jo nemindžiojo išdidūs žvėrys, juo nepraėjo jaunas liūtas. [9] Žmogus prie titnago pridėjo ranką išvartė iš šaknų kalnus. [10] Uolose jis iškirto perkasus, ir jo akis pamatė visa, kas brangu. [11] Jis ištyrinėjo upių šaltinius ir išnešė švieson tai, kas paslėpta. [12] Bet išmintis – kur ji randama, ir kur yra išmanymo vieta? [13] Žmogus nežino jos buveinės, ir jos neranda gyvųjų šalyje. [14] Vandenų gelmės sako: „Jos nėra mumyse“; jūra sako: „Jos nėra su manim“. [15] Negalima jos įgyti už gryną auksą, ir

---

[m]**27,20** Rk.: dieną

[n]**27,22** smėlį ar akmenis

[o]**27,23** T.y. rytys; arba: žmonės

[p]**28,6** Arba: lazurito (lapis lazuli)

[q]**28,7** T.y. tako, vedančio prie požemyje esančių brangakmenių

negalima pasverti jos kainos sidabru. [16] Negalima jos nupirkti už Ofyro auksą, už brangų karneolį ar safyrą[r]. [17] Jai negali prilygti nei auksas, nei stiklas, ir jos negalima iškeisti į gryno aukso indus. [18] Koralų ir kalnų krištolo neverta minėti; išminties vertė[s] pranoksta rubinus. [19] Jai neprilygsta Kušo cbrizolitas: jos negalima nupirkti už gryną auksą. [20] Išmintis – iš kur ji ateina, ir kurgi yra išmanymo vieta? [21] Ji uždengta kiekvieno gyvojo akims ir paslėpta nuo dangaus paukščių. [22] Abadonas[t] ir Mirtis sakė: „Girdėjome ausimis [tik] gandą apie ją!“ [23] Dievas suvokė kelią į ją, ir jis žinojo jos vietą, [24] nes jis žvelgia iki žemės pakraščių ir mato ⸢viską po⸣[u] dangumi. [25] Nustatydamas vėjui smarkumą[v] ir išseikėdamas vandenį saiku, [26] išleisdamas lietui nuostatą ir skindamas kelią perkūnijai, [27] jis tąsyk ją matė ir įvertino, ją patvirtino ir dargi ištyrė. [28] O žmogui jis tarė: „Štai Viešpaties baimė yra išmintis, ir gręžimasis nuo pikto – išmanymas“.

JOBO BAIGIAMOJI KALBA (29, 1–31, 40)

Jobas ilgisi praeities laimingų dienų

29 [1] Jobas tęsė savo kalbą, sakydamas: [2] „O kad man būtų, kaip ankstesniais mėnesiais, kaip dienomis, kai Dievas mane saugojo, [3] kai leido savo žiburiui

---

[r] **28,16** Arba: lazuritą

[s] **28,18** Lit. maišelis

[t] **28,22** T.y. pražūties vieta (čia personifikuota)

[u] **28,24** GV

[v] **28,25** Lit. svorį

šviesti viršum mano galvos, kai jo nušviestas ėjau per tamsumą; [4] kaip man buvo pačiame mano jėgų žydėjime, kai Dievas apsaugojo mano palapinę, [5] kai Visagalis dar buvo su manim, aplink mane mano berniukai, [6] kai mano kojos mazgojosi rugusiame piene ir uola man išliejo aliejaus upelius! [7] Kai išeidavau prie miesto vartų, aikštėje užimdavau sėdynę, [8] jaunuoliai, mane pamatę, slėpdavosi, o žilagalviai atsikeldavo, likdavo bestovį. [9] Valdininkai paliaudavo kalbėję ir uždėdavo delną sau ant burnos. [10] Vadų balsas nuščiūdavo, ir jų liežuvis prilipdavo prie jų gomurio. [11] Juk kai ausis išgirdo, vadino mane laimingu, ir kai akis pamatė, paliudijo už mane, [12] nes išgelbėdavau vargšą šaukiantį pagalbos, ir našlaitį, neturintį pagelbėtojo. [13] Skurdžiaus[w] palaiminimas man ateidavo, ir našlės širdį padarydavau krykštaujančią. [14] Apsivilkau teisumą, ir jis mane aprengė. Mano teisingumas buvo kaip apsiaustas ir turbanas. [15] Aš buvau akys aklajam ir kojos raišajam. [16] Aš buvau tėvas beturčiams ir nagrinėjau nepažįstamojo bylą. [17] Sudaužydavau piktadario žandikaulius ir iš jo dantų išplėšdavau grobį. [18] Galvojau: ‚⌜Savo lizde mirsiu, ir mano dienų bus tiek, kiek smilčių⌝[x]. [19] Mano šaknys bus prieinamos vandeniui, ir rasa nakvos mano šakose. [20] Mano šlovė vis bus šviežia manyje, ir mano lankas vis šaudys strėles mano rankoje’. [21] Žmonės manęs klausydavosi su lūkesčiu ir tylomis laukdavo mano patarties. [22] Man pakalbėjus, jie nieko nebesakydavo; ant jų lašėdavo mano žodis. [23] Jie laukdavo manęs kaip

---

[w] **29,13** Lit. Žūstančiojo

[x] **29,18** Arba: Su savo lizdu mirsiu ir ilgai gyvensiu kaip feniksas.

lietaus, išsižioję [laukdavo] kaip pavasario lietaus. [24] Kai jiems šypsodavaus, jie vargiai tikėdavo; jie ⌜nelikdavo nepastebėję mano veido šviesos⌝[y]. [25] Aš nurodydavau jiems kelią ir sėdėdavau kaip viršininkas, ir buvodavau kaip karalius kariuomenės pulke, kaip toks, kuris guodžia gedinčiuosius.

Jobas skundžiasi dabartine nelaime

30 [1] O dabar jie išjuokia mane – žmonės jaunesni už mane, kurių tėvų nebūčiau laikęs vertais padėti prie savo bandos šunų. [2] Kokią naudą būčiau turėjęs iš jų rankų jėgos? Jiems buvo žuvusi visa tvirtybė. [3] Sulysę iš stokos ir bado jie klajojo po sausynę, naktį negyvenamoje dykumoje. [4] Jie skabydavo druskažolę, krūmokšnio lapus, ir [rinkdavosi] šluotmedžių šaknis susišildyti. [5] Jie buvo varomi iš bendruomenės. Žmonės šaukė ant jų kaip ant vagies. [6] Jie turėjo gyventi slėnių šlaituose, žemių ir uolų urvuose. [7] Tarp krūmokšnių jie rėkdavo, susigūždavo po dilgėlėmis. [8] Neišmanėliai ir bevardžiai žmonės! Jie buvo botagu išvyti iš šalies. [9] O dabar tapau jų[z] pašaipos daina ir jiems likau priežodžiu. [10] Jie ėmė bodėtis manim, laikėsi atokiai nuo manęs ir nesidrovėjo [net] spjauti man į veidą. [11] Kadangi jis[a] atleido mano lanko templę[b] ir mane nužemino, jie nusimetė varžtus prieš mane. [12] Dešinėje pakilo jauni išperos. Jie parstūmė mano kojas ir supylė prieš mane savo pražūtingus pylimus.

---

[y] **29,24** Lit. neleisdavo mano veido šviesai (= draugiškumui, maloningumui) nukristi

[z] **30,9** T.y. jų vaikų; žr. 30,1

[a] **30,11** T.y. Dievas

[b] **30,11** T.y. padarė mane bejėgį

[13] Jie išardė mano taką, padėjo mano pražūčiai. Niekas nesulaikė jų. [14] Jie įsiveržė tarsi pro plačią spragą, ritosi po griuvėsiais. [15] Išgąsčiai nusigręžė prieš mane. Mano orumas tartum vėjo nuvejamas, ir kaip debesis pradingo mano gerovė. [16] Ir dabar išsilieja iš manęs mano siela, mane pagauna suspaudimo dienos. [17] Naktį gelia mano kaulus, ir mano graužėjai neatsigula.[c] [18] Smarkia jėga jis nutveria mano drabužį, apjuosia mane, kaip mano tunikos apykaklė.[d] [19] Jis numetė mane į molį, ir pasidariau it dulkės ir pelenai. [20] Šaukiuos tavęs, bet man neatsakai; atsistojau, bet nekreipi dėmesio į mane. [21] Tu pasikeiti man į žiauruolį, savo galinga ranka persekioji mane. [22] Tu pakeli mane, pasodini ant vėjo ir mane blaškai audros ūžesy. [23] Juk žinau: tu nuvesi mane į mirtį, į visų gyvųjų sueigos namus. [24] Tačiau žmogus neištiesia rankos ⌜prieš vargšą⌝[e], jei šis šaukiasi jo pagalbos savo nelaimėje. [25] Ar aš neverkiau dėl to, kuris turėjo sunkių dienų? Ar mano siela neliūdėjo dėl beturčio? [26] Juk vyliaus gero, bet atėjo pikta, ir laukiau šviesos, bet atėjo tamsa. [27] Mano viduriai virė be paliovos; mane sutiko suspaudimo dienos. [28] Vaikščiojau pajuodęs, bet ne nuo saulės, atsistojęs susirinkime šaukiaus pagalbos. [29] Tapau šakalų broliu ir stručių artimu. [30] Mano oda pajuodo ir lupasi, ir mano kaulai dega nuo karščio. [31] Gedulu virto mano lyra, o mano skudutis – rauda[f].

---

[c]**30,17** T.y. mano skausmai nenurimsta

[d]**30,18** T.y. sutraukia jį aplink mane taip ankštai, jog nebegaliu kvėpuoti

[e]**30,24** Rk.; M; griuvėsiuose

[f]**30,31** Lit. verkiančių balsu

Nekaltumo priesaika

31 [1] Padariau sutartį su akimis, kad [gašliai] nežiūrėčiau į mergelę. [2] Kokia gi būtų Dievo skirta dalis iš aukšto, koks Visagalio veldinys iš aukštybių? [3] Argi ne nelaimė nusikaltėliui ir nedalia piktadariams? [4] Argi jis nemato mano kelių ir neskaičiuoja visų mano žingsnių? [5] Jei vaikščiojau su apgaule ir jei mano koja skubėjo į klastą, [6] tegul jis mane pasveria teisingomis svarstyklėmis, ir Dievas patirs mano nekaltumą. [7] Jei mano žingsnis nukrypo nuo kelio ir mano širdis pasekė mano akimis, ir jei prie mano rankų prikibo dėmė, – [8] tegul aš sėsiu, o kitas tegul valgo, ir tai, kas man užauga, tebūnie išrauta su šaknimis! [9] Jei mano širdis leidosi moters suvedžiojama ir jei tykojau prie savo artimo angos, [10] tai mano žmona tegul mala kitam ir tegul kiti nusilenkia ant jos! [11] Mat tai[g] būtų bjaurus pasileidimas, tai būtų baudžiama nedorybė, [12] nes tai ugnis, kuri ėda iki pat žūties vietos[h] ir visą mano derlių sudegintų su šaknimis. [13] Jei nepaisiau savo tarno ir savo tarnaitės teisių, jiems bylinėjantis su manim, [14] tai ką darysiu, kai Dievas pasikels? Kai jis klausinės, ką jam atsakysiu? [15] Ar tas, kuris sutvėrė mane motinos kūne, nesutvėrė ir jo? Ar vienas ir tas pats mūsų neparuošė įsčiose? [16] Jei sulaikiau skurduolius nuo to, ko jie norėjo, ir leidau užgesti našlės akims, [17] jei vienas valgiau savo užkandį, o našlaitis nevalgė iš jo – [18] juk nuo mano jaunystės jis užaugo su

---

[g] **31,11** T.y. svetimavimas

[h] **31,12** T.y. svetimavimas yra ėdanti aistra, vedanti svetimautoją į mirtį ir mirusiųjų pasaulį

manim kaip su tėvu, ir nuo savo motinos įsčių buvau jos[i] vadovas, – [19] jei mačiau nusigyvenusį be drabužio, apdaro neturintį beturtį, [20] jei manęs nelaimino jo strėnos ir jei nuo mano avinėlių kirpinio jis nesišildė, [21] jei grūmojau ranka našlaičiui, kadangi mačiau vartuose sau pagalbą, – [22] tegul išsineria mentikaulis iš peties ir mano dilbis tegul nulūžta nuo žastikaulio! [23] Nes mane gąsdintų nelaimė nuo Dievo ir negalėčiau iškęsti jo didybės[j].
[24] Jei pasitikėjau auksu ir tariau grynajam auksui: ‚Tu saugumas', [25] jei džiaugiaus, kad didelis mano turtas ir kad daug įsigijo mano ranka, [26] jei žvelgiau į saulę[k], kai ji skaisčiai švietė, ir į mėnulį, kuris traukė žvilgėdamas, [27] ir jei slapta mano širdis taip susigundė, jog mano ranka bučiavo mano burną[l], – [28] tai irgi baudžiama nedorybė, nes būčiau išsigynęs aukštai viešpataujančio Dievo.
[29] Jei džiaugiaus dėl pražūties to, kuris manęs nekentė, ir džiūgavau, kad jį ištiko nelaimė – [30] ne, aš neleidau savo gomuriui nusidėti, reikalaudamas jo gyvybės prakeikimo pagalba, – [31] jei mano palapinės žmonės nesakė: ‚Kas nepasisotino jo mėsa?' – [32] lauke neturėjo nakvoti joks ateivis, savo duris atidarydavau pakeleiviui, – [33] jei aš, kaip žmonės daro, apdengiau savo nuodėmes, slėpdamas savo užantyje savo kaltę, [34] nes bijojau didelės minios ir giminių panieka taip gąsdino mane, jog tylėjau, neišėjau pro duris, – [m]. [35] O kad turėčiau vieną, kuris išklausytų

---

[i]**31,18** T.y. našlės

[j]**31,23** Būtent: jei būčiau pasielgęs ne taip, kaip pasielgiau

[k]**31,26** Lit. šviesą

[l]**31,27** T.y. jei uždėjęs ant burnos ranką ir ją pabučiavęs, ja pamojau į dangaus kūnus kaip juos garbinantį gestą

[m]**31,34** Pasigendama save pasmerkiančio sėkmens.

mane! Štai mano parašas! Tegul Visagalis man atsako! Tegul mano kaltintojas parašo dokumentą! [36] Tikrai ant peties jį nešiočiau, jį užvyniočiau ant galvos kaip karūną. [37] Jam pateikčiau savo žingsnių sąskaitą, kaip kunigaikštis prie jo prisiartinčiau. [38] Jei mano dirva šaukė dėl manęs ir jos vagos verkė drauge, [39] jei nesumokėjęs suvartojau jos derlių ir užgniaužiau jos nuomininkų gyvybę, – [40] tai vietoj kviečių tegul išauga erškėčiai, o vietoj miežių – smirdės“. Pasibaigė Jobo žodžiai.

ELIHAUS KALBOS (32, 1–37, 24)

Elihus įsitraukia į pokalbį

32 [1] Tie trys vyrai liovėsi atsakinėję Jobui, nes jis manėsi esąs teisus. [2] O Barachelio sūnus Elihus, būzis iš Ramos giminės, supyko ant Jobo. Jis supyko dėl to, kad šis dėjosi esąs teisesnis už Dievą. [3] ir ant savo trijų draugų jis supyko dėl to, kad jie nebuvo radę atsakymo ⌜ir taip buvo parodę Dievą esant kaltą⌝[n]. [4] Elihus, jiems kalbantis su Jobu, laukė, nes jie buvo senesni už jį. [5] O kai Elihus pamatė, kad nebuvo atsakymo tų trijų vyrų burnoje, jis supyko. [6] Tada Barachelio sūnus Elibus, būzis, atsiliepdamas tarė: „Aš dar jauno amžiaus, o jūs jau pasenę. Todėl drovėjaus ir bijojau jums pareikšti savo nuomonę. [7] Pagalvojau: ‚Amžius tegul kalba, daugybė metų tegul pamoko išminties!‘ [8] Tačiau yra dvasia žmonėse, Visagalio kvapas, kuris juos daro išmanius. [9] Ne vien sulaukę ilgo amžiaus išmintingi, ir ne vien seneliai suvokia tai, kas teisu. [10] Todėl sakau: ‚Paklausyk

---

[n]**32,3** Rk.; M: o tačiau buvo pareiškę Jobą esant kaltą

manęs! Aš irgi noriu pareikšti savo nuomonę’. [11] Štai aš laukiau jūsų žodžių; klausiaus jūsų protavimų, kai ieškojote [tinkamų] žodžių. [12] Kreipiau dėmesį į jus, bet štai nė vienas negalėjo atremti Jobo, nė vienas iš jūsų atsakyti į jo tvirtinimus. [13] Nesakykite: ‚Radome išmintį; Dievas ˹mus pamoko˺[o], ne žmogus!’ [14] Jis juk nepateikė prieš mane įrodymų, ir jūsų žodžiais jam neatsakysiu. [15] Jie sutriko, nebeatsako; ˹jiems pritrūko žodžių˺[p]. [16] Ar man dar laukti todėl, kad jie nebekalba, kad perstojo, nebeatsakė? [17] Aš irgi noriu duoti savo atsaką[q], aš irgi noriu pareikšti savo nuomonę, [18] nes pasidariau kupinas žodžių [ir] mane privertė dvasia mano viduje. [19] Štai mano vidus kaip neišsivadėjęs vynas; kaip nauji vynmaišiai jis sutrūksta. [20] Turiu kalbėti, kad atsikvėpčiau, atverti savo lūpas ir atsakyti! [21] Niekam nebūsiu šališkas ir niekam nepataikausiu, [22] nes nemoku pataikauti. Kitaip tuoj mane atimtų mano Kūrėjas“.

Pirmoji Elihaus kalba

33 [1] „O tu, Jobe, klausykis mano žodžių ir dėkis į ausis visas mano kalbas! [2] Štai atvėriau savo burną; mano liežuvis prabilo mano gomuryje. [3] Mano žodžiai ˹plaukia iš tiesios širdies˺[r], ir mano lūpos nuoširdžiai kalba, ką žino. [4] Dievo dvasia mane sukūrė, ir Visagalio kvapas padarė mane gyvą. [5] Jei tu gali, man atsakyk! Išdėstyk [žodžiu], stokis prieš mane! [6] Štai aš esu Dievui

---

[o] **32,13** Rk.; M: duos jam atkirtį (lit. jį nupūs)

[p] **32,15** Lit. Juos paliko žodžiai

[q] **32,17** Lit. dalį

[r] **33,3** Lit. yra širdies tiesumas

toks, kaip tu; aš irgi nulipdytas iš molio. 7 Žiūrėk! Baimė manęs neturi tavęs išgąsdinti, ir mano spaudimas nebus tau sunkus. 8 Tačiau tu sakei man girdint, ir aš girdėjau tavo žodžių garsą: 9 ‚Aš tyras, be nuodėmės: aš švarus ir neturiu kaltės. 10 Štai jis randa priežasčių prikibti prie manęs, mane laiko savo priešu. 11 Jis deda į šiekštą mano kojas, stebi visus mano takus'. 12 Štai čia tu nebuvai teisus, tau atsakau, nes Dievas didesnis už žmogų. 13 Kodėl bylinėjaisi su juo, kad jis neatsakė į visus jo[s] žodžius? 14 Juk Dievas kalba tai vieną kartą, tai kitą, nors žmogus to nepagauna. 15 Sapne, nakties regėjime, kai gilus miegas užpuola žmones, snaudžiant lovoje, – 16 tada jis atidaro žmonių ausis ir ⌜juos gąsdina regėjimais⌝[t], 17 kad atitrauktų žmogų nuo jo veiksmo ir išsaugotų[u] vyrą nuo puikybės, 18 sulaikytų jo asmenį nuo duobės ir jo gyvybę nuo perėjimo per ⌜mirties upę⌝[v]. 19 Jis taip pat sudraudžiamas skausmu savo lovoje, nuolatinei kovai vykstant jo kauluose. 20 Jo skoniui koktus maistas, jo gerklei – skaniausias valgis. 21 Taip sunyksta jo kūnas, jog nebegalima jo matyti, ir išsikiša jo kaulai, kurie nebuvo matomi. 22 Priartėja prie duobės jo siela, jo gyvybė prie mirties pasiuntinių. 23 Jei angelas bus prie jo, tarpininkas, vienas iš tūkstančio, žmogui priminti jo pareigą, 24 jei jis bus jam malonus ir sakys: ‚Paleisk jį, kad nenužengtų į duobę: radau išpirką', – 25 tai jo kūnas suriebės iš jaunumo; jis sugrįš į savo jaunatvės dienas.

---

[s] **33,13** T.y. žmogaus

[t] **33,16** Rk., plg. G; M: užantspauduoja jų pančiais

[u] **33,17** Rk. (lit. atkirstų); M: apdengtų

[v] **33,18** Lit. kanalą (t.y, upę ar vandens kanalą, vedantį į mirusiųjų buveinę)

[26] Jis melsis Dievui, ir šis bus jam palankus. Jis regės jo veidą krykštaudamas. Dievas[w] atstatys žmogui jo teisumą. [27] Jis[x] giedos priešais žmones ir sakys: ‚Buvau nusidėjęs ir iškreipęs tai, kas teisu, tačiau man neatlyginta už tai. [28] Jis atpirko mano sielą nuo perėjimo į duobę, ir mano gyvybė džiaugiasi regėdama šviesą’. [29] Štai Dievas visa tai daro du, tris kartus žmogui, [30] kad sugrąžintų jo sielą nuo duobės, kad ˹jį apšviestų gyvenimo šviesa˺[y]. [31] Kreipk dėmesį, Jobai, klausykis manęs, tylėk ir leisk man kalbėti! [32] Jei turi žodžių, atsakyk man! Kalbėk, nes norėčiau pripažinti tave teisų esant! [33] Jei ne, tu pasiklausyk manęs! Tylėk, kad tave pamokyčiau išminties!“

Elihaus antroji kalba

34 [1] Elihus toliau kalbėjo: [2] „Paklausykite, išminčiai, mano žodžių ir jūs, žinovai, palenkite man ausį! [3] Nes ausis tiria žodžius, kaip gomurys junta valgio skonį. [4] Pasirinkime tai, kas teisu, tarp savęs nuspręskime tai, kas gera! [5] Mat Jobas pasakė: ‚Aš esu teisus, bet Dievas atėmė man teises. [6] Nors teisus, esu laikomas melagiu. Nepagydoma mane pataikiusios strėlės žaizda, nors nesu nusidėjęs!’ [7] Kas yra toks vyras, kaip Jobas, kuris geria patyčias kaip vandenį, [8] yra pakeliui į draugystę su piktadariais ir į bendravimą su nusikaltėliais? [9] Nes jis pasakė: žmogus neturi naudos iš to, kad susidraugauja su Dievu!’ [10] Todėl, protingieji, paklausykite manęs! Toli

---

[w] **33,26** Lit. Jis

[x] **33,27** T.y. pagydytasis

[y] **33,30** S: jis regėtų gyvenimo šviesą

tebūnie nuo Dievo, kad jis nusikalstų, nuo Visagalio, kad jis neteisingai pasielgtų! [11] Nes už tai, ką žmogus padarė, jis jam atlygina, ir kaip vyras pasielgia, taip leidžia jam nutikti[z]. [12] Tikrai Dievas nedaro pikta, Visagalis neiškreipia teisingumo. [13] Kas jam patikėjo žemę ir kas pavedė visą pasaulį? [14] Jei jis ˹susigrąžintų savo dvasią ir savo kvapą˺[a] atsiimtų, [15] tai visa gyvija kartu išmirtų ir žmogus sugrįžtų į dulkes. [16] Jei išmanai, paklausyk tai, palenk ausį mano žodžių garsui! [17] Argi tas, kuris nekenčia teisingumo, gali valdyti? Arba ar pasmerksi teisų Galingąjį, [18] kuris sako karaliui: ‚Tu nenaudėli', kilmingiesiems: ‚Tu nusikaltėli', [19] kuris nežiūri kunigaikščių asmens ir neduoda didikams pirmenybės prieš vargšus, nes jie visi jo rankų darbas? [20] Akimirksniu jie miršta, nakties vidury. ˹Didikai išleidžia dvasią˺[b] ir turi eiti iš čia, ir jis[c] pašalina galiūną be [žmogaus] rankos, [21] nes jo akys stebi žmogaus kelius, ir jis mato visus jo žingsnius. [22] Nėra tamsos nė juodžiausio šešėlio, kur galėtų pasislėpti piktadariai, [23] nes jis nepaskiria žmogui laiko, kuriuo šis turėtų ateiti pas Dievą į teismą. [24] Jis neiškvotęs sudaužo galinguosius ir kitus pastato į jų vietą. [25] Kadangi jis pažįsta jų darbus, jis juos nuverčia nakčia, ir jie sutriuškinami. [26] ˹Kaip nusikaltėlius˺[d] jis juos muša, kur žmonės mato, [27] dėl to, kad jie atsimetė nuo jo ir nepaisė visų jo kelių. [28] Jie padarė, jog nuskurdėlio

---

[z]**34,11** Lit. rasti

[a]**34,14** Rk., plg. GS; M: savęs težiūrėtų ir savo dvasią bei savo kvapą

[b]**34,20** Rk.; M: žmonės (bajorai?) sukrečiami

[c]**34,20** Ms; M; jie

[d]**34,26** Arba rk.: Už nedorybę

šauksmas atėjo pas jį, ir jis išgirdo varguolių balsą. [29] O kai jis lieka tylus, kas gali [jį] pasmerkti? Ir kai jis paslepia veidą, kas gali jį išvysti? Tačiau jis viešpatauja tiek tautai, tiek atskiram žmogui, [30] kad nekaraliautų bedievis, vienas iš tų, kurie spendžia žabangus tautai. [31] Bet sakyk[e] Dievui: ‚Suklydau[f], nebesielgsiu sugedusiai. [32] Pamokyk mane to, ko nematau! Jei dariau neteisybę, jos nebedarysiu!' [33] Ar Dievas turėtų atsilyginti, kaip tau tinka, kadangi tu protestuoji[g]? Juk tu turi nuspręsti, ne aš. Ką žinai? Kalbėk! [34] Protingi vyrai man sakys, išmintingasis, kuris manęs klausosi: [35] ‚Jobas kalba nežinodamas, ir jo žodžiai neprotingi'. [36] O kad Jobas būtų mėginamas iki galo, nes jis atsakė kaip nedorėliai! [37] Nes prie savo nuodėmės jis pridėjo maištą: tarp mūsų jis ploja rankomis[h] ir kalba daug žodžių prieš Dievą“.

Elihaus trečioji kalba

35 [1] Elihus toliau kalbėjo: [2] „Ar manai tai esant teisinga, kad pasakei: ‚Aš teisesnis už Dievą', [3] kad pareiškei: ‚Kokia tau iš to nauda? Ką man padeda, jei vengiu nuodėmės?' [4] Aš noriu atsakyti tau ir tavo draugams su tavim. [5] Pažvelk į dangų ir žiūrėk! Stebėk debesis aukštai virš savęs! [6] Jei nusidėjai, ką [tuo] nuveiksi prieš jį? Ir jei daug tavo priešgyniavimų, ką jam padarysi? [7] Jei esi teisus, ką jam duosi ar ką jis priims iš tavo rankos? [8] Tavo neteisumas paveikia tik tokį vyrą,

---

[e] **34,31** Rk.

[f] **34,31** Rk.; M: Esu kaltas

[g] **34,33** Būtent tam, ką jis daro

[h] **34,37** tuo gestu reikšdamas panieką Dievui

kaip tu, ir tavo teisumas – tik žmones. [9] Dėl daugybės prispaudimų žmonės pakelia šauksmą, šaukiasi pagalbos dėl didžiūnų smurto[i]. [10] Bet nė vienas nesako: ‚Kur yra Dievas, mano Kūrėjas, kuris duoda giesmių naktį, [11] kuris mus moko iš žemės gyvulių ir daro išmintingus dangaus paukščių pagalba?' [12] Ten jie šaukia, bet jis neatsiliepia, dėl piktų žmonių puikybės. [13] Tikrai Dievas neklauso tuščio šauksmo, Visagalis jo nepaiso. [14] Juo labiau, jei sakysi jo nematąs! Byla yra jo žinioje, ir tu turi jo laukti. [15] O dabar, kadangi jo rūstybė dar netraukia tieson ir jam nelabai rūpi priešgyniavimas, [16] Jobas atveria burną tuščiažodžiauti, nežinodamas tauškia daug žodžių".

Elihaus ketvirtoji kalba

36 [1] Elihus toliau kalbėjo: [2] „Turėk man dar kiek kantrybės, kad tau paaiškinčiau, nes yra daugiau žodžių Dievui pateisinti! [3] Paimsiu savo žinojimą iš toli ir savo Kūrėjui pripažinsiu teisybę, [4] nes tikrai mano žodžiai ne melas. Tobulai žinantysis kalbasi su tavim. [5] Štai Dievas galingas, tačiau neabejingas[j]; jis galingas supratimo jėga. [6] Jis nepalieka nusikaltėlio gyvo, bet apgina prislėgtųjų teises. [7] Jis neatitraukia akių nuo teisiųjų, bet juos pasodina į sostą su karaliais, ir jie amžinai išaukštinami. [8] O jei jie sukaustyti grandinėmis, laikomi pagauti skurdo virvėmis, [9] jis [tuo] jiems pasako tai, ką jie padarė, ir jų priešgyniavimus, kad jie išdidžiai elgėsi. [10] Jis atveria jų ausį drausmei ir įsako gręžtis nuo nedorybės. [11] Jei jie paklauso ir [jam] tarnauja,

---

[i] **35,9** Lit. rankos

[j] **36,5** Lit. neatmeta

baigia savo dienas gerovėje ir savo metus malonume. [12] Bet jei jie nepaklauso, eina per mirties upę; jie miršta dėl žinojimo stokos. [13] Bedieviškai nusistatę jie griežia apmaudą, nesišaukia pagalbos, kai jis supančioja juos. [14] Jie miršta jaunystėje, ir jų gyvybė [baigiasi] tarp [kulto[k]] paleistuvių. [15] Jis išgelbsti suvargusius per jų vargą, ir priespauda atidaro jiems ausį. [16] Tave irgi jis viliojo iš suspaudimo žiočių į platumą laisvą nuo varžtų, ir tai, kas nusileido ant tavo stalo, buvo pilna riebalų. [17] Bet tu esi visiškai apsunkintas teismo, skirto nusikaltėliui; teisingas teismas nutvėrė [tave]. [18] Žiūrėk, kad niekas tavęs nesuviliotų turtais ir kad išpirkos dydis tavęs nesuvedžiotų! [19] Ar jam pakaktų tavo turto, aukso ir visų galingų pastangų? [20] Negeisk nakties, kai tautos pranyksta iš savo vietos![l] [21] Saugokis! Nenusigręžk į nedorybę, nes mieliau pasirinkai neteisybę[m] negu sunkią būklę. [22] Štai Dievas pasirodo didis savo galia! Kas yra toks mokytojas, kaip jis? [23] Kas jam nurodė kaip elgtis ir kas jam pasakė: ‚Neteisingai pasielgei’? [24] Atsimink girti jo veiklą, kurią žmonės [vis] apgieda! [25] Visi žmonės gėrėdamiesi žiūrėjo į ją; žmogus tik iš tolo ją pamato. [26] Štai Dievas prakilnus ir mums nesuvokiamas; jo metų skaičius – neištiriamas. [27] Kai jis susemia vandens lašus, tie prasikošia kaip lietus iš vandenyno[n]. [28] Jie laša iš debesų, varva ant daugybės žmonių. [29] Kas gi gali suprasti debesų sklidimą, jo pavėnės griausmus? [30] Štai jis

---

[k]**36,14** T.y. kanaaniečių vaisingumo kultui pasišventusių

[l]**36,20** Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

[m]**36,21** Rk.; M: dėlto

[n]**36,27** T.y. pagal senovės semitų pasaulėvaizdį iš viršuj dangaus skliauto esančių vandenų

skleidžia savo šviesą aplink save ir atidengia jūros šaknis! [31] Mat jais[o] jis maitina[p] tautas, apsčiai teikia maisto. [32] Į abi rankas jis ima[q] žaibą ir jam įsako [spirti] į taikinį. [33] Jį paskelbia jo griausmas, ˹audra – jo rūstybės užsidegimą˺[r].

37

[1] Tikrai dėl to dreba mano širdis ir pašoka iš savo vietos. [2] Klausykite, klausykite jo balso griaudimo, dundesio, išeinančio iš jo burnos! [3] Po visu dangumi jis jį paleidžia, o savo žaibą – ant žemės pakraščių. [4] Po šio kriokia [jo] balsas; jis griaudžia savo didingu balsu. Jis nesulaiko žaibų[s], kai pasigirsta jo balsas. [5] Dievas nuostabiai griaudžia savo balsu. Jis daro didžių, mums nesuprantamų dalykų. [6] Mat sniegui jis sako: ‚Krisk į žemę!' ir liūčiai: ‚Būk smarki!' [7] Jis ˹sulaiko kiekvieną žmogų nuo darbo˺[t], kad visi žmonės pažintų jo darbą. [8] Tada žvėrys sulenda į urvus ir atsigula savo lindynėse. [9] Iš [savo] kambario ateina audra, o nuo šiaurvėjų – šaltis. [10] Dievo kvapu atsiranda ledas, ir platūs vandenys sustingsta. [11] Jis taip pat apkrauna debesis drėgmenimis, išsklaido savo žaibuojančius debesis. [12] Jie slenka aplinkui, keičia linkmę jo vairuojami, kad vykdytų viską, ką jis jiems įsako, ant žemyno paviršiaus. [13] Ar kaip rykštę savo[u] šaliai, ar kaip malonę jis tai įvykdo. [14] Tai įsidėk į ausis, Jobai, sustok ir įsidėmėk Dievo nuostabius

---

[o] **36,31** T.y. lietaus debesimis

[p] **36,31** M: teisia

[q] **36,32** Rk.; M: apdengia

[r] **36,33** Rk.

[s] **37,4** Lit. jų

[t] **37,7** Lit. deda visus žmones po antspaudu

[u] **37,13** M: ar savo

darbus! [15] Ar žinai, kaip Dievas jiems įsakinėja ir leidžia žaibui sutviskėti savo debesyse? [16] Ar suvoki debesų išsiskleidimą[v], Visažinio nuostabius darbus? [17] Tu, kurio drabužiai karšti, kai žemė ilsisi nuo pietvėjo, – [18] ar gali su juo išplėsti debesų dangalą, standų kaip nulietą veidrodį? [19] Pamokyk mus, ką turėtume jam sakyti! Negalime kelti [bylos] ˹iš nežinojimo˺[w]. [20] Ar reikėtų jam pasakyti, kad aš noriu kalbėti? Ar gali žmogus [ką] sakyti, kai jis sumišęs? [21] O dabar: nebuvo galima matyti [saulės] šviesos. Ji buvo debesų aptamsinta. Bet praūžė vėjas ir juos nuvaikė. [22] Iš žiemių sužiba[x] aukso žara; Dievą gaubia baimę kelianti šlovė. [23] Visagalis – mes negalime jo pasiekti. Jis, prakilnus galia ir teisybe bei dideliu teisumu, neprislegia. [24] Todėl žmonės jo bijo. Jis nepaiso nė vieno gudruolio[y]“.

Viešpats atsako Jobui

38 [1] Paskui VIEŠPATS atsakė Jobui iš audros: [2] „Kas yra tas, kurs padaro neaiškius [mano] planus neišmaniais žodžiais? [3] Susijuosk strėnas kaip vyras! Tave klausiu, o tu man atsakyk! [4] Kur buvai, man žemės pamatus dedant? Pasakyk man, jei tiek išmanai! [5] Kas nustatė jos matmenis? Tu juk žinai! Arba kas ištiesė ant jos matuoklę? [6] Į ką įleisti jos postamentai, arba kas padėjo jos kertinį akmenį, [7] kai džiūgavo visos ryto žvaigždės ir krykštavo visi Dievo sūnūs? [8] Kas užrakino

---

[v]**37,16** Arba: kybojimą

[w]**37,19** Lit. dėl tamsos

[x]**37,22** Lit. ateina

[y]**37,24** Arba: kuris vaizduojasi esąs išmintingas

durimis jūrą, kai ši išsilaužė, išėjo iš įsčių, [9] kai padariau debesis jos drabužiu ir tamsias ūkanas jos vystyklais, [10] kai nustačiau mano skirtas ribas, įdėjau skląsčius bei duris [11] ir pasakiau: ‚Iki čia ateisi, ne toliau! Čia ⸢turi sustoti⸣[z] tavo aukštos bangos!'? [12] Ar kada nors savo gyvenime įsakei rytui [išbrėkšti], parodei aušrai jos vietą, [13] kad ji nutvertų žemės pakraščius ir kad nusikaltėliai būtų nukratyti nuo jos? [14] Ji[a] pasikeičia kaip antspauduojamas molis ir nusidažo[b] kaip drabužis, [15] bet nusikaltėliams atimama jų ‚šviesa'[c] ir pakelta[d] ranka sulaužoma, [16] Ar atėjai prie jūros šaltinių ir vaikščiojai vandenyno gelmėse? [17] Ar tau atsidengė mirties vartai? Ar matei tamsos vartus? [18] Ar suvokei žemės platybes? Pasakyk, jei visa tai žinai! [19] Kur yra kelias ten, kur gyvena šviesa, [20] o tamsa – kur yra jos vieta, kad galėtum jas paimti į jų sritį ir suvokti takus, vedančius į jų namus? [21] Tu juk žinai, nes jau buvai gimęs, ir tavo dienų skaičius didelis! [22] Ar priėjai prie sniego sandėlių ir ar matei krušos sandėlius, [23] kuriuos palaikiau bėdos metui ir kovos bei karo dienai? [24] Kur yra kelias ten, kur išsklinda ⸢vakaris vėjas⸣[e], kur rytys išsiblaško ant žemės? [25] Kas išskėlė liūčiai griovį ir kelią perkūno žaibui, [26] kad leistų lyti ant negyvenamos šalies, ant dykumos, kur nėra žmonių, [27] kad permerktų apleistą dykumą ir leistų žolei

---

[z]**38,11** Rk.

[a]**38,14** T.y. žemė

[b]**38,14** Rk.; M: išryškėja

[c]**38,15** T.y. jų šviesa yra tamsa, kuria prisidengę jie vykdo savo piktus kėslus.

[d]**38,15** smurto veiksmams vykdyti

[e]**38,24** Rk.; M: šviesa

želti iš sausynės? [28] Ar lietus turi tėvą? Kas pagimdė rasos lašus? [29] Iš kieno įsčių išėjo ledas ir kas pagimdė šerkšną po dangumi, [30] kai vanduo sukietėja kaip akmuo ir gelmės paviršius užšąla? [31] Ar galėtum surišti Sietyno ryšius ar atrišti Šienpjovių pančius? [32] Ar galėtum išvesti zodiaką[f] jo laiku ir vedžioti Liūtę su jos jaunikliais? [33] Ar pažįsti dangaus nuostatus? Ar nustatai jų viešpatavimą žemei? [34] Ar tu gali pakelti savo balsą į debesį, kad vandens tvanas tave užlietų? [35] Ar gali pasiųsti žaibus, kad jie eitų ir tau sakytų: ‚Štai mes!'? [36] Kas suteikė išmintį ibiui, arba kas davė gaidžiui nuovoką? [37] Kas sumaniai atskaičiuoja debesis[g] ir kas apverčia dangaus ąsočius, [38] kai dulkės susilieja į luitą ir net grumstai sukimba? [39] Ar tu sumedžiojei liūtei grobį ir patenkini jauniklių liūtų geidulį, [40] kai jie atsigula slėpynėse, tykoja tankumyne? [41] Kas paruošia varnui jo maistą, kai jo vaikai šaukiasi Dievo, klaidžioja aplinkui be lesalo?

39

[1] Ar žinai uolos ožkų gimdymo metą? Ar stebi, kaip atsiveda elnės? [2] Ar skaičiuoji mėnesius, kuriuos jos praleidžia [nėščios], ir ar žinai laiką, kai jos gimdo? [3] Jos priklumpa prie žemės, atsiveda savo jauniklius, pasilaisvina nuo savo ⌜gimdymo skausmų⌝[h]. [4] Jų vaikai sustiprėja, užauga lauke, išeina ir nebesugrįžta pas jas. [5] Kas padarė laukinį asilą laisvą? Kas atrišo pančius asilo[i], [6] kurio namais paskyriau stepę ir kurio buveinėmis druskingą šalį? [7] Jis juokiasi iš miesto triukšmo, varytojo

---

[f] **38,32** Tiksli žvaigždyno reikšmė nežinoma.

[g] **38,37** T.y. nustato tokį jų skaičių, kad neišsilietų nei per daug, nei per mažai vandens

[h] **39,3** Arba: kūno vaisiaus

[i] **39,5** Originale tas pats gyvulys pavadintas aramėjiškai.

šauksmų negirdi. [8] Jis išžvalgo kalnus, savo ganyklą, ir ieškinėja visokių žaliuojančių augalų. [9] Ar laukinis asilas norės tau tarnauti? Ar jis prastovės naktį prie tavo prakarto? [10] Ar tu gali pririšti laukinį jautį prie vagos jo virve? Ar jis ars slėnius tau iš paskos? [11] Ar juo pasitikėsi, kadangi didelė jo jėga, ir jam perleisi savo darbą? [12] Ar pasitiki juo, kad jis pargrįš ir tavo derlių suvalys į tavo klojimą? [13] Stručio patelių sparnai linksmai plasnoja. Ar jie gandro[j] sparnai ir plunksnos?[k] [14] Ji palieka žemei savo kiaušinius ir dulkėse leidžia jiems sušilti, [15] pamiršdama, kad koja gali juos sutraiškyti ir žvėris juos sumindyti. [16] Ji šiurkščiai elgiasi su savo vaikais lyg jai nepriklausančiais. Jei veltui jos triūsas, ji nesibijo, [17] nes Dievas jai leido pamiršti išmintį ir jai nedavė jokios išmanymo dalies. [18] [Bet] kai ji pašoka į aukštį, pasijuokia iš žirgo ir raitelio. [19] Ar tu duodi žirgui jėgos? Ar apvelki jo sprandą karčiais? [20] Ar jį šokdini kaip žiogą? Baisus jo didingas prunkštimas. [21] Jis linksmai kapsto [kanopomis žemę] slėnyje, su jėga ištraukia prieš ginklus. [22] Jis išjuokia baimę ir nenusimena, ir neatsigręžia nuo kalavijo. [23] Ant jo barška strėlinė, tviska ietis ir riestinis kardas. [24] Su trenksmu ir susijaudinęs jis ⌜šuoliuoja per⌝[l] žemę ir nebestovi ramus, kai sugaudžia trimito garsas. [25] Kai tik sugaudžia trimitas, jis žvengia yhaha ir iš tolo suuodžia kovą, [girdi] vadų šauksmą ir karo riksmą. [26] Ar tavo išmanymo dėka pakyla sakalas, išplečia savo sparnus pietų vėjui? [27] Ar tavo įsakymu aukštai iškyla erelis ir

---

[j]**39,13** Arba: garnio

[k]**39,13** Sakinys turbūt reiškia tai, kad, nors strutis turi sparnus, negali jais skristi, kaip gandras ar garnys.

[l]**39,24** Lit. susrebia (t.y. šuoliais bėgdamas praryja žemės nuotolius)

aukštumoje susisuka lizdą? [28] Ant uolos jis gyvena ir nakvoja, ant uolos danties ir neprieinamoje vietoje. [29] Iš ten jis suseka maistą; iš tolo [jį] pamato jo akys. [30] Jo jaunikliai ištraukia kraują, o kur yra užmuštųjų, ten ir jis“.

Jobas atsako Dievui

40 [1] VIEŠPATS atsakė Jobui: [2] „Ar ⌜priekabininkas nori bylinėtis su Visagaliu⌝[m]? Kas peikia Dievą, turi atsakyti į tai!“ [3] Tada Jobas atsakė VIEŠPAČIUI: [4] „Štai aš per menkas. Ką galiu tau atsakyti? Ranką uždėjau sau ant burnos. [5] Kartą kalbėjau, bet nebeatsakysiu; – du kartus, tačiau ne daugiau“.

Dievo antroji kalba

[6] Tada VIEŠPATS atsakė Jobui iš audros: [7] „Susijuosk kaip vyras savo strėnas! Tave klausiu, o tu mane pamokyk! [8] Ar tikrai nori panaikinti mano sprendimą, mane pasmerkti, kad pats būtum pateisintas? [9] Arba ar tu turi tokią ranką, kaip Dievas, ir gali griausti tokiu balsu, kaip jis? [10] Puoškis puikybe ir iškilnumu, apsivilk didybe ir gražybe! [11] Išliek savo pykčio protrūkius; pažvelk į kiekvieną išdidėlį ir jį nužemink! [12] Pažvelk į kiekvieną išpuikėlį ir jį nuniekink, ir sutrypk nusikaltėlius, kur jie stovi! [13] Paslėpk dulkėse juos visus ir užrakink juos[n] slaptoje! [14] Tada ir aš tave girsiu už tai, kad tau davė pergalę tavo dešinė. [15] Štai begemotas, kurį padariau, kaip ir tave! Jis ėda žolę kaip raguočiai. [16] Štai jo jėga

---

[m]**40,2** Arba: tas, kurs bylinėjasi su Visagaliu, nusileis [arba: jį pamokys]

[n]**40,13** Lit. jų veidus (= asmenis)

jo strėnose ir jo galia jo pilvo raumenyse. [17] Jis padaro savo uodegą nelanksčią kaip kedrą; jo kulšių gyslos susipynusios. [18] Jo kaulai – žalvariniai vamzdžiai, jo galūnės – kaip geležiniai virbai. [19] Jis yra Dievo veikalų pirmasis[o]; [tik] jo Kūrėjas gali prisiartinti prie jo su savo kalaviju. [20] Mat jam pristato pašaro[p] kalnai, kur žaidžia visi laukiniai gyvuliai. [21] Po lotoso medžiais jis guli, nendrių ir pelkės slėpynėje. [22] Jį apdengia lotoso medžiai, jo paunksnė, jį apsupa upelio gluosniai. [23] Kai upė[q] patvinsta, jis neskuba šalin iš baimės; jis jaučiasi saugus, nors srovė veržiasi į jo nasrus. [24] Kas gali jam kabintis į akis, žeberklais perdurti šnerves? [25] Ar tu gali ištraukti leviataną[r] meškere ir virve nuspausti jo liežuvį? [26] Ar gali įverti nendrinę virvę į jo šnerves ir durikliu perdurti jo žandą? [27] Ar jis kreipsis į tave su daugeliu maldavimų? Ar tau kalbės švelniais žodžiais? [28] Ar jis darys sutartį su tavim, kad jį priimtum kaip amžiną vergą? [29] Ar gali žaisti su juo kaip su paukščiu ir jį laikyti pririštą savo mergaitėms? [30] Ar derasi dėl jo verslo draugai, jį padalija tarp pirklių? [31] Ar tu gali prismaigyti jo odą perstekių ir jo galvą žeberklų? [32] Pridėk prie jo savo ranką! Pagalvok apie grumtynes! Daugiau to nebedaryk!

41 [1] Štai viltis jį sugauti pasirodytų apgaulinga. Jau vien jį pamatęs žmogus susmunka. [2] Niekas nėra toks beprotiškai drąsus, kad drįstų jį sukelti. Kas

---

[o]**40,19** Arba: vyriausiasis

[p]**40,20** Arba: duoklę

[q]**40,23** Lit. Jordanas

[r]**40,25** T.y. krokodilą

galėtų atsilaikyti prieš jį[s]? [3] Kas galėtų stoti prieš jį[t] ir likti sveikas? Po visu dangumi – kas[u]? [4] Nenutylėsiu apie jo narius, apie jo stiprybę ir jo grakštų sudėjimą. [5] Kas atidengė jo viršutinį drabužį? Kas įsiskverbia į jo dvigubus šarvus? [6] Kas atidarė jo veido duris? Aplink jo dantis – išgąstis! [7] Jo nugara – eilės žvynų, užspaustų [tarsi] titnago[v] antspaudu. [8] Vienas su kitu jie taip susileidžia, kad oras negali įsiskverbti tarp jų. [9] Jie susikabina vienas su kitu; jie susirakina ir neatsiskiria vienas nuo kito. [10] Jo čiauduliai leidžia blykčioti šviesai, ir jo akys prilygsta aušros spinduliams. [11] Iš jo nasrų eina deglai, ugnies kibirkštys lakioja. [12] Iš jo šnervių išeina garai kaip iš įkaitusio ir verdančio puodo. [13] Jo kvapas uždega anglis, ir liepsna išeina iš jo nasrų. [14] Jo sprande nakvoja stiprybė, ir priešais jį šokinėja energija[w]. [15] Jo kūno nudribę raukšlės masyvios; prilietos prie jo, jos netabaluoja. [16] Jo širdis kieta kaip akmuo ir nejudama kaip apatinis girnų akmuo. [17] Jo pakilimo nusigąsta galiūnai, šiurpo apimti atsitraukia. [18] Jei kas jį užtinka, to kalavijas neatsilaiko, nei ietis, akmens šaudmuo ar strėlės smaigalys. [19] Jis laiko šiaudu geležį, supuvusiu medžiu žalvarį. [20] Jo neprivers bėgti strėlė; ražais jam yra virtę svaidyklės akmenys. [21] Tarsi šiaudas jam atrodo vėzdas, ir jis juokiasi iš svaidomosios ieties zvimbimo. [22] Jo apatinės dalys – aštrios šukės; jis palieka žymes

---

[s] **41,2** Dgl.Mss; M: mane

[t] **41,3** Rk.; M: mane

[u] **41,3** Rk.; arba rk.: niekas; M: Jis man priklauso.

[v] **41,7** Arba: kietu

[w] **41,14** Rk.; M: baimė

dumblyne kaip kuliamieji valkčiai. [23] Jis užvirina gelmes kaip katilą, padaro jūrą kaip tepalų puodą. [24] Už savęs jis palieka blizgantį taką; kas nors manytų gelmę esant žilaplaukę. [25] Nieko nėra žemėje jam lygaus, padaryto be baimės. [26] Jis žvelgia į viską, kas aukšta; jis yra visų išdidžių žvėrių karalius“.

Jobo paskutinis atsakymas Viešpačiui

42 [1] Jobas atsakė VIEŠPAČIUI: [2] „Žinau, kad tu viską įstengi ir kad joks sumanymas nėra tau neįvykdomas. [3] [Tu klausei:] ‚Kas yra tas, kurs padaro neaiškų [mano] planą nežinodamas?’ Iš tiesų kalbėjau, ko nesupratau, kas man buvo per nuostabu ir nežinoma. [4] [Tu sakei:] ‚Klausyk, o aš kalbėsiu! Tave klausiu, o tu man atsakyk!’ [5] Buvau girdėjęs apie tave iš to, ką nugirdo ausis [iš kitų], bet dabar mano akis pamatė tave. [6] Todėl atšaukiu[x] ir atgailauju dulkėse ir pelenuose“.

EPILOGAS

Dievas pateisina Jobą ir kritikuoja jo draugus

[7] VIEŠPATS, iškalbėjęs šituos žodžius Jobui, tarė tėmaniečiui Elifazui: „Mano rūstybė užsidegė prieš tave ir prieš abu tavo draugus, nes nekalbėjote tiesos apie mane, kaip mano tarnas Jobas. [8] Taigi dabar pasiimkite septynis jautukus bei septynis avinus, nueikite pas mano tarną Jobą ir juos aukokite kaip deginamąją auką už save. O mano tarnas Jobas tegul meldžiasi už jus, nes

---

[x]**42,6** Būtent savo ligšiolinę laikyseną ir anksčiau pasakytas kalbas

jį išklausysiu, kad nieko kvailo[y] jums nepadaryčiau dėl to, kad nekalbėjote tiesos apie mane, kaip mano tarnas Jobas“. [9] Tada tėmanietis Elifazas, šuchietis Bildadas ir naamietis Sofaras nuėjo ir padarė, kaip VIEŠPATS jiems buvo pasakęs, o VIEŠPATS atsižvelgė į Jobą.

Viešpats suteikia Jobui dvigubai tiek, kiek jis anksčiau turėjo

[10] VIEŠPATS atkūrė Jobo būklę, kai jis buvo pasimeldęs už savo draugus. Ir VIEŠPATS dvigubai padaugino viską, ką Jobas buvo turėjęs. [11] Pas jį atėjo visi jo broliai, visos jo seserys ir visi jo pirmiau buvusieji pažįstami ir valgė su juo duoną jo namuose. Jie išreiškė jam užuojautą, jį paguodė dėl visos jo nelaimės, kurią VIEŠPATS buvo užleidęs ant jo, ir kiekvienas jam davė vieną kesitą[z] ir vieną auksinį žiedą. [12] VIEŠPATS laimino Jobo vėlesnįjį gyvenimą labiau už jo ankstesnįjį. Jis turėjo keturiolika tūkstančių mažųjų gyvulių, šešis tūkstančius kupranugarių, tūkstantį jungų jaučių ir tūkstantį asilų. [13] Be to, jis turėjo septynis sūnus ir tris dukteris. [14] Jis praminė pirmąją Jemima, antrąją – Kesija ir trečiąją – Keren-Hapucha. [15] Visoje šalyje neatsirado moterų, kurios būtų buvusios tokios gražios, kaip Jobo dukterys, ir jų tėvas joms davė veldinį su jų broliais. [16] Po to Jobas gyveno [dar] šimtą keturiasdešimt metų ir matė savo sūnus ir savo sūnaičius – keturias kartas. [17] Pagaliau Jobas mirė pasenęs ir išgyvenęs ilgą amžių.

---

[y]**42,8** T.y. nieko per skubaus ir neapgalvoto kaip žmogus, kuris, taip pasielgęs, vėliau turi apgailėti savo kvailybę.

[z]**42,11** Kesita – patriarchalinio amžiaus nežinomos vertės piniginis vienetas.

PSALMĖS

PIRMOJI KNYGA

Du keliai

1 [1] Laimingas žmogus, kuris nesielgė, kaip pataria bedieviai, nepasuko nusidėjėlių keliu ir nesėdėjo, ˹kur sėdi apjuokėjai˺[a], [2] bet VIEŠPATIES įstatyme randa pamėgą ir pusbalsiu skaito jo įstatymą dieną bei naktį. [3] Jis bus kaip medis, persodintas prie vandens griovių, kuris duoda savo vaisių reikiamu metu ir kurio lapai nenuvysta. Visa, ką jis darys, pasiseks. [4] Ne tokie yra bedieviai, – jie kaip pelai, kuriuos nupučia vėjas. [5] Todėl bedieviai neišsilaikys teisme nė nusidėjėliai teisiųjų susirinkime, nes VIEŠPATS saugo teisiųjų kelią, o bedievių kelias prapuls.

Viešpaties karalius ir tautos

2 [1] Kodėl bruzdėdami renkasi pagonys ir tautos ˹veltui ruošia sąmokslą˺[b]? [2] Kodėl stoja [į kovą] žemės karaliai ir kunigaikščiai buriasi drauge prieš VIEŠPATĮ ir jo pateptąjį? [3] „Sutraukykime jų ryšius! Meskime nuo savęs jų virves!“ [4] Dangaus soste sėdįs juokiasi; VIEŠPATS tyčiojasi iš jų. [5] Paskui jis kalbės jiems rūstaudamas ir įnirtęs juos išgąsdins: [6] „Aš pats įšventinau

---

[a] **1,1** Arba: apjuokėjų susirinkime

[b] **2,1** Lit. šnibždasi veltui; arba: šnibžda tuštybę

savo karalių Sijonoje, savo šventajame kalne!“ [7] Aš paskelbsiu VIEŠPATIES įteisinimą. Jis man tarė: „Tu mano sūnus; aš šiandien tapau tavo tėvu. [8] Prašyk mane, ir aš padarysiu pagonis tavo veldiniu ir tavo nuosavybe žemės kraštus. [9] Tu sudaužysi juos geležine lazda, kaip puodžiaus indą juos sukulsi!“ [10] Taigi dabar, karaliai, elkitės protingai! Duokitės įspėjami jūs, žemės valdovai[c]! [11] Tarnaukite VIEŠPAČIUI su baime, ⌜drebėdami [12] bučiuokite jam kojas⌝[d], kad jis neužsirūstintų ir kad nežūtumėte kelyje, nes greitai užsiliepsnoja jo rūstybė. Laimingi visi, kurie glaudžiasi prie jo!

Rytmečio malda

Dovydo psalmė, kai jis bėgo nuo savo sūnaus Abšalomo

3 [1] O VIEŠPATIE, kiek daug yra mano priešininkų! Daug tų, kurie sukyla prieš mane! [2] Daug tų, kurie sako apie mane: „Jis neturi Dievo pagalbos!“ Sela [3] Bet tu, VIEŠPATIE, esi skydas aplink mane, mano garbė ir tas, kuris pakelia mano galvą. [4] Aš garsiai šaukiuos VIEŠPATIES, ir jis išklauso mane nuo savo šventojo kalno. [5] Aš atsiguliau ir užmigau. Aš atsibudau, nes VIEŠPATS palaiko mane. [6] Aš nebijau dešimčių tūkstančių kovotojų, kurie yra aplinkui sustoję [kovai] prieš mane. [7] Kelkis, VIEŠPATIE! Duok man pergalę, mano Dieve! O kad tu skeltum į žandą visiems mano priešams, sutrupintum bedievių dantis! [8] VIEŠPAČIUI priklauso pergalė. Tavo tautai tebūnie tavo palaiminimas!

---

[c]**2,10** Lit. teisėjai

[d]**2,12** Rk.; M: ir džiūgaukite drebėdami. 12 Bučiuokite sūnų

Vakaro malda

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo psalmė

4 [1] Kai šaukiuos, išklausyk mane, Dieve, mano teisių gynėjau! – Kai būdavau prispaustas, tu išlaisvindavai mane. – Pasigailėk manęs ir išklausyk mano maldą! [2] Žmonės, kaip ilgai bus niekinama mano garbė? Kaip ilgai mėgsite niekus, ieškosite melo? Sela [3] Bet žinokite, kad VIEŠPATS ˹išsirinko maldingąjį˺[e]! VIEŠPATS girdi, kai jo šaukiuos. [4] Drebėkite [iš pykčio], bet nenusidėkite! Mąstykite savo širdyje, bet tylėkite savo patale! [5] Aukokite teisėtas aukas ir pasitikėkite VIEŠPAČIU! [6] Daugelis sako: „Kas parodys mums gera?“ Pakelk viršum mūsų savo veido šviesą, VIEŠPATIE! [7] ˹Tu davei˺[f] mano širdžiai daugiau linksmybės negu jiems, kai jie turi apsčiai javų ir vyno. [8] Ramus aš atsigulsiu ir tuoj užmigsiu, nes tu vienas, VIEŠPATIE, leidi man saugiai gyventi.

Viešpatie, vesk mane savo teisumu!

Choro vadovui. Fleitoms. Dovydo psalmė

5 [1] Palenk savo ausį mano žodžiams, VIEŠPATIE, įsidėmėk mano dūsavimą! [2] Klausykis mano šauksmo balso, mano Karaliau ir mano Dieve, nes tave maldauju! [3] VIEŠPATIE, rytmetį išgirsk mano balsą! Rytmetį tau paruošiu [auką] ir dairysiuos. [4] Nes tu nesi Dievas, kuris mėgtų bedievystę; joks piktasis negali viešėti pas tave. [5] Pagyrūnai negali rodytis tavo akyse. Tu nekenti

---

[e]**4,3** Arba rk. (plg. 31,21): man parodė nuostabią malonę

[f]**4,7** Arba: Duok

visų piktadarių. [6] Tu sunaikini tuos, kurie kalba melą. Kraugeriu ir apgaviku bodisi VIEŠPATS. [7] Bet aš per tavo gausią malonę įeisiu į tavo namus, nusilenksiu tavo šventosios maldyklos linkui, tavęs bijodamasis. [8] VIEŠPATIE, vesk mane savo teisumu dėl mano tykotojų, išlygink ties manim savo kelią! [9] Nes nėra tiesos jų burnoje, jų vidus – sugedimas; atviras kapas jų gerklė, jie pataikauja savo liežuviu. [10] ⌜Pražudyk juos⌝[g], Dieve: tegul jie žlunga dėl savo sumanymų! Dėl daugybės jų nusikaltimų nusviesk juos žemyn, nes jie tau priešgyniavo! [11] Bet tegul džiaugiasi visi, kurie glaudžiasi prie tavęs! Tegul jie visados krykštauja! Išskleisk ant jų priedangą, kad džiūgautų dėl tavęs tie, kurie myli tavo vardą! [12] Nes tu, VIEŠPATIE, laimini teisųjį, lyg didžiuoju skydu juos[h] apdengi palankumu.

Išgydyk mane, Viešpatie!

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Bosu[i]*. Dovydo psalmė*

6 [1] VIEŠPATIE, nesudrausk manęs, kai rūstauji, ir, kai niršti, nebausk manęs! [2] Pasigailėk manęs, VIEŠPATIE, nes aš nusilpęs! Pagydyk mane, VIEŠPATIE, nes mano kaulus gelia [3] ir mano siela smarkiai sukrėsta! Bet tu, o VIEŠPATIE, – kaip dar ilgai? [4] Gręžkis, VIEŠPATIE! Išgelbėk mano gyvybę! Padėk man dėl savo malonės! [5] Nes miręs niekas nebeatsimena tavęs; šeolyje[j]

---

[g] **5,10** Arba: Duok jiems kentėti už kaltę

[h] **5,12** T.y. teisiuosius

[i] **6,0** Lit. aštuntąja (styga) (=žemu tonu)

[j] **6,5** T.y. mirusiųjų buveinėje

– kas giria tave? [6] Aš pailsau bevaitodamas; kiekvieną naktį laistau savo lovą, ašaromis aplieju savo patalą. [7] Nuo širdgėlos aptemo mano akys, nusilpo dėl visų mano priešininkų. [8] Atstokite nuo manęs, visi piktadariai, nes VIEŠPATS išgirdo mano verksmo balsą! [9] VIEŠPATS išgirdo mano maldavimą; VIEŠPATS priima mano maldą. [10] Tegul nusivilia ir labai nusigąsta visi mano priešai, tegul atsitraukia, tegul nusivilia staiga!

Dievas – teisingas teisėjas

Dovydo rauda[k], kurią jis giedojo VIEŠPAČIUI dėl benjamino Kušo žodžių

7 [1] VIEŠPATIE, mano Dieve, prie tavęs atbėgau glaustis! Gelbėk mane nuo visų mano persekiotojų ir išvaduok mane, [2] kad kas neperplėštų man gerklės kaip liūtas, kuris sudrasko, kai nėra vaduotojo! [3] VIEŠPATIE, mano Dieve, jei aš tai padariau: jei neteisėtai įgytas turtas yra mano rankose, [4] jei atsilyginau savo sąjungininkui klasta ar apiplėšiau tą, kuris spaudė mane be priežasties, – [5] tesiveja mane priešas ir tepasiveja, tesutrypia į žemę mano gyvybę ir tepaguldo mano garbę į dulkes! [6] Kelkis, VIEŠPATIE, rūstindamasis! Pakilk prieš mano priešininkų įsiūtį! Pabusk, mano Dieve! Paskirk teismą! [7] Tautų būrys teapsupa tave, ir viršum jo aukštai sėsk į sostą! [8] – VIEŠPATS teisia tautas. – Teisk mane, VIEŠPATIE, pagal mano teisumą ir pagal mano nekaltumą, Aukščiausiasis[l]! [9] Tesiliauja bedievių piktybė, tačiau sutvirtink teisųjį tu, kuris ištiri ⸢mintis ir

---

[k] **7,0** Hbr. šiggajōn. Tiksli žodžio reikšmė nežinoma.

[l] **7,8** Arba: kuris yra manyje (lit. ant manęs)

jausmus˺[m], teisusis Dieve! [10] Mano skydas ˹ant manęs yra Dievas˺[n], kuris gelbsti tiesiaširdžius. [11] Dievas yra teisingas teisėjas, bet Dievas kasdien piktinasi, [12] jei kas neatgailauja. Jis galanda savo kalaviją, laiko įtempęs savo lanką ir juo taiko. [13] Jam[o] jis yra paruošęs mirtinus ginklus, savo strėles padaręs degančias. [14] Štai jis[p] pradeda nedorybę, yra nėščias nelabumu ir pagimdo melą. [15] Jis kasė duobę ir ją iškasė, ir įpuolė į kiaurymę, kurią pats padarė. [16] Jo nelabumas sugrįžta ant jo paties galvos, ir ant jo paties viršugalvio nusileidžia jo smurtas. [17] Aš dėkosiu VIEŠPAČIUI, kad jis yra teisingas, ir giedosiu pagyrimą VIEŠPATIES, Aukščiausiojo, vardui.

Dievo didybė ir žmogaus vertė

Choro vadovui. Gatiečių gaida[q]. Dovydo psalmė

8 [1] VIEŠPATIE, mūsų Valdove, koks didingas tavo vardas visoje žemėje! ˹Aš garbinsiu˺[r] tavo didybę viršuj ˹dangų [2] kūdikių ir žindomųjų burna[s]. Tu˺[t] įkūrei tvirtovę dėl savo priešininkų, priešui ir keršininkui nuramdyti. [3] Kai žvelgiu į tavo dangus, tavo pirštų darbus,

---

[m]**7,9** Lit. širdis ir inkstus

[n]**7,10** Rk.; M: yra ant Dievo

[o]**7,13** T.y. neatgailaujančiam

[p]**7,14** T.y. priešas, kuris neatsiverčia

[q]**8,0** Arba: Gatiečių lyra

[r]**8,1** Sk. ašaretannah

[s]**8,2** T.y. stebėdamas Dievo didybę, psalmininkas gali čiauškėti tik kaip kūdikis.

[t]**8,2** Arba: dangų. Kūdikių ir žindomųjų burna tu... (t.y. kūdikiai ir žinduliai, dėdami Dievo vardą į savo lūpas, turi daugiau galios negu jo priešai)

į mėnulį ir žvaigždes, kurias tu padėjai į vietą, [4] kas yra žmogus, kad jį atsimeni, ar žmogaus sūnus, kad juo rūpinies? [5] Tačiau tu padarei jį truputį mažesnį už Dievą[u], garbe ir kilnybe jį apvainikavai. [6] Tu davei jam valdyti savo rankų darbus, visa padėjai po jo kojomis: [7] visus mažuosius ir didžiuosius gyvulius, taip pat laukinius žvėris, [8] dangaus paukščius ir jūros žuvis, – kas tik plaukioja marių takais. [9] VIEŠPATIE, mūsų Valdove, koks didingas tavo vardas visoje žemėje!

Viešpats – prieglobstis prislėgtajam

Choro vadovui. Pagal ˹mūt labbėn˺[v]. Dovydo psalmė.

Alef

9 [1] Noriu tau dėkoti, VIEŠPATIE, visa širdim, išpasakoti visus tavo stebuklus. [2] Noriu linksmintis ir džiūgauti tavim, giedoti tavo vardui, Aukščiausiasis!

Bėt

[3] Mano priešai, traukdamiesi atgal, suklupo ir žuvo tavo akivaizdoje. [4] Nes tu vedei mano teisią bylą, atsisėdai į sostą, teisusis Teisėjau!

Gimel

[5] Tu subarei pagonis, sunaikinai bedievį, išdildei jų vardą amžių amžiams. [6] Priešai pragaišo, griuvėsiais virto amžiams. Miestus palikai be gyventojų.

---

[u]**8,5** Arba: dievus (t.y. dieviškas būtybes, angelus)

[v]**9,0** Techninis terminas, kurio reikšmė nežinoma

Hė

[7] Štai[w] VIEŠPATS sėdi soste per amžius; jis pastatė teismui savo sostą. [8] Ir jis teis pasaulį teisingai; jis darys nuosprendį tautoms bešališkai.

Vav

[9] VIEŠPATS bus prieglobstis prislėgtajam, prieglobstis priespaudos laikais. [10] Ir pasitikės tavim tie, kurie pažįsta tavo vardą, nes tu, VIEŠPATIE, nesi palikęs tų, kurie ieško tavęs.

Zajin

[11] Giedokite VIEŠPAČIUI, sėdinčiam soste Sijonoje! Skelbkite tautose jo darbus! [12] Nes Kraujo Keršytojas atsiminė juos; jis nepamiršo vargingųjų šauksmo.

Chėt

[13] Pasigailėk manęs, VIEŠPATIE! Pažvelk, ką aš kenčiu nuo tų, kurie manęs nekenčia, ˹tu, kuris mane pakėlei˺[x] iš mirties vartų, [14] kad pasakočiau visus tavo girtinus darbus dukters Sijonos vartuose, kad džiūgaučiau dėl tavo pagalbos!

Tėt

[15] Pagonys nugrimzdo į duobę, kurią patys iškasė; į pinkles, kurias jie paslėpė, įkliuvo jų pačių koja.

---

[w]**9,7** M: Jie

[x]**9,13** Arba: pakelk mane

[16] VIEŠPATS apsireiškė, jis suruošė teismą; į savo paties rankų darbą įsipainiojo bedievis. Higgajon[y]. Sela

Jod

[17] Tesugrįžta bedieviai į šeolį[z], visi pagonys, pamirštantys Dievą!

Kaf

[18] Nes ne visam laikui bus pamirštamas vargšas, ir vargingųjų viltis nebus žuvus amžinai! [19] Kelkis, VIEŠPATIE! Teneįsigali žmonės! Tebūnie teisiami pagonys tavo akivaizdoje! [20] Įvaryk, VIEŠPATIE, jiems baimės, kad žinotų pagonys, jog jie tėra žmonės. Sela

Sutrupink bedievio ir piktadario dilbį!

Lamed

10 [1] Kodėl tu, VIEŠPATIE, stovi toli, slepies priespaudos laikais? [2] Puikaudami bedieviai persekioja vargšus; juos pagauna į pinkles, kurias jie[a] sugalvojo. [3] Nes ˹jis gyrė piktadarybę – savo sielos pageidą; jis garbino pelną˺[b], paniekino VIEŠPATĮ. [4] Užrietęs nosį, bedievis [sako]: „Jis nepaieškos!“ „Nėra Dievo!“ Tai visos jo mintys. [5] Sėkmingos jo priemonės kiekvienu metu. Aukštai tavo teismai, jam nepastebimi. Visi jo priešininkai – jis tik nusiprunkščia į juos! [6] Jis

---

[y] **9,16** Neišaiškintos reikšmės terminas, vartojamas giedojimo būdui ar muzikiniam akompanimentui žymėti

[z] **9,17** T.y. mirusiųjų buveinę

[a] **10,2** T.y. bedieviai

[b] **10,3** Rk.; M: bedievis gyrėsi savo sielos pageida, ir gobšusis laimino

kalba savo širdyje: „Aš nesvyruosiu; per visas kartas nepatirsiu nelaimės“.

Pė

[7] Jo burna pilna keiksmo, apgaulės ir smurto: po jo liežuviu – nelabumas ir nedorybė. [8] Jis sėdi tykodamas kaimuose; slėpynėse jis nužudo nekaltąjį.

'Ajin

Jo akys stebi iš pasalų nelaimingąjį – [9] jis tykoja slėpynėje kaip liūtas savo tankynėje. Jis tykoja sugauti vargšą; jis sugauna vargšą, įtraukdamas jį į savo tinklą.

Sadė

[10] [Teisusis] sutriuškinamas, susmunka, ir krinta į jo nagus[c] nelaimingieji. [11] Jis kalba savo širdyje: „Dievas pamiršo! Jis paslėpė savo veidą, niekados nematė!“

Kof

[12] Kelkis, VIEŠPATIE Dieve! Pakelk savo ranką! Nepamiršk vargingųjų! [13] Kodėl bedievis turėtų niekinti Dievą, kalbėti savo širdyje: „Tu nepaieškosi“?

Rėš

[14] Juk tu pamatei vargą ir skausmą, žvelgi, kad juos imtum į savo rankas. Tau save atiduoda nelaimingasis, našlaitis – tu esi buvęs jo padėjėjas.

---

[c] **10,10** Lit. galingus

Šyn

[15] Sutrupink bedievio ir piktadario dilbį! Atiteisk už jo bedievystę, kol jos neberasi! [16] VIEŠPATS yra karalius per amžių amžius. Pagonys tepradingsta iš jo šalies!

Tav

[17] Nuolankiųjų troškimą tu, VIEŠPATIE, esi išklausęs; tu stiprini jų širdį, atkreipi savo ausį [18] našlaičio ir prislėgtojo teisėms apginti, kad daugiau nebegąsdintų žemės žmogus.

VIEŠPATYJE radau prieglaudą

Choro vadovui. Dovydo psalmė

11 [1] VIEŠPATYJE radau prieglaudą. Kaip galite man tarti: „˹Skrisk į kalnus kaip paukštis˺[d]!? [2] Nes štai bedieviai įtempia lanką, savo strėlę jau yra padėję ant templės, kad šaudytų tamsoje į tiesiaširdžius. [3] Kai pamatai nugriaunami, ką ˹begali daryti˺[e] teisusis?“
[4] VIEŠPATS yra savo šventykloje. VIEŠPATS – danguose jo sostas. Jo akys stebi, jo vyzdžiai tiria žmones.
[5] VIEŠPATS tiria teisųjį ir bedievį. Kas mėgsta smurtą, to nekenčia jo siela. [6] Jis leis lyti ant bedievių ugningomis anglimis ir siera. Kaitrus vėjas – jų taurės dalis. [7] Nes teisingas yra VIEŠPATS, jis mėgsta teisingus darbus. Teisieji išvys jo veidą.

---

[d] **11,1** GST

[e] **11,3** Arba: padarė [kad turėtų taip kentėti]

Žmonių žodžiai ir Dievo žodis

Choro vadovui. Bosu. Dovydo psalmė

12 [1] Gelbėk VIEŠPATIE, nes nebėra dievotųjų, nes pradingo ištikimieji iš žmonių tarpo! [2] Jie kalba netiesą vienas kitam; pataikaujančiomis lūpomis ir dvilype širdim jie kalba. [3] VIEŠPATS sunaikina visas pataikaujančias lūpas, didžiakalbį liežuvį – [4] tuos, kurie sako: „Mes turime stiprų liežuvį; mūsų lūpos mus remia. Kas yra mūsų viešpats?“ [5] „Dėl vargšų engimo, dėl neturtėlių vaitojimo dabar aš kelsiuos! – sako VIEŠPATS. – Aš suteiksiu saugumą tam, kuris jo ilgisi“. [6] VIEŠPATIES žodžiai yra gryni žodžiai – sidabras, nuskaistintas molio liejykloje, septynis kartus išvalytas. [7] Tu, VIEŠPATIE, juos ištesėsi, jį[f] visada apsaugosi nuo šitos kartos. [8] Aplinkui išdidžiai vaikščioja nedorėliai, kai niekšybė žmonėse kelia galvą.

Kaip dar ilgai, Viešpatie?

Choro vadovui. Dovydo psalmė

13 [1] Kaip dar ilgai, VIEŠPATIE? Ar amžinai mane pamirši? Kaip dar ilgai slėpsi nuo manęs savo veidą? [2] Kaip dar ilgai aš rūpinsiuos savo siela, liūdesiu širdim ˹iš dienos į dieną˺[g]? Kaip dar ilgai mano priešas man viešpataus? [3] Pažvelk, išklausyk mane, VIEŠPATIE, mano Dieve! Padaryk šviesias man akis, kad neužmigčiau mirties miegu! [4] Kad mano priešas nesakytų: „Aš jį nugalėjau!“ Kad mano priešininkai

---

[f] **12,7** T.y. prislėgtąjį; žr. 5skn.; kkr. MssG: mus

[g] **13,2** Rk.; M: per dieną

nedžiūgautų, jog aš svyruoju. [5] Bet aš pasitikėjau tavo malone. Tedžiūgauja mano širdis dėl tavo pagalbos! Tegul giedosiu VIEŠPAČIUI, nes jis man gera padarė!

Paikieji

Choro vadovui. Dovydo

14 [1] Paikieji[h] sakė savo širdyje: „Nėra Dievo“. Jie elgėsi iškrypusiai, darė bjaurius darbus; neatsirado gera darančio. [2] VIEŠPATS pažvelgė iš dangaus į žmoniją, kad pamatytų, ar yra kas išmanąs, kas ieškąs Dievo. [3] Jie visi nukrypo, visi kartu pagedo: nėra gera darančio, nėra nė vieno. [4] Argi jie nežinojo[i], visi piktadariai, kurie rijo mano tautą [, kaip] jie valgė duoną, nesišaukė VIEŠPATIES? [5] Ten[j] jie bus labai nusigandę, nes VIEŠPATS yra teisiųjų draugėje. [6] ˹Sumanymas prieš vargšą jums niekais nueis, nes˺[k] VIEŠPATS yra jo prieglauda. [7] O kad ateitų iš Sijonos išgelbėjimas Izraeliui! Kai VIEŠPATS atkurs savo tautos būklę, tedžiūgauja Jokūbas, tesilinksmina Izraelis!

Kas drįsta gyventi Dievo šventajame kalne?

Dovydo psalmė

15 [1] VIEŠPATIE, kas drįsta viešėti tavo padangtėje? Kas drįsta gyventi tavo šventajame kalne? [2] Tas, kuris elgiasi nepeiktinai, daro, kas teisinga, ir kalba tiesą savo širdyje; [3] kuris nėra skleidęs šmeižtų savo liežuviu,

---

[h] **14,1** Lit. Paikasis (kolektyvinė vsk.)

[i] **14,4** Būtent jiems gresiančios bausmės ar atsakomybės Dievui

[j] **14,5** T.y. kaip tik ten, kur jie engia teisiuosius

[k] **14,6** Arba: Jūs nieku paverčiate vargšo sumanymą, bet

nėra daręs savo artimui pikta ir nėra peikęs savo kaimyno; [4] kuris su panieka žiūri į atmestąjį ir gerbia tuos, kurie bijo VIEŠPATIES; kuris yra prisiekęs ˹net savo paties nuostoliui˺[l] ir nedaręs pakeitimų; [5] kuris nėra skolinęs savo pinigų palūkanoms gauti ir kyšių prieš nekaltąjį nėra ėmęs. [6] Kas tai daro, niekados nesvyruos.

Viešpats – mano dalis

Dovydo miktam[m]

16 [1] Pasergėk mane, Dieve, nes ieškojau prieglaudos tavyje! [2] Aš tariau VIEŠPAČIUI: „Tu mano Valdovas; ˹mano gerovė priklauso vien nuo tavęs˺[n]. [3] ˹O dėl šventųjų, kurie yra šalyje, – jie yra garbingi; jie – visas mano malonumas˺[o]. [4] Daug skausmų turi tie, kurie ˹įsigeidė svetimų [dievų]˺[p]. Aš neliesiu jiems kraujo liejamųjų aukų ir neminėsiu jų vardų savo lūpomis! [5] VIEŠPATS yra man skirta dalis ir mano taurė; tu paremsi mano dalią. [6] Virvės man krito į malonias vietas; tikrai puikus veldinys man teko. [7] Aš girsiu VIEŠPATĮ, kuris man teikė patarimų. Taip pat naktimis mane įspėdavo mano sąžinė[q]. [8] Nuolatos statydavau VIEŠPATĮ prieš save. Kadangi jis mano dešinėje, aš nesvyruosiu! [9] Todėl linksminasi mano širdis ir džiūgauja mano siela[r]; netgi

---

[l] **15,4** Arba: nedaryti pikta

[m] **16,0** Terminas, kurio tiksli reikšmė nežinoma

[n] **16,2** SymTHier; M: mano gėris; nėra viršesnio už tave

[o] **16,3** Arba rk.; O dėl „šventųjų“ (t.y. dievų), kurie yra šalyje, prakeikti visi, kurie jais gėrisi.

[p] **16,4** Sk. 'ahērīm hārû; M: skubiai pasekė svetimus [dievus]

[q] **16,7** Lit. inkstai

[r] **16,9** Sk. kebedí (lit. kepenys); M: garbė

mano kūnas ilsisi saugus, [10] nes tu neatiduosi manęs šeoliui[s] ir neleisi savo maldingajam duobės pamatyti. [11] Tu man parodysi gyvenimo taką. Gausybė džiaugsmų yra tavo akivaizdoje, malonumai tavo dešinėje per amžius.

Apsaugok mane kaip savo akies obuolį!

Dovydo malda

17 [1] Išgirsk, VIEŠPATIE, teisingą pasiteisinimą, įsidėmėk mano šauksmą! Klausykis mano maldos iš neklastingų lūpų! [2] Iš tavęs teišeina mano pateisinimas: tavo akys mato, kas tiesu. [3] Tu ištyrei mano širdį, aplankei ją naktį, mane išmėginai – tu nieko ⌜manyje neradai. Aš pagalvojau: „Nieko [pikta] neturi išsprūsti⌝[t] iš mano burnos“. [4] O dėl žmonių poelgių, – tavo lūpų žodžio klausydamas, aš vengiau smurtininko takų. [5] Mano žingsniai tvirtai laikėsi tavo pėdsakų, tad mano kojos nesvyravo. [6] Aš tavęs šaukiaus, nes tu, Dieve, išklausydavai mane. Palenk prie manęs savo ausį, klausykis mano žodžio! [7] Parodyk nuostabius savo pasigailėjimus, gelbėtojau tų, kurie globiasi nuo sukylančių prieš tavo dešinę! [8] Apsaugok mane kaip savo akies obuolį! Savo sparnų pavėsyje mane paslėpk [9] nuo nedorėlių, kurie pavartojo smurtą prieš mane, mano mirtinųjų priešų, kurie mane supa! [10] ⌜Riebalais jie apaugino savo širdį⌝[u], savo burna išdidžiai kalbėjo.

---

[s]**16,10** T.y. mirusiųjų buveinei

[t]**17,3** Arba: begėdiška manyje neradai. Nieko pikta neišsprūdo

[u]**17,10** Rk. T.y. pasidarė maištingi. M: Jie uždarė savo riebalus

11 ˹Jie manęs tykojo˺[v]. Dabar jie yra mane apsupę, taikosi numesti žemėn. 12 Jis[w] panašus į liūtą, geidžiantį draskyti, į jauniklį liūtą, tupintį slėptuvėse. 13 Kelkis, VIEŠPATIE, stok prieš jį, parklupdyk jį! Išgelbėk mano gyvybę nuo nedorėlio savo kalaviju! 14 ˹Juos nužudyk savo ranka, VIEŠPATIE, juos pradangink iš pasaulio, juos išnaikink iš gyvųjų tarpo!˺[x] ˹Pripildyk jų pilvą to, ką esi [jiems] sutaupęs[y]; tegul [jų] sūnūs pasisotina, ir kas nuo jų atlieka, tegul palieka jų vaikams! 15 Bet aš pateisintas išvysiu tavo veidą, prabudęs pasisotinsiu tavo pavidalu.

Viešpats yra mano uola

Choro vadovui. Psalmė VIEŠPATIES tarno Dovydo, kuris kreipėsi į VIEŠPATĮ šitos giesmės žodžiais dietą, (kai) VIEŠPATS jį išgelbėjo iš visų jo priešų rankų ir iš Sauliaus rankų. Jis kalbėjo:

18 1 Aš myliu tave, VIEŠPATIE, mano stiprybe. 2 VIEŠPATS yra mano uola, mano tvirtovė ir mano gelbėtojas; mano Dievas yra mano uola, kur prieglaudą randu, mano skydas, ˹mano išganymo ragas˺[z], mano priebėga. 3 Aš šaukiaus VIEŠPATIES, kuris vertas pagyrimo, ir buvau išgelbėtas iš savo priešų. 4 Mane buvo apvyniojusios mirties virvės, Belialo[a] srovės mane

---

[v] **17,11** Rk.; M: Mūsų žingsniai

[w] **17,12** T.y. priešas

[x] **17,14** Rk. M: iš žmonių savo ranka, VIEŠPATIE, iš žmonių, iš pasaulio; jų dalis gyvųjų tarpe (arba: gyvenime)

[y] **17,14** Arba: O tavo branginamieji – pripildyk jų pilvą

[z] **18,2** T.y. mane gelbinti galybė. Ragas – galybės simbolis.

[a] **18,4** Lit. Rijūno, arba (vietos, iš kurios) niekas neatsikelia (t.y. požeminio pasaulio)

išgąsdinusios. [5] Šeolio[b] virvės buvo mane apsukusios, mane užtikusios mirties pinklės. [6] Savo bėdoje šaukiaus VIEŠPATIES, į savo Dievą šaukiaus pagalbos. Jis išgirdo iš savo šventyklos mano balsą ir mano šauksmas į jį pasiekė jo ausis. [7] Susvyravo ir sudrebėjo žemė, kalnų pamatai sujudėjo; jie siūbavo, nes jis nirto. [8] Pakilo dūmai iš jo nosies, ryjanti ugnis ėjo iš jo burnos; degančios anglys liepsnojo iš jo. [9] Jis palenkė dangus ir nužengė; tiršta tamsa buvo po jo kojomis. [10] Jis užsėdo ant kerubo ir skrido, greit lėkė ant vėjo sparnų. [11] Tamsą jis padarė savo slėptuve aplink save, savo pastoge – tamsius vandenis, tirštus debesis. [12] Nuo žibėjimo jo priešaky veržėsi pro jo debesis kruša ir liepsnojančios anglys. [13] Sugriaudė danguose VIEŠPATS, Aukščiausiasis paleido savo balsą.[c] [14] Jis šaudė savo strėlėmis ir juos[d] išsklaidė, tviskino daug žaibų ir juos pakrikdė. [15] Tada pasirodė jūros[e] vagos ir atsivėrė pasaulio pamatai nuo tavo barimo, VIEŠPATIE, nuo tavo nosių kvapo šniokštimo. [16] Jis pasiekė iš aukštybių, mane nutvėrė; jis mane ištraukė iš didžių vandenų. [17] Jis mane išplėšė iš mano stipraus priešo, iš tų, kurie manęs nekentė, nes jie buvo man per stiprūs. [18] Jie susidūrė su manim mano nelaimės dieną, bet VIEŠPATS buvo mano parama. [19] Jis mane išvedė į erdvią vietą; jis mane išgelbėjo, nes mane pamėgo. [20] VIEŠPATS man atlygino pagal mano teisumą, pagal mano rankų švarumą man atmokėjo. [21] Aš juk laikiaus

---

[b] **18,5** T.y. mirusiųjų buveinės

[c] **18,13** M + dtgr.: krušą ir ugningas anglis; ~kkr. MssG 2Sam 22,14

[d] **18,14** T.y. priešus

[e] **18,15** Kl. Mss 2Sam 22,16; M: vandens

VIEŠPATIES kelių ir neatsitraukiau nuo savo Dievo nusikalsdamas. 22 Juk visus jo potvarkius turėjau prieš save ir jo nuostatų neatstūmiau nuo savęs. 23 Nepeiktinas jam buvau ir sergėjaus kaltės. 24 Tad VIEŠPATS man atmokėjo pagal mano teisumą, pagal mano rankų švarumą jo akyse. 25 Ištikimam tu pasirodai ištikimas, tobulam – tobulas; 26 tyram tu pasirodai tyras ir su sukčium suktai elgies. 27 Tu juk padedi nuolankiems žmonėms, bet išdidžias akis nužemini. 28 Juk tu, VIEŠPATIE, darai mano žiburį šviesų; mano Dievas nušviečia man tamsybę. 29 Juk su tavim galiu ⌜pulti[f] kareivių būrį⌝[g], su savo Dievu peršokti mūrą. 30 Dievas – tobulas jo valdymas[h]. VIEŠPATIEŠ žodis ugnimi valytas. Jis yra skydas visiems, kurie glaudžiasi prie jo. 31 Juk kas yra Dievas, jei ne VIEŠPATS? Ir kas yra Uola, jei ne mūsų Dievas? – 32 Dievas, kuris mane apjuosė jėga ir padarė saugų mano kelią, 33 kuris padarė mano kojas kaip elnių ir pastatė mane aukštumose; 34 kuris taip išmiklino mano rankas kovai, kad mano dilbiai įtempia žalvario lanką. 35 Tu man davei savo gelbintį skydą, ir tavo dešinė mane parėmė; tavo pergalė[i] mane padarė didelį. 36 Tu padarei ilgus mano žingsnius po manim, ir mano kulkšnys nesvyravo. 37 Aš vijaus savo priešus ir juos pasivijau, ir negrįžau, kol jų nesunaikinau. 38 Aš juos sumušiau, ir jie nebegalėjo atsikelti; jie krito po mano kojomis. 39 Tu apjuosei mane jėga kovai, parkniubdei po manim mano priešininkus.

---

[f]**18,29** Lit. bėgti (prieš)

[g]**18,29** Arba rk.: daryti šuolį per daubą

[h]**18,30** Lit. kelias

[i]**18,35** 4QSam(a): pagalba

[40] Mano priešus tu privertei bėgti nuo manęs, ir tuos, kurie manęs nekentė, aš nutildžiau. [41] Jie šaukėsi pagalbos, tačiau nebuvo gelbėtojo, – VIEŠPATIES, bet jis jiems neatsiliepė. [42] Aš juos sutryniau, [ir jie liko] kaip dulkės prieš vėją, kaip gatvių purvą juos sutrypiau[j]. [43] Tu mane išgelbėjai iš ⌜nesuskaitomos kariuomenės⌝[k], mane paskyrei tautų galva. Žmonės, kurių nebuvau pažinęs, pasidarė man paslaugūs. [44] Kai tik išgirdo apie mane, jie man pakluso; svetimšaliai dėjosi man pavaldūs. [45] Svetimšaliai susmuko ir drebėdami išėjo iš savo pilių. [46] VIEŠPATS gyvas! Tebūnie giriama mano Uola! Prakilnus mano išganymo Dievas! – [47] Dievas, kuris man davė atsikeršyti ir man pavergė tautas; [48] kuris mane išgelbėjo nuo mano rūsčiųjų priešų, mane iškėlė viršum mano priešininkų. Iš smurtininko tu mane išplėšei. [49] Todėl dėkoju tau, VIEŠPATIE, tarp tautų ir noriu giedoti tavo vardui. [50] Jis didelę pagalbą suteikė savo karaliui ir parodė malonę savo pateptajam, Dovydui, ir jo palikuonims per amžius.

Dangūs pasakoja Dievo garbę

Choro vadovui, Dovydo psalmė

19 [1] Dangūs pasakoja Dievo garbę, ir j o rankų darbą skelbia tvirtuma. [2] Diena dienai perduoda[l] kalbą ir naktis nakčiai praneša žinią. [3] Tai ne kalba, ne žodžiai[m]; negirdimas jų balsas. [4] Po visą žemę išsklinda

---

[j] **18,42** Dgl. Mss GST 2Sam 22,43; M: išdrabsčiau

[k] **18,43** Rk.; M: tautos vaidų

[l] **19,2** Lit. verčia be perstojo kaip šaltinis

[m] **19,3** fizine prasme

jų garsas, iki pasaulio krašto – jų žodžiai[n]. Saulei jis pastatė padangtę juose[o]. [5] Ji[p] išeina kaip jaunikis iš savo kambario, džiaugiasi kaip karžygys, galėdamas bėgti taku. [6] Nuo vieno dangų krašto ji išeina ir apsisuka kituose jų pakraščiuos, ir niekas nepasislepia nuo jos kaitros.

Viešpaties įstatymas tobulas

[7] VIEŠPATIES įstatymas tobulas, atgaivinąs sielą. VIEŠPATIES nurodymas[q] patikimas, darąs paikšus išmintingus. [8] VIEŠPATIES potvarkiai tiesūs, džiuginą širdį. VIEŠPATIES įsakymas skaistus, šviesinąs akis. [9] VIEŠPATIES baimė yra tyra, pasiliekanti visam laikui[r]. VIEŠPATIES sprendimai yra tiesa, visi be išimties teisingi. [10] Jie geistini labiau už auksą, už daug gryno aukso; jie saldesni už medų, už korių syvą. [11] Be to, tavo tarnas leidosi jų apšviečiamas[s]: kas jų laikosi, gauna didelį atpildą. [12] Paklydimai[t] – kas nusivokia [apie juos]? Nuo nesąmoningų suklydimų išteisink mane! [13] Ir nuo įžūliųjų sulaikyk savo tarną! Tegul jie man neviešpatauja! Tada aš būsiu nepeiktinas ir laisvas nuo

---

[n]**19,4** T.y. savos rūšies žodžiai, kuriais kūrinija skelbia savo Kūrėjo garbę

[o]**19,4** T.y. danguose

[p]**19,5** Hbr. jis (saulė hebrajų kalboje yra vyr. giminės)

[q]**19,7** Lit. liudijimas (t.y. nurodymas, kaip elgtis)

[r]**19,9** T.y. pagarba Dievui, pasireiškianti klusnumu jo įstatymui, būdama priešinga moraliai netyrai nusidėjėlių ir pagonių elgsenai, yra pastovus gyvenimo pagrindas.

[s]**19,11** Arba: įspėjamas

[t]**19,12** T.y. netyčia daromi paklydimai

didelio nusikaltimo[u]. [14] ⌜Tegul tau patinka mano burnos žodžiai ir mano širdies apmąstymas tegul tave pasiekia⌝[v], VIEŠPATIE, mano Uola ir mano Atpirkėjau!

Malda už karalių, žygiuojantį į karą

Choro vadovui. Dovydo psalmė

20 [1] Tegul VIEŠPATS tave išklauso bėdos dieną! Tegul tave apgina Jokūbo Dievo vardas! [2] Tegul jis siunčia tau pagalbą iš šventovės ir iš Sijonos tave paremia! [3] Tegul jis atsimena visas tavo dovanas ir tavo deginamąją auką laiko dosnia[w]! Sela [4] Tegul jis tau suteikia, ko trokšta tavo širdis, ir visą tavo sumanymą įvykdo! [5] Tegul krykštausime dėl tavo pergalės ir savo Dievo vardu iškelsime vėliavas! Tegul VIEŠPATS įvykdo visus tavo prašymus! [6] Dabar žinau, kad VIEŠPATS padės savo pateptajam, jį išklausys iš savo šventojo dangaus savo dešinės galingais pagalbos veiksmais. [7] Vieni [giriasi] kovos vežimais, kiti žirgais, o mes giriamės VIEŠPATIES, savo Dievo, vardu. [8] Jie parklups ir kris, o mes atsikelsime ir atsitiesime! [9] VIEŠPATIE, duok pergalę karaliui! Tegul jis mus išklauso, kai šaukiamės!

Tavo galia džiaugiasi karalius

Choro vadovui. Dovydo psalmė

21 [1] VIEŠPATIE, tavo galia džiaugiasi karalius, ir dėl tavo pergalės kaip labai jis džiūgauja! [2] Ko geidė jo širdis, tu jam davei, ir jo lūpų prašymo neatmetei. [3] Juk jį

---

[u]**19,13** Būtent stabmeldystės

[v]**19,14** Arba: Tebūnie pagal tavo norą mano burnos žodžiai ir mano širdies apmąstymas pagal tavo valią

[w]**20,3** Lit. riebia

pasitikai, laimindamas geru, uždėjai jam ant galvos gryno aukso karūną. [4] Gyvenimo jis meldė tave – jį suteikei jam, ⌜amžių ilgą, neribotą⌝[x]. [5] Didelė jo garbė dėl tavo pagalbos; didybę ir kilnybę tu padėjai ant jo. [6] Juk jį padarei palaiminimu amžiams, jį palinksminai džiaugsmu savo akivaizdoje. [7] Juk karalius pasitiki VIEŠPAČIU, ir dėl Aukščiausiojo malonės jis nesvyruos. [8] Pasieks tavo ranka visus tavo priešus, tavo dešinė atras tuos, kurie tavęs nekenčia. [9] Tu juos padarysi tarsi liepsnojančią krosnį, kai tu, VIEŠPATIE, pasirodysi. Jis užsirūstinęs juos sunaikins: juos suris ugnis. [10] Jų vaikus tu išnaikinsi nuo žemės, jų palikuonis iš žmonijos. [11] Nors jie bus sumanę prieš tave ką pikta, prirengę intrigų, jie nieko neįstengs! [12] Nes tu priversi juos bėgti, savo lanku taikysi į jų veidus. [13] Pakilk, VIEŠPATIE, su savo stiprybe! Tegul apgiedosime ir grodami girsime tavo karžygišką galią!

Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane palikai?

Choro vadovui. Kaip „Aušros elnė. Dovydo psalmė

22 [1] Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane palikai, esi taip toli nuo mano šauksmo[y], mano riksmo žodžių? [2] Mano Dieve, šaukiu aš dieną, bet tu neatsakai: [šaukiu] naktį, ir negaliu nutilti. [3] Tačiau tu sėdi soste kaip Šventasis, tu Izraelio Gyrius! [4] Tavim pasitikėjo mūsų tėvai; jie pasitikėjo, o tu juos išgelbėjai. [5] Tavo pagalbos jie šaukėsi, ir buvo išgelbėti; tavim pasitikėjo, ir neliko sugėdinti. [6] Bet aš esu kirmėlė, nebe žmogus. Žmonių pašaipa, tautos niekinamas. [7] Visi, kurie mato

---

[x]**21,4** Lit. dienų ilgį per amžius

[y]**22,1** Rk.; M: pagalbos

mane, pajuokia mane; jie kraipo lūpas, krato galvą. [8] „˹Jis patikėjo savo dalyką VIEŠPAČIUI˺[z]. Tas jį teišvaduoja, jį teišgelbsti, nes yra jį pamėgęs!“ [9] Juk tu esi tas, kuris mane ištraukė iš motinos kūno, saugiam leido man būti prie mano motinos krūčių. [10] Tavo globai buvau paliktas nuo pat gimimo; nuo pat mano motinos įsčių tu esi mano Dievas. [11] Nebūk toli nuo manęs, nes bėda arti, nes nėra padėjėjo! [12] Mane apsupo daug bulių; Bašano galingieji mane apstojo. [13] Jie išsižiojo prieš mane kaip plėšrus ir kriokiantis liūtas. [14] Kaip vanduo aš išsiliejau, ir išsinarstė visi mano kaulai. Mano širdis pasidarė kaip vaškas, ištirpo mano viduriuose. [15] Išdžiuvo kaip šukė mano gerklė[a], ir mano liežuvis prilipo man prie gomurio. Taip tu mane padėjai į mirties dulkes. [16] Nes mane apspito šunys; piktadarių gauja mane apstojo ratu. Jie surišo[b] man rankas ir kojas. [17] Aš galiu suskaičiuoti visus savo kaulus. Jie spokso, žiūri į mane. [18] Jie dalijasi mano drabužiais ir dėl mano apdaro meta burtą. [19] Tačiau tu, VIEŠPATIE, nebūk toli! Mano stiprybe, skubėk man padėti! [20] Išvaduok nuo kalavijo mano gyvybę, nuo šuns letenos mano vienintelį [turtą]! [21] Gelbėk mane iš liūto nasrų, ir iš stumbrų ˹ragų leisk man ištrūkti˺[c]!

---

[z]**22,8** GSV; lit. Jis nurito ant VIEŠPATIES; M: Nurisk (savo dalyką) ant VIEŠPATIES!

[a]**22,15** Rk.; M: jėga

[b]**22,16** Rk.; G: perskverbė; M: kaip liūtas

[c]**22,21** Rk.; M; ragų! – Tu mane išklausei. Arba (plg. GSV): ragu mano vargšą sielą

Tegul aš apsakysiu tavo vardą savo broliams!

[22] Tegul aš apsakysiu tavo vardą savo broliams, susirinkimo vidury tave girsiu! [23] Jūs, kurie bijote VIEŠPATIES, jį girkite! Visi Jokūbo palikuonys, jį garbinkite! Jo bijokitės, visi Izraelio palikuonys! [24] Nes jis nepaniekino ir nesibodėjo prislėgtojo bėdos[d]; jis nepaslėpė nuo jo savo veido, bet kai jis šaukėsi pagalbos, jo klausėsi. [25] Nuo tavęs ateina mano gyriaus giesmė gausiame susirinkime; savo įžadus ištesėsiu akivaizdoje tų, kurie jo bijo. [26] Tegul valgo nuolankieji[e] ir pasisotina! Tegul giria VIEŠPATĮ tie, kurie jo ieško! Teatgyja jūsų širdis visam laikui! [27] Teatsimena ir tesigręžia į VIEŠPATĮ visi žemės pakraščiai, teparpuola ties tavim visos tautų giminės! [28] Nes VIEŠPAČIUI priklauso karaliaus valdžia; jis viešpatauja tautoms. [29] ˹Tikrai, jį˺[f] turi kniūpsčia pagarbinti visi, ˹kurie miega žemėje˺[g], ties juo [turi] klauptis visi, kurie nužengė į dulkes, ir kas negalėjo išlikti gyvas. [30] Mano[h] palikuonys jam tarnaus, pasakos apie Viešpatį ˹būsimai kartai˺[i]. [31] Ir jie skelbs jo išgelbėjimą dar gimsiančiai tautai, kad jis tai padarė.

---

[d]**22,24** Arba: giesmės

[e]**22,26** T.y. tie, kurie Dievo akivaizdoje jaučiasi esą neturtingi, menki ir žemi

[f]**22,29** Rk.; M: Jie valgė

[g]**22,29** Rk.; M: žemės riebieji

[h]**22,30** G; ~M

[i]**22,30** G; M: kartai. 31 Jie ateis

Viešpats mano ganytojas

Dovydo psalmė

23 [1] VIEŠPATS mano ganytojas – aš nieko nestokosiu. [2] Žaliuojančiose lankose jis leis man atsigulti. Prie ˹tykių vandenų˺[j] jis nuves mane. [3] Atgaivins jis mano sielą. Jis mane ves teisumo[k] takais dėl savo vardo. [4] Nors aš ir eičiau per tamsiausią[l] slėnį, nebijosiu pikta, nes tu esi su manim! Tavo kuoka ir tavo lazda – jos padrąsins mane! [5] Tu paruoši ties manim stalą mano priešų akivaizdoje. Tu patepei aliejum man galvą. Mano taurė sklidina. [6] Tik gerumas ir malonė mane seks per visas mano gyvenimo dienas, ir aš ˹pasiliksiu VIEŠPATIES namuose˺[m], kol gyvensiu.

Kas drįs kopti į Viešpaties kalną?

Dovydo psalmė

24 [1] „VIEŠPAČIUI priklauso žemė ir kas ˹yra joje˺[n]: pasaulis ir jo gyventojai, [2] nes jis ant jūrų ją įkūrė, ant srovių tvirtai ją pastatė“, – [3] „Kas drįs kopti į VIEŠPATIES kalną, ir kas drįs pasirodyti jo šventoje vietoje?“ – [4] „Kas švarias turi rankas ir kas tyrą širdį, kas nekėlė savo minties į tai, kas niekinga[o], ir neprisiekė apgaulingai. [5] Tas gaus palaiminimą iš VIEŠPATIES ir

---

[j] **23,2** Arba: poilsio vietų vandens

[k] **23,3** Arba: tikrais

[l] **23,4** Lit. mirties šešėlio

[m] **23,6** Rk.; M: sugrįšiu į VIEŠPATIES namus

[n] **24,1** Lit. ją pripildo

[o] **24,4** T.y. stabą

pateisinimą iš Dievo, kuris jį gelbsti“, – [6] „Tokia yra karta tų, kurie jo klausiasi, kurie ieško ˹Jokūbo Dievo veido˺[p]“. Sela

Pakelkite, vartai, savo galvas!

[7] „Pakelkite, vartai, savo galvas, ir pasikelkite, senovinės durys, kad įeitų garbės Karalius!“ – [8] „Kas yra tas garbės Karalius?“ – „VIEŠPATS, stiprusis, karžygys! VIEŠPATS, galiūnas kovoje!“ [9] „Pakelkite, vartai, savo galvas, ir pasikelkite, senovinės durys, kad įeitų garbės Karalius!“ – [10] „Kas yra tas garbės Karalius?“ – „Kariuomenių VIEŠPATS – jis yra garbės Karalius!“ Sela

Viešpatie, parodyk man savo kelius!

Dovydo

Alef

25 [1] ˹Tavęs aš laukiau, VIEŠPATIE! Aš pakeliu savo sielą [2] į savo Dievą˺[q].

Bėt

Tavim pasitikėjau: tenebūsiu sugėdintas, tenedžiūgauja dėl manęs mano priešai!

Gimel

[3] Taip pat niekas, kuris tavęs laukia, nebus sugėdintas. [Bet] ˹nieko nelaimės tie, kurie˺[r] lieka neištikimi.

---

[p] **24,6** G; S: tavo veido, Jokūbo Dieve; M: tavo veido, Jokūbe

[q] **25,2** Rk.; M: Į tave, VIEŠPATIE, aš pakeliu savo sielą. 2 Mano Dieve

[r] **25,3** Rk.; M: bus sugėdinti tie, kurie be priežasties (arba: lengvabūdiškai)

Dalet

[4] Man parodyk, VIEŠPATIE, savo kelius[s], mane pamokyk savo takų!

Hė

[5] Leisk man elgtis tau ištikimai ir mokyk mane, nes tu esi Dievas, kuris mane gelbsti!

Vav

Ir[t] tavęs aš laukiau ištisą dieną.

Zajin

[6] Atsimink savo gailestingumą, VIEŠPATIE, ir savo malonę, nes jau nuo amžių jie yra!

Chėt

[7] Neatsimink mano jaunystės nuodėmių ir nusikaltimų; pagal savo malonę tu atsimink mane, dėl savo gerumo, VIEŠPATIE!

Tėt

[8] Geras ir tiesus yra VIEŠPATS; todėl jis rodo nusidėjėliams kelią.

Jod

[9] Jis daro, kad nuolankieji teisiai elgiasi; jis moko nuolankiuosius savo kelio.

---

[s]**25,4** T.y. elgseną, kurią VIEŠPATS įsako savo žmonėms

[t]**25,5** 4 Mss GS; ~M

Kaf

[10] Visi VIEŠPATIES takai – gerumas ir ištikimybė tiems, kurie laiko jo ⌜sandoros įpareigojimus⌝[u].

Lamed

[11] Dėl savo vardo, VIEŠPATIE, atleisk mano kaltę, nes ji didelė!

Mėm

[12] Kas yra tas vyras, kuris bijo VIEŠPATIES? Jis[v] parodys jam kelią, kurį šis turi pasirinkti.

Nūn

[13] Jis pats gerai gyvuos, o jo vaikai paveldės šalį.

Samech

[14] VIEŠPATIES draugystė[w] priklauso tiems, kurie jo bijo, ir jo sandora yra tam, kad juos pamokytų.

Ajin

[15] Mano akys nuolat žvelgia į VIEŠPATĮ, nes jis išpainios mano kojas iš pinklių.

Pė

[16] Gręžkis į mane ir būk man malonus, nes aš vienišas ir nuskurdęs!

---

[u]**25,10** Lit. sandorą ir jo liudijimus

[v]**25,12** T.y. VIEŠPATS

[w]**25,14** Arba: patartis

Sadė

[17] Palengvink mano širdies skausmus ir iš mano bėdų išvaduok mane!

Kof

[18] Pažvelk į mano skurdą bei mano vargą ir atleisk visas mano nuodėmes!

Rėš

[19] Pamatyk, kaip daug mano priešų ir kaip jie manęs nekenčia smurtinga neapykanta!

Šyn

[20] Apsaugok mano gyvybę ir išgelbėk mane! Tenebūsiu sugėdintas, nes ieškojau prieglaudos tavyje!

Tav

[21] Nekaltumas ir tiesumas teapsergi mane, nes aš laukiau tavęs, VIEŠPATIE! [22] Išlaisvink, Dieve, Izraelį iš visų jo bėdų!

Išmėgink mane, VIEŠPATIE!

Dovydo

26 [1] Nuteisink mane, VIEŠPATIE, nes aš nepeiktinai elgiaus ir pasitikėjau VIEŠPAČIU nesvyruodamas! [2] Iškvosk mane, VIEŠPATIE, ir išmėgink mane, ištirk mano inkstus ir širdį! [3] Nes tavo malonė buvo man prieš akis, ir elgiaus tau ištikimai. [4] Aš nesėdėjau su klastūnais ir su veidmainiais nesusidėjau. [5] Aš nekenčiau piktadarių susirinkimo ir su bedieviais neposėdžiavau. [6] Aš plaunu

rankas, reikšdamas nekaltumą, ir einu aplink tavo aukurą, VIEŠPATIE, [7] kad garsiai užtraukčiau padėkos giesmę ir pasakočiau visus tavo nuostabius darbus. [8] VIEŠPATIE, aš myliu tavo namų buveinę, vietą, kur tavo šlovė gyvena. [9] Nenušluok manęs su nusidėjėliais ir su kraujotroškomis mano gyvybės! [10] Prie jų rankų kimba begėdiškas darbas, ir jų dešinė pilna kyšių. [11] Bet aš nepeiktinai elgiuos. Atpirk mane ir būk man malonus! [12] Mano koja stovėjo lygiame kelyje; susirinkimuose aš girsiu VIEŠPATĮ[x].

Viešpats mano šviesa ir mano išganymas

Dovydo psalmė

27 [1] VIEŠPATS mano šviesa ir mano išganymas: ko man bijoti? VIEŠPATS mano gyvenimo tvirtovė[y]: prieš ką man drebėti? [2] Kai piktadariai artėjo į mane mano kūno ėsti – mano prispaudėjai ir mano priešai, – jie susvyravo ir krito. [3] Nors stovyklautų prieš mane kareivių stovykla, nenusigąs mano širdis; nors ir karas kiltų prieš mane, aš vis dėlto pasitikėsiu! [4] Vieno dalyko prašiau VIEŠPATĮ, to aš meilauju: gyventi VIEŠPATIES namuose per visas savo gyvenimo dienas, kad galėčiau stebėti VIEŠPATIES meilumą ir dairytis[z] jo šventykloje. [5] Nes jis paslėps mane savo pastogėje nelaimės dieną, apdengs mane savo padangtės užuoglaudoje, ant uolos mane aukštai pakels. [6] O dabar mano galva iškeliama viršum mano priešų aplink mane. Tad aš noriu aukoti jo

---

[x] **26,12** G: tave, VIEŠPATIE

[y] **27,1** Arba: prieglauda

[z] **27,4** laukiant Dievo atsakymo į auką

padangtėje aukas su krykštavimu, giedoti ir skambinti VIEŠPAČIUI.

Lauk VIEŠPATIES!

[7] Išgirsk, o VIEŠPATIE! Aš balsiai šaukiuos. Pasigailėk manęs ir išklausyk mane! [8] Tau priminė mano širdis[a]: „Ieškokite mano veido!“ Tavo veido, VIEŠPATIE, aš ieškau. [9] Nepaslėpk savo veido nuo manęs! Nepavaryk supykęs savo tarno! Tu buvai mano pagalba. Neatmesk manęs ir nepalik manęs, o Dieve, mano gelbėtojau! [10] Nors mano tėvas ir mano motina būtų mane palikę, tačiau VIEŠPATS mane priims. [11] Parodyk man, VIEŠPATIE, savo kelią ir vesk mane lygiu taku dėl mano priešų! [12] Neatiduok manęs į prispaudėjų gerklę, nes sukilo prieš mane neteisūs liudytojai ir iškvepia smurtą. [13] ⸢O, jei nebūčiau tikėjęs⸣[b], kad matysiu VIEŠPATIES gerumą[c] gyvųjų šalyje! [14] Lauk VIEŠPATIES! Būk stiprus, ir drąsi tesijaučia tavo širdis! Ir lauk VIEŠPATIES!

Šaukimasis pagalbos ir padėka

Dovydo

28 [1] Tavęs, VIEŠPATIE, šaukiuos, mano Uola, nenusigręžk nuo manęs tylėdamas, kad, jei man tylėsi, neprilygčiau nužengusiems į duobę! [2] Išgirsk mano maldavimo balsą, kai pagalbos šaukiuos tavęs, kai pakeliu rankas į tavo Švenčiausiąją! [3] Nenušluok

---

[a]**27,8** Būtent ką tu esi įsakęs

[b]**27,13** T.y. bijau pagalvoti, kas man būtų atsitikę, jei nebūčiau būvęs tikras. GV: Tikiu; S: Bet aš tikėjau

[c]**27,13** Arba: gera

manęs su bedieviais ir su tais, kurie daro nedorybę, kurie taikiai kalba su savo artimais, kai pikta mano savo širdyse! [4] Atiduok jiems pagal jų pasielgimą ir jų veiksmų nelabumą! Ko vertas jų rankų darbas, jiems atlygink; jiems atmokėk, kaip jie nusipelnė! [5] Nes jie nepaiso VIEŠPATIES veikalų ir jo rankų darbo. Jis juos nugriaus ir jų nebeatstatys. [6] Tebūnie giriamas VIEŠPATS, nes jis išgirdo mano maldavimų balsą! [7] VIEŠPATS yra mano ⌜stiprus skydas⌝[d]; juo pasitikėjo mano širdis. Aš gavau pagalbą, tad džiūgauja mano širdis, ir savo giesmę noriu jam giedoti. [8] VIEŠPATS yra ⌜savo tautos⌝[e] stiprybė; jis yra jo pateptojo gelbstinti tvirtovė. [9] Padėk savo tautai ir laimink savo veldinį! Juos ganyk ir nešiok per amžius!

VIEŠPATIES galingas apsireiškimas audroje

Dovydo psalmė

29 [1] Pripažinkite, VIEŠPAČIUI, dievybės[f], pripažinkite VIEŠPAČIUI šlovę ir galybę! [2] Pripažinkite VIEŠPAČIUI jo vardo šlovę; parpulkite prieš VIEŠPATĮ! [3] VIEŠPATIES balsas viršum vandenų! Šlovės Dievas sugriaudė. VIEŠPATS viršum didžių vandenų! [4] VIEŠPATIES balsas galingas; VIEŠPATIES balsas didingas. [5] VIEŠPATIES balsas – jis suskaldo kedrus; VIEŠPATS suskaldo Lebanono kedrus. [6] Jis padaro, kad Lebanonas šokinėja, kaip veršis, ir Sirjonas, kaip jauniklis stumbras. [7] VIEŠPATIES balsas išskelia ugnies liepsnas. [8] VIEŠPATIES balsas sudrebina dykumą.

---

[d]**28,7** Lit. mano stiprybė ir mano skydas

[e]**28,8** 8MssGS; M: jiems

[f]**29,1** Lit. Dievo sūnūs

VIEŠPATS sudrebina Kadešo dykumą. [9] VIEŠPATIES balsas ⌜sukelia gimdymo skausmus elnėms ir nelaiku verčia gimdyti ožkyčius⌝[g]. O jo šventykloje visi sako: „Šlovė!“ [10] VIEŠPATS atsisėdo į sostą viršum tvano. Soste sėdi VIEŠPATS kaip karalius per amžius. [11] Tegul VIEŠPATS suteikia stiprybę savo tautai! Tegul VIEŠPATS palaimina savo tautą taika!

Padėka už išgydymą nuo mirtinos ligos

Dovydo

30 [1] Noriu aukštinti tave, VIEŠPATIE, nes tu ištraukei mane į viršų[h] ir neleidai mano priešams džiaugtis dėl manęs! [2] VIEŠPATIE, mano Dieve, pagalbos šaukiaus į tave, o tu pagydei mane. [3] VIEŠPATIE, tu išvedei iš šeolio[i] mano sielą, leidai man atgyti ⌜iš tų, kurie nužengė⌝[j] į duobę. [4] Giedokite[k] VIEŠPAČIUI, jo maldingieji, ir girkite jo šventąjį vardą[l]! [5] Nes tik akimirksnį trunka jo rūstybė, per visą gyvenimą jo palankumas. Vakare apsinakvoja verksmas, tačiau rytą [apsilanko] džiūgavimas. [6] Bet aš, būdamas be rūpesčių, sakiau: ‚Aš niekad nesvyruosiu!’ [7] VIEŠPATIE, savo palankumu tu padarei [mane] pastovesnį už galingus kalnus! Tu paslėpei savo veidą – aš nusigandau, [8] Tavęs, o VIEŠPATIE, šaukiaus, ir VIEŠPATĮ maldavau: [9] „Kokia

---

[g]**29,9** Arba rk.: šokina ąžuolus ir apnuogina girias

[h]**30,1** Hbr.: kaip kibirą iš šulinio

[i]**30,3** T.y. mirusiųjų buveinės

[j]**30,3** KGS; QTdgl. Mss: kad nenužengčiau

[k]**30,4** palydint muzikos instrumentui

[l]**30,4** Lit. atminimą

tau nauda iš mano mirties[m], iš to, kad nužengsiu į duobę? Ar girs tave dulkės? Ar jos skelbs tavo ištikimybę? [10] Išgirsk, VIEŠPATIE, ir būk man malonus! VIEŠPATIE, būk man padėjėjas!“ [11] Tu pavertei mano raudą man šokiu ratelyje, atrišai man ašutinę ir apjuosei linksmybe, [12] kad tau giedotų ˹mano siela˺[n] ir netylėtų. VIEŠPATIE, mano Dieve, visados tau dėkosiu!

Sunkiai prislėgtojo malda ir padėka už išlaisvinimą

Choro vadovui. Dovydo psalmė

31 [1] Prie tavęs, o VIEŠPATIE, glaudžiaus: niekados tenebūsiu sugėdintas! Dėl savo ištikimybės[o] išvaduok mane! [2] Palenk prie manęs savo ausį, skubiai išgelbėk mane! Būk man prieglaudos uola, tvirtovių namai man gelbėti! [3] Juk tu esi mano uola ir mano tvirtovė. Tad dėl savo vardo mane vesk ir man vadovauk, [4] leisk man ištrūkti iš pinklių, kurias slapta man paspendė, nes tu esi mano prieglauda! [5] Į tavo ranką atiduodu savo dvasią. Tu atpirkai mane, VIEŠPATIE, ištikimasis Dieve! [6] ˹Tu nekentei˺[p] tų, kurie laikosi niekingų stabų, bet aš VIEŠPAČIU pasitikėjau! [7] Tegul aš džiūgausiu ir linksminsiuos dėl tavo malonės, kad tu pažvelgei į mano skurdą, įsidėmėjai mano sielvartus ir manęs neatidavei į priešo ranką, pastatei mano kojas į erdvią vietą! [9] Būk man malonus, VIEŠPATIE, nes bėda mane spaudžia; nusilpo iš sielvarto mano akis, mano siela ir mano

---

[m] **30,9** Lit. kraujo

[n] **30,12** Rk.; G: mano šlovė; M: šlovė

[o] **31,1** Lit. teisumo

[p] **31,6** MsGSV; M: Aš nekenčiau

kūnas. [10] Nes praslinko su širdgėla mano gyvenimas ir mano metai su vaitojimu; susmuko mano jėga dėl mano nelaimės[q] ir mano kaulai nusilpo. [11] Visiems savo priešininkams tapau paniekos dalyku, savo kaimynams siaubu[r] ir baidykle savo pažįstamiems. Tie, kurie mane mato gatvėje, bėga nuo manęs. [12] Esu pamirštas kaip numirėlis, išnykęs iš atminties; pasidariau kaip sudužęs indas. [13] Juk aš girdėjau daugelio šnibždesį – bauginimą iš visur, – kai jie tarėsi kartu prieš mane, sugalvojo atimti man gyvybę. [14] Bet aš tavim, o VIEŠPATIE, pasitikėjau! Aš sakiau: „Tu esi mano Dievas“. [15] Tavo rankoje yra mano ateitis[s]. Išplėšk mane iš mano priešų ir persekiotojų rankos! [16] Tešviečia tavo veidas tavo tarnui; išgelbėk mane savo malone! [17] O VIEŠPATIE, tenebūsiu sugėdintas, nes aš tavęs šaukiaus! Tebūnie sugėdinti bedieviai, tegul jie eina be žado į šeolį[t]! [18] Tebūnie nutildytos meluojančios lūpos, kurios įžūliai kalba prieš teisųjį su puikybe ir panieka! [19] Kokia didelė tavo gėrybė[u], kurią sutaupei tiems, kurie tavęs bijo, kurią parodei tiems, kurie glaudžiasi prie tavęs, žmonių akivaizdoje! [20] Tu paslėpsi juos savo veido priedangoje nuo žmonių šmeižtų, juos priglobsi palapinėje nuo liežuvių rietenų. [21] Pagirtas tebūnie VIEŠPATS, kad jis nuostabiai man parodė savo malonę ˹bėdos metu˺[v]! [22] O

---

[q] **31,10** GS; M: kaltės

[r] **31,11** Rk.; M: labai

[s] **31,15** Lit. laikai

[t] **31,17** T.y. mirusiųjų buveinę

[u] **31,19** Arba: gerybė

[v] **31,21** Rk.; M: sutvirtintame mieste

aš buvau pasakęs skubomis iš baimės: „Esu atkirstas nuo tavęs!“ Tačiau tu išgirdai mano maldavimų balsą, kai šaukiaus tavo pagalbos. [23] Mylėkite VIEŠPATĮ, visi jo maldingieji! Ištikimuosius apsaugo VIEŠPATS, bet su kaupu atlygina tam, kuris elgiasi išdidžiai. [24] Būkite stiprūs ir ˹drąsios širdies˺[w] – jūs visi, kurie laukiate VIEŠPATIES!

Laimingas, kuriam atleistas nusikaltimas!

Dovydo. Maskyl[x].

32 [1] Laimingas, kuriam atleistas nusikaltimas, kurio nuodėmė uždengta! [2] Laimingas žmogus, kuriam VIEŠPATS nepriskaito kaltės ir kurio dvasioje nėra apgaulės! [3] Kai tylėjau, dūlėjo mano kaulai, man dejuojant per ištisą dieną. [4] Nes dieną ir naktį slėgė mane tavo ranka. Išdžiūvo[y] mano liežuvis[z] kaip[a] vasaros sausromis. Sela [5] Daviau tau žinoti savo nuodėmę ir nenuslėpiau savo kaltės. Tariau: „Tegul aš išpažinsiu savo piešgyniavimus VIEŠPAČIUI!“ Tada tu atleidai mano nuodėmės kaltę. Sela [6] Todėl tesimeldžia tau kiekvienas maldingasis ˹bėdos metu˺[b]. Kai patvins gausingi vandenys, jie jo nepasieks! [7] Tu esi mano apgintis, nuo bėdos mane apsergi. Išgelbėjimo krykštavimais tu apsupsi mane. Sela [8] „Aš pamokysiu tave ir parodysiu tau kelią,

---

[w]**31,24** Lit. tesijaučia drąsi jūsų širdis

[x]**32,0** Lit. darąs įžvalgų, išmanų. Tiksliai neišaiškintos reikšmės techninis terminas, vartojamas ypatingai giesmių rūšiai žymėti

[y]**32,4** Lit. Pakito

[z]**32,4** Rk.; M: aliejinis pyragas

[a]**32,4** MsSymT

[b]**32,6** Rk.; M: radimo metu tik

kuriuo turi vaikščioti; duosiu patarimų, kreipdamas į tave savo akį. [9] Nebūk kaip arklys, kaip asilėnas, neturįs supratimo! Žąslais ir apynasriu jį reikia suvaldyti; kitaip jis nesiartina prie tavęs“. [10] Daug skausmų turi nedorėlis, tačiau tą, kuris pasitiki VIEŠPAČIU, malonė apsups! [11] Linksminkitės VIEŠPAČIU ir džiūgaukite, teisieji, ir krykštaukite, visi tiesiaširdžiai!

Raginimas girti Dievo visagalybę ir malonę

33 [1] Krykštaukite, jūs teisieji, VIEŠPAČIUI! Tiesiesiems pritinka gyriaus giesmė. [2] Dėkokite VIEŠPAČIUI lyra , dešimčiastyge arfa jam skambinkite! [3] Giedokite jam naują giesmę, mikliai skambinkite su džiūgavimo skambesiu! [4] Nes tiesus yra VIEŠPATIES žodis ir kiekvienas jo darbas rodo ištikimybę. [5] Jis mėgsta, kas teisu ir teisinga. VIEŠPATIES malonės pilna žemė. [6] VIEŠPATIES žodžiu dangūs sukurti, o jo burnos kvapu – visa jų kariuomenė. [7] Jis surinko kaip į vandenmaišį[c] marių vandenis, sudėjo į sandėlius pirminius vandenis. [8] Tesibijo VIEŠPATIES visa žemė, jo tebūgauja visi pasaulio gyventojai! [9] Nes jis tarė – ir įvyko; jis įsakė – ir atsirado. [10] VIEŠPATS sužlugdė pagonių sumanymą, sukliudė tautų kėslus. [11] VIEŠPATIES sumanymas ištveria per amžius, jo širdies siekimai – per kartų kartas. [12] Laiminga nacija, kurios Dievas yra VIEŠPATS, tauta, kurią jis išsirinko nuosavybe! [13] Iš dangaus žvelgia VIEŠPATS, mato visą žmoniją. [14] Iš vietos, kur jo sostas, jis žiūri į visus žemės gyventojus – [15] jis, kuris supavidalino visų jų širdis, kuris žvelgia į visus jų darbus.

---

[c] **33,7** GTVSym; M: užtvanką

[16] Karalius neišsigelbsti gausia kariuomene; karžygys neišsilaisvina didele galia. [17] žirgas apvilia, kai reikia gelbėtis, ir savo didele jėga nepadeda ištrūkti. [18] Štai VIEŠPATIES akis [žvelgia] į tuos, kurie jo bijo, į tuos, kurie viliasi jo malonės, [19] kad jis išgelbėtų nuo mirties jų gyvybę ir išlaikytų juos gyvus bado metu. [20] Mūsų siela laukė VIEŠPATIES: jis mūsų pagalba ir mūsų skydas. [21] Juk juo džiaugiasi mūsų širdis, juk šventuoju jo vardu pasitikėjome. [22] Tavo malonė, VIEŠPATIE, tebūnie ant mūsų, taip kaip mes laukiame tavęs!

Ragaukite ir matykite, kaip geras VIEŠPATS!

Dovydo, kal jis apsimetė pamišėliu Abimelecho akivaizdoje. Tad tas jį pavarė ir jis nuėjo

Alef

34 [1] Tegul aš girsiu VIEŠPATĮ visada; tegul nuolat jį šlovins mano burna!

Bėt

[2] VIEŠPAČIU didžiuojasi mano siela; tegul tai girdi nuolankieji[d] ir linksminasi!

Gimel

[3] Didinkite VIEŠPATĮ su manim ir kartu aukštinkime jo vardą!

---

[d] **34,2** Arba: vargšai

Dalet

[4] Aš ieškojau VIEŠPATIES, ir jis mane išklausė, iš visų mano baimių mane išlaisvino.

Hė

[5] Žvelkite[e] į jį, tai spinduliuosite[f] [iš džiaugsmo] ir jūsų[g] veidams nereiks rausti iš gėdos!

Zajin

[6] Štai čia vargšas, kuris šaukės, ir VIEŠPATS išgirdo ir jį išgelbėjo iš visų jo bėdų.

Chėt

[7] VIEŠPATIES angelas stovyklauja aplink tuos, kurie jo bijo, ir juos išgelbsti.

Tėt

[8] Ragaukite ir patirkite, koks švelnus yra VIEŠPATS! Laimingas žmogus, kuris glaudžiasi prie jo!

Jod

[9] Bijokite VIEŠPATIES, jo šventieji, nes nieko nestokoja tie, kurie jo bijo!

---

[e]**34,5** 8MssAkvSJer; M: Jie žvelgė

[f]**34,5** GAkvSHier; M: spinduliavo

[g]**34,5** GS Hier; M: jų

Kaf

[10] Turtuoliai[h] yra pristigę ir badavę, bet tie, kurie ieško VIEŠPATIES, jokio gero nestokos!

Lamed

[11] Ateikite, sūnūs, manęs klausykitės! Aš VIEŠPATIES baimės jus pamokysiu!

Mėm

[12] Kas yra tas vyras, kuris nori gyventi, geidžia dienų[i], kad patirtų gera?

Nūn

[13] Sulaikyk savo liežuvį nuo pikta ir savo lūpas nuo vylingos kalbos!

Samech

[14] Venk pikta ir daryk gera! Ieškok taikos ir ją vykis!

'Ajin

[15] VIEŠPATIES akys nukreiptos į teisiuosius ir jo ausys į jų šauksmą.

Pė

[16] VIEŠPATIES veidas nukreiptas prieš piktadarius, kad išdildytų nuo žemės jų atminimą.

---

[h]**34,10** GSV. Arba: Didikai. M: Jauni liūtai

[i]**34,12** T.y. ilgo amžiaus

Sadė

[17] Kai jie šaukė, VIEŠPATS išgirdo ir juos išlaisvino iš visų jų bėdų.

Kof

[18] VIEŠPATS yra arti tų, kurių širdis sulūžusi: tuos, kurių dvasia sutrinta, jis išgelbsti.

Rėš

[19] Daug blogybių patiria teisusis, bet iš jų visų jį išlaisvins VIEŠPATS.

Syn

[20] Jis saugo visus jo kaulus: nė vienas iš jų nesuluš!

Tav

[21] Atneš mirtį nedorėliui nelaimė, ir tie, kurie nekenčia teisiojo, turės kęsti bausmę. [22] VIEŠPATS atperka savo tarnų gyvybę, ir nekentės bausmės niekas, kas glaudžiasi prie jo.

Meldimas išvaduoti iš neištikimų ir nedėkingų priešų

Dovydo

35 [1] Kovok, VIEŠPATIE, su tais, kurie kovoja su manim; kariauk su tais, kurie kariauja su manim! [2] Nutverk mažąjį bei didįjį skydą ir kelkis man padėti! [3] Išsitrauk ragotinę ir ietį prieš mano persekiotojus! Tark mano sielai: „Aš esu tavo išgelbėjimas!“ [4] Tegul gėdijasi ir užsitraukia negarbę tie, kurie kėsinas į mano gyvybę! Tesitraukia atgal paraudę tie, kurie sumano man

pikta! [5] Jie tebūnie kaip pelai prieš vėją, VIEŠPATIES angelui juos genant! Tebūnie jų kelias tamsus ir slidus, VIEŠPATIES angelui juos vejant! [7] Nes be priežasties jie man slapčia paspendė ˹savo pinkles, be priežasties iškasė duobę˺[j] ˹man pagauti˺[k]. [8] Te nelauktai jį[l] užklumpa duobė[m] ir jo pinklės, kurias jis paslėpė, tepagauna jį patį! Jis teįpuola į duobę[n]! [9] Bet mano siela tegul džiūgauja VIEŠPAČIU, tesidžiaugia jo išgelbėjimu! [10] Visi mano kaulai tesako: „VIEŠPATIE, kas prilygsta tau, išlaisvinančiam silpnąjį iš stipresnio už jį, silpnąjį ir vargšą iš to, kuris jį apiplėšia?“ [11] Pakildavo smurtingi liudytojai: ko nežinodavau, jie klausdavo mane. [12] Jie man atlygindavo piktu už gera, tykodavo[o] mano gyvybės. [13] O aš, jiems sergant, vilkėdavau ašutine, marindavau pasninku save – o kad mano malda sugrįžtų į mano krūtinę! – [14] lyg kad tai būtų mano draugui ar broliui. Aš vaikščiodavau aplinkui kaip gedįs motinos, pajuodęs[p] ir susilenkęs. [15] Bet, man suklupus, jie nudžiugę būrėsi; jie būrėsi prieš mane. Engėjai[q], kurių nepažinau, be paliovos [mane] draskė į skutelius. [16] Jie šmeiždami[r] ˹tyčiote

---

[j] **35,7** Rk.; M: paslėpė duobę, savo pinkles, be priežasties iškasė

[k] **35,7** Lit. mano gyvybei

[l] **35,8** T.y. kiekvieną iš jų

[m] **35,8** Arba: pražūtis

[n] **35,8** Arba: pražūtį

[o] **35,12** Sk. sākû ; M; bevaikystė

[p] **35,14** Būtent nuo pelenų, atliekant gedėjimo apeigas

[q] **35,15** 4QPs(a): arba rk.: Svetimi

[r] **35,16** Arba: niekšiškai

tyčiojosi iš manęs˺[s], griežė prieš mane dantimis. [17] O VIEŠPATIE, kaip ilgai žiūrėsi? Atitrauk mano gyvybę nuo kriokėjų[t], nuo jaunų liūtų mano vienintelį turtą! [18] Aš tau dėkosiu gausiame susirinkime, galingoje minioje tave girsiu. [19] Tenepiktdžiugiauja dėl manęs mano melagingi priešai; tie, kurie be priežasties manęs nekenčia, tenešnairuoja! [20] Nes nieko taikingo jie nekalba, tik prieš krašto tyliuosius pramano klastingus žodžius. [21] Išsižioję prieš mane jie kalbėjo: „Aha, aha! Tai matė mūsų akys!“ [22] Tu tai matei, o VIEŠPATIE; netylėk! Viešpatie, nebūk toli nuo manęs! [23] Pasižadink, pabusk mano teisių ginti, mano Dieve ir mano Viešpatie, mano bylos vesti! [24] Teisk mane pagal savo teisumą, VIEŠPATIE, mano Dieve, ir neleisk jiems Piktdžiugiauti dėl manęs! [25] Jie tenesako savo širdyje: „Aha! Mūsų gerklė[u]! Tenedrįsta sakyti: „Mes jį prarijome!“ [26] Tesusigėsta ir teparausta kartu visi, kurie džiaugiasi dėl mano nelaimės! Teapsivelka gėda ir negarbe, kurie didžiuojasi prieš mane! [27] Tekrykštauja ir tesilinksmina, kurie trokšta mano nuteisinimo, ir visada tegul sako: „Didis yra VIEŠPATS, kuris nori savo tarno gerovės!“ [28] O ypač mano liežuvis tegul skelbia tavo teisumą, ištisą dieną tau gyrių!

---

[s] **35,16** G; M tekstas neaiškus.

[t] **35,17** Rk.; M: jų siaubimų

[u] **35,25** T.y. Mūsų gerklė tepasisotina!

Pas tave yra gyvenimo šaltinis

Choro vadovui. VIEŠPATIES tarno Dovydo

36 [1] ⌜Nuodėmė[v] įtaigauja bedievį⌝[w] jo[x] širdies gilumoje. ⌜Jis nemato reikalo bijoti Dievo⌝[y]. [2] Nes, ⌜spręsdamas apie save, jis per daug sau pataikauja⌝[z], kad galėtų nuvokti savo kaltę ir jos nekęsti. [3] Jo burnos žodžiai – nedorybė ir klasta. Jis liovėsi išmintingai, gerai elgtis. [4] Nedorybę jis sumano savo guolyje, pasuka negeru keliu, neatmeta pikta. [5] VIEŠPATIE, dangų siekia tavo malonė, tavo ištikimybė debesis! [6] Tavo teisumas – kaip iškilieji[a] kalnai, tavo nuosprendžiai – kaip didžiulė pirminė jūra. Žmonėms ir gyvuliams teiki tu, VIEŠPATIE, pagalbą. [7] Kaip brangi tavo malonė, Dieve! Žmonės randa prieglobą tavo sparnų šešėlyje. [8] Jie prisigeria tavo namų taukų, ir savo skanėstų upeliu tu juos girdai. [9] Nes pas tave yra gyvenimo šaltinis; tavo šviesoje mes regime šviesą. [10] Rodyk ir toliau savo malonę tave pažįstantiems ir savo teisumą tiesiaširdžiams! [11] Tenesumina manęs puikuolių[b] koja, ir bedievių ranka teneveja manęs iš namų! [12] Nedorėliai persigąs[c], puls, bus parblokšti ir nepajėgs atsikelti.

---

[v] **36,1** Lit. Maištas

[w] **36,1** Rk.; M lit.; Nuodėmės šnibždėjimas bedieviui

[x] **36,1** Kl. MssGS; M: mano

[y] **36,1** Lit. Nėra Dievo baimės prieš jo akis.

[z] **36,2** Lit. jis padarė sau dailų [kelią] savo akyse

[a] **36,6** Lit. Dievo

[b] **36,11** Lit. puikybės

[c] **36,12** Rk.; M: ten

Pavesk VIEŠPAČIUI savo kelią!

Dovydo

Alef

37 [1] Nesierzink dėl piktadarių, nepavydėk tiems, kurie daro neteisybę! [2] Nes jie greitai sudžius kaip žolė, kaip jaunos žolės žaluma nuvys!

Bėt

[3] Pasitikėk VIEŠPAČIU ir daryk gerą! Gyvenk šalyje ir išsaugok ištikimybę! [4] Gėrėkis VIEŠPAČIU, ir jis tau duos, ko geidžia tavo širdis!

Gimel

[5] Pavesk VIEŠPAČIUI savo kelią; pasitikėk juo, ir jis veiks. [6] Jis padarys, kad užtekės tau pateisinimas kaip saulės šviesa ir tavo reikalo teisingumas kaip vidudienis.

Dalet

[7] Tylus būk VIEŠPAČIUI ir kantriai jo lauk! Nesierzink dėl to, kuriam sekasi kelyje, – dėl žmogaus, kuris vykdo piktus kėslus!

Hė

[8] Liaukis nirtęs ir palik rūstybę! Nesierzink! Tai veda tik į pikta. [9] Nes piktadariai bus sunaikinti, o tie, kurie laukia VIEŠPATIES, valdys kraštą. [10] Dar kiek, ir nebeliks

nedorėlio; kai žvalgysies[d], kur jis buvo, jo nebebus! [11] Bet romieji ims valdyti kraštą ir gėrėsis apstinga gerove.

Zajin

[12] Nors nedorėlis ketina daryti teisiajam pikta ir griežia prieš jį dantimis, [13] Viešpats juokiasi iš jo, nes jis pamatė, kad jau atėjo[e] jo diena.

Chėt

[14] Kalaviją išsitraukė nedorėliai ir įtempė savo lanką, kad nudėtų suvargusį ir beturtį, kad paskerstų tuos, kurie elgias sąžiningai. [15] Jų kalavijas įsmigs į jų pačių širdį, ir jų lankai bus sulaužyti!

Tėt

[16] Geriau yra truputis, kurį turi teisusis, negu didelis[f] nedorėlių perteklius. [17] Nes nedorėlių dilbiai bus sulaužyti, o teisiuosius parems VIEŠPATS!

Jod

[18] VIEŠPATS žino nepeiktinųjų dienas, ir jų palikimas bus paveldimas amžiais. [19] Jie neliks sugėdinti blogu[g] laiku ir bado dienomis pasisotins.

---

[d]**37,10** 4QpPs37: žvalgysiuos

[e]**37,13** Kl. Mss 4QpPs 37; M: ateina

[f]**37,16** GSV; M: daugelio

[g]**37,19** T.y. sausros

Kaf

[20] Bet nedorėliai prapuls; VIEŠPATIES priešai kaip pievų gražybė pranyks, ˹kaip dūmai˺[h] pranyks.

Lamed

[21] Bedievis turi skolintis ir negali atmokėti, bet teisusis yra maloningas ir dosnus. [22] Juk jo palaimintieji valdys kraštą, o jo prakeiktieji bus sunaikinti.

Mėm

[23] Nuo VIEŠPATIES priklauso žmogaus žingsniai; ˹jis sutvirtina tą, kurio˺[i] kelias jam patinka. [24] Jei jis krintą, neišsitiesia, nes VIEŠPATS laiko jo ranką.

Nūn

[25] Buvau jaunas, dabar jau pasenęs, tačiau nemačiau teisiojo apleisto ir jo vaikų elgetaujančių duonos. [26] Visuomet jis maloningas ir skolina, ir jo vaikai tampa palaima.

Samech

[27] Venk pikta ir daryk gera, tai visada saugiai gyvensi, [28] nes VIEŠPATS myli teisybę ir nepalieka savo maldingųjų.

---

[h] **37,20** Dgl. Mss GSV; M: dūmais

[i] **37,23** Sk. kônanô bedarkô

'Ajin

˹Neteisieji bus amžinai išgaišinti ir˺[j] nedorėlių vaikai sunaikinti. 29 Teisieji valdys šalį ir amžinai joje gyvens.

Pė

30 Teisiojo burna byloja, kas išmintinga, ir jo liežuvis kalba, kas teisinga. 31 Jo Dievo įstatymas yra jo širdyje, tad[k] nesvyruoja jo žingsniai.

Sadė

32 Nedorėlis tykoja teisiojo ir siekia jį užmušti. 33 VIEŠPATS jo nepaliks ano rankoje ir neleis jo pasmerkti, kai jis bus teisiamas.

Kof

34 Lauk VIEŠPATIES ir laikykis jo kelio, tai jis taip tave išaukštins, jog valdysi kraštą! Pamatysi, kaip bedieviai sunaikinami.

Rėš

35 Mačiau nedorėlį išdidusį[l] ir ˹išsikeliantį kaip Lebanono kedrą˺[m]. 36 Praėjau[n], ir štai jo nebebuvo; jo ieškojau, bet nebebuvo galima jo rasti.

---

[j]**37,28** Rk. su G; M: Jie bus amžinai išsaugoti, o

[k]**37,31** MsGS; ~M

[l]**37,35** G; M: smurtaujantį

[m]**37,35** G; M apsinuoginantį tarsi žaliuojantį vietinį

[n]**37,36** GSV 4 Qp Ps 37; M: Jis praėjo

Šyn

[37] Išlaikyk nekaltumą ir tiesumą, nes ateitį turi taikadarys. [38] Bet nusikaltėliai visi kartu bus išdildyti, nedorėlių būsimos kartos sunaikintos. [39] Išgelbėjimas teisiesiems ateidavo nuo VIEŠPATIES; jis būdavo jų prieglauda bėdos metu. [40] VIEŠPATS jiems padėdavo ir juos išlaisvindavo. Jis juos išlaisvindavo iš nedorėlių ir juos išgelbėdavo, nes jie glaudėsi prie jo.

Ligonio malda

Dovydo psalmė. Priminti

38 [1] VIEŠPATIE, kai rūstauji, manęs nesubark, ir kai niršti, manęs nenubausk! [2] Nes tavo strėlės įsmigo į mane ir nusileido ant manęs tavo ranka. [3] Nebėra nieko sveiko mano kūne dėl tavo pasipiktinimo, nieko nepažeisto mano kauluose dėl mano nuodėmės, [4] nes mano kaltės užvirto[o] man ant galvos; kaip slegianti našta jos pasidarė man per sunkios. [5] Ėmė dvokti, pūliuoti mano žaizdos dėl mano kvailystės. [6] Aš suglumau, visai sulinkau, visą dieną vaikščiojau aplink gedulo drabužiais, [7] nes mano strėnos pilnos uždegimo ir nebėra nieko sveiko mano kūne. [8] Esu sustiręs ir visiškai sumuštas; šaukiau iš savo dejuojančios širdies. [9] O Viešpatie, tau atviras kiekvienas mano troškimas, ir mano dūsavimas tau nepaslėptas! [10] Mano širdis smarkiai plaka, mane paliko mano jėgos ir mano akių šviesa – ⌜net jos⌝[p] nebeturiu! [11] Mano draugai ir bičiuliai stovėjo atstu nuo

---

[o]**38,4** lyg kokios bangos

[p]**38,10** G(LA); M: jų; ~G(BR)S

mano slogos; mano artimieji stovėjo atokiai. [12] Paspendė žabangus tie, kurie kėsinas į mano gyvybę; kurie siekė mano nelaimės, sutarė pragaištį ir visą dieną šnibždėjo apgaules. [13] Bet aš buvau kaip kurtinys: to negirdėjau, ir kaip nebylys, kuris neatveria savo burnos. [14] Pasidariau kaip žmogus, kuris negirdi ir kurio burnoje nėra prieštarų. [15] Bet tavęs, o VIEŠPATIE, aš laukiau! Tu atsakysi, VIEŠPATIE, mano Dieve! [16] Nes galvojau: „Kad tik jie nepiktdžiugiautų dėl manęs, kad, mano kojai svyruojant, nesididžiuotų prieš mane!“ [17] Nes aš esu pasiruošęs suklupti, ir mano skausmas yra nuolat ˹su manimi˺[q]. [18] Juk išpažįstu savo kaltę, sielojuos dėl savo nuodėmės. [19] Bet ˹tie, kurie be pagrindo man priešinasi˺[r], yra galingi, ir daug yra tų, kurie be priežasties manęs nekenčia. [20] Tie, kurie atlygina piktu už gera, yra man priešingi už tai, kad vijaus gera. [21] Nepalik manęs VIEŠPATIE! Mano Dieve, nebūk toli nuo manęs! [22] Skubėk man padėti, o VIEŠPATIE, mano išgelbėjime!

Tik kvapas kiekvienas žmogus

Choro vadovui Jedutūnui. Dovydo psalmė

39 [1] Nutariau: „Saugosiu savo kelius[s], kad nenusidėčiau liežuviu; uždėsiu[t] savo burnai brizgilą, kol bedievis tebėra ties manim!“ [2] Buvau nebylus, bežadis, tylėjau – nesėkmingai. Tačiau mano skausmas sukilo, [3] įkaito širdis mano viduje. Man

---

[q]**38,17** Lit. prieš mane

[r]**38,19** 4QpPs(a); M: Mano mirtini (lit. gyvybės) priešai

[s]**39,1** T.y. elgesį

[t]**39,1** G; M: saugosiu

bedūsaujant, užsidegė ugnis; prabilau liežuviu: [4] „Duok man, VIEŠPATIE, žinoti mano galą ir koks yra mano dienų saikas! Noriu žinoti, kaip greit pragaištąs aš esu! [5] Štai kelių delnų pločio tu davei man dienų, ir mano amžius yra kaip niekas tavo akyse. Tik kaip[u] kvapas yra kiekvienas tvirtai stovįs žmogus! [6] Tik kaip vaizdinys vaikščioja žmogus! Tik per nieką ˹jis krauna turtus˺[v] ir nežino, kas juos suvalys. [7] O dabar – ko aš vyliaus, Viešpatie? Mano viltis yra tavyje! [8] Išgelbėk mane iš visų, ˹kurie keliasi prieš mane˺[w]! Nepadaryk manęs pajuokos dalyku kvailajam! [9] Pasidariau nebylys, neatvėriau burnos, nes tu tai padarei. [10] Pašalink nuo manęs savo rykštę! Nuo tavo rankos smūgio[x] išsibaigiau. [11] Kai sudrausdamas dėl kaltės tu bausdavai žmogų, suėsdavai kaip kandis, kas jam brangu. Tik kvapas kiekvienas žmogus! [12] Išgirsk mano maldą, VIEŠPATIE, mano šauksmo klausykis! Mano ašaroms nebūk kurčias! Nes ateivis aš esu pas tave, įnamys, kaip ir visi mano protėviai. [13] Nugręžk nuo manęs savo žvilgsnį[y], kad pralinksmėčiau, prieš iškeliaudamas ir nebegyvuodamas.

Ne aukos, bet paklusnumas!

Choro vadovui. Dovydo psalmė

40 [1] Aš laukte laukiau VIEŠPATIES; jis pasilenkė prie manęs ir išgirdo mano šauksmą. [2] Jis ištraukė mane

---

[u] **39,5** S; M: kiekvienas

[v] **39,6** Rk.; M: jie bruzda. Jis krauna

[w] **39,8** Rk.; M: mano priešgyniavimų

[x] **39,10** Arba: vėzdo

[y] **39,13** T.y. rūstų žvilgsnį

iš pražūties duobės, iš klampaus dumblo, ir pastatė ant uolos mano kojas, sutvirtino mano žingsnius. [3] Jis įdėjo man į burną naują giesmę – gyriaus giesmę mūsų Dievui. Daugelis matys ir bijosis, ir pasitikės VIEŠPAČIU. [4] Laimingas žmogus, kuris padarė VIEŠPATĮ savo pasitikėjimu ir nenukrypo į ⌜stabus, apgaulingus atvaizdus⌝[z]. [5] Daug padarei tu, VIEŠPATIE, mano Dieve, nuostabių darbų ir sumanymų mums! Niekas negali lygintis su tavim. Jei norėčiau juos paskelbti ir išpasakoti, jų būtų daugiau negu galima suskaičiuoti. [6] Pjaunamosios ir javienių aukos tu nenorėjai – ausis man padarei klausias[a]. Deginamosios aukos ir aukos už nuodėmę tu nereikalavai! [7] Tada aš tariau: „Štai atėjau! Knygos ritiny parašyta apie mane. [8] Mėgau vykdyti tavo valią, mano Dieve, ir tavo įstatymas yra mano būties[b] viduje“. [9] Skelbiau aš linksmą žinią apie [tavo] teisumą gausiame susirinkime. Štai savo lūpų nesučiaupiau. VIEŠPATIE, tu žinai. [10] Tavo teisumo nenuslėpiau savo širdies gilumoje. Tavo ištikimybę ir tavo išgelbėjimą išpasakojau. Nenutylėjau tavo malonės ir tavo tiesos gausiam susirinkimui.

VIEŠPATIE, skubėk man padėti!

[11] Tu, VIEŠPATIE, nesuturėk savo gailestingumo nuo manęs; tavo malonė ir tavo tiesa nuolat tesaugoja mane! [12] Nes mane apsupo nesuskaitomos blogybės; mane pasivijo mano kaltės, ir aš neįstengiau jų apmatyti. Jų yra

---

[z]**40,4** Plg. GSV. Arba: išdidžiuosius, tuos, kurie įsipainioja į melą

[a]**40,6** Lit. iškasei

[b]**40,8** Lit. vidurių

daugiau nei mano galvos plaukų, ir mano drąsa paliko mane. [13] Teikis, VIEŠPATIE, mane išgelbėti! VIEŠPATIE, skubėk man padėti! [14] Tesusigėsta ir tesidrovi visi, kurie kėsinas į mano gyvybę; teatsitraukia susilaukę negarbės, kurie man linki nelaimės! [15] Tepašiurpsta iš gėdos, kurie man sako: „Aha, aha!“ [16] Telinksmauja ir tavim tesidžiaugia visi, kurie tavęs ieško; nuolat tesako: „Didis yra VIEŠPATS!“ tie, kurie myli tavo išganymą! [17] Nors aš neturtingas ir vargingas, VIEŠPATS rūpinsis manim. Tu esi mano pagalba ir mano vaduotojas. Mano Dieve, nedelsk!

Pagydytas nuo ligos – apsaugotas nuo priešų

Choro vadovui. Dovydo psalmė

41 [1] Laimingas, kuris rūpinas silpnu ˹ir vargšu˺[c]! Nelaimės dieną VIEŠPATS jį išgelbės. [2] VIEŠPATS jį apsaugos ir išlaikys gyvą; ˹jis bus vadinamas laimingu˺[d] šalyje. Ir ˹jis jo neatiduos˺[e] į jo priešų ryklę. [3] VIEŠPATS jį parems ligos patale. Jam sergant, tu ˹leisdavai jam pasveikti nuo visų jo negalių˺[f]. [4] Aš sakiau: „VIEŠPATIE, būk man malonus! Išgydyk mane, nes tau nusidėjau!“ [5] Mano priešai kalba pikta apie mane: „Kada jis mirs ir pranyks jo vardas?“ [6] Ir jei kas ateina aplankyti, ˹kalba iš apgaulios širdies˺[g]. Jis susigraibsto kas bloga; išėjęs laukan, tai išpasakoja. [7] Šnibždasi tarp savęs apie mane

---

[c]**41,1** GT; ~M

[d]**41,2** GST: ir jį padarys laimingą

[e]**41,2** GSV; M: jo neatiduok

[f]**41,3** Lit. pakeisdavai visą jo guolį

[g]**41,6** Lit. kalba apgaulę jo širdis

visi, kurie manęs nekenčia, mąsto pikta[h] apie mane: [8] „Piktybinė liga yra ˹jį ištikus˺[i]; jis yra atsigulęs, daugiau nebeatsikels“. [9] Netgi mano bičiulis, kuriuo pasitikėjau, kuris valgė mano duoną, pakėlė kulnį prieš mane. [10] Bet tu, VIEŠPATIE, būk man malonus ir pakelk mane, kad jiems atlyginčiau! [11] Iš to žinosiu, jog tau patikau, kad mano priešas negalės piktai džiūgauti dėl manęs. [12] Bet dėl mano nekaltumo tu mane palaikysi ir leisi man amžinai stovėti tavo akivaizdoje. [13] Pagirtas tebūnie VIEŠPATS, Izraelio Dievas, per amžių amžius! Amen. Amen.

ANTROJI KNYGA

Mano siela trokšta gyvojo Dievo

Choro vadovui. Korachų maskyl[j].

42 [1] Kaip elnė geidžia vandens srovių, taip mano siela geidžia tavęs, o Dieve! [2] Mano siela trokšta Dievo, gyvojo Dievo, Kada ateisiu ir išvysiu Dievo veidą? [3] Mano ašaros tapo man duona dieną ir naktį, kai ištisą dieną jie[k] mane klausia: „Kur yra tavo Dievas?“ [4] Šituos dalykus noriu prisiminti, išliedamas savyje savo sielą: kaip aš eidavau pro užtvarą[l], juos vesdavau prie VIEŠPATIES namų su garsiu padėkos krykštavimu iškilmingoje eisenoje. [5] Ko esi nusiminus, mano siela, ir

---

[h] **41,7** Lit. kas man pikta

[i] **41,8** Lit. išlietajame

[j] **42,0** Žr. Ps. 32,1.

[k] **42,3** 4MssS, plg. 10 skn.; ~M

[l] **42,4** Turbūt barjerą, skiriantį šventyklos aptvertą vietą nuo pagonių kiemo

ko nerimauji manyje? Lauk Dievo, nes jam dar dėkosiu, ˹savo asmens[m] Gelbėtojui ir savo Dievui˺[n]. 6 Mano siela nusiminus manyje. Todėl prisimenu tave iš Jordano ir Chermono viršūnių šalies, nuo Misaro kalno. 7 Tvanas sušunka tvanui, tavo kriokliams griaudžiant. Visos tavo lūžtančios bangos ir vilnys perėjo per mane. 8 Dieną VIEŠPATS atsiųsdavo savo malonę, o naktį giesmė jam būdavo ˹mano lūpose˺[o], malda Dievui, kuris man teikia gyvybę. 9 Noriu tarti Dievui, savo Uolai: „Kodėl mane pamiršai? Kodėl turiu vaikščioti gedėdamas, priešo prispaustas?“ 10 ˹Mirčiai laužant mano kaulus˺[p], tyčiojosi iš manęs mano priešininkai, ištisą dieną mane klausdami: „Kur yra tavo Dievas?“ 11 Ko esi nusiminus, mano siela, ir ko nerimauji manyje? Lauk Dievo, nes jam dar dėkosiu, savo asmens Gelbėtojui ir savo Dievui.

Siųsk savo šviesą ir savo tiesą!

43 1 Pateisink mane, o Dieve, ir gink mano bylą nuo nedievotų žmonių! Nuo klastingo ir neteisingo žmogaus gelbėk mane! 2 Nes tu esi mane priglaudžiąs Dievas. Kodėl mane atstūmei? Kodėl turiu vaikščioti gedėdamas, priešo prispaustas? 3 Siųsk savo šviesą ir savo tiesą! Tegul jos man vadovauja; tegul mane nuveda į tavo šventąjį kalną ir į tavo buveinę! 4 Tada nueičiau prie Dievo aukuro, pas Dievą, kuris teikia man džiaugsmą,

---

[m] **42,5** Lit. veido

[n] **42,5** Kl.MssGS, plg. 11 skn. ir 43,5; M: jo veido gelbėjimams. 6 Mano Dieve

[o] **42,8** Lit. su manim

[p] **42,10** Lit. Žudymui (arba: triuškinimui) esant mano kauluose

džiūgaučiau[q] ir jį girčiau su lyra, o Dieve, mano Dieve! 5 Ko esi nusiminus, mano siela, ir ko nerimauji manyje? Lauk Dievo, nes jam dar dėkosiu, savo asmens[r] Gelbėtojui ir savo Dievui.

Kam paslepi savo veidą?

Choro vadovui. Korachų. Maskyl[s].

44 1 Dieve, savo ausimis girdėjome, mūsų tėvai pasakojo mums apie darbą, kurį atlikai jų dienomis, senovės dienomis – tu, tavo ranka! 2 Pagonis tu išvarei, o juos įsodinai; tu sutriuškinai tautas, o jiems leidai vešėti[t]. 3 Nes ne savo kalaviju jie laimėjo kraštą, ne jų dilbis jiems davė pergalę, bet tavo dešinė, tavo dilbis, ir tavo veido šviesa, nes tu juos pamėgai! 4 Tu mano Karalius ˹ir mano Dievas, teikiąs˺[u] pergalių Jokūbui! 5 Tavimi mes badėme[v] savo priešininkus, tavo vardu mindėme sukilusius prieš mus. 6 Nes ne savo lanku pasitikėjau, ne mano kalavijas man davė pergalę. 7 Bet tu mums davei pergalę ant mūsų priešininkų ir tuos, kurie mūsų nekenčia, sugėdinai. 8 Dievu kasdien mes gyrėmės[w] ir tavo vardą girsime per amžius! 9 O vis dėlto tu mus atstūmei ir padarei mums gėdą ir nebeišžygiavai su mūsų kariuomenėmis. 10 Tu privertei mus trauktis atgal nuo priešininko, ir tie, kurie

---

[q]**43,4** Rk.; M; mano džiūgavimas

[r]**43,5** Lit. veido

[s]**44,0** Žr. Ps. 32,1.

[t]**44,2** Lit. (tarsi vynmedžiui) leisti atžalas

[u]**44,4** G, plg. AkvS; M: o Dieve! Suteik (lit. įsakyk)

[v]**44,5** tarsi ragais susirėmę buivolai

[w]**44,8** Rk.; M: gyrėme

mūsų nekentė, prisiplėšė grobio. [11] Tu mus atidavei kaip maistui skirtas avis ir mus išsklaidei tarp tautų. [12] Tu pardavei savo tautą už nieką ir neturėjai daug pelno iš to, ką už juos gavai. [13] Tu padarei mus šmeižiniu mūsų kaimynams, pašaipos ir patyčių dalyku tiems, kurie yra aplink mus. [14] Tu padarei mus priežodžiu tarp pagonių, dalyku, dėl kurio krato galvą, tautose. [15] Visuomet mano negarbė yra prieš mane, ir gėda apdengė man veidą [16] dėl plūstančiojo ir piktžodžiautojo balso, dėl ˹kerštingo priešo˺[x] žvilgsnių. [17] Visa tai mus ištiko, tačiau tavęs nepamiršome ir neatsižadėjome sandoros su tavim. [18] Nesitraukė atgal mūsų širdis, ir mūsų žingsniai nenukrypo nuo tavo tako, [19] nors ir mus sumušei šakalų vietoj ir mus apdengei mirtina tamsa. [20] Jei būtume pamiršę savo Dievo vardą ir ištiesę savo rankas į svetimą dievą, [21] argi Dievas to nepatirtų? Jis juk žino širdies paslaptis! [22] Ne, dėl tavęs mes buvome žudomi visą laiką, laikomi tarsi pjautinomis avimis. [23] Pasižadink! Ko miegi, o Viešpatie? Pabusk, neatstumk visam laikui! [24] Kam paslepi savo veidą, pamiršti mūsų skurdą ir priespaudą? [25] Nes į dulkes yra nulinkusi mūsų siela; kimba prie žemės mūsų kūnas. [26] Pakilk, padėk mums! Atpirk mus dėl savo malonės!

---

[x]**44,16** Lit. priešo ir keršytojo

Karaliaus vestuvių giesmė

Choro vadovui. Kaip „Lelijos“. Korachų. Maskyl[y]*. Meilės giesmė*

45 [1] Mano širdį jaudina puiki tema. Aš sakysiu savo eiles karaliui. Mano liežuvis – vikraus raštininko rašiklis. [2] Tu esi žmonių gražiausias; malonumas ˹liejasi iš tavo lūpų˺[z]. Taigi Dievas tave palaimino visam laikui. [3] Prisijuosk savo kalaviją prie šlaunies, karžygy, savo puikybę ir didybę! [4] ˹Papuošk savo strėnas!˺[a] Išvažiuok už tiesos ˹dalyką ir teisybės ginti˺[b]! Tave tepamoko išgąstingų darbų tavo dešinė! [5] ˹Tekrinta tautos po tavim˺[c]! Tavo aštrios strėlės [teįsminga] į karaliaus priešų širdį! [6] Tavo sostas, o dieviškasis, bus per amžių amžius. Tiesus skeptras bus tavo karališkos valdžios skeptras. [7] Tu mylėjai teisybę ir nekentei neteisybės, todėl Dievas, tavo Dievas, tave patepė džiaugsmo aliejumi, kaip nė vieną iš tavo bendrų. [8] Mira ir aloja, kasija – visi tavo drabužiai. Iš dramblio kaulo rūmų stygų muzika linksmino tave. [9] Karalaitės stovi tarp tavo kilmingųjų [moterų], karalienė, Ofyro auksu pasipuošus, – tavo dešinėje. [10] Klausyk, dukterie, apgalvok ir palenk savo ausį Pamiršk savo tautą ir savo tėvo namus, [11] o karalius sau tegeidžia tavo gražybės! Kadangi jis tavo viešpats, nusilenk prieš jį! [12] O Tyro dukterie, dovanomis tau įsiteiks tautos turtingieji!

---

[y]**45,0** Žr. Ps. 32,1.

[z]**45,2** Lit. išlietas tavo lūpose

[a]**45,4** Rk., sk. hadōr halāṣekā ; M: savo didybę. Tegul tau sekasi!

[b]**45,4** Rk.; M: nuolankumo, teisybės dalyką

[c]**45,5** Atkelta iš 5b.

[13] Visa puošniai apsirengus karalaitė viduje[d]. Auksu įausti jos apdarai. [14] Apvilkta mezginiais ji vedama pas karalių. Paskui ją seka pamergės, jos draugės, atvestos pas ją[e]. [15] Jas atveda su linksmybe ir džiūgavimu; jos įeis į karaliaus rūmus. [16] Tavo tėvų vietoje bus tavo sūnūs; tu juos paskirsi kunigaikščiais visoje šalyje. [17] Aš padarysiu, kad tavo vardą atsimins per visas kartų kartas; todėl tautos tave girs per amžių amžius.

Jokūbo Dievas – aukštumos pilis

Choro vadovui. Korachų. Kaip alamot. Giesmė.

46 [1] Dievas yra mums prieglauda ir apgintis, pagalba bėdose, labai patikima[f]. [2] Todėl nebijosime, nors ir žemė siūbuotų[g] ir kalnai svyruotų jūros širdyje. [3] Tegul ūžia, putoja jos vandenys, tegul dreba kalnai, jai sukilus: ˹Kariuomenių VIEŠPATS yra su mumis; aukštumos pilis yra mums Jokūbo Dievas˺[h]. Sela [4] Upė! Jos srovės džiugina Dievo miestą. ˹Pašventino[i] savo buveinę Aukščiausiasis˺[j]. [5] Dievas yra jo viduje: jis nesvyruos; Dievas jam padės, rytui auštant. [6] Siautė pagonys, svyravo karalystės; jis sugriaudė savo balsu – ištirpo žemė! [7] Kariuomenių VIEŠPATS yra su mumis; aukštumos pilis yra mums Jokūbo Dievas. Sela [8] Ateikite,

---

[d]**45,13** T.y. savo kambaryje

[e]**45,14** 2MssS; M: tave

[f]**46,1** Arba: artima; lit. randama

[g]**46,2** G; M: pakeistų (savo paviršių)

[h]**46,3** Hebr. tekste šito refreno, pasikartojančio 7 ir 11 skn. nėra, nors, daugelio komentatorių nuomone, jis turėjo būti originale.

[i]**46,4** T.y. atskyrė ir padarė nepaimamą

[j]**46,4** G; M: švenčiausiąją Aukščiausiojo buveinių

pažvelkite į darbus VIEŠPATIES, kuris siaubingų dalykų padarė žemėje! [9] Jis sustabdė karus ligi pat žemės krašto, sulaužė lankus ir sukapojo ietis, vežimus[k] sudegino ugnimi! [10] „Liaukitės[l] ir pripažinkite, kad aš esu Dievas, išaukštintas tautose, išaukštintas žemėje!“ [11] Kariuomenių VIEŠPATS yra su mumis; aukštumos pilis yra mums Jokūbo Dievas. Sela

Dievas – visos žemės Karalius

Choro vadovui. Korachų. Psalmė

47 [1] Visos tautos, plokite rankomis! Krykštaukite Dievui džiugesio balsu! [2] Nes VIEŠPATS, Aukščiausiasis, yra baimę keliantis, didis visos žemės Karalius. [3] Jis pajungė mums tautas, [padėjo] gimines po mūsų kojomis. [4] Jis parinko mums mūsų veldinį – puikybę Jokūbo, kurį jis myli. [5] Dievas užžengė krykštaujant; VIEŠPATS – gaudžiant trimitams. [6] Giedokite gyrių mūsų[m] Dievui, giedokite gyrių! Giedokite gyrių mūsų Karaliui, giedokite gyrių, [7] nes Dievas yra visos žemės Karalius! Giedokite įmantrią giesmę! [8] Dievas yra pasidaręs tautų Karalius; Dievas yra atsisėdęs į savo šventąjį sostą. [9] Tautų kilnieji yra susirinkę su[n] Abraomo Dievo tauta, nes Dievui priklauso žemės valdovai[o]. Jis labai prakilnus.

---

[k] **46,9** G: skydus

[l] **46,10** kovoję su mano tauta

[m] **47,6** G; ~M

[n] **47,9** G; ~M

[o] **47,9** G; M lit.: skydai

Dievo miestas

Giesmė. Korachų psalmė

48 [1] Didis yra VIEŠPATS ir labai girtinas mūsų Dievo mieste. Jo šventasis kalnas, [2] graži pakiluma, yra visos žemės džiaugsmas – Sijonos kalnas, Safono viršūnė, Didžiojo Karaliaus miestas. [3] Dievas jo bokštuose pasirodė esąs apsauga. [4] Nes štai karaliai susibūrė; jie prižygiavo[p] drauge. [5] Vos tik jie pamatė[q], apstulbo, sumišo, skubiai nešdinosi. [6] Drebėjimas juos ten apėmė, skausmai kaip gimdyvę, [7] ⌜kaip kai rytys daužo⌝[r] Taršišo laivus. [8] Kaip buvome girdėję, taip dabar pamatėme kariuomenių VIEŠPATIES mieste, mūsų Dievo mieste: Dievas išlaiko jį saugų per amžius. Sela [9] Mes apmąstėme, Dieve, tavo malonę tavo šventyklos viduje. [10] Kaip tavo vardas, o Dieve, taip ir pagyrimas tau pasiekia žemės pakraščius. Pergalinga[s] tavo dešinė. [11] Tesilinksmina Sijonos kalnas! Tedžiūgauja Judo dukterys[t] dėl tavo teismų! [12] Apeikite Sijoną, traukite aplink ją, skaičiuokite jos bokštus! [13] Įsidėmėkite j ą supantį pylimą, pereikite jos bokštus, kad galėtumėte pasakoti būsimai kartai: [14] „Toks yra Dievas!“ Mūsų Dievas yra per amžių amžius. Jis mums vadovaus.

---

[p]**48,4** Būtent prie miesto

[q]**48,5** miestą

[r]**48,7** Rk.; M: Rytų vėju tu sudaužei

[s]**48,10** Lit. Pilna teisumo

[t]**48,11** T.y. šalies miestai

Paika pasitikėti turtais

Choro vadovui. Korachų psalmė. cal-mūt[u]

49 [1] Girdėkite tai, visos tautos! Klausykitės, visi pasaulio gyventojai! [2] Ir žemos kilmės, ir kilmingieji, turtingieji ir neturtėliai kartu! [3] Mano burna kalbės kas išmintinga, ir mano širdis apmąstys kas protinga. [4] Aš palenksiu savo ausį prie patarlės, atversiu su lyra savo mįslę[v]: [5] Ko man bijoti nelaimės dienomis, kai mane supa nedorybė mano apgavikų, [6] kurie pasitiki savo lobiu ir giriasi aibe savo turtų? [7] ˹Iš tiesų, niekas negali pirkte išsipirkti˺[w], sumokėti Dievui išpirką už save – [8] per brangi jo[x] gyvybės išperkamoji kaina, tad visam laikui jis turi atsisakyti nuo jos, – [9] kad galėtų toliau amžinai gyventi, nematyti duobės. [10] Juk jis mato, kaip išminčiai numiršta, kvailiai ir paikieji drauge pragaišta ir kitiems palieka savo lobį. [11] Kapai[y] – jų namai per amžius, jų buveinės per kartų kartas, nors savo vardais jie buvo pavadinę šalis. [12] Tačiau žmogus, gyvenąs prabangoje, nesupranta[z], kad jis prilygsta gyvuliams, kuriuos nugalabija. [13] Toks yra likimas tų, kurie pasitiki

---

[u] **49,0** Lit. Kaip „Mirk“; neišaiškintos reikšmės muzikinis terminas, atkeltas iš 48,14 galo

[v] **49,4** T.y. kas man mįslinga, būtent gyvenimo santykį su mirtim

[w] **49,7** Rk.; M: Brolis jokiu būdu negali išpirkti žmogaus (arba: Žmogus jokiu būdu negali išpirkti brolio)

[x] **49,8** G; M: jų

[y] **49,11** GST; M: Jų vidus

[z] **49,12** GS, plg. 20 skn. M: nepasilieka (lit. nepernakvoja)

savim, ˹baigtis tų˺[a], kurie gėrisi savo kalba[b]: Sela [14] ˹mirtis juos ganys kaip avis; šeoliui[c] jie paskirti, ir jie tiesiai nužengs į kapą; jų pavidalas turės sudūlėti, šeolis bus jų amžina buveinė˺[d]. [15] Tačiau Dievas išpirks mano gyvybę, iš šeolio rankos tikrai mane išplėš. Sela [16] Nepavydėk[e], kai žmogus pralobsta, kai ˹padidėja jo namų turtas˺[f]! [17] Nes mirdamas jis to viso nepasiims; nenužengs paskui jį jo turtas. [18] Nors gyvendamas jis tarsis laimingas esąs – tave giria, kai tau gerai klojasi, – [19] vis tiek ˹jis nueis˺[g] pas kartą savo tėvų, kurie niekad neberegės šviesos. [20] Žmogus, gyvenąs prabangoje, bet neišmanąs, prilygsta gyvuliams, kuriuos nugalabija.

Aukok Dievui padėką!

Asafo psalmė

50 [1] Galingasis, Dievas, VIEŠPATS prabilo ir pašaukė žemę nuo saulėtekio iki saulėlydžio. [2] Iš Sijonos, tobulos gražybės, Dievas suspindėjo. [3] Mūsų Dievas ateina ir netylės! Ryjanti ugnis slenka pirma jo, o aplink jį siaučia smarki audra. [4] Jis sušuko dangums viršuje ir žemei, norėdamas teisti savo tautą: [5] „Man surinkite mano maldinguosius, kurie prie[h] aukos ruošias daryti sandorą

---

[a] **49,13** Rk.; M: paskui juos

[b] **49,13** Lit. burna. T.y. kalba, kuria jie giriasi savo turtais

[c] **49,14** T.y. mirusiųjų buveinei

[d] **49,14** Rk. Hbr. tekstas apgadintas.

[e] **49,16** Lit. Nebijok

[f] **49,16** Arba: jis padidina savo namų turtą

[g] **49,19** Rk.; M: tu nueisi

[h] **50,5** Lit. ant

su manim!“ [6] Tada dangūs paskelbė jo teisų reikalavimą, nes ˹jis yra teisingas Dievas˺[i]: Sela [7] „Klausyk, mano tauta, aš noriu kalbėti! Izraeli, noriu perspėti tave! Dievas, tavo Dievas, aš esu. [8] Ne dėl tavo aukų aš barsiu tave – tavo deginamosios aukos yra nuolat po mano akių. [9] Aš neimsiu iš tavo galvidės jauno buliaus, iš tavo gardų – ožių! [10] Nes man priklauso kiekvienas miško žvėris, gyvulių tūkstančiai mano kalnuose. [11] Aš pažįstu kiekvieną padangių[j] paukštį, ir kas knibžda laukuose, man žinoma. [12] Jei badaučiau, tau nesakyčiau, nes man priklauso pasaulis ir kas yra jame. [13] Argi aš valgau jaučių mėsą, ar geriu ožių kraują? [14] Aukok Dievui padėką ir ištesėk Aukščiausiajam įžadus, [15] ir šaukis manęs bėdos dieną – tai aš tave išgelbėsiu, o tu mane pagerbsi!“ [16] Bet nedorėliui Dievas pasakė: „Kaip tu gali išvardyti mano nuostatus ir imti mano sandorą[k] į savo burną – [17] tu, kuris nekentei drausmės[l] ir numetei už savęs mano žodžius? [18] Kai matydavai vagį, tu mėgdavai būti su juo, ir bendravai su svetimoteriautojais. [19] Savo burnai davei valią kalbėti pikta, ir tavo liežuvis įkinkydavo klastą. [20] Atsisėdęs kalbėdavai prieš savo brolį, apšmeiždavai savo motinos sūnų. [21] Tai darei ir, jei būčiau tylėjęs, tu būtum manęs, jog aš tikrai esąs toks, kaip tu. Aš tave sudraudžiu ir tai drožiu tau į akis. [22] Na, supraskite tai jūs, kurie pamirštate Dievą, kad nesudraskyčiau ir nebūtų

---

[i] **50,6** Rk.; M: pats Dievas bus teisėjas

[j] **50,11** GST; M: kalnų

[k] **50,16** T.y. sandoros žodžius

[l] **50,17** Arba: pamokymo

gelbėtojo! [23] Kas aukoja padėką, gerbia mane, ir kas ⸢teisingai elgiasi⸣[m], tam parodysiu Dievo išganymą“.

Tyrą širdį sukurk man, Dieve!

Choro vadovui. Dovydo psalmė. Kai pranašas Natanas atėjo pas jį po to, kai pastararasis buvo įėjęs pas Batšebą

51 [1] Pasigailėk manęs, Dieve, pagal savo malonę, pagal savo didį gailestingumą išdildyk mano priešgyniavimus! [2] Visai nuplauk nuo manęs mano kaltę ir nuo mano nuodėmės apvalyk mane! [3] Nes aš gerai pažįstu savo priešgyniavimus ir mano nuodėmė yra nuolat mano akyse. [4] Tau, tau vienam nusidėjau ir dariau, ką laikai pikta. Tad pasirodai teisus savo sprendimu, nepeiktinas savo teisimu. [5] Gi kaltas esu gimęs, ir nuodėmingą mane pradėjo mano motina. [6] Tu gi mėgsti tiesą[n] ⸢būties gilumoje⸣[o], slaptoje mane mokai išminties. [7] Apvalyk mane nuo nuodėmės izopu, kad būčiau švarus! Nuplauk mane, kad būčiau baltesnis už sniegą! [8] Duok man išgirsti džiaugsmą ir linksmybę! Tedžiūgauja kaulai, kuriuos sudaužei! [9] Paslėpk savo veidą nuo mano nuodėmių ir visas mano kaltes išdildyk! [10] Tyrą širdį sukurk man, Dieve, ir tvirtą dvasią atnaujink mano viduje! [11] Nenumesk manęs iš savo akivaizdos ir savo šventosios dvasios neatimk nuo manęs! [12] Vėl man suteik savo išganymo džiaugsmą, ir ⸢noringa dvasia tegul paremia⸣[p] mane! [13] Noriu mokyti priešgynas tavo

---

[m] **50,23** Rk., plg. Pat 10,29; 13,6. M; yra nustatęs kelią

[n] **51,6** T.y. tikrą įžvelgi į žmogaus nuodėmingumo paslėptas gelmes

[o] **51,6** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[p] **51,12** Arba: savo noringa Dvasia paremk

kelių, kad nusidėjėliai gręžtųsi į tave. [14] Išlaisvink mane nuo kraujo kaltės, o Dieve, Dieve, mano gelbėtojau, kad krykštautų mano liežuvis dėl tavo ˹gelbinčios galios˺[q]! [15] Viešpatie, praverk mano lūpas, kad mano burna skelbtų tau gyrių! [16] Nes tu nemėgsti aukos, ir jei duočiau deginamąją auką, tau nepatiktų. [17] ˹Mano auka, Dieve,˺[r] – sulaužyta dvasia; sulaužytos ir sutrintos širdies tu, Dieve, nepaniekinsi. [18] Savo maloninga valia parodyk gera Sijonai: atstatyk Jeruzalės sienas! [19] Tada tau patiks teisėtos aukos, deginamoji, visai sudeginama auka; tada atnašaus ant tavo aukuro jaunus bulius.

Smurtininko likimas

Choro vadovui. Dovydo maskyl[s]*. Kai edomietis Doegas atėjęs pranešė Sauliui, sakydamas: „Dovydas yra atėjęs į Achimelecho namus“*

52 [1] Ko giries nelabumu, „galiūne“, ˹prieš maldingąjį˺[t] visą laiką? [2] Tu sumanai pražūtį. Tavo liežuvis kaip paaštrintas skustuvas, o klastadary! [3] Tu myli verčiau pikta negu gera, verčiau meluoti negu kalbėti teisybę. [4] Tu myli pražūtingas kalbas, o klastingas liežuvi! [5] Dievas su trenksmu tave pargriaus visam laikui: jis tave partrenks ir išplėš iš palapinės; jis tave išraus su šaknimis iš gyvųjų šalies! [6] Teisieji tai matys ir bijosis, ir iš jo juoksis: [7] „Štai žmogus, kuris nepadarė Dievo savo prieglauda, bet pasitikėjo savo turtų gausa, ˹pasirodė galingas savo

---

[q]**51,14** Lit. teisumo

[r]**51,17** Rk., plg. G; M: Aukos Dievui

[s]**52,0** Žr. Ps. 32,1.

[t]**52,1** Rk.; M: Dievo malonė

kenksmu˺[u]“. [8] Bet aš esu kaip žaliuojąs alyvmedis Dievo namuose. Aš pasitikiu Dievo malone visados ir amžinai. [9] Tau dėkosiu per amžius, nes tu veikei[v], ir skelbsiu tavo vardą esant gerą tavo maldingųjų akivaizdoje.

Paikieji

Choro vadovui. Kaip machalat[w]*. Dovydo maskyl*[x]*.*

53 [1] Paikieji[y] sakė savo širdyje: „Nėra Dievo“. Jie elgėsi iškrypusiai, darė bjaurius darbus; neatsirado gera darančio. [2] Dievas pažvelgė iš dangaus į žmoniją kad pamatytų, ar yra kas išmanąs, kas ieškąs Dievo. [3] Jie visi atsimetė, visi kartu pagedo. Nėra gera darančio, nėra nė vieno. [4] Argi jie nežinojo[z], piktadariai, kurie rijo mano tautą [, kaip] jie valgė duoną, nesišaukė Dievo? [5] Ten jie drebėte drebės iš baimės, – tokios baimės nebuvo buvę, – nes Dievas išbarstė ˹tavo apgulėjų˺[a] kaulus. Tu[b] juos sugėdinai, nes Dievas juos atmetė. [6] O kad ateitų iš Sijonos išgelbėjimas Izraeliui! Kai Dievas atkurs savo tautos būklę, tegul džiūgauja Jokūbas, tegul linksmauja Izraelis!

---

[u]**52,7** Arba su ST: ieškojo saugumo savo lobyje

[v]**52,9** nubausdamas nelabuosius ir gelbėdamas teisiuosius

[w]**53,0** Neaiškios reikšmės muzikinis terminas

[x]**53,0** Žr. Ps 32,1.

[y]**53,1** Lit. Paikasis (kolektyvinė vsk.)

[z]**53,4** Būtent jiems gresiančios bausmės ar atsakomybės Dievui

[a]**53,5** GS; bedievių

[b]**53,5** T.y. Izraeli

Dievas yra mano pagelbėtojas

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo maskyl. Kai zifiečiai atėję pasakė Sauliui: Žinok, Dovydas yra pas mus pasislėpęs

54 [1] O Dieve, savo vardu išgelbėk mane ir savo galybe apgink mano teises! [2] O Dieve, išgirsk mano maldą, klausykis mano burnos žodžių! [3] Nes svetimšaliai[c] sukilo prieš mane ir žiauruoliai kėsinos į mano gyvybę; jie ⌜nepaisė Dievo⌝[d]. Sela [4] Gi Dievas yra mano pagelbėtojas; Viešpats yra tas, kuris išlaiko mano gyvybę! [5] Tesugrįžta[e] pikta ant mano šmeižikų! Būdamas ištikimas, nutildyk juos! [6] Laisva valia noriu tau aukoti, girti tavo vardą, VIEŠPATIE, nes jis geras! [7] Nes iš visų bėdų jis mane išlaisvino, ir mano akis žiūrėjo į mano priešus su pergalės džiaugsmu.

Priešų spaudžiamas, draugo išduotas

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo maskyl[f].

55 [1] Klausykis, Dieve, mano maldos ir ⌜nesidėk negirdįs⌝[g] mano maldavimo! [2] Kreipk dėmesį į mane ir išklausyk mane! Nerimstu iš sielvarto. Esu sumišęs [3] dėl priešų balso, dėl nelabųjų šauksmo[h], nes

---

[c] **54,3** M; dgl. Mss T Ps 86,14: įžūlieji

[d] **54,3** Lit. nestatė Dievo prieš save

[e] **54,5** KT; dgl. Mss QGSym: Jis sugrąžins; S Hier: Sugrąžink

[f] **55,0** Žr. Ps. 32,1.

[g] **55,1** Lit. nesislėpk nuo

[h] **55,3** Arba: spaudimo

jie krauna ant manęs užgaules ir įnirtę mane šmeižia[i]. Mano širdis ˹dreba mano krūtinėje˺[j], ir mirties baisa mane apniko. 5 Baimė ir drebėjimas mane pagavo, mane apėmė siaubas. 6 Tada sakiau: „O kad turėčiau sparnus kaip karvelis! Aš nuskrisčiau ir nusileisčiau! 7 Štai aš pabėgčiau toli, apsinakvočiau dykumoje! 8 Skubiai ieškočiau sau prieglobsčio nuo siaučiančio vėjo, nuo audros. 9 Sunaikink, Viešpatie, jų ˹perskeltą liežuvį˺[k]! Nes mačiau smurtą ir vaidą mieste. 10 Dieną ir naktį jie eina aplink jį viršum jo sienų, o nedorybė ir nelaimė yra jo viduje. 11 Sunaikinimas yra jo viduje, ir nesitraukia nuo jo turgavietės priespauda ir apgaulė. 12 Nes ne priešas plūdo mane – tai aš pakęsčiau; ne tas, kuris nekenčia manęs, šmeižė mane – aš pasislėpčiau nuo jo. 13 Bet tu – žmogus man lygus, mano bičiulis ir patikėtinis. 14 Mes ugdėme vienas su kitu saldžią draugystę Dievo namuose, eidavome su bruzdančia minia. 15 Teužklumpa juos mirtis nelaukiant! Jie tenužengia į šeolį[l] gyvi, nes tik piktybės yra jų butuose, jų viduje! 16 Aš šaukiaus Dievo, ir VIEŠPATS mane išgelbėjo. 17 Vakare, rytmetį ir vidudienį aš skundžiausi ir vaitojau, ir jis išgirdo mano balsą, 18 atpirko nepaliestą mano gyvybę. ˹Nes arti manęs buvo strėlininkai; atslinko prie manęs 19 Jišmaelis ir Jaelamas

---

[i] **55,3** Arba: persekioja

[j] **55,3** Lit. raitosi iš skausmo mano viduje

[k] **55,9** Sk. peleg lešonam (lit. jų liežuvio perskilimą). T.y. liežuvį, panašų į nuodingos gyvatės

[l] **55,15** T.y. mirusiųjų buveinę

ir visi Rytų gyventojai˺[m], kurie nesikeičia [belaisviais] ir nebijo Dievo. [20] Jis[n] ištiesė savo ranką prieš savo santarvininką[o], sulaužė savo sandorą. [21] ˹Slidesnė už sviestą˺[p] buvo jo burna, tačiau karas – jo širdis; jo žodžiai buvo švelnesni už aliejų, tačiau jie buvo nuogi kardai. [22] Mesk ant VIEŠPATIES savo naštą[q], ir jis tave aprūpins! Jis niekados neleis teisiajam svyruoti. [23] Bet tu, o Dieve, juos nustumsi į kapo[r] duobę. Kraugeriai ir klastininkai neišgyvens pusės savo amžiaus. Bet aš pasitikiu tavim!

Dievu aš pasitikiu be baimės

Choro vadovui. Kaip ˹„Karvelis ant tolimų terebintų“˺[s]. Dovydo miktam[t]. Kai filistinai jį suėmė Gate.

56 [1] Būk man malonus, o Dieve, nes žmonės mane persekioja, visą dieną kovodami mane spaudžia! [2] Mano šmeižikai mane persekioja visą dieną, nes daug yra kovojančių prieš mane. Išaukštintasis, [3] kada aš bijau, tavim pasitikiu! [4] Dievu, kurio žodį giriu, Dievu pasitikiu; nebijau. Ką gali man padaryti ˹mirtingas žmogus˺[u]?

---

[m]**55,19** Rk. M: kad nepriartėtų prie manęs, nes perdaug jų buvo su manim. 19 Dievas išgirs ir juos išklausys – jis, kuris sėdi soste nuo amžių. Sela

[n]**55,20** T.y. klastingas priešas

[o]**55,20** T.y. psalmininką. Rk.; M: taikos būvį

[p]**55,21** Sk. mėchma

[q]**55,22** Arba; dalią; G: rūpestį

[r]**55,23** Arba: dumbluotą; G: supuvimo

[s]**56,0** Rk.; M: „Nebylys karvelis tolimųjų tarpe“

[t]**56,0** Žr. Ps. 16,1.

[u]**56,4** Lit. kūnas

[5] Visą dieną jie ⌜kalbasi, tariasi⌝[v]; prieš mane nukreipti visi jų kėslai. Piktam tikslui [6] jie buriasi[w], tykoja; štai jie stebi mano kulnis, tikėdamies man atimti gyvybę. [7] Dėl nedorybės ⌜ar jie begalės⌝[x] ištrūkti? Supykęs nuversk tautas, o Dieve! [8] Mano dejavimus[y] tu skaičiavai; ⌜surink mano ašaras į savo vandenmaišį⌝[z]! Argi jos nepažymėtos tavo ritiny? [9] ⌜Jei taip⌝[a], turės trauktis atgal mano priešai tą dieną, kai šauksiuos. Iš to žinosiu, kad Dievas užstoja mane. [10] Dievu, kurio žodį giriu, VIEŠPAČIU, kurio žodį giriu, [11] Dievu pasitikiu; nebijau. Ką gali man padaryti žmogus? [12] Turiu ištesėti, o Dieve, tau duotus įžadus: tau atmokėsiu padėkos aukomis. [13] Nes tu išgelbėjai mano gyvybę iš mirties, tikrai[b] – mano kojas nuo suklupimo, kad vaikščiočiau Dievo akivaizdoje, gyvenimo šviesoje.

Didelė, siekianti dangų, yra tavo malonė

Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“ Dovydo. Miktam[c]*. Kai jis bėgo nuo Sauliaus į olą.*

57 [1] Pasigailėk manęs, Dieve, pasigailėk manęs, nes pas tave ieškojo prieglaudos mano siela! Tavo sparnų paunksnyje globsiuos, kol praeis nelaimė. [2] Aš

---

[v]**56,5** Rk., plg. S; M: kenkia mano dalykui; arba: iškraipo mano žodžius

[w]**56,6** Sk. su HierT: jagoddū; M: užpuola

[x]**56,7** Arba ar leistum jiems

[y]**56,8** Arba: klajones

[z]**56,8** Arba: įrašyk mano ašaras į savo pergamentą

[a]**56,9** Lit. Tada. T.y. jei iš tikrųjų taip yra, kad tu jas visas įtrauki į savo ritinį

[b]**56,13** Lit. argi ne?

[c]**57,0** Žr. Ps 16,1.

šaukiuos Dievo, Aukščiausiojo, Dievo, kuris atkeršys už mane. [3] Jis atsiųs iš dangaus ir mane išgelbės, pakrikdys[d] ˹tuos, kurie˺[e] mane persekioja. Sela. Dievas atsiųs savo malonę ir ištikimybę. [4] Aš turiu gulėti tarp liūtų, godžiai ryjančių žmones. Jų dantys yra ietys ir strėlės, o jų liežuvis – aštrus kalavijas. [5] Pasikelk viršum dangaus, o Dieve! Viršum visos žemės tepasirodo tavo skaistybė! [6] Jie paspendė pinkles mano kojoms, kilpą mano kaklui. Jie iškasė ˹mano veidui˺[f] duobę, bet[g] įpuolė į ją patys. [7] Tvirta mano širdis, o Dieve, tvirta mano širdis![h] Noriu giedoti ir skambinti. [8] Pabusk, mano siela[i]! Pabuskite, arfa ir lyra! Noriu pažadinti aušrą! [9] Noriu tau, Viešpatie, dėkoti tautose, skambindamas tave girti nacijose! [10] Nes didelė, siekianti dangų, yra tavo malonė ir siekianti debesis tavo ištikimybė. [11] Pasikelk viršum dangaus, o Dieve! Viršum visos žemės tepasirodo tavo skaistybė!

Neteisūs teisėjai

Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“ Dovydo. Miktam[j].

58 [1] Ar iš tikrųjų jūs, galingieji[k], darote teisingus sprendimus? Ar nešališkai teisiate žmones? [2] Ne,

---

[d]**57,3** Sk. jecharėf. Arba: mes iššūkį (tiems, kurie); arba: nuo plūdimo (tų, kurie)

[e]**57,4** GS; M: tą, kuris

[f]**57,6** T.y. kad veidu žemyn įpulčiau į; arba: ties manim

[g]**57,6** GS; ~M

[h]**57,7** T.y. aš esu tau ištikimas, ir niekas nesugriaus mano pasitikėjimo tavim.

[i]**57,8** Lit. šlove

[j]**58,0** Žr. Ps 16,1.

[k]**58,1** Arba: dievai

piktavališkai jūs elgiatės šalyje; smurtą išsvarsto jūsų rankos. [3] Nusigręžę[l] yra bedieviai jau nuo motinos įsčių, nuklydę jau nuo pat gimimo melagiai. [4] Jie turi nuodų, panašių į gyvatės nuodus, kaip kurčia angis, kuri užsikemša ausis, [5] kuri nenori girdėti žavėtojų, prityrusio kerėtojo balso. [6] O Dieve, išdaužyk jiems dantis iš jų burnos; liūtukų iltinius išlaužk, o VIEŠPATIE! [7] Jie teišnyksta kaip vanduo, kuris sau nuteka, ˹kaip mindoma žolė tesuvysta˺[m]! [8] Jie tebūnie kaip sraigė, kuri šliuoždama sutįžta, kaip moters negyvas gimęs kūdikis, kuris neišvydo saulės! [9] ˹Jų erškėčiams dar neišaugus į krūmą, kaip dagį, kaip dilgėlę jis[n] su vėtra juos˺[o] tenupučia šalin! [10] Teisusis džiaugsis, kai pamatys, ˹kad apgintas˺[p], savo kojas[q] jis plaus nedorėlio kraujuje. [11] O žmonės sakys: „Tikrai gauna atpildą teisusis! Tikrai yra Dievas, kuris teisia žemėje!“

---

[l]**58,3** Būtent nuo Dievo ir sandoros su juo; arba: Pasibjaurėtini

[m]**58,7** Rk. M; jis teįtempia (= šaudo?) savo strėles kaip tie, kurie sukrinta

[n]**58,9** T.y. Dievas

[o]**58,9** Rk. M: Jūsų puodams dar nepajutus (= neįkaitus nuo) erškėčio, ar tas būtų žalias, ar degantis (lit. degimas), jis su vėtra jį

[p]**58,10** Lit. atkeršijimą

[q]**58,10** GS: rankas

Išlaisvink mane nuo mano priešų, mano Dieve!

Choro vadovui. [Kaip] „Nesunaikink!“ Dovydo. Miktam[r]*. Kai Sauliui išsiuntė [pasiuntinius] ir tie sergėjo namus, norėdami jį nužudyti.*

59 [1] Išlaisvink mane nuo mano priešų, mano Dieve! Nuo tų, kurie sukyla prieš mane, apgink mane! [2] Išlaisvink mane nuo piktadarių ir nuo kraujotroškų išgelbėk mane! [3] Nes štai jie tykoja mano gyvybės; buriasi prieš mane galingieji. Ne dėl mano nuodėmės, ne dėl mano nusidėjimo, VIEŠPATIE! [4] Be mano kaltės jie atbėgę išsirikiuoja. Pabusk manęs sutikti ir pasižiūrėk! [5] Tu, VIEŠPATIE Dieve, kariuomenių Dieve, Izraelio Dieve, pabusk visų tautų bausti! Nesigailėk nė vieno klastingo piktadario! [6] Jie sugrįžta vakare, kaukia kaip šunys ir laksto aplink miestą. [7] Štai jie pliopia[s] savo burna, kalavijai eina iš jų lūpų, nes [jie mano]: „Kas girdės?“ [8] Bet tu, o VIEŠPATIE, juokies iš jų, tyčiojies iš visų tautų. [9] Mano[t] stiprybe, tavęs aš noriai lauksiu, nes tu, Dieve, esi mano aukštumos pilis. [10] Mano maloningas Dievas ˹mane pasitiks˺[u], Dievas leis man su pergale žiūrėti į mano šmeižėjus. [11] Nenužudyk jų [iš karto], kad mano tauta nepamirštų! Savo jėga padaryk juos svyruojančius ir juos pargriauk[v], mūsų Skyde, Viešpatie! [12] Savo burnos nuodėme, savo lūpų paskalomis jie

---

[r]**59,0** Žr. Ps 16,1.

[s]**59,7** Arba: pursloja

[t]**59,9** Kkr. Mss GT, 18 skn.; M: Jo

[u]**59,10** Arba: eis pirm manęs

[v]**59,11** Arba: numesk žemyn (būtent į šeolį)

tebūnie pagauti savo puikybėje! [13] Dėl prakeikimų ir melų, kuriuos jie ištaria, užsirūstinęs padaryk jiems galą! Padaryk galą, kad jų nebebūtų! Tada žinos, kad Dievas viešpatauja Jokūbui, ligi žemės pakraščių. Sela [14] Jie sugrįžta vakare, kaukia kaip šunys, ir laksto aplink miestą. [15] Jie bėgioja aplinkui, kad gautų ko ėsti: jei nepasisotina, jie urzgia[w]. [16] Bet aš apgiedosiu tavo stiprybę ir krykštausiu rytmetį dėl tavo malonės, nes tu man pasidarei pilis ir prieglauda mano apgulties dieną. [17] O mano stiprybe, noriu tau giedoti gyrių, nes tu, Dieve, esi mano pilis! O mano maloningas Dieve!

Su Dievu mes pasieksime pergalę

Choro vadovui. Kaip „Lelija“. Lludijimas. Dovydo miktam[x]*. Pamokymui. Kai jis kariavo su Aram-Naharaimu ir kai sugrįžęs Joabas sumušė dvylika tūkstančių edomoiečių Druskos slėnyje*

60 [1] O Dieve, tu mus atstūmei, pralaužei mūsų eiles; tu užsirūstinai – o, atstatyk mus! [2] Tu sudrebinai šalį, ją suplaišinai – užtaisyk jos plyšius, nes ji susvyravo! [3] Davei patirti savo tautai kietybių, mus girdei svaiginančiu vynu. [4] Tu davei ženklą tiems, kurie tavęs bijo, kad jie bėgtų nuo lanko. [5] Kad tavo mylimieji būtų išgelbėti, padėk savo dešine ir išklausyk mus! [6] Dievas kalbėjo savo šventovėje: „Aš noriu džiūgauti! Noriu išdalinti Šechemą ir atmatuoti Sukoto slėnį! [7] Mano yra Gileadas ir mano Menašė. Efraimas yra mano galvos šalmas, Judas – mano skeptras. [8] Moabas yra mano

---

[w] **59,15** GV; M: pasilieka per naktį

[x] **60,0** Žr. Ps 16,1.

praustuvas. Ant Edomo aš numesiu savo kurpę. ⌜Ant Filistijos pakelsiu pergalės šauksmą⌝[y]“. [9] Kas mane nuves į sutvirtintą miestą? Kas mane nulydės į Edomą? [10] Ar ne tu esi, o Dieve, ⌜kuris mus atstūmei⌝[z] ir nebeištraukei, o Dieve, su mūsų kariuomenėmis? [11] Suteik mums išgelbą nuo priešininko, nes niekai yra žmonių pagalba! [12] Su Dievu mes pasieksime pergalę; jis yra tas, kuris sumindys mūsų priešininkus.

Aš norėčiau viešėti tavo palapinėje amžinai

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Dovydo

61 [1] Išgirsk, o Dieve, mano maldavimą, kreipk dėmesį į mano maldą! [2] Nuo žemės[a] krašto tavęs šaukiuos, mano širdžiai alpstant. Ant uolos, kuri man per aukšta, užvesk mane! [3] Nes tu buvai man prieglauda, stiprus bokštas gintis nuo priešo. [4] Aš norėčiau viešėti tavo palapinėje amžinai, glaustis tavo sparnų priedangoje! [5] Nes tu, o Dieve, girdėjai mano įžadus: ⌜patenkinai geidavimą⌝[b] tų, kurie bijo tavo vardo. [6] Pailgink karaliaus amžių! Tegul jo metai tęsias iš kartos į kartą! [7] Jis tesėdi soste per amžius Dievo akivaizdoje! Malonė ir ištikimybė jį tesaugoja! [8] Tada tegul vis giedosiu gyrių tavo vardui, diena iš dienos tesėdamas savo įžadus!

---

[y]**60,8** Ms S Ps 108,9. Arba: Ant Filistėjos nugarsės mano pergalės šauksmas. M; Dėl manęs krykštauk, Filistėja!

[z]**60,10** Arba: užsirūstinai ant mūsų

[a]**61,2** Arba: šalies

[b]**61,5** Rk.; M: davei nuosavybę

Tik Dievo tyliai laukia mano siela

Choro vadovui. Jedutūno[c]*. Dovydo psalmė*

62 [1] Tik Dievo tyliai laukia mano siela; iš jo ateina man išgelbėjimas. Tik jis yra ˹mano gelbstinti uola˺[d], mano pilis – aš daug nesvyruosiu! [3] Kaip ilgai jūs pulsite asmenį, jį atakuosite[e] jūs visi, kaip pasvirusią sieną, įgriautą tvorą? [4] Tik apgaules[f] jie sumano, kad suklaidintų. Jie mėgsta melą; savo burna jie laimina, o savo viduje keikia. [5] Tik Dievo tyliai lauk, mano siela, nes iš jo ateina mano viltis! [6] Tik jis yra mano gelbstinti uola, mano pilis – aš nesvyruosiu! [7] Ant Dievo rymo mano išgelbėjimas ir mano garbė. Mano apginties uola, mano prieglobstis yra Dievas. [8] Pasitikėk juo, ˹tauta, kiekvienu metu˺[g]! Išliekite jo akivaizdoje savo širdį! Dievas yra mūsų prieglauda! [9] Tik kvapas yra žemakilmiai, netikrovė – aukštakilmiai. Svarstyklėse jie turi pakilti aukštyn: jie visi drauge lengvesni už kvapą! [10] Nepasitikėkite prievarta įgytu turtu, nedėkite į grobį tuščių vilčių! Jei tarpsta turtai, nelenkit prie jų širdies! [11] Vieną dalyką Dievas kalbėjo; yra du dalykai, kuriuos išgirdau: kad galybė yra Dievo [12] ir kad tavo, Viešpatie, malonė, nes tu atlyginsi kiekvienam pagal jo darbą.

---

[c]**62,0** Kl. Mss; GAkvSymHier: Pagal Jedutūną (t.y. Jedutūno muzikos būdu)

[d]**62,1** Lit. mano uola ir mano išgelbėjimas

[e]**62,3** Rk.; M: žudysite

[f]**62,4** Rk.; M: nuo jo pakėlimo

[g]**62,8** G: visa bendruomene

Tavo malonė geresnė už gyvenimą

Dovydo psalmė. Kai jis buvo Judo dykumoje

63 [1] O Dieve, ⌜mano Dieve, tavęs aš ieškau⌝[h]. Tavęs troško mano siela. Alpo tavęs begeisdamas mano kūnas kaip sausa ir suvargusi žemė be vandens. [2] Taip [trokšdamas] aš šventovėje regėjau tave, išvysdamas tavo galybę ir šlovę. [3] Juk tavo malonė geresnė už gyvenimą. Mano lūpos tegul giria tave! [4] Taip aš garbinsiu tave kol gyvas; tavo vardu pakelsiu rankas. [5] Tarsi riebiu maistu pasisotins mano siela, ir krykštaujančiomis lūpomis tave girs mano burna. [6] Kai tik tave atsiminsiu savo guolyje, nakties budėjimuose mąstysiu apie tave. [7] Nes tu buvai man pagalba, ir tavo sparnų paunksnyje krykštavau. [8] Mano siela įsikibo į tave: mane palaikė tavo dešinė. [9] Bet tie, kurie ⌜siekia pražudyti⌝[i] mano gyvybę, tegul nueina į žemiausias žemės sritis! [10] Jų kiekvieną tegul atiduoda kalavijui! Tegul jie tampa šakalų dalim! [11] Tačiau karalius linksminsis Dievu. Girsis kiekvienas, kuris juo prisiekia, nes[j] melagių burna bus užkimšta.

Nuo priešo baisaus grasinimo apsaugok mano gyvybę!

Choro vadovui. Dovydo psalmė

64 [1] Išgirsk, o Dieve, mano balsą, kai skundžiuos! Nuo priešo baisaus grasinimo apsaugok mano gyvybę! [2] Paslėpk mane nuo nelabųjų klikos[k], nuo

---

[h]**63,1** Arba: tu esi mano Dievas, kurio aš ieškau

[i]**63,9** G: be pagrindo siekia atimti

[j]**63,11** Arba: bet

[k]**64,2** Lit. tarybos

sambūrio piktadarių, [3] kurie pagalando savo liežuvį kaip kalaviją, taikė nuodingus žodžius kaip strėles, [4] kad šautų iš pasalų į nekaltąjį! Staiga ir be baimės[l] jie šovė į jį. [5] Jie ˹tvirtai laikėsi pikto sumanymo˺[m]; jie aptarė, kaip paslėpti žabangus. Jie sakė: „Kas juos[n] pastebės? [6] Kas ištirs mūsų nedorybes? Mes nuslėpėme[o] išgalvotą planą“. (O, žmogaus vidus, širdis – kokia neištiriama!) [7] Bet Dievas paleido į juos strėlę – staiga jie buvo sužeisti! [8] ˹Ir jis juos pargriovė dėl jų liežuvio˺[p]. Kraipė galvą kiekvienas, kuris juos matė. [9] Tada bijojo visi žmonės, skelbė Dievo veikalą ir apmąstė jo darbą. [10] Teisusis tegul džiaugiasi VIEŠPAČIU ir glaudžiasi prie jo! Ir tesigiria visi tiesiaširdžiai!

Tu apvainikavai metus savo gėrybėmis

Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė

65 [1] Tau pritinka[q] gyriaus giesmė, o Dieve, Sijonoje, ir tau ištesimi įžadai, [2] o maldos klausytojau! Pas tave atneša[r] kiekvienas kūnas [3] savo nuodėmingus darbus. Kai mus įveikė mūsų priešgyniavimai, tu juos atleidai. [4] Laimingas, kurį tu išsirenki ir padarai sau artimą, kuris gali gyventi tavo kiemuose. Tegul

---

[l] **64,4** T.y. nebijodami Dievo

[m] **64,5** Arba: drąsinosi piktam tikslui

[n] **64,5** SHier: mus

[o] **64,6** Dgl. Mss; M: užbaigėme

[p] **64,8** Rk.; M: Ir jie pargriovė jį; jų liežuvis ant jų

[q] **65,1** GS; M: tyla

[r] **65,2** Rk.; M: ateina

pasitenkinsime tavo namų gražumu[s], tavo šventyklos šventumu! [5] Nuogąstingais darbais tu, teikdamas pergalę, mus išklausai, o Dieve, mūsų gelbėtojau, pasitikėjime visų žemės pakraščių ir tolimųjų pajūrių[t]. [6] Tu, kuris tvirtai padėjai kalnus savo jėga, susijuosęs galybe; [7] kuris nutildei marių ūžimą, jų bangų ošimą ir tautų sambrūzdį. [8] Pakraščių gyventojai bijojosi tavo ženklų. Ryto ir vakaro pradmėms tu leidai krykštauti. [9] Tu aplankei žemę ir ją palaistei, ją padarei labai derlingą. – Dievo upelis buvo pilnas vandens! – Tu leidai užderėti jų javams, nes taip tu ją paruošei: [10] tu pagirdei jos vagas, sulyginai jos grumstus, lietaus būriais ją suminkštinai, jos augmenis palaiminai. [11] Tu apvainikavai metus savo gėrybėmis, ir tavo pėdsakai[u] varvėjo riebalais. [12] Lašėjo stepių ganyklos, ir džiūgavimu apsijuosę kalvos. [13] Apsivilko pievos avimis, ir kloniai apsidengė javais. Linksmai jie šūkavo ir giedojo.

Ateikite ir pamatykite Dievo veikalus!

Choro vadovui. Giesmė. Psalmė

66 [1] Krykštauk Dievui, visa žeme! [2] Apgiedokite jo vardo garbę! Surenkite jam garbingą gyrių! [3] Sakykite Dievui: „Kokie baisūs tavo darbai! Dėl didelės tavo galios dedas tau pavaldūs tavo priešai. [4] Visa žemė tegul pagarbina tave ir tau gieda, tegul apgieda tavo vardą!“ Sela [5] Ateikite ir pamatykite Dievo veikalus! Jis nuogąstus savo veikla žmonijai. [6] Jis pavertė jūrą

---

[s]**65,4** Arba: gėrybėmis

[t]**65,5** Sk. ijjym ; M: jūros; S: tautų

[u]**65,11** Lit. vėžės

sausuma – per upę jie perėjo pėsti! Ten mes džiaugėmės juo. [7] Jis viešpatauja savo galybe per amžius. Jo akys stebi tautas – maištininkai tenesikelia prieš jį! Sela [8] Garbinkite, tautos, mūsų Dievą ir duokite išgirsti jo šlovinimo garsą! [9] Jis yra tas, kurs mus išlaikė tarp gyvųjų ir neleido svyruoti mūsų kojai. [10] Bet tu mus mėginai, o Dieve, pervalei mus ugnimi, kaip kad pervalo sidabrą. [11] Tu mus įvedei į žabangus, uždėjai ˹slegiančią naštą˺[v] ant mūsų strėnų. [12] Tu leidai žmonėms važiuoti per mūsų galvą. Mes turėjome eiti per ugnį ir per vandenį! Bet tu mus išvedei į laisvę[w]. [13] Aš įeisiu į tavo namus su deginamosiomis aukomis, tau ištesėsiu savo įžadus, [14] kuriems praviro mano lūpos, kuriuos pažadėjo mano burna, kai buvau prislėgtas. [15] Tau aukosiu riebių avių aukas su avinų aukos kvapu, paruošiu jaučius su ožiais. [16] Jūs visi, kurie bijote Dievo, ateikite, klausykite! Aš noriu pasakoti, ką jis yra man padaręs. [17] Jo šaukiaus savo burna, tačiau [jo] aukštinimas [jau] buvo man ant liežuvio. [18] Jei būčiau pastebėjęs pikta savo širdyje, tai Viešpats nebūtų išklausęs. [19] Bet tikrai Dievas išklausė; jis įsidėmėjo mano maldos balsą. [20] Pagarbintas tebūnie Dievas, kuris neatmetė mano maldos ir savo malonės [neatitraukė] nuo manęs!

Mus palaimino Dievas

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Psalmė. Giesmė

67 [1] Dievas tebūnie mums malonus ir tegul laimina mus, tegul leidžia savo veidui šviesti pas mus, Sela

---

[v] **66,11** T: grandines

[w] **66,12** Rk., plg. GST; M: perteklių

[2] kad pažintų žemėje tavo valdžią[x], tarp visų pagonių tavo išganymą! [3] Tautos tegul giria tave, o Dieve, tegul giria tave visos tautos! [4] Tegul linksminasi ir krykštauja nacijos, nes tu teisi ˹pasaulį teisingai, teisi˺[y] tautas nešališkai ir nacijoms žemėje vadovauji! [5] Tautos tegul giria tave, o Dieve, tegul giria tave visos tautos! [6] Žemė atidavė savo derlių: mus palaimino Dievas, mūsų Dievas. [7] ˹Tegul laimina˺[z] mus Dievas, ir tegul jo bijo visi žemės pakraščiai!

Dievo atvykimas

Choro vadovui. Dovydo psalmė. Giesmė

68 [1] Keliasi Dievas – išlaksto jo priešai, ir jo nekentėjai bėga nuo jo. [2] Kaip kad dūmai išsisklaido, ˹jie išsisklaido˺[a]. Kaip vaškas sutirpsta nuo ugnies, taip pragaišta nedorėliai nuo Dievo. [3] Bet teisieji linksminasi, džiūgauja Dievo akivaizdoje ir džiaugsmingai šūkauja. [4] Giedokite Dievui! Skambinkite jo vardui! Supilkite kelią tam, kuris važiuoja ˹ant debesų˺[b]! Jah – jo vardas. Džiūgaukite jo akivaizdoje! [5] Našlaičių tėvas ir našlių gynėjas yra Dievas iš savo šventos buveinės – [6] Dievas, kuris apgyvendino vienišus šeimose, kuris išvedė belaisvius ˹į laimingą buitį˺[c]. Bet maištininkai ˹liko

---

[x]**67,2** Lit. kelią

[y]**67,4** GS; ~M

[z]**67,7** Arba: Palaimino

[a]**68,2** GSTV; M: tu [juos] išsklaidai

[b]**68,4** Arba: per dykumas

[c]**68,6** Arba: su muzika

gyventi˺[d] išdegusioje šalyje. [7] O Dieve, kai tu išėjai savo tautos priešakyje, kai žygiavai per dykumą, Sela [8] žemė drebėjo, taip pat dangus lašėjo nuo Dievo, Sinajiečio, nuo Dievo, Izraelio Dievo! [9] Gausingam lietui leidai lyti, o Dieve. Tavo suvargusi paveldėta šalis – tu ją atgaivinai. [10] Tavo žmonės įsikūrė joje; būdamas geras, tu ją paruošei varguoliui, o Dieve. [11] Viešpats taria žodį – didelis būrys tų, kurios praneša linksmą žinią: [12] „Kariuomenių karaliai bėga! Jie bėga!“ O namų gražuolė gauna savo dalį grobio: [13] (Ar jūs norite gulėti tarp ˹balno nešulių˺[e]?)[f] karvelio sparnus, aptrauktus sidabru, ir jo plunksnas – geltonu auksu. [14] Kai Visagalis išsklaidė joje[g] karalius, snigo Salmone. [15] O Dievo kalnyne, Bašano kalnyne! Kalnyne su gūbriais, Bašano kalnyne! [16] Ko šnairuojate jūs, gūbriuoti kalnai, į kalną, kurio Dievas geidė savo buveinei? Taip, VIEŠPATS jame gyvens per amžius! [17] Dievo vežimų – dukart po dešimt tūkstančių [su] tūkstančiais lankininkų. Viešpats ˹atėjo iš Sinajaus į šventovę˺[h]! [18] Tu užžengei į aukštybę, vedeis belaisvius, ėmei dovanų iš žmonių, net iš maištadarių, kad [ten] gyventum, VIEŠPATIE[i], Dieve. [19] Tebūnie garbinamas Viešpats dien iš dienos! Jis neša mūsų naštas. Dievas yra mūsų išgelbėjimas! [20] Dievas yra mums išganymo Dievas, ir Jahvė, Viešpats, turi išeičių iš mirties. [21] Tačiau Dievas

---

[d] **68,6** Arba (plg. G): buvo palaidoti

[e] **68,13** Arba: gardų

[f] **68,13** Intarpas iš Ts 5,16

[g] **68,14** T.y. šalyje

[h] **68,17** Rk., plg. Dt. 33, 2; M; yra tarp jų, Sinajus šventovėje (arba: tarp šventųjų)

[i] **68,18** Hbr. Jah

sudaužys galvą savo priešams, plaukuotą momenį tam, kuris elgiasi nusikalstamai. [22] Viešpats tarė: „Iš Bašano aš juos[j] sugrąžinsiu, sugrąžinsiu iš jūros gilumų, [23] kad nusiplautum[k] ˹kraują nuo savo kojų˺[l], kad tavo šunų liežuvis gautų savo dalį iš priešų!“ [24] Matė tavo įžengimą, Dieve, įžengimą mano Dievo, mano Karaliaus, į šventovę: [25] priešaky ėjo giesmininkai, iš paskos muzikantai tarp[m] mergaičių, mušančių būgnus. [26] Susirinkime ˹jie garbino˺[n] Dievą VIEŠPATĮ Izraelio sušaukime. [27] Ten Benjaminas, mažiausiasis, tačiau jų valdovas! Judo kunigaikščiai, jų triukšminga minia! Zebuluno kunigaikščiai, Naftalio kunigaikščiai! [28] ˹Pašauk[o], Dieve, savo galybę˺[p], ˹dievišką galybę˺[q], su kuria tu veikei už mus [29] iš savo šventyklos viršum Jeruzalės! Tegul karaliai tau neša dovanas! [30] Sudrausk nendryno žvėrį, kaimenę bulių su tautų veršiais! Sutrypk[r] tuos, kurie geidžia sidabro! Išsklaidyk tautas, kurios mėgsta karus! [31] Tegul ˹neša bronzos reikmenis˺[s] iš Egipto! Tegul Kušas ištiesia savo rankas[t] į Dievą! [32] Žemės karalystės,

---

[j] **68,22** T.y. priešus; žr. 23 skn.

[k] **68,23** GST; M: sudaužytum

[l] **68,23** Lit. savo koją nuo kraujo

[m] **68,25** Lit. vidury

[n] **68,26** Sk. bėrechû; M: garbinkite (lit. laiminkite)

[o] **68,28** Lit. Įsakyk

[p] **68,28** Dgl. Mss GSSymT; M: tavo Dievas įsakė tavo galybei

[q] **68,28** Rk.; M: Pasirodyk stiprus, o Dieve

[r] **68,30** Rk.; M: kurie sutrypė

[s] **68,31** Arba: neša mėlyną medžiagą; arba: ateina pasiuntiniai

[t] **68,31** su duokle

giedokite Dievui, skambinkite Viešpačiui! [33] Tam, kuris važiuoja per dangus, senovinius dangus! Klausykis! Jis išduoda savo balsą, galingą balsą! [34] Pripažinkite Dievui galybę! Viršum Izraelio jo didybė, ir jo galybė debesyse! [35] Baisus ˹yra Dievas˺[u], [veikdamas] iš savo šventyklos. Jis yra Izraelio Dievas, kuris teikia galybę ir stiprybę savo[v] tautai. Pagarbintas tebūnie Dievas!

Uolumas tavo namams sugraužė mane

Choro vadovui. Kaip „Lelijos...“ Dovydo

69 [1] Gelbėk mane, Dieve, nes pakilo vanduo man iki kaklo! [2] Nugrimzdau į gelmės dumblus, ir nebėra kur tvirtai atsistoti. Patekau į vandenų gilybes, ir srovė mane nunešė šalin. [3] Pailsau bešaukdamas; užkimo mano gerklė. Aptemo mano akys, belaukiant mano Dievo. [4] Daugiau nei mano galvos plaukų yra tų, kurie be priežasties manęs nekenčia. Aibės yra tų, kurie nori mane sunaikinti – mano priešai, apmeluoją mane. Ko nesu pagrobęs, tą turiu grąžinti. [5] O Dieve, tu žinai mano kvailystę, ir mano nusikaltimai tau ne paslaptis. Tenebūnie gėdinami per mane tie, kurie viliasi tavęs, Valdove, kariuomenių VIEŠPATIE! Tenebūnie įžeidžiami per mane tie, kurie ieško tavęs, Izraelio Dieve! Nes dėl tavęs aš pakėliau plūdimą, gėda apdengė man veidą. Svetimas pasidariau savo broliams ir nesavas savo motinos sūnums. Nes uolumas tavo namams sugraužė mane, ir įžeidimai tų, kurie tave įžeidžia,

---

[u] **68,35** GHier; M: tu. Dieve, esi

[v] **68,35** GST; ~M

krito ant manęs. [10] ⌜Nusižeminau pasninkaudamas⌝[w] – susilaukiau tik įžeidimų. [11] Padariau ašutinę savo drabužiu – tapau jiems pašaipos žodžiu. [12] Tauzija apie mane sėdintieji vartuose ir girtuoklių pašaipios dainos. [13] O aš – mano malda [tepasiekia] tave, o VIEŠPATIE, [tavo] mėgstamu metu! O Dieve, savo didele malone išklausyk mane, savo ištikima pagalba! [14] Ištrauk mane iš dumblo, kad nenugrimzčiau! Tegul aš būsiu išgelbėtas iš tų, kurie manęs nekenčia, ir iš vandens gelmių. [15] Tenenuneša manęs vandenų srovė, ir teneprarуja manęs gelmė, ir tenesučiaupia viršum manęs šulinys savo burnos! [16] Išklausyk mane, VIEŠPATIE, nes dosni tavo malonė! Pagal savo didįjį gailestingumą gręžkis į mane! [17] Nepaslėpk savo veido nuo savo tarno, nes bėdoj esu; nedelsiant išklausyk mane! [18] Priartėk prie manęs, atpirk mane! Dėl mano priešų išlaisvink mane! [19] Tu žinai, kaip mane plūsta,[x] ⌜tau žinomi⌝[y] visi mano priešininkai. [20] Plūdimas palaužė man širdį, ir nepagydoma buvo man daroma gėda ir užgaulė. Aš laukiau užjautėjo, bet jo nebuvo, ir guodėjų, bet nesuradau. [21] Jie įdėjo nuodų man į paguodos duoną ir mano troškuliui malšinti girdė mane actu. [22] Tepavirsta jų stalas jų akivaizdoje spąstais ⌜ir jų aukų pokyliai⌝[z] žabangais! [23] Teaptemsta jų akys, kad neregėtų, ir padaryk, kad jų strėnos visada svyruotų! [24] Išliek ant jų savo įtūžį, ir tavo rūstybės

---

[w] **69,10** GS; arba: Išliejau savo sielą pasninkaudamas; M: Verkiau pasninkaudamas – mano siela

[x] **69,19** M + man daromą gėdą ir užgaulę. Tie žodžiai nukelti į 20b, kur jie atbaigia nutrupėjusį sakinį.

[y] **69,19** Lit. prieš tave yra

[z] **69,22** T; arba: net jų (stalo) kompanionai

karštis tepasiekia juos! 25 Jų stovykla[a] tegul palieka be žmonių; jų palapinėse tegul niekas negyvena! 26 Nes tą[b], kurį sumušei, jie persekiojo ir skausmą to, kurį sužeidei, jie didino[c]. 27 Krauk jiems kaltę ant kaltės, ir tegul jie negauna pateisinimo iš tavęs! 28 Tebūnie išdildyti iš gyvenimo knygos ir su teisiaisiais tenebūnie rašomi! 29 Bet aš esu suvargęs ir skausmų suimtas; tavo pagalba, o Dieve, tegul apgina mane! 30 Tegul girsiu Dievo vardą giesme ir tegul jį aukštinsiu dėkojimu! 31 Tai VIEŠPAČIUI patiks labiau už jautį, už bulių, raguotą, skeltanagį. 32 ⌜Tai matykite⌝[d], nuolankieji, ⌜ir džiaukitės⌝[e]; jūs, kurie ieškote Dievo, – teatgyja jūsų širdis! 33 Nes VIEŠPATS klausosi beturčių ir savo belaisvių nėra paniekinęs. 34 Tegul jį giria dangūs ir žemė, jūros ir visa, kas kužda jose! 35 Nes Dievas išgelbės Sijoną ir atstatys Judo miestus. Jie[f] ten įsikurs ir jį užvaldys. 36 Jo tarnų palikuonys jį paveldės, o jo vardo mylėtojai jame gyvens.

Skubėk man padėti!

Choro vadovui. Dovydo. Priminimui

70 1 Teikis, Dieve, mane išgelbėti! VIEŠPATIE, skubėk man padėti! 2 Tegul susigėsta ir drovisi, kurie kėsinas į mano gyvybę! Tegul atsitraukia susilaukę negarbės, kurie gėrisi mano nelaime! 3 Teapsigręžia iš

---

[a]**69,25** T.y. palapinėse gyvenančių vietovė, aptverta akmenine siena

[b]**69,26** GS Hier; M: tu

[c]**69,26** GS; M: pasakojo

[d]**69,32** Rk.; M: Tai matė; kkr. MssG: Tegul tai mato

[e]**69,32** T.y. jo tarnai

[f]**69,35** Rk., plg. Ps 40,13; ~M

gėdos, kurie sako: „Aha, aha!“[g] [4] Tegul džiaugiasi ir linksminasi tavim visi, kurie tavęs ieško, ir nuolat tegul sako: „Didis yra Dievas“ tie, kurie myli tavo išganymą! [5] Nors aš neturtingas ir suvargęs, tu Dieve, skubėk pas mane!

Neatstumk manęs senatvėje!

71 [1] Pas tave, o VIEŠPATIE, radau prieglaudą; tegul niekad nebūsiu sugėdintas! [2] Savo teisumu vaduok mane ir leisk man ištrūkti! Palenk prie manęs savo ausį ir gelbėk mane! [3] Būk man priebėgos uola, pas kurią galėčiau ateiti bet kada! ⌜Duok įsaką⌝[h] gelbėti mane, nes tu esi mano uola ir mano tvirtovė. [4] Mano Dieve, ištrauk mane iš bedievio rankos, iš skriaudėjo ir engėjo letenos! [5] Nes tu, Viešpatie, esi mano viltis, mano pasitikėjimas, o Jahve, nuo mano jaunystės. [6] Tu buvai man parama nuo pat gimimo; ⌜nuo mano motinos įsčių tu buvai mano globėjas⌝[i]. Aš nuolat giedu tau gyrių. [7] Kaip ženklas[j] tapau daugeliui, bet tu buvai man galinga prieglauda. [8] Mano burna buvo pilna tau gyriaus, visą dieną tavo garbinimo. [9] Neatstumk manęs senatvėje; mano jėgoms išsekus, nepalik manęs! [10] Nes mano priešai sakė apie mane, ir kurie tyko mano gyvybės, tarėsi vienas su kitu: [11] „Dievas jį paliko; jį vykitės ir sugaukite, nes nėra vaduotojo!“ [12] O Dieve, nebūk toli nuo manęs! Mano

---

[g] **70,3** Šūksmas, reiškiąs psalmininko priešų pasityčiojimą

[h] **71,3** Arba: Tu įsakei; arba rk. su GPs 31,2: tvirta pilis

[i] **71,6** GHier; 4QPs(a)T: nuo mano motinos įsčių tu buvai mano stiprybė. Arba: tu buvai mano priėmėjas iš mano motinos įsčių

[j] **71,7** T.y. kaip Dievo apvaizdinio rūpesčio ar kaip viešas ir įspėjąs Dievo nubaudimo pavyzdys

Dieve, skubėk man padėti! 13 Tegul ⌜susigėsta, susilaukia negarbės⌝[k] mano kaltintojai[l]! Tegul apsigaubia išpeikimu ir negarbe, kurie trokšta man nelaimės! 14 Bet aš nuolat turėsiu vilties ir vis pridėsiu prie viso tavo gyriaus. 15 Tegul mano burna pasakoja tavo teisumą[m], visą dieną tavo išganymą, nors ir nesugebu pasakoti. 16 Aš ⌜ateisiu [apsakyti tavo] galingų veiksmų⌝[n], Viešpatie, Jahve, minėsiu tavo teisumą, tavo vieno! 17 O Dieve, tu mane mokei nuo pat mano jaunystės, ir iki šiol skelbiau tavo nuostabius darbus. 18 Bet ir iki žilos senatvės, o Dieve, nepalik manęs, kol paskelbsiu tavo galią[o] visai būsimai kartai! Tavo karžygiška jėga 19 ir tavo teisumas, o Dieve, pasiekia dangaus aukštybę. Tu, kuris padarei didžių dalykų – o Dieve, kas yra tau lygus? 20 Nors davei man patirti bėdų, daug ir skaudžių, mane vėl atgaivinsi. Iš žemės gilybių tu vėl mane iškelsi viršun. 21 Tu padidinsi mano orumą ir mane apsiausi paguoda. 22 Tegul garsiai aš tave girsiu arfa[p] – tavo ištikimybę, mano Dieve! Tegul tau skambinsiu lyra, o Izraelio Šventasis! 23 Tekrykštauja mano lūpos – aš juk noriu tau giedoti – ir mano siela, kurią atpirkai! 24 Taip pat mano liežuvis visą dieną tegul kalba apie tavo teisumą! Nes turėjo sarmatytis, nes buvo sugėdinti, kurie troško man nelaimės.

---

[k]**71,13** Kkr. Mss; M: galutinai susigėsta (lit. susigėsta, pasibaigia)

[l]**71,13** Arba: gyvybės priešininkai

[m]**71,15** T.y. galią apginti teises

[n]**71,16** Arba: pradėsiu tavo galingais veiksmais

[o]**71,18** Lit. dilbį

[p]**71,22** Lit. arfos instrumentu

Linkėjimai karaliui

Saliamono

72 [1] O Dieve, savo nuosprendžius įteik karaliui, savo teisybę karaliaus sūnui, [2] kad jis teisingai teistų tavo tautą ir teisėtai tavo varginguosius. [3] Kalnai tegul atneša gerovę tautai ir kalvos teisybę[q]! [4] Tegul jis gina tautos varguolių teises, teikia pagalbą neturtėlio vaikams ir sutriuškina prispaudėją! [5] Tegul ˹jis gyvuoja˺[r], kol saulė švies ir mėnulis spindės, – per kartų kartas! [6] Tegul jis nusileidžia kaip lietus ant pjaunamos žolės, kaip lietaus būriai, kurie drėkina žemę! [7] Tegul suželia jo dienomis teisybė[s] ir gerovės apstumas, iki nebebus mėnulio! [8] Tegul jis valdo nuo jūros iki jūros, ir nuo Upės[t] iki žemės pakraščių! [9] Prieš jį tegul klaupiasi ˹jo priešininkai˺[u], ir jo priešai tegul laižo dulkes! [10] Taršišo ir pajūrių[v] karaliai tegul neša dovanų! Šebos ir Sebos karaliai tegul pristato duoklę! [11] Tegul parpuola prieš j į visi karaliai, visos tautos tegul jam tarnauja! [12] Nes jis išvaduoja beturtį, kuris šaukiasi pagalbos, varguolį ir tą, kuris neturi padėjėjo. [13] Jis pasigaili suvargėlio ir beturčio ir beturčių gyvybes išgelbsti. [14] Iš priespaudos ir smurto jis išperka jų gyvybę, ir brangus jų kraujas jo akyse. [15] Tegul jis ilgai gyvena! Ir tegul jam duoda Šebos

---

[q]**72,3** G; M: teisingumu

[r]**72,5** G; M: jie tavęs bijo

[s]**72,7** 3 Mss GSV; M: teisusis

[t]**72,8** T.y. Eufrato

[u]**72,9** Rk.; M: dykumos gyventojai

[v]**72,10** Arba: salų. Hbr. žodis reiškia salą ir pajūrį.

aukso! 16 Gausybė javų tebūnie šalyje; kalnų viršūnėje tegul jie šnara! ˹Tegul jų derlius sužydi kaip Lebanonas, ir jų pėdų tebūnie tarsi lauko žolės˺[w]! 17 Jo vardas[x] tegul išlieka per amžius! Kol saulė švies, tegul vis gyvuoja[y] jo vardas![z] Tegul juo laiminsis[a] visi pagonys ir jį vadins laimingu! 18 Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS Dievas, Izraelio Dievas, kuris vienas daro stebuklus! 19 Tebūnie garbinamas jo šlovingasis vardas per amžius, ir jo šlovė tepripildo visą žemę! Amen! Amen! 20 Pasibaigė Jišajo sūnaus Dovydo maldos.

TREČIOJI KNYGA

Man gera būti arti Dievo

Asafo psalmė

73 1 Tikrai Dievas geras Izraeliui, tiems, kurių širdis tyra! 2 O dėl manęs, mano pėdos buvo kone paslydusios, beveik susvyravę mano kojos, 3 nes pavydėjau pagyrūnams, mačiau, kaip gerai sekasi bedieviams. 4 Nes ˹jie nepatiria skausmų: sveikas˺[b] ir nutukęs jų kūnas. 5 Žmogaus vargo jie nepažįsta ir neužgaunami, kaip kiti žmonės. 6 Todėl puikybė yra jų kaklo gražmena, juos apgaubia smurtas lyg koks drabužis. 7 Iš riebalų išsiverčia jų akys, jų širdies užmačios nežino

---

[w] **72,16** Rk.; M: Tebūnie jų derlius kaip Lebanonas, ir tegul jie (žmonės?) sužydi iš miesto tarsi lauko žolė.

[x] **72,17** T.y. palikuonys

[y] **72,17** Lit. leidžia atžalas (t.y. susilaukia sosto įpėdinio)

[z] **72,17** T.y. tęsiasi iš jo kilusių monarchų eilė

[a] **72,17** T.y. geidaus, kad jie būtų laimingi, kaip jis

[b] **73,4** Rk; M: jų mirtis neturi skausmų

ribų. [8] Jie tyčiojasi ir kalba su piktdžiuga, išdidžiai jie grasina priespauda. [9] Jie išsižioja prieš dangų, ir jų liežuvis išdidžiai vaikščioja po žemę. [10] Todėl ˹žmonės gręžiasi į juos ir jų žodžius godžiai šliurpia˺[c]. [11] Jie sako: „Kaip Dievas gali žinoti? Ar ˹Aukščiausiasis žino˺[d]? [12] Štai tokie yra bedieviai; visados be rūpesčio, jie didina turtą. [13] Juk aš veltui laikiau tyrą savo širdį ir, rodydamas nekaltumą, ploviau savo rankas. [14] Buvau visą laiką sloginamas, baudžiamas kas rytą. [15] Jei būčiau sakęs: „Tegul ˹šitaip kalbėsiu˺[e], būčiau išdavęs tavo sūnų kartą. [16] Kai mąsčiau, norėdamas tai suprasti, man tai atrodė per sunku, [17] kol įėjau į Dievo šventovę; tada suvokiau jų baigtį. [18] Tikrai ant slidumų tu juos pastatai, leidi jiems įpulti į pražūtį[f]. [19] Kaip jie akimirksniu ˹virsta pasibaisėjimo dalyku˺[g], pranyksta, pasibaigia iš nuogąsčio! [20] Kaip sapną atsibudus, taip tu, Viešpatie, pabudęs[h] nieku palaikysi ˹juos kaip vaidinius˺[i]. [21] Kai apkarto mano širdis ir ˹jaučiaus lyg dieglių varstomas˺[j], [22] buvau kvailas ir neišmanėlis, tik gyvulys tavo akivaizdoje. [23] Tačiau aš nuolat esu su tavim: tu laikai mano dešinę ranką. [24] Savo patarimu tu vedi mane, o paskui mane priimsi su garbe. [25] Ką kita turiu danguje?

---

[c]**73,10** Rk.; M; jis kreipia čion savo žmones, ir apsčiai vandens jų šliurpiama

[d]**73,11** Lit. yra žinojimas Aukščiausiajame

[e]**73,15** S: kalbėsiu, kaip jie (žr. 11 skn.)

[f]**73,18** Lit. griuvėsius; arba: apsigavimą

[g]**73,19** Arba: sužlunga

[h]**73,20** Rk.; M: mieste

[i]**73,20** Lit. jų vaidinius

[j]**73,21** Lit. mano inkstai juto dieglių varstymus

Ir jei esu su tavim, nieko nenoriu žemėje! [26] Nors mano kūnas ir širdis sunyko, Dievas yra mano širdies stiprybė[k] ir mano dalis per amžius. [27] Juk štai tie, kurie yra toli nuo tavęs, prapuls! Tu sunaikinai[l] kiekvieną, kuris lieka tau neištikimas. [28] O dėl manęs, man gera būti arti Dievo. Aš padariau Viešpatį, Jahvę, savo prieglauda, apsakydamas visus tavo darbus.

Įženk į amžinus griuvėsius!

Asafo maskyl[m].

74 [1] Kodėl tu, Dieve, amžinai pyksti? Kodėl tavo nosis rūksta prieš tavo ganyklos avis? [2] Atsimink savo bendruomenę, kurią seniai įsigijai, kurią atpirkai, kad būtų tavo nuosava gentis, – Sijonos kalną, kuriame apsigyvenai! [3] Įženk į amžinus[n] griuvėsius! Priešas viską nusiaubė šventovėje. [4] Tavo priešininkai kriokė tavo sueigos vietos vidury, ženklais pastatė savo ženklus. [5] ˹Jie kirto˺[o], kaip tas, kuris mosuoja ˹savo kirviu˺[p] medžių tankynėje. [6] ˹Jie sudaužė˺[q] ˹visus jos[r] raižinius˺[s], sukapojo kirviais ir kirstuvais. [7] Jie padegė tavo šventyklą, ˹lig

---

[k]**73,26** Lit. uola

[l]**73,27** Lit. nutildei

[m]**74,0** Žr. Ps 32,1.

[n]**74,3** Arba: visiškus

[o]**74,5** Rk.; M: Jis davėsi žinomas

[p]**74,5** Rk.; M: kirvius

[q]**74,6** Rk.; M: Ir dabar

[r]**74,6** T.y. šventyklos

[s]**74,6** GSym: visas jos duris

pamatų˺[t] suteršė tavo vardo būstinę. [8] Jie sakė sau: „Tegul juos visiškai prispausime!“ Jie sudegino visas Dievo sueigos vietas šalyje. [9] Ženklų sau neregėjome. Nebebuvo pranašo, ir nebuvo pas mus, kas žinotų, kaip ilgai. [10] Iki kol, Dieve, keiks prispaudėjas? Ar priešas amžinai piktžodžiaus tavo vardui? [11] Kodėl atitrauki savo ranką, savo dešinę ˹sulaikai savo antyje˺[u]? [12] Bet tu, Dieve, esi nuo amžių mano Karalius, kuris vykdai gelbinčius veiksmus žemės vidury. [13] Tu savo galybe sukėlei jūrą, sudaužei slibinams galvas ant vandenų. [14] Tu sutriuškinai Leviatano galvas, atidavei jį suėsti ˹jūros rykliams˺[v]. [15] Tu skeldamas ištekinai šaltinius ir upelius; tu išdžiovinai neišsenkamas upes. [16] Tavo yra diena, ir tavo – naktis. Tu sukūrei mėnulį[w] ir saulę. [17] Tu nustatei visas žemės zonas. Vasarą ir žiemą – tu jas supavidalinai. [18] Tai atsimink: priešas tyčiojosi, VIEŠPATIE, ir neišmanėliai piktžodžiavo tavo vardui! [19] Neatiduok žvėrims savo kurklelio gyvybės, savo varguolių gyvasties nepamiršk amžinai! [20] Pažvelk į savo sandorą, nes pilnos šalies slaptavietės, smurto buveinės! [21] Tegul prislėgtasis nepasitraukia sugėdintas, tegul vargšas ir beturtis giria tavo vardą! [22] Pakilk, Dieve, gink savo bylą! Atsimink, kaip kvailiai visą dieną tyčiojas iš tavęs! [23] Nepamiršk savo priešininkų šauksmo, nuolat kylančio triukšmo tų, kurie kelias prieš tave!

---

[t]**74,7** Lit. iki pat žemės

[u]**74,11** Rk.; M: iš savo krūtinės vidaus padaryk galą

[v]**74,14** Rk.; arba: dykumos gyvūnams

[w]**74,16** Lit. žiburį

Dievas yra teisėjas

Choro vadovui. „Nenusimink!“ Asafo psalmė. Giesmė

75 [1] Mes dėkojome tau, Dieve, dėkojome! ˹Ir kurie šaukėsi tavo vardo˺[x], pasakojo tavo nuostabius darbus. [2] „Kai pasiskirsiu metą, aš bešališkai teisiu. [3] Žemei ir visiems jos gyventojams siūbuojant, aš pats tvirtai laikysiu jos stulpus. Sela [4] Aš sakiau pagyrūnams: ‚Nesigirkite!’ ir nedorėliams: ‚Nekelkite rago![y] [5] Nekelkite aukštybėn savo rago! Nekalbėkite ˹įžūliai prieš Uolą˺[z]!“ [6] Nes ne nuo saulėtekio ir ne nuo saulėlydžio, ir ne nuo dykumos ateina išaukštinimas – [7] ne, Dievas yra teisėjas: jis vieną nužemina, o kitą išaukština. [8] Juk taurė VIEŠPATIES rankoje, ir vynas putoja, pilnas prieskonių. Ir jis įpila ˹tai vienam, tai kitam˺[a]. Net jos[b] nuosėdas jie turės šliurpti, turės gerti visi žemės nedorėliai! [9] Bet aš mielai džiūgausiu[c] per amžius, mielai skambinsiu Jokūbo Dievui! [10] „Visus nedorėlių ragus nukaposiu, bet teisiųjų ragai bus aukštai iškelti!“

---

[x] **75,1** Rk., plg. GS; M: arti yra tavo vardas

[y] **75,4** T.y. nesididžiuokite. Ragas – galybės ir puikybės simbolis.

[z] **75,5** Rk., plg. G; M: su išdidžiu kaklu

[a] **75,8** G; M: jo

[b] **75,8** T.y. taurės

[c] **75,9** G; M; skelbsiu

Dievo teismas žemės karaliams

Choro vadovui. Styginiais instrumentais. Asafo psalmė. Giesmė

76 [1] Apsireiškė Jude Dievas; Izraelyje didis jo vardas. [2] Atsirado Šaleme jo palapinė ir jo buveinė Sijonoje. [3] Ten jis sulaužė ˹liepsnojančias strėles˺[d], skydą, kalaviją ir karo ginklus. Sela [4] Baisus[e] tu esi, didingesnis negu amžinieji[f] kalnai. [5] Buvo atimtas grobis drąsiaširdžiams; jie užmigo mirties[g] miegu. Ir joks kareivis negalėjo pakelti rankos. [6] Nuo tavo grumzdimo, Jokūbo Dieve, apkvaito ir vežimų kovotojai, ir žirgai. [7] Tu![h] Baisus tu esi! Kas gali išsilaikyti tavo akivaizdoje nuo ˹tavo rūstybės galios˺[i]? [8] Iš dangaus tu leidai išgirsti sprendimą. [9] kai Dievas kėlėsi teisti, visų žemės romiųjų gelbėti. Sela [10] Tikrai ˹įtūžęs Edomas tave girs, Chamato likutis tau surengs piligrimų šventę˺[j]. [11] Darykite įžadus ir juos ištesėkite VIEŠPAČIUI, savo Dievui! Visi jo kaimynai tegul neša dovanų Baisingajam! [12] Jis ištiria kunigaikščių dvasią; jis baisus žemės karaliams.

---

[d] **76,3** Lit. lanko liepsnas

[e] **76,4** Rk.; M: Šviesos apsiaustas

[f] **76,4** GS; M: grobio

[g] **76,5** Lit. savo (paskutiniu)

[h] **76,7** ~G

[i] **76,7** Rk.; M: nuo tada, kai (užsidegs) tavo rūstybė

[j] **76,10** Rk.; M: žmogaus įtūžis tave girs; likusiais rūstavimais tu apsijuosi

Tu esi Dievas, kuris daro stebuklus!

Choro vadovui. Pagal Jedutūną[k]*. Asafo. Psalmė*

77 [1] Mano balsas tegul kyla į Dievą, ir tegul aš šauksiu! Mano balsas tegul kyla į Dievą, kad jis manęs klausytųsi! [2] Savo sielvarto dieną ieškojau VIEŠPATIES; mano ranka buvo naktį ištiesta ir nenutirpo. Nesileido guodžiama mano siela. [3] Kai atsimenu Dievą, turiu dejuoti; kai apmąstau, alpsta mano dvasia. Sela [4] Tu laikei atvirus mano akių vokus. Aš nerimavau ir[l] nekalbėjau. [5] Aš pergalvojau ankstesniąsias dienas, žilos senovės metus prisiminiau[m]. [6] ⌜Aš galvojau⌝[n] naktį savo širdyje, mąsčiau, mano dvasia tyrinėjo: [7] „Argi amžinai Viešpats rūstinsis ir nebebus vėl palankus? [8] Ar jo malonė pasiliovė visam laikui, liko be galios jo pažadas kartų kartoms? [9] Negi Dievas pamiršo būti malonus ar supykęs užgniaužė savo gailestingumą?“ [10] Ir aš sakiau: „Man skaudu, kad [taip] pasikeitė Aukščiausiojo dešinė“. [11] Aš atsiminsiu[o] VIEŠPATIES darbus; taip, noriu atsiminti tavo senovinius stebuklus, [12] apgalvoti visą tavo veiklą ir apmąstyti tavo galingus veiksmus. [13] O Dieve, šventas tavo būdas[p]! Kuris dievas yra toks didis, kaip mūsų[q] Dievas? [14] Tu esi Dievas, kuris daro stebuklus! Tu

---

[k]**77,0** T.y. Jedutūno muzikos būdu

[l]**77,4** Arba: tačiau

[m]**77,5** Atkelta iš 6 skn. pradžios.

[n]**77,6** GS; M: Mano styginė muzika (buvo naktį mano širdyje)

[o]**77,11** Q; K: paminėsiu

[p]**77,13** Lit. kelias (t.y. būdas, kuriuo tu bendrauji su žmonėmis)

[q]**77,13** GS; ~M

apreiškei tautose savo galią. [15] Savo[r] galinga ranka tu atpirkai savo tautą, Jokūbo ir Juozapo sūnus. [16] Pamatė tave vandenys, Dieve, pamatė tave vandenys, sudrebėjo, taip pat suvirpėjo pirminiai vandenynai! [17] Gožė vandenį debesys, griaudė perkūndebesiai ir tavo strėlės lakiojo. [18] Tavo griaustinio dundesys buvo viesule[s], tavo žaibai apšvietė pasaulį; virpėjo ir drebėjo žemė. [19] Per jūrą ėjo tavo kelias ir tavo takas per gausingus vandenis, tačiau niekas nematė tavo pėdsakų. [20] Tu vedei savo tautą kaip avis Mozės ir Aharono ranka.

Dievas istorijoje

Asafo maskyl[t].

78 [1] Klausykis, mano tauta, mano nurodymo, palenkite savo ausis prie mano burnos žodžių! [2] Noriu praverti savo burną apsakymui, išberti senovines mįsles. [3] Ką girdėjome ir patyrėme, ką mūsų tėvai mums pasakojo, [4] nenutylėsime jų vaikaičiams. Pasakosime būsimai kartai garbingus VIEŠPATIES darbus bei jo galybę ir stebuklus, kuriuos jis padarė. [5] Jis davė įsaką[u] Jokūbe, išleido Izraelyje įstatymą, kurį jis liepė mūsų tėvams aiškinti savo vaikams, [6] kad jį pažintų būsimoji karta, sūnūs, kurie gims; [7] kad tie keltųsi ir pasakotų savo vaikams, remtų Dievu savo pasitikėjimą, nepamirštų Dievo darbų, laikytųsi jo įsakymų [8] ir nebūtų,

---

[r] **77,15** GST; ~M

[s] **77,18** Arba: dangaus skliaute; arba: tekiniuose. Vaizdas Dievo, važiuojančio per dangų lyg kovos vežime, kurio tekiniai sukelia bildesį

[t] **78,0** Žr. Ps 32,1.

[u] **78,5** Lit. liudijimą

kaip jų tėvai, kietasprandė ir maištinga karta, netvirto nusistatymo karta, kurios dvasia buvo neištikima Dievui. 9 Efraimai, gerai ginkluoti lankininkai, apsigręžė[v] kovos dieną. 10 Jie nesergėjo Dievo sandoros ir atsisakė laikytis jo įstatymo. 11 Jie pamiršo jo darbus ir jo stebuklus, kuriuos jis jiems parodė. 12 Jų tėvams matant, jis padarė stebuklų Egipto šalyje, Soano laukuose. 13 Jis perskėlė jūrą ir juos pervedė, ir pastatė vandenis kaip pylimą. 14 Jis juos vedė debesimi per dieną, o per visą naktį ugnies šviesa. 15 Jis perskėlė uolas dykumoje ir juos[w] girdė kaip iš pirminių vandenų. 16 Jis ištryškino sroves iš uolos ir tekino žemyn vandenis kaip upes. 17 Tačiau jie ir toliau jam nuodėmiavo, maištavo prieš Aukščiausiąjį sausažemyje. 18 Jie gundė Dievą savo širdyje, reikalaudami maisto savo ryklei. 19 Jie kalbėjo prieš Dievą; jie sakė: „Ar Dievas gali paruošti stalą dykumoj e? 20 Antai, jis užgavo uolą ir išsiliejo vanduo, ir pasipylė upeliai. Ar jis gali ir duonos duoti, ar parūpinti mėsos savo tautai?“ 21 Todėl išgirdęs VIEŠPATS įširdo; jo ugnis užsidegė prieš Jokūbą, jo pyktis pakilo prieš Izraelį, 22 nes jie netikėjo Dievu ir nepasitikėjo jo pagalba. 23 Tačiau jis įsakė debesims aukštai ir atidarė dangaus duris. 24 Jis leido lyti ant jų maną valgymui, jiems davė dangaus kruopų. 25 Angelų duoną valgė kiekvienas; jis jiems siuntė maisto iki soties. 26 Jis paleido rytį iš dangaus ir išvedė iš savo ⌜tvirtovės⌝[x] pietį. 27 Jis leido lyti ant jų mėsą kaip dulkes, ir kaip marių smiltis – sparnuotus

---

[v]**78,9** T.y. pabėgo iš mūšio lauko

[w]**78,15** GS; ~M

[x]**78,26** Arba: savo galybe

paukščius. 28 Jis leido tiems kristi į savo[y] stovyklos vidurį, aplink ⌜savo buveinę⌝[z]. 29 Jie tad valgė ir labai pasisotino, ir jis jiems atgabeno, ko jie geidė. 30 Jie nebuvo atsitraukę nuo savo geidalo, jų valgis tebebuvo jų burnoje, 31 kai Dievo pyktis pakilo prieš juos. Jis išžudė jų stipriausius[a] ir Izraelio jaunikaičius parkniubdė. 32 Nors visa tai įvyko, jie ir toliau nuodėmiavo ir netikėjo jo stebuklais. 33 Tad jis padarė, kad jų dienos nuėjo per nieką ir jų metai su staigiu nuogąsčiu. 34 Kai jis juos žudė, jie jo ieškojo ir atsivertę[b] rimtai kreipėsi į Dievą. 35 Jie atsiminė, kad Dievas yra jų uola ir kad Dievas, Aukščiausiasis, yra jų atpirkėjas. 36 Bet jie jį apgaudinėjo savo burna ir savo liežuviu jam melavo. 37 Jų širdis tvirtai nesilaikė prie jo ir jie neliko ištikimi jo sandorai. 38 Tačiau jis, Gailestingasis, atleido [jų] kaltę ir [jų] nepražudė. 39 Jis atsiminė, kad jie tėra kūnas, kvapas, kuris nueina ir nebegrįžta. 40 Kaip dažnai jie jam priešgyniavo dykumoje, jį nuliūdino tyruose! 41 Jie vis iš naujo gundė Dievą, ir Izraelio Šventąjį skaudino, 42 Jie nebeatsiminė jo galios[c], dienos, kai jis juos atpirko iš prispaudėjo, 43 kai jis darė Egipte savo ženklus ir savo stebuklus Soano laukuose. 44 Jis pavertė į kraują jų upes, jų sroves, kad jie nebegalėjo gerti. 45 Jis siuntė prieš juos šunmuses, o tos juos kandžiojo, ir varles, o tos juos naikino. 46 Jis atidavė jų derlių žiogams, jų darbo vaisių skėriams. 47 Jis išdaužė kruša jų vynmedžius,

---

[y]**78,28** GSymS; jų

[z]**78,28** GS: jų buveines

[a]**78,31** Lit. riebiuosius

[b]**78,34** Arba: vėl

[c]**78,42** Lit. rankos

ir jų sikomorus – ledais. [48] Jis atidavė krušai jų gyvulius ir jų galvijus žaibams. [49] Jis siuntė ant jų savo kaitrų įpykį, įtūžį, įniršį ir nelaimę. [50] Jis praskynė taką savo įpykiui, neapsaugojo jų gyvybės nuo mirties ir jų gyvastį atidavė marui. [51] Jis užgavo visus pirmagimius Egipte, jų vyriškos galios pirmąjį vaisių Chamo palapinėse. [52] Jis išvedė savo tautą kaip avis ir juos vedė kaip bandą per dykumą. [53] Jis saugiai juos vedė, ir jiems nebuvo baugu, o jų priešus apdengė jūra. [54] Ir jis juos nuvedė į savo šventąją sritį, į kalną, kurį buvo įsigijus jo dešinė. [55] Jis pavarė iš jų akivaizdos tautas ir jas[d] matuodamas priskyrė kaip nuosavybę; jis apgyvendino jų palapinėse Izraelio kiltis. [56] Tačiau jie gundė ir maištavo prieš Dievą, Aukščiausiąjį, ir nepaisė jo įspėjimų. [57] Jie atsitraukė ir liko neištikimi, kaip jų tėvai, atšoko kaip klastingas lankas. [58] Jie jį pykdė savo alkais[e] ir savo stabais darė pavydulingą. [59] Dievas išgirdo ir įširdo, ir visiškai atmetė Izraelį. [60] Jis paliko Šilo buveinę, palapinę, kurią jis buvo pastatęs tarp žmonių. [61] Jis atidavė savo galybę[f] į nelaisvę, savo gražybę į priešininko ranką. [62] Jis atidavė kalavijui savo tautą ir ant savo paveldo įširdo. [63] Jos jaunikaičius rijo ugnis[g], o jos mergaitėms neskambėjo vestuvių dainos. [64] Jos kunigai krito nuo kalavijo, o jos našlės negalėjo apraudoti. [65] Tada Viešpats pabudo kaip miegantysis, kaip karžygys, išsiblaivęs[h] nuo vyno. [66] Ir

---

[d]**78,55** Būtent jų žemes

[e]**78,58** T.y. aukštumų aukavietėmis

[f]**78,61** T.y. sandoros skrynią

[g]**78,63** Būtent karo ugnis

[h]**78,65** Arba: įsilinksminęs

jis atmušė savo priešininkus, amžiną gėdą jiems padarė. [67] Jis atmetė Juozapo palapinę ir Efraimo padermės neišsirinko. [68] Bet jis išsirinko Judo padermę, Sijonos kalną, kurį mylėjo. [69] Ir jis pastatė savo šventyklą kaip dangaus aukštybes, kaip žemę, kurią jis įkūrė amžiams. [70] Jis išsirinko Dovydą, savo tarną, ir jį pasiėmė nuo avių gardų. [71] Nuo žindančiųjų ganymo jis atvedė jį, kad ganytų Jokūbą savo tautą, Izraelį, savo veldinį. [72] Jis juos ganė visa širdim ir savo sumaniomis rankomis juos vedė.

O Dieve, tautos įsiveržė į tavo veldinį!

Asafo psalmė

79 [1] O Dieve, tautos įsiveržė į tavo veldinį, suteršė tavo šventąją maldyklą, pavertė Jeruzalę griuvėsiais. [2] Jie atidavė tavo tarnų lavonus dangaus paukščiams lesti, tavo maldingųjų kūną – žemės žvėrims. [3] Jie išliejo jų kraują kaip vandenį aplink Jeruzalę, ir nebuvo kas [juos] palaidotų. [4] Mes tapome šmeižiniu savo kaimynams, pasityčiojimo ir pajuokos dalyku savo aplinkai. [5] Kaip ilgai, o VIEŠPATIE? Ar amžinai rūstausi? Ar degs kaip ugnis tavo uolumas? [6] Išliek savo įniršį ant tautų, kurios tavęs nepažino, ir ant karalysčių, kurios nesišaukė tavo vardo! [7] Nes jos surijo Jokūbą ir jo gyvenvietę nusiaubė. [8] Neatsimink mūsų nenaudai protėvių kaltybių! Tegul nedelsiant mus pasitinka tavo gailestingumas, nes esame labai suvargę! [9] Padėk mums, Dieve, mūsų gelbėtojau, dėl savo vardo garbės! Mus išvaduok ir mums atleisk mūsų nuodėmes dėl savo vardo! [10] Kodėl tautos turėtų sakyti: „Kur yra jų Dievas?“ Tebūnie žinomas tautose, mums matant, tavo atkeršijimas už pralietą tavo tarnų kraują! [11] Tegul pasiekia tave belaisvių dejavimas! Pagal

savo rankos didžią jėgą ˹išlaikyk gyvus˺[i] pasmerktuosius mirčiai! [12] Ir septyneriopai atmokėk mūsų kaimynams į jų antį, už plūdimą, kuriuo jie plūdo tave, Viešpatie! [13] O mes, tavo tauta ir tavo ganyklos avys, amžinai tau dėkosime, iš kartos į kartą apsakysime tavo šlovę!

O Dieve, atkurk mus!

Choro vadovui. „Lelijų“ gaida. Liudijimas. Asafo. Psalmė

80 [1] O Izraelio Ganytojau, klausykis – tu, kuris vedei Juozapą kaip avis! Tu, kuris sėdi ant kerubų, suspindėk [2] ties Efraimu, Benjaminu ir Menaše! Pažadink savo karžygišką galią ir ateik mūsų gelbėti! [3] O Dieve, atkurk mus ir leisk šviesti savo veidui, kad būtume išgelbėti! [4] Kariuomenių[j] VIEŠPATIE, kaip ilgai tu rūksi [pykčiu] ˹ant savo tautos maldos˺[k]? [5] Tu juos valgydinai ašarų duona ir davei jiems gerti ašarų bokalais[l]. [6] Tu mus padarei nesantaikos priežastim mūsų kaimynams, ir mūsų priešai tyčiojosi iš mūsų[m]. [7] Kariuomenių Dieve, atkurk mus ir leisk šviesti savo veidui, kad būtume išgelbėti! [8] Tu vynmedį išrovei iš Egipto, išvarei tautas ir jį įsodinai. [9] Tu įdirbai jam dirvoną, ir jis leido savo šaknis ir pripildė šalį. [10] Kalnus pridengė jo šešėlis, jo šakos – galingus kedrus. [11] Jis išleido savo atžalas ligi jūros ir iki Upės savo atvašas. [12] Kam praardei jo akmensienes, kad jį skabytų visi, kurie praeina keliu?

---

[i]**79,11** ST: išlaisvink

[j]**80,4** M + Dieve

[k]**80,4** Arba: tavo tautai meldžiantis

[l]**80,5** Hbr. šalyš reiškia skysčių saiką, kuris sudaro trečdalį saiko, didesnio už jį

[m]**80,6** 2 MssGSymS; M: jų

[13] Jį apgraužḋavo girinis šernas, ir kas knibžda lauke, juo maitinosi. [14] Kariuomenių Dieve, atsigręžk, meldžiu! Pažvelk iš dangaus ir matyk! Ir apžiūrėk šitą vynmedį – [15] sodinį, kurį pasodino tavo dešinė![n] [16] ˹Tie, kurie jį sudegino, nukirto, tegul˺[o] pragaišta nuo tavo ˹grasinančio žvilgsnio˺[p]! [17] Tebūnie tavo ranka ant tavo dešinės vyro[q], ant žmogaus, kurį pasidarei stiprų! [18] Tada nesitrauksime nuo tavęs. Atgaivink mus, ir mes šauksimės tavo vardo! [19] Kariuomenių[r] VIEŠPATIE, atkurk mus! Leisk šviesti savo veidui, kad būtume išgelbėti!

Krykštaukite Dievui, mūsų stiprybei!

Choro vadovui. Gatiečių gaida. Asafo

81 [1] Krykštaukite Dievui, mūsų stiprybei[s], linksmai rykaukite Jokūbo Dievui! [2] Užtraukite psalmę ir muškite būgną, [užgaukite] malonią lyrą su arfa! [3] Pūskite ragą jaunaties metu, per pilnatį, mūsų šventės dieną! [4] Nes tai yra nuostatas Izraeliui, Jokūbo Dievo potvarkis. [5] Kaip priesaką jis j į išleido Juozapui, kai ˹išėjo prieš Egipto šalį˺[t]. Man nepažįstamą kalbą išgirdau: [6] „Aš nuėmiau naštą nuo jo peties; jo rankos išsilaisvino nuo nešamo krepšio. [7] Prispaustas šaukeis, ir tave išvadavau, tau atsakiau iš griaustinio slėpyklos, nors ˹buvau tavo

---

[n]**80,15** M + sakinį, atkeltą iš 17b: ir ant sūnaus, kurį pasidarei stiprų

[o]**80,16** Rk.; M: Jis sudegintas, nukirstas. Tegul jie

[p]**80,16** Lit. veido grūmojimo

[q]**80,17** T.y. karaliaus

[r]**80,19** M + Dieve

[s]**81,1** Arba: prieglaudai

[t]**81,5** G(SW) Hier: tas išėjo iš Egipto šalies

mėginamas˺[u] prie Meribos vandenų. Sela [8] Klausyk, mano tauta, ir leisk man įspėti tave! O kad tu, Izraeli, manęs paklausytum! [9] Tenebūnie tavyje svetimo dievo, ir nekniūpok prieš kitataučių dievą! [10] Aš esu VIEŠPATŠ, tavo Dievas, kuris tave atvedžiau aukštyn iš Egipto šalies. Plačiai atverk savo burną, ir aš ją pripildysiu! [11] Bet mano tauta nesiklausė mano balso, Izraelis man nepakluso. [12] Tad aš perleidau juos[v] jų atkakliai širdžiai, kad jie gyventų pagal savo sumanymus. [13] O kad mano tauta manęs klausytų, kad Izraelis vaikščiotų mano keliais! [14] Kaip greit aš nužeminčiau jų priešus ir prieš jų prispaudėjus nukreipčiau savo ranką! [15] Tie, kurie nekenčia VIEŠPATIES, keliaklupsčiautų prieš jį[w], ir jų pavergimas[x] būtų amžinas! [16] Bet jį valgydinčiau[y] rinktiniais kviečiais ir medum iš uolos jį[z] sotinčiau!“

Dievas teisia dievus

Asafo psalmė

82 [1] Dievas stovi dievų susirinkime, tarp dievų jis daro teismą: [2] „Iki kol jūs neteisingai teisite ir užstosite bedievius? Sela [3] Ginkite silpnąjį ir našlaitį, vargšui ir beturčiui darykite teisybę! [4] Gelbėkite silpnąjį ir skurstantįjį, iš bedievių rankos išplėškite!“ [5] Jie nežino ir neišmano; tamsoje jie vaikščioja. Svyruoja visi žemės

---

[u]**81,7** Rk.; M: tave mėginau

[v]**81,12** MsGSym; M: jį

[w]**81,15** T.y. Izraelį

[x]**81,15** Lit. (pavergimo) laikas

[y]**81,16** Rk.; M: jis valgydintų

[z]**81,16** Ms, plg. GS; M: tave

pamatai! [6] Aš tariau: „Dievai jūs esate ir Aukščiausiojo sunūs jūs visi! [7] Tačiau turėsite mirti kaip žmonės, kristi kaip bet kuris kunigaikštis!“ [8] Pakilk, Dieve, teisk žemę, nes tau priklauso kaip veldinys visos tautos!

O Dieve, netylėk!

Giesmė. Asafo psalmė

83 [1] O Dieve, netylėk! Nebūk nebylus ir ramus, o Dieve! [2] Nes štai tavo priešai bruzda, ir tie, kurie tavęs nekenčia, pakėlė galvą. [3] Prieš tavo tautą jie rezga sąmokslą ir tariasi prieš tavo globotinius. [4] Jie sakė: „Eikšte, juos išnaikinkime, kad jie nebebūtų tauta, ir tegul nebemini Izraelio vardo!“ [5] Juk ⌜vieningai susimokė ir⌝[a] prieš tave sudarė sąjungą [6] Edomo palapinės ir išmaeliai, Moabas ir hagarai, [7] Gebalas, Amonas ir Amalekas, Filistija su Tyro gyventojais. [8] Taip pat Asirija prisijungė prie jų; jie buvo paspirtis[b] Loto palikuonims. Sela [9] Padaryk jiems kaip Midjanui, kaip Siserai, kaip Jabinui prie Kišono srauto, [10] kuriuos sunaikino prie Ėn-Doro, kurie tapo mėšlu dirvai! [11] Padaryk jų kilminguosius kaip Orebą ir Zeebą, ir kaip Zebachą bei Salmuną – visus jų vadus, [12] kurie sakė: „Pasiglemžkime Dievo ganyklas!“ [13] Mano Dieve, padaryk juos kaip vėjo ritinamą dagilį[c], kaip šapą prieš vėją! [14] Kaip ugnis, kuri sudegina giria, ir kaip liepsna, kuri nudegina kalnus, [15] taip tu juos vykis savo audra ir savo viesulu juos nugąsdink! [16] Padaryk gėdingus jų veidus, kad jie ieškotų tavo vardo, o

---

[a]**83,5** Rk.; M: širdingai susitarė drauge

[b]**83,8** Lit. ranka

[c]**83,13** T.y. kaip dagilio (Gudelia Tournefortii) graižo pavidalo taurelę, kurią išdžiūvusią ir atitrūkusią nuo stiebo ritina vėjas

VIEŠPATIE! [17] Tegul jie per amžius gėdijasi ir gąstauja! Tegul, paraudę iš gėdos, pražūva! [18] Tegul jie žino, kad tu vienas, kurio vardas VIEŠPATS, esi Aukščiausiasis visai žemei!

Viena diena tavo namuose geresnė už tūkstantį namie

Choro vadovui. Gatiečių gaida. Korachų. Psalmė

84 [1] Kokia miela tavo buveinė, kariuomenių VIEŠPATIE! [2] Mano siela ilgėjosi, netgi alpo VIEŠPATIES kiemų. Mano širdis ir mano kūnas krykštauja gyvajam Dievui. [3] Net žvirblis rado namus ir kregždė sau lizdą, kur susidėjo savo vaikučius, prie tavo aukurų, kariuomenių VIEŠPATIE, mano Karaliau ir mano Dieve! [4] Laimingi, kurie gyvena tavo namuose: jie nuolat giria tave! [5] Laimingas žmogus, kurio stiprybė[d] yra tavyje! Piligrimų vieškeliai jo[e] širdyje. [6] Keliaudami per Bachos slėnį, jie padarys iš jo paversmį. Taip pat ankstyvasis lietus jį apdengs palaima. [7] Jie eis iš stiprybės į stiprybę, [kol] ⌜išvys dievų Dievą⌝[f] Sijonoje. [8] Kariuomenių VIEŠPATIE[g], išgirsk mano maldą! Klausykis, Jokūbo Dieve! [9] Pamatyk, o Dieve, mūsų skydą[h]! Pažvelk į savo pateptojo veidą! [10] Juk viena diena tavo kiemuose yra geresnė už tūkstantį ⌜namie! Geriau⌝[i] stovėti prie slenksčio mano Dievo namuose, negu gyventi

---

[d]**84,5** Arba: prieglauda

[e]**84,5** GSHier; M: jų

[f]**84,7** Rk., plg. GS; M: jis (t.y. kiekvienas) pasirodys Dievui

[g]**84,8** M + Dieve

[h]**84,9** T.y. apgynėją (= karalių); G: Skyde

[i]**84,10** Rk., sk. bechedry; M: (kitur)! Mieliau norėčiau

nelabųjų[j] palapinėse! [11] Nes VIEŠPATS Dievas yra saulė ir skydas; VIEŠPATS teikia malonę ir garbę. Jis nesulaiko gero nuo tų, kurie elgias nepeiktinai. [12] Kariuomenių VIEŠPATIE, laimingas žmogus, kuris pasitiki tavim!

Argi tu vėl neatgaivinsi mūsų?

Choro vadovui. Korachų. Psalmė

85 [1] Tu, VIEŠPATIE, buvai palankus savo šaliai, atkūrei Jokūbo būklę. Tu atleidai savo tautos kaltę, apdengei ˹visą jų nuodėmę˺[k]. Sela [3] Tu atitraukei visą savo įniršį, ˹nukreipei savo karštą rūstybę˺[l]. [4] Atstatyk mus, Dieve, mūsų gelbėtojau, ir nutrauk[m] savo nepasitenkinimą mumis! [5] Ar amžinai tu pyksi ant mūsų, pratęsi savo rūstybę kartų kartoms? [6] Argi tu vėl neatgaivinsi mūsų, kad tavo tauta džiaugtųsi tavim? [7] Parodyk mums, VIEŠPATIE, savo malonę ir mums suteik savo išgelbėjimą! [8] Tegul aš klausysiu, ką Dievas, VIEŠPATS, kalbės! Jis juk žadės gerovę savo tautai, savo maldingiesiems. ˹Bet jie tegul nesugrįžta į kvailystę!˺[n] [9] Tikrai arti yra tiems, kurie jo bijo, jo išganymas, kad jo šlovė gyvuotų mūsų šalyje. [10] Malonė ir ištikimybė susitiks, teisybė ir taika pasibučiuos. [11] Ištikimybė žels iš žemės, ir teisybė žvelgs žemyn iš dangaus. [12] Taip pat VIEŠPATS teiks kas gera, ir mūsų šalis duos savo

---

[j]**84,10** Lit. nelabystės

[k]**85,1** GSTHier: visas jų nuodėmes

[l]**85,3** Arba: nusigręžei nuo savo karštos rūstybės

[m]**85,4** G: pašalink

[n]**85,8** Arba rk.: tiems, kurie vėl juo pasitiki; G: tiems, kurie kreipia širdį į jį

derlių. [13] Teisingumas eis pirma jo ir ⸢paruoš kelią jo žingsniams⸣[o].

Parodyk man, VIEŠPATIE, savo kelią!

Dovydo malda

86 [1] Palenk, o VIEŠPATIE, savo ausį, išklausyk mane, nes aš esu vargų prispaustas ir neturtingas! [2] Apsaugok mano gyvybę, nes aš tau atsidavęs! Gelbėk savo tarną, kuris pasitiki tavim! Tu esi mano Dievas. [3] Būk man malonus, o Viešpatie, nes visą dieną tavęs šaukiuos! [4] Palinksmink savo tarno sielą, nes į tave, o Viešpatie, keliu savo sielą. [5] Nes tu, Viešpatie, esi geras ir atlaidus, ir turtingas malonės tiems, kurie tavęs šaukiasi. [6] Klausykis, VIEŠPATIE, mano maldos ir įsidėmėk mano maldavimų balsą! [7] Kai apgultas esu, tavęs šaukiuos, nes tu mane išklausai. [8] Nėra tau lygaus tarp dievų, o Viešpatie, ir nėra darbų tokių , kaip tavo, ⸢kuriuos tu darei⸣[p]. [9] Visos tautos ateis ir parpuls ties tavim, o Viešpatie, ir pagarbins tavo vardą. [10] Nes tu esi didis ir stebukladaris – tu vienas, Dieve[q]! [11] Pamokyk mane, VIEŠPATIE, savo kelio[r], kad vaikščiočiau tau ištikimas! Išlaikyk mano širdį prie to vieno, kad ji bijotų tavo vardo! [12] Mielai tau dėkosiu, Viešpatie, mano Dieve, visa širdim ir amžinai garbinsiu tavo vardą! [13] Nes tavo malonė buvo man didelė, ir tu išplėšei mano gyvybę

---

[o]**85,13** Arba rk.: teisumas keliu, kuriuo jis žingsniuos

[p]**86,8** Atkelta iš 9a.

[q]**86,10** Arba: esi Dievas

[r]**86,11** T.y. tavo reikalaujamo elgesio

iš apatinio šeolio[s]. [14] O Dieve, išpuikėliai sukilo prieš mane, smurtininkų gauja tykojo mano gyvybės; ⌜jie tavęs nepaisė⌝[t]. [15] Tačiau tu, Viešpatie, esi gailestingas ir malonus Dievas, lėtas rūstintis, turtingas malonės ir ištikimybės. [16] Gręžkis į mane ir būk man malonus! Duok savo stiprybės savo tarnui ir išgelbėk savo tarnaitės sūnų! [17] Padaryk man ženklą, žadantį gera, kad matytų tie, kurie manęs nekenčia, ir susigėstų, nes tu, VIEŠPATIE, būsi man padėjęs ir mane paguodęs!

VIEŠPATS myli Sijonos vartus

Korachų. Psalmė. Giesmė

87 [1] Jo įkurtas [miestas] guli ant šventųjų kalnų. [2] VIEŠPATS myli Sijonos vartus labiau už visas Jokūbo buveines. [3] Garbingų dalykų kalbėjo apie tave, o Dievo mieste! [4] „Aš įrašau Rahabą[u] ir Babiloną tarp tų, kurie mane pripažįsta. Štai Filistija ir Tyras su Kušu[v]! ‚Šitas yra ten gimęs“. [5] Bet apie Sijoną bus sakoma: „Kiekvienas yra joje gimęs, ir jis pats, Aukščiausiasis, padarys ją saugią“. [6] VIEŠPATS įtraukia į tautų sąrašą: „Šitas yra ten gimęs“. Sela [7] O giedotojai, kaip ir šokėjai, – ⌜jie visi apgieda tave⌝[w].

---

[s] **86,13** T.y. mirusiųjų buveinės

[t] **86,14** Lit. ir jie tavęs nestatė prieš save

[u] **87,4** T.y. Egiptą, įsivaizduojamą kaip mitologinį jūros slibiną

[v] **87,4** T.y. Nubija ar Etiopija

[w] **87,7** Rk.; M: (sako:) „Visos mano versmės yra tavyje“.

Ar tu gali padaryti stebuklą mirusiesiems?

Giesmė. Korachų psalmė. Choro vadovui. ⌜I--machalat le'annot⌝[x]. Ezracho Hėmano maskyl[y].

88 [1] O VIEŠPATIE, mane gelbstįs Dieve, dieną šaukiaus pagalbos ir[z] naktį tavo akivaizdoje! [2] Tegul nueina tavo akysna mano malda! Palenk savo ausį prie mano vaitojimo! [3] Nes pasisotino kančiomis mano siela, ir mano gyvybė atsidūrė prie šeolio[a]. [4] Buvau priskaičiuotas prie nužengiančių į duobę. Pasidariau kaip stipruolis be jėgos, [5] paleistas tarp numirėlių, kaip užmuštieji, kurie guli kape, kurių tu nebeatsimeni, nes jie nuo tavo rankos atkirsti. [6] Tu mane įstūmei į žemiausią duobę, į tamsumas, į gelmes. [7] Mane prislėgė tavo rūstybė, ir mane užvertei visomis savo vilnimis. [8] Tu atitolinai nuo manęs mano pažįstamus, mane padarei jiems bjaurybe. Esu uždarytas ir negaliu išeiti. [9] Mano akys aptemo nuo sielvarto. Kasdien šaukiaus tavęs, o VIEŠPATIE, išskėčiau į tave savo rankas. [10] Ar tu gali padaryti stebuklą mirusiesiems? Ar šešėliai kelsis tavęs girti? Sela [11] Ar pasakoja kape apie tavo malonę, apie tavo ištikimybę žuvimo vietoje? [12] Ar žinomas tamsumoje tavo stebuklingas veikimas ir tavo teisumas užmiršimo šalyje? [13] Bet aš tavęs, o VIEŠPATIE, šaukiaus padėti, ir jau rytmetį mano malda [14] Kodėl tu, VIEŠPATIE, atstumi mane, slepi nuo manęs savo veidą? [15] Aš esu

---

[x]**88,0** Neaiškios reikšmės muzikinis posakis, reiškiąs giesmės gaidą ar giedojimo būdą

[y]**88,0** Žr. Ps 32,1.

[z]**88,1** GS; ~M

[a]**88,3** T.y. mirusiųjų buveinės

suvargęs ir arti mirties nuo pat jaunystės. Kenčiau tavo baisybes – nustėrau. [16] Per mane ėjo tavo įpykiai, ir tavo gąsdinimai atėmė man žadą. [17] Jie visą laiką sūkuriavo aplink mane kaip vandenys, mane apsupo iš visų pusių. [18] Tu atitolinai nuo manęs draugą ir artimą; ˹tamsuma – mano ˹vienintelis bičiulis˺[b]![c]

Apie tavo malones noriu amžinai giedoti

Ezracho Ėtano maskyl[d].

89 [1] Apie ˹tavo malones, VIEŠPATIE˺[e], noriu amžinai giedoti, kartų kartoms skelbti tavo ištikimybę savo burna. [2] Nes sakiau: „Tavo malonė amžinai tveria[f]; danguose ˹esi įtvirtinęs savo ištikimybę˺[g]“. [3] „Aš padariau sandorą su savo išrinktuoju, prisiekiau Dovydui, savo tarnui: [4] ‚Aš padarysiu, kad amžinai gyvuotų tavo palikuonys, ir išlaikysiu[h] kartų kartoms tavo sostą’“. Sela [5] Dangūs giria tavo ˹stebuklingą galią˺[i], VIEŠPATIE, ir tavo ištikimybę šventųjų susirinkime. [6] Nes kas debesyse prilygsta VIEŠPAČIUI? Kas yra panašus į VIEŠPATĮ tarp dievybių – [7] į Dievą, kurio bijomasi šventųjų taryboje, pernelyg didį ir baisų visiems stovintiems aplink jį? [8] O VIEŠPATIE, kariuomenių Dieve, kas yra tau lygus?

---

[b] **88,18** Lit. bičiuliai (intensyvinė dgsk.)

[c] **88,18** Arba pgl. SHier: ir mano bičiulius sulaikei nuo manęs

[d] **89,0** Žr. Ps 32,1.

[e] **89,1** GAkv; M: VIEŠPATIES malones

[f] **89,2** Lit. statoma

[g] **89,2** GSym: įtvirtinta tavo ištikimybė

[h] **89,4** Lit. statysiu

[i] **89,5** 2MssGSTHier: stebuklus

Galingas tu, VIEŠPATIE, ir tavo ištikimieji[j] yra aplink tave. [9] Tu suvaldai įšėlusią jūrą; kai sukyla jos bangos, tu jas nuramdai. [10] Tu sutrypei Rahabą kaip lavoną; savo galinga ranka išvaikei savo priešus. [11] Tau priklauso dangūs, tau taip pat žemė, pasaulis ir ko jis pilnas. Tu juos įkūrei. [12] ⌜Žiemius ir Pietus⌝[k] – tu juos sukūrei; Taboras ir Chermonas krykštauja dėl tavo vardo. [13] Tu turi karžygiškos jėgos dilbį. Stipri yra tavo ranka, pakelta tavo dešinė. [14] Teisingumas ir teisė yra tavo sosto pamatas; malonė ir ištikimybė stovi prieš tave. [15] Laimingi žmonės, kurie pažįsta džiugesio šauksmą! VIEŠPATIE, tavo veido šviesoje jie vaikščioja! [16] Dėl tavo vardo jie visą dieną linksminasi ir tavo teisumu[l] džiūgauja[m], [17] nes tu esi jų ⌜garbinga stiprybė⌝[n] ir ⌜savo palankumu išaukštini mūsų ragą⌝[o]. [18] Juk VIEŠPAČIUI priklauso mūsų skydas, Izraelio Šventajam mūsų karalius.

Kur yra, VIEŠPATIE, tavo ankstesnės malonės?

[19] Anuomet tu regėjime kalbėjai savo maldingajam[p] ir pasakei: „Aš ⌜uždėjau karūną[q] karžygiui, paaukštinau

---

[j]**89,8** Lit. ištikimybė

[k]**89,12** Arba: Safoną ir Amaną

[l]**89,16** T.y. pergale ar išgelba

[m]**89,16** Arba: iškyla

[n]**89,17** Lit. stiprybės garbė (t.y. stiprybė, kuria jie didžiuojasi)

[o]**89,17** KHier; dgl. Mss GSTQ: tavo palankumu aukštai kyšo mūsų ragas

[p]**89,19** Dgl. Mss; M: maldingiesiems; arba: ištikimiesiems

[q]**89,19** Rk., žr. 39 skn.

išrinktąjį⌝[r] iš tautos. [20] Radau aš Dovydą savo tarną, šventu aliejum jį patepiau; [21] mano ranka bus pastoviai su juo – taip, mano dilbis jį stiprins. [22] Priešas jo neapgaus, ir piktadarys jo neprispaus. [23] Aš sutriuškinsiu jo akivaizdoj jo priešininkus ir jo nekentėjus parmušiu. [24] Mano ištikimybė ir malonė bus su juo, ir mano vardu aukštai kyšos jo ragas[s]. [25] Aš padėsiu ant jūros jo ranką ir ant upių jo dešinę. [26] Jis manęs šauksis: ‚Tu mano Tėvas, mano Dievas ir mane gelbinti Uola!' [27] Taip, aš jį padarysiu [savo] Pirmagimiu, žemės karalių aukščiausiuoju. [28] Per amžius jam išlaikysiu savo malonę, ir mano ⌜sandoros įsipareigojimas⌝[t] jam liks tvirtas. [29] Aš padarysiu, kad jo dinastija[u] amžinai patvers, jo sostas taip ilgai, kaip dangus. [30] Jei jo sūnūs paliks mano įstatymą ir nesilaikys mano potvarkių, [31] jei mano nuostatų nelaikys šventais ir mano įsakymų nesergės, – [32] [juos] bausiu lazda už jų priešgyniavimą ir kirčiais už jų kaltę. [33] Tačiau savo malonės jam nenutrauksiu ir nesulaužysiu savo ištikimybės. [34] Aš nepažeisiu[v] savo sandoros ir savo lūpų ištarmės nepakeisiu. [35] Kartą[w] prisiekiau savo šventumu – argi Dovydui meluočiau? – : [36] ‚Jo dinastija[x] gyvuos per amžius, jo sostas – kaip saulė prieš mane. [37] Jis tvirtai stovės per amžius kaip mėnulis, patikimas liudytojas

---

[r]**89,19** Arba: padariau bernioką viršesnį už karžygį, išaukštinau vaikiną

[s]**89,24** T.y. jis bus pergalingas

[t]**89,28** Lit. sandora

[u]**89,29** Lit. palikuonys

[v]**89,34** Lit. nepažeisiu (savo sandoros) šventumo

[w]**89,35** Arba: Viena

[x]**89,36** Lit. palikuonys

debesyse! Sela [38] O vis dėlto tu atstūmei ir atmetei, įnirtai prieš savo pateptąjį. [39] Išsižadėjai sandoros su savo tarnu; suteršei, nusviedęs žemėn, jo karūną. [40] Tu praardei visus jo akmengardžius, pavertei griuvėsiais jo sutvirtinimus. [41] Jį plėšė visi praeiną keliu: jis virto paniekos dalyku savo kaimynams. [42] Tu pakėlei jo priešininkų dešinę, nudžiuginai visus jo priešus. [43] Taip, tu atgręžei ˹jo kalavijo ašmenis˺[y] ir jo neparėmei kovoje. [44] Tu ˹sulaužei jo didingą skeptrą˺[z] ir jo sostą nusviedei ant žemės. [45] Tu sutrumpinai jo jaunystės dienas, apgobei jį gėda. Sela [46] Kaip ilgai, o VIEŠPATIE? Ar slėpsies amžinai? Ar degs kaip ugnis tavo įtūžis? [47] Atsimink, ˹Viešpatie[a], kas yra amžius!˺[b] Kokiai niekybei tu sutvėrei visus žmones! [48] Koks žmogus gali gyventi ir nepatirti mirties, išgelbėti savo gyvybę iš šeolio[c] galios[d]? [49] Kur yra, Viešpatie, tavo ankstesnės malonės, kurias pažadėjai Dovydui, prisiekdamas savo ištikimybe? [50] Atsimink, o Viešpatie, savo tarno[e] išjuokimą, kaip turėjau pakelti savo krūtinėje ˹tautų pajuoką˺[f], [51] kuria tavo priešai, Viešpatie, išjuokė, kuria jie išjuokė ˹kiekvieną tavo pateptojo žingsnį˺[g]!

---

[y]**89,43** Arba rk.: nuo priešininko jo kalaviją

[z]**89,44** Rk.

[a]**89,47** Rk.; M: aš

[b]**89,47** Arba rk.: koks trumpaamžis aš esu!

[c]**89,48** T.y. mirusiųjų buveinės

[d]**89,48** Lit. rankos

[e]**89,50** Dgl. MssGminS; M: tarnų

[f]**89,50** Rk.; M: visas, daug tautų

[g]**89,51** Lit. tavo pateptojo pėdsakus

[52] Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS per amžius! Amen. Amen.

KETVIRTOJI KNYGA

Pamokyk mus skaičiuoti mūsų dienas!

Dievo vyro Mozės malda

90 [1] O Viešpatie, prieglauda tu mums buvai per kartų kartas! [2] Prieš gimstant kalnams ir prieš ⸢tau gimdant žemę bei pasaulį⸣[h], nuo amžių iki amžių tu esi, ⸢o Dieve⸣[i]! [3] Tu grąžini žmogų į dulkes ir sakai: „Sugrįžkite, žmonės[j]!“ [4] Nes tūkstantis metų tavo akyse kaip vakarykštė diena, jau praėjus, kaip sargyba naktį. [5] Tu juos[k] ⸢pasėji metai po metų; jie yra⸣[l] kaip žolė, kuri atželia. [6] Rytmetį ji išdygsta ir suželia, vakare pavysta ir sudžiūsta. [7] Juk pasibaigėme per tavo rūstybę ir buvome tavo įpykio gąsdinami. [8] Tu statei mūsų kaltes prieš save, mūsų slaptas nuodėmes į savo veido šviesą. [9] Juk visos mūsų dienos praslinko, tau nirštant; mes baigėme savo metus kaip atodūsį. [10] Mūsų metų skaičius[m] – septyniasdešimt metų, ir jei pasižymi stiprumu – aštuoniasdešimt metų. Jų dauguma[n] – sunkus darbas ir vargas. Juk jie greit praėjo, ir mes nuskridome. [11] Kas

---

[h]**90,2** Arba: žemei bei pasauliui kenčiant gimdymo skausmus (t.y. gimdant kalnus)

[i]**90,2** Arba: Dievas

[j]**90,3** Lit. žmonių sūnūs

[k]**90,5** T.y. žmones

[l]**90,5** Rk.; M: nunešei srove; miegas jie pasidaro rytmetį

[m]**90,10** Lit. dienos

[n]**90,10** GSTV

pažįsta tavo rūstybės galią ir ˹kas pajunta tavo įniršio spaudimą˺[o]? [12] Mus pamokyk taip skaičiuoti mūsų dienas, kad įgytume išmintingą širdį! [13] Gręžkis, VIEŠPATIE! Kaip dar ilgai? Pasigailėk savo tarnų! [14] Pasotink mus rytmetį savo malone, kad krykštautume ir linksmintumės per visas savo dienas! [15] Palinksmink mus tiek dienų, kiek mus nužeminai, tiek metų, kiek patyrėme pikta! [16] Tegul pasirodo tavo tarnams tavo darbai[p] ir tavo garbinga jėga jų vaikams! [17] Tebūnie Viešpaties, mūsų Dievo, meilingumas ant mūsų! Mūsų rankų darbą padaryk mums sėkmingą, mūsų rankų darbą padaryk sėkmingą!

Po jo sparnais rasi prieglaudą

91 [1] Kas sėdi Aukščiausiojo priedangoje ir nakvoja Visagalio šešėlyje, [2] sakys[q] VIEŠPAČIUI: „Tu mano prieglauda ir mano tvirtovė, mano Dievas, kuriuo pasitikiu!“ [3] Juk jis tave išgelbės iš paukštgaudžio kilpos, iš pražūtingo žodžio[r]. [4] Savo plunksnomis jis tave apdengs, ir po jo sparnais rasi prieglaudą. Jo ištikimybė – didysis ir apskritasis skydas. [5] Tau nereiks bijotis naktinės baisenybės, strėlės, kuri skraidžioja dieną, [6] maro, kuris slankioja patamsiais, Piktligės, kuri siaubia vidudienį. [7] Nors kris tavo pašonėje tūkstantis ir dešimt tūkstančių tavo dešinėje, prie tavęs nepriartės. [8] Tik savo akimis žiūrėsi ir matysi, kaip atlyginama nedorėliams. [9] ˹Kadangi

---

[o]**90,11** Rk.; M: tavo įniršį, kaip (reikalauja) baimė tavęs

[p]**90,16** Dgl. Mss GS; M: darbas

[q]**91,2** GV; M: aš sakau

[r]**91,3** GSymS; t.y. klastingo sąmokslo, šmeižto ar neteisaus apkaltinimo; M: maro

tu padarei VIEŠPATĮ savo prieglauda, Aukščiausiąjį˺[s] savo apsauga[t], [10] tau nieko pikta neatsitiks ir jokia sloga neartės prie tavo palapinės, [11] nes savo angelams jis įsakys apie tave, kad jie sergėtų tave visuose tavo keliuose. [12] Ant rankų jie tave nešios, kad neužsigautum kojos į akmenį. [13] Liūtuką ir kobrą tu sumindysi, sutrypsi jauniklį liūtą ir gyvatę. [14] „Kadangi jis man atsidavęs, jį išlaikysiu saugų; aš jį apginsiu, nes jis pažįsta mano vardą. [15] Jis šauksis manęs, ir jį išklausysiu. Su juo aš būsiu bėdoje. Jį išgelbėsiu ir pagerbsiu. [16] Ilgu amžium jį pasotinsiu ir jam parodysiu savo išganymą“.

Kokie dideli tavo darbai, o VIEŠPATIE!

Psalmė. Giesmė šabatos dienai

92 [1] Gera dėkoti VIEŠPAČIUI ir giedoti tavo vardui, Aukščiausiasis, [2] skelbti rytmetį tavo malonę ir tavo ištikimybę naktimis [3] dešimčiastygiu ir arfa, lyros skambesiu. [4] Nes tu, VIEŠPATIE, mane džiuginai savo veikla, dėl tavo rankų darbų aš krykštauju. [5] Kokie dideli tavo darbai, o VIEŠPATIE! Kokios labai gilios tavo mintys! [6] Tik bukaprotis to nesuvokia, ir tik kvailys to nesupranta: [7] nors ir želia nedorėliai kaip žolė ir žydi visi piktadariai, tai tik tam, kad jie būtų sunaikinti visam laikui. [8] Bet tu, VIEŠPATIE, esi Išaukštintasis[u] per amžius! [9] Nes štai tavo priešai, VIEŠPATIE, nes štai tavo priešai pražuvo, išsisklaidė visi piktadariai! [10] Bet tu

---

[s]**91,9** Rk.; M: Tikrai tu, VIEŠPATIE, esi mano prieglauda! Aukščiausiąjį tu padarei

[t]**91,9** G; M: buveine

[u]**92,8** Lit. Aukštybė

iškėlei mano ragą[v] lyg kokio stumbro; ˹mane apipylei˺[w] šviežiu aliejum. [11] Mano akis žiūrėjo į mano šmeižikus[x], apie mano užpuolėjus[y] [piktadarius] girdėjo mano ausys. [12] Teisusis klestės kaip palmė; jis augs kaip Lebanono kedras. [13] Persodinti į VIEŠPATIES namus, mūsų Dievo kiemuose jie klestės. [14] Jie dar neš vaisių senatvėje, bus sultingi ir žali, [15] kad skelbtų, jog tiesus yra VIEŠPATS, mano Uola, ir jame nėra neteisybės.

VIEŠPATS karaliauja!

93 [1] VIEŠPATS karaliauja! Jis apsivilkęs didybe. Apsivilkęs VIEŠPATS, susijuosęs stiprybe. Taip, tvirtai pastatytas pasaulis; jis nesvyruoja. [2] Seniai buvo pastatytas tavo sostas; nuo amžių tu esi! [3] Pakėlė srovės, VIEŠPATIE, pakėlė srovės savo griausmą, pakelia srovės savo mūšą! [4] Už griausmus gausių vandenų, didingų [vandenų], už jūros lūžtančias bangas, didingesnis aukštybėje yra VIEŠPATS. [5] Tavo priesakai[z] labai patikimi. Tavo namams pritinka šventumas, o VIEŠPATIE, per dienų dienas.

Kaip ilgai bedieviai džiūgaus!

94 [1] Dieve keršytojau, VIEŠPATIE, Dieve keršytojau, suspindėk! [2] Kelkis, žemės teisėjau, atmokėk didžiuokliams, ką jie nusipelnė! [3] Kaip ilgai bedieviai,

---

[v]**92,10** T.y. man davei naują gyvybinę jėgą

[w]**92,10** ST; arba rk.: esu apipiltas; M: aš apipyliau

[x]**92,11** T.y. jų panikos sukeltą bėgimą

[y]**92,11** T.y. jų sutriuškinimą

[z]**93,5** Lit. liudijimai

VIEŠPATIE, kaip ilgai bedieviai džiūgaus – [4] pliaups įžūlias kalbas, didžiuosis visi piktadariai? [5] Jie triuškino tavo tautą, VIEŠPATIE, ir engė tavo veldinį. [6] Jie smaugė našlę ir ateivį, ir žudė našlaičius. [7] Jie sakė: „VIEŠPATS nemato; Jokūbo Dievas nepastebi“. [8] Supraskite, tautos paikieji! Jūs kvailiai, kada išmanysite? [9] Argi tas, kuris įsodino ausį, negirdėtų, arba tas, kuris nužiedė akį, neregėtų? [10] Argi tas, kuris drausmina tautas, ˹nenubaustų? Tas, kuris moko žmoniją, būtų be pažinties˺[a]? [11] VIEŠPATS žino žmonių mintis, kad jos yra niekas.

Tavo malonė parėmė mane

[12] Laimingas žmogus, kurį tu, VIEŠPATIE, drausmini ir kurį iš savo įstatymo pamokai, [13] teikdamas jam ramybę, nedrumsčiamą piktų dienų, kol bedieviui kasama duobė! [14] Juk VIEŠPATS nepames savo tautos ir savo veldinio nepaliks. [15] Juk teismo sprendimas sugrįš ˹pas teisųjį˺[b] ir ˹laiminga baigtis˺[c] visiems tiesiaširdžiams. [16] Kas kelsis už mane prieš piktadarius? Kas stos už mane prieš nedorėlius? [17] Jei VIEŠPATS nebūtų man padėjęs, aš greitai būčiau apsigyvenęs tylumoje[d]. [18] Kai maniau: „Susvyravo mano koja“, tavo malonė, VIEŠPATIE, parėmė mane. [19] Kai daug buvo rūpesčių mano viduje, tavo paguodimai džiugino mano sielą. [20] Ar gali turėti

---

[a]**94,10** Rk.; M; nenubaustų – tas, kuris moko žmoniją pažinties

[b]**94,15** SSym, plg. 21 skn. T.y. teises ginąs nuosprendis nepraeis teisiajam pro šalį. M: į teisingumą

[c]**94,15** Rk.; arba: lygiu būdu (lit. paskui jį arba: po jo)

[d]**94,17** T.y. mirusiųjų buveinėje

sąjungą su tavim paperkama krasė[e], sugalvojanti nelaimę, prisidengiant nuostatu? [21] Jie būrėsi išvien prieš teisiojo gyvybę ir nekaltą kraują pasmerkė. [22] Bet VIEŠPATS man pasidarė pilis, ir mano Dievas – mano prieglaudos uola. [23] Jis sugrąžino ant jų jų blogybę ir dėl jų piktybės juos sunaikino. Juos sunaikino VIEŠPATS, mūsų Dievas.

Ateikite, klaupkimės prieš VIEŠPATĮ!

95 [1] Ateikite, krykštaukime VIESPAČIUI, linksmai rykaukime savo išganymo uolai! [2] Stokime prieš jo veidą su padėka, psalmėmis linksmai jam rykaukime, [3] nes VIEŠPATS yra didysis Dievas, didysis Karalius viršum visų dievų! [4] Jo rankoje žemės gilybės, ir kalnų viršūnės yra jo. [5] Jo yra jūra – jis ją padarė, – ir sausumą nužiedė jo rankos. [6] Ateikite, nusilenkime ir pulkime ant kelių, klaupkimės prieš VIEŠPATĮ, kuris mus padarė! [7] Nes jis yra mūsų Dievas, o mes – jo ganyklos tauta, jo ganomojo sklypo avys. O kad jūs šiandien klausytumėtės jo balso: [8] „Nesukietinkite savo širdies, kaip Meriboje, kaip Masos dieną tyruose, [9] kur mane gundė jūsų tėvai, mėgino mane, nors ir buvo matę mano veiklą! [10] Keturiasdešimt metų aš bodėjaus ta[f] karta ir sakiau: ‚Jie yra žmonės, klaidžioją širdim, ir jie nepažino mano kelių!' [11] Tad užsirūstinęs prisiekiau: ‚ Jie neįeis į mano atilsio vietą!'“

---

[e] **94,20** Būtent teismo krasė, t.y. teisėjai

[f] **95,10** GSV; ~M

Giedokite VIEŠPAČIUI naują giesmę!

96 [1] Giedokite VIEŠPAČIUI naują giesmę! Giedok VIEŠPAČIUI, visa žeme! [2] Giedokite VIEŠPAČIUI, garbinkite jo vardą! Skelbkite iš dienos į dieną jo išgelbėjimą! [3] Apsakykite tarp pagonių jo garbę, visose tautose jo stebuklus! [4] Nes didis yra VIEŠPATS ir labai girtinas; jis labiau bijotinas už visus dievus. [5] Nes visi tautų dievai yra stabai, bet VIEŠPATS padarė dangus. [6] Didybė ir šlovė yra jo priešakyje, galybė ir grožybė jo šventovėje. [7] Pripažinkite VIEŠPAČIUI, tautų giminės pripažinkite VIEŠPAČIUI garbę ir galybę! [8] Pripažinkite VIEŠPAČIUI jo vardo garbę, atneškite dovaną ir įeikite į jo kiemus! [9] Parpulkite prieš VIEŠPATĮ jo šventoje didybėje! Drebėk prieš jį, visa žeme! [10] Sakykite tarp pagonių: „VIEŠPATS karaliauja!“ Iš tiesų tvirtai, nepajudinamai įkurtas pasaulis. Jis nešališkai teis tautas. [11] Tegul linksminasi dangūs ir džiūgauja žemė! Tegul ūžia jūra ir kas ją pildo! [12] Linksmai tegul šūkauja laukas ir visa, kas yra jame! Tada visi miško medžiai krykštaus [13] VIEŠPATIES akivaizdoje, kai jis ateis, kai jis ateis žemės teisti. Jis teisingai teis pasaulį ir patikimai tautas.

VIEŠPATS karaliauja!

97 [1] VIEŠPATS karaliauja! Tegul džiūgauja žemė! Tegul linksminasi daugybė pajūrių[g]! [2] Debesys ir tamsybė jį supa; teisumas ir teisingumas – jo sosto pamatai. [3] Ugnis eina pirma jo ir sudegina aplinkui jo priešininkus. [4] Jo žaibai nušvietė pasaulį. Tai matė ir

---

[g]**97,1** Arba: salų

drebėjo žemė. [5] Kalnai sutirpo kaip vaškas nuo Jahvės, nuo visos žemės Viešpaties. [6] Dangus paskelbė jo teisybę, ir visos tautos išvydo jo šlovę. [7] Gėdijosi visi stabmeldžiai, kurie giriasi dievukais; parpuolė prieš jį visi dievai! [8] Tai girdėjo ir džiaugėsi Sijona, ir džiūgavo Judo dukterys dėl tavo nuosprendžių, VIEŠPATIE! [9] Nes tu, VIEŠPATIE, esi visos žemės Aukščiausiasis, aukštai iškilęs viršum visų dievų. [10] ⌜VIEŠPATS myli tuos, kurie nekenčia⌝[h] pikta; jis apsaugo savo maldingųjų gyvybes, iš nedorėlių rankos juos išvaduoja. [11] Šviesa sužiba[i] teisiajam ir tiesiaširdžiams džiaugsmas. [12] Linksminkitės, teisieji, VIEŠPAČIU ir dėkokite jo šventajam vardui!

Linksmai rykauk VIEŠPAČIUI, visa žeme!

Psalmė

98 [1] Giedokite VIEŠPAČIUI naują giesmę, nes jis padarė nuostabių darbų! Jam padėjo jo dešinė ir jo šventasis dilbis. [2] VIEŠPATS pagarsino savo pergalę; tautų akims jis apreiškė savo pateisinimą. [3] Jis atsiminė savo malonę ir ištikimybę Izraelio namams. Pamatė visi žemės pakraščiai mūsų Dievo pergalę. [4] Linksmai rykauk VIEŠPAČIUI, visa žeme! Pratrūkite krykštavimu ir skambinkite! [5] Giedokite VIEŠPAČIUI su lyra, su lyra ir melodingu balsu! [6] Su trimitais ir rago gausmu linksmai rykaukite Karaliaus, VIEŠPATIES, akivaizdoje! [7] Tegul ūžia jūra ir kas ją pildo, pasaulis ir jo gyventojai! [8] Tegul upės ploja rankomis, kartu tegul krykštauja kalnai

---

[h] **97,10** Rk.; M: Jūs, kurie mylite VIEŠPATĮ, nekęskite

[i] **97,11** 1 MsGHier ST; M: sėjama

[9] VIEŠPATIES akivaizdoje, ˹nes jis ateina˺[j] žemės teisti! Jis teisingai teis pasaulį ir tiesiai tautas.

Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų Dievą!

99 [1] VIEŠPATS karaliauja – purta tautos. Jis sėdi soste ant kerubų – dreba žemė. [2] VIEŠPATS yra didis Sijonoje ir iškilęs viršum visų tautų. [3] Tegul giria tavo vardą didį ir baisų! Šventas jis yra! [4] ˹Karalius galingas!˺[k] Jis myli, kas teisinga. Tu įkūrei teisinę tvarką. Kas teisinga ir teisu Jokūbe, tu padarei. [5] Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų Dievą, ir parpulkite prie jo kojų suolelio! Šventas jis yra! [6] Mozė ir Aharonas buvo tarp jo kunigų, ir Samuelis tarp tų, kurie šaukėsi jo vardo. Jie šaukėsi VIEŠPATIES, ir jis juos išklausė. [7] Debesies stulpe jis jiems kalbėdavo; jie laikė įsakus[l] ir nuostatus, kuriuos jis jiems davė. [8] VIEŠPATIE, mūsų Dieve, tu juos išklausei. Atlaidus Dievas tu jiems buvai, bet ir keršytojas už jų piktus darbus. [9] Aukštinkite VIEŠPATĮ, mūsų Dievą ir parpulkite prie jo šventojo kalno, nes šventas yra VIEŠPATS, mūsų Dievas!

Įeikite į jo vartus su padėka!

Padėkos psalmė

100 [1] Linksmai šūkauk VIEŠPAČIUI, visa žeme! [2] Tarnaukite VIEŠPAČIUI su linksmybe! Įeikite jo akivaizdon su krykštavimu! [3] Pažinkite, kad VIEŠPATS, kad jis yra Dievas! Jis mus padarė, ir ˹jo mes

---

[j] **98,9** Arba: kai jis ateis

[k] **99,4** Rk.; M: Ir karaliaus stiprybė

[l] **99,7** Lit. liudijimus

esame˺[m] – jo tauta ir jo ganyklos avys. [4] Įeikite į jo vartus su dėkojimu, į jo kiemus su gyriaus giesme! Jam dėkokite, garbinkite jo vardą! [5] Nes geras yra VIEŠPATS; per amžius tveria jo malonė ir per kartų kartas jo ištikimybė.

Aš elgiaus nuoširdžiai savo rūmų viduje

Dovydo psalmė

101 [1] Apie [tavo] malonę ir teisingumą noriu giedoti, noriu tau, VIEŠPATIE, skambinti! [2] Noriu įmaniai apsakyti tavo tobulą valdžią[n]! Kada tu ateisi pas mane? Aš elgiaus nuoširdžiai savo rūmų viduje. [3] Aš nestačiau sau prieš akis jokio beverčio daikto. Nekenčiau stabdirbystės; ji neprikibo prie manęs. [4] Sukta širdis pasitraukė nuo manęs, su piktu[o] neturėjau jokio darbo. [5] Kas šmeižė slapta savo artimą, tą nutildžiau[p]. Kas žiūrėjo iš aukšto akimis ir turėjo išdidžią širdį, to nepakenčiau. [6] Mano akys buvo ant šalies patikimųjų, kad jie gyventų su manim. Kas elgėsi nepeiktinu būdu, tas man tarnavo. [7] Niekas negyveno mano rūmų viduje, kas daro klastą. Kas kalba melus, neišsilaikė prieš mano akis. [8] Kas rytą nutildydavau visus šalies nedorėlius, išnaikindamas iš VIEŠPATIES miesto visus piktadarius.

---

[m]**100,3** Dgl. Mss Akv THierQ; M: ne mes patys

[n]**101,2** Lit. kelią

[o]**101,4** Arba: piktu žmogum

[p]**101,5** T.y. sunaikinau

Neatimk manęs mano pusamžyje!

Prislėgtojo malda, kai jis pasilpęs išliejo prieš VIEŠPATĮ savo skundą

102 [1] O VIEŠPATIE, išgirsk mano maldą, ir mano šauksmas tegul pasiekia tave! [2] Nepaslėpk savo veido nuo manęs [dabar], kai bėdoj esu! Palenk prie manęs savo ausį; kai šaukiuos, nedelsiant išklausyk mane! [3] Nes pranyko kaip dūmai mano dienos ir mano kaulai degė kaip židinys. [4] Apdegusi[q] kaip žolė sudžiūvo mano širdis, kad net pamiršau valgyti savo duonos. [5] Dėl mano garsaus vaitojimo prilipo mano kaulai prie mano odos. [6] Likau panašus į dykumos pelėdikę, pasidariau kaip griuvėsių apuokas. [7] Budėjau ir likau kaip vienišas paukštis ant stogo. [8] Visą laiką mane plūdo mano priešai, kurie išjuokė mane, keiksmažodžiu minėjo mane. [9] Nes pelenus valgiau kaip duoną ir savo gėrimą maišiau su ašaromis[r] [10] dėl tavo nirtingos rūstybės, nes tu pakėlei ir nusviedei mane. [11] Mano dienos – kaip ištįsęs šešėlis, o aš pats džiūstu kaip žolė. [12] Bet tu, VIEŠPATIE, per amžius sėdi soste, ir tavo vardo minėjimas tveria per visas kartas. [13] Tu pakilsi, pasigailėsi Sijonos, nes metas jai teikti malonę, nes atėjo paskirtas laikas. [14] Juk tavo tarnai mėgo jos akmenis ir jiems buvo gaila jos dulkių. [15] Tada pagonys bijosis VIEŠPATIES vardo ir visi žemės karaliai tavo skaistybės, [16] nes VIEŠPATS bus atstatęs Sijoną, pasirodęs savo skaistybėje, [17] atsižvelgęs

---

[q] **102,4** Lit. Ištikta

[r] **102,9** Lit. verksmu

į nuskurdėlių[s] maldą ir nepaniekinęs jų maldos. [18] Tai tebūnie užrašyta vėlesniajai kartai, kad tauta, kuri bus sukurta, girtų VIEŠPATĮ: [19] kad iš savo šventosios aukštybės VIEŠPATS pažvelgė žemyn, iš dangaus pažiūrėjo į žemę, [20] kad išgirstų belaisvių dejavimą, kad išlaisvintų pasmerktuosius mirčiai, [21] kad Sijonoje garsintų VIEŠPATIES vardą ir jo šlovinimą Jeruzalėje, [22] kai tautos susirinks draugėn ir karalystės VIEŠPATIES garbinti. [23] Jis išsekino ⌜amžiaus vidury⌝[t] mano jėgas, sutrumpino mano dienas. [24] Aš sakau: „Mano Dieve, neatimk manęs mano viduramžyje – tu, kurio metai tęsias per visas kartas!“ [25] Kadaise tu įkūrei žemę, ir dangūs – tavo rankų darbas. [26] Jie pragaiš, bet tu pasiliksi; jie visi nusidėvės kaip apdaras. Kaip drabužį tu juos pakeisi, ir jie praeis. [27] Bet tu esi tas pats, ir tavo metai nesibaigs. [28] Tavo tarnų sūnūs toliau gyvens ir jų palikuonys pastoviai gyvuos tavo akivaizdoje.

Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ!

Dovydo

103 [1] Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ, ir visa, kas yra manyje, jo šventąjį vardą! [2] Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ ir nepamiršk visų jo geradarysčių! [3] Jis yra tas, kuris atleidžia ⌜visas tavo nuodėmes⌝[u], kuris gydo visas tavo ligas, [4] kuris atperka tavo gyvybę iš duobės, kuris tave vainikuoja malone ir gailestingumu, [5] kuris pasotina geru tavo amžių, kad atsinaujina tavo

---

[s]**102,17** Lit. apnuogintųjų

[t]**102,23** Lit. kelyje

[u]**103,3** Dgl. MssG; M: visą tavo nusidėjimą

jaunystė kaip erelio. [6] VIEŠPATS daro pateisinimus ir teisingus sprendimus visiems prislėgtiesiems. [7] Jis davė pažinti savo kelius[v] Mozei, izraeliams savo veiksmus. [8] Gailestingas ir malonus yra VIEŠPATS, lėtas rūstintis ir turtingas malonės. [9] Nevisada jis bylinėjas ir neamžinai giežia apmaudą. [10] Ne pagal mūsų nuodėmes jis pasielgė su mumis ir ne pagal mūsų kaltes mums atlygino. [11] Bet kaip dangus yra aukštas virš žemės, taip pranaši jo malonė tiems, kurie jo bijo. [12] Kaip toli saulėtekis nuo saulėlydžio, taip jis atitolino nuo mūsų mūsų priešgyniavimus. [13] Kaip tėvas pasigaili vaikų, taip VIEŠPATS pasigailėjo tų, kurie jo bijo. [14] Nes jis žino mūsų sandarą; jis atsimena, kad mes nesame dulkės. [15] Mirtingasis – kaip žolė jo dienos; jis žydi taip, kaip lauko gėlė. [16] Vos tik papūtė per ją vėjas – ir jos nebėra, ir jos nebepažįsta jos vieta. [17] Bet VIEŠPATIES malonė pasilieka nuo amžių iki amžių ant tų, kurie jo bijo, ir jo teisumas[w] vaikų vaikams – [18] tiems, kurie laikosi jo sandoros ir atsimena jo priesakus, kad juos vykdytų. [19] VIEŠPATS tvirtai pastatė savo sostą danguje, ir jo karališka valdžia valdo visatą. [20] Garbinkite VIEŠPATĮ, jo angelai, jūs didžiajėgiai, kurie vykdote jo žodį, klausydamies jo žodžio garso! [21] Garbinkite VIEŠPATĮ, visos jo kariuomenės, jo tarnai, kurie vykdote jo valią! [22] Garbinkite VIEŠPATĮ, visi jo veikalai visose jo viešpatystės vietose! Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ!

---

[v] **103,7** T.y. sumanymus, vadybą

[w] **103,17** T.y. geraširdiškumas

Kaip daug tavo veikalų, o VIEŠPATIE!

104 [1] Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ! O VIEŠPATIE, mano Dieve, tu labai didingas! Didybe ir šlove apsivilkai – [2] tu, kuris apsisiaučia šviesa kaip apsiaustu, kuris ištiesė dangų kaip palapinės dangalą, [3] kuris ˹pripylė savo viršutinius kambarius vandens˺[x], kuris daro debesis savo kovos vežimu, kuris važiuoja ant vėjo sparnų, [4] kuris daro vėjus savo pasiuntiniais, savo tarnais liepsnojančią ugnį. [5] Jis padėjo žemę ant jos pamatų, kad ji nesvyruoja per amžių amžius. [6] Pirminė jūra ˹ją apdengė˺[y] kaip drabužis, ant kalnų tyvuliavo vandenys. [7] Nuo tavo grumzdimo jie bėgo, nuo tavo griaustinio dundesio nėšinosi. [8] Jie pakilo į kalnus, nusileido į slėnius – į vietą, kurią jiems paskyrei. [9] Tu ribą jiems nustatei – jie neperžengia jos, nebesugrįžta žemės užlieti. [10] Tu esi tas, kuris tekina versmes į upelius, kurie vingiuoja tarp kalnų. [11] Jie girdo visus lauko gyvulius; laukiniai asilai numalšina savo troškulį. [12] Prie jų laikosi dangaus paukščiai, iš tarp šakų jie čirška. [13] Tu esi tas, kuris girdo kalnus iš savo viršutinių kambarių, – tavo darbų vaisiais pasisotina žemė, – [14] kuris želdo žolę galvijams ir augalus, kad žmonės juos augintų, išduodamas grūdų iš žemės [15] ir vyno, kuris džiugina žmogaus širdį, leisdamas spindėti veidui nuo aliejaus ir duona stiprindamas žmogaus širdį. [16] Prisigėrė VIEŠPATIES medžiai, Lebanono kedrai, kuriuos jis pasodino, [17] kur paukščiai suka lizdus. Gandras – ėgliai

---

[x] **104,3** Arba: surentė savo viršutinius kambarius ant vandens

[y] **104,6** Rk.; M: tu jį apdengei

jo namai. [18] Aukštieji kalnai – kalnų ožiams; uolos – prieglauda uolų barsukams. [19] ⌜Tu esi tas, kuris⌝[z] padarė mėnulį laikams nustatyti, saulę, kuri žino savo laidos metą. [20] Tu užleidi tamsą – ir pasidaro naktis. Joje[a] sujunda visi miško žvėrys. [21] Jauni liūtai kriokia grobio ir reikalauja iš Dievo sau maisto. [22] Pateka saulė – jie pasitraukia ir sugula savo lindynėse. [23] Išeina žmogus į savo darbą žemės dirbti iki vakaro. [24] Kaip daug tavo veikalų, o VIEŠPATIE! Juos visus tu išmintingai padarei. Žemė pilna tavo kūrinių. [25] Štai jūra, didelė ir išplitus į visas puses! Ten knibžda be skaičiaus gyvūnų, mažų su dideliais. [26] Ten plaukioja laivai, leviatanas, kurį supavidalinai, kad ⌜jis žaistų joje⌝[b]. [27] Jie visi tavęs laukia, kad duotum jiems maisto reikiamu metu. [28] Tu jiems duodi – jie surenka; tu atveri savo ranką – jie pasisotina geru. [29] Tu paslepi savo veidą – jie nusigąsta; tu atimi jų kvapą – jie pastimpa ir sugrįžta į savo dulkes. [30] Tu iškvepi savo kvapą – jie sukuriami, ir tu atnaujini dirvos paviršių. [31] Tegul VIEŠPATIES šlovė pasilieka per amžius! Tegul VIEŠPATS džiaugiasi savo veikalais! [32] Jis, kuriam pažvelgus į žemę, ji sudreba, kuriam palietus kalnus, jie rūksta! [33] Noriu giedoti VIEŠPAČIUI, kol gyvensiu, noriu skambinti savo Dievui, kol gyvuosiu. [34] Tegul jam patinka mano eiliavimas[c]! Aš džiaugiuos VIEŠPAČIU! [35] Tegul nusidėjėliai pradingsta nuo žemės

---

[z]**104,19** Rk.; M: Jis

[a]**104,20** T.y. tamsoje

[b]**104,26** Arba: žaistum su juo

[c]**104,34** Arba: apmąstymas

ir tenebūnie daugiau bedievių! Garbink, mano siela, VIEŠPATĮ! Girkite VIEŠPATĮ!

Jis atsimena savo šventąjį pažadą

105 [1] Dėkokite VIEŠPAČIUI, šaukitės jo vardo! Skelbkite tautose jo veiksmus! [2] Giedokite jam, skambinkite jam! Apsakykite visus jo stebuklus! [3] Didžiuokitės jo šventuoju vardu! Tegul džiaugiasi širdis tų, kurie ieško VIEŠPATIES! [4] Teiraukitės VIEŠPATIES ir jo stiprybės! Nuolatos ieškokite jo veido! [5] Atsiminkite jo stebuklus, kuriuos jis yra padaręs, jo ženklus ir jo burnos sprendimus [6] jūs, jo tarno Abraomo palikuonys, Jokūbo ˹sūnūs, jo išrinktieji˺[d]! [7] Jis, VIEŠPATS, yra mūsų Dievas; visoje žemėje galioja jo nuosprendžiai. [8] Jis amžinai atsimena savo sandorą – pažadą, kurį jis davė tūkstančiui kartų, – [9] kurią jis padarė su Abraomu, ir savo priesaiką Izaokui. [10] Ir jis ją patvirtino kaip nuostatą Jokūbui, kaip amžiną sandorą Izraeliui, [11] sakydamas: „Tau duosiu Kanaano šalį kaip jums priskirtą veldinį“. [12] Kai jų tebuvo nedidelis skaičius, tik mažas būrys, ir jie tebuvo ateiviai joje[e], [13] ir keliavo iš tautos į tautą, iš vienos karalystės į kitą tautą, [14] jis niekam neleido jų prispausti ir sudraudė dėl jų karalius; [15] „Nelieskite mano pateptųjų ir mano pranašams nedarykite pikta!“ [16] Jis pašaukė badą į šalį, sulaužė kiekvieną duonos ramstį. [17] Jis buvo pasiuntęs pirm jų vyrą: vergu buvo parduotas Juozapas. [18] Jie įbruko į pančius jo kojas; į geležinį kaklasaitį pateko jo kaklas [19] iki to laiko, kai

---

[d]**105,6** 2MssS 11QPs(a): jo išrinktojo, sūnūs

[e]**105,12** T.y. Kanaano šalyje

įvyko jo pranašystė, kai VIEŠPATIES žodis[f] įrodė jį esant teisų. [20] Karalius siuntė ir jį paleido, tautų valdovas jį išlaisvino. [21] Jis jį įstatė viešpačiu savo namams ir viso savo turto valdytoju, [22] kad jis ˹savo nuožiūra˺[g] ˹teiktų nurodymų˺[h] jo ministrams ir jo vyresniuosius pamokytų išminties. [23] Paskui Izraelis atvyko į Egiptą, Jokūbas buvo svečias Chamo šalyje. [24] Jis padarė savo tautą labai vislią, ją padarė per gausią jos prispaudėjams. [25] Jis pakeitė jų širdį, kad jie nekęstų jo tautos, kad elgtųsi klastingai su jo tarnais. [26] Jis siuntė Mozę, savo tarną, Aharoną, kurį buvo išsirinkęs. [27] Jie darė ˹dykumoje jo ženklus˺[i] ir jo stebuklus Chamo šalyje. [28] Jis pasiuntė tamsą – ir sutemo, ˹bet jie nepaisė jo žodžių˺[j]. [29] Jis pavertė jų vandenis į kraują ir išdvasino jų žuvis. [30] Jų šalyje knibždėjo varlės, net jų karaliaus kambariuose. [31] Jis tarė, ir atlėkė šunmusių, mašalų į visą jų sritį. [32] Jis jiems davė krušos vietoj lietaus, liepsnojančios ugnies[k] jų šalyje. [33] Jis išdaužė jų vynmedžius ir figmedžius ir suskaldė jų srities medžius. [34] Jis tarė, ir atskrido skėrių, žiogų be skaičiaus. [35] Tie nuėdė visus augalus jų šalyje, ir surijo jų dirvos derlių. [36] Jis ištiko visus pirmagimius jų šalyje, visos jų gimdomosios galios pirmąjį vaisių. [37] Paskui jis juos išvedė su sidabru bei auksu, ir nebuvo jo kiltyse klupinėjančio. [38] Džiaugėsi Egiptas, ˹jiems

---

[f]**105,19** T.y. jo apreiškimas, įgalinęs Juozapą aiškinti sapnus

[g]**105,22** 2MssVrs; M: pats

[h]**105,22** GS; M: rištų

[i]**105,27** Rk.; M: tarp jų jo ženklų žodžius

[j]**105,28** Rk.; M: ir jie neprieštaravo jo žodžiams

[k]**105,32** T.y. žaibų

išvykstant˺[l], nes juos[m] buvo apnikusi baimė jų[n]. 39 Jis išskleidė debesį kaip dangalą ir ugnį, kad šviestų per naktį. 40 Jie prašė, ir jis atskraidino putpelių, ir dangaus duona juos pasotino. 41 Jis atvėrė uolą ir ištryško vanduo, tekėjo per sausumą kaip upė. 42 Nes jis atsiminė savo šventąjį pažadą, Abraomą, savo tarną. 43 Taip jis išvedė savo tautą besidžiaugiančią, bekrykštaujančius savo išrinktuosius. 44 Jis jiems perleido pagonių šalis, ir ką tautos įgijo vargu, jie pasisavino, – 45 kad jie sergėtų jo nuostatus ir laikytųsi jo įstatymų. Girkite VIEŠPATĮ!

O vis dėlto jis pažvelgė į jų priespaudą

106 1 Girkite VIEŠPATĮ! Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė! 2 Kas galėtų išsakyti VIEŠPATIES galingus darbus, išgarsinti visą jo šlovinimą? 3 Laimingi, kurie laikosi to, kas teisu, kurie visuomet teisingai elgias! 4 Atsimink mane, VIEŠPATIE, kai palankiai nusiteiksi savo tautai, atkreipk dėmesį į mane, kai juos išgelbėsi, 5 kad pamatyčiau tavo išrinktųjų gerovę, kad džiaugčiaus tavo tautos džiaugsmu, kad girčiaus su tavo nuosava tauta! 6 Mes nusidėjome su savo protėviais, nusikaltome, piktai elgėmės. 7 Mūsų protėviai Egipte nesuprato tavo stebuklų. Jie neprisiminė tavo malonių daugybės, bet maištavo ˹prieš Aukščiausiąjį˺[o] prie Nendrių jūros. 8 Tačiau jis juos išgelbėjo dėl savo vardo, kad parodytų savo galybę. 9 Jis sudraudė Nendrių

---

[l] **105,38** Arba: jų išvykimu

[m] **105,38** T.y. egiptiečius

[n] **105,38** T.y. izraelių

[o] **106,7** Rk., plg. Ps 78,17.56; M: prie jūros

jūrą, ir ta išdžiūvo; jis leido jiems eiti per gelmes kaip per dykumą. [10] Taip jis juos išgelbėjo iš nekentėjo rankos, juos išvadavo iš priešo rankos. [11] Vandenys apklojo jų prispaudėjus; nė vienas jų neišliko. [12] Tada jie tikėjo jo žodžiais ir giedojo jam gyrių. [13] Jie greitai pamiršo jo darbus, nelaukė jo patarimo. [14] Jie atsidavė geiduliams dykumoje ir gundė Dievą tyruose. [15] Jis jiems davė, ko jie prašė, bet pasiuntė džiovą į jų gerklę. [16] Jie pasidarė pavydulingi Mozei stovykloje, Aharonui, VIEŠPATIES šventajam. [17] Atsivėrė žemė ir prarijo Dataną, ir apdengė Abiramo gaują. [18] Ugnis užsidegė prieš jų gaują, liepsna prarijo nedorėlius. [19] Jie pasidarė veršį Chorebe ir lenkėsi prieš nulietą stabą. [20] Jie iškeitė savo Šlovingąjį[p] į žolėdžio veršio atvaizdą. [21] Jie pamiršo Dievą, savo gelbėtoją, padariusį didžių dalykų Egipte, [22] stebuklų Chamo šalyje, baisių dalykų prie Nendrių jūros. [23] Tad jis sakėsi juos sunaikinsiąs, jei Mozė, jo išrinktasis, nebūtų stojęs į spragą[q] prieš Dievą jo rūstybei nukreipti, kad neišnaikintų. [24] Paskui jie nieku vertė geidaujamą šalį, netikėjo jo pažadu. [25] Jie murmėjo savo palapinėse, neklausė VIEŠPATIES. [26] Tad jis pakėlė prieš juos savo ranką, prisiekdamas juos pakloti dykumoje, [27] išblaškyti[r] jų palikuonis tarp tautų ir juos išsklaidyti po šalis. [28] Jie pasijungė Peoro Baalui ir valgė negyvėliams[s] atnašaujamas aukas. [29] Jie taip jį suerzino savo poelgiais, kad išsiveržė tarp jų sloga. [30] Tada Pinechasas atsistojo

---

[p]**106,20** Lit. Šlovę

[q]**106,23** Metafora, vaizduojanti Mozę kaip kariautoją, stojantį į miesto mūro pralaužą jo žmonių ginti

[r]**106,27** S; M: pakloti

[s]**106,28** T.y. negyviems dievams

ir padarė teismą, ir sloga buvo sustabdyta. [31] Ir tai jam buvo palaikyta teisiu dalyku iš kartos į kartą, per amžius. [32] Jie jį įpykdė prie Meribos vandenų, ir Mozė nukentėjo dėl jų, [33] nes jie buvo taip apkartinę jo dvasią, kad jis neapgalvotai kalbėjo savo lūpomis. [34] Jie nesunaikino tautų, kaip VIEŠPATS jiems buvo įsakęs, [35] bet susimaišė su pagonimis ir išmoko jų darbų. [36] Jie garbino jų stabus o tie virto jiems žabangais. [37] Jie aukojo savo sūnus ir savo dukteris velniams. [38] Jie išliejo nekaltą kraują, kraują savo sūnų ir dukterų, kuriuos jie aukojo Kanaano stabams, ir šalis buvo sutepta krauju. [39] Taip jie susiteršė savo darbais ir ištvirkavo savo poelgiais. [40] Tada VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš jo tautą, ir jis bjaurėjosi savo veldiniu. [41] Jis juos atidavė į tautų ranką, ir juos valdė tie, kurie jų nekentė. [42] Juos engė jų priešai, ir jie turėjo lenktis po jų ranka. [43] Daug kartų jis juos išvadavo, bet jie priešinosi ⌜savo sumanymais⌝[t]; taip jie susmuko per savo kaltę. [44] O vis dėlto jis pažvelgė į jų priespaudą, išgirdęs jų skundo šauksmą. [45] Jis atsiminė savo sandorą su jais ir [jų] pasigailėjo pagal savo didelę malonę. [46] Jis leido jiems rasti pasigailėjimą pas visus, kurie juos laikė nelaisvėje. [47] Išgelbėk mus, VIEŠPATIE, mūsų Dieve, ir mus surink iš tautų, kad dėkotume tavo šventajam vardui ir girtumės tavo šlovinimu! [48] Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, Izraelio Dievas, nuo amžių iki amžių! Ir visa tauta tegul sako: „Amen!“ Girkite VIEŠPATĮ!

---

[t]**106,43** Arba rk.: jo sunanymui

PENKTOJI KNYGA

Jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės

107 [1] Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė! [2] Tegul taip sako VIEŠPATIES atpirktieji, kuriuos jis atpirko iš prispaudėjo rankos [3] ir iš šalių surinko – iš rytų ir iš vakarų, iš žiemių ir nuo [pietinės] jūros! [4] Jie klaidžiojo po dykumą, po tyrlaukius, nerado kelio į gyvenamą miestą. [5] Jie alko ir troško; jų gyvybinė jėga išseko juose. [6] Savo bėdoje jie šaukėsi VIEŠPATIES – jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės. [7] Ir jis juos vedė tiesiu keliu, kol jie nuėjo į gyvenamą miestą. [8] Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI už jo malonę ir jo nuostabius darbus žmonėms[u], [9] nes jis pagirdė ištroškusią gerklę ir išalkusią ryklę pripildė gero! [10] Tie, kurie sėdėjo gūdžioje tamsumoje, sukaustyti kankinančia geležim, – [11] nes buvo priešinęsi Dievo žodžiams ir Aukščiausiojo patarimą nieku vertę, – [12] sunkiu darbu jis nužemino jų širdį. Jie griuvinėjo, ir nebuvo kas padėtų. [13] Tada savo bėdoje jie šaukėsi VIEŠPATIES – jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės. [14] Jis juos išvedė iš gūdžios tamsumos ir sutraukė jų pančius. [15] Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI už jo malonę ir už jo stebuklus žmonėms, [16] nes jis sudaužė žalvarinius vartus ir geležinius skląsčius nukirto! [17] Kvailiai[v], kurie dėl savo maištingo elgesio ir dėl savo nusikaltimų kentėjo

---

[u] **107,8** Lit. žmonių sūnums

[v] **107,17** Arba rk.; Ligoniai; arba: Nusilpėliai

[18] bet koks valgis jiems[w] buvo koktus, ir jie jau buvo pasiekę mirties vartus. [19] Tada savo bėdoje jie šaukėsi VIEŠPATIES – jis juos išgelbėjo iš jų sunkios būklės. [20] Jis siuntė savo žodį ir juos pagydė, ir ištraukė ˹iš duobės jų gyvybę˺[x]. [21] Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI už jo malonę ir jo stebuklus žmonėms! [22] Tegul jie aukoja padėkos aukas ir krykštaudami apsako jo darbus! [23] Tie, kurie buvo išplaukę į jūrą laivais, kurie vertėsi prekyba ant plačių vandenų, [24] matė VIEŠPATIES darbus ir jo stebuklus gilumoje. [25] Jis tarė ir sukėlė audringą vėją, o tas sušiaušė jos[y] bangas. [26] Jie kilo į dangų, jie smigo į gelmes – jų drąsa nelaimėje sutirpo. [27] Jie strapaliojo ir svirduliavo kaip girtas, ir visas jų įmanumas sutriko. [28] Jie savo bėdoje šaukėsi VIEŠPATIES, ir jis juos išvedė iš jų sunkios būklės. [29] Jis pavertė audrą tyla, ir nutilo jų[z] bangos. [30] Jie džiaugėsi, kai jos nurimo, ir jis juos nuvedė į jų geidžiamą uostą. [31] Tegul jie dėkoja VIEŠPAČIUI už jo malonę ir jo stebuklus žmonėms! [32] Tegul jie aukština jį tautos susirinkime ir vyresniųjų taryboje jį giria! [33] Jis pavertė upes į dykumą ir vandenų versmes į sausynę, [34] derlingą žemę į druskynę dėl jos gyventojų piktybės. [35] Jis pavertė dykumą vandens liūnu ir sausą žemę vandenų versmėmis. [36] Jis ten apgyvendino alkanuosius, o jie įkūrė gyvenamą miestą. [37] Jie apsėjo laukus ir įsiveisė vynuogynų, o tie davė ˹gerą derlių˺[a]. [38] Jis juos

---

[w]**107,18** Lit. jų gerklei

[x]**107,20** Rk.; arba rk.: juos sveikus iš duobės; M: iš jų duobių (?)

[y]**107,25** T.y. jūros

[z]**107,29** T.y. vandenų; žr. 23b.

[a]**107,37** Lit. derliaus vaisių

laimino, ir jie labai gausėjo, ir jų galvijams jis neleido mažėti. 40 [b]Tas, kuris išliejo panieką ant kilmingųjų, leido jiems klaidžioti dykumoje be kelio. 39 Tad jie sumažėjo ir sulinko nuo nelaimės ir sielvarto spaudimo. 41 Bet jis pakėlė vargšą iš jo skurdo ir padarė jo šeimas [gausias] kaip avių bandas. 42 Teisieji tai mato ir džiaugiasi, o ˹visi nelabieji˺[c] turi užčiaupti sau burną. 43 Kas išmintingas, tegul tai palaiko! Tegul jie įsidėmi VIEŠPATIES malones!

Didelė, siekianti dangų, tavo malonė

Giesmė. Dovydo psalmė

108 1 Tvirta mano širdis[d], o Dieve, ˹tvirta mano šrdis˺[e]! Noriu giedoti ir skambinti. Pabusk, mano siela! 2 Pabuskite, arfa ir lyra! Noriu pažadinti aušrą! 3 Noriu tau, VIEŠPATIE, dėkoti tautose, skambindamas tave girti giminėse! 4 Nes didelė, siekianti dangų, yra tavo malonė ir siekianti debesis tavo ištikimybė. Pasikelk viršum dangaus, o Dieve! Viršum visos žemės tepasirodo tavo skaistybė! 6 Kad tavo mylimieji būtų išgelbėti, padėk savo dešine ir išklausyk mus!

Su Dievu mes pasieksime pergalę

7 Dievas kalbėjo savo šventovėje: „Aš noriu džiūgauti! Noriu išdalinti Šechemą ir atmatuoti Sukoto slėnį! 8 Mano yra Gileadas ir mano Menašė. Efraimas yra mano galvos

---

[b]**107,40** Kai kurių egzegetų nuomone, 39 ir 40 skn. sukeitimas geriausiai atitinka konteksto prasmę ir atstato originalinio teksto sakinių seką.

[c]**107,42** Lit. visoks nelabumas

[d]**108,1** Žr. Ps 57, 7.

[e]**108,1** 5 Mss GS; plg. Ps 57,7; ~M

šalmas, Judas – mano skeptras. [9] Moabas yra mano praustuvas. Ant Edomo aš numesiu savo kurpę. Ant Filistijos pakelsiu pergalės šauksmą“. [10] Kas mane nuves į sutvirtintą miestą? Kas mane nulydės į Edomą? [11] Ar ne tu, o Dieve, kuris ˹mus atstūmei˺[f] ir nebeišėjai, o Dieve, su mūsų kariuomenėmis? [12] Suteik mums išgelbą nuo priešininko, nes niekai yra žmonių pagalba! [13] Su Dievu mes pasieksime pergalę; jis yra tas, kuris sumindys mūsų priešininkus.

Tegul jie keikia, bet tu teikis laiminti!

Choro vadovui. Dovydo. Psalmė

109 [1] Tu, Dieve, kuriam giedu gyrių, netylėk, nes nelabą burną ir klastingą burną jie atvėrė prieš mane! Jie kalbėjo su manim melagingu liežuviu. [3] Su neapykantos žodžiais jie mane apspito ir mane užpuolė be priežasties. [4] Atlygiu už mano meilę jie mane apkaltino, nors aš ˹meldžiaus už juos˺[g]. [5] Jie man atlygino piktu už gera ir neapykanta už mano meilę[h]: [6] „Paskirk nedorėlį [liudyti] prieš jį, ir tegul kaltintojas atsistoja jo dešinėje! [7] Kai jis bus teisiamas, tegul išeina apkaltintas, net jo malda tegul pavirsta nuodėme! [8] Tebūnie maža jo dienų! Tegul kitas gauna jo vietą! [9] Jo vaikai tegul lieka našlaičiai ir jo žmona našlė! [10] Jo vaikai tegul klaidžioja be namų ir elgetauja, ir tegul ˹juos išvaro˺[i] iš jų sugriautų

---

[f]**108,11** Arba: užsirūstinai ant mūsų

[g]**109,4** Rk. su GS; M: malda

[h]**109,5** Jei 6-19 skn. nėra psalmininko kaltintojų, bet jo paties prakeikimai, taikomi jo nekentėjų vadeivai, tai reikia pakeisti dvitaškį tašku 5 skn. gale ir panaikinti kabutes 6 skn. pradžioje ir 19 skn. gale.

[i]**109,10** G; M: jie ieško

namų! [11] Tegul lupikas pasiglemžia[j] visa, ką jis turi, ir tegul svetimieji išplėšia, kas jo įgyta vargu! [12] Tegul jis neturi nė vieno, kuris jam toliau rodytų malonę, tenebūna pasigailinčio jo našlaičių! [13] Tegul jo palikuonys atitenka sunaikinimui, jau kitoje kartoje tegul išdyla jų vardas! [14] Tegul primena jo tėvų kaltę VIEŠPAČIUI, ir jo motinos nuodėmė teneišdyla! [15] Tegul jos nuolat būna VIEŠPATIES akivaizdoje, ir tegul jis išnaikina nuo žemės jų atminimą! [16] Dėl to, kad jis nemanė rodyti malonės, bet persekiojo vargšą ir beturtį, ir tą, kurio širdis sumušta, net siekė nužudyti. [17] Jis mylėjo prakeikimą – tas tegul ateina ant jo! Jis nemėgo palaiminimo – tas tebūna toli nuo jo! [18] Jis apsivilko prakeikimu kaip savo drabužiu – tas tegul įsisunkia kaip vanduo į jo vidų, kaip aliejus į jo kaulus! [19] Tegul jis jam būna kaip drabužis, kuriuo jis apsivelka, ir juosta, kuria jis nuolat juosi!“ [20] Šitoks tegul būna atlyginimas nuo VIEŠPATIES mano kaltintojams ir tiems, kurie kalba pikta prieš mane! [21] Bet tu, Jahve, mano Viešpatie, veik mano labui dėl savo vardo[k]! Kadangi gera tavo malonė, išvaduok mane! [22] Nes aš vargšas ir neturtingas ir mano širdis ⌜smarkiai plakė⌝[l] mano viduje. [23] Kaip nutįstąs šešėlis pamažu nykau; mane nupurtė kaip skėrį. [24] Mano keliai susvyravo nuo pasninko, ir mano kūnas, netekęs riebalų, sulyso. [25] Aš pats jiems tapau šmeižiniu. Mane matydami, jie kraipo galvas. [26] Padėk man, VIEŠPATIE, mano Dieve, išgelbėk mane pagal savo malonę, [27] kad jie žinotų, jog tai buvo tavo ranka, jog tu,

---

[j] **109,11** Lit. apraizgo

[k] **109,21** T.y. kaip pritinka tavo garbei

[l] **109,22** GST Ps 55,4; M: perverta

VIEŠPATIE, tai padarei! [28] Tegul jie keikia, bet tu teikis laiminti! ˹Tegul mano priešininkai gėdijasi˺[m], o tavo tarnas džiaugiasi! [29] Tegul mano kaltintojai apsivelka negarbe ir apsisiaučia savo gėda kaip apsiaustu! [30] Aš labai dėkosiu VIEŠPAČIUI savo burna ir tarp daugelio jį girsiu, [31] nes jis stovi neturtėlio dešinėje, kad jį išgelbėtų iš tų, kurie jį traukia teisman.

VIEŠPATIES karalius ir kunigas

Dovydo. Psalmė

110 [1] VIEŠPATS sako mano valdovui: „Sėskis mano dešinėje, kol padarysiu tavo priešus suoleliu tavo kojoms!“ [2] Tavo galingą skeptrą ištiesia VIEŠPATS iš Sijonos. Viešpatauk tarp savo priešų! [3] ˹Su tavim stovi kilmingieji˺[n] tavo galybės dieną. „˹Ant šventųjų kalnų˺[o], iš aušros įsčių, aš kaip rasą ˹tave pagimdžiau˺[p]“.˺[q] [4] VIEŠPATS davė priesaiką, ir jis ˹jos neatšauks˺[r]: „Tu būsi kunigas per amžius, taip kaip Malkisedekas!“ [5] Viešpats tavo dešinėje! Jis sutriuškino karalius savo rūstybės dieną. [6] Jis darė teismą tautose: buvo pilna lavonų. Jis triuškino galvas po plačiąją žemę. [7] Iš upelio prie kelio jis geria, todėl jis laiko iškėlęs savo galvą.

---

[m] **109,28** G; M: Jie pasikėlė ir buvo sugėdinti

[n] **110,3** G

[o] **110,3** Dgl. Mss Sym Hier; M: Su šventu pasipuošimu

[p] **110,3** Dgl. Mss GS

[q] **110,3** Rk.; arba rk.: Tavo žmonės pasisiūlys savanoriais tavo žygio dieną. Ant šventųjų kalnų, iš aušros įsčių, ateis pas tave kaip rasa tavo jaunuoliai.

[r] **110,4** Lit. nesigailės

Jis atsimena per amžius savo sandorą

111 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Noriu dėkoti VIEŠPAČIUI visa širdim teisiųjų ir bendruomenės susirinkime. [2] Dideli yra VIEŠPATIES darbai, tyrinėjami visų, kurie jais gėrisi! [3] Didinga ir kilni jo veikla, ir jo teisumas[s] amžinai patvarus. [4] Jis įsteigė savo stebuklų minėjimą. Malonus ir gailestingas yra VIEŠPATS. [5] Jis davė maisto tiems, kurie jo bijo. Jis atsimena per amžius savo sandorą. [6] Savo darbų galią jis parodė savo tautai, jiems atiduodamas tautų veldinį. [7] Jo rankų darbai – ištikimybė ir teisingumas; patikimi visi jo potvarkiai, [8] visada, amžinai pastovūs, ištikimai ir sąžiningai vykdytini. [9] Jis siuntė atpirkimą savo tautai, įsakė amžinai laikyti savo sandorą. Šventas ir baisus jo vardas! [10] VIEŠPATIES baimė – išminties pradžia[t]; gerą nuovoką turi visi, kurie ˹ją vartoja˺[u]. Jo šlovinimas patvers per amžius.

Laimingas žmogus, kuris bijosi VIEŠPATIES!

112 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Laimingas žmogus, kuris bijosi VIEŠPATIES, kuris labai mėgsta jo įsakymus! [2] Galingi šalyje bus jo palikuonys; tiesiųjų karta bus laiminama. [3] Gerovė ir turtai bus jo namuose, o jo teisumas[v] amžinai pasiliks. [4] Sužiba tamsoje šviesa tiesiesiems. Maloningas ir gailestingas ˹yra teisusis˺[w].

---

[s] **111,3** T.y. ištikimybė sandoros pažadams

[t] **111,10** Arba: esmė

[u] **111,10** T.y. praktikuoja Viešpaties baimę ar išmintį (pgl. GSV); M: juos (t.y. potvarkius) vykdo

[v] **112,3** T.y. ypatybė elgesio, kuris laikosi sandoros

[w] **112,4** Kkr. Mss; M: ir teisingas; 1 Ms: VIEŠPATS

[5] Gera žmogui, kuris pasigaili ir skolina, kuris teisingai tvarko savo reikalus. [6] Tikrai, jis niekad nesvyruos! Amžinai bus atmenamas teisusis. [7] Piktos paskalos jis nebijo; tvirta jo širdis, pasitikinti VIEŠPAČIU. [8] Nesukrečiama jo širdis, jis nebijos, kol su pergalės džiaugsmu žiūrės į savo priešininkus. [9] Jis dosniai[x] apdovanojo beturčius; jo teisumas amžinai pasiliks. Jo ragas[y] bus aukštai pakeltas su garbe. [10] Bedievis tai matys ir nesitvers apmaudu, grieš dantimis ir pragaiš. Bedievių užmačios niekais nueis.

Kas yra toks, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas?

113 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Girkite, VIEŠPATIES tarnai, girkite VIEŠPATIES vardą! [2] Pagirtas tebūnie VIEŠPATIES vardas dabar ir per amžius! [3] Nuo saulės patekėjimo iki jos nusileidimo pagirtas tebūnie VIEŠPATIES vardas! [4] Aukštai viršum visų tautų yra VIEŠPATS, viršum dangų jo skaistybė. [5] Kas yra toks, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, – kuris taip aukštai sėdi soste, [6] kuris žvelgia giliai žemyn, – danguose ir žemėje? [7] Jis, kuris pakelia iš dulkių suvargėlį ir iš pelenų duobės ištraukia neturtėlį, [8] pasodindamas šalia kilmingųjų, šalia savo tautos kilmingųjų; [9] kuris įkurdina namų nevaisingąją, padarydamas ją linksma vaikų[z] motina. Girkite VIEŠPATĮ!

---

[x] **112,9** Lit. išbarstė

[y] **112,9** Ragas – metafora, vaizduojanti galią ir pasisekimą priešininkų akivaizdoje.

[z] **113,9** Lit. sūnų

Kai Izraelis išvyko iš Egipto

114 [1] Kai Izraelis išvyko iš Egipto, Jokūbo namai iš svetimkalbės tautos, [2] Judas tapo jo šventove, Izraelis jo valdžios sritim. [3] Jūra pamatė ir pabėgo, Jordanas pasuko atgal. [4] Kalnai straksėjo kaip avinai, kalvos kaip ėriukai. [5] Kas buvo tau, jūra, kad tu bėgai, tau, Jordane, kad pasukai atgal? [6] Kalnai, ko straksite kaip avinai, jūs kalvos, – kaip ėriukai? [7] Nuo VIEŠPATIES pasirodymo drebėk, žeme, nuo Jokūbo Dievo, [8] kuris pavertė uolą vandens liūnu, titnagą trykštančiu[a] šaltiniu.

Ne mums, bet savo vardui duok garbę

115 [1] Ne mums, o VIEŠPATIE, ne mums, bet savo vardui duok garbę dėl savo malonės ir ištikimybės! [2] Kodėl turėtų sakyti pagonys: „Kurgi yra jų Dievas?“ [3] Mūsų Dievas yra danguje; jis padarė visa, kas jam patiko. [4] Jų stabai – sidabras ir auksas, žmogaus rankų padaras. [5] Jie turi burną, tačiau nekalba; turi akis, tačiau neregi. [6] Jie turi ausis, tačiau negirdi; turi nosį, tačiau nesuuodžia. [7] Jie turi rankas, bet jos nenutveria; jie turi kojas, bet jos nevaikščioja. Jie nemurmena savo gerkle. [8] Panašūs įjuos tepasidaro jų dirbėjai, kiekvienas, kuris jais pasitiki! [9] Izraeli, pasitikėk VIEŠPAČIU! Jis yra jiems pagalba ir skydas. [10] Aharono namai, pasitikėkite VIEŠPAČIU! Jis yra jiems pagalba ir skydas. [11] Jūs, kurie bijote VIEŠPATIES, pasitikėkite VIEŠPAČIU! Jis yra jiems pagalba ir skydas. [12] VIEŠPATS atsiminė mus, jis palaimins. Jis palaimins Izraelio namus. Jis

---

[a] **114,8** Lit. vandens

palaimins Aharono namus. [13] Jis palaimins tuos, kurie bijo VIEŠPATIES – ir mažuosius, ir didžiuosius. [14] Tegul VIEŠPATS jus padaugina, jus ir jūsų vaikus! [15] Jūs būkite palaiminti VIEŠPATIES, kuris padarė dangų ir žemę! [16] Dangus yra VIEŠPATIES dangus, o žemę jis davė žmonijai. [17] Ne mirusieji yra tie, kurie giria VIEŠPATĮ, ne kas nors iš visų nužengusių į tylumą, [18] bet mes garbinsime VIEŠPATĮ dabar ir per amžius! Girkite VIEŠPATĮ!

Ištesėsiu savo apžadus Viešpačiui

116 [1] Aš myliu VIEŠPATĮ, nes jis išgirdo mano maldaujantį šauksmą, [2] nes jis man palenkė savo ausį ˹dieną, kai˺[b] šaukiaus. [3] Mane buvo apjuosusios mirties virvės ir šeolio[c] ˹kilpos[d] pagavusios˺[e]. Patekau į sielvartą ir nuliūdimą. [4] Bet aš VIEŠPATIES vardo šaukiaus: „Ak, VIEŠPATIE, išgelbėk mano gyvybę!“ [5] Malonus yra VIEŠPATS ir teisus; mūsų Dievas gailestingas. [6] VIEŠPATS – prastuolių gynėjas: kai buvau nužemintas, jis man padėjo. [7] Vėl atsilsėk, mano siela, nes VIEŠPATS padarė tau gera! [8] Nes ˹tu išgelbėjai˺[f] mano gyvybę iš mirties, mano akis nuo ašarų, mano kojas nuo suklupimo. [9] Aš vaikščiosiu VIEŠPATIES akivaizdoje gyvųjų šalyse. [10] Pasitikėjau, net kai tariau: „Aš esu labai prislėgtas“. [11] Aš panikos apimtas sakiau: „Visi žmonės

---

[b] **116,2** S; M: ir savo dienomis

[c] **116,3** T.y. mirusiųjų buveinės

[d] **116,3** Rk.

[e] **116,3** Arba trad.: skausmai apėmę

[f] **116,8** GSV: jis išgelbėjo

nepatikimi!“ [12] Kuo atlyginsiu VIEŠPAČIUI už visa gera, ką jis yra man padaręs? [13] Išganymo taurę pakelsiu ir pagarsinsiu VIEŠPATIES vardą. [14] Ištesėsiu savo apžadus VIEŠPAČIUI visos jo tautos akivaizdoje. [15] Brangi yra VIEŠPATIES akyse jo maldingųjų mirtis![g] [16] Ak, VIEŠPATIE, juk aš tavo tarnas! Aš tavo tarnas, tavo tarnaitės sūnus! Tu atrišai mano pančius! [17] Tau aukosiu padėkos auką ir pagarsinsiu tavo vardą. [18] Ištesėsiu savo apžadus VIEŠPAČIUI visos jo tautos akivaizdoje, [19] VIEŠPATIES namų kiemuose, tavo vidury, o Jeruzale! Girkite VIEŠPATĮ!

Girkite VIEŠPATĮ, visos tautos!

117 [1] Girkite VIEŠPATĮ, visos tautos! Jį šlovinkite, visos nacijos! [2] Nes pernelyg galinga yra mums jo malonė, ir VIEŠPATIES ištikimybė – amžina.

Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras!

118 [1] Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė! [2] Tegul sako Izraelis[h]: „Amžina jo malonė!“ [3] Tegul sako Aharono namai: „Amžina jo malonė!“ [4] Tegul sako tie, kurie bijo VIEŠPATIES: „Amžina jo malonė!“ [5] Iš sielvarto[i] šaukiaus VIEŠPATIES. VIEŠPATS mane išklausė, [išvesdamas] į laisvę[j]. [6] VIEŠPATS yra už mane – aš nebijau! Ką gali man padaryti žmogus? [7] VIEŠPATS

---

[g]**116,15** T.y. Viešpats taip brangina savo ištikimųjų mirtį, jog jiems neleidžia nelaiku numirti.

[h]**118,2** G: Izraelio namai

[i]**118,5** Lit. ankštumos

[j]**118,5** Lit. plačią vietą

yra už mane kaip mano padėjėjas, tad su pergalės džiaugsmu žiūrėsiu į savo nekentėjus. 8 Geriau glaustis prie VIEŠPATIES, negu pasitikėti žmonėmis. 9 Geriau glaustis prie VIEŠPATIES, negu pasitikėti kunigaikščiais. 10 Visi pagonys buvo mane apsupę. VIEŠPATIES vardu juk atsigyniau nuo jų. 11 Jie buvo mane apsupę, mane visiškai apsupę. VIEŠPATIES vardu juk atsigyniau nuo jų. 12 Jie buvo mane apspitę kaip bitės; jie traškėjo[k] kaip erškėčių ugnis. VIEŠPATIES vardu juk atsigyniau nuo jų. 13 ⌜Buvau stumte stumiamas⌝[l], kad parpulčiau, bet VIEŠPATS man padėjo! 14 Mano stiprybė ir apgintis buvo VIEŠPATS, ir jis man tapo pergale. 15 Krykštavimo ir pergalės balsas pasigirdo teisiųjų palapinėse: „VIEŠPATIES dešinė pasiekė pergalę! 16 VIEŠPATIES dešinė buvo aukštai pakelta! VIEŠPATIES dešinė pasiekė pergalę!“ 17 Aš nemiriau, bet likau gyvas, kad pasakočiau VIEŠPATIES darbus. 18 Plakte mane plakė VIEŠPATS, bet manęs neatidavė mirčiai. 19 Man atverkite pergalės vartus! Noriu įeiti pro juos ir dėkoti VIEŠPAČIUI! 20 Tai VIEŠPATIES vartai. Tegul teisieji įeina pro juos! 21 Noriu tau dėkoti, kad mane išklausei ir tapai man pergale! 22 Akmuo, kurį statytojai atmetė, pavirto kertiniu akmeniu! 23 Tai VIEŠPATIES padaryta. Tai nuostaba mūsų akyse. 24 Šita yra diena, ⌜kurią VIEŠPATS padarė⌝[m]. Ją[n] džiūgaukime ir linksminkimės! 25 O, VIEŠPATIE, meldžiame, duok pergalę! O, VIEŠPATIE, meldžiame,

---

[k]**118,12** G; M: užgeso

[l]**118,13** GSHier; M: Tu mane stumte stūmei

[m]**118,24** Arba: kai VIEŠPATS veikė

[n]**118,24** Arba: Juo

suteik pasisekimą! [26] Tebūnie palaimintas, kas įeina VIEŠPATIES vardu! Mes jus laiminame iš VIEŠPATIES namų. [27] VIEŠPATS yra Dievas, ir jis mus apšvietė. ⌜Sudarykit iškilmių ratelį su lapojomis⌝[o] ligi pat aukuro ragų! [28] Tu esi mano Dievas, ir aš tau dėkoju. Mano Dieve, tave aukštinu. [29] Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė!

Laimingi, kurie elgiasi pagal VIEŠPATIES įstatymą!

Alef

119 [1] Laimingi, kurių elgesys nepeiktinas, kurie elgiasi pagal VIEŠPATIES įstatymą! [2] Laimingi, kurie laikosi jo reikalavimų[p], visa širdim jo ieško; [3] kurie, be to, nedarė neteisybės, [bet] vaikščiojo jo keliais! [4] Tu pats išleidai savo potvarkius, kad uoliai juos vykdytų. [5] O kad tvirtas būtų mano nusistatymas[q] tavo nuostatų laikytis! [6] Tada nesusigėsiu, jei žiūrėsiu visų tavo įsakymų, [7] Tau atvira širdim dėkosiu, kai mokysiuos tavo teisingų nuosprendžių. [8] Tavo nuostatų laikysiuos, – neapleisk manęs visiškai!

Bėt

[9] Kaip jaunuolis gali išlaikyti savo elgesį[r] tyrą? – Laikydamasis tavo žodžio. [10] Visa širdim tavęs ieškojau, – neleisk man nuklysti nuo tavo įsakymų! [11] Širdyje

---

[o] **118,27** Arba: Suriškite iškilmių ratelį virvėmis

[p] **119,2** T.y. sandoros sąlygų

[q] **119,5** Lit. keliai

[r] **119,9** Lit. taką

branginau[s] tavo pasakymą, kad tau nenusidėčiau. [12] Būk pagarbintas tu, VIEŠPATIE! Mane pamokyk savo nuostatų! [13] Savo lūpomis išskaičiavau visus tavo burnos nuosprendžius. [14] Džiaugiaus tavo ⌜reikalaujamu elgesiu⌝[t] kaip visokiais turtais. [15] Apie tavo potvarkius noriu mąstyti ir žiūrėti tavo takų. [16] Tavo nuostatais gėriuosi, – nepamiršiu tavo žodžio.

Gimel

[17] Daryk gera savo tarnui, kad gyvuočiau ir laikyčiaus tavo žodžio! [18] Atmerk man akis, kad pamatyčiau nuostabius tavo įstatymo dalykus! [19] Aš svečias žemėje, – neslėpk nuo manęs savo įsakymų! [20] Sunyko mano siela, besiilgdama tavo nuosprendžių visada. [21] Tu sudraudei išdidėlius. Prakeikti, kurie nuklysta nuo tavo įsakymų! [22] Nurisk nuo manęs pajuoką ir panieką, nes laikiaus tavo reikalavimų. [23] Nors sugedėliai[u] susėdę tarėsi prieš mane, tavo tarnas mąstė apie tavo nuostatus. [24] Be to, tavo reikalavimai –mano pasigėrėjimas, mano patarėjai.

Dalet

[25] Prikibo prie dulkių mano kaklas[v] – atgaivink mane pagal savo žodį! [26] Savo dalią[w] išpasakojau, ir tu išklausei mane. Pamokyk mane savo nuostatų! [27] Duok man suprasti tavo potvarkių rodomą kelią, kad mąstyčiau apie

---

[s]**119,11** Lit. slėpiau

[t]**119,14** Lit. liudijimų keliu

[u]**119,23** S; M: aukšti pareigūnai

[v]**119,25** Arba: gyvybė

[w]**119,26** Lit. kelius

tavo stebuklus! [28] Aš susmukau iš sielvarto. Pakelk mane pagal savo žodį! [29] Neištikimybės kelią atitolink nuo manęs ir per savo įstatymą parodyk man savo malonę! [30] Ištikimybės kelią pasirinkau, tavo nuosprendžius dėjaus į širdį. [31] Tvirtai laikiaus tavo reikalavimų, VIEŠPATIE, – neleisk manęs sugėdinti! [32] Tavo įsakymų nurodytu keliu aš bėgu, nes tu prapleti mano supratimą[x].

Hė

[33] Nurodyk man, VIEŠPATIE, savo nuostatų kelią, kad jo laikyčiaus kaip savo atpildo! [34] Suprotink mane, kad laikyčiaus tavo įstatymo ir visa širdim jį sergėčiau. [35] Duok man keliauti tavo įsakymų taku, nes jį pamėgau! [36] Palenk mano širdį prie savo reikalavimų, o ne į pelną! [37] Nukreipk mano akis, kad nematytų tuštybių[y], savo žodžiu[z] atgaivink mane! [38] Ištesėk savo tarnui savo pažadą, kuris duotas ˹tiems, kurie tavęs bijo˺[a]! [39] Pašalink man daromą gėdą, kurios bijaus, nes tavo nuosprendžiai geri! [40] Štai aš ilgėjaus tavo potvarkių, – savo teisumu[b] atgaivink mane!

Vav

[41] Tegul man ateina tavo malonės, VIEŠPATIE, tavo išgelbėjimas, kaip pažadėjai, [42] kad turėčiau atsakymą mane plūstančiam, nes pasitikėjau tavo žodžiu!

---

[x] **119,32** Lit. širdį

[y] **119,37** Arba: stabų

[z] **119,37** 2MssT, plg. 25, 41,107 skn.; arba: galia (M lit. keliu)

[a] **119,38** Arba: tam, kad tavęs bijotų

[b] **119,40** T.y. ištikimybe sandorai

[43] Neatitrauk nuo mano burnos tiesos žodžio[c],[d] nes tikėjaus tavo nuosprendžių! [44] Noriu nuolat laikytis tavo įstatymo, visada ir per amžius! [45] Noriu vaikščioti laisvas[e], nes tyrinėjau tavo nuostatus. [46] Noriu kalbėti apie tavo reikalavimus karalių akivaizdoje nesigėdydamas. [47] Aš gėriuos tavo įsakymais, kuriuos myliu. [48] Aš pakeliu rankas į tave[f] ir mąstau apie tavo nuostatus.

Zajin

[49] Atsimink savo tarnui tartą žodį, kuriuo man davei vilties! [50] Ta buvo man paguoda mano varge, kad tavo pasakymas atgaivino mane. [51] Nors išdidėliai tyčiojos iš manęs, nuo tavo įstatymo nenukrypau. [52] Atsiminiau tavo senovinius nuosprendžius, o VIEŠPATIE, ir pasiguodžiau. [53] Mane apėmė įnirtis dėl bedievių, kurie paliko tavo įstatymą. [54] Giesmėmis man virto tavo nuostatai mano ateivystės namuose. [55] Atsiminiau naktį tavo vardą, VIEŠPATIE, ir laikiaus tavo įstatymo. [56] Tai man kliuvo į dalį, kad laikiaus tavo potvarkių.

Chėt

[57] VIEŠPATS – mano dalis. Aš pasižadėjau klausyti tavo žodžių. [58] Visa širdim maldavau tavo palankumo, – būk man malonus, kaip pažadėjai! [59] Aš apmąsčiau savo[g] kelius ir atgręžiau savo kojas į tavo reikalavimus.

---

[c] **119,43** M + visiškai; ~S

[d] **119,43** T.y. neatimk man galios sakyti tiesą

[e] **119,45** Lit. platybėje

[f] **119,48** M + dtgr.: tavo įsakymus, kuriuos myliu

[g] **119,59** G: tavo

60 Aš nedelsdamas skubėjau tavo įsakymų klausyti. 61 Nors bedievių virvės mane apvyniojo, tavo įstatymo nepamiršau. 62 Vidunaktį atsikeliu tau dėkoti dėl teisingų tavo nuosprendžių. 63 Aš esu draugas visų, kurie tavęs bijo, tų, kurie laikosi tavo potvarkių. 64 Tavo malonės, VIEŠPATIE, pilna žemė, – pamokyk mane savo nuostatų!

Tėt

65 Tu gerai pasielgei su savo tarnu, o VIEŠPATIE, pagal savo žodį! 66 Įžvalgumo[h] ir pažinimo pamokyk mane, nes aš tikėjau tavo įsakymais! 67 Prieš būdamas nužemintas, aš paklysdavau, bet dabar seku tavo pasakymu. 68 Tu esi geras ir geradarys, – pamokyk mane savo nuostatų! 69 Nors išdidėliai mane teršė melais, aš visa širdim laikiaus tavo potvarkių. 70 Nejautri kaip riebalai jų širdis, bet aš gėrėjaus tavo įstatymu. 71 Man buvo gera, jog buvau nužemintas, kad išmokčiau tavo nuostatų. 72 Tavo burnos nurodymas man brangesnis už tūkstančius aukso ir sidabro gabalų.

Jod

73 Tavo rankos mane padarė ir sudėjo, – suprotink mane, kad mokyčiaus tavo įsakymų! 74 Tie, kurie tavęs bijo, mane matys ir džiaugsis, nes aš laukiau tavo žodžio. 75 Žinau, VIEŠPATIE, kad teisūs tavo nuosprendžiai ir kad, būdamas ištikimas[i], mane nužeminai. 76 Tegul apsireiškia, meldžiu, tavo malonė man paguosti, kaip

---

[h] **119,66** Rk.; M: Gero įžvalgumo

[i] **119,75** Būtent sandorai, reikalaujančiai bausti neklusniuosius ir laiminti klusniuosius

esi pažadėjęs savo tarnui! [77] Tegul man ateina tavo pasigailėjimas, kad gyvuočiau, nes tavo įstatymas man pasigėrėjimas! [78] Tegul susigėsta išdidėliai, nes jie melais mane suklaidino, bet aš mąstysiu apie tavo potvarkius! [79] Tegul gręžias į mane tie, kurie tavęs bijo ir pripažįsta tavo reikalavimus! [80] Tegul mano širdis visiškai laikosi tavo nuostatų, kad neturėčiau gėdytis!

Kaf

[81] Nyko mano siela besiilgdama tavo išgelbėjimo: aš laukiau tavo žodžio. [82] Išblėso mano akys, belaukdamos tavo pasakymo, man klausiant: „Kada mane paguosi?“ [83] Nors likau kaip vynmaišis dūmuose, tavo nuostatų nepamiršau. [84] Kiek bėra tavo tarno dienų? Kada padarysi teismą mano persekiotojams? [85] Man iškasė duobių įžūlieji, kurie nesilaiko tavo įstatymo. [86] Visi tavo įsakymai patikimi, – melagingai jie persekiojo mane. Padėk man! [87] Jie bemaž išgaišino mane nuo žemės, bet aš nepalikau tavo potvarkių. [88] Pagal savo malonę išlaikyk mane gyvą, kad vykdyčiau tavo burnos reikalavimą!

Lamed

[89] Per amžius, VIEŠPATIE, tavo žodis tvirtai stovi danguose. [90] Per kartų kartas tveria tavo ištikimybė: tvirtai tu pastatei žemę, ir ji stovi. [91] Tavo sutvarkymu jie[j] šiandien tebestovi, nes visi daiktai yra tavo tarnai. [92] Jei tavo įstatymas nebūtų buvęs mano pasigėrėjimas, tai būčiau žuvęs savo varge. [93] Per amžius nepamiršiu tavo reikalavimų, nes jais išlaikei mane gyvą. [94] Aš tavo esu.

---

[j] **119,91** Būtent žemė ir dangūs

Gelbėk mane, nes tyrinėjau tavo potvarkius! [95] Bedieviai manęs tykojo, kad mane pražudytų, bet aš dėmėj aus tavo reikalavimais. [96] Mačiau, kaip ribota visa, kas tobula, bet tavo įsakymas – labai apimlus.

Mėm

[97] Kaip aš myliu tavo įstatymą! Jis visą dieną mano mąstymas[k]. [98] Tavo įsakymas mane daro išmintingesnį už mano priešus, nes visados jis yra mano. [99] Už visus savo mokytojus aš protingesnis, nes tavo reikalavimai – mano mąstymas. [100] Aš išmaningesnis už senius, nes laikiau tavo potvarkius. [101] Nuo bet kokio pikto tako sulaikiau savo kojas, kad klausyčiau tavo žodžio. [102] Nuo tavo nuosprendžių neatsitraukiau, nes tu pamokei mane. [103] Kaip saldūs mano gomuriui tavo pasakymai, saldesni už medų mano burnai! [104] Iš tavo potvarkių įgyju išmanymo. Todėl neapkenčiu jokio apgaulingo elgesio[l].

Nūn

[105] Tavo žodis yra žiburys mano kojai ir šviesa mano takui. [106] Aš patvirtindamas prisiekiau vykdyti tavo teisingus nuosprendžius. [107] Esu labai nužemintas, – VIEŠPATIE, atgaivink mane pagal savo žodį! [108] Teikis priimti mano burnos noringas aukas, VIEŠPATIE, ir mane pamokyk savo nuosprendžių! [109] Mano gyvybė yra nuolat pavojuje[m], tačiau tavo įstatymo nepamiršau. [110] Bedieviai paspendė man žabangus, bet nuo tavo

---

[k] **119,97** T.y. kontempliacijos dalykas

[l] **119,104** Lit. tako

[m] **119,109** Lit. mano saujoje

potvarkių nenuklydau. [111] Tavo reikalavimai – mano amžinas veldinys, nes jie yra mano širdies džiaugsmas. [112] Aš palenkiau savo širdį tavo nuostatams vykdyti. Amžinas bus mano atpildas.

Samech

[113] Dvejojančių nekenčiu, bet tavo įstatymą myliu. [114] Tu esi mano slėptuvė ir skydas, – aš laukiau tavo žodžio. [115] Atstokite nuo manęs, piktadariai, kad laikyčiaus savo Dievo įsakymų! [116] Paremk mane, kaip esi žadėjęs, kad išlikčiau gyvas, ir neleisk man gėdytis dėl mano vilties! [117] Teik man paspirtį, kad būčiau išgelbėtas ir nuolat ˹žiūrėčiau tavo nuostatų˺[n]! [118] Tu atmetei visus, kurie nuklydo nuo tavo nuostatų, nes ˹ką jie išgalvoja˺[o] – apgaulė. [119] Tu ˹nuodegomis palaikei˺[p] visus bedievius šalyje[q], todėl aš myliu tavo reikalavimus. [120] Šiurpo, tavęs nusigandęs, mano kūnas, ir aš bijojau tavo nuosprendžių.

'Ajin

[121] Dariau, kas teisinga ir teisu, – nepalik manęs mano engėjams! [122] Užtikrink savo tarno gerovę, kad išdidėliai manęs neslėgtų! [123] Mano akys aptemo besidairydamos tavo išgelbėjimo ir tavo teisingo pasakymo. [124] Pasielk su savo tarnu pagal savo malonę ir mane pamokyk savo nuostatų! [125] Tavo tarnas aš esu, – padaryk mane išmanų, kad suprasčiau tavo reikalavimus! [126] Metas

---

[n] **119,117** GSTHier: gėrėčiaus tavo nuostatais

[o] **119,118** GSHierTheod; arba: jų stabmeldystė

[p] **119,119** Kkr. Mss AkvSymHier, plg. G; M: kaip nuodegas pašalinai

[q] **119,119** Arba: žemėje

veikti, VIEŠPATIE[r]: jie sulaužė tavo įstatymą! [127] Todėl[s] aš myliu tavo įsakymus labiau už auksą, už gryniausią auksą. [128] Todėl ⌜einu tiesiu keliu, laikydamasis visų tavo potvarkių⌝[t]; aš nekenčiu jokio klaidaus tako.

Pė

[129] Nuostabūs tavo reikalavimai, todėl jų laikėsi mano siela. [130] Tavo žodžių apreiškimas[u] apšviečia, paprastuosius daro išmaningus. [131] Aš išsižiojęs troškau, nes ilgėjaus tavo įsakymų. [132] Gręžkis į mane ir būk man malonus, ⌜kaip esi pratęs daryti tiems⌝[v], kurie myli tavo vardą! [133] Sutvirtink mano žingsnius savo pasakymu ir neleisk jokiai nedorybei įveikti mane! [134] Atpirk mane iš žmonių priespaudos, kad laikyčiaus tavo potvarkių! [135] Leisk šviesti savo veidui ant savo tarno ir mane pamokyk savo nuostatų! [136] Vandens upeliai tekėjo iš mano akių, nes žmonės nesilaikė tavo įstatymo.

Sadė

[137] Teisus esi tu, VIEŠPATIE, ir tiesūs yra tavo nuosprendžiai. [138] Tu išleidai savo reikalavimus teisingus ir labai patikimus. [139] Mano uolumas sunaikino mane, nes mano priešininkai pamiršo tavo žodžius. [140] Visai skaistus yra tavo pasakymas, ir tavo tarnas jį myli. [141] Nors aš

---

[r] **119,126** Arba: VIEŠPAČIUI

[s] **119,127** T.y. dėl to, kad, kaip aš laukiu, tu tikrai veiksi, nubausdamas tavo įstatymo laužytojus ir pateisindamas jo vykdytojus.

[t] **119,128** Rk. pgl. GHierS; arba: laikau teisiais visus tavo potvarkius; M: padariau tiesius visus potvarkius apie viską

[u] **119,130** Lit. atvėrimas (SymHier: anga)

[v] **119,132** Arba: kaip yra teisė tų

nežymus ir paniekintas, nepamiršau tavo potvarkių. [142] Tavo teisumas yra amžinas teisumas, ir tavo įstatymas – tiesa. [143] Nors bėda ir graužatis aptiko mane, tavo įsakymai buvo mano pasigėrėjimas. [144] Amžinai teisūs tavo reikalavimai, – duok man išmanymo, kad gyvenčiau!

Kof

[145] Visa širdim šaukiau: „Išklausyk mane, VIEŠPATIE! Noriu laikyti tavo nuostatus!“ [146] Tavęs šaukiaus. Išgelbėk mane, kad laikyčiaus tavo reikalavimų! [147] Prieš apyaušrį atsikėliau pagalbos šauktis: aš laukiau tavo žodžio[w]. [148] Mano akys buvo praviros jau prieš nakties budėjimus, kad mąstyčiau apie tavo pasakymą. [149] Išgirsk mano balsą pagal savo malonę! VIEŠPATIE, pagal savo nuosprendį atgaivink mane! [150] Priartėjo tie, kurie mane persekioja su piktu kėslu; jie atitolo nuo tavo įstatymo. [151] Arti esi tu, VIEŠPATIE, ir visi tavo įsakymai yra tiesa! [152] Seniai aš žinau iš tavo reikalavimų, jog tu amžiams juos nustatei.

Rėš

[153] Pažvelk į mano vargą ir išvaduok mane, nes nepamiršau tavo įstatymo! [154] Vesk mano bylą ir atpirk mane! Kaip esi pažadėjęs, atgaivink mane! [155] Toli nuo bedievių tavo išganymas, nes jie nesiklausė tavo nuostatų. [156] Tavo gailestingumas didis, VIEŠPATIE, – pagal savo nuosprendžius atgaivink mane! [157] Nors daug mano persekiotojų ir priešininkų, nenukrypau nuo tavo reikalavimų. [158] Žiūrėjau į neištikimuosius ir bjaurėjaus,

---

[w] **119,147** KG: žodžių

nes jie nesilaikė tavo pasakymo. [159] Žiūrėk, kaip aš myliu tavo potvarkius! VIEŠPATIE, pagal savo malonę atgaivink mane! [160] Tavo žodžio esmė – tiesa, ir amžinas kiekvienas tavo teisingas nuosprendis.

Syn, Šyn

[161] Sugedėliai[x] mane persekiojo be priežasties, [bet tik] nuo tavo žodžių drebėjo mano širdis. [162] Aš džiaugiaus tavo pasakymu kaip tas, kuris randa didelį grobį. [163] Melo nekenčiau ir baisėjaus: tavo įstatymą mylėjau. [164] Septynis kartus per dieną tave gyriau dėl tavo teisingų nuosprendžių. [165] Didelę ramybę turi tie, kurie myli tavo įstatymą, ir niekas negali jų suklupdyti. [166] Aš laukiau tavo išgelbėjimo, VIEŠPATIE, ir tavo įsakymus vykdžiau. [167] ⌜Aš laikiaus⌝[y] tavo reikalavimų ir juos labai mylėjau. [168] Laikiaus tavo potvarkių ir reikalavimų, nes visi mano poelgiai[z] tau atviri.

Tav

[169] Tegul mano šauksmas priartėja prie tavęs, VIEŠPATIE! Pagal savo pažadą padaryk mane išmanų! [170] Tegul nueina mano maldavimas tavo akysna! Kaip esi žadėjęs, išgelbėk mane! [171] Tegul liejas iš mano lūpų tau gyrius, nes tu mane pamokei savo nuostatų! [172] Mano liežuvis tegul apgieda tavo posakius, nes visi tavo įsakymai teisingi! [173] Tavo ranka tebūnie [ištiesta] man padėti, nes pasirinkau tavo potvarkius! [174] Ilgėjaus tavo

---

[x] **119,161** Arba: Aukšti pareigūnai

[y] **119,167** Lit. Mano siela laikėsi

[z] **119,168** Lit. keliai

išgelbėjimo, VIEŠPATIE, ir tavo įstatymas buvo mano pasigėrėjimas. [175] Leisk man gyventi, kad girčiau tave, o tavo nuosprendžiai tegul man padeda! [176] Klaidžiojau kaip prapuolusi avis. Ieškok savo tarno, nes nepamiršau tavo įsakymų!

VIEŠPATS išklausė mane

˹Maldininkų procesijos˺[a] giesmė

120 [1] VIEŠPATIES savo bėdoje šaukiaus, ir jis išklausė mane: [2] „VIEŠPATIE, gelbėk mane nuo meluojančių lūpų, nuo apgaulingo liežuvio!“ [3] Ką jis[b] tau duos ir ką tau pridės, apgaulingas liežuvi? [4] Paaštrintas kariautojo strėles su šluotmedžio žarijomis! [5] Vargas man, kad turėjau būti ateivis Mešeche, gyventi prie Kėdaro palapinių! [6] Per ilgai turėjau gyventi su ˹tais, kurie˺[c] nekenčia taikos. [7] Nors aš kalbėjau kas taikinga, jie buvo už karą[d].

Aš pakeliu akis į kalnus

˹Maldininkų procesijos˺[e] giesmė

121 [1] Aš pakeliu akis į kalnus. Iš kur ateina man pagalba? [2] Pagalba man ateina nuo VIEŠPATIES, kuris padarė dangų ir žemę. [3] Jis neleis

---

[a] **120,0** Arba: Užkopimų; arba: Laiptų

[b] **120,3** T.y. VIEŠPATS

[c] **120,6** SMssGSSym Hier; M: tuo, kuris

[d] **120,7** T.y. rodė priešišką ir grėsmingą nusistatymą

[e] **121,0** Žr. Ps 120,1.

svyruoti tavo kojai, nesnaus tavo sargas. 4 ˹Iš tiesų˺[f] nei snaudžia, nei miega Izraelio sargas. 5 VIEŠPATS yra tavo sargas; VIEŠPATS yra tavo paunksnis[g] tavo dešinėje. 6 Dieną saulė neištiks tavęs smūgiu nė mėnulis naktį. 7 VIEŠPATS tave saugos nuo viso pikto; jis saugos tavo gyvybę. 8 VIEŠPATS saugos tavo išėjimą ir įėjimą[h] nuo dabar ir per amžius.

Linkėkite Jeruzalei taikos!

˹Maldininkų procesijos˺[i] giesmė. Dovydo

122 1 Džiaugiaus, kai[j] man sakė: „Mes eisime[k] į VIEŠPATIES namus!“ 2 Mūsų kojos stovėjo tavo vartuose, Jeruzale! 3 Jeruzale, tu, kuri pastatyta kaip miestas, ˹išvien apvestas mūru˺[l], 4 kur traukdavo[m] gentys! VIEŠPATIES gentys! – Iš Izraelio reikalaujama dėkoti VIEŠPATIES vardui. – 5 Nes ten buvo pastatytos kėdės teismui, Dovydo namų kėdės. 6 Melskite taikos Jeruzalei! Tegul gyvena be rūpesčių tie, kurie tave myli! 7 Tebūnie ramybė tavo pylimuose, saugumas tavo rūmuose! 8 Dėl savo brolių ir draugų noriu sakyti: „Ramybė tebūnie tavyje!“ 9 Dėl VIEŠPATIES, mūsų Dievo, namų noriu siekti tau gero.

---

[f] **121,4** Lit. Štai

[g] **121,5** T.y. apgynėjas

[h] **121,8** Arba: atėjimą

[i] **122,0** Žr. Ps 120,1.

[j] **122,1** Arba: su tais, kurie

[k] **122,1** T.y. keliausime kaip maldininkai

[l] **122,3** Lit. glaudžiai sušlietas savyje. T.y. taip pastatytas, jog jo sienose nėra tarpų ir spragų.

[m] **122,4** Lit. eidavo aukštyn (kaip maldininkai į šventes)

Pakėliau akis į tave

⌜Maldininkų procesijos⌝[n] giesmė

123 [1] Pakėliau akis į tave, sėdintį soste danguje. [2] Štai kaip tarnų akys [žvelgia] į jų valdovų ranką, kaip tarnaitės akys į jos valdovės ranką, taip mūsų akys žvelgia į VIEŠPATĮ, mūsų Dievą, kol jis mums parodys savo malonę. [3] Būk mums malonus, VIEŠPATIE, būk mums malonus, nes apsčiai pasisotinome panieka! [4] Apsčiai pasisotino mūsų siela nerūpestingųjų pajuoka, išdidžiųjų panieka.

Mūsų pagalba glūdi VIEŠPATIES varde

⌜Maldininkų procesijos⌝[o] giesmė. Dovydo

124 [1] Jei ne VIEŠPATS, kuris buvo už mus, – tegul sako Izraelis, – [2] jei ne VIEŠPATS, kuris buvo už mus, kai žmonės sukilo prieš mus, – [3] jie mus gyvus būtų prariję, jų rūstybei užsidegus prieš mus; [4] vandenys būtų mus nunešę, srautas apsėmęs mūsų gerklę; [5] būtų apsėmę mūsų gerklę įšėlę vandenys. [6] Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, kuris musų neatidavė kaip grobį jų dantims! [7] Mūsų gyvybė išsprūdo kaip paukštis iš paukštgaudžių žabangų. Žabangai sutrūko, ir mes išsprūdome. [8] Mūsų pagalba glūdi varde VIEŠPATIES, kurs padarė dangų ir žemę.

---

[n] **123,0** Žr. Ps 120,1.

[o] **124,0** Žr. Ps 120,1.

Tie, kurie pasitiki VIEŠPAČIU, yra kaip Sijonos kalnas

˹Maldininkų procesijos˺[p] *giesmė*

125 [1] Tie, kurie pasitiki VIEŠPAČIU, yra kaip Sijonos kalnas, kuris nesvyruoja, pasilieka per amžius. [2] Jeruzalė – kalnai ją supa; taip VIEŠPATS supa savo tautą dabar ir per amžius. [3] Ne, nerymos bedieviškas skeptras ant teisiesiems priskirtos šalies, kad [ir] teisieji neištiestų rankų į skriaudimą. [4] Daryk, VIEŠPATIE, gera geriems ir tiesiaširdžiams! [5] O tuos, kurie nusikreipia į savo kreivus kelius, VIEŠPATS nuves su piktadariais. Taika Izraeliui!

VIEŠPATS didžių dalykų mums padarė

˹Maldininkų procesijos˺[q] *giesmė*

126 [1] VIEŠPATS atsteigė Sijonos dalią, mes buvome kaip sapnuojantieji. [2] Tada pilna juoko buvo mūsų burna ir mūsų liežuvis pilnas krykštavimo. Tada buvo sakoma tarp tautų: „VIEŠPATS didžių dalykų jiems padarė!“ [3] VIEŠPATS didžių dalykų mums padarė, – mes buvome linksmi. [4] Atsteik, VIEŠPATIE, mūsų dalią, kaip upelių tėkmes Negebe! [5] Kurie sėja su ašaromis, krykštaudami pjaus. [6] Kas eite eina verkdamas, nešinas sėtuve su sėkla, eite pareis krykštaudamas, nešinas savo pėdais.

---

[p] **125,0** Žr. Ps 120,1.

[q] **126,0** Žr. Ps 120,1.

VIEŠPATIES dovana – sūnūs

˹Maldininkų procesijos˺[r] giesmė. Saliamono

127 [1] Jei VIEŠPATS nestatys namų, veltui bus plušę prie jų tie, kurie juos stato. Jei VIEŠPATS nesaugos miesto, veltui bus budėjęs sargas! [2] Veltui jums keltis anksti, vėlai atsisėsti, valgyti sunkiu darbu įgytą duoną. Tiek jis jos duoda savo mylimajam bemiegant! [3] Štai sūnūs yra VIEŠPATIES dovana, įsčių vaisius – jo atlyginimas. [4] Tokie, kaip strėlės karžygio rankoje, yra jaunystėje gimę sūnūs. [5] Laimingas žmogus, kuris jais pripildė savo strėlinę! [6] Neturės jis gėdytis, kai kalbėsis su priešais vartuose.

Laimingas kiekvienas, kuris bijo VIEŠPATIES

˹Maldininkų procesijos˺[s] giesmė

128 [1] Laimingas kiekvienas, kuris bijo VIEŠPATIES, kuris vaikščioja jo keliais! [2] Juk tu valgysi, ką darbu įgijo tavo rankos. Tu būsi laimingas, ir gerai tau seksis. [3] Tavo žmona bus kaip vaisingas vynmedis tavo namų viduje, tavo vaikai kaip alyvų sodinukai aplink tavo stalą. [4] Štai taip laiminamas vyras, kuris bijo VIEŠPATIES. [5] Tegul VIEŠPATS tave laimina iš Sijonos! Matyk gėrėdamasis Jeruzalės gerovę per visas savo gyvenimo dienas [6] ir pamatyk savo vaikų vaikus! Taika Izraeliui!

---

[r] **127,0** Žr. Ps 120,1.

[s] **128,0** Žr. Ps 120,1.

Jis atkirto bedievių viržius

˹Maldininkų procesijos˺[t] giesmė

129 [1] „Daug kartų jie mane prispaudė nuo pat mano jaunystės, – tegul sako Izraelis, – [2] daug kartų jie mane prispaudė nuo pat mano jaunystės, tačiau manęs neįveikė. [3] Ant mano nugaros arė arikai, darė ilgas savo vagas. [4] VIEŠPATS teisingas! Jis atkirto[u] nedorėlių viržius“. [5] ˹Tegul susigėsta ir traukias˺[v] atgal visi, kurie nekenčia Sijonos! [6] Jie tebūnie[w] kaip stogų žolė, kuri dar nesužėlus suvysta, [7] kuria pjovėjas nepripildo savo rankos ir pėdų rišėjas savo sterblės, [8] ir kur praeiviai nesako: „VIEŠPATIES palaiminimas tebūnie ant jūsų!“ Mes jus laiminame VIEŠPATIES vardu!

Iš gilybių šaukiaus tavęs, VIEŠPATIE!

˹Maldininkų procesijos˺[x] giesmė

130 [1] Iš gilybių šaukiaus tavęs, VIEŠPATIE! [2] O Viešpatie, išgirsk mano balsą! Tavo ausys tebūnie įdėmios mano maldavimų balsui! [3] Jei tu, VIEŠPATIE, laikysi nuodėmių sąskaitą, kas, VIEŠPATIE, begalės išsilaikyti? [4] Bet pas tave yra atleidimas, kad tavęs bijotų. [5] Turėjau viltį VIEŠPATYJE, mano siela turėjo viltį; laukiau jo žodžio. [6] Mano siela laukia VIEŠPATIES

---

[t] **129,0** Žr. Ps 120,1.

[u] **129,4** Būtent nuo jungo; arba: sukapojo

[v] **129,5** Arba: Susigės ir trauksis

[w] **129,6** Arba: bus

[x] **130,0** Žr. Ps 120,1.

labiau, kaip sargai ryto, kaip sargai ryto! 7 Izraeli, lauk VIEŠPATIES, nes VIEŠPATS maloningas ir turi didelę galią atpirkti. 8 Jis pats atpirks Izraelį iš visų jo nuodėmių.

Aš nuraminau savo sielą

˹Maldininkų procesijos˺[y] *giesmė. Dovydo*

131 1 VIEŠPATIE, nebuvo išpuikusi mano širdis nė išdidžios mano akys. Neužsiėmiau man per dideliais ir per sunkiais[z] dalykais. 2 Priešingai, aš nuraminau ir nutildžiau savo sielą. Kaip nujunkytas kūdikis, nešamas[a] savo motinos, kaip nujunkytas kūdikis, ˹mano nešamas˺[b], yra mano siela. 3 Izraeli, turėk viltį VIEŠPATYJE dabar ir per amžius!

Dėl Dovydo, savo tarno,
neatstumk savo pateptojo veido!

˹Maldininkų procesijos˺[c] *giesmė*

132 1 Atsimink, o VIEŠPATIE, Dovydo labui visą jo pasistengimą[d], kaip jis prisiekė VIEŠPAČIUI, pasižadėjo Jokūbo Galingajam: „Aš jokiu būdu neįeisiu po savo namų baldakimu, nelipsiu į savo gulimąją lovą, neduosiu miego savo akims, savo vyzdžiams snaudulio, 5 kol surasiu vietą VIEŠPAČIUI, buveinę Jokūbo

---

[y]**131,0** Žr. Ps 120,1.

[z]**131,1** Lit. nuostabiais

[a]**131,2** Lit. ant

[b]**131,2** Lit. ant manęs

[c]**132,0** Žr. Ps 120,1.

[d]**132,1** GS: nusižeminimą

Galingajam!“ [6] „Štai mes girdėjome apie ją[e] Efratoje, ją radome Jaaro laukuose. [7] Įeikime į jo buveinę, parpulkime prie jo kojų suolelio! [8] Pakilk, VIEŠPATIE, [ir ateik] į savo atilsio vietą, tu ir tavo galinga skrynia! [9] Tegul tavo kunigai apsivelka teisumu[f] ir tavo maldingieji krykštauja!“ [10] Dėl Dovydo, savo tarno, neatstumk savo pateptojo veido! [11] VIEŠPATS prisiekė Dovydui tikrą priesaiką, kurios jis neatsižadės: „Vieną tavo kūno vaisiaus aš pasodinsiu tau į sostą! [12] Jei tavo sunūs vykdys mano sandorą ir mano reikalavimą[g], kurio juos pamokysiu, tai ir jų sūnūs per amžius sėdės tau soste!“ [13] Nes VIEŠPATS pasirinko Sijoną, jos užsigeidė savo buveinei: [14] „Šita bus mano atilsio vieta per amžius! Čia aš gyvensiu, nes jos užsigeidžiau. [15] Jos maistą laiminte laiminsiu, jos neturtėlius pasotinsiu duona. [16] Jos kunigus apvilksiu išganymu, o jos maldingieji krykštaute krykštaus. [17] Ten išauginsiu ragą[h] Dovydui, paruošiau aš žiburį[i] savo pateptajam. [18] Jo priešus apvilksiu gėda, o ant jo spindės jo karūna!“

---

[e] **132,6** T.y. sandoros skrynią

[f] **132,9** T.y. perteikia iš Dievo gautas išganančias ištaras

[g] **132,12** G: reikalavimus

[h] **132,17** „Ragas“ čia simbolizuoja dovydinės dinastijos ar jos karaliaus nenugalimą galią.

[i] **132,17** „Žiburys“ – metafora, reiškianti dovydinį sosto įpėdini ar apskritai dovydinės karalių dinastijos pastovumą.

Kaip gražu ir miela, kai broliai drauge gyvena!

⌜*Maldininkų procesijos*⌝[j] *giesmė. Dovydo*

133 [1] Štai kaip gera ir kaip miela, kai broliai drauge gyvena! [2] Tai kaip brangus aliejus ant galvos, kuris varva ant barzdos, Aharono barzdos, kuris varva ant jo drabužių apykaklės. [3] Kaip Chermono rasa, kuri krinta ant Sijonos kalnų. Nes ten suteikė[k] VIEŠPATS palaiminimą, gyvenimą per amžius.

Garbinkite VIEŠPATĮ!

⌜*Maldininkų procesijos*⌝[l] *giesmė*

134 [1] Na, garbinkite VIEŠPATĮ, visi VIEŠPATIES tarnai, kurie stovite naktimis VIEŠPATIES namuose! [2] Pakelkite savo rankas į šventyklą ir garbinkite VIEŠPATĮ! [3] Tegul tave laimina iš Sijonos VIEŠPATS, kuris padarė dangų ir žemę!

Mūsų VIEŠPATS viršija visus dievus

135 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Girkite VIEŠPATIES vardą! Girkite jūs, VIEŠPATIES tarnai, [2] kurie stovite VIEŠPATIES namuose, mūsų Dievo namų kiemuose! [3] Girkite VIEŠPATĮ, nes VIEŠPATS yra geras! Giedokite jo vardui, nes jis mielas! [4] Nes Jokūbą išsirinko VIEŠPATS, Izraelį – kaip savo nuosavybę. [5] Juk aš pats

---

[j] **133,0** Žr. Ps 120,1.

[k] **133,3** Lit. įsakė

[l] **134,0** Žr. Ps 120,1.

žinau, kad Jahvė yra didis ir kad mūsų Viešpats[m] yra didesnis už visus dievus. [6] Visa, kas patiko VIEŠPAČIUI, jis padarė danguje ir žemėje, jūrose ir visose gelmėse – [7] jis, kuris leidžia debesims užeiti nuo žemės krašto, tviskina žaibais lietui, išleidžia vėją iš jo sandėlių; [8] kuris ištiko Egipto pirmagimius ir žmonių, ir gyvulių, [9] siuntė ženklų ir grėsmingų reiškinių į Egipto vidurį prieš Faraoną ir visus jo tarnus; [10] kuris sumušė daug tautų ir užmušė galingus karalius: [11] Sichoną, amoriečių karalių, ir Ogą, Bašano karalių, ir visus Kanaano karalius. [12] Ir jis atidavė jų šalį kaip veldinį, kaip veldinį Izraeliui, savo tautai. [13] VIEŠPATIE, tavo vardas amžinai patvers, VIEŠPATIE, tavo minėjimas – per kartų kartas! [14] Juk VIEŠPATS gina savo tautos teises ir savo tarnų pasigaili. [15] Tautų stabai – sidabras ir auksas, žmogaus rankų padaras. [16] Jie turi burną, bet nekalba; turi akis, bet neregi. [17] Jie turi ausis, bet negirdi; nė kvapo nėra jų burnoje. [18] Panašūs į juos tepasidaro tie, kurie juos daro, kiekvienas, kuris jais pasitiki! [19] Izraelio namai, garbinkite VIEŠPATĮ! Aharono namai, garbinkite VIEŠPATĮ! [20] Levio namai, garbinkite VIEŠPATĮ! Jūs, kurie bijote VIEŠPATIES, garbinkite VIEŠPATĮ! [21] Pagarbintas tebūnie iš Sijonos VIEŠPATS, gyvenantis Jeruzalėje! Girkite VIEŠPATĮ!

Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras!

136 [1] Dėkokite VIEŠPAČIUI, nes jis geras, nes amžina jo malonė! [2] Dėkokite dievų Dievui, nes amžina jo malonė! [3] Dėkokite viešpačių VIEŠPAČIUI, nes amžina jo malonė! [4] Tam, kuris vienas daro didelius

---

[m] **135,5** 11QPs(a): Dievas

stebuklus, nes amžina jo malonė! [5] Tam, kuris sumaningai padarė dangų, nes amžina jo malonė! [6] Tam, kuris išplėtė žemę ant vandenų, nes amžina jo malonė! [7] Tam, kuris padarė didelių šviesulių, nes amžina jo malonė! [8] Saulę, kad viešpatautų dienai, nes amžina jo malonė! [9] Mėnulį ir žvaigždes, kad viešpatautų nakčiai, nes amžina jo malonė! [10] Tam, kuris paklojo Egipto pirmagimius, nes amžina jo malonė! [11] Ir išvedė Izraelį iš jų tarpo, nes amžina jo malonė! [12] Tvirta ranka ir ištiestu dilbiu, nes amžina jo malonė! [13] Tam, kuris pusiau perdalijo Nendrių jūrą, nes amžina jo malonė! [14] Ir pervedė Izraelį per jos vidurį, nes amžina jo malonė! [15] Ir sukratė Faraoną ir jo kariuomenę į Nendrių jūrą, nes amžina jo malonė! [16] Tam, kuris vedė savo tautą per dykumą, nes amžina jo malonė! [17] Tam, kuris sumušė didelius karalius, nes amžina jo malonė! [18] Ir užmušė galingus karalius, nes amžina jo malonė! [19] Sichoną, amoriečių karalių, nes amžina jo malonė! [20] Ir Ogą, Bašano karalių, nes amžina jo malonė! [21] Ir atidavė jų šalį kaip veldinį, nes amžina jo malonė! [22] Kaip veldinį Izraeliui, savo tarnui, nes amžina jo malonė! [23] Kuris atsiminė mus nužemintus, nes amžina jo malonė! [24] Ir mus išplėšė iš mūsų priešininkų, nes amžina jo malonė! [25] Kuris teikia maisto kiekvienam kūnui, nes amžina jo malonė! [26] Dėkokite dangaus Dievui, nes amžina jo malonė!

Prie Babilonijos upių

137 [1] Prie Babilonijos upių – ten sėdėjome ir verkėme, atsiminę Sijoną. [2] Ant gluosnių[n] jos

---

[n] **137,2** Arba: jovarų

viduje pakabinome savo lyras. [3] Nes ten reikalavo iš mūsų tie, kurie mus laikė nelaisvėje, giesmių[o], ˹tie, kurie tyčiojosi iš mūsų˺[p], – kas linksmina: „Pagiedokite mums vieną Sijonos giesmių!“ [4] Kaip galėtume giedoti VIEŠPATIES giesmę svetimoje šalyje? [5] Jei pamirščiau tave, Jeruzale, tegul nuvysta[q] mano dešinė! [6] Tegul mano liežuvis prilimpa man prie gomurio, jei tavęs neatsiminčiau, jei neiškeičiau Jeruzalės aukščiau už savo viršiausią džiaugsmą! [7] Atsimink, o VIEŠPATIE, edomiečių nenaudai Jeruzalės dieną – tuos, kurie sakė: „Nugriaukite, nugriaukite ją iki pačių jos pamatų!“ [8] Dukterie Babilonija, tu siaubėja[r], laimingas, kuris tau atlygins už tavo piktą darbą, kurį mums padarei! [9] Laimingas, kuris nutvers ir sudaužys tavo kūdikius į uolą!

Dieną, kai šaukiau, tu išklausei mane

Dovydo

138 [1] Tau[s] dėkoju visa širdim, dievų akivaizdoje tau giedu gyrių. [2] Parpuolu tavo šventosios maldyklos linkui ir dėkoju tavo vardui už tavo malonę ir ištikimybę, nes ˹leidai savo vardui ir pažadui viršyti visa kita˺[t]. [3] Dieną, kai šaukiau, tu išklausei mane,

---

[o]**137,3** Lit. giesmės žodžių

[p]**137,3** Arba: mūsų kankintojai

[q]**137,5** Rk.; M: pamiršta

[r]**137,8** SymST; M: nusiaubtoji

[s]**138,1** Kkr. Mss Vrs 11QPs(a) + VIEŠPATIE

[t]**138,2** Arba rk.: išaukštinai savo vardą ir pažadą viršum visų dangų; M: padarei savo pažadą didį, viršijantį visą savo vardą

⌜man padauginai⌝[u] mano sielos stiprybę. [4] Tegul tau, VIEŠPATIE, dėkoja visi žemės karaliai, kai bus išgirdę tavo burnos žodžius! [5] Tegul jie apgieda VIEŠPATIES valdžią[v], nes didelė yra VIEŠPATIES šlovė! [6] Nes, nors VIEŠPATS išaukštintas, jis žvelgia į žemąjį, o išdidųjį atpažįsta iš tolo. [7] Jei aš vaikščiosiu tarp ⌜savo priešininkų⌝[w], tu išlaikysi mane gyvą, nors rūstaus mano priešai. Tu ištiesi savo ranką, ir mane išgelbės tavo dešinė. [8] VIEŠPATS atkeršys mano labui. VIEŠPATIE, tavo malonė amžina! Neapleisk savo rankų padaro!

Kur aš eisiu nuo tavo dvasios?

139 [1] VIEŠPATIE, tu mane ištyrei ir pažįsti. [2] Tu žinai, kada sėduos ir kada keliuos; tu suvoki mano mintis iš toli. [3] Kur keliauju ir kur atsigulu, tu tiri ir su visais mano keliais esi susipažinęs. [4] Kai dar nėra žodžio ant mano liežuvio, štai tu, VIEŠPATIE, jį visiškai žinai. [5] Iš užpakalio ir iš priekio tu mane apsupi ir dedi ant manęs savo ranką. [6] Per nuostabi yra man ta pažintis, per aukšta – negaliu jos pasiekti. [7] Kur galėčiau eiti nuo tavo dvasios ir kur bėgti nuo tavo veido? [8] Jei užkopčiau į dangų, ten tu būtum! Ir jei pasikločiau patalą šeolyje[x], ir čia tu būtum! [9] Jei pasiimčiau[y] aušros sparnus

---

[u]**138,3** GLatT, plg. S; M: leidai man šturmuoti

[v]**138,5** Lit. kelius

[w]**138,7** Lit. priešystės

[x]**139,8** T.y. mirusiųjų buveinėje

[y]**139,9** Lit. pakelčiau

ir[z] nusileisčiau tolimiausiame[a] jūros gale, [10] tai ir ten tavo ranka mane vedžiotų, tvirtai mane laikytų tavo dešinė. [11] Ir jei sakyčiau: „Vien tamsa teapdengia[b] mane ir naktis tebūnie šviesa aplink mane“, [12] tai ir tamsa nebūtų tau per tamsi ir naktis šviestų kaip diena. Tamsa būtų kaip šviesa. [13] Nes tu pats sutvėrei mano inkstus[c], mane surezgei mano motinos įsčiose. [14] ˹Tau dėkoju, kad esu baimę keliančiai, nuostabiai sukurtas˺[d]. Nuostabūs tavo darbai, ir mano siela tai gerai žino. [15] Tau nebuvo paslėpti mano kaulai, kai buvau daromas slaptoje, lamstais audžiamas žemės gilybėse. [16] Mano gemalą matė tavo akys, ir tavo knygoje buvo surašytos visos dienos, kurios buvo suplanuotos, kai dar nė vienos jų nebuvo. [17] O man – kaip sunkiai suvokiamos tavo mintys, Dieve! Kokia didžiulė jų suma! [18] Jei jas skaičiuočiau, jų būtų daugiau negu smilčių. Atsibudęs aš tebesu su tavim.

Ištirk mane, Dieve, ir pažink mano širdį!

[19] O kad tu, Dieve, užmuštum bedievį ˹ir kad kraujotroškos atstotų˺[e] nuo manęs – [20] tie, kurie piktai kalba apie tave, veltui kelia [balsą] ˹prieš tave˺[f]! [21] Ar neturėčiau nekęsti tų, kurie nekenčia tavęs, VIEŠPATIE, ir bjaurėtis tais, kurie kelias prieš tave? [22] Nekenčiau

---

[z]**139,9** Kkr. Mss GS; ~M

[a]**139,9** T.y. toliausiai vakaruose esančiame

[b]**139,11** Sym Hier; M: sugriebia (arba: sutriuškina)

[c]**139,13** T.y. vidinę, giliausią būtį, jausmų centrą

[d]**139,14** Arba pgl. GSHier 11QPs(a): Tave giriu, nes tu esi baisiai nuostabus.

[e]**139,19** ST; M: Jūs kraujotroškos, atstokite

[f]**139,20** Rk.; M: tavo miestus

jų, visiškai nekenčiau; jie priešais man tapo. [23] Ištirk mane, Dieve, ir pažink mano širdį! Išmėgink mane ir pažink mano rūpesčius! [24] Pažiūrėk, ar aš elgiaus kaip stabmeldys, ir vesk mane senoviniu[g] keliu!

Išgelbėk mane, VIEŠPATIE, nuo piktų žmonių!

Choro vadovui. Dovydo psalmė.

140 [1] Išgelbėk mane, VIEŠPATIE, nuo piktų žmonių, nuo smurtininkų apgink mane! [2] Nuo tų, kurie sumano pikta širdyje, kasdien ruošia sąmokslą kariauti. [3] Jie padarė savo liežuvį aštrų kaip gyvatės; angies[h] nuodai po jų lūpomis. Sela [4] Apsaugok mane, VIEŠPATIE, nuo bedievių rankų, nuo smurtininkų apgink mane – tų, kurie sugalvojo parstumti man kojas. [5] Slapta išdidėliai paspendė man spąstus, pagedėliai[i] išskėtė tinklą; šalikelėje jie pastatė man žabangus. Sela [6] Tariau VIEŠPAČIUI: „Tu esi mano Dievas! Klausykis, VIEŠPATIE, mano maldavimo balso! [7] O VIEŠPATIE, Valdove, mane gelbinti prieglauda[j], tu apdengei mano galvą kovos[k] dieną! [8] Nepatenkink, VIEŠPATIE, bedievio įgeidžių! Neleisk pavykti jo kėslui!“ [9] ⌜Tegul nekelia galvos mano niekintojai, apsupą mane!⌝[l] Ką pikta kalbėjo jų lūpos, tegul ištinka[m] juos pačius! [10] Tegul

---

[g]**139,24** T.y. senovės teisiųjų

[h]**140,3** Būtent gyvatės raguotės (Cerastes comutus)

[i]**140,5** Rk.; M: ir virves

[j]**140,7** Arba: stiprybe

[k]**140,7** Lit. ginklų

[l]**140,9** Rk.; M: Tegul jie keliasi. Sela. Mane apsupančių galva.

[m]**140,9** Lit. apdengia

˹jis[n] krauna ant jų žarijas˺[o]! Tegul jis juos įmeta į ugnį, į klampias duobes, kad nebeatsikeltų! [11] Liežuvininkas tegul neįsikuria šalyje! Smurtininkas – tegul nelaimė jį pasiveja ˹ir parstumia˺[p]! [12] Žinau, kad VIEŠPATS apgins varguolio dalyką, neturtėlių teises. [13] Tikrai teisieji dėkos tavo vardui, tiesieji gyvens tavo akivaizdoje.

Neleisk įsivelti į piktus darbus su bedieviais!

Dovydo psalmė

141 [1] O VIEŠPATIE, tave šaukiu, skubėk pas mane! Klausykis mano balso, kai tavęs šaukiuos! [2] Tebūnie mano malda išstatyta prieš tave kaip smilkalai, mano rankų pakėlimas – kaip vakarinė auka! [3] Pastatyk, o VIEŠPATIE, sargybą mano burnai, apsaugok mano lūpų duris! [4] Neleisk linkti mano širdžiai į piktą šneką, įsivelti į piktus darbus su bedieviais[q], su vyrais piktadariais, ir neleisk man ragauti jų skanėstų! [5] Tegul mane plaka teisusis, maldingasis[r] tegul subara mane, [tačiau] nedorėlio[s] aliejus tenepuošia mano galvos! Ne, mano malda vis bus nukreipta prieš jų piktybes. [6] Kai jų teisėjai įpuls į Uolos[t] rankas, jie išgirs, kokie meilūs[u]

---

[n]**140,10** T.y. VIEŠPATS

[o]**140,10** Arba: susikrauna ant jų žarijos

[p]**140,11** Tiksli hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[q]**141,4** Lit. bedievyste

[r]**141,5** Rk.; M: malonė

[s]**141,5** GS; M: geriausias

[t]**141,6** Uola – vienas Dievo titulų.

[u]**141,6** Ironiškai pasakyta.

jo[v] žodžiai! [7] Kaip kad kas išaria ir išverčia žemę, taip mano[w] kaulai išbarstyti prie šeolio[x] žiomenų.[y] [8] Juk į tave, Jahve, Viešpatie, žvelgia mano akys. Pas tave ieškau prieglaudos, – ⌜neatiduok manęs mirčiai⌝[z]! [9] Apsaugok mane nuo griebtuvų spąstų, kuriuos jie man paspendė, nuo piktadarių žabangų! [10] Tegul nedorėliai visi drauge įpuola į savo pačių pinkles, tuo tarpu aš pats [saugiai] praeisiu!

Išvesk mane iš kalėjimo!

Dovydo maskyl[a]*, kai buvo oloje. Malda.*

142 [1] Aš garsiai šaukiuos VIEŠPATIES, garsiai maldauju VIEŠPATĮ. [2] Aš išlieju jo akivaizdoj savo skundą, savo bėdą jo akivaizdoj išsakau. [3] Kai geibsta manyje mano dvasia, – tu gi žinai mano taką! Ant tako, kuriuo einu, slapta jie padėjo man spąstus. [4] Žvelgiu į dešinę ir žiūriu – neturiu nė vieno, kas mane pastebėtų. Dingo man prieglobstis, niekas nesirūpina manim. [5] Aš šaukiuos tavęs, VIEŠPATIE, sakau: „Tu esi mano prieglobstis, mano dalis gyvųjų šalyje!“ [6] Atkreipk dėmesį į mano raudojimą, nes esu labai nusilpęs! [7] Išgelbėk mane nuo mano persekiotojų, nes jie yra man

---

[v] **141,6** Rk.; t.y. Dievo; M: mano

[w] **141,7** 11QPs(a); M: mūsų; GMssS: jų

[x] **141,7** T.y. mirusiųjų buveinės

[y] **141,7** Pasinaudodamas hiperbole, psalmininkas vaizduoja savo beviltišką situaciją, kaip situaciją negyvo žmogaus, kurio išnirę kaulai guli išbarstyti lauke.

[z] **141,8** Lit. neišliek mano gyvybės; arba: neapnuogink mano kaklo (būtent tam, kad kalavijas jį nukirstų)

[a] **142,0** Žr. Ps32,l.

per stiprūs! [8] Išvesk mane iš kalėjimo, kad dėkočiau tavo vardui! [9] Susiburs aplink mane teisieji, nes[b] padarysi man gera.

Niekas gyvas nėra teisus tavo akyse

Dovydo psalmė

143 [1] VIEŠPATIE, išgirsk mano maldą, klausykis mano meldimo pasigailėti! Būdamas ištikimas, išklausyk mane, būdamas teisus! [2] Ir neik į teismą su savo tarnu, nes niekas gyvas nėra teisus tavo akyse! [3] Nes priešas persekiojo mane, sutrypė į žemę mano gyvybę, mane pasodino tamsybėse, kaip seniai mirusiuosius. [4] Tad alpo manyje mano dvasia, mano viduje nustėro mano širdis. [5] Aš atsiminiau senąsias dienas, mąsčiau apie visą tavo veiklą, apie tavo rankų darbą galvojau. [6] Aš pakeliu išskėtęs savo rankas į tave; mano siela tavęs trokšta kaip išdžiuvusi žemė. [7] Skubiai išklausyk mane, VIEŠPATIE: išsibaigė mano dvasia![c] Neslėpk savo veido nuo manęs, kad nebūčiau panašus į nužengusius į duobę[d]! [8] Duok man jau rytmetį išgirsti tavo malonę, nes tavim pasitikėjau! Parodyk man kelią, kuriuo turiu eiti, nes į tave pakėliau savo sielą! [9] Išgelbėk mane nuo mano priešų, VIEŠPATIE: pas tave ˹atėjau glaustis˺[e]! [10] Mokyk mane vykdyti tavo valią, nes tu esi mano Dievas! Tavo geroji dvasia tegul veda mane ˹lygia žeme˺[f]! [11] Dėl savo

---

[b] **142,9** Arba: kai

[c] **143,7** T.y. mano energija išsieikvojo

[d] **143,7** T.y. šeolį

[e] **143,9** Rk., plg. Hier; G: atbėgau

[f] **143,10** Kkr. Mss: lygiu taku; kl. MssS: lygiu keliu

vardo, VIEŠPATIE, išlaikyk mane gyvą! Savo teisumu[g] išvesk mane iš bėdos! 12 Savo malone nutildyk mano priešus ir pražudyk visus mano prispaudėjus, nes aš esu tavo tarnas!

Meldimas pergalės ir būsimos gerovės vaizdas

Dovydo

144 1 Tebūnie pagarbintas VIEŠPATS, mano uola, kuris išlavino mano rankas kovai, mano pirštus kautynėms, 2 mano malonė[h] ir mano tvirtovė, mano pilis ir mano gelbėtojas, mano skydas ir tas, kuriame prieglobstį randu, kuris man pajungė tautas[i]! 3 VIEŠPATIE, kas yra žmogus, kad juo rūpinies, mirtingasis[j], kad apie jį galvoji? 4 Žmogus – į kvapą jis panašus; jo dienos – kaip praeinąs šešėlis. 5 VIEŠPATIE, praskleisk savo dangus[k] ir nuženk! Paliesk kalnus, kad jie rūktų! 6 Tviskink žaibais ir juos išsklaidyk, paleisk savo strėles ir sukelk juose paniką! 7 Ištiesk savo ranką iš aukštybės, išgelbėk ir ištrauk mane iš gausių vandenų, iš rankos svetimšalių, 8 kurių burna kalba netiesą ir kurių dešinė – priesaiką laužianti dešinė! 9 Dieve, naują giesmę noriu tau giedoti, dešimčiastyge lyra skambinti tau, 10 kuris duodi pergalę karaliams, kuris išgelbėjai Dovydą, savo tarną! Nuo žiauraus kalavijo 11 išgelbėk mane ir ištrauk mane iš rankos svetimšalių, kurių burna kalba netiesą ir kurių

---

[g] **143,11** T.y. ištikimybe sandoros įsipareigojimams

[h] **144,2** T.y. Dievas, kuris yra malonus ir ištikimas savo sandoros dalyviui

[i] **144,2** Dgl. Mss Akv ST Hier; M: mano tautą

[j] **144,3** Lit. žmogaus sūnus

[k] **144,5** lyg kokias uždangas

dešinė – priesaiką laužianti dešinė! [12] Kai mūsų sūnūs bus kaip augalai – užaugę, jauni; mūsų dukterys kaip kertiniai šulai, išdrožinėti rūmų pavyzdžiu[l]; [13] mūsų sandėliai pilni, aprūpiną visokiu maistu; mūsų avys vedančios tūkstančius, dešimtis tūkstančių mūsų laukuose; [14] mūsų karvės veršingos, ⸢be ligos ir išsimetimo, be maurojimo[m] mūsų plačiose pievose⸣[n], – [15] laiminga tauta, kuriai taip klosis! Laiminga tauta, kurios Dievas yra VIEŠPATS!

Visų akys tavęs laukia

Dovydo malda

145 [1] Noriu tave aukštinti, mano Dieve, Karaliau, ir garbinti tavo vardą visada ir per amžius! [2] Kasdien noriu tave garbinti ir girti tavo vardą visada ir per amžius! [3] Didis yra VIEŠPATS ir labai girtinas, ir jo didybė neištiriama. [4] Viena karta tegul giria kitai tavo darbus ir tavo galingus veiksmus paskelbia! [5] Apie tavo didybės garbingą skaistybę ⸢tegul jos kalba, o⸣[o] aš mielai apmąstysiu tavo nuostabius darbus! [6] Apie tavo baisingų veiksmų galią tegul jos šneka, o aš mielai pasakosiu apie tavo didžius darbus! [7] Ką atsimena apie tavo gausų gerumą, tegul jos berte beria ir tavo teisumą džiaugsmingai apgieda. [8] VIEŠPATS – malonus ir gailestingas, kantrus ir didžiai ištikimas. [9] VIEŠPATS yra geras visiems, gailestingas visiems savo kūriniams. [10] Tegul tau, VIEŠPATIE, dėkoja visi tavo kūriniai ir tavo

---

[l]**144,12** Arba: sandarai

[m]**144,14** dėl sausros sukelto troškulio

[n]**144,14** Arba: kai nebus sienų pralaužimo ir išėjimo tremtin nė dejavimo mūsų aikštėse

[o]**145,5** 11QPs(a)GS; M: ir žodžiai

maldingieji tegul garbina tave! [11] Tegul jie apsako tavo karalystės garbę ir tegul kalba apie tavo galybę, [12] kad paskelbtų žmonijai jo[p] galybę ir jo karalystės garbingą skaistybę! [13] Tavo karalystė – visų amžių karalystė, tavo valdžia tveria per visas kartas. ⌜VIEŠPATS yra ištikimas visiems savo pažadams ir maloningas visuose savo darbuose⌝[q]. [14] VIEŠPATS prilaiko visus krintančius ir atitiesia visus nulenktuosius. [15] Visų akys tavęs laukia, o tu jiems duodi jų maistą tinkamu metu. [16] Tu atveri savo ranką ir patenkini kiekvienos būtybės norą. [17] VIEŠPATS yra teisus ⌜visame savo valdyme⌝[r] ir maloningas visuose savo darbuose. [18] VIEŠPATS yra arti visų, kurie jo šaukiasi, visų, kurie nuoširdžiai jo šaukiasi. [19] Jis įvykdo norą tų, kurie jo bijo; jis išgirsta jų šauksmą pagalbos ir juos išgelbsti. [20] VIEŠPATS apsaugoja jį mylinčiuosius, o visus bedievius sunaikina. [21] Tegul reiškia gyrių VIEŠPAČIUI mano burna, ir tegul kiekvienas kūnas garbina jo šventąjį vardą visada ir per amžius!

Laimingas, kurio pagalba Jokūbo Dievas!

146 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Girk, mano siela, VIEŠPATĮ! [2] Noriu girti VIEŠPATĮ, kol gyvas būsiu, giedoti savo Dievui, kol gyvuosiu. [3] Nepasitikėkite kunigaikščiais, mirtingaisiais, kurie negali pagelbėti! [4] Išeina jo dvasia – jis sugrįžta į savo žemę[s], tą pačią dieną žūva jo sumanymai. [5] Laimingas, kurio pagalba

---

[p]**145,12** Pasakyta „jo“ vietoj „tavo“, laikantis karališkųjų rūmų etiketo.

[q]**145,13** 1MsGS 11QPs(a); ~M

[r]**145,17** Lit. visuose savo keliuose

[s]**146,4** T.y. žemę, iš kurios jis yra kilęs

Jokūbo Dievas, kurio viltis remias VIEŠPAČIU, jo Dievu, [6] kuris padarė dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas yra juose; kuris išsaugo ištikimybę per amžius, [7] gina prislėgtųjų teises, teikia duonos alkaniesiems! VIEŠPATS išlaisvina belaisvius. [8] VIEŠPATS atveria akis akliesiems. VIEŠPATS atitiesia nulenktuosius; VIEŠPATS myli teisiuosius. [9] VIEŠPATS apsaugo ateivius. Jis palaiko našlaitį ir našlę, o ˹bedievius iškreipia iš kelio˺[t]. [10] VIEŠPATS karaliauja per amžius, tavo Dievas, Sijona, per kartų kartas! Girkite VIEŠPATĮ!

Didis yra mūsų VIEŠPATS ir didžiajėgis

147 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Juk gera giedoti mūsų Dievui, juk miela jam užtraukti gyriaus giesmę. [2] VIEŠPATS atstato Jeruzalę, surenka Izraelio išsklaidytuosius – [3] jis, kuris gydo tuos, kurių širdis sukulta, ir apraišioja jų žaizdas; [4] kuris suskaičiuoja žvaigždžių skaičių, jas visas vardais vadina! [5] Didis yra mūsų Viešpats ir didžiajėgis; jo išmanymas – besaikiškas[u]. [6] VIEŠPATS palaiko nuolankiuosius, – nulenkia nedorėlius ligi žemės. [7] Giedokite VIEŠPAČIUI su dėkojimu, skambinkite mūsų Dievui lyra! [8] Jam, kuris apdengia dangų debesimis, kuris paruošia žemei lietų, kuris leidžia kalnams želdinti žolę. [9] Jis parūpina ėdalo gyvuliams, varniukams – ko jie šaukia. [10] Ne žirgo stiprumą jis mėgsta, ne vyro blauzdos jam patinka. [11] VIEŠPAČIUI patinka tie, kurie jo bijo, kurie viliasi

---

[t] **146,9** Lit. bedievių kelią iškreipia (t.y. juos nukreipia nuo jų kurso, vedančio į jų užsibrėžtą piktą tikslą)

[u] **147,5** Lit. nesuskaitomas

jo malonės. [12] Šlovink, Jeruzale, VIEŠPATĮ! Girk savo Dievą, Sijona! [13] Nes jis sutvirtino tavo vartų sklendes, palaimino tavo sūnus tavo viduje, – [14] jis, kuris daro tavo sritį ramia vieta, geriausiais kviečiais sotina tave; [15] kuris siunčia į žemę savo įsaką – labai skubiai bėga jo žodis, – [16] kuris duoda sniegą kaip vilną, šerkšną it pelenus barsto. [17] Jis beria savo ledus kaip duonos kąsnelius; ⌜nuo jo šalčio sustingsta vandenys⌝[v]. [18] Jis pasiunčia savo žodį ir juos sutirpdo, papučia savo kvapą – vandenys teka. [19] Jis paskelbė savo žodžius Jokūbui, savo nuostatus ir nuosprendžius Izraeliui. [20] Taip jis nepadarė jokiai kitai tautai, ir ⌜savo nuosprendžių joms[w] neapreiškė⌝[x]. Girkite VIEŠPATĮ!

Girkite Viešpatį iš dangaus, nuo žemės!

148 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Girkite VIEŠPATĮ iš dangaus! Jį girkite aukštybėse! [2] Jį girkite visi jo angelai, jį girkite visi jo kariai! [3] Jį girkite, saule ir mėnuli, jį girkite, visos žėrinčios žvaigždės! [4] Jį girkite, dangų dangūs ir vandenys, kurie esate viršuj dangų! [5] Girkite VIEŠPATIES vardą, nes jis įsakė – ir jie buvo sukurti! [6] Ir jis juos pastatė, kad jie būtų visada, per amžius. Jis išleido nuostatą[y], o tas nepraeis. [7] Girkite VIEŠPATĮ nuo žemės, jūs jūrų pabaisos ir visos vandenyno gelmės! [8] Ugnie ir kruša, sniege ir rūke, audringas vėjau, vykdąs jo įsaką! [9] Kalnai ir visos kalvos,

---

[v] **147,17** Rk.; M; kas gali pakęsti jo šaltį?

[w] **147,20** T.y. kitoms tautoms

[x] **147,20** GST 11QPs(a); M; jo nuosprendžių – jos jų nepažino

[y] **148,6** reguliuojantį dangaus kūnų orbitas

vaismedžiai ir visi kedrai, [10] žvėrys ir visi gyvuliai, ropliai ir sparnuoti paukščiai! [11] Žemės karaliai ir visos tautos, kunigaikščiai ir visi žemės teisėjai, [12] jaunikaičiai ir taip pat mergaitės, seneliai su vaikais! [13] Girkite VIEŠPATIES vardą, nes vien jo vardas iškilnus! Jo didybė viršija žemę ir dangų. [14] Ir jis iškėlė savo tautos ragą[z] – garbę visų jo maldingųjų, izraelių, jam artimos tautos. Girkite VIEŠPATĮ!

VIEŠPATS apvainikuoja nuolankiuosius pergale

149 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Giedokite VIEŠPAČIUI naują giesmę, jam gyrių maldingųjų susirinkime! [2] Izraelis tegul džiaugiasi savo Kūrėju, Sijonos sūnūs tegul džiūgauja savo Karalium! [3] Tegul jie giria jo vardą šokdami ratelį, būgnu ir lyra tegul jam groja! [4] Nes VIEŠPATS palankus savo tautai; jis apvainikuoja nuolankiuosius pergale. [5] Maldingieji tegul rykauja iš džiaugsmo dėl šlovės[a], tegul jie krykštauja savo pataluose! [6] Dievo aukštinimai tebūnie jų gerklėje ir dviašmenis kalavijas jų rankoje, [7] kad įvykdytų kerštą pagonims, nubaudimus tautoms, [8] kad suριštų jų karalius pančiais ir jų garbinguosius geležinėmis grandinėmis, [9] kad jiems įvykdytų aprašytąjį teismą! Tokia bus visų jo maldingųjų garbė. Girkite VIEŠPATĮ!

Visa, kas kvėpuoja, tegul giria VIEŠPATĮ!

150 [1] Girkite VIEŠPATĮ! Girkite Dievą jo šventykloje, jį girkite jo skliautuotoje tvirtovėje.

---

[z]**148,14** T.y. galybę. Ragas – galybės simbolis.

[a]**149,5** Arba: Šlovingojo

[2] Jį girkite dėl jo galingų veiksmų, jį girkite, kaip pritinka jo nepaprastai didybei! [3] Jį girkite, pūsdami ragą, jį girkite arfa ir lyra! [4] Jį girkite būgnu ir šokdami ratelį, jį girkite stygomis ir fleita! [5] Jį girkite skambiais cimbolais, jį girkite trenksmingais cimbolais! [6] Visa, kas kvėpuoja, tegul giria VIEŠPATĮ! Girkite VIEŠPATĮ!

PATARLĖS

Antraštė ir moto

1 [1] Dovydo sūnaus Saliamono, Izraelio karaliaus, patarlės [2] išminčiai ir drausmei pažinti, protingoms kalboms suprasti, [3] pamokančiai drausmei priimti, tam, kas teisu, teisinga ir tiesu; [4] neprityrusiems gudrybės teikti, jaunuoliui pažinimo ir įžvalgumo; [5] – tegul išmintingasis klausosi ir daugiau pasimoko ir tegul išmanusis įsigyja mokėjimą ⌜susivokti gyvenime⌝[a] – [6] patarlei ir vaizdiniam posakiui suprasti, išminčių žodžiams ir jų mįslėms. [7] Viešpaties baimė – žinojimo pradžia. Išmintį ir drausmę niekina paikieji.

Įspėjimas nebendrauti su nedorėliais

[8] Klausyk, mano sūnau, savo tėvo drausmės ir neatmesk savo motinos pamokymo, [9] nes malonus vainikas jie yra tavo galvai ir grandinė tavo kaklui. [10] Mano sūnau, jei tave vilioja nusidėjėliai, nesutik! [11] Jei jie sako: „Eikš su mumis, tykokime kraujo, sėlinkime be priežasties prie nekaltojo, [12] prarykime juos gyvus kaip šeolis ir sveikus kaip nužengiančius į duobę! [13] Visokį brangų lobį rasime, pripildysime savo namus grobio. [14] Savo burtą mesi tarp mūsų, vieną piniginę turėsime mes visi!“ – [15] mano sūnau, neik keliu su jais, sulaikyk savo koją nuo jų tako, [16] nes j ų

---

[a]**1,5** Lit. plaukioti

kojos bėga į pikta ir skuba kraujo išlieti! [17] Juk neatbaido[b] išplečiamas[c] tinklas [net] visiems sparnuočiams matant. [18] Taip anie tykoja savo pačių kraujo, sėlina į savo pačių gyvybę[d]. [19] Taip einasi kiekvienam, geidžiančiam neteisaus pelno. Šis atima gyvybę jo savininkams.

Įspėjimas neklausantiems išminties

[20] Išmintis garsiai rėkia gatvėje, aikštėse duoda skardų balsą. [21] Ji šaukia viršuj mūrų[e], miesto vartų prieangiuose sako savo žodžius: [22] „Iki kol jūs, paikšos, mylėsite paikybę? [Iki kol] išjuokėjai mėgausis išjuokimu ir kvailiai nekęs pažinimo? [23] Gręžkitės į mano pabarimą! Štai aš jums liesiu [lyg versmė] savo dvasią[f], jums paskelbsiu savo žodžius. [24] Kadangi šaukiau ir atsisakėte [klausyti], ištiesiau ranką ir niekas nekreipė dėmesio, [25] kadangi nepaisėte jokio mano patarimo ir mano pabarimo nenorėjote, – [26] tai ir aš juoksiuos iš jūsų nelaimės, tyčiosiuos, kai ateis jums siaubas, [27] kai ateis jums siaubas lyg audra ir užeis jums nelaimė kaip vėtra, kai jus užklups bėda ir prispaudimas. [28] Tada jie šauksis manęs, bet aš neatsakysiu, manęs ieškos, bet manęs neras. [29] Kadangi jie nekentė pažinimo ir nepasirinko VIEŠPATIES baimės, [30] nenorėjo mano patarimo ir paniekino mano pabarimą, [31] tai jie valgys savo elgesio

---

[b]**1,17** Lit. veltui

[c]**1,17** Arba: grūdais pabarstomas

[d]**1,18** T.y. kaip paukščiai, ieškodami lesalo, nors ir mato jiems spendžiamus žabangus, jų nepaiso ir įpuola į juos, taip nusikaltėliai nepaiso Dievo teismo ir pražudo savo gyvybę.

[e]**1,21** GST; M: triukšmingų vietų

[f]**1,23** T.y. mintis

vaisių, sotinsis savo pačių svarstymais. [32] Mat paikųjų atsimetimas juos nužudys ir kvailųjų nerūpestingumas juos pražudys, [33] bet kas manęs klausys, tas saugiai gyvens, nevarginamas nelaimės baimės“.

Išminties troškimo daugeriopa palaima

2 [1] Mano sūnau, jei priimsi mano žodžius ir mano įsakymus išsaugosi pas save, [2] darydamas ausį įdėmią išminčiai, palenkdamas širdį į išmaną – [3] taip, jei šauksies supratimo, balsiai užkalbinsi išmaną, [4] jei jos ieškosi kaip sidabro ir stengsies ją atrasti kaip paslėptus lobius, [5] tada tu suvoksi VIEŠPATIES baimę ir rasi Dievo pažinimą, [6] nes VIEŠPATS teikia išmintį, iš jo burnos ateina žinojimas ir išmanymas. [7] Jis laiko paruošęs tiesiesiems pasisekimą, yra skydas tų, kurie elgiasi nepeiktinai, [8] sergėdamas teisingumo takus ir saugodamas savo pamaldžiųjų kelią. [9] Tada tu suprasi teisumą teisingumą ir tiesumą – kiekvieną gerą taką, [10] nes išmintis įeis į tavo širdį ir žinojimas bus mielas tavo sielai. [11] Įžvalgumas tave apsaugos, išmanymas tave apsergės, [12] kad tave išgelbėtų nuo pikto kelio, nuo žmonių, kalbančių tai, kas iškreipta, [13] paliekančių tiesius takus, kad vaikščiotų tamsiais keliais, [14] džiugiai darančių pikta, džiūgaujančių[g] dėl piktų iškrypimų, [15] nes jie patys iškreipia savo takus ir nuklysta nuo savo kelių; [16] kad tave išgelbėtų nuo kito moters, nuo svetimosios, kalbančios viliojančiais žodžiais, [17] paliekančios savo jaunystės draugą ir pamirštančios savo Dievo sandorą, [18] nes į mirtį

---

[g] **2,14** Lit. Jie džiūgauja

grimsta jos namai ir pas šešėlius[h] jos takai. [19] Nė vienas, įeinantis pas ją, nesugrįžta ir nepasiekia gyvenimo takų, – [20] kad eitum gerųjų keliu ir laikytumeis teisiųjų takų, [21] nes tiesieji gyvens šalyje, ir nepeikiamieji pasiliks joje, [22] bet nedorėliai bus išnaikinti iš šalies ir atsimetėliai nušluoti nuo jos.

Išminties mokytojas ragina bijoti VIEŠPATIES

3 [1] Mano sūnau, nepamiršk mano pamokymo, ir mano įsakymus tegul išsaugoja tavo širdis, [2] nes amžiaus ilgį bei gyvenimo metus ir gerovę jie tau padaugins. [3] Malonė ir ištikimybė tegul nepalieka tavęs. Užrišk jas sau ant kaklo, užrašyk sau ant širdies plokštės. [4] Taip rasi palankumą ir pritarimą Dievo ir žmonių akyse. [5] Pasitikėk VIEŠPAČIU visa širdim, o savo supratimu nepasikliauk. [6] Visuose savo keliuose pripažink ir jis ištiesins tavo takus. [7] Nebūk išmintingas savo akyse, bijok VIEŠPATIES ir venk pikta. [8] Tai bus pasveikimas tavo kūnui[i] ir atgaiva tavo kaulams. [9] Gerbk VIEŠPATĮ savo turtu ir viso savo derliaus pirmaisiais vaisiais, [10] kad tavo svirnai prisipildytų grūdų[j] ir vynuogių sunka tavo spaudyklos lietųsi per kraštus. [11] VIEŠPATIES drausmės nepaniekink, mano sūnau, ir teneįgrįsta tau jo pabarimas, [12] nes ką VIEŠPATS myli, tą sudraudžia ˹kaip tėvas sūnų˺[k], kuris jam patinka.

---

[h] **2,18** T.y. mirusiųjų buveinės gyventojus

[i] **3,8** GS, plg. 4, 22; M: bambai

[j] **3,10** G; M: sotumo

[k] **3,12** G: ir padaro skausmo sūnui

Išminties vertė

[13] Laimingas žmogus, kuris rado išmintį, ir žmogus, kuris gauna išmanymą, [14] nes ji naudingesnė už sidabrą ir jos duodamas pelnas vertingesnis už gryną auksą. [15] Ji brangesnė už koralus, ir niekas, ko tu geidi, negali jai prilygti. [16] Ilgas amžius jos dešinėje, jos kairėje turtai ir garbė. [17] Jos keliai malonūs keliai, ir visi jos takai gerovė. [18] Gyvybės medis ji tiems, kurie ją nutveria, ir tie, kurie tvirtai ją laiko, vadintini laimingais. [19] VIEŠPATS išmintimi įkūrė žemę, tvirtai pastatė dangų išmana. [20] Jo žinojimu persidalijo pirminiai vandenys ir debesys laša rasa.

Saugus gyvenimas

[21] Mano sūnau, tegul jos neišeina iš tavo akių. Išlaikyk apdairumą ir įžvalgumą. [22] Jie bus gyvenimas tavo sielai ir gražmena tavo kaklui. [23] Tada saugiai eisi savo keliu, ir tavo koja neužsigaus. [24] Jei atsisėsi[l], nedrebėsi iš baimės, ir jei būsi atsigulęs, saldus bus tavo miegas. [25] Nebijok staigaus siaubo ir nedorėlių pražūties[m], kai ji ateis! [26] Nes VIEŠPATS bus tavo pasitikėjimas ir apsaugos tavo koją, kad nebūtum sugautas.

Papildomi paraginimai ir posakiai

[27] Negink gera tam, kuriam tai priklauso, kai turi galią tai padaryti. [28] Nesakyk savo artimui: „Eik ir sugrįžk, rytoj tau duosiu!“, kai tu [dabar] turi pas save.

---

[l] **3,24** G; M: atsigulsi

[m] **3,25** Lit. (naikinančios) audros

[29] Nesumanyk pikta prieš savo artimą, kai jis saugiai gyvena šalia tavęs. [30] Nesivaidyk be reikalo su žmogumi, jei jis tau nieko pikta nėra padaręs. [31] Nepavydėk smurtininkui ir nepasirink jokio jo kelio, [32] nes bjaurybė yra VIEŠPAČIUI iškrypėlis, bet su tiesiaisiais jis draugauja. [33] VIEŠPATIES prakeikimas yra nedorėlio namuose, bet teisiųjų gyvenvietę jis laimina. [34] Iš pajuokėjų jis tyčiojasi, bet nuolankiesiems teikia malonę. [35] Garbę paveldi išmintingieji, bet kvailieji įsimaino gėdą.

Tėvo paraginimas siekti išminties ir klausyti jos pamokymų

4 [1] Klausykite, sūnūs, tėvo drausmės ir kreipkite dėmesį, kad išmoktumėte supratimo, [2] nes gerą pamoką jums duodu! Nepalikite mano pamokymo! [3] Nes [ir] aš buvau savo tėvo sūnus, švelnus ir vienintelis savo motinos priežiūroje. [4] Jis mane mokė ir man sakė: „Tegul tvirtai laiko mano žodžius tavo širdis! Laikykis mano įsakymų, ir gyvensi! [5] Įsigyk išmintį, įsigyk supratimą! Nepamiršk ir nenukrypk nuo mano burnos žodžių! [6] Nepalik jos, ir ji tave saugos; mylėk ją, ir ji tave sergės, [7] Išminties pradžia: įsigyk išmintį ir su viskuo, ką įsigysi, įsigyk supratimą! [8] Labai vertink ją, ir ji tave išaukštins; ji tave pagerbs, jei ją apsikabinsi. [9] Ji uždės ant tavo galvos malonų vainiką, puikią karūną tau padovanos“. [10] Klausyk, mano sūnau, ir priimk mano žodžius, tai bus daug tavo gyvenimo metų. [11] Išminties kelio tave pamokau, tave vedu tiesiais takais. [12] Tau einant, nebus ankšta tavo žingsnui, ir jei bėgsi, nesuklupsi. [13] Tvirtai laikykis drausmės, nepaleisk jos! Sergėk ją, nes ji tavo gyvybė! [14] Į nedorėlių taką neįeik, ir neįženk į piktųjų kelią. [15] V enk jo, nepereik į jį, nusisuk

nuo jo ir eik pro šalį! [16] Nes jie neužminga, jei nėra pikta padarę, ir atimamas jų miegas, jei nėra ko suklupdę. [17] Nes jie valgo nedorybės duoną ir smurto veiksmų vyną geria. [18] Bet teisiųjų takas yra kaip sužibanti aušra, kuri vis skaistėja, kol visiškai išaušta diena. [19] Nusikaltėlių kelias – kaip tamsa: jie nežino, ant ko suklups. [20] Mano sūnau, kreipk dėmesį į mano žodžius, į mano posakius lenk savo ausį. [21] Jie teneišeina iš tavo akių; saugok juos pačiame savo širdies viduje. [22] Nes jie gyvenimas juos randantiems ir visam jų kūnui pasveikimas. [23] Labiau už viską, kas saugotina, sergėk savo širdį, nes iš jos išeina gyvenimo šaltiniai. [24] Pašalink nuo savęs burnos suktumą, ir lūpų iškrypimą atitolink nuo savęs. [25] Tavo akys tegul žvelgia tiesiai į priekį ir tavo žvilgsniai[n] tegul veda tiesiai į tai, kas prieš tave. [26] Stebėk savo kojos taką, ir visi tavo keliai tebūnie tvirti. [27] Nesuk nei į dešinę, nei į kairę, atitrauk savo koją nuo pikta.

Įspėjimas vengti svetimoterystės

5 [1] Mano sūnau, kreipk dėmesį į mano išmintį, į mano išmaną palenk savo ausį, [2] kad išsaugotum įžvalgumą ir kad žinojimą išsergėtų tavo lūpos, [3] nes korių medum laša svetimos moters lūpos ir gludesnis už aliejų yra jos gomurys. [4] Bet jos [užtrauktas] galas[o] yra kartus kaip metėlė, aštrus kaip dviašmenis kalavijas. [5] Jos kojos leidžiasi į mirtį, šeolį[p] nusitveria jos žingsniai. [6] Ji nežiūri gyvenimo tako, svyruoja, jai nežinant, jos keliai. [7] Taigi

---

[n] **4,25** Lit. akių vokai

[o] **5,4** vyrui, turinčiam santykių su ja

[p] **5,5** T.y. mirusiųjų buveinę

dabar, sūnūs, klausykite manęs ir neatsitraukite nuo mano burnos žodžių. [8] Atitolink nuo jos savo kelią ir nesiartink prie jos namų angos, [9] kad neatiduotum kitiems savo garbės[q] ir savo metų žiauriajam, [10] kad nesisotintų svetimieji tavo jėga ir tuo, kas tavo įgyta sunkiu darbu pašaliečio namuose, [11] ir kad pagaliau nedejuotum, kai sunyks tavo mėsa ir kūnas, [12] ir nesakytum: „O, kaip nekenčiau drausmės ir kaip pabarimą paniekino mano širdis! [13] Kaip neklausiau savo auklėtojų balso ir į savo mokytojus nepalenkiau savo ausies! [14] Kone patekau į visišką nelaimę ⌜susirinkusioje bendruomenėje⌝[r]“. [15] Gerk vandens iš savo paties cisternos ir tai, kas teka, iš savo paties šulinio. [16] [Kitaip] tavo versmės išsklys lauke, aikštėse [tavo] vandens upeliai. [17] Jie tegul priklauso tau vienam, bet ne svetimiems šalia tavęs. [18] Tebūna tavo šaltinis palaimintas, ir pasidžiauk savo jaunystės moterim, [19] miela elne ir malonia kalnų ožka. Tegul jos krūtys nugirdo tave kiekvienu metu, ir jos meile svaiginkis visada. [20] O kodėl, mano sūnau, nori svaigintis svetimąja ir apkabinti pašalietės krūtinę? [21] Nes prieš VIEŠPATIES akis yra kiekvieno keliai, ir jis stebi visus jo kelius. [22] Jo kaltės sugauna jį, nedorėlį[s], ir savo nuodėmės virvėmis jis nutveriamas. [23] Jis miršta dėl drausmės stokos, ir dėl savo didelės kvailybės nuklysta[t].

---

[q] **5,9** Arba: geriausių gyvybinių jėgų; G: gyvybės; ST: jėgų (arba: turto)

[r] **5,14** Lit. susirinkime ir bendruomenėje

[s] **5,22** ~G

[t] **5,23** G: nušluojamas ir žūsta

Įspėjimas vengti skubių laidavimų

6 [1] Mano sūnau, jei garantavai savo artimui[u], jei sudavei rankas[v] už svetimąjį, [2] jei įsipainiojai savo ⌜lūpų žodžiu⌝[w], buvai sugautas savo burnos pažadais, [3] tai šitaip pasielk, mano sūnau, ir išsilaisvink, nes patekai į savo artimo rankas: ⌜eik nedelsiant⌝[x] ir kaulyk savo artimą; [4] neduok miego savo akims, nei snaudulio savo žvilgsniams, [5] gelbėkis kaip gazelė ⌜nuo medžiotojo⌝[y] ir kaip paukštis iš paukštgaudžio rankų.

Įspėjimas tinginiui

[6] Eik pas skruzdėlę, tinginy, pasižiūrėk į jos kelius ir pasidaryk išmintingas! [7] Nors ji neturi vado, tvarkytojo ar valdovo, [8] paruošia vasarą sau maistą, suvalo pjūties metu sau peną. [9] Kaip ilgai, tinginy, drybsosi? Kada kelsies iš savo miego? [10] „Dar kiek pamiegoti, dar kiek pasnausti, dar kiek susidėti rankas poilsiui“ – [11] taip ateis ⌜kaip valkata tavo neturtas ir tavo stoka kaip elgeta⌝[z].

Nenaudėlio elgesys ir žuvimas

[12] Nenaudėlis, piktavalis vyras, vaikščioja su iškreipta burna, [13] mirkčioja akimis, aiškina kojomis, duoda ženklą pirštais, [14] sumano iškreiptų dalykų savo širdyje,

---

[u] **6,1** kad sugrąžinsi savo paskolą

[v] **6,1** Rankų sudavimas buvo įprasta apeiga, patvirtinanti laidavimą prekybinėse ar kitokiose teisinėse sutartyse.

[w] **6,2** S, plg. G; M; burnos žodžiais

[x] **6,3** G: nebūk neryžtingas

[y] **6,5** Rk.; M; iš rankos

[z] **6,11** Arba: kaip banditas tavo neturtas ir tavo stoka kaip ginkluotasis

kiekvienu metu kelia nesutarimus. [15] Todėl staiga ateis jo žuvimas, akimirksniu jis bus nepagydomai sutriuškintas.

Septyni VIEŠPATIES nekenčiami dalykai

[16] Tų šešių nekenčia VIEŠPATS, ir septyni yra bjaurybė jo sielai: [17] išdidžios akys, melagingas liežuvis ir rankos, išliejančios nekaltą kraują, [18] širdis, sumananti piktus kėslus, kojos, skubiai bėgančios į pikta, [19] kas ištaria[a] melus kaip neteisus liudytojas ir kas kelia nesutikimus tarp brolių.

Įspėjimas nesvetimoteriauti

[20] Sergėk, mano sūnau, savo tėvo įsakymą ir neatmesk savo motinos pamokymo. [21] Laikyk juos nuolat prisirišęs prie širdies, apsivyniok juos ant kaklo! [22] Tau einant, tegul jis[b] tau vadovauja, tau gulint, tegul apsaugo tave, o tau atsibudus, tegul tave užkalbina. [23] Nes įsakymas yra žiburys ir pamokymas – šviesa, o drausmės pabarimai – gyvenimo kelias, [24] kad tave apsaugotų nuo piktos[c] moters, nuo slidaus svetimosios liežuvio. [25] Negeisk jos grožio savo širdyje, ir tegul ji tavęs nepagauna savo žvilgsniais, [26] nes paleistuvės užmokestis tėra duonos kepalas, bet ištekėjusi moteris sumedžioja ˹brangią gyvybę˺[d]. [27] Ar gali žmogus sužerti ugnį į savo antį, kad jo drabužiai nesudegtų? [28] Arba ar gali žmogus vaikščioti ant žarijų, kad jo kojos nenudegtų? [29] Taip yra tam,

---

[a]**6,19** Lit. iškvepia

[b]**6,22** T.y. tėvo įsakymas arba motinos pamokymas

[c]**6,24** G: artimo

[d]**6,26** Arba: pasiturintį asmenį

kuris įeina pas savo artimo moterį: neliks nenubaustas nė vienas, kuris ją paliečia. [30] Nepaniekina vagies, jei jis vagia, kad patenkintų savo alkį, kai badauja, [31] bet nutvertas jis turi atlyginti septyneriopai, atiduoti visą savo namų turtą. [32] Kas svetimoteriauja, tam stinga proto; kas nori pražudyti savo gyvybę, tas tegul taip daro. [33] Mušimą ir nešlovę jis sutiks, ir jo gėda nebus išdildyta. [34] Nes pavyduliavimas yra [neatlaidus] vyro įtūžis, ir jis nesigailės atkeršijimo dieną. [35] Jis nepriims jokių kyšių, kad tylėtų, ir nesutiks, nors ir daugintum papirką.

Įspėjimas vengti suviliotojos

7 [1] Mano sūnau, saugok mano žodžius ir mano įsakymus slėpk pas save. [2] Saugok mano įsakymus, kad gyventum, ir mano pamokymą kaip savo akies vyzdį. [3] Pririšk juos prie savo pirštų, užrašyk juos ant savo širdies plokštės. [4] Sakyk išmintčiai: „Tu mano sesuo“, ir giminiete vadink išmonę, [5] kad ji tave apsaugotų nuo svetimos moters, nuo pašalietės, kalbančios viliojančiais žodžiais. [6] Kai pro savo namų langą žiūrėjau[e], pro savo pinučius žvelgiau žemyn, [7] pamačiau tarp neprityrusių, pastebėjau tarp sūnų neprotingą jaunikaitį, [8] traukiantį gatve palei jos kampą, ir jis žingsniavo keliu į jos namus [9] prieblandoje, dienos vakare, nakties tamsai užeinant. [10] Štai jį pasitinka moteris paleistuvės drabužiu ir buklios širdies. [11] Ji nerami ir nesuvaldoma. Jos namuose nepasilieka jos kojos. [12] Čia gatvėje, čia aikštėse ir prie kiekvieno kampo ji tykoja. [13] Ji nutvėrė ir pabučiavo jį, ir su begėdiška veido išraiška jam tarė: [14] „Turėjau aukoti

---

[e] **7,6** Rk.

bendrystės aukas; šiandien ištesėjau savo įžadus. 15 Todėl išėjau tavęs pasitikti, tavo veido ieškoti, ir tave radau. 16 Apdangalais užtiesiau savo lovą, Egipto margomis lininėmis paklodėmis. 17 Apšlaksčiau savo patalą mira, aloja ir cinamonu. 18 Eikš, būkime pasigėrę nuo meilės iki ryto, linksminkimės meilės malonumais! 19 Nes vyro nėra namie, jis išvyko į tolimą kelionę. 20 Jis pasiėmė su savim pinigų maišelį – tik pilnaties dieną parvyks namo“. 21 Ji suvedžiojo jį savo didele įkalba, savo įtaikiomis lūpomis jį suviliojo. 22 Jis tuojau[f] nuseka paskui ją taip, kaip jautis ⌜nueina, kad būtų papjautas⌝[g], kaip ⌜pririšamas virve elnias⌝[h], 23 iki strėlė perskelia jo kepenis, kaip paukštis skuba į kilpas, nenuvokdamas, jog tai apmokės savo gyvybe. 24 Taigi dabar, sūnūs, klausykite manęs ir kreipkite dėmesį į mano burnos žodžius! 25 Tenepasuka į jos kelius tavo širdis, neklaidžiok jos takais! 26 Nes daug yra užmuštųjų, kuriuos ji paklojo, ir gausu tų, kuriuos visus ji nužudė. 27 Jos namai – keliai į šeolį, nusileidžią į mirties kambarius.

Išminties kvietimas ir įsiteikimas

8 1 Argi išmintis nešaukia ir išmana nepaleidžia savo balso? 2 Viršuj aukštumų, prie kelio, takų sankirtoje ji atsistoja. 3 Šalia vartų, priėjime prie miesto, prie portalų angos ji garsiai šaukia: 4 „Jums, vyrai, šaukiu, ir mano balsas kreipiasi į žmones: 5 išmokite, nepritryrėliai, gudrumo, o jūs, kvailieji, įgykite supratimo. 6 Klausykite,

---

[f]**7,22** G: apkvaišintas

[g]**7,22** G: vedamas papjauti

[h]**7,22** Rk.; arba rk.: įšoka į kilpas; M: kojų pantis kvailiui sudrausti

nes kalbėsiu tai, kas kilnu, ir mano lūpos pravirs tam, kas tiesu. [7] Juk tiesą kalba mano gomurys, ir mano lūpos bjaurisi tuo, kas nedora. [8] Teisingi visi mano burnos žodžiai; nėra juose jokio sukto ar iškreipto. [9] Jie visi tikri suprantantiems ir tiesūs randantiems žinojimą. [10] Priimkite mano drausmę, o ne sidabrą, ir žinojimą mieliau už rinktinį auksą, [11] nes išmintis geresnė už koralus, ir jokios brangenybės jai neprilygsta. [12] Aš, išmintis, esu gudrumo kaimynė, ir apgalvotas žinojimas randamas [pas mane]. [13] VIEŠPATIES baimė – pikto neapykanta. Puikybės, išdidumo, pikto elgesio ir iškrypusios burnos aš nekenčiu. [14] Mano yra patarimas ir pasisekimas. Aš esu supratimas; mano yra stiprybė. [15] Manimi karaliai karaliauja ir galiūnai nusprendžia tai, kas teisu. [16] Manimi kunigaikščiai valdo ir didžiūnai, ⌜visi teisūs teisėjai⌝[i]. [17] Aš myliu mane mylinčius, ir manęs ieškantieji mane randa. [18] Turtai ir garbė yra pas mane, prakilnus turtas ir gerovė. [19] Mano vaisiai geresni už auksą ir gryną auksą, ir mano pelnas – už rinktinį sidabrą. [20] Teisumo keliu aš vaikščioju, teisingumo takų viduriu, [21] kad duočiau nuosavybėn turtą mane mylintiems, ir aš pripildysiu jų lobynus. [22] VIEŠPATS mane sukūrė kaip savo kelių[j] pradžią, kaip anksčiausią savo veikalų, labai seniai. [23] Nuo amžių aš suregzta, nuo pradžios, nuo žemės pirmųjų laikų. [24] Kai dar nebuvo pirminių vandenynų, aš buvau pagimdyta, kai dar nebuvo vandeningų versmių. [25] Kai kalnai dar nebuvo įsodinti, pirm kalvų buvau pagimdyta, [26] kai jis dar nebuvo padaręs žemės bei

---

[i] **8,16** G: teisia žemę

[j] **8,22** GSym V; M: kelio (t.y. kuriamosios veiklos)

laukų ir žemyno grumstų viseto. [27] Jam kuriant dangų, aš ten buvau, jam nubrėžiant akiratį ant vandenyno paviršiaus. [28] Jam įtvirtinant debesis aukštai, sulaikant gelmės šaltinius, [29] jam nustatant jūrai jos ribas, kad vandenys neperžengtų jo įsako, jam ˹tvirtai padedant˺[k] žemės pamatus, – [30] aš buvau šalia jo kaip ugdytinis[l] ir kasdien buvau jo[m] pasigėrėjimas, visuomet žaisdama jo akivaizdoje, [31] Žaisdama jo žemės skrituly ir gėrėdamasi žmonėmis. [32] Taigi dabar, sūnūs, klausykite manęs! Laimingi tie, kurie laikosi mano kelių. [33] Klausykite drausmės ir tapkite išmintingi, ir neapleiskite [jos]! [34] Laimingas žmogus, kuris manęs klauso, kasdien budėdamas prie mano durų, saugodamas mano vartų stulpus, [35] nes kas mane randa, tas randa gyvenimą ir įgyja VIEŠPATIES pamėgimą. [36] O kas manęs neranda, tas vartoja sau pačiam smurtą. Visi, kurie manęs nekenčia, myli mirtį“.

Išmintis ir kvailybė pakviečia į pokylį

9 [1] Išmintis pastatė savo namus, iškirto[n] savo septynis stulpus. [2] Ji papjovė savo gyvulius, sumaišė savo vyną, taip pat priruošė savo stalą. [3] Ji išsiuntė savo tarnaites, ji kviečia viršuj miesto aukštumų – [4] kas nepritytęs, tegul čia užsuka; kam stinga proto, tam ji sako: – [5] „Ateikite, valgykite mano duonos ir gerkite vyno, kurį sumaišiau!

---

[k]**8,29** G; M: nubrėžiant

[l]**8,30** T.y. mylimas, globojamas vaikas

[m]**8,30** GS

[n]**9,1** iš uolos; G: pastatė

[6] Palikite neprityrimą[o], kad gyventumėte, ir žingsniuokite supratimo keliu!“ [7] Kas pamoko išjuokėją, tas užsitraukia negarbę, ir kas pabara nedorėlį, – gėdos dėmę. [8] Nebark išjuokėjo, kad jis nelaikytų tavęs neapykantoje. Pabark išmintingą, ir jis tave mylės. [9] Duok išmintingam, ir jis bus dar išmintingesnis; pamokyk teisųjį, ir jis daugiau išmoks. [10] Išminties pradžia yra VIEŠPATIES baimė, ir Šventojo pažinimas – supratimas. [11] Nes per mane bus daug tavo dienų ir tau padaugės gyvenimo metų. [12] Jei esi išmintingas, esi išmintingas sau pačiam, o jei išjuokėjas, tu vienas turėsi kęsti[p]. [13] Kvaila moteris yra aistringa, suvedžiojanti ir ˹nieko nenusimananti˺[q]. [14] Ji sėdi savo namų prieangyje, ant krėslo miesto aukštumose, [15] kviesdama praeinančius keliu, tiesiai traukiančius savo takais: [16] „Kas neprityręs, tegul čia užsuka!“ ir kam stinga proto, tam ji sako: [17] „Vogtas vanduo saldus, ir slaptoje valgoma duona gardi!“ [18] Bet jis nežino, kad ten gyvena šešėliai[r], kad šeolio gelmėse jos pakviestieji.

PIRMASIS SALIAMONO PATARLIŲ RINKINYS (10, 1–22, 16)

˹Saliamono patarlės˺[s]

10 [1] Išmintingas sūnus džiugina tėvą, bet kvailas sūnus teikia sielvartą savo motinai. [2] Neneša

---

[o]**9,6** Lit. neprityrėlius

[p]**9,12** išjuokimo išdavas

[q]**9,13** G: ji nepažįsta gėdos

[r]**9,18** T.y. mirusieji

[s]**10,0** ~G

naudos neteisingai įsigyti lobiai, bet teisumas išgelbsti iš mirties. [3] VIEŠPATS neleidžia alkti teisiajam, bet tai, ko geidžia nedorėliai, atstumia. [4] Neturtingą padaro nedarbšti ranka, bet stropiųjų ranka praturtina. [5] Kas vasarą vokia [derlių], tas yra protingas sūnus; kas pjūties metu knarkia, – sūnus, darantis gėdą[t]. [6] Palaiminimai tenka teisiojo galvai, bet nedorėlių burną užčiaupia smurtas. [7] Teisiojo atminimas tarnauja palaiminimui, bet nusikaltėlių vardas sukirmija. [8] Kas išmintingos širdies, tas priima įsakymus, bet kas kvailų lūpų, – sutrypiamas. [9] Kas nekaltai vaikščioja, saugiai vaikščioja, bet kas iškraipo savo kelius, bus susektas. [10] Kas pamerkia akimi[u], padaro skausmo, ˹bet kas atvirai pabara, sutaikina˺[v]. [11] Gyvenimo versmė yra teisiojo burna, bet nedorėlių burna slepia smurtą. [12] Neapykanta sukelia vaidų, bet visus nusidėjimus apdengia meilė. [13] Supratingojo lūpose randasi išmintis, bet lazda skirta neprotingojo nugarai. [14] Išmintingieji slepia žinojimą, bet kvailojo burna – artėjanti pražūtis. [15] Turtingojo lobis yra jo stiprus miestas, varguolių pražūtis – jų neturtas. [16] Ką teisusis įgyja darbu, dera gyvenimui, nedorėlio pelnas – nuodėmei. [17] Kas laikosi drausmės, yra kelias, vedantis į gyvenimą, bet kas palieka pabarimą, suklaidina. [18] Kas slepia neapykantą, turi meluojančias lūpas, ir kas išplatina šmeižtą, tas yra kvailys. [19] Kur daug žodžių, nestinga nusidėjimo, bet kas sulaiko savo lūpas, yra protingas. [20] Teisiojo liežuvis – rinktinis sidabras, nedorėlių širdis

---

[t] **10,5** savo tėvams

[u] **10,10** T.y. tokiu gestu daro piktas įtaigas, bet atvirai nekalba

[v] **10,10** G; M: ir kas kvailų lūpų, sutrypiamas

– mažavertė. [21] Teisiojo lūpos gano daugelį, bet kvailieji miršta per beprotystę. [22] Tai VIEŠPATIES palaiminimas, kurs praturtina, ir nieko prie jo nepriduria varginga pastanga. [23] Tarsi pramoga kvailajam daryti begėdišką darbą, bet ⌜išmintingai elgtis⌝[w] [yra kaip pramoga] išmaningam vyrui. [24] Ko baisisi nedorėlis, tai jam ateis, bet ko nori teisieji, suteikiama[x]. [25–26] Kaip actas dantims ir dūmai akims, taip tinginys jį siunčiantiems. [27] VIEŠPATIES baimė pailgina amžių, o nedorėlių metai sutrumpėja. [28] Teisiųjų lūkestis atneša džiaugsmą, bet nedorėlių viltis žūva. [29] VIEŠPATS yra apsauga tam, kuris nekaltai elgiasi, bet pražūtis piktadariams. [30] Teisusis niekad nesvyruos[y], bet nusikaltėliai neliks gyventi šalyje. [31] Teisiojo burna tarpsta išmintimi, bet perkreiptas liežuvis nupjaunamas. [32] Teisiojo lūpos žino, kas priimtina, bet nedorėlių burna – [tik] kas iškreipta.

11

[1] Apgaulingos svarstyklės bjaurybė VIEŠPAČIUI, bet pilnas svarstis jam patinka, [2] Atėjus išdidumui, ateina negarbė, bet su nuolankiaisiais yra išmintis. [3] Tiesiųjų nekaltumas juos [saugiai] veda, bet klastingųjų suktumas juos sunaikina. [4] Turtai nepadeda rūstybės dieną, bet teisumas išgelbsti nuo mirties. [5] Nekaltojo teisumas tiesina jo kelią, bet per savo nelabumą pargriūva nusikaltėlis. [6] Tiesiųjų teisumas juos išgelbsti, o klastinguosius sugauna [jų] geidulys. [7] Nedorėliui mirštant, žūva viltis, ir piktadarių[z] lūkestis žūva.

---

[w]**10,23** Lit. išmintis

[x]**10,24** STV; M: jis (= Dievas) suteiks

[y]**10,30** T.y. saugiai gyvens savo šalyje, ir niekas jų nenušalins nuo jų veldinio

[z]**11,7** Arba: kvailių (plg. G); M: turtų

[8] Teisusis išgelbstimas iš bėdos, bet nedorėlis pakliūva [į ją] vietoj jo. [9] Veidmainys burna sunaikina savo artimą, bet žinojimu išgelbstimi teisieji. [10] Gerai klojantis teisiesiems, džiūgauja miestas, o nedorėliams žūvant, jis krykštauja. [11] Tiesiųjų palaiminimu miestas klesti, bet nedorėlių burna sugriaunamas. [12] Kas niekina savo artimą, tam stinga proto, bet išmaningas vyras tyli. [13] Kas vaikščioja aplinkui kaip šmeižikas, atidengia paslaptis, bet kas patikimo nusistatymo, tas dalyką slepia. [14] Be sumanios vadovybės žlunga tauta, bet išgelbėjimas ten, kur daug patarėjų. [15] Labai nukenčia, jei kas laiduoja už svetimą, bet kas nekenčia suduoti rankas[a], jaučiasi saugus. [16] Maloni moteris nusipelno pagarbą, ⌜o agresyvieji⌝[b] įsigyja turtus. [17] Gera daro savo sielai maloningas vyras, bet kenkia ⌜sau pačiam⌝[c] žiaurusis. [18] Nedorėlis nusipelno apgaulingą algą, o kas sėja teisumą, – tikrą užmokestį. [19] Kas tvirtai laikosi teisumo, eina į gyvenimą, o kas vejasi pikta, – į savo mirtį. [20] VIEŠPATS bjaurisi iškreiptaširdžiais, bet jam patinka tie, kurie nekaltai elgiasi. [21] Tikriausiai[d] nelieka nenubaustas piktasis, bet teisiųjų palikuonys išvengs [bausmės]. [22] Auksinis žiedas šernės knyslėje – moteris graži, bet nemandagi. [23] Teisiųjų troškimas atneša tik gera, nedorėlių viltis – rūstybę[e]. [24] Vienas dosniai duoda, tačiau gauna vis

---

[a]**11,15** Rankų sudavimu buvo patvirtinamos sutartys ir laidavimai.

[b]**11,16** G: o moteris, nekenčianti to, kas tiesu, yra negarbingas sostas. Tinginiai stokoja turto, o darbštieji

[c]**11,17** Lit. savo kūnui

[d]**11,21** Lit. ranka į ranką (posakis, vartojamas sutarčiai patvirtinti ar laiduojant už ką, suduodant rankas)

[e]**11,23** T.y. rūstų teismą

daugiau, o kitas neprideramai taupo, tačiau nuskursta. [25] Dosnus asmuo nutukinamas, ir kas duoda atsigerti, tam irgi duodama atsigerti. [26] Kas sulaiko[f] javus, tą prakeikia žmonės, bet palaiminimas yra ant parduodančio galvos. [27] Kas siekia gera, ieško pamėgimo[g], bet kas geidžia pikta, jį tai užklups. [28] Kas pasitiki savo turtais, tas puola, bet teisieji sužaliuoja kaip lapai. [29] Kas nesirūpina savo namais, paveldi vėją, ir [toks] kvailys tampa išmintingojo vergu. [30] Teisumo[h] vaisius yra gyvenimo medis, o kas atima gyvybę, – smurtas[i]. [31] Jei teisiajam atlyginama žemėje, kaip juo labiau nedorėliui ir nusidėjėliui!

12 [1] Kas myli drausmę, myli žinojimą, o kas nekenčia pabarimo, tas galvijas. [2] Gerasis įsigyja VIEŠPATIES pamėgimą, bet piktų kėslų vyrą jis pasmerkia. [3] Žmogus neišsilaiko nedorybe, bet teisiųjų šaknis nepajuda. [4] Darbšti moteris – savo vyro vainikas, bet [jam] daranti gėdą – kaip ėduonis jo kauluose. [5] Teisiųjų mintys siekia to, kas teisu, nedorėlių kėslai – apgaulės. [6] Nedorėlių žodžiai – tykojimas išlieti kraują, bet tiesiųjų burna juos išgelbsti. [7] Nedorėliai pargriūva ir jų nebėra, bet teisiųjų namai tvirtai stovi. [8] Vyras giriamas pagal jo gudrumą, bet kas perkreiptos širdies, tam tenka panieka. [9] Geriau būti mažai gerbiamam ir ˹turėti [vieną] vergą˺[j], negu rodytis garbingam ir stokoti duonos. [10] Teisusis atsižvelgia į savo gyvulio gyvybę,

---

[f] **11,26** nuo pardavimo, norėdamas pakelti jų kainą

[g] **11,27** T.y. patikimo Dievui

[h] **11,30** G; M: Teisiojo

[i] **11,30** Rk., plg. GS

[j] **12,9** GS: dirbančiam sau pačiam

bet nedorėlių ˹širdis žiauri˺[k]. [11] Kas įdirba savo dirvą, turi sočiai duonos, o kas vaikosi tuščių dalykų, tam stinga proto. [12] ˹Nelabųjų pamatai išgriaunami˺[l], bet teisiųjų šaknis ˹lieka tvirtai įleista˺[m]. [13] ˹Nusidėdamas lūpomis įsipainioja į pinkles piktasis˺[n], bet ištrūksta iš bėdos teisusis. [14] Iš savo burnos vaisių vyras sotinasi geru, ir ką [kitiems] padaro žmogaus rankos, jam pačiam sugrįžta. [15] Kvailojo kelias tiesus jo paties požiūriu, bet kas klauso patarimo, – išmintingas. [16] Kvailys – tuojau pasireiškia jo apmaudas, bet kas nuslepia įžeidimą, – gudrus. [17] Kas pasako tai, kas tikra, kalba tiesą, bet meluojantis liudytojas – apgaulę. [18] Kas nors kalba neapgalvotai, tarsi durdamas kalaviju, bet išmintingųjų liežuvis teikia pagijimą. [19] Tiesą kalbančios lūpos amžinai išsilaiko, bet tik akimirksnį meluojantis liežuvis. [20] Klasta yra širdyje sumanančių pikta, bet taikos patarėjai turi džiaugsmą. [21] Teisiajam neatsitinka jokios blogybės, bet nedorėliai pilni nelaimės. [22] Bjaurybė VIEŠPAČIUI melagingos lūpos, bet kurie patikimai elgiasi, tie jam patinka. [23] Gudrus žmogus nutyli, ką žino, bet kvailųjų širdis iššaukia[o] kvailybę. [24] Stropiųjų ranka valdys, bet tingi turės eiti baudžiavą. [25] Susirūpinimas vyro širdyje jį prispaudžia, bet geras žodis jį pradžiugina. [26] ˹Savo ganyklą išžvalgo˺[p] teisusis, bet nedorėlių kelias juos

---

[k]**12,10** Lit. „gailestingumas“ žiaurus

[l]**12,12** Rk. M tekstas neaiškus.

[m]**12,12** Rk.

[n]**12,13** G; M: Lūpų nusidėjime glūdi piktos (arba: piktojo) pinklės

[o]**12,23** T.y. tuojau viešai išgarsina

[p]**12,26** Rk. T.y. teisusis ištiria tai, kas tarnauja jo gerovei; arba rk.: Šalinasi nuo pikta; M: Tegul teiraujasi apie savo artimą

paklaidina. [27] Tingusis nesumedžioja[q] laimikio, bet brangus darbštaus žmogaus turtas. [28] Ant teisumo tako gyvenimas, bet paikybės[r] kelias veda į mirtį.

13 [1] Išmintingas sūnus myli[s] drausmę, bet išjuokėjas neklauso pabarimo. [2] Iš savo[t] burnos vaisių ⌜žmogus valgo tai, kas gera⌝[u], bet klastingųjų geidulys – smurtas. [3] Kas sergi savo burną, saugo savo gyvybę; kas plačiai atveria savo lūpas, tam gresia pražūtis. [4] Geidžia [maisto], bet negauna tingus asmuo, o darbštus asmuo nutunka. [5] Melagingo žodžio nekenčia teisusis, bet nedorėlis kalba tai, kas begėdiška ir negarbinga. [6] Teisumas sergi ⌜elgesio nepeiktinumą, bet nedorumas įstumia į nuodėmę⌝[v]. [7] Vienas dedasi turtingas, tačiau nieko neturi, kitas dedasi neturtingas, tačiau turi daug turto. [8] Žmogaus gyvybės išpirka yra jo turtai, bet neturtėlis ⌜negirdi grasinimo⌝[w]. [9] Teisiųjų šviesa džiugiai šviečia, bet nedorėlių žiburys užgęsta. [10] Lengvabūdis[x] išdidumu sukelia vaidus, bet su tais, kurie duodasi patariami, yra išmintis. [11] Skubiai[y] įgytas turtas sumažėja,

---

[q]**12,27** Arba: nekepa. Tiksli hebr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

[r]**12,28** Rk.: M: tako

[s]**13,1** Rk.; M: tėvo

[t]**13,2** Lit. žmogaus

[u]**13,2** T.y. gero žmogaus kalbos naudingos visuomenei ir tuo pačiu jam pačiam; arba: valgo gerasis

[v]**13,6** Arba pgl. G: tą, kuris nepeiktinai elgiasi, bet nedorėlius parverčia nuodėmė

[w]**13,8** Arba rk.: neranda priemonių išsipirkti

[x]**13,10** Rk.; M: Tik

[y]**13,11** G; M: Niekingai

bet kas renka ranka[z], [jį] padaugina. [12] Nuvilkintas lūkestis susargina širdį, bet išsipildęs troškimas yra gyvybės medis. [13] Kas nieku verčia žodį, ˹turės mokėti už tai˺[a], bet kas bijo įsakymo, tam bus atlyginama. [14] Išmintingojo pamokymas – gyvenimo šaltinis mirties žabangams išvengti. [15] Gera nuovoka įgyja palankumą, bet neištikimųjų kelias yra ˹jų pražūtis˺[b]. [16] Kiekvienas gudruolis veikia numaningai, bet kvailys viešai rodo[c] kvailybę. [17] Nedoras pasiuntinys įstumia į nelaimę, bet patikimas pasiuntinys – pasveikimas. [18] Neturtas ir negarbė tam, kurs nieku laiko drausmę, bet kas paiso pabarimo – gerbiamas. [19] Patenkintas troškimas malonus sielai, bet kvailiams koktu vengti pikta. [20] Kas vaikščioja su išmintingais, [pats] tampa išmintingas, bet kas bendrauja su kvailais, tam blogai sekasi. [21] Nusidėjėlius persekioja nelaimė, bet teisiesiems ˹atlygina laimė˺[d]. [22] Gerasis palieka veldinį vaikų vaikams, ir teisiajam išlaikomas nusidėjėlio turtas. [23] Daug maisto duoda neturtėlių plėšinys, bet jis atimamas per neteisybę. [24] Kas gailisi savo rykštės, nekenčia savo sūnaus, o kas jį myli, stengiasi jį laiku sudrausti. [25] Teisusis valgo iki soties, bet nedorėlių pilvas kenčia stoką.

14

[1] Moters[e] išmintis stato namus, bet [jos] kvailybė jos pačios rankomis juos nugriauna. [2] Kas tiesiai

---

[z] **13,11** T.y. pamažu

[a] **13,13** Lit. iš to bus atimtas užstatas

[b] **13,15** G; M: pastovus

[c] **13,16** tarsi prekiautojas, viešai išstatantis savo prekes

[d] **13,21** Arba: jis (t.y. Dievas) atlygina geru

[e] **14,1** Lit. Moterų

vaikščioja, bijo VIEŠPATIES, bet kas eina kreivais keliais, jį niekina. [3] Kvailojo burnoje yra ˹rykštė jo nugarai˺[f], bet išmintingųjų lūpos juos apsaugo. [4] Kur nėra raguočių, ˹ėdžios tuščios˺[g], bet daug derliaus gaunama jaučio jėga. [5] Patikimas liudytojas nemeluoja, bet iškvepia melus kreivas liudytojas. [6] Išjuokėjas ieško išminties, tačiau veltui, bet žinojimas išmaniam lengvas dalykas. [7] Eik šalin nuo kvailo vyro, ˹bet neatstumk˺[h] žinančių lūpų. [8] Gudriojo išmintis yra savo kelio suvokimas, bet kvailųjų kvailybė – apsigavimas. [9] Kvailiai tyčiojasi iš atsiteisimo aukos, bet tarp tiesiųjų viešpatauja geras sutarimas[i]. [10] Širdis pažįsta savo pačios kartumą, ir kitas neįsimaišo į jos džiaugsmą. [11] Nedorėlių namai sunaikinami, bet tiesiųjų palapinė tarpsta. [12] Koks nors kelias kam atrodo tiesus, bet jo galas – mirties gilumos[j]. [13] Net juokiantis skauda širdį, ir džiaugsmo galas – sielvartas. [14] Savo ˹poelgių vaisiais˺[k] sotinsis atsimetėlis, ir ˹savo darbų vaisiais˺[l] – geras vyras. [15] Neprityrėlis tiki kiekvienu žodžiu, bet gudrusis atidžiai stebi savo žingsnį. [16] Išmintingasis atsargus ir vengia pikta, bet kvailasis yra karštuolis ir [per daug] pasitikintis savim. [17] Kas staiga supyksta, daro kvailybę, ˹ir vyras, mėgstantis

---

[f] **14,3** Rk.; M: puikybės atžala

[g] **14,4** Arba rk.: nėra grūdų

[h] **14,7** M: ir tu nepažinai

[i] **14,9** ir be atsiteisimo aukos, kurią kvailieji, nusidėdami savo santykiuose su kitais, būtinai privalo aukoti

[j] **14,12** G; M: keliai

[k] **14,14** Lit. keliais

[l] **14,14** Rk. lit. savo darbais; M: nuo jo

regzti pinkles, nekenčiamas˺[m]. [18] Neprityrėliai paveldi kvailybę, bet gudrieji vainikuoja galvas žinojimu. [19] Piktieji stovi nusilenkę[n] prieš geruosius, ir nedorėliai – prie teisiojo vartų. [20] Net savo artimo nekenčiamas beturtis, bet turtuolio draugų daug. [21] Kas paniekina savo artimą, nusideda, bet kas pasigaili vargšų, tas laimingas. [22] Tikrai paklysta tie, kurie sumano pikta, bet malonę ir ištikimybę patiria tie, kurie sumano gera. [23] Kiekvienas sunkus darbas duoda naudos, bet [vien] lūpų žodis veda tik į stoką. [24] Išmintingųjų karūna – ˹jų gudrumas˺[o], bet kvailųjų vainikas[p] – ˹jų kvailybė˺[q]. [25] Teisingas liudytojas yra gyvybių gelbėtojas, bet kas išsako melus, apvilia[r]. [26] VIEŠPATIES baimėje glūdi tvirtas pasitikėjimas; net jo[s] vaikams jis[t] bus prieglobstis. [27] VIEŠPATIES baimė yra gyvenimo šaltinis mirties žabangams išvengti. [28] Tautos daugybėje tvyro karaliaus didybė, bet kur nėra žmonių, – didžiūno žlugimas. [29] Kantrusis turi daug išmanymo, bet karštabūdis viešai rodo kvailybę. [30] Rami širdis yra kūno gyvastis, bet aistra – kaulų ėduonis. [31] Kas engia menkąjį, įžeidžia jo Kūrėją, bet jį gerbia tas, kurs pasigaili vargšo. [32] Jo paties nelabumas parstumia

---

[m]**14,17** G: bet apgalvojantis vyras daug pakenčia (S: lieka ramus)

[n]**14,19** kaip elgetos, maldaujantys duonos

[o]**14,24** Rk. pgl. G; M: jų turtai

[p]**14,24** Rk.; M: kvailybė

[q]**14,24** Rk.; M: kvailybė

[r]**14,25** G; M: apvylimas

[s]**14,26** T.y. VIEŠPATIES bijančiojo

[t]**14,26** T.y. VIEŠPATS arba pasitikėjimas juo

nedorėlį, bet savo nekaltume[u] randa prieglobstį teisusis. 33 Išmaningojo širdyje ilsisi išmintis, bet kvailųjų viduje ji nežinoma[v]. 34 Teisumas išaukština tautą, bet nuodėmė yra tautų gėda. 35 Karaliui patinka išmanus tarnas, bet jo rūstybė tenka [tarnui,] darančiam gėdą.

15 1 Švelnus atsakymas nukreipia rūstybę, bet įžeidžiantis žodis sukelia pyktį. 2 Išmintingųj ų liežuvis ˹laša žinojimu˺[w], bet kvailųjų burna plūsta kvailybe. 3 Kiekvienoje vietoje VIEŠPATIES akys, stebinčios piktuosius ir geruosius. 4 Liežuvio švelnumas – gyvenimo medis, bet jo vylingumas – dvasinis pakrikimas. 5 Kvailys paniekina savo tėvo drausmę, bet kas paiso pabarimo, gudriai elgiasi. 6 Teisiojo namuose daug išteklių, bet nedorėlio derlius sunyksta. 7 Išmintingųjų lūpos išplatina žinojimą, bet kvailųjų širdis – netiesą. 8 VIEŠPATS bjaurisi nedorėlių auka, bet tiesiųjų malda jam patinka. 9 VIEŠPATS bjaurisi nedorėlio keliu, bet kas vejasi teisumą, tą jis myli. 10 Griežta drausmė skiriama paliekančiam taką. Kas nekenčia pabarimo, – turi mirti. 11 Šeolis[x] ir Abadonas[y] atviri VIEŠPAČIUI, kaip labiau žmonių širdys! 12 Išjuokėjas nemyli jį barančio, pas išmintinguosius jis neina. 13 Džiugi širdis linksmina veidą, bet kai širdį sopa, nuotaika prislėgta. 14 Išmani širdis ieško žinojimo, bet kvailųjų burna gano

---

[u] **14,32** GS; M: mirtyje

[v] **14,33** GS; M: žinoma

[w] **15,2** Rk.; M: daro žinojimą gerą

[x] **15,11** T.y. mirusiųjų buveinė

[y] **15,11** T.y. pražūties vieta

kvailybę[z]. [15] Visos prislėgtojo dienos piktos, bet ⌜širdies linksmybė – nuolatinis pokylis⌝[a]. [16] Geriau maža su VIEŠPATIES baime, negu didelis lobis ir su juo nerimas. [17] Geriau daržovių patiekalas, kur meilė, negu nupenėtas jautis ir su juo neapykanta. [18] Irzlus vyras sukelia barnį, bet kantrus numalšina vaidą. [19] Tinginio kelias lyg karklavijų tvora, bet tiesiųjų takas supiltas. [20] Išmintingas sūnus linksmina tėvą, bet kvailas žmogus[b] niekina savo motiną. [21] Kvailybė – neprotingojo džiaugsmas, bet išmaningas vyras eina tiesiai. [22] Sumanymai nenusiseka be pasitarimo, bet kur daug patarėjų, – pasiseka. [23] Žmogus džiaugiasi savo burnos [tinkamu] atsakymu, ir koks geras žodis, pasakytas savo laiku! [24] Gyvenimo takas eina aukštyn išmanančiam, kad jis išvengtų šeolio žemai. [25] Didžiuoklių namus sugriauna VIEŠPATS, bet tvirtai nustato našlės [lauko] ribas. [26] Bjaurūs VIEŠPAČIUI piktojo kėslai, bet [jam] tyri meilingi žodžiai. [27] Ardo savo namus, kas godėjasi [neteisaus] pelno, bet kas nekenčia kyšių, – gyvens. [28] Teisiojo širdis svarsto, kaip atsakyti, bet nusikaltėlių burna verčia[c] piktybes. [29] VIEŠPATS toli nuo nedorėlių, bet teisiųjų maldą jis išklauso. [30] Šviečiančios akys pradžiugina širdį, gera naujiena tukina kaulus. [31] Ausis, klausanti gyvybę išlaikančio pabarimo, buvoja[d] tarp išmintingųjų. [32] Kas nepaiso drausmės, paniekina save patį, bet kas klauso

---

[z]**15,14** T.y. verčiasi kvailybe

[a]**15,15** Arba: kas linksmos širdies, tas nuolat pokyliauja

[b]**15,20** Kl. Mss GST: sūnus

[c]**15,28** kaip versmė vendenį

[d]**15,31** Lit. apsinakvoja

pabarimo, įgyja proto. [33] VIEŠPATIES baimė yra drausmė išminčiai [įgyti], ir pirm garbės eina nuolankumas.

16 [1] Žmogui priklauso širdies apmąstymai, bet iš VIEŠPATIES ateina liežuvio atsakymas. [2] Visi žmogaus keliai jam atrodo tyri, bet kas ištiria dvasias, yra VIEŠPATS. [3] Patikėk VIEŠPAČIUI savo darbus, tai tavo sumanymai pavyks. [4] VIEŠPATS viską padarė savo tikslui ir net nedorėlį nelaimės dienai. [5] Bjaurus VIEŠPAČIUI kiekvienas išdidėlis. Tikriausiai jis neliks nenubaustas. [6] Malone ir ištikimybe permaldaujama kaltė, ir VIEŠPATIES baime išvengiama pikto. [7] Kai VIEŠPAČIUI patinka žmogaus keliai, jis ir jo priešus sutaikina su juo. [8] Geriau teisiai įgyta maža negu daug neteisiai įgyto pelno. [9] Žmogaus širdis išgalvoja sau kelią, bet VIEŠPATS vadovauja jo žingsniui. [10] Įkvėptas nuosprendis karaliaus lūpose – sprendžiant neapsirinka jo burna. [11] Svarstyklių rodyklė ir teisingos svarstyklės priklauso VIEŠPAČIUI. Visi maišelio svarsčiai – jo darbas. [12] Karaliams bjauru daryti, kas nedora, nes [tik] teisumu sutvirtinamas sostas. [13] Karaliui[e] patinka teisingos lūpos, ir tiesiakalbį jis myli. [14] Karaliaus įtūžis – mirties pasiuntiniai, bet išmintingas žmogus jį numaldo. [15] Karaliaus šviečiantis veidas[f] žada gyvenimą, ir jo patikimas – tarsi vėlyvojo lietaus debesis. [16] Įgyti išmintį yra geriau už auksą ir įgyti supratimą – vertingiau už sidabrą. [17] Tiesiųjų vieškelis – pikto vengimas. Kas sergi savo kelią, išsaugo savo gyvybę. [18] Pirm žlugimo eina puikybė, ir pirm suklupimo – dvasios išdidumas.

---

[e]**16,13** 2MssGST; M: Karaliams

[f]**16,15** T.y. draugiškas žvilgsnis

[19] Geriau būti nusižeminusiam su nuolankiaisiais, negu dalytis grobiu su išpuikėliais. [20] Kas atidžiai klauso žodžio, randa gera, ir kas pasitiki VIEŠPAČIU, tas laimingas! [21] Kas išmintingos širdies, tą vadina išmaningu, ir lūpų saldumas[g] daro pamokymą labiau įtikinantį. [22] Išmanymas – gyvenimo šaltinis jį turinčiam, bet kvailųjų ⌜ugdymas – kvailybė⌝[h]. [23] Išmintingojo širdis daro jo burną suprantamą ir ⌜jo lūpų⌝[i] pamokymą labiau įtikinantį. [24] Meilingi žodžiai – medaus syvas, saldūs sielai ir sveikata kaulams. [25] Koks nors kelias kam atrodo tiesus, bet jo galas – mirties gilumos[j]. [26] Sunkiai dirbančiojo alkis jam dirba, nes jį priverčia jo burna. [27] Nenaudėlis kasa nelaimę, ir jo lūpose būna tarsi svilinanti ugnis. [28] Kiršintojas sukelia barnį, o liežuvininkas perskiria artimus draugus. [29] Smurtininkas suvilioja savo artimą ir jį nuveda į negerą kelią. [30] Kas primerkia akis, sumano pinkles; kas suspaudžia lūpas, jau turi paruošęs pikta. [31] Žili plaukai – puošni karūna. Ji randama teisumo kelyje. [32] Kantrusis geresnis už karžygį, ir kas suvaldo savo dvasią, – už miestų nukariautoją. [33] Antyje metamas burtas, bet iš VIEŠPATIES ateina viskas, ką jis nulemia.

17 [1] Geriau sausas kąsnelis ir su juo ramybė, negu namai, pilni aukų mėsos, su vaidu. [2] Išmaningas vergas tampa viešpačiu sūnui, darančiam gėdą, ir tarp brolių gauna veldinio dalį. [3] Tirpykla sidabrui ir

---

[g] **16,21** T.y. meili, patraukli kalba

[h] **16,22** Arba: nubaudimas – jų pačių kvailybė

[i] **16,23** Lit. ant jo lūpų

[j] **16,25** Žr. 14,12.

lydkrosnė auksui, bet kas ištiria širdis, yra VIEŠPATS. [4] Piktadarys paiso nedorų lūpų, melagis[k] klausosi pragaištingo liežuvio. [5] Kas tyčiojosi iš beturčio, įžeidžia jo Kūrėją; kas džiaugiasi [jo] nelaime, neliks nenubaustas. [6] Senųjų vainikas – vaikų vaikai, o vaikų garbė – jų tėvai. [7] Netinka kvailiui tiesi[l] kalba[m], dar mažiau tinka kilniajam melaginga kalba. [8] Kyšiai – magiškas[n] akmuo jų davėjo[o] akyse: kur tik jis kreipiasi, jam sekasi. [9] Kas apdengia nusikaltimą, siekia meilės, bet kas dalyką toliau pasakoja, perskiria draugus. [10] Pabarimas padaro gilesnį įspūdį išmanančiajam negu šimtas kirčių kvailajam. [11] Tik maišto siekia piktasis, bet žiaurus pasiuntinys pasiunčiamas prieš jį. [12] Tegul ką nors sutinka lokė, netekusi vaikų, bet ne kvailasis su savo kvailumu! [13] Kas atlygina piktu už gera, pikta neatstos nuo jo namų. [14] Vaido pradžia – [kaip užtvenkto] vandens paleidimas. Tad kol dar neišsiveržia ginčas, palik [jį]! [15] Kas pateisina nedorėlį ir kas pasmerkia teisųjį, – bjaurus VIEŠPAČIUI ir vienas, ir kitas. [16] Kam gi pinigai kvailojo rankoje? Įsigyti išminties, neturint proto? [17] Kiekvienu metu myli draugas, bet brolis gimsta bėdos atvejui. [18] Neprotingas žmogus yra tas, kurs paduoda ranką[p], kurs laiduoja savo artimo akivaizdoje. [19] Kas myli vaidą, myli nuodėmę.

---

[k]**17,4** Lit. melas

[l]**17,7** G

[m]**17,7** Lit. lūpa

[n]**17,8** Lit. malonės (t.y. akmuo, turintis nuostabią galią savo savininkui visur įgyti malonę)

[o]**17,8** Lit. savininko

[p]**17,18** kaip gestą sutarčiai patvirtinti, garantuoti

Kas savo įėjimą daro aukštą, siekia susilaužymo[q]. [20] Kas iškrypusios širdies, neranda laimės, ir kas apsukraus liežuvio, įpuola į nelaimę. [21] Kas pagimdo kvailąjį, turi kęsti sielvartą, ir nesidžiaugia paikšo tėvas. [22] Linksma širdis ⸢daro gera kūnui⸣[r], bet prislėgta dvasia išdžiovina kaulus. [23] Kyšius iš ančio[s] priima nedorėlis, kad iškreiptų teisingumo takus. [24] Išmanantysis laiko išmintį prieš save, bet kvailojo akys klajoja iki žemės pakraščių. [25] Sūnus paikšas – apmaudas tėvui ir kartybė tai, kuri jį pagimdė. [26] Jau dėti pabaudą teisiajam netinka; plakti kilniuosius priešinga teisei. [27] Kas suvaldo savo žodžius, tas numaningas, ir šaltakraujis yra protingas vyras. [28] Net kvailys, jei jis tyli, gali būti palaikytas išmintingu; jei jis sučiaupia lūpas, – supratingu.

18 [1] Nedraugingas žmogus siekia savanaudiškų tikslų; kiekviena proga jis pradeda ginčą. [2] Kvailajam patinka ne išmanymas, tik išreikšti savo nuomonę. [3] Atėjus nusikaltimui, ateina ir panieka, ir su begėdišku elgesiu – gėda. [4] Žmogaus burnos žodžiai – gilūs vandenys, išminties versmė – kunkuliuojantis upelis. [5] Netinka palaikyti nedorėlio šalį, nuskriausti teisųjį teisme. [6] Kvailojo lūpos veda į vaidą, ir jo burna pasikviečia smūgius. [7] Kvailojo burna – jo pražūtis, ir jo lūpos – jo asmens žabangai. [8] Liežuvininko žodžiai yra kaip skanėstai, ir jie nuslysta į kūno kambarius. [9] Jau nerangusis savo darbe yra naikintojo[t] brolis.

---

[q]**17,19** T.y. išdidi burnos kalba veda į ginčus ir kaltę.

[r]**17,22** ST; M: gerai gydo

[s]**17,23** T.y. kyšių davėjo

[t]**18,9** T.y. asmens, naikinančio savo nuosavybę

[10] VIEŠPATIES vardas – stiprus bokštas. Į jį bėga teisusis ir yra saugus. [11] Turtuolio lobis – jo stiprus miestas ir kaip aukšta siena, jo įsivaizdavimu. [12] Pirma žlugimo aukštinasi vyro širdis, bet pirma garbės eina nuolankumas. [13] Kas, dar neišgirdęs, atsako, tam tai yra kvailybė ir gėda. [14] Vyro dvasia iškenčia jo ligą, bet prislėgtą dvasią – kas gali ją pakęsti? [15] Išmaningojo širdis įgyja žinojimo, ir išmintingųjų ausis [toliau] ieško žinojimo. [16] Žmogaus dovana paplatina jam kelią ir jį nuveda didžiūnų akivaizdon. [17] Teisus atrodo, kurs pirmas išdėsto savo bylą, kol ateina jo priešininkas ir jį apklausinėja. [18] Ginčus baigia burtas ir perskiria galingus varžovus. [19] Įžeistas brolis yra labiau neprieinamas negu sutvirtintas miestas, ir ginčai yra kaip pilies [durų] užšovas. [20] Žmogaus burnos vaisiais sotinasi jo skrandis; jis sotinasi savo lūpų derliumi. [21] Mirtis ir gyvenimas liežuvio galioje, ir kas jį myli, valgo jo vaisius. [22] Kas rado žmoną, rado gera ir gavo malonę iš VIEŠPATIES. [23] Maldaudamas kalba beturtis, bet turtuolis šiurkščiai atsako. [24] Esti[u] draugų, norinčių tik draugautis[v], bet pasitaiko bičiulis, prisirišęs labiau už brolį.

19

[1] Geriau beturtis, kurs nepeiktinai elgiasi, negu suktakalbis[w], kurs yra kvailys[x]. [2] Be žinojimo ir energija nėra geras dalykas, ir kas skuba kojomis, nepasiekia tikslo. [3] Paties žmogaus kvailystė jį suklaidina, tačiau prieš VIEŠPATĮ niršta jo širdis. [4] Turtas parūpina

---

[u] **18,24** G(Mss)ST; M: Vyras

[v] **18,24** G(Mss)TV; M: daryti bloga vienas kitam

[w] **19,1** Lit. iškreiptalūpis

[x] **19,1** S ir 28,6: turtuolis

vis daugiau draugų, bet neturtėlį palieka jo draugas. [5] Melagingas liudytojas nelieka nenubaustas, ir kas iškalba melus, neišsigelbsti. [6] Daugelis pataikauja kilmingajam, ir kiekvienas yra dovanų davėjo draugas. [7] Visi beturčio broliai jo nekenčia, juo labiau jo draugai tolinasi nuo jo. ˹Kai jis vejasi [juos], jie rūsčiai jam kalba˺[y]. [8] Kas įgyja proto, myli save patį; kas išsaugo išmanymą, tam lemta rasti gera. [9] Melagis liudytojas nelieka nenubaustas, ir kas iškalba melus, pražūva. [10] Netinka kvailajam prabanga, juo mažiau tinka vergui valdyti kunigaikščius. [11] Žmogaus nuovokumas daro jį kantrų, ir jo garbė –nepastebėti nusidėjimo. [12] Karaliaus šėlimas – kaip jauno liūto urzgimas, bet jo pasimėgimas – kaip rasa ant augalų. [13] Kvailas sūnus – jo tėvo nelaimė, ir žmonos priekabiavimai – pralaidus stogas, varantis iš namų. [14] Namai ir turtas – tėvų palikimas, bet iš VIEŠPATIES – supratinga žmona. [15] Tinginystė nugramzdina į gilų miegą ir vangus asmuo kenčia alkį. [16] Kas laikosi įsakymo, išlaiko savo gyvybę, bet kas nepaiso savo kelių, miršta. [17] Skolina VIEŠPAČIUI, kas pasigaili beturčio, ir už jo gerą darbą jis jam atlygina. [18] Sudrausk savo sūnų, kol dar yra vilties, ir negeisk jo pražudyti[z]. [19] Kas greit supyksta, turi mokėti baudą, bet jei tu jį gelbėsi, turėsi vėl tai daryti. [20] Klausyk patarimo ir priimk drausmę, kad ˹galų gale˺[a] taptum išmintingas! [21] Daug sumanymų žmogaus širdyje, bet VIEŠPATIES nutarimas pasilieka. [22] Ko žmogus geidžia,

---

[y] **19,7** Rk. Hbr. sakinys nutrupėjęs ir neaiškus.

[z] **19,18** Lit. nužudyti

[a] **19,20** Lit. savo gale

yra jo pelnas[b], bet „geriau būti beturčiui negu melagiui“. [23] VIEŠPATIES baimė veda į gyvenimą, ir žmogus ilsisi naktį patenkintas, neaplankomas nelaimės. [24] Tinginys, įkišęs ranką į dubenį, net prie burnos jos nesugrąžina. [25] Jei plaki išjuokėją, neprityrėlis gudrėja, ir jei kas pabara išmaningąjį, jis[c] mokosi suprasti. [26] Kas piktai elgiasi su tėvu, veja motiną iš namų, yra gėdą darantis ir begėdis sūnus. [27] Mano sūnau, ˹jei liausies˺[d] klausęs drausmės, [tai nuves] į nuklydimą nuo išmanymo žodžių! [28] Liudytojas nenaudėlis tyčiojasi iš teisingumo, ir nusikaltėlių burna plūsta nedorybe. [29] Išjuokėjams [mušti] ˹paruoštos lazdos˺[e] ir kirčiai kvailųjų nugarai.

20 [1] Vynas – išjuokėjas, svaigalas – triukšmadarys, ir nė vienas dėl jo svirduliuojantis nėra išmintingas. [2] Karaliaus baisumas – tarsi jauno liūto urzgimas. Kas užsitraukia jo rūstybę, praranda savo gyvybę. [3] Vyrui garbė pasilikti atokiai nuo ginčo, bet kiekvienas kvailys tuoj įsivelia [į jį]. [4] Rudenį tinginys nearia; jis ieško pjūties metu, bet nieko neranda. [5] Planavimas vyro širdyje – gilus vanduo, bet išmaningas vyras jį semia. [6] Daug žmonių skelbiasi ištikimi esą, bet patikimas vyras – kas [jį] randa? [7] Nepeiktinai elgiasi teisusis. Laimingi jo sūnus po jo! [8] Karalius, sėdintis teismo soste, išvėto akimis visa pikta. [9] Kas gali sakyti: „Apvaliau savo širdį, esu švarus nuo savo nuodėmės“? [10] Dvejopas svarstis, dvejopas

---

[b]**19,22** Rk.; arba rk.: malonė; M: jo malonė

[c]**19,25** T.y. išmaningasis arba neprityrėlis

[d]**19,27** Lit. liaukis

[e]**19,29** G; M; paruošti teismai

saikas[f] – bjaurūs VIEŠPAČIUI abu. [11] Berniukas jau savo veiksmais duodasi pažįstamas: ar tyras ir ar sąžiningas jo darbas. [12] Girdinčią ausį ir reginčią akį – VIEŠPATS padarė abi. [13] Nemėk miego, kad nenuskurstum! [Anksti] atverk akis ir sotinkis duona! [14] „Bloga, bloga [prekė]!“ – sako pirkėjas, bet kai jis eina savo keliu, tada giriasi[g]. [15] Nors yra aukso ir daug koralų, tačiau žinančios lūpos – [reta] brangenybė. [16] Paimk jo drabužį, nes jis laidavo už svetimąjį, ir [kadangi jis laidavo] už svetimšalius[h], paimk tai iš jo kaip užstatą. [17] Kam nors gardi apgavyste įgyta duona, bet paskui jo burna bus pilna žvyro. [18] Planai sudaromi pasitarimu, ir [tik] su gudria karyba vesk karą! [19] Kas išduoda paslaptis, vaikščioja kaip liežuvininkas; tad nesusidėk su kvailu plepūnu. [20] Kas keikia savo tėvą ar savo motiną, to žiburys užgęsta ˹juodžiausioje tamsoje˺[i]. [21] Veldinys, skubiai pasiglemžtas pradžioje, galų gale nelaiminamas. [22] Nesakyk: „Noriu atlyginti už pikta!“ Lauk VIEŠPATIES, ir jis tau padės. [23] Bjaurus VIEŠPAČIUI dvejopas svarstis, ir apgaulingos svarstyklės – nelabas daiktas. [24] VIEŠPATS vadovauja vyro žingsniams. Tad kaip žmogus gali suvokti savo kelią? [25] Pinklės žmogui, kai jis neapgalvotai sako: „Pašvęsta!“[j], ir davęs įžadus, turi apsigalvoti. [26] Išmintingas karalius išvėto nedorėlius ir ˹leidžia

---

[f] **20,10** T.y. vienoks perkant ir kitoks parduodant

[g] **20,14** pigiai pirkęs

[h] **20,16** Arba: nepažįstamus; M: svetimą [arba: nepažįstamą] moterį

[i] **20,20** Lit. tamsos lėliukėje; Q: temstant

[j] **20,25** Žodis, tariamas duodant įžadus, kai jų davėjas savo nuosavybės dalį pašvęsdavo šventyklai

tekiniui riedėti per juos˺[k]. [27] Žmogaus gyvybės kvapas yra VIEŠPATIES žiburys, ištiriąs [jo] ˹visą giliausią būtį˺[l]. [28] Malonė ir ištikimybė išlaiko karalių, ir jis malone[m] paremia savo sostą. [29] Jaunikaičių puikybė yra jų jėga, o senųjų gražybė – žili plaukai. [30] Sumušimo randai nusvidina piktąjį, ir kirčiai – [jo] ˹giliausią būtį˺[n].

21 [1] [Kaip] vandens perkasai karaliaus širdis VIEŠPATIES rankoje: kur tik jis nori, ją nukreipia. [2] Kiekvienas žmogaus pasielgimas jam atrodo tiesus, bet kas ištiria širdis – yra VIEŠPATS. [3] Daryti tai, kas teisu ir teisinga, VIEŠPAČIUI labiau patinka negu pjaunamoji auka. [4] Akių išdidumas ir širdies pasipūtimas[o] – nusikaltėlių plėšinys yra nuodėmė[p]. [5] Darbščiojo sumanymai atneša tik naudą, bet kiekvienas skubantysis laimi tik stoką. [6] ˹Išteklių įgijimas melagingu liežuviu – nupučiama mirties ieškančiųjų niekybė˺[q]. [7] Nedorėlių smurtas juos nusitemps[r], nes jie nesutinka daryti, kas teisu. [8] Vingiuotas kaltojo kelias, bet tyrasis – tiesus jo veikimas. [9] Geriau gyventi stogo kampe, negu turėti barningą žmoną ir bendrus namus. [10] Nedorėlio siela geidžia pikto; jis nežvelgia maloningai į savo artimą.

---

[k]**20,26** Arba rk.: jiems atlygina už jų nelabumą

[l]**20,27** Lit. visus kūno (arba: pilvo, vidurių) kambarius

[m]**20,28** G: teisingumu

[n]**20,30** Lit. kūno kambarius

[o]**21,4** M tekste čia gali būti išleistos dvi eilutės.

[p]**21,4** Prasmė: Ką tik nauja nusikaltėliai pradeda, yra nuodėmė, t.y. jie nebepataisomi.

[q]**21,6** Arba pgl. G: Kas įgyja išteklių apgaulingu liežuviu, vejasi kvapą mirties pinklėse.

[r]**21,7** sugautus jų pačių kėslų tinkle; plg. Chab 1,15

[11] Kai nubaudžiamas[s] išjuokėjas, neprityrėlis darosi išmintingas, o kai paprotinamas išmintingasis, jis[t] priima žinojimą. [12] Teisusis atidžiai stebi nedorėlio namus; jis įstumia nedorėlius į nelaimę. [13] Kas užkemša savo ausį varguolio šauksmui, tas irgi šauks, bet nebus išklausytas. [14] Slapta dovana nukreipia rūstybę, ir anties kyšiai – smarkų įpykį. [15] Teisingumo vykdymas – teisiojo džiaugsmas, bet piktadarių siaubas. [16] Žmogus, nuklystąs nuo išmanymo kelio, ilsėsis šešėlių[u] susirinkime. [17] Kenčia nepriteklių tas, kurs mėgsta linksmintis; kas mėgsta vyną ir aliejų, nepralobsta. [18] Nedorėlis yra teisiojo išpirka, ir tiesiųjų vietą užima neištikimasis[v]. [19] Geriau gyventi tuščioje šalyje negu su barninga ir įkyria žmona. [20] ⌜Lobis, brangus kaip aliejus⌝[w], yra išmintingojo buveinėje, bet žmogus kvailys jį išeikvoja. [21] Kas vejasi teisumą ir malonę, randa gyvenimą, teisumą[x] ir garbę. [22] Išmintingasis užlipa į karžygių miestą ir nugriauna tvirtovę, kuria šis pasitikėjo. [23] Kas apsaugo savo burną ir savo liežuvį, apsaugo nuo bėdų save patį. [24] Įžūlusis, išdidusis – jis vadinasi išjuokėjas – elgiasi su besaikiu įžūlumu, [25] Tinginio alkis jį nužudo, nes jo rankos atsisako dirbti. [26] Visuomet gobisi nedorėlis[y], bet teisusis duoda nešykštėdamas. [27] Nusikaltėlių auka – bjaurybė,

---

[s]**21,11** pinigine bauda

[t]**21,11** T.y. išmintingasis arba neprityrėlis; plg. 19,25

[u]**21,16** T.y. mirusiųjų

[v]**21,18** T.y. nedorėlis patenka į tokią pat situaciją, kurioje nekaltai kentėjo teisusis.

[w]**21,20** Rk.; M: Brangus lobis ir aliejus

[x]**21,21** ~G

[y]**21,26** G; M: geidulys

ypač jei ją atnašauja su begėdišku kėslu. [28] Melagingas liudytojas pražūva, bet vyras, tikrai girdėjęs, kalba ˹tai, kas patveria˺[z]. [29] Nedoras vyras rodo atkaklų veidą, bet tiesusis nustato savo keliams tvirtą linkmę. [30] Jokia išmintis, joks išmanymas ir joks sumanymas negali atsispirti[a] VIEŠPAČIUI. [31] Žirgas paruošiamas kovos dienai, bet VIEŠPATIES yra pergalė.

22 [1] [Geras] vardas vertingesnis už daugybę turtų; geresnis už sidabrą ir auksą patrauklumas. [2] Turtingas ir beturtis turi tai bendra: jų visų Kūrėjas yra VIEŠPATS. [3] Gudrusis mato nelaimę ir pasislepia, bet nepritytyrėliai eina toliau ir turi mokėti baudą. [4] Nuolankumo, VIEŠPATIES baimės, užmokestis – turtai, garbė ir gyvenimas. [5] Erškėčių pinklės sukčiaus kelyje. Kas saugo savo gyvybę, laikosi toli nuo jų. [6] Pamokyk berniuką kelio, kuriuo jis turi eiti. Jis ir pasenęs nesitrauks nuo jo. [7] Turtingasis viešpatauja neturtėliams, ir kas skolinasi, tampa skolintojo vergu. [8] Kas sėja neteisybę, pjaus nelaimę, ir jo išdidumo lazda ˹jį patį plaks˺[b]. [9] Maloningasis laiminamas, nes jis duoda savo duonos vargšui. [10] Išvaryk apjuokėją[c], ir išeis barnis, liausis ginčas ir įžeidimas. [11] Kas myli širdies tyrumą, kieno lūpos meilingos, to draugas – karalius. [12] VIEŠPATIES akys sergi žinojimą[d], bet jis pargriauna neištikimojo žodžius. [13] Tinginys sako: „Liūtas lauke! Aikščių vidury

---

[z] **21,28** Lit. visam laikui (t.y. pateikia nesugriaunamą liudijimą)

[a] **21,30** Arba: prilygti

[b] **22,8** Rk.; M; pasibaigs

[c] **22,10** T.y. nesantaikos kurstytoją

[d] **22,12** Būtent tai, kas yra tiesa, tikra

galiu būti sudraskytas!“ [14] Svetimų moterų burna – gili duobė; ant ko VIEŠPATS rūstinasi, tas įpuola į ją. [15] Kvailybė įkibusi į berniuko širdį. Drausmės rykštė ją atitolina nuo jo. [16] Kas engia varguolį, nori pasipelnyti. Kas duoda turtingajam, turi tik nuostolį.

ĮSPĖJIMIŲ IR PAMOKYMŲ RINKINIAI (22, 17–24, 34)

Pirmasis rinkinys (22, 17–24, 22)

[17] ˹Išminčių žodžiai˺[e]. Palenk savo ausį ir klausyk mano[f] žodžių, ir dėkis į širdį mano pamokymą, [18] nes malonu, kad juos saugoji savo viduje. Jie visi, ˹tau kalbant˺[g], bus tavo žinioje. [19] Kad pasitikėtum VIEŠPAČIU, aš tau šiandien [juos] paskelbiu – taip, tau. [20] Iš tikrųjų tau parašiau trisdešimt [posakių] su ˹pamokomais patarimais˺[h], [21] norėdamas tau pranešti[i] tiesos žodžius, kad galėtum duoti tikrus atsakymus savo siuntėjams. [22] Neapiplėšk varguolio dėl to, kad jis varguolis, ir nesutriuškink prislėgtojo vartuose, [23] nes VIEŠPATS gins jų bylą ir išplėš jų plėšikams gyvybę. [24] Nesidraugauk su pikčiurna ir nesusieik su karštagalviu, [25] kad nepriprastum prie jo takų ir nepaspęstum žabangų savo gyvybei. [26] Nebūk tarp paduodančių ranką, tarp laiduojančių už skolas, [27] jei neturi kuo sumokėti. Kodėl turėtų tau atimti

---

[e] **22,17** G; ~M

[f] **22,17** G; M: išminčių

[g] **22,18** Lit. ant tavo lūpų

[h] **22,20** Lit. su patarimais ir žinojimu

[i] **22,21** M + tiesą

lovą iš po tavęs? [28] Neperkelk senovinių [lauko] ribų, kurias nustatė tavo protėviai. [29] Matai ką nors apsukrų savo darbe – jis stos [į tarnybą] karalių akivaizdoje; jis nestos nežymiųjų akivaizdoje.

23

[1] Kai sėdies valgyti su valdovu, atidžiai stebėk, ⌜kas padėta⌝[j] ties tavim, [2] ir pridėk peilį prie savo gerklės,[k] jei tu turi gerą apetitą. [3] Negeisk jo skanumynų, nes tai apgaulingas maistas.[l] [4] Nenusivargink, norėdamas praturtėti. ⌜Nepalik savo išmanymo!⌝[m] [5] Jei leisi savo akims skristi į jį[n], jo nebebus, nes tikrai jis pasidarys sparnus, kaip erelis lėks į padanges. [6] Nevalgyk šykštuolio duonos ir negeisk jo skanumynų, [7] nes jis yra toks, kaip plaukas gerklėje. „Valgyk ir gerk!“ – jis tau sako, bet jo širdis nėra su tavim. [8] Savo suvalgytą kąsnelį turėsi išvemti ir būsi veltui išeikvojęs savo meilingus žodžius. [9] Nekalbėk į kvailojo ausis, nes jis paniekins tavo žodžių protingumą. [10] Neperkelk senovinių [lauko] ribų ir neįsibrauk į našlaičių laukus, [11] nes jų Atpirkėjas stiprus; jis gins jų bylą prieš tave. [12] Paduok drausmei savo širdį ir savo ausis pamokomiems[o] žodžiams! [13] Nesulaikyk berniukui drausmės, nes jei jį nuplaksi rykšte, jis nemirs. [14] Tu jį plaki rykšte, bet išgelbėji iš šeolio jo gyvybę. [15] Mano sūnau, jei tavo širdis bus

---

[j] **23,1** Arba: tą, kurs sėdi

[k] **23,2** T.y. sutramdyk savo norą valgyti

[l] **23,3** Apgaulingas ta prasme, kad ambicingas pareigūnas, viešai rodydamas savo nesuvaldomą ėdrumą ir nemokėjimą padoriai elgtis, gali pakenkti savo karjerai.

[m] **23,4** Arba: kaip toks, kurs palieka savo išmanymą

[n] **23,5** T.y. turtą

[o] **23,12** Lit. žinojimo

išmintinga, džiaugsis ir mano širdis. [16] Ir mano ˹vidinė būtis˺[p] džiūgaus, kai tavo lūpos kalbės, kas tiesu. [17] Tegul tavo širdis nepavydi nusidėjėliams, bet tegul visuomet laikosi VIEŠPATIES baimės, [18] nes jei ˹ją išlaikysi˺[q], bus [gera] baigtis, ir tavo viltis nepražus. [19] Klausyk tu, mano sūnau, ir tapk išmintingas, ir vesk tiesiu keliu savo širdį. [20] Nebūk tarp vyno girtuoklių, tarp mėsos rijūnų, [21] nes girtuoklis ir rijūnas nuskursta, ir skarmalais aprengia mieguistumas. [22] Klausyk savo tėvo, kuris tau leido gimti, ir nepaniekink savo motinos, kai ji pasenusi. [23] ˹Pirk tiesą ir [jos] neparduok – [pirk] išmintį, drausmę ir supratimą˺[r]. [24] Džiūgaute džiūgauja teisiojo tėvas; kas pagimdė išmintingą, juo džiaugiasi. [25] Tegul tavo tėvas džiaugiasi ˹dėl tavęs˺[s], ir tegul džiūgauja tavo gimdytoja. [26] Mano sūnau, duok man savo širdį, ir tavo akys tegul pamėgsta mano kelius! [27] Nes svetimoji[t] yra gili duobė, ir pašalietė – ankštas šulinys. [28] Tikrai ji tykoja kaip plėšikas ir daugina neištikimuosius tarp žmonių. [29] Kas turi dejonių? Kas nesmagumų? Kas vaidų? Kas skundų? Kas žaizdų be priežasties? Kas blausias akis? [30] – Tie, kurie ilgai užtrunka prie vyno, kurie ateina ragauti maišyto vyno. [31] Nežiūrėk į vyną, kai jis raudonuoja, kai jis taurėje žėri. Jis lengvai nuslysta. [32] Pagaliau jis įgelia kaip gyvatė ir iššvirkščia nuodus kaip angis. [33] Tavo akys mato keistenybes, ir tavo širdis kalba iškreiptus dalykus.

---

[p]**23,16** Lit. inkstai (t.y. jausmų centras)

[q]**23,18** G; ~M

[r]**23,23** ~G

[s]**23,25** G; M: ir tavo motina

[t]**23,27** G; M: paleistuvė

[34] Ir tu esi kaip gulintis jūros vidury[u] ir kaip gulintis laivo stiebo viršūnėje. [35] „Jie mane mušė – man neskaudėjo; jie mane pliekė – aš nejutau. Kada prabusiu? Aš ir vėl jo[v] ieškosiu“.

24 [1] Nepavydėk piktiems žmonėms ir negeisk būti su jais, [2] nes apie smurtą mąsto jų širdis ir apie nelaimę kalba jų lūpos. [3] Išmintimi statomi namai ir išmanymu pasirodo tvirtai pakurti. [4] Žinojimu kambariai apstatomi visokiais brangiais ir gražiais baldais. [5] Išmintingasis galingesnis už stiprųjį, ir išmaningasis – už tvirtuolį. [6] Mat su gudria karyba tu vesi sau karą, ir pergalė ateis per daugybę patarėjų. [7] Per aukšta kvailajam išmintis: vartuose jis neatveria burnos. [8] Kas mano daryti pikta, tą vadina pinklininku. [9] Kvailojo pinklių rezgimas yra nuodėmė, ir bjaurus VIEŠPAČIUI išjuokėjas. [10] Jei pasirodai nedrąsus bėdos dieną, ribota tavo jėga. [11] Gelbėk vedamus[w] mirti, ir svyruojantiems į nužudymą nesulaikyk pagalbos. [12] Jei sakysi: „Mes juk nieko apie tai nežinojome“, argi tas, kuris ištiria širdis, nesuvokia? Argi tas, kuris saugoja tavo gyvybę, nežino ir neatlygina žmogui pagal jo darbą? [13] Valgyk, mano sūnau, medaus, nes jis geras, ir medaus syvas saldus tavo gomuriui. [14] ⌜Taip žinojimas saldus tavo širdžiai ir išmintis gera⌝[x] tavo sielai. Jei esi ją radęs, bus [gera] baigtis, ir tavo viltis nepražus. [15] Netykok, nedorėli, teisiojo buveinės, nesunaikink jo poilsio vietos, [16] nes

---

[u] **23,34** Lit. širdyje

[v] **23,35** T.y. vyno

[w] **24,11** Turbūt nekaltai pasmerktus

[x] **24,14** Rk.; M: Tokia, žinok, yra išmintis

septynis kartus teisusis pargriūva ir [vėl] atsikelia, bet nedorėlius suklupdo nelaimė. [17] Tavo priešui krintant, nesidžiauk, ir jam suklumpant, tenedžiūgauja tavo širdis, [18] kad VIEŠPATS nepamatytų ir tai nebūtų pikta jo akyse, ir kad neatitrauktų nuo jo savo rūstybės. [19] Nesierzink dėl piktadarių ir nepavydėk nedorėliams, [20] nes piktasis neturi [geros] baigties, nedorėlių žiburys užgęsta. [21] Bijok VIEŠPATIES, mano sūnau, ir karaliaus! ˹Su kitaip galvojančiais nebendrauk˺[y], [22] nes ūmai kils iš jų[z] pražūtis ir – kas žino? – pragaištis iš abiejų.

Antrasis posakių rinkinys

[23] Šitie irgi yra išminčių [posakiai]: Šališkumas teisme negeras dalykas. [24] Kas nedorėliui sako: „Tu teisus“, tą prakeikia tautos, plūsta nacijos. [25] Bet nuteisiantiems gerai sekasi, ir jiems ateina gerovės palaima. [26] Bučiuoja lūpas tas, kurs atsako tiesiais žodžiais. [27] Kruopščiai dirbk lauke savo darbą ir įdirbk dirvą, paskui eik[a] ir statyk sau namus. [28] Nebūk be reikalo liudytojas prieš savo artimą ir neapvilk savo lūpomis. [29] Nesakyk: „Kaip jis man padarė, taip aš jam padarysiu; atlyginsiu tam vyrui pagal jo darbą“. [30] Pro tinginio lauką praėjau ir pro neprotingo žmogaus vynuogyną. [31] Ir štai jis visas buvo apaugęs usnimis. Jo paviršių dengė piktžolės, ir jo akmeninė siena buvo išgriauta. [32] Aš žiūrėjau, įsidėmėjau, pamačiau, pasimokiau: [33] „Dar kiek pamiegoti, dar kiek pasnausti, dar kiek susidėti rankas poilsiui“ – [34] ir ateis

---

[y] **24,21** G; Su abiem nesusipyk

[z] **24,22** T.y. Dievo ir karaliaus

[a] **24,27** Rk., M: sau

⌜kaip banditas tavo neturtas, ir tavo nepriteklius – kaip ginkluotasis⌝[b].

ANTRASIS POSAKIŲ RINKINYS (25–29)

Pirmoji dalis

25 [1] Šitie irgi yra Saliamono posakiai, kuriuos perrašė Judo karaliaus Chizkijo vyrai: [2] Dievo garbė – paslėpti dalyką, o karalių garbė – ištirti dalyką. [3] Kaip dangaus aukštis ir žemės gylis, taip karalių širdis neištiriama. [4] Pašalinus iš sidabro nuodegas, sidabrakaliui išeina indas. [5] Pašalinus nuo karaliaus nedorėlį, teisumu sutvirtėja jo sostas. [6] Nesipuikink karaliaus akivaizdoje ir neužimk didžiūnų vietos, [7] nes geriau, kad tau sakytų: „Pasislink čia aukščiau“, negu kad tave nužemintų prieš kilmingąjį. Ką matė [tik] tavo akys,[c] [8] neišeik [su tuo] skubomis bylos užvesti, nes[d] ką pagaliau darysi, kai tave sugėdins tavo artimas? [9] Vesk savo ginčą su savo artimu, bet kito paslapties neišduok, [10] kad tavęs negėdintų klausantysis ir kad pikta šneka apie tave nepaliautų. [11] Auksiniai obuoliai sidabrinėse figūrose – vykusiai[e] pasakytas žodis. [12] Auksinis žiedas ir gryno aukso papuošalas – išmintingas pabarėjas klausančiai ausiai. [13] Kaip sniego šaltumas pjūties kaitroje[f] yra ištikimas pasiuntinys savo siuntėjui. Jis atgaivina savo

---

[b]**24,34** Arba: kaip valkata tavo neturtas ir tavo nepriteklius kaip elgeta

[c]**25,7** neapžvelgusios visų dalyko aplinkybių

[d]**25,8** Rk.

[e]**25,11** Gal manoma poetiška paralelistinio sakinio dalių sujungimo forma. Tiksli hbr. posakio reikšmė neaiški. SymV: tinkamu laiku

[f]**25,13** G; M: dieną

valdovo sielą. [14] Pakibę debesys ir vėjas be lietaus – vyras, didžiuojąsis apgaulinga[g] dovana. [15] Kantrumu perkalbamas teisėjas, ir švelnus liežuvis sulaužo kaulus. [16] Radęs medaus, valgyk, kiek tau pakanka, kad, juo pasisotinęs, neturėtum jo išvemti. [17] Retai įkelk koją į savo artimo namus, kad jam neįgristum ir jis nepradėtų nekęsti tavęs. [18] Kūjis, kalavijas ir aštri strėlė – vyras, liudijantis prieš savo artimą kaip melagingas liudytojas. [19] Sutrupantis[h] dantis ir svyruojanti koja – pasitikėjimas neištikimuoju bėdos dieną. [20] Kas nuvelka [žmogui] aprangą šaltą dieną yra [kaip] actas ant sodos[i], ir [toks yra] tas, kurs gieda giesmes nuliūdusiai širdžiai. ˹Kaip kandis drabužyje ir kinivarpa medyje, taip žmogaus sielvartas graužia jo širdį˺[j]. [21] Jei tavo nekentėjas alksta, duok jam duonos valgyti, ir jei jis trokšta, duok jam vandens gerti, [22] nes [taip] žarijas tu sužersi jam ant galvos, ir VIEŠPATS tau atlygins. [23] Šiaurys vėjas atneša lietų, ir apmaudingus veidus – slaptas liežuvis. [24] Geriau gyventi stogo kampe, negu turėti barningą žmoną ir bendrus namus. [25] [Kaip] šaltas vanduo ištroškusiai gerklei yra gera žinia iš tolimos šalies. [26] Sutryptas paversmis ir užterštas šaltinis – teisusis, susvyruojantis prieš nedorėlį. [27] Negera valgyti perdaug medaus, ˹taip pat taupiai vartok gerbiančius žodžius˺[k]. [28] Miestas su spragomis, be mūro, – vyras, neturintis savitvardos.

---

[g] **25,14** T.y. tokia dovana, kurią jis pažada, bet kurios neduoda.

[h] **25,19** G; Sugedęs

[i] **25,20** G: žaizdos

[j] **25,20** G; ~M

[k] **25,27** Rk.: M; ir jų garbės ieškojimas yra garbė

26 [1] Kaip sniegas vasarą ir kaip lietus pjūties metu, taip netinka kvailajam pagerbimas. [2] Kaip be tikslo skrajojantis žvirblis, kaip lakiojanti kregždė, toks be pagrindo ištartas prakeikimas, kurs neįvyksta. [3] Botagas arkliui, apynasris asilui, o lazda kvailųjų nugarai. [4] Neatsakyk kvailajam jo paties kvailu būdu, kad ir tu pats nesusilygintum su juo. [5] Atsakyk kvailajam jo paties kvailu būdu, kad jis nelaikytų savęs išmintingu.[l] [6] Nusikerta kojas, turi nuryti nemalonumą tas, kurs siunčia žinią per kvailąjį. [7] Kabo nudribusios luošojo blauzdos, ir nukaręs išmintingas posakis kvailųjų burnoje. [8] Kaip pririšantis akmenį prie svaidyklės, toks yra tas, kurs pagerbia kvailąjį. [9] [Kaip] erškėčių šaka, patekusi į girtojo ranką, yra išmintingas posakis kvailųjų burnoje. [10] [Kaip] lankininkas, sužeidžiantis kiekvieną praeivį[m], yra tas, kurs samdo kvailąjį ir girtuoklį[n]. [11] Kaip šuo, sugrįžtantis prie savo vėmalo, yra kvailasis, kartojantis savo kvailybę. [12] Jei matai vyrą, laikantį save išmintingu, – kvailasis turi daugiau vilties negu jis! [13] Tinginys sako: „Jauniklis liūtas kelyje! Liūtas aikštėse!“ [14] Durys sukasi ant savo vyrių, ir tinginys – savo lovoje[o]. [15] Tinginys, įkišęs ranką į dubenį, yra pervargęs, kad galėtų ją vėl pakelti prie burnos. [16] Tinginys laiko save išmintingesniu už septynis, atsakančius protingai. [17] [Kaip] nutveriantis už ausų šunį

---

[l] **26,5** Vienoje situacijoje neišmintinga atsakyti į kvailojo pareikštą nuomonę, nusileidžiant ant jo diskusijų lygio, kitoje protingiau demaskuoti kvailojo tariamą išmintį jam suprantama kalba.

[m] **26,10** Žodis perkeltas iš sekančio sakinio galo.

[n] **26,10** ST; M: samdo praeivius

[o] **26,14** Kaip vienas, taip ir kitas, nors ir sukasi, tačiau nepajuda iš savo vietos.

yra praeivis, ˹karščiuojąsis dėl jo neliečiančio ginčo˺[p]. [18] Kaip patrakėlis, šaudantis degančias, mirtinas strėles, [19] toks yra vyras, kurs apgauna savo artimą ir sako: „Aš juk tik juokauju!“ [20] Nebesant malkų, užgęsta ugnis, ir kur nėra liežuvininko, nutyla barnis. [21] Anglys žarijoms ir malkos ugniai, ir barningas vyras ginčui uždegti. [22] Liežuvininko žodžiai kaip skanėstai, ir jie nuslysta į kūno kambarius. [23] Sidabro glazūra, užtraukta ant molinio indo – įteiklios lūpos ir pikta širdis. [24] Savo lūpomis apsimeta kitokiu nekentėjas, bet savo viduje ugdo klastą. [25] Kai jis maloniai kalba, juo netikėk, nes septynios bjaurybės jo širdyje! [26] Nors neapykanta prisidengia apgavyste, jo piktybė atidengiama susirinkime. [27] Kas kasa duobę, į ją įkrinta, ir kas ritina akmenį[q], ant to jis ritasi atgal. [28] Melagingas liežuvis nekenčia savo sužeistųjų, ir įteikli burna ruošia žlugimą.

27 [1] Nesigirk rytojaus diena, nes nežinai, ką diena atneš. [2] Tegul tave giria kitas, o ne tavo burna, svetimasis, o ne tavo lūpos. [3] Sunkus yra akmuo ir svarus smėlys, bet kvailojo sukeltas apmaudas sunkesnis už abu. [4] Įniršis žiaurus, ir rūstybė – tvanas, bet kas gali atsilaikyti prieš pavyduliavimą? [5] Geresnis viešas pabarimas negu slepiama meilė[r]. [6] Mylinčiojo daromos žaizdos rodo ištikimybę, bet nekenčiančiojo bučiniai klastingi[s]. [7] Sotusis mindo korių medų, bet alkanajam visa, kas kartu, saldu. [8] Kaip paukštis, išskrendąs iš savo

---

[p] **26,17** SV: kišąsis į ginčą, neliečiantį jo

[q] **26,27** ant kito

[r] **27,5** T.y. savanaudiška meilė, kuri tyli ir atvirai nepabara mylimo asmens, bijodama jo netekti

[s] **27,6** Rk.

lizdo, toks yra vyras, paliekąs savo [gyvenamą] vietą. [9] Aliejus ir smilkalai palinksmina širdį, ⌜bet iš skausmo susidrasko siela⌝[t]. [10] Nepalik savo draugo ir savo tėvo draugo, ir neik į savo brolio namus savo nelaimės dieną: geresnis artimas kaimynas negu tolimas brolis. [11] Būk išmintingas, mano sūnau, ir palinksmink mano širdį, kad galėčiau atsakyti tam, kuris mane pašiepia. [12] Gudrusis, pamatęs nelaimę, pasislepia; neprityrėliai, eidami toliau, turi mokėti baudą. [13] Paimk jo drabužį, nes jis laidavo už svetimąjį, ir už svetimšalius[u] paimk iš jo užstatą. [14] Kas [anksti rytą] garsiai linki laimės savo artimui, jam tai gali būti palaikyta keiksmu. [15] Pralaidus[v] stogas smarkaus lietaus dieną ir priekabinga žmona prilygsta vienas kitam. [16] Kas ją tvardo, tvardo vėją ir aliejų stveria savo dešine[w]. [17] Geležis galandama geležimi; taip vienas galanda kito elgseną[x]. [18] Kas prižiūri figmedį, valgo jo vaisius, ir kas atidžiai patarnauja savo valdovui, – gerbiamas. [19] Kaip vanduo atspindi veidą, taip žmogaus širdis – žmogų[y]. [20] ⌜Šeolis ir Abadonas⌝[z] nepasisotina, ir žmogaus akys niekad nesočios. [21] Tirpykla sidabrui ir lydkrosnė auksui, ir vyras [išmėginamas] pagal jam teikiamą gyrių. [22] Nors

---

[t]**27,9** G; M tekstas neaiškus.

[u]**27,13** G; M: už svetimąją (t.y. kito žmoną)

[v]**27,15** Lit. varantis iš namų (t.y. nuolat varvantis)

[w]**27,16** Prasmė: Kaip negalima sulaikyti vėjo ar nutverti iš rankų išslystančio aliejaus, taip neįmanoma sutramdyti barningos moters priekabių.

[x]**27,17** Lit. veidą (pasirodymą)

[y]**27,19** T.y. kas žvelgia į savo širdį, joje pažįsta savo tikrąją prigimtį.

[z]**27,20** T.y. mirusiųjų buveinė ir pražūties vieta, čia vaizduojamos tartum asmeninės būtybės

ir sugrūstum kvailąjį grūstuvu [piestoje tarp grūdų], nuo jo neatsitrauktų jo kvailystė. [23] Gerai pažink savo mažųjų gyvulių būklę, kreipk savo dėmesį į bandas! [24] Nes ne amžinai pasilieka turtas nė ištekliai[a] per kartų kartas. [25] Nupjovus žolę, pasirodžius atolui ir suvalius kalnų augmenis, [26] būna ėriukų tavo apdarui ir ožių perkamam laukui apmokėti, [27] ir pakankamai ožkų pieno tau išsimaitinti, ⌜tavo namams išsimaitinti⌝[b], ir tavo tarnaitėms išlaikyti.

Antroji dalis

28 [1] Nedorėlis, ir nė vieno nevejamas, bėga, bet teisusis[c] jaučiasi saugus kaip jaunas liūtas. [2] Šaliai maištaujant, randasi daug jos kunigaikščių, bet per [vieną] supratingą, numanų žmogų teisėtvarka ilgai tveria. [3] Vyras, valdantis[d] ir prispaudžiantis vargšus, – staigus, dirvožemį nunešantis lietus, nepaliekantis maisto. [4] Kurie palieka pamokymą, giria nedorėlį, bet kurie laikosi pamokymo, piktinasi juo[e]. [5] Pikti žmonės nesupranta to, kas teisinga, bet ieškantieji VIEŠPATIES viską supranta. [6] Geresnis beturtis, elgiąsis nepeiktinai, negu toks, kurs eina kreivais keliais ir yra turtingas. [7] Kas laikosi pamokymo, yra išmaningas sūnus, bet kas bendrauja su lėbautojais, daro gėdą savo tėvui. [8] Kas daugina savo turtą palūkanomis ir priemoka, jį renka

---

[a] **27,24** Rk.; M: karūna

[b] **27,27** ~G

[c] **28,1** G; M: teisieji

[d] **28,3** Rk.; M: neturtingas; G: nedorėlis

[e] **28,4** M: jais (t.y. nedorėliais)

pasigailinčiam beturčių. [9] Jei kas nukreipia savo ausį, kad negirdėtų pamokymo, tai ir jo malda yra bjaurybė. [10] Kas nuklaidina tiesiuosius į piktą kelią, į savo duobę tas pats įkrinta, tačiau nepeiktinieji paveldės gera. [11] Turtingas vyras laiko save išmintingu, bet išmanus beturtis jį permato. [12] Teisiesiems džiūgaujant, – didelė garbė, bet nedorėliams įsivyraujant, žmonės slepiasi. [13] Kas slepia savo nuodėmes, tam nesiseka, bet kas jas išpažįsta ir palieka, randa pasigailėjimą. [14] Laimingas žmogus, nuolat bijantis [VIEŠPATIES], bet kas sukietina savo širdį, įpuola į nelaimę. [15] Kriokiantis liūtas ir puolus lokys – nelabas neturtingos tautos valdovas. [16] Kunigaikštis, kuriam stinga supratimo, daugina[f] prispaudimus, bet kas nekenčia neteisaus pelno, pailgina amžių. [17] Žmogus, kraujo kaltės spaudžiamas, bus pabėgėlis iki [kapo] duobės. Niekas teneparemia jo! [18] Kas nepeiktinai elgiasi, ras pagalbą, bet kas eina kreivais keliais, įpuls į duobę[g]. [19] Kas įdirba savo dirvą, turi sočiai duonos, o kas vaikosi tuščių dalykų, sotinasi neturtu. [20] Patikimas vyras turi daug palaimų, bet kas skuba pralobti, nelieka be kaltės. [21] Šališkumas negeras dalykas, ir dėl duonos kąsnio vyras gali nusikalsti. [22] Skuba pralobti gobšus vyras ir nežino, kad stoka jam ateis. [23] Kas pabara žmogų, galiausiai randa daugiau padėkos negu saldžialiežuvis. [24] Kas apiplėšia savo tėvą bei savo motiną ir sako: „Tai ne nuodėmė“, tas yra žudytojo sėbras. [25] Godusis sukelia nesantaiką, bet kas pasitiki VIEŠPAČIU, klesti. [26] Kas pasitiki savo protu, tas yra kvailas, bet kas išmintingai elgiasi, tas

---

[f] **28,16** Rk.

[g] **28,18** Rk.; M: vieną

ištrūksta [iš nelaimės]. [27] Kas duoda beturčiui, nestokoja, bet kas paslepia savo akis, susilaukia daug prakeikimų. [28] Nedorėliams įsivyraujant, slepiasi žmogus, bet jiems žūstant, įsigali[h] teisieji.

29

[1] Kas, dažnai pabartas, lieka kietasprandis, bus staiga nepagydomai sudaužytas. [2] Teisiesiems įsigalint[i], džiaugiasi tauta, bet nedorėliui valdant, vaitoja tauta. [3] Kas myli išmintį, džiugina savo tėvą, bet kas bendrauja su paleistuvėmis, praūžia turtą. [4] Karalius teisingumu duoda pastovumą šaliai, bet kas kelia mokesčius, ją sugriauna. [5] Vyras, meilikaujantis savo artimui, ištiesia tinklą jo žingsniams. [6] Per nuodėmę piktasis patenka į spąstus, o teisusis ˹bėga ir džiaugiasi [jų išvengęs]˺[j]. [7] Teisusis žino varguolių teises, nedorėlis neturi jokio supratimo. [8] Išjuokėjai sukelia miestą [maištauti], bet išmintingieji nuramdo rūstybę. [9] Jei išmintingas vyras bylinėjasi su kvailiu, tas šėlsta ir juokiasi nenurimdamas. [10] Kraujotroškos nekenčia nepeiktinojo, bet tiesieji rūpinasi jo gyvybe. [11] Visą savo apmaudą išleidžia kvailasis, bet išmintingasis pagaliau jį sulaiko[k]. [12] Jei valdovas atidžiai klausosi melagingo pranešimo, visi jo pareigūnai tampa nedorėliais. [13] Beturtis ir prispaudėjas turi tai bendra: kas abiem teikia akių šviesą, yra VIEŠPATS. [14] Karaliaus, ištikimai ginančio varguolių teises, sostas tvirtai stovi per amžius. [15] Rykštė ir pabarimas teikia išmintį, bet savo valiai

---

[h] **28,28** Arba: daugėja

[i] **29,2** Arba: daugėjant

[j] **29,6** Rk.; M: džiūgauja ir yra linksmas

[k] **29,11** Rk.; M: nuramina

paliktas berniukas daro gėdą savo motinai. 16 Nedorėliams daugėjant, daugėja nusikaltimas, bet teisiesiems smagu matyti jų nupuolimą. 17 Sudrausk savo sūnų, ir jis tave nuramins ir suteiks atgaivą tavo sielai. 18 Be vizijos[l] sulaukėja tauta, bet kas laikosi pamokymo, tas laimingas. 19 [Vienais] žodžiais vergas nesudraudžiamas, nes, nors jis supranta, tačiau nepaklauso[m]. 20 Jei matai ką skubantį kalbėti, kvailasis turi daugiau vilties negu jis. 21 Jei kas lepina iš jaunumės savo vergą, tas galų gale turės neklaužadą[n]. 22 Pikčiurna sukelia vaidą, ir karštabūdis padaro daug nuodėmių. 23 Žmogaus puikybė jį nužemina, bet kas nuolankios dvasios, įgyja garbę. 24 Kas dalijasi su vagimi, nekenčia savo gyvybės; jis girdi keiksmą[o], bet nepraneša. 25 Žmonių baimė spendžia žabangus, bet kas pasitiki VIEŠPAČIU, – apginamas. 26 Daugelis ieško valdovo palankumo[p], bet [tik] iš VIEŠPATIES ateina teisingas sprendimas. 27 Bjaurus teisiesiems piktadarys, o nusikaltėliui bjaurus einantis tiesiu keliu.

ANTROJO POSAKIŲ RINKINIO PRIEDAI (30 IR 31)

Agūro žodžiai

30 1 Žodžiai Aguro, Jakės sūnaus, iš Masos. Pasakymas vyro, ˹nusivarginusio Dievu: „Aš

---

[l] **29,18** T.y. pranašų apreiškimo

[m] **29,19** Lit. nėra atsakymo

[n] **29,21** Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta. Arba rk.: apmaudą

[o] **29,24** T.y. keiksmą, daromą nežinomam ar nesugautam vagiui

[p] **29,26** Lit. veido

nusivarginau, Dieve, kad galėčiau [suvokti]˺[q], [2] nes aš buvau kvailesnis už [šiaip kokį] vyrą ir neturėjau žmogaus supratimo. [3] Neišmokau išminties, ir neturiu Šventojo pažinimo. [4] Kas užžengė į dangų ir nužengė? Kas surinko vėją į savo rieškutes? Kas įvyniojo vandenį į apsiaustą? Kas nustatė visus žemės galus? Kuo jis vardu ir kuo vardu jo sūnus[r]? Tu juk žinai![s]“ [5] Kiekvienas Dievo žodis yra išmėgintas[t]. Jis yra skydas tų, kurie ieško prieglobsčio jame. [6] Nieko nepridėk prie jo žodžių, kad jis nesubartų tavęs ir tu nepasirodytum melavęs. [7] Dviejų dalykų prašau iš tavęs; neatsakyk man, prieš man mirštant: [8] apgaulę ir melagingą žodį atitolink nuo manęs, neturto ir turtų man neduok. Bet mane maitink man skirta duona, [9] kad pasisotinęs neužsiginčiau ir nesakyčiau: „Kas yra VIEŠPATS?“ ir kad nuskurdęs nevogčiau ir nenusikalsčiau savo Dievo vardui. [10] Neapšmeižk vergo jo valdovui, kad jis tavęs nekeiktų ir kad nenusikalstum. [11] Yra tokių, kurie keikia savo tėvą ir nelaimina savo motinos; [12] tokių, kurie tariasi esą švarūs, bet kurių nešvarumai nenuplauti; [13] tokių, kurių akys kokios išpuikusios ir kurių žvilgsniai kokie išdidūs! [14] Tokių, kurių dantys kalavijai ir kurių žandikauliai skerdikliai, kad suriję pašalintų varguolius iš šalies ir beturčius iš žmonijos. [15] Siurbėlė turi dvi dukteris: „Duok! Duok!“

---

[q]**30,1** Rk.

[r]**30,4** G: sūnūs

[s]**30,4** Ironiškai pasakyta.

[t]**30,5** T.y. toks tikras ir grynas, kaip ugnyje nuskaistintas ir nuo priemaišų apvalytas auksas

Skaičių posakiai

Trys yra tie, kurie nepasisotina, keturi niekad nesako: „Gana!“ – [16] šeolis[u] ir nevaisingos įsčios, žemė, kuri niekad neprisigeria vandens, ir ugnis, kuri niekad nesako: „Gana!“ [17] Akį, kuri tyčiojasi iš tėvo ir niekina ˹paklusnumą motinai˺[v], varnai iškapos prie upelio ir sules jauni ereliai. [18] Yra trys dalykai, man perdaug nuostabūs, keturi, kurių negaliu suprasti: [19] erelio kelias padangėse, gyvatės kelias ant uolos, laivo kelias jūros vidury ir vyro kelias prie jaunos žmonos. [20] Toks yra svetimautojos kelias: ji pavalgo, nusišluosto burną ir sako: „Nepadariau nieko nedora!“ [21] Po trimis sudreba žemė, keturių ji negali pakelti: [22] po vergu, kai jis tampa karaliumi, ir kvailiu, kai jis turi sočiai duonos, [23] po nemylima [moterim], kai ji išteka už vyro, ir tarnaite, kai ji išstumia[w] savo valdovę. [24] Keturi yra mažiausi žemėje, tačiau jie yra ˹išmintingųjų išmintingiausi˺[x]: [25] Skruzdėlės – nestipri tauta, tačiau jos vasarą paruošia sau maistą. [26] Uoliniai barsukai – negalinga tauta, tačiau jie įtaiso uoloje sau namus. [27] Jokio karaliaus neturi skėriai, tačiau jie visi išskrenda pasiskirstę būriais. [28] Driežą galima sugauti rankomis, tačiau jis įsigauna į karaliaus rūmus. [29] Yra trys, kurie išdidžiai žingsniuoja, keturi, kurie išdidžiai vaikščioja: [30] liūtas, kurs yra galiūnas tarp žvėrių ir nesigręžia nė nuo vieno, [31] ˹išdidžiai stypinėjąs gaidys

---

[u] **30,16** T.y. mirusiųjų buveinė

[v] **30,17** Arba pgl. G: seną motiną

[w] **30,23** iš nuosavybės

[x] **30,24** GSV; M: išgudrinti išminčiai

bei˺[y] ožys ir karalius, ˹kai jis pasirodo savo tautai˺[z]. [32] Ar kvailai elgies didžiuodamasis, ar rimtai apsigalvoji, [dėk] ranką ant burnos! [33] Nes [kaip] pieno mušimas pagamina sviestą ir nosies spaudimas ištekina kraują, [taip] ir pykčio kurstymas[a] sukelia nesantaiką.

Motinos patarimai karaliui

31 [1] Masos karaliui Lemueliui pasakyti žodžiai, kuriais jį pamokė jo motina: [2] Ką, mano sūnau, ˹ką Lemueli, mano pirmagimi, turiu tau sakyti˺[b], ką, mano įsčių sūnau, ir ką mano įžadų sūnau? [3] Neatiduok moterims savo jėgos nė savo ˹strėnų toms, kurios sunaikina karalius˺[c]. [4] Ne karaliams, Lemueli, ne karaliams gerti vynas, nei kunigaikščiams geisti[d] svaigalų, [5] kad jie gerdami nepamirštų, kas nustatyta, ir nepažeistų nė vieno nuskurdėlio teisių. [6] Duokite svaigalų žūstančiam ir vyno tiems, kurių siela apkartusi. [7] Tegul toks geria ir pamiršta savo neturtą ir savo vargo nebeatsimena. [8] Prabilk už nebylį[e], už visų nelaimingųjų[f] teises. [9] Prabilk, teisk teisingai ir gink nuskurdusį beturtį!

---

[y]**30,31** Rk.; M: strėnos arba

[z]**30,31** Rk.

[a]**30,33** Lit. spaudimas

[b]**31,2** G; ~M

[c]**31,3** Rk.; M: kelių karaliams sunaikinti

[d]**31,4** Rk.; M: kur

[e]**31,8** Tai gali reikšti ir tokį, kurs nemoka ar nedrįsta apsiginti teisme.

[f]**31,8** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

Ideali namų šeimininkė

[10] Darbšti žmona – kas ją randa? Toli prašoka koralus jos vertė. [11] Ja pasitiki jos vyro širdis, ir pelno jam netrūksta. [12] Ji daro jam gera, o ne pikta, per visas savo gyvenimo dienas. [13] Ji pasirūpina vilnų ir linų ir darbuojasi noringomis rankomis. [14] Ji yra kaip prekiautojo laivai: iš toli ji pargabena sau maistą. [15] Ji keliasi, kai dar naktis, duoda maisto savo šeimynai ir nurodymų savo tarnaitėms. [16] Ji galvoja apie lauką ir jį nuperka, savo rankų uždarbiu[g] įsiveisia vynuogyną. [17] Ji apjuosia stiprybe savo strėnas ir sutvirtina savo rankas darbui[h]. [18] Ji pastebi, kad geras jos prekybinis pelnas. Neužgęsta naktį jos žiburys. [19] Ji ištiesia savo rankas į ratelį, ir jos pirštai nutveria verpstą. [20] Savo delną ji atidaro skurdžiui ir savo rankas ištiesia į vargšą. [21] Ji nebijo savo namams sniego, nes visi jos namiškiai šarlaku[i] aprengti. [22] Ji pasidaro lovatiesių. Plona drobė ir purpuras – jos apdaras. [23] Žinomas vartuose jos vyras, kai jis posėdžiauja su šalies seniūnais. [24] Ji nuaudžia apatinukus ir parduoda, ir juostų pristato prekiautojui. [25] Stiprybė ir orumas – jos apdaras, ir ji juokiasi iš ateities. [26] Savo burną ji atveria su išmintimi, ir malonus pamokymas ant jos liežuvio. [27] Ji apžiūri savo namų veiklą ir nevalgo tinginystės duonos. [28] Jos sūnūs pakyla ir ją vadina laiminga, jos vyras ją giria: [29] „Daug dukterų pasirodė darbščios, bet tu pralenkei jas visas!“ [30] Apgaulingas žavumas ir niekai gražumas, tik žmona,

---

[g] **31,16** Lit. vaisiais

[h] **31,17** G; ~M

[i] **31,21** G: dvigubai

bijanti VIEŠPATIES, girtina. [31] ˹Pagerbkite ją dėl to, ką nuveikė jos rankos˺[j], ir tegul vartuose ją giria jos darbai.

---

[j] **31,31** Lit. Duokite jai [pripažinimą] dėl jos rankų vaisių

PAMOKSLININKAS

Knygos antraštė ir tema

1 [1] Jeruzalėje viešpatavusio karaliaus Dovydo sūnaus Pamokslininko žodžiai. [2] Tuštybių tuštybė, – sako Pamokslininkas[a], – tuštybių tuštybė, viskas tuštybė!

Nieko nauja po saule

[3] Kokia nauda žmogui iš viso jo triūso, kuriuo jis nusivargina po saule? [4] Karta ateina ir karta nueina, o žemė amžinai pasilieka. [5] Saulė pateka, ir saulė nusileidžia, ir skuba atgal į savo vietą, kur ji pateka. [6] Eina į pietus ir apsisuka į žiemius, vis sukdamasis eina vėjas, ir į ten, kur apsisuko, vėjas sugrįžta. [7] Visi upeliai teka į jūrą, tačiau jūra neprisipildo. Į vietą, kur upeliai teka, ten jie vis teka ir teka. [8] Visi žodžiai nusikamuoja, žmogus negali [visko] iškalbėti. Akis nepasisotina regėjimu, ir ausis neprisipildo girdėjimo. [9] Kas buvo, tas bus, ir kas buvo daroma, [vėl] bus daroma, ir nieko nauja nėra po saule. [10] Jei yra kas, apie ką sakoma: „Žiūrėk į šitą, tai naujas dalykas!“, tai jau seniai buvo per amžius, kurie buvo pirma mūsų. [11] Nebeatsimenama to, kas anksčiau buvo, nei to, kas vėliau bus. To niekas nebeatsimins, nei to, kas galiausiai bus.

---

[a] **1,2** Hbr. kohelet, gr. ekklėsiastės, „susirinkimo vadovas“, „susirinkimo kalbėtojas“

Nesėkmingi bandymai suvokti gyvenimo prasmę

[12] Aš, Pamokslininkas, buvau Izraelio karalius Jeruzalėje. [13] Aš atsidėjau ieškoti ir tyrinėti išmintimi viską, kas vyksta po dangumi. Tai blogas uždavinys. Dievas jį davė žmonėms, kad juo nusivargintų. [14] Mačiau visus darbus, kurie daromi po saule, ir štai viskas buvo tuštybė ir vėjo gaudymas. [15] „Kas kreiva, negali tapti tiesu, ir ko nėra, negalima skaičiuoti“. [16] Aš kalbėjau su savim, sakydamas: „Štai aš įgijau daug ir vis daugiau išminties, daugiau už visus, kurie pirm manęs buvo Jeruzalės valdovai, ir mano protas patyrė daug išminties bei pažinimo“. [17] Atsidėjau pažinti išmintį ir pažinimą, beprotybę ir kvailybę. Supratau, kad ir tai yra vėjo gaudymas! [18] Nes „kur daug išminties, daug ir sielvarto, ir kuo daugiau žinojimo, tuo daugiau ir skausmo“.

2 [1] Aš sau tariau: „Na, pabandyk linksmai gyventi ir ieškok laimės!“ Bet va tai irgi tuštybė! [2] Apie juoką sakiau: „Jis beprasmis!“ ir apie džiaugsmą: „Ką jis nuveikia?“ [3] Susigalvojau vynu gaivinti savo kūną, mano protui išmintingai vadovaujant, ir nusitverti kvailybę, kol patirsiu, kas yra žmonėms laimė, kurią jie susikuria po saule, kol skaičiuoja savo gyvenimo dienas. [4–5] Atlikau didelių darbų: pasistačiau namų, įsiveisiau vynuogynų; pasidariau sodų bei parkų ir juose pasodinau visokio vaisiaus medžių; [6] įsitaisiau vandens tvenkinių, kad laistyčiau iš jų mišką, vešantį medžiais. [7] Įsigijau tarnų ir tarnaičių ir turėjau namuose gimusiųjų. Taip pat gyvulių – raguočių ir avių – daug turėjau, daugiau už visus, kurie pirm manęs buvo Jeruzalėje. [8] Prisirinkau ir sidabro bei aukso ir turto, kokį turi tik karaliai ir provincijos.

Pasirūpinau giesmininkų bei giesmininkių ir to, kuo gėrisi žmonės: daug moterų[b]. [9] Taip pasidariau didis ir pralenkiau visus, kurie buvo pirm manęs Jeruzalėje. Be to, dar mano išmintis man pasiliko. [10] Ir ko tik geidė mano akys, joms neatsakiau. Nesulaikiau savo širdies nuo jokio džiaugsmo. Juk mano širdis turėjo džiaugsmo iš viso mano triūso, ir tai buvo man atpildas už visą mano triūsą. [11] Paskui aš atkreipiau savo žvilgsnį į visus savo darbus, kuriuos atliko mano rankos, ir į triūsą, kuriuo nusivarginau dirbdamas. Štai viskas buvo tuštybė ir vėjo gaudymas, ir nėra jokios naudos po saule. [12] Kai atkreipiau savo žvilgsnį stebėti išminties, beprotybės ir paikybės [, nes ką nuveiks žmogus, kuris ateis po karaliaus? – Tai, kas jau seniai buvo daroma!][c], [13] aš mačiau, kad išmintis taip pralenkia kvailybę, kaip šviesa pralenkia tamsą. [14] „Išminčius turi akis galvoje, o kvailys vaikščioja tamsoje“. Bet aš taip pat suvokiau, kad tėra vienas likimas, kuris ištinka juos visus. [15] Ir aš sau tariau: „Kaip atsitinka kvailiui, taip ir man atsitiks! Tad kodėl aš buvau pernelyg išmintingas?“ Ir sau tariau: „Tai irgi tuštybė!“ [16] Nes niekas neatsimena išminčiaus, kaip ir kvailio, amžinai, nes būsimomis dienomis seniai viskas bus pamiršta. Kaip numiršta išminčius lygiai su kvailiu! [17] Tad ėmiau nekęsti gyvenimo, nes nelemtas man pasirodė darbas, kuris daromas po saule, nes viskas yra tuštybė ir vėjo gaudymas. [18] Ir aš nekenčiau visko, kas mano įgyta triūsu, kuo aš nusivarginau po saule, nes turiu

---

[b]**2,8** T.y. haremo mergaičių

[c]**2,12** 12b skn. nepriklauso šitam kontekstui ir geriau tinka, kai nukeliamas po 19 skn.

tai palikti žmogui, kuris bus po manęs. [19] Ir kas žino, ar jis bus išmintingas, ar kvailas? Tačiau jis valdys viską, kas mano įgyta triūsu, ką susikūriau triūsu ir išmintimi po saule. Tai irgi tuštybė! [20] Todėl aš ˹leidau savo širdžiai nusivilti˺[d] dėl viso triūso, kuriuo nusivarginau po saule. [21] Juk atsitinka, kad žmogus vargsta su išmintimi, žinojimu ir pasisekimu, o tačiau žmogui, kuris dėl to nevargo, jis turi tai atiduoti į dalį! Tai irgi tuštybė ir didelė blogybė! [22] Kas gi bepalieka žmogui iš viso jo triūso ir jo širdies siekimo, kuriuo jis nusivargina po saule? [23] Nes visos jo dienos skausmai ir sielvartas jo verslas; net naktį neturi atilsio jo širdis. Tai irgi tuštybė! [24] Nieko nėra geresnio žmogui, kaip valgyti, gerti ir būti patenkintam savo triūsime. Aš ir tai mačiau, kad tai ateina iš Dievo rankos, [25] nes kas gali valgyti ir kas ˹būti linksmas˺[e] be jo[f]? [26] Nes žmogui, kuris jam patinka, jis duoda išminties, supratimo ir džiaugsmo, o ˹tam, kuris jam nepatinka˺[g], jis duoda uždavinį rinkti ir krauti, kad duotų tam, kuris patinka Dievui. Tai irgi tuštybė ir vėjo gaudymas!

Viskas turi savo laiką

3 [1] Viskam yra [paskirta] valanda, ir [paskirtas] laikas kiekvienam dalykui po dangumi: [2] laikas gimti ir laikas mirti; laikas sodinti ir laikas išrauti, kas pasodinta; [3] laikas žudyti ir laikas gydyti; laikas griauti ir laikas statyti; [4] laikas verkti ir laikas juoktis; laikas raudoti ir

---

[d] **2,20** Lit. nusigręžiau, kad padaryčiau savo širdį nusivylusią

[e] **2,25** Arba: mėgautis

[f] **2,25** Kkr. MssGKS; MTV: manęs

[g] **2,26** Lit. nusidėjėliu

laikas šokti; [5] laikas numesti akmenis ir laikas surinkti akmenis; laikas myluoti ir laikas vengti mylavimo; [6] laikas ieškoti ir laikas prarasti; laikas palaikyti ir laikas numesti; [7] laikas sudraskyti ir laikas susiūti; laikas tylėti ir laikas kalbėti; [8] laikas mylėti ir laikas nekęsti; laikas kariauti ir laikas gyventi taikoje. [9] Kokią naudą turi tas, kuris ką daro, iš to, kuo jis nusivargina?

Dievo duotas uždavinys

[10] Mačiau uždavinį, kurį Dievas davė žmonėms, kad jie juo nusikamuotų. [11] Jis viską padarė gražų savo laiku, taip pat amžinybę[h] įdėjo į širdį – tik kad žmogus negali suprasti darbo, kurį Dievas daro, nuo pradžios iki galo. [12] Supratau, kad jiems nieko nėra geriau, kaip tik būti linksmiems ir būti patenkintiems savo gyvenime. [13] Bet ir kiekvienam, kuris valgo ir geria ir patiria gera visame savo triūse, tai yra Dievo dovana. [14] Supratau, kad viskas, ką Dievas daro, pasilieka per amžius. Prie to nieko negalima pridėti, ir nuo to nieko negalima atimti. Ir Dievas tai padarė, kad jo bijotų. [15] Kas yra, yra jau seniai buvę, ir kas bus, jau seniai yra. Ir Dievas suieško, kas pradingę[i].

Neteisybė teisybės vietoje. Žmogaus likimas panašus į gyvulio

[16] Dar mačiau po saule: teisingumo vietą – ten buvo neteisybė, ir teisumo vietą – ten buvo nedorybė. [17] Aš sau tariau: „Teisųjį ir nedorėlį Dievas teis, nes kiekvienas

---

[h]**3,11** T.y. galią pažvelgti į tolimiausią laiko punktą

[i]**3,15** Lit. nuvyta

dalykas turi [jam skirtą] laiką ir kiekvienas veikimas[j]“.
[18] Aš sau tariau: „[Taip yra] dėl žmonių, kad Dievas juos išmėgintų ir jie pamatytų, jog jie tėra gyvuliai! [19] Nes žmonių likimas yra toks pat, kaip gyvulio likimas. Jie turi vienodą likimą: kaip vienas miršta, taip ir kitas miršta, ir jie visi turi tokį pat kvapą. Taigi žmogus ne pranašesnis už gyvulį, nes viskas yra tuštybė. [20] Viskas nueina į vieną ir tą pačią vietą. Viskas atsirado iš dulkių, ir viskas sugrįžta į dulkes. [21] Kas žino, ar žmonių kvapas pakyla aukštyn ir ar gyvulio kvapas nueina žemyn į žemę?“
[22] Pamačiau, kad žmogui nieko nėra geriau, kaip džiaugtis savo darbais, nes ta yra jo dalis, nes kas jį atves pamatyti, kas bus po jo?

Engiamųjų ašaros

4 [1] Aš vėl mačiau visus prispaudimus, daromus po saule: štai prispaustųjų ašaros! Tačiau jie neturi guodėjo. Jų engėjų ranka vartoja smurtą! Tačiau jie neturi guodėjo. [2] Tad aš laikiau mirusiuosius, seniai mirusius, laimingesniais už gyvuosius, kurie tebegyvena, [3] ir laimingesniu už abejus tą, kurio ligšiol dar nėra, kuris dar nematė pikto darbo, kuris daromas po saule.

Darbas kaip bergždžia konkurencija

[4] Ir aš mačiau iš visų pastangų ir viso darbo pasisekimo, kad tai tik vieno ⌜varžybos su kitu⌝[k]. Tai irgi tuštybė ir vėjo gaudymas! [5] [„Kvailys susideda rankas ir valgo savo

---

[j]**3,17** M + ten

[k]**4,4** Lit. pavyduliavimas kitam

kūną“.] [6] „Geriau sauja, pilna atilsio, negu abi rieškutės, pilnos triūso“ ir vėjo gaudymo.

Vienatvė

[7] Aš vėl pamačiau tuštybę po saule: [8] [kas nors] yra vienas ir nėra antrojo; jis neturi nei sūnaus, nei brolio. Tačiau jo triūsas neturi galo, taip pat jo akis nepasisotina turtais. O kieno labui aš triūsiu ir sau leidžiu stokoti gera? Tai irgi tuštybė ir nevykęs verslas. [9] Dviem geriau negu vienam, nes jie turi gerą atpildą už savo triūsą. [10] Nes jei jie parkrinta, vienas padeda kitam atsikelti. Vargas vienišajam, kai jis parkrinta ir nėra antrojo jam pakelti! [11] Taip pat, jei du guli drauge, jie sušyla. Tačiau vienas – kaip jis sušils? [12] Ir jei kas vieną nutveria, du gali jam pasipriešinti. Ir „triguba virvė negreit pertrūksta“.

Politinė karjera neturi pasiliekančios vertės

[13] Geriau jaunuolis, neturtingas, bet išmintingas, negu karalius, senas, bet kvailas, kuris nebesusipranta priimti patarimą. [14] Mat vienas išėjo iš kalėjimo, kad taptų karaliumi, nors, anam karaliaujant, jis buvo gimęs neturtingas. [15] Mačiau visus gyvuosius, vaikščiojančius po saule, [bėgant] su jaunuoliu, įpėdiniu[1], kuris turėjo stoti į ano vietą. [16] Begalinė buvo žmonių minia, visi, kurių priekyje jis ėjo. Tačiau vėlesnieji nebesidžiaugia juo. Juk ir tai tuštybė ir vėjo gaudymas!

---

[1] **4,15** Lit. antruoju (po karaliaus)

Ištesėk Dievui duotus įžadus

[17] Saugok savo koją, kai eini į Dievo namus! Prieiti klausytis yra geriau negu aukoti kvailių auką, nes jie tokie nežinėliai, jog daro pikta.

5 [1] Nebūk per greitas savo burna, ir tavo širdis teneskuba ištarti žodžio Dievo akyse, nes Dievas yra danguje, o tu žemėje. Todėl tebūnie mažai tavo žodžių, [2] nes „sapnas ateina per didelį nusidirbimą, o kvailojo plepalas – per daugelį žodžių“. [3] Kai duodi Dievui įžadą, negaišk jo ištesėti, nes jam nepatinka kvailieji. Ką pažadi, tą ištesėk! [4] Geriau tau nepažadėti, negu, davus įžadą, [jo] neištesėti. [5] Neleisk savo burnai tave nuvesti į nuodėmę ir nesakyk pasiuntiniui[m]: „Tai buvo apsirikimas“. Kodėl Dievas turėtų supykti dėl tavo kalbos ir leisti nenusisekti tavo rankų darbui? [6] Nes „kur ˹daug darbų, [ten būna] sapnų, ir kur daug žodžių, – tuštybių˺[n]“. O tu[o] bijok Dievo!

Politinė savivalė

[7] Jei beturčio priespaudą ir teisingumo bei teisės pažeidimą[p] matai provincijoje, nesistebėk tuo! Nes „aukštesnis prižiūri aukštą ir [dar] aukštesnis abu“. [8] [Bet kiekvienu požiūriu nauda šaliai ta, kad dirbama žemė turi karalių.][q]

---

[m] **5,5** T.y. kunigui ar šventyklos įgaliotiniui; GKS: Dievui

[n] **5,6** Rk. Hbr. tekstas neaiškus.

[o] **5,6** GKSHier

[p] **5,7** Lit. apiplėšimą

[q] **5,8** T.y. tokį, kuris rūpinasi žemės ūkiu

Turtų niekybė

[9] Kas myli pinigus, nepasisotina pinigais, ir kas myli turtus, [nepasisotina] pelnu. Tai irgi tuštybė! [10] Jei dauginas geras, dauginasi jo naudotojai[r]. Ir kokį kitą pelną turi jo savininkas, kaip tą, kad jis jį paseka akimis? [11] „Saldus darbininko miegas, ar jis daug, ar mažai valgo, bet turtuolio sotumas neleidžia jam miegoti“. [12] Yra skaudi blogybė, kurią mačiau po saule: turtai, savo savininko saugojami jo paties nelaimei. [13] Mat kai tie turtai žūva per nevykusį verslą ir jam yra gimęs sūnus, nieko nebepalieka šio rankoje. [14] Kaip jis išėjo iš savo motinos įsčių, nuogas turi vėl nueiti, kaip atėjo, ir nieko nepasiima už savo triūsą, ką galėtų neštis su savim rankoje. [15] Tai irgi skaudi blogybė: Jis nueina visai taip, kaip atėjo. Ir kokia nauda jam belieka iš to, kad jis triūsia – vėjui?! [16] Be to, per visas dienas jis valgo tamsoje, turi daug nepasitenkinimo, [kenčia] ligą ir apmaudą. [17] Štai ką aš mačiau esant gera: kad puiku valgyti, gerti ir būti pasitenkinusiam visame triūse, kuriuo kas nors nusivargina po saule per suskaičiuotas savo gyvenimo dienas, kurias Dievas jam davė, nes ta yra jo dalis. [18] Taip pat kiekvienas žmogus, kuriam Dievas davė turtų bei išgalių ir jam leido tuo naudotis, pasiimti savo dalį ir džiaugtis savo triūsime – tai Dievo dovana! [19] Juk toks retai pagalvoja apie savo gyvenimo dienas, nes Dievas laiko jį užsiėmusį širdies džiaugsmu.

6 [1] Yra blogybė, kurią mačiau po saule ir kuri sunkiai slegia žmogų: [2] Kam nors Dievas duoda turtų, išgalių

---

[r]**5,10** Lit. valgytojai

ir pertekliaus ir jam netrūksta nieko, ko jis geidžia, tačiau Dievas jam neleidžia tuo naudotis. Priešingai, svetimasis tuo naudojasi. Tai tuštybė! Tai pikta negalė! [3] Jei kas taptų šimto [sūnų] tėvu ir gyventų daug metų, nors ir daug būtų jo amžiaus dienų, jei jo siela nepasitenkintų geru ir jis net neturėtų laidotuvių, – sakyčiau: „Negyvas gimusysis laimingesnis už jį!“ [4] Nes į niekybę šis atėjo ir nueina į tamsą, ir tamsos apdengiamas jo vardas. [5] Be to, jis neišvydo saulės ir nieko nežinojo. Jis turi daugiau ramybės negu anas. [6] Net jei jis[s] gyventų dusyk tūkstantį metų ir negautų pamatyti gera, – ar viskas neturi nueiti į vieną ir tą pačią vietą? [7] Visas žmogaus triūsas tenka ⌜jo burnai, tačiau niekad nenumalšinamas jo⌝[t] alkis. [8] Iš tikrųjų: kuo išminčius pranašesnis už kvailį, kuo nuolankusis, mokantis [tinkamai] elgtis gyvųjų akyse? [9] „Geriau tai, ką akys gali matyti, negu tai, ko trokšta geidulys“[u]. Tai irgi tuštybė ir vėjo gaudymas!

Žmogaus gyvenimas nulemtas ir nesuvokiamas

[10] Kas įvyksta, tai seniai nulemta[v], ir [iš anksto] žinoma, kas žmogus bus. Jis negali bylinėtis su tuo, kurs galingesnis už jį. [11] Nes juo daugiau žodžių, juo daugiau tuštybės. Kokia žmogui iš to nauda? [12] Nes kas žino, kas gera žmogui gyvenime, jo niekingo gyvenimo

---

[s]**6,6** T.y. nelaimingas turtuolis

[t]**6,7** Arba: jos (t.y. mirusiųjų vietos) ryklei, tačiau niekad nenumalšinamas jos

[u]**6,9** T.y. naudingiau laikytis to, kas apčiuopiama ir regima, negu vaikytis nepasiekiamų oro pilių, egzistuojančių tik vaizduotėje.

[v]**6,10** Lit. pavadinta vardu

suskaičiuotomis dienomis? Jis jas praleidžia kaip šešėlį. Tad kas gali pasakyti žmogui, kas po jo bus po saule?

Pamokomasis intarpas: Kas geriau?

7 [1] „[Geras] vardas geresnis už gerą aliejų“, ir mirties diena – už gimimo dieną. [2] Geriau eiti į gedinčius namus, negu eiti į pokyliaujančius namus, nes toks yra visų žmonių galas, ir gyvasis tai dedasi į širdį. [3] Liūdesys geresnis už juoką, nes kai veidas liūdnas, širdžiai gera. [4] „Išmintingųjų širdis yra gedulo namuose, o kvailųjų širdis – džiaugsmo namuose“. [5] „Geriau klausytis išmintingojo pabarimo, negu kam nors klausytis kvailųjų giesmės“, [6] nes „kaip erškėčiai traška po katilu, taip kvailojo juokas“. O tai irgi tuštybė! [7] ...[w] nes išgavimas prievarta sukvailina išmintingąjį ir širdį sugadina papirkimas. [8] Geriau baigti kalbą, negu ją pradėti, geriau būti kantriam negu išdidžiam.[x] [9] Nebūk per greitas savo dvasioje giežti apmaudą, nes apmaudas ilsisi kvailių krūtinėje. [10] Nesakyk: „Kaip tai yra, kad ankstesnės dienos buvo geresnės už dabartines?“, nes ne iš išminties bus tau kilęs toks klausimas. [11] Išmintis gera, lygiai kaip ir veldinys, ir ypatinga nauda tiems, kurie mato saulę, [12] nes „būti išminties šešėlyje[y] yra [kaip] būti pinigų šešėlyje“. Bet žinojimo pranašumas tas: „išmintis išlaiko savo savininką gyvą“.[z] [13] Pažvelk į Dievo veikimą: kas

---

[w] **7,7** Išleista eilutė. Kai kurie komentatoriai čia siūlo įterpti Pat 16, 8: Geriau maža su teisybe, negu didelis pelnas su neteisybe.

[x] **7,8** T.y. geriau užčiaupti burną, užuot kritikavus Dievą, ir kantriai pasiduoti jo valiai, užuot įžūliai jam prikaišiojus.

[y] **7,12** T.y. apsaugoje

[z] **7,12** T.y. ji padeda išsiversti gyvenime, net kai netenkama turto.

gali ištiesinti, ką jis sukreivino? [14] Gerą dieną būk geros nuotaikos, o blogą dieną pagalvok: Dievas padarė ir šitą, kaip ir aną. [Tai daryk,] nes žmogus nieko negali suvokti, kas po jo įvyks.

Auksinis vidurkelis

[15] Viską mačiau savo niekingo gyvenimo dienomis: čia teisusis, žūstąs, nors ir teisus, ten nedorėlis, ilgai gyvenąs, nors ir nedoras. [16] Nebūk perdaug teisus ir nesirodyk pernelyg išmintingas! Kodėl turėtum susinaikinti? [17] Perdaug nenusikalsk ir nebūk kvailas! Kodėl norėtum prieš laiką mirti? [18] Gerai, kad laikais vieno, bet ir nuo kito nepaleidi rankos, nes kas bijo Dievo, išvengia viso to[a]. [19] „Išmintis teikia išmintingajam daugiau stiprybės negu dešimt galiūnų, esančių mieste“. [20] Juk joks žmogus nėra toks teisus žemėje, kad jis darytų [tik] gera ir nenusidėtų. [21] Toliau: nekreipk dėmesio į jokias kalbas, kurias žmonės kalba, kad neturėtum išgirsti, kaip tavo tarnas tave keikia, [22] nes tavo širdis žino irgi daugybę progų, kai ir tu keikei kitus.

Išmintis nepasiekiama

[23] Visa tai bandžiau išmintimi. Galvojau: „Norėčiau tapti išmintingas!“ Bet ji liko toli nuo manęs. [24] Tai, kas yra, yra toli ir giliai, giliai.[b] Kas gali tai atrasti?

---

[a]**7,18** T.y. abiejų kraštutinybių: stengimosi būti perdaug teisiu ir dėjimosi pernelyg išmintingu

[b]**7,24** T.y. esmė ar paslaptis to, kas yra, yra protui nepasiekiama ir per gili

Kartesnė už mirtį

[25] Aš apsidairiau, ir mano širdis [siekė] pažinti ir ištirti, ieškoti išminties ir išdavos[c], pažinti nedorybę kaip paikybę ir kvailybę kaip beprotybę. [26] Aš randu kartesnę už mirtį moterį, kuri yra spąstai, kurios širdis yra tinklas, kurios rankos – pančiai. Kas Dievui patinka, ištrūksta iš jos, o kas [jam] nepatinka, tą ji pagauna. [27] Žiūrėk, tai radau, – sakė Pamokslininkas, [dėdamas] viena prie kito, kad prieitų išdavą: – [28] ko vis ieškojo mano siela, bet ko neradau: vieną vienintelį [tiesų] žmogų radau iš tūkstančio, tačiau neradau [nė vienos] moters tarp visų šitų. [29] Žiūrėk, vien tik tai radau, kad Dievas sukūrė žmones paprastus[d], bet jie ieško visokių įmantrybių.

8 [1] Kas yra kaip išminčius, ir kas moka ką išaiškinti? „Žmogaus išmintis padaro šviesų jo veidą, ir taip pasikeičia jo veido kietumas“.

Neatsimoka kelti maištą prieš karalių

[2] [e]Klausyk karaliaus įsakymo dėl Dievui duotos priesaikos. [3] Neskubėk atsimesti nuo jo. Neįsivelk į piktą dalyką[f], nes jis daro viską, kas jam patinka, [4] kadangi „karaliaus žodis turi galią, ir kas drįsta jam sakyti: ‚Ką darai?’“ [5] Kas klauso įsakymo, nieko nežino apie piktą dalyką, tačiau išmintingojo širdis žino apie [skirtą] laiką ir teismą. [6] Mat kiekvienas dalykas turi [savo] laiką ir

---

[c]**7,25** Lit. apskaitos (t.y. galutinių jo tyrinėjimo padarinių)

[d]**7,29** Lit. tiesius

[e]**8,2** M + Aš; ~Vrs

[f]**8,3** T.y. politines intrigas ar sąmokslą prieš karalių

[savo] teismą, tačiau žmogui lemta blogybė sunkiai jį slegia, [7] nes jis nežino, kas bus, nes kas jam gali pasakyti, kaip bus? [8] Joks žmogus neturi galios vėjui, sulaikyti vėją ir niekas neturi galios mirties dienai. Taip pat nėra paleidimo[g] karo metu, ir nedorybė nepaleidžia tų, kurie ją daro. [9] Visa tai mačiau ir kreipiau dėmesį į visą veikimą, kuris vyksta po saule, laiku, kai žmogus viešpatauja žmogui jam pakenkti.

Nėra teisybės pasaulyje

[10] Paskui mačiau nedorėlius ˹artinantis ir įeinant˺[h], tačiau iš šventosios vietos turi eiti ir būti pamiršti mieste tie, kurie darė, kas teisu. Tai irgi tuštybė! [11] Kadangi ne tuojau įvykdomas bausmės sprendimas piktam darbui, tai žmonės įsidrąsina daryti pikta, – [12] kadangi nusidėjėlis šimtąkart gali daryti pikta, o [tačiau] gali ilgai gyventi! Tiesa, aš taip pat žinau, kad gerai bus Dievo bijantiems, nes jie jo bijo, [13] ir kad nebus gerai nedorėliui, bet kad jis lyg šešėlis neilgai gyvens, nes jis nebijo Dievo. [14] Yra kažkas beprasmiška, kas vyksta žemėje: yra teisiųjų, kurie gauna tai, ką nusipelno nedorėlių elgesys, ir yra nedorėlių, kurie gauna tai, ką nusipelno teisiųjų elgesys. Sakau: tai irgi tuštybė! [15] Tad aš gyriau džiaugsmą, nes žmogui po saule nieko nėra geriau, kaip tik valgyti, gerti ir būti linksmam. Ir tai gali jį palydėti, jam triūsiant per[i] jo gyvenimo dienas, kurias Dievas jam davė po saule.

---

[g]**8,8** T.y. paleidimo iš kariuomenės

[h]**8,10** Rk. T.y. artinantis į Dievą ir įeinant į šventyklą

[i]**8,15** Kkr. Mss + suskaičiuotas

Dievo veikimas neištiriamas

16 Kai[j] atsidėjau pažinti išmintį ir apžvelgti triūsimą, atliekamą žemėje, – nes dieną bei naktį niekas ˹nesuveria akių˺[k], – 17 pamačiau [, kalbant apie] visą Dievo veikimą, kad žmogus negali suvokti veikimo, kuris vyksta po saule, nes, nors žmogus ir stengiasi [jį] tyrinėti, jis negali [jo] suvokti. Net kai išmintingasis sakosi [jį] pažįstąs, jis negali [jo] suvokti.

Gyvenimas mirties šešėlyje

9 1 Juk visa tai dėjau sau į širdį, ir ˹mano širdis suprato˺[l], kad teisieji bei išminčiai ir jų veiksmai yra Dievo rankoje. Ar mylės, ar nekęs, – žmogus nežino.[m] Viskas, kas yra jo žinioje[n], 2 yra tuštybė[o]. Vienas ir toks pat likimas ištinka kiekvieną: teisųjį ir nedorėlį, gerąjį ˹ir blogąjį˺[p], tyrąjį ir netyrąjį, aukotoją ir neaukotoją. Kaip klojasi gerajam, taip nusidėjėliui, kaip prisiekiančiam, taip vengiančiam priesaikos. 3 Tai bloga kiekviename dalyke, kurs vyksta po saule, kad visų yra vienodas likimas. [Bet ir žmonių širdis yra pilna nelabumo, ir beprotybė slypi jų širdyje, kol jie gyvena.] Ir po to – pas mirusiuosius! 4 Juk kas dar susijungęs su visais gyvaisiais,

---

[j]**8,16** M: Kiek

[k]**8,16** Lit. nemato miego savo akimis

[l]**9,1** GS(h)K

[m]**9,1** T.y. žmogus negali nuspėti net savo jausmų

[n]**9,1** T.y. veikimo srityje

[o]**9,2** GS(h)KSymV; M: viskas, kaip ir

[p]**9,2** GSV; ~M

tas turi vilties, nes „gyvas šuo geresnis už negyvą liūtą“. [5] Nes gyvieji žino, kad jie mirs, bet mirusieji nieko nežino. Jie nebegauna atlyginimo, nes pamirštamas jų atminimas. [6] Ir jų meilė, ir jų neapykanta, ir jų pavydas seniai žuvę. Ir jie amžinai nebeturi dalies jokiame dalyke, kurs vyksta po saule. [7] Eik, valgyk su džiaugsmu savo duoną ir gerk, gerai nusiteikęs, savo vyną, nes jau seniai Dievui patinka, ką darai. [8] Kiekvienu metu tebūnie tavo drabužiai balti ir tenepritrūksta aliejaus ant tavo galvos. [9] Gėrėkis gyvenimu su žmona, kurią myli, per visas savo niekingo gyvenimo dienas, kurias Jis tau davė po saule, [per visas savo niekingas dienas][q], nes ta yra tavo dalis gyvenime ir tavo triūsime, kuriuo tu nusivargini po saule. [10] Kas tik pakliūva į tavo rankas nuveikti tavo jėga, tai daryk, nes nėra veikimo, nei apskaitos, nei žinojimo, nei išminties šeolyje[r], į kurį tu eini.

Laikas ir lemtis

[11] Aš vėl mačiau po saule, kad ne greitiesiems priklauso bėgimas, nei karžygiams karas, nei išmintingiesiems duona, nei gudriesiems turtai, nei mokytiesiems [žmonių] prielankumas, bet kad juos visus užklumpa laikas ir lemtis[s]. [12] Juk ir žmogus nepažįsta savo [nelaimės] laiko. Kaip žuvys, sugaunamos piktu tinklu, ir kaip paukščiai, sugaunami žabangais, žmonės taip, kaip jie, įsipainioja į pinkles piktu laiku, kai jis staiga juos užklumpa.

---

[q]**9,9** ~7MssGA(A68)Lat HierT

[r]**9,10** T.y. mirusiųjų buveinėje

[s]**9,11** Lit. [grėsmingas] nuotykis

Išmintis geresnė už galybę

[13] Mačiau ir tai kaip ⌜išminties pavyzdį⌝[t] po saule, ir tai man atrodė reikšminga: [14] buvo mažas miestas ir mažai vyrų jame. Atžygiavo ⌜jo užpulti⌝[u] galingas karalius, jį apgulė ir pastatė prieš jį didelius apgulos bokštus. [15] Atsirado jame vyras, neturtingas, [bet] išmintingas, ir jis būtų galėjęs išgelbėti miestą savo išmintimi. Tačiau joks žmogus neprisiminė to beturčio vyro. [16] Tada aš sakiau: „Išmintis geresnė už galybę". Tačiau beturčio išmintis nieku laikoma, ir niekas neklauso jo žodžių. [17] Išmintingųjų žodžiai, ramiai klausomi, geriau veikia, negu valdovo šauksmas tarp kvailių. [18] „Išmintis geresnė negu karo ginklai", tačiau vienas nusidėjėlis sunaikina daug gera.

Priesakų, priežodžių ir gyvenimo apmąstymų rinkinys

10 [1] Negyvos musės daro dvokų, aprūgusį tepalų paruošėjo aliejų. [Taip] brangiau už išmintį ir garbę atsieina truputis kvailybės.[v] [2] „Išmintingojo protas linksta į dešinę, o kvailojo protas – į kairę".[w] [3] Net kelyje, kaip kvailys [juo] eina, jam trūksta proto, ir tai išduoda jį esant kvailį. [4] Kai valdovo apmaudas pakyla prieš tave, nepalik savo vietos, nes ramumas leidžia išvengti didelių

---

[t] **9,13** Lit. išmintį

[u] **9,14** Lit. prieš jį

[v] **10,1** Kvailybė, nors ir maža, brangiau atsieina ta prasme, kad gali padaryti didelių nuostolių.

[w] **10,2** Dešinė yra laimę nešanti pusė, kairė – nelaimę. Protas (hbr. širdis) padeda rasti tikrąjį, į laimę vedantį kelią, o kvailybė veda netikru keliu į nelaimę.

klaidų. [5] Yra blogybė, kurią mačiau po saule, kažkas kaip nevykęs potvarkis, išeinantis iš valdovo: [6] ˹kvailys pasodinamas˺[x] į aukštas vietas, įžymieji ir turtingieji sėdi žemai. [7] Mačiau tarnus raitus, o kunigaikščius, pėsčiom einančius kaip tarnus. [8] Kas kasa duobę, gali pats įkristi, ir kas griauna [akmenų] sieną, tam gali įgelti gyvatė. [9] Kas laužia akmenis, gali jais susižeisti, ir kas skaldo malkas, jomis sudaro sau pavojų. [10] Jei [kieno] geležis atšipusi [kadangi jis negalando ašmenų], jis turi labiau įtempti savo jėgas.[y] Išmintinga turėti naudos iš pataisymo.[z] [11] Jei įgelia gyvatė, dar neužkerėta, kerėtojas neturi naudos [iš savo meno]. [12] „Išmintingojo burnos žodžiai įgyja prielankumą, bet kvailojo lūpos praryja jį patį“. [13] Jo burnos žodžių pradžia – kvailybė, o jo kalbos pabaiga – kenksminga beprotybė. [14a] Kvailys kalba daug žodžių. [15a] [Tai] ˹kvailojo triūsimas – kada šis jį nukamuos?˺[a] [14b] [Žmogus nežino, kas bus, ir kas jam pasakys, kas bus po jo?] [16a] Vargas tau, šalie, kai tavo karalius berniukas, [15b] kurs nesugeba nueiti į miestą, [16b] ir kai tavo kunigaikščiai jau anksti rytą puotauja! [17] Gerovė tau, šalie, kai tavo karalius yra kilmingasis ir kai jo kunigaikščiai puotauja tikru laiku, [susivaldydami ir negirtaudami]! [18] „Per didelę tinginystę įdumba lubos, ir per rankų neveiklumą prakiūra stogas“. [19] „Pokyliai ruošiami pramogai, ir vynas pradžiugina gyvuosius“,

---

[x] **10,6** Vrs; M: kvailybė paisodinama

[y] **10,10** T.y. mažas aplaidumas sukelia daug vargo

[z] **10,10** Lit. Pataisymo nauda – išmintis. T.y. nauda, kurią teikia laiku taisomi įrankiai, yra išminties įrodymas. Vertimas tėra bandymas perteikti neaiškios reikšmės hebrajų kalbos tekstą.

[a] **10,15a** Rk.

bet [tik] pinigai visa tai įgalina. [20] Net savo guolyje[b] nekeik karaliaus, net savo miegamajame[c] – turtuolio, nes dangaus paukštis gali nunešti balsą ir sparnuotis išduoti žodį.

Gyvenimas nesant tikram, kas bus

11 [1] Paleisk savo duoną ant vandens paviršiaus, tačiau po ilgo laiko ją vėl rasi. [2] Padalyk ją septyniems ar net aštuoniems[d], nes nežinai, kokia nelaimė ateis žemei. [3] Jei debesys prisipildo, jie išpila lietų ant žemės. Ir jei medis krinta pietuose ar žiemiuose, ten, kur medis krinta, jis lieka gulėti. [4] Kas paiso vėjo, negali sėti, ir kas žiūri debesų, negali pjauti. [5] Kaip nežinai, kokiu keliu pasuks vėjas, kaip pasidaro kaulai nėščios moters įsčiose, taip nežinai ir veikimo Dievo, kuris viską daro. [6] Rytą sėk savo sėklą ir vakare neleisk ilsėtis savo rankai, nes nežinai, ar šita, ar ana [sėja] užderės, ar abi bus lygiai sėkmingos.

Jaunatvė ir senatvė

[7] Šviesa saldi, ir malonu akims matyti saulę. [8] Tikrai, jei ir daug metų žmogus gyventų, tegul jis džiaugiasi jais visais, tačiau tegul prisimena tai, kad bus daug piktų dienų: viskas, kas ateis, – tuštybė! [9] Džiaukis, jaunikaiti, savo jaunystėje, ir tegul tavo širdis tave džiugina tavo jaunumės dienomis! Eik, ˹kur tave traukia tavo širdis ir

---

[b] **10,20** Rk.; M: miegamajame

[c] **10,20** 3MssSVT; M: miegamuosiuose

[d] **11,2** T.y. neribotam skaičiui. Saugumo sumetimais padalyk savo investuojamą kapitalą daugeliui verslininkų.

kur tave vilioja˺[e] tavo akys, tačiau žinok, kad dėl viso šito Dievas trauks tave teisman! [10] Pašalink apmaudą iš savo širdies ir atitolink pikta nuo savo kūno, nes ˹žydinti jaunystė˺[f] – tuštybė!

12 [1] Atsimink savo Kūrėją savo jaunystės dienomis, kol dar neateina piktosios dienos ir neprisiartina metai, apie kuriuos sakysi: „Man jie nepatinka“; [2] kol dar neaptemsta šviečianti saulė, mėnulis bei žvaigždės ir debesys nesugrįžta po lietaus – [3] dieną, kai dreba namų sargai ir stipruoliai sukrypsta, ir malėjos liaunasi [malusios], nes jų mažai beliko, ir aptemsta tos, kurios žiūri pro langus, [4] ir užsidaro dvigubos durys prie gatvės, ir malūno dūzgimas pasidaro tylus, kai prabundama paukščiams sučiulbėjus ir ˹visi giesmininkai dusliai čiulba˺[g]; [5] kai, be to, bijoma aukštumos ir išgąsčiai apima kelyje, kai pražydi migdolo medis ir ˹sunkiai pasivelka˺[h] žiogas, ir išsprogsta kapario[i] pumpurai, o žmogus turi eiti į savo amžinus namus, ir gatvėje aplinkui vaikščioja raudotojai – [6] [j][atsimink jį,] kol dar nenutrūksta sidabrinė virvė ir nesudūžta auksinis dubuo, ir ąsotis nesubyra prie šaltinio, ir semiamas ratas sulūžęs neįkrinta į šulinį.

---

[e]**11,9** Lit. savo širdies keliais ir tuo, ką nusižiūri

[f]**11,10** Lit. jaunystė ir žydėjimas; arba: tamsiaplaukė jaunystė (lit. jaunystė ir tamsūs plaukai)

[g]**12,4** Lit. visi giesmininkai suduslėja (t.y. jų giedojimas girdimas tik kaip duslus balsas); arba: visi giesmių garsai pasidaro duslūs

[h]**12,5** Arba: prisikemša

[i]**12,5** Capparis spinoza yra Viduržemio pajūrių krūmas, kurio pumpurai buvo naudojami įvairioms gyvybinėms funkcijoms sužadinti.

[j]**12,6** 6 skn. yra 2 skn. tęsinys.

[7] Dulkės sugrįžta į žemę, kur[k] buvo, o kvapas[l] sugrįžta pas Dievą, kuris jį davė. [8] Tuštybių tuštybė, – sakė Pamokslininkas, – viskas tuštybė!

Epilogas

[9] Papildymas: Pamokslininkas buvo išminčius. Jis vis mokė žmones pažinimo. Jis apsvarstė, sugalvojo, sueiliavo daug patarlių. [10] Pamokslininkas stengėsi rasti patinkamų žodžių ir sąžiningai užrašė tiesos žodžius. [11] Išminčių žodžiai yra lyg akstinai ir įkaltos vinys. Mokytojai[m] yra vieno ir to paties Ganytojo duoti. [12] Pridedamasis papildymas: Mano sūnau, leiskis įspėjamas! Daugelio knygų rašymas neturi galo, ir daug studijavimo suvargina kūną. [13] Pasiklausykime viso dalyko išvados: bijok Dievo ir laikykis jo įsakymų, nes tai privalu kiekvienam žmogui, [14] nes kiekvieną darbą Dievas trauks teisman, dėl kiekvieno paslėpto dalyko, ar jis būtų geras, ar piktas.

---

[k] **12,7** Lit. kaip

[l] **12,7** Arba: dvasia

[m] **12,11** Lit. Susirinkimų vadovai

GIESMIŲ GIESMĖ

Mylimoji

1 [1] Saliamono giesmių giesmė. [2] Tegul jis mane bučiuoja savo burnos bučiavimais! Juk tavo meilė geresnė už vyną. [3] Tikrai tavo aliejų kvapas malonus. Tavo vardas[a] – išlietas aliejus. Tad jaunos moterys myli tave. [4] Trauk mane paskui save! Bėkime! Karalius mane įvedė į savo kambarius.

Draugės

Džiūgaukime ir linksminkimės dėl tavęs! Girkime tavo meilę labiau už vyną! Deramai jos myli tave.

Mylimoji

[5] Aš juoda, tačiau graži, Jeruzalės dukterys, kaip Kėdaro padangtės, kaip Saliamono uždangos. [6] Nežiūrėkite į mane, kad aš juosva, kad saulė nudegino mane. Mano motinos sūnūs supyko ant manęs. Jie mane paskyrė vynuogynų saugotoja. Savojo vynuogyno negalėjau saugoti.

---

[a] **1,3** T.y. Tu pats

Mylimoji

[7] Pasakyk man tu, kurį myli mano siela, kur ganai [savo bandą], kur suguldai vidudienį, kad nebūčiau kaip tokia, kuri klaidžioja[b] prie tavo draugų bandų.

Mylimasis

[8] Jei tu nežinai, gražiausioji tarp moterų, tik eik bandos pėdsakais ir ganyk savo ožkyčius prie piemenų gulyklų. [9] Faraono vežimų kumelei prilyginu tave, mano drauge. [10] Gražūs tavo skruostai tarp karulių, tavo kaklas su karoliais. [11] „Tau padarysime auksinių karulių su sidabriniais perlais“.

Mylimoji

[12] Kol karalius buvo draugėje prie stalo, mano nardas skleidė savo kvapą. [13] Mano mylimasis yra man miros ryšulėlis, kurs guli tarp mano krūtų. [14] Mano mylimasis yra man henos [žiedų] kekė iš Ėn-Gedžio vynuogynų.

Mylimasis

[15] Tikrai[c] tu esi graži, mano mylimoji, Tikrai tu graži! Tavo akys – karveliai.

Mylimoji

[16] Tikrai ir tu esi gražus, mano mylimasis, tikrai meilus. Iš tikrųjų mūsų guolis gausus lapų. [17] Mūsų namų sienojai – kedrai, mūsų gegnės – ėgliai.

---

[b] **1,7** SVTSym; M: apsigaubia

[c] **1,15** Lit. Štai

Mylimoji

2 [1] Aš esu Šarono gėlė[d], slėnių lelija.

Mylimasis

[2] Kokia lelija tarp usnių, tokia mano draugė tarp dukterų.

Mylimoji

[3] Kokia obelis[e] tarp miško medžių, toks mano mylimasis tarp sūnų. Jo šešėlyje geidžiu sėdėti, ir jo vaisius saldus mano gomuriui. [4] Jis įsivedė mane į vyno namus, kurių iškaba viršum manęs vadinasi „meilė“. [5] Stiprinkite mane razinų pyragaičiais, gaivinkite mane obuoliais, nes aš sergu meile. [6] Jo kairė yra po mano galva, o jo dešinė apkabina mane. [7] Jus saikdinu, Jeruzalės dukterys, gazelėmis ar lauko elnėmis: nepažadinkite ir nesukelkite meilės, iki ji panorės! [8] Klausykis! Mano mylimasis! Štai jis ateina, laipiodamas po kalnus, šokinėdamas per kalvas. [9] Mano mylimasis prilygsta gazelei arba jaunam elniui. Štai jis stovi už mūsų sienos, žiūrėdamas pro langus, žvelgdamas pro pinučius. [10] Mano mylimasis atsiliepdamas man tarė: „Kelkis, mano drauge, mano gražuole, ir ateik! [11] Nes štai žiema jau praėjo, lietus nustojo ir nuėjo. [12] Gėlės pasirodė žemėje, genėjimo[f] laikas atėjo. Purplelio uldavimas girdimas mūsų šalyje. [13] Figmedis nuspalvino savo jaunas figas, ir žydintys

---

[d] **2,1** Ji tapatinama su narcizu, asfodeliu ir kt. gėlėmis.

[e] **2,3** Tiksli vaismedžio reikšmė neišaiškinta.

[f] **2,12** Arba: dainavimo

vynmedžiai skleidžia kvapą. Kelkis, mano drauge, mano gražuole, ir ateik!“

Mylimasis

[14] O mano karvelėle uolos plyšiuose, stačios jos sienos įlandose! Leisk man išvysti tavo pavidalą, leisk man išgirsti tavo balsą, nes tavo balsas malonus ir tavo pavidalas dailus. [15] Sugaukite mums lapes, mažąsias lapes, darančias žalą vynuogynams, kai mūsų vynuogynai žydi.

Mylimoji

[16] Mano mylimasis yra mano, ir aš esu jo, kuris gano tarp lelijų. [17] Kai atsikvėps diena ir nubėgs šešėliai[g], atsisuk, mano mylimasis, būk kaip gazelė ar jaunas elnias ant Beterio kalnų!

3 [1] Naktį savo lovoje ieškojau jo, kurį myli mano siela. Jo ieškojau, bet neradau. [2] „Noriu keltis ir vaikščioti aplink po miestą, po gatves ir aikštes. Noriu ieškoti jo, kurį myli mano siela“. Jo ieškojau, bet neradau. [3] Mane sutiko sargai, vaikščioją aplink po miestą. „Tą, kurį myli mano siela, – jį matėte?“ [4] Vos tik praėjau pro juos, sutikau tą, kurį myli mano siela. Jį nutvėriau ir jo nepaleidau, iki jį įvedžiau į savo motinos namus, į savo gimdytojos kambarį. [5] Saikdinu jus, Jeruzalės dukterys, gazelėmis ir lauko elnėmis: nepažadinkite ir nesukelkite meilės, iki ji panorės! [6] Kas yra ⌜tai, kas⌝[h] ateina iš

---

[g]**2,17** T.y. kai per popietį padvelks vėsesnis vakarų vėjas ir šešėliai pailgės

[h]**3,6** Tai gali reikšti eiseną, karalių Saliamoną, jo jaunąją ar jo nešamąją kėdę.

dykumos tarsi dūmų stulpai, įkvėpinta mira ir smilkalais, visokiais pirklio [egzotiškais] milteliais? [7] Štai Saliamono nešamoji kėdė! Šešiasdešimt karžygių yra aplink ją – iš Izraelio karžygių. Jie visi įgudę vartoti kalaviją, išlavinti kovoti. [8] Kiekvienas laiko savo kalaviją prie šlaunies apsiginti naktį nuo baisybių. [9] Karalius Saliamonas padarė sau neštuvus iš Lebanono medžių. [10] Jis padarė jų stulpus iš sidabro, jų atlošą iš aukso, jų sėdynę iš purpuro. Jų vidus buvo inkrustuotas ⌜meilės scenomis⌝[i]. Jeruzalės dukterys, [11] išeikite ir pažvelkite, Sijonos dukterys, į karalių Saliamoną, į karūną, kuria jį karūnavo jo motina jo vestuvių dieną, jo širdies džiaugsmo dieną.

Mylimasis

4 [1–2] Tikrai tu graži, mano drauge, tikrai tu graži. Tavo akys – karveliai; [jos žiūri] iš už tavo šydo. Tavo plaukai kaip banda ožkų, kurios išlipa iš maudyklės. Jos visos turi dvynukus. Nėra tarp jų netekusios jauniklių. [3] Kaip raudonas siūlas tavo lūpos, ir tavo burna meili. Kaip granato skiltis tavo smilkinys[j] už tavo šydo. [4] Tavo kaklas kaip Dovydo bokštas, pastatytas eilėmis. Tūkstantis skydų pakabinta ant jo. Jie visi apskritieji karžygių skydai. [5] Tavo abi krūtys kaip du ožkiukai, gazelės dvynukai, kurie ganosi tarp lelijų. [6] Kai atsikvėps diena ir nubėgs šešėliai, aš sau eisiu į miros kalną ir į smilkalų kalvą. [7] Tu visa graži, mano drauge, ir nėra ydos tavyje. [8] Su manim iš Lebanono, jaunoji, su manim ateik iš Lebanono! Nueik nuo Amanos viršūnės, nuo Senyro

---

[i] **3,10** Lit. meile

[j] **4,3** Arba: skruostas

ir Chermono viršūnės, nuo liūtų landų, nuo leopardų kalnų. [9] Tu sužavėjai mane, mano seserie, jaunoji, mane sužavėjai vienu savo akių [žvilgsniu], vienu savo vėrinio papuošalu. [10] Kokia graži tavo meilė, mano seserie, jaunoji! Kaip daug brangesnė tavo meilė už vyną ir tavo tepalų kvapas už visokį balzamą! [11] Medaus syvu varva tavo lūpos, jaunoji, medus ir pienas po tavo liežuviu, ir tavo drabužių kvapas yra kaip Lebanono kvapas. [12] Mano sesuo, jaunoji, yra užsklęstas sodas, užsklęstas sodas, užantspauduota versmė. [13] Tavo atžalos – granatmedžių parkas su rinktiniais vaisiais, hena su nardu, [14] nardas ir šafranas, kvapioji nendrė ir cinamonas su visais smilkalų medžiais, miros ir alojos medžiai su visais geriausiais balzamo krūmais. [15] [Tu esi] sodų versmė, šulinys siurenančio[k] vandens, tekančio iš Lebanono. [16] Pakilk, šiaury, ir ateik, piety! Papūsk per mano sodą, kad pasklistų jo kvapai!

Mylimoji

Tegul mano mylimasis ateina į savo sodą ir valgo savo rinktinius vaisius!

Mylimasis

5 [1] Aš ateinu į savo sodą, seserie, jaunoji, skinu savo mirą su savo balzamu. Valgau savo korį su savo medum. Valgykite, draugai, gerkite ir pasigerkite meile!

---

[k] **4,15** Lit. gyvojo

Mylimoji

[2] Aš miegojau, bet mano širdis liūdėjo. Klausykis! Mano mylimasis tuzgena: „Atidaryk man, mano seserie, mano drauge, mano karvelėle, mano tobuloji, nes mano galva šlapia nuo rasos, mano garbanos nuo nakties lašų!“ – [3] „Jau nusivilkau marškinius – kaip galėčiau jais vėl apsivilkti?“ [4] Mano mylimasis įkišo ranką pro durų skylę, ir mano širdis[l] ėmė plakti dėl jo. [5] Aš atsikėliau atidaryti savo mylimajam. Mano rankos varvėjo mira, mano pirštai skysta mira, [kai juos pridėjau] prie skląsčio rankenų. [6] Aš atidariau savo mylimajam, bet mano mylimasis buvo nusisukęs[m], nuėjęs. Aš suglumau, kai jis nuėjo šalin. Jo ieškojau, bet neradau. Jį šaukiau, bet jis neatsiliepė. [7] Mane sutiko sargai, vaikščioją aplink po miestą. Jie mane sumušė, mane sužeidė. Nuėmė nuo manęs mano galvos skarą sienų sargai. [8] Saikdinu jus, Jeruzalės dukterys: jei sutiksite mano mylimąjį, ką jam sakysite? – Kad aš sergu meile!

Jeruzalės dukterys

[9] Kuo tavo mylimasis ˹toks ypatingas˺[n], gražiausioji tarp moterų? Kuo tavo mylimasis toks ypatingas, kad tu mus taip saikdini?

---

[l]**5,4** Lit. vidus

[m]**5,6** ~G

[n]**5,9** Lit. lyginant su [kitu] mylimuoju

Mylimoji

[10] Mano mylimasis yra spinduliuojąs ir rausvas, išsiskiriąs iš dešimt tūkstančių. [11] Jo galva – auksas, grynas auksas, jo garbanos – datulių šakelės, juodos kaip juodvarnis. [12] Jo akys kaip karveliai prie vandens vagų. ˹Maudosi piene jo dantys, tvirtai sėdį įtvaruose˺[o]. [13] Jo žandai kaip balzamo lysvės, želdinančios kvapias žoles. Jo lūpos – lelijos, varvančios skysta mira. [14] Jo rankos – aukso ritiniai, nusagstyti ˹Taršišo akmenimis˺[p]. Jo kūnas – dramblio kaulo dirbinys, apdengtas lazuritu. [15] Jo blauzdos – alebastro stulpai, pastatyti ant gryno aukso stovų. Jo stotas kaip Lebanonas, rinktinis kaip kedrai. [16] Jo gomurys – saldybė, ir visa jo būtis – pasigėrėjimas. Toks mano mylimasis, toks mano draugas, Jeruzalės dukterys!

Jeruzalės dukterys

6 [1] Kur nuėjo tavo mylimasis, gražiausioji tarp moterų? Kur pasuko tavo mylimasis, kad galėtume jo ieškoti su tavim?

Mylimoji

[2] Mano mylimasis nusileido į savo sodą, prie balzamo lysvių, ganyti soduose ir lelijų skinti. [3] Aš esu savo mylimojo, ir mano mylimasis yra mano. Jis gano tarp lelijų.

---

[o]**5,12** Rk.; M; kurie maudosi piene ir sėdi pertekliuje

[p]**5,14** Lit. Taršišu

Mylimasis

[4] Graži tu, mano drauge, kaip Tirsa, meili kaip Jeruzalė, bauginanti kaip apgaulingi reginiai! [5] Nukreipk akis nuo manęs, nes jos padarė mane neramų. Tavo plaukai kaip banda ožkų, kurios nulipa nuo Gileado. [6] Tavo dantys kaip banda avių, kurios išlipa iš maudyklės. Jos visos turi dvynukus, ir tarp jų nėra netekusios jauniklių. [7] Kaip granato skiltis tavo smilkinys už tavo šydo. [8] Yra šešiasdešimt karalienių, aštuoniasdešimt sugulovių ir jaunų moterų be skaičiaus. [9] Tik viena tokia yra mano karvelėlė, mano tobuloji, savo motinos vienintelė, savo gimdytojos išrinktoji. Jei ją matytų jaunos moterys, jos vadintų ją laiminga, karalienės ir sugulovės – jos ją girtų: [10] „Kas yra ta, kuri prabrėkšta kaip aušra, graži kaip mėnulis, spinduliuojanti kaip saulė, bauginanti kaip apgaulingi reginiai?“

Susitikimas sode

[11] Į riešutų sodą nulipau pasižiūrėti palmių atžalų, pamatyti, ar vynmedis sprogsta, ar granatmedžiai žydi. [12] ⌜Aš nebeatpažinau savęs: ji mane padarė kilminguoju iš mano tautos miriadų⌝[q].

Jeruzalės dukterys

7 [1] „Apsisuk, apsisuk, šulamiete! Apsisuk, apsisuk, kad pažvelgtume į tave!“

---

[q] **6,12** Rk.; Hbr. tekstas sugadintas ir nesuprantamas.

Mylimasis

Kodėl norite pažvelgti į šulamietę, lyg ji būtų dviejų gretų[r] šokėja? 2 Kokios gražios tavo kojos sandaluose, kunigaikščio dukterie! Tavo klubų išlankos kaip kaklo gražmenos, menininko rankų darbas. 3 Tavo bamba – apskrita taurė. Tegul [jai] netrūksta maišyto vyno! Tavo pilvas – kviečių krūva, apkaišyta lelijomis. 4 Tavo abi krūtys kaip du kalnų ožiukai, gazelės dvynukai. 5 Tavo kaklas kaip dramblio kaulo bokštas. Tavo akys – Chešbono tvenkiniai prie Bat-Rabimo vartų. Tavo nosis kaip Lebanono bokštas, apžvelgiantis Damaską. 6 Tavo galva ant tavęs kaip Karmelis, ir tavo galvos palaidi plaukai kaip purpuras. Karalius pagaunamas garbanose. 7 Kokia graži ir kokia tu meili, mylimoji, ⌜malonumų teikianti dukterie⌝[s]! 8 Tavo stotas toks, kad jis prilygsta palmei, ir tavo krūtys – [datulių] kekėms. 9 Sakiau: „Lipsiu į palmę, nusitversiu už jos šakų. Tebūnie tavo krūtys kaip vynmedžio kekės, tavo nosies kvapas kaip obuoliai 10 ir tavo gomurys kaip geriausias vynas“.

Mylimoji

[Vynas,] lengvai nuslystąs mano mylimajam, ⌜švelniai tekąs per⌝[t] ⌜mano lūpas ir dantis⌝[u]. 11 Aš esu savo mylimojo, ir jis geidžia manęs. 12 Eikš, mano mylimasis, išeikime į lauką! Praleiskime naktį prie

---

[r]**7,1** Lit. stovyklų

[s]**7,7** AkvS

[t]**7,10** Arba: vilgąs

[u]**7,10** GAkvSymSV; M: miegančiųjų lūpas

henos krūmokšnių! [13] Anksti eikime į vynuogynus, pažiūrėkime, ar vynmedis jau išsprogęs, [ar] atsiskleidę pumpurai, sužydėję granatai. Ten aš tau dovanosiu savo meilę. [14] Kaukeliai duoda kvapą, ir prie mūsų durų yra visokių puikių vaisių, šviežių ir senų, kurių sutaupiau tau, mano mylimasis.

8 [1] O kad tu būtum man kaip brolis, žindęs mano motinos krūtis! Jei tave sutikčiau gatvėje, tave bučiuočiau, ir niekas man to nepalaikytų už pikta! [2] Tave atvesčiau, atgabenčiau į savo motinos namus. Tu pamokytum mane. Tau duočiau atsigerti su prieskoniais maišyto vyno, savo granatų sulčių. [3] Jo kairė yra po mano galva, o jo dešinė apkabina mane. [4] Saikdinu jus, Jeruzalės dukterys: kodėl norite sužadinti ir kodėl sukelti meilę, kol ji dar nenori?

Jeruzalės dukterys

[5] Kas yra ta, kuri ateina iš dykumos, prisiglaudusi prie savo mylimojo?

Mylimoji

Po obelim tave sužadinau. Ten tave pradėjo tavo motina, ten pradėjo tavo gimdytoja. [6] Padėk mane kaip antspaudo žiedą ant savo širdies, kaip antspaudo žiedą ant savo rankos, nes meilė stipri kaip mirtis, kieta kaip šeolis[v] aistra. Jos strėlės yra kaip ugnies strėlės, smarkiausia liepsna. [7] Daug vandenų negali užgesinti meilės, ir srovės

---

[v] **8,6** T.y. mirusiųjų buveinė

jos nenuneša. Jei kas duotų visą savo namų turtą už meilę, žmonės jį niekinte paniekintų.[w]

Mylimosios broliai

[8] Mes turime mažą seserį, ir ji neturi krūtų. Ką darysime su savo seseria dieną, kai jai bus peršamasi? [9] Jei ji bus siena, pastatysime ant jos sidabrinį kuorą, jei ji bus durys, ją užremsime stora kedro lenta.

Mylimoji

[10] Aš esu siena, ir mano krūtys yra kaip bokštai. Taigi pasidariau jo akyse kaip siūlanti taiką[x].

Mylimasis

[11] Saliamonas turėjo vynuogyną Baal-Hamone. Vynuogyną jis perdavė sargams. Už jo vaisius kiekvienas sumokėtų tūkstantį sidabrinių. [12] Manasis vynuogynas yra mano [vieno] prižiūrimas. Nešykščiu tūkstančio tau, Saliamone, nei dviejų šimtų sargams, saugojantiems jo vaisius![y] [13] Tu, kuri gyveni soduose, draugams atidžiai klausantis tavo balso, leisk [tik] man išgirsti [tavo balsą]!

---

[w]**8,7** T.y. negalima nusipirkti meilės, kaip negalima išsipirkti iš mirties, nes meilė lygiai taip pat, kaip mirtis, nesileidžia manipuliuojama.

[x]**8,10** T.y. kaip paliekanti savo tvirtovę ir kapituliuojanti (= atsiduodanti savo mylimajam)

[y]**8,12** T.y. už visą tavo pelningą vynuogyną jokiu būdu neatiduočiau savojo.

Mylimoji

[14] Skubėk, mano mylimasis, ir būk kaip gazelė ar jaunas elnias ant balzamo kalnų!

JEZAJAS

1 [1] Amoso sūnaus Jezajo regėjimas, kurį jis regėjo apie Judą ir Jeruzalę Judo karalių Uzijo, Jotamo, Achazo, Jechizkijo dienomis.

VIEŠPATS apkaltina savo tautą

[2] Klausykitės, dangūs, ir dėk į ausis, žeme, nes VIEŠPATS kalbėjo: „Sūnus užauginau ir išaukštinau, bet jie sukilo prieš mane! [3] Jautis pažįsta savo savininką ir asilas savo valdovo prakartą, Izraelis nepažįsta, mano tauta nesupranta!“

Tik Dievo malonė pasergėjo Izraelį nuo visiško žlugimo

[4] Vargas nuodėmingai nacijai, tautai, apsunkintai kaltės, piktadarių palikuonims, sūnums, kurie elgiasi sugedusiai! Jie paliko VIEŠPATĮ, paniekino Izraelio Šventąjį, atsitraukė! [5] Kur jus dar mušti, kad vis labiau ir labiau priešinatės? Visa galva ligota ir visa širdis paliegusi! [6] Nuo kojos pado iki viršugalvio nieko sveiko nėra jame[a]. Tik žaizdos ir randai bei švieži sumušimai. Jie neišspaudyti ir neapraišioti ir nesuminkštinti aliejumi. [7] Jūsų šalis – dykuma! Jūsų miestai sudeginti ugnimi! Jūsų dirva – jūsų akivaizdoje svetimieji ją ryja! Ir ji virsta dykuma, kaip ⌜sugriauta Sodoma⌝[b]. [8] Teišliko duktė

---

[a] **1,6** T.y. Izraelyje

[b] **1,7** Rk.; Lit. Sodomos sugriovimas. M: svetimųjų (padarytas) surausimas

Sijona kaip pavėnė vynuogyne, kaip sarginė agurkyne, kaip ˹saugomas miestas˺[c]. [9] Jei kariuomenių VIEŠPATS nebūtų mums palikęs mažo likučio, mes būtume tapę kaip Sodoma, pasidarę panašūs į Gomorą.

Tikras ir netikras Dievo garbinimas

[10] Klausykitės VIEŠPATIES žodžio, Sodomos kunigaikščiai! Dėkite į ausis mūsų Dievo nurodymą, Gomoros žmonės! [11] „Kam man jūsų pjaunamųjų aukų daugybė? – sako VIEŠPATS. – Man gana deginamųjų aukų avinų ir penimų galvijų taukų; jauniklių jaučių, ėriukų ir ožių kraujo aš nemėgstu! [12] Kai ateinate ˹pasirodyti mano akivaizdoje˺[d], ...[e]. Kas to reikalavo iš jūsų – trypti mano kiemus? [13] Nebeaukokite daugiau beverčių dovanų, smilkalų – jie man bjaurybė! Jaunaties ir šabatos, susirinkimo sušaukimo – nepakenčiu niekšystės ir iškilmių! [14] Jūsų jaunačių ir švenčių nekenčia mano siela! Jos man tapo našta: pailsau bekęsdamas. [15] Ir kai išskėsite rankas, aš užsidengsiu akis nuo jūsų! Nors ir daug melsitės, nesiklausysiu: jūsų rankos pilnos kraujo! [16] Nusiplaukite! Apsivalykite! Pašalinkite savo veiksmų piktybę iš po mano akių! Liaukitės darę pikta, [17] mokykitės daryti gera! Siekite to, kas teisu, ˹padėkite[f] prislėgtajam˺[g]! Ginkite našlaičio teises, veskite našlės bylą!“

---

[c]**1,8** M; rk.: asilaitis garde

[d]**1,12** MG; 1Mss S: mano veido išvysti

[e]**1,12** Iškritusi eilutė galėjo būti panaši į šitą: kam atsinešate daug dovanų?

[f]**1,17** Lit. tiesiai veskite

[g]**1,17** GSTV; M: sudrauskite prispaudėją

Gerovė ar kalavijas

[18] „Ateikite, bylinėkimės! – sako VIEŠPATS. – ˹Jei jūsų nuodėmės kaip karminas, ar jos gali˺[h] tapti baltos kaip sniegas? ˹Jei jos raudonos kaip purpuras, ar jos gali˺[i] tapti kaip vilna? [19] Jei norėsite ir paklausysite, valgysite šalies gėrybes. [20] Bet jei nesutiksite ir priešinsitės, būsite kalavijo praryti!“ Nes VIEŠPATIES burna kalbėjo.

Jeruzalės apvalymas

[21] Ak, kokia paleistuvė pasidarė ištikimas miestas, pilnas teisėtumo! Teisingumas gyveno jame, o dabar – žmogžudžiai! [22] Tavo sidabras pavirto į švindeginį, tavo kviečių alus atskiestas vandeniu. [23] Tavo kunigaikščiai – maištininkai ir vagių sėbrai! Kiekvienas mėgsta kyšius ir vaikosi dovanų: našlaičio teisių jie negina, ir našlės byla nepasiekia jų. [24] Todėl sako Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Galingasis: „Aje, tegul pasiguosiu savo priešininkais ir atsikeršysiu savo priešams! [25] Tegul nukreipsiu savo ranką prieš tave, tirpdydamas išskirsiu lyg šarmu tavo švindeginį ir pašalinsiu visas tavo išdagas. [26] Tegul aš vėl tau duosiu teisėjų, kokie jie buvo pirma, ir patarėjų, kaip pradžioje. Paskui tave vadins: ‚Teisybės miestas, ištikimas miestas’“. [27] Sijona bus atperkama teismo vykdymu, o jos atsivertėliai – teisumu. [28] Tačiau maištininkai ir nusidėjėliai bus sutriuškinti kartu, ir tie, kurie palieka VIEŠPATĮ, gaus galą!

---

[h] **1,18** Arba: Nors..., jos turi...!

[i] **1,18** Arba: Nors..., jos turi...!

Stabmeldžių galas

[29] Tikrai, ˹jūs turėsite˺[j] gėdytis terebintų, kuriuos esate pamėgę, ir rausti iš gėdos dėl sodų, kuriuos esate išsirinkę. [30] Nes jūs tapsite kaip terebintas, kurio lapai suvysta, ir kaip sodas, kuris neturi vandens. [31] Netgi stiprusis virs pakulomis ir jo darbas kibirkštimi, ir juodu užsidegs kartu, tačiau nebus gesintojo!

Tautos plaukia į Sijoną

2 [1] Žodis, kurį Amoso sūnus Jezajas regėjo apie Judą ir Jeruzalę: [2] Būsimomis dienomis atsitiks: Tvirtai bus pastatytas VIEŠPATIES namų kalnas kaip kalnų aukščiausias ir pranoks kalvas. Tada plauks į jį visos nacijos; [3] daugybė tautų trauks ir sakys: „Ateikite! Lipkime į VIEŠPATIES kalną, į Jokūbo Dievo namus, kad jis mus pamokytų savo kelių ir kad vaikščiotume jo takais!“ Nes iš Sijonos išeis pamokymas ir VIEŠPATIES žodis – iš Jeruzalės. [4] Jis bus taikos teisėjas nacijų tarpe[k] ir darys sprendimus daugeliui tautų. Tada jos perkals savo kalavijus į noragus[l] ir savo ietis į vynpeilius: nebekels kalavijo nacija prieš naciją, ir jos nebesimokys kariauti. [5] Jokūbo namai, ateikite, vaikščiokime VIEŠPATIES šviesoje!

---

[j]**1,29** 3Mss T; M: Jie turės

[k]**2,4** Lit. teis tarp nacijų

[l]**2,4** Arba: kaplius

VIEŠPATIES diena

[6] Tu juk palikai savo tautą, Jokūbo namus, nes jie pilni iš Rytų atėjusių burtininkų[m] ir žynių, kaip filistinai, ir sveikinasi su svetimšaliais. [7] Jos šalis pasidarė pilna sidabro ir aukso, ir nėra galo jos lobiams! Jos šalis pasidarė pilna žirgų, ir nėra galo jos kariniams vežimams! [8] Jos šalis pasidarė pilna dievaičių, ...[n] . Savo rankų darbui jie lankstėsi, tam, ką padarė jų kiekvieno pirštai. [9] Taip turėjo nusilenkti žmogus ir nusižeminti vyras. Neatleisk jiems! [10] Įeik į uolą ir pasislėpk dulkėse nuo VIEŠPATIES baisaus pasirodymo, nuo jo prakilnios didybės![o] [11] Išdidžios žmonių akys bus nužemintos ir nulenkta vyrų puikybė, o išaukštintas tebus vienas VIEŠPATS tą dieną. [12] Juk kariuomenių VIEŠPATS turi dieną prieš visa, kas išdidu ir puiku, ir prieš visa, kas pakilu ir aukšta[p]; [13] prieš visus Lebanono kedrus, aukštuosius ir iškiliuosius, ir prieš visus Bašano ąžuolus; [14] prieš visus aukštuosius kalnus ir prieš visas iškiliąsias kalvas; [15] prieš kiekvieną aukštą bokštą ir prieš kiekvieną neprieinamą sieną; [16] prieš visus Taršišo laivus ir prieš visus prabangius barkasus. [17] Tuomet turės susigūžti žmogaus išdidumas ir nusižeminti vyrų puikybė, o išaukštintas tebus vienas VIEŠPATS tą dieną. [18] Bet dievaičiai visiškai turės

---

[m]**2,6** Rk.

[n]**2,8** Iškritusi maždaug tokio turinio eilutė: ir nėra galo jos stabams!

[o]**2,10** M; G + kai jis kelsis žemės nugąsdinti!

[p]**2,12** G; M: žema; arba: kad tai padarytų žema

pradingti. [19] Tuomet jie[q] sulįs į uolų landas ir į žemių urvus nuo VIEŠPATIES baisaus pasirodymo ir nuo jo prakilnios didybės, kai jis kelsis žemės nugąsdinti. [20] Tą dieną žmogus numes savo sidabrinius dievaičius ir savo auksinius dievaičius, kurių jis buvo pasidirbęs garbinimui, kirstukams ir šikšnosparniams, [21] kad pats įlįstų į uolų kiaurymes ir į uolyno plyšius nuo VIEŠPATIES baisaus pasirodymo ir nuo jo prakilnios didybės, kai jis kelsis žemės nugąsdinti. [22] Atstokite nuo žmogaus, kurio nosyje tėra kvapas, nes kuo jis laikytinas?

Grasinimas anarchija

3 [1] Nes štai Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, rengiasi pašalinti iš Jeruzalės ir Judo ramstį ir atramą: [visokį duonos ramstį ir visokį vandens ramstį] [2] karžygį ir kareivį, teisėją ir pranašą žynį ir seniūną, – [3] penkiasdešimtininką ir aukšto rango pareigūną, patarėją, prityrusį burtininką ir mokantį kerėti. [4] „Tada aš padarysiu berniukus jų kunigaikščiais, ir savivaliautojai jiems viešpataus! [5] Tada spausis tauta, vyras prieš vyrą ir vienas prieš kitą: jaunuolis užpuldinės senį ir niekinamasis – gerbiamąjį. [6] Kai vienas nutvers savo brolį savo tėvo namuose: ‚Tu tebeturi drabužį! Tu turi tapti mums vadu! O šitie griuvėsiai tebūnie po tavo ranka, [7] tas tą dieną pakels [balsą] sakydamas: ‚Nebūsiu tvarstininkas! Ir mano namuose nėra duonos nė apsiausto. Nedarykite manęs tautos vadu!’“ [8] Juk Jeruzalė suklups ir Judas puls, nes jų liežuvis ir jų darbai nukreipti prieš VIEŠPATĮ jo spinduliuojančioms akims erzinti. [9] Jų šališkumas

---

[q]**2,19** T.y. žmonės

liudija prieš juos, ir savo nuodėmę jie atvirai skelbia kaip Sodoma, jos nenutyli. Vargas jiems, nes jie daro sau bloga! [10] ˹Laimingas teisusis, nes˺[r] [jam] klosis gerai! Tikrai jie[s] valgys savo darbų vaisių! [11] Vargas nusikaltėliui, ˹nes jam˺[t] klosis blogai! Tikrai, ką darė jo rankos, jam tai darys!

Prieš tautos klaidintojus

[12] O mano tauta! Jos valdytojai vaikai[u], ir moterys[v] ją valdo. O mano tauta! Tavo vadai klaidintojai, ir tavo takų linkmę jie iškreipia[w]. [13] VIEŠPATS atsistojo bylinėtis: jis stovi, norėdamas teisti ˹savo tautą˺[x]. [14] VIEŠPATS eina į teismą su savo tautos seniūnais ir jos kunigaikščiais: „Jūs nuganėte vynuogyną! Iš prislėgtųjų išplėštas turtas jūsų namuose! [15] Kas jums! Jūs sutrupinate mano tautą ir prislėgtųjų asmenį[y] sumalate!“ – sako Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS.

Prieš Sijonos dukterų puikybę

[16] Ir VIEŠPATS tarė: „Kadangi Sijonos dukterys išpuikusios ir vaikščioja tiesdamos kaklą į šalį ir, suvedžiojančiai žvilgčiodamos akimis, vis grakščiai

---

[r]**3,10** Rk. plg. G. M: Sakykite apie teisųjį, kad

[s]**3,10** T.y. teisieji

[t]**3,11** Rk.

[u]**3,12** Arba (plg. GTV): engėjai

[v]**3,12** G: lupikai

[w]**3,12** Lit. supainioja

[x]**3,13** GS; M: tautas

[y]**3,15** Lit. veidą

vaikščioja ir savo kojų sagtimis žvangina, [17] tai VIEŠPATS nuplikins[z] Sijonos dukterų viršugalvį ir VIEŠPATS apnuogins jų kaktą. [18] Tą dieną VIEŠPATS atims puošmenas: kulkšnių žiedus, saulytes ir mėnuliukus, [19] auskarus, apyrankes ir nuometus, [20] galvaraiščius, kulkšnių grandinėles, liemenėles, sielai pasergėti dėžutes ir amuletus, [21] pirštų ir nosies žiedus, [22] šventinius drabužius, apsiaustus, skraistes, rankinukus, [23] viršutinius[a] drabužius, marškinius, turbanus ir skaras. [24] Ir atsitiks: vietoj balzaminio kvapo bus puvėsių smarvė, vietoj juostos – virvė, vietoj meniškai supintų plaukų – plikė ir vietoj ištaiginio drabužio – maišinis apjuosalas, tikrai gėda[b] vietoj grožio!

Moterų vargas karo nusiaubtame mieste

[25] Tavo[c] vyrai kris nuo kalavijo ir tavo karžygiai kovoje. [26] Liūdės ir gedės jos vartai, ir, netekusi [vyrų], ji sėdės ant žemės.

4 [1] Ir septynios moterys nutvers vieną vyrą tą dieną, sakydamos: „Savo duoną valgysime ir savo drabužį dėvėsime. Leisk tik mums vadintis tavo vardu! Nuimk mūsų gėdą nuo mūsų!“

Šventasis likutis

[2] Tą dieną, ką VIEŠPATS išželdins, taps pagražinimu ir garbe, o šalies vaisius – pasididžiavimu ir papuošalu

---

[z] **3,17** Arba: padarys šašuotą

[a] **3,23** G: permatomus

[b] **3,24** Q(a); ~M

[c] **3,25** T.y. Jeruzalės

Izraelio išrūkusiesiems. [3] Tada kas išliks Sijonoje ir bus paliktas Jeruzalėje, bus vadinamas „šventu“ – kiekvienas, užrašytas gyventi Jeruzalėje. [4] Kai Viešpats bus nuplovęs Sijonos dukterų nešvarumus ir išskalavęs Jeruzalės kraujo kaltę iš jos vidaus teismo dvasia ir apvalymo dvasia, [5] VIEŠPATS sukurs ant kiekvienos Sijonos kalno vietos ir ant jos susirinkimų debesį dieną ir dūmus bei liepsnojančios ugnies žibesį naktį. Mat viršum visos skaistybės bus pastoginė – [6] palapinė kaip paunksmė dieną[d] nuo kaitros ir kaip prieglauda bei slėptuvė nuo perkūno ir lietaus.

Vynuogyno giesmė

5 [1] Tegul giedosiu apie savo draugą, savo mylimojo giesmę apie jo vynuogyną! Vynuogyną turėjo mano draugas ant ⌜derlingo kauburio⌝[e], [2] Jis jį apkasė, nurinko nuo jo akmenis ir jį apsodino rinktiniais vynmedžiais; jis pastatė bokštą jo viduryje ir net iškirto jame spaustuvą. Ir jis tikėjosi, kad šis atnešiąs vynuogių, bet jis atnešė supuvusių uogų! [3] „Taigi dabar, Jeruzalės gyventojai ir Judo vyrai, darykite teismą, meldžiu, tarp manęs ir mano vynuogyno! [4] Kas daugiau beliko daryti mano vynuogynui, ko nebūčiau jame padaręs? Kodėl, kai tikėjaus jį duosiant vynuogių, jis davė supuvusių uogų? [5] Taigi dabar noriu jums pranešti, ką aš rengiuos daryti savo vynuogynui: pašalinti jo spygliuotą tvorą, kad jis būtų nuganytas, išardyti jo akmeninę sieną, kad jis virstų sumindžiota ganykla. [6] Ir jį paversiu visiška dykyne: nei jį

---

[d] **4,6** M; ~G

[e] **5,1** Lit. riebaus rago

kas apkarpys, nei jį kas apkapstys, ir užaugs erškėčiai bei usnys. Ir debesims įsakysiu nebelaistyti jo lietum“. [7] Mat kariuomenių VIEŠPATIES vynuogynas – Izraelio namai, o Judo vyrai – sodinys, kuriuo jis gėrisi. Ir jis tikėjosi teisingumo, o štai – kraujo praliejimas; teisumo, o štai – [priespaudos] šauksmas!

Nedorėliams skelbiamos nelaimės

[8] Vargas tiems, kurie jungia namus prie namų, lauką prie lauko priduria, kol nebelieka vietos ir jūs liekate vieni įkurdinti šalyje! [9] Man į ausis kariuomenių VIEŠPATS [prisiekė]: „Iš tiesų daug namų, didelių ir gražių, liks tušti be gyventojų! [10] Nes dešimties jungų[f] vynuogynas teduos vieną batą[g], o chomeras sėklos teduos efą. [11] Vargas tiems, kurie keliasi anksti rytą svaigalo vytis, kurie ilgai užtrunka vakare, kad vynas juos įkaitintų! [12] Lyra ir arfa, būgnas ir fleita bei vynas sudaro jų išgertuves, bet VIEŠPATIES veikalo jie nepaiso ir jo rankų darbo jie nežiūri. [13] Todėl tremtin turės eiti mano tauta dėl išmanymo stokos; jos kilmingieji turės badauti, ir jos prastuomenė džius iš troškulio. [14] Todėl šeolis plačiai atvers savo gerklę, pražios begalinius savo nasrus, ir į juos nužengs jos[h] puikybė ir jos klegesys, taipgi jos ūžavimas ir kas krykštauja joje. [15] Tada bus nulenktas žmogus ir nužemintas vyras, ir išdidžiųjų akys nuleistos, [16] bet kariuomenių VIEŠPATS išsiaukštins teismu ir

---

[f]**5,10** T.y. tokio ploto, kurį dešimt jungų jaučių gali užarti per dieną

[g]**5,10** Spėjama, kad batas būvęs nuo 22 iki 45 litrų talpos skysčių matas. Savo talpa jis buvo lygus efai, kuri buvo biralų matas. Pagal Ezek 45,11 dešimt batų (efų) sudaro vieną chomerą.

[h]**5,14** T.y. Jeruzalės

šventasis Dievas pasirodys šventas teisumu. [17] Tada avinėliai ganysis kaip savo ganykloje, ir ⌜griuvėsius riebios avys⌝[i] nuės. [18] Vargas tiems, kurie pritraukia kaltę apgavystės virvėmis ir bausmę už nuodėmę – kaip vežimo viržiais, [19] kurie sako: „Tepasiskubina, tepaspartėja jo darbas, kad jį pamatytume, tepriartėja ir teįvyksta Izraelio Šventojo nutarimas, kad jį patirtume!“ [20] Vargas tiems, kurie pikta vadina geru ir gera piktu, kurie tamsą daro šviesa ir šviesą tamsa, kurie kartybę daro saldybe ir saldybę kartybe! [21] Vargas tiems, kurie vaizduojasi esą išmintingi ir tariasi esą išmaningi! [22] Vargas tiems, kurie yra karžygiai vynui gerti ir šaunūs vyrai svaigalui maišyti, [23] kurie išteisina nusikaltėlį už kyšius ir ⌜teisiajam atima jo teisę⌝[j]! [24] Todėl, kaip ugnies liežuvis praryja ražienas ir liepsnojąs šienas susmunka, taip jų šaknis bus lyg puvėsiai ir jų žiedai pakils lyg dulkės, nes jie atmetė kariuomenių VIEŠPATIES nurodymą ir paniekino Izraelio Šventojo žodį. [25] Todėl VIEŠPATIES rūstybė užsidegė prieš jo tautą, ir jis ištiesė prieš ją savo ranką ir ją taip sumušė, kad drebėjo kalnai ir jų lavonai gulėjo kaip šiukšlės gatvių viduryje. O vis dėlto nenusigręžė jo rūstybė, ir jo ranka tebėra ištiesta. [26] Jis iškels vėliavą tolimai tautai ir jai švilptelės į žemės pakraščius. Ir štai ji skubiai, greitai ateis! [27] Nėra joje nei pavargusio, nei klupinėjančio; nei ji snaudžia, nei ji miega. Nei atsijuosia jos strėnų apjuosalas, nei nutrūksta jos kurpių dirželis. [28] Jos strėlės paaštrintos, ir visi jos lankai įtempti. Jos žirgų kanopos prilygsta titnagui, ir jos vežimų tekiniai

---

[i]**5,17** Rk.; G: sunaikintųjų griuvėsius ožyčiai

[j]**5,23** Kkr. Mss GSV; M; teisiųjų teisę jam atima

–kaip viesulas. [29] Jos krioksmas kaip liūto ir riaumojimas kaip jaunų liūtų. Kai urgzdama ji nutveria grobį ir jį nusineša, nėra gelbėtojo. [30] Ir ji urzgės ant jos tą dieną tarsi jūros šniokštimas. O pažvelgus į šalį, štai slegianti tamsa; šviesa mat aptemus dėl jos debesų.

Jezajo pašaukimas

6 [1] Tais metais, kai mirė karalius Uzijas, mačiau VIEŠPATĮ, sėdintį aukštame ir pakeltame soste, o jo apatiniai atlankai pripildė šventyklą. [2] Serafai stovėjo viršum jo; kiekvienas turėjo po šešis sparnus. Dviem jis apdengė savo veidą, dviem apdengė savo kojas ir dviem skraidė. [3] Ir vienas šaukė kitam, tardamas: „Šventas, šventas, šventas kariuomenių VIEŠPATS! ˹Visa žemė pilna jo šlovės˺[k]“. [4] Tada susvyravo slenksčių vyriai[l] nuo šaukiančiųjų balso ir namai pasidarė pilni dūmų. [5] Ir aš tariau: „Vargas man, nes turiu nutilti, nes aš esu vyras suteptomis lūpomis ir aš gyvenu netyralūpės tautos tarpe, nes Karalių, kariuomenių VIEŠPATĮ, pamatė mano akys!“ [6] Paskui atskrido pas mane vienas serafas, laikydamas rankoje žioruojančią anglį, kurią jis replėmis buvo paėmęs nuo aukuro, [7] ja palietė mano burną ir tarė: „Jei šita paliečia tavo lūpas, atstoja tavo kaltė ir tavo nuodėmė apdengiama“. [8] Ir aš girdėjau VIEŠPATIES balsą sakantį: „Ką aš siųsiu, kas mums eis?“ Aš atsakiau: „Štai aš! Siųsk mane!“ [9] Jis tarė: „Eik ir sakyk šitai tautai: ‚Klausyte klausykitės, tačiau nesupraskite, ir regėte regėkite, tačiau nesuvokite!‘ [10] Nutukink šitos

---

[k] **6,3** GSV; M: Kas pripildo visą žemę – jo šlovė (t.y. skelbia jo šlovę).
[l] **6,4** Arba: pamatai. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

tautos širdį, jos ausis apsunkink ir jos akis užlipink, kad ji neregėtų akimis ir ausimis negirdėtų, kad jos širdis nesuprastų ir kad ji ˹neatsiverstų ir˺[m] nepasveiktų!“ [11] Tada paklausiau: „Iki kol, o Viešpatie?“ Jis atsakė: „Iki tol, kol miestai bus taip nusiaubti, jog nebebus gyventojų, ir namai, jog nebebus žmonių, ir dirva ˹teišliks kaip dykuma˺[n]“. [12] Mat VIEŠPATS pasiųs žmones toli, ir didelis bus ištuštėjimas šalies viduje. [13] Ir jei joje tebeliks dešimtadalis, jis vėl turės būti nuganytas[o], kaip terebintas ar ąžuolas, kuriuos nukirtus dar palieka kelmas. [Šventa sėkla yra jos kelmas.]

Jei netikėsite, neišliksite!

7 [1] Achazo, Uzijo sūnaus Jotamo sūnaus, Judo karaliaus, dienomis Aramo karalius Resinas ir Remalijo sūnus Pekachas, Izraelio karalius, žygiavo aukštyn į Jeruzalę, kad kariautų prieš ją, tačiau jis[p] neįstengė prieš ją kariauti, [2] Kai buvo pranešta Dovydo namams: „Aramas nusileido ant Efraimo“, sudrebėjo jų širdis, kaip miško medžiai sudreba nuo vėjo. [3] Tada VIEŠPATS tarė Jezajui: „Išeik Achazo pasitikti, tu ir tavo sūnus Šear-Jašubas, prie aukštutiniojo tvenkinio vandentiekio galo, į Velėtojų lauko gatvę [4] ir jam tark: ‚Būk atsargus ir lik ramus! Nebijok, ir tavo širdis tenepabūgsta šitų dviejų rūkstančių nuodėgulių – Resino, Aramo ir Remalijo sūnaus rūstybės įkarščio. [5] Kadangi Aramas, Efraimas ir Remalijo sūnus

---

[m]**6,10** Arba: vėl

[n]**6,11** GV: liks nedirbama, kad pavirs dykuma

[o]**6,13** Arba: nudegintas

[p]**7,1** T.y. Reşinas

sumanė prieš tave pikta, sakydami: 6 „Žygiuokime aukštyn į Judą, ˹įvarykime jam baimės˺[q], prasilaužę jį pasiglemžkime ir pastatykime jo viduryje karalium Tabeelio sūnų!“, 7 taip pasakė Valdovas, VIEŠPATS: „To neįvyks ir to nebus, 8 nes [tik] Aramo sostinė bus Damaskas ir [tik] Damasko galva – Resinas. Per šešiasdešimt penkerius metus Efraimas bus taip sutrupintas, jog nebebus tauta. 9 [Tik] Efraimo sostinė bus Samarija ir [tik] Samarijos galva – Remalijo sūnus! Jei netikėsite, neišliksite!“

Imanuelis

10 Ir VIEŠPATS toliau kalbėjo Achazui, sakydamas: 11 “Išsiprašyk iš VIEŠPATIES, savo Dievo, ženklą, ar tas būtų giliai šeolyje ar viršuj aukštybėje!“ Bet Achazas atsakė: „Neprašysiu ir negundysiu VIEŠPATIES!“ 12–13 Tada anas[r] tarė: „Ar jums negana vesti žmones iš kantrybės? 14 Todėl pats VIEŠPATS duos jums ženklą: Štai mergaitė[s] pradės, ir ji pagimdys sūnų ir jį pramins Imanueliu. 15 Saldų sviestą ir medų jis valgys, iki mokės atmesti pikta ir pasirinkti gera. 16 Mat, prieš berniukui išmokus atmesti pikta ir pasirinkti gera, bus nuniokota šalis, kurios abiejų karalių tau baisu. 17 O VIEŠPATS atves ant tavęs, ant tavo tautos ir ant tavo tėvo namų dienų, kokių nėra atėję nuo tos dienos, kai Efraimas atsiskyrė nuo Judo, –Asirijos karalių“.

---

[q] **7,6** Arba: jį išdraskykime

[r] **7,12-13** T.y. Jezajas

[s] **7,14** GV; M: jauna moteris

Didelis nusiaubimas

[18] Ir tą dieną atsitiks: VIEŠPATS sušvilps musėms, esančioms Egipto upių gale, ir bitėms, esančioms Asirijos krašte. [19] Jos atskris ir visos nusileis į skardingus tarpeklius ir uolų plyšius, į visus erškėtynus ir visas girdyklas. [20] Tą dieną Viešpats nuskus skustuvu, išsinuomotu iš anapus Upės[t], Asirijos karaliumi, galvą ir kojų plaukus; taip pat ir barzdą tas nuims. [21] Ir tą dieną atsitiks: Žmogus teišlaikys jauną karvę ir dvi ožkas, [22] ir kadangi jos duos daug pieno, jis valgys saldaus sviesto. Juk sviesto ir medaus valgys kiekvienas, kuris bus išlikęs šalyje. [23] Ir tą dieną atsitiks: Bet kuri vieta, kurioje auga tūkstantis vynmedžių, vertų tūkstančio sidabrinių, atiteks erškėčiams ir usnims. [24] Su strėlėmis ir lanku ten ateis, nes erškėčiai ir usnys bus visa šalis. [25] Ir visi kalnai, kuriuos apkaupia kapliu, – ten niekas nebeateis dėl erškėčių ir usnių baimės. Taigi jie pavirs jaučių ganykla ir avių mindykla.

Kitas ženklas

8 [1] Ir VIEŠPATS man tarė: „Pasiimk didelę rašomąją lentą ir užrašyk ant jos paprastu[u] rašikliu Mahėr-Šalal-Chaš-Baz[v]“. [2] Tada aš pasiėmiau patikimus liudytojus: kunigą Uriją ir Jerechijo sūnų Zachariją. [3] Paskui priartėjau prie pranašės, ir ji pradėjo bei pagimdė sūnų. Tuomet VIEŠPATS man tarė: „Jį pramink

---

[t] **7,20** T.y. Eufrato

[u] **8,1** Lit. žmogaus (t.y. žmonėms įprastu)

[v] **8,1** Tas vardas reiškia: “Atskuba grobis, greit ateina laimikis“.

Mahėr-Šalal-Chaš-Bazu, [4] nes, berniukui dar neišmokus šaukti ‚mano tėvas’ ar ‚mano motina’, nugabens Damasko turtus ir Samarijos grobį Asirijos karaliaus akivaizdon“.

Šiloachas ir Eufratas

[5] Paskui VIEŠPATS dar toliau man kalbėjo, sakydamas: [6] „Kadangi šita tauta paniekino Šiloacho vandenis, kurie tyliai teka, ir ˹iš baimės tirpo nuo˺[w] Resino ir Remalijo sūnaus, [7] todėl štai VIEŠPATS užleidžia ant jų Upės[x] vandenis, galinguosius ir gausiuosius: Asirijos karalių ir visą jo garbę. Ji pakils viršum visų savo vagų ir apsems visus savo krantus, [8] ir tekės per Judą, užtvindys ir užlies, iki kaklo pasieks, ir jos išskėsti sparnai apdengs tavo šalies platybę, Imanueli“.

Su mumis Dievas

[9] Susiburkite[y], tautos, ir būkite sutriuškintos! Klausykitės, visos žemės tolumos! Apsiginkluokite[z] ir būkite sutriuškintos! Apsiginkluokite ir būkite sutriuškintos! [10] Apgalvokite sumanymą – jis niekais nueis! Padarykite nutarimą – jis neįvyks! Nes Dievas yra su mumis.

VIEŠPATS taps atsitrenkimo akmeniu

[11] Nes taip man pasakė VIEŠPATS, kai ranka tvirtai nutvėrė ir mane sulaikė, kad neičiau šitos tautos keliu:

---

[w] **8,6** Rk.; M: ir džiaugsmas su (Reṣinu...)

[x] **8,7** T.y. Eufrato

[y] **8,9** M; G: Žinokite

[z] **8,9** Lit. Susijuoskite

[12] „Jūs neturite vadinti sąmokslu visa, ką šita tauta vadina sąmokslu, ir ko ji bijosi, neturite bijoti ir neturite išsigąsti! [13] Kariuomenių VIEŠPATĮ – jį laikykite sąmokslininku[a]. Jis tebūnie jūsų baimė, ir jis – jūsų išgąstis! [14] Jis taps sąmokslu[b] ir atsitrenkimo akmeniu bei suklupimo uola abiem Izraelio namams, žabangais ir spąstais Jeruzalės gyventojams. [15] Daugelis ant jų suklups, parpuls ir susilaužys, įsipainios ir bus pagauti“.

Jezajas užantspauduoja įspėjimą

[16] Aš surišu įspėjimą, užantspauduoju pamokymą tarp savo mokinių [17] ir lauksiu VIEŠPATIES, kuris paslepia savo veidą nuo Jokūbo namų, ir juo grįsiu savo viltis, [18] Štai aš ir vaikai, kuriuos man davė VIEŠPATS, esame ženklai ir simboliai, siųsti kariuomenių VIEŠPATIES, gyvenančio Sijonos kalne. [19] Ir kai jie jums tars: „Pasiklauskite mirusiųjų dvasių ir žynių dvasių, kurios šnibžda ir murmena! Argi kuri nors tauta nepasiklausia savo dievų, gyvųjų labui – mirusiųjų?“ [tai atsakykite:] [20] „[Kreipkitės] į pamokymą ir įspėjimą!“ Iš tiesų šitaip[c] tesako tam, kuris neturi galios[d] pašalinti [nelaimę].

---

[a]**8,13** Rk; M: šventu

[b]**8,14** Rk; M: šventove

[c]**8,20** T.y. kaip pasakyta 16-18 skn.

[d]**8,20** žyniavimu

Slegianti tamsa

[21] ....[e] ir jis trauks per ją[f], prislėgtas ir alkanas. Ir kai jis badaus, jis įnirš ir keiks savo karalių ir savo Dievą. Jis kreipsis į aukštybę [22] ir žvelgs į žemę. Bet štai tebus suspaudimas ir sutema, slegianti tamsa, gūduma ˹be šviesos˺[g]. [23] Tačiau nepaliks tamsoje ji, kuri bus prislėgta.

Kūdikis yra mums gimęs

Kaip ankstesnis laikas paniekino Zebuluno šalį ir Naftalio šalį, taip vėlesnis pagerbs jūros kelią, Užjordanę, pagonių sritį.

9 [1] Tauta, vaikščiojanti tamsoje, išvysta didelę šviesą. Tamsos šalies gyventojams – užtekėjo šviesa. [2] ˹Tu sukėlei daug džiūgavimo˺[h], padarei didelį džiaugsmą. Džiaugėsi tavo akivaizdoje, kaip džiaugiasi pjūties metu, kaip džiūgaujama, dalijantis grobį. [3] Nes jos nešamą jungą ir jos pečių lazdą, jos varovo strypą tu sulaužei kaip Midjano dieną. [4] Nes kiekvienas batas, trempiąs su bildesiu, ir kiekvienas apsiaustas, išvoliotas kraujuje, tapo kuru, ugnies ėdalu. [5] Nes kūdikis yra mums gimęs, sūnus yra mums duotas, ir valdžia padėta ant jo peties, ir jam bus duotas vardas: Nuostabus Patarėjas, Galingas Dievas, Amžinas Tėvas, Taikos Kunigaikštis. [6] ˹Valdžios

---

[e]**8,21** Pasigendama iškritusios eilutės.

[f]**8,21** Turbūt šalį

[g]**8,22** G

[h]**9,2** Rk.; M: padarei tautą gausią ne

didėjimas˺[i] ir taika neturės galo Dovydo soste ir jo karalystėje, jam stiprinant ir remiant ją teisingumu ir teisumu nuo dabar ir per amžius. Kariuomenių VIEŠPATIES uolumas tai padarys.

VIEŠPATIES ištiesta ranka

[7] VIEŠPATS siuntė žodį prieš Jokūbą, ir tas nukrito Izraelyje. [8] Ir [jį] žinojo visa tauta, Efraimas ir Samarijos gyventojai, kurie sakė su išdidumu ir širdies puikybe: [9] „Plytų sienos sugriuvo, tačiau atstatysime iš tašytų akmenų, sikomorai nukirsti, tačiau pasodinsime kedrus į jų vietą!“ [10] Bet VIEŠPATS sukėlė prieš ją jos[j] prispaudėjus ir sukurstė jos priešus: [11] Aramą iš rytų[k] ir filistinus iš vakarų[l], ir jie rijo Izraelį visa burna. O vis dėlto jo rūstybė nenusigręžė, ir jo ranka tebėra ištiesta. [12] Bet tauta neatsigręžė į tą, kuris ją sumušė, ir kariuomenių VIEŠPATIES neieškojo. [13] Tad VIEŠPATS atkirto nuo Izraelio galvą ir uodegą, palmės šaką ir nendrę per vieną dieną! [14] Vyresnysis ir gerbiamasis – jie yra galva, o pranašas, kuris moko melo, – jis yra uodega. [15] Šitos tautos vadovai tapo klaidintojais ir jos vedamieji – suklaidintais. [16] Todėl VIEŠPATS netausojo[m] jos jaunikaičių ir nepasigailėjo jos našlaičių bei našlių, nes jie visi bedieviai ir piktadariai ir kiekviena burna kalba paikystes. O vis dėlto nenusigręžė jo rūstybė, ir jo ranka

---

[i] **9,6** M; GT: Jo valdžia bus didelė

[j] **9,10** Rk.; M: Reṣino

[k] **9,11** Lit. priekio

[l] **9,11** Lit. užpakalio

[m] **9,16** Q(a); M: Nesidžiaugė (jos jaunikaičiais)

tebėra ištiesta. [17] Tikrai degė kaltė kaip ugnis, kuri suėda erškėčius bei usnis ir padega miško tankmes, kad jos pakyla dūmų kamuoliais. [18] Kariuomenių[n] VIEŠPATIES įtūžis nudegino šalį, ir tauta pasidarė kaip ugnies ėdalas. Vienas kito nesigailėjo. [19] Rijo dešinėje, tačiau liko alkanas; valgė kairėje, tačiau nepasisotino. Kiekvienas valgė savo artimo[o] kūną: [20] Menašė Efraimą ir Efraimas Menašę, [ir] jie drauge [nusikreipė] prieš Judą! O vis dėlto nenusigręžė jo rūstybė, ir jo ranka tebėra ištiesta.[p]

10 [1] Vargas tiems, kurie leidžia neteisingus nuostatus ir rašo apsunkinančius potvarkius, [2] kad nustumtų menkuosius nuo teismo ir išplėštų teisę iš mano tautos beturčių; kad našlės būtų jų grobis ir kad jie apiplėštų našlaičius! [3] Ką jūs darysite bausmės dieną, ⌜per audrą⌝[q], kuri ateis iš toli? Pas ką bėgsite pagalbos ir kur paliksite savo turtus? [4] Nieko [kita nebeliks], kaip tik gūžtis po belaisviais ir kristi po užmuštaisiais. O vis dėlto nenusigręžė jo rūstybė, ir jo ranka tebėra ištiesta.

Asirijos pasididžiavimas

[5] „Vargas Asirijai, mano rūstybės lazdai, kurios rankoje yra mano įniršio brūklys! [6] Prieš bedievę naciją ją siunčiu, prieš tautą, ant kurios turiu rūstauti, duodu jai įsaką, kad pasigrobtų grobio ir pasiplėštų plėšimo ir kad ją sumindytų kaip gatvių purvą. [7] Bet ji ne taip galvoja, ir jos širdis ne taip mano, tik sunaikinti [mano] jos širdis ir

---

[n] **9,18** M; ~G

[o] **9,19** Plg. GT; M: dilbio

[p] **9,20** Kai kurių aiškintojų nuomone, pradžioje 5,25-30 ėjo po 9,20 ir 10,1-4 po 5,24.

[q] **10,3** Arba: nelaimėje

išgaišinti nemaža nacijų. [8] Nes ji sako: ‚Argi ne visi mano kunigaikščiai yra karaliai? [9] Argi Kalnei neatsitiko kaip Charkemišui? Ar Chamatui – kaip Arpadui? Ar Samarijai – kaip Damaskui? [10] Kaip mano ranka surado karalystes dievų, kurių atvaizdų buvo daugiau negu Jeruzalės ir Samarijos, [11] argi aš negaliu, kaip pasielgiau su Samarija ir jos dievais, taip pat pasielgti su Jeruzale ir jos stabais?’“ [12] Bet kai VIEŠPATS pabaigs visą savo darbą Sijonos kalne ir Jeruzalėje, ˹jis nubaus˺[r] Asirijos karaliaus išpuikusios širdies pasakymą[s] ir jo pakeltų akių išdidžią išraišką, [13] nes jis sako: „Savo rankos jėga tai padariau ir savo išmintimi, nes esu sumanus! Aš pašalinau tautų sienas, išplėšiau jų išteklius ir kaip despotas nuverčiau soste sėdinčius. [14] Ir mano ranka griebė kaip lizdą tautų turtą, ir, kaip surenka paliktus kiaušinius, aš visą žemę surinkau. Ir nebuvo nė vieno, kuris būtų suplasnojęs sparnais ar pražiojęs snapą ar sučirškęs!“

VIEŠPATIES bausmės ugnis

[15] Ar kirvis drįsta girtis prieš tą, kuris juo kerta? Arba pjūklas – didžiuotis prieš tą, kuris jį traukia? Tartum lazda mosikuotų tą, kuris ją pakelia, tartum brūklys pakeltų tą, kuris nėra medis! [16] Todėl Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, pasiųs jo riebiesiems suliesėjimą[t], ir po jo šlove užsidegs gaisras kaip ugnies degimas. [17] Izraelio Šviesa pavirs ugnimi, jo Šventasis – liepsna. Ta degs ir surys jo usnis bei jo erškėčius vieną dieną. [18] Jo miškų

---

[r] **10,12** G; M: aš nubausiu

[s] **10,12** Lit. vaisių

[t] **10,16** T.y. jo narsiems kovotojams sekinančią ligą

ir sodų gražybę jis[u] sunaikins, ˹nepaliks nei kelmo, nei kamieno˺[v]. Bus taip, kaip kad paliegėlis nunyksta. [19] O likusių jo miško medžių bus tiek mažai, jog berniukas galės juos surašyti!

Likučio sugrįžimas

[20] Tą dieną atsitiks, kad toliau Izraelio likutis ir Jokūbo namų pabėgėliai nebesirems tuo, kuris juos mušė, bet tikrai remsis VIEŠPAČIU, Izraelio Šventuoju. [21] Likutis sugrįš[w], Jokūbo likutis, pas galingąjį Dievą. [22] Nors ir būtų tavo tautos, Izraeli, kiek jūros smilčių, [tik] jos likutis sugrįš. Šunaikinimas nuspręstas! Teisingumas veržiasi per kraštus! [23] Iš tiesų galutinį sunaikinimą, nuspręstą, Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, įvykdys visos šalies vidury.

Nebijok Asirijos!

[24] Todėl taip pasakė Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS: „Nebijok, mano tauta, gyvenanti Sijonoje, Asirijos, kuri muša tave lazda ir savo brūklį pakelia prieš tave ˹kaip Egiptas˺[x]! [25] Nes dar maža valandėlė, ir bus pasibaigęs mano[y] įniršis ir mano rūstybė sieks jų sunaikinimo. [26] Kariuomenių VIEŠPATS mosuos ant jos botagu, kaip tada, kai jis sumušė Midjaną prie Orebo uolos; jo lazda

---

[u] **10,18** T.y. Viešpats

[v] **10,18** Lit. nuo sielos iki kūno

[w] **10,21** Žodis šūb, „sugrįžti“, reiškia ir „atsivertimą (atgailą)“.

[x] **10,24** Arba: Egipto kelyje

[y] **10,25** S; ~M

bus viršum jūros, ir jis ją pakels, ˹kaip Egipte˺[z]. [27] Ir tą dieną atsitiks, kad atstos jos[a] našta nuo tavo peties ir jos jungas nuo tavo kaklo ˹bus nutrauktas.

Žygis į Jeruzalę

Jis žygiavo aukštyn iš Samarijos˺[b], [28] užpuolė Ajatą, traukė per Migroną, ˹Michmase pasidėjo˺[c] savo važtą. [29] Jie[d] perėjo tarpukalnę. „Geba tebūnie mums nakvynė!“ Sudrebėjo Rama. Sauliaus Gibėja pasileido bėgti. [30] Garsiai klyk, dukterie Galima! Įsidėmėk, Laješa! ˹Jai atsiliepk, Anatote!˺[e] [31] Pabėgo Madmena. Gėbimo gyventojai ieškojo prieglobsčio. [32] Dar šiandien jis turi apsistoti Nobe; jis mojuos[f] ranka į dukters Sijonos kalną, į Jeruzalės kalvą. [33] Štai Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, rengiasi genėti šakas su bauginančiu trenksmu. Aukštaūgiai bus nukertami ir aukštieji nužeminami. [34] Jis iškirs miško tankumynus geležim, o Lebanonas kris ˹nuo galingo [smūgio]˺[g].

---

[z]**10,26** Arba: Egipto kelyje

[a]**10,27** T.y. Asirijos uždėta

[b]**10,27** Rk.; M: Bus sulaužytas jungas nuo riebalų.

[c]**10,28** Lit. Michmasui patikėjo

[d]**10,29** Q(a) GS: Jis

[e]**10,30** S; M: Vargšas Anatotas.

[f]**10,32** grūmodamas

[g]**10,34** Arba: nuo Galingojo. G; su [savo] didingais [kedrais]

Mesijas ir jo taiki karalystė

11 [1] Atžala išsprogs iš Jišajo kelmo ir atauga ⌜išžels iš jo šaknų⌝[h]. [2] Ir ant jo ilsėsis VIEŠPATIES dvasia – išminties ir supratimo dvasia, patarties ir karžygiškos galios dvasia, pažinimo ir VIEŠPATIES baimės dvasia – [3] ir jis gėrėsis VIEŠPATIES baime. Jis neteis, žiūrėdamas vien to, ką jo akys mato, ir nenuspręs, klausydamas vien to, ką jo ausys girdi, [4] bet jis teisingai teis menkuosius ir darys tiesų sprendimą šalies beturčiams. Jis užgaus žemę savo burnos lazda ir savo lūpų kvapu nužudys nedorėlį. [5] Teisingumas bus jo strėnų aprišalas, ir ištikimybė – jo klubų apjuosalas. [6] Vilkas svečiuosis pas ėriuką, ir leopardas atsiguls prie ožiuko. Veršis ir jauniklis liūtas penėsis[i] drauge, ir mažas berniukas juos vedžios. [7] Karvė ir lokė draugaus[j], drauge gulės jų jaunikliai. Liūtas kaip raguotis ės šieną. [8] Žindomas kūdikis žais prie kobros landos, ir į angies jauniklį nujunkytasis išties ranką. [9] Nieko pikta ir kenksminga nebebus daroma visame mano šventajame kalne, nes žemė bus pilna VIEŠPATIES pažinimo kaip vandenų, apdengiančių jūrą[k]. [10] Tą dieną atsitiks, kad pas Jišajo šaknį, kuri stovės kaip vėliava tautoms, ateis pagonys pasiklausti, ir jo atilsio vieta bus garbinga.

---

[h] **11,1** GSTV; M; iš jo šaknų neš vaisiaus

[i] **11,6** Rk. GS: ganysis; M: ir penimas galvijas

[j] **11,7** Rk.; M: ganysis

[k] **11,9** T.y. jūros dugną

Pargrįžimas ir gerovė

[11] Ir tą dieną atsitiks, kad VIEŠPATS dar kartą pakels[l] savo ranką, kad atpirktų savo tautos likutį, kuris bus išlikęs nuo Asirijos ir Egipto, nuo Patroso, Kušo ir Elamo, nuo Šinearo, Chamato ir jūros salų. [12] Jis iškels vėliavą tautoms ir surinks Izraelio išsklaidytuosius, ir Judo išblaškytąsias sutelks iš keturių žemės kampų. [13] Tada liausis Efraimo pavyduliavimas, ir Judo priešininkai bus išnaikinti. Efraimas nebepavyduliaus Judui, ir Judas nebebus priešas Efraimui. [14] Bet jie mesis į vakarus ant filistinų Nuokalnės, drauge apiplėš rytiečius: į Edomą ir Moabą jie išties rankas, ir amoniečiai jų klausys. [15] Tada VIEŠPATS išdžiovins[m] Egipto jūros liežuvį ir mosuos savo ranką virš Upės su savo kaitriu vėju, ir ją perskirs į septynias tėkmes, ir taip leis per ją eiti su sandalais. [16] Tada bus vieškelis jo tautos likučiui, kuris išliks nuo Asirijos, kaip jis buvo Izraeliui, kai tas traukė aukštyn iš Egipto šalies.

Išgelbėtieji garbina VIEŠPATĮ

12 [1] Ir tą dieną tu sakysi: „Aš dėkoju tau, VIEŠPATIE, kad, nors buvai užsirūstinęs ant manęs, nusigręžė tavo rūstybė ir tu mane paguodei. [2] Štai Dievas – mano išgelbėjimas! Aš pasitikėsiu ir nebijosiu, nes mano jėga ir stiprybė[n] yra Jah, VIEŠPATS, ir jis man tapo išgelbėjimu“. [3] Ir jūs semsite vandens su džiaugsmu iš

---

[l] **11,11** Rk., plg. 49, 22; M: antrą kartą

[m] **11,15** GST; M: visiškai sunaikins

[n] **12,2** Arba: giesmė

išgelbėjimo šaltinių. [4] Ir tą dieną sakysite: „Garbinkite VIEŠPATĮ, garsiai minėkite jo vardą, skelbkite tautose jo darbus, praneškite, kad kilnus jo vardas! [5] Apgiedokite VIEŠPATĮ, nes jis padarė prakilnių dalykų! Težino juos visame pasaulyje! [6] Klykaukite ir džiūgaukite, Sijonos gyventojai, nes didis tarp jūsų Izraelio Šventasis!“

Babilono žlugimas ir Izraelio sugrįžimas

13 [1] Ištarmė apie Babiloną, kurią regėjo Amoso sūnus Jezajas. [2] Ant nuplikusio kalno iškelkite vėliavą! Pakelkite į juos balsą! Mojuokite ranka, kad jie įeitų pro kilmingųjų vartus! [3] Aš pats įsakiau savo pašventintiesiems, pašaukiau savo rūstybei įvykdyti savo karžygius, džiūgaujančius dėl mano didybės.
[4] Klausykis, sambrūzdis kalnuose kaip gausingos minios! Klausykis, triukšmas karalysčių, susirenkančių tautų! Kariuomenių VIEŠPATS tikrina kariuomenę. [5] Jie ateina iš tolimos šalies, nuo dangaus krašto: VIEŠPATS ir jo įpykio įrankiai, kad nusiaubtų visą šalį. [6] Klykite, nes arti VIEŠPATIES diena! Ji ateis kaip sunaikinimas nuo Visagalio. [7] Todėl visos rankos suglebs ir kiekviena žmogaus širdis sutirps, ir jie išsigąs. [8] Traukuliai ir gimdymo skausmai juos suims, kaip gimdanti jie raitysis. Vienas į kitą žiūrės apstulbę. Liepsnoją veidai bus jų veidai. [9] Štai ateina VIEŠPATIES diena, žiauri, su įniršiu ir rūstybės įkarščiu, kad paverstų žemę dykuma ir jos nusidėjėlius išnaikintų iš jos. [10] Nes dangaus žvaigždės ir jo sietynai nebežibės, tamsi bus saulė tekėdama, ir mėnulis nebespindės. [11] Tuomet aš bausiu pasaulį už jo piktybę ir piktadarius – už jų kaltę; padarysiu galą išdidžiųjų puikybei ir tironų didystę nužeminsiu.

[12] Padarysiu žmones retesnius už grynąjį auksą ir Adomo vaikus – už Ofyro auksą. [13] Todėl aš sudrebinsiu dangų, o žemė virpėdama pajudės iš savo vietos dėl kariuomenių VIEŠPATIES įtūžimo jo rūstybės užsidegimo dieną. [14] Tada kaip išvaikytos gazelės ar kaip avys, kurių niekas nesurenka, kiekvienas gręšis į savo tautą ir kiekvienas bėgs į savo šalį. [15] Kiekvienas, kurį užtiks, bus perveriamas, ir kiekvienas, kurį pagaus, kris nuo kalavijo. [16] Jų vaikai bus triuškinami jų akyse, jų namai apiplėšiami ir jų žmonos prievartaujamos. [17] Štai aš sukelsiu prieš juos medus, kurie nevertina sidabro ir nemėgsta aukso. [18] ⸢[Jų] lankai sutriuškins jaunikaičius⸣[o], ir įsčių vaisiaus jie nesigailės; vaikų nebus gaila jų akiai. [19] Ir atsitiks Babilonui, karalysčių puošmenai, kaldėjų puikiajai gražmenai, kaip Sodomai ir Gomorai, kai Dievas jas sugriovė. [20] Jis niekad nebebus apgyventas, niekas nebeįsikurs jame per kartų kartas. Nebepasistatys ten palapinės arabas, ir piemenys neguldys ten [savo bandų]. [21] Tik ⸢dykumų žvėrys⸣[p] ten gulės, ir jų namai bus pilni apuokų; gyvens ten stručiai ir ožio pavidalo velniai ten šoks. [22] Hienos staugs jo pilyse ir šakalai – pasilinksminimo rūmuose. Priartėjo jo laikas, ir jo dienos nebus pailgintos.

14

[1] Nes VIEŠPATS pasigailės Jokūbo, vėl išsirinks Izraelį ir juos perkels į jų šalį. Ateiviai prisijungs prie jų; jie prisiglaus prie Jokūbo namų. [2] Tautos juos parves į jų vietą, o Izraelio namai juos pasisavins tarnais ir tarnaitėmis VIEŠPATIES šalyje. Jie paims į nelaisvę

---

[o] **13,18** M; arba (plg. GS): Ir jaunikaičių lankai bus triuškinami

[p] **13,21** Arba: demonai

tuos, kurie juos buvo paėmę į nelaisvę, ir valdys savo prispaudėjus.

Pasaulio valdovo nupuolimas ir Babilono galas

[3] Kai VIEŠPATS tau suteiks atilsį po tavo skausmo, po tavo nerimo ir po tavo slogios baudžiavos, kurią tu ėjai, [4] tada užtrauksi šitą pašaipos dainą prieš Babilono karalių ir sakysi: „Kaip gavo galą prispaudėjas, pasibaigė šėlimas[q]! [5] VIEŠPATS sulaužė nusikaltėlių brūklį, valdovų lazdą, [6] nirtulingai daužiusią tautas nesiliaujančiais kirčiais, rūsčiai mindžiojusią nacijas, jas negailestingai persekiodama. [7] Ilsisi rami visa žemė; jie pratrūksta džiūgavimu. [8] Net ėgliai džiaugiasi dėl tavęs, Lebanono kedrai: ‚Nuo tada, kai atsigulei, nebeužlipa pas mus kirtėjas’. [9] Šeolis apačioje sujudo dėl tavęs, kad pasitiktų ⌜tave atėjusį⌝[r], pažadino dėl tavęs šešėlius[s], visus žemės vadus[t], pakėlė nuo jų sostų visus nacijų karalius. [10] Jie visi užtraukia[u] ir tau sako: ‚Ir tu esi nusilpnintas, kaip ir mes, sulygintas su mumis! [11] Nustumta į šeolį tavo puikybė, tavo arfų skambesys. Po tavim kinivarpų patalas, o tavo antklodė – kirminai. [12] Kaip nupuolei iš dangaus tu, ⌜ryto žvaigžde⌝[v], aušros sūnau! Buvai nutėkštas į žemę tu, kuris sugniuždei visas[w] nacijas! [13] O tu buvai

---

[q] **14,4** Q(a), plg. GS.

[r] **14,9** Lit. tavo atėjimą

[s] **14,9** T.y. mirusiųjų dvasias

[t] **14,9** Lit. ožius

[u] **14,10** pašaipos dainą

[v] **14,12** M; GV: šviesanešy

[w] **14,12** G

sakęs savo širdyje: ‚Į dangų užžengsiu, viršum Dievo žvaigždžių pakelsiu savo sostą ir atsisėsiu ant susirinkimo kalno žiemių tolimiausiose srityse! [14] Užžengsiu į debesų aukštybes, susilyginsiu su Aukščiausiuoju!‘ [15] Tačiau tu nustumiamas į šeolį, į giliausias duobės sritis. [16] Kas pamatys tave, atidžiai stebės tave, įdėmiai žiūrės į tave: ‚Ar tai tas vyras, kuris sujudino žemę, kuris sukrėtė karalystes, [17] kuris padarė iš pasaulio tarsi dykumą ir sugriovė jo miestus, savo belaisvių nepaleido namo? [18] Visi tautų karaliai guli garbingai, kiekvienas savo namuose, [19] o tu esi numestas, be kapo, kaip ⌜nelaikšis, kuriuo⌝[x] bodisi, apdengtas užmuštaisiais, kalavijo pervertaisiais, kaip sumindytas lavonas. [20] ⌜Su tais, kurie nužengia į duobės akmenis⌝[y], tu nesusivienysi kape, nes pražudei savo šalį, išžudei savo tautą. Niekas per amžius nebeminės piktadarių giminės[z]“. [21] Paruoškite jo sūnums skerdyklą už jų tėvų kaltę, kad jie nepakiltų ir nenukariautų žemės ir nepripildytų pasaulio paviršiaus miestais! [22] „Aš pakilsiu prieš juos, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – Aš išnaikinsiu Babilono vardą ir lįekaną, atžalą ir kamieną, – sako VIEŠPATS. [23] – Jį padarysiu ežių nuosavybe bei nendrėtomis pelkėmis ir jį nušluosiu sunaikinimo šluota“, – sako kariuomenių VIEŠPATS.

VIEŠPATIES nepakeičiamas nutarimas

[24] Kariuomenių VIEŠPATS prisiekė, tardamas: „Iš tiesų, kaip sumaniau, taip bus, ir kaip nutariau, taip įvyks:

---

[x]**14,19** Sym T; G: maita, kuria; M: atžala, kuria

[y]**14,20** Atkelta iš 19 skn.

[z]**14,20** Arba: palikuonių

[25] aš sudaužysiu Asiriją savo šalyje ir ant savo kalnų ją sutrypsiu!“ Tada nuo jų bus nutrauktas jos jungas, ir jos našta nuo jų[a] peties nuimta, [26] Šitoks yra sumanymas, padarytas visai žemei, ir šita yra ranka, ištiesta ant visų tautų. [27] Nes kariuomenių VIEŠPATS tai sumanė – kas gali tai sutrukdyti? Ir jo ranka ištiesta – kas gali ją sulenkti?

Pranašystė prieš filistinus

[28] Karaliaus Achazo mirties metais buvo paskelbta šita ištarmė: [29] „Nesidžiauk tu, visa Filistija, kad sulūžo lazda, kuri mušė tave! Nes iš gyvatės šaknies išeis angis, o tosios vaisius bus skraiduolis slibinas. [30] Tada ganysis menkinusieji[b], ir vargšai saugiai gulės. ˹Tas numarins˺[c] badu tavo šaknį, net tavo likutį nužudys. [31] Kaukite, vartai! Šauk, mieste! Nusimink tu, visa Filistija! Nes iš šiaurės ateina dūmai, ir nėra atsilikusio nuo jo gretų. [32] Tai ką atsakys tautos pasiuntiniams? – ‚VIEŠPATS įkūrė Sijoną, ir joje[d] ras prieglaudą jo tautos nuskurdėliai’“.

Apie Moabą

15 [1] Ištarmė apie Moabą. Iš tikrųjų per naktį buvo nusiaubtas, sunaikintas[e] Moabo Aras. Iš tikrųjų per naktį buvo nusiaubtas, sunaikintas Moabo Kyras.

---

[a] **14,25** GLatSyh STV; M: jo

[b] **14,30** Lit. menkųjų pirmagimiai; arba rk: menkieji kaip ėriukai

[c] **14,30** GT; M: Aš numarinsiu

[d] **14,32** Q(a): jame (t.y. Viešpatyje)

[e] **15,1** Lit. nutildytas

[2] ˹Užlipo duktė Dibona˺[f] į aukštumas raudoti; dėl Nebo ir Medebos Moabas klykia. Visos jo galvos plikos, kiekviena barzda nuskusta. [3] Jo gatvėse jie apsijuosę ašutine, ant jo stogų ˹jie rauda˺[g], ir jo aikštėse kiekvienas klykia, išsekęs nuo verksmo. [4] Šaukėsi pagalbos Chešbonas ir Elealė; iki Jahaso buvo girdimas jų balsas. Todėl drebėjo[h] Moabo strėnos[i], jo siela krūpčiojo. [5] Mano širdis šaukia pagalbos Moabui. Jo pabėgėliai pasiekia Soarą, Eglat-Šelišiją. Juk Luchito įkalne su verksmu lipa aukštyn; juk kelyje į Choronaimą jie kelia žūties šauksmą. [6] Juk Nimrimo vandenys virsta tyrlaukiais. Juk nudžiūvo žolė, nuvyto želmenys, žalumynų nebėra. [7] Todėl atsargas, kurių buvo pasidarę, ir savo santaupas per Jovarų upelį jie nešasi. [8] Tikrai aplėkė pagalbos šauksmas Moabo sritį; Eglaimą pasiekia jo klyksmas, ir Beėr-Elimą – jo klyksmas. [9] Iš tiesų Dimono[j] vandenys pilni kraujo. Tačiau aš atvedu ant Dimono kai ką daugiau: liūtą Moabo ištrūkusiesiems ir šalies[k] likučiui.

16 [1] Siųskite avinėlį ˹nuo šalies valdovo˺[l], ˹nuo dykumos uolos˺[m] į dukters Sijonos kalną. [2] Ir atsitiks: kaip nulekią paukščiai, išbaidyti iš lizdo, bus Moabo dukterys prie Arnono brastų. [3] „Duok patarimą,

---

[f] **15,2** STJer 48,18; M: Jis užlipo į namus, ir Dibona

[g] **15,3** Rk.; G: mušasi į krūtinę gedėdami

[h] **15,4** Rk.; M: pakėlė šauksmą

[i] **15,4** G; M: ginkluotieji

[j] **15,9** Q(a) V: Dibono; plg. S

[k] **15,9** Arba: Admos; plg. G

[l] **16,1** Arba: šalies valdovui (lit. šalies valdovo)

[m] **16,1** Arba: iš dykumos Selos

padaryk sprendimą, mesk kaip naktis savo šešėlį per patį vidudienį! Paslėpk išsklaidytuosius, pabėgėlio neišduok! [4] Tegul glaudžiasi pas tave Moabo išsklaidytieji! Būk jiems slėpynė nuo naikintojo!“ Kai pasiliaus spaudimas, pasibaigs naikinimas, pranyks mindžiotojas iš šalies, [5] tai bus tvirtai pastatytas ištikimas sostas ir jame nuolat sėdės Dovydo palapinėje teisėjas, siekiąs to, kas teisu, ir skubiai atstatąs teisingumą. [6] Mes girdėjome apie Moabo puikybę, labai išdidusią, apie jo išdidumą, puikybę ir pasipūtimą. ˹Jo pagyrūniška kalba – netiesa˺[n]. [7] Todėl Moabas kaukia dėl Moabo, jis visas kaukia. Kir-Chareseto džiovintų vynuogių pyragaičius ˹jie, visiškai pritrenkti, apdejuoja˺[o]. [8] Nes nuvyto Chešbono terasos, Sibmos vynmedžiai. Tautų valdovai nulaužė jos rinktinius vynmedžius. Jazerį jie[p] pasiekė, nuklydo į dykumą. Jų šakos vešėjo, išsiplėtė iki jūros. [9] Todėl verkiu, kaip Jazeris verkia, dėl Sibmos vynmedžių. Vilgau savo ašaromis tave, Chešbone ir Eleale, nes tavo vasaros vaisius ir tavo pjūtį užpuolė [nugalėtojo] šauksmas. [10] Nuvalomi džiaugsmas ir džiūgavimas nuo vaismedžių sodo. Vynuogynuose nebekrykštauja ir nebešūkauja iš džiaugsmo. Vyno spaudyklose nebemindžioja spaudėjas; ˹spaudėjų šūkavimas nutildytas˺[q]. [11] Todėl mano viduriai vaitoja kaip lyra dėl Moabo ir mano vidus – dėl Kir-Chereso. [12] Kai Moabas pasirodys, kai jis nusivargins ant kulto aukštumos ir ateis į savo šventovę melstis, jis

---

[n]**16,6** Arba: Tokia nebuvo jo galia.

[o]**16,7** M(s)T.; M: jūs...apdejuojate

[p]**16,8** T.y. vynmedžiai

[q]**16,10** G; M: spaudėjų šūkavimą aš nutildžiau

nieko neįstengs. [13] Šitoks yra tas žodis, kurį VIEŠPATS kadaise kalbėjo apie Moabą. [14] O dabar VIEŠPATS kalba, sakydamas: „Per trejus metus, prilygstančius samdinio[r] metams, bus suniekinta Moabo garbė su visa [jo] didžiule minia, o likutis bus mažutėlis, bejėgis“.

Damasko žlugimas ir Izraelio galas

17 [1] Ištarmė apie Damaską. „Štai Damaskas liausis buvęs miestas ir bus tik griuvėsių krūva. [2] Bus palikti Aroerio miestai. Jie atiteks bandoms; jos gulinės, ir niekas jų nebaidys. [3] Pradings tvirtovė iš Efraimo ir karalystė iš Damasko, ir Aramo liekana bus kaip izraelių, šlovė’“, – sako kariuomenių VIEŠPATS. [4] „Ir tą dieną atsitiks, kad sumenkės Jokūbo garbė ir jo kūno riebalai sumažės. [5] Tada bus taip, kaip kad pjovėjas suima į kuokštą stovinčius javus ir jo ranka nupjauna varpas. Tada bus taip, kaip kad rankioja varpas Refaimo slėnyje. [6] Iš jo mat teišliks parankos, kaip kad nukračius alyvmedį: dvi trys prinokusios alyvos viršutinėse šakose, keturios penkios ⌜vaisių nešančiose⌝[s] šakose“, – sako VIEŠPATS, Izraelio Dievas. [7] Tą dieną žmogus žvelgs į Tą, kuris jį padarė, ir jo akys žiūrės į Izraelio Šventąjį. [8] Jis nebežvelgs į aukurus, savo rankų padarą, ir nebežiūrės į tai, ką padarė jo pirštai: nei į ašeras, nei į smilkomuosius aukurus. [9] Tą dieną jo sutvirtinti miestai bus kaip ⌜chivų ir amoriečių⌝[t] palikti [miestai], kuriuos jie paliko bijodami izraelių, ir jie pavirs dykuma. [10] Kadangi

---

[r] **16,14** Arba: samdyto kario

[s] **17,6** Q(a); M: jos vaisių nešančiose

[t] **17,9** G

tu[u] pamiršai Dievą, kuris tave išgelbsti, ir neatsiminei Uolos, teikiančios tau prieglaudą, todėl, nors ir pasodinsi „Mylimajam“ sodelių ir juos apsėsi svetimam [dievui] skirtais daigais, [11] nors ir išauginsi tą dieną, kai būsi pasodinęs, ir išželdinsi jau rytą, kai būsi pasėjęs, pranyks derlius ligos ir nepagydomo skausmo dieną.

Tautų antpuolis

[12] O, daugelio tautų ūžimas! Jos ūžia, kaip marios ūžia, Ir nacijų šniokštimas! Jos šniokščia, kaip galingi vandenys šniokščia. [13] Nacijos šniokščia, kaip gausingi vandenys šniokščia. Jis ją[v] subara, ir ji bėga tolyn; ją nuveja kaip vėjas pelus kalnuose ir kaip audra vėjaričius. [14] Vakare – štai ūmus išgąstis! Prieš rytui išauštant, jos jau nebėra! Toks likimas tų, kurie mus apiplėšia, ir dalia tų, kurie mus apgrobia.

Ištarmė apie Kušą

18 [1] O, sparnuotų laivelių šalie, kuri tįsai palei Kušo upes, [2] kuri siunti per jūrą pasiuntinius, papiruso valtyse viršum vandenų! Eikite jūs, greiti pasiuntiniai, į naciją, aukštaūgę ir dailiaodę, į tautą, kurios visur bijomasi, naciją, labai stiprią ir pavergiančią, kurios šalį išraižo upės! [3] Visi pasaulio gyventojai, jūs, kurie gyvenate žemėje, iškėlus vėliavą ant kalnų, žiūrėkite, sugaudus ragui, klausykitės! [4] Tikrai, taip VIEŠPATS man pasakė: „Ramiai aš žiūriu iš savo buveinės kaip mirguliuojanti kaitra saulei šviečiant, kaip rasos debesis

---

[u] **17,10** T.y. Jeruzale

[v] **17,13** T.y. Asirijos kariuomenę

⌜pjūties dieną⌝[w]“. [5] Nes pirm pjūties, nužydėjus ir žiedams pavirtus į nokstančias vynkekes, jis nupjaustys atvašas vynpeiliais ir kerojančias ataugas pašalins, nugnaibys. [6] Jos visos bus paliktos kalnų plėšriems paukščiams ir žemės žvėrims. Vasaros ant jų plėšrieji paukščiai, ir visi žemės žvėrys ant jų žiemos. [7] Tuo metu bus nešamos dovanos kariuomenių VIEŠPAČIUI nuo tautos, aukštaūgės ir dailiaodės, nuo tautos, kurios visur bijomasi, giminės, stiprios ir pavergiančios, kurios šalį išraižo upės, į kariuomenių VIEŠPATIES vardavietę, į Sijonos kalną.

Egipto suirutė

19 [1] Ištarmė apie Egiptą. Štai VIEŠPATS važiuoja ant greito debesies ir atvyksta į Egiptą. Dreba nuo jo Egipto dievaičiai, ir Egipto širdis tirpsta jo viduje. [2] „Aš sukurstysiu egiptietį prieš egiptietį, ir jie kovos vienas prieš kitą ir kiekvienas prieš savo artimą, miestas prieš miestą, karalystė prieš karalystę. [3] Sutriks Egipto dvasia jo viduje, ir jo sumanymą sujauksiu, taip kad jie klausis dievaičių, mirusiųjų dvasių, mediumų ir žynių patarimo. [4] Aš atiduosiu Egiptą į griežto valdovo ranką, ir stiprus karalius juos valdys“, – sako Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS. [5] Išseks jūros vandenys, upė išdžius ir pasidarys sausa. [6] Ims dvokti kanalai, nuseks ir išdžius Masoro šakos. Nendrės ir meldai supus, [7] ir papirusai ⌜prie Nilo⌝[x], Nilo žiotyse. Ir visa Nilo apsėta žemė išdžius, bus nupūsta, ir jos nebebus. [8] Tada dejuos ir liūdės žvejai,

---

[w] **18,4** GSV; M: per pjūties karštymetį

[x] **19,7** ~G

visi, kurie meta į Nilą meškerę; tie, kurie išskečia tinklą ant vandens paviršiaus, sunyks. [9] Bus nusiminę tie, kurie apdirbinėja linus, šukuotojos ir baltos drobės audėjai. [10] Jo[y] audėjai bus prislėgti, visi samdiniai giliai nuliūdę. [11] Tikri kvailiai Soano kunigaikščiai; Faraono išminčiai, patarėjai – jų[z] patarimas kvailas. Kaip jūs galite sakyti Faraonui: „Išminčių mokinys[a] aš esu, senovės karalių mokinys!“? [12] Kurgi jie yra, tavo išminčiai? Tegul jie tau paskelbia ir praneša, ką kariuomenių VIEŠPATS yra nutaręs prieš Egiptą! [13] Sukvailėjo Soano kunigaikščiai, leidosi apgaunami Nofo kunigaikščiai; suklaidino Egiptą jo padermių vadai. [14] VIEŠPATS įmaišė į jų[b] vidų iškreipto sprendimo dvasią, tad jie verčia Egiptą klydinėti visur, ką jis daro, kaip kad girtas svyrinėja savo vėmaluose. [15] Ir Egiptui nepadės joks veiksmas, kad ir kas jį darytų – „galva“ ar „uodega“, „palmės šakelė“ ar „nendrė“.

Egipto ateitis

[16] Tą dieną egiptiečiai pasidarys kaip moterys. Jie krūpčios ir drebės iš baimės dėl kariuomenių VIEŠPATIES rankos mosavimo, kuria jis mosuos prieš juos. [17] Taip Judo šalis taps egiptiečiams sugėdinimu: kada tik jiems ją primins, jie drebės dėl kariuomenių VIEŠPATIES nutarimo, kurį jis padarė prieš juos. [18] Tą dieną bus Egipto šalyje penki miestai, kalbą Kanaano

---

[y]**19,10** T.y. Egipto

[z]**19,11** G; ~M

[a]**19,11** Lit. sūnus

[b]**19,14** G; M: jo (t.y. Egipto)

kalbą ir prisiekią atsiduoti kariuomenių VIEŠPAČIUI. [Jų] vienas bus vadinamas „saulės miestu“[c]. [19] Tą dieną bus aukuras VIEŠPAČIUI Egipto šalies viduje ir akmeninis paminklas VIEŠPAČIUI prie jo sienos. [20] Ir jis taps ženklu ir liudytoju kariuomenių VIEŠPAČIUI Egipto šalyje: kai jie šauksis VIEŠPATIES dėl prispaudėjų, jis atsiųs jiems gelbėtoją ir teisėją, ir tas juos išgelbės. [21] Taip VIEŠPATS apsireikš egiptiečiams, ir egiptiečiai tą dieną pažins VIEŠPATĮ. Jie [jam] tarnaus pjaunamosiomis ir javienių aukomis, duos VIEŠPAČIUI įžadų ir [juos] ištesės. [22] VIEŠPATS suduos egiptiečiams pagydomą smūgį: jie kreipsis į VIEŠPATĮ, ir jis išklausys jų prašymus ir juos pagydys. [23] Tą dieną eis vieškelis iš Egipto į Asiriją. Asirai ateis į Egiptą ir egiptiečiai – į Asiriją, ir egiptiečiai drauge su asirais garbins [VIEŠPATĮ]. [24] Tą dieną Izraelis bus trečias šalia Egipto ir Asirijos – palaima vidury žemės, [25] kurią[d] bus palaiminęs kariuomenių VIEŠPATS, sakydamas: „Tebūnie palaiminti mano tauta Egiptas ir mano rankų darbas Asirija, ir mano paveldas Izraelis!“

Jezajas vaikščioja nuogas ir basas

20 [1] Tais metais, kuriais tartanas[e], Asirijos karaliaus Sargono pasiųstas, atvyko į Ašdodą, kariavo su Ašdodu ir jį paėmė – [2] tuo metu VIEŠPATS kalbėjo per Amoso sūnų Jezają, sakydamas: „Eik, nusirišk ašutinę nuo savo strėnų ir savo kurpes nusiauk nuo kojų!“ Ir jis

---

[c] **19,18** T.y. Heliopoliu

[d] **19,25** G; M: kurį (t.y. Izraelį)

[e] **20,1** T.y. Asirijos vyriausiasis kariuomenės vadas

taip padarė: vaikščiojo nuogas ir basas. [3] Tada VIEŠPATS tarė: „Kaip mano tarnas Jezajas trejus metus vaikščiojo nuogas ir basas kaip ženklas ir įspėjimas Egiptui ir Kušui, [4] taip Asirijos karalius nusivarys Egipto belaisvius ir Kušo tremtinius, jaunus ir senus, plikus ir basus, ir su apnuogintais sėdmenimis, Egipto [atidengta] nuogybe. [5] Tada jie nusigąs ir gėdysis dėl Kušo, savo vilties, ir dėl Egipto, kuriuo didžiavosi. [6] Ir šito pajūrio gyventojai tą dieną sakys: ‚Štai taip atsitiko mūsų vilčiai, pas kurią bėgome pagalbos, norėdami išsigelbėti iš Asirijos karaliaus! Tai kaip begalėsime ištrūkti mes patys?'“

Babilono žlugimas

21 [1] Ištarmė apie dykumą[f]. Kaip audros, siaučiančios per Negebą, tai[g] ateina iš dykumos, iš baisios šalies. [2] Šiurkštus regėjimas buvo man apreikštas: klastingasis elgiasi klastingai ir naikintojas naikina. „Pakilk, Ėlame! Apgulk, Medija! Visam jo[h] dūsavimui aš padarysiu galą!“ [3] Todėl mano strėnos sopulių varstomos; skausmai mane suėmė, kaip gimdančios skausmai. Sumišau nuo to, ką girdžiu, apstulbau nuo to, ką regiu. [4] Sutriko mano širdis, šiurpas pagavo mane. Mano taip mielą prieblandą jis man pavertė siaubu. [5] Paruošia stalą, patiesia kilimus, valgo, geria – „Kelkitės, kunigaikščiai, patepkite skydą!“ [6] Nes taip man pasakė Viešpats: „Eik, pastatyk žvalgą! Tegul jis praneša, ką mato! [7] Ir jei jis išvys kovos vežimus, įkinkytų

---

[f] **21,1** G; M: jūros dykumą

[g] **21,1** T.y. invazijos kariuomenė ar žinia apie invaziją

[h] **21,2** T.y. Babilono

žirgų poras, ⌜virtinę asilų⌝[i], ⌜virtinę kupranugarių⌝[j], tegul jis atidžiai dėmisi, labai atidžiai!“ [8] Tada sušuko žvalgas[k]: „Žvalgykloje, Viešpatie, aš be perstojo stovėjau dieną, ir savo poste aš ėjau sargybą per ištisas naktis. [9] Ir štai ateina virtinė vyrų, įkinkytų žirgų poros“. Tada atsiliepdamas vienas tarė: „Krito, krito Babilonas, ir visi jo dievų atvaizdai sudaužyti [ir numesti] į žemę!“ [10] O tu, mano iškultoji [tauta], mano klojimo vaike! Ką išgirdau iš kariuomenių VIEŠPATIES, Izraelio Dievo, jums paskelbiau.

Ištarmė apie Dūmą

[11] Ištarmė apie Dūmą. Man šaukia iš Seyro: „Sarge, kiek dar liko nakties? Sarge, kiek dar liko nakties?“ [12] Sargas atsako: „Atėjo rytas, bet dar naktis. Jei norite klausti, klauskite, ateikite dar kartą!“

Dedaniečiai ir kėdariečiai

[13] ⌜Ištarmė apie Arabiją⌝[l]. Krūmokšniuose, tyruose, nakvojate, dedaniečių karavanai. [14] Pasitikdami ištroškusius, atneškite vandens! Tėmos šalies gyventojai, pasitikite pabėgėlius su jiems reikalinga duona! [15] Nes nuo kalavijų jie pabėgo, nuo ištraukto kalavijo, nuo įtempto lanko ir nuo kovos smarkumo. [16] Nes taip man pasakė Viešpats: „Dar vieneri metai, prilygstantys samdinio metams, ir pasibaigs visa Kėdaro šlovė. [17] Ir

---

[i] **21,7** Q(a)Vrs: jojančius asilais

[j] **21,7** Q(a)Vrs: jojančius kupranugariais

[k] **21,8** Q(a)S; M: liūtas

[l] **21,13** S; M: Ištarmė: tyruose; ~ G

kėdariečių karžygių lankų skaičiaus likutis sumažės, nes VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kalbėjo.

Jeruzalės nerūpestingumas ir apakimas

22 [1] Ištarmė apie Regėjimo slėnį. Kas gi tau atsitiko, kad tu visas užlipai ant stogų, [2] triukšmingas, ūžaująs mieste, krykštaujanti tvirtove? Tavo nukautieji ne kalaviju nukauti ir ne kovoje žuvę. [3] Visi tavo vadai pabėgo drauge, ˹buvo sugauti, neiššovus˺[m] iš lanko: visi, kuriuos iš tavųjų užtiko, buvo sugauti drauge, nors jie buvo nubėgę toli. [4] Todėl pasakiau: „Žvelkite šalin nuo manęs – turiu karčiai verkti! Nesistenkite manęs guosti dėl dukters, mano tautos, sunaikinimo!“ [5] Nes subruzdimo, sutrypimo ir sąmyšio dieną turėjo Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS. Regėjimo slėnyje – ˹klyksmo pakėlimą˺[n] ir pagalbos šauksmą į kalną. [6] Ėlamas paėmė strėlinę su žmonių važiuojamais kovos vežimais, raiteliais, ir Kyras apnuogino skydą. [7] Tavo rinktiniai slėniai buvo pilni kovos vežimų, o raiteliai užėmė pozicijas ties vartais. [8] Taip jis[o] atidengė Judo priedangą. Tą dieną tu žvelgei į Miško namų ginklus. [9] Jūs matėte, kad buvo daug Dovydo miesto spragų. Jūs surinkote žemutiniojo tvenkinio vandenį. [10] Jeruzalės namus skaičiavote ir nugriovėte namus, kad padarytumėte sieną neprieinamą. [11] Jūs įrengėte baseiną tarp abiejų mūrų senojo tvenkinio vandeniui. Tačiau jūs nepažvelgėte į Tą, kuris ją[p] padarė,

---

[m] **22,3** M; Rk., plg. T: pasitraukė, neiššovę iš

[n] **22,5** Arba: sienų nuardymą

[o] **22,8** T.y. Dievas (žr. 5 skn.)

[p] **22,11** T.y. Jeruzalę

ir To, kuris seniai[q] ją pavidalino, nematėte. [12] Šaukė Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS, tą dieną verkti ir gedėti, nusiskusti galvą ir susijuosti ašutine. [13] Bet štai džiūgavimas ir linksmybė, galvijų užmušimas ir avių pjovimas, mėsos valgymas ir vyno gėrimas. „Valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime!“ [14] Tačiau apsireiškė mano ausyse kariuomenių VIEŠPATS: „Iš tiesų šita kaltė negali būti jums atleista, iki numirsite!“ – pasakė Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS.

Prieš Šebnos didybės maniją

[15] ˹Prieš Šebną, karaliaus rūmų viršininką˺[r]. Taip pasakė Valdovas, kariuomenių VIEŠPATS: „Eik, įeik pas šitą valdytoją ˹ir jam tark˺[s]: [16] ‚Kokią teisę tu čia turi ir ką tu čia turi, kad išsikaldinai čia kapą – tu, kuris aukštai išsikaldino kapą, kuris išsikirsdino uoloje buveinę? [17] Štai VIEŠPATS tave numes toli smarkiu metimu, o vyre, ir tverte tave nutvers. [18] Jis susuks tave į kamuolį ir kaip sviedinį [nusvies] į šalį, išplitusią į abi puses. Ten tu numirsi, ir ten bus tavo garbės vežimai[t], – tu, savo valdovo rūmų gėda! [19] Taip aš išstumsiu tave iš tavo tarnybos ir nuo tavo posto nutrauksiu[u] tave.

---

[q]**22,11** Lit. iš tolo

[r]**22,15** Atkelta iš 15 skn. galo.

[s]**22,15** GSV; ~ M

[t]**22,18** M; G: vežimas

[u]**22,19** TSV; G: jis nutrauks

Eljakimo pašaukimas ir puolimas

[20] Ir tą dieną atsitiks, kad aš pašauksiu savo tarną Eljakimą, Chilkijo sūnų, [21] jį apvilksiu tavo rūbu, tavo juosta tvirtai jį apjuosiu ir tavo valdžią atiduosiu į jo ranką, ir jis taps tėvu Jeruzalės gyventojams ir Judo namams. [22] Aš padėsiu ant jo peties Dovydo namų raktą. Kai jis atrakins, niekas negalės užrakinti; ir kai jis užrakins, niekas negalės atrakinti. [23] Aš jį įkalsiu kaip kuolą tvirtoje vietoje, ir jis taps garbės sostu savo tėvo namams. [24] Ant jo kabės visas jo tėvo namų svoris, atžalos ir lapai, visi mažieji indai, pradedant dubenimis ir baigiant visokiais ąsočiais'". [25] „Tą dieną, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – kuolas, įkaltas tvirtoje vietoje, pajudės iš savo vietos; jis bus nukirstas ir nukris, ir krovinys, kuris kabėjo ant jo, pavirs šukėmis, nes VIEŠPATS kalbėjo".

Ištarmė apie Tyrą

23 [1] Ištarmė apie Tyrą. Kaukite, Taršišo laivai, nes ˹jūsų uostas˺[v] sunaikintas! Parplaukiant iš kitiečių šalies, jiems tai buvo pranešta. [2] Dejuokite, pajūrio gyventojai, Sidono pirkliai! ˹Tavo pasiuntiniai[w] plaukia˺[x] [3] per daugybę vandenų. Šichoro javai[y], Nilo derlius, buvo jo pajamos. Taip jis tapo tautų prekiautoju. [4] Gėdykis, Sidone, nes jūra, jūros tvirtovė, pasakė: „Aš neturėjau gimdymo skausmų ir nepagimdžiau,

---

[v] **23,1** Rk., plg. 14 skn.; M: nuo namo

[w] **23,2** T.y. prekybos atstovai

[x] **23,2** Rk., plg. Q(a); M: kas plaukia per jūrą, pripildo tave ir

[y] **23,3** Lit. sėkla (t.y. sėjos derlius)

neišauginau jaunikaičių, neišugdžiau mergaičių“. [5] Kai žinia pasieks Egiptą, jie raitysis iš skausmo dėl žinios apie Tyrą. [6] Perplaukite į Taršišą, kaukite, pajūrio gyventojai! [7] Ar šitas yra jūsų linksmaująs, ˹senovinės kilmės [miestas]˺[z], kurio kojos jį nunešė apsigyventi tolumoje? [8] Kas tai sumanė prieš Tyrą vainikuotoją, kurio pirkliai – kunigaikščiai, kurio prekiautojai gerbiami žemėje? [9] Kariuomenių VIEŠPATS tai sumanė, kad suniekintų visos gražybės puikybę, kad nužemintų visus žemės gerbiamuosius. [10] Dirbk[a] savo žemę, ˹nes Taršišo laivai˺[b] nebeturi statyklos[c]! [11] Jis[d] ištiesė savo ranką ant jūros, sukrėtė karalystes. VIEŠPATS davė įsaką apie Kanaaną, kad sunaikintų jo tvirtoves. [12] Ir jis tarė: „Nebesilinksminsi daugiau tu, prislėgta mergaite, Sidono dukterie[e]! Kelkis, perplauk į Kiprą! Net ten neturėsi atilsio!“ [13] Štai kaldėjų šalis! Tai tauta, kurios nebėra; Asirija ją paskyrė ˹dykumos žvėrims˺[f]. Jie[g] pakėlė savo apgulamuosius bokštus, sugriovė jos rūmus. Ji[h] ją pavertė griuvėsiais. [14] Kaukite, Taršišo laivai, nes sunaikintas jūsų uostas! [15] Ir tą dieną atsitiks, kad Tyras bus pamirštas septyniasdešimt metų, lyg per vieno karaliaus amžių.

---

[z]**23,7** Lit. kurio kilmė iš prosenovės

[a]**23,10** G; M: Eik per

[b]**23,10** Rk.; M: kaip Nilas, Taršišo dukterie (t.y. mieste)

[c]**23,10** Arba: prieplaukos

[d]**23,11** T.y. VIEŠPATS

[e]**23,12** T.y. mieste

[f]**23,13** Arba: demonams

[g]**23,13** T.y. asirai

[h]**23,13** T.y. Asirija

Pasibaigus septynioms dešimtims metų, Tyrui atsitiks, kaip sakoma dainoje apie paleistuvę: [16] „Pasiimk lyrą, vaikščiok po miestą, pamiršta paleistuve! Gerai skambink, daug dainuok, kad tave atsimintų!“ [17] O septynioms dešimtims metų pasibaigus, VIEŠPATS susidomės Tyru. Tada tas sugrįš prie savo paleistuvės užmokesčio ir paleistuvaus su visomis pasaulio karalystėmis žemės paviršiuje. [18] Tačiau jo prekybinis pelnas ir jo užmokestis bus pašvęsti VIEŠPAČIUI. Jie nebus nei kraunami į sandėlius, nei taupomi, bet jo pelnas atiteks tiems, kurie gyvena VIEŠPATIES akivaizdoje, kad jie sočiai pavalgytų ir puikiai apsirengtų.

Pasaulio teismas

24 [1] Štai VIEŠPATS nusiaubia žemę ir ją paverčia dykuma, iškraipo jos veidą ir išblaško jos gyventojus. [2] Ir tai įvyksta kaip pasauliečiui, taip ir kunigui; kaip tarnui, taip ir jo valdovui; kaip tarnaitei, taip ir jos valdovei; kaip pirkėjui, taip ir pardavėjui; kaip skolintojui, taip ir skolininkui; kaip paskolos davėjui[i], taip ir tam, kuris ima iš jo paskolą. [3] Siaubte nusiaubta žemė ir plėšte apiplėšta, nes VIEŠPATS kalbėjo šitą žodį. [4] Išdžiūvusi, suvytusi žemė, sunykęs, suvytęs pasaulis, sunykusi žemės žmonių aukštuomenė. [5] Žemė sutepta po savo gyventojais, nes jie peržengė įstatymus, apėjo nuostatą, sulaužė amžinąją sandorą. [6] Todėl prakeikimas ryja žemę, ir turi kentėti už kaltę tie, kurie joje gyvena. Todėl menksta žemės gyventojai ir lieka maža žmonių. [7] Išdžiūvęs vynas, sunykęs vynmedis; dejuoja visi

---

[i] **24,2** pasipelnymo tikslais

linksmaširdžiai. [8] Paliovęs būgnų linksmas mušimas, nutilęs ūžaujančių triukšmas, paliovęs linksminimasis su lyra. [9] Dainuodami nebegeria vyno; kartus svaigalas jo gėrikams. [10] Sugriautas tuštybės miestas, užremtas[j] kiekvienas namas, tad niekas neįeina. [11] Šaukiamasi vyno gatvėse, pranykusi visa linksmybė, išėjęs tremtin žemės džiaugsmas. [12] Mieste telikęs sunaikinimas, ir apleisti guli sudaužyti vartai. [13] Iš tiesų taip bus žemės vidury, tarp tautų, kaip kad nudaužo alyvmedį, kaip kad nuraško parankas, kai vynuogių raškymas pasibaigęs.

Per skubus džiūgavimas ir neišvengiamas teismas

[14] Jie pakels savo balsą, džiūgaus dėl VIEŠPATIES didybės, krykštaus iš vakarų. [15] „Todėl rytuose garbinkite VIEŠPATĮ, jūros pakrantėse vardą VIEŠPATIES, Izraelio Dievo!“ [16] Nuo žemės krašto išgirdome giesmes: „Garbė Teisiajam“. Bet aš tariau: „Galas man! Galas man! Vargas man! Klastingieji elgiasi klastingai, su klasta apgauna klastingieji“. [17] Išgąstis, duobė ir žabangai užeina ant tavęs, žemės gyventojau! [18] Ir atsitiks: kas bėgs nuo išgąstingo balso, įkris į duobę, o kas išlips iš duobės, bus žabangų pagautas. Tikrai langai atsidarys aukštybėje, ir sudrebės žemės pamatai. [19] Skilte suskils žemė, pleišėte supleišės žemė, siūbuote siūbuos žemė. [20] Svirduliuote svirduliuos žemė kaip girtas ir svyruos kaip sarginė[k]. Sunkiai ją prislėgs jos nusikaltimas, kad ji puls ir nebeatsikels.

---

[j] **24,10** griuvėsiais

[k] **24,20** T.y. lauksargio būdelė ar pastovai

Pasaulio karalysčių galas ir VIEŠPATIES karalystės pradžia

[21] Tą dieną atsitiks, kad VIEŠPATS nubaus aukštybės kariuomenę aukštybėje ir žemės karalius žemėje. [22] Jie bus sugrūsti, kaip sugrūda belaisvius į duobę, ir užrakinti kalėjime[l], ir, tik daugeliui dienų praėjus, nubausti. [23] Tada drovėsis mėnulis ir gėdysis saulė, nes kariuomenių VIEŠPATS bus tapęs karalium Sijonos kalne ir Jeruzalėje, ir jo vyresniųjų akivaizdoje [spindės jo] skaistybė.

Varguolių prieglauda

25 [1] VIEŠPATIE, tu mano Dievas! Noriu tave aukštinti, garbinti tavo vardą, nes tu įvykdei nuostabių dalykų, seniai sumanytų, patikimų, tikrų; [2] nes pavertei miestą į krūsnį, sutvirtintą miestą griuvėsiais. Svetimšalių[m] tvirtovė nebėra miestas! Per amžius jo neatstatys! [3] Todėl tave gerbs stipri tauta, smurtingų nacijų miestai[n] tavęs bijos, [4] nes tu buvai menkajam prieglauda, prieglauda beturčiui jo varge, pastogė nuo pylos[o], pavėsis nuo kaitros. Mat smurtininkų šniokštimas yra kaip žieminis lietus, [5] kaip kaitra bevandenėje šalyje. Svetimšalių[p] šėlimą tu numalšinsi, kaitrą debesies šešėliu; smurtininkų [pergalės] daina bus nuslopinta.

---

[l]**24,22** T.y. požeminiame kalėjime

[m]**25,2** 2MssG: Įžūliųjų

[n]**25,3** G; M: miestas

[o]**25,4** T.y. smarkaus lietaus su neperstojančiu griausmu

[p]**25,5** G: Įžūliųjų

Pokylis tautoms

[6] Kariuomenių VIEŠPATS paruoš visoms tautoms šitame kalne riebumynų pokylį – pokylį su senais vynais, su riebiais, smegenimis pagardintais valgiais, su senais, nuskaidrintais vynais. [7] Ir jis sunaikins[q] šitame kalne įkapes[r], į kurias įvyniotos visos tautos, drobulę, užklotą ant visų nacijų. [8] Jis sunaikins mirtį visam laikui. Valdovas, VIEŠPATS, nušluostys ašaras nuo visų veidų, ir savo tautos gėdą jis pašalins nuo visos žemės, – nes VIEŠPATS kalbėjo.

Izraelio padėka ir Moabo sutrypimas

[9] Ir tą dieną sakys: „Štai mūsų Dievas, kurio laukėme, kad jis mums padėtų! Tai VIEŠPATS, kurio laukėme! Džiūgaukime ir linksminkimės dėl jo pagalbos! [10] Iš tiesų VIEŠPATIES ranka ilsis šitame kalne!“ O Moabas bus sumindžiotas ˹savo vietoje˺[s], kaip sumindžioja šiaudų krūvą mėšlyno srutose. [11] Nors jis ir išskės rankas jose, kaip plaukiantysis [jas] išskečia plaukdamas, tačiau [VIEŠPATS] nužemins jo puikybę, nors ir miklūs jo rankų judesiai. [12] Ir tavo sutvirtintas, aukštai iškilusias sienas jis nuvers, numes žemai, nustums žemėn, į dulkes.

---

[q]**25,7** Lit. praris

[r]**25,7** Lit. veidą (t.y. priekinę pusę) įkapių

[s]**25,10** T.y. šalyje, kur jis gyvena

Stiprus ištikimųjų miestas ir aukštai dunksančio miesto nuvertimas

26 [1] Tą dieną šita giesmė bus giedama Judo šalyje: „Mes turime stiprų miestą: apsaugai Jis daro sienas ir pylimą. [2] Atidarykite vartus, kad įeitų teisi tauta, kuri išsaugo ištikimybę! [3] [Jos] būdas tvirtas. Tu išlaikysi [jai] ramybę – ramybę, nes ji pasitiki tavim. [4] Pasitikėkite VIEŠPAČIU per amžius, nes [t]VIEŠPATYJE turite amžiną uolą! [5] Jis juk nužemino aukštumos gyventojus, aukštai iškilusį miestą; jis nuvertė jį. Jis jį nuvertė žemėn, jį nustūmė į dulkes. [6] Jį sutrypė koja, varguolio kojos, menkųjų žingsniai“

VIEŠPATS – Izraelio gynėjas

[7] Teisiojo takas tiesus; lygus teisiojo kelias, kurį tu išlygini. [8] Tikrai ant tavo teismų tako, VIEŠPATIE, mes laukėme tavęs; minėti tavo vardą ir atsiminti tave ilgisi siela. [9] Mano siela ilgisi tavęs naktį; tikrai savo dvasia savyje ieškau tavęs. Juk kai tavo teismai ištinka žemę, pasaulio gyventojai išmoksta teisybės. [10] Jei pasigailima nusikaltėlio, jis neišmoksta teisybės; jis iškraipo, kas žemėje tiesu, ir nemato VIEŠPATIES kilnybės. [11] VIEŠPATIE, pakelta tavo ranka, tačiau jie nemato. Tegul jie mato ir susigėsta dėl [tavo] uolumo tautai, taip pat ugnis, skirta tavo priešininkams, tegul juos suryja! [12] VIEŠPATIE, tu mums suteiksi ramybę, nes ir visa, ką turėjome nuveikti, tu mums atlikai. [13] VIEŠPATIE, mūsų Dieve, be tavęs mums viešpatavo dar kiti valdovai,

---

[t]**26,4** M+ Jahe; ~ GS

tačiau tik tave, tavo vardą, mes minėjome [girdami]. [14] Mirusieji nebeatgys, šešėliai nebeatsikels! Iš tikrųjų tu juos nubaudei ir sunaikinai, ir išdildei visa, kas tik juos primena. [15] Tu padauginai tautą VIEŠPATIE, padauginai tautą pasidarei garbingas, praplėtei visas šalies ribas. [16] VIEŠPATIE, bėdoje jie suieškojo tave, varžtuose tavo drausmė juos spaudė. [17] Kaip nėščia, artėjant gimdymui, raitosi, šaukia savo skausmuose, tokie mes tapome dėl tavęs, VIEŠPATIE. [18] Mes tapome nešti, raitėmės; kai pagimdėme, tebuvo vėjas. Mes neatnešėme žemei išgelbėjimo, ir neužgimė pasaulio gyventojų. [19] Atgys tavo mirusieji, jų[u] lavonai atsikels. Pabuskite[v] ir džiūgaukite[w], dulkių gyventojai! Nes tavo rasa yra šviesybių rasa, ir žemė išmes[x] šešėlius. [20] Eik, mano tauta, įeik į savo kambarius ir užsirakink duris paskui save! Pasislėpk trumpą akimirksnį, kol praeis įniršis! [21] Nes štai VIEŠPATS išeina iš savo vietos bausti žemės gyventojų už jų kaltę. Tada žemė atidengs savo kraują ir nebeuždengs savo užmuštųjų.

VIEŠPATS nugali slibiną

27 [1] Tą dieną VIEŠPATS nubaus savo aštriu, dideliu ir stipriu kalaviju Leviataną, greitai šliaužiančią gyvatę, Leviataną, susiraičiusią gyvatę; jis nužudys slibiną, gyvenantį jūroje.

---

[u] **26,19** ST; M: mano

[v] **26,19** Q(a) S: Pabus

[w] **26,19** Q(a) GST; džiūgaus

[x] **26,19** tartum rijūnas, priverstas paleisti savo grobį iš savo nasrų

Nauja vynuogyno giesmė

[2] Tą dieną [Jis sakys]: „Puikus[y] vynuogynas, giedokite apie jį! [3] Aš, VIEŠPATS, jo sargas. Kiekvieną akimirką jį laistau. Kad jam nepakenktų, naktį bei dieną jį saugau. [4] Nebesirūstinu. O kad ten būtų erškėčių, dagių! Žygiuočiau į kovą su jais, juos visiškai sudeginčiau! [5] Kitaip tegul jis[z] tverias mano apsaugos, daro taiką su manim, taiką daro su manim!“.

Izraelio žydėjimo metas ir sutvirtinto miesto ištuštėjimas

[6] Ateityje Jokūbas išleis šaknis, Izraelis žydės ir pumpuruos ir pasaulio paviršius pasidarys pilnas vaisių. [7] Ar jis[a] jį[b] mušė, kaip jis mušė jo[c] mušėją? Ar jis žudė, kaip buvo žudomi ˹jo žudikai˺[d]? [8] Išvarydamas, ją[e] ištremdamas, tu bylinėjies su ja. Jis [ją] nuvarė savo smarkiu vėju rytvėjo dieną. [9] Taigi tuo bus atgailauta už Jokūbo kaltę, ir ta bus visa jo nuodėmės pašalinimo išdava: kai jis padarys visus aukuro akmenis kaip sutrintus kalkinius akmenis, kai nebestovės ašeros[f] ir rūkinamieji aukurai. [10] Juk sutvirtintas miestas vienišas,

---

[y] **27,2** Kkr. MssGST; M: Vyno

[z] **27,5** T.y. Izraelio priešas

[a] **27,7** T.y. VIEŠPATS

[b] **27,7** T.y. Izraelį

[c] **27,7** T.y. Izraelio

[d] **27,7** Q(a), plg.GS; M: ano (t.y. Izraelio mušėjo) nužudytieji

[e] **27,8** Turbūt Samariją (t.y. Samarijos miesto gyventojus)

[f] **27,9** T.y. deivės Ašeros kulto stiebai

apleista vietovė, ir paliktas kaip dykuma. Ten ganosi veršis, ten jis atsigula ir nuėda jo šakas. [11] Jo šakoms sudžiuvus, jos nulaužiamos; atėjusios moterys susikuria ugnį iš jų. Ji juk neišmani tauta. Todėl jos nepasigailės jos Kūrėjas, ir jos Tvėrėjas nebus jai malonus.

Surinkimas ir pargrįžimas

[12] Ir tą dieną atsitiks, kad VIEŠPATS kuls [javus] nuo Upės[g] tekančios srovės iki Egipto upelio. Tada jūs būsite surinkti vienas po kito, Izraelio sūnūs. [13] Ir tą dieną atsitiks, kad bus pučiama į didžiulį ragą. Tada pareis dingusieji Asirijos šalyje ir išsklaidytieji Egipto šalyje. Ir jie garbins VIEŠPATĮ šventajame kalne, Jeruzalėje.

Efraimo girtuoklių puikybės vainikas

28 [1] Vargas Efraimo girtuoklių puikybės vainikui, vystančioms gėlėms jo šlovingos gražybės, esančios ant ⌜vešlaus slėnio⌝[h] galvos, vyno apsvaigintų [galvos]! [2] Štai Viešpats turi vieną, stiprų ir galingą. Kaip perkūnija su kruša, kaip naikinanti audra, kaip sraunių, plūstančių vandenų liūtis, jis ranka nutėkš [jį[i]] žemėn. [3] Kojomis bus mindomas Efraimo girtuoklių puikybės vainikas. [4] Vystančios gėlės jo šlovingos gražybės, esančios ant vešlaus slėnio galvos, bus kaip ankstyva figa prieš vasarą: kai ją kas pamato, vos jai patekus į saują, ją praryja. [5] Tą dieną kariuomenių VIEŠPATS taps puošniu vainiku, puikia girlianda savo tautos liekanai,

---

[g] **27,12** T.y. Eufrato

[h] **28,1** Q(a): riebių išdidėlių; taip pat 3 skn.

[i] **28,2** T.y. vainiką

[6] teisingumo dvasia tam, kuris sėdasi teisti, ir karžygiška jėga tiems, kurie atremia puolimą prie vartų.

Prieš Jeruzalės girtus kunigus ir pranašus

[7] Taip pat ir šitie svirduliuoja nuo vyno ir sverdinėja nuo svaigalo. Kunigas ir pranašas svirduliuoja nuo vyno; jie apkvaitę nuo vyno, sverdinėja nuo svaigalo. Jie svirduliuoja regėdami [regėjimus], virtuliuoja darydami sprendimą. [8] Tikrai visi stalai pilni vėmalų, nešvarumų; nėra [vienos švarios] vietos. [9] „Ką jis pamokys žinojimo ir kam jis išaiškins apreiškimą? Nujunkytiems nuo pieno, atitrauktiems nuo krūtų? [10] Nes [iš jo tegirdi] ˹sav lasav, sav lasav, kav lakav, kav lakav˺[j], truputį čia, truputį ten“. [11] Iš tikrųjų ˹mikčiojančiomis lūpomis˺[k] ir svetimkalbiu liežuviu kalbės šitai tautai [12] tas, kuris buvo jiems pasakęs: „Šita yra atilsio vieta. Leiskite pavargusiems atsilsėti! Šita yra poilsio vieta!“ Jie tačiau nenorėjo klausyti. [13] Taigi VIEŠPATIES žodis jiems bus sav lasav, sav lasav, kav lakav, kav lakav, kad jie eidami pargriūtų atbuli, susikultų, įsipainiotų ir būtų sugauti.

Kertinis Sijonos akmuo

[14] Todėl klausykite VIEŠPATIES žodžio, išjuokėjai, valdovai[l] šitos tautos, gyvenančios Jeruzalėje! [15] Nes jūs sakote: „Mes sudarėme sandorą su mirtimi ir su šeoliu padarėme sutartį. Kai užliejąs staigus potvynis praeis,

---

[j] **28,10** Jezajo priešininkai jaučiasi kaip maži vaikai, mokytojo mokomi tarti raidyno raides, nuolat jas kartodami. O gal jie, girti, mėgdžioja pranašo kalbos stilių, kuriam būdingos aliteracijos priemonės.

[k] **28,11** Lit. lūpų mikčiojimais; arba: per mikčiojančių lūpų žmones

[l] **28,14** Arba: posakininkai

jis mūsų nepalies, nes padarėme melą savo prieglauda ir netiesoje pasislėpėme“. [16] Todėl taip pasakė Valdovas VIEŠPATS: „Štai aš dedu Sijonoje akmenį, išbandytą akmenį, brangų[m] pamato kertinį akmenį: kas tiki, nesijaudina[n]. [17] Aš padarysiu teisę matuokle ir teisingumą gulsčiuku. Kruša nušluos melo prieglaudą, ir slėpynę vandenys nuplukdys. [18] Bus panaikinta jūsų sandora su mirtimi, ir jūsų sutartis su šeoliu neišliks. Kai užliejąs potvynis praeis, jūs jam tapsite užlaja“. [19] Kada tik jis praeis, jis jus pagaus. Jis juk rytas po ryto praeis, dieną bei naktį. Vienas tik siaubas bus suprasti, ką girdite. [20] Tikrai lova bus per trumpa išsitiesti ir apdangalas per siauras įsivynioti. [21] Nes kaip prie Perasimo kalno VIEŠPATS pakils, kaip Gibeono slėnyje jis suskas daryti savo darbą – keistas bus jo darbas, – atlikti savo uždavinį – neįprastas bus jo uždavinys. [22] Taigi dabar nebesityčiokite, kad nesusiveržtų jūsų pančiai! Nes galutinį nuosprendį girdėjau iš Valdovo, kariuomenių VIEŠPATIES, visai žemei.

Viešpaties darbas, palygintas su ūkininko išmintimi

[23] Dėkitės į ausis ir klausykite mano balso, dėmėkitės ir klausykite mano kalbos! [24] Argi visą laiką arėjas aria, kad sėtų, plėšia ir akėja savo dirvą? [25] Argi, sulyginęs jos paviršių, jis nebarsto krapų, nesėja kmynų, neberia

---

[m] **28,16** M + tvirto (lit. pagrįsto): ~kl. MssG

[n] **28,16** Arba: neveikia skubotai (plg. V); G: nebus sugėdintas; ST: nesibijo

kviečių[o] ir miežių[p] bei speltų jos pakraštyje[q]? [26] Taip jam nurodė daryti kas tinka, jo Dievas jį pamokė, [27] Juk ne kuliamaisiais valkčiais kulia krapus ir ne vežimo tekinius suka ratu ant kmynų, bet spragilu iškulia krapus, o kmynus – kultuvu. [28] Javai sutrinami, bet niekas nekulia jų be paliovos. Jei kas paleidžia savo vežimo tekinius [per juos], jo arkliai jų[r] nesutrina. [29] Tai irgi išėjo nuo kariuomenių VIEŠPATIES. Jis padarė nuostabų nutarimą, parodė didelį išmanumą.

Arielis spaudžiamas ir nuostabiai išgelbstimas

29 [1] Vargas tau, Arieli[s], Arieli, mieste, kur Dovydas stovyklavo! Dėkite metus prie metų, tegul skrieja ratu šventės viena po kitos! [2] Bet aš prispausiu Arielį, bus gedėjimo bei raudojimo. Ir ˹jis man bus˺[t] kaip „Arielis“[u]. [3] Aš pastatysiu ratu[v] stovyklas prieš tave, apstatysiu tave sargybos postais ir pakelsiu prieš tave apgulos pylimus. [4] Tada tu kalbėsi iš apačios, iš žemės, ir dusliai iš dulkių nuskambės tavo žodis. Kaip numirėlio dvasios [balsas] bus tavo balsas iš žemės, ir iš dulkių šnibždėsi savo žodį. [5] Bet kaip smulkios dulkės bus tavo įžūliųjų[w] minia,

---

[o]**28,25** M įtrp. soros (?), gal sekančio žodžio dtgr.; ~ GS

[p]**28,25** M + nisman (neišaiškintos reikšmės žodį); ~ GS

[q]**28,25** Q(a) G; M: pakraščiuose

[r]**28,28** T.y. javų

[s]**29,1** T.y. Jeruzale

[t]**29,2** Q(a): tu man būsi

[u]**29,2** Lit. aukuro (arba: Dievo) židinys

[v]**29,3** 2 MssG: kaip Dovydas

[w]**29,5** Q(a); M: svetimšalių

kaip išlakioją pelai žiauriaširdžių minia. Ir tada atsitiks akimirksniu, staiga: [6] kariuomenių VIEŠPATIES tu būsi aplankytas su griausmu, žemės drebėjimu ir dideliu dundesiu, su viesulu, audra ir ryjančios ugnies liepsna. [7] Kaip sapnas, kaip naktinis regėjimas bus minia visų tautų, kariaujančių prieš Arielį, – visi, kurie kariaus su juo bei jo tvirtove ir jį prispaus. [8] Bus taip, kaip kad alkanas sapnuoja valgąs, o ⌜pabudęs tebejaučia alkį⌝[x], arba kaip kad ištroškęs sapnuoja geriąs, o pabudęs jaučiasi nusilpęs ir ⌜troškulio nenumalšinęs⌝[y]. Taip atsitiks miniai visų tautų, kariaujančių prieš Sijonos kalną.

Apakimas ir girtumas

[9] Žiūrėkite apstulbę vienas į kitą ir nustėrkite iš baimės, apsiakinkite ir apakite! Būkite girti, tik ne nuo vyno, svyruokite, tik ne nuo svaigalo! [10] Nes VIEŠPATS išliejo ant jūsų įmygio dvasią, uždarė jūsų akis, pranašus, ir jūsų galvas, regėtojus, apgaubė. [11] Ir pranašystė apie visa tai jums tapo kaip užantspauduotos knygos žodžiai. Jei ją paduos mokančiam skaityti ir sakys: „Prašau tai skaityti!“, jis atsakys: „Negaliu, nes ji užantspauduota“. [12] Bet jei paduos knygą nemokančiam skaityti ir sakys: „Prašau tai skaityti!“, jis atsakys: „Neišmokau skaityti“.

Prieš garbinimą vien lūpomis

[13] VIEŠPATS tarė: „Kadangi šita tauta artinosi savo burna ir savo lūpomis mane garbino, bet savo širdį atitolino nuo manęs, ir jų baimė manęs tapo [vien]

---

[x]**29,8** Lit. kai jis pabunda, tuščia jo gerklė

[y]**29,8** Lit. jo gerklė išdžiūvusi

atmintinai išmoktu žmonių įsaku, [14] todėl štai aš ir toliau nuostabiai elgsiuos su šita tauta, nuostabiai ir stebuklingai, kad pražus jos išmintingųjų išmintis ir jos gudriųjų gudrybė pasislėps“.

Vargas tiems, kurie slepiasi nuo Dievo

[15] Vargas tiems, kurie giliai slepia sumanymą nuo VIEŠPATIES! Tamsoje vyksta jų darbai, ir jie galvoja: „Kas mus mato ir kas žino apie mus?“ [16] O, jūsų iškrypimas! Ar puodžius lygintinas su moliu, kad darinys tartų darytojui: „Jis manęs nepadarė“, ir kas nužiesta ˹iš molio˺[z] – savo žiedėjui: „Jis nieko nesupranta“?

Išgelbėjimas arti

[17] Argi nepraeis dar tik maža valandėlė, kol Lebanonas pavirs į vaisių sodą ir Karmelis bus laikomas giria? [18] Tą dieną [net] kurčiai girdės rašto žodžius ir, [išlaisvintos] iš juodos tamsos, aklųjų akys regės. [19] Tada nuolankieji dar labiau[a] linksminsis VIEŠPAČIU ir žmonių neturtingiausieji krykštaus dėl Izraelio Šventojo. [20] Nes nebebus tirono ir ateis galas pašaipūnui, ir bus išnaikinti visi, kurie kėsinasi pikta daryti; [21] kurie bylinėjantis apkaltina žmones, tam, kuris vartuose ˹gina teises˺[b], spendžia žabangus ir atstumia niekingais įrodymais teisųjį. [22] Todėl taip pasakė VIEŠPATS, ˹kuris atpirko Abraomą, Jokūbo namams˺[c]: „Dabar Jokūbui nebereikės

---

[z] **29,16** Q(a); M: tartų

[a] **29,19** Arba: kartą

[b] **29,21** Lit. išbara

[c] **29,22** Arba rk.: Jokūbo namų Dievas, kuris atpirko Abraomą

gėdytis, ir dabar jo veidas nebeišblykš, [23] nes kai jis išvys savo vaikus, mano rankų darbą savo tarpe, jie laikys šventu mano vardą. Jie laikys šventu Jokūbo Šventąjį ir Izraelio Dievo bijosis. [24] Tada tie, kurie klaidžioja dvasia, įgys išmanymo ir murmėtojai išmoks pamoką“.

Nelauktina Egipto pagalbos

30 [1] „Vargas atkakliems sūnums, – sako VIEŠPATS, – kad jie vykdo sumanymą, bet ne nuo manęs [išėjusį], išlieja liejamąją auką, bet be mano dvasios, kad krautų kaltę ant kaltės. [2] Jie leidžiasi į Egiptą, mano burnos neatsiklausę, gauti prieglobsčio Faraono apsaugoje, ieškoti priedangos Egipto šešėlyje. [3] Tačiau Faraono apsauga jums pavirs gėda ir priedangos ieškojimas Egipto šešėlyje – negarbe. [4] Nors Soane bus buvę jo[d] kunigaikščiai ir jo pasiuntiniai pasiekę Chanesą, [5] kiekvienas ˹liks nusivylęs˺[e] tauta, kuri nebus jiems naudinga. Ji netinka nei pagalbai, nei naudai duoti, tik gėdai ir pajuokai“.

Beprasmis žygis

[6] Ištarmė apie Negebo gyvulius: Per vargo ir suspaudimo šalį, liūtienių ir riaumojančių[f] liūtų, angių ir skraiduolių gyvačių [šalį], jie gabena ant asilų nugarų[g] savo turtus ir ant kupranugarių kupros savo lobius tautai, kuri

---

[d]**30,4** Judo karaliaus ar Faraono?

[e]**30,5** Lit Q: bus sugėdintas; K: pasmirs (t.y. pasidarys nekenčiamas) (dėl tautos)

[f]**30,6** Rk.; M: iš jų

[g]**30,6** Lit. pečių

nenaudinga. 7 Egiptas – jo[h] pagalba niekam verta ir tuščia. Todėl šitą pavadinau „neveikliuoju[i] Rahabu“.

Įsakymas užrašyti

8 Dabar įeik, užrašyk tai plokštėje prie jų, į ritinį tai įrašyk, kad būsimoms dienoms tai būtų liudytoju[j], visam laikui, 9 nes ji yra priešgyni tauta, sūnūs melagiai, sūnūs, kurie nenorėjo klausyti VIEŠPATIES nurodymo, 10 kurie sakė regėtojams: „Neregėkite!“ ir pranašams: „Nepranašaukite mums tiesos! Kalbėkite mums kas pataiku, pranašaukite apgavystes! 11 Nukrypkite nuo kelio, pasukite iš tako, liaukitės mūsų akivaizdoj [kalbėję] apie Izraelio Šventąjį!“

Sugriuvimo grėsmė

12 Todėl taip pasakė Izraelio Šventasis: „Kadangi jūs atmetėte šitą žodį, pasitikėjote ⌜suktu prispaudėju⌝[k] ir juo rėmėtės, 13 todėl jums pasidarys šitas nusikaltimas kaip supleišėjęs mūras, besirengiąs griūti, išgubęs, aukštoje sienoje, kuri sugriūva staiga, per akimirką. 14 Jos sugriuvimas yra kaip sudužimas puodžių ąsočio, negailestingai sukulto, – toks, jog neberanda tarp jo skeveldrų šukės žarijoms iš židinio išžerti ar vandens pasisemti iš klano[l]“.

---

[h] **30,7** Lit. jų (t.y. egiptiečių)

[i] **30,7** Rk.; M: jie – neveiklumas

[j] **30,8** STV; M amžiams

[k] **30,12** Lit. priespauda ir suktybe

[l] **30,14** Arba: baseino

Jūs nenorėjote

[15] Nes taip pasakė Valdovas, VIEŠPATS, Izraelio Šventasis: „Atsigręžimu ir ramumu jūs būsite išgelbėti, tylioje laikysenoje ir pasitikėjime glūdi jūsų stiprybė. Tačiau jūs nenorėjote[m], [16] bet sakėte: ‚Ne! Ant žirgų bėgsime!' Todėl jūs bėgsite[n]. ‚Ant greitakojų josime!' Todėl greiti pasirodys tie, kurie jus vysis. [17] Vienas tūkstantis [bėgs], vieno grasinamas; penkių grasinami, jūs bėgsite, kol pasiliksite vieniši, kaip signalinė kartis ant kalno viršūnės, kaip vėliavos stiebas ant kalvos".

Išgelbėjimo metas

[18] Todėl VIEŠPATS laukia, kad būtų jums malonus, ir todėl jis keliasi, kad jūsų pasigailėtų, nes VIEŠPATS yra teisybės Dievas. Laimingi visi, kurie jo laukia! [19] Juk tau, Sijonos tauta, gyvenanti Jeruzalėje, nebereikės verkti! Jis tikrai bus tau malonus, tau šaukiantis pagalbos. Kai tik jis išgirs, tau atsilieps. [20] Nors Viešpats bus davęs vargo duonos ir suspaudimo vandens, tačiau daugiau nebesislėps tavo Mokytojas, ir tavo akys matys tavo Mokytoją. [21] Tavo ausys girdės žodį, tau iš užnugario nurodantį: „Tai tavo kelias; eikite juo", kai turėsite pasukti į dešinę ar į kairę. [22] Tada tu sutepsi[o] savo sidabru apmuštus stabus ir savo auksu aptrauktus nulietus atvaizdus; tu juos išmėtysi kaip nešvarų daiktą, išmatomis tu jį pavadinsi. [23] Jis duos lietaus tavo sėklai, kurią

---

[m]**30,15** atsigręžti nuo pasitikėjimo savim į Dievą

[n]**30,16** gelbėdamiesi

[o]**30,22** T.y. padarysi nešventus, GV; M: sutepsite

pasėsi į dirvą ir valgis, dirvos naša, bus maistingas ir riebus. Tavo galvijai tą dieną ganysis plačioje ganykloje, [24] ir jaučiai bei asilai, kurie apdirba dirvą, ės pasūdytą kratinį, kurį vėto vėtykle ir šake. [25] Tada ant kiekvieno aukšto kalno ir ant kiekvienos iškilios kalvos bus griovių, tekančio vandens vagų, didžiųjų žudynių dieną, bokštams griūvant. [26] Mėnulio šviesa bus kaip saulės šviesa, ir saulės šviesa bus septynis kartus šviesesnė, kaip septynių dienų šviesa, tą dieną, kai VIEŠPATS aptvarstys savo tautos lūžius ir jo smūgių padarytas žaizdas užgydys.

Viešpaties rūstybė Asirijai

[27] Štai VIEŠPATIES vardas ateina iš toli; dega jo rūstybė, ir ˹sunki jo našta[p]˺[q]. Jo lūpos pilnos prakeikimo, ir jo liežuvis kaip ryjanti ugnis. [28] Jo kvapas kaip išsiliejąs upelis, kuris pasiekia kaklą – kad jis sijotų tautas pražūties sietu ˹ir įdėtų˺[r] klaidinantį brizgilą į tautų nasrus. [29] Giesmę jūs giedosite, kaip naktį, kai šventinasi šventei, ir iš širdies džiaugsitės, kaip tas, kuris eina su fleita, kad užliptų į VIEŠPATIES kalną, prie Izraelio Uolos. [30] Tada VIEŠPATS duos išgirsti savo didingą balsą ir parodys, kaip nusileidžia jo ranka su įtūžusia rūstybe ir ryjančios ugnies liepsna, su staigia liūtim, perkūnija ir kruša. [31] Iš tiesų nuo VIEŠPATIES balso išsigąs Asirija, kai jis[s] smogs lazda. [32] Ir ˹ją plaks kiekvienas kirtis brūklio˺[t], kurį

---

[p] **30,27** T.y. teismo nuosprendžio ir jo įvykdymo svoris

[q] **30,27** Rk., plg. T; M: naštos sunkumas

[r] **30,28** Rk.

[s] **30,31** T.y. Viešpats

[t] **30,32** Rk., kkr. Mss; M: kiekvienas kirtis pagrįsto (paskirto?) brūklio

VIEŠPATS nuleis ant jos. Su tambūrais bei citromis ir su pašventinimo[u] šokiais[v] jis kovos prieš juos[w]. 33 Nes jau seniai paruošta ugniavietė, netgi ji, karaliui ji prirengta. Jis padarė ją gilią, plačią. Jos apskrita įduba – ugniai su daug malkų. VIEŠPATIES kvapas tarsi sieros srovė ją padegs.

Egiptiečiai – žmonės, ne Dievas

31 1 Vargas tiems, kurie leidžiasi į Egiptą pagalbos, kurie remiasi žirgais, kurie pasitiki kovos vežimais, nes jų daug, ir pakinkytais žirgais, nes jų labai gausu! Bet jie nežvelgė į Izraelio Šventąjį ir VIEŠPATIES neieškojo. 2 Tačiau ir jis išmintingas ir atveda nelaimę, ir savo žodžių nėra atsiėmęs. Jis pakils prieš nelabųjų namus ir prieš ⌜pagalbą darantiems nedorybę⌝[x]. 3 Egiptiečiai – žmonės, ne Dievas, jų žirgai – kūnas, ne dvasia. VIEŠPAČIUI ištiesus savo ranką, suklumpa padėjėjas ir parpuola tas, kuriam padedama. Kartu jie visi pražūva.

VIEŠPATS nužengia ant Sijonos kovai

4 Nes taip man pasakė VIEŠPATS: „Kaip urzgia liūtas ir liūtukas ant savo grobio, kai sušaukia prieš jį piemenų daugybę, – jų šauksmo jis neišsigąsta ir nuo jų triukšmo nesišlieja prie žemės, – taip kariuomenių VIEŠPATS nužengs kovoti ant Sijonos kalno, ant jos kalvos. 5 Kaip

---

[u]**30,32** T.y. apeigų, kur Dievui pašvenčiama auka, ją mosuojant jo ar aukuro akivaizdoje.

[v]**30,32** Rk; M: kovomis

[w]**30,32** Q dgl. Mss TV; M: ją

[x]**31,2** Arba: nedorybę darančių pagalbininkus

skrajoją paukščiai[y], taip kariuomenių VIEŠPATS gins Jeruzalę – gindamas išgelbės, praeidamas[z] išvaduos. [6] Atsigręžkite į tą, kuriam izraeliai taip smarkiai[a] priešinosi! [7] Iš tiesų tą dieną kiekvienas numes šalin savo sidabrinius dievaičius ir savo auksinius dievaičius, kuriuos jūsų nuodėmingos rankos jums padarė. [8] Ir Asirija kris ne nuo vyrų kalavijo, ne žmonių kalavijas ją ris. Ji sau bėgs nuo kalavijo, ir jos jaunikaičiai turės eiti baudžiavą. [9] Jos uola[b] iš siaubo pradings, ir nusigandę trauksis nuo vėliavos jos kunigaikščiai, sako VIEŠPATS, turintis ugnį Sijonoje ir krosnį Jeruzalėje.

Teisybės karalystė

32 [1] Štai, žiūrėdamas teisumo, viešpataus karalius, ir kunigaikščiai valdys, laikydamies teisingumo. [2] Kiekvienas bus kaip slėptuvė nuo vėjo ir kaip pastogė nuo lietaus su perkūnija, kaip vandens upeliai sausynėje, kaip didžiulės uolos paunksnis ištroškusioje šalyje. [3] Tada nebebus užklijuotos matančių akys, ir girdinčių ausys bus klausios; [4] skubotai veikiančių širdis supras ir žinos, ir mikčiojančių liežuvis sklandžiai kalbės aiškius [žodžius]. [5] Kvailys nebebus vadinamas kilniu, ir apie niekšą nebesakys, kad jis garbingas. [6] Nes kvailys kalba kvailystę ir jo širdis rezga[c] pikta, kad vykdytų bedievystę ir kalbėtų apie VIEŠPATĮ kas klaidinga; kad

---

[y] **31,5** gina savo paukščiukus

[z] **31,5** Arba: pagailėdamas

[a] **31,6** Lit. giliai

[b] **31,9** T.y. asirų kariuomenės vadai

[c] **32,6** G: sumano

paliktų alkano alkį nenumaldytą ir leistų stokoti gėrimo trokštančiam. [7] O niekšo priemonės piktos; jis pramano suktybių, kad nuskriaustų vargšus melagingais žodžiais, net kai beturtis sako teisybę. [8] Tačiau kilnusis sumano kas kilnu ir stoja už tai, kas kilnu.

Įspėjimas nerūpestingoms moterims

[9] Nerūpestingos moterys, kelkitės, klausykitės mano balso! Dukterys, kurios jaučiatės saugios, dėkitės į ausis mano kalbą! [10] Už metų ir dienų drebėsite jūs, kurios jaučiatės saugios. Nes pasibaigs vynuogiavimas, vaisių rinkimas nebeateis. [11] Krūpčiokite, nerūpestingosios, drebėkite jūs, kurios jaučiatės saugios! Nusivilkite ir apsinuoginkite, ir apsijuoskite [ašutine] strėnas! [12] Muškitės[d] į krūtis [gedėdamos] dėl puikių laukų, dėl vaisingo vynmedžio, [13] dėl mano tautos dirvos, kuri apaugs spygliuotais erškėčiais; taip, dėl visų džiaugsmo namų, dėl krykštaujančio miesto! [14] Nes rūmai bus palikti, miesto bruzdesys nuščiuvęs, kalva ir sargybos bokštas virtę lindynėmis per amžius, laukinių asilų džiaugsmu, kaimenių ganykla, [15] iki bus išlieta ant mūsų Dvasia iš aukštybės. Tada dykuma pavirs vaisių sodu, o vaisių sodas bus laikomas giria. [16] Tada gyvens dykumoje teisė, ir teisybė vaisių sode turės buveinę. [17] Teisybės padarinys bus taika; teisybės išdava – ramybė ir saugumas per amžius. [18] Tada mano tauta gyvens taikioje gyvenvietėje, saugiose buveinėse ir atvangiose atilsio vietose. [19] ⌜Virste išvirs giria⌝[e] ir žeminte nužemintas

---

[d]**32,12** GSV; M: mušdamiesi

[e]**32,19** Rk.; M: Kris kruša giriai virstant

bus miestas. [20] Laimingi būsite jūs, kurie sėsite prie visų vandenų, leisite jaučiams ir asilams laisvai vaikščioti.

Saugesni laikai Sijonai

33 [1] Vargas tau, siaubėjau, kuris pats nesi nusiaubtas! Tu klastininke, su kuriuo klastingai nepasielgė! Kai paliausi siaubęs, tu pats būsi nusiaubtas; kai nustosi daręs klastas, su tavim klastingai pasielgs. [2] VIEŠPATIE, būk mums malonus! Tavęs mes laukiame. Būk kas rytą mūsų[f] tvirtybė[g], taip, mūsų išgelbėjimas nelaimės metu! [3] Nuo trenksmingo dundesio bėga tautos; tau keliantis, išsisklaido nacijos. [4] Tada glemžia grobį, kaip kad vikšrai glemžia; kaip skėriai puola, puola ant jo. [5] VIEŠPATS išaukštintas, nes jis gyvena aukštybėje; jis pripildė Sijoną teisingumo ir teisumo. [6] Tu turėsi saugių laikų. Išmintis ir pažinimas – išganą turtai; VIEŠPATIES baimė – ji bus jos lobis.

Teisiojo prieglauda

[7] Štai ˹jų didvyriai˺[h] šaukiasi gatvėje pagalbos, taikos[i] pasiuntiniai karčiai rauda. [8] Ištuštėję vieškeliai, nebevyksta keliautojai. Sulaužyta sutartis, atmesti liudytojai[j], nepaisoma žmonių. [9] Išdžiūvo, suvyto šalis; Lebanonas susigėdęs, pajuodęs. Šaronas pasidarė kaip tyrai; nukrato savo lapus Bašanas ir Karmelis.

---

[f]**33,2** Kkr. Mss TSV; M: jų

[g]**33,2** Lit. ranka

[h]**33,7** Arba rk.: arieliečiai (t.y. Jeruzalės gyventojai)

[i]**33,7** Arba rk.: Šalemo

[j]**33,8** Q(a); M: miestai

[10] „Dabar aš atsistosiu, – sako VIEŠPATS, – dabar aš pasiaukštinsiu, dabar pasikelsiu! [11] Nėšti sausa žole, jūs gimdote šapus; jūsų kvapas – ugnis, kuri jus praris. [12] Tautos bus sudegintos į kalkes, [kaip] nukirsti erškėčiai sudega ugnyje. [13] Išgirskite, tolimieji, ką aš padariau, ir pažinkite, artimieji, mano galią!“ [14] Dreba iš baimės Sijonoje nusidėjėliai, pagavo šiurpas niekšus. Kas iš mūsų gali apsigyventi prie ryjančios ugnies? Kas iš mūsų gali apsigyventi prie amžinų židinių? [15] Kas elgiasi teisingai ir kalba tiesą, niekina smurtu išgautą pelną kas nusikrato rankas, kad neimtų kyšių, užsikemša ausis, kad nesiklausytų kraugeriškų planų, ir užmerkia akis, kad nežiūrėtų į pikta su pomėgiu, – [16] tas gyvens aukštumose. Uolų tvirtovės bus jo prieglauda; duonos jam duos, vanduo jam niekad neišseks.

Kai Viešpats bus karalius

[17] Karalių jo gražume regės tavo akys; jos matys toli išsidriekusią šalį. [18] Tavo širdis atsimins, ko bijojai: „Kur yra tas, kuris skaičiavo? Kur tas, kuris svėrė?[k] Kur tas, kuris skaičiavo bokštus?“ [19] Nebematysi įžūlios tautos, tautos su neaiškia kalba, kurios nesupranta, su mikčiojančiu liežuviu, kurio nesuvokia. [20] Žvelk į Sijoną mūsų švenčių miestą! Tavo akys matys Jeruzalę, ramią gyvenvietę, palapinę, kurios nebereikia nugriauti, kurios kuolų niekad nebeištrauks ir kurios jokia virvė nenutrūks. [21] Bet ten mes turėsime Galingąjį, VIEŠPATĮ, plačiai išsišakojusių upių, srovių vietą. Per ją neplauks joks

---

[k] **33,18** T.y. skaičiavo pinigus, svėrė auksą ir sidabrą kaip duoklę ar mokesčius pavergėjui

irklinis laivas, ir joks galingas laivas neperplauks per ją. [22] Nes VIEŠPATS yra mūsų teisėjas, VIEŠPATS mūsų vadas, VIEŠPATS mūsų karalius. Jis mus išgelbės. [23] Tavo laivavirvės kabo atsileidę; jos tvirtai nelaiko savo stiebo pastovo, neišskleidė vėliavos. Tada ˹aklieji išdalys gausią išplėšą˺[l], luošieji prisigrobs grobio. [24] Ir joks gyventojas nesakys: „Aš sergu“. Tautai, gyvenančiai joje[m], bus atleista kaltė.

Edomas po Viešpaties kalaviju

34 [1] Priartėkite, nacijos, klausytis! Jūs tautos, įsidėmėkite! Tesiklauso žemė ir kas ją pripildo, žemynas ir visa, kas išauga iš jo! [2] Iš tiesų VIEŠPATS užsirūstinęs ant visų nacijų ir įnirtęs ant visos jų kariuomenės. Jis jas paskyrė sunaikinimui, atidavė paskerdimui. [3] Jų užmuštieji bus pamesti, ir nuo jų lavonų pakils smarvė. Kalnai sutirps nuo jų kraujo, [4] ir suskys ˹visos kalvos˺[n]. Susivynios dangus tarsi ritinys, ir visa jo kariuomenė suvys, kaip lapai suvytę nukrinta nuo alyvmedžio ir kaip susitraukusios figos nuo figmedžio. [5] Tikrai prisigėręs[o] danguje mano kalavijas. Štai jis nusileidžia ant Edomo, ant tautos, mano atiduotos sunaikinti, teismui. [6] VIEŠPATS laiko kalaviją, pilną kraujo, prisisotinusį riebalų, ėriukų ir ožių kraujo, avinų inkstų riebalų. Nes VIEŠPATS turi aukojimo šventę Bosroje, didelį skerdimą Edomo šalyje. [7] Krinta buivolai

---

[l]**33,23** Rk.; M: bus išdalytas gausus priplėštas grobis

[m]**33,24** T.y. Sijonoje

[n]**34,4** Rk.; M: visa dangų kariuomenė

[o]**34,5** G; Q(a)T: pasirodo; M: prigirdė

su jais[p] ir jautukai su buliais. Jų šalis prisigeria kraujo, ir jų dulkėta žemė riebalais tręšiama. [8] Nes VIEŠPATS turi keršto dieną, atsiteisimo metą Sijonos bylai ginti. [9] Jo[q] upeliai pavirs į dervą ir jo dulkėta žemė – į sierą; jo šalis pavirs į degančią dervą. [10] Naktį ir dieną ji neužges, amžinai kils nuo jos dūmai. Iš kartos į kartą ji liks negyvenama, amžių amžiais niekas nebekeliaus per ją. [11] Ją pasisavins apuokėlis ir ežys, apuokas ir varnas joje gyvens. Jis išties ant jos dykumos matuoklę ir tuštumos svambalą[r]. [12] Jo[s] kilmingieji – ten nebus karalystės, kurią jie paskelbtų, ir nebus nė vieno jo kunigaikščio. [13] Jo pilys apaugs dygliakrūmiais, dilgėlės ir erškėčiai [vešės] jo tvirtovėse. Ir jis taps šakalų buveine, stručių kiemu. [14] Velniai susitiks su vaiduokliais, ir gauruočiai[t] vienas ˹su kitu sueis˺[u]. Tikrai ten apsistos ilsėtis lilita[v] ir ras sau poilsio vietą. [15] Ten susisuks gūžtą pelėda[w] ir sudės kiaušinius, išperės ir surinks jauniklius savo paunksnėje. Tikrai ten susirinks pesliai, vienas prie kito. [16] Tyrinėkite VIEŠPATIES knygą ir skaitykite! Nė vieno iš jų[x] netrūks, nė vienas nepasiges kito. Nes ˹VIEŠPATIES burna˺[y] tai

---

[p]**34,7** T.y. mažaisiais gyvuliais

[q]**34,9** T.y. Edomo

[r]**34,11** T.y. panaudos įrankius, vartojamus statymui, Edomo šalies sunaikinimui, taip kad ji pasidarys tuščia dykuma

[s]**34,12** T.y. Edomo

[t]**34,14** T.y. ožio pavidalo demonai

[u]**34,14** Arba: kitam ūkaus

[v]**34,14** T.y. nakties pikta dvasia

[w]**34,15** Hbr. žodis gali reikšti ir paukštį su kaklu, panašiu į gyvatę.

[x]**34,16** T.y. dykumos gyvūnų ir demoniškų būtybių

[y]**34,16** Kl. Mss G; Q: jo burna; M: mano burna – ji

įsakė, ir pati jo dvasia bus juos suvedusi. [17] Jis pats jiems metė burtą, ir jo ranka jiems jį[z] paskirstė matuokle. Per amžius jis bus jų nuosavybė, iš kartos į kartą jie gyvens jame.

Išlaisvintieji pargrįžta į Sijoną

35 [1] Tesidžiaugia dykuma ir sausynė, tedžiūgauja stepė ir težydi! Kaip narcizai, [2] tegul ji žydėte žydi! Taip, tegul ji džiūgaute džiūgauja ir krykštauja! Lebanono šlovė bus jai duota, Karmelio ir Šarono grožybė. Jie išvys VIEŠPATIES šlovę, mūsų Dievo grožybę. [3] Sustiprinkite suglebusias rankas ir svyruojančius kelius sutvirtinkite! [4] Tarkite bailiaširdžiams: „Būkite stiprūs, nebijokite! Štai jūsų Dievas! Kerštas ateina, Dievo atlyginimas; jis pats ateina ir jus išgelbės“. [5–6] Tada atsivers aklųjų akys ir kurčiųjų ausys atsidarys. Tada kaip elnias šokinės raišas ir krykštaus nebylio liežuvis. Nes išsiverš dykumoje vandenys ir upeliai stepėje; [7] įkaitęs smėlis pavirs nendrėtu tvenkiniu ir ištroškusi žemė – vandens versmėmis. Vietoj, kur šakalai gulinėjo, bus pelkė[a] nendrėms ir meldams. [8] Ten bus vieškelis[b]; šventkeliu jis bus vadinamas. Juo neis suteptasis. Jis priklausys ˹tiems, kurie˺[c] eis keliu, ir paikieji nepaklys [jame]. [9] Ten nebus liūto, ir plėšrus žvėris neužeis ant jo; jo ten neužtiks. [Juo] eis atpirktieji, [10] ir VIEŠPATIES išlaisvintieji pargrįš. Jie ateis į Sijoną krykštaudami, ir amžinas džiaugsmas

---

[z] **34,17** T.y. Edomą

[a] **35,7** Rk., lit. kiemas, plg. 34,13; M: žolė

[b] **35,8** Kkr. Mss Q(a) S; M + ir kelias

[c] **35,8** Arba rk.: jo tautai, kuri

vainikuos jų galvą. Linksmybė ir džiaugsmas juos[d] pasitiks, o skausmas ir dejavimas pabėgs.

Sancheribas grasina Jeruzalei

36 [1] Keturioliktais karaliaus Chizkijo metais Asirijos karalius Sancheribas atžygiavo prieš visus sutvirtintus Judo miestus ir juos paėmė. [2] Asirijos karalius siuntė rabšakę[e] iš Lachišo į Jeruzalę pas karalių Chizkiją su didele kariuomene. Tas sustojo prie Aukštutinio Tvenkinio vandentiekio, Velėtojų lauko gatvėje. [3] Pas jį išėjo Chilkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, ir raštininkas Šebna bei Asafo sūnus Joachas, kalbėtojas. [4] Rabšakė jiems tarė: „Sakykite gi Chizkijui: Taip pasakė didysis karalius, Asirijos karalius: ‚Kas tai per pasitikėjimas, kuriuo tu pasikliauji? [5] Ar manai, kad ⌜vien tik žodis⌝[f] jau yra strategija ir galia kariauti? Kuo tu dabar pasitiki, kad atsimetei nuo manęs? [6] Štai tu pasitiki Egiptu, šita sulūžusia nendrine lazda, kuri kiekvienam, kuris ja remiasi, įsminga į delną ir jį perduria. Toks yra Faraonas, Egipto karalius, visiems, kurie juo pasitiki. [7] Bet jei tu man sakysi: „VIEŠPAČIU, savo Dievu, mes pasitikime!“, – tai argi ne jis yra tas, kurio aukštumų šventoves ir aukurus Chizkijas pašalino ir įsakė Judui bei Jeruzalei: „Ties šituo [vienu] aukuru jūs turite parpuolę garbinti“? [8] Na, dabar eik lažybų su mano valdovu, Asirijos karalium: Aš tau duosiu du tūkstančius žirgų, jei galėsi pasirūpinti, kas juos jotų. [9] Tai kaip tu gali

---

[d] **35,10** G; ~M

[e] **36,2** Lit. vyriausią vynsemį. Tai buvo titulas aukšto Sancheribo patikėtinio, kuriam buvo pavesta rūpintis svarbiais valstybės reikalais.

[f] **36,5** Lit. tik lūpų žodis

˹atremti valdytoją, vieną mano valdovo mažiausių tarnų˺[g], ir pasitikėti Egiptu dėl kovos vežimų ir raitelių[h]?! [10] Pagaliau ar ne be VIEŠPATIES valios aš atkilau prieš šitą šalį jos sunaikinti? VIEŠPATS man sakė: „Trauk aukštyn į šitą šalį ir ją sunaikink!“ “ [11] Tada Eljakimas, Šebna ir Joachas tarė rabšakei: „Kalbėk, prašome, savo tarnams aramėjiškai, nes mes suprantame, bet nekalbėk mums judėjiškai, ˹girdint žmonėms˺[i], kurie yra ant mūro“. [12] Bet rabšakė atsakė: „Argi mano valdovas mane siuntė pas tavo valdovą ir pas tave kalbėti šituos žodžius? Argi ne pas vyrus, kurie sėdi ant mūro, kad su jumis valgytų savo mėšlą ir gertų savo šlapimą?“ [13] Tada rabšakė atsistojo ir garsiu balsu šaukė judėjiškai, tardamas: „Klausykite didžiojo karaliaus, Asirijos karaliaus, žodžių! [14] Taip pasakė karalius: „Nesileiskite Chizkijo apgaunami, nes jis negali jūsų išgelbėti! [15] Ir nesileiskite Chizkijo įtikinami pasitikėti VIEŠPAČIU, kai jis sako: ‘VIEŠPATS mus tikrai išgelbės! Šitas miestas nebus atiduotas į Asirijos karaliaus ranką’. [16] Neklausykite Chizkijo, nes taip pasakė Asirijos karalius: ‚Sudarykite su manim ˹abipusiai naudingą˺[j] sutartį ir pasiduokite[k], ir kiekvienas valgykite nuo savo vynmedžio ir kiekvienas nuo savo figmedžio, ir kiekvienas gerkite vandens iš savo šulinio, [17] kol aš atvyksiu ir jus paimsiu į šalį, panašią į jūsų šalį, į javų ir vyno šalį, duonos ir vynuogynų

---

[g]**36,9** Arba: atmesti valdytojo, vieno . . . tarnų, reikalavimą

[h]**36,9** Arba: arklių

[i]**36,11** Lit. į ausis žmonių

[j]**36,16** Lit. palaimos

[k]**36,16** Lit. išeikite pas mane

šalį. [18] Nesileiskite Chizkijo suvedžiojami, kai jis sako: ‘VIEŠPATS mus išgelbės!’ Argi tautų dievai išgelbėjo kiekvienas savo šalį iš Asirijos karaliaus rankos? [19] Kur yra Chamato ir Arpado dievai? Kur Sefarvaimo dievai?[1] Ar jie išgelbėjo Samariją iš mano rankos? [20] Kuris iš šitų šalių visų dievų buvo tas, kuris išgelbėjo savo šalį iš mano rankos, kad VIEŠPATS galėtų išgelbėti Jeruzalę iš mano rankos?“ [21] Tačiau jie tylėjo ir jam nieko neatsakė, nes toks buvo karaliaus įsakymas: „Neatsakykite jam!“ [22] Tada Chilkijo sūnus Eljakimas, rūmų viršininkas, ir raštininkas Šebna bei Asafo sūnus Joachas, kalbėtojas, susidraskę drabužius, atėjo pas Chizkiją ir jam persakė rabšakės žodžius.

Chizkijas klausiasi Jezajo patarimo

37 [1] Kai karalius Chizkijas tai išgirdo, jis susidraskė drabužius, apsivilko ašutine ir įėjo į VIEŠPATIES namus. [2] Jis siuntė rūmų viršininką Eljakimą, raštininką Šebną ir vyresniuosius kunigus, apsivilkusius ašutinėmis, pas Amoso sūnų Jezają, pranašą. [3] Jie jam tarė: „Taip pasakė Chizkijas: ‚Šita diena yra suspaudimo, bausmės ir gėdos diena, nes sūnūs yra atėję iki gimdos angos, bet nėra jėgos pagimdyti. [4] Galbūt VIEŠPATS, tavo Dievas, girdėjo žodžius rabšakės, kurį Asirijos karalius, jo valdovas, siuntė pajuokti gyvąjį Dievą ir nubaus už žodžius, kuriuos VIEŠPATS, tavo Dievas, girdėjo. Taigi melskis už likutį, kuris dar tebėra’“. [5] Kai karaliaus Chizkijo tarnai atėjo pas Jezają, [6] Jezajas jiems tarė: „Taip sakykite savo valdovui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Nebijok

---

[1] **36,19** 2 Kar 18,34 + Ir kur yra Samarijos šalies dievai?

žodžių, kuriuos girdėjai, kuriais man piktžodžiavo Asirijos karaliaus liokajai. [7] Štai aš dedu į jį dvasią, ir jis išgirs gandą ir sugrįš į savo šalį, ir leisiu jam kristi nuo kalavijo savo šalyje'". [8] Kai rabšakė sugrįžo, jis rado Asirijos karalių kovojant prieš Libną, nes buvo girdėjęs, kad tas buvo pasitraukęs iš Lachišo. [9] Jis išgirdo žinią apie Kušo karalių Tirhaką: „Jis yra ištraukęs kariauti su tavim". Tai išgirdęs, jis vėl[m] siuntė pasiuntinius pas Chizkiją, tardamas: [10] „Taip sakykite Judo karaliui Chizkijui: Nesileisk apgaunamas savo Dievo, kuriuo tu pasitiki, manydamas: Jeruzalė nebus atiduota į Asirijos karaliaus ranką! [11] Štai tu pats girdėjai, ką Asirijos karaliai yra padarę visoms šalims, jas visiškai sunaikindami. Nejaugi tu turėtum būti išgelbėtas? [12] Argi jas išgelbėjo dievai tautų, kurias sunaikino mano tėvai, – Gozaną, Charaną, Resefą ir Edeno žmones, buvusius Telasare? [13] Kur yra Chamato karalius, Arpado karalius, ˹Sefarvaimo miesto karalius˺[n], Henos ir Ivos?"

Chizkijo malda

[14] Chizkijas paėmė laišką[o] iš pasiuntinių rankos, jį perskaitė ir užėjo į VIEŠPATIES namus. Chizkijas jį išskleidė ties VIEŠPAČIU. [15] Tada Chizkijas meldėsi VIEŠPAČIUI, tardamas: [16] „Kariuomenių VIEŠPATIE, Izraelio Dieve, sėdintis soste ant kerubų, tu vienas esi visų žemės karalysčių Dievas. Tu padarei dangų ir žemę. [17] Palenk, VIEŠPATIE, savo ausį ir klausyk! Atmerk,

---

[m] **37,9** GQ(a)

[n] **37,13** Arba: Lairo (rk. Laašo) karalius, Sefarvaimo

[o] **37,14** G; M: laiškus

VIEŠPATIE, savo akis ir matyk! Išgirsk visus Sancheribo žodžius, kuriuos jis atsiuntė gyvajam Dievui išjuokti! [18] Iš tiesų, VIEŠPATIE, Asirijos karaliai nusiaubė visas ⌜tautas⌝[p] ⌜ir jų šalį⌝[q], [19] sumetė jų dievus į ugnį, – nes jie nebuvo dievai, tik žmogaus rankų padaras, medis ir akmuo, – ir juos sunaikino. [20] O dabar, VIEŠPATIE, mūsų Dieve, išgelbėk mus iš jo rankos, kad visos žemės karalystės žinotų, jog tu vienas esi VIEŠPATS“.

Jezajas paskelbia VIEŠPATIES atsakymą

[21] Tada Amoso sūnus Jezajas pasiuntė Chizkijui tokią žinią: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, kuriam tu meldeis dėl Asirijos karaliaus Sancheribo. [22] Šitas yra žodis, kurį VIEŠPATS kalbėjo apie jį: ‚Niekina tave, tyčiojas iš tavęs mergaitė, duktė Sijona. Tavo užpakaly krato galvą dukra Jeruzalė. [23] Ką tu pajuokei ir kam piktžodžiavai, prieš ką išdidžiai kalbėjai ir aukštai kėlei savo akis? – Prieš Izraelio Šventąjį. [24] Per savo tarnus tu pajuokei VIEŠPATĮ ir sakei: „Su savo kovos vežimų daugybe aš užvažiavau į kalnų aukštumą, į Lebanono nuošaliausias sritis. Nukirtau jo aukštuosius kedrus, jo rinktinius ėglius. Prasiveržiau iki jo aukščiausios aukštumos, į jo sodo tankumynę. [25] Aš atkasiau ir gėriau svetimus[r] vandenis ir išdžiovinau savo kojų padu visas Egipto Nilo šakas“. [26] Argi negirdėjai? Nuo seniai aš tai ruošiau, nuo seniausių dienų tai planavau, o dabar tai įvykdžiau, kad galėjai siaubdamas paversti griuvėsių

---

[p]**37,18** Kkr. Mss ir 2 Kar 19,17; M: šalis

[q]**37,18** ~Q(a)

[r]**37,25** Itrp. su Q(a) 2 Kar 19,24; ~ M

krūvomis sutvirtintus miestus, [27] o jų gyventojai, bejėgiai, pateko į baimę ir gėdą. Jie tapo lauko augalais ir želmenimis, stogų žole, ˹kuri sudžiūsta nuo rytvėjo˺[s]. [28] ˹Tavo atsikėlimą˺[t] ir atsisėdimą, tavo išėjimą ir įėjimą aš pažįstu ˹ir tavo šėlimą prieš mane˺[u]. [29] Dėl tavo šėlimo prieš mane ir tavo rėkavimo, kuris atkilo man į ausis, aš dedu savo kablį tau į nosį bei savo žąslus tau į lūpas ir tave sugrąžinu į kelią, kuriuo atėjai'. [30] Ir šitas bus tau ženklas: Šįmet valgys, kas išaugs iš pabirusių grūdų, kitais metais – kas savaime išaugs, o trečiaisiais metais sėkite ir pjaukite, sodinkite vynuogynus ir valgykite jų vaisių. [31] Judo namų ištrūkusieji, kurie bus išlikę, leis iš naujo šaknis į apačią ir neš vaisių į viršų, [32] nes iš Jeruzalės išeis likutis ir ištrūkusieji iš Sijonos kalno. Kariuomenių VIEŠPATIES uolumas tai padarys'. [33] Todėl taip pasakė VIEŠPATS apie Asirijos karalių: „Jis neįžengs į šitą miestą ir nepaleis ten strėlės, neatžygiuos prieš jį su skydu ir nesupils prieš jį pylimo. [34] Keliu, kuriuo jis atėjo, sugrįš, bet į šitą miestą neįžengs, – sako VIEŠPATS, – [35] nes aš apginsiu šitą miestą, kad jį išgelbėčiau, dėl savęs ir dėl mano tarno Dovydo'".

Sancheribo pralaimėjimas ir mirtis

[36] VIEŠPATIES angelas išėjo ir užmušė Asirijos stovykloje šimtą aštuoniasdešimt penkis tūkstančius. Atsikėlus anksti rytą, štai jie visi buvo negyvi lavonai. [37] Tada Asirijos karalius Sancheribas pargrįžo ir pasiliko

---

[s]**37,27** Q(a); M: ir terasa prieš stovinčius javus

[t]**37,28** Q(a)

[u]**37,28** ~G

Ninevėje. [38] Jam besimeldžiant savo dievo Nisrocho namuose, jo sūnūs Adramelechas ir Sareseris jį nudobė kalaviju, ir jie pabėgo į Ararato šalį. O jo sūnus Ėsarchadonas tapo karalium jo vietoje.

Chizkijo liga ir pagijimas; jo padėkos malda

38 [1] Tomis dienomis Chizkijas mirtinai susirgo. Pas jį atėjo Amoso sūnus Jezajas, pranašas, ir jam tarė: „Taip pa sakė VIEŠPATS: ‚Sutvarkyk savo namus, nes tu mirsi ir negyvensi!'" [2] Tada Chizkijas nugręžė savo veidą į sieną ir meldėsi VIEŠPAČIUI, [3] tardamas: „Ak, VIEŠPATIE, meldžiu, atsimink tai, kad aš elgiaus tavo akivaizdoje ištikimai ir su visa širdim ir dariau, kas buvo gera tavo akyse". Ir Chizkijas graudžiai pravirko. [4] Tada atėjo VIEŠPATIES žodis Jezajui: [5] „Eik ir tark Cbizkijui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS, tavo protėvio Dovydo Dievas: Aš girdėjau tavo maldą, mačiau tavo ašaras. Štai aš pridedu prie tavo amžiaus penkiolika metų. [6] Iš Asirijos karaliaus rankos išgelbėsiu tave bei šitą miestą ir apginsiu šitą miestą. [7] Ir toks tebūnie tau ženklas nuo VIEŠPATIES, kad VIEŠPATS įvykdys šitą žodį, kurį jis kalbėjo: [8] Štai aš pastumsiu atgal šešėlį laiptų, kuriais [Achazo laiptais] nusileido saulė[v], dešimčia pakopų'". Taip saulė paėjo atgal dešimtį pakopų laiptais, kuriais buvo nusileidusi. [9] Judo karaliaus Chizkijo eilėraštis[w], kai jis susirgęs pasveiko iš savo ligos: [10] „Aš maniau: savo amžiaus vidudienį turiu iškeliauti, į šeolio vartus esu nutremtas per savo likusius metus. [11] Maniau: nematysiu

---

[v] **38,8** GTS

[w] **38,9** Arba: užrašyta giesmė

VIEŠPATIES[x] gyvųjų šalyje, nebeišvysiu žmogaus pasaulio[y] gyventojų draugėje. 12 Mano būstas ištrauktas ir nudengtas nuo manęs kaip piemenų palapinė. Aš suvyniojau kaip audėjas savo gyvenimą. Nuo metmenų galų jis atpjauna mane. ⌜Dieną ir naktį⌝[z] tu visiškai mane apleidi. ⌜Šaukiaus pagalbos⌝[a] iki ryto. 13 Kaip liūtas, taip jis triuškina visus mano kaulus. ⌜Dieną ir naktį tu visiškai mane apleidi⌝[b]. 14 Kaip čiurlys[c], taip aš čirškiu, burkuoju kaip karvelis. Nusilpo mano akys bežiūrėdamos į aukštybę. Viešpatie, esu spaudžiamas. Laiduok už mane! 15 Ką bekalbėsiu? Juk jis pasakė, ir jis pats tai padarė! Tegul aš ⌜tave garbinsiu⌝[d] per visus savo metus, nors ir karti mano siela. 16 Viešpatie, ⌜todėl laukia tavęs mano širdis. Suteik atilsį mano dvasiai⌝[e]! Pagydyk mane ir leisk man gyventi! 17 Štai man į gera išeina kartybė[f]. Bet tu sulaikei[g] mano gyvybę nuo sunaikinimo duobės, nes numetei sau į užnugarį visas mano nuodėmes. 18 Juk šeolis negarbina tavęs, mirtis negiria tavęs, nesivilia tie, kurie nueina į duobę, tavo malonės[h]. 19 ⌜Tik kas

---

[x] **38,11** 2 Mss S; M: Jaho, Jaho; Q(a): Jaho

[y] **38,11** Rk.; M: nebūties (lit. paliovos)

[z] **38,12** Lit. Nuo dienos iki nakties

[a] **38,12** Rk.: M: Raminau

[b] **38,13** Dtgr., žr. 12 skn.

[c] **38,14** M + pstb.: strazdas; ~G

[d] **38,15** Rk.; M: vaikščiosiu pamažu

[e] **38,16** Vertimas tėra vienas iš daugelio bandymų atitaisyti sugadintą M tekstą: dėl jų jie gyvens ir visiems juose mano dvasios gyvenimas

[f] **38,17** M + dtgr.: kartybė

[g] **38,17** GV; M: mylėjai

[h] **38,18** GLat; M: ištikimybės

gyvas⌝[i] tas garbina tave, kaip aš šiandien. Tėvas duoda savo sūnums žinią apie tavo ištikimybę. [20] VIEŠPATS [panorėjo] mane išgelbėti. Tad grokime styginę muziką per visas savo gyvenimo dienas prie VIEŠPATIES namų!“ [21] Jezajas tarė: „Tegul atneša figų trauką ir jį uždeda ant skaudulio, kad jis pasveiktų!“ [22] O Chizkijas paklausė: „Koks bus tas ženklas, kad aš [vėl] galėsiu eiti aukštyn į VIEŠPATIES namus?“

Babilono pasiuntiniai

39 [1] Tuo metu Baladano sūnus Merodach-Baladanas, Babilono karalius, pasiuntė laiškus ir dovaną Chizkijui, ⌜nes buvo girdėjęs⌝[j], kad tas sirgęs ir pasveikęs. [2] Chizkijas apsidžiaugė dėl jų ir jiems parodė savo iždinę, sidabrą, auksą balzamo išteklius, brangų aliejų, visą savo ginklinę – viską, kas buvo rasta jo sandėliuose. Nebuvo nieko, ko Chizkijas nebūtų jiems parodęs savo namuose ir visoje savo valdžios srityje. [3] Tada pranašas Jezajas atėjo pas karalių Chizkiją ir jam tarė: „Ką pasakė šitie vyrai ir iš kur jie atvyko pas tave?“ Chizkijas atsakė: „Iš tolimos šalies jie atvyko pas mane, iš Babilono“. [4] Jis klausė: „Ką jie matė tavo namuose?“ Chizkijas atsakė: „Viską, kas yra mano namuose, jie matė. Nebuvo nieko, ko nebūčiau jiems parodęs savo sandėliuose“. [5] Tada Jezajas tarė Chizkijui: „Klausyk kariuomenių VIEŠPATIES žodžio: [6] ‘Štai ateis dienų, kai visa, kas yra tavo namuose ir ką tavo tėvai sukrovė iki šios dienos, bus nugabenta į Babiloną; nieko nebepaliks, –pasakė VIEŠPATS. – [7] Ir kai

---

[i] **38,19** Lit. Kas gyvas, kas gyvas

[j] **39,1** G 2 Kar 20,12; M: ir jis girdėjo

kurie tavo sūnūs, kurie kils ˹iš tavęs˺[k], kurie tau gims, bus paimti, kad jie būtų rūmų valdininkai Babilono karaliaus rūmuose!'" [8] Tada Chizkijas tarė Jezajui: „VIEŠPATIES žodis, kurį tu kalbėjai, geras". Jis mat galvojo: „Kad tik būtų taika ir saugumas mano dienomis!"

Paguoskite mano tautą!

40 [1] „Guoskite, guoskite mano tautą! – sako jūsų Dievas. – [2] Maloniai kalbėkite Jeruzalei ir jai skelbkite, kad pasibaigė jos baudžiava, kad sumokėta jos skola! Ji juk atsiėmė iš VIEŠPATIES rankos dvigubai už visas savo nuodėmes". [3] Balsas skelbia: „Dykumoje taisykite kelią VIEŠPAČIUI, išlyginkite stepėje vieškelį mūsų Dievui! [4] Kiekvienas slėnys tepasikelia, ir kiekvienas kalnas bei kauburys tenusileidžia; kas gūburiuota tepavirsta lyguma, ir kas grublėta – plokščia dauba! [5] Apsireikš VIEŠPATIES šlovė ir ją išvys kartu ˹visa žmonija˺[l]. Juk VIEŠPATIES burna [tai] kalbėjo". [6] Balsas sako: „Skelbk!" ˹O aš atsakau˺[m]: „Ką skelbsiu?" „Visa žmonija yra žolė ir jos patvara kaip lauko gėlė. [7] Žolė sudžiūsta, gėlė nuvysta, kai VIEŠPATIES kvapas padvelkia ant jos. Iš tikrųjų tauta yra žolė. [8] Žolė sudžiūsta, gėlė nuvysta, bet mūsų Dievo žodis pasilieka per amžius". [9] Užlipk į aukštą kalną, linksmos žinios skelbėja Sijona! Pakelk galingai savo balsą, linksmos žinios skelbėja Jeruzale! Pakelk, nebijok! Sakyk Judo miestams: „Štai jūsų Dievas!" [10] Štai Viešpats Jahvė! Su

---

[k] **39,7** Q(a): iš tavo strėnų

[l] **40,5** Lit. kiekvienas kūnas

[m] **40,6** GV; M: Ir (vienas) tarė

galybe jis ateina! Ir jo ranka jam valdo. Štai jo alga yra su juo, ir jo užmokestis eina pirma jo. [11] Kaip piemuo jis gano savo bandą; savo ranka surenka ėriukus, savo antyje juos nešioja, žindančias rūpestingai vedžioja.

Jahvė – istorijos Viešpats

[12] Kas išseikėjo savo sauja vandenis[n] ir dangų sprindžiu išmatavo, susėmė saikeliu[o] ˹žemės dulkes˺[p], pasvėrė svarstyklėmis kalnus ir kalvas svarstytuvais? [13] Kas aprėpė VIEŠPATIES dvasią ir kas yra jo patarėjas, kad jį pamokytų? [14] Su kuo jis tarėsi, kad tas jam leistų suprasti ir jį pamokytų, ˹kaip tinkamai veikti˺[q], jį pamokytų žinojimo ir jam duotų žinių apie išmanymo kelią? [15] Štai tautos yra kaip lašas iš[r] kibiro; jas vertina kaip dulkes ant svarstytuvų. Štai salos sveria kaip dulkelės. [16] Lebanono nepakanka deginimui ir jo žvėrių nepakanka deginamajai aukai. [17] Visos tautos yra kaip nebūtis prieš jį; jis jas vertina ˹kaip nieką˺[s] ir tuštybę.

Dievas, kuriam nėra lygaus

[18] Tad su kuo palyginsite Dievą ir ką jam lygaus pastatysite prieš jį? [19] Stabą nulieja liejikas: auksakalys jį apkala auksu ir išlieja[t] sidabrines grandines. [20] ˹Šilkmedį,

---

[n] **40,12** Q(a): jūros vandenį

[o] **40,12** Lit. (sejos?) trečdaliu

[p] **40,12** G: žemę

[q] **40,14** Lit. teisybės tako

[r] **40,15** Arba: pakibęs ant kibiro

[s] **40,17** Q(a)SyhV; M: iš nieko

[t] **40,19** Rk.; M: auksakalys

tinkamą pašvęsti˺[u], – medį, kuris nepūva, – jis pasirenka. Įgudusį meistrą jis susiranda stabui sutvirtinti, kad nejudėtų. [21] Ar nežinote? Ar negirdėjote? Ar jums nepaskelbta nuo pradžios? Ar nesupratote ˹nuo žemės įkūrimo˺[v]? [22] Jis, kuris sėdi soste viršum žemės skritulio[w] ir [kuriam] jos gyventojai atrodo kaip žiogai, kuris ištiesė dangų kaip šydą ir jį išplėtė kaip gyvenamą palapinę, [23] kuris atidavė kunigaikščius nebūčiai, žemės valdovus padarė tarsi nieku – [24] vos tik juos pasodinus, vos tik juos pasėjus, vos tik jų kelmui išleidus šaknis į žemę, jis papūtė ir į juos, ir jie suvyto, o audra juos nunešė kaip šapus. [25] „Tad su kuo mane palyginsite, kad jam prilygčiau?“ – sako Šventasis. [26] Pakelkite aukštyn akis ir žiūrėkite! Kas sukūrė šituos? Tas, kuris suskaičiavęs išveda jų kariuomenę, juos visus šaukia vardu. Dėl jo didelės stiprybės ir galingos jėgos nė vieno netrūksta.

Jis teikia pailsusiam jėgų

[27] Kodėl tu, Jokūbe, sakai ir tu, Izraeli, kalbi: „Mano kelias paslėptas nuo VIEŠPATIES, ir mano Dievas neatsižvelgia į mano teisę“? [28] Ar nežinai, ar negirdėjai? Jahvė yra amžinasis Dievas, pasaulio pakraščių Kūrėjas. Jis nepailsta ir nepavargsta; neištiriamas jo išmanymas. [29] Jis teikia pailsusiam jėgų ir bejėgiui daug stiprybės. [30] Jaunikaičiai pailsta ir pavargsta, ir vaikinai klupte suklumpa. [31] Bet tie, kurie laukia VIEŠPATIES, atnaujina

---

[u]**40,20** Lit. (kultui pašvęstos) dovanos šilkmedį

[v]**40,21** Rk.; M: žemės pamatų

[w]**40,22** Arba: skliauto

jėgas; jie ˹pakyla sparnais˺[x] kaip ereliai. Jie bėga ir nepavargsta; jie eina ir nepailsta.

Izraelio Laisvintojas

41 [1] „Klausykite manęs nutilę, pajūriai, ir tegul tautos atnaujina jėgas! Tegul jos priartėja, paskui kalba! Tegul prieisime kartu teismui[y]! [2] Kas pažadino iš Rytų tą, kurį pasitinka pergalė kiekviename žingsnyje? Kas paduoda jam tautas ir karalius pajungia[z]? Juos[a] padaro kaip dulkes jo[b] kalavijas, kaip išlakiojusius šapus jo lankas. [3] Jis vejasi juos, traukia pirmyn sveikas ir gyvas, ˹kojomis nepaliečia tako˺[c]. [4] Kas tai nuveikė ir padarė? Tas, kuris pašaukia kartas nuo pradžios! Aš, VIEŠPATS, esu pirmutinis, ir su paskutiniais aš tas pats“. [5] Pajūriai matė ir bijosi, žemės pakraščiai dreba. Jie priartėjo ir atėjo. [6] Vienas kitam padeda ir savo bendrui sako: „Būk drąsus!“ [7] Liejikas padrąsina auksakalį, lygintojas kūju – mušėją plaktuku. Jis sako apie sulitavimą: „Jis geras!“ Ir jis pritvirtina jį[d] vinimis, kad nejudėtų.

Nebijok!

[8] „Bet tu, Izraeli, mano tarne, Jokūbe, kurį išsirinkau, mano draugo Abraomo palikuoni, – [9] tu, kurį pagavau

---

[x]**40,31** Lit. pakelia sparnus; arba: augina sparnus (t.y. naujas sparnų plunksnas)

[y]**41,1** T.y. teismo nuosprendžiui išgirsti

[z]**41,2** Q(a): nuverčia

[a]**41,2** Rk.

[b]**41,2** T.y. Kyro

[c]**41,3** T.y. skubiai žygiuoja pirmyn

[d]**41,7** T.y. stabą prie pastovo

nuo žemės pakraščių, ir iš jos užkampių pašaukiau, ir kuriam pasakiau: ‚Tu mano tarnas; tave išsirinkau ir tavęs neatmečiau’, – [10] nebijok, nes aš esu su tavim! Nesidairyk baimingai, nes aš tavo Dievas! Aš stiprinau tave; tikrai tau padėjau. Tikrai tave tvirtai laikiau savo išganinga dešine. [11] Štai turės gėdytis ir parausti iš gėdos visi, kurie dega[e] pykčiu prieš tave. Pasidarys kaip niekas ir pražus tie, kurie bylinėjas su tavim. [12] Tu jų ieškosi ir nerasi – tų, kurie vaidijas su tavim. Pasidarys kaip niekas ir kaip visai niekas tie, kurie kovoja prieš tave. [13] Nes aš VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris nutveria tavo dešinę, kuris tau sako: ‚Nebijok! Aš tau padedu’“. [14] „Nebijok, kirminėli Jokūbe, ˹kinivarpa Izraeli˺[f]! Aš tau padėjau, – sako VIEŠPATS, – ir tavo atpirkėjas yra Izraelio Šventasis. [15] Štai aš padariau tave kuliamaisiais valkčiais[g], naujais, daugiadančiais. Tu kulsi ir sumalsi kalnus, ir kalvas padarysi kaip pelus. [16] Juos vėtysi, o vėjas juos nuneš ir audra juos išsklaidys. Bet tu pats džiūgausi VIEŠPAČIU, Izraelio Šventuoju didžiuosies“.

Aš atversiu upes ant aukštumų

[17] „Nuskurdėliai ir neturtėliai ieško vandens, bet nėra; jų liežuvis nuo troškulio išdžiūvęs. Aš, VIEŠPATS, juos išklausysiu, aš, Izraelio Dievas, jų nepaliksiu. [18] Atversiu upes ant nuplikusių aukštumų ir šaltinus slėnių vidury. Padarysiu dykumą nendrėtomis pelkėmis ir sausą žemę – vandens versmėmis. [19] Duosiu dykumoje kedrų, akacijų,

---

[e]**41,11** Arba: šnypščia

[f]**41,14** Rk.; M: jūs Izraelio žmonės

[g]**41,15** M + dubletą: kuliamuoju padargu

mirtų ir laukinių alyvmedžių, pasodinsiu stepėj ėglių, pušų ir kiparisų, vieną prie kito, [20] kad jie visi kartu matytų ir žinotų, įsidėmėtų ir suprastų, jog VIEŠPATIES ranka tai padarė, Izraelio Šventasis tai sukūrė“.

Dievai yra niekas

[21] „Užveskite savo bylą, – sako VIEŠPATS, – pateikite savo įrodymus, – sako Jokūbo Karalius. – [22] Tegul jie pateikia[h] ir mums paskelbia, kas įvyks. Ankstesni įvykiai – kas jie buvo? Paskelbkite, kad įsidėmėtume ir žinotume jų baigtį![i] Arba apie būsimus leiskite mums išgirsti! [23] Paskelbkite, kas paskui ateis, kad žinotume, jog jūs esate dievai! Tikrai darykite ką gera ar bloga, kad stebėtumės ir kartu bijotumės! [24] Štai jūs esate niekas[j], ir jūsų darbas yra visai niekas[k]. Bjaurybė, kas pasirenka jus“. [25] „Aš pažadinau vieną iš šiaurės, ir jis atėjo, iš saulėtekio ⌜pašaukiau jo vardu⌝[l]. Jis sutrypė[m] valdytojus lyg molį, kaip puodžius, kuris mindo šlyną. [26] Kas paskelbė iš pradžios, kad žinotume? Kas iš anksto, kad sakytume: ‚Tiesa’? Tikrai niekas nepaskelbė, niekas nedavė žinios, niekas negirdėjo jūsų žodžių. [27] Aš pirmas ⌜juos paskelbiau⌝[n] Sijonai ir Jeruzalei daviau linksmos

---

[h] **41,22** Lit. priartina; GSTV: priartėja

[i] **41,22** T.y. įrodykite, ar praeities įvykiai, kaip jūs juos buvote išpranašavę, tikrai yra taip įvykę.

[j] **41,24** S, plg. T ir 29 skn.; M: iš nieko

[k] **41,24** Rk., plg. T ir 29 skn.

[l] **41,25** Rk., plg. Q(a) 45,3; M: jis šaukėsi mano vardo

[m] **41,25** Rk.; M: atėjo

[n] **41,27** Rk. T.y. būsimus įvykius

žinios skelbėją. [28] Aš žiūriu, bet nėra nė vieno, ir iš šitų[o] nėra jokio patarėjo, kad jų paklausčiau ir jie atsakytų. [29] Štai jie visi niekas[p], visai niekas jų darbai. Vėjas ir tuštybė jų nulieti atvaizdai“.

Štai mano tarnas

42 [1] „Štai mano tarnas, kurį palaikau, mano išrinktasis, kurį pamėgo mano siela! Aš padėjau ant jo savo dvasią; nuosprendį jis paskelbs[q] tautoms. [2] Jis nešauks ir nepakels [savo balso], neleis girdėti gatvėje savo balso. [3] Palūžusios nendrės jis nesulaužys ir gruzdančio dagčio neužgesins. Iš tiesų jis paskelbs nuosprendį. [4] Jis nepails[r] ir nebus palaužtas, kol įvykdys žemėje nuosprendį, ir jo nurodymo lauks pajūriai[s]“.

Tautų šviesa

[5] Taip pasakė Dievas, VIEŠPATS, kuris sukūrė dangus ir juos ištiesė, kuris išplėtė žemę su jos augmenimis, davė kvapą žmonėms ant jos ir dvasią joje vaikščiojantiems: [6] „Aš, VIEŠPATS, pašaukiau tave su teisiu tikslu ir nutvėriau tave už rankos, tave išlaikiau ir padariau įpareigojimu žmonėms, šviesa tautoms, [7] kad atvertum aklas akis, išvestum iš kalėjimo belaisvius, iš apkalinės sėdinčius tamsoje. [8] Aš esu Jahvė, tai mano vardas! Savo garbės aš neatiduosiu kitam, nei savo gyriaus stabams.

---

[o] **41,28** T.y. dievų

[p] **41,29** Q(a)ST; M: piktybė

[q] **42,1** Lit. išneš

[r] **42,4** Lit. neužges

[s] **42,4** Arba: salos. Hbr. žodis dvireikšmis.

[9] Pirmiau pranašauti dalykai – štai jie įvyko, ir naujus aš paskelbsiu. Prieš jiems pasirodant[t], aš jums pranešiu“.

Nauja giesmė

[10] Giedokite VIEŠPAČIUI naują giesmę, jo gyrių nuo žemės pakraščio! Tegul ˹jį garbina jūra˺[u] ir kas ją pildo, pajūriai[v] ir jų gyventojai! [11] Tepakelia savo balsą dykuma ir jos miestai, sodybos, kur gyvena Kėdaras! Tedžiūgauja uolos gyventojai, nuo kalnų viršūnės tešūkauja! [12] Tegul jie duoda VIEŠPAČIUI garbę ir jo gyrių skelbia pajūriuose[w]! [13] VIEŠPATS išeina kaip karžygys, kaip kariautojas jis sužadina [savo] kovingumą. Jis pakelia kovos šauksmą – taip, mūšio riksmą, pasirodo savo priešams nugalėtojas.

Aš vedu akluosius keliu

[14] „Aš ilgai tylėjau, likau ramus, susilaikiau. Kaip gimdanti vaitosiu, sunkiai alsuosiu ir gaudysiu orą. [15] Išdžiovinsiu kalnus ir kalvas ir padarysiu, kad visa jų žolė suvys. Padarysiu upes sausažemiu ir nendrėtas pelkes nusausinsiu. [16] Vesiu akluosius keliu, kurio jie nežinojo, takais, kurių jie nežinojo, leisiu jiems keliauti. Padarysiu tamsą ties jais šviesa ir kas gūbriuota – lyguma. Tokie yra dalykai, kuriuos darysiu ir kurių nenustosiu daręs. [17] Turės trauktis atgal, geste susigėsti tie, kurie

---

[t]**42,9** Lit. išsprogstant

[u]**42,10** Rk.; M: kurie išplaukia į jūrą

[v]**42,10** Arba: salos

[w]**42,12** Arba: salose

pasitiki atvaizdu, kurie sako nulietam stabui: ‚Jūs mūsų dievai'“.

Kurčiai, klausykite!

[18] „Kurčiai, klausykite! Ir aklieji, pažvelkite, kad matytumėte! [19] Kas yra aklas, jei ne mano tarnas, ir kurčias kaip mano pasiuntinys, kurį siunčiu? Kas yra aklas kaip ⌜mano pasiųstasis⌝[x] ir aklas[y] kaip VIEŠPATIES tarnas? [20] Mato daug, tačiau nestebi; turi atviras ausis, tačiau negirdi. [21] VIEŠPATS [to[z]] norėjo dėl savo teisumo; jis parodė įstatymą esant didį ir garbingą. [22] Bet [dabar] anas[a] yra tauta, apiplėšta ir apgrobta. Pagauti olose jie visi ir kalėjimuose paslėpti. Jie tapo grobiu, ir nebuvo gelbėtojo, plėšiniu, ir nebuvo sakančio: „Atiduok!“ [23] Kas yra tarp jūsų, kuris tai išgirsta, ⌜nuo dabar⌝[b] įsidėmi ir klausosi? [24] Kas atidavė Jokūbą apiplėšimui[c] ir Izraelį grobikams? Ar tai nebuvo VIEŠPATS, kuriam nusidėjome? Jie nenorėjo vaikščioti jo keliais ir neklausė jo įstatymo. [25] Tad jis išliejo ant jo savo rūstybės kaitrą ir karo smurtą. Jis apsupo jį liepsnomis, tačiau jis nepastebėjo jį apdegino, tačiau jis neima to širdin.

---

[x]**42,19** Rk.

[y]**42,19** 2 Mss: kurčias

[z]**42,21** T.y. tremties

[a]**42,22** T.y. VIEŠPATIES tarnas

[b]**42,23** Lit. ateičiai

[c]**42,24** K; Q Q(a): plėšikui

Nebijok!

43 [1] O dabar taip pasakė VIEŠPATS, kuris sukūrė tave, Jokūbe, ir supavidalino tave, Izraeli: „Nebijok, nes tave atpirkau, tave pašaukiau vardu, mano tu esi! [2] Kai tu eisi per vandenį, aš būsiu su tavim, ir [kai eisi] per upes, jos tavęs nenuneš. Kai žengsi per ugnį, nesudegsi, ir liepsna tavęs neapdegins. [3] Nes aš, VIEŠPATS, esu tavo Dievas, Izraelio Šventasis, tavo gelbėtojas. Aš duodu Egiptą kaip išpirką už tave, Kušą ir Sebą tavo vieton, [4] nes tu brangus mano akyse, esi vertinamas, ir aš tave myliu. Duodu žmonių už tave ir tautų mainais už tavo gyvybę. [5] Nebijok, nes aš esu su tavim! Iš rytų atvesiu tavo palikuonis ir iš vakarų tave surinksiu. [6] Tarsiu žiemiams: ‚Atiduokite!' ir pietums: ‚Nesulaikykite!' ‘Atveskite mano sūnus iš toli ir mano dukteris nuo žemės krašto!' – [7] kiekvieną, kurį vadina mano vardu, kurį savo garbei sukūriau ir supavidalinau – taip, padariau“.

Jūs esate mano liudytojai

[8] „Tegul išveda aklą tautą, kuri turi akis, ir kurčius, kurie turi ausis! [9] Tegul visos nacijos susirenka į krūvą, tegul susieina tautos! Kas yra tarp jų[d], kuris tai iš anksto paskelbtų? Taip pat, kas įvyko anksčiau, tegul jie praneša! Tegul jie pastato savo liudytojus įrodyti, kad jie teisūs. Tie tegul klausosi ir sako: ‚Tiesa!'“ [10] „Jūs esate mano liudytojai, – sako VIEŠPATS, – ir mano tarnas, kurį išsirinkau, kad žinotumėte ir manim tikėtumėte,

---

[d] **43,9** T.y. dievų

ir suprastumėte, jog aš tas[e] esu. Pirm manęs nebuvo supavidalintas joks dievas, ir po manęs jokio nebus. [11] Aš, aš esu VIEŠPATS, ir be manęs nėra gelbėtojo. [12] Tik aš tai paskelbiau[f] ir leidau išgirsti, ˹kai dar nebuvo pas jus jokio svetimo [dievo]˺[g]. Ir jūs esate mano liudytojai, – sako VIEŠPATS, kad aš esu Dievas. [13] Ir toliau aš tas būsiu. Ir nėra nė vieno, kuris išplėštų iš mano rankos. Aš tai darau, ir kas tai panaikins?“ [14] Taip pasakė VIEŠPATS, jūsų Atpirkėjas, Izraelio Šventasis: „Dėl jūsų pasiunčiau į Babiloną ir nudaužiau visus skląsčius[h]. ˹O kaldėjai ....[pavirs] dejavimais˺[i] jų džiugesys. [15] Aš esu VIEŠPATS, jūsų Šventasis, Izraelio Kūrėjas, jūsų Karalius“. [16] Taip pasakė VIEŠPATS, kuris nutiesė per jūrą kelią ir per galingus vandenis taką, [17] kuris padarė, kad ištrauktų kovos vežimai ir žirgai, kariuomenė ir galiūnai kartu, – jie atsigulė, nebeatsikėlė, užgeso, lyg dagtis išblėso: [18] „Nebeatsiminkite, kas buvo pirmiau, ir kas buvo anksčiau, nepaisykite! [19] Štai aš darau ką nauja! Tai jau dabar sprogsta – argi to nepastebite? Taip, aš tiesiu kelią dykumoje ir upes tyrlaukiuose. [20] Mane garbins lauko žvėrys, šakalai ir stručiai, nes daviau dykumoje vandens, upių tyrlaukiuose, kad girdyčiau savo tautą, mano išrinktąją, [21] tautą, kurią sau supavidalinau. Mano šlovę jie apsakys“.

---

[e]**43,10** Lit. jis (t.y. vienintelis Dievas, kuris paskelbia būsimus įvykius)

[f]**43,12** M įtrp. turbūt sekančio žodžio dtgr.: ir išgelbėjau

[g]**43,12** Arba: ir nėra pas jus nė vieno, kuriam tai būtų svetima

[h]**43,14** V; M: pabėgėlius

[i]**43,14** Išlikusiame tekste trūksta žodžių. M: O kaldėjai ... laivuose

Aš, aš išdildžiau tavo nuodėmes

[22] „Bet manęs tu nesišaukei, Jokūbe, ˹nes aš įkyrėjau tau˺[j], Izraeli. [23] Neatnešei man savo deginamųjų aukų ėriuko ir savo pjaunamosiomis aukomis manęs negarbinai. Aš neapsunkinau tavęs javienių aukomis ir nevarginau tavęs smilkalais. [24] Nepirkai man už pinigus kvepiančios nendrės ir savo pjaunamųjų aukų riebalais manęs neprisotinai. Tačiau tu apsunkinai mane savo nuodėmėmis ir mane nuvarginai savo nusikaltimais. [25] Aš, aš buvau tas, kuris išdildė tavo priešgyniavimus; dėl manęs [tai įvyko, kad] neprisiminiau tavo nuodėmių. [26] Trauk mane tieson! Tegul bylinėsimės vienas su kitu! Tu išdėstyk [įrodymus], kad būtum išteisintas. [27] Tavo pirmasis protėvis nusidėjo ir tavo kalbėtojai maištavo prieš mane. [28] Tad aš padariau nešventus pašventintus kunigaikščius, atidaviau Jokūbą visiškam sunaikinimui ir Izraelį keiksmams“.

VIEŠPATS žada palaimą Izraeliui

44 [1] „O dabar klausyk, Jokūbe, mano tarne, Izraeli, kurį išsirinkau! [2] Taip pasakė VIEŠPATS, kuris tave padarė ir supavidalino nuo pat motinos įsčių, kuris tau padeda: ‚Nebijok, mano tarne Jokūbe, Ješurūne[k], kurį išsirinkau! [3] Nes aš lieju vandenį ant ištroškusios [žemės] ir sroves ant sausumos. Aš lieju savo dvasią ant tavo sėklos ir savo palaimą ant tavo ūglių. [4] Jie išaugs ˹kaip

---

[j] **43,22** MQ(a)ST; V: ir nesivarginai dėl manęs; G; ir aš nenuvarginau tavęs

[k] **44,2** Lit. Tiesusis. Tai gali būti pirmykštė Izraelio vardo forma: Jišarėl, „Dievas yra patikimas“.

nendrės vidury vandenų˺[l], kaip gluosniai prie vandens griovių. [5] Vienas sakys: „VIEŠPAČIUI aš priklausau“, o kitas vadinsis Jokūbo vardu. Dar kitas užsirašys ant rankos: „Aš VIEŠPATIES“ ir pramins save Izraelio vardui“.

Be manęs nėra Dievo

[6] Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Karalius ir jo Atpirkėjas, kariuomenių VIEŠPATS: „Aš pirmutinis ir aš paskutinis, ir be manęs nėra Dievo. [7] Ir kas yra kaip aš? Tegul jis ˹atsistoja ir˺[m] pasisako, man tai praneša ir išdėsto! ˹Kas nuo seno leido išgirsti, kas ateis˺[n]? Ir kas atsitiks, tegul jie mums[o] praneša. [8] Nedrebėkite ir nenustėrkite iš baimės! Argi aš iš anksto neleidau[p] išgirsti ir nepranešiau? Jūs patys esate mano liudytojai. Ar yra Dievas be manęs? Nėra kitos Uolos; nežinau!“

Stabmeldystės kvailystė

[9] Stabdirbiai – jie visi niekas, ir jų mylimieji beverčiai. O jų liudytojai[q] – jie nemato ir nenumano, tad jie turės gėdytis. [10] Kas pavidalina dievą ar nulieja atvaizdą, kad tas jam neduotų naudos? [11] Štai visi jo šalininkai[r] turi gėdytis, o amatininkai – jie tėra žmonės. Tegul jie visi

---

[l]**44,4** G; M: tarp žolių. Arba: kaip žali jovarai

[m]**44,7** G; ~M

[n]**44,7** Rk.; M: Nuo tada, kai aš įsteigiau amžiną tautą; ir kas ateis

[o]**44,7** T; M: jiems; G: jums

[p]**44,8** M + tau; GS: jums

[q]**44,9** T.y. garbintojai

[r]**44,11** T.y. dievaičio garbintojai

susirenka, sustoja! Jie kartu nusigąs, turės susigėsti. [12] Kalvis ˹išpjauna neapdirbtą gabalą˺[s] ir jį apdirba anglių žaizdre. Jis kūjais jį supavidalina ir apdirba savo stipria ranka. Jis net išalksta ir netenka jėgų, neatsigeria vandens ir pavargsta. [13] Dailidė ištiesia matuoklę, apibrėžia jį[t] brėžtu. Jis skaptuoja jį kaltais ir ˹skriestuvu jį apskrieja˺[u]. Ir jis jį padaro kaip vyro atvaizdą, kaip gražų žmogaus pavidalą, kad pasiliktų [maldos] namuose. [14] ˹Jis nukerta˺[v] sau kedrų. Jis parenka sau tirzą[w] ar ąžuolą ir leidžia sustiprėti tarp miško medžių. Jis pasodina laurą, o lietus jį išaugina. [15] Ir jis[x] tarnauja žmogui kaip kuras ugniai; jie ima iš jų[y] ir šildosi, taip pat jį uždega ir kepa duoną. ˹Jis dargi˺[z] padaro dievą ir parpuola, pasidaro iš jo[a] stabą ir parkniumba ties juo. [16] Jo pusę jis sudegina ugnyje; ˹ant jo pusės˺[b] jis ˹kepa mėsą, valgo˺[c] kepsnį ir pasisotina. Jis taip pat šildosi ir sako: „Aha, sušilau, pajutau ugnį“. [17] O iš to, kas liko, jis padaro dievą, ˹stabą, ir˺[d] parkniumba ties juo, žemai nusilenkęs. Jis

---

[s]**44,12** Sk. gōlem 'aṣad; M: genėtuvas

[t]**44,13** T.y. rąstagalį

[u]**44,13** Arba: tekintuve padaro jį apvalų

[v]**44,14** GV; M: Kad nukirstų

[w]**44,14** Turbūt tam tikra ąžuolų rūšis. 2 Mss: kedrą

[x]**44,15** T.y. medis

[y]**44,15** T.y. medžių ar medžio gabalų

[z]**44,15** Q(a): Arba jis

[a]**44,15** T.y. medžio

[b]**44,16** Q(a)Q(B)S: ir ant jo anglių

[c]**44,16** Rk., plg. GS; M: valgo mėsą, kepa

[d]**44,17** GST; M: savo stabą

meldžiasi jam, sakydamas: „Išgelbėk mane, nes tu mano dievas!“ [18] Jie[e] nieko nesuvokia ir nieko nesupranta, nes užlipdytos jų akys, kad jie nemato, [ir] jų širdys, kad jie neišmano. [19] Jis toliau nepagalvoja, neturi nuovokos ir supratimo, kad sakytų: „Jo pusę sudeginau ugnyje, taip pat iškepiau duoną ant jo anglių, kepu mėsą ir valgau; o iš jo liekanos darau bjaurybę, ties medžio rąstgaliu parkniumbu!“ [20] Kas verčiasi pelenais, ˹yra apgautas; jo širdis˺[f] jį suvedžiojo. Jis neišgelbsti savo gyvybės ir nesako: „Ar ne apgaulė, ˹ką laiko mano dešinė˺[g]?“

Atsigręžk į mane, nes atpirkau tave!

[21] „Atsimink tat, Jokūbe, Izraeli, nes tu mano tarnas! Aš supavidalinau tave; tarnas tu man esi. Izraeli, tu nesi mano pamirštas. [22] Aš nubraukiau kaip debesį tavo priešgyniavimus ir kaip rūką tavo nuodėmes. Atsigręžk į mane, nes atpirkau tave!“

VIEŠPATS tai padarė

[23] Džiūgaukite, dangūs, nes tai padarė VIEŠPATS! Krykštaukite, žemės gilybės! Pratrūkite, kalnai, džiaugsmu, tu, miške, ir visi jūs medžiai ame! Nes VIEŠPATS atpirko Jokūbą ir per Izraelį[h] jis pasirodo šlovingas.

---

[e]**44,18** T.y. tokie žmonės

[f]**44,20** Rk., plg. GST; M: apvilta širdis

[g]**44,20** Lit. mano dešiniojoje rankoje

[h]**44,23** T.y. veikdamas Izraelio labui

Aš esu VIEŠPATS, kuris daro visa

[24] Taip pasakė VIEŠPATS, tavo Atpirkėjas ir tas, kuris tave pavidalino nuo pat motinos įsčių: „Aš esu VIEŠPATS, kuris daro visa, kuris vienas ištiesė dangų, išplėtė žemę – ˹kas buvo su manim˺[i]? [25] Aš, kuris paverčia niekais žynių[j] ženklus ir burtininkus sukvailina; kuris apgręžia[k] išmintingus ir jų žinojimą supaikina; [26] kuris ištesi savo tarnų[l] žodį ir savo pasiuntinių [paskelbtą] sumanymą įvykdo. Aš, kuris sakau apie Jeruzalę: ‚Ji bus gyvenama – ir apie Judo miestus: ‚Jie bus statomi', – ir jos griuvėsius prikelsiu'; [27] aš, kuris sakau gelmei: ‚Išsek! Tavo sroves aš išdžiovinsiu'; [28] aš, kuris sakau apie Kyrą: ‚Mano piemuo! Visą mano valią jis įvykdys, sakydamas apie Jeruzalę: „Ji tebūnie atstatyta“, ir apie šventyklą: „Tebūnie dedami jos pamatai“'“.

Aš esu VIEŠPATS, kuris visa tai daro

45 [1] Taip pasakė VIEŠPATS savo pateptajam, Kyrui, kurį nutvėriau už jo dešinės, kad pavergčiau jam tautas, ir aš ˹nujuosiu karaliams strėnas˺[m], kad atidaryčiau ties juo duris, taip kad vartai neliktų uždari: [2] „Aš pats einu pirm tavęs ir apsukinius mūrus išlyginu. Žalvarines duris sudaužau ir geležinius užšovus numušu. [3] Aš tau

---

[i] **44,24** KQ(a) dgl. MSS GV; QS dgl. Mss: pats iš savęs

[j] **44,25** Rk.; M: tauškalų (tauškalių?)

[k] **44,25** T.y. tikra įvykių eiga verčia grįžti atgal į išeities tašką, kai jie savo pranašystėmis tariasi prasiveržę į ateitį.

[l] **44,26** G(A)T; M: tarno

[m] **45,1** T.y. juos nuginkluoju

duodu tamsos[n] lobius ir slėpynių turtus, kad žinotum, jog aš esu VIEŠPATS, jog tas, kuris tave pašaukė vardu, yra Izraelio Dievas. [4] Dėl savo tarno Jokūbo, Izraelio, mano išrinktojo, aš tave pašaukiau tavo vardu, tau duodu garbės vardą, nors ir nepažįsti manęs. [5] Aš esu VIEŠPATS ir nėra kito; be manęs nėra Dievo. Aš apjuosiu tave, nors ir nepažįsti manęs, [6] kad žmonės žinotų nuo saulės patekėjimo ir nuo jos[o] laidos, jog be manęs nėra kito; aš esu VIEŠPATS ir nėra kito – [7] tas, kuris pavidalina šviesą ir sukuria tamsą, kuris daro gerovę ir sukuria nelaimę. Aš esu VIEŠPATS, kuris visa tai daro“.

Lašnokite, dangūs!

[8] „Lašnokite, dangūs, iš aukšto, ir debesys, lynokite gerove! Teatsiveria žemė ir teišželia[p] išganymas, ir teisingumas teišdygsta kartu. Aš, VIEŠPATS, tai sukūriau“.

Molis ir jo žiedėjas

[9] „Vargas tam, kuris vaidijasi su savo Kūrėju, šukė tarp žemės šukių! Ar molis sako savo žiedėjui: ‚Ką darai?’ ir jo ⌜darinys: ‚Tu neturi rankų⌝[q]“? [10] Vargas tam, kuris klausia tėvą: ‚Kam leidi gimti?’ ar moterį: ‚Ką skausmingai gimdai?’“ [11] Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Šventasis ir jo Kūrėjas: „⌜Ar jūs norite klausinėti⌝[r] mane apie mano

---

[n] **45,3** T.y. tamsiuose požemiuose sukrautus

[o] **45,6** ST

[p] **45,8** Q(a); M; tegul jie atneša išganymo vaisių

[q] **45,9** Rk., plg. GS; M; tavo darinys: ‚Jis neturi rankų’

[r] **45,11** Rk.; M: Apie būsimus dalykus klausinėkite

sūnus, ar dėl mano rankų darbo man duoti paliepimų? [12] Aš padariau žemę ir žmones ant jos sutvėriau. Aš, mano rankos ištiesė dangus, ir visai jų kariuomenei aš duodu įsakymus. [13] Aš jį[s] pažadinau teisumu[t] ir visus jo kelius padarysiu lygius. Jis atstatys mano miestą ir mano tremtinius paleis, ne už mokestį ir ne už dovaną“, pasakė kariuomenių VIEŠPATS.

Tavyje yra Dievas

[14] Taip pasakė VIEŠPATS: „Ką Egiptas įsigijo darbu ir Kušas[u] nusipelnė prekyba, ir aukštaūgiai sebai – jie pereis pas tave ir tau priklausys; jie eis paskui tave supančioti[v] ir parpuls prieš tave; jie maldaus tave: ‚Tikrai tavyje yra Dievas ir nėra kito, jokio kito dievo'“. [15] Iš tiesų tu esi pasislepiąs Dievas, Izraelio Dievas, Gelbėtojas! [16] Turės gėdytis ir parausti iš gėdos visi drauge, eiti susigėdę stabdirbiai. [17] Izraelis ras išgelbėjimą VIEŠPATYJE, amžiną išgelbėjimą. Jūs neturėsite gėdytis ir parausti per amžių amžius!

Jis ją sukūrė ne tam, kad ji būtų tuščia

[18] Nes taip pasakė VIEŠPATS, dangaus kūrėjas – jis yra Dievas, kuris supavidalino žemę ir ją padarė; jis padėjo jos pamatus, ne tam, kad ji būtų tuščia, jis ją sutvėrė, apgyvenimui jis ją supavidalino: „Aš esu VIEŠPATS, ir nėra kito. [19] Ne slapčiomis kalbėjau kur nors tamsioje

---

[s] **45,13** T.y. Kyrą

[t] **45,13** T.y. ištesėdamas savo pažadus ir pateisindamas savo viršenybę

[u] **45,14** T.y. senovinė Etiopija

[v] **45,14** M + pereis; ~ G

šalyje. Nesakiau Jokūbo palikuonims: ‚Ieškokite manęs dykynėje[w]’. Aš esu VIEŠPATS, kuris kalba teisybę, kuris skelbia tiesą“.

Kreipkitės į mane, visi žemės pakraščiai!

[20] „Susirinkite ir ateikite, priartėkite drauge, tautų išlikėliai! Neišmano tie, kurie nešioja ˹savo medinius stabus˺[x] ir meldžiasi dievui, kuris negali išgelbėti. [21] Paskelbkite ir įrodykite – tikrai tegul jie pasitaria drauge! Kas tai leido sužinoti iš senovės, tai paskelbė nuo seniai? Ar ne aš, VIEŠPATS? Be manęs nėra Dievo. Teisingo ir gelbstinčio Dievo nėra be manęs. [22] Kreipkitės į mane ir gelbėkitės, visi žemės pakraščiai! Nes aš esu Dievas ir nėra kito. Savim aš prisiekiau. [23] Iš mano burnos išėjo teisybė, pažadas, kuris nebus atšauktas, kad man nusilenks kiekvienas kelis, prisieks kiekvienas liežuvis, [24] ˹tardamas[y]: ‘Iš tiesų VIEŠPATYJE˺[z] yra teisumas ir stiprybė’“. Jie ateis pas jį susigėdę – visi, kurie nirto ant jo. [25] VIEŠPATIES bus pateisinti ir juo didžiuosis visi Izraelio palikuonys.

Nešamieji ir nešantysis

46 [1] Parkniubo Bėlis, nusilenkė Nebas. Jų stabai ˹pasidarė našta gyvuliams, kaip nešami kroviniai

---

[w] **45,19** Rk.; M: dykynė

[x] **45,20** Lit. savo stabų medį

[y] **45,24** M: jis man tarė

[z] **45,24** G, plg.S; arba (plg. Q(a)): Iš tiesų VIEŠPATYJE, sakys apie mane,

pavargusiems gyvuliams˺[a]. [2] Nusilenkė, parkniubo jie drauge, negalėjo išgelbėti naštos, ir jie patys išėjo į nelaisvę. [3] „Klausykite manęs, Jokūbo namai, ir visi likusieji iš Izraelio namų! Jūs, kurie buvote našta nuo pat gimimo, nešiojami nuo motinos įsčių. [4] Iki [jūsų] senatvės aš tas pats būsiu, ir iki žilos galvos aš nešiosiu. Aš tai dariau, ir aš nešiu; aš [jus] nešiosiu ir išgelbėsiu.

Su kuo mane palyginsite?

[5] Su kuo mane palyginsite ir [su kuo] darysite lygų? Ir kam mane prilyginsite, kad mes būtume panašūs? [6] Tie, kurie iškrato auksą iš maišelio ir sidabro atsveria svarstyklėmis, pasisamdo auksakalį, kad jis padarytų iš to dievą. Jie nusilenkia; taip, jie parpuola [prieš jį]. [7] Jie užsikelia jį ant peties, jį nešioja. Jie padeda jį į jo vietą, ir jis stovi; iš savo vietos jis nepajuda. Kai kas šaukiasi jo, jis neatsiliepia, iš jo nelaimės jo neišgelbsti.

Atsiminkite, kas anksčiau įvyko!

[8] Tai atsiminkite ir ˹įsikalkite galvon˺[b]. [9] Atsiminkite, kas anksčiau, seniai įvyko! Nes aš esu Dievas ir nėra kito; [aš esu] Dievas ir nėra tokio, kaip aš! [10] Aš skelbiu iš pradžios pabaigą ir nuo senovės, kas dar nėra įvykę, tardamas: ‚Aš įvykdysiu savo sumanymą ir padarysiu visa, ko noriu'. [11] Aš šaukiu nuo saulėtekio plėšrūną paukštį, iš tolimos šalies vyrą mano sumanymui vykdyti. Taip, aš kalbėjau, aš tai ir įvykdysiu; aš sugalvojau, aš tai

---

[a]**46,1** Rk.; M: teko (našta) gyvuliams ir galvijams; jūsų nešiojami (stabai) užlsrauti kaip našta ant pavargusių (gyvulių)

[b]**46,8** Tiksli hebrajų žodžio reikšmė neišaiškinta.

ir padarysiu. [12] Klausykite manęs, nusiminėliai[c], kurie esate toli nuo išvadavimo! Aš priartinau savo išvadavimą; jis nebetoli. Ir mano išgelbėjimas neužtruks. Aš suteiksiu Sijonoje išgelbėjimą Izraeliui savo šlovę“.

Babilono nuopuolis

47 [1] „Nuženk ir atsisėsk į dulkes, mergaite, dukterie Babilonija! Atsisėsk ant žemės be sosto, dukterie Kaldėja[d]! Nes daugiau tavęs nebevadins ‚švelnia’ ir ‚išlepusia’. [2] Paimk girnas ir malk miltus! Atidenk savo šydą! Pakelk sijono valktį, apnuogink blauzdas, brisk per upes! [3–4] Tebūnie atidengta tavo nuogybė; taip, tepasirodo tavo gėda! Aš atkeršysiu, ir ⌜niekas [manęs] nepermaldaus⌝[e], – pasakė[f] mūsų Atpirkėjas, kurio vardas – kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Šventasis. – [5] Tyliai sėdėk ir įeik į tamsybę, dukterie Kaldėja, nes toliau tavęs nebevadins karalysčių valdove! [6] Aš buvau supykęs ant savo tautos, sutepiau[g] savo veldinį ir juos padaviau į tavo ranką. Tu jiems neparodei gailesčio. Ant senelio tu uždėjai labai sunkų savo jungą. [7] Ir sakei: ‚Per amžius aš gyvuosiu, [būsiu] amžina valdovė!’ Tu neįsidėjai to į širdį, nepagalvojai apie savo galą. [8] Taigi dabar to klausyk, gašlioji, kuri saugiai sėdi soste, kuri sau sakai: ‚Aš, ir jokia kita! Aš nesėdėsiu [kaip] našlė ir nepatirsiu vaikų netekimo’. [9] Tačiau tiedu dalykai tave ištiks staiga,

---

[c]**46,12** G; M: atkakliaširdžiai

[d]**47,1** Lit. Kaldėjų

[e]**47,3-4** Sym V; M; nemaldausiu žmogaus

[f]**47,3-4** G; ~M

[g]**47,6** Lit. padariau nešventą

vieną dieną; visiškas vaikų netekimas ir našlavimas tave ištiks, nors ir daug tavo burtų, nors ir labai galingi tavo apžavai. [10] Tu jauteis saugi savo nelabume, sakei: ‚Niekas manęs nemato'. Tavo išmintis ir tavo žinojimas suklaidino tave; tu sau sakei: ‚Aš, ir jokia kita!' [11] Tad ištiks tave nelaimė; tu nemokėsi jos pašalinti kerais. Tave užpuls neganda; tu negalėsi jos nukreipti atgaila. Staiga ateis ant tavęs pražūtis tau nežinant. [12] Na, pasilik su savo apžavais ir daugybe savo burtų, su kuriais plūkeisi nuo savo jaunystės! Gal galėsi [jais] pasinaudoti, gal atbaidysi[h]. [13] Tu nuvargai dėl savo patarėjų[i] daugybės. Tegul prisistato ir tave išgelbsti astrologai, žvaigždžių stebėtojai, kurie kas jaunatį paskelbia, kas[j] laukia tavęs. [14] Štai jie pasidarė kaip ražai; ugnis juos sudegina. Jie neišgelbsti patys savęs iš liepsnos galios. Tai ne žarijos susišildyti, ne ugnis, prie kurios galėtų atsisėsti. [15] Tokie tau pasidarė tie, su kuriais nusikamavai, ˹kurie bendravo[k] su tavim˺[l] nuo tavo jaunystės. Jie išsklido kiekvienas savo keliu. Nėra kas tave gelbėtų".

Aš tau leisiu išgirsti naujų dalykų

48 [1] Klausykite to, Jokūbo namai, jūs, kurie vadinatės Izraelio vardu ir esate išėję iš Jokūbo strėnų[m], kurie prisiekiate VIEŠPATIES vardu ir meldžiatės

---

[h]**47,12** Būtent nelaimę tarsi demoną

[i]**47,13** GSV; M: patarimų

[j]**47,13** GST; M dtgr.: iš kur

[k]**47,15** Lit. prekiavo

[l]**47,15** Arba: tavo burtininkai

[m]**48,1** Rk., plg. Q(a) 39,7; M; vandenų

Izraelio Dievui netikrai ir nenuoširdžiai. [2] Taip, iš šventojo miesto jie pasisavino vardą ir rėmėsi Izraelio Dievu – kariuomenių VIEŠPATS jo vardas. [3] „Aš seniai paskelbiau, kas anksčiau įvyko; iš mano burnos išėjo, ir aš leidau tai išgirsti. Aš staiga veikiau, ir tai įvyko. [4] Kadangi aš žinojau, kad tu[n] atkaklus, kad geležinė sausgyslė tavo sprandas ir tavo kakta žalvarinė, [5] tad aš nuo seniai tai paskelbiau; prieš įvykstant leidau tau išgirsti, kad nesakytum: ‚Mano stabas tai padarė, mano drožtinis ir nulietasis dievavaizdis tai įsake'. [6] Tu girdėjai! Pamatyk visa tai! Ar jūs patys neturėtumėte tai pripažinti? Nuo dabar aš tau leisiu išgirsti naujų dalykų, paslapčių, kurių nežinojai. [7] Dabar tai sukurta ir ne seniai; pirm šios dienos jūs to negirdėjote, kad nesakytum: ‚Štai aš tai žinojau'. [8] Nei tu girdėjai, nei žinojai, nei nuo seniai ˹nebuvai atvėręs ausies˺[o], nes aš žinojau: tu visai neištikimas, ir nuo motinos įsčių tave vadina priešgyna. [9] Dėl savo vardo aš nudelsiu savo rūstybę ir dėl savo garbės [ją] tau suvaldau, kad tavęs nesunaikinčiau. [10] Štai aš tave apvaliau, bet ne kaip[p] sidabrą, tave ištyriau priespaudos krosnyje. [11] Dėl savęs, dėl savęs tai darau, nes kaip ˹leisčiau save laikyti nešventu˺[q]? Ir savo garbės aš neduosiu kitam.

---

[n]**48,4** T.y. Izraelis

[o]**48,8** Q(a)T; frag. in geniza Cair. SV: nebuvo atverta tavo ausis; M: neatvėrė tavo ausies

[p]**48,10** Rk.; M; už

[q]**48,11** Q(a)SV; M: drįstų būti laikomas nešventu (G + mano vardas)

Aš jį pašaukiau!

[12] Klausyk manęs, Jokūbe, Izraeli, mano pašauktasis! Aš tas esu, aš pirmutinis, aš ir paskutinis! [13] Juk mano ranka padėjo žemės pamatus, ir mano dešinė ištiesė dangus. Kai aš juos pašaukiu, jie atsistoja drauge“. [14] Susirinkite, jūs visi, ir klausykite! Kas tarp jų[r] yra tai paskelbęs? VIEŠPATS jį myli; jis įvykdys Jo valią prieš Babiloną ir ˹kaldėjų palikuonis˺[s]. [15] „Aš, aš kalbėjau, aš jį ir pašaukiau; aš jį atvedžiau ir ˹padariau sėkmingą jo žygį˺[t]. [16] Priartėkite prie manęs, klausykite to! Nuo pat pradžios nekalbėjau slapta; nuo to laiko, kai tai pradėjo įvykti, aš ten buvau“. O dabar Viešpats Jahvė pasiuntė mane ir savo dvasią.

Tavo gerovė būtų buvus kaip upė

[17] Taip pasakė VIEŠPATS, tavo Atpirkėjas, Izraelio Šventasis: „Aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris tave moko, kas naudinga, kuris tave veda keliu, kuriuo tu turi eiti. [18] O kad tu būtum klausęs mano įsakymų! Tavo gerovė būtų buvus kaip upė ir tavo teisumas – kaip jūros bangos. [19] Kaip smiltys būtų buvę tavo palikuonys ir tavo vaikai[u] – kaip jų[v] grūdeliai. Nebūtų išdildytas ir išnaikintas tavo[w] vardas iš mano akivaizdos“.

---

[r]**48,14** T.y. tautų dievų; dgl. Mss ST(Ms): jūsų

[s]**48,14** G; M: savo dilbį (t.y. galią) (prieš) kaldėjus

[t]**48,15** GST; M: pasirodė sėkmingas jo žygis (lit. kelias)

[u]**48,19** Lit. vidurių ūgliai

[v]**48,19** T.y. smilčių

[w]**48,19** G; M: jų

Išeikite iš Babilono!

[20] Išeikite iš Babilono, bėkite nuo kaldėjų! Džiaugsmingu balsu skelbkite, leiskite tai išgirsti! Leiskite, kad tai nusklistų ligi žemės pakraščių! Tarkite: „VIEŠPATS atpirko savo tarną Jokūbą!“ [21] Jie nenutroško, kai jis juos vedė per tyrus. Vandenį iš uolos jis jiems tekino. Jis perskėlė uolą, ir ištekėjo vanduo. [22] „Bedieviai neturi ramybės“, – sako VIEŠPATS.

Izraelis – tautų šviesa

49 [1] Klausykite manęs, pajūriai[x], ir įsidėmėkite, tolimos tautos! VIEŠPATS mane pašaukė nuo motinos įsčių, nuo motinos vidurių minėjo mano vardą. [2] Jis padarė mano burną lyg aštrų kalaviją, savo rankos šešėliu mane apdengė. Jis mane padarė nusmailinta strėle, savo strėlinėje mane paslėpė. [3] Ir jis man tarė: „Tu esi mano tarnas, Izraeli, tu, kuriame pasirodysiu šlovingas“. [4] O aš tariau: „Be reikalo stengiaus, veltui ir perniek išeikvojau savo jėgas. Tačiau mano pateisinimas yra pas VIEŠPATĮ ir mano atpildas pas mano Dievą“. [5] O dabar pasakė VIEŠPATS, kuris nuo motinos įsčių mane supavidalino sau tarnu Izraeliui atvesti atgal pas jį ir kad Izraelis jam būtų surinktas – taip aš esu pagerbtas VIEŠPATIES akyse, ir mano Dievas tapo mano stiprybė – [6] jis tarė: „Per maža, kad tu būtum man tarnas Izraelio gentims atkurti ir Izraelio išsaugotiems sugrąžinti; aš tave padarysiu tautų šviesa, kad mano išgelbėjimas pasiektų žemės pakraščius“.

---

[x] **49,1** Arba: salos

Izraelio išlaisvinimas ir atkūrimas

7 Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Atpirkėjas, jo Šventasis, ⌜giliai paniekintam⌝[y], kuriuo bodisi žmonės, valdovų tarnui: „Karaliai pamatys ir atsistos, kunigaikščiai nusilenks iki žemės dėl VIEŠPATIES, kuris ištikimas, dėl Izraelio Šventojo, kuris tave išsirinko“. 8 Taip pasakė VIEŠPATS: „Malonės metu išklausiau tave ir išgelbėjimo dieną tau padėjau. Aš supavidalinau ir įpareigojau tave žmonijai, kad atkurčiau ...[z] šalį, kad duočiau paveldėti nusiaubtas nuosavybes, 9 tardamas kaliniams: ‚Išeikite!’, tiems, kurie tamsumoje: ‚Pasirodykite!’ ⌜Visose[a] pakelėse⌝[b] jie ganysis, ir visose plikumose bus jų ganykla. 10 Jie nealks ir netrokš, ir jų neištiks deginanti kaitra ar saulė, nes tas, kuris jų gailisi, jiems vadovaus ir juos nuves prie vandens šaltinių. 11 Aš paversiu visus savo[c] kalnus keliu, ir mano vieškeliai bus aukštai supilti. 12 Štai šitie ateis iš toli, ir štai tiek – iš žiemių ir vakarų, o tie – iš sieniečių[d] šalies“. 13 Krykštaukite, dangūs, ir džiūgauk, žeme! Pratrūkite džiūgesio šauksmais, kalnai! Nes VIEŠPATS paguodė savo tautą ir savo vargšų pasigailėjo. 14 Bet Sijoną sako: „Mane paliko Jahvė, Viešpats pamiršo mane“. Argi moteriškė pamiršta savo žindulį, kad nepasigailėtų savo

---

[y] **49,7** Q(a)S; G: tam, kuris save nieku laiko

[z] **49,8** Sakinyje išleistas būdvardis.

[a] **49,9** GQ(a)

[b] **49,9** Q(a): Visuose kalnuose

[c] **49,11** ~ST

[d] **49,12** Q(a); M: Sinimo

įsčių sūnaus? [15] Net jei šitos pamirštų, aš tačiau tavęs nepamiršiu. [16] Štai aš tave įrašiau į [savo] delnus; tavo sienos yra nuolat ties manim.[e] [17] Atskuba tavo statytojai; tavo griovėjai ir siaubėjai išeina iš tavęs. [18] Pakelk akis ir pažvelk aplinkui: jie visi renkasi, ateina pas tave! „Kaip tikrai aš gyvas, – sako VIEŠPATS, – tu visus juos užsidėsi kaip papuošalą, jais apsijuosi kaip jaunoji. [19] Nors tavo vietovės buvo sugriautos ir nebegyvenamos ir tavo šalis nuniokota, dabar tu būsi per ankšta gyventojams, ir toli bus tie, kurie tave prarijo. [20] Tau girdint, dar sakys tavo, bevaikės, sūnūs: ‚Man per ankšta ta vieta. Duok man erčios kur gyventi!' [21] Tada tu sau tarsi: ‚Kas man pagimdė šituos? Aš juk likau bevaikė ir nevaisinga[f], tai kas šituos užaugino? Štai aš viena išlikau; šitie – iš kur jie?'“ [22] Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Štai aš pakelsiu link nacijų savo ranką ir link tautų iškelsiu savo vėliavą, ir jos atgabens tavo sūnus užantyje, ir tavo dukterys bus nešamos ant pečių. [23] Karaliai bus tavo prižiūrėtojai, ir jų karalienės – tavo žindyvės. Paliesdami veidu žemę, jie tau nusilenks ir tavo kojų dulkes laižys. Tada tu pažinsi, jog aš esu VIEŠPATS, jog tie, kurie manęs viliasi, neturės nusivilti[g]“. [24] Ar kas atima iš karžygio grobį? Ar belaisvis ištrūksta iš tirono[h]? [25] Bet taip pasakė VIEŠPATS: „Net karžygio belaisvis bus atimtas ir tirono grobis atgautas. Su tais, kurie kovoja prieš tave, aš pats kovosiu ir tavo sūnus aš pats išgelbėsiu. [26] Aš valgydinsiu tavo prispaudėjus

---

[e]**49,16** Prasmė: tavo sienų atstatymas yra mano nuolatinio rūpesčio dalykas.

[f]**49,21** M įtrp. pstb.: ištremta ir išvaryta; ~G

[g]**49,23** Lit. gėdytis

[h]**49,24** Q(a)SV, plg. 25 skn.; M: teisiojo

jų pačių kūnu, ir jie pasigers nuo savo pačių kraujo kaip nuo saldaus vyno. Taip pažins visa žmonija, kad aš esu VIEŠPATS, tavo Gelbėtojas ir tavo Atpirkėjas, Jokūbo Galingasis“.

Kur yra jūsų motinos skyrybų pažymėjimas?

50 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Kur yra jūsų motinos skyrybų pažymėjimas, su kuriuo būčiau ją paleidęs? Arba kuris mano skolintojų buvo tas, kuriam būčiau jus pardavęs? Štai dėl savo nusidėjimų jūs buvote parduoti, ir dėl jūsų priešgyniavimų buvo paleista jūsų motina. [2] Kodėl, man atėjus, nė vieno nebuvo? Man šaukiant, nebuvo kas atsilieptų? Ar tikrai per trumpa mano ranka išpirkti arba ar nėra manyje galios išvaduoti? Štai savo barimu išdžiovinu jūrą, paverčiu upes dykuma. Jų žuvys supūva dėl vandens stokos ir padvesia iš troškulio. [3] Aš apvelku dangus juodybe ir darau ašutinę jiems apsiautalu“.

Dievo tarno giesmė

[4] Viešpats Jahvė man davė mokinių liežuvį, kad mokėčiau palaikyti[i] žodžiu pavargusį. Jis pažadina kas rytą, pažadina man ausį, kad klausyčiaus kaip mokiniai. [5] Viešpats Jahvė atvėrė man ausį, o aš neprieštaravau, nesitraukiau atgal. [6] Savo nugarą daviau mušantiems ir savo skruostus – raunantiems[j]. Savo veido nepaslėpiau nuo keiksmų ir spjaudalų. [7] Bet Viešpats Jahvė man padeda, todėl nebuvau sugėdintas. Todėl padariau savo

---

[i] **50,4** Hbr. žodis nesuprantamas. G: atsakyti (pavargusiam)

[j] **50,6** Būtent barzdą

veidą kaip titnagą ir žinau, kad neturėsiu gėdytis. [8] Arti tas, kuris išteisina mane, – kas drįs bylinėtis su manim? Atsistokime drauge! Kas yra mano kaltintojas? Jis teprieina prie manęs! [9] Štai Viešpats Jahvė man padeda, – kas yra tas, kuris mane pasmerktų? Štai jie visi sudūlės kaip drabužis; kandys juos suės. [10] Kas tarp jūsų bijosi VIEŠPATIES, klausosi jo tarno balso? Kas vaikščiojo tamsoje ir neturėjo šviesos, tegul pasitiki VIEŠPATIES vardu ir remiasi savo Dievu! [11] Štai jūs visi, kurie sukuriate ugnį, uždegate[k] padegamąsias strėles, eikite į savo ugnies liepsną ir į strėles, kurias uždegėte! Nuo mano rankos jums tai atsitiks: jūs turėsite atsigulti į kančios vietą.

Mano išgelbėjimas pasiliks per amžius

51 [1] „Klausykitės manęs, jūs, kurie vejatės teisybę, kurie ieškote VIEŠPATIES! Pažvelkite į uolą, iš kurios buvote iškirsti, į cisternos duobę, iš kurios buvote išskelti. [2] Pažvelkite į Abraomą, savo tėvą, ir į Sarą kuri jus pagimdė. Aš mat jį pašaukiau, kai jis tebuvo vienas, jį laiminau ir padauginau“. [3] ⸢.........................⸣[l] nes VIEŠPATS paguodė Sijoną, paguodė visus jos griuvėsius. Jis padarys jos dykumą kaip Edeną, jos tyrus kaip VIEŠPATIES sodą. Džiaugsmo ir linksmybės rasis joje, padėkos giesmė ir styginės muzikos skambesys. [4] „Kreipkite dėmesį į mane, tautos[m], nacijos[n], prilenkite

---

[k]**50,11** Rk., plg. S; M: apjuosiate

[l]**51,3** Išleistos eilutės. Pasigendama paliepimų džiūgauti ir girti Viešpatį, kaip 42,10-13 ir 49,13.

[m]**51,4** Kkr. Mss S; M: mano tauta

[n]**51,4** Kkr. Mss S; M: mano nacija

man ausį! Nes pamokymas išeis iš manęs ir mano teisingumas taps tautų šviesa. 5 ˹Beregint artėja˺[o] mano pergalė[p], išėjo mano išgelbėjimas ˹kaip šviesa˺[q], ir mano rankos valdys tautas. Pajūriai lauks manęs ir į mano ranką padės savo viltį. 6 Pakelkite į dangus savo akis ir pažvelkite į žemę apačioje! Nes dangūs kaip dūmai išsisklaidys, žemė kaip drabužis susidėvės, ir jos gyventojai kaip uodai išmirs. Bet mano išgelbėjimas pasiliks per amžius, mano išvadavimas nesibaigs[r]. 7 Klausykitės manęs, jūs, kurie žinote, kas teisu, žmonės, kurių širdy mano pamokymas! Nebijokite žmonių pašaipos ir jų plūdimų neišsigąskite! 8 Nes kaip drabužį juos sugrauš kandis ir kaip vilną juos sukandžios vikšras. Tačiau mano išvadavimas pasiliks per amžius, mano išgelbėjimas per kartų kartas“.

Pajudėk, pajudėk, VIEŠPATIES ranka!

9 Pajudėk, pajudėk, apsivilk jėga tu, VIEŠPATIES ranka! Pajudėk, kaip senovės dienomis, kaip per amžių kartas! Ar ne tu tas, kuris sukapojo Rahabą, perdūrė jūros slibiną? 10 Ar ne tu tas, kuris išdžiovino jūrą, didžiulės gelmės vandenis? Kuris pavertė jūros gilumas keliu išlaisvintiems pereiti? 11 VIEŠPATIES atpirktieji sugrįš ir ateis į Sijoną krykštaudami, ir amžina linksmybė bus ant jų galvos. Džiaugsmas ir linksmybė juos sutiks, o sielvartas ir dejavimas bėgs šalin. 12 „Aš, aš esu tas,

---

[o]**51,5** G

[p]**51,5** Lit. teisumas

[q]**51,5** G; ~M

[r]**51,6** GTV; M: nenusileis (kaip saulė); arba: liks nepalaužtas

kuris jus guodžia. Kaip čia yra, kad bijai mirtingo žmogaus, žmogystos[s], kuri pragaišta kaip žolė? [13] Kad pamiršti VIEŠPATĮ, savo Kūrėją, kuris ištiesė dangų ir padėjo žemės pamatus? Kad nuolat, visą dieną drebi nuo prispaudėjo rūstybės, kai jis siekia pražudyti? Tačiau kur yra prispaudėjo rūstybė? [14] Sukaustytasis bus skubiai paleistas ir nebenueis numiręs į duobę, ir nestigs jam duonos. [15] O aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, kuris sukelia jūrą ‚kad šniokščia jos bąngos“. Kariuomenių VIEŠPATS jo[t] vardas. [16] „Aš dėjau savo žodžius tau į burną ir savo rankos šešėliu apdengiau tave – aš, kuris ištiesiau[u] dangus ir padėjau žemės pamatus, ir tariau Sijonai: ‚Tu mano tauta’“.

VIEŠPATIES rūstybės taurė

[17] Pabusk, pabusk, atsikelk, Jeruzale! Tu, kuri gėrei iš VIEŠPATIES rankos jo rūstybės taurę! Kuri svaiginantį bokalą[v] gėrei, išsšliurpei! [18] Nėra kas ją vedžiotų iš visų sūnų, kuriuos ji pagimdė, nėra kas paimtų ją už rankos iš visų sūnų, kuriuos ji užaugino. [19] Tie du dalykai ištiko tave – kas užjaus tave? – sunaikinimas ir žuvimas, badas ir kalavijas – kas paguos tave? [20] Tavo sūnūs guli apalpę ˹visų gatvių kampuose˺[w] kaip antilopė tinkle; jie pilni VIEŠPATIES rūstybės, tavo Dievo grėsmės. [21] Todėl to klausyk tu, nuvargintoji ir pasigėrusioji, bet ne nuo vyno!

---

[s] **51,12** Lit. žmogaus sūnaus

[t] **51,15** G: mano

[u] **51,16** S; M: pasodinau

[v] **51,17** M prd. pstb.: taurę

[w] **51,20** Turbūt intarpas iš Rd 2,19; 4,1

[22] Taip pasakė tavo Viešpats Jahvė ir tavo Dievas, kuris gina teisme savo tautą: „Štai aš paėmiau iš tavo rankos svaiginančią taurę, savo rūstybės bokalą[x]; tau nebereikės daugiau jo gerti. [23] Ir aš jį paduosiu į ranką tų, kurie engė tave, ˹į ranką tų, kurie spaudė tave˺[y], kurie sakė ˹tau gyvai˺[z]: ‚Nusilenk, kad pereitume!' Ir tu padarei savo nugarą lyg žemę, kaip gatvę tiems, kurie eina per ją".

52 [1] Pajudėk, pajudėk, apsivilk savo jėga, Sijona! Apsirenk savo prabangiais drabužiais, Jeruzale, šventasis mieste! Nes daugiau nebeįeis į tave joks neapipjaustytasis ir netyrasis. [2] Nusikratyk dulkes, kelkis, atsisėsk, Jeruzale! Atsipalaiduok nuo savo kaklo pančių, belaisve dukterie Sijona! [3] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Veltui buvote parduoti, ir be pinigų būsite atpirkti".

Egiptas, Asirija ir Babilonas

[4] Nes taip pasakė Viešpats Jahvė: „Pradžioje į Egiptą nusileido mano tauta ten laikinai apsigyventi; paskui Asirija be priežasties ją spaudė. [5] O dabar kas man čia [iš to], – sako VIEŠPATS, – kad mano tauta nemokamai pagrobta? Jos valdovai tyčiojosi[a], – sako VIEŠPATS, – ir nuolat, per visą dieną, buvo piktžodžiaujama mano vardui. [6] Todėl mano tauta pažins mano vardą[b] tą dieną, kad aš esu tas, kuris kalbėjau: ‚Štai aš!'"

---

[x] **51,22** M + taurę; G

[y] **51,23** ltrp. suQ(a)G; ~M

[z] **51,23** Lit. tavo sielai (= gyvam asmeniui)

[a] **52,5** Rk., plg. Q(a)TV; M: staugė

[b] **52,6** Q(a)GSV; M +todėl

Tavo Dievas karalius!

[7] Kaip gražios kalnuose kojos pranešėjo, skelbiančio taiką, pranešančio gera, skelbiančio išgelbėjimą, tariančio Sijonai: „Tavo Dievas karalius!“ [8] Klausykis! Tavo žvalgai pakelia balsą, drauge jie krykštauja, nes akim į akį jie gėrėdamies stebi VIEŠPATIES pargrįžimą į Sijoną. [9] Linksmai krykštaukite drauge, Jeruzalės griuvėsiai, nes VIEŠPATS paguodė savo tautą, atpirko Jeruzalę! [10] VIEŠPATS apnuogino savo šventąjį dilbį visų tautų akyse, ir visi žemės pakraščiai išvys mūsų Dievo išgelbėjimą!

Išeikite iš ten!

[11] Traukitės, traukitės, išeikite iš ten! Nepalieskite, kas sutepta! Išeikite iš jo[c] tarpo, apsivalykite, jūs, kurie nešate VIEŠPATIES indus! [12] Bet ne skubom jūs turite išeiti ir ne kaip pabėgėliai vykti, nes pirma jūsų eis VIEŠPATS ir jūsų užpakalinė sauga bus Izraelio Dievas.

VIEŠPATIES tarno kentėjimas ir garbė

[13] „Štai mano tarnas ˹turės pasisekimą˺[d], iškils[e], bus išaukštintas ir labai prakilnus. [14] Kaip daugelis baisėjosi juo[f] – taip nežmoniškai sudarkyta buvo jo išvaizda ir jo pavidalas nepanašus į žmogaus[g], – [15] taip ˹dėl jo nustebs

---

[c] **52,11** T.y. Babilono

[d] **52,13** Arba: protingai elgsis

[e] **52,13** ~G

[f] **52,14** 2 Mss ST; M: tavim

[g] **52,14** Lit. žmonių vaikų

daugelis tautų˺[h]; karaliai užčiaups savo burną, nes, ko jiems nebuvo pasakota, jie pamatys, ir ko nebuvo girdėję, sužinos“.

53 [1] Kas tikėjo mūsų pranešimu, ir VIEŠPATIES ranka – kam ji buvo apreikšta? [2] Jis išaugo kaip atžala jo akivaizdoje ir kaip šaknis iš sausos žemės. Jis neturėjo pavidalo nė grožio, kad žvelgtume į jį, nė išvaizdos, kad jo geistume. [3] Jis buvo paniekintas ir žmonių vengiamas, vyras, patyręs skausmų ir pažįstąs ligą. Kaip toks, nuo kurio paslepia veidą, jis buvo niekinamas, ir mes nieku jį laikėme. [4] Tikrai mūsų ligas – jis nešė, ir mūsų skausmus – jis juos užsidėjo, o mes jį laikėme pažeistu, Dievo sumuštu ir nužemintu. [5] Tačiau jis buvo sužeistas[i] dėl mūsų maištavimų, sumuštas dėl mūsų kalčių. [6] Mes visi klaidžiojome kaip avys, kiekvienas sukome į savo kelią, bet VIEŠPATS uždėjo ant jo mūsų visų kaltę. [7] Žiauriai pasielgė su juo, bet jis nusižemino ir neatvėrė savo burnos. Kaip avinėlis, vedamas pjauti, ir kaip avis, tylinti prieš savo kirpėjus, jis neatvėrė savo burnos. [8] Suimtas ir nuteistas jis buvo pašalintas[j]. Bet kas pagalvojo apie jo likimą? Kad jis buvo atkirstas nuo gyvųjų šalies, dėl savo[k] tautos maištavimo ˹mirtinai ištiktas˺[l]? [9] Paskyrė[m] tarp nedorėlių jam kapą, tarp piktadarių[n] ˹kauburį

---

[h]**52,15** G; M; jis apšlakstys daugelį tautų; dėl jo

[i]**53,5** Arba: pervertas

[j]**53,8** T.y. nužudytas

[k]**53,8** Q(a); M: mano

[l]**53,8** Q(a) G; M: jiems (jam?) teko smūgi

[m]**53,9** Q(a); M: Jis davė

[n]**53,9** Rk.; M: (prie) turtingojo

jam palaidoti˺[o], nors jis nebuvo vartojęs smurto ir nebuvo vyliaus jo burnoje. [10] Bet VIEŠPATS panorėjo jį sutriuškinti. Jis padarė jį ligotą. Jei jo gyvybė ˹bus palaikyta˺[p] auka už nuodėmę, jis matys palikuonių, pailgins savo amžių, ir VIEŠPATIES dalykas tarps jo ranka. [11] Dėl jo sielvarto jis matys[q]. Jis bus patenkintas. Žinodamas apie jį, jis nuteisins daugelį. Mano tarnas bus teisingas daugeliui, ir jis neš[r] jų kaltes. [12] Todėl aš jam duosiu dalį tarp daugelio, ir su galingaisiais jis pasidalys grobį – dėl to, kad jis atidavė savo gyvybę mirčiai ir leidosi priskiriamas prie maištininkų. Tačiau jis užsidėjo daugelio nuodėmę ir užtarė maištininkus.

Krykštauk, nevaisingoji!

54 [1] „Krykštauk, nevaisingoji, kuri negimdei! Pratrūk džiūgesiu ir linksmai klykauk tu, kuri nepatyrei gimdymo skausmų! Nes daugiau yra apleistosios sūnų negu sutuoktosios, – pasakė VIEŠPATS. – [2] Praplėsk savo palapinės ertmę ir ištempk[s] savo buveinių uždangas, nesulaikyk! Pailgink savo virves ir savo kuolus įtvirtink! [3] Nes į dešinę ir į kairę tu išsiplėsi, tavo palikuonys užvaldys tautas ir nusiaubtus miestus apgyvendins. [4] Nebijok, nes tu neturėsi gėdytis! Ir nesidrovėk, nes tau nereiks parausti! Nes tu pamirši savo jaunystės gėdą ir nebeatsiminsi savo našlystės negarbės. [5] Nes

---

[o] **53,9** Rk.; M lit.: jo mirtyse

[p] **53,10** Sk. tusam; M: tu palaikysi

[q] **53,11** GQ(ab)+ šviesą

[r] **53,11** T.y. atleis

[s] **54,2** GSV; M: tegul ištempia (tavo...)

tavo vyras yra tavo Kūrėjas – kariuomenių VIEŠPATS jo vardas – ir tavo Atpirkėjas – Izraelio Šventasis; jis vadinamas visos žemės Dievu. [6] Nes kaip paliktą žmoną, nuliūdusią, VIEŠPATS tave pašaukė ir kaip jaunamartę, kai ji atmesta, – pasakė tavo Dievas. – [7] Trumpą akimirką aš palikau tave, tačiau su dideliu gailesčiu tave surenku. [8] Išliedamas apmaudą, aš paslėpiau akimirksnį savo veidą nuo tavęs, tačiau su amžina malone tavęs pasigailėjau, – pasakė tavo Atpirkėjas, VIEŠPATS. – [9] ⌜Man tai yra kaip Nojaus dienos⌝[t]; kaip aš prisiekiau, kad Nojaus vandenys nebeužlietų žemės, taip aš prisiekiau nebepykti ant tavęs, nebebarti tavęs. [10] Nors kalnai pajudėtų iš vietos ir kalvos susvyruotų, mano malonė neatstos nuo tavęs ir mano taikos sandora nesusvyruos“, – pasakė tas, kuris gailisi tavęs, VIEŠPATS.

Joks ginklas, nukaltas prieš tave, neturės sėkmės

[11–12] „O nuvargintas [mieste], audrų blaškomas, nepaguostas! Štai aš sudėsiu tavo akmenis į ⌜vertingą glaistą⌝[u] ir padėsiu tau pamatus iš lazurito. Aš padarysiu tavo sienų dantis iš rubinų, tavo vartus iš berilio akmenų ir visą tavo apvadą iš brangių akmenų. [13] Visi tavo sūnūs bus VIEŠPATIES pamokyti, ir didelė bus tavo sūnų gerovė. [14] Teisėtai būsi įtvirtintas. Tu jausies[v] laisvas[w] nuo priespaudos, nes neturėsi bijoti, ir nuo baisybės, nes ji

---

[t] **54,9** GSV; M: nes Nojaus vandenys man tai yra

[u] **54,11-12** Lit stibį, kuriuo rytietės moterys juodai nusidažydavo blakstienas, kad paryškintų akių žibesį. Čia tas žodis reiškia juodą glaistą, kuriuo apglaistomi pastato akmenys.

[v] **54,14** Rk.; M: jauskis (lit. būk)

[w] **54,14** Lit. toli

neartės prie tavęs. [15] Jei kas tave tikrai užpuls, tai nebus iš manęs; kas tave užpuls, kris dėl tavęs. [16] Štai aš sukūriau kalvį, kuris įpučia anglių ugnį ir pagamina ginklą jo[x] tikslui, ir aš sukūriau naikintoją, kad pražudytų. [17] Joks ginklas, nukaltas prieš tave, neturės sėkmės, ir kiekvieną liežuvį, kuris kelsis su tavim teistis, tu įrodysi esant kaltą. Tokia yra VIEŠPATIES tarnų dalia, ir jų nuteisinimas ateina iš manęs“, – sako VIEŠPATS.

Visi, kurie trokštate, ateikite!

55 [1] „O, visi, kurie trokštate, ateikite prie vandenų! ir ⌜kurie neturite⌝[y] pinigų, ateikite! Pirkite ir valgykite[z] be pinigų ir be užmokesčio [pirkite] vyno ir pieno! [2] Kam atsveriate pinigus[a] už neduoną ir savo vargo algą už tai, kas nepasotina? Klausykite, klausykite manęs ir valgykite gera, ir tesiguodžia riebumynais jūsų siela! [3] Palenkite savo ausį ir ateikite pas mane, klausykite, ir bus gyva jūsų siela! Ir aš įvykdysiu jums amžiną sandorą, nesulaužomus malonės pažadus Dovydui. [4] Štai aš jį padariau liudytoju tautoms, kunigaikščiu ir įsakytoju nacijoms. [5] Štai tu pasišauksi nepažįstamą naciją, ir nacija, kuri nepažino tavęs, atbėgs pas tave dėl VIEŠPATIES, tavo Dievo, ir Izraelio Šventojo, nes jis bus padaręs tave šlovingą“.

---

[x] **54,16** T.y. ginklo, tinkamo atlikti jam skirtą funkciją

[y] **55,1** Lit. kas neturi

[z] **55,1** M + ir ateikite, pirkite; ~Q(a)G

[a] **55,2** Lit. sidabrą

Mano žodis nesugrįžta tuščias

[6] Ieškokite VIEŠPATIES, kol jis leidžiasi randamas, šaukitės jo, kol jis arti! [7] Tepalieka nusikaltėlis savo kelią ir nedorėlis savo mintis, ir teatsiverčia į VIEŠPATĮ, kad tas jo pasigailėtų, į mūsų Dievą nes jis dosniai atleidžia. [8] „Nes mano mintys – ne jūsų mintys, ir mano keliai – ne jūsų keliai, – sako VIEŠPATS. – [9] Kaip dangūs aukštesni už žemę, taip mano keliai aukštesni už jūsų kelius ir mano mintys – už jūsų mintis. [10] Nes kaip nusileidžia lietus ir sniegas iš dangaus ir ten nebesugrįžta, bet padrėkina žemę, padaro ją derlingą ir ją suželdina, ir suteikia sėklos sėjėjui ir duonos valgytojui, [11] taip yra su mano žodžiu, kuris išeina iš mano burnos: jis nesugrįžta pas mane tuščias, bet įvykdo, ko noriu, ir leidžia pavykti tam, kam jį siunčiu“.

Su džiaugsmu jūs išeisite

[12] „Tikrai su džiaugsmu jūs išeisite ir su ramybe būsite vedami. Kalnai ir kalvos pratrūks džiūgesiu jūsų akivaizdoje, ir visi lauko medžiai plos rankomis. [13] Erškėčių vietoj augs kadagys, ir dilgėlių vietoj – mirta. Ir tai bus VIEŠPAČIUI paminklas, amžinas, neišdildomas ženklas“.

VIEŠPATIES namai atviri svetimšaliams ir išdarams

56 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Laikykitės to, kas teisinga, ir vykdykite, kas teisu, nes mano išgelbėjimas tuoj įvyks ir mano teisumas greit bus apreikštas. [2] Laimingas žmogus, kuris tai daro, ir

mirtingasis[b], kuris tvirtai to laikosi; kuris švenčia šabatą, kad jos nesuteptų, ir sergi savo ranką, kad ji nedarytų nieko pikta“. [3] Ir tenesako svetimšalis, kuris prisijungė prie VIEŠPATIES: „Skirte atskyrė mane VIEŠPATS nuo savo tautos“. Ir tenesako išdaras: „Štai aš sudžiūvęs medis!“ [4] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Išdarams, kurie švenčia mano šabatas, pasirinko, kas man patinka, ir tvirtai laikosi mano sandoros, – [5] aš jiems[c] duosiu savo namuose ir savo sienų viduje paminklą ir vardą geresnį už sūnus ir dukteris. Aš jiems duosiu amžiną vardą, kuris nebus išdildytas. [6] O svetimšalius, prisijungusius prie VIEŠPATIES, kad jam tarnautų ir mylėtų VIEŠPATIES vardą, jam būtų tarnais, kiekvieną, švenčiantį šabatą, kad jos nesuteptų, ir tuos, kurie tvirtai laikosi mano sandoros, – [7] aš juos atvesiu į savo šventąjį kalną ir juos linksminsiu savo maldos namuose. Savo deginamąsias ir pjaunamąsias aukas jie aukos[d], kad man įtiktų, ant mano aukuro, nes mano namai bus vadinami maldos namais visoms tautoms“. [8] Sako Viešpats Jahvė, kuris surenka Izraelio išsklaidytuosius: „Aš dar toliau rinksiu prie jo, prie jo surinktųjų“.

Jo žvalgai akli

[9] Visi lauko žvėrys, ateikite ryti! Visi miško žvėrys! [10] Jo žvalgai visi akli; jie neišmano. Jie visi nebyliai šunys, kurie negali loti. Jie sunkiai alsuoja gulėdami, mėgsta snausti. [11] Bet tie šunys ėdrūs, nemoka pasisotinti. Jie

---

[b]**56,2** Lit. žmogaus sūnus

[c]**56,5** Q(a)GSV; M: jam

[d]**56,7** Įtrp. su Q(a)T; plg. 60,7

yra piemenys, kurie nemoka prižiūrėti. Jie visi nusigręžė į savo kelią, kiekvienas, be išimties, pasipelnyti. 12 „Ateikite, aš noriu paimti vyno! Prisigerkime svaiginančio gėralo! Ir rytojus tebūnie kaip ši diena – labai labai puikus!“

Teisusis žūva

57 1 Teisusis žūva, ir nėra nė vieno, kuris dėtųsi tai į širdį. Maldingi vyrai atimami[e], ir nėra, kas tuo domėtųsi. Juk iš piktybės[f] atimamas teisusis; jis įeina į ramybę. 2 Jie ilsisi savo guoliuose, ⌜tie, kurie⌝[g] ėjo tiesiu keliu.

Jūs, burtininkės sūnūs!

3 „O jūs, priartėkite šen, burtininkės sūnūs, svetimautojos ir paleistuvės išperos! 4 Ką išjuokiate? Prieš ką išsižiojate, iškišate liežuvį? Argi jūs nesate priešgyniavimo vaikai, melo išperos? 5 Jūs, kurie degate gašla tarp ąžuolų, po kiekvienu žaliuojančiu medžiu, kurie pjaunate vaikus upelių vagose, ⌜uolų plyšiuose⌝[h]! 6 Tarp upelio vagos dailių akmenų tavo dalis; jie, jie yra tavo dalia! Jiems irgi tu liejai liejamąsias aukas, aukojai javienių aukas! Ar dėl tų dalykų aš turėčiau pasigailėti?

---

[e]**57,1** Lit. surenkami (pas gimines, tautiečius), t.y. miršta

[f]**57,1** T.y. dorinio sugedimo

[g]**57,2** Lit. tas, kuris

[h]**57,5** G; M: po uolų plyšiais

Jeruzalės stabmeldystė – neištikimybė VIEŠPAČIUI

[7] Ant aukšto ir iškilaus kalno tu pasiklojai guolį. Taip pat tu užlipai pjaunamos aukos aukoti. [8] Už ˹durų ir durų staktos˺[i] tu padėjai savo ženklą, nes, mane palikusi, tu atidengei ir užlipai[j], padarei platų savo guolį ir ˹išsiderėjai iš jų užmokestį˺[k]. Tu mėgai sugulti su jais, žiūrėjai į ˹jų nuogybę˺[l]. [9] Tu leidais pas karalių[m] su aliejum ir pagaminai daug savo tepalų. Tu siuntei toli savo pasiuntinius ir giliai žemyn į šeolį[n]. [10] Tu nusivarginai savo kelionių daugybe, [bet] nesakei: ‚Nėra vilties!' Savo jėgos[o] atgaivą tu radai, todėl nenusilpai. [11] Ko baiminais ir bijojai, kad melavai ir manęs neatsiminei, nesidėjai į širdį? Argi ne? Aš tylėjau ir ˹uždengiau savo akis˺[p], ir tu manęs nebijojai. [12] Aš paskelbsiu tavo teisumą[q] ir tavo darbus, bet jie tau nepadės! [13] Tau šaukiantis pagalbos, tegul tave gelbsti tavo ˹bjaurūs stabai˺[r]. Juos visus nupūs vėjas, nuneš dvelkimas. Bet kas ieško prieglaudos

---

[i] **57,8** G: tavo durų staktų

[j] **57,8** T.y. į savo guolį

[k] **57,8** Rk., plg. G; arba: nusipirkai kai kuriuos iš jų

[l] **57,8** Lit. ranką (= membrum virile)

[m] **57,9** Titulas, suteiktas daugeliui senovės semitų dievų.

[n] **57,9** T.y. pasiuntinius, nešančius dovanų ir atnašų tolimiems dievams, ar vykstančius į vietas, kur atsiklausiama požeminių dievybių ar mirusiųjų dvasių

[o] **57,10** Lit. rankos

[p] **57,11** Rk., plg. GV; M: nuo amžių

[q] **57,12** Būtent tariamą, netikrą teisumą

[r] **57,13** Rk.; M: (stabų) rinkiniai?

manyje, paveldės šalį, ir jam teks nuosavybėn mano šventasis kalnas“.

Ramybė tolimiesiems ir artimiesiems!

[14] ˹Ir jis[s] tarė˺[t]: „Supilkite, supilkite, paruoškite kelią! Pašalinkite kliūtis nuo mano tautos kelio!“ [15] Nes taip pasakė Aukštasis ir Kilnusis, kuris amžinai gyvena ir kurio vardas „Šventasis“: „Aš gyvenu aukštoje ir šventoje vietoje, ir pas tą, kuris sutrintos ir nuolankios dvasios, kad atgaivinčiau nuolankiųjų dvasią ir atgaivinčiau sutrintųjų širdį. [16] Juk ne amžinai bylinėsiuos ir ne visados rūstinsiuos; nes [tada žmogaus] dvasia nuo manęs nualptų, sielos, kurias aš padariau. [17] Dėl jo[u] gobšumo kaltės aš rūstinaus ir jį sumušiau, supykęs paslėpiau [savo veidą]. Bet jis ėjo atsimetęs savavališku keliu. [18] Aš mačiau jo kelius. Tačiau noriu jį pagydyti ir ˹jam duoti atilsį˺[v], ir jam atlyginti paguodimais. O tiems, kurie gedėjo dėl jo, sukursiu lūpų vaisių[w]. [19] Ramybė, ramybė tolimiesiems ir artimiesiems! – pasakė VIEŠPATS, – ir aš jį pagydysiu“. [20] O bedieviai yra kaip sujudusi jūra, kai ji negali būti rami ir jos vandenys išrausia dumblius ir purvą. „Bedieviai, – pasakė mano Dievas, – neturi ramybės“.

---

[s]**57,14** T.y. VIEŠPATS

[t]**57,14** Q(a); arba (plg. V): Taigi aš sakau

[u]**57,17** T.y. Izraelio

[v]**57,18** GT; M: jį vedžioti

[w]**57,18** T.y. gyriaus ir padėkos giesmes už atkūrimą

Pasninkas, kuris patinka Dievui

58 [1] „Šauk [visa] gerkle, nesivaržyk, kaip ragą pakelk savo balsą! Paskelbk mano tautai jos priešgyniavimą ir Jokūbo namams – jų nuodėmes! [2] Jie manęs ieško diena iš dienos ir geidžia pažinti mano kelius lyg tauta, kuri darė kas teisinga ir nepaliko savo Dievo teisės. Jie mane klausinėja apie teisingus nuosprendžius, geidžia ⌜artintis į Dievą⌝[x]. [3] ‚Kam pasninkavome, jei nepamatei? marinomės, jei nepastebėjai?' Štai pasninko dieną jūs randate verslą ir engiate visus savo darbininkus. [4] Štai jūsų pasninkas nuveda į bylą ir vaidą ir mušimą nelabu kapliu. Jūs negalite pasninkauti, kaip dabar, jei norite leisti išgirsti savo balsą aukštybėje. [5] Argi toks būtų pasninkas, kurį pasirinkčiau, – diena, kai žmogus marinasi? Argi tai, kad jis nulenkia kaip nendrė savo galvą ir ašutinę bei pelenus pasikloja kaip patalą? Argi tu nori tai vadinti pasninku ir VIEŠPAČIUI patinkama diena? [6] Argi ne tai yra pasninkas, kurį pasirenku: atrišti nedorybės pančius, atleisti jungo viržius, paleisti į laisvę pavergtuosius, kad sulaužytum[y] visokį jungą? [7] Argi ne laužti alkanam tavo duoną ir kad įleistum į savo namus neturtėlius[z], benamius? Kad, pamatęs nuogą, jį aprengtum ir nevengtum savo kūno[a]? [8] Tada prašvis kaip aušra tavo šviesa ir tavo ⌜pagijimas tuojau pasirodys⌝[b],

---

[x] **58,2** Arba: Dievo priartėjimo

[y] **58,6** G Theod. V; M: sulaužytumėte

[z] **58,7** ~S

[a] **58,7** T.y. tautiečio

[b] **58,8** Lit. nauja mėsa po žaizda skubiai išaugs

ir pirm tavęs eis tavo teisumas, VIEŠPATIES garbė bus tavo užpakalinė sauga. [9] Tada tu šauksies, ir VIEŠPATS išklausys; tu rėksi pagalbos, ir jis tars: ‚Štai aš!’ Jei pašalinsi iš savo tarpo [priespaudos] jungą, rodymą pirštu ir piktžodžiavimą, [10] suteiksi alkstančiam savo duonos[c] ir stokojančią[d] sielą pasotinsi, tai suspindės tamsoje tavo šviesa, ir tavo tamsybė bus kaip vidudienis. [11] VIEŠPATS nuolat tave ves ir patenkins tavo reikmes išdegintoje šalyje. Ir jis sustiprins tavo kaulus, kad tu būsi kaip palaistytas sodas ir kaip versmė, kurios vandenys neišsenka. [12] Ir tavieji atstatys senovinius griuvėsius, daugelio kartų pamatus atkurs. Ir tave vadins tuo, kuris užtaiso spragas, kuris vėl padaro gyvenamas ⌜sugriautas buveines⌝[e]“.

Šabatos šventimas

[13] „Jei tu sulaikysi savo koją nuo šabatos[f], kad nedarytum[g], kuo tu verties, mano šventą dieną, ir vadinsi šabatą pasigėrėjimu ir VIEŠPATIES šventadienį gerbtinu, ir jį gerbsi – nesileisi į keliones, nesiimsi savo verslo ir nesiderėsi, – [14] tai tu gėrėsies VIEŠPAČIU, tau leisiu važiuoti per žemės aukštumas ir tave maitinsiu tavo tėvo Jokūbo veldiniu“. Tikrai VIEŠPATIES burna kalbėjo!

---

[c] **58,10** Kkr. Mss., S, plg. G; M: sielą

[d] **58,10** Lit. nužemintą

[e] **58,12** Rk.; M: takus

[f] **58,13** T.y. šabatos nuostatų peržengimo

[g] **58,13** Q(a)GS; M: kad darytum

VIEŠPATIES ranka ne per trumpa, kad negalėtų gelbėti

59 [1] Štai VIEŠPATIES ranka ne per trumpa, kad negalėtų gelbėti, ir jo ausis ne per kurčia, kad negalėtų girdėti. [2] Bet jūsų kaltybės atskyrė jus nuo jūsų Dievo, jūsų nuodėmės paslėpė jo[h] veidą nuo jūsų, ir jis negirdėjo. [3] Nes jūsų rankos suteptos krauju ir jūsų pirštai – nusikaltimu, jūsų lūpos kalbėjo melą, jūsų liežuvis šnibždėjo neteisybę. [4] Niekas netraukia teisman teisėtai ir niekas nesibylinėja sąžiningai; jie pasitiki tuščiais įrodymais ir kalba, kas nepagrįsta; jie pradeda nelaimę ir pagimdo pikta. [5] Jie peri angies kiaušinius ir audžia voratinklius. Kas valgys jų kiaušinių, numirs, ir iš to, kurį suspaus, išsikals gyvatė. [6] Jų siūlai netaps drabužiu, ir jie neapsivilks savo gaminiais. Jų gaminiai – piktybės gaminiai, ir smurto veiksmai jų rankose. [7] Jų kojos bėga į pikta ir skuba nekalto kraujo pralieti. Jų sumanymai – pikti sumanymai; sunaikinimas ir pragaištis jų vieškeliuose. [8] Jie nepažįsta ramybės kelio, ir nėra teisingumo jų pėdsakuose. Savo takus jie pasidaro kreivus; nė vienas, kuris jais[i] eina, nepažįsta ramybės. [9] Todėl teisingumas lieka toli nuo mūsų, ir mūsų nepasiveja teisumas. Mes tikėjomės šviesos, bet štai tamsa, spindesio – vaikščiojame sutemose. [10] Mes grabinėjame kaip akli sieną ir kaip be akių čiupinėjame. Mes klupinėjame vidudienį kaip santėmyje ir ⌜sėdime

---

[h]**59,2** GLatSyhSVArab.; ~M

[i]**59,8** Ms Syh STV; M: juo (t.y. taku)

tamsybėse⌝[j] kaip numirėliai. [11] Mes urzgiame visi kaip lokiai ir kaip karveliai burkuote burkuojame. Mes laukiame teisingumo, bet jo nėra, išgelbėjimo – jis toli nuo mūsų. [12] Nes daug yra mūsų priešgyniavimų tavo akivaizdoje ir mūsų nuodėmės liudija prieš mus; tikrai mūsų priešgyniavimai ⌜mūsų sąmonėje⌝[k], ir mūsų kaltės – mes jas pažįstame. [13] Mes priešgyniavome ir išsigynėme VIEŠPATIES, ir atsitraukėme nuo sekimo savo Dievu. Mes kalbėjome [, kas skatina] priespaudą ir atsimetimą[l], [m]ir prasimanėme[n] melagingų žodžių. [14] Taip nustumiamas atgal teisingumas ir teisumas turi stovėti toli. Tikrai suklupo turgavietėj tiesa ir tiesumas negali įeiti. [15] Pasigendama tiesos, o kas šalinasi nuo pikta, apiplėšiamas. VIEŠPATS matė ir jam nepatiko, kad nebuvo teisingumo. [16] Jis matė, kad nė vieno nebuvo, ir stebėjosi, kad nebuvo kas įsikištų. Tad jam padėjo jo paties ranka ir jo teisumas – tas jį parėmė. [17] Jis apsivilko teisumu lyg šarvu, ir išganymo šalmas buvo ant jo galvos; jis apsivilko keršto drabužiais[o] ir apsisiautė pagieža tarsi apsiaustu. [18] Kokie darbai, toks bus jo užmokestis: rūstybė jo priešininkams, atmoka[p] jo priešams,[q] [19] kad bijotųsi saulėlydyje VIEŠPATIES vardo ir saulėtekyje

---

[j]**59,10** Rk.

[k]**59,12** Lit. yra su mumis

[l]**59,13** nuo dorinių ir teisinių normų. Arba: maištą

[m]**59,13** M + sekančio žodžio dtgr.: pradėjome (= pasidarėme nėšti); ~Q(a)

[n]**59,13** Lit. murmenome (arba: išstūmėme) iš širdies

[o]**59,17** M + pstb.: apvalkalu; ~GSV

[p]**59,18** G: negarbė

[q]**59,18** M + Jis atmokės pajūriams (arba: saloms); ~G

jo didybės. Nes jis ateis kaip besiveržianti[r] upė, kai VIEŠPATIES kvapas ją varo. [20] „Tačiau jis ateis Sijonai kaip Atpirkėjas ir atsivertusiems nuo priešgyniavimo Jokūbe“, – sako VIEŠPATS. [21] „O dėl manęs, ta yra mano sandora su jais, – pasakė VIEŠPATS. – Mano dvasia, kuri yra ant tavęs, ir mano žodžiai, kuriuos įdėjau tau į burną neturi atstoti nuo tavo burnos, nei nuo tavo vaikų burnos, nei nuo tavo vaikų vaikų burnos, – pasakė VIEŠPATS, – nuo dabar ir per amžius!“

Jeruzalė – tautų šviesa ir lobynas

60 [1] „Kelkis, nušvisk, nes atėjo tavo šviesa ir VIEŠPATIES šlovė tau užtekėjo! [2] Nes štai tamsa apdengia žemę ir juodybė tautas, bet tau užteka VIEŠPATS, ir jo šlovė pasirodo viršum tavęs. [3] Tautos eis į tavo šviesą ir karaliai į tavo suspindėjusią skaistybę. [4] Pakelk akis ir žiūrėk aplinkui! Jos visos renkasi, ateina pas tave. Tavo sūnūs ateis iš toli, ir tavo dukterys bus nešamos[s] ant [auklių] šlaunies. [5] Tada tu matysi ir spinduliuosi [iš džiaugsmo], virpės ir išsiplės tavo širdis, nes nusikreips į tave jūros gausa, tautų turtai ateis pas tave. [6] Kupranugarių vilkstinės apdengs tave, jauni Midjano ir Ėfos kupriai; jie visi ateis iš Šebos. Jie atgabens aukso ir smilkalų ir paskelbs VIEŠPATIES šlovingus darbus. [7] Visos Kėdaro avys bus tau surinktos, Nebajoto avinai tau tarnaus; jie ˹bus priimtinos aukos˺[t] ant mano aukuro. Ir savo puikiuosius namus padarysiu

---

[r] **59,19** Arba: įsprausta (tarp stačių šlaitų)

[s] **60,4** raitom

[t] **60,7** Kkr. Mss Q(a)GST

šlovingus. [8] Kas yra tie, kurie lekia kaip debesys ir kaip karveliai į savo karvelides? [9] Tikrai ˹man renkasi valtys˺[u] ir Taršišo laivai pačiam priešaky, kad pargabentų tavo sūnus iš toli, jų sidabrą ir auksą su jais, VIEŠPATIES, tavo Dievo, vardui ir Izraelio Šventajam, nes jis padarė tave šlovingą. [10] Svetimšaliai statys tavo sienas ir jų karaliai tau tarnaus, nes įpykęs tave užgavau, bet, būdamas malonus, tavęs pasigailėjau. [11] Ir tavo vartai bus nuolat atdari, dieną bei naktį neužrakinti, kad atgabentų pas tave tautų turtus, jų ˹karaliams vadovaujant˺[v]. [12] Nes tauta ir karalystė, kuri tau netarnaus, pražus, ir tautos bus siaubte nusiaubtos. [13] Lebanono šlovė ateis pas tave – kadagys, buksmedis[w] ir kiparisas drauge, – kad pagražintų mano šventovės vietą ir kad savo kojų vietą padaryčiau šlovingą. [14] Ateis pas tave nusilenkę sūnūs tų, kurie tave spaudė ir[x] niekino. Ir jie tave vadins VIEŠPATIES miestu, Izraelio Šventojo Sijona. [15] Vietoj to, kad tu buvai palikta ir nekenčiama ir nebuvo ˹kas eitų per [tave]˺[y], aš tave paversiu amžina puikybe, džiaugsmu kartų kartoms. [16] Tu žįsi tautų pieną, karališkas krūtis[z] tu žįsi. Taip tu pažinsi, kad aš, VIEŠPATS, esu tavo Gelbėtojas ir tavo Atpirkėjas, Jokūbo Galingasis. [17] Vietoj žalvario atgabensiu aukso ir vietoj geležies atgabensiu sidabro; vietoj medžių – žalvario ir vietoj akmenų – geležies. Aš

---

[u] **60,9** Rk.; M: Manęs laukia salos

[v] **60,11** Rk.; M: karalius vedant (į nelaisvę)

[w] **60,13** Tiksliai nenustatyta Lebanono medžių rūšis, G: pušis; V: buksmedis; kt.: uosis

[x] **60,14** M + ir parpuls prie tavo kojų padų visi, kurie tave; ~G

[y] **60,15** MQ(a)V;G: kas padėtų

[z] **60,16** Rk.; M: sunaikinimą

įsteigsiu ramybę tavo valdytoju[a] ir tavo vyriausybe – teisumą. [18] Nebegirdės smurto tavo šalyje, sunaikinimo ir sugriovimo tavo ribose, bet tu vadinsi savo sienas ‚išgelbėjimu' ir savo vartus ‚gyriumi'. [19] Saulė nebebus tau šviesa dieną, ir mėnulis nebešvies tau žvilgesiu naktį[b], bet VIEŠPATS tau bus amžina šviesa, ir tavo Dievas – tavo gražybė. [20] Nebenusileis tavo saulė, ir tavo mėnulis nebeišdils, nes VIEŠPATS tau bus amžina šviesa, ir pasibaigs tavo gedulo dienos. [21] Tada visi tavo tautiečiai bus teisūs; amžiams jie užvaldys šalį – VIEŠPATIES[c] pasodinta atžala, jo[d] rankų darbas jo šlovei apreikšti. [22] Iš mažutėlio pasidarys tūkstantis ir iš menkutėlio – galinga tauta. Aš, VIEŠPATS, ... tinkamu laiku tai skubiai įvykdysiu".

VIEŠPATIES Dvasia ant manęs

61 [1] Viešpaties Jahvės dvasia ant manęs, nes VIEŠPATS mane patepė. Jis mane siuntė linksmos žinios nešti nuolankiesiems[e], apraišioti tų, kurių širdis palūžusi, skelbti išlaisvinimo belaisviams ir ˹kaliniams – kad jie paleidžiami iš kalėjimo˺[f], [2] skelbti VIEŠPATIES malonės metų ir mūsų Dievo keršto dienos; guosti

---

[a] **60,17** Lit. valdžia

[b] **60,19** G, plg. Q(a)T; ~M

[c] **60,21** Rk., plg. Q(a); M: jo

[d] **60,21** Q(ab)G; M: mano

[e] **61,1** Arba: beturčiams

[f] **61,1** M; G: akliems akių atidarymo

visų gedinčių, 3 duoti[g] jiems[h] girliandos vietoj pelenų, džiaugsmo aliejaus – vietoj gedulo apsiautalo, gyriaus giesmės – vietoj nusiminusios dvasios, kad juos vadintų teisybės ąžuolais, VIEŠPATIES sodiniais jo garbei apreikšti.

Giminė, kurią VIEŠPATS palaimino

4 Jie atstatys senovinius griuvėsius, seniai negyvenamas vietoves atkurs. Jie atnaujins sugriautus miestus, vietoves, negyvenamas per kartų kartas. 5 Svetimtaučiai stovės ir ganys tavo bandas, ir svetimšaliai bus tavo žemdirbiai ir vynuogininkai, 6 o jūs būsite vadinami VIEŠPATIES kunigais; ˹apie jus˺[i] sakys: „Mūsų Dievo tarnai“. Jūs naudositės[j] tautų turtais ir didžiuositės[k] jų prabanga. 7 Kadangi jų[l] gėda buvo dviguba ir nešlovė ˹bei apspjaudymas˺[m] jų dalis, tai savo šalyje jie įsigis dvigubą dalį; amžiną džiaugsmą jie turės. 8 „Nes aš esu VIEŠPATS, mylįs teisingumą, nekenčiąs ˹neteisėto plėšimo˺[n]. Aš tikrai jiems duosiu atlyginimą ir amžiną sandorą sudarysiu su jais. 9 Bus žinomi tarp nacijų jų palikuonys ir iš jų kilusieji – tarp tautų. Visi, kurie juos

---

[g]**61,3** M įtrp. pstb.: Sijonos gedintiems

[h]**61,3** M įtrp.: duoti; ~G

[i]**61,6** Arba: jums (t.y. kreipdamiesi į jus)

[j]**61,6** Lit. maitinsitės

[k]**61,6** Q(a)V; M: įsimainysite (jų prabangą). Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[l]**61,7** Rk.; M: jūsų

[m]**61,7** Rk.; M: jie džiūgavo (arba: džiūgaus)

[n]**61,8** Lit. neteisybe (vykdomo) plėšimo; kl.Mss GSTArab; M: plėšimo su deginamąja auka

matys, jiems pritars, kad jie yra VIEŠPATIES palaiminta giminė[o]“. [10] Tegul aš džiaugte džiaugsiuos VIEŠPAČIU, tegul džiūgauja mano siela dėl mano Dievo! Nes jis mane apvilko išgelbėjimo drabužiais, teisybės apsiaustu apsiautė mane, kaip kad jaunikis užsivynioja[p] turbaną ir jaunoji pasipuošia gražmenomis. [11] Nes kaip žemė išželdina želmenis ir daržas išdaigina savo sėklas, taip Viešpats Jahvė išželdins teisumą ir gyrių[q] visų tautų akivaizdoje.

Jeruzalės išgelbėjimas ir naujas vardas

62 [1] Dėl Sijonos aš netylėsiu ir dėl Jeruzalės nenurimsiu, kol pasirodys jos nuteisinimas lyg skaisti šviesa ir jos išgelbėjimas degs kaip deglas. [2] Tautos išvys tavo nuteisinimą ir visi karaliai tavo šlovę. Tave pavadins nauju vardu, kurį VIEŠPATIES burna paskirs. [3] Tu būsi garbės vainikas VIEŠPATIES rankoje ir karališkas galvaraištis tavo Dievo delne. [4] Nebesakys apie tave: „Palikta“ ir apie tavo šalį nebesakys: „Vienužė“, bet tave vadins: „Ji man patinka“[r] ir tavo šalį: „Ištekėjusi“[s], nes VIEŠPATS pamilo tave, ir tavo šalis ištekės. [5] Nes kaip jaunuolis veda nuotaką, taip tave ves tavo Statytojas[t], ir kaip jaunasis džiaugiasi jaunąja, taip tavim džiaugsis tavo Dievas. [6] Ant tavo sienų, Jeruzale, aš pastačiau

---

[o] **61,9** Lit. sėkla

[p] **61,10** Rk.; M: atlieka kunigo pareigas

[q] **61,11** T.y. tai, kas padarys jį girtiną

[r] **62,4** Lit. Mano pamėgimas yra joje, hbr. Chefsi-bah

[s] **62,4** Hbr. Be'ūlah

[t] **62,5** Rk.; arba: statytojai; M: sūnūs

sargų. Visą dieną ir visą naktį, jie niekad netylės. Jūs, kurie išpažįstate VIEŠPATĮ, nelikite ramūs! [7] Ir neduokite jam ramybės, kol jis atkurs ir kol padarys Jeruzalę žemės gyrium! [8] VIEŠPATS prisiekė savo dešine ir savo galinga ranka: „Aš nebeduosiu tavo javų kaip maisto tavo priešams, ir svetimšaliai nebegers tavo vyno, dėl kurio darbavais. [9] Bet tie, kurie juos suvalys, juos valgys ir girs VIEŠPATĮ, ir tie, kurie jas[u] surinks, jį gers mano šventuose kiemuose“. [10] Praeikite, praeikite pro vartus, taisykite kelią tautai! Supilkite, supilkite vieškelį, apvalykite nuo akmenų! Iškelkite vėliavą tautoms! [11] Štai VIEŠPATS leido išgirsti iki žemės pakraščio: „Tarkite dukteriai Sijonai: ‚Štai ateina tavo Gelbėtojas[v]. Štai jo užmokestis su juo, ir jo atlyginimas ties juo’“. [12] Ir juos vadins „šventa tauta“, „VIEŠPATIES atpirktais“, o tu būsi vadinama „Ieškomąja“, „miestu, kuris nebuvo paliktas“.

Kas yra tas, kuris ateina iš Edomo?

63 [1] Kas yra tas, kuris ateina iš Edomo, su skaisčiai raudonais drabužiais iš Bosros? Tas, kuris ištaigiai apsirengęs, žygiuoja[w] su savo didele jėga? „Aš, kuris žadu nuteisinti, galingas gelbėti“. [2] Kodėl raudonas tavo apdaras ir tavo drabužiai kaip minančiojo spaudykloje[x]? [3] „Spaustuvą aš mindžiau vienas, ir iš tautų nė vienos nebuvo su manim. Jas mindžiau įnirtęs ir jas trypiau užsirūstinęs. Jų čiurškiąs kraujas užtiško man ant

---

[u] **62,9** T.y. vynuoges; lit. jį (t.y. vyną)

[v] **62,11** G; M: išgelbėjimas

[w] **63,1** Sym V; M: prižiūri vyno sandėlį

[x] **63,2** T.y. vynuogių traiškykloje

drabužių, ir visą savo apdarą sutepiau. [4] Nes keršto dieną turėjau minty, ir mano atmokos[y] metai buvo atėję. [5] Man žvalgantis ir nesant padėjėjo ir man stebintis, kad nebuvo kas paremtų, man padėjo mano ranka, ir mano rūstybė mane parėmė. [6] Įnirtęs sumindžiojau tautas, užsirūstinęs jas sutriuškinau[z] ir išliejau į žemę jų kraują“.

Aš noriu priminti VIEŠPATIES malones

[7] VIEŠPATIES malones noriu priminti, VIEŠPATIES garbingus darbus, žiūrėdamas viso, ką VIEŠPATS yra mums padaręs, ir didelį gerumą Izraelio namams, kurį jis yra jiems parodęs pagal savo gailestingumą ir savo malonių gausumą. [8] Jis tarė: „Jie juk mano tauta, sūnūs, kurie neapvils“. Ir jis jiems tapo gelbėtoju [9] visuose jų suspaudimuose. Ne pasiuntinys[a] ir ne angelas, jis pats juos gelbėjo. Savo meile ir gailesčiu jis juos atpirko, juos pakėlė ir nešė per visas žilos senovės dienas. [10] Bet jie maištavo ir įžeidė jo šventąją dvasią. Tad jis jiems pasivertė priešu; jis pats kovojo prieš juos. [11] Ir jie[b] atsiminė žilos senovės dienas, Mozę, ˹jo tarną˺[c]. Kur yra tas, kuris išvedė[d] iš jūros savo bandos ganytoją[e]? [12] Kuris leido žygiuoti Mozės dešinėje savo šlovingai rankai, kuris perskyrė vandenis jų priešakyje, kad padarytų

---

[y] **63,4** Lit. keršytojo už pralietą kraują; arba: atpirkimo (arba: atpirktųjų)

[z] **63,6** Dgl. Mss; M: nugirdžiau

[a] **63,9** G; M: priešininkas

[b] **63,11** Lit. jis (t.y. Izraelis)

[c] **63,11** Kl. MssS; Syh V: ir jo tautą; M: jo tautą

[d] **63,11** Q(a) 2Mss G Theod. V; M: juos išvedė

[e] **63,11** GT; M: ganytojus

sau amžiną vardą, [13] kuris juos vedė per gelmes? Kaip arklys dykumoje jie neklupinėjo. [14] Kaip gyvuliams, kurie nusileidžia į slėnį, VIEŠPATIES dvasia jiems[f] leido atsilsėti. Taip tu vedei savo tautą, kad pasidarytum šlovingą vardą.

O kad tu sudraskytum dangus!

[15] Pažvelk iš dangaus ir pamatyk iš savo šventos ir šlovingos buveinės! Kur yra tavo uolumas ir tavo galybė, tavo atjauta ir tavo gailestingumas? ˹Nesilaikyk nuošaliai˺[g], [16] nes tu esi mūsų Tėvas! Nors ir Abraomas nežino apie mus ir Izraelis nepripažįsta mūsų, tu, VIEŠPATIE, esi mūsų Tėvas; „mūsų Atpirkėjas nuo senovės“ – tavo vardas. [17] Kodėl tu, VIEŠPATIE, leidai mums nuklysti nuo tavo kelių? Sukietinai mūsų širdį, kad mes nebijojom tavęs? Atsigręžk dėl savo tarnų, savo paveldėtų genčių! [18] ˹Kodėl bedieviai drįso nieku versti[h] tavo šventovę˺[i], mūsų priešininkai mindžioti tavo šventvietę? [19] Mes pasidarėme tokie, kuriems tu nuo amžių nesi buvęs valdovas, kurių nėra vadinę tavo vardu. O kad tu sudraskytum dangus, nužengtum! Kad nuo tavo veido sudrebėtų kalnai, –

64 [1] kaip kad ugnis uždega žabus, vandenį užvirina ugnis, – kad padarytum žinomą savo vardą savo priešininkams, kad nuo tavo veido krūpčiotų tautos, [2] tau

---

[f]**63,14** Lit. jai (t.y. Izraelio tautai)

[g]**63,15** Rk., plg. 64,11; M: Jie man laikėsi nuošaliai.

[h]**63,18** Arba: trypti

[i]**63,18** Rk.; M: Trumpam tavo šventa tauta turėjo nuosavybėje; arba: trumpam tauta turėjo nuosavybėje tavo šventovę

darant baisingus darbus, kurių nesitikėjome[j] [3] ir apie kuriuos nuo amžių niekas negirdėjo! Negirdėjo ausis, akis neregėjo jokio Dievo šalia tavęs, kuris veikia labui to, kuris jo laukia. [4] Tu pasitikai ⌜tą, kuris džiugiai daro kas teisu, tuos, kurie⌝[k] ⌜atsimena tavo kelius⌝[l]. Štai tu pykai, bet mes nuodėmiavome, ⌜tau seniai priešgyniavome⌝[m]. [5] Mes visi pasidarėme lyg suteptasis, ir kaip mėnesinių skuduras – visas mūsų teisumas. Mes visi nuvytome kaip lapai, ir mūsų kaltė mus nuneša kaip vėjas. [6] Nėra kas šauktųsi tavo vardo, kas pasiskatintų laikytis prie tavęs, nes tu paslėpei savo veidą nuo mūsų ir mus atidavei[n] mūsų kaltės galiai. [7] Tačiau dabar, VIEŠPATIE, tu mūsų Tėvas. Mes molis, o tu mūsų žiedėjas; tavo rankos darbas mes visi. [8] Nepyk taip labai, VIEŠPATIE, ir neatsimink amžinai mūsų kaltės! Štai pažvelk! Tavo tauta mes visi. [9] Tavo šventieji miestai virto dykuma, Sijona tapo dykuma, Jeruzalė negyvenama vieta. [10] Mūsų šventieji ir šlovingieji namai, kur mūsų tėvai tave garbino, sudeginti, ir visa, ką branginome, pavirto griuvėsiais. [11] Ar dėl tų dalykų tu susilaikysi, VIEŠPATIE, tylėsi ir taip labai mus nužeminsi?

---

[j]**64,2** M itrp. dtgr. iš 63,19: kad nužengtum, kad nuo tavo veido kalnai sudrebėtų

[k]**64,4** M; G: tuos, kurie daro kas teisu ir

[l]**64,4** G; M: tave atsimena tavo keliuose

[m]**64,4** Rk.; M; juose ilgai, ir dar turėtume būti išgelbėti?

[n]**64,6** GST; M: sutirpdei

VIEŠPATIES kaltinimas

65 [1] „Aš leidaus ieškomas tų, kurie nesiteiravo ˹apie mane˺[o], daviaus randamas tų, kurie neieškojo manęs. Aš sakiau: ‚Štai aš! Štai aš!' tautai, kuri nesišaukė mano vardo. [2] Aš laikiau išplėtęs savo rankas per ištisą dieną atkakliems ˹ir neklusniems˺[p] žmonėms, kurie vaikščioja negeru keliu, seka savo užmačias – [3] žmonės, kurie mane įžeidžia atvirai[q], nuolatos, aukodami soduose ir smilkydami ant plytų; [4] kurie sėdi kapuose ir ˹tarp uolų˺[r] praleidžia naktį; kurie valgo kiaulieną ir kurių induose[s] yra netyros mėsos sultinys; [5] kurie sako: ‚Pasilik, kur esi! Neartėk prie manęs, nes aš tau per šventas!' Tie yra dūmai mano nosyje, visą dieną deganti ugnis. [6] Štai užrašyta mano akivaizdoje; aš netylėsiu, bet atmokėsiu. Aš atmokėsiu jiems į antį [7] už jų[t] kaltes ir kartu už jų[u] tėvų kaltes, – pasakė VIEŠPATS. – Kadangi jie smilkė ant kalnų ir ant kalvų mane įžeidė, aš pirma atseikėsiu jiems algą ˹ir [paskui] atmokėsiu˺[v] jiems į antį“.

---

[o] **65,1** Įtrp. su Q(a)GST; ~M

[p] **65,2** Įtrp. su G

[q] **65,3** Lit. į mano veidą

[r] **65,4** Rk.; G: olose

[s] **65,4** Q(a) TV; M: indai

[t] **65,7** GS; M: jūsų

[u] **65,7** GS; M: jūsų

[v] **65,7** Sp., plg. 65,6

VIEŠPATIES pažadai

[8] Taip pasakė VIEŠPATS: „Kaip vynas randamas vynkekėje ir sakoma: ‚Nesunaikink jos, nes joje palaima!’, taip aš pasielgsiu savo tarnų naudai, kad visko nesunaikinčiau. [9] Aš prikelsiu palikuonių iš Jokūbo ir iš Judo tuos, kurie paveldės mano kalnus. Tai paveldės mano išrinktieji, ir mano tarnai ten gyvens. [10] Šaronas taps avių ganykla ir Achoro slėnys galvijų gulykla mano žmonėms, kurie manęs ieškojo. [11] Bet jūs, kurie palikote VIEŠPATĮ, kurie pamiršote mano šventąjį kalną, kurie paruošiate Gadui[w] stalą ir pilate Meniui[x] [taures] maišyto vyno, – [12] aš jus paskyriau[y] kalavijui, ir jūs visi turėsite nusilenkti papjovimui, kadangi šaukiau, bet jūs neatsiliepėte, kalbėjau, bet jūs nesiklausėte. Jūs darėte pikta mano akyse ir pasirinkote, kas man nepatiko“. [13] Todėl taip pasakė Viešpats Jahvė: „Štai mano tarnai valgys, bet jūs alksite. Štai mano tarnai gers, bet jūs trokšite. Štai mano tarnai džiaugsis, bet jūs turėsite gėdytis. [14] Štai mano tarnai krykštaus iš širdies linksmumo, bet jūs šauksite iš širdies skausmo ir iš dvasios sielvarto vaitosite. [15] Jūs paliksite savo vardą prakeikimo žodžiu mano išrinktiesiems: ‚Tenužudo tave Viešpats Jahvė!’“ Bet savo tarnus jis pavadins kitu vardu. [16] „Kas vadinsis palaimintu šalyje, vadinsis ištikimo Dievo palaimintu, ir kas prisieks salyje, prisieks ištikimu Dievu, nes bus pamiršti anksčiau buvę vargai ir paslėpti nuo mano akių. [17] Nes štai aš kuriu

---

[w]**65,11** Lit. Laimei (dievavardis)

[x]**65,11** Lit. Lemčiai (dievavardis)

[y]**65,12** Lit. atskaičiavau

naujus dangus ir naują žemę; nebebus atsiminta, kas buvo anksčiau, ir tai nebeateis mintin. [18] Verčiau linksminkitės ir džiūgaukite per amžius dėl to, ką aš sukuriu! Nes štai aš sukuriu Jeruzalę, kad džiūgautų dėl jos, ir jos žmones, kad jais džiaugtųsi. [19] Aš džiūgausiu dėl Jeruzalės ir džiaugsiuos savo tauta. Ir nebebus joje girdimas verksmo balsas nė raudojimo balsas. [20] Nebebus ten kūdikio, tegyvenančio kelias dienas, nė senelio, kuris neišgyvena savo amžiaus, bet jauniausiasis mirs šimto metų amžiaus, o kas nesulauks šimto metų, bus laikomas prakeiktu. [21] Jie statys namus ir [juose] gyvens, veis vynuogynus ir valgys jų vaisių. [22] Jie nestatys kitiems [juose] gyventi, neveis kitiems valgyti, nes kaip medžio amžius bus mano tautos amžius, ir savo rankų darbą suvartos mano išrinktieji. [23] Jie nesikamuos veltui ir negimdys nelaimei[z], nes jie VIEŠPATIES palaimintųjų palikuonys ir jų vaikai su jais. [24] Prieš jiems šaukiant, aš atsiliepsiu; jiems tebekalbant, aš išklausysiu. [25] Vilkas ir ėriukas taikiai ganysis, ir liūtas ės šiaudus kaip galvijas. O gyvatė – dulkės bus jos maistas. Jie nekenks ir nenaikins visame mano šventajame kalne“, – pasakė VIEŠPATS.

Netikro kulto tuštybė

66 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dangus mano sostas, o žemė mano pakojis. Tai kur yra namai, kuriuos man galėtumėte pastatyti, ir kur yra mano atilsio vieta? [2] Visa tai padarė mano ranka, ir ˹visa tai yra mano˺[a], – sako VIEŠPATS. – Į tą aš žvelgiu: į nuolankų ir tą, kurio

---

[z] **65,23** Lit. staigiam išgąsčiui (= ankstyvai mirčiai)

[a] **66,2** GLatS, plg. Q(a); M: [taip] visa tai atsirado

dvasia sutrinta ir kuris dreba nuo mano žodžio“. [3] „Kas papjauna jautį yra [kaip] tas, kuris užmuša žmogų; kas aukoja avinėlį – [kaip] tas, kuris palaužia šuniui kaklą; kas aukoja grūdų auką – [kaip aukojąs] kiaulės kraują; kas aukoja smilkalų – [kaip] tas, kuris garbina dievaitį. Kaip jie pasirinko savo kelius ir jų bjaurius stabus pamėgo jų siela, [4] taip ir aš nuspręsiu blogai pasielgti su jais ir tai, ko jie baisėjosi, atvesiu jiems, kadangi, man šaukiant, nebuvo kas atsilieptų, man kalbant, jie nesiklausė, bet darė, kas buvo pikta mano akyse, ir pasirinko, kas man nepatiko“.

Išgelbėjimas ir teismas

[5] Klausykite VIEŠPATIES žodžio, jūs, kurie drebate nuo jo žodžio: „Sakė jūsų broliai, kurie jūsų nekenčia, kurie jus atskiria dėl mano vardo: ‚Tegul VIEŠPATS ⌜pasirodo šlovingas⌝[b], kad galėtume žiūrėti į jūsų linksmybę’. Tačiau jie turės gėdytis“. [6] Dundesio garsas iš miesto, garsas iš šventyklos, balsas VIEŠPATIES, duodančio užmokestį savo priešams! [7] ⌜Jai dar nepajautus gimdymo skausmų, ji pagimdė⌝[c]; skausmams jos dar nesurėmus, ji leido užgimti berniukui. [8] Kas girdėjo tokį dalyką? Kas matė tokių dalykų? Ar skausmingai pagimdo šalį per vieną dieną? Ar tuoj pat užgimsta tauta? Bet, vos skausmams ją suėmus, pagimdė Sijona savo sūnus. [9] „Ar aš, atidaręs gimdą, neleisčiau pagimdyti? – sako VIEŠPATS? – Arba ar aš, kuris leidžiu

---

[b] **66,5** GSV; M: būna garbinamas

[c] **66,7** M tekstas apgadintas. Originalinis tekstas, greičiausia, buvo toks: Gimdančiai dar nespėjus gimdyti, ji pagimdė sūnų.

gimdyti, uždaryčiau įsčias?“ – pasakė tavo Dievas. [10] Linksminkitės su Jeruzale ir džiūgaukite dėl jos, jūs visi, kurie ją mylite! Džiaugte džiaukitės su ja visi, kurie gedėjote dėl jos, [11] kad žįstumėte ir pasisotintumėte iš jos guodžiančių krūtų, kad gurkšnotumėte atsigaivindami iš jos šlovingų spenių. [12] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš nukreipsiu į ją ramybę lyg upę ir kaip patvinusį upelį tautų prabangą. ˹Jos žinduliai bus ant šlaunies nešami ir ant kelių supami˺[d]. [13] Kaip tą, kurį guodžia jo motina, taip aš jus paguosiu, ir dėl Jeruzalės būsite paguosti“. [14] Jūs matysite, ir džiaugsis jūsų širdis, ir jūsų kaulai suklestės kaip žolė; VIEŠPATIES galia[e] apsireikš jo tarnuose, o jo[f] prakeikimas – jo priešuose. [15] Nes štai VIEŠPATS ateina su ugnim, ir kaip viesulas bus jo kovos vežimai, kad užsirūstinęs atmokėtų savo narsu ir savo grūmojančiu barimu ugnies liepsnose. [16] Nes ugnim VIEŠPATS atsiteis ir kalaviju ˹visai žmonijai˺[g], ir daug bus VIEŠPATIES užmuštųjų. [17] „Tie, kurie pasišventina ir apsivalo sodams[h], sekdami vieną[i] vidury, kurie valgo kiaulieną, ˹knibždančius gyvūnus˺[j] ir šoklius – ˹jų darbai ir jų mintys˺[k] kartu pasibaigs“, – sako VIEŠPATS. [18] „Aš ateinu surinkti visų tautų ir kalbų; jos ateis ir

---

[d] **66,12** Rk., plg. G; M: Ir jūs žįsite, būsite ant šlaunies nešami ir ant kelių supami

[e] **66,14** Lit. ranka

[f] **66,14** Sp.

[g] **66,16** Lit. visam kūnui

[h] **66,17** T.y. atlikti stabmeldiškoms apeigoms soduose

[i] **66,17** K; t.y. apeigų vadovą. Dgl. Mss Q(a): vieną (mot. g.)

[j] **66,17** S Syh; M: kas bjauru

[k] **66,17** Atkelta iš 18a.

išvys mano šlovę. [19] Aš pastatysiu jose ženklą ir iš jų pasiųsiu išlikėlius pas tautas – į Taršišą, Putą[l] ir Ludą, ˹Mešechą, Rošą˺[m], Tubalį ir Javaną[n], į tolimas salas[o], kurios nėra girdėjusios žinios apie mane ir nėra mačiusios mano šlovės, ir jie paskelbs mano šlovę tarp tautų. [20] Jie atgabens visus jūsų brolius iš visų tautų kaip auką VIEŠPAČIUI ant žirgų, kovos ir dengtuose vežimuose, ant asilėnų ir kupranugarių[p] į mano šventąjį kalną, Jeruzalę, – pasakė VIEŠPATS, – taip kaip izraeliai atneša javienių auką tyrame inde į VIEŠPATIES namus. [21] Aš ir iš jų kai kuriuos atrinksiu, kad jie būtų kunigai ir leviai“, – pasakė VIEŠPATS. [22] „Nes kaip ˹naujas dangus˺[q] ir nauja žemė, kuriuos aš darau, pasiliks mano akivaizdoje, – sako VIEŠPATS, – taip pasiliks jūsų palikuonys ir jūsų vardas. [23] Iš jaunaties į jaunatį, iš šabatos į šabatą ˹visa žmonija˺[r] ateis garbindama parpulti ties manim, – pasakė VIEŠPATS. – [24] Išėję jie žiūrės į lavonus vyrų, kurie maištavo prieš mane, nes jų kirmėlė nenumirs ir jų ugnis neužges, ir jie taps pasibaisėjimu ˹visai žmonijai˺[s]“.

---

[l]**66,19** GLat, plg. Jer 46,9; M: Pulą

[m]**66,19** Rk., plg. G; M; kurie įtempia lanką

[n]**66,19** T.y. Graikiją

[o]**66,19** Arba: (tolimus) pajūrius. Tas pats hbr. terminas gali reikšti salą ir pajūrį.

[p]**66,20** T.y. greitai bėgančių kuprių kumelių

[q]**66,22** Lit. nauji dangūs

[r]**66,23** Lit. kiekvienas kūnas

[s]**66,24** Lit. kiekvienam kūnui

JEREMIJAS

Įvadas

1 [1] Žodžiai Jeremijo, Chilkijo sūnaus, vieno iš kunigų, buvusių Anatote, Benjamino šalyje. [2] Jam atėjo VIEŠPATIES žodis Jošijo, Amono sūnaus, Judo karaliaus, dienomis, tryliktaisiais jo karaliavimo metais, [3] ir vėliau Jehojakimo, Jošijo sūnaus, Judo karaliaus, dienomis iki Sidkijo, Jošijo sūnaus, Judo karaliaus, vienuoliktųjų metų pabaigos, iki Jeruzalės ištrėmimo penktąjį mėnesį.

Jeremijo pašaukimas ir dvi vizijos

[4] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [5] „Prieš pavidalindamas tave tavo motinos kūne, aš pažinau tave, prieš tau išeinant iš įsčių, pašventinau tave, pranašu tautoms paskyriau tave“. [6] Tada tariau: „Ak, Viešpatie Jahve, štai aš nemoku kalbėti, nes ąš per jaunas“. [7] Bet VIEŠPATS man tarė: „Nesakyk, ‚Aš per jaunas’, bet eik ⌜visur, kur⌝[a] tave siųsiu, ir kalbėk, ką tik tau liepsiu. [8] Nebijok jų, nes aš esu su tavim, kad tave gelbėčiau“, – ⌜sako VIEŠPATS⌝[b]. [9] Tada VIEŠPATS ištiesė savo ranką ir ja palietė mano burną, ir VIEŠPATS man tarė: „Štai aš dedu savo žodžius į tavo burną. [10] Žiūrėk, tave šiandien paskyriau prižiūrėti tautas ir karalystes, išrauti ir sugriauti, pražudyti ir sunaikinti, statyti ir sodinti“. [11] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Ką tu

---

[a] **1,7** Arba: pas kiekvieną, pas kurį

[b] **1,8** Lit. VIEŠPATIES žodis

matai, Jeremijau?“ Aš tariau: „Migdolo šaką aš matau“. [12] Tada VIEŠPATS man tarė: „Gerai matei, nes aš budriai žiūrėsiu savo žodžio, kad jį įvykdyčiau“. [13] Antrą kartą man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Ką tu matai?“ Aš tariau: „Aš matau garuojantį[c] katilą, kurio paviršius [pakrypęs] iš šiaurės“. [14] Tada VIEŠPATS man tarė: „Iš šiaurės bus paleista nelaimė visiems šalies gyventojams, [15] nes štai aš šaukiu visas šiaurės karalystes[d], – sako VIEŠPATS, – kad jos ateitų ir kiekviena pastatytų savo sostą Jeruzalės vartų prieangyje, ties visomis jos sienomis aplinkui ir ties visais Judo miestais. [16] Tada jiems ištarsiu teismo sprendimą dėl viso jų nelabumo, už tai, kad jie mane paliko, degino aukas svetimiems dievams ir garbino savo rankų dirbinius. [17] O tu apsijuosk strėnas, atsistok ir jiems kalbėk, ką tik aš tau paliepsiu! Nenusigąsk jų, kad tavęs neįbauginčiau jų akyse! [18] O aš štai darau tave šiandien sutvirtintu miestu, geležies stulpu ir žalvario siena prieš visą šalį, prieš Judo karalius, jo kunigaikščius, jo kunigus ir šalies tautą. [19] Nors jie kovos prieš tave, tavęs nenugalės, nes aš esu su tavim, kad tave gelbėčiau“, – sako VIEŠPATS.

Izraelis atsimeta nuo VIEŠPATIES

2 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Eik ir šauk į Jeruzalės ausis, sakydamas: Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Aš atsimenu tavo labui tavo jaunystės ištikimybę, tavo meilę per sužadėtuves, kaip tu sekei paskui mane

---

[c] **1,13** Arba: verdantį (lit. pakurtą)

[d] **1,15** G; M: karalysčių padermes

dykumoje, nesėjamoje šalyje. [3] Izraelis buvo šventas[e] VIEŠPAČIUI, jo derliaus pirmonės. Visi, kurie jį valgė, nusikalto: nelaimė juos ištiko’, – sako VIEŠPATS“. [4] Klausykite VIEŠPATIES žodžio, Jokūbo namai, ir visos Izraelio namų giminės! [5] Taip pasakė VIEŠPATS: „Ką neteisinga manyje rado jūsų tėvai, kad jie atsitolino nuo manęs ir pasekė tuo, kas niekinga, ir taip patys tapo niekingi, [6] užuot sakę: ‚Kur yra VIEŠPATS, kuris mus atvedė iš Egipto šalies, kuris mus vedė per dykumą, stepių ir daubų šalį, sausą ir tamsią šalį, šalį, per kurią niekas netraukia ir kurioje joks žmogus negyvena?’ [7] Jus atvedžiau į sodų šalį jos vaisiais ir geru naudotis, bet atvykę sutepėte mano šalį ir subjaurinote mano nuosavybę. [8] Kunigai neklausė: ‚Kur yra VIEŠPATS?’, įstatymo saugotojai nepažino manęs, ganytojai maištavo prieš mane, pranašai pranašavo ˹Baalo vardu˺[f] ir nusekė paskui nenaudėlius[g]. [9] Todėl dar turiu bylinėtis su jumis, – sako VIEŠPATS, – ir bylinėtis su jūsų vaikų vaikais! [10] Pereikite gi į Kitiečių pajūrius ir pasižiūrėkite, pasiųskite į Kėdarą, gerai įsidėmėkite ir pasižiūrėkite, ar yra kas nors tokio įvykę, [11] ar yra kada tauta iškeitusi dievus, nors jie ne dievai! Bet mano tauta iškeitė savo Šlovę į nenaudėlį[h]! [12] Nusigąskite dėl to, dangūs, ir ˹tegul smarkiai jus nukrečia šiurpas˺[i]! – sako VIEŠPATS. – [13] Nes dvi piktybes padarė mano tauta: jie paliko mane,

---

[e] **2,3** T.y. paskirtas vienam

[f] **2,8** Lit. Baalu

[g] **2,8** T.y. svetimus dievus

[h] **2,11** T.y. Baalą

[i] **2,12** S

gyvojo vandens šaltinį, kad išsikirstų cisternų, kiaurų cisternų, kurios nesulaiko vandens! [14] Argi Izraelis vergas? Arba ar jis namuose gimęs baudžiauninkas? Kodėl jis tapo grobiu, [15] ant kurio liūtai riaumojo, paleido savo krioksmą? Jo šalį pavertė[j] tyrais; jo miestai liko sugriauti[k], be gyventojų. [16] Taip pat Memfio ir Tachpanchės vyrai ⌜plikai tau nuskus⌝[l] viršugalvį! [17] Argi ne todėl tau tai atsitiko, kad tu palikai VIEŠPATĮ, savo Dievą, kai jis tave vedė keliu? [18] O dabar kam tau keliauti į Egiptą Nilo vandens gerti, ir kam tau keliauti į Asiriją Eufrato vandens gerti? [19] Tave nubaus tavo nelabumas, ir tavo atsimetimas nuplaks tave. Taigi žinok ir matyk, kaip pikta ir kartu, kad palikai VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir, ⌜drebėdamas iš baimės, nesikreipei⌝[m] į mane!“ – sako[n] kariuomenių VIEŠPATS. [20] „Juk jau seniai tu sulaužei savo jungą, sutraukei savo viržius ir tarei: ‚Netarnausiu!’ Ant kiekvienos aukštos kalvos ir po kiekvienu žaliu medžiu tu išsižergdavai kaip paleistuvė. [21] Aš juk buvau tave pasodinęs kaip taurų vynmedį, vien geros rūšies sodinį[o], bet kaip tu man pasikeitei į padvisusį, svetimą vynmedį! [22] Nors ir nusiplautum šarmu ir sau pavartotum daug muilo, liks nešvari tavo kaltė mano akyse, – sako Viešpats Jahvė. – [23] Kaip tu gali sakyti: ‚Aš nesusitepiau,

---

[j]**2,15** T.y. priešai

[k]**2,15** Arba: sudeginti

[l]**2,16** Arba: tau sudaužys; M; tau nuganys

[m]**2,19** Lat S; M: mano baimės nėra pas tave

[n]**2,19** GLat; M + Viešpats

[o]**2,21** Lit. sėklą

nesekiojau paskui Baalus? Pažvelk į savo elgesį slėnyje[p], pagalvok, ką darei – eikli kupranugare, ˹kryžkryžiais lakstanti˺[q], [24] ˹laukine asile, prijunkusi prie dykumos˺[r], savo užsigeidime uostanti orą! Jos draika – kas galį ją numalšinti? Visi, kurie jos ieško, neturės vargo; jos mėnesį jie ras ją. [25] Saugok savo koją, kad neliktų plika[s], ir savo gerklę nuo troškulio! Bet tu sakei: 'Veltui! Ne! Nes myliu svetimuosius ir turiu sekioti paskui juos!' [26] Kaip gėdisi vagis, kai jį nutveria, taip bus sugėdinti Izraelio namai – jie, jų karaliai, jų kunigaikščiai, jų kunigai ir jų pranašai, – [27] kurie sako medžiui: ‚Tu mano tėvas ir akmeniui: ‚Tu mane pagimdei', nes jie atgręžė man nugarą, o ne veidą. Bet, nelaimei ištikus, jie sako: ‚Kelkis ir gelbėk mus!' [28] Kurgi tavo dievai, kuriuos pasidarei? Jie tesikelia, jei gali tave gelbėti tavo nelaimės metu! Nes kiek buvo tavo miestų, tiek tavo dievų, Jude, ˹ir kiek Jeruzalės gatvių, tiek Baalo aukurų˺[t]! [29] Kodėl jūs vaidijatės su manim? Jūs visi sukilote prieš mane! – sako VIEŠPATS. – [30] Veltui aš mušiau jūsų sūnus; jie nepriėmė drausmės. Jūsų kalavijas rijo jūsų pranašus kaip plėšrus liūtas. [31] [u]Argi aš buvau Izraeliui dykuma ar tamsi šalis? Kodėl mano tauta sakė: ‚Mes savivaldžiai[v],

---

[p]**2,23** T.y. Ben-Hinomo slėnyje

[q]**2,23** Lit. pinanti savo kelius

[r]**2,24** Rk.: išsiveržianti į dykumą

[s]**2,25** T.y. be kurpės dėl perdidelio lakstymo

[t]**2,28** Įtrp. su G iš 11,13.

[u]**2,31** M įtrp. skaitytojo pstb.: O karta – jūs matykite VIEŠPATIES žodį!

[v]**2,31** G: nebūsime valdomi, Arba: klajojome Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

nebeateisime pas tave’? [32] Ar mergaitė pamiršta savo papuošalą, jaunoji savo juostą? Bet mano tauta pamiršo mane per nesuskaitomas dienas. [33] Kaip puikiai tu randi sau būdą, ieškodama meilės! Todėl ir ˹piktai elgtis pripratai˺[w]. [34] Netgi ant tavo apsiuvų[x] randamas kraujas nekaltų[y] asmenų, kurių nenutvėrei įsibraunant! Bet ˹visa tai virs tau prakeikimu˺[z]! [35] Tačiau tu sakai: ‚Aš nekalta; jo rūstybė juk nusigręžė nuo manęs!’ Štai aš bylinėsiuos su tavim dėl to, kad sakai: ‚Nenusidėjau’. [36] Kaip labai tau lengva pakeisti savo elgesį! Taip pat ir Egipto būsi apvilta, kaip Asirijos buvai apvilta. [37] Iš ten irgi tu išeisi, užsidėjus rankas ant galvos, nes VIEŠPATS atmetė tuos, kuriais tu pasitiki, ir nieko iš jų nelaimėsi!“

Izraelis – neištikima žmona

3 [1] ˹Man atėjo˺[a] VIEŠPATIES žodis: „Jei vyras paleidžia savo žmoną ir ji, atsiskyrusi nuo jo, išteka už kito vyro, ar ˹jis begali sugrįžti pas ją˺[b]? Argi nebūtų visiškai suteršta ta šalis? O tu, paleistuvavusi su daugeliu meilužių, drįstum sugrįžti pas mane? – sako VIEŠPATS. – [2] Pakelk akis į nuplikusias aukštumas ir žiūrėk! Kur nesugulė su tavim? Jų laukdama, tu sėdėjai pakelėse kaip arabas dykumoje ir suteršei šalį savo paleistuvavimu ir nelabumu. [3] Tad buvo sulaikyti lietaus būriai, ir nebuvo

---

[w] **2,33** Lit. prie piktybių pripratinai savo kelius

[x] **2,34** M; GLatS: rankų

[y] **2,34** G; M + vargšų

[z] **2,34** Rk.; M: dėl visų šitų

[a] **3,1** Rk.

[b] **3,1** G: ji begali sugrįžti pas jį

vėlyvojo lietaus. Bet tu turėjai paleistuvės įžūlumą[c], nenorėjai gėdytis. [4] Argi ˹net tada˺[d] nesišaukei manęs: ‚˹Mano tėve!˺[e]? Tu mano jaunystės draugas! [5] Ar amžinai jis pyks, ar visados grieš dantį?’ Taip[f] kalbėjai, bet darei pikta, kiek[g] įstengei!“

Izraelis ir Judas turi atsiversti

[6] Karaliaus Jošijo dienomis VIEŠPATS man tarė: „Ar matei, ką darė atsimetėlė[h], Izraelis? Ji ėjo į kiekvieną aukštą kalną ir po kiekvienu žaliuojančiu medžiu ir ten paleistuvavo. [7] Galvojau: kai ji visa tai bus padariusi, ji sugrįš pas mane, bet ji nesugrįžo. Tai matė neištikimoji, jos sesuo, Judo karalystė. [8] ˹Ji taip pat matė˺[i], jog kaip tik dėl to, kad atsimetėlė, Izraelio karalystė, svetimavo, ją paleidau ir jai įteikiau skyrybų raštą. Tačiau neištikimoji – jos sesuo, Judo karalystė, – nepabūgo, bet nuėjusi ji irgi paleistuvavo [9] ir savo lengvabūdišku paleistuvavimu ˹suteršė šalį˺[j] ir svetimavo su akmenimis ir medžiais. [10] Nors visa tai įvyko, neištikimoji – jos sesuo, Judo karalystė, – taip pat nesugrįžo pas mane visa širdim, bet tik apsimetusiai“, – sako VIEŠPATS. [11] Ir VIEŠPATS man tarė: „Atsimetėlė, Izraelis, pasirodė teisesnė už

---

[c] **3,3** Lit. kaktą

[d] **3,4** Rk.; M: nuo dabar

[e] **3,4** Įtrp. iš 19 skn.

[f] **3,5** Rk.; M: Štai

[g] **3,5** Lit. ir

[h] **3,6** Lit. atsimetimas (Izraelio tauta čia vaizduojama kaip atsimetimo įsikūnijimas.)

[i] **3,8** GS; M: Ir aš mačiau

[j] **3,9** AkvTheodSTV; M: ji buvo sutepta su šalim

neištikimąją, Judo karalystę. [12] Eik, šauk šituos žodžius šiaurės linkui ir tark: ‚Sugrįžk, atsimetėle, Izraeli! – sako VIEŠPATS. – Nebežvelgsiu į jus nemaloningai, nes aš malonus, – sako VIEŠPATS, – nepyksiu amžinai. [13] Tik pripažink savo kaltę, kad prieš VIEŠPATĮ, savo Dievą, maištavai ir dosniai išdalinai savo meilę[k] svetimiesiems po kiekvienu žaliuojančiu medžiu, bet mano balso neklausei[l]'", – sako VIEŠPATS. [14] „Sugrįžkite atsimetę sūnūs, – sako VIEŠPATS, – nes aš esu jūsų valdovas ir jus paimsiu – po vieną iš miesto ir po du iš giminės – ir jus atvesiu į Sijoną. [15] Ir jums duosiu ganytojų pagal savo širdį. Jie jus ganys su žinojimu ir supratimu. [16] Ir kai tomis dienomis padaugėsite ir pasidarysite vaisingi šalyje, – sako VIEŠPATS, – žmonės nebeklaus: ‚Kur[m] yra VIEŠPATIES sandoros skrynia?' Ji niekam neateis į galvą. Nei ją prisimins, nei jos pasiges, nei nauja bus daroma. [17] Tuo metu Jeruzalę vadins VIEŠPATIES sostu, ir į ją susirinks visos tautos[n] ir nebepaseks savo ⌜atkakliais ir piktais polinkiais⌝[o]. [18] Tomis dienomis Judo namai eis pas Izraelio namus, ir jie drauge ateis iš žiemių šalies į šalį, kurią daviau paveldėti jūsų tėvams".
[19] „Aš pagalvodavau: kaip norėčiau tave prisiimti kaip sūnų ir tau duoti meilią šalį, gražiausią veldinį tarp tautų! Ir manydavau: mane vadinsite ‚tėvu'[p] ir

---

[k]**3,13** Rk.; M: kelius

[l]**3,13** GV; M: neklausėte

[m]**3,16** Rk.

[n]**3,17** G; M +į VIEŠPATIES vardą, į Jeruzalę

[o]**3,17** Lit. piktos širdies atkaklumu

[p]**3,19** Lit. „mano tėve!"

nepaliausite sekę paskui mane. [20] ⸢Tačiau kaip⸣[q] moteris neištikimai elgias dėl savo meilužio, taip neištikimai jūs, Izraelio namai, elgėtės su manim!“ – sako VIEŠPATS. [21] Klausykis! Ant nuplikusių aukštumų girdimas Izraelio sūnų maldaujantis verksmas, kad jie ⸢elgėsi iškrypusiai⸣[r], pamiršo VIEŠPATĮ, savo Dievą. [22] „Atsigręžkite, atsimetę sūnūs! Noriu pagydyti jūsų atsimetimus!“ „Štai mes ateiname pas tave, nes tu VIEŠPATS, mūsų Dievas. [23] Iš tiesų apgaule virto ⸢kalvos ir⸣[s] kalnų triukšmas; iš tiesų VIEŠPATYJE, mūsų Dieve, yra Izraelio išganymas. [24] Baalas[t] rijo tai, kas mūsų tėvų įgyta, nuo pat mūsų jaunystės [jų avis ir jų galvijus, jų sūnus ir jų dukteris]! [25] Mes turime gultis į savo gėdą,[u] ir mus turi apdengti mūsų negarbė, nes nusidėjome VIEŠPAČIUI, savo Dievui, mes ir mūsų tėvai nuo mūsų jaunystės iki šios dienos, ir neklausėme VIEŠPATIES, savo Dievo, balso“.

4 [1] „Jei tu, Izraeli, sugrįši, – sako VIEŠPATS, – [jei] sugrįši pas mane, jei pašalinsi ⸢savo bjaurius stabus ir nenuklysi nuo manęs⸣[v], [2] ir jei tiesiai prisieksi: ‚Kaip tikrai VIEŠPATS gyvas!’, teisingai ir teisiai, – tai tautos juo laiminsis[w] ir juo girsis“. [3] Juk taip pasakė VIEŠPATS Judo vyrams ir ⸢Jeruzalės gyventojams⸣[x]: „Išsiplėškite dirvoną

---

[q] **3,20** GV; M: Iš tikrųjų

[r] **3,21** Lit. iškreipė savo kelią

[s] **3,23** GSV

[t] **3,24** M: gėda (vėlesnis Baalo pakaitalas)

[u] **3,25** T.y. gėda tebūnie mūsų lova

[v] **4,1** GSTV; M: nuo manąs savo bjaurius stabus ir nesvyruosi

[w] **4,2** T.y. sau tars: „Tegul Jahvė mus laimina, kaip jis laimina Izraelį!“

[x] **4,3** 5Mss GST; M: Jeruzalei

ir nesėkite į erškėčius! [4] Apsipjaustykite VIEŠPAČIUI[y] ir pašalinkite savo širdies apyvarpį, Judo vyrai ir Jeruzalės gyventojai, kad neišsiveržtų mano rūstybė kaip ugnis ir nedegtų neužgesinamai dėl jūsų darbų piktumo!“

Invazijos grėsmė

[5] „Skelbkite Jude ir Jeruzalėje leiskite išgirsti[z], pūskite ragą šalyje, garsiai šaukite ir sakykite: ‚Susirinkite ir įeikime į sutvirtintus miestus! [6] Iškelkite signalą Sijonos linkui! Bėkite! Nesustokite!’ Nes nelaimę aš atvedu iš šiaurės ir didelį žlugimą. [7] Liūtas pakilo iš savo tankynės, tautų naikintojas pajudėjo, išėjo iš savo vietos, kad paverstų tavo šalį tyrais. Tavo miestai pavirs griuvėsiais, liks be gyventojų. [8] Todėl apsijuoskite ašutinėmis, raudokite ir kaukite: ‚Nenusigręžė nuo mūsų VIEŠPATIES rūstybės įkarštis!’“ [9] „Ir tą dieną atsitiks, – sako VIEŠPATS, – kad pradings karaliaus drąsa ir kunigaikščių drąsa, kad kunigai bus šiurpo pagauti ir pranašai apstulbs iš baimės, [10] ir ⸢jie tars⸣[a]: ‚Ak, Viešpatie Jahve, iš tikrųjų tu vilte apvylei šitą tautą ir Jeruzalę, sakydamas: „Jus turėsite taiką“, o [dabar] kalavijas palietė gerklę!’“ [11] Tuo metu bus sakoma šitai tautai ir Jeruzalei: „Kaitrus vėjas nuo nuplikusių aukštumų ⸢pučia iš dykumos⸣[b] link mano dukros, mano tautos, [12] bet ne vėtyti ir ne valyti, ⸢smarkus vėjas⸣[c] ateina man liepiant:

---

[y]**4,4** G: savo Dievui

[z]**4,5** M + ir sakykite (iš 5b)

[a]**4,10** G(A); M: aš tariau

[b]**4,11** Rk.; M: dykumoje

[c]**4,12** G; M: per smarkus (lit. pilnas) tam

dabar aš pats tariu jiems teismo sprendimą!“ [13] Štai jis[d] atitraukia kaip lietaus debesys, o jo kovos vežimai – kaip audra. Greitesni už erelius jo žirgai. Vargas mums, nes mes žuvę! [14] Nuplauk pikta nuo savo širdies, Jeruzale, kad būtum išgelbėta! Iki kol buvos tavo viduje tavo nedori sumanymai? [15] Nes balsas praneša iš Dano, skelbia blogą žinią iš Efraimo kalnyno: [16] „Priminkite ⌜šitai tautai⌝[e], leiskite išgirsti Jeruzalei: priešai[f] ateina iš tolimos šalies ir pakelia kovos šauksmą prieš Judo miestus!“ – [17] „Kaip lauko sargai jie jau yra aplink jį[g], nes jis man priešgyniavo, – sako VIEŠPATS. – [18] Tavo elgesys ir tavo darbai tau tai padarė! Tai tavo nelabumas, kad taip kartu, kad pervėrė tavo širdį“. [19] O, mano sielvarte[h], mano sielvarte! Raitaus iš skausmo. O, mano širdgėla[i]! Smarkiai man plaka širdis, negaliu tylėti, nes rago garsą ⌜išgirdai, mano siela⌝[j], kovos šauksmą. [20] „Sugriovimas po sugriovimo!“ – šaukiama, nes nusiaubta visa šalis. Staiga sunaikinamos mano palapinės, bematant mano užuolaidos. [21] Iki kol turėsiu matyti vėliavas, klausytis rago garso? [22] „Juk paika mano tauta; manęs jie nepažįsta. Jie kvaili sūnūs, ir jie neišmanūs. Jie gudrūs daryti pikta, bet nemoka daryti gera“. [23–24] Pažvelgiau į žemę, ir štai tuščia dykuma; – į dangus, ir nebuvo jų šviesos.

---

[d]**4,13** T.y. tautų naikintojas (žr. 7 skn.)

[e]**4,16** Rk.; M: tautoms, štai

[f]**4,16** Rk., plg. G; M: sargai

[g]**4,17** T.y. Judą

[h]**4,19** Lit. viduriai

[i]**4,19** Lit. širdies sienos

[j]**4,19** Q; K: aš išgirdau; GST: išgirdo mano siela

Pažvelgiau į kalnus, ir štai jie drebėjo, ir visos kalvos siūbavo. [25] Žiūrėjau, ir štai nebuvo jokio žmogaus, ir visi dangaus paukščiai buvo nuskridę. [26] Pažvelgiau, ir štai sodų kraštas buvo dykuma, ir visi jo miestai buvo sugriauti[k] dėl VIEŠPATIES, dėl jo karštos rūstybės, [27] nes taip pasakė VIEŠPATS: „Tyrais pavirs visa šalis, ˹ir jai padarysiu galą˺[l]. [28] Dėl to gedės žemė ir aptems aukštai dangūs, nes pasakiau ˹ir nepagailėjau, nutariau˺[m] ir neatsigręšiu nuo to!“ [29] Nuo šauksmo: „Raiteliai ir lankininkai!“ pabėgo visa šalis[n]. Jie sulindo ˹į olas, pasislėpė˺[o] tankynėse ir sulipo ant uolų. Kiekvienas miestas paliktas, ir nebėra jokio gyventojo juose. [30] O tu[p] – ką pasieksi tuo, kad apsivelki purpuru, kad dabinies auksiniais papuošalais, kad paryškini akis dažais? Veltui gražinies! Tave paniekina meilužiai, tavo gyvybės jie ieško. [31] Nes girdėjau tarsi gimdančios šauksmą, kaip pirmagimį gimdančios klyksmą[q]: balsą dukters Sijonos, gaudančios kvapą, išskėtusios rankas: „Vargas man, nes mano gyvybė išseko, atiteko žudikams!“

Nėra nė vieno teisaus

5 [1] „Pervaikščiokite Jeruzalės gatves, žiūrėkite gi ir stebėkite, ir ieškokite jos aikštėse, ar rasite ką nors,

---

[k] **4,26** Kkr. MssG: sudeginti

[l] **4,27** Rk.; M: bet nepadarysiu galo

[m] **4,28** G; M: nutariau ir nepagailėjau

[n] **4,29** G; M: visas miestas

[o] **4,29** Įtrp. su G.

[p] **4,30** G; M + nusiaubtasis

[q] **4,31** G; M: sielvartą

ar yra bent vienas, kuris elgiasi teisingai, kuris siekia tiesos! Tada aš jai atleisiu, – ⌜sako VIEŠPATS⌝[r]. – [2] Ir jei jie sako: ‚Kaip tikrai gyvas VIEŠPATS, ⌜iš tikrųjų⌝[s] jie kreivai prisiekia“. [3] VIEŠPATIE, argi tavo akys nenukreiptos į tiesą? Tu mušei juos, bet jiems neskaudėjo; sugniuždei juos – jie atsisakė priimti drausmę. Jie padarė savo veidus kietesnius už uolą, nesutiko atsigręžti. [4] Aš tad galvojau: „Tai tik prastuoliai! Jie kvailai elgiasi, nes nepažįsta VIEŠPATIES kelio[t], savo Dievo reikalavimų. [5] Tegul sau eisiu pas didžiūnus ir kalbėsiuos su jais, nes jie žino VIEŠPATIES kelią, savo Dievo reikalavimus“. Tačiau jie taip pat buvo sulaužę jungą, nutraukę viržius. [6] Todėl juos nudobs liūtas iš miško, stepių vilkas juos suplėšys. Leopardas tykos prie jų miestų. Kas tik iš jų išeis, bus sudraskytas, nes daug jų maištavimų, gausu jų atsimetimų. [7] „Kodėl turėčiau tau atleisti? Tavo sunūs paliko mane ir prisiekė nedievais[u]. Kai juos pasotinau, jie svetimoteriavo ir viešėjo[v] paleistuvės namuose. [8] Jie buvo nutukę, gašlūs eržilai; kiekvienas žvengė savo artimo žmonos. [9] Ar neturėčiau tokių nubausti, – sako VIEŠPATS, – ar šitokiai tautai neturėčiau atkeršyti?“ [10] „Užlipkite į jos[w] vynmedžių terasas ir [juos] naikinkite, bet galutinai nesunaikinkite! Pašalinkite jos vešančias atžalas, nes jos nepriklauso VIEŠPAČIUI! [11] Nes visai

---

[r] **5,1** G; ~M

[s] **5,2** 26MssS; M: todėl

[t] **5,4** T.y. VIEŠPATIES nustatytos elgesio normos

[u] **5,7** T.y. dievais, kurie nėra tikrai egzistuojantys dievai

[v] **5,7** 2 Mss G; M: susipjaustė

[w] **5,10** T.y. Jeruzalės, kuri čia prilyginama vynuogynui

neištikimai pasielgė su manim Izraelio namai ir Judo namai“, – sako VIEŠPATS. [12] Jie išsigynė VIEŠPATIES ir sakė: „˹Jis nieko nedarys!˺[x] Neateis mums nelaimė; nei kalavijo, nei bado nepatirsime“. [13] O pranašai? Jie ˹pilni vėjo˺[y], ir žodžio[z] nėra juose![a] [14] Todėl taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas: „Kadangi ˹jie kalbėjo˺[b] šitą žodį, jiems taip atsitiks: štai aš padarysiu savo žodžius tavo burnoje ugnimi ir šitą tautą malkomis, kurias ji sudegins“. [15] „Štai aš atvedu prieš jus tautą iš toli, Izraelio namai, – sako VIEŠPATS. – Ji patvari tauta, ji labai sena tauta, tauta, kurios kalbos tu nemoki ir to, ką ji kalba, nesupranti, [16] kurios strėlinė kaip atviras kapas. Jie visi karžygiai. [17] Ji suės tavo derlių ir tavo duoną, suės tavo sūnus ir tavo dukteris. Ji suės tavo avis ir tavo galvijus, suės tavo vynmedžius ir tavo figmedžius, sunaikins kalaviju tavo sutvirtintus miestus, kuriais tu pasitikėjai“. [18] „Tačiau ir tomis dienomis, – sako VIEŠPATS, – nepadarysiu jums galo. [19] Ir kai ˹jie klaus˺[c]: ‚Už ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, mums visa tai padarė?’, tu turi jiems atsakyti: ˹Taip pasakė VIEŠPATS˺[d]: „Kaip jūs palikote mane ir tarnavote svetimiems dievams savo šalyje, taip tarnausite svetimiems nesavoje šalyje“““. [20] „Tai skelbkite Jokūbo namuose ir duokite tai išgirsti

---

[x]**5,12** Arba; Jis niekis! Lit. Ne jis!

[y]**5,13** Lit. pavirsta Vėju; arba: pasirodo kaip vėjas

[z]**5,13** T.y. Dievo žodžio

[a]**5,13** M čia įtrp. į 14 skn. nukeltus žodžius: jiems taip atsitiks

[b]**5,14** Rk.; M: jūs kalbėjote

[c]**5,19** Rk.; M: jūs klausite

[d]**5,19** S; ~M

Jude, sakydami: [21] ‚Klausykitės gi to, paiki ir nejuslūs žmonės, kurie turi akis, bet nemato, turi ausis, bet negirdi! [22] Ar neturėjote bijoti manęs? – sako VIEŠPATS, – ar neturėjote drebėti dėl manęs, kuris supyliau smėlio kopą kaip ribą jūrai, kaip amžiną užtvarą, kurios ji neperžengs? Nors ji ir siaus, neįstengs; nors jos bangos ūš, nepersilies per ją. [23] Bet šita tauta turi atkaklią ir maištingą širdį. Jie atsitraukė ir nuėjo, [24] ir sau nesakė: „Bijokime VIEŠPATIES, savo Dievo, kuris duoda lietų, ankstyvą ir vėlyvą, savo laiku, kuris pjūčiai skirtus laikus[e] mums garantuoja!“ [25] Jūsų kaltės ⌜pakrikdė šitų seką⌝[f], ir jūsų nuodėmės atitraukė nuo jūsų gera. [26] Juk radosi mano tautoje nedorėlių, kurie tykoja kaip paukštgaudžių slėpykloje. Jie paspendžia žabangus, pagauna žmones. [27] Kaip krepšys, pilnas paukščių, taip jų namai pilni apgaulės[g]. Todėl jie pasidarė dideli ir pralobo, [28] suriebėjo, sustorėjo. Be to, jie ⌜parėmė piktadarį jo byloje⌝[h]. Jiems nerūpėjo ginti bylą, našlaičių bylą, kad šie laimėtų, ir varguolių teisių jie negynė. [29] Ar neturėčiau tokius nubausti, – sako VIEŠPATS, – ar šitokiai tautai neturėčiau atkeršyti?’“ [30] Siaubingų ir bjaurių dalykų įvyko šalyje: [31] pranašai pranašavo melagingai[i] ir kunigai mokė[j] savo autoritetu. O mano tauta tai mėgo! Bet ką darysite, kai tam ateis galas?

---

[e]**5,24** M + savaites

[f]**5,25** Lit. iškreipė šituos iš eilės

[g]**5,27** T.y. klasta įgyto turto

[h]**5,28** Rk.; M: jie persipildė piktybės žodžių; arba; jie peržengė piktybės dalykus (= bet kokį nelabumo saiką)

[i]**5,31** Arba: melagingu dievu (= Baalu, t.y. Baalo vardu)

[j]**5,31** Rk.; M: viešpatavo

Jeruzalei gresia apgulimas

6 [1] Bėkite, benjaminai, iš Jeruzalės, Tekojoje pūskite ragą ir ant Bėt-Hakeremo iškelkite ugniaženklį, nes nelaimė gresia iš šiaurės ir didelis žlugimas! [2] Dukterie Sijona, ˹ar tu panaši į meiliausią pievą˺[k], [3] į kurią ateina piemenys su savo bandomis? Jie pastatė aplink ją palapines; kiekvienas nugano savo dalį. [4] „Pradėkite[l] kovą su ja! Kelkitės ir eikime aukštyn vidudienį!“ – „Vargas mums, nes baigiasi diena, nes ilgėja vakaro šešėliai!“ – [5] „Kelkitės ir eikime aukštyn nakčia ir sunaikinkime jos rūmus[m]!“ [6] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Iškirskite jos medžius ir sumeskite ties Jeruzale pylimą! ˹O, pasileidęs mieste!˺[n] ˹Visur tik˺[o] priespauda jame. [7] Kaip šulinys išlaiko savo vandenį šviežią, taip jis išlaiko savo piktybę šviežią. ‚Smurtas ir skriauda!‘ – girdėti jame. Man nuolat prieš akis liga ir žaizdos. [8] Leiskis įspėjama, Jeruzale, kad neatsigręžtų nuo tavęs pasibjaurėjusi mano siela, kad nepaversčiau tavęs tyrais, negyvenama šalim!“ [9] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Visiškai nurankiok[p] tarsi vynmedį Izraelio liekaną, vėl pabrauk savo ranka kaip vynuogių skynėjas per vynšakes!“ [10] „Kam turiu kalbėti ir ką įspėti, kad jie klausytų? Štai jų ausys neapipjaustytos, ir jos nieko negali išgirsti! Štai

---

[k] **6,2** Rk.

[l] **6,4** Lit. Šventinkite

[m] **6,5** Lit. gyvenamus bokštus

[n] **6,6** Rk. G; O, klastingas mieste! M: Ji baustinas miestas!

[o] **6,6** Lit. Jis visas

[p] **6,9** Rk.; M: jie nurankioja

VIEŠPATIES žodis jiems tapo pajuokos dalyku; jie jo nemėgsta. [11] ˹O aš˺[q] esu pilnas VIEŠPATIES rūstybės ir nebeįstengiu jos sulaikyti“. „Išliek ją ant vaikų gatvėje ir kartu ant jaunikaičių būrio! Juk ir vyras su žmona bus sugauti, senelis su labai susenusiu. [12] Ir jų namai atiteks kitiems, laukai kartu su žmonomis, nes aš ištiesiu savo ranką prieš šalies gyventojus, – sako VIEŠPATS. – [13] Nes nuo mažiausiojo iki didžiausiojo jie visi godėjasi pelno, ir nuo pranašo iki kunigo jie visi elgiasi klastingai, [14] ir jie gydo mano tautos susilaužymą paviršutiniškai, sakydami: ‚˹Taika! Taika!˺[r]’ , tačiau nėra taikos. [15] Jie turėtų gėdytis, nes darė kas bjauru; tačiau nei jie gėdyte gėdijasi, nei jie moka parausti. Todėl jie turės kristi tarp krintančiųjų, sukniubti, kai juos nubausiu“, – pasakė VIEŠPATS.
[16] Taip pasakė VIEŠPATS: „Stokitės ant kryžkelių ir žvalgykitės, ir klauskitės senovinių takų: ‚Kur yra kelias į gera?’ Juo eikite ir raskite atilsį savo sielai. Bet jie sakė: ‚Neisime!’ [17] Aš tad pastačiau jiems[s] sargų: ‚Klausykitės rago garso!’ Bet jie sakė: ‚Nesiklausysime!’ [18] Todėl klausykite, tautos, ir ˹gerai žinokite˺[t], ką jiems padarysiu! [19] Klausyk, žeme! Štai aš užleidžiu nelaimę ant šitos tautos, jų pačių intrigų[u] vaisių, nes jie nepaisė mano žodžių ir atmetė mano pamokymą. [20] Kam man smilkalai, kurie ateina iš Šebos, ir saldi nendrė iš tolimos šalies? Jūsų

---

[q]**6,11** Rk.

[r]**6,14** „Taika! Taika!“ čia reiškia: „Nieko bloga; viskas bus gerai!“ Hebrajų žodis „šālm“ reiškia ne tik karo nebuvimą, bet ir gerovę apskritai.

[s]**6,17** 2Mss; M; jums

[t]**6,18** Rk. su kl.MssAkv; M: žinok, bendruomene

[u]**6,19** M; G: atsimetimo

deginamosios aukos man nepatinka, ir jūsų pjaunamosios aukos man nemielos“. [21] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš dedu šitai tautai atsitrenkimo akmenų, ant kurių jie suklups. Tėvai ir sūnūs kartu, kaimynas ir jo draugas pražus!“ [22] Taip pasakė VIEŠPATS: „Štai ateina tauta iš žiemių šalies, didelė nacija pajuda iš žemės pakraščių. [23] Jie ginkluoti kilpiniu ir lenktu kardu; jie žiaurūs ir negailestingi. Jų triukšmas kaip ūžianti jūra, ir žirgais jie joja, kaip pėstininkai išsirikiavę kovai su tavim, dukterie Sijona!“ [24] Kai tik išgirdome gandą apie ją, suglebo mūsų rankos, sielvartas mus apėmė, skausmai kaip gimdančią moterį. [25] Neišeikite į lauką ir neikite keliu, nes priešas turi kalaviją – siaubas aplinkui! [26] O mano dukterie, mano tauta, apsijuosk ašutine ir voliokis dulkėse! Gedėk savęs it vienintelio sūnaus, graudžiai raudok: „Kaip staiga ateina mums naikintojas!“ [27] „Prabuotoju, tyrėju[v] tave paskyriau savo tautoje, kad pažintum ir ištirtum jų elgesį. [28] Jie visi ˹atkakliausi maištininkai˺[w], liežuvininkai, žalvaris ir geležis. Jie visi elgiasi sugedusiai. [29] Dumplės šniokštavo, kad ˹ugnis suėstų˺[x] šviną. Veltui valė valytojas: piktieji nesidavė atskiriami. [30] Juos vadina ‘atmestu sidabru’, nes VIEŠPATS juos atmetė“.

Šventyklos pamokslas

7 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES: [2] „Atsistok VIEŠPATIES namų vartuose ir ten paskelbk šitą žodį. Sakyk: ‚Klausykite VIEŠPATIES

---

[v] **6,27** M: tvirtove

[w] **6,28** Lit. maištininkų kunigaikščiai

[x] **6,29** Rk.; M: nuo jų ugnies

žodžio, visi judėjai, kurie įėjote pro šituos vartus VIEŠPATIES garbinti! [3] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Taisykite savo poelgius ir savo darbus, ir aš ⸢norėsiu gyventi su jumis⸣[y] šitoje vietoje. [4] Nepasitikėkite melagingais žodžiais: ‚Tai VIEŠPATIES šventykla, VIEŠPATIES šventykla, VIEŠPATIES šventykla!' [5] Nes jei tikrai pataisysite savo poelgius ir savo darbus, jei tikrai vykdysite tarp savęs tai, kas teisinga, [6] neskriausite svetimšalio, našlaičio ir našlės, nepraliesite nekalto kraujo šitoje vietoje ir nenuseksite paskui kitus dievus savo nelaimei, – [7] tik tada aš ⸢gyvensiu su jumis⸣[z] ⸢per amžius⸣[a] šitoje vietoje – šalyje, kurią daviau jūsų protėviams. [8] Štai jūs pasitikite melagingais žodžiais savo nenaudai! [9] Ar manote galį vogti, žudyti, svetimoteriauti, kreivai prisiekti, aukoti Baalui ir sekti paskui kitus dievus, kurių nežinojote, [10] o paskui ateiti ir atsistoti prieš mane šituose namuose, kurie pavadinti mano vardu, ir sakyti: ‚⸢Mums saugu⸣[b]!' – kad [toliau] galėtumėte daryti visas šitas bjaurybes? [11] Argi šitie namai, kurie pavadinti mano vardu, jūsų laikomi plėšikų lindyne? Aš ir pats [tai] mačiau! – sako VIEŠPATS. – [12] Gi eikite į mano vietą, buvusią Šile, kur pradžioje apgyvendinau savo vardą, ir pamatykite, ką jai padariau dėl mano tautos Izraelio nelabumo! [13] Taigi dabar, kadangi darėte visus šituos darbus, – sako VIEŠPATS, – ir nors jums vis kalbėjau ir kalbėjau,

---

[y]**7,3** Akv V; M: leisiu jums gyventi

[z]**7,7** 8MssV; M: leisiu jums gyventi

[a]**7,7** Lit. nuo amžių iki amžių

[b]**7,10** Lit. Mes esame išgelbėti

nesiklausėte ir, man jus šaukiant, neatsiliepėte, [14] aš taip padarysiu namams, kurie pavadinti mano vardu, kuriais jūs pasitikite, ir vietai, kurią daviau jums ir jūsų tėvams, kaip padariau Šilui. [15] Ir numesiu jus iš savo akivaizdos, kaip numečiau visus jūsų brolius, visus Efraimo palikuonis“““.

Netikęs Dievo garbinimas

[16] „O tu nesimelsk už šitą tautą, nepakelk už juos šauksmo ar maldos ir nesiveržk į mane, nes aš tavęs neklausysiu. [17] Ar nematai, ką jie daro Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse? [18] Vaikai prirenka malkų, tėvai sukuria ugnį, o moterys minko tešlą, kad iškeptų aukos pyragaičių Dangaus karalienei[c]. Ir jie išlieja liejamąsias aukas kitiems dievams, kad mane įžeistų. [19] Ar mane jie įžeidžia? – sako VIEŠPATS. – Ar ne save pačius, kad patirtų savo pačių sugėdinimą?“ [20] Todėl taip pasakė Viešpats Jahvė: „Štai mano pyktis ir mano rūstybė išsilieja ant šitos vietos, ant žmonių ir gyvulių, ant lauko medžių ir žemės vaisių. Ji degs ir neužges!“ [21] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Pridėkite savo deginamąsias aukas prie pjaunamųjų aukų ir valgykite mėsą! [22] Nes aš nieko nekalbėjau jūsų tėvams ir jiems nieko neįsakiau, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies, apie deginamąsias ir pjaunamąsias aukas, [23] bet tik šitą dalyką jiems įsakiau: ‚Klausykite mano balso, ir aš būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta, ir ⌜elkitės visiškai taip,

---

[c]**7,18** turbūt asirų – babiloniečių deivei Ištarai (Astartei) ar kanaaniečių deivei Anatai

kaip˺[d] jums įsakau, kad jums gerai eitųsi!’ 24 Jie tačiau neklausė ir nepalenkė savo ausies, bet elgėsi pagal savo ˹atkaklius ir piktus[e] polinkius˺[f]. Jie ėjo atgal, ne pirmyn.[g] 25 ˹Nuo tos dienos, kai jūsų tėvai išėjo iš Egipto šalies, iki šios dienos˺[h] aš nepailstamai[i] siunčiau pas jus visus savo tarnus, pranašus. 26 Tačiau jie[j] neklausė manęs ir nepalenkė savo ausies, bet sukietino savo sprandą. Jie elgėsi pikčiau už savo tėvus. 27 Kai tu kalbėsi jiems visus šituos žodžius, jie tavęs neklausys ir, kai juos šauksi, jie tau neatsilieps. 28 Tad turėsi jiems sakyti: ‚Tai tauta, kuri neklausė VIEŠPATIES, savo Dievo, balso ir nepriėmė drausmės. Tiesa žuvo ir dingo iš jų lūpų!’“ 29 Nukirpk savo ilgus plaukus ir numesk, ir užgiedok raudą ant nuplikusių aukštumų, nes VIEŠPATS atmetė ir paliko kartą, ant kurios jis įširdo. 30 „Nes Judo sūnūs darė tai, kas pikta mano akyse, – sako VIEŠPATS: jie padėjo savo bjaurybes[k] namuose, kurie pavadinti mano vardu, kad juos suteptų, 31 ir pastatė Tofeto aukurą[l] Ben-Hinomo slėnyje savo sūnums ir dukterims deginti. To aš neįsakiau ir tai man niekad neatėjo į galvą. 32 Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai žmonės nebekalbės

---

[d]**7,23** Lit. vaikščiokite visu keliu, kurį

[e]**7,24** M + sumanymus; ~ G

[f]**7,24** M lit.: piktos širdies sumanymus, atkaklumą

[g]**7,24** T.y. užuot gerėję, jie blogėjo.

[h]**7,25** Kiti jungia šitą sakinį prie 24 skn.

[i]**7,25** Lit. keldamasis anksti ir siųsdamas

[j]**7,26** T.y. mano tautos žmonės

[k]**7,30** T.y. pagonių kulto objektus

[l]**7,31** GT; M: aukurus

apie Tofetą ar Ben-Hinomo slėnį, bet apie Žudynių slėnį, ir turės laidoti Tofete, ⌜nes kitur⌝[m] nebebus vietos. [33] Šitos tautos lavonai taps penu dangaus paukščiams ir žemės žvėrims, ir nebus kas juos nubaidytų. [34] Aš leisiu pradingti iš Judo miestų ir iš Jeruzalės gatvių džiugesio balsui ir linksmybės balsui, jaunojo balsui ir jaunosios balsui, nes šalis pavirs tyrais“.

8 [1] „Tuo metu, – sako VIEŠPATS, – išmes Judo karalių kaulus, jo kunigaikščių kaulus, kunigų kaulus, pranašų kaulus ir Jeruzalės gyventojų kaulus iš jų kapų [2] ir juos išbarstys po saule, po mėnuliu ir po visa dangaus kariuomene, kuriuos jie buvo mylėję, kuriems tarnavę, paskui kuriuos nusekę, kurių ieškoję ir kuriuos jie buvo garbinę. Jie nebebus surinkti ir palaidoti. Jie taps mėšlu dirvos paviršiuje. [3] Norės verčiau mirti negu gyventi visi likusieji, kurie bus išlikę gyvi iš šitos piktos giminės visose vietose[n], kur juos būsiu išsklaidęs“, – sako kariuomenių VIEŠPATS.

Nepataisoma tauta, jos neišmintingi vadovai ir jai gresianti bausmė

[4] „Ir tu turi jiems sakyti: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: „Jei kas pargriūva, ar jis neatsikelia? Arba jei kas nusigręžia, ar jis neatsigręžia? [5] Tai kodėl šita tauta nusigręžė[o], liko pastoviai atsimetus, tvirtai nusitvėrė apgavystę, nesutiko atsigręžti? [6] Aš dėmėjaus ir klausiaus: jie kalba netiesą; niekas neapgailestauja savo nelabumo, sakydamas: ‚Ką

---

[m]**7,32** Arba: kol ten

[n]**8,3** M pakartoja: kurie bus išlikę gyvi; ~ 1Ms GS

[o]**8,5** M + Jeruzalė; ~ G

padariau?’ Kiekvienas nusisukęs bėga savo keliu kaip žirgas, šuoliais lekiantis į kovą. [7] Net gandras padangėse žino savo laikus; purplelis, čiurlys[p] ir strazdas tiksliai laikosi savo sugrįžimo meto, bet mano tauta nepažįsta VIEŠPATIES nustatytos tvarkos. [8] Kaip jūs galite sakyti: ‚Mes išmintingi ir turime VIEŠPATIES įstatymą’? Iš tikrųjų štai jį pavertė melu raštininkų melaginga plunksna! [9] Išmintingieji bus sugėdinti, išgąsdinti ir pagauti. Štai jie atmetė VIEŠPATIES žodį, o jų[q] išmintis ką padeda jiems? [10] Todėl atiduosiu jų žmonas kitiems, jų laukus nukariautojams, nes nuo mažiausiojo iki didžiausiojo jie visi godėjasi pelno, nuo pranašo iki kunigo jie visi elgiasi klastingai. [11] Jie gydo mano dukters, mano tautos, susilaužymą tik paviršutiniškai, sakydami: ‚Viskas gerai! Viskas gerai!’ Tačiau nėra gerai! [12] Jie turėtų gėdytis, nes darė tai, kas bjauru. Nei jie kiek nors gėdijosi, nei mokėjo parausti. Todėl jie turės kristi tarp krintančiųjų, suklupti, kai juos nubausiu, – pasakė VIEŠPATS. – [13] Jei ⌜norėsiu surinkti jų derlių⌝[r], – sako VIEŠPATS, – nebus vynuogių ant vynmedžio ir nebus figų ant figmedžio, ir lapai bus nuvytę. ⌜Tad jiems paskyriau tuos, kurie juos užplus⌝[s]““““.
[14] „Kodėl mes pasiliekame? Susirinkite! Įeikime į sutvirtintus miestus ir ten žūkime, nes VIEŠPATS, mūsų Dievas, mus pražudo ir mus girdo užnuodytu vandeniu, nes nusidėjome VIEŠPAČIUI. [15] Mes laukėme taikos, bet nieko gera neatėjo, pagydymo meto, o štai – siaubas!

---

[p]**8,7** Arba: kregždė

[q]**8,9** Rk.

[r]**8,13** Rk., plg. G

[s]**8,13** ~ G; arba rk.: nusiaubs. Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

[16] Nuo Dano girdisi jo žirgų prunkštimas, nuo jo eržilų žvengimo balso dreba visa šalis. Jie ateina, ryja šalį ir tai, ko ji pilna, miestus ir jų gyventojus“. [17] „Juk štai aš paleidžiu tarp jūsų gyvačių, angių, kurių negalima užkerėti ir kurios nepagydomai[t] jus įgels“, – ⸢sako VIEŠPATS⸣[u].

Jeremijas sielvartauja dėl savo tautos

[18] ⸢Sielvartas kyla⸣[v] manyje, mano širdis ligota. [19] Aure! Klausykis! Mano dukters, mano tautos, šauksmas išilgai ir skersai šalies: „Argi nėra VIEŠPATIES Sijonoje? Ar nėra jos Karaliaus joje? [„Kodėl jie mane įžeidinėjo savo stabais, svetimos šalies niekniekiais?“] [20] Praėjo pjūtis, pasibaigė vasara, o mes nesame išgelbėti!“ [21] Dėl savo dukters, savo tautos, sutriuškinimo esu sutriuškintas, gedžiu; siaubas mane apėmė. [22] Argi nėra balzamo[w] Gileade? Ar nėra ten gydytojo? Kodėl neužgijo mano dukters, mano tautos, žaizda? [23] [x]O kad mano galva būtų vanduo ir mano akys ašarų versmė, kad dieną ir naktį galėčiau apverkti savo dukros, savo tautos, užmuštuosius!

Dievo liūdesys dėl tautos nedorovės

9 [1] „O kad aš rasčiau dykumoje keliautojo nakvynvietę, kad galėčiau palikti savo tautą ir pasišalinti nuo jų! Nes jie visi svetimautojai, neištikimųjų gauja.

---

[t]**8,17** GLat. Atkelta iš 18 skn. pradžios.

[u]**8,17** M; ~G

[v]**8,18** Rk.; M: Pakilk, sielvarte

[w]**8,22** Turbūt pistacia mutica medžio sakų

[x]**8,23** M 8,23 = GSV 9,1.

[2] Jie įtempia savo liežuvį kaip kilpinį; melas ir netiesa įsigalėjo šalyje. Juk jie eina iš pikto į pikta ir manęs nepažįsta, – sako VIEŠPATS. – [3] Saugokitės vienas kito ir nepasitikėkite kiekvienu broliu, nes kiekvienas brolis tikrai klastingas kaip Jokūbas[y] ir kiekvienas draugas vaikščioja aplinkui kaip šmeižikas. [4] Apgaudinėja vienas kitą ir nekalba tiesos. Jie išlavino savo liežuvį kalbėti melą; jie ⌜elgiasi iškrypusiai, nebeįstengia atsiversti. [5] Priespauda⌝[z] seka priespaudą, klasta – klastą! Jie atsisako pripažinti mane“, – sako VIEŠPATS. [6] Todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Štai aš juos valysiu[a] ir prabuosiu, nes ką kita galėčiau daryti dėl savo dukters, savo tautos, nelabumo[b]? [7] Jo[c] liežuvis – mirtina strėlė, ⌜jo burnos žodžiai – klasta⌝[d]. Jis taikingai kalbasi su savo draugu, bet savo viduje spendžia jam žabangus.[e] [8] Ar dėl to neturėčiau jų nubausti? – sako VIEŠPATS. – Ar šitokiai tautai neturėčiau atkeršyti?“ [9] Dėl kalnų imsiu[f] verkti ir dejuoti ir dėl stepių ganyklų raudoti, nes jos nusiaubtos[g], ir niekas nepereina per jas. Jos negirdi galvijų maurojimo. Ir dangaus paukščiai, ir žvėrys pabėgo, nulakstė. [10] „Aš padarysiu Jeruzalę akmenų krūvomis, šakalų lindyne, ir

---

[y]**9,3** Hbr. žodis „jacaqōb’“ primena sentėvio Jokūbo apgavystę (Pr 27,36; Hoš 12,4).

[z]**9,5** Rk., plg. G

[a]**9,6** Lit. valysiu tirpdydamas (kaip metalų prabuotojas)

[b]**9,6** G; ~M

[c]**9,7** Rk.; t.y. kiekvieno brolio ar draugo; M: jų

[d]**9,7** G; M: jis kalbėjo klastą savo burna

[e]**9,7** Pradžioje 7 skn. galbūt ėjo po 3 skn.

[f]**9,9** GS: imkite

[g]**9,9** Rk.; M: išdegintos

Judo miestus paversiu dykuma, kur niekas negyvena“. [11] Kas yra toks išmintingas, kad galėtų tai išaiškinti? O tas, kuriam kalbėjo VIEŠPATIES burna, tegul tai apreiškia: Kodėl žuvo šalis, liko nusiaubta[h] tarsi dykuma, kur niekas nepereina? [12] Ir VIEŠPATS[i] tarė: „Dėl to, kad jie paliko mano įstatymą, kurį jiems pateikiau, man nepakluso ir nesilaikė jo, [13] bet nusekė paskui savo ⸢atkaklius polinkius⸣[j] ir Baalus, apie kuriuos jų tėvai buvo juos pamokę“. [14] Todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš juos[k] valgydinsiu pelynais, juos girdysiu nuodingu vandeniu [15] ir juos išsklaidysiu tarp tautų, kurių nežinojo nei jie, nei jų tėvai, ir siųsiu paskui juos kalaviją, iki juos nugalabysiu“.

Šaukimas raudoti

[16] [Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS:][l] Dėmesio![m] Pasišaukite raudotojų, kad jos ateitų, siųskite pas prityrusias moteris, [17] kad jos atskubėtų ir imtų mūsų raudoti, kad mūsų akys apsilietų ašaromis ir mūsų akių vokai pasrūtų vandeniu! [18] Nes raudojimo garsas girdisi iš Sijonos: „Kaip mes sunaikinti, labai sugėdinti! Nes turime palikti šalį, nes ⸢esame išmesti iš savo buveinių⸣[n]“. [19] Klausykite, moterys, VIEŠPATIES žodžio ir tepriima

---

[h]**9,11** Rk.; M: nudeginta

[i]**9,12** G + man

[j]**9,13** Lit. širdies atkaklumą

[k]**9,14** M + šitą tautą; ~G

[l]**9,16** Vėlesnis intarpas, nes tekste, kuris seka, Dievas nėra kalbėtojas.

[m]**9,16** M; ~GS

[n]**9,18** Rk.; M: jie numetė mūsų buveines; G: turime pamesti savo buveines

jūsų ausys jo burnos žodį: „Mokykite savo dukteris aimanuoti, vieną kitai giedoti raudą: [20] ‚Mirtis įlipo pro mūsų langus, įsiveržė į mūsų tvirtoves, iškirsdama vaikus gatvėse, jaunikaičius aikštėse. [21] Guli žmonių lavonai kaip mėšlas lauko paviršiuje, kaip užnugary pjovėjo pradalgės, kurių niekas nesurenka'"[o].

Tikrasis pasigyrimas

[22] Taip pasakė VIEŠPATS: „Išmintingasis tenesigiria savo išmintimi ir stiprusis tenesigiria savo stiprybe, turtingasis tenesigiria savo turtais, [23] bet tas, kuris nori girtis, tesigiria tuo, kad jis ⌜suvokia ir pažįsta⌝[p] mane, kad aš, VIEŠPATS, esu tas, kuris vykdo malonę, teisingumą ir teisumą žemėje, nes tokie dalykai[q] man patinka", – sako VIEŠPATS.

Izraelis – neapipjaustytos širdies tauta

[24] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš nubausiu visus fiziškai apipjaustytuosius: [25] Egiptą, Judą, Edomą, Amoniečius, Moabą ir visus, kurių smilkiniai apkarpyti, kurie gyvena dykumoje, nes visos tautos yra neapipjaustytos[r], o visi Izraelio namai – neapipjaustytos širdies".

---

[o] **9,21** M + Kalbėk! Toks VIEŠPATIES žodis ; ~G

[p] **9,23** Arba: turi išmanymo pažinti

[q] **9,23** Arba: žmonės

[r] **9,25** T.y. nėra nariai tautos, su kuria Dievas sudarė sandorą

Dievas ir stabai

10 [1] Klausykite žodžio, kurį VIEŠPATS kalbėjo jums, Izraelio namai! [2] Taip pasakė VIEŠPATS: „Nesimokykite tautų papročių ir neišsigąskite dangaus ženklų, nors tautos jų išsigąsta, [3] nes tautų religija[s] yra niekai. Juk tai medis, nukirstas iš miško, amatininko rankų išskaptuotas dirbinys. [4] Sidabru ir auksu jis pagražina[t] jį, vinimis ir kūjais juos[u] prikala, kad neklibėtų. [5] Jie yra kaip agurkyno baidyklė ir negali kalbėti; jie turi būti nešte nešami, nes negali žingsniuoti. Nebijokite jų, nes jie nei pakenkia, nei įstengia daryti gera. [6] Nėra tau lygaus, VIEŠPATIE! Tu esi didis, ir didžiai galingas tavo vardas! [7] Kas neturėtų bijoti tavęs, tautų Karaliau? Juk tau tai priklauso, nes tarp visų tautų išminčių ir visose jų karalystėse nėra nė vieno tau lygaus. [8] Jie[v] ligi vieno kvaili ir paiki; stabų religija[w] – beprasmė[x]. [9] Išplotas sidabras atgabenamas iš Taršišo, o auksas – iš Ufazo. Jie[y] dailidės ir auksakalio rankų dirbinys. Violetinis ir raudonas purpuras jų apvalkalas. Jie visi menininkų dirbinys. [10] Tačiau VIEŠPATS tikrai yra Dievas. Jis yra gyvas Dievas ir amžinas Karalius. Nuo jo apmaudo dreba žemė, ir tautos negali ištverti jo įtūžio. [11] [Taip turite

---

[s] **10,3** Lit. nuostatai (t.y. religiniai nuostatai); arba rk.: baisenybė (t.y. stabas, kurio žmonės bijo)

[t] **10,4** ST: aptraukia

[u] **10,4** T.y. stabus

[v] **10,8** T.y. stabai

[w] **10,8** Lit. niekybių pamokymas

[x] **10,8** Rk.; M: medis!

[y] **10,9** T.y. stabai

jiems sakyti: „Dievai, kurie nepadarė nei dangaus, nei žemės, turi pradingti nuo žemės ir iš po šito dangaus!“][z]
[12] Jis[a] yra tas, kuris sutvėrė žemę savo jėga, įkūrė pasaulį savo išmintimi ir savo išmanymu ištiesė dangų. [13] Jam sugriaudus, vandenys sušniokščia danguose, ir jis leidžia rūkams pakilti nuo žemės pakraščių, parūpina lietui žaibų ir išleidžia vėją iš savo sandėlių. [14] Kiekvienas žmogus pasirodo kvailas, nesupratingas, sugėdintas kiekvienas auksakalys dėl stabo, nes jo ˹nulieti atvaizdai˺[b] apgaulė ir nėra juose dvasios. [15] Jie yra niekas, pasityčiojimo vertas dirbinys. Kai bus baudžiami, jie pražus. [16] Ne tokia, kaip šitų, yra Jokūbo dalis, nes jis yra visatos Kūrėjas ir Izraelis jo nuosava gentis. Kariuomenių VIEŠPATS jo vardas.

Būsimas sunaikinimas

[17] Suriš̌k savo ryšulį, ˹nes turi palikti šalį˺[c], tu[d], kuri gyveni apgulta! [18] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš sviedžiu šalin krašto gyventojus šitą kartą ir suvarau juos į ankštumą, kad ˹juos rastų˺[e]“. [19] „Vargas man dėl mano žlugimo! Nepagydoma mano žaizda! O aš galvojau: tai tik liga, kurią galiu pakelti! [20] Mano palapinė sunaikinta, ir visos mano palapinės virvės sutraukytos. Mano sūnūs paliko mane ir jų nebėra. Nėra kas vėl ištiestų mano

---

[z]**10,11** 11 skn. yra vėllesnis prierašas, parašytas aramėjų kalba.

[a]**10,12** GS: VIEŠPATS

[b]**10,14** Rk.; M: nulietas atvaizdas

[c]**10,17** Arba: pakelk nuo žemės; M; šalin nuo šalies

[d]**10,17** T.y. Jeruzale

[e]**10,18** Rk., plg. GV; M: jie rastų

palapinę ir pakeltų mano palapinės apdangalus“. [21] Juk ganytojai elgėsi kvailai ir neieškojo VIEŠPATIES. Todėl jiems nesisekė, ir visa jų kaimenė išsklaidyta. [22] Klausykis, žinia! Štai ji atsklinda! Ir didelis bildesys iš žiemių šalies, kad paverstų Judo miestus tyrais, šakalų buveine.

Jeremijo malda

[23] Aš žinau, VIEŠPATIE, kad ne nuo žmogaus [pasirinkimo] priklauso jo kelias ir kad ne nuo asmens priklauso galia eiti ir nustatyti kryptį savo žingsniams. [24] Sudrausk mus[f], VIEŠPATIE, tik santūriai, ne supykęs, kad nesutrintum mūsų[g] į nieką! [25] Išliek savo rūstybę ant tautų, kurios tavęs nepažįsta, ir ant giminių, kurios nesišaukia tavo vardo, nes jos rijo Jokūbą[h], jį surijo ir jo ganyklą pavertė tyrais.

Sulaužyta sandora

11 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES: [2] [i]„Kalbėk[j] judėjams ir Jeruzalės gyventojams, [3] jiems tark: ‚Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Prakeiktas vyras, kuris neklauso šitos sandoros žodžių, [4] ⌜kurių laikytis⌝[k] įsakiau jūsų protėviams, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies, iš geležies lydkrosnės,

---

[f] **10,24** GLat; M: mane

[g] **10,24** GLat; M: manęs

[h] **10,25** 2MssGLat; M + sekančio žodžio dtgr.: ir jį surijo

[i] **11,2** M + iš 6 skn.: Klausykite šitos sandoros žodžių!

[j] **11,2** GST; M: ir kalbėkite

[k] **11,4** Lit. kuriuos

tardamas: „Klausykite mano balso ir elkitės visai taip, kaip jums įsakau, ir jūs būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas“, – [5] kad ištesėčiau priesaiką, kurią prisiekiau jūsų protėviams, jog duosiu jiems šalį, plūstančią pienu ir medum, kaip šiandien yra’“. Tada aš atsakiau: „Amen[l], VIEŠPATIE!“ [6] Paskui VIEŠPATS man tarė: „Skelbk visus šituos žodžius Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse: ‚Klausykite šitos sandoros žodžių ir juos vykdykite! [7] Nes aš įsakmiai ir nepailstamai įspėjinėjau jūsų protėvius, kai juos vedžiau iš Egipto šalies ir iki šios dienos, sakydamas: „Klausykite mano balso!“ [8] Tačiau jie neklausė ir nepalenkė savo ausies, ir kiekvienas elgėsi pagal savo atkaklius ir piktus polinkius. Tad turėjau jiems įvykdyti visus [bausmės] žodžius šitos sandoros, kurios laikytis buvau jiems įsakęs, bet jie nesilaikė’“. [9] Tada VIEŠPATS man tarė: „Rastas judėjų ir Jeruzalės gyventojų sąmokslas. [10] Jie sugrįžo į nusikaltimus savo protėvių, kurie atsisakė klausyti mano žodžių: jie irgi nusekė paskui kitus dievus, kad juos garbintų. Izraelio namai ir Judo namai sulaužė mano sandorą, kurią sudariau su jų protėviais“. [11] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš užleisiu ant jų nelaimę, iš kurios jie negalės ištrūkti, ir kai jie šauksis manęs, jų neišklausysiu. [12] Tada Judo miestai ir Jeruzalės gyventojai nueis ir šauksis dievų, kuriems jie degina aukas, bet tie jiems nė mažiausiai nepadės jų nelaimės metu. [13] Mat kiek buvo tavo miestų, tiek tavo dievų, Jude, ir kiek Jeruzalės gatvių, tiek pastatėte[m]

---

[l] **11,5** T.y. tebūnie taip

[m] **11,13** M + aukurų Gėdai (= Baalui); ~ G

aukurų aukoms deginti Baalui.[n] [14] O nesimelsk už šitą tautą, ⸢neužtark jų maldaujančiu verkšlenimu⸣[o], nes aš neklausysiu, kai jie manęs šauksis savo nelaimės metu.

Aukos neapgins

[15] ⸢Ką darbo turi tavo katilai⸣[p] mano namuose? ⸢Tu surezgei⸣[q] piktus kėslus! Ar gali ⸢nupenėti gyvuliai⸣[r] ir šventa mėsa nukreipti nuo tavęs tau gresiančią nelaimę[s]? ⸢Ar per šituos išsisaugosi⸣[t], ⸢kai pasigirs didysis dundesys⸣[u]?“ [16] Žaliu, gražaus[v] pavidalo alyvmedžiu VIEŠPATS pavadino tave. Jis uždegė ⸢jo lapus⸣[w], ir jo šakos sudegs[x]! [17] „Ir kariuomenių VIEŠPATS, kuris pasodino tave, pagrasino tau nelaime dėl Izraelio namų ir Judo namų nedorybės, kurią jie darė savo nenaudai, kad pykintų mane, degindami aukas Baalui“.

Sąmokslas prieš Jeremiją

[18] VIEŠPATS man pranešė, tad aš žinojau. Tąsyk tu man parodei jų piktus darbus. [19] O aš buvau kaip jaukus

---

[n] **11,13** 13 skn. = 2,28b G (įtrp. iš ten)

[o] **11,14** Lit. nepakelk už juos verkšlenimo ir maldos

[p] **11,15** Rk. (plg. 24,1; 2 Kar 10,7); M: Ką turi darbo mano mylimasis

[q] **11,15** Rk.; M; jos darymas

[r] **11,15** Rk.; G: įžadai; M: daugelis

[s] **11,15** Rk., plg. GLatV; M: nes tavo nelaimė

[t] **11,15** Rk.; M: Tada tu džiūgausi.

[u] **11,15** Atkelta iš 16b.

[v] **11,16** M + vaisiaus

[w] **11,16** Rk.; M: jį

[x] **11,16** V; M: niekam nebetiks; arba: nuluš

avinėlis, vedamas pjauti, ir nežinojau, kad jie rengė sąmokslus prieš mane: „Sunaikinkime medį, ˹kol jis sultingas˺[y]! Išraukime jį iš gyvųjų šalies, kad niekas nebeatsimintų jo vardo!“ [20] O kariuomenių VIEŠPATIE, kuris teisi teisingai, kuris ištiri ˹širdį ir protą˺[z], leisk man pamatyti tavo kerštą jiems, nes tau pavedžiau[a] savo bylą! [21] Todėl taip VIEŠPATS pasakė apie Anatoto žmones, tykojančius tavo gyvybės ir sakančius: „Tau nevalia pranašauti VIEŠPATIES vardu, kitaip turėsi mirti nuo mūsų rankos!“ – [22] todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Štai aš juos nubausiu! Jaunikaičiai turės mirti nuo kalavijo, jūsų sūnūs ir jūsų dukterys turės mirti nuo bado, [23] ir jiems nebeliks likučio, kai užleisiu nelaimę ant Anatoto žmonių jų bausmės metais“.

Jeremijo skundas

12 [1] Teisus tu liksi, VIEŠPATIE, kai bylinėsiuos su tavim! Tačiau paduosiu skundą prieš tave. Kodėl bedievių buitis klestėjo? Kodėl gyveno be rūpesčio visi, kurie neištikimai elgėsi? [2] Tu juos įsodinai, jie taip pat įleido šaknis, užaugo, dargi atnešė vaisių. Tu arti prie jų burnos, bet toli nuo jų širdies[b]. [3] Bet tu, VIEŠPATIE, pažinai mane, matai mane ir ištyrei, ar mano širdis su tavim. Išvilk juos kaip avis papjauti ir juos atskirk žudynių dienai! [4] Iki kol turės džiūti šalis ir kiekvieno lauko augalai vysti? Dėl jos gyventojų nelabumo pradingo

---

[y] **11,19** Rk.; M: su jo duona

[z] **11,20** Lit. inkstus ir širdį

[a] **11,20** Rk.; plg. Ps. 22,8; 37,5. M: apreiškiau

[b] **12,2** Lit. inkstų

gyvuliai ir paukščiai, nes žmonės sakė: „˹Dievas nemato mūsų kelių˺[c]“.

Dievo atsakymas

[5] „Kai bėgai su pėstininkais ir jie nuvargino tave, kaip galėsi lenktyniauti su žirgais? Ir jei tu [tik] ramioje šalyje jauties saugus, ką darysi Jordano aukštamiškyje? [6] Juk ir tavo broliai, tavo tėvo namai, net jie pasidarė tau neištikimi. Net jie rėkė visa gerkle tavo užnugary. Nepasitikėk jais, nors jie tau kalba gražius žodžius“.

Viešpats apdejuoja savo nusiaubtą nuosavybę

[7] „Aš palikau savo namus, atmečiau savo veldinį, atidaviau savo sielos mylimąją į jos priešų rankas. [8] Mano veldinys man pasidarė kaip liūtas miške: jis pakėlė prieš mane savo balsą, todėl turėjau jo nekęsti. [9] Argi mano veldinys toks raibas plėšrus paukštis, kad[d] plėšrieji paukščiai apspitę puola jį? Eikite, susirinkite[e], visi laukiniai žvėrys, ateikite[f] ryti! [10] Daug piemenų naikino mano vynuogyną, mindžiojo mano lauko sklypą, pavertė mano mieląjį sklypą tuščia dykuma. [11] Jie[g] padarė iš jo išdžiūvusius[h] tyrlaukius. Nuniokotas jis guli ties manim. Nusiaubta visa šalis, bet nė vienas neima to į širdį. [12] Ant

---

[c]**12,4** G (T.y. Dievas nemato, ką darome). M: nematys mūsų galo.
[d]**12,9** Rk.; M: man
[e]**12,9** V; M: surinkite
[f]**12,9** 3Mss V; M: atneškite
[g]**12,11** STV; M: Jis
[h]**12,11** Arba: liūdnus

visų dykumos ˹karavanų kelių˺[i] atsidangino plėšikai. Mat VIEŠPATIES kalavijas ryja nuo vieno šalies krašto iki kito. Niekas[j] neturi ramybės“. [13] Jie pasėjo kviečius, o pjovė erškėčius, nusikamavo be naudos ir nusivylė savo[k] derlium dėl VIEŠPATIES karštos rūstybės.

Pranašystė apie Izraelio kaimynus

[14] Taip pasakė VIEŠPATS: „O dėl visų mano piktų kaimynų, palietusių veldinį, kurį daviau paveldėti savo tautai Izraeliui – štai aš juos išrausiu iš jų žemės, ir išrausiu Judo namus iš jų tarpo. [15] Tačiau, kai būsiu juos išrovęs, aš vėl jų pasigailėsiu ir juos sugrąžinsiu kiekvieną į savo veldinį ir kiekvieną į savo šalį. [16] Ir jei jie tikrai išmoks mano tautos religijos[l] ir prisieks mano vardu: ‚Kaip VIEŠPATS gyvas!’ – taip, kaip jie buvo išmokę mano tautą prisiekti Baalu, – tai jiems bus leista įsikurti mano tautoje. [17] Bet jei jie neklausys, aš visiškai ir galutinai išrausiu tą tautą“, – sako VIEŠPATS.

Lininis apjuosas

13 [1] Taip man pasakė VIEŠPATS: „Eik, nusipirk lininį strėnų apjuosą ir apsijuosk juo strėnas, bet neįmerk jo į vandenį!“ [2] Aš nusipirkau apjuosą, kaip VIEŠPATS buvo paliepęs, ir užsijuosiau ant strėnų. [3] Tada VIEŠPATIES žodis man atėjo antrą kartą: [4] „Paimk apjuosą, kurį nusipirkai, kuris yra ant tavo strėnų,

---

[i] **12,12** Arba: plikų aukštumų

[j] **12,12** Lit. Joks kūnas

[k] **12,13** Rk.; M: jūsų

[l] **12,16** Lit. kelių; G: kelio

atsikėlęs eik į Peratą ir ten jį paslėpk uolos plyšyje“. [5] Aš nuėjau ir jį paslėpiau prie Perato, kaip VIEŠPATS man buvo įsakęs. [6] Daugeliui dienų praslinkus, VIEŠPATS man tarė: „Kelkis, eik į Peratą ir paimk iš ten apjuosą, kurį tau buvau įsakęs ten paslėpti“. [7] Aš nuėjau į Peratą, iškasiau ir paėmiau apjuosą iš tos vietos, kur buvau jį paslėpęs, ir štai apjuosas buvo supuvęs, niekam nebetinkantis. [8] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [9] „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Taip aš supūdysiu didžiąją Judo puikybę ir Jeruzalės puikybę. [10] Šita pikta tauta, kuri atsisako klausyti mano žodžių, kuri ˹atkakliai elgiasi pagal savo polinkius˺[m] ir seka paskui kitus dievus, kad jiems tarnautų ir juos garbintų, turi tapti kaip šitas apjuosas, kuris niekam nebetinka. [11] Nes kaip tas apjuosas prisiglaudžia prie vyro strėnų, taip aš buvau leidęs visiems Izraelio namams ir visiems Judo namams prisiglausti prie manęs, – sako VIEŠPATS, – kad jie būtų mano tauta, šlovė[n], pasigyrimas ir papuošalas. Bet jie nepakluso’“.

Sudaužyti vyno ąsočiai

[12] „Tark ˹jiems šitą žodį˺[o]: ˹taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas˺[p]: ‚Kiekvienas ąsotis pripilamas vyno’. Ir ˹jei jie˺[q] tau sakys: ‚Argi mes patys nežinome, kad kiekvienas ąsotis pripilamas vyno?’, [13] jiems tark: ‚Taip

---

[m] **13,10** Lit. vaikščioja savo širdies atkaklume

[n] **13,11** Lit. vardas (t.y. mano vardo išgarsinimas)

[o] **13,12** G: šitai tautai

[p] **13,12** ~G

[q] **13,12** G; M: jie

pasakė VIEŠPATS: „Štai aš pripilsiu girtybės visus šitos šalies gyventojus – karalius, sėdinčius Dovydo soste, kunigus, pranašus ir visus Jeruzalės gyventojus – [14] ir juos sudaužysiu vieną į kitą, tėvus ir sūnus kartu, – sako VIEŠPATS. – Joks pasigailėjimas, jokia užuojauta, joks gailestingumas neatgrasys manęs nuo jų sunaikinimo“““.

Nelaisvės grėsmė ir Jeruzalės išgėdinimas

[15] Klausykite ir įsidėmėkite: nesiaukštinkite, nes VIEŠPATS kalbėjo! [16] Duokite VIEŠPAČIUI, savo Dievui, garbę, kol dar nesutemę, kol dar neatsitrenkė jūsų kojos į aptemusius kalnus! Jūs lauksite šviesos, bet jis pavers ją į tamsą, pakeis į juodybę. [17] O jei užsispyrę[r] to neklausysite, verks mano siela dėl jūsų puikybės[s], ir mano akis lies ašaras, nes VIEŠPATIES kaimenė vedama nelaisvėn. [18] Sakykite[t] karaliui ir karaliaus motinai: „Sėskitės žemai, nes nukrito ⸢nuo jūsų galvos⸣[u] jūsų puošni karūna!“ [19] Pietų miestai užrakinti, ir nėra kas atidarytų. Ištremiamas visas Judas, ištremiamas visiškai. [20] „Pakelk savo akis, Jeruzale[v], ir žiūrėk, kaip jie ateina iš šiaurės! Kur yra kaimenė, kuri tau buvo patikėta, tavo gražiosios avys? [21] Ką sakysi, kai jie[w] paskirs tau viršininkais[x] tuos, kuriuos tu pati pripratinai bičiuliauti

---

[r]**13,17** Rk.; M: slaptose vietose

[s]**13,17** M + ir ašarote ašaros; ~G

[t]**13,18** GLat; M; Sakyk

[u]**13,18** GSV

[v]**13,20** G; ~ M

[w]**13,21** G (t.y. priešai); M: jis (t.y. Dievas)

[x]**13,21** Lit. galva (atkelta iš 21 bb skn.)

su tavim? Argi nesuims tavęs skausmai, kaip suima gimdančią moterį? [22] Ir jei savęs paklausi: ‚Kodėl man taip atsitiko?‘ – dėl tavo didžios kaltės buvo pakeltas tavo sijonas, ˹tu buvai išprievartauta˺[y]. [23] Ar kušietis pakeičia savo odą, ar leopardas savo kailio dėmes? Tai ir jūs galėtumėte daryti gera – jūs, kurie esate įpratę daryti pikta![z] [24] Taigi aš jus[a] išsklaidysiu kaip pelus, kurie nulekia, dykumos vėjui pučiant. [25] Toks tavo likimas, tau atseikėta dalis. Ji iš manęs, – sako VIEŠPATS. – Kadangi pamiršai mane ir pasitikėjai melu[b], [26] tai ir aš užtrauksiu tavo sijoną tau ant veido, kad pasirodytų tavo gėda – [27] tavo svetimavimas ir tavo gašlus žvengimas, tavo paleistuvystės gėdingas elgesys! Ant kalvų ir[c] laukuose mačiau tavo bjaurybes[d]. Vargas tau, Jeruzale, kad neapsivalai! Iki kol dar delsi?“

Sausra, badas ir kalavijas

14 [1] VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo Jeremijui, apie sausrą: [2] Liūdi Judėja ir jos miestai[e] geibsta. Jie gedi nusilenkę į žemę, o Jeruzalės šauksmas kyla aukštyn. [3] Jų[f] didikai siunčia savo tarnus vandens. Šie

---

[y]**13,22** Lit. išprievartauti tavo kulniai (= lytiniai organai)

[z]**13,23** Prasmė: jei jie galėtų tai padaryti, tai ir jūs galėtumėte dorai elgtis, bet kaip jie negali savęs pakeisti, taip ir jūs negalite atsiversti dėl jūsų įgudimo piktai elgtis.

[a]**13,24** Rk.; M: juos

[b]**13,25** T.y. netikrais dievais

[c]**13,27** G; ~M

[d]**13,27** T.y. pasibjaurėtinus stabus

[e]**14,2** Lit. vartai. Prievartyje vykdavo miesto susirinkimai.

[f]**14,3** G: Jos

ateina prie cisternų, neranda vandens, sugrįžta tuščiais ąsočiais. ˹Nusivylę ir suglumę jie apsidengia galvas˺[g]. [4] Dėl išdžiūvusios[h] žemės, – nes nebuvo lietaus šalyje, – ūkininkai nusivylę, apsidengę galvas. [5] Netgi elnė lauke pagimdo ir palieka [elniuką], nes nėra žolės. [6] Laukiniai asilai stovi ant nuplikusių aukštumų, alsuoja kaip šakalai. Apsiblausę jų akys, nes nėra pašaro. [7] Nors mūsų nusikaltimai apkaltina mus, VIEŠPATIE, veik dėl savo vardo! Juk daug mūsų atsimetimų, kuriais tau nusidėjome. [8] Izraelio viltie, jo gelbėtojau priespaudos metu, kodėl tu esi kaip svetimšalis krašte ir kaip keleivis, kuris užsuka nakvoti? [9] Kodėl tu esi kaip nelauktai užkluptasis, kaip karžygys, kuris negali išgelbėti? Tačiau tu, VIEŠPATIE, esi tarp mūsų, ir mus vadina tavo vardu[i]. Nepalik mūsų! [10] Taip pasakė VIEŠPATS šitai tautai: „Jie taip mėgo bastytis, kad nesulaikė savo kojų. Bet VIEŠPAČIUI jie nepatiko. Dabar jis atsimena jų kaltę ir [juos] nubaudžia už jų nuodėmes“. [11] Ir VIEŠPATS man tarė: „Nesimelsk už šitą tautą, kad jai gerai klotųsi! [12] Nors jie pasninkauja, neišklausysiu jų maldavimo. Ir nors jie aukoja deginamąsias ir javienių aukas, man jos nepatinka. Priešingai, kalaviju, badu ir maru aš padarysiu jiems galą“. [13] Tada aš tariau: „Ak, Viešpatie Jahve, štai pranašai jiems sako: Nematysite kalavijo ir neturėsite bado, bet tikrą ramybę jums duosiu šitoje vietoje’“. [14] Bet VIEŠPATS man tarė: „Pranašai melą pranašauja mano vardu. Jų nesiunčiau, jiems neįsakiau ir jiems nekalbėjau.

---

[g] **14,3** ~G

[h] **14,4** Rk.; M: išsigandusios

[i] **14,9** Tai reiškia: mes tau priklausome.

Melagingą regėjimą, niekingą žyniavimą ir prasimanytą[j] apgavystę jie jums pranašauja“. [15] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl pranašų, kurie pranašauja mano vardu, nors aš jų nesiunčiau, ir kurie sako: ‚Nebus kalavijo ir bado šitoje šalyje – tie pranašai žus nuo kalavijo ir bado. [16] O žmonės, kuriems jie pranašauja, nuo bado ir kalavijo gulės numesti Jeruzalės gatvėse, ir nebus kas juos palaidotų – juos, jų žmonas, jų sūnus ir jų dukteris. Taip aš ant jų išliesiu ˹jų nelaimę˺[k]. [17] Ir jiems tark šitą žodį: ‚Tegul mano akys plūsta ašaromis dieną ir naktį be paliovos, nes smarkiai sutriuškinta[l] mano duktė, mano tauta, nuo visiškai nepagydomo smūgio. [18] Jei išeičiau į lauką – štai kalavijo nukautieji! Ir jei įeičiau į miestą – štai ˹sergantieji nuo bado˺[m]! Juk ir pranašai, ir kunigai pakvaitę vaikščioja po šalį“.

Bendruomenės skundas

[19] Ar tu visiškai atmetei Judą? Ar tavo siela bjaurisi Sijona? Kodėl mus nepagydomai sumušei? Mes laukėme taikos, tačiau nieko gera neatėjo, ir pagijimo meto, o štai vien išgąstis! [20] Mes pripažįstame, VIEŠPATIE, savo kaltę, savo tėvų nedorybę, kad tau nusidėjome. [21] Neatmesk dėl savo vardo, nepaniekink savo šlovingo sosto, atsimink savo sandorą su mumis, nesulaužyk [jos]! [22] Ar yra tautų dievų, teikiančių lietaus? Ar dangus

---

[j] **14,14** Lit. savo širdies

[k] **14,16** Arba: [bausmę už] jų nedorumą

[l] **14,17** M + mergelė; ~G

[m] **14,18** Lit. bado ligos

[iš savęs] gali duoti lietaus būrių? Argi ne tu esi tas[n], ˹VIEŠPATIE, mūsų Dieve˺[o]? Tad mes laukiame tavęs, nes tu visa tai padarei.

Viešpaties atsakymas

15 [1] Tada VIEŠPATS man tarė: „Net jei Mozė ir Samuelis stovėtų prieš mane, mano siela nebūtų palanki šitai tautai. Išvyk juos iš mano akių, kad jie eitų sau! [2] Ir jei jie tau sakytų: ‚Kur mes turime eiti?’, jiems tark: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: „Kas paskirtas mirčiai, tegul eina į mirtį, kas kalavijui – į kalaviją, kas badui – į badą, ir kas nelaisvei – į nelaisvę’“. [3] Ir aš paskirsiu prieš juos keturias [naikintojų] rūšis, – sako VIEŠPATS: – kalaviją žudyti, šunis nuvilkti, dangaus paukščius ir žemės žvėris ryti ir sunaikinti. [4] Ir juos padarysiu gąsdinančiu reginiu visoms žemės karalystėms dėl Menašės, Jechizkijo sūnaus, Judo karaliaus, dėl to, ką jis darė Jeruzalėje“.

Jeruzalės baisus likimas

[5] „[p]Kas gailėsis tavęs, Jeruzale, ir kas tau reikš užuojautą? Ir kas užsuks teirautis apie tavo gerovę? [6] Tu mane palikai, – sako VIEŠPATS, – atsitraukei. Tad aš ištiesiau prieš tave savo ranką, kad tave sunaikinčiau, pailsau gailėdamasis. [7] Aš juos vėčiau vėtykle šalies miestuose[q], padariau bevaikę, sunaikinau savo tautą, nes

---

[n]**14,22** Lit. jis (t.y. toks, kuris vienintelis gali duoti lietaus)

[o]**14,22** ~G

[p]**15,5** M + Nes; ~GS

[q]**15,7** Lit. vartuose

jie nesigręžė nuo savo kelių. [8] Man pasidarė jų[r] našlių daugiau negu jūros smilčių. Aš užvedžiau[s] ant jaunikaičių motinos naikintoją vidudienį, leidau ją staiga apnikti susijaudinimui ir išgąsčiui. [9] Sukrito septynių sūnų motina, ji apalpo. Dienai tebesant, nusileido jos saulė. Ji liko sugėdinta ir netekusi garbės. O jų[t] likutį atiduosiu kalavijui, jų priešams matant", – sako VIEŠPATS.

Jeremijo skundas ir VIEŠPATIES atsakymas

[10] Vargas man, mano motina, kad mane pagimdei, bylininką ir vaidininką visai šaliai! Nei aš paskolinau, nei man paskolino, ˹o vis dėlto jie visi keikia mane˺[u]. [11] ˹Tebūnie taip, VIEŠPATIE, jei nebūčiau tau tarnavęs su geru tikslu, jei nebūčiau pas tave užtaręs priešo[v] jo nelaimės metu˺[w] ir jo priespaudos metu. ˹Tu tai žinai˺[x]! [12] „Ar gali kas sulaužyti geležį, geležį iš šiaurės, ir žalvarį? [13] Tavo turtą ir tavo atsargas atiduodu išplėšti kaip atlygį už visas tavo nuodėmes visose tavo srityse [14] ir ˹tave padarau tavo priešų vergu˺[y] šalyje, kurios nepažįsti, nes man rūstaujant sukurta ugnis, kuri degs

---

[r]**15,8** GST; M: jos (t.y. tautos)

[s]**15,8** M + jiems; ~G; ST: ant jų

[t]**15,9** T.y. tautos

[u]**15,10** Rk.

[v]**15,11** Atkelta su G iš 11b.

[w]**15,11** Rk., plg. G; arba: VIEŠPATS tarė: „Ar aš nesustiprinau tavęs geram tikslui, ar neužstojau tavęs dėl priešo nelaimės metu ir priespaudos metu?"

[x]**15,11** Atkelta iš 15 skn.

[y]**15,14** Rk., plg. 17,4; M: leidžiu tavo priešams pereiti (į šalį)

amžinai[z]“.[a] 15 [b]VIEŠPATIE, atsimink mane ir rūpinkis manim, ir atsikeršyk už mane mano persekiotojams! Nepašalink manęs savo kantrumu[c], žinok, kad aš dėl tavęs kenčiu apjuoką! 16 Atsiradus tavo žodžiams, aš juos rijau, ir tavo žodis man buvo džiaugsmas ir mano širdies linksmybė, nes ⌜aš nešiau tavo vardą⌝[d], VIEŠPATIE, kariuomenių Dieve. 17 Aš nesėdėjau juokautojų ratelyje ir nesilinksminau. Tavo rankos spaudžiamas, sėdėjau sau vienas, nes tu padarei mane pilną prakeikimo[e]. 18 Kodėl mano skausmas pasidarė nuolatinis ir mano žaizda nepagydoma, nesiduodanti gydoma? Deja[f], tu man pasidarei kaip apgaulingas upelis[g], kaip nepatikimas vanduo! 19 Į tai VIEŠPATS taip atsakė: „Jei sugrįši ir aš tave atgal priimsiu, stovėsi mano akyse. Ir jei ištarsi verčiau tai, kas brangu, negu tai, kas nevertinga, tu būsi man tarsi burna. Tegul jie sugrįžta pas tave, bet tu nesugrįžk pas juos! 20 Ir aš padarysiu tave šitai tautai neįveikiama žalvarine siena. Nors jie kovos su tavim, jie tavęs nenugalės, nes aš esu su tavim tau padėti ir tavęs gelbėti, – sako VIEŠPATS. – 21 Aš tave išgelbėsiu iš nedorėlių rankų ir tave išvaduosiu iš žiauruolių nagų“

---

[z]**15,14** Rk., plg. 17,4; M: prieš jus

[a]**15,14** 12-14 skn. – 17,1-4 skn, variantas.

[b]**15,15** Sakinys „Tu tai žinai“ nukeltas į 11 skn. galą; ~G

[c]**15,15** T.y. būdamas pernelyg kantrus mano priešams

[d]**15,16** T.y. tau priklausiau; lit. tavo vardas buvo šaukiamas ant manęs

[e]**15,17** T.y. žodžių, nešančių tautai nelaimę

[f]**15,18** Rk.; M: Tikrai

[g]**15,18** T.y. toks, kuris vasarą išdžiūsta

Jeremijo gyvenimas – Dievo teismo pamokslas

16 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Tau nevalia vesti žmonos ir turėti sūnų bei dukterų šitoje vietoje, [3] nes taip pasakė VIEŠPATS apie sūnus ir dukteris, gimstančius šitoje vietoje, ir apie jų motinas, juos gimdančias, ir apie jų tėvus, kurie jiems duoda pradžią šitoje šalyje: [4] ‘Jie mirs ⌜sopulinga mirtim⌝[h]. Jų neapraudos ir nepalaidos. Jie taps mėšlu dirvos paviršiuje. Nuo kalavijo ir bado jie gaus galą, ir jų lavonai taps ėdalu dangaus paukščiams ir žemės žvėrims’“. [5] Taip pasakė VIEŠPATS: „Neužeik į namus, kur vyksta šermenys, neik raudoti ir nereikšk jiems užuojautos, nes aš atėmiau iš šitos tautos savo draugiškumą – sako VIEŠPATS, – malonę ir pasigailėjimą. [6] Dideli ir maži mirs šitoje šalyje. Jų nepalaidos ir neapraudos. Niekas nesusiraižys odos ir plikai nenusiskus dėl jų. [7] Nelaužys duonos[i] gedinčiam[j], kad jį paguostų dėl mirusiojo, ir neduos jam[k] gerti paguodos taurės dėl jo tėvo ir jo motinos. [8] Ir neužeik į namus, kur pokyliauja, kad su jais sėdėtum, valgytum ir gertum“. [9] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš leisiu pradingti iš šitos vietos, jums matant ir jūsų dienomis, džiaugsmo balsui ir linksmybės balsui, jaunikio balsui ir jaunosios balsui. [10] Ir kai tu paskelbsi šitai tautai visus šituos žodžius ir jie tave klaus: ‚Kodėl VIEŠPATS mums pagrasino visa

---

[h] **16,4** Lit. sopulingais mirties būdais

[i] **16,7** 2 Mss G; M: jiems

[j] **16,7** V; M: dėl gedulo

[k] **16,7** G; M: jiems

šita didele nelaime? Kokia yra mūsų kaltė ir kokia mūsų nuodėmė, kuria nusidėjome VIEŠPAČIUI, savo Dievui?’, [11] tai jiems atsakyk: ‚Dėl to, kad jūsų tėvai paliko mane, – sako VIEŠPATS, – ir nusekė paskui kitus dievus, jiems tarnavo ir juos garbino, o mane paliko ir nesilaikė mano įstatymo. [12] O jūs elgėtės dar pikčiau negu jūsų tėvai, ir štai jūs kiekvienas elgiatės pagal savo ˹atkaklius ir piktus polinkius˺[l], manęs neklausydami. [13] Štai aš jus nusviesiu iš šitos šalies į šalį, kurios nežinojote nei jūs, nei jūsų tėvai, ir ten dieną bei naktį tarnausite kitiems dievams, nes neparodysiu jums malonės’“.

Pargrįžimas, visiškas ištrėmimas, tautų atsivertimas

[14] „Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai nebesakys: ‚Kaip gyvas VIEŠPATS, kuris išvedė izraelius iš Egipto šalies!’, [15] bet: ‚Kaip gyvas VIEŠPATS, kuris parvedė izraelius iš Žiemių ir iš visų šalių, po kurias jis buvo juos išsklaidęs!’, ir aš juos sugrąžinsiu į jų žemę, kurią daviau jų protėviams“. [16] „Štai aš pasikviesiu daug žvejų, – sako VIEŠPATS, – kurie juos sužvejos. Paskui pasikviesiu daug medžiotojų, kurie juos išmedžios iš kiekvieno kalno, iš kiekvienos kalvos ir iš uolų plyšių, [17] nes mano akys nukreiptos į visus jų kelius. Jie negali pasislėpti nuo manęs, ir jų kaltė lieka nepaslėpta nuo mano akių. [18] Tad aš pirmiausia[m] dvigubai atlyginsiu už jų kaltę ir jų nuodėmę – už tai, kad jie suteršė mano šalį savo šlykščių stabų lavonais ir mano veldinį padarė pilną savo bjaurybių“. [19] VIEŠPATIE, mano stiprybe ir

---

[l] **16,12** Lit. piktos širdies atkaklumą

[m] **16,18** ~G

mano tvirtove, ir mano prieglauda priespaudos dieną, pas tave ateis tautos nuo žemės pakraščių ir sakys: „Tik apgaulingų atvaizdų turėjo mūsų tėvai, niekybių, nenaudėlių! [20] Ar gali žmogus pasidaryti dievų? Juk jie ne dievai!“ – [21] „Todėl štai aš leisiu joms pažinti, šįkart leisiu joms pažinti savo jėgą[n] ir galybę, ir jos žinos, kad mano vardas VIEŠPATS“.

Judo nuodėmė ir bausmė

17 [1] „Judo nuodėmė įrašyta geležiniu rašikliu, švitro rėžikliu įrėžta į jų širdies plokštę ir į jų[o] aukurų ragus [2] ˹kaip atminimo ženklas prieš juos˺[p]! ˹Jų aukurai ir jų ašeros [stovi] prie žaliuojančių medžių, ant aukštų kalvų, [3] ant kalnų laukuose˺[q]. Tavo turtą ir visas tavo atsargas aš atiduodu išplėšti ˹kaip atlygį˺[r] už nuodėmę visose tavo srityse. [4] Tu neteksi savo veldinio, kurį tau daviau, ir tave padarysiu tavo priešų vergu šalyje, kurios nepažįsti, nes man rūstaujant sukurta[s] ugnis, kuri degs amžinai“.

Išminties posakiai

[5] Taip pasakė VIEŠPATS: „Prakeiktas vyras, kuris pasitiki žmogum ir laiko [mirtingą] kūną savo stiprybe[t] ir

---

[n]**16,21** Lit. ranką

[o]**17,1** Dgl Mss STV; M: jūsų

[p]**17,2** Rk.; M: kaip jų sūnūs atsimena

[q]**17,3** Vėlesnis intarpas

[r]**17,3** Rk., plg. 15,13; M: tavo aukštumas

[s]**17,4** Kl. Mss G(OL)

[t]**17,5** Lit. ranka

kurio širdis nusigręžia nuo VIEŠPATIES! [6] Jis yra kaip stepių kadagys ir nieko gera nematys ateinant. Jis gyvena dykumos akmenynėse, druskingoje ir negyvenamoje šalyje. [7] Palaimintas vyras, kuris pasitiki VIEŠPAČIU! VIEŠPATS bus jo pasitikėjimas. [8] Jis bus kaip medis, persodintas prie vandens, kuris išleidžia savo šaknis į kanalą. Jis nebijos, kai ateis kaitra, ir jo lapai pasiliks žali. Sausros metais jis neturės rūpesčių ir nesiliaus nešęs vaisių. [9] Širdis suktesnė už viską, ir ji nepagydoma. Kas gali ją suprasti? [10] „Aš, VIEŠPATS, tiriu širdį, mėginu jausmus[u] ir taip atmoku kiekvienam pagal jo elgesį, pagal jo darbų vaisių“. [11] [Kaip] kurapka, kuri peri, bet neišperi, yra tas, kuris neteisėtai įsigyja turtų. Savo pusamžyje jis turės juos palikti ir savo pabaigoje pasirodys esąs kvailys.

VIEŠPATS – Izraelio viltis

[12] Šlovingas sostas, iškilnus nuo pradžios, yra mūsų šventyklos vieta. [13] Izraelio viltie, VIEŠPATIE! Visi, kurie palieka tave, turės gėdytis. Tie, kurie traukiasi nuo tavęs[v], bus įrašyti į žemę, nes jie paliko gyvojo vandens versmę [VIEŠPATĮ].

Jeremijas meldžia Dievą pagalbos

[14] Gydyk mane, VIEŠPATIE, kad pagyčiau, gelbėk mane, kad būčiau išgelbėtas, nes tu esi mano gyrius[w]! [15] Štai jie man sako: „Kur VIEŠPATIES žodis? Tegul

---

[u] **17,10** Lit. inkstus

[v] **17,13** Rk.; M: manęs

[w] **17,14** Arba: viltis

jis įvyksta!“ [16] Bet aš neverčiau tavęs siųsti nelaimę[x], negeidavau nelemties dienos. Tu žinai, kas išėjo iš mano lūpų. Tai įvyko tavo akyse. [17] Netapk man išgąsčiu[y] tu, mano prieglauda, nelaimės dieną! [18] Tebūnie sugėdinti mano persekiotojai, o ne aš, tegul jie išsigąsta, o ne aš! Užleisk ant jų nelaimės dieną ir juos sutriuškink dvigubu triuškinimu!

Šabatos šventimas

[19] Taip man pasakė VIEŠPATS: „Eik ir atsistok Tautiečių vartuose, pro kuriuos įeina ir išeina Judo karaliai, ir visuose Jeruzalės vartuose [20] ir jiems tark: ‚Klausykite VIEŠPATIES žodžio, Judo karaliai, visi judėjai ir visi Jeruzalės gyventojai, kurie įeinate pro šituos vartus! [21] Taip pasakė VIEŠPATS: Dėl savo pačių gyvybės žiūrėkite, kad neneštumėte naštos šabatos dieną ir neįneštumėte pro Jeruzalės vartus! [22] Šabatos dieną neišneškite naštos iš savo namų ir nedirbkite jokio darbo, bet švęskite šabatos dieną, kaip įsakiau jūsų protėviams. [23] Tačiau jie neklausė ir nepalenkė savo ausies, ir sukietino savo sprandą, kad neklausytų ir nepriimtų drausmės. [24] Bet jei tikrai manęs klausysite, – sako VIEŠPATS, – šabatos dieną neįnešite naštos pro šito miesto vartus ir taip švęsite šabatos dieną, jog nedirbsite per ją jokio darbo, [25] žygiuos pro šito miesto vartus karaliai[z], sėdintys Dovydo soste, važiuojantys vežimais ir jojantys žirgais, jie patys ir jų kunigaikščiai, judėjai

---

[x] **17,16** Rk.; arba rk.: nelaimės dieną; M: nuo ganytojavimo

[y] **17,17** T.y. išsigandimo priežastimi

[z] **17,25** M + sekančio žodžio dtgr.: ir kunigaikščiai

ir Jeruzalės gyventojai, ir šitas miestas liks apgyventas visam laikui. [26] Ir ateis iš Judo miestų, iš Jeruzalės apylinkių, iš Benjamino šalies, iš Šefelos, iš Kalnyno ir iš Negebo žmonių, kurie atneš deginamųjų, pjaunamųjų ir javienių aukų bei smilkalų ir kurie atneš padėkos aukų į VIEŠPATIES namus. [27] Bet jei manęs neklausysite – [neklausysite] švęsti šabatos dienos, nenešti naštos ir neįeiti ˹su ja˺[a] pro Jeruzalės vartus šabatos dieną, aš padegsiu jos vartus ugnimi, kuri surys Jeruzalės rūmus ir neužges'".

Jeremijas puodžiaus namuose

18 [1] Žodis, kuris atėjo iš VIEŠPATIES Jeremijui: [2] „Kelkis ir eik žemyn į puodžiaus namus, ir ten aš tau leisiu išgirsti savo žodžius!" [3] Aš nuėjau į puodžiaus namus, ir štai jis buvo bedirbąs prie žiestuvo. [4] Ir kai jo žiedžiamas indas nenusisekė – taip atsitinka su moliu puodžiaus rankoje, – jis vėl nužiedė kitą indą, kaip puodžiui atrodė tinkama nužiesti. [5] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [6] „Ar aš negaliu pasielgti su jumis, Izraelio namai, kaip šitas puodžius? – sako VIEŠPATS. – Štai kaip molis puodžiaus rankoje, taip jūs, Izraelio namai, mano rankoje. [7] Vienu atveju aš grasinu tautą ar karalystę išrausiąs, nuversiąs ir sunaikinsiąs, [8] bet jei ta tauta, ˹kuriai grasinau˺[b], atsivers nuo savo nedorybės, man bus gaila piktenybės, kurią buvau sumanęs jai padaryti. [9] Kitu atveju pažadu tautą ar karalystę statysiąs ir sodinsiąs, [10] bet jei ji darys tai, kas pikta mano akyse, neklausydama

---

[a] **17,27** Rk.

[b] **18,8** ~GS

mano balso, man bus gaila gero, kurį buvau pažadėjęs jai padaryti. [11] Taigi dabar sakyk judėjams ir Jeruzalės gyventojams: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš žiedžiu jums nelaimę ir sumanau prieš jus kėslą. Atsiverskite gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio ir gerinkite savo poelgius ir savo darbus!' [12] Bet jie sakys: ‚Veltui! Mes paseksime savo pačių sumanymais ir kiekvienas elgsimės pagal savo ˹atkaklius ir piktus polinkius˺[c]'".

Neįtikimas atsimetimas ir bausmė už jį

[13] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Klauskite gi tautų: kas yra girdėjęs tokių dalykų? Labai baisų dalyką padarė mergelė Izraelis! [14] Ar titnagas[d] palieka lauką, ar sniegas – Lebanoną? Arba ar ˹išdžiūsta tekantys vandenys, sruvenančios versmės˺[e]? [15] Tačiau mano tauta pamiršo mane; niekui[f] jie degina aukas. Jie[g] juos suklupdys jų keliuose, seniai įprastuose takuose, ir šie turės vaikščioti nemintais[h] takais, nesupiltu keliu. [16] Jie pavers jų šalį klaikuma[i], vieta, kuriai amžinai bus švilpaujama[j]. Kiekvienas praeivis jos baisėsis ir kraipys savo galvą. [17] Kaip rytvėjis juos išsklaidysiu priešo akivaizdoje, nugarą, ne veidą, jiems rodysiu jų žuvimo dieną!"

---

[c]**18,12** Lit. piktos širdies atkaklumą

[d]**18,14** Rk.; M: nuo uolos

[e]**18,14** Rk.; M: išraunami svetimi vandenys, vėsūs, sruvenantys

[f]**18,15** T.y. Baalui

[g]**18,15** T.y. stabai

[h]**18,15** Rk.

[i]**18,16** Lit. klaiku

[j]**18,16** Arba: šnypščiama. Tai veiksmas, kuriuo, anų laikų papročiu, apsiginama nuo sunaikinimo demonų.

Jeremijo atsiliepimas į sąmokslą prieš jo gyvybę

[18] Bet jie tarė: „Eikite šen! Sugalvokime sąmokslą prieš Jeremiją, nes kunigas nepraras pamokymo, nei išminčius patarimo, nei pranašas žodžio! Eikite šen! Sumuškime jį ˹jo paties liežuviu˺[k] ir ˹kreipkime dėmesį į kiekvieną˺[l] jo žodį!“ [19] VIEŠPATIE, kreipk dėmesį į mane ir klausykis to, ką kalba mano priešininkai! [20] Argi atmokama piktu už gera? Tačiau jie iškasė man duobę. Atsimink, kaip aš stovėjau prieš tave, kad kalbėčiau gera apie juos, kad nukreipčiau nuo jų tavo rūstybę! [21] Todėl atiduok jų sūnus badui ir perleisk[m] juos kalavijo ašmenims! Tegul jų žmonos netenka vaikų ir lieka našlės! Tebūnie jų vyrai maro aukos, jų jaunuoliai kalavijo nudobti kovoje! [22] Tepasigirsta pagalbos šauksmas iš jų namų, kai staiga užleisi ant jų plėšikų gaują! Nes jie iškasė duobę man pagauti ir slapta padėjo spąstus mano kojoms. [23] Bet tu, VIEŠPATIE, žinai visą jų mirties sąmokslą prieš mane. Neatleisk jų kaltės ir neišdildyk jų nuodėmės iš savo akių! Jie tesukniumba tavo akivaizdoje! Savo rūstybės metu veik prieš juos!

---

[k]**18,18** S (t.y. pagaukime jį tuo, ką jis kalba); M: liežuviu

[l]**18,18** G; M: nekreipkime dėmesio į nė vieną

[m]**18,21** Lit. išliek

Sudaužytas grafinas. Vaikų aukojimas Tofete

19 [1] Taip[n] pasakė[o] VIEŠPATS: „Eik ir nusipirk puodžiaus molinį grafiną[p], ˹ir pasiimk˺[q] kai kuriuos iš tautos vyresniųjų ir iš kunigų[r], [2] ir išeik į Ben-Hinomo slėnį, prieinantį prie Šukių vartų angos, ir ten paskelbk žodžius, kuriuos tau kalbu. [3] Sakyk: ‚Klausykite VIEŠPATIES žodžio, Judo karaliai ir Jeruzalės gyventojai! Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Štai aš užleisiu ant šitos vietos tokią nelaimę, kad kiekvienam, kuris išgirs apie ją, spengs jo ausys, [4] kadangi jie paliko mane ir padarė šitą vietą neatpažįstamą, ir joje degino aukas kitiems dievams, kurių nepažino nei jie, nei jų tėvai, ˹ir kadangi Judo karaliai˺[s] pripildė šitą vietą nekaltųjų kraujo. [5] Jie statė Baalo alkus, kad ugnyje degintų savo sūnus kaip aukas Baalui. To neįsakiau ir neminėjau, ir tai man niekad neatėjo į galvą. [6] Todel štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai nebevadins šitos vietos Tofetu ar Ben-Hinomo slėniu, bet Žudynių slėniu. [7] Aš nieku paversiu šitoje vietoje Judo ir Jeruzalės sumanymą ir leisiu jiems kristi nuo kalavijo ties jų priešais ir nuo rankų tų, kurie tykoja jų gyvybės, ir atiduosiu jų lavonus kaip peną dangaus paukščiams ir žemės žvėrims. [8] Padarysiu

---

[n] **19,1** G: Tąsyk

[o] **19,1** 10Mss GST + man

[p] **19,1** T.y. indą su siauru ilgu kaklu, arba ropinę

[q] **19,1** ST; ~M

[r] **19,1** G; M + vyresniųjų

[s] **19,4** G; M: nei Judo karaliai, ir kad

šitą miestą pasibaisėjimo ir pašvilpos vieta: kiekvienas, kuris praeis pro jį, baisėsis ir švilpaus[t] dėl visų jį ištikusių smūgių. [9] Duosiu jiems valgyti jų sūnų kūną ir jų dukterų kūną, ir vienas valgys kito kūną apgultyse ir prispaudime, kuriuo juos prispaus jų priešai ir tie, kurie tykoja jų gyvybės'. [10] Paskui sudaužyk grafiną akyse vyrų, kurie bus ėję su tavim, [11] ir jiems tark: ,Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: Aš sudaužysiu šitą tautą ir šitą miestą taip, kaip nebepataisomai sudaužomas puodžiaus indas. Ir jie laidos [numirėlius] Tofete, ˹kol [jame]˺[u] nebebus vietos laidoti. [12] Taip aš pasielgsiu su šita vieta, – sako VIEŠPATS, – ir su jos gyventojais, ir padarysiu šitą miestą panašų į Tofetą. [13] Jeruzalės namai ir Judo karalių namai bus sutepti kaip Tofeto vieta, – visi tie namai, ant kurių stogų jie degino aukas visai dangaus kariuomenei ir išliejo liejamąsias aukas kitiems dievams'". [14] Kai Jeremijas sugrįžo iš Tofeto, kur VIEŠPATS jį buvo nusiuntęs pranašauti, jis atsistojo VIEŠPATIES namų kieme ir tarė visai tautai: [15] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ,Štai aš užleidžiu ant šito miesto ir ant visų jo[v] miestų visą nelaimę, kuria jam grasinau, nes jie sukietino savo sprandą, kad neklausytų mano žodžių'".

Paščhūras sumuša Jeremiją ir jį įdeda į šiekštą

20 [1] Kunigas Paščhūras, Imerio sūnus – jis buvo vyriausias VIEŠPATIES namų prievaizdas –

---

[t] **19,8** Arba: šnypščios

[u] **19,11** Arba: nes [kitur]

[v] **19,15** T.y. jam, sostinei, priklausančių

girdėjo Jeremiją pranašaujant šituos žodžius. 2 Paščhūras sumušė pranašą Jeremiją ir jį įrakino į šiekštą, buvusį VIEŠPATIES namų viršutiniuose Benjamino vartuose. 3 O kai kitą rytą Paščhūras išleido Jeremiją iš šiekšto, Jeremijas jam tarė: „VIEŠPATS tave pavadino ne Paščhūru, bet Magor-missabibu[w]! 4 Nes taip pasakė VIEŠPATS: ‚Štai aš padarysiu tave siaubu tau pačiam ir visiems tavo draugams. Jie, tavo akims matant, kris nuo jų priešų kalavijo, o visą Judą atiduosiu į Babilono karaliaus ranką. Šis juos ištrems į Babiloną ar išžudys kalaviju. 5 Ir aš atiduosiu visus šito miesto išteklius, visą jo įgytą turtą, visas jo brangenybes ir visus Judo karalių lobius[x] į jų priešų rankas. Tie juos išplėš, pasigrobs ir nugabens į Babiloną. 6 O tu, Paščhūre, ir visi tavo namiškiai turėsite eiti į nelaisvę. Tu turėsi nueiti į Babiloną, ten mirti ir ten būti palaidotas, tu ir visi tavo draugai, kuriems tu melagingai pranašavai'".

Jeremijo sielvartai

7 Tu suviliojai mane, VIEŠPATIE, ir aš leidaus viliojamas, tu pasidarei man per stiprus ir nugalėjai. Tapau pajuoka per visą dieną; kiekvienas tyčiojasi iš manęs. 8 Juk kada tik kalbu, turiu rėkti, turiu šaukti „Smurtas ir sunaikinimas!“, nes VIEŠPATIES žodis man tapo plūdimo ir pašaipos priežastim per visą dieną. 9 O kai pagalvodavau: „Aš jo nebeminėsiu[y] ir nebekalbėsiu jo vardu“, [jo žodis] mano širdyje būdavo kaip deganti

---

[w]**20,3** T.y. Siaubu visur aplinkui; G: Siaubu

[x]**20,5** M + atiduosiu; ~G

[y]**20,9** Arba: nebeatsiminsiu

ugnis, uždaryta mano kauluose. Aš stengdavaus [jį] išlaikyti, bet negalėdavau. [10] Aš juk girdėjau daugelio šnibždesį: „Siaubas aplinkui! Įskųskite! Įskųskime jį!“ Visi mano „bičiuliai“ tykoja mano suklupimo: „Jis gal leisis apgaunamas, tada jį įveiksime ir jam atsikeršysime!“ [11] Bet VIEŠPATS yra su manim kaip galingas karžygys! Todėl mano persekiotojai turės suklupti ir nenugalės, turės labai gėdytis, ir jiems nepavyks. [Jų] amžina negarbė nebus pamiršta. [12] O tu, kariuomenių VIEŠPATIE, kuris mėgini teisųjį, permatai ˹širdį ir protą˺[z], duok man išvysti tavo jiems padarytą kerštą, nes tau patikėjau savo bylą! [13] Giedokite VIEŠPAČIUI, girkite VIEŠPATĮ, nes jis išgelbėjo vargšo gyvybę iš piktadarių rankos!

Kodėl aš gimiau?

[14] Prakeikta diena, kurią gimiau! Diena, kurią mane pagimdė mano motina, tenebūnie palaiminta! [15] Prakeiktas vyras, kuris pranešė mano tėvui linksmą žinią: „Tau gimė sūnus, berniukas!“, jį džiuginte pradžiugino! [16] Tenutinka tam vyrui kaip miestams, kuriuos VIEŠPATS be gailesčio sugriovė! Tegul jis girdi pagalbos šauksmą rytmetį ir kovos triukšmą vidudienį, [17] kadangi jis nenužudė manęs įsčiose! Taip mano motina būtų man tapusi mano kapu ir jos įsčios likę nėščios amžinai. [18] Kam gi aš turėjau išeiti iš įsčių, kad patirčiau vargą ir sielvartą ir kad ˹baigčiau savo dienas sugėdintas˺[a]?

---

[z]**20,12** Lit. inkstus ir širdį (t.y. paslėptus motyvus ir mintis)

[a]**20,18** Lit. mano dienos baigtųsi sugėdinime

Sidkijas ir Jeruzalė nebus išgelbėti

21 [1] Žodįs, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES, kai karalius Sidkijas atsiuntė pas jį Malkijo sūnų Paščhūrą ir kunigą Sefaniją, Maasejo sūnų, ir sakydino: [2] „Prašau pasiklausti už mus VIEŠPATIES, nes Babilono karalius Nebuchadnesaras kariauja prieš mus. Gal VIEŠPATS, atsižvelgdamas į visus savo [ankstesnius] nuostabius darbus, taip veiks su mumis, kad anas turės atsitraukti nuo mūsų“. [3] Bet Jeremijas jiems tarė: „Taip sakykite Sidkijui: [4] ‚Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Štai aš apgręšiu iš užmūrio karo ginklus, esančius jūsų rankose, kuriais jūs kariaujate prieš Babilono karalių ir jus apgulančius kaldėjus, ir ⸢juos[b] surinksiu⸣[c] į šito miesto vidų. [5] Aš pats kariausiu su jumis ištiesta ranka ir stipriu dilbiu įpykęs, užsirūstinęs ir labai įnirtęs, [6] ir išmušiu šito miesto gyventojus, tiek žmones, tiek ir gyvulius: jie turės mirti nuo baisaus maro. [7] O paskui, – sako VIEŠPATS, – aš atiduosiu Judo karalių Sidkiją, jo tarnus ir tautiečius, išlikusius[d] šitame mieste nuo maro, kalavijo ir bado, į Babilono karaliaus Nebuchadnesaro ranką, į jų priešų rankas ir į rankas tų, kurie tykoja jų gyvybės, ir jis juos išžudys kalavijo ašmenimis. Jis jų nepagailės, neužjaus ir nebus jiems gailestingas’“. [8] „O šitai tautai sakyk: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš leidžiu jums pasirinkti gyvenimo kelią ir mirties kelią. [9] Kas pasiliks šitame mieste, tas mirs nuo kalavijo, bado ir

---

[b]**21,4** T.y. ginklus

[c]**21,4** ~G

[d]**21,7** 9Mss GST; M: ir išlikusius

maro. O kas išeis ir pasiduos kaldėjams, kurie jus apgula, tas išliks gyvas ir jam teks jo gyvybė kaip grobis, [10] nes nukreipiau savo veidą prieš šitą miestą jo nelaimei, ne gerovei, – sako VIEŠPATS. – Jis bus atiduotas į Babilono karaliaus ranką, o šis jį sudegins'".

PRANAŠYSTĖS APIE JUDO KARALIUS (21, 11–23, 8)

Karaliaus pareigos. Įspėjimas karaliui ir Jeruzalei

[11] Judo karaliaus namams: Klausykite VIEŠPATIES žodžio, [12] Dovydo namai! Taip pasakė VIEŠPATS: „Kasryt darykite teismą ir išvaduokite apiplėštąjį iš skriaudėjo rankos, kad neišsiveržtų mano rūstybė kaip ugnis ir nedegtų taip, jog niekas [jos] neužgesintų ˹dėl jų darbų piktumo˺[e]!" [13] „Štai aš esu prieš tave, o sėdinti soste viršum slėnio, ˹plokščiakalnio uola˺[f], – sako VIEŠPATS, – [prieš jus,] kurie sakote: ‚Kas galėtų mus užpulti ir kas įsibrauti į mūsų buveines?' [14] ˹Ir aš nubausiu jus pagal jūsų darbų vaisių, – sako VIEŠPATS˺[g], – ir sukursiu ugnį jos[h] miške, ir ta prarys viską, kas yra aplinkui".

22 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Nueik į Judo karaliaus namus ir ten kalbėk šitą žodį. [2] Sakyk: ‚Klausyk VIEŠPATIES žodžio, Judo karaliau, sėdintis Dovydo soste, tu ir tavo tarnai, ir tavo tautiečiai, įeinantys pro šituos vartus! [3] Taip pasakė VIEŠPATS: Vykdykite tai,

---

[e]**21,12** Intarpas iš 4,4; ~G

[f]**21,13** Arba: ant plokščiakalnio uolos

[g]**21,14** ~G

[h]**21,14** T.y. Jeruzalės

kas teisinga ir teisu, ir išvaduokite apiplėštąjį iš jo[i] prispaudėjo rankos. Neprislėkite svetimšalio, našlaičio ir našlės, nevartokite prieš juos smurto ir nepraliekite nekalto kraujo šitoje vietoje! 4 Nes jei tikrai vykdysite šitą žodį, įeis pro šitų namų vartus karaliai, sėdintys Dovydo soste, važiuojantys vežimais ir jojantys žirgais – ˹jie patys, jų tarnai ir jų tautiečiai˺[j]. 5 Bet jei neklausysite šitų žodžių, esu prisiekęs savimi, – sako VIEŠPATS, – kad šitie rūmai turės pavirsti griuvėsiais!'" 6 Nes taip VIEŠPATS pasakė apie Judo karaliaus rūmus: „Nors jūs esate man kaip Gileadas, kaip Lebanono viršūnė, prisiekiu jus padarysiąs dykuma, panašius į negyvenamus miestus! 7 Ir aš paskirsiu naikintojų prieš jus, kiekvieną su savo įrankiu, kad jie nukirstų jūsų rinktinius kedrus ir įmestų į ugnį! 8 Ir kai daugelis tautų praeis pro šitą miestą ir vienas kitą klaus: ‚Kodėl VIEŠPATS taip pasielgė su šituo dideliu miestu?', 9 bus atsakyta: ‚Dėl to, kad jie paliko VIEŠPATIES, savo Dievo, sandorą, garbino kitus dievus ir jiems tarnavo'".

Apie Šalumą

10 Neverkite mirusiojo ir neraudokite jo! Verčiau verkite to, kuris nueina, nes jis nebesugrįš ir nebematys savo gimtojo krašto! 11 Nes taip VIEŠPATS pasakė apie Jošijo sūnų Šalumą[k], Judo karalių, karaliavusį po savo tėvo Jošijo [ir] palikusį šitą vietą: „Jis nebesugrįš į ją,

---

[i] **22,3** GST; ~M

[j] **22,4** G: M: jis pats, jo tarnai ir jo tautiečiai

[k] **22,11** G: Jehoachazą

[12] bet ten, vietoje, kur jį ištrėmė, jis mirs ir šitos šalies nebematys“.

Prieš Jehojakimą

[13] „Vargas tam, kuris stato savo rūmus su neteisumu ir savo viršutinius kambarius su neteisybe, kuris verčia savo tautietį dirbti veltui ir jam neduoda jo algos, [14] kuris sako: ‚Pasistatysiu erdvius rūmus ir ertus viršutinius kambarius’. Jis iškerta jiems[l] jų langus, jų sienas apmuša kedro lentomis ir juos nudažo ryškiai raudonai. [15] Ar pasirodai esąs karalius tuo, kad tu eini varžybų[m] su kedru? Tavo tėvas – argi jis nevalgė ir negėrė ir nedarė to, kas teisinga ir teisu? Tada jam sekėsi. [16] Jis gynė nuskurdėlio ir beturčio teises. ˹Tada gerai klojosi˺[n]. Argi tai nereiškia tikrai pažinti mane? – sako VIEŠPATS. – [17] Tačiau tavo akys ir tavo širdis siekia tik tavo pelno, tik pralieti nekaltojo kraują ir vartoti priespaudą bei prievartą“. [18] Todėl taip VIEŠPATS pasakė apie Jošijo sūnų Jehojakimą, Judo karalių: „˹Vargas šitam vyrui˺[o]! Jo neapraudos: ‚Oi, mano broli! Oi, sesuo!’ Jo neapraudos: ‚Oi, valdove! Oi, jo didybe!’ [19] Jis bus palaidotas kaip asilas – išvilktas ir numestas už Jeruzalės vartų“.

Prieš Jeruzalę

[20] „Įlipk į Lebanoną ir šauk, Bašane paleisk savo balsą, ir šauk nuo Abarimo [kalnų], nes sutriuškinti visi tavo

---

[l]**22,14** T.y. namams

[m]**22,15** su Egipto ar Asirijos karalium

[n]**22,16** ~G

[o]**22,18** G; ~M

meilužiai! [21] Aš tau kalbėjau, kai [dar] buvai saugi, Tu sakei: ‚Neklausysiu!' Toks buvo tavo būdas nuo pat tavo jaunystės, nes neklausei mano balso. [22] Visus tavo ganytojus ganys[p] vėjas, ir tavo meilužiai turės eiti nelaisvėn. Tikrai tada turėsi gėdytis ir patirti negarbės dėl viso savo nelabumo. [23] Tu, kuri tupi Lebanone, suki lizdą kedruose, kaip tu dejuosi, kai tave suims gimdymo skausmai, sopuliai kaip gimdančiąją!“

Prieš Koniją

[24] „Kaip aš gyvas, – sako VIEŠPATS, – net jei Jehojakimo sūnus Konijas, Judo karalius, būtų antspaudo žiedas ant mano dešinės rankos, aš nuo ten tave nutraukčiau! [25] Aš tave atiduosiu į rankas tų, kurie tykoja tavo gyvybės, ir į rankas tų, kurių tu bijai, į Babilono karaliaus Nebuchadnesaro rankas ir į kaldėjų rankas. [26] Ir nusviesiu tave bei tavo motiną, kuri tave pagimdė, į kitą šalį, kur nebuvote gimę, ir ten mirsite. [27] Bet į šalį, į kurią jie ilgėsis sugrįžti, nesugrįš“. [28] Ar jis buvo paniekintas, sukultas indas, tas vyras Konijas, arba rykas, kuris niekam nepatiko? Kodėl jie nusviesti, jis ir jo palikuonys, numesti į šalį, kurios jie nepažino? [29] O šalie, šalie, šalie, klausyk VIEŠPATIES žodžio! [30] ⌜Taip pasakė VIEŠPATS⌝[q]: „Įrašykite šitą vyrą kaip bevaikį, kaip vyrą, kuriam nesiseks jo dienomis, nes nė vienam iš jo palikuonių nepavyks atsisėsti į Dovydo sostą ir vėl valdyti Judą“.

---

[p]**22,22** T.y. nuneš

[q]**22,30** ~G

Prieš netikrus ganytojus

23 [1] „Vargas ganytojams, kurie leidžia mano[r] ganyklos avims nuklysti ir išsisklaidyti!“ – sako VIEŠPATS. [2] Todėl taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, apie ganytojus, kurie gano mano tautą: „Jūs esate tie, kurie leido mano avims išsisklaidyti, jas išvaikyti ir nesirūpino jomis. Štai aš jus nubausiu dėl jūsų darbų piktumo, – sako VIEŠPATS. – [3] Aš pats surinksiu savo avių likutį iš visų šalių, po kurias būsiu jas išvaikęs, ir jas sugrąžinsiu į jų ganyklą, kur jos bus vaisingos ir dauginsis. [4] Ir joms paskirsiu ganytojų, kurie tikrai jas ganys, ir jos nebeturės bijotis ir išsigąsti, ir nė vienos iš jų nepasiges“, – sako VIEŠPATS.

Teisi Dovydo Atžala

[5] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš prikelsiu Dovydui teisią[s] Atžalą, kuri viešpataus kaip karalius ir elgsis išmintingai, ir vykdys, kas teisinga ir teisu šalyje. [6] Jo dienomis Judas bus išgelbėtas ir Izraelis saugiai gyvens. Ir tas bus jo vardas, kuriuo jie vadins jį: VIEŠPATS mūsų teisumas’“.

Sugrįžimas

[7] „Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai nebesakys: ‚Kaip gyvas VIEŠPATS, kuris atvedė izraelius iš Egipto šalies, [8] bet: ‚Kaip gyvas VIEŠPATS, kuris atkėlė ir parvedė Izraelio namų palikuonis iš Žiemių

---

[r]**23,1** G: savo

[s]**23,5** Arba: tikrą

šalies ir iš visų šalių, po kurias buvau juos išvaikęs, kad jie gyventų savo pačių žemėje'“.

Apie netikrus pranašus

[9] Pranašams[t]. Sutrinta mano širdis mano viduje, dreba visi mano kaulai. Pasidariau kaip girtas vyras, kaip asmuo, kurį apgalėjo vynas, nuo VIEŠPATIES ir nuo jo šventų žodžių: [10] „⌜Šalis pilna svetimoteriautojų⌝[u]. Juk ⌜nuo prakeikimo⌝[v] išdžiūvo[w] šalis, nusvilo stepių ganyklos. Jų elgsena pikta, jų ⌜galios naudojimas neteisėtas⌝[x]. [11] Juk ir pranašai, ir kunigai subedievėjo. Net savo namuose aptikau jų nedorybę, – sako VIEŠPATS. – [12] Todėl jų kelias jiems bus kaip slidūs takai, ant kurių jie tamsoje bus pastumti ir joje pargrius, nes užleisiu ant jų nelaimę jų bausmės metais“, – sako VIEŠPATS.

Apie Samarijos ir Jeruzalės pranašus

[13] „Samarijos pranašuose mačiau tai, kas piktina: jie pranašavo Baalu ir klaidino mano tautą Izraelį. [14] O Jeruzalės pranašuose mačiau tai, kas sukelia šiurpą: svetimoterystę ir gyvenimą melagystėje, ir jie taip sustiprino piktadarių rankas, jog nė vienas nesigręžė nuo savo nelabumo. Jie visi man pasidarė kaip Sodoma, o jos[y] gyventojai – kaip Gomora“. [15] Todėl taip pasakė

---

[t] **23,9** Arba: Apie pranašus.

[u] **23,10** ~G

[v] **23,10** 2Mss GS: dėl šitų

[w] **23,10** Arba: gedėjo

[x] **23,10** Lit. galia neteisėta

[y] **23,14** T.y. Jeruzalės

kariuomenių VIEŠPATS apie pranašus: „Štai aš juos valgydinsiu metėlėmis ir juos girdysiu nuodingu vandeniu, nes iš Jeruzalės pranašų išėjo bedievystė į visą šalį!“

Nesiųsti pranašai kalba prasimanytus žodžius

16 Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Neklausykite žodžių pranašų, ˹kurie jums pranašauja˺[z]! Jie tik mulkina jus, Prasimanytą[a] regėjimą jie kalba, ne iš VIEŠPATIES burnos. 17 Jie vis[b] sako tiems, kurie ˹niekina VIEŠPATIES žodį˺[c]: ‚Jūs patirsite gerovę’, ir kiekvienam, kuris elgiasi pagal savo atkaklius polinkius, jie sako: ‚Neužeis ant jūsų nelaimė’. 18 Bet kas [iš jų] stovėjo VIEŠPATIES taryboje, kad pamatytų[d] ir išgirstų jo žodį? Kas kreipė dėmesį į jo žodį ir jį išgirdo? 19 Štai VIEŠPATIES audra! Išūžė rūstybė, sūkuriuojanti audra. Ji atsūkuriuoja ant bedievių galvos. 20 Nenusigręš VIEŠPATIES rūstybė, kol jis nebus įvykdęs ir atlikęs savo širdies sumanymų. Toms dienoms pasibaigus, jums tai visiškai paaiškės. 21 „Aš nesiunčiau pranašų, tačiau jie patys bėgo. Nekalbėjau jiems, tačiau jie pranašavo. 22 Jei jie būtų stovėję mano taryboje, jie būtų skelbę mano žodžius mano tautai ir juos atgręžę nuo jų pikto kelio ir nuo jų darbų piktumo“.

---

[z]**23,16** ~G

[a]**23,16** Lit. Savo širdies

[b]**23,17** ~Vrs

[c]**23,17** G, plg. S; M: niekina mane; ‚VIEŠPATS kalbėjo!

[d]**23,18** S: jį pamatytų

Sapnų sapnuotojai ir Dievo žodis

[23] „Argi aš esu [tik] artimas Dievas, – sako VIEŠPATS, – o ne tolimas[e] Dievas? [24] Arba ar kas gali pasislėpti slėpynėse, kad aš jo nematyčiau? – sako VIEŠPATS. – Argi aš nesu tas, kuris pripildo dangų ir žemę?“ – sako VIEŠPATS. [25] „Aš girdėjau, ką sakė pranašai, kurie mano vardu pranašauja melą, sakydami: ‚Sapnavau, sapnavau!’ [26] Iki kol [taip bus]? Ar ˹atsigręš širdis˺[f] pranašų, pranašaujančių melą ir pranašaujančių savo širdies apgaulę, [27] siekiančių padaryti, kad mano tauta pamirštų mano vardą dėl jų sapnų, kuriuos jie vienas kitam pasakoja, kaip kad jų tėvai pamiršo mano vardą dėl Baalo? [28] Pranašas, kuris turi sapną, tegul pasakoja savo[g] sapną, o kas turi mano žodį, tas tegul ištikimai kalba mano žodį, Ką šiaudai turi darbo su kviečiais? – sako VIEŠPATS. – [29] Argi mano žodis nedegina[h] kaip ugnis? – sako VIEŠPATS, – ir ar jis nėra kaip kūjis, kuris sutrupina uolą? [30] Todėl štai aš pasisakau prieš pranašus, – sako VIEŠPATS, – kurie vagia, mano žodžius vienas iš kito. [31] Štai aš pasisakau prieš pranašus, – sako VIEŠPATS, – kurie, ˹kalbėdami savo pačių žodžius˺[i], pranašauja ‚pranašytę’. [32] Štai aš pasisakau prieš pranašus[j], kurie

---

[e]**23,23** T.y. tolimas ta prasme, kad jis yra transcendentus Dievas, kuris viską žino ir mato ir nesileidžia pranašų manipuliuojamas, lyg jis būtų jų minčių, norų ar lūkesčių tarnas

[f]**23,26** Rk.; M: yra širdyje

[g]**23,28** G; ~M

[h]**23,29** Rk.; M: nėra toks

[i]**23,31** Lit. ima savo paties liežuvį ir

[j]**23,32** G; M: tuos

pranašauja melagingus sapnus, – sako VIEŠPATS, – juos pasakoja ir klaidina mano tautą savo melais ir savo palaida kalba. Bet aš jų nesiunčiau ir jiems neįsakiau, ir jie yra visai nenaudingi šitai tautai“, – sako VIEŠPATS.

VIEŠPATIES „našta“

33 „Ir jei šita tauta – ar pranašas, ar kunigas – tave paklaus: ‚Kokia yra VIEŠPATIES našta?’[k], jiems atsakyk: ‚⌜Jūs esate⌝[l] našta, ir aš jus numesiu, sako VIEŠPATS’. 34 Ir jei bus pranašas ar kunigas, ar koks nors tautietis, kuris sakys: ‚VIEŠPATIES našta’, aš nubausiu tą vyrą ir jo namus. 35 Taip jūs turite sakyti vienas kitam, kiekvienas savo broliui: ‚Ką atsakė VIEŠPATS?’ arba: ‚Ką kalbėjo VIEŠPATS?’ 36 Bet [posakio] ‚VIEŠPATIES našta’ nebeturite minėti[m], nes ‚našta’ turi reikšti kiekvienam jo paties žodį, ir [jį vartodami] perkreiptumėte gyvojo Dievo, kariuomenių VIEŠPATIES, mūsų Dievo, žodžius. 37 Taip tu turi sakyti pranašui: ‚Ką tau atsakė VIEŠPATS?’ arba: ‚Ką kalbėjo VIEŠPATS?’ 38 Bet jei sakote: ‚VIEŠPATIES našta’, – taip pasakė VIEŠPATS: – kadangi vartojate šitą posakį: ‚VIEŠPATIES našta’, nors siunčiau jums draudimą: ‚Nesakykite „VIEŠPATIES našta“’, 39 todėl štai aš jus kelte pakelsiu ir numesiu iš savo akivaizdos jus ir miestą, kurį daviau jums ir jūsų tėvams, 40 ir užtrauksiu ant jūsų amžiną nešlovę ir amžiną gėdą, kuri nebus pamiršta“.

---

[k]**23,33** T.y. koks yra VIEŠPATIES pareiškimas (hbr. massa)? „Massā“ reiškia pareiškimą (t.y. pranašytę) ir naštą, čia žaidžiama žodžio „massā“ dvireikšmiškumu.

[l]**23,33** GVLat

[m]**23,36** G; M: atsiminti

Dvi pintinės figų

24 [1] VIEŠPATS man parodė: Štai buvo dvi figų pintinės, padėtos ties VIEŠPATIES šventykla. ˹Tai įvyko po to, kai Babilono karalius Nebuchadnesaras ištrėmė iš Jeruzalės Jehojakimo sūnų Jekoniją, Judo karalių, ir Judo kunigaikščius su amatininkais ir kalviais[n] ir juos nuvedė į Babiloną˺[o]. [2] Vienoje pintinėje buvo labai gerų figų, tokių, kaip ankstyvosios figos, o kitoje pintinėje – labai prastų figų, tokių prastų, jog neįmanoma jų valgyti. [3] Tada VIEŠPATS mane paklausė: „Ką tu matai, Jeremijau?“ Aš atsakiau: „Figas. Gerosios figos labai geros, o prastosios labai prastos, tokios prastos, jog neįmanoma jų valgyti“. [4] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [5] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Kaip į šitas gerąsias figas, taip aš maloniai pažvelgsiu į Judo tremtinius, kuriuos pasiunčiau iš šitos vietos į kaldėjų šalį, [6] ir maloniai atkreipsiu į juos savo akis. Juos parvesiu atgal į šitą šalį ir, užuot griovęs, juos statysiu, ir, užuot rovęs, juos sodinsiu. [7] Duosiu jiems širdį, kad mane pažintų, jog aš esu VIEŠPATS. Ir jie bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas, nes jie atsivers į mane visa širdim. [8] O kaip su prastosiomis figomis, kurios yra tokios prastos, jog neįmanoma jų valgyti – juk taip pasakė VIEŠPATS, – taip aš pasielgsiu su Judo karaliumi Sidkiju, jo kunigaikščiais ir kitais jeruzaliečiais, pasilikusiais šitoje šalyje ir apsigyvenusiais Egipto šalyje.

---

[n] **24,1** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[o] **24,1** Turbūt priedas iš 2 Kar 24,14-16

[9] Aš juos padarysiu gąsdinančiu reginiu[p] visoms žemės karalystėms, gėdinimo dalyku ir priežodžiu, karčios pašaipos dalyku ir keiksmažodžiu visose vietose, po kurias juos išvaikysiu. [10] Ir siųsiu jiems kalaviją, badą ir marą, iki jie bus išnaikinti iš žemės, kurią daviau jiems ir jų tėvams’“.

Septyniasdešimt tremties metų

25 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui apie visą Judo tautą ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais – tai buvo pirmieji Babilono karaliaus Nebuchadnesaro metai, – [2] kurį pranašas Jeremijas kalbėjo visai Judo tautai ir visiems Jeruzalės gyventojams, sakydamas: [3] „Nuo tryliktųjų Amono sūnaus Jošijo, Judo karaliaus, metų iki šios dienos, tai yra per dvidešimt trejus metus, man atėjo VIEŠPATIES žodis, ir aš jums nepailstamai kalbėjau, ˹bet jūs neklausėte˺[q]. [4] Nors VIEŠPATS nepailstamai siuntė pas jus visus savo tarnus pranašus, jūs neklausėte ir nepalenkėte savo ausies klausyti. [5] Aš sakiau: ‚Atsigręžkite gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio ir nuo savo piktų darbų, tai per amžius liksite gyventi žemėje, kurią VIEŠPATS davė jums ir jūsų tėvams’“. [[6] „Nenusekite paskui kitus dievus, norėdami jiems tarnauti ir juos garbinti, kad manęs neįžeistumėte savo rankų darbu ir kad nepadaryčiau jums pikta“.][r] [7] Bet jūs neklausėte manęs.[s] [8] Todėl taip pasakė kariuomenių

---

[p]**24,9** M + dtgr.: piktenybe; ~ G

[q]**25,3** ~G

[r]**25,6** Papildas iš 35,15

[s]**25,7** M + sako VIEŠPATS, – kad mane įžeistumėte savo rankų darbu savo nenaudai; ~G

VIEŠPATS: ‚Kadangi jūs neklausėte mano žodžių, [9] štai aš iškviesiu ir paimsiu visas šiaurės gentis, – ˹sako VIEŠPATS, – tai yra Babilono karalių Nebuchadnesarą, savo tarną˺[t], ir jas atvesiu prieš šitą šalį, jos gyventojus ir visas šitas aplinkines tautas. Aš juos atiduosiu visiškai sunaikinti ir juos padarysiu pasibaisėjimo, pašvilpos ir ˹amžinos nešlovės dalyku˺[u]. [10] Ir aš leisiu pradingti iš jų džiugesio balsui ir linksmybės balsui, jaunikio balsui ir jaunosios balsui, girnų dūzgimui ir žiburio šviesai. [11] Visa šita šalis taps griuvėsiais, klaikuma, ir šitos tautos vergaus Babilono karaliui septyniasdešimt metų. [12] O pasibaigus septynioms dešimtims metų, aš nubausiu Babilono karalių ir tą tautą, kaldėjų šalį, už jų nedorybę, – sako VIEŠPATS, – ir ją[v] paversiu amžinais tyrlaukiais. [13] Aš įvykdysiu tai šaliai visus savo žodžius, kuriais jai grasinau, viską, kas parašyta šitoje knygoje, ˹ką Jeremijas pranašavo apie visas tautas˺[w]. [14] Juk ir jie[x] vergaus daugeliui tautų ir galingiems karaliams. Taip jiems atmokėsiu pagal jų veiksmus ir jų rankų darbą’“.

Dievo rūstybės taurė visoms tautoms

[15] Taip man pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Imk šitą rūstybės vyno taurę iš mano rankos ir duok jo gerti visoms tautoms, pas kurias aš tave siųsiu, [16] kad jos gertų, svirduliuotų ir pakvaištų dėl kalavijo, kurį aš siųsiu į jų

---

[t] **25,9** ~G

[u] **25,9** G; M: amžinais griuvėsiais

[v] **25,12** Rk.; M: jį

[w] **25,13** ~G

[x] **25,14** T.y. kaldėjai

tarpą!“ [17] Tada aš paėmiau taurę iš VIEŠPATIES rankos ir daviau gerti visoms tautoms, pas kurias VIEŠPATS mane siuntė: [18] Jeruzalei, Judo miestams, jo karaliams ir kunigaikščiams, kad juos[y] padaryčiau griuvėsiais, klaikuma, pašvilpos ir prakeikimo vieta, kaip yra šiandien: [19] Egipto karaliui Faraonui, jo tarnams, jo kunigaikščiams, visai jo tautai [20] ir visam tautų mišiniui; ⌜visiems Uso šalies karaliams⌝[z] ir visiems filistinų šalies karaliams: Aškelonui, Gazai, Ekronui ir Ašdodo liekanai; [21] Edomui, Moabui ir Amoniečiams; [22] visiems Tyro karaliams ir visiems Sidono karaliams, taip pat anapus jūros esančio pajūrio karaliams; [23] Dedanui, Temai, Buzui ir visiems apkirptais smilkiniais, [24] ⌜tai yra visiems Arabijos karaliams⌝[a], gyvenantiems dykumoje; [25–26] ⌜visiems Zimrio karaliams⌝[b], visiems Ėlamo karaliams, visiems Medų karaliams, visiems žiemių karaliams, artimiesiems ir tolimiesiems, vienam po kito, ir visoms[c] karalystėms, esančioms žemės paviršiuje. O Šėšako[d] karalius turės gerti po jų. [27] „Ir tu turi jiems tarti: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Gerkite, pasigerkite ir vemkite! Parpulkite ir nebeatsikelkite dėl kalavijo, kurį aš siunčiu į jūsų tarpą!’ [28] Bet jei jie nesutiks priimti taurės iš tavo rankos ir gerti, jiems tark: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: Jūs

---

[y]**25,18** T.y. Jeruzalę ir Judo miestus

[z]**25,20** ~G

[a]**25,24** ~G

[b]**25,25-26** ~G

[c]**25,25-26** GS; M + žemės

[d]**25,25-26** T.y. Babilono

turite gerti! [29] Nes štai prie miesto, kuris pramintas mano vardu, aš pradedu savo žalingą darbą, o jūs – ar manote visiškai išvengsią bausmės? Jūs neliksite nenubausti, nes aš šaukiu kalaviją prieš visus žemės gyventojus! – sako kariuomenių VIEŠPATS'". [30] „Tu turi jiems pranašauti visus šituos žodžius ir jiems tarti: VIEŠPATS griaudžia iš aukštybių, iš savo šventos buveinės paleidžia savo balsą. Griauste jis griaudžia ant savo ganyklos, šūkauja kaip vynuogių mindžiotojai. Pas visus žemės gyventojus [31] nueina dundesys, ligi žemės krašto, nes VIEŠPATS kelia bylą tautoms, jis eina į teismą su visa žmonija. Jis atiduos nedorėlius kalavijui, – sako VIEŠPATS'". [32] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Štai nelaimė eina iš tautos į tautą, ir didelė audra pakyla nuo žemės pakraščių". [33] Tą dieną VIEŠPATIES užmuštųjų bus nuo vieno žemės krašto iki kito. Jų neapraudos, nesurinks ir nepalaidos. Jie taps mėšlu dirvos paviršiuje. [34] Kaukite, ganytojai, ir šaukite, voliokitės [dulkėse], kaimenės valdovai! Nes atėjo metas jus pjauti, ir jūs[e] krisite kaip ˹rinktiniai avinai˺[f]. [35] Nebegalės pabėgti ganytojai ir išsigelbėti kaimenės valdovai. [36] Klausykis! Ganytojų šauksmas, kaimenės valdovų kauksmas! Nes VIEŠPATS nusiaubia jų ganyklą [37] ir nuniokotos ramios pievos dėl VIEŠPATIES karštos rūstybės. [38] Kaip liūtas jis paliko savo tankumyną, nes jų šalis pavirto klaikuma nuo smurtingo kalavijo[g] ir nuo jo karštos rūstybės.

---

[e]**25,34** M + nesuprantamą žodį; ~G

[f]**25,34** G; M: rinktinis indas

[g]**25,38** Kkr. Mss GT, plg. 46,16; 50,16; M: įpykio

JEREMIJO SANKIRTIS SU NETIKRAIS PRANAŠAIS (26, 1–29, 32)

Šventyklos pamokslas ir jo padariniai

26 [1] Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, karaliavimo pradžioje šitas žodis atėjo Jeremijui[h]: [2] „Taip pasakė VIEŠPATS: Atsistok VIEŠPATIES namų kieme ir kalbėk visiems Judo miestelėnams, atėjusiems garbinti VIEŠPATIES namuose, visus žodžius, kuriuos tau įsakiau jiems kalbėti. Neišleisk nė žodžio! [3] Gal jie klausys ir atsivers kiekvienas nuo savo pikto elgesio. Tada gailėsiuos pikto, kurį aš ketinu jiems daryti dėl jų piktų darbų. [4] Jiems sakyk: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Jei manęs neklausysite, nesielgdami pagal mano įstatymą, kurį jums pateikiau, [5] neklausydami mano tarnų pranašų, kuriuos aš nepailstamai jums siunčiu, nors nenorėjote klausyti, [6] padarysiu šituos namus kaip Šilą ir šitą miestą padarysiu keiksmažodžiu visoms žemės tautoms’“.
[7] Kunigai, pranašai ir visa minia girdėjo Jeremiją kalbant šituos žodžius VIEŠPATIES namuose. [8] O kai Jeremijas baigė kalbėti viską, ką VIEŠPATS jam[i] buvo įsakęs kalbėti visai miniai, jį nutvėrė kunigai, pranašai ir visa minia, sakydami: „Tu turi mirti! [9] Kodėl pranašavai VIEŠPATIES vardu, sakydamas: ‚Kaip Šilas pasidarys šitie namai, ir šitas miestas bus nusiaubtas, nebegyvenamas’?“ Ir visa minia susibūrė prieš Jeremiją prie VIEŠPATIES namų. [10] O kai Judo vyresnieji išgirdo

---

[h] **26,1** LatS; ~M

[i] **26,8** GSV; ~M

šituos žodžius, jie užėjo iš karaliaus namų į VIEŠPATIES namus ir atsisėdo Naujųjų VIEŠPATIES namų[j] vartų prieangyje. 11 Tada kunigai ir pranašai sakė vyresniesiems ir visai miniai: „Šitas vyras turi būti nuteistas mirti, nes, kaip girdėjote savo ausimis, jis pranašavo prieš šitą miestą“. 12 Tada Jeremijas sakė[k] vyresniesiems ir visai miniai: „VIEŠPATS mane siuntė pranašauti prieš šituos namus ir prieš šitą miestą visus žodžius, kuriuos girdėjote. 13 Taigi dabar taisykite savo elgesį ir savo darbus ir klausykite VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, tai VIEŠPATS gailėsis nelaimės, kuria jis jums grasino. 14 O aš štai jūsų rankoje. Pasielkite su manim, kaip jums atrodo gera ir teisinga. 15 Tik gerai žinokite, kad jei jūs mane nužudysite, nekaltą kraują jūs užtrauksite ant savęs, ant šito miesto ir jo gyventojų, nes iš tiesų VIEŠPATS mane siuntė pas jus kalbėti jums į ausis visus šituos žodžius!“ 16 Tada vyresnieji ir visa minia sakė kunigams ir pranašams: „Šitas vyras neturi būti nuteistas mirti, nes jis mums kalbėjo VIEŠPATIES, Dievo, vardu“. 17 Kai kurie iš šalies seniūnų atsikėlė ir pasakė visai susirinkusiai miniai: 18 „Morešetietis Michajas pranašavo Judo karaliaus Chizkijo dienomis ir sakė visai Judo tautai: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: Sijona bus ariama kaip laukas, ir Jeruzalė pavirs griuvėsiais, o šventyklos kalnas – ⌜miškuota kalva⌝[l]’. 19 Argi Judo karalius Chizkijas ar kas nors iš Judo jį nužudė? Ar jis nepabūgo VIEŠPATIES ir nenuteikė palankiai VIEŠPATIES, taip kad VIEŠPATS

---

[j] **26,10** Įtrp. su dgl. Mss STV ir 36,10

[k] **26,12** G; M + visiems

[l] **26,18** Rk., plg. G; M: miškuotomis kalvomis

gailėjosi nelaimės, kuria jiems buvo grasinęs? O mes siekiame užsitraukti didelę nelaimę!“ [20] Buvo dar vienas vyras, pranašaujantis VIEŠPATIES vardu, Šemajo sūnus Urijas iš Kirjat-Jearimo. Jis pranašavo prieš šitą miestą ir prieš šitą šalį tokiais pat žodžiais, kaip Jeremijas. [21] O kai karalius Jehojakimas, visi jo asmens sargybiniai ir visi vyresnieji išgirdo jo žodžius, karalius užsimojo jį nužudyti. Tai išgirdęs, Urijas išsigando ir pabėgo[m] į Egiptą. [22] Tada karalius Jehojakimas siuntė[n] Achboro sūnų Elnataną ir su juo vyrus į Egiptą. [23] Tie išvedė Uriją iš Egipto ir jį atvedė pas karalių Jehojakimą. Šis jį įsakė nužudyti kalaviju ir numesti jo lavoną į prastuomenės kapines. [24] Tačiau Šafano sūnus Achikamas apgynė Jeremiją, ir šis nebuvo išduotas į minios rankas nužudyti.

Tautos ir Sidkijas turi pasiduoti Nebuchadnesarui

27 [1] Jošijo sūnaus ˹Sidkijo, Judo karaliaus, ketvirtaisiais metais˺[o] šitas žodis atėjo Jeremijui nuo VIEŠPATIES.[p] [2] Taip man pasakė VIEŠPATS: „Pasidaryk viržių ir jungų, ir užsidėk juos ant kaklo [3] Ir pasiųsk žinią[q] Edomo karaliui, Moabo karaliui, Amoniečių karaliui, Tyro karaliui ir Sidono karaliui per jų[r] pasiuntinius, atvykusius į Jeruzalę pas Judo karalių Sidkiją, [4–5] ir jiems įsakyk [pranešti] jų valdovams:

---

[m] **26,21** Lit. pabėgo ir atėjo

[n] **26,22** M + vyrus į Egiptą

[o] **27,1** Rk., plg 28,1; M: Jehojakimo, Judo karaliaus karaliavimo pradžioje

[p] **27,1** G neturi šito sakinio.

[q] **27,3** G(L); M: juos

[r] **27,3** G; ~M

‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, taip turite sakyti savo valdovams: „Aš padariau žemę su žmonėmis ir gyvuliais, esančiais žemės paviršiuje, savo didele jėga ir savo ištiesta ranka ir ją duodu, kam tik man patinka. [6] Dabar aš atiduodu visas šitas šalis į savo tarno Babilono karaliaus Nebuchadnesaro rankas; net laukinius žvėris jam atiduodu, kad jam tarnautų. [7] Jam vergaus visos tautos, jo sūnui ir jo sūnaičiui, kol ateis ir jo šaliai laikas[s], kai daug tautų ir dideli karaliai jį pavergs. [8] O tautą ar karalystę, kuri jam, Babilono karaliui Nebuchadnesarui, nebus pavaldi ir kuri neįkinkys savo sprando į Babilono karaliaus jungą, – aš bausiu tą tautą kalaviju, badu ir maru, – sako VIEŠPATS, – iki juos atiduosiu[t] jam į rankas. [9] Tad jūs neklausykite savo pranašų, savo žynių, savo sapnuotojų[u], savo burtininkų ir savo kerėtojų, kurie jums sako: ‚Jus nevergausite Babilono karaliui', [10] nes jie melą jums pranašauja. Tuo jie tik atitolins jus nuo jūsų žemės, nes jus ištremsiu, ir jūs žūsite. [11] O tą tautą, kuri įkinkys savo sprandą į Babilono karaliaus jungą ir bus jam pavaldi, paliksiu ant jos žemės, – sako VIEŠPATS, – kad ji ją dirbtų ir joje gyventų"'". [12] O Judo karaliui Sidkijui aš kalbėjau tokiais pat žodžiais: „Įkinkykite savo sprandus į Babilono karaliaus jungą ir būkite pavaldūs jam bei jo tautai, tai išliksite gyvi! [13] Kodėl tu ir tavo tauta norite mirti nuo kalavijo, bado ir maro, kaip VIEŠPATS pagrasino tautai, kuri nebus pavaldi Babilono karaliui? [14] Ir neklausykite

---

[s]**27,7** T.y. laikas vergauti

[t]**27,8** ST

[u]**27,9** Vrs.; M: sapnų

žodžių pranašų, kurie jums sako: ‚Jūs nevergausite Babilono karaliui’, nes jie melą jums pranašauja, [15] nes jų nesiunčiau, – sako VIEŠPATS, – ir jie melagingai pranašauja mano vardu. Tad turėsiu jus ištremti, ir jūs žūsite – jūs ir pranašai, kurie jums pranašauja“. [16] O kunigams ir visai šitai tautai aš šitaip kalbėjau: „Taip pasakė VIEŠPATS: Neklausykite žodžių savo pranašų, kurie jums pranašauja: ‚Štai VIEŠPATIES namų indai bus dabar netrukus atgal pargabenti iš Babilono’, nes jie melą jums pranašauja. [17] [v]Neklausykite jų! Būkite pavaldūs Babilono karaliui, ir išliksite gyvi! Kodėl šitas miestas turėtų pavirsti griuvėsiais? [18] Jei jie būtų pranašai ir jei jie turėtų VIEŠPATIES žodį, jie maldautų kariuomenių VIEŠPATĮ, kad indai, užsilikę VIEŠPATIES namuose, Judo karaliaus namuose ir Jeruzalėje, nepatektų į Babiloną. [19] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS apie stulpus, apie [žalvarinę] jūrą, apie pastolius ir apie kitus indus, užsilikusius šitame mieste, [20] kurių Babilono karalius Nebuchadnesaras, ištremdamas Jehojakimo sūnų Jekoniją, Judo karalių, ir visus Judo bei Jeruzalės kilminguosius, nepasiėmė iš Jeruzalės į Babiloną – [21] taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, apie indus, užsilikusius VIEŠPATIES namuose, Judo karaliaus namuose ir Jeruzalėje: [22] „Į Babiloną jie bus nugabenti, ir ten jie pasiliks, iki kol jais susirūpinsiu, – sako VIEŠPATS, – paskui juos pargabensiu ir sugrąžinsiu į šitą vietą“.

---

[v]**27,17** 17-22 skn. M tekstas yra išplėstas variantas teksto, kuriuo remiasi G. G tekstas yra žymiai trumpesnis

Jeremijas susikerta su netikru pranašu Chananiju

28 [1] Tais pačiais metais, ˹ketvirtaisiais Judo karaliaus Sidkijo metais˺[w], penktąjį mėnesį, Azūro sūnus Chananijas, pranašas, kilęs iš Gibeono, kunigams ir visiems žmonėms matant, prabilo į Jeremiją[x] VIEŠPATIES namuose: [2–3] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Aš sulaužau Babilono karaliaus jungą! Per dvejus metus aš sugrąžinsiu į šitą vietą visus VIEŠPATIES namų indus, kuriuos Babilono karalius Nebuchadnesaras paėmė iš šitos vietos ir nugabeno į Babiloną. [4] Taip pat Jehojakimo sūnų Jekoniją, Judo karalių, ir visus Judo tremtinius, nuėjusius į Babiloną, aš sugrąžinsiu į šitą vietą, – sako VIEŠPATS, – nes sulaužysiu Babilono karaliaus jungą'“. [5] Tada pranašas Jeremijas atsakė pranašui Chananijui, matant kunigams ir visiems žmonėms, stovintiems VIEŠPATIES namuose. [6] Pranašas Jeremijas tarė: „Amen, taip tepadaro VIEŠPATS! Teįvykdo VIEŠPATS tavo žodžius, kuriuos pranašavai, sugrąžindamas VIEŠPATIES namų indus ir visus tremtinius iš Babilono į šitą vietą! [7] Tik klausyk, meldžiamasis, šito žodžio, kurį aš kalbu, tau ir visiems žmonėms girdint: [8] Pranašai, buvusieji pirm manęs ir tavęs nuo senų laikų, pranašavo [ateisiant] daugeliui šalių ir didelėms karalystėms karą, nelaimę ir marą. [9] Pranašas, kuris pranašauja gerovę – kai to pranašo žodžiai išsipildo, tas pranašas pripažįstamas tokiu, kurį tikrai VIEŠPATS

---

[w]**28,1** G; M: Judo karaliaus Sidkijo karaliavimo pradžioje, ketvirtaisiais metais

[x]**28,1** Rk.; M: mane

siuntė“. [10] Tada pranašas Chananijas nuėmė jungo gumbrį nuo pranašo Jeremijo kaklo ir jį sulaužė. [11] Ir Chananijas, visiems žmonėms matant, tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Tokiu pat būdu aš per dvejus metus sulaužysiu Babilono karaliaus Nebuchadnesaro jungą [ir jį nuimsiu] nuo visų tautų sprando’“. O pranašas Jeremijas nuėjo savo keliu. [12] Kai pranašas Chananijas jau buvo sulaužęs jungo gumbrį [ir jį nuėmęs] nuo pranašo Jeremijo kaklo, Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [13] „Eik ir sakyk Chananijui: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Tu sulaužei medinius jungo gumbrius, o jų vietoj turėsi pasidaryti geležinius gumbrius, [14] nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Geležinį jungą dedu ant visų šitų tautų kaklo, kad jos vergautų Babilono karaliui Nebuchadnesarui, ˹ir jos jam vergaus. Net laukinius žvėris jam atidaviau˺[y]’“. [15] Tada pranašas Jeremijas tarė pranašui Chananijui: „Klausyk gi, Chananijau! VIEŠPATS tavęs nesiuntė, bet tu padarei, kad šita tauta pasitiki melu. [16] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: ‚Štai aš tave pašalinsiu nuo žemės paviršiaus. Dar šiais metais tu mirsi, ˹nes skelbei maištą prieš VIEŠPATĮ˺[z]!’“ [17] Ir pranašas Chananijas mirė tų pačių metų septintąjį mėnesį.

Jeremijo laiškas tremtiniams Babilone

29 [1] Šitie yra žodžiai laiško, kurį pranašas Jeremijas pasiuntė iš Jeruzalės tremtinių seniūnų likučiui, kunigams, pranašams ir visiems žmonėms, kuriuos Nebuchadnesaras buvo ištrėmęs iš Jeruzalės į Babiloną, –

---

[y]**28,14** M + iš 27,6; ~G

[z]**28,16** ~G

[2] po to, kai karalius Jekonijas, karalienė - motina, rūmų valdininkai, Judo ir Jeruzalės vyresnieji, amatininkai ir kalviai paliko Jeruzalę – [3] per Šafano sūnų Eleasą ir Chilkijo sūnų Gemariją, kuriuos Judo karalius Sidkijas siuntė pas Babilono karalių Nebuchadnesarą į Babiloną: [4] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, visiems tremtiniams, kuriuos aš[a] ištrėmiau iš Jeruzalės į Babiloną: [5] ‚Statykite namus ir gyvenkite juose. Sodinkite sodus ir valgykite jų vaisių. [6] Veskite žmonas ir susilaukite sūnų bei dukterų. Imkite savo sūnums žmonų ir savo dukteris leiskite už vyrų, kad jos pagimdytų sūnų ir dukterų ir kad ten daugėtumėte, o ne mažėtumėte. [7] Siekite gerovės ⌜šaliai, į kurią⌝[b] jus ištrėmiau, ir melskitės už ją VIEŠPAČIUI, nes jos gerovėje glūdi jūsų gerovė’. [8] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Nesiduokite apgaunami savo pranašų, esančių tarp jūsų, nei savo žynių, ir neklausykite ⌜jų sapnų, kuriuos jie sapnuoja⌝[c], [9] nes jie melagingai jums pranašauja mano vardu. Aš jų nesiunčiau’, – sako VIEŠPATS. [10] Nes taip pasakė VIEŠPATS: ‚Tik kai sueis septyniasdešimt Babilono metų, aš jus aplankysiu ir jums ištesėsiu savo pažadą[d] jus sugrąžinti į šitą vietą. [11] Nes aš žinau, kokį sumanymą jums turiu, – sako VIEŠPATS, – gerovės, ne žalos sumanymą, kad jums suteikčiau ateitį, kurios viliatės. [12] Kai šauksitės manęs[e] ir melsitės

---

[a] **29,4** Perėjimas iš trečiojo asmens į pirmąjį dažnai pasitaiko Pranašuose

[b] **29,7** G; M: miestui, į kurį

[c] **29,8** Rk.: M: savo sapnų, kuriuos jūs sapnuojate

[d] **29,10** Lit. gerą žodį

[e] **29,12** M + ir ateisite; ~GS

man, aš jus išklausysiu, [13] ir kai manęs ieškosite, [mane] rasite. Kai visa širdim manęs ieškosite, [14] aš ˹leisiuos jūsų randamas˺[f], – ˹sako VIEŠPATS, – ir atkursiu jūsų pirmykštę būklę. Jus surinksiu iš visų tautų ir iš visų vietų, į kurias jus išvijau, – sako VIEŠPATS, – ir jus sugrąžinsiu į vietą, iš kurios jus ištrėmiau˺[g]'".[h] [16] Bet taip VIEŠPATS pasakė apie karalių, sėdintį Dovydo soste ir apie visus žmones, gyvenančius šitame mieste, jūsų giminaičius, kurie neišėjo tremtin su jumis, – [17] taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ,Štai aš siunčiu jiems kalaviją, badą ir marą ir juos padarysiu panašius į supuvusias figas, kurios tokios blogos, jog negalima jų valgyti. [18] Juos persekiosiu kalaviju, badu ir maru ir juos padarysiu gąsdinančiu reginiu visoms žemės karalystėms, keiksmažodžiu, pasibaisėjimo, pašvilpos ir pašaipos dalyku visose tautose, į kurias juos būsiu išvijęs – [19] užtat, kad jie neklausė mano žodžių, – sako VIEŠPATS, – kai aš nepailstamai siunčiau pas juos savo tarnus pranašus. Bet jūs neklausėte', – sako VIEŠPATS. [20] ,Tačiau jūs, visi tremtiniai, kuriuos pasiunčiau iš Jeruzalės į Babiloną, klausykite VIEŠPATIES žodžio! [15] Kadangi sakėte: „VIEŠPATS mums prikėlė pranašų Babilone", [21] kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, taip pasakė apie Kolajo sūnų Achabą ir Maasejo sūnų Sidkiją, pranašaujančius jums melą mano vardu: „Štai aš juos atiduodu į Babilono karaliaus rankas, ir jis leis juos nužudyti jūsų akyse. [22] Ir juos naudos keiksmažodžiu

---

[f]**29,14** G: jums pasirodysiu

[g]**29,14** ~G

[h]**29,14** 15 skn. nukeltas po 20 skn.

visi Judo tremtiniai, esantys Babilone, sakydami: ‚Tegul VIEŠPATS tau padaro, kaip Sidkijui ir Achabui, kuriuos Babilono karalius iškepė ugnyje!“ – [23] dėl to, kad jie beprotiškai elgėsi Izraelyje: svetimoteriavo su savo artimų žmonomis ir kalbėjo mano vardu žodį[i], kurio nebuvau jiems liepęs [kalbėti]. Bet aš esu žinantysis ir liudytojas – sako VIEŠPATS“.

Jeremijo atsiliepimas į Šemajo laišką

[24] O nechelamiečiui Šemajui sakyk: [25] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Kadangi tu siuntei savo valia ⌜visiems žmonėms, esantiems Jeruzalėje⌝[j], Maasejo sūnui kunigui Sefanijui ⌜ir visiems kunigams⌝[k] tokio turinio laišką: [26] ‚VIEŠPATS tave paskyrė kunigu vietoj kunigo Jehojados, kad prižiūrėtum VIEŠPATIES namuose kiekvieną pamišėlį, vaidinantį pranašą, ir jį įdėtum į šiekštą ir geležinį antkaklį, [27] tai kodėl dabar nesudraudei anatotiečio Jeremijo, vaidinančio jums pranašą? [28] Jis juk pasiuntė mums į Babiloną tokią žinią: „Ilgai užtruks. Statykitės namus ir gyvenkite juose. Sodinkite sodus ir valgykite jų vaisių...“‘“ [29] Kunigas Sefanijas perskaitė šitą laišką, pranašui Jeremijui girdint. [30] Tada atėjo Jeremijui VIEŠPATIES žodis: [31] „Pasiųsk visiems tremtiniams tokią žinią: ‚Taip pasakė VIEŠPATS apie nechelamietį Šemają: Kadangi Šemajas jums pranašavo, nors aš jo nesiunčiau, ir jus suviliojo patikėti melu, [32] taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš baudžiu

---

[i]**29,23** M melą; ~G

[j]**29,25** ~G

[k]**29,25** ~G

nechelamietį Šemają ir jo palikuonis: jis neturės nė vieno, kuris išliktų tarp šitų žmonių ir patirtų gerų dalykų, kurių aš padarysiu savo tautai, – ˹sako VIEŠPATS, – nes jis skelbė maištą prieš VIEŠPATĮ˺[l]!’“.

Pažadas atstatyti Izraelį ir Judą. Nauja sandora

30 [1] Žodis, kuris atėjo iš VIEŠPATIES Jeremijui: [2] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Užsirašyk visus žodžius, kuriuos tau kalbėjau, į knygą. [3] Nes štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš atkursiu savo tautos, Izraelio ir Judo, pirmykštę būklę, – pasakė VIEŠPATS, – ir juos sugrąžinsiu į šalį, kurią daviau jų tėvams, kad jie ją užvaldytų“. [4] Tie yra žodžiai, kuriuos VIEŠPATS kalbėjo apie Izraelį ir Judą: [5] [Juk taip pasakė VIEŠPATS:][m] Išgirdome panikos balsą, išgąstį, ne taiką. [6] Klauskite gi ir matykite: ar gali gimdyti vyriškis? Tai kodėl mačiau kiekvieną vyrą susiėmus strėnas ˹kaip gimdančiąją˺[n] ir kiekvieną veidą pasikeitusį, mirtinai [7] išblyškusį[o]? Juk didi ta diena, nėra jai lygios. Tai priespaudos laikas Jokūbui. Tačiau jis bus išgelbėtas iš jos. [8] „Tą dieną atsitiks, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – kad aš sulaužysiu jo[p] jungą [nuėmęs] nuo jo[q] kaklo ir sutraukysiu jo[r] viržius, ir jo nebelaikys pavergę

---

[l]**29,32** ~G

[m]**30,5** Suskliaustas sakinys yra vėlesnis redakcinis įrašas, nes paties Dievo kalba prasideda 8 skn.

[n]**30,6** ~G

[o]**30,7** G; M: vargas!

[p]**30,8** T.y. Jokūbo

[q]**30,8** Rk.; M: tavo; G: jų

[r]**30,8** Rk.; M: tavo; G: jų

svetimieji, [9] bet jie[s] tarnaus VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ir Dovydui, savo karaliui, kurį jiems prikelsiu“. [10] „Taigi tu, mano tarne Jokūbe, nebijok, – sako VIEŠPATS, – ir nenusigąsk, Izraeli! Nes štai aš tave išgelbėsiu iš tolimos vietos ir tavo palikuonis iš jų nelaisvės šalies. Tada Jokūbas vėl ramiai gyvens, bus saugus ir niekieno negąsdinamas. [11] ˹Tu, mano tarne Jokūbe, nebijok, – sako VIEŠPATS˺[t], – nes aš būsiu su tavim[u], kad tave gelbėčiau, nes padarysiu galą visoms tautoms, po kurias tave išsklaidžiau, bet tau nepadarysiu galo. Aš saikingai tave nuplaksiu, tačiau nepaliksiu tavęs visiškai nenubausto“. [12] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Nesugyjantis tavo lūžis, nepagydoma tavo žaizda. [13] Nėra kas švelnintų[v] votį, nėra tau pagijimo, naujos odos. [14] Visi tavo meilužiai pamiršo tave, nesirūpina tavim, nes priešo kirčiu tave sumušiau, žiauriu plakimu.[w] [15] Ko šauki dėl savo lūžio, dėl savo nepagydomo skausmo? Dėl didelės tavo kaltės, daugybės tavo nuodėmių, aš tau tai padariau. [16] Bet[x] visi tave ryjantieji bus suryti, ir visi tavo prispaudėjai turės eiti į nelaisvę. Tie, kurie tave apiplėšia, bus apiplėšti; visus, kurie grobia iš tavęs, atiduosiu grobimui. [17] Aš juk užauginsiu tau naują mėsą ir užgydysiu tavo žaizdas, – sako VIEŠPATS, – nes jie vadino tave atstumtąja: ‚Ji –

---

[s] **30,9** T.y. Jokūbo žmonės

[t] **30,11** Įtrp. pgl. 46,28.

[u] **30,11** M + sako VIEŠPATS (nuketa į 11a skn. pgl. 46,28)

[v] **30,13** Rk.; M: gintų tavo teises

[w] **30,14** M + dėl didelės tavo kaltės, daugybės tavo nuodėmių (priedas iš 15b)

[x] **30,16** Rk.; M: Todėl

Sijona[y], kuri niekam nerūpi'". [18] Taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš atstatysiu Jokūbo palapines ir pasigailėsiu jo buveinių. Miestas bus atstatytas ant savo griuvėsių kalvos, o rūmai stovės savo įprastoje vietoje. [19] Iš jų skambės padėkos giesmė ir klegesys tų, kurie linksminasi. Aš juos[z] dauginsiu, ir jų nemažės, juos padarysiu gerbiamus, ir jie nebus žeminami. [20] Jo[a] sūnų bus kaip seniau, ir jo bendruomenė bus patvari mano akyse, ir aš nubausiu visus jo prispaudėjus. [21] Jo kunigaikštis kils iš jo paties, jo valdovas išeis iš jo aplinkos. Aš jam leisiu prieiti, ir jis artinsis prie manęs, nes kas šiaip norėtų rizikuoti savo gyvybe, artindamasis prie manęs? – sako VIEŠPATS. – [22] ⌜Tada jūs būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas⌝[b]". [23] Štai pakyla VIEŠPATIES audra[c], sūkuriuojanti audra! Ji atsūkuriuoja ant bedievių galvos. [24] Nenusigręš VIEŠPATIES karšta rūstybė, kol jis neįvykdys ir neįgyvendins savo širdies sumanymų. Ateityje jums tai paaiškės.

31

[1] „Tuo metu, – sako VIEŠPATS, – aš būsiu visų Izraelio genčių Dievas, ir jos bus mano tauta". [2] Taip pasakė VIEŠPATS[d]: Rado malonę, ⌜kaip dykumoje⌝[e], tautiečiai, ištrūkę nuo kalavijo: Izraelis

---

[y] **30,17** G: mūsų laimikis

[z] **30,19** T.y. izraelius

[a] **30,20** T.y. Jokūbo

[b] **30,22** ~G

[c] **30,23** M + rūstybė

[d] **31,2** Dievo kalba prasideda 3 skn.

[e] **31,2** Rk.; M: dykumoje

eina[f] ⸢į savo atilsio vietą⸣[g]. [3] Iš toli VIEŠPATS jam[h] pasirodė: „Aš amžina meile tave mylėjau, todėl tau pailginau malonę. [4] Aš vėl tave statysiu, ir tu būsi statoma, mergele Izraeli. Tu vėl pasipuoši savo būgneliais ir išeisi šokti su tais, kurie linksminasi. [5] Tu vėl sodinsi vynuogynus Samarijos kalnuose. Tie, kurie bus pasodinę, naudosis [jų] vaisiais. [6] Juk ateina diena, kai šauks sargai Efraimo kalnuose: ‚Kelkitės! Eikime aukštyn į Sijoną pas VIEŠPATĮ, mūsų Dievą! [7] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Linksmai rykaukite Jokūbui ir krykštaukite tautų vyriausiajai[i]! Skelbkite, girkite ir sakykite: ‚⸢VIEŠPATS išgelbėjo⸣[j] savo tautą, Izraelio likutį!' [8] Štai aš juos parvesiu iš žiemių šalies ir juos surinksiu nuo žemės pakraščių. Tarp jų bus aklų ir raišų, nėščių ir gimdančių moterų drauge su jais. Jie pargrįš kaip didžiulė bendruomenė. Štai[k] [9] su verksmu jie ateis, ir aš guosdamas[l] juos vesiu. Juos vesiu prie vandens upelių, tiesiu keliu, kuriame jie nesuklups, nes tapau tėvu Izraeliui, o Efraimas – jis mano pirmagimis".
[10] Klausykite VIEŠPATIES žodžio, tautos, ir jį skelbkite tolimiausiuose pajūriuose! Tarkite: „Kas išsklaidė Izraelį, tas jį surinks ir jį saugos, kaip piemuo savo bandą". [11] Nes VIEŠPATS išvadavo Jokūbą ir jį atpirko

---

[f]**31,2** Akv Sym; M: eiti

[g]**31,2** VT; M: atsilsėti

[h]**31,3** G; M: man

[i]**31,7** Lit. galvai

[j]**31,7** GT; M: VIEŠPATIE, išgelbėk

[k]**31,8** Rk.; M: Čionai

[l]**31,9** GLat; M: su maldavimu

iš stipresnio už jį rankos. [12] Jie ateis džiūgaudami į Sijonos aukštumą ir spinduliuos[m] dėl VIEŠPATIES gėrybių: dėl javų, vyno ir aliejaus ir dėl jaunų avių bei galvijų. Jų siela bus kaip padrėkintas sodas, ir jie daugiau nebetrokš. [13] Tada linksminsis mergaitė, šokdama ratelį, ir jaunikaičiai bei seneliai džiaugsis[n]. Aš pakeisiu jų gedulą į džiugesį, juos paguosiu ir palinksminsiu po jų sielvarto. [14] Ir nugirdysiu kunigus riebalais, o mano tauta pasisotins mano gėrybėmis“, – sako VIEŠPATS. [15] Taip pasakė VIEŠPATS[o]: Klausykis! Ramoje girdisi dejavimas, graudus verksmas. Rachelė verkia savo sūnų, nesileidžia guodžiama dėl savo sūnų, nes jų nebėra. [16] Taip pasakė VIEŠPATS: „Sulaikyk savo balsą nuo verksmo ir savo akis nuo ašarų, nes tavo vargas turi užmokestį[p]: jie pargrįš iš priešo šalies. [17] Tavo palikuonys turi ateities viltį: [tavo] sūnūs pargrįš į savo sritį. [18] Aš aiškiai girdėjau Efraimą save apdejuojant: ‚Tu nuplakei mane, ir buvau nuplaktas kaip nesuvaldytas veršis. Leisk man sugrįžti, ir aš sugrįšiu, nes tu esi VIEŠPATS, mano Dievas! [19] Nes kai buvau nusigręžęs, atgailavau, ir kai susivokiau, sudaviau sau per šlaunį[q]. Aš gėdijaus ir net raudau, nes nešiau savo jaunystės gėdą’. [20] Ar Efraimas yra man brangus sūnus, ar mylimasis vaikas? Nes kada tik kalbu apie jį, tikrai jį vėl prisimenu. Taigi mano

---

[m]**31,12** iš džiaugsmo

[n]**31,13** G; M: drauge

[o]**31,15** Pati Dievo kalba prasideda 16 skn.

[p]**31,16** G; M + sako VIEŠPATS

[q]**31,19** Mušimasis į šlaunis – atgailos ir nuliūdimo ženklas.

širdis[r] nerimastauja dėl jo: tikrai jo pasigailėsiu“, – sako VIEŠPATS. [21] Pasistatyk kelrodžių, pasidėk kelženklių! Įsidėmėk vieškelį, kelią, kuriuo ėjai! Pargrįžk, mergele Izraeli, Pargrįžk į šituos savo miestus! [22] Iki kol delsi, o atsimetėle dukterie? Nes VIEŠPATS sukūrė naują dalyką šalyje: ⌜moteris apkabins[s] vyrą⌝[t]. [23] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Dar kartą žmonės tars šitą žodį Judo šalyje ir jo miestuose, kai aš atkursiu jų būklę: ‚Tegul VIEŠPATS laimina tave, teisioji buveine, šventasis kalne!‘ [24] Joje[u], Jude ir visuose jo miestuose, gyvens drauge ūkininkai ir tie, kurie traukia su banda[v]. [25] Nes aš numalšinsiu kiekvieno pailsėlio troškulį ir kiekvieną nuvargėlį pasotinsiu“. [26] Todėl [bus sakoma]: „Pabudau ir žvalgiaus, ir mano miegas man buvo saldus“. [27] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš apsėsiu Izraelio namus ir Judo namus žmonių sėkla ir gyvulių sėkla. [28] Ir kaip budėjau prie[w] jų, kad išraučiau ir nuverščiau, sugriaučiau, sunaikinčiau ir atvesčiau nelaimę, taip budėsiu prie jų, kad statyčiau ir sodinčiau, – sako VIEŠPATS. – [29] Tomis dienomis nebesakys: ‚Tėvai valgė rūgščių vynuogių, o sūnų dantys atšimpa‘[x], [30] bet kiekvienas mirs už savo paties kaltę. Kas tik valgys

---

[r]**31,20** Lit. viduriai

[s]**31,22** Arba: apsaugos. Tai gali reikšti, kad atstatyta Izraelio tauta vėl sugrįš su meile pas savo „vyrą“, VIEŠPATĮ, ir ištikimai jo laikysis, arba kad ji bus tokia saugi, jog moterys įstengs apsaugoti vyrus.

[t]**31,22** Arba rk.: prakeiktoji pavirsta valdove

[u]**31,24** T.y. šalyje

[v]**31,24** T.y. iš vienos ganyklos į kitą

[w]**31,28** Lit. ant

[x]**31,29** T.y. vaikai turi atmokėti už tėvų nuodėmes

rūgščių vynuogių, to paties dantys atšips“. [31] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš sudarysiu su Izraelio namais ˹ir Judo namais˺[y] naują sandorą: [32] ne tokią sandorą, kokią sudariau su jų tėvais, kai juos nutvėriau už rankos, norėdamas juos išvesti iš Egipto šalies, nes jie sulaužė mano sandorą, nors aš buvau jų valdovas, – sako VIEŠPATS. – [33] Bet tokia bus sandora, kurią, toms dienoms praslinkus, darysiu su Izraelio namais, – sako VIEŠPATS: – aš įdėsiu savo įstatymą į jų vidų ir jį įrašysiu jiems į širdį. Ir aš būsiu jų Dievas, o jie bus mano tauta. [34] Nė vienas nebemokys savo artimo ir nė vienas savo brolio, sakydamas: ‚Pažinkite VIEŠPATĮ!’, bet jie visi mane pažins, nuo mažiausiojo iki didžiausiojo, – sako VIEŠPATS, – nes atleisiu jų kaltę ir jų nuodėmės nebeatsiminsiu“. [35] Taip pasakė VIEŠPATS, kuris davė saulę, kad šviestų dieną, ˹mėnulį ir žvaigždes˺[z], kad šviestų naktį, kuris taip sukelia jūrą, kad šniokščia jos bangos – kariuomenių VIEŠPATS jo vardas: [36] „Jei šitie dėsniai liautųsi veikę mano akyse, – sako VIEŠPATS, – „tai ir Izraelio palikuonys liautųsi buvę tauta mano akyse visą laiką“. [37] Taip pasakė VIEŠPATS: „Jei būtų galima išmatuoti dangų aukštai ir ištirti žemės pamatus žemai, tai ir aš atmesčiau visus Izraelio palikuonis dėl visko, ką jie yra darę“, – sako VIEŠPATS. [38] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai miestas bus atstatytas VIEŠPAČIUI nuo Chananelio bokšto iki Kampo vartų. [39] Toliau matuoklė eis tiesiai į Garebo kalvą, paskui pasuks į Goją. [40] Visas slėnys, lavonų ir aukų pelenų

---

[y] **31,31** Vėlesnis priedas; žr. 33 skn.

[z] **31,35** G; M: mėnulio ir žvaigždžių dėsnius

vieta[a] bei visos terasos viršum[b] Kidrono upelio, iki Žirgų vartų kampo rytuose, bus šventos VIEŠPAČIUI. Niekad nebebus raunama ir griaunama“.

Jeremijas perkasi žemės sklypą Anatote

32 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES dešimtaisiais Judo karaliaus Sidkijo metais. Tai buvo aštuonioliktieji Nebuchadnesaro metai. [2] Tąsyk Babilono karaliaus kariuomenė buvo beapgulanti Jeruzalę, o pranašas Jeremijas buvo laikomas suimtas sargybos kieme, Judo karaliaus rūmuose, [3] kur Judo karalius Sidkijas jį laikė suėmęs ir prikaišiojo: „Kodėl tu pranašavai: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš atiduodu šitą miestą į Babilono karaliaus rankas, kad jį paimtų. [4] Judo karalius Sidkijas neištrūks iš kaldėjų rankų, bet bus tikrai atiduotas į Babilono karaliaus rankas. Jis kalbės su juo iš burnos į burną ir jį matys akis į akį. [5] Jis nuves Sidkiją į Babiloną, ir ten jis pasiliks, kol jį aplankysiu, – sako VIEŠPATS. – Jei kovosite su kaldėjais, nelaimėsite’?“ [6] Jeremijas tarė: „Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [7] ‘Štai Chanamelis, tavo dėdės Šalumo sūnus, ateis pas tave ir sakys: Nusipirk mano lauką, esantį Anatote, nes tu turi atpirkimo teisę jį pirkti’“. [8] Tada, kaip VIEŠPATS buvo pasakęs, atėjo pas mane Chanamelis, mano pusbrolis, į sargybos kiemą ir man tarė: „Pirk, meldžiu, mano lauką, esantį Anatote, Benjamino šalyje, nes tu turi teisę jį perimti ir atpirkti. Nusipirk!“ Tada žinojau, kad tai buvo VIEŠPATIES žodis. [9] Tad nupirkau iš savo pusbrolio

---

[a]**31,40** Rk.

[b]**31,40** 1Mss; M: iki

Chanamelio lauką, esantį Anatote, ir jam atsvėriau[c] septyniolika šekelių sidabro. [10] Parašiau dokumentą, jį užantspaudavau, daviau liudytojams paliudyti ir atsvėriau sidabrą ant svarstyklių. [11] Paskui paėmiau pirkimo raštą, užantspauduotąjį, [nusakantį] susitarimą ir jo sąlygas, ir atvirąjį[d], [12] ir perdaviau pirkimo raštą Machsejo sūnaus Nerijo sūnui Baruchui, matant mano pusbroliui[e] Chanameliui ir liudytojams, pasirašiusiems pirkimo raštą, ir matant visiems judėjams, sėdintiems sargybos kieme. [13–14] Jiems matant, įsakiau Baruchui: „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATŠ, Izraelio Dievas: ‚Imk šituos dokumentus – šitą pirkimo raštą, užantspauduotąjį, ir šitą atvirąjį raštą – ir juos įdėk į molinį indą, kad jie ilgą laiką išsilaikytų'. [15] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Vėl bus perkama namų, laukų ir vynuogynų šitoje šalyje'". [16] Perdavęs pirkimo raštą Nerijo sūnui Baruchui, aš meldžiaus VIEŠPAČIUI: [17] „Ak, Viešpatie Jahve, štai tu sukūrei dangų ir žemę savo didele jėga ir savo ištiesta ranka. Nieko nėra tau negalimo. [18] Tu rodai malonę tūkstančiams ir atmoki už tėvų kaltę po jų į jų sūnų prieglobstį. Tu esi didis ir galingas Dievas, kurio vardas ‚kariuomenių VIEŠPATS', [19] didžių sumanymų ir galingų veiksmų [Dievas], kurio akys atviros visiems žmonių poelgiams, kad kiekvienam atlygintum pagal jo poelgius ir jo darbų vaisių. [20] Tu,

---

[c]**32,9** M + sidabro; ~ G

[d]**32,11** T.y. dvi to paties dokumento dalis, abi susuktas į ritinį, tačiau viena buvo užantspauduota, o kita, reikalui esant, atvyniojama ir skaitoma.

[e]**32,12** 11MssGS; M: dėdei

kuris darei ženklų bei stebuklų Egipto šalyje ir[f] iki šios dienos, ir Izraelyje, ir apskritai žmonijoje, ir pasidarei vardą, kokį šiandien turi. [21] Tu išvedei savo tautą Izraelį iš Egipto šalies su ženklais ir stebuklais, tvirta ranka, ištiestu dilbiu ir su dideliu išgąsčiu[g] [22] ir jiems davei šitą šalį, kurią jiems duoti buvai prisiekęs jų protėviams – šalį, plūstančią pienu ir medum. [23] Bet įėję ir ją ėmę valdyti, jie neklausė tavo balso ir nesilaikė tavo įstatymo. Jie nieko nedarė, ką įsakei jiems daryti. Tad jiems užleidai visą šitą nelaimę. [24] Štai apgulos sankasai jau yra priėję prie miesto jam paimti, ir dėl kalavijo, bado ir maro miestas yra atiduotas į rankas kaldėjų, kovojančių su juo. Kuo grasinai, tai įvyko. Tu juk pats matai. [25] Tačiau tu man sakei, Viešpatie Jahve: ‚Nusipirk dirvą už pinigus[h] ir leisk liudytojams tai paliudyti’, kai miestas jau atiduotas į kaldėjų rankas!“ [26] Tada man[i] atėjo VIEŠPATIES žodis: [27] „Štai aš, VIEŠPATS, esu ˹visos žmonijos˺[j] Dievas. Ar yra man kas negalima?“ [28] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš atiduodu šitą miestą į kaldėjų rankas ir į Babilono karaliaus Nebuchadnesaro rankas, ir šis jį paims. [29] Kaldėjai, kariaujantys su šituo miestu, įsiverš, šitą miestą padegs ir jį sudegins su namais, ant kurių stogų jie degino aukas Baalui ir liejo liejamąsias aukas kitiems dievams, kad mane įpykdytų. [30] Juk izraeliai ir judėjai nuo pat savo jaunystės darė tik tai, kas pikta mano

---

[f]**32,20** G(L); ~ M

[g]**32,21** VIEŠPATIES sukeltu

[h]**32,25** Lit. sidabrą

[i]**32,26** G; M: Jeremijui

[j]**32,27** Lit. viso kūno

akyse; ˹juk izraeliai tik pykdė mane savo rankų darbais, – sako VIEŠPATS˺[k]. – [31] Juk šitas miestas nuo dienos, kai jį pastatė, iki šios dienos taip mane pykdė ir įširdino, kad turiu jį pašalinti iš savo akių [32] dėl visos izraelių ir judėjų nedorybės, kurią jie darė, kad mane įpykdytų – jie, jų karaliai, jų vyresnieji, jų kunigai, jų pranašai, Judo vyrai ir Jeruzalės gyventojai. [33] Jie atgręžė man nugarą, o ne veidą, ir nors nepailstamai juos mokiau[l], jie nenorėjo klausyti ir priimti drausmės. [34] Jie pastatė savo bjaurius stabus namuose, kurie pavadinti mano vardu, kad juos suteptų. [35] Jie pastatė Baalui aukavietčių, esančių Ben-Hinomo slėnyje, kad aukotų[m] savo sūnus ir dukteris Molechui – to jiems neįsakiau ir tai neatėjo man į mintį, kad jie darys tokį bjaurų darbą, – kad vestų Judą į nuodėmę“. [36] „O dabar ˹dėl tos pačios priežasties˺[n] taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, apie šitą miestą, apie kurį ˹tu sakai˺[o]: ‚Jis atiduotas į Babilono karaliaus ranką kalaviju, badu ir maru’: [37] Štai aš juos surinksiu iš visų šalių, po kurias užsirūstinęs, įnirtęs ir labai apmaudaudamas juos išsklaidžiau, juos sugrąžinsiu į šitą vietą ir leisiu jiems saugiai gyventi. [38] Ir jie bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas. [39] Jiems duosiu vieną mintį ir vieną elgseną, kad jie visados manęs bijotų savo pačių gerovei ir gerovei savo sūnų, kurie gyvens po jų. [40] Aš sudarysiu su jais amžiną sandorą [jiems užtikrinti], kad

---

[k]**32,30** M;~G

[l]**32,33** GSV

[m]**32,35** Lit. leistų eiti [per ugnį]

[n]**32,36** T.y. dėl to, kad Dievui viskas galima (žr. 28 skn.)

[o]**32,36** G; M: jūs sakote

nenusigręšiu nuo jų ir nepaliausiu jiems daręs gera, ir įdiegsiu jiems į širdį baimę manęs, kad jie nesitrauktų nuo manęs. [41] Aš džiaugsiuos jais, darydamas jiems gera, ir visa savo širdim ir visa savo siela tikrai juos įsodinsiu į šitą šalį“. [42] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Kaip užleidau ant šitos tautos visą šią didžią nelaimę, taip aš užleisiu ant jų visą gerovę, kurią aš jiems pažadu: [43] žmonės pirks dirvas šitoje šalyje, apie kurią ˹tu sakai˺[p]: ‚Ji dykuma, be žmonių ir gyvulių; ji atiduota į kaldėjų rankas’. [44] Pirks dirvas už pinigus, rašys pirkimo raštus ir juos užantspauduos, ir duos liudytojams paliudyti Benjamino šalyje, Jeruzalės apylinkėse, Judo miestuose, kalnyno miestuose, Šefelos miestuose ir Negebo miestuose, nes aš atkursiu jų pirmykštę būklę, – sako VIEŠPATS“.

Atsteigimo pažadas

33 [1] VIEŠPATIES žodis antrą kartą atėjo Jeremijui, kai jis tebebuvo laikomas suimtas sargybos kieme: [2] “Taip pasakė VIEŠPATS, kuris ˹tai daro, VIEŠPATS, kuris tai pavidalina, kad tai paruoštų˺[q] – VIEŠPATS jo vardas: [3] ‘Šaukis manęs, ir aš tau atsiliepsiu, ir tau pranešiu didžių ir nesuvokiamų[r] dalykų, kurių nežinojai!’ [4] Nes taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, apie šito miesto namus ir apie Judo karalių namus, nugriautus [mūro] dantims ir ˹tarpdančiams [panaudoti], [5] ˺[s] kovai su

---

[p] **32,43** G; M: jūs sakote

[q] **33,2** G: padarė žemę ir ją supavidalino, kad tvirtai ją pastatytų; arba rk.: daro tai, kas įvyksta, pavidalina tai, kas ateina, kad tai paruoštų

[r] **33,3** Kkr. MssK(Or)T: paslaptingų

[s] **33,5** Rk.; M: kalavijui, 5 ateinantiems

kaldėjais ir kad juos[t] pripildytų lavonų žmonių, kuriuos iš įnirtusio pykčio leidau užmušti, nes paslėpiau savo veidą nuo šito miesto dėl visos jų nedorybės: 6 ‘Štai aš jiems[u] parūpinsiu atsteigimą ir pasveikimą. Juos pagydysiu ir jiems apreikšiu ⌜atsikvėpimo laiką⌝[v], tikros gerovės [metą]. 7 Aš atsteigsiu Judo ir Izraelio būklę ir juos atkursiu tokius, kokie jie buvo pradžioje. 8 Juos apvalysiu nuo visos jų kaltės, kuria jie man nusidėjo, ir atleisiu visus jų nusikaltimus, kuriais jie man nusidėjo ir kuriais jie maištavo prieš mane. 9 Jis[w] taps man džiugiu vardu, šlove ir pasididžiavimu prieš visas žemės tautas, kurios išgirs apie visa gera, ką aš jiems[x] darysiu, išsigąs ir drebės dėl viso gero ir dėl visos ramybės, kurią aš jam parūpinsiu’“. 10 „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Dar bus girdimas šitoje vietoje, apie kurią jūs sakote: „Ji apleista, be žmonių ir gyvulių“, – Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse, kurios ištuštėjusios, be žmonių, be gyventojų ir gyvulių, 11 džiaugsmo balsas ir linksmybės balsas, jaunojo balsas ir jaunosios balsas, giedojimas sakančių: „Dėkokite kariuomenių VIEŠPAČIUI, nes VIEŠPATS geras, nes jo malonė amžina“, nešančių padėkos auką į VIEŠPATIES namus, nes aš vėl padarysiu šalies buitį tokią, kokia ji buvo pradžioje’, – pasakė VIESPATS“. 12 „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Šitoje vietoje, kuri apleista, be žmonių ir gyvulių, ir visuose jos

---

[t] **33,5** T.y. nugriautų namų vietas arba kitus miesto namus; G; jį (t.y. miestą)

[u] **33,6** T.y. namams (pgl. G-(A)TV); M: jam (t.y. miestui)

[v] **33,6** Hbr. žodžio tiksli reikšmė neišaiškinta.

[w] **33,9** T.y. Jeruzalės miestas

[x] **33,9** T.y. jeruzaliečiams

miestuose vėl bus ganykla piemenims, gulinantiems avis. [13] Kalnyno miestuose, Šefelos miestuose ir Negebo miestuose, Benjamino šalyje, Jeruzalės apylinkėse ir Judo miestuose vėl praeis avys po rankomis to, kuris [jas] skaičiuoja’, – pasakė VIEŠPATS“. [14] „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai įvykdysiu pažadą, kurį daviau Izraelio namams ir Judo namams: [15] ‚Tomis dienomis ir tuo metu aš išželdinsiu Dovydui tikrą[y] Atžalą, ir jis vykdys, kas teisinga ir teisu šalyje. [16] Tomis dienomis Judas bus išgelbėtas ir Jeruzalė saugiai gyvens, ir toks bus vardas[z], kuriuo ją vadins: „VIEŠPATS – mūsų teisumas’“. [17] Nes taip pasakė VIEŠPATS: ‚Nestigs Dovydui vyro, sėdinčio Izraelio namų soste, [18] ir kunigams leviams nestigs mano akyse vyro, aukojančio deginamąsias aukas, deginančio javienių aukas ir paruošiančio pjaunamąsias aukas per visas dienas’“. [19] Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: „Taip pasakė VIEŠPATS: [20] Jei galite sulaužyti mano sandorą su diena ir mano sandorą su naktim, kad nebebūtų dienos ir nakties jų metu, [21] tai ir mano sandora su mano tarnu Dovydu gali būti sulaužyta, kad jis nebeturėtų sūnaus, karaliaujančio jo soste, ir su leviais kunigais, kurie man tarnauja. [22] Kaip nesuskaičiuojama dangaus kariuomenė ir nesuseikimos jūros smiltys, tokius gausius padarysiu savo tarno Dovydo palikuonis ir man tarnaujančius levius“. [23] Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [24] „Ar nepastebėjai, ką šitie žmonės kalba: ‚Abi gimines, kurias VIEŠPATS išsirinko, jis atmetė’, ir kaip jie niekina mano žmones, kad jų nebelaiko tauta?

---

[y] **33,15** Arba; teisią.

[z] **33,16** TheodV;~M

[25] Taip pasakė VIEŠPATS: „Jei ˹aš nesukurčiau˺[a] dienos ir nakties, nenustatyčiau dangaus ir žemės dėsnių, [26] tai atmesčiau ir Jokūbo bei savo tarno Dovydo palikuonis ir nebeimčiau valdovų iš jo palikuonių Abraomo, Izaoko ir Jokūbo palikuonims. Priešingai, aš atkursiu jų pirmykštę būklę ir jų pasigailėsiu'".

Pranašystė apie Sidkijo likimą

34 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES, kai Babilono karalius Nebuchadnesaras ir visa jo kariuomenė, visos jo valdomos žemės karalystės ir visos tautos kariavo su Jeruzale ir su visais jos miestais: [2] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Eik ir sakyk Judo karaliui Sidkijui, jam tark: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš atiduodu šitą miestą į Babilono karaliaus rankas, kad ˹jį paimtų˺[b] ir sudegintų. [3] Tu pats neištrūksi iš jo rankos, bet būsi gaute sugautas ir atiduotas į jo rankas. Tu matysi Babilono karalių akis į akį, ir jis kalbės su tavim burna į burną, ir tu nuvyksi į Babiloną'". [4] Tačiau klausykis VIEŠPATIES žodžio, Judo karaliau Sidkijau! Taip VIEŠPATS pasakė apie tave: „Tu nemirsi nuo kalavijo. [5] Tu ramiai numirsi. Ir kaip žmonės degino [kvapius prieskonius], kad pagerbtų tavo tėvus, ankstesniuosius karalius, buvusius pirm tavęs, taip degins tau ir tave apraudos [dejuodami]: ‚Oi, valdove!" Juk tai žodis, kurį aš kalbėjau, sako VIEŠPATS". [6] Pranašas Jeremijas persakė visus šituos žodžius Judo karaliui Sidkijui Jeruzalėje, [7] kai Babilono karaliaus kariuomenė kariavo su Jeruzale

---

[a] **33,25** Rk.; M; mano sandora su

[b] **34,2** G;~M

ir su visais išlikusiais Judo miestais, Lachišu ir Azeka, nes tie vieni iš Judo sutvirtintų miestų tebesilaikė.

Bausmės paskelbimas sutartį sulaužiusiems vergų šeimininkams

[8] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES po to, kai karalius Sidkijas buvo sudaręs sutartį su visais Jeruzalėje esančiais žmonėmis paskelbti laisvę vergams: [9] kiekvienas turi paleisti savo vergą ir kiekvienas savo vergę, hebrają ar hebraję, kad niekas neverstų savo brolio judėjo vergauti. [10] Taigi visi vyresnieji ir visi tautiečiai, kurie buvo sudarę sutartį, buvo sutikę kiekvienas paleisti savo vergą ir kiekvienas savo vergę, kad jų nebeverstų vergauti. Jie buvo sutikę ir [juos] paleidę. [11] Bet paskui jie vėl buvo susigrąžinę vergus ir verges, kuriuos buvo paleidę, ir vėl juos privertę būti vergais ir vergėmis. [12] Tada VIEŠPATIES žodis atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES: [13] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Aš sudariau sandorą su jūsų protėviais, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies, iš vergų namų, įsakydamas: [14] ‚Kas septinti metai kiekvienas iš jūsų turi paleisti savo brolį hebrają, kuris turėjo tau parsiduoti: jis turi tau tarnauti šešerius metus, paskui tu turi jį paleisti nuo savęs’. Tačiau jūsų protėviai neklausė manęs ir nepalenkė savo ausies. [15] Neseniai jūs atsivertėte ir darėte, kas man atrodo teisu, paskelbdami kiekvienas savo artimui laisvę, ir sudarėte sutartį mano akyse, namuose, kurie pavadinti mano vardu. [16] Bet jūs apsigręžėte ir sutepėte mano vardą: jūs kiekvienas susigrąžinote savo vergą ir kiekvienas savo vergę, kuriuos buvote paleidę, kad jie galėtų eiti, kur nori, ir juos privertėte jums būti

vergais ir vergėmis. [17] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: Jūs neklausėte manęs, skelbdami laisvę kiekvienas savo broliui ir kiekvienas savo artimui. Štai aš skelbiu jums ‚laisvę’, – sako VIEŠPATS, – [atitekti] kalavijui, marui ir badui, ir jus padarysiu gąsdinančiu reginiu visoms žemės kralystėms. [18] Aš ⌜atiduosiu vyrus, kurie sulaužė sandorą su manim, kurie nesilaikė žodžių sandoros, kurią jie buvo sudarę mano akyse, kai jie perpjovė veršį⌝[c] pusiau ir praėjo tarp jo dalių [19] Judo vyresniuosius ir Jeruzalės vyresniuosius, karaliaus rūmų valdininkus, kunigus ir visus pilnateisius piliečius, kurie praėjo tarp veršio dalių – [20] aš juos atiduosiu į jų priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jų gyvybės, ir jų lavonai taps ėdalu dangaus paukščiams ir žemės žvėrims. [21] O Judo karalių Sidkiją ir jo vyresniuosius atiduosiu į jų priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jų gyvybės, į rankas Babilono karaliaus kariuomenės, pasitraukusios nuo jūsų. [22] Štai aš įsakysiu, – sako VIEŠPATS, – ir juos sugrąžinsiu prie šito miesto, kad jie kariautų su juo, jį paimtų ir sudegintų, o Judo miestus paversiu negyvenama dykuma“.

Rechabų ištikimybė

35 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, dienomis: [2] „Eik į rechabų namus, juos prikalbink ir atvesk į VIEŠPATIES namus, į vieną iš jų kambarių, ir duok jiems vyno gerti!“ [3] Tada aš paėmiau Chabasinijo sūnaus Jeremijo sūnų Jaazaniją, jo brolius, visus jo sūnus ir visus

---

[c]**34,18** Arba; vyrus, kurie sulaužė sandorą su manim,...padarysiu [kaip] veršį, kurį jie perpjovė

rechabų namiškius [4] ir juos atvedžiau į VIEŠPATIES namus, į Jigdalijo sūnaus Chanano, Dievo vyro, sūnų kambarį, esantį šalia vyresniųjų kambario, viršuj Šalumo sūnaus Maasejo, slenksčių sargo, kambario. [5] Ir aš pateikiau rechabų šeimos nariams ąsočius, pilnus vyno, bei taures ir jiems sakiau: „Gerkite vyno!“ [6] Bet jie atsakė: „Mes negeriame vyno, nes Rechabo sūnus Jonadabas, mūsų protėvis, mums įsakė: ‚Niekad neturite gerti vyno nei jūs, nei jūsų sūnūs! [7] Neturite statytis namų, nei sėti sėklos, nei įsiveisti ir turėti vynuogynų, bet turite gyventi palapinėse per visas savo dienas, kad ilgai gyventumėte žemėje, kurioje jūs esate klajokliai!’ [8] Taigi mes klausėme savo protėvio Rechabo sūnaus Jehonadabo paliepimo, visko, ką jis mums įsakė, negerdami vyno per visas savo dienas – mes, mūsų žmonos, mūsų sūnūs ir mūsų dukterys – [9] ir nesistatydami namų gyventi, ir neturime nei vynuogyno, nei lauko, nei sėklos. [10] Mes gyvenome palapinėse ir elgėmės klusniai, visai taip, kaip mums įsakė mūsų protėvis Jonadabas. [11] O Babilono karaliui Nebuchadnesarui įsiveržus į šalį, sakėme: ‚Ateikite ir eikime į Jeruzalę [, traukdamiesi] nuo kaldėjų ir aramėjų kariuomenės!’ Taip apsigyvenome Jeruzalėje“. [12] Tada Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [13] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Eik ir sakyk Judo vyrams ir Jeruzalės gyventojams: ‚Argi nepriimsite drausmės ir neklausysite mano žodžių? – sako VIEŠPATS. – [14] Tvirtai laikomasi žodžių Rechabo sūnaus Jehonadabo, kuris įsakė savo sūnums negerti vyno. Iki šios dienos jie negėrė, nes klausė savo protėvio įsakymo. Nors aš nepailstamai jums kalbėjau, jūs neklausėte manęs. [15] Ir aš vis iš naujo siunčiau pas jus visus savo

tarnus pranašus, sakydamas: „Gręžkitės gi kiekvienas nuo savo pikto elgesio, gerinkite savo darbus ir nenusekite paskui kitus dievus, norėdami jiems tarnauti! Tada liksite gyventi žemėje, kurią daviau jums ir jūsų protėviams“. Bet jūs nepalenkėte ausų ir neklausėte manęs. [16] Rechabo sūnaus Jehonadabo sūnūs juk tvirtai laikėsi savo protėvio jiems duoto įsakymo, bet šita tauta neklausė manęs’. [17] Todėl taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: ‚Štai aš užleisiu Judui ir visiems Jeruzalės gyventojams visą nelaimę, kuria jiems grasinau, nes jie nesiklausė, kai jiems kalbėjau, ir neatsiliepė, kai jiems šaukiau’“. [18] O rechabų šeimai Jeremijas tarė: „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Kadangi jūs klausėte savo protėvio Jehonadabo įsakymo, laikėtės visų jo priesakų ir elgėtės visai taip, kaip jis jums įsakė, [19] todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Rechabo sūnus Jonadabas niekad nepristigs man tarnaujančio vyro!’“

Jehojakimas sudegina Jeremijo ritinį

36 [1] Ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais šitas žodis atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES: [2] „Pasiimk knygos ritinį ir įrašyk į jį visus žodžius, kuriuos tau kalbėjau prieš Izraelį[d], Judą ir visas tautas nuo tos dienos, kai prabilau į tave, nuo Jošijo dienų iki šios dienos. [3] Gal Judo namai išgirs visa pikta, ką aš ketinu jiems daryti, kad kiekvienas atsiverstų nuo savo pikto elgesio ir aš galėčiau atleisti jų kaltę ir jų nuodėmę“. [4] Tada Jeremijas pasišaukė

---

[d] **36,2** M; G(BS): Jeruzalę

Nerijo sūnų Baruchą, ir, ⌜Jeremijui diktuojant⌝[e], Baruchas rašė visus VIEŠPATIES jam kalbėtus žodžius į knygos ritinį. [5] Paskui Jeremijas įsakė Baruchui: „Aš sulaikytas, negaliu įeiti į VIEŠPATIES namus. [6] Tad tu įeik ir pasninko dieną, žmonėms girdint, VIEŠPATIES namuose perskaityk VIEŠPATIES žodžius iš ritinio, kurį, man diktuojant, parašei. Tu turi juos perskaityti girdint ir visiems judėjams, atėjusiems iš savo miestų. [7] Gal jų maldavimas nueis[f] VIEŠPATIES akivaizdon ir kiekvienas atsivers nuo savo pikto elgesio, nes didis yra pyktis ir įniršis, kuriuo VIEŠPATS grasino šitai tautai“. [8] Nerijo sūnus Baruchas padarė visai taip, kaip pranašas Jeremijas jam buvo įsakęs, skaitydamas iš knygos VIEŠPATIES žodžius VIEŠPATIES namuose. [9] Penktaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais, devintąjį mėnesį, buvo sušaukti pasninkauti VIEŠPATIES akyse visi Jeruzalės žmonės ir visi žmonės, atėję iš Judo miestų į Jeruzalę. [10] Tada Baruchas, visiems žmonėms girdint, perskaitė iš knygos Jeremijo žodžius VIEŠPATIES namuose, valstybės sekretoriaus Šafano sūnaus Gemarijo kambaryje, viršutiniame kieme, VIEŠPATIES namų Naujųjų vartų prieangyje. [11] Kai Šafano sūnaus Gemarijo sūnus Michajas išgirdo visus VIEŠPATIES žodžius iš knygos, [12] jis nuėjo žemyn į karaliaus rūmus, į valstybės sekretoriaus kambarį, kur visi vyresnieji kaip tik posėdžiavo: valstybės sekretorius Elišama, Šemajo sūnus Delajas, Achboro sūnus Elnatanas, Šafano sūnus Gemarijas, Chananijo sūnus Sidkijas ir visi kiti vyresnieji.

---

[e]**36,4** Lit. iš Jeremijo burnos

[f]**36,7** Lit. nukris

[13] Ir Michajas jiems pranešė visus žodžius, kuriuos jis buvo girdėjęs, kai Baruchas, žmonėms girdint, skaitė iš knygos. [14] Tada visi vyresnieji siuntė pas Baruchą Kušio sūnaus Šelemijo sūnaus Netanijo sūnų Jehudį su įsakymu: „Pasiimk ritinį, iš kurio, žmonėms girdint, skaitei, ir ateik“. Tada Nerijo sūnus Baruchas pasiėmė ir atėjo pas juos. [15] Jie jam tarė: „Sėskis, meldžiamasis, ir jį perskaityk mums klausantis!“ Ir Baruchas perskaitė jiems klausantis. [16] Išgirdę visus žodžius, jie išsigando ir sakė vienas kitam[g]: „Mes turime pranešti visus šituos žodžius karaliui“. [17] O Baruchą jie paklausė: „Pasakyk mums meldžiamasis, kaip tu užrašei visus šituos žodžius[h]“. [18] Baruchas jiems atsakė: „Pats[i] Jeremijas[j] man diktavo visus šituos žodžius, o aš rašiau į knygą rašalu“. [19] Tada vyresnieji sakė Baruchui: „Eik, pasislėpk su Jeremiju, ir tegul niekas nežino, kur jus esate!“ [20] Paskui, palikę saugoti ritinį valstybės sekretoriaus Elišamos kambaryje, jie nuėjo pas karalių į [rūmų] kiemą ir visa tai pranešė karaliui. [21] Tada karalius pasiuntė Jehudį atnešti ritinį, ir šis atnešė jį iš valstybės sekretoriaus Elišamos kambario. Jehudis jį skaitė klausantis karaliui ir visiems vyresniesiems, sustojusiems aplink karalių. [22] Karalius sėdėjo žiemos namuose devintąjį mėnesį, ir žarijų puodo ugnis[k] žėravo ties juo. [23] Kai tik Jehudis

---

[g]**36,16** M + Baruchui; ~ G

[h]**36,17** M + iš jo burnos (iš 18 skn.); ~ G

[i]**36,18** Lit. Iš savo burnos

[j]**36,18** GS; ~ M

[k]**36,22** GST

perskaitydavo tris ar keturias skiltis, karalius[l] jas nupjaudavo raštininko peiliu ir numesdavo į ugnį ant žarijų puodo, kol visas ritinys sudegė žarijų puodo ugnyje. 24 Tačiau jie neišsigando ir nesudraskė savo drabužių – nei karalius, nei kas nors iš jo pareigūnų, girdėjusių visus šituos žodžius. 25 Nors ir Elnatanas, Delajas ir Gemarijas maldavo karalių nedeginti ritinio, jis jų neklausė. 26 Priešingai, karalius įsakė karalaičiui Jerachmeeliui, Azrielio sūnui Serajui ir Abdeelio sūnui Šelemijui suimti raštininką Baruchą ir pranašą Jeremiją. Bet ˹VIEŠPATS juos buvo paslėpęs˺[m].

Bausmės paskelbimas Jehojakimui ir naujas ritinys

27–28 Karaliui sudeginus ritinį su žodžiais, kuriuos Baruchas, Jeremijui diktuojant, buvo parašęs, Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: „Vėl pasiimk kitą ritinį ir rašyk į jį visus ankstesnius žodžius, kurie buvo pirmajame ritiny, kurį sudegino Judo karalius Jehojakimas, 29 Ir pasakyk apie Judo karalių Jehojakimą: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Tu sudeginai šitą ritinį, sakydamas: „Kodėl jame parašei, kad Babilono karalius tikrai ateis ir nusiaubs šitą šalį, išnaikins iš jos žmones ir gyvulius?“ 30 Todėl taip pasakė VIEŠPATS apie Judo karalių Jehojakimą: Jis neturės nė vieno, sėdinčio Dovydo soste, ir jo lavonas bus numestas kaitrai per dieną ir šalčiui per naktį. 31 Aš nubausiu jį, jo palikuonis ir jo pareigūnus dėl jų kaltės ir užtrauksiu jiems, Jeruzalės gyventojams ir judėjams, visą nelaimę, kuria jiems grasinau, bet apie kurią jie

---

[l]**36,23** Lit. jis

[m]**36,26** G: jie buvo pasislėpę

nenorėjo girdėti’“. [32] Tada Jeremijas paėmė kitą ritinį ir jį padavė raštininkui, Nerijo sūnui Baruchui, o šis, Jeremijui diktuojant, rašė į jį visus žodžius ritinio, kurį Judo karalius Jehojakimas buvo sudeginęs. Be to, prie jų dar buvo pridėta daug panašių žodžių.

Jeremijas įkalinamas

37 [1] Jehojakimo sūnaus Konijo vietoje ėmė karaliauti[n] Jošijo sūnus Sidkijas, kurį Babilono karalius Nebuchadnesaras buvo paskyręs karaliumi Judo šalyje. [2] Bet nei jis, nei jo pareigūnai, nei šalies žmonės neklausė VIEŠPATIES žodžių, kuriuos jis kalbėjo per pranašą Jeremiją. [3] Tačiau karalius Sidkijas siuntė Šelemijo sūnų Jehukalį ir kunigą Maasejo sūnų Sefaniją pas pranašą Jeremiją su prašymu: „Melsk, meldžiamasis, už mus VIEŠPATĮ, mūsų Dievą!“ [4] Jeremijas dar ⌜laisvai vaikščiojo⌝[o] tarp tautiečių, ir jo dar nebuvo pasodinę į kalėjimą. [5] Tuo tarpu Faraono kariuomenė buvo išžygiavusi iš Egipto, ir Jeruzalę apgulę kaldėjai, išgirdę žinią apie juos[p], atsitraukė nuo Jeruzalės. [6] Tada pranašui Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [7] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Taip sakykite Judo karaliui, jus atsiuntusiam pas mane manęs paklausti: ‚Štai Faraono kariuomenė, išžygiavusi jums padėti, sugrįš į savo šalį, Egiptą, [8] o kaldėjai vėl ateis, kariaus su šituo miestu, jį paims ir sudegins’. [9] Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Neapsigaukite manydami: „Kaldėjai visiškai

---

[n] **37,1** M + kaip karalius; ~G

[o] **37,4** Lit. įeidavo ir išeidavo

[p] **37,5** T.y. egiptiečius

pasitraukia nuo mūsų“, nes jie nepasitraukia. [10] Net jei jūs sumuštumėte visą kaldėjų kariuomenę, kovojančią su jumis, ir iš jų liktų tik sunkiai sužeisti vyrai, kiekvienas [gulintis] savo palapinėje, jie keltųsi ir sudegintų šitą miestą’“. [11] Kaldėjų kariuomenei atsitraukus nuo Jeruzalės dėl Faraono kariuomenės, [12] Jeremijas norėjo išeiti iš Jeruzalės, kad nueitų į Benjamino šalį ir ten ˹dalyvautų nuosavybės padalijime˺[q] tarp giminaičių. [13] O kai jis priėjo prie Benjamino vartų, ten buvo sargybos viršininkas, vardu Jirijas, Chananijo sūnaus Šelemijo sūnus. Šis nutvėrė pranašą Jeremiją, sakydamas: „Tu nori perbėgti pas kaldėjus!“ [14] Jeremijas atsakė: „Netiesa! Aš nenoriu perbėgti pas kaldėjus!“ Bet jis[r] jo neklausė. Jirijas suėmė Jeremiją ir jį nuvedė pas vyresniuosius. [15] O vyresnieji, supykę ant Jeremijo, jį nuplakė ir įkalino sekretoriaus Jehonatano namuose, nes jie buvo juos pavertę kalėjimu. [16] Taip[s] Jeremijas pateko į skliautuotas cisternos patalpas. Ir ten Jeremijas prabuvo daug dienų. [17] Paskui karalius Sidkijas siuntė jo ir jį priėmė. Karalius jį slapta klausinėjo savo rūmuose ir paklausė: „Ar yra koks žodis iš VIEŠPATIES?“ Jeremijas atsakė: „Yra“, ir pridūrė: „Tu būsi atiduotas į Babilono karaliaus rankas“. [18] Paskui Jeremijas tarė karaliui Sidkijui: „Kuo nusidėjau tau ar tavo pareigūnams, ar šitai tautai, kad mane pasodinote į kalėjimą? [19] Ir kur yra jūsų pranašai, kurie jums pranašavo: ‚Babilono karalius neužpuls jūsų ir šitos šalies’? [20] O dabar klausyk, meldžiamasis, mano

---

[q]**37,12** Arba: gautų nuosavybės dalį

[r]**37,14** T.y. Jirijas

[s]**37,16** G Sym.; M: Nes

valdove karaliau! Tegul mano maldavimas patenka tavo akivaizdon: neleisk manęs vėl atgal nuvesti į sekretoriaus namus, kad ten nenumirčiau!“ [21] Tada karalius Sidkijas davė įsakymą, ir jie saugojo Jeremiją sargybos kieme ir kasdien jam duodavo duonos paplotį iš kepėjų gatvės, kol visa duona išsibaigė mieste. Taip Jeremijas pasiliko sargybos kieme.

Jeremiją įmeta į cisterną

38 [1] Bet Matano sūnus Šefatijas, Pašchūro sūnus Gedalijas, Šelemijo sūnus Jukalis ir Malkijo sūnus Pašchūras girdėjo žodžius, kuriuos Jeremijas kalbėjo visiems žmonėms: [2] „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Kas pasiliks šitame mieste, mirs nuo kalavijo, bado ar maro, o kas išeis pas kaldėjus, laimės savo gyvybę kaip grobį ir išliks gyvas’“. [3] „Taip pasakė VIEŠPATS: ‚Šitas miestas tikrai bus atiduotas į Babilono karaliaus kariuomenės rankas, ir tas jį paims’“. [4] Tada vyresnieji sakė karaliui: „Meldžiamasis, šitas vyras, turi būti mirtim nubaustas, nes jis, kalbėdamas šitokius žodžius, ˹atima drąsą˺[t]. Juk šitas vyras siekia ne gerovės šitai tautai, bet nelaimės!“ [5] Karalius Sidkijas atsakė: „Štai jis jūsų ˹rankose, nes karalius nieko neįstengia prieš jus˺[u]“. [6] Tada jie nutvėrė Jeremiją ir jį įmetė į karalaičio Malkijo cisterną, buvusią sargybos kieme. Jie nuleido Jeremiją virvėmis. Cisternoje nebuvo vandens, tik dumblas. Taigi Jeremijas nuklimpo į dumblą.

---

[t]**38,4** Lit. silpnina [kareivių] rankas

[u]**38,5** G: rankose“, nes karalius neįstengė jiems pasipriešinti,

Ebed-Melechas ištraukia Jeremiją iš dumblėtos cisternos

[7] O kai kušietis Ebed-Melechas, eunuchas, kuris tarnavo karaliaus rūmuose, išgirdo, kad Jeremiją buvo įmetę į cisterną – tuo metu karalius sėdėjo Benjamino vartuose, – [8] Ebed-Melechas išėjo iš karaliaus rūmų ir kalbėjo karaliui, sakydamas: [9] „Mano valdove karaliau! Šitie vyrai piktai pasielgė visu tuo, ką jie padarė pranašui Jeremijui, kurį jie įmetė į cisterną. Ten, kur jis yra, turės mirti nuo bado, nes nebėra duonos mieste“. [10] Tada karalius įsakė kušiečiui Ebed-Melechui: „Paimk su savim iš čia tris[v] vyrus ir iškelk pranašą Jeremiją iš cisternos, jam dar nemirus!“ [11] Tada Ebed-Melechas, paėmęs su savim vyrus, įėjo į karaliaus rūmus, į ⌜sandėlio drabužinę⌝[w], iš ten paėmė nudėvėtų ir suplyšusių drabužių skudurus ir juos virvėmis nuleido Jeremijui į cisterną. [12] Ir kušietis Ebed-Melechas tarė Jeremijui: „Pakišk, meldžiamasis, nudėvėtų ir suplyšusių drabužių skudurus po savo pažastimis kaip pakišalą virvėms!“ Ir Jeremijas taip padarė. [13] Tada jie virvėmis traukė Jeremiją ir jį iškėlė iš cisternos. Ir Jeremijas pasiliko sargybos kieme.

Paskutinis Jeremijo pokalbis su Sidkiju

[14] Paskui karalius Sidkijas siuntė pranašo Jeremijo ir jį atvesdino pas save prie trečiosios VIEŠPATIES namų angos. Ir karalius tarė Jeremijui: „Aš noriu tave kai ko paklausti. Nieko neslėpk nuo manęs!“ [15] Tada

---

[v] **38,10** 1M; M: trisdešimt [vyrų]

[w] **38,11** Rk.; M: [kambarį] po sandėliu

Jeremijas tarė Sidkijui: „Jei tau pasakysiu, tu tikrai mane nužudysi? O jei tau patarsiu, neklausysi manęs“. [16] Tada karalius Sidkijas slapta prisiekė Jeremijui: „Kaip gyvas VIEŠPATS, kuris mums dovanojo šitą gyvybę, tavęs nenužudysiu ir neatiduosiu į rankas šitų vyrų, kurie ieško tavo gyvybės!“ [17] Tada Jeremijas tarė Sidkijui: „Taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: ‚Jei ˹savo valia pasiduosi˺[x] Babilono karaliaus kunigaikščiams, išliksi gyvas ir šitas miestas nebus sudegintas. Tu išliksi gyvas su savo namiškiais. [18] Bet jei nepasiduosi Babilono karaliaus kunigaikščiams, šitas miestas bus atiduotas į kaldėjų rankas. Tie sudegins jį, o tu neištrūksi iš jų rankų“. [19] Tada karalius Sidkijas tarė Jeremijui: „Aš bijau judėjų, perbėgusių pas kaldėjus. Tie galėtų mane atiduoti į jų rankas, ir jie žiauriai pasielgtų su manim“. [20] Bet Jeremijas atsakė: ‘Neatiduos. Klausyk, meldžiamasis, VIEŠPATIES balso, to, ką aš tau kalbu, kad tau gerai klotųsi ir liktum gyvas! [21–22] Bet jei tu nesutiksi pasiduoti, VIEŠPATS man parodė tokį regėjimą: štai visos moterys, likusios Judo karaliaus rūmuose, buvo išvedamos pas Babilono karaliaus kunigaikščius, ir jos sakė: ‚Tave suvedžiojo ir apgalėjo tavo „bičiuliai“! Tavo kojoms įklimpus į dumblą, jie atsitraukė’. [23] Visas tavo žmonas ir tavo sūnus išves pas kaldėjus, ir tu pats neištrūksi iš jų rankų, bet sugautas būsi atiduotas į Babilono karaliaus rankas, ir šitas miestas ˹bus sudegintas˺[y]“. [24] Tada Sidkijas tarė Jeremijui: „Tegul niekas nežino apie šitą pokalbį, kitaip turėsi mirti! [25] O

---

[x] **38,17** Lit. eite išeisi pas

[y] **38,23** G; M: [šitą miestą] tu sudeginsi

jei vyresnieji sužinos, kad aš kalbėjaus su tavim, ateis pas tave ir tau sakys: ‚Pasakyk mums, meldžiamasis, ką kalbėjai karaliui ˹ir ką tau kalbėjo karalius˺[z], neslėpk nuo mūsų, kitaip tave nužudysime', [26] jiems atsakyk: ‚Aš maldavau karalių, kad jis nesiųstų manęs atgal į Jehonatano namus ten mirti'". [27] Iš tikrųjų visi vyresnieji atėjo pas Jeremiją ir jį klausinėjo. Bet jis jiems atsakė visai taip, kaip karalius buvo įsakęs. Tad jie liovėsi kalbėję su juo, nes šiaip niekas nebuvo pokalbio nugirdęs. [28] ir Jeremijas pasiliko sargybos kieme iki tos dienos, kai Jeruzalė buvo paimta.[a]

Jeruzalės paėmimas

39 [1] Judo karaliaus Sidkijo devintaisiais metais, dešimtąjį mėnesį, Babilono karalius Nebuchadnesaras atžygiavo su visa savo kariuomene prieš Jeruzalę ir ją apgulė. [2] Vienuoliktaisiais Sidkijo metais, ketvirtąjį mėnesį, devintąją mėnesio dieną buvo pralaužtas miesto mūras. [3] Kai Jeruzalė buvo paimta, visi Babilono karaliaus kunigaikščiai įėjo ir susėdo Viduriniuose vartuose: Nergal-Sareseris, ˹Sinmagiro kunigaikštis, rabmagas, ir Nebušaz-Banas, rabsaris˺[b], bei visi kiti Babilono karaliaus kunigaikščiai. [4] Kai Judo karalius Sidkijas ir visi kareiviai tai[c] pamatė, jie pabėgo. Jie išėjo iš miesto nakčia karaliaus sodo

---

[z]**38,25** Pgl. S atkelta iš sakinio galo.

[a]**38,28** M + kai Jeruzalė buvo paimta. Tie žodžiai nukelti į 39,3. ~GS

[b]**39,3** Rk.; M: Samgar-Nebu, Sekimo kunigaikštis, rabsaris, Nergal-Sareeris, rabmagas. „Rabmagas" ir „rabsaris" yra aukšto rango karaliaus pareigūnų titulai.

[c]**39,4** Rk.; t.y. spragą; M: juos

keliu pro vartus tarp abiejų sienų ir ėjo[d] Arabos linkui. [5] Bet kaldėjų kariuomenė juos vijosi ir pasivijo Jericbo stepėse. Jie jį suėmė ir nuvedė pas Babilono karalių Nebuchadnesarą į Chamato šalies Riblą, o šis padarė jam teismą: [6] Babilono karalius nužudė Sidkijo sūnus Ribloje jo akyse. Babilono karalius nužudė ir visus Judo kilminguosius. [7] Paskui jis apakino Sidkiją ir jį sukaustė žalvarinėmis grandinėmis, kad jį nuvestų į Babiloną. [8] Tuo tarpu kaldėjai sudegino karaliaus rūmus, ˹VIEŠPATIES namus ir gyventojų namus˺[e] ir nugriovė Jeruzalės sienas. [9] Pagaliau Nebuzaradanas, ˹karaliaus asmeninės sargybos viršininkas˺[f], ištrėmė į Babiloną likutį tautiečių, išlikusių mieste, perbėgėlius, kurie buvo perbėgę pas jį, ir amatininkų[g] likutį. [10] Tik dalį neturtingų tautiečių, kurie nieko neturėjo, Nebuzaradanas, asmeninės sargybos viršininkas, paliko Judo šalyje ir ˹tuo pačiu metu˺[h] davė vynuogynų ir laukų[i]. [11] Babilono karalius Nebuchadnesaras buvo davęs asmeninės sargybos viršininkui Nebuzaradanui tokį įsakymą dėl Jeremijo: [12] „Paimk jį ir ypatingai rūpinkis juo! Ir nedaryk jam nieko pikta, bet pasielk su juo taip, kaip jis tau kalbės!“ [13] Taigi asmeninės sargybos viršininkas Nebuzaradanas, rabsaris Nebušaz-Banas, rabmagas Nergal-Sareseris ir

---

[d] **39,4** Rk., plg. 52,7; M: išėjo

[e] **39,8** Rk., plg. 52,13, S; M: ir tautiečių namus

[f] **39,9** Lit. vyriausias kepėjas (arba: mėsininkas). Pirmykštis titulas pasilieka, nors jo funkcija pasikeičia.

[g] **39,9** Rk., plg. 52,15; M pakartoja: išlikusių tautiečių

[h] **39,10** Pž. tą dieną

[i] **39,10** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

visi Babilono karaliaus didžiūnai[j] [14] siuntė Jeremijo, jį atvesdino iš sargybos kiemo ir perdavė Šafano sūnaus Achikamo sūnui Gedalijui, kad šis jam leistų ˹laisvai vaikščioti˺[k]. Taip Jeremijas pasiliko tarp tautiečių.

Vilties žodis Ebed-Melechui

[15] Jeremijui, kai jis buvo suimtas sargybos kieme, atėjo VIEŠPATIES žodis: [16] „Eik ir sakyk kušiečiui Ebed-Melechui: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Štai aš įvykdysiu savo žodžius apie šitą miestą [jo] nelaimei, o ne gerovei, ir tą dieną jie išsipildys tau matant. [17] Bet tą dieną tave išgelbėsiu, – sako VIEŠPATS, – ir nebūsi atiduotas į rankas vyrų, kurių tu bijai. [18] Nes tikrai tave išvaduosiu, ir nekrisi nuo kalavijo, bet laimėsi savo gyvybę kaip grobį, nes pasitikėjai manim, – sako VIEŠPATS'".

Nebuzaradanas išlaisvina Jeremiją

40 [1] Žodįs, kuris atėjo Jeremijui iš VIEŠPATIES po to, kai asmeninės sargybos viršininkas Nebuzaradanas jį paleido iš Ramos, kai jį surado[l] sukaustytą antrankiais tarp visų Jeruzalės ir Judo belaisvių, tremiamų į Babiloną. [2] Asmens sargybos viršininkas, paėmęs Jeremiją jam tarė: „VIEŠPATS, tavo Dievas, grasino tokia nelaime šitai vietai, [3] ir VIEŠPATS [ją] atvedė ir įvykdė, kaip buvo grasinęs, nes nusidėjote VIEŠPAČIUI ir neklausėte jo balso. Tad tas dalykas turėjo jums atsitikti. [4] O dabar štai

---

[j] **39,13** M + siuntė

[k] **39,14** Rk. Lit. išeiti ir įeiti; M: išeiti namo

[l] **40,1** Lit. paėmė (t.y. ieškojo ir suradęs paėmė iš tremiamųjų būrio)

aš šiandien tave išlaisvinu iš antrankių, esančių ant tavo rankų. Jei tau atrodo gera eiti su manim į Babiloną, eik, ir aš ypatingai rūpinsiuos tavim. Bet jei tau atrodo negera eiti su manim į Babiloną, neik! Žiūrėk! Visa šalis ties tavim. Kur tau atrodo[m] tinkama eiti, ten eik. 5 ⌜Jei tau atrodo gera pasilikti, grįžk⌝[n] pas Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją, kurį Babilono karalius paskyrė valdytoju Judo miestams[o], ir pasilik su juo tarp tautiečių, arba eik, kur tik tau atrodo tinkama eiti“. Asmens sargybos viršininkas jam davė paviržio bei garbės dovaną ir jį paleido. 6 Tada Jeremijas nuėjo pas Achikamo sūnų Gedaliją į Mispą ir pasiliko su juo tarp tautiečių, išlikusių šalyje.

Gedalijas paskiriamas valdytoju

7 Kai visi kariuomenės vadai, kurie buvo lauke su savo vyrais, išgirdo, kad Babilono karalius buvo paskyręs Achikamo sūnų Gedaliją šalies valdytoju ir jam pavedęs prižiūrėti vyrus, moteris ir vaikus bei dalį šalies beturčių, kurie nebuvo ištremti į Babiloną, 8 jie atėjo pas Gedaliją į Mispą: Netanijo sūnus Išmaelis, Kareacho sūnūs Jochananas ir Jonatanas, Tanchumeto sūnus Serajas, netofiečio Efajo[p] sūnūs, maacho sūnus Jezanijas – jie patys ir jų vyrai. 9 Šafano sūnaus Achikamo sūnus Gedalijas jiems ir jų vyrams prisiekė, sakydamas:

---

[m] **40,4** M + gera ir; nukelta į 5 skn. pradžią

[n] **40,5** Rk.

[o] **40,5** G: šaliai

[p] **40,8** Q; K: Ofajo

„Nebijokite ˹tarnauti kaldėjams˺[q], pasilikite šalyje ir tarnaukite Babilono karaliui, ir jums seksis! [10] Aš pats štai lieku Mispoje [jums] atstovauti pas kaldėjus, kurie atvyksta pas mus, o jūs suvalykite vyną, vasaros vaisius ir aliejų ir supilkite į savo indus, ir pasilikite savo miestuose, kuriuos būsite užėmę!“ [11] Taip pat visi judėjai, kurie apsistojo Moabe, pas Amoniečius, Edome ar šiaip kurioje nors šalyje, išgirdo, kad Babilono karalius buvo palikęs Judui likutį ir kad buvo paskyręs jo valdytoju Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją. [12] Tada visi judėjai grįžo iš visų vietų, į kurias jie buvo išsklaidyti, ir atėjo į Judo šalį, pas Gedaliją į Mispą. Ir jie suvalė labai gausų vyno ir vasaros vaisių derlių.

Gedalijo nužudymas

[13] Kareacbo sūnus Jochananas ir visi kariuomenės vadai, buvusieji lauke, atėjo pas Gedaliją į Mispą [14] ir jį paklausė: „Ar tikrai žinai, kad amoniečių karalius Baalis atsiuntė Netanijo sūnų Išmaelį tau atimti gyvybės?“ Bet Achikamo sūnus Gedalijas jais netikėjo. [15] Tada Kareacho sūnus Jochananas slapta tarė Gedalijui Mispoje: „Leisk man, meldžiamasis, niekam nežinant, nueiti ir užmušti Netanijo sūnų Išmaelį. Kodėl jis turėtų tau atimti gyvybę ir visi judėjai, susirinkę aplink tave, [vėl] turėtų būti išsklaidyti ir Judo likutis žūti?“ [16] Bet Achikamo sūnus Gedalijas sakė Kareacho sūnui Jochananui: „Tau nevalia tai daryti, nes netiesa, ką tu kalbi apie Išmaelį!“

---

[q]**40,9** M; G: kaldėjų valdininkų

41 [1] Septintąjį mėnesį Elišamos sūnaus Netanijo sūnus Išmaelis, kuris buvo karališkos kilmės[r], su dešimtim vyrų atėjo pas Achikamo sūnų Gedaliją į Mispą. Jiems ten Mispoje drauge bevalgant, [2] Netanijo sūnus Išmaelis pakilo su dešimtim vyrų, esančių su juo, ir kalaviju nudobė Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją. Taip jis nužudė tą, kurį Babilono karalius buvo paskyręs šalies valdytoju. [3] Išmaelis išžudė visus judėjus, esančius su juo, ⌜su Gedaliju⌝[s], Mispoje ir kaldėjus kareivius, kuriuos ten rado.

Keliaujančių maldininkų išžudymas

[4] Kitą dieną po to, kai Gedalijas buvo nužudytas ir dar niekas to nežinojo, [5] atėjo vyrai iš Šechemo, Šilo ir Samarijos – aštuoniasdešimt vyrų nuskustomis barzdomis, sudraskytais drabužiais ir suraižyta oda, nešinų javienių aukomis ir smilkalais, kad juos nuneštų į VIEŠPATIES namus. [6] Netanijo sūnus Išmaelis išėjo iš Mispos jų pasitikti. Jis ėjo vis verkdamas. Juos sutikęs, jis jiems tarė: „Užeikite pas Achikamo sūnų Gedaliją!“ [7] O kai jie buvo atėję į miesto vidurį, Netanijo sūnus Išmaelis juos išžudė ir [sumetė] į cisterną[t] – jis ir vyrai, kurie buvo su juo. [8] Tačiau tarp jų atsirado dešimt vyrų, kurie sakė Išmaeliui: „Nežudyk mūsų, nes mes turime lauke paslėptų išteklių: kviečių, miežių, aliejaus ir medaus!“ Tada jis liovėsi ir jų nenužudė ⌜drauge su jų bendrakeleiviais⌝[u].

---

[r] **41,1** M + dtgr.: ir iš karaliaus didžiūnų; ~G ir 2Kar. 25,25

[s] **41,3** ~G

[t] **41,7** G; M: cisternos vidurį

[u] **41,8** Lit. tarp jų bendrakeleivių

[9] O cisterna, į kurią Išmaelis sumetė visus lavonus vyrų, kuriuos jis išžudė, buvo ˹didelė cisterna˺[v]. Ji buvo ta, kurią karalius Asa buvo įtaisęs apsiginti nuo Izraelio karaliaus Bašos. Netanijo sūnus Išmaelis ją pripildė nužudytųjų. [10] Paskui Išmaelis nusivedė nelaisvėn visą Mispoje buvusių tautiečių likutį ir karalaites[w], kurias asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas buvo pavedęs Achikamo sūnaus Gedalijo globai. Netanijo sūnus Išmaelis juos nusivedė ir žygiavo, norėdamas pereiti pas Amoniečius.

Jochananas vejasi žudiką ir nutaria bėgti į Egiptą

[11] O kai Kareacho sūnus Jochananas ir visi su juo esantys kariuomenės vadai išgirdo apie visą piktą darbą, kurį Netanijo sūnus Išmaelis buvo padaręs, [12] jie paėmė visus vyrus ir ėjo kovoti su Netanijo sūnumi Išmaeliu. Jie jį užtiko prie Didžiojo tvenkinio, esančio Gibeone. [13] Visi su Išmaeliu esantys tautiečiai, pamatę Kareacho sūnų Jochananą ir visus su juo esančius kariuomenės vadus, apsidžiaugė. [14] Visi tautiečiai, kuriuos Išmaelis buvo nusivedęs nelaisvėn iš Mispos, pasuko atgal ir sugrįžo[x] pas Kareacho sūnų Jochananą. [15] O Netanijo sūnus Išmaelis su aštuoniais vyrais paspruko nuo Jochanano ir nuėjo pas Amoniečius. [16] Tada Kareacho sūnus Jochananas ir visi su juo esantys kariuomenės vadai paėmė visą tautiečių likutį, kurį ˹Netanijo sūnus

---

[v] **41,9** G; M: per Gedalijo ranką

[w] **41,10** M + ir visus Mišpos tautiečius; ~ G

[x] **41,14** G; M + ir ėjo

Išmaelis buvo nusivedęs iš Mispos nelaisvėn˺[y] po to, kai jis nužudė Achikamo sūnų Gedaliją: kareivius, moteris, vaikus ir eunuchus, kuriuos jis[z] sugrąžino iš Gibeono. [17] Jie ėjo ir sustojo pasilsėti Kimhamo viešbutyje, esančiame prie Betliejaus. Jų tikslas buvo toliau eiti į Egiptą [18] dėl kaldėjų, nes jie bijojo jų dėl to, kad Netanijo sūnus Išmaelis buvo nužudęs Achikamo sūnų Gedaliją, kurį Babilono karalius buvo paskyręs šalies valdytoju.

Bėga į Egiptą, neklausydami Jeremijo įspėjimo

42 [1] Tada visi kariuomenės vadai, ypač Kareacho sūnus Jochananas ir Hošajo sūnus Azarijas[a], ir visi žmonės nuo mažiausio iki didžiausio priėjo [2] ir sakė pranašui Jeremijui: „Tegul mūsų maldavimas, meldžiamasis, patenka tavo akivaizdon: Melskis už mus VIEŠPAČIUI, savo Dievui, už visą šitą likutį, – nes mūsų tėra išlikę maža iš daugelio, kaip tavo paties akys mus mato, – [3] kad VIEŠPATS, tavo Dievas, mums parodytų kelią, kuriuo turime eiti, ir ką turime daryti“. [4] Pranašas Jeremijas jiems tarė: „Gerai![b] Štai aš melsiuos VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui, kaip reikalaujate, ir visa, ką VIEŠPATS jums[c] atsakys, jums pasakysiu, nieko jums nenutylėsiu“. [5] Tada jie sakė Jeremijui: „VIEŠPATS tebūnie tikras ir patikimas liudytojas prieš mus, jei nesielgsime pagal kiekvieną nurodymą, su kuriuo

---

[y]**41,16** Rk.; M: jis buvo atgavęs iš Netanijo sūnaus Išmaelio, iš Miṣpos

[z]**41,16** T.y. Jochananas

[a]**42,1** G; 43,2; M: Jezanijas

[b]**42,4** Lit. Girdėjau!

[c]**42,4** ~G

VIEŠPATS, tavo Dievas, tave atsiųs pas mus! [6] Ar tai būtų gera ar pikta, klausysime balso VIEŠPATIES, savo Dievo, pas kurį mes tave siunčiame, kad mums gerai klotųsi, kadangi klausysime VIEŠPATIES, savo Dievo, balso“. [7] Dešimčiai dienų praslinkus, VIEŠPATIES žodis atėjo Jeremijui. [8] Tada jis pasišaukė Kareacho sūnų Jochananą, visus su juo esančius kariuomenės vadus bei visus žmones nuo mažiausio iki didžiausio [9] ir jiems tarė: „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, pas kurį mane siuntėte jam pateikti jūsų maldavimo: [10] ‚Jei tik pasiliksite šitoje šalyje, aš jus statysiu, o ne ardysiu, jus sodinsiu, o ne rausiu, nes man gaila nelaimės, kurią jums padariau. [11] Nebijokite Babilono karaliaus, kurio jūs bijote. Nebijokite jo, – sako VIEŠPATS, – nes aš esu su jumis, kad jums padėčiau ir jus išgelbėčiau iš jo rankų! [12] Aš jums išrūpinsiu pasigailėjimą, ir jis pasigailės jūsų ir leis jums sugrįžti į jūsų žemę. [13] Bet jei jūs, neklausydami VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, sakysite: ‚Nepasiliksime šitoje šalyje’, [14] galvodami: ‚Ne! Verčiau eisime į Egipto šalį, kur nematysime karo, negirdėsime rago garso ir nealksime duonos, ir ten gyvensime’, – [15] tai dabar dėl šito, Judo likuti, klausyk VIEŠPATIES žodžio! Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Jei jūs tikrai ryžtatės eiti į Egiptą ir nueisite ten įsikurti, [16] tai kalavijas, kurio jūs bijote, pasieks jus ten Egipto šalyje ir badas, dėl kurio jus ima rūpestis, seks jus įkandin ten į Egiptą, ir ten mirsite. [17] Tikrai visi vyrai, kurie pasiryžo eiti į Egiptą, kad ten įsikurtų, mirs nuo kalavijo, bado ir maro, ir nė vienas iš jų neišliks gyvas ir neištrūks iš nelaimės, kurią aš jiems užtrauksiu. [18] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Kaip mano

˹įnirtusi rūstybė˺[d] išsiliejo ant Jeruzalės gyventojų, taip mano įniršis išsilies ant jūsų, jei eisite į Egiptą. Jūs tapsite prakeikimo, pasibaisėjimo, keiksmo ir apjuokos dalyku ir nebematysite šitos vietos'".[e] [19] VIEŠPATS kalbėjo jums, Judo likuti: „Neikite į Egiptą!" Gerai įsidėmėkite, nes šiandien jus įspėjau! [20] Juk ˹padarėte klaidą˺[f] savo gyvybės kaina, kai jūs mane siuntėte pas VIEŠPATĮ, savo Dievą, sakydami: ‚Melskis už mus VIEŠPAČIUI, mūsų Dievui, ir viską mums pranešk taip, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, pasakys, ir mes vykdysime'. [21] Aš jums šiandien pranešiau, bet jūs neklausėte VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, nieko iš to, ką jis mane siuntė jums [pranešti]. [22] Taigi dabar gerai žinokite, kad mirsite nuo kalavijo, bado ir maro vietoje, į kurią panorėjote eiti, kad ten įsikurtumėte".

43 [1] Jeremijui baigus kalbėti visiems žmonėms visus VIEŠPATIES, jų Dievo, žodžius, su kuriais VIEŠPATS, jų Dievas, jį siuntė pas juos, – visus šituos žodžius, [2] Hošajo sūnus Azarijas, Kareacho sūnus Jochananas bei visi įžūlūs ˹ir užsispyrę˺[g] vyrai sakė Jeremijui: „Tu meluoji! Ne VIEŠPATS, mūsų Dievas, tave siuntė, sakydamas: ‚Neikite į Egiptą ten įsikurti', [3] bet Nerijo sūnus Baruchas kursto tave prieš mus, norėdamas mus atiduoti į kaldėjų rankas, kad tie mus nužudytų ar mus ištremtų į Babiloną". [4] Bet Kareacho sūnus Jochananas, visi kariuomenės vadai ir visi žmonės

---

[d]**42,18** Lit. rūstybė ir įniršis

[e]**42,18** 42,19-22 pradžioje turbūt ėjo po 43,1-3, ir 42,19 prasidėjo sakiniu: Bet Jeremijas jiems tarė

[f]**42,20** Arba: suklaidinote [žmones]

[g]**43,2** Rk.; M: sakantys

nepaklausė VIEŠPATIES paliepimo likti Judo šalyje. [5] Kareacho sūnus Jochananas ir visi kariuomenės vadai paėmė visą Judo likutį, sugrįžusį iš visų tautų, tarp kurių jie buvo išsklaidyti, įsikurti Judo šalyje, – [6] vyrus, moteris, vaikus, karalaites ir visus asmenis, kuriuos asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas buvo palikęs pas Šafano sūnaus Achikamo sūnų Gedaliją, taip pat pranašą Jeremiją ir Nerijo sūnų Baruchą – [7] ir jie įėjo į Egipto šalį, nes nepaklausė VIEŠPATIES paliepimo, ir nuėjo ligi Tachpancheso.

Pranašystė apie Nebuchadnesaro žygį prieš Egiptą

[8] Tachpanchese Jeremijui atėjo VIEŠPATIES žodis: [9] „Pasiimk į ranką didelių akmenų ir, vyrams judėjams matant, juos paslėpk ˹molio grindiny, plytų terasoje˺[h], esančioje Faraono rūmų prieangyje, Tachpanchese, [10] ir jiems tark: ‚Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Štai aš pasiųsiu ir atvesiu Babilono karalių Nebuchadnesarą, savo tarną. ˹Jis pastatys savo˺[i] sostą ant šitų akmenų, kuriuos paslėpiau[j], ir išskleis ant jų savo baldakimą. [11] Jis ateis ir sumuš Egipto šalį: kas skirtas mirčiai, atiteks mirčiai; kas tremčiai – tremčiai, ir kas kalavijui – kalavijui. [12] ˹Jis padegs˺[k] Egipto dievų šventyklas, juos[l] sudegins ar nusineš. Jis nuutinės[m]

---

[h] **43,9** ~G

[i] **43,10** GS; M: Aš pastatysiu jo

[j] **43,10** per pranašą Jeremiją

[k] **43,12** GSV; M: Aš padegsiu

[l] **43,12** T.y. dievų atvaizdus

[m] **43,12** T.y. visiškai apiplėš

Egipto šalį, kaip piemuo nuutinėja savo drabužį, ir iš ten išeis nekliudomas. [13] Jis sudaužys Egipto šalyje esančio Heliopolio obeliskus ir sudegins Egipto dievų šventyklas'".

Jeremijo paskutinė pranašystė Egipte

44 [1] Žodis, kuris atėjo Jeremijui [ir buvo skirtas] visiems judėjams, gyvenantiems Egipto šalyje – tiems, kurie gyveno Migdole, Tachpanchese, Nofe ir Patroso šalyje: [2] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Jūs patys patyrėte visą nelaimę, kurią užtraukiau Jeruzalei ir visiems Judo miestams. Štai jie šiandien tėra griuvėsiai, ir niekas juose nebegyvena [3] dėl jų nedorybės, kurią jie darė man įpykinti, eidami aukoti ir tarnauti kitiems dievams, kurių nepažino nei jie, nei jūs, nei jūsų protėviai. [4] Nors aš nepailstamai siunčiau pas juos visus savo tarnus pranašus, sakydamas: ,Nedarykite gi šito pasibjaurėtino dalyko, kurio nekenčiu!', [5] tačiau jie neklausė ir nepalenkė savo ausies, kad nusigręžtų nuo savo nedorybės ir neaukotų kitiems dievams. [6] Todėl mano ˹įnirtusi rūstybė˺[n] išsiliejo ir užsidegė prieš Judo miestus ir prieš Jeruzalės gatves, ir jie virto griuvėsiais, dykuma, kokie šiandien yra. [7] O dabar taip pasakė VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, Izraelio Dievas: Kodėl jūs patys sau darote tokią didelę piktenybę, kad sau išnaikinate iš Judo vyrą ir moterį, vaiką ir žindduklį, ir nebepaliekate sau likučio, [8] mane pykindami savo rankų darbais, aukodami kitiems dievams Egipto šalyje, į kurią jūs atėjote ten įsikurti, kad paruoštumėte sau pražūtį ir

---

[n] **44,6** Lit. įširdis ir rūstybė

kad taptumėte keiksmažodžiu ir pajuokos dalyku tarp visų žemės tautų? [9] Ar pamiršote savo tėvų nedorybes, Judo karalių nedorybes ir ⌜jų žmonų⌝[o] nedorybes, taip pat savo nedorybes ir jūsų žmonų nedorybes, padarytas Judo šalyje ir Jeruzalės gatvėse? [10] Iki šios dienos jie neatgailavo, nebijojo ir nesilaikė mano įstatymo bei mano nuostatų, kuriuos pateikiau jums ir jūsų protėviams. [11] Todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Štai aš ⌜pasiryžau užleisti jums nelaimę⌝[p] ir sunaikinti visą Judą. [12] Aš pagriebsiu likutį judėjų, kurie pasiryžo ateiti į Egipto šalį, kad ten įsikurtų, ir jie visi žus Egipto šalyje. Jie kris nuo kalavijo ir žus nuo bado. Nuo mažiausio iki didžiausio jie žus nuo kalavijo ir bado ir taps prakeikimo, pasibaisėjimo, keiksmo ir pajuokos dalyku. [13] Aš taip nubausiu Egipto šalyje gyvenančius, kaip nubaudžiau Jeruzalę: kalaviju, badu ir maru. [14] Niekas iš likusių judėjų, atėjusių įsikurti[q] Egipto šalyje, neišsigelbės ir neišliks gyvas, kad galėtų sugrįžti į Judo šalį, į kurią jie ilgisi sugrįžti ir ten gyventi. Bet jie nesugrįš, išskyrus kai kuriuos pabėgėlius“. [15] Tada visi vyrai, kurie žinojo, kad jų žmonos degino aukas kitiems dievams, ir visos moterys, kurios [ten] stovėjo, – didžiulė minia – ir visi tautiečiai, gyvenantys Egipto šalyje ir[r] Patrose, atsakė: [16] „Mes neklausysime žodžio, kurį mums kalbėjai VIEŠPATIES vardu! [17] Verčiau mes kruopščiai

---

[o] **44,9** Rk.; M: jo (t.y. atskiro karaliaus) žmonų; G: jūsų vyresniųjų

[p] **44,11** Lit. atgręžiau savo veidą prieš jus nelaimei

[q] **44,14** M ten; ~ G

[r] **44,15** S;~M

darysime viską, ˹ką esame pasižadėję˺[s] degindami aukas Dangaus karalienei[t] ir jai liedami liejamąsias aukas, kaip darėme mes ir mūsų protėviai, mūsų karaliai ir mūsų vyresnieji Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse. Tada mes buvome pasisotinę duonos, mums gerai klojosi ir nepatyrėme nelaimės. [18] Bet nuo tada, kai liovėmės deginę aukas Dangaus karalienei ir jai lieję liejamąsias aukas, mes visko pristigome ir žuvome nuo kalavijo ir bado“. [19] ˹O moterys sakė˺[u]: „Kai mes deginome aukas Dangaus karalienei ir jai liejome liejamąsias aukas, argi be savo vyrų pritarimo jai kepėme ją atvaizduojančius pyragaičius ir jai liejome liejamąsias aukas?“ [20] Tada Jeremijas tarė visiems žmonėms, vyrams ir moterims, visiems žmonėms, kurie jam buvo taip atsakę: [21] „Argi ne aukas, kurias deginote Judo miestuose ir Jeruzalės gatvėse – jūs ir jūsų protėviai, jūsų karaliai, jūsų vyresnieji ir šalies liaudis – [argi ne] jas VIEŠPATS atsiminė ir ar ne jos jam atėjo į mintį? [22] VIEŠPATS nebegalėjo pakęsti jūsų darbų piktybės, bjaurių darbų, kuriuos darėte. Tad jūsų šalis virto griuvėsių vieta, pasibaisėjimo dalyku ir keiksmažodžiu, negyvenama, kokia ji yra šiandien. [23] Kadangi jūs deginote aukas ir nusidėjote VIEŠPAČIUI, neklausėte VIEŠPATIES balso ir nesielgėte pagal jo įstatymą, jo nuostatus ir jo įspėjimus, todėl jus ištiko šita nelaimė, kaip yra šiandien“. [24] Jeremijas toliau sakė ˹visiems žmonėms ir˺[v] visoms moterims: „Klausykite

---

[s]**44,17** Lit. kas yra išėję iš mūsų burnos

[t]**44,17** T.y. deivei Astartei (plg. 7,18)

[u]**44,19** G(L)S; ~ M

[v]**44,24** Greičiausia, vėlesnis intarpas iš 20 skn.

VIEŠPATIES žodžio[w]! [25] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‚Jūs moterys! Jūs kalbėjote savo burna ir įvykdėte savo rankomis, ką sakėte: „Mes kruopščiai ištesėsime savo padarytus įžadus deginti aukas Dangaus karalienei ir jai lieti liejamąsias aukas.“ Tesėte tesėkite savo įžadus ir vykdyte vykdykite, ką pažadėjote! [26] Šiuo atveju klausykite VIEŠPATIES žodžio, visi judėjai, gyvenantys Egipto šalyje: Štai aš prisiekiu savo didžiuoju vardu, – pasakė VIEŠPATS: – mano vardas nebeturi būti minimas visoje Egipto šalyje burna bet kokio judėjo, sakančio: „Kaip gyvas Viešpats Jahvė!“ [27] Štai aš budžiu prie jų nelaimei, o ne gerovei. Visi judėjai, esantys Egipto šalyje, turės žūti nuo kalavijo ir bado, kol bus sunaikinti. [28] Tiesa, tie, kurie ištrūks nuo kalavijo, mažas būrys, sugrįš iš Egipto šalies į Judo šalį. Tada visas likutis judėjų, atvykusių į Egipto šalį ten įsikurti, žinos, kieno žodis tveria – mano ar jų. [29] Ir tai bus jums ženklas, – sako VIEŠPATS, – kad aš jus nubausiu šitoje vietoje, idant žinotumėte, jog mano jums nelaimę pranešantys žodžiai tikrai įvyks: [30] Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš atiduosiu Faraoną Chofrą, Egipto karalių, į jo priešų rankas, į rankas tų, kurie ieško jo gyvybės, kaip atidaviau Judo karalių Sidkiją į rankas Babilono karaliaus Nebuchadnesaro, jo priešo, kuris ieškojo jo gyvybės’“.

Įspėjimo ir paguodos žodis Baruchui

45 [1] Žodis, kurį pranašas Jeremijas kalbėjo Nerijo sūnui Baruchui, kai šis ketvirtaisiais Jošijo sūnaus

---

[w] **44,24** M + iš 26 skn.: visi Egipto šalyje gyvenantys judėjai; ~ G

Jehojakimo, Judo karaliaus, metais, Jeremijui diktuojant, parašė į knygą šituos žodžius: [2] „Taip pasakė VIEŠPATS, Izraelio Dievas, apie tave, Baruchai: [3] Kadangi[x] sakei: ‚Vargas man! VIEŠPATS pridėjo sielvarto prie mano skausmo; pavargau dejuodamas ir neradau atilsio', [4] [y]taip pasakė VIEŠPATS: ‘Žiūrėk! Ką aš pastačiau, tą nugriausiu, ir ką aš pasodinau, tą išrausiu[z]. [5] O tu geidi sau didelių dalykų? Negeisk! Nes štai aš atvesiu nelaimę visai žmonijai, – sako VIEŠPATS, – bet tau aš duosiu gyvybę kaip grobį, kur tik nueisi!'“

PRANAŠYSTĖS APIE TAUTAS (46, 1–51, 64)

46 [1] Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip VIEŠPATIES žodis apie tautas:

Mūšis prie Karkemišo

[2] Apie Egiptą: Apie Faraono Necho, Egipto karaliaus, kariuomenę, kuri buvo prie Eufrato upės Karkemiše, kurią Babilono karalius Nebuchadnesaras sumušė ketvirtaisiais Jošijo sūnaus Jehojakimo, Judo karaliaus, metais:
[3] „Paruoškite mažąjį ir didįjį skydą ir traukite į mūšį!
[4] Pažabokite arklius ir sėskite ⌜ant žirgų⌝[a]! Ir rikiuokitės su šalmais, ⌜šveiskite ietis⌝[b], apsivilkite šarvais! [5] Kodėl[c] jie išsigandę, traukiasi atgal! Jų karžygiai išvaikyti, ir jie

---

[x] **45,3** G

[y] **45,4** M + taip turi jam tarti

[z] **45,4** M + tai yra visą šalį; ~ G

[a] **46,4** Arba: raiteliai

[b] **46,4** Arba rk.: traukite ietis iš makščių

[c] **46,5** M + mačiau; G

galvotrūkčiais bėga, nežiūrėdami atgal. Visur[d] panika, – sako VIEŠPATS. – [6] Negali pabėgti greitasis, negali išsigelbėti karžygys. Šiaurėje ant Eufrato[e] kranto jie suklupo ir krito! [7] Kas yra tas, kuris pakyla kaip Nilas, kurio vandenys atbanguoja kaip upės? [8] Tai Egiptas, kuris pakyla kaip Nilas ir [kurio] vandenys atbanguoja kaip upės. Ir jis sako: ‚Aš pakilęs apsemsiu žemę, sunaikinsiu miestus ir jų gyventojus!' [9] ˹Lėkite pirmyn˺[f], žirgai, padūkusiai riedėkite vežimai! Ištraukite[g], karžygiai, Kuše ir Pute, jūs skydanešiai, ir ludai lankininkai! [10] Bet ta diena yra Viešpaties, Jahvės, keršto diena atsikeršyti jo priešams. Kalavijas rys, kol pasisotins, kol prisigers jų kraujo, nes Viešpats, kariuomenių Jahvė, aukoja aukas šiaurės šalyje prie Eufrato upės. [11] Nukilk į Gileadą ir parsinešk balzamo, o mergaite, dukterie Egipte! Veltui tu vartoji daug vaistų, nesulauksi pagijimo! [12] Tautos išgirdo apie tavo negarbę, ir tavo aimanavimo prisipildė žemė, nes karžygys suklupo ant karžygio, jie abu krito drauge“.

Pranašystė apie Nebuchadnesaro įsibrovimą į Egiptą

[13] Žodis, kurį VIEŠPATS kalbėjo pranašui Jeremijui apie tai, kad Babilono karalius Nebuchadnesaras atžygiuosiąs Egipto šalies sumušti: [14] „Praneškite[h] Migdole ir skelbkite Nofe[i], sakykite: ‚Užimk pozicijas ir būk pasiruošęs, nes

---

[d] **46,5** Lit. Iš kiekvienos pusės

[e] **46,6** G; M + upės

[f] **46,9** Arba: Stokitės piestu

[g] **46,9** G; M: Ir teištraukia

[h] **46,14** G; M + Egipte ir skelbkite

[i] **46,14** G; M + Tachpanchese

kalavijas jau surijo tavo kaimynus!’ 15 Kodėl parblokštas tavo galiūnas? Jis neišstovėjo, nes VIEŠPATS jį parstūmė. 16 ⌜Didysis Rahabas[j] susvyravo ir krito! Jie sakė vienas kitam⌝[k]: ‚Kelkitės ir grįžkime pas savo tautiečius, į savo gimtąją šalį šalin nuo prispaudėjo kalavijo!’ 17 Vadinkite Faraoną, Egipto karalių, ‚pagyrų puodu, pražiopsojusiu progą’! 18 Kaip aš gyvas, – sako Karalius, kurio vardas kariuomenių VIEŠPATS, – [viršijantis] kaip Taboras tarp kalnų ir kaip Karmelis prie jūros jis[l] ateina! 19 Susidėk reikmenų tremčiai, tu gyventoja, dukterie Egipte, nes Nofas taps dykuma, bus nusiaubtas, negyvenamas! 20 Graži telyčia Egiptas; aklys[m] iš žiemių ją apninka. 21 Taip pat jo samdiniai jo gretose yra kaip nupenėti veršiai. Juk ir jie atsisuko, pabėgo drauge, nesilaikė, kai jų žuvimo diena jiems atėjo, jų bausmės metas. 22 Jo[n] balsas kaip šnypščiančios[o] gyvatės, kai jie[p] atžygiuoja su jėga ir kirviais jį užpuola kaip medžių kirtėjai. 23 Jie iškirto jo mišką, – sako VIEŠPATS, – nors jis neįžengiamas, nes jų gausiau nei skėrių ir be skaičiaus. 24 Duktė Egiptas sugėdinama, atiduodama į žiemių tautos rankas“.

---

[j]**46,16** Rahabas – mitinis Egipto vardas.

[k]**46,16** Rk,; M: Jis padarė daug svyruojančių, taip pat krito vienas ant kito, ir jie sakė

[l]**46,18** T.y. priešas

[m]**46,20** Arba: uodas

[n]**46,22** T.y. Egipto

[o]**46,22** G; M: šliaužiančios

[p]**46,22** T.y. Egipto priešai

Egiptas nužeminamas, Izraelis išlaisvinamas

[25] Kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, pasakė: „Štai aš nubausiu Nojo[q] Amoną[r], Egiptą, jo dievus ir karalius, Faraoną ir tuos, kurie juo pasitiki, [26] ir juos atiduosiu į rankas tų, kurie ieško jų gyvybės: į Babilono karaliaus Nebuchadnesaro ir jo valdininkų rankas. O vėliau jis bus apgyventas, kaip seniau“, – sako VIEŠPATS. [27] „O tu, mano tarne Jokūbe, nebijok, neišsigąsk, Izraeli, nes štai aš tave išgelbėsiu iš tolumos ir tavo palikuonis iš jų nelaisvės šalies! Tada Jokūbas vėl[s] ramiai gyvens, bus saugus ir niekieno negąsdinamas. [28] Tu nebijok, mano tarne Jokūbe, – sako VIEŠPATS, – nes aš esu su tavim, nes darau galą visoms tautoms, po kurias tave išsklaidžiau, bet tau nepadarysiu galo. Tik nuplaksiu tave, kaip pridera, tačiau jokiu būdu nepaliksiu tavęs nenubaudęs!“

Apie filistinus

47 [1] ˹Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip VIEŠPATIES žodis apie filistinus, Faraonui dar nesumušus Gazos˺[t]. [2] Taip pasakė VIEŠPATS: „Štai vandenys pakyla iš šiaurės ir virsta plūstančiu srautu, ir jie užtvindo žemę ir tai, ko ji pilna, miestus ir jų gyventojus. Žmonės rėkia, ir klykia visi šalies gyventojai [3] dėl jo eržilų kanopų trenksmo, dėl jo vežimų bildesio, jo tekinių dardesio.

---

[q] **46,25** T.y. Tėbų

[r] **46,25** T.y. vyriausiąjį egiptiečių dievą, kurio garbinimo centras buvo Karnako šventykla Tebuose; M + Faraoną

[s] **46,27** Arba: sugrįš ir

[t] **47,1** M; G: Apie filistinus

Tėvai nebeatsisuka į sūnus dėl suglebusių rankų[u],
[4] dėl dienos, kuri atėjo visiems filistinams sunaikinti,
Tyrui ir Sidonui atkirsti kiekvieną išlikusį padėjėją, nes
VIEŠPATS sunaikina filistinus, Kaftoro salos likutį.
[5] Gaza plikai nusiskutusi galvą, nutilęs Aškelonas.
˹Jų stiprybės˺[v] likuti, iki kol raižysi sau odą?“ – [6] „O,
VIEŠPATIES kalavijau, iki kol nerimsi? Įlįsk į savo
makštį, susilaikyk ir nejudėk!“ [7] Kaip jis[w] gali nurimti,
jei VIEŠPATS jam davė įsakymą? Prieš Aškeloną ir prieš
pajūrį – jis ten jį pasiuntė.

Apie Moabą

48 [1] Apie Moabą. Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Vargas Nebui,
nes jis nusiaubtas! [x]Paimtas Kirjataimas. Sugėdinta ir
sutriuškinta tvirtovė. [2] Nebėra Moabo šlovės. Chešbone
sumanė jam nelaimę: ‚Ateikite! Sunaikinkime jį, kad
jis nebebūtų tauta! Madmena, ir tu nutilsi; tau įkandin
seka kalavijas! [3] Klausykis! Šauksmas iš Choronaimo:
‚Sunaikinimas ir baisus žlugimas!’ [4] ‚Sutriuškintas
Moabas!’ ˹Jie skleidžia šauksmą iki Soaro˺[y]. [5] Taip,
Luchito įkalne jie verkdami lipa ˹į jį˺[z]. Taip, nuokalnėje
į Cboronaimą jie girdi žlugimo šauksmą. [6] ‚Bėkite,

---

[u]**47,3** T.y. tėvai, baimės paraližuoti, užuot geibėję savo vaikus, juos palieka

[v]**47,5** G: Anakų; M: Jų slėnio

[w]**47,7** GSV; M: tu

[x]**48,1** M + iš 1b: Sugėdintas

[y]**48,4** G; M: Jo mažutėliai daro šauksmą girdimą.

[z]**48,5** Rk., plg. Jez 15,5; M + dtgr.: Verksmas

gelbėkitės! Būkite kaip kadagys[a] dykumoje!’ [7] Kadangi pasitikėjai ⌜savo tvirtovėmis⌝[b], tai ir tu būsi paimtas, ir Kemošas turės išeiti tremtin, jo kunigai ir kunigaikščiai drauge. [8] Naikintojas ateis į kiekvieną miestą, ir joks miestas neišsigelbės. Pražus slėnys, ir bus sunaikintas plokščiakalnis, – [c]pasakė VIEŠPATS. – [9] ⌜Padėkite antkapį⌝[d] Moabui, nes jis bus visiškai sunaikintas.
Jo miestai pavirs dykuma; nebus gyventojų juose.
[10] Prakeiktas, kas aplaidžiai dirba VIEŠPATIES darbą,
ir prakeiktas, kas sulaiko savo kalaviją nuo kraujo [praliejimo]! [11] Moabas gyveno be rūpesčio nuo pat savo jaunystės ir gulėjo ramus ant savo mielių. Jis nebuvo perpiltas iš indo į indą ir neturėjo eiti tremtin. Todėl jame išliko jo skonis ir jo kvapas nepasikeitė. [12] Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš siųsiu jam pylėjų, kurie jį perpils. Jie ištuštins jo indus ir sudaužys jo[e] ąsočius. [13] Tada Moabas bus nusivylęs Kemošu, kaip Izraelio namai buvo nusivylę Bėt-Eliu, kuriuo jie pasitikėjo. [14] Kaip jūs galite sakyti: ‚Mes karžygiai, narsūs kareiviai’? [15] ⌜Moabo naikintojas atžygiavo prieš jį⌝[f], o jo rinktiniai jaunuoliai nuėjo žemyn, kad būtų

---

[a] **48,6** M; G: laukinis asilas

[b] **48,7** G; M: savo darbais ir savo turtais

[c] **48,8** M + dtgr.: ką (arba: kaip)

[d] **48,9** G, plg. 2 Kar 23,17; arba: Apiberkite druska Moabą (plg. Ts 9,45)

[e] **48,12** G; M: jų

[f] **48,15** Rk., plg. 48,18b; M: Moabas sunaikintas, ir jis atžygiavo į jo miestus

papjauti.[g] [16] Artėja Moabo žuvimas, ir jo nelaimė labai skuba. [17] Reikškite jam užuojautą, visi jo kaimynai ir visi, kurie žinote jo vardą! Sakykite: ‚Kaip sulūžo stipri lazda, puikus skeptras!‘ [18] Nulipk iš garbingos vietos ir sėskis ⌜į mėšlą⌝[h], Dibono gyventoja! Nes Moabo naikintojas atžygiavo prieš tave, sunaikino tavo tvirtoves. [19] Atsistok pakelėje ir žvalgykis, Aroerio gyventoja! Klausk pabėgėlį ir ištrūkusiąją, sakyk: ‚Kas atsitiko?‘ [20] Moabas sugėdintas, nes sutriuškintas. Klykite ir šaukite, skelbkite Arnone: Moabas sunaikintas!“ [21] Teismas atėjo plokščiakalnio šaliai: Cholonui, Jahsai, Mėfaatui, [22] Dibonui, Nebui, Bėt-Diblataimui, [23] Kirjataimui, Bėt-Gamului, Bėt-Meonui, [24] Kerijotui, Bosrai ir visiems Moabo šalies miestams, tolimiesiems ir artimiesiems. [25] „Nukirstas Moabo ragas ir jo dilbis sutriuškintas “, – ⌜sako VIEŠPATS⌝[i]. [26] Nugirdykite jį, nes jis didžiavosi prieš VIEŠPATĮ, kad Moabas apsivemtų ir kad jis ir pats taptų pajuokos dalyku! [27] Argi Izraelis tau nebuvo pajuokos dalykas? Argi jis buvo užtiktas tarp vagių, kad, kada tik kalbėjai apie jį, kratei galvą? [28] „Palikite miestus ir gyvenkite uolose, Moabo gyventojai! Ir būkite kaip karvelis, kuris suka lizdą prarajos žiočių sienose!“ [29] Mes girdėjome apie Moabo puikybę – jis labai išdidus, – apie jo didystę, puikybę, išdidumą ir jo širdies pasididžiavimą. [30] „Aš žinau, – sako VIEŠPATS, – jo pasipūtimą ir kad jo pagyrūniška kalba netiesa. Neteisinga, ką jie daro“. [31] Todėl aš vaitoju dėl Moabo, raudu viso Moabo,

---

[g]**48,15** M + iš 46,18: Sako Karalius, kurio vardas kariuomenių VIEŠPATS; ~ G

[h]**48,18** Rk., plg. S; M: ant išdžiūvusios žemės (?)

[i]**48,25** ~G

dejuoju dėl Kir-Chereso vyrų. [32] Verkiu tavęs labiau negu Jazerio, Sibmos vynmedi! Tavo vešlios atžalos nusidriekė iki jūros, pasiekė Jazerį[j]. Tavo vasaros vaisius ir tavo vynuogiavimą užpuolė naikintojas. [33] Linksmybė ir džiūgavimas atimti iš[k] Moabo šalies. Ir ⸢vynas pradingo⸣[l] iš spaustuvų. Nebemindo [vynuogių] mindytojas. Rykavimas nebėra krykštavimas[m]. [34] Chešbono[n] ir[o] Elealės šauksmas nueina iki Jahaso. Jie[p] skleidžia savo balsą nuo Soaro iki Choronaimo ir[q] Eglat-Šelišijos. Juk ir Nimrimo vandenys pavirsta dykuma. [35] Aš padarysiu Moabui, – sako VIEŠPATS, – kad niekas nebegalės ⸢nešti deginamųjų aukų į⸣[r] alką ir [jas] deginti savo dievui“. [36] Todėl mano širdis kaip fleita[s] dejuoja dėl Moabo, ir mano širdis kaip fleita dejuoja dėl Kir-Chereso žmonių, nes žuvo tai, ką jis buvo susitaupęs. [37] Tikrai kiekviena galva plikai nuskusta ir kiekviena barzda apkirpta; visos rankos suraižytos ir ant strėnų ašutinė. [38] „Ant visų Moabo stogų ir jo [miestų] aikštėse vien tik rauda, nes aš sukūliau Moabą kaip indą, kurio niekas nebenori“, –

---

[j]**48,32** 2 Mss, plg. G ir Jez 16,8; M: Jazerio jūrą

[k]**48,33** G; M : iš sodų ir

[l]**48,33** Rk.; M: aš leidau vynui pradingti

[m]**48,33** T.y. girdimas rykavimas yra ne džiūgaujančių vynuogių mindžiotojų, bet naikinančių priešo kareivių šauksmas

[n]**48,34** Rk.; M: Nuo Chešbono

[o]**48,34** Rk., plg. Jez 15,4; M: iki

[p]**48,34** T.y. moabiečiai

[q]**48,34** G

[r]**48,35** Rk.; G: lipti į

[s]**48,36** Lit. fleitos

sako VIEŠPATS. [39] Kaip jis sutriuškintas![t] Kaip Moabas susigėdęs atsuko nugarą! Taip Moabas tapo pajuokos ir siaubą keliančiu dalyku visiems savo kaimynams. [40] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „˹Štai kaip erelis jis puola žemyn ir išskečia savo sparnus ant Moabo!˺[u] [41] Paimami miestai ir tvirtovės nukariaujamos. ˹Ir Moabo karžygių širdis tą dieną taps kaip gimdančios moters širdis˺[v]. [42] Taip Moabas sunaikinamas kaip tauta, nes jis didžiavosi prieš VIEŠPATĮ. [43] Išgąstis, duobė ir spąstai tau, Moabo gyventojau! – sako VIEŠPATS. – [44] Kas pabėgs nuo išgąsčio, įpuls į duobę, kas išlips iš duobės, bus spąstais sugautas. Juk aš tai[w] užtrauksiu ant Moabo jų bausmės metais“, – sako VIEŠPATS. [45] Chešbono paunksnėje sustojo jėgų netekę pabėgėliai. Tačiau ugnis išsiveržė iš Chešbono, liepsna iš ˹Sichono namų˺[x]. Ji surijo Moabo smilkinius ir triukšmadarių viršugalvį. [46] Vargas tau, Moabe! ˹Tu žuvai˺[y], Kemošo tauta, nes vedami nelaisvėn tavo sūnūs ir tavo dukterys tremtin! [47] Bet paskui aš atkursiu Moabą“, – sako VIEŠPATS. Iki čia teismo sprendimas Moabui.

Prieš Amoną

49 [1] Apie Amoniečius. Taip pasakė VIEŠPATS: „Argi Izraelis neturi sūnų, arba ar jis neturi

---

[t]**48,39** M + iš 20 skn.: klykite

[u]**48,40** M + iš 49,22; ~ G

[v]**48,41** M + iš 49,22; ~ G

[w]**48,44** GS; M: ant jo

[x]**48,45** 3 Mss; M: tarp Sichono

[y]**48,46** 1 MsTheodSV, Sk. 21,29; M: Žuvo

įpėdinio? Kodėl Milkomas[z] pasisavino Gadą ir jo[a] tauta apsigyveno jo miestuose? [2] Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš duosiu Amoniečių Rabai išgirsti kovos šauksmą, ir ji pavirs apleista griuvėsių krūva, o jos aplinkiniai miestai bus sudeginti. Tada Izraelis atims nuosavybę tiems, kurie jam atėmė ją, – pasakė VIEŠPATS. – [3] Klyk, Chešbone, nes ˹atkilo naikintojas˺[b]! Šaukite, Rabos dukterys! Apsijuoskite ašutinėmis, raudokite ir šen, ir ten lakstykite ˹susiraižiusios odą˺[c]! Nes Milkomas[d] eina tremtin drauge su savo kunigais ir kunigaikščiais. [4] Ko tu giries ˹savo senkančia stprybe˺[e], ˹dukterie, kuri jauties saugi˺[f], kuri pasitiki savo ištekliais, ˹kuri sakai˺[g], ‚Kas užpuls mane?' [5] Štai aš užleisiu tau siaubą iš visų pusių, – sako Viešpats, kariuomenių Jahvė, – ir jūs išsisklaidysite kiekvienas sau, ir niekas nebesutelks pabėgėlių. [6] Tačiau paskui aš atsteigsiu Amoniečius", – sako VIEŠPATS.

Prieš Edomą

[7] Apie Edomą. Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Argi nebėra išminties Tėmane? Dingo patartis gudriesiems? Pagedo jų išmintis? [8] Bėkite, gręžkitės

---

[z] **49,1** GSV; M: jų karalius

[a] **49,1** T.y. Gado

[b] **49,3** Rk., plg. 48,18; M: Ajis sunaikintas

[c] **49,3** Rk., plg. 48,37; M: tarp avių gardų

[d] **49,3** T.y. Amoniečių dievas, kuris čia atstovauja savo tautai

[e] **49,4** Arba rk.: savo slėniu

[f] **49,4** Rk.; M: atsimetėle dukterie

[g] **49,4** Įtrp. su kkr. Mss GSV; ~ M

atgal! Nusėskite kur giliai[h], Dedano gyventojai! Nes užleidau ant jo Ėsavo žūtį, jo bausmės metą. [9] Jei vynuogių rinkėjai ateis pas tave, ar jie nepaliks parankų? Jei vagys naktį, jie pasiplėš tik tiek, kiek jiems reikės. [10] Bet aš pats nunuoginau Ėsavą, atidengiau jo slėpynes, ir jis negalės pasislėpti. Sunaikinami jo palikuonys, jo giminaičiai ir jo kaimynai, ir nebėra sakančio[i]: [11] ‚Palik savo našlaičius, aš juos išlaikysiu, ir tavo našlės gali pasitikėti manim!'“ [12] Nes taip pasakė VIEŠPATS: „Žiūrėk! Jei tie, kurie neprivalėjo gerti taurės, turi ją gerti, ar tu turėtum likti visai nenubaustas? Tu neliksi nenubaustas, bet turėsi gerti! [13] Nes aš prisiekiau savimi, – sako VIEŠPATS: – Bosra turi tapti pasibaisėjimo, pajuokos dalyku, apleista vieta ir keiksmažodžiu, o visi jos miestai turi pavirsti amžinais griuvėsiais!“ [14] Išgirdau žinią iš VIEŠPATIES, kad pasiuntinys siųstas tautoms: „Susirinkite ir ateikite prieš jį[j], ir kilkite į kovą!“ [15] Nes štai aš darau tave mažą tarp tautų, paniekintą tarp žmonių. [16] Tavo puikybė[k] apgavo tave, tavo širdies išdidumas – [tave,] gyvenantį uolų plyšiuose, aprėpusį kalvos aukštumą. Nors susisuksi lizdą aukštai kaip erelis, iš ten nutrauksiu tave žemyn, – sako VIEŠPATS. – [17] Taip Edomas taps pasibaisėtinu reginiu. Kiekvienas, kuris praeis pro jį, baisėsis ir švilpaus dėl visų jį ištikusių smūgių. [18] Kaip tada, kai Sodoma bei Gomora ir jos

---

[h]**49,8** Turbūt kreipiamasi į Dedano karavanus, keliaujančius į Edomo aukštumą, grįžti ir pasilikti žemose vietose.

[i]**49,10** Sym G(L); M: jo

[j]**49,14** T.y. Edomą

[k]**49,16** T.y. didžiavimasis tavo kalnų tvirtovių neprieinamumu. Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

kaimyniniai miestai buvo sugriauti, – pasakė VIEŠPATS, – ten niekas negyvens ir joks žmogus jame neapsistos. [19] Štai kaip liūtas užeina iš Jordano tankynės į ganyklą prie nuolat tekančio vandens, taip[l] aš staiga nuvysiu ˹jo žindulius˺[m] ir išskirsiu ˹jo rinktinius avinus˺[n]. Nes kas man lygus ir kas drįstų mane traukti tieson? Ir koks ganytojas galėtų atsilaikyti prieš mane?“ [20] Todėl išgirskite VIEŠPATIES nutarimą, kurį jis padarė prieš Edomą, ir jo sumanymus, kuriuos jis sugalvojo prieš Temano gyventojus: „Tikrai juos nuvilks šalin, [net] mažiausias avis; tikrai jų pačių ganykla baisėsis jų [likimo]. [21] Nuo jų kritimo trenksmo sudrebės žemė; jų[o] šauksmas bus girdimas [net] prie Nendrių jūros[p]. [22] Štai jis pakyla kaip erelis ir sminga žemyn, ir išskečia savo sparnus ant Bosros. Ir Edomo karžygių širdis bus tą dieną kaip gimdančios moters širdis“.

Prieš Damaską

[23] Apie Damaską. „Chamatas ir Arpadas sumišę, nes jie išgirdo blogą žinią. ˹Nesitveria jų širdis iš rūpesčio˺[q], negali nusiraminti. [24] Damaskas neteko drąsos, pasileido bėgti, jį apėmė panika. ˹Suspaudimas ir skausmai jį suėmė

---

[l] **49,19** Rk.;M: tikrai

[m] **49,19** Rk.; M; juos prieš jį

[n] **49,19** Rk.; M: Ir kas yra išrinktas [,kurį] galėčiau paskirti jam valdyti?

[o] **49,21** S;~M

[p] **49,21** M + garsas apie tai; ~ G ir 50,46

[q] **49,23** Rk.; M: Jie svyruoja; prie jūros susirūpinimas

kaip gimdančiąją˺[r]. [25] Koks [žmonių][s] paliktas garsus miestas, džiaugsminga vietovė! [26] Taigi jo jaunuoliai kris jo aikštėse ir visi kareiviai žus tą dieną, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – [27] Ir aš pridėsiu ugnį prie Damasko sienų, ir ji surys Ben-Hadado tvirtoves“.

Prieš arabų kiltis

[28] Apie Kėdarą ir Chasoro vadus, kuriuos sumušė Babilono karalius Nebuchadnesaras. Taip pasakė VIEŠPATS: „Kelkitės, traukite aukštyn prieš Kėdarą ir nusiaubkite rytiečius! [29] Jie[t] paims jų palapines ir jų bandas, jų palapinių apdangalus ir visus jų reikmenis. Jie nusives jų kupranugarius ir jiems šauks: ‚Siaubas aplinkui!‘ [30] Bėkite, skubiai sprukite, nusėskite kur giliai, Chasoro gyventojai! – sako VIEŠPATS. – Nes Babilono karalius Nebuchadnesaras padarė prieš jus nutarimą ir sugalvojo prieš jus sumanymą: [31] ‚Kelkitės, traukite aukštyn prieš nerūpestingą tautą, kuri saugiai gyvena[u], kuri neturi nei vartų, nei skląsčių, kuri gyvena vieniša! [32] Jų kupranugariai turi tapti grobiu ir jų galvijų daugybė – išplėša!‘ Aš išbarstysiu juos į visus vėjus – tuos, kurių smilkiniai apkarpyti, ir iš visų pusių atvesiu jiems nelaimę, – sako VIEŠPATS. – [33] Ir Chasoras turi tapti šakalų buveine, amžina dykuma, kur niekas negyvena ir kur joks žmogus neapsistoja“.

---

[r]**49,24** ~G

[s]**49,25** M + skaitytojo pstb.: ne

[t]**49,29** T.y. babiloniečiai

[u]**49,31** M + sako VIEŠPATS;~G

Prieš Ėlamą

[34] Kas atėjo pranašui Jeremijui kaip VIEŠPATIES žodis apie Ėlamą Judo karaliaus Sidkijo karaliavimo pradžioje: [35] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Štai aš sulaužysiu Ėlamo kilpinį, jų galybės pagrindinį ramstį, [36] ir užleisiu ant Ėlamo keturis vėjus iš keturių dangaus kraštų. Juos išbarstysiu į visus tuos vėjus, ir nebus tautos, į kurią neateis Ėlamo išsklaidytieji. [37] Aš padarysiu Ėlamą išsigandusį savo priešų, tų, kurie ieško jų[v] gyvybės, ir atvesiu ant jų nelaimę, savo karštą rūstybę, – sako VIEŠPATS. – Ir aš siųsiu paskui juos kalaviją, iki juos pribaigsiu. [38] Aš pastatysiu savo sostą Ėlame ir išnaikinsiu iš ten karalių ir kunigaikščius, –sako VIEŠPATS. – [39] O paskui aš atkursiu Ėlamą“, – sako VIEŠPATS.

Prieš Babiloną

50 [1] Žodis, kurį VIEŠPATS kalbėjo apie Babiloną, apie kaldėjų šalį, per pranašą Jeremij ą: [2] „Garsinkite tarp tautų, skelbkite[w], nenutylėkite, sakykite: „Babilonas paimtas, Bėlis sugėdintas, Mardukas panikos apimtas. ˹Jo stabai sugėdinti, jo dievaičiai panikos apimti˺[x]. [3] Nes atkilo prieš jį tauta iš šiaurės; ji pavers jo šalį dykuma, ir niekas joje nebegyvens, žmonės ir gyvuliai pabėgs, nueis. [4] Tomis dienomis ir tuo metu, – sako VIEŠPATS , – ateis izraeliai drauge su judėjais. Jie eis savo keliu vis verkdami ir ieškos VIEŠPATIES, savo

---

[v]**49,37** T.y. ėlamiečių

[w]**50,2** G; M + iš Jez 13,2: ir iškelkite ženklą, skelbkite

[x]**50,2** ~G

Dievo. [5] Jie klausis kelio į Sijoną; į ten bus atgręžti jų veidai: ‚⌜Ateikite, glauskimės⌝[y] prie VIEŠPATIES amžinai, nepamirštamai sandorai!’ [6] Prapuolusios avys buvo mano tautiečiai. Jų piemenys juos paklaidino, juos nuvedė šalin [nuo ganyklos] į kalnus. Jie vaikščiojo nuo kalno į kalvą, pamiršo savo gulyklą. [7] Kas tik sutiko juos, tas rijo juos, ir jų priešai sakė: ‚Mes nenusikalstame, nes jie nusidėjo VIEŠPAČIUI, tikrajai ganyklai ir savo tėvų vilčiai[z]’. [8] Bėkite iš Babilono, iš kaldėjų šalies! Išeikite ir būkite kaip avinai avių priešakyje! [9] Nes štai aš pažadinu ⌜ir atvedu⌝[a] prieš Babiloną galingų[b] tautų būrį iš žiemių šalies, ir jos susiformuos prieš jį; iš ten jį paims. Jo[c] strėlės kaip taiklaus karžygio, kuris nepargrįžta tuščiomis rankomis. [10] Taip Kaldėja virs grobiu. Visi, kurie ją plėš, gaus pakankamai, – sako VIEŠPATS. – [11] Nors džiaugiatės, nors rykaujate jūs, kurie apiplėšėte mano veldinį, nors šokinėjate kaip ⌜veršiai žolyne⌝[d] ir žvengiate kaip eržilai, [12] jūsų motina bus labai sugėdinta, susilauks negarbės ta, kuri jus pagimdė. Žiūrėk! Ji taps tautų menkiausia[e] – dykuma, sausa ir nederlinga. [13] Dėl VIEŠPATIES įtūžio ji liks negyvenama ir visiškai pavirs tyrais. Visi, kurie praeis pro Babiloną, baisėsis ir švilpaus dėl visų jį ištikusių smūgių. [14] Išsirikiuokite aplinkui

---

[y]**50,5** G: Jie ateis ir glausis

[z]**50,7** M + VIEŠPAČIUI; ~ G

[a]**50,9** ~ G

[b]**50,9** ~ G

[c]**50,9** T.y. tautų būrio

[d]**50,11** GV; M: kulianti telyčia

[e]**50,12** Lit. paskutinė (t.y. mažiausiai reikšminga)

prieš Babiloną, visi lankininkai! Šaukite į jį! Netaupykite strėlių, ˹nes jis nusidėjo VIEŠPAČIUI˺[f]. [15] Iš visų pusių rėkite jam kovos šauksmą! Jis jau turi pasiduoti: virsta jo bastionai[g], sugriautos jo sienos! Nes tai VIEŠPATIES kerštas – atkeršykite jam! Kaip jis darė, taip jam darykite! [16] Naikinkite iš Babilono sėjėją ir tą, kuris stveriasi pjautuvo pjūties metu! Nuo smurtingo kalavijo kiekvienas tegul gręžiasi į savo tautą ir kiekvienas tegul bėga į savo tėviškę! [17] Izraelis – nuvyta avis; liūtai ją nuvijo“. Pirmasis jį rijo Asirijos karalius, o šitas, paskutinis, Babilono karalius Nebuchadnesaras, graužė jo kaulus. [18] Todėl taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Štai aš nubausiu Babilono karalių ir jo šalį, kaip nubaudžiau Asirijos karalių. [19] Bet sugrąžinsiu Izraelį į jo ganyklą, kad jis nuganytų Karmelį ir Bašaną ir Efraimo kalnuose bei Gileade pasisotintų. [20] Tomis dienomis ir tuo metu, – sako VIEŠPATS, – bus ieškoma Izraelio kaltės, bet jos nebus, ir Judo nuodėmių, bet jų neras, nes atleisiu tiems, kuriems leisiu išlikti. [21] ˹Žygiuok˺[h] į Merataimo šalį, žygiuok prieš ją ir prieš Pekodo gyventojus! Iššudyk kalaviju ir visiškai sunaikink[i], – sako VIEŠPATS, – ir daryk visai taip, kaip tau įsakiau!“ [22] Karo šauksmas šalyje ir baisus žlugimas! [23] Kaip sutriuškintas ir sudaužytas visos žemės kūjis! Kokiu pasibaisėjimo dalyku Babilonas tapo tarp tautų! [24] Tu paspendei sau žabangus ir buvai pagautas, Babilone, bet

---

[f]**50,14** ~G

[g]**50,15** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[h]**50,21** Rk., plg. S; M: Prieš

[i]**50,21** M + dtgr.: paskui juos; ~ GS

tu to nežinojai. Tu buvai užkluptas ir nutvertas, nes metei iššūkį VIEŠPAČIUI. 25 VIEŠPATS atidarė savo ginklinę ir išnešė savo įniršio ginklus, ⌜nes Viešpats Jahvė turi darbo⌝[j] kaldėjų šalyje: 26 „Užpulkite jį iš visų pusių! Atidarykite jo svirnus, supilkite jį į[k] krūvas ir visiškai jį sunaikinkite! Tegul jam nepalieka likučio! 27 Nudobkite kalaviju visus jo jaunus bulius! Tegul jie eina papjovimui! Vargas jiems, nes atėjo jų diena, jų bausmės metas!“
28 Klausykis! Pabėgėliai ir ištrūkėliai [ateina] iš Babilono šalies paskelbti Sijonoje VIEŠPATIES, mūsų Dievo, keršto[l]. 29 „Pašaukite prieš Babiloną šaulių! Visi, kurie įtempiate lanką, įrenkite prieš jį stovyklas aplinkui! Neleiskite niekam ištrūkti! Atmokėkite jam pagal jo darbus, elkitės su juo visai taip, kaip jis elgėsi! Nes jis įžūlavo prieš VIEŠPATĮ, prieš Izraelio Šventąjį. 30 Todėl jo jaunuoliai kris jo aikštėse ir visi jo kovotojai žus tą dieną, –sako VIEŠPATS. – 31 Štai aš prieš tave, įžūlėli, – sako Viešpats, kariuomenių Jahvė, – nes atėjo tavo diena, tavo bausmės metas. 32 Įžūlėlis suklups ir kris, ir nebus nė vieno, kuris jį pakeltų. Ir aš užkursiu ugnį jo miestuose, kad ji surytų jo visą aplinką“. 33 Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Prislėgti izraeliai ir drauge su jais judėjai. Visi, kurie juos nuvedė į nelaisvę, tvirtai juos laiko, nenori jų paleisti. 34 Bet[m] jų Atpirkėjas stiprus; kariuomenių VIEŠPATS jo vardas. Jis tikrai taip ves jų bylą, kad suteiks ramybę žemei, bet nerimą Babilono

---

[j]**50,25** G; M: tas yra Viešpaties, kariuomenių Jahvės, darbas

[k]**50,26** Rk.; M: kaip; jį, t.y. jo atsargas

[l]**50,28** M + iš 51,11: atkeršijimo už jo šventyklą

[m]**50,34** G

gyventojams“. [35] „Kalavijas [tegul užeina] ant kaldėjų, – ⌜sako VIEŠPATS⌝[n], – ir ant Babilono gyventojų, ant jo valdininkų ir išminčių! [36] Kalavijas ant jo[o] burtininkų, kad jie pasirodytų kvaili! Kalavijas ant jo karžygių, kad jie persigąstų! [37] Kalavijas ant jo žirgų ir vežimų, ant visų kareivių samdinių, esančių jame, kad jie taptų moterimis! Kalavijas ant jo lobių, kad juos išplėštų! [38] Kalavijas ant jo vandenų, kad jie išdžiūtų! Nes jis stabų kraštas ir ⌜beprotiškai įjunkęs į baisius dievų atvaizdus⌝[p]. [39] Todėl [ten] gyvens ⌜dykumų žvėrys su hienomis⌝[q] ir jame buvos stručiai. Jis nebebus gyvenamas per amžius, ir niekas neįsikurs jame per kartų kartas. [40] Kaip tada, kai Dievas sugriovė Sodomą bei Gomorą ir jos kaimyninius miestus, – sako VIEŠPATS, – taip niekas ten nebegyvens ir joks žmogus jame nebeapsistos“. [41] „Štai ateina tauta iš šiaurės, galinga tauta, ir daug karalių sukyla nuo žemės pakraščių. [42] Jie ginkluoti kilpiniu ir ietim; jie žiaurūs ir negailestingi. Jų triukšmas kaip ūžianti jūra, ir jie joja ant žirgų, išsirikiavę kaip vyrai į mūšį prieš tave, dukterie Babilonija! [43] Kai tik Babilono karalius išgirdo žinią apie juos, suglebo jo rankos, sielvartas jį suėmė, skausmai kaip gimdančiąją“. [44] „Štai kaip liūtas užeina iš Jordano tankynės į ganyklą prie nuolat tekančio vandens, ⌜taip aš staiga nuvysiu jo žindulius ir išskirsiu jo rinktinius avinus⌝[r]. Nes kas man lygus ir kas galėtų

---

[n]**50,35** ~G

[o]**50,36** STV; ~M

[p]**50,38** 2 Mss GSTV: jie giriasi baisiais dievastabiais

[q]**50,39** Arba: demonai su vampyrais

[r]**50,44** Rk.; žr. 49,19.

mane traukti tieson? Ir koks ganytojas galėtų atsilaikyti prieš mane?“ [45] Todėl klausykite VIEŠPATIES nutarimo, kurį jis padarė prieš Babiloną, ir jo sumanymų, kuriuos jis sugalvojo prieš kaldėjų šalį: tikrai juos nuvilks šalin, [net] mažiausias avis; tikrai jų pačių ganykla baisėsis jų [likimo]. [46] Nuo šūksmo: ‚Babilonas paimtas!’ sudrebės žemė, ir šauksmas bus girdimas tarp tautų“.

51 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš pažadinu prieš Babiloną ir prieš ‚Mano priešininkų širdies’[s] gyventojus naikinantį vėją [2] ir siunčiu į Babiloną vėtytojų[t], kad jie jį vėtytų ir išvalytų jo šalį, kai jie apsups jį iš visų pusių nelaimės dieną. [3] ⌜Tegul kilpininkas įtempia savo lanką prieš jį ir pakyla prieš jį apsišarvavęs⌝[u]! Ir nesigailėkite jo jaunuolių, sunaikinkite visą jo kariuomenę! [4] Jie kris užmušti kaldėjų šalyje, perdurti jos gatvėse, [5b] nes jų šalis pilna nusikaltimų Izraelio Šventajam. [5a] Tačiau Izraelis ir Judas nėra našlės, [paliktos] savo Dievo, kariuomenių VIEŠPATIES“.
[6] Bėkite iš Babilono ir kiekvienas gelbėkite savo gyvybę, kad nežūtumėte jį baudžiant! Nes tai VIEŠPATIES keršto metas. Jis atmokės jam už tai, ką jis darė. [7] Babilonas buvo VIEŠPATIES rankoje auksinė taurė, nugirdanti visą žemę. Jo vyno gėrė visos tautos, todėl jos pakvaito. [8] Staiga krito Babilonas ir sudužo. Klykite dėl jo! Paimkite balzamo jo skausmui! Gal jis pagis. [9] „Mes norėjome pagydyti Babiloną, bet jis nepagydomas. Palikite jį ir eikime kiekvienas į savo šalį! Nes jo teismas pasiekė dangų ir

---

[s] **51,1** T.y. Kaldėjos

[t] **51,2** AkvSym V; M: svetimšalių

[u] **51,3** G(L)T; arba pgl. kkr. Msa Vrs: Tegul [jo] kilpininkas neįtempia savo lanko ir nepakyla apsišarvavęs!

pakilo iki debesų. 10 VIEŠPATS iškėlė švieson mūsų teisumą. Ateikite ir apsakykime Sijonoje, ką VIEŠPATS, mūsų Dievas, padarė!“ 11 Aštrinkite strėles, nusitverkite skydus! VIEŠPATS pažadino Medų karaliaus[v] dvasią, nes jo sumanymas nukreiptas prieš Babiloną, kad tą sunaikintų; nes tai VIEŠPATIES kerštas, atkeršijimas už jo šventyklą. 12 Prie Babilono sienų kelkite vėliavą, sustiprinkite sargybą, išstatykite sargybinius, paruoškite pasalūnus! Nes VIEŠPATS ir sumanė, ir įvykdė tai, kuo grasino Babilono gyventojams. 13 Tu, kuris gyveni prie daugybės vandenų, turi daug lobių – atėjo tavo galas, tavo gyvenimo siūlas nupjautas! 14 Kariuomenių VIEŠPATS prisiekė savim: „Tikrai aš pripildysiu tave žmonių[w] kaip skėrių, ir jie sukels prieš tave pergalės[x] šauksmą“.

Gyriaus giesmė Dievui

15 Jis yra tas, kuris padarė žemę savo jėga, įkūrė pasaulį savo išmintimi ir savo išmanymu ištiesė dangų. 16 Jam sugriaudus, sušniokščia vandenys danguose, ir jis leidžia rūkams pakilti nuo žemės pakraščių. Jis parūpina lietui žaibų ir išleidžia vėją iš jo sandėlių. 17 Kvailas pasirodo kiekvienas žmogus, be nuovokos, sugėdintas kiekvienas auksakalys dėl stabo, nes jo ⌜nulieti atvaizdai⌝[y] apgaulė ir nėra juose dvasios. 18 Jie yra niekas, patyčių vertas dirbinys. Jų bausmės metu jie pražus. 19 Ne toks, kaip

---

[v] **51,11** GS;M: karalių

[w] **51,14** T.y. priešo kareivių

[x] **51,14** Lit. vynuogių mindytojų

[y] **51,17** Rk.; M: nulietas atvaizdas

šitie, yra Jokūbo Dalis, nes jis visatos Kūrėjas, o Izraelis[z] jo nuosava gentis. Kariuomenių VIEŠPATS jo vardas!

VIEŠPATIES vėzdas ir jo galas

[20] „Vėzdas tu man esi, kovos ginklas. Tavim sutrupinu tautas ir tavim sunaikinu karalystes. [21] Tavim sutrupinu žirgus ir jų raitelius, tavim sutrupinu kovos vežimus ir jų važiuotojus. [22] Tavim sutrupinu vyrus ir moteris, tavim sutrupinu senelius ir berniukus, tavim sutrupinu jaunikaičius ir mergaites. [23] Tavim sutrupinu piemenis ir jų bandas, tavim sutrupinu ūkininkus ir jų jungus, tavim sutrupinu valdytojus ir valdininkus. [24] Bet aš atsilyginsiu Babilonui ir visiems Kaldėjos gyventojams už visą jų piktą darbą, kurį jie padarė Sijonoje, jums matant, – sako VIEŠPATS. – [25] Štai aš prieš tave, o naikinantis kalne, kuris naikinai visą žemę, – sako VIEŠPATS. – Aš ištiesiu savo ranką prieš tave ir nuritinsiu tave nuo uolų, ir tave padarysiu išdegusiu kalnu, [26] kad nebeims iš tavęs akmens kertei, nei akmens pamatams, nes pavirsi amžinais tyrais“, – sako VIEŠPATS. [27] „Iškelkite vėliavą šalyje! Pūskite ragą tarp tautų! Paruoškite karui su juo tautas, sušaukite prieš jį karalystes: Araratą, Minį ir Aškenazą! Paskirkite prieš jį [naujokų] šaukėją, atveskite žirgų kaip šeriuotų skėrių!“ [28] Paruoškite karui prieš jį tautas, Medijos karalių[a], jos valdytojus ir visus jos valdininkus bei visą jo valdomą šalį! [29] Sudreba žemė ir siūbuoja, nes pildosi Babilonui VIEŠPATIES sumanymai padaryti Babilono šalį negyvenama dykuma. [30] Babilono karžygiai

---

[z] **51,19** 27 Mss G(L)TV; 10,16; ~ M

[a] **51,28** GS;M: karalius

liovėsi kovoję; jie kiūto tvirtovėse. Išseko jų vyriška jėga; jie pasidarė kaip moterys. Padegtos jo buveinės, sulaužyti jo užkaiščiai. 31 Bėgėjas bėga priešais bėgėją[b], pranešėjas priešais pranešėją, pranešti Babilono karaliui, kad jo miestas pakraščiuose nukariautas, 32 brastos paimtos, pelkių nendrynai sudeginti ir kareiviai panikos apimti. 33 Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: „Duktė Babilonija yra kaip klojimo padas, kai jį plūkia. Dar valandėlė, ir į jį bus atėjęs derlius[c]“.

Judas skundžiasi dėl Babilono žiaurumo. Dievo atlyginimas Babilonui

34 Suėdė, sudorojo mane Babilono karalius Nebuchadnesaras, mane padėjo šalin kaip tuščią indą. Jis prarijo mane kaip slibinas, pripildė savo pilvą mano skanumynų[d], mane išvarė. 35 „Man padarytas smurtas ir nusiaubimas[e] teužeina ant Babilono!“ – tegul sako Sijonos gyventojai[f], „ir mano kraujas – ant Kaldėjos gyventojų!“ – tegul sako Jeruzalė. 36 Todėl taip pasakė VIEŠPATS: „Štai aš vesiu tavo bylą ir atkeršysiu už tave. Aš išdžiovinsiu tavo jūrą[g] ir išsekinsiu tavo versmes. 37 Ir Babilonas pavirs akmenų krūvomis, šakalų buveine, pasibaisėjimo ir pašvilpos vieta, kur niekas negyvena. 38 Jie visi drauge kriokia kaip liūtai, urzgia kaip liūtukai.

---

[b]**51,31** T.y. bėgdami iš visų pakraščių, jie pasitinka vienas kitą prie karaliaus rūmų

[c]**51,33** GST; M: jai bus atėjęs pjūties metas

[d]**51,34** Rk.

[e]**51,35** Rk.; M: kūnas

[f]**51,35** Lit. gyventoja

[g]**51,36** T.y. Eufratą ir jo kanalus

[39] Kai jie užsigeis[h], paruošiu jiems pokylį ir juos nugirdysiu, kad jie apsvaigtų[i], užmigtų amžinu miegu ir nebepabustų, – sako VIEŠPATS. – [40] Aš juos nutempsiu kaip ėriukus papjauti, kaip avinus su ožiais“.

Babilono likimas

[41] Kaip paimtas[j] ir nukariautas viso pasaulio išgirtasis! Kaip virto klaikuma Babilonas tarp tautų! [42] Užtvino jūra ant Babilono; jis apdengtas jos šniokščiančių bangų. [43] Jo miestai virto klaikuma, sausa ir tuščia šalim. [k]Juose niekas negyvena, ir per juos joks žmogus nepereina. [44] „Aš nubausiu Bėlį Babilone ir ištrauksiu iš jo nasrų, ką jis prarijo. Nebeplauks į jį tautos. Taip pat Babilono siena sugrius! [45] Išeikite iš jo, mano tauta, ir gelbėkite kiekvienas savo gyvybę nuo VIEŠPATIES karštos rūstybės!“ [46] O kad tik nenusimintų jūsų širdis ir nesibijotumėte gando, girdėsimo šalyje, ir kai vienais metais pasigirs vienas gandas ir paskui, kitais metais, kitas gandas: „Smurtas šalyje! Valdovas prieš valdovą!“ [47] „Todėl ateina dienos, kai aš nubausiu Babilono stabus. Visa jo šalis bus sugėdinta, ir visi jo užmuštieji kris jo viduje. [48] Džiūgaus dėl Babilono dangus ir žemė ir visa, kas yra juose, kai iš šiaurės jam ateis naikintojai“, – sako VIEŠPATS.

---

[h]**51,39** Lit. įkais (t.y. labai įsigeis grobio)

[i]**51,39** GSTV; M: linksmintųsi

[j]**51,41** M + Šėšakas (Babilono slapyvardis); ~ G

[k]**51,43** M pakartoja: šalim; ~ GS

VIEŠPATIES žinia Babilono tremtiniams

[49] „Babilonas turi taip kristi ⸢dėl Izraelio užmuštųjų⸣[1], kaip dėl Babilono krito viso pasaulio užmuštieji! [50] Ištrūkusieji nuo kalavijo, eikite, nestovėkite! Atsiminkite iš toli VIEŠPATĮ, ir Jeruzalė teateina jums į širdį!“ – [51] „Mes gėdimės, nes patyrėme pajuoką. Gėda apdengė mūsų veidą, nes svetimieji įsibrovė į šventąsias VIEŠPATIES namų vietas“. – [52] „Todėl štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš bausiu jo stabus ir visoje jo šalyje dejuos perdurtieji. [53] Nors Babilonas įliptų į dangų ir padarytų savo tvirtą aukštumą neįlipamą, man pamojus, ateis jo naikintojai“, – sako VIEŠPATS.

Dievas atlygina Babilonui visišku jo sunaikinimu

[54] Klausykis! Šauksmas iš Babilono ir trenksmingas griuvimas iš kaldėjų šalies! [55] Nes VIEŠPATS nusiaubia Babiloną ir nutildo jo triukšmingą klegesį, Jų bangos ūžia kaip galingi vandenys, aidi jų garsus šniokštimas, [56] nes atžygiavo prieš Babiloną naikintojas. Bus sugauti jo karžygiai, sulaužyti jų kilpiniai, nes VIEŠPATS yra Dievas, kuris atlygina. Jis tikrai atmokės! [57] „Aš taip nugirdysiu jo kunigaikščius ir išminčius, jo valdytojus, valdininkus ir karžygius, kad jie užmigs amžinu miegu ir nebepabus“, – sako Karalius, kurio vardas kariuomenių VIEŠPATS. [58] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Babilono plačioji siena bus nugriauta iki pamatų ir jo aukštieji vartai padegti. Taigi tautos nusivargina už nieką ir nacijos nusikamuoja tik ugniai“.

---

[1] **51,49** Rk.; M: o Izraelio užmuštieji

Simbolinis pranašo veiksmas prieš Babiloną

[59] ⌜Nurodymas, kurį pranašas Jeremijas davė⌝[m] Machsejo sūnaus Nerijo sūnui Serajui, kai šis keliavo ⌜su Judo karalium Sidkiju⌝[n] į Babiloną ketvirtaisiais jo karaliavimo metais. Serajas buvo ⌜vyriausiasis atilsio vietų parūpintojas⌝[o]. [60] Jeremijas buvo užrašęs visą nelaimę, kuri turėjo ateiti Babilonui, į vieną knygą – visus šituos žodžius, kurie yra užrašyti apie Babiloną. [61] Jeremijas tarė Serajui: „Kai atvyksi į Babiloną, žiūrėk, kad garsiai perskaitytum visus šituos žodžius, [62] ir sakyk: ‘VIEŠPATIE, tu pats pagrasinai šitai vietai, kad ją taip sunaikinsi, jog niekas joje nebegyvens, nei žmogus, nei gyvulys, ir kad ji taps amžinais tyrais’. [63] Baigęs skaityti šitą knygą, pririšk prie jos akmenį ir ją įmesk į Eufratą, [64] ir sakyk: ‚Lygiai taip pat nuskęs Babilonas ir nebeiškils dėl nelaimės, kurią aš jam užtrauksiu!’ “ ⌜„Jos nusikamuoja“ – iki čia Jeremijo žodžiai⌝[p].

Jeruzalės žlugimas

52 [1] Sidkijas buvo dvidešimt vienerių metų amžiaus, kai jis tapo karalium, ir jis karaliavo vienuolika metų Jeruzalėje. Jo motina vadinosi Chamutala. Ji buvo Jeremijo duktė iš Libnos. [2] Ir jis darė tai, kas pikta VIEŠPATIES akyse, visai taip, kaip buvo daręs

---

[m]**51,59** Lit. Žodis, kurį pranašas Jeremijas įsakė; G: Žodis, kurį VIEŠPATS įsakė pranašui Jeremijui pasakyti

[n]**51,59** G: nuo Judo karaliaus Sidkijo

[o]**51,59** G: duoklės valdininkas

[p]**51,64** Tai reiškia, kad Jeremijo kalba baigiasi žodžiais „jos nusikamuoja“ ir kad pradžioje šitas sakinys ėjo po 58 skn.

Jehojakimas. [3] Juk tai, kas vyko Jeruzalėje ir Jude, sukėlė tokią VIEŠPATIES rūstybę, kad jis atstūmė juos nuo savo veido. Sidkijas sukilo prieš Babilono karalių. [4] Devintaisiais jo karaliavimo metais, dešimtąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją atžygiavo Babilono karalius Nebuchadnesaras, jis pats ir visa jo kariuomenė, prieš Jeruzalę. Jie įruošė stovyklas priešais ją ir pastatė priešais ją aplinkui apgulos priestatus. [5] Ir miestas buvo apgultas iki vienuoliktųjų karaliaus Sidkijo metų. [6] Ketvirtąjį mėnesį, to mėnesio devintąją, kai mieste siautė smarkus badas ir šalies žmonės nebeturėjo duonos, [7] buvo pralaužtas miesto mūras. ˹Tai pamatę karalius˺[q] ir visi kareiviai leidosi bėgti. Jie nakčia išėjo iš miesto keliu, einančiu pro vartus, esančius tarp abiejų sienų prie karaliaus sodo, nors kaldėjai buvo apgulę miestą, ir žygiavo Arabos linkui. [8] Bet kaldėjų kariuomenė vijosi karalių ir pasivijo Sidkiją Jordano stepėse, kai visa jo kariuomenė buvo išsklidusi [ir atkirsta] nuo jo. [9] Jie sugavo karalių ir jį nuvedė pas Babilono karalių į Riblą Cbamato šalyje, o tas jam padarė teismo sprendimą: [10] Babilono karalius nužudė Sidkijo sūnus jo akyse. Jis nužudė ir visus Judo vyresniuosius Ribloje. [11] O Sidkiją jis apakino ir sukaustė žalvarinėmis grandinėmis. Paskui Babilono karalius jį nuvedė į Babiloną ir laikė kalėjime iki jo mirties dienos. [12] Penktąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją – tai buvo devynioliktieji karaliaus Nebuchadnesaro, Babilono karaliaus, metais – atvyko į Jeruzalę Nebuzaradanas, karaliaus asmens sargybos

---

[q]**52,7** Įtrp. pgl. 39,4

viršininkas, kuris ˹priklausė karaliaus svitai˺[r]. [13] Jis sudegino VIEŠPATIES namus, karaliaus rūmus ir visus Jeruzalės namus; jis sudegino kiekvieną didelį[s] namą. [14] Be to, visas Jeruzalę supančias sienas nugriovė [t]kaldėjų kariuomenė, esanti su karaliaus asmeninės sargybos viršininku. [15] Pagaliau Nebuzaradanas, karaliaus asmens sargybos viršininkas, nusivedė tremtin[u] tautos likusiuosius, pasilikusius mieste, perbėgėlius, kurie buvo perbėgę pas Babilono karalių, ir amatininkų likutį. [16] Tačiau dalį šalies neturtėlių Nebuzaradanas, karaliaus asmens sargybos viršininkas, paliko kaip vynuogininkus ir žemdirbius. [17] Žalvarinius stulpus, kurie priklausė VIEŠPATIES namams, pastovus su tekiniais ir žalvarinę jūrą, kurie buvo prie VIEŠPATIES namų, kaldėjai sudaužė ir pasiėmė visą jų žalvarį į Babiloną. [18] Jie pasiėmė ir pelenų puodus, kastuvus, žnybtuvus, šlakstytuvus, samčius ir visus [kitus] žalvarinius įrankius, vartojamus [šventyklos] tarnyboje. [19] Taip pat dubenis, anglines, šlakstytuvus, puodus, žibintuvus, samčius, liejamuosius kaušus, kurie buvo iš aukso ar sidabro, pasiėmė karaliaus asmens sargybos viršininkas. [20] Abu stulpai, viena jūra ir dvylika žalvarinių jaučių po jūra[v], dešimt[w] pastovų su tekiniais, kuriuos karalius Saliamonas buvo padaręs VIEŠPATIES namams, – jų, visų šitų indų,

---

[r]**52,12** Lit. stovėjo karaliaus akivaizdoje

[s]**52,13** GV 2Kar 25,9; M: didžiūno

[t]**52,14** M + visa; ~ G

[u]**52,15** M + iš 16 skn.: ir dalį tautos neturtėlių; ~ 39,9 ir 2Kar 25,11

[v]**52,20** GS, 1Kar 7,25; ~ M

[w]**52,20** Įtrp. su 1Kar 7,27

žalvario nebuvo įmanoma pasverti! 21 O dėl stulpų, vienas stulpas buvo aštuoniolikos mastų aukščio ir jo apskritimas dvylikos mastų. Jis buvo keturių pirštų storumo, viduje tuščias. 22 Jo viršuje buvo žalvarinė galvena. Viena galvena buvo penkių mastų aukščio. Pinučiai ir granatai apjuosė galvenos viršų – visi iš žalvario. Tokius pat turėjo antrasis stulpas – pinučius[x] ir granatus, ˹aštuonis per mastą dvylikai mastų˺[y]. 23 Buvo devyniasdešimt šeši granatai [ir dar keturi granatai, po vieną kiekvienai][z] šaliai. Iš viso aplink pinučius buvo šimtas granatų. 24 Karaliaus asmens sargybos viršininkas paėmė vyriausiąjį kunigą Serają, antrąjį kunigą Sefaniją ir tris slenksčių sargus. 25 Iš miesto jis paėmė vieną karaliaus rūmų valdininką, kuriam buvo pavesti kareiviai, septynis vyrus iš ˹karaliaus svitos˺[a], kurie buvo atrasti mieste, kariuomenės vado sekretorių, ėmusį į kariuomenę šalies žmones, ir šešiasdešimt vyrų iš šalies žmonių, atrastų miesto viduje. 26 Karaliaus asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas juos paėmė ir atvedė pas Babilono karalių į Riblą. 27 Babilono karalius juos įsakė nuplakti ir nužudyti Ribloje, Chamato šalyje. Taip Judas buvo ištremtas iš savo krašto. 28 Šitie yra žmonės, kuriuos Nebuchadnesaras ištrėmė: septintaisiais metais tris tūkstančius dvidešimt tris judėjus; 29 Nebuchadnesaro aštuonioliktaisiais metais aštuonis šimtus trisdešimt du asmenis iš Jeruzalės; 30 Nebuchadnesaro dvidešimt

---

[x]**52,22** Rk., plg. 2 Kar 25,17

[y]**52,22** G;~M

[z]**52,23** Suskliausti žodžiai tėra bandymas atitaisyti nutrupėjusį tekstą.

[a]**52,25** Lit. tų, kurie matydavo karaliaus veidą

trečiaisiais metais karaliaus asmens sargybos viršininkas Nebuzaradanas ištrėmė septynis šimtus keturiasdešimt penkis asmenis judėjus – iš viso keturis tūkstančius šešis šimtus asmenų.

Jehojachinas paleidžiamas iš kalėjimo

[31] Trisdešimt septintaisiais Judo karaliaus Jehojachino tremties metais, dvyliktąjį mėnesį, to mėnesio dvidešimt penktąją, Babilono karalius Evil-Merodachas tais metais, kuriais jis tapo karalium, atleido bausmę Judo karaliui Jehojachinui ir jį išleido iš kalėjimo. [32] Jis draugiškai kalbėjosi su juo ir davė jam sostą, aukštesnį už sostą karalių, esančių su juo Babilone. [33] Jam buvo leista nusivilkti kalinio drabužius ir reguliariai valgyti ⌜prie karaliaus stalo⌝[b] per visas jo gyvenimo dienas. [34] O dėl jo aprūpinimo Babilono karaliaus jam buvo teikiamas reguliarus išlaikymas, kasdieninis davinys, iki jo mirties dienos, per visas jo gyvenimo dienas.

---

[b] **52,33** Lit. jo akivaizdoje

RAUDOS

Pamatyk, kaip aš paniekinta

Alef

1 [1] Ak, koks vienišas stūkso miestas, kuris buvo pilnas žmonių! Jis pasidarė kaip našlė – jis, kuris buvo didis tarp tautų. Provincijų kunigaikštienė tapo baudžiauninke.

Bėt

[2] Ji graudžiai verkia nakčia, ir ašaros rieda jai per skruostus. Iš visų jos mylėtojų ji neturi nė vieno, kuris ją paguostų. Visi jos draugai jai pasidarė neištikimi, jie virto jai priešais.

Gimel

[3] Judas ištremtas iš priespaudos ir sunkios vergystės. Jis sėdi tarp tautų, neranda atilsio vietos. Visi jo persekiotojai pasivijo jį, ⌜įvarę jį į ankštumą⌝[a].

Dalet

[4] Keliai į Sijoną liūdi, nes niekas neateina į šventes. Visi jos vartai ištuštėję. Jos kunigai dejuoja, jos mergaitės prislėgtos, ir jai pačiai skauda.

---

[a]**1,3** Lit. tarp ankštumų

Hė

[5] Jos prispaudėjai paėmė viršų, jos priešai tarpsta, nes VIEŠPATS jai sukėlė skausmą dėl jos maištavimų daugybės. Jos vaikai turėjo eiti kaip belaisviai prispaudėjo priešaky.

Vav

[6] Ir išėjo iš dukters Sijonos visa jos gražybė: jos kunigaikščiai tapo kaip elniai, kurie neranda ganyklos, ir ėjo bejėgiai medžiotojo priešaky.

Zajin

[7] Jeruzalė atsimena savo vargo dienas ir savo tėviškės netekimą [viską, kas jai buvo brangu, ką ji turėjo nuo senovės], kaip jos tauta pateko į priešininko rankas ir nebuvo kas jai padėtų. Priešininkai žiūrėjo į ją, juokėsi, ⌜kad jai atėjo galas⌝[b].

Chėt

[8] Sunkiai nusidėjo Jeruzalė, todėl ji tapo pašaipos dalyku. Visi jos gerbėjai niekina ją, nes jie pamatė jos nuogybę, o ji dejuoja ir nusisuka.

Tėt

[9] Jos susitepimas limpa prie jos sijono uodegos; ji nepagalvojo apie savo galą. Taip ji nuostabiai susmuko; nėra kas ją paguostų. „Išvysk, VIEŠPATIE, mano vargą, nes priešas didžiuojasi pergale!“

---

[b] **1,7** M; S: dėl jos žlugimo

Jod

[10] Priešininkas ištiesė savo ranką į viską, kas jai buvo brangu, nes ji turėjo matyti, kaip nacijos įsiveržė į jos šventovę, kuriems tu įsakei neįeiti į tavąją bendruomenę.

Kaf

[11] Visi jos žmonės dejuoja, ieško duonos; jie atiduoda savo brangenybes už maistą, kad atsigaivintų. „Pamatyk, VIEŠPATIE, ir žiūrėk, kaip aš esu paniekinta!“

Lamed

[12] „Ateikite[c] visi, kurie einate keliu! Žiūrėkite ir matykite, ar yra skausmas kaip mano skausmas, kurį man sukėlė, kuriuo VIEŠPATS nuliūdino mane[d] savo rūstybės įkarščio dieną!

Mėm

[13] Iš aukštybių jis pasiuntė ugnį, į mano kaulus ją nuleido[e]. Jis paspendė spąstus mano kojoms ir parvertė mane ant nugaros. Jis padarė mane žmonių apleistą, vis sergančią.

Nūn

[14] Sunkus[f] mano maištavimų jungas, jo rankos pririštas. Jie užsėdo man ant sprando, palaužė mano jėgas. Viešpats

---

[c] **1,12** Rk.; M įtrp. pstb.: Ne jums [tai taikoma]

[d] **1,12** GS; ~M

[e] **1,13** G(BA); M: sutrypė

[f] **1,14** T

mane atidavė į rankas tų, prieš kuriuos neįstengiau atsilaikyti.

Samech

[15] Atmetė visus mano galiūnus Viešpats mano viduje. Jis sušaukė prieš mane šventę mano jaunuoliams triuškinti. Viešpats mindė mergelės, dukters, Judo tautos, spaustuvą.

'Ajin

[16] Dėl to aš turiu verkti, mano akys pasruvę ašaromis, nes toli nuo manęs guodėjas, mano sielos atgaivintojas. Mano sunūs sutrikę, nes priešas per daug galingas“.

Pė

[17] Sijona išskečia savo rankas, niekas jos neguodžia. VIEŠPATS pasikvietė prieš Jokūbą jo kaimynus kaip jo priešininkus. Jeruzalė pasidarė suteptas daiktas tarp jų.

Sadė

[18] Teisus jis, VIEŠPATS, nes jo žodžiui priešinaus! Klausykite gi, visos tautos, ir matykite mano skausmą: mano mergaitės ir jaunikaičiai turėjo eiti į nelaisvę!

Kof

[19] Šaukiau tuos, kurie mane mylėjo. Jie apvylė mane. Mano kunigai ir seniūnai išmirė mieste. Juk jie ieškojo sau maisto, ⸢bet nerado⸣[g].

---

[g] **1,19** G; M: ir atsigaivino

Rėš

[20] Matyk, VIEŠPATIE, kaip aš suspausta, kaip mano viduriai nerimauja[h]! Mano širdis apsiverčia mano kūne! Kadangi buvau labai neklusni, lauke kalavijas man žudė vaikus, viduje – mirtis[i].

Šyn

[21] Klausykis[j], kaip aš dejuoju! Neturiu guodėjo. Visi mano priešai girdėjo apie mano nelaimę, džiaugėsi, kad tu tai padarei. ⌜Leisk ateiti⌝[k] dienai, kurią paskelbei, kad jiems taip eitųsi, kaip man!

Tav

[22] Teateina visas jų nelabumas tavo akivaizdon, ir pasielk su jais, kaip pasielgei su manim dėl visų mano maištavimų! Tikrai daug yra mano dejavimų, ir mano širdis paliegusi.

VIEŠPATS pasirodė kaip priešas

Alef

2 [1] Ak, kaip užsirūstinęs apsiautė debesimis Viešpats dukterį Sijoną, numetė iš dangaus į žemę ir neatsiminė savo kojų suolelio savo rūstybės dieną!

---

[h]**1,20** Lit. rūgsta

[i]**1,20** Rk.; M: kaip mirtis

[j]**1,21** S; M: Jie girdėjo

[k]**1,21** S; M: tu leidai ateiti

Bėt

[2] Viešpats nesigailėdamas sunaikino visas Jokūbo buveines, įnirtęs nugriovė dukters, Judo tautos, tvirtoves. Jis parbloškė žemėn, sutepė karalystę ir jos kunigaikščius.

Gimel

[3] Užsidegęs rūstybe, jis nukirto kiekvieną Izraelio ragą, atitraukė savo dešinę, priešui pasirodžius. Ir jis užsidegė prieš Jokūbą kaip liepsnojanti ugnis, ryjanti aplinkui.

Dalet

[4] Jis įtempė savo kilpinį kaip priešas, pakėlęs savo dešinę[l], ⸢ir jis nužudė kaip priešininkas⸣[m] visa, kas miela akims. Dukters Sijonos palapinėje jis išliejo savo įtūžį tarsi ugnį.

Hė

[5] Viešpats pasirodė kaip priešas, sunaikino Izraelį, Jis sugriovė visas jo pilis, suardė jo tvirtoves ir daugino dukteryje, Judo tautoje, gedėjimą ir raudojimą.

Vav

[6] Jis pavartoj o smurtą prieš ⸢savo pavėnę⸣[n], sunaikino savo apreiškimo vietą. VIEŠPATS leido pamiršti Sijonoje šventę ir šabatą ir, rūsčiai bardamas, suniekino karalių ir kunigą.

---

[l]**2,4** paruoštą šovimui

[m]**2,4** Rk.; M: kaip priešininkas, ir jis nužudė

[n]**2,6** Rk.; M: savo pavėnę kaip sodą

Zajin

[7] Viešpats atmetė savo aukurą ir paliko savo šventovę. Jis atidavė į priešo rankas jos[o] ˹brangiausius lobius˺[p]. Triukšmavo VIEŠPATIES namuose kaip šventadienį.

Chėt

[8] VIEŠPATS nusprendė sugriauti dukters Sijonos sieną. Jis ištiesė matuoklę, neatitraukė savo rankos nuo sunaikinimo ir privertė gedėti priešsienį ir sieną; jie drauge susmuko.

Tėt

[9] Prasmego į žemę jos vartai. Jis sunaikino ir sulaužė jos skląsčius. Jos karalius ir jos kunigaikščiai tarp tautų. Nėra pamokymo, taip pat jos pranašai negauna apreiškimo iš VIEŠPATIES.

Jod

[10] Tylėdami sėdi žemėje dukters Sijonos seneliai[q]. Jie apsibarstę galvas dulkėmis, apsijuosę ašutinėmis. Nulenkia žemyn galvas Jeruzalės mergaitės.

Kaf

[11] Apžilpo nuo ašarų mano akys, susijaudino mano viduriai, išsiliejo ant žemės mano kepenys[r] dėl dukters,

---

[o]**2,7** T.y. Sijonos (žr. 6b skn.)

[p]**2,7** Rk.; M: gyvenamų bokštų sienas

[q]**2,10** Arba: seniūnai

[r]**2,11** T.y. vidujausių pajutimų centras

mano tautos, sutriuškinimo, vaikui ir žinduliui alpstant miesto aikštėse.

Lamed

[12] Savo motinoms jie sakė: „Kur yra duona ir vynas?“ pragaišdami kaip mirtinai sužeistieji miesto aikštėse, iškvėpdami savo gyvybę savo motinų prieglobstyje.

Mėm

[13] Kuo tave padrąsinsiu? Su kuo tave palyginsiu, dukterie Jeruzale? Ką tau prilyginsiu, kad tave paguosčiau, mergaite, dukterie Sijona? Nes didis kaip jūra tavo žlugimas. Kas galėtų tave pagydyti?

Nūn

[14] Tavo pranašai tau regėjo glaistančią apgaulę ir neatidengė tavo kaltės, kad atkurtų tavo [pirmykštę] būklę. Priešingai, jie tau pranašavo pranašystes: kas apgaulinga ir suvedžioja.

Samech

[15] Plojo rankomis dėl tavęs visi, kurie praėjo keliu, švilpė ir kratė savo galvą dėl dukters Jeruzalės: „Ar tai miestas, kurį vadino ‚gražybės pavyzdžiu‘ [‚visos žemės susižavėjimu‘]?“

Pė

[16] Išsižiojo prieš tave visi tavo priešai, švilpė ir griežė dantimis. Jie sakė: „Mes prarijome! Juk tai diena, kurios laukėme, kurią pasiekėme, išvydome!“

Ajin

[17] VIEŠPATS padarė, ką buvo sumanęs, įvykdė savo žodį, kurį seniai buvo paskelbęs: jis sugriovė nesigailėdamas ir leido priešui džiūgauti dėl tavęs, išaukštino tavo priešininkų ragą.

Sadė

[18] Garsiai šaukis Viešpaties, dejuok, dukterie Sijona! Leisk kaip upeliui tekėti ašaroms dieną ir naktį! Neduok sau atilsio, tenenurimsta tavo akių obuolys!

Kof

[19] Kelkis, dejuok naktį, sargybų pradžioje! Išliek kaip vandenį savo širdį Viešpaties akyse! Pakelk į jį rankas už gyvybę savo kūdikių, mirštančių nuo bado visų gatvių kampuose!

Rėš

[20] Pažvelk, VIEŠPATIE, ir žiūrėk, kam tu taip padarei! Argi moterys turėtų valgyti savo kūno vaisių, glamonėjamus kūdikius? Argi turėtų nužudyti Viešpaties šventovėje kunigą ir pranašą?

Šyn

[21] Guli ant žemės gatvėse berniukai ir seneliai. Mano mergaitės ir jaunikaičiai krito nuo kalavijo. Tu nužudei [juos] savo rūstybės dieną, be gailesčio papjovei.

Tav

[22] Tu sušaukei kaip į šventę mano grasintojus iš visų pusių, ir VIEŠPATIES rūstybės dieną nebuvo jokio išsigelbėjusio ir ištrūkusio. Kuriuos ugdžiau ir užauginau, tuos mano priešas sunaikino.

Bausmė ir viltis

Alef

3 [1] Aš esu vyras, kurs patyrė skausmą nuo jo įniršio lazdos. [2] Jis mane atvarė ir atvedė į ⌜gilią tamsą⌝[s]. [3] Tik prieš mane jis vis kreipė savo ranką diena į dieną.

Bėt

[4] Jis sunykino mano kūną ir mano odą, sulaužė mano kaulus. [5] Jis apgulė ir apsupo mane kartybe ir sunkiu išmėginimu. [6] Tamsumose jis apgyvendino mane, kaip seniai[t] numirusius.

Gimel

[7] Jis apsupo mane siena, kad negalėjau išeiti, apsunkino mane žalvarinėmis grandinėmis. [8] Net kai rėkiau ir šaukiaus pagalbos, jis užsikimšo [ausis] mano maldai. [9] Jis užtvėrė mano kelius tašytais akmenimis, leido man eiti kreivais takais.

---

[s]**3,2** Lit. tamsą ir nešviesą

[t]**3,6** Arba: amžinai

Dalet

[10] Tykojąs lokys jis man buvo, liūtas slėpynėse. [11] Jis supainiojo mano kelius ir suluošino mane, padarė mane nustėrusį iš baimės. [12] Jis įtempė savo kilpinį ir pastatė mane kaip taikinį strėlei.

Hė

[13] Jis įsmeigė į mano inkstus savo strėlinės strėles. [14] Aš tapau pajuokos dalyku visai savo tautai, jų pašaipos daina kas dieną. [15] Jis sotino mane kartybėmis, girdė mane metėlėmis.

Vav

[16] Ir jis vertė mano dantis kramtyti žvirgždą spaudė mane žemyn į dulkes. [17] Taip tu ˹sudrumstei mano sielos ramybę˺[u]. Pamiršau gerovę [18] ir tariau: „Žuvo mano didybė ir ko aš tikėjaus iš VIEŠPATIES!“

Zajin

[19] Mąstyti apie mano skausmą ir nerimą – metėlės ir nuodai. [20] [Tačiau] vis mąsto apie tai ir yra prislėgta mano siela manyje. [21] Bet tai prisiminiau, dėl to turėjau vilties:

Chėt

[22] kad VIEŠPATIES malonės nėra išsisėmusios, kad jo pasigailėjimai nėra pasibaigę. [23] Kasryt jie nauji. Didelė tavo ištikimybė! [24] „Mano dalia VIEŠPATS, – tarė mano siela, – todėl turiu vilties jame“.

---

[u] **3,17** Lit. išstūmei mano sielą iš ramybės

Tėt

[25] VIEŠPATS geras tam, kuris turi vilties jame, sielai, kuri jo ieško. [26] Gera tyliai laukti VIEŠPATIES išgelbėjimo. [27] Gera vyrui nešti jungą savo jaunystėje.

Jod

[28] Tegul jis sėdi vienas ir tyli, kai Jis jam uždeda [jį]! [29] Tegul jis nulenkia į dulkes savo burną! Gal dar yra vilties. [30] Tegul jis pasiūlo jį mušančiam savo skruostą, tegul pasisotina gėda!

Kaf

[31] Nes ne visam laikui atstumia Viešpats, [32] bet, jei nuliūdino, jis vėl pasigaili pagal savo didžiąją malonę, [33] nes jis ne iš širdies prispaudžia ir nuliūdina žmones.

Lamed

[34] Kad kojomis mindo visus šalies belaisvius, [35] kad laužo vyro teisę Aukščiausiojo akivaizdoje, [36] kad apgaudinėja žmogų jo byloje, – ar Viešpats to nematytų?

Mėm

[37] Kas gi būtų galėjęs paliepti, kad kas nors įvyktų, jei Viešpats nebūtų to įsakęs? [38] Ar ne iš Aukščiausiojo burnos išeina pikta ir gera? [39] Kuo turėtų skųstis žmogus, išlikęs gyvas? Kiekvienas savo nuodėme!

Nūn

[40] Ištirkime ir išmėginkime savo elgesį ir gręžkimės į VIEŠPATĮ! [41] Pakelkime savo širdis, ne rankas, į

Dievą danguj e! [42] „Mes nusidėjome ir maištavome! Tu negalėjai atleisti.

Samech

[43] Tu apsisiautei rūstybe ir mus persekiojai, be gailesčio žudei. [44] Apsisiautei debesim taip, jog nepraėjo malda. [45] Šiukšlėmis ir atmatomis mus padarei tarp tautų.

Pė

[46] Išsižiojo prieš mus visi mūsų priešai. [47] Siaubas ir duobė mums teko, sunaikinimas ir žlugimas". [48] Vandens upelius liejo mano akis dėl mano tautos dukters žlugimo.

Ajin

[49] Mano akis lies ašaras nenumaldomai, be paliovos, [50] iki pažvelgs žemyn ir pamatys VIEŠPATS iš dangaus. [51] Mano akis kelia man skausmą ⌜nuo viso verksmo dėl mano miesto⌝[v].

Sadė

[52] Mane medžiote medžiojo kaip paukštį mano priešai be priežasties. [53] Jie bandė pražudyti mano gyvybę [įstūmę] į duobę ir mėtė akmenis ant manęs. [54] Vandenys apsėmė mano galvą. Maniau: „Esu žuvęs!"

Kof

[55] Šaukiaus tavo vardo, VIEŠPATIE, iš giliausios duobės. [56] Tu išgirdai mano šaukimą: „Nepaslėpk savo

---

[v]**3,51** Rk.; M: dėl visų mano miesto dukterų

ausies mano šauksmui!“[w] [57] Tu prisiartinai, kai šaukiaus tavęs. Tu tarei: „Nebijok!“

Rėš

[58] Tu vedei, Viešpatie, ˹mano bylą˺[x], atpirkai mano gyvybę. [59] Tu matei, VIEŠPATIE, mano priespaudą, apgynei mano teises. [60] Tu matei visą jų kerštingumą, visus jų kėslus prieš mane.

Syn

[61] Tu girdėjai jų plūdimą, VIEŠPATIE, visus jų kėslus prieš mane, [62] mano priešininkų kalbas[y] ir jų šnibždesį prieš mane diena iš dienos. [63] Stebėk juos, kai jie sėdi ir atsistoja! Aš jų pašaipos daina.

Tav

[64] Tu jiems atlyginsi, VIEŠPATIE, pagal jų rankų darbą. [65] Tu ˹atimsi jiems blaivią galvoseną˺[z]. Tavo prakeikimas [tegul krinta] ant jų! [66] Tu užsirūstinęs juos persekiosi ir išnaikinsi iš po savo dangaus, VIEŠPATIE.

Nieko nepasigailėta

Alef

4 [1] Ak, kaip pajuodo auksas, pasikeitė grynasis auksas! Išbarstyti šventieji akmenys visų gatvių kampuose.

---

[w] **3,56** M + mano pagalbos šauksmui

[x] **3,58** Rk., plg. S; M: mano sielos bylas

[y] **3,62** Lit. lūpas

[z] **3,65** Lit. apakinsi jų širdį

Bėt

[2] Sijonos sūnūs, brangieji, [kadaise] lyginami su grynu auksu, deja, laikomi moliniais ąsočiais, puodžiaus rankų darbu!

Gimel

[3] Net šakalai paduoda krūtį, žindo savo jauniklius. [Tačiau] mano tautos dukterys[a] žiaurios kaip dykumos stručiai.

Dalet

[4] Žindomojo liežuvis prilipo prie gomurio iš troškulio. Vaikai prašė duonos – niekas jos nelaužė jiems. [5] Tie[b], kurie valgė gardumynus, mirė iš bado gatvėse. Tie, kuriuos augino ant purpuro, ⌜atsigulė į⌝[c] mėšlyną.

Vav

[6] Taip mano tautos dukters kaltė pasirodė didesnė už nuodėmę Sodomos, kuri buvo sugriauta staiga, ⌜negrąžant joje rankų⌝[d].

---

[a] **4,3** GT; M: duktė

[b] **4,5** T.y. vaikai

[c] **4,5** Lit. apsikabino

[d] **4,6** Arba rk.: neturint vaikams joje kentėti

Zajin

[7] Jos jaunikaičiai[e] buvo skaistesni už sniegą, baltesni už pieną. ˹Jų oda˺[f] rausvesnė už koralus; jų pavidalas[g] – lazuritas.

Chėt

[8] Jie atrodė juodesni už suodžius; jųnebeatpažino gatvėse. Jų oda susiraukšlėjo ant jų kaulų, sudžiūvo kaip medis.

Tėt

[9] Laimingesni buvo užmuštieji kalaviju negu užmuštieji badu. ˹Šie, [badu] stapinami, pamažu nyko dėl lauko vaisių stokos˺[h].

Jod

[10] Gailestingų moterų rankos virė jų pačių vaikus. Jie tapo joms paguodos duona, mano tautos dukteriai žlungant.

Kaf

[11] VIEŠPATS išbaigė savo įniršį, išliejo savo rūstybės įkarštį ir sukūrė Sijonoje ugnį, kuri surijo jos pamatus.

---

[e]**4,7** Rk.; M: nazirai

[f]**4,7** Rk.; M: kaulai

[g]**4,7** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[h]**4,9** Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

Lamed

[12] Nebūtų tikėję žemės karaliai nei visi pasaulio gyventojai, kad prispaudėjas ir priešas įsiverš į Jeruzalės vartus.

Mėm

[13] Dėl jos pranašų nuodėmių [tai įvyko], [dėl] nedorybių jos kunigų, kurie išliejo jos vidury teisiųjų kraują.

Nūn

[14] Akli jie svyravo gatvėmis, sutepti krauju taip, kad nebuvo galima paliesti jų drabužių.

Samech

[15] „Šalinkitės! Suteptasis! – [žmonės] šaukė jiems – Šalinkitės! Šalinkitės! Nepalieskite!“ Jie juk turėjo iškeliauti svyruodami[i] į tautas, nebebuvo leista jiems čia pasilikti.

Pė

[16] Pats VIEŠPATS juos išsklaidė, nebepažvelgia į juos: jie[j] neatsižvelgė į kunigus, net[k] senelių nepasigailėjo.

---

[i] **4,15** M + [žmonės] sakė

[j] **4,16** T.y. priešai

[k] **4,16** Dgl. MssTSV; ~M

Ajin

[17] Mes dar pražiūrėjome akis, laukdami sau pagalbos. Veltui! Savo sargybos bokšte žvalgėmės [laukdami] tautos, kuri nepadeda!

Sadė

[18] Jie pasalomis taip sekė mūsų žingsnius, kad negalėjome eiti į savo aikštes. Priartėjo mūsų galas, pasibaigė mūsų dienos; tikrai atėjo mūsų galas.

Kof

[19] Mūsų persekiotojai buvo greitesni už dangaus erelius. Per kalnus jie vijosi mus, dykumoje tykojo mūsų.

Rėš

[20] Mūsų gyvybės kvapas, VIEŠPATIES pateptasis, buvo sugautas jų duobėse – jis, apie kurį galvojome: jo saugojami[1] gyvensime tarp tautų.

Syn

[21] Džiaukis ir linksminkis, dukterie, Edomo tauta, gyvenanti Uso šalyje! Pas tave irgi ateis taurė. Tu pasigersi ir apsinuoginsi.

Tav

[22] Pasibaigė tau bausmė, dukterie Sijona: jis nebeleis tavęs ištremti. Jis nubaus tave dėl tavo kaltės, dukterie, Edomo tauta, atidengs tavo nuodėmes!

---

[1]**4,20** Lit. šešėlyje

Sugrąžink mus, VIEŠPATIE, pas save!

5 [1] Atsimink, VIEŠPATIE, kas mums atsitiko! Pažvelk ir pamatyk mūsų gėdą! [2] Mūsų veldinys teko svetimiesiems, mūsų namai svetimšaliams. [3] Našlaičiai likome, be tėvo; mūsų motinos – kaip našlės. [4] Savo pačių vandenį turime gerti [tik] už mokestį. [5] ˹Jungas ant mūsų kaklo mus spaudžia˺[m]; mes nuvargstame, bet neduoda mums atilsio. [6] Į Egiptą ištiesėme ranką, į Asiriją, kad pasisotintume duona. [7] Mūsų tėvai nusikalto, bet jų nebėra. Tad mes turime nešti jų nusikaltimus. [8] Vergai mums viešpatauja. Nėra kas mus išvaduotų iš jų rankos. [9] Su pavojum savo gyvybei pargabenam sau maistą, grasomi dykumos[n] kalavijo. [10] Mūsų oda įkaista kaip krosnis nuo bado kančių. [11] Moteris jie prievartavo Sijonoje, mergaites Judo miestuose. [12] Kunigaikščiai buvo jų[o] pakariami, vyresnieji negerbiami. [13] Jaunikaičiai turi nešioti rankines girnas, o berniukai svirduliuoti po malkų našta. [14] Seneliai laikosi atstu nuo vartų, jaunikaičiai nuo styginės muzikos. [15] Liovėsi džiaugtis mūsų širdis, pavirto gedulu mūsų ratelis. [16] Nukrito vainikas mums nuo galvos. Vargas mums, kad nusidėjome! [17] Dėl to paliego mūsų širdis, dėl to aptemo mūsų akys: [18] dėl Sijonos kalno, kuris nusiaubtas, kuriame lapės laksto. [19] Bet tu, VIEŠPATIE, amžinai pasilieki, tavo sostas iš kartos į kartą! [20] Kodėl tu nori mus pamiršti visam laikui, mus palikti iki gyvos galvos? [21] Sugrąžink mus,

---

[m]**5,5** Rk.; M: Ant savo kaklo mes persekiojami

[n]**5,9** T.y. dykumos gyventojų

[o]**5,12** Lit. jų rankomis

VIEŠPATIE, pas save, kad atsiverstume! Atnaujink mūsų dienas kaip kadaise[p], [22] jei nesi visiškai atmetęs mūsų, per daug užsirūstinęs ant mūsų!

---

[p]**5,21** T.y. atnaujink visą Dievo tautos gyvenimą, kad ji vėl gyvuotų, kaip kitados gyvavo.

EZEKIELIS

EZEKIELIS PAŠAUKIAMAS PRANAŠAUTI (1, 1–5, 17)

Vieta ir data

1 [1] [a]Trisdešimtaisiais metais, ketvirtąjį [mėnesį], penktąją to mėnesio dieną, man esant tarp tremtinių prie Kebaro upės, atsivėrė dangus, ir aš mačiau dieviškų regėjimų. [2] To mėnesio penktąją dieną – tai yra penktaisiais karaliaus Jojachino tremties metais – [3] VIEŠPATIES žodis atėjo Buzio sūnui kunigui Ezekieliui[b] Kaldėjų šalyje prie Kebaro upės. Ir ten atėjo ant manęs[c] VIEŠPATIES ranka.

VIEŠPATIES šlovės regėjimas

[4] Man bežiūrint, štai atėjo iš šiaurės audra, didelis debesis, apsuptas žibesio, ir tviskanti ugnis, ir iš jos vidurio – iš ugnies vidurio – [švytėjo] tartum ˹blankaus aukso˺[d] spindesys. [5] Jos viduryje [pasirodė] keturių gyvūnų figūros. Tokia buvo jų išvaizda: jie turėjo žmogaus pavidalą. [6] Kiekvienas turėjo keturis veidus

---

[a]**1,1** Atskirų žodžių, jų junginių ar sakinių, įterptų pusiau laužtiniuose skliausteliuose be numeruotų pastabų puslapio apačioje, nėra Ezekielio Septuagintos (G) tekste.

[b]**1,3** Hbr. Jecbezkėl

[c]**1,3** Kkr. MssGS; M: jo

[d]**1,4** T.y. aukso ir sidabro lydinio

ir kiekvienas keturis sparnus. [7] Jų kojos buvo tiesios, o jų kojų padas – kaip veršio naga, ir jos blyksėjo kaip nušveisto žalvario blizgesys. [8–9] Žmonių rankos [pasirodė] po jų sparnais keturiuose jų šonuose, ir jų – jų keturių – veidai[e] (jų sparnai palietė vienas kitą), jiems einant, nesigręžė. Kiekvienas ėjo tiesiai pirmyn. [10] O jų veidų išvaizda buvo tokia: visi keturi dešinėje turėjo žmogaus veidą ir liūto veidą. Visi keturi kairėje turėjo jaučio veidą, ir visi keturi turėjo erelio veidą. [11] [f]Ir jų sparnai buvo į viršų išplėsti. Kiekvienas turėjo po du [sparnus], apdengiančius jų kūnus. [12] Ir kiekvienas ėjo tiesiai pirmyn. Jie ėjo ten, kur dvasia norėjo eiti. Eidami jie nesigręžė. [13] Ir tarp[g] gyvūnų kažkas atrodė kaip žarijos ugnyje. Ji atrodė kaip deglai ir šen bei ten judėjo tarp gyvūnų. Ugnis žėrėjo, ir iš ugnies blykčiojo žaibai. [14] ˹Gyvūnai šen ir ten lakstė kaip žaibo blykstelėjimai˺. [15] Žiūrėdamas į gyvūnus, pamačiau po tekinį ant žemės, šalia gyvūnų, ˹prie visų keturių˺[h]. [16] Tekinių išvaizda ˹ir jų sandara˺ buvo kaip chrizolito tviskėjimas, ir visi keturi buvo tokio pat pavidalo. Jų išvaizda ir sandara buvo tokia, lyg kad vienas tekinis būtų kitame. [17] ˹Kai jie riedėjo˺, riedėjo į savo keturias puses. Riedėdami jie nesigręžė. [18] ˹Jie turėjo skryčius, ir aš mačiau˺[i], kad jų, visų keturių, skryčiai buvo aplinkui pilni akių. [19] Gyvūnams einant, tekiniai [irgi] riedėjo šalia jų, o gyvūnams pakylant nuo

---

[e] **1,8-9** M + ir jų sparnai; ~G

[f] **1,11** M + ir jų veidai; ~G

[g] **1,13** G; M: pavidalas

[h] **1,15** Rk.; M: prie jo keturių veidų

[i] **1,18** Rk.; M: Ir jų skryčiai, ir jie turėjo aukštį bei baimę

žemės, pakilo [ir] tekiniai. 20 Kur dvasia norėjo eiti, ten jie riedėjo. Ir jų tekiniai pakilo taip pat, kaip ir jie, nes gyvūnų dvasia buvo tekiniuose. 21 Aniems einant, tie riedėjo, o kai anie sustojo, tie sustojo. Aniems pakylant nuo žemės, jie, ˹tekiniai˺, pakilo taip pat, kaip anie, nes gyvūnų dvasia buvo tekiniuose. 22 Viršum gyvūnų galvos buvo kažkas panašus į dangaus skliautą, blizgantį kaip[j] krištolas, išplėstą viršuje, viršum jų galvų. 23 O po skliautu buvo ištiesti jų sparnai, paliečiantys vienas kitą. Jų[k] kiekvienas turėjo du [sparnus][l], apdengiančius jų kūnus. 24 Ir, jiems einant, girdėjau jų sparnų šlamesį kaip galingų vandenų šniokštimą, ˹kaip Visagalio griausmą, triukšmingą ūžmą tarsi karo stovyklos ūžmą˺. Sustoję jie nuleido savo sparnus. 25 Pasigirdo garsas nuo viršaus skliauto, esančio viršum jų galvos. Sustoję jie nuleido savo sparnus. 26 Viršuj skliauto, esančio viršum jų galvos, kažkas atrodė kaip safyro[m] akmuo, kažkas panašus į sostą. Viršuj ant to, kas buvo panašus į sostą, [n]buvo matyti kažkas, kas atrodė kaip žmogus. 27 Į viršų nuo to, kas atrodė kaip jo juosmuo, mačiau tarsi blankaus aukso žibesį – tai, kas atrodė kaip apkraštuota ugnis. O į apačią nuo to, kas atrodė kaip jo juosmuo, mačiau tai, kas atrodė kaip ugnis. Ir jį supo spinduliuojanti šviesa. 28 Kaip atrodo vaivorykštė, pasirodanti lietaus dieną debesyje, taip atrodė aplinkui spinduliuojanti šviesa. Toks buvo

---

[j] **1,22** M + bauginantis; ~G

[k] **1,23** T.y. gyvūnų

[l] **1,23** M + dtgr.: ir jų kiekvienas turėjo du sparnus, apdengiančius; ~ G

[m] **1,26** Arba: lazurito

[n] **1,26** M + ant jo; ~ 3MssGV

VIEŠPATIES šlovės pavidalo reginys. Tai matydamas, aš parpuoliau kniūpsčias ir išgirdau kalbančio balsą.

Ezekielio pašaukimas. Ritinio regėjimas

2 [1] Jis man tarė: „Žmogau, stokis ant savo kojų, ir aš kalbėsiu su tavim!“ [2] ˹Jam prakalbus į mane˺, dvasia įėjo į mane ir pastatė mane ant mano kojų, ir aš girdėjau jį kalbant man. [3] Jis man tarė: „Žmogau, aš tave siunčiu ˹į Izraelio namus˺[o], [p]maištinguosius, kurie maištavo prieš mane. Jie ir jų tėvai man priešgyniavo iki pat šios dienos. [4] ˹Jie įžūlūs ir kietaširdžiai sūnūs. Pas juos aš tave siunčiu˺. Ir tu turi jiems tarti: ‚Taip pasakė[q] VIEŠPATS’. [5] Ar jie paklausys, ar atsisakys klausyti, – nes jie priešgynūs namai, – jie turi žinoti, kad pranašas buvo tarp jų. [6] O tu, žmogau, nebijok jų ir ˹neišsigąsk jų veidų˺[r], nors ˹erškėčiai apsupa˺[s] tave ir tu sėdi ant skorpionų. Nebijok jų žodžių ir neišsigąsk jų veidų, nes jie priešgynūs namai. [7] Ir tu turi jiems kalbėti mano žodžius, ar jie klausys, ar atsisakys klausyti, nes jie ˹priešgynūs namai˺[t]. [8] O tu, žmogau, klausyk, ką aš tau kalbu. Nepriešgyniauk, kaip priešgynūs namai. Išsižiok ir valgyk, ką aš tau duodu“. [9] Pažvelgiau, ir štai ranka, ištiesta į mane! Ir joje buvo knygos ritinys. [10] Jis išvyniojo

---

[o]**2,3** G; M: pas izraelius

[p]**2,3** M + pas tautas; ~ G

[q]**2,4** M + Viešpats

[r]**2,6** G; M: nebijok jų žodžių

[s]**2,6** Rk., plg. G; M: priešgynos ir erškėčiai

[t]**2,7** 32 MssGST; M: priešgyniavimas

jį prieš mane, ir jis buvo prirašytas abiejose pusėse. Ant jo buvo užrašyta: „Raudos, aimanos ir aikčiojimai“.

3 [1] Ir jis man tarė: „Žmogau, ˹valgyk, ką randi˺, valgyk šitą ritinį ir eik, kalbėk Izraelio namams!“ [2] Aš išsižiojau, ir jis man davė valgyti tą ritinį. [3] Ir jis man tarė: „Žmogau, pamaitink savo kūną[u] ir pripildyk savo vidurius šito ritinio, kurį aš tau duodu“. Aš jį valgiau, ir jis pasidarė mano burnoje saldus kaip medus. [4] Jis man tarė: „Žmogau, eik, nueik į Izraelio namus ir jiems kalbėk mano žodžius[v], [5] nes tu esi siunčiamas ne pas nesuprantamos šnekos ˹ir sunkios kalbos˺[w] žmones, bet į Izraelio namus, [6] ir ne pas daugelį ˹nesuprantamos šnekos ir sunkios kalbos˺[x] tautų, kurių žodžių negalėtum suprasti. Jei[y] tave siųsčiau pas jas, jos tavęs klausytų. [7] Bet Izraelio namai nenorės tavęs klausyti, nes jie nenori manęs klausyti. Mat visi Izraelio namai yra kietakakčiai ir kietaširdžiai. [8] Štai aš darau tavo veidą griežtą, tokį pat, kaip jų veidą[z], ir tavo kaktą tokią pat kietą, kaip jų kaktą. [9] ˹Darau tavo kaktą˺ it švitrą, kietesnę už titnagą. Nebijok jų ir neišsigąsk jų veidų, nes jie priešgynūs namai“. [10] Jis man tarė: „Žmogau, imk sau į širdį ir išgirsk ausimis visus mano žodžius, kuriuos tau kalbu. [11] Eik, nueik pas tremtinius, savo tautiečius, jiems kalbėk ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė, ar jie klausys, ar atsisakys

---

[u] **3,3** Lit. pilvą

[v] **3,4** GSV; M: žodžiais

[w] **3,5** ~G(B)

[x] **3,6** ~S

[y] **3,6** GSTV

[z] **3,8** T.y. darau tave nenuolaidų

klausyti“. [12] Tada dvasia pakėlė mane, ir, VIEŠPATIES šlovei pasikeliant[a] iš savo vietos, išgirdau už savęs didelio žemės drebėjimo dundesį – [13] šlamesį gyvūnų sparnų, paliečiančių vienas kitą, ir šalia jų esančių tekinių bildesį, didelio žemės drebėjimo dundesį. [14] Dvasia mane pakėlė ir nunešė, ir aš ėjau apkartęs[b], užsidegęs dvasia, Viešpaties rankos apgalėtas. [15] Atvykau į Tel-Abibą pas tremtinius, gyvenančius prie Kebaro upės, kur jie gyveno, ir ten septynias dienas sėdėjau tarp jų apstulbęs.

Sargo tarnyba

[16] Septynioms dienoms pasibaigus, man atėjo VIEŠPATIES žodis: [17] „Žmogau, tave padariau sargu Izraelio namams. Išgirdęs žodį iš mano burnos, tu turi jiems duoti įspėjimų iš manęs. [18] Kai sakysiu bedieviui: ‚Tikrai mirsi’, o tu nebūsi[c] kalbėjęs, kad įspėtum bedievį [gręžtis] nuo jo[d] kelio, kad išlaikytum jį gyvą, tai jis, bedievis, mirs dėl savo kaltės, bet aš ˹laikysiu tave atsakingu už jo mirtį˺[e]. [19] O jei būsi įspėjęs bedievį ir jis nebus atsigręžęs nuo savo bedievystės ir savo[f] kelio, tai jis mirs dėl savo kaltės, o tu būsi išgelbėjęs savo gyvybę. [20] Bet jei teisusis nusigręš nuo savo teisumo ir darys neteisybę ir aš jį suklupdysiu, jis mirs. Jei nebūsi jo įspėjęs, jis mirs dėl savo nuodėmės, ir nebus atsiminta jo

---

[a] **3,12** Rk.

[b] **3,14** ~GS

[c] **3,18** M + jo įspėjęs ir

[d] **3,18** M + bedieviško; ~ GS

[e] **3,18** Lit. pareikalausiu jo kraują iš tavo rankos

[f] **3,19** M + bedieviško; ~33,9

padarytų teisingų darbų, tačiau aš laikysiu tave atsakingu už jo mirtį. [21] Bet jei tu būsi įspėjęs teisųjį[g], kad jis[h] nenusidėtų, ir jis nenusidės, jis tikrai išliks gyvas, nes jis leidosi įspėjamas, o tu būsi išgelbėjęs savo gyvybę“.

Jeruzalės apgulimas ir tremtis, atvaizduoti pranašo simboliniais veiksmais (3, 22–5, 17)

[22] Ten[i] atėjo ant manęs VIEŠPATIES ranka, ir jis man tarė: „Kelkis, išeik į lygumą, ir ten kalbėsiu su tavim!“ [23] Aš atsikėliau ir išėjau į lygumą, ir štai ten buvo VIEŠPATIES šlovė. Ji stovėjo kaip šlovinga apraiška, kurią mačiau prie Kebaro upės. Ir aš parpuoliau kniūpsčias. [24] Tada dvasia įėjo į mane ir mane pastatė ant mano kojų. Jis[j] kalbėjo su manim ir man tarė: „Įeik ir užsirakink savo namų viduje. [25–26] Ir tu, žmogau, žiūrėk! Jie uždės ant tavęs virves ir jomis taip suriš tave, jog nebegalėsi išeiti į jų tarpą. Ir aš taip priklijuosiu tavo liežuvį prie tavo gomurio, jog būsi nebylys ir nebegalėsi būti jiems pabarėjas, nes jie priešgynūs namai. [27] Bet man kalbant su tavim, aš atversiu tavo burną, ir tu turėsi jiems tarti: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kas klausysis, tas tegul klausosi, o kas atsisakys klausyti, tas tegul atsisako, nes jie yra priešgynūs namai’.

4 [1] O tu, žmogau, pasiimk plytą, ją padėk prieš save ir nubrėžk ant jos miestą, Jeruzalę. [2] Padėk prieš jį apgulą: pastatyk prieš jį apgulos sieną, supilk prieš

---

[g]**3,21** GS; M: jį teisųjį

[h]**3,21** M: teisusis

[i]**3,22** ~GV

[j]**3,24** T.y. VIEŠPATS

jį rampą, išdėstyk prieš jį karines stovyklas ir iš visų pusių išstatyk prieš jį mūradaužius. 3 Tu pasiimk geležinę keptuvę ir ją padėk tarsi geležinę sieną tarp savęs ir miesto. Nukreipk savo veidą prieš jį, ir šis tebūnie apgultas. Tu turi jį apgulti. Tai ženklas Izraelio namams. 4 Tu atsigulk ant kairiojo šono ir nešk[k] Izraelio namų kaltę. Kiek dienų ant jo gulėsi, [tiek] turėsi nešti jų kaltę. 5 Aš tau paversiu jų kaltės metus [atitinkamu] skaičiumi – ⌜trimis šimtais devyniasdešimt⌝[l] dienų. Ir tu turėsi nešti Izraelio namų kaltę. 6 Šitas [dienas] pabaigęs, [m]atsigulk ant dešiniojo šono ir nešk Judo namų kaltę. Aš tau ją uždedu per keturiasdešimt dienų – po dieną už metus. 7 Tu turi nukreipti savo veidą į Jeruzalės apgulimą ir, apnuoginęs savo ranką, pranašauti prieš ją. 8 Ir štai aš pririšu tave virvėmis, kad neapsiverstum nuo vieno šono į kitą, iki būsi pabaigęs savo priespaudų[n] dienas. 9 Tu pasiimk kviečių, miežių, pupų, lęšių, sorų bei speltų ir juos suberk į vieną indą, ir iš jų pasidaryk duonos. Ją valgysi tiek dienų, kiek tu gulėsi ant savo šono – ⌜tris šimtus⌝[o] devyniasdešimt dienų. 10 Ir tavo valgis, kurį valgysi, tiksliai atsvertas, turi būti dvidešimt šekelių[p] dienai. Nustatytu laiku tu turi jį valgyti. 11 Ir tu turi gerti atseikėjęs vandens: šeštą hino dalį. Nustatytu laiku tu turi gerti. 12 Tu turi ją valgyti miežinio papločio pavidalo ir,

---

[k]**4,4** Rk.; M: uždėk ant jo

[l]**4,5** G: šimtu devyniasdešimt

[m]**4,6** M + antrąkart; ~ GS

[n]**4,8** Arba: apgulimo

[o]**4,9** G: šimtą

[p]**4,10** 20 šek. - apie 230 g

jiems matant, ją kepti ant žmogaus mėšlo gumulų“. [13] Ir VIEŠPATS tarė: „Taip izraeliai valgys ˹savo duoną˺, tai, kas sutepta, tarp tautų, ˹į kurias juos išvarysiu˺“. [14] Bet aš sakiau: „Ak, Viešpatie Jahve! Mano gerklė nesutepta: nuo jaunystės iki dabar nesu valgęs nei maitos, nei to, kas žvėrių sudraskyta, ir į mano burną nėra įėjusi jokia pigul-mėsa[q]“. [15] Tada jis man tarė: „Žiūrėk! Tau leidžiu vartoti vietoj žmonių išmatų galvijų mėšlo gumulus, ir ant jo galėsi išsikepti duonos“. [16] Jis man tarė: „Žmogau, štai aš sulaužau duonos ramstį Jeruzalėje, ir jie atsvėrę ir susirūpinę valgys duoną ir su saiku bei šiurpu gers vandenį, – [17] kad jie stokotų duonos bei vandens, vienas kitu baisėtųsi ir sunyktų dėl savo kaltės.

5 [1] O tu, žmogau, pasiimk aštrų kalaviją. Jį pasiimk kaip skustuvą ir juo brauk sau per galvą ir barzdą. Paskui pasiimk svarstykles ir padalyk plaukus[r]. [2] Apgulos dienoms praslinkus, tu turi sudeginti trečdalį miesto vidury, paimti trečdalį ir aplink jį sukapoti kalaviju ir trečdalį išbarstyti į vėją. ˹Ir aš, išsitraukęs kalaviją, nuseksiu paskui juos˺[s]. [3] Iš ten tu turi paimti mažą jų skaičių ir juos įrišti į savo drabužio skverną. [4] Tu turi dar paimti kelis iš jų, juos numesti į ugnies vidurį ir sudeginti ugnyje. ˹Ir tu turi sakyti˺[t] visiems Izraelio namams: [5] ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tai Jeruzalė! Į tautų vidurį ją pasodinau, o aplink ją – šalis. [6] Bet ji priešinosi mano potvarkiams, elgdamasi bedieviškiau

---

[q]**4,14** T.y. sutepta aukos mėsa, kai ją valgo neleistinu laiku, t.y. trims dienoms praslinkus. Žr. Lev 7, 18; 19: 7.

[r]**5,1** Lit. juos

[s]**5,2** Sakinys turbūt paimtas iš 12 skn.

[t]**5,4** G; M: Iš jo išplis ugnis

už tautas, ir [priešinosi] mano nuostatams labiau už savo aplinkines šalis, nes jie[u] atmetė mano potvarkius ir nesilaikė mano nuostatų. [7] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi buvote maištingesni[v] už savo aplinkines tautas, nesilaikėte mano nuostatų, nevykdėte mano potvarkių ir nesielgėte net pagal savo aplinkinių tautų potvarkius, [8] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai ir aš prieš tave! Ir aš, tautoms matant, darysiu tavo vidury teismą. [9] Aš tau darysiu, ko niekad nesu daręs ir ko panašaus niekad nebedarysiu dėl visų tavo bjaurių darbų. [10] Todėl tavyje tėvai valgys sūnus, o sūnūs – tėvus. Aš darysiu tavyje teismą ir išsklaidysiu visus tavo išlikėlius į visus vėjus. [11] Todėl, kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – kadangi tu suteršei mano šventyklą ˹visomis savo šlykštybėmis ir˺ visomis savo bjaurybėmis[w], todėl ir aš darysiu kirpimą ir ˹neparodysiu gailesčio˺[x], aš irgi neužjausiu. [12] Tavo trečdalis mirs nuo maro ir žus nuo bado tavyje. Trečdalis kris nuo kalavijo aplink tave, o trečdalį išbarstysiu į visus vėjus ir, išsitraukęs kalaviją, nuseksiu paskui juos. [13] Tada išsibaigs mano rūstybė, ir aš nuramdysiu savo įnirtį prieš juos, ˹ir pasigiešiu˺, kad jie žinotų, jog aš, VIEŠPATŠ, kalbėjau užsidegęs, išbaigdamas savo įnirtį prieš juos. [14] Aš padarysiu tave griuvėsiais ˹ir pajuokos žodžiu˺ tarp tavo aplinkinių tautų, kiekvieno praeivio akyse. [15] ˹Tu tapsi˺[y] pajuokos

---

[u] **5,6** T.y. Jeruzalės gyventojai

[v] **5,7** Rk.; M: jūsų bruzdesys?

[w] **5,11** T.y. pasibjaurėjimą sukeliančiais stabais

[x] **5,11** Lit. mano akis neašaros

[y] **5,15** GSV; M: Ji taps

ir keiksmo žodžiu, ˹įspėjimu ir pasibaisėjimu˺ savo aplinkinėms tautoms, kai aš, užsirūstinęs bei įnirtęs ir su įnirtingomis bausmėmis, tau padarysiu teismą – aš, VIEŠPATS, kalbėjau, – [16] kai paleisiu į jus[z] savo[a] mirtinas[b] strėles, kurių tikslas sunaikinti, ˹kurias paleisiu jums sunaikinti ir prie to dar užleisiu jums badą˺, ir jums sulaužysiu duonos ramstį. [17] Pasiųsiu jums badą ir plėšrius žvėris, kad tie išplėštų tau vaikus. Maras bei ˹kraujo praliejimas˺[c] pereis per tave, ir atvesiu kalaviją prieš tave. Aš, VIEŠPATS, kalbėjau!'"

Sunaikinami Izraelio aukštumų alkai

6 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, nukreipk savo veidą į Izraelio kalnus, ir jiems pranašauk! [3] Sakyk: ‚Izraelio kalnai, klausykite ˹Viešpaties˺ Jahvės žodžio! Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė kalnams ir kalvoms, upelių vagoms ir slėniams: Štai aš atvesiu prieš jus kalaviją ir sunaikinsiu jūsų aukštumų alkus. [4] Bus išardyti jūsų aukurai ir sudaužyti jūsų smilkalų aukurai, ir padarysiu, kad jūsų užmuštieji kris ties jūsų stabais. [5] ˹Aš pamesiu izraelių lavonus ties jų stabais˺ ir išmėtysiu jūsų kaulus aplink jūsų aukurus. [6] Visose jūsų gyvenvietėse miestai bus apleisti ir aukštumų alkai taip nusiaubti, kad jūsų aukurai bus apleisti ˹ir nusiaubti˺ jūsų stabai sudaužyti ˹ir pašalinti˺, ir jūsų smilkalų aukurai numušti – ˹jūsų rankų padarai nušluoti˺. [7] Užmuštieji kris tarp

---

[z] **5,16** Rk.; M; juos

[a] **5,16** G

[b] **5,16** M + bado

[c] **5,17** Lit. kraujas

jūsų, ir jūs žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. 8 [d]Kai jūs turėsite nuo kalavijo ištrūkusiųjų tarp tautų, kai būsite išsklaidyti šalyse, 9 jūsų ištrūkėliai tarp tautų, į kurias jie bus išvesti nelaisvėn, atsimins mane, sutrynusį jų paleistuvingą širdį, ˹atsitraukusią˺ nuo manęs, ir jų akis, paleistuvingai nusekusias paskui jų stabus, ir jie bjaurėsis patys savimi ˹dėl piktenybių, kurias jie darė˺, dėl visų savo bjaurių darbų. 10 Tada jie žinos, kad aš, VIEŠPATS, ne veltui grasinau jiems padarysiąs šitą nelaimę'". 11 Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Plok rankomis, trypk koja ir sakyk ‚oi' dėl Izraelio namų visų bjaurių, piktų darbų! Jie kris nuo kalavijo, bado ir maro. 12 Tolimasis mirs nuo maro, artimasis kris nuo kalavijo, o tas, kurs liks[e] išsaugotas, mirs nuo bado. Taip aš jiems išbaigsiu savo rūstybę. 13 Ir jūs žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai jų užmuštieji gulės tarp jų stabų aplink jų aukurus ant kiekvienos aukštos kalvos, ˹visose kalnų viršūnėse˺, po kiekvienu žaliuojančiu medžiu ˹ir po kiekvienu šakotu terebintu˺ – ten, kur jie aukojo raminantį aukos kvapą visiems savo dievams. 14 Aš ištiesiu prieš juos savo ranką ir padarysiu šalį siaubingais tyrlaukiais nuo ˹dykumos iki Riblos˺[f] visose jų gyvenvietėse. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS".

---

[d]**6,8** M + Tačiau aš paliksiu; ~G

[e]**6,12** G; M: išliks ir bus

[f]**6,14** V(P); M: Diblatos dykumos

Artėja Izraelio galas

7 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Tu, žmogau, sakyk[g]: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė Izraelio šaliai: Atėjo galas, atėjo[h] galas keturiems žemės pakraščiams! [3] Dabar tau galas! Aš paleisiu ant tavęs savo pyktį, tave teisiu pagal tavo elgesį ir ˹tave bausiu už˺[i] visus tavo bjaurius darbus. [4] Mano akis nežvelgs su gailesčiu ˹į tave˺, ir neužjausiu, bet tave bausiu už tavo elgesį ir tavo ˹bjaurių darbų padariniai apsireikš tavyje˺[j]. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS'". [5] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „˹Nelaimė po nelaimės! Štai ji atėjo˺. [6] Galas atėjo, atėjo galas, galas[k] tau! Štai atėjo, [7] atėjo tau pražūtis[l], šalies gyventojau! Atėjo laikas, arti diena – sąmyšio, o ne krykštavimo diena kalnuose. [8] Dabar, netrukus, tau išliesiu savo rūstybę ir išbaigsiu tavyje savo įniršį. Tave nuteisiu pagal tavo elgesį ir tave nubausiu už visus tavo bjaurius darbus. [9] Mano akis nežvelgs su gailesčiu, ir neužjausiu, bet tave bausiu už tavo elgesį, ir tavo bjaurių darbų padariniai apsireikš tavyje. Tada žinosite, kad aš, VIEŠPATS, esu plakėjas. [10] Štai diena! ˹Štai ji atėjo! Išėjo pražūtis!˺ Pražydo ˹teisės iškreipimas˺[m], išsprogo įžūlumas. [11] Smurtas išaugo į

---

[g] **7,2** GS; ~M

[h] **7,2** MssGTV; ~M

[i] **7,3** Lit. užleisiu ant tavęs

[j] **7,4** Lit. tavo bjaurūs darbai bus tavo viduje

[k] **7,6** Rk.; M: pabudo

[l] **7,7** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta. Tai gali būti žodžio „galas“ sinonimas.

[m] **7,10** Rk.; plg. 9, 9

˹lazdą, plakančią nedorybę˺[n]. ˹Niekas iš jų nepaliks, nieko iš jų turtų, nieko iš jų šlovės˺[o]. [12] Atėjo laikas, atslinko diena! Tenesidžiaugia pirkėjas, teneliūdi pardavėjas, ˹nes karšta rūstybė ateina visai jos[p] prabangai˺. [13] Mat pardavėjas nesugrįš prie to, kas parduota, ˹nors jie˺[q] tebebus gyvi tarp gyvųjų, nes ˹karšta rūstybė˺[r] ateina visai jos[s] prabangai. Jis nesugrįš. Ir niekas neįstengs išlaikyti savo gyvybės dėl savo kaltės. [14] Pūskite[t] ragą ir ˹paruoškite karo ginklus˺[u]! Tačiau niekas neis kariauti, ˹nes mano karšta rūstybė ateina visai jos[v] prabangai˺. [15] Kalavijas lauke, maras ir badas viduje. Kas bus lauke, tas mirs nuo kalavijo, o kas mieste, tą badas ir maras pribaigs[w]. [16] Jei jų pabėgėliai paspruks ir buvos kalnuose ˹kaip burkuojantys karveliai˺, jie visi mirs[x], kiekvienas dėl savo kaltės. [17] Visos rankos suglebs ir visi keliai varvės šlapimu. [18] Jie apsijuos ašutines, ir juos apdengs šiurpas. Ant visų veidų gulės gėda, ir visos jų galvos bus plikai nuskustos. [19] Savo sidabrą jie numes į gatves, ir jų auksas bus laikomas mėšlu. ˹Jų sidabras ir auksas

---

[n]**7,11** Lit. nedorybės lazdą

[o]**7,11** Hebr. tekstas neaiškus.

[p]**7,12** T.y. šalies

[q]**7,13** T.y. pardavėjas ir pirkėjas

[r]**7,13** Rk.; M: regėjimas

[s]**7,13** T.y. Izraelio šalies: žr. 2a.

[t]**7,14** 2Mss GSV; M: Jie pūtė

[u]**7,14** Rk., plg. G; M: visko paruošimas

[v]**7,14** T.y. šalies

[w]**7,15** GT; M: prarys

[x]**7,16** S; M: dejuos

negalės jų išgelbėti VIEŠPATIES įniršio dieną˺. Jie nepatenkins savo geidulio ir nepripildys savo pilvo, nes jis[y] jiems tapo kaltės priežastim. [20] Jo[z] puošnią gražybę jie[a] panaudojo puikybei ir iš jo padarė savo bjaurius atvaizdus, ˹savo šlykščius stabus˺. Todėl jį paversiu jiems mėšlu. [21] Atiduosiu jį kaip išplėšą į svetimšalių ranką ir kaip grobį žemės bedieviams. Tie išniekins jį. [22] Aš nukreipsiu nuo jų[b] savo veidą, ir anie[c] išniekins mano brangenybę[d]. Įsibraus į ją plėšikai ir ją išniekins. [23] ˹Jie padarys˺[e] skerdynes[f], nes šalis pilna[g] kraujo praliejimo, o miestas pilnas smurto. [24] ˹Aš atvesiu blogiausias tautas, ir jos užims jų namus˺. Padarysiu galą ˹jų išdidžiai galiai˺[h], ir bus ˹išniekintos jų šventovės˺[i]. [25] Sielvartui atėjus, jie ieškos saugumo, bet jo nebus. [26] Ateis nelaimė po nelaimės ir bloga žinia seks blogą žinią. Jie ieškos apreiškimo pas pranašą. Nebebus kunigo pamokymo ir vyresniųjų patarimo. [27] ˹Karalius gedės, ir˺ kunigaikštis apsivilks siaubu, o valstiečių rankos nustėrs iš baimės.

---

[y]**7,19** T.y. auksas; žr. 19 skn.

[z]**7,20** T.y. aukso

[a]**7,20** GSV; M: jis

[b]**7,22** T.y. izraelių

[c]**7,22** T.y. Izraelio priešai

[d]**7,22** T.y. šventyklą

[e]**7,23** G; M: Padaryk

[f]**7,23** Rk.; M: grandines?

[g]**7,23** M + teismų dėl; ~G

[h]**7,24** G, plg. 24,21;30, 6.18;33,28. M: stipriųjų puikybei

[i]**7,24** GV;M: išniekinti tie, kurie juo pašventino

Pasielgsiu su jais, ˹kaip jie elgėsi˺[j], ir juos teisiu, ˹kaip jie teisė˺[k]. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS“.

Stabų garbinimas šventykloje

8 [1] Šeštaisiais metais, šeštąjį[l] mėnesį, to mėnesio penktąją dieną, man besėdint savo namuose ir Judo vyresniesiems besėdint mano akivaizdoje, ˹ten Viešpaties˺[m] Jahvės ranka nusileido ant manęs. [2] Man bežiūrint, pasirodė tarsi vyro[n] ˹išvaizdos˺ figūra, į apačią ˹nuo jo juosmens˺[o] ugnis ir į viršų nuo jo juosmens tai, kas atrodė kaip skaisti šviesa, kaip blankiojo aukso žiburys. [3] Jis ištiesė lyg ranką ir nutvėrė mane už plaukų garbanos. Dvasia mane pakėlė tarp žemės ir dangaus ir ˹dieviškame regėjime˺[p] nunešė į Jeruzalę prie angos ˹vidinio kiemo˺ vartų, nukreiptų į žiemius, kur stovėjo pavyduliavimo stabas, sukeliantis pavyduliavimą[q]. [4] Ten pasirodė tokia pat Izraelio Dievo šlovė, kaip apraiška, kurią buvau matęs lygumoje. [5] Ir jis man tarė: „Žmogau, pakelk savo akis į žiemių pusę!“ Aš pakėliau akis į žiemių pusę, ir štai į žiemius nuo aukuro vartų stovėjo tas pavyduliavimo stabas prie angos. [6] Ir jis man tarė: „Žmogau, ar tu matai,

---

[j] **7,27** GSV; M: dėl jų elgesio

[k] **7,27** 20 MssV; M: jų teisimais

[l] **8,1** G: penktąjį

[m] **8,1** ~G

[n] **8,2** Rk.; M: ugnies

[o] **8,2** G; M: nuo jo strėnų išvaizdos

[p] **8,3** MssGSTV; M: dieviškuose regėjimuose

[q] **8,3** T.y. VIEŠPATIES pavydulingą rūstybę stabų garbintojams. Plg. Dt 32,16.

ką jie daro? Dideles bjaurybes[r] jie čia daro, kad mane nuvarytų toli nuo mano šventovės. Bet tu matysi dar didesnių bjaurybių!“ [7] Jis mane atvedė prie kiemo angos. ˹Aš žiūrėjau, ir štai [ten] buvo skylė sienoje˺. [8] Ir jis man tarė: „Žmogau, prakask sieną!“ Aš prakasiau sieną, ir štai ten buvo įėjimas. [9] Ir jis man tarė: „Įeik ir pamatyk bjaurius [˹piktus˺] darbus, kuriuos jie čia daro“. [10] Aš įėjau ir žiūrėjau. Ir štai visokie ˹roplių ir žvėrių atvaizdai˺, šlykštūs padarai ir visokie Izraelio namų stabai buvo visur aplinkui įbrėžti į sieną. [11] Septyniasdešimt vyrų iš Izraelio namų seniūnų stovėjo ties jais. Šafano sūnus Jaazanijas stovėjo jų vidury. Kiekvienas laikė rankoje savo smilkytuvą, ir smilkalų ˹debesies˺ kvapas kilo aukštyn. [12] Ir jis man tarė: „Ar matai, žmogau, ką Izraelio namų vyresnieji daro ˹tamsoje˺, kiekvienas savo stabų kambaryje[s]? Mat jie sako: ‚VIEŠPATS nemato ˹mūsų˺, VIEŠPATS paliko šalį’“. [13] Ir jis man tarė: „Tu matysi dar bjauresnių darbų, kuriuos jie daro“. [14] Jis mane nuvedė prie angos VIEŠPATIES namų vartų, nukreiptų į žiemius, ir štai ten sėdėjo moterys, apraudančios Tamūzą. [15] Ir jis man sakė: „Ar matei, žmogau? Tu matysi dar bjauresnių darbų negu šitie“. [16] Jis mane nuvedė į VIEŠPATIES namų vidinį kiemą, ir štai prie įėjimo į VIEŠPATIES šventyklą, tarp portiko ir aukuro, [stovėjo] kokie ˹dvidešimt vyrų˺[t], atgręžę savo nugaras į VIEŠPATIES šventyklą ir savo veidus į rytus, ir jie garbindami parpuolė kniūpsčiom ˹rytų linkui˺ prieš saulę. [17] Ir jis man tarė:

---

[r]**8,6** G; M+ kurias Izraelio namai

[s]**8,12** GSTV; M: kambariuose

[t]**8,16** 2MssG Hier.; M: dvidešimt penki vyrai

„Ar matei, žmogau? Ar Judo namams per maža daryti bjaurius darbus, kuriuos jie čia darė, kad jie [dar] pripildė šalį smurto ˹ir toliau mane pykdė˺? Štai jie ištiesia ˹šakelę man˺[u] prie nosies. [18] Tad ir aš veiksiu rūstaudamas. Mano akis nepažvelgs su gailesčiu, ir neužjausiu. Nors jie ir garsiai šauks man į ausis, jų nesiklausysiu!“

Stabmeldžių išžudymas

9 [1] Paskui jis garsiai šaukė man į ausis: „Priartėkite, miesto budeliai, kiekvienas su savo naikinančiu įrankiu rankoje!“ [2] Ir štai šeši vyrai atėjo nuo aukštutinių vartų, nukreiptų į žiemius, kiekvienas su savo žudymo įrankiu rankoje. Tarp jų buvo vienas vyras, apsivilkęs drobiniais ir su raštininko reikmenimis prie juosmens. Jie įėjo ir atsistojo šalia žalvarinio aukuro. [3] Izraelio Dievo šlovė pakilo nuo kerubo, ant kurio ji buvo, ir [nusėdo] ant šventyklos[v] pakylos. Jis pašaukė vyrą, apsivilkusį drobiniais su raštininko reikmenimis prie juosmens, [4] ir[w] jam tarė: „Eik per miesto vidurį, per Jeruzalės vidurį, ir pažymėk tav[x] ženklu kaktas vyrų, kurie dejuoja ir dūsauja dėl visų joje daromų bjaurybių“. [5] O aniems, man girdint, jis tarė: Eikite per miestą paskui jį ir užmušinėkite! Jūsų akis tenepagaili, ir neužjauskite! [6] Žudykite ir naikinkite senelius ir jaunikaičius, mergaites, vaikus ir

---

[u]**8,17** Lit. vynšaką sau (Tiq,sof.). Vidurinių amžių egzegetų nuomone, žodis „šakelė“ šitame sąryšyje reiškia smarvę. Tad sakinį būtų galima taip versti: Štai jie leidžia smarvę man į nosį! Tiksli hebr. žodžio reikšmė šitame kontekste neaiški.

[v]**9,3** Lit. namų

[w]**9,4** M + VIEŠPATS; ~ G

[x]**9,4** T.y. X

moteris, bet nesiartinkite prie tų, kurie turi tą ženklą, ir pradėkite nuo mano šventovės!“ Tad jie pradėjo nuo vyrų ˹seniūnų˺, stovinčių priešais namus[y]. [7] Ir jis jiems tarė: „Sutepkite namus ir pripildykite kiemus užmuštųjų. ˹Išeikite ir užmušinėkite˺[z] mieste“. [8] Jiems užmušinėjant ˹ir man vienam išlikus˺, aš parpuoliau kniūpsčias ir šaukdamas tariau: „Ak, ˹Viešpatie˺ Jahve, ar tu nori sunaikinti ˹visą˺ Izraelio likutį, išliedamas savo rūstybę ant Jeruzalės?“ [9] Jis man atsakė: „Izraelio ir Judo namų kaltė yra nepaprastai didelė. Šalis pasidarė pilna kraujo praliejimo, o miestas – pilnas teisės iškreipimo, nes jie sakė: ‘VIEŠPATS paliko šalį, ir VIEŠPATS nemato’. [10] Tad ir mano akis nepagailės, ir neužjausiu. ˹Jiems atmokėsiu už jų elgesį˺[a]“. [11] Ir štai vyras, apsivilkęs drobiniais, su rašomaisiais reikmenimis prie juosmens, pranešė, sakydamas: „Padariau, kaip man įsakei“.

Dievo šlovė palieka šventyklą

10 [1] Man bežiūrint, ant skliauto, viršum kerubų galvos, pasirodė lyg safyro akmuo, kažkas, ˹kas atrodė˺ kaip sostas, matomas[b] viršum jų. [2] Ir jis tarė drobiniais apsivilkusiam vyrui: „Įeik tarp tekinių po kerubais[c] ir pripildyk abi savo saujas žarijų iš [vietos] tarp kerubų ir jas paberk ant miesto“. Ir man matant, jis įėjo. [3] Tam vyrui įėjus, kerubai stovėjo

---

[y]**9,6** T.y. šventyklos pastatą

[z]**9,7** S; M: Išeikite, ir jie turi išeiti ir užmušinėti

[a]**9,10** Lit. Jų elgesį uždėsiu ant jų galvos.

[b]**10,1** ~G

[c]**10,2** GSTV;M: kerubu

[šventyklos] namų dešinėje, ir debesis pripildė vidinį kiemą. [4] VIEŠPATIES šlovė pasikėlė nuo kerubų [ir nusėdo] į namų pakylą. Namai pasidarė pilni debesies, o kiemas pilnas VIEŠPATIES šlovės spindesio. [5] Ir kerubų sparnų šlamesys buvo girdimas ligi pat išorinio kiemo tarsi Visagalio Dievo balsas, kai jis kalba. [6] Jam įsakius drobiniais apsivilkusiam vyrui: „Paimk ugnies iš tarp tekinių, tarp kerubų esančios vietos“, šis įėjęs atsistojo šalia tekinio. [7] Kerubas[d] ištiesė savo ranką ˹iš tarp kerubų esančios vietos˺ į ugnį, esančią tarp kerubų, ir pakėlęs [ją] įdėjo į drobiniais apsivilkusiojo saujas. Šis [ją] paėmė ir išėjo. [8] Kerubai pasirodė turį kažką kaip žmogaus ranką po savo sparnais. [9] Man žiūrint, šalia kerubų pasirodė keturi tekiniai, po vieną tekinį šalia kiekvieno kerubo, ir tekinių išvaizda buvo panaši į chrizolito akmens žibesį. [10] O dėl jų išvaizdos, visi keturi turėjo tokį pat pavidalą, lyg vienas tekinis būtų kito viduje. [11] Kai jie riedėjo, riedėjo į ties jais gulinčias keturias šalis. Riedėdami jie nekeitė krypties, nes į vietą, į kurią pasuko pirmutinis, jie riedėjo paskui jį. Riedėdami jie nekeitė krypties. [12] [e]Jų keturių, skryčiai[f] [g]buvo aplinkui pilni akių [jų tekiniai]. [13] O tekiniai, man girdint, buvo vadinami galguliu[h], [14] ˹ir kiekvienas turėjo keturis veidus. Pirmojo veidas buvo kerubo veidas, o antrojo veidas – žmogaus veidas. Trečiasis turėjo liūto veidą, o ketvirtasis – erelio veidą˺.

---

[d]**10,7** G: Ir jis

[e]**10,12** M + Visas jų kūnas; ~ G

[f]**10,12** Rk., plg. 1,18; M: jų nugara

[g]**10,12** M + jų rankos, jų sparnai ir tekiniai (turbūt paraštinė pastaba, pritaikanti tekiniams kerubus nusakantį sakinį)

[h]**10,13** T.y. ratais

[15] Ir kerubai pasikėlė. Tai buvo gyvūnai, kuriuos buvau matęs prie Kebaro upės. [16] Kerubams judant, tekiniai riedėjo šalia jų, o kerubams pakėlus savo sparnus, kad pakiltų nuo žemės, tekiniai irgi nenusikreipė nuo jų pašonės. [17] Aniems stovint, jie stovėjo, o aniems pasikeliant, jie pasikėlė su jais, nes gyvūnų dvasia buvo juose. [18] VIEŠPATIES šlovė išėjo iš šventyklos namų[i] ir atsistojo ant kerubų. [19] Kerubai pakėlė savo sparnus ir, man bežiūrint, išeidami pasikėlė nuo žemės, ir tekiniai buvo šalia jų. Ji atsistojo prie VIEŠPATIES namų rytinių vartų angos, ir Izraelio Dievo šlovė buvo viršum jų. [20] Tai buvo gyvūnai, kuriuos buvau matęs po Izraelio Dievu prie Kebaro upės. Ir supratau, kad jie buvo kerubai. [21] Kiekvienas turėjo keturis[j] veidus ir kiekvienas turėjo keturis sparnus, ir kažkas kaip žmogaus rankos buvo po jų sparnais. [22] O jų veidai buvo tokios pat išvaizdos, kaip veidai, kuriuos buvau matęs prie Kebaro upės[k]. Ir kiekvienas iš jų judėjo tiesiai į priekį.

Nedorų patarėjų nuteisimas

11 [1] Dvasia mane pakėlė ir nunešė prie VIEŠPATIES namų rytinių vartų, nukreiptų į rytus. Vartų prieangyje pasirodė dvidešimt penki vyrai. Tarp jų pamačiau Azūro sūnų Jaazaniją ir Benajo sūnų Pelatiją – tautos vyriau siuosius. [2] Ir jis man tarė: „Žmogau, tie yra vyrai, kurie sumano tai, kas nedora, ir duoda piktą

---

[i] **10,18** G; M+ pakylos viršaus

[j] **10,21** M + dtgr.: keturis

[k] **10,22** M + jų išvaizda; ~ G

patarimą šitame mieste, [3] kurie sako: ,˹Ne arti˺[l] laikas statyti namams. Miestas[m] dar katilas, o mes esame mėsa’. [4] Todėl pranašauk prieš juos, pranašauk žmogau!“ [5] Tada VIEŠPATIES dvasia nusileido ant manęs, ir jis man tarė: „Tark: ,Taip pasakė VIEŠPATS: Taip galvojate jūs, Izraelio namai, ir aš žinau, kas ˹ateina jums į galvą˺[n]. [6] Jūs užmušėte daugybę šitame mieste ir pripildėte jo gatves užmuštųjų. [7] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Jūsų užmuštieji, kuriuos paguldėte jo vidury, yra mėsa, o jis – katilas. Bet jus aš išvesiu iš jo. [8] Jūs bijote kalavijo, tačiau kalaviją jums atvesiu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [9] Aš jus išvesiu iš jo[o] ir jus atiduosiu į svetimšalių ranką, ir jums įvykdysiu teismo sprendimus. [10] Jūs krisite nuo kalavijo. Izraelio pasienyje jus teisiu. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [11] ˹Šitas miestas˺[p] netaps jums katilu, o jūs netapsite mėsa jame. Izraelio pasienyje jus teisiu. [12] Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, ˹kurio nuostatų nesilaikėte ir kurio reikalavimų nevykdėte, bet elgėtės pagal savo aplinkinių tautų normas˺’“. [13] Man pranašaujant, Benajo sūnus Pelatijas mirė. Aš parpuoliau kniūpsčias ir garsiai šaukiau, sakydamas: „Ak, ˹Viešpatie˺ Jahve, ar tu nori padaryti galą Izraelio liekanai?“

---

[l] **11,3** Arba: Ar ne arti; plg. G.

[m] **11,3** Lit. Jis

[n] **11,5** Lit. iškyla jūsų dvasioje

[o] **11,9** T.y. miesto

[p] **11,11** Lit. Jis

Dievas pažada sugrąžinti tremtinius

[14] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [15] „Žmogau, ˹visi tavo broliai˺[q], tavo giminaičiai[r] ir visi Izraelio namai, jie visi, apie kuriuos Jeruzalės gyventojai sakė: ‚˹Jie nutolo˺[s] nuo VIEŠPATIES, šalis mums duota nuosavybėn!’ – [16] todėl sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tiesa, aš nuvedžiau juos toli tarp tautų, juos išsklaidžiau po šalis ir tik trumpam laikui tapau jiems šventove šalyse, į kurias jie atėjo’. [17] Todėl sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš jus surinksiu iš tautų ir jus suvesiu iš šalių, po kurias esate išsklaidyti, ir jums duosiu Izraelio žemę. [18] Jie ten atvyks ir iš jos pašalins visus jos šlykščius stabus bei visas jos bjaurenybes. [19] Jiems duosiu kitą[t] širdį ir įdėsiu naują dvasią į jų vidų, pašalinsiu iš jų kūno akmeninę širdį ir jiems duosiu kūninę širdį, [20] kad jie elgtųsi pagal mano nuostatus, laikytųsi mano reikalavimų, juos vykdytų. ir būtų mano tauta, o aš būčiau jų Dievas. [21] O ˹šitie – jų širdis seka paskui˺[u] jų šlykščius stabus ir jų bjaurenybes. ˹Jiems atmokėsiu už jų elgesį˺[v], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“. [22] Tada kerubai pakėlė savo sparnus – tekiniai buvo šalia jų, o Izraelio Dievo šlovė laikėsi viršum jų. [23] VIEŠPATIES šlovė pakilo iš miesto vidurio ir sustojo ant kalno, esančio į rytus nuo miesto. [24] Dvasia mane

---

[q] **11,15** Lit. tavo broliai, tavo broliai

[r] **11,15** GS: bendratremtiniai

[s] **11,15** Rk.; M: Atsitolinkite

[t] **11,19** G; kl. Mss ST: naują (plg. 18,31 ir 36,26); M: vieną

[u] **11,21** Rk.; M: širdžiai – jų širdis eina

[v] **11,21** Lit. Jų elgesį uždėsiu ant jų galvos

pakėlė ir Dievo dvasios suteiktame regėjime mane nunešė į Kaldėją pas tremtinius. Paskui regėjimas, kurį buvau matęs, pasikėlęs paliko mane, [25] ir aš išsakiau tremtiniams visus VIEŠPATIES žodžius, kuriuos VIEŠPATS man buvo pasakęs regėjime.

Tremtinio nešulys – ženklas atkaklūnams

12 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, tu gyveni vidury priešgyniaujančių namų, kurie turi akis matyti, bet nemato, ir ausis girdėti, bet negirdi, nes jie yra priešgyniaujantys namai [3] O tu, žmogau, dienos metu, jiems matant, susirišk tremtinio nešulį ir[w], jiems matant, išvyk iš savo vietos į kitą vietą. Gal jie tai pamatys, nes jie yra priešgyniaujantys namai. [4] Dienos metu, jiems matant, išnešk savo nešulį tarsi tremtinio nešulį, o tu pats išeik vakare, jiems matant, kaip paprastai išeina tremtiniai. [5] Jiems matant, prasikask sieną ir išnešk [savo nešulį] pro ją. [6] Jiems matant, tu turi [jį] užsikelti ant peties, sutemus išnešti, apsigaubti veidą, kad nematytum šalies, nes tave padariau ženklu Izraelio namams“. [7] Padariau taip, kaip man buvo įsakyta. Dienos metu išsinešiau savo nešulį tarsi tremtinio nešulį ir vakare ranka[x] prasikasiau sieną. Sutemus [jį] išsinešiau. Jiems matant, [jį] užsikėliau ant peties. [8–9] [Kitą] rytą man atėjo VIEŠPATIES žodis: „Žmogau, argi tau nesakė Izraelio namai, priešgyniaujantys namai: ‚Ką tu darai?‘ [10] Jiems tark: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Šita

---

[w] **12,3** M + dtgr: ir išvyk; ~ G

[x] **12,7** ~GS

pranašystė taikoma ˹kunigaikščiui Jeruzalėje ir visiems˺[y] Izraelio namams, esantiems joje[z]. [11] Sakyk: Aš esu jums ženklas. Kaip aš dariau, taip jums bus daroma. Jie turės eiti tremtin, nelaisvėn. [12] Kunigaikštis, esantis tarp jų, užsimes ant peties [savo nešulį]. Jis sutemus išeis. Jie pralauš skylę sienoje, kad ˹išneštų [nešulį]˺[a] pro ją. Jis užsidengs veidą, kad[b] ˹jokia akis jo nematytų, o jis pats – šalies˺[c]. [13] Bet aš išplėsiu ant jo savo tinklą, ir jis bus sugautas mano žabangais. Jį nuvesiu į Babiloną, į Kaldėjų šalį, bet jis jos nematys ir ten mirs. [14] Visus, esančius aplink jį kaip jo padėjėjus, ir visus jo kariuomenės būrius išbarstysiu į visus vėjus ir, išsitraukęs kalaviją, seksiu paskui juos. [15] Tada, kai juos išsklaidysiu tarp tautų ir išbarstysiu po šalis, jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS. [16] Bet jų mažumai leisiu išlikti nuo kalavijo, bado ir maro, kad jie papasakotų apie savo bjaurius darbus tarp tautų, pas kurias jie nueis. Tada jos žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

Pranašo drebėjimas – Dievo duotas

[17] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [18] „Žmogau, tu turi valgyti savo duoną drebėdamas ir gerti savo vandenį krūpčiodamas ir bailiai susirūpinęs, [19] ir sakyti valstiečiams[d]: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė apie

---

[y] **12,10** Rk., plg. GTV

[z] **12,10** Rk.; M: juose

[a] **12,12** GS: išeitų

[b] **12,12** GS; M: kadangi

[c] **12,12** G; M: jis pats nematytų šalies akimis

[d] **12,19** Lit. šalies žmonėms

Jeruzalės gyventojus Izraelio žemėje: Savo duoną jie valgys bailiai susirūpinę ir savo vandenį gers šiurpo apimti. Tai [padarysiu,] kad ˹jų šalis˺[e], netekusi to, ko ji pilna, ištuštėtų dėl visų joje gyvenančių smurto [20] ir apgyventi miestai būtų apleisti, o šalis taptų klaiki dykuma, ir kad žinotumėte, jog aš esu VIEŠPATS'".

Viešpaties žodis bus nedelsiant įvykdytas

[21] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [22] „Žmogau, ką jums reiškia tas priežodis: ‚Dienos nusitęsia, ir nieku virsta kiekvienas regėjimas'? [23] Todėl jiems tark: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš darau šitam priežodžiui galą, ir daugiau nevalia jo ištarti Izraelyje!' Verčiau jiems kalbėk: ‚Priartėjo dienos ir tai, ką sako kiekvienas regėjimas! [24] Nes toliau nebeturi būti jokio apgaulingo regėjimo ir pataikūniško [ateities] būrimo Izraelio namų viduje, [25] nes aš, VIEŠPATS, kalbu. Žodis, kurį kalbu, bus įvykdytas. Jis nebeužtruks, bet jūsų dienomis, priešgyniaujantys namai, kalbėsiu žodį ir jį įvykdysiu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'". [26] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [27] „Žmogau, štai Izraelio namai sako: ‚Regėjimas, kurį jis regi, yra [apie tai, kas įvyks] daugeliui dienų [praslinkus]. Jis pranašauja apie tolimus laikus'. [28] Todėl jiems tark: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Nė vienas mano žodis nebeužtruks. Žodis, kurį kalbu, bus įvykdytas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'".

---

[e]**12,19** Kkr. Mss; M: jos (Jeruzalės?) šalis; G: šalis

Prieš netikrus pranašus

13 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, pranašauk prieš Izraelio pranašus! ˹Pranašauk ir jiems sakyk˺[f]: ‚Klausykite VIEŠPATIES žodžio! [3] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vargas ˹tiems, kurie pranašauja iš savo pačių galvos ir tai, ko neregėjo˺[g]. [4] Izraeli, tavo pranašai buvo kaip lapės griuvėsiuose. [5] Jūs nelipote į spragą[h] ir nepastatėte akmensienės Izraelio namams, kad jie galėtų išsilaikyti kovoje VIEŠPATIES dieną. [6] ˹Jie regi apgaulę ir buria melą˺[i]. Jie sako: „VIEŠPATIES žodis“, kai VIEŠPATS jų nesiuntė. Vis dėlto jie laukia, kad jis įvykdys žodį. [7] Argi neregėjote apgaulingų regėjimų ir nekalbėjote melagingų žyniavimų, ˹ir nesakėte: „VIEŠPATIES žodis“, kai aš nekalbėjau˺? [8] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi kalbėjote apgaulę ir regėjote melą, todėl štai aš prieš jus! – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [9] ˹Aš ištiesiu savo ranką prieš pranašus˺[j], reginčius apgaulę ir buriančius melą. Jie nebus mano tautos taryboje, nebus įrašyti į Izraelio namų sąrašą ir neįeis į Izraelio šalį. Tada žinosite, kad aš esu ˹Viešpats˺ Jahvė. [10] Juk dėl to, kad jie suklaidino mano tautą, sakydami: „Taika!“, kai nėra taikos – ši statosi netvirtą sieną, o štai jie apglaisto ją tinku, – [11] sakyk

---

[f]**13,2** Rk. pgl. G; M: pranašaujančius, ir sakyk iš savo pačių galvos (lit. širdies) [kalbantiems] pranašams

[g]**13,3** G; M: kvailiesiems pranašams, kurie seka savo pačių dvasios įkvėpimu ir nieko neregėjo

[h]**13,5** GSTV, plg. 22,30; M; spragas

[i]**13,6** Rk., plg. G; M: Jie regėjo apgaulę ir melagingą būrimą.

[j]**13,9** G; M: Mano ranka ateis ant pranašų

tinkuotojams[k]: Kai pliaups smarkus lietus ir[l] kris kruša, užeis audra [12] ir bematant sugrius siena, argi tada jums nesakys: „Kur yra molinis glaistas, kurį užtepėte?“ [13] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš užsirūstinęs užleisiu audrą, ir, man įnirtus, užeis smarkus lietus, ir [man] užsirūstinus, – kruša, kad sunaikintų. [14] Nugriausiu sieną, kurią užglaistėte tinku, ir ją taip sulyginsiu su žeme, kad bus atidengti jos pamatai. Ji[m] sugrius, ir jūs žūsite joje. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [15] Aš išleisiu visą savo rūstybę prieš sieną ir prieš tuos, kurie ją užglaistė tinku, ir jums sakysiu[n]: „Nebėra sienos! Nebėra tų, kurie ją užglaistė! – [16] Izraelio pranašų, pranašavusių apie Jeruzalę, jai regėjusių taikos regėjimų, kai nėra taikos, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė“““.

Prieš netikras pranašes

[17] „O tu, žmogau, atgręžk savo veidą prieš savo tautos dukteris, kurios pranašauja iš savo pačių galvos, ir pranašauk prieš jas! [18] Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vargas siuvančioms aprišalus kiekvienam rankos[o] riešui ir darančioms gaubtus visokio ūgio galvoms, kad pasigautų asmenis! Ar norite pasigauti mano tautos asmenis ir išlaikyti asmenis gyvus savo pačių naudai? [19] Jūs mane išniekinote prieš mano tautą dėl kelių saujų miežių ir kelių kąsnių duonos, nešdamos mirtį asmenims,

---

[k] **13,11** GS; M + dtgr.: ir ji sugrius

[l] **13,11** Rk;M: ir jūs

[m] **13,14** Turbūt Jeruzalė arba jos siena

[n] **13,15** ST, plg. 12 skn.: bus sakoma

[o] **13,18** GV;ST; rankų; M: mano rankų

kurie neturėjo mirti, ir palikdamos gyvus asmenis, kurie neturėjo išlikti gyvi, meluodamos mano tautai, klausančiai melo. [20] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš prieš jūsų aprišalus, kuriais jūs pasigaunate asmenis[p], ir juos išplėšiu iš jūsų rankų, ir paleisiu ˹kaip paukščius˺[q] asmenis, kuriuos jūs pasigaunate. [21] Sudraskysiu jūsų gaubtus ir išgelbėsiu savo žmones iš jūsų rankų, ir jie nebebus jūsų rankose kaip medžioklės laimikis. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [22] Kadangi ˹melu˺ skaudinote[r] teisiojo širdį, kai aš jo neskaudinau, ir ˹padrąsinote bedievį˺[s] nesigręžti nuo savo pikto elgesio ir taip neišgelbėti savo gyvybės, [23] todėl nebereigėsite apgaulės ir nebebursite melo, o aš išgelbėsiu savo tautą iš jūsų rankos. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS!’“

Pranašas ir stabmeldžiai

14 [1] Pas mane atėjo kai kurie Izraelio vyresnieji ir atsisėdo prieš mane. [2] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [3] „Žmogau, šitie vyrai įsidėjo į širdį savo stabus ir pastatė prieš save tai, kas juos stumia į nusikaltimą. Argi aš turėčiau leistis jų klausiamas? [4] Tad kalbėk su jais ir jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kiekvienas iš Izraelio namų, kuris dedasi į širdį savo stabus, pastato prieš save tai, kas jį stumia į nusikaltimą, ir ateina pas pranašą, – tam aš pats, VIEŠPATS, leisiuos verčiamas

---

[p] **13,20** M + kaip paukščius; ~ GS

[q] **13,20** Tiksli žodžio reikšmė neaiški.

[r] **13,22** Rk., plg. GS; M: įbauginote

[s] **13,22** Lit. sustiprinote bedievio rankas

atsakyti dėl jo stabų daugybės, [5] kad paveikčiau[t] širdį Izraelio namų, kurie visi nutolo nuo manęs per savo stabus’. [6] Todėl sakyk Izraelio namams: ‚Taip pasakė ⌜Viešpats⌝ Jahvė: Atsiverskite ir gręžkitės nuo savo stabų, ir nugręžkite savo veidą nuo visų savo bjaurenybių! [7] Nes kiekvienas iš Izraelio namų ir iš laikinai Izraelyje apsigyvenusių, kuris atsitraukia nuo manęs, dedasi į širdį savo stabus, stato prieš save tai, kas jį stumia į nusikaltimą, ir [paskui] ateina pas pranašą manęs pasiklausti, – tam aš pats, VIEŠPATS, sutiksiu atsakyti. [8] Aš nukreipsiu savo veidą prieš tą vyrą, jį padarysiu ženklu bei priežodžiu ir jį atkirsiu nuo savo tautos. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [9] O jei pranašas leisis suvedžiojamas ir sakys žodį, aš VIEŠPATS, būsiu suvedžiojęs tą pranašą. Aš ištiesiu prieš jį savo ranką ir jį išnaikinsiu iš savo tautos, Izraelio, tarpo. [10] Jie turės atsakyti už savo kaltę. Kokia bus klausiančio kaltė, tokia bus pranašo kaltė, [11] kad Izraelio namai nebenuklystų ⌜nuo manęs⌝[u] ir nebesusiteptų visokiais savo maištavimais, bet kad jie būtų mano tauta, o aš būčiau jų Dievas, – sako Viešpats Jahvė’“.

Dievo teismas nepermaldaujamas

[12] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [13] “Žmogau, jei šalis man nusidės, neištikimai elgdamasi, ir aš ištiesiu prieš ją savo ranką, jai sulaužysiu duonos ramstį, užleisiu ant jos badą ir išnaikinsiu iš jos žmogų bei gyvulį, [14] ir jei joje būtų šitie trys vyrai: Nojus, Danielis ir Jobas, jie

---

[t]**14,5** Lit. sugriebčiau

[u]**14,11** Lit. nuo manęs sekimo

˹teišgelbėtų patys save˺[v] savo teisumu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [15] ˹Arba jei˺[w] leisčiau plėšriems žvėrims pereiti per šalį ir jie taip išnaikintų jos gyventojus, kad ji taptų dykuma, nes niekas nebeitų per ją dėl žvėrių, [16] net[x] jei šitie trys vyrai būtų joje, – kaip aš gyvas, sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – jie neišgelbėtų nei sūnų, nei dukterų. Tik jie vieni būtų išgelbėti, o šalis taptų dykuma. [17] Arba jei atvesčiau kalaviją prieš tą šalį ir sakyčiau: ‚Tegul kalavijas pereina per šalį!' ir išnaikinčiau iš jos žmones bei gyvulius, [18] net jei tie trys vyrai būtų joje, – kaip aš gyvas, sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – jie neišgelbėtų nei sūnų, nei dukterų. Tik jie vieni būtų išgelbėti. [19] Arba jei pasiųsčiau marą prieš tą šalį ir išliečiau ant jos savo rūstybę krauju[y], išnaikindamas iš jos žmones ir gyvulius, [20] net jei Nojus, Danielis ir Jobas būtų joje, – kaip aš gyvas, sako ˹Viešpats˺ Jahvė, –jie neišgelbėtų nei sūnaus, nei dukters. Jie išgelbėtų tik save pačius savo teisumu. [21] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Tikrai, kai būsiu pasiuntęs prieš Jeruzalę savo keturis piktus teismus – kalaviją, badą, plėšrius žvėris ir marą, – kad išnaikinčiau iš jos žmones ir gyvulius, [22] ir kai joje pasirodys išlikusių ištrūkėlių, kurie išves[z] sūnus ir dukteris, – štai jie išeis pas jus, ir jus matysite jų elgesį bei jų veiksmus ir pasiguosite dėl nelaimės, kurią užtraukiau Jeruzalei, dėl visko, ką jai užtraukiau. [23] Ir jie jus paguos, kai matysite jų elgesį ir jų veiksmus. Tada

---

[v] **14,14** M; G: būtų išgelbėti

[w] **14,15** Rk., plg. 17 ir 19 skn.; M: Jei

[x] **14,16** Dgl. Mss GS; ~ M

[y] **14,19** T.y. kraujo praliejimu

[z] **14,22** GSVSym (t.y. išves iš sugriauto miesto); M: bus išvedami

žinosite, kad aš ne be priežasties padariau viską, ką joje padariau, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Nenaudingas vynmedis

15 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, kuo ypatingas iš visų virkštinių medžių vynmedis, augantis tarp miško medžių? [3] Ar imama iš jo medienos kam nors padirbti? Arba ar žmonės ima iš jo kablį, kad ant jo pakabintų kokį nors įrankį? [4] Štai jis atiduotas kaip kuras ugniai. Jo abu galus surijo ugnis, o jo vidurys suanglėjęs. Ar jis betinka apdirbimui? [5] Žiūrėk! Būdamas sveikas, jis nebuvo apdirbamas. Kaip juo mažiau, ugnies surytas ir suanglėjęs, jis begali būti apdirbamas! [6] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Kaip tarp miško medžių [augantį] vynmedį, kurį atidaviau kaip kurą ugniai, taip atiduosiu Jeruzalės gyventojus. [7] Ir aš nukreipsiu prieš juos savo veidą. Jie išėjo iš ugnies, bet ugnis juos surys. Ir jūs žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai nukreipsiu prieš juos savo veidą [8] ir paversiu šalį dykuma dėl to, kad jie neištikimai elgėsi, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Neištikima moteris

16 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, paskelbk Jeruzalei jos bjaurius darbus [3] ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė Jeruzalei: Savo kilme ir gimimu tu ateini iš kanaaniečių šalies. Tavo tėvas buvo amorietis, o tavo motina – chitietė. [4] O dėl tavo gimimo, tą dieną, kai gimei, nebuvo nupjauta tavo bambagyslė,

tu nebuvai nuplauta vandeniu[a], nei įtrinta druska, nei suvystyta vystyklais. 5 Jokia akis nepažvelgė su gailesčiu į tave, kad tau padarytų [bent] vieną iš tų dalykų, kad tave užjaustų. Bet tu buvai išmesta į atvirą lauką, nes bjaurėjosi tavo gyvybe tą dieną, kai gimei. 6 Tada aš, praeidamas pro tave, pamačiau tave besispardančią savo kraujuje ir prabilau į tave, gulinčią savo kraujuje: „Lik gyva[b] 7 ˹ir užauk kaip lauko augalas!˺[c]“ Tu užaugai, pasidarei aukšta ir ˹pasiekei lytinio subrendimo laiką˺[d]. Tavo krūtys sutvirtėjo ir tavo plaukai išaugo, bet tu buvai be apdaro ir nuoga. 8–9 Aš [vėl] praėjau pro tave ir pamačiau tave. Ir štai buvo tavo metas, meilės metas. Aš išskleidžiau ant tavęs savo apsiausto skverną ir apdengiau tavo nuogybę, tau prisiekiau ir suėjau į santuoką su tavim, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – ir tu tapai mano. Aš nuprausiau tave vandeniu, nuploviau nuo tavęs tavo kraują ir patepiau tave aliejumi. 10 Tave apvilkau marginiais, apaviau delfino odos kurpėmis, apvyniojau tau galvą plona drobe ir tave apdengiau plonu audiniu. 11 Tave papuošiau papuošalais, uždėjau apyrankes tau ant rankų ir grandinėlę tau ant kaklo. 12 Įvėriau žiedą tau į nosį, auskarus tau į ausis ir uždėjau puošnų vainiką tau ant galvos. 13 Taip tu pasipuošei auksu bei sidabru, ir tavo apdaras buvo plona drobė, plonas audinys ir marginiai. Tu valgei kvietines kruopas, medų ir aliejų, pasidarei labai labai graži ˹ir

---

[a]**16,4** M + kad būtum apvalyta (arba: įtepta). M žodžio reikšmė neaiški. ~ GS

[b]**16,6** M + dtgr.: ir prabilau į tave, gulinčią savo kraujuje: Lik gyva! ~ 5Mss GLat(S)S

[c]**16,7** G(A)S; M: Tave padariau tokią gausią, kaip lauko augalai.

[d]**16,7** Lit. atėjai į mėnesinių laiką. Rk., plg. Jez 64,5.

tinkanti karaliauti˺. [14] Ir tavo vardas pasklido tarp tautų dėl tavo grožio, nes šis buvo tobulas per mano grožybę, kurią buvau tau suteikęs, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [15] Bet tu pasitikėjai savo gražumu ir paleistuvavai, pasinaudodama savo garsu, ir dosniai siūleis paleistuvauti su kiekvienu praeiviu. ˹Tu jam priklausei˺[e]. [16] Tu paėmei vieną kitą iš savo drabužių, pasidarei margaspalvių alkų palapinių ir ant drabužių[f] paleistuvavai[g]. [17] Tu ėmei savo papuošalus [, padirbtus] iš mano aukso ir sidabro, kuriuos buvau tau davęs, pasidarei vyro atvaizdų ir paleistuvavai su jais. [18] Tu ėmei savo margaspalvius drabužius, [jais] apdengei juos ir dėjai prieš juos mano aliejų ir smilkalus. [19] Mano duoną, kurią buvau tau davęs – kvietmilčius, aliejų ir medų, kuriais buvau tave maitinęs, – tu dėjai prieš juos kaip gardžiai kvepiančią auką[h], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [20] Tu ėmei savo sūnus ir dukteris, kuriuos buvai man pagimdžiusi, ir juos aukojai jiems, kad surytų. Ar tau neužteko paleistuvauti, [21] kad dar skerdei mano sūnus ir juos atidavei, jiems sudegindama juos? [22] Darydama visus savo bjaurius darbus ir paleistuvaudama, tu neatsiminei savo jaunystės dienų, kai buvai be aprango ir nuoga, kai spardeis savo kraujuje. [23] Visų tavo piktų darbų ˹[vargas, vargas tau!]˺, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – [24] pasistatei paleistuvystės pastolą ir pasidarei pakylą kiekvienoje aikštėje. [25] Kiekviename skersgatvyje tu pastatei savo pakylą ir padarei savo gražybę pasibjaurėtiną.

---

[e]**16,15** Rk.; M: Tegul jam jis (gražumas?) priklauso. ~G(B)S

[f]**16,16** Lit. jų

[g]**16,16** M + nesuprantamą posakį

[h]**16,19** M + ir tai įvyko

Tu išžergei savo kojas kiekvienam praeiviui ir vis daugiau paleistuvavai. 26 Tu paleistuvaudama vykai pas egiptiečius, savo gašlius kaimynus, ir taip vis daugiau paleistuvavai man įpykdyti. 27 Žiūrėk! Aš ištiesiau savo ranką prieš tave, sumažinau tau skirtą dalį ir tave atidaviau goduliui tų, kurios nekentė tavęs, filistinų dukterims[i], kurios gėdijosi tavo ištvirkavimo. 28 Tu vykai paleistuvaudama pas asirus, nes nebuvai pasitenkinusi, ir paleistuvavai su jais, tačiau nepasitenkinai. 29 Tu daugintai savo paleistuvystę [, ją išplėsdama] į ˹prekiautojų˺ šalį, į Kaldėją, bet ir tuo nepasitenkinai. 30 Kokia ˹karščiuojanti buvo tavo širdis˺[j], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – kad tu darei visa tai, ką daro nebepataisoma paleistuvė, 31 kad pasistatei savo [paleistuvystės] pastolą kiekvienoje kryžkelėje ir padarei savo pakylą kiekvienoje aikštėje, tačiau, nieku versdama paleistuvystės užmokestį, nebuvai kaip [paprasta] paleistuvė. 32 Moteris, kuri svetimaudama pasirenka [kitą] vietoj savo vyro, ima dovanas. 33 Visoms paleistuvėms duodamas užmokestis, bet tu davei savo dovanas visiems savo meilužiams ir juos papirkai, kad jie, tau paleistuvaujant, ateitų iš visur pas tave. 34 Taip paleistuvaudama tu pasidarei skirtinga nuo [kitų] moterų: niekas nebėgo tau iš paskos paleistuvauti [su tavim], ir tau duodant užmokestį, niekas tau nedavė užmokesčio. Taip pasidarei skirtinga. 35 Todėl, paleistuve, klausyk VIEŠPATIES žodžio! 36 Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi tu apnuoginai savo gėdą ir atidengei savo nuogybę, paleistuvaudama su savo meilužiais ir visais

---

[i]**16,27** T.y. miestams

[j]**16,30** Hbr. posakio reikšmė neaiški.

savo bjauriais stabais, ir dėl pralieto kraujo tavo vaikų, kuriuos jiems atidavei, [37] dėl to štai aš surinksiu visus tavo meilužius, ˹kuriems tu patikai˺[k], visus, kuriuos mylėjai, drauge su visais, kurių nekentei. Aš juos surinksiu iš visur prieš tave ir jiems atidengsiu tavo nuogybę, ir jie pamatys visą tavo gėdą. [38] Aš tave teisiu, kaip teisiamos svetimaujančios ir kraują praliejančios moterys, ir ˹užleisiu ant tavęs rūstybę ir pavydulingą pyktį˺[l]. [39] Tave atiduosiu į jų rankas, ir jie išardys tavo ˹paleistuvystės˺ pastolą, nugriaus tavo pakylą, nutrauks nuo tavęs tavo drabužius, atims tavo papuošalus ir paliks tave neapvilktą ir nuogą. [40] Jie atves prieš tave sambūrį, tave muš akmenimis ir sukapos savo kalavijais. [41] Jie sudegins tavo namus ir įvykdys tau teismo sprendimą daugelio moterų akyse. Ir padarysiu, kad tu liausies paleistuvavus ir taip pat nebeduosi [paleistuvystės] užmokesčio. [42] Aš nuramdysiu savo rūstybę tau, ir mano pavydulingas pyktis atstos nuo tavęs. Būsiu ramus ir nebepyksiu. [43] Kadangi tu neatsiminei savo jaunystės dienų ir tuo visu mane erzinai, tai ir aš štai užverčiau ˹tavo elgesį˺[m] ant tavo galvos, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – Argi nepridėjai ištvirkimo prie visų savo bjaurių darbų? [44] Štai kiekvienas, vartojantis priežodžius, tau pritaikys tokį priežodį: „Kokia motina, tokia jos duktė“. [45] Tu esi [tikra] duktė savo motinos, kuri paniekino savo vyrą ir vaikus, ir tu esi sesuo savo seserų, kurios paniekino savo vyrus ir vaikus. Jūsų motina buvo chitietė, o jūsų tėvas – amorietis. [46] Tavo vyresnioji sesuo

---

[k] **16,37** Arba rk. (plg. 23,5): kurių tu geidei

[l] **16,38** Rk., plg. 23,25; M: padarysiu tave rūstybės ir pavydulingo pykčio krauju

[m] **16,43** T.y. atlyginimą už tavo elgesį

buvo Samarija su savo dukterimis. Ji gyvena tavo kairėje. O tavo jaunesnioji sesuo, gyvenanti tavo dešinėje, buvo Sodoma su savo dukterimis. [47] Tu ne [tik] vaikščiojai jų keliais ir darei jų bjaurius darbus, [bet] per trumpą laiką visu savo elgesiu pasidarei labiau sugedusi negu jos. [48] Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – tavo sesuo Sodoma su savo dukterimis nepasielgė taip, kaip tu pasielgei su savo dukterimis. [49] Štai ta buvo tavo sesers Sodomos kaltė: ji ir jos dukterys turėjo puikybę, maisto perteklių ir ramybę be rūpesčių, tačiau ji neteikė pagalbos vargšams ir beturčiams. [50] Jos išpuiko ir darė tai, kas buvo bjauru mano akyse. Tad jas pašalinau, ˹kai tai pamačiau˺[n]. [51] O Samarija nepadarė nė pusės tavo nuodėmių. Bet tu padarei daugiau bjaurių darbų negu jos ir visais savo bjauriais darbais, kuriuos darei, parodei savo seseris esant palyginti teisias. [52] Tu irgi nešk savo nešlovę – tu, kuri užtarei savo seseris savo nuodėmėmis. Kadangi pasielgei bjauriau už jas, ˹jos atrodo teisesnės˺[o] už tave. Tad ir tu gėdykis ir nešk savo nešlovę, nes parodei savo seseris esant teisias. [53] Bet aš atkursiu jų būklę – Sodomos bei jos dukterų būklę ir Samarijos bei jos dukterų būklę – ir atkursiu tavo būklę ˹kartu su jų˺[p], [54] kad tu neštum savo nešlovę ir gėdytumeis viso to, ką tu, tapdama joms paguoda, esi padariusi. [55] Tavo sesuo Sodoma ir jos dukterys sugrįš į savo pirmykštę būklę. [56] Argi tavo sesuo Sodoma nebuvo atgrasi pamoka tavo burnoje tavo puikybės dieną, [57] kai dar nebuvo atidengta

---

[n] **16,50** 2MssG(Mss)V: kaip tai matei

[o] **16,52** G: parodei jas esant teisesnes

[p] **16,53** Lit. tarp jų

tavo gėda[q], kaip dabar aplinkui girdisi pasityčiojimas Edomo[r] dukterų ir jo kaimynų, Filistijos dukterų, kurios tave niekina? [58] Tu turi ˹kęsti bausmę už˺[s] savo ištvirkimą ir [kitus] savo bjaurius darbus, – sako VIEŠPATS'“. [59] ˹Nes˺ taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Aš pasielgsiu su tavim, kaip tu pasielgei, – tu, kuri paniekinai priesaiką, sulaužydama sandorą. [60] Tačiau aš atsiminsiu savo sandorą su tavim [, kurią sudariau] tavo jaunystės dienomis ir tau įsteigsiu amžiną sandorą. [61] Tu atsiminsi savo elgesį ir būsi sugėdyta, kai ˹aš paimsiu˺[t] tavo seseris, vyresnes už tave, drauge su jaunesnėmis už tave, ir jas atiduosiu tau į dukteris, neišskirtas iš tavo sandoros. [62] Aš sudarysiu savo sandorą su tavim, ir tu žinosi, jog aš esu VIEŠPATS, [63] kad tu atsimintum, susigėdytum ir nebeatvertum burnos dėl savo nešlovės, kai aš tau atleisiu viską, ką esi padariusi“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė.

Erelis, kedras ir vynmedis

17 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, užmink mįslę ir sakyk palyginimą Izraelio namams. [3] Tark: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Didysis erelis, didžiasparnis, ilgais sparnais, pilnas plunksnų, margaplunksnis, atskrido į Lebanoną ir užėmė kedro viršūnę. [4] Jis nulaužė jo aukščiausiąjį ūglį ir jį nugabeno į Prekiautojų šalį, jį pasodino į Pirklių miestą. [5] Paskui jis paėmė šalies sėklos ir ją pasėjo į sėjamą lauką. Kaip ūglį

---

[q] **16,57** 3Mss(Ken), plg. 37 skn.; M: nelabumas

[r] **16,57** Dgl.MssS; M: Aramo

[s] **16,58** Lit. nešti

[t] **16,61** G(L967) S; M: tu paimsi

prie gausaus vandens, kaip gluosnį jis ją pasodino, [6] kad ji išdygtų ir taptų vynmedžiu, vešliu, žemaūgiu, kad jo šakelės[u] lenktųsi į jį ir jo šaknys liktų po juo. Taip jis tapo vynmedžiu, išleido atžalas ir išsišakojo. [7] Bet buvo erelis, kitas, didelis, didžiasparnis, daugiaplunksnis. Štai tas vynmedis pasuko į jį savo šaknis ir savo šakeles ištiesė į jį, kad šis jį laistytų – atstu nuo augyno lysvės, į kurią jis buvo pasodintas. [8] Į gerą lauką, prie gausaus vandens, jis buvo persodintas, kad išleistų šakas ir neštų vaisių, kad pasidarytų puikus vynmedis. [9] Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ˹Ar jis tarps?˺[v] Argi neišraus jo šaknų ir nenuskins jo vaisių, taip kad sudžius visos jo naujos atžalos? ˹Jis sudžius˺. Nereikės stiprios rankos, nei daug žmonių jam išversti iš šaknų. [10] Štai jis pasodintas – ar jis tarps? Ar jis, kai jį palies rytų vėjas, visiškai nesudžius? Lysvėje, kur augo, jis sudžius“. [11] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [12] „Na, sakyk priešgyniaujantiems namams: ‚Ar nežinote, ką tai reiškia?’ Sakyk: ‚Štai Babilono karalius atvyko į Jeruzalę, paėmė jos karalių bei jos valdininkus ir juos nuvedė pas save į Babiloną. [13] Jis paėmė vieną iš karaliaus giminės, sudarė su juo sandorą, jį prisaikdino ir paėmė šalies galiūnus, [14] kad karalystė liktų nužeminta, nesukiltų, laikytųsi sandoros su juo ir kad ši būtų patvari. [15] Bet jis sukilo prieš jį, siųsdamas pasiuntinius į Egiptą, kad jam duotų daug žirgų ir daug kareivių. Ar jam pasiseks? Ar išsigelbės tas, kuris tai daro? Kas laužo sandorą, ar tas galės išsigelbėti? [16] Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – vietovėje karaliaus, kuris jį padarė

---

[u] **17,6** Arba: lapai

[v] **17,9** Kkr. Mss, plg. GVS ir 10.15 skn.; M: Jis tarps.

karaliumi, kurio priesaiką jis paniekino ir kurio sandorą, sudarytą su juo, sulaužė, –Babilone jis mirs. 17 Faraonas su stipria kariuomene ar gausiais pulkais neparems jo kovoje, kai bus pilami pylimai ir statomi apgulos bokštai daugeliui gyvybių sunaikinti. 18 Jis paniekino priesaiką, sulaužydamas sandorą. Nors buvo padavęs savo ranką, jis visa tai padarė. Jis neišsigelbės! 19 Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kaip aš gyvas, aš dėsiu jam ant galvos savo priesaiką, kurią jis paniekino, ir savo sandorą, kurią sulaužė[w]. 20 Aš išplėsiu ant jo savo tinklą, ir jis bus sugautas mano pinklėse. ˹Jį nuvesiu į Babiloną ir ten teisiuos su juo dėl jo neištikimybės, kurią jis man parodė˺. 21 Visi jo ˹rinktiniai daliniai˺[x], ˹visi jo būriai˺[y], kris nuo kalavijo, o išlikusieji bus išsklaidyti į visus vėjus. Tada žinosite, kad aš, VIEŠPATS, kalbėjau'". 22 Taip pasakė Viešpats Jahvė: „Aš pats paimsiu iš ˹aukštos˺ kedro viršūnės[z], iš jo aukščiausių ūglių nulaušiu minkštą ir pats pasodinsiu ant aukšto ir iškilaus kalno. 23 Aukštame Izraelio kalne jį pasodinsiu. Jis išleis šakas, duos vaisių ir taps didingu kedru. Po juo gyvens visokie gyvūnai[a]. Visokie paukščiai gyvens jo šakų paunksnyje. 24 Ir visi laukiniai medžiai žinos, kad aš, VIEŠPATS, nužeminau aukštą medį, išaukštinau žemą medį, sudžiovinau žaliuojantį medį ir padariau pumpuruojantį sudžiūvusiu medžiu. Aš, VIEŠPATS, [tai] kalbėjau ir įvykdysiu".

---

[w]**17,19** T.y. ir priesaiką, ir sandorą, patvirtintą minint mano vardą

[x]**17,21** Dgl. MssG(L)ST; M: pabėgėliai

[y]**17,21** Kkr. Mss, plg. 12,14; M: ir visuose jo būriuose

[z]**17,22** M + ir padėsiu; ~ GS

[a]**17,23** G(AC); M: paukščiai

Kiekvienas atsakingas tik už savo paties kaltę

18 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Ką jūs manote, kartodami šitą priežodį apie Izraelio šalį: ‚Tėvai valgo[b] rūgščių vynuogių, o vaikams atšimpa dantys[c]'? [3] Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – niekas iš jūsų daugiau tenesako šito priežodžio Izraelyje! [4] Štai visi asmenys man priklauso. Kaip tėvo asmuo, taip ir sūnaus asmuo man priklauso. Tik asmuo, kuris nusideda, turi mirti. [5] Jei kas yra teisus ir daro, kas teisinga ir teisu, [6] nevalgo kalnuose[d], nepakelia akių į Izraelio namų stabus, nesutepa savo artimo žmonos, neartėja prie mėnesinėmis sergančios moters, [7] niekam nedaro priespaudos, sugrąžina skolininko[e] užstatą, neplėšia grobio, dalijasi savo duona su alkanu ir aprengia nuogą drabužiu, [8] neskolina už palūkanas ir neima priemokos, sulaiko savo ranką nuo skriaudos, teisingai teisia vienam bylinėjantis su kitu, [9] elgiasi pagal mano nuostatus ir laikosi mano potvarkių, kad vykdytų juos[f], – tas yra teisus. Jis tikrai gyvens! – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [10] Bet jei jis taptų tėvu sūnaus plėšiko, kuris pralieja kraują ir daro ˹vieną iš tų [nedorybių]˺[g], [11] ˹nors jis pats[h] nebuvo

---

[b] **18,2** GSV Jer 31,29; valgė

[c] **18,2** T.y. vaikai turi kentėti už tėvų kaltę

[d] **18,6** T.y. nedalyvauja pagonių dievams skirtuose aukštumų alkų pokyliuose

[e] **18,7** G; M: skolos

[f] **18,9** G, plg. 19 skn.; M: ištikimybę (arba: tiesą)

[g] **18,10** Dgl. Mss, plg. SV

[h] **18,11** T.y. tėvas

daręs nė vienos iš tų [nedorybių]˺[i], – kuris, atvirkščiai, valgo kalnuose ir sutepa savo artimo žmoną, [12] prislegia vargšą ir beturtį, plėšia grobį, negrąžina užstato ir kelia akis į stabus, daro tai, kas bjauru, [13] skolina už palūkanas ir ima priemoką, – tas jokiu būdu neturi likti gyvas. Jis darė visus šituos bjaurius darbus. Jis turi būti nužudytas. Jo kraujas tebūnie ant jo.[j] [14] Antra vertus, jei jis taps tėvu sūnui ir šis matys visas savo tėvo nuodėmes, kurias jis darė, ir matydamas[k] nieko tokio nedarys – [15] nevalgys kalnuose ir nepakels akių į Izraelio namų stabus, nesuteps savo artimo žmonos [16] ir nė vieno neprislėgs, neims užstato ir neplėš grobio, dalysis savo duona su alkanu ir aprengs nuogą drabužiu, [17] sulaikys savo ranką nuo skriaudos[l], neims palūkanų, nei priemokos, vykdys mano potvarkius, elgsis pagal mano nuostatus, – tas neturės mirti dėl savo tėvo kaltės. Jis turi gyventi. [18] Jei jo tėvas ką prievarta išgauna, plėšia grobį[m] ir daro tai, kas negera, tarp ˹savo giminių˺[n], – jis tikrai mirs dėl savo kaltės. [19] Bet jūs klausiate: ‚Kodėl sūnus neturėtų kentėti už tėvo kaltę?’ Kadangi sūnus darė tai, kas teisinga ir teisu, laikėsi visų mano nuostatų ir juos vykdė, jis tikrai gyvens! [20] Tik asmuo, kuris nusideda, turi mirti. Sūnus neturi kentėti už tėvo kaltę, nei tėvas kentėti už sūnaus kaltę.

---

[i] **18,11** ~S, G: nevaikščiojo savo teisaus tėvo keliu

[j] **18,13** T.y. kaltė dėl jo nužudymo yra jo paties, ne budelio kaltė.

[k] **18,14** Dgl. MssGV: bijodamas

[l] **18,17** G, plg. 8 skn.; M: vargšo

[m] **18,18** M + [iš] brolio; ~ G; plg. 7,12.16.

[n] **18,18** STV: tarp savo tautiečių; G: mano tautos tarpe

Teisiojo teisumas turi būti ˹jam [vienam] įskaitytas˺[o], o bedievio bedievystė – jam [vienam] įskaityta. [21] Bet jei bedievis atsivers nuo visų savo nuodėmių, kurias jis darė, laikysis visų mano nuostatų ir darys tai, kas teisinga ir teisu, – jis tikrai gyvens, nemirs! [22] Nebus jo nenaudai atsiminta nė vieno jo maištingo darbo, kurį jis bus daręs. Dėl savo teisaus elgesio jis gyvens. [23] Argi man tikrai patiktų bedievio mirtis, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – ar ne verčiau tai, kad jis gręžtųsi nuo savo kelio[p] ir liktų gyvas? [24] Bet jei teisusis nusigręš nuo savo teisumo ir darys neteisybę, tokius pat bjaurius darbus, kokius darė bedievis[q], tai nebus atsiminta visų teisių darbų, kuriuos jis darė. Dėl jo neištikimybės, su kuria jis pasielgė, ir dėl jo nuodėmės, kuria jis nusidėjo, – dėl jų jis turės mirti. [25] Bet jūs skundžiatės: ‘VIEŠPATIES elgesys neteisingas’. Na, klausykite Izraelio namai: Argi mano elgesys neteisingas? Ar ne jūsų poelgiai neteisingi? [26] Jei teisusis nusigręžia nuo savo teisumo, daro neteisybę ir miršta[r], jis miršta dėl savo neteisybės, kurią jis darė. [27] O jei bedievis atsigręš nuo savo bedievystės, kurią jis darė, ir vykdys, kas teisinga ir teisu, jis išlaikys savo gyvybę. [28] [s]Jis atsivertė nuo visų savo maištingų darbų, kuriuos darė. Jis tikrai liks gyvas, neturės mirti. [29] Tačiau Izraelio namai skundžiasi: ‚VIEŠPATIES elgesys neteisingas’. Argi mano elgesys neteisingas,

---

[o]**18,20** Lit. ant jo

[p]**18,23** KSTV; M: kelių

[q]**18,24** M + Jei jis tai darys, ar jis gyvens? ~ GS

[r]**18,26** M + dėl jų; ~ GS

[s]**18,28** M + Ir jis matė; ~G

Izraelio namai? Ar ne jūsų poelgiai neteisingi? [30] Todėl, Izraelio namai, aš jus kiekvieną teisiu pagal jo poelgius, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – Atsiverskite ir atsigręžkite nuo visų savo priešgyniavimų, kad ˹jie netaptų jums nusikaltimo priežastim˺[t]. [31] Meskite nuo savęs visus savo priešgyniavimus, kuriais priešgyniavote, ir susikurkite naują širdį ir naują dvasią! Kodėl norite mirti, Izraelio namai? [32] Nes aš nemėgstu mirštančiojo mirties, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – ˹Atsigręžkite, kad liktumėte gyvi!˺“

Rauda apie liūtę ir vynmedžio šaką (Judėjos karaliaus namų galas)

19 [1] „O tu užtrauk raudą apie Izraelio valdovą[u] [2] ir sakyk: ‚Kokia liūtė buvo tavo motina tarp liūtų! Ji gulėjo jaunaliūčių vidury, išaugino savo liūtukus. [3] Ir ji išaukštino vieną iš savo liūtukų. Jis pasidarė jaunaliūtis. Ir jis išmoko grobti grobį: jis rijo žmones. [4] ˹Sušaukė prieš jį tautas˺[v]. Jų duobėje jis buvo sugautas. Ir jos nutempė jį kabliais į Egipto šalį. [5] Matydama, kad niekais nuėjusi, žuvusi jos viltis, ji paėmė kitą iš savo liūtukų, jį padarė jaunaliūčiu. [6] Jis vaikščiojo tarp liūtų, pasidarė jaunaliūtis ir išmoko grobti grobį. Jis rijo žmones. [7] Jis ˹tykojo prie jų buveinių ir gąsdino˺[w] jų miestus, ir išsigando šalis bei visi joje dėl jo riaumojimo garso. [8] Tada tautos susikurstė prieš jį iš aplinkinių provincijų. Jos išskleidė ant jo savo tinklą. Jų duobėje jis buvo sugautas. [9] Jos

---

[t] **18,30** G; M: kaltė netaptų jums suklupimu

[u] **19,1** G; M: kunigaikščius

[v] **19,4** Rk; M: Tautos išgirdo apie jį.

[w] **19,7** Rk.; M: pažinojo jų našles ir nusiaubė

uždėjo ant jo medinę apykaklę ˹su kabliais˺[x] ir jį nuvedė pas Babilono karalių. Jos pasodino jį į kalėjimą[y], kad nebebūtų girdimas jo balsas Izraelio kalnuose. [10] Tavo motina buvo kaip vynuogyno[z] vynmedis, pasodintas prie vandens. Jis pasidarė pilnas vaisių ir šakų dėl gausaus vandens. [11] Jis turėjo tvirtą kamieną, [tinkamą] valdovų skeptrams. Jo ūgis aukštai kyšojo iki debesų, ir dėl savo aukščio jis buvo matomas su savo šakų daugybe. [12] Bet užsirūstinus jis buvo išrautas, numestas žemėn, ir rytų vėjas sudžiovino jo atžalas[a]. Jos buvo nulaužtos ir sudžiūvo. Jo tvirtas kamienas – ugnis jį surijo. [13] O dabar jis pasodintas dykumoje, sausoje ˹ir ištroškusioje˺ žemėje. [14] Ir ugnis išėjo iš šakos. Ji surijo jo atžalas, ˹jo vaisius˺. Ir jame nepaliko tvirto kamieno, [tinkamo] valdovo skeptrui'". Tai rauda, ir ji buvo vartojama kaip rauda.

Senasis ir naujasis išėjimas

20 [1] Septintaisiais metais, penktąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją, kai kurie Izraelio seniūnai atėjo pasiklausti VIEŠPATIES ir susėdo prieš mane. [2] Tada man atėjo VIEŠPATIES žodis: [3] „Žmogau, kalbėkis su Izraelio seniūnais ir jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Ar jūs atėjote manęs pasiklausti? Kaip aš gyvas, aš nesiduosiu jūsų klausiamas, – sako Viešpats Jahve' [4] Ar [ne veikiau] norėtum juos teisti, teisti, žmogau?

---

[x] **19,9** ~S

[y] **19,9** GSV; M: pinkles

[z] **19,10** Rk.; M: tavo kraujuje

[a] **19,12** Rk.; M: vaisius

Duok jiems žinoti jų tėvų bjaurius darbus [5] ir jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tą dieną, kai išrinkau Izraelį, aš [prisiekdamas] pakėliau savo ranką Jokūbo namų palikuonims ir jiems apsireiškiau Egipto šalyje. Jiems pakėliau savo ranką, sakydamas: „Aš esu Jahvė, jūsų Dievas“. [6] Tą dieną jiems pakėliau savo ranką [, priesaika žadėdamas] juos išvesti iš Egipto šalies į pienu ir medum tekančią šalį, kurią buvau jiems išžvalgęs, kuri yra visų šalių pašvaitalas. [7] Ir jiems pasakiau: „Meskite šalin kiekvienas bjaurius stabus, į kuriuos įsmigusios jo akys, ir nesusitepkite Egipto dievstabiais! Aš esu Jahvė, jūsų Dievas“. [8] Bet jie man priešgyniavo ir nenorėjo manęs klausyti. Nė vienas iš jų nemetė šalin bjaurių stabų, į kuriuos buvo įsmigusios jų akys, ir nepaliko Egipto dievstabių. Tada maniau išlieti ant jų savo rūstybę, išbaigti ant jų savo įniršį Egipto šalyje. [9] Tačiau [gailestingai] pasielgiau dėl savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas[b] akyse tautų, tarp kurių jie gyveno, kurių akyse jiems apsireiškiau [, žadėdamas] juos išvesti iš Egipto šalies. [10] Tad juos išvedžiau iš Egipto šalies ir atvedžiau į dykumą. [11] Jiems daviau savo nuostatus ir jiems paskelbiau savo potvarkius, kuriais žmogus gyvens, jei juos vykdys. [12] Taip pat jiems daviau savo šabatas, kad jos būtų [sandoros] ženklas tarp manęs ir jų, kad jie žinotų, jog aš, VIEŠPATS, esu tas, kuris juos pašventina. [13] Bet Izraelio namai maištavo prieš mane dykumoje, nesielgė pagal mano nuostatus ir atmetė mano potvarkius, kuriais žmogus gyvens, jei juos vykdys, ir labai išniekino mano šabatas. Tad maniau išlieti ant jų savo rūstybę

---

[b]**20,9** T.y. profanuojamas, laikomas nešventu

dykumoje, juos nugalabyti. [14] Bet aš [gailestingai] pasielgiau dėl savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas akyse tautų, kurių akyse buvau juos išvedęs. [15] Be to, aš jiems pakėliau savo ranką dykumoje [prisiekdamas], kad jų neįvesiu į pienu ir medum tekančią šalį, kurią buvau jiems davęs, kuri yra visų šalių pašvitalas, [16] kadangi jie atmetė mano potvarkius, nesielgė pagal mano nuostatus ir išniekino mano šabatas, nes jų širdis nusekė paskui jų dievstabius. [17] Tačiau mano akiai pagailo jų. Tad jų nesunaikinau ir nepadariau jiems galo dykumoje. [18] Pasakiau jų vaikams dykumoje: ‚Nesielkite pagal savo tėvų nuostatus, nesilaikykite jų potvarkių ir nesusitepkite jų dievstabiais! [19] Aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas. Elkitės pagal mano nuostatus, laikykitės mano potvarkių ir juos vykdykite! [20] Ir švęskite mano šabatas, kad jos būtų [sandoros] ženklas tarp manęs ir jūsų, kad žinotumėte, jog aš, VIEŠPATS, esu jūsų Dievas. [21] Bet [ir] vaikai maištavo prieš mane. Jie nesielgė pagal mano nuostatus ir nesilaikė mano potvarkių, kad juos vykdytų, kuriais žmogus gyvens, jei juos vykdys, ir išniekino mano šabatas. Tad maniau išlieti ant jų savo rūstybę ir išbaigti ant jų savo įniršį dykumoje. [22] ˹Bet aš atitraukiau savo ranką˺[c] ir [gailestingai] pasielgiau dėl savo vardo, kad jis nebūtų niekinamas akyse tautų, kurių akyse buvau juos išvedęs. [23] Aš taip pat jiems pakėliau savo ranką dykumoje [prisiekdamas], kad juos išsklaidysiu tarp tautų ir išskirstysiu po šalis, [24] kadangi jie nevykdė mano potvarkių, atmetė mano nuostatus, nešventė mano šabatų, ir jų akys pasekė jų tėvų dievstabiais. [25] Be to,

---

[c]**20,22** ~GS

jiems daviau negerų nuostatų ir potvarkių, kuriais jie negalėtų gyventi, [26] ir juos sutepiau jų dovanomis, jiems aukojant [per ugnį] visus pirmagimius, kad sukelčiau jiems siaubą, ˹kad jie žinotų, jog aš esu VIEŠPATS˺’. [27] Todėl, žmogau, kalbėk Izraelio namams, jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Dar tuo tyčiojosi iš manęs jūsų protėviai, neištikimai elgdamiesi su manim: [28] man juos įvedus į šalį, kurią su pakelta ranka buvau prisiekęs jiems duoti, kur jie pamatė bet kokią aukštą kalvą ar bet kokį lapuotą medį, ten jie pjovė savo aukas, ˹ten aukojo savo [mane] pykinančias dovanas˺, skleidė savo raminantį kvapą ir ten išliejo savo liejamąsias aukas. [29] Aš klausiau jų: „Kas yra ta aukštuma, į kurią jūs einate?“’ Taip iki šios dienos ją vadina aukštuma. [30] Todėl sakyk Izraelio namams: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Jūs susitepate savo protėvių elgesiu! Jūs paleistuvaujate sekdami paskui jų bjaurius stabus! [31] Aukodami savo dovanas, ˹degindami savo sūnus˺[d], jūs iki šios dienos susitepate visais savo dievstabiais. Ar tad aš turėčiau duotis jūsų klausiamas, Izraelio namai? Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – aš nesiduosiu jūsų klausiamas. [32] Niekad neturi įvykti tai, kas atėjo jums į galvą, ką jūs manote: „Mes būsime kaip tautos, kaip [pagonių] šalių giminės, garbinančios medį ir akmenį“. [33] Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – su tvirta ranka ir ištiestu dilbiu bei išlieta rūstybe aš noriu jums karaliauti, [34] jus išvesti iš tautų ir surinkti iš šalių, po kurias esate išsklaidyti, su tvirta ranka ir ištiestu dilbiu bei išlieta rūstybe. [35] Noriu jus įvesti į tautų dykumą ir ten teistis su

---

[d]**20,31** Lit. perleisdami savo sūnus per ugnį; ~ G

jumis veidas į veidą. [36] Kaip teisiaus su jūsų protėviais Egipto šalies dykumoje, taip teisiuos su jumis, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [37] Aš leisiu jums praeiti po lazda, ir jus įvesiu ˹į sandoros pareigas˺. [38] Išskirsiu iš jūsų sukilėlius ir maištavusius prieš mane. Iš šalies, kur jie buvo ateiviai, juos išvesiu, bet į Izraelio žemę jie neįeis. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [39] O jūs, Izraelio namai, – taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė, – ˹meskite šalin˺[e] kiekvienas savo dievstabius[f] ir nebeniekinkite mano šventojo vardo savo dovanomis ir dievstabiais. [40] Nes mano šventame kalne, aukštame Izraelio kalne, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – ten man tarnaus visi Izraelio namai, jie visi, šalyje[g]. Ten aš juos mielai priimsiu ir ten reikalausiu jūsų duoklių ir jūsų pirmojo derliaus atnašų, visų jūsų šventų dovanų. [41] Raminančiam [aukų] kvapui sklindant, aš jus mielai priimsiu, kai būsiu jus išvedęs iš tautų ir jus surinkęs iš šalių, po kurias buvote išsklaidyti, ir per jus pasirodysiu šventas tautų akyse. [42] Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai jus parvesiu į Izraelio žemę – į šalį, kurią su pakelta ranka buvau prisiekęs duoti jūsų protėviams. [43] Ten prisiminsite savo elgesį ir ˹visus˺ savo darbus, kuriais susitepėte, ir jausite pasibjaurėjimą savim dėl visų savo piktų darbų, ˹kuriuos darėte˺. [44] Ir žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai pasielgsiu su jumis dėl savo vardo, ne pagal jūsų piktą elgesį ir jūsų sugedusius darbus, ˹Izraelio namai˺, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

---

[e]**20,39** Rk.; M; eikite

[f]**20,39** M + iš kitur patekusį sakinio fragmentą: tarnaukite, o paskui, jei manęs neklausysite

[g]**20,40** ~GS

VIEŠPATIES kalavijas

21 [1] [h]Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, nukreipk savo veidą vidudienio linkui, skelbk į pietų pusę ir pranašauk prieš Negebo[i] girią! [3] Sakyk Negebo giriai: ‚Klausyk VIEŠPATIES žodžio: Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Žiūrėk! Aš užkursiu tavyje ugnį, ir ta surys tavyje kiekvieną žaliuojantį medį ir kiekvieną sausą medį. Gaisro liepsna neužges, ir visi veidai bus jos apdeginti nuo pietų iki žiemių. [4] Ir ˹visa žmonija˺[j] pamatys, kad aš, VIEŠPATS, ją užkūriau. Ji neužges'“.
[5] Tada aš sakiau: „Ak, Viešpatie Jahve, jie skundžiasi manimi: ‚Argi jis nekalba vien vaizdingais posakiais?'“
[6] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [7] „Žmogau, nukreipk savo veidą į Jeruzalę, skelbk prieš ˹jų šventovę˺[k] ir pranašauk prieš Izraelio žemę! [8] Sakyk Izraelio žemei: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Štai aš prieš tave! Aš ištrauksiu savo kalaviją iš jo makšties ir išnaikinsiu iš tavęs teisųjį ir bedievį. [9] Kadangi išnaikinsiu iš tavęs teisųjį ir bedievį, tad išeis mano kalavijas iš savo makšties prieš visą žmoniją nuo pietų iki žiemių. [10] Tada visa žmonija žinos, kad aš, VIEŠPATS, ištraukiau savo kalaviją iš jo makšties. Šis nebesugrįš [į ją]'. [11] O tu, žmogau, dūsauk! Su glembančiomis strėnomis ir su karčiu skausmu dūsauk jų akyse. [12] Ir jei jie tave paklaus: ‚Kodėl tu dūsauji?', atsakyk: ‚Dėl to, ką girdėjau. Kai tai ateis,

---

[h]**21,1** M 21,1-6 = G 20,45-49

[i]**21,2** M + lauko

[j]**21,4** Lit. kiekvienas kūnas

[k]**21,7** Kkr. MssGS; M: šventyklas

sutirps kiekviena širdis, nusileis suglebusios visos rankos, nusimins kiekviena dvasia, ir visi keliai varvės šlapimu'. Žiūrėk! Tai ateina ir įvyks, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė".

Kalavijo giesmė

[13] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [14] „Žmogau, pranašauk ir sakyk: ‚Taip pasakė VIEŠPATS[l]: [Sakyk][m]: Kalavijas, kalavijas pagaląstas ir taip pat nušveistas. [15] Jis pagaląstas skerdimui vykdyti, nušveistas, kad ˹tviskėtų kaip˺[n] žaibas.[o] [16] Jį padavė tam, kuris jį šveitė, kad šis jį nutvertų ranka. Jis, kalavijas, buvo pagaląstas, ir jis buvo nušveistas, kad jį paduotų į žudiko ranką. [17] Šauk ir klyk, žmogau, nes jis skirtas mano tautai, visiems Izraelio kunigaikščiams! Jie numesti kalavijui drauge su mano tauta. Tad plok per šlaunį[p]. [18] ˹Nes įvyks išbandymas. O kas, jei ir atmesto[q] skeptro nebebus?˺[r] – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [19] O tu, žmogau, pranašauk ir plok ranka į ranką! Dukart, triskart tegul kerta kalavijas! Tai užmušėjų kalavijas, didžiulis žudynių kalavijas, kuris juos apsups, [20] kad nusimintų širdys ir būtų daug kritusių[s]. Visuose jų vartuose aš padėjau žudantį kalaviją. Ak, jis tviska kaip žaibas, ištrauktas žudyti. [21] Pasirodyk aštrus į dešinę [ir]

---

[l]**21,14** G

[m]**21,14** ~G(L)S

[n]**21,15** Rk., plg. G

[o]**21,15** M + apgadintą ir nesuprantamą tekstą: Arba ar mes turėtume džiaugtis? Mano sūnaus skeptras paniekina kiekvieną medį.

[p]**21,17** Sudavimas į šlaunį – širdgėlos ženklas.

[q]**21,18** Rk.; M: paniekinančio

[r]**21,18** Neaiškios reikšmės tekstas.

[s]**21,20** Plg. GS, Jer 18,23; M: kliuvinių

į kairę, kur tik nukreipti tavo ašmenys. [22] Aš irgi plosiu rankomis ir nuramdysiu savo rūstybę. Aš VIEŠPATS, kalbėjau'".

Babilono karaliaus kalavijas

[23] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [24] „O tu, žmogau, nusibrėžk du kelius, kuriais gali ateiti Babilono karaliaus kalavijas. Jie abu turi išeiti iš vienos šalies. Paskui tu turi pastatyti po kelrodį [25] kiekvieno kelio pradžioje, kad [juo] galėtų ateiti kalavijas: ‚Amoniečių Rabą' ir ‚Judą', įsitvirtinusį Jeruzalėje. [26] Mat Babilono karalius sustojo prie kryžkelės, dviejų kelių pradžios, burdamas. Jis kratė strėles, klausinėjo terafimus[t], apžiūrėjo kepenis. [27] Į dešinę pateko burtas ‚Jeruzalė', ˹kad jis sustatytų mūrdaužius˺[u], kad atvertų burną ˹su šauksmu˺, garsiai surėktų kovos šauksmą, sustatytų mūrdaužius prieš vartus, supiltų apsiausties pylimą, pastatytų apgulos bokštus. [28] Bet jiems[v], ˹davusiems priesaikas˺[w], tai atrodo kaip apgaulingas burtas, kai jis[x] juk primena jų kaltę, kad jie būtų pagauti. [29] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Kadangi jus apkaltina, atidengiant jūsų maištavimus taip, kad jūsų nuodėmės pasirodo visuose jūsų darbuose, – kadangi esate apkaltinti, [kieta] ranka būsite pagauti. [30] O tu, bedieviškas niekše, Izraelio kunigaikšti, kurio diena susilaukė galutinės bausmės meto: [31] Taip pasakė

---

[t]**21,26** T.y. šeimos dievukus

[u]**21,27** Intarpas, pakartojantis tai, kas toliau seka.

[v]**21,28** T.y. Jeruzalės vadams ir gyventojams

[w]**21,28** ~GS

[x]**21,28** T.y. Babilono karalius

˹Viešpats˺ Jahvė: Pašalink karališką turbaną, nusiimk karūną! Nebebus, kaip dabar yra! Aukštyn, kas žema, ir žemyn, kas aukšta! [32] Griuvėsiais, griuvėsiais, griuvėsiais ją[y] paversiu. Be to, nebus taip [, kaip dabar yra,] tuo metu, kai ateis tas, kuriam priklauso teismas ir kuriam jį pavesiu'".

Prieš Amono gyventojus

[33] „O tu, žmogau, pranašauk! Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė prieš amoniečius ir jų pasityčiojimą. Sakyk: Kalavijas, kalavijas, ištrauktas žudyti, nušveistas galabyti[z], kad tviskėtų kaip žaibas; [34] kad, [jiems[a]] regint apgaulingus regėjimus apie tave, žyniaujant melą apie tave, tave dėtų prie kaklų bedieviškų niekšų, kurių diena susilaukė galutinės bausmės meto. [35] Kišk jį atgal į jo makštį! Ten, kur buvai sukurtas, tavo kilmės šaly tave teisiu [36] ir išliesiu ant tavęs savo įtūžį. Savo įniršio ugnim papūsiu į tave ir tave atiduosiu į rankas žvėriškų vyrų, ruošiančių pražūtį. [37] Ugniai tu teksi kaip kuras. Tavo kraujas bus [išlietas] šalies viduje. Niekas nebeatsimins tavęs, nes aš, VIEŠPATS, kalbėjau'"

Kraują praliejantis miestas

22 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „O tu, žmogau, ar nori teisti, teisti kraują praliejantį miestą? Tad paskelbk jam visus jo bjaurius darbus! [3] Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: O mieste, pravejantis kraują

---

[y] **21,32** T.y. Jeruzalę

[z] **21,33** GTV;M: suryti

[a] **21,34** T.y. Amono regėtojams ir žyniams

savo viduje taip, kad ateina jo [teismo] laikas, darantis sau stabų ir taip susitepantis! [4] Savo[b] krauju, kurį praliejai, nusikaltai, ir savo stabais, kuriuos padarei, susitepei. Tu priartinai savo [teismo] dienas ir atvedei savo metų [baigos] laiką[c]. Todėl tave padariau tautų pasityčiojimu ir visų šalių pajuoka. [5] Tos, kurios yra arti [tavęs], ir tos, kurios toli nuo tavęs, juoksis iš tavęs, kurios vardas suteptas, suirimas didelis. [6] Žiūrėk! Kiekvienas iš Izraelio kunigaikščių tavyje panaudojo savo galią[d] kraujui pralieti. [7] Tėvą ir motiną paniekino tavyje, vartojo smurtą prieš ateivį tavo viduje, našlaitį ir našlę engė tavyje. [8] Tu laikei mažavertėmis mano šventenybes ir išniekinai mano šabatas. [9] Tavyje buvo šmeižikų kraujui pralieti. Ir ant kalnų valgė tavyje. Ištvirkavo tavo viduje. [10] Tavyje ˹turėjo santykių su tėvo žmona˺[e], tavyje prievartavo susitepusią mėnesinėmis. [11] Kiekvienas bjauriai elgėsi su savo artimo žmona, kiekvienas sutepė savo marčią ištvirkaudamas ir kiekvienas tavyje prievartavo savo seserį, savo tėvo dukterį. [12] Tavyje ėmė kyšių kraujui pralieti. Tu ėmei palūkanas bei priemoką ir prievarta išgavai iš savo artimų neteisų pelną, o mane pamiršai, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [13] Štai aš ploju ˹savo rankoms˺[f] dėl neteisaus pelno, kurį įsigijai, ir dėl tavo kruvinų veiksmų, kurie įvyko tavo viduje. [14] Ar ištvers tavo drąsa[g], ar liks

---

[b]**22,4** T.y. tavyje pralietu

[c]**22,4** 2Mss GSTV;M: iki

[d]**22,6** Lit. ranką

[e]**22,10** Lit. atidengė tėvo gėdą (žr. Lev 18,8; 20,11)

[f]**22,13** GS; M: savo ranka

[g]**22,14** Lit. širdis

stiprios tavo rankos dienomis, kai turėsiu darbo su tavim? Aš, VIEŠPATS, kalbėjau ir veiksiu. 15 Tave išsklaidysiu tarp tautų, išskirstysiu po šalis, visiškai pašalinsiu nuo tavęs tavo susitepimą 16 ir ˹leisiu per tave išniekinti save˺[h] tautų akyse. Tada žinosi, kad aš esu VIEŠPATS’“.

Izraelis lydykloje

17 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 18 „Žmogau, Izraelio namai man tapo išdagomis. Jie visi yra varis, alavas, geležis ir švinas lydkrosnės viduje. Jie pavirto išdagomis[i]. 19 Todėl sakyk[j]: ‘Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi jūs visi tapote išdagomis, todėl štai aš jus surinksiu į Jeruzalės vidų. 20 Kaip[k] sudeda sidabrą, varį, geležį, šviną ir alavą į lydkrosnės vidų, kad sukurtų ˹po ja˺[l] ugnį lydymui[m], taip aš įnirtęs[n] [jus] surinksiu ir sudėjęs jus ištirpdysiu. 21 [o]Aš sukursiu prieš jus savo įtūžio ugnį, ir jūs būsite ištirpdyti joje. 22 Kaip ištirpdomas sidabras lydkrosnės viduje, taip būsite ištirpdyti anoje[p]. Tada žinosite, kad aš, VIEŠPATS, išliejau ant jūsų savo rūstybę’“.

---

[h]**22,16** MsGSVT; M: tu būsi išniekintas per save

[i]**22,18** Rk.; M: sidabro išdagomis

[j]**22,19** G; ~M

[k]**22,20** GST, plg. 22 skn.; ~ M

[l]**22,20** Lit. prieš ją

[m]**22,20** GS

[n]**22,20** M + ir užsirūstinęs; ~G

[o]**22,21** M + Ir aš jus surinksiu; ~ GS

[p]**22,22** T.y. mano įtūžio ugnyje

Žvilgsnis atgal į visų šalies luomų sugedimą

[23] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [24] „Žmogau, jai sakyk: ‚Tu esi šalis, kuri ˹negavo lietaus˺[q], nebuvo padrėkinta apmaudo dieną, [25] ˹kurios kunigaikščiai˺[r] joje buvo kaip riaumojantis, grobį draskantis liūtas. Jie rijo gyvus žmones, glemžė turtą ir brangenybes, padarė daug našlių joje. [26] Jos kunigai prievartavo mano mokymą[s] ir sutepė tai, kas man šventa. Jie nedarė skirtumo tarp to, kas šventa ir kas nešventa, ir nemokė atskirti tai, kas sutepta, nuo to, kas tyra, ir užmerkė akis mano šabatoms. Tad nebuvau laikomas šventu tarp jų. [27] Jos valdininkai buvo joje kaip vilkai, draskantys grobį kraujui išlieti, ˹[žmonių] gyvybėms atimti˺[t], kad įsigytų neteisų pelną. [28] O jos pranašai jiems [tai] užglaistė tinku, regėdami apgaulę ir jiems žyniaudami melą, sakydami: „Taip pasakė Viešpats[u] Jahvė“, kai VIEŠPATS nekalbėjo. [29] Valstiečiai vartojo smurtą ir plėšikavo. Jie engė vargšą ir beturtį ir neteisėtai elgėsi su ateiviu. [30] Ir aš ieškojau tarp jų žmogaus, kuris statytų sieną ir atsistotų į spragą prieš mane šalies ginti, kad neturėčiau jos sunaikinti, bet neradau nė vieno. [31] Tad išliejau ant jų savo apmaudą ir savo įtūžio ugnimi padariau jiems galą. Jų elgesį uždėjau ant jų galvos, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

---

[q]**22,24** Rk.; M: nebuvo apvalyta

[r]**22,25** G; M: jos pranašų sąmokslas

[s]**22,26** Arba: įstatymą. T.y. jį iškraipė savo naudai, aukštųjų visuomenės klasių palankumui įsigyti.

[t]**22,27** ~GS

[u]**22,28** ~GS

Ohola ir Oholiba

23 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, buvo dvi moterys, vienos motinos dukterys. [3] Ir jos paleistuvavo Egipte, [jau] savo jaunystėje paleistuvavo. Ten buvo spaudžiamos jų krūtys ir ten buvo glamonėjama jų mergystės krūtinė. [4] Vyresnioji vadinosi Ohola, o jos sesuo – Oholiba. Jas vedžiau, ir jos pagimdė sūnų bei dukterų. O dėl jų vardų, Ohola yra Samarija, o Oholiba – Jeruzalė. [5] Bet Ohola paleistuvavo, ⌜palikdama mane⌝[v], ir aistringai geidė savo meilužių asirų, kariautojų, [6] apsirengusių violetiniu purpuru, vietininkų ir valdininkų. Jie visi buvo gražūs vaikinai, raiteliai, jojantys žirgus. [7] Ir ji siūlė jiems savo paleistuvystę. Jie visi buvo rinktiniai asirai. Ir ji susitepė visais, kurių ji aistringai geidė, visais jų stabais. [8] Ir ji nesiliovė paleistuvavusi nuo Egipto [dienų], nes egiptiečiai buvo gulėję su ja jos jaunystėje, glamonėję jos mergystės krūtinę ir išlieję ant jos savo paleistuvystę. [9] Todėl aš ją atidaviau į jos meilužių rankas: į rankas asirų, kurių ji aistringai geidė. [10] Jie atidengė jos gėdą, paėmė jos sūnus ir dukteris, o ją pačią nužudė kalaviju. Taip ji tapo bloga paskala moterims, o anie ją nuteisė. [11] Jos sesuo Oholiba tai matė, tačiau ji buvo dar gašlesnė už ją ir jos paleistuvavimai blogesni už jos sesers paleistuvavimus. [12] Ji aistringai geidė asirų, vietininkų ir valdininkų, puošniai apsirengusių kariautojų, raitelių, jojančių žirgus. Jie visi buvo gražūs vaikinai. [13] Ir aš mačiau, kad ji darėsi sutepta. Vienaip elgėsi jos abi. [14] Tačiau ji dar labiau paleistuvavo.

---

[v]**23,5** G; M: nors ji man priklausė

Pamačius į sienoje įrėžtus vyrus, kaldėjų paveikslus, įrėžtus ryškiai raudona spalva, [15] susijuosusius strėnas juosta, su nukarusiais turbanais ant jų galvų, juos visus adjutantų[w] išvaizdos, vaizduojančius babiloniečius, kurių gimtinė yra Kaldėja, – [16] savo akimis [juos] pamačius, ji aistringai užsigeidė jų ir siuntė pas juos pasiuntinių į Kaldėją. [17] Tada babiloniečiai atėjo pas ją į meilės guolį ir ją sutepė savo paleistuvavimu. Bet susitepus jais, ji bjaurėdamasi nusigręžė nuo jų. [18] Kadangi ji viešai rodė savo paleistuvavimus ir atidengė savo gėdą, aš bjaurėdamasis nusigręžiau nuo jos, kaip buvau nusigręžęs nuo jos sesers. [19] Tačiau ji dar labiau paleistuvavo, atsimindama savo jaunystės dienas, kai ji paleistuvavo Egipto šalyje. [20] Ir ji aistringai geidė savo sugulovių, kurių lytinis organas kaip asilų lytinis organas ir kurių sėklos išsiliejimas kaip eržilų sėklos išsiliejimas. [21] Taip tu ilgėjais savo jaunystės ištvirkimo, kai Egipte[x] glamonėjo tavo krūtinę, kad spaudytų tavo jaunas krūtis. [22] Todėl, Oholiba, taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Štai aš sukelsiu prieš tave tavo meilužius, nuo kurių nusigręžė tavo geidulys, ir juos atvesiu prieš tave iš visų pusių, [23] babiloniečius ir visus kaldėjus, Pekodą, Šoją ir Koją [visus asirus] su jais, gražius vaikinus, visus vietininkus ir valdininkus, adjutantus[y] ir įžymiuosius, visus jojančius žirgus. [24] Jie ateis prieš tave ˹iš šiaurės˺[z] su[a] kovos

---

[w]**23,15** Lit. trečiųjų. Trečiasis vyras kovos vežime turėjo laikyti skydą ir ginti kovotoją.

[x]**23,21** GSV; M: iš Egipto; 2Mss: Egiptas

[y]**23,23** Žr. 15 skn. išnašą.

[z]**23,24** G; M žodžio reikšmė neišaiškinta.

[a]**23,24** Rk. plg. 26,7.

vežimais bei ratais ir su tautų telkiniu. Jie sustatys prieš tave aplinkui didžiuosius bei mažuosius skydus ir šalmus. Aš pavesiu jiems teismą, ir jie teis tave pagal savo teisę. [25] Ir nukreipsiu prieš tave savo užsidegimą taip, kad jie įnirtusiai pasielgs su tavim. Jie nupjaus tau nosį ir ausis, o tavo palikuonys kris nuo kalavijo. Jie paims tavo sūnus ir tavo dukteris, o tai, kas iš tavęs pasiliks, bus ugnies praryta. [26] Jie nuvilks tau drabužius ir atims tavo papuošalus. [27] Taip padarysiu galą tavo ištvirkimui ir tavo paleistuvavimui nuo Egipto šalies [dienų]. Tad nebepakelsi į juos[b] savo akių ir nebeatsiminsi Egipto. [28] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Štai aš atiduodu tave į rankas tų, kurių tu nekenti, – į rankas tų, nuo kurių nusigręžė tavo geidulys. [29] Jie elgsis su tavim su neapykanta, atims viską, ką darbu įsigijai, ir paliks tave be aprango ir pliką, ir tavo paleistuvinga gėda bus atidengta. Tavo ištvirkimas ir tavo paleistuvavimai [30] tau tai padarė, kadangi paleistuviškai nusekei paskui tautas, kadangi susitepei jų stabais. [31] Savo sesers keliu tu vaikščiojai, tad paduodu jos taurę tau į ranką'. [32] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Turėsi gerti savo sesers taurę, gilią ir plačią[c], kurioje daug telpa. [33] Tu tapsi pilna girtumo ir sielvarto. ˹Siaubo ir˺ nusiaubimo taurė – tavo sesers Samarijos[d] taurė. [34] Tu turėsi ją gerti, išsiurbsnoti, ˹iššliurpti jos mieles˺[e], ir draskyti sau krūtis, nes aš kalbėjau, – sako Viešpats Jahve'. [35] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė:

---

[b]**23,27** T.y. savo meilužius arba stabus

[c]**23,32** M + ji (t.y. Oholiba) taps pajuoka ir pasityčiojimu; ~ G

[d]**23,33** ~G(B)

[e]**23,34** Rk.; M: apgraužti jos šukes

‚Kadangi mane pamiršai ir numetei sau už nugaros, tad ir tu nešk ˹savo ištvirkimo ir savo paleistuvavimų pasekmes˺[f]'". [36] VIEŠPATS man tarė: „Žmogau, ar nori teisti Oholą ir Oholibą? Tad joms paskelbk jų bjaurius darbus! [37] Nes jos svetimavo, ir kraujas yra ant jų rankų. Jos svetimavo su savo stabais ir savo sūnus, kuriuos jos buvo man pagimdžiusios, aukojo jiems kaip maistą. [38] Dar ir tai jos man padarė: jos sutepė mano šventovę[g] ir išniekino mano šabatas. [39] Papjovusios savo sūnus savo stabams, jos[h] įeidavo į mano šventovę, kad ją suteptų. Ir štai taip jos elgėsi mano namų viduje. [40] Jos net pasikvietė vyrų, kurie turėjo ateiti iš toli, pas kuriuos buvo nusiųstas pasiuntinys, ir štai jie atėjo. Jiems tu išsimaudei, pasidažei akis ir pasipuošei papuošalais. [41] Atsisėdai į puikų[i] guolį, ties kuriuo buvo paruoštas stalas, ir ant to tu padėjai mano smilkalų ir aliejaus. [42] Nerūpestingo būrio triukšmas buvo [girdimas] prie jos, ir ˹be vyrų iš žmonių daugybės buvo atvesta sabėjų˺[j] iš dykumos. Jie dėjo apyrankes ant jų rankų ir puikų vainiką joms ant galvų. [43] Tada pagalvojau ˹apie išdėvėtą svetimavimu: ‚Dabar jie paleistuvaus su ja, o ji [juk yra paleis tuvė]˺[k]'. [44] Ir jie įėjo pas ją. Kaip įeinama pas paleistuvę, taip jie įėjo pas Oholą ir Oholibą, ištvirkusias moteris. [45] Tačiau teisūs vyrai jas teis, kaip teisia svetimautojas ir praliejančias kraują, nes

---

[f]**23,35** Lit. savo ištvirkimą ir savo paleistuvavimus

[g]**23,38** M + tą dieną; ~ G

[h]**23,39** M + tą dieną; ~ G

[i]**23,41** G: paruoštą (plg. Pat 7,16)

[j]**23,42** Hbr. tekstas apgadintas ir neaiškus.

[k]**23,43** Hbr. tekstas apgadintas ir neaiškus.

jos svetimautojos ir jų rankos kruvinos“. [46] [l]Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Tegul atveda sambūrį prieš jas ir jas atiduoda nuogąsčiui ir apiplėšimui! [47] Tegul jas muša akmenimis[m], ir savo kalavijais tegul jie sukapoja jas. Tegul jie nužudo jų sūnus bei jų dukteris ir sudegina jų namus. [48] Taip padarysiu galą ištvirkimui šalyje, ir visos moterys leisis įspėjamos ir nebeištvirkaus, kaip jūs. [49] Jums uždės ˹bausmę už jūsų ištvirkimą˺[n], ir turėsite nešti ˹bausmę už savo stabmeldystės nusikaltimus˺[o]. Tada žinosite, kad aš esu ˹Viešpats˺ Jahvė“.

Verdančio katilo palyginimas

24 [1] Devintaisiais metais, dešimtąjį mėnesį, to mėnesio dešimtąją, man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, užsirašyk šios dienos, ˹šios pačios dienos˺[p], datą. Babilono karalius kaip tik šitą dieną metėsi ant Jeruzalės. [3] Sakyk palyginimą priešgyniaujantiems namams, jiems tark: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Užkaisk katilą, užkaisk, taip pat įpilk į jį vandens. [4] Sudėk į jį[q] mėsos gabalus, visus gerus gabalus, šlaunį ir petį, rinktiniais kaulais [jį] papildyk. [5] Paimk bandos geriausią [avį], taip pat sukrauk malkų[r] po juo. Virink jo mėsos[s]

---

[l]**23,46** M + Nes; ~ MsG

[m]**23,47** M + pstb.: sambūris

[n]**23,49** Lit. jūsų ištvirkimą

[o]**23,49** Lit. savo dievukų nusikaltimus

[p]**24,2** ~SV

[q]**24,4** M + jo; ~ GS

[r]**24,5** Rk.;M: kaulų

[s]**24,5** 2 Mss; M: virinamus

gabalus, taip pat tegul išverda jo kaulai jame. [6] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vargas kruvinam miestui, surūdijusiam katilui, kurio rūdys neišeina iš jo! Gabalą po gabalo išimk iš jo. Ant jo [dar] nekrito atpildas, [7] nors jo [pralietas] kraujas yra jame. Jis išpylė jį ant plikos uolos, jo neišliejo ant žemės, kad jį uždengtų dulkėmis. [8] Norėdamas užleisti rūstybę, norėdamas atkeršyti, aš leidau išpilti jo [pralietą] kraują ant plikos uolos, kad nebūtų uždengtas. [9] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vargas kruvinam miestui! Aš irgi padarysiu didelį laužą, [10] sukrausiu daug malkų, pakursiu ugnį, išvirsiu mėsą, ˹nupilsiu sultinį˺[t] ˹ir leisiu sudeginti kaulus˺. [11] Pastatysiu jį ˹tuščią˺ ant žarijų, kad jis įkaistų, kad sužėruotų jo varis ir jame ištirptų jo nešvarumai, būtų nudegintos jo rūdys. [12] [u]Tačiau daugybė jo rūdžių neišeina iš jo per ugnį[v]. [13] Dėl tavo susitepimo ištvirkavimu, kadangi tave švarinau, bet tu neapsivalei nuo savo nešvarumo, nebebūsi švarus, iki numalšinsiu tavyje savo rūstybę. [14] Aš, VIEŠPATS, kalbėjau. Tai įvyks, aš tai įvykdysiu. Nesusilaikysiu, nepasigailėsiu, ir nebus man gaila. Tave teisiu pagal tavo elgesį ir darbus, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'".

Pranašo gedėjimas dėl mirusios žmonos – ženklas gedėjimo dėl Jeruzalės žlugimo

[15] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [16] „Žmogau, štai aš staigia mirtim atimsiu iš tavęs tavo akių susižavėjimą. Bet

---

[t]**24,10** Rk., plg. G; M: patepk tepalinę

[u]**24,12** M + pirma einančių dviejų žodžių dtgr.; ~ G

[v]**24,12** Rk.; M: jo rūdžių ugnį

tu neturi nei raudos raudoti, nei verkti, ˹nei turi lietis tavo ašaros˺. [17] Dūsauk mirtinai sustiręs, nesuruošk gedulo, užsivyniok turbaną, apsiauk kojas kurpėmis, nepridenk ūsų ir nevalgyk gedinčiųjų duonos“. [18] Aš ryto metą kalbėjau žmonėms. Mano žmona mirė vakare, o aš kitą rytą padariau, kaip man buvo įsakyta. [19] Tada žmonės mane klausė: „Argi mums nepasakysi, ką tai mums[w] reiškia, kad tu taip darai?“ [20] Aš jiems atsakiau: „Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [21] Sakyk Izraelio namams: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš išniekinsiu savo šventovę, jūsų prieglaudą, kuria didžiuojatės, jūsų akių susižavėjimą ir jūsų sielų pageidą. O jūsų sūnūs ir jūsų dukterys, kuriuos palikote, kris nuo kalavijo. [22] Ir darysite, kaip aš dariau: nepridengsite ūsų ir nevalgysite gedinčiųjų duonos, [23] savo turbaną [palaikysite] ant galvų ir savo kurpes ant kojų. Neraudosite raudos ir neverksite, bet sunyksite savo nusikaltimais ir dūsausite vienas kitam. [24] Taip Ezekielis taps jums ženklu. Darysite visai taip, kaip jis darė. Tam įvykus, žinosite, kad aš esu ˹Viešpats˺ Jahvė’“. [25] „O tu, žmogau, tikrai tą dieną, kai iš jų atimsiu jų prieglaudą, jų šlovingąjį džiaugsmą, jų akių susižavėjimą ir jų sielos troškimą, jų sūnus ir jų dukteris, – [26] tą dieną ateis pas tave pabėgėlis, ˹kad tavo ausims duotų tai išgirsti˺[x]. [27] Tą dieną tavo burna atsivers pabėgėliui, ir tu kalbėsi ir nebebūsi nebylys. Taip tu tapsi jiems ženklu, ir jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

---

[w] **24,19** ~GST

[x] **24,26** Rk.; plg. GS

PRANAŠYSTĖS PRIEŠ SVETIMAS TAUTAS (25, 1–32, 32)

Prieš Amoną

25 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, nukreipk savo veidą į amoniečius ir pranašauk prieš juos. [3] Tark Amoniečiams: ‚Klausykite Viešpaties Jahvės žodžio! Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi tu [tyčiodamasis] sakei „Aha“ apie mano šventovę, kai ji buvo sutepta, ir apie Izraelio žemę, kai ji buvo nusiaubta, ir apie Judo namus, kai jie turėjo eiti tremtin, [4] todėl štai atiduosiu tave rytiečiams nuosavybėn. Jie pastatys tavyje savo palapinių stovyklas[y] ir tavyje įkurs savo buveines. Jie valgys tavo vaisius ir jie gers tavo pieną. [5] Padarysiu Rabą kupranugarių ganykla ir Amoniečius avių gulykla. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [6] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi plojai rankomis, trypei koja ir iš širdies su visa savo panieka džiaugeis dėl Izraelio žemės[z], [7] todėl štai aš ištiesiu savo ranką prieš tave, atiduosiu tave kaip grobį tautoms, tave išnaikinsiu iš tautų ir išdildysiu iš šalių, tave sunaikinsiu. Tada žinosi, kad aš esu VIEŠPATS’“.

Prieš Moabą

[8] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Kadangi Moabas[a] sako: ‚Štai Judo namai pasidarė kaip visos tautos’,

---

[y]**25,4** T.y. akmeninių sienų saugomas stovyklas

[z]**25,6** T.y. Izraelio šalies nusiaubimo

[a]**25,8** M + ir Seyras; ~ G

[9] todėl štai aš atidarysiu Moabo atšlaitę, ˹pradėdamas jo pasienio miestais˺[b], šalies gražybe – Bėt-Ješimotu, Baal-Meonu ir Kirjataimu. [10] Jį atiduosiu drauge su Amoniečiais rytiečiams nuosavybėn, kad nebebūtų atmenama Amoniečių tarp tautų, [11] o Moabą nuteisiu. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

Prieš Edomą

[12] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Kadangi Edomas kerštingai pasielgė su Judo namais ir, jiems keršydamas, sunkiai nusikalto, [13] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš ištiesiu savo ranką prieš Edomą, išnaikinsiu iš jo žmones bei gyvulius ir jį paversiu griuvėsiais. Nuo Tėmano iki Dedano jie kris nuo kalavijo, [14] ir aš įvykdysiu savo kerštą Edomui savo tautos Izraelio ranka. Jie pasielgs su Edomu pagal mano pyktį ir rūstybę ir pažins mano kerštą, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė“.

Prieš filistinus

[15] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Kadangi filistinai elgėsi kerštingai ir, norėdami sunaikinti, iš širdies žiauriai keršijo su panieka, su senoviniu priešiškumu, [16] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš ištiesiu savo ranką prieš filistinus, išnaikinsiu keretus ir pražudysiu pajūrio likutį. [17] Pavartosiu prieš juos didžius kerštus ˹rūsčiomis bausmėmis˺, ir, kai jiems keršysiu, jie žinos, kad aš esu VIESPATS“.

---

[b]**25,9** G; M lit.: nuo miestų, nuo jo miestų, nuo jo pasienio

Prieš Tyrą

26 [1] Vienuoliktaisiais metais, [c]pirmąją mėnesio [dieną], man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, kadangi Tyras sakė apie Jeruzalę: ‚Aha! Sulaužyti „tautų vartai“, jie man atiteko; ˹ta, kuri [kadaise] buvo pilna, [dabar] nusiaubta˺[d], [3] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš prieš tave, Tyre! Aš sukelsiu prieš tave daug tautų, kaip jūra ˹sukelia savo bangas˺[e]. [4] Jos išardys Tyro sienas ir sugriaus jo bokštus. Aš nuo jo nuplukdysiu jo dirvožemį ir jį padarysiu plika uola. [5] Jis taps tinklų džiovykla jūros vidury, nes aš kalbėjau, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – Ir jis taps tautų grobiu. [6] O jo dukterys[f], esančios lauke, bus nužudytos kalaviju. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“. [7] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Štai aš atvedu iš šiaurės prieš Tyrą Nebuchadnesarą, Babilono karalių, karalių karalių, su žirgais, kovos vežimais, raiteliais ir ˹daugybės kareivių telkiniu˺[g]. [8] Ir jis nužudys kalaviju tavo dukteris atvirame lauke. Jis pastatys prieš tave apgulos įrenginius, supils prieš tave puolamuosius pylimus, pakels prieš tave denginius, [9] savo mūrdaužių dūžį nukreips į tavo sienas ir tavo bokštus nugriaus geležiniais prietaisais. [10] Dėl aibės jo žirgų tave apdengs jų dulkės. Nuo raitelių, ratų ir kovos vežimų bildesio sudrebės tavo sienos, kai jis įsibraus į tavo vartus, kaip

---

[c]**26,1** Išleistas mėnesio vardas

[d]**26,2** GT; M: pasidarysiu pilnas, ji nusiaubta

[e]**26,3** Vrs: sukyla savo bangomis

[f]**26,6** T.y. aplinkiniai miestai

[g]**26,7** 3MssG; M: telkiniu ir daugybe kareivių

įsibraunama į pralaužtą miestą. [11] Savo žirgų kanopomis jis sutryps visas tavo gatves. Tavo žmones jis nudobs kalaviju, ir tavo galingi stulpai nuvirs žemėn. [12] Jie pasigrobs tavo turtus, išplėš, išardys tavo sienas, sugriaus tavo puikius namus ir suvers į jūrą[h] tavo akmenis, sijas bei žemes. [13] Padarysiu galą tavo dainų skambesiui, ir nebebus girdima tavo lyrų garso. [14] Tave padarysiu plika uola. Tu tapsi tinklų džiovykla, nebebūsi atstatytas, nes aš, VIEŠPATS, kalbėjau“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [15] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė Tyrui: „Ar nesudrebės salos dėl tavo griuvimo garso, vaitojant perdurtiems, siaučiant žudynėms tavo viduje? [16] Visi jūros kunigaikščiai nužengs nuo savo sostų, padės į šalį savo apsiaustus ir nusivilks savo margaspalvius drabužius. Jie apsivilks drebėjimu, sėdės ant žemės, susijaudinę drebės ir baisėsis dėl tavęs. [17] Jie užgiedos raudą apie tave ir tau sakys: ‚Kaip tu ˹žuvai˺, pradingai iš jūrų, garsusis mieste, ˹kuris buvo galingas jūroje, jis ir jo gyventojai˺, kuris[i] skleidė baimę savęs, atseit, jo gyventojai! [18] Dabar dreba salos tavo kritimo dieną. ˹Salos, esančios jūroje, išsigąsta dėl tavo baigties˺‘““. [19] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Kai tave padarysiu nusiaubtu miestu, panašiu į nebegyvenamus miestus, kai užleisiu ant tavęs pirminį vandenyną ir tave apdengs gausūs vandenys, [20] aš nugramzdinsiu tave su nužengiančiais į duobę pas senovės žmones ir tave apgyvendinsiu požeminėje[j] šalyje tarsi senoviniuose griuvėsiuose su nužengusiais į duobę, kad nebebūtum

---

[h] **26,12** GST; M: vandenį

[i] **26,17** G; M: kurie

[j] **26,20** Lit. žemiausių vietų

apgyventas ir ˹nebeužimtum vietos˺[k] gyvųjų šalyje. [21] Tau padarysiu staigų, išgąstingą galą, ir tavęs nebebus. Tavęs ieškos, tačiau niekad neberas“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė.

Tyras – prabanginis laivas. Jo paskendimas

27 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Dabar, žmogau, užgiedok apie Tyrą raudą [3] ir sakyk Tyrui, gyvenančiam prie jūros priėjimo[l], tautų prekiautojui, [išvežiojančiam prekes] į daugelį pajūrių: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: O Tyre, tu ˹vadinamas laivu, tobulai gražiu˺[m]. [4] Tavo ribos jūrų vidury[n]. Tavo statytojai ištobulino tavo grožį. [5] Iš Senyro ėglių jie tau įtaisė visas [abiejų šonų] lentas. Jie paėmė Lebanono kedrą kad padarytų tau stiebą. [6] Iš Bašano ąžuolų jie padarė tavo irklus. Tavo deniui panaudojo [o]kiparisus iš Kitiečių pajūrių. [7] Lininiai marginiai iš Egipto buvo tavo burės, kad tau tarnautų kaip vėliava. Iš Elišos pajūrių violetinio ir raudono purpuro buvo tavo [kajučių] dangalas. [8] Sidono ir Arvado gyventojai buvo tavo irkluotojai. [9] Tavyje buvo Gebalo[p] seniūnai ir jo prityrusieji, užtaisantys tavo plyšius. Visi jūros laivai ir jų įgulos būdavo tavyje, kad išmainytų tavo mainomas prekes. [10] Persai, ludai ir putai tarnavo kaip kareiviai tavo kariuomenėje. Skydą ir šalmą jie pakabino tavyje. Jie sudarė tavo

---

[k] **26,20** G; M: aš duočiau gražmeną

[l] **27,3** GSV; M: priėjimų

[m] **27,3** Rk.; M: sakei; „Aš esu tobulai gražus!“

[n] **27,4** Lit. širdyje; taip pat 25 ir 26 skn.

[o] **27,6** M + dtgr.; dramblio kaulus

[p] **27,9** T.y. Bibloso

gražybę. 11 Arvadiečiai ir chelekiečiai buvo aplinkui[q] ant tavo mūrų, o gamadiečiai buvo tavo bokštuose. Savo apskrituosius skydus jie sukabino aplinkui ant tavo sienų. Jie padarė tavo grožį tobulą. 12 Taršišas buvo tavo supirkėjas dėl daugybės visokių [tavo] gėrybių. Už sidabrą, geležį, alavą ir šviną jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. 13 Javanas, Tubalis ir Mešechas buvo tavo pirkliai. Už vergus[r] ir žalvarinius įrankius jie pardavinėjo tavo mainomas prekes. 14 Iš Bėt-Togarmos už[s] kinkomus ir jojamus arklius bei mulus jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. 15 Rodiečiai[t] buvo tavo pirkliai. Daugelis pajūrių buvo tavo prekybos agentai. Jie tau atmokėjo dramblio iltimis ir juodmedžiu. 16 Edomas[u] buvo tavo supirkėjas dėl daugybės tavo gaminių. Už granatą, raudoną purpurą, marginius, ploną drobę, koralus ir rubiną jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. 17 Judas ir Izraelio šalis buvo tavo pirkliai. Už Minito kviečius, panagą[v], medų, aliejų ir mastikmedžio sakus jie pardavinėjo tavo mainomas prekes. 18 Damaskas buvo tavo supirkėjas dėl daugybės tavo gaminių, dėl daugybės visokių gėrybių. Už Chelbono vyną, Sacharo vilną 19 ir ⌜vyno statines iš Izalio⌝[w] jie pardavinėjo tavo atiduotas saugoti prekes. Apdirbta geležis, cinamonas

---

[q] **27,11** ~GS

[r] **27,13** Lit. žmonių gyvybes

[s] **27,14** Rk.

[t] **27,15** G; M: Dedaniečiai

[u] **27,16** Dgl. MssSAkv; M: Aramas (= Sirija)

[v] **27,17** T.y. už tam tikrą maisto gaminį ar gydantį augalą

[w] **27,19** Rk., plg. G; M: Danas ir Javanas (= Graikija)

ir prieskoninė nendrė buvo mainoma į tavo prekes. [20] Dedanas prekiavo su tavim pabalnėmis. [21] Arabija ir visi Kėdaro šeikai buvo tavo agentai, prekiaujantys ėriukais, avinais ir ožiais. Jais jie prekiavo su tavim. [22] Šebos ir Ramos pirkliai prekiavo su tavim. Už [x]geriausią balzamą, [y]brangius akmenis ir auksą jie pardavinėjo tavo paliktas saugoti prekes. [23] Charanas, Kanė ir Edenas, Šebos pirkliai, Asirija, ˹visa Medija˺[z], prekiavo su tavim. [24] Jie prekiavo su tavim puikiais drabužiais, violetinio purpuro apsiaustais, marginiais, dvispalviais audiniais, susuktomis, stangriomis virvėmis. Tais jie prekiavo su tavim. [25] Taršišo laivai buvo tavo mainomų prekių pervežėjai[a]. Taip tu pasidarei pilnas [prekių] ir sunkiai apkrautas jūros vidury. [26] Į galingus vandenis tave irklavo tavo irklininkai. Rytvėjis tave sudaužė jūrų vidury. [27] Tavo turtai ir tavo paliktos parduoti [ir] mainyti prekės, tavo įgula ir tavo jūrininkai, tavo plyšių glaistytojai ir tavo prekių mainytojai, visi tavo kareiviai, esantys tavyje, ir visa tavo bendrija, esanti tavo viduje, nuskęs į jūrų širdį tavo paskendimo dieną. [28] Nuo tavo jūrininkų šauksmo garso drebės ganyklos, [29] ir iš jų laivų išlips visi irkluotojai. Laivo įgula, visi jūrininkai, išlips į krantą, [30] garsiai dejuos dėl tavęs ir karčiai šauks. Jie bers žemes sau ant galvų, voliosis dulkėse. [31] Jie plikai nusiskus dėl tavęs, apsijuos ašutinėmis ir verks dėl tavęs su apkartusia siela, karčiai aimanuodami. [32] Dejuodami

---

[x]**27,22** M + visokį; ~GS

[y]**27,22** M + visokius; ~ GSV

[z]**27,23** T; M: Kilmadaa; G: ir Charmanas

[a]**27,25** Lit. karavanai

jie užtrauks apie tave raudą, raudos apie tave: „Kas buvo kaip Tyras, kaip tvirtovė jūros vidury?“ [33] Iškraudamas savo prekes iš jūrų, tu patenkinai daug tautų. Savo gėrybių ir mainomų prekių daugybe tu praturtinai žemės karalius. [34] Dabar tu sudaužytas jūroje[b], vandens gelmėse. Tavo mainomos prekės ir visa tavo bendrija nuskendo tavo viduje. [35] Visi pajūrių gyventojai apimti siaubo dėl tavęs. Jų karalių plaukai šiaušiasi, prislėgti jų veidai. [36] Supirkėjai tarp tautų švilpauja apie tave. Siaubu tapai, ir tavęs niekad nebebus’“.

Prieš Tyro kunigaikštį

28 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, sakyk Tyro kunigaikščiui: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi pasididžiavo tavo širdis ir pamanei: „Aš esu dievas, sėdžiu dievo soste, jūrų širdyje!“, nors esi [tik] žmogus, o ne dievas, tačiau taries esąs toks protingas, kaip dievas, – [3] mat tu išmintingesnis už Danielį, jokia paslaptis nėra tau per gili; [4] savo įgudimu ir apsukrumu įsigijai turtų ir susikrovei aukso bei sidabro į savo iždines; [5] savo dideliu įgudimu prekiaudamas, dauginai savo turtus, ir tavo širdis didžiavosi tavo turtais, – [6] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi taries esąs toks protingas, kaip dievas, [7] todėl štai aš užleisiu ant tavęs svetimšalius, žiauriausias tautas. Jos ištrauks savo kalavijus prieš tavo įmaningumo sukurtą gražybę ir suteps tavo skaistybę. [8] Jos tave nutrems į duobę, ir tu mirsi užmuštųjų mirtim jūrų širdyje. [9] Ar tada bedrįsi sakyti: „Aš esu dievas“ savo žudikų akyse, – nors esi žmogus,

---

[b]**27,34** G; M: šalin juo jūrų

o ne dievas, – rankose tų, kurie tave nudurs? [10] Tu mirsi neapipjaustytųjų mirtim nuo svetimšalių rankos, nes aš kalbėjau, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Rauda dėl Tyro karaliaus

[11] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [12] „Žmogau, užtrauk raudą apie Tyro karalių ir jam sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tu buvai kruopščiai padarytas antspaudo žiedas, ˹pilnas išminties˺ ir tobulai gražus. [13] Tu buvai Edene, Dievo sode. Visokie brangūs akmenys buvo tavo apvalkalas – sardis, chrizolitas ir selenitas, auksaspalvis topazas, karneolis ir jaspis, lazuritas, granatas ir smaragdas, – ir jis buvo naustas iš aukso. Tavo ˹apsodai ir tavo įdubos˺[c] buvo[d] paruošti[e] tą dieną, kai buvai sukurtas. [14] ˹Išplėstasparniui[f] saugojančiam kerubui tave priskyriau˺[g]. Tu buvai šventajame Dievo kalne, vaikščiojai tarp ugningų akmenų. [15] Tavo elgesys buvo nepeiktinas nuo dienos, kai buvai sukurtas, iki nedorybė atsirado tavyje. [16] Per savo plačiai išplitusią prekybą ˹tu pripildei˺[h] savo buveinę[i] smurto ir nusidėjai. Tad nustūmiau tave nuo Dievo kalno į tai, kas sutepta, ir ˹saugojantis kerubas pavarė tave˺[j] iš ugningų akmenų

---

[c]**28,13** Abiejų daiktavardžių reikšmė neaiški.

[d]**28,13** M + dtgr.: tavyje

[e]**28,13** ~GS

[f]**28,14** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[g]**28,14** Rk., plg. G; M: Tu išplėstasparnis kerubas, užkertantis priėjimą, ir tave paskyriau

[h]**28,16** GS; M: jie buvo pilni

[i]**28,16** Lit. vidų

[j]**28,16** G; M: pavariau tave, o saugojantis kerube

tarpo į pražūtį. [17] Tavo širdis išpuiko dėl tavo grožio. Tu sugadinai savo išmintį dėl savo skaistybės. Žemėn tave numečiau, karalių akims tave išstačiau, kad jos ganytųsi tavim. [18] Savo nusikaltimų daugybe, savo nesąžininga prekyba tu sutepei savo šventoves. Tad leidau prasiveržti ugniai iš tavo vidurio. Ji surijo tave. Ir paverčiau tave pelenais ant žemės visų tave matančių akyse. [19] Visi tave pažįstantieji tarp tautų buvo siaubo apimti dėl tavęs. Tu tapai baisybe, ir niekad tavęs nebebus'".

Prieš Sidoną

[20] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [21] „Žmogau, nukreipk savo veidą į Sidoną ir pranašauk prieš jį. [22] Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš prieš tave, Sidone, ir pasirodysiu šlovingas tavo viduje. Jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai įvykdysiu jam teismo sprendimus ir pasirodysiu jame šventas. [23] Pasiųsiu į jį marą bei kraują į jo gatves, ir užmuštieji kris jo viduje nuo kalavijo [, nukreipto] prieš jį iš visų pusių. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS. [24] Izraelio namai nebepajus jokio skaudingo dyglio ar skausmingo erškėčio iš visų jų kaimynų, niekinančių juos. Tada jie žinos, kad aš esu ˹Viešpats˺ Jahvė'".

Izraelio surinkimas ir saugi buitis

[25] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Kai aš surinksiu Izraelio namus iš tautų, po kurias jie išsklaidyti, ir pasirodysiu per juos šventas nacijų akyse, ir jie apsigyvens savo žemėje, kurią daviau savo tarnui Jokūbui, [26] saugiai joje gyvens, statys namus, sodins vynuogynus ir, man įvykdžius teismo sprendimus visiems, kurie iš jų kaimynų

juos niekina, saugiai gyvens, – tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, jų Dievas“.

SEPTYNIOS PRANAŠYSTĖS PRIEŠ FARAONĄ IR EGIPTĄ (29, 1–32, 32)

Trys kalbos apie teismą Faraonui ir Egiptui

29 [1] Dešimtaisiais metais, dešimtąjį mėnesį, dvyliktąją to mėnesio dieną man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, nukreipk savo veidą į Egipto karalių Faraoną ir pranašauk prieš jį ir prieš visą Egiptą. [3] ˹Kalbėk˺ ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš prieš tave, Faraone, Egipto karaliau, didysis slibine[k], gulintis savo Nilo šakų vidury, sakantis: „Man priklauso ˹Nilo šakos˺[l], ir aš jas[m] padariau“. [4] Aš įdėsiu kablius į tavo žiaunas ir leisiu prikibti tavo ˹Nilo šakų˺[n] žuvims prie tavo žvynų. Tave ištrauksiu iš tavo ˹Nilo šakų˺[o] vidurio su visomis tavo ˹Nilo šakų˺[p] žuvimis, prikibusiomis prie tavo žvynų, [5] ir tave numesiu į dykumą – tave ir visas tavo ˹Nilo šakų˺[q] žuvis. Tu nukrisi atvirame lauke, nebūsi surinktas ir palaidotas[r]. Žemės žvėrims ir dangaus paukščiams tave atiduosiu kaip ėdalą. [6] Tada visi Egipto gyventojai

---

[k] **29,3** Arba: krokodile

[l] **29,3** G; MSV, 9 skn.: Nilas

[m] **29,3** G; MS: pats [jį] sau

[n] **29,4** GS; Nilo

[o] **29,4** GS; Nilo

[p] **29,4** GS; Nilo

[q] **29,5** GSV; Nilo

[r] **29,5** Kkr. MssT;M: surinktas

žinos, kad aš esu VIEŠPATS. Kadangi ˹tu buvai˺[s] nendrės ramstis Izraelio namams, – [7] jiems tave ranka nutvėrus, tu įtrūkai ir sužeidei jiems visiems ranką[t], ir, jiems tavim pasirėmus, sulūžai ir padarei jiems visiems[u] svyruojančias strėnas, [8] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš užleisiu ant tavęs kalaviją ir išnaikinsiu iš tavęs žmogų ir gyvulį, [9] ir Egipto šalis taps dykuma ir griuvėsiais. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS. Kadangi sakei: „Man priklauso Nilas, aš [jį] padariau“, [10] todėl štai aš prieš tave bei tavo Nilo šakas ir paversiu Egipto šalį griuvėsiais, sausyne ir dykuma nuo Migdolo iki Sienės ir iki Kušo sienos. [11] Nepereis per ją žmogaus koja, ir gyvulio koja nepereis per ją, ir keturiasdešimt metų ji nebus apgyventa. [12] Paversiu Egipto šalį dykuma tarp nusiaubtų šalių, ir keturiasdešimt metų jos miestai bus dykuma tarp sugriautų miestų. Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis’“. [13] Nes[v] taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Keturioms dešimtims metų pasibaigus, aš surinksiu egiptiečius iš tautų, po kurias jie bus išsklaidyti. [14] Aš atkursiu Egipto būklę ir juos sugrąžinsiu į Patroso šalį, į jų kilmės šalį, ir jie ten bus nežymi karalystė. [15] Jis bus žemesnis už karalystes ir nebevyraus tautoms. Juos padarysiu tokius mažus, kad jie nebeviešpataus tautoms. [16] Ir jie nebebus Izraelio namams pagrindas [netikro] pasitikėjimo, primenančio jų kaltę,

---

[s] **29,6** GSV; M: jie buvo

[t] **29,7** GS; M: petį

[u] **29,7** Lit. visas

[v] **29,13** ~GTS

kai jie kreipėsi ˹į juos pagalbos˺[w]. Tada jie žinos, kad aš esu ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Egiptas – Dievo atpildas Nebuchadnesarui

[17] Dvidešimt septintaisiais metais, pirmąjį [mėnesį], pirmąją mėnesio dieną, man atėjo VIEŠPATIES žodis: [18] „Žmogau, Babilono karalius Nebuchadnesaras privertė savo kariuomenę atlikti sunkų darbą prieš Tyrą. Kiekviena galva nupliko ir kiekvienas petys nusitrynė, tačiau nei jis, nei jo kariuomenė negavo iš Tyro užmokesčio už tą darbą, kuriuo jis dėl jo nusikamavo. [19] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš atiduodu Babilono karaliui Nebuchadnesarui Egipto šalį. ˹Jis nusineš jos turtus˺, prisiplėš iš jos išplėšų, prisigrobs iš jos grobio, ir šis atiteks jo kariuomenei kaip užmokestis. [20] Jam atidaviau Egipto šalį kaip jo algą, už kurią jis sunkiai dirbo, ˹nes jie man veikė˺[x], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [21] Tą dieną aš išdaiginsiu Izraelio namams ragą. O tau atversiu burną tarp jų. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

VIEŠPATIES diena Egiptui

30 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, pranašauk ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ˹Klykite˺: „Ai, ta diena!“ [3] Nes arti diena, arti VIEŠPATIES diena, debesuota diena. Ji bus tautų [teismo] metas. [4] Ateis kalavijas į Egiptą, ir bus drebėjimo Kuše, kai kris užmuštieji Egipte, ˹kai bus paglemžti jo turtai˺ ir bus išardyti jo pamatai’“. [5] Kušas, Putas, Ludas,

---

[w] **29,16** Lit. paskui juos

[x] **29,20** ~GS

Libija[y], visas tautų mišinys ir sandoros šalies sūnūs kris su jais nuo kalavijo. [6] ˹Taip pasakė VIEŠPATS:˺ „Kris Egipto rėmėjai, ir susmuks jo galybės puikybė. Nuo Migdolo iki Sienės jie kris jame nuo kalavijo, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – [7] ˹Jis bus nusiaubtas˺[z] tarp nusiaubtų šalių, ir jo[a] miestai bus tarp sugriautų miestų. [8] Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai padegsiu Egiptą ir visi jo pagalbininkai bus sutriuškinti. [9] Tą dieną pasiuntiniai ˹išplauks nuo manęs laivais˺[b] nerūpestingų kušiečių išgąsdinti Egipto dieną, ir šiuos apniks drebėjimas, nes štai jis ateina!“ [10] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Padarysiu galą Egipto karinėms pajėgoms Babilono karaliaus Nebuchadnesaro ranka. [11] Jis ir jo kariuomenė su juo, žiauriausios tautos, bus atvestos šalies sunaikinti. Jos ištrauks savo kalavijus prieš Egiptą ir pripildys šalį užmuštųjų. [12] Išdžiovinsiu Nilo šakas ˹ir parduosiu šalį į piktų [žmonių] rankas˺. Nusiaubsiu šalį ir viską, kas yra joje, svetimšalių ranka. Aš VIEŠPATS, kalbėjau“. [13] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „˹Sunaikinsiu stabus˺ ir padarysiu galą ˹Nofo dievaičiams. Nebebus Egipto šalies kunigaikščio˺[c], ˹ir įvarysiu baimės Egipto šaliai˺[d]. [14] Nusiaubsiu ˹Patroso šalį˺[e], padegsiu Soaną ir įvykdysiu

---

[y] **30,5** G; M: ir Kubas

[z] **30,7** G: M: Jie bus nusiaubti

[a] **30,7** G(L); GST: jų

[b] **30,9** G: skubėdami išeis

[c] **30,13** G; Memfio didikams ir Egipto šalies kunigaikščiams, ir jų nebebus

[d] **30,13** ~GS

[e] **30,14** GSV; M: Patrosą

teismo sprendimus Nojui[f]. [15] Išliesiu savo rūstybę ant Sino[g], Egipto tvirtovės, ir sunaikinsiu Nofo[h] karines pajėgas. [16] Ir padegsiu Egiptą. Sinas[i] raityte raitysis iš skausmo, o Nofas[j] ˹bus apgultas˺[k] šviesią dieną. [17] Ono[l] ir Pi-Beseto[m] jaunikaičiai kris nuo kalavijo, o jie[n] patys išeis į nelaisvę. [18] Tachpanchese aptems diena, kai ten sulaužysiu Egipto skeptrus[o], ir jame pasibaigs jo išdidi galybė. Jį[p] patį apdengs debesis, o jo dukterys[q] išeis į nelaisvę. [19] Taip įvykdysiu teismo sprendimus Egiptui, ir jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

Faraono sulūžusi ranka

[20] Vienuoliktaisiais metais, pirmąjį [mėnesį], to mėnesio septintąją [dieną] man atėjo VIEŠPATIES žodis: [21] „Žmogau, aš sulaužiau Egipto karaliaus Faraono dilbį. Štai jis neaprištas taip, kad jam būtų leista pasveikti uždedant tvarstį, kad[r] jis sustiprėtų, kad [vėl] galėtų

---

[f] **30,14** T.y. Tėbams

[g] **30,15** G: Saiso; V: Peluzijos

[h] **30,15** G; M: Nojo

[i] **30,16** G: Sienė;V; Peluzija

[j] **30,16** T.y. Memfis

[k] **30,16** Lit. prispaudėjai

[l] **30,17** GV; Heliopolio

[m] **30,17** GV: Bubasčio

[n] **30,17** T.y. miestai

[o] **30,18** GV; S: skeptrą; M: jungo gumbrius

[p] **30,18** T.y. Egiptą

[q] **30,18** T.y. miestai

[r] **30,21** M + jį aprištų

nusitverti kalaviją“. [22] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Štai aš einu prieš Egipto karalių Faraoną. Sulaužysiu jo dilbius, stiprųjį ir sulūžusįjį, ir išmušiu kalaviją iš jo rankos. [23] Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis. [24] Sustiprinsiu Babilono karaliaus dilbius, paduosiu savo kalaviją į jo ranką ir sulaužysiu Faraono dilbius. Sis aikčiote aikčios kaip perdurtas [kalaviju] jo akivaizdoje. [25] Sustiprinsiu Babilono karaliaus dilbius, o Faraono dilbiai sudribs. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai paduosiu savo kalaviją į Babilono karaliaus ranką ir šis jį išties prieš Egipto šalį. [26] Išsklaidysiu egiptiečius tarp tautų ir juos išbarstysiu po šalis. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS“.

Kedro puikybė ir pargriuvimas – Faraono atvaizdas

31 [1] Vienuoliktaisiais metais, trečiąjį [mėnesį], pirmąją to mėnesio [dieną] man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, sakyk Egipto karaliui Faraonui ir jo karinėms pajėgoms: ‚Kam tu prilygai savo didybe? [3] Štai kiparisas[s], kedras Lebanone, gražiašakis[t], aukštaūgis. Tarp debesų[u] stūksojo jo viršūnė. [4] Vandenys padarė jį didelį, gilumų jūra jį užaugino aukštą. Ji tekino savo sroves aplink vietą, kur jis buvo pasodintas, ir išsiuntė savo kanalus į visus lauko medžius. [5] Todėl jis išaugo aukštesnis už visus lauko medžius. Jo šakos daugėjo ir jo šakelės ilgėjo dėl gausaus vandens ˹jo vandentakyje˺. [6] Jo šakose suko lizdus visi dangaus paukščiai, ir po jo

---

[s]**31,3** Rk.;M: Asirija

[t]**31,3** M + ūksmę teikianti medžiais apaugusi vieta; ~G

[u]**31,3** G; M: šakų

šakomis vedė vaikus visi laukiniai žvėrys. Jo paunksnyje gyveno visos didelės tautos. 7 Ir jis pasidarė gražus savo didumu, savo šakų ilgumu, nes jo šaknys buvo prie gausių vandenų. 8 Kedrai negalėjo lygintis su juo Dievo sode, ėgliai[v] neprilygo jo šakoms ir platanai[w] nebuvo tokie, kaip jo šakelės. Joks medis Dievo sode jam neprilygo savo gražumu. 9 ˹Padariau jį gražų˺ su daugybe jo šakų. Ir jam pavydėjo visi Edeno medžiai, esantys Dievo sode. 10 Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi ˹jis išaugo˺[x] aukštas, iškišo savo viršūnę tarp debesų[y] ir, jam esant aukštam, pasipūtė jo širdis, 11 tad jį atidaviau į tautų galiūno ranką. Jis tikrai pasielgs su juo pagal jo nedorybę. Jį išmečiau. 12 Svetimšaliai, žiauriausios tautos, jį nukirto ir jį paliko gulintį ant kalnų. Į visus slėnius nukrito jo šakos, ir jo šakelės nulūžusios guli visose šalies upelių vagose. Visos žemės tautos pabėgo[z] iš jo paunksnio ir jį paliko. 13 Ant jo nukirsto kamieno tupėjo visi dangaus paukščiai, ir ant jo šakų gulėjo visi laukiniai žvėrys, 14 kad jokie medžiai prie vandens nebeišaugtų aukšti, nebeiškištų savo viršūnės tarp debesų, ir kad visi [kiti] vandens drėkinami [medžiai] jų nepasiektų savo aukščiu, nes jie visi paskirti mirčiai, apatinei šaliai, būti tarp žmonių, prie nužengiančių į duobę. 15 Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tą dieną, kai jis nužengė į šeolį,

---

[v] **31,8** T.y. jų šakos

[w] **31,8** T.y. platanų šakelės

[x] **31,10** SV; M: tu išaugai

[y] **31,10** M: lapuotų šakų

[z] **31,12** Rk.; M: nusileido

padariau dėl jo gedinčią[a] gilumų jūrą ir užtvenkiau jos sroves taip, kad buvo sulaikyti gausūs vandenys. Dėl jo ąpvilkau Lebanoną gedulo drabužiais, ir visi lauko medžiai alpo dėl jo. [16] Jo kritimo trenksmu sudrebinau tautas, kai jį nustūmiau į šeolį su nužengiančiais į duobę. Apatinėje šalyje guodėsi visi Edeno medžiai, Lebanono rinktiniai[b] visi drėkinami [medžiai]. [17] Jie irgi nužengė su juo į šeolį pas kalavijo nukautuosius, ir ˹žuvo gyvenusieji˺[c] jo paunksnyje, tarp tautų. [18] Su kuo tu taip susilyginai šlove ir didumu tarp Edeno medžių? O vis dėlto tu būsi nustumtas žemyn su Edeno medžiais į apatinę šalį. Tu gulėsi tarp neapipjaustytųjų, su kalavijo nužudytaisiais. Toks bus Faraonas ir jo visos karinės pajėgos, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'".

Rauda apie Faraoną

32 [1] Vienuoliktaisiais[d] metais, dvyliktąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją [dieną] man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, užtrauk raudą apie Egipto karalių Faraoną ir jam sakyk: ‚Tu pasidarei kaip tautų jaunas liūtas ir buvai kaip slibinas[e] jūrose. Šnarpštei savo šnervėmis[f], drumzlinai vandenis savo kojomis ir dumblinai jų sroves. [3] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Sutelkęs daug tautų, aš išmesiu ant tavęs savo tinklą

---

[a] **31,15** M + apdengiau: ~G

[b] **31,16** M + ir geriausieji; ~ G

[c] **31,17** Rk., plg. G; M: jo dilbis – jie gyveno

[d] **32,1** 13 MssG(A)S; M: Dvyliktaisiais

[e] **32,2** Arba: krokodilas

[f] **32,2** Rk.; M: upėse

ir tave ištrauksiu savo bradiniu. [4] Tave numesiu ant žemės, ant atviro lauko nusviesiu tave. Nutupdysiu ant tavęs visus dangaus paukščius ir pasotinsiu tavim visus žemės žvėris. [5] Padėsiu tavo mėsą ant kalnų ir pripildysiu slėnius tavo maitos. [6] Padrėkinsiu žemę tuo, kas ištekės iš tavęs, ˹ir upelių vagos prisipildys tavo kraujo˺[g]. [7] Tave užgesinęs, aš apdengsiu dangų ir aptemdysiu jo žvaigždes. Saulę apdengsiu debesim, o mėnulis nebešvies savo šviesa. [8] Visus skaisčius dangaus šviesulius aptemdysiu dėl tavęs ir užleisiu tamsą ant tavo šalies, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [9] Padarysiu neramią daugelio tautų širdį, kai tavo belaisvius[h] atvesiu į tautų tarpą – į šalis, kurių nepažinojai. [10] Sukelsiu dėl tavęs siaubą daugeliui tautų, ir jų karaliams šiaušis dėl tavęs plaukai, man švytuojant prieš juos savo kalaviju. Ir jie susijaudinę drebės, kiekvienas dėl savo gyvybės, tavo nuopuolio dieną“. [11] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Babilono karaliaus kalavijas ateis prieš tave. [12] Karžygių kalavijais išklosiu tavo kariuomenę. Jie visi – žiauriausios tautos. Jos nusiaubs tai, kuo didžiuojasi Egiptas, ir bus sunaikinta visa jo kariuomenė. [13] Išnaikinsiu visus jo gyvulius iš gausių vandenų pakrantės. Jų nebesudrums žmogaus koja, ir gyvulio nagos jų nebesudrums. [14] Tada nuskaidrinsiu jų vandenis ir leisiu upėms tekėti kaip aliejui, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [15] Kai paversiu ˹Egipto šalį˺[i] dykuma ir šalis bus nusiaubta, netekusi visko, ko ji pilna, kai sumušiu visus jos gyventojus, – tada jie žinos,

---

[g] **32,6** Rk.; M: iš tavo kraujo ant kalnų, ir upelių vagos prisipildys iš tavęs

[h] **32,9** G; M; sutriuškinimą (= sutriuškintuosius)

[i] **32,15** G: Egiptą

kad aš esu VIEŠPATS'“. [16] „Tokia yra rauda, ir ˹tu turi ją raudoti. Tautų dukterys˺[j] turi ją raudoti. Apie Egiptą ir visą jo kariuomenę jos turi ją raudoti, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė“.

Egiptas nustumiamas į požeminį pasaulį

[17] Dvyliktaisiais metais, ˹pirmąjį mėnesį˺[k], penkioliktąją mėnesio [dieną], man atėjo VIEŠPATIES žodis: [18] „Žmogau, apraudok Egipto kariuomenę ir liepk jai nužengti ˹į galingų tautų tarpą˺[l], į žemutinę šalį, pas nužengiančius į duobę, [19] Už ką gi tu mielesnis? Nuženk ir atsigulk prie neapipjaustytųjų! [20] Tarp nukautųjų kalaviju jie gulės kritę[m] ˹su juo, ir bus išguldyta visa jo kariuomenė˺[n]. [21] Jam kalbės karžygiai iš šeolio su jo pagalbininkais. Nužengė, atsigulė neapipjaustytieji, nužudytieji kalaviju. [22] Ten yra Asirija ir visas jos sambūris ˹aplink jos kapą˺[o]. Jie visi užmušti, kritę nuo kalavijo. [23] Jai duoti kapai žemiausioje duobės dalyje, ir jos sambūris buvo [palaidotas] aplink jos kapą. Jie visi užmušti, kritę nuo kalavijo – tie, kurie [kadaise] kėlė siaubą gyvųjų šalyje. [24] Ten Elamas ir visi jo daliniai aplink jo kapą. Jie visi užmušti, kritę nuo kalavijo – jie, kurie nužengė neapipjaustyti į žemutinę šalį, kurie [kitados] kėlė siaubą dėl savęs gyvųjų šalyje ir turėjo kęsti

---

[j] **32,16** G; M: tautų dukterys turi ją raudoti. Jos

[k] **32,17** G;~M

[l] **32,18** Rk.; M: tu (rk.) ir galingų tautų dukterys

[m] **32,20** M + Kalavijas paskirtas! ~GS

[n] **32,20** G; M: Jie nutempė jį (t.y. Egiptą) žemyn ir visą jo kariuomenę.

[o] **32,22** S, plg. 23 skn.; ~G; M: aplink jį jo kapai

savo nešlovę su nužengiančiais į duobę. [25] Tarp užmuštųjų jam suteiktas guolis su visa jo kariuomene ˹aplink jo kapą˺[p]. Jie visi neapipjaustyti, nužudyti kalaviju. Kadangi siaubas dėl jų sklido gyvųjų šalyje, [dabar] jie turi kęsti savo nešlovę su nužengiančiais į duobę. Jie paguldyti tarp užmuštųjų. [26] Ten yra Mešech-Tubalas ir visa jo kariuomenė ˹aplink jo kapą˺[q]. Jie visi neapipjaustyti, nužudyti kalaviju, nes jie [kadaise] kėlė siaubą dėl savęs gyvųjų šalyje. [27] ˹Bet jie neguli˺[r] prie karžygių, kritusių senovėje[s], kurie nužengė į šeolį su savo karo ginklais, padėjo savo kalavijus po savo galvomis, ir kurių skydai[t] gulėjo ant jų kaulų. Mat ėmė siaubas dėl karžygių gyvųjų šalyje. [28] Taigi tu[u] ˹būsi sutriuškintas ir˺ gulėsi su nužudytais kalaviju. [29] Ten yra Edomas, jo karaliai ir visi jo kunigaikščiai, kurie, nors ir galingi, buvo paguldyti prie nužudytų kalaviju. Jie gulės prie neapipjaustytųjų, nužengiančiųjų[v] į duobę. [30] Ten yra šiaurės vadai, jie visi ir visi sidoniečiai, kurie, nors ir platino siaubą, nužengė su užmuštaisiais, gėdydamiesi netekę savo karžygiškos galios. Jie neapipjaustyti atsigulė prie nužudytų kalaviju ir turėjo kęsti savo nešlovę su nužengiančiais į duobę. [31] Faraonas juos pamatys ir pasiguos visa savo kariuomene. ˹Faraonas ir visa jo

---

[p]**32,25** S, plg. G ir 23 skn.; ~G; M: aplink jį jo kapai

[q]**32,26** G; M: aplink jį jo kapai

[r]**32,27** GS: Ir jie atsigulė

[s]**32,27** G; M: atskirai nuo neapipjaustytųjų

[t]**32,27** Rk.; M: nusikaltimai

[u]**32,28** T.y. Egipte

[v]**32,29** Dgl. MssGT; M: ir nužengiančiųjų

kariuomenė bus nužudyti kalaviju˺, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [32] Nors kėliau dėl jo siaubą gyvųjų šalyje, jis bus paguldytas tarp neapipjaustytųjų, su nužudytais kalaviju – Faraonas ir visa jo kariuomenė, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė“.

Ezekielis – Izraelio sargybinis

33 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, kalbėk savo tautiečiams ir jiems sakyk: ‚Jei užleisiu ant šalies kalaviją ir šalies žmonės pasirinks iš savo tarpo vieną vyrą ir jį sau paskirs sargybiniu, [3] ir jei šis pamatys ateinant šaliai kalaviją, pūs ragą ir įspės tautą, [4] ir jei kas [tada] išgirs rago skardą, nesileis įspėjamas, ir atėjęs kalavijas jį pasigriebs, – tai jo kraujas ateis ant jo paties galvos.[w] [5] Jis girdėjo rago skardą, bet nesileido įspėjamas. Jo kraujas ateis ant jo. Bet jei jis būtų leidęs save įspėti, jis būtų išgelbėjęs savo gyvybę. [6] O jei sargybinis, pamatęs ateinant kalaviją, nepūs rago ir tauta nebus įspėta, ir atėjęs kalavijas pasigaus kurį nors iš jų, tai šis bus pagautas dėl savo paties kaltės, tačiau jo kraują pareikalausiu iš sargybinio rankos’.[x] [7] Tave gi, žmogau, paskyriau Izraelio namų sargybiniu. Išgirdęs iš mano burnos žodį, turėsi jiems perduoti nuo manęs įspėjimą. [8] Jei sakysiu bedieviui[y]: ‚Tu tikrai mirsi, o tu nebūsi kalbėjęs, kad įspėtum bedievį [gręžtis] nuo savo elgesio, tai jis, bedievis, mirs dėl savo kaltės, tačiau jo kraują pareikalausiu iš tavo rankos. [9] Bet jei

---

[w] **33,4** T.y. jis bus atsakingas už savo mirtį.

[x] **33,6** T.y. laikysiu sargybinį atsakingu už ano mirtį.

[y] **33,8** M + dtgr.: o bedievi; ~GS

būsi įspėjęs bedievį ˹gręžtis nuo savo elgesio˺[z], o jis neatsigręš nuo savo elgesio, jis mirs dėl savo kaltės, o tu būsi išgelbėjęs savo gyvybę. [10] Taigi tu, žmogau, sakyk Izraelio namams: „Jūs taip sakėte: „Mūsų maištavimai ir mūsų nuodėmės guli ant mūsų, ir jose mes nusibaigsime. Kaip begalėtume gyventi?“ [11] Sakyk jiems: ‚Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – aš nenoriu bedievio mirties, bet [noriu,] kad bedievis atsigręžtų nuo savo elgesio ir liktų gyvas. Atsigręžkite, atsigręžkite nuo savo pikto elgesio! Kodėl gi norite mirti, Izraelio namai?’ [12] Taigi tu, žmogau, sakyk savo tautiečiams: ‚Teisiojo teisumas jo neišgelbės, kai jis nepaklus, ir bedievis nesuklups dėl savo bedievystės, kai jis atsivers nuo savo bedievystės. Ir teisusis negalės išlikti gyvas dėl ˹savo teisumo˺[a], kai jis nusidės. [13] Jei sakysiu apie teisųjį: „Jis tikrai gyvens“, o jis, pasitikėdamas savo teisumu, darys neteisybę, tai nebus atsiminta visų jo teisių darbų. Dėl savo neteisybės, kurią jis darė, – dėl jos jis turės mirti. [14] O jei sakysiu bedieviui: „Tu tikrai mirsi“, bet jis atsivers nuo savo nuodėmės ir darys, kas teisinga ir teisu, [15] sugrąžins užstatą[b], atiduos tai, ką buvo pasigrobęs, elgsis pagal nuostatus, vedančius į gyvenimą, nedarydamas neteisybės, – jis tikrai gyvens, nemirs. [16] Nebus jam atsiminta jokių jo nuodėmių, kuriomis jis nusidėjo. Jis darė, kas teisinga ir teisu. Jis tikrai gyvens. [17] Vis dėlto tavo tautiečiai sako: „VIEŠPATIES elgesys neteisingas“, kai jų pačių elgesys neteisingas. [18] Jei

---

[z] **33,9** Lit. dėl (arba: nuo) jo elgesio, kad jis grąžtųsi nuo jo

[a] **33,12** Lit. jo

[b] **33,15** M + bedievis; ~ 2 MssGS

teisusis nusigręš nuo savo teisumo ir darys neteisybę, tai jis už tai mirs. [19–20] Bet jei bedievis nusigręš nuo savo bedievystės ir darys, kas teisinga ir teisu, tai jis dėl jų[c] gyvens. Tačiau jūs sakote: „VIEŠPATIES elgesys neteisingas“. Izraelio namai, aš teisiu kiekvieną iš j ūsų pagal jo elgesį’“.

Žinia apie Jeruzalės žlugimą

[21] Dvyliktaisiais[d] mūsų ištrėmimo metais, dešimtąjį [mėnesį], to mėnesio penktąją [dieną], atvyko pas mane pabėgėlis iš Jeruzalės su žinia: „Miestas paimtas!“ [22] Pabėgėliui dar neatvykus, VIEŠPATIES ranka atėjo ant manęs vakare. Bet jis[e] atvėrė mano burną, prieš anam ryto metą ateinant pas mane. Mano burna buvo atverta, ir nebebuvau nebylys.

Prieš nenorą atgailauti tėviškėje ir svetur

[23] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [24] „Žmogau, ˹šitų˺ griuvėsių gyventojai Izraelio žemėje sako: ‚Abraomas tebuvo vienas, tačiau jis gavo šalį nuosavybėn. O mūsų daug. Mums šalis duota nuosavybėn’. [25] Todėl jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Jūs valgote [aukos mėsą] su krauju, keliate akis į savo stabus ir praliejate kraują – ir jūs [dar] turėtumėte gauti šalį nuosavybėn? [26] Jūs pasikliovėte savo kalaviju, darėte bjaurius darbus ir kiekvienas sutepėte savo artimo žmoną – ir dar turėtumėte gauti šalį nuosavybėn?’ [27] Taip jiems sakyk: ‚Taip pasakė

---

[c] **33,19-20** T.y. teisingų darbų

[d] **33,21** 8 MssG(L)S: Vienuoliktaisiais

[e] **33,22** T.y. VIEŠPATS

˹Viešpats˺ Jahvė: Kaip aš gyvas, gyvenantieji griuvėsių vietose kris nuo kalavijo. Kas yra atvirame lauke, tą atidaviau žvėrims suryti, o esantieji kalnų tvirtovėse ir lindynėse mirs nuo maro. [28] Paversiu šalį klaikia dykuma, ir pasibaigs jos galybės puikybė. Izraelio kalnai virs tyrais, ir niekas nebeis per juos. [29] Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai paversiu šalį klaikia dykuma dėl visų jų bjaurių darbų, kuriuos jie darė'. [30] O tu, žmogau, – tavo tautiečiai, kurie kalbasi apie tave pasieniuose bei namų tarpduriuose ir kurie sako ˹vienas kitam˺, kiekvienas savo broliui: ‚Na, ateikite ir pasiklausykite, kokia yra ta žinia, kuri išeina iš VIEŠPATIES!' – [31] jie ateina pas tave, kaip paprastai žmonės ateina ir sėdi prieš tave[f], ir klausosi tavo žodžių, bet jų nevykdo, nes ˹jie rodo meilę savo burna˺[g], bet jų širdis vaikosi jų pačių naudos, [32] štai tu esi jiems kaip meilės ˹dainų dainininkas˺[h], gražiabalsis ir gerai skambinantis. Jie klausosi tavo žodžių, bet jų nevykdo. [33] O kai tai įvyks – štai tai įvyksta! – jie žinos, kad pranašas buvo tarp jų“.

Netikę Izraelio ganytojai ir Gerasis Ganytojas

34 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, pranašauk prieš Izraelio ganytojus. Pranašauk ir jiems, ˹ganytojams˺, sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vargas Izraelio ganytojams, kurie ganė save pačius! Argi ganytojai neturėtų ganyti avis? [3] Jūs valgote

---

[f] **33,31** M + mano žmonės; ~ GS

[g] **33,31** Lit. meilingi norai yra jų burnoje. M + jie daro; ~ GS

[h] **33,32** Rk.; M: daina

varškę[i] ir apsivelkate vilna. Pjaunate tai, kas riebu, – neganote avių. [4] Nepastiprinote to, kas buvo nusilpę. Nepagydėte to, kas sirgo. Neaprišote to, kas buvo sulūžę. Neatvedėte atgal to, kas buvo išvaikyta. Neieškojote to, kas buvo dingę, ir smurtingai sutrypėte tai, kas buvo stipra. [5] Taigi, nesant ganytojo, ˹mano avys˺[j] išsisklaidė ir tapo ėdalu visiems lauko žvėrims. Išsisklaidė [6] [k]mano avys. Po visus kalnus, po visas aukštas kalvas ir po visą šalį pasklido mano avys, ir nebuvo kas [jų] teirautųsi ir ieškotų. [7] Todėl, ganytojai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! [8] ‚Kaip aš gyvas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – kadangi mano avys tapo grobiu ir, nesant ganytojo, mano avys tapo ėdalu visiems lauko žvėrims, kadangi ganytojai[l] neieškojo mano avių ir ganytojai ganė save pačius, bet neganė mano avių, – [9] todėl, ganytojai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! [10] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš einu prieš ganytojus ir pareikalausiu savo avių iš jų rankos, ir padarysiu, kad jie liausis ganę mano[m] avis. Ganytojai nebeganys patys savęs: aš išplėšiu savo avis iš jų nasrų, ir jos nebetaps jiems ėdalu. [11] Nes taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš pats ieškosiu savo avių ir jomis rūpinsiuos. [12] Kaip ganytojas rūpinasi savo banda, kai jis yra tarp savo išsklaidytų avių, taip aš rūpinsiuos savo avimis ir jas išgelbėsiu iš visų vietų, po kurias jos buvo išsklaidytos debesų ir tirštos tamsos dieną. [13] Jas išvesiu

---

[i]**34,3** GV; M: riebalus

[j]**34,5** GSV; ~ M

[k]**34,6** M + nuklydo; ~ G

[l]**34,8** GS; M: mano ganytojai

[m]**34,10** GS; ~ M

iš tautų, jas surinksiu iš šalių, jas parvesiu į jų žemę ir jas ganysiu Izraelio kalnuose, prie upelių vagų ir visos šalies gyvenvietėse. [14] Jas maitinsiu gera ganiava, ir jų ganykla bus Izraelio aukštumos kalnuose. Ten jos gulinės geroje ganykloje, ir ganysis vešlia ganiava Izraelio kalnuose. [15] Aš pats ganysiu savo avis ir aš pats jas gulinsiu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. [16] Kas buvo dingę – suieškosiu, kas nuvaikyta – atvesiu atgal, kas sulaužyta – aprišiu, kas ligota – sustiprinsiu, o kas[n] stipra – apsaugosiu[o]. Tai ganysiu su teisingumu. [17] O dėl jūsų, mano avys, taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš darau teismą tarp avies ir avies, tarp avinų ir ožių. [18] Ar jums negana ganytis gera ganiava, kad sumindžiojate kojomis tai, kas lieka iš jūsų ganiavos, ir [ar negana] gerti tyrą vandenį, kad sudrumsčiate kojomis tai, kas palieka? [19] Mano avys turi maitintis tuo, kas sumindžiota jūsų kojomis, ir gerti tai, kas sudrumsta jūsų kojomis. [20–21] Todėl taip[p] pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš pats darau teismą tarp riebios avies ir liesos avies. Kadangi jūs šonu ir petimi nustumiate ir savo ragais nugenate visas pasilpusias, iki jas išgainiojate laukan, [22] aš pagelbėsiu savo avims, kad jos nebetaps grobiu, ir padarysiu teismą tarp avies ir avies. [23] Ir joms[q] paskirsiu vienintelį ganytoją, kuris jas ganys: mano tarną Dovydą. ˹Jis jas[r] ganys˺, ir jis taps joms ganytoju. [24] Aš, VIEŠPATS, būsiu jų Dievas, o mano

---

[n]**34,16** M + riebu ir; ~ G

[o]**34,16** GSV; M: sunaikinsiu

[p]**34,20-21** M + jiems; ~ 2MssGS; V + jums

[q]**34,23** MsSV; M: jiems

[r]**34,23** SV; M: juos

tarnas Dovydas bus kunigaikštis tarp jų. Aš, VIEŠPATS, kalbėjau. [25] Sudarysiu su jais taikos sandorą ir išnaikinsiu plėšrius žvėris iš šalies taip, kad jie galės saugiai gyventi tyruose ir miegoti miškuose. [26] Duosiu tirštos rasos kritulių jų metu[s] ir leisiu lyti lietui jo metu. Tai bus palaimingi lietaus būriai. [27] Laukiniai medžiai duos savo vaisius ir žemė duos savo derlių, ir jie saugiai gyvens savo žemėje. Ir jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, kai sulaužysiu jų jungo gumbrius ir juos išgelbėsiu iš rankų tų, kurie juos vergina. [28] Jie nebeteks grobiu tautoms, ir šalies žvėrys jų neberys. Jie saugiai gyvens, niekieno negąsdinami. [29] Jiems įkursiu gerovės[t] augimvietę, tad jie nebežus nuo bado šalyje ir nebeturės kęsti tautų gėdinimo. [30] Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, jų Dievas[u], o jie – mano tauta, Izraelio namai, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [31] Jūs esate mano avys, mano ganyklos avys[v], o aš esu jūsų Dievas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Prieš Seyro kalnyną

35 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, nukreipk savo veidą į Seyro kalnyną ir pranašauk prieš jį, [3] Jam sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš prieš tave, Seyro kalnyne! Aš ištiesiu savo ranką prieš tave ir tave paversiu klaikia dykuma, [4] Sugriausiu tavo miestus, ir tu pavirsi dykuma, Tada žinosi, kad aš esu VIEŠPATS. [5] Kadangi tu nuo seniai puoselėjai

---

[s] **34,26** Rk.; M: Padarysiu palaima juos ir mano kalvos aplinką

[t] **34,29** GST;M: garbei

[u] **34,30** M + su jais; ~ 3MssGS

[v] **34,31** M + žmonės; ~ G

priešiškumą ir išdavei izraelius kalavijo ašmenims jų nelaimės metu, galutinės bausmės metu, [6] todėl – kaip aš gyvas, sako ˹Viešpats˺ Jahvė – tu nusikaltai krauju[w], ir kraujas tave persekios. [7] Aš paversiu Seyro kalnyną klaikia dykuma, išnaikinsiu iš jo šen ir ten pereinantį [8] ir pripildysiu jo kalnus jo užmuštųjų – tavo kalvas, tavo slėnius ir visas tavo upelių vagas. Nužudyti kalaviju kris juose. [9] Tave paversiu amžina dykuma, ir tavo miestai nebus apgyventi. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [10] Kadangi tu sakei: „Abi tautos ir abi šalys man priklauso, ir ˹aš jas pasisavinsiu˺[x]“, nors ten buvo VIEŠPATS, [11] todėl – kaip aš gyvas, sako ˹Viešpats˺ Jahvė – aš pasielgsiu [su tavim] pagal tavo rūstybę ir uolumą, kuriuos joms parodei iš neapykantos. Ir pasidarysiu tau[y] žinomas, kai tave teisiu. [12] Tada žinosi, kad aš, VIEŠPATS, girdėjau visus tavo piktžodžiavimus, kuriuos ištarei Izraelio kalnams, sakydamas: „Jie be žmonių; mums jie duoti praryti!“ [13] Jūs didžiavotės prieš mane savo burna ir įžūlavote[z] prieš mane savo žodžiais. Aš girdėjau. [14] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ˹Kaip tu džiaugeis mano šalim, kad ji liko be žmonių˺[a], taip aš tau padarysiu. [15] Kaip tu džiaugeis Izraelio namų nuosavybe, kad ji liko be žmonių, taip aš tau padarysiu. Tu, Seyro kalnyne, pavirsi dykuma, ir [tokiu pavirs] visas Edomas. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS’“.

---

[w] **35,6** T.y. kraujo praliejimu

[x] **35,10** GTV; M: mes tai pasisavinsime

[y] **35,11** G; M: joms

[z] **35,13** Rk.; M; maldavote

[a] **35,14** Rk.; M: Kaip džiaugėsi visa šalis dykuma

Gerovės pažadas Izraelio kalnams

36 [1] „O tu, žmogau, pranašauk Izraelio kalnams ir sakyk: ‚Izraelio kalnai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! [2] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi priešas sakė apie jus: „Aha! Senovinės aukštumos tapo mūsų nuosavybe“, [3] todėl pranašauk ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kaip tik dėl to, kad jus nusiaubė ir taip spendė jums spąstus iš visų pusių, jog atitekote likusioms tautoms ir patekote į liežuvių paskalą bei žmonių apkalbą, – [4] todėl, Izraelio kalnai, klausykite ˹Viešpaties˺ Jahvės žodžio! Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė kalnams, kalvoms, upelių vagoms, slėniams, nusiaubtoms griuvėsių vietoms ir [žmonių] paliktiems miestams, kurie tapo grobiu ir pasityčiojimo dalyku likusioms aplinkinėms tautoms – [5] todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Iš tiesų su savo ugninga aistra aš kalbėsiu prieš likusias tautas ir [ypač] prieš ˹visą Edomą, kurios˺[b] pasisavino mano šalį su visos širdies piktdžiuga, su gilia panieka, ˹dėl jos ganyklos, kad apiplėštų˺[c]. [6] Todėl pranašauk apie Izraelio žemę ir sakyk kalnams bei kalvoms, upelių vagoms ir slėniams: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš kalbu su savo pavydulinga rūstybe dėl to, kad turėjote iškęsti tautų gėdinimą. [7] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš [prisiekdamas] pakėliau savo ranką: Iš tiesų jūsų aplinkinės tautos turės kęsti savo gėdinimą. [8] Bet jūs, Izraelio kalnai, išleisite savo šakas ir nešite savo vaisius

---

[b]**36,5** Arba rk.: Edomą – visus, kurie

[c]**36,5** Hbr. posakio reikšmė neaiški.

mano tautai Izraeliui, nes jų[d] parvykimas arti. [9] Nes štai aš ateinu pas jus ir atsigręžiu į jus, ir jūs būsite ariami ir sėjami. [10] Aš dauginsiu jumyse žmones, visus Izraelio namus, jų visetą, ir miestai [vėl] bus gyvenami ir sugriautos vietovės atstatomos. [11] Dauginsiu jumyse žmones ir gyvulius[e], leisiu jums gyventi, kaip jūsų ankstesniais laikais, ir jums darysiu daugiau gera negu jūsų pirmesnėmis dienomis. Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS. [12] Ir leisiu jumyse vaikščioti žmonėms, savo tautai Izraeliui. Jie užims tave[f], ir tu jiems tapsi veldiniu ir daugiau nebeatimsi jiems vaikų. [13] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kadangi tau[g] sako: „Tu esi žmonių rijūnė ir padarei savo tautą bevaikę“, [14] todėl neberysi žmonių ir nebeatimsi vaikų savo tautai, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [15] Padarysiu, kad nebegirdėsi tautų gėdinimo. Nebeturėsi kęsti tautų įžeidimo ir nebeatimsi vaikų savo tautai, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė’“.

Izraelio naujas sukūrimas

[16] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [17] „Žmogau, Izraelio namai, gyvendami žemėje, ją sutepė savo elgesiu ir savo darbais. Jų elgesys mano akyse buvo kaip mėnesinėmis sergančios susitepimas. [18] Tad išliejau ant jų savo rūstybę ˹dėl kraujo, kurį jie buvo pralieję šalyje, ir dėl to, kad jie buvo ją sutepę savo stabais˺, [19] juos išsklaidžiau tarp tautų, ir jie buvo išbarstyti po šalis. Juos nuteisiau pagal

---

[d] **36,8** T.y. izraelių

[e] **36,11** G; M + jie dauginsis ir veisis

[f] **36,12** T.y. Izraelio kalnyną

[g] **36,13** T.y. Izraelio šaliai (pgl. GS(W)T); M: jums (t.y. kalnams)

jų elgesį ir jų darbus. [20] O pas kurias tik tautas jie atėjo, jie išniekino mano šventąjį vardą, kai apie juos sakė: ‚Šitie yra VIEŠPATIES žmonės, tačiau jie turėjo išeiti iš savo šalies’. [21] Tada man pagailo mano šventojo vardo, kurį Izraelio namai buvo išniekinę tarp tautų, pas kurias jie atėjo. [22] Todėl sakyk Izraelio namams: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Aš veiksiu ne dėl jūsų, Izraelio namai, bet dėl savo šventojo vardo, kurį išniekinote tarp tautų, pas kurias atėjote. [23] Pašventinsiu savo didįjį, tarp tautų išniekintą vardą, kurį išniekinote tarp jų. Tada tautos žinos, kad aš esu VIEŠPATS, – ˹sako Viešpats Jahvė˺, – kai per jus pasirodysiu šventas jų akyse. [24] Jus paimsiu iš tautų ir jus surinksiu iš visų šalių, ir jus parvesiu į jūsų žemę. [25] Jus apšlakstysiu tyru vandeniu, ir jūs tapsite tyri. Jus apvalysiu nuo visų jūsų susitepimų ir nuo visų jūsų stabų. [26] Jums duosiu naują širdį ir įdėsiu naują dvasią į jūsų vidų. Pašalinsiu iš jūsų kūno akmeninę širdį ir jums duosiu kūnišką širdį. [27] Savo dvasią įdėsiu į jūsų vidų ir padarysiu, kad elgsitės pagal mano nuostatus, laikysitės mano potvarkių ir juos vykdysite. [28] Gyvensite šalyje, kurią daviau jūsų protėviams, ir būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas. [29] Jus išgelbėsiu iš visų jūsų susitepimų. Pašauksiu javus, juos padauginsiu ir nebeužleisiu ant jūsų bado. [30] Padauginsiu medžių vaisius ir lauko derlių, kad nebegautumėte išgirsti gėdinimą dėl bado tarp tautų. [31] Jūs atsiminsite savo piktą elgesį bei savo negerus darbus ir bjaurėsitės savim dėl savo nusikaltimų ir savo bjaurių darbų. [32] Ne dėl jūsų aš veiksiu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – tebūnie jums žinoma! Gėdykitės ir parauskite iš gėdos dėl savo elgesio, Izraelio namai! [33] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Kai

jus apvalysiu nuo visų jūsų kalčių, [vėl] apgyvendinsiu miestus, ir griuvėsiai bus atstatyti. [34] Ir nusiaubta žemė, užuot gulėjusi apleista kiekvieno praeivio akyse, bus taip dirbama, [35] jog žmonės sakys: „Štai nusiaubta šalis pasidarė kaip Edeno sodas. Apleisti, nusiaubti ir sugriauti miestai yra sutvirtinti ir apgyventi“. [36] Tada tautos, išlikusios aplink jus, žinos, kad aš, VIEŠPATS, atstačiau tai, kas sugriauta, ir [iš naujo] apsodinau tai, kas nusiaubta. Aš, VIEŠPATS, kalbėjau ir įvykdysiu. [37] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Dar tai leisiuos Izraelio namų prašomas jiems padaryti: juos dauginsiu žmonėmis tarsi avių bandą. [38] Kaip [gausu] aukojamų[h] avių, kaip Jeruzalės avių jos švenčių metu, taip negyvenami miestai bus pilni žmonių bandų. Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS’“.

Negyvo Izraelio prikėlimas

37 [1] VIEŠPATIES ranka atėjo ant manęs. Jis mane išvedė VIEŠPATIES dvasia ir mane pastatė slėnio lygumoje, o ta buvo pilna kaulų. [2] Ir kai jis visur aplinkui mane vedžiojo pro juos, ˹pastebėjau, kad˺[i] labai daug jų gulėjo lygumos paviršiuje ir kad jie buvo labai sudžiūvę. [3] Jis paklausė mane: „Žmogau, ar gali atgyti šitie kaulai?“ Aš atsakiau: „Viešpatie Jahve, tu žinai“. [4] Jis man tarė: „Pranašauk apie šituos kaulus ir jiems sakyk: ‚Sudžiūvę kaulai, klausykite VIEŠPATIES žodžio! [5] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė šitiems kaulams: Štai aš kvėpsiu į jus dvasią, ir jūs atgysite. [6] Pritvirtinsiu sausgysles prie

---

[h] **36,38** Lit. šventų

[i] **37,2** Lit. štai

jūsų, užauginsiu mėsą ant jūsų, užtrauksiu ant jūsų odą ir įkvėpsiu į jus dvasią, ir jūs atgysite. Tada žinosite, kad aš esu VIESPATS'". [7] Pranašavau, kaip man buvo įsakyta. Man pranašaujant, radosi šnaresys. ˹Staiga pasigirdo˺[j] brazdesys: susiartino kaulai, kaulas su savo kaulu. [8] Man bežiūrint, pasirodė ant jų gyslos, užaugo mėsa ir užsitraukė viršuj ant jų oda, tačiau nebuvo juose dvasios. [9] Tada jis man tarė: „Pranašauk dvasiai, pranašauk, žmogau, ir sakyk dvasiai: ‚Taip pasakė VIEŠPATS: Iš keturių vėjų ateik, dvasia, ir padvelk į šituos užmuštuosius, kad jie atgytų!'" [10] Pranašavau, kaip man buvo įsakyta, ir į juos įėjo dvasia. Jie atgijo ir atsistojo ant savo kojų – labai labai didelė minia. [11] Tada jis man tarė: „Žmogau, šitie kaulai – visi Izraelio namai. Štai jie sako: ‚Sudžiūvo mūsų kaulai, žuvo mūsų viltis, mes esame atpjauti[k]. [12] Todėl pranašauk ir jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš atidarysiu jūsų kapus[l], jus prikelsiu iš jūsų kapų ir jus atvesiu į Izraelio žemę. [13] Tada žinosite, kad aš esu VIEŠPATS, kai atidarysiu jūsų kapus ir jus prikelsiu[m]. [14] Aš kvėpsiu į jus savo dvasią, ir jūs atgysite, ir jus įkurdinsiu jūsų žemėje. Tada žinosite, kad aš, VIEŠPATS, kalbėjau ir įvykdysiu, – sako VIEŠPATS'".

---

[j] **37,7** Lit. Ir štai

[k] **37,11** nuo gyvųjų žemės

[l] **37,12** M + savo tautą; ~ GS

[m] **37,13** M + savo tautą; ~ S

Judas ir Izraelis vėl susijungs

[15] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [16] „O tu, žmogau, pasiimk vieną pagalį ir ant jo užrašyk: ‚Judui ir izraeliams, jo sąjungininkams'. Paskui paimk kitą pagalį ir ant jo užrašyk: ‚Juozapui[n] ir visiems Izraelio namams, jo sąjungininkams'. [17] Ir juos sau sudurk, vieną su kitu, į vieną pagalį taip, kad jie taps viena tavo rankoje. [18] O kai tavo tautiečiai tave paklaus: ‚Argi mums nepaaiškinsi, ką šitie tau reiškia?', [19] jiems kalbėk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš imu Juozapo pagalį, esantį Efraimo rankoje, ir visas Izraelio gentis, jo sąjungininkes, ir dedu prie jo Judo pagalį, ir padarau iš jų vieną pagalį taip, kad jie taps viena mano rankoje'. [20] Kai, jiems matant, pagaliai, ant kurių rašysi, bus tavo rankoje, [21] jiems sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš paimu izraelius iš tarp tautų, pas kurias jie nuėjo, juos surenku iš visų pusių ir juos parvedu į jų žemę. [22] Darau iš jų vieną tautą šalyje, Izraelio kalnuose, ir vienas karalius bus jų visų karalius. Jos nebebus dvi tautos ir nebebus pasidalijusios į dvi karalystes. [23] Jos nebesusiteps savo stabais, ˹visais savo bjauriais dievukais bei visais savo priešgyniavimais˺, ir jas išgelbėsiu iš visokio jų atsimetimo, kuriuo jos nusidėjo, ir jas apvalysiu. Tada jos bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas. [24] Mano tarnas Dovydas bus jų karalius, ir jos visos turės vieną ganytoją. Jos elgsis pagal mano potvarkius, laikysis mano nuostatų ir juos vykdys. [25] Jos gyvens šalyje, kurią daviau savo tarnui Jokūbui, kurioje

---

[n] **37,16** M + Efraimo pagaliui

gyveno jų[o] protėviai. Joje gyvens jos, jų vaikai ir jų vaikų vaikai per amžius, o mano tarnas Dovydas bus jų kunigaikštis visą laiką. [26] Ir sudarysiu su jomis taikos sandorą. Ji bus amžina sandora su jomis. [p]Jas dauginsiu ir pastatysiu visiems laikams savo šventovę tarp jų. [27] Mano buveinė bus tarp jų, ir aš būsiu jų Dievas, o jos bus mano tauta. [28] Tada tautos žinos, kad aš esu VIEŠPATS, pašventinantis Izraelį, mano šventovei amžinai esant tarp jų'".

Prieš Gogą

38 [1] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [2] „Žmogau, atgręžk savo veidą į Gogą į Magogo šalį, į didįjį Mešecho ir Tubalo kunigaikštį, ir pranašauk prieš jį, [3] Sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš einu prieš tave, Goge, didysis Mešecho ir Tubalo kunigaikšti. [4] ˹Aš apgręšiu tave, įdėsiu kablius į tavo žandus˺ ir išvesiu tave bei visą tavo kariuomenę, žirgus ir raitelius, visus puikiai apsirengusius, didžiulį telkinį su didžiuoju ir mažuoju skydu, visus apsiginklavusius kalavijais. [5] Persai, kušai ir putai yra su jais, visi su skydu ir šalmu, [6] Gomeras ir visi jo būriai, Bėt-Togarma, tolimiausia šiaurė ir visi jos būriai – daug tautų yra su tavim. [7] Pasiruošk ir būk prisirengęs tu su visa savo kariuomene, susitelkusia prie tavęs, ir būk man[q] atsarga. [8] Po ilgo laiko tu būsi pašauktas. Tiems metams praslinkus, atžygiuosi į šalį, atkurtą nuo kalavijo, surinktą iš daugelio tautų Izraelio kalnuose,

---

[o]**37,25** GS; M: jūsų

[p]**37,26** M + ir joms duosiu; ~ GS

[q]**38,7** G; M: jiems

ilgai apleistuose, – ˹jos gyventojai˺[r] išvesti iš tautų, ir jie visi saugiai gyvena, – [9] ir tu atkilsi kaip audra, ateisi lyg debesis šalies apdengti[s] – tu bei visi tavo būriai ir daug tautų su tavim. [10] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tą dieną tavo širdyje kils minčių, tu sumanysi piktą sumanymą [11] ir sakysi: „Noriu žygiuoti aukštyn prieš atvirą šalį, užpulti taikiuosius, saugiai gyvenančius – jie visi gyvena be sienų ir be užkaiščių ir neturi vartų“, – [12] kad prisiplėštum išplėšų ir prisigrobtum grobio, nukreiptum savo ranką prieš [vėl] apgyventas sugriautas vietoves ir prieš tautiečius, surinktus iš tautų, įsigijusius galvijų ir turto, gyvenančius ˹žemės centre˺[t]. [13] Šeba, Dedanas, Taršišo supirkinėtojai ir visi prekiautojai[u] tau sakys: „Ar tu ateini išplėšų prisiplėšti? Ar sutelkei savo telkinį grobio grobti, sidabro ir aukso išsinešti, galvijų ir turto pasiglemžti, daug išplėšų prisiplėšti?“ [14] Todėl pranašauk, žmogau, ir tark Gogui: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Argi nepajudėsi[v] tą dieną, kai mano tauta Izraelis saugiai gyvens, [15] ir neatžygiuosi iš savo vietos, iš tolimiausios šiaurės, tu ir daug tautų su tavim, visos jojančios žirgus, didelis sambūris, gausi kariuomenė? [16] Ar neatkilsi prieš mano tautą Izraelį tarsi debesis šalies apdengti? Laikui atėjus, tave atvesiu prieš šitą šalį, kad tautos mane pažintų, kai per tave, Goge, pasirodysiu šventas jų akyse. [17] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Tu esi tas, apie

---

[r]**38,8** Lit. ji (t.y. šalis)

[s]**38,9** M + tu būsi; ~SV

[t]**38,12** Lit. ant žemės bambos

[u]**38,13** Rk.; M: jauni liūtai

[v]**38,14** G; M: nežinosi

kurį kalbėjau ankstesnėmis dienomis per savo tarnus, Izraelio pranašus, pranašavusius anomis dienomis[w], kad tave atvesiu prieš juos. [18] Tą dieną, kai Gogas atžygiuos prieš Izraelio žemę, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, –pakils mano įšėlis su mano pykčiu [19] ir aistra. Su ugningu įtūžiu pareiškiu: Iš tiesų tą dieną įvyks smarkus drebėjimas Izraelio žemėje. [20] Drebės nuo manęs jūros žuvys, dangaus paukščiai, lauko žvėrys, visi ropliai, ropojantys žeme, ir visi žmonės, esantys žemės paviršiuje. Nugrius kalnai, sugrius terasos ir visi mūrai nuvirs ant žemės, [21] ir aš pašauksiu prieš jį ˹visokį siaubą˺[x], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – Vieno kalavijas atsigręš prieš kitą, [22] ir aš eisiu į teismą su juo, vartodamas marą ir kraujo praliejimą. Pliaupiantį lietų ir krušą, ugnį ir sierą leisiu lyti ant jo bei jo pulkų ir ant daugybės su juo esančių tautų. [23] Taip pasirodysiu didis bei šventas ir apsireikšiu daugelio tautų akyse. Tada jos žinos, kad aš esu VIEŠPATS’“.

39 [1] „O tu, žmogau, pranašauk prieš Gogą ir sakyk: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Štai aš einu prieš tave, Goge, didysis Mešecho ir Tubalo kunigaikšti. [2] Tave apgręšiu, tave vedžiosiu [kaip vaiką], leisiu tau atkilti iš tolimiausios šiaurės ir tave atvesiu ant Iraelio kalnų. [3] Išmušiu tavo lanką iš tavo kairės rankos ir numesiu tavo strėles iš tavo dešinės rankos. [4] Izraelio kalnuose krisi, tu bei visi tavo pulkai ir ˹daugelis tautų˺[y], kurios bus su tavim. Atiduosiu tave ryti plėšriems paukščiams, visiems sparnuočiams ir lauko žvėrims. [5] Atvirame lauke krisi,

---

[w] **38,17** M + metais

[x] **38,21** G; M: visiems savo kalnams kalaviją

[y] **39,4** Dgl. MssST; M: tautos

nes aš kalbėjau, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [6] Pasiųsiu ugnį į Magogą ir į tuos, kurie saugiai gyvena pajūriuose[z], ir jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS. [7] Padarysiu žinomą savo šventąjį vardą savo tautoje Izraelyje ir nebeleisiu sutepti savo šventojo vardo. Tada tautos žinos, kad aš esu VIEŠPATS, šventas Izraelyje. [8] Štai tai ateina ir įvyks, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – Tai yra diena, apie kurią kalbėjau. [9] Izraelio miestų gyventojai išeis ir padegs ginklus, apskrituosius ir didžiuosius skydus, lankus ir strėles, svaidomuosius strypus bei ietis ir jais kūrens ugnį septynerius metus. [10] Jie nebeturės rankioti medžių nuo lauko, nei pasikirsti iš miškų, nes jie ginklais kūrens ugnį. Jie apiplėš tuos, kurie juos apiplėšė, ir apgrobs tuos, kurie juos apgrobė, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [11] Tą dieną paskirsiu Gogui vietą, kur [jam] bus kapas Izraelyje: Aberimo[a] slėnį, į rytus nuo jūros, o šis užkirs [kelią] keliautojams. Ten jie palaidos Gogą ir visą jo armiją ir jį pavadins Hamon-Gogo[b] slėniu. [12] Izraelio namai juos laidos septynis mėnesius, kad apvalytų šalį. [13] Visi šalies žmonės [juos] laidos ir tuo pagarsės tą dieną, kai pasirodysiu šlovingas, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [14] Bus paskirti nuolatiniai vyrai, keliaujantys per šalį, laidojantys[c] likusius žemės paviršiuje, kad ją apvalytų. Pasibaigus septyniems mėnesiams, jie turės perieškoti. [15] O kai ieškotojai[d] eis per šalį ir kas nors iš jų pamatys

---

[z]**39,6** Arba: salose

[a]**39,11** T.y. Keliautojų

[b]**39,11** T.y. Gogo armijos

[c]**39,14** M + praeivius; ~ GS

[d]**39,15** Lit. pereinantieji

žmogaus kaulą, tas turės įsmeigti šalia jo ženklą, iki duobkasiai jį palaidos Hamon-Gogo slėnyje. [16] Taip pat ir miesto vardas bus Hamona[e]. Taip jie apvalys šalį. [17] O dėl tavęs, žmogau, taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Sakyk paukščiams, visiems sparnuočiams ir visiems lauko žvėrims: Susirinkite ir ateikite, susieikite iš visų pusių prie mano aukos, kurią aš jums pjaunu, didžiulės aukos Izraelio kalnuose. Jūs turėsite ėsti mėsą ir gerti kraują. [18] Jūs turėsite ėsti karžygių mėsą ir gerti žemės kunigaikščių kraują. Jie visi – avinai, ėrai ir ožiai, jaučiai, nupenėti Bašano galvijai. [19] Jūs turėsite valgyti riebalų iki soties ir gerti kraujo, iki pasigersite, iš mano aukos, kurią būsiu jums papjovęs. [20] Jūs turėsite sotintis prie mano stalo arkliais ir kovos žirgais, karžygiais ir visais kareiviais, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. –

Izraelio atsteigimas

[21] Parodysiu savo šlovę tarp tautų, ir visos tautos matys mano teismą, kurį būsiu padaręs, ir mano ranką, kurią būsiu ant jų padėjęs. [22] Nuo tos dienos ir toliau Izraelio namai žinos, kad aš esu VIEŠPATS, jų Dievas. [23] Tautos žinos, kad Izraelio namai išėjo tremtin dėl savo kaltės, dėl to, kad, jiems neištikimai pasielgus su manim, aš paslėpiau nuo jų savo veidą ir juos taip padaviau į jų prispaudėjų rankas, kad jie visi krito nuo kalavijo. [24] Pasielgiau su jais pagal jų susitepimą bei jų priešgyniavimus ir paslėpiau nuo jų savo veidą. [25] Todėl taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Dabar aš atkursiu Jokūbo būklę, pasigailėsiu visų Izraelio namų ir uoliai ginsiu

---

[e]**39,16** Lit. Armija

savo šventąjį vardą. [26] Jie paims ant savęs savo gėdą ir visą savo man parodytą neištikimybę, kai jie saugiai gyvens savo žemėje niekieno negąsdinami, [27] kai juos būsiu sugrąžinęs iš tautų, juos surinkęs iš jų priešų šalių ir per juos pasirodęs šventas daugelio tautų akyse. [28] Tada jie žinos, kad aš esu VIEŠPATS, jų Dievas, [iš to,] kad aš, juos ištrėmęs į tautas, juos surinksiu į jų žemę ir jų nė vieno ten nebepaliksiu. [29] Ir nebepaslėpsiu nuo jų savo veido, kai būsiu išliejęs savo dvasią ant Izraelio namų, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'".

NAUJOSIOS ŠVENTYKLOS IR NAUJOSIOS ŠALIES DIDŽIOJI VIZIJA (40, 1–48, 35)

Naujosios šventyklos vizija: išoriniai ir vidiniai vartai

40 [1] Dvidešimt penktaisiais mūsų tremties metais, metų pradžioje, dešimtąją mėnesio [dieną], keturioliktaisiais metais po to, kai miestas buvo paimtas, tą pačią dieną VIEŠPATIES ranka atėjo ant manęs, ir jis mane ten nuvedė. [2] Dieviškuose regėjimuose jis mane nuvedė į Izraelio šalį ir mane pastatė ant labai aukšto kalno. Tame, ˹pietų pusėje˺[f], buvo lyg miesto sandara. [3] Jis ten nuvedė mane, ir štai [ten] buvo vyras, kurio išvaizda buvo kaip žalvario išvaizda. Jis laikė rankoje lininę virvę ir matuojamąją nendrę, ir jis stovėjo prie vartų[g]. [4] Tas vyras man kalbėjo: „Žmogau, matyk akimis ir klausyk ausimis, ir įsidėmėk viską, ką aš tau parodysiu, nes tu esi čia atvestas tam, kad tau tai parodyčiau. Paskelbk Izraelio

---

[f] **40,2** G: prieš mane

[g] **40,3** „Vartai" čia reiškia visą vartų pastatą.

namams viską, ką tu matysi“. 5 Pasirodė siena, supanti visur iš lauko šventyklos sritį. O matuojamoji nendrė to vyro rankoje buvo šešių mastų, kurių kiekvienas buvo [paprasto] masto ir plaštakos ilgio. Ir jis išmatavo statinio[h] storį. Tas buvo viena nendrė, o aukštis – viena nendrė. 6 Jis įėjo į vartus, kurių priešakinė pusė buvo nukreipta į rytus, užlipo jų laiptais ir išmatavo vartų slenkstį. Jis buvo vienos nendrės ilgio[i]. 7 [Kiekvienas] įsienis buvo vienos nendrės skersmens ir vienos nendrės ilgio. Tarpas tarp įsienių buvo penkių mastų, o vartų slenkstis prie vidinio vartų prieangio – vienos nendrės ilgio. 8 Jis išmatavo vartų prieangį[j]. 9 [Tas buvo] aštuonių mastų [ilgio], jo šulai – dviejų mastų [storio], o vartų prieangis buvo viduje. 10 Trys į rytus nukreiptų vartų įsieniai buvo vienoje ir trys kitoje pusėje. Tie trys turėjo tokius pat matmenis, ir tokius pat matmenis turėjo šulai vienoje ir kitoje pusėje. 11 Paskui jis išmatavo vartų angos plotį. [Šis buvo] dešimt mastų, [o pačių] vartų plotis – trylika mastų. 12 Užtvara įsienių priešakyje buvo vieno masto, ir vieno masto užtvara – kitoje pusėje, o įsienis buvo šešių mastų vienoje pusėje ir šešių mastų kitoje. 13–14 Ir jis išmatavo vartus nuo vieno įsienio ⌜stogo briaunos⌝[k] iki jo [priešinio įsienio] stogo briaunos: [jie buvo] dvidešimt

---

[h] **40,5** T.y. sienos

[i] **40,6** „Ilgis“ čia reiškia horizontalų atstumą, žiūrint į vidaus pusę iš žiūrovo taško. M + ir vieną slenkstį: vienos nendrės ilgio; ~G

[j] **40,8** M + vidinį, vienos nendrės [ilgio]. 9 Ir jis išmatavo vartų prieangį; ~ dgl. MssGSV

[k] **40,13-14** Lit. stogo; arba (plg. G): užpakalinės sienos

penkių mastų pločio, anga ties anga.[l] 15 Ir nuo vartų priekio, kur įeinama, iki vidinio vartų prieangio priekio buvo penkiasdešimt mastų. 16 Įsieniai [ir jų šulai] turėjo langus su į lauko pusę siaurėjančiais rėmais visur aplinkui vartų viduje, ir taip pat ˹jų prieangis turėjo langus˺[m] visur aplinkui viduje, ir ˹ant jo šulų˺[n] buvo palmės. 17 Paskui jis mane įvedė į išorinį kiemą, ir štai [ten] buvo kambarių, ir kiemas turėjo visur aplinkui išklotą grindinį. Trisdešimt kambarių buvo ant grindinio. 18 Grindinys prisišliejo prie vartų šono, išilgai vartų. Tai žemutinysis grindinys. 19 Ir jis išmatavo atstumą nuo žemutinių vartų priekio ˹iki vidinių vartų˺[o] priekio, nukreipto į lauko pusę: [jis buvo] šimto mastų[p]. 20 Paskui jis išmatavo ilgį ir plotį vartų, nukreiptų į žiemius, priklausančių išoriniam kiemui. 21 Jų įsieniai – trys vienoje ir trys kitoje pusėje, – jų šulai ir jų prieangis atitiko pirmutinių vartų matmenis: jų ilgis buvo penkiasdešimt mastų, o plotis – dvidešimt penki mastai. 22 ˹Jų prieangio langų˺[q] ir jų palmių matmenys buvo tokie pat, kaip vartų, nukreiptų į rytus. Septyniais laiptais buvo lipama į juos, o jų prieangis buvo viduje[r]. 23 Ties šiauriniais bei rytiniais vartais stovėjo vartai, vedantys į vidinį kiemą. Ir jis išmatavo [atstumą] nuo vartų iki

---

[l]**40,13-14** M + turbūt iš 15 ir 16 skn. sudurstytą, neaiškios reikšmės intarpą: 14 Ir jis padarė šešių dešimčių mastų šulus, ir prie kiemo šulo – visur aplinkui vartai

[m]**40,16** G; M: prieangiai ir langai turėjo

[n]**40,16** Rk., plg. GV; M: prie stulpo

[o]**40,19** Rk. pgl. G; M: priešais vidinį kiemą

[p]**40,19** M + rytai ir žiemiai

[q]**40,22** Rk., plg. 25,29 ir 33 skn.; M: jų langų ir jų prieangio

[r]**40,22** G; M: ties jais (= laiptais)

vartų: [jis buvo] šimto mastų. [24] Paskui jis mane nuvedė į pietus, ir štai [ten] stovėjo vartai, nukreipti į pietus. Jis išmatavo jų šulus ir jų prie angį. Jų matmenys buvo tokie pat, kaip kitų. [25] Jie[s] ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus, tokius pat, kaip kitų vartų langai. Vartai[t] buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio. [26] ⸢Jie turėjo septynis laiptus⸣[u], o jų prieangis buvo viduje. Ir ant savo šulų jie turėjo palmių: vieną vienoje, o kitą – kitoje pusėje. [27] Vidinis kiemas turėjo vartus, nukreiptus į pietus. Ir jis išmatavo [atstumą] nuo vartų iki vartų, nukreiptų į pietus: [jis buvo] šimto mastų. [28] Paskui jis mane įvedė pro [pietinius] vartus ir išmatavo pietinius vartus. Jie turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. [29–30] Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. Jie ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus. Vartai[v] buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio.[w] [31] Jų prieangis buvo nukreiptas į išorinį kiemą, ir jie turėjo palmių ant savo šulų, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus. [32] Paskui jis mane įvedė į vidinį kiemą rytų linkui ir išmatavo vartus. Jie turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. [33] Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. Jie ir jų prieangis turėjo visur aplinkui langus. Jie buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio. [34] Jų prieangis buvo pasuktas į išorinį kiemą,

---

[s]**40,25** T.y. vartai

[t]**40,25** Lit. Jie

[u]**40,26** G; M: Septyni laiptai vedė į juos

[v]**40,29-30** Lit. Jie

[w]**40,29-30** M + 29 skn. dtgr. (~G): 30 Visur aplinkui buvo prieangiai... Ilgis – dvidešimt penki mastai, o plotis – penki mastai.

ir palmės buvo ant jų šulų vienoje ir kitoje pusėje, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus. [35] Paskui jis mane įvedė į šiaurinius vartus ir [juos] išmatavo. Jie turėjo tokius pat matmenis, kaip kiti. [36] Jų įsieniai, jų šulai ir jų prieangis turėjo langus visur aplinkui. Jie buvo penkiasdešimt mastų ilgio ir dvidešimt penkių mastų pločio. [37] Jų prieangis buvo pasuktas į išorinį kiemą, ir palmės buvo ant jų šulų vienoje ir kitoje pusėje, o aštuonios pakopos sudarė jų laiptus.

Aukų stalai ir kunigų kambariai

[38] Buvo kambarys, atdaras ⸢į vartų prieangį⸣[x]. Ten buvo nuplaunamos deginamosios aukos. [39] Vartų prieangyje stovėjo du stalai vienoje ir du stalai kitoje pusėje [, skirti] deginamajai aukai, aukai už nuodėmę ir atsiteisimo aukai pjauti ant jų. [40] Palei šoninę sieną prieangio laukinėje pusėje, prie angos vartų, nukreiptų į žiemius, buvo du stalai, ir palei kitą vartų prieangio šoninę sieną – du stalai. [41] Keturi stalai buvo vienoje ir keturi stalai kitoje pusėje prie vartų šoninės sienos, [iš viso] aštuoni stalai, ant kurių pjaunama. [42a] Keturi stalai [, skirti] deginamajai aukai, buvo iš tašytų pusantro masto ilgio, pusantro masto pločio ir vieno masto aukščio akmenų. [43a] Ir plaštakos pločio lentynos buvo pritaisytos visur aplinkui [pastato] viduje. [42b] Ant jų padeda įrankius, kuriais pjauna deginamąsias ir bendrystės aukas. [43b] O ant stalų ⸢[buvo dedama] aukojamoji mėsa⸣[y]. [44] ⸢Lauke

---

[x]**40,38** Rk. pgl. GS; M: prie vartų šulų

[y]**40,43b** G: viršuje buvo stogai apsaugoti nuo lietaus ir kaitros

prie vidinių vartų˺[z] buvo du[a] kambariai vidiniame kieme: vienas[b] prie šiaurinių vartų šoninės sienos, nukreiptos į pietus, kitas prie pietinių[c] vartų šoninės sienos, nukreiptos į žiemius. [45] Jis man tarė: „Šitas kambarys, nukreiptas į pietus, skirtas kunigams, atliekantiems šventyklos tarnybą. [46] O kambarys, nukreiptas į žiemius, skirtas kunigams, atliekantiems aukuro tarnybą. Tie yra sadokai: tie iš levių, kurie drįsta artintis prie VIEŠPATIES, kad jam tarnautų“. [47] Jis išmatavo kiemą: [šis buvo] šimto mastų ilgio ir šimto mastų pločio, kvadratas, o aukuras buvo ties šventykla.

Šventykla ir jos priestatai

[48] Paskui jis mane įvedė į šventyklos prieangį ir išmatavo prieangio šulus: [jie buvo] penkių mastų [storio] vienoje ir penkių mastų [storio] kitoje pusėje. Įėjimo plotis buvo ˹keturiolikos mastų, o įėjimo į prieangį šoninės sienos˺[d] – trijų mastų vienoje ir trijų mastų kitoje pusėje. [49] Prieangio plotis[e] – buvo dvidešimt mastų, o ilgis – dvylika[f] mastų. ˹Dešimčia laiptų˺[g] buvo lipama į

---

[z]**40,44** G: Jis mane įvedė į vidinį kiemą, ir štai [ten]

[a]**40,44** G; M: giesmininkų

[b]**40,44** GV;M: kuris

[c]**40,44** G; M: rytinių

[d]**40,48** G; ~M (dėl haplogr.)

[e]**40,49** Lit. ilgis. Hbr. autorius čia didesnį matmenį vadina ilgiu, o mažesnį – pločiu, neatsižvelgdamas į žiūrovo poziciją. Mums, nusakantiems matmenis iš stebėtojo taško, tai, ką tekstas vadina ilgiu, reiškia plotį, ir atvirkščiai.

[f]**40,49** G; M: vienuolika

[g]**40,49** G; M: Laiptais, kurie

jį. Šalia šulų stovėjo kolonos: viena vienoje, o kita kitoje pusėje.

41 [1] Paskui jis mane įvedė į šventąją ir išmatavo šulus: [jie buvo] šešių mastų storio vienoje ir šešių mastų storio kitoje pusėje.[h] [2] Įėjimo plotis buvo dešimties mastų, o įėjimo šoninės sienos – penkių mastų vienoje ir penkių mastų kitoje pusėje. Ir jis išmatavo jos[i] ilgį: [jis buvo] keturiasdešimt mastų, o plotis – dvidešimt mastų. [3] Jis įėjo vidun ir išmatavo įėjimo šulą: [šis buvo] dviejų mastų [storio], įėjimas – šešių mastų [pločio], o įėjimo ˹šoninės sienos˺[j] – septynių mastų [pločio] ˹vienoje ir septynių mastų kitoje pusėje˺[k]. [4] Ir jis išmatavo jo[l] ilgį: [šis buvo] dvidešimt mastų, o plotis – dvidešimt mastų priešais šventąją. Ir jis man tarė: „Tai visų švenčiausioji“. [5] Paskui jis išmatavo šventyklos[m] sieną: [ji buvo] šešių mastų [storio], o šalinio priestato plotis – keturi mastai visur aplink šventyklą. [6] Šoniniai kambariai buvo kambarys viršum kambario, ˹trijuose aukštuose, po trisdešimt kiekviename aukšte˺[n]. Šventyklos sienoje visur aplinkui buvo išėmų kambariams, kad jos būtų [jiems] atramos ir kad nebūtų atramų [pačioje] šventyklos sienoje. [7] Apėjimas, kuris prie šoninių kambarių vedė iš aukšto į aukštą, platėjo, nes šventykla visur aplink ją

---

[h] **41,1** M + padangtės plotis; ~G

[i] **41,2** T.y. šventosios (=šventyklos salės “navos“)

[j] **41,3** TG; M: plotis

[k] **41,3** G;~M

[l] **41,4** T.y. šventyklos vidaus (=švenčiausiosios)

[m] **41,5** Lit. namų

[n] **41,6** Rk.; M; trisdešimt tris kartus

buvo apstatyta iki viršaus. Taigi šventykla ėjo platyn iki viršaus. Nuo žemutinio aukšto užlipama į viršutinį per vidurinį. [8] ˹Šventyklos apvadas[o], visur aplinkui einantis pakeltas grindinys˺[p], šoninių kambarių pamatai: visa nendrė, šeši mastai, buvo jo šoninis aukštis. [9] Priestato išorinės sienos storis buvo penkių mastų. Atvira vieta tarp[q] šventyklos šoninių kambarių [10] ir [kitų] kambarių buvo dvidešimt mastų pločio visur aplink šventyklą. [11] Šoninių kambarių durys į atvirą vietą [buvo taip įrengtos]: vienos durys atgręžtos į žiemius, o kitos durys – į pietus. Atviros vietos sienos[r] plotis buvo penkių mastų visur aplinkui. [12] Pastatas, kuris stovėjo ties atvira[s] erdve vakarinėje pusėje, buvo septyniasdešimt mastų pločio, pastato siena – visur aplinkui penkių mastų storio, o jo ilgis – devyniasdešimt mastų. [13] Paskui jis išmatavo šventyklą. Ta buvo šimto mastų ilgio. [Išmatavo] atvirą erdvę, pastatą ir jo sienas, kurių [bendras] ilgis buvo šimtas mastų, [14] ir šventyklos priekio plotį bei atvirą erdvę rytų pusėje. [Tų bendras plotis buvo] šimtas mastų. [15] Jis išmatavo pastato plotį palei atvirą erdvę, esančią jo užpakalinėje pusėje, ir jo galerijas[t] vienoje ir kitoje pusėje. Buvo šimtas mastų.

---

[o]**41,8** Techninis terminas, kurio reikšmė neišaiškinta, tik spėjama iš to, kas seka.

[p]**41,8** Rk., plg. G; M: Ir aš mačiau [, kad] namai turėjo pakeltą grindinį visur aplinkui

[q]**41,9** G; M: namai

[r]**41,11** Plg. G; 42,7.10.12; M: vietos

[s]**41,12** Lit. atskirta

[t]**41,15** Statybinis terminas, kurio reikšmė neaiški.

Šventyklos vidus

Vidinė šventykla ir ˹jos išorinis prieangis˺[u] [16] buvo ˹apmušti lentomis˺[v]. Įrėminti langai ir aplink einančios trisluoksnės[w] išėmos ties palange visur aplinkui turėjo medinį aptaisą, o ˹nuo aslos˺[x] iki langų[y] ėjo apmušalas, [17] ˹iki[z] [durų] angos viršaus˺. Vidinėje šventykloje ir išorėje[a] ant kiekvienos vidinės ir išorinės sienos, visur aplinkui buvo atmatuoti laukai [18] ir kerubų bei palmių raižiniai. Palmė buvo tarp kerubo ir kerubo. O kerubas turėjo du veidus: [19] žmogaus veidą, atgręžtą į palmę iš vienos pusės, ir liūto veidą, atgręžtą į palmę iš kitos pusės. [Taip] buvo įraižyta visoje šventykloje, visur aplinkui. [20] Nuo aslos iki durų angos viršaus buvo įraižyta kerubų ir palmių. Šventosios[b] siena [21] turėjo keturgubas durų staktas, o švenčiausiosios priekyje buvo matyti kažkas, kas atrodė [22] kaip medinis aukuras. Jo aukštis buvo trijų mastų, jo ilgis – dviejų mastų, ˹o plotis – dviejų mastų˺[c]. Jis buvo kampuotas, o jo pakoja[d] ir sienos buvo iš medžio. Jis prabilo į mane: „Tai stalas, stovintis

---

[u] **41,15** G; M: kiemo prieangiai

[v] **41,16** Rk., plg. G; M: Slenksčiai

[w] **41,16** Arba: trišonės

[x] **41,16** G; M: asla

[y] **41,16** M + dtgr.: ir langų

[z] **41,17** MsT, plg. 20a; M: viršum

[a] **41,17** T.y. prieangio sienų paviršiuje

[b] **41,20** M + dtgr.: šventosios

[c] **41,22** G; ~ M

[d] **41,22** G; M: ilgis

prieš VIEŠPATĮ“. [23] Šventoji turėjo suveriamas[e] duris, ir švenčiausioji [24] turėjo suveriamas duris. Durys turėjo dvi [į sieną] atsukamas sąvaras: vienos durys turėjo dvi sąvaras ir kitos dvi sąvaras. [25] Ir ant jų, ant šventosios durų, buvo įraižyta kerubų ir palmių, kaip jų buvo įraižyta sienose. Medinė atbraila[f] buvo prieangio priešakyje, lauko pusėje. [26] Įrėminti langai ir palmės buvo vienoje ir kitoje pusėje, prieangio šoninėse sienose. Šventyklos priestato kambariai irgi turėjo atbrailas.

Kunigų kambariai

42 [1] Paskui jis mane išvedė į išorinį kiemą šiaurės[g] linkui ir mane įvedė į kambarių būstą, esantį priešais atvirą erdvę ir priešais pastatą šiaurėje. [2] [h]⌜Jo ilgis buvo šimtas mastų⌝[i] ⌜šiaurinėje pusėje⌝[j], o plotis – penkiasdešimt mastų. [3] Skersai vidinio kiemo dvidešimt [mastų] ir skersai išorinio kiemo grindinio [jis kėlėsi] atitraukomis[k] per tris aukštus. [4] Kambarių priekyje buvo dešimties mastų pločio koridorius, vedantis į vidų. [Jo] ⌜ilgis buvo šimtas mastų⌝[l]. Įėjimai į juos buvo šiaurėje. [5] Viršutiniai kambariai buvo siauresni, nes atitraukos atėmė iš jų dalį. Pastatas pasikėlė nuo apatinio

---

[e]**41,23** Lit. dviejų sparnų

[f]**41,25** T.y. karnizas, pastogėlė. Hbr. žodžio reikšmė neišaiškinta.

[g]**42,1** M + dtgr.: linkui

[h]**42,2** M + Ilgio priešakyje; ~ G

[i]**42,2** Rk. pgl. G; M: mastų ilgis – šimtas

[j]**42,2** G; M: šiaurės anga

[k]**42,3** T.y. taip, kad nuo kiekvieno aukštesnio aukšto buvo atitraukiama jo dalis ir taip būstas vis ėjo siauryn.

[l]**42,4** G; M; kelias buvo vieno masto

ir vidurinio aukšto. [6] Mat jie buvo trijuose aukštuose ir neturėjo tokių stulpų, kaip ˹išorinių [kambarių]˺[m] stulpai. Taigi [pastatas] kilo terasomis nuo apatinių ir vidurinių [kambarių], nuo apačios. [7] [Ten] buvo akmeninė siena, einanti lauko pusėje, lygiagrečiai su kambariais, į išorinį kiemą, ties kambariais. Jos ilgis buvo penkiasdešimt mastų, [8] nes išorinio kiemo kambarių ilgis buvo penkiasdešimt mastų. ˹Jie[n] buvo ties juo[o]. Iš viso˺[p] buvo šimtas mastų. [9] ˹O dėl šitų kambarių durų˺[q], įėjimas buvo iš rytų, jei kas norėjo įeiti į juos, iš išorinio kiemo, [10] kiemo sienos pradžioje[r]. Pietų pusėje, išilgai atviros erdvės ir pastato, buvo kambarių [11] ir koridorius priešais juos. Jie atrodė kaip kambariai, esantys šiaurinėje pusėje, tokio pat ilgio ir tokio pat pločio, kaip jie, ir su ˹tokiais pat˺[s] išėjimais, įrenginiais ir durimis, kaip jie. [12] O ˹į duris˺[t] kambarių, esančių pietinėje pusėje, jei kas norėjo įeiti į juos, buvo įėjimas, [atviras] į rytų pusę pradžioje koridoriaus, einančio išilgai apsauginės sienos. [13] Jis man tarė: „Šiauriniai kambariai ir pietiniai kambariai, esantys prieš atvirą erdvę, yra šventi kambariai, kur kunigai, kurie artinasi į VIEŠPATĮ, valgo švenčiausias dovanas. Ten jie privalo sudėti švenčiausias dovanas: javienių aukas,

---

[m]**42,6** GL(W);M: kiemų

[n]**42,8** T.y. kambariai, minimi 7 skn.

[o]**42,8** T.y. išoriniu kiemu

[p]**42,8** Rk. pgl. G; M: Ir štai priešais šventyklą

[q]**42,9** GS, plg. 12 skn.; M: Šitų kambarių apačioje

[r]**42,10** Rk. pgl. G, plg. 12 skn.; M: platume

[s]**42,11** Rk., plg. G; M: visais

[t]**42,12** Rk.; M: kaip durys

aukas už nuodėmę ir atsiteisimo aukas, nes ta vieta yra šventa. [14] Įėję kunigai neturi išeiti iš šventos [vietos] į išorinį kiemą, bet ten jie turi pasidėti savo drabužius, su kuriais jie atlieka tarnybą, nes tie yra šventi, ir apsivilkti kitais drabužiais. [Tik tada] jiems leista artintis į vietą, skirtą žmonėms.

Viso šventyklos ploto matmenys

[15] Baigęs matuoti ⸢vidinį šventyklos plotą⸣[u], jis mane išvedė pro vartus, nukreiptus į rytų pusę, ir jį matavo visur aplinkui. [16] Jis matavo rytinį šoną matuojamąja nendre. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų][v] [, matuojant] matuojamąja nendre. Pasisukęs[w] [17] jis matavo šiaurinį šoną. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų], [, matuojant] matuojamąja nendre. Pasisukęs [18] jis matavo pietų šoną. [Tas buvo] penkių šimtų [mastų] [, matuojant] matuojamąja nendre. [19] Pasisukęs į vakarų šoną, jis matavo. [Šis buvo] penkių šimtų [mastų] [, matuojant] matuojamąja nendre. [20] Keturiomis kryptimis jis jį[x] matavo. Jis turėjo visur aplinkui penkių šimtų [mastų] ilgio ir penkių šimtų [mastų] pločio sieną, kad atskirtų šventą sritį nuo paprastos.

---

[u]**42,15** Lit. vidinius namus

[v]**42,16** M + matuojamųjų nendrių (taip pat 17,18 ir 19 skn.)

[w]**42,16** G; M: Aplinkui

[x]**42,20** T.y. išorinį šventyklos plotą

VIEŠPATS įžengia į savo šventyklą

43 [1] Paskui jis mane nuvedė prie vartų[y], nukreiptų į rytus. [2] Ir štai Izraelio Dievo šlovė atėjo iš rytų. Jos ūžesys buvo kaip gausių vandenų ūžesys, ir žemė nušvito nuo jos skaistumo. [3] Regėjimas[z], kurį regėjau, buvo kaip regėjimas, kurį buvau regėjęs, kai jis[a] atėjo miesto sunaikinti, ir ˹tas regėjimas˺[b] buvo kaip regėjimas, kurį buvau regėjęs Kebaro paupy. Ir aš parpuoliau kniūpsčias. [4] VIEŠPATIES šlovė įėjo į šventyklą pro vartus, nukreiptus į rytus. [5] Tada dvasia mane pakėlė ir nunešė į vidinį kiemą, ir štai šventykla buvo pilna VIEŠPATIES šlovės. [6] Išgirdau vieną prabylant į mane iš šventyklos – tas vyras stovėjo šalia manęs, – [7] ir jis man tarė: „Žmogau, [pamatyk] mano sosto vietą ir mano kojų padų vietą, kur per amžius noriu gyventi tarp izraelių. O Izraelio namai – jie ir jų karaliai – nebeturi sutepti mano šventojo vardo savo paleistuvavimu ir savo karalių paminklais, ˹jiems mirus˺[c], – [8] tuo, kad jie padėjo savo slenkstį prie mano slenksčio ir savo durų staktas šalia mano durų staktų taip, kad teliko siena tarp manęs ir jų, ir taip sutepė mano šventąjį vardą savo bjauriais darbais, kuriuos jie darė, jog supykęs turėjau juos sunaikinti. [9] Dabar tegul jie atitolina nuo manęs savo paleistuvavimą ir savo karalių paminklus, ir aš gyvensiu tarp jų per

---

[y] **43,1** M + dtgr.: vartų

[z] **43,3** G; M: kaip regėjimas buvo regėjimas

[a] **43,3** Kl.MssTheod S(h); M: aš

[b] **43,3** G; M: tie regėjimai

[c] **43,7** 20 MssTTheod M: savo alkais

amžius. [10] Tu, žmogau, pavaizduok Izraelio namams šventyklą, kad jie gėdytųsi savo nusikaltimų. Išmatavę ˹jos įrangą˺[d], [11] jie[e] gėdysis viso to, ką darė. Supažindink juos su šventyklos brėžiniu ir jos įranga, su jos išėjimais ir įėjimais, su visais ˹ją liečiančiais nurodymais˺[f] bei nuostatais[g] ir užrašyk jų akyse, kad jie laikytųsi visų ˹juos liečiančių nurodymų˺[h] bei nuostatų ir juos vykdytų. [12] Toks yra šventyklai galiojantis nurodymas: kalno viršūnėje visa jos sritis, supanti ją, turi būti ypatingai šventa.[i]

Aukuras ir jo pašventinimas

[13] Šitie yra aukuro matmenys [, išreikšti] mastais, [matuojant] mastu [, lygiu paprastam] mastui ir plaštakai. Jo iškasa buvo masto [gylio] ir masto pločio, o jos pakraštinis apvadas – vieno sprindžio [aukščio] aplinkui. Toks buvo aukuro ˹išsikišantis pagrindas˺[j]: [14] nuo žemės iškasos iki žemutinio [aptvaro[k]] apkraščio buvo du mastai, o šio plotis – vienas mastas. [15] Aukojimo židinys buvo keturių mastų [aukščio], o nuo židinio į viršų kyšojo

---

[d]**43,10** Rk., plg. GS, 11 skn.; M: pavyzdį

[e]**43,11** GV;M: ir jei jie

[f]**43,11** Rk.; M; jų brėžiniais

[g]**43,11** M + ir su jų brėžiniais ir juos liečiančiais nurodymais

[h]**43,11** G; M: jų brėžinių

[i]**43,12** M dtgr.: Štai toks yra nurodymas apie šventyklą; ~GS

[j]**43,13** G: aukštis

[k]**43,14** „Aptvaras“ čia reiškia trisluoksnio aukuro keturkampi bloką, aptvertą lygiomis sienomis, o „apkraštys“ – aplink bloką einantį pakraštį, susidarantį sumažinant aukščiau gulintį bloką vienu mastu iš visų keturių pusių.

keturi ragai. [16] Židinys buvo dvylikos [mastų] ilgio ir dvylikos [mastų] pločio ketvirtainis su keturiais lygiais šonais. [17] [Didysis] aptvaras buvo keturiolikos [mastų] ilgio ir keturiolikos [mastų] pločio su keturiais lygiais šonais.[l] Aplink jį einantis apvadas buvo pusės masto [pločio], ir jis turėjo aplinkui vieno masto iškasą. Jo[m] laiptai buvo nukreipti į rytus“. [18] Jis man tarė: „Žmogau, taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: ‚Šitie yra aukuro nuostatai: kai jis bus pastatytas, kad ant jo būtų aukojamos deginamosios aukos ir kad jis būtų apšlakstytas krauju, [19] iš Sadoko palikuonių kilusiems leviams kunigams, kurie artinasi prie manęs man tarnauti, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – turėsi duoti jauną jautį kaip auką už nuodėmę. [20] Tarėsi paimti jo kraujo, [juo] patepti jo keturis ragus, keturis [viršutinio] aptvaro kampus ir apvadą aplinkui. Taip jį apvalysi nuo nuodėmės ir permaldausi už jį. [21] Turėsi paimti už nuodėmę atnašaujamos aukos jautį, ir jis turės būti sudegintas apžiūros[n] vietoje, priklausančioje šventyklai, už šventovės ribų. [22] Antrąją dieną turėsi aukoti bekliaudį ožį kaip auką už nuodėmę, ir jie[o] turės apvalyti aukurą nuo nuodėmės, kaip jie buvo jį apvalę jaučiu. [23–24] Baigęs apvalyti, turėsi aukoti jauną bekliaudį jautį ir bekliaudį aviną iš avių bandos ir juos atnašauti VIEŠPATIES akivaizdoje, o kunigai turės juos apibarstyti druska ir paaukoti kaip deginamąją auką VIEŠPAČIUI.

---

[l] **43,17** Čia pasigendama tokio išleisto sakinio; o mažasis (t.y. mažesnis vertikaliu požiūriu) aptvaras buvo šešiolikos [mastų] ilgio ir šešiolikos [mastų] pločio su keturiais lygiais šonais.

[m] **43,17** T.y. aukuro

[n] **43,21** Arba: tam skirtoje

[o] **43,22** T.y. kunigai drauge su pranašu

[25] Kasdien per septynias dienas turėsi paruošti ožį aukai už nuodėmę. Taip pat jie turės aukoti jauną jautį ir aviną iš bandos, [abu] be kliaudos. [26] Septynias dienas jie turės daryti permaldavimą už aukurą ir taip jį apvalyti ir pašventinti. [27] ˹Ir jie turės užbaigti tą laikotarpį˺. O aštuntąją dieną ir vėliau kunigai turės aukoti ant aukuro jūsų deginamąsias ir bendrystės aukas, ir aš jus maloniai priimsiu, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė'".

Uždari rytiniai vartai

44 [1] Paskui jis mane nuvedė atgal prie šventovės išorinių vartų, nukreiptų į rytus, o tie buvo uždaryti. [2] Ir jis[p] man tarė: „Šitie vartai turi būti uždari. Jie neturi būti atidaromi, ir niekas neturi įeiti pro juos, nes VIEŠPATS, Izraelio Dievas, yra įėjęs pro juos. Todėl jie turi būti uždari. [3] Kunigaikštis[q] – jis tegali sėdėti juose, kad valgytų [aukos] valgį VIEŠPATIES akivaizdoje. Per vartų prieangį jis turi įeiti ir tuo pačiu keliu išeiti".[r]

Nuostatai apie įleidimą į šventyklą

[4] Paskui jis mane nuvedė pro šiaurinius vartus prie šventyklos priekio. Man bežiūrint, štai VIEŠPATIES šlovė pripildė VIEŠPATIES šventyklą, ir aš parpuoliau kniūpsčias. [5] Ir jis[s] man tarė: „Žmogau, įsidėmėk, pamatyk akimis ir išgirsk ausimis viską, ką aš tau kalbėsiu apie visus VIEŠPATIES šventyklos nuostatus ir

---

[p]**44,2** T.y. vadovas (rk.); M: VIEŠPATS; ~G(239)

[q]**44,3** M + dtgr.: kunigaikštis; ~ GS

[r]**44,3** T.y. jis gali įeiti į vartų prieangį iš išorinio kiemo pusės pro išorinius šiaurinius ar pietinius vartus.

[s]**44,5** Rk.; M: VIEŠPATS

visus ją liečiančius nurodymus, ir atkreipk savo dėmesį į šventyklos ˹įėjimus bei˺[t] visus šventovės išėjimus.

Leviai ir kunigai

[6] Tu turi sakyti ˹maištingiems namams˺[u], Izraelio namams: ‚Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Gana jums visų jūsų bjaurių darbų, Izraelio namai! [7] Jūs įvedėte neapipjaustytos širdies ir neapipjaustyto kūno svetimšalius, kad jie lankytųsi mano šventovėje, kad jie ją[v] suteptų, jums aukojant mano valgį, riebalus ir kraują. ˹Jūs sulaužėte˺[w] mano sandorą dėl visų savo bjaurių darbų [8] ir nėjote pareigų, susijusių su tuo, kas man šventa, bet juos[x] paskyrėte man einančiais pareigas mano šventovėje. Todėl[y] [9] taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Jokiam neapipjaustytos širdies ir neapipjaustyto kūno svetimšaliui nevalia įeiti į mano šventovę: jokiam svetimšaliui, gyvenančiam tarp izraelių, [10] tik leviams, kurie atsitolino nuo manęs, kai izraeliai[z] nuklydo[a] nuo manęs, sekdami paskui savo stabus. Jie turės atsakyti už savo kaltę. [11] Jie turės eiti sargybos tarnybą mano šventovėje prie šventyklos vartų ir šventyklos tarnybą. Jie turės pjauti žmonėms deginamąsias ir pjaunamąsias

---

[t] **44,5** Rk., plg. ST; M: įėjimą per

[u] **44,6** G; M; maištui

[v] **44,7** M + mano namus; ~ G

[w] **44,7** GSV; M: Jie sulaužė

[x] **44,8** T.y. svetimšalius

[y] **44,8** G; M: Jums

[z] **44,10** Lit. Izraelis

[a] **44,10** M + kurie nuklydo; ~GS

aukas, ir jie turės stovėti jų akivaizdoje, kad jiems patarnautų. [12] Kadangi jie jiems patarnavo jų stabų akivaizdoje ir tapo Izraelio namams kaltės priežastimi, todėl [prisiekdamas] pakėliau prieš juos savo ranką, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė, – ˹ir jie turės atsakyti už savo kaltę˺. [13] Jie nebesiartins prie manęs, kad man kunigautų ir prieitų prie visų mano šventenybių, prie švenčiausių daiktų, bet turės kęsti savo [nupelnytą] gėdą ir [bausmę už] savo bjaurius darbus, kuriuos jie darė. [14] Tačiau juos padarysiu atliekančiais pareigas šventyklai: visą jos aptarnavimą ir viską, kas joje darytina. [15] O leviai kunigai, Sadoko palikuonys, kurie, izraeliams nuklydus nuo manęs, ėjo mano šventovės pareigas, – jie turės artintis prie manęs, kad man tarnautų, ir stovėti mano akivaizdoje, kad man aukotų riebalus ir kraują, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [16] Jie turės įeiti į mano šventovę, jie turės artintis prie mano stalo, kad man tarnautų, ir turės man eiti pareigas. [17] Įeidami pro vidinio kiemo vartus, jie turi apsivilkti lininiais drabužiais. Eidami tarnybą vidinio kiemo vartuose ˹ir viduje˺, jie neturi vilkėti vilnonio. [18] Lininiai turbanai turi būti ant jų galvos ir lininės kelnės ant jų strėnų, ir jie neturi apsijuosti ˹prakaitą sukeliančiu drabužiu˺[b]. [19] Išeidami į išorinį kiemą[c] pas žmones, jie turi nusivilkti savo drabužius, su kuriais jie atliko tarnybą, juos palikti šventuosiuose kambariuose ir apsivilkti kitais drabužiais, kad nepašventintų žmonių savo drabužiais. [20] Jie neturi nusiskusti galvos, nei leisti galvos plaukams palaidai nudrikti. Jie turi tik apkirpti galvas. [21] Neturi

---

[b]**44,18** Lit. prakaitu

[c]**44,19** M + dtgr.: į išorinį kiemą; ~kkr.MssGSV

gerti vyno joks kunigas, įeinantis į vidinį kiemą. [22] Jie neturi vesti našlės, nei ištuoktosios, tik mergaites iš Izraelio namų palikuonių. Tačiau jie gali vesti našlę, kuri yra kunigo našlė. [23] Jie neturi įeiti pas numirėlį, kad nesusiteptų. Tik tėvo, motinos, sūnaus, dukters, brolio ar neištekėjusios sesers atveju jiems leidžiama susitepti. [26] Apsivalęs jis[d] turi sau atskaičiuoti septynias dienas [27] ir tą dieną, kai įeis[e] į vidinį kiemą tarnauti šventovėje, aukoti už save nuodėmės auką, – sako Viešpats Jahvė. – [28–29] ⌜Jie neturi turėti jokio [žemės] veldinio⌝[f]. Aš esu jų veldinys. Neturite jiems duoti nuosavybės Izraelyje. Aš esu jų nuosavybė. Javienių auką, auką už nuodėmę ir atsiteisimo auką – jie turi jas valgyti, ir viskas, kas Izraelyje man neatšaukiamai pašvęsta, turi jiems tekti. [30] Tai, kas visų kiekvienos rūšies pirmonių geriausia, ir kiekviena bet kurios rūšies duoklė iš visų jūsų duoklių turi priklausyti kunigams. Turite duoti kunigui savo geriausią įmaišalą, kad palaimai būtų leista ilsėtis ant tavo namų. [31] Kunigams neleista valgyti nieko, kas padvėsę ar kas [žvėrių] sudraskyta iš paukščių ar gyvulių'".

VIEŠPAČIUI skirta šalies dalis

45 [1–2] „Kai, mesdami burtą, skirstysite šalį nuosavybėn, turėsite atskirti dovaną, pašvęstą VIEŠPAČIUI, dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dvidešimt tūkstančių [mastų] pločio šventą šalies [plotą]. Jis turi būti šventas visoje savo srityje

---

[d]**44,26** GS Lev 15,13.28; MTV: jie

[e]**44,27** M + į šventovę; ~ G

[f]**44,28-29** G(967)V; M: Ir jiems turi tekti kaip veldinys

aplinkui. Iš jo penkių šimtų [mastų] ilgio ir penkių šimtų [mastų] pločio ketvirtainis turi priklausyti šventovei ir turėti aplinkui penkių dešimčių mastų ganyklą. [3] Iš šito atmatuoto ploto turite[g] atmatuoti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimt tūkstančių [mastų] pločio [sklypą], ir jame turi būti šventovė. Jis bus visų švenčiausia [4] [h]šalies [dalis]. Jis turi būti [priskirtas] kunigams, kurie tarnauja šventovėje, kurie artinasi tarnauti VIEŠPAČIUI. Jiems turi būti [duota jame] vieta namams ir ˹ganykla bandoms˺[i]. [5] O dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimt tūkstančių [mastų] pločio [sklypas] turi tekti šventykloje tarnaujantiems leviams kaip jų nuosavybė, ˹kad jie turėtų miestų kur gyventi˺[j]. [6] Turite priskirti kaip nuosavybę miestui penkių tūkstančių [mastų] pločio ir dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio [plotą] išilgai šventosios dalies. Jis turi priklausyti visiems Izraelio namams. [7] O kunigaikščiui [turi priklausyti plotas] abiejose šventosios dalies ir miesto nuosavybės pusėse, palei šventąją dalį ir miesto nuosavybę, vakariniame šone į vakarus ir rytiniame šone į rytus, ir tokio pat ilgio, kaip viena [iš gentims skirtų] dalių, nuo vakarinės iki rytinės šalies ribos. [8] Ta bus jo nuosavybė Izraelyje. Izraelio[k] kunigaikščiai nebeengs mano tautos, bet perleis [likusią] šalį Izraelio namams pagal jo gentis'".

---

[g]**45,3** Rk.; M: tu turi

[h]**45,4** M + šventa; ~ G

[i]**45,4** Rk., plg. GT, Još 14,4; 21,2; M: šventovė šventovei

[j]**45,5** G; M: dvidešimt kambarių

[k]**45,8** G; M: Mano

Įspėjimas kunigaikščiams

[9] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Gana jums, Izraelio kunigaikščiai! Pašalinkite smurtą bei priespaudą ir vykdykite tai, kas teisinga ir teisu! Liaukitės varę mano žmones [nuo jų žemės]“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. –

Tikslus saikas ir teisinga duoklė

[10] Jus turite vartoti tikslias svarstykles, tikslią efą[l] ir tikslų batą[m]. [11] Efa ir batas turi būti lygiasaikiai: bate turi tilpti dešimta chomero[n] dalis, o dešimta chomero dalis turi sudaryti efą. Batas[o] turi būti atseikimas pagal chomerą. [12] O šekelis[p] turi sudaryti dvidešimt gerų. Penki[q] šekeliai turi būti penki, dešimt[r] šekelių – dešimtis, ir penkiasdešimt[s] šekelių turi jums sudaryti miną. [13] Ta yra duoklė, kurią turite atiduoti: šeštadalis efos iš [kiekvieno] chomero kviečių ir šeštadalis efos iš chomero miežių. [14] O aliejaus prievolė, aliejų seikint batu, [turi būti] dešimtadalis bato iš [kiekvieno] koro[t], nes dešimt batų sudaro korą[u]. [15] Be to, viena avis iš dviejų šimtų

---

[l]**45,10** Efa – saikas javams seikėti.

[m]**45,10** Batas – saikas skysčiams matuoti (apie 40 l).

[n]**45,11** Chomeras – biralų saikas (= 10 batų).

[o]**45,11** Lit. Jis

[p]**45,12** Šekelis – svorio matas (= 11,4 g);

[q]**45,12** G; M: Dvidešimt

[r]**45,12** G; M: dvidešimt

[s]**45,12** G; M: penki

[t]**45,14** M + dešimt batų sudaro chomerą; ~ GS

[u]**45,14** VT; M: chomerą

bandos iš Izraelio giminių[v], javienių, deginamosioms ir bendrystės aukoms [, skirtoms] permaldauti už juos[w], – sako ˹Viešpats˺ Jahvė. – [16] Visi šalies žmonės įpareigoti teikti šitą duoklę kunigaikščiui Izraelyje. [17] O kunigaikščio pareiga bus [parūpinti] deginamąsias, javienių ir liejamąsias aukas šventėmis, jaunačiais, šabatomis ir visais nustatytais Izraelio namų iškilmių metais. Jis turi parūpinti aukas už nuodėmes, javienių, deginamąsias ir bendrystės aukas, kad būtų permaldauta už Izraelio namus.

Didžiosios šventės ir kunigaikščio auka

[18] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Pirmąjį [mėnesį], pirmąją mėnesio [dieną], tu turi paimti bekliaudį jauniklį jautį ir apvalyti šventovę nuo nuodėmės. [19] Kunigas turi paimti už nuodėmę atnašaujamos aukos kraujo ir [juo] patepti šventyklos durų staktas, keturis aukuro bloko kampus ir vidinio kiemo vartų staktas. [20] Taip tu turi padaryti ˹septintąją mėnesio [dieną]˺[x] už tą, kuris nusideda per klaidą ar nežinojimą. Taip turite permaldauti už šventyklą. [21] Pirmąjį [mėnesį], keturioliktąją mėnesio dieną, turite švęsti Pesacho šventę. Septynias dienas turi būti valgoma nerauginta duona. [22] Tą dieną kunigaikštis turi parūpinti už save ir už visą šalies tautą jautį kaip auką už nuodėmę. [23] Per septynias šventės dienas jis turi parūpinti VIEŠPAČIUI deginamąją auką – septynis jaučius ir septynis bekliaudžius avinus, kasdien, per

---

[v] **45,15** G; M: drėkinamos šalies; arba rk.: gyvulių

[w] **45,15** T.y. izraelius; G: jus

[x] **45,20** G: septintąjį mėnesį, to mėnesio pirmąją

septynias dienas, ir kasdien po ožį kaip auką už nuodėmę. [24] Jis turi parūpinti kaip javienių auką efą [kiekvienam] jaučiui, efą [kiekvienam] avinui ir hiną[y] aliejaus [kiekvienai] efai. [25] Per šventę [, prasidedančią] septintąjį [mėnesį], penkioliktąją to mėnesio dieną, jis turi parūpinti per septynias dienas tokias pat aukas už nuodėmę, tokias pat deginamąsias bei javienių aukas ir tokį pat aliejų'".

Potvarkiai kunigaikščiui ir žmonėms apie vartus ir aukas

46 [1] „,Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: Vidinio kiemo vartai, nukreipti į rytus, turi būti uždaryti per šešias darbo dienas, tik šabatos dieną turi būti atidaryti. Jie turi būti atidaryti jaunaties dieną. [2] Tada kunigaikštis turi įeiti iš lauko pro vartų prieangį ir sustoti prie vartų stulpo, o kunigai turi aukoti jo deginamąją auką ir jo bendrystės aukas. Jis turi pagarbinti kniūpsčias ant vartų slenksčio ir išeiti, o vartai neturi būti uždaryti iki vakaro. [3] Šabatomis ir jaunatimis šalies žmonės turi garbinti kniūpsti prie tų vartų angos VIEŠPATIES akivaizdoje. [4] Deginamoji auka, kurią kunigaikštis turi aukoti VIEŠPAČIUI šabatos dieną, turi būti šeši bekliaudžiai avinėliai ir bekliaudis avinas. [5] [Vienos] efos javienių auką [jis turi aukoti] su avinu, jo pasirinkto dydžio javienių ąuką – su avinėliais, o hiną aliejaus – su [kiekviena] efa. [6] Jaunaties dieną [jis turi aukoti] bekliaudį jauniklį jautį, šešis avinėlius ir aviną. Jie turi būti be kliaudos. [7] Jis turi aukoti efą su jaučiu ir efą su avinu kaip javienių auką, su avinėliais tiek, kiek gali duoti jo ranka, ir hiną aliejaus su [kiekviena]

---

[y] **45,24** 1 hinas = 6,56 l

efa. [8] Kai kunigaikštis įeis, jis turi įeiti pro vartų prieangį ir išeiti tuo pačiu keliu. [9] O kai šalies žmonės įeis per iškilmes VIEŠPATIES akivaizdon, tas, kuris įeis pro šiaurinius vartus pagarbinti, turės išeiti pro pietinius vartus. O kas įeis pro pietinius vartus, turės išeiti pro šiaurinius vartus. Jis neturi sugrįžti pro vartus, pro kuriuos įėjo, bet turi tiesiai išeiti. [10] Jiems įeinant, kunigaikštis turi įeiti tarp jų ir, jiems išeinant, išeiti [tarp jų]. [11] Šventėmis ir iškilmėmis vienos efos javienių auka turi būti su jaučiu, vienos efos su avinu, su avinėliais – kiek jo ranka norės duoti, o hinas aliejaus – su [kiekviena] efa. [12] Kai kunigaikštis aukos laisvos valios auką, deginamąją ar bendrystės auką kaip laisvos valios auką VIEŠPAČIUI, jam turi būti atidaryti vartai, nukreipti į rytus, ir jis turi aukoti savo deginamąją ir bendrystės auką taip, kaip jis jas aukoja šabatos dieną. Paskui jis turi išeiti, ir, jam išėjus, vartai turi būti uždaryti.

Reguliari auka

[13] Kasdien tu turi aukoti VIEŠPAČIUI vienergį bekliaudį avinėlį. Kas rytą turi jį aukoti. [14] Ir kas rytą turi su juo aukoti javienių auką: šeštadalį efos ir trečdalį hino kvietmilčiams apšlakstyti – javienių auką VIEŠPAČIUI kaip amžinai galiojantį, nuolatinį potvarkį. [15] Kas rytą jie[z] turi aukoti avinėlį, javienių auką ir aliejų kaip nuolatinę deginamąją auką.

---

[z] **46,15** T.y. kunigai

Kunigaikščio nuosavybė neperleidžiama

[16] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Jei kunigaikštis duos kuriam nors iš savo sūnų dovaną ˹iš savo veldinio˺[a], ji priklausys jo sūnums. Ji taps jų nuosavybe kaip veldinys. [17] Bet jei jis duos dovaną iš savo veldinio kuriam nors iš savo tarnų, ji jam[b] priklausys iki atgręžo metų. Paskui ji turi sugrįžti kunigaikščiui. Tik ˹jo sūnums turi priklausyti jų veldinys˺[c]. [18] Kunigaikštis nieko neturi imti iš žmonių veldinio, norėdamas juos varu išstumti iš jų nuosavybės. Iš savo paties nuosavybės jis turi skirti veldinį savo sūnums, kad mano žmonės neišsisklaidytų, kiekvienas pavarytas iš savo nuosavybės'“.

Šventyklos virtuvės

[19] Paskui jis mane nuvedė pro įėjimą, esantį vartų pašonėje, į šventuosius kambarius, skirtus kunigams, nukreiptus į šiaurę. Ten buvo matyti vieta užpakalyje, vakarinėje pusėje. [20] Ir jis man tarė: „Ta yra vieta, kur kunigai turi virti atsiteisimo aukas bei aukas už nuodėmę ˹ir kur jie˺[d] turi kepti javienių auką, kad neturėtų jos išnešti į išorinį kiemą [ir taip] pašventinti žmones“. [21] Paskui jis mane išvedė į išorinį kiemą ir mane pervedė prie keturių kiemo kampų, ir kiekviename kiemo kampe buvo matyti kiemas. [22] Keturiuose kiemo kampuose buvo keturiasdešimt [mastų] ilgio ir trisdešimt [mastų] pločio

---

[a]**46,16** G; M: savo veldinį

[b]**46,17** T.y. jo tarnui

[c]**46,17** Lit. jo sūnų veldinys turi jiems priklausyti

[d]**46,20** Rk.;GS: ir ten

kiemeliai. Visi keturi buvo tokio pat dydžio[e]. [23] Akmenų mūrinys ėjo aplinkui juose, visuose keturiuose, ir židiniai buvo aplinkui įrengti mūrinių apačioje. [24] Ir jis man tarė: „Šitos yra virtuvės, kuriose šventyklos tarnai turi virti žmonių aukojamas aukas“.

Iš šventyklos tekanti srovė

47 [1] Paskui jis mane nuvedė atgal prie šventyklos įėjimo, ir štai vanduo tekėjo iš po šventyklos slenksčio į rytus, nes šventyklos priekis buvo nukreiptas į rytus. Vanduo tekėjo[f] žemyn šventyklos dešiniuoju pašoniu, į pietus nuo aukuro. [2] Jis mane išvedė pro šiaurinius vartus ir mane vedė aplinkui išoriniu keliu prie išorinių vartų, nukreiptų[g] į rytus, ir štai vanduo sruveno iš pietinės šoninės sienos. [3] Tas vyras, eidamas toliau į rytus ir laikydamas rankoje matuojamąją virvę, atmatavo tūkstantį mastų ir leido man bristi per vandenį. Vandens buvo ligi kulkšnių. [4] Jis atmatavo [kitą] tūkstantį ir leido man bristi per vandenį. Vandens buvo ligi kelių. Jis atmatavo [dar kitą] tūkstantį ir leido man perbristi. Vandens buvo iki strėnų. [5] Jis [vėl] atmatavo tūkstantį. Buvo upelis, kurio nebegalėjau perbristi, nes vanduo buvo gilus – vanduo tik perplaukiamas, upelis, kurio nebegalima perbristi. [6] Jis mane paklausė: „Ar matei, žmogau?“ Ir jis mane nuvedė atgal prie upelio kranto. [7] Man grįžtant, buvo matyti upelio pakrantėje daug medžių, vienoje ir kitoje pusėje. [8] Ir jis man tarė: „Šitas

---

[e] **46,22** M + kampuose; ~GSV

[f] **47,1** M + apačioje; ~ GSV

[g] **47,2** Rk.; M: – keliu, nukreiptu

vanduo išteka į rytinę sritį, nuteka į stepę ir įteka į jūrą, ˹į karčiai sūrų vandenį˺[h], ir tas vanduo pasidarys gėlas. [9] Visi knibždantys gyvūnai gyvens visur, kur atitekės upelis[i]. Bus labai daug žuvų, nes šitas vanduo ten įtekės, ir ˹sūrus vanduo˺[j] pasidarys gėlas. Ir viskas bus gyva, kur atitekės upelis. [10] Žvejai stovės prie jūros[k]. Nuo Ėn-Gedžio ligi Ėn-Eglaimo bus vietų tinklams džiovinti. Įvairiopos bus jos[l] žuvys – tokios, kaip Didžiosios jūros žuvys, labai gausios. [11] [Bet] jos pelkės ir liūnai nepasidarys gėli. Jie turės būti naudojami druskai gaminti. [12] O prie upelio, jo abiejose pakrantėse, augs visokie vaismedžiai. Nenuvys jų lapai ir nesibaigs jų vaisiai. Kas mėnesį jie neš šviežius vaisius, nes jo[m] vanduo ištekės iš šventovės. Jų vaisiai bus vartojami maistui, o jų lapai – vaistams“.

Naujas šalies paskirstymas

[13] Taip pasakė ˹Viešpats˺ Jahvė: „Šitos yra ribos, kuriose turite padalinti šalį kaip veldinį dvylikai Izraelio genčių, Juozapas turi gauti dvi dalis. [14] Ją turite paveldėti lygiomis[n]. Kadangi pakėliau ranką [prisiekdamas] ją duoti jūsų protėviams, šita šalis turi jums atitekti kaip veldinys. [15] Tokia bus šalies riba: šiaurinėje pusėje [ji eis]

---

[h] **47,8** Rk., plg. GS; M: į jūros pusę išvestieji

[i] **47,9** GSTV; M: abu upeliai

[j] **47,9** Lit. jis

[k] **47,10** T.y. Negyvosios jūros

[l] **47,10** GV; M: jų

[m] **47,12** T.y. upelio

[n] **47,14** Lit. vienas [gaudamas tiek pat], kiek kitas

nuo Didžiosios jūros Chetlono linkui iki ten, kur einama į Chamatą[o], į Sedadą, [16] Berotą, Sibraimą, esantį tarp Damasko srities ir Chamato srities, iki Chasar-Ėnono, esančio prie Chaurano ribos. [17] Taigi riba eis nuo Jūros iki[p] Chasar-Enono. Damasko sritis[q] liks šiaurėje ir [taip pat] Chamato sritis. Ta[r] bus šiaurinė pusė. [18] Rytinė pusė eis nuo [vietos, esančios] tarp Chaurano ir Damasko, o tarp[s] Gileado ir Izraelio šalies Jordanas ˹nustatys ribą˺[t] ligi Rytinės jūros, ˹ligi Tamaros˺[u]. [19] Pietinė pusė, nukreipta į pietus, eis nuo Tamaros ligi Kadešo Meribato[v] vandenų, [Egipto] upelio linkui, į Didžiąją jūrą. Ta[w] bus pietinė pusė, nukreipta į pietus. [20] O vakarinė pusė: Didžioji jura ˹nustatys ribą˺[x] ligi [vietos, esančios] ties įėjimu į Chamatą. Ta bus vakarinė pusė. [21] Jūs turite padalinti tarp savęs šitą šalį pagal Izraelio gentis. [22] Ją turite padalinti burtu kaip veldinį sau ir ateiviams, kurie apsigyvens tarp jūsų, kuriems bus gimę vaikų tarp jūsų. Su jumis jie turi [ją] gauti burtu kaip veldinį tarp Izraelio genčių. [23] Gontyje, kurioje ateivis apsigyvens, ten turite jam duoti jo veldinį“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė.

---

[o] **47,15** G. Atkelta iš 16a skn. M: Sedadą, 16 Chamatą

[p] **47,17** Rk. pgl. SV

[q] **47,17** M + dtgr.: ir šiaurė

[r] **47,17** Kl. MssS

[s] **47,18** Rk.; M: iš tarp

[t] **47,18** GSV; M: nuo ribos

[u] **47,18** GS, plg. 19 skn. ir 48,28; M: jūs turite matuoti

[v] **47,19** Lit. Vaido

[w] **47,19** Kl.MssGV

[x] **47,20** GS; M: nuo ribos

48 [1] „Šitie yra genčių vardai: kraštutinėje šiaurėje, pašonėje [ribos, einančios] keliu į Chetloną, ten, kur įeinama į Chamatą, į Chasar-Ėnoną – Damasko sritis guli į šiaurę, Chamato pašonėje – nuo rytinio šono iki vakarinio šono Danui ˹turi tekti˺[y] viena [dalis]. [2] Šalia Dano srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Ašeriui – viena [dalis]. [3] Šalia Ašerio srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Naftaliui – viena [dalis]. [4] Šalia Naftalio srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Menašei – viena [dalis]. [5] Šalia Menašės srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Efraimui – viena [dalis]. [6] Šalia Efraimo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Reūbenui – viena [dalis]. [7] Šalia Reūbeno srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Judui – viena [dalis]. [8] Šalia Judo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono turi būti šventoji dalis, kurią turite atskirti: dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] pločio ir tokio pat ilgio, kaip kuri nors dalis nuo rytinio šono iki vakarinio šono, ir šventovė turi būti jos vidury. [9] Šventoji dalis, kurią turite atskirti VIEŠPAČIUI, turi būti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dvidešimt[z] tūkstančių [mastų] pločio. [10] Šitiems turi tekti šventa dalis: kunigams šiaurėje dvidešimt penkių tūkstančių [mastų], vakaruose[a] dešimties tūkstančių [mastų], rytuose[b] dešimties tūkstančių [mastų] ir pietuose[c] dvidešimt penkių tūkstančių [mastų plotas], ir

---

[y]**48,1** G; M: jie turi jam tekti

[z]**48,9** G(967), plg. 45,1; M: dešimt

[a]**48,10** M + pstb.: plotis; ~G(B)S

[b]**48,10** M + plotis; ~G(B)S

[c]**48,10** M + ilgis; ~G(B)S

VIEŠPATIES šventovė turi būti jo vidury. [11] ⌜[Jis turi tekti] pašventintiems kunigams, Sadoko palikuonims⌝[d], kurie ėjo man pareigas, kurie, izraeliams klystant, taip nenuklydo, kaip nuklydo leviai. [12] Jie turi gauti ypatingą dalį iš šalies šventosios dalies – labai šventą, šalia levių srities. [13] O leviai [turi gauti] palei kunigų sritį dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ilgio ir dešimties tūkstančių [mastų] pločio [sklypą]. Iš viso[e]: [jo] ilgis – dvidešimt penki tūkstančiai [mastų], o plotis – dvidešimt[f] tūkstančių. [14] Nieko iš to nevalia parduoti, nei iškeisti, nei to, kas šalies geriausia, perleisti [į kitas rankas], nes tai šventa VIEŠPAČIUI. [15] O likusioji penkių tūkstančių [mastų] pločio ir dvidešimt penkių tūkstančių [mastų ilgio] dalis nepašventinta. Ji turi priklausyti miestui kaip gyvenvietė ir ganykla, o miestas turi būti jos vidury. [16] Šitokie jo matmenys: šiaurinė pusė – keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų], pietinė pusė – keturi tūkstančiai penki šimtai, rytinė pusė – keturi tūkstančiai penki šimtai ir vakarinė pusė – keturi tūkstančiai penki šimtai. [17] Miestas turi turėti ganyklą: į šiaurę du šimtus penkiasdešimt [mastų], į pietus – du šimtus penkiasdešimt, į rytus – du šimtus penkiasdešimt ir į vakarus du šimtus penkiasdešimt. [18] Likusioji ilgio dalis palei šventąją dalį turi būti dešimt tūkstančių [mastų] į rytus ir dešimt tūkstančių [mastų] į vakarus[g], ir jos derlius turi būti maistas miesto darbininkams. [19] Miesto darbininkai iš visų Izraelio

---

[d]**48,11** G, plg. ST; M: Kunigams [turi priklausyti] tai, kas pašventinta iš Sadoko palikuonių

[e]**48,13** T.y. visa kunigams ir leviams skirta dalis

[f]**48,13** G; M: dešimt

[g]**48,18** M + dtgr.: ir ji turi eiti palei šventąją dalį

genčių turi ją įdirbti. [20] Visa šventoji dalis turi būti dvidešimt penkių tūkstančių [mastų] ketvirtainis. Jūs turite atskirti šventąją dalį drauge su miesto nuosavybe. [21] Kas liks turi priklausyti kunigaikščiui: [tai, kas bus] abiejose šventosios dalies ir miesto nuosavybės pusėse, ties dvidešimt penkiais tūkstančiais [mastų] ˹į rytus˺[h] iki rytinės ribos ir į vakarus ties dvidešimt penkiais tūkstančiais iki vakarinės ribos, palei [kitas] dalis, turi priklausyti kunigaikščiui. Šventoji dalis su [šventyklos] namų šventove jos vidury, [22] ˹levių nuosavybė ir miesto nuosavybė˺[i] vidury to, kas priklausys kunigaikščiui, turi būti tarp Judo srities ir Benjamino srities.[j] [23] O likusios gentys: nuo rytinio šono iki vakarinio šono Benjaminui turi tekti viena [dalis]. [24] Šalia Benjamino srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Šimeonui – viena [dalis]. [25] Šalia Šimeono srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Isacharui – viena [dalis]. [26] Šalia Isacharo srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Zebulunui – viena [dalis]. [27] Šalia Zebuluno srities nuo rytinio šono iki vakarinio šono Gadui – viena [dalis]. [28] Šalia Gado srities, į pietų pusę, vidudienio linkui, riba turi eiti nuo Tamaros ligi[k] Kadešo Meribato vandenų, į [Egipto] upelį, į Didžiąją jūrą. [29] Šita yra šalis, kurią turite priskirti kaip veldinį Izraelio gentims, ir šitos yra jų dalys“, – sako ˹Viešpats˺ Jahvė.

---

[h] **48,21** Rk.; M: šventosios dalies; ~ GS

[i] **48,22** Rk.; M: iš levių nuosavybės ir miesto nuosavybės

[j] **48,22** M + dtgr.: Tai turi priklausyti kunigaikščiui.; ~S

[k] **48,28** 2MssSV, plg. 47,19

Miesto vartai

[30] „Šitie turi būti miesto išėjimai: šiaurinėje pusėje, kurios bus matuojant keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų], – [31] miesto vartai [turi būti pavadinti] Izraelio genčių vardais – turi išeiti treji vartai į šiaurę: vieneri Reūbeno vartai, vieneri Judo vartai, vieneri Levio vartai. [32] Rytų pusėje turi būti keturi tūkstančiai penki šimtai [mastų] ir treji vartai: vieneri Juozapo vartai, vieneri Benjamino vartai, vieneri Dano vartai. [33] Pietinė pusė turi būti matuojant keturių tūkstančių penkių šimtų [mastų] ir turėti trejus vartus: vieneri [turi būti] Šimeono vartai, vieneri Isacharo vartai, vieneri Zebuluno vartai. [34] Vakarinė pusė turi būti keturių tūkstančių penkių šimtų [mastų], ⸢o vartai⸣[1] – treji: vieneri Gado vartai, vieneri Ašerio vartai, vieneri Naftalio vartai. [35] Aplink [miestą] bus aštuoniolika tūkstančių [mastų]. O miesto vardas nuo tos dienos bus: ‚Ten yra VIEŠPATS'“.

---

[1]**48,34** MsGS; M: jų vartai

DANIELIS

Keturi izraeliai Babilono karaliaus rūmuose

1 [1] Trečiaisiais Judo karaliaus Jehojakimo viešpatavimo metais Babilono karalius Nebuchadnesaras atžygiavo prie Jeruzalės ir ją apgulė. [2] Viešpats atidavė į jo ranką Judo karalių Jehojakimą ir kai kuriuos Dievo namų indus. Tuos jis[a] nugabeno į Šinearo šalį, į savo dievo namus. Jis įnešė indus į savo dievo iždinę. [3] Tada karalius įsakė Ašpenazui, savo rūmų pareigūnų viršininkui, atvesti kai kuriuos iš izraelių, iš karaliaus giminės ir iš kilmingųjų, [4] jaunikaičius be jokios ydos, gražios išvaizdos, tinkamus visokios išminties mokyti, supratingus, nuovokius ir gebančius tarnauti karaliaus rūmuose, ir juos išmokyti kaldėjų rašto ir kalbos. [5] Ir karalius jiems paskyrė kasdieninį davinį iš karaliaus stalo valgių ir iš vyno, kurį jis pats gėrė. Ir juos turėjo lavinti trejus metus, kad, tiems pasibaigus, jie galėtų stoti karaliaus tarnybon. [6] Taigi tarp jų buvo iš judėjų Danielis, Chananijas, Mišaelis ir Azarijas, [7] kuriems pareigūnų viršininkas davė naujus vardus[b]: Danieliui Belتešasaro, Chananijui Šadracho, Mišaeliui Mešacho ir Azarijui Abed-Nego vardą. [8] Tačiau Danielis nusprendė nesusitepti karaliaus valgiais, nei jo geriamu vynu, ir prašė rūmų pareigūnų viršininką leisti jam nesusitepti. [9] Ir Dievas leido Danieliui įsigyti

---

[a] **1,2** T.y. Nebuchadneşaras

[b] **1,7** G; M + jis davė

pareigūnų viršininko malonę ir užjautimą. [10] Tačiau pareigūnų viršininkas sakė Danieliui: „Aš bijau savo valdovo karaliaus, kuris jums paskyrė valgį ir gėrimą, kad jis nepastebėtų jūsų veidus esant liesesnius už [kitų] jūsų amžiaus jaunikaičių ir kad nepadarytumėte manęs mirtinai nusikaltusio karaliui“. [11] Tada Danielis tarė prižiūrėtojui, kurį rūmų pareigūnų viršininkas buvo paskyręs Danieliui, Chananijui, Mišaeliui ir Azarijui: [12] „Mėgink, meldžiamasis, savo tarnus dešimt dienų. Tegul mums duoda daržovių valgyti ir vandens atsigerti. [13] Paskui palygink mūsų išvaizdą su išvaizda jaunikaičių, valgiusių karaliaus valgius, ir kaip pamatysi, taip pasielk su mumis“. [14] Jis sutiko su šituo jų pasiūlymu ir juos mėgino dešimt dienų. [15] Dešimčiai dienų pasibaigus, jie atrodė sveikesni ir riebesni negu visi jaunikaičiai, valgę karaliaus valgius. [16] Taigi prižiūrėtojas atsiimdavo jiems skirtą valgį ir vyną, kurį jie turėjo gerti, ir duodavo jiems daržovių. [17] Šitiems keturiems jaunikaičiams Dievas davė žinojimą ir visokio rašto bei mokslo supratimą, o Danielis [dar] galėjo permanyti visokius regėjimus ir sapnus. [18] Praėjus laikui, po kurio karalius buvo prisakęs juos atvesti, rūmų pareigūnų viršininkas juos atvedė pas Nebuchadnesarą. [19] Tada karalius kalbėjosi su jais, ir iš jų visų neatsirado nė vieno tokio, kaip Danielis, Chananijas, Mišaelis ir Azarijas. Taip jie įstojo karaliaus tarnybon. [20] Kiekviename išminties ir supratimo [reikalaujančiame] dalyke, apie kurį karalius juos klausinėjo, jis juos rado dešimt kartų pranašesnius už visus sapnų aiškintojus

ir[c] burtininkus visoje savo karalystėje. [21] Danielis [ten] pasiliko iki pirmųjų karaliaus Kyro metų.

Nebuchadnesaro sapnas

2 [1] Antraisiais Nebuchadnesaro viešpatavimo metais Nebuchadnesaras sapnavo sapnus, ir jo dvasia pasidarė tokia nerami, kad jo miegas paliko jį. [2] Tada karalius įsakė sušaukti sapnų aiškintojus, burtininkus, žynius ir kaldėjus, kad jie pasakytų karaliui jo sapnus. Kai jie atėjo ir atsistojo karaliaus akivaizdoje, [3] karalius jiems tarė: „Sapnavau sapną, ir mano dvasia pasidarė nerami, norėdama suprasti tą sapną“. [4] Tada kaldėjai atsakė karaliui [aramėjiškai]: „Karaliau, gyvuok per amžius! Pasakyk sapną savo tarnams, ir mes [jį] išaiškinsime“. [5] Karalius atsakė kaldėjams: „Mano nutarimas tvirtas. Jei man nepasakysite sapno ir jo aiškinimo, jūs būsite sukapoti į gabalus ir jūsų namai bus paversti griuvėsiais[d]! [6] Bet jei pasakysite sapną ir jo aiškinimą, gausite iš manęs dovanų, atpildą ir didelę garbę. Taigi pasakykite man sapną ir jo aiškinimą!“ [7] Jie antrąkart atsakė: „Tegul karalius pasako sapną savo tarnams, ir mes jį išaiškinsime“. [8] Karalius atsakė: „Tikrai aš žinau, kad jūs norite laimėti laiko, nes pamatėte, jog mano tvirtai nutarta, [9] kad, jei nepasakysite man sapno, bus tik vienas jums skirtas sprendimas. Jūs susimokėte man duoti melagingą ir klaidingą atsakymą, iki aplinkybės pasikeis. Taigi pasakykite man sapną, kad žinočiau, jog galite man jį [ir] aiškinti!“ [10] Atsakydami karaliui, kaldėjai

---

[c]**1,20** Kkr. MssG; ~ M

[d]**2,5** Arba: atmatų krūva

tarė: „Nėra žemėje žmogaus, kuris galėtų apreikšti tai, ko reikalauja karalius, nes joks didis ir galingas karalius nėra nieko tokio reikalavęs iš kokio nors sapnų aiškintojo, burtininko ar kaldėjo. [11] Dalykas, kurio karalius reikalauja, yra toks sunkus, kad nėra jokio kito, kuris galėtų jį apreikšti karaliui, kaip tik dievai, kurių buveinė nėra tarp žmonių“. [12] Dėl to karalius užsirūstino, labai įnirto ir įsakė išgalabyti visus Babilono išminčius. [13] Buvo išleistas potvarkis išminčiams išžudyti, ir buvo ieškoma Danielio bei jo draugų, kad [ir] tie būtų nužudyti. [14] Tada Danielis gudriai ir atsargiai kreipėsi į Arjochą, karaliaus ⌜asmens sargybos viršininką⌝[e], kuris buvo išėjęs Babilono išminčių žudyti. [15] Jis prabilo į Arjochą, karaliaus pareigūną: „Kodėl toks griežtas karaliaus potvarkis?“ Tada Arjochas paaiškino tą dalyką Danieliui. [16] Danielis užėjo[f] ir prašė karalių duoti jam laiko, kad jis galėtų pasakyti karaliui aiškinimą. [17] Paskui Danielis parėjo į savo namus ir pranešė tą dalyką savo draugams Chananijui, Mišaeliui ir Azarijui. [18] [Jis ragino juos] maldauti dangaus Dievą pasigailėjimo dėl šitos paslapties, kad Danielis ir jo draugai nebūtų nužudyti drauge su kitais Babilono išminčiais. [19] Tada paslaptis buvo apreikšta Danieliui nakties regėjime, ir Danielis pagarbino dangaus Dievą. [20] Danielis prabilęs tarė: „Tebūnie pašlovintas didžiojo[g] Dievo vardas nuo amžių ir per amžius, nes jo yra išmintis ir galybė! [21] Jis pakeičia laikus ir laikotarpius, pašalina karalius ir įstato karalius,

---

[e]**2,14** Arba: vyriausiąjį budelį

[f]**2,16** T.y. į karaliaus rūmus

[g]**2,20** 4QDan(a), plg G; ~M

duoda išminties išminčiams ir išmanymo išmanantiems. [22] Jis apreiškia, kas gilu ir paslėpta. Jis žino, kas yra tamsoje, ir šviesa gyvena su juo. [23] Tave, mano tėvų Dieve, aš išpažįstu ir giriu, nes man davei išminties ir stiprybės ir dabar man leidai žinoti, ko prašėme iš tavęs, nes mums leidai žinoti karaliaus dalyką[h]“.

Danielis pasako ir išaiškina karaliaus sapną

[24] Po to Danielis užėjo pas Arjochą, kurį karalius buvo paskyręs Babilono išminčiams išžudyti, ir taip jam tarė: „Nežudyk Babilono išminčių! Nuvesk mane pas karalių, ir aš išaiškinsiu karaliui [jo sapną]“. [25] Tada Arjochas skubiai atvedė Danielį pas karalių ir taip jam tarė: „Radau vyrą iš Judo tremtinių, kuris norėtų išaiškinti karaliui“. [26] Karalius prabilęs paklausė Danielį, kurio vardas buvo Beltešasaras: „Ar tu gali man pasakyti sapną, kurį regėjau, ir jį išaiškinti?“ [27] Danielis atsakė karaliui: „Paslapties, apie kurią klausė karalius, išminčiai, burtininkai, sapnų aiškintojai, žyniai negali pasakyti karaliui. [28] Tačiau yra danguje Dievas, kuris apreiškia paslaptis ir leido žinoti karaliui Nebuchadnesarui, kas atsitiks laikotarpio pabaigoje. Tavo sapnas, regėjimai, kurie, tau gulint lovoje, atėjo tau į galvą, buvo tokie: [29] Tau, karaliau, gulint lovoje, kilo mintys apie tai, kas atsitiks po šito, ir paslapčių Apreiškėjas tau leido žinoti, kas atsitiks. [30] O dėl manęs, šita paslaptis man buvo apreikšta ne dėl to, kad turėčiau daugiau išminties už visus [kitus] asmenis, bet tam, kad aiškinimas būtų

---

[h]**2,23** T.y. sapną ir jo reikšmę

leista žinoti karaliui ir kad galėtum suprasti savo proto[i] mintis. [31] Tu, karaliau, žiūrėjai, ir štai didžiulė statula! Ta statula buvo milžiniška, o jos blizgesys – nepaprastas. Ji stovėjo ties tavim, ir jos išvaizda buvo baisi. [32] Tokia buvo statula: jos galva buvo aukso, jos krūtinė ir rankos sidabro, jos pilvas ir šlaunys žalvario, [33] blauzdos geležies, kojos dalinai geležies ir dalinai molio. [34] Tu žiūrėjai, iki atlūžo akmuo be rankų pagalbos, užgavo statulą į jos geležines bei molines kojas ir jas sutrupino. [35] Tada geležis, molis, žalvaris, sidabras ir auksas kartu sutrupėjo ir pasidarė kaip vasaros klojimo pelai. Ir juos taip nunešė vėjas, jog nerasta jokio jų pėdsako. O akmuo, kuris užgavo statulą, pavirto dideliu kalnu ir pripildė visą žemę. [36] Toks buvo sapnas. Dabar jį išaiškinsime karaliui. [37] Tu, karaliau, karalių karaliau, kuriam dangaus Dievas suteikė karališką valdžią, galybę, stiprybę ir šlovę, [38] ir kuris atidavė į tavo rankas žmones, laukinius gyvulius ir dangaus paukščius visur, kur jie gyvena, ir tave padarė jų visų viešpačiu, – tu esi auksinė galva. [39] Po tavęs iškils kita karalystė, mažesnė už tavo, ir trečia vėlesnė karalystė, žalvarinė, kuri viešpataus visai žemei. [40] Ketvirtoji karalystė bus stipri kaip geležis, –nes geležis viską sutrupina ir sumala. Lyg triuškinanti geležis ji šitas visas sutrupins ir sutriuškins. [41] O kad regėjai kojas ir kojų pirštus dalinai iš puodžiaus degto molio ir dalinai iš geležies, [tai reiškia:] karalystė bus nevienalytė, nors joje bus geležies kietumo, kaip kad regėjai geležį, sumaišytą su molio žiediniu. [42] O kojų pirštai dalinai iš geležies ir dalinai iš molio reiškia: karalystė bus iš dalies stipri ir iš

---

[i] **2,30** Lit. širdies

dalies trapi. [43] O kad regėjai geležį, sumaišytą su molio žiediniu, [tai reiškia:] žmonės susimaišys vedybomis, tačiau neliks susijungę, kaip geležis nesijungia su moliu. [44] Tų karalių dienomis dangaus Dievas įkurs karalystę, kuri niekad nebus sunaikinta, ir ta karalystė nebus perleista jokiai kitai tautai. Ji sutrupins ir padarys galą visoms šitoms karalystėms, tačiau pati išliks per amžius – [45] lygiai taip, kaip regėjai, kad nuo kalno atlūžo akmuo be rankų pagalbos ir sutrupino geležį, žalvarį, molį, sidabrą ir auksą. Didysis Dievas leido žinoti karaliui, kas bus ateityje. Sapnas yra tikras ir jo aiškinimas tikėtinas“. [46] Tada karalius Nebuchadnesaras parpuolė kniūpsčias, išreiškė Danieliui pagarbą ir įsakė jam aukoti javienių aukas ir smilkalus. [47] Karalius, prabilęs į Danielį, sakė: „Iš tikrųjų jūsų Dievas yra dievų Dievas, karalių Viešpats ir paslapčių apreiškėjas, nes tu galėjai atskleisti šitą paslaptį!“ [48] Tada karalius išaukštino Danielį, jam davė daug didelių dovanų, jį padarė visos Babilono provincijos viziriu ir vyriausiuoju visų Babilono išminčių viršininku. [49] Danielio prašomas, karalius paskyrė Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą valdyti Babilono provinciją, o Danielis pasiliko karaliaus rūmuose.

Auksinė statula ir deganti krosnis

3 [1] Karalius Nebuchadnesaras padarė auksinę statulą šešiasdešimt mastų aukščio, šešių mastų pločio. Jis ją pastatė Duros lygumoje, Babilono provincijoje. [2] Paskui karalius Nebuchadnesaras išsiuntė surinkti satrapų, prefektų, valdytojų, patarėjų, iždininkų, teisėjų, policijos viršininkų ir visų aukštų provincijų valdininkų, kad jie atvyktų pašventinti statulos, kurią karalius

Nebuchadnesaras buvo pastatęs. [3] Tada susirinko satrapai, prefektai ir valdytojai, patarėjai, iždininkai, teisėjai, policijos viršininkai ir visi aukšti provincijų valdininkai pašventinti statulos, kurią karalius Nebuchadnesaras buvo pastatęs, ir jie sustojo ties statula, kurią Nebuchadnesaras buvo pastatęs. [4] O šauklys garsiai šaukė: „Jums, tautos, giminės ir kalbos, įsakoma: [5] kai tik išgirsite rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos, būgno[j] ir visokių muzikos instrumentų garsą, jūs turite parpulti ir pagarbinti auksinę statulą, kurią pastatė karalius Nebuchadnesaras. [6] O kas neparpuls ir nepagarbins, tuojau turės būti įmestas į ugnim pliskančią krosnį!“ [7] Taigi, kai tik visos tautos išgirdo rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos[k] ir visokių instrumentų garsą, visos tautos, giminės ir kalbos parpuolė ir pagarbino auksinę statulą, kurią karalius Nebuchadnesaras buvo pastatęs. [8–9] [l]Ta proga priėjo kai kurie kaldėjai ir įskundė judėjus. Jie prašneko ir sakė karaliui Nebuchadnesarui: „Karaliau, gyvuok per amžius! [10] Tu, karaliau, išleidai įsaką, kad kiekvienas, kuris išgirs rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos, būgno ir visokių instrumentų garsą, turės parpulti ir pagarbinti auksinę statulą. [11] O kas neparpuls ir nepagarbins, turės būti įmestas į ugim pliskančią krosnį. [12] Yra judėjų, kuriuos paskyrei valdyti Babilono provinciją: Šadrachas, Mešachas ir Abed-Negas. Šitie vyrai paniekino tavo įsaką, karaliau: jie netarnauja tavo

---

[j]**3,5** Arba: ansamblio. Aram. terminas gali reikšti muzikantų kolektyvą, grojantį įvairiais instrumentais, ar atskirą instrumentą, kaip būgną, dvilypę fleitą ar dūdmaišį.

[k]**3,7** Kkr. Mss G(AQL)V + būgno

[l]**3,8-9** G; M + Taigi

dievui ir negarbina auksinės statulos, kurią pastatei“. [13] Tada Nebuchadnesaras, pašėlusiai įnirtęs, įsakė atvesti Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą. Tada tie vyrai buvo atvesti pas karalių. [14] Nebuchadnesaras prabilęs jų paklausė: „Ar tiesa, Sadrachai, Mešachai ir Abed-Negai, kad nenorite tarnauti mano dievams ir pagarbinti mano pastatytos auksinės statulos? [15] Dabar, jei esate pasiruošę, kai tik išgirsite rago, dūdos, citros, trikampės lyros, arfos bei būgno ir visokių instrumentų garsą, parpulti ir pagarbinti statulą, kurią pastačiau, [viskas bus gerai]; o jei nepagarbinsite, tuojau būsite įmesti į ugnim pliskančią krosnį. Tai koks dievas begalėtų jus išgelbėti iš mano rankų!“ [16] Šadracbas, Mešacbas ir Abed-Negas atsakė karaliui Nebuchadnesarui: „Mums nereikia tau atsakyti į tai! [17] Jei egzistuoja mūsų Dievas, kuriam tarnaujame, jis gali mus išgelbėti iš ugnim pliskančios krosnies, ir jis mus išgelbės iš tavo rankų, karaliau. [18] O jei [jis] ne[išgelbėtų], tebūnie tau žinoma, karaliau, kad mes netarnausime tavo dievams ir nepagarbinsime auksinės statulos, kurią pastatei!“ [19] Tada Nebuchadnesaras smarkiai supyko, ir jo veido išraiška Šadrachui, Mešachui ir Abed-Negui persimainė. Jis prabilęs įsakė įkūrenti krosnį septynis kartus daugiau, kaip ji paprastai būdavo įkūrenama. [20] Jis įsakė tvirčiausiems savo kariuomenės vyrams surišti Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą ir juos įmesti į ugnim pliskančią krosnį. [21] Tada tie vyrai buvo surišti su savo apsiaustais, kelnėmis, kepurėmis ir [kitais] drabužiais ir įmesti į ugnim pliskančią krosnį. [22] Kadangi karaliaus įsakymas buvo griežtas ir krosnis nepaprastai įkūrenta, ugnies liepsna užmušė tuos vyrus, kurie buvo

užnešę[m] Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą. [23] O šitie trys vyrai – Šadrachas, Mešachas ir Abed-Negas – įkrito surišti į ugnim pliskančią krosnį. [24] Tada karalius Nebuchadnesaras krūptelėjo ir skubiai atsistojo. Jis prabilo ir paklausė savo patarėjų: „Argi ne tris vyrus įmetėme surištus į ugnį?“ Jie atsakė karaliui: „Taip, karaliau!“ [25] Jis atsakė: „Štai aš matau keturis vyrus laisvus vaikščiojant ugnyje! Jokio pažeidimo nėra juose, o ketvirtasis atrodo kaip ˹dieviška būtybė˺[n]“. [26] Tada Nebuchadnesaras priėjo prie ugnim pliskančįos krosnies angos. Jis prabilo ir tarė: „Šadrachai, Mešachai ir Abed-Negai, Aukščiausiojo Dievo tarnai, išeikite ir ateikite!“ Tada Šadrachas, Mešachas ir Abed-Negas išėjo iš ugnies. [27] Apspitę satrapai, prefektai, valdytojai ir karaliaus patarėjai matė, kad ugnis neturėjo jokios galios jų kūnams, kad jų galvos plaukai nebuvo apsvilę ir kad jų apsiaustai nebuvo apdegę[o]; nė degėsių kvapas nebuvo atėjęs ant jų. [28] Karalius Nebuchadnesaras prabilo ir tarė: „Tebūnie pašlovintas Šadracho, Mešacho ir Abed-Nego Dievas, kuris atsiuntė savo angelą ir išgelbėjo savo tarnus, kurie pasitikėjo juo. Jie pažeidė karaliaus įsaką ir atidavė savo kūnus, kad netarnautų ir negarbintų jokio [kito] dievo, kaip tik savo Dievą. [29] Tad aš duodu įsaką, kad kiekviena tauta, giminė ir kalba, kuri nepagarbiai kalba apie Šadracho, Mešacho ir Abed-Nego Dievą, turi būti sukapota į gabalus ir jos namai paversti griuvėsiais, nes nėra jokio kito dievo, kuris galėtų taip išgelbėti!“ [30] Tada

---

[m]**3,22** ant krosnies angos, kad per ją nuleistų į ugnį

[n]**3,25** Lit. dievų sūnus

[o]**3,27** Lit. pasikeitę

karalius paskyrė Šadrachą, Mešachą ir Abed-Negą į aukštesnes pareigas Babilono provincijoje.

Nebuchadnesaro sapnas apie medį

[31] Karalius Nebuchadnesaras visoms tautoms, giminėms ir kalboms, kurios gyvena visoje žemėje: „Tegul didėja jūsų gerovė! [32] Man malonu paskelbti ženklus ir stebuklus, kuriuos Aukščiausiasis Dievas man padarė. [33] Kokie dideli jo ženklai, kokie galingi jo stebuklai! Jo karalystė – amžina karalystė, ir jo valdžia tveria iš kartos į kartą.

4 [1] Aš, Nebuchadnesaras, buvau be rūpesčių savo namuose ir linksmai nusiteikęs savo rūmuose. [2] Regėjau sapną, kuris išgąsdino mane. Man gulint lovoje, vaizdiniai ir man galvon atėję regėjimai baugino mane. [3] Tad aš daviau įsaką atvesti pas mane visus Babilono išminčius, kad jie man išaiškintų sapną. [4] Tada atėjo sapnų aiškintojai, burtininkai, kaldėjai ir žyniai, ir aš pasakiau jiems sapną. Tačiau jie negalėjo man jo išaiškinti, [5] iki pagaliau atėjo pas mane Danielis, kuris pagal mano dievo vardą vadinasi Beltešasaru ir kuriame gyvena šventųjų dievų dvasia, ir jam pasakiau sapną: [6] ‚Beltešasarai, vyriausiasis sapnų aiškintojau, apie kurį aš žinau, kad tavyje gyvena šventųjų dievų dvasia ir kad jokia paslaptis nėra tau per sunki, ⌜štai mano sapnas⌝[p], kurį regėjau: išaiškink man jį! [7] [q]Gulėdamas lovoje regėjau: Štai medis žemės vidury! Jo aukštis buvo didelis. [8] Medis išaugo didelis ir tvirtas, ir jo aukštis pasiekė dangų. Jis buvo

---

[p]**4,6** Rk.; M: mano sapno regėjimai

[q]**4,7** GTheod; M + Ir mano galvos regėjimai

matomas nuo visos žemės pakraščių. [9] Jo lapai buvo gražūs ir jo vaisiai gausūs, ir ant jo buvo maisto visiems. Po juo ieškojo paunksnės laukiniai žvėrys, ir jo šakose tupėjo dangaus paukščiai; iš jo maitinosi visi gyvūnai. [10] Aš regėjau regėjimuose, kurie, gulint lovoje, atėjo man į galvą: štai sargas, šventasis, nusileido iš dangaus. [11] Jis garsiai šaukė ir taip tarė: „Nukirskite medį ir nukapokite jo šakas! Nubraukite jo lapus ir išbarstykite jo vaisius! Tegul gyvuliai bėga iš po jo ir paukščiai iš jo šakų, [12] bet jo šakniastiebį palikite žemėje! Surakintas geležim ir žalvariu, ⌜jis tebūnie maitinamas lauko žole⌝[r] ir dangaus rasos drėkinamas; tebūnie jo dalia su gyvuliais žemės augmenijoje! [13] Tepasikeičia jo žmogiška širdis ir tebūnie jam duota gyvulio širdis, ir septyni laikai tegul praeina pro jį. [14] Tas potvarkis sargų nutartas, tas sprendimas šventųjų įsakytas, kad gyvieji žinotų, jog Aukščiausiasis viešpatauja žmonių karalystei, ją duoda tam, kam nori, ir skiria ją valdyti žemiausią iš žmonių“. [15] Šitą sapną regėjau aš, karalius Nebuchadnesaras. O tu, Beltešasarai, [jį] išaiškink, nes visi mano karalystės išminčiai negali man išaiškinti. Bet tu gali, nes šventųjų dievų dvasia yra tavyje’“.

Danielis aiškina karaliaus sapną

[16] Tada Danielis, vadinamas Beltešasaru, kurį laiką buvo apstulbęs, ir jo mintys jį gąsdino. Karalius prabilęs tarė: „Beltešasarai, sapnas ir jo aiškinimas teneišgąsdina tavęs!“ Beltešasaras atsakė: „Mano valdove! Sapnas tebūnie tiems, kurie tavęs nekenčia, ir jo aiškinimas

---

[r] **4,12** Lit. lauko žolėje

tavo priešininkams! [17] Medis, kurį regėjai, kuris išaugo toks didelis ir tvirtas, kad jo aukštis pasiekė dangų, ir buvo matomas visai žemei, [18] kurio lapai buvo gražūs ir kurio vaisiai gausūs, kuriame buvo maisto visiems, po kuriuo gyveno laukiniai žvėrys ir kurio šakose tupėjo dangaus paukščiai, – [19] esi tu, karaliau, kuris pasidarei didis ir galingas. Tavo didybė augo ir pasiekė dangų, o tavo valdžia – žemės pakraščius. [20] O kad karalius regėjo sargą, šventąjį, nužengiantį iš dangaus ir sakantį: ‚Nukirskite medį ir sunaikinkite jį, bet jo šakniastiebį palikite žemėje! Surakintas geležim ir žalvariu, jis tebūnie maitinamas lauko žole ir dangaus rasos drėkinamas; tebūnie jo dalia su laukiniais žvėrimis, kol septyni laikai praeis pro jį – [21] šitas yra aiškinimas, karaliau, ir tas yra Aukščiausiojo nutarimas, skirtas mano valdovui karaliui: [22] Tu būsi pavarytas nuo žmonių, tau teks gyventi su laukiniais žvėrimis. Tu būsi maitinamas augalais kaip jaučiai ir girdomas dangaus rasa. Septyni laikai praeis pro tave, iki pripažinsi, kad Aukščiausiasis viešpatauja žmonių karalystei ir ją duoda tam, kam nori. [23] O kad įsakyta palikti medžio šakniastiebį, [tai reiškia,] kad tavo karališka valdžia bus tau sugrąžinta nuo tada, kai pripažinsi, jog dangus turi [aukščiausią] valdžią. [24] Todėl, karaliau, malonėk priimti mano patarimą: atsižadėk savo nuodėmių, darydamas tai, kas teisu, ir savo nusikaltimų, rodydamas gailestingumą vargšams. Gal tavo gerovė bus pailginta“.

Sapnas išsipildo

[25] Visa tai atsitiko karaliui Nebuchadnesarui. [26] Praslinkus dvylikai mėnesių, jis vaikščiojo ant

karaliaus rūmų [stogo] Babilone. [27] Karalius prabilęs tarė: „Argi tai ne didysis Babilonas, kurį aš pastačiau kaip karaliaus buveinę savo galinga jėga ir savo didybės garbei?“ [28] Tam žodžiui tebesant karaliaus burnoje, pasigirdo balsas iš dangaus: „Tau, karaliau Nebuchadnesarai, pranešama: karaliaus valdžia atimta iš tavęs. [29] Tu būsi pavarytas nuo žmonių, ir tavo buveinė bus su laukiniais žvėrimis. Būsi maitinamas augalais kaip jaučiai, ir septyni laikai praeis pro tave, iki pripažinsi, kad Aukščiausiasis yra žmonių karališkos valdžios viešpats ir ją duoda tam, kam nori“. [30] Tą patį akimirksnį tas žodis išsipildė Nebuchadnesarui. Jis buvo pavarytas nuo žmonių, valgė augalus kaip jaučiai, ir jo kūnas buvo dangaus rasos girdomas, iki jo plaukai išaugo tokie ilgi, kaip erelių plunksnos, o jo nagai – kaip paukščių nagai.

Karalius pagarbina Dievą, atgauna supratimą ir valdžią

[31] O tam laikui praslinkus, aš, Nebuchadnesaras, pakėliau akis į dangų. Mano protas man sugrįžo, ir aš garbinau Aukščiausiąjį, gyriau ir šlovinau tą, kuris amžinai gyvena, nes jo valdžia – amžina valdžia ir jo karalystė tveria iš kartos į kartą. [32] Visi žemės gyventojai nieko nereiškia, ir jis elgiasi, kaip nori, su dangaus kariuomene [ir su žemės gyventojais], ir nėra nė vieno, kuris galėtų sulaikyti jo ranką ar jam sakyti: „Ką padarei?“ [33] Tuo pačiu metu mano protas man sugrįžo, ir mano ˹karalystės garbei˺[s] mano kilnybė bei skaistybė man sugrįžo. Mano valstybės patarėjai ir didžiūnai [vėl]

---

[s]**4,33** Arba: karališkos valdžios šlovė

ieškojo audiencijos pas mane. Man buvo sugrąžinta mano karališka valdžia ir dar daugiau didybės buvo man pridėta. [34] Dabar aš, Nebuchadnesaras, giriu, aukštinu ir šlovinu dangaus Dievą, nes visi jo darbai yra teisūs ir jo poelgiai[t] teisingi, o tuos, kurie išdidžiai elgiasi, jis gali nužeminti.

Belšasaro pokylis

5 [1] Karalius Belšasaras iškėlė didelį pokylį tūkstančiui savo didžiūnų ir to tūkstančio akivaizdoje gėrė vyną. [2] Įkaušęs nuo vyno, Belšasaras įsakė atnešti auksinius ir sidabrinius indus, kuriuos jo tėvas Nebuchadnesaras buvo paėmęs iš Jeruzalėje buvusios šventyklos, kad iš jų gertų karalius ir jo didžiūnai, jo žmonos ir sugulovės. [3] Tada buvo atnešti auksiniai[u] indai, paimti iš šventyklos, Dievo namų, buvusių Jeruzalėje, ir iš jų gėrė karalius ir jo didžiūnai, jo žmonos ir sugulovės. [4] Jie gėrė vyną ir gyrė savo auksinius, sidabrinius, žalvarinius, geležinius, medinius ir akmeninius dievus.

Ranka, rašanti ant sienos

[5] Tą patį akimirksnį pasirodė žmogaus rankos pirštai, ir jie rašė ties sietynu ant karaliaus rūmų sienos tinko. Karalius pamatė rašančią ranką. [6] Tada karaliaus veidas pabalo, ir jo mintys jį išgąsdino. Jo strėnų sujungimai atsileido[v] ir jo keliai [drebėdami] daužėsi vienas į kitą. [7] Karalius garsiai sušuko, kad būtų atvesti burtininkai,

---

[t] **4,34** Lit. keliai

[u] **5,3** TheodV + ir sidabriniai

[v] **5,6** T.y. jis nebepajėgė atsistoti

kaldėjai ir žyniai. Karalius prabilęs tarė Babilono išminčiams: „Kiekvienas, kuris gali perskaityti šitą raštą ir man pasakyti jo reikšmę, vilkės purpuru, nešios auksinę grandinę ant kaklo ir kaip trečiasis[w] viešpataus karalystei“. [8] Tada įėjo visi karaliaus išminčiai, bet jie negalėjo nei rašto perskaityti, nei pasakyti jo reikšmės karaliui. [9] Tada karalius Belšasaras labai išsigando ir jo veidas pabalo, o jo didžiūnai suglumo. [10] Dėl to karaliaus ir jo didžiūnų pokalbio karalienė[x] įėjo į pokylio salę. Karalienė prabilo: „Karaliau, gyvuok per amžius! Tenegąsdina tavęs tavo mintys ir tavo veidas tenepabąla! [11] Tavo karalystėje yra vyras, kuriame yra šventųjų dievų dvasia. Tavo tėvo dienomis jame buvo rasti apšvietimas, supratimas ir dieviška išmintis. Karalius Nebuchadnesaras, tavo tėvas, jį paskyrė sapnų aiškintojų, burtininkų, kaldėjų, žynių viršininku[y], [12] kadangi nepaprasta dvasia, žinojimas ir sugebėjimas aiškinti sapnus, įminti mįsles ir ˹išspręsti sunkias problemas˺[z] buvo rasti tame Danielyje, kuriam karalius davė Beltešasaro vardą. Taigi dabar leisk pašaukti Danielį, ir jis pasakys, ką tai reiškia“.

Danielis aiškina sienos įrašo reikšmę

[13] Tada Danielis buvo atvestas pas karalių. Karalius prabilo į Danielį: „Ar tu tas Danielis, vienas iš Judo tremtinių, kuriuos karalius, mano tėvas, atvedė iš Judo?

---

[w]**5,7** T.y. trečiasis rango požiūriu ar kaip vienas iš trijų vyriausių valstybės valdininkų

[x]**5,10** T.y. karaliaus motina

[y]**5,11** M + tavo tėvas, karalius; ~TheodS

[z]**5,12** Lit. išnarplioti mazgus

[14] Girdėjau apie tave, kad dievų dvasia esanti tavyje ir kad tavyje rasta apšvietimo, supratimo ir nepaprastos išminties. [15] Išminčiai, burtininkai, ką tik buvo atvesti pas mane, kad jie perskaitytų šitą įrašą ir man duotų žinoti jo reikšmę, bet jie negalėjo išaiškinti to posakio reikšmės. [16] Bet aš girdėjau apie tave, kad tu gali duoti aiškinimus ir išspręsti sunkias problemas. Jei dabar galėsi perskaityti raštą ir man pasakyti jo reikšmę, vilkėsi purpuru, nešiosi auksinę grandinę ant kaklo ir kaip trečiasis viešpatausi karalystei“. [17] Tada Danielis atsakė karaliui: „Pasilaikyk savo dovanas ir duok kitam savo atpildus! Tačiau aš perskaitysiu įrašą karaliui ir pasakysiu, ką jis reiškia. [18] Tu, karaliau, – Aukščiausiasis Dievas davė tavo tėvui Nebuchadnesarui karališką valdžią, didybę, orumą ir šlovę. [19] Dėl didybės, kurią jis jam davė, visos tautos, giminės ir kalbos iš baimės drebėjo prieš jį. Jis nužudydavo, ką norėjo, ir palikdavo gyvą, ką norėjo. Jis išaukštindavo, ką norėjo, ir nužemindavo, ką norėjo. [20] O kai jo širdis pasipūtė ir jo dvasia taip sukietėjo, kad jis išdidžiai elgėsi, jis buvo nuverstas nuo savo karališko sosto ir jo garbė buvo atimta iš jo. [21] Jis buvo pavarytas nuo žmonių, ir jo širdis pasidarė kaip gyvulio. Jo buveinė buvo tarp laukinių asilų. Jis buvo maitinamas augalais kaip jaučiai, ir jo kūnas buvo dangaus rasos girdomas, iki jis pripažino, kad Aukščiausiasis Dievas yra žmonių karalystės viešpats ir ją paskiria valdyti tam, kam jis nori. [22] O tu, jo sūnau, Belšasarai, nenužeminai savo širdies, nors visa tai žinojai, [23] bet išsikėlei prieš dangaus Viešpatį. Jo namų indai buvo atnešti prieš tave, ir tu bei tavo didžiūnai, tavo žmonos ir sugulovės gėrė iš jų vyną. Tu gyrei sidabrinius, auksinius, žalvarinius, geležinius,

medinius ir akmeninius dievus, kurie nieko nemato, negirdi ir nežino, o Dievo, kuris laiko savo rankoje tavo gyvybės kvapą ir nuo kurio priklauso ˹visas tavo likimas˺[a], tu nepagarbinai. [24] Štai kodėl jo buvo pasiųsta ranka ir šitas įrašas [jos] parašytas. [25] Toks yra parašytasis įrašas: MENĖ, ˹TEKĖL, PERĖS˺[b]. [26] Tokia yra posakio reikšmė: MENĖ: Dievas suskaičiavo tavo ˹karalystės dienas˺[c] ir ją atvedė prie galo. [27] TEKĖL: tu buvai pasvertas svarstyklėmis ir rastas per lengvas. [28] PERĖS: tavo karalystė padalyta ir atiduota Medijai ir Persijai“. [29] Tada Belšasaras įsakė apvilkti Danielį purpuru, [uždėti] auksinę grandinę jam ant kaklo ir viešai paskelbti apie jį, kad jis kaip trečiasis viešpatausiąs karalystei. [30] Tą pačią naktį kaldėjų karalius Belšasaras buvo nužudytas,

6 [1] ir medas Darijus perėmė karališką valdžią, būdamas šešiasdešimt dvejų metų amžiaus.

Sąmokslas prieš Danielį

[2] Darijui atrodė gera paskirti karalystei šimtą dvidešimt satrapų, kad jie būtų [paskirstyti] po visą karalystę, [3] o jų viršininkais – tris vyriausius ministrus, kurių vienas buvo Danielis, kuriems tie satrapai turėjo būti atsakingi, kad karalius nebūtų varginamas. [4] Netrukus tas Danielis pasižymėjo labiau už kitus ministrus ir satrapus, nes nepaprasta dvasia buvo jame, ir karalius manė jį paskirti visos karalystės valdytoju. [5] Tada ministrai ir satrapai bandė rasti pagrindą Danieliui apkaltinti dėl

---

[a]**5,23** Arba: visa tavo gyvenimo eiga; lit. visi tavo keliai

[b]**5,25** TheodVJosephus, ... menė, tekėl ūfarsyn

[c]**5,26** Lit. karalystę

karalystės reikalų, bet negalėjo rasti jokio pagrindo apkaltinti ar korupcijos, nes jis buvo ištikimas. ˹Taigi jokio apsileidimo nė korupcijos nebuvo rasta jame˺[d]. [6] Tada tie vyrai sakė: „Mes nerasime šitame Danielyje jokio pagrindo jam apkaltinti, nebent jį rasime jo Dievo įstatyme[e]“. [7] Paskui tie ministrai ir satrapai sugarmėjo pas karalių ir taip jam tarė: „Karaliau Darijau, gyvuok per amžius! [8] Visi karalystės ministrai, prefektai, satrapai, valstybės patarėjai ir valdytojai sutarė, jog karalius turėtų išleisti nutarimą ir versti vykdyti draudimą, kad kiekvienas, kuris per trisdešimt dienų ko nors melstų bet kokį dievą ar žmogų, išskyrus tave, karaliau, būtų įmestas į liūtų duobę! [9] Dabar, karaliau, išleisk draudimą ir pasirašyk[f] dokumentą, kuris negali būti pakeistas, kaip [bet kuris kitas] nepanaikinamas Medijos ir Persijos įstatymas“. [10] ˹Su tuo sutikdamas˺[g], karalius pasirašė[h] draudžiamąjį dokumentą. [11] O kai tik Danielis sužinojo, kad dokumentas buvo pasirašytas[i], jis parėjo į savo namus. Savo aukštutiniame kambaryje jis turėjo atvirus langus, nukreiptus į Jeruzalę. Tris kartus per dieną jis atsiklaupęs melsdavosi ir dėkodavo savo Dievui, kaip ir anksčiau būdavo daręs. [12] Tada šitie vyrai sugarmėjo ir rado Danielį besimeldžiantį ir bemaldaujantį savo Dievo akivaizdoje. [13] Paskui jie priėjo ˹prie karaliaus ir

---

[d]**6,5** ~Theod

[e]**6,6** T.y. jo religinėje praktikoje

[f]**6,9** Arba: leisk parašyti

[g]**6,10** Lit. Pagal tai

[h]**6,10** Arba: leido parašyti

[i]**6,11** Arba: parašytas

jam priminė⌝[j] ⌜karališkąjį draudimą: „Argi⌝[k] nepasirašei[l] draudimo, kad kiekvienas, kuris per trisdešimt dienų ko nors melstų bet kokį dievą ar žmogų, išskyrus tave, karaliau, būtų įmestas į liūtų duobę?“ Karalius atsakė: „Tas nuosprendis absoliutus, kaip [bet kuris] nepanaikinamas Medijos ir Persijos įstatymas“. [14] Tada jie atsiliepdami tarė karaliui: „Danielis, vienas iš Judo tremtinių, nepaisė tavęs, karaliau, nė tavo draudimo, kurį pasirašei[m], bet tris kartus per dieną kalba savo maldą“. [15] Tada karalius, kai jis tai išgirdo, buvo labai nepatenkintas. Jis ryžosi išgelbėti Danielį ir iki saulės laidos stengėsi jį išvaduoti. [16] Tada tie vyrai sugarmėjo pas karalių ir sakė karaliui: „Žinok, karaliau, jog yra Medų ir Persų įstatymas, kad kiekvienas karaliaus išleistas draudimas ar įsakas yra nepakeičiamas“. [17] Tada, karaliui įsakius, Danielis buvo atvestas ir įmestas į liūtų duobę. Karalius prabilęs tarė Danieliui: „Tegul tavo Dievas, kuriam tu nuolat tarnauji, išgelbsti tave!“ [18] Buvo atristas vienas akmuo ir užristas ant duobės angos. Karalius jį užantspaudavo savo žiedu ir savo didžiūnų žiedais, kad niekas negalėtų būti pakeista Danieliaus atžvilgiu. [19] Paskui karalius nuėjo į savo rūmus ir praleido naktį nevalgęs. Jis neleido ⌜atnešti sau valgių⌝[n], ir jo miegas pabėgo nuo jo.

---

[j] **6,13** Lit. ir kalbėjo karaliaus akivaizdoje apie

[k] **6,13** GS: „Karaliau, argi

[l] **6,13** Arba: nepaskelbei raštu

[m] **6,14** Arba: paskelbei raštu

[n] **6,19** Arba: atvesti sau sugulovių

Danielis ištraukiamas iš duobės

[20] Paskui karalius auštant [švintant] atsikėlė ir skubiai nuėjo prie liūtų angos. [21] Prisiartinęs prie duobės, jis sušuko Danieliui sielvartingu balsu. Karalius prabilęs tarė Danieliui: „Danieli! Gyvojo Dievo tarne! Ar tavo Dievas, kuriam tu nuolat tarnauji, galėjo tave išgelbėti nuo liūtų?“ [22] Tada Danielis kalbėjo su karalium: „Karaliau, gyvuok per amžius! [23] Mano Dievas atsiuntė savo pasiuntinį ir taip užčiaupė liūtų nasrus, kad jie nepažeidė manęs, nes jo akyse buvau rastas nekaltas. Taip pat tau, karaliau, nenusikaltau“. [24] Tada karalius dėl to labai apsidžiaugė ir įsakė ištraukti Danielį iš duobės. Kai Danielis buvo ištrauktas iš duobės, jokio sužeidimo nebuvo rasta jame, nes jis pasitikėjo savo Dievu. [25] Karaliui įsakius, buvo atvesti tie vyrai, kurie buvo įskundę Danielį, ir įmesti į liūtų duobę – jie patys, jų vaikai ir jų žmonos. Jie dar nebuvo pasiekę duobės dugno, kai liūtai juos apgalėjo ir sutriuškino visus jų kaulus. [26] Paskui karalius Darijus parašė visoms tautoms, giminėms ir kalboms, kurios gyveno visoje žemėje: „Tedidėja jūsų gerovė! [27] Mano išleidžiamas įsakas, kad visoje mano karališkoje valdoje žmonės drebėdami bijotų Danielio Dievo, nes jis yra gyvas Dievas, kuris pasilieka per amžius. Jo karalystė nesunaikinama, ir jo valdžia begalinė! [28] Jis gelbsti ir išvaduoja, daro ženklus ir nuostabius darbus danguje ir žemėje. Jis išgelbėjo Danielį iš liūtų galios“. [29] Taigi šitam Danieliui sekėsi Darijui ir persui Kyrui karaliaujant.

Keturių žvėrių vizija

7 [1] Pirmaisiais Babilono karaliaus Belšasaro metais Danielis regėjo sapną, regėjimus, kurie, jam gulint lovoje, atėjo į galvą. Paskui jis užrašė tą sapną:[o] [2] [p]„Aš naktį regėjau savo regėjime, ir štai keturi dangaus vėjai sukėlė didžiulę jūrą, [3] ir keturi dideli žvėrys, kiekvienas skirtingas, išlipo iš jūros. [4] Pirmasis buvo kaip liūtas, bet turėjo erelio sparnus. Aš stebėjau, iki jo sparnai buvo nupešti. Jis buvo pakeltas nuo žemės ir pastatytas ant dviejų kojų kaip žmogus, ir jam buvo duota žmogaus širdis. [5] Pasirodė kitas, antras žvėris, panašus į lokį. Jis buvo vienu šonu pasikėlęs ir turėjo tris šonkaulius savo nasruose tarp savo dantų, ir taip jam buvo sakoma: ‚Kelkis! Ryk daug mėsos!' [6] Po to aš stebėjau, ir pasirodė kitas kaip leopardas. Jis turėjo keturis paukščio sparnus ⌜ant nugaros⌝[q]. Žvėris turėjo keturias galvas, ir jam buvo duota valdžia. [7] Po to man regint nakties regėjimuose, pasirodė ketvirtas žvėris, baisus, siaubingas, nepaprastai stiprus ir dideliais geležiniais dantimis. Jis rijo ir triuškino, o tai, kas buvo likę, mindė kojomis. Jis skyrėsi nuo visų žvėrių, pasirodžiusių pirm jo, ir turėjo dešimt ragų. [8] Aš stebėjau ragus, ir štai kitas, mažas ragas išdygo tarp jų, ir trys iš pirmųjų ragų buvo išrauti, kad jam būtų vietos. Tame rage pasirodė akys lyg žmogaus akys ir išdidžiai kalbanti burna. [9] Aš stebėjau, kaip buvo pastatyti sostai ir atsisėdo Senaamžis. Jo drabužiai buvo balti kaip

---

[o] **7,1** M + Pasakojimo pradžia; ~Theod. M + Jis pasakojo; ~ GTheod

[p] **7,2** M + Danielis prabilo ir tarė; ~GSTheodV

[q] **7,6** Q; K: šonuose

sniegas, o jo galvos plaukai –kaip ėriuko vilna. Jo sostas – ugnies liepsnos, šio tekiniai – pliskanti ugnis. [10] Ugnies srovė liejosi ir tekėjo nuo jo. Tūkstančių tūkstančiai jam tarnavo, ir miriadų miriadai stovėjo[r] jo akivaizdoje. Teismas atsisėdo, ir knygos buvo atskleistos. [11] Tada, ˹nuo to laiko, kai pasigirdo išdidūs žodžiai˺[s], kuriuos ragas kalbėjo, aš stebėjau, iki žvėris buvo užmuštas ir jo kūnas sunaikintas – atiduotas ugniai sudeginti. [12] Taip pat iš likusių žvėrių buvo atimta jų valdžia, bet jiems buvo pailgintas gyvenimas iki paskirto laiko ir meto. [13] Man stebint nakties regėjimuose, pasirodė su dangaus debesimis beateinąs tarsi žmogus[t]. Jis priėjo prie Senaamžio ir jam buvo pristatytas. [14] Jam buvo duota valdžia, garbė ir karalystė, kad visos tautos, giminės ir kalbos jam tarnautų. Jo valdžia – amžina, nepraeinanti valdžia, ir jo karalystė – nesunaikinama!

Danielio regėjimų aiškinimas

[15] Mano, Danielio, dvasia sielojosi ˹dėl to˺[u], ir man galvon atėję regėjimai gąsdino mane. [16] Aš priėjau prie vieno iš ten stovinčių jo pasiklausti apie tikrąją viso to reikšmę. Jis man sakė išaiškinsiąs tuos dalykus: [17] ‚Šitie dideli žvėrys, kurių buvo keturi, [reiškia]: ˹keturi karaliai˺[v] pakils iš žemės, [18] tačiau karalystę gaus Aukščiausiojo šventieji, ir jie valdys karalystę per

---

[r]**7,10** kaip patarnautojai

[s]**7,11** Lit. nuo garso išdidžių žodžių; arba: dėl išdidžių žodžių

[t]**7,13** Lit. žmogaus sūnus

[u]**7,15** G; M: jos makštyje (t.y. kūne)

[v]**7,17** GV: keturios karalystės

amžius, per amžių amžius’. [19] Paskui aš norėjau sužinoti tikrąją reikšmę ketvirtojo žvėries, kuris skyrėsi nuo jų visų, buvo nepaprastai baisus, geležiniais dantimis ir žalvariniais nagais, ryjantis, triuškinantis ir mindantis kojomis, kas buvo likę, [20] ir [reikšmę] dešimties ragų, esančių ant jo galvos, ir kito [rago], kuris išdygo ir kuriam užleisti vietos iškrito trys [ragai]. Tas ragas turėjo akis bei išdidžiai kalbančią burną ir atrodė didesnis už kitus. [21] Aš stebėjau tą ragą kariaujant su šventaisiais ir juos nugalint, [22] iki atėjo Senaamžis ir nuosprendis buvo padarytas Aukščiausiojo šventųjų labui, iki atėjo paskirtas laikas šventiesiems gauti karališką valdžią. [23] Jis taip tarė: ‚Ketvirtasis žvėris: žemėje bus ketvirta karalystė, kuri skirsis nuo visų karalysčių. Ji surys visą žemę, ją sumindžios ir sutriuškins. [24] O dešimt ragų: iš tos karalystės kils dešimt karalių, ir kitas iškils po jų. Jis skirsis nuo ankstesniųjų ir nuvers tris karalius. [25] Jis kalbės žodžius prieš Aukščiausiąjį, prispaus Aukščiausiojo šventuosius ir užsimanys pakeisti šventes ir įstatymą. Ir jie bus atiduoti į jo rankas laikui, dviem laikams ir pusei laiko. [26] Tada teismas sėsis [teisti], ir bus atimta jo valdžia, kad ji būtų visiškai ir galutinai sunaikinta. [27] O karalysčių karališka valdžia, viešpatavimas, galybė ir didybė po visu dangumi bus atiduota Aukščiausiojo šventųjų tautai. Jos karalystė bus amžina karalystė, ir visos galybės jai tarnaus ir jos klausys’. [28] Čia baigiasi pasakojimas. Mane, Danielį, labai nugąsdino mano mintys, ir mano veidas persimainė, bet tą dalyką palaikiau savo širdyje“.

Avino ir ožio vizija

8 [1] Trečiaisiais karaliaus Belšasaro karaliavimo metais man, Danieliui, pasirodė regėjimas po ano, kuris man anksčiau buvo pasirodęs. [2] Mačiau regėjime – matydamas aš atsiradau Šušane, tvirtovėje, esančioje Ėlamo provincijoje – mačiau regėjime save esant prie Ulajo vartų. [3] Tada pakėliau akis ir žiūrėjau, ir štai vienas avinas stovėjo priešais vartus. Jis turėjo du ragus. Abu ragai buvo ilgi, bet vienas buvo ilgesnis už kitą, nors ilgesnysis buvo vėliau išaugęs. [4] Mačiau aviną badant ragais į vakarus, žiemius ir pietus. Joks gyvulys negalėjo atsilaikyti prieš jį, ir nebuvo nė vieno, kuris būtų galėjęs išgelbėti iš jo galios. Taigi jis elgėsi, kaip jam patiko, ir pasidarė didelis. [5] Man besidėmint, pasirodė ožys, ateinantis iš vakarų per visą žemę, nepaliesdamas žemės. Ožys turėjo įstabų ragą tarpuakyje. [6] Jis pasiekė dviragį aviną, kurį mačiau stovint priešais vartus, ir jį puolė smarkiai įnirtęs. [7] Mačiau, kaip jis pripuolė prie avino ir, įnirtęs ant jo, trenkėsi į aviną ir nulaužė jo abu ragus, o avinas neturėjo jėgos atsilaikyti prieš jį. Ožys[w] jį parmušė žemėn ir sutrypė, ir nebuvo nė vieno, kuris būtų galėjęs išgelbėti aviną iš jo galios. [8] Ožys išaugo labai didelis. O kai jis pasidarė galingas, nulūžo didysis ragas ir jo vietoje išdygo keturi įstabūs [ragai], nukreipti į keturis dangaus vėjus. [9] Iš jų vieno išdygo ˹kitas mažas˺[x] ragas ir labai išaugo pietų, rytų ir gražiosios šalies link. [10] Jis išaugo iki dangaus kariuomenės, numetė žemėn kai kuriuos iš

---

[w]**8,7** Lit. Jis

[x]**8,9** Rk.; GTheod: vienas stiprus

kariuomenės ir žvaigždžių ir juos sumindžiojo. [11] Jis išaugo [net] iki kariuomenės kunigaikščio. Iš jo buvo atimta nuolatinė auka, ir buvo palikta[y] jo šventyklos vieta. [12] Maištingu veiksmu kariuomenė buvo [jam] atiduota drauge su nuolatine auka[z]. Tiesa buvo numesta žemėn, ir jis[a] sėkmingai veikė. [13] Tada nugirdau vieną šventąjį kalbant, o kitas šventasis paklausė nežinomąjį kalbantįjį: „Iki kol truks ˹to regėjimo įvykiai˺[b]: pašalinta nuolatinė auka, siaubiantis maištas, tiek šventyklos, tiek kariuomenės atidavimas sutrypti?“ [14] Šis jam[c] atsakė: „Iki praeis du tūkstančiai trys šimtai vakarų ir rytų. Tada šventykla bus apvalyta“.

Gabrielis išaiškina Danielio regėjimą

[15] Kai aš, Danielis, mačiau tą regėjimą ir stengiaus jį suprasti, pasirodė stovįs prieš mane tarsi vyro pavidalas. [16] Išgirdau ˹tarp Ulajo [vartų]˺[d] žmogaus balsą, šaukiantį: „Gabrieli, išaiškink šitam tą regėjimą!“ [17] Jis priėjo prie vietos, kur stovėjau. Jam priėjus, išsigandau ir parpuoliau kniūpsčias. Jis man tarė: „Suprask, žmogau, kad tas regėjimas nurodo pabaigos laiką!“ [18] Jam kalbant su manim, aš gulėjau be nuovokos veidu į žemę, bet jis mane palietė ir pastatė į vietą, kur stovėjau. [19] Jis tarė:

---

[y]**8,11** Lit. numesta

[z]**8,12** Hbr. sakinio reikšmė neaiški.

[a]**8,12** T.y. ragas

[b]**8,13** Lit. tas regėjimas

[c]**8,14** GTheod S; M: man

[d]**8,16** Theod: tarpuvartyje

„Klausykis![e] Tau pasakysiu, kas įvyks rūstybės paskutiniu laiku, nes ˹regėjimas nurodo pabaigos laiką˺[f]. [20] Dviragis avinas, kurį matei, tai Medijos ir Persijos karaliai. [21] Ožys, gauruočius, – Graikijos karalius. Didysis ragas, kyšojęs jo tarpuakyje, tai pirmasis karalius. [22] O nulūžęs [ragas] ir tai, kad keturi iškilo į jo vietą, [reiškia, kad] keturios karalystės kils iš jo[g] tautos, bet ne su jo jėga. [23] Jų karaliavimui baigiantis, kai maištininkai[h] pripildys savo saiką, iškils įžūlus karalius ir gerai mokąs intriguoti[i]. [24] Galinga bus jo jėga[j]. Jis ˹pridarys baisių niokojimų˺[k], ir jam seksis, ką jis darys. Jis sunaikins galingus, ˹prieš šventuosius [25] nukreips savo užmačias˺[l] ir sėkmingai naudos klastą savo galia. Savo širdyje jis pasipūs ir be skrupulo sunaikins daugelį. Jis pasikels net prieš kunigaikščių Kunigaikštį, bet bus sutriuškintas ne žmonių rankomis. [26] Apreiškimas, pasakytas apie vakarus ir rytus, yra tiesa. O tu laikyk paslaptyje tą regėjimą, nes jis nurodo ˹tolimą ateitį˺[m]“. [27] Tada aš, Danielis, ˹pasijutau nusilpęs ir˺[n] sirgau kelias dienas, paskui atsikėliau ir

---

[e] **8,19** Lit. Štai

[f] **8,19** Theod: M: nustatytu laiku ateis galas

[g] **8,22** GTheod V; M: vienos

[h] **8,23** GTheod; jų nuodėmės; VS: nedorybės

[i] **8,23** T.y. daryti pinkles, dviveidžiauti, apgauti

[j] **8,24** M + dtgr. iš 22b: bet ne su jo jėga

[k] **8,24** Arba rk: sumanys nuostabių dalykų

[l] **8,25** Rk. pgl. G

[m] **8,26** Lit. daugelį dienų [nuo dabar]

[n] **8,27** ~G

ėjau tarnybą karaliui. Tačiau buvau labai nustebęs dėl to regėjimo ir negalėjau jo suprasti.

9 [1] Pirmaisiais metais Achašvėrošo sūnaus Darijaus, kilusio iš medų, tapusio kaldėjų karalystės karalium – [2] pirmaisiais jo karaliavimo metais aš, Danielis, pastebėjau raštuose skaičių metų, kurie, pagal VIEŠPATIES žodį, duotą pranašui Jeremijui, turėjo sukakti Jeruzalės griuvėsiams: septyniasdešimt metų. [3] Tad atkreipiau savo veidą į Viešpatį Dievą prašyti malda ir maldavimais su pasninku, ašutine ir pelenais. [4] Meldžiaus VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ir išpažinau: „O Viešpatie, didis ir nuogąstingas Dieve, kuris ištikimai laikosi sandoros su tais, kurie jį myli ir sergi jo įsakymus! [5] Mes nusidėjome, nedorai elgėmės, nusikaltome, maištavome ir nukrypome nuo tavo įsakymų bei potvarkių. [6] Mes neklausėme tavo tarnų pranašų, kurie kalbėjo tavo vardu mūsų karaliams, mūsų kunigaikščiams, mūsų tėvams ir visai šalies tautai. [7] Tavo, Viešpatie, yra teisybė, o mūsų, kaip šiandien matyti, ⌜paraudęs iš gėdos veidas⌝[o] – Judo vyrų, Jeruzalės gyventojų ir visų izraelių, gyvenančių arti ir toli, visose šalyse, po kurias tu juos išsklaidei dėl jų neištikimybės, kuria jie tau nusidėjo. [8] VIEŠPATIE, mums priklauso paraudęs iš gėdos veidas – mūsų karaliams, mūsų kunigaikščiams ir mūsų tėvams, kurie tau nusidėjo. [9] Viešpačiui, mūsų Dievui, priklauso gailestingumas ir atleidimas. Kadangi maištavome prieš tave [10] ir neklausėme VIEŠPATIES, savo Dievo, paliepimo elgtis pagal jo nurodymus, kuriuos jis buvo mums pateikęs per savo tarnus pranašus,

---

[o]**9,7** Lit. veido gėda

[11] ir visas Izraelis peržengė tavo įstatymą ir atsimetė, neklausydamas tavo paliepimo, – pasipylė ant mūsų ˹su priesaika duotas prakeikimas˺[p], užrašytas Dievo tarno Mozės įstatyme, nes jam[q] nusidėjome. [12] Taigi jis įvykdė savo grasinimą, kurį buvo ištaręs prieš mus ir mūsų valdovus, mus valdžiusius, užleisdamas ant mūsų tokią didelę nelaimę, kad po visu dangumi nėra atsitikę taip, kaip atsitiko Jeruzalei. [13] Kaip parašyta Mozės įstatyme, visa šita nelaimė užėjo ant mūsų. Bet mes nemaldavome VIEŠPATIES, savo Dievo, malonės, gręždamiesi nuo savo nedorybių ir kreipdami dėmesį į tavo tiesą[r]. [14] Taigi VIEŠPATS budėjo prie nelaimės ir ją užleido ant mūsų, nes VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra teisus visuose savo darbuose, kuriuos jis darė, bet mes neklausėme jo balso. [15] Taigi dabar, Viešpatie, mūsų Dieve, kuris galinga ranka išvedei savo tautą iš Egipto šalies ir pasidarei vardą, kokį šiandien turi, mes nusidėjome, nusikaltome! [16] Viešpatie, atsižvelgdamas į visus savo teisius darbus, leisk nusigręžti savo nirtingai rūstybei nuo tavo miesto Jeruzalės, tavo šventojo kalno, nes dėl mūsų nuodėmių ir mūsų protėvių nedorybių Jeruzalė ir tavo tauta tapo panieka visiems mūsų kaimynams. [17] Taigi dabar, mūsų Dieve, klausykis savo tarno maldos bei jo maldavimų ir ˹maloniai pažvelk į˺[s] savo nusiaubtą šventovę ˹dėl savęs, Viešpatie˺[t]! [18] Mano Dieve, palenk savo ausį ir klausykis!

---

[p] **9,11** Lit. prakeikimas ir priesaika

[q] **9,11** T.y. VIEŠPAČIUI

[r] **9,13** T.y. į tai, kad tu esi ištikimas savo grasinimui užleisti nelaimę

[s] **9,17** Lit. leisk savo veidui šviesti

[t] **9,17** Theod; M: dėl Viešpaties

Atmerk savo akis ir pamatyk mūsų nusiaubtas vietoves ir miestą, pavadintą tavo vardu, nes remdamiesi ne savo teisiais darbais mes dedame savo maldavimus prieš tave, bet tavo dideliu gailestingumu. [19] Viešpatie, klausykis! Viešpatie, atleisk! Viešpatie, atkreipk dėmesį ir veik! Negaišk dėl savęs, mano Dieve, nes tavo miestas ir tavo tauta pavadinti tavo vardu!“ [20] Man dar bekalbant maldą ir beišpažįstant savo nuodėmę bei mano tautos Izraelio nuodėmę, ir bepateikiant savo maldavimą VIEŠPAČIUI, mano Dievui, už mano Dievo šventąjį kalną, – [21] man dar bekalbant maldą, vyras Gabrielis, kurį anksčiau buvau matęs regėjime, priartėjo prie manęs skrisdamas vakarinės aukos metu. [22] Jis atėjo[u] ir, kalbėdamas su manim, tarė: „Danieli, dabar aš išėjau[v] tau duoti aiškų supratimą. [23] Tavo maldavimų pradžioje išėjo žodis, ir aš atėjau jį pranešti, nes tu esi mylimas vyras[w]. Taigi įsidėmėk tą žodį ir suprask regėjimą! [24] Septyniasdešimt savaičių[x] skirta tavo tautai ir tavo šventajam miestui baigti maištavimą, pildyti nuodėmės saiką, išpirkti kaltę, įvesti amžiną teisumą, užantspauduoti ⌜pranašo regėjimą⌝[y] ir patepti švenčiausiąją [vietą]. [25] Taigi žinok ir suprask: nuo tada, kai išėjo žodis atkurti ir statyti Jeruzalę, iki pateptojo kunigaikščio praeis septynios savaitės, ir per šešiasdešimt dvi savaites ji bus atstatyta

---

[u]**9,22** GS; M: pamokė

[v]**9,22** nuo Dievo

[w]**9,23** STheodV, plg. 10,11.19; ~ M

[x]**9,24** T.y. metinių savaičių = 490 metų

[y]**9,24** Lit. regėjimą ir pranašą

su aikštėmis ir apginties grioviu. O laikams spaudžiant[z], [26] po šešiasdešimt dviejų savaičių, bus išstumtas[a] pateptasis, ir niekas jam [nepadės]. Miestą ir šventyklą nuniokos ateisiančio valdovo kariuomenė. Tada ateis jo galas su ˹dideliu perversmu˺[b], ir iki nulemto karo pabaigos bus nusiaubimų. [27] Jis sudarys tvirtą sąjungą su daugeliu vienai savaitei, o per pusę savaitės sustabdys pjaunamąją ir javienių auką. Siaubianti bjaurybė bus ˹jų vietoje˺[c], iki iš anksto nulemtas galas bus išlietas ant siaubėjo“.

BAIGIAMASIS APREIŠKIMAS (10, 1–12, 13)

Regėjimas prie upės

10 [1] Trečiaisiais Persijos karaliaus Kyro metais žodis buvo apreikštas Danieliui, kuris buvo vadinamas Beltešasaru. Žodis buvo patikimas, ir jis buvo apie didelį karą. Jis atkreipė dėmesį į tą žodį, ir jam buvo duota jį suprasti per regėjimą. [2] Tomis dienomis aš, Danielis, gedėjau tris savaites. [3] Nevalgiau skanių valgių. Mėsa ir vynas neįėjo į mano burną, ir nepasitepiau, iki suėjo trys savaitės. [4] O pirmojo mėnesio dvidešimt ketvirtąją dieną, buvodamas ant didžiosios upės – Tigro – kranto, [5] pakėliau akis ir žiūrėjau, ir ten pasirodė vienas vyras, apsivilkęs drobiniais ir apsijuosęs strėnas grynu auksu. [6] Jo kūnas buvo lyg topazas, jo veidas – tarsi blyksintis

---

[z]**9,25** GS: pasibaigus

[a]**9,26** Lit. atkirstas. Tai gali reikšti: pašalintas iš kunigystės pareigų ar nužudytas.

[b]**9,26** Lit. potvyniu

[c]**9,27** Rk.; M: ant sparno

žaibas, jo akys – it liepsnojantys deglai, jo rankos ir kojos – lyg nušveistas, blizgantis žalvaris ir jo žodžių garsas – kaip didelės minios ūžmas. [7] Aš, Danielis, vienas mačiau tą regėjimą, o vyrai, esantys su manim, nematė to regėjimo. Tačiau didelė baimė juos apėmė, ir jie bėgo slėptis. [8] Taigi aš pasilikau vienas. Man matant šitą didį regėjimą, manyje nebeliko jėgos. Mano veidas mirtinai išbalo, ir nebeturėjau jėgos. [9] Tada išgirdau jo žodžių garsą. Kai išgirdau jo žodžių garsą, puoliau be nuovokos veidu į žemę. [10] Bet staiga[d] ranka palietė mane ir purtydama mane pakėlė ant kelių ir rankų. [11] Jis man tarė: „Danieli, mylimasis! Įsidėmėk žodžius, kuriuos aš tau kalbėsiu, ir atsistok savo vietoje, nes dabar esu atsiųstas pas tave!“ Kai jis man pasakė tą žodį, aš atsistojau drebėdamas. [12] Tada jis man tarė: „Nebijok, Danieli, nes nuo pirmosios dienos, kai pasiryžai suprasti nusižemindamas prieš savo Dievą, tavo žodžiai buvo išgirsti! Ir aš atėjau dėl tavo žodžių. [13] Persijos karalystės kunigaikštis man priešinosi dvidešimt vieną dieną, bet štai Mykolas, vienas iš vyriausiųjų kunigaikščių, atėjo man į pagalbą, ⌜ir jį ten vieną palikau⌝[e] prie Persijos karalystės[f] kunigaikščio[g]. [14] Ir atėjau tau paaiškinti, kas atsitiks tavo tautai laikmečio pabaigoje, nes yra papildomas regėjimas apie tą laikmetį“. [15] Jam taip[h] kalbant su manim, aš nuleidau savo veidą į žemę ir likau

---

[d]**10,10** Lit. štai

[e]**10,13** GTheod; M: kai aš buvau ten vienas pasilikęs

[f]**10,13** 6QDan 2 Mss Theod; M: karalių

[g]**10,13** GTheod S; ~ M

[h]**10,15** Lit. tokiais žodžiais

be žado. [16] Tuoj[i] ⸢vienas, panašus į žmogų⸣[j], palietė mano lūpas. Tada atvėriau burną ir kalbėjau. Sakiau stovinčiam prieš mane: „Mano valdove! [Tau] pasirodžius, mane taip suėmė skausmai, jog man nebeliko jėgų. [17] Kaip galėtų toks mano valdovo tarnas kalbėti su tokiu, kaip mano valdovas? Juk dabar manyje nebėra jėgų ir jokio kvapo nėra likę manyje“. [18] Tada mane vėl palietė tas, kuris atrodė kaip žmogus, ir sustiprino mane. [19] Ir jis tarė: „Nebijok, mylimasis! Ramybė tau! Būk stiprus, būk stiprus!“ Jam bekalbant su manim, pasijutau sustiprėjęs ir sakiau: „Tegul kalba mano valdovas, nes tu mane sustiprinai!“ [20] Jis tarė: „Ar žinai, kodėl atėjau pas tave? O dabar turiu grįžti kovoti su Persijos kunigaikščiu, ir kai nueisiu, pasirodys ateinąs Graikijos kunigaikštis. [21] Tačiau tau paskelbsiu, kas įrašyta patikimoje knygoje. Nė vienas ryžtingai nesilaikė su manim prieš šituos, išskyrus Mykolą, jūsų kunigaikštį.

11 [1] O aš pirmaisiais medo Darijaus – metais stojau remti ir ginti jį. [2] Dabar tau paskelbsiu tiesą.

Pietų ir Žiemių karaliai

Štai dar trys karaliai iškils Persijoje, o ketvirtasis įsigis didesnių turtų, negu jie visi. Įsigalėjęs savo turtais, jis sukels visus prieš Graikijos karalystę. [3] Paskui iškils karalius karžygys ir valdys dideles valdas, ir jis elgsis, kaip jam patiks. [4] Tačiau, vos tik jam iškilus, jo karalystė subyrės ir bus padalyta keturių dangaus vėjų kryptimis. Ji nepriklausys jo palikuonims ir nebus tokia sritis, kokią jis

---

[i] **10,16** Lit. Ir štai

[j] **10,16** G; kažkas lyg žmogaus ranka

pats valdė, nes jo karalystė bus išrauta ir atiteks kitiems, o ne šitiems[k]. [5] Tada Pietų karalius pasidarys galingas, bet vienas iš jo kunigaikščių pasidarys galingesnis už jį ir valdys valdas, didesnes už jo. [6] Keliems metams praslinkus, jie sudarys sąjungą, ir Pietų karaliaus duktė atvyks pas Žiemių karalių santarvei sudaryti. Bet ji neišlaikys galios[l], ir jo palikuonis neišsilaikys. Su laiku ji bus atiduota [mirčiai] – ji pati, jos palydovai, jos vaikas[m] ir jos vyras. [7] Paskui iškils ˹iš jos šaknų atžala˺[n] ˹jo vietoje˺[o]. Jis užpuls kariuomenę[p], įsiverš į Žiemių karaliaus tvirtovę ir pasielgs su jais kaip nugalėtojas. [8] Taip pat jų dievus su jų nulietais atvaizdais, su jų brangiais sidabriniais ir auksiniais indais jis pargabens kaip grobį į Egiptą. Nors keletą metų jis laikysis atokiai nuo Žiemių karaliaus, [9] pastarasis įsiverš į Pietų karaliaus karalystę, bet[q] turės sugrįžti į savo kraštą. [10] Jo sūnus[r] ruošis į karą ir sutelks daugybę gausių karinių pajėgų. Jis vis žygiuos pirmyn, pereis [per šalį] lyg potvynis ir vėl įsitrauks į kovas iki pat jo[s] tvirtovės. [11] Tada Pietų karalius įnirtęs išžygiuos ir kariaus su juo – Žiemių karalium. Nors šis sutelks didelę [kareivių] daugybę,

---

[k]**11,4** T.y. jo įpėdiniams

[l]**11,6** M + dtgr.; rankos

[m]**11,6** Rk., plg. TheodSym.; M: tėvas

[n]**11,7** Rk., plg. G; MTheod: iš jos šaknų atžalos

[o]**11,7** G (t.y. Pietų karaliaus, jos tėvo); M: jo vieta

[p]**11,7** T.y. Žiemių karaliaus kariuomenę

[q]**11,9** nieko nepešęs

[r]**11,10** KG; QTheod V: sūnūs

[s]**11,10** T.y. Pietų karaliaus

ta daugybė bus atiduota į jo[t] rankas. [12] Tą daugybę nuvedus [nelaisvėn], pasididžiuos jo širdis. Nors jis išklos dešimtis tūkstančių, nebus pergalingas. [13] Žiemių karalius vėl sutelks daugybę, didesnę už pirmąją, ir po kelių metų tikrai atžygiuos su didele kariuomene ir daugybe gurguolių. [14] Tais laikais daugelis sukils prieš Pietų karalių, ir tavo tautos smurtininkai kelsis įvykdyti regėjimą, bet jie suklups. [15] Paskui atžygiuos Žiemių karalius, supils apgulos pylimą ir paims sutvirtintą miestą. O Pietų pajėgos neatsilaikys, net jo rinktiniai būriai neįstengs pasipriešinti. [16] Jo užpuolikas elgsis, kaip jam patiks, nes nė vienas negalės jam pasipriešinti. Jis apsistos puikiojoje šalyje, ir ˹ji visa˺[u] bus jo rankose. [17] Ir jis sumanys užvaldyti jo[v] visą karalystę. Norėdamas ją sunaikinti, jis padarys su juo sutartį ir išleis už jo savo dukterį. Bet tai nepavyks ir neįvyks[w]. [18] Tada jis atkreips savo dėmesį į jūros šalis[x] ir nukariaus [jų] daugelį. Bet vienas karvedys padarys galą jo ˹[kovos] iššūkiui˺[y], ir šis negalės jam sugrąžinti savo iššūkio. [19] Tada jis atkreips savo dėmesį į savo šalies tvirtoves, suklups, kris ir nebus atrastas. [20] Jo vietoje iškils tas, kuris leis mokesčių

---

[t] **11,11** T.y. Pietų karaliaus

[u] **11,16** Rk., plg. GSTheodV; M: visiškas sunaikinimas

[v] **11,17** T.y. Pietų karaliaus

[w] **11,17** G; M + dtgr.: jam

[x] **11,18** T.y. Vakarinės Mažosios Azijos pajūrius ir prie jos esančias salas

[y] **11,18** Lit. įžeidimui; arba: įžūlumui

rinkėjui traukti per karalystės gražybę[z]. Bet po trumpo laiko jis bus sutriuškintas, tačiau ne viešai[a] ir ne kovoje.

Karalius išdidėlis ir jo galas

[21] Paskui jo vietoje iškils paniekintas [vyras], kuriam nebuvo suteikta karališka garbė. Jis įsigaus nejučiomis ir pasiglemš karališką valdžią. [22] Ginkluotos pajėgos bus tarsi potvynio nešte nuneštos iš jo akivaizdos ir sutriuškintos, taip pat [bus nugalėtas] ir sandoros kunigaikštis. [23] Sudarius sąjungą su juo, jis elgsis klastingai ir įsigalės su maža grupe. [24] Nejučiomis jis įsibraus į turtingiausias provincijos sritis ir darys, ko nedarė nei jo tėvai, nei jo tėvų tėvai. Jis išdalins ˹savo šalininkams˺[b] grobį, karo laimikį ir turtus. Jis išgalvos sumanymų prieš tvirtoves – iki tam tikro laiko. [25] Jis sužadins savo jėgas ir drąsą su didele kariuomene [žygiuoti] prieš Pietų karalių, o Pietų karalius pasiruoš karui su labai didele ir galinga kariuomene. Bet jis neatsilaikys, nes prieš jį bus daroma sąmokslų: [26] tie, kurie valgo prie jo valgių stalo, jį pražudys. Jo kariuomenė bus lyg potvynio nunešta, ir kris daug užmuštų. [27] Abu karaliai, nusistatę daryti pikta, prie vieno stalo kalbės melą, bet nesėkmingai, nes paskirtas laikas dar turi baigiamąjį tarpsnį. [28] Jis[c] sugrįš į savo šalį su gausiais turtais. Nusistatęs prieš šventą sandorą, jis imsis priemonių [prieš ją] ir sugrįš į savo šalį. [29] Paskirtu

---

[z]**11,20** T.y. Palestiną

[a]**11,20** Arba: iš pykčio

[b]**11,24** Lit. jiems

[c]**11,28** T.y. Žiemių karalius

laiku jis vėl įsiverš į pietus, bet antrąjį kartą nebus taip, kaip pirmąjį. [30] Kitiečių[d] laivai atplauks prieš jį, tad jis neteks drąsos ir atsitrauks. Jis bus įnirtęs ant šventosios sandoros ir imsis priemonių [prieš ją]. Grįždamas jis palankiai atsižvelgs į tuos, kurie paliko šventąją sandorą. [31] Jo pasiųstos karinės pajėgos užims ir suteps šventovę, pašalins kasdieninę auką ir pastatys siaubiančią bjaurybę. [32] Nusikaltusius sandorai jis pataikūniškais žodžiais nuves į atsimetimą, bet žmonės, pažįstantys savo Dievą, ˹stipriai [jam] priešinsis˺[e]. [33] Tautos išmintingieji apšvies dauguomenę, nors kurį laiką jie kris nuo kalavijo ir liepsnos, bus imami nelaisvėn ir apiplėšiami. [34] Krisdami jie susilauks mažai pagalbos, nors daugelis nenuoširdžiai šliesis prie jų. [35] Kai kurie iš išmintingųjų kris, kad tarp jų jie būtų nuskaistinti, apvalyti ir išbaltinti, iki pabaigos laiko, nes jis dar turi ateiti paskirtu metu. [36] Karalius elgsis, kaip jam patiks. Jis aukštinsis, laikys save didesniu už bet kokį dievą ir išdidžiai kalbės prieš dievų Dievą. Jam seksis, iki pasibaigs rūstybė, nes turi būti įvykdyta, kas nuspręsta. [37] Jis negerbs savo protėvių dievų, nei moterų mylimo [dievo]. Jokio dievo jis negerbs, nes laikys save didesniu už visus. [38] Jo[f] vietoje jis garbins tvirtovių dievą. Dievą, kurio nežinojo jo tėvai, jis garbins auksu ir sidabru, brangiais akmenimis ir vertingomis dovanomis. [39] Jis įves į stipriausias tvirtoves ˹svetimo dievo įgulas˺[g]. Tiems, kurie jį pripažins, jis suteiks daug

---

[d]**11,30** T.y. romėnų

[e]**11,32** Lit. parodys stiprybę ir veiks

[f]**11,38** T.y. jo protėvių arba bet kokio kito dievo

[g]**11,39** Rk.; M: su svetimu dievu

garbės, padarys valdovais daugeliui ir išdalys žemę kaip atpildą. [40] Baigiamojo tarpsnio metu susigrums su juo Pietų karalius. Žiemių karalius puls jį kaip viesulas su kovos vežimais, raiteliais ir daugybe laivų. Jis įsiverš į šalis ir pereis [per jas] lyg potvynis. [41] Jis įsibraus į gražiąją šalį, ir dešimtys tūkstančių kris, tik šitie išsigelbės iš jo rankos: Edomas, Moabas ir Amoniečių vadai. [42] Jis išplės savo galią į [kitas] šalis, ir Egipto šalis neišsigelbės. [43] Jis užvaldys Egipto aukso ir sidabro lobius ir visas jo brangenybes. Libiai ir kušiečiai jam pasiduos. [44] Bet gandai iš rytų ir šiaurės jį išgąsdins, ir jis išžygiuos labai supykęs, norėdamas pražudyti ir visiškai sunaikinti daugelį. [45] Jis pastatys savo palapines tarp jūros ir gražaus šventojo kalno. Tada jis gaus galą, ir niekas jam nepadės“.

12 [1] „Tuo metu pasirodys Mykolas, didysis kunigaikštis, kuris užstoja tavo tautiečius. Bus toks sielvarto laikas, kokio nėra buvę nuo tautos įsikūrimo iki to meto. Tačiau tuo metu tavo tauta bus išgelbėta: kiekvienas, kuris bus rastas įrašytas knygoje. [2] Daugelis miegančių dulkėtoje žemėje pabus: vieni amžinam gyvenimui, kiti gėdai, amžinam baisėjimuisi. [3] O išmintingieji spindės taip, kaip spindi dangaus skliautas, ir tie, kurie pamokė daugelį teisiai elgtis, – kaip žvaigždės per amžių amžius. [4] O tu, Danieli, laikyk tuos žodžius paslaptyje ir užantspauduok knygą iki pabaigos laiko. Daugelis atsimes[h], ir nedorybė[i] padidės“.

---

[h] **12,4** Rk.; M: šen ir ten lakstys

[i] **12,4** Rk.; M: žinojimas

Laikmečio pabaiga

[5] Aš, Danielis, žiūrėjau, ir štai pasirodė kiti du, vienas ant šito upės kranto, o kitas ant ano upės kranto. [6] Vienas [iš jų] sakė drobiniais vilkinčiam vyrui, stovinčiam aukščiau prie upės vandens: „Kiek dar laiko iki tų baisių įvykių galo?“ [7] Drobiniais vilkintis vyras, stovintis aukščiau prie upės vandens, pakėlė savo dešinę ir kairę į dangų. Aš išgirdau jį prisiekiant Amžinai Gyvenančiuoju: „Vienas laikas, du laikai ir pusė laiko, ir visa tai bus užbaigta, kai pasibaigs šventosios tautos ⌜triuškintojo galia⌝[j]“. [8] Nors aš tai girdėjau, nesupratau. Tad paklausiau: „Mano viešpatie, kokia bus tų įvykių baigtis?“ [9] Jis atsakė: „Eik savo keliu, Danieli, nes tie žodžiai bus laikomi paslaptyje ir užantspauduoti iki pabaigos laiko. [10] Daugelis pasirodys apvalyti, išbaltinti ir nuskaistinti, o nedorėliai [ir toliau] nedorai elgsis. Nė vienas nedorėlis to nesupras, tačiau išmintingieji supras. [11] Nuo to laiko, kai kasdieninė auka bus pašalinta, kad būtų pastatyta siaubianti bjaurybė, bus tūkstantis du šimtai devyniasdešimt dienų. [12] Laimingas, kas laukia ir išlaukia tūkstantį tris šimtus trisdešimt penkias dienas. [13] O tu eik savo keliu[k] ir atsilsėk. Tu kelsies atsiimti savo dalios dienų pabaigoje“.

---

[j] **12,7** Rk.; M: galios triuškinimas

[k] **12,13** M + iki galo; ~ G

HOŠĖJA

Antraštė

1 [1] VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo Beerio sūnui Hošėjai Judo karalių Uzijo, Jotamo, Achazo, Chizkijo dienomis ir Joašo sūnaus Jerobeamo, Izraelio karaliaus, dienomis.

PRANAŠO NETIKIMA ŽMONA KAIP DIEVUI NEIŠTIKIMOS IZRAELIO TAUTOS SIMBOLIS (1, 2–3, 5)

Hošėjos žmona ir vaikai

[2] Pradžia to, ką VIEŠPATS kalbėjo per Hošėją. VIEŠPATS tarė Hošėjai: „Eik, imk sau moterį paleistuvę ir [tegimsta tau] paleistuvės vaikų, nes paleistuvaute paleistuvauja šalis, atstodama nuo VIEŠPATIES“. [3] Taigi jis nuėjo ir paėmė Gomerą, Diblaimo dukterį. Ji pradėjo ir pagimdė jam sūnų. [4] Tada VIEŠPATS jam tarė: „Pavadink jį Jizreeliu[a], nes netrukus nubausiu Jehaus namus už Jizreelyje pralietą kraują ir padarysiu galą Izraelio namų karalystei. [5] Tą dieną sulaužysiu Izraelio kilpinį Jizreelio slėnyje“. [6] Ji vėl pradėjo ir pagimdė dukterį. Tada jis jam tarė: „Pavadink ją Nepagailėtąja, nes daugiau nebeparodysiu pasigailėjimo Izraelio namams,

---

[a]**1,4** Hbr. Jizreėl, „Dievas sėja“

˹bet jį visiškai atitrauksiu nuo jų˺[b]. [7] Tačiau Judo namų pasigailėsiu ir juos gelbėsiu per VIEŠPATĮ, jų Dievą, bet juos gelbėsiu ne kilpiniu, kalaviju ir karo ginklais, žirgais ir raiteliais“. [8] Nujunkiusi Nepagailėtąją, ji pradėjo ir pagimdė sūnų. [9] Tada Jis tarė: „Pavadink jį Ne-mano-tauta, nes jūs ne mano tauta ir aš nebūsiu jūsų [Dievas]“.

Izraelio atstatymas ir vardų pakeitimas

2 [1] Tačiau Izraelio sūnų skaičius bus kaip jūros smiltys, nesuseikimos ir nesuskaičiuojamos. Užuot jiems sakius: „Jūs ne mano tauta“, jiems bus sakoma: „[Jūs esate] gyvojo Dievo sūnūs“. [2] Judėjai ir izraeliai susirinks drauge ir išsirinks bendrą vadą, ir jie atkils iš [tremties] šalies. Juk didi bus Jizreelio diena! [3] Sakykite savo broliams: „Mano tauta“ ir savo seserims: „Pagailėtoji“.

Izraelio neištikimybė, bausmė už ją ir jo atnaujinimas

[4] „Skųskite savo motiną, skųskite, nes ji nėra mano žmona ir aš nesu jos vyras! Tegul ji pašalina paleistuvystės ženklus nuo savo veido ir savo svetimavimo žymes iš savo krūčių tarpo, [5] kad neišvilkčiau jos nuogai ir jos nepastatyčiau, kaip jos gimimo dieną, kad jos nepadaryčiau panašios į dykumą, nepaverščiau lyg sausa šalim ir nenumarinčiau troškuliu. [6] Nepasigailėsiu ir jos sūnų, nes jie paleistuvystės sūnūs. [7] Juk paleistuvavo jų motina, elgėsi begėdiškai ta, kuri buvo jais nėščia, nes ji sakė: ‚Aš eisiu paskui savo meilužius, man duodančius duonos ir vandens, vilnų ir linų, aliejaus ir gėrimų’.

---

[b] **1,6** Arba rk.: kadangi esu visiškai jų apviltas

[8] Todėl štai aš užtversiu jos kelią erškėčiais ir sumesiu iš akmenų prieš ją sieną, ir ji neberas savo takų. [9] Ji vysis savo meilužius, bet jų nepasivys, ir ieškos jų, bet neras. Tada ji sakys: ‚Eisiu ir sugrįšiu pas savo pirmąjį vyrą, nes tuomet man buvo geriau kaip dabar'. [10] Bet ji nežinojo, kad aš jai teikiau javų, vyno ir aliejaus ir jai parūpinau daug sidabro bei aukso, kurį jie panaudojo Baalui! [11] Todėl atsiimsiu savo javus jų laiku ir savo vyną jo metu, ir išplėšiu savo vilnas ir savo linus, kuriais ji uždengtų savo nuogybę. [12] Dabar atidengsiu jos gėdą jos meilužių akyse, ir niekas jos neišplėš iš mano rankos. [13] Ir padarysiu galą visam jos džiaugsmui: jos metinėms šventėms, jaunačiams, šabatoms – visoms jos šventėms. [14] Nusiaubsiu jos vynmedžius ir figmedžius, apie kuriuos ji sakė: ‚Tie mano užmokestis, kurį man davė mano meilužiai', ir juos paversiu tankiu krūmynu, kad juos graužtų laukiniai žvėrys. [15] Ir ją nubausiu dėl Baalų šventadienių, kai ji aukodavo jiems smilkalų aukas, dabindavosi žiedais ir papuošalais ir eidavo paskui savo meilužius, o mane pamiršdavo, – sako VIEŠPATS. – [16] Todėl štai aš pats ją viliosiu, ją vesiu į dykumą ir ˹meiliai jai kalbėsiu˺[c]. [17] Tada jai duosiu iš ten jos vynuogynus ir Achoro slėnį kaip vilties vartus. Ir ji ˹noriai seks˺[d] į ten, kaip savo jaunystės dienomis, kaip tada, kai ji atkilo iš Egipto šalies. [18] Tą dieną, – sako VIEŠPATS, – tu mane vadinsi: ‚Mano vyras', ir manęs nebevadinsi: ‚Mano Baalas'. [19] Aš pašalinsiu Baalų vardus iš jos burnos, kad

---

[c] **2,16** Lit. kalbėsiu jai į širdį

[d] **2,17** Lit. atsakys

jų nebeminėtų jų vardu. [20] Ir sudarysiu jiems[e] sandorą tą dieną su laukiniais žvėrimis, dangaus paukščiais ir žemės ropliais, o kilpinį, kalaviją ir karo ginklus sulaužęs išnaikinsiu iš šalies ir leisiu jiems[f] saugiai ilsėtis. [21] Ir susižadėsiu su tavim visam laikui. Susižadėsiu su tavim su teisumu ir teisingumu, malone ir gailestingumu. [22] Susižadėsiu su tavim su ištikimybe. Tada tu pažinsi VIEŠPATĮ. [23] Tą dieną aš išklausysiu, – sako VIEŠPATS: – išklausysiu dangaus, o šis išklausys žemės. [24] Žemė išklausys javų, vyno ir aliejaus, o jie išklausys Jizreelio. [25] Aš jį[g] sau įsėsiu šalyje ir pasigailėsiu Nepagailėtosios, ir sakysiu Ne-mano-tautai: ‚Tu mano tauta’, o jis sakys: ‚Mano Dievas!’“

Meilė svetimautojai

3 [1] VIEŠPATS ⌜dar kartą⌝[h] man tarė: „Eik, mylėk moterį, ⌜mylinčią kitą⌝[i], svetimautoją, taip kaip VIEŠPATS myli izraelius, nors jie ir gręžiasi į kitus dievus ir mėgsta džiovintų vynuogių pyragaičius“. [2] Taigi ją nusipirkau už penkiolika sidabrinių ir už chomerą bei letechą miežių. [3] Ir jai pasakiau: „Daugelį dienų man pasiliksi namie, nepaleistuvausi, jokiam vyrui nepriklausysi, ir aš pats neturėsiu santykių su tavimi, [4] nes daugelį dienų izraeliai pasiliks be karaliaus ir kunigaikščių, be aukos ir akmenstulpio, be ėfodo ir

---

[e] **2,20** T.y. izraelių labui

[f] **2,20** T.y. izraeliams

[g] **2,25** Rk.; M: ją (Izraelio tautą?)

[h] **3,1** Arba: man tarė: „Eik dar kartą

[i] **3,1** GSV; M: kito mylimą

naminių dievukų. [5] Paskui izraeliai atsivers ir ieškos VIEŠPATIES, savo Dievo, ir Dovydo, savo karaliaus, ir dienų pabaigoje drebėdami artinsis prie VIEŠPATIES ir jo gerumo.

HOŠĖJOS PRANAŠYSTĖS (4, 1–14, 9)

Pranašas apkaltina Izraelį

4 [1] Klausykite VIEŠPATIES žodžio, izraeliai, nes VIEŠPATS teisiasi su šalies gyventojais: „Nėra ištikimybės, nėra meilės, nėra Dievo pažinimo šalyje. [2] Prakeiksmas[j] ir melagystė[k], žmogžudystė, vagystė ir svetimoterystė išplito šalyje, ir kraujo praliejimas seka kraujo praliejimą. [3] Nenuostabu, kad šalis džiūsta ir nyksta visi jos gyventojai drauge su laukiniais žvėrimis ir dangaus paukščiais. Net jūros žuvys gaišta.

Kunigų ir paleistuvingo Dievo garbinimo apkaltinimas

[4] Tačiau ˹tenebūnie bet kas apkaltinamas ir bet kas baramas!˺[l] Bet ˹aš einu į teismą su tavim, o kunige˺[m]! [5] Tu suklupsi dieną, taip pat ir pranašas suklups su tavim naktį, ˹ir aš pražudysiu tavo motiną˺[n]. [6] Mano tauta žuvusi dėl pažinimo stokos. Kadangi tu atmetei pažinimą, tai ir aš atmetu tave, kad man nebekunigautum. Kadangi pamiršai savo Dievo pamokymą, tai ir aš pamiršiu tavo sūnus. [7] Juo

---

[j] **4,2** T.y. kam nors tariamas prakeikimas, piktam naudojant Dievo vardą.

[k] **4,2** Hbr. žodis reiškia melagystę ir apgavystę.

[l] **4,4** Rk.; M: tegul niekas neapkaltina ir tegul niekas nebara!

[m] **4,4** Rk.; M: mano žmonės yra kaip tie, kurie vaidijasi su kunigu.

[n] **4,5** Arba rk.: Tu pražudei savo tautą.

daugiau jų buvo, juo labiau jie man nusidėjo. Jų garbę pakeisiu gėda. [8] Jie minta mano tautos nuodėme, geidžia jos nusikaltimo. [9] Kunigui atsitiks taip pat, kaip ir tautai: jį nubausiu už jo elgesį ir jam atmokėsiu už jo darbus. [10] Jie valgė, bet nepasisotins, jie leido paleistuvauti, bet nesidaugins, nes paliko VIEŠPATĮ, kad atsiduotų paleistuvystei. [11] Senas ir jaunas vynas atima protą. [12] Mano tauta klausinėja savo medį, ir jos lazda turi jai duoti žinių, nes paleistuvystės dvasia ją suklaidino ir jie paleistuvaudami nusigręžia nuo savo Dievo. [13] Ant kalnų viršūnių jie aukoja, ant kalvų degina aukas, po ąžuolu, topoliu ir terebintu, nes maloni jų paunksnė. Nenuostabu, kad paleistuvauja jūsų dukterys ir jūsų jaunamartės laužo moterystę! [14] Nebausiu jūsų dukterų, kad jos paleistuvauja, nei jūsų jaunamarčių, kad svetimauja, nes jie patys[o] eina su paleistuvėmis į šalį ir aukoja su kulto prostitutėmis. Taip neišmani tauta nupuola. [15] Nors tu, Izraeli, paleistuvauji, tenenusikalsta Judas! Neikite į Gilgalį ir nekilkite į Bėt-Aveną, ir neprisiekite: ‚Kaip VIEŠPATS gyvas!‘ [16] Juk Izraelis užsispyręs kaip užsispyrusi karvė. Ar tad VIEŠPATS galės juos ganyti kaip avinėlį plačioje ganykloje? [17] Efraimas susijungęs su stabais. Palik jį sau! [18] Baigę gerti, jie kekšauja iki valiai. Jie tikrai myli begėdžių nešlovę. [19] Vėjas juos įvyniojo į savo sparnus. Jie užsitrauks gėdą dėl savo aukurų[p]“.

---

[o]**4,14** T.y. kunigai arba vyrai

[p]**4,19** GS; M: aukų

Gresianti bausmė Izraeliui, jo kunigams ir karaliui

5 [1] „Išgirskite tai, kunigai, įsidėmėkite, Izraelio namai, ir jūs, karaliaus namai, klausykite, nes jums ˹patikėtas teisingumas! Bet˺[q] jūs tapote spąstais Mispai, tinklu, išplėstu ant Taboro, [2] ir giliai iškasta duobe Šitime! O aš būsiu jų visų baudėjas. [3] Aš pažįstu Efraimą, Izraelis nepaslėptas nuo manęs. Kadangi dabar tu, Efraime, mokei ištvirkauti, Izraelis suteptas. [4] Jų pikti darbai jiems neleidžia sugrįžti pas savo Dievą, nes paleistuvystės dvasia yra juose, ir jie nepažįsta VIEŠPATIES. [5] Izraelio puikybė liudija prieš jį patį. Izraelis, tai yra Efraimas, suklups per savo paties kaltę, suklups ir Judas su jais. [6] Su savo avimis ir galvijais jie ateis VIEŠPATIES ieškoti, bet neras: jis pasitraukė nuo jų. [7] Jie liko neištikimi VIEŠPAČIUI, nes gimdė pavainikius. Dabar ˹nauja tauta surys jų žemės sklypus˺[r].

Judo karas su Izraeliu

[8] Pūskite ragą Gibėjoje, trimituokite Ramoje. Šaukite į kovą Bėt-Avene: „Tau iš paskos, Benjaminai!“ [9] Efraimas pavirs dykuma bausmės dieną. Izraelio gentyse skelbiu[s], kas tikrai įvyks. [10] Judo kunigaikščiai tapo tokiais, kurie perkelia lauko ribas. Ant jų aš išliesiu savo rūstybę kaip vandenį. [11] Efraimas prislėgtas, teismo sutriuškintas, nes jis pasiryžo eiti paskui niekus. [12] Taigi aš esu kaip pūliai Efraimui ir kaip kaulgraužis Judo namams. [13] Kai

---

[q] **5,1** Arba: taikomas tas sprendimas:

[r] **5,7** Rk.; M: jaunatis juos rys drauge su jų žemės sklypais

[s] **5,9** Arba: paskelbiau

Efraimas pamatė savo ligą ir Judas savo votį, Efraimas vyko į Asiriją ir siuntė [pasiuntinius] pas didįjį karalių. Bet šis negali jūsų pagydyti, nei užgydyti jūsų voties, [14] nes aš esu kaip liūtas Efraimui ir kaip jaunas liūtas Judo namams. Aš, aš sudraskau ir einu sau, nusitempiu, ir nėra kas išgelbėtų. [15] Aš eisiu atgal į savo vietą, iki jie prisipažins kalti ir ieškos mano veido. Savo varge jie teirausis manęs“.

Atgailos giesmė

6 [1] „Ateikite, grįžkime pas VIEŠPATĮ, nes jis sudraskė, jis ir pagydys mus; jis sumušė, jis ir apraišios mus; [2] jis atgaivins mus po dviejų dienų, trečiąją dieną mus prikels, kad gyventume jo akivaizdoje [3] ir pažintume jį! Tad stenkimės pažinti VIEŠPATĮ! Kaip aušra, taip tikrai jis pasirodys, ir jis ateis pas mus kaip lietus, kaip pavasario lietus, persunkiantis žemę“.

Efraimo ir Judo neištikimybė

[4] „Ką man daryti su tavim, Efraimai, ką man daryti su tavim, Judai, kad jūsų ištikimybė kaip rytmečio debesis ir kaip rasa, kuri anksti pradingsta? [5] Todėl juos kapojau per pranašus, juos žudžiau savo burnos žodžiais, kad mano teisingumas sušvistų kaip [saulės] šviesa, [6] nes mėgstu [sandoros] ištikimybę, ne pjaunamąsias aukas, ir Dievo pažinimą ˹labiau už˺[t] deginamąsias aukas. [7] Bet jie Adome[u] laužė sandorą, ten jie tapo man neištikimi. [8] Gileadas – piktadarių miestas, kurio pėdsakai kruvini.

---

[t] **6,6** Arba: o ne

[u] **6,7** „Adomas“ čia reiškia vietovardį.

[9] Kaip plėšikai tyko, taip kunigų gauja: jie nužudo kelyje į Šechemą. Kokią baisią piktybę jie daro! [10] Izraelio namuose mačiau bjaurų elgesį: ten paleistuvauja Efraimas, susitepa Izraelis. [11] Bet ir tau, Judai, skirta pjūtis!“

Plačiai paplitę nusikaltimai

7 [1] Kada tik pagydydavau Izraelį, pasirodydavo Efraimo kaltė ir Samarijos pikti darbai. Kaip apgaulingai jie elgėsi! Vagis braunasi [į namus], plėšikų gauja užpuolinėja lauke. [2] Bet jie neapgalvoja, kad aš atsimenu visą jų nelabumą! Dabar juos apsupa jų pačių darbai; jie yra mano akivaizdoje.

Karaliaus žudikų sąmokslas

[3] Savo nelabumu jie linksmina karalių ir savo melais – kunigaikščius. [4] Jie visi svetimoteriautojai. Jie kaip deganti krosnis be kepėjo, kuris perstoja kurstęs nuo tešlos užmaišymo iki jos įrūgimo. [5] Savo karaliaus dieną jie nusilpnino kunigaikščius, juos įkaitinę vynu, kurio galia tvirtai suėmė patauškas. [6] Nes jie ˹yra užsidegę˺[v] kaip duonkepė krosnis, jų širdis ˹dega juose˺[w]. Visą naktį miegojo jų rūstybė, rytmetį ji degė it liepsnojanti ugnis. [7] Jie visi įkaitę kaip krosnis, jie praryja savo valdovus. Visi jų karaliai krito. Nė vienas tarp jų[x] nesišaukia manęs.

---

[v] **7,6** G; M: prisiartino

[w] **7,6** Rk.; M: jų pasaloje

[x] **7,7** T.y. karaliaus žudikų

Izraelio neištikima diplomatija ir jos padariniai

[8] Efraimas – su tautomis jis susimaišęs. Efraimas pasidarė neapverstas paplotis. [9] Svetimšaliai rijo jo jėgas, bet jis pats to nepastebėjo. Taip pat plaukai jam pražilo, bet jis pats to nepastebėjo. [10] Izraelio puikybė paliudijo prieš jį. Jie neatsivertė į VIEŠPATĮ, savo Dievą, ir, nežiūrėdami to viso, jo neieškojo. [11] Efraimas tapo kaip karvelis, lengvatikis, be supratimo: jie šaukėsi Egipto, jie vyko į Asiriją. [12] Kai jie [vėl] vyks, aš užmesiu ant jų savo tinklą, kaip dangaus paukščius juos nutrauksiu žemyn. Juos nubausiu ⌜septyngubai už jų nedorumą⌝[y]. [13] Vargas jiems, nes jie bėgo nuo manęs! Sunaikinimas jiems, nes jie maištavo prieš mane! O aš – aš norėjau juos atpirkti, bet jie kalbėjo melus apie mane. [14] Ir jie nesišaukė manęs iš širdies, kai jie kaukė ant savo guolių, raižėsi dėl javų ir vyno. Jie man priešgyniavo. [15] Aš[z] sustiprinau jų rankas, bet jie planavo pikta prieš mane. [16] Jie gręžėsi į nedievą, pasidarė kaip atsileidęs kilpinis. Kris nuo kalavijo jų kunigaikščiai dėl jų prakeikiančio liežuvio. Dėl to bus tyčiojamasi iš jų Egipto šalyje“.

Izraelis pjaus audrą už savo nuodėmes

8 [1] [Dėk] ragą prie lūpų[a]! Vienas lyg erelis [nusileidžia] ant VIEŠPATIES namų, kadangi jie laužė mano sandorą ir maištavo prieš mano įstatymą. [2] [Tačiau] jie šaukiasi manęs: ‚Mano Dieve!’ – ‚Mes, Izraelis, pažįstame

---

[y] **7,12** Rk.; M: kaip paskelbta jų bendriuomenei

[z] **7,15** M + išlavinau; ~G

[a] **8,1** Lit. gomurio

tave’. 3 Izraelis atmetė gera – priešas jį persekios! 4 Jie patys įstatė karalius, bet be mano sutikimo, paskyrė kunigaikščius, bet be mano žinios. Iš savo sidabro ir aukso jie pasidarė stabų, kad ⌜tie būtų sunaikinti⌝[b]. 5 ⌜Aš atmetu⌝[c] tavo veršį, Samarija! Mano rūstybė užsidegė prieš juos. Iki kol jie negalės būti be kaltės? 6 Juk jis iš Izraelio! O dėl jo, meistras jį padarė – jis ne Dievas. Greičiau skeveldromis pavirs Samarijos veršis. 7 Nors jie sėja vėją, pjaus audrą. Javų stiebai, neturintys varpų, neduoda miltų. O jei ir duotų, svetimšaliai juos surytų. 8 Izraelis prarytas. Dabar jie yra tarp tautų kaip bevertis daiktas, 9 nes jie savo noru nukilo į Asiriją. Laukinis asilas lieka sau vienas, [bet] Efraimas davė meilės dovanų. 10 Net jei jiems jų duotų tarp tautų, dabar juos surinksiu, ir jie netrukus raitysis iš skausmo po kunigaikščių karaliaus našta. 11 Nors Efraimas pasidarė daug aukurų ⌜aukoti už nuodėmę⌝[d], jie jam tapo aukurais nusidėti. 12 Nors jam užrašyčiau daugybę savo nurodymų, jie būtų laikomi kaip kažkas svetima. 13 ⌜Jie myli aukas ir⌝[e] jas pjauna, [jie myli] mėsą ir ją valgo. VIEŠPAČIUI jie nepatinka. Dabar jis atsimins jų kaltę ir nubaus jų nuodėmes: jie sugrįš į Egiptą! 14 Izraelis pamiršo savo Kūrėją ir statė rūmus, o Judas daugino sutvirtintus miestus. Bet aš siųsiu ugnį į jo miestus, kad ji surytų jų gyvenamus bokštus“.

---

[b] **8,4** GSV; M: jis [t.y. Izraelis] būtų sunaikintas

[c] **8,5** Rk.; M: Jis atmetė; GAkvTheod: Atmesk

[d] **8,11** Rk.; M: nusidėti

[e] **8,13** Rk.

Šventinių linksmybių galas ir bausmė

9 [1] Nesilinksmink, Izraeli! Nedžiūgauk kaip tautos! Nes tu paleistuviškai atsimetei nuo savo Dievo, pamėgai ištvirkėlės užmokestį visuose javų klojimuose. [2] Klojimas ir vynuogių spaudykla jų nemaitins, ir jaunas vynas juos apvils: [3] jie nepasiliks VIEŠPATIES šalyje, bet Efraimas turės grįžti į Egiptą, o Asirijoje jie turės valgyti tai, kas netyra. [4] Jie negalės išlieti VIEŠPAČIUI vyno ir jam aukoti savo pjaunamųjų aukų. Jiems bus taip, kaip valgantiems gedulo duoną: kiekvienas, kuris ją valgo, susitepa. Juk jų duona bus tik jiems patiems; ji neįeis į VIEŠPATIES namus. [5] Ką paruošite susirinkimo dienai ir VIEŠPATIES šventės dienai? [6] Nes jei jie ir išvengs sunaikinimo, Egiptas juos surinks, Memfis juos palaidos! Jų sidabro brangmenas piktžolės pasisavins. Erškėčiai [augs] jų palapinėse.

Priešiškumas pranašui

[7] Atėjo bausmės dienos, atėjo atlyginimo dienos. Izraelis šaukia[f]: „Pranašas yra kvailys, dvasios žmogus – pamišėlis!“ Kadangi didelė tavo kaltė, didelis tavo priešiškumas. [8] Efraimo sargas [pranašas] yra su Dievu. Paukštgaudžio žabangai ant visų jo kelių, priešiškumas jo Dievo namuose. [9] Jie nugrimzdo į gilų sugedimą kaip Gibėjos dienomis. Jis atsimins jų kaltę, nubaus jų nuodėmes.

---

[f] **9,7** Rk.; M: [tai] patirs.

Efraimo šlovė nulekia kaip paukštis

[10] „Kaip vynuoges dykumoje aš radau Izraelį, kaip ankstyvas figas ant figmedžio, ˹kaip jo pirmąjį vaisių˺[g], pamačiau jūsų protėvius. Jie, [vos] atvykę į Baal-Peorą, pasišventė Gėdai[h] ir tapo pasibjaurėtini kaip jų mylimasis. [11] Efraimas – kaip paukštis, nulėks jo šlovė: nebus gimimo, nebus nėštumo ir nebus pradėjimo. [12] O jei jie ir užaugintų savo sūnus, padaryčiau juos bevaikius, be žmonių. Juk vargas ir jiems patiems, kai pasitrauksiu nuo jų! [13] Efraimas, kaip mačiau, ˹išstatė savo sūnus kaip medžioklės laimikį˺[i]. Efraimas turės išvesti žudikui savo sūnus". [14] Duok jiems, VIEŠPATIE! Ką nori duoti? Duok jiems nevaisingas įsčias ir išdžiūvusias krūtis! [15] „Visas jų nelabumas pasirodė Gilgalyje. Taip, ten pradėjau jų nekęsti. Dėl jų darbų piktumo juos išvarysiu iš savo namų. Daugiau jų nebemylėsiu: visi jų kunigaikščiai maištininkai. [16] Efraimas sumuštas. Jų šaknis sudžiūvusi, jie nebeduos vaisiaus". [17] Juos atmes mano Dievas, nes jie neklausė jo, ir jie taps pabėgėliais tarp tautų.

Stabmeldiško kulto, karaliaus ir sostinės galas

10 [1] Izraelis buvo vešlus vynmedis. Jis[j] padarė, kad šis duotų jam vaisių. Juo daugiau buvo jo vaisių, juo daugiau jis [jų] skyrė aukurams. Juo geriau klojosi jo šaliai, juo gražesnius jie darė akmenstulpius.

---

[g] **9,10** Arba: pirmąsyk duodančio vaisių; ~S

[h] **9,10** T.y. Baalui

[i] **9,13** G; M tekstas neaiškus.

[j] **10,1** T.y. Dievas

[2] Apgauli[k] jų širdis! Dabar jie baustini. Jis pats nulauš jų aukurams sprandą, sunaikins jų akmenstulpius. [3] Tikrai tada jie sakys: „Mes neturime karaliaus, nes nebijojome VIEŠPATIES. O karalius – ką jis galėtų mums padaryti[l]? [4] – Sakyti [tuščias] kalbas, neteisingai prisiekti, daryti sutartis. Taigi teisingumas[m] sužėlė lyg nuodingos piktžolės lauko vagose“. [5] Dėl Bėt-Aveno veršio baiminasi Samarijos gyventojai. Juk dėl jo liūdės jo žmonės, ir dėl jo [liūdės] jo kunigai, kurie džiūgauja dėl jo šlovės, nes ta bus išėjusi nuo jų[n] tremtin. [6] Jis irgi bus nugabentas į Asiriją kaip dovana didžiajam karaliui. Efraimas užsitrauks gėdą, Izraelis turės gėdytis savo neklusnumo. [7] Samarija bus sunaikinta. Jos karalius bus kaip šakelė ant vandens paviršiaus. [8] Bus sugriauti nedorieji alkai – Izraelio nuodėmė. Erškėčiai ir usnys augs ant jų aukurų. Tada jie sakys kalnams: „Apdenkite mus!“ ir kalvoms: „Griūkite ant mūsų!“

Karas – netikro pasitikėjimo išdava

[9] „Nuo Gibėjos dienų tu vis nusidėjai, Izraeli. Ten jie liko nepasikeitę. Argi jų neužklups karas Gibėjoje dėl nedorėlių? [10] ⌜Aš atėjau jų⌝[o] nubausti. Bus surinktos prieš juos tautos, kai jie bus baudžiami už savo dvigubą kaltę. [11] Efraimas buvo išlavinta telyčia, mėgstanti kulti.

---

[k] **10,2** Arba: Pasidalijusi

[l] **10,3** T.y. padėti

[m] **10,4** T.y. iškrypusi teisėtvarka

[n] **10,5** T.y. žmonių

[o] **10,10** G; M: man norint juos

˹Aš uždėjau jungą ant jos puikaus sprando˺[p], norėjau įkinkyti Efraimą. Judas turėjo arti, Jokūbas turėjo sau akėti. [12] ‚Sėkite sau, žiūrėdami teisumo, pjaukite, kaip reikalauja ištikimybė [sandorai], pieškite sau plėšinį, nes metas ieškoti VIEŠPATIES, iki jis ateis ir leis teisumui lyti ant jūsų'. [13] Jūs arėte neteisybę, pjovėte nedorybę, valgėte melo vaisių. Kadangi pasitikėjai savo galybe[q], savo karžygių daugybe, [14] pakils karo triukšmas prieš tavo karius, ir visos tavo tvirtovės bus taip sunaikintos, kaip Šalmanas sunaikino Bėt-Arbelį kovos dieną, kai motinos buvo triuškinamos ˹drauge su vaikais˺[r]. [15] Taip ˹padarysiu jums, Izraelio namai˺[s], dėl jūsų per didelio nedorumo. Auštant[t] bus visiškai nutildytas Izraelio karalius".

Dievo meilė Izraeliui

11 [1] „Kai Izraelis buvo jaunas, aš pamilau jį, ir iš Egipto pašaukiau savo sūnų. [2] Vos tik juos pašaukiau, jie atsitraukė nuo manęs. Jie aukojo Baalams ir degino aukas stabams. [3] Aš pats mokiau Efraimą vaikščioti, paimdamas juos ˹už rankų˺[u]. Bet jie nesuvokė, kad aš juos gydžiau. [4] Žmogiškomis virvėmis juos traukiau, meilės viržiais. Buvau jiems kaip tie, kurie pakelia jungą nuo jų žandų, nusilenkiau prie jo [ir] jį

---

[p] **10,11** Rk.; M: Kai aš praėjau pro jos puikų sprandą

[q] **10,13** G: kovos vežimais

[r] **10,14** Arba: ant vaikų (lit. sūnų)

[s] **10,15** G; M; padarė jums Bėt-Elis

[t] **10,15** T.y. pačioje nukariavimo pradžioje

[u] **11,3** STV, plg. G: ant savo rankų

maitinau. [5] Jis[v] turi grįžti į Egipto šalį, ir Asirija bus jo karalius, nes jie nesutiko atsigręžti. [6] Kalavijas švytuos jo miestuose, sunaikins jo ˹netikrus pranašus˺[w] ir juos prarys dėl jų patarimų. [7] Bet mano žmonės lieka atkakliai atsimetę nuo manęs. Jie šaukiasi Baalo[x], bet jis jokiu būdu jų nepakels. [8] Kaip galėčiau atiduoti tave, Efraime, išduoti tave, Izraeli? Kaip galėčiau atiduoti tave kaip Admą, padaryti tau kaip Seboimui? Pasikeitė manyje mano širdis, visiškai užsidegė mano gailesys. [9] Nevykdysiu savo degančio pykčio ir vėl nenaikinsiu Efraimo, nes aš esu Dievas, o ne žmogus, Šventasis tavo tarpe, ir neateisiu nusiaubti[y]. [10] Jie eis paskui VIEŠPATĮ. Jis sukrioks kaip liūtas. Kai jis sukrioks, sūnūs drebėdami ateis iš vakarų. [11] Drebėdami jie atskubės kaip paukščiai iš Egipto ir kaip karveliai iš Asirijos šalies, ir juos apgyvendinsiu jų namuose“, – sako VIEŠPATS.

12 [1] „Mane apsupo melu Efraimas ir apgaule Izraelio namai“. Bet Judas dar bendrauja[z] su Dievu ir ištikimai elgiasi su šventaisiais. [2] Efraimas susideda su vėju ir visą dieną vejasi rytvėjį. Jis daugina melą ir apgavystę[a]. Jie sudaro sąjungą su Asirija ir tuo pat metu gabena aliejų į Egiptą. [3] VIEŠPATS bylinėjasi su Izraeliu[b], kad nubaustų Jokūbą pagal jo elgesį. Jis jam

---

[v] **11,5** M; G: Efraimas

[w] **11,6** Lit. plepius

[x] **11,7** Lit. Aukštojo

[y] **11,9** Rk. (lit. sudeginti); arba rk.: įnirtęs; M: į miestą

[z] **12,1** Tiksli hbr. žodžio reikšmė nežinoma.

[a] **12,2** G; M: niokojimą

[b] **12,3** Rk.; M: Judu

atmokės pagal jo darbus. [4] Įsčiose jis apgavo[c] savo brolį ir suvyrėjęs grūmėsi su Dievu. [5] Jis grūmėsi su angelu ir jį nugalėjo. Jis verkė ir jį maldavo malonės. Bėt-Elyje jis sutiko jį ir ten kalbėjosi su juo. [6] [VIEŠPATS yra kariuomenių Dievas, VIEŠPATS jo vardas!] [7] „O tu turi sugrįžti pas savo Dievą. Išlaikyk ištikimybę bei teisingumą ir nuolat lauk savo Dievo!“ [8] Kanaanas[d] – jo rankoje netikros svarstyklės; jis mėgsta išnaudoti. [9] Bet Efraimas sako: „Aš tikrai pralobau, praturtėjau! Dėl visko, ką įsigijau, neras man kaltės, kuri būtų nuodėmė“. [10] „Bet aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, nuo Egipto šalies. Dar kartą tave apgyvendinsiu palapinėse kaip susitikimo dienomis. [11] Kalbėjau pranašams, aš daviau [jiems] daug apreiškimų ir per pranašus sakiau palyginimus“. [12] ⌜Gileado žmonės⌝[e] nedori, jie tikrai tapo niekam verti. Gilgalyje jie aukojo jaučius. Jų aukurai irgi taps kaip akmenų krūvos dirvos pavagiuose. [13] Jokūbas pabėgo į Aramo sritį. Izraelis tarnavo už žmoną, ir už žmoną jis ganė [avis]. [14] Bet per pranašą VIEŠPATS išvedė Izraelį iš Egipto, ir per pranašą jis buvo išsaugotas. [15] Efraimas [Jį] karčiai įžeidė, tad jo Viešpats paliks ant jo jo kraujo kaltę ir jam atmokės už jo panieką[f].

Dievas grasina sunaikinti Izraelį

13 [1] Kai Efraimas kalbėjo, buvo baugu; jis buvo pranašus Izraelyje. Kai jis nusikalto Baalu, numirė.

---

[c] **12,4** Arba: nutvėrė už kulnio

[d] **12,8** Lit. Pirklys. Taip čia vadinamas Efraimas.

[e] **12,12** Rk.; M: Jei Gileadas

[f] **12,15** T.y. panieką, kuria jis įžeidė Viešpatį

[2] O dabar jie ir toliau nusideda ir pasidirba lietinių atvaizdų, iš savo sidabro ˹stabų pagal savo sumanumą˺[g]. Visa tai – amatininkų darbas. ˹Jiems jie aukoja ėriukus˺[h]. Žmonės bučiuoja veršius! [3] Todėl jie bus kaip rytmečio debesis ir kaip rasa, kuri anksti nukrinta, kaip pelai, kuriuos nupučia nuo klojimo, ir kaip dūmai [, rūkstantys] pro langą. [4] „Bet aš esu VIEŠPATS, tavo Dievas, nuo Egipto šalies. Tu nepažįsti kito Dievo šalia manęs, ir be manęs nėra kito gelbėtojo. [5] Aš tave ganiau[i] dykumoje, išdžiūvusioje šalyje. [6] ˹Kai juos ganiau˺[j], jie pasisotino. Jiems pasisotinus, išpuiko jų širdis. Todėl jie pamiršo mane. [7] Tad jiems tapsiu kaip liūtas, kaip leopardas tykosiu pakelėje. [8] Juos užpulsiu kaip lokė, netekusi jauniklių, ir suplėšysiu jų širdies užtvarą[k]. Tada juos ten ˹surys šunys˺[l], laukiniai žvėrys juos sudraskys. [9] Sunaikinsiu[m] tave, ˹Izraeli! Kas gi galės tau padėti?˺[n] [10] Kurgi yra tavo karalius, kad jis tau pagelbėtų visuose tavo miestuose, ir tavo valdovai, apie kuriuos sakei: ‚Duok man karalių ir vadų!'? [11] Tau daviau karalių užsirūstinęs ir atėmiau įnirtęs. [12] Įrišta į ryšulį Efraimo kaltė, palaikyta jo nuodėmė. [13] Gimdančios skausmai jam ateis. Jis neišmintingas sūnus: laiku neprisistato prie

---

[g] **13,2** M; GV: pagal stabų pavyzdį

[h] **13,2** GV: „Jiems, – jie sako, – aukokite!"

[i] **13,5** GS; M: pažinau

[j] **13,6** Rk.; M: Pagal jų ganyklą

[k] **13,8** T.y. krūtinės ląstą

[l] **13,8** Rk. pgl. G; M: surysiu kaip liūtas

[m] **13,9** S; M: Aš sunaikinau

[n] **13,9** GS; M: Izraeli, nes [maištavai] prieš mane, prieš savo pagalbą!

gimdos angos. [14] Ar iš šeolio galios man juos išpirkti, iš mirties atpirkti? Kur yra tavo marai[o], mirtie? Kur yra tavo geluonis, šeoli? Gailestis paslėptas nuo mano akių!“ [15] Nors jis ir klestės tarp vikšrių[p], ateis rytys, VIEŠPATIES vėjas, pakylantis iš dykumos. Tada išseks jo šulinys ir išdžius jo šaltinis. Jis išplėš visų brangių daiktų atsargas.

14 [1] Samarija ˹turės kentėti už savo kaltę˺[q], nes ji maištavo prieš savo Dievą. Nuo kalavijo jie kris, jų kūdikiai bus sutriuškinti ir jų nėščios moterys perskrostos.

Atleidimas ir pagydymas

[2] Grįžk, Izraeli, pas VIEŠPATĮ, savo Dievą, nes suklupai per savo kaltę. [3] Imkite įžadus su savim ir grįžkite pas VIEŠPATĮ. Sakykite jam: „Atleisk visą kaltę ir priimk tai, kas gera, mums atsimokant savo lūpų vaisiais[r]: [4] ‚Asirija neišgelbės mūsų, ant žirgų nejosime ir nebesakysime „mūsų Dievas“ savo rankų padarui, nes [tik] tavyje našlaitis randa pasigailėjimą’“. [5] „Aš pagydysiu jų atsimetimą, mylėsiu juos savo noru, nes mano rūstybė nusigręžė nuo jo[s]. [6] Būsiu kaip rasa Izraeliui. Jis žydės kaip lelija ir įleis savo šaknis kaip Lebanonas[t]. [7] Pasiskleis jo atžalos, kad jo puikybė būtų kaip alyvmedžio ir jo kvapas kaip Lebanono. [8] ˹Jie vėl

---

[o] **13,14** Arba pgl. dgl. Mss: akstinas

[p] **13,15** Arba: brolių

[q] **14,1** G: bus nusiaubta

[r] **14,3** T.y. ištesint 4skn. minimus pasižadėjimus

[s] **14,5** T.y. Izraelio

[t] **14,6** T.y. kaip Lebanono kedras

gyvens mano paunksnyje˺[u], augins javus ir leis pumpurus kaip vynmedis. Jo garsas bus kaip Lebanono vyno. [9] Ką Efraimas beturės darbo su stabais? Aš būsiu išklausęs ir laiminsiu[v] jį. Aš esu kaip žaliuojantis ėglius. Manyje bus randami tau vaisiai“.

Iššūkis protingam skaitytojui

[10] Kas yra toks išmintingas, kad tai suprastų, kas toks protingas, kad tai išmanytų? Juk tiesūs VIEŠPATIES keliai, ir teisieji vaikščioja jais, o maištininkai suklumpa juose.

---

[u]**14,8** Rk.; M: Sugrįš jo paunksnyje sėdintieji

[v]**14,9** Rk.; M: stebėsiu

JOELIS

Šaukimas raudoti dėl šalies nusiaubimo

1 [1] VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo Joeliui, Betuelio sūnui. [2] Išgirskite tai, seniūnai, ir klausykite, visi šalies gyventojai: Ar yra toks dalykas įvykęs jūsų dienomis ar jūsų protėvių dienomis? [3] Apie tai pasakokite savo sūnums, jūsų sūnūs [tegul pasakoja] savo sūnums, o jų sūnūs –sekančiai kartai! [4] Ką paliko kandikas, tą surijo skėrys. Ką paliko skėrys, tą surijo vikšras. Ką paliko vikšras, tą surijo rijūnas. [5] Pabuskite, girtuokliai, ir verkite, dejuokite, visi vyno gėrėjai, dėl vynuogių sulčių, nes jos atimtos nuo jūsų burnos! [6] Nes tauta atkilo prieš mano šalį, galinga ir be skaičiaus. Jos dantys – liūto dantys, ir ji turi liūto iltis. [7] Ji nusiaubė mano vynmedį ir mano figmedį pavertė strampu, visiškai jam nulupo žievę ir [jį] numetė žemėn. Jo šakos liko baltos. [8] Raudok, kaip mergelė, apsijuosusi ašutine, [rauda] vyro, kuriam ji buvo sužadėta! [9] Dingo javienių ir liejamosios aukos iš VIEŠPATIES namų. Gedi kunigai, VIEŠPATIES tarnai. [10] Nuniokotas laukas, nuvytusi dirva. Juk sunaikinti javai, išdžiūvo vynas, išseko aliejus. [11] Nusiminkite, ūkininkai, dejuokite, vynininkai, dėl kviečių ir miežių, nes žuvo lauko pjūtis. [12] Vynmedis sudžiūvo ir figmedis suvyto. Granatas, taip pat palmė ir obelis, visi laukiniai medžiai nudžiūvo. Tikrai išdžiūvo žmonių džiaugsmas.

Šaukimas atgailauti ir melstis

[13] Apsijuoskite[a] ir muškitės į krūtinę, kunigai, dejuokite, aukuro tarnai, įeikite[b], praleiskite naktį ašutinėse, mano Dievo tarnai, nes sulaikytos nuo jūsų Dievo namų javienių ir liejamosios aukos! [14] Paskelbkite pasninką, sušaukite šventinį susirinkimą, surinkite vyresniuosius, visus šalies gyventojus į VIEŠPATIES, jūsų Dievo, namus ir šaukitės VIEŠPATIES! [15] Oi, kokia diena! Juk arti VIEŠPATIES diena. Ji ateina kaip sunaikinimas nuo Visagalio. [16] Argi ne mūsų akyse pradingo maistas, iš mūsų Dievo namų linksmybė ir džiūgavimas? [17] Sudžiūvo sėklos po savo grumstais.[c] Ištuštėję aruodai, nugriauti svirnai, nes javai išdžiūvę. [18] Kaip stena gyvuliai! Klaidžioja galvijų bandos, nes jos neturi ganyklos. Taip pat žūsta avių bandos. [19] Tavęs, VIEŠPATIE, šaukiuos, nes ugnis surijo stepių ganyklas ir liepsna nusvilino visus lauko medžius. [20] Net laukiniai žvėrys šaukiasi[d] tavęs, nes išdžiūvo upelių tėkmės, ir ugnis surijo stepių ganyklas.

Viešpaties invazijos armija

2 [1] Pūskite ragą Sijonoje ir skelbkite aliarmą mano šventajame kalne, kad drebėtų visi šalies gyventojai, nes ateina VIEŠPATIES diena! [2] Juk arti tamsi ir niauki diena, ⌜juodų debesų⌝[e] diena. Pasklidusi ant kalnų kaip

---

[a] **1,13** Būtent: ašutine

[b] **1,13** T.y. į šventyklą

[c] **1,17** Hbr. sakinio reikšmė reaiški.

[d] **1,20** Arba: trokšta

[e] **2,2** Lit. debesų ir juodybės

aušra gausi ir galinga tauta. Panašios į ją nėra buvę nuo amžių ir po jos nebebus iki tolimiausių kartų. [3] Jos priešaky rijo ugnis, o jos užpakaly degino liepsna. Šalis buvo prieš ją kaip Edeno sodas, o už jos – tuščia dykuma. Be to, niekas negalėjo ištrūkti iš jos. [4] Jos išvaizda kaip arklių išvaizda, ir jie bėga taip, kaip karo žirgai[f]. [5] [Girdėti] tarsi bildesys kovos vežimų, šokinėjančių per kalnų viršūnes, kaip traškėjimas ugnies liepsnos, ryjančios ražienas. [Jie] kaip galinga kariuomenė, išsirikiavusi kovai. [6] Dėl jos raitosi iš skausmo tautos, visi veidai parausta. [7] Kaip karžygiai jie bėga, kaip kareiviai jie kopia ant mūro. Kiekvienas jų eina savo keliu, ir jie nenukrypsta nuo savo takų. [8] Nė vienas nenustūmia kito, kiekvienas eina savo keliu. Jie įsiveržia pro ⌜svaidomąsias ietis⌝[g], nenutraukia [savo eilių]. [9] Jie įsibrauna į miestą, bėga mūrais, lipa į namus, lenda pro langus kaip vagis. [10] Prieš ją dreba žemė, virpa dangūs, saulė ir mėnulis aptemsta ir žvaigždės netenka savo žibesio. [11] VIEŠPATS sugriaudžia[h] savo kariuomenės priešaky. Juk labai didelė jo kareivių stovykla ir galingi jo įsakymo vykdytojai. Juk didi VIEŠPATIES diena ir labai baisi. Kas gali ją iškęsti?

Šaukimas atsiversti

[12] „Bet dar ir dabar, sako VIEŠPATS, – atsiverskite į mane visa širdim, su pasninku, verksmu ir gedėjimu!“ [13] Perplėškite savo širdis, o ne savo drabužius, ir atsiverskite į VIEŠPATĮ, savo Dievą, nes jis maloningas

---

[f] **2,4** T.y. į kovos vežimus įkinkyti žirgai

[g] **2,8** Arba: vandentraukį

[h] **2,11** Lit. išdavė savo balsą

ir gailestingas, kantrus ir turtingas malonės, ir jam gaila užtraukti nelaimę. [14] Gal jis vėl gailėsis ir paliks ⌜už savęs⌝[i] palaiminimą – javienių ir liejamąsias aukas VIEŠPAČIUI, jūsų Dievui. [15] Pūskite ragą Sijonoje, skelbkite pasninką, sušaukite šventinį susirinkimą, [16] surinkite žmones, pašventinkite bendruomenę, suveskite vyresniuosius, surinkite vaikus ir žindomus kūdikius! Teišeina jaunikis iš savo miegamojo ir jaunoji iš savo kambario! [17] Tarp prieangio ir aukuro tegul verkia kunigai, VIEŠPATIES tarnai, ir sako: „Pasigailėk, VIEŠPATIE, savo tautos ir neleisk savo nuosavybės niekinti, tautoms juos valdyti! Kodėl turėtų sakyti tarp tautų: ‚Kur yra jų Dievas?'"

VIEŠPATS laimina savo tautą medžiaginėmis gėrybėmis

[18] Tada VIEŠPATS pasidarė uolus savo šaliai ir pasigailėjo savo tautos. [19] VIEŠPATS išklausė ir tarė savo tautai: „Štai aš jums siunčiu javų, vyno ir aliejaus, kad jais pasisotintumėte, ir nebeleisiu jūsų niekinti tarp tautų. [20] Šiaurietį[j] atitolinsiu nuo jūsų ir jį išvarysiu į išdžiūvusią ir tuščią šalį – jo priekinius dalinius į rytinę jūrą, o jo užpakalinius į vakarinę jūrą. Pakils jo smarvė, pakils jo dvokas, nes jis pridarė didžių dalykų". [21] Nebijok, žeme, džiūgauk ir linksminkis, nes VIEŠPATS padarė didžių dalykų! [22] Nebijokite, laukiniai žvėrys, nes sužaliavo stepių ganyklos, medžiai nešė savo vaisius, figmedis ir vynmedis užderėjo! [23] Jūs, Sijonos sūnūs,

---

[i] **2,14** T.y. po savo invazijos

[j] **2,20** T.y. priešą iš šiaurės arba jo armiją

krykštaukite ir džiaukitės VIEŠPAČIU, savo Dievu, nes jis jums davė maisto[k] pagal [savo] teisumą[l], leido lietui jums lyti, ankstyvam ir vėlyvam lietui, kaip anksčiau. [24] Tad klojimai bus pilni javų ir spaudyklų duobės liesis per kraštus vynuogių sultimis ir aliejumi. [25] Ir jums atsimokėsiu už metus, kuriuos surijo skėrys, vikšras, rijūnas ir kandikas mano didžiulė kariuomenė, kurią pasiunčiau prieš jus. [26] Tada tikrai valgysite iki soties ir girsite vardą VIEŠPATIES, savo Dievo, kuris nuostabiai pasielgė su jumis. Ir niekad nebeturės gėdytis mano tauta. [27] Tada žinosite, kad esu Izraelio tarpe ir kad aš, VIEŠPATS, esu jūsų Dievas ir nėra kito, ir kad niekad nebeturės gėdytis mano tauta.

Pažadas išlieti Dievo Dvasią ant visos žmonijos

3 [1] Po to aš išliesiu savo dvasią ant ⌜visos žmonijos⌝[m]. Jūsų sūnūs ir jūsų dukterys pranašaus. Jūsų senieji sapnuos sapnus. Jūsų jaunikaičiai regės regėjimus. [2] Net ant vergų ir vergių tomis dienomis išliesiu savo dvasią. [3] Duosiu ženklų danguje ir žemėje: kraują, ugnį ir dūmų stulpus. [4] Saulė pavirs į tamsą ir mėnulis į kraują, prieš ateinant VIEŠPATIES dienai, didžiajai ir baisiajai. [5] Bet kiekvienas, kuris šauksis VIEŠPATIES vardo, bus išgelbėtas, nes Sijonos kalne ir Jeruzalėje bus išgelbėjimas, kaip VIEŠPATS pažadėjo, ir tarp išlikėlių, kuriuos VIEŠPATS pašauks“.

---

[k] **2,23** GLatS; M: mokytoją

[l] **2,23** T.y. pagal sandoros arba draugystės reikalavimus

[m] **3,1** Lit. kiekvieno kūno

Teismas Dievo tautos priešams

4 [1] „Nes štai tomis dienomis, tuo metu, kai atkursiu Judo ir Jeruzalės būklę, [2] surinksiu visas tautas ir jas nuvesiu į Jehošafato slėnį ir ten teisiuos su jomis dėl savo tautos ir savo nuosavybės, Izraelio, kurį jos išsklaidė tarp tautų. Jos pasidalijo mano šalį [3] ir dėl mano tautos metė burtą. Jos išmainė berniukus į paleistuves, o mergaites pardavė už vyną ir girtavo. [4] Toliau: Ką jūs [ketinote] man [daryti], Tyre ir Sidone bei visos filistinų apskritys? Ar jūs norėjote man atmokėti už tai, kas [jums] padaryta? Arba ar jūs norėjote man ką padaryti? Greitai, skubiai sugrąžinsiu jūsų darbus ant jūsų pačių galvų! [5] Todėl, kad paėmėte mano auksą bei sidabrą ir pargabenote mano puikias brangenybes į savo šventyklas, [6] ir pardavėte graikams Judo bei Jeruzalės sūnus, kad juos nutolintumėte nuo jų šalies ribų. [7] Štai aš juos išjudinsiu iš vietos, į kurią juos pardavėte, ir sugrąžinsiu jūsų darbus ant jūsų pačių galvos: [8] parduosiu jūsų sūnus ir j ūsų dukteris per judėjus, o tie juos parduos šebiečiams, tolimai tautai nes VIEŠPATS [taip] kalbėjo. [9] Skelbkite tai tarp tautų: Ruoškitės šventam karui, prikelkite karžygius! Tegul artinas [į mūšį], atžygiuoja visi kareiviai! [10] Perkalkite savo noragus[n] į kalavijus ir savo vynpeilius į ietis! Silpnasis tegul sako: „Aš karžygys!“ [11] Skubiai ateikite, visos aplinkinės tautos! Ten susirinkite! ˹Tegul bailusis tampa karžygiu!˺[o] [12] „Tegul tautos subruzda ir atžygiuoja į Jehošafato slėnį, nes ten atsisėsiu teisti

---

[n] **4,10** Arba: kaplius

[o] **4,11** Rk. pgl. G; M: Nuleisk, VIEŠPATIE, savo karžygius

visas aplinkines tautas. 13 Paleiskite darban pjautuvą, nes pjūtis pribrendusi! Ateikite, mindykite, nes spaudykla pilna! Vynduobės liejasi per kraštus, nes didelis jų[p] nedorumas“. 14 Minių minios nuosprendžio slėnyje, nes arti VIEŠPATIES diena nuosprendžio slėnyje. 15 Saulė ir mėnulis aptems, ir žvaigždės neteks savo žibesio, 16 kai VIEŠPATS sukrioks iš Sijonos ir taip sugriaus iš Jeruzalės, jog dangus ir žemė sudrebės. Bet VIEŠPATS bus prieglauda savo tautai ir tvirtovė izraeliams. 17 „Tada žinosite, kad aš, VIEŠPATS, esu jūsų Dievas, gyvenantis Sijonoje, savo šventajame kalne. Jeruzalė bus šventa, ir svetimieji nebepereis per ją“.

Judo šalies atkūrimas

18 „Tą dieną kalnai varvės vynuogių sultimis, kalvos tekės pienu ir visi Judo upeliai sruvens vandeniu. Šaltinis ištekės iš VIEŠPATIES namų ir padrėkins Akacijų slėnį, 19 Egiptas pavirs tyrais, o Edomas taps tuščia dykuma dėl padaryto smurto judėjams, kurių šalyje jie išliejo nekaltą kraują. 20 Bet Judas bus amžinai apgyventas, o Jeruzalė – iš kartos į kartą. 21 ˹Ar turėčiau palikti jų kraujo praliejimą nenubaudęs? Nepaliksiu nenubaudęs˺[q]!“ VIEŠPATS gyvena Sijonoje!

---

[p]**4,13** T.y. Izraelio priešų

[q]**4,21** Arba: Aš išliesiu jų pačių kraują, kurio [ligšiol] neišliejau. Arba: Aš pareikšiu nekaltą esant jų kraują, kurio nekaltumo [ligšiol] nepareiškiau.

AMOSAS

Antraštė ir moto

1 [1] Žodžiai Amoso, vieno Tekojos avių augintojo, kuris regėjo [regėjimų] apie Izraelį Judo karaliaus Uzijo dienomis ir Izraelio karaliaus Joašo sūnaus Jerobeamo dienomis, dveji metai prieš žemės drebėjimą. [2] Jis sakė: „Kai VIEŠPATS sukrioks iš Sijonos ir sugriaus iš Jeruzalės, nuvys piemenų ganyklos ir nudžius Karmelio viršūnė“.

TAUTŲ IR IZRAELIO NUTEISIMAS (1, 3–4, 13)

Damaskas

[3] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Damasko nusikaltimų ir dėl keturių aš to[a] neatšauksiu, nes jie kūlė Gileadą geležiniais kuliamais valkčiais. [4] Tad pasiųsiu ugnį į Chazaelio namus, kad ji surytų Ben-Hadado tvirtoves. [5] Sulaužysiu Damasko skląstį, sunaikinsiu Bikat-Aveno valdovą ir Bėt-Edeno skeptravaldį. Ir Aramo tauta turės eiti nelaisvėn į Kyrą“, – pasakė VIEŠPATS.

Gaza

[6] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Gazos nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jie išvedė ištisas tremtinių bendruomenes, kad jas išduotų Edomui, [7] Tad

---

[a]**1,3** T.y. toliau paminėtos bausmės

pasiųsiu ugnį ant Gazos sienų, kad ji surytų jos tvirtoves. [8] Sunaikinsiu Ašdodo valdovą ir Aškelono skeptravaldį, ir atgręšiu savo ranką prieš Ekroną, kad likę filistinai žūtų“, – pasakė Viešpats Jahvė.

Tyras

[9] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Tyro nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jie išdavė ištisas tremtinių bendruomenes Edomui ir neatsiminė brolių sandoros, [10] Tad pasiųsiu ugnį ant Tyro sienų, kad ji surytų jo tvirtoves“.

Edomas

[11] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Edomo nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jis persekiojo su kalaviju savo brolį ir ˹sunaikino jo moteris˺[b], [nes] ˹jo rūstybė be perstojo plėšė˺[c] ir ˹jo įnirtis vis budėjo˺[d]. [12] Tad pasiųsiu ugnį į Tėmaną, kad ji surytų Bosros tvirtoves“.

Amoniečiai

[13] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Amoniečių nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jie perskrodė Gileado nėščias moteris, kad praplėstų savo sritį. [14] Tad užkursiu ugnį ant Rabos sienų, kad ji surytų jos tvirtoves tarp kovos šauksmų mūšio dieną, vėjui šėlstant audros dieną. [15] Ir jų karalius eis tremtin – jis ir jo kunigaikščiai drauge“, – pasakė VIEŠPATS.

---

[b]**1,11** Arba: užgniaužė savo gailestį

[c]**1,11** Būtent grobį; arba pgl. SV: jis nuolat palaikė savo rūstybę

[d]**1,11** T.y. saugojo išplėštą grobį, GSVSymTheod: vis išsaugojo savo įnirtį

Moabas

2 [1] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Moabo nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jis sudegino į kalkes Edomo karaliaus kaulus. [2] Tad pasiųsiu ugnį į Moabą, kad ji surytų Kerijoto tvirtoves. Moabas žus kovos triukšme, tarp šauksmų, ragui gaudžiant. [3] Išnaikinsiu valdovą iš jo tarpo ir visus jo kunigaikščius nužudysiu su juo“, – pasakė VIEŠPATS.

Judas

[4] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Judo nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jie atmetė VIEŠPATIES pamokymą ir jo nuostatų nesilaikė, [nes] juos suklaidino jų ⌜netikri dievai⌝[e], paskui kuriuos ėjo jų tėvai. [5] Tad pasiųsiu ugnį į Judą, kad ji surytų Jeruzalės tvirtoves“.

Izraelis

[6] Taip pasakė VIEŠPATS: „Dėl trijų Izraelio nusikaltimų ir dėl keturių to neatšauksiu, nes jie parduoda teisųjį už pinigus ir beturtį už porą sandalų. [7] Jie, kurie mindo į žemės dulkes vargšų galvas ir nustumia prislėgtuosius nuo kelio[f]. Vyras ir jo tėvas eina pas [tą pačią] merginą, kad suteptų mano šventąjį vardą. [8] Jie išsitiesia ant drabužių, paimtų įkaitu, šalia kiekvieno aukuro, ir geria [už] baudų [pinigus pirktą] vyną savo dievo namuose. [9] O juk aš sunaikinau ⌜prieš juos⌝[g] amorietį, kurio ūgis

---

[e] **2,4** Lit. melai

[f] **2,7** T.y. jiems neleidžia apginti jiems priklausančias teises ir naudotis jomis

[g] **2,9** Arba: dėl jų

buvo kaip kedrų ūgis ir kuris buvo stiprus kaip ąžuolai. Tačiau sunaikinau jo vaisius viršuje ir jo šaknis apačioje. [10] Juk aš jus atvedžiau iš Egipto šalies ir jus vedžiau per dykumą keturiasdešimt metų, kad užimtumėte amoriečio šalį. [11] Aš prikėliau pranašų iš jūsų sūnų ir nazirų iš jūsų jaunikaičių. Ar ne taip, izraeliai? – sako VIEŠPATS. – [12] Bet jūs davėte nazirams gerti vyno ir pranašams įsakėte: ‚Nepranašaukite!'“ [13] „Štai aš [jus] įklampinsiu jūsų vietose, kaip kad įklimpsta vežimas, perkrautas pėdais[h]. [14] Tada greitasis negalės pabėgti, stipriojo nesustiprins jo jėga, ir karžygys neišsigelbės. [15] Lankininkas neišsilaikys, greitakojis neištrūks ir raitasis neišsigelbės. [16] Net drąsiausias tarp karžygių bėgs nuogas tą dieną“, – sako VIEŠPATS.

Išrinkimas neapgina nuo teismo

3 [1] Klausykite šito žodžio, kurį VIEŠPATS kalbėjo apie jus, izraeliai, apie visą giminę, kurią aš atvedžiau iš Egipto šalies: [2] „Tik jus aš išrinkau[i] iš visų žemės giminių. Todėl jus nubausiu už visas jūsų nedorybes“.

Pranašas priverstas skelbti tai, ką Dievas įsako

[3] Argi du eina kartu nesusitikę? Argi liūtas riaumoja miške, neturėdamas grobio? [4] Argi liūtukas urzgia iš savo guolio, jei jis nieko nesugavo? [5] Argi paukštis nusileidžia ant žemės žabangų, kai ten nėra jam jauko? Argi žabangai pašoka nuo žemės, jei jie nieko nepagauna? [6] Jei ragas pučiamas mieste, ar žmonės neišsigąsta? Jei

---

[h] **2,13** Lit. nupjautomis varpomis

[i] **3,2** Lit. pažinau

nelaimė atsitinka mieste, ar VIEŠPATS jos neužleido? [7] Juk Viešpats Jahvė nieko nedaro, neapreiškęs savo sumanymo savo tarnams pranašams. [8] Liūtas suriaumojo! Kas nebijos? Viešpats Jahvė kalbėjo! Kas nepranašaus?

Teismo paskelbimas Samarijai

[9] Skelbkite ant Ašdodo tvirtovių ir ant Egipto tvirtovių! Sakykite: „Susirinkite ant Samarijos kalnų ir pamatykite, kokie dideli sąmyšiai joje ir kokia priespauda jos viduje!“ [10] „Jie nežino kaip elgtis teisingai, – sako VIEŠPATS, – jie, kurie krauna smurtą ir apiplėšimą[j] savo tvirtovėse“. [11] Todėl taip pasakė Viešpats Jahvė: „Priešas apsups šalį ir nuplėš nuo tavęs tavo galią [apsiginti], ir tavo tvirtovės bus apiplėštos“. [12] Taip pasakė VIEŠPATS: „Kaip kad piemuo išplėšia iš liūto nasrų porą blauzdikaulių ar ausies galelį, taip bus ‚išgelbėti’ izraeliai, gyvenantys Samarijoje, [tik] su prabangia patalyne ar kušetės ⌜damaskiniu audiniu⌝[k]. [13] Klausykite ir paliudykite tai Jokūbo namuose“, – sako Viešpats Jahvė, kariuomenių Dievas. [14] „Juk tą dieną, kai nubausiu Izraelį už jo nusikaltimus, nubausiu Bėt-Elio aukurus: aukuro ragai bus nudaužti ir nukris ant žemės. [15] Nugriausiu žiemos namus drauge su vasarnamiu. Bus sunaikinti dramblio kaulo namai, ir nebebus rūmų“, – sako VIEŠPATS.

---

[j] **3,10** T.y. smurtu išplėštą turtą

[k] **3,12** Hbr. žodžių reikšmė neaiški.

Samarijos aukštojo luomo lėbaujančių moterų pasmerkimas ir bausmė

4 [1] Klausykite šito žodžio, jūs Bašano karvės, esančios Samarijos kalne, engiančios menkuosius, slegiančios neturtėlius, sakančios savo valdovams: „Atnešk ką mums išgerti!“ [2] Viešpats Jahvė prisiekė savo šventumu: „Štai ateis jums dienos, kai jus ⸢nusigabens pintinėse ir jūsų paskutines žvejų puoduose⸣[l]. [3] Jūs turėsite išeiti pro spragas, kiekviena tiesiai, ir būsite numestos į Harmoną“, – sako VIEŠPATS.

Prieš kultą kaip doros pakaitalą

[4] „Ateikite į Bėt-Elį ir nusidėkite, į Gilgalį [ir] dauginkite nusikaltimą! Atneškite rytą[m] savo pjaunamąsias aukas, ⸢trečiąją dieną⸣[n] savo dešimtines! [5] Deginkite raugintos duonos padėkos auką ir skelbkite gera valia duodamas aukas, garsinkite, nes taip jums patinka, izraeliai!“ – sako Viešpats Jahvė.

Plakamas nelaimėmis Izraelis nesugrįžo pas Dievą

[6] Nors aš jums ir daviau švarius[o] dantis visuose jūsų miestuose ir duonos stoką visose jūsų vietovėse, nesugrįžote pas mane“, – sako VIEŠPATS. – [7] Nors aš ir sulaikiau nuo jūsų lietų, kai dar buvo trys mėnesiai iki pjūties, ir daviau lietaus vienam miestui, o kitam

---

[l] **4,2** T.y. išvilks tremtin tarsi sugautas žuvis; arba; nutemps kabliais ir jūsų paskutines žvejų kabliukais

[m] **4,4** Arba: kas rytą

[n] **4,4** Arba: kas trečią dieną

[o] **4,6** T.y. neturinčius ko kramtyti

miestui nedaviau – vienas sklypas gavo lietaus, o kitas sklypas, ant kurio nelijo, išdžiūvo, – [8] nors du, trys miestai ėjo svyruodami į vieną miestą vandens atsigerti, bet nenumalšino troškulio, – tačiau jūs nesugrįžote pas mane“ – sako VIEŠPATS. [9] „Jus užgavau javų džiūtim ir rūdimis. Dažnai jūsų sodus ir vynuogynus, jūsų figmedžius ir alyvmedžius rijo skėrys. Tačiau jūs nesugrįžote pas mane“, – sako VIEŠPATS. [10] „Pasiunčiau jums marą, tokį, kaip Egiptui. Išžudžiau kalaviju jūsų jaunikaičius, ˹leidau paimti jūsų žirgus˺[p] ir pakėliau jūsų stovyklos smarvę jums į nosis. Tačiau jūs nesugrįžote pas mane“, – sako VIEŠPATS. [11] „Aš sugrioviau kai kuriuos iš jūsų, kaip Dievas sugriovė Sodomą ir Gomorą, ir jūs buvote kaip nuodėgulis, ištrauktas iš gaisro. Tačiau jūs nesugrįžote pas mane“ – sako VIEŠPATS. [12] „Todėl taip tau padarysiu, Izraeli: kadangi tai padarysiu tau, pasiruošk sutikti savo Dievą, Izraeli!“ [13] Nes štai jis yra tas, kuris nužiedžia kalnus, sukuria vėją ir apreiškia žmogui savo mintis, kuris ˹tamsą paverčia aušra˺[q] ir žygiuoja per žemės aukštumas. Jahvė, kariuomenių Dievas, jo vardas.

BŪSIMŲ NELAIMIŲ PRANAŠYSTĖS (5, 1–6, 14)

Rauda apie Izraelį

5 [1] Klausykite šito žodžio, kurį aš užgiedu kaip raudą apie jus, Izraelio namai: [2] „Parpuolė, nebeatsikelia mergaitė Izraelis, guli išsitiesusi ant savo žemės; nėra kas ją pakeltų“. [3] Nes taip pasakė Viešpats Jahvė ˹apie

---

[p] **4,10** Lit. drauge su jūsų žirgų paėmimu [į nelaisvę]

[q] **4,13** Kt. vrč.: aušrą paverčia tamsa

Izraelio namus⌝[r]: „Miestas, kuris išžygiuoja su tūkstančiu, turės tik šimtą išlikusių, o tas, kuris išžygiuoja su šimtu, turės tik dešimtį išlikusių“. [4] Nes taip pasakė VIEŠPATS Izraelio namams: „Ieškokite manęs, kad gyventumėte! [5] Bet neieškokite Bėt-Elio, neikite į Gilgalį ir nepereikite į Beėr-Šebą! Nes Gilgalis tikrai eis tremtin ir Bėt-Elis pavirs nieku“. [6] Ieškokite VIEŠPATIES, kad gyventumėte, kad jis neužsidegtų Juozapo namams kaip ugnis, kuri rytų Bėt-Elį, ir nebūtų kam gesinti.

Varguomenės engėjų pasmerkimas ir šaukimas teisingai elgtis

[7] ⌜Vargas tiems⌝[s], kurie paverčia teisingumą metėlėmis ir žemėn numeta teisumą![t] – [8] Jis, kuris padarė Sietyną ir Šienpjovius, paverčia tamsą rytu ir dieną padaro tamsią kaip naktį, kuris pašaukia jūros vandenis ir juos išlieja ant žemės paviršiaus – Jahvė jo vardas! – [9] kuris sugriauna[u] tvirtoves ir atneša sunaikinimą sutvirtintiems miestams. – [10] Jie nekenčia to, kuris sudraudžia vartuose, ir bodisi tuo, kuris sako tiesą. [11] Todėl, kad plėšiate nuomą iš neturtėlio ir imate iš jo grūdų duokles, jūs pasistatėte namus iš tašytų akmenų, tačiau negyvensite juose. Įsiveisėte puikių vynuogynų, tačiau negersite jų vyno. [12] Nes žinau, kaip daug yra jūsų nusikaltimų ir kaip gausu jūsų nuodėmių, jūs teisiojo engėjai, kyšininkai, kurie atmeta neturtėlių bylą vartuose! [13] Tad tokiu metu protingasis dejuoja,

---

[r]**5,3** Atkelta iš skirsnelio galo.

[s]**5,7** T.y. teisėjams (rk., plg. 5,18; 6,1); M: Tie

[t]**5,7** Į 7.10-13 skn. kontekstą įsiterpia himno fragmentas (8.9skn.), apgiedantis Dievo galybę.

[u]**5,9** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

nes tai piktas laikas. [14] Ieškokite gera, o ne pikta, kad gyventumėte ir kad VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, taip tikrai būtų su jumis, kaip jūs tvirtinate. [15] Nekęskite pikto ir mylėkite gera, ir leiskite galioti teisingumui vartuose! Galbūt VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, bus malonus Juozapo likučiui.

Visos šalies gedėjimas

[16] Todėl taip pasakė Jahvė, kariuomenių Dievas, Viešpats: „Visose aikštėse bus raudama ir visose gatvėse sakoma: ‚Ai, ai', žemdirbiai bus šaukiami gedėti ir mokantys aimanuoti raudoti. [17] Net visuose vynuogynuose bus raudama, kai aš pereisiu per tavo vidurį", – pasakė VIEŠPATS,

VIEŠPATIES diena

[18] Vargas trokštantiems VIEŠPATIES dienos! Kam gi jums VIEŠPATIES diena? Ji bus tamsa, o ne šviesa! [19] Kaip kad kas bėga nuo liūto ir jį pasitinka lokys, ar kai, jam parėjus namo ir atsirėmus ranka į sieną, jį įgelia gyvatė! [20] Tikrai VIEŠPATIES diena bus tamsa, ne šviesa, juoda tamsa, be šviesos spindėjimo.

Aukų atmetimas ir tremties paskelbimas

[21] „Aš nekęsdamas atmetu jūsų šventes ir negaliu pakęsti jūsų iškilmingų susirinkimų kvapo[v]. [22] Net jei man aukosite savo deginamąsias ir javienių aukas, jų nepriimsiu, ir į jūsų penėtų galvijų bendrystės aukas palankiai nežiūrėsiu. [23] Pašalink nuo manęs savo giesmių

---

[v] **5,21** T.y. saldaus kvapo aukų, aukojamų iškilmių metu

triukšmą! Nesiklausysiu tavo arfų[w] skambesio. 24 Bet tegul ritasi kaip vanduo teisingumas ir teisumas kaip visą laiką tekantis upelis! 25 Ar man atnašavote pjaunamąsias ir javienių aukas dykumoje per keturiasdešimt metų, Izraelio namai? 26 Jūs nusinešite Sakūtą, savo karalių, ir Kijūną, savo ˹dievą žvaigždę, savo atvaizdus˺[x], kuriuos pasidarėte, kai jus ištremsiu anapus Damasko“, – pasakė VIEŠPATS. Kariuomenių Dievas jo vardas.

Vardas lėbaujantiems žymūnams, kurie jaučiasi saugūs!

6 1 Vargas nerūpestingiems Sijonoje ir tiems, kurie jaučiasi saugūs Samarijos kalne, tautų pirmūnės žymūnams, į kuriuos Izraelio namai kreipiasi [pagalbos]! 2 Pereikite į Kalnę ir pasižiūrėkite, eikite iš ten į Didįjį Chamatą ir nusileiskite į filistinų Gatą! Ar jūs geresni už šitas karalystes, arba ar jų sritis didesnė už jūsų sritį? 3 [Vardas] tiems, kurie stumia tolyn nelaimės dieną, tačiau priartina smurto valdžią; 4 kurie guli dramblio kaulo lovose ir drybso savo kušetėse, valgo ėriukus, paimtus iš bandos, ir veršius iš penimųjų gardo; 5 kurie improvizuoja gaidas, pritariant arfai, kaip Dovydas sau išranda muzikos instrumentų. 6 Jie geria vyną iš dubenų ir pasitepa geriausiu aliejumi, bet nesisieloja Juozapo žlugimu. 7 Todėl jie dabar eis tremtin tremtinių priešaky. Tada pasiliaus drybsančiųjų pokyliavimas.

---

[w] **5,23** Arba: lyrų

[x] **5,26** Rk.; M; atvaizdus, žvaigždę savo dievų

Miesto sugriovimas ir jo gyventojų išžudymas

[8] Viešpats, Jahvė, prisiekė savimi[y]: „Aš bodžiuos Jokūbo puikybe, nekenčiu jo tvirtovių ir išduosiu miestą su viskuo, kas yra jame“. [9] Net jei išliks dešimt žmonių viename name, jie mirs. [10] Kai kieno nors giminaitis ir balzamuotojas[z] jį paims, kad išneštų iš namo jo lavoną, ir sakys esančiam namo užpakalinėje dalyje: ‚Ar yra dar kas su tavim?, o šis atsakys: ‚Nieko nėra’, tada giminaitis[a] sakys: ‚Tylėk, nes neturime minėti VIEŠPATIES vardo!’“ [11] Nes štai VIEŠPATS duos įsakymą: jis sudaužys didžiuosius namus į skeveldras, ir mažuosius namus – į šipulius.

Absurdiškas teisėtvarkos iškreipimas

[12] Argi žirgai šuoliuoja uolomis? Arba ar kas aria ˹jaučiais jūrą˺[b]? Tačiau jūs pavertėte teisingumą nuodinga piktžole ir teisumo vaisių metėlėmis.

Tuščias didžiavimasis nukariavimais ir visiškas pralaimėjimas

[13] Jūs, kurie džiaugiatės Lo-Debaru, kurie sakote: „Ar ne savo jėga pasiglemžėme Karnaimą?“ [14] „Bet štai aš sukelsiu prieš jus, Izraelio namai, tautą, – sako

---

[y] **6,8** M + sako VIEŠPATS, kariuomenių Dievas; ~G

[z] **6,10** T.y. asmuo, kuris patepa mirusio kūną kvepalais ir jį paruošia laidotuvėms. Tiksli hbr. žodžio reikšmė nežinoma.

[a] **6,10** Lit. jis

[b] **6,12** Rk.

VIEŠPATS, kariuomenių Dievas, – kuri prislėgs jus nuo Lebo-Chamato[c] iki Arabos upelio“.

PRANAŠO VIZIJOS APIE IZRAELIO ŽLUGIMĄ (7, 1–9, 6)

Skėrių vizija

7 [1] Tokį dalyką man parodė Viešpats Jahvė: štai jis kūrė skėrių spiečių, kai pradėjo želti vėlyvasis pasėlys, tai yra vėlyvasis pasėlys [, einantis] po karaliaus šienapjūtės. [2] Ir kai jie rengėsi visiškai suryti žemės augmenis, aš sakiau: „Viešpatie Jahve, atleisk, meldžiu! Kaip begalės išlikti gyvas Jokūbas? Juk jis toks mažas!“ [3] VIEŠPAČIUI to pagailo. „To neįvyks!“ – tarė VIEŠPATS.

Ugnies vizija

[4] Tokį dalyką man parodė Viešpats Jahvė: štai jis – Viešpats Jahvė – šaukė ˹ugnies lietų˺[d]. Ta surijo didžiuosius požemio vandenis ir būtų surijusi laukus. [5] Tada sakiau: „Viešpatie Jahve, liaukis, meldžiu! Kaip begalės išlikti gyvas Jokūbas? Juk jis toks mažas!“ [6] VIEŠPAČIUI to pagailo. „Nė to neįvyks “, – tarė Viešpats Jahvė.

Alavo vizija

[7] Tokį dalyką jis man parodė: štai Viešpats atsistojo prie alavo[e] sienos, ir jo rankoje buvo alavo luitas. [8] Ir

---

[c]**6,14** Arba: įėjimo į Chamatą

[d]**7,4** Rk.; M: teismą ugnimi

[e]**7,7** Hbr. žodis anāk, kartais verčiamas „svambalu“, yra kilęs iš akadų annaku ir reiškia alavą, ne svambalą.

VIEŠPATS man tarė: „Ką tu matai, Amose?“ Aš atsakiau: „Alavą“. VIEŠPATS tarė: „Štai aš dedu alavą[f] į savo tautą Izraelį. [9] Bus nusiaubtos Izaoko aukštumos ir Izraelio šventyklos sugriautos, ir aš pakilsiu prieš Jerobeamo namus su kalaviju“.

Amasijas susikerta su Amosu

[10] Amasijas, Bėt-Elio kunigas, pasiuntė Jerobeamui, Izraelio karaliui, tokią žinią: „Amosas ruošia prieš tave sąmokslą pačiuose Izraelio namuose. Šalis nebegali pakęsti visų jo kalbų, [11] nes taip pasakė Amosas: ‚Nuo kalavijo mirs Jerobeamas, o Izraelis tikrai bus ištremtas iš savo žemės“. [12] Paskui Amasijas tarė Amosui: „Regėtojau, eik, bėk sau į Judo šalį! Pelnyk[g] ten duoną ir ten pranašauk! [13] O Bėt-Elyje daugiau nebepranašauk, nes tai karaliaus šventovė ir tai valstybės maldykla“. [14] Tada Amosas atsakė Amasijui: „Aš nebuvau pranašas, nei aš buvau pranašų gildijos narys, bet aš esu galvijų augintojas ir sikamoro vaisių nokintojas[h]. [15] Tačiau VIEŠPATS mane paėmė nuo bandos ir man tarė: ‚Eik, pranašauk mano tautai Izraeliui!’ [16] Taigi dabar klausykis VIEŠPATIES žodžio: ‚Tu sakai: Nepranašauk prieš Izraelį, neskelbk prieš Izaoko namus!’ [17] Todėl taip pasakė VIEŠPATS: ‚Tavo žmona taps paleistuve mieste, o tavo sūnūs ir dukterys žus nuo kalavijo. Tavo žemė bus

---

[f]**7,8** Alavas simbolizuoja teismo įvykdymą. Klausytojui hbr. žodis „alavas“ pasigirsta kaip kitas beveik taip pat skambantis žodis, reiškiąs dejavimą, t.y. pralaimėjimo ir sunaikinimo agoniją.

[g]**7,12** Lit. Valgyk

[h]**7,14** Lit raižytojas. Įraižyti arba įpjauti vaisiai greičiau prinoksta, yra saldesni ir apsaugomi nuo kenkėjų.

išdalyta matuokle, o tu pats mirsi suteptoje žemėje. Ir Izraelis tikrai bus ištremtas iš savo žemės!’“

Vaisių pintinės vizija

8 [1] Tokį dalyką man parodė Viešpats Jahvė: štai pintinė su vasaros vaisiais. [2] Ir jis paklausė: „Ką tu matai, Amose?“ Aš atsakiau: „Pintinę su vasaros vaisiais“. Tada VIEŠPATS man tarė: „Atėjo galas mano tautai Izraeliui. Aš daugiau jų nebepagailėsiu. [3] Ir aimanuos rūmų giesmininkės tą dieną, – sako Viešpats Jahvė. – Taip daug lavonų! Visur jų primėtyta! Tylėk!“

Prieš nesąžiningus prekiautojus javais ir žmonėmis

[4] Išgirskite tai jūs, kurie mindote beturtį ir darote galą šalies prislėgtiesiems, [5] sakydami: „Kada praeis pilnatis, kad galėtume parduoti javus, ir šabata, kad galėtume atidaryti aruodus – kad galėtume sumažinti efą[i], padidinti svarstį, ir apgauti netikromis svarstyklėmis, [6] pirkti vargšus už pinigus ir beturtį už porą sandalų – ir parduoti kviečių pasturlakas?“ [7] VIEŠPATS prisiekė Jokūbo puikybe: „Niekad nepamiršiu nė vieno jų darbų!“ [8] Ar dėl to neturėtų drebėti žemė ir gedėti visi jos gyventojai? Ar ji visa neturėtų pakilti kaip Nilas, suvilnyti ir atslūgti kaip Egipto Nilas?

Saulės užtemimas ir gedulo apeigos

[9] „Tą dieną, – sako Viešpats Jahvė, – aš leisiu saulei nusileisti vidudienį ir aptemdysiu žemę šviesią dieną, [10] Aš paversiu jūsų šventes gedulu ir visas jūsų giesmes

---

[i]**8,5** Efa – biralų matas, apie 39 l

raudomis. Užjuosiu ant visų strėnų ašutinę ir kiekvieną galvą nuskusiu. Tai padarysiu kaip gedėjimą dėl vienturčio ir to baigtį kaip karčią dieną“.

Dievo žodžių badas

[11] „Štai ateina dienos, – sako Viešpats Jahvė, – kai aš siųsiu badą į šalį, ne duonos badą ir ne vandens troškulį, bet VIEŠPATIES žodžių girdėjimo [badą]. [12] Tada žmonės eis virtuliuodami nuo jūros iki jūros ir klajos nuo šiaurės iki rytų, ieškodami VIEŠPATIES žodžio, bet neras. [13] Tą dieną alps iš troškulio gražios mergaitės ir jaunikaičiai, kurie prisiekė Samarijos nusikaltimu ir sakė: ‚Kaip gyvas tavo dievas, Dane!’ ir: ‚Kaip gyva [tavo] galia, Beėr-Šeba!’ Jie parkris ir nebeatsikels“.

Penktoji vizija: niekas neištrūks nuo Dievo teismo

9 [1] Mačiau Viešpatį, stovintį prie aukuro. ⸢Jis sudavė į stulpų kapitelius taip, jog sudrebėjo slenksčiai. Ir jis tarė: „Aš nukirsiu⸣[j] jiems visiems galvą, o jų likusiuosius nužudysiu kalaviju. Nė vienas iš jų nepabėgs, ir nė vienas iš jų neišsigelbės. [2] Jei jie prasikastų į šeolį, iš ten mano ranka juos paimtų. Jei jie užkoptų į dangų, iš ten juos nulaipinčiau. [3] Jei jie pasislėptų Karmelio viršūnėje, iš ten suieškojęs juos paimčiau. Jei jie pasislėptų nuo mano akių jūros dugne, ten įsakyčiau gyvatei juos įgelti. [4] Ir jei jie eitų tremtin savo priešų priešaky, ten įsakyčiau kalavijui juos išžudyti. Aš įsmeigsiu akis į juos piktam, o ne geram!“

---

[j]**9,1** Rk.; M: Ir jis tarė: „Suduok į stulpų kapitelius taip, kad sudrebėtų slenksčiai. Nukirsk

Himnas

[5] Viešpats, kariuomenių Jahvė, yra tas, kuris paliečia žemę taip, kad ji siūbuoja ir gedi visi jos gyventojai, kad ji visa pakyla kaip Nilas ir atslūgsta kaip Egipto Nilas; [6] kuris pastatė savo aukštutinius kambarius danguje ir savo skliautui padėjo pamatus ant žemės, kuris pašaukia jūros vandenis ir juos išlieja ant žemės paviršiaus. VIEŠPATS jo vardas.

EPILOGAS (9, 7–15)

Izraelio karalystės žlugimas

[7] „Argi jūs nesate man kaip kušiečiai, o izraeliai?“ – sako VIEŠPATS. – Argi aš neatkėliau Izraelio iš Egipto šalies, filistinų iš Kaftoro ir aramėjų iš Kyro? [8] Štai Viešpaties Jahvės akys atkreiptos į nuodėmingą karalystę! Aš ją išnaikinsiu nuo žemės paviršiaus, tačiau visiškai nesunaikinsiu Jokūbo namų, – sako VIEŠPATS. – [9] Nes štai aš įsakysiu ir sijosiu Izraelio namus tarp visų tautų, kaip sijojama rėčiu, ir joks žvirgždas nenukris žemėn. [10] Nuo kalavijo žus visi mano tautos nusidėjėliai, sakantys: ‚⸢Niekad nelaimė nepriartės ir mūsų neužklups!⸣[k]‘“

Pažadas atkurti Izraelį

[11] „Tą dieną atstatysiu sugriuvusią Dovydo padangtę, užtaisysiu jos spragas, atstatysiu, kas joje sugriauta, ir ją statysiu, kaip senovės dienomis, [12] kad jie užimtų

---

[k]**9,10** Arba: Niekad tu neleisi nelaimei priartėti ir mus užklupti!

Edomo likutį ir visas tautas, pavadintas mano vardu[l]“, – sako VIEŠPATS, kuris tai padarys. [13] „Štai ateis dienos, – sako VIEŠPATS, – kai arėjas pasivys pjovėją ir vynuogių mindytojas sėjėją. Kalnai lašės vynuogių sultimis, ir visos kalvos ˹tekės jomis˺[m]. [14] Tada atkursiu savo tautos Izraelio būklę: jie atstatys apleistus miestus ir apgyvendins, veis vynuogynus ir gers jų vyną, sodins sodus ir valgys jų vaisius. [15] Juos pasodinsiu į jų žemę, ir jie nebebus išrauti iš savo žemės, kurią jiems daviau“, – pasakė VIEŠPATS, tavo Dievas.

---

[l] **9,12** T.y. man priklausančias

[m] **9,13** Arba: siūbuos [javais]

OBADIJAS

Edomo sunaikinimas

1 [1] Obadijo regėjimas. Taip pasakė Viešpats Jahvė apie Edomą: Išgirdome žinią iš VIEŠPATIES – pasiuntinys yra pasiųstas į tautas: „Kelkite! Kelkimės prieš jį į kovą!“ [2] „Štai aš darau tave mažą tarp tautų. Tu būsi visiškai suniekintas. [3] Tavo širdies išdidumas apgavo tave, gyvenantį uolų plyšiuose, ˹kurio būstas aukštuma˺[a], kuris sakai sau: ‚Kas gali nustumti mane žemėn?‘ [4] Jei sukrautum aukštai kaip erelis ir jei tarp žvaigždžių ˹susuktum savo lizdą˺[b], iš ten tave nutraukčiau! – sako VIEŠPATS. – [5] Jei vagys įsibrautų pas tave, jei plėšikai nakčia, argi jie nevogtų tik tiek, kiek jiems gana? [Bet] kaip visiškai tu būsi sunaikintas![c] Jei vynuogių rinkėjai ateitų pas tave, argi jie nepaliktų parankų? [6] [Bet] kaip visiškai bus iškratytas Ėsavas, išknistos jo paslėptos sankaupos! [7] [Atgal] prie sienos tave atvarys visi tavo sąjungininkai. Tave apgaus, nugalės tavo bičiuliai. ˹Valgiusieji duoną su tavim˺[d] paspęs tau spąstus, [tau] nenuvokiant apie tai. [8] Argi tą dieną, – sako VIEŠPATS, – aš neišnaikinsiu išmintingųjų iš Edomo ir išmanymo iš Ėsavo kalnyno? [9] Tada taip sukris iš baimės tavo

---

[a]**1,3** GV: statantį savo būstą aukštumoje

[b]**1,4** GSVT; M: būtų susuktas tavo lizdas

[c]**1,5** Šitas sakinys M tekste eina prieš „argi jie nevogtų...?“

[d]**1,7** Rk.; M: tavo duona

karžygiai, Tėmane, jog kiekvienas bus sunaikintas Ėsavo kalnyne.

Edomo nusikaltimai Judui

Dėl žmogžudystės, [10] dėl tavo broliui Jokūbui padaryto smurto tave apdengs gėda, ir tu būsi amžinai sunaikintas. [11] Tąsyk, kai tu stovėjai nuošaliai, kai svetimieji ˹gabenosi jo turtus˺[e], kai svetimšaliai įžengė į jo vartus ir dėl Jeruzalės metė burtą, ir tu buvai kaip vienas iš jų! [12] Bet neturėjai piktdžiugiauti savo brolio diena jo nelaimės dieną, neturėjai džiaugtis dėl judėjų jų žuvimo dieną ir išdidžiai kalbėti priespaudos dieną. [13] Neturėjai įžengti į mano tautos vartus jų nelaimės dieną. Neturėjai, ˹kaip kiti˺[f], piktžiugiauti jo bėda jo nelaimės dieną ir ištiesti rankas į jo turtą jo žuvimo dieną. [14] Neturėjai stovėti kryžkelėse[g], kad sunaikintum jo pabėgėlius, ir išduoti jo pasprukėlius priespaudos dieną. [15b] Kaip tu darei, taip tau bus daroma. Tavo darbai sugrįš ant tavo paties galvos.

Tautų teismas ir Izraelio pergalė

[15a] Juk arti VIEŠPATIES diena visoms tautoms. [16] Nes kaip jūs turėjote gerti[h] mano šventajame kalne, taip visos tautos nuolat gers. Jos gers ir gurkšnos, ir taps, lyg kad niekad nebūtų buvusios. [17] Bet Sijonos kalne

---

[e] **1,11** Arba: vedė nelaisvėn jo kariuomenę. Hebrajų žodis chail kartais reiškia kariuomenę, kartais turtus. Čia jis, greičiausia, reiškia abu.

[f] **1,13** Lit. nei tu

[g] **1,14** Hbr. žodžio reikšmė neaiški. G: praėjimuose; kt. vrč.: prie išlandų, [sienos] spragų

[h] **1,16** T.y. mano bausmės taurę

bus išgelbėjimas, ir jis[i] bus šventa vieta. Tada Jokūbo namai užims tuos, kurie buvo juos užėmę. [18] Ir Jokūbo namai taps ugnim, Juozapo namai – liepsna, o Ėsavo namai – ražienomis. Jie padegs jas ir sudegins, ir nė vieno neišliks iš Ėsavo namų“, – nes VIEŠPATS [taip] kalbėjo. [19] Tada jie[j] užims Negebą, Ėsavo kalnyną, ir Šefelą, filistinus. Jie užims Efraimo laukus[k] ir Samarijos laukus, o Benjaminas – Gileadą. [20] Izraelių, ˹tai yra Chalacho˺[l], tremtiniai užims[m] ˹kanaaniečių šalį˺[n] iki Sarefato. Jeruzalės tremtiniai, esantys Sefarade, užims Negebo miestus. [21] Išgelbėtieji [, esantys] Sijonos kalne, nukils Ėsavo kalnyno valdyti[o], o VIEŠPAČIUI priklausys karališka valdžia.

---

[i] **1,17** T.y. kalnas

[j] **1,19** T.y. Jokūbo namai

[k] **1,19** G: kalnus

[l] **1,20** Rk. (t.y. šiaurės Izraelio tremtiniai, asirų ištremti į Chalacho sritį; žr. 2 Kar 17,6; 18,11); M: šita kariuomenė

[m] **1,20** Rk.; M: kurie

[n] **1,20** G; M: Kanaaniečius (t.y. Fenikiją)

[o] **1,21** Lit. teisti

JONA

Jona bėga nuo VIEŠPATIES

1 [1] VIEŠPATIES žodis atėjo Amitajo sūnui Jonai: [2] „Pakilęs eik į Ninevę, tą didmiestį, ir apkaltink jį, nes jų nelabumas pasiekė mane“. [3] Bet Jona pakilo, kad bėgtų į Taršišą, šalin nuo VIEŠPATIES. Jis nusileido į Jafą, atrado laivą, plaukiantį į Taršišą, sumokėjo kelionpinigius ir įlipo į jį, kad plauktų su jais į Taršišą, šalin nuo VIEŠPATIES. [4] Bet VIEŠPATS numetė tokį smarkų vėją į jūrą, jog didelė audra kilo jūroje ir laivas buvo besudūžtąs. [5] Tada jūrininkai išsigando, ir kiekvienas šaukėsi savo dievo. Ir jie sumetė laive esančius rykus į jūrą, kad jį sau palengvintų. O Jona buvo nulipęs į laivo triumą, atsigulęs ir giliai įmigęs. [6] Kapitonas priėjo prie jo ir jam tarė: „Kaip tu gali miegoti! Kelkis, šaukis savo dievo! Galbūt tas dievas prisimins mus, ir mes nežūsime“. [7] Paskui jie sakė vienas kitam: „Ateikite ir meskime burtus, kad sužinotume, ˹dėl kieno šita nelaimė mus ištiko˺[a]“. Taigi jie metė burtus, ir burtas iškrito Jonai. [8] Tada jie tarė jam: „Pasakyk mums, meldžiamasis, dėl kieno šita nelaimė mus ištiko, koks yra tavo verslas ir iš kur ateini, kas yra tavo šalis ir iš kurios tu tautos“. [9] Jis jiems atsakė: „Aš esu hebrajas, ir aš garbinu VIEŠPATĮ, dangaus Dievą, kuris padarė jūrą ir sausumą“. [10] Tie vyrai labai išsigando ir jam tarė: „Ką padarei?!“ (Mat

---

[a]**1,7** ~G

tie vyrai buvo sužinoję, kad jis bėga nuo VIEŠPATIES, nes jis buvo jiems tai pasakęs.) [11] Ir jie klausė jį: „Ką turime daryti su tavim, kad jūra mums nurimtų?“, nes jūra darėsi vis audringesnė. [12] Jis jiems atsakė: „Imkite ir meskite mane į jūrą! Tada jūra jums nurims, nes aš žinau, kad dėl manęs šita didelė audra jus ištiko“. [13] Tačiau tie vyrai sunkiai yrėsi, kad sugrąžintų [laivą] prie sausumos, bet neįstengė, nes jūra vis labiau audrojo prieš juos. [14] Tada jie šaukėsi VIEŠPATIES: „Ak, VIEŠPATIE, neleisk mums žūti dėl šito žmogaus gyvybės ir ⌜nelaikyk mūsų atsakingais už nekaltai pralietą kraują⌝[b], nes tu, VIEŠPATIE, darai, kaip nori“. [15] Tada jie paėmė Joną ir numetė į jūrą, ir jūra liovėsi siautusi. [16] Tuos vyrus apėmė didelė VIEŠPATIES baimė. Jie aukojo VIEŠPAČIUI pjaunamąją auką ir davė įžadų.

Jonos malda žuvies pilve

2 [1] O VIEŠPATS parūpino didelę žuvį, kad prarytų Joną, ir Jona išbuvo žuvies pilve tris dienas ir tris naktis. [2] Tada Jona meldėsi VIEŠPAČIUI, savo Dievui, iš žuvies pilvo. [3] Jis sakė: „Savo bėdoje šaukiaus VIEŠPATIES, ir jis išklausė mane. Iš šeolio vidurių rėkiau – tu išgirdai mano balsą. [4] Numetei mane į gelmę, į marių širdį, ir srovė apsupo mane. Visos tavo lūžtančios bangos ir vilnys perėjo per mane. [5] Tada maniau: ‚Esu atstumtas nuo tavo akių. Ar[c] begalėsiu toliau žvelgti į tavo šventąją šventyklą?’ [6] Vandenys apsiautė mane ligi gerklės, gelmė apsupo mane, jūros dumbliai apsivyniojo

---

[b] **1,14** Lit. neuždėk ant mūsų nekalto kraujo

[c] **2,5** Theod: Kaip

man aplink galvą [7] prie kalnų pamatų. Nugrimzdau į šalį, kurios skląsčiai užsklendė mane visam laikui. Bet tu iškėlei mano gyvybę iš duobės, VIEŠPATIE, mano Dieve! [8] Netekdamas sąmonės, atsiminiau VIEŠPATĮ, ir mano malda atėjo pas tave, į tavo šventąją šventyklą. [9] Niekingų stabų garbintojai palieka savo malonę[d]. [10] Bet aš su padėkos giesme tau aukosiu, tai, ką pažadėjau, ištesėsiu. Išgelbėjimas priklauso VIESPAČIUI!“ [11] Tada VIEŠPATS įsakė žuviai, ir ta išspjovė Joną į sausumą.

Jonos skelbimas ir Ninevės atsivertimas

3 [1] Antrą kartą VIEŠPATIES žodis atėjo Jonai: [2] „Pakilęs eik į Ninevę, tą didmiestį, ir skelbk jai žinią, kurią tau sakau“. [3] Tada Jona, paklusęs VIEŠPATIES žodžiui, pakilo ir ėjo į Ninevę. O Ninevė buvo ⌜nepaprastai didelis⌝[e] miestas: tik per tris dienas pereinamas. [4] Taigi Jona pradėjo eiti į miestą, atlikdamas vienos dienos kelionę. Ir jis skelbė: „Dar keturiasdešimt dienų, ir Ninevė bus sunaikinta“. [5] Tada Ninevės žmonės patikėjo Dievu, paskelbė pasninką ir visi, dideli ir maži, apsivilko ašutinėmis. [6] Kai ta žinia pasiekė Ninevės karalių, jis pakilo iš savo sosto, nusivilko savo karališką apsiaustą, apsivilko ašutine ir atsisėdo į pelenus. [7] Paskui jis leido Ninevėje paskelbti: „Karaliaus ir jo didžiūnų įsakymu: žmonės ir gyvuliai, galvijai ir avys nieko neturi ragauti, neturi ganytis ir neturi gerti vandens. [8] Žmonės ir gyvuliai turi apsivilkti ašutinėmis ir iš visų

---

[d] **2,9** T.y. Tą, kuris vienas jiems gali parodyti malonę; arba: savo ištikimybę [tau]

[e] **3,3** Lit. didelis miestas Dievui

jėgų šauktis Dievo. Kiekvienas turi atsiversti nuo savo pikto elgesio ir nuo smurto, prikibusio prie jo rankų. [9] Kas žino? Gal Dievas vėl gailėsis ir nusigręš nuo savo degančios rūstybės, ir mes nežūsime“. [10] Kai Dievas pamatė jų darbus, kad jie nusigręžė nuo savo pikto kelio, Dievui pagailo nelaimės, kuria buvo jiems grasinęs, ir jos nepadarė.

Joną ima apmaudas dėl VIEŠPATIES gailesčio

4 [1] Bet Jonai tai labai nepatiko, ir jis supyko. [2] Jis meldėsi VIEŠPAČIUI ir sakė: „Ak, VIEŠPATIE, argi ne tai maniau, kai tebebuvau savo tėviškėje? Dėl tos priežasties aš pirmą kartą norėjau bėgti į Taršišą, nes žinojau, kad tu esi maloningas ir gailestingas Dievas, lėtas rūstintis bei turtingas malonės ir toks, kuris apgaili nelaimę. [3] Taigi dabar, VIEŠPATIE, meldžiu, atimk iš manęs mano gyvybę, nes geriau man mirti negu gyventi“. [4] Bet VIEŠPATS tarė: „Ar tau tinka rūstauti?“ [5] Jona buvo išėjęs iš miesto, atsisėdęs į rytus nuo miesto ir ten pasidaręs palapinę. Jis sėdėjo po ja ūksmėje, iki išvysiąs, kas atsitiks mieste. [6] Tada VIEŠPATS Dievas užsakė ricinmedį ir išaugino viršum Jonos, kad šešėlis apdengtų jo galvą, kad jam palengvintų nepatogią būklę. Jona labai džiaugėsi ricinmedžiu [7] Bet aušrai brėkštant kitą dieną, Dievas užsakė kirmėlę. Ši pakando ricinmedį, ir tas nudžiūvo. [8] O saulei patekėjus, Dievas užsakė svilinantį rytvėjį. Saulė spigino Jonos galvą, ir jis alpo. Jis geidė sau mirties ir sakė: „Geriau man mirti negu gyventi“. [9] Bet Dievas tarė Jonai: „Ar tau tinka rūstauti dėl ricinmedžio?“ Sis atsakė: „Man tinka taip rūstauti, ˹kad galėčiau net

mirti˺[f]!“ [10] Tada VIEŠPATS tarė: „Tau gaila ricinmedžio, dėl kurio nevargai ir kurio neauginai, kuris per vieną naktį atsirado ir per vieną naktį pražuvo. [11] O man neturėtų būti gaila Ninevės, didmiesčio, kuriame yra daugiau negu šimtas dvidešimt tūkstančių žmonių, nemokančių atskirti savo dešinės nuo savo kairės, ir daugybė gyvulių?“

---

[f] **4,9** Lit. iki mirties

MICHA

Antraštė

1 [1] VIEŠPATIES žodis, atėjęs Michai iš Morešeto, kurį jis gavo regėjimuose apie Samariją ir Jeruzalę Judo karalių Jotamo, Ahazo, Jechizkijo dienomis.

Samarijai ir Judui gresianti nelaimė

[2] Klausykitės, tautos, jūs visos! Dėmėkis, žeme, ir kas gyvena joje! Ir Viešpats[a] Jahvė tebūna liudytojas prieš jus – Viešpats iš savo šventosios šventyklos! [3] Nes štai VIEŠPATS išeina iš savo vietos, nusileidžia ir žengia per žemės aukštumas. [4] Kalnai sutirpsta po juo, ir slėniai išsileidžia kaip vaškas nuo ugnies, kaip vanduo, išlietas pakalniui. [5] Visa tai dėl Jokūbo maišto ir dėl Izraelio namų nuodėmės[b]. Kas yra Jokūbo maištas? Ar ne Samarija? Ir kas yra Judo nuodėmė[c]? Ar ne Jeruzalė? [6] „Tad paversiu Samariją lauko griuvėsių krūva, vynuogynų veisykla. Nurisiu jos akmenis į slėnį ir atidengsiu jos pamatus. [7] Visos jos dievų statulos bus sudaužytos, visas jos paleistuvių užmokestis sudegintas ugnyje, ir visus jos stabus sunaikinsiu, nes ji [juos] surinko iš paleistuvių užmokesčio ir užmokesčiu paleistuvėms jie vėl turės

---

[a] **1,2** ~G

[b] **1,5** GST; M: nuodėmių

[c] **1,5** GST; G: namų nuodėmės; M: aukštumos

pavirsti“. [8] Todėl turiu gedėti ir vaitoti[d], vaikščioti basas ir nuogas, gedulingai rėkti kaip šakalai, ir [veriančiai] aičioti kaip stručiai, [9] nes nenukreipiamas ˹VIEŠPATIES smūgis˺[e], nes jis pasiekė Judą, palietė mano tautos vartus, Jeruzalę. [10] Neskelbkite Gate, nė kiek neverkite! Bėt-LeAfroje voliokitės dulkėse! [11] Eikite [tremtin], Šafyro gyventojai, nuogi ir išgėdinti! Nedrįsta išeiti Saanano gyventojai. Gedės Bėt-Haėselis. Jis atitrauks nuo jūsų savo paramą. [12] Nors tikėjosi gero Maroto gyventojai, nelaimė nusileido nuo VIEŠPATIES prie pat Jeruzalės vartų. [13] Kinkykit žirgus į kovos vežimus, Lachišo gyventojai! Ta[f] yra dukters Sijonos ˹pagrindinė nuodėmė˺[g], nes tavyje randami Izraelio maištavimai. [14] Todėl ˹turės būti duodamas kraitis˺[h] Morešet-Gatui[i]. Achzibo namai taps nusivylimu Izraelio karaliams[j]. [15] Dar ˹ateis užgrobikas˺[k] pas jus, Marešos gyventojai. Į Adulamą ateis Izraelio šlovė[l]. [16] Nusikirpk [plaukus], plikai nusiskusk [gedėdama] dėl savo išlepintų vaikų. Padaryk savo plikę tokią didelę, kaip kirlio, nes jie eina iš tavęs tremtin.

---

[d] **1,8** Lit. kaukti

[e] **1,9** Rk.; GS: jos smūgis; M: jos žaizdos

[f] **1,13** T.y. pasitikėjimas kovos vežimais, o ne Dievu

[g] **1,13** Arba: nuodėmės pradžia

[h] **1,14** GV; M: tu turėsi duoti kraitį

[i] **1,14** T.y. Morešet-Gato bendruomenė turės būti išleista tremtin, kaip nuotaka išleidžiama iš savo tėvo namų su kraičiu.

[j] **1,14** T.y. Judo karaliams dirbančios puodų žiedyklos paliaus veikusios.

[k] **1,15** Rk.; M: aš atvesiu užgrobiką

[l] **1,15** T.y. Judo karalius ar/ir kilmingieji

Vargas žmonių turto grobikams!

2 [1] Vargas tiems, kurie sumano nedorybę ir išgalvoja pikta savo lovose! Rytui išaušus, jie tai įvykdo, nes jie turi galią. [2] Jie užsigeidžia laukų ir pagrobia juos, [užsigeidžia] namų ir atima juos. Jie vartoja smurtą šeimininkui ir jo namams, žmogui ir jo veldiniui. [3] Todėl VIEŠPATS taip pasakė: „Štai aš sumanau šitai klikai nelaimę, iš kurios neištrauksite savo kaklų, ir negalėsite vaikščioti iškėlę galvas, nes tai bus piktas laikas. [4] Tą dieną kas nors užtrauks apie jus pajuokos dainą, užraudos raudą[m], sakydamas: ‚Mes esame visiškai sunaikinti! Mano tautos dalia ˹pereina kitų nuosavybėn˺[n]. Kaip jis atima [ją] iš manęs! Atsimetėliams jis išdalija mūsų laukus'“. [5] Todėl tu neturėsi nė vieno, metančio matuojamąją virvę ant burtu laimėtos dalies VIEŠPATIES bendruomenėje. [6] „Liaukitės pranašavę! – jie pranašauja. – Neprivalu taip pranašauti[o]! Gėda neužklups [mūsų]. [7] ˹Argi Jokūbo namai prakeikti?˺[p] Nejaugi VIEŠPATS neteko kantrybės? Argi jis taip elgiasi?“ „Argi mano žodžiai nemano gera tam, kuris elgiasi teisingai? [8] Bet ˹jūs pakilote kaip priešas prieš mano tautą˺[q]. Nuo taikiųjų nuplėšiate apsiaustą, nuo pasitikinčių praeivių, nemanančių kariauti. [9] Mano tautos moteris išvarote iš jų jaukių namų, iš jų vaikų atimate

---

[m]**2,4** M pstb.: įvyko!

[n]**2,4** G: matuojama virve

[o]**2,6** Lit. pursloti (menkinamai apibūdinant pranašo kalbą)

[p]**2,7** Rk.; arba rk.: Jokūbo namai yra sandoros dalyviai; M: Argi turėtų būti sakoma, Jokūbo namai?

[q]**2,8** Rk.; M; neseniai (lit. vakar) mano žmonės pakilo kaip priešas

visam laikui mano [jiems duotą] ⌜šlovingą veldinį⌝[r].
[10] ‚Kelkitės ir eikite sau, nes ši ne atilsio vieta!‘ ⌜Dėl netyrumo jūs būsite skaudžiai sunaikinti⌝[s]. [11] Jei kas, prisipūtęs vėjo ir apgaulės, meluotų: ‚Aš tau pranašausiu apie vyną ir stiprų gėrimą‘, tas būtų pranašas šitai tautai!“

Izraelio likučio surinkimas

[12] „Aš rinkte surinksiu tave visą, Jokūbe, veste suvesiu Izraelio likutį, jį subursiu kaip avis į gardą, kaip bandą į žardį, ir ji klegės nuo žmonių [balsų]“. [13] Pralaužėjas žygiuos pirma jų. Jie prasilauš, praeis pro vartus ir išeis pro juos. Jų Karalius pražygiuos pirma jų, VIEŠPATS jų priešaky“

Prieš neteisingai teisiančius valdovus

3 [1] Ir aš sakiau: „Klausykite, Jokūbo vyresnieji, Izraelio namų vadai! Ar ne jūsų dalykas žinoti, kas teisinga – [2] jūsų, kurie nekenčiate gera ir mylite pikta, kurie lupate jų odą nuo jų ir jų mėsą nuo jų kaulų? [3] Jie ėda mano žmonių kūną, lupa jų odą nuo jų ir sulaužo jų kaulus. Jie sukapoja [juos] kaip mėsą [, dedamą] į puodą, kaip gyvulieną [, virinamą] katile. [4] Tada jie šauksis VIEŠPATIES, bet jis neišklausys jų. Tuo metu jis paslėps savo veidą nuo jų, nes jie darė piktus darbus“.

---

[r]**2,9** Lit. šlovę

[s]**2,10** Arba rk.: Dėl menkniekio jūs imate skaudų užstatą; M: Dėl netyrumo tu žūsi, o žuvimas bus skaudus.

Prieš tautą klaidinančius pranašus

[5] Taip pasakė VIEŠPATS apie pranašus, suvedžiojančius mano tautą, kurie, kai gauna ką kramtyti dantimis, šaukia „Taika!“, o tam, kuris jiems nieko neįdeda į burną, skelbia karą: [6] „Todėl jums ateis naktis be regėjimo ir tamsa[t] be žyniavimo. Saulė nusileis pranašams, ir jiems aptems diena. [7] Tada gėdysis regėtojai ir raus iš gėdos žyniautojai. Jie visi apsidengs ūsus, nes nebus atsakymo iš Dievo“. [8] O aš – aš esu kupinas jėgos su VIEŠPATIES dvasios pagalba, kupinas teisingumo ir drąsos paskelbti Jokūbui jo maištavimą, Izraeliui jo nuodėmę.

Izraelio vadų korupcija ir Jeruzalės žlugimas

[9] Klausykite gi to, Jokūbo namų vyresnieji, Izraelio namų vadai – jūs, kurie bodités teisingumo ir iškreipiate visa, kas tiesu, [10] kurie statote Sijoną krauju ir Jeruzalę neteisybe! [11] Jos vadai teisia už dovanas, jos kunigai moko už atlyginimą ir jos pranašai žyniauja už pinigus, tačiau jie pasitiki VIEŠPAČIU, sakydami: „Argi VIEŠPATS nėra tarp mūsų? Nelaimė neištiks mūsų!“ [12] Tad dėl jūsų [kaltės] Sijona bus ariant paversta atviru lauku, Jeruzalė taps griuvėsiais, o šventyklos kalnas – miškuota aukštuma.

---

[t] **3,6** G; M: pasidarys tamsu

Sijonos būsimas išaukštinimas

4 [1] O ˹ateityje˺[u], VIEŠPATIES namų kalnas tvirtai stovės kaip kalnų aukščiausias[v], ir jis bus iškilęs viršum kalvų. Plauks į jį tautos, ir daug nacijų ateis ir sakys: [2] „Ateikite! Lipkime į VIEŠPATIES kalną, į Jokūbo Dievo namus, kad jis mus pamokytų savo kelių ir kad mes vaikščiotume jo takais!“ Nes iš Sijonos išeis pamokymas, VIEŠPATIES žodis iš Jeruzalės. [3] Jis teis taikindamas daugelį tautų, darys teismo sprendimą galingoms, tolimoms nacijoms. Tada jos perkals savo kalavijus į noragus[w] ir savo ietis į vynpeilius. Nebekels kalavijo tauta prieš tautą, ir jos nebesimokys kariauti. [4] Bet kiekvienas sėdės po savo vynmedžiu ir po savo figmedžiu, niekieno negąsdinamas, nes kariuomenių VIEŠPATIES burna tai pasakė. [5] Nors visos tautos [dar] eina [savo keliu], kiekviena savo dievo vardu[x], mes eisime VIEŠPATIES, savo Dievo, vardu visuomet ir amžinai.

Būsimoji Izraelio ir Jeruzalės didybė

[6] „Tą dieną, – sako VIEŠPATS, – aš mielai surinksiu šlubuosius, suvesiu išsklaidytuosius ir tuos, kuriems padariau bloga. [7] Padarysiu šlubuosius likučiu, o atsilikėlius – gausia[y] tauta“. Ir VIEŠPATS jiems karaliaus

---

[u]**4,1** Lit. [šių] dienų pabaigoje

[v]**4,1** Lit. viršūnė

[w]**4,3** Arba: kaplius

[x]**4,5** T.y. jo nurodymu, įgaliojimu ir pasitikėdama juo

[y]**4,7** Arba: galinga

Sijonos kalne nuo tada ir per amžius. [8] O tu, bandos bokšte, dukters Sijonos kaubury! Pas tave pareis ir pargrįš ankstyvoji valdžia, dukters Jeruzalės karalystė.

Sijona gimdymo skausmuose

[9] Dabar! Kodėl taip garsiai rėki? Argi tu neturi karaliaus? Argi tavo patarėjas žuvo, kad tave suėmė skausmai kaip gimdančiąją? [10] Raitykis iš skausmo ir pratrūk klyksmais, kaip gimdančioji, dukterie Sijona, nes dabar tu turi palikti miestą ir apsigyventi atvirame lauke. Tu turėsi eiti į Babiloną. Ten tu būsi išgelbėta. Ten VIEŠPATS tave atpirks iš tavo priešų rankos. [11] O dabar! Susirinko prieš tave daug tautų, sakančių: „Ji tebūna išniekinta!“ ir: „Tegul ganosi Sijona mūsų akys!“ [12] Bet jos nežino VIEŠPATIES minčių ir nesuvokia jo sumanymo, kad jis jas surinko kaip pėdus į klojimą. [13] „Kelkis ir kulk, dukterie Sijona, nes padarysiu tavo ragą geležinį ir tavo kanopas žalvarines! Ir tu sumalsi daug tautų“. Tu pašvęsi[z] VIEŠPAČIUI jų grobį, jų turtus visos žemės Valdovui.

Nužemintas Jeruzalės karalius ir idealusis Izraelio valdovas

[14] Dabar! Raižykis, užpultoji dukterie! Mes esame apgulti. Lazda jie trenkia į žandą Izraelio teisėjui.

5 [1] „O tu, Efratos Betliejau, mažas tarp Judo giminių, iš tavęs man kils tas, kuriam skirta valdyti Izraelį ir kurio kilmė siekia tolimą praeitį, žilos senovės dienas“. [2] Todėl jis paliks juos iki laiko, kai gimdančioji bus

---

[z] **4,13** T.y. paaukosi, visiškai sudegindama jų karo laimikį, o metalinius daiktus dėdama į šventyklos iždinę kaip VIEŠPATIES pergalės ženklą

pagimdžiusi ir jo likusieji broliai sugrįš pas izraelius. [3] Jis stovės ir ganys VIEŠPATIES galia, VIEŠPATIES, savo Dievo, didingu vardu. Ir jie saugiai gyvens, nes dabar jis bus ˹didžiai gerbiamas˺[a] iki žemės pakraščių. [4] Ir jis ˹įvykdys taiką˺[b]. Kai Asirija įsibraus į mūsų šalį ir įžengs į mūsų žemę[c], mes paskirsime prieš jį septynis ganytojus ir aštuonis žmones kaip vadus. [5] Jie ganys Asirijos šalį su kalaviju, Nimrodo kraštą ˹su nuogu kardu˺[d]. Jis išgelbės [mus] iš Asirijos, kai ši įsibraus į mūsų šalį, kai ši įžengs į mūsų sritį.

Jokūbo likutis ir tautos

[6] Paskui Jokūbo likutis bus daugelyje tautų kaip rasa nuo VIEŠPATIES, kaip dulksna ant augalų, kuri nė vieno neturi laukti ir neturi lūkėti žmonių, [7] Jokūbo likutis bus tarp nacijų, daugelyje tautų, kaip liūtas tarp miško žvėrių, kaip jaunas liūtas avių bandose, kuris, kai pereina, parmeta ant žemės ir sudrasko, ir nėra kas išgelbėtų, [8] Tavo ranka tebūna pakelta prieš tavo priešininkus, kad visi tavo priešai būtų sunaikinti!

Karinės galios ir pagoniško kulto sunaikinimas

[9] „Tą dieną, – sako VIEŠPATS, – aš išnaikinsiu iš tavęs žirgus ir sudaužysiu tavo kovos vežimus. [10] Sunaikinsiu tavo šalies miestus ir sugriausiu visas tavo tvirtoves. [11] Atimsiu burtus iš tavo rankos, ir tu nebeturėsi žynių.

---

[a]**5,3** Lit. didis

[b]**5,4** Lit. bus taika

[c]**5,4** GS; M: tvirtoves (lit. sutvirtintus namus, gyvenamus bokštus)

[d]**5,5** Rk.; M: jo įėjimuose

[12] Išnaikinsiu tavo stabus ir tavo šventakmenius iš tavęs, kad nebekniūpotum prieš savo rankų darbą. [13] Išrausiu iš tavęs ašeras[e] ir sunaikinsiu tavo dievukus[f]. [14] Užsirūstinęs ir įnirtęs atkeršysiu nacijoms, kurios [man] nepakluso“.

VIEŠPATS kelia bylą savo tautai

6 [1] Klausykite, ką VIEŠPATS sako! „Kelkis, užvesk bylą kalnų akivaizdoje, ir tegul kalvos išgirsta tavo balsą! “ [2] Išgirskite, kalnai, VIEŠPATIES bylą, klausykitės[g], žemės pamatai, nes VIEŠPATS kelia bylą savo tautai ir teisiasi su Izraeliu! [3] „Mano tauta, ką tau padariau? Kuo tave nuvarginau? Paliudyk prieš mane! [4] Juk aš tave atvedžiau iš Egipto šalies, išvadavau iš vergystės namų ir pasiunčiau Mozę, kad tave vestų, Aharoną ir Mirjamą. [5] Mano tauta, atsimink, ką sumanė Balakas, Moabo karalius, ir ką jam atsakė Bileamas, Beoro sūnus! [Atsimink perėjimą] nuo Šitimo iki Gilgalio, kad žinotum VIEŠPATIES teisius darbus!“

Ko VIEŠPATS reikalauja

[6] „Su kuo man sutikti VIEŠPATĮ, nusilenkti aukštybių Dievui? Ar jį sutikti su deginamomis aukomis, su metiniais veršiais? [7] Ar VIEŠPAČIUI patiks tūkstančiai avinų, dešimtys tūkstančių aliejaus upelių? Ar man atiduoti savo pirmagimį už savo maištavimą, savo kūno vaisių – už savo asmens nuodėmę?“ [8] Tau, žmogau, pasakyta, kas gera, ir ko VIEŠPATS reikalauja iš tavęs:

---

[e]**5,13** T.y. medinius Ašeros kulto stulpus, įkastus prie aukuro

[f]**5,13** Rk.; M: miestus

[g]**6,2** Rk.; M: ir jūs patvarieji

tik daryti, kas teisinga, mylėti ištikimybę[h] ir rūpestingai vaikščioti su savo Dievu.

Bausmė už apgavystę, melą ir smurtą

[9] Klausykis, VIEŠPATS šaukia miestui! [Išmintinga bijoti tavo vardo.] Klausykite, gentie ir ⌜miesto susirinkime⌝[i]! [10] „Ar ⌜aš galiu pamiršti netikrą batą⌝[j] [neteisybe sukauptus lobius] ir sumažintą, prakeiktą efą[k]? [11] Ar galiu pateisinti vartojantį neteisingas svarstykles ir maišelį su apgaulingais svarsčiais? [12] Kadangi jo[l] turtuoliai pilni smurto ir jo gyventojai kalba melą, ir jų liežuvis yra [vien] klasta jų burnoje, [13] tai ir aš pradėjau[m] plakti tave, niokoti dėl tavo nuodėmių. [14] Tu valgysi, bet nepasisotinsi, ir alkio graužulys liks tavyje. Tu atidėsi [ką saugoti], bet neišsaugosi, o ką išsaugosi, tą atiduosiu kalavijui. [15] Tu sėsi, bet nepjausi. Tu spausi alyvas, bet nepasitepsi aliejumi. Ir mindysi vynuoges, bet negersi vyno. [16] ⌜Tu laikeis⌝[n] Omrio nuostatų ir visko, ką darė Achabo namai, ir elgeis[o] pagal jų patarimus, kad

---

[h]**6,8** T.y. sandoros ištikimybę, patvarią meilę, malonę, draugiškumą

[i]**6,9** Rk.

[j]**6,10** Rk. Batas buvo skysčių saikas.

[k]**6,10** Efa buvo biralų saikas tokio pat tūrio, kaip batas.

[l]**6,12** T.y. miesto

[m]**6,13** GSVAkvTheod; M: padariau tave ligonį

[n]**6,16** GSVTheod; M: Buvo laikomasi

[o]**6,16** Rk.; M: elgėtės

padaryčiau tave klaikuma ir[p] jo gyventojus apšvilpimo dalyku. Ir jūs turėsite kęsti tautų[q] panieką“.

Skundas dėl visuomenės dorinio nuosmukio

7 [1] Vargas man! Nes man atsitiko, kaip renkant vasaros vaisius, kaip skinant parankas per vynuogių rinkimą. Nė vienos vynkekės užvalgyti! Nė vienos ankstyvos figos, kurios aš geisčiau! [2] Dingo maldingasis iš šalies, ir nebėra teisaus tarp žmonių. Jie visi tykoja kraujo pralieti, vienas kitą medžioja, kad sunaikintų. [3] Jų rankos veiklios daryti pikta. Valdininkas reikalauja [dovanų], o teisėjas [teisia] už atlyginimą. Didžiūnas pasako, ko jis nori, o jie tai surezga. [4] Geriausias tarp jų yra kaip dygliakrūmis, teisiausias – [kaip] erškėčių tvora. Tavo žvalgų [pranašauta] diena, tavo bausmės [diena], atėjo. Dabar ˹jie nežino kur dėtis˺[r]. [5] Netikėkite artimu, nepasitikėkite draugu! Nuo gulinčios prie tavo krūtinės saugok savo burnos duris! [6] Nes sūnus laiko tėvą silpnapročiu, duktė priešinasi savo motinai, marti savo uošvei. Žmogaus priešai – jo paties namiškiai. [7] Bet aš žvalgysiuos VIEŠPATIES, lauksiu mane gelbstinčio Dievo. Mano Dievas išklausys mane.

Viltis atsikurti per Dievo malonę

[8] Nesidžiauk dėl manęs, mano priešininke[s]! Nors parkritau, atsikelsiu. Nors sėdžiu tamsoje, VIEŠPATS

---

[p] **6,16** T.y. miesto

[q] **6,16** G; M: mano tautos

[r] **7,4** Lit. kyla jų sumišimas

[s] **7,8** Mot. gim. T.y. priešiška (turbūt Babilono) karalystė

yra man šviesa. [9] Turiu pakęsti VIEŠPATIES rūstybę, – nes jam nusidėjau, – iki jis išspręs mano bylą ir apgins mano teises. Jis išves mane į šviesą – išvysiu jo teisumą[t]. [10] Tada mano priešininkė tai matys, ir ją apdengs gėda – ją, kuri man sakė: „Kur yra VIEŠPATS, tavo Dievas?“ Mano akys žvelgs žemyn į ją. Dabar ji gulės sutrypta kaip gatvių purvas. [11] [Ateina] diena tavo sienoms statyti! Diena, kai tavo ribos prasiplės! [12] Diena, kai jie[u] pareis pas tave [iš visur] nuo Asirijos iki Egipto, nuo Egipto iki Upės[v], nuo jūros iki jūros ir nuo kalnų iki kalnų. [13] O žemė[w] pavirs dykuma dėl jos gyventojų, kaip jų darbų vaisius.

Malda ir gyrius

[14] Ganyk savo tautą savo lazda, savo nuosavą avių bandą, atskirai gyvenančią brūzgyne, apsuptą[x] vaismedžių sodo. Tegul jos ganosi Bašane ir Gileade, kaip senovės dienomis! [15] Kaip tada, kai išėjai iš Egipto šalies, ⌜parodyk mums⌝[y] stebuklų! [16] Tegul tautos tai mato ir susigėsta, nors ir visaip galingos, tegul deda ranką ant burnos! Jų ausys teapkursta! [17] Tegul jos laižo dulkes, kaip gyvatė, kaip žemės šliaužikai! Tegul drebėdamos ateina iš savo pilių [pas VIEŠPATĮ, mūsų Dievą], tavęs išsigąsta ir bijosi! [18] Kas yra toks Dievas, kaip tu, kuris

---

[t]**7,9** T.y. išganymą

[u]**7,12** T.y. tremtiniai

[v]**7,12** T.y. Eufrato

[w]**7,13** T.y.Izraelio priešų teritorija

[x]**7,14** Lit. vidury

[y]**7,15** Rk.; M: aš jam parodysiu

atima kaltę ir atleidžia maištavimą savo nuosavybės likučiui, kuris nepalaiko savo rūstybės amžinai, nes mėgsta [rodyti] malonę? [19] Jis vėl pasigailės mūsų, sutryps mūsų kaltes. Tu numesi į jūros gelmes visas mūsų[z] nuodėmes. [20] Tu parodysi ištikimybę Jokūbui, malonę Abraomui, kurią su priesaika pažadėjai mūsų protėviams žilos senovės dienomis.

---

[z] **7,19** Kl. MssGSV; M: jų

NACHUMAS

1 [1] Pranašystė apie Ninevę. Elkošiečio Nachumo regėjimo knyga.

Dievo kerštas ir teismas Ninevei

[2] Pavydulingas ir keršijantis Dievas yra VIEŠPATS, VIEŠPATS yra keršytojas ir rūstininkas. VIEŠPATS keršija savo priešininkams, ir jis yra pagiežingas savo priešams. [3] VIEŠPATS yra lėtas rūstintis ir didžiagalis, ir VIEŠPATS tikrai nepaliks nenubaudęs. Viesule ir audroje yra jo kelias, o debesys – jo kojų dulkės. [4] Jis sudraudžia jūrą ir padaro ją sausą, ir išdžiovina visas upes. Nuvysta Bašanas ir Karmelis, ir Lebanono žiedai nuvysta. [5] Kalnai dreba nuo jo, ir kalvos tirpsta. Žemė nusiaubiama[a] jo akivaizdoje, pasaulis ir visi jo gyventojai. [6] Jo įniršis – kas gali atsilaikyti prieš jį? Kas gali ištverti jo degantį pyktį? Jo rūstybė išsilieja kaip ugnis, ir uolos skeldi nuo jo. [7] VIEŠPATS yra geras ˹jo laukiantiems˺[b], tvirtovė priespaudos dieną. Jis pažįsta ieškančius prieglobsčio jame. [8] Bet užliejančiu tvanu jis padarys galą ˹jos vietai˺[c] ir nuvys savo priešus į tamsybes. [9] Ką ˹sumanote prieš˺[d] VIEŠPATĮ? Jis padarys galą! Priespauda nepasikartos!

---

[a]**1,5** Rk.; M: pakelia

[b]**1,7** G;~M

[c]**1,8** T.y. Ninevės ar Ištaros, jos deivės globėjos, vietai; G: savo priešininkams

[d]**1,9** Arba: galvojate apie

[10] Nes kaip susipynę erškėčiai[e], kaip visai sausi ražienojai jie[f] bus [ugnies] praryti. [11] Iš tavęs[g] išėjo tas, kuris[h] sugalvojo pikta prieš VIEŠPATĮ, kuris sumanė niekšybę. [12] Taip pasakė VIEŠPATS: „Nors nepaliesti ir gausūs, net tokie jie bus nukirsti ir turės pranykti. Nors tave nužeminau, daugiau tavęs nebenužeminsiu. [13] O dabar sulaužysiu nutraukęs jos[i] jungą nuo tavęs ir sutraukysiu tavo pančius“. [14] VIEŠPATS įsakė apie tave[j]: „Nebebus tavo vardo palikuonių. Iš tavo dievų namų išnaikinsiu išdrožtus ir nulietus stabus. Kasu tau kapą, nes tu nieko nevertas“.

Gera naujiena Judui

2 [1] Štai kalnuose kojos nešančio gerą žinią, skelbiančio taiką. Švęsk, Jude, savo šventes, tesėk savo įžadus, nes daugiau nebepereis per tave nenaudėlis! Jis visiškai sunaikintas![k]

Ninevės paėmimas

[2] Griovėjas atžygiavo prieš tave, Saugok tvirtovę, stebėk kelią, tvirtai susijuosk strėnas, sukaupk visas jėgas! [3] Nes

---

[e]**1,10** M + dviejų pirma einančių žodžių ditografiją, kartais verčiamą šitaip: ir kaip įsikaušę girtuokliai. Hbr. tekstas apgadintas ir neaiškios reikšmės.

[f]**1,10** T.y. VIEŠPATIES priešai

[g]**1,11** T.y. Ninevės

[h]**1,11** T.y. Asirijos karalius

[i]**1,13** T.y. Asirijos karalystės

[j]**1,14** T.y. Asirijos karalių

[k]**2,1** Kai kurie vertėjai perkelia 2,3 tekstą čia ar po žodžių „skelbiančio taiką“ – jų manymu, į jo pirmykštę vietą.

VIEŠPATS atstatė Jokūbo didybę kaip [senovinę] Izraelio didybę, nors siaubėjai juos nusiaubė ir jų vynšakes nulaužė. [4] Jo karžygių skydas raudonas, kareiviai apvilkti skaisčiai raudona apranga. Kovos vežimai – kaip deglų ugnis, kai jis [juos] sustato į eilę, ˹o žirgai stojasi piestu˺[l]. [5] Gatvėmis dūksta vežimai, lekia šen ir ten per aikštes. Jie atrodo kaip deglai, tviska kaip žaibai. [6] Jis[m] atsimena savo galinguosius. Tie klupinėja eidami. Jie skuba prie sienos, bet [jau] pastatytas puolimo stogas! [7] Upių vartai atidaromi, ir [karaliaus] rūmai susiūbuoja. [8] ˹Tremtin išvedama valdovė˺[n], o jos tarnaitės dejuoja, kaip kad karveliai burkuoja, mušdamosi į krūtinę. [9] Ninevė yra kaip vandens tvenkinys, kurio vanduo išbėga. „Sustokite! Sustokite!“[o] Bet niekas neatsigręžia. [10] Grobkite sidabrą, grobkite auksą! Išteklių be galo! Visokių brangių indų apstas! [11] Niokojimas, nusiaubimas ir sunaikinimas! Alpstanti širdis ir svyruojantys keliai! Visos strėnos drebančios, ir visi veidai išbalę! [12] Kur yra liūtų lindynė ir jaunų liūtų maitinama vieta, kur vaikščiojo liūtas[p], liūtukas, niekieno negąsdinamas? [13] Liūtas draskė savo liūtukams ir smaugė savo liūtėms. Jis pripildė grobio savo olas ir savo urvus to, ką sudraskė. [14] „Štai aš prieš tave, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – Aš paleisiu dūmais tavo kovos vežimus, ir tavo jaunus liūtus surys kalavijas.

---

[l]**2,4** Arba: ir mosikuojamos eglinės ietys (lit. ėgliai)

[m]**2,6** T.y. Asirijos karalius

[n]**2,8** Rk.; M: Nuspręsta! Ji (t.y. Ninevė) apnuoginama, vedama šalin!

[o]**2,9** Būtent: jūs pabėgėliai

[p]**2,12** M + kitą „liūto“ sinonimą

Pašalinsiu nuo žemės tavo grobimą, ir nebebus girdimas tavo pasiuntinių balsas“.

Dievo teismas Ninevei

3 [1] Vargas kraują praliejusiam miestui, kuris visas klasta, pilnas grobio! Nesiliauja plėšimas! [2] Botagų pliaukšėjimas ir tekinių bildesys! Šuoliais lekią arkliai ir šokinėją kovos vežimai! [3] Raiteliai ant piestu šokančių žirgų! Kalavijų švytavimas ir iečių blykčiojimas! Daugybė užmuštų, krūvos negyvėlių! Begalė lavonų! Klumpama ant jų lavonų. [4] Dėl daugybės ištvirkimų paleistuvės, gražios, žavingos, kerėtojos, apraizgiusios[q] tautas savo paleistuvavimais ir gimines savo kerais. [5] „Štai aš prieš tave, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – Aš atidengsiu tavo sijoną [užtraukdamas] tau ant veido ir parodysiu tautoms tavo nuogybę, karalystėms tavo gėdą. [6] Apdrabstysiu tave purvais, tave paniekinsiu ir padarysiu [pajuokos] reginiu. [7] Tada kiekvienas tave matantis bėgs nuo tavęs ir sakys: ‚Ninevė sunaikinta! Kas reikš jai užuojautą?’ Kur man ieškoti tau guodėjų?“ [8] Argi tu geresnė už No-Amoną[r], sėdintį prie Nilo? Vandenys jį supa. Jo priešmūris buvo jūra[s], jo mūrai – jūros vanduo. [9] Jo stiprybė buvo Kušas ir begalė egiptiečių. Putas ir libiai buvo jo pagalbininkai. [10] Tačiau ir jam buvo lemta tremtis. Jis išėjo į nelaisvę. Net jo vaikai buvo triuškinami visų gatvių kampuose. Dėl jo garbingųjų buvo metami burtai, ir visi jo didikai buvo sukaustyti

---

[q] **3,4** Rk.; M: pardavusios

[r] **3,8** T.y. Tebus

[s] **3,8** T.y. Nilas; plg. Jez 19,5

grandinėmis. [11] Tu[t] irgi pasigersi, būsi apsvaigusi[u]. Tu irgi ieškosi prieglobsčio nuo priešo. [12] Visos tavo tvirtovės – figmedžiai ⌜su ankstyvomis figomis⌝[v]. Jei kas juos papurto, jos krinta į valgančiojo burną. [13] Žiūrėk! Tavo kareiviai [kaip] moterys tavo viduje! Tavo priešams plačiai atsidaro tavo šalies vartai. Ugnis suėda tavo užkaiščius. [14] Pasisemk vandens apgulimui, sustiprink savo tvirtoves! Lipk į šlyną, mindyk molį, nusitverk plytų formą! [15] Ten surys tave ugnis, nužudys tave kalavijas, surys tave kaip skėrių vikšrai. Dauginkis kaip skėrių vikšrai, dauginkis kaip skėriai! [16] Tu padarei savo pirklius gausesnius už dangaus žvaigždes. [Skėrių vikšrai išsilupa ir nuskrenda.] [17] Tavo sargai yra kaip skėriai, ir tavo naujokų verbuotojai – kaip skėrių spiečiai, nutūpę ant akmeninių tvorų šaltą dieną. Saulei patekėjus, jie nulekia, ir niekas nežino jų vietos. Kur jie yra? [18] Snaudžia tavo ganytojai, Asirijos karaliau, miega[w] tavo kilmingieji. Tavo kariuomenė išsklaidyta kalnuose, ir nėra kas ją surinktų. [19] Nėra pagijimo[x] tavo sužeidimui. Nepagydoma tavo žaizda. Visi, kurie išgirsta žinią apie tave, ploja rankomis dėl tavęs, nes ko nėra palietęs tavo nesiliaujantis žiaurumas?

---

[t] **3,11** T.y. Nineve

[u] **3,11** Rk.; M: pasislėpusi

[v] **3,12** Arba rk.: tavo kareiviai – ankstyvos figos

[w] **3,18** Rk.; M: gyvena

[x] **3,19** G; M: palengvinimo

CHABAKUKAS

1 [1] Paskelbimas, kurį pranašas Chabakukas gavo regėjime.

Pranašo skundas

[2] Iki kol, VIEŠPATIE, aš šauksiuos pagalbos, o tu neišgirsi, rėksiu tau „Smurtas!“, o tu negelbėsi? [3] Kam tu man leidi matyti nedorybę ir žvelgti į vargą? Siaubimas ir smurtas yra man prieš akis, Randasi vaidai ir kyla nesantaika. [4] Todėl įstatymas darosi neveiksmingas, ir teisingumas neišeina aikštėn, nes nedorėlis gauna viršų ant teisiojo. Tad teismo sprendimas išeina kreivas.

VIEŠPATIES atsakymas

[5] Pasižvalgykite tarp tautų ir žiūrėkite! Žvelkite nustebę vienas į kitą, stebėkitės, nes darau darbą jūsų dienomis! Jūs netikėtumėte, jei kas pasakotų [apie jį]. [6] Nes štai aš prikeliu kaldėjus, tą nuožmią ir veržlią tautą, žygiuojančią per žemės platybes užimti jai nepriklausančių buveinių. [7] Ji baisi ir kelianti baimę. ˹Ji pripažįsta tik savo pačios teisę ir didybę˺[a]. [8] Greitesni už leopardus jos arkliai ir labiau linkę pulti negu stepių[b] vilkai. Trypia kanopomis žemę jos žirgai. Jos žirgai[c] atlekia iš toli kaip erelis,

---

[a]**1,7** T.y. laikosi tik savo pačių nustatytų teisingumo normų ir didžiuojasi savo didybe kaip savo galia pasiekta, ne Dievo suteikta; M lit.: Iš jos pačios išeina jos teisė ir jos didybė.

[b]**1,8** Rk.; M: vakaro

[c]**1,8** M + atbėga; ~ KumrS

puolantis žemyn praryti. [9] Ji visa ateina smurtauti. Jų priekinės eilės veržiasi pirmyn, ir ji renka belaisvius kaip smiltis. [10] Ji tyčiojasi iš karalių: valdovai – jai tik juokas. Ji juokiasi iš kiekvienos tvirtovės: ji supila žemes ir ją[d] paima. [11] Paskui ji praūžia kaip vėjas ir traukia toliau. Ji ⌜nusikalsta – ta, kuri padaro savo jėgą⌝[e] savo dievu.

Chabakuko antrasis skundas

[12] Argi tu nesi nuo senų senovės, VIEŠPATIE, mano Dieve, mano Šventasis? Tu nemirtingas! VIEŠPATIE, tu jį[f] paskyrei teisti. O Uola, tu jį įstatei sudrausti. [13] [Tavo] akys per tyros žvelgti į pikta, ir tu negali žiūrėti į neteisybę. Kodėl tu žiūri į klastinguosius ir tyli, kai nedorėlis praryja teisesnį už save? [14] Tu padarei žmones kaip jūros žuvis, kaip kirmėles, neturinčias valdovo. [15] Juos visus jis ištraukia meškere. Jis juos velka savo tinklu ir surenka savo bradiniu. Dėl to jis linksminasi ir džiūgauja. [16] Todėl jis aukoja savo tinklui ir degina smilkalus savo bradiniui, nes jais riebi jo dalis ir jo maistas riebalingas. [17] Ar tad jis nuolat ⌜trauks kalaviją tautoms žudyti⌝[g] be pasigailėjimo?

VIEŠPATIES antrasis atsakymas

2 [1] Tegul aš užimsiu savo postą, atsistosiu ⌜savo sargybos bokšte⌝[h] ir žvalgysiuos, kad pamatyčiau, ką

---

[d]**1,10** T.y. tvirtovę

[e]**1,11** Kumr: padaro tą, savo jėgą

[f]**1,12** T.y. priešą (= kaldėjų tautą)

[g]**1,17** Kumr; M: tuštins savo tinklą, žudydamas tautas

[h]**2,1** Rk.; M: ant apgulimo [sienos]

jis man pasakys ir kokį atsakymą gausiu į savo skundą. 2 Tada VIEŠPATS man atsakė ir tarė: „Užrašyk regėjimą aiškiai ant plokščių, kad jį galėtų greitai perskaityti! 3 Mat regėjimas dar turi išsipildyti paskirtu laiku, ir jis kalba apie galą, bet neapvils. Jei jis užtruks, lauk jo, nes jis tikrai išsipildys ir neužtruks“. 4 Štai išdidėlis! Netiesi jo siela jame. Bet teisusis gyvens savo tikėjimu[i]. 5 Tačiau[j] ˹vargas klastūnui, išdidžiam vyrui! Neišliks˺[k] tas, kurs plačiai išžioja savo gerklę kaip šeolis[l] ir nepasisotina kaip mirtis. Jis surenka sau visas nacijas, sutelkia sau visas tautas. 6 Argi visos šitos nesiims apie jį pašaipių priežodžių ir užuominų, mįslingų posakių ir nesakys: „Vargas tam, kuris daugina tai, kas ne jo – kiek dar ilgai? – ir sunkiai apsikrauna skolomis?“ 7 Ar staiga nesukils tavo skolintojai ir neatsibus tie, kurie privers tave drebėti? Tada tapsi jiems grobiu. 8 Kadangi tu apiplėšei daug tautų, tave apiplėš visi tautų likučiai dėl [išlieto] žmonių kraujo ir smurto [, padaryto] šaliai, miestams ir visiems jų gyventojams. 9 Vargas tam, kurs siekia neteisėto pelno savo namams, kraudamas sau lizdą aukštybėse, kad apsisaugotų nuo nelaimės rankos! 10 Tu sumanei gėdą savo namams[m]: sutriuškinai daugelį tautų ir taip praradai savo gyvybę! 11 Juk akmuo šaukia iš sienos, ir sija jam atsiliepia iš [pastato] rąstų. 12 Vargas statančiam

---

[i]**2,4** T.y. pastoviu pasitikėjimu; arba: ištikimybe (t.y. tuo, kad jis yra ištikimas Dievui); G: per mano ištikimybę (arba: per tikėjimą manim)

[j]**2,5** ~GS

[k]**2,5** Rk.: M: vynas apgauna. Išdidusis vyras neišliks (arba: nepasieks savo tikslo) –

[l]**2,5** T.y. mirusiųjų buveinė

[m]**2,10** T.y. tai, ką sumanei, padarys gėdą tavo dinastijai.

miestą krauju ir kuriančiam gyvenvietę skriauda! [13] Ar tai nepriklauso nuo kariuomenių VIEŠPATIES, kad tautos vargsta [tik] ugniai[n] ir nacijos kamuojasi už nieką? [14] Nes žemė bus taip pilna VIEŠPATIES šlovės pažinimo, kaip kad vanduo uždengia jūrą. [15] Vargas tam, kuris girdo savo kaimynus ˹iš savo rūstybės taurės˺[o] ir net nugirdo, kad pažvelgtų į jų nuogybę! [16] Tu pasisotinai gėda, o ne šlove. Gerk ir tu ir svyrinėk[p]! Ateina pas tave, aplink eidama VIEŠPATIES dešinės taurė, ir didelė gėda [kris] ant tavo šlovės, [17] nes Lebanonui padarytas smurtas tave užgrius ir gyvulių naikinimas tave sutriuškins – dėl [išlieto] žmonių kraujo ir smurto [, padaryto] šaliai, miestams ir visiems jų gyventojams. [18] Kokia nauda iš stabo, kad jį išdrožia jo meistras, – iš nulieto atvaizdo, melo mokytojo, kad juo pasitiki jo[q] meistras, nors jis kuria [vien] nebylius dievaičius? [19] Vargas tam, kuris sako medžiui: ‚Pabusk!’, – nebyliui akmeniui: ‚Pajudėk!’ Nors jis aptrauktas auksu ir sidabru, jokios dvasios nėra jame. Ar jis gali pamokyti?“ [20] Tačiau VIEŠPATS yra savo šventykloje. Nutilk prieš jį, visa žeme!

Chabakuko malda

3 [1] Pranašo Chabakuko malda *Al šigejonot*[r]. [2] VIEŠPATIE, aš išgirdau tavo pranešimą, pabūgau,

---

[n]**2,13** T.y. tik tam, kad ugnis surytų

[o]**2,15** Rk.; M: įmaišo tavo rūstybę

[p]**2,16** GKumrAkvSV; M: pasirodyk neapipjaustytas

[q]**2,18** Rk.; M: jo kūrinio

[r]**3,1** Gal tai reškia: raudos gaida

VIEŠPATIE, tavo darbo. Tarpmetyje[s] leisk jam[t] gyventi, tarpmetyje leisk jam suprasti. Užsirūstinęs[u] atsimink gailestingumą. [3] Dievas ateina iš Temano, Šventasis nuo Parano kalno. Sela[v] Apdengia dangų jo šlovė, ir jo gyrius pripildo žemę. [4] [Jo] spindesys yra kaip [saulės] šviesa. Spinduliai blyksi iš jo rankos. Ten slypi jo galybė. [5] Pirma jo eina lykava[w], o maras seka įkandin jo. [6] Kai jis atsistoja, sudrebina[x] žemę. Kai jis pasižiūri, verčia pašokti iš baimės tautas. Sutrupa amžinieji kalnai, priglunda prie žemės senovinės kalvos. Amžinieji keliai[y] yra jo. [7] Matau kaip, bėdos tektos, dreba Kušano palapinės, Midjano šalies palapinių uždangos. [8] Ar prieš upes užsidegė, VIEŠPATIE, ar prieš upes tavo pyktis, ar prieš jūrą tavo įtūžis, kad važiuoji su[z] savo žirgais, su savo pergalingais vežimais? [9] Tu traukte ištrauki iš dėklo savo lanką, ˹pasotini strėlėmis savo strėlinę˺[a]. Sela Upėmis išvagoji žemę. [10] Tave pamatę, raitosi[b] kalnai, ˹išliejo vandenį debesys˺[c], gilieji vandenys paleido savo ūžmą.

---

[s]**3,2** T.y. laikmetyje tarp Dievo tautos nubaudimo ir jos priešų sunaikinimo

[t]**3,2** T.y. Izraeliui arba tikinčiajam

[u]**3,2** Arba: Suirutėje

[v]**3,3** Neišaiškintos reikšmės muzikinis terminas

[w]**3,5** T.y. epidemija

[x]**3,6** G; M: matuoja

[y]**3,6** T.y. dangaus kūnų orbitos

[z]**3,8** Lit. viršum. Vežime stovintis kovotojas atrodo aukštesnis už įkinkytus žirgus.

[a]**3,9** Rk.

[b]**3,10** kaip gimdanti moteriškė

[c]**3,10** Rk., plg. Ps 77,17; M: vandens lietus liejasi per kraštus

˹Pamiršo savo patekėjimą˺[d] [11] saulė, mėnulis sustojo savo buveinėje. Švysčiojant tavo strėlėms, jie pradingo, blykčiojant tavo ieties žaibui. [12] Supykęs tu žygiuoji per žemę, užsirūstinęs kuli tautas. [13] Tu išeini savo tautos gelbėti, savo pateptojo gelbėti. Nudauži stogą nuo nedorėlio namų, atidengi pamatus iki uolos[e]. Sela [14] Tu perveri savo[f] strėlėmis [jo] galvą – jo vadai nupučiami kaip[g] [pelai]. Jiems smagu gainioti vargšą, praryti vargšą slėptuvėje. [15] Tu sutrypi jo[h] žirgus į jūrą, į gausių vandenų antplūdį. [16] Man girdint, sujudo mano viduriai. Nuo balso virpėjo mano lūpos. Kirmgrauža įsimetė į mano kaulus, ir po manim drebėjo mano žingsniai. Aš ramiai lauksiu nelaimės dienos, ateinančios mus užpuolančiai tautai.

Džiugus pasitikėjimas, nepaisantis gresiančių nelaimių

[17] Nors figmedis ˹neneš vaisių˺[i] ir nebus našos vynšakėse, nors apvils alyvmedžio derlius ir laukai nepagamins maisto, nors dings[j] avys iš gardo, ir nebus galvijų tvartuose, [18] aš linksminsiuos VIEŠPAČIU, džiūgausiu mane gelbstinčiu Dievu! [19] Jahvė, Viešpats, – mano stiprybė. Jis daro mano kojas kaip elnių ir leidžia man eiti per aukštumas. *Choro vadovui. Styginiais instrumentais*

---

[d]**3,10** Rk.; M: Jie aukštai iškėlė savo rankas.

[e]**3,13** Rk.; M: kaklo

[f]**3,14** Rk.; M: jo

[g]**3,14** žodis, perkeltas iš sekančios eilutės

[h]**3,15** Rk.; M: savo

[i]**3,17** G; M: nežydės

[j]**3,17** Rk.;M: jis atpjovė

SEFANIJAS

1 [1] VIEŠPATIES žodis, kuris atėjo Sefanijui[a], sūnui Kušio, sūnaus Gedalijo, sūnaus Amarijo, sūnaus Chizkijo, Amono sūnaus Jošijo, Judo karaliaus, dienomis.

Dievo teismo diena

[2] „Aš šluote nušluosiu viską nuo žemės paviršiaus, – sako VIEŠPATS. – [3] Nušluosiu žmones ir gyvulius, nušluosiu dangaus paukščius bei jūros žuvis ˹ir suklupimo priežastis su nedorėliais˺[b]. Ir išnaikinsiu žmones nuo žemės paviršiaus, – sako VIEŠPATS. – [4] Aš ištiesiu savo ranką prieš Judą ir prieš visus Jeruzalės gyventojus. Išnaikinsiu iš šitos vietos Baalo liekanas ir pagonių kunigų vardą ˹su kunigais˺[c]. [5] [Išnaikinsiu] garbinančius ant stogų dangaus kariuomenę, garbinančius ir prisiekiančius [ištikimybę] VIEŠPAČIUI, bet [tuo pačiu] prisiekiančius savo ‚karaliumi'[d], [6] nusigręžiančius nuo VIEŠPATIES ir tuos, kurie neieško VIEŠPATIES ir nesiklausia jo“. [7] Nutilk prieš Viešpatį Jahvę! Nes arti VIEŠPATIES diena, nes VIEŠPATS paruošė auką, pašventino savo svečius. [8] VIEŠPATIES aukos dieną atsitiks: „Aš nubausiu valdininkus ir karaliaus sūnus[e],

---

[a] **1,1** Hbr. Sefanjah, „VIEŠPATS paslepia“

[b] **1,3** ~G

[c] **1,4** ~G

[d] **1,5** T.y. Baalu; G(L)SV: Milkomu (t.y. vyriausiuoju amoniečių dievu)

[e] **1,8** G: namiškius

ir visus, vilkinčius svetimšalių drabužiais. [9] Tą dieną nubausiu visus, šokančius per slenkstį, pripildančius savo valdovo namus smurto ir apgaulės. [10] Tą dieną, – sako VIEŠPATS, – pakils šauksmo balsas nuo Žuvų vartų ir riksmas iš naujamiesčio[f], ir didelis trenksmas[g] nuo kalvų. [11] Kaukite, Grūstuvės gyventojai, nes nutildomi visi smulkmenų prekiautojai, išnaikinami visi sidabro svarstytojai! [12] Tuo metu išieškosiu Jeruzalę su žiburiais ir nubausiu žmones, ˹pasitenkinančius ir pasitikinčius savim˺[h], sakančius sau: VIEŠPATS nedarys nei gero, nei pikto'. [13] Jų turtai bus išplėšti ir jų namai sugriauti. Jie statys namus, bet negyvens [juose], veis vynuogynus, bet negers jų vyno. [14] Arti VIEŠPATIES didžioji diena, arti ir labai skuba. ˹Klausykis! VIEŠPATS diena karti. Ten klyks[i] karžygys˺[j]. [15] Ta diena – įtūžio diena, bėdos ir priespaudos diena, sunaikinimo ir nusiaubimo diena, tamsos ir sutemų diena, debesų ir juodos tamsos diena, [16] trimito ir kovos šauksmo diena prieš sutvirtintus miestus ir prieš aukštuosius kertinius bokštus. [17] Aš padarysiu žmones sielvartingus, ir jie vaikščios kaip akli, nes nusidėjo VIEŠPAČIUI. Jų kraujas bus išlietas, lyg jis būtų dulkės, jų gyvybės sultys išlietos, lyg jos būtų mėšlas. [18] Nei jų sidabras, nei jų auksas negalės jų išgelbėti VIEŠPATIES įpykio dieną. Ir jo pavyduliavimo

---

[f] **1,10** Lit. antrosios miesto dalies

[g] **1,10** T.y. griūvančių sutvirtinimų ir pastatų trenksmas

[h] **1,12** Lit. sutirštėjančius [kaip vynas, paliktas] ant savo nuosėdų

[i] **1,14** iš siaubo ir nevilties

[j] **1,14** Arba rk.: VIEŠPATIES diena greitesnė už bėgūną, eiklesnė už karžygį.

ugnies bus ryjama visa žemė, nes galą – taip, staigų [galą] – jis padarys visiems žemės gyventojams“.

Paskatinimas ieškoti VIEŠPATIES, teisumo ir romumo

2 [1] Susirinkite kaip ražienojai, susirinkite, o begėde tauta, [2] kol dar neįvyksta nutarimas – kaip pelas nulekia diena[k], – kol dar neužklumpa jūsų VIEŠPATIES deganti rūstybė, kol dar neužklumpa jūsų VIEŠPATIES rūstybės diena! [3] Ieškokite VIEŠPATIES, visi šalies romieji, kurie vykdote jo priesakus! Siekite teisumo, siekite romumo! Galbūt galėsite pasislėpti VIEŠPATIES rūstybės dieną.

PRANAŠYSTĖS APIE KAIMYNINIŲ TAUTŲ LIKIMĄ (2, 4–15)

Apie Filistiją

[4] Juk Gaza pavirs negyvenama vieta, o Aškelonas – dykuma. Ašdodas bus jau vidudienį išvarytas, o Ekronas išrautas su šaknimis. [5] Vargas jums, pajūrio srities gyventojai, keretų tauta! VIEŠPATIES žodis prieš jus, O Kaanane, filistinų šalie! „Aš sunaikinsiu tave taip, kad liksi be gyventojų“. [6] Pajūrio sritis pavirs piemenų ganyklomis, pievomis[l] ir avių gardais. [7] Ir sritis atiteks Judo namų likučiui. ˹Prie jūros˺[m] jie ganys, Aškelono

---

[k] **2,2** T.y. atgailai skirtas laiko tarpas tarp dabarties ir Dievo rūstybės apsireiškimo

[l] **2,6** Hbr. žodžio reikšmė neaiški.

[m] **2,7** Rk.;M: Ant jų

namuose vakare suguls, nes VIEŠPATS, jų Dievas, jais rūpinsis ir atkurs jų būklę.

Apie Moabą ir Amoną

8 „Aš girdėjau Moabo plūdimą ir keiksmus amoniečių, kurie plūdo mano tautą ir didžiavosi ⌜užimsią jos⌝[n] sritį. 9 Todėl, kaip aš gyvas, – sako kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, – Moabas taps kaip Sodoma ir Amoniečiai kaip Gomora: augimvietė[o] pelėžirniams bei druskos kasykla ir dykuma per amžius. Mano žmonių likutis juos apiplėš, mano tautos likusieji juos paveldės“. 10 Tai jiems atsitiks dėl jų puikybės, nes jie plūdo ir didžiavosi prieš kariuomenių VIEŠPATIES tautą. 11 Baisus jiems pasirodys VIEŠPATS, nes leis išnykti visiems žemės dievams, ir jį garbins kiekvienas iš savo vietos, [net] visos tautų salos.

Apie Kušą ir Asiriją

12 „Ir jūs, kušiečiai – jie bus nudurti mano kalaviju“. 13 Jis[p] išties savo ranką į šiaurę ir sunaikins Asiriją. Jis pavers Ninevę negyvenama klaikyne, tokia išdžiūvusia, kaip tyrai. 14 Gulinės joje bandos, visokie lauko[q] žvėrys. Ir rusvoji, ir trumpaausė pelėda nakvos jos kapiteliuose. Pelėdikė[r] ūbaus lange, varnas kranks ant slenksčio[s]:

---

[n] **2,8** Lit. prieš jų (G: mano)

[o] **2,9** Tiksli žodžio reikšmė neišaiškinta.

[p] **2,13** T.y. VIEŠPATS

[q] **2,14** Rk., plg. G; M: tautos

[r] **2,14** Rk.; M: Balsas

[s] **2,14** M + nes jis nuplėš kedro panelius. Tie žodžiai dažnai išleidžiami kaip 15a skn. sudarkyta ditografija.

[15] „Tai pernelyg savim pasitikintis miestas, saugiai gyvenantis, sakantis sau: ‚Aš [vienas esu], ir nėra jokio kito!' Kaip jis pavirto klaikuma, gyvulių gulykla! Kiekvienas, praeinantis pro jį, švilpia, numoja ranka“.

Jeruzalės apkaltinimas

3 [1] Vargas maištingam ir suteptam, smurtingam miestui! [2] Jis neklausė jokio balso, nepriėmė jokio pamokymo, nepasitikėjo VIEŠPAČIU, nesiartino į savo Dievą. [3] Jo valdininkai jame – kriokiantys liūtai, jo teisėjai – vakaro vilkai, kurie nieko nepalieka rytui. [4] Jo pranašai – įžūlūs, neištikimi žmonės. Jo kunigai suteršia tai, kas šventa, piktnaudžiauja įstatymu. [5] VIEŠPATS yra teisus j ame, jis nedaro neteisybės. Kas rytą jis pateikia savo sprendimą, auštant jis visuomet tai vykdo, tačiau piktadarys nepažįsta gėdos.

Tautų nubaudimas

[6] Aš išnaikinau tautas. Liko be žmonių jų kertiniai bokštai. Ištuštinau jų gatves taip, jog niekas jomis neina. Jų miestai buvo taip nusiaubti, jog liko be žmonių, negyvenami. [7] Pagalvojau: jis[t] tikrai bijos manęs, priims pamoką, ir ⌜jam nebedings iš akių⌝[u] nieko, ką jam pavedžiau atlikti. Tačiau jie dar uoliau darė visus savo piktus darbus. [8] Todėl laukite manęs, – sako VIEŠPATS, – dienos, kai pakilsiu kaip kaltintojas, nes esu nusprendęs suburti tautas, sutelkti karalystes, išlieti ant jų savo pyktį,

---

[t] **3,7** T.y. Jeruzalės miestas. M; tu (bijosi...priimsi...)

[u] **3,7** GS; M: jo buveinė nebus sunaikinta

visą savo rūstybės įkarštį, nes mano pavydulingo pykčio ugnyje bus suryta visa žemė.

Tautų ir Jeruzalės apvalymas

[9] Bet tada aš pakeisiu tautoms kalbą tyra [kalba], kad jos visos galėtų šauktis VIEŠPATIES vardo, petys į petį jam tarnauti. [10] Iš anapus Kušo upių ⌜mano maldautojai, mano išsklaidytieji⌝[v], neš man atnašas. [11] Tą dieną nebereiks tau gėdytis dėl visų tavo darbų, kuriais man nusidėjai, nes tada pašalinsiu iš tavęs tavo išdidžius pagyrūnus, ir tu daugiau nebesididžiuosi mano šventajame kalne. [12] Bet paliksiu tavyje žmones, vargo prislėgtus ir neturtingus, ir VIEŠPATIES varde ras prieglobstį [13] Izraelio likutis. Jie nedarys neteisybės ir nekalbės melo, ir nebus rasta jų burnoje klastingo liežuvio. Juk jie ganysis ir gulinės, ir niekas jų negąsdins“.

VIEŠPATS džiaugiasi su savo tauta

[14] Džiūgauk, dukterie Sijona! Krykštauk, Izraeli! Linksminkis ir rykauk visa širdim, dukterie Jeruzale! [15] VIEŠPATS tau pašalino teismo sprendimus, pasuko į šalį tavo priešus. Izraelio karalius, VIEŠPATS, yra tavyje – tau nebereikia bijoti pikta. [16] Tą dieną bus sakoma Jeruzalei: „Nebijok, Sijona, nenuleisk savo rankų! [17] VIEŠPATS, tavo Dievas, yra tavyje – karžygys, teikiantis pergalę. Jis linksmingai džiaugsis tavim, ⌜tave atnaujins⌝[w] mylėdamas, džiūgaus dėl tavęs krykštaudamas, [18] ⌜kaip šventinės sueigos dieną.

---

[v]**3,10** ~GS

[w]**3,17** GS; M: ramiai laikysis

Aš atimsiu nuo tavęs nelaimę, kad neturėtum kęsti paniekos dėl jos˺[x]. [19] Štai aš padarysiu [galą] visiems tavo prispaudėjams tuo metu. Pagelbėsiu šlubuojančiam, surinksiu tai, kas išsklaidyta, ir juos padarysiu giriamais ir garsiais visoje žemėje, kur jie buvo gėdinami. [20] Tuo metu jus parvesiu, tuo metu jus surinksiu, nes jus padarysiu garsiais ir giriamais visose žemės tautose, atkurdamas jūsų būklę, jums matant“, – pasakė VIEŠPATS.

---

[x]**3,18** Rk., plg. GS; M; liūdinčius toli nuo šventinės sueigos aš surinksiu. Jie yra kilę iš tavęs. Panieka – ją slegianti našta.

CHAGAJAS

VIEŠPATS įsako statyti šventyklą

1 [1] Antraisiais karaliaus Darijaus metais, šeštąjį mėnesį, pirmąją mėnesio dieną, VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagają, Šealtielio sūnui Zerubabeliui, Judo valdytojui, ir Jehosadako sūnui Jošuvai[a], vyriausiajam kunigui: [2] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Šita tauta sako: ‚Dar neatėjo metas statyti VIEŠPATIES namus'“. [3] Tada VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagają: [4] „Argi metas jums patiems gyventi lentomis apmuštuose namuose, kai šitie namai tebėra sugriauti? [5] Taigi dabar – taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS – pagalvokite apie tai, kaip jums klojasi! [6] Jūs daug pasėjote, bet maža suvalėte. Jūs valgote, bet nepasisotinate. Jūs geriate, bet neatsigeriate. Jūs apsivelkate, bet nė vienas nesušyla. O kas dirba už algą, tas dirba [ir deda] į kiaurą maišelį“. [7] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Pagalvokite apie tai, kaip jums klojasi! [8] Lipkite į kalnus, parsigabenkite medžių ir statykite namus, Aš juos pamėgsiu ir pasirodysiu [juose] šlovingas“, – pasakė VIEŠPATS. [9] „Jūs daug tikėjotės, o štai tebuvo maža. Pargabenote į namus, o aš papūčiau į tai. Kodėl? – sako kariuomenių VIEŠPATS. – Dėl mano namų, kurie tebėra sugriauti, kai kiekvienas iš jūsų bėga [darbuotis] prie savo paties namų. [10] Todėl viršum jūsų dangus sulaikė savo

---

[a]**1,1** Hbr. Jehošua'

rasą, o žemė sulaikė savo derlių. [11] Aš pašaukiau sausrą žemei ir kalnams, ir javams, ir jaunam vynui, ir aliejui, ir viskam, ką išaugina dirva, ir žmonėms, ir gyvuliams, ir visam rankų darbui“.

Vadų ir tautiečių atsiliepimas

[12] Tada Šealtielio sūnus Zerubabelis ir Jebosadako sūnus Jošuva, vyriausiasis kunigas, ir visas tautos likutis paklausė VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, būtent pranašo Chagajo žodžių, nes VIEŠPATS, jų Dievas[b], buvo jį atsiuntęs, ir tauta pabūgo VIEŠPATIES. [13] Tada Chagajas, VIEŠPATIES pasiuntinys, VIEŠPATIES pavestas[c], tarė tautai: „Aš esu su jumis! – sako VIEŠPATS“. [14] O VIEŠPATS sužadino Šealtielio sūnaus Zerubabelio, Judo valdytojo, dvasią ir Jehosadako sūnaus Jošuvos, vyriausiojo kunigo, dvasią, ir viso tautos likučio dvasią, ir jie atėję ėmėsi kariuomenių VIEŠPATIES, savo Dievo, namų darbo. [15a] Dvidešimt ketvirtąją mėnesio dieną, šeštąjį [mėnesį]... [d]

Pranašo drąsinanti kalba. Būsimoji šventyklos šlovė

[15b] Antraisiais karaliaus Darijaus metais,

2 [1] septintąjį [mėnesį], dvidešimt pirmąją mėnesio [dieną], VIEŠPATIES žodis atėjo per pranašą Chagająjį: [2] „Sakyk Šealtielio sūnui Zerubabeliui, Judo valdytojui, ir Jehosadako sūnui Jošuvai, vyriausiajam

---

[b] **1,12** G+ jiems

[c] **1,13** Lit. pasiuntinystės galia

[d] **1,15a** Daugelio komentatorių nuomone, 15a skn. paminėta data yra nuotrupa įvado į 2,15-19 poskyrį, pradžioje ėjusį prieš 2,1-14 poskyrį.

kunigui, ir[e] tautos likučiui: [3] ‚Kas dar yra išlikęs tarp jūsų, kurs matė šituos namus jų primykštėje šlovėje? Ir kokius jūs matote juos dabar? Argi jie, kokie [dabar] yra, – nėra lyg niekas jūsų akyse? [4] O dabar būk drąsus, Zerubabeli! – sako VIEŠPATS. – Būk drąsus, Jošuva, Jehosadako sūnau, vyriausiasis kunige! Būk drąsi, visa šalies tauta! – sako VIEŠPATS. – Ir dirbkite, nes aš esu su jumis! – sako kariuomenių VIEŠPATS. – [5] [˹Ta yra sandora˺[f], kurią sudariau su jumis, jums išeinant iš Egipto.][g] Ir mano dvasia visuomet pasiliks tarp jūsų. Nebijokite!’ [6] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Dar viena, trumpa valandėlė, ir aš sukrėsiu dangų ir žemę, jūrą ir sausumą. [7] Aš taip sukrėsiu visas tautas, jog suplauks visų tautų brangenybės, ir pripildysiu šituos namus šlovės, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [8] Man priklauso sidabras ir man auksas, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – [9] Didelė bus šitų namų šlovė, vėlesnioji didesnė už pirmąją, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – Ir šitoje vietoje aš suteiksiu ramybę’, – sako kariuomenių VIEŠPATS“.

Suteptų žmonių darbai ir aukojimai nepriimtini Dievui

[10] Devintojo mėnesio dvidešimt ketvirtąją dieną, antraisiais Darijaus metais, VIEŠPATIES žodis atėjo pranašui Chagajui: [11] „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Paklausk kunigus nurodymo: [12] Jei kas neš pašvęstą mėsą savo drabužio skverne ir savo skvernu palies duoną ar viralą, ar vyną, ar aliejų, ar bet kokį

---

[e] **2,2** M; GS įtrp.: visam

[f] **2,5** Rk.: M: drauge su žodžiu

[g] **2,5** ~G

valgį, ar tas taps šventas?’“ Kunigai atsakė: „Ne“. [13] Tada Chagajas tarė: „Jei kas, susitepęs lavonu, visa tai palies, ar tai taps sutepta?“ Kunigai atsakė: „Taps sutepta“. [14] Tada Chagajas atsiliepė: „‚Tokie yra šitie žmonės ir tokia šita tauta mano akivaizdoje, – sako VIEŠPATS, – ir toks yra visas jų rankų darbas. Ir tai, ką jie ten aukoja, yra sutepta’“.

Palaimos pažadas žmonėms, atstatantiems šventyklą

[15] „‚O dabar nuo šios dienos toliau dėmėkitės! Prieš dedant akmenį ant akmens VIEŠPATIES šventykloje, [16] ⌜kaip jums klojosi⌝[h]? Kam nors atėjus prie dvidešimt [saikų] javų krūvos, tebuvo dešimt. Kam nors atėjus prie spaustuvo pasisemti penkiasdešimt [saikų] iš lovio, tebuvo dvidešimt. [17] Aš užgavau jus kūlėmis bei rūdimis ir visą jūsų rankų darbą kruša, tačiau ⌜jūs negrįžote pas mane⌝[i], – sako VIEŠPATS. – [18] Nuo šios dienos toliau dėmėkitės! [Nuo dvidešimt ketvirtosios devintojo mėnesio dienos, tai yra nuo dienos, kai buvo atstatoma VIEŠPATIES šventykla, dėmėkitės!] [19] Tiesa, sėkla tebėra aruode ir vynmedis, figmedis, granatmedis ir alyvmedis dar neneša vaisių. [Tačiau] nuo šios dienos aš [jus] laiminsiu!’“.

Zerubabelis – VIEŠPATIES antspaudo žiedas

[20] VIEŠPATIES žodis antrą kartą atėjo Chagajui dvidešimt ketvirtąją mėnesio dieną: [21–22] „Sakyk Zerubabeliui, Judo valdytojui: ‚Aš sukrėsiu dangų ir

---

[h]**2,16** G

[i]**2,17** GSTV

žemę. Aš nuversiu ˹karalysčių sostus˺[j] ir sunaikinsiu tautų karalysčių[k] galybę. Apversiu kovos vežimus ir jų važiuotojus. Kris žirgai ir jų raiteliai, kiekvienas nuo savo brolio kalavijo. [23] Tą dieną, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – aš paimsiu tave, Zerubabeli, Šealtielio sūnau, mano tarne, – sako VIEŠPATS, – ir tave padarysiu tarsi antspaudo žiedu, nes tave išsirinkau', – sako kariuomenių VIEŠ-PATS".

---

[j] **2,21-22** G: karalių sostus

[k] **2,21-22** G: karalių

ZACHARIJAS

Paraginimas gręžtis į Dievą

1 [1] Aštuntąjį mėnesį, antraisiais Darijaus metais, VIEŠPATIES žodis atėjo pranašui Zacharijui, Ido sūnaus Berechijo sūnui: [2] „VIEŠPATS buvo labai supykęs ant jūsų protėvių. [3] Sakyk jiems: Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Atsigręžkite į mane, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – ir aš atsigręšiu į jus, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [4] Nebūkite, kaip jūsų protėviai, kuriems skelbė ankstesnieji pranašai: Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Atsigręžkite nuo savo piktų kelių ir nuo savo piktų darbų!“ Bet jie neklausė ir nekreipė dėmesio į mane, – sako VIEŠPATS. – [5] Jūsų protėviai – kur jie yra? O pranašai – ar jie amžinai gyvena? [6] Tačiau mano žodžiai ir mano nuostatai, kuriuos buvau įsakęs savo tarnams pranašams, argi jie nepasivijo jūsų protėvių? Tada jie atsigręžė ir sakė: „Kaip kariuomenių VIEŠPATS ketino mums daryti, atsižvelgdamas į mūsų kelius ir darbus, taip jis pasielgė su mumis“‘“.

NAKTIES REGĖJIMAI IR PRANA-ŠYSTĖS (1, 7–6, 8)

Pirmasis regėjimas: raitelis tarp mirtų

[7] Vienuoliktojo mėnesio, tai yra šebato mėnesio, dvidešimt ketvirtąją dieną, antraisiais Darijaus metais, VIEŠPATIES žodis atėjo pranašui Zacharijui, Ido sūnaus

Berechijo sūnui, šitokiu būdu: [8] Aš šiąnakt regėjau [regėjimą]: štai ten buvo vyras, jojantis sartą žirgą. Jis stovėjo tarp mirtų slėnio gilumoje, ir už jo buvo bėri, sarti ir balti žirgai. [9] Aš paklausiau: „Ką reiškia šitie, mano viešpatie?“ Angelas, kalbantis su manim, man tarė: „Aš tau parodysiu, ką šitie reiškia“. [10] Tada vyras, stovintis tarp mirtų, atsiliepė: „Tai yra tie, kuriuos VIEŠPATS siuntė apeiti žemę“. – [11] „Mes apėjome žemę, ir štai visa žemė sėdi tyli ir rami“. [12] Tada VIEŠPATIES angelas prabilo: „Kariuomenių VIEŠPATIE, iki kol nepasigailėsi Jeruzalės ir Judo miestų, ant kurių rūstavai per tuos septyniasdešimt metų?“ [13] VIEŠPATS atsakė angelui, kalbančiam su manim, žodžiais, paguodos žodžiais. [14] Paskui angelas, kalbantis su manim, man tarė: „Skelbk! Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Aš aistringai pavyduliauju dėl Jeruzalės ir Sijonos, [15] ir labai rūstaudamas rūstinuos ant tautų, kurios jaučiasi saugios, kurios, man truputį užsirūstinus, pablogino nelaimę. [16] Todėl, taip pasakė VIEŠPATS, – aš vėl gręžiuos į Jeruzalę su pasigailėjimu: mano namai bus statomi joje, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – ir matuoklė bus ištiesta ant Jeruzalės’. [17] Dar paskelbk: Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Vėl mano miestai bus pertekę gėrybių. VIEŠPATS vėl paguos[a] Sijoną ir vėl išsirinks Jeruzalę’“.

Antrasis regėjimas: keturi ragai ir keturi kalviai

2 [1] Paskui aš pakėliau akis ir regėjau: štai ten buvo keturi ragai! [2] Tada paklausiau angelą, kalbantį su manim: „Ką reiškia šitie?“ Jis man atsakė: „Šitie yra

---

[a] **1,17** G: pasigailės

ragai, kurie išsklaidė Judą, Izraelį ir Jeruzalę“. [3] Tada VIEŠPATS man parodė keturis kalvius. [4] Paklausiau: „Ko šitie ateina daryti?“ Jis atsakė: „Tai ragai, kurie taip išsklaidė Judą, jog niekas nebegalėjo pakelti galvos. Bet šitie atėjo jų išgąsdinti, numušti ragus tautų, pakėlusių ragą prieš Judo šalį, kad ją išsklaidytų“.

Trečiasis regėjimas: vyras su matuokle

[5] Paskui aš pakėliau akis ir regėjau: štai ten buvo vyras, ir jo rankoje buvo matuoklė. [6] Paklausiau: „Kur tu eini?“ Jis man atsakė: „Jeruzalės matuoti, pamatyti, koks yra jos plotis ir koks jos ilgis“. [7] Ir štai angelas, kalbėjęs su manim, išėjo priekin, o kitas angelas išėjo jo pasitikti [8] ir jam tarė: „Bėk, sakyk tam jaunikaičiui ten: ‚Jeruzalė bus gyvenama kaip atvira šalis dėl daugybės joje esančių žmonių ir gyvulių. [9] Aš pats jai būsiu, – sako VIEŠPATS, – supanti ugnies siena ir pasidarysiu šlovė jos viduje’“.

Intarpas: tremtiniai šaukiami grįžti namo

[10] „Oi, oi, bėkite iš Žiemių šalies! – sako VIEŠPATS. – Juk į[b] keturis dangaus vėjus jus paskleidžiau, – sako VIEŠPATS. – [11] „Oi, Sijona, gelbėkis – tu dukters Babelės gyventoj a!“ [12] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS [, ˹kurio šlovė˺[c] siuntė mane,] apie tautas, kurios apiplėšė jus: „Kas paliečia jus, tas paliečia mano[d] akies obuolį! [13] Juk štai aš pamosiu savo ranka prieš juos, ir jie taps grobiu savo vergams“. Tada žinosite, jog

---

[b] **2,10** Lit. pagal

[c] **2,12** Rk.; M: jis po šlovės; arba: po to, kai šlovė

[d] **2,12** Rk.; M: jo

kariuomenių VIEŠPATS siuntė mane. [14] „Džiūgauk ir linksminkis, dukterie Sijona, nes štai aš ateinu ir gyvensiu tavyje!“ – sako VIEŠPATS. [15] Daug tautų prisijungs prie VIEŠPATIES tą dieną ir taps jo[e] tauta. Ir ˹jos gyvens˺[f] tavyje. Tada tu žinosi, jog kariuomenių VIEŠPATS siuntė mane pas tave. [16] Tada VIEŠPATS paveldės Judą kaip savo dalį šventojoje šalyje ir vėl išsirinks Jeruzalę. [17] Nutilk, visa žmonija, prieš VIEŠPATĮ, nes jis pajudėjo iš savo šventosios buveinės!

Ketvirtasis regėjimas: vyriausiasis kunigas Jošuva

3 [1] Paskui jis man parodė vyriausiąjį kunigą Jošuvą, stovintį ties VIEŠPATIES angelu, ir šėtoną, stovintį jo dešinėje, kad jį apkaltintų. [2] ˹VIEŠPATIES angelas˺[g] tarė šėtonui: „Tegul VIEŠPATS sudraudžia tave, šėtone! Tegul sudraudžia tave VIEŠPATS, kuris išsirinko Jeruzalę! Argi šitas nėra nuodėgulys, ištrauktas iš ugnies?“ [3] Jošuva buvo apsivilkęs nešvariais drabužiais, kai jis stovėjo ties angelu. [4] Šis atsiliepė ir tarė stovintiems ties juo: „Nuvilkite nuo jo nešvarius drabužius!“ O jam pasakė: „Žiūrėk, aš nuėmiau nuo tavęs tavo kaltę ir tave apvilksiu lininiais drabužiais!“ [5] Ir ˹jis tarė: „Užvvyniokite˺[h] švarų turbaną jam ant galvos!“ VIEŠPATIES angelui čia pat stovint, jie užvyniojo švarų turbaną jam ant galvos ir jį apvilko drabužiais. [6] Tada VIEŠPATIES angelas užtikrino Jošuvą, sakydamas: [7] „Taip pasakė kariuomenių

---

[e]**2,15** GS; M: mano

[f]**2,15** GS; M: aš gyvensiu

[g]**3,2** S; M: VIEŠPATS

[h]**3,5** SV;M: aš sakiau: „Tegul jie užvynioja

VIEŠPATS: „Jei vaikščiosi mano keliais ir man atliksi savo pareigas, tai ir tu valdysi mano namus ir taip pat prižiūrėsi mano kiemus, o aš tau leisiu prieiti [prie manęs] tarp tų, kurie čia patarnauja'". [8] „Klausykis, Jošuva, vyriausiasis kunige, tu ir tavo draugai, sėdintys prieš tave! Juk jie yra vyrai, ženkliną, kas turi įvykti: aš atvesiu savo tarną ‚Atžalą'. [9] Štai akmuo, kurį padėjau ties tavim[i]. Tas vienas akmuo turi septynias akis. Štai aš įrėšiu į jį įrašą, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – ir pašalinsiu tos šalies kaltę per vieną dieną. [10] Tą dieną, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – jūs pasikviesite vienas kitą [sėdėti] po vynmedžiu ir po figmedžiu"

Penktasis regėjimas: auksinis žibintas ir du alyvmedžiai

4 [1] Angelas, kalbantis su manim, vėl pažadino mane kaip žmogų, kuris pažadinamas iš miego, [2] ir mane paklausė: „Ką tu regi?" Aš atsakiau: „Regiu: štai žibintas, visas auksinis, ir aliejaus dubuo jo viršuje. Septyni žiburiai yra ant jo. Jo viršuje esantys žiburiai turi po septynis snapelius. [3] Du alyvmedžiai stovi šalia jo: vienas dubens dešinėje, o kitas jo kairėje". [4] Aš atsiliepiau ir sakiau angelui, kalbančiam su manim: „Ką tie reiškia, mano viešpatie?" [5] Angelas, kalbantis su manim, man atsakė: „Argi nežinai, ką tie reiškia?" Aš atsakiau: „Ne, mano viešpatie". [6a] Man jis paaiškino:[j] [10b] „Tie septyni yra VIEŠPATIES akys, apžvelgiančios visą žemę". [11] Atsiliepdamas jį paklausiau: „Ką reiškia šitie

---

[i] **3,9** Rk.;M: Jošuva

[j] **4,6a** M tekste aiškinimą pertraukia 6b-10a skn. intarpas.

du alyvmedžiai žibinto dešinėje ir jo kairėje?“ 12 Aš antrą kartą atsiliepiau ir jį paklausiau: „Ką reiškia tuodu alyvmedžių šakelių kuokštai, kurie per abu auksinius vamzdelius pila iš savęs auksą[k]?“ 13 Ir jis mane paklausė: „Argi nežinai, ką šitie reiškia?“ Atsakiau: „Ne, mano viešpatie“. 14 Tada jis tarė: „Tie yra du pateptieji, patarnaujantys visos žemės Viešpačiui“.

VIEŠPATIES žodis Zerubabeliui

6b Toks yra VIEŠPATIES žodis Zerubabeliui: „Ne galybe ir ne jėga, bet mano dvasia[l]! – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – 7 „Kas tu esi, didysis kalne? Prieš Zerubabelį tu esi tik lyguma! Jis išneš baigiamąjį[m] akmenį aidint šauksmams: ‚Geros kloties, geros kloties jam!‘“ 8 Man atėjo VIEŠPATIES žodis: 9 „Zerubabelio rankos padėjo pamatus šitiems namams, jo rankos juos ir užbaigs“. Tada žinosite, jog kariuomenių VIEŠPATS siuntė mane pas jus. 10a „Juk tas, kuris paniekino mažos pradžios dieną, džiaugsis matydamas rinktinį akmenį Zerubabelio rankoje“.

Šeštasis regėjimas: skrendantis ritinys

5 1 Paskui vėl pakėliau akis ir regėjau: štai skrendantis [rašto] ritinys. 2 Jis[n] mane paklausė: „Ką tu regi?“ Aš atsakiau: „Regiu skrendantį dvidešimt mastų ilgio

---

[k]**4,12** T.y. auksaspalvį aliejų

[l]**4,6b** tu baigsi statyti VIEŠPATS namus

[m]**4,7** Arba: ankstesnį (t.y. paimtą, iš senosios šventyklos griuvėsių ir įstatomą į naująją šventyklą, vaizduojantį nepertraukiamą naujosios šventyklos ryšį su senąja)

[n]**5,2** T.y. angelas aiškintojas

ir dešimt mastų pločio ritinį“. [3] Jis man tarė: „Tai prakeikimas, išeinantis į visos šalies paviršių, nes kiekvienas vagiantis, kaip užrašyta vienoje [ritinio] pusėje, yra likęs nenubaustas ir kiekvienas kreivai prisiekiantis, kaip užrašyta kitoje jo pusėje, yra likęs nenubaustas. [4] ‘Aš jį išleidau, – sako kariuomenių VIEŠ-PATS, – kad jis ateitų į vagies namus ir į namus to, kuris kreivai prisiekia mano vardu, apsinakvotų jo namuose ir juos sunaikintų – ir jų sijas, ir jų akmenis’“.

Septintasis regėjimas: moteris efoje[o]

[5] Paskui angelas, kalbantis su manim, išėjo priekin ir man tarė: „Pakelk akis ir pažiūrėk, kas yra tai, kas išeina?“ [6] Aš paklausiau: „Kas tai yra?“ Jis atsakė: „Tai yra efa, kuri išeina“. Ir jis pridūrė: „Tai jų kaltė[p] visoje šalyje“. [7] Štai pasikėlė švininis dangtis, ir štai ten buvo viena moteris, sėdinti efoje. [8] Jis tarė: „Tai bedievystė“, ir jis ją įmetė [atgal] į efą ir užmetė švininį akmenį ant jos angos. [9] Tada aš pakėliau akis ir regėjau: štai išėjo dvi moterys, ir vėjas buvo jų sparnuose. Jos turėjo sparnus lyg garnio sparnus, ir jos pakėlė efą tarp žemės ir dangaus. [10] Tada paklausiau angelą, kalbantį su manim: „Kur jos neša efą?“ [11] Jis man atsakė: „Jai statyti namus Šinearo šalyje, ir kai jie bus paruošti, ją ten padės ant jos papėdės“.

---

[o] **5,4** Efa – tam tikras indas arba talpintuvas, kuriame laikomi grūdai.
[p] **5,6** GS; M: akis

Aštuntasis regėjimas: keturi išvažiuojantys vežimai

6 [1] Paskui vėl pakėliau akis ir regėjau: štai išvažiavo keturi vežimai iš tarp dviejų kalnų, o tie kalnai buvo žalvariniai kalnai. [2] Į pirmąjį vežimą buvo įkinkyti sarti žirgai, į antrąjį vežimą – juodi žirgai, [3] į trečiąjį vežimą – balti žirgai ir į ketvirtąjį vežimą – obuolmušiai žirgai: [visi] stiprūs. [4] Aš atsiliepiau angelui, kalbančiam su manim: „Ką šitie[q] reiškia, mano viešpatie?“ [5] Angelas man atsakė: „Šitie, prisistatę visos žemės Viešpačiui, išvažiuoja į keturias dangaus šalis[r]. [6] [Vežimas], į kurį įkinkyti ⸢sarti žirgai, išvažiuoja į rytų šalį⸣[s], juodieji žirgai išvažiuoja į žiemių šalį, baltieji išvažiuoja ⸢į vakarų šalį⸣[t] ir obuolmušiai išvažiuoja į pietų šalį“. [7] Išėję tie stipruoliai geidė važiuoti, kad pervažiuotų žemę. Tada jis tarė: „Važiuokite! Pervažiuokite žemę!“ Ir jie pervažiavo žemę. [8] Paskui jis man sušuko ir man kalbėjo, sakydamas: „Žiūrėk! Tie, kurie išvažiuoja į žiemių šalį, nuleido VIEŠPATIES[u] dvasią žiemių šalyje“.

Simbolinis Jošuvos vainikavimas

[9] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [10] „Paimk [dovanas] iš tremtinių, iš Cheldajo, Tobijo ir Jedajo[v] ir įeik į Sefanijo sūnaus Jošijo namus, kur jie yra atvykę iš Babilono.

---

[q] **6,4** T.y. vežimai

[r] **6,5** Lit. vėjus

[s] **6,6** Rk.

[t] **6,6** Lit. į [šalį] už savęs

[u] **6,8** Rk.; M: mano

[v] **6,10** M + ir tu pats įeik tą dieną

[11] Paimk sidabrą ir auksą, leisk padaryti [iš jų] vainiką, jį uždėk ant Jehosadako sūnaus Jošuvos, vyriausiojo kunigo, galvos [12] ir jam sakyk: Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Štai vyras, kuris vadinasi Atžala. ˹Iš savo paties žemės˺[w] jis išžels ir statys VIEŠPATIES šventyklą. [13] Jis bus tas, kurs statys VIEŠPATIES šventyklą. Jis bus tas, kurs nešios karališką garbę, sėdės soste ir valdys. Bus kunigas prie jo sosto, ir taikinga santarvė bus tarp abiejų. [14] O vainikas pasiliks VIEŠPATIES šventykloje kaip Cheldajo, Tobijo, Jedajo ir Sefanijo sūnaus draugiškumo atminimas'". [15] Toli esantieji ateis ir padės statyti VIEŠPATIES šventyklą. Tada žinosite, jog kariuomenių VIEŠPATS mane siuntė pas jus. Tai įvyks, jei uoliai klausysite VIEŠPATIES, savo Dievo, balso.

Klausimas apie pasninką ir pranašo atsakymas

7 [1] Ketvirtaisiais karaliaus Darijaus metais VIEŠPATIES žodis atėjo Zacharijui devintojo mėnesio ketvirtąją dieną, kislevo mėnesį, [2] Bėt-Elis atsiuntė Sar-Eserį ir Regem-Melechą su jo svita, kad palankiai nuteiktų VIEŠPATĮ [3] ir[x] pasiklaustų kariuo-menių VIEŠPATIES namų kunigų bei pranašų: „Ar man toliau verkti ir pasninkauti penktąjį mėnesį, kaip jau dariau tiek metų?" [4] Man atėjo kariuomenių VIEŠPATIES žodis: [5] „Sakyk visai šalies tautai ir kunigams: ‚Kai pasninkavote ir raudojote penktąjį ir septintąjį [mėnesį] per šituos septyniasdešimt metų, ar jūs tikrai man pasninkavote? [6] O kai valgote ir kai geriate, ar ne jūs patys esate

---

[w] **6,12** Lit. Iš po savęs

[x] **7,3** S;~M

valgytojai ir ar ne jūs patys gėrėjai?’“ 7 Ar ne tie yra žodžiai, kuriuos VIEŠPATS skelbė per ankstesniuosius pranašus, kai Jeruzalė tebebuvo gyvenama ir rami ir kai jos aplinkiniai miestai, Negebas[y] ir Šefela[z] tebebuvo gyvenami? 8 VIEŠPATIES žodis atėjo Zacharijui: 9 „Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: ‚Teisingai teiskite ir būkite maloningi bei gailestingi vienas kitam! 10 Neprislėkite našlės ir našlaičio, svetimšalio ir beturčio! Ir nesumanykite pikta vienas prieš kitą savo širdyje!’“ 11 Bet jie atsisakė [to] paisyti. Jie ⌜atkakliai nugręžė petį⌝[a] ir užkimšo ausis, kad negirdėtų. 12 Ir jie padarė savo širdis tokias kietas, kaip švitras, kad negirdėtų pamokymo ir žodžių, kuriuos kariuomenių VIEŠPATS buvo atsiuntęs savo dvasia per ankstesniuosius pranašus. Todėl didelė rūstybė atėjo iš kariuomenių VIEŠPATIES. 13 Kaip jie nesiklausė, kai jis šaukė, taip „ir aš nesiklausysiu, kai jie šauks, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – 14 Aš išblaškysiu juos audra po visas tautas, kurių jie nepažino, ir šalis, jų palikta, bus apleista taip, jog niekas šen ir ten nebeeis per ją“. Taip jie pavertė meilią šalį dykuma.

VIEŠPATIES pažadas atkurti Jeruzalę ir Judą

8 1 Atėjo kariuomenių VIEŠPATIES žodis. 2 Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Aš pavyduliauju dėl Sijonos su dideliu įkarščiu ir su dideliu įniršiu pavyduliauju dėl jos“. 3 Taip pasakė VIEŠPATS: „Aš

---

[y]**7,7** T.y. Pietų šalis

[z]**7,7** T.y. žemuma, einanti iš šiaurės į pietus tarp Viduržemio jūros ir Judo kalnagūbrio

[a]**7,11** Lit. davė atkaklų petį (t.y. nesidavė pajungiami kaip darbinis gyvulys, kuris priešinasi dedamam jungui)

vėl atsigręžiau į Sijoną ir gyvensiu Jeruzalėje. Tada Jeruzalę vadins Ištikimybės miestu, o kariuomenių VIEŠPATIES kalną – Šventuoju kalnu“. [4] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Seneliai ir senelės vėl sėdės Jeruzalės aikštėse, kiekvienas su lazda rankoje dėl ⸢seno amžiaus⸣[b], [5] o miesto aikštės bus pilnos berniukų ir mergaičių, žaidžiančių jo aikštėse“. [6] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Nors tai atrodys neįmanoma šitos tautos likučiui [tomis dienomis], ar ir man atrodys neįmanoma?’ – sako kariuomenių VIEŠPATS“. [7] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Štai aš išgelbėsiu savo tautą iš Saulėtekio šalies ir iš Saulėlydžio šalies, [8] ir juos parvesiu gyventi Jeruzalėje. Jie bus mano tauta, o aš būsiu jų Dievas, ištikimas ir teisingas“. [9] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „⸢Būkite drąsūs jūs⸣[c], kurie šitomis dienomis girdite šituos žodžius iš burnos pranašų, kurie [veikė] tuo metu, kai buvo dedami kariuomenių VIEŠPATIES namų pamatai šventyklai atstatyti. [10] Pirm tų dienų žmogus negavo algos ir nebuvo atlyginimo už gyvulį, o išeinantis ir įeinantis neturėjo ramybės dėl priešo, ir aš paleidau visus žmones vieną prieš kitą. [11] Bet dabar aš nebesielgsiu su šitos tautos likučiu, kaip ankstesnėmis dienomis, – sako kariuomenių VIEŠPATS. – [12] Juk pasėliai tarpsta, vynmedis duoda savo vaisius, žemė duoda savo derlių ir dangus duoda savo rasą, ir aš leisiu šitos tautos likučiui visa tai pasisavinti. [13] Kaip jūs, Judo namai ir Izraelio namai, buvote prakeikimo žodis tarp tautų, taip aš jums padėsiu, ir tapsite palaiminimo

---

[b]**8,4** Lit. dienų daugybės

[c]**8,9** Lit. Tebūna stiprios jūsų rankos – [jūsų]

žodžiu. Nebijokite! Būkite drąsūs!“ [14] Nes taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Kaip aš sumaniau daryti jums pikta, kai jūsų tėvai užrūstino mane, ir nesigailėjau, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – [15] taip šiomis dienomis vėl sumaniau daryti gera Jeruzalei ir Judo namams. Nebijokite! [16] Šitie yra priesakai, kuriuos turite vykdyti: Kalbėkite tiesą vienas kitam[d] ir darykite taikos teismą savo vartuose! [17] Neišgalvokite pikta vienas prieš kitą savo širdyje ir nemylėkite melagingos priesaikos, nes viso to nekenčiu!“ – sako VIEŠPATS. [18] Man atėjo VIEŠPATIES žodis: [19] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Ketvirtojo mėnesio pasninkas ir penktojo pasninkas, septintojo pasninkas ir dešimtojo pasninkas pavirs Judo namams džiaugsmu, linksmybe ir džiaugsmingomis šventėmis. Tik mylėkite tiesą ir taiką!“ [20] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Dargi [atsitiks], kad ateis tautos ir daugelio miestų gyventojai [21] ir kad vieno miesto gyventojai eis į kitą, sakydami: ‚Eite eikime VIEŠPATIES palankiai nuteikti ir kariuomenių VIEŠPATIES pasiklausti! Eisiu ir aš’. [22] Ateis daug tautų ir gausingų nacijų pasiklausti kariuomenių VIEŠPATIES Jeruzalėje ir VIEŠPATIES palankiai nuteikti“. [23] Taip pasakė kariuomenių VIEŠPATS: „Tomis dienomis dešimt vyrų iš visų tautų kalbų nutvers, tai yra nutvers už skverno, vyrą judėją, sakydami: ‚Leisk mums eiti su jumis, nes girdėjome, kad Dievas yra su jumis’“.

---

[d]**8,16** M + dtgr.: tiesą; ~G

Būsimas Izraelio valdų praplėtimas

9 [1] VIEŠPATIES žodžio paskelbimas[e]. VIEŠPATS[f] Chadracho šalyje, o Damaskas jo atilsio vieta! Nes VIEŠPAČIUI priklauso Aramo[g] akis[h], ⌜kaip ir⌝[i] visos Izraelio gentys, [2] taip pat Chamatas, kurs ribojasi su juo[j], Tyras ir Sidonas, nors jie ir labai išmintingi! [3] Tyras pasistatė tvirtovę ir prisikrovė sidabro lyg dulkių, ir aukso kaip gatvių purvo. [4] Štai Viešpats atims jo turtą ir ⌜numuš į jūrą jo aplinkmūrį⌝[k], o jis pats bus ugnies surytas. [5] Aškelonas [tai] matys ir nusigąs, taip pat Gaza, ir ji labai drebės, ir Ekronas, nes per nieką nuėjo jo viltis. Dings karalius iš Gazos, Aškelonas liks negyvenamas, [6] ir mišriakraujė tauta apsigyvens Ašdode. Taip paversiu į nieką filistinų puikybę. [7] Ištrauksiu jo[l] kruviną mėsą jam iš burnos ir jo šlykštybes iš jo dantų tarpo. Jis irgi kaip likutis priklausys mūsų Dievui ir bus kaip gentis Jude, o Ekronas – kaip jebusiečiai. [8] O aš stovyklausiu prie savo namų kaip sargyba [saugoti nuo šen ir ten pražygiuojančio], kad nebepereitų per juos joks tironas, nes dabar ⌜stebiu savo paties akimis⌝[m].

---

[e]**9,1** Lit. našta (t.y. pranašas jaučiasi verčiamas priimti ir kitiems perteikti Dievo jam suteiktą žinią tarsi jį slegiančią naštą)

[f]**9,1** Rk.; M: Jis

[g]**9,1** Rk.; M: žmogaus

[h]**9,1** T.y. Damaskas

[i]**9,1** Rk.;M: ir

[j]**9,2** T.y. Damasku

[k]**9,4** Arba: sumuš jūroje jo galybę (t.y. prekybinį laivyną)

[l]**9,7** T.y. filistino

[m]**9,8** Arba rk.: pažvelgiau į jų vargą

Mesijo įžengimas į Jeruzalę

[9] Garsiai džiūgauk, dukterie Sijona! Krykštauk, dukterie Jeruzale! Štai tavo karalius ateina pas tave! Jis nuteisintas ir patyręs pagalbą, nusižeminęs[n] ir jojąs ant asilo, ant asilaičio, asilės jauniklio. [10] ˹Jis išnaikins˺[o] kovos vežimus iš Efraimo ir žirgus iš Jeruzalės, ir kovos kilpinis bus sulaužytas. Jis paskelbs taiką tautoms ir Viešpataus nuo jūros iki jūros ir nuo Upės iki žemės pakraščių.

Belaisvių išlaisvinimas

[11] „Taip pat dėl tavęs, dėka su tavim sudarytos sandoros kraujo, aš išleisiu tavo belaisvius iš duobės be vandens. [12] Sugrįžkite į tvirtovę, jūs, ˹belaisviai, laukiantys su viltim˺[p]! Taip pat šiandien skelbiu: „Aš jums dvigubai atlyginsiu“. [13] Juk įtempiau sau Judą kaip lanką, pripildžiau [strėlinę] Efraimo. Aš mostaguosiu [lyg ietį] tavo sūnus, Sijona, prieš tavo sūnus, Graikija, ir padarysiu tave kaip karžygio kalaviją“. [14] VIEŠPATS pasirodys viršum jų, ir išlėks kaip žaibas jo strėlė. Viešpats Jahvė papūs ragą ir atūš pietų audrose. [15] Kariuomenių VIEŠPATS juos apsaugos. Jie valgys ir sutryps svaidyklės akmenis. Jie pasigėrę triukšmaus kaip nuo vyno, bus pilni kaip taurė, [prisigėrę] kaip aukuro kampai. [16] Ir tą dieną VIEŠPATS, jų Dievas, juos išgelbės kaip savo tautos bandą. Kaip[q] karūnos brangakmeniai jie žėrės jo šalyje.

---

[n]**9,9** Arba: neturtingas, vargingas, žemo luomo; GT: romus

[o]**9,10** GS; M: Aš išnaikinsiu

[p]**9,12** Lit. vilties belaisviai

[q]**9,16** Rk.; M: nes [kaip]

[17] Tikrai, kokia ji bus šauni ir kokia graži! Javai leis tarpti jaunikaičiams, o vynas – mergaitėms.

Tik VIEŠPATS duoda lietaus

10 [1] Melskite VIEŠPATĮ lietaus vėlyvojo lietaus metu! VIEŠPATS yra tas, kuris daro audros debesis, leidžia lietui pilti, kiekvienam duoda maisto, lauko daržovių. [2] Bet namų dievukai kalba netiesą ir žyniai regi apgaulę[r]. Jie kalba tuščius sapnus, niekais juos guodžia[s]. Todėl žmonės turėjo eiti[t] iš čia kaip avys, kurios skursta dėl to, kad nėra ganytojo.

Judo ir Juozapo atkūrimas

[3] „Prieš ganytojus užsidegė mano rūstybė, ir vedančius avinus aš nubausiu“, nes kariuomenių VIEŠPATS rūpinsis savo kaimene, Judo namais, ir juos padarys tarsi savo didingu kovos žirgu. [4] Iš jo[u] išeis kertinis akmuo, iš jo palapinės baslys, iš jo kovos lankas, kartu pradings iš jo bet koks tironas. [5] Ir jie bus kaip karžygiai: sutryps kovoje [priešą] kaip[v] gatvių purvą. Jie kariaus, nes VIEŠPATS bus su jais, ir sugėdins jojančius ant žirgų. [6] „Aš sustiprinsiu Judo namus ir išgelbėsiu Juozapo namus: juos parvesiu, nes jų pasigailėsiu, ir jie bus, lyg kad niekad nebūčiau jų atmetęs, nes aš esu VIEŠPATS, jų Dievas, ir juos išklausysiu“. [7] Kaip karžygys bus efraimai,

---

[r] **10,2** T.y. apgaulingus regėjimus

[s] **10,2** Tekste yra atsiradusi spraga, kur galėjo būti toks sakinys: Kadangi jūsų protėviai gręžėsi į šituos, o ne į tikrąjį, Dievą,...

[t] **10,2** T.y. keliauti tremtin

[u] **10,4** T.y. Judo

[v] **10,5** Kkr. MssT; M: į

ir jų širdys džiaugsis kaip nuo vyno. Jų sūnūs tai matys ir džiaugsis. Džiūgaus jų širdys VIEŠPAČIU. 8 „Aš jiems sušvilpsiu ir juos surinksiu, nes juos išvaduosiu, ir jų bus gausu, kaip kad buvo. 9 Jei juos pasėsiu tarp tautų ir tolumose jie atsimins mane, jie ˹išliks gyvi su savo vaikais˺[w] ir pargrįš. 10 Aš juos parvesiu iš Egipto šalies ir iš Asirijos juos surinksiu. Į Gileado šalį ir Lebanoną juos atvesiu, ir jiems nebeužteks vietos“. 11 Ji[x] pereis per sąsiaurį[y], ir išdžius visos Nilo gelmės. Asirijos puikybė bus nužeminta, ir Egipto skeptras pasišalins. 12 ˹Jų karžygiška jėga˺[z] glūdės VIEŠPATYJE, ir jo vardu jie didžiuosis[a] [, - sako VIEŠPATS].

Pasakėčios žanro patyčių giesmė apie tironų žlugimą

11 1 Atidaryk, Lebanone, savo vartus, kad ugnis surytų tavo kedrus! 2 Kauk, ėgliau, nes pargriuvo kedras, nes didingi medžiai sunaikinti! Kaukite, Bašano ąžuolai, nes iškirsta neįžengiama giria! 3 Klausykis! Piemenų kaukimas, nes nusiaubta jų puikybė[b]. Klausykis! Jaunų liūtų krioksmas, nes sunaikintas Jordano aukštamiškis.

Dviejų skirtingų piemenų alegorija

4 Taip pasakė VIEŠPATS, mano Dievas: „Ganyk pjaunamas avis, 5 kurių savininkai jas pjauna,

---

[w] **10,9** MTV; G: užaugins savo vaikus

[x] **10,11** T.y. tauta

[y] **10,11** T.y. Sueso įlanką. M + pstb. iš 9,4: ir jis užgaus jūroje

[z] **10,12** Rk.; M: Ir aš juos padarysiu karžygiškai stiprius

[a] **10,12** MsG(S); M: vaikščios

[b] **11,3** T.y. kaimenė

nesijausdami kalti, ir, jei jas parduoda, kiekvienas sako: ‚Pagirtas tebūnie VIEŠPATS, kad praturtėjau!' Ir jų piemenims negaila jų". [6 „Nes aš nebesigailėsiu žemės gyventojų, – sako VIEŠPATS: – štai aš atiduosiu kiekvieną žmogų į jo artimo rankas ir į jo karaliaus rankas. Tie sudaužys į šipulius žemę, bet aš negelbėsiu iš jų rankų".] 7 Taigi ėmiau ganyti avių pirklių pjaunamas avis ir pasiėmiau dvi lazdas. Vieną pavadinau Malone, o kitą pavadinau Šąjunga, ir ganiau avis. 8 [Ir aš atleidau tris piemenis per vieną mėnesį.] Bet aš pritrūkau joms kantrybės, taip pat ir joms įgrisau. 9 Tada sakiau: „Nebenoriu jūsų ganyti. Tegul mirštanti miršta, tegul žūvanti pražūva, o išlikusios tegul ryja viena kitos kūną!" 10 Aš paėmiau savo lazdą Malonę ir ją perlaužiau, kad tuo panaikinčiau savo sutartį, kurią buvau padaręs su visomis tautomis. 11 Ir kadangi ji tą pačią dieną buvo panaikinta, avių pirkliai, stebėję mano ženklą, suprato, kad tai buvo VIEŠPATIES žodis. 12 Paskui jiems sakiau: „Jei jums atrodo teisinga, mokėkite man algą, o jei ne, nemokėkite!" Ir jie atsvėrė man algą: trisdešimt sidabrinių. 13 Tada VIEŠPATS man tarė: „Numesk ją lydytojui – tą, ‘brangią' kainą, kuria esu jų įvertintas!" Aš paėmiau trisdešimt sidabrinių ir juos numečiau VIEŠPATIES namuose lydytojui. 14 Paskui sulaužiau savo antrąją lazdą Sąjungą, kad tuo nutraukčiau brolystę tarp Judo ir Izraelio. 15 Tada VIEŠPATS man tarė: „Pasiimk dar kartą piemens, [bet] netikusio[c], reikmenis, 16 nes štai aš prikeliu šalyje piemenį, kuris nesirūpins paklydusiąja, neieškos pasigendamosios ir negydys

---

[c] **11,15** T.y. vaidinančio netikusį (lit. paiką) piemenį

sužeistosios, nešers sveikosios, bet rys riebiosios mėsą ir nuplėš net jų nagas. [17] Vargas niekingam piemeniui, kuris palieka avis! Tegul kalavijas sužeidžia jo ranką ir jo dešinę akį! Tegul jo ranka džiūte sudžiūva, ir tegul jo dešinė akis akte apanka!“

Būsimas Jeruzalės užpuolimas ir apgynimas

12 [1] VIEŠPATIES žodžio apie Izraelį paskelbimas[d]. Sako VIEŠPATS, kuris išplėtė dangų, padėjo pamatus žemei ir sukūrė žmogaus dvasią jame: [2] „Štai aš darau Jeruzalę svirduliavimo taure[e] visoms aplinkinėms tautoms. [Taip pat ir apie Judą: Jis bus prispaustas drauge su Jeruzale.][f] [3] Ir tą dieną padarysiu Jeruzalę kilnojamu akmeniu visoms tautoms: visi, kurie jį kels, sunkiai susižeis. Ir prieš ją susirinks visos žemės tautos. [4] Tą dieną, – sako VIEŠPATS, – aš užgausiu visus žirgus baikštumu ir jų raitelius panika. Bet Judo namams būsiu atvėręs akis ir visus tautų žirgus užgausiu aklumu. [5] Tada Judo giminės[g] sau tars: ‚⌜O kad būtų stiprūs⌝[h] Jeruzalės gyventojai per kariuomenių VIEŠPATĮ, savo Dievą!’ [6] Tą dieną padarysiu Judo gimines lyg ugnies dubeniu malkose ir lyg degančiu deglu javų pėduose, ir jos surys dešinėje ir kairėje visas aplinkines tautas. O Jeruzalė[i] toliau pasiliks savo vietoje, Jeruzalėje“. [7] Bet

---

[d] **12,1** Lit. našta; žr. 9,1 išnašą.

[e] **12,2** Arba: slenksčiu; plg.G

[f] **12,2** Vėlesnė pastaba, perkelta iš 1a

[g] **12,5** Rk.; M: tūkstantininkai

[h] **12,5** Rk.; M: Stiprybė man

[i] **12,6** T.y. Jeruzalės gyventojai

VIEŠPATS pirmiausia išgelbės Judo palapines, kad Dovydo namų šlovė ir Jeruzalės gyventojų šlovė nebūtų didesnė už Judo. [8] Tą dieną VIEŠPATS apgins Jeruzalės gyventojus, ir labiausiai suklumpantis tarp jų taps tą dieną kaip Dovydas, o Dovydo namai – kaip Dievas, kaip VIEŠPATIES angelas, jų priešakyje.

Perdurtojo apraudojimas

[9] Tą dieną aš pasistengsiu sunaikinti visas tautas, atžygiavusias prieš Jeruzalę, [10] ir išliesiu ant Dovydo namų bei Jeruzalės gyventojų malonės ir maldavimo dvasią. Jie žvelgs į mane [ir] tą, kurį jie perdūrė, apraudos, kaip aprauda vienintelį, ir graudžiai dejuos dėl jo, kaip dejuoja dėl pirmagimio“. [11] Tą dieną bus toks didis raudojimas Jeruzalėje, kaip raudojimas dėl Hadad-Rimono Megido lygumoje. [12] Ir šalis raudos, kiekviena giminė atskirai: Dovydo namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai; Natano namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai; [13] Levio namų giminė atskirai ir jų moterys atskirai; Šimio giminė atskirai ir jų moterys atskirai; [14] visos kitos giminės, kiekviena giminė atskirai ir jų moterys atskirai“.

Jeruzalės apvalymas nuo nuodėmės, stabų ir netikrų pranašų

13 [1] Tą dieną bus šaltinis, atsivėręs Dovydo namams ir Jeruzalės gyventojams, nuo nuodėmės ir netyrumo apsivalyti. [2] „Tą dieną, – sako kariuomenių VIEŠPATS, – aš išnaikinsiu iš šalies stabų vardus, ir niekas jų nebeminės. Taip pat netikrus pranašus ir netyrą dvasią pašalinsiu iš šalies. [3] Tada, jei kas dar pasirodys kaip

pranašas, jo tėvas ir jo motina, jo paties gimdytojai, jam tars: ‚Tu neturi likti gyvas, nes kalbėjai melą VIEŠPATIES vardu. Ir, jam pranašaujant, jo tėvas bei jo motina, jo paties gimdytojai, jį perdurs. [4] Tą dieną pranašai gėdysis, kiekvienas savo regėjimo, kai pranašaus, ir jie nebeapsivilks ašutiniu apsiaustu, norėdami apgauti. [5] Bet jis sakys: ‚Aš ne pranašas, aš žemdirbys, nes ⌜žemės darbu uoliai verčiaus⌝[j] nuo pat jaunystės. [6] O jei kas jį paklaus: ‚Ką reiškia šitie randai ⌜ant tavo krūtinės⌝[k], jis atsakys: ‚Juos gavau primuštas savo draugų namuose'".

Užgautas piemuo, apvalytas likutis

[7] „Kalavijau, pabusk prieš mano piemenį, prieš mano bičiulį!" – sako kariuomenių VIEŠPATS. – [8] ⌜Tikrai aš užgausiu⌝[l] piemenį, ir išsisklaidys avys, ir nukreipsiu savo ranką [net] prieš mažuosius. [9] Ir visoje šalyje atsitiks – sako VIEŠPATS, – kad du trečdaliai joje bus sunaikinti, pražus, ir tik trečdalis joje beišliks. [10] Bet [ir] tą trečdalį atvesiu į ugnį ir juos valysiu, kaip valo sidabrą, ir juos mėginsiu, kaip mėgina auksą. Jis[m] šauksis mano vardo, o aš jį išklausysiu, ⌜ir sakysiu⌝[n]: „Jis mano tauta', o tas atsakys: ‚VIEŠPATS yra mano Dievas'".

---

[j] **13,5** Rk.; M: žmogus leido man įsigyti

[k] **13,6** Lit. tarp tavo rankų

[l] **13,8** Rk., plg. G; M: Užgauk

[m] **13,10** T.y. apvalytas ir išmėgintas trečdalis

[n] **13,10** GS;M: sakiau

Kova dėl Jeruzalės VIEŠPATIES dieną

14 [1] Štai ateina VIEŠPATIES diena, kai iš tavęs paimtas grobis bus išdalintas tavyje. [2] „Mat aš surinksiu visas tautas į Jeruzalę kovai. Miestas bus paimtas, namai apiplėšti, moterys išprievartautos, ir pusė miesto išeis tremtin“. [3] Tada VIEŠPATS išeis ir kariaus prieš tas tautas, kaip kariaudavo kovos dieną. [4] Tą dieną jo kojos atsistos ant Alyvų kalno, esančio ties Jeruzale į rytus. Alyvų kalnas bus perskeltas pusiau iš rytų į vakarus labai dideliu slėniu. Viena kalno pusė atsitrauks į žiemius, o kita jo pusė į pietus ˹taip, [5] kad Hinomo slėnys bus užverstas, nes Hinomo slėnys paliečia jo šoną˺[o]. Ir jūs bėgsite, kaip bėgote nuo žemės drebėjimo Judo karaliaus Uzijo dienomis. Tada ateis VIEŠPATS, mano Dievas, ir visi šventieji su juo[p].

Nauja Jeruzalė

[6] Tą dieną nebus nei temstančios[q] dienos šviesos, ˹nei šalčio, nei šalnos˺[r], [7] bet bus viena ištisa diena. [Ją žino VIEŠPATS.] Nebus dienos ir nakties [pakaitos], ir [net] vakaro metu bus šviesu. [8] Ir tą dieną gyvas[s] vanduo tekės iš Jeruzalės: viena jo pusė į Rytų jūrą, o kita jo pusė į Vakarų jūrą; taip bus vasarą ir žiemą. [9] Ir VIEŠPATS pasirodys kaip visos žemės karalius. Tą dieną VIEŠPATS

---

[o]**14,5** Rk.; M: Ir jūs bėgsite į kalnų slėnį, nes kalnų slėnys pasieks Aṣalį.

[p]**14,5** Dgl. MssGS; M: tavimi

[q]**14,6** Rk.; ~M

[r]**14,6** G, plg. STVSym

[s]**14,8** T.y. versmės

bus vienas ir jo vardas vienas. [10] Visa šalis pasikeis, susilygins su Araba[t], nuo Gebos iki Rimono, esančio į pietus nuo Jeruzalės, o ta stovės aukštai ir pasiliks savo vietoje: nuo Benjamino vartų iki Pirmųjų vartų vietos, iki Kertinių vartų, ir nuo Chananelio bokšto iki Karaliaus vyno spaudyklų [11] žmonės gyvens joje. Nebebus pasmerkimo sunaikinti, ir Jeruzalė saugiai gyvens.

VIEŠPATIES smūgis tautoms

[12] O toks bus smūgis, kurį VIEŠPATS suduos visoms tautoms, išžygiavusioms į karą prieš Jeruzalę: jis leis kiekvieno kūnui supūti, jam bestovint ant kojų, jo akys supus savo duobėse ir jo liežuvis supus jo burnoje. [13] Ir tą dieną juose kils toks didelis VIEŠPATIES sukeltas sąmyšis, jog vienas nutvers kito ranką ir vieno ranka pakils prieš kito ranką. [14] [Judas irgi kariaus Jeruzalėje.] Tada bus surinkti visų aplinkinių tautų turtai: labai daug aukso, sidabro ir drabužių. [15] Ir toks pat smūgis, kaip šitas smūgis, ištiks žirgus, mulus, kupranugarius, asilus ir visus gyvulius, esančius tose stovyklose.

Tautų šventkelionės į Jeruzalę

[16] Visi, kurie išliks iš visų tautų, žygiavusių prieš Jeruzalę, kas metai trauks aukštyn į Jeruzalę Karaliaus, kariuomenių VIEŠPATIES, garbinti ir Palapinių šventės švęsti. [17] O jei kuri iš žemės giminių neatkils į Jeruzalę Karaliaus, kariuomenių VIEŠPATIES, garbinti, ji negaus lietaus. [18] Jei Egipto giminė netrauks aukštyn

---

[t] **14,10** T.y. Jordano žemuma

ir neateis, ˹juos užgaus smūgis˺[u], kuriuo VIEŠPATS ištiks tautas, kurios neatkils Palapinių šventės švęsti. [19] Tokia bus Egipto bausmė ir bausmė visų tautų, kurios neatkils Palapinių šventės švęsti. [20] Tą dieną ant žirgų skambučių bus [įrašas:] „Šventas VIEŠPAČIUI“, ir virtuvai VIEŠPATIES namuose bus laikomi lygiaverčiais su šlakstyklėmis ties aukuru. [21] Kiekvienas virtuvas Jeruzalėje ir Jude bus šventas kariuomenių VIEŠPAČIUI. Visi aukotojai ateis, paims kurį nors iš jų ir juose virs, ir tą dieną nebebus prekiautojo kariuomenių VIEŠPATIES namuose.

---

[u] **14,18** Kl.MssGS; M: jų neužgaus smūgis

MALACHIJAS

1 [1] Paskelbimas[a]. VIEŠPATIES žodis Izraeliui per Malachiją. [2] „Aš jus mylėjau, – pasakė VIEŠPATS. – Bet jūs sakote: ‚Kaip tu mus mylėjai?' Argi Ėsavas nebuvo Jokūbo brolis? – sako VIEŠPATS. – Tačiau aš mylėjau Jokūbą, [3] o Ėsavo nekenčiau. Aš paverčiau jo kalnus dykuma ir jo paveldėtą žemę atidaviau stepių šakalams". [4] Jei Edomas sakytų: „Mus sutriuškino, bet mes atstatysime griuvėsius", taip sakytų kariuomenių VIEŠPATS: „Jie statys, o aš griausiu. Juos vadins ‚bedievystės sritimi' ir ‚tauta, ant kurios VIEŠPATS pyksta per amžius'. [5] Jūsų akys tai matys, ir jūs patys sakysite: ‚Didis pasirodo VIEŠPATS viršum Izraelio srities!'"

Kunigų aplaidumas

[6] „Sūnus gerbia tėvą ir tarnas savo valdovą. Taigi jei aš tėvas, kur man daroma garbė? Ir jei aš valdovas, kur man rodoma pagarba? – pasakė kariuomenių VIEŠPATS jums, kunigai, kurie niekinate mano vardą. Bet jūs klausiate: ‚Kaip mes paniekinome tavo vardą?' [7] – Tuo, kad aukojate ant mano aukuro suteptą maistą! Jūs klausiate: ‚Kaip mes sutepėme tave[b]?' – Tuo, kad manote, jog VIEŠPATIES stalą galima per niekią laikyti. [8] Mat jei

---

[a] **1,1** Lit. našta; žr. Zach 9,1a.

[b] **1,7** M; G: jį

atnešate aklą gyvulį kaip auką, tai ‚nieko bloga'![c] Ir jei atnešate raišą ar ligotą, tai ‚nieko bloga'! Atnešk jį savo valdytojui! Ar ˹tu jam įsiteiksi˺[d]? Ar jis maloniai tave priims? – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [9] O dabar palankiai nuteikite[e] Dievą, kad jis būtų mums malonus! Jūs taip darėte. Ar jis dėl jūsų turėtų būti malonus? – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [10] O kad dar būtų kas tarp jūsų, kurs uždarytų duris, kad nepakurtumėte mano aukuro veltui! Aš nemėgstu jūsų, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – ir nemalonėsiu priimti auką iš jūsų rankų. [11] Tačiau nuo saulėtekio iki saulėlydžio didis yra mano vardas tarp tautų, ir visur atnašaujama smilkoma auka mano vardui, būtent nesutepta auka, nes didis yra mano vardas tarp tautų, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [12] Bet jūs išniekinate[f] jį, manydami: ‘VIEŠPATIES stalą galima sutepti ir per nieką laikyti [ant] jo [padėtą] maistą'. [13] Ir jei sakote: ‚Štai koks vargas!',[g] jūs supykdote[h] mane, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – Jei atnešate tai, kas pagrobta[i], luoša ir ligota, ir atnešate tai kaip auką, ar aš turėčiau maloniai tai priimti iš jūsų rankų?“ – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [14] Prakeiktas apgaulusis, kuris, nors turi savo bandoje sveiką patiną ir j į pažada, aukoja VIEŠPAČIUI sužalotą! Nes didis Karalius aš esu,

---

[c] **1,8** T.y. pareiškiate jį esant neblogą, priimtiną Dievui

[d] **1,8** M; G: jam tai patiks

[e] **1,9** liepiama ironiškai

[f] **1,12** T.y. padarote nebešventą, profanuojate

[g] **1,13** Kunigai laiko savo pareigų atlikimą varginančia našta.

[h] **1,13** Lit. įkaitinate

[i] **1,13** Arba: [žvėrių] apdraskyta

– pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – ir mano vardo bijosi tautos“.

Bausmės paskelbimas kunigams

2 [1] O dabar jums, kunigai, galioja šitas įsakymas: [2] „Jei neklausysite ir nedėsite sau į širdį duoti garbę mano vardui, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – aš pasiųsiu jums prakeikimą ir prakeiksiu jūsų palaimas[j]. Aš jau ir prakeikiau jas, nes jūs nededate to sau į širdį. [3] Štai aš ⸢atkirsiu jums ranką⸣[k] ir apdrabstysiu jums veidą atmatomis, jūsų švenčių atmatomis, ir ⸢žmonės nuneš jus į jų krūvą⸣[l]. [4] Tada žinosite, jog aš jums siunčiau šitą įsakymą, kad ištvertų mano sandora su Leviu, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [5] Mano sandora su juo buvo [tokia]: gyvenimas ir gerovė[m] – jam suteikiau juos; pagarba – jis gerbė mane ir bijojo mano vardo. [6] Tiesos mokymas buvo jo burnoje, ir netiesos nerasta jo lūpose. Taikingai ir tiesiai jis vaikščiojo su manim ir atvertė daugelį nuo nuodėmės. [7] Juk kunigo lūpos išsaugo žinojimą, ir mokymo ieškoma iš jo burnos, nes jis yra kariuomenių VIEŠPATIES pasiuntinys. [8] Bet jūs nukrypote nuo to kelio, suklupdėte daugelį [savo] mokymu. Jūs panaikinote Levio sandorą, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [9] Todėl ir aš jus padarysiu

---

[j] **2,2** T.y. pajamas ir privilegijuotą poziciją

[k] **2,3** T.y. pašalinsiu iš kunigystės. M: jums sudrausiu palikuonis

[l] **2,3** Arba rk.: panaudos (lit. paims) jus kaip keiksmažodį

[m] **2,5** Arba: taika

visos tautos niekinamus ir žeminamus lygiai taip, kaip ir jūs nesilaikėte mano kelių[n] ir mokydami elgėtės šališkai“.

Prieš mišrias santuokas ir skyrybas

[10] Argi mes visi neturime vieno Tėvo? Argi ne vienas Dievas mus sutvėrė? Kodėl mes esame vienas kitam neištikimi, išniekindami[o] savo protėvių sandorą? [11] Neištikimai elgėsi Judas, ir tai, kas bjauru, buvo daroma Izraelyje ir Jeruzalėje. Mat Judas suteršė VIEŠPATIES šventovę, ˹kurią Jis myli˺[p], ir vedė svetimo dievo dukterį. [12] Tegul VIEŠPATS sunaikina taip darančiam vyrui ˹gynėją ir pašnekovą˺[q] iš Jokūbo palapinių ir atnašaujantį auką kariuomenių VIEŠPAČIUI! [13] Ir antras dalykas, kurį darote, yra toks: jūs apdengiate ašaromis VIEŠPATIES aukurą, verksmu ir dūsavimu, nes jis nebežiūri daugiau į auką ir jos nebepriima maloniai iš jūsų rankų. [14] Ir jūs klausiate: „Kodėl?“ Todėl, kad VIEŠPATS buvo liudytojas tarp tavęs ir tavo jaunystės žmonos, kuriai tu likai neištikimas, nors ji yra tavo draugė ir tavo sandoros žmona. [15] Jis juk ne vieną [jį][r] sutvėrė, bet ˹kūną [iš jo kūno] jam papildyti˺[s]. Ir ko jis vienas turėjo siekti? Palikuonių [pagal] Dievo [valią]! Taigi saugokitės, jei branginate savo gyvybę, ir tegul niekas

---

[n]**2,9** T.y. įstatymo reikalavimų, nusakančių kunigų elgesio normas ir pareigas

[o]**2,10** Lit. profanuodami, padarydami nebešventą

[p]**2,11** ST: nes jis pamilo

[q]**2,12** Lit. budintį ir atsiliepiantį

[r]**2,15** T.y. Adomą

[s]**2,15** Rk.

nelaužo ištikimybės savo[t] jaunystės žmonai! [16] „Nes aš[u] nekenčiu skyrybų“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas, – taip kaip jei kas apdengtų smurtu[v] savo drabužį“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. Taigi saugokitės, jei branginate savo gyvybę, ir nebūkite neištikimi!

Dievo teismo diena

[17] Jūs įkyrėjote VIEŠPAČIUI savo kalbomis. Jūs klausėte: „Kuo mes įkyrėjome?“ Tuo, kad sakėte: „Kiekvienas piktadarys yra geras VIEŠPATIES akyse, ir tokie jam patinka“, arba: „Kur yra teisingumo Dievas?“

3 [1] „Štai aš siunčiu savo pasiuntinį, kad jis paruoštų kelią pirm manęs! Ir staiga ateis į savo šventyklą Viešpats, kurio jūs ieškote. [Ir sandoros angelas, kurio jūs geidžiate, štai jis ateina“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS.] [2] Bet kas gali iškęsti jo atėjimo dieną, ir kas ištverti, jam pasirodžius? Nes jis bus kaip lydytojo ugnis ir kaip skalbėjų šarmas. [3] Jis atsisės kaip lydytojas ir sidabro valytojas ir išvalys Levio sūnus, ir juos nušveis kaip auksą ir sidabrą, kad jie būtų VIEŠPAČIUI tokie, kurie tinkamai atnašauja auką. [4] Tada VIEŠPAČIUI patiks Judo ir Jeruzalės auka, kaip prosenovės dienomis ir kaip seniai praėjusiais laikais. [5] „Aš priartėsiu prie jūsų teismui ir būsiu skubus liudytojas prieš žynius ir svetimoteriautojus, prieš kreivai prisiekiančius ir prieš

---

[t] **2,15** S; M: tavo

[u] **2,16** Rk.; M: jis [nekenčia]

[v] **2,16** T.y. suteptų pralietu krauju, nužudydamas žmogų

tuos, kurie nusuka[w] samdinių algą, engia našles bei našlaičius, atstumia svetimšalius ir manęs nebijo“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS.

Ar valia žmogui apgrobti Dievą?

[6] „Juk aš, VIEŠPATS, nepasikeičiau, bet jūs, ⌜Jokūbo sūnūs, nebuvote ištvermingi⌝[x]. [7] Nuo savo protėvių dienų atsitolinote nuo mano nuostatų ir jų nesilaikėte. Atsigręžkite į mane, tai ir aš atsigręšiu į jus! – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – Bet jūs klausiate: ‚Kaip mums atsigręžti?‘ [8] Ar valia žmogui apiplėšti Dievą? Tačiau jūs apiplėšiate mane. Bet jūs sakote: ‚Kaip mes apiplėšėme tave?‘ – Dešimtinėmis ir duoklėmis! [9] Jūs esate prakeikimo užgulti, tačiau jūs apiplėšiate mane – visa tauta. [10] Atneškite visą dešimtinę į sandėlį, kad būtų išteklių mano namuose, ir tuo mėginkite mane, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – ar aš neatidarysiu jums dangaus langų ir neišliesiu jums palaimos ⌜su pertekliumi⌝[y], [11] ir nesudrausiu jums rijūną, kad jis nesugadintų jums dirvos derliaus ir kad neliktų jums be vaisių vynmedis lauke, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. – [12] Tada jus vadins laimingais visos tautos, nes jūs būsite šalis, kuria gėrisi“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS.

Skirtingas teisiųjų ir nedorėlių likimas

[13] „Jūs kalbėjote šiurkščius žodžius prieš mane, – pasakė VIEŠPATS. – Tačiau jūs sakėte: ‚Ką mes tarėmės prieš

---

[w] **3,5** Lit. spaudžia

[x] **3,6** Rk.; M: Jokūbo sūnūs, dar nepasiekėte savo galo; arba: nepaliovėte būti Jokūbo sūnūs

[y] **3,10** Lit. iki [jos] nebereikės

tave?’ [14] Jūs sakėte: ‚Nenaudinga tarnauti Dievui. Ką nusipelnėme, kad jam atlikinėjome savo priedermes ir vaikščiojome apsivilkę gedulo drabužiais kariuomenių VIEŠPATIES akivaizdoje? [15] Taigi dabar mes vadiname laimingais išdidžiuosius: jie ir tarpsta, nors piktadariauja, ir ištrūksta [nuo bausmės], nors gundo Dievą’“. [16] Taip[z] VIEŠPATIES bijantieji kalbėjosi vienas su kitu, o VIEŠPATS dėmėjosi ir klausėsi. Ir jo akivaizdoje buvo parašyta atminimo knyga bijantiems VIEŠPATIES ir gerbiantiems jo vardą. [17] „Jie man bus, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – tą dieną, kai aš veiksiu, ypatinga nuosavybė. Ir jų gailėsiuos, kaip gailisi žmogus savo jam tarnaujančio sūnaus. [18] Tada vėl matysite skirtumą tarp teisiojo ir nedorėlio, tarp tarnaujančio Dievui ir jam netarnaujančio. [19] [a]Nes štai ateina diena, deganti kaip krosnis, kai visi išdidieji ir visi piktadariai taps ražienomis, ir taip juos sudegins ateinanti diena, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS, – kad ji nepaliks jiems nei šaknies, nei šakos. [20] Bet jums, bijantiems mano vardo, užtekės teisumo saulė su sveikata savo sparnuose. Jūs išeisite ir šokinėsite kaip penimi veršiai, [21] ir mindžiosite bedievius, nes jie bus dulkės po jūsų padais tą dieną, kai aš veiksiu“, – pasakė kariuomenių VIEŠPATS. –

Mozė ir Elijas

[22] „Laikykite atminty įstatymą mano tarno Mozės, kuriam įsakiau Chorebe išleisti visam Izraeliui

---

[z]**3,16** GS; M: Tada

[a]**3,19** 3,19-24 = 4,1-4 GSV

[galiojančius] nuostatus ir potvarkius! [23] Štai aš siunčiu jums pranašą Eliją, prieš ateinant VIEŠPATIES dienai, didžiajai ir baisiajai. [24] Jis atgręš tėvų širdis į sūnus ir sūnų širdis į jų tėvus, kad atėjęs neužgaučiau šalies visišku sunaikinimu“.